

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE

ȘI SPORTULUI DIN

ROMÂNIA

EDIȚIA A II-A

VOLUMUL VII

BUCUREȘTI
MĂIASTRA • 2015

1952-2012

CAMPIONII
ROMÂNIEI

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE

ȘI SPORTULUI DIN

ROMÂNIA

VOLUMUL VII

BUCUREȘTI
2015

ENCICLOPEDIA

**EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI
DIN ROMÂNIA**

ENCICLOPEDIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Ediția a II-a
Volumul VII

© 2015 MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Enciclopedia educației fizice și sportului din România / coord.:
prof. dr. Nicu Alexe, prof. Valentin Constandache. - Ed. a 2-a, rev. -
Târgu Jiu : Măiastra, 2015.

9 vol.

ISBN 978-606-516-780-3

Vol. 7. - 2015. - Bibliogr. - Index. - ISBN 978-606-516-787-2

I. Alexe, Nicu (coord.)

II. Constandache, Valentin (coord.)

81'374.2:796(498)=135.1

ISBN 978-606-516-780-3

ISBN 978-606-516-787-2

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

ENCICLOPEDIA

EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Ediția a II-a

MĂIASTRA • 2015

VOLUMUL VII

- ◆ LEGISLAȚIE
- ◆ FORURILE DE CONDUCERE ALE
EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI
- ◆ INSTITUȚII, ORGANIZAȚII ȘI
ACTIVITĂȚI SPECIFICE DOMENIULUI
EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI
- ◆ STRUCTURI ORGANIZATORICE DE
REFERINȚĂ – ASOCIAȚII, CLUBURI,
SOCIETĂȚI
- ◆ REALIZĂRI ORIGINALE, TEORETICE
ȘI APLICATIVE
- ◆ LITERATURA DE SPECIALITATE
- ◆ MASS-MEDIA
- ◆ SPORTUL ÎN FILATELIE

VOLUMUL al VII-lea

- LEGISLAȚIA;
- FORURILE DE CONDUCERE ALE EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI;
- FORMAREA ȘI PERFECTIONAREA CADRELOR DE SPECIALITATE;
- CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ;
- MEDICINA SPORTIVĂ;
- INSTITUȚII, ORGANIZAȚII ȘI ACTIVITĂȚI SPECIFICE;
- ASOCIAȚII, CLUBURI, SOCIETĂȚI DE REFERINȚĂ;
- REALIZĂRI ORIGINALE, TEORETICE ȘI APLICATIVE;
- LITERATURA DE SPECIALITATE;
- MASS-MEDIA;
- SPORTUL ÎN FILATELIE (1937-2009);
- BAZA MATERIALĂ A ACTIVITĂȚII DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT.

Autori și colaboratori:

LEGISLAȚIE

Autori: †Cristea Dan (ed.II), Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), Encuțescu Dana (ed.II), Ionescu Ruxandra (ed.I și II), †Ionescu V. Mihai (ed.I), †Nicu Alexe (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed.I și II), †Teodorescu Andrei Bogdan (ed.I), Vrabie Anghel (ed. I și II).

Colaboratori: Anghel Viorela Claudia (ed.I), †Dumitrescu Vasile (ed.I), †Földvari Tiberiu (ed.I), †Maltopol Valeriu (ed.I), Ungureanu Sanda (ed.I).

FORURILE DE CONDUCERE, INSTITUȚII, ORGANIZAȚII ȘI ACTIVITĂȚI SPECIFICE DOMENIULUI EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II), †Drăgan Ioan (ed.I), Encuțescu Dana (ed.II), †Firea Elena (ed.I), †Georgescu Miron (ed.I), Hoffmann Arthur (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I și II), Petrescu Nicolae (ed.II), †Popescu Mircea (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed.I și II), Roibu Teodor (ed.II), †Simionescu Vladimir (ed.I), †Teodorescu Andrei Bogdan (ed.I), Vrabie Anghel (ed.I și II).

Colaboratori: Anghel Viorela Claudia (ed.I), Lador Ioan (ed. I și II), Teodorescu Vasile (ed.I).

STRUCTURI ORGANIZATORICE – ASOCIAȚII, CLUBURI, SOCIETĂȚI DE REFERINȚĂ

Autori: Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), Encuțescu Dana (ed.II), †Ionescu V.Mihai (ed.I), †Nicu Alexe (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed.I și II), Vrabie Anghel (ed.I și II).

Colaboratori: †Földvari Tiberiu (ed.I), Mandache Ilie (ed.I), Târcoci Grigore (ed.I).

CLUBURI DE FOTBAL

Autori: †Cristea Dan (ed.II), †Ionescu V. Mihai (ed.I și II).

REALIZĂRI ORIGINALE TEORETICE ȘI APLICATIVE

Autori: †Georgescu Miron (ed.I), Hillerin Pierre Joseph (ed.II), †Nicu Alexe (ed.I și II).

Colaboratori: †Drăgan Ioan (ed.I și II), Focșeneanu Alexandra (ed.I), Gagea Adrian (ed.I), Stupineanu Ilie (ed.I), Vâjâială GrațIELa Elena (ed.I și II).

Autori și colaboratori:

LITERATURĂ DE SPECIALITATE

Autori: †Băiașu Nicolae (ed.I), Cojocaru Mihai (ed.I și II), Constandache Valentin (ed.I și II), †Georgescu Miron (ed.I), †Ionescu V. Mihai (ed.I), Ionescu Ruxandra (ed.I și II), †Nicu Alexe (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed. I și II), †Simionescu Vladimir (ed.I), Tatu Titus (ed.I și II), †Tărchilă Nicolae (ed. I), Vrabie Anghel (ed. I și II).

Colaboratori : †Földvari Tiberiu (ed.I), Țibu Florin (ed.I).

MASS-MEDIA

Autori: Constandache Valentin (ed.I și II), †Ionescu V. Mihai (ed.I), †Nicu Alexe (ed.I și II), †Postolache Nicolae (ed.I și II), Tatu Titus (ed.I), †Vilara Romeo (ed.I).

Colaboratori: Avramescu Teodor (ed.II), Fântâneau Emanoil (ed. II), Graur Dumitru (ed. II), Roibu Teodor (ed. II), Vintilă Octavian (ed. II).

SPORTUL ÎN FILATELIE

Autor: Vrabie Anghel (ed.I și II).

BAZA MATERIALĂ – SINTEZĂ PRIVIND ISTORICUL ȘI EVOLUȚIA CONSTRUIRII ACESTEIA

Autori: †Chirilă Octavian (ed.I), Constandache Valentin (ed.I și II), Grecescu Anton (ed.I), Lăncrăjan Dorin (ed. I), †Nicu Alexe (ed.I și II), Șintie Ana Maria (ed.II), Vrabie Anghel (ed.I și II).

LEGISLAȚIE

REGLEMENTĂRI JURIDICE, ORGANIZATORICE ȘI ADMINISTRATIVE

LEGEA INSTRUCȚIUNII DIN 1864, publicată în M.O. nr. 272 din 5/17 decembrie 1864. Legea a fost propusă spre aprobare domnitorului Alexandru Ioan Cuza, în urma raportului ministrului de stat la departamentele Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice, cu nr. 52 014. Domnitorul Cuza o sancționează și o promulgă. Legea are 2 părți și 418 articole. În partea „Dispozițiuni generale”, se precizează că „instrucțiunea se împarte în publică și privată” (art. 1.). Instrucțiunea publică se compune din primară (cuprinzând: „școalele primare din comunele rurale și urbane”), secundară (cuprinzând: liceele, gimnaziile și seminariile, școalele reale, de belle-arte, profesionale și școalele secundare de fete) și superioară (facultățile de litere, de „științe matematice, fizice și naturale”, de drept, de medicină) (art. 2, 3, 4 și 5). În planul de învățământ, în cap. III, art. 116, enumerând obiectele de studiu pentru „gimnasii”, legiuitorul indică și „gimnastica”. Reținem, de asemenea, preocuparea pentru crearea cadrului material necesar activităților „gimnastice”, exprimată în secțiunea a V-a, art. 173, unde se stipulează că în internate, să existe „aparate gimnastice” „pentru exercițiul corpului în timpul recreațiilor”. Secțiunea a II-a este rezervată dispozițiilor pentru Școale secundare de fete, în cazul cărora, de asemenea, se menționează ca materie de studiu în „școalele secundare”, gimnastica și în consecință, existența „aparatelor gimnastice”.

Legea stipulează că va intra în vigoare la începerea anului școlar 1865. Ea este dată la București, la 25 noiembrie 1864.

Semnata de Domnitorul Alexandru Ioan Cuza și de Ministrul secretar de stat la departamentul Justiției, Cultelor și Instrucțiunii Publice, Nicolae Cretzulescu.

LEGEA ORGANIZĂRII SERVICIULUI SANITAR, publicată în M.O. al României nr. 116 din 1874. Legea cuprinde 5 capitole și 141 de articole. În cap. I se arată care este situația organizării serviciului sanitar și sunt enumerate atribuțiile serviciului sanitar, definirea și denumirea autorităților administrativ-sanitare, profilurile medicilor (de urbe, de districte, rolul medicilor veterinari). Cap. II definește executarea profesiei de medic, a artei farmaceutice și a moșitului. În cap. III se arată în ce constă executarea profesiei de farmacist și a celei de moașă. Cap. IV este destinat igienei publice. În cap. V, art. 115, se stabilesc prevederile unui regulament special care vizează „igiena școlilor publice și internatelor de educațiune, publice și private”. Se precizează că: „pe lângă educațiunea spirituală, cea fizică nu va fi neglijată” și se atenționează că „școlile care nu satisfac aceste obligații se vor închide de prefecți și primari”.

Legea este semnată de George Brătianu.

DOCUMENTUL NR. 8, întocmit de Primăria orașului București, în data de 11/23 iulie 1879 sub denumirea de Bilet nr. 2236.

Prin document se autoriza, conform votului „consiliului de igienă” dat în ședința din 2 iunie 1879, să se „înființeze” în curtea bisericii, departe de zona râului Dâmbovița cu mai mulți stânjeni, un bazin de „înotație” pe lungime de 30 m și lățime de 1,50 m, având în jurul său, pe o suprafață de 45 m, cabine de „paiantelă”. Facem precizarea că acest bazin a fost inclus în proprietatea Societății Române de Arme, Gimnastică, Dare la Semn și Natațiune (document reprodus la pag. 52).

LEGEA ASUPRA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR ȘI NORMAL PRIMAR, sancționată

prin *Înaltul Decret Regal nr. 2064 din 19 mai 1893 și publicată în M.O. nr 40 din 23 mai 1893*. Legea are 6 capitole. În cap. I se prevede că „*Învățământul primar este obligatoriu și gratuit*”. Cap. II, secțiunea I, prevăzând materiile de studiu pentru școlile primare, include și „*jocurile de gimnastică și exercițiile militare*”. De asemenea, în cap. III, rezervat „*școalelor normale*”, art. 35, se specifică scopul acestora: „*...sunt așezăminte de Stat, a căror menire este de a forma corpul didactic al școalelor primare urbane și rurale*”. Și în programa de studii a școlilor de învățători și a celor de institutori sunt prevăzute „*gimnastica, jocurile gimnastice și, pentru băieți, instrucția militară*” (art. 40 și 45).

LEGEA ASUPRA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SECUNDAR ȘI SUPERIOR, publicată în *M.O. din 2 martie/5 aprilie 1898*. Conține 6 capitole și 114 articole. În cap. II, secțiunea I, se stipulează modul de organizare a învățământului secundar, printre disciplinele incluse în planul de studii prevăzându-se gimnastica, atât în primele clase (gimnaziale), cât și în ultimele patru (liceale). În același capitol, la secțiunea V, art. 22., se menționează că recrutarea profesorilor pentru învățământul secundar pentru „*grupa literară sau pentru cea științifică*”, se face în funcție de profilul obiectelor de studiu. „*Gimnastica și jocurile gimnastice*” se regăsesc în planurile ambelor tipuri de studii. În ceea ce privește încadrarea maestrului de gimnastică, legea prevedea expres: „*...pentru a fi admis la examenul de capacitate pentru gimnastică, candidatul trebuie să posede certificatul de absolvire a unei școli speciale de acest fel*.” El trebuia să fi satisfăcut serviciul militar și să fie român. În secțiunea a VI-a se definesc drepturile și îndatoririle corpului didactic secundar. Salariul unui profesor era de 100 de lei, iar al maestrului, de 70 de lei. *Legea s-a votat în Adunarea Deputaților, în ședința din 18 februarie 1898. A fost semnată de Regele CAROL I, de Ministrul Justiției, G. D. Pallade și de Ministrul Cultelor și Instrucției Spiru Haret. De asemenea, legea poartă semnăturile Președintelui Senatului, N. Gane și al Adunării Deputaților, D. Giani.*

CONFERINȚELE PROFESORILOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ

Prima Conferință a profesorilor de educație fizică din România s-a desfășurat la 21-24 septembrie 1904 în București, organizată din inițiativa ministrului Instrucției Publice, Spiru Haret. Conferința, la care au participat 42 de profesori și o profesoară de educație fizică de la liceele secundare din țară, a avut loc la Liceul *Gheorghe Lazăr*. Ca președinte al Conferinței a fost numit dl. Paul Bujor – profesor universitar din Iași – iar ca secretari, profesorii Radu Corbu (Brăila) și Zaharia Ionescu (Galați). Deschiderea Conferinței și citirea mesajul ministrului au revenit secretarului general al Ministerului Instrucției Publice–Gheorghe Adamescu. Tema principală a Conferinței a fost: „*Propuneri, modificări și mijloace prin care educația fizică din școli poate să ajungă la rezultatele mai eficace, în condițiunea în care programa poate să găsească o mai bună aplicare*”. În programul Conferinței au fost incluse și aplicații practice, desfășurate în sala de gimnastică a Liceului *Gheorghe Lazăr*, iar la dezbateri au participat 19 profesori. Discuțiile au fost „aprinse” și controversate, deoarece fiecare vorbitor aborda problemele din unghiul de vedere al „școlii” căreia îi aparținea și care îi formase: școala lui Gh. Moceanu de la București, a lui Negruzzi de la Iași, ori școli din alte țări. Delegatul ministerului, inspectorul Dimitrie Ionescu, a încercat o relativă conciliere a vorbitorilor.

Cea de a doua Conferință a „maestrilor de gimnastică” din România a avut loc la 26-28 noiembrie 1907, tot la Liceul *Gheorghe Lazăr* din București.

De această dată au fost prezenți 45 de maeștri și maestre de gimnastică, înregistrându-se doar 5 absențe. Temele Conferinței au vizat: „*Explorarea conținutului programei analitice pentru Școala Secundară*” și „*Rolul educației fizice în școli – directive și scopuri*”.

Conferința a mai cuprins, de asemenea, expunerea doctorului A. Urechia pe tema „*Noțiunile generale de anatomie în legătură cu gimnastica*”, precum și lecțiile practice ținute în sala de gimnastică a liceului, de către inspectorul ministerului, Dimitrie Ionescu.

*

După plecarea lui Spiru Haret de la conducerea Ministerului Instrucțiunii Publice, șirul de conferințe a fost întrerupt. Dezbateri pe marginea educației fizice școlare aveau totuși loc (sub o formă sau alta), cu prilejul serbărilor școlare care cuprindeau programe cu exerciții de gimnastică.

După încheierea Primului Război Mondial, în anul 1921, se înființează *Societatea profesorilor și profesoarelor de gimnastică din România*. În cei aproape 10 ani de activitate, Societatea a reușit să reînnoade firul întrunirilor profesorilor de gimnastică, de data aceasta sub forma Congreselor.

Congresele – în număr de șapte – s-au ținut la intervale de unul sau doi ani, începând cu anul 1921, în diferite orașe. Tematica acestor întâlniri evidențiază tendința de perfecționare a conținutului activității și a metodelor de predare în instituțiile de învățământ de toate gradele.

Primul Congres s-a desfășurat la București, în aprilie 1921 și a dezbătut modalitățile de desfășurare a orelor de gimnastică în școlile gimnaziale, în condițiile în care majoritatea acestora nu dispuneau de condițiile necesare (săli și aparatură). La Congres, în cadrul discuțiilor s-a avansat și ideea înființării unei instituții de stat pentru formarea profesorilor de educație fizică.

Cel de al II-lea Congres a avut loc în anul 1923. Tema principală a congresului a constituit-o educația fizică în grădinițe. A revenit, de asemenea, în discuție, problema școlilor gimnaziale, „unde nu se înregistrează progrese” nici pe linia asigurării condițiilor și nici în ceea ce privește continuitatea în desfășurarea orelor.

Al III-lea Congres al *Societății profesorilor și profesoarelor de gimnastică* din țară, s-a desfășurat în aprilie 1924 la Ploiești. Tema principală a fost dezbaterile problemelor legate de Programă analitică pentru școlile gimnaziale și grădinițe. Discuțiile au scos în evidență faptul că gimnastica se predă în condiții grele în gimnazii, iar în grădinițe „mai mult nu se predă”. S-a hotărât ca Societatea să prezinte un raport în legătură cu aceste probleme, către Ministerul Instrucțiunii.

În zilele de 12-13 aprilie 1925 s-a ținut, la Cernăuți, cel de **al IV-lea Congres** al *Societății*

profesorilor și profesoarelor de gimnastică din țară. Pe ordinea de zi a Congresului au figurat probleme importante, precum: aprobarea Programei analitice de specialitate pentru Școlile Normale și a orarului (planului de învățământ) acestora; aprobarea Programei analitice pentru învățământul secundar de băieți și de fete; rolul profesorilor de gimnastică în școală și în societate; organizarea examenului de capacitate și a cursurilor de vară pentru regiunile Ardeal, Bucovina și Basarabia, în vederea unificării terminologiei din domeniul gimnasticii, ca mijloc de educație în școli.

Al V-lea Congres al profesorilor și profesoarelor de gimnastică din România a avut loc la Cluj, între 28 și 29 martie 1926 – în sala festivă a Prefecturii județului. Ordinea de zi a cuprins, printre altele, discuții cu privire la terminologia folosită în predarea exercițiilor de ordine, libere și cu instrumente (greutăți mici, bastoane, măciuci), „discuțiuni și propuneri de definițiuni, teorie și metodă”; popularizarea sistemelor de educație fizică după modelul școlii suedeze; aspecte privind pregătirea actualilor și viitorilor profesori de gimnastică; educația fizică a „cetățenilor de mâine”. În cadrul Congresului, un loc aparte l-a constituit alocuțiunea lui N. Georgescu, despre locul și rolul lui Gheorghe Moceanu în promovarea gimnasticii în România și în cunoașterea României pe toate continentele lumii. După Congresul de la Cluj, s-a transmis conducerii Ministerului de Instrucțiune un memoriu, în care au fost expuse dezideratele profesorilor, așa cum au fost ele aprobate în Congres: în viitoarea lege a învățământului, să se dea gimnasticii titulatura de educație fizică; cuvântul „maestru” să fie înlocuit cu cel de „profesor de educație fizică”; să nu se facă împărțirea profesorilor de educație fizică în „liceali” și „gimnaziali”; norma profesorilor cu peste 20 de ani vechime la catedră, să fie de 12 ore, în loc de 15, ca și a celor care au sub 20 de ani de muncă; salariul să fie egal cu cel al profesorilor care au alte specialități; înființarea unor instituții de învățământ superior de specialitate pe lângă Universitățile în funcție.

Al VI-lea Congres a avut loc la Galați, între 17-18 aprilie 1927. Din ordinea de zi spicuim: uni-

ficarea aspectelor legate de terminologia exercițiilor de ordine, a exercițiilor libere și cu instrumente (greutăți mici, măciuci, bastoane); rolul societăților sportive școlare în dezvoltarea și răspândirea exercițiilor gimnastice în rândul tineretului școlar ș.a. Participanților la Congres li s-au distribuit primul *Tratat de terminologie* a exercițiilor de ordine, libere și cu instrumente, având intercalate în text 110 figuri.

Cel de al VII-lea Congres s-a ținut la 1 iunie 1928 – la *Casa Școalelor* din București. Ordinea de zi a cuprins: normele științifice ce trebuie să stea la baza educației fizice efectuate sistematic; controlul educației fizice în școală: organizare și rezultate; modalități de îmbunătățire a rezultatelor în practicarea educației fizice în școală și în afara școlii; colaborarea *Societății profesorilor și profesoarelor de gimnastică* din țară cu *Asociația absolvenților INEF*. Concluziile Congresului au fost favorabile continuării acțiunilor întreprinse de-a lungul anilor de către *Societatea profesorilor și profesoarelor de gimnastică* pentru răspândirea și aplicarea normelor științifice în predarea gimnasticii în școli, având și sprijinul absolvenților INEF care, în viitor, vor face parte și ei din Societate.

Al VIII-lea Congres a fost programat să aibă loc la Timișoara, în 1930, în Duminica Floriilor, însă criza economică declanșată în 1929 a determinat amânarea sa din următoarele motive: fondurile mici ale CFR-ului nu au permis acordarea de reduceri la prețul biletului de transport pentru participanți; salariile profesorilor, pe de altă parte, nu au permis acestora efortul financiar pentru plata integrală a biletelor; Ministerul Învățământului, lipsit de fonduri, nu a putut asigura hrana participanților (se înscriseră peste 250 de profesori la Congres) și nici școlile nu aveau fonduri.

În asemenea condiții, *Societatea profesorilor de gimnastică* și-a încetat activitatea și Congresele nu s-au mai organizat (vezi și SPEFSR).

LEGEA ÎN TEMEIUL CĂREIA SOCIETATEA ROMÂNĂ DE ARME, GIMNASTICĂ ȘI DARE LA SEMN DIN BUCUREȘTI A OBȚINUT STATUTUL LEGAL. Conține un articol unic, prin care se precizează că societatea, având sediul în str.

Apolodor nr. 2, este recunoscută ca autoritate și ca persoană juridică. *A fost votată în Adunarea Deputaților în ședința din 31 ianuarie 1921 și de Senat în data de 10 iunie 1921. Legea este semnată de Președintele Adunării Deputaților, Duiliu Zamfirescu și de Vicepreședintele Senatului, G. G. Mironescu și promulgată pe data de 9 iulie 1921 de Regele FERDINAND I, având semnătura Ministrului de Interne, C. Argentoianu și a Ministrului de Justiție, M. Antonescu. Ea este promulgată pe data de 9 iulie 1921 (document reprodus la pag. 53).*

LEGEA PENTRU ÎNFIINȚAREA CASEI CULTURII POPORULUI, publicată în M.O. nr. 173 din 3 noiembrie 1921. Legea conține 7 capitole și 40 de articole, cuprinzând referiri și la educația fizică: Cap.I cuprinde, la art.1, Dispoziții generale și hotărăște înființarea în București, sub președinția Principelui CAROL, a unui Institut Național pentru educația și cultura tuturor tinerilor, cu denumirea de „*Casa Culturii Poporului*”. Acest așezământ avea scopul să trezească și să dezvolte, în popor, gustul „*de citire*”- sporind cunoștințele oamenilor despre lucruri și fapte, să formeze gustul pentru frumos, să dezvolte iubirea de patrie și de neam, să-i determine să facă educație fizică și sanitară, precum și pregătirea pre și post-regimentară a poporului ș.a.

Cap.II tratează, la art.5, probleme legate de conducere și administrație, prevăzând ca această *Casă a Culturii Poporului* să fie condusă de un Consiliu Superior, din care să facă parte miniștrii tuturor departamentelor, președintele Academiei Române, șeful Statului Major și 12 „*personalități culturale*”. În art. 6 se arată atribuțiile Consiliului Superior, printre care și aceea de a-l numi pe șeful *Oficiului Național de Educație Fizică* și de a lua toate măsurile pentru organizarea Congresului anual general al Căminelor și Societăților particulare de educație fizică și cultură populară. În art. 9. se stipulează că, din administrația centrală a *Căsei Culturii Poporului*, face parte integrantă *Oficiul Național de Educație Fizică* (ONEF), care răspunde de pregătirea pre-regimentară prin două direcții: „*direcțiunea educației și direcțiunea propagandei sanitare*”.

Cap. III, referindu-se la atribuțiile Oficiului Educației Fizice, stabilește că „*educația fizică și pregătirea*” pre și post-regimentară sunt obligatorii și gratuite pentru toți fiii țării (art. 10.). În art. 11 se stipulează că, pentru pregătirea instructorilor de educație fizică, *Casa Culturii Poporului* înființează un *Institut Național de Educație Fizică*.

Cap. VII, destinat „*Dispozițiilor finale*”, precizează la art. 35. că „*în lipsă de personal civil suficient și până la pregătirea lui, militarii care vor fi făcut studiile speciale de educație fizică și pedagogie pot fi detașați în serviciul Casei Culturii Poporului, păstrându-și toate drepturile din serviciul activ al armatei*”. La art. 36., se precizează că „*statul cedează terenuri, în fiecare comună, pentru câmpurile de sport.*” În art. 40 se stabilește că această instituție – a *Casei Culturii Poporului* – ia ființă la 1 noiembrie 1921. La această dată, toate „*organizațiile de educație fizică și cultură pentru popor de pe lângă fiecare minister se dizolvă, pentru a se concentra sub direcția unică în Casa Culturii Poporului*”.

Legea a fost promulgată și investită cu Sigiliul Statului și publicată în M.O. din 3 noiembrie 1921, având semnătura Regelui FERDINAND I, a Ministrului Instrucțiunii, P. P. Negulescu și a Ministrului Justiției, M. Antonescu.

DECRET PENTRU APROBAREA DE MODIFICARE DE STATUT, aprobată prin *jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 1461 din 9 iunie 1922*. „*Ca urmare a raportului Președintelui Consiliului de Miniștri nr. 1994 din 1922, văzând jurnalul Consiliului de Miniștri cu nr. 1431 din 9 iunie 1922 și pe temeiul legii promulgate cu decretul nr. 727 din 12 martie 1915, Regele FERDINAND I decretează modificarea statutelor Federațiunii Societăților Sportive din România (FSSR)*”. Statutul FSSR prevede, în Dispozițiile generale, denumirea *Federațiunea Societăților Sportive din România* și stabilește sediul central în Capitala țării. Sigiliul și ștampila Federației vor cuprinde stema Federației, aprobată de Adunarea generală. Culorile sunt: albastru deschis și negru. La concursurile internaționale, echipele vor purta stema țării. Membrii FSSR nu pot

fi decât amatori – sportivii nu vor beneficia de câștiguri materiale, prin activitatea sportivă. Pentru fiecare sport, definiția amatorismului se stabilește în regulamentul respectiv și va fi de acord cu cea dată de federația internațională respectivă.

Cap. I prevede scopul și alcătuirea FSSR. Se afirmă că, întocmită prin actul constitutiv din 14 decembrie, ea are ca scop: să reunească toate grupările sportive din România, alcătuite conform dispozițiilor fundamentale ale acestui statut, coordonând eforturile lor, fără a se preocupa de administrația și funcțiunea lor internă; să facă propagandă sportivă, sprijinind, îndrumând și răspândind practicarea sporturilor, prin susținerea grupărilor și prin crearea de noi grupări; să organizeze Campionatele României și concursurile deschise membrilor FSSR și străinilor, pe terenuri recunoscute de FSSR; să procure și să-și amenajeze terenuri și localuri de sport; să asigure și să înlesnească participarea membrilor FSSR la concursurile sportive de amatori din străinătate; să stabilească și să mențină legături cu federațiile similare străine și internaționale. La art. 2. se precizează că durata de funcționare a FSSR este nemărginită. Art. 3. precizează că regulamentele adoptate de FSSR sunt acelea ale federațiilor internaționale. Art. 4. stabilește că activitatea FSSR cuprinde organizarea de manifestări sportive și campionate locale, regionale, naționale și internaționale; omologhează recorduri, instituie premii. De asemenea, se face precizarea că în echipele reprezentative ale României vor figura numai cetățeni români. Se stabilește profilul membrilor FSSR: „*membri de onoare, membri fondatori, aderenți și ordinari sau activi*”.

Cap. II este consacrat prevederilor cu privire la cotizații.

Cap. III cuprinde prevederi și asupra drepturilor și îndatoririlor membrilor activi.

Cap. IV se referă la admiterea, demisia, suspendarea și excluderea membrilor.

Cap. V este rezervat organizării conducerii FSSR. În art. 15 se arată că FSSR este condusă și administrată de un colectiv compus din: secretar general, 12 membri, 3 supleanți și președinții comisiilor. La art. 16 se menționează atribuțiile Biroului central, compus din 4 membri, aleși din rândul

comitetului. Membrii acestor organisme de conducere se aleg prin vot secret.

Cap. VI prevede sarcinile Comitetelor regionale.

Cap. VII stabilește comisiile ce compun Comitetul Central, în afară de cele sportive, ca fiind: internaționale, olimpice, a arbitrilor, sanitară, a sporturilor militare, a sporturilor școlare, a sporturilor feminine, cea pentru propagandă și informații, cea administrativă, financiară, contencioasă, de judecată. Comisiile sunt de două feluri: sportive și speciale. Numărul comisiilor sportive este nelimitat.

Cap. VIII menționează „penalitățile”.

Cap. IX este intitulat „Averea și controlul ei”.

Cap. X prezintă cum sunt organizate asemenea comisii în străinătate.

Cap. XI, La dispoziții finale, art. 51., se prevede că un regulament va dezvolta principiile stabilite în Statutul de față.

Statutul a fost aprobat în ședința Adunării generale a FSSR din 6, 7 și 8 mai 1922.

LEGEA ȘI STATUTUL DE ÎNFIINȚARE A AERO-CLUBULUI REGAL ROMÂN. *Votată în Senat în ședința din 8 martie 1923 și publicată în M.O. nr. 7 din 1923.* Legea conține 5 capitole și 25 de articole. În cap. I se arată scopul legii, iar la art. 1. se prevede că Aero-Clubul Regal al României este o societate de încurajare a „locomotiei aeriene” sub toate formele și în toate aplicațiile sale, atât sportive, științifice cât și militare. La art. 2. se stipulează că această societate urmărește să dezvolte științele legate de aviație și aerostație, să organizeze conferințe, expoziții și concursuri aeriene. Legea prevede profilul membrilor și condițiile de admitere (cap. II), modul de administrare al societății (cap. III), structura (cap. IV) și dispoziții finale (cap. V).

Semnată și datată la București de Regele FERDINAND I, de Ministrul Comunicațiilor, general Traian Moșoiu și de Ministrul Justiției, Ioan T. Florescu.

LEGEA CEDĂRII DE CĂTRE MINISTERUL DE RĂZBOI A CLĂDIRII ȘI TERENULUI PENTRU INSTALAREA INEF, *publicată în M.O. nr. 56 din 14 iunie 1923.* Legea cuprinde doar două articole:

Art. 1. Se stabilește că „Ministerul de Război este autorizat să cedeze din proprietățile Școlii Militare de Infanterie și ale Regimentului 61 infanterie din București, Casei Culturii Poporului, recunoscută persoană morală pentru Legea publicată în M.O. nr. 173 din 03. XI. 1921, suprafața de 16 133,55 mp, împreună cu clădirile aflate pe aceste porțiuni de teren”.

Art. 2. precizează: „Clădirile și terenul ce se cedează se vor întrebuința pentru instalarea Institutului Național de Educație Fizică”.

Promulgarea și investirea cu sigiliul statului s-a dat în București la 07. 06. 1923 având semnătura Regelui FERDINAND I și a Ministrului Justiției, Ioan T. Florescu.

LEGE PENTRU EDUCAȚIA FIZICĂ, *publicată în M.O. nr. 59 din 17 iunie 1923* Legea are 5 capitole și 22 de articole. În cap. I se stipulează că „educația fizică constituie o obligație generală” pentru toți tinerii, înainte de vârsta încorporării. Ea se realizează în toate instituțiile școlare și în „organizațiuni speciale” (art. 1.). În art. 2. se prevede că pentru organizarea educației fizice se „întemeiază” un Oficiu Național de Educație Fizică (ONEF), persoană juridică, instituție dependentă de Ministerul Instrucțiunii, având raporturi administrative cu Ministerul de Război și Ministerul Sănătății, Muncii și Ocrotirilor Sociale. La art. 3. se stabilesc atribuțiile ONEF, dintre care spicuim: imprimă o direcție unitară activităților organizațiilor de educație fizică și tir (societăți, federații, uniuni), pe care le va crea sau i se vor afilia; se îngrijește de dotarea lor cu terenuri și instalații necesare și controlează întrebuințarea și administrarea acelor terenuri; contribuie la pregătirea tehnică a corpului de profesori, maeștri și instructori de educație fizică, ce funcționează în școli, armată și în orice alte organizații speciale și pre-regimentare; – întocmește „instrucțiuni și publicații pentru a populariza gustul educației fizice în toate stratele populației”.

Cap. II precizează modul de organizare a ONEF care are un comitet de conducere, un președinte de onoare, un președinte activ, un director general, directorul Institutului Național de Educație

Fizică, șeful Statului Major al Armatei etc. Ca atribuții stabilește că acest comitet: întocmește bugetul și verifică gestiunea anuală a ONEF; pregătește regulamentele de organizare și administrare ale ONEF și a instituțiilor în subordine (art. 6, 7, 8). Fiind un serviciu public, ONEF încadrează specialiști care sunt considerați funcționari de stat (art. 10). Militarii cu studii de educație fizică pot fi detașați în cadrul ONEF, păstrând toate drepturile pe care le conferă statutul de bază (art. 12.). Inspectoratele regionale se vor înființa în capitalele de județ și în localitățile unde organizațiile de educație fizică vor fi numeroase și cu o activitate eficientă (art. 13.).

Cap. III prevede profilul și proveniența fondurilor care compun bugetul ONEF, a cărui execuție și gestiune financiară intră sub controlul și jurisdicția Înaltei Curți de Conturi.

Cap. IV este dedicat înființării de către ONEF a *Institutului Național de Educație Fizică*, ce are menirea: să pregătească conducătorii de educație fizică ai armatei, ai organizațiilor de profil din întreaga țară, să răspundă de pregătirea practică a corpului didactic pentru educație fizică, să organizeze cursurile facultative de specialitate pentru instruirea practică a cadrelor didactice care ar dori să obțină o astfel de calificare (art. 16.). INEF va pune la dispoziția universităților, instalațiile și corpul de specialiști. Raporturile între INEF și universități se vor preciza prin legile organice ale învățământului, ministerul respectiv având sarcina de a organiza, pe lângă universități, secția de educație fizică, numind profesorii necesari învățământului superior, stabilind programele și felul diplomelor ce se vor elibera, ca și condițiile de recrutare a corpului didactic pentru educația fizică (art. 17.). Art. 18 și 19 cuprind prevederile referitoare la conducerea INEF și încadrarea personalului didactic, administrativ auxiliar, ca și regimul detașării personalului militar și medical, recrutarea și angajarea specialiștilor străini.

Cap. V cuprinde dispozițiile finale, care stabilesc drepturile pe care statul le acordă instituțiilor ONEF și faptul că statul, comunele rurale și urbane sunt autorizate să cedeze în mod gratuit, cu împli-

nirea formelor legale, terenurile, „câmpurile de joc, de sporturi și tir” (art. 20.).

Legea poartă semnătura regelui FERDINAND I și a Ministrului Justiției, Ioan T. Florescu.

LEGEA NR. 21, publicată în 6 februarie 1924 pentru PERSOANELE JURIDICE (Asociații și Fundații). Legea menționează ca emitent: Adunarea Deputaților și Senat. *Publicată în M.O. nr.27 din 6 februarie 1924.* Pentru aplicarea acestei Legi a fost elaborat Regulamentul de aplicare a dispozițiilor pentru persoanele juridice (Asociații și fundații) din 19 aprilie 1924.

Legea are 8 capitole și 107 articole prin care se legiferează modalitățile și condițiile de constituire și funcționare a persoanelor juridice (Asociații și Fundații). Legea s-a aplicat și în cazul constituirii asociațiilor, societăților și federațiilor sportive.

Capitolul 1. I Dispoziții generale

A. Personalitatea juridică - cuprinde 8 articole în care se definește personalitatea juridică, condițiile obținerii personalității juridice, înscrierea deciziei de recunoaștere în registrul special ținut de grefa fiecărui tribunal civil. „*Art.1 – Persoanele juridice de drept public se creează numai prin lege. Asociațiile și fundațiile fără scop lucrativ sau patrimonial, create și organizate de particulari, nu pot dobândi personalitatea juridică decât în condițiile legii de față. Ele sunt considerate persoane juridice de drept privat.*”

B. Folosința drepturilor civile – se precizează că „*Personaele juridice de drept privat, căzând sub prevederile legii de față, nu se pot folosi decât de drepturile ce le sunt necesare pentru realizarea scopului și destinației lor.*”

C. Exercițiul drepturilor civile (2 articole)

D. Sediul (2 articole)

E. Supraveghere (10 articole) – este legiferat dreptul de supraveghere și control al statului asupra tuturor persoanelor juridice de drept privat și modalitățile de exercitare a acestui drept, precum și responsabilitățile organelor și direcției de administrație.

F. Încetarea personalității (2 articole)

G. Destinația bunurilor (2 articole)

II- Lichidarea și radierea înscrierii (2 articole)

Capitolul 2 – Despre asociații

A. Condiții de constituire (4 articole) se referă la definirea asociației, scopul constituirii acesteia, condițiile care trebuie îndeplinite pentru obținerea personalității juridice, actul constitutiv și statutele în formă autentică, cuprinsul statutelor.

B. Organizarea (12 articole) – stabilește organele principale ale asociației de stat, componentele și atribuțiile acestora, dreptul de vot al asociațiilor și condițiile adoptării deciziilor, adoptarea bugetului și întocmirea bilanțului gestiunii.

C. Despre asociați (6 articole) – calitatea de asociat, dreptul autorizat de a ieși din asociație, procedura de excludere a asociaților.

D. Dizolvarea (1 articol) – cazurile în care asociația își pierde personalitatea juridică.

E. Lichidarea (12 articole) – sunt expuse toate modalitățile și căile ce trebuie parcurse pentru efectuarea procesului de lichidare.

Capitolul 3 – Despre fundații - sunt parcurse aproximativ aceleași reglementări ca și în cazul asociațiilor, cu specificul de rigoare: condiții de constituire; organizare, modificare, dizolvare; lichidare.

Capitolul 4 – Despre înscrierea persoanelor juridice – (11 articole) – înscrierea persoanelor juridice în registre speciale pentru asociații și pentru fundații; conținutul cererii de înscriere și documentele ce vor fi prezentate tribunalului; adoptarea deciziei de admitere

Capitolul 5 – Competența și procedura (4 articole) - competența Curții de apel, în circumscripția căreia funcționează asociația sau fundația; pentru dizolvarea persoanelor juridice prin judecată, tribunalul competent va fi cel civil de la sediul persoanei; litigiile între asociație și asociați vor fi judecate tot de tribunalul de la sediul principal al asociației.

Capitolul 6 – Comisia superioară a persoanelor juridice – (3 articole) se referă la: constituirea Comisiei superioare a persoanelor juridice, de pe lângă Ministerul Justiției; atribuțiile acesteia; componența comisiei formată din 13 membri, numiți de Ministerul Justiției pe o perioadă de cinci ani, sub președenția IPSS Mitropolitul Primat (în lipsa sa, a ministrului de Justiție), sistemul de lucru al acestei comisii.

Capitolul 7 – Uniunile, federațiile sau grupările de persoane juridice (3 articole). Articolul 102 stabilește: „*Două sau mai multe persoane juridice se vor putea constitui în uniuni sau federații*”. În acest scop, este necesară dobândirea personalității juridice, de la Curtea de Apel în circumscripția căreia urmează ca uniunea sau federația să-și aibă sediul principal, precum și obținerea avizului Comisiei superioare a persoanelor juridice. „*Procedura pentru dobândirea personalității juridice este aceea prevăzută la art.3 din această lege*.” În art.104 se menționează cerințele față de conținutul Statutelor uniunilor și federațiilor, reprezentarea în consiliul de administrație și în adunările generale, condițiile sub care se face aderarea.

Capitolul 8 – Dispoziții finale (3 articole)

LEGEA NR..21/1924, abrogată prin *Ordonanța Guvernului României nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații*, aprobată prin legea nr. 246/2005, adoptată de Parlamentul României.

DECRETUL REGELUI FERDINAND I AL ROMÂNIEI, prin care se conferă ordinul «Coroana României» d-lui baron de Coubertin: „*Ferdinand I, prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României, la toți cei de față și viitori, sănătate. Asupra raportului Ministrului nostru al Afacerilor Străine, Cancelar al ordinelor, sub nr. 34.753 am decretat și decretăm:*

Art. I. Numim membru al ordinului Coroana României în gradul de mare ofițer, pe domnul Baron de Coubertin, președintele Comitetului Internațional Olimpic din Franța.

Art. II. Ministrul nostru, al Afacerilor Străine, Cancelar al ordinelor, este însărcinat cu executarea acestui decret”.

Dat la Paris, 30 iunie 1925, FERDINAND I, Ministrul Afacerilor Externe, Cancelar al Ordinelor (indescifrabil).

LEGEA NR. 79 PENTRU ÎNVĂȚĂMÂN-TUL SECUNDAR DIN 8 MAI 1928. *Decretul de promulgare are nr. 1308 din 8 mai 1928 și este publicat în M.O. din 15 mai 1928. Legea este structurată pe 7 secțiuni, 18 capitole și 141 de articole.*

În Secțiunea I, cap. I, se stabilesc dispozițiile generale privind locul, rolul, verigile învățământului secundar, limba de predare și structura anului școlar. În Secțiunea a II-a, cap. V, sunt enumerate materiile de studiu iar la art. 28., alineatul b, respectiv art. 29., se specifică „*artele și dexteritățile*” în care este inclusă și „*educațiunea fizică atât în gimnaziu, cât și în liceu*”. Art. 33. stipulează expres că „*educațiunea fizică va figura în programele de învățământ ale școalelor secundare de băieți și de fete cu un număr de 4 ore pe săptămână de fiecare clasă*”. În Secțiunea a II-a, cap. VI, sunt prevăzute condițiile de numire și modul de recrutare a cadrelor didactice. În art. 34. se afirmă: „*materiile de studiu din învățământul secundar se predau de profesori și de maeștri. Profesorii predau materiile teoretice, iar maeștrii predau învățământul artelor. Pentru educațiunea fizică sunt acceptați numai bărbați, care să aibă cel puțin bacalaureatul și să fi satisfăcut serviciul militar*”. Art. 45. este destinat enumerării condițiilor de încadrare a maeștrilor și prevede expres: „*pentru a deveni maestru de muzică, desen și caligrafie, de educațiune fizică, candidatul trebuie ca, pe lângă condițiile generale, să mai îndeplinească următoarele: a) să fie absolventul unei instituții superioare de cultură specială, asimilată învățământului superior, având o diplomă echivalentă cu licența*”. (...) c) „*(...) pentru îndeplinirea condițiilor de la aliniatul a) se înființează pe lângă conservatoare și școlile de belle-arte, secțiuni normale pentru pregătirea maeștrilor respectivi, iar pe lângă Universități, câte un institut de educațiune fizică*”. În art. 46. se precizează: examenul de capacitate pentru acești maeștri se va desfășura înaintea unei comisii întocmite din 3 membri: 2 profesori de la școlile speciale și un profesor de pedagogie. „*Candidații reușiți vor fi înscriși pe tablourile de capacitate întocmite după prevederile art. 42. Vor fi 3 tablouri: unul pentru muzică, altul pentru desen și caligrafie și al treilea pentru educațiunea fizică. Ei primesc o diplomă de capacitate ca maeștri și vor putea preda materiile specialităților lor la amândouă ciclurile școlii secundare*”. În cap. VIII afectat drepturilor și îndatoririlor corpului didactic din învățământul secundar, la art. 76 se prevede „*că*

maeștrii și maestrele de arte și de dexterități, de la orice școală secundară, sunt obligați să predea 18 și respectiv 15 ore pe săptămână”.

Cap. XII vizează salarizarea cadrelor didactice din învățământului secundar. Art. 96 stipulează:

„*Maeștrii și maestrele, recrutați conform art. 47 și 48, vor fi retribuiți cu 75% din leașa de bază a profesorilor. Cei care au bacalaureatul sau o diplomă de învățământ superior, pentru pregătirea lor specială, vor fi retribuiți ca profesori*”. Art. 97 adaugă: „*orele de ansamblu coral și de gimnastică nu intră în compunerea catedrelor, plătinându-se numai cele făcute ca ore suplimentare*”.

Secțiunea a VI-a, cap. XV, art. 12., alineatul c) specifică: „*orice școală secundară, de orice categorie, trebuie să aibă (...) o sală pentru educațiunea fizică cu toate instalațiile ei*”.

DECRET REGAL DE TRECERE A CERCETĂȘIEI LA ONEF. *Decretul este dat în temeiul raportului Ministrului de Stat la Departamentul Instrucțiunii cu nr. 89 574 din 1928. Având în vedere jurnalul Consiliului de Miniștri cu nr. 1984 din 1928, se decide: Art. 1. „Direcția cercetășiei împreună cu toate serviciile, organizațiile, corpul de funcționari și bugetul său, se trece de la 1 august de la Fundația Mihai I, la ONEF, pusă sub conducerea D-lui general I. Manolescu, Inspector General al Oficiului Național de Educație Fizică”.*

Celelalte două articole cuprind prevederi administrative.

Decretul regal este semnat în numele regenței regale de Principele NICOLAE al României, Patriarhul Miron Cristea, ca și de Ministrul Instrucției, Constantin Angelescu. Decretul este promulgat la 13 august 1928.

LEGEA EDUCAȚIEI FIZICE, *promulgată cu Înalțul Decret Regal nr. 2801 din 5 august 1929 și publicată în M.O. nr. 196, partea I, din 4 septembrie 1929.*

Cuprinde 5 capitole, precedate de „*Dispoziții generale*” și urmate de „*Dispoziții finale*”. În cap. I se stipulează că educația fizică constituie „*o obligație pentru tot tineretul țării*” și se realizează în toate

instituțiile școlare de stat și particulare, precum și în organizații speciale. Ducerea la îndeplinire a acestor prevederi revine *Oficiului Național de Educație Fizică*. Prin legea prezentă, acesta se reorganizează, rămânând subordonat Ministerului Sănătății și Ocrotirilor Sociale, dar având raporturi cu Ministerul Instrucțiunii și cu cel de Război. Cu ajutorul acestora se urmărește organizarea unitară a educației fizice în unitățile școlare și militare, elaborarea programelor și formarea cadrelor de specialitate. Cap. II este destinat organizării și conducerii ONEF. Astfel, conducerea va fi asigurată de către un președinte de onoare, un comitet de conducere, prezidat de Ministerul Sănătății și în componența căruia se vor afla: șeful Marelui Stat Major al Armatei, directorul învățământului secundar din Ministerul Instrucțiunii, un profesor de ortopedie de la Facultatea de Medicină, directorul ONEF și președintele Uniunii Federațiilor Sportive. Secretarul comitetului va fi unul dintre secretarii ONEF. Din sânul comitetului se va forma o delegație permanentă formată din 4 membri, ce va reprezenta instituțiile centrale interesate. Comitetul îndrumă activitatea ONEF elaborează normele de funcționare, administrează, examinează și avizează bugetul. Cap. III precizează că educația fizică se va preda în instituții speciale, civile și militare, precum: *Institutul Superior de Educație Fizică și Institutul Militar de Educație Fizică*. Se precizează scopurile, materiile de studiu, catedrele „teoretice și practice”, profilul cadrelor didactice și modul de selecție, numirea prin concurs, structura organizatorică a conducerii, exigențele asupra selecției candidaților, ale promovării studenților prin examene, durata cursurilor (cel puțin 3 ani) și titlul dobândit la absolvire (de licențiat în educație fizică). Cap. IV se referă la sursele bugetului (subvențiile ministerelor „tutelante”, ale instituțiilor publice și particulare, donații, venituri). Cap. V reglementează inițiativa activității particulare de educație fizică și sport, reprezentată de asociații de amatori sau profesioniste, care se vor grupa în federații pe ramuri de sport. Prin această lege, potrivit art. 41., se înființează Uniunea Federațiilor Sportive din România (UFSR)

Promulgarea legii și investirea ei cu sigiliul statului s-au făcut de către, Principe NICOLAE al României

și Miron Cristea, Patriarhul României, iar publicarea în M.O. a avut loc în București, la 5 august 1929.

LEGE MODIFICATOARE A LEGII DE EDUCAȚIE FIZICĂ, promulgată la 5 august 1929. Publicată în M.O. din 4 septembrie 1929. Lege apărută în MO din 8 mai 1933.

Cap. V reglementează activitățile particulare în domeniul educației fizice, sportului și turismului. În lege se găsesc următoarele prevederi: Art. 40. Inițiativa particulară este liberă a se manifesta pe terenul educației fizice, al sporturilor și turismului, potrivit legii de față. Manifestarea se face prin asociațiuni de amatori și profesioniști, care se vor grupa, după specialități, în „*Federațiuni Naționale, una de fiecare ramură de sport*”, iar acestea la rândul lor în Uniunea Federațiilor Sportive din România (UFSR).

Art. 41 arată că nici o asociație de educație fizică, sport și turism, din inițiativă particulară, nu va putea funcționa decât după ce afilierea sa a fost aprobată de către federația de specialitate și ratificată de UFSR.

Art. 42. Federațiile de specialitate vor funcționa după statutele lor, votate de adunările generale respective și aprobate de Uniune.

Art. 43. Statul coordonează și controlează sportul, turismul și educația fizică din inițiativa particulară, din România, prin UFSR.

Art. 44. UFSR își exercită dreptul de îndrumare, coordonare și control asupra activității administrative, financiare și tehnice a federațiilor naționale de specialitate, precum și asupra tuturor asociațiilor de sport, turism și educație fizică din inițiativă particulară.

Art. 45. Uniunea va avea dreptul să întreprindă orice fel de cercetare. În cazul când va constata abateri grave în sarcina organelor de conducere ale federațiilor sau asociațiilor, ea va putea, pe lângă alte sancțiuni, să-i suspende pe membrii organelor de conducere ale federațiilor sau asociațiilor și să dispună înlocuirea lor cu alții, până la cea mai apropiată adunare generală a federațiilor respective.

Art. 46. UFSR este condusă și administrată de un Comitet format din președinții tuturor federațiilor de specialitate și de câte un delegat al Ministerului

Instrucțiunii Publice, Apărării Naționale și al Sănătății, Muncii și Ocrotirii Sociale, delegați ce vor putea fi numiți și dintre persoanele proeminente ale vieții sportive naționale. Normele de funcționare vor fi stabilite printr-un regulament elaborat de UFSR și aprobat de Ministerul Instrucțiunii Publice. Comitetul UFSR își va alege anual, din sânul său, prin vot secret, un președinte, doi vicepreședinți și un secretar general. Membrii organelor de conducere ale UFSR și ale federațiilor de specialitate nu pot fi retribuiți.

Art. 47. UFSR este de drept persoană juridică prin promulgarea legii de față. Caracterul de persoană juridică al asociațiilor de sport, turism și educație fizică înființate din inițiativa particulară, precum și al federațiilor de specialitate, se va acorda și revoca prin derogare de la legea persoanelor juridice, cu avizul UFSR, prin înalt decret regal, în condițiile ce se vor stabili prin regulamentul legii de față;

Art. 48. Statul sprijină sportul, turismul și educația fizică din inițiativă proprie prin:

a) „subvențiuni”, premii și ajutoare de orice fel;

b) acordare de terenuri proprii activităților sportive. Terenurile aparținând statului, județelor sau comunelor, o dată ce au fost afectate sportului, nu pot fi schimbate de la destinația pe care o au;

c) eliberarea de pașapoarte colective pentru echipele sportive care pleacă în străinătate, prin derogare de la legea pașapoartelor, numai în baza unei adrese a UFSR, plătindu-se o singură taxă de timbru, indiferent de numărul celor care figurează în pașaport;

d) reducerea cu 50% a tarifelor CFR și a celor cuvenite Navigației Fluviale Române (NFR) și Societății Maritime Române (SMR), pentru membrii grupurilor sportive recunoscute de UFSR care călătoresc pe bază de carnet individuale în grupuri de cel puțin 5 persoane;

e) scutirea de plata impozitelor pe spectacole prevăzute la art. 2 și 34 din legea spectacolelor, pentru toate manifestările sportive organizate de amatori în cadrul UFSR și a grupărilor recunoscute. Scutirea se va acorda de către Ministerul de Finanțe, în baza unei adrese a UFSR – indicând numele

grupărilor și al federațiilor care sunt organizatoare de manifestări sportive de amatori.

Art. 49. Dispozițiile legii de față privind educația fizică, sportul și turismul din inițiativă particulară se vor executa de Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor.

Art. 50. Dispozițiile prevăzute la art. 47, privitor la pierderea personalității juridice, se vor aplica și federațiilor și asociațiilor cu personalitate juridică, dobândită anterior legii de față.

Art. 51. Prin promulgarea legii de față, Federația Societăților de Sport din România (FSSR), recunoscută ca persoană juridică prin legea promulgată la 12 martie 1915 și publicată în MO nr. 176 din 12 martie 1915, se desființează, iar UFSR intră în toate drepturile și obligațiunile FSSR.

Averea mobilă și imobilă a FSSR trece cu deplin drept în patrimoniul UFSR, care va funcționa și va continua întreaga activitate a FSSR.

LEGE PENTRU ORGANIZAREA INSTITUTULUI SUPERIOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ (ISEF), promulgată cu Înaltul Decret Regal nr. 1712 din 17 mai 1932 și publicată în M.O. nr. 114 din 19 mai 1932.

Legea cuprinde patru capitole. În cap. I se precizează:

1. Institutul Superior de Educație Fizică este o instituție de învățământ superior egală în grad și similară ca organizare cu instituțiile universitare.

2. Institutul are dreptul de a se prezenta ca persoană juridică. Conducerea sa este încredințată Consiliului profesoral și exercitată de către Directorul ales de Consiliu, dintre membrii acestuia, pe termen de 3 ani.

În cap. II se fac referiri la planul de învățământ, specificându-se că materiile de studii „alcătuiesc catedre”:

1) Gimnastica, 2) Istoria, Teoria și Organizarea educației fizice, cu o conferință, 3) Gimnastica medicală,

4) Fiziologia, 5) Anatomia, 6) Higiena, 7) Mecanica educației fizice, 8) Psihologia aplicată și Pedagogia – cu o conferință. Tot în cap. II sunt 8 articole referitoare la funcționarea corpului didactic.

În cap. III se precizează, la art. 12.: „înscrierile în ISEF se fac pe baza diplomei de bacalaureat”. Primul an are un caracter provizoriu: „dacă studentul a dovedit aptitudini pentru învățământul practic și teoretic al educației fizice, dobândește dreptul la înscriere definitivă”.

Art. 13. prevede că durata studiilor este de 4 ani – „ultimul an este destinat specializării tehnice și pedagogice” (aceasta din urmă realizându-se în colaborare cu Seminarul Pedagogic). Se mai subliniază că la terminarea studiilor se acordă diplome de licență în educație fizică. Diplomele străine sunt echivalate. Școlarizarea se desfășoară condiționat de plata unor taxe (hotărâte de Consiliul profesoral, care dispune și de întrebuintarea lor). Studenților li se acordă burse; au la dispoziție cămine și cantine, servicii speciale pentru asistență medicală și socială pentru studenți. Sunt stabilite norme disciplinare (prin regulamentul Institutului), ca și pedepsele în caz de abateri.

„**LEGEA AERONAUTICEP**”, promulgată prin decretul nr. 1890, la 5 iunie 1932. Este considerată primul act normativ cu putere de lege care se referă la organizarea aeronauticii și la înființarea Subsecretariatului de Stat al Aerului, în cadrul căruia se includeau aviația militară, aviația civilă, aerofotogrametria și meteorologia. Aviația civilă era reprezentată de Direcția Aviației Civile. Pe lângă Direcția Aviației Civile a fost înființat un Comitet consultativ al aviației civile care avea ca atribuții studierea și avizarea problemelor referitoare la dezvoltarea aviației civile din punct de vedere comercial, tehnic și sportiv. În cadrul Direcției Aviației Civile funcționau patru servicii centrale: navigație și exploatare aeriană; tehnic, de control și întreținere; protecția navigației aeriene; comercial și administrativ. De asemenea, în structura sa organizatorică, mai funcționau o serie de servicii exterioare, printre care: inspecții regionale ale navigației aeriene, aeroporturi și stații de radiotelegrafie necesare navigației aeriene, întreprinderi pentru exploatarea transporturilor aeriene, stații și posturi meteo și de transmisiuni, școli civile de învățământ aero, depozite, ateliere și altele. În esență, în art.156

– Dispozițiuni speciale, legea stabilește că „*Exercitarea navigației aeriene civile, a transporturilor aeriene (pasageri, marfă, poștă și mesagerii), a lucrului aerian (...) și în general orice mișcare de aeronave particulare, naționale sau străine, pe teritoriul sau în spațiul supus suveranității statului român, revine controlului statului exercitat prin organele Subsecretariatului de Stat al Aerului*”. Aviatorul Virgil Slăvescu, șeful Curții de Apel a Tribunalului Dolj și deputat, a fost promotorul acestei legi în Parlament. Adoptarea acestei legi a constituit un nou impuls în organizarea și dezvoltarea aviației românești, inclusiv a aviației sportive, carea avea să se afirme, peste ani, prin rezultate deosebite, obținute în toate ramurile sale - zbor cu motor, planorism, parașutism, deltaplanism. (Sursă: <http://www.caa.ro/ro/About/Istoric%20AACR.html>)

LEGEA PENTRU PREGĂTIREA MILITARĂ, apărută în M.O. nr. 107 din 11 mai 1934.

Cuprinde 5 capitole și 24 de articole. Legea descrie scopurile pregătirii militare, organele de conducere și organizarea. În aplicarea acestei legi s-a elaborat Regulamentul Legii pentru pregătirea militară, apărut în MO nr. 32 din 7 februarie 1935, care aduce completări cu privire la scopul, mijloacele de realizare, participanții, durata, organizarea învățământului, fonduri, materiale, localuri, terenuri, avantaje, sancțiuni, drepturi. În capitolul: *Fonduri – materiale – localuri – terenuri* se tratează problema cheltuielilor privind pregătirea premilitară, care se suportă dintr-un fond bugetar administrat de MAPN, prin Inspectoratul General al Comandamentelor Teritoriale. Acesta, anual, prin Inspectoratul Pregătirii Militare, alcătuiește bugetul pentru anul viitor, ținând seama de: a) bugetul anului în curs; b) cheltuielile angajate; c) nevoile constatate prin aplicarea legii; d) posibilitățile bugetare ale statului. Se precizează că materialele de instrucție și educație se procură prin: MAPN, Ministerul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor, Ministerul de Interne, Ministerul Muncii, Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor. Prin lege se stabilește cota cu care contribuie fiecare dintre

ministerele menționate. Ca localuri și terenuri se folosesc: localurile MAPN, sălile de gimnastică, de serbări și terenurile de sport ale regimentelor și garnizoanelor, poligoanele de tragere ale acestora, sălile de cinematograf, terenurile ONEF, precum și terenurile date societăților sportive de către stat, județ sau comună.

LEGEA PENTRU PREGĂTIREA PREMI-LITARĂ, apărută în *M.O. nr.107 din 11 mai 1934*. Această lege cuprinde 5 capitole și 24 de articole. Pe scurt, pregătirea preliminară urmărea: art.1 - întărirea simțămintelor morale și naționale, cultivând spiritul de ordine și disciplină cetățenească; dezvoltarea aptitudinilor fizice; dobândirea cunoștințelor militare elementare, pentru o asimilare cât mai ușoară și mai rapidă a instrucției militare la chemarea sub drapel; art.3. - durata efectivă a pregătirii preliminare este de 40-50 ședințe în fiecare an – în principiu în zilele de sărbătoare, după serviciul religios – la care se adaugă câte o concentrare anuală de 4-7 zile; art.12 - programele de pregătire preliminară se vor întocmi pentru următoarele categorii de tineri: a) cei care vor beneficia de avantajele prevăzute în legea recrutării; b) toți ceilalți tineri care nu vor putea beneficia de prevederile acestor articole. Învățământul va consta din ședințele de: a) educație morală; b) educație fizică; c) educație națională; d) educație cetățenească și igienă; e) instrucția elementară militară; art. 14 - materialele de instrucție, cele sano-igienice, de educație fizică etc, necesare pregătirii premilitare, vor fi distribuite prin grija ministerelor respective; art.15 - pentru pregătirea preliminară se vor folosi următoarele: a) localurile MAN necesare organelor de conducere și acelea ale MICA, pentru centrele și subcentrele pregătirii premilitare;

b) terenurile destinate ONEF, pe raza minicipiilor, comunelor urbane și rurale; c) terenurile date societăților sportive de către stat etc. **În regulamentul legii pentru pregătirea premilitară, publicat în MO nr.32 din 7 februarie 1935** se specifică, printre altele: pregătirea premilitară are ca scop: a) dezvoltarea sentimentelor patriotice; b) întărirea sentimentelor morale; c) formarea spiritului de

ordine și disciplină cetățenească; d) completarea aptitudinilor fizice pentru a se mări puterea de muncă în viață și energia în luptă pentru apărarea hotarelor etc. În regulamentul sunt stabilite căile și mijloacele de realizare, în cele mai bune condițiuni, ale pregătirii premilitare

DECRETUL REGAL ASUPRA RAPORTULUI MINISTRULUI SECRETAR DE STAT LA DEPARTAMENTUL APĂRĂRII NAȚIONALE, NR. 144 DIN 1936. *Decretul are 4 articole, este dat la 14.11.1936*. În decret se specifică:

– De la 1 decembrie 1936, toate atribuțiile date prin Legea Educației Fizice ONEF, trec asupra ISEF, care se însărcinează cu administrarea întregului patrimoniu.

– Institutul Militar de Educație Fizică și ONEF, cu întregul personal aflat în serviciu trec la Institutul Superior de Educație Fizică.

– Miniștrii secretari de stat la Departamentul Apărării Naționale, Educației Naționale, Sănătății și Ocrotirilor Sociale vor aduce la îndeplinire decretul.

LEGEA PENTRU ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA OFICIULUI DE EDUCAȚIE A TINERETULUI ROMÂN (OETR), apărută în anul 1936, publicată în *M.O. nr.81 din 1936*.

Legea reglementează organizarea și scopul acestui organism. În intenția legiuitorului, acestea sunt: educația morală, socială, națională și fizică, „obligatorie pentru tot tineretul de ambele sexe”. Se prevede că federațiile și societățile sportive sunt conduse de OETR în calitate de organ delegat. Președintele UFSR și președinții federațiilor sportive se vor numi de către OETR. Conducerea OETR este asigurată de Consiliul superior de îndrumare, din care face parte și Patriarhul României, apoi Secretariatul (un secretar general, un secretar, directori, inspectori sau militari detașați și pensionari angajați). Un capitol aparte este consacrat bugetului, care se asigură din: subvenția ministerelor, subvenția „regilor” și a administrațiilor autonome; subvențiile județelor, municipiilor și comunelor urbane reședințe; „donațiuni și legate”; diverse venituri proprii și neprevăzute.

În Dispozițiile speciale și finale se precizează că ministerele, „regiile”, administrațiile autonome, județele și comunele vor pune, în limita posibilităților, la dispoziția OETR terenurile, materialele, locurile necesare realizării programului său. Județele, municipiile ș.a. sunt obligate să înscrie în bugetul lor anual de cheltuieli, subvenții pentru OETR, egale cu cel puțin 0,50% din bugetul lor general de cheltuieli. OETR și unitățile componente sunt scutite de orice dări sau taxe către fisc, stat, județ sau comună. Echipetele din detașamentele OETR și ale organelor sale autorizate care pleacă în străinătate, vor primi, numai cu avizul OETR, pașapoarte individuale sau colective scutite de orice taxă, considerându-se „plecare pentru propagandă națională”. „Reuniunile și spectacolele cu caracter educativ-moral, patriotic și fizic” organizate de OETR și organizațiile sale autorizate sunt scutite de taxa pentru spectacole și de orice dări către stat, județe și comune. Personalul de conducere al OETR și organele sale recunoscute se bucură de reducere de 75% pe CFR, SMR și NFR. Tineretul care se deplasează în grupuri în cadrul activității OETR, precum și transportul materialelor necesare acestei oficeri vor beneficia de o reducere de 75% la tarifele CFR, SMR, NFR. Legea contabilității publice, precum și orice alte legi cu dispozițiuni financiare se vor aplica OETR, cu excepția derogărilor prevăzute în legea de față.

DECRET REGAL PRIVIND DONAȚIA CĂTRE STRAJA ȚĂRII A UNOR TERENURI CU FOLOSINȚĂ SPORTIVĂ., dat la București la 7 aprilie 1938. Luând în considerare raportul Consiliului de Miniștri și al miniștrilor secretari de Stat la Departamentul de Interne, Finanțe și Justiție cu n. r. 13 432 din 1938 și în virtutea art. 46 din Constituție, regele Carol al II-lea decretează:

Art. I. Se autorizează Municipiul București să doneze Străzii Țării următoarele terenuri, proprietatea municipiului: a) porțiuni de teren riveran lacului Floreasca, începând de la clădirea Federației Sporturilor Nautice din România (FSNR), în lungime de 300 m, cu lățime până la Șosea, conform schiței; b) porțiuni de teren riveran lacului Herăstrău și insula menționată în schiță; c) porțiuni de teren riveran

lacului Snagov, de circa 13,6 ha, conform schiței; d) suprafață de circa 25,5 ha din terenul proprietatea municipiului, de lângă pădurea Băneasa; e) terenurile UFSR și strandul Kiseleff, de la Șosea, inclusiv alea Școalei de Agricultură, arătată în schiță, cuprinse între bulevardul Mărăști, șoseaua Kiseleff, str. Mănăstirea Cașin, folosite astăzi de UFSR; f) terenul Clubului Călăreților, arătat în schiță;

Art. II. *Straja Țării* este autorizată să accepte această donație dată prin decret.

Decretul poartă semnătura Regelui CAROL al II-lea, a Președintelui Consiliului de Miniștri, a Patriarhului României, Miron Cristea, a Ministrului Finanțelor, Mircea Cancicov, a Ministrului de Interne, Armand Călinescu, a Ministrului de Justiție, Victor Iamandi.

LEGEA PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGILOR PRIVITOARE LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ȘI SPECIAL ÎN VEDEREA RAȚIONALIZĂRII, dată în București la 3 noiembrie 1938. Legea are 5 capitole și 20 de articole. Pentru problemele educației fizice interesează conținutul cap. IV privind regimul școlilor speciale, care sunt astfel definite la art. 15.: școli de învățământ intermediar între învățământul superior și cel secundar. Ele sunt conduse de către un director numit de ministru. Profesorii școlilor speciale sunt asimilați cu conferențiarilor universitari. Se precizează că, din categoria școlilor speciale, fac parte: Institutul de Educație Fizică din București, Academiile Teologice, de Arte Frumoase din București și din Iași, Institutul de muzică religioasă din București și Școala de Arhitectură din Capitală.

La lege este anexată organigrama universităților, politehnicilor și școlilor speciale, însoțită de catedrele, „conferințele” și personalul ajutător ale acestor unități de învățământ, printre care și Institutul de Educație Fizică, al cărui plan de studii conține: istoria, teoria și organizarea educației fizice (un conferențiar și un asistent); anatomia (un conferențiar și un asistent); fiziologia aplicată (un conferențiar și 2 asistenți); igiena (un conferențiar și un asistent); mecanica educației fizice (un conferențiar și un asistent); gimnastica (un conferențiar și 4

asistenți); gimnastica medicală (un conferențiar și 7 asistenți). Toate dispozițiile din legi și regulamente care contravin acestei legi sunt și rămân abrogate.

Legea este semnată de Regele CAROL al II-lea, de Președintele Consiliului de Miniștri, de Patriarhul României, Miron Cristea, de Ministrul Educației Naționale, Armand Călinescu, de Ministrul Justiției, V. Iamandi.

MEMORIU PREZENTAT MINISTERULUI EDUCAȚIEI NAȚIONALE DE CĂTRE INSTITUTUL DE EDUCAȚIE FIZICĂ (ACADEMIA NAȚIONALĂ DE EDUCAȚIE FIZICĂ REGELE CAROL II) ÎN LEGĂTURĂ CU LEGEA DE RAȚIONALIZARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR. Documentul este semnat de elita profesorală a instituției (profesori titulari – g-l. V. Bădulescu, d.r. A. Dumitrescu, prof. C. Kirilă, dr. I. Lascăr, dr. C. Mihăilescu, dr. R. Olănescu, pr. Onicescu și conferențiarul C. Petre Lazăr și Gh. Zapan) și înaintat Ministerului Educației Naționale, în 1938.

În procesul de raționalizare a învățământului superior, inițiat de ministrul Educației Armand Călinescu, Academiei Naționale de Educație Fizică urma să i se schimbe denumirea și profilul activității stabilite prin legea din 1937, ceea ce însemna excluderea sa din sfera învățământului superior și conferirea unui statut de instituție de învățământ intermediar. Pentru a evita o astfel de decizie, se înaintea Ministerului Educației Naționale, în care se menționează ca argumente:

– faptul că era singura instituție de formare a specialiștilor din țară la acea dată, unde se pregăteau cele peste 300 de cadre didactice, care funcționau ca profesori de educație fizică în învățământul secundar;

– locul pe care îl ocupă educația fizică între disciplinele învățământului public și în ansamblul științelor și artelor în țara noastră, o activitate cu efecte igienice și educative resimțite tot mai mult pe plan social;

– modul în care formarea specialiștilor din domeniu se realiza la acea dată în alte țări și anume, prin două tipuri de instituții, ambele de nivel superior: tipul universitar folosit în Franța, Germania,

Belgia, Finlanda, Letonia, Austria, Cehoslovacia, Anglia și Statele Unite ale Americii, cu o durată de 3-4 ani și tipul institutelor sau academiilor specifice Italiei, Olandei, Poloniei, Ungariei și Elveției;

– activitatea de cercetare din domeniul educației fizice, exprimată prin originalitatea lucrărilor publicate în țară și în străinătate;

– cursurile speciale, organizate pentru medicii militari și cei civili care se ocupă și de problematica specifică educației fizice și antrenamentului sportiv;

– cursurile de înot, gimnastică, scrimă și schi, organizate pentru inițierea amatorilor;

– implicarea ANEF și a studenților săi în organizarea marilor demonstrații de gimnastică, cu prilejul unor serbări cu caracter aniversar sau în cadrul „Străjeriei”;

– proiectul de organizare și funcționare a educației fizice în universitățile românești;

– activitatea de cercetare prin care s-a realizat proiectarea de planuri și schițe pentru activități de educație fizică; amenajarea sau confecționarea de instalații specifice;

– organizarea de tabere de vară și de iarnă, de excursii la munte, la mare etc.

Memoriului îi sunt anexate publicațiile editate de ANEF, comunicările și contribuțiile membrilor corpului didactic, ca și lucrările de licență ale Academiei până la acea dată, spre a dovedi calitatea acestora.

Memoriul are valoare de document istoric, întrucât sintetizează activitatea ANEF din primele decenii ale existenței sale. Peste patru decenii, în anii 1970, instituția respectivă va traversa momente similare și va reuși, de asemenea, să se mențină ca instituție de nivel universitar.

LEGEA PENTRU ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA STRĂJII ȚĂRII. *Legea a fost publicată în M.O. cu nr. 292 din 15 decembrie 1938 și completată prin legea publicată în MO cu nr. 106 din 9 mai 1939.*

Legea are 9 capitole. Cap. I, cuprinzând Dispoziții generale, este împărțit pe două secțiuni și 15 articole. Prima secțiune stabilește scopul organizației *Straja Țării*, iar cea de-a doua, enumeră orga-

nizațiile subordonate, asociațiile afiliate și structurile ei. Cap. II este compus din 4 secțiuni și 10 articole și stabilește ierarhiile *Străzii Țării*. Cap. III are 3 secțiuni și 5 articole în care se fac precizări privind filialele teritoriale. Cap. IV conține 14 articole care stipulează drepturile și profilurile personalului numit, detașat sau delegat să activeze în *Straja Țării*. Cap. V tratează, în 3 secțiuni și 12 articole, finanțarea instituției, modul de angajare a fondurilor, verificarea și aprobarea conturilor. Cap. VI cuprinde 21 de articole care vizează dispoziții speciale privind administrarea și exploatarea bunurilor organizației *Straja Țării*, sursele de venituri și acțiunile ce se vor organiza. Acest capitolul indică ordinele, medaliile și meritele străjerești. Cap. VII, prin cele 4 articole ale sale, arată dispozițiile finale și tranzitorii ale legii, precizând și că un Regulament, ce se va publica ulterior, va dezvolta dispozițiile și modul concret prin care instituțiile sportive își vor desfășura activitățile, nivelul de subordonare și specificul relațiilor cu *Straja Țării*.

DECRET-LEGE PRIVITOR LA DESFIINȚAREA UNIUNII FEDERAȚIILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA (UFSR) ȘI NOUL REGIM AL SPORTULUI ROMÂNESC. D.L. NR. 3 628, din 29 octombrie 1940.

Documentul prevede următoarele:

Art. 1. Uniunea Federațiilor de Sport din România (UFSR) se desființează la data intrării în vigoare a acestui decret-lege.

Art. 2. Până la elaborarea Legii pentru organizarea sportului românesc, întregul patrimoniu UFSR și al componentelor sale trece, de drept și fără îndeplinirea vreunei formalități, în patrimoniul Organizării Sportului Românesc (OSR), căreia îi incumbă sarcina organizării și îndrumării mișcării sportive în Statul Național Legionar, iar personalul actual va fi trecut și încadrat, în funcție de cerințe, la OSR.

Art. 3. Toate federațiile române de sport se desființează la data acestui decret-lege. Organizatorul sportului românesc în Statul Național Legionar poartă titlul de *Șef al Sportului Românesc*.

Art. 4. Patrimoniul tuturor federațiilor române

de sport desființate, trece, în aceleași condiții, în patrimoniul OSR.

Art. 5. Toate dispozițiile legilor, decretelor-legi și regulamentelor contrare dispozițiilor prezentului decret-lege sunt și rămân abrogate.

Conducătorul Statului Român și președintele Consiliului de Miniștri, Ion Antonescu.

DECRET-LEGE PENTRU DESFIINȚAREA FEDERAȚIEI SOCIETĂȚILOR DE TURISM DIN ROMÂNIA, din 12 noiembrie 1940

Art. 1. Federația Societăților de Turism din România se desființează la data intrării în vigoare a prezentului decret-lege.

Art. 2. Până la alcătuirea unei noi legi pentru organizarea turismului, toate societățile de turism de munte trec sub conducerea Organizării Sportului Românesc (OSR), create prin decret-lege nr. 3628 din 29 octombrie 1940.

Art. 3. Atribuțiunile și funcțiunile fostei Federații, în ce privește turismul de munte, trec asupra OSR.

Pentru coordonarea tuturor „înfăptuirilor tehnice” se recomandă o strânsă colaborare între Oficiul Național de Turism și Organizarea Sportului Românesc.

Dat în București la 12 noiembrie 1940. Conducătorul Statului, Președinte al Consiliului de Miniștri, Ion Antonescu și Secretar de Stat, Alex. Constant.

LEGEA NR. 565 PENTRU COMPLETAREA ȘI MODIFICAREA UNOR ARTICOLE DIN LEGEA PENTRU ÎNFIINȚAREA CASEI DE CREDIT ȘI AJUTOR A PERSONALULUI DEPENDENT ȘI CONTROLAT DE MINISTERUL AFACERILOR INTERNE din 1913 cu modificările aduse în anii 1927, 1935 și 1943, publicată în M.O. nr 258 din 6 noiembrie 1944.

În articolul 1 se precizează că în București se înființează o instituție, persoană juridică, sub denumirea de Casa de Credit și Ajutor a personalului dependent și controlat de Ministerul Afacerilor Interne; în articolul 3, alineatul „f” se modifică textul anterior, specificându-se înființarea și întrețin-

nerea în cadrul acestei case, a unor instituții de educație fizică și sport, precum și azile pentru membrii și familiile lor, asigurarea asistenței medicale etc.

LEGEA NR. 563 PENTRU ABROGAREA DECRETULUI-LEGE PRIVITOR LA DESFIINȚAREA UNIUNII FEDERAȚIILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA ȘI NOUL REGIM AL SPORTULUI ROMÂNESC, *M.O., nr. 158 din 6 noiembrie 1944*. Conține patru articole: art. I prevede abrogarea decretului-lege nr. 3628 din 29 octombrie 1940, prin care se desființează Uniunea Federațiilor de Sport din România (UFSR). Prin aceasta, se repun în vigoare articolele 40-43 ale legii promulgate prin înalt decret regal cu nr. 2801 din 5 august 1929 și publicat în Monitorul Oficial nr. 196 din 4 septembrie 1929; art. II specifică faptul că patrimoniul Organizării Sportului Românesc (OSR) revine la Uniune și la Federațiile Române de Sport, care prin efectul acestei legi își dobândesc personalitate juridică, fără nici o formalitate; art. III Președintele Consiliului de Miniștri va lua măsurile necesare pentru aplicarea acestei legi; art. IV prevede că toate legile și regulamentele prezentei legi, sunt și rămân abrogate.

LEGEA NR. 135 DIN 9 MARTIE 1946 PENTRU ÎNFIINȚAREA ORGANIZAȚIEI SPORTULUI POPULAR (OSP), *Decret nr. 725 din 7 martie 1946*. Legea cuprinde patru titluri.

Titlul I. Dispozițiuni generale. Dispune: „Se înființează Organizația Sportului Popular – care va funcționa pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri. Organizația respectivă este declarată singurul organ investit de lege cu conducerea și controlul din punct de vedere sportiv, educativ, tehnic, administrativ și financiar al resorturilor și federațiilor sportive centrale și regionale...”

Titlul II. „Scop și atribuțiuni”. Printre acestea erau menționate: crearea tuturor condițiilor pentru răspândirea în masă a sportului, educației fizice și turismului; gruparea federațiilor, cărora li se dădeau „directive de funcționare și sprijin financiar”; se prevedea obținerea de subvenții, înființarea de

terenuri, înzestrări de tot felul; se mai specifica „statul va sprijini OSP prin: a) subvenții, b) scutiri de taxe, de dări, de impozite, a manifestărilor sportive organizate de OSP, c) eliberări de pașapoarte colective și individuale scutite de taxe și impozite”. Titlul III. „Organizarea OSP” Organizația Sportului Popular dispune de 5 resorturi centrale: sindical, universitar, școlar, militar și rural, fiecare având regulamentele și instrucțiunile lor speciale; se vor înființa „federațiuni” de specialitate, câte una de fiecare ramură de sport; se prevedea că „pentru a activa (în sport, n.n.) este obligatorie încadrarea în OSP; această organizație este condusă de organe centrale (Adunarea generală, Comitetul central, Consiliul consultativ, Biroul executiv permanent, Resorturile centrale, Comitetele federațiilor); normele lor de funcționare sunt stabilite pe cale de regulament; sunt desemnate organele teritoriale (comisiile regionale, județene, locale); organele administrative (direcția administrativă și direcția tehnică) și organele disciplinare și de judecată existente pe lângă fiecare grupare sportivă, pe lângă fiecare federațiune și comisia disciplinară centrală a OSP”. Sancțiunile erau a) muștrare, b) suspendare pe timp limitat, c) excludere din OSP.

Tot în Titlul III există un capitol (III) referitor la bugetul OSP, despre care se spunea că este asigurat prin: a) subvenții prevăzute în bugetele departamentale; b) 5% din totalizatorul curselor de cai; c) 5% din veniturile loteriei naționale; d) 5% din veniturile spectacolelor de orice fel, cu excepția celor de binefacere; e) venituri realizate de federații prin demonstrații proprii; f) taxe și contribuții; g) venituri proprii și întâmplătoare. Cap. VII tratează baza materială – care urma să fie asigurată de către stat. Stadioanele, terenurile de sport, bazinele de înot și instalațiile aferente, vor fi puse în mod gratuit la dispoziția OSP. Comunele urbane aveau obligația să construiască cel puțin un stadion sau un teren de sport cu tribune, iar municipiile, în plus, aveau obligația construirii și a unui bazin, „utilizabil și iarna”. Cheltuielile pentru aceste construcții urmau să fie acoperite din contractarea unor împrumuturi garantate de stat, ele fiind amortizate de alocarea sumelor corespunzătoare în bugetele ordinare.

**Din păcate, aceste obiective au rămas în majoritatea lor în stadiul de proiect.*

HOTĂRÂREA NR. 640 PENTRU CONSTITUIREA FONDULUI CULTURAL-SPORTIV, din 24 iunie 1949 Publicată în B.O. nr. 40 din 25 iunie 1949. Se prevedeau următoarele:

Art. 1. Întreprinderile de Stat, cooperativele de orice fel, gospodăriile agricole de Stat, SMT-urile, precum și întreprinderile particulare sunt obligate să suporte și să verse lunar Sindicatelor respective, cu începere de la 1 ianuarie 1949, o cotă egală cu 1% din totalul salariilor nete plătite salariaților.

Art. 2. Sumele vor fi depuse la Banca de Stat pe numele Sindicatului respectiv, formând fondul „Cultural-sportiv”, cu destinația de a asigura o mai bună desfășurare a activității culturale și sportive a sindicatelor.

DECRETUL NR. 329 PENTRU ÎNFIINȚAREA ȘI ORGANIZAREA COMITETULUI PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT DE PE LÂNGĂ CONSILIUL DE MINIȘTRI, din 6 august 1949

Cap. I. Dispozițiuni generale

Art. 1. Se înființează pe lângă Consiliul de Miniștri, Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport din Republica Populară Română. Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport (CCFS) are următoarele sarcini:

a) stabilește normele și ia măsurile necesare dezvoltării culturii fizice și sportului în RPR, în vederea promovării și răspândirii lor (...) în masele muncitorilor, țăranilor muncitori și tineretului studios;

b) conduce și controlează activitatea tuturor organizațiilor de cultură fizică și sport;

c) coordonează activitatea organizațiilor de masă și a instituțiilor publice, privind cultura fizică și sportul;

d) studiază, stabilește și aplică, pe baza cercetărilor științifice, „luând exemplul și folosind experiența sportului sovietic”, metodele noi de predare și practicare a culturii fizice și sportului în vederea însușirii celei mai avansate tehnici sportive și a „realizării culturii fizice înaintate”;

e) în colaborare cu Ministerul Învățământului Public, stabilește programele de cultură fizică și sport și controlează aplicarea lor în toate instituțiile de învățământ, de orice grad; f) organizează, îndrumă și controlează învățământul tehnic sportiv de toate gradele, luând măsuri pentru recrutarea, formarea și utilizarea rațională a cadrelor necesare culturii fizice și sportului, precum și pentru ridicarea nivelului ideologic al acestor cadre și al sportivilor de frunte;

g) stimulează și supraveghează ridicarea permanentă a noilor cadre sportive în rândurile masei de tineret și se îngrijește îndeaproape de pregătirea lor, pentru a putea face față cu succes întrecerilor la care vor participa echipele reprezentative ale RPR;

h) ia măsuri pentru dezvoltarea rețelei de terenuri, instalații și amenajări sportive, stabilește normele de construire ale lor, controlează și coordonează utilizarea lor;

i) stabilește cantitatea și felul materialelor și echipamentelor sportive necesare scopului urmărit de Comitet; le supune spre examinare Comisiunii de Stat a Planificării și spre aprobare Consiliului de Miniștri; supraveghează producerea și repartizarea rațională a materialelor și echipamentelor sportive primite;

j) îndrumă presa sportivă, editează cărți, broșuri, îndreptare, buletine, almanahuri și alte publicații în legătură cu problemele de cultură fizică și sport și își dă avizul asupra publicațiilor din aceleași domenii, editate de alte organizații sau instituții;

k) organizează, în colaborare cu Ministerul Sănătății, asistența medicală necesară sportivilor;

l) acordă distincții sportive pentru activitatea în domeniul culturii fizice și sportului și stabilește calificarea sportivilor și instructorilor de orice grad;

m) stabilește și menține legăturile sportive cu străinătatea și reprezintă, prin delegații săi, interesele RPR în chestiunile sportive, în forurile și la conferințele internaționale de specialitate.

Cap. II. Organizarea

Art. 3. CCFS este compus dintr-un președinte și 4 vicepreședinți, numiți prin hotărârea Consiliului de Miniștri, precum și din 12-18 membri, numiți de asemenea, prin hotărârea Consiliului de Miniștri, la propunerea președintelui Comitetului.

Art. 5. Organizarea și funcționarea CCFS se vor stabili printr-un regulament ce va fi aprobat de Consiliul de Miniștri.

Art. 6. Pe lângă Sfaturile Populare Județene vor funcționa Comitetele județene ale CCFS, iar pe lângă Sfaturile Populare de plasă vor funcționa delegați pentru Cultură Fizică și Sport.

Art. 7. Pe lângă CCFS pot funcționa consilieri tehnici numiți dintre specialiști, prin hotărârea Comitetului. Atribuțiile și indemnizațiile consilierilor vor fi stabilite prin hotărâre de numire.

Art. 8. CCFS va putea angaja tehnicieni, prin derogarea de la decretul nr. 86 din 7 martie 1949, pentru reglementarea repartizării forțelor de muncă și pentru a stabili tariful de onorar al colaboratorilor ocazionali.

Cap. III. Dispozițiuni finale și tranzitorii

Art. 9. Toate bunurile, drepturile și obligațiile OSP-ului trec asupra CCFS.

Art. 10. Cheltuielile necesare funcționării CCFS, pe exercițiul 1949, vor fi acoperite printr-un credit special din rezerva Consiliului de Miniștri.

Art. 11. Legea nr. 135 din 9 Martie 1946, pentru înființarea și organizarea OSP-ului, se abrogă pe data publicării prezentului decret.

Art. 12. Prezentul decret intră în vigoare la data publicării lui în Buletinul Oficial.

Dat în București, la 6 august 1949. Semnat de Ion Niculi, Marin Florea Ionescu, de Președintele Consiliului de Miniștri, Dr. Petru Groza.

DECRET NR. 31, din 30 ianuarie 1954 *privitor la dreptul de a deține calitatea de PERSOANĂ FIZICĂ și PERSOANĂ JURIDICĂ*. Emitent: Marea Adunare Națională. Publicat în Buletinul oficial nr. 8 din 30 ianuarie 1954.

Decretul are 4 capitole și 57 de articole și conține prevederi care s-au aplicat și continuă să se aplice, conform Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, în mod corespunzător și asociațiilor și fundațiilor sportive, cu excepția acelor dispoziții care sunt contrare reglementărilor stabilite în menționata Ordonanță.

Capitolul 1 – Persoana fizică (24 de articole) se referă la: drepturile civile ale persoanelor fizice;

drepturile civile pe care le au, ca persoane juridice, diferite organizații, inclusiv cele obștești; capacitatea de folosință și capacitatea de exercițiu ale persoanelor fizice; reglementările privind ocrotirea și drepturile minorului, ale dispăruților și decedaților; modificările în actele de stare civilă.

Capitolul 2 – Persoana juridică (29 de articole). În articolul 25 se precizează că „*Statul este persoana juridică în raporturile în care participă nemijlocit, în nume propriu, ca subiect de drepturi și obligații*”. Articolul 26 definește care sunt, în condițiile legii, persoane juridice:

„c) ... orice organizații obștești...”

„e) orice altă organizație socialistă care are o organizare de sine stătătoare și un patrimoniu propriu afectat realizării unui anume scop, în acord cu interesul obștesc”.

În continuare, sunt stabilite: modalitățile în care ia ființă persoana juridică; condițiile obținerii autorizării prealabile a înființării lor, dată de către organele și în condițiile prevăzute de lege; drepturile, obligațiile și responsabilitățile persoanei juridice, precizări privind denumirea, sediul; pierderea statutului de persoană juridică prin comasare, divizare sau dizolvare; situația patrimoniului; transmiterea drepturilor și obligațiilor.

Capitolul 3 – Ocrotirea drepturilor personale nepatrimoniale (3 articole) se referă la soluționarea de către instanțele judecătorești a cazurilor în care au fost atinse drepturile personale.

Capitolul 4 – Dispoziții finale.

Art. 57 Prezentul decret intră în vigoare la data de 1 februarie 1954.

HOTĂRÂREA CC AL PMR ȘI A CONSILIULUI DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE CU PRIVIRE LA REORGANIZAREA MIȘCĂRII DE CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT DIN RPR. ÎNFIINȚAREA UNIUNII PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT (UCFS), 2 iulie 1957

Analiza activității Comitetului de Cultură Fizică și Sport (CCFS) – organ de conducere și îndrumare sportivă, începând din anul 1949 – a evidențiat existența mai multor aspecte negative, printre care:

– sistemul depășit de organizare, în care s-a constatat un paralelism al organelor conducătoare, de sus până jos, fapt ce generează birocratismul;

– neglijarea aspectului de masă al educației fizice, în favoarea unei exagerate preocupări pentru sportul de performanță etc.;

Începând cu data de 2 iulie 1957, se hotărăște încetarea treptată a activității CCFS și crearea unei largi organizații obștești pe principiul centralismului democratic, Uniunea pentru Cultură Fizică și Sport din R. P. Română (UCFS), ca organ unic de conducere, îndrumare și organizare a activității de cultură fizică și sport.

Hotărârea prevedea: înființarea de colective sportive, care să constituie baza organizatorică a activității de cultură fizică și sport a maselor, organizate la locul de producție (pe întreprinderi, instituții, cooperative meșteșugărești, școli, Stațiuni de Mașini și Tractoare, Gospodării Agricole de Stat și cămine culturale). În cadrul acestora se dispunea să funcționeze secții de sport, care participau la competițiile cu caracter intern orășenesc, regional sau republican; înființarea de cluburi sportive – persoane juridice – care să se ocupe de sportul de performanță. Ele puteau fi: sindicale, studențești, militare, cooperatiste, sătești etc., la baza organizării lor aflându-se principiul teritorial sau al funcționării pe lângă întreprinderi mari; activitatea extrașcolară a elevilor să se desfășoare în cercuri și colective sportive de pe lângă școli și în cadrul școlilor sportive pentru elevi.

Activitatea competițională a elevilor să se desfășoare în cadrul Campionatelor școlare, Campionatelor republicane de juniori și al Spartachiadelor tineretului; activitatea sportivă a copiilor și pionierilor să fie îndrumată de organizațiile de pionieri în cadrul școlilor, palatelor și caselor de pionieri pe baza programelor elaborate de Ministerul Învățământului și Culturii, UTM etc.; Comisiile centrale pe ramuri de sport revin la denumirea de federații sportive, specificându-se că: „*Federația sportivă este persoană juridică, forul tehnic superior al ramurii de sport respective*”. Federațiile își vor axa activitatea pe munca unui mare număr de cadre voluntare care vor activa în cadrul colegiilor și comisiilor, având un număr restrâns de salariați;

Comitetul Olimpic Român (COR) va funcționa în aceleași condiții ca și CCFS; se înființează Asociația „*Turismul Popular*”, cu scopul dezvoltării activității de turism și excursii; ziarele *Sportul Popular*, *Uj Sport*, revistele *Cultură Fizică și Sport* și *Stadion* vor deveni publicații ale UCFS. Celelalte, *Fotbal*, *Șah* etc., trec la federațiile respective; Asociația Voluntară pentru Sprijinirea Apărării Patriei (AVSAP) se va ocupa numai de aspectul aplicativ al unor sporturi: tir, moto etc.

Se prevede scăderea prețului de cost al materialelor sportive, urmând ca Ministerul Finanțelor să ia măsuri pentru: diminuarea taxelor de import, reducerea impozitului pe spectacole sportive organizate de UCFS sau organele sale. Cheltuielile pentru organizarea și funcționarea cluburilor urmau să fie asigurate din contribuția colectivelor sportive, încasări de la marile manifestații sportive etc.

Pronosportul, Întreprinderea de Exploatare a Bazelor Sportive și Întreprinderea de Difuzare a Materialelor Sportive, de asemenea, urmau să fie preluate de UCFS.

Hotărârea a fost semnată la data de 2 iulie 1957 de Gheorghe Gheorghiu-Dej, Prim-secretar al CC al PMR și de Chivu Stoica, Președinte al Consiliului de Miniștri al RPR.

LEGEA 29 CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT, dată la 28 decembrie 1967. Legea cuprinde o expunere de motive, 4 capitole și 26 de articole. *Scopul acestei legi este dezvoltarea educației fizice și sportului corespunzător hotărârilor Conferinței pe țară a mișcării sportive din 28-29 iulie 1967.*

În expunerea de motive se subliniază că în viața societății moderne a crescut rolul educației fizice și al sportului în întărirea sănătății, în sporirea capacităților fizice și intelectuale ale populației, în dezvoltarea armonioasă fizică și morală a tineretului. Educația fizică, sportul, mișcarea în aer liber sunt apreciate drept factori compensatori de o deosebită importanță pentru menținerea sănătății cetățenilor, pentru combaterea efectelor sedentarismului, constituind mijloace prețioase în educarea multilaterală a tinerei generații.

Cap. I cuprinde 2 articole care stipulează că „*educația fizică și sportul în Republica Socialistă România constituie activități de interes național*”. În art. 2 se precizează că îndrumarea și coordonarea acestor activități revine Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport (CNEFS), organ central de specialitate, cu caracter obștesc. Se nominalizează instituțiile însărcinate să răspundă de traducerea în fapte a activităților specifice de educație fizică și sport în diferite domenii sociale și la anumite vârste: sindicatele, Uniunea Tineretului Comunist, Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Ministerul Învățământului, Ministerul Forțelor Armate, Ministerul de Interne, Ministerul Sănătății, Uniunea Cooperativelor Agricole și Meșteșugărești, organele administrației de stat, Oficiul Național de Turism.

Cap. II conține 3 secțiuni. În prima (art. 3 și 4) sunt enumerate activitățile Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport și ale Consiliilor locale pentru Educație Fizică și Sport, componența acestor organe, structura organizatorică. În secțiunea a II-a (art. 12) se stipulează sarcinile și structura federațiilor, definite ca organe de specialitate pe ramuri sportive, cu caracter obștesc, persoane juridice afiliate la federațiile internaționale. În secțiunea a III-a se prevăd rolul, structura și profilul asociațiilor și cluburilor sportive.

Cap. III prezintă rolul organizațiilor obștești (secțiunea I) și atribuțiile organelor de stat în domeniul educației fizice și sportului (secțiunea a II-a), nominalizate de articolele 2 și 3.

Cap. IV este dedicat „dispozițiilor finale”, care prevăd că „*statul alocă fonduri de investiții, de buget și terenuri necesare activității sportive din mediul urban și rural, a căror administrație se va reglementa printr-o hotărâre a Consiliului de Miniștri*”.

Această lege a fost votată de Marea Adunare Națională la 28 dec. 1967. Legea este completată cu Hotărârea Consiliului de Miniștri privind unele măsuri pentru aplicarea legii 29/1967 cu privire la dezvoltarea activităților de educație fizică și sport, care stabilește structura organizatorică a Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport (secția organizare și control, secția relații internaționale,

secția economică, secția secretariat, secția metodică educației fizice și sportului, sectorul propagandă, pregătirea și perfecționarea cadrelor, serviciul personal, oficiul juridic), numărul maxim de posturi al CNEFS (96), al federațiilor (94), al Federației Aeronauticii Române, inclusiv pentru subunitățile sale teritoriale (120).

HOTĂRÂREA PRIMULUI MINISTRU AL GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 549, dată la 16.02.1990.

Hotărârea de înființare a Ministerului Sportului – pentru prima dată în istoria domeniului, la noi – a crescut prestigiul și autoritatea acestei instituții. Ea cuprinde 4 articole și o anexă, prin care se stabilește structura organizatorică a Ministerului, alcătuită în limita a 284 de posturi.

În plan teritorial au apărut 41 de Direcții de sport județene și una a municipiului București, cu o schemă generală compusă din 310 posturi, repartizate în funcție de dimensiunea activității fiecărui județ. De asemenea, în hotărâre se prevede că Ministerul Economiei Naționale și Ministerul Finanțelor vor lua măsurile convenite pentru a introduce modificările corespunzătoare la nivelul indicatorilor economico-financiari pentru Ministerul Sportului, ca urmare a aplicării acestei decizii. În articolul final se precizează că în termen de 30 de zile, Ministerul Sportului va prezenta proiectul de decret-lege privind funcționarea și atribuțiile ce-i revin. *Hotărârea a fost emisă de către Guvernul României purtând semnătura Primului Ministru, Petre Roman.*

HOTĂRÂREA PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA MINISTERULUI TINERETULUI ȘI SPORTULUI NR. 994, dată la 3.09.1990. Publicată în M.O. nr. 94 din 14 mai 1992. Prin această hotărâre, după modelul francez, problemele tineretului și sportului sunt înglobate în structura aceluiași minister.

Hotărârea este alcătuită din 10 articole prin care se stabilesc: profilul instituției, specificul atribuțiilor în problemele tineretului și ale sportului, structura organizatorică a celor două compartimente, patrimoniul departamentului, statul de funcțiuni, atribuțiile

aparaturii central și teritorial, responsabilitățile Ministerului Finanțelor și ale Ministerului Resurselor și Industriei în stabilirea indicatorilor financiari ce decurg din aplicarea respectivei hotărâri.

Atribuțiile ce revin Ministerului Tineretului și Sportului pe linia sportului sunt următoarele: precizarea direcțiilor de dezvoltare ale sportului pentru toți, în vederea creșterii nivelului de pregătire fizică și a păstrării sănătății populației; elaborarea strategiei generale a organizării și dezvoltării sportului de performanță; colaborarea cu COR în vederea pregătirii și participării sportivilor români la programele olimpice; asigurarea, împreună cu instituțiile administrației de stat, organizațiile economice și social-culturale, a dezvoltării bazei materiale a activității sportive; stabilirea normelor tehnico-metodologice de folosire a mijloacelor materiale și financiare în activitatea sportivă; organizarea și coordonarea activității de cercetare științifică în domeniul sportului; stimularea înființării și dezvoltării instituțiilor medicale specializate, în vederea asigurării asistenței specifice sportivilor de performanță; dezvoltarea relațiilor cu organisme guvernamentale și cu cele internaționale cât și înlesnirea contactelor internaționale între federații, cluburi și asociații sportive; asigurarea unei largi informări a opiniei publice în vederea stimulării interesului populației pentru activitatea de pregătire sportivă. Schema Departamentului sportului cuprinde: ministru secretar de stat, consilier, secretar general, directori ai direcțiilor de relații cu publicul, cu presa, oficiul juridic, protocol, direcțiile sportului, COR, direcția generală tehnico-metodică.

Respectiva hotărâre a intrat în vigoare la 5 septembrie 1990. Este emisă de Guvernul României, purtând semnătura Primului Ministru, Petre Roman.

STATUTUL ANTRENORILOR, aprobat prin hotărârea MTS nr. 1210 din 14 iunie 1991. Acest document clarifică situația antrenorilor din țara noastră, stabilind caracteristicile, drepturile și obligațiile acestei noi profesii recunoscute de către Stat. Cuprinde 8 capitole și 41 de articole.

Sunt definite funcția de antrenor și rolul acestuia, respectiv categoria de specialist, care, activând

în unitățile sportive, realizează selecția, inițierea, pregătirea și/sau perfecționarea măiestriei în diferite ramuri de sport.

Statutul prevede condițiile obținerii calificării de antrenor: promovarea examenului de specializare într-o ramură de sport de către absolvenții de învățământ universitar de profil; posibilitatea obținerii unei a doua calificări la o altă ramură de sport, prin examen; calitatea de a fi făcut parte dintre sportivii de nivel internațional care, la încheierea carierei, au absolvit cursurile de calificare organizate de MTS în acest scop.

Sunt, de asemenea, stabilite categoriile de antrenori (antrenor I, II, III, I V, V și antrenor debutant) și condițiile de promovare de la o categorie la alta (stagii în categorie, rezultate remarcabile obținute cu sportivii pregătiți).

Sunt stipulate normele de acordare a titlului de *Antrenor Emerit*, fiind prevăzută condiția de a fi selecționat, pregătit și promovat sportivi în loturile reprezentative și care au obținut medalii la JO, CM și CE.

Statutul face referiri la perfecționarea antrenorilor, care trebuie să participe la minimum 1 curs de perfecționare într-un ciclu de patru ani. Sunt menționate drepturile și îndatoririle acestora la încheierea contractului de muncă între antrenor și unitatea sportivă.

Ultimul capitol face precizări privind controlul, îndrumarea și aprecierea muncii antrenorilor – recompense și sancțiuni, care se bazează pe prevederile Codului Muncii, încă în vigoare.

Aprecierile activității și rezultatelor obținute de antrenori se fac pe baza unui punctaj stabilit de fiecare federație, conform specificului ei, în principal avându-se în vedere promovarea de sportivi în loturile naționale și olimpice, clasarea acestora în primele trei locuri în competițiile interne și internaționale, precum și numărul de sportivi promovați în secții cu activitate competițională. Recompensele pe care le pot primi antrenorii sunt: gratificații, premii și alte avantaje materiale; acordarea de gradații și reducerea vechimii minime prevăzute în statut pentru prezentarea la examenele de avansare; ordine; medalii; diplome etc. Pentru încălcarea, cu vinovăție, a obligațiilor contractuale, sancțiunile sunt, după caz: mustrare; avertis-

ment; retragerea uneia sau a mai multor gradații pe o perioadă de timp stabilită, cu diminuarea salariului pe aceeași perioadă; retrogradarea în categoria de clasificare pe durata de 1-3 luni; desfacerea contractului de muncă. Se stabilește cine aplică sancțiunile și modul de depunere a contestațiilor.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI din 01.02.1991, PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COR *purtând semnătura Primului Ministru Petre Roman.* Se menționează că de la data intrării în vigoare a respectivei hotărâri, orice dispoziție contrară se abrogă. Conține 15 articole.

Se aprobă organizarea și funcționarea COR, ca unitate autonomă, nonprofit, cu personalitate juridică, ce își desfășurază activitatea în baza prevederilor Chartei Olimpice și a Statutului propriu. În art. 2 se menționează: „COR acționează pentru dezvoltarea și sprijinirea mișcării olimpice în România, pentru cultivarea în rândul tineretului a interesului pentru sport și a idealurilor olimpice”. În art. 3 și 4 sunt precizate atribuțiile COR, și anume: organizarea, împreună cu federațiile naționale, ale sporturilor olimpice, a selecției și pregătirii sportivilor, asigurând reprezentarea țării la JO, precum și la competițiile regionale, continentale și intercontinentale, organizate sub egida Comitetului Internațional Olimpic.

La realizarea atribuțiilor sale, COR colaborează cu MTS, cu alte instituții și organisme guvernamentale cu atribuții în domeniu, cu organizații și asociații cu caracter public sau privat. COR stabilește și dezvoltă relații cu CIO, cu comitetele naționale olimpice și alte organisme sportive internaționale. Sunt stabilite sursele de finanțare și valoarea primelor acordate sportivilor și tehnicienilor aflați în pregătire. Structura organizatorică a COR se stabilește în funcție de necesități și ținând seama de atribuțiile și specificul activității (numărul maxim de posturi este de 20). COR poate emite ordine și instrucțiuni în aplicarea prezentei hotărâri.

HOTĂRÂREA PRIVIND ÎNFIINȚAREA ȘI ORGANIZAREA FACULTĂȚII MILITARE DE EDUCAȚIE FIZICĂ, *dată de Guvernul României în București, la 27 aprilie 1991.* Hotărârea are 16 articole.

În art. 1 se stipulează aprobarea înființării, în cadrul Institutului de Educație Fizică și Sport din București, a Facultății Militare de Educație Fizică, subordonată Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Învățământului și Științei.

Art. 2 stabilește scopurile acestei facultăți: a) pregătirea de specialitate – răspunzând specificului militar – a studenților din armată, precum și a altor categorii de beneficiari interni și externi; b) organizarea și desfășurarea învățământului post-universitar pentru absolvenții acestei facultăți; c) organizarea și desfășurarea unor cursuri pentru perfecționarea cadrelor militare pe linia educației fizice și sportului.

Art. 3 arată că admiterea la FMEF se va face pe baza unui concurs la care se pot prezenta candidați din rândul absolvenților liceelor militare. Planurile de școlarizare, specializările și structura FMEF se stabilesc de către MAPN (art. 4). Anii de studii vor fi stabiliți prin ordin, tot de către MAPN; vor funcționa cu un număr de 20-24 de studenți (art. 7). Normele didactice vor fi cele precizate de Ministerul Învățământului și Științei, adaptate la specificul militar (art. 10). Programele de învățământ se aprobă de către șeful FMEF, la propunerea Consiliului profesoral al acesteia. Cheltuielile de școlarizare și întreținere a studenților pe timpul studiilor se suportă din planul de cheltuieli al MAPN (art. 12). Studenții FMEF beneficiază de toate drepturile prevăzute prin actele normative pentru învățământul militar superior.

Hotărârea Guvernului este semnată de Primul Ministru, Petre Roman.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI, din 12.01.1992, de completare și modificare a Hotărârii Guvernului nr. 994 din 3 septembrie 1990. Hotărârea are 12 articole prin care se precizează autonomia federațiilor sportive de specialitate precum și modul lor de finanțare. Astfel, se stabilește că ele au personalitate juridică și statut propriu, că ele conduc, organizează și răspund de activitatea sportivă din ramura respectivă. Hotărârea stipulează, în art. 7, organizarea Oficiilor Județene pentru Tineret – încadrate cu asesori – și compartimente pentru sport, începând cu data de 01.01.1992.

Semnată de Primul Ministru, Theodor Stolojan și contrasemnată de Ioan Moldovan, Ministrul Tineretului și Sportului, de George Danielescu, Ministrul Economiei și Finanțelor, de Florian Bercea, Ministrul Bugetului, Veniturilor Statului și Controlului Financiar, de Dan Mircea Popescu, Ministrul Muncii și Protecției Sociale.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 15 din 12.01.1992, în temeiul căreia Ministerul Tineretului și Sportului emite următoarele ordine:

– **Ordinul nr. 90** din 29.01.1992, privind noua organigramă a MTS. Ordinul are 8 articole și anexe, în care sunt precizați demnitarii departamentelor Sport și Tineret, cu direcțiile, serviciile și birourile aferente.

– **Ordinul nr. 91** din 29.01.1992, privind organizarea Oficiilor județene pentru tineret și sport în număr de 40, plus cel din municipiul București, care își va începe activitatea din 1.02. 1992; cele 13 articole stipulează structura organizatorică și sarcinile pe plan regional a acestor oficii.

– **Ordinul nr. 104** din 4.02.1992, privind organizarea și desfășurarea activității sportive în anul 1992, respectiv atribuțiile Departamentului Sportului din MTS, prevăzute în Hotărârea de mai sus.

Ordinele sunt contrasemnate de ministrul MTS, Ioan Moldovan.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 151 din 27.03.1992, pentru aprobarea „Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă pe anul 1992”

Hotărârea are 2 articole (și anexe) în care se precizează natura cheltuielilor ce decurg din aceste norme, precum și faptul că efectuarea acestor cheltuieli va fi desfășurată în limita veniturilor și a alocațiilor prevăzute în bugetul de stat.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI NR. 800 din 17.12.1992, PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA MTS. În art. 1 se stabilește că MTS este organ al administrației publice centrale de specialitate care elaborează și aplică Programul Guvernului României privind

tineretul și activitatea sportivă. În total sunt 13 articole în care se stipulează atribuțiile ministerului, pe domenii. În domeniul sportului sunt stabilite următoarele direcții: sportul pentru toți, strategiile generale ale organizării și dezvoltării sportului de performanță (în cluburile și asociațiile sportive care se pot constitui sau transforma în societăți comerciale, potrivit legii); modul de colaborare cu COR, cu Ministerul Învățământului, Ministerul Sănătății și cu organisme de profil interne și internaționale; organizarea și coordonarea activității de cercetare științifică în domeniul sportului; structura organizatorică a MTS; atribuțiile federațiilor sportive de specialitate; rolul și sarcinile Oficiilor Județene pentru Tineret și Sport; colaborarea MTS cu autoritățile administrației publice locale pentru organizarea și desfășurarea activităților specifice.

Odată cu intrarea în vigoare a prezentei Hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 994/1990 și Hotărârea Guvernului nr. 15/1992, precum și orice altă dispoziție contrară.

Semnează Primul Ministru, Nicolae Văcăroiu și contrasemnează: Gheorghe Angelescu, Ministrul MTS; Dan Mircea Popescu, Ministru de Stat în Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Florin Georgescu, Ministru de Stat, Ministrul Finanțelor.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 462 din 29 iulie 1994, PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA MTS, Publicată în M.O., partea I, nr. 230 din 23 august 1994.

Documentul conține 16 articole care delimitează activitatea Ministerului. Se precizează că MTS este organul administrației publice centrale de specialitate, care aplică strategia dezvoltării și politica guvernului în domeniile tineretului și sportului. Dintre activitățile principale, se precizează: punerea în aplicare a legilor și a hotărârilor guvernului; fundamentează și propune guvernului politica în domeniul tineretului și sportului; analizează evoluția fenomenelor specifice în domeniul tineretului și sportului; asigură formarea și perfecționarea pregătirii profesionale a personalului din domeniul tineretului și sportului; realizează convenții, acorduri și alte înțelegeri internaționale; reprezintă interesele

statului în diferite organe și organisme internaționale; realizează, direct sau în colaborare, studii și cercetări în domeniu, asigură redactarea și difuzarea publicațiilor de specialitate și de informare; inițiază proiecte de acte normative.

În domeniul tineretului, se prevăd ca principale atribuții: elaborarea programelor pentru promovarea participării tineretului la viața economico-socială și culturală; sprijinirea activității organizațiilor de tineret legal constituite, a fundațiilor pentru tineret și a altor instituții autonome care aplică programe pentru tineret; fundamentează acțiuni proprii destinate tineretului, pe baza programelor aprobate prin ordin al ministrului; stabilește legături cu instituțiile specializate în domeniul tineretului. Se stabilesc, printre altele, următoarele atribuții specifice: stabilește direcțiile de dezvoltare ale sportului pentru toți în vederea creșterii nivelului de pregătire fizică și a păstrării sănătății populației; elaborează strategia organizării și dezvoltării sportului de performanță; răspunde împreună cu COR de selecționarea, pregătirea și participarea sportivilor români la programele olimpice; colaborează cu diferite ministere în vederea dezvoltării activității sportive; asigură fonduri pentru activitatea unităților subordonate, a altor unități sportive cu activitate de performanță, precum și pentru dezvoltarea bazei materiale; dezvoltă relațiile internaționale cu organizații similare din alte țări.

Hotărârea prevede clar că schimbarea destinației sau desființarea unor baze sportive de uz public se vor putea face numai cu avizul MTS și cu construirea altor baze similare (art. 5).

Art. 6 din acest act normativ prevede structura organizatorică a ministerului, numărul de posturi și conducerea ministerului.

Unitățile subordonate ministerului sunt: Direcțiile Județene pentru Tineret și Sport, federațiile, cluburile, complexele sportive naționale, Muzeul Sportului, asociațiile sportive, Centrul de Studii și Cercetări pentru probleme de tineret, Centrul de Cercetări pentru probleme de sport, editura EDITIS. La fiecare dintre aceste unități se prevede și forma de finanțare.

Se precizează că federațiile sportive sunt organisme autonome, care au personalitate juridică și

statut propriu. Ele conduc, organizează și răspund de activitatea sportivă în ramura respectivă.

Direcțiile Județene pentru Tineret și Sport reprezintă servicii publice descentralizate ale ministerului în teritoriu, având personalitate juridică. Ele asigură respectarea strategiei generale a guvernului privind tineretul și activitatea sportivă, organizând în același timp acțiuni proprii pentru tineret și sport.

Prin această hotărâre, se abrogă HG nr. 800/1992 privind organizarea și funcționarea MTS, cu modificările ulterioare.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 280,
pentru aprobarea Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă. Dată la 16 iunie 1994 și publicată în M.O. nr. 164/30 iunie 1994.

Înainte de apariția acestei hotărâri, au mai funcționat următoarele documente legale oficiale, care reglementau activitatea financiară în activitatea sportivă: *Hotărârea CNEFS nr. 193/21 aprilie 1969; ordinul MTS nr. 2587/I octombrie 1990; Ordinul MTS nr. 1 595/19 august 1991; HG nr. 1511/27 martie 1992 publicată în MO nr. 78/29 aprilie 1992; HG nr. 343/9 iunie 1993 publicată în MO nr. 176/26 iulie 1993.*

Elaborarea documentului menționat mai sus, a fost impusă de unele schimbări structurale în modul de arbitrarie a observațiilor și propunerilor unor federații și cluburi sportive și răspunde în cea mai mare parte etapei actuale.

Hotărârea cuprinde 5 capitole și 63 de articole, precum și două anexe.

Cap. I prevede ce cheltuieli pot fi efectuate pentru pregătirea și participarea la competiții sportive interne și internaționale, condițiile de organizare a cantonamentelor, semicantonamentelor și taberelor, numărul de sportivi care pot compune echipele participante la concursurile interne și internaționale, alocațiile de hrană pentru participanți, precum și alte cheltuieli de organizare.

Cap. II stabilește cuantumul și condițiile pentru acordarea „alimentației de efort”.

Cap. III cuprinde premiile ce pot fi acordate sportivilor, antrenorilor și altor cadre de specialitate,

pentru rezultatele deosebite obținute în competiții internaționale și interne. Premiile pentru locurile I-VI la JO, precum și recordurile olimpice, cad în sarcina COR; cele pentru locurile I-VI la CM și CE sunt acordate de MTS; pentru locurile I-III la Universiade și la CMU premiile sunt asigurate de către Ministerul Învățământului; pentru câștigarea Cupeilor Mondiale, Europene, concursuri interțări și alte concursuri internaționale, premiile sunt acordate de către federațiile de specialitate, iar pentru competițiile internaționale intercluburi și pentru CN, de către cluburi și asociații sportive. Se prevăd situațiile în care premiile sportivilor se pot majora, cuantumul premierii antrenorilor și a celorlalți tehnicieni, alte situații în care sportivii și antrenorii pot primi premii și prime, inclusiv indemnizațiile de lot național. În acest capitol sunt cuprinse premiile ce pot fi acordate la sfârșit de an celor mai buni sportivi și antrenori, precum și premiile acordate pentru alte activități.

Cap. IV cuprinde reglementări comune (cotizații, delegarea arbitrilor, plata personalului ocazional).

Cap. V – „Dispoziții finale” – stabilește reglementări pentru decontarea cheltuielilor, impozitare, indexare.

În Anexa nr.1 sunt stipulate categoriile de premii și alte drepturi ce se acordă de către unele federații sau unități sportive, pentru participarea la competiții interne și internaționale (canotaj, box, călărie, ciclism, gimnastică, motociclism, șah prin corespondență, sportul pentru handicapați), iar în Anexa nr. 2, indemnizațiile de arbitraj, împărțite pe două categorii: jocuri sportive și sporturi individuale.

ORDINUL MINISTERULUI FINANTELOR NR. 994, PRIVIND SPONSORIZAREA, din 2 august 1994, de aprobare a instrucțiunilor pentru aplicarea Legii nr. 32/1994. Publicat în M.O. al României, partea I, nr. 210 din 11 august 1994. Instrucțiunile cuprind 4 capitole: Dispoziții generale, Beneficiarii sponsorizării, Facilități și Procedura de contestație. În capitolul III („Facilități”) sunt exemplificate modalitățile de calcul a sponsorizării, în valută și în lei. În Anexă se redau calcule

pe un an și pe luni privind profitul impozabil, valoarea sponsorizării și tema deductibilă din profitul impozabil.

Activitatea sportivă beneficiază de sponsorizare sub toate aspectele ei: pregătirea sportivilor, echipament, participare și reparații la bazele sportive etc. Documentul interesează în primul rând federațiile, cluburile și asociațiile sportive, deținătorii de baze sportive.

LEGEA NR. 32 PRIVIND SPONSORIZAREA, dată la 19 mai 1994, publicată în M.O. partea I, nr. 129 din 11 august 1994. Scopul Legii este reglementarea modului în care se pot sponsoriza activitățile sportive, ținând seama că, până la apariția acestui act normativ, sponsorizările se efectuau pe baza prevederilor expuse în legea anuală a bugetului de stat.

Legea conține 18 articole care detaliază aspectele principale legate de activitatea de sponsorizare, care este extinsă și la alte activități: umanitare, filantropice, culturale, artistice, educative, științifice, religioase, **sportive** (subl. ns.) sau care sunt destinate protecției drepturilor omului și educației civice și a calității mediului înconjurător. Se precizează că sponsorizarea este o activitate care se desfășoară pe bază de contract, încheiat între sponsor și beneficiar, cu menționarea mijloacelor financiare, a bunurilor materiale care se acordă ca sprijin, precum și a duratei sponsorizării. „Sponsor poate fi orice persoană fizică sau juridică din România sau din străinătate, iar sponsorizarea nu se poate face cu surse de la bugetul de stat”.

Poate beneficia de sponsorizare:

a) orice asociație juridică nonprofit cu sediul în România, care desfășoară sau urmează să desfășoare o activitate care poate fi sponsorizată (din cele menționate la alineatul 3);

b) orice persoană fizică având domiciliul în România sau aparținând spiritualității românești, a cărei activitate constă într-unul din domeniile prevăzute la alineatul 3 și care este recomandată de către o persoană juridică nonprofit, constituită legal în țară sau în străinătate, cu activitate susținută în domeniul pentru care oferă recomandarea.

Sponsorul sau beneficiarul poate aduce la cunoștința publicului sponsorizarea, numai prin promovarea numelui său sau a mărcii, ori a imaginii sale. Se interzice ca, prin sponsorizare, să se facă reclamă comercială.

Se precizează cazurile când nu se poate face sponsorizare: sponsorizări reciproce; sponsorizarea de către rude până la gradul al patrulea.

Cel care sponsorizează, beneficiază de o reducere a bazei impozabile cu echivalentul sponsorizării, dar nu mai mult de 5% din venitul impozabil. Nu se poate ca prin sponsorizare, să se direcționeze activitatea beneficiarului.

În lege se precizează și modul de rezolvare a contestațiilor care pot apărea între părți.

Pentru aplicarea legii, Ministerul Finanțelor a emis instrucțiuni de aplicare.

LEGEA NR. 84 PRIVIND ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC, publicată în M.O. din 31 iulie 1995 pagina

1-17. Legea este structurată pe VII titluri.

În titlul I sunt prezentate dispozițiile generale. Din ele desprindem la art.2: „În România, învățământul consituie prioritate națională” iar la art.3: „Învățământul urmărește realizarea idealului educațional întemeiat pe tradițiile umaniste, pe valorile democrației și pe aspirațiile societății românești și contribuie la păstrarea identității naționale; Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și creative”.

În titlul II „Sistemul național de învățământ”, titlul V tratează „Învățământul de artă și învățământul sportiv”, din care desprindem câteva articole. Astfel art.37: 1) Învățământul de artă și învățământul sportiv se organizează pentru elevii cu aptitudini în aceste domenii. 2) Unitățile în care se organizează învățământul de artă și învățământul sportiv se aprobă de către Ministerul Învățământului, la propunerea inspectoratelor școlare. art.39: Pentru fiecare profil al învățământului de artă și al învățământului sportiv se eliberează certificat de capacitate, respectiv diplomă de bacalaureat, care atestă specialitatea absolvită. art.40: 1) Pentru

activitatea sportivă și artistică de performanță, Ministerul Învățământului, poate organiza cluburi școlare, școli și licee cu program sportiv sau de artă, integrat sau suplimentar. 2) Pentru sprijinirea activității sportive și artistice de performanță, Ministerul Învățământului organizează tabere sportive sau de creație artistică, concursuri sportive sau artistice, campionate școlare, festivaluri, acordă burse și alte forme de sprijin material. 3) Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Culturii și celelalte ministere interesate, au obligația să sprijine financiar și material activitățile de performanță în domeniul sportului și artelor.

În capitolul I din titlul IV „Conducerea învățământului” la articolul 140, pct.4) se spune: Pe lângă Ministerul Învățământului funcționează Federația Sportului Școlar și Universitar, unitate autonomă, cu personalitate juridică. Îndrumarea activității de către Ministerul Învățământului, în colaborare cu Ministerul Tineretului și Sportului.

Legea învățământului se mai referă la „Sistemul național de învățământ”: învățământul secundar, învățământul profesional, învățământul special, învățământul post liceal, învățământul universitar, învățământul post universitar, cercetarea științifică în învățământul universitar, autonomia universitară, învățământul militar, învățământul particular, învățământul pentru persoane aparținând universităților naționale, conținutul învățământului, conducerea învățământului, resurse umane etc.

HOTĂRÂREA PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA MINISTERULUI TINERETULUI ȘI SPORTULUI, publicată în M.O. al României, partea I, nr. 186 din 4 august 1997 cu nr. 405.

Ea conține 18 articole și 2 anexe și prevede că Ministerul Tineretului și Sportului se organizează și funcționează ca organ al administrației publice centrale de specialitate, care aplică strategia dezvoltării și politica Guvernului în domeniile tineretului și sportului. În art. 4 se stipulează atribuțiile specifice prin stabilirea direcțiilor de dezvoltare a sportului pentru toți, în vederea creșterii standardului de pregătire fizică, a păstrării sănătății populației și a realizării de performanțe sportive. Pentru acest obiectiv

se elaborează strategia generală a organizării și dezvoltării sportului de performanță amator și pe măsura creării condițiilor, a celui profesionist; se facilitează relațiile internaționale ale federațiilor și unităților subordonate. Ministerul colaborează cu COR și împreună răspund de selecționarea, pregătirea și participarea sportivilor români la programele olimpice. Conlucrează cu Ministerul Educației Naționale pentru organizarea și dezvoltarea educației fizice și a sportului școlar și universitar, cu Ministerul Sănătății în dezvoltarea și organizarea instituțiilor medicale specializate în asigurarea asistenței medico-sportive și cu Ministerul Cercetării și Tehnologiei pentru crearea și susținerea unităților specializate în această activitate. Asigură, împreună cu instituțiile administrației publice și cu cele din domeniul social-cultural, dezvoltarea bazei materiale a activității sportive. În art. 6 se prezintă structura organizatorică a MTS, cuprinzând: ministru de stat de resort, secretar general, direcțiile de coordonare și prognoză ale sportului de performanță, de coordonare și promovare a sportului la copii și juniori și de coordonare a structurilor sportului (cu un număr maxim de 140 de posturi, exclusiv demnitarii), direcțiile județene și cea a Municipiului București, federațiile sportive naționale, cluburile sportive, complexurile sportive naționale, Centrul Național de formare și perfecționare a antrenorilor, Muzeul Sportului, Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului. Ființarea MTS se face din bugetul de stat, care distribuie bugetele federațiilor sportive naționale, cluburilor sportive și direcțiilor județene și a municipiului București, în funcție de dimensionarea obiectivelor și eficiența lor anuală. Celelalte unități subordonate își bazează activitatea pe venituri extrabugetare și alocații de la bugetul de stat. *Semnata de primul ministru Victor Ciorbea și contrasemnata de ministrul Tineretului și Sportului, Sorin Stănescu, ministru de stat, ministrul Finanțelor, Mircea Ciumara și ministrul Muncii și Protecției Sociale, Alexandru Athanasiu.*

HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 239 PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA MTS dată la 01.04.1999, publicată în M.O. nr. 146 din 08. 04. 1999.

Documentul conține 16 articole prin care se stipulează atribuțiile generale și specifice ale acestui Minister, prevăzute în legile și hotărârile emise din 1990 (art.1-4), regimul unor baze sportive desființate sau care și-au schimbat destinația (art. 5), structura organizatorică a Ministerului prezentată în anexa nr. 1 (art. 6), enumerarea unităților din subordinea MTS și a surselor de finanțare ale acestora, în anexa nr. 2 (art. 7), nominalizarea și definirea direcțiilor județene pentru tineret și sport și a municipiului București și sistemul acestora de finanțare și salarizare prevăzut în anexele nr. 5 și 8 ale legii nr. 154/1998, cu modificările ulterioare. Art. 10 este destinat nomenclatorului federațiilor sportive naționale, cluburilor sportive, complexurilor sportive naționale și altor unități de cercetare (Centrul Național de Formare și Perfecționare, Muzeul Sportului etc.), în vederea stabilirii statutului și funcțiilor acestora, salarizării personalului conform anexelor nr. 7 și 8 la legea nr. 154/1998, cu modificările survenite după această dată. În anexa nr.1 se stabilește numărul posturilor: 140. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă HG nr. 405/1997 privind organizarea și funcționarea MTS, publicată în MO, partea I, nr. 186 din 6.08.1997.

Semnata, în numele prim-ministrului, de ministrul Justiției Valeriu Stoica și contrasemnata de ministrul secretar de stat în MTS Ioan Dobrescu, de ministrul Muncii și Protecției Sociale, Alexandru Athanasiu, de ministrul Finanțelor, Decebal Traian Remeș și de secretarul de Stat la departamentul pentru reforma administrației publice centrale, Petre Diaconu.

LEGEA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI NR. 69, publicată în M.O. nr. 200 în ziua de 9 mai 2000.

Legea este structurată pe 15 titluri, având 97 de articole.

În titlul I sunt prezentate dispozițiile generale ale legii care reglementează organizarea și funcționarea sistemului național de educație fizică și sport din România. Se fac precizări terminologice și se precizează din ce se compune sistemul.

Titlul II conține 4 capitole, în care se prevede modul de organizare a educației fizice și sportului, în

următoarele structuri: educația fizică și sportul școlar și universitar, educația fizică militară și profesională, sportul pentru toți și sportul de performanță. Se formulează obiectivele acestor activități și se fac precizări asupra responsabilităților instituțiilor centrale și locale de stat în conducerea și desfășurarea lor.

Titlul III este structurat pe 2 capitole în care se prezintă structurile administrației publice pentru sport (Ministerul Tineretului și sportului, Direcțiile Județene pentru Tineret și Sport, respectiv cea a Municipiului București). Se stipulează organizarea, funcționarea și activitățile acestora și relațiile pe care le au autoritățile administrației publice locale, cu inspectoratele școlare, cu instituțiile de învățământ superior pentru activitățile specifice, pentru construirea și întreținerea bazei sportive, pentru formarea și perfecționarea specialiștilor. Titlul IV conține 8 capitole în care se fac precizări privind structurile sportive, caracteristicile și profilul lor: asociațiile sportive, cluburile sportive, asociațiile județene și a Municipiului București pe ramuri de sport, federațiile sportive naționale, ligile profesioniștilor, COR. Pentru fiecare structură se arată: modul de organizare, de funcționare, atribuțiile, profilul, drepturile și îndatoririle.

Titlul V se referă la autoritatea disciplinară, la modul de executare, la competență, revocare și limitele deciziilor luate.

Titlul VI vizează supravegherea și controlul pe care MTS îl exercită asupra structurilor sportive din subordine, potrivit prevederilor acestei legi și regulamentului de aplicare al acesteia.

Titlul VII conține articole care reglementează cercetarea științifică în domeniul educației fizice și sportului, precum și înființarea Institutului Național de Cercetări pentru Sport.

Titlul VIII reglementează controlul și asistența medicală în domeniul educației fizice și sportului, ce revin, cu caracter obligatoriu, MTS, în colaborare cu Ministerul Sănătății și Ministerul Educației Naționale. Se prevăd unitățile medicale însărcinate cu aceste atribuții, Institutul Național de Medicină Sportivă, policlinicile județene, cabinetele medicale de specialitate. Titlul IX este destinat stipulării formării și perfecționării specialiștilor din domeniul

educației fizice și sportului: profesorii de educație fizică și sport, antrenorii, managerii, instructorii sportivi, kineto-terapeuții.

Titlul X se referă la protecția socială a sportivilor de performanță, realizată prin drepturile de asigurare socială de sănătate și cele ce se cuvin de la fondurile private de pensii, rentele viagere, premii și salarii. Titlul XI conține modul de finanțare a activității sportive, tipurile de venituri, bugetul de stat, bugetele locale, indemnizațiile, sursele de venituri, diferențiate pe structurile sportive. Titlul XII reglementează baza materială pentru activitatea sportivă, aparținând proprietății publice sau private. Legea reglementează procesul de predare-primire a acestor baze, închirierea bunurilor, inclusiv a terenurilor disponibile și sursele de finanțare.

Titlul XIII este destinat prevenirii violenței în sport și luptei împotriva dopajului, pentru care se înființează Comisia Națională de Acțiune împotriva Violenței în Sport.

Titlul XIV reglementează regimul sancțiunilor aplicate, în cazul încălcării dispozițiilor prezentei legi.

Titlul XV conține dispoziții tranzitorii și finale.

Legea a fost promulgată de președintele României, Emil Constantinescu, la 27 aprilie 2000.

HOTĂRÂREA NR. 628 din 6 iulie 2001 privind ORGANIZAREA, FUNCȚIONAREA ȘI ATRIBUȚIILE INSTITUTULUI NAȚIONAL de CERCETARE pentru SPORT, publicat în MO 383 din 13 iulie 2001. În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 53 din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - Institutul Național de Cercetare pentru Sport este institutie publica, cu personalitate juridica, in subordinea Ministerului Tineretului si Sportului, cu sediul in municipiul Bucuresti, bd Basarabia nr. 37-39, sectorul 2, infiintata prin reorganizarea Centrului de Cercetari pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.) care se desfiinteaza.

Art. 2. - Institutul Național de Cercetare pentru Sport are ca obiect principal de activitate desfasurarea si promovarea activitatilor de sprijinire a

sportului de performanță și a educației fizice prin mijloace specifice de cercetare-dezvoltare și inovare, efectuarea de expertize și acordarea de consultanță și asistență tehnică în domeniul sportului și educației fizice, elaborarea de propuneri privind strategia de dezvoltare a domeniului, realizarea obiectivelor prevăzute în programele proprii ale Ministerului Tineretului și Sportului, precum și participarea la realizarea obiectivelor științifice și tehnologice ale Planului național pentru cercetare-dezvoltare și inovare și ale programelor componente.

Art. 3. - (1) Activitatea Institutului Național de Cercetare pentru Sport este condusă de directorul general, iar în lipsa acestuia, de directorul general adjunct.

(2) Directorul general al Institutului Național de Cercetare pentru Sport și directorul general adjunct sunt numiți prin ordin al ministrului tineretului și sportului, în condițiile legii.

Art. 4. - (1) Structura organizatorică a Institutului Național de Cercetare pentru Sport este prevăzută în anexa nr. 1.

(2) Institutul Național de Cercetare pentru Sport poate propune Ministerului Tineretului și Sportului înființarea în cadrul structurii sale de laboratoare și alte subunități fără personalitate juridică, precum și modificarea numărului de posturi.

Art. 5. - (1) Personalul existent în cadrul Centrului de Cercetări pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.) se transferă, conform prevederilor legale, la Institutul Național de Cercetare pentru Sport.

(2) Numărul maxim de posturi din Institutul Național de Cercetare pentru Sport este de 73.

(3) Salarizarea personalului se face în condițiile legii.

Art. 6. - Patrimoniul Institutului Național de Cercetare pentru Sport, stabilit pe baza bilanțului contabil încheiat la data de 31 decembrie 2000, este de 1.820.285 mii lei, din care: imobilizări corporale și necorporale 1.217.403 mii lei și active circulante 602.882 mii lei, și se transferă de la Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.) pe baza de protocol de predare-preluare, conform legii, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 7. - Activitatea Institutului Național de Cercetare pentru Sport este finanțată din venituri extrabugetare și din alocații acordate de la bugetul de stat pentru realizarea unor programe proprii ale Ministerului Tineretului și Sportului.

Art. 8. - Institutul Național de Cercetare pentru Sport își desfășoară activitatea în conformitate cu reglementările legale în vigoare și cu regulamentul de organizare și funcționare prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 9. - Statele de funcții și statele de personal ale Institutului Național de Cercetare pentru Sport se aprobă prin ordin al ministrului tineretului și sportului în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 10. - Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 11. - Poziția X de la litera A „Unitățile care funcționează în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului” din cuprinsul anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 6/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 14 din 10 ianuarie 2001, se modifică și va avea următorul cuprins: „X. *Institutul Național de Venituri extrabugetare și Cercetare pentru Sport alocații de la bugetul de stat*”

HOTĂRÎREA NR. 116/2002 DIN 07/02/2002
publicată în M.O., partea I nr. 132 din 20/02/2002
pentru aprobarea **REGULAMENTULUI DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A COMISIEI NAȚIONALE DE ACȚIUNE ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI ÎN SPORT**. În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României, ale art. 85 alineatul 3 din Legea Educației Fizice și Sportului nr. 69/2000 și având în vedere dispozițiile Convenției Europene privind violența și ieșirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive, în special la meciurile de fotbal, adoptată la Strasburg la 19 august 1985 și ratificată de România prin Legea nr. 55/1998, guvernul Român adoptă prezenta hotărâre care are un singur articol, anexat, în care se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei Naționale de Acțiune împotriva violenței în sport. *Hotărârea este semnată de Prim-minis-*

trul Adrian Năstase, Ministrul Tineretului și Sportului, Georgiu Gingăraș, pentru Ministru de interne - Toma Zaharia, Secretar de stat și Ministrul Sănătății și Familiei - Daniela Bartoș. Regulamentul anexat este structurat pe trei capitole: Cap I conține primele 3 articole (1-3) cu dispoziții generale care definesc Comisia Națională de Acțiune împotriva violenței în sport ca organism fără personalitate juridică, de reglementare, control și supraveghere, format din reprezentanții federațiilor sportive naționale, ai ligii profesioniste și direcțiilor pentru Tineret și Sport județene, respectiv a municipiului București, aflat în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului; Cap II indică componența și atribuțiile Comisiei Naționale de Acțiune împotriva violenței în sport. Ea este compusă din 15 membrii care reprezintă 7 ministere (MTS, MI, MJ, Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, MEC, MSF, MAP), FRF și federațiile sportive naționale de jocuri sportive, Ligile profesioniste. Conducerea Comisiei este asigurată de către un președinte, asistat de Secretarul general al Comisiei, delegat de MTS (art.4,5,6). Art 11 stipulează contribuțiile Comisiei, iar art.12 stipulează faptul că finanțarea Comisiei, se suportă din bugetul MTS; Cap III indică componența, atribuțiile, conducerea și apartenența comisiilor județene cu acest profil. (14,15,16).

HOTĂRÂREA NR. 544/2002 din 30/05/2002., publicată în M.O., partea I nr. 405 din 12/06/2002 **PRIVIND ÎNFIINȚAREA CLUBULUI SPORTIV MUNICIPAL GIURGIU**, în subordinea MTS. În temeiul prevederilor art.107 din Constituția României, precum și ale art.22 alin 2), ale art.29 alin. 1) și ale art.30 din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000, cu modificările ulterioare, Guvernul României adoptă această hotărâre, structurată pe 8 articole: art.1 prevede înființarea Clubului sportiv Municipal Giurgiu cu sediul în Municipiul Giurgiu, strada Păcii nr.60, jud.Giurgiu, instituție publică cu personalitate juridică prin reorganizarea unității de administrație a bazelor sportive din subordinea Direcției pentru tineret și Sport a acestui județ; art.2 conține obiectivele activității clubului

(relație, pregătire, participare la concursuri și performanțe); art.3 stabilește ca bunurile mobile, proprietate publică a statului, prevăzute în anexa care face parte integrantă din hotărâre, să treacă în avuția și în administrarea Clubului Sportiv Municipal Giurgiu; art.4 Predarea și preluarea bunurilor prevăzute în articolul anterior, se face pe bază de protocol, încheiat între părți; art.5 arată că finanțarea clubului se asigură din venituri proprii și din alocații de la bugetul de stat; art.6 stabilește că structura organizatorică, ștutul de funcții și regulamentul de organizare al clubului respectiv, sunt aprobate prin ordinul Ministrului Tineretului și Sportului; art.7 prevede că personalul salariat preluat de la unitatea din subordinea Direcției pentru tineret și sport a județului Giurgiu, se consideră transferat la Clubul Sportiv Municipal; art. 8 cuprinde în anexă bunurile imobile ce rămân în proprietatea statului și care urmează să fie folosite de MTS, prin clubul Sportiv Municipal Giurgiu. *Semnează Prim-Ministrul Adrian Năstase și contrasemnează Ministrul Tineretului și Sportului, Georgiu Gingăraș; Ministrul Muncii și solidarității sociale, Marian Sârbu; Ministerul Finanțelor Publice, Mihai Nicolae Tănăsescu.*

HOTĂRÂREA NR.1590/2002 din 18/12/2002 publicată în M.O. partea I nr. 56 din 31/01/2003 **PRIVIND ÎNFIINȚAREA COMPLEXULUI SPORTIV NAȚIONAL IZVORUL MUREȘULUI**. În baza art. 107 din Constituție și al art.80 alin. (10) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000, guvernul României adoptă această hotărâre care conține 8 articole: art. 1 specifică aprobarea acestui complex, cu sediul în com. Voslabeni, satul Izvorul Mureșului, jud. Harghita, ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului; art.2 arată că obiectul de activitate al acestui complex îl constituie administrarea bazei materiale, destinate cu prioritate loturilor naționale și olimpice, precum și organizării de competiții; art.3 prevede că toate bunurile mobile prevăzute în anexă și existente, se transmit fără plată complexului sportiv; art.4 arată ca predarea – preluarea bunurilor se face cu activul și pasivul existent la data de 30 dec.2002; art.5 precizează că

finanțarea cheltuielilor se asigură din venituri proprii și de la bugetul de stat, prin cel al MTS; art.6 indică faptul că și personalul existent este preluat de complex și se consideră transferat; art.7 prevede că un director general, numit prin ordinul MTS, va conduce complexul; art.8 arată că acest complex Izvorul Mureșului completează cu poziția nr.9 punctul IV „Complexuri sportive naționale” din anexa nr.2 la Hotărârea guvernului nr.6/2001 privind organizarea și funcționarea MTS.

Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase și contrasemnează pentru MTS, Nicolae Mărășescu, secretar de stat; pentru Ministrul Muncii și solidarității sociale și familiei, Ion Giurescu, secretar de stat; Ministrul Finanțelor Publice, Mihail Nicolae Tănăsescu.

LEGEA NR. 9/2003 din 09/01/2003 publicată în M.O. Oficial, partea –I-a nr. 74 din 05/02/2003 privind ORDINUL MERITUL SPORTIV ȘI MEDALIA MERITUL SPORTIV. Parlamentul României adoptă respectiva lege structurată pe 18 articole: art. nr.1 precizează că Ordinul și Medalia „Meritul Sportiv” fac parte din categoria decorațiilor civile pe domenii de activitate prevazute la art.7 lit. A și B din Legea nr.29/2000 privind sistemul național de decorații al României. Ele se acordă cetățenilor români și stăini amatori sau profesioniști, cât și cluburilor care au obținut rezultate deosebite în întrecerile sportive; art.2 indică că ordinul respectiv se prezintă sub 2 forme ca valoare ierarhică egală: însemnul și rozeta. Însemnul ordinului se prezintă sub forma unei plăci rotunde pe care este fixată replica miniaturală a stațiunii antice a discobolului; art. 3 precizează că medalia se prezintă sub o singură formă-insemnul; art.4 cuprinde Regulamentele privind modul de acordare pentru fiecare clasă, descris în anexele 1-4, care fac parte din lege; art.5 stabilește că Ordinul și Medalia „Meritul sportiv” se conferă de Președintele României prin decret pe baza propunerilor avizate de Cancelaria Ordinilor; art.6 arată că Ordinul se poate acorda nelimitat pentru toate clasele; art.7 specifică că ordinul cuprinde 3 clase (a-I-a, a-II-a , a-III-a); art.8 adaugă la Meritul de asemenea 3 clase care se pot acorda

nelimitat (art.9); art.10 stipulează că Ordinul ca și Meritul se atestază prin brevet, prin parafa președintelui României (cls. A-II-a și a-III-a, iar pentru clasa I-a prin semnătura lui alogarfă; art.11 subliniază că meritul Ordinul, indigerent de clasă sunt numiți „Cavaleri ai Ordinului Meritul Sportiv”; art.12 stabilește că Ziua Ordinului se sărbătorește la data de 2 mai; art. 13 reglementează modul de primire în audiență la Președintele țării a cavalerilor; art.14 explică motivele pierderii calității de cavaler al Ordinului; art.15 asta din ce se compune Consiliul de Onoare al Ordinului și termenul de 5 ani de funcționare; art.16 prevede modul de semnalare de către cavaleri a faptelor considerate ca aduc prejudicii morale; art.17 stabilește modul în care consiliul de Onoare judecă faptele socotite dezonorante ale persoanelor de ... cu medalia meritul sportiv; art.18 specifică că toate cheltuielile făcute pentru confecționarea însemnelor, brevetelor etc ale decorațiilor Ordinului vor fi aprobate anual de Administrația Prezidențială.

Respectiva lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 26 noiembrie 2002 și de către Senat în perioada din 12 decembrie 2002. Semnează Președintele Camerei Deputaților, Valer Dorneanu și pentru Președintele Senatului, Doru IoanTărăcilă.

HOTĂRÂREA NR. 228/2003 din 04/03/2003 publicată în M.O., partea I nr. 147 din 06/03/2003 pentru aprobarea PROIECTULUI „SUSȚINEREA CANDIDATURII ROMÂNIEI PENTRU ORGANIZAREA JOCURILOR FRANCOFONIEI DIN 2009”. Având ca temei art.107 din Constituție și prevederile art. III. alin. 11) lit. D și 1/ din Ordonanța de Urgență a guvernului nr. 163/2001 privind reglementarea unor măsuri financiare aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 364/2002, guvernul României adoptă respectiva hotărâre alcătuită din 5 articole: art. 1 confirmă aprobarea candidatura României pentru organizarea în anul 2009 a celei de a VI-a ediție a jocurilor Francofoniei; art. 2 conține aprobarea finanțării proiectului „Susținerea candidaturii României pentru organizarea jocurilor Francofoniei în

anul 2009”; art.3 stabilește că finanțarea proiectului respectiv se asigură prin suplimentarea bugetului Ministerul Tineretului și Sportului cu suma de 1.200.000 milioane lei; art. 4 menționează că sumele rămase neutilizate diminuează bugetul MTS și se suplimentează bugetul Secretariatului General al Guvernului; art. 5 arată că Ministerul Finanțelor Publice este autorizat să introducă modificările ce rezultă din aplicarea prevederilor respectivei hotărâri, din bugetul celor două instituții (Secretariatul General al Guvernului și Ministerul Tineretului și Sportului pe anul 2003.

Semnează Prim-Ministru, Adrian Năstase, contrasemnează pentru Ministrul Tineretului și Sportului, Nicolae Mărășescu - secretar de stat; Ministerul Afacerilor Externe, Mihnea Moșoc - secretar de stat; Ministrul pentru Coordonarea Secretariatului general al Guvernului, Petru Șerban Mihăilescu; Ministrul Finanțelor publice, Mihai Nicolae Tănăsescu.

HOTĂRÂREA NR. 255/2003 din 04/03/2003 publicată în M.O., partea I nr.191 din 26/03/2003 pentru **APROBAREA STATUTULUI ANTRENORULUI**. În temeiul art.107 din Constituție și al art. 60 alin 2) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000, Guvernul României adoptă această hotărâre ca un articol unic, prin care se aprobă statutul antrenorului, prevăzut în anexa care face parte integrantă din respectiva hotărâre semnată de Prim-Ministrul Adrian Năstase și contrasemnată pentru Ministerul Tineretului și Sportului de Nicolae Mărășescu - secretar de stat, Ministrul Muncii și Solidarității Sociale Marian Sârbu, Ministrul Educației și Cercetării Ecaterina Andronescu. Statutul antrenorului este alcătuit din 8 capitole:

Cap. I cuprinde 2 articole ce definesc statutul specialistului care asigură pregătirea sportivă (art.1), atestat într-o ramură de sport pe baza diplomei de licență, a diplomei de absolvire sau a certificatului de absolvire;

Cap. II tratează formarea profesională a antrenorului precum și cadrul organizatoric și metodologic (art.3) – instituții de învățământ superior de lungă durată, cu specializare „educație fizică și

sport” sau de scurtă durată, școli postliceale de antrenori (alin. A, B și C) acreditate sau autorizate în condițiile legii;

Cap. III specifică clasificarea ocupației de antrenor și modul de promovare; în art.6 sunt prevăzute 5 categorii de antrenori (I, aII-a, aIII-a, aIV-a, aV-a). Obținerea unei categorii superioare, se face la cererea persoanei interesate, cerere adresată federației sportive naționale de resort, în urma promovării examenelor organizate de către Centrul Național de Formarea și perfecționarea Antrenorilor CNEPA (alin.2), după stagii diferite (4, 3, 2, 1 ani) și nota de absolvire (8, 7, 6); art.7 prevede că înscrierea la examenul de promovare se face în baza dosarului (7); art.8 indică suplimentar, o probă de verificare a cunoștințelor stabilită de CNEPA; art.11 precizează că pentru rezultate de excepție în activitate, indiferent de categoria de clasificare, antrenorul poate primi, la propunerea federației de specialitate, titlul onorific de Antrenor Emerit;

Cap. IV este afectat perfecționării profesionale; art.12 stabilește că formarea antrenorilor se face prin cursuri de perfecționare și strategii de pregătire, organizate de către federațiile naționale, împreună cu instituțiile de învățământ superior și de CNEPA;

Cap. V stabilește drepturile și obligațiile antrenorului (art. 15, 16, 17);

Cap. VI cuprinde normele de angajare, detașare sau încetarea activității (art.18 și 19);

Cap. VII arată în articolele 20, 21, 22, modul de evaluare și apreciere a activității antrenorului, recompensele și sancțiunile;

Cap. VIII se referă la dispoziții finale (art.23).

HOTĂRÂREA NR.283/2003 din 13/03/2003 publicată în M.O., partea I, nr.182 din 24/03/2003, pentru aprobarea **PROGRAMULUI NAȚIONAL „MIȘCAREA PENTRU SĂNĂTATE”**. În temeiul art. 107 din Constituție, Guvernul României adoptă respectiva hotărâre alcătuită din 3 articole: art.1 confirmă aprobarea Programului Național „Mișcarea pentru sănătate”, prevăzut în anexa care face parte din hotărâre; art.2 indică obligația ministerelor și autorităților administrației publice locale să ducă la îndeplinire sarcinile ce le revin în aplicarea Progra-

mului prevăzut în art.1 alin(1) precum și obligația Ministerul Tineretului și Sportului, de mediatizare a programului (alin.2); art. 3 stabilește răspunderea întocmirii raportului de către MTS cu privire la rezultatele aplicării programului respectiv, în baza informațiilor furnizate de autoritățile și structurile administrației publice implicate. *Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase și contrasemnează Ministrul Tineretului și Sportului, Georgiu Gingăraș; Ministrul Sănătății și Familiei, Daniela Bartoș și pentru Ministerul Educației și cercetării, Radu Damian, secretar de stat.*

Pogramul Național „Mișcare pentru Sănătate” din 13/03/2003, publicat în M.O., partea I nr.182 din 24/03/2003 are 4 capitole ce conțin obligațiile celor 3 ministere (MTS, Ministerul Sănătății și Familiei, MEC) și ale altor autorități publice centrale și locale, însărcinate să aplice hotărârea respectivă.

NORMA PRIVIND REGLEMENTAREA UNOR PROBLEME FINANCIARE ÎN ACTIVITATEA SPORTIVĂ din 18/04/2003 publicată în M.O., Partea I nr.315 din 12/05/2003 elaborată de Guvernul României

Cap I evidențiază cheltuielile ce pot fi efectuate pentru pregătirea și participarea la acțiuni și competiții sportive interne și internaționale. În art.1 sunt enumerate acțiunile interne: cantonamente, tabere de pregătire, participarea sportivilor la acțiunile locale, zonale și finale ale campionatelor naționale (seniori, tineret, juniori, copii, universitare etc.), în superligă, liga națională, diviziile A, B, școlare și juniori, universitare; se indică numărul participanților și persoanelor însoțitoare, limitele sumelor per persoană pe zi (40.000), al celor care pot să facă deplasări (autobuz, microbuz, tren, avion), cazarea, închirierea, plata lectorilor, translatorilor la cursuri etc.(art.2,3,4,5,6,7). În articolele următoare (8, 9, 10,11,12,13,14) sunt prevăzute clauzele desfășurării acțiunilor internaționale: numărul limită al participanților, număr de zile, precum și condițiile de participare, de transport, cazare, cheltuieli pentru activități culturale, refacere, igienă personală, conferințe de presă, întâlniri protocolare, atenții, cado-

uri, plata arbitrilor (art.10), cuantumul diurnei (art.17), achiziționarea de echipament (art.18), alocații de hrană (art.19), de efort (art.20, 21, 22, 23), medicații (art.24) și alte cheltuieli (taxa de participare, materiale consumabile, pavoazare, cotizații, studii de cercetare, consultare, tipărituri, burse, investigații medicale (art.25), spectacole, concerte (art.26);

Cap II cuprinde prevederile ce vizează premiile, primele și alte drepturi acordate sportivilor, în activitățile de pregătire și de concurs (art.28-36), pentru recorduri (art.37), precum și cele acordate antrenorilor, tehnicienilor (art.38,39), organelor de conducere (art.40-45), indemnizațiile de lot pentru perioade de pregătire, ale specialiștilor care contribuie la obținerea performanțelor, cuantumul acestora (art. 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54);

Cap III prevede dispoziții comune (art 55, 56, 57, 58, 59, 60) privitoare la cuantumul taxelor și al cotizațiilor percepute pentru organizarea și desfășurarea activităților competiționale interne și internaționale (cazare, hrană, baremuri, transport, asigurări, transferuri, instalații, echipament, etc);

Cap IV conține dispoziții finale referitoare la organizarea contabilității patrimoniului structurilor sportive centrale și teritoriale (art.61, 62, 63, 64, 65, 66, 67), inclusiv ale unor federații sportive naționale (Sportul pentru persoanele cu handicap, Sportul pentru toți).

HOTĂRÂREA NR. 666/2003 din 05/06/2003, publicată în M.O., partea I nr. 424 din 17/06/2003 privind **recunoașterea handbalului ca ramură de sport profesionistă și stabilirea condițiilor de practicare a handbalului profesionist**. În virtutea art.107 din Constituție și al art.14 alin.(4) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000 cu modificările și competările ulterioare, Guvernul României adoptă legea respectivă, compusă din 3 articole: art.1 se recunoaște handbalul ca ramură de sport profesionistă; art.2 specifică condițiile practicării handbalului profesionist: obținerea licenței de profesionist și cerințele necesare (alin.a) cuprinse în anexa nr.1; recunoașterea statutului de club profesionist prin înscrierea în Registrul Sportiv (alin.b) conform

cerințelor prevăzute în anexa nr.2; recunoașterea modului de organizare a competițiilor sportive profesioniste (alin.5), conform normelor prezentate în anexa nr.3; art.3 specifică faptul că cele 3 anexe fac parte integrantă din această hotărâre.

Hotărârea conține și cerințele obținerii licenței de handbalist profesionist (în număr de 4), recunoașterii statutului de club sportiv profesionist prin înscrierea în Registrul Sportiv (în număr de 4) și aprobării modului de organizare a competițiilor sportive profesioniste (în număr de 3).

Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase, contrasemnează pentru Ministrul Tineretului și Sportului, Nicolae Mărășescu, secretar de stat; pentru Ministrul Muncii și solidarității sociale, Ion Giurescu, secretar de stat.

HOTĂRÂREA NR. 759/2003 din 03/07/2003, publicată în M.O., partea I nr.497 din 09/07/2003 privind ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU SPORT.

Se precizează că ea reprezintă organul de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea guvernului și în coordonarea directă a primului ministru. Conține 22 de articole care prevăd: art. 2- sediul Agenției (București str.Vasile Conta nr.6, sect.2); faptul că ANS stabilește atribuțiile prevăzute în Legea Educației Fizice și Sportului nr. 69/2000 (art.3) ca și structura organizatorică a Agenției și numărul maxim de posturi pentru aparatul propriu, acestea fiind de 114, exclusiv demnitarii (art.5); Agenția este condusă de către un președinte numit prin decizia primului ministru, a cărui funcție este asimilată cu cea de secretar de stat (art.6). În activitatea de conducere președintele este ajutat de către un vicepreședinte, numit prin decizia primului-ministru, funcția respectivă fiind asimilată cu cea de secretar de stat (art.7); secretarul general al Agenției este un înalt funcționar public care coordonează activitatea compartimentelor Agenției și a unităților subordonate, monitorizează și controlează întreg personalul Agenției (art.8); atribuțiile, sarcinile și răspunderile aparatului Agenției se stabilesc în conformitate cu structura organizatorică prevăzută în anexa 1 a Hotărârii și

prin Regulamentul de organizare și funcționare al Agenției, aprobat prin Ordinul președintelui (art.9); pe lângă președintele Agenției funcționează un organ consultativ, Colegiul Agenției Naționale pentru sport (art.10); finanțarea activității Agenției și a unităților în subordine se realizează prin bugetul Secretariatului General al guvernului (art.11); unitățile din subordinea Agenției și sursele de finanțare sunt prevăzute în Anexa 2 (art.12). Acestea sunt: Direcțiile pentru sport județene, inclusiv a Municipiului București, care îndeplinesc atribuțiile prevăzute în art. 20 din legea 69/2000 (art. 13 și 14). În subordinea acestora funcționează unități de administrare a bazelor sportive (art.15), cluburile sportive care sunt instituții publice finanțate din venituri proprii și subvenționate de la bugetul de stat (art. 16), complexurile sportive naționale ale căror atribuții prevăd administrarea bazelor sportive destinate pregătirii loturilor naționale și olimpice (art.17), Centrul Național de formare și perfecționare a Antrenorilor, instituție publică cu personalitate juridică (art.18), Institutul Național de Cercetare pentru Sport, instituție publică cu personalitate juridică (art.19); Muzeul Sportului cu sediul în Municipiul București, Calea Victoriei nr.12 (art.20); Cu aceeași dată se abrogă hotărârea nr. 6/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului (art.22). Sunt alăturate Anexele 1 și 2 – parte integrantă a respectivei hotărâri.

ORDINUL NR. 1058/2003 din 24/04/2003 publicat în M.O., partea I nr.327 din 14/05/2003 pentru aprobarea NORMELOR TEHNICE privind controlul medical al sportivilor, asistență medicală-sportivă în complexurile sportive naționale, în cantonamentele loturilor naționale, olimpice precum și asistența medicală la bazele sportive, în timpul desfășurării antrenamentelor și competițiilor. Având în vedere prevederile Legii Educației fizice și Sportului nr. 62/2002 (art. 54,55,56,57) și în temeiul prevederilor Hotărârii Guvernului nr.6/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății și Familiei, Ministerelor Tineretului și Sportului și ale Sănătății și Familiei emit Ordinul respectiv alcătuit din 5 articole, prin care se aprobă *Normele tehnice*

privind controlul medical al sportivilor, asistența medical-sportivă în complexurile sportive naționale, cât și în cantonamentele loturilor naționale, olimpice și asistența medicală la bazele sportive, în timpul desfășurării antrenamentelor și competițiilor, cuprinse în anexele care fac parte din acest ordin. Ordinul indică unitățile acestor ministere care răspund de îndeplinirea prevederilor acestui document, *semnat de către Ministrul Tineretului și Sportului, Giorgiu Gingăraș și Ministrul Sănătății și Familiei Daniela Bartoș.*

Normele tehnice aprobate prin acest ordin și anexate, sunt structurate pe două capitole: Cap I indică periodicitatea și obligativitatea efectuării controlului medical în cabinetele de medicină sportivă din cadrul ambulatoriilor de specialitate județene, în cadrul Policlinicii pentru sportivi a Municipiului București și în unitățile de asistență medicală ambulatorie de specialitate (medicină internă, pediatrie, ortopedie). De asemenea, se prevăd sancțiunile nerespectării acestor controale, sursele de finanțare ale acestor servicii, dotările cabinetelor respective (19 articole); Cap II cuprinde 24 articole prin care se nominalizează Institutul Național de Medicină Sportivă București, ca policlinică specializată în efectuarea controlului, la propunerea federațiilor sportive și al cărui personal este coordonat de Ministerul Sănătății și Familiei. Acesta, împreună cu antrenorii loturilor naționale și olimpice, analizează avizele medicale și le consemnează în dosarele individuale ale jurnalelor de autocontrol ce oglindesc starea de sănătate, nivelul capacității de efort, regimul alimentar de refacere și recuperare ale sportivilor.

Anexele, sunt în număr de 7 și se referă la baremul și profilul examenelor medicale, contraindicațiile medico-sportive, baremul și inventarul cabinetelor medico-sportive din bazele cluburilor sau asociațiilor sportive, tematica educației pentru sănătate, instrucțiuni, aprovizionarea cu medicamente și aparatură medicală, precum și modul de decontare a acestora, baremul pentru trusa medicală de lot și metodologia probei RUFFIER, test de evaluare a capacității fizice ce se aplică începătorilor.

HOTĂRÂREA NR.1099/2003 din 18/09/2003 privind trecerea unor stadioane, a unor bunuri din complexurile sportive și baze sportive, precum și anexele aferente, situate în unele unități administrativ-teritoriale, din proprietatea statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport, în proprietatea publică a județelor, municipiilor, orașelor și comunelor și în administrarea consiliilor locale ale acestora. În baza art. 107 din Constituție, al art.9 alin(1) și al art.12 alin (1) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și al art.80 alin. (15) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000, cu modificările și completările ulterioare, Guvernul României adoptă această hotărâre alcătuită din 3 articole: art.1 stipulează aprobarea trecerii din proprietatea publică a statului și din administrarea ANS, în proprietatea publică a unor unități administrativ-teritoriale și a consiliilor locale ale acestora, a unor stadioane și bunuri din complexurile și bazele sportive, precum și anexele aferente; art.2 arată că predarea-preluarea imobilelor, prevăzute la art.1 se face pe baza de protocol încheiat între părțile interesate; art.3 arată că după caz, consiliile locale sau județene sunt obligate să mențină destinația imobilelor (alin.1), ca și respectarea desfășurării normale a programelor și activităților prevăzute în Calendarul național pentru competițiile interne și internaționale, inclusiv și a programelor de antrenament, acordând gratuit folosirea stadioanelor și dotărilor din complexe sportive cuprinse în anexă. (în număr de 15)

Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase și contrasemnează Ministrul Administrației și Interne-lor, Ioan Rus; Ministrul delegat pentru Administra-rea publică, Gabriel Oprea; Președintelui ANS, Octavian Morariu; Ministrul Finanțelor Publice, Mihai Nicolae Tănăsescu.

HOTĂRÂREA NR.1423/2003 din 04/12/2003 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 901 din 16/12/2003 privind recunoașterea boxului ca ramură de sport profesionistă și stabilirea condi-țiilor de practicare a boxului profesionist. În temeiul art.108 din Constituție, republicată și al art.14

alin.(4) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000 cu modificările și completările ulterioare, guvernul României adoptă respectiva hotărâre alcătuită din 3 articole: art.1 Se recunoaște boxul ca ramură de sport profesionistă; art.2 stipulează că boxul profesionist se poate practica de către sportivul care a obținut licența de boxor profesionist, conform anexei nr.1 și este legitimat la un club profesionist recunoscut în condițiile prevăzute în anexa nr.2 (alin.1). Se mai adaugă în alin. (2) că orice competiție sportivă de box profesionist se organizează cu respectarea condițiilor cuprinse în anexa nr.3; art.3 precizează ca anexele 1-3 fac parte integrantă din respectiva hotărâre. Se enumeră cerințele de obținere a licenței de box profesionist, în număr de 6 (anexa nr.1), cele necesare recunoașterii statutului de club sportiv profesionist, în număr de 3 (anexa nr.2) și ale modului de organizare a competițiilor sportive de box profesionist (anexa nr.3)

Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase și contrasemnează pentru Președintele Agenției Naționale pentru Sport, Constantin Diaconu și Ministrul Muncii, solidarității sociale și a familiei, Elena Dumitru.

HOTĂRÂREA NR.223/2004 din 20/02/2004 publicată în M.O., partea I nr.196 din 05/03/2004 privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul public al județului Cluj și în administrarea Consiliului județean Cluj a complexului sportiv Stadionul Municipal Ion Moina din Cluj-Napoca.

În temeiul art.108 din Constituția României republicată, al art.9 alin.(1) și al art.12 alin. (1 și 2) din Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare, Guvernul României adoptă respectiva hotărâre compusă din 2 articole: art.1 specifică aprobarea trecerii din domeniul public al statului în domeniul public al județului Cluj și în administrarea Consiliului județean, a complexului sportiv „Stadionul Municipal Ion Moinea” din Cluj-Napoca. Identificarea datelor și inventarului complexului sunt cuprinse în anexa care face parte din hotărâre și sunt în număr de 54 de obiective (imobile, tribune, ves-

tiare, piste, magazii, garaje și terenuri de diferite profiluri); art.2 arată că predarea-preluarea bunurilor transmise prin prevederile articolului precedent se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate. *Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase și contrasemnează Ministrul Administrației și Internelor Ioan Rus; Ministrul delegat pentru administrarea publică, Gabriel Oprea și Ministrul Finanțelor publice, Mihai Nicolae Tănăsescu.*

HOTĂRÂREA NR.791/2004 din 19/05/2004 publicată în M.O., partea I nr. 478 din 28/05/2004 pentru prevenirea și sancționarea actelor de violență și ieșirilor necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive. În baza art.108 din Constituție, republicată, și a Legii nr.53/1998 pentru ratificarea Convenției europene pentru violență și ieșirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive - în special la meciurile de fotbal, adoptată la Strasburg la 19 august 1985, Guvernul României adoptă această hotărâre structurată pe 4 capitole:

Cap. I cuprinde dispoziții generale distribuite de-a lungul a 7 articole: art.1 explică obligația participanților la astfel de manifestații, în a avea un comportament civic, moral și responsabil de conviețuire socială; art.2 subliniază obligația organizatorilor, de a asigura spectatorilor un nivel ridicat de protecție și securitate; art.3 și 4 asigurarea măsurilor de ordine publică în interiorul locurilor de desfășurare a manifestărilor sportive se poate face și cu structuri specializate ale jandarmeriei, în condițiile legii; art.5 și 6 stabilește obligația organizatorilor de a semna contracte de prestări de servicii cu structuri specializate ale Ministerului Administrației și Internelor sau cu societăți de pază; art.7 “*evacuarea spectatorilor din locurile de desfășurare a competițiilor sportive, în situația în care desfășurarea manifestărilor în condiții de siguranță nu mai este posibilă, se face de către organizatori, care vor solicita în acest sens intervenția forțelor de ordine*”;

Cap. II stipulează obligațiile organizatorilor; art.8 și 9 le enumeră (în total 9);

Cap.III le prezintă pe cele ale spectatorilor, subliniind că le este interzis să acționeze în timpul

jocurilor pe teren, în apropierea lui sau să producă distrugerii sau stricăciuni;

Cap. IV (art.12, 13, 14, 15, 16) stabilește suita de sancțiuni (răspundere civilă, disciplinară, contravențională sau penală ca și amenzile) ce se percep pentru operațiunile sau actele de violență în asemenea cazuri și cine le constată și aplică (poliție, jandarmerie sau persoane abilitate din ANS);

Cap. V cuprinde dispozițiile finale și tranzitorii privind aplicarea hotărârii.

Semnează Prim-Ministru, Adrian Năstase și contrasemnează Președintele ANS, Octavian Morariu; șeful Cancelariei Prim-Ministrului, Alin Teodorescu; Ministrul Administrațiilor și Internelor, Toma Zaharia, secretar de stat; Ministrul Finanțelor Publice, Mihai Nicolae Tănăsescu; Ministrul delegat pentru administrație publică, Gabriel Oprea.

HOTĂRÂREA NR.1484/2004 din 09/09/2004 publicată în M.O., partea I nr.874 din 24/09/2000 pentru aprobarea Programului Național „Sport în Cartier” privind construcția și amenajarea a 1000 de terenuri de sport în perioada 2004-2008. În temeiul articolului 108 din Constituția României republicată, al art.42 alin (1) lit.a) din legea nr.500/2002 privind finanțele publice și ale art.12 lit a) din legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, Guvernul României adoptă hotărârea respectivă structurată pe 8 articole: art.1 enumeră terenurile amenajate de minifotbal, handbal, baschet, volei și tenis de câmp, în aer liber, acoperite, cu suprafață sintetică; art. 2 indică perioada derulării Programului Național „Sport în Cartier” (15 septembrie 2004 - 31 decembrie 2008), numărul construcțiilor și amenajărilor (1000 de terenuri) și modul de finanțare (bugetul Agenției Naționale pentru Sport); art.3 stabilește regimul juridic al acestor construcții și amenajări de utilitate publică, fără scop lucrativ, preluate cu titlu gratuit de către stat, reprezentat prin Agenția Națională pentru Sport. În litigiile prevăzute de alin 3, statul este reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice, iar unitățile administrativ teritoriale de către primar ; art.4 precizează că, organul ce propune amplasamentul pe care urmează să se realizeze

construcția, este Consiliul local, care întocmește listele de investiții anexate la bugetul de stat, iar ANS aprobă prin ordin comun programul de investiții; art. 5 și 6 stabilește că ANS și prin direcțiile județene și prin cele pentru sport, declanșează și asigură urmărirea și supravegherea tehnică a lucrărilor, recepția și încadrarea lor în graficul prestabilit; art. 7 arată modalitatea de finanțare a construcțiilor terenurilor, iar art.8 fixează regimul de predare de către stat, prin ANS, către autoritățile locale, a terenurilor amenajate.

Hotărârea este semnată de Prim-Ministru Adrian Năstase și contrasemnată pentru șeful cancelariei Prim –ministrului, Vasile Rusu; pentru Președintele Agenției Naționale pentru Sport, Constantin Diaconu; pentru Ministrul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, Marius Sorin Ovidiu Bota; pentru Ministerul Finanțelor publice, Gheorghe Gheorghina, secretar de stat.

HOTĂRÂREA NR.1573/2004 din 30/09/2004 publicată în M.O., partea I nr.909 din 05/10/2004 pentru aprobarea Listei cuprinzând 410 obiective de investiții din cadrul Programului, „Construcții de săli de sport” derulând prin intermediu Companiei Naționale de investiții CNI-SA. În temeiul art.108 din Constituția României, republicată și al art.42 alin.(2) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, Guvernul României a adoptat respectiva lege compusă din 3 articole: art.1 precizează că se aprobă lista celor 400 de obiective de investiții din cadrul Programului „Construcții de săli de sport” derulat prin intermediul Companiei Naționale de Investiții CNI-SA prevăzute în anexa nr.1 (în jud. Alba – 14 săli, în jud. Arad – 11, în jud. Argeș-10, în jud. Bacău-11, în jud. Bihor-12, în jud. Bistrița Năsăud-9, în jud. Botoșani-9, în jud. Brașov-9, în jud. Brăila-8, în București-38, în jud. Buzău-9, în Caraș Severin-12, în jud. Călărași-5, în jud. Cluj-10, în jud. Constanța -13, în jud. Covasna-8, în jud. Dâmbovița-8, în jud. Dolj-6, în jud. Galați-9, în jud. Giurgiu-6, în jud. Gorj-12, în jud. Harghita-8, în jud. Hunedoara-5, în jud. Ialomița-8, în jud. Iași-10, în jud. Ilfov-7, în jud. Maramureș-8, în jud. Mehedinți-6, în jud. Mureș-11, în jud. Neamț-9, în jud.

Olt-8, în jud. Prahova-8, în jud. Satu Mare-9, în jud. Sălaj-8, în jud. Sibiu-12, în jud. Suceava-10, în jud. Teleorman-9, în jud. Timiș-10, în jud. Tulcea-10, în jud. Vâlcea-8, în jud. Vaslui-10, în jud. Vrancea-8). În total 233 de locații iar în București, în cele 6 sectoare 35 (6-sect.1; 5-sect.2; 5 sect.3; 8-sect.4; 5 sect.5; 6 sect.6); art.2 stabilește sursa de finanțare a investițiilor- bugetul de stat, din credite interne și/ sau externe și altele; art.3 arată că anexele 1 și 2 fac parte integrantă din respectiva hotărâre. *Semnează Prim-Ministru Adrian Năstase și contra semnează pentru Ministrul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului Ileana Tureanu, pentru Ministrul delegat pentru administrația publică, Gheorghe Emacu, pentru Ministrul Finanțelor Publice Gheorghe Gheorghina, secretar de stat.*

LEGEA NR. 551/2004 din 30/11/2004 publicată în M.O., partea I nr. 1161 din 08/12/04 privind **ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COMISIEI NAȚIONALE DE DISCIPLINĂ SPORTIVĂ** conține 14 articole care prevăd că ea reprezintă un organ deliberativ, fără personalitate juridică, care funcționează pe lângă Agenția Națională pentru Sport, pe baza unui regulament aprobat prin ordin al președintelui acesteia și este situat în strada Vasile Conta nr. 16, sectorul 2 din București (art.1). Comisia soluționează recursul împotriva hotărârilor definitive ale comisiilor interne de disciplină care funcționează în cadrul federațiilor sportive naționale, asociațiilor județene pe ramuri de sport, al ligilor profesioniste și Comitetului Olimpic Sportiv Român, precum și folosirea căilor de atac formulate împotriva hotărârilor Comisiei Naționale de Acțiune împotriva violenței în sport. (art.2). Comisia este compusă din 61 de membrii (art.3), reprezentanți ai ANS, COSR, federația ligilor profesioniste, ANFS este condusă de un consiliu director format de 7 membri (art.4), cu un președinte, vicepreședinte, secretar (art.5,6,7). Cheltuielile de funcționare ale comisiei se asigură de la bugetul de stat (art.12). *Această comisie a fost aprobată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. 2 din Constituția României din 30 noiembrie 2004 și este*

semnată de Președintele Comisiei Deputaților, Valer Dorneanu și de Președintele Senatului, Nicolae Văcăroiu.

LEGEA NR. 552/2004 din 30/11/2004 publicată în M.O., partea I, nr. 1215 din 17/12/2004 privind **prevenirea și combaterea dopajului în sport**. Această lege a fost adoptată de Guvernul României și este structurată pe 8 capitole:

Cap. I cuprinde dispoziții generale expuse în 2 articole: art.1 stabilește obiectul legii – prevenirea și combaterea dopajului în sport - dopaj care constă în folosirea unei substanțe sau metode potențial dăunătoare sănătății sportivilor și care îmbunătățește performanțele acestora (alin.2). Aceste substanțe sunt interzice, conform CIO și Convenției Antidoping a Consiliului Europei (alin.3); art.2 definește noțiunile și expresiile folosite în problematica respectivă (sportiv, personal din entourage sau organizația națională antidoping, control antidoping, ofițer de control, proba biologică, liste doping, testare, substanța dopantă, standard internațional, rezultate pozitive, metabolit, marker, audiere și suspendare provizorie, descalificare, falsificare, utilizare, excepții terapeutice);

Cap.II, în cele 9 articole definește și stabilește funcțiile și obiectivele Agenției Naționale Antidoping (AND) cu sediul în București, bd. Basarabia nr.37-39, sector 2, componenta și funcțiile ei;

Cap. III se referă la responsabilitățile cadrelor medicale în respectarea reglementărilor în vigoare în ceea ce privește folosirea substanțelor dopante, precum și cazurile de exceptare pentru utilizarea în scopuri terapeutice;

Cap.IV se referă la aprobarea și publicarea listei doping de către ANS recomandată de AND;

Cap.V cuprinde metodologia efectuării controlului doping, solicitările, obligativitatea efectuării și emiterii, comunicării și contestării rezultatelor testărilor și analizelor efectuate în acest scop;

Cap. VI prezintă obligațiile structurilor sportive (federațiile sportive naționale, cluburile) în a preveni și combate dopajul în sport;

Cap. VII enumeră abaterile disciplinare și sancțiunile determinate de utilizarea și deținerea

substanțelor dopante, de refuzul sau sustragerea de la recoltarea probei biologice ori falsificarea rezultatelor;

Cap. VIII se referă la dispozițiile finale și tranzitorii privitoare la elaborarea structurii organizatorice a AND și a Regulamentului de organizare și funcționare.

Această lege a fost semnată de Președintele Camerei deputaților, Valer Dorneanu și Președintele Senatului, Nicolae Văcăroiu.

HOTĂRÂREA NR. 280/2005 din 07/04/2005, publicată în M.O., partea I nr.306 din 12/04/2005 privind **aprobarea structurii organizatorice și a REGULAMENTULUI DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE A AGENȚIEI NAȚIONALE ANTIDOPING (AND)**. În temeiul art.108 din Constituția României, republicată, al art.86 alin (4) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000, cu modificările ulterioare, și al art.45 din Legea nr.552/2004 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport, guvernul României adoptă această hotărâre compusă din 4 articole: art.1 confirmă aprobarea structurii organizatorice a Agenției Naționale Antidoping prevăzute în anexa nr.1 (director, vicepreședinte, direcția testare, politici antidoping, cercetare, educație, propagandă și relații internaționale, direcția economico-financiară, resurse umane, secretariat, administrativ, compartiment juridic, compartimentul relații publice.

Hotărârea este semnată de Prim-Ministru, Călin Popescu Tăriceanu și contrasemnată de șeful cancelariei Prim-Ministrului, Aleodor Marian Frâncu; Ministrul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Gheorghe Barbu; Ministrul Sănătății, Mircea Cintează; Președintele Agenției Naționale pentru Sport, Florian Gheorghe; Ministrul Finanțelor Publice, Ionel Popescu.

ORDINUL NR. 207/2005 din 27/05/2005 publicat în M.O., partea I nr.601 din 12/07/2005 pentru **APROBAREA REGULAMENTULUI PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COMISIEI NAȚIONALE DE DISCIPLINĂ SPORTIVĂ**. În temeiul dispozițiilor art.13 din

Legea 551/2004 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale de Disciplină Sportivă, publicată în M.O. al României, partea I nr.1161 din 08/12/2004 și în baza Hotărârii Guvernului nr.759/2003 referitoare la organizarea Agenției Naționale de Sport publicată în M.O. partea I, nr.497 din 09/07/2003, Președintele ANS emite ordinul respectiv alcătuit din 3 articole: art.1 în care se aprobă Regulamentul pe care ANS îl va duce la îndeplinire (art.2) după intrarea în vigoare, la 15 zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

Regulamentul în cauză este construit pe 3 capitole: Cap. I se referă la dispoziții generale: art.1 definește comisia ca un organ deliberativ, fără personalitate juridică, care funcționează în conformitate cu acest regulament și reprezintă o cale alternativă de soluționare a căilor de atac în domeniul sportiv (art.2) cu atribuțiile prevăzute la art.2 din legea 551/2004 privind organizarea și funcționarea (N1) și (art.3);

Cap II este dedicat organizării și funcționării comisiei; art.4 stipulează că CNDS este compusă din 61 de membrii și este condusă de către un consiliu director alcătuit din 7 membrii; art.5 îi stabilește atribuțiile; art.6 și 7 le enumeră pe cele ale Președintelui și ale Secretarului Comisiei; art.8 stabilește că soluționarea litigiilor aparține Completului; art.10 precizează că ANS asigură spațiul și condițiile desfășurării activității comisiei; Cap. III cuprinde dispozițiile finale referitoare la confidențialitatea litigiilor.

Semnează Președintele Agenției Naționale pentru Sport, Florian Gheorghe.

HOTĂRÂREA NR.737/2005 din 14/07/2005 publicată în M.O., parte I nr.646 din 21/07/2005 privind **transmiterea Complexului Sportiv 1 Mai (ZĂVOI) din domeniul public al statului și din Administrarea Agenției Naționale pentru Sport în domeniul public al municipiului Râmnicu Vâlcea și în administrarea Consiliului Local al municipiului Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea**. În baza prevederilor art.108 din Constituția României republicată, al art.9 alin.(1) și ale art.12 alin. (1) și (2) din Legea 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și ale art.80

alin(15) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000 cu modificările ulterioare, Guvernul României adoptă respectiva hotărâre alcătuită din 3 articole: art.1 prevede transmiterea Complexului *I Mai (Zăvoi)*, precum și a anexelor aferente, din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport, în domeniul public al municipiului Râmnicu Vâlcea și în administrarea Consiliului Local al municipiului Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea; art.2 precizează că predarea-preluarea acestui complex se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate; art. 3 stabilește obligația Consiliului Local al Municipiului de a menționa destinația Complexului - activitățile din domeniul Educației Fizice și Sportului, de a menține funcționalitatea bazei materiale, modernizarea acesteia și asigurarea desfășurării activităților sportive de pregătire și competiționale, acordând cu titlu gratuit clubului sportiv *Chimia Râmnicu Vâlcea*, sala de atletism, sala de box, de haltere, pista de atletism etc.

Semnează Prim-Ministru Călin Popescu Tăriceanu, contrasemnează Ministrul Administrației și Internelor, Vasile Blaga; șeful cancelariei Prim - Ministrului Aleodor Marian Frâncu și Ministrul Finanțelor, Ionel Popescu.

LEGEA NR. 246/2005 din 18/07/2005 publicată în *M. O.*, partea I nr. 656 din 25/07/2005 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 **cu privire la asociații și fundații**. Legea nr. 246/2005 aprobă Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 menționând modificările și completările efectuate. Ordonanța Guvernului, aprobată de lege, stabilește cadrul general și condițiile în care se constituie asociațiile și fundațiile, reglementări care se aplică și în cazul asociațiilor, cluburilor, fundațiilor și federațiilor sportive. Ordonanța cuprinde 12 capitole și 86 de articole.

Capitolul I – Dispoziții generale:

Art.1, alineatul (1) din Ordonanță, modificată de Lege, stabilește că, pot constitui asociații sau fundații „*persoanele fizice și persoanele juridice care urmăresc desfășurarea unor activități de interes general sau în interesul unor colectivități ori, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial*”.

În alineatul (2) se arată că „*Asociațiile și fundațiile constituite potrivit prezentei ordonanțe sunt persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial*”; Art.2 se referă la scopul urmărit de ordonanță în vederea creării cadrului pentru:

- „a) exercitarea dreptului la liberă asociere;
- b) promovarea valorilor civice, ale democrației și statului de drept;
- c) urmărirea realizării unui interes general, local sau de g
- d) facilitarea accesului asociațiilor și fundațiilor la resursele private sau publice;
- e) parteneriatul dintre autoritățile publice și persoanele juridice de drept privat fără scop patrimonial;
- f) respectarea ordinii publice”.

Capitolul II – Înființarea asociațiilor și fundațiilor
Secțiunea I – Constituirea și înscrierea asociațiilor.

Art.4 (modificat de lege) „Asociația este subiectul de drept constituit din trei sau mai multe persoane care, pe baza unei înțelegeri, pun în comun și fără drept de restituire contribuția materială, cunoștințele sau aportul lor în munca pentru realizarea unor activități în interes general, al unor colectivități sau, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial”.

Articolele 5-13 se referă la: condițiile dobândirii personalității juridice; conținutul Actului constitutiv și Statutului; înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor în condițiile respectării cerințelor legale; neregularitățile și modalitățile de soluționare; eliberarea certificatului de înscriere; constituirea de filiale și condițiile de funcționare a acestora.

Prin lege, se introduce după articolul 13 un articol nou 13¹ cu următorul cuprins: „*Art 13¹ - (1) Asociația își poate constitui sucursale, ca structuri teritoriale fără personalitate juridică*

(2) *Sucursalele se constituie prin hotărâre a adunării generale*

(3) *Sucursalele desfășoară activitățile date în competența lor de către asociație*”

Secțiunea a-II-a – Constituirea și înscrierea fundației.

Art.15 – (1) (modificat de lege) „*Fundația este subiect de drept, înființat de una sau mai multe persoane care, pe baza unui act juridic între vii ori*

pentru cauza de moarte, constituie un patrimoniu afectat, în mod permanent și irevocabil, realizării unui scop de interes general sau, după caz, al unor colectivități”.

În articolele 16-19 sunt stabilite: condițiile dobândirii personalității juridice; cuprinsul Actului constitutiv și Statutului; înscrierea în registrul asociațiilor și fundațiilor; constituirea filialelor; drepturile moștenitorilor și creditorilor.

Capitolul III – Organizarea și funcționarea asociațiilor și fundațiilor. Secțiunea 1 – Organizarea și funcționarea asociațiilor. Articolele 20-27² se referă la : organele asociației; competența Adunării generale; obligativitatea aplicării hotărârilor Adunării generale -ce pot fi atacate în justiție și aplicate într-o formă nouă, stabilită de lege; competențele consiliului director; controlul financiar intern (cu precizări în articolele 27¹-27² introduse în lege). Secțiunea a-2-a – Organizarea și funcționarea fundației cuprinde articolele 28-32 care reglementează, în mod similar asociațiilor, problematica organizării și funcționării fundațiilor.

Capitolul IV – Modificarea actului constitutiv și a statutului asociației sau fundației – se prezintă, într-o formulare nouă, reglementările privind modalitățile de efectuare a modificărilor – art.33 aliniatele (1), (2) și (3) din lege, precum și prin cele trei articole noi introduse în lege, 34¹, 34² și 34³, care tratează problemele fuziunii și divizării.

Capitolul V – Federația cuprinde articolele 35, 36 și 37 (reformulare), care reglementează problemele privind: constituirea federațiilor; dobândirea personalității juridice; repartizarea bunurilor în cazul dizolvării sau retragerii unei asociații sau fundații din federație.

Capitolul VI – *„Asociațiile, fundațiile și federațiile recunoscute ca fiind de utilitate publică”* (reformulare). Legea intervine cu precizări, modificări, abrogări și completări la Ordonanța Guvernului nr.26, privind condițiile de recunoaștere a unei asociații sau fundații de a fi de utilitate publică, definirea noțiunii (*„În sensul prezentei ordonanțe, prin utilitate publică se înțelege orice activitate care se desfășoară în domenii de interes public general sau al unor colectivități”*), drepturile și obligațiile

ce decurg din recunoașterea utilității publice, retragerea actului de recunoaștere a utilității publice. În lege, articolul 45 din ordonanță este reformulat astfel: *„Art. 45 (1) Dispozițiile prezentului capitol referitoare la condițiile recunoașterii statutului de utilitate publică, precum și la drepturile și obligațiile asociațiilor sau fundațiilor recunoscute ca fiind de utilitate publică se aplică în mod corespunzător și federațiilor. (2) O federație poate fi recunoscută de Guvernul României ca fiind de utilitate publică dacă cel puțin două treimi din numărul asociațiilor și fundațiilor care o alcătuiesc sunt recunoscute ca fiind de utilitate publică”.*

Capitolul VII – Veniturile – Articolele 46-48, cu precizările făcute în lege, se referă la sursele de venituri. În articolul 47 legea include, alături de asociații și fundații, federațiile, având dreptul de a înființa societăți comerciale, iar în articolul 48 se precizează că *„Asociațiile, fundațiile și federațiile pot desfășura orice alte activități economice directe dacă acestea au caracter accesoriu și sunt în strânsă legătură cu scopul principal al persoanei juridice”.*

Capitolul VIII – Relațiile cu autoritățile publice- Atât Ordonanța cât și Legea stabilesc modalitățile legale privind relațiile instituțiilor statului, autorităților administrative autonome, ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și autorităților administrative publice locale, cu mediul asociativ.

Capitolul IX – Dizolvarea și lichidarea

Secțiunea I – Dizolvarea – Articolele 54-60 se referă la condițiile legale în care se dizolvă asociațiile, federațiile precum și fundațiile.

Secțiunea a-2-a – Lichidarea- În articolele 61-72 se stabilesc modalitățile legale prin care se realizează lichidarea asociațiilor și fundațiilor, cu precizarea făcută în Lege: *„Art.71 (1) Asociația sau fundația încetează a ființa la data radierii din Registrul asociațiilor și fundațiilor”*

Capitolul X Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial. Acest Registru național se ține de către Ministerul Justiției în scopul evidenței centralizate a asociațiilor, fundațiilor și federațiilor.

Capitolul XI – Dispoziții privind persoanele juridice străine fără scop patrimonial. Acest capitol al cărui titlu a fost modificat de Lege, stabilește în articolele 76 și 77 regimul juridic al asociațiilor și fundațiilor constituite de către persoanele juridice străine, fără scop patrimonial.

Capitolul XII – Dispoziții tranzitorii și finale.

Se fac următoarele precizări importante: „Art. 80 – *Dispozițiile Decretului nr. 31/1954 privind persoanele fizice și persoanele juridice se aplică în mod corespunzător și asociațiilor și fundațiilor, cu excepția acelor dispoziții care sunt contrare reglementărilor stabilite în prezenta ordonanță*”.

„Art. 83 – (1) *Asociațiile și fundațiile constituite până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, în condițiile Legii nr.21/1924 pentru persoanele juridice (Asociații și fundații) își păstrează personalitatea juridică dobândită. Acestor asociații și fundații li se aplică, de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, regimul juridic prevăzut de aceasta*”.

„Art.86 – *La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă Legea nr.21/1924 pentru persoanele juridice (Asociații și Fundații) publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 27 din 6 februarie 1924, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.*”

Ordonanța Guvernului nr.26 din 30 ianuarie 2000 este semnată de Prim - ministru, Mugur Constantin Isărescu – Publicată în M.O. nr. 39 din 31 ianuarie 2000. Legea nr.246 din 18/07/2005 – pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații adoptată de Parlamentul României – semnată de Adrian Năstase – președintele Camerei Deputaților și Nicolae Văcăroiu – președintele Senatului.

HOTĂRÂREA NR. 892/2005 din 04/08/2005 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 773 din 25/08/2005 privind **înființarea Clubului Sporturilor de iarnă VATRA DORNEI în subordinea Agenției Naționale pentru Sport**. În temeiul art. 108 al Constituției României, republicate, al art.22 alin. (2) și al art. 29 alin.(1) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2003, cu modificările ulterioare,

Guvernul României adoptă legea respectivă, structurată pe 6 articole: art.1 specifică înființarea *Clubului Sporturilor de Iarnă VATRA DORNEI*, instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea ANS, cu sediul în Vatra Dornei, str. Tudor Vladimirescu nr.10, jud. Suceava; art.2 specifică în ce constau obiectivele clubului respectiv(alin A, B, C, D, E); art.3 specifică sursele de finanțare (proprie și de la bugetul de stat, prin ANS); art.4 stabilește structura organizatorică a clubului stabilită de Președintele ANS, ca și salarizarea, statul de funcții și Regulamentul de organizare și funcționare al Clubului, aprobate de către conducerea ANS; art.5 stabilește că clubul este condus de către un director, ale cărui atribuții sunt stabilite de președintele ANS (a, e, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u); art.6 indică în anexa nr.2 faptul că printre unitățile care se află în subordinea ANS, conform Hotărârii Guvernului nr. 759/2003 privind organizarea și funcționarea ANS, se află și *Clubul Sportivilor de Iarnă VATRA DORNEI*, la poziția 47.

Semnează Prim-Ministru Călin Popescu Țăriceanu și contrasemnează șeful cancelariei Prim - Ministrului Aleodor Marian Frâncu; Președintele Agenției Naționale pentru Sport, Florian Gheorghe; Ministrul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei Gheorghe Barbu, Ministrul Finanțelor publice, Ionel Popescu.

HOTĂRÂREA NR. 1091/2005 din 15/09/2005 publicată în M.O., partea I , nr. 869/09/2005 privind **aprobarea structurii organizatorice și a REGULAMENTULUI DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE ALE AGENȚIEI NAȚIONALE ANTIDOPING**. În baza articolului 108 din Constituția României, republicată, și al art.86 alin.(4) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000, cu modificările și completările ulterioare, Guvernul României adoptă această hotărâre compusă din 9 articole: art.1 confirmă aprobarea structurii organizatorice a ANA și păstrarea aceleiași denumiri; art.2 include în aprobare și Regulamentul de organizare și funcționare a ANA; art.3 indică numărul maxim de posturi al Agenției, care este de 50, din care 15 sunt preluate prin transferul Laboratorului de control

Doping de la Institutul Național de cercetare pentru Sport și se constituie ca unitate specializată pentru efectuarea analizelor, contraexpertizelor și cercetărilor în domeniu; art.4 Cancelaria Primului-Ministru este autorizată să introducă modificările ce decurg la bugetul acestei instituții; art.5 confirmă dotarea ANA cu două autoturisme de serviciu; art.6 specifică modificarea Hotărârii de Guvern nr.628/2001 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Institutului Național de Cercetare pentru Sport, privind numărul maxim de posturi - adică 58 ; art.7 confirmă modificările numărului maxim de posturi care funcționează în subordinea ANS care este de 3310; art.8 abrogă Hotărârea Guvernului nr. 280/2005 privind aprobarea structurii organizatorice și a Regulamentului de funcționare a ANS; art.9 specifică faptul că anexele 1,2 și 3 fac parte din respectiva hotărâre (anexa 1 – structura organizatorică a ANA, anexa 2 – Regulamentul de funcționare a ANA, anexa 3 – Structura organizatorică a Institutului Național de Cercetare pentru Sport. *Semnează Prim-Ministru Călin Popescu Tăriceanu și contrasemnează Șeful Cancelariei Prim-Ministrului Aleodor Marian Frâncu; Ministrul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei Gheorghe Barbu; Ministrul Sănătății Eugen Nicolăescu; pentru Ministrul Finanțelor Publice, Doina-Elena Dascălu, secretar de stat.*

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI, nr.1202/5.11.2005, privind aprobarea REGULAMENTULUI PENTRU ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA CONSILIULUI DE ONOARE AL ORDINULUI MERITUL SPORTIV (aprobată în M.O. nr 918/13.10.2005), care cuprinde în principal următoarele:

REGULAMENT PENTRU ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA CONSILIULUI DE ONOARE AL ORDINULUI MERITUL SPORTIV. În temeiul Legii nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, cu modificările și completările ulterioare ale Legii nr. 9/2003, privind Ordinul Sportiv și medalia *MERITUL SPORTIV* și ale art. III din Ordonanța de Urgență a Guvernului 13/2005 pentru modificarea și completarea legii nr.

29/2000, se întocmește acest Regulament care este structurat pe 12 articole: în art. 1 alin.1 se specifică faptul că acest Consiliu de Onoare judecă sub aspect moral, în condițiile legii, faptele dezonorante care aduc prejudicii etice membrilor acestui ordin, altele decât faptele penale sancționate cu o pedeapsă privativă de libertate; art. 2 Componenta consiliului este formată din 5 membrii, dintre care cel mai în vârstă este președinte; art.3 membrii sunt aleși pe 5 ani; art.4 Consiliul judecă faptele persoanelor decorate cu medalia *MERITUL SPORTIV* prevăzute la art.1 alin(2); art.5 Cavalerii Ordinului *MERITUL SPORTIV* pot semna Consiliului de Onoare fapte comise de către alți membrii ai Ordinului; art.6 Consiliul, în astfel de situații se convoacă la cel mult 45 de zile de la data sesizării; art. 7 subliniază că hotărârile se adoptă cu cel puțin jumătate plus unu din numărul membrilor; art.8 Cancelaria Consiliului ia act de hotărâre și înaintează Președintelui României spre aprobare, decretul privind retragerea ordinului sau a medaliei; art.9 Cancelaria Ordinului va comunica membrilor Consiliului Național radieră din evidența ordinului, după publicarea în Monitorul Oficial a decretului de retragere; art.10 cheltuielile consiliului vor fi suportate de la bugetul instituției de resort (minister sau agenție); art.11 la ședințele de lucru ale Consiliului de onoare poate participa fără drept de vot, Președintele țării; art.12 Dispozițiile regulamentului respectiv se completează cu prevederile legii nr.29/2000 privind Sistemul Național de decorații al României. Hotărârea este semnată de Prim Ministru Călin Popescu Tăriceanu și contrasemnează Șeful Cancelariei Prim-Ministrului, Aleodor Marian Frâncu; președintele Agenției Naționale pentru Sport, Florian Gheorghe.

HOTĂRÂREA NR. 1438/2005 din 17/11/2005 privind înființarea Sport Club Municipal Deva în subordinea Agenției Naționale pentru Sport publicată în Monitorul Oficial, partea I nr.1061 din 28/11/2005.

În temeiul art.108 din Constituția României, republicată, al alin.(2) și al art.29 alin.(1) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art.12

alin. (1) și (2) din Legea nr. 23/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, Guvernul României adoptă această Hotărâre alcătuită din 8 articole: art.1 precizează înființarea Clubului Sportiv Municipal Deva, instituție publică cu personalitate juridică în subordinea Agenției Naționale pentru Sport cu indicarea adresei sediului său; în art. 2 se stabilesc atribuțiile principale ale clubului; art.3 și 4 indică bunurile mobile ce-i revin clubului, prevăzute în anexă și stabilirea termenului de predare din proprietatea statului ; art. 5 specifică modul de finanțare a clubului din veniturile proprii și de la bugetul de stat; art. 6 se referă la stuctura organizatorică și modul de funcționare, numărul de posturi și salarizarea personalului; art.7 indică atribuțiile directorului și ale celorlalți funcționari, conform regulamentului de organizare; art.8 precizează în anexa nr.2 unitățile și datele de identificare a bunurilor mobile, proprietatea statului, care se transmit de la Direcția pentru Sport a județului Hunedoara, în administrarea Sport Clubului Municipal Deva. *Documentul este semnat de Prim-Ministru Călin Popescu Tăriceanu și contrasemnat de șeful Cancelariei Prim - Ministrului, Aleodor Marian Frâncu; Ministrul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, Gheorghe Barbu; Președintele Agenției Naționale pentru Sport, Constantin Liviu Cepoi; Ministrul Finanțelor Publice, Sebastian Teodor Gheroghe Vlădescu.*

ORDONANȚA NR. 11/2006 din 26/01/2006 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 83 din 30/01/2006 pentru **prevenirea și combaterea violenței în sport** este determinată de faptul că reprezintă o prioritate a tuturor instituțiilor statului cu atribuții în acest sens, în condițiile exacerbarii acestui fenomen la nivel național și internațional. În scopul concentrării eforturilor tuturor instituțiilor și organismelor, guvernul a adoptat prezenta ordonanță compusă din 6 capitole: Cap I cuprinde dispoziții generale care se referă la definirea termenilor și expresiilor cu semnificații în interpretarea și aplicarea ordonanței: joc sportiv, organizator de competiții sau jocuri sportive, oficiali, grad de risc al competiției sau al jocului sportiv, asigurarea și restabilirea ordinii publice, evacuarea spectatorilor,

controlul corporal preventiv și al bagajelor (art.1 și 2), competența răspunderii și implicării directe a organelor de poliție și a unităților de jandarmi teritoriale în zona stadioanelor, a sălilor de sport și a altor locuri destinate desfășurării competițiilor și jocurilor sportive, privind ordinea publică, evaluarea spectatorilor în situația producerii de incendii, distrugerii, catastrofe care pun în pericol viața, integritatea corporală sau sănătatea jucătorilor, oficialilor sau forțelor de ordine (art.3,4,5,6,7,); Cap II este destinat enumerării (20) obligațiilor organizatorilor (art.8); Cap III adaugă obligațiile spectatorilor (7) în asemenea cazuri (art. 9); Cap IV enumeră sancțiunile (răspunderea civilă, disciplinară, contravențională sau penală) acordate (și de cine) pentru încălcarea dispozițiilor prezentei ordonanțe (art.11,12,13,14,15,16); Cap V prevede dispunerea și aplicarea sancțiunii complementare de interdicere a accesului la unele competiții și jocuri sportive. Aceste hotărâri revin completului de judecată al judecătorei în a cărei circumscripție a fost săvârșită ultima contravenție (art.17,18,19,20,21); Cap VI cuprinde dispoziții tranzitorii și finale privitoare la data intrării în vigoare a ordonanței respective, când se abrogă Hotărârea Guvernului nr.1791/2004 pentru prevenirea și sancționarea actelor de violență și a ieșirilor necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestării sportive. *Ordonanța este semnată de Prim – ministru Călin Popescu Tăriceanu și contrasemnată de Ministrul administrației și Internelor, Vasile Blaga; Ministrul Justiției, Monica Luisa Macovei; Ministrul finanțelor publice, Sebastian Tedor Gheorghe Vlădescu și Șeful Cancelariei Prim - Ministrului, Aleodor Marian Francu.*

HOTĂRÂREA NR. 499/2006 din 19/04/06 publicată în M.O., partea I nr. 465 din 30/05/06 privind **trecerea unor imobile din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport, prin Complexul Sportiv Național Lia Manoliu București, în domeniul public al municipiului București și în administrarea Consiliului General al aceluiași municipiu.**

În temeiul art. 108 din Constituție, republicată, al art.9 alin (1) și al art.12 alin. (2) din Legea nr.

213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare, guvernul României adoptă respectiva hotărâre alcătuită din 4 articole: art.1 specifică trecerea imobilelor situate în București, str. Basarabia nr.37-39, compuse din construcții și terenuri cu destinație sportivă, conform anexei, din domeniul public și din administrarea ANS, tot în domeniul public dar în administrarea Consiliului General al Municipiului București; art.2 precizează că acesta din urmă, are obligația să mențină destinația inițială a bazelor respective; art.3 adaugă că predarea-preluarea imobilelor se face pe bază de protocol încheiat între părți, în termen de 30 de zile; art.4 stipulează că la data intrării în vigoare a acestei hotărâri se abrogă anexa la Hotărârea guvernului nr.1412/2003 privind darea în folosință gratuită a unor imobile. *Semnează Prim-Ministru, Călin Popescu Tăriceanu și contrasemnează șeful Căminarilor Prim - Ministrului, Aleodor Marian Frâncu; Președintele ANS, Florian Gheorghe; Ministerul Administrațiilor și Internelor, Vasile Blaga; Ministerul Finanțelor publice, Sebastian Teodor Gheorghe Vlădescu.*

HOTĂRÂRE NR. 635/2006 din 18/05/2006 publicată în M.O., partea I nr. 463 din 29/05/2006 **pentru aprobarea practicării sportului profesionist în ramurile de sport kick box și thai box.**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art.14 alin. (9) din Legea Educației Fizice și Sportului nr.69/2000 cu modificările și completările ulterioare, Guvernul României adoptă respectiva lege. În art.1 se aprobă practicarea sportului profesionist în ramurile de sport kick box și thai box, iar în art.2 se specifică faptul că Federația Română de Arte Marțiale de Contact elaborează norme privind condițiile de practicare a sportului profesionist în ramurile de sport kick box și thai box și le propune spre avizare Agenției Naționale pentru Sport în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a acestei hotărâri. *Semnează Prim-Ministru, Călin Popescu Tăriceanu și contrasemnează șeful Căminarilor Prim - Ministrului, Aleodor Marian Frâncu; președintele Agenției Naționale pentru*

Sport, Florian Gheorghe; Ministrul Muncii, Solidarității sociale și Familiei, Gheorghe Barbu.

LEGEA NR. 227/2006 din 07.06.2006 publicată în M.O., partea I nr.518 din 15.06.2006 **privind prevenirea și combaterea dopajului în sport.** Legea este structurată pe 3 titluri: Titlul I cuprinde dispoziții generale prezentate în 3 articole în care se reglementează prevenirea și combaterea dopajului în sport, conform Convenției adoptată în Consiliul European, la Strasbourg, la 16 noiembrie 1989, ratificată prin legea nr. 171/1998 și reglementărilor Codului Mondial Anti-Doping, elaborat de Agenția Mondială Anti-Doping, prin care se interzice dopajul în sport din rațiuni de natură etică și medicală. În art. 2 se enumeră faptele incriminate de dopaj. În art. 3 se definesc termenii și expresiile cuprinse în lege (37); Titlul II conține strategia națională antidoping explicată în 15 capitole care conțin : cap I, în art. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 și 14 se specifică înființarea și funcționarea Agenției Naționale Anti-Doping, instituție cu personalitate juridică în subordinea guvernului, coordonată prin cancelaria sa de Primul-ministru, finanțată din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat, cu sediul în București, bd. Basarabia 37-39 sect.2. Se enumeră obiectivele, contribuțiile, structura, funcționalitatea organului de conducere, a membrilor săi și a categoriilor de personal; cap II în cele două articole 15 și 16 se stipulează modul de publicare și de revizuire a listei interzise de substanțele dopante în conformitate cu cea a Agenției Mondiale de Anti-Doping. Cap III arată în art. 17 că Agenția Națională acordă scutirile pentru uz terapeutic ale sportivilor de nivel național și internațional pe care le va raporta Agenției Mondiale de Anti-Doping; Cap IV în art.18 și 19 se specifică obligațiile medicilor sportivi în acordarea asistenței medicale (prevenirea, interzicerea) explicarea și informarea sportivilor și federațiilor asupra folosirii substanțelor și a metodelor interzise; Cap V, în art. 20 și 21, 22, 24, 25 se enumeră condițiile controlului doping și instituțiile care pot solicita Agenției efectuarea controlului (CORS, A.N.S. federațiile naționale, cluburi sau ligi profesioniste); Cap VI prin cele două art.(26,27) specifică modul de

funcționare și gestionare a rezultatelor controlului, drepturile sportivului de contestare și contraexpertiză etc.; Cap VII prin art. 28 dezvoltă principiile și drepturile sportivului la o audiere echitabilă; Cap VIII prin art. 29 se referă la condițiile de confidențialitate ce trebuie păstrate până la soluționarea definitivă a cazului; Cap IX este destinat celor 8 art. (30-37) care enumeră sancțiunile (profil, termene, prescripții) etc. Cap X specifică (art. 38) consecințele pe care le suportă echipa a cărei membru a fost găsit dopat (descalificare, măsuri disciplinare); Cap XI este afectat încetării sau reducerii perioadei de suspendare, pe baza unor circumstanțe excepționale (art.39); cap XII cuprinde reglementări pentru cazurile repetate, ce au în vedere (art. 40 și 41) suspendări ce variază de la 2 la 3 ani și în unele situații, pe viață; Cap XIII stipulează prin cele 5 articole (42, 43, 44, 45,46) diversitatea infracțiunilor (procurarea, distribuirea, oferirea, vânzarea și deținerea fără drept ori administrare de substanțe interzise) și pedepselor cu închisoare de la 6 luni la 2, 3, 4 ani și a amenzilor(1.500, 5.000, 7.500, 15.000 lei – RON); Cap XIV arată în articolele 47, 48, 49 motivele apelurilor, contestațiilor la deciziile Agenției; Cap XV prevăd în cele 7 art (50, 51, 52, 53, 54, 55, 56) obligațiile structurilor sportive naționale (federațiile, cluburile, ligile profesioniste), a Comitetului Olimpic și Sportiv Român, față de Agenție, privind comunicarea calendarului competițional, planul de pregătire, respectarea prevederilor prezentei legi. Titlul III. cuprinde în ultimele 7 articole (57-63) dispozițiile tranzitorii și finale ce privesc organizarea și desfășurarea controlului doping, abrogarea legii 552/2004 referitoare la prevenirea și combaterea dopajului în sport etc. *Această lege a fost adoptată în Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin (1) din Constituția României, republicată: Semnează Președintele Camerei Deputaților, Bogdan Olteanu și Președintele Senatului, Nicolae Văcăroiu în ziua de 07.06.2006. la București.*

ORDIN NR. 27/2007 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei

de audiere a sportivilor și a personalului asistent al sportivilor care au încălcat reglementările anti-doping.

ORDIN NR. 28/2007 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping de organizare și funcționare a Comitetului pentru stabilirea sancțiunilor în cazul sportivilor și/sau personalului asistent al sportivilor învinuiți de una dintre încălcările reglementărilor anti-doping.

ORDIN COMUN al ANS NR. 345/2007, al MECT NR. 1560 și al COSR NR. 1025 pentru aprobarea Protocolului privind asigurarea cadrului de colaborare în vederea dezvoltării continue și funcționării performante a sistemului național de educație fizică și sport. Apărut în M.O. nr. 602 din 31 august 2007.

Ordinul stipulează colaborarea eficientă între instituțiile semnatare ale respectivului protocol, în vederea asigurării cadrului dezvoltării continue a organizării și funcționării performante a sistemului național de educație fizică și sport, a aplicării corecte a prevederilor legale în vigoare, cu scopul obținerii unor dezidențe majore: România o țară cu o populație sănătoasă și viguroasă ; România o țară de excelență, vizibilă în lume prin valorile sale sportive de excepție etc. Ordinului Comun îi este anexat Protocolul de organizare și funcționare a sistemului EFS din România care este alcătuit din 43 de articole.

Obiectivele din Ordinul Comun sunt, pe scurt, următoarele: creșterea nivelului de educație, de socializare și a stării de sănătate a populației tinere, prin practicarea educației fizice și sportului; perfecționarea organizării și funcționării sistemului național de educație fizică și sport; dezvoltarea activităților sportive școlare și universitare, precum și în unitățile de învățământ în care este organizat învățământul sportiv integrat și suplimentar, dezvoltarea activităților din cadrul programului “*Sportul pentru toți*” la nivel național, regional și local, creșterea contribuției cercetării științifice și a medicinei sportive pentru moștenirea și dezvoltarea domeniului, construirea de noi baze sportive școlare

și universitare; promovarea măsurilor de prevenire, de educație și de sancționare a actelor de dopaj și violență în sport etc.

Părțile semnate ale Ordinului Comun, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, Agenția Națională pentru Sport și Comitetul Olimpic și Sportiv Român, au responsabilitatea promovării de acțiuni privind realizarea obiectivelor mai sus menționate. Acțiunile comune ale celor trei instituții urmăresc reunirea resurselor umane și materiale pentru îndeplinirea obiectivelor educației fizice și sportului în general, motivarea sportului școlar și universitar, dar și promovarea sportului de performanță, în special în rândul elevilor și studenților. La capitolul *“Educație fizică”* Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului va întreprinde în viitor, demersurile necesare pentru inițierea și realizarea *“Progamului educației fizice”* în care sunt trecute, printre altele, următoarele prevederi: realizarea unui număr minim de 3 ore de educație fizică și sport, săptămânal, 1-2 ore de educație fizică fiind cuprinse în planul cadru; 1 oră de ansamblu sportiv, 2 ore de pregătire a formațiunilor sportive care participă la întrecerile, concursurile și competițiile sportive; îmbunătățirea conținutului și predării educației fizice școlare, aplicarea metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport pentru elevi și studenți; directorii unităților de învățământ vor lua măsuri pentru cuprinderea activităților prevăzute la articolul 5 litera a, (din prezenul ordin) în norma didactică a profesorilor de educație fizică etc.

În capitolul *“Sportul școlar și universitar”* cele trei instituții guvernamentale, semnate ale prezentului Ordin se obligă să întreprindă demersurile legislative pentru înființarea Federației Sportului Școlar și a Federației Sportului Universitar, ca structuri funcționale, să stimuleze și să urmărească înființarea asociațiilor sportive școlare și universitare în fiecare unitate de învățământ care are personalitate juridică, precum și obținerea Certificatului de identitate sportivă de către acestea. Părțile semnate vor urmări perfecționarea sistemului competițional atât prin mărirea numărului competițiilor cât și prin diversificarea disciplinelor sportive la care se organizează campionate școlare și universitare

cum ar fi: Olimpiada Națională a Sportului Școlar, organizată de MECT, susținută printr-un sistem de colaborare, de către ANS și COSR și federațiile sportive naționale. MECT urmărește susținerea, încurajarea și diversificarea practicării ramurilor sportive în asociațiile sportive universitare, participarea la Campionatele Naționale Universitare cât și la alte competiții de nivel național și internațional.

Capitolul *“Activitatea sportivă de performanță”* stabilește, în mod clar, direcțiile de acțiune pentru eficientizarea activităților sportive de performanță, organizată și desfășurată în structurile sportive din sistemul de învățământ. Capitolul precizează că cele trei instituții centrale vor stabili direcțiile de acțiune pentru eficientizarea activităților sportive de performanță, în structurile sportive din sistemul de învățământ: organizarea unor cluburi școlare puternice, la nivelul fiecărui județ, cu cadre didactice și antrenori cu experiență, baze sportive proprii, spații proprii de cazare, posibilități de servire a mesei pentru sportivi. Scopul principal al activităților sportive de performanță este selecționarea și pregătirea elevilor cu calități deosebite pentru sportul de performanță, în vederea promovării în cluburile sportive și ulterior în loturile naționale. Se va urmări susținerea prioritară a ramurilor de sport și a probelor de interes pentru reprezentarea țării noastre la Jocurile Olimpice, Campionatele Mondiale și la Campionatele Europene. MECT prin Autoritatea Națională pentru Tineret, organizează și finanțează tabere de pregătire sportivă pentru elevi și studenți, în sezonul estival și hibernal.

Capitolul *“Control medical, asistență medicală și cercetare științifică”* conține mijloace și metode de control gratuit și asistență medicală, în strânsă colaborare cu Ministerul Sănătății Publice, stabilirea, pe baza expertizei și a recomandărilor medicale a unor sisteme de exerciții fizice pentru elevii care au restricții medicale, în vederea reducerii numărului de elevi sau studenți cu scutiri medicale etc.

Ordinul se referă și la formarea și perfecționarea specialiștilor acordând o atenție specială profesorilor de educație fizică, urmărind asigurarea învățământului primar, gimnazial și liceal cu specialiști de înaltă calificare.

Capitolul “Folosirea judicioasă a bazei materiale și acordarea unor facilități privind utilizarea bazelor sportive”, se referă la administrarea și folosirea, în mod gratuit, a bazelor sportive. Respectivul protocol precizează că este valabil până la data de 31 decembrie 2012. *Documentul este semnat de Ministrul MECT Cristian Mihai Adomniței, Președinte ANS Octavian Bellu, Președinte COSR, Octavian Morariu. Ordinul Comun a fost întocmit în temeiul prevederilor Legii învățământului nr. 84/1995, a Legii Educației Fizice și Sportului Nr. 69/2000 și în conformitate cu Statutul Comitetului Olimpic și Sportiv Român.*

HOTĂRÂREA GUVERNULUI NR. 414/2007 privind aprobarea **Normelor metodologice pentru derularea Programului „Bazine de înot”**, realizat prin Compania Națională de Investiții „C.N.I.” - S.A și publicat în *Monitorul Oficial 339 din 18 mai 2007 (M. Of. 339/2007)*. Prevederile generale ale acestei hotărâri fac referire la programul *Bazine de înot* privind construcția de bazine de înot, finalizarea structurilor începute și reabilitarea bazinelor de înot existente care se realizează prin Compania Națională de Investiții C.N.I. - S.A., societate pe acțiuni aflată sub autoritatea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, în conformitate cu obiectul său de activitate și cu atribuțiile stabilite conform prevederilor legale în vigoare. *Semnează Prim-ministru Călin Popescu Țăriceanu.*

HOTĂRÂREA DE GUVERN NR. 1474/2007 privind **NORMELE FINANCIARE APLICATE ÎN ACTIVITATEA SPORTIVĂ**. Documentul este structurat pe 17 capitole (56 de articole): Cap. I (art. 1 și 2) stabilește obiectivul și domeniul de aplicare a normelor care gestionează fondurile publice pentru activitatea sportivă, pentru Comitetul Olimpic și Sportiv Român, cât și pentru structurile sportive (ANS, federații, direcțiile județene și cluburile sportive, Agenția Națională Anti-Doping etc.). Cap. II (art 3) explică terminologia noțiunilor fundamentale cu care se operează în activitatea sportivă: acțiune de pregătire sportivă, competiție internă de nivel național, zonal, județean, comunal, orașenesc,

municipal, internațională; alimentație de efort, susținătoare de efort; antrenor sau profesor care a selecționat și a promovat, profesor care a depistat; personalul din cadrul federațiilor, organizații sportive). Cap III (art.4-8) precizează participanții la acțiunile sportive (sportivi, antrenori, medici, asistenți, cercetători) de nivel național și internațional, care pot beneficia de susținere financiară. Cap. IV(art. 9-24) stabilește categoriile de cheltuieli ce pot fi efectuate pentru realizarea acțiunilor sportive, diferențiate de specific: transport, cazare, alimentație (masă și pentru efort), cheltuieli privind plata antrenorilor, medicilor și a altor persoane, cheltuielile de asigurare a acestora, achiziționarea de materiale, echipamente, cheltuieli medicale și pentru control doping și alte categorii (închirieri de baze, refacere după efort, achiziționarea de panouri și susținere publicitară, taxe de înscriere și participare, obținerea de vize de intrare în țările care organizează competiții, cheltuieli pentru medicamente și vaccini etc.). Cap.V (art 25-48) stabilește nivelul premiilor, indemnizațiilor, primelor și a altor drepturi ce se cuvin sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști, în funcție de profilul activității competiționale(sporturi individuale, jocuri sportive), pentru diferite distincții (emerit, premiul național pentru sport, laureați), precum și burse (acordate sportivilor din loturile naționale, antrenorilor, medicilor, cercetătorilor, masorilor, metodiștilor, kinetoterapeutului, operatori video și pe calculator etc.). Cap.VI cuprinde dispoziții finale(art. 49-56) precizează că aceste drepturi bănești se impozitează și includ taxe pe valoare adăugată.

ORDIN pentru aprobarea metodologiei cu privire la evaluarea Cluburilor Sportive Studențești din subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului. *În conformitate cu prevederile art. 40 și 140, alin. 5, litera b din Legea Învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare; În conformitate cu prevederile Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare și ale HG nr. 884/2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispozițiilor Legii*

educației fizice și sportului nr. 69/2000; În conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Educației și Cercetării nr. 5060/16.11.2001 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Cluburilor Sportive Studențești din subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului și a secțiilor pe ramuri de sport ce acționează în cadrul acestora. În baza hotărârii Guvernului nr. 366/2007, privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului cu modificările și completările ulterioare. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului emite prezentul Ordin: Art. 1. Se aprobă metodologia cu privire la evaluarea Cluburilor Sportive Studențești din subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, conform anexei care face parte integrantă din prezentul Ordin. Art. 2. Direcția Generală Managementul Finanțării Învățământului, Direcția Finanțării Învățământului Superior, Instituțiile de Învățământ Superior reprezentate în Consiliile de Administrație și Cluburile Sportive Studențești din subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului vor duce la îndeplinirea prevederilor prezentului ordin.

Semnează Ministrul Cristian Mihai Adomniței

METODOLOGIA cu privire la evaluarea Cluburilor Sportive Studențești din subordinea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului

1. Metodă: Evaluare după performanțe sportive (rezultate anuale)

2. Standarde de performanță: competițiile sportive, organizate de Federațiile Sportive Naționale la care sunt afiliate secțiile CSS, astfel: a) La nivel național: a1. Campionate naționale, divizia A sau Liga națională; a2. Cupa României; b) La nivel internațional: b1. Jocurile Olimpice; b2. Campionate Mondiale și/sau Cupe Mondiale; b3. Campionate Europene și/sau Cupe Europene; b4. Campionate Balcanice și/sau Cupe Balcanice.

3. Criterii de performanță: Locurile I-VI în clasamentele anuale ale Federațiilor Naționale la care sunt afiliate secțiile CSM astfel: a) Sporturi individuale la nivel național și internațional. **Asociațiile** anuale stabilite conform metodologiei, după

rezultatele anului precedent, pot fi suplimentate în funcție de evoluția performanțelor de parcursul anului curent (calificări, promovări, competiții la nivel național și/sau internațional), a rezultatelor și evidențierilor stabilite în urma unei evaluări, la zi, efectuate de DFIS (Direcția finanțe învățământul superior). La diferențe mari de puncte clasamentul final se întocmește pe grupuri de 5 sau 3 cluburi, în vederea alocării unitare și asigurarea unui echilibru a sumelor curente. Contractele de finanțare a CSN, precum și actele adiționale la acestea, elaborate de DGBFIP, vor fi **analizate** de DGMFI și aprobate de către ordonatorul principal de credite.

4. Omologarea. Prin confirmare scrisă a Federațiilor Naționale pe ramuri de sport afiliate.

5. Grilă de punctaj a) punctaj pentru locul ocupat: 10 puncte pentru locul I; 7 pct – locul II, 5 pct – loc III; 3 pct – loc IV; 2 pct – loc V; 1 pct. Loc VI. b) Pondere nivel: național, loc I-VI 2 pct.; pondere nivel internațional, loc I-VI 4 pct. c) Bonificație **jocuri** sportive, 6 pct.

LEGEA NR. 4/2008 din 09.01.2008 publicată în M. O., partea I, nr 24 din 11.01.2008 privind participarea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive (inițiată de D. Dragomir, președintele Ligii Profesioniștii de Fotbal), adoptată de Parlamentul României în 09.01.2008. Legea conține VII capitole, structurate astfel: Cap I, cuprinde dispoziții generale explicative, ale conceptelor esențiale cu care operează legea: competiția sportivă, joc sportiv, organizator competiții și jocuri sportive, oficial, grad de risc al competiției sau al jocului sportiv, evocarea participanților, starea vădită de ebrietate, control corporal preventiv și al bagajelor, interzicerea accesului sau a participării la unele competiții sau jocuri sportive, baza sportivă, arena sportivă, zona în imediata apropiere a locului de desfășurare a competițiilor sportive de toate felurile, șef al dispozitivelor de ordine și siguranță, responsabil de ordine și siguranță, monitor de securitate, ofițer de informare, punct de comandă, punct național de informare pentru manifestări sportive; această explicație terminologică este cuprinsă în art. 1 al cap I; art. 2, 3 și 4 sunt dedicate

obligățiilor menținerii ordinii publice, protecției și siguranței spectatorilor, sportivilor și oficialilor și luării de măsuri pentru prevenirea și înlăturarea oricăror incidente (de către jandarmeria statului român). Art. 5, 6 și 7 specifică răspunderea asiguratorului, care poate încheia contracte de prestări de servicii în acest sens, cu societăți specializate de protecție și pază; art. 8 precizează răspunderea efectivelor de jandarmi, cu aprobarea, după caz, a prefectului, pentru restabilirea ordinii publice în interiorul bazei sportive respective, care ajunge până la dispunerea parțială sau totală a întrecerii sportive; art. 9 în ce cazuri se efectuează evacuarea din arenă a unor grupuri de participanți (incendii, distrugerii, catastrofe, tulburări grave ale ordinii publice). Cap. II conține 3 articole dedicate obligațiilor organizatorului de competiție: art. 10 interzicerea, vânzarea, distribuirea sau consumul de băuturi alcoolice, asigurarea sistemelor de comunicare cu publicul, supravegherea video a comportamentului participanților, a înregistrărilor video asigurarea funcționării instalațiilor de apă curentă, și a grupurilor sanitare, interzicerea afișării în arenă a unor simboluri, sloganuri sau texte obscene care să incite la xenofobie, la discriminări naționale, rasiale, religioase etc., efectuarea, la intrarea în arenă, a unui control riguros al persoanelor și bagajelor lor, asigurarea separării grupurilor de suporteri rivali; art. 11 prevede obligativitatea verificării condițiilor de siguranță; art. 12 stabilește măsurile de combatere a violenței în sport care revin federațiilor, cluburilor, ANS și a celorlalte structuri cu atribuții în domenii, inclusiv Jandarmeriei Române, Ministerului Educației și Cercetării. Cap. III însumează 5 articole (13, 14, 15, 16 și 17) cu obligațiile societăților specializate în protecția și paza instituțiilor publice de stat și private, ca și a personalului propriu, al organizatorilor ce asigură măsurile de ordine și siguranță în incinta arenei sportive. Cap. IV este structurat pe 3 articole (18, 19 și 20). Stabilește obligațiile ca și interdicțiile spectatorilor (să pătrundă în arenă în stare de ebrietate, fără documente de acces, să introducă înscriții, embleme, pancarde, bannere, afișe, steaguri, sloganuri și texte obscene, să arunce asupra celorlalți spectatori, oficiali sau sportivi, personalul forțelor de

ordine cu obiecte sau substanțe interzise, ori care murdăresc, să escaladeze gardurile care delimitează spațiul de joc, să scandeze injurii, expresii jignitoare împotriva sportivilor, personalului de pază și ordine etc). Cap. V în cele 25 de articole (21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46) enumeră contravențiile și dimensiunea infracțiunilor apărute prin încălcarea dispozițiilor respectivei legi, care, după caz, atrag răspunderea civilă, disciplinară, contravențională sau penală (amenzi, interziceri, suspendări, condamnări, pedepse cu închisoarea, despăgubiri.). Cap. VI stipulează în cele 12 articole procedurile de interzicere a accesului la competiții sau jocuri sportive ce revin agentului constator, contravenientului, procesului, instanței de judecată, de recurs, unităților de jandarmerie. Cap. VII se referă la dispoziții tranzitorii și finale vizând termenele de intrare în vigoare a legii, care abrogă legile anterioare (11/2006, 299/2006). *Legea a fost adoptată în Parlament și semnată de Președintele Camerei Deputaților Bogdan Olteanu și Președintele Senatului, Nicolae Văcăroiu.* În conformitate cu art. 16 din Ordonanța de Urgență nr. 221/2008 din 23.12.2008 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 882 din 24.12.08 se reînființează Ministerul Tineretului și Sportului prin comasarea Autorității Naționale pentru Tineret cu Agenția Națională pentru Sport, instituții publice ce se desființează. Potrivit art. 26 din Hotărârea guvernului nr. 1721/2008 publicate în M.O. nr. 26/13.01.09 privind organizarea și funcționarea MTS, Agenția Națională pentru sprijinirea inițiativelor Tineretului și Agenția pentru sprijinirea studenților, instituția pentru Tineret, se desființează. Ministerul Tineretului și Sportului va prelua toate drepturile și obligațiile instituțiilor amintite care se desființează. MTS este organ de specialitate al administrației publice centrale cu personalitate juridică în subordinea guvernului, ce elaborează și asigură conceperea și aplicarea strategiei și politicii guvernului în problemele tineretului și sportului. Atribuțiile principale ale MTS prevăd în principal:

- elaborarea strategiilor de punere în practică a programului de guvernare în domeniile tineretului și sportului;

- asigurarea administrării bunurilor proprietate publică și/sau privată încredințate, potrivit prevederilor legale;

- gestionarea fondurilor publice și fondurilor atrase de la organisme finanțatoare interne sau internaționale pe care le alocă susținerii acțiunilor MTS.

În domeniul sportului se prevede prioritar:

- colaborarea cu ministerele și cu celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu institutul de cercetare și cu unitățile de învățământ și sanitare de specialitate pentru organizarea și dezvoltarea educației fizice și sportului;

- conlucrarea cu COSR în finanțarea și derularea programelor privind pregătirea și participarea sportivilor români la JO;

- propunerea structurii centrale a subvențiilor de la bugetul de stat și repartizarea lor unităților din subordine (federații, baze, pregătiri centralizate);

- autorizarea desfășurării pe teritoriul României a CM, CE și regionale și participarea reprezentativelor naționale la aceste competiții;

- sprijinirea organizării și promovării cercetării științifice și a asistenței medicale în domeniul sportiv;

- adoptarea măsurilor pentru prevenirea și controlul folosirii substanțelor interzise în pregătirea sportivilor, ca și combaterea violenței la manifestările sportive;

- colaborarea cu celelalte organe ale administrației publice centrale și locale pentru susținerea sportului de performanță, a celui de masă, de recreere, formarea și perfecționarea specialiștilor.

Ministrul numit de guvernul Boc la 22 dec. 2008 a fost Monica Iacob-Ridzi. Mandatul a fost scurt pentru că la 14 iulie 2009 a demisionat. Secretar de stat a funcționat reputatul profesor și Antrenor Emerit Octavian Bellu. La conducerea MTS a succedat-o Sorina Placintă, iar în funcția de secretar de stat prof. Doina Melinte. Soluția politică și administrativă de a unifica problematica complexă a tineretului cu cea a sportului va fi reverificată prin experiența din România, din Franța sau din alte țări.

HOTĂRÂREA NR. 1721 din 30 decembrie 2008 privind ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA MINISTERULUI TINERETULUI ȘI

SPORTULUI. În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 40 alin. (1) din legea 90/2001 privind organizarea și funcționarea guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare și al art. 19 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a guvernului, nr. 221/2008 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, guvernul României adopta prezenta hotărâre cu 5 capitole care stipulează: în Cap. I cu 2 articole, se dau dispoziții generale ce stabilesc că Ministerul Tineretului și Sportului (MTS) este organul de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea guvernului, care elaborează și aplică strategia programelor în domeniul tineretului și sportului (art. 1), organ ce își are sediul în București precum și în alte locații ale capitalei (art. 2); în Cap. II se prezintă atribuțiile principale, în număr de șase, referitoare la: elaborarea strategiei, avizarea proiectelor, programelor și actelor normative, administrarea bunurilor, reprezentarea corespunzătoare pe plan intern și extern, a țării, efectuarea controalelor în vederea respectării legilor, colaborarea cu celelalte instituții, ministere, pentru îndeplinirea acestor obiective. Art. 3 este consacrat modului de îndeplinire a rolului și precum și obiectivele activității de tineret. Art. 4 stabilește indicațiile absorbției și gestionării fondurilor europene. Art. 5 cuprinde 22 atribuții specifice referitoare la elaborarea strategiei, organizarea și dezvoltarea activității - sportul, la folosirea mijloacelor materiale, la conlucrarea cu COR și celelalte ministere, autorități centrale și locale la dezvoltarea domeniului, la întreținerea și menținerea bazelor sportive, la fixarea structurii centrale și la repartizarea subvențiilor de la bugetul de stat, la coordonarea și sprijinirea federațiilor sportive în derularea programelor de organizare și respectare de către structurile sportive a dispozițiilor legale, la sprijinirea pregătirii profesionale de specialitate, la promovarea cercetării științifice, la acordarea și atribuirea distincțiilor și titlurilor sportive, la desfășurarea calendarului sportiv, avizarea desfășurării pe teritoriul țării de CM, CE și regionale, la prevenirea și combaterea violenței, la reprimarea dopajului, la susținerea sportului pentru toți etc. În

Cap. III, IV se stabilește structura organizatorică și a nominalizării MTS, a organigramei instituției (381 posturi), profilul și numărul unităților în subordine. Anexa însoțește *Hotărârea semnată de Prim-ministrul Emil Boc*.

HOTARARE Nr. 1425 din 18 noiembrie 2009 pentru modificarea HOTĂRÂRII GUVERNULUI NR. 628/2001 privind ORGANIZAREA, FUNCȚIONAREA ȘI ATRIBUȚIILE INSTITUTULUI NAȚIONAL de CERCETARE pentru SPORT, *Emitent Guv. României și publicat în MO nr.854 din 9 decembrie 2009. Hotărârea prevede modificarea structurii INCS, precum și a numărului de salariați.*

ORDONANȚA DE URGENȚĂ NR.115 din 23 decembrie 2009. Privind STABILIREA UNOR MĂSURI DE REORGANIZARE ÎN CADRUL ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE.

Art. 6 Se înființează Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin reorganizarea Ministerului Educației, Cercetării și Inovării și prin preluarea activității privind tineretul și sportul și a structurilor specializate în aceste domenii, de la Ministerul Tineretului și Sportului care se desființează.

HOTĂRÂREA GUVERNULUI ROMÂNIEI privind ÎNFIINȚAREA, ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA AUTORITĂȚII NAȚIONALE PENTRU SPORT ȘI TINERET. *În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată la art. 27 alin (4) din H.G. nr. 81/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Sportului, se hotărăște înființarea Autorității Naționale pentru Sport și Tineret, organ de Specialitate al administrației publice centrale, ca personalitate juridică în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (cpt 1). În domeniul sportiv, Autoritatea are următoarele atribuții art. 3, alin. 3: elaborează și susține strategia organizării și dezvoltării sportului, reprezintă interesele sportului, elaborează normele folosirii mijloacelor materiale și financiare ce provin din alocațiile de la buget de stat, colaborează cu minis-*

terele și cu celelalte autorități administrative centrale și locale, cu instituții de cercetare, de învățământ și sanitare de specialitate pentru organizarea și dezvoltarea educației fizice și sportului, conlucrează cu COR în pregătirea și participarea sportivilor români la JO și la promovarea valențelor educative ale olimpismului, controlează, protejează, dezvoltă și modernizează baza materială a domeniului, afiliază federațiile naționale la cele internaționale, sprijină și controlează formarea și perfecționarea cadrelor de specialitate și ale cercetării științifice în domeniu, avizează constituirea structurilor și cluburilor sportive, a desfășurării Campionatelor Naționale, promovează măsurile de prevenire, control și reprimare a folosirii substanțelor interzise în pregătire și în concurs, adoptă măsuri pentru combaterea violenței în manifestările sportive, repartizează bugetul unităților din subordine, reprezintă interesele Statului în relații internaționale și naționale etc. Structura organizatorică a Autorității este formată din direcții generale și servicii. Numărul maxim de posturi pentru aparatul propriu este de 202 exclusiv demnitari, iar pentru unitățile subordonate este de 4.601. Autoritatea este condusă de către un președinte cu rang de secretar de stat, numit prin decizia Primului-ministru, la propunerea Ministrului Educației. Președintele și vicepreședintele Autorității se subordonează Ministrului Educației. Autoritatea are un secretar general, înalt funcționar public. Structura organizatorică, statele de funcții și numărul de posturi ale unităților din subordinea Autorității se aprobă prin ordin al Ministrului Educației la propunerea președintelui Autorității. Anexele 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

HOTĂRÂREA NR. 141 din 23 februarie 2010 privind ÎNFIINȚAREA, ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA AUTORITĂȚII NAȚIONALE pentru SPORT ȘI TINERET. *În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată și al art. 27 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 81/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, având în vedere dispozițiile art. 42 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea*

Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - Se înființează Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret, numită în continuare Autoritate, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 2. - Sediul Autorității este în municipiul București, str. Vasile Conta nr. 16, sectorul 2.

Art. 3. - (1) **În domeniul tineretului**, Autoritatea are următoarele atribuții specifice:

- colaborează cu structurile de și pentru tineret și le sprijină în programele sale;
- sprijină formarea, pregătirea și perfecționarea profesională în domeniul tineretului;
- elaborează, derulează și implementează proiecte și programe interne și internaționale stabilite și aprobate de către ministrul MECS și organizează activități de profil cu caracter național și internațional;
- se ocupă cu reabilitarea și extinderea centrelor de agrement și elaborează regulamentul privind organizarea, funcționarea și administrarea acestora;
- coordonează și monitorizează buna desfășurare a activităților specifice caselor de cultură ale studenților și Complexului Cultural Sportiv Studențesc „Tei” din București;
- sprijină formarea, pregătirea și perfecționarea profesională a studenților și tinerilor;
- organizează evenimente în vederea promovării programelor de tineret;
- inițiază și organizează schimburi de experiență, dezbateri, simpozioane, sesiuni de comunicări și alte tipuri de reuniuni de natură să asigure optimizarea schimbului de informații;
- facilitează accesul tinerilor la programe și proiecte specializate pentru dezvoltarea unor abilități și competente complementare celor oferite în cadrul sistemului de învățământ;

(3) **În domeniul sportului**, Autoritatea are următoarele atribuții specifice:

- elaborează și susține strategia generală a organizării și dezvoltării activității sportive și reprezintă interesele statului în raport cu federațiile sportive naționale;

- elaborează normele generale de folosire a mijloacelor materiale aflate în administrarea sa și a mijloacelor financiare pentru activitatea sportivă, care provin din alocații de la bugetul de stat;

- colaborează cu ministerele și cu celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu instituțiile de cercetare și cu unitățile de învățământ și sanitare de specialitate pentru organizarea și dezvoltarea educației fizice și sportului;

- conlucrează cu COSR în finanțarea și derularea programelor privind pregătirea și participarea sportivilor români la JO, precum și pentru promovarea valențelor educative ale olimpismului;

- controlează menținerea destinației bazelor sportive din domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale, precum și a celor care au aparținut domeniului public și au intrat în circuitul privat după anul 1989;

- autorizează afilierea federațiilor sportive naționale la federațiile sportive internaționale de profil și la alte foruri continentale sau mondiale, precum și afilierea tuturor organizațiilor cu profil sportiv la forurile internaționale de specialitate;

- supraveghează și controlează respectarea de către structurile sportive a dispozițiilor legale în vigoare și a prevederilor cuprinse în statutele și în actele de constituire a acestora;

- organizează sau sprijină, potrivit legii, formarea, pregătirea profesională și perfecționarea specialiștilor din domeniul sportului, conlucreând cu instituțiile și organisme de specialitate din țară și din străinătate;

- elaborează, construiește și colaborează cu autoritățile administrației publice locale, planurile de construire și de modernizare a bazelor și instalațiilor sportive;

- recunoaște sau revocă, potrivit legii, existența unei structuri sportive prin înscrierea, respectiv radierea acesteia din Registrul sportiv;

- avizează constituirea structurilor sportive, inclusiv înscrierea ca persoane juridice a cluburilor sportive profesioniste organizate ca societăți comerciale sportive pe acțiuni, respectiv retrage avizul de funcționare a acestora;

- elaborează criteriile de acordare și propune spre atribuire distincțiile și titlurile sportive, altele decât cele stabilite prin lege;

- sprijină organizarea și promovarea cercetării științifice și asistenței medicale în domeniul sportiv;

- propune ministrului MECS autorizarea desfășurării pe teritoriul României a CM, CE și regionale și participarea reprezentativelor naționale la CM și CE organizate în străinătate, precum și la campionatele regionale;

- promovează măsurile de prevenire, control și reprimare a folosirii substanțelor interzise și a metodelor neregulate destinate să mărească în mod artificial capacitatea fizică a sportivilor sau să modifice rezultatele competițiilor;

- adoptă măsuri pentru prevenirea și combaterea violenței la manifestările sportive;

- reprezintă interesele statului în diferite organe și organisme sportive internaționale, negociază și încheie acorduri, înțelegeri, protocoale și alte documente de colaborare cu organisme de specialitate din alte țări, prin mandat al ministrului MECS, pe baza prevederilor legale în vigoare; colaborează pentru susținerea sportului pentru toți, de performanță și pentru persoane cu dizabilități;

- repartizează bugetul afectat activității sportive pentru activitatea proprie și cea a unităților din subordinea sa, pentru federațiile sportive naționale și pentru premiarea performanțelor deosebite obținute la competițiile sportive internaționale oficiale;

(4) În îndeplinirea rolului și a obiectivelor sale în domeniul absorbției fondurilor europene, Autoritatea are următoarele atribuții specifice: gestionează, accesează fonduri structurale cu respectarea metodologiei specifice, în calitate de beneficiar sau partener, în condițiile legii;

Art. 4. - (1) Structura organizatorică a Autorității, este prevăzută în anexa nr. 1.

Art. 14. - Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

HOTĂRÂREA NR. 775 din 28 iulie 2010 pentru modificarea și completarea HOTĂRÂRII GUVERNULUI NR. 141/2010 privind ÎNFIINȚAREA, ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA AUTORITĂȚII NAȚIONALE pentru SPORT și TINERET. Această hotărâre aduce fie schimbări fie completări la Hotărârea nr. 141.

INDEX CRONOLOGIC AL DOCUMENTELOR NORMATIVE OFICIALE, PRIVIND GIMNASTICA, EDUCAȚIA FIZICĂ ȘI SPORTUL ADOPTATE ÎN PERIOADA 1864-2010

1864. Legea Instrucțiunii nr 52014/1864 (MO nr. 272 din 5/17 decembrie 1864)

1865. Înaltul Decret Domnesc nr. 1147 / 9 Septembrie 1865, de recunoaștere și aprobare a statutelor «Societății de Dare la Semnu, București»

1893. Legea asupra învățământului primar și normal primar (înaltul Decret Regal nr. 2064/19 mai 1893, MO nr.40/23 mai 1893)

1898. Legea asupra învățământului secundar și superior (MO din 24 martie / 5 aprilie 1898).

1900. Legea nr. 1954 / 1 Aprilie 1900, de acordare Societății de Dare la Semn București a statutului de persoană juridică.

1906. Legea nr. ...? / 1906 instrucției militare obligatorii în școlile primare, secundare, și profesionale publice și particulare române de băieți din țară (MO nr 269 din 7 martie 1906)

1913. Decret al Ministerului de Război nr. 3442 din 1913. Regulament provizoriu al școlii militare de scrimă și gimnastică (MO nr. 227 din 11 ian 1914)

1915. Legea 727 / 12 martie 1915 în temeiul căreia Federațiunea Societăților de Sport din România - fondată în 1912 - este recunoscută persoană juridică (MO nr. 276 din 14 Martie 1915)

1919. Decret Lege nr 4861 din 17 noiembrie 1919 al învățământului secundar și primar.

1921. Legea în temeiul căreia „Societatea Română de Arme, Gimnastică și Dare la Semn” din București obține statut de persoană juridică (promulgată pe data de 9 iulie 1921).

1921. Legea nr...? / 1921 pentru Casa Culturii Poporului (M.O. nr.173 /3 noiembrie 1921, pag 7328)

1922. Decret Regal nr. ?. /1922 de aprobare a modificărilor statutelor Federațiunii Societăților Sportive din România (FSSR). (aprobată prin jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 1 461 din 9 iunie 1922).
1923. Legea cedării de către Ministerul de Războiu a clădirii și terenului pentru instalarea Institutului Național pentru Educație Fizică (MO nr. 56 din 14 iunie 1923).
1923. Legea nr. ?. / 1923 asupra educației fizice și înființarea Oficiului Național pentru Educație Fizică (M.O. nr.59 / 15 iunie / 17 iulie 1923)
1923. Legea și Statutul de înființare a Aero-Clubului Regal Român, (votată în Senat în ședința din 8 martie 1923 și publicată în MO nr. 7 din 1923).
1924. Legea nr. 21/6 februarie 1924 pentru persoanele juridice
1928. Legea nr. 79 / 1928 asupra învățământului secundar (MO nr. 105 din 15 mai 1928)
1929. Înalțul Decret Regal nr. 2801/5 August 1929 pentru promulgarea Legii Educației Fizice (MO nr.196/ 4.09.1929)
1932. Înalțul Decret Regal nr. 1712 din 17 mai 1932 de promulgare a Legii pentru organizarea Institutului Superior de Educație Fizică (ISEF) (MO nr. 114 din 19 mai 1932).
1933. Înalțul Decret Regal nr. 1310/8 mai 1933 de promulgare a Legii modificatoare a dispozițiilor de administrare a Legii educației fizice din 1929 și de înființare a Uniunii Federațiilor Sportive din România UFSR (M.O. nr. 104 din 11 mai 1933)
1934. Legea nr...?. / 1934 pentru pregătirea premilitară (MO nr. 107 din 11 mai 1934)
1934. Legea nr...?. / 1934 pentru înființarea Oficiului de Educație a Tineretului Român (OETR) (MO, p I, nr 106 din 9 mai 1934)
1936. Decret Lege nr. 821/1936 privind modificări în organizarea și funcționarea Oficiului Educației Tineretului Român (OETR) (MO nr 81/1936)
1936. Legea nr. ...?. /1936 pentru organizarea turismului (MO nr 50, p. I din 26 februarie 1936)
1937. Decret Regal nr. 34 24 7 octombrie 1937 pentru organizarea și funcționarea Strajii Țării și desființarea Oficiului Educației Tineretului Român (OETR) (MO nr.233 din 8 octombrie 1937, p. I, pag. 8190)
1937. Legea nr...?. / 1937 pentru organizarea muncii de interes obștesc (1 aprilie 1937)
1938. Decret Regal nr. 4078 din 3 decembrie 1938 (MO nr 292 din 15 dec 1938, p. I)
1938. Decret Regal privind donarea către „Straja Țării” a unor terenuri din patrimoniul statului cu folosință sportivă (dat la București la 7 aprilie 1938).
1938. Legea pentru modificarea și completarea legilor privitoare la învățământul superior și special în vederea raționalizării (dată în București la 3 noiembrie 1938).
1938. Legea pentru organizarea și funcționarea „Strajii Țării” (MO nr. 292 / 15 decembrie 1938, completată prin Legea publicată în MO nr. 106/9 mai 1939).
1940. Decret Lege nr. 3.628/29 oct. 1940 privind desființarea Uniunii Federațiilor de Sport din România (U.F.S.R.) și noul regim al Sportului Românesc - înființarea Organizării Sportului Românesc sub autoritatea Preșidenției Consiliului de Miniștri (M.O. nr. 254 din 30 oct 1940)
1940. Decret Lege pentru desființarea „Federației Societăților de Turism din România”, din 12 noiembrie 1940
1944. Legea nr. ...?. / 7 decembrie 1944 privind desființarea Organizării Sportului Românesc și reînființarea Uniunii Federațiilor de Sport din România (U.F.S.R).
1946. Legea nr. 135 din 9 martie 1946 privind nominalizarea Organizației Sportului Popular (OSR) ca organ de stat ce funcționează pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri și desființarea Uniunii Federațiilor de Sport din România (U.F.S.R) (precedat de Decretul nr. 725 din 7 martie 1946).
1949. Decret al Marii Adunări Naționale nr. 329 / 6 august 1949 pentru înființarea și organizarea Comitetului pentru Cultură Fizică și Sport de pe lângă Consiliul de Miniștri.
1949. Hotărârea Consiliului de Miniștri nr...?. / 25 iunie 1949 privind înființarea Comitetului pentru

- Cultură Fizică și Sport de pe lângă Consiliul de Miniștri
1949. Hotărârea Guvernului nr. 640 pentru constituirea Fondului „Cultural-sportiv”, dată la 24 iunie 1949 (BO nr. 40 / 25 iunie 1949)
1952. Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 2190/1952 privitoare la modificarea și completarea Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 75/1950 pentru reglementarea folosirii bazelor sportive (abrogată prin Hotărârea nr. 629/1968).;
1954. Decret al Marii Adunări Naționale nr. 31 / 30 ianuarie 1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice din (Buletinul Oficial nr. 8 din 30 ianuarie 1954)
1957. Hotărârea Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române nr. ?. / 2 iulie 1957 cu privire la reorganizarea mișcării de cultură fizică și sport din RPR și înființarea Uniunii pentru Cultură Fizică și Sport (UCFS).
1959. Dispoziția Consiliului de Miniștri nr. 79/1959 referitoare la aplicarea Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 175/1959 privind reglementarea cumulului de funcțiuni tehnico-administrative și de specialitate (abrogată prin Hotărârea nr. 629/1968).;
1965. Consiliul Europei. Directiva 65/65/EEC, amendată de directiva 89/341/EEC
1967. Legea nr. 29 / 29.12.1967 (*** republicată cu modificări până în 1977) cu privire la dezvoltarea activității de educație fizică și sport și înființarea Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport (CNEFS) (Buletinul Oficial nr. 114 / 29 dec. 1967; BO, partea I, nr. 113 / 21 dec. 1976; BO nr. 40 din 11 mai 1977)
1968. Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1035/1964 privind plata pentru transmisiile prin radio și televiziune ale manifestărilor sportive (abrogată prin Hotărârea nr. 629/1968).
1968. Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 629/1968 privind unele măsuri pentru aplicarea Legii nr. 29/1967 cu privire la dezvoltarea activității de educație fizică și sport
1970. Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 577/1970 privind unele măsuri pentru aplicarea Legii nr. 29/1967 cu privire la dezvoltarea activității de educație fizică și sport
1973. Hotărârea plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea continuă a educației fizice și sportului.
1984. Consiliul Europei. Directiva 84/450/EEC
1989. Decret nr. 27/30.12.1989 al Consiliului Provizoriu de Uniune Națională, privind desființarea Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport și înființarea Ministerului Sportului.
1990. Hotărârea Guvernului nr. 994 / 3 septembrie 1990 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului (M.O. nr. 94 din 14 mai 1992)
1990. Hotărârea Primului ministru al Guvernului României nr. 549/16 februarie 1990 pentru organizarea și funcționarea Ministerului Sportului (nepublicată în Monitorul Oficial).
1991. Hotărârea Guvernului nr. 124/01.02.1991 privind organizarea și funcționarea Comitetului Olimpic Român completată prin Hotărârea Guvernului 631/1995 și modificată prin Hotărârea Guvernului 883/1998
1991. Hotărârea Guvernului nr. 537/1991 privind salarizarea și alte drepturi ale jucătorilor de fotbal profesioniști și a antrenorilor de la cluburi și Federația Română de Fotbal
1992. Hotărârea Guvernului nr....?...27 aprilie 1991 privind înființarea și organizarea Facultății Militare de Educație Fizică
1992. Hotărârea Guvernului nr. 15 din 11 ianuarie 1992 de completare și modificare a Hotărârii Guvernului 994/1990 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului (MO nr. 28 din 26 februarie 1992)
1992. Hotărârea Guvernului României nr. 151/27. III.1992, pentru aprobarea „Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă pe anul 1992”
1992. Hotărârea Guvernului României nr. 800 din 17 decembrie 1992, privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului (MO nr. 332 din 28 decembrie 1992)
1992. Legea nr. 3/1992 privind instituirea Timbrului olimpic modificată prin Legea nr. 12/1996

1992. Hotărârea Guvernului nr. 333/1992 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Franceze cu privire la cooperarea și schimburile în domeniul tinerețului și sporturilor
1993. Conferința Europeană privind violența în sport. Edit.CCPS. București.
1993. Convenția contra dopingului - Tratatate Europene. Edit.CCPS. București.
1993. Convenția contra violenței pe stadioane - Tratatate Europene. Edit.CCPS. București.
1993. Hotărârea Guvernului nr. 297/1993 privind acordarea dreptului de acces gratuit în toate bazele sportive, cu ocazia manifestărilor sportive, a maeștrilor emeriti ai sportului, maeștrilor sportului si antrenorilor emeriti
1993. Hotărârea Guvernului nr. 711/1993 pentru aprobarea Acordului privind colaborarea în domeniul științei, învățământului, culturii, informațiilor, sănătății, sportului și turismului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Belarus
1994. Hotărârea Guvernului României nr. 280 16 iunie 1994, pentru aprobarea Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă. (MO nr. 164/30 iunie 1994).
1994. Hotărârea Guvernului României nr. 462 / 29 iulie 1994, privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului (MO nr. 230 din 23 august 1994)
1994. Legea nr. 32/19.05.1994 privind sponsorizarea (MO partea I, nr. 129 /11 august 1994).
1994. Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 994 / 2 august 1994, de aprobare a instrucțiunilor pentru aplicarea Legii nr. 32/1994 privind sponsorizarea.
1994. Hotărârea Guvernului nr. 134/1994 pentru aprobarea Înțelegerii privind colaborarea în domeniul sportului dintre Ministerul Tineretului și Sportului din România și Comisia Națională a Sporturilor din Republica Federala Nigeria
1994. Hotărârea Guvernului nr. 793/1994 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Marelui Ducat al Luxemburgului privind cooperarea în domeniile culturii, învățământului, științei și sportului
1994. Hotărârea Guvernului nr. 794/1994 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Slovace privind cooperarea în domeniile științei, învățământului, culturii și sportului
1994. Hotărârea Guvernului nr. 795/1994 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Slovenia privind colaborarea în domeniile învățământului, culturii, științei și sportului
1995. Hotărârea Guvernului nr. 451/1995 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Populare Chineze privind colaborarea în domeniile culturii, învățământului, științei și sportului
1995. Hotărârea Guvernului nr. 452/1995 pentru aprobarea Acordului privind colaborarea în domeniile științei, învățământului, culturii și sportului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Armenia
1995. Hotărârea Guvernului nr. 458/1995 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Turkmenistanului privind colaborarea în domeniile culturii, științei, învățământului, informațiilor și sportului
1995. Hotărârea Guvernului nr. 1013/1995 privind transmiterea fără plată a Hotelului Caraiman din Poiana Brașov în proprietatea publică a statului și în administrarea Ministerul Tineretului și Sportului.
1995. Hotărârea Guvernului nr. 73/1995 privind transmiterea Complexului „Piatra Arsă” din patrimoniul Societății Comerciale „Alpin” - S.A. Sinaia în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului
1995. Legea nr. 84/1995 a învățământului, Monitorul Oficial al României nr. 167/31 iulie, 1995
1996. Hotărârea Guvernului nr. 38/1996 pentru aprobarea înțelegerii dintre Ministerul Tineretului și Sportului din România și Comitetul de Stat pentru Cultură Fizică și Sport din Republica Populară Chineză privind colaborarea în domeniul sportului

1996. Hotărârea Guvernului nr. 144/1996 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Socialiste Vietnam privind colaborarea în domeniile culturii, științei, învățământului și sportului, semnat la Hanoi la 8 iulie 1995
1996. Hotărârea Guvernului nr. 207/1996 pentru aprobarea Acordului privind colaborarea în domeniul sportului dintre Ministerul Tineretului și Sportului din România și Institutul Național de Sport, Educație Fizică și Recreere din Republica Cuba
1996. Hotărârea Guvernului nr. 1179/1996 privind înființarea Complexului Sportiv Național Poiana Brașov
1996. Hotărârea Guvernului nr. 1239/1996 privind înființarea, organizarea și funcționarea Federației Sportului Școlar și Universitar
1996. Hotărârea Guvernului nr. 1240/1996 privind înființarea Complexului Sportiv Național „Sala Polivalentă”, modificată prin Hotărârea Guvernului nr.611/1998
1996. Hotărârea Guvernului nr. 474/1996 privind transmiterea unui imobil situat în comuna Cornu în administrarea Ministerul Tineretului și Sportului
1996. Hotărârea Guvernului nr. 8 / 12 ianuarie 1996 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 462/1994 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului (MO nr. 11 / 18 ianuarie 1996)
1996. Hotărârea Guvernului nr. 823 / 20 septembrie 1996 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 462/1994 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului, republicată (MO nr. 231 / 25 septembrie 1996)
1996. Ordonanța nr. 10/1996 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a unităților sportive finanțate din veniturile extrabugetare și din alocații de la bugetul de stat aprobată prin Legea nr.59/1996
1997. A șaptea conferință a Miniștrilor Sportului din Europa (engl.). Edit.CCPS. București
1997. Hotărârea Guvernului nr. 406 / iulie 1997 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului (MO, partea I, nr. 186/4 august 1997)
1997. Legea nr. 128/1997 privind Statutul Personalului Didactic. Monitorul Oficial al României. nr. 158/16 iulie, 1997
1997. Hotărârea Guvernului nr.543/1997 pentru aprobarea Protocolului de cooperare dintre Guvernul României și Guvernul Statului Qatar în domeniul tineretului și sportului, semnat la Doha la 23 decembrie 1995
1998. Hotărârea Guvernului nr. 641/1998 privind aprobarea Programului național „Sportul pentru toți - România 2000”
1998. Hotărârea Guvernului nr. 67/1998 privind transmiterea unui teren situat în București, bd. Mircea Eliade în administrarea Ministerul Tineretului și Sportului
1998. Legea nr. 171/1998 pentru ratificarea Convenției împotriva dopajului, adoptată, în cadrul Consiliului Europei la Strasbourg, la 16 noiembrie 1989
1998. Legea nr. 53/1998 pentru ratificarea Convenției Europene privind violența și ieșirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive
1998. Regulamentul de organizare și funcționare a cluburilor sportive școlare (1998). M.E.N.
1998. Hotărârea Guvernului nr. 349/1998 pentru aprobarea Acordului dintre Ministerul Tineretului și Sportului din România și Uniunea Generală a Sportului din Republica Arabă Siriană privind cooperarea în domeniul sportului, semnat la București la 20 ianuarie 1998
1999. Hotărârea Guvernului nr 239 / 01.04.1999 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului, (MO nr. 146 din 08. 04. 1999).
1999. Hotărârea Guvernului nr. 1034/1999 privind transmiterea, cu titlu gratuit, a unor bunuri din proprietatea privată a statului în proprietatea Complexului sportiv Național *Lia Manoliu* 1999.
1999. Hotărârea Guvernului nr. 515/1999 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Georgiei privind cooperarea în

- domeniul sportului semnat la Tbilisi la 10 noiembrie 1999
1999. Hotărârea Guvernului nr. 829/1999 privind transmiterea în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului a unui teren proprietate publică a statului aflat în proprietatea privată a statului în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului pentru folosința Fundației pentru Tenis *Academia Ilie Nastase*
1999. Hotărârea Guvernului nr. 912/1999 pentru aprobarea înțelegerii dintre Ministerul Tineretului și Sportului din România și Ministerul Educației și Științei din Republica Moldova
1999. Hotărârea Guvernului nr. 946/1999 privind darea în folosință gratuită a unui teren aflat în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, Fundației pentru Tenis *Academia Ilie Nastase*
1999. Legea nr. 188/ 8.12.1999 republicată privind Statutul funcționarilor publici (republicată în temeiul art. 26/legea 161/2003).
2000. Decret al Președintelui României nr. 384 din 10 oct 2000 privind conferirea Ordinului național Serviciul Credincios unor sportivi pentru rezultatele obținute la Jocurile Olimpice de la Sydney (MO nr. 525 din 25 octombrie 2000)
2000. Decret al Președintelui României nr. 385 din 10 oct 2000 privind conferirea Ordinului național Pentru Merit unor sportivi pentru rezultatele obținute la Jocurile Olimpice de la Sydney (MO nr. 525 din 25 octombrie 2000)
2000. Decret al Președintelui României nr. 563 din 1 dec 2000 privind conferirea unor decorații naționale personalului din subordinea Ministerului Tineretului și Sportului (MO nr. 668 din 16 decembrie 2000)
2000. Hotărârea Guvernului nr. 1153/2000 privind darea în folosință gratuită Federației Romane de Fotbal, a unui teren proprietate publică a statului, aflat în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului 2000.
2000. Hotărârea Guvernului nr. 198/2000 pentru aprobarea înțelegerii dintre MTS din România și MCFST din Federația Rusă privind cooperarea în domeniul educației fizice și sportului
2000. Hotărârea Guvernului nr. 229/2000 privind transmiterea C.S. Stadionul Municipal *Ion Moina* din Cluj - Napoca, proprietate publică a statului în administrarea MTS, în administrarea Consiliului Local al Municipiului Cluj – Napoca, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1546/2002
2000. Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 pentru aprobarea înțelegerii MTS din România și Comitetul de Stat pentru Cultură Fizică și Sport din Ucraina privind cooperarea în domeniul sportului
2000. Hotărârea Guvernului nr.481/2000 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite Mexicane privind colaborarea în domeniile educației, culturii, tineretului și sportului, semnat la București la 22 octombrie 1999
2000. Hotărârea Guvernului nr. 305/2000 privind trecerea unei părți din Stadionul *Ion Oblemenco* din Craiova, din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, în administrarea Consiliului Local al Municipiului Craiova
2000. Hotărârea Guvernului nr.735/2000 privind aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Azerbaidjan privind colaborarea în domeniile științei, învățământului, culturii și sportului, semnat la București
2000. Hotărârea Guvernului nr. 745/2000 pentru aprobarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Africa de Sud privind cooperarea în domeniul sportului, semnat la Pretoria 2000.
2000. Legea nr. 69 / 28 aprilie 2000 a educației fizice și sportului, Monitorul Oficial al României nr. 200, partea I, din 9 august 2000;
2000. Ordinul nr. 954/B/C/2000 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea Registrului asociațiilor și fundațiilor, a Registrului federațiilor și a Registrului național al persoanelor juridice fără scop patrimonial
2000. Ordonanța nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații modificată prin Ordonanța nr.37/2003
2001. Hotărârea Guvernului nr. .848 Regulamentul de punere în aplicare a Legii educației fizice și

- sportului, nr.69/2000, Monitorul Oficial al României nr.578, 2001.
2001. Hotărârea Guvernului nr. 1077/2001 privind suplimentarea bugetului Ministerului de Interne pe anul 2001, pentru Clubul Sportiv *Dinamo* București, din fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului
2001. Hotărârea Guvernului nr. 1132/2001 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului
2001. Hotărârea Guvernului nr. 1286/2001 privind înființarea Clubului Sportiv Municipal Reșița în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului
2001. Hotărârea Guvernului nr. 1287/2001 privind înființarea Clubului Sportiv Municipal Brașov în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului
2001. Hotărârea Guvernului nr. 263/2001 privind amenajarea, omologarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și traseelor de schi pentru agrement. 2003.
2001. Hotărârea Guvernului nr. 6/4 ianuarie 2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului (MO nr. 014/ 10 ianuarie 2001)
2001. Hotărârea Guvernului nr. 624/2001 privind alocarea sumei de 497.000.000 lei din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001, în vederea participării Asociației Naționale a Surzilor din România la Jocurile Mondiale Tăcute - Roma/Italia, 2001
2001. Hotărârea Guvernului nr. 628/2001 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Institutului Național de Cercetare pentru Sport
2001. Hotărârea Guvernului nr. 666/2001 privind darea în folosință gratuită a unui imobil, proprietate publică a statului, aflat în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, Clubului Sportiv Fotbal Club *Farul* Constanța
2001. Hotărârea Guvernului nr. 817/2001 privind trecerea Stadionului *Marin Anastasovici* din proprietatea publică a statului, în proprietatea publică a municipiului Giurgiu, județul Giurgiu
2001. Hotărârea Guvernului nr. 884/2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispozițiilor Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000
2001. Legea nr. 153/2001 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.239/2000 pentru aprobarea afilierii României la unele organizații sportive internaționale și a plății cotizațiilor anuale
2001. Legea nr. 204/2001 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 36/1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 32/1994 privind sponsorizarea
2001. Legea nr. 215/2001 administrației publice locale, Ghid legislativ pentru funcționarii publici, R.A. Monitorul oficial, București, 2001.
2001. Legea nr. 370/2001 pentru respingerea Ordonanței Guvernului nr. 57/1999 privind obligativitatea avizării de către Ministerul Tineretului și Sportului a schimbării destinației sau desființării unor baze sportive aparținând domeniului public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale 2001.
2001. Legea nr. 434/2001 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 240/2000 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 94 din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000
2001. Legea nr. 610/2001 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 174/1999 privind acordarea unui sprijin financiar Fundației Atletismul Românesc.
2001. Legea nr. 610/2001 pentru respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 56/2001 privind modificarea și completarea art. 43 din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000
2001. Legea nr. 764/2001 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2001 pentru scutire de la plata drepturilor de import și a comisionului vamal a unor bunuri din import necesare în vederea modernizării Complexului Sportiv *Dinamo* București
2001. Ordinul Ministrului Tineretului și Sportului nr. 307/2001 pentru aprobarea Strategiei generale de organizare și dezvoltare a activității de educație fizică și sport din România în perioada 2001-2004

2001. Ordinul Ministrului Tineretului și Sportului nr.491/2001 privind modalitățile de plată a rentei viagere acordate unor sportivi de performanță.
2001. Ordinul nr. 491/2001 pentru aprobarea Normelor privind omologarea, amenajarea, întreținerea și exploatarea pârtiilor și traseelor de schi pentru agrement
2001. Ordinul nr. 395 /13.08.2001, privind acordarea titlului de Maestru emerit al sportului.
2001. Ordonanța de urgență nr. 114/2001 pentru scutirea de la plata drepturilor de import și a comisionului vamal a unor bunuri din import necesare în vederea modernizării Complexului Sportiv *Dinamo* București
2001. Ordonanța nr. 7/2001 privind impozitul pe venit aprobată prin Legea nr.493/2002
2001. Regulamentul agenților de jucători din România, Comitetul de urgență al Federației Române de Fotbal, București, 10 august, 2001.
2001. Strategia generală de organizare și dezvoltare a activității de educație fizică și sport din România pe perioada 2001-2004, Monitorul oficial al României, nr. 559, 2001.
2001. Legea nr.96/2001 pentru ratificarea Acordului dintre România și Republica Portugheză privind cooperarea în domeniile învățământului, științei, culturii, sportului, tineretului, turismului și comunicării sociale, semnat la București la 16 septembrie 1997
2002. Consiliul Europei. Raportul Comitetului Director pentru Dezvoltarea Sportului (CDDS)
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1101/2002 privind trecerea unor imobile din proprietatea publică a statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, în proprietatea publică a municipiului Ploiești și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Ploiești, județul Prahova
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1155/2002 privind darea în folosință gratuită Clubului Sportiv *Rugby Club Farul* Constanța a imobilului Complex Stadion C.S. *Farul*, proprietate publică a statului, aflat în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului
2002. Hotărârea Guvernului nr. 116/2002 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale de Acțiune împotriva Violenței în Sport
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1263/2002 pentru trecerea unui imobil din patrimonial Societății Comerciale *Rocar* - S.A. în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Educației și Cercetării, pentru Academia Națională de Educație Fizică și Sport din București
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1352/2002 privind trecerea unor bunuri din bazele sportive și anexele aferente, situate în municipiul Focșani, din proprietatea publică a statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, în proprietatea publică a județului Vrancea și în administrarea Consiliului Județean Vrancea
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1424/2002 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002 în vederea finanțării activității sportive a Federației Române de Atletism
2002. Hotărârea Guvernului nr. 1590/2002 privind înființarea Complexului Sportiv Național *Izvorul Mureșului*
2002. Hotărârea Guvernului nr. 177/2002 pentru aprobarea detalierii listei-sinteză pe amplasamente și obiective de investiții din cadrul Programului de construcție de săli de sport în anul 2002, modificată prin Hotărârea Guvernului nr.624/2002, nr. 936/2002 și 1306/2002
2002. Hotărârea Guvernului nr. 207/2002 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2000 privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al statului și în administrarea Ministerului de Interne a unui imobil situat în municipiul București și aprobarea închirierii unei părți din acesta Asociației Fotbal Club *Dinamo* București sau, după caz, asocierii cu aceasta
2002. Hotărârea Guvernului nr. 23/2002 privind premiarea sportivului Leonard Doroftei pentru cucerirea titlului de Campion Mondial la box profesionist în versiunea WBA
2002. Hotărârea Guvernului nr. 321/2002 privind aprobarea Normelor metodologice pentru

- derularea Programului „*Săli de sport*” prin Compania Națională de Investiții C.N.I. -S.A.
2002. Hotărârea Guvernului nr. 544/2002 privind înființarea Clubului Sportiv Municipal Giurgiu în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului
2002. Hotărârea Guvernului nr. 561/2002 privind premiarea sportivului Leonard Doroftei pentru păstrarea titlului de Campion Mondial la box profesionist în versiunea WBA
2002. Hotărârea Guvernului nr. 785/2002 privind trecerea Stadionului Municipal Oradea din proprietatea publică a statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului în proprietatea publică a municipiului Oradea și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Oradea, județul Bihor
2002. Hotărârea Guvernului nr. 956/2002 privind trecerea Stadionului *Dan Păltinișan* din municipiul Timișoara din proprietatea publică a statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului în proprietatea publică a județului Timiș și în administrarea Consiliului Județean Timiș
2002. Hotărârea Guvernului nr. 97/2002 privind darea în folosință gratuită a unor bunuri imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, unor federații sportive naționale modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 566/2003
2002. Legea nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit modificată prin Ordonanța de Urgență nr.69/2003
2002. Legea nr. 121/2002 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 123/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric și al artelor plastice
2002. Legea nr. 195/2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2001 privind asigurarea unor fonduri pentru finanțarea construcției de locuințe pentru tineret și săli de sport
2002. Legea nr. 345/2002 privind taxa pe valoarea adăugată
2002. Legea nr. 414/2002 privind impozitul pe profit
2002. Legea nr. 86/2002 pentru respingerea Ordonanței Guvernului nr. 85/1999 privind scutirea de la plata taxelor vamale a importului de materiale, echipament și instalații sportive ale federațiilor sportive naționale și al Comitetului Olimpic Român
2002. Ordin nr. 1993/2002 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea sălilor de sport (unitatea funcțională de bază) din punct de vedere al cerințelor Legii nr. 10/1995
2002. Ordin nr. 1995/2002 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea terenurilor sportive și stadioanelor (unitatea funcțională de bază) din punct de vedere al cerințelor Legii nr. 10/1995
2002. Ordonanța nr. 36/2002 privind impozitele și taxele locale aprobată prin Legea nr.232/2003
2002. Precizări nr. 16798/2002 privind stabilirea modalităților de alocare a sumelor destinate asigurării unor fonduri pentru finanțarea construcțiilor de locuințe pentru tineret și săli de sport
2002. Precizări nr. 304/2002 privind stabilirea modalităților de alocare a sumelor destinate asigurării unor fonduri pentru finanțarea construcțiilor de locuințe pentru tineret și săli de sport
2003. Hotărârea Guvernului nr. 1099/2003 privind trecerea unor stadioane, a unor bunuri din complexurile sportive și bazele sportive, precum și anexele aferente, situate în unele unități administrativ-teritoriale, din proprietatea publică a statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport în proprietatea publică a județelor, municipiilor, orașelor și comunelor și în administrarea consiliilor locale ale acestora
2003. Hotărârea Guvernului nr. 1188/2003 privind finanțarea proiectului „*SPORTRIO II*” din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României
2003. Hotărârea Guvernului nr. 128/2003 pentru abrogarea Hotărârii Guvernului nr.66/1999 privind transmiterea în folosință gratuită a unui imobil situat în municipiul București
2003. Hotărârea Guvernului nr. 1380/2003 privind suplimentarea bugetului Secretariatului General al Guvernului din Fondul de rezervă

- bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003 pentru finanțarea premiilor aferente rezultatelor obținute la Campionatul Mondial de Karate SKDUN pentru seniori - 2003, din Anglia
2003. Hotărârea Guvernului nr. 1392/2003 privind darea în folosință gratuită a unui imobil, proprietate publică a statului, aflat în administrarea Agenției Naționale pentru Sport
2003. Hotărârea Guvernului nr. 1412/2003 privind darea în folosință gratuită a unor imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrarea Agenției Naționale pentru Sport, unor federații sportive naționale
2003. Hotărârea Guvernului nr. 1423/4.12.2003 privind recunoașterea boxului ca ramură de sport profesionistă și stabilirea condițiilor de practicare a boxului profesionist.
2003. Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Sport nr. 149/2003 privind aprobarea Criteriilor și condițiilor de finanțare a structurilor sportive de drept privat, altele decât federațiile sportive naționale, programelor sportive de utilitate publică și contractului-cadru de finanțare a acestora
2003. Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Sport nr. 199/2003 pentru aprobarea Măsurilor de prevenire, control și reprimare a folosirii substanțelor interzise și a metodelor neregulate destinate să mărească în mod artificial capacitatea fizică a sportivilor sau să modifice rezultatele competițiilor
2003. Hotărârea Guvernului nr. 194/2003 privind trecerea unui imobil din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului în administrarea Consiliului Local al Municipiului Câmpina
2003. Hotărârea Guvernului nr. 228/4.03.2003 pentru aprobarea finanțării proiectului „*Susținerea candidaturii României pentru Organizarea Jocurilor Francofoniei în anul 2009*”
2003. Hotărârea Guvernului nr. 250/4.03.2003 privind înființarea Ministerului Tineretului și Sportului să exercite drepturile și să execute obligațiile statului în calitate de acționar la Societatea Comercială *Palatul Sportului S.A.* București 2003.
2003. Hotărârea Guvernului nr. 255/4.03.2003 pentru aprobarea Statutului antrenorului
2003. Hotărârea Guvernului nr. 283/13.03.2003 pentru aprobarea Programului național „*Mișcare pentru sănătate*”
2003. Hotărârea Guvernului nr. 310/20.04.2003 privind darea în folosință gratuită a unor imobile proprietate publică a statului, aflate în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, unor federații sportive naționale
2003. Hotărârea Guvernului nr. 311/20.03.2003 privind aprobarea înființării pe lângă Ministerul Tineretului și Sportului a unei activități finanțate integral din venituri proprii
2003. Hotărârea Guvernului nr. 414/10.04.2003 privind transmiterea Stadionului Național situat în incinta Complexului Sportiv Național *Lia Manoliu*, proprietate publică a statului, din domeniul administrației Regiei Autonome „*Administrația Patrimoniului Protocolului de stat*” în administrarea Ministerului Tineretului și Sportului
2003. Hotărârea Guvernului nr. 434/2003 privind aprobarea plății unui procent de 50% din contribuția României pe anul 2003 la Agenția Mondială Antidoping
2003. Hotărârea Guvernului nr. 47/2003 privind stabilirea evenimentelor de importanță majoră difuzate în cadrul programelor de televiziune
2003. Hotărârea Guvernului nr. 484/ 18.04.2003 pentru Aprobarea Normelor privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă. Monitorul Oficial partea I, Nr. 316/ 12.05.2003
2003. Hotărârea Guvernului nr. 512/24.04.2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Tineretului și Sportului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru Comitetul Olimpic Român
2003. Hotărârea Guvernului nr. 566/21.05.2003 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului 97/2002 privind darea în folosință gratuită a unor bunuri imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrația Ministerului Tineretului și Sportului, unor federații sportive naționale.

2003. Hotărârea Guvernului nr. 646/2003 privind transmiterea fără plată a obiectivului de investiții Sala Polivalentă din Municipiul Botoșani și a terenului aferent, din domeniul privat al statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, în domeniul public al Municipiului Botoșani și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Botoșani
2003. Hotărârea Guvernului nr. 666/5.06.2003 privind recunoașterea handbalului ca ramură de sport profesionistă și stabilirea condițiilor de practicare a handbalului profesionist
2003. Hotărârea Guvernului nr. 759/3.07.2003 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Sport
2003. Hotărârea Guvernului nr. 818/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice pentru derularea Programului „Săli de sport” prin Compania Națională de Investiții C.N.I. - S.A.
2003. Hotărârea Guvernului nr. 859/2003 pentru aprobarea Normelor de aplicare ale Legii nr. 18/2002 pentru instituirea indemnizației de merit și a Regulamentului de funcționare a Comisiei Naționale pentru acordarea indemnizației de merit modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 913/2003
2003. Hotărârea Guvernului nr. 904/14.08.2003 privind transmiterea unor suprafețe de teren, proprietate privată a statului, din administrarea Agenției Domeniilor Statului în administrarea Agenției Naționale pentru Sport, prin Direcția pentru sport a județului Arad
2003. Hotărârea Guvernului nr. 912/2003 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 198/2002 privind înființarea Agenției Naționale pentru Sprijinirea Inițiativelor Tinerilor - ANSIT
2003. Hotărârea Guvernului nr. 6/2003 privind constituirea Comisiei interministeriale pentru urmărirea Programului de construcție de săli de sport modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 159/2003
2003. Legea nr. 221/22.05.2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 69/2000 a educației fizice și sportului
2003. Legea nr. 9/2003 privind Ordinul Meritul Sportiv și Medalia Meritul Sportiv
2003. Ordin al Ministrului tineretului și sportului și al Ministrului sănătății și familiei pentru aprobarea Normelor tehnice privind controlul medical al sportivilor, asistența medico-sportivă în complexurile sportive naționale precu și în cantonamentele loturilor naționale și olimpice și asistența medicală la bazele sportive în timpul desfășurării antrenamentelor și competițiilor, Monitorul oficial al României, nr. 327/14 mai 2003.
2003. Ordinul Ministrului tineretului și sportului nr. 1058/2003 și nr. 404/2003 al Ministrului sănătății și familiei pentru aprobarea Normelor tehnice privind controlul medical al sportivilor, asistența medicală sportivă în Complexurile Sportive Naționale, precum și în cantonamentele loturilor naționale și olimpice și asistența medicală la bazele sportive în timpul desfășurării antrenamentelor și competițiilor
2003. Ordinul Președintelui Agenției Naționale pentru Sport, nr. 190/9 decembrie 2003, privind aprobarea fișei postului pentru directorii executivi ai direcțiilor pentru sport județene și a municipiului București.
2003. Ordinul Președintelui Agenției Naționale pentru Sport, nr. 191/9 decembrie 2003, privind condițiile minime necesare ocupării unei funcții vacante de director executiv al direcției pentru sport județene și a municipiului București.
2003. Ordinul Președintelui Agenției Naționale pentru Sport, nr. 4/14 iulie 2003, privind structura organizatorică a aparatului propriu al Agenției Naționale pentru Sport.
2003. Ordonanța de urgență nr. 64/2003 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea, organizarea și funcționarea unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului, a ministerelor, a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale și a unor instituții publice
2004. Ordinul Președintelui Agenției Naționale pentru Sport nr. 62/2004 privind utilizarea suplimentelor nutritive de către sportiv

2004. Legea nr. 552/2004 privind Prevenirea și combaterea Dopajului în sport. M.O. partea I Nr. 1215/17.12.2004
2004. Legea nr. 7/18.02.2004 privind Codul de conduită al funcționarilor publici: M.O. 157/23.02.2004.
2004. Legea nr. 472/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 69/2000 a educației fizice și sportului
2004. Legea nr. 551/2004 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale de Disciplină Sportivă
2004. Legea nr. 552/2004 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport, abrogată
2004. Hotărârea Guvernului nr. 10/2004 pentru asigurarea fondurilor necesare realizării în anul 2004 a unor studii și documentații tehnico-economice pentru stadionul din incinta Complexului Sportiv Național *Lia Manoliu*
2004. Hotărârea Guvernului nr. 43/2004 privind organizarea și finanțarea meciului de Cupa Davis din cadrul grupei mondiale, dintre reprezentativele României și Elveției, București - 2004
2004. Hotărârea Guvernului nr. 223/2004 privind trecerea din domeniul public al statului în domeniul public al județului Cluj și în administrarea Consiliului Județean Cluj a complexului sportiv Stadionul Municipal *Ion Moina* din Cluj-Napoca
2004. Hotărârea Guvernului nr. 390/2004 privind finanțarea proiectului „*Remember: primele medalii olimpice ale atletismului românesc. Roma 1960*” din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României
2004. Hotărârea Guvernului nr. 399/2004 privind suplimentarea bugetului Secretariatului General al Guvernului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004. pentru Agenția Națională pentru Sport
2004. Hotărârea Guvernului nr. 791/2004 pentru prevenirea și sancționarea actelor de violență și ieșirilor necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1118/2004 privind acoperirea cheltuielilor pentru organizarea unor acțiuni ocazionate de participarea României la Jocurile Olimpice de Vară, Atena 2004
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1274/2004 privind darea în folosință gratuită a unor imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrarea Agenției Naționale pentru Sport, unor federații sportive naționale
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1356/2004 pentru aprobarea premiilor care se acordă sportivilor români medaliați la Jocurile Olimpice de Vară - Atena 2004 și suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2004, pentru Comitetul Olimpic Român, prin bugetul Agenției Naționale pentru Sport
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1484/2004 pentru aprobarea Programului național „*Sport în cartier*” privind construcția și amenajarea a 1 000 de terenuri de sport în perioada 2004 - 2008
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1520/2004 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004
2004. Hotărârea Guvernului nr. 1573/2004 pentru aprobarea Listei cuprinzând 410 obiective de investiții din cadrul Programului „*Construcție de săli de sport*”, derulat prin intermediul Companiei Naționale de Investiții C.N.I. - S.A.
2004. Hotărârea Guvernului nr. 2038/2004 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004
2004. Hotărârea Guvernului nr. 2039/2004 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004
2004. Hotărârea Guvernului nr. 2260/2004 privind trecerea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport în domeniul public al municipiului Constanța și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Constanța
2004. Decret nr. 1071/2004 privind conferirea Ordinului și Medaliei Meritul Sportiv

2005. Legea tir. 40/2005 pentru ratificarea Tratatului de la Nairobi privind protecția simbolului olimpic
2005. Ordonanța de urgență nr. 119/2005 privind modificarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000
2005. Hotărârea Guvernului nr. 280/2005 privind aprobarea structurii organizatorice și a regulamentului de organizare și funcționare ale Agenției Naționale Antidoping
2005. Hotărârea Guvernului nr. 404/2005 privind aprobarea plății unui procent de 50% din contribuția României pe anul 2003 la Agenția Mondială Antidoping
2005. Hotărârea Guvernului nr. 737/2005 privind transmiterea Complexului Sportiv *I Mai* (Zăvoi) din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport în domeniul public al municipiului Râmnicu Vâlcea și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Râmnicu Vâlcea
2005. Hotărârea Guvernului nr. 892/2005 privind înființarea Clubului Sporturilor de Iarnă *Vatra Dornei* în subordinea Agenției Naționale pentru Sport
2005. Hotărârea Guvernului nr. 921/2005 privind suplimentarea bugetului Cămarilor Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2005, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării rentelor viagere
2005. Hotărârea Guvernului nr. 959/2005 privind modificarea art. 4 alin. (I) lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale de Acțiune împotriva Violenței în Sport, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 116/2002
2005. Hotărârea Guvernului nr. 978/2005 privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport în domeniul public al municipiului Galați și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Galați, județul Galați
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1019/2005 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli rectificat pe anul 2005 al Companiei Naționale „*Loteria Română*” - S.A., aflată sub autoritatea Ministerului Finanțelor Publice modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1330/2005
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1091/2005 privind aprobarea structurii organizatorice și a Regulamentului de organizare și funcționare ale Agenției Naționale Antidoping
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1150/2005 privind suplimentarea bugetului Cămarilor Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2005, pentru Agenția Națională pentru Sport pentru Federațiile Române de Box și Tenis Hotărârea Guvernului nr. 1201/2005 privind aprobarea Regulamentului pentru organizarea și funcționarea Consiliului de onoare al Ordinului Meritul Sportiv
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1205/2005 privind transmiterea în folosință gratuită a navei *Tismana*. proprietate privată a statului, aflată în administrarea Agenției Naționale pentru Sport, Federației Române de Canotaj
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1316/2005 privind transmiterea imobilului Sala Polivalentă din municipiul Reșița, județul Caraș-Severin, din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport, prin Clubul sportiv Municipal Reșița, în domeniul public al județului Caraș-Severin și în administrarea Consiliului Județean Caraș-Severin
2005. Hotărârea Guvernului nr. 1438/2005 privind înființarea Sport Club Municipal Deva în subordinea Agenției Naționale pentru Sport Ordonanța de urgență nr. 205/2005 privind modificarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000
2005. Decret nr. 9/2006 privind conferirea Ordinului și Medaliei Meritul Sportiv
2006. Hotărârea Guvernului nr. 248/2006 privind suplimentarea bugetului Cămarilor Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006 în vederea finanțării parțiale a cheltuielilor de organizare și desfășurare a Campionatului european de baschet juniori - Sibiu 2006

2006. Hotărârea Guvernului nr. 499/2006 privind trecerea unor imobile din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport, prin Complexul Sportiv Național *Lia Manoliu* București, în domeniul public al municipiului București și în administrarea Consiliului General al Municipiului București
2006. Hotărârea Guvernului nr. 528/2006 privind transmiterea unor imobile din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport în domeniul public al municipiului Zalău și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Zalău, județul Sălaj
2006. Hotărârea Guvernului nr. 635/2006 pentru aprobarea practicării sportului profesionist în ramurile de sport kick box și thai box
2006. Hotărârea Guvernului nr. 765/2006 modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1084/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării parțiale a loturilor naționale de volei.
2006. Legea nr. 227/2006 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport
2006. Ordinul Președintelui Agenției Naționale pentru Sport nr. 130/2006 modificat prin Ordinul 236/2006 privind finanțarea nerambursabilă din fonduri publice a proiectelor cluburilor sportive de drept privat și ale asociațiilor pe ramură de sport județene și ale municipiului București
2006. Hotărârea Guvernului nr. 919/2006 privind modificarea anexei nr. 30 la Hotărârea Guvernului nr. 2.060/2004 pentru aprobarea inventarelor bunurilor din domeniul public al statului
2006. Hotărârea Guvernului nr. 920/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării lucrărilor de reabilitare și modernizare a Complexului de cazare de la Complexul Sportiv Național *Lia Manoliu* București.
2006. Hotărârea Guvernului nr. 1164/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006 în vederea finanțării parțiale a cheltuielilor de organizare și desfășurare la București în perioada 22-24 septembrie 2006 a meciului de Cupa Davis din cadrul Grupei Mondiale, dintre reprezentativele României și Republicii Coreea de Sud.
2006. Hotărârea Guvernului nr. 1165/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006 în vederea finanțării parțiale a cheltuielilor de pregătire și participare în competiții sportive internaționale a loturilor naționale de lupte ale României în perioada septembrie-decembrie 2006
2006. Hotărârea Guvernului nr. 1308/2006 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2006 în vederea finanțării lucrărilor de investiții la obiectivele din cadrul Complexului Olimpic Sydney 2000 Izvorani și obiectivul „*Casa Olimpică*”.
2006. Hotărârea Guvernului nr. 1309/2006 privind transmitere imobil „*Pistă de atletism*”, din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport, prin Direcția pentru Sport a Județului Ialomița, în domeniul public al municipiului Slobozia și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Slobozia, județul Ialomița
2006. Hotărârea Guvernului nr. 1400/2006 privind acordarea unor premii pentru obținerea de către echipa națională de polo a României a locului IV la Campionatul European de Polo Masculin, Serbia 2006
2006. Ordonanța nr. 5/2006 privind utilizarea suplimentelor nutritive de către sportive
2007. Hotărârea Guvernului nr. 29/2007 privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „*Casa Olimpică*”

2007. Inițierea unor proiecte de legi, hotărâri ale Guvernului și de alte acte normative
2007. Hotărârea Guvernului nr. 47/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport pentru participarea reprezentativei României la meciul de Cupă Davis dintre echipele Franței și României
2007. Hotărârea Guvernului nr.227/2007 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Sală Polivalentă 4 000 de locuri” - bd. Știrbei Vodă, municipiul Craiova, județul Dolj
2007. Hotărârea Guvernului nr.251/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de participare la Campionatul Mondial de viteză pe circuit „Moto Grand Prix” 2007
2007. Hotărârea Guvernului nr.318/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării parțiale a cheltuielilor de organizare și desfășurare a Open-ului internațional de tenis de masă pentru persoane cu handicap motor de la Cluj-Napoca în perioada 5-20 mai 2007
2007. Hotărârea Guvernului nr.356/2007 privind darea în folosință gratuită Federației Române de Judo a unui imobil în suprafață de 2 653,37 m2, proprietate publică a statului, aflat în administrarea Agenției Naționale pentru Sport - Direcția pentru Sport a Județului Prahova în vederea construirii sălii de pregătire a loturilor de judo, sală de forță și grup de refacere, teren de tenis acoperit cu material sintetic, dotat cu instalație de nocturnă, respectiv microhotel pentru cantonament.
2007. Hotărârea Guvernului nr.414/2007 privind aprobarea Normelor metodologice pentru derularea Programului „Bazine de înot”, realizat prin Compania Națională de Investiții C.N.I. - S.A.
2007. Hotărârea Guvernului nr.458/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de organizare și desfășurare a Campionatului European de baschet junioare, de la Timișoara în perioada 26 iunie-9 iulie 2007
2007. Hotărârea Guvernului nr.459/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de participare a echipei naționale de polo seniori în Liga mondială de seniori din Ungaria și în Liga mondială de seniori din Spania
2007. Hotărârea Guvernului nr.460/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de pregătire și participare la Campionatele Mondiale de popice din Slovacia în luna mai 2007
2007. Hotărârea Guvernului nr.461/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de pregătire și participare a reprezentativei României de volei masculin la meciurile din Liga Europeană
2007. Hotărârea Guvernului nr.479/2007 privind acordarea unor premii pentru performanțe deosebite obținute în sport, respectiv premiul echipei de handbal feminin Handbal Club *Oltchim* Râmnicu Vâlce”, respectiv a echipei de handbal masculin U.C.M. Reșița, pentru performanțe deosebite obținute la competiții sportive internațional oficiale în sezonul competițional 2006-2007

2007. Hotărârea Guvernului nr.634/2007 privind aprobarea practicării sportului profesionist în ramura de sport rugby
2007. Hotărârea Guvernului nr.635/2007 privind aprobarea practicării sportului profesionist în ramura de sport volei
2007. Hotărârea Guvernului nr.666/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării lucrărilor de reabilitare și modernizare a Unității de cazare, alimentație, refacere și recuperare de la Complexul Sportiv Național *Lia Manoliu* București
2007. Hotărârea Guvernului nr.720/2007 privind transmiterea unui imobil - teren aflat în domeniul public al statului din administrarea Agenției Naționale pentru Sport, prin Complexul Sportiv Național *Lia Manoliu*, în administrarea Agenției Naționale Anti-Doping
2007. Hotărârea Guvernului nr.719/2007 privind transmiterea unei părți dintr-un imobil - clădire, aflat în domeniul public al statului, din administrarea Agenției Naționale pentru Sport - Institutul Național de Cercetare pentru Sport în administrarea Agenției Naționale Anti-Doping
2007. Hotărârea Guvernului nr.921/2007 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2007, pentru Agenția Națională pentru Sport în vederea finanțării cheltuielilor de investiții la patinoarul artificial din Târgu Mureș Anuarul Sportului 2007
2007. Hotărârea Guvernului nr.1106/2007 privind transmiterea unui imobil din municipiul Constanța, investiție în conservare, aflat în domeniul privat al statului, din administrarea Agenției Naționale pentru Sport, prin Direcția pentru Sport a Județului Constanța, în administrarea Ministerului Economiei și Finanțelor, prin Garda Financiară - Comisariatul general
2007. Hotărârea Guvernului nr.1170/2007 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 310/2003 privind darea în folosință gratuită a unor imobile proprietate publică a statului, aflate în administrarea Agenției Naționale pentru Sport, unor federații sportive naționale
2007. Hotărârea Guvernului nr.1198/2007 în vederea finanțării cheltuielilor de investiții la pista de patinaj viteză de la Miercurea-Ciuc și a cheltuielilor de reabilitare și modernizare a patinoarului artificial *Mihai Flamaropol* din București și a sălii de sport de la Complexul Sportiv Național *Izvorul Mureșului*
2007. Hotărârea Guvernului nr.1243/2007 pentru modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 759/2003 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Sport
2007. Hotărârea Guvernului nr.1385/2007 privind acordarea premiilor pentru performanțele obținute de sportivii români la *Jocurile Mării Negre*
2007. Hotărârea Guvernului nr.1392/2007 privind darea în folosință gratuită a unor bunuri imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrarea Agenției Naționale pentru Sport, unor federații sportive naționale
2007. Hotărârea Guvernului nr.1447/2007 privind aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă
2007. Ordinul comun al Agenției Naționale pentru Sport nr. 345/2007, al Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 1560 și al Comitetului Olimpic și Sportiv Român nr. 1025 pentru aprobarea Protocolului privind asigurarea cadrului de colaborare în vederea dezvoltării continue și funcționării performante a sistemului național de educație fizică și sport
2007. Ordinul nr. 5/2007 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping pentru aprobarea Listei interzise pentru anul 2007
2007. Ordinul nr. 27/2007 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de audiere a sportivilor și a personalului asistent al sportivilor care au încălcat reglementările anti-doping
2007. Ordinul nr. 28/2007 al președintelui Agenției Naționale Anti-Doping de organizare și funcți-

- onare a Comitetului pentru stabilirea sancțiunilor în cazul sportivilor și/sau personalului asistent al sportivilor învinuiți de una dintre încălcările reglementărilor anti-doping
2007. Ordinul nr. 200/2007 președintelui Agenției Naționale pentru Sport privind aprobarea Procedurii de închiriere a bunurilor imobile din domeniul public al statului, aflate în administrarea Agenției Naționale pentru Sport
2007. Ordinul comun nr. 520/2007 al Ministerului Educației și Cercetării, respectiv nr. 204 al Ministerului Sănătății Publice pentru aprobarea Metodologiei privind eliberarea scutirilor medicale de la orele de educație fizică și sport pentru elevi și studenți și a Baremului medical cuprinzând afecțiunile pentru care se acordă scutirile medicale de la orele de educație fizică și sport
2008. Legea nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive
2008. Hotărârea Guvernului nr. 110/2008 privind acordarea premiilor pentru performanțele obținute de sportivii români la Jocurile Europei de Sud-Est
2008. Hotărârea Guvernului nr. 111/2008 privind aprobarea categoriilor de cheltuieli și a cuantumurilor acestora ce se pot finanța pentru organizarea și desfășurarea meciului de tenis dintre reprezentativele României și Franței, din cadrul Grupei Mondiale a Cupei Davis - Sibiu, România, 2008
2008. Hotărârea Guvernului nr. 484/2008 privind suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2008, pentru Agenția Națională pentru Sport
2008. Hotărârea Guvernului nr. 566/2008 privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Agenției Naționale pentru Sport - Direcția pentru Sportu a Județului Dâmbovița în domeniul public al orașului Pucioasa și în administrarea Consiliului Local al Orașului Pucioasa, județul Dâmbovița
2008. Hotărârea Guvernului nr. 630/2008 privind modificarea anexei nr. 30 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului
2008. Hotărârea Guvernului nr. 716/2008 privind transmiterea unui imobil aflat în domeniul public al statului din administrarea Ministerului Apărării în administrarea Agenției Naționale pentru Sport, prin Clubul Sportiv *Mureșul* Târgu Mureș, județul Mureș
2008. Hotărârea Guvernului nr. 783/2008 privind plata contribuției României pe anul 2008 la Fondul comun al Conferinței miniștrilor tinerețului și sportului din țările având limba franceză în comun
2008. Hotărârea Guvernului nr. 857/2008 privind constituirea și funcționarea grupului de experți responsabili cu organizarea și susținerea candidaturii României în vederea obținerii dreptului de organizare a Festivalului Olimpic al Tinerețului European (F.O.T.E.) - ediția de iarnă, 2013
2008. Hotărârea Guvernului nr. 961/2008 privind aprobarea majorării premiilor pentru locurile 4-6 obținute la Jocurile Olimpice de Vară - Beijing 2008 și suplimentarea bugetului Cancelariei Primului-Ministru din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2008, pentru Agenția Națională pentru Sport
2008. Hotărârea Guvernului nr. 1062/2008 privind recunoașterea Asociației Yacht Club Regal Român ca fiind de utilitate publică
2008. Hotărârea Guvernului nr. 1114/2008 privind premierea performanțelor obținute la Jocurile Olimpice de Vară - Beijing 2008. Sinteza Anuarul sportului 2008
2008. Hotărârea Guvernului nr. 1115/2008 privind aprobarea majorării premiilor antrenorilor care au contribuit la obținerea locurilor 4-6 la Jocurile Olimpice de Vară - Beijing 2008
2008. Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Sport nr. 233/2008 privind aprobarea acordării Premiului național pentru sport pentru rezultate de excepție în anul 2007

2008. Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Sport nr. 269/2008 privind obligațiile aflate în sarcina organizatorului de competiții sau jocuri sportive desfășurate în eșaloanele inferioare, precum și pentru sporturile la care participă un număr redus de spectatori și care de regulă nu sunt generatoare de violență
2009. Legea nr. 34/2009 pentru modificarea Legii educației fizice și sportului nr.69/2000.
2009. Legea nr. 122 din 29 aprilie 2009 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 150/2008 pentru privind prevenirea și combaterea dopajului în sport.
2009. Decret nr. 417 din 13 martie 2009 privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000.
2009. Hotărârea nr. 497 din 28 aprilie 2009 privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului, prin Direcția pentru Sport a Județului Olt, în domeniul public al Municipiului Slatina și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Slatina, județul Olt.
2009. Hotărârea nr. 563 din 10 mai 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind descentralizarea activității sportive și de tineret.
2009. Decret nr. 728 din 28 aprilie 2009 pentru promulgarea Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 150/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2006 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport.
2009. Hotărârea nr. 1425 din 18 noiembrie 2009 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 628/2001 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Institutului Național de Cercetare pentru Sport.
2009. Ordonanță nr. 26/2000 cu modificările introduse de Legea nr. 246/2005 privind înființarea asociațiilor și a fundațiilor.
2009. Ordonanța nr. 15 din 14 iulie 2010 privind unele măsuri de reorganizare a activităților de tineret și sport.
2009. Ordonanța de urgență nr. 77 din 30 iunie 2010 privind unele măsuri în domeniul tineretului și sportului.
2009. Hotărârea nr. 81 din 5 februarie 2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.
2009. Hotărârea nr. 141 din 23 februarie 2010 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Sport și Tineret.
2009. Hotărârea nr. 775 din 28 iulie 2010 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 141/2010 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Sport și Tineret.
2009. Decret nr. 433 din 16 martie 2009 privind conferirea Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 760 din 4 mai 2009 privind conferirea Ordinului Meritul Sportiv clasa a II-a
2009. Decret nr. 809 din 22 mai 2009 privind conferirea Ordinului Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 904 din 31 mai 2009 privind conferirea Ordinului Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 905 din 31 mai 2009 privind conferirea Ordinului Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1502 din 20 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului și Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1503 din 20 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului și Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1504 din 20 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului și Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1505 din 20 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului și Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1588 din 28 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului și Medaliei Meritul Sportiv
2009. Decret nr. 1589 din 28 octombrie 2009 privind conferirea Ordinului și Medaliei Meritul Sportiv
2010. Hotărâre a Guvernului României *privind* înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Sport și Tineret.
2010. Hotărârea nr. 141 *din 23 februarie 2010 privind* înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Sport și Tineret.
2010. Hotărârea nr. 775 *din 28 iulie 2010 pentru modificarea și completarea* Hotărârii Guvernului nr. 141/2010 *privind* înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Sport și Tineret.

STRUTURI ORGANIZATORICE

FORURILE DE CONDUCERE ALE EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI

SOCIETATEA CENTRALĂ ROMÂNĂ DE ARME, GIMNASTICĂ ȘI DARE LA SEMN

Înființată în anul 1867, aceasta a constituit primul for conducător al mișcării sportive a vremii și marchează începutul perioadei de organizare a educației fizice în România. Înființarea Societății și activitatea ei ulterioară au fost determinate și de faptul că în MO nr. 170 din august 1867 este publicat Regulamentul privind amenajarea în fiecare oraș din țară a unui loc special pentru tragere la țintă, în vederea organizării anuale a unei competiții naționale de tir denumite „Dare la semn”. Înainte de această dată au funcționat mai multe societăți de dare la semn, între care și *Societatea Generală Română de Gimnastică și Tir*, creată în 1865, care a avut printre inițiatori pe C. Constantiniu și Ghe. Moceanu. Inițiatorul creării *Societății Centrale Române de Arme, Gimnastică și Dare la Semn* a fost profesorul de arme și gimnastică militară C. Constantiniu, susținut de Gh. Moceanu în calitate de director și profesor, de istoricul V.A. Urechia, primul ei președinte, de C.A. Rosetti, Șt. Goleșcu, Carol Davila, E. Costinescu ș.a. Societatea a jucat un rol important în promovarea și dezvoltarea educației fizice și sportului, îndeplinind o serie de funcții deschizătoare de drumuri acestora. Amplitudinea scopului societății este înscrisă în statutul său din 1869 (*Sportul românesc de-a lungul anilor*, E. Ghibu și I. Todan):

„a) *Deprinderea cu mânuirea armelor și darea la semn.*

b) *Validarea corpului prin exerciții de gimnastică.*

c) *Grate și amicale distracțiuni ale membrilor și a familiilor lor, în urbane întruniri recreative.*

d) *Înfrățirea prin consecință și mutuală stimare între membrii ei.”*

Spre deosebire de alte societăți profilate în exclusivitate pe practicarea tirului, această Societate a inclus în structura sa de activitate gimnastica, scrima și tirul, iar mai târziu înotul (în 1880 s-a deschis prima școală de înot), halterele, luptele, boxul și alte ramuri de sport. Din aceste considerente poate fi denumită prima societate polisportivă de la noi din țară. Pentru aceste sporturi și în special pentru tir, Societatea programa întreceri la diferite probe (unele organizate pentru prima dată), contribuind la dezvoltarea unui sistem de demonstrații, întreceri și concursuri în premieră pentru acea perioadă. Începând din 1876, Societatea și-a asumat o responsabilitate deosebită, aceea de a forma maeștri de gimnastică, misiune de care s-a achitat cu succes, până în 1896, pregătind un număr de 24 maeștri. În noul său statut, modificat în 1892, Societatea își propune un nou obiectiv: „Producerea de maeștri pentru scrimă, gimnastică și tragere la țintă”. Încă din cuprinsul primului statut (1869) la articolul 3, se prevedea: „în interesul scopului Societății se va provoca, după putință, organizarea în fiecare județ de societăți analoage, surori sau secțiuni ale societății centrale”. Această prevedere, de o deosebită importanță pentru acele vremuri, care subliniază dorința Societății de a răspândii sportul în toată țara și de a asigura o organizare centralizată a activității sportive, nu a fost îndeplinită. Societatea neavând niciodată filiale. Deși nu a reușit să înființeze propriile filiale, societățile de gimnastică și dare la semn organizate în acea perioadă în țară încercau să preia experiența Societății bucureștene.

Din punct de vedere metodologic Societatea a dovedit mobilitate în promovarea unor forme noi de

activitate, a unui sistem de gimnastică adaptat la specificul românesc, îmbogățit cu dansuri naționale și cu jocul de oină. Mai târziu, alături de scrimă, tir și înot s-au adăugat și alte sporturi, printre care luptele, boxul și unele probe atletice. În conturarea și dezvoltarea acestui sistem, un rol remarcabil l-a avut Gh. Moceanu, cu toate că mai târziu în activitatea Societății au fost semnalate și unele tendințe de conservatorism. Rolul important pe care Societatea l-a avut în sportul românesc, pe plan organizatoric, metodologic și competițional, rezultă și din sprijinul personalităților politice și culturale ale timpului. Astfel, însuși domnitorul Carol I a fost președinte de onoare al Societății, fapt ce a determinat pe mulți ofițeri superiori să devină membri ai acesteia. Printre primii profesori care au activat în cadrul acestei Societăți s-au aflat: G. Stănică (ofițer), C. Constantiniu la scrimă și Gr. Koroșeț, înlocuit în 1868 cu Gh. Moceanu, la gimnastică.

Timp de aproape două decenii Societatea a avut sediul în diferite localuri și terenuri improprii. La început a funcționat în „*Pasagiul Român*”, unde avea închiriate câteva camere mici în care cei 36 de membri „*exersau gimnastica și scrima*” chiar de la primele ședințe. Până în 1868 tragerile la țință și concursurile de pistol se făceau în salonul casei Cocărașcu, închiriat de Societate. În mai 1868, o dată cu creșterea numărului de membri, Societatea își mută sediul în grădina caselor Maria și Iancu Mano, aproximativ în locul unde se află astăzi Biblioteca Centrală Universitară. Aici a fost inaugurat în 1870 un poligon de tir.

În august 1868, Societatea amenajează spațiul viran de lângă biserica *Sf. Ștefan*, numit *Cuibul-cubarză*, primit în concesiune de la Primăria Capitalei, construind clădirile necesare și inaugurând la 13 octombrie poligonul de tir. Din cauza anulării concesiunii după 1870, își stabilește sediul în fosta grădină Ritoridi din strada Batiștei, unde se afla casa ministrului prof. univ. dr. Constantin Stoicescu. Societatea a mai avut și alte sedii și baze amenajate în diferite locuri din oraș, ca spre exemplu cele din localul *Sf. Spiridon Vechi* din str. Măgureanu nr.8 și locul de lângă biserica *Stavropoleos* unde, mai târziu, a funcționat Poșta (aici a fost amenajată o hală de

gimnastică total insalubră). Toate aceste instabilități și improvizații au provocat grave disfuncționalități în activitatea Societății. De altfel, încă din 1874 ziarul *Românul* menționa: „*De șase ani societatea de arme și gimnastică se zbugiumă contra persecuțiunilor; de șase ani ea are a lupta contra relei voințe, contra invidiei, contra prigonirilor ce-i vin din partea unor puternici ai zilei. I s-a închis localul de dare la semn, i s-a refuzat până astăzi cedarea unui alt loc, pentru construirea unui noi stabiliment de dare la semn; i s-a tăiat din subvențiunea asigurată ei prin convențiune de comuna capitalei...*”

În 1879 Societatea obține din partea primăriei Capitalei autorizația pentru construirea „*unui basin de inotație, cu cabine pe o singură parte din paiantelă*” situat în zona râului Dâmbovița (vezi: Biletul no.2236 al Primarului orașului București, 11/23 iulie 1879, reprodus la pagina 52). În 1898, cu sprijinul ministrului Instrucțiunii publice și al Cultelor, Spiru C. Haret, baza materială a Societății s-a mai îmbogățit cu încă o construcție, în care s-au organizat cursuri de pregătire pentru maeștri de gimnastică. După primul război mondial, regele Ferdinand dispune împrumutarea Societății cu terenul din Splaiul Independenței nr.1, fosta Piață a Senatului. Societatea a deținut o suprafață de 3000 mp situată pe malul Dâmboviței, lângă Tribunalul actual. În intervalul 1883-1927, Societatea a făcut investiții, mărinz bazinul de înot la dimensiunile 33m x 15m și construind sălile pentru gimnastică, box, scrimă, precum și sala de teatru (fostul Teatru Regina Maria, devenit la un moment dat sediul Operei Române și apoi al Teatrului de Operetă).

În decursul anilor Societatea a purtat mai multe denumiri. Așa, de exemplu, când în cadrul Societății a apărut secția de înot, titulatura a fost schimbată în *Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică, Dare la Semn și Natație* (după alte surse „Înot”). Societatea era cunoscută sub denumirea ei prescurtată *Tirul*.

Din anul 1909 până în 1943 Societatea a fost condusă, în calitate de director, de D. Dimitriu, perioadă în care au funcționat secțiile de box, lupte greco-romane, haltere, polo, care s-au adăugat celor de tir, gimnastică, scrimă și înot.

În aceste secții s-au pregătit sportivi de valoare cunoscuți în anii '20-'30. Astfel, au activat: în box – C. Nour, D. Teică, M. Spakov, I. Popa, T. Sărbătoare, I. Mihail, I. Stoianovici, Gh. Lungu, V. Șerbănescu etc.; în gimnastică – N. Scurtu, A. Crăciunescu; în lupte – A. Ihm, S. Furtună; în înot – A. Vogel, S. Eftimiu Platon, T. Vârgolici, Gh. Dumitru, T. Panaitescu, D. Rădulescu etc.

La 9 iulie 1921 Regele României, Ferdinand I, promulgă Legea adoptată de către Adunarea Deputaților (31 ian. 1921) și de către Senat (10 iunie 1921), prin care se recunoaște ca persoană morală și juridică *Societatea Română de Arme, Gimnastică și Dare la Semn* din București, str. Apolodor nr.2 (vezi pag. 53).

În decursul anilor Societatea a inițiat și organizat numeroase activități de educație fizică și sport. În 1868 Societatea *Tirul* tipărește primele ei diplome și organizează în Capitală primele concursuri oficiale de scrimă (floreță), numite în limbajul vremii „*asalturi de arme*” (câștigător – lt. S. Paraschivescu). În luna mai, cu ocazia inaugurării primului său poligon organizează un concurs complex de trageri, cunoscut sub numele de „*Tragerea generală anuală*” (în 1869 poligonul este închis de către Primărie, tragerile continuându-se la Pantelimon). În luna iulie se organizează una din primele acțiuni turistice ale Societății *Tirul* – excursie la Pădurea Pantelimon de la marginea Bucureștiului.

În anul 1869 ia ființă în cadrul Societății *Tirul* o secție de velocipedism – prima din țara noastră, care organizează o excursie cu bicicletele pe traseul Șosea – Herăstrău.

În iunie 1870 se realizează concursuri de tir (pistol de salon și carabină), scrimă (sabie și floreță) și gimnastică.

În 1871, la București, Gh. Moceanu pune bazele unei „*Școli de gimnastică pentru școlari*” funcționând pe lângă Societatea *Tirul* care, în 1874, își extinde activitatea incluzând și scrima, fiind intitulată *Școala de gimnastică și scrimă*. În 1876 absolvă prima promoție, calificați ca „*maestri de gimnastică*”, echivalentul ulterior al profesorilor; printre absolvenți se numără N. Velescu (medalia de aur), Simion Petrescu, N. Rădulescu, Andrei Bagav și

alții. În 1873, la concursurile anuale ale societății *Tirul*, este premiată pentru prima dată o fată la gimnastică. În 1875, sub egida *Societății Centrale Române de Arme, Gimnastică și Dare la Semn*, apare lucrarea *Instrucția practică pentru învățământul elementar al înotăriei* – un veritabil manual de învățare a înotului. În cadrul serbării anuale din aprilie 1882 se desfășoară și concursuri de „*alergări cu luntrile*” în jurul insulei Fortunata, numite regate, iar în aprilie 1887, în programul serbării anuale desfășurată în grădina *Cișmigiu*, au fost incluse concursuri de bărci, tir, alergări și jocuri distractive. În 1892 Societatea *Tirul* a organizat un concurs de tragere în porumbeii zburători, iar în 1895 are inițiativa organizării concursurilor de tragere la „*globurile zburătoare*” (talerele de azi).

În cadrul Societății *Tirul* se înființează *Școala Română de Velocipedie* în 1896 și *Centrul de Antrenament de Lupte și Haltere* în 1908.

În 1912, la București, este dezvelit bustul din bronz amplasat în fața sediului Societății *Tirul* (fosta piață a Operetei) al lui Gh. Moceanu, unul dintre primii profesori de gimnastică din România.

În sediul societății, în perioada 1944-1948 a funcționat FR de Box..

Societatea s-a desființat în 1949.

Președinții *Societății Centrale Române de Arme, Gimnastică, Dare la Semn și Înot*: V. A. Urechia (1868-1871); Ștefan Goleșcu (1872-1874); Grigore Lahovari (1875-1876); Carol Davila (1877-1884); Heracle Arion (1885-1891); Mihai Popescu (1891-1906); Petre V. Năsturel (1907-1912); Al. D. Florescu (1912-1916); general C. Găvănescu (1916-1928); Cezar Th. Pascu (1928-1949). (*Extras din Cartea de Aur a Societății Centrale Române de Arme, Gimnastică, Dare la Semn și Înot – document aflat în proprietatea d-lui R. Merișescu, președintele Fundației Culturale „Ecaterina Teodoroiu” din Târgu Jiu*).

Chiar dacă nu a reușit să realizeze o organizare centralizată a activității sportive, Societatea, prin modul ei de organizare, prin activitățile desfășurate, prin lucrările publicate și prin capacitatea de a pregăti maeștri (profesori) de educație fizică poate fi considerată unul dintre primele organisme de conducere și promovare a educației fizice și sportului.

148

Original

Doc. No. 8.

PRIMARUL ORAȘULUI BUCUREȘTI

1879 Iulie 11/23

No. 2236.

B I L E T.

C. Porumbaru, Suburbia St. Spiridon Strada Măgureanu No. 40, Col. Roșiu, Ocol. I-ii.

Se autorisă conform votului consiliului de igienă dat în ședința sa de la 2 Iunie 1879 să înființeze în curtea bisericești, departe de zona râului Dâmbovița cu mai mulți stâneni, un *basin de inotație* pe lungime de 30 m. și lățime 1,50 m. având în jurul său pe o singură parte adică pe lungime de 30 m. și lățime 1½ metri, adică pe o suprafață de 45 m., cabine în paiantelă, bine lucrate și acoperite cu fer; în toate se va conforma planurilor prezentate și va fi supus Regulamentului salubrității publice în toată întregimea lui.

Taxa plătită cu recepisa No. 1826. Biletul valabil trei luni.

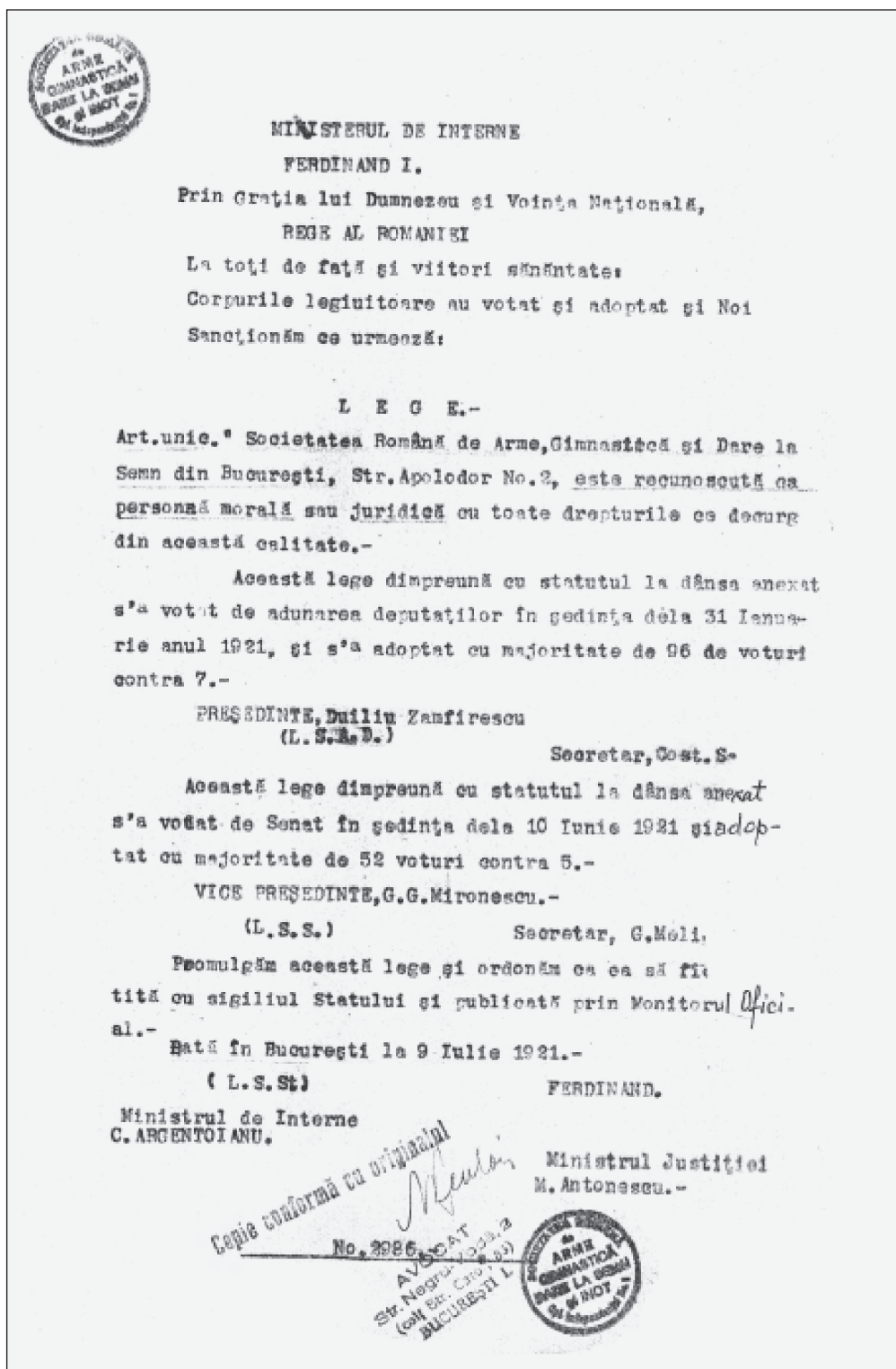
Inginer șef s.) *Cerkez*.

Archit. Divis.

Văzut, *Constantin Porumbaru*.

s.) *Poteca*.

FEDERAȚIA SOCIETĂȚILOR DE GIMNASTICĂ DIN ROMÂNIA (FSGR)

S-a constituit în urma congresului *Societăților de gimnastică*, care a hotărât înființarea acesteia pe 14 septembrie 1906. Această societate este socotită primul organism central care a îndrumat și coordonat activitatea societăților de gimnastică existente în țară la acea dată. Inițial, denumirea ei a fost *Federațiunea societăților române de gimnastică, arme și dare la semn*. Din punct de vedere organizatoric, FSGR a însemnat un progres în activitatea sportivă din România acelor ani, ea constituind prima încercare izbutită de organizare centrală. FSGR a grupat inițial 18 dintre societățile existente la vremea aceea (1906), iar în 1910, numărul lor a crescut la 23, însumând la momentul respectiv 1600 de membri, ca în 1912 să ajungă la 6000, o bună parte fiind elevi de liceu. Federația avea ca președinte pe generalul P. V. Năsturel, iar ca vicepreședinți, pe ministrul Spiru Haret și lt. col. Th. Petrescu. Noul organism (FSGR) s-a afiliat la Federația Internațională de Gimnastică și a participat la o serie de competiții internaționale, festivaluri federale și congrese pe plan continental. Prima participare a unei echipe formată din 7 gimnaști, selecționați din societățile sportive *Înainte* (București), *Viitorul* (Craiova), a avut loc la Concursul Internațional de Gimnastică de la Torino, desfășurat între 11 și 14 mai 1911. Au urmat, după aceea, participări la concursurile și festivalurile de la Leipzig (1913), Ljubljana (1922), Rouen (1923), Praga (1925) etc.

În ceea ce privește orientarea și dezvoltarea sportului, promovate de FSGR, reținem unele aspecte contradictorii, ea contribuind la ascuțirea disputelor de concepție cu privire la relația dintre gimnastică (educație fizică) și sport. Situându-se pe pozițiile unui conservatorism exagerat, poziția FSGR a dus la o ruptură între acestea, împotriva evidenței pătrunderii activității sportive în viața tineretului. Încă din primul deceniu al sec. al XX-lea se înregistrează răspândirea și dezvoltarea mai multor ramuri sportive: atletismul, fotbalul, tenisul,

auto-moto, sporturile de iarnă, luptele, boxul, haltele, etc. Până la primul război mondial, aproape toate ramurile sportive erau deja cunoscute. O asemenea tendință nu a fost pe placul unor maeștri de gimnastică, atitudine izvorâtă mai mult dintr-o viziune limitată; necunoscând decât gimnastica, scrima și tirul, ei nu acceptau noile ramuri sportive care cucereau opinia publică și interesul tineretului. În consecință, se inițiază o adevărată campanie împotriva noilor sporturi, prin conferințe și prin presă. În paginile revistei *Gimnasticul Român*, editată de D. Ionescu, apar articole traduse sau autohtone, care promovează poziția maeștrilor de gimnastică. Această revistă va deveni organ oficial al FSGR. Dar viața va confirma expansiunea sporturilor moderne, iar din disputa gimnastică (educație fizică) – sport, FSGR iese învinsă. Astfel se explică lipsa de colaborare dintre FSGR și Federația Societăților Sportive din România (FSSR), un alt organ de conducere a activității sportive apărut ulterior. De altfel, într-un interviu dat presei, președintele FSGR – M. Berceanu recunoștea, în sfârșit, că „*gimnastica și sportul trebuie să aibă o strânsă, chiar organică legătură*”. Deși exista o comisie de gimnastică înființată în cadrul FSSR încă din anul 1912, FSGR nu a aderat și nu a sprijinit activitatea acesteia. Abia în 1932 FSGR se afiliază la UFSR.

La înființarea sa în 1906, FSGR își propunea următoarele obiective: progresul gimnasticii și armelor, etc., care să devină un mijloc pentru dezvoltarea fizică și morală și cultivarea sentimentelor patriotice în masa poporului român; întrunirea într-un singur mănunchi a tuturor societăților de gimnastică, cimentând între ele legături de prietenie; reunirea și organizarea gimnaștilor în vederea perfecționării educației fizice naționale, morale și intelectuale a tineretului; cultivarea gimnasticii, a jocurilor sportive, etc. Ca structură organizatorică, FSGR era condusă de un comitet format din președinte, vicepreședinte și membri – casier, secretar și arhivar. Federația nu avea organe teritoriale, legătura cu societățile fiind ținută direct de către comitet. Acest organ de conducere și-a axat în principal activitatea pe organizarea de serbări. Astfel, prima serbare federală are loc în 1908 la București, bucu-

rându-se de un mare succes. Era epoca în care serbările de gimnastică școlară și ale societăților erau la modă, din conținutul lor făcând parte exerciții de ansamblu, exerciții la aparate (bară fixă, paralele, cal fără mâner), piramide și probe atletice de aruncări și alergări, ridicări de greutate, etc. Aceste serbări federale erau anuale și cu un program similar. Activitățile sportive de tip athletic și jocurile ocupă, cu trecerea anilor, un loc tot mai mare în aceste programe, gimnastica cedând definitiv locul prioritar activităților sportive.

În lucrarea „*Istoricul gimnasticii și educației fizice la noi*” (apărută în 1939, la București), D. Ionescu, autorul ei și unul dintre susținătorii și animatorii FSGR, înfățișează numeroase date semnificative privind activitatea acestei federații. Datele de desfășurare a celor 13 congrese: 21 mai 1907 - București, 6 aprilie 1908 - București, 22 martie 1909 - Iași, 11 aprilie 1910 - Galați, 3 aprilie 1911 - Brăila,

28 martie 1912 - Giurgiu, 7 aprilie 1913 - Târgoviște, 30 martie 1914 - Câmpulung, 15 martie 1915 - Bârlad, 27 martie 1916 - Buzău, 12 februarie 1922 - București, 31 mai 1925 - Iași, 2 iunie 1928 - București.

Serbările și concursurile federale: 24-26 mai 1908 - București, 16-18 mai 1909 - Craiova, 5-7 iunie 1910 - Ploiești, 28-31 mai 1911 - Galați, 12-14 mai 1912 - Brăila, 1-3 iunie 1913 - București, 31 mai-2 iunie 1914 - Târgoviște, 1916 - Bârlad, 31 mai-2 iunie 1925 - Iași, 2-4 iunie 1928 - București, pe stadionul ONEF.

Dacă în anii războiului activitatea Federației a fost grav afectată, din 1919 și, mai ales după 1922, se depun eforturi pentru regrouparea societăților și reluarea activității în scopul dezvoltării „*fizice și morale a masei poporului nostru prin cultivarea sentimentelor de patriotism și naționalism*”.

În calitate de președinți ai FSGR au funcționat: g-l. Petre V. Năsturel (1906-1922); dr. Ion Jianu (1922-1924); Romulus P. Voinescu (1924-1928); M. Berceanu (1928-1938). Pentru rolul și contribuția lui D. Ionescu în activitatea FSGR, a societății „*Înainte*” și a gimnasticii în general, vezi Personalități (A), volumul II.

FEDERAȚIA SOCIETĂȚILOR SPORTIVE DIN ROMÂNIA (FSSR)

FSSR reprezintă o nouă organizație centrală de conducere a activității sportive din țara noastră. Înființată la 1 decembrie 1912, FSSR nu a fost o instituție de stat, ci o reprezentantă a inițiativei particulare, izvorâtă din nevoia de a reorganiza și stimula activitatea sportivă, din primul deceniu al secolului XX. Cultivarea cu precădere a gimnasticii și dezinteresul față de promovarea celorlalte ramuri de sport, atitudinile negative manifestate de FSGR în legătură cu aceste probleme, au condus la necesitatea creării unei alte structuri organizatorice, cu o nouă orientare. Noua organizație (FSSR) a reunit sub o singură autoritate organizatorică, administrativă și concepțională societățile sportive existente reprezentate de Uniunea Societăților Române de Sporturi Atletice, Federația Sălilor de Arme, Asociația Cluburilor de Fotbal, Federația Societăților de Sporturi de Iarnă, înființată de I. Costinescu sub patronajul Societăților Turiștilor din România, FSGR, precum și societățile și cluburile sportive existente în țară: Tenis Club Român, Club Sportiv *Olympia*, Cercul Sportiv Român, Societatea Ciclistilor, *Doherty* Tenis Club etc. Noul organism de conducere a avut ca prim președinte pe regele Ferdinand I, ca secretar general pe principele Carol, iar ca membri fondatori pe G. V. Bibescu, M. Savu, D. Ionescu, I. Costinescu, I. Cămărășescu, Al. Davila, I. Nicolaescu și C. Coandă. La propunerea secretarului general, principele Carol, s-a creat emblema FSSR, care era un ecuson de culoare albastră, ce avea plasat în centrul său un corb cu crucea în cioc. Statutul său de organizare prevedea un comitet central cu rol de conducere al secțiilor sau comisiilor care, în 1912, erau următoarele: comisia de atletism (alergări pe jos și concursuri), comisia de fotbal – rugby (care se va diviza în 1919 în două ramuri distincte), comisia de lawn tennis (tenis de câmp), comisia de scrimă, ciclism, tir, sporturi de iarnă, canotaj, natație, gimnastică (vezi organigrama FSSR, 1912). În componența comisiilor și reprezentarea ramurilor de sport se vor produce modificări

în 1919 și 1925. Obiectivele pe care și le-a asumat FSSR au fost acelea de a răspândi în rândul tinerețului nevoia și plăcerea de a practica exercițiile fizice și întrecerea, de a stimula înființarea societăților și a grupărilor sportive de amatori, excluzându-le pe cele cu profil de profesionalism, de a stabili reguli unitare pentru activitatea și concursurile organizate pe ramuri de sport, de a amenaja terenuri de sport. Având sprijinul Casei Regale și al unor personalități politice de renume, FSSR a obținut din partea primăriei Capitalei terenul de la Șoseaua Kiseleff, pe care l-a amenajat ca parc sportiv. S-au creat organisme regionale în Oltenia și Moldova, s-au amenajat terenuri în Craiova și Târgoviște și s-au stabilit relații cu instituții similare de peste hotare. Cu toate aceste realizări, activitatea FSSR este încă slabă.

În decurs de doi ani de la înființare erau afiliate la FSSR un număr de 24 de societăți și cluburi sportive. Din cele 10 comisii pe ramuri de sport înregistrate în 1912, peste doi ani (1914) mai funcționau 8. Greutățile erau inerente începuturilor: lipsa bazei materiale sportive (terenuri, echipament, fonduri), numărul mic de specialiști, activitatea anarhică a multor cluburi și societăți, lipsa experienței organizatorice. Cu toate acestea, FSSR a introdus treptat noi ordine și reglementări, a stabilit condițiile și obligativitatea afilierilor și legitimărilor, s-au elaborat calendare sportive, s-au tradus o serie de regulamente de concurs ale federațiilor internaționale, s-a format un corp de arbitri și oficiali, s-au adoptat conceptele și termenii folosiți în teoria, presa și practica sportivă. Limitele obiective și subiective au determinat ca activitatea sportivă să fie mai intensă în Capitală și foarte slabă în provincie. Dar în pofida neajunsurilor, activitatea FSSR între 1912 și până în 1916 a contribuit la fundamentarea organizatorică a sportului românesc, la ordonarea și dez-voltarea începuturilor lui.

În timpul războiului, activitatea FSSR și a sportului, în general, se reduce în mod simțitor, ea fiind reluată la 1 dec. 1919, când va avea loc prima Adunare Generală. În această adunare a avut loc alegerea membrilor noului Comitet Central și desemnarea președinților și membrilor celor 10

comisii pe ramuri de sport și a celor 4 comisii funcționale (vezi Organigrama FSSR, 1919). Una dintre problemele importante discutate în cadrul adunării, a fost aceea privind organizarea activității sportive, în concordanță cu noile condiții și realități teritoriale rezultate după primul război mondial. În acest scop s-a subliniat necesitatea acționării pentru unirea în cadrul FSSR a asociațiilor sportive din toate teritoriile României.

În luna mai 1919 au loc, la Paris, „*Jocurile militare interaliatate*”, desfășurate cu ocazia inaugurării stadionului construit de corpul expediționar american, lângă pădurea de la Vincennes. România a participat cu o delegație numeroasă (180 de persoane), formată din sportivi militari aparținând Marelui Cartier General al armatei române, care au concurat la probele de călărie, scrimă și tir și sportivi selecționați de către FSSR din unele cluburi, participanți la întrecerile atletice și la rugby.

FSSR se confrunta cu grave probleme financiare, puținele donații făcute de unele instituții și personalități ale vremii neputând acoperi nevoile și asigura îndeplinirea optimă a obiectivelor. Cea mai importantă problemă care se pune în această perioadă în fața FSSR este extinderea activității sale asupra teritoriului României întregite, îndeosebi asupra cluburilor și societăților sportive din Transilvania și Banat. Așa-numita „*Federație Sportivă din Ardeal*”, care acționa în sensul descentralizării totale a activității și solicita autonomie față de FSSR, a creat o situație conflictuală în activitatea sportivă. În cele din urmă, în 1920, FSSR constituie comitete regionale la Brașov și Arad, iar în 1921, se reorganizează pe șapte regiuni sportive: regiunea de Vest (Banat, Arad, Hunedoara), regiunea Brașov și Sibiu, regiunea Cluj, regiunea Bucovina, regiunea Moldova, regiunea Muntenia și regiunea Oltenia. În acest moment FSSR acoperea în activitatea sa totalitatea teritoriului țării. Așa se explică și decretul regal de modificare a statutului FSSR din 1922. Acest statut a fost aprobat în ședința Adunării generale a FSSR din 6-8 mai 1922, fiind inclus în jurnalul Consiliului de Miniștri nr. 1461 la 9 iunie 1922.

În etapa următoare au fost introduse noi ramuri de sport (baschet, volei, handbal, canotaj, alpinism,

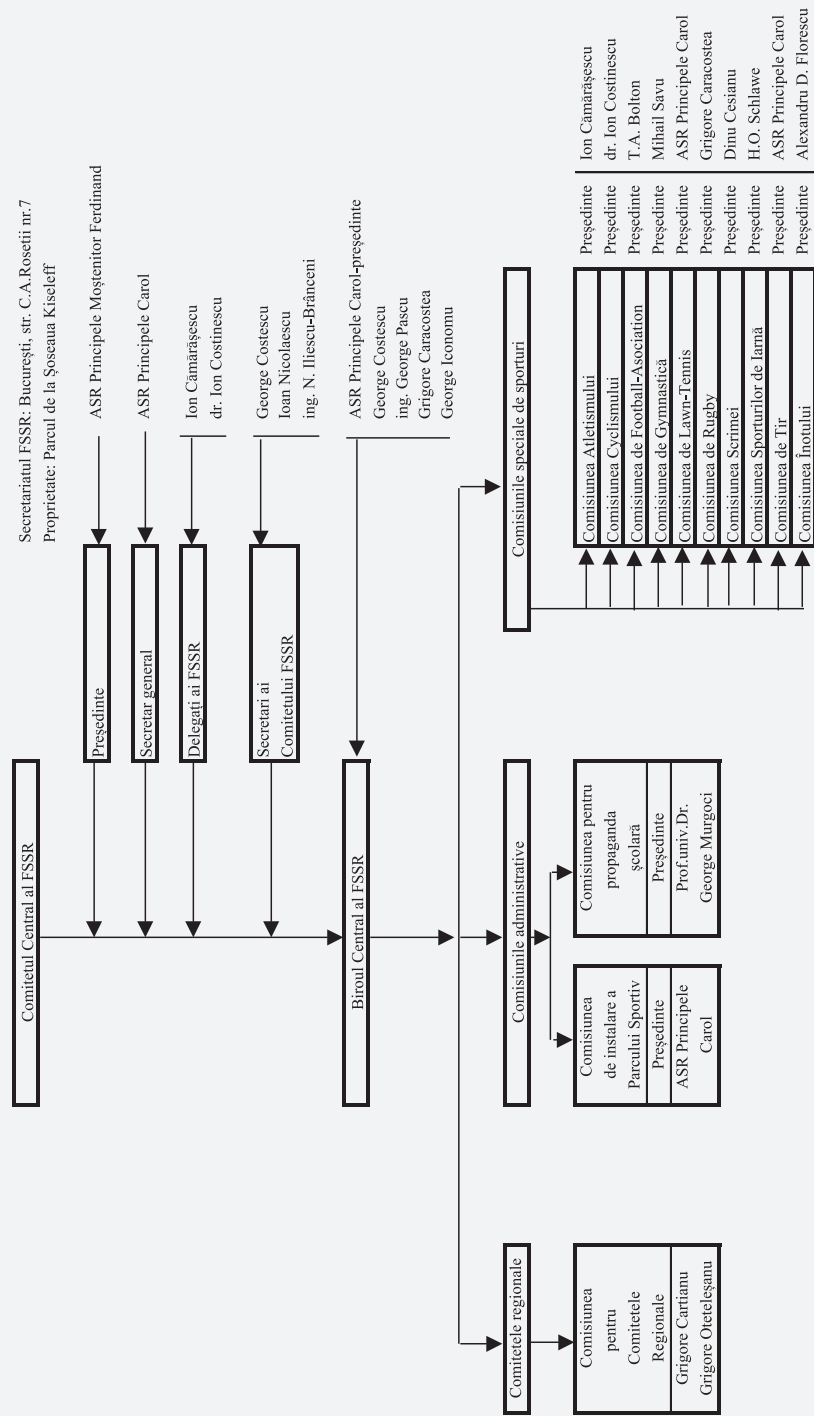
tenis de masă etc.), iar elementul feminin este angrenat mai susținut în practicarea unor ramuri de sport. Se extinde organizarea campionatelor naționale, acestea confundându-se, la multe sporturi, cu campionatele locale (regionale), până după 1930. Între 1920-1922 se organizează numeroase „*serbări sportive*” în cadrul cărora aveau loc concursuri cu caracter demonstrativ. După 1922, FSSR va funcționa în paralel cu ONEF (organism oficializat prin Legea educației fizice din 1923). În 1923 FSSR avea afiliate 221 cluburi și avea organizate 14 comisii pe ramuri de sport. Tot în 1923, funcționau următoarele regionale ale FSSR: 1-Arad; 2-Brașov (Țara Bârsei); 3-București (Muntenia) cu două sub-comitete la Constanța și Ploiești; 4-Cluj; 5-Dunărea de jos (Galați); 6-Oltenia; 7-Iași (Moldova); 8-Oradea (Crișana); 9-Sibiu; 10-Timișoara (Banat); 11-Bucovina. În această perioadă secretar general al FSSR a fost Dinu Cesianu. Se înregistrează o îmbunătățire a activității sportive internaționale la care participă atât reprezentativele naționale, cât și cele ale cluburilor. FSSR manifestă serioase minusuri pe plan organizatoric, mai ales în ceea ce privește raporturile cu structurile organizatorice ale ramurilor de sport, cu societățile și cluburile sportive care solicitau mai multă autonomie. Datorită presiunilor permanente în Adunarea Generală a FSSR din aprilie 1925, se acordă autonomie administrativă și financiară comisiilor pe ramuri de sport. (art.29 al Hotărârii Adunării generale ordinare, preciza: „*Conducerea tehnică sportivă, administrativă și financiară a diverselor ramuri de sport, patronate*

de FSSR, se face autonom, prin Comisiuni Centrale de specialitate denumite „Comisiuni Centrale sportive”” (vezi Organigrama FSSR, 1925). Tot în această Adunare gruparea curentului care cerea o autonomie completă, condusă de dr. Gr. Caracostea, cere cu insistență transformarea FSSR într-o Uniune a federațiilor sportive. Această idee va prinde viață în următorii ani (în 1926 se creează o federație profesionistă independentă de box; în 1929 se constituie Federația Societăților de tenis).

În august 1929, Parlamentul votează Legea Educației Fizice, prin care se prevedea că organizarea și administrarea activității sportive din sânul asociațiilor particulare vor fi făcute prin federarea lor pe specialități de sport și vor fi patronate de Uniunea Federațiilor de Sporturi din România (UFSR) – noua ipostază a vechii FSSR. De asemenea, se hotăra că această UFSR va dobândi ființă legală numai atunci când ultima federație de sport va fi obținut personalitate juridică, până atunci însă Comitetul urmând să lucreze tot în numele FSSR, în legăturile instituției cu autoritățile de stat și cu străinătatea. Înaltul Decret Regal nr. 1310/1933 promulgă Legea modificatoare a dispozițiilor de administrare a Legii Educației Fizice din 1929 (vezi MO nr. 104 din 8 mai 1933), unde sunt precizate atribuțiile UFSR, ale federațiilor și ale asociațiilor sportive. Acțiunea pentru obținerea personalității juridice de către federațiile sportive s-a încheiat în anul 1933, an în care, la data de 22 iunie, are loc și ședința de constituire a UFSR pe bazele noii legi și de încheiere a activității FSSR.

SCHEMA DE ORGANIZARE A FEDERAȚIUNII SOCIETĂȚILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA

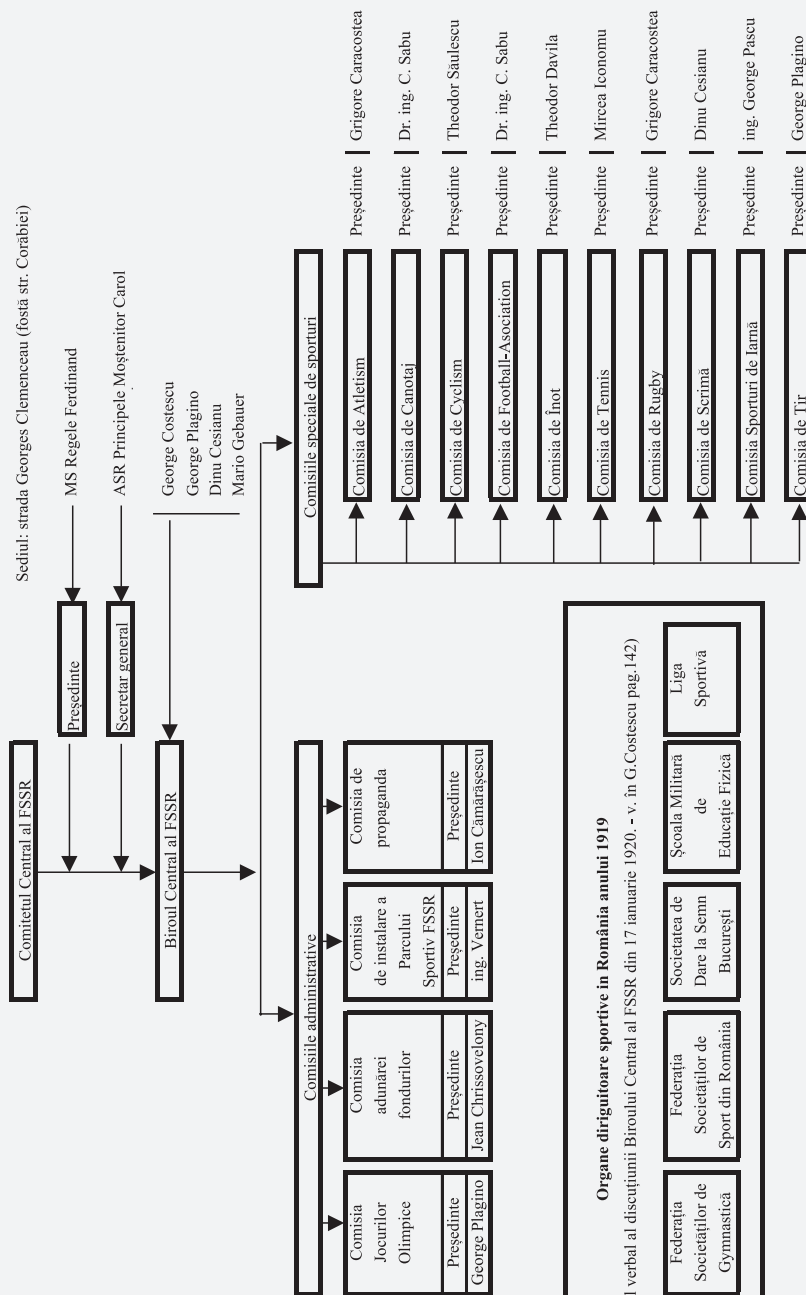
(la înființare-1 decembrie 1912)

Organigramă a FSSR 1912, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epocă
Sursa : George Costescu: *Douăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România FSSR-UFSSR* . București, 1937 (pag.50-61)
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu
Organigramă întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

SCHEMA DE ORGANIZARE A FEDERAȚIUNII SOCIETĂȚILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA

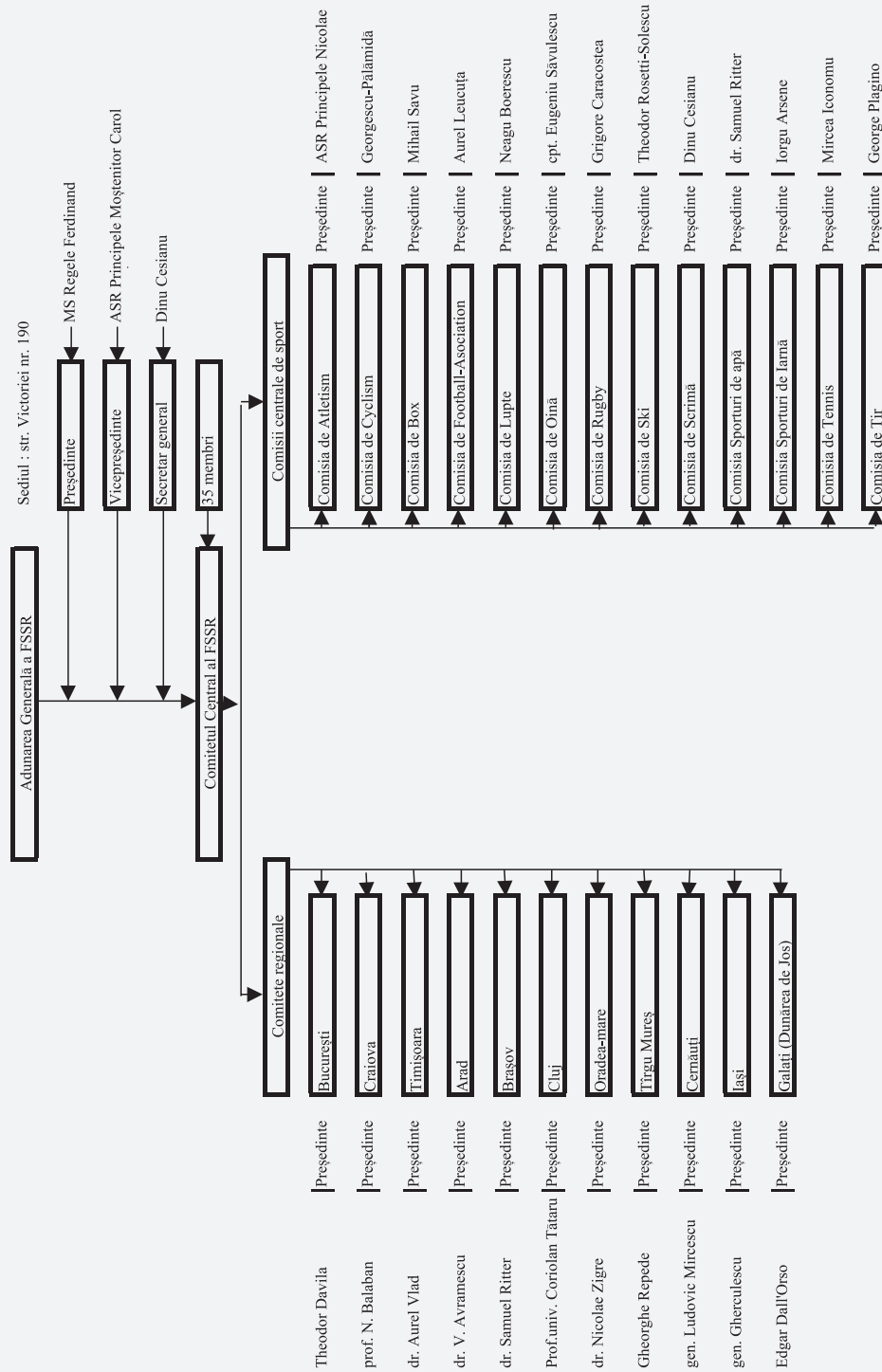
(în anul 1919)

Organigramă a FSSR 1919, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epocă
 Sursa : George Costescu: *Douăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România FSSR-UFSSR*. București, 1937 (pag.117-128)
 Documentul se află în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu
 Organigramă a fost înlocuită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

SCHEMA DE ORGANIZARE A FEDERAȚIUNII SOCIETĂȚILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA

(din decembrie 1925)

Organigrama a FSSR 1925, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epoca
Sursa : George Costescu: *Donăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România FSSR-UFSSR*. București, 1937 (pag.171-180 și 185-187)
Documentul se afla în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

**COMITETUL OLIMPIC ROMÂN
(COR 1914-2004)
COMITETUL OLIMPIC ȘI SPORTIV
ROMÂN (COSR 2004 -)**

Organism de propagare, conducere și dezvoltare a spiritului și mișcării olimpice din România, constituit în 1914 cu scopul de a pregăti și asigura participarea atleților români la JO ale Olimpiadelor moderne reînviată din inițiativa și stăruința veneratului și merituosului animator francez Baronul

Pierre de Coubertin, Comitetul Olimpic Român își simțea prezența și necesitatea încă din 1912, după constituirea Federațiunii Societăților Sportive din România. Într-o ședință a comitetului său central, FSSR a hotărât să se creeze un organism care să devină o instituție de utilitate publică, să capete statut de persoană morală și să se afilieze la CIO (creat în 1894).

**PRIMELE CONTACTE ROMÂNEȘTI
CU MIȘCAREA OLIMPICĂ**

Legăturile educației fizice și sportului românesc cu mișcarea olimpică, cu renașterea JO sunt destul de timpurii. Evanghelie Zappa (1800-1865), cetățean român de origine greacă, stabilit în Principatele Române încă din 1833, a avut prima acțiune de renaștere a vechilor întreceri ale Olimpiadelor antice, în anul 1858, când din proprie inițiativă trimite de la Broșteni-Ialomița, reședința moșiei sale, un memoriu regelui Greciei prin care propune restaurarea Olimpiadelor antice care să fie celebrate la fiecare patru ani, după învățăturile vechilor greci, strămoșii noștri, pentru care este dispus să alocă o importantă sumă pentru organizarea unor concursuri sportive după modelul celor antice.

Știrile despre săpăturile savantului german *Ernst Curtius la Olimpia*, efectuate între anii 1875 și 1881, care aduc noi date în legătură cu tradițiile

olimpice ale poporului grec din vechea Eladă, se răspândesc în toată lumea, ajungând și în țara noastră. Bănuim că nu întâmplător, în februarie 1883, la București., se înființează *Societatea Olimpică Română*, un fel de club de gimnastică ce-și propune, pentru membrii săi, organizarea unor „*exerciții olimpice*”, adică lecții de gimnastică. Nu atât activitatea acestei societăți este interesantă, ci felul cum a fost intitulată, deoarece dovedea că *amatorilor de exerciții fizice din acea perioadă nu le erau străine ideile olimpice*.

De asemenea, semnificativă este poezia „*Atletul din Argos*” a marelui poet român George Coșbuc, publicată în 1888 în revista „*Tribuna din Sibiu*”. În această poezie, Coșbuc descrie cu multă măiestrie destinul lui Stratofo, pentatlonistul din Argos: *Eu Stratofo din Argos, n-am brațe de titan, / Dar merg la Phliu și Pyton în fiecare an / La luptele cu pumnul; mă prind și eu la trântă, / Alerg, arunc cu discul - azi nu. Că-mi socotesc: Eu dau vârtos în alții, dar alții mă lovesc / Cu pumnii, încât tot capul dogit trei luni îmi cântă, / Și, braț la braț, rivalul mari unghii el împlântă / În carne-mi, mă ridică, mă vântură pe jos, / De-mi pârâie spinarea și-mi frânge os de os. Mai departe, Coșbuc amintește despre scopul luptelor acerbe în care se antrena atletul Stratofo din Argos, pentru a deveni și el un „sfânt” cunoscând că, în vechea Eladă, învingătorii Olimpiadelor se bucurau de cele mai înalte onoruri la întoarcerea lor în cetatea natală. Descriind în continuare frământările lui Stratofo, Coșbuc face o sugestivă comparație a loviturilor pe care le-a primit el în lupta cu Dandes, lovituri atât de puternice, de care nici Clitomach din Teba nu era capabil. Clitomach (de fapt, Kleitomachos), despre care amintește Coșbuc, nu este altul decât campionul olimpic la pancrațiu la cea de-a 141-a Olimpiadă antică, desfășurată în anul 216 î.e.n., și învingătorul olimpic la pugilat cu ocazia celei de-a 142-a ediții, din anul 212 î.e.n.*

În ultima decadă a sec. al XIX-lea s-a pus problema unei participări românești, cu două echipe de oină, chiar la ediția de debut a JO moderne, din 1896. Către sfârșitul secolului trecut, oina ciștigă tot mai mulți adepți, mai ales în rîndul elevilor. Pe vremea cînd era ministru, Spiru Haret ...a invitat mai

mulți profesori de gimnastică spre a discuta cu ei problema introducerii oinei în școli. Momentul a fost bine ales, deoarece în anul 1894 țara noastră a primit invitația de a participa la prima ediție a Jocurilor Olimpice moderne programată în anul 1896 la Atena. Se preconiza participarea cu oina. Se hotărăște pregătirea a două echipe de oină și redactarea unui regulament al acestui joc, acțiune care este încredințată unui colectiv de profesori. La propunerea noastră de a prezenta oina în cadrul Jocurilor Olimpice, organizatorii ne răspund că *la această competiție nu se poate participa decât la sporturile care au mare răspândire și pot întruni un număr mare de concurenți*.

Din cele relatate, pe teritoriul țării noastre, în cea de-a doua jumătate a. secolului al XIX-lea, existau cunoștințe despre Jocurile Olimpice antice, pătrunsese ideea olimpică. Este adevărat, nu sub forma practicării unor sporturi în înțelesul de astăzi al cuvântului, ci mai mult prin folosirea unor exerciții fizice fie pentru dezvoltarea armonioasă a corpului, fieca divertisment. Datorăm aceasta pasiunii, dărueniei și dragostei de neam a unor oameni de talia și capacitățile creatoare ale primului profesor român de educație fizică din țara noastră, Gh. Moceanu (1835— 1909), unul din întemeietorii educației fizice în România.

DEBUTUL RELAȚIILOR OFICIALE ROMÂNEȘTI CU MIȘCAREA OLIMPICĂ INTERNAȚIONALĂ

Începuturile secolului al XX-lea aveau să marcheze, așa după cum s-a arătat, perioada de pionierat și de avânt a sportului românesc, de creare a bazelor organizatorice și de concepție.

Pe linie olimpică, primele legături oficiale ale sportului românesc cu mișcarea olimpică modernă se stabiliseră cu mult înaintea creării COR și a intențiilor de participare la Jocurile Olimpice. Nu se cunoaște prin ce împrejurări sau cu ce ocazie George Gh. Bibescu vine în contact cu Comitetul Internațional Olimpic, cu Pierre de Coubertin personal. Cert

este faptul că, în anul 1899, el este ales membru al CIO. România a fost, astfel, cea de-a 16-a națiune din lume cu un membru în CIO (al 23-lea pe lista protocolară).

A doua prezență olimpică românească are loc în anul 1900 când George Plagino, fiind prezent în capitala Franței, participă, cu titlul individual, la cea de a II-a ediție a JO de la Paris, în proba de talere. Se clasează pe locul al 13-lea cu 11 talere lovite.

A treia prezență românească, de data aceasta oficială, în mișcarea olimpică mondială, datează din 1908, când, la sesiunea CIO de la Londra, este cooptat George A. Plagino, ca al 57-lea membru al CIO, conform listei protocolare, și al 35-lea în funcțiune. Această calitate a deținut-o până în anul 1949 când a decedat. George A. Plagino (1878—1949), a fost senator în parlamentul României, și cel de-al doilea membru al CIO pentru România, în perioada 1908-1949. A fost mulți ani vicepreședinte al COR și a prezidat Uniunea Federațiilor Sportive din România și Federația Română de Tir.

Nu este lipsit de interes să amintim că, în acest început de secol, Pierre de Coubertin s-a aflat în fruntea unor personalități și oameni de cultură din Franța care nutreau o stimă și o dragoste deosebită pentru România, pentru această *insulă latină* sau *colonie romană* din Estul Europei, cum a caracterizat-o în editorialul *Prietenii noștri români* publicat în ziarul de mare circulație *Le Figaro* nr.270 din 6 octombrie 1905. Într-un alt articol intitulat *Sora noastră Română*, pe parcursul a 8 pagini, face o incursiune în istoria poporului român de la ocuparea Daciei de către romani, în anul 106 d.Hr. până la începutul secolului al XX-lea. Nu întâmplător, în primăvara anului 1906, Pierre de Coubertin înființează la Paris Liga Franco-Română, cu adeziunea și a peste 80 de personalități marcante din România.

Mai jos, în facsimil și în traducere, sunt publicate câteva documente care atestă legăturile unor personalități din țara noastră cu conducerea mișcării olimpice internaționale și personal cu Baronul Pierre de Coubertin.

BARON PIERRE DE COUBERTIN

Avenue du Trocadér
Paris, le 15 Decembre 1908

Monsieur et cher Collègue,

J'ai l'honneur de vous prévenir que la prochaine réunion du Comité International aura lieu à Berlin les derniers jours du mois de Mai, sous le haut patronage de S.A.I. Mgr, le prince Impérial d'Allemagne, et j'espère que vous pourrez faire en sorte de répondre à l'aimable invitation de Son Altesse Impériale.

Je vous serai reconnaissant de m'adresser sans retard votre vote relativement aux candidatures suivantes. Nous vous proposons:

1. - De nommer membres du Comité International

Pour la Roumanie : Mr. Georges A. PLAGINO

Pour les Etats-Unis Mr. Allison V. ARMOUR

Pour la Turquie Mr. SELIM SIRRI BEY

2. - De décerner le diplôme Olympique à MM. Le Comte ZEPPELIN, le Colonel BALCK et le Dr. Jean CHARCOT.

Mr. Plagino, grand sportsman et très intéressé par notre oeuvre, est le gendre de M. A.Lahovary, ancien Ministre des Affaires Etrangères. Depuis la mort de notre regretté collègue, le prince Georges Bibescu, la Roumanie n'était plus représentée parmi nous. Il est désirable qu'elle le soit de nouveau. M.AllisonV.Armour, dont le beau yacht a été si souvent admiré à Kiel, est fort apprécié tant aux Etats-Unis qu'en Europe et le choix de notre collègue, W.M.Sloane, nous paraît des plus heureux. Mr. Armour remplacerait Mr. James Hyde, démissionnaire. Quant à Selim Sirri Bey, c'est un officier doublé d'un athlète que ses efforts pour organiser l'éducation physique dans l'empire Ottoman recommandent à nos suffrages. L'absence d'un membre ottoman dans notre Comité a engendré des difficultés pour les Jeux de Londres et il nous paraît utile d'y obvier pour l'avenir.

L'éloge du Comité Zeppelin n'est plus à faire encore que soient peu connus les hauts faits athlétiques de sa brillante jeunesse. C'est par la pratique assidue de tous les sports que Jean Charcot s'est préparé à la conquête du pôle. Enfin le Colonel Balck n'a qu'un tort, c'est d'être notre collègue. Il est certain que nous devons éviter de nous décerner le diplôme à nous-mêmes, mais plusieurs d'entre nous estiment qu'il y a lieu de faire une exception pour un homme dont la vie entière a été si superbement remplie à la fois par la pratique personnelle de sports et par le souci d'améliorer la culture corporelle.

Veuillez agréer, Monsieur et cher Collègue, la nouvelle expression de mes sentiments le plus dévoués.

Le Président du Comité International Olympique
Baron Pierre de Coubertin

32, Avenue du Trocadéro
Paris, 15 Decembrie 1908

Domnule și stimate coleg

Am onoarea de a vă înștiința că, viitoarea reuniune a Comitetului Internațional va avea loc la Berlin, în ultimele zile ale lunii mai, sub înaltul patronaj al S.A.I. Mgr, prințul imperial al Germaniei și sper că veți putea răspunde amabilei invitații a Atleței Sale Imperiale.

Vă voi fi recunoscător să-mi transmiteți, fără întârziere, votul dv. referitor la următoarele candidaturi. Vă propunem:

1.- Numirea ca membri în Comitetul Internațional

Pentru România d-l Georges A.PLAGINO

Pentru Statele Unite d-l Allison V.ARMOUR

Pentru Turcia d-I SELIM SIRRI BEY

2. - Decernarea Diplomei Olimpice domnilor Conte ZEPPELIN, Colonel BALCK și Dr. Jean CHARCOT.

D-l Plagino, mare sportiv și foarte interesat de activitatea noastră, este ginerele d-lui A. Lahovary, fost Ministru al Afacerilor Externe. După decesul regretatului nostru coleg, Prințul Georges Bibescu, România n-a mai fost reprezentată printre noi. Este de dorit să fie din nou. D-l Allison V.Armour, al cărui frumos yaht a fost admirat atât de des la Kiel, este foarte apreciat, atât în Statele Unite, cât și în Europa iar alegerea colegului nostru, W.M.Slone ni se pare una dintre cele mai inspirate. D-l Armour l-ar înlocui pe d-l James Hyde, demisionar. În ceea ce-l privește pe Selim Sirri Bey, este un ofițer, dublat de un atlet, pe care eforturile depuse pentru organizarea educației fizice în Imperiul otoman, îl recomandă aprobării noastre. Absența unui membru otoman, în Comitetul nostru, a dat naștere unor dificultăți la Jocurile de la Londra și el ne pare util pentru a preîntâmpina astfel de situații în viitor. Elogierea Contelui Zeppelin nu mai trebuie făcută, fiind foarte cunoscute realizările sale sportive în strălucita sa tinerețe. Și, prin practicarea asiduă a tuturor sporturilor, s-a pregătit Jean Charcot pentru cucerirea polului. În ceea ce-l privește pe colonelul Balck, acesta nu are decât vina de a fi colegul nostru. Noi trebuie, desigur, să evităm să ne decernăm diplome nouă înșine, dar mulți dintre noi apreciază că este cazul să facem o excepție pentru un om care o viață întreagă a îmbinat, de o manieră superbă, practicarea personală a sporturilor cu grija de a dezvolta cultura corporală.

Vă rog să primiți, stimate domnule coleg, reiterarea expresiei sentimentelor mele celor mai devotate.

Președintele Comitetului Internațional Olimpic
Baron Pierre de Coubertin

Traducerea Circularei prin care Președintele CIO, Baronul Pierre de Coubertin, propune membrilor CIO, să voteze prin corespondență primirea ca membrii CIO, pe George Plagino, pentru România; Allison V.Armour, pentru Statele Unite și Selim Sirri Bey, pentru Turcia

Royal Palace Hotel.
Ostende.
Le 24 Juillet 1909.

Cher Président.

Je reçois à l'instant par votre
très aimable intermédiaire l'invitation
qui m'est adressée par le Comité
des jeux Olympiques d'Athènes, pour
proroguer la participation de la
Roumanie (ou pour mieux dire des
athlètes Roumains) aux jeux Olympiques
de l'an prochain à Athènes.
Il me semble vous avoir parlé de
l'état de nos relations diplomatiques
avec la Grèce; il y a peu mal de

36 Août 1909
1, RUE BEAUJOUR 110

Mon Cher Président.

De retour d'un petit déplacement
aux environs de Paris, j'ai trouvé votre
très aimable lettre, à mon très vif
regret, cette année-ci il me sera tout
à fait impossible de faire le déplace-
ment de Luxembourg, me trouvant
à cette époque en Roumanie, j'ai même
eu pour la même occasion l'honneur
d'un Comité Olympique Roumain
comité destiné à patronner pecuniari-
vement et moralement la participa-
tion des athlètes roumains, aux jeux
Olympiques de l'étranger, vous
m'avez bien en permission de vous
tenir au courant de la marche
de la future société.
Veuillez agréer Mon Cher Président
l'assurance de ma haute considéra-
tion.

Georges Plagino.

Hotel de Paris
Monte-Carlo Royal Palace Hotel

Ostende
24 Iulie 1909

Stimate Președinte,

Tocmai am primit, prin amabila voastră intermediare, invitația ce îmi era adresată de către Comitetul Jocurile Olimpice de la Atena, cu scopul de a provoca participarea României (mai bine spus a atleților români) la Jocurile Olimpice de anul viitor de la Atena. Cred că v-am vorbit de situația relațiilor noastre diplomatice cu Grecia; nu cu mult timp în urmă acestea nu existau. Situația este acum mai mult decât delicată, putând să se schimbe de la o zi la alta. Dar, în așteptare, eu consider că este dificil să formeze un Comitet Român pentru a lua parte la aceste jocuri. Acesta ar fi, pe moment, foarte serios judecat de opinia publică din România care, pe drept sau pe nedrept, este foarte pornită. Dar, de aici și până a răspunde cu o impolitețe la o foarte amabilă invitație este o "lume". Dacă aceasta este recomandarea dv., eu voi putea, după consultarea câtorva prieteni din București, președinți și membri ai Comitetelor Societăților Sportive, să vă dau un răspuns afirmativ sau negativ. (adică vor accepta sau se vor scuza în funcție de cum vor considera convenabil). Refuzul s-ar putea baza pe dificultatea de a organiza echipe, eliminatorii etc. într-o perioadă de 11 luni. V-aș fi, în orice caz, foarte recunoscător Stimate Președinte, dacă ați binevoi să îmi dați avizul dv. referitor la toate acestea și vă rog să acceptați cele mai respectuoase omagii pentru Baroneasa de Coubertin.

Pe dv. vă asigur de considerațiunile mele cele mai distinse,

Georges Plagino

Traducerea scrisorii de răspuns a lui George A. Plagino la o scrisoare a Baronului Pierre de Coubertin, președintele CIO

FONDAREA COMITETULUI OLIMPIC ROMÂN

După constituirea *Federațiunii Societăților Sportive Române*, în decembrie 1912, tot mai multe voci se fac auzite, cerând aderarea sportului românesc la CIO. Astfel, într-un articol din *Revista Automobil*, intitulat, *Opera de propagare a atletismului spre desăvârșirea unui frumos început*, George Costescu relatează că în ultima reuniune a Comitetului Central al FSSR, printre alte măsuri ...*Comitetul a hotărât îndeplinirea primelor acte necesare pentru a da posibilitate Federației (FSSR, n.n.) să aibă caracterul unei instituții de utilitate publică dobândirea titlului de persoană morală și afilierea la Federațiunea Internațională și la Comitetul Olimpiadelor(s.n.)*

FSSR, preocupându-se de găsirea unui cadru organizatoric adecvat mișcării sportive românești din acea perioadă, caută soluții și în vederea stabilirii unor utile relații internaționale. Este perioada în care apar noi și noi federații și organizații sportive internaționale. *Contactele internaționale pe care unii sportivi și unele echipe românești încearcă să le realizeze, sunt rezultatul influenței, din ce în ce mai mari, a unor campionate mondiale, dar mai ales a JO și în special a ediției a V-a de la Stockholm, soldată cu un succes imens. Sportul începe să pășească în arena internațională, devenind mesajul prieteniei și apropierii dintre tineretul de diferite naționalități, rase, concepții religioase și politice, visul pentru care a luptat Coubertin.*

Convinși fiind de utilitatea practicării exercițiilor fizice și a unor sporturi, în special de către tineret, o serie de personalități cu idei progresiste și cu dragoste de neam își expun părerea în coloanele ziarelor și revistelor din acea vreme. Se insistă asupra sprijinului ce se lasă așteptat din partea oficialităților: *...după întemeierea Federațiunei (FSSR, n.n.), câteva voci (s-au auzit, n.n.), care au găsit de cuviință să proclame de la tribuna parlamentului nevoia unei îndrumări reale, spre o grijă mai serioasă de educațiunea fizică a tineretului*

Într-adevăr, voci au fost, au existat și nenumărate intervenții la nivelul oficialităților vremii, pentru ca

educația fizică și sportul să devină un bun al tuturor cetățenilor. Tăcerea se așternea însă de fiecare dată.

Referindu-se la importanța JO, la necesitatea reprezentării demne a națiunii, articolul sus-menționat mai subliniază: *Un fapt este cert și anume că sportsmenii adunați în stadiurile lumii de azi cu prilejul celebrării unora din noile Olimpiade, aplaudă în campionii de acum pe poporul care a putut să-și facă oamenii ca ei; iar nu pe zeii care au înzestrat pe om cu asemenea calități fizice, cum făceau clasicii noștri părinți.* În rândul oficialităților sportive românești din anii 1913-1914 se cunoștea faptul că în vara anului 1914 se convocase al VI-lea Congres al Comitetului Internațional Olimpic și cea de-a 16-a sesiune a membrilor săi. Prin intermediul membrului CIO pentru România, George Plagino, și din relatările presei, au pătruns în țara noastră Statutul CIO și Regulile JO. Comentând ordinea de zi a Congresului Olimpic care urma să se desfășoare la Paris, în vara anului 1914, *Revista Automobilă*, tot în numărul său din februarie 1914, arată importanța acestui congres: *...convocat de către Comitetul Internațional Olimpic pentru a împlini dorința, exprimată în cea mai mare parte din țările afiliate, ca de aci înainte diferitele concursuri ale Jocurilor Olimpice să fie supuse unui mănunchi de legi și regulamente, unul și același pentru concurenții din orice parte a lumii. Chestiunea aceasta este de o mare importanță pentru viitorul acestei opere de regenerare a neamurilor și ea preocupă într-un mod serios cercurile driguitoare ale educațiunii tineretului de pretutindeni. Ea nu va scăpa nici autorităților superioare de resort ale țării noastre.*

Este perioada în care oficialitățile sportive românești ajung la concluzia necesității creării și la noi în țară a unui CNO, preocupare din ce în ce mai des exprimată în coloanele presei din acea vreme, insistând asupra participării reprezentanților mișcării sportive din România la Congresul Olimpic de la Paris. Dar, *pentru a putea participa în mod oficial la Congresul de la Paris, trimițând delegați ai Federației noastre sportive, pe lângă reprezentantul nostru în CIO, regulamentul impune constituirea unui Comitet Olimpic Național. În această privință avem foarte puțin de făcut*

Într-adevăr, Statutul CIO din acea perioadă era foarte simplu și preciza că *este considerat drept*

Comitet Național recunoscut, orice Comitet Olimpic constituit de către membrul sau membrii CIO pentru țara în chestiune sau de acord cu aceștia.

În lumina acestor prevederi, autorul articolului conchide: *În asemenea condițiuni credem că instituirea Comitetului Olimpic Român este ca și îndeplinită și că participarea delegaților lui la viitorul Congres și la serbările de aniversare din Paris (aniversarea a 20 de ani de la fondarea CIO, n.n.) este un fapt ce nu poate fi înlăturat din programul de activitate al mișcării sportive românești*

Nu se cunoaște cu certitudine data exactă a reuniunii de constituire a COR. Nici nu se știe dacă a avut loc o astfel de reuniune sau pur și simplu conducătorii mișcării sportive din vremea respectivă, într-una din întâlnirile lor, au pus pe hârtie personalitățile care să facă parte din primul COR. Cert este că fondarea COR a avut loc în luna martie sau aprilie 1914, deoarece *„Revista Automobilă”,* în numărul 101 din luna mai, la pagina 79, relatează că *...secretarul general al FSSR și președinte al Comitetului Național Olympic a ținut să viziteze instalațiunea parcului sportiv de la șosea..* Această știre confirmă faptul că în luna mai 1914 exista COR, iar dorința exprimată de autorul articolului, și nu numai a lui, publicată în *„Revista Automobilă”* din luna februarie, a fost realizată în martie sau aprilie 1914. ***S-ar putea ca 27 martie 1914 să constituie data de naștere a COR, deoarece: „La 27 martie 1914, la cererea d-lui G. Plagino, membru în CIO, FSSR desemnează delegați la Congresul Olimpic (Paris, iunie). Domnii prof. univ. Gheorghe Murgoci, ing. N. Iliescu-Brânceni, Carol Davilla, Ion Nicolaescu și Dinu Cesianu au luat astfel – și adaug pe spesele lor – în numele României sportive primul contact cu cei mai de seamă străini din lumea întreagă, atât doctrinari, cât și practicanți ai sporturilor și atletismului.***

Există premisa că, în această reuniune a FSSR, să se fi desemnat nu numai cei cinci delegați care să participe la Congresul Olimpic de la Paris ci să se fi constituit și COR. Formarea COR s-ar putea să fi făcut obiectul și al unei ședințe anterioare, dar aceasta este puțin probabil deoarece, în martie 1914, Comitetul Central al FSSR primește din Paris o scrisoare de la George Plagino *...prin care anunță*

pentru iunie 1914 ținerea unui Congres al CIO și cere să se facă și în România reînstituirea (de ce reînstituirea și nu instituirea, întrucât se pare că nu avea ce să se „reînstituie”) unui Comitet Olympic Național care să fie afiliat celui Internațional în atribuțiunile căruia era organizarea Olympiadelor

1914

27 Martie. După cererea d-lui G. Plagino, membru în Comitetul Olympic Internațional, F. S. S. R. desemnează delegați la congresul Olympic (Paris, Junie). Domnii: Profesor Universitar G. Murgoci, Inginer Iliescu Brânceni, Carol Davila, Ion Nicolaescu și Dinu Cesianu au luat astfel -- și adaug pe spesele lor -- în numele României sportive primul contact cu cei mai de seamă străini din lumea întreagă atât doctrinari cât și practicanți a sporturilor și atletismului.

Primele comisii ale F. S. S. R. sunt constituite, și anume: instalare, propagandă școlară, atletism, rugby, foot-ball asociație, scrimă, tennis, ciclism, tir, sporturi de iarnă și gimnastică.

18 Noembrie. Ziarul săptămânal „Sportul”, proprietatea camaradului nostru d. G. Costescu, devine buletinul oficial al F. S. S. R., Revista Automobilă continuând a ne da și ea cea mai largă ospitalitate.

NOTĂ: Facsimil din ziarul *Ecoul Sportiv* din 15 ianuarie 1922 publicat cu ocazia aniversării a 10 ani de la înființarea FSSR și în care se consemnează evenimentele sportive care au avut loc în deceniul 1912-1922.

Dar, pentru ca delegații COR să poată participa la Congresul Olimpic de la Paris trebuiau îndeplinite o serie de formalități, între care cea mai importantă era **trimiterea unei scrisori la CIO prin care să se anunțe constituirea COR și numele delegaților participanți la acest congres.** La 19 mai 1914, cu numărul 67 de expediere, este trimisă o scrisoare cu antetul „Federațiunii Societăților Sportive Române” către președintele CIO, baronul Pierre

de Coubertin, prin care se aduce la cunoștință constituirea și componența COR, precum și numele celor cinci delegați participanți la Congresul Olimpic din 1914, având anexate speci­menele de semnăturile acestora. Dat fiind faptul că aceste documente reprezintă primele rela­ări despre consti­tuirea COR, considerăm că atât pentru specialiști, cât și pentru cititorii acestei lucrări, nu este lipsită de interes publicarea unor copii ale acestora.

După câteva zile, la 29 mai 1914, George Plagino, în calitate sa de membru al CIO pentru România expediază baronului Pierre de Couber-

tin o scrisoare personală prin care își anunță prezența la Congresul Olimpic de la Paris și comunică locurile de cazare ale celor cinci dele­gați ai COR participanți la Congres.

Astfel, în primăvara anului 1914, COR a fost constituit și apoi recunoscut de CIO.

La solicitarea COR, secretariatul CIO de la Lausanne a pus la dispoziție o fotocopie a Regula­mentului după care s-au desfășurat lucrările Congre­sului. Întrucât acest Regulament prezintă un interes deosebit pentru COR se publică mai jos un facsimil cu prima pagină a acestuia.

REGULAMENTUL CONGRESULUI MEMBRII CONGRESULUI

Sunt membri ai Congresului:

Membri Comitetului Internațional Olimpic;

Delegații Comitetelor Naționale Olimpice, recunoscute:

Delegații țărilor care nu au un conitet olimpic recunoscut

Este considerat Comitet național recunoscut, orice comitet, constituit de către membrul sau membrii Comitetului Internațional pentru țara respectivă sau de acord cu aceștia. Recunoașterea, durează atât timp, cât durează acordul dintre ei. Dacă ei anunță Comitetul Internațional că acordul nu mai există, recunoașterea încetează ipso facto.

Comitetele recunoscute vor avea dreptul la următorul număr maxim de delegați:

Comitetele olimpice: German, Englez, American, Francez, Italian și Rus: 10.

Comitetele olimpice: Austriac, Ungar, Belgian, Spaniol, Grec, Olandez și Suedez: 6.

Comitetele olimpice: Australian, Bulgar, Canadian, Chilian, Danez, Egiptean, Japonez, Mexican, Norvegian, Peruan, Portughez, Român, Sârb, Elvețian și Turc: 5

Comitetele olimpice: Luxemburghez, Monegasc, Ceh și Finlandez: 2

Comitetele naționale constituite după publicarea prezentului regulament și recunoscute de C.I.O., vor avea dreptul la cinci delegați.

Comitetele naționale își pot alege delegații după cum le convine, din cadrul lor sau din afară. Pe cât posibil, ele vor trebui să comunice numele și în orice caz, numărul delegaților lor, înainte de 1 mai 1914.

Delegații din țările fără Comitet Olimpic recunoscut vor fi în număr de (maximum) trei. Ei vor trebui prezentați prin Ministerul Afacerilor Externe din țările lor. Ei nu vor avea decât vot consultativ.

— 2 —

2e Règlement du Congrès.

MEMBRES DU CONGRÈS.

Sont membres du Congrès :

Les membres du Comité International Olympique;

Les délégués des Comités Olympiques nationaux reconnus;

Les délégués des pays ne possédant pas de Comité Olympique reconnu.

Est considéré comme Comité national reconnu, tout Comité Olympique qui est constitué par le ou les membres du Comité International pour le pays en question ou d'accord avec eux. La reconnaissance dure autant que l'accord entre eux. S'ils font part au Comité International que l'accord n'existe plus, la reconnaissance cesse ipso facto.

Les Comités reconnus auront droit au nombre maximum de délégués suivant :

Comités Olympiques Allemand, Anglais, Américain, Français, Italien et Russe : 10.

Comités Olympiques Autrichien, Hongrois, Belge, Espagnol, Grec, Hollandais et Suédois : 6.

Comités Olympiques Australien, Bulgare, Canadien, Chilien, Danois, Egyptien, Japonais, Mexicain, Norvégien, Péruvien, Portu­gais, Roumain, Serbe, Suisse et Turc : 5.

Comités Olympiques Luxembourgeois, Monégasque, Tchèque et Finlandais : 2.

Les Comités nationaux qui viendront à se constituer après la publication du présent règlement et seraient reconnus par le C. I. O. auront droit à cinq délégués.

Les Comités nationaux peuvent choisir leurs délégués comme il leur convient, dans leur sein ou en dehors. Ils devront autant que possible faire connaître les noms et, en tous cas, le nombre de leurs délégués avant le 1er mai 1914.

Les délégués des pays ne possédant pas de Comité Olympique reconnu seront au nombre (maximum) de trois. Ils devront être présentés par l'intermédiaire des Ministères des Affaires Etran­gères de leurs pays respectifs. Ils n'auront que voix consultative.

Traducerea Regulamentului Congresului

MIȘCAREA OLIMPICĂ ROMÂNEASCĂ ȘI PARTICIPAREA SPORTIVILOR LA JOCURILE OLIMPIVE DE VARĂ ȘI DE IARNĂ

Odată COR constituit, s-a încheiat o primă etapă în istoria mișcării olimpice românești, s-a făcut un prim pas spre intrarea sportului românesc în arena internațională, nu numai prin oficialii în CIO, ci și prin reprezentanți ai tineretului în întrecerile olimpice, pe terenurile și în sălile viitoarelor JO.

FSSR împreună cu COR au format, astfel, nucleele de bază ale conducerii sportului românesc nu numai în acea perioadă, dar și în continuare. Această simbioză dintre FSSR și COR își are rădăcinile nu doar în scopurile lor comune de a promova răspândirea sporturilor în țara noastră, dar și în faptul că la conducerea lor erau aceleași persoane, unele dintre ele depunând multă pasiune și militând pentru organizarea și introducerea sporturilor moderne în educația fizică a tineretului nostru. O bună perioadă detimp, atât la conducerea FSSR, cât și a COR, au fost printre alții: George V. Bibescu, Ion Costinescu, Ion Cămărășescu, Grigore Caracostea, George Iconomu, prof. Const. Tzigara-Samurcaș și alții. După 1929, când FSSR s-a transformat în UFSR, președintele acestui nou for, George Plagino, era membru al CIO și vicepreședinte al COR. Și în continuare, până la izbucnirea celui de-al doilea război mondial, conducerea COR era aproape identică cu cea a UFSR: George Plagino, Grigore Caracostea, Mihail Savu, Neagoe Boerescu și alții. Președenția COR a fost asigurată de Casa Regală prin Principele Carol și apoi Regele Carol al II-lea.

În 1914, în colaborare cu FSSR, COR își propune ca obiectiv *...să coordoneze practica sporturilor de la noi cu normele prescrise de amatorismul strict care era principiul de bază al JO și să stăruie pentru reglementarea tuturor concursurilor sportive în acest sens. În asemenea împrejurări, cu tot avântul ce se manifesta la noi, nu putea fi vorba de participarea României la Jocurile ce se pregăteau la Berlin, dar care au și fost de altfel amânate din cauza războiului mondial ce a izbucnit*

chiar în vara celui an (Anuarul sportiv 1938/39 pag.32).

Perioada anilor 1914 - 1918, când și-a început activitatea COR, a fost deosebit de frământată atât pe plan național, cât și internațional. Adâncirea crizei dintre marile puteri mondiale s-a soldat cu izbucnirea primului război mondial, ceea ce a făcut ca activitatea sportivă să se întrerupă. Tânăra mișcare olimpică internațională, cu tot efortul lui Coubertin, care-și fixase ca obiectiv principal ocrotirea păcii și înțelegerea între popoare, de altfel fără nici un fel de ecou în rândul politicianilor vremii, își încetează temporar activitatea. La orizont apar mari schimbări sociale, revoluția bolșevică din octombrie 1917 având ca rezultat instaurarea unui stat comunist și apariția URSS pe harta lumii. Pe de altă parte, puterile capitaliste victorioase în război pășesc într-o nouă etapă de dezvoltare. Au loc importante restructurări social – economice și politice. În urma reșezărilor teritoriale se întregesc noi state naționale.

În conjunctura social-politică mondială existentă la sfârșitul primului război mondial, mișcarea internațională olimpică, condusă și îndrumată de inimosul fondator al JO Pierre de Coubertin, își reia activitatea prin convocarea, în vara anului 1919, a primei sesiuni postbelice a CIO (a 17-a în ordinea lor cronologică). Cu ocazia acestei sesiuni (la care participă 37 demembri, număr record pentru acea perioadă) se hotărăște reluarea JO, întrerupte de război, stabilindu-se orașul Anvers ca loc de desfășurare a celei de-a VII-a ediții. Tot la această sesiune, George Plagino, membrul CIO pentru România, are o frumoasă inițiativă, propunând reintroducerea rugby-ului în programul olimpic, datorită numărului din ce în ce mai mare de tineri, în special studenți, care practicau acest sport. Propunerea românească, întâmpinată cu satisfacție și de alți participanți la această sesiune, este aprobată de CIO, în plenul său, rugbyul revenind în familia olimpică după ce la JO de la Stockholm, din 1912 fusese scos din program. În semn de recunoștință, pentru această inițiativă românească, CIO trimite, la 21 noiembrie 1919, o scrisoare pe adresa COR, prin care îi aduce la cunoștință hotărârea sesiunii de la

Lausanne privind reintroducerea rugbyului în programul olimpic.

Tot în toamna anului 1919, COR, ca o dovadă a intrării sale în mișcarea internațională olimpică, recepționează *...invitația ce ni s-a făcut pentru prima oară în mod oficial și direct, să participăm la serbările mondiale ale celei de-a VII-a Olimpiade, ce vor avea loc în august viitor la Anvers*(Revista automobilă nr.129-130 din noiembrie-decembrie din 1919 p.15)

Această primă invitație oficială la întrecerile olimpice onorează COR, sportul românesc în ansamblu, creând o emulație și o înviorare atât în rândul conducătorilor cât și al sportivilor. Entuziasmul a fost atât de mare încât, imediat, *la 8 octombrie 1919, FSSR acceptă cu entuziasm invitațiunea ce i-a făcut-o COR în numele CO Belgian pentru a trimite participanți la Olimpiada a 7-a (Anvers)* (Ecoul sportiv din 15 ianuarie 1922).

Ca urmare, forurile noastre sportive confirmă printr-o scrisoare participarea sportivilor români la JO de la Anvers, iar Comitetul de organizare tipărește 250 de afișe în limba română. Le trimite în România, sunt expuse și se face o largă acțiune de propagandă în jurul prezumtivei prime participări a sportului românesc la JO. Stimulați de rezultatele promițătoare obținute în anul 1919 la *Jocurile militare interaliat*e, desfășurate la Paris, din rândul membrilor FSSR și COR se desemnează o *Comisiune a Jocurilor Olimpice*, condusă de George Plagino și având ca membri președinții *comisiunilor de sporturi*: Această comisie programează, de asemenea, o serie de concursuri la atletism, pentru stimularea pregătirilor și selecționarea celor mai buni atleți, precum și un concurs final la 27 iunie 1920, considerat hotărâtor pentru selecția definitivă.

Totul este însă zadarnic. Un simplu *amănunt* a fost neglijat: fondurile necesare deplasării și participării la JO. Este adevărat, se insistă, se fac demersuri, intervenții. În ultimă instanță însă, toate asigurările date sunt numai promisiuni, cu toate că, la 23 iunie 1920, Ministerul Afacerilor Străine confirmă guvernului belgian participarea României la JO de la Anvers. Ministerul de Război a desemnat chiar un delegat, în persoana unui colonel, care să

ia contact cu Comitetul organizator pentru participarea la concursurile de călărie a maiorului Iacob Filip (cel care obținuse în 1919, la concursurile militare interaliat, un nesperat loc doi). Participarea lotului de sportivi pentru celelalte concursuri era însă cu neputință de realizat din cauza insuficienței fondurilor. De fapt, nici acel călăreț izolat nu mai participă, iar „Raportul oficial” al JO din 1920 menționează că, din cele 31 de țări care și-au anunțat participarea, două România și Polonia, au renunțat în ultimul moment.

În perioada interbelică România cunoaște un oarecare avânt economic și social, străduindu-se să intre în rândul țărilor europene civilizate. Dar crizele și conflictele interne, lupta pentru putere, disputată între diferitele cercuri politice, pătrunderea fascismului și fascizarea unor domenii sociale, toate acestea nu fac decât să frâneze mersul înainte pe calea progresului a țării noastre.

Sportul românesc, care depășise faza romantică și pitorească, obține unele realizări pe tărâm organizatoric și înregistrează primele succese internaționale. În 1922 ia ființă Institutul Național de Educație Fizică, prima instituție de învățământ superior pentru pregătirea cadrelor de specialitate. În 1929, FSSR se transformă în UFSR. Se constituie majoritatea federațiilor de specialitate și au loc diferite acțiuni menite să întregască baza organizatorică a mișcării sportive.

În aceste două decenii, sportul românesc înscrie în palmares și primele succese pe plan extern. Echipajele de bob cuceresc în 1933 și 1934, la campionatele mondiale, două titluri nesperate, prin Papană - Hubert și Frim - Dumitrescu. Tot prin boberii Papană - Hubert, la bobul de 2 persoane (locul IV), și Papană - Ionescu - Petrescu - Hubert, la bobul de 4 persoane (locul VI), se obțin, în anul 1932, primele puncte la JO de iarnă. La întrecerile olimpice din 1936, Rang cucerește, la călărie, prima medalie olimpică de argint pentru sportul românesc. Boxerii români, prin Lucian Popescu (detrei ori) și Toma Aurel, cuceresc titluri de campioni europeni.

Aceste performanțe, obținute în condițiile vitrege de practicare a sportului românesc în acele

timpuri, capătă o strălucire și mai mare, dovedind resursele nebănuite ale tineretului român, talentul în-născut, curajul (încăzul boberilor) și dorința de a aduce patriei lor un prestigiu pe plan internațional.

În 1924 se înregistrează prima participare a sportivilor români la JO, la Paris și în continuare la JO de la Amsterdam din 1928, Berlin 1936 la JO de iarnă de la St. Moritz din 1928, în 1932 de la Lake Placid și 1936 de la Garmisch Partenkirchen. Rezultatele sunt modeste, 2 medalii, una de argint și una de bronz.

Adevărata afirmare a sportivilor români la JO se înregistrează în perioada postbelică, după 1950, până la JO din 2008 de la Beijing, când sportivii români obțin 290 de medalii din care 86 de aur, 88 de argint și 116 de bronz (vezi situațiile statistice din Cartea de Aur, volumul al VI-lea).

Ca eveniment olimpic este de menționat trecerea flăcării olimpice prin țara noastră în drumul ei de la Olympia-Grecia spre München gazda JO din 1972 și spre Moscova unde s-au desfășurat JO din 1980. Aceste două acțiuni au constituit un bun prilej de promovare a ideilor olimpismului, dărgostea pentru alergare, fiind angrenați mii de tineri și vârstnice ca purtători ai flăcării olimpice. Pe tot traseul, prin toate localitățile prin care a trecut caravana olimpică, a fost o adevărată sărbătoare, sute de mii de cetățeni și oficialitățile locale au întâmpinat, cum se cuvine, purtătorii flăcării olimpice.

Din punct de vedere organizatoric ca și în perioada interbelică, se continuă colaborarea și interactivitatea dintre forurile sportive de conducere a sportului românesc (OSP, CCFS, UCFS, CNEFS, MTS, ANS, ANST) și COR, mai ales în perioada când conducerile acestora erau identice.

După 1989, COR va redobândi detașarea de forul administrativ de conducere al sportului, un rol important în acest sens având și președintele nou ales, Lia Manoliu, campioană olimpică în 1968, participantă la șase ediții consecutive ale JO (1952-1972). Rolul său în noua ipostază se amplifică, întrucât COR va elabora strategia și tactica privind pregătirea și participarea în concurs a loturilor olimpice, alcătuirea delegației pentru participarea la

JO, investițiile materiale și financiare, precum și propagarea ideii și spiritului olimpic. Prin structura sa COR este un organ efectiv de conducere, reprezentativ pentru mișcarea olimpică internă și internațională.

La data de 1 martie 1990 a avut loc adunarea generală a COR. Cu această ocazie a fost ales următorul Comitet executiv:

Președinte: Lia Manoliu.

Vicepreședinți: Ion Hăulică, Ivan Patzaichin, Alexandru Șiperu.

Secretar General: Alexandru Mogoș.

Membrii: Tiberiu Ardeleanu, Mihai Bîră, Ion Cornianu, Ioan Drăgan, Corneliu Florescu, Petre Focșeneanu, Ion Kunst-Ghermănescu, Emil Ghibu, Corneliu Ion, Paula Ivan, Alexandru Lăzărescu, Dan Popper, Sorin Satmari, Aurică Stoian, Cristian Țopescu, Nicolae Vieru.

În continuare au mai avut loc Adunări generale în 1992, 1993, 1994, 1995 ordinară când a fost ales secretar general Dan Popper, 1996. Adunarea generală din 1998 a ales următorul Comitet executiv:

Președinte: Ion Țiriac

Vicepreședinți: Ioșanda Balaș-Soter și Ivan Patzaichin

Secretar general: Dan Popper

Membrii CE: Lazăr Baroga, Octavian Dimofte, Ion Drăgan, Elena Frâncu, Gheorghe Gherghina, Anatole Grințescu, Pierre Hillrin, Arthur Hoffmann, Corneliu Ion, Dan Ionescu, Alexandru Lăzărescu, Nicolae Nedeff, Paul Novac, Cornel Oțelea, Eduard Pană, Ana Pascu, Adrian Stoica, Cristian Țopescu, Constantion Văduva, Octavian Vintzilă.

Adunările Generale ale COR, organizate după anul 2000, au ales următoarele Comitete executive:

15 martie 2002

Președinte: Ion Țiriac

Vicepreședinți: Ana Pascu și Ivan Patzaichin

Secretar general: Dan Popper

Trezorier: Gheorghe Gherghina

Membri: Laura (Cârlescu) Badea, Corneliu Ion, Ioan Dobrescu, Elena Frâncu, Anatolie Grințescu, Pierre de Hillerin, Arthur Hoffmann, Ștefan Iamandi, Cornel Oțelea, Gabriel Popescu, Adrian Stoica, Cristian Țopescu, Octavian Vintilă și Nicu Vlad.

15 noiembrie 2004

Președinte: Octavian Morariu

Vicepreședinți: Ana Pascu, Marcel Popescu, Nicu Vlad

Secretar general: Ioan Dobrescu

Trezorier: Dragoș Andrei

Membri: Constantin Alexandrescu, Iolanda Balaș-Soter, Paul Ciobănelu, Ioan Dospinescu, Elena Frâncu, Anatolie Grințescu, Arthur-Pierre Hoffmann, Ștefan Iamandi, Nicolae Mărășescu, Cornel Oțelea, Eduard Pană, Gabriel Popescu, Adrian Stoica

Președintele Comisiei sportivilor: Laura Badea-Cârlescu

27 noiembrie 2008

Președinte: Octavian Morariu

Vicepreședinți: Ana Pascu, Marcel Popescu, Nicu Vlad

Secretar general: Ioan Dobrescu

Trezorier: Dragoș Andrei (până în 31 martie 2011), Mișu Negrițoiu (din 31 martie 2011)

Membri: Constantin Alexandrescu, Georgeta Andrunache, George Boroi, Paul Ciobănelu, Ioan Dospinescu (până la 22 aprilie 2009), Elisabeta Lipă (de la 22 aprilie 2009), Elena Frâncu, Puiu Gașpar, Cristian Gațu, Liviu Luca, Adrian Mladin (până la 19 aprilie 2011), Robert Kalman Raduly (din 19 aprilie 2011), Ivan Potzaichin, Adrian Stoica, Gabriela Szabo

Președintele Comisiei sportivilor: Sorin Babii.

În anul 2002 a fost aprobat noul statut, conform căruia COR are 109 membri cu drept de vot, după cum urmează: membrul CIO pentru România; alți membri CIO aleși, din România; câte doi reprezentanți desemnați de federațiile sportive naționale afiliate la federațiile internaționale, participante la trei din ultimile 6 ediții ale JO de vară; câte un reprezentant desemnat de federațiile sportive naționale afiliate la federațiile internaționale cuprinse în programul JO de iarnă și al unor federații sportive naționale cuprinse în programul JO de vară, care au participat sporadic sau nu au participat la JO; câte un reprezentant desemnat de federațiile neolimpice cu tradiție și răspândire în România, recunoscute de CIO și aprobate de Comitetul executiv al COR;

maximum 10 sportivi olimpici activi și olimpionici. Comisia sportivilor din cadrul COR selecționează propunerile federațiilor sportive naționale și le supune spre aprobare Comitetului executiv al COR. Pentru sportivii olimpici eligibilitatea încetează la încheierea a trei Olimpiade, după ultima ediție a JO la care au participat. Din COR mai fac parte: reprezentanți desemnați ai unor organizații guvernamentale, neguvernamentale și cluburi sportive care recunosc Carta Olimpică și Statutul COR, aprobați de Comitetul executiv al COR; secretarul general și trezorerul sunt membri cu drept de vot.

Membri onorifici pot fi: membrii COR care au depășit vârsta de 70 de ani și au avut o contribuție deosebită la dezvoltarea sportului și în special al olimpismului; foști sportivi a căror eligibilitate a încetat la încheierea a trei Olimpiade. De asemenea, personalități ale vieții sportive, sociale, culturale, științifice, economice sau politice care încurajează și sprijină activitatea COR; Membri onorifici și membri de onoare se propun de Comitetul executiv și sunt aprobați de Adunarea Generală. Membri onorifici și membri de onoare nu au drept de vot.

Adunarea generală, din 23 aprilie 2004, a aprobat modificările intervenite în Statutul COR privind schimbarea denumirii în **Comitetul Olimpic și Sportiv** Român și cooptarea de noi membri, respectiv federațiile sportive naționale neolimpice deținătoare a certificatului de înregistrare sportivă. În ședința din Camera de Consiliu din 3 noiembrie 2004, Judecătoria Sector 2 București, admite cererea formulată de COR, ia act de modificările intervenite în Statutul COR și cooptarea de noi membri, respectiv federațiile sportive naționale neolimpice deținătoare a CIS și dispune înscrierea modificărilor în Registrul Special al Asociațiilor și Fundațiilor aflat la grefa Judecătoriei Sector 2 București. Numărul membrilor Adunării Generale este de 122.

Organele de conducere ale COSR sunt: Adunarea Generală, Comitetul Executiv, Consiliul Director.

Comisiile COSR sunt:

1. Comisia Sportivilor;
2. Comisia Tehnică Olimpică și pentru Sportul de Performanță;
3. Comisia de Finanțe și Investiții;

4. Comisia pentru Educație, Promovare și Dezvoltare;
5. Comisia Medicală și Antidoping;
6. Comisia pentru Sporturi Neolimpice;
7. Comisia Sportul pentru Toți;
8. Comisia Sportului pentru Persoane cu Handicap și Jocurile Paralimpice;
9. Comisia pentru Sportul Școlar și Universitar;
10. Comisia de Etică;
11. Comisia de Cenzori.

COSR participă la activitatea următoarelor organizații internaționale: Comitetul Internațional Olimpic (CIO); Asociația Comitetelor Naționale Olimpice (ACNO); Comitetele Olimpice Europene (COE/EOC); Agenția Mondială Anti-doping (AMA/WADA); Comitetul Internațional pentru Fair-Play (CIFP); Mișcarea Europeană pentru Fair-Play (MEFP/EFPM); Asociația Comitetelor Naționale Olimpice din Balcani. CIO - Autoritatea Supremă a Mișcării Olimpice- se conduce după Carta Olimpică, care cuprinde principiile fundamentale ale olimpismului, regulile și textele de aplicare a acestora, reglementările privind organizarea și funcționarea Mișcării Olimpice, drepturile și obligațiile celor 3 componente principale ale acesteia (CIO, Federațiile Sportive Internaționale, Comitetele Naționale Olimpice). Principalele organisme olimpice internaționale, continentale și naționale, rolul, atribuțiile și formele de activitate ale acestora sunt prezentate în volumele III – Relațiile sportive internaționale ale României și V – Dicționar descriptiv și explicativ de noțiuni și termeni.

În cadrul CIO, după ce în 1949, membru CIO pentru România George Al. Plagino a decedat, în anul 1955 Alexandru Șiperco a fost ales membru al CIO pentru România fiind în această funcție până în anul 1998 când a decedat. În cei 43 de ani de activitate Alexandru Șiperco a desfășurat o intensă activitate, fiind mult apreciat de fost președinte al CIO Antonio Samaranch. Și-a adus o contribuție importantă la revitalizarea JO în anii '90 când a propus o nouă formulare și interpretare a Regulii amatorismului.

Pe plan internațional, COR a avut o prezență activă și susținută datorită activității desfășurate de

personalitățile remarcabile alese în componența CIO, inițiativelor și propunerilor românești promovate de-a lungul timpului. Printre inițiativele românești care au contribuit la îmbunătățirea activității olimpice internaționale, s-au aflat: problemele amatorismului; programul concursului olimpic; alegerea orașelor gazdă ale JO; lansarea apelului pentru armistițiu olimpic pe timpul întrecerilor; desfășurarea festivităților de premiere ale sportivilor; activitatea Academiei Internaționale Olimpice etc. COR a editat în limbile română și engleză un Buletin Olimpic iar din 1993, Buletinul Academiei Olimpice Române. Pentru activitatea și rezultatele obținute, COR se bucură de o meritată apreciere în lumea olimpică și în forul său de conducere (CIO). Aprecierile de care s-a bucurat COR din partea CIO rezultă și din unele acțiuni realizate de ambele părți, pe parcursul anilor, printre care:

A. Vizitele efectuate în România de președinții CIO: Avery Brundage (1957); Michael Killanin (1974); Juan Antonio Samaranch (1981, 1984, 1985, 1986, 1990, 1994, 1998); Jacques Rogge (2004, 2008, 2010).

B. Conferirea unor distincții ale CIO: Marele Drapel Olimpic acordat COR (1986); Ordinul Olimpic acordat celor 11 personalități din țara noastră, în perioada 1975-2004; Trofeele CIO primite de 11 reprezentanți ai țării noastre (1963-2004); Insignele Olimpice de Aur acordate, în 1990, celor mai reprezentativi 6 români; 9 Diplome ale CIO conferite unor personalități și instituții din țara noastră.

C. Distincții acordate de Statul român președinților CIO: Ordinul Coroana României în grad de Mare Ofițer Baronului Pierre de Coubertin, președintele CIO (1925); Ordinul Meritul Cultural pentru Sport în grad de Cavaler Baronului Pierre de Coubertin, președinte de onoare al CIO (1936) și Contelui Henry de Baillet-Latur, președintele CIO (1936); Ordinul Tudor Vladimirescu președintelui CIO Juan Antonio Samaranch (1981); Ordinul Național pentru Merit în grad de Comandor președintelui CIO Jacques Rogge (2004). A mai fost acordat Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de ofițer președintelui Asociației *Comitetele*

Olimpice Europene Mario Pescante. COR a conferit, în anul 2004, Colanul de Aur președintelui CIO Jacques Rogge și președintelui Asociației *Comitetele Olimpice Europene* Mario Pescante.

D. Acordarea titlului de Doctor Honoris Causa de către Universitatea București președintelui CIO Juan Antonio Samaranch (1994); Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport București președintelui CIO Jacques Rogge (2008); Universitatea din Oradea președintelui CIO Jacques Rogge (2010).

Alături de cele 3 personalități ale CIO pentru România, pe parcursul anilor, au făcut parte din organisme ale CIO și ale ACNO și alți reprezentanți ai sportului românesc, printre care: Nadia Comăneci, Emil Ghibu, Lia Manoliu, Ion Țiriac, Emanuel Fântâneau (CIO); Lia Manoliu, Ion Corneliu, Octavian Morariu (ACOE/ACNOE).

În cuvântul său, rostit cu ocazia celei de-a 80-a aniversări a COR (18 octombrie 1984), J.A. Samaranch aprecia că *sportivii și oficialii români au constituit întotdeauna un pilon puternic al Mișcării Olimpice*, această apreciere constituind o dovadă a prețuirii și respectului de care se bucură COR din partea CIO.

Alegerea președintelui COSR Octavian Morariu în calitate de membru al Comitetului Executiv al Asociației Comitetelor Olimpice Europene și vicepreședinte al Comisiei pentru Relații cu Uniunea Europeană al acestui organism, precum și vizitele în România ale domnului Jacques Rogge, președintele CIO evidențiază rolul și locul României, al COSR în Mișcarea Olimpică.

Rezultatele participării delegației României la edițiile JO de vară atestă identificarea COR, a federațiilor sportive naționale și a sportivilor români cu idealurile și realitățile mișcării olimpice moderne. Astfel, din cele 26 de ediții ale JO, delegațiile țării noastre au participat la 19, performanțele situându-le în elita sportului olimpic, îndeosebi în perioada postbelică (1952-2008). Sportivii români au obținut, la JO din perioada menționată, 292 de medalii, din care 86 de aur, 89 de argint și 117 de bronz.

Numărul sportivilor participanți, al ramurilor și probelor la care au concurat, al medalieiilor, inclusiv de aur și al punctelor obținute sunt o dovadă con-

cretă a prestațiilor acestora în arena olimpică (vezi tabelul ce prezintă dinamica performanțelor românești la JO de vară și capitolul România la Jocurile Olimpice din Cartea de Aur a Sportului Românesc).

Începând din 1924 JO de vară aveau să fie completate cu cele de iarnă, organizate separat, în același an, până în 1992. Începând din 1994 (JO de iarnă – Lillehammer), JO – de vară și de iarnă – se organizează alternativ din 2 în 2 ani, păstrându-se intervalul de 4 ani între ediții. Delegațiile României au participat la 19 ediții ale J.O. de iarnă (vezi și capitolul Participarea și rezultatele obținute de sportivii români la Jocurile Olimpice de iarnă prezentat în Cartea de Aur a Sportului Românesc).

În volumul al VI-lea al Enciclopediei, care cuprinde Cartea de Aur a Sportului Românesc, sunt prezentate, pe larg, date, informații și realizări privind România la JO, având ca tematică: A. Jocurile Olimpice de vară, cu date și informații care evidențiază participarea, premiere olimpice românești, recordurile olimpice realizate de sportivii români, rezultatele sportivilor în perioada 1924-2008, performanțe olimpice pe ramuri de sport, sinteze privind bilanțul general, contribuția ramurilor de sport și topul sportivilor medaliați, retrospectivă în imagini, care înfățișează campionii olimpici, în perioada 1952-1996, campionii și medaliații din perioada 2000-2008; B. Jocurile Olimpice de iarnă, cu date și informații privind participarea României la JO în perioada 1984-2010; C. Jocurile Paralimpice de vară și de iarnă, rezultatele participanților români în perioada 1992-2010.

Din inițiativa CIO au fost înființate JO de vară pentru Tineret (JOT), accesibile tinerilor între 14 și 18 ani, organizate din 4 în 4 ani. Inițiator al acestor jocuri (5 iulie 2007), Jacques Rogge, evidențiază rolul tot mai mare al sportului în societate. *Astfel, un rol major va avea informația și educația referitoare la subiecte sensibile precum: pericolul dopajului în sport, violența pe stadioane, riscurile asociate cu extremele, fie că este vorba de un stil de viață sedentar sau supraantrenament continuu; beneficiile unei diete echilibrate; avantajele menținerii echilibrului sănătos între sport și alte activități sociale și educaționale.*

Tinerii vor participa la aceste *Jocuri care să-i inspire, prin încorporarea tuturor simbolurilor olimpice (ștefeta torței, imnul, drapelul)... pot învăța să se respecte reciproc pe terenul de sport, ei vor putea transfera această atitudine și în viața de zi cu zi.*

Obiectivele JOT sunt: să reunească cei mai buni tineri sportivi ai lumii și să-i celebreze; să ofere o introducere unică și puternică în olimpism; să inoveze educația și dezbaterile valorilor olimpice și provocările societății; să împărtășească și să celebreze culturile lumii într-o atmosferă festivă; să ajungă la comunitățile tinerilor din întreaga lume pentru a promova valorile olimpice; să crească participarea conștientă la sport a tinerilor; să acționeze ca o platformă pentru inițiative în cadrul Mișcării Olimpice; să constituie un eveniment la cele mai înalte standarde sportive internaționale.

Prima ediție a JOT de vară a fost organizată în Singapore (2010) și a reunit aproximativ 3200 sportivi și 800 oficiali. România a fost prezentă la această ediție cu 30 de sportivi, 12 ramuri de sport, obținând 7 medalii astfel: 1 de aur (gimnastică), 4 de argint (gimnastică și atletism) și 2 de bronz (canotaj și natație).

Prima ediție a JOT de iarnă va avea loc la Innsbruck, în anul 2012.

În 1990, la inițiativa domnului Jacques Rogge (actualmente președinte al Comitetului Internațional Olimpic), Asociația Comitetelor Olimpice Europene (EOC) a lansat competiția „Zilele Olimpice ale Tineretului European”. Inițial, între 1991 și 2001, manifestarea s-a intitulat „Zilele Olimpice ale Tineretului European, iar din 2003 și-a schimbat denumirea, devenind „Festivalul Olimpic al Tineretului European” (FOTE).

FOTE este o competiție multi-sport, la care au acces toate cele 49 de CNO-uri europene.

Edițiile de vară și de iarnă ale FOTE reprezintă evenimentele de top pentru tinerii sportivi cu vârste cuprinse între 14 și 18 ani. Aceste evenimente sunt organizate din 2 în 2 ani, întotdeauna în anii impari (când nu se desfășoară Jocuri Olimpice).

Ediția de vară a început să fie organizată din 1991, iar cea de iarnă, din 1993.

Întregerile FOTE au loc sub patronajul Comitetului Internațional Olimpic. Drepturile exclusive aparțin EOC.

FOTE se desfășoară după formatul programelor în care au loc ceremonialurile de la Jocurile Olimpice, respectiv: ceremonii de deschidere și închidere, de decernare a medaliilor, flacăra olimpică rămâne aprinsă pe toată durata competiției, sportivii și arbitrii depun jurământul olimpic. Pentru organizarea și desfășurarea FOTE, sunt utilizate toate simbolurile olimpice.

Sistemul de organizare al acestei competiții este similar cu cel al Jocurilor Olimpice, în ceea ce privește programul sportiv (concursuri și antrenamente oficiale), programul anti-doping, precum și formalitățile de acreditare, cazare, transport, servire a mesei.

Nivelul de participare este următorul:

- FOTE vară: 2.500-3.000 participanți din 49 țări

- FOTE iarnă: 1.300-1.500 participanți din 40-45 țări

Țara noastră a participat la toate edițiile de vară și de iarnă ale acestei competiții, obținând un total de 147 medalii, din care 44 de aur, 52 de argint și 51 de bronz.

România va găzdui cea de a XI-a ediție de iarnă a FOTE, care se va desfășura la Brașov, în perioada 17-22 februarie 2013.

Un loc important în strategia COR - COSR l-a constituit dezvoltarea bazei materiale.

Complexul olimpic „Sydney 2000” – Izvorani a intrat în funcțiune în anul 2000. Proiectul inițiat de Ion Țiriac a fost dezvoltat și continuat de președintele COSR Octavian Morariu. În mai 2008, în prezența Președintelui României – Traian Băsescu, a Președintelui CIO Jacques Rogge și a primului ministru Călin Popescu-Tăriceanu, au fost date în folosință noile obiective care să asigure pregătirea sportivilor pentru jocurile olimpice. Din anul 2009, Complexul Olimpic „Sydney 2000” – Izvorani are în structură:

- Hotel: 54 de locuri de cazare, restaurant de 150 de locuri, terasă cu 40 de locuri, sală de protocol cu 32 de locuri, bucătărie, capacitate de gătit pentru 300 de persoane, piscină descoperită;

- Hotel: capacitate cazare 92 locuri; restaurant 150 persoane; sală de conferință 80 persoane; 6

cabinete medicale de refacere; bucătărie capacitate 300 persoane; jacuzzi;

- Centrul de conferințe cu: sală ședințe 150 de persoane, sală ședințe 60 de persoane, sală ședințe 25 persoane, 31 de locuri de cazare, jacuzzi, club biliard, saună;

- Sală de gimnastică: sală de forță, 4 vestiare, cabinet medical, 2 saune, terasă;

- Sală polivalentă pentru toate sporturile cu mingea, de sală: 2 săli de forță, 10 vestiare, mese de tenis de masă, tribune 122 locuri, sauna;

- Bazin olimpic de înot 50x25x2m: tribune cu 240 locuri și posibilitate de extindere până la 550, 6 vestiare, saună, sală protocol;

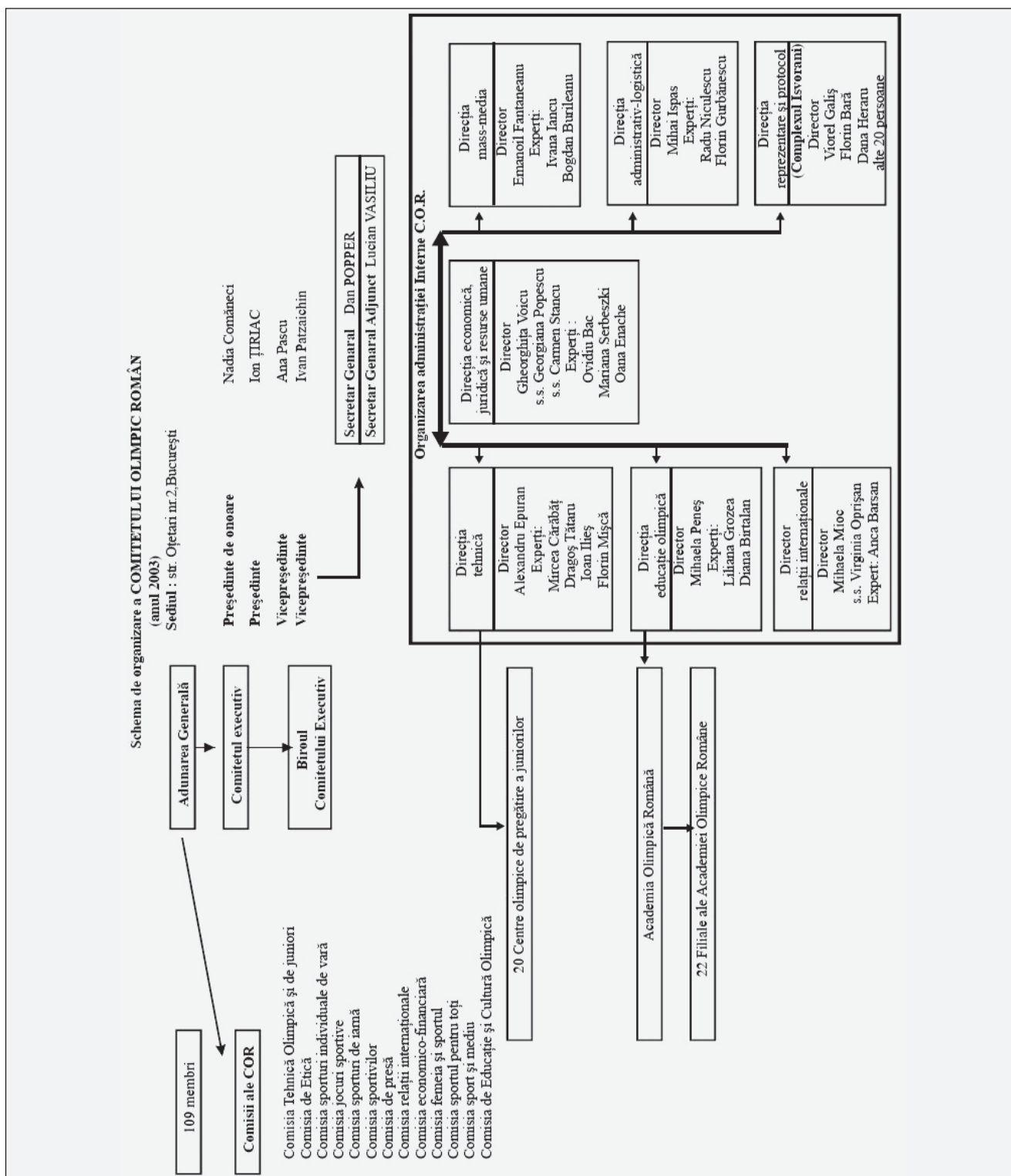
- Sală de tenis: 2 terenuri de tenis – suprafață rapidă de joc, 2 vestiare cu saună;

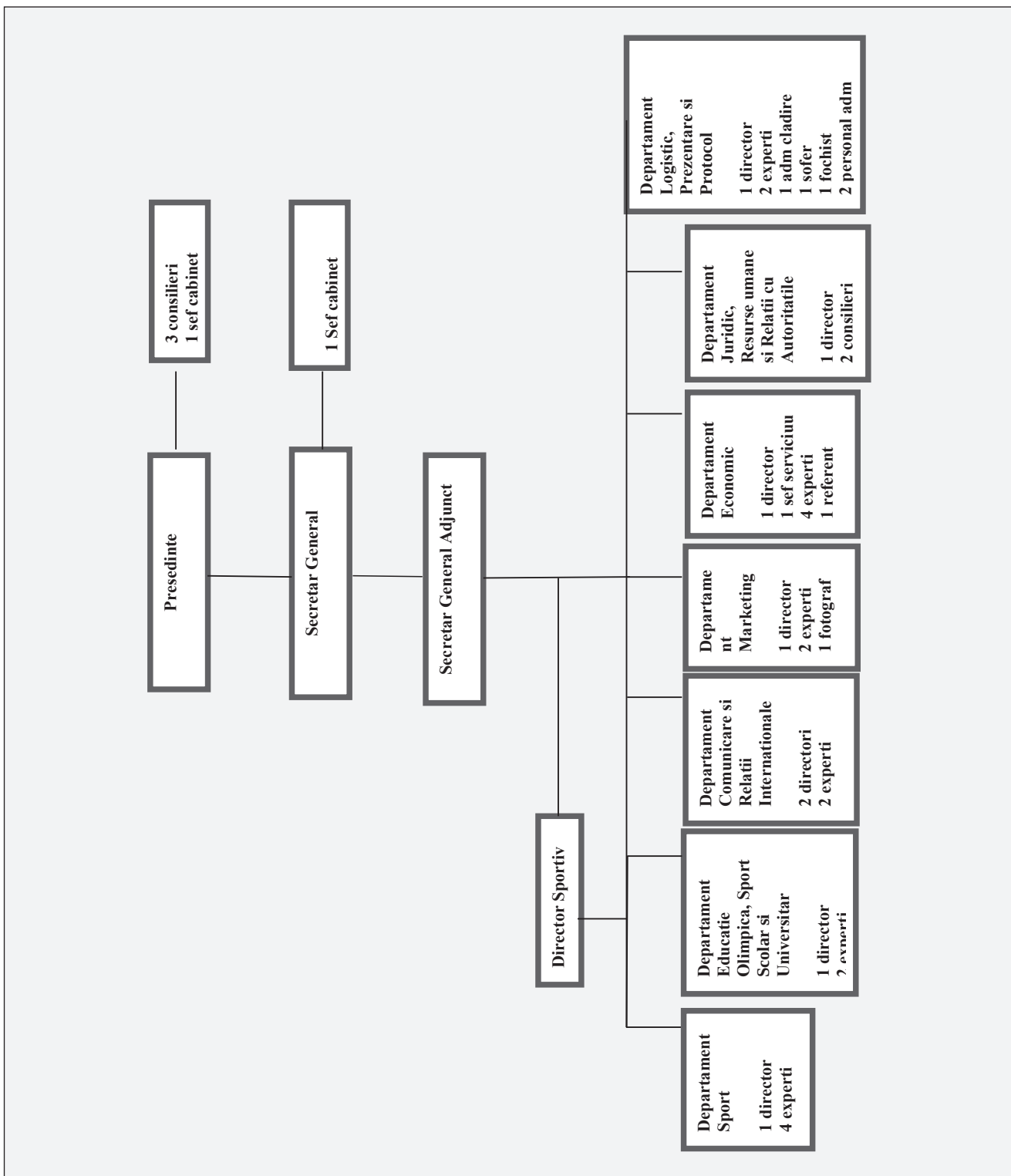
- Stadion de fotbal/rugby cu pistă de atletism: suprafață sintetică omologată teren propriu-zis; pistă atletism cu 6 culoare; tribună cu 185 locuri

- Terenuri descoperite de tenis: 2 terenuri cu suprafață de plastic.

Complexul are în dotare TV prin cablu, telefonie, internet prin cablu și wireless, aparatură modernă de proiecție și sonorizare.

Noul sediu – Casa Olimpică și Muzeul olimpic – au fost inaugurate în data de 27 septembrie 2011. La festivitatea oficială au participat președintele României, Traian Băsescu, președintele CIO, Jacques Rogge, președintele EOC, Patrick Hickey, reprezentanți ai mai multor Comitete Naționale Olimpice, ambasadori acreditați la București, medaliați olimpici, parlamentari, membri ai guvernului, parteneri ai COSR, președinți și secretari generali ai Federațiilor sportive naționale, membrii Comitetului executiv al COSR și ai Comisiei Tehnice Olimpice, membri ai AOR, reprezentanți ai mass media, alte personalități ale vieții sportive.

Structura organizatorica a C.O.S.R. (anul 2011) – Sediul B-dul Mărăști nr. 20A, București

MEMBRII COMITETULUI OLIMPIC ROMÂN ÎN PERIOADA 1914-2004

Numele și prenumele	Perioada
Abagiu Radu (m)	1977-1982
Agop Kirmizian(m)	1992-1999
Alecu Costică(m)	1959-1970
Alexa Haralambie(p)	1984-1987
Alexandrescu Const(ce).	2004-
Alexandrescu Const.(m)	1990-2004
Alexandrescu Dumitru(ce)	1994-1998
Alexandrescu Dumitru(m)	1990-1998
Alexandrescu Horia(m)	1990-2004-
Alexe Anghel(p)	1966-1974
Alexe Ilie (m)	1974-1977
Almăjan Bujor (m)	1954-1982
Aman Anton(m)(m)	1959-1961
Amza Octavian(m)	1990-1998
Andrei Ștefan(m)	1970-1974
Andrei Vasile (m)	1994-1999
Angelescu Constantin (m)	1920-1923
Angelescu Mircea(m)	1966-1990
Angheliu Emil (m)	1947-1951
Apostol Constantin(m)	2002-2004
Apostol Tiberiu(m)	2004-
Arădăvoaicei Dorin (m)	2002-2004-
Arcan Valeriu (m)	1963-1970
Ardeleanu Tiberiu(ce)	1990-1994
Argetoianu Constantin(m)	1920-1923
Arghiropol Constantin(m)	1998-2004-
Armaș Iosif(m)	2002-2004
Armion Rodica (m)	1990-1993
ASR CAROL al II-lea(p)	1914-1920
ASR CAROL al II-lea(p)	1923-1940
Atanasiu Gheorghe(m)	1974-1977
Atanasiu Virgil(m)	1977-1990
Aurel Ion (m)	1959-1961
Babii Sorin(m)	1990-2004-
Bacalbașa Constantin (m)	1923-1936
Bădău Silviu(m)	1999-2002
Badea-Carlescu Laura(ce)	2002-2004-
Badea-Carlescu Laura(m)	1998-2004-
Bădescu Mihai(m)	1992-1996

Numele și prenumele	Perioada
Băjenaru Cornel (m)	1974-1982
Bălăceanu Petre(m)	1954-1960
Balaiș Florian(m)	1990-1996
Bălan Gheorghe(m)	1961-1970
Balaș Ion (m)	1959-1982
Balaș Ion (vp)	1959-1970
Balaș-Soter Iolanda(ce)	1992-2004-
Balaș-Soter Iolanda(m)	1959-2004-
Balaș-Soter Iolanda(vp)	1998-2002
Bănciulescu Victor (m)	1970-1990
Barani Gavrilă(m)	1954-1998
Barbu Eugen(m)	1954-1970
Bărbulescu Teodor (m)	1970-1974
Baroga Lazăr(ce)	1993-1998
Baroga Lazăr(m)	1990-1998
Bellu Nicolae(m)	1951-1954
Bellu Octavian(ce)	1998-2002
Bellu Octavian(m)	1993-2004-
Berția Teodor(m)	2004-
Beșliu-Melinte Doina(m)	1998-2004-
Bianu Gheorghe(sg)	1954-1959
Bîbescu V. George(m)	1916-1923
Bîbescu V. George(p)	1920-1923
Bîră Mihai(ce)	1990-1998
Biriș Ion (m)	1992-1993
Bîrjega Marin(m)	1963-1977
Bîrsănescu Cornel(m)	1990-2002
Bitang Maria(m)	2002-2004-
Blank Aristide(m)	1923-1936
Bodnăraș Manole(m)	1951-1970
Bodnăraș Manole(p)	1959-1963
Bodnăraș Manole(vp)	1951-1954
Boerescu Neagu (m)	1916-1940
Boghici Aurel(m)	1977-1990
Boldea Mircea(m)	2004-
Boroi George(m)	2004-
Botezatu Ion(m)	1990-1992
Bozdog Nicolae(m)	1970-1990
Brătianu Vintilă(m)	1916-1920

Bădescu Otilia(m)	1990-1992
Bădulescu Virgil (m)	1923-1936
Bucheru Ion(m)	1970-1974
Bucur Teodora(m)	1993-1995
Bud Nicolae(m)	2004-
Budeanu Aurelian(m)	1963-1970
Bugnariu Teodor(m)	1957-1959
Buleu Aurel(m)	2004-
Busneag Razvan(m)	2002-2004-
Calcan Gheorghe(m)	1959-1970
Callimachi Ion(m)	1923-1936
Calu-Leoca Gheorghe(m)	2002-2004
Cămărășescu Ion(m)	1914-1936
Capră Petre(m)	1957-1974
Caracostea Grigore(m)	1914-1940
Cazacu Virgil(m)	1974-1977
Ceaușescu Savu(m)	1957-1959
Cesianu Dinu(m)	1914-1940
Cesianu Dinu(sg)	1936-1940
Cherteș Efrem(m)	1982-1984
Chiose Vanghel(m)	1963-1997
Chiose Vanghel(sg.adj)	1982-1984
Chirilă Ioan(m)	1994-1999
Christodorescu Radu(m)	1957-1960
Cîmpeanu Mircea(m)	1992-2002
Cioară Dorel(m)	1990-1993
Ciobanelu Paul(ce)	1998-2004-
Ciobănița Vasile(m)	2004-
Cioc Mihai(m)	2002-2004
Cioroiu Nicolae(m)	1957-1961
Cioroiu Teodor(m)	1954-1957
Cîrcei Ion(m)	1959-1961
Cismas Gheorghe(m)	1994-2004-
Ciuc Alexandru(m)	1996-1999
Cocoș Adrian(m)	1990-1997
Cohn Vladimir(m)	1999-2004
Coliban Emil(m)	2004-
Coliș Cornel(m)	1951-1954
Coman Ion(m)	1966-1977
Comănesci Nadia(m)	1982-1984
Comănesci Nadia(m)	1990-2004-

Breyer Lazăr(m)	1916-1920
Brukner Alexandru(m)	1990-1994
Constantinescu Ștefan(m)	1992-1996
Copos George(m)	1993-2004-
Corbu Carol(m)	1998-1999
Cornea Paul(m)	1951-1959
Corneanu Ovidiu(m)	1992-1994
Cornianu Ion(ce)	1990-1992
Corobeamu Berta(m)	1951-1954
Cosac George(m)	1990-1992
Cosașu Radu(m)	1990-1998
Costea Mircea(m)	1959-1974
Costescu Cristian(m)	1998-2004-
Costescu George(m)	1914-1923
Costinescu Ion, dr(m)	1914-1936
Crăciunescu Alexandru(m)	1970-1989
Crișan Alexandru(m)	2002-2004
Crișan Liviu Adrian(m)	2004-
Cseresnyes Bella(m)	1984-1990
Cucuiu Mhai(m)	2004-
Damșa Adrian(m)	1992-1998
Dănescu Alexandru(m)	1974-1989
Davila Theodor(m)	1916-1920
Davila-Pia Carol(m)	1914-1920
Deleanu Irina(m)	2004-
Deșliu Dan(m)	1959-1970
Diaconu Constantin(m)	2004-
Dimeca Gheorghe(m)	1990-1993
Dimofte Octavian(m)	2004-
Dinescu Cornelia(m)	1966-1977
Dinu Cornel(m)	1990-2004-
Dinu Cristea(m)	1959-1970
Dobincă Aurel(m)	1990-1994
Dobre Ionel(m)	1992-1998
Dobrescu Ioan(m)	2002-2004-
Dobrescu Ioan(sg)	2004-
Dobrițoiu Ion(m)	1992-1994
Dociu Virgil(m)	2002-2004
Dolipschi Victor(m)	1998-1999
Doroftei Leonard(m)	2004-
Dospinescu Ioan(ce)	2004-

Comăneci Nadia(po)	2002-2004-
Constandache Valentin(m)	1963-1990
Constantin Florian (m)	1992-1998
Constantinescu Dumitru(m)	1963-1970
Constantinescu Dumitru(m)	1995-1998
Constantinescu Miron(m)	1966-1970
Constantinescu Petre(m)	1970-1974
Dragoș Andrei(ce)	2004-
Draica Ion(m)	1977-2002
Drîmbă Ion(m)	1999-2002
Dulimof Leonid(m)	1992-1993
Duma Aurel(m)	1960-1970
Duma Aurel(p)	1960-1966
Dumitrescu Petre(m)	1959-1974
Dumitru Adriana(m)	1994-1997
Dumitru Gheorghe(m)	1970-1977
Dumitru Nicolae(m)	2002-2004-
Enache Gheorghe (m)	1984-1990
Enache Gheorghe(m)	1998-2004
Enăchescu Voicu(m)	2002-2004
Enciu Lazăr(m)	1994-2004-
Ene Elena(m)	1984-1990
Ene-Pascu Ana(ce)	1994-2004-
Ene-Pascu Ana(vp)	2002-2004-
Epuran Alexandru(m)	1997-2004-
Epuran Mihai(m)	1998-2002
Fântăneanu Emanoil(m)	1997-2004-
Floca Arhip(m)	1959-1970
Florescu Corneliu(ce)	1990-1998
Florescu Corneliu(m)	1974-2002
Florescu D.Alexandru(m)	1916-1923
Florescu Mihai(m)	1970-1989
Florescu Mihail(m)	1954-1961
Florioiu Ilie(m)	1998-204-
Floru Robert(m)	1966-1974
Focșeneanu Petre(ce)	1990-1999
Focșeneanu Petre(m)	1982-1999
Focșeneanu Petre(sg.adj)	1984-1994
Frîncu Elena(ce)	1994-2004-
Frîncu Elena(m)	1990-2004-
Frunteș Radu(m)	1992-1998
Fuicu Sorin(m)	1998-2002
Gațu Cristian(m)	1990-2004-
Gațu Cristian(vp)	1998-2002

Drăgan Ion(ce)	1993-2002
Drăgănescu Emil(m)	1959-1970
Drăgănescu Gheorghe (m)	1961-1963
Drăgănescu Gheorghe (m)	1977-1982
Dragason Nicolae(vp)	1982-1990
Dragnea Marin(p)	1974-1984
Dragomir Ruxandra(m)	2002-2004
Gheorghe Matei(m)	1954-1959
Gheorghiu Pavel(m)	1959-1970
Gherghina Gheorghe	1998-2004
Ghibu Emil(ce)	1990-1992
Ghibu Emil(m)	1959-1992
Ghibu Emil(sg)	1974-1982
Ghibu Emil(vp)	1959-1970
Ghișoiu Gheorghe(m)	1970-1977
Ghițulescu Ion(m)	1961-1970
Gîrbă Maria(m)	1990-1994
Gîrleanu Dan(m)	1995-1996
Glăvan Marcel(m)	1998-2002
Goga Ilie(m)	1961-1970
Gogean Gina(m)	2002-2004
Gomoiu Gheorghe(p)	1987-1989
Goreac Adrian(m)	1993-1994
Gaur Dumitru(m)	2002-2004-
Greco Danut(m)	1994-2004-
Grigoraș Anca(m)	2002-2004-
Grigore Daniel(m)	1993-1998
Grigore Viorel(m)	1992-1993
Grindeanu Petru(m)	2004-
Grintescu Anatolie(m,ce)	1993-2004-
Gurău Anca(m)	1990-1998
Guriev Gheorghe(m)	1970-1990
Guzganu Elisabeta(m)	1990-1993
Hadîrcă Dragoș(m)	1994-2002
Hagi Gheorghe(m)	2000-2004-
Hagiu Vlad(m)	1982-1984
Hăulică Ion(m)	1990-1998
Hăulică Ion(vp)	1990-1993
Haupt Mircea(m)	1947-1959
Henese H.(m)	1916-1920
Hillerin Pierre(m,ce)	1990-2004-
Hoffmann Arthur(m,(ce)	1998-2004-
Hoffmann Arthur(m,(m)	1993-2004-
Iacobici Iosif(m)	1936-1940

Gavra Dorin(m)	1990-1998
Gavrilă Nicolae(m)	1990-1990
Gavrilescu Nicolae(m)	1970-1974
Gebauer Mario(m)	1916-1923
Georgescu Ion(m)	1959-1963
Georgescu Paul(m)	1959-1970
Georgescu Paul(sg)	1959-1963
Gheorghe Constantin(m)	1990-2004
Gheorghe Ion(m)	1954-1959
Iliescu Marin(m)	1982-1984
Iliescu-Brânceni N.(m)	1914-1920
Ioan Virgil(m)	1947-1951
Ioanițoaia Ovidiu(m)	1998-2002
Ion Aurel(m)	1982-1984
Ion Corneliu(ce)	1990-2004
Ion Corneliu(m)	1980-2004
Ionescu Atanasia(m)	1974-1990
Ionescu Constantin(m)	1970-1977
Ionescu Dan(ce)	1994-2002
Ionescu Dan(m)	1990-2002
Ionescu Dan/Progresul(m)	1990-1991
Ionescu Martin(m)	1992-1994
Ionescu Radu(m)	2002-2004-
Ionescu T. Mihai(m)	1961-1970
Ionescu Tiberiu(m)	1966-1970
Ionescu Vali(m)	2002-2004-
Ionescu Vasile(m)	1959-1982
Ionescu Victor(m)	1998-2002
Iovan Sonia(m)	1974-1977
Ispas Mihai(m)	1990-2004-
Istrate Ilie(m)	1974-1982
Istrate Ilie(sgadj)	1974-1984
Iuga Vasile(m)	2002-2004-
Ivan Paula(ce)	1990-1994
Ivănescu Doina(m)	1974-1989
Jurcă Petre(m)	1959-1963
Korodi Ștefan(m)	1984-1987
Kunst-Ghermănescu I.(m)	1970-1997
Kunst-Ghermănescu I.(ce)	1990-1997
Lador Ioan(m)	1995-2002
Lalescu Traian(m)	1916-1920
Lăncrăjan Dorin(m)	1998-2002
Lascău Ion(m)	2002-2004-
Lavric Ion(m)	1984-1989
Lăzărescu Alexandru(m)	1990-2004

Iacobini Gheorghe(m)	1970-1974
Iamandi Ștefan(ce)	2004-
Iamandi Ștefan(m)	1994-2004-
Iancu Constantin(m)	1994-1995
Ianul Vasile(m)	1990-1991
Iavorovski Alexandru(m)	2002-2004-
Iconomu George(m)	1914-1920
Iconomu Mircea(m)	1916-1920
Iliescu Ion(m)	1982-1984
Ludu Virgil(m)	1990-1997
Lung Noemi(m)	1990-1993
Macavei Mihail(p)	1951-1953
Macoveanu Dan(m)	1990-2002
Macovei Bogdan(m)	1990-1994
Macovschi Eugen(m)	1966-1970
Manea Mircea(m)	1966-1970
Mănescu Corneliu(vp)	1954-1961
Mănescu Manea(m)	1951-1963
Manolache Alexandru(m)	1951-1954
Manole Viorel(m)	1998-1999
Manoliu Lia(m)	1951-1954
Manoliu Lia(vp)	1974-1998
Manoliu Lia(p)	1990-1998
Mărășescu Nicolae(m)	1990-2004-
Marcu Stan(m)	1959-1963
Mărculescu Cornel(ce)	2000-2004-
Mareș Eugen(m)	1966-1970
Marghiloman Alexandru(m)	1923-1936
Marinescu Justin(m)	1920-1923
Marinescu Mihai(m)	2002-2004
Marinescu Paul(m)	1970-1977
Massini E.(m)	1947-1951
Matache Constantin(m)	1990-1998
Matei Ani(m)	1984-1990
Matei Ion(m)	1992-2002
Matei Ion(ce)	1994-1998
Maurer Ion Gheorghe(p)	1947-1959
Mavrocordat Leon(m)	1920-1923
Mendel Emanuel(m)	1916-1920
Menis Argentina(m)	1977-1982
Messinger Costică(m)	1954-1959
Miclescu Letiția(m)	1990-1995
Mihai Constantin(m)	1959-1970
Mihai Florența(m)	1990-1991
Mihail Constantin(m)	2002-2004

Leucuța Aurel(m)	1923-1940
Leuștean Elena(m)	1974-1977
Lichiardopol Gheorghe(m)	1947-1959
Liță Cosma (m)	1970-1982
Loghin Lazăr(m)	1999-2002
Login Maria(m)	1982-1984
Lovin Mircea(m)	1990-1995
Luca Liviu(m)	2004-
Lucescu Mircea(m)	1999-2004-
Luchide Octav(sg)	1947-1954
Mleşniță Constantin(m)	1970-1977
Mocanu Diana(m)	2004-
Mociani Victor(m)	1990-2002
Mocioni Anton(m)	1923-1936
Mogoș Alexandru(m)	1982-2004
Mogoș Alexandru(sg.adj)	1984-1989
Mogoș Alexandru(sg)	1990-1994
Mohora Tudor(m)	1982-1984
Moina Ion(m)	1959-1970
Moisescu Anton(m)	1951-1954
Morariu Octavian(p)	2004-
Moraru Adrian(m)	1982-1984
Moraru Viorel(m)	1990-1999
Moruzzi George(m)	1920-1940
Moț Doina(m)	1996-1998
Mujic Mihai(m)	1951-1961
Muler Artur(m)	1916-1920
Munteanu Larisa(m)	1977-1982
Muraru Anton(m)	1982-1999
Mureșan Alexandru(m)	1961-1966
Mureșan Ioan(m)	1990-2002
Mureșan Margareta(m)	2004-2008
Mureșan Nicolae(m)	1963-1989
Murgoci .Gheorghe(m)	1914-1923
Nae Ion(m)	1970-1984
Narosi Leon Ioan(m)	2004-
Năstase Ilie(m)	2004-
Năstăsescu Victor(m)	1982-1984
Neagu Aurel(m)	1970-1984
Nedef Mihai(m)	1990-2002
Nedef Nicolae(ce)	1998-2002
Nedulescu Marian(m)	1990-1993
Neta Gheorghe(m)	1998-199
Nicolae Constantin(m)	1990-1994
Nicolaescu Ion(m)	1914-1916

Mihăilescu Nicolae(m)	1992-1998
Mihăiță Mihai(m)	1966-1970
Mihăiță-Mugur Corneliu(m)	2002-2004-
Mihuț Nicolae(m)	1966-1970
Miloșovici Lavinia(m)	1998-2002
Mîndreanu Constantin(m)	1974-1982
Mineu Ion(m)	1954-1959
Mioc Mihaela(m)	1998-2004-
Mironov Alexandru(m)	1992-2002
Mitroi Gheorghe(m)	1998-2002
Olteanu Marius(m)	2004-
Olteanu Miron(m)	1970-1977
Olteanu Miron(vp)	1974-1977
Oprică Teodor(m)	1966-1970
Opris Mihai(m)	2004-
Opriță Constantin(m)	1974-1982
Opriță Constantin(p)	1989-1990
Oțelea Cornel(m)	1990-2004-
Oțelea Cornel(vp)	1994-1998
Oțelea Cornel(ce)	1995-2004-
Pall Ștefan(m)	2004-
Pană Eduard(m)	2004-
Panaiteșcu Dragoș(m)	1993-1994
Pandele Ion(m)	1997-2004-
Pandele Maximilian(m)	1970-1974
Panțuru Ion(m)	1990-1993
Pârvulesc Octav(m)	1947-1951
Pasat Gheorghe(m)	1970-1974
Pasca Mircea(m)	1990-1991
Pascu George(m)	1916-1920
Pătrașcu Petre(m)	1963-1970
Patzaichin Ivan(m)	1977-2004
Patzaichin Ivan(vp)	1990-2002
Păun Ion(m)	1961--1982
Păun Ion(sg.adj)	1963-1982
Peneș Mihaela(m)	1990-2002
Peneș Mihaela(sg)	1998-1999
Petrescu Ștefan(m)	1959-1970
Petrică Nicolae(m)	1990-1997
Plagino A. George(m.CIO)	1908-1949
Ploesteanu Nicolae(m)	2000-2002
Polihroniade Elisabeta(m)	1998-2002
Pop Ioan(m)	2002-2004
Pop Ion(m)	1984-1990
Pop Traian(m)	1970-1974

Nicolaescu Sergiu(m)	1993-1998
Nicu Alexe(m)	1970-1974
Niculescu Constanța(m)	1984-1990
Niculescu Dumitru(m)	1966-1970
Niță Octavian(m)	1990-2004-
Noran Sever(m)	1970-1977
Novac Gheorghe(m)	1990-1997
Novac Paul(m)	1998-2002
Obreja Rudel(m)	2002-2004
Olariu Gabriel(m)	2004-
Oleniuc-Lipa Elisabeta(m)	1990-2004-
Popovici Mugur(m)	1998-2004
Popovici Vascu(m)	1990-1993
Popper Dan(m)	1990-2004-
Popper Dan(sg)	1995-2004
Porumboiu Adrian(m)	2002-2002
Potec Camelia(m)	2004-
Predescu Aurel(m)	1974-2002
Pricop Mitica(m)	2002-2004-
Protopopescu Ion(m)	1916-1920
Puică Ion(m)	1990-1993
Puică Maricica(m)	1984-2004
Pușcașu Vasile(m)	1990-2004-
Raducanu Gheorghe(m)	2004-
Rădulescu Mircea(m)	1982-1984
Radulian Virgil(m)	1974-1998
Raica Mihai(m)	1951-1954
Rășcanu Alexandru(m)	1920-1923
Rimbu Ion(m)	1974-1993
Roibu Teodor(m)	1997-2004
Roman Nicolae(m)	1961-1963
Romanescu Cristinel(m)	2002-2004-
Rosetti-Solescu Ion(m)	1916-1920
Rosetti-Solescu Teodor(m)	1916-1920
Roșu Laurențiu(m)	2002-2004
Sabău Ion(m)	1997-2002
Săceanu Ilarie(m)	1954-1959
Sandu Mircea(m)	1990-2004-
Saragea M.(m)	1954-1959
Satmari Sorin(m)	1990-1993
Savu Mihai(m)	1936-1940
Scarlat Eugen(m)	1990-1996
Selejan Vasile(m)	2004-
Șerban Ion(m)	1997-2002
Șiclovan Ioan(m)	1959-1982
Silivaș Daniela(m)	1990-1993

Poparad Elena(m)	1970-1974
Popescu Constantin(m)	1992-1998
Popescu Dimitrie(m)	1998-2004
Popescu Florin(m)	2002-2004-
Popescu Gabriel(m)	1995-2004-
Popescu Gabriel(ce)	2002-2004
Popescu Gheorghe(m)	1963-1970
Popescu Ion(m)	1954-1970
Popescu Marcel(vp)	2002-2004-
Popescu Nicolae(m)	1959-1963
Popescu-Sacele Adrian(m)	2004-
Soveja Sorin(m)	1998-1999
Spiridon Alexandru(m)	1998-2004
Staicu Stelian(m)	1966-1997
Stan Gheorghe(m)	2004-
Stan Nicolae(vp)	1982-1984
Stanciu Marin(m)	1961-1970
Stanciu-Cușmir Anișoara(m)	1994-2002
Stancu Nicolae(m)	1977-1989
Stănculescu Silviu(m)	1993-1998
Stănculescu Victor(m)	1974-1990
Stănescu Gabriel(m)	2002-2004
Stănici Constantin(m)	1990-1993
Stîngă Vasile(m)	1994-2002
Stoian Aurică(m)	1982-1997
Stoian Aurică(ce)	1990-1997
Stoian Ion(m)	1970-1974
Stoica Adrian(m)	1993-2004-
Stoica Adrian(ce)	1999-2004-
Straton George(m)	2004-
Stroescu Adina(m)	1954-1959
Stuparu Dan(m)	2004-
Sturdza Dumitru(m)	1999-2004-
Suciu Aurelia(m)	2002-2004-
Suran Eugen(m)	2004-
Szabo Gabriela(m)	2002-2004-
Szekely-Beclea Violeta(m)	2004-
Szöcs Ladislau(m)	1990-2002
Tămășan Traian(m)	1992-1998
Tampa Florin(m)	1992-1993
Tănăsescu Dumitru(m)	1916-1920
Tănăsescu Florea(m)	1961-1970
Tarbă Valeriu(m)	1992-1993
Tell Alexandru(m)	1920-1923
Teodor Dinu(m)	1977-1982
Teodor Gheorghe(m)	1990-1998

Șimen Radu(m)	2002-2004-
Simion Doru(m)	1993-1996
Simion Ion(m)	1970-1977
Șimon Lidia(m)	2002-2004-
Șiperco Alexandru(m)	1951-1998
Șiperco Alexandru(vp)	1951-1953
Șiperco Alexandru(p)	1954-1959
Șiperco Alexandru(vp)	1970-1998
Șiperco Alexandru(m.CIO)	1955-1998
Sîrbu Adrian(m)	1998-2000
Șlicariu Vasile(m)	1970-1977
Țopescu Cristian(ce)	1990-2004
Tudor Vasile(m)	1990-1996
Tuhai Octavian(m)	1966-1974
Tulpan Ion(vp)	1959-1982
Tzigara-Samurcaș C.(m)	1914-1920
Ungur Aurel(m)	1954-1959
Urianu Gheorghe(m)	1993-1998
Ursea Ion(m)	1974-1977
Urzică Marius(m)	2002-2004-
Urziceanu Radu(m)	1984-1989
Văduva Constantin(m)	1997-2002
Văduva Stelian	2002-2004-
Vaida Ion(m)	1954-1959
Vântu Gheorghe(m)	1947-1951
Vasile Tudor(m)	1959-1977
Vasiliu Adrian(m)	1957-1959
Vasiliu Lucian(m)	1992-2002
Vaștag Francisc(m)	1990-2004-
Vătășoiu-Liță Emilia(m)	1974-1977
Venert I.(m)	1916-1920
Vicol Maria(m)	1974-1982
Vidrașcu Gheorghe(m)	1957-1959
Vidu Octavian(m)	1990-1998
Vieru Nicolae(m)	1990-2004
Vieru Nicolae(vp)	1994-1997
Vilara Andi(m)	1990-1996
Vilara Andi(ce)	1992-1996

Teodorescu Gheorghe(vp)	1954-1959
Teodorescu Leon(m)	1970-1977
Timiș Ioan(m)	1996-2004-
Țiriac Ion(m)	1990-2004-
Țiriac Ion(p)	1998-2004
Tiron Victoria(m)	1993--1996
Todan Ioan(m)	2004-
Todea Septimiu(sg)	1982-1989
Tofan Nicolae(m)	1959-1970
Tomescu Gheorghe(m)	1990-1993
Țopescu Cristian(m)	1970-2004-
Vintilă Octavian(m)	1990-2004-
Vintilă Octavian(ce)	1994-2004
Vintilă Vasile(m)	2002-2004
Vișan Gheorghe(m)	2002-2004-
Vîslan Ion(m)	1966-1970
Vișoiu Dan(m)	2004-
Vlad Nicu(m)	1990-2004
Vladimir Nicolae(m)	1984-1990
Vlaicu Marcel(m)	1947-1959
Vlaicu Marcel(vp)	1951-1953
Voia Radu(m)	1982-1984
Voicu Alexandru(m)	2004-
Voicu Constantin(m)	2004-
Voicu Gheorghita(m)	2002-2004-
Voicu Ștefan(m)	1954-1970
Vornicu Tudor(m)	1959-1970
Vrabie Anghel(m)	1963-2002
Vrabie Anghel(sg)	1963-1974
Wagner Alexandru(m)	1993-1998
Wallmen Anca(m)	2004-
Zabet Benjamin(m)	2002-2004-
Zaharia Mihai(m)	1990-2002
Zanciu Mihail(m)	2004-
Zelinschi Sergiu(m)	1993-1998
Zeller-Constantinescu Ella(m)	1982-1984
Zmeu Costache(m)	1982-1984
Zvara Ștefan(m)	1959-1961

LEGENDĂ:

sg	=	secretar generaț
sg.adj	=	secretar general adjunct
p	=	președinte
vp	=	vicepreședinte
ce	=	comitetul executiv
mCIO	=	membru al Comitetului Internațional Olimpic
m	=	membru

COMPONENȚA COMITETULUI OLIMPIC ȘI SPORTIV ROMÂN (COSR)
Aprobată de Adunarea Generală Extraordinară din 15 noiembrie 2004

Președinte de onoare

Comănești Nadia	multiplă campioană olimpică și mondială	personalitate a vieții sportive
-----------------	---	---------------------------------

COMITETUL EXECUTIV

Președinte

1. Morariu Octavian	președinte de onoare al FR Rugby	personalitate a vieții sportive
---------------------	----------------------------------	---------------------------------

Secretar general

2. Dobrescu Ioan	președintele FR de Baschet	federație
------------------	----------------------------	-----------

Vicepreședinți

3. Nicu Vlad	președintele FR de Haltere	federație
--------------	----------------------------	-----------

4. Pascu Ana	președintele FR de Scrimă	federație
--------------	---------------------------	-----------

5. Popescu Marcel	președintele CS Dinamo București	personalitate a vieții sportive
-------------------	----------------------------------	---------------------------------

Membri ai CE

6. Alexandrescu Constantin	președintele FR de Orientare Sportivă	federație
----------------------------	---------------------------------------	-----------

7. Andrei Dragoș	trezorerul COSR	personalitate a vieții economice
------------------	-----------------	----------------------------------

8. Badea-Carlescu Laura	președintele Comisiei Sportivilor a COSR	personalitate a vieții sportive
-------------------------	--	---------------------------------

9. Balaș-Söter Iolanda	președintele FR de Atletism	personalitate a vieții sportive
------------------------	-----------------------------	---------------------------------

10. Ciobănel Paul	președintele FR Sp.pt.Handicapați	federație
-------------------	-----------------------------------	-----------

11. Dospinescu Ioan	președintele FR de Canotaj	federație
---------------------	----------------------------	-----------

12. Frâncu Elena	directorul DJS Constanța	personalitate a vieții sportive
------------------	--------------------------	---------------------------------

13. Grințescu Anatolie	secretarul general al FR de Polo	federație
------------------------	----------------------------------	-----------

14. Hoffmann Arthur	director general în ANS	personalitate a vieții sportive
---------------------	-------------------------	---------------------------------

15. Iamandi Ștefan	secretarul general al FR de Natație și PM	federație
--------------------	---	-----------

16. Mărășescu Nicolae	secretarul general al FR de Atletism	federație
-----------------------	--------------------------------------	-----------

17. Oțelea Cornel	președintele Comisiei tehnice olimpice	personalitate a vieții sportive
-------------------	--	---------------------------------

18. Pană Eduard	secretarul general al FR de Hochei pe Ghiață	federație
-----------------	--	-----------

19. Popescu Gabriel	președintele FR de Bob și Sanie	federație
---------------------	---------------------------------	-----------

20. Stoica Adrian	secretarul general al FR de Gimnastică	federație
-------------------	--	-----------

COMPONENȚA COSR

Personalități ale vieții sportive

1. Alexandrescu Horia	directorul ziarului <i>Independent</i>
-----------------------	--

2. Andrei Dragoș	trezorerul COSR
------------------	-----------------

3. Arădăvoaicei Dorin	directorul SC Bacău
-----------------------	---------------------

4. Babii Sorin	sportiv olimpic
----------------	-----------------

5. Badea-Carlescu Laura	președintele Comisiei Sportivilor a COSR
-------------------------	--

6. Balaș-Söter Iolanda	președintele FR de Atletism
------------------------	-----------------------------

7. Bellu Octavian	antrenor al lotului olimpic de gimnastică
-------------------	---

8. Bitang Maria	antrenoare a lotului olimpic de gimnastică
-----------------	--

9. Boro George	președintele CS Steaua București
----------------	----------------------------------

10. Bușneag Răzvan	directorul Institutului Național de Medicină Sportivă
11. Cișmaș Gheorghe	rectorul Academiei Naționale de Educație Fizică și Sport
12. Comăneci Nadia	președinte de onoare al COSR
13. Copos George	președintele FC Rapid București
14. Diaconu Constantin	președintele ANS
15. Dimofte Octavian	directorul CS Olimpia București
16. Dinu Cornel	administrator-delegat al FC Dinamo București
17. Dobrescu Ioan	secretarul general al COSR
18. Doroftei Leonard	campion mondial la box profesionist
19. Epuran Alexandru	directorul Departamentului sport din COSR
20. Fântâneau Emanuel	președintele Asociației Presei Sportive
21. Floroiu Ilie	directorul CS Farul Constanța
22. Frâncu Elena	directorul DJS Constanța
23. Gogean Gina	antrenoare de gimnastică
24. Graur Dumitru	directorul Departamentului sport de la Antena 1
25. Grecu Dănuț	antrenor al lotului olimpic de gimnastică
26. Grigoraș-Mihăilescu Anca	antrenor federal la FR de gimnastică
27. Hagi Gheorghe	antrenor de fotbal
28. Hillerin Pierre de	directorul Institutului Național de Cercetări pentru Sport
29. Hoffmann Arthur	director general în ANS
30. Ion Corneliu	vicepreședinte al FR Tir
31. Ionescu-Căciureac Vali	vicepreședinte al CS Rapid București
32. Ispas Mihai	directorul Departamentului administrativ din COSR
33. Iuga Vasile	președintele Pricewaterhouse Coopers
34. Lipa Elisabeta	sportiv olimpic
35. Lucescu Mircea	antrenor de fotbal
36. Mărculescu Cornel	director executiv al FINA
37. Melinte Doina	directorul DJS Bacău
38. Mioc Mihaela	directorul Departamentului relații internaționale din COSR
39. Mocanu Diana	sportiv olimpic
40. Morariu Octavin	președintele COSR
41. Naroși Leon Ioan	reprezentantul Ministerului Educației și Cercetării
42. Oțlea Cornel	președintele Comisiei tehnice olimpice
43. Pande Ion	director în ANS
44. Popescu Marcel	președintele CS Dinamo București
45. Popper Dan	fost secretar general al COR
46. Potzaichin Ivan	antrenorul lotului olimpic de kaidac-canoe
47. Sturdza Dumitru	om de afaceri
48. Todan Ioan	directorul Departamentului sport de la TVR
49. Țiriac Ion	fost președinte al COR
50. Țopescu Cristian	directorul cotidianului Prosport
52. Vaștag Francisc	antrenorul lotului olimpic de box
53. Văduva Stelian	directorul DJS Arad
54. Vintilă Octavian	realizator de emisiuni sportive la Radio România
55. Vișoiu Dan	avocat

56. Voicu Alexandru	avocat
57. Voicu Gheorghița	directorul Departamentului economico-financiar al COSR

Federațiile sportive naționale

58. Alexandrescu Constantin	președintele FR de Orientare Sportivă
59. Apostol Tiberiu	secretarul general al FR de Culturism și Fitness
60. Arghiropol Constantin	secretarul general al FR de Schi-Biatlon
61. Berția Tiberiu	președintele FR de Fotbal-Tenis
62. Buleu Aurel	secretarul general al FR de Oină
63. Boldea Mircea	președintele FR de Aete Marțiale de Contact
64. Bud Nicolae	secretarul general al FR de Box
65. Ciobănel Paul	președintele FR Sportul pentru Handicapați
66. Ciobăniță Vasile	secretarul general al FR de Radioamatorism
67. Coliban Emil	președintele FR de Alpinism și Escaladă
68. Costescu Cristian	secretarul general al FR de Baseball
69. Crișan Liviu Adrian	președintele FR de Karate WKC
70. Cucuiu Mihai	președintele FR de Bridge
71. Deleanu Irina	președintele FR de Gimnastică Ritmică
72. Dospinescu Ioan	președintele FR de Canotaj
73. Dumitru Nicolae	președintele FR de Popice și Bowling
74. Enciu Lazăr	secretarul general al FR de Hochei pe Iarbă
75. Gațu Cristian	președintele FR de Handbal
76. Grindeanu Petru	secretarul general al FR de Arte Marțiale
77. Grințescu Anatolie	secretarul general al FR de Polo
78. Iamandi Ștefan	secretari general al FR de Natație și Pentatlon Modern
79. Iavorovski Alexandru	președintele FR de Călărie
80. Ionescu Radu	președintele FR de Badminton
81. Luca Liviu	președintele FR de Judo
82. Mărășescu Nicolae	secretarul general al FR de Atletism
83. Mihăiță-Mugur Corneliu	secretarul general al FR de Yachting
84. Mureșan-Juncu Margareta	secretarul general al FR de Șah
85. Năstase Ilie	președintele FR de Tenis
86. Nicu Vlad	președintele FR de Haltere
87. Niță Octavian-Nicolae	secretarul general FR de Tir cu Arcul
88. Olariu Gabriel	secretarul general al FR de Motociclism
89. Olteanu Marius	președintele FR de Taekwondo ITF
90. Opriș Mihai-Claudiu	președintele FR de Go
91. Pall Ștefan	președintele FR de Scrable
92. Pană Eduard	secretarul general al FR de Hochei pe Ghiață
93. Pascu Ana	președintele FR Scrimă
94. Popescu Gabriel	președintele FR de Bob și Sanie
95. Popescu-Săcele Adrian	președintele FR de Karate Modern
96. Pușcașu Vasile	secretarul general al FR de Lupte
97. Răducanu Gheorghe	președintele FR de Dans Sportiv
98. Romanescu Cristinel	președintele FR de Tenis de Masă

99. Sandu Mircea	președintele FR de Fotbal
100. Stan Gheorghe	președintele FR de Tir
101. Stoica Adrian	secretarul general al FR de Gimnastică
102. Straton George	președintele FR De Rugby
103. Stuparu Dan	președintele FR de Karate Tradițional
104. Suci Aurelia	secretarul general al FR Sportul pentru Toți
105. Suran Eugen	secretarul general al FR de Biliard
106. Timiș Mihai	secretarul general al FR de Patinaj
107. Vișan Gheorghe	președintele FR de Volei
107. Voicu Constantin	președintele FR de Aeronautică
108. Wallmen Anca	președintele FR de Karate Kyo IKO2
109. Zabet Benjamin	președintele FR de Kaiac-canoe
110. Zanciu Mihail	secretarul general al FR de Modelism

Sportivi

111. Popescu Florin	sportiv olimpic
112. Potec Camelia	sportiv olimpic
113. Pricop Mitică	sportiv olimpic
114. Szabo Gabriela	sportiv olimpic
115. Szekely-Beclea Violeta	sportiv olimpic
116. Șimon Lidia	sportiv olimpic
117. Urzică Marius	sportiv olimpic

COMPONENȚA COMITETULUI OLIMPIC ȘI SPORTIV ROMÂN

Aprobată de Adunarea generală din 27 noiembrie 2008

Președinte de onoare

Comănești Nadia	multiplă campioană olimpică și mondială	personalitate a vieții sportive
-----------------	---	---------------------------------

COMITETUL EXECUTIV

Președinte

1. Morariu Octavian	președinte de onoare al FR Rugby	personalitate a vieții sportive
---------------------	----------------------------------	---------------------------------

Secretar general

2. Dobrescu Ioan	președintele FR de Baschet	federație
------------------	----------------------------	-----------

Vicepreședinți

3. Nicu Vlad	președintele FR de Haltere	federație
4. Pascu Ana	președintele FR de Scrimă	federație
5. Popescu Marcel	președintele CS Dinamo București	personalitate a vieții sportive

Membri ai CE

6. Alexandrescu Constantin	președintele FR de Orientare Sportivă	federație
7. Andrei Dragoș	trezorerul COSR	personalitate a vieții economice
8. Badea-Carlescu Laura	președintele Comisiei Sportivilor a COSR	personalitate a vieții sportive
9. Ciobănel Paul	președintele FR Sp.pt.Handicapați	federație
10. Dospinescu Ioan	președintele FR de Canotaj	federație
11. Frâncu Elena	directorul DJS Constanța	personalitate a vieții sportive

12. Grințescu Anatolie	secretarul general al FR de Polo	federație
13. Hoffmann Arthur	director general în ANS	personalitate a vieții sportive
14. Iamandi Ștefan	secretarul general al FR de Natație și PM	federație
15. Mărășescu Nicolae	secretarul general al FR de Atletism	federație
16. Oțelea Cornel	președintele Comisiei tehnice olimpice	personalitate a vieții sportive
17. Pană Eduard	secretarul general al FR de Hochei pe Gheață	federație
18. Popescu Gabriel	președintele FR de Bob și Sanie	federație
19. Stoica Adrian	secretarul general al FR de Gimnastică	federație

COMPONENTA COSR

Federațiile Române – FR

1. Aeronautică
2. Alpinism și escaladă
3. Arte marțiale
4. Arte marțiale de contact
5. Atletism
6. Badminton
7. Baschet
8. Baseball și softball
9. Bob și sanie
10. Box
11. Bridge
12. Canotaj
13. Ciclism și triatlon
14. Culturism și fitness
15. Dans sportiv
16. Ecvestră
17. Fotbal
18. Fotbal-tenis
19. Gimnastică
20. Gimnastică ritmică
21. Go
22. Golf
23. Haltere
24. Handbal
25. Hochei pe gheață
26. Hochei pe iarbă
27. Judo
28. Kiac-canoe
29. Karate modern
30. Karate tradițional
31. Karate WKC
32. Karate kyo IKO 2
33. Lupte
34. Modelism

delegat

Voicu Constantin
 Ionescu George-Justin
 Marinescu Ștefan-Florentin
 Boldea Antonina-Aegentina
 Matei Sori
 Neagu Ana-Maria
 Tocală Emilia-Carmen
 Costescu Cristian
 Mladin Adrian
 Obreja Rudel
 Georgescu Marius
 Dospinescu Ioan
 Badea Ion
 Unciuleanu Jorj
 Dinulescu Ioan
 Iavorovski Alexandru
 Sandu Mircea
 Grădinaru Gheorghe
 Stoica Adrian
 Niculescu Georgeta
 Opriș Mihai-Claudiu
 Hințescu Daniela
 Vlad Nicu
 Gațu Cristian-Nicolae
 Raduly Robert-Kalman
 Litvinchevici Ana
 Uca Liviu
 Milicin Manoilă
 Popescu Săcele Adrian
 Stuparu Dan
 Suci Dorel-Georgel
 Wallmen Anca
 Poteraș Constantin-Cristian
 Stanciu Mihail

35. Motociclism	Mureșan Ioan-Cristian
36. Natație și pentatlon modern	Iamandi Ștefan
37. Oină	Dobre Nicolae
38. Orientare	Alexandrescu Constantin
39. Patinaj	Streche Marian
40. Polo	Grițescu Anatolie
41. Popice și bowling	Tancu Florin
42. Radioamatorism	Ciobăniță Vasile
43. Rugby	Straton Georghe
44. Schi și biatlon	Gășpar Puiu
45. Scrabble	Pall Ștefan
46. Scrimă	Pascu Ana
47. Sportul pt. pers. cu handicap	Ciobănelu Petru-Paul
48. Sportul pentru toți	Bădău Dana
49. Șah	Ioniță Mariana
50. Taekwondo WTF	Apostol Constantin
51. Taekwondo ITF	Munteanu Mircea
52. Tenis	Hărădău Dumitru
53. Tenis de masă	Romanescu Cristinel
54. Tir sportiv	Ilie Adrian Mihai
55. Tir cu arcu	Niță Nicolae-Octavi
56. Volei	Vișan Gheorghe
57. Yachting	Mihăiță Mugur-Corneliu

Sportivi olimpionici

58. Popescu Florin	kaiac
59. Potec Camelia-Alina	înot
60. Pricop Mitică	kaiac
61. Urzică Marius	gimnastică
62. Babii Sorin	tir sportiv
63. Carlescu-Badea Laura	scrimă
64. Lipa Elisabeta	canotaj
65. Szabo Gabriela	atletism
66. Szekely Violeta	atletism
67. Olaru Maria	gimnastică
68. Răducanu Andreea	gimnastică
69. Mocanu Diana	înot

Personalități

70. Gogean Gina	gimnastică
71. Țopescu Cristian	comentator TV
72. Comăneci Nadia	multiplă campioană olimpică și mondială
73. Bitang Maria	antrenor lotul olimpic de gimnastică
74. Bellu Octavian	antrenor lotul olimpic de gimnastică
75. Vâjăială Grațiela	directoarea Agenției Anti Doping

76. Graur Dumitru	comentator și realizator TV
77. Grecu Dan	antrenor de gimnastică
78. Ion Corneliu	tir
79. Răcilă von Gröningen Valeria	canotaj
80. Mihăilescu-Crigoraș Anca	gimnastică
81. Melinte Doina	atletism directoare DJS Bacău
82. Oțlea Cornel	triplu campion mondial
83. Potzaichin Ivan	multiplu campion olimpic, mondial și european
84. Sturdza Dimitrie	personalitate a vieții sportive
85. Todan Ioan	directorul Departamentului sport de la TVR
86. Vastag Francisc	antrenor de box
87. Vișoiu Dan	avocat
88. Voicu Alexandru Virgil	avocat
89. Găiță George	presedintele FR Polo
90. Copos George	Patronul FC Rapid București
91. Alexandrescu Horia	ziarist
92. Hagi Gheorghe	antrenor de fotbal
93. Doroftei Leonard	campion mondial la box profesionist

Sportivi olimpici

94. Dumitru Alina Alexandra	judo
95. Covaliu Mihai Claudiu	scrimă
96. Susanu Viorica	canotaj
97. Andrunache Georgeta	canotaj

Instituții, structuri sportive

98. CS Farul Constanța	delegat Floroiu Ilie
99. CS Rapid București	Ionescu-Caciureac Vali
100. CS Dinamo București	Popescu Marcel
101. SCM Bacău	Manole Eugenia-Liliana
102. CSA Steaua	Boroi George
103. CS Olimpia București	Anghel Mihai
104. DJS Constanța	Frâncu Elena
105. DJS Arad	Văduva Ion-Stelian
106. ANS	Bellu Octavian – președinte
107. ANS	Hoffmann Arthur – director general
108. ANS	Pandele Ion – director
109. MECT	Lador Ion
110. ANEFS	Cișmaș Gheorghe, rector
111. INCS	Hillerin Pierre-Joseph de, director general
112. INMS	Bușneag Alexandru Răzvan, director
113. APS	Vintilă Octavian, președinte
114. SR de Radiodifuziune	Toghină Maria
115. COSR	Morariu Octavian, președinte
116. COSR	Dobrescu Ioan, secretar general

117. COSR	Voicu Gheorghița, director
118. COSR	Epuran Alexandru, director
119. COSR	Mioc Mihaela, director
120. COSR	Ispas Mihai, director
121. COSR	Dragoș Andrei, trezorier

Invitați

Țiriac Ion	membru de onoare
Balaș-Söter Iolanda	membru de onoare

COMPONENȚA COMITETULUI OLIMPIC ȘI SPORTIV ROMÂN **Aprobată de Adunarea generală din 19 aprilie 2011**

Președinte de onoare

Comănești Nadia	multiplă campioană olimpică și mondială	personalitate a vieții sportive
-----------------	---	---------------------------------

COMITETUL EXECUTIV

Președinte

1. Morariu Octavian	președinte de onoare al FR Rugby	personalitate a vieții sportive
---------------------	----------------------------------	---------------------------------

Secretar general

2. Dobrescu Ioan	președintele FR de Baschet	federație
------------------	----------------------------	-----------

Secretar general adjunct

3. Hoffmann Arthur	COSR	
--------------------	------	--

Vicepreședinți

4. Nicu Vlad	președintele FR de Haltere	federație
--------------	----------------------------	-----------

5. Pascu Ana	președintele FR de Scrimă	federație
--------------	---------------------------	-----------

6. Popescu Marcel	președintele CS Dinamo București	personalitate a vieții sportive
-------------------	----------------------------------	---------------------------------

Membri ai CE

7. Alexandrescu Constantin	președintele FR de Orientare Sportivă	federație
----------------------------	---------------------------------------	-----------

8. Andrei Dragoș	trezorierul COSR	personalitate a vieții economice
------------------	------------------	----------------------------------

9. Badea-Carlescu Laura	președintele Comisiei Sportivilor a COSR	personalitate a vieții sportive
-------------------------	--	---------------------------------

10. Ciobănel Paul	președintele FR Sp.pt.Handicapați	federație
-------------------	-----------------------------------	-----------

11. Dospinescu Ioan	președintele FR de Canotaj	federație
---------------------	----------------------------	-----------

12. Frâncu Elena	directorul DJS Constanța	personalitate a vieții sportive
------------------	--------------------------	---------------------------------

13. Grințescu Anatolie	secretarul general al FR de Polo	federație
------------------------	----------------------------------	-----------

14. Iamandi Ștefan	secretarul general al FR de Natație și PM	federație
--------------------	---	-----------

15. Oțelea Cornel	președintele Comisiei tehnice olimpice	personalitate a vieții sportive
-------------------	--	---------------------------------

16. Popescu Gabriel	președintele FR de Bob și Sanie	federație
---------------------	---------------------------------	-----------

17. Stoica Adrian	secretarul general al FR de Gimnastică	federație
-------------------	--	-----------

COMPONENȚA COSR

Federațiile Române – FR

1. Aeronautică	delegat
2. Alpinism și escaladă	Voicu Constantin
	Ionescu George-Justin

3. Arte marțiale	Grindeanu Petre
4. Arte marțiale de contact	Stroe Ion
5. Atletism	Matei Sori
6. Badminton	Neagu Ana-Maria
7. Baschet	Berceanu Dan
8. Baseball și softball	Toma Valer
9. Bob și sanie	Buta Sorin-Gheorghe
10. Box	Constantinescu Nicolae
11. Bridge	Georgescu Marius
12. Canotaj	Pop Sandu
13. Ciclism și triatlon	Badea Ion
14. Culturism și fitness	Apostol Tiberiu
15. Dans sportiv	Gliga Vasile-Gheorghe
16. Ecvestră	Ceașescu Nicolae și Soveja Sorin
17. Fotbal	Stângaciu Adrian
18. Fotbal-tenis	Turcea Constantin
19. Gimnastică	Stoica Adrian și Grigoraș Anca-Gabriela
20. Gimnastică ritmică	Dumitrache Constantin
21. Go	Tătaru Cătălin
22. Golf	Asanache Mircea-Florin
23. Haltere	Vlad Nicu și Docu Enciu-Virgil
24. Handbal	Gațu Cristian-Nicolae
25. Hochei pe gheață	Tanczos Barna
26. Hochei pe iarbă	Toma Sanda
27. Judo	Pandele Ion
28. Kaiac-canoa	Stoian Daniel
29. Karate modern	Manea Vasile
30. Karate tradițional	Stuparu Dan
31. Karate WKC	Crișan Liviu
32. Karate kyokushin	Wallmen Anca
33. Kempo	Zaharia Valentin-Amato și Grădinaru Remus
34. Lupte	Pușcașu Vasile
35. Modelism	Conu Marius
36. Motociclism	Dumitrescu Alina-Ionela
37. Natație și pentatlon modern	Iamandi Ștefan
38. Oină	Dobre Nicolae
39. Orientare	Alexandrescu Constantin
40. Patinaj	Ciobanu Adrian
41. Polo	Grințescu Anatolie
42. Popice și bowling	Novac Costin
43. Radioamatorism	Ciobăniță Vasile
44. Rugby	Petrache Alin
45. Schi și biatlon	Gășpar Puiu
46. Scrabble	Sandu Laurențiu-Dan
47. Scrimă	Pascu Ana și Novac Paul

48. Comitetul Național Paralimpic	Ciobănelu Petru-Paul și Wood-Lamont Silvia Marion
49. Sportul pentru toți	Bădău Dana
50. Șah	Vrabie Anghel
51. Taekwondo WTF	Apostol Constantin
52. Taekwondo ITF	Olteanu Marius
53. Tenis	Dragomir Ruxandra-Maria
54. Tenis de masă	Romanescu Cristinel
55. Tir sportiv	Babii Sorin
56. Tir cu arc	Hope Adriana
57. Volei	Iordache Ștefania
58. Yachting	Butucaru Mihai

Sportivi olimpionici

59. Popescu Florin	kaiac
60. Pricop Mitică	kaiac
61. Urzică Marius	gimnastică
62. Babii Sorin	tir sportiv
63. Carlescu-Badea Laura	scrimă
64. Lipa Elisabeta	canotaj
65. Szabo Gabriela	atletism
66. Szekely Violeta	atletism
67. Olaru Maria	gimnastică
68. Răducanu Andreea	gimnastică

Personalități

69. Gogean Gina	gimnastică
70. Comănesci Nadia	multiplă campioană olimpică și mondială
71. Bitang Maria	antrenor lotul olimpic de gimnastică
72. Bellu Octavian	antrenor lotul olimpic de gimnastică
73. Vâjăială Grațiela	Directoarea Agenției Anti Doping
74. Grecu Dan	antrenor de gimnastică
75. Ion Corneliu	tir
76. Răcilă von Gröningen Valeria	canotaj
77. Mihăilescu-Crigoraș Anca	gimnastică
78. Oțelea Cornel	triplu campion mondial
79. Potzaichin Ivan	multiplu campion olimpic, mondial și european
80. Sturdza Dimitrie	personalitate a vieții sociale
81. Vastag Francisc	antrenor de box
82. Vișoiu Dan	avocat
83. Gyöngösy Zsolt	antrenor de atletism
84. Gaiță George	presedintele FR Polo
85. Copos George	Patronul FC Rapid București
86. Tomescu Valeriu	antrenor de atletism
87. Dospinescu Ioan	canotaj

Sportiv olimpic

88. Potec Camelia	înot
89. Dumitru Alina Alexandra	judo
90. Covaliu Mihai Claudiu	scrimă
91. Susanu Viorica	canotaj
92. Andrunache Georgeta	canotaj
93. Diță Constantina	atletism

Instituții, structuri sportive

94. CS Farul Constanța	delegat Floroiu Ilie
95. CS Rapid București	Brosser Octavia
96. CS Dinamo București	Popescu Marcel și Nan Florin
97. SCM Bacău	Saraban Ion
98. CSA Steaua	Boroi George
99. CS Olimpia București	Iordache Gheorghe
100. ANS	Melinte Doina – președinte
101. DJS Constanța	Frâncu Elena
102. DJS Arad	Văduva Ion-Stelian
103. MECTS	Georgescu Claudia
104. UNEFS	Țifrea Corina
105. INCS	Hillierin Pierre-Joseph de, director general
106. INMS	Bușneag Alexandru Răzvan, director
107. APSR	Graur Dumitru, președinte
108. SR de Radiodifuziune	Dobre Ilie
109. TVR	Cernat Cosmin
110. COSR	Morariu Octavian, președinte
111. COSR	Dobrescu Ioan, secretar general
112. COSR	Hoffmann Arthur, secretar general adjunct
113. COSR	Voicu Gheorghita, director
114. COSR	Epuran Alexandru, director
115. COSR	Mioc Mihaela, director
116. COSR	Ispas Mihai, director
117. COSR	Negrițoiu Mișu, trezorer
118. COSR	Pandele Ion, membru în Comisia de cenzori

Invitați

Țiriac Ion	membru de onoare
Balaș-Söter Iolanda	membru de onoare
Mărășescu Nicolae	membru de onoare
Pană Eduard	membru de onoare
Țopescu Cristian	membru de onoare
Ilieș Daniela	președintele Comisiei de Cenzori

REPREZENTANȚII COMITETULUI INTERNAȚIONAL OLIMPIC PENTRU ROMÂNIA

1899-1901
George Gheorghe Bibescu

1908-1949
George A. Plagino

1955-1998
Alexandru Șiperco

PREȘEDINȚII COMITETULUI OLIMPIC ROMÂN (1914-2004)

1914-1920
ASR Principele Carol

1920-1923
Prințul George V. Bibescu

1923-1936
ASR Principele Carol

1936-1940
ASR Regele Carol al II-lea

1947-1951
Ion Gheorghe Maurer

1951-1953
Mihail Macavei

1953-1959
Alexandru Șiperco

1959-1960
Manole Bodnăraș

1960-1966
Aurel Duma

*1966-1974
Anghel Alexe*

*1974-1984
Marin Dragnea*

*1984-1987
Haralambie Alexa*

*1987-1989
Gheorghe Gomoiu*

*1989-1989
Constantin Oprea*

*1990-1998
Lia Manoliu*

*1998-2004
Ion Ţiriac*

PREŞEDINTELE COMITETULUI OLIMPIC ŞI SPORTIV ROMÂN (2004)

2004 - Octavian Morariu

SECRETARI GENERALI

1936-1940	Dinu Cesianu	1959-1963	Paul Georgescu	1995-1998	Dan Popper
1936-1940	Mihai Savu, ad-interim	1963-1974	Anghel Vrabie	1998-1999	Mihaela Peneș
1947-1954	Octav Luchide	1974-1982	Emil Ghibu	1999-2004	Dan Popper
1954-1959	Gheorghe Bianu	1982-1990	Septimiu Todea	2004-	Ioan Dobrescu
		1990-1995	Alexandru Mogoș		

BILANȚUL GENERAL AL MEDALIILOR OBȚINUTE DE SPORTIVII ROMÂNI LA JOCURILE OLIMPICE

301 medalii, din care 88 de aur, 94 de argint, 119 de bronz.

ACADEMIA OLIMPICĂ ROMÂNĂ (AOR)

Academia Olimpică Română (AOR) a fost constituită la data de 21 martie 1991, în baza hotărârii Adunării Generale a Comitetului Olimpic Român (COR). Academia are un caracter social, educativ-cultural-sportiv, umanitar, non-profit, apolitic, nonconfesional. Membrii fondatori ai AOR sunt: Lia Manoliu, Emil Ghibu, dr. Ioan Drăgan, Ion Matei, Dan Popper, Aurică Stoian, Corneliu Florescu, Ioan Kunst Ghermănescu, Dumitru Alexandrescu, Alexandru Mogoș, Alexandru Lăzărescu, Ioan Todan, Nicu Alexe, Teodor Roibu, Traian Tomescu, Victor Bănciulescu, Mircea Lovin, Nicolae Mărășescu, Octavian Vintilă, Cristian Țopescu, Anghel Vrabie, Aurel Encuțescu, Aurel Predescu, Elena Frâncu, Elena Firea, Cornel Oțelea, Alexandru Mironov, Mihaela Peneș, Vanghel Chiose, Ioan Mureșan.

Directorii AOR au fost: Emil Ghibu (1991-1993), Ion Matei (1993 – 2001), Mihaela Peneș (2001 – 2005), Arthur Hoffmann (2005-2011), Laura Cârlescu Badea (2011 -).

În perioada 1991 – 2011, membri ai Consiliului de conducere al AOR au fost: Emil Ghibu, Ion Matei, Mihaela Peneș, Arthur Hoffmann, Laura Cârlescu Badea, Aurel Encuțescu, Ioan Kunst Ghermanescu, Elena Firea, Teodor Roibu, Nicolae Postolache, Cristian Țopescu, Octavian Vintilă, Aurel Predescu, Ioan Todan, Romeo Poenaru, Dumitru Alexandrescu,

Virgil Ludu, Nicu Alexe, Andrei Teodorescu, Radu Fruntes, Liliana Dorneanu, Florin Moștoflei, Ana-Maria Șintie, Lucian Vișcoțel, Narcis Doru Ion, Nicolae Petrescu, Mircea Angelescu, Daniela Călugăru, Diana Birtalan, Bogdan Burileanu, Pierre de Hillerin, Ocatvian Bellu, Alin Cătălin Păunescu.

Din anul 2011, Consiliul de conducere al A.O.R. are următoarea componență: Laura Cârlescu Badea – director, Diana Birtalan – secretar, Bogdan Burileanu - responsabil Comisia I, Radu Fruntes – responsabil Comisia II, Nicolae Postolache - responsabil Comisia III, Pierre de Hillerin – director AOE, responsabil Comisia IV, Ana Maria Șintie, Daniela Calugaru, Alin Cătălin Păunescu, Octavian Bellu, Gheorghe Anghelescu – membri.

Academia Olimpică Română (AOR) este o instituție a Comitetului Olimpic și Sportiv Român (COSR), fără personalitate juridică, organizată în conformitate cu principiile Cartei Olimpice, statutului COSR și statutului propriu. AOR are emblema proprie înregistrată oficial.

Obiectivele AOR sunt: a) promovarea ideilor generoase ale olimpismului, ale spiritului și principiilor olimpice în activitatea sportivă din România; b) studierea aspectelor istorice, culturale, etice și sociale ale Mișcării Olimpice mondiale și din țara noastră, precum și cele referitoare la Jocurile Olimpice; c) promovarea spiritului de fair-play, lupta împotriva violenței, a dopajului și corupției în

sport; d) protejarea sportului și a sportivilor de orice influență negativă care poate conduce la îndepărtarea de la principiile olimpice și de la etica sportivă; e) contribuția la formarea, în spiritul idealurilor olimpice, a specialiștilor în educație fizică și sport; f) încurajarea activității de studiu și cercetare, precum și a creației artistice cu tematică olimpică.

În cadrul AOR funcționează, din 24 iunie 2009, Academia Olimpică de Excelență în scopul asigurării corespondenței între nevoile de evoluție ale specialiștilor și parcursurile de carieră disponibile în cadrul sistemului național de educație fizică și sport sau / și în cadrul altor domenii ale vieții sociale, primul director fiind Octavian Bellu. Din 2011, directorul AOE este Pierre de Hillerin. Academia Olimpică de Excelență are ca obiective: 1) creșterea competitivității structurilor sportive, respectiv cluburi sportive și federații sportive naționale, în activitatea sportivă de performanță desfășurată pe plan intern și internațional prin: a) susținerea perfecționării specialiștilor pentru obținerea performanței maxime în activitatea pe care o desfășoară; b) susținerea perfecționării specialiștilor în perspectiva evoluției profesionale pentru promovarea în ierarhia domeniului. 2) valorificarea superioară a resurselor umane în domeniul educației fizice și sportului. 3) valorificarea superioară a rezultatelor activității de cercetare și a transferului de informații. 4) dezvoltarea parteneriatului între unitățile, instituțiile și organizațiile cu atribuții în promovarea, organizarea și desfășurarea activității de educație fizică și sport.

În toate manifestările și activitățile educative concepute și sustinute prin structurile AOR, se pornește de la ideea fundamentală, enunțată de către baronul Pierre de Coubertin, fondatorul olimpismului modern, potrivit căreia acesta înseamnă o stare de spirit a umanității, un liant cultural, etic și social, reprezentând o formă de manifestare a culturii universale. Mișcarea olimpică internațională, în care este inclusă Academia Olimpică Română, este guvernată de către Comitetul Internațional Olimpic, cu sediul la Lausanne, Elveția.

În anul 2011, AOR și-a serbat împlinirea a 20 de ani de existență, eveniment marcat printr-o reu-

niune a Consiliului de conducere și a activului din cadrul filialelor teritoriale, prilej cu care a fost prezentat un scurt film omagial, alcătuit din documente de arhivă.

Activitatea în teritoriu se desfășoară prin intermediul Cercurilor și Cluburilor olimpice, structuri de bază organizate de către cele 40 de filiale județene: Alba, Arad, Argeș, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Botoșani, Brașov, Brăila, București, Buzău, Caraș-Severin, Călărași, Cluj, Constanța, Covasna, Dâmbovița, Dolj, Galați, Giurgiu, Harghita, Hunedoara, Ialomița, Iași, Maramureș, Mehedinți, Mureș, Neamț, Olt, Prahova, Satu Mare, Sălaj, Sibiu, Suceava, Teleorman, Timiș, Tulcea, Vaslui, Vâlcea, Vrancea. De asemenea, în cadrul filialei AOR București funcționează alte 6 filiale de sector (Anexă Filialele AOR, ce cuprinde data înființării și conducerea acestora).

Printre acțiunile principale realizate de către AOR și filialele sale, pot fi menționate: a) încurajarea creației artistice și literare cu tematică olimpică în rândul copiilor și tinerilor; instituirea anuală a concursurilor naționale “JO în imaginația copiilor” și “Un condei numit Fair Play”; b) Organizarea de către filiale a manifestărilor tradiționale din cadrul “Lunii Olimpice”: Crosul olimpic, faza locală a concursurilor de arte plastice “JO în imaginația copiilor”, de literatură și jurnalism sportiv “Un condei numit Fair Play”, celebrarea Zilei olimpice; c) organizarea anuală, la nivel național, a Sesiunii de Comunicări Științifice a AOR, cu tematică olimpică. Participarea cu secțiuni de Olimpism în programul manifestărilor științifice organizate sub egida Consiliului Științei Sportului, Universității Naționale de Educație Fizică și Sport, Facultăților și Secțiilor de Educație Fizică și Sport; d) Inițierea de consfătuiri, simpozioane și mese rotunde cu tematică sportivă și asociativă sportului; e) Organizarea de expoziții itinerante privind istoria Jocurilor Olimpice antice și moderne, retrospective ale medaliaților olimpici români și marilor personalități ale sportului, afișe, fotografie artistică și documentară, lucrări de artă cu tematică olimpică, lansări de carte sportivă; f) Încurajarea organizării unor expoziții, biblioteci, sectoare de documentare

în cadrul filialelor. Stimularea inițiativei organizării unor manifestări culturale – artistice care să pună în valoare simbolistica olimpică și evenimentele sportive majore: Jocuri Olimpice, Campionate Mondiale și Campionate Europene; g) Editarea anuală a revistei “Spirit Olimpic - Buletinul informativ al AOR”, sprijinirea publicării în volum a unor lucrări literare și științifice cu implicații în promovarea Olimpismului; h) Asigurarea mijloacelor specifice de propagandă olimpică vizuală și auditivă, materiale documentare, necesare desfășurării activităților în filiale, cluburi și cercuri olimpice; i) Contribuție la formarea în spiritul idealurilor olimpice a specialiștilor în educație fizică și sport și a cadrelor care activează în cluburile și cercurile olimpice, prin organizarea anuală a cursului de instruire și informare olimpică; j) Contribuție la formarea continuă și integrarea socială a sportivilor și foștilor sportivi de performanță, a specialiștilor din domeniu; k) Organizarea periodică de acțiuni “In Memoriam” destinate comemorării marilor personalități ale sportului; l) Sprijinirea manifestărilor din cadrul “Clubului Olimpicilor”; m) Selecționarea, desemnarea, pregătirea și trimiterea reprezentanților săi la manifestările desfășurate sub egida Academiei Internaționale Olimpice (AIO).

Din 1965 și până în 2011, au participat la acțiunile susținute de către Academia Internațională Olimpică la Olympia, Grecia, un număr de 135 persoane: 1965 - Doina Jitaru, Radu Mihail, Gheorghe Poenaru, Alexandru Șiperco; 1966 - Grigore Arjoca; 1968 - Mihai Dima, Ioan Dobrițoiu, Ștefania Pânzaru, Ioan Todan; 1969 - Iolanda Balaș, Victor Bănciulescu, Adrian Damșa, Alexandru Șiperco, Dimitrie Calimachi; 1970 - Victor Bănciulescu, Haralambie Ionescu, Nicolae Postolache, Sever Noran, Ileana Sima, Alexandru Șiperco; 1971 - Maria Ghenade, Constantin Sănduță, Constantin Tudose, Mihail Vessa; 1972 - Sebastian Bonifaciu, Dorin Jitaru, Radu Mihăilescu, Gheorghe Poenaru, Alexandru Șiperco; 1973 - Lia Manoliu, Ion Matei, Virgil Ludu; 1975 - Mihaela Peneș; 1979 - Ion Nedelescu; 1980 - Victor Bănciulescu, Octavian Vidu, Gabriela Trușcă; 1981

- Corneliu Ion, Radu Fruntes, Ion Matei, Stela Petecel, Tudor George; 1982 - Dan Grecu, Dana Crisicos; 1983 - Anca Grigoraș, Doina Savastu; 1984 - Octavian Vintilă; 1985 - Delia Criclevet, Cornel Dănilă; 1986 - Elena Frâncu, Geo Raețchi, Victor Bănciulescu; 1987 - Carmen Bunaciu, Ion Draica, Lia Manoliu; 1988 - Ionel Dobriceanu, Cristina Grigoraș; 1989 - Mihaela Mioc, Vasile Pușcașu; 1990 - Andi Vilara, Ecaterina Szabo; 1992 - Anișoara Cușmir Stanciu, Mihail Ispas; 1993 - Dumitru Alexandrescu, Ion Matei, Mihaela Peneș, Ivonne Ghiță, Mihail Ispas, Monica Iulia Sasu, Stănescu Rareș Cristian; 1994 - Alexandra Panait, Mugur Marius Popovici; 1995 - Alexandru Epuran, Luciela Cirlă, Octavian Vintilă, Arthur Hoffmann, Alina Popescu, Teodor Roibu, Gheorghe Cismaș; 1996 - Doina Moț, Ioana Sanda Voia, Simona Ionescu, Vlad Ionescu; 1997 - Elena Vlas, Adrian Dragnea, Florin Moștofle, Mihaela Pavel; 1998 - Paula Ivan, Daniel Robu; 1999 - Ion Matei, Victor Albu, Dumitru Sârbu, Virginia Opreșan, Liliana Grozea, Florin Mișcă, Cristian Lodroman; 2000 - Mircea Cărăbăț, Radu Ababei, Lavinia Miloșovici, Dragoș Tătaru; 2001 - Gheorghe Cârstea, Florin Moștofle, Alexandru Mureșan, Gina Gogean, Laurențiu Bocioacă; 2002 - Mihaela Peneș, Luminița Georgescu, Anca Bârsan, Adrian Voinescu; 2003 - Mihaela Peneș, Diana Birtalan, Ștefan Predescu; 2004 - Mihaela Peneș, Tiberiu Bartha, Simona Amănar, Răzvan Spiridon; 2005 - Laura Cârlescu Badea, Liliana Dorneanu, Maria Olaru, Gynetta Ionela Vanvu, Radu Niculescu; 2006 - Liliana Radu, Bogdan Burileanu, Mihail Cristian Rus, Alina Costea, Florin Gurbănescu; 2007 - Dorin Chioțea, Doina Moț, Doru Dinu Glăvan, Anca Popescu, Titus Antoș, Liliana Radu, Gabriela Szabo; 2008 - Marinescu Gheorghe, Anita Sterea, Iulian Constantinescu, Aurelia Hendrea, Condorița Tase, Virgil Larionescu; 2009 - Laurențiu Bocioacă, Katalin Revesz, Răzvan Dumbravă, Daniela Ionescu, Ivona Patzaichin, Maria Olaru; 2010 - Elena Vlas, Vasile Grozav, Alexandra Dospinescu, Abraham Elod; 2011 - Irina Niculae, Costică Doru, Roxana Șulea, Laurențiu Oprea, Răzvan Florea, Laurențiu Panioglu.

ACADEMIA OLIMPICĂ ROMÂNĂ - FILIALE JUDEȚENE ȘI ALE SECTOARELOR MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Nr. crt.	Filiala AOR	Data înființării	Director	Secretar
1	Alba	11/8/1995	Clement Negruț	Vasile Grozav
2	Arad	5/8/1996	Ioan Marconi	Gabriel Marconi
3	Arges	5/15/1995	Nicolae Mihăilescu	Mihailescu Liviu
4	Bacau	6/3/1994	Radu Ababei	Izabela Tutu
5	Bihor	10/25/1994	Iacob Hanțiu	Alina Costea
6	Bistrita	11/2/2007	Dorina Neamtu	Cristian Jeican
7	Botosani	10/21/2008	Catalin Buhaianu Obuf	Viorel Cojocar
8	Brasov	5/25/1993	Radu Frutes	Rodica Gheorghe
9	Braila	11/25/2008	Preda Elena	Mircea Carbutaru
10	Bucuresti	6/23/1993	Laurentiu Bocioaca	Sulea Roxana
11	Buzau	5/19/2010	Staicu Danut	Papuc Tudor Medina
12	Caras-Severin	1/27/2005	Doru Dinu Glavan	Ioan Stan
13	Calarasi	4/23/2010	Manole Gheorghe	Pana Mircea
14	Cluj	6/4/1994	Alexandru Muresan	Barbos Ion Petre
15	Constanta	6/23/1993	Constantin Rizescu	Liviu Panait
16	Covasna	2/19/2004	Katalin Revesz	Carol Santa
17	Dambovita	12/13/2002	Constantin Pehoiu	Alina Haralambie
18	Dolj	5/24/1994	Aurel Danes	Milu Mihai
19	Galati	6/10/1993	Carmen Preda	Victor Leon
20	Giurgiu	3/11/2008	Lizica Bivolaru	Marilena Cocean
21	Harghita	3/14/2008	Robert-Kalman Raduly	Elod-Lajos Abraham
22	Hunedoara	3/21/2006	Stefan Beregszaszy	Dan Mihai Heredea
23	Ialomița	5/5/2005	Ghiauru Laurentiu	Gica Ionescu
24	Iași	5/11/1994	Liliana Radu	Gynetta Vanvu
25	Maramureș	7/31/1997	Hendreea Aurelia	Goron Dan
26	Mehedinți	10/27/2005	Raceanu Gabriel	Surlau Florin
27	Mureș	11/17/1995	Elena Vlas	Morariu Codrut
28	Neamț	4/10/2003	Constantin Tapu	Lenuta Dabija
29	Olt	3/14/2007	Iulian Constantinescu	Marius Balasa
30	Prahova	12/6/1994	Bogdan Zielinski	Nicolae Raducu Dan
31	Satu Mare	5/28/2004	Viorel Buda	Petre Dumitru
32	Sălaj	10/20/1995	Nicu Ionel Lapusan	Mircea Sumurduncan
33	Sibiu	11/19/1997	Gabriel Margineanu	Daniel Masca
34	Suceava	5/18/2005	Petre Ghervan	Virgil Larionescu
35	Teleorman	2/18/2005	Liviu Nanu	Voiculeanu Aura
36	Timiș	12/22/1994	Doina Mot	Daniela Ciugudan
37	Tulcea	9/8/2008	Voin Maxim Alexandru	Carmen Szuchanski
38	Vaslui	5/19/2005	Emil Ianul	Ghergut Virgil
39	Vâlcea	6/30/2005	Nicolae Dinescu	Gheorghe Nadolu
40	Vrancea	10/10/2007	Pionescu Catalin	Ciuta Costica
41	AOR București - SECTOR 1	5/18/2006	Chitu Traian	Dorin Stoican
42	AOR București - SECTOR 2	5/18/2006	Ristea Dumitru	Macovei Mihaela
43	AOR București - SECTOR 3	5/18/2006	Nicolae Gheorghe	Iorgoglu Ioan
44	AOR București - SECTOR 4	5/18/2006	Oprea Laurentiu	Doina Sotiriu
45	AOR București - SECTOR 5	5/18/2006	Steluta Hapaianu	Vera Paslaru
46	AOR București - SECTOR 6	5/18/2006	Tamasi Florin	Ionescu Marcel

ISTORIE OLIMPICĂ ROMÂNEASCĂ

Alăturat veți găsi o fotocopie a Regulamentului Congresului de la Paris din 1914, adoptat cu ocazia Sesiunii Comitetului Internațional Olimpic din 1912 de la Stockholm. Vă informez că Comitetul Olimpic Român a fost recunoscut implicit, fără ca această recunoaștere să facă obiectul unei discuții și al unei hotărâri oficiale, cum s-a întâmplat mai târziu pentru celelalte Comitete Naționale Olimpice.

Extras din Procesul-verbal al Sesiunii CIO din anul 1914, prin care COR a fost recunoscut

Shooting		
Shooter	Nation	Score
1. Roger de Barbarin	FRA	17/20
2. René Guyot	FRA	17/20
3. Count Justinien de Clary	FRA	17/20
4. César de Bettex	FRA	16/20
5. ----- Hilaret	FRA	15/20
6. Edouard Geynet	FRA	13/20
7. Sidney Merlin	GBR	12/20
Baron André de Schonen	GER	12/20
Jules Charpentier	FRA	12/20
Count de Joubert	FRA	12/20
Joseph Labbé	FRA	12/20
----- Sion	FRA	12/20
13. Amédée Aubry	FRA	11/20
14. Gheorghe A. Plagino	ROM	11/20

*Clasamentul probei de talere la JO de la Paris, din anul 1900.
La poziția 14 figurează românul G. A. Plagino (fragment)*

Domnule președinte,

Avem onoarea a vă aduce la cunoștință că, Comitetul Olimpic al României a fost constituit având în componența sa, printre alții, pe: George V. Bibescu, dr. Ion Costinescu, Ion N. Cămărășescu, George Plagino, prof. G. Murgoci, C. Tzigara-Samurcaș, Carol Davila, Dinu Cesianu, Grigore Caracostea, ing. N. Iliescu-Brânceni, Ion Nicolaescu, George Iconomu, George Costescu și Al. Fioreseu.

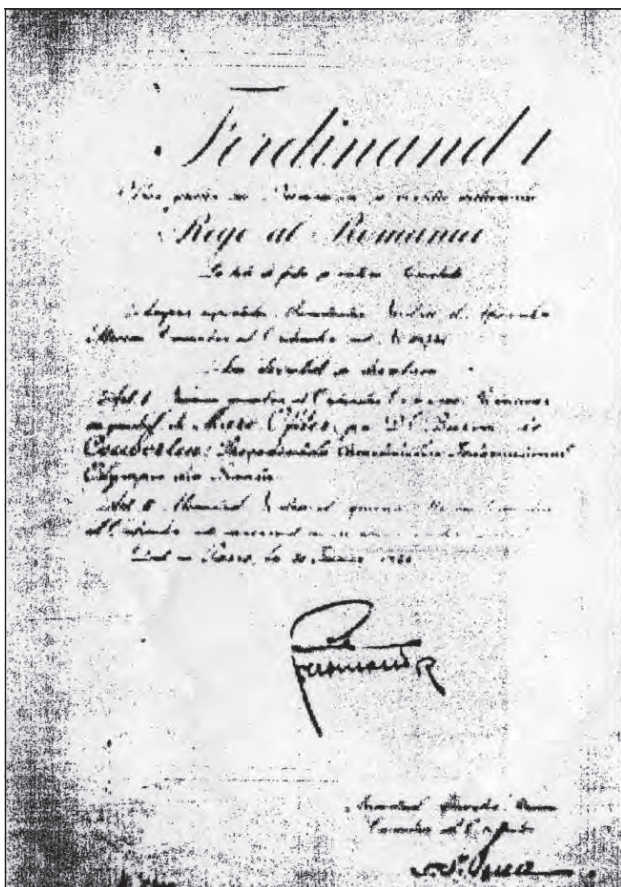
Acest Comitet a delegat, pentru a participa la Congresul Internațional ce va avea loc la Paris în iunie a.c. pe dl. profesor G. Murgoci, Carol Davila, Dinu Cesianu, ing. N. Iliescu-Brânceni și Ion Nicolaescu, sub președenția d-lui George Plagino, membru al Comitetului Internațional Olimpic.

Vă rugăm să binevoiți a depune această listă la biroul Comitetului Internațional Olimpic, pentru a fi acceptată la viitorul Congres. Vă rog să primiți, Domnule Președinte, asigurarea sentimentelor noastre cele mai distinse.

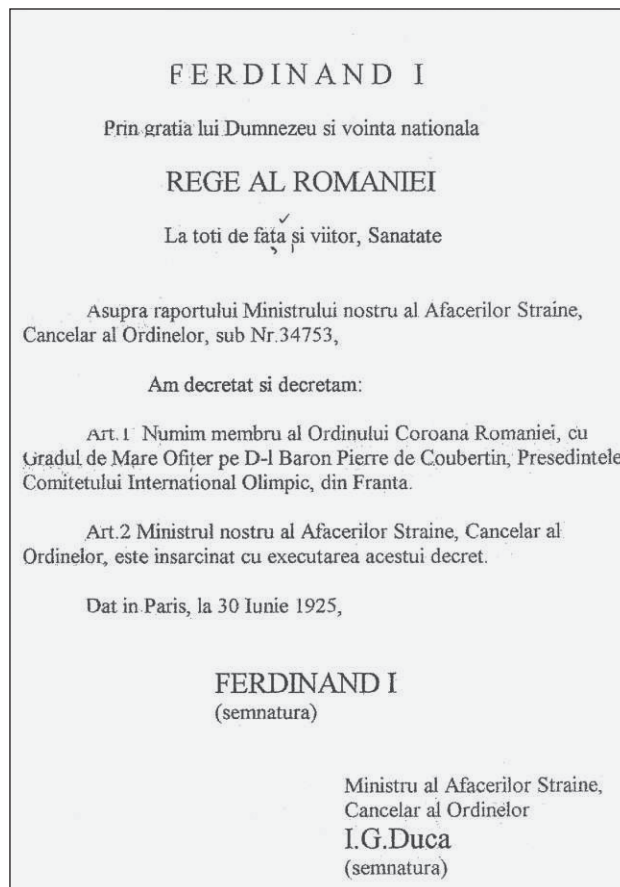
Președinte Delegat

Dr. I. Costinescu

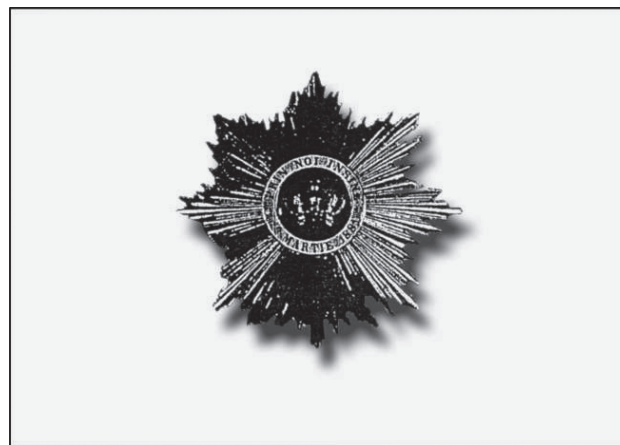
Domnului Baron Pierre de Coubertin
Președintele Comitetului Internațional Olimpic

Decretul prin care se conferă Ordinul Coroana Români cu grad de Mare Ofițer Baronului Pierre de Coubertin

Traducerea textului original

Decorațiile care însoțesc diploma Ordinul Coroana României acordată baronului Pierre de Coubertin de către Regele Ferdinand I al României

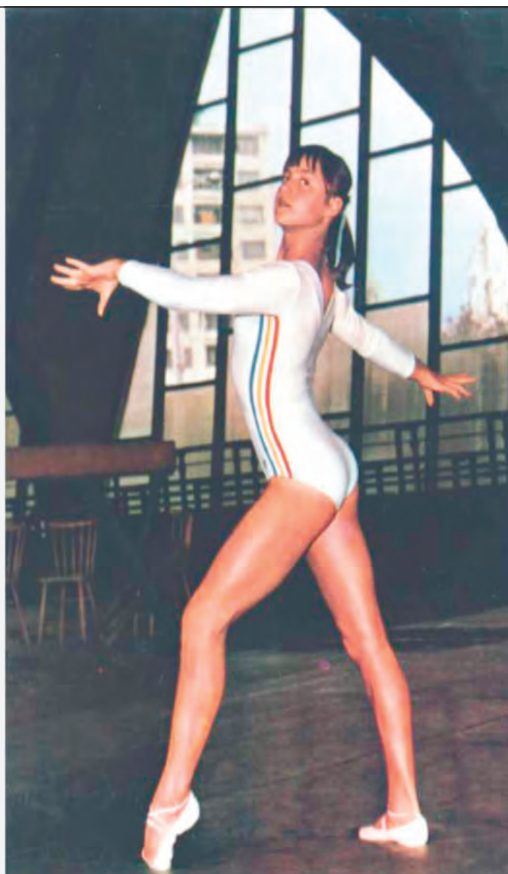
„DIX SUR DIX
GYMNASTE BALLERIN ET PRODIGE
NADIA COMANECI
DONNE UN RECITAL DE GRACE
ABSOLUE
SEPT FOIS LA NOTE MAXIMALE
AUX JEUX DE MONTREAL EN 1976

LE MONDE ENTIER, ADMIRATIF
N'EN EST PAS ENCORE REVENU
IANT LA PERFECTION DEROUTE ET
CHAVIRE AERIENNE.

LA JEUNE ROUMAINE S'OFFRE
SANS RETENUE AUX BARRES
ASYMETRIQUES ET A LA POUTRE.

DES MOMENTS FORTS
DES MOMENTS UNIQUES A
JAMAIS INIMITABLE. LA
PETITE FILLE AU REGARD
MELANCOLIQUE UN MYTHE POUR
L'ETERNITE”

Muzeul Olimpic Lausanne, Iulie 2000

„ZECE DIN ZECE
GIMNASTA BALERINĂ UIMITOARE
NADIA COMĂNECI
DĂ UN RECITAL DE
GRAȚIE ABSOLUTĂ
DE 7 ORI NOTA MAXIMĂ
LA JOCURILE OLIMPICE DE
LA MONTREAL 1976.

LUMEA ÎNTREAGĂ NU ȘI-A
REVENIT ÎNCĂ DIN ADMIRAȚIE
DEOARECE PERFECȚIUNEA
DERUTEAZĂ ȘI BALANSUL AERIAN.

TANARA ROMÂNCĂ SE LANSEAZĂ
FĂRĂ REȚINERE LA PARALELE
INEGALE ȘI LA BÂRNĂ.

MOMENTE EMOȚIONANTE.
MOMENTE UNICE CARE NU MAI
POT FI IMITATE. FETIȚA CU PRIVIRE
MELANCOLICĂ UN MIT PENTRU
ETERNITATE”

Muzeul Olimpic de la Lausanne, Sala Marilor Sportivi ai Secolului - secția Nadia Comăneci

Cuvântul președintelui Comitetului Internațional Olimpic - Juan Antonio Samaranch la aniversarea a 80 de ani de la constituirea Comitetului Olimpic Român

Cuvântul președintelui Comitetului Olimpic Român - Lia Manoliu - la aniversarea a 80 de ani de la constituirea COR

*Excelența sa J.A. Samaranch primește titlul de Doctor Honoris Causa
din partea Rectorului Universității București - Emil Constantinescu*

Primirea lui J.A. Samaranch la Președintele Ion Iliescu

Președintele Comitetului internațional Olimpic Jacques Rogge primește titlul de Doctor Honoris Causa din partea Academiei Naționale de Educație Fizică și Sport și din partea Universității din Oradea

Inaugurarea bazei sportive olimpice de la izvorani in anul 2008 în prezența președintelui României – Traian Băsescu, Președintelui CIO – Jaques Rogge, a Primului Ministru – Călin Popescu Tăriceanu, Președintelui COSR – Octavian Morariu, Președintelui de Onoare al COSR – Ion Țiriac și al Secretarului General al COSR – Ioan Dobrescu

Prezența delegației române la JO din 1924 de la Paris s-a soldat cu prima medalie olimpică românească prin echipa de rugby (medalie de bronz)

Festivitatea de deschidere a JO din 1936 de la Berlin, în prezența delegațiilor participante, între care și cea a României, care a obținut prima medalie olimpică (argint), la călărie, prin Henri Rang

Prezența delegației olimpice a României la JO de la Helsinki, în 1952, a însemnat și prima medalie olimpică de aur românească

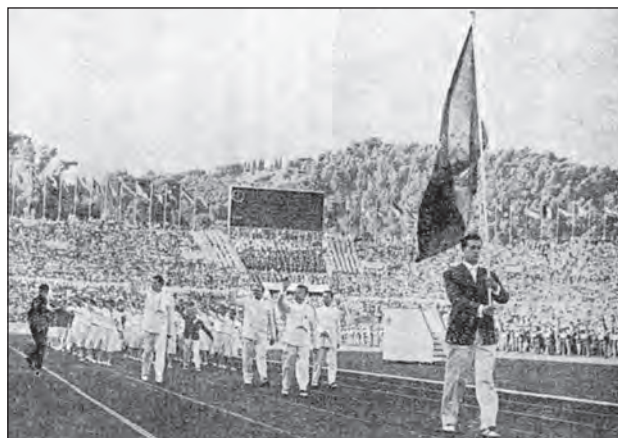
Delegația României înaintea plecării la JO din 1956 de la Melbourne

JO Cortina D'Apezzo – 1956 – Delegația României

Defilarea delegației olimpice române la deschiderea JO de la Melbourne, 1956; Port drapel: Iosif Sârbu

Delegația olimpică a României la JO de la Roma – 1960

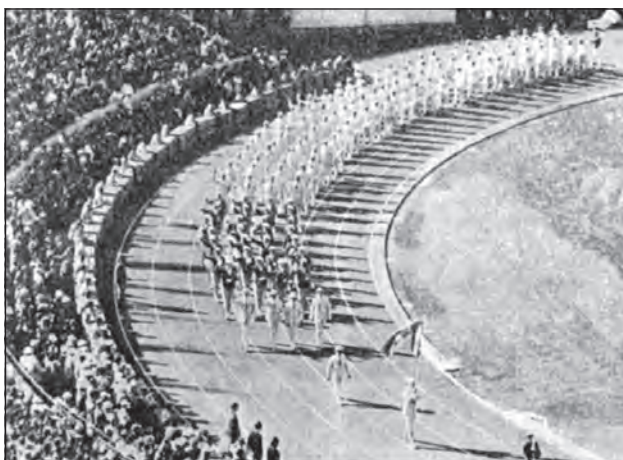
Sportivii români participanți la JO de la Roma – 1960, la festivitatea de acordare a unor distincții și titluri sportive

Echipa de gimnastică a României care a participat la JO de la Roma – 1960

1964 – Tokyo, olimpicii români în fața statuii lui Budha

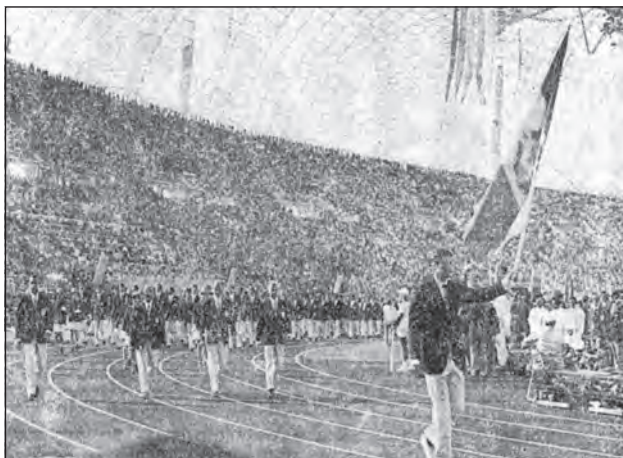
*JO de la Tokyo – 1964; delegația olimpică a României
Port drapel: Aurel Vernescu*

*Defilarea delegației olimpice române la JO de la
Mexico – 1968. Port drapel: Aurel Vernescu*

*Sportivii și tehnicienii care s-au evidențiat la JO din 1968 – Mexic, la festivitatea de înmânare a unor distincții.
În prim plan, Maestra Emerită a sportului, Campioana Olimpică, Lia Manoliu*

*JO de la München – 1972; delegația olimpică a României.
Port drapel: Aurel Vernescu*

Defilarea echipei olimpice a României la JO de la Montreal – 1976. Port drapel: Nicolae Martinescu

*Defilarea echipei olimpice a României la ceremonia de deschidere a JO de la Moscova – 1980.
Port drapel: Vasile Andrei*

*Defilarea echipei olimpice a României la ceremonia de deschidere a JO de la Los Angeles - 1984.
Port drapel: Ion Corneliu*

*Primirea delegației române în satul olimpic – Seul 1988 – momentul când se înalță drapelul.
Port drapel: Ion Corneliu*

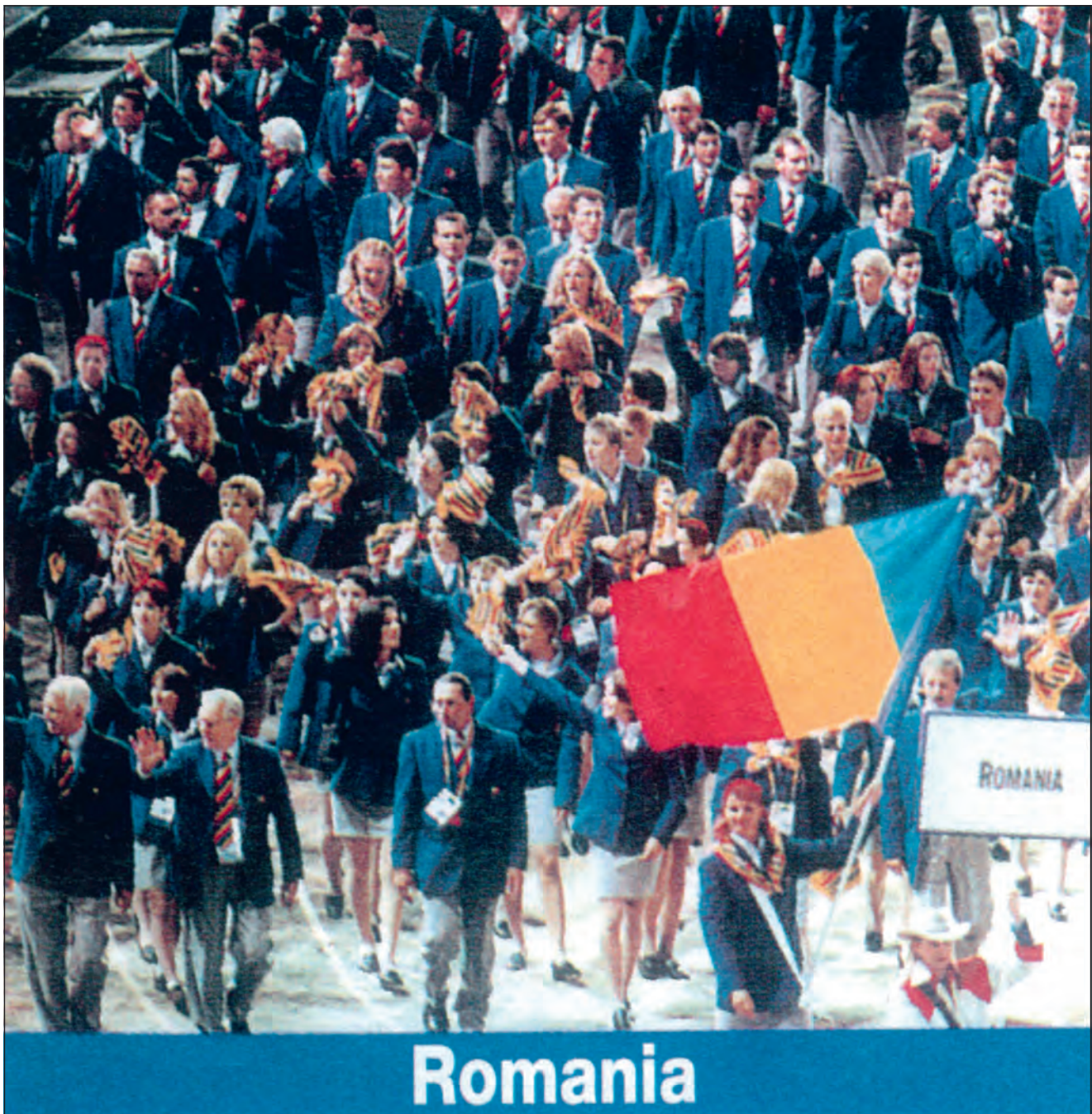
*Defilarea echipei olimpice a României la ceremonia de deschidere a JO de la Barcelona - 1992.
Port drapel: Costel Grasu*

*JO de iarnă de la Lillehammer - 1994 - Festivitatea de
înălțare a drapelului României*

*Defilarea echipei olimpice a României la ceremonia
de deschidere a JO de la Atlanta în 1996.
Port drapel: Iulică Ruican*

*Defilarea echipei olimpice a României la ceremonia de deschidere a JO de la Sydney – 2000.
Port drapel: Elisabeta Lipă*

JO Salt Lake City – Delegația României

La întoarcerea de la Sydney (2000), olimpicii români li s-a acordat întreaga prețuire pentru superbe performanțe realizate. Președintele României, Emil Constantinescu, primul-ministru, Mugur Isărescu și președintele COR, Ion Țiriac, în mijlocul sportivilor medaliați

Delegația României la festivitatea de deschidere a Jocurilor Olimpice din 2004 - Atena

Delegația României pentru Jocurile Olimpice din 2008 - Beijing

Delegația României pentru Jocurile Olimpice din 2012 - Londra

OFICIUL NAȚIONAL DE EDUCAȚIE FIZICĂ (ONEF)

Din anul 1920 statul începe să se implice direct în problematica educației fizice. În acest an, apare în presă un proiect de lege pentru educația fizică, iar în 1921 Ministerul de Război depune în parlament un alt proiect pentru „*organizarea educației fizice și a pregătirii militare naționale*”. Acesta, cu câteva modificări, va constitui „*prima lege pentru educație fizică din România*”, apărută la 17 iunie 1923. Motivele care au îndemnat statul să acorde o atenție crescută procesului de educație fizică, sunt în parte, cele de ordin militar; la acestea se adaugă și faptul că educația fizică și sportul încep să se dezvolte, să facă parte din preocupările societății secolului al XX-lea. În țara noastră asemenea activități fuseseră înregistrate ca urmare a inițiativei particulare, dar curând, amploarea lor obligă statul să le preia și să le organizeze. Așa se explică faptul că, cea mai importantă prevedere a Legii Educației Fizice din 1923 a fost înființarea Oficiului Național de Educație Fizică (ONEF). Aceasta era o instituție de stat, dependentă de Ministerul Instrucțiunii, având raporturi administrative cu Ministerul de Război și cu Ministerul Sănătății, acreditată să organizeze și să conducă întreaga activitate de educație fizică din țară. Atribuțiile ONEF prevăzute de lege au fost următoarele: a) să imprime o direcție unitară activităților organizațiilor de educație fizică și tir (societăți, federații, uniuni), pe care le va crea în țară sau le va afilia, le va ocroti și controla; b) să se îngrijească de dotarea lor cu terenurile și instalațiile necesare, fiind intermediarul legal între stat, județe și comune, pe de o parte, și aceste instituții, pe de altă parte; c) să pregătească sau să contribuie la instruirea tehnică a corpului de profesori și maeștri pentru predarea educației fizice în școli, în armată și în orice organizații sportive; d) să întocmească instrucțiuni și publicații pentru a răspândi și populariza gustul educației fizice etc.

În teritoriu, acest for acționează prin organizații regionale, dintre care prima a luat ființă în 1925, la

Eforie. Ulterior, până în 1934, se înființează „*regionale*” la Predeal, Borsec, Câmpulung Muscel, Râmnicu Vâlcea. Printre realizările ONEF se menționează, în primul rând, înființarea Institutului Național de Educație Fizică (INEF), însărcinat să pregătească conducători de educație fizică, pentru a activa în armată și în organizațiile de profil, ca și formarea corpului didactic pentru nevoile învățământului de stat și ale unităților de educație fizică și sport particulare. În 1928 ONEF preia „*Direcția Cercetășiei...*” (vezi Decretul Regal nr. 89547, **Legislație**). Ca structură internă, ONEF avea următoarele compartimente: secretariatul general și serviciile de contabilitate, de propagandă, medical, educație fizică în învățământ, educație fizică în armată, al terenurilor, tirului școlar și premilitar. Conducerea era compusă dintr-un comitet, director general, secretar general, inspectori regionali. Director general al ONEF a fost numit generalul Virgil Bădulescu.

Dacă FSGR, înființat în 1906, și-a bazat activitatea pe sistemul german de gimnastică, combinat cu elemente din sistemul francez, ONEF și mai ales INEF, au adoptat sistemul suedez începând cu anul 1923. Conform atribuțiilor primite prin lege ONEF și îndeosebi INEF, au efectuat primele cercetări științifice în domeniul educației fizice și sportului. Sub egida lor s-au editat cărți, manuale, broșuri, precum și revista *Educația Fizică* (care inițial a avut denumirea de *Buletinul Educației Fizice*. Fondurile ONEF proveneau din subvenții de la ministerele prevăzute de lege, din subvenții particulare, din donații și alocații de la buget – venituri repartizate prin legi speciale etc.

Din momentul înființării ONEF (1923), el și-a desfășurat activitatea separat și independent de FSSR. ONEF era instituție de stat, iar FSSR exprima inițiativa particulară. Prin Legea Educației Fizice din anul 1929, se stabilește că „*ONEF va fi o instituție dependente de Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale, având cu Ministerele de Instrucție și Război raporturi...*”. De asemenea, sunt precizate atribuțiile și îndatoririle ONEF și ale comitetului de conducere al acestuia. Tot prin această lege INEF își modifică titulatura în Institu-

tul Superior de Educație Fizică (ISEF), iar secția sa militară se transformă în Institutul Militar de Educație Fizică (IMEF). Se menține aceeași relație paralelă între ONEF, ca instituție de stat, și FSSR (ulterior UFSR), ca instituție a inițiativei particulare. La 1 decembrie 1936, ONEF este desființat, atribuțiile sale (care nu fuseseră preluate de OETR), fiind preluate de ISEF.

UNIUNEA FEDERAȚIILOR SPORTIVE DIN ROMÂNIA (UFSR)

A doua jumătate a deceniului trei al secolului XX înregistrează o dezvoltare importantă a activității sportive din țara noastră prin înființarea de noi asociații, societăți și cluburi sportive, creșterea numărului sportivilor și al antrenorilor, a numărului de concursuri naționale și internaționale. Cu toate acestea, instabilitatea care se manifestă în activitatea structurilor sportive, cât și dorința acestora de a acționa în mod independent și autonom, au dus la necesitatea adoptării unor măsuri care au vizat reorganizarea forului de conducere al mișcării sportive. Aceasta rezultă și din prevederile Legii Educației Fizice din 1929 unde se proiectează transformarea FSSR într-un nou organism de conducere – UFSR, care va patrona activitatea din sânul asociațiilor sportive particulare, federalizate pe ramuri de sport. Conform aceleiași legi „UFSR va dobândi ființă legală numai atunci când ultima federație de sport va fi obținut personalitate juridică”. Această prevedere legală s-a realizat pe parcursul anilor 1929-1933. Acțiunea de constituire a noilor federații ca persoane juridice a fost coordonată de un Comitet, care a acționat în numele FSSR în legăturile instituției cu autoritățile de stat și cu străinătatea. Totodată, au fost nominalizați președinții Comisiunilor centrale (în calitate de delegați ai UFSR), care au răspuns de (re)organizarea federațiilor, astfel: Gr. Caracostea pentru atletism și rugby; Mihail Savu pentru box și sporturile de apă; Camil Manoilă pentru lupte și greutăți; Neagu Boerescu pentru sporturile de iarnă; Th. Rosetti-Solescu, pentru ski; Dinu Cesianu, pentru scrimă și Foti Valerianos

pentru ciclism (Adunarea generală a FSSR din 16 februarie 1930 – extras din George Costescu „Douăzeci și cinci de ani de viață sportivă în România FSSR-UFSR, 1912-1937”). În perioada de tranziție, funcționau încă vechile comisii, care treptat au fost înlocuite cu noile federații, înființate cu oarecare dificultate din cauza divergențelor dintre cluburi și regionalele sportive.

Ședința de constituire a UFSR pe bazele noii legi organice a fost ținută în ziua de 22 iunie 1933. Actul constitutiv, semnat și de președinții Federațiilor de Atletism, Football-Asociație, Box, Gimnastică, Tennis, Rugby, Natație, Scrimă, Ski, Sporturi de iarnă și Tir, stabilește în cuprinsul lui că: „Uniunea Federațiilor de Sporturi din România are ca scop să reglementeze manifestarea inițiativei particulare pe tărâmul educației fizice, al sportului și turismului” – potrivit prevederilor Înaltului Decret Regal nr. 1310/1933, care promulgă Legea modificatoare a dispozițiilor de administrare a Legii educației fizice din 1929 (MO nr. 104 din 8 mai 1933). Față de Legea din 1929, Legea din 1933 modifică articolele nr. 40, 41, 42 și 43 și adaugă încă 8 noi articole, toate acestea definind rolul, atribuțiile, organizarea și funcționarea structurilor sportive și a UFSR.

Astfel, în noua lege se precizează că: „Manifestarea inițiativei particulare se va face prin asociațiuni de amatori și profesioniști, care se vor grupa, după specialități, în Federațiuni naționale, una de fiecare ramură de sport, iar acestea la rândul lor în: Uniunea Federațiilor Sportive din România, prescurtat: UFSR” (art. 40); „Statul coordonează și controlează sportul, turismul și educația fizică din inițiativă particulară în România, prin UFSR” (art. 43); „UFSR își va exercita dreptul de îndrumare, coordonare și control asupra activității de ordin administrativ, financiar și tehnic al Federațiilor naționale de specialitate, precum și asupra tuturor asociațiilor de sport, turism și educație fizică din inițiativă particulară” (art. 44); „UFSR este de drept persoană juridică prin promulgarea legii de față. ...” (art.47).

În art. 48 s-au stabilit diferite înlesniri acordate de stat, prin UFSR, în favoarea încurajării

activității sportive, printre care: acordarea de terenuri; eliberarea pașapoartelor colective pentru echipele ce călătoresc în străinătate pentru manifestări sportive; reducerea de 50 % a tarifelor Căilor Ferate Române (CFR), Navigației Fluviale Române (NFR) și ale Serviciului Maritim Român (SMR) pentru membrii grupărilor recunoscute de UFSR; scutirea de plată a impozitelor pe spectacolele și manifestările sportive organizate de amatori în cadrul UFSR.

Art.51 stipulează: „*Prin promulgarea legii de față, Federația Societăților de Sport din România, recunoscută ca persoană juridică prin legea promulgată la 12 martie 1915 și publicată în MO nr. 276 din 14 martie 1915, se desființează; – iar UFSR intră în toate drepturile și obligațiile FSSR. Avera mobilă și imobilă a FSSR trece deplin drept în patrimoniul UFSR, care va funcționa și continua întreaga activitate a FSSR*”.

Activitatea UFSR în perioada 1933-1935 a fost condusă de un Comitet central și un Birou permanent, având ca președinte pe George Plagino, vicepreședinți – Grigore Caracostea și Aurel Leucuța, din octombrie 1933 Camil Manoilă, iar din martie 1934 Dinu Cesianu; secretar general, pe Dinu Cesianu, din martie 1934 Mihail Savu, casier – Neagu Boerescu. În structura sa, UFSR avea 11 federații în 1933 (participante la constituire), cărora li s-au adăugat 7 federații în 1934 și 5 federații în 1935, precum și 12 reprezentanți regionali pentru coordonarea activității filialelor sale teritoriale (vezi schema de organizare a UFSR 1933-1935). Comitetul central era format, conform legii, din președinții tuturor federațiilor de specialitate, câte un delegat al Ministerelor Instrucțiunii Publice, Apărării Naționale și al Sănătății, Muncii și Ocrotirilor Sociale, delegați dintre persoanele proeminente ale vieții sportive naționale.

În prima ședința a Comitetului UFSR, din 12 octombrie 1933, una din măsurile importante adoptate a fost înființarea Marelui Premiu Național de Sport, care a fost acordat în decursul anilor, celor mai valoroși sportivi ai țării. La 18 februarie 1934 în cadrul unei adunări generale extraordinare cu reprezentanții a 13 federații au fost votate statutele

UFSR. În cadrul Adunării generale anuale a UFSR, din 25 martie 1934, cu reprezentanți ai 18 federații, a fost prezentat recensământul asociațiilor sportive române afiliate. Cele 789 de societăți au fost afiliate la federațiile existente, astfel: Football Asociație – 403 grupări afiliate; Tenis – 52; Sporturi de iarnă – 52; Box – 40; Natație – 37; Lupte – 22; Gymnastică – 21; Atletism – 17; Ski – 16; Ping-Pong – 16; Sporturi equestre – 13; Scrimă – 14; Rugby – 10; Patinaj – 10; Basket și Volley-ball – 8; Cyclism – 7; Canotaj – 7; Tir – 4.

În acest context se integrează și Legea privind înființarea Oficiului de Educație a Tineretului Român (OETR) (MO nr. 196 din 9 mai 1934) care își propune educația morală, națională și fizică a tineretului de ambele sexe, până la 18 ani. Prin acest organism de stat se dorea un control asupra educației tineretului, el fiind condus direct de către regele Carol al II-lea. Din Consiliul Superior de Îndrumare al OETR făceau parte și președintele UFSR și directorul general al ONEF, ceea ce indică extinderea controlului OETR și asupra activității sportive. În primăvara anului 1936 se promulgă o nouă lege cu privire la OETR (Decretul 821 / 1936, MO nr. 81 / 04.06.1936) prin care această instituție se reorganizează, rolul său în educația tineretului devenind hotărâtor și atotcuprinzător. Prin noua lege, UFSR se transformă într-o anexă a OETR, fiind un „*organ delegat*” al acestuia. Președintele UFSR, președinții federațiilor sportive, precum și jumătate din numărul membrilor din comitetele de conducere erau numiți de OETR (vezi Schema de organizare a UFSR 1936-1937).

Subordonarea UFSR, Oficiului de Educație a Tineretului Român (OETR) a avut efecte dăunătoare asupra sportului românesc în perioada 1934-1936 și în anii ulteriores. În 1937 OETR se desființează, creându-se „*Straja Țării*”, o instituție de stat autonomă de educație a tineretului pe diferite planuri, implicit și cel fizic și motric. Tot în 1937 străjeria a înglobat organizarea cercetășiei. Prin prevederile Legii (Decret-lege nr 3424/1937, MO nr. 233 din 8 oct. 1937) și (Decretul Regal nr. 4078 / 3 dec. 1938, MO 292 / 15 dec. 1938), Straja Țării va exercita un control direct și asupra UFSR,

conform art.10, care prevede: „*Uniunea Federațiilor Sportive din România (UFSR), federațiile sportive din țară, Asociația Arcașilor României (AAR), Asociația Ţoimii Carpaților (AŢC), Asociația Creștină a Tinerilor (ACT) și Asociația Creștină a Femeilor (ACF) sunt organizațiuni subordonate Străzii Țării*”. Totodată, se menține prevederea din perioada OETR prin care președinții, precum și jumătate din numărul membrilor din comitetele de conducere ale organizațiilor subordonate, vor fi numite de către Straja Țării (art. 11). De asemenea, se mențin facilitățile acordate prin legile precedente (capitolul VI). Din punct de vedere al administrației interne, UFSR, conform reglementărilor, se conducea potrivit „*prescripțiunilor ei statutare*”. Vechile statute ale UFSR, votate în unanimitate în Adunarea generală extraordinară din 16 februarie 1934, au fost modificate în cursul anului 1939 și adaptate Legii și Regulamentului Străzii Țării din 1938 (vezi Schema de organizare a UFSR 1939-1940).

În decursul anilor, în funcțiile de conducere ale UFSR s-au aflat următoarele personalități: președinte – George A. Plagino (1933-1940); vicepreședinți – Grigore Caracostea (1933-1939), Aurel Leucuța (1933), Camil Manoila (1933), Dinu Cesianu (1934-1936), Viorel V. Tilea (1936-1937), general adj. Ion Iacobici (1937-1939), Mihail Savu (1939-1940), general adj. Constantin Ilasievici (1939-1940); secretari generali: Dinu Cesianu (1933), Mihail Savu (1934-1935 și 1937-1938), Neagu Boerescu (1936-1937), Alexandru Cantuniari (1939-1940); director general – Neagu Boerescu (1939-1940); casieri – Neagu Boerescu (1934-1935), Constantin Zahirnic (1936-1939), contra-amiral adj. Nicolae Păiș (1939-1940); secretar UFSR (ulterior sub-director din 1938) – Dem. Boicescu. De-a lungul timpului, în conducerea federațiilor s-au aflat

numeroase personalități recunoscute în sportul românesc al acelor ani.

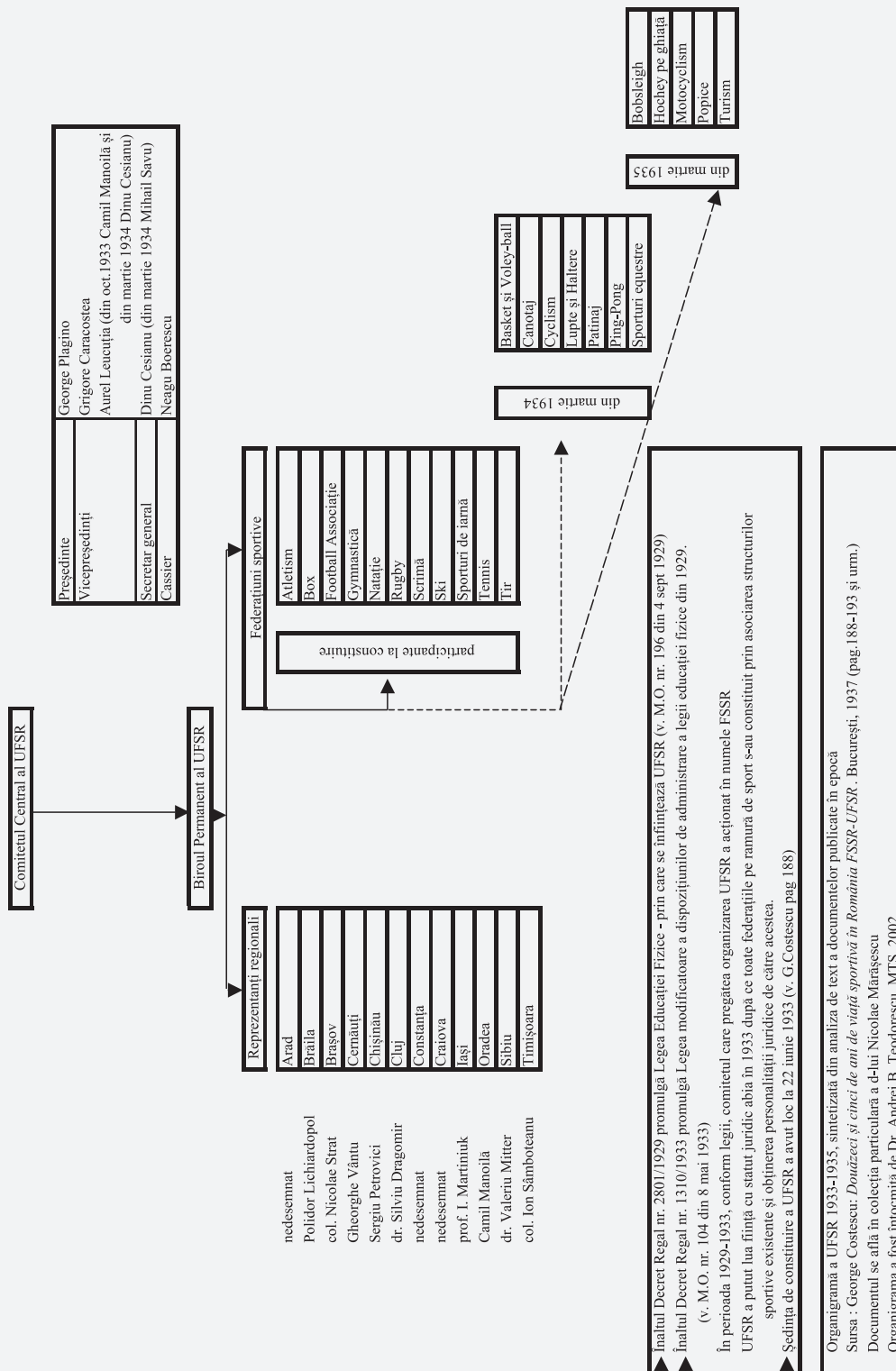
În bilanțul pe anii 1938-1939 sunt menționate o serie de realizări ale UFSR și ale sportului românesc, precum și potențialul organizatoric și numărul practicanților pe ramuri de sport. Atletism – 70 de cluburi cu 1000 de atleți legitimați; Basket și Volleyball – 60 asociații cu peste 3000 de jucători; Bob – 14 asociații cu 480 de membri; Box – 40 asociații cu 1500 boxeri legitimați; Ciclism – 40 asociații cu 1500 membri; Fotbal – 600 asociații cu 70000 jucători; Gimnastică – 15 asociații cu 2000 de practicanți; Handbal – 21 asociații cu 600 de jucători legitimați; Hipism – 18 societăți cu 1500 de membri; Hochei pe gheață – 25 asociații cu 900 jucători legitimați; Înot – 38 asociații cu 4000 de practicanți; Lupte și Haltere – 23 asociații cu 1500 de practicanți; Motociclism – 12 grupări cu 500 de practicanți; Patinaj – 15 grupări cu 1000 de practicanți; Popice – 219 grupări cu 6000 de sportivi legitimați; Ping-pong – 25 grupări cu 4000 de membri; Rugby – 13 asociații cu 750 de membri legitimați; Scrimă – 16 asociații cu 300 de trăgători legitimați; Ski – 26 asociații cu 6000 membri înscriși; Sporturi nautice – 50 asociații cu 1200 de membri; Tennis – 91 asociații cu 5000 de membri; Tir – 7 asociații cu 260 de membri.

Prin înlăturarea dictaturii regale, *Straja Țării*, organizație de tineret parașcolară, a fost desființată la 7 septembrie 1940. Nici UFSR nu mai corespundea din punct de vedere organizatoric noilor condiții ale statului legionar și dictaturii militare, instaurate la 6 septembrie 1940 în România, după abdicarea regelui Carol al II-lea.

În consecință, la 29 octombrie 1940 apare o lege prin care UFSR se desființează, locul ei fiind preluat de un nou for de conducere centrală numit *Organizarea Sportului Românesc (OSR)*.

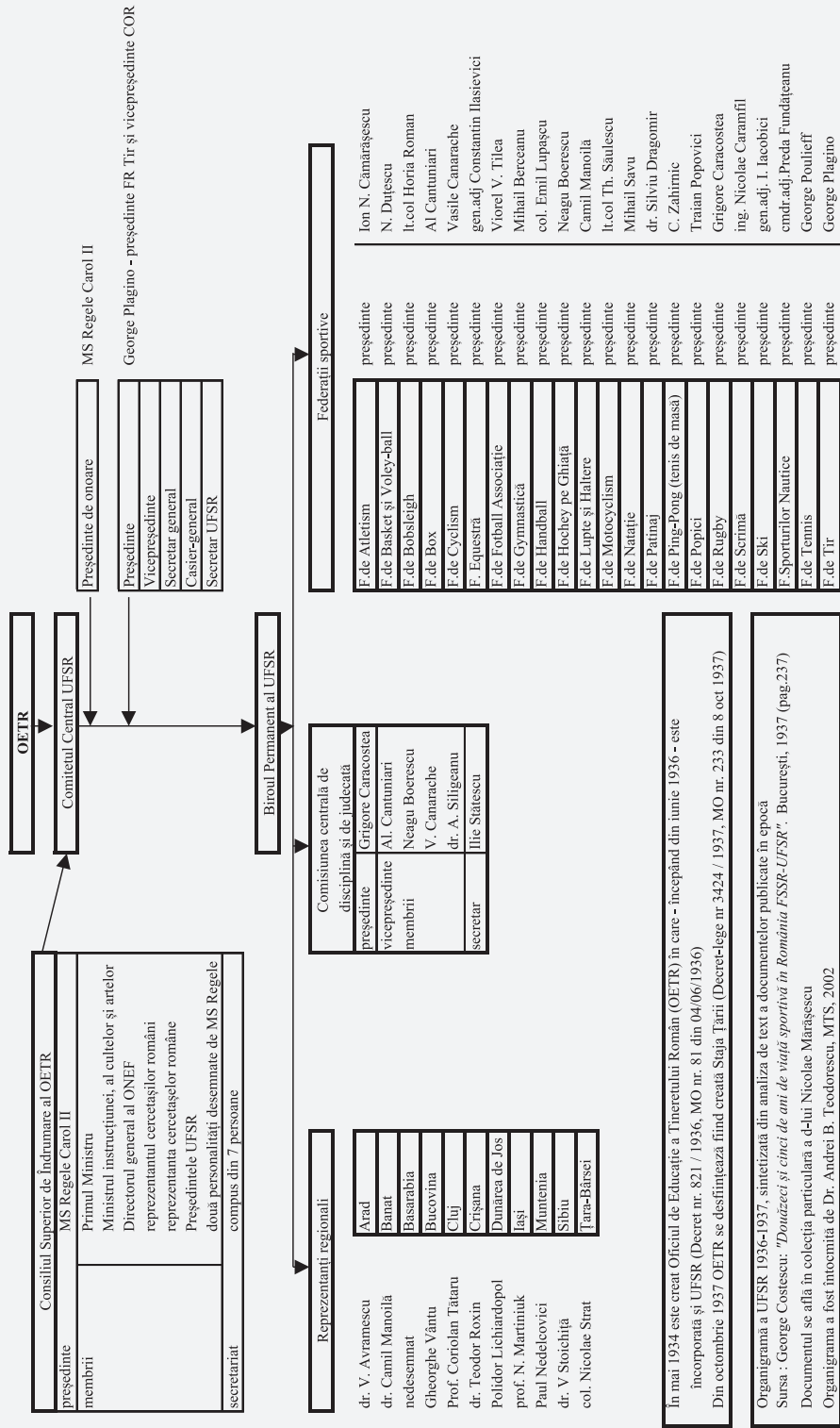
SCHEMA DE ORGANIZARE A UNIUNII FEDERAȚIILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA

(între anii 1933-1935)

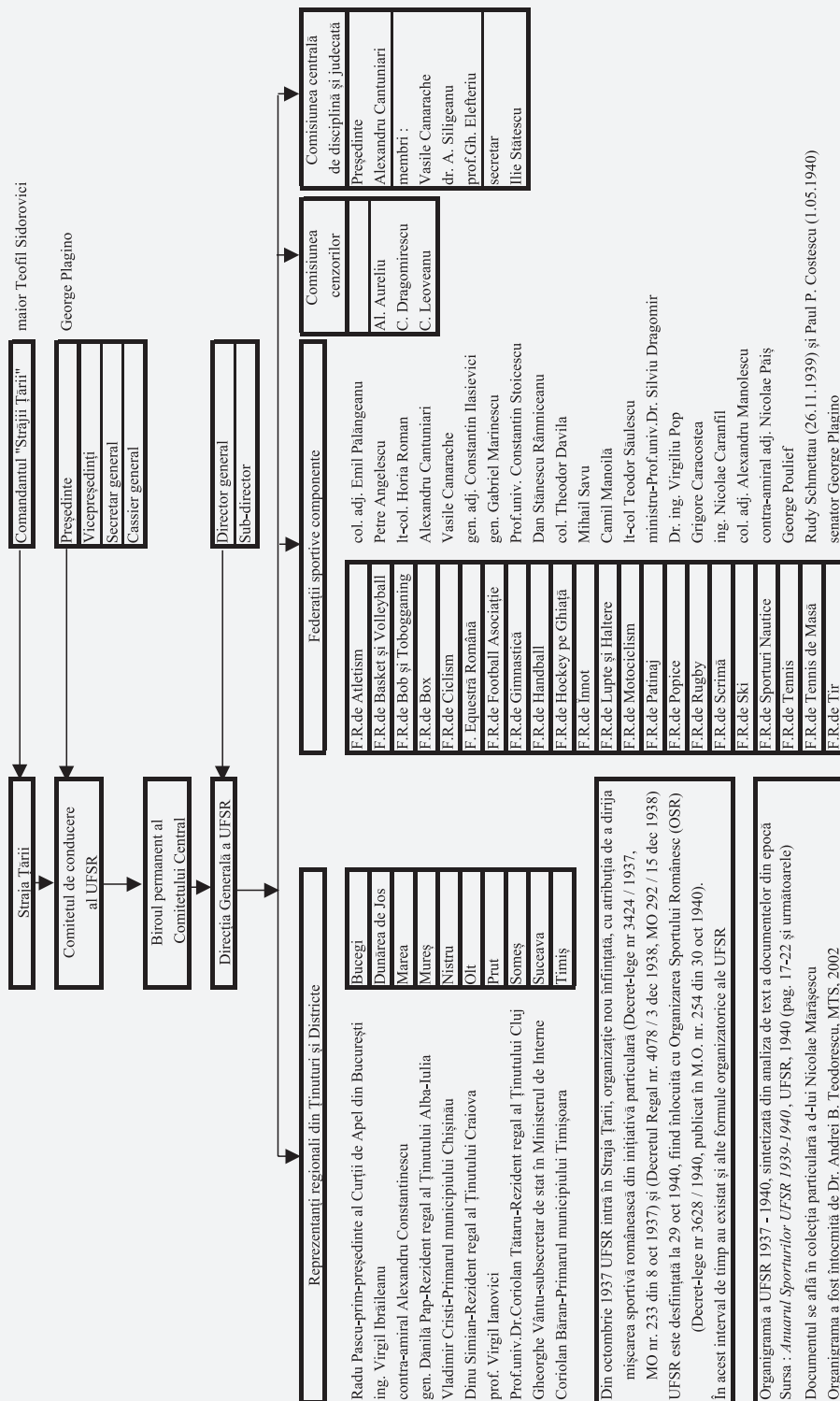
SCHEMA DE ORGANIZARE A UNIUNII FEDERAȚIILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA

(între ani 1936-1937)

SCHEMA DE ORGANIZARE A UNIUNII FEDERAȚIILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA

(din 1937 până la 29 octombrie 1940)

OFICIUL NAȚIONAL DE TURISM (ONT)

A luat ființă în 1936 (MO nr. 50, partea I, 1936), îndeplinind funcțiile unui organism de îndrumare și coordonare unitară a activităților de turism din România. Atribuțiile și modul de organizare și funcționare sunt cuprinse în Legea pentru Organizarea Turismului (29 februarie 1936). În art.1 se precizează că: „*pentru organizarea, coordonarea, îndrumarea și dezvoltarea turismului în România se înființează, pe lângă Ministerul de Interne, Oficiul Național de Turism (ONT)*”. Pentru îndeplinirea programului de activitate pe întregul teritoriu al țării, ONT trebuia să înființeze „*oficii județene de turism, oficii locale de cură și turism...*” (art.23-27). Oficiul trebuia, de asemenea, să: „*studieze mijloacele pentru dezvoltarea turismului și să coopereze cu diferitele ministere, instituții de stat, județene, comunale sau particulare*”. Prin decret regal, la recomandarea Consiliului superior al turismului, este numit președintele ONT, care asigură conducerea și administrarea acestei instituții. Acesta este ajutat de un comitet de direcție compus din 5 membri, care conduc diferitele servicii funcționale interne, numiți la recomandarea ministrului de Interne. Totodată, pe lângă ONT, se înființează „*Consiliul superior al turismului în alcătuirea căruia intră delegați, directori, șefi de servicii din diferite ministere, autorități de stat, UFSR, asociații, syndicate etc.*” (art.8-9). Referitor la atribuțiile ONT și raporturile acestuia cu UFSR, Legea Organizării Turismului din 1936 menționează următoarele: „*Controlează activitatea asociațiilor de turism, de acord cu UFSR, a birourilor comerciale de voiaj. ...*” (art. 2, lit. c); „*Încurajează toate manifestările și mișcările cu caracter sportiv, asociațiuni alpine, cluburile de automobilism și ciclism, întreținând cu aceste asociațiuni și în special cu UFSR o constantă colaborare ...*” (art. 2 lit. n).

În afară de acțiunile de propagandă și de înzestrare materială (construirea de cabane, vile și hoteluri), ONT s-a îngrijit și de îmbunătățirea condițiilor

de transport pentru înlesnirea circulației turiștilor, stimulând proprietarii mijloacelor de transport. Prin toate măsurile întreprinse ONT a îndeplinit un rol important în cunoașterea, pe plan intern și internațional, a frumuseților naturale, având și un puternic impact cultural și economic.

În decursul anilor, ONT a cunoscut și alte forme de organizare.

ORGANIZAREA SPORTULUI ROMÂNESC (OSR)

Înființarea, în 1940, a OSR reprezintă o etapă în evoluția organizatorică a sportului românesc. Prin demisia întregii conduceri a UFSR, prin decretul nr. 3467 din 14 octombrie 1940, este numit în funcția de șef al Sportului Românesc Manole Stroici, iar prin decretul-lege nr. 3628 din 29 octombrie 1940, se consfințește desființarea Uniunii Federațiilor Sportive din România (UFSR) și înființarea OSR. Atribuțiile și întreaga avere a UFSR au trecut, de drept, în patrimoniul Organizării Sportului Românesc. Acest nou organ de conducere al sportului românesc avea, potrivit acestui decret-lege, „*sarcina organizării și îndrumării mișcării sportive în Statul Național Legionar*”, apărut după abdicarea, la 6 septembrie 1940, a regelui Carol al II-lea, urcarea pe tron a regelui Mihai I și instaurarea dictaturii militare a mareșalului Antonescu. Prin decizia nr.1 din 1 noiembrie 1940 șeful Sportului Românesc reorganizează activitatea federațiilor, înlocuindu-le cu Directorate, iar pe președinții acestora, cu directori. La 15 aprilie 1941, în urma demisiei lui Manole Stroici, prin decretul nr. 1096, a fost numit șef al Sportului Românesc lt.col. Constantin Medeleanu. Prin decizia nr.1 din 26 aprilie 1941 a șefului Sportului Românesc, se revine la denumirea de federații în locul directoratelor, făcându-se numiri de președinți. Ca structură internă, OSR are două direcții: una administrativă (director Dem. Boicescu) și una tehnică (director Victor Cojocaru, profesor de educație fizică). OSR, ca organ de stat a fost, la constituire, pendinte de Președinția Consiliului de Miniștri. După o perioadă, trece la Sub-secretariatul de stat al educației

extrașcolare, iar din 16 octombrie 1943 trece din nou în subordinea Președinției Consiliului de Miniștri. Prin decizia nr. 17 din 29 noiembrie 1941 șeful Sportului Românesc numește ca secretari ai OSR pe Nichifor Modest pentru Bucovina și pe Pavel Luchian pentru Basarabia.

Prin deciziile succesive ale șefului Sportului Românesc, în perioada 1940-1941, federațiile au fost grupate în diverse formule organizatorice. Una dintre acestea era următoarea: atletism și gimnastică, baschet și volei, ecvestră, fotbal și handbal, lupte atletice (box, lupte și popice), rugby și oină, scrimă, sporturi de apă (înot, sporturi nautice), sporturi de iarnă (patinaj, hochei), sporturi de munte (schi, alpinism, turism), sporturi mecanice (ciclism, motociclism), tenis și tenis de masă, tir. OSR proclamă ca sporturi de bază – atletismul și tirul. Desele modificări intervenite în structura OSR s-au datorat faptului că aceasta nu a corespuns nevoilor și cerințelor dezvoltării activității sportive din țara noastră. De altfel, pe parcursul existenței sale, OSR va suferi mereu transformări, neputându-și găsi niciodată formula organizatorică potrivită. Din cauza instabilității organizatorice a OSR și mai cu seamă a condițiilor de război, activitatea sportivă înregistrează un recul, accentul căzând pe competițiile școlare și universitare și îndeosebi pe concursurile pentru juniori. Se reduce numărul de concursuri centrale, fondurile bănești scad, echipele se descomplează, transporturile militare afectează deplasarea echipelor, accentul căzând în aceste condiții pe competițiile locale. Pentru exemplificarea structurii OSR, în anexă, se prezintă o secvență din schema organizatorică pentru perioada 1940-1941.

Din punct de vedere organizatoric exista o situație confuză, datorită paralelismului dintre OSR și Direcția sporturilor din Subsecretariatul de stat al educației. Între cele două organe are loc o consfătuire pentru precizarea atribuțiilor fiecăruia, în urma căreia Direcția sporturilor din Subsecretariatul educației se va ocupa cu sportul în școală, universitate și armată și va da directivele generale activității sportive, iar OSR se va ocupa cu sportul particular. În acest fel, OSR va depinde de acum încolo de

Subsecretariatul de stat al Educației extrașcolare (*Sportul românesc de-a lungul anilor*, E.Ghibu și I. Todan).

Instabilitatea organizatorică a OSR se evidențiază din nou către sfârșitul anului 1942, când are loc o nouă reorganizare și o reorientare a obiectivelor esențiale ale acestui for de conducere. Se afirmă oficial că activitatea sportivă trebuie să contribuie la pregătirea de luptă a tineretului. Conducătorul OSR este schimbat, fiind numit ca șef al Sportului Românesc prof. Ioan Gheorghiu (1 nov. 1942). OSR va avea în structura sa de conducere un Consiliu de Îndrumare Sportivă, format din personalități reprezentând diferite structuri organizatorice ale activității sportive (ANEF, federațiile sportive, învățământ etc.) și reprezentanți ai Consiliului de Patronaj, Direcția Generală CFR, Direcția Generală PTT, Fundația Culturală Regală, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Propagandei Naționale, Oficiul *Muncă și Lumină* și ai Oficiului Educației Tineretului. Aparatul central al OSR cuprindea două direcții: una administrativă, formată din serviciile secretariat, contabilitate și contencios, și a doua, tehnică, alcătuită din serviciile: tehnic sportiv, sanitar, arhitectură, presă și propagandă, legătura cu stăinătatea și protocol. Pe lângă cele două direcții, mai funcționau 5 comisii auxiliare: cea a sportului școlar, a celui universitar, a sportului extrașcolar și premilitar, a sportului muncitoresc și a sportului rural. La nivel teritorial, în perioada 1 noiembrie 1942 – 1 noiembrie 1943, au fost constituite 9 regiuni sportive și 50 de districte în 40 de județe (*Anuarul sportului românesc 1943*, pag. 17-27). Unitatea de bază a OSR a fost gruparea sportivă. Reorganizarea OSR a vizat și activitatea federațiilor, care erau în număr de 14: atletism și gimnastică; baschet, volei și tenis de masă; box (lupte și popice); ciclism și motociclism; fotbal și handbal; hochei pe gheață și patinaj; rugby și oină; ski; scrimă; sporturi pe apă (nautice) – înot, canotaj și vele; tenis; tir; turism, alpinism și bob; federația română a organizațiilor de educație națională a satelor, jocuri românești și cămine culturale (vezi Schema organizatorică a OSR între ani 1942-1943). Datorită războiului, activitatea sportivă generală

continuă să se diminueze, mai puțin cea a studenților care, în 1943, organizează *Săptămâna sportului universitar*. Se instituie *Insigna sportivă*, un stimulent pentru răspândirea sportului în rândul tineretului, cu 3 grade de evaluare, aplicată în 6 grupe de exerciții: alergare (de viteză) sau înot, sărituri (în lungime și înălțime), aruncări, alergări de fond sau înot, tir (tragere cu arma sau aruncări de grenade), curse lungi (marșuri, ciclism, schi, canotaj). Dovedindu-și în continuare insuficiența, OSR își va modifica din nou structura în toamna anului 1943. Se dizolvă regionalele OSR, care reapar în curând sub conducerea prefecților de județ. În lipsa regionalelor, organele centrale ale OSR vor lucra direct cu districtele. Sunt dizolvate Comitetele federale și apoi sunt alese altele noi, cu alți președinți numiți de forul central. Ultima acțiune organizatorică importantă a OSR va avea loc în ianuarie 1944, când este numit organul său de conducere *Comitetul național sportiv*. Cu toate măsurile luate nici noua structură organizatorică a OSR nu a dat rezultate. Datorită războiului, activitatea sportivă scade vertiginos, sunt interzise deplasările în diferite orașe, se suspendă și se amână numeroase competiții, toate acestea culminând cu întreruperea oricărei activități sportive în jurul datei de 23 august 1944.

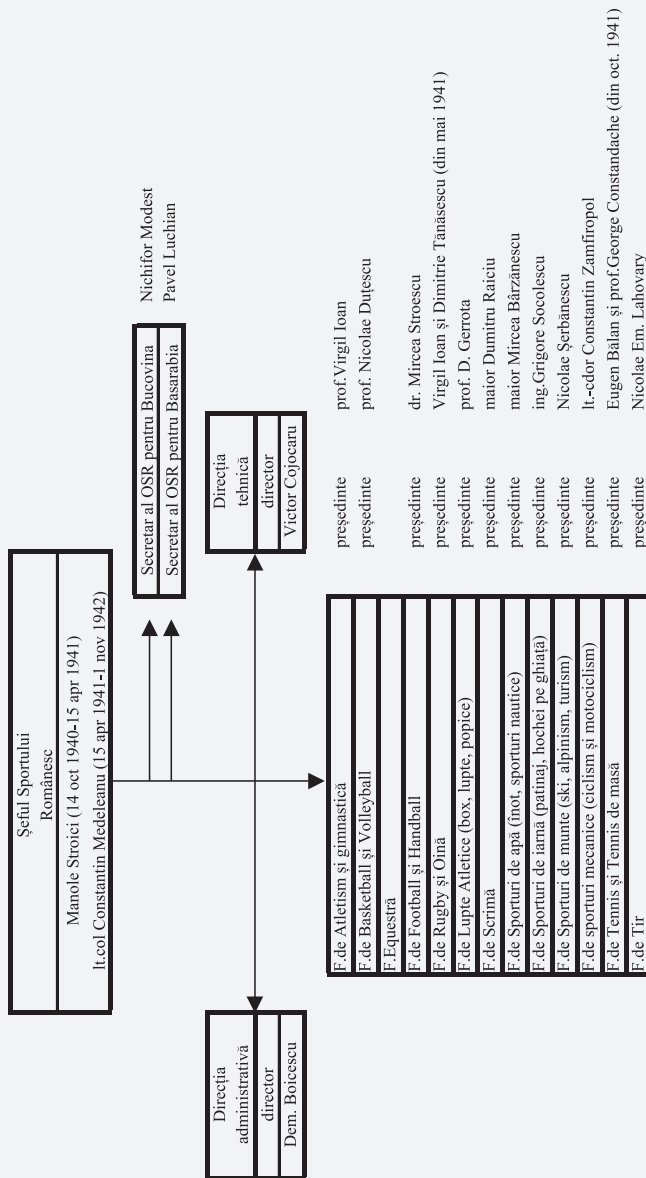
În lunile septembrie – noiembrie începe o perioadă de reorganizare profundă. OSR încercă să-și îndeplinească atribuțiile de organ de stat. Existența sa se încheie la 7 noiembrie 1944, când se desființează prin lege, reînființându-se în același timp UFSR care va funcționa pe lângă Ministerul Culturii. UFSR va fi condus de o comisie interimară,

formată dintr-un președinte și 4 membri. Tot în această perioadă – la 15 septembrie 1944, din inițiativa PCR, a luat ființă Organizația Sportului Popular (OSP), care, nefiind încă constituită oficial, a funcționat în paralel cu OSR și UFSR.

Cu toate dificultățile create de război, OSR a avut totuși o prezență care a asigurat continuitatea, fie și discutabilă, a activității sportive din țară. Acest fapt se explică prin gândirea și atitudinea mareșalului Ion Antonescu care fără a ne referi la alte aspecte privind rolul și întreaga sa activitate, a înțeles însemnătatea sportului. Stenograma ședinței privind OSR din 1 ianuarie 1944, condusă de mareșal, exprimă punctul de vedere în acest domeniu: „*Deși sunt chestiuni mai grave și urgente la ordinea zilei, totuși pentru că de problema aceasta a sportului și a educației în general se leagă toate puterile statului și tot viitorul lui, am găsit de cuviință să nu las mai târziu soluționarea problemei...*” și mesajul conchide: „*Toate popoarele care au pus la baza educației lor sportul, au reușit să se impună în această viață. Acestea sunt popoarele anglo-saxone, popoarele nordice, poporul german și altele. Popoarele care au neglijat această problemă, această chestiune de educație, cum suntem și noi sunt condamnate să dispară*”; în final adaugă: „*De la Sparta până astăzi, legea s-a verificat tot timpul și noi am tras învățăminte, cu atât mai mult cu cât noi avem un caracter schimbător, fiecare a căutat să dea legi bune, dar nu s-au găsit elemente de suflet care să pună în practică bunele intenții și din această cauză am ajuns la situația pe care o cunoaștem*” (Arhiva Națională a Armatei din Pitești).

SCHEMA ORGANIZATORICĂ A "ORGANIZĂRII SPORTULUI ROMÂNESC"

(între anii 1940-1941)

UFSR este desființată la 29 oct 1940, întreaga conducere demisionând. Atribuțiunile și întreaga avere au trecut de drept în patrimoniul "Organizării Sportului Românesc" (OSR), subordonat președinției Consiliului de Miniștri, apoi o perioadă, trece la Subsecretariatul de stat al educației extrașcolare (Decretul Lege nr. 3628 / 1940, M.O. nr. 254 din 30 oct 1940).

Manole Stroiici este numit Șef al Sportului Românesc la 14 oct 1940 (Decret Lege nr. 3467 / 1940) care, prin Decizia nr. 1 din 1 nov 1940 înlocuiește federațiile sportive cu

Directorate și pe președinții de federații cu directori.

Prin Decretul nr. 1096 din 15 aprilie 1941, It.col Constantin Medeleanu este numit Șef al Sportului Românesc, care prin Decizia nr. 1 din 26 aprilie 1941, hotărăște ca în locul

Directoratelor să fie reînființate federațiile sportive

Organigrama a OSR 1940 - 1941, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epoca

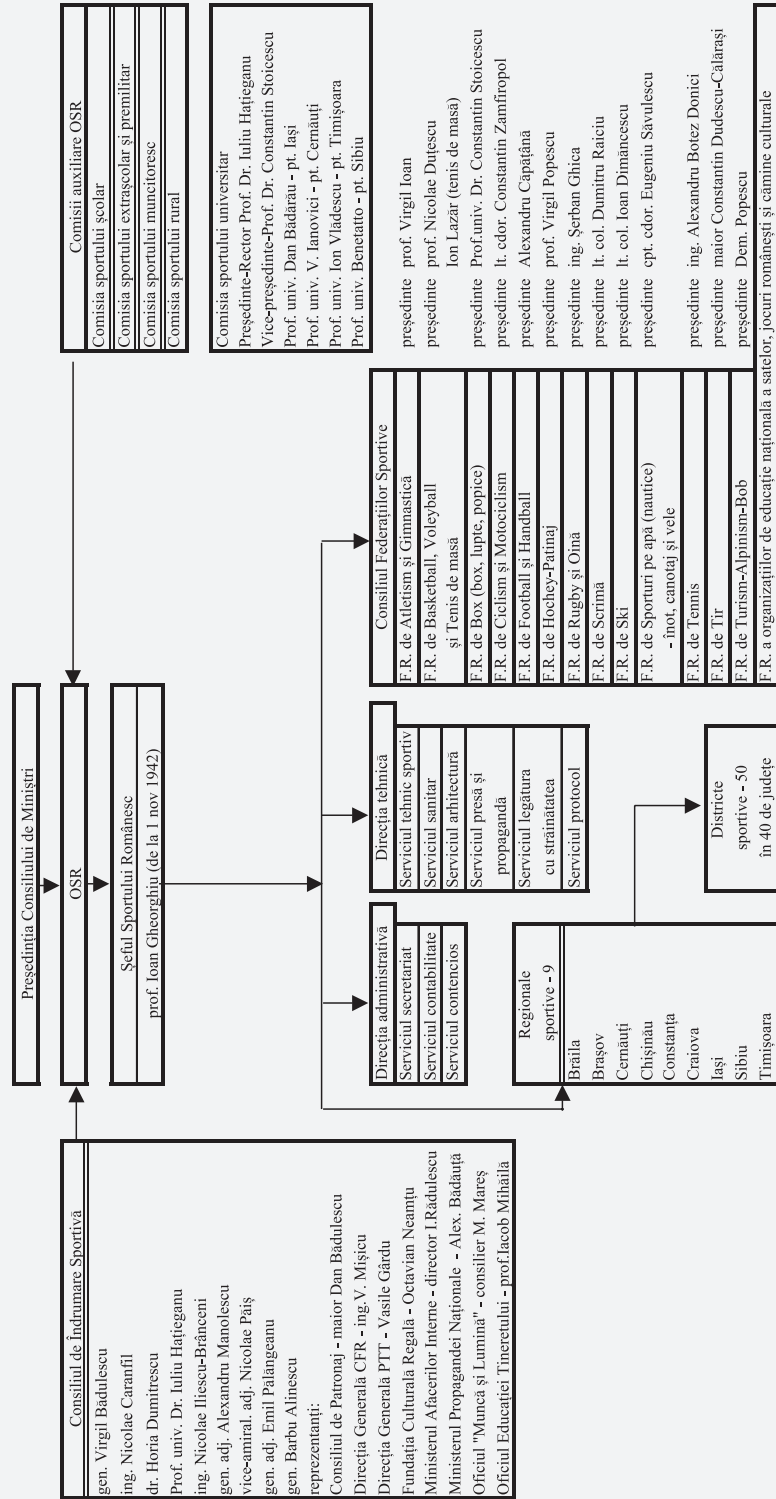
Sursa : *Hronicul Sportului românesc 1940-1942*. OSR, 1942 (pag.60-73 și următoarele)

Documentul se află în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu

Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

SCHEMA ORGANIZATORICĂ A "ORGANIZĂRII SPORTULUI ROMÂNESC"

(între anii 1942-1943)

Din 16 octombrie 1943, prin hotărârea Mareșalului Conducător al Statului, "Organizarea Sportului Românesc" trece din nou în subordinea Președinției Consiliului de Miniștri OSR a fost desființat prin lege la 7 noiembrie 1944, odată cu reînființarea U.F.S.R.

Organigrama a OSR 1942 - 1943, sintetizată din analiza de text a documentelor publicate în epoca
Sursa : "Anuarul Sportului Românesc 1942-1943" . OSR, 1943 (pag 9-12, 17-47 și următoarele)
Documentul se afla în colecția particulară a d-lui Nicolae Mărășescu
Organigrama a fost întocmită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

ORGANIZAȚIA SPORTULUI POPULAR (OSP)

La 15 septembrie 1944, din inițiativa Partidului Comunist Român, a luat ființă Organizația Sportului Popular (OSP), prima organizație sportivă de esență comunistă din istoria sportului românesc, care avea ca obiectiv democratizarea activității sportive și răspândirea sportului în mase. Ea va precede celelalte trei instituții centrale sportive create în intervalul 1944-1989: Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport de pe lângă Consiliul de Miniștri (CCFS), Uniunea pentru Cultură Fizică și Sport (UCFS), Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport (CNEFS). OSP, deși era o organizație legală de conducere a sportului românesc, nu avea totuși un caracter oficial întrucât până în martie 1946 va coexista, interferându-se cu celelalte două foste instituții sportive centrale: OSR (desființată în 7 noiembrie 1944) și UFSR (dispărut în 7 martie 1946). Între UFSR și OSP nu a existat decât o colaborare formală, din comisia interimară de conducere a UFSR (din februarie 1945) făcând parte și reprezentantul OSP, Odisie Pârvulescu. Cele două instituții aveau obiective diferite, o sorginte și o apartenență distincte, fiind propulsate și susținute de clase sociale și politice diametral opuse: OSP, emanație a noilor orientări social-politice-proletar-comuniste și UFSR, instituție care constituia tradiția celor trei decenii anterioare, ce fusese protejată de Casa Regală și reprezentase intelectualitatea română din acel interval de timp. OSP se înființează prin Legea nr. 135 din 9 martie 1946 și prin Decretul nr. 725 din 7 martie 1946, devenind singurul organ investit pentru conducerea sportului de masă și de performanță din țara noastră și care va funcționa până în 1949. În activitatea sa, OSP a conlucrat cu Comisia sportivă a sindicatelor unite (înființată în ianuarie 1945), cu care va acționa pentru crearea unor grupări sportive sindicale în întreprinderi, precum și pentru organizarea unor competiții cu caracter popular.

Potrivit articolului 2 (titlu I) al Legii din 9 martie 1946, OSP funcționa pe lângă Președinția

Consiliului de Miniștri, ca instituție anexă, investită ca unic organ de conducere și control din punct de vedere sportiv, educativ, tehnic, administrativ și financiar, al resorturilor sportive, al federațiilor și al organismelor regionale, având ca obiective (art. 5):

a) răspândirea prin toate mijloacele a sporturilor, educației fizice și turismului în marile mase ale poporului, creând condițiile cele mai prielnice în acest scop;

b) asigurarea celei mai temeinice dezvoltări a sportului sindical, universitar, militar și rural prin resorturile sale centrale;

c) gruparea tuturor federațiilor de specialitate, dându-le directive de funcționare și sprijin financiar;

d) organizarea de federații, precum și întocmirea regulamentelor tehnice și administrative, obligatorii pe tot cuprinsul țării.

Acest organism nou de conducere cu structură și de orientare comunistă era călăuzit de lozinca: „*Toate sporturile pentru popor*” și își propusese să contribuie la democratizarea sportului românesc, îndeosebi prin popularizarea sportului de masă. Organizarea care a stat la baza activității OSP ținea seamă de ocupația și locul de muncă al fiecărui cetățean. Conform acestui principiu, la nivelul aparatului central al OSP, al federațiilor și organelor regionale existau 5 resorturi: sindical (al Confederației Generale a Muncii – CGM), universitar, școlar, militar și rural. În luna iunie 1945 în cadrul CGM se constituie *Comisia Centrală Sportivă* sub președinția lui Odisie Pârvulescu, delegat în conducerea UFSR, care se ocupa doar de competițiile numite pe atunci „*particulare*”. Celelalte concursuri organizate prin sindicat, școală, universitate ori în mediul rural, reveneau OSP. Ca organe centrale OSP avea: Adunarea Generală, Comitetul Central, Consiliul Consultativ, Biroul Executiv Permanent, Resorturile Centrale și Comitetele federațiilor pe ramuri de sport. Comitetul Central era compus din: președinte (în persoana lui Iuliu Orban), secretar general (Odisie Pârvulescu), secretar general adjunct (Gh. Lichiardopol). Din octombrie 1946, la președinția OSP este numit Sergiu Petrovici. Din Comitetul Central OSP mai făceau parte câte un delegat al Președinției Consiliului de Miniștri și al ministe-

relor: Educației Naționale, Muncii, Agriculturii și Domeniilor, Războiului, Afacerilor Interne și Propagandei, un delegat al ANEF, președinții și secretarii generali ai celor 5 resorturi. Consiliul Consultativ era compus din: delegați ai Comitetului Central, președinții și secretarii generali ai federațiilor sportive, delegați ai comitetelor regionale, directorii administrativi și tehnic ai OSP, cenzorii activi sau supleanți ai OSP. La nivel teritorial OSP avea organe regionale, județene și locale. Federațiile de specialitate erau organizate la nivel regional pe ligi, iar la nivel județean pe districte (vezi schema de organizare a OSP 1946-1949).

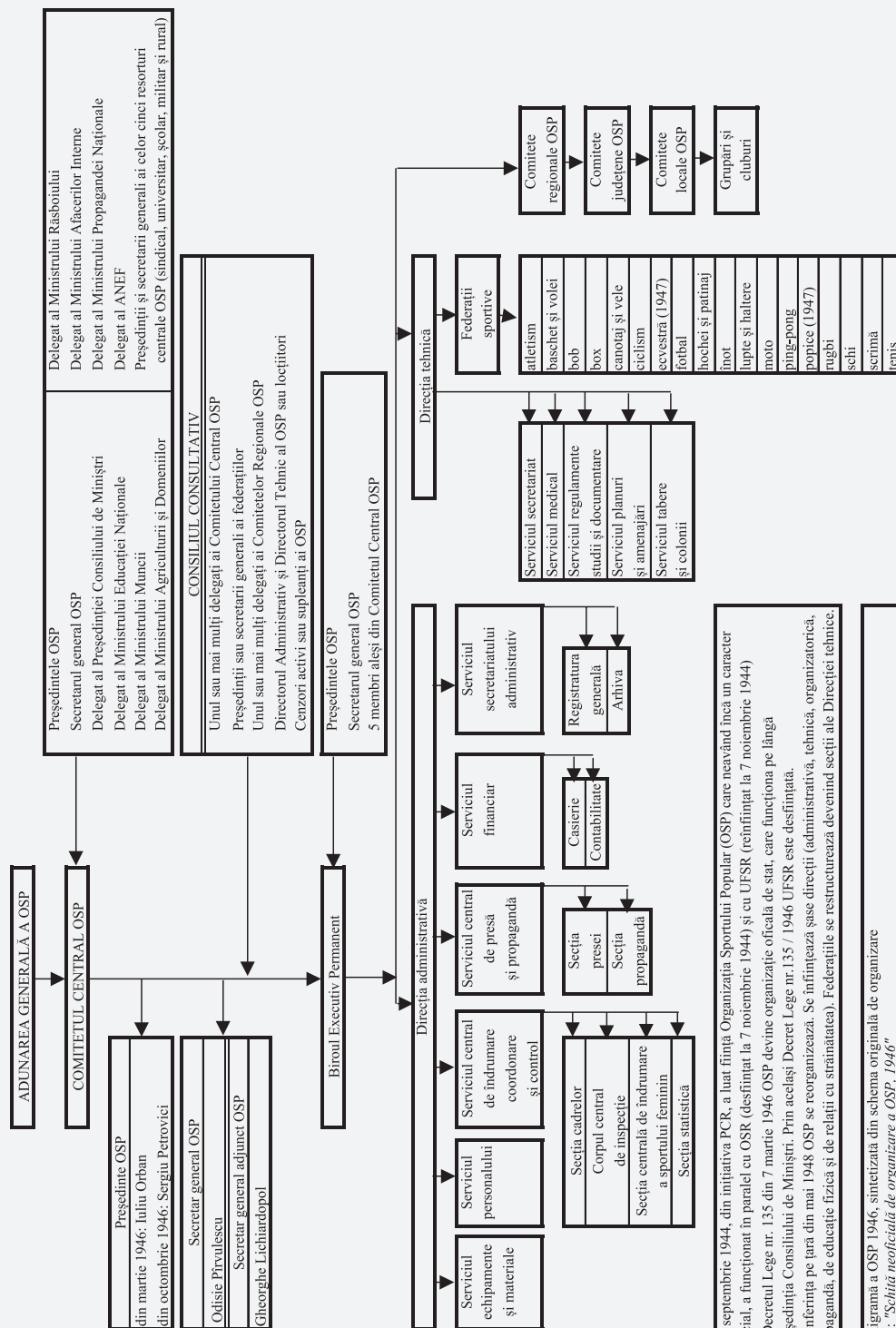
În timpul celor 4 ani cât a existat OSP, viața sportivă, activitatea sportivă internă și internațională s-a intensificat, activitatea sportivă feminină și cea pe ramuri de producție au cunoscut o dezvoltare deosebită. Se organizează numeroase campionate sindicale la diferite ramuri de sport și campionate pentru juniori. Printre acțiunile organizate de OSP, în colaborare cu organizațiile sindicale și de tineret, se numără: *Cupa UTM* cu peste 40 de cluburi și 6000 de sportivi participanți (cu finală pe Stadionul Giulești) în 1947; crosul ziarului *Sportul Popular*; crosul „Să întâmpinăm 1 Mai”; triatlonul popular la atletism; *Cupa Unității Tineretului* (CUT) (1948) la care sunt menționați 428 000 de tineri participanți; campionatele populare de ski, șah, natație, cros, călărie, ciclism etc; *Cupa Tineretului Muncitor* (CTM) cu întreceri la atletism, gimnastică, handbal și volei. Tot în această perioadă a fost introdusă *Insigna de polisportiv*, cu două grade (aur și bronz), ca o perioadă

pregătitoare până la organizarea acțiunilor din cadrul Complexului „Gata pentru Muncă și Apărare” (GMA). Se extinde în mod semnificativ participarea sportivilor români la competițiile internaționale.

În 19 martie 1945 apare ziarul *Sportul Popular*, care va avea o lungă și cuprinzătoare activitate de informare și propagandă pentru dezvoltarea educației fizice și sportului. Se organizează școli de antrenori, instructori, arbitri și organizatori sportivi. Se aduc îmbunătățiri sistemului de formare a cadrelor din domeniul educației fizice și sportului. Astfel, pentru pregătirea cadrelor de nivel mediu se înființează la București, Galați, Craiova, Timișoara și Tg. Mureș școli medii tehnice de cultură fizică (SMTCF), Școala Pedagogică de Educație Fizică din Predeal, din care s-au recrutat viitori componenți ai loturilor naționale de sportivi, iar ANEF este profund restructurată, purtând de acum denumirea de Institutul de Educație Fizică (IEF). La sfârșitul anului 1948, cu o jumătate de an înaintea desființării, OSP cuprindea 1265 grupări sportive, 58334 sportivi legitimați, o bază materială alcătuită din 412 terenuri, dintre care 31 de stadioane. Cea mai importantă construcție a fost cea a stadionului *Republicii* (fost stadionul *ONEF*), refăcut din beton și modernizat, deschis pentru prima ediție a Campionatelor Internaționale de Atletism ale României, care în anii '50 și '60 s-au bucurat de o mare popularitate și de o participare aleasă. În final, OSP a trecut în subordinea Ministerului Învățământului Public, până la dispariția sa, în iunie 1949.

SCHEMA DE ORGANIZARE A „ORGANIZAȚIEI SPORTULUI POPULAR“

(1946 - 1949)

La 15 septembrie 1944, din inițiativa PCR, a luat ființă Organizația Sportului Popular (OSP) care neavând încă un caracter oficial, a funcționat în paralel cu OSR (desființat la 7 noiembrie 1944) și cu UFSR (reînființat la 7 noiembrie 1944). Prin Decretul Lege nr. 135 din 7 martie 1946 OSP devine organizație oficială de stat, care funcționa pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri. Prin același Decret Lege nr. 135 / 1946 UFSR este desființată. La Conferința pe țară din mai 1948 OSP se reorganizează. Se înființează șase direcții (administrativă, tehnică, organizatorică, propagandă, de educație fizică și de relații cu străinătatea). Federațiile se restructurează devenind secții ale Direcției tehnice.

Organigrama a OSP 1946, sintetizată din schema originală de organizare
Sursa : „*Schiță neoficială de organizare a OSP, 1946*”
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Anghel Vrabie
Organigrama a fost înlocuită de Dr. Andrei B. Teodorescu, MTS, 2002

COMITETUL PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT (CCFS)

Cu insuficiențele, dar și cu realizările arătate, OSP, în viziunea conducerii politice din acea vreme, nu mai putea să corespundă dezvoltării continue a culturii fizice (noțiunea preluată din limba rusă și care, în mare măsură, sinonimiza cu cea de educație fizică, consacrată în limba română) și activității sportive de la sfârșitul anilor '40. Ca urmare, la 26 iunie 1949 a apărut „*Hotărârea Biroului Politic al CC al PMR*” asupra stimulării și dezvoltării culturii fizice și sportului și, implicit, schimbării formei de organizare în acest domeniu. Această hotărâre a determinat apariția Decretului nr. 329 din 6 august 1949, publicat în MO nr. 35 din 1949, semnat de președintele Consiliului de Miniștri, dr. Petru Groza, privind înființarea și organizarea Comitetului pentru Cultură Fizică și Sport (CCFS) de pe lângă Consiliul de Miniștri, organ de stat. Obiectivele principale ale CCFS urmăreau:

- a) stabilirea normelor și măsurilor necesare dezvoltării culturii fizice și sportului în RPR, în vederea promovării și răspândirii lor;
- b) conducerea și controlul activităților tuturor organelor și organizațiile de cultură fizică și aplicarea programelor de educație fizică în învățământul de toate gradele, în rândul țăranilor, muncitorilor și al tineretului studios;
- c) studierea și aplicarea de noi metode de predare și practicare a culturii fizice și sportului;
- d) organizarea, îndrumarea și controlul învățământului de specialitate și stimularea cercetării științifice a domeniului, a asistenței medicale a sportivilor;
- e) dezvoltarea rețelei de terenuri, instalații și amenajări sportive;
- f) stabilirea și întărirea legăturilor sportive internaționale etc.

În cadrul conducerii CCFS erau cooptați reprezentanți ai Confederației Generale a Muncii (CGM), ai Uniunii Tineretului Muncitor (UTM), ai Ministerului Afacerilor Interne (MAI), ai Ministerului

Apărării Naționale (MApN), ai Ministerului Învățământului și ai Ministerului Sănătății.

Ca structură, aparatul central al CCFS era compus dintr-un președinte, 4 vicepreședinți și următoarele direcții și secții:

1. Direcția instruirii sportive, care era compusă din: inspecțiile (fostele federații) de atletism, gimnastică, tir, înot, tenis, volei – vele – baschet, fotbal – handbal, polo – turism – schi – bob, box – lupte – haltere, caiac – vâsle, hochei – patinaj, ciclism – auto – moto – călărie, rugby – scrimă – tenis de masă – popice – oină, șah, serviciul evidenței sportive, serviciul medico-sportiv, serviciul metodicii sportive, serviciul complexului GMA și al competițiilor de masă.

2. Direcția școlilor de cultură fizică și sport și a educației fizice a tineretului studios.

3. Direcția organizatorică, cu serviciile: educație fizică la sate, statistică și informare, corpul de inspectori centrali.

4. Direcția cadrelor

5. Direcția de propagandă și agitație

6. Direcția planificării

7. Secțiunea inventarului sportiv

8. Secțiunea construcțiilor sportive

9. Secțiunea contabilitate

10. Secțiunea administrativă

11. Secțiunea cancelarie și secretariat

12. Secțiunea legăturilor sportive cu străinătatea

Pe lângă CCFS funcționau Comisiile centrale pe ramuri de sport, organisme obștești ce acționau pe baza regulamentelor proprii, similare cu normele de organizare a federațiilor, precum și Comisia de avizare a construcțiilor sportive și Comisia tehnică de inventar sportiv. Sub conducerea CCFS se aflau: Institutul de Educație Fizică, Școlile medii tehnice de Cultură Fizică (SMTCF), Gospodăria Economică Sportivă (GES). La nivel teritorial, CCFS era organizat pe comitete județene, comitete orășenești și câte un delegat pe plasă. Inspecțiile (federațiile) pe ramuri de sport aveau comitete județene pe ramuri de sport. Odată cu noua împărțire administrativă a țării s-au format comitete regionale, raionale și orășenești, iar pe ramuri de sport, comisii corespunzătoare. În cadrul CCFS a fost îmbinată conducerea

de către stat a educației fizice cu unele forme sindicale prin asociațiile sportive ale Consiliului Central al Sindicatelor organizate pe ramuri de producție. Activitatea sportivă a fost organizată la locul de producție, înființându-se colective sportive în întreprinderi, instituții, școli, institute de învățământ superior, sate, armată etc. Ca atare, colectivul sportiv a reprezentat unitatea organizatorică de bază a asociațiilor sportive. Pe linie sindicală s-au înființat următoarele asociații sportive pe ramuri de producție: *Spartac*, *Progresul*, *Locomotiva*, *Constructorul*, *Flamura Roșie*, *Flacăra*, *Partizanul*, *Metalul*, *Avântul*, *Minerul*, *Recolta*, *Dunărea*, *Știința*, *Dinamo*, *Casa Centrală a Armatei* (C.C.A.), *Voința*.

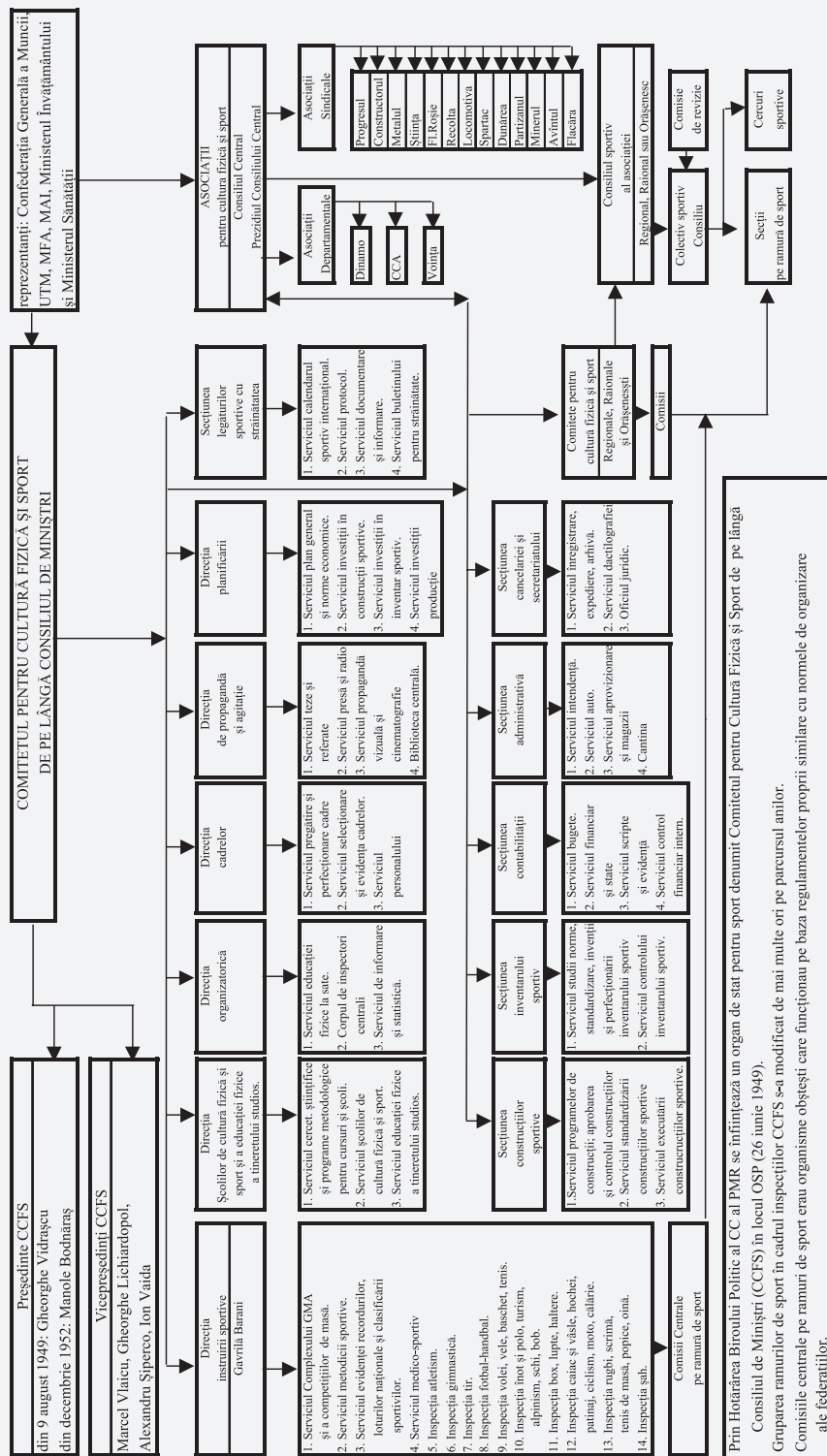
Primul președinte al CCFS a fost Gheorghe Vidrașcu. În luna decembrie 1952 a fost numit președinte al CCFS Manole Bodnăraș, iar vicepreședinți: Marcel Vlaicu, Alexandru Șiperco, Gheorghe Lichiar-dopol, Ion Vaida ; ca director al instruirii sportive – Gavrilă Barani (vezi schema de organizare a CCFS 1949-1955).

Structura organizatorică, atât de diversificată, centralizarea puternică și controlată a activității sportive școlare, de masă și de performanță, au determinat un progres evident. Pentru sportul de masă, a fost introdus, după modelul sovietic, complexul sportiv „*Gata pentru muncă și apărare a RPR*” (GMA), cu mai multe grade de dificultate (GMA pentru școlari, GMA gradul I și GMA

gradul II), pe categorii de vârstă și sex. Complexul a fost îmbunătățit în 1953 și 1956. Sportul de performanță a fost stimulat prin înființarea cluburilor și asociațiilor sportive, prin dezvoltarea calendarului sportiv cu noi concursuri și cupe (*Cupa orașelor*, *Cupa satelor*, Spartachiadele de iarnă și de vară), prin participarea la marile competiții internaționale (Festivalurile Mondiale ale Tineretului de la Berlin și de la București, Jocurile Mondiale Universitare de iarnă de la Poiana Brașov, JO de la Helsinki, 1952 și cele de la Melbourne, 1956 etc.). S-au obținut primele medalii de aur la JO (Iosif Sârbu la tir în 1952, Leon Rotman, Nicolae Linca, Simion Ismailciuc și Dumitru Alexe în 1956). S-au instituit titlurile stimulative de Maestru și Maestru Emerit al sportului. S-au construit noi baze sportive de pregătire și de concurs, printre care: Complexul sportiv *23 August* (în vederea desfășurării Festivalului Mondial al Tineretului de la București, din 1953), Parcul sportiv *Dinamo*, sala *Floreasca*, complexul Poiana Brașov etc. S-a reînființat Oficiul Național de Turism *Carpați* (ONT *Carpați*). Această etapă a evoluției organizatorice a sistemului de educație fizică și sport după principiul planificării și organizării centralizate, drastic proiectat și urmărit, a determinat realizări remarcabile în multiple planuri, pe care istoria nu face decât să le constate și să le consemneze.

SCHEMA DE ORGANIZARE A COMITETULUI PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT

(între anii 1949-1955)

Organigramă a CCFS 1949-1955, sintetizată din schema originală de organizare

Sursa: "Schită neoficială de organizare a CCFS. 1950"

Documentul se află în colecția particulară a d-lui Anghel Vrabie

Documentul se afla in colectia particulara a d-ului Anghel Viabile

UNIUNEA PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT (UCFS)

La 2 iulie 1957 Comitetul Central al PMR și Consiliul de Miniștri al RPR emit o „Hotărâre cu privire la reorganizarea mișcării de cultură fizică și sport din RPR”.

Principala prevedere a Hotărârii din 2 iulie 1957 a fost înființarea *Uniunii pentru Cultură Fizică și Sport* (UCFS), organizație de masă pentru conducerea, îndrumarea și controlul educației fizice și sportului din România. Pe lângă atribuțiile de conducere, organizare, îndrumare, propagandă UCFS avea de îndeplinit următoarele obiective: dezvoltarea mișcării sportive în mediul sătesc; organizarea asociațiilor sportive pe principiul locului de producție, ca unități de bază ale activității de cultură fizică; dezvoltarea activității sportive de masă ca principal obiectiv al asociațiilor sportive; introducerea gimnasticii în producție; înființarea de cluburi sportive care să cultive performanța de valoare națională și internațională; dezvoltarea intensă a activității sportive a tineretului studios, îndeosebi a elevilor; transformarea Comisiilor centrale pe ramuri de sport în federații, care să se îngrijească de dezvoltarea ramurilor de sport și creșterea măiestriei sportive; intensificarea preocupărilor Ministerului Învățământului și Culturii pentru dezvoltarea educației fizice școlare.

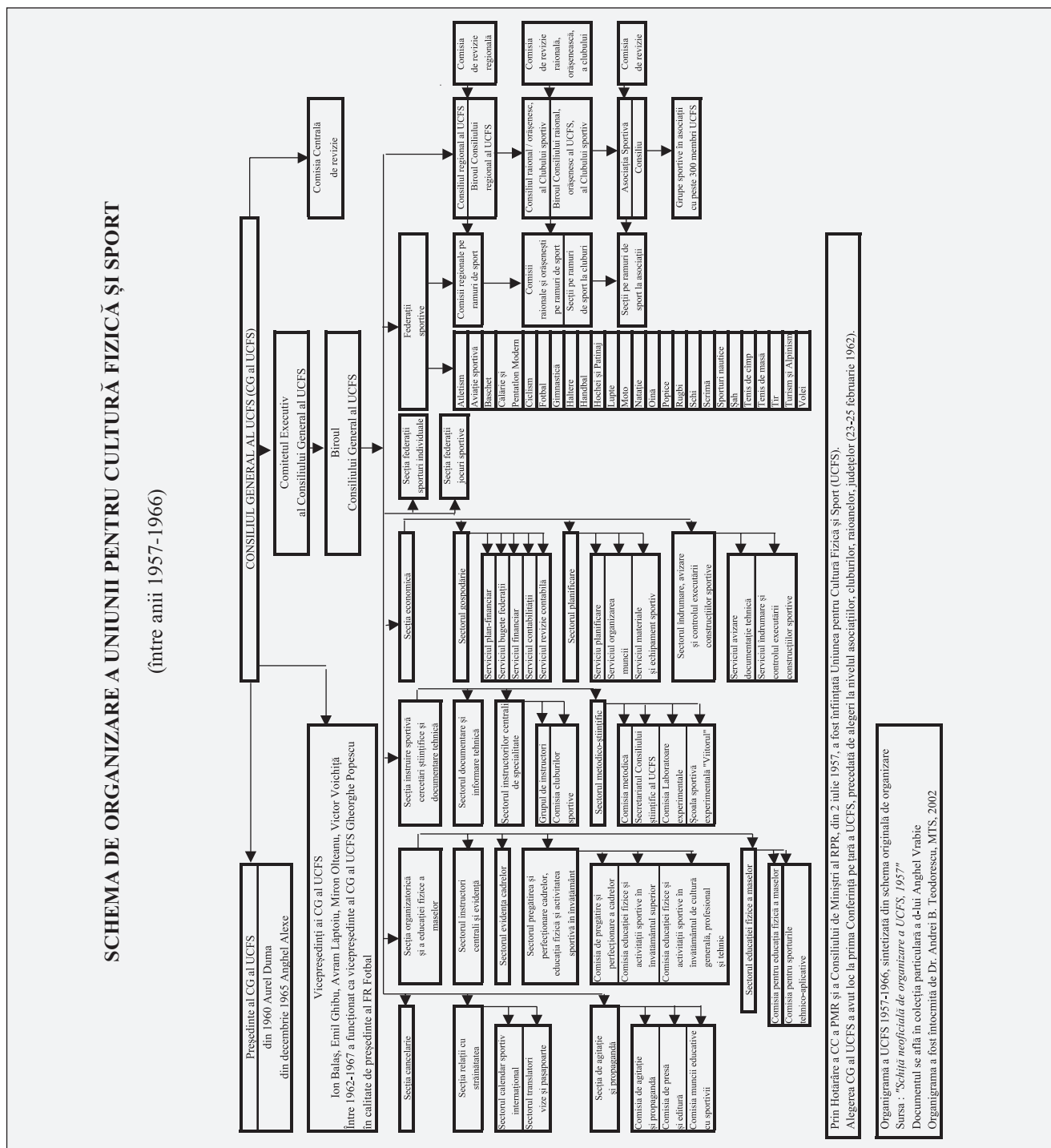
În conformitate cu prevederile Hotărârii, s-a trecut la transformarea treptată a CCFS în UCFS. Astfel, în luna octombrie 1957 s-a constituit un comitet de organizare a alegerilor noilor organe ale UCFS. Începând din luna ianuarie 1958 s-a inițiat acțiunea de înființare a federațiilor și cluburilor sportive. Structura teritorială a UCFS se compunea din Consilii regionale, raionale și orășenești. Principiul de bază în activitatea UCFS a fost cel al centralismului democratic. Conferințele pe țară au constituit principalul for de analiză și de direcționare a mișcării sportive. Prima Conferință pe țară a avut loc în 23-25 februarie 1962 ocazie cu care s-a adoptat statutul UCFS și au fost alese: Consiliul General UCFS, Comisia Centrală de Revizie și Birourile federale. În statutul UCFS se arătau care sunt organele de conducere centrale ale UCFS: Conferința pe țară, Consiliul

General, Comitetul Executiv, Biroul Consiliului General, Comisia Centrală de Revizie. La nivel regional, raional și orășenesc organele de conducere erau: Conferința (regională, raională, orășenească), Consiliul (regional, raional, orășenesc), Biroul consiliului (regional, raional, orășenesc), Comisia de revizie a acestor consilii. Biroul Consiliului General al UCFS a fost ales în următoarea componență: Aurel Duma – președinte, Ion Balaș, Emil Ghibu, Avram Lăptoiu, Miron Olteanu, Victor Voichița – vicepreședinți. În perioada 1962-1967 a funcționat ca vicepreședinte al Consiliului general al UCFS Gheorghe Popescu, în calitate de președinte al FR de Fotbal.

Unitățile organizatorice ale UCFS erau cluburile – care aveau ca principală atribuție dezvoltarea sportului de performanță și asociațiile sportive, ce se ocupau în principal de sportul de masă. Organele de conducere ale clubului erau : Adunarea Generală (Conferința), Consiliul clubului și Biroul consiliului, iar la nivelul secției pe ramură de sport – Biroul. În statutul UCFS se stabilea că federația sportivă este organul tehnic de îndrumare și control pe ramură de sport. Organul de conducere al acesteia era Biroul federal, iar ca organe ajutoare – colegiile de antrenori, arbitri și comisiile centrale pe probleme. La nivel teritorial, federațiile aveau comisii pe ramuri de sport (regionale, raionale, orășenești). În anexă se prezintă una din schemele de organizare a UCFS între anii 1957-1966.

Dintre realizările acestei etape a evoluției organizatorice a forului de conducere a educației fizice și sportului (UCFS), reamintim: ocuparea locului X în clasamentul după numărul total al medaliilor (10), a locului XI în clasamentul pe medalii de aur (3) și locul X cel după numărul total de puncte acumulate (77) la JO de la Roma (1960); locul XIV la total medalii de aur (2), locul XII la total medalii (12) și locul XII la total puncte (92,5) la JO de la Tokio (1964); obținerea primelor puncte la JO de iarnă de la Innsbruck (1964); cucerirea a numeroase titluri și medalii la CM și CE. În 1966 erau înregistrați 207 013 sportivi legitimați și 95 670 sportivi clasificați. Se înființează Centrul de Medicină Sportivă(1963), Centrul de Antrenament din Complexul Sportiv 23 August și Centrul de Documentare și Informare Tehnică. Sunt amenajate

1965, care a analizat nivelul dezvoltării educației fizice și sportului din țara noastră și a stabilit noi măsuri pentru progresul acestora în viitor, a ales ca președinte pe Anghel Alexe.

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT (CNEFS)

Lucrările Conferinței pe țară a mișcării sportive din 28-29 iulie 1967 au adus importante modificări în organizarea activității de educație fizică și sport din România. Cu acest prilej, s-a hotărât ca în locul UCFS să se înființeze *Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport* (CNEFS), organ central. Atribuțiile CNEFS, rolul și responsabilitățile factorilor implicați în dezvoltarea tuturor domeniilor mișcării sportive au fost consfințite în „*Legea cu privire la dezvoltarea activității de educație fizică și sport*”, adoptată de Marea Adunare Națională la 28 decembrie 1967 (Legea nr. 29 / 28.12.1967, publicată în Buletinul Oficial nr. 114 din 29.12.1967), care la art. 1 stipulează „*Educația fizică și sportul în Republica Socialistă România constituie activități de interes național*”. Legea a fost urmată de reglementări și instrucțiuni prin care se stabileau măsurile de aplicare. Noua structură organizatorică a avut în vedere înlăturarea centralismului ex-cesiv și acordarea unei mai mari independențe organizațiilor subordonate. Rezoluția adoptată la Conferință stabilește direcțiile de dezvoltare a principalelor segmente ale activității sportive. În acest sens s-au trasat noi sarcini privind activitatea de educație fizică și sport a maselor, activitatea sportivă de performanță, pregătirea cadrelor, cercetarea științifică, propaganda sportivă, baza materială și îmbunătățirea structurii organizatorice a mișcării sportive. CNEFS avea un Comitet executiv și un Birou al Comitetului executiv format din președinte, vicepreședinți, secretari și membri. La nivel teritorial funcționau consilii județene, municipale sau orașenești pentru educație fizică și sport. Pe ramuri de sport au fost constituite un număr de 31 de federații: aeronautică, atletism, baschet, box, călărie și pentatlon modern, canotaj-iahting, ciclism, fotbal, gimnastică, haltere, handbal, hochei, judo, kaiac-canoe, lupte, modelism, motociclism, natație, oină, patinaj, popice, radioamatorism, rugbi, schi – bob, scrimă, șah, tenis de câmp, tenis de masă, tir, turism sportiv și alpinism, volei.

Componenta Biroului Comitetului executiv al CNEFS a fost următoarea: președinte – Anghel Alexe; vicepreședinți – Emil Ghibu, Marin Bârjega, Leon

Teodorescu și Ion Balaș (și vicepreședinte al COR); secretari: Gheorghe Ghișoiu, Ioan Kunst-Ghermănescu, Miron Olteanu; membru Ion Șiclovan. În timp, CNEFS a cunoscut mai multe formule organizatorice. Principalele etape organizatorice s-au înregistrat între 1967-1982 și între 1982-1989. Schema de organizare a primei etape 1967-1982 cuprindea: Secția metodică a educației fizice și sportului de masă și de performanță; Secția organizare și control; Secția sporturi individuale în aer liber; Secția sporturi individuale de sală; Secția jocuri sportive; Secția relații internaționale; Secția economică; Secția propagandă și publicații, precum și o serie de comisii, sectoare și servicii (vezi Schema de organizare a CNEFS 1967-1982).

Conducerea CNEFS din această etapă: Anghel Alexe – președinte (1967-1973); Emil Drăgănescu – președinte, gen. Marin Dragnea – prim-vicepreședinte (1973-1974); gen. Marin Dragnea – președinte (1974-1977); Emil Drăgănescu (ministru Turismului și Sportului) – președinte, gen. Marin Dragnea – prim-vicepreședinte (1977-1981); gen. Marin Dragnea – președinte din 1981. În perioada 1971-1973, primul secretar al UTC Dan Marțian, a fost împuternicit să reprezinte în Guvern domeniile tineretului și sportului, fiind numit ministru al tineretului și sportului.

Schema de organizare a celei de-a doua etape, 1982-1989, cuprindea: Secția sport de performanță și pregătire olimpică, cu serviciile : sport de performanță și pregătire olimpică; relații sportive internaționale; juridic, secretariat, protocol; propagandă, pregătire, perfecționare și evidență cadre și Secția sport de masă și economică cu serviciile: construcții, materiale și echipament sportiv; sport de masă; plan, financiar, bugete; contabilitate; control financiar intern; organizarea muncii. În subordinea CNEFS mai funcționau : Centrul de Cercetări pentru Educație Fizică și Sport (CCEFS); Centrul de Pregătire și Perfecționare a Cadrelor (CPPC) și Întreprinderea de Exploatare și Administrare a Bazelor Sportive (IEABS). În această etapă și-au desfășurat activitatea 32 de federații pe ramură de sport.

Conducerea CNEFS în perioada 1982-1989: președinți – gen. Marin Dragnea (1981-1984), Haralambie Alexa (1984-1987), gen. Gheorghe Gomoiu (1987-iulie 1989), gen. Constantin Oprița (iulie-dec. 1989); vice-

președinți – gen. Nicolae Stan (1982 – iulie 1989), Lia Manoliu (1982 – dec. 1989) și vicepreședinte al COR; secretari – Septimiu Todea (1982 – iulie 1989), Petre Croicu (iulie – decembrie 1989), Nicolae Dragason (1982 – iulie 1989), Gheorghe Goran (iulie – decembrie 1989). Alăturat, se prezintă una din schemele de organizare a CNEFS din perioada 1982-1989.

La realizarea ansamblului de măsuri referitoare la creșterea rolului educației fizice și sportului în contextul vieții sociale, din perioada CNEFS, au participat direct și alte organisme de stat și obștești, cărora le-au revenit atribuții concrete în acest domeniu. Ca atare, în coordonarea întregii activități CNEFS a colaborat cu:

- Uniunea Generală a Sindicatelor din România (UGSR) care, prin asociațiile sportive din întreprinderi și instituții, s-a implicat activ în dezvoltarea sportului de masă și de performanță prin unitățile sportive proprii;

- Uniunea Tineretului Comunist (UTC) și UASR au contribuit la organizarea activității sportive de masă a tineretului în școli și instituții de învățământ superior, în întreprinderi, în mediul rural și a participat la amenajarea bazelor sportive;

- Consiliul Național al Organizației Pionierilor (CNOP) răspundea de activitatea sportivă de masă în rândul elevilor din școlile generale și a contribuit la organizarea campionatelor școlare și a altor competiții sportive pentru copii;

- Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de producție (UNCAP) a contribuit la organizarea activității sportive de masă în CAP-uri;

- Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești (UCECOM) – răspunzătoare de activitatea sportivă de masă a membrilor cooperatori și familiilor acestora, ca și de dezvoltarea sportului de performanță din asociațiile și cluburile sportive proprii;

- Ministerul Educației și Învățământului avea în răspundere activitatea sportivă de masă a elevilor și studenților, asigurarea condițiilor necesare desfășurării activității cluburilor universitare, a școlilor (cluburilor) sportive școlare, a liceelor cu program de educație fizică, a claselor speciale de sport;

- Ministerul Sănătății asigura controlul și asistența medico-sanitară a sportivilor cuprinși în activitatea sportivă;

- Ministerul Forțelor Armate (MFA) și Ministerul Afacerilor Interne (MAI) răspunzătoare de pregătirea fizică a militarilor, de dezvoltarea activității sportive de performanță în cluburile și asociațiile sportive proprii

- Atribuții specifice reveneau și organelor locale ale administrației de stat.

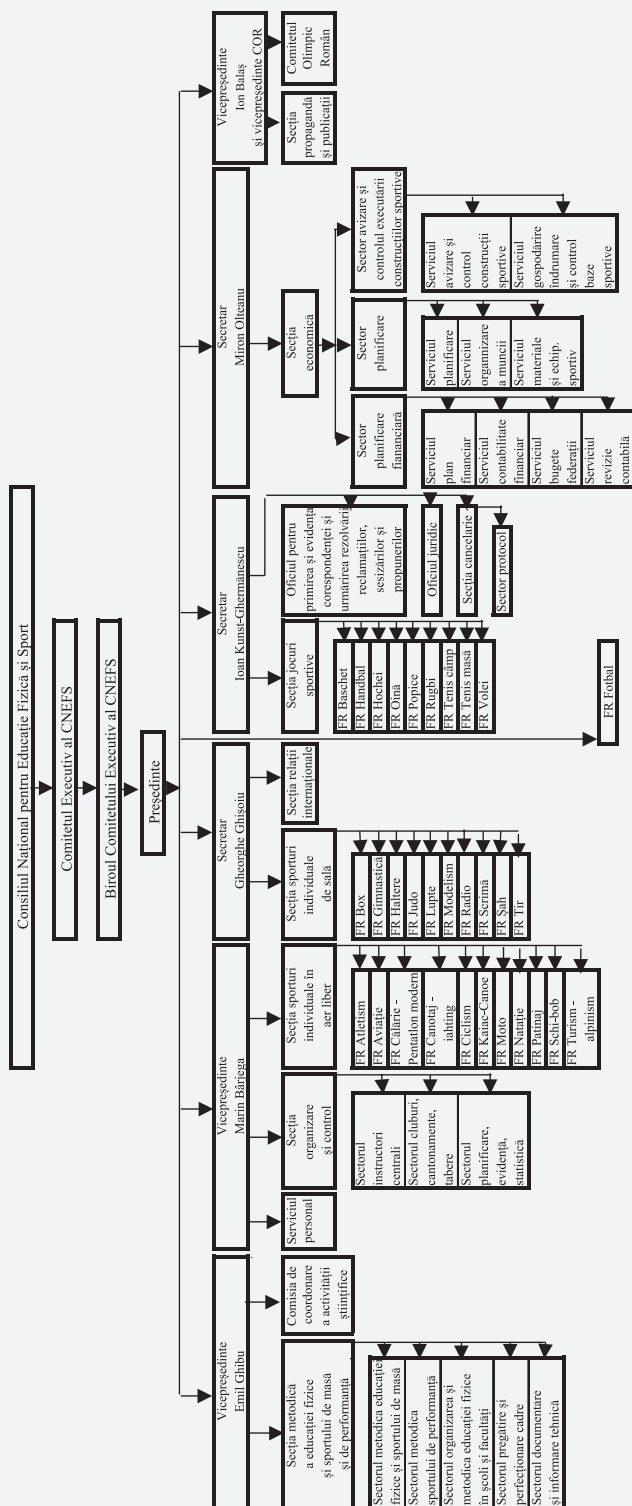
Această etapă organizatorică a evoluției mișcării sportive postbelice (1967 – 1989) a înregistrat evidente realizări în plan administrativ, concepțional, performanțial și propagandistic, demnă de menționat fiind, pe plan intern, „*Daciada*”. La sfârșitul anului 1969 baza organizatorică cuprindea: 31 federații sportive, 41 consilii județene, inclusiv Consiliul Municipal București, 75 cluburi și 4886 asociații sportive, 91 școli sportive (care s-au dublat în următorii ani), 22 licee și școli generale cu programe de educație fizică, 585 comisii județene pe ramuri de sport. S-au construit 14 săli pentru competiții, 34 săli de educație fizică în școli, 7 stadioane, 3 bazine acoperite și 4 în aer liber, 2 patinoare artificiale, etc. Numărul campionilor mondiali, europeni, balcanici a crescut considerabil. Evoluția sportivilor români la edițiile JO din 1968 (Mexic), din 1972 (München), din 1976 (Montreal), din 1980 (Moscova), din 1984 (Los Angeles) și din 1988 (Seul) este edificatoare. În mod deosebit se detașează participarea sportivilor români la edițiile consecutive ale JO din 1976, 1980, 1984 și 1988, care a situat România în „clubul” primelor 10 țări din lume la toate cele 3 clasamente neoficiale care se alcătuiesc cu această ocazie. În cele 3 finale ale Cupei Davis la tenis de câmp țara noastră, prin celebrul cuplu Năstase și Țiriac, s-a situat în elita acestui sport atât de răspândit în lume (v. *Cartea de aur a sportului românesc*, volumul II).

În acest interval cercetarea științifică, participarea și organizarea de simpozioane științifice, pătrunderea specialiștilor români în diferite organisme internaționale, îmbogățirea surselor bibliografice, realizările originale și utile de metode, aparatură, teorii și experiențe practice au cunoscut dezvoltări însemnate.

CNEFS a fost desființat prin Decretul nr.27 din 30 decembrie 1989 al Consiliului Provizoriu de Uniune Națională, creându-se Ministerul Sportului.

SCHEMA DE ORGANIZARE A CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

(între ani 1967-1982)

Prin rezoluția Conferinței pe țară a mișcării sportive din 28-29 iulie 1967, s-a hotărât ca în locul UCFS să se înființeze CNEFS.

Prin Legea nr. 29 / 1967 și Hotărârile Consiliului de Miniștri nr. 629 / 1967 și 1968, Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport (CNEFS), organ central de specialitate cu caracter obșteșc, este investit cu atribuții pe linie de stat.

În perioada 1968-1971 activitatea sportivă a fost coordonată de un vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. (CINERS), organ central de specialitate cu caracterul tehnico-sportiv, este învestit cu atribuții pe linie de stat.

În perioada 1968-1971 activitatea sportivă a fost coordonată de un vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. În perioada 1971-1973 activitatea sportivă a fost coordonată din partea guvernului de Dan Martian în calitate de ministru pentru problemele tineretului și sportului.

Organigramă a CNEFS 1967, sintetizată din schema originală de organizare

Sursa: "Schită neoficială de organizare a CNEFS, 1967"

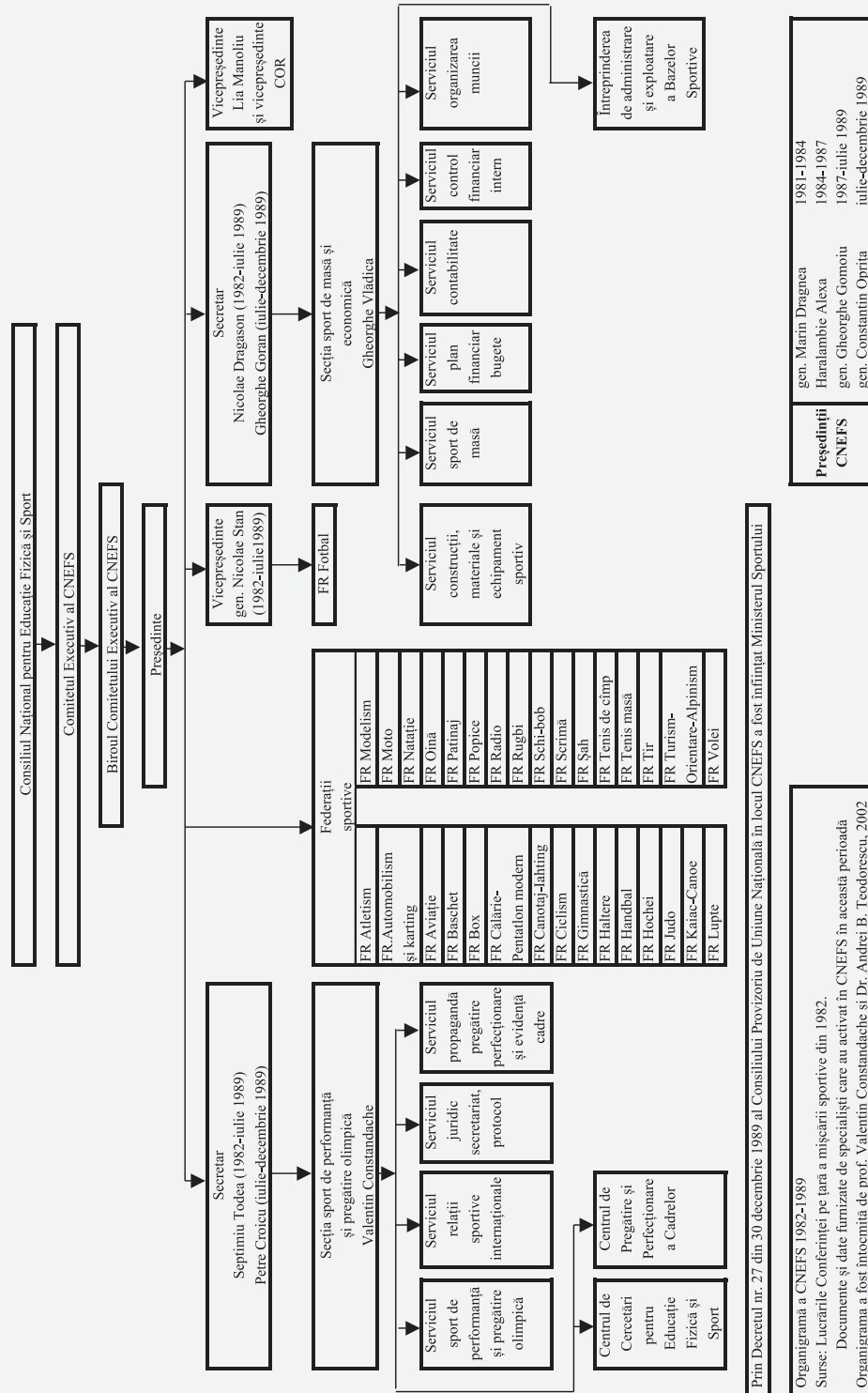
Documentul se află în colecția particulară a d-lui Anghel Vrabie

Documentul se afla in corecția particulară a d-ului Anghelescu Viabile

Olgungrana a rosi inocinina de Di. Ankei B. Teodorescu, M13, 2002

SCHEMA DE ORGANIZARE A CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

(între anii 1982-1989)

MINISTERUL SPORTULUI (MS)

După decembrie 1989 s-au produs modificări profunde în structurile politice, administrative, economice, culturale și sportive ale țării. Ca urmare, reprezentanții mișcării sportive din România, întruniți în ședință deschisă au desemnat în dimineața zilei de 26 decembrie 1989, prin vot, Comitetul de sprijin din CNEFS al Frontului Salvării Naționale.

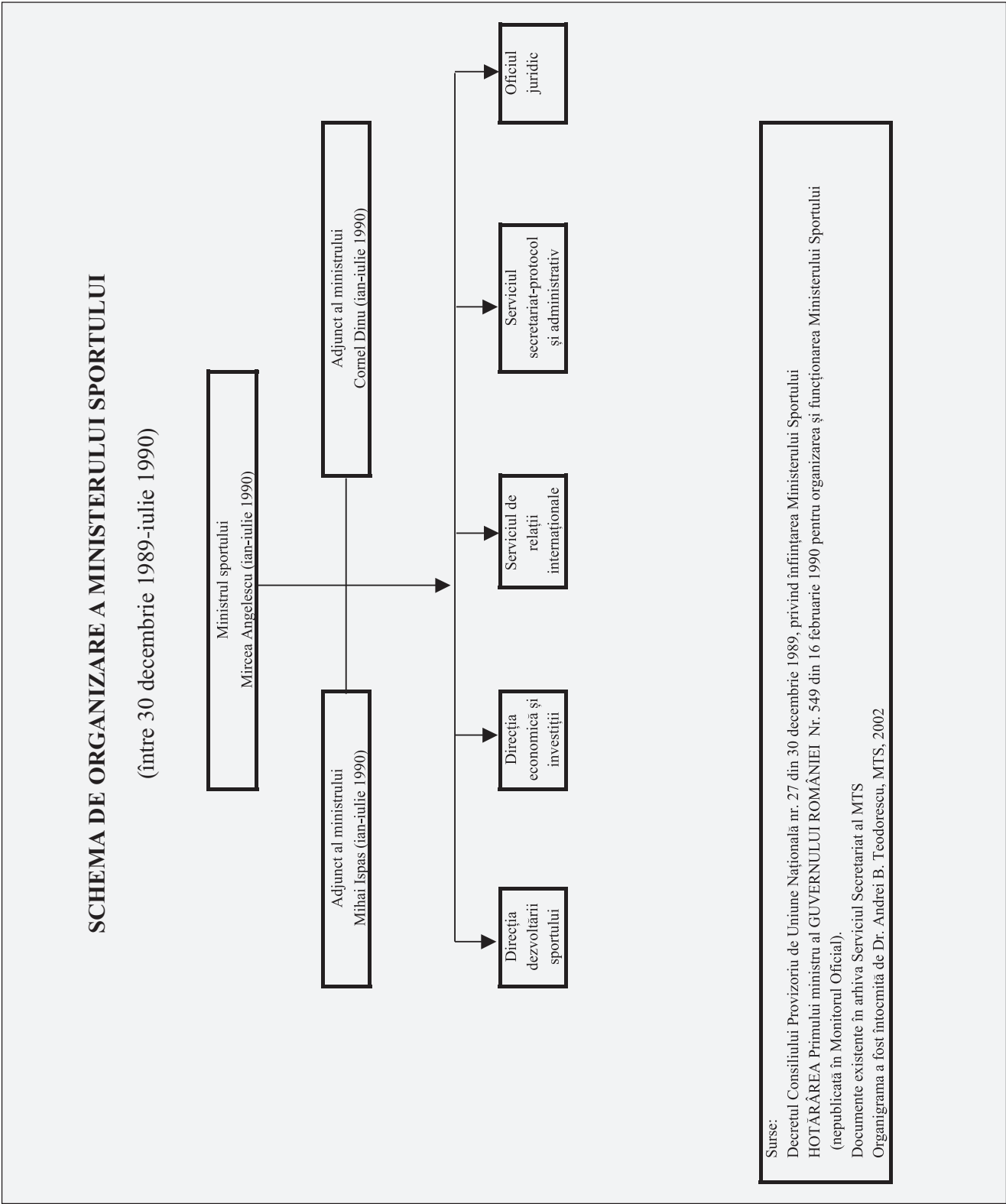
Componența comitetului a fost următoarea: Lia Manoliu – președinte, Alexe Nicu – vicepreședinte, Nicolae Vieru, Mircea Pascu, Valentin Constandache, Petre Focșeneanu, Paula Ivan, Victor Mociani, Ștefan Sava, Marian Albu, Sorin Satmari, Ioan Drăgan, Pierre Joseph de Hillerin, Emeric Ienei. Criteriile care au stat la baza votului exprimat liber au fost : competența profesională, valorificarea experienței unor specialiști cu o activitate îndelungată, capacitatea de a organiza și mobiliza tineretul sportiv, reprezentarea COR și a federațiilor pe ramuri de sport etc. Obiectivele imediate ale comitetului de sprijin al FSN din CNEFS au fost astfel formulate: a) reluarea grabnică a activității competiționale interne și internaționale la toate eșaloanele sportului românesc; b) elaborarea unei strategii privind liniile de perspectivă ale activității sportive din țara noastră; c) efectuarea alegerilor libere ale organelor de conducere ale federațiilor și cluburilor sportive etc. Acest comitet a funcționat până la apariția noului organ de conducere a sportului.

Prin Hotărârea nr. 549 / din 16.02.1990 a primului ministru al Guvernului României, Petre Roman, privind organizarea și funcționarea Ministerului Sportului a fost numit în funcția de ministru Mircea Angelescu, personalitate de prestigiu în sportul și îndeosebi în fotbalul românesc, iar ca miniștri adjuncți: Mihai Ispas și Cornel Dinu. Prin apariția acestui minister s-a trecut la reorganizarea întregii mișcări sportive din țara noastră. Hotărârea stabilește structura organizatorică a ministerului (vezi anexă), alcătuită în limita a 284 posturi. În plan teritorial au fost constituite 41 de Direcții județene și a municipiului București pentru sport, cu o schemă generală compusă din 310 posturi,

repartizate în funcție de dimensiunea activităților sportive ale fiecărui județ.

Hotărârea primului ministru al Guvernului României Nr. 549 din 16 februarie 1990 pentru organizarea și funcționarea Ministerului Sportului, conține printre principalele prevederi : (art.2) Ministerul Sportului este organul central al administrației de stat, titular în bugetul de stat; (art.4) Comitetul Olimpic Român funcționează autonom, în conformitate cu Charta CIO, este persoană juridică și își îndeplinește atribuțiile în conformitate cu statutul propriu; (art.5) Federațiile sportive sunt organe de specialitate autonome, cu personalitate juridică și statut propriu; (art.6) Direcțiile județene ale sportului și a municipiului București, subordonate Ministerului Sportului, asigură dezvoltarea activității de educație fizică și sport pe teritoriul respectiv; (art.7) Ministerul Sportului are unități de cercetare, perfecționare a cadrelor și unități economice, care se înființează și se organizează prin ordinul ministrului; (art.9) Activitatea sportivă se desfășoară în cluburi, asociații și alte unități sportive, organizate autonom în municipii, orașe sau comune pe baza dreptului de asociere independentă; (art.10) Cluburile sportive se organizează pe categorii – specială, I și II. Încadrarea pe categorii se aprobă prin ordin al ministrului Sportului; (art.25) Unitățile, baza materială, bunurile, activul și pasivul, stabilite pe bază de bilanț, din patrimoniul fostului Consiliu Național pentru Educație Fizică și Sport și al unităților subordonate acestuia, trec în proprietatea Ministerului Sportului, împreună cu toți indicatorii economico-financiar aferenți.

Una din sarcinile principale cu care s-au confruntat Frontul Salvării Naționale și Ministerul Sportului, cât au coexistat, la începutul anului 1990, a fost elaborarea instrucțiunilor privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru organele de conducere ale federațiilor și cluburilor care, pentru prima oară, au fost secrete. Concomitent, cele două foruri au trebuit să facă față unei avalanșe de înființări de noi federații sau derivate din cele vechi (de exemplu: artele marțiale, gimnastica ritmică, hochei pe iarbă, polo, badminton, baseball, scrabble, bridge etc.), încât numărul federațiilor a crescut de la 32 la 48.

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI (MTS)

Înființarea Ministerului Tineretului și Sportului s-a hotărât în luna iulie 1990, o dată cu formarea Guvernului Petre Roman. Ca urmare, în 3 septembrie 1990, se aprobă organizarea și funcționarea MTS prin Hotărârea Guvernului României nr. 994 (publicată în MO nr. 94 / 14 mai 1992).

Formula bivalentă de organizare, tineret și sport, a fost inspirată de experiența din ultimele decenii a Franței. În viziunea acestei hotărâri, Ministerul Tineretului și Sportului este organul central de specialitate al administrației de stat, care elaborează și aplică în baza programului Guvernului României, măsuri în sprijinul tineretului și dezvoltării activității sportive. Atribuțiile MTS sunt diversificate în funcție de profilul departamentului. Cele privitoare la sport sunt următoarele:

- stabilește direcțiile de dezvoltare a Sportului pentru Toți în vederea creșterii nivelului de pregătire fizică și păstrării sănătății populației;
- elaborează strategia generală a organizării și dezvoltării sportului de performanță;
- colaborează cu Comitetul Olimpic Român în vederea pregătirii și participării sportivilor români la JO;
- asigură, în colaborare cu instituții ale administrației de stat, organizații economice și social-culturale, dezvoltarea bazei materiale a activității sportive;
- stabilește norme tehnico-metodologice de organizare și folosire a mijloacelor materiale și financiare în activitatea sportivă;
- organizează și coordonează activitatea de cercetare științifică în domeniul sportului;
- stimulează înființarea și dezvoltarea instituțiilor medicale specializate în vederea asigurării asistenței specifice sportului de performanță;
- coordonează dezvoltarea relațiilor cu organisme guvernamentale sau organizații internaționale și înlesnește contactele internaționale ale federațiilor, cluburilor și asociațiilor sportive;
- asigură o largă informare publică în vederea stimulării interesului populației pentru activitatea sportivă;
- organizează și controlează activitatea instituțiilor subordonate departamentului sportului din minister.

O parte din aceste atribuții au fost modificate pe parcursul anilor, în concordanță cu evoluția societății românești.

Numărul maxim de posturi în cadrul MTS, prevăzut de Hotărâre, era de 160 de persoane exclusiv demnitarii. Patrimoniul Ministerului Sportului a trecut la MTS – departamentul sportului, pe baza bilanțului întocmit la 31 iulie 1990. Structura organizatorică a MTS este formată din direcții generale, direcții, servicii și birouri. Structura, statul de funcțiuni, atribuțiile și sarcinile aparatului propriu se aprobă prin ordin al ministrului Tineretului și Sportului. Ministerul este condus de un ministru, ajutat de doi secretari de stat ce răspund de cele două departamente.

Au funcționat, în calitate de miniștri, Bogdan Niculescu-Duvăz (iulie 1990-octombrie 1991) și Ioan Moldovan (octombrie 1991-noiembrie 1992), iar ca secretari de stat – șef de departament Cornel Dinu (iulie 1990-octombrie 1991) și Cristian Gațu (octombrie 1991- august 1993). MTS are o direcție economică și de organizare, o direcție a relațiilor cu publicul, cu presa, de protocol și oficiul juridic, o direcție de relații internaționale și o direcție de informare publică. În cadrul departamentului sportului există Direcția generală tehnico-metodică cu trei direcții: relații cu federațiile și unitățile sportive, programe sportive pentru public și cea tehnică (vezi Schema de organizare a MTS între anii 1990-1992). În teritoriu, rezolvarea problemelor activității sportive o asigură conducerea organelor administrative la nivel județean, municipal, orașenesc și comunal. În subordinea departamentului sport al MTS se includ: Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului (CCPS), federațiile, cluburile, Muzeul Sportului, Editura *Editis*.

În vederea îmbunătățirii conducerii activității MTS, Guvernul României a emis în anii '90 mai multe hotărâri (menționate în cap. „Legislație”. Astfel, hotărârea nr. 800 din 17 decembrie 1992, prin care se abrogă Hotărârea anterioară (nr. 994 din 3 septembrie 1990), definește asemănător profilul MTS de organ al administrației publice centrale care elaborează și aplică programul guvernului privind tineretul și activitatea sportivă. Se mențin, de asemenea, atribuțiile celor două departamente și în bună măsură structura organizatorică. Ambele departamente au câteva direc-

ții și servicii comune: secretariat, relații internaționale, oficiul juridic, serviciul contencios și serviciul control financiar intern. Departamentul sport este organizat pe două direcții: direcția tehnică și direcția organizarea și promovarea activităților sportive.

În conducerea ministerului s-au aflat: Gheorghe Angelescu (noiembrie 1992-august 1993) și Alexandru Mironov (august 1993-decembrie 1996) în calitate de miniștri, precum și Nicolae Mărășescu, secretar de stat (august 1993-decembrie 1996). În profil teritorial, hotărârea prevede funcționarea Oficiilor pentru tineret și sport județene și a municipiului București (vezi Schema de organizare a MTS între anii 1992-1993).

O nouă Hotărâre a Guvernului privind organizarea și funcționarea MTS nr. 462 din 29 iulie 1994, publicată în MO partea I nr. 230 din 23 august 1994 (modificată de alte două HG nr. 470 din 30 iunie 1995 și HG nr. 976 din 5 decembrie 1995), păstrează aceleași atribuții generale ale celor două departamente. În hotărâre se subliniază necesitatea conlucrării MTS cu Ministerul Învățământului pentru organizarea și dezvoltarea sportului școlar și universitar și colaborării cu Ministerul Sănătății în organizarea și dezvoltarea instituțiilor medicale specializate pentru asigurarea asistenței specifice sportivilor de performanță. Organizarea rămâne aceeași, schimbările făcându-se numai în plan terminologic: Direcțiile pentru tineret și sport județene și a municipiului București înlocuiesc oficiile respective anterioare. Unitățile care funcționează în subordinea MTS rămân aceleași, numărul posturilor fiind de maximum 3736.

În 20 septembrie 1996 Guvernul emite Hotărârea nr. 823 pentru modificarea și completarea Hotărârii nr. 462 din 29 iulie 1994, privind organizarea și funcționarea MTS. Schimbările aduse precizează : numărul maxim de posturi în MTS este de 160, exclusiv demnitarilor (ca în HG nr. 994 din 3 sept. 1990); în cadrul Direcțiilor pentru tineret și sport județene și a municipiului București vor funcționa unități fără personalitate juridică, care au ca obiect de activitate administrarea, întreținerea și amenajarea bazelor sportive de interes național și prestarea de servicii pentru activitatea sportivă și de tineret. În ceea ce privește structura organizatorică a MTS, se modifică, ca urmare a includerii direcției de investiții în direcția

generală economică și a transformării centrului de informare și documentare pentru tineret (organizat ca direcție) în Centrul de Informare și Consultanță (INFOTIN), ca unitate în subordine. Hotărârea respectivă în anexă enumeră unitățile în subordine: 42 de direcții județene pentru tineret și sport – servicii publice descentralizate, 42 de federații sportive (aeronautică; alpinism și escaladă; atletism; badminton; baschet; baseball și softball; box; bridge, rebus și scrabble; canotaj; ciclism; culturism; ecvestră și pentatlon modern; gimnastică; golf și biliard; haltere; handbal; hochei pe gheață și patinaj; hochei pe iarbă; judo; kaiac-canoe; karate tradițional, modern și discipline asociate; lupte; modelism; motociclism; natație; oină; orientare; polo; popice-bowling; radioamatorism; rugby; schi-biatlon-bob-sanie; scrimă; sportul pentru handicapați; sportul pentru toți; șah; tenis; tenis de masă; tir; tir cu arcul; volei; yachting), cele 42 de cluburi ale MTS, precum și cele 6 complexe sportive naționale (CSN București, CSN Snagov, CSN „Nicolae Navasart” Snagov, CSN Bascov – Budeasa, CSN Orșova, CSN Piatra Arsă) (vezi Schema de organizare a MTS între anii 1994-1996).

La 4 august 1997 Guvernul României emite Hotărârea nr. 405 cu același subiect, organizarea și funcționarea MTS, publicată în MO nr. 186 din 6 august 1997. Conținutul ei este aproximativ același. Doar numărul maxim de posturi este mai mic de 140, exclusiv demnitari. În structura organizatorică a MTS apare postul de secretar general, numit de ministrul Tineretului și Sportului. Pe lângă ministru, funcționează un colegiu al ministerului, ca organ consultativ atât pentru problemele de tineret cât și pentru cele de sport. Atribuțiile și sarcinile secretarilor de stat se stabilesc prin ordin al ministrului Tineretului și Sportului. Direcțiile pentru tineret și sport județene și a municipiului București, reprezintă servicii publice descentralizate, sunt unități administrativ-teritoriale cu personalitate juridică, finanțate de la bugetul de stat. Direcțiile pentru tineret și sport județene și a municipiului București colaborează cu autoritățile administrației publice locale pentru organizarea activităților de tineret și cu caracter sportiv. Hotărârea definește Complexul Sportiv Național „ca unitate specializată în organizarea și pregătirea sportivilor

nominalizați în loturile naționale și olimpice”. Ele sunt persoane juridice, subordonate MTS, finanțate din venituri extrabugetare și din alocații de la bugetul de stat. Federațiile sportive sunt considerate organisme autonome-integrate, asociate și / sau monitorizate – cu personalitate juridică și statut propriu. Ele conduc, organizează și răspund de activitatea din ramura sportivă respectivă. Federațiile constituite în temeiul Legii nr. 21 din 1924 sunt considerate structuri sub autoritatea MTS. Structura organizatorică a MTS – departamentul sport în urma acestei hotărâri, era formată din Direcția generală de coordonare, prognoză și promovare a sportului, din care făceau parte: a) Direcția de coordonare și prognoză a sportului de performanță; b) Direcția de coordonare și promovare a sportului la copii și juniori; c) Direcția de coordonare a structurilor sportului.

În funcțiile de conducere s-au aflat Sorin Mihai Stănescu (decembrie 1996-decembrie 1997) și Crin Antonescu (decembrie 1997-ianuarie 2001), ca miniștri, precum și Emeric Ienei (decembrie 1996-februarie 1998) și Ioan Dobrescu (februarie 1998-ianuarie 2001) în calitate de secretari de stat. În perioada septembrie 1997 – martie 1998 a funcționat ca secretar general al MTS, Adrian Dagnea. Din unitățile în subordinea MTS fac parte unitățile enumerate și menționate în hotărârile anterioare (direcțiile județene cu 393 posturi, federațiile sportive naționale, cluburile sportive, complexele sportive naționale, Muzeul Sportului și o nouă instituție desființată în 1990 și reapărută – Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor) (vezi Schema de organizare a MTS, 1996-1999).

Pe data de 1 aprilie 1999 Guvernul a emis Hotărârea nr. 239, privind organizarea și funcționarea MTS, în care se reiau atribuțiile și se prezintă structura organizatorică, din care rezultă că se înființează un post de secretar general adjunct. În această etapă crește numărul federațiilor sportive naționale la 50 prin separarea unor sporturi (karate tradiționale și karate moderne, bridge, go, scrabble etc.). În rândul complexelor sportive naționale sunt incluse și cele de la Poiana Brașov și de la Sala Polivalentă din București. În această perioadă a funcționat ca secretar general Alexa Gavrilă (1998-2001), iar ca secretar general adjunct Anton Merschi (1999-2001) (vezi Schema de organizare a MTS între anii 1999-2001).

În Hotărârea nr.6 din 4 ianuarie 2001 privind organizarea și funcționarea MTS, departamentul sport se organizează pe 4 compartimente: a) Direcția generală de coordonare a direcțiilor pentru tineret și sport județene, cluburi; b) Direcția generală de coordonare a federațiilor, complexuri sportive naționale și perfecționare profesională; c) Direcția generală de coordonare a programelor, relații cu ministerele și COR; d) Direcția de relații internaționale sport.

Începând din ianuarie 2001 în conducerea MTS au fost numiți: Georgiu Gingăraș – ministru; Nicolae

Mărășescu – secretar de stat pentru sport; Florea Damian – secretar general; Anton Merschi – secretar general adjunct Arthur Hoffmann, Ion Pandele și Mihai Căpățână – directori generali (vezi Schema de organizare a MTS din ianuarie 2001).

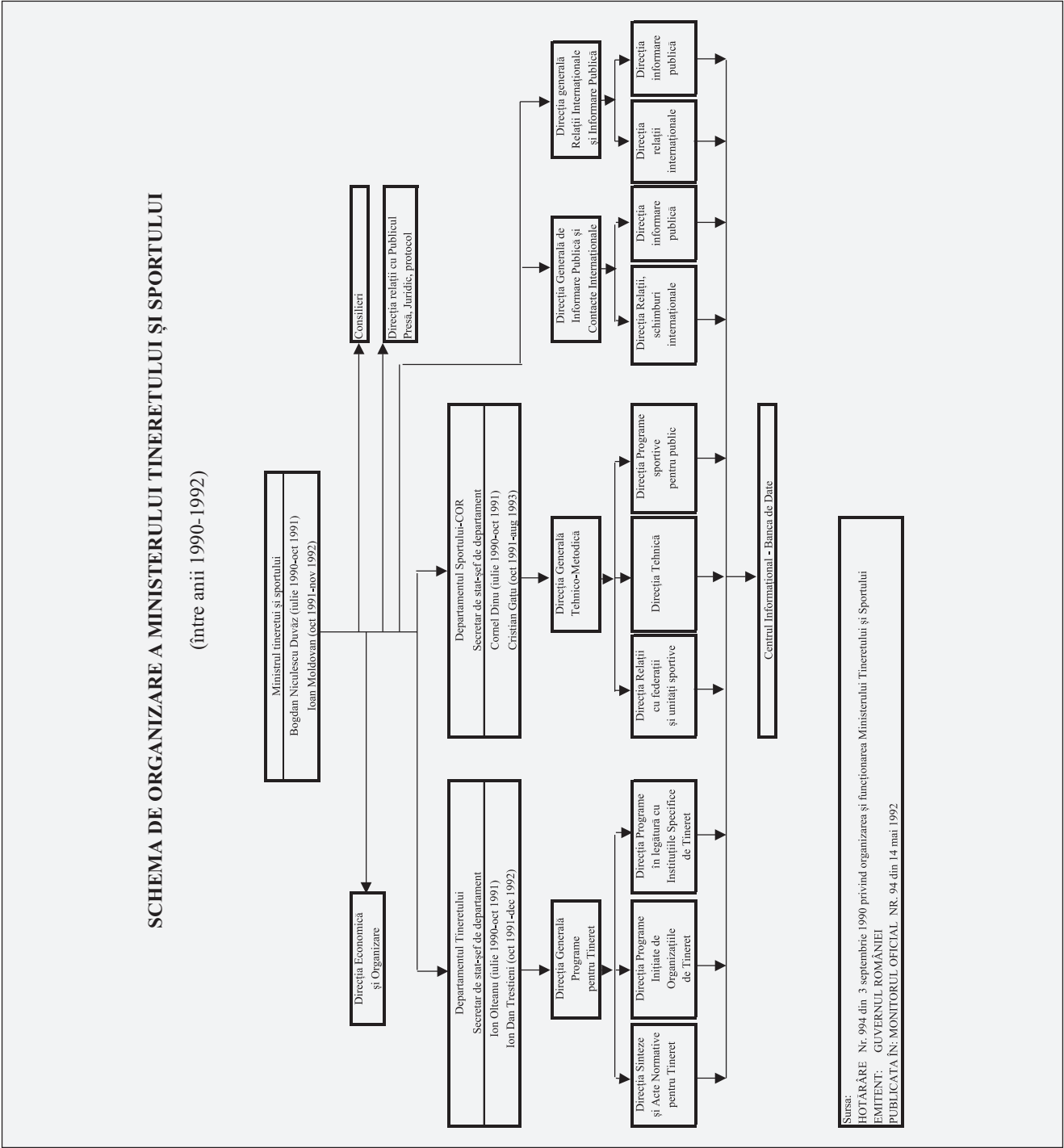
Activitatea sportivă avea să se confrunte la începuturile anilor '90 cu numeroase dificultăți obiective și subiective în relație cu reorganizarea mișcării sportive și reasezarea ei pe baze noi. În această etapă potențialul sportiv al țării a fost substanțial diminuat datorită plecării peste hotare a multor sportivi și antrenori valoroși, determinând promovarea grăbită a unor sportivi și antrenori fără suficientă experiență. De asemenea, s-a produs o modificare bruscă a raporturilor între antrenori și sportivi, care a afectat nivelul pregătirii și implicit valoarea performanțelor obținute pe plan național și internațional. S-a înregistrat în același timp o schimbare profundă a motivației, îndeosebi a sportivilor, pentru prestația sportivă, pentru gloria și afirmarea ei. S-a micșorat considerabil baza de masă a sportului de performanță prin dispariția multor cluburi sportive școlare, precum și prin diminuarea substanțială a sprijinului material și financiar acordat selecției, pregătirii și activității competiționale pentru copii și juniori.

Între 1990-2001 sportivii români au continuat totuși să se impună pe plan mondial cucerind la CM, CE, Cupele Mondiale și Europene și la JO, un număr de 2545 de medalii, din care 697 de aur. La cele trei ediții ale JO de vară din ultimul deceniu al secolului XX – cea de la Barcelona (1992), de la Atlanta (1996) și de la Sydney (2000) sportivii români au câștigat 64 de medalii, dintre care 19 de aur.

Aceste au contribuit la menținerea României în eşaloanele fruntașe ale sportului olimpic și mondial.

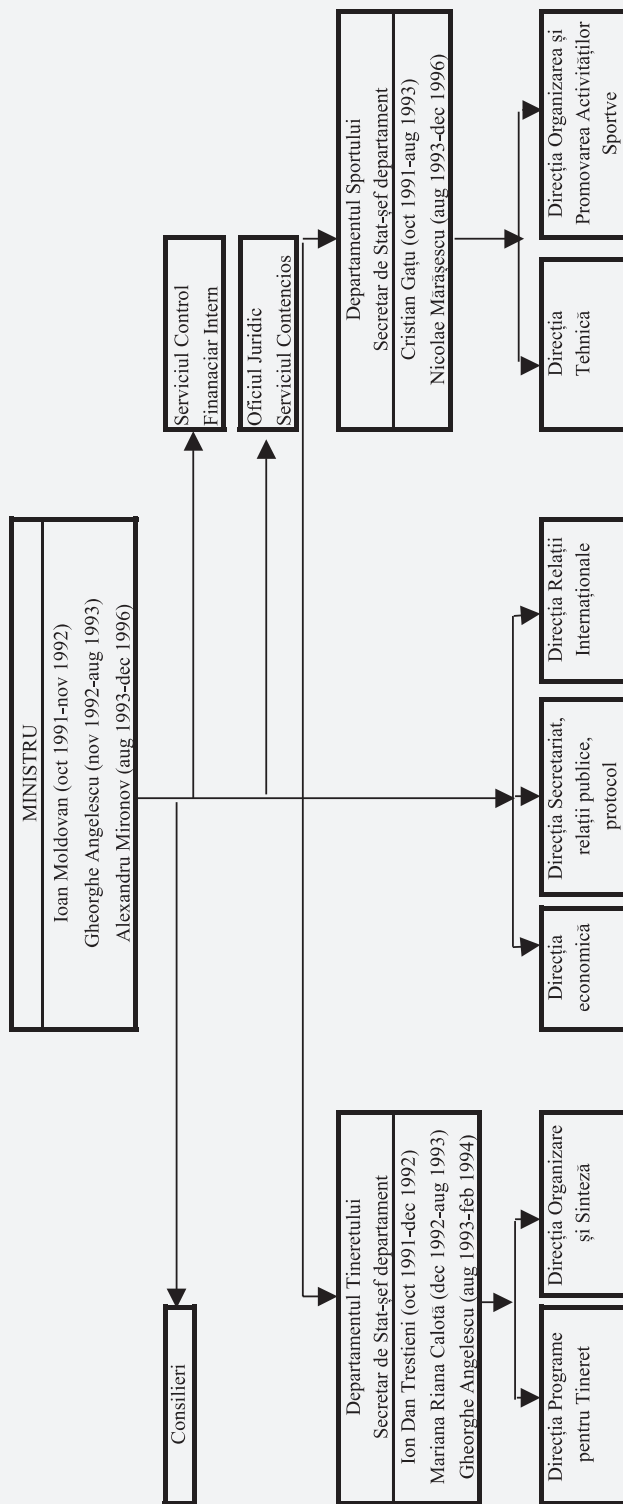
În „Cartea de aur a sportului românesc” cuprinsă în volumul VI al *Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România* sunt prezentate toate performanțele sportivilor români la JO, CM și

CE, precum și recordurile mondiale și europene, ca o ilustrare concretă a fiecărei etape a drumului parcurs de activitatea sportivă din țara noastră, începând din 1900 până în anul 2010.

SCHEMA DE ORGANIZARE A MINISTERULUI TINERETULUI ȘI SPORTULUI

(între anii 1992-1993)

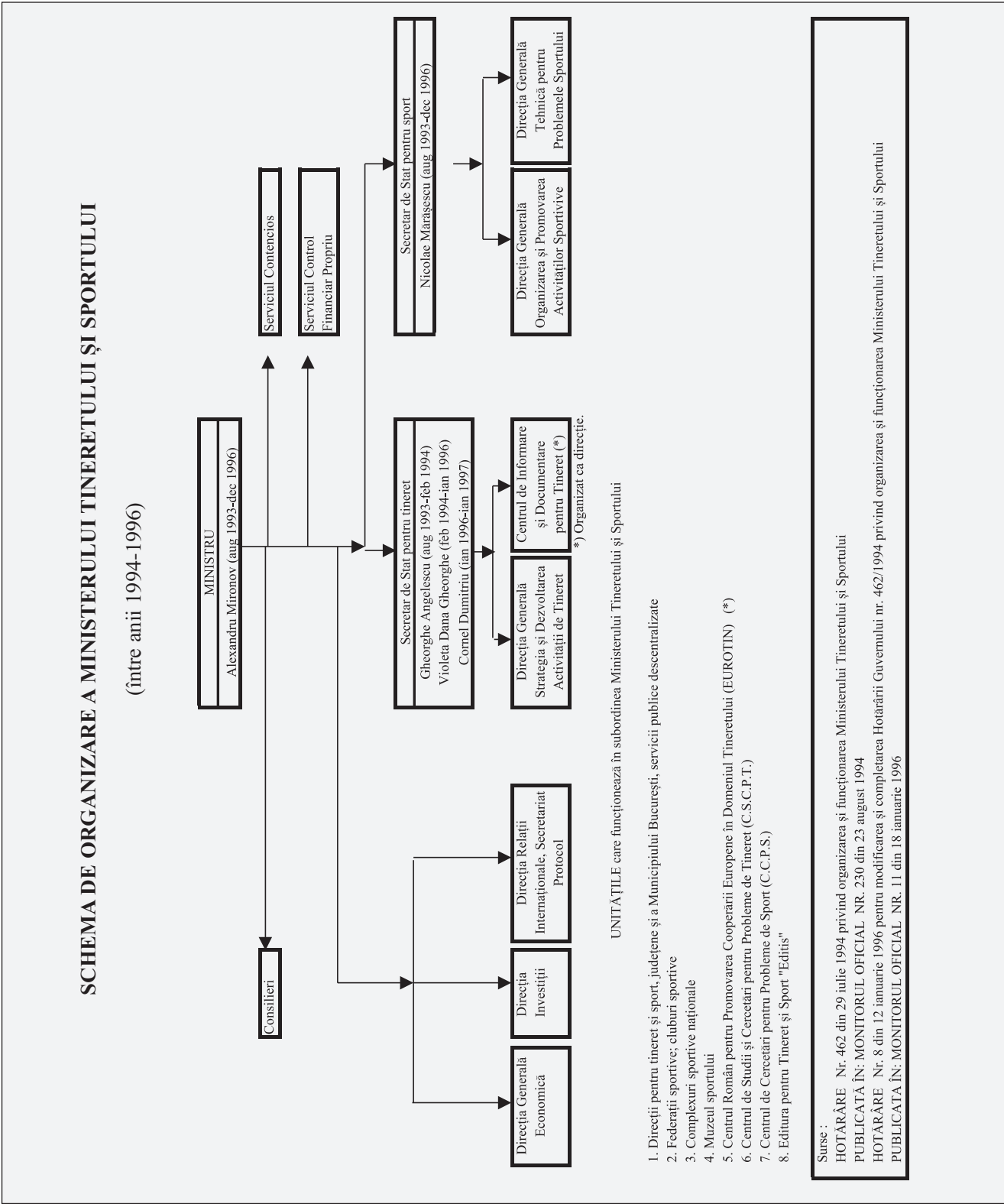

Serviciile publice descentralizate, federațiile și unitățile din subordinea Ministerului Tineretului și Sportului

1. Centrul de Studii și Cercetări pentru Probleme de Tineret (CSCPT)
2. Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport (CCPS)
3. Federațiile, cluburile și asociațiile sportive, complexurile sportive naționale
4. Muzeul Sportului
5. Oficiile județene pentru tineret și sport
6. Editura pentru Tineret și Sport "Editis"

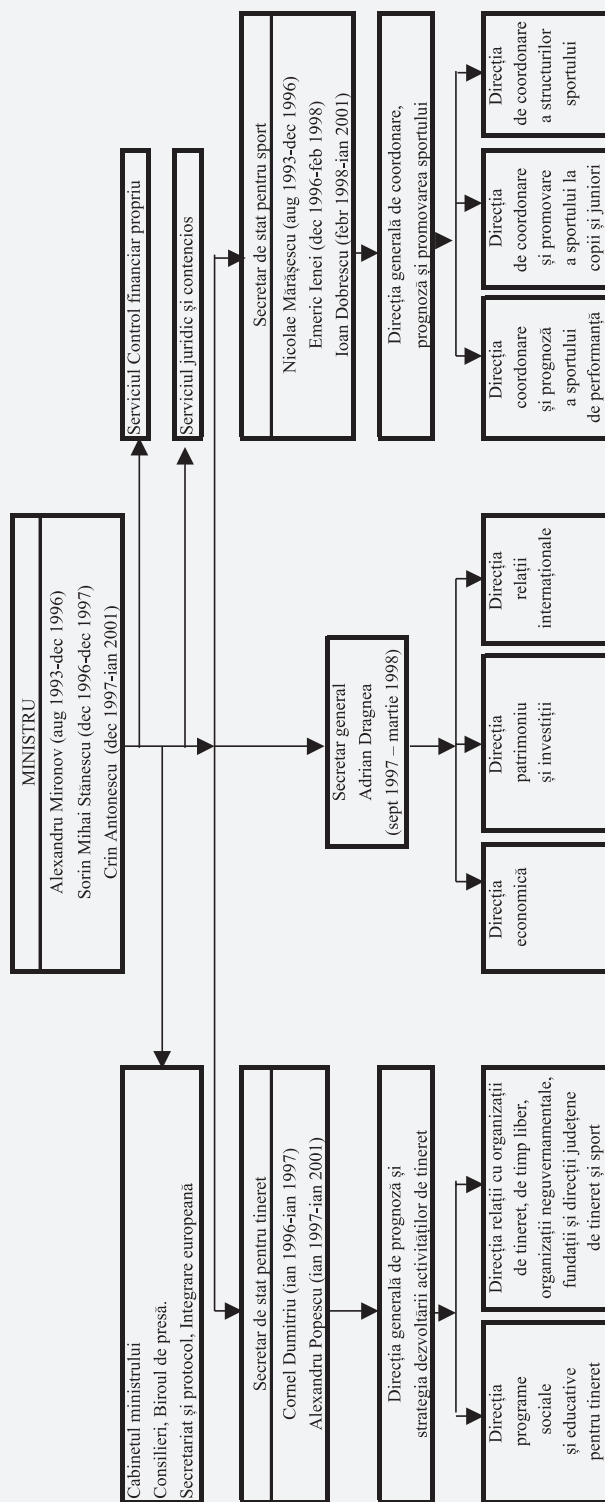
Surse :

HOTĂRÂRE Nr. 15 din 11 ianuarie 1992 de completare și modificare a Hotărârii Guvernului 994/1990 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului
PUBLICATA ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 28 din 26 februarie 1992
HOTĂRÂRE Nr. 800 din 17 decembrie 1992 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 332 din 28 decembrie 1992

SCHEMA DE ORGANIZARE A MINISTERULUI TINERETULUI ȘI SPORTULUI

(între anii 1996-1999)

Unități care funcționează în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului

1. Direcții pentru tineret și sport județene și a municipiului București, servicii publice descentralizate (NOTA: Se poate utiliza un număr maxim de 393 de posturi)
2. Federații sportive naționale (42)
3. Cluburi sportive (42)
4. Unități fără personalitate juridică care funcționează în cadrul direcțiilor pentru tineret și sport județene și a Municipiului București
5. Complexuri sportive naționale (6)
6. Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor (CNFPA)
7. Muzeul sportului
8. Centrul Român pentru Promovarea Cooperării Europene în Domeniul Tineretului (EUROTIN)
9. Centrul de Informare și Consultanță pentru Tineret (INFOTIN)
10. Centrul de Studii și Cercetări pentru Probleme de Tineret (C.S.C.P.T.)
11. Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.)

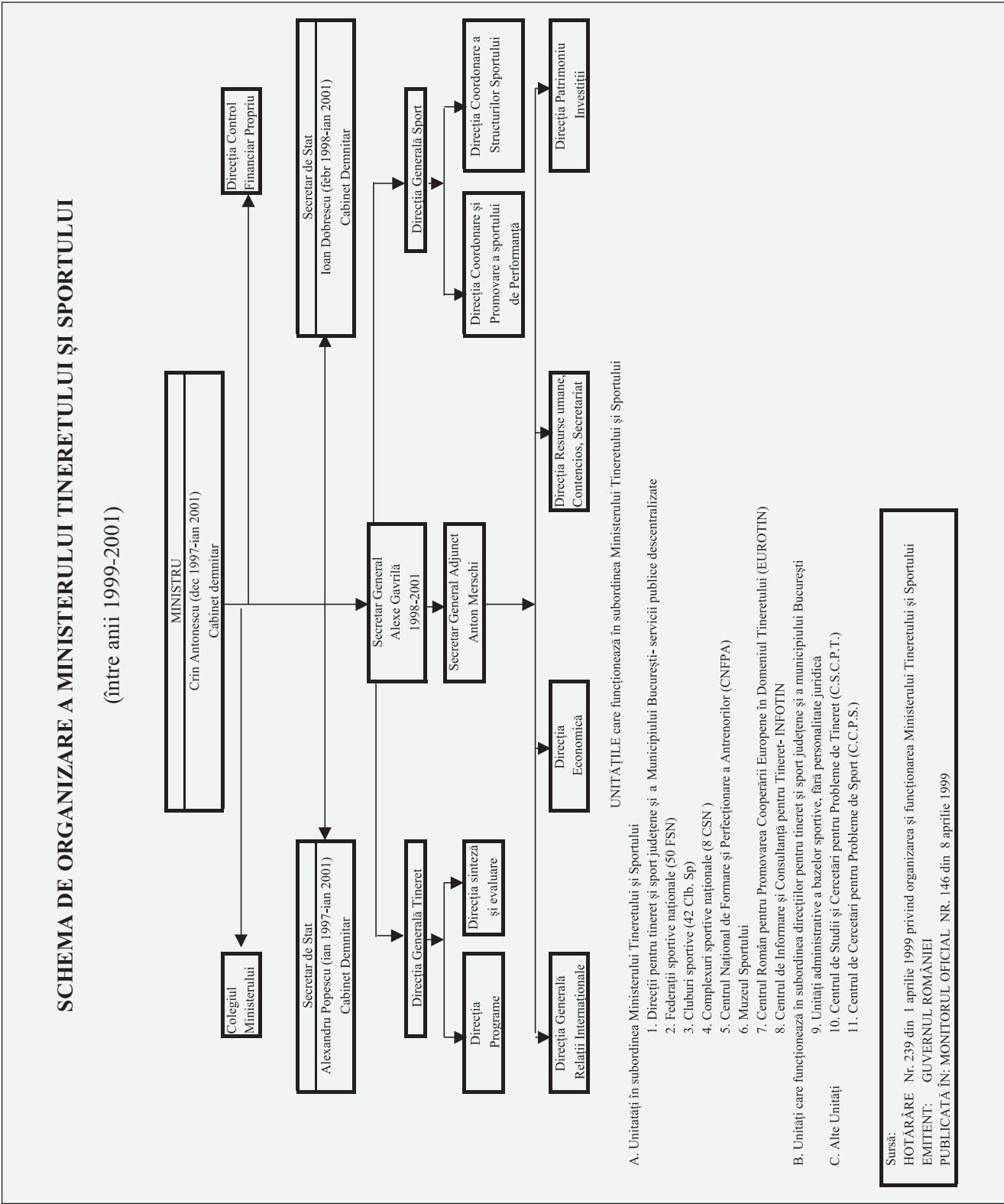
Surse :

HOTĂRÂRE Nr. 823 din 20 septembrie 1996 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 462/1994 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului, republicată

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 231 din 25 septembrie 1996

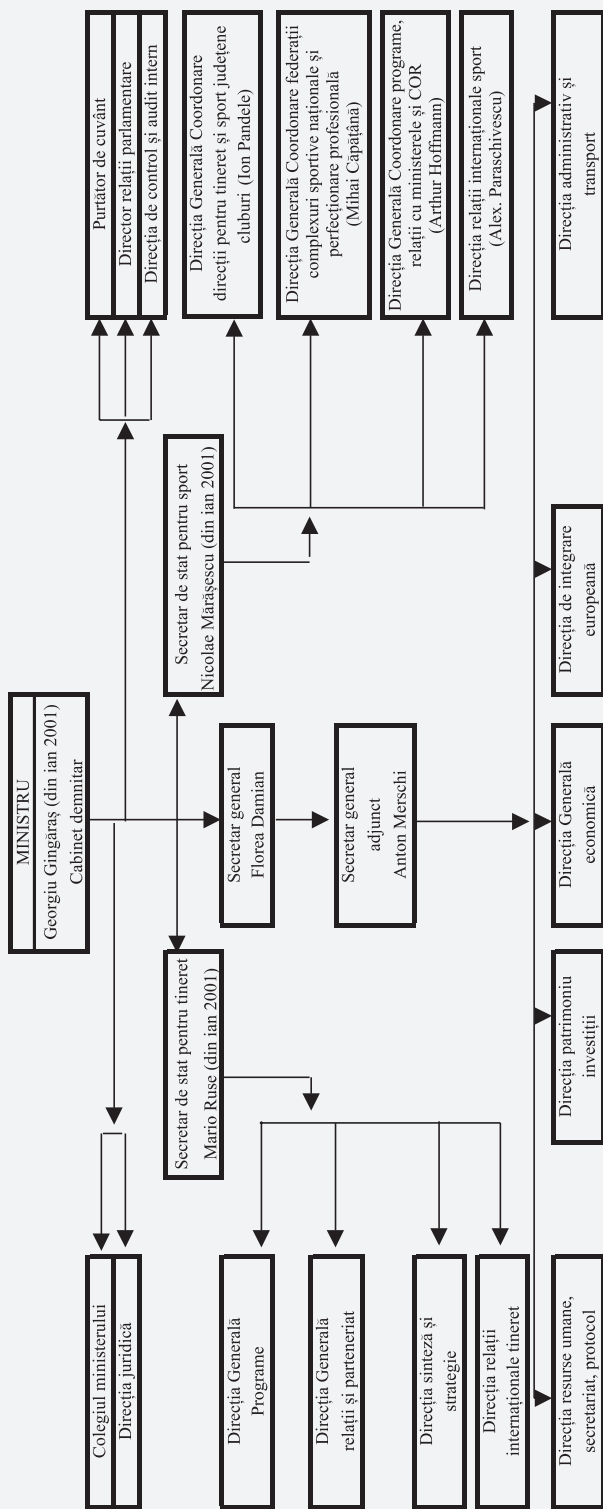
HOTĂRÂRE Nr. 405 din 4 august 1997 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 186 din 6 august 1997

SCHEMA DE ORGANIZARE A MINISTERULUI TINERETULUI ȘI SPORTULUI

(după 2001)

UNITĂȚILE care funcționează în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului

1. Direcții pentru tineret și sport județene și a Municipiului București- servicii publice descentralizate

2. Federații sportive naționale (50 FSN)

3. Cluburi sportive (42 Clb. Sp)

4. Complexuri sportive naționale (8 CSN)

5. Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor (CNFPA)

6. Muzeul Sportului

7. Centrul Român pentru Promovarea Cooperării Europene în Domeniul Tineretului (EUROTIN)

8. Centrul de Informare și Consultanță pentru Tineret- INFOTIN

9. Centrul de Studii și Cercetări pentru Probleme de Tineret (C.S.C.P.T.)

10. Centrul de Cercetări pentru Probleme de Sport (C.C.P.S.)

Sursă:

HOTĂRÂRE Nr. 6 din 4 ianuarie 2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 014 din 10 ianuarie 2001

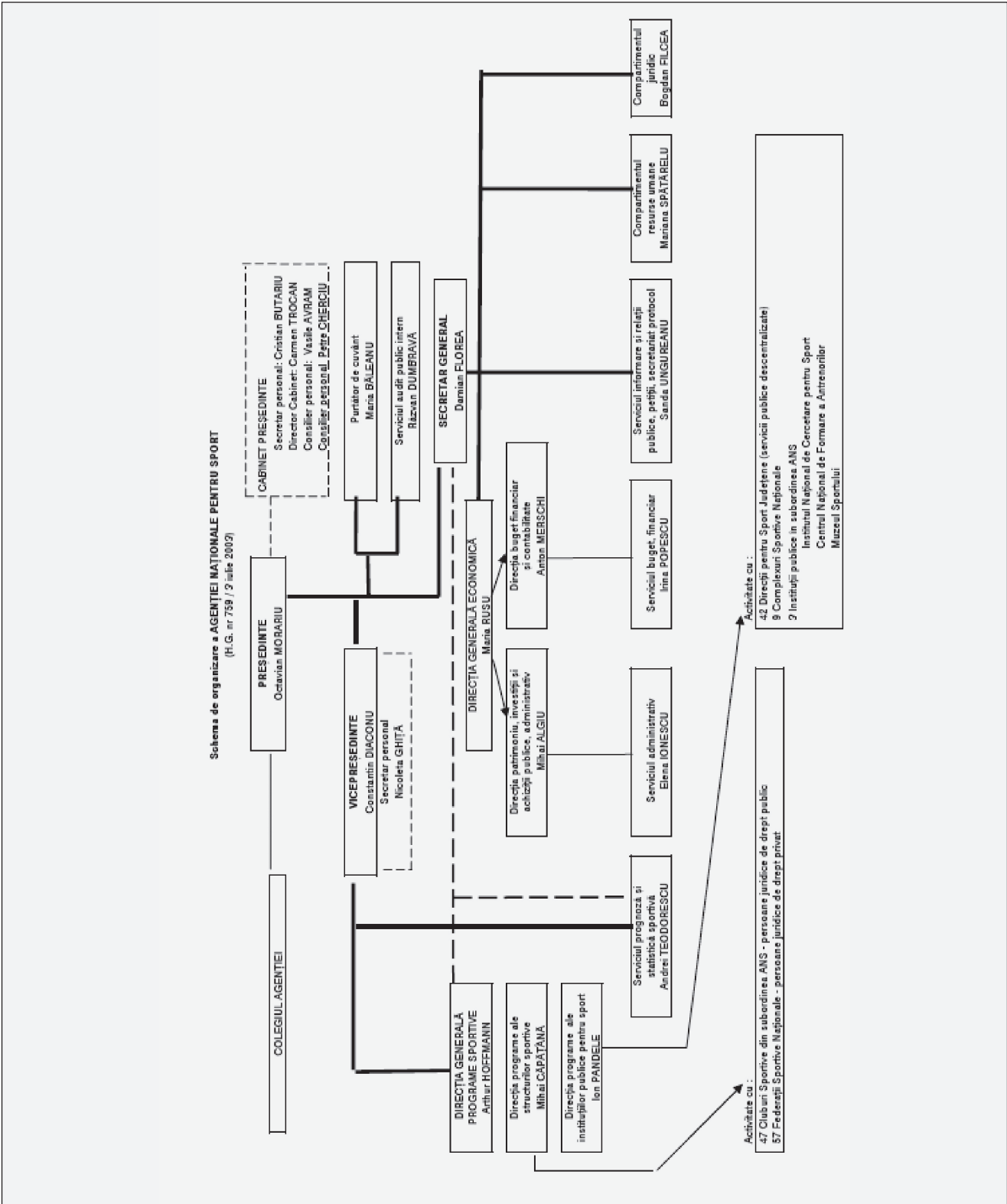
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT.

Rangul ministerial al organului de conducere al sportului românesc din România a durat 13 ani (1990-2003). Prin Ordonanța de Urgență Guvernamentală Nr. 64/28.06.03 se modifică titulatura și în oarecare măsură organigrama instituției centrale. Acest document stabilește unele măsuri privind înființarea, organizarea și funcționarea noilor structuri din aparatul de lucru al executivului, al ministerelor, al altor organe de specialitate, ale administrației publice centrale și ale unor instituții oficiale, printre care și a celei sportive. În art. 1 (1), litera J, O.U. precizează că Primul Ministru coordonează noile structuri, denumite Agenții Naționale (AN). Așa se explică înființarea Agenției Naționale pentru Sport, care va deveni organul de specialitate al administrației publice centrale cu personalitate juridică, finanțată de bugetul secretariatului general al guvernului și care va prelua activitățile din domeniul sportului de la MTS ce se desființează. Primul președinte al ANS a fost Octavian Morariu (sept. 2003 – sept. 2004), succedat de Constantin Diaconu (sept. 2004 – ian. 2005). Îl va urma prof. Florian Gheorghe (ian. 2005 – dec. 2006). Ultimul președinte al ANS – Octavian Bellu (dec. 2006 – dec. 2008). Vicepreședinți: Constantin Diaconu (sept. 2003 – sept. 2004), Liviu Const. Cepoi (sept. 2004 – nov. 2005), Valentin Vasilescu (dec. 2006 – dec. 2008). Secretari generali: Damian Florea (Iul. 2003 – dec. 2004); Alexe Gavrilă (dec. 2004 – nov. 2006); Gheorghe Bogdan (feb. 2007 – dec. 2008). Obiectivele strategiei ANS se păstrează, în esență, aceleași, cu unele perfecționări impuse de modificarea contextului internațional (intrarea României în UE) și național (politica guvernului și prevederile programelor partidelor politice) privind dezvoltarea țării pe multiple planuri: economic, social, educativ, administrativ, sportiv, etc. În ceea ce privește educația fizică și sportul – activități de interes național sprijinite de stat, principalele repere ale preocupărilor ANS, federațiilor și ale instituțiilor și organizațiilor cu atribuții în acest domeniu, le-au constituit prevederile legii adoptate în anul 2000 și actualizată la data de 13 mai 2006, avându-se în vedere toate reglementările survenite în perioada amintită: OUG Nr. 240/2000; OG. Nr. 7/2001; Legea Nr. 345/2002; Legea Nr. 414/2002; Legea Nr. 221/2003; Legea Nr. 472/2004; OUG Nr. 119/2005; Legea Nr. 293/2005; OUG Nr. 205/2005;

Legea nr. 124/2006. Strategiile și proiectele de programe elaborate în această perioadă au avut în vedere dezvoltarea unitară și corelată a educației fizice generale, școlare, militare, profesionale și medicale, continuarea afirmării sportului de performanță de nivel național și internațional, a sportului pentru toți și a celui pentru persoanele cu handicap, pentru formarea și perfecționarea resurselor umane și a specialiștilor din activitatea didactică, din cea sportivă la toate nivelurile (copii, cadeți, juniori, tineret, seniori), pentru perfecționarea cercetării științifice și a INCS (înființat în anul 2002), a medicinei sportive și informaticii sportive, a massmediei, dezvoltarea și modernizarea bazei materiale, afirmarea valorilor morale ale sportului, a relațiilor internaționale specifice. Conducerea ANS va urmări păstrarea dimensiunii organizatorice și creșterea eficienței structurilor sportive. La sfârșitul anului 2008 funcționau 61 federații pe ramuri de sport la care erau afiliate 6739 structuri existente în evidența celor 41 direcții județene și cea a municipiului București pentru sport. Sportivi legitimați: seniori înregistrați – 95.231, din care 81.709 participanți în sistemul competițional național; tineret, juniori, cadeți – 94.718/81.726; copii – 48.485/40.114; totalul general – 239.434 legitimați din care 203.549 sportivi în competiții naționale. Numărul antrenorilor activi – 6769, numărul instructorilor – 6391, numărul arbitrilor – 7928, maeștri ai sporturilor – 1444, numărul maeștrilor emeriti – 699, iar al antrenorilor emeriti 622. Se intensifică combaterea violenței în manifestările sportive, în deosebi în cele de fotbal, domeniu în care se intervine cu noi reglementări și măsuri. Se intensifică și se modernizează aparatul și metodologia noii Agenții antidoping. Prin CNFPA-SNA se mărește capacitatea de absolvire și perfecționare a antrenorilor și ca urmare a emigrării în diferite țări a unei părți din elita antrenorilor din ramurile sportive care se afirmaseră în deceniile anterioare pe plan internațional (în gimnastică, sporturi nautice, box, volei, fotbal, polo, înot, lupte). S-a continuat procesul de reorganizare a structurilor sportive, una dintre reformele majore în sistemul sportiv din țara noastră. În anul 2007, Registrul sportiv consemna un total de 34.411 structuri sportive înregistrate, din care 2189 structuri de drept public; 12.129 de drept privat; 57 societăți comerciale (fotbal); 19.666 asociații sportive fără personalitate juridică (7987 școlare, 2577 cons.

locale, 9102 private). Acestea reprezentau 52,70% asociații sportive fără personalitate juridică, 42,65% structuri sportive de drept privat, 4,65% structuri de drept public. În schema de organizare a ANS, din 2003, funcționau: Direcția generală de programe sportive, cu 2 direcții; Direcția generală economică cu 2 direcții; 4 servicii și 2 compartimente; 42 direcții județene pentru sport; 9 complexuri sportive naționale; 3 instituții publice; 47 CS de drept public. În anul 2006 au fost aduse unele modificări în organizarea ANS (v. Schemele de organizare ale ANS). Încă din anul 2004, au fost elaborate și aprobate obiectivele strategiei generale de organizare și dezvoltare a activităților de educație fizică și sport, pentru perioada 2005-2008, care vizau toate compartimentele domeniului. Printre acțiunile noi mai importante inițiate de ANS se numără: lansarea, prin Hotărârea de Guvern, a Programului național *Mișcare pentru sănătate* (2003); organizarea CN ale liceelor (2003); organizarea Jocurilor Naționale ale persoanelor cu handicap (2004); transmiterea către autoritățile publice locale a unor imobile, săli de sport, stadioane, terenuri și a altor bunuri din proprietatea publică a statului (2004-2008); adoptarea Regulamentelor de organizare, funcționare și procedură ale Comisiei Naționale de Disciplină Sportivă, precum și definitivarea componenței nominale a acesteia (2006); aprobarea de către Guvernul României a Normelor Financiare pentru activitatea sportivă (28/11/2007); elaborarea proiectului *Legii Registrului bazelor Sportive* pentru a fi înaintat Parlamentului spre aprobare (2007). O acțiune importantă, pregătită în ultimii ani și finalizată în anul 2007, a constituit-o aprobarea unui Ordin Comun referitor la *Protocolul privind asigurarea cadrului de colaborare în vederea dezvoltării continue și funcționării performante a sistemului național de educație fizică și sport* semnat de Ministrul MECT – Cristian Mihai Adomniței, Președintele ANS – Octavian Bellu și Președintele COSR – Octavian Morariu și publicat în MO nr. 602 din 31 august 2007 (v. capitolul Legislativ). A fost un document cuprinzător care a concretizat măsuri și acțiuni vizând perfecționarea și creșterea eficienței tuturor compartimentelor educației fizice și sportului școlar și universitar. Pentru îndeplinirea acestui Ordin au fost înființate Comisia mixtă națională și comisiile mixte județene și a municipiului București, formate din

reprezentanții celor 3 organisme. În ceea ce privește reprezentarea internațională, în 5 ani (2003-2007) sportivii români au cucerit la CM și CE de seniori, tineret, juniori și cadeți 2911 medalii, din care 411 în probele olimpice, 702 în cele neolimpice și 1798 în sporturile reprezentând artele marțiale. În 2007 s-au mai desfășurat primele ediții ale Jocurilor Mării Negre, în Turcia (2500 de sportivi și oficiali din 11 țări) la care România s-a clasat pe locul al V-lea cu 54 de medalii (10 de aur, 15 de argint și 29 de bronz), precum și Jocurile Europei de Sud-Est în Grecia (competiție pentru juniori la care au participat 12 țări), România clasându-se pe locul al III-lea cu 53 de medalii. În cei 6 ani de existență (2003-2008), în pofida obiectivelor și a strategiei dezvoltării acțiunii unitare și corelate asumate, ANS, federațiile sportive, organismele județene și structurile sportive, împreună cu mass-media și cu participarea unor sportivi, antrenori, profesori de educație fizică, cercetători, medici, alți specialiști și conducători ai structurilor sportive, au dezbătut pe larg, problemele majore cu care se confruntă domeniile educației fizice, sportului pentru toți și sportului de performanță. Printre aceste probleme s-au aflat: propunerea de reducere a numărului de ore de educație fizică în școli; creșterea îngrijorătoare a scutirilor medicale ale elevilor de la orele de educație fizică; insuficiența valorificare a potențialului uman și organizatoric; diminuarea și folosirea neeficientă a fondurilor financiare; dezafectarea multor baze sportive; interes scăzut pentru realizarea de noi baze sportive și modernizarea celor existente; deficiențele constante în acțiunile de inițiere timpurie și realizarea continuă a selecției valorilor sportive; scăderea potențialului de performanță al unor ramuri sportive și al multor structuri sportive și altele. Toate acestea au influențat negativ pregătirea sportivilor, participarea și realizarea unor performanțe de prestigiu la JO, CM și CE. Dacă artele marțiale au realizat la CM și CE performanțe deosebite, multe ramuri de sport au scăzut semnificativ nivelul lor de competitivitate la aceste competiții oficiale. Acest fenomen se întâlnește și la JO, ultimele două ediții din 2004 – Atena cu 17 medalii (8 aur, 6 argint, 3 bronz) și 138,8 puncte și mai ales cea din 2008 - Beijing cu 8 medalii (4-1-3) și 76,75 puncte, comparativ cu rezultatele obținute la edițiile anterioare, sunt edificatoare (v. rezultatele obținute la JO).

MINISTERUL TINERETULUI SI SPORTULUI

În conformitate cu art. 16 din Ordonanța de Urgență nr. 221 din 23.12.2008 publicată în Monitorul Oficial, partea I nr. 882 din 24.12.08 se reînființează Ministerul Tineretului și Sportului prin comasarea Autorității Naționale pentru Tineret cu Agenția Națională pentru Sport, instituții publice ce se desființează. Potrivit art. 26 din Hotărârea guvernului nr. 1721/2008 publicate în M.O. nr. 26/13.01.09 privind organizarea și funcționarea MTS, Agenția Națională pentru sprijinirea inițiativelor Tineretului și Agenția pentru sprijinirea studenților, instituția pentru Tineret, se desființează. Ministerul Tineretului și Sportului va prelua toate drepturile și obligațiile instituțiilor amintite care se desființează. MTS este organ de specialitate al administrației publice centrale cu personalitate juridică în subordinea guvernului, ce elaborează și asigură conceperea și aplicarea strategiei și politiciii guvernului în problemele tineretului și sportului. Atribuțiile principale ale MTS:

- elaborarea strategiilor de punere în practică a programului de guvernare în domeniile tineretului și sportului;
- asigurarea administrării bunurilor proprietate publică și/sau privată încredințate, potrivit prevederilor legale;
- gestionarea fondurilor publice și fondurilor atrase de la organisme finanțatoare interne sau internaționale pe care le alocă susținerii acțiunilor MTS.

În domeniul sportului se prevede prioritar:

- colaborarea cu ministerele și cu celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu institutul de cercetare și cu unitățile de învățământ și sanitare de specialitate pentru organizarea și dezvoltarea educației fizice și sportului;

- conlucrarea cu COSR în finanțarea și derularea programelor privind pregătirea și participarea sportivilor români la JO;

- propunerea structurii centrale a subvențiilor de la bugetul de stat și repartizarea lor unităților din subordine (federații, baze, pregătiri centralizate);

- autorizarea desfășurării pe teritoriul României a CM, CE, a competițiilor regionale și participarea reprezentativelor naționale la aceste competiții;

- sprijinirea organizării și promovării cercetării științifice și asistenței medicale în domeniul sportiv;

- adoptarea măsurilor pentru prevenirea și controlul folosirii substanțelor interzise în pregătirea sportivilor, ca și combaterea violenței la manifestările sportive;

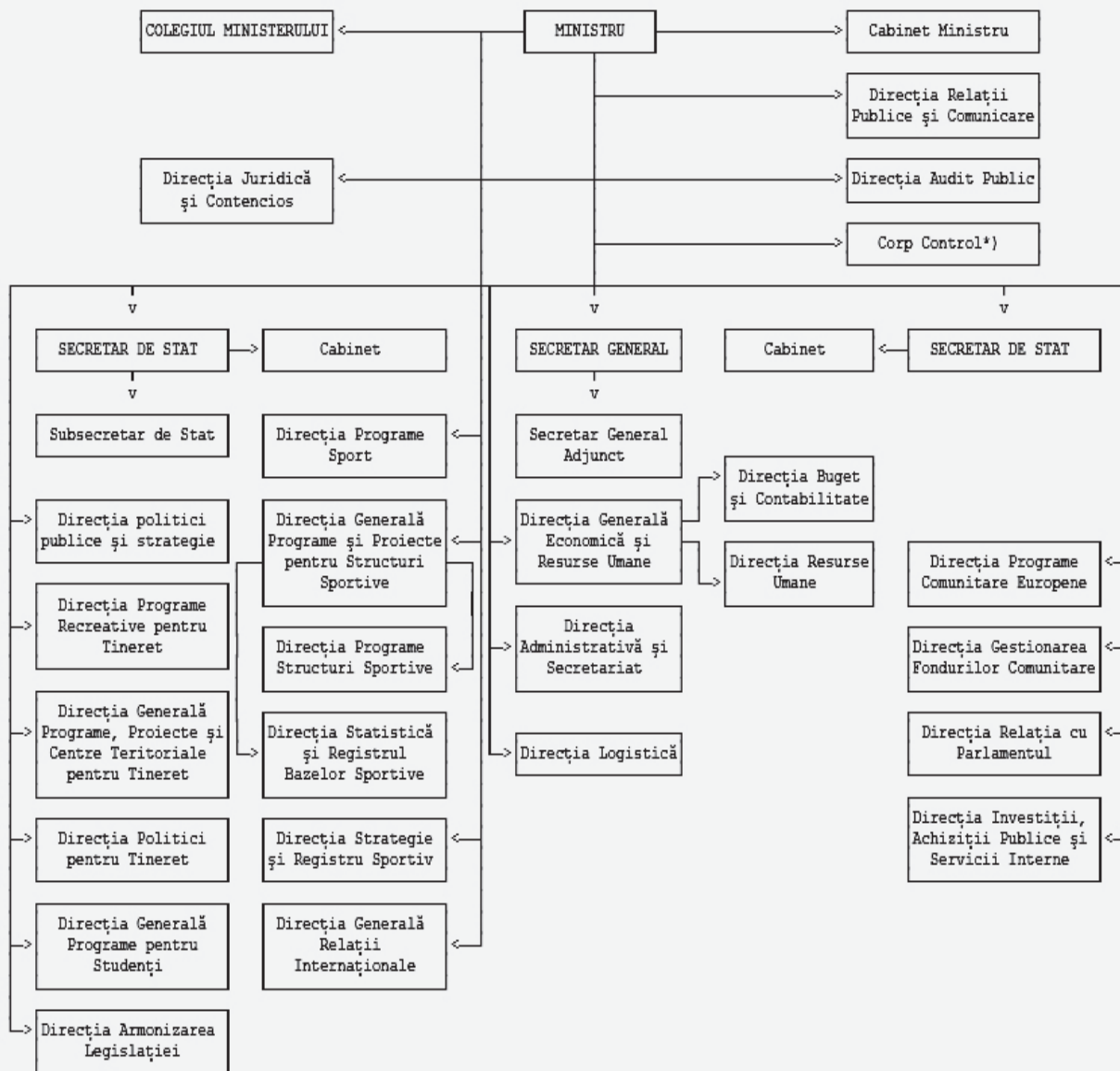
- colaborarea cu celelalte organe ale administrației publice centrale și locale pentru susținerea sportului de performanță, a celui de masă, de recreere, formarea și perfecționarea specialiștilor.

Ministrul numit de guvernul Boc la 22 dec. 2008 a fost Monica Iacob-Ridzi. Mandatul a fost scurt pentru că la 14 iulie 2009 a demisionat. Secretar de stat a funcționat reputatul profesor și antrenor emerit Octavian Bellu. La conducerea MTS a succedat-o Sorina Placintă, iar în funcția de secretar de stat prof. Doina Melinte. Soluția politică și administrativă de a unifica problematica complexă a tineretului cu cea a sportului va fi reverificată prin experiența din România, din Franța sau din alte țări.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ
A MINISTERULUI TINERETULUI ȘI SPORTULUI

*) Anexa nr. 1 este reprodusă în facsimil.

Nr. maxim de posturi = 381,
exclusiv demnitarii și cabinetul ministrului

-Se organizează la nivel de direc ie general ă

AUTORITATEA NAȚIONALĂ pentru SPORT și TINERET este un organism de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, înființat în urma Hotărârii nr. 141 din 23 februarie 2010.

In domeniul tineretului, Autoritatea are următoarele atribuții specifice: - colaborează cu structurile de și pentru tineret și le sprijină în programele sale; - sprijină formarea, pregătirea și perfecționarea profesională în domeniul tineretului; - elaborează, derulează și implementează proiecte și programe interne și internaționale stabilite și aprobate de către ministrul MECS și organizează activități de profil cu caracter național și internațional; - se ocupă cu reabilitarea și extinderea centrelor de agrement și elaborează regulamentul privind organizarea, funcționarea și administrarea acestora; - coordonează și monitorizează buna desfășurare a activităților specifice caselor de cultura ale studenților și Complexului Cultural Sportiv Studentesc „Tei” din București; - sprijină formarea, pregătirea și perfecționarea profesională a studenților și tinerilor; - organizează evenimente în vederea promovării programelor de tineret; - inițiază și organizează schimburi de experiență, dezbateri, simpozioane, sesiuni de comunicări și alte tipuri de reuniuni de natură să asigure optimizarea schimbului de informații; - facilitează accesul tinerilor la programe și proiecte specializate pentru dezvoltarea unor abilități și competențe complementare celor oferite în cadrul sistemului de învățământ;

In domeniul sportului, Autoritatea are următoarele atribuții specifice: - elaborează și susține strategia generală a organizării și dezvoltării activității sportive și reprezintă interesele statului în raport cu federațiile sportive naționale; - elaborează normele generale de folosire a mijloacelor materiale aflate în administrarea sa și a mijloacelor financiare pentru activitatea sportivă, care provin din alocații de la bugetul de stat; - colaborează cu ministerele și cu celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu instituțiile de cercetare și cu unitățile de învățământ și sanitare de specialitate pentru organizarea și dezvoltarea educației fizice și sportului;

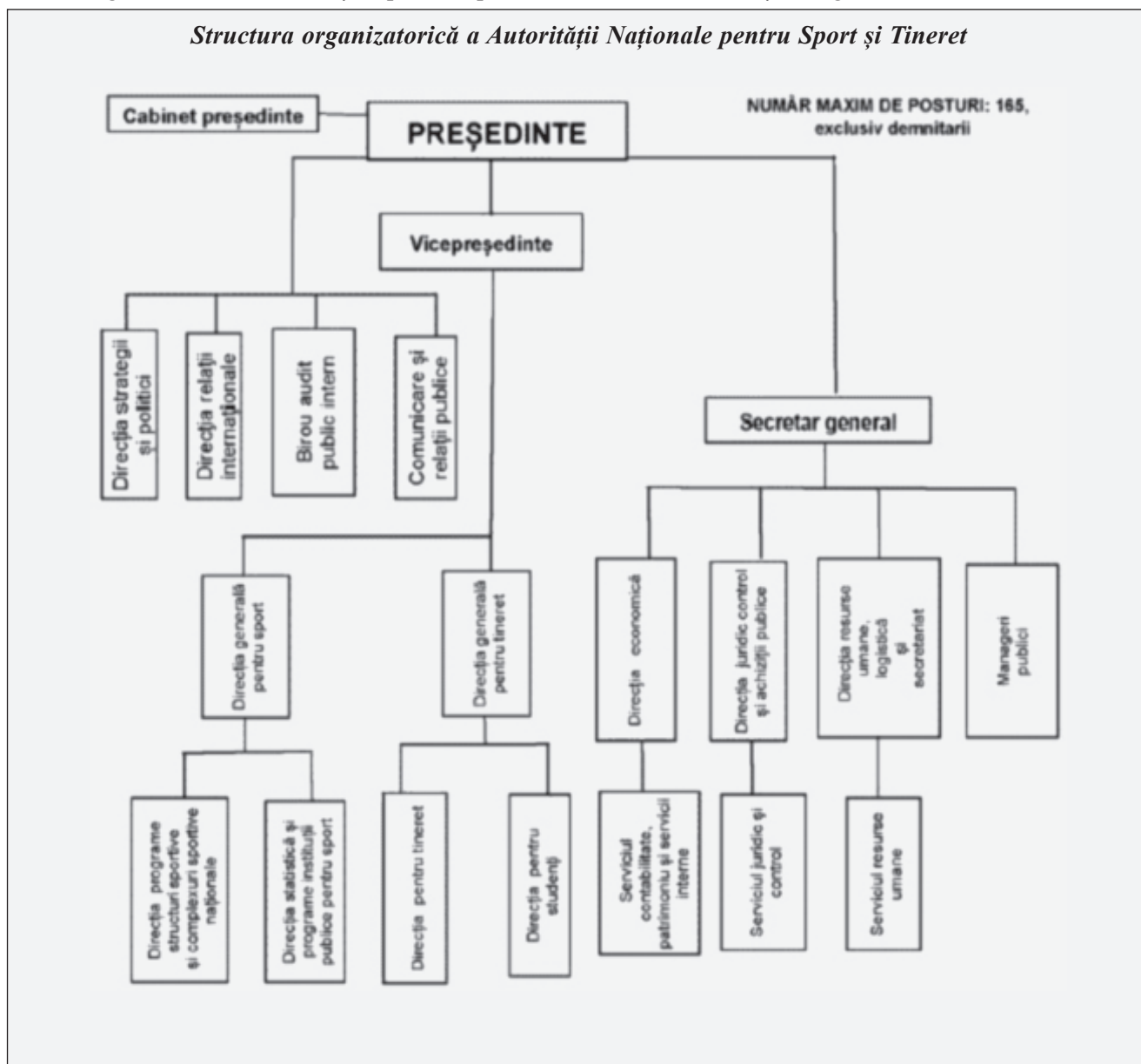
- conlucrează cu COSR în finanțarea și derularea programelor privind pregătirea și participarea sportivilor români la JO, precum și pentru promovarea valențelor educative ale olimpismului; - controlează menținerea destinației bazelor sportive din domeniul public sau privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale, precum și a celor care au aparținut domeniului public și au intrat în circuitul privat după anul 1989; - autorizează afilierea federațiilor sportive naționale la federațiile sportive internaționale de profil și la alte foruri continentale sau mondiale, precum și afilierea tuturor organizațiilor cu profil sportiv la forurile internaționale de specialitate; - supraveghează și controlează respectarea de către structurile sportive a dispozițiilor legale în vigoare și a prevederilor cuprinse în statutele și în actele de constituire a acestora; - organizează sau sprijină, potrivit legii, formarea, pregătirea profesională și perfecționarea specialiștilor din domeniul sportului, conlucreând cu instituțiile și organisme de specialitate din țară și din străinătate; - elaborează, construiește și colaborează cu autoritățile administrației publice locale, planurile de construire și de modernizare a bazelor și instalațiilor sportive; - recunoaște sau revocă, potrivit legii, existența unei structuri sportive prin înscrierea, respectiv radierea acesteia din Registrul sportiv; - avizează constituirea structurilor sportive, inclusiv înscrierea ca persoane juridice a cluburilor sportive profesioniste organizate ca societăți comerciale sportive pe acțiuni, respectiv retrage avizul de funcționare a acestora; - elaborează criteriile de acordare și propune spre atribuire a distincțiilor și titlurilor sportive, altele decât cele stabilite prin lege; - sprijină organizarea și promovarea cercetării științifice și asistenței medicale în domeniul sportiv; - propune ministrului MECS autorizarea desfășurării pe teritoriul României a CM, CE, și regionale și participarea reprezentativelor naționale la CM și CE organizate în străinătate, precum și la campionatele regionale; - promovează măsurile de prevenire, control și reprimare a folosirii substanțelor interzise și a metodelor neregulate destinate să mărească în mod artificial capacitatea fizică a sportivilor sau să modifice rezultatele competițiilor; - adoptă măsuri pentru

prevenirea și combaterea violenței la manifestările sportive; - reprezintă interesele statului în diferite organe și organisme sportive internaționale, negociază și încheie acorduri, înțelegeri, protocoale și alte documente de colaborare cu organisme de specialitate din alte țări, prin mandat al ministrului MECS, pe baza prevederilor legale în vigoare; colaborează pentru susținerea sportului pentru toți, de performanță și pentru persoane cu dizabilități; - repartizează bugetul afectat activității sportive pentru

activitatea proprie și cea a unităților din subordinea sa, pentru federațiile sportive naționale și pentru premiile performanțelor deosebite obținute la competițiile sportive internaționale oficiale;

În îndeplinirea rolului și a obiectivelor sale în domeniul absorbției fondurilor europene, Autoritatea are următoarele atribuții specifice: gestionează, accesează fonduri structurale cu respectarea metodologiei specifice, în calitate de beneficiar sau partener, în condițiile legii.

Structura organizatorică a Autorității Naționale pentru Sport și Tineret

CONDUCĂTORII ORGANIZAȚIILOR / INSTITUȚIILOR CENTRALE SPORTIVE DIN ROMÂNIA (1912-2005)

ORGANIZAȚII SPORTIVE CENTRALE REPREZENTÂND INIȚIATIVA PARTICULARĂ (1912-1940)

FEDERAȚIUNEA SOCIETĂȚILOR DE SPORT DIN ROMÂNIA - FSSR (1912-1933)

Președinte
MS Regele Ferdinand I al
României (1912-1927)

Președinte
MS Regele Carol II-lea al
României (1927-1933)

UNIUNEA FEDERAȚIILOR SPORTIVE DIN ROMÂNIA – UFSR (1933-1940/1944-1946)

Președinte
senatorul George A. PLAGINO
(1933-1940)

Președinte Comisia Interimară
Grigore CARACOSTEA
(1944-1945)

Președinte Comisia Interimară
Virgil IOAN
(1945-1946)

INSTITUȚII SPORTIVE CENTRALE GUVERNAMENTALE (1940-1949)

ORGANIZAREA SPORTULUI ROMÂNESC – OSR (1940-1944)

(instituție guvernamentală sub autoritatea Președenției Consiliului de Miniștri)

*Șeful sportului românesc
Manole Stroici
(1940-1941)*

*Șeful sportului românesc
lt.col C-tin Medeleanu
(1941-1942)*

*Șeful sportului românesc
prof. Ioan Gheorghiu
(1942-1944)*

ORGANIZAȚIA SPORTULUI POPULAR – OSP (1944-1949)

(organizație obștească a PCR 1944-46 / instituție guvernamentală 1946-1949)

*Președinte
Odiseu Pârvolescu
(1944-1946)*

*Președinte
Iuliu Orban
(1946)*

*Președinte
Sergiu Petrovici
(1946-1949)*

*Președinte Gheorghe Vidrașcu
1949-1952*

*Manole Bodnăraș
1952-1957*

*Aurel Duma
1957-1960*

ORGANIZAȚII SPORTIVE CENTRALE OBȘTEȘTI (1960-1989)

UNIUNEA PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT – UCFS (1960-1967)

*Președinte
Aurel Duma
(1960-1965)*

*Președinte
Anghel Alexe
(1965-1967)*

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT (1967-1989)

*Președinte
Anghel Alexe
(1967-1973)*

*Președinte CNEFS
Emil Drăgănescu
(1973-1974)*

*Președinte
Gen. Marin Dragnea
(1974-1977)*

*Președinte CNEFS
Emil Drăgănescu
(1977-1981)*

*Președinte
Gen. Marin Dragnea
(1981-1984)*

*Președinte
Haralambie Alexa
(1984-1987)*

*Președinte
Gen. Gheorghe Gomoiu
(1987-1989)*

*Președinte
Gen. Constantin Oprița
(iunie-dec 1989)*

INSTITUȚII SPORTIVE GUVERNAMENTALE (1989-2003)

MINISTERUL SPORTULUI – MS (1989-1990)

*Ministru
Mircea Angelescu
(1989-1990)*

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI – MTS (1990-2003)

*Ministru
Bogdan Niculescu Duvăz
(1990-1991)*

*Ministru
Ioan Moldovan
(1991-1992)*

*Ministru
Gheorghe Angelescu
(1992-1993)*

*Ministru
Alexandru Mironov
(1993-1996)*

*Ministru
Sorin Mihai Stănescu
(1996-1997)*

*Ministru
Crin Antonescu
(1997-2000)*

*Ministru
Georgiu Gingăraș
(2000-2003)*

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT – ANS (2003-2005)

Președinte
Octavian MORARIU
(sept 2003 – sept 2004)

Președinte
Constantin DIACONU
(sept 2004 –ian 2005)

Președinte
Florian GHEORGHE
(din ian 2006)

MINISTERUL SPORTULUI – MS (1989-1990)

Adjunct ai Ministrului Sportului

Adjunct al ministrului
Cornel Dinu (1989-1990)

Adjunct al ministrului
Mihai Ispas (1989-1990)

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI – MTS (1990-2003)

Secretar de stat pentru sport

Secretar de stat pentru sport
Cornel Dinu
(1990-1991)

Secretar de stat pentru sport
Cristian Gațu
(1991-1993)

Secretar de stat pentru sport
Nicolae Mărășescu
(1993-1996)

*Secretar de stat pentru sport
Emeric Ienei
(1996-1998)*

*Secretar de stat pentru sport
Ioan Dobrescu
(1998-2000)*

*Secretar de stat pentru sport
Nicolae Mărășescu
(2000-2003)*

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT – ANS (2003-2005)

Vicepreședinte

*Vicepreședinte
Constantin Diaconu
(sept 2003 - sept 2004)*

*Vicepreședinte
Liviu Constantin Cepoi
(sept 2004 - noiembrie 2005)*

ANS 2006 – 2008

Președinte

*Octavian Bellu
dec 2006-dec 2008*

Vicepreședinte

*Valentin Vasilescu
dec 2006-dec 2008*

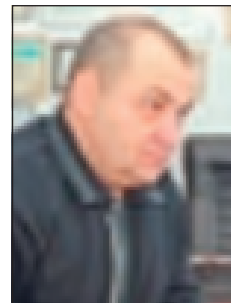
Secretari generali

***Damian Florea**
iulie 2003-dec 2004*

***Alexe Gavrilă**
dec 2004-sept (nov) 2006*

***Gheorghe Bogdan**
febr 2007-dec 2008*

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

Ministru

***Monica Iacob-Ridzi**
22 dec 2008 - 14 iulie 2009*

***Sorina Placinta**
14 iulie 2009-2010*

Secretar de stat

***Damian Florea**
2001-2003*

***Octavian Bellu**
ian 2009 - iulie 2009*

***Doina Ofelia Melinte**
iulie 2009 - martie 2010*

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU SPORT ȘI TINERET

Președinte

***Doina Ofelia Melinte
martie 2010 - 2012***

***Carmen Tocală
din 2012***

Vicepreședinți

Neagu Constantin

Sorin Moldovan

Lőrincz Széll

Secretar general

***Corvin Nedelcu
10 sept 2010 -***

***Ștefan Cristian Săndulache
(detașat temporar) febr. 2011***

INSTITUȚII, ORGANIZAȚII ȘI ACTIVITĂȚI SPECIFICE

FORMAREA ȘI PERFECTIONAREA CADRELOR DE SPECIALITATE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI ȘCOLI DE ANTRENORI – CNFPC – SNA

Apariția și dezvoltarea educației fizice și sportului a determinat, ca o necesitate de prim ordin, preocupări multiple pentru formarea/calificarea și perfecționarea cadrelor necesare evoluției acestor domenii: instructori, antrenori, profesori, medici specialiști, cercetători, arbitri, maseuri, kinoterapeuți, manageri, organizatori, constructori și alți specialiști. În toate etapele de dezvoltare forurile de conducere și-au înscris în programele lor obiective, acțiuni și măsuri care să asigure formarea și perfecționarea specialiștilor necesari.

Începuturile au fost grele, cadrele autohtone puține la număr, deși fără o pregătire specială dar mari iubitoare ale sportului, au contribuit cu pasiune la punerea bazelor viitoarelor instituții și structuri pentru formarea și perfecționarea sistematică a numărului mare de cadre necesare susținerii și dezvoltării educației fizice și sportului românesc. S-a apelat și la serviciile unor maeștri/profesori străini, iar mulți tineri din țara noastră care și-au făcut studiile sau au participat la diferite cursuri de specializare și perfecționare, în alte țări, s-au alăturat, cu experiența acumulată, efortului general de promovare a educației fizice și sportului.

Manifestările tradiționale, demonstrațiile, serbările și spectacolele organizate la curțile domnești, ale boierilor, în circuri, bălciuri și târguri, în cadrul unor instituții publice și particulare, prezentate de „atleți” indigeni și străini, s-au numărat printre primele forme din care au apărut și primii „profesioniști” angajați. Circurile au fost cele care au furnizat mulți „atleți” ca maeștri/profesori la gimnastică, box, lupte, haltere, scrimă, etc. Apariția relațiilor de producție capitaliste au determinat preocupări sporite ale statului pentru organizarea educației fizice și sportului în cadrul școlilor și armatei,

accentuând necesitatea formării unor cadre specializate. Concomitent cu preocupările și acțiunile inițiate de unii maeștri și profesori români, prezența unor specialiști reprezentând diferite sisteme, școli și instituții din alte țări, au influențat pozitiv și au contribuit la îmbogățirea programelor de formare a specialiștilor autohtoni.

De la etapa specialiștilor autodidacți s-a trecut la organizarea unor școli (cursuri) pentru formarea instructorilor și arbitrilor pe ramuri de sport, a școlilor de antrenori, a SMTCF, a Școlilor Centrale (naționale) de organizatori sportivi și pentru alte profile, a structurilor care au asigurat pregătirea profesorilor de educație fizică, a Școlii postliceale de antrenori, a Centrului de perfecționare a cadrelor, a Centrului Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor. Baza de selecție pentru formarea viitorilor specialiști au constituit-o practicanții diferitelor ramuri de sport care și-au făcut „ucenicia” în cadrul secțiilor de performanță din asociații, cluburi și la loturile naționale, sub îndrumarea antrenorilor care i-au pregătit, după care, urmând cursurile structurilor specializate și-au desăvârșit cunoștințele teoretice și practice, obținând calificarea corespunzătoare.

Sistemul românesc al învățământului vocațional de profil are o tradiție de peste 140 de ani, începând cu *Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică și Dare la Semn*, considerată primul for de conducere în domeniul educației fizice și sportului, înființată în 1867, cea care a organizat primele cursuri de formare de instructori și maeștri (profesori) pentru gimnastică, scrimă și tragere la țintă. Sistemul românesc al învățământului pentru formarea specialiștilor în domeniul educației fizice și sportului a cunoscut, pe tot parcursul anilor, nume-

roase modificări, perfecționări și subordonări, în concordanță cu evoluția și cerințele interne și internaționale. Având ca principal obiectiv asigurarea specialiștilor necesari, sistemul a constituit, în același timp, o modalitate de protecție a sportivilor de performanță, care și-au putut continua studiile și activitatea în calitate de profesori, antrenori, instructori, arbitri și în alte specialități.

Prezentarea cronologică a principalelor preocupări și obiective, a evoluției structurilor de formare și perfecționare a cadrelor care au funcționat într-o etapă sau alta, a numărului de specialiști, a profilului și nivelului acestora, creează o imagine a drumului parcurs de domeniu și în același timp evidențiază contribuțiile pe care cadrele de specialitate le-au avut în realizarea obiectivelor educației fizice și sportului din țara noastră și în afirmarea sportivilor români pe plan internațional:

- **1694** istoricii semnalează prezența gimnasticii în diferite instituții școlare: la Academia domnească *Sfântul Sava*, încă de pe timpul lui Constantin Brâncoveanu, „*exercițiile corporale zilnice, timp de o oră, plimbările, excursiile în afara orașului odată pe săptămână*”, figurau în programă; Hrisovul lui Al. Ipsilanti din ianuarie 1776 dat pentru școlile din Țara Românească („*cel mai cuprinzător document de legislație școlară*”), recomanda ca „...*școlarii fiecărei clase, împreună cu eforul său cu pedagogul lor.... să facă gimnastică pentru mișcarea corpului, în timp de o oră...*”; politica școlară și culturală a lui Al. Ipsilanti în cele trei domnii ale sale (1774-1782 și 1796-1797 în Țara Românească, 1786-1788 în Moldova) a fost în mare măsură similară cu cea desfășurată de domnul moldovean Grigore Al. Ghica, amândoi având un rol însemnat în reformarea și edificarea învățământului românesc. Mărturii despre aceste realități au fost evidențiate de către unii cărturari și istorici, printre care Vasile Alexandrescu Urechia și Nicolae Iorga.

- **1821** este menționată înființarea *Școlii de înot* de la Arad, organizată în incinta băii publice, situată pe malul drept al Mureșului.

- **1826** logofătul Dinicu Golescu înființează Școala de la Golești, considerată un experiment progresist pentru acele timpuri, care avea ca obiec-

tiv îmbinarea pregătirii intelectuale cu cea fizică „*pentru însănătoșirea trupului*”. Această activitate a necesitat și prezența unor cadre care să pună în aplicare programele care cuprindeau exerciții fizice, jocuri și plimbări în aer liber. Desigur, aceste cadre care au predat „*exercitiile gimnastice*” erau niște antrenori, fără o pregătire specială.

- **1828** este menționat ca profesor de gimnastică în Mediaș, teologul sas Stephan Ludwig Roth (școală fondată în 1822).

- **1831** pastorul luteran Andrei Sarai din București, solicită autorizația necesară înființării unui *Institut de Educație și Studii* pentru tinerii de neam, care cuprindea cinci grupe de materii, între care scrima, dansul și exercițiile fizice.

- **1832** în Regulamentele Organice, lege fundamentală a celor două Principate până în 1858, sunt făcute referiri și la educația fizică, menționându-se, pentru prima dată într-o lege, sintagramele: „*profesor de educație fizică*” și „*exerciții gimnastice*”. Acest moment va contribui la declanșarea procesului de formare și perfecționare a cadrelor de specialitate.

- **1832** în bugetul Colegiului *Sfântul Sava* din București și al *Școlii Centrale* (Colegiului) din Craiova sunt menționați, pentru prima dată, câte un profesor de gimnastică, respectiv, un maestru de gimnastică și arme. De altfel, în statele de plată ale cadrelor didactice din tot mai multe școli apar și profesorii/maestrii de gimnastică.

- **1835** Domnul Moldovei Mihail Sturza, înființează Academia Mihăileană din Iași, fiind un susținător al introducerii gimnasticii în programa de învățământ.

- **1840** pe timpul când Gh. Asachi era referent al Școlii din Moldova, la Academia Mihăileană din Iași a fost introdusă predarea gimnasticii de către un profesor de origine italiană (Luzatto), unde elevii practicau și exerciții la aparate.

- **1841** în Hrisovul lui Mihail Sturza se încuviințează „*statornicirea de hipodromuri*” în Iași, Fălțiceni, Bârlad, Galați și în alte localități, precum și organizarea periodică a curselor de alergări dotate cu premii.

- **1849** se înființează, la București, Școala militară pregătitoare de ofițeri, în programa căreia

figurau gimnastica și scrima, care au fost predate de către profesorul francez A. Paré, iar ulterior de către N. Velescu.

- **1856** se inaugurează în Iași Școala Militară, organizată în scopul pregătirii unor specialiști care să aibă atâtea „*cunoștințe teoretice și practice, încât oștirea să se poată asemana cu oștirile celelalte ale Europei civilizate*”.

- **1859** Al.I. Cuza inițiază și aprobă o serie de acțiuni pentru dezvoltarea educației fizice în armată și în rândul tineretului, folosește specialiști străini pentru formarea cadrelor autohtone, înființează în 1860 Școala de instructori de scrimă, care ulterior devine Școala de scrimă și gimnastică și aprobă în 1862 o Hotărâre intitulată *Ordonanță asupra instrucției gimnastice prin corpuri și stabilimente militare* (intrată în vigoare în 1963) care cuprindea, într-o concepție avansată, regulile generale ale pregătirii fizice a militarilor, programul tematic al lecțiilor de gimnastică aplicată, exercițiilor de atletism și altor mijloace tehnico-aplicative. Se urmărea atât însușirea executării acestor mijloace, cât și capacitatea de a-i învăța pe alții.

- **1857-1864** este perioada în care și-au desfășurat activitatea o serie de maeștri/profesorii străini. Acrobatul de circ Spinzi, stabilit în București și care a fost angajat ca maestru de gimnastică al pompierilor Capitalei, unde a reușit să formeze numeroși sportivi-instructori valoroși, el fiind considerat „*cel dintâi antrenor public al sportului românesc*”; activitate continuată de căpitanul (mai târziu colonelul) Dan Badea. Domnitorul Al. I. Cuza l-a numit pe Spinzi profesor de gimnastică și scrimă la Școala militară din Iași (1860). Inginerul polonez Remboff a funcționat ca profesor de gimnastică și caligrafie la liceul *Codreanu* din Iași (1859), profesorii francezi Cyrille, Souris și Paré au condus două școli de gimnastică și scrimă în București, ulterior Souris și Paré continuându-și activitatea în Iași, unde au predat scrima. În 1881 Antoine Souris a fost angajat ca profesor de gimnastică la Gimnaziul central din Iași iar în 1864, elvețianul Louis Seres, fost elev al Academiei de scrimă din Elevția, a deschis în București, o școală de scrimă. Activitatea acestor specialiști străini

urmărea mai mult interese materiale, iar serviciile lor erau accesibile în special celor cu posibilități financiare. Dr. C.I. Istrati apreciază că după 1859 „*singure liceele posedă profesori și aceștia formați mai adesea ori la școala acrobatică de cât a gimnasticei raționale*”. În același timp, prof. D. Ionescu constată că nu se realiza încă o pregătire a unui corp didactic de specialitate. Puținii profesori care predau gimnastica în unitățile militare și licee fiind „*impovizații*”, numirea corpului didactic făcându-se prin decizie ministerială, fără obligativitatea prezentării actelor de studii generale speciale.

- **1863** (decembrie) Al. I. Cuza promulgă Legea instrucțiunii, prima lege prin care învățământul era organizat în mod unitar și se stabileau anii de studiu: învățământul primar (4 ani) gratuit și obligatoriu; secundar (7 ani); universitar (3 ani). Această lege a deschis noi perspective și pentru dezvoltarea gimnasticii care devine obligatorie printre obiectele de studiu (până în 1879 a continuat să fie considerată facultativă în scolile civile). Legea cuprindea și prevederi privind organizarea învățământului militar.

- **1864** Domnitorul Al. I. Cuza, prin Înaltul Ordin de zi nr. 90, aprobă organizarea la Iași a Școlii Normale pentru tragerea la țintă, scrimă și gimnastică, care urma să școlarizeze 100 de elevi (ofițeri, sergenți sau caporalii din toate armele), absolvenții acesteia fiind capabili să conducă în unități, programele de pregătire și călire fizică a militarilor.

- **1870-1871** se creează un corp de instructori districtuali de educație fizică, care au permis efectuarea inspecțiilor de specialitate.

- **1871** (decembrie) prin Ordinul nr. 817 Ministerul Instrucțiunii stabilește obligativitatea participării școlarilor la cursurile de instrucție militară, desfășurate sub conducerea unor ofițeri.

- **1874** prin Decret, instrucția militară devine obligatorie în școlile statului și facultativă în cele particulare. Fiecare școală avea un instructor militar însărcinat cu „*exercițiul gimnasticei*”. Aceste reglementări, au constituit subiectul multor intervenții ale unor oameni de știință și specialiști din domeniul educației fizice care, cu argumente, au pledat pentru așezarea firească a lucrurilor.

• **1876** se adoptă o nouă programă prin care gimnastica era prevăzută la toate clasele, iar „armele” numai la cursul superior. Prin Ordin al *Ministrului de Culte și Instrucție*, din același an, se stabilea ca fiecare comună „să aibă un loc menit pentru exercițiile corporale”, adică o arenă de gimnastică, măsură care nu a fost tradusă în practică, dar care a constituit pași înainte pe plan concepțional.

• **1876** Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică și Dare la Semn (ulterior și Natație și alte sporturi) înființată în 1867, și-a asumat responsabilitatea de a forma profesori (maestri) de educație fizică. În noul său Statut, modificat în 1892, Societatea menționează printre scopurile sale: „*Producerea de maeștri pentru scrimă, gimnastică și tragerea la Țintă*”. În organizarea Societății, un rol deosebit a avut Gh. Moceanu, considerat de N. Iorga „*întâiul profesor român de gimnastică*”, care a fost titularizat ca profesor la liceele *Matei Basarab*, *Sf. Sava*, la *Școala Normală Carol I*, *Școala de ofițeri* și din 1868 la *Soc. Tirul*.

• **1877** Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică și Dare de Semn organizează un concurs anual cu premii cu care ocază o Comisie condusă de Gh. Moceanu acordă primele titluri de profesori celor mai buni elevi ai săi (Nicolae Velescu, Simeon Petrescu, Andrei Bagov) care, împreună cu maestrul lor, vor aduce un suflu nou în evoluția gimnasticii și educației fizice din țara noastră. Până în 1896 Societatea a pregătit 24 de maeștri de gimnastică.

• **1878** Ministerul Instrucțiunii și Cultelor adoptă măsura introducerii gimnasticii în școlile secundare ca obligatorie.

• **1878** prima încercare ca gimnastica să fie predată în școlile primare de băieți, de către un „*instructor*” calificat.

• **1879** gimnastica este introdusă ca obligatorie în gimnazii, licee și școli profesionale, însă această măsură nu putea fi generalizată, din cauza lipsei cadrelor didactice de specialitate. Începând din acest an, sunt adoptate mai multe reglementări privind practicarea gimnasticii în școli, conținutul acesteia și numirea cadrelor. Astfel, articolul 12 din Legea de concursuri prevedea: „*catedrele de gimnastică și scrimă se vor da prin concurs*”. Începând din 1880,

concurenții pentru ocuparea catedrelor trebuiau să posede „*în afară de cunoștința mișcării și regulilor gimnasticii*” și „*cunoștințe suficiente de anatomia corpului omului și de igiena mișcărilor*”. Reglementările adoptate în această perioadă cuprindeau mai multe proiecte și bune intenții privind introducerea și practicarea gimnasticii și a exercițiilor militare în școli. Acestea erau însă lipsite de unitate și, în mare măsură, irealizabile neavând asigurate baza materială și cadrele de specialitate formate într-o instituție de profil.

• **1881** anul în care gimnastica este repusă în drepturile sale rezervându-i-se o oră pe săptămână prin Programă adoptată la 1 octombrie. În acest fel, cel puțin oficial ea este „*eliberată*” de obligațiile privind asocierea sa la realizarea instrucției militare.

• **1884** Vasile Dumbravă, promotor al mișcării sportive din Transilvania, activează ca profesor la gimnaziul greco-catolic din Beiuș. În programa acestui gimnaziu, pentru anul școlar 1892-1893, Vasile Dumbravă publică un articol în care susține o serie de concepte privind rolul educației fizice care „*...potențiază sănătatea, dă trupului o dezvoltare armonioasă și-l învață a utiliza bine și la timp forța musculară...*”, calitățile pe care aceasta le dezvoltă, legătura strânsă dintre pregătirea intelectuală și cea corporală și altele. Autorul pledează cu argumente, asupra necesității formării cadrelor cu pregătire superioară.

• **1884** a urmat o perioadă (aproape o jumătate de secol) în care calificarea profesională a fost realizată, în principal, prin forme provenind din inițiativa particulară. În 1884, prof. Vasile Negruți organizează, în Iași, o Școală de formare a profesorilor și maeștrilor de gimnastică. Până în 1899, Școala a pregătit 130 de maeștri. Din anul 1903, aceasta a funcționat în cadrul *Societății de Gimnastică și Muzică* (fondată în 1902) și avea o durată de 2 ani. Începând din 1904, prin Decizia Ministerului Instrucțiunii *Școala pregătitoare de maeștri și maestre de gimnastică* din Iași a fost acreditată să acorde absolvenților calificarea de profesori. Pe baza acestei autorizații, până în 1924, această școală a dat învățământului secundar 56 de profe-

sori titulari și 18 suplinitori. În 1924, Ministerul Instrucțiunii a retras autorizația de funcționare, urmând ca formarea profesorilor de educație fizică să fie asigurată de INEF. Mai sunt citate și alte organizații care aveau în atribuții pregătirea fizică, printre care: *Micii Dorobanți*, creată după cucerirea independenței; *Institutul de Gimnastică Medicală și Ortopedie* (1879); *Societatea Olimpică Română* (1883); *Arcășiile din Bucovina* (1905); *Societatea pentru Educație Fizică a elevilor din București* (1905) și multe altele, care au reprezentat o pepini-eră din care au fost selecționate viitoarele cadre de specialitate.

- **1889** apar noi reglementări privind condițiile de admitere la concursurile pentru ocuparea unei catedre în învățământ, printre care: „*candidatul trebuie să prezinte o diplomă a unei școli speciale de scrimă și gimnastică, cu menționarea duratei de școlarizare*”: prezentarea unui certificat din partea școlii unde a predat lecții, dacă a mai fost profesor, cu specificarea progresului candidatului; susținerea unor exerciții practice de scrimă și gimnastică.

- **1890** candidaților li se cere, în plus, să prezinte „*lecțiuni (practice de aplicație) cu elevii școlii în fața comisiei...*”. În această perioadă, școala normală de institutori pregătea absolvenți care erau repartizați în învățământul elementar al orașelor. Existau și Școli Normale de învățători ai căror absolvenți erau numiți în învățământul elementar rural.

- **1890** ministrul instrucțiunii comunică școlilor, printr-o circulară, numirea d-lui Emil Schubert în calitate de „*maestru general de jocuri gimnastice și educație fizică pentru învățământul primar și normal primar din țară*”.

- **1891** se aduc noi modificări în programa analitică din Școlile primare rurale.

- **1892** se înființează o comisie care să elaboreze o nouă programă pentru materiile din care vor fi examinați aspiranții la catedrele de scrimă și gimnastică.

- **1893** are loc o nouă reorganizare a învățământului primar, normal și seminarial, care redefinesc prezența obligatorie a gimnasticii în programă

(avusese un caracter sporadic) și, ca un pas înainte, precizează scopul și mijloacele educației.

- **1893** ia ființă „*Societatea profesorilor de gimnastică și arme din întreaga țară*”, care printre obiectivele sale își propune preocuparea pentru predarea metodică a exercițiilor fizice în școli, problematică care a figurat și în agenda noii societăți a profesorilor de educație fizică, reorganizată în 1900.

- **1897** din inițiativa ministrului Instrucțiunii Publice și al Cultelor, Spiru Haret, se introduce în școli jocul sportiv național oina.

- **1898** se înființează, în București, Școala Națională Militară de Scrimă, care a pregătit instructori de scrimă pentru armată.

- **1898-1899** Spiru C. Haret a inițiat o amplă reformă a învățământului și a contribuit la elaborarea de noi programe, instrucțiuni metodice, regulamente și manuale care au fost puse la îndemâna școlilor și profesorilor. Comisii speciale au studiat problematica predării gimnasticii în școli, elaborând principiile de bază ale predării, legătura între lecțiile practice și unele noțiuni teoretice, precum și conținutul lecțiilor. În concordanță cu aceste cerințe, au fost aduse îmbunătățiri și în ceea ce privește examenul de capacitate susținut de candidații pentru ocuparea unei catedre de gimnastică. Așezarea educației fizice pe principii de știință și metodă a determinat în anii următori inițierea unor acțiuni importante vizând formarea și perfecționarea cadrelor didactice.

- **1904** Conferința profesorilor de gimnastică din acest an, ca și cea din anul 1907, a avut un caracter profesional dezvoltând problemele principale privind îmbunătățirea metodelor de predare și creștere a eficienței educației fizice școlare. În plus, la Conferința din 1907 au mai fost introduse în program, noțiuni generale de anatomie și igienă în legătură cu gimnastica, precum și ajutoarele ce se pot da, în caz de accidente. Se conturează astfel, tot mai complet, profilul profesional al specialiștilor în educația fizică.

- **1904** (februarie) se înființează, la București, *Cercul profesorilor de gimnastică*, ce l-a avut ca președinte pe Gh.Moceanu.

• **1905** (aprilie) în cadrul Ministerului Instrucțiunii și Cultelor a fost creat *Corpul instructorilor militari școlari*, care avea ca atribuții „*instrucția militară, teoretică și practică*” a tuturor elevilor din Școlile de băieți, precum și introducerea în armată, a unui program zilnic de 30 de minute de gimnastică suedeză, începând din 1911.

• **1907** (decembrie) își începe activitatea *Școala specială de lupte și exerciții corporale*, care a fost condusă de reputatul Mitică Dona.

• **1909** și **1910** sub ministeriatul lui Spiru C. Haret, prin Deciziunea Nr. 49094 din 1909 se înființează, pentru prima dată la noi, un curs oficial de gimnastică, cu profesorii și profesoarele în funcțiune. Cursul se organiza în timpul vacanțelor mari, pe o durată de 4-6 săptămâni și constituia un mijloc de perfecționare. Materiile cursului: a)- anatomia, fiziologia și igiena în legătură cu gimnastica, predate de un medic; b)- gimnastica practică, teoria și metodică gimnasticii și în paralel un curs de înot, predate de doi maștri; c)- un curs teoretic-practic de instrucție militară și tragere la țintă, predat de un ofițer în activitate. Direcțiunea cursurilor din 1909 și 1910 a aparținut prof. D. Ionescu.

• **1911** a fost înființată în București, *Școala militară de aviație* condusă de George Valentin Bibescu, absolvent al Școlii de pilotaj din Paris.

• **1912** se înființează *Federația Societăților Sportive din România* (FSSR), for de conducere care și-a înscris în Statul său prevederi speciale referitoare la formarea profesorilor, maștrilor și instructorilor, la 12 ramuri de sport (din 1921 s-au mai adăugat încă 6). În perioada în care și-a desfășurat activitatea acest for, au fost inițiate și adoptate numeroase măsuri și reglementări speciale privind formarea și perfecționarea corpului didactic, a unor maștri și instructori sportivi. Constituirea Comisiilor pe ramuri de sport, primele nuclee ale viitoarelor federații, a însemnat și preluarea unor preocupări pentru formarea instructorilor și în perspectivă, a antrenorilor, precum și a arbitrilor, cadre absolut necesare dezvoltării sporturilor.

• **1912** (14 oct) prin Decretul nr. 4214 al Ministerului de Război, se înființează *Școala Maștrilor*

Militari de Scrimă. Din anul școlar 1913/1914 a funcționat și cu o secție de gimnastică.

• **1912** Ministerul Instrucțiunii autorizează (nr. 48031) Societatea de educație fizică *Înainte* din București, să organizeze o școală de educație fizică în scopul pregătirii profesorilor și profesoarelor de gimnastică pentru învățământul secundar. Regulamentul de funcționare și programa analitică a acestei școli au fost aprobate cu nr. 65508 în 1913, când au început și cursurile. Școala a fost condusă de prof. Dumitru Ionescu. Până în 1924, școala a dat învățământului secundar 39 de titulari și 4 suplinitori.

• **1913** prin Decretul nr. 3443 ministrul de război a aprobat un regulament provizoriu al Școlii Militare de Scrimă și Gimnastică. Școala și-a început activitatea din toamna anului 1913, dar reglementările privind funcționarea acesteia au apărut în 1914. Scopul școlii era acela de a pregăti elemente servind predarea scrimei și gimnasticii în armată, de a forma maștri militari de scrimă și instructori militari de „*gimnastică rațională*”. Școala cuprindea 3 secții: „*1-a a scrimei, 2-a a gimnasticii și 3-a cea pentru pregătirea educației fizice a absolvenților Școlilor Normale de Învățători cu un curs de informațiuni pentru ofițeri*”. Era preconizată o durată de școlarizare de 3 ani pentru secțiile de scrimă și gimnastică și de 3 luni pentru pregătirea absolvenților Școlilor Normale de Învățători. Colonelul Justin Marinescu a fost inițiatorul înființării acestei școli și totodată comandantul ei. Pe parcursul anilor, această structură pentru formarea cadrelor militare în domeniul educației fizice a cunoscut numeroase modificări.

• **1913** se aduc modificări Regulamentului pentru numirea membrilor corpului didactic secundar, în special în ceea ce privește susținerea examenelor de capacitate (cerințele și condițiile de ocupare a unei catedre în învățământul secundar erau asemănătoare celor din 1898). Se fac însă precizări privind examenul de capacitate pentru maștri de gimnastică, ce cuprindea 3 probe de abilitate profesională, dintre care una în scris și 2 de practică pedagogică (MO nr. 175 din 5 nov. 1913). Rezultă că Ministerul Instrucțiunii stabilea criterii mai riguroase

pentru selecția personalului didactic de specialitate, însă nu avea încă în vedere înființarea unei școli care să asigure formarea și selecția acestora.

- **1914** Adunarea generală a FSSR a dezbătut problema înființării unui Institut de învățământ superior, însă punerea în aplicare a acestei cerințe importante a domeniului s-a făcut mult mai târziu.

- **1915** (decembrie) se desfășoară o nouă conferință a profesorilor unde rectorul Universității București prezintă tema: „*Bazele științifice ale educației fizice*”, subliniind necesitatea ca aceasta să se facă în mod rațional pe baza datelor furnizate de fiziologie și științele pe care ea se sprijină ca anatomia, fizica, mecanica, chimia, etc. El pune în evidență o serie de principii și reguli științifice de care trebuie să țină seama orice învățământ de educație fizică.

- **1919** Ministerul de Război înființează *Școala Militară de Educație Fizică* (MO nr. 121 din 17 septembrie) având ca atribuții principale de a pregăti ofițeri și instructori de educație fizică (gimnastică, scrimă, sporturi) pentru comandamente și corpurile de trupă, de a ține oștirea în legătură cu tot ce se referă la educația fizică prin publicitate, de a stabili normele pentru educație fizică în oștire.

- **1920** (august) se organizează, în Brașov, Cursul de educație fizică în cadrul Școlii de vară pentru formarea instructorilor necesari Caselor Ostășești. Această acțiune, susținută de col. Virgil Bădulescu și Regimentul V Vânători de Munte, s-a desfășurat cu sprijinul Societății YMCA (sosită în țară în anul 1919, la invitația Reginei Maria).

- **1921** se promulgă legea pentru „*Casa culturalei populare*” (desființată după puțin timp) care își propunea ca scop „*Să facă educația fizică și sanitară, precum și pregătirea pre și post regimentară a poporului*”. Sunt de reținut prevederile din cap. III, art 11 care menționează că pentru pregătirea instructorilor de educație fizică, Casa Culturii Poporului înființează un institut național de educație fizică.

- **1921** (martie) din inițiativa parlamentară a Senatului s-a propus un „*proiect de lege pentru organizarea educației fizice în școală, în armată, în societățile de sport și gimnastică, a meseriașilor, a muncitorilor și țăranilor*”. Printre prevederile

acestui proiect se află și cea privind pregătirea personalului de educație fizică. Cea mai importantă realizare o constituia proiectata lege pentru înființarea ONEF.

- **1921** (august) prin decizie ministerială se modifică prevederile Regulamentului provizoriu al Școlii Militare de Scrimă și Gimnastică, stabilindu-se o nouă organizare și o nouă titulatură- Școala Militară de Educație Fizică. Scopul Școlii era acela de a pregăti educatorii fizici necesari armatei (în loc de maestri și instructori sportivi).

- **1921** se organizează la București un curs de masaj aplicat la diferite sporturi, care a fost condus din punct de vedere practic și teoretic de dr. Mina Minovici.

- **1922** ministrul Instrucțiunii propune un proiect pentru o nouă reformă a întregului învățământ de stat. Acest proiect nu a fost pus în parctică deoarece a fost schimbat guvernul, însă el rămâne interesant prin scopurile, programa analitică și orientările privind conținutul educației fizice pentru fiecare treaptă de învățământ. De asemenea, proiectul propunea ca pe lângă fiecare universitate să se înființeze un institut de educație fizică „*în scopul de a prepara pe viitorii maeștri de gimnastică*” deziderat care va prinde viață, în alte forme, în anii următori. Era pentru prima dată când un ministru al Instrucțiunii, din țara noastră menționa oficial necesitatea înființării unei școli-institut care să asigure pregătirea corpului didactic de specialitate.

- **1923** (iunie) ministrul Instrucțiunii, dr. C. Angelescu, însușindu-și prevederile din proiectul de lege propus din inițiativa Senatului (martie 1921), susține adoptarea Legii educației fizice și înființarea Oficiului Național de Educație Fizică. Printre altele se stabilește că ONEF „*pregătește sau contribuie la pregătirea tehnică a corpului de profesori, maeștri și instructori necesari pentru instruirea fizică în școli, în armată, în pregătirea prer Regimentară și în orice alte organizații sportive*”. Înființarea ONEF pregătea trecerea la o nouă etapă în organizarea formării și perfecționării cadrelor de specialitate. Aceasta și ca urmare a unor măsuri adoptate pe parcursul anilor, printre care: acțiunile întreprinse

în scopul evidențierii importanței unui sistem de educație fizică, în strânsă legătură cu educația intelectuală și morală a tineretului; definirea scopului și conținutului pentru diferite trepte de învățământ pentru a se asigura o înlănțuire gradată și rațională între acestea; creșterea numărului de ore pe săptămână, înființarea de societăți de gimnastică și sportive, începând chiar din școală și altele.

- **1923** (iunie) deși INEF și-a început activitatea în anul 1922, oficializarea existenței primei instituții de învățământ superior în domeniul educației fizice, a fost statuată de drept în Legea Educației Fizice, publicată în MO nr.59 din 17 iunie 1923. Pe parcursul anilor INEF a purtat diferite denumiri. De asemenea, în anumite perioade, au funcționat, în diferite orașe și alte facultăți de educație fizică și sport de stat și particulare (v. capitolul Instituții de învățământ superior în domeniul educației fizice).

- **1923** (iarna) ONEF și INEF organizează, pentru prima dată, în Bucegi, cursuri pentru formarea instructorilor de schi.

- **1924** se promulgă o nouă Lege a învățământului primar, începând cu școlile de copii, primare și normal-primare. Se fac precizări în legătură cu programa de învățământ, scopul și conținutul gimnasticii și jocurilor, precum și normele de realizare pentru fiecare categorie de școli. Se arată că manualele pe clase de gimnastică și jocuri școlare, întocmite de minister prin ONEF „...vor da deslușirile necesare predării cu folos a acestui însemnat obiect de învățământ”. Între materiile de învățământ, ale Școlii normale, programa cuprindea și educația fizică (art.201), programele analitice ale acesteia au fost confirmate prin Decretul Regal nr.2244 din 25 iunie 1925.

- **1927** se modifică Legea educației fizice din 1923, aducându-se noi precizări privind rolul și atribuțiile ONEF, precum și cele ale INEF în legătură cu pregătirea viitorilor profesori de educație fizică.

- **1928** dr. C.Angelescu, considerat după Spiru C.Haret, al doilea mare sprijinitor al cauzei educației fizice, aflat pentru a 3-a oară în fruntea Ministerului Instrucțiunii, acționează pentru reforma învățământului secundar, prin promovarea unei legi în care se

acordă o importanță deosebită educației fizice – activitate neglijată în vechea programă a liceului. Repune educația fizică în drepturile ei ca o necesitate „*adânc simțită, a ne îngriji de fizicul generațiilor noastre tinere și a căuta să asigurăm o dezvoltare armonică și echilibrată a fizicului și a intelectului*”. Prin creșterea numărului de ore, pe toată durata cursului liceal, atât la băieți cât și la fete, vechea gimnastică neglijată și coborâtă la rangul de dexteritate, devenea „*educație fizică*”, componentă importantă a sistemului de organizare a noului liceu. Prevederile Legii, promulgate în mai 1928, care consfințesc prezența educației fizice printre materiile de studiu la băieți și la fete (cap.V, art.28 și 29), condițiile de numire și recrutare a personalului didactic (cap.VI), predarea de către profesori și maeștri (art.34), precum și toate celelalte cerințe și condiții de desfășurare a procesului pedagogic, au influențat semnificativ conținutul acțiunii de formare a cadrelor de specialitate.

- **1928** Formarea specialiștilor de educație fizică, pe baze noi, reprezenta o necesitate având în vedere compunerea atât de diversă a corpului didactic din domeniu. În acea perioadă, funcționau în învățământul de grad secundar 408 „*maestri de gimnastică*”, dintre care 218 la școlile de băieți (98 titulari și 120 suplinitori) și 190 la școlile de fete (108 titulare și 80 suplinitoare). C. Kiritescu precizează că pregătirea de specialitate a acestora, în afară de cei formați de „*vechiul tir*”, de societatea *Înainte* și de Școala lui Negruți, de la Iași, majoritatea erau absolvenți ai unor „*cursuri*” sumare ținute la Cluj, ai unor cursuri private și de „*vară*” – și mai sumare – precum și un număr restrâns de tineri care urmaseră diferite școli din alte țări.

- **1928** se introduce judo-ul în programa de învățământ a INEF. Cursul a fost condus inițial de maestrul japonez Ishiguro Keishichi, iar în anul următor de prof. Emilian Teacă. În diferite perioade, au mai fost solicitați specialiști din Franța, Suedia, SUA, Germania, care au predat cursuri practice de atletism, gimnastică, scrimă, jocuri sportive. În același timp, unii dintre cei mai valoroși absolvenți din primele promoții, au fost trimiși pentru perfecționare în diferite țări.

• **1929** (5 august) se aduc noi precizări la Legea educației fizice din 1923, prin care ONEF depindea de Ministerul Sănătății, Muncii și Ocrotirilor sociale, acesta devenind reprezentantul oficial al statului român în toate relațiile internaționale. Legea stabilește mai bine modul de funcționare și responsabilitățile ONEF și reorganizează învățământul superior de educație fizică potrivit concepțiilor și metodelor moderne, prin crearea ISEF și IMEF. În noua sa organizare INEF, devenit ISEF, avea ca scop: „1- pregătirea viitorilor profesori de educație fizică pentru învățământul public și privat; 2- să promoveze cercetări științifice, practice sau de organizare în domeniul educației fizice; 3 – să pregătească specialiști în domeniul gimnasticii medicale”. Printre catedrele înființate se aflau: gimnastica medicală, fiziologia aplicată, anatomia, igiena, mecanica educației fizice, pedagogia, psihologia. Pentru admitere, candidații erau obligați să fi absolvit bacalaureatul. Durata studiilor era de 3 ani. Pentru IMEF durata era de 1 an. Prin aceste legiferări era precizat profilul profesorului de educație fizică, respectiv conținutul și calitatea procesului de învățământ pentru formarea specialiștilor.

• **1929** (4 septembrie) apare Legea modificatoare a „Legii de educație fizică”, ce se referea la înființarea UFSR și a „Federațiilor Naționale”, structuri care, prin prevederile Statutelor, au preluat obligativitatea pregătirii și promovării propriilor specialiști.

• **1930** Se înființează Școala de pilotaj ing. Mircea Cantacuzino din București, care avea ca directoare pe Ioana Cantacuzino, pilot aviator din România cu brevetul nr.1.

• **1932** (17 mai) prin Înalt Decret Regal, este promulgată Legea pentru organizarea ISEF, care consfințește Statutul acestei instituții de învățământ superior „...egală în grad și similară ca organizare cu instituțiile universitare”. Legea face referiri la planul de învățământ, materiile de studiu, funcționarea corpului didactic, condițiile de admitere și școlarizare, etc (v. cap. „Legislație”).

• **1935** se organizează la Agnita primul curs de formare a antrenorilor de handbal din țara noastră, cu o durată de 3 săptămâni (20 de cursanți).

• **1935-1974** pe parcursul acestei perioade, au fost angajați antrenori din alte țări pentru pregătirea sportivilor români și realizarea unor schimburi de experiență cu specialiști din țara noastră. Printre aceștia s-au aflat: Bill Watters din Canada, pentru hochei pe gheață (1935); Winkling din Germania, pentru natație (1935); Ladislau Lantos și Szabo din Ungaria, pentru natație (1937); Schnabl din Austria, pentru schi (1937); A. Kelemen din Ungaria, pentru înot (1940); Rudolf Mobius din Germania, pentru Școala de patinaj artistic (1940); dr. Gotfried Weimann și Hermann Engelhard din Germania, pentru atletism (1941); 4 antrenori de fotbal din Ungaria, pentru diferite echipe (1945); Huat din Franța, pentru pregătirea lotului olimpic de box (1947); Kaltenbacher din Ungaria, pentru atletism (1947); Farkas Mathias din Ungaria, pentru atletism (1948); Josef Vertessy din Ungaria, pentru polo (1955); Akira Kono din Japonia, pentru gimnastică masculină (1963-1964); Kasahara din Japonia, pentru lupte libere (1967); antrenori din URSS pentru atletism, hochei pe gheață, haltere și patinaj (1974) și alții;

• **1936** prin Decret Regal „...toate atribuțiile date prin Legea Educației Fizice ONEF trec asupra ISEF..”. Institutul Militar de Educație Fizică și ONEF, cu întregul personal au trecut la ISEF.

• **1936** are loc la București cursul de formare a instructorilor de înot.

• **1936** (noiembrie) deschiderea oficială a cursurilor Școlii de pilotaj a Aeroclubului *Oltenia*.

• **1937** ISEF se transformă în ANEF *Regele Carol al-II-lea*. Având în vedere măsurile inițiate de ministrul educației pentru raționalizarea învățământului superior prin care urma ca ANEF-lui să i se schimbe denumirea și profilul, cele mai reputele cadre didactice ale acestei instituții au semnat un Memoriu argumentat, pe care l-au înaintat în 1938 Ministerului Educației Naționale, cu intenția de a se evita o astfel de decizie.

• **1937** (august) se organizează, la Sânpetru (Brașov), prima Școală de instructori planoriști din România unde a funcționat ca instructor pilotul Ernst Philipp, din Germania.

• **1938** adunarea generală a UFSR stabilește înființarea Direcției Învățământ, împuternicită cu atribuțiile formării antrenorilor.

• **1939** (29 octombrie) s-au inugurat cursurile *Școlii naționale pentru antrenori de fotbal*, a cărei organizare și conducere a fost încredințată selecționarului unic al FRFA, Virgil Ecomu. Conform intențiilor federației, absolvenții acestei școli urmau să „...înlocuiască pe antrenorii străini, să scutească grupările soccerilor de cheltuielile exagerate ce le pricinuiesc și să asigure o cât mai desăvârșită și mai generală metodizare a jocului de football, cel mai apropiat temperamentului românesc”.

• **1939** activitatea sportivă înregistrase o dezvoltare semnificativă – dacă în 1913 FSSR se compunea din 4 asociații, cu vreo 200 de membri, în 1939 UFSR cuprindea oficial 1378 de asociații, cu aproape 120.000 de membri. Această dezvoltare cerea cu necesitate intensificarea acțiunilor de formare a cadrelor, cerință care se va realiza în etapele următoare.

• **1939** Anuarul sporturilor (1939-1940) menționează numele celor 56 de absolvenți ai *Școalei de Instructori* de înot. Printre aceștia se aflau mulți conducători, antrenori și arbitri cu contribuții semnificative la dezvoltarea natației românești (M. Bârzănescu, E. Florescu, D. Gerota, T. Spănu, C. Hociung, A. Slătescu, Alex. Lascu, Tr. Petruț și alții).

• **1940** (octombrie) apare Decretul – Lege, privitor la desființarea UFSR și înființarea *Organizării sportului românesc* (OSR). Încă de la începutul activității OSR a declarat ca primă grijă – formarea instructorilor de specialitate pentru sporturile de utilitate națională: atletism, tir și schi. În perioada 1941-1943 atât OSR cât și organisme pe ramuri de sport, au desfășurat o activitate deosebită pentru formarea de instructori, din care au fost selecționați mulți dintre viitorii antrenori.

• **1941** brevetarea a 24 de instructori oficiali la atletism, 25 de instructori de schi formați prin cursul de la Diham, organizarea unui curs pentru formarea instructorilor de atletism sub conducerea profesorului Engelhard.

• **1942** organizarea de către FR de Atletism a 3 tabere pentru formarea instructorilor școlari, la București, Iași și Craiova; participarea unui număr de 16 specialiști (în majoritate profesori de educație fizică) la un curs de perfecționare la tir în Germania

(Berlin); calificarea a 3 instructori și 38 de ajutori de instructori de schi, la cursul de la Diham.

• **1942** au început la SSEF cursurile secției de educație fizică cu absolvenții Școlilor Normale, în scopul pregătirii acestora pentru predarea educației fizice în școlile primare din mediul rural. Cursurile au fost organizate până în 1946, fiind urmate de câte 50 de cursanți în fiecare serie.

• **1943** calificarea a 14 instructori premilitari la schi; organizarea cursului de antrenori de atletism condus de antrenorul german Josef Weitzer (30 participanți), curs de fotbal la ANEF (39 participanți), curs de rugby (23 participanți), curs de baschet (21 participanți), formarea a 37 de instructori ajutori și instruirea a 110 instructori ajutori la tir, pentru dezvoltarea acestui sport în provincie, curs de înot (30 participanți), mai multe cursuri de înot și tir pentru premilitari și marinari. Tot în 1943, au mai avut loc și alte acțiuni, printre care: organizarea unui curs redus pentru profesorii și profesoarele de educație fizică (condus de antrenorul german J. Weitzer); FR de Box publică lista celor 7 manageri calificați; FR de Tir își propune să organizeze o Școală Națională de tir, ca centru de documentare, experimentare și formare de instructori în tirul redus. Acțiunea, împreună cu Programă analitică, elaborată ulterior, a constituit pentru acea perioadă un cuprinzător și valoros model de urmat; FR de Tenis a publicat lista oficială a celor 33 de profesori de tenis, autorizați de forul federal; organizarea, în colaborare cu OSR, în 15 centre școlare din țară, a unor cursuri pentru formarea instructorilor ajutori școlari; în luna mai se publică, în Buletinul OSR, criteriile, cerințele și condițiile în care OSR urma să organizeze, în lunile iulie și august, cursurile de cadre pentru districte.

• **1943** într-o conferință intitulată *Sportul Românesc în timp de Război*, ținută la radio în 26 septembrie 1943, prof. Ion Gheorghiu, șeful OSR, menționează că „Mișcarea sportivă românească, din anii ce urmează, va trebui să aibă din ce în ce mai mulți conducători mari și mici, devotați, pricepuți și harnici”. În acest scop, OSR „...pregătește neconținut cadre pentru toate sporturile și pentru toate categoriile de tineret!”

• **1944** se hotărăște înființarea OSP, care însă va fi oficializată în martie 1946, organism care va adopta măsuri importante pentru pregătirea și perfecționarea specialiștilor. OSP împreună cu federațiile vor continua să organizeze cursuri de instructori, arbitri și organizatori sportivi, precum și școli de antrenori. Alături de OSP sindicatele vor fi implicate nemijlocit în organizarea acestor acțiuni.

• **1944** (aprilie) sub egida Confederației Generale a Muncii și OSP, se organizează cursuri de instructori pentru diferite ramuri de sport.

• **1945** se desfășoară, la București, cursurile primei școli de gazetari sportivi, având ca director de studii pe reputatul ziarist Victor Bănciulescu.

• **1946** se deschid la ANEF cursurile primei Școli de instructori sportivi sindicali din țara noastră.

• **1948-1949** în acest an școlar se organizează cursurile SMTCF din București (director Dumitru Branga), Timișoara (Cornel Iovănescu), Craiova (Nicolae Gronea), Galați (Gheorghe Manolescu), Brașov (Aurora Maftעי Ebert 1948-1949 și 1950-1951, Ion Rancea 1949-1950, Arpad Baco 1951-1952, Virgil Ludu 1952), Târgu Mureș (Arpad Kamenetszki), unități care s-au dovedit deosebit de eficiente în pregătirea multor componenți ai loturilor naționale și a unor cadre medii de specialitate. O mare parte dintre absolvenții acestor școli au urmat cursurile ICF, devenind profesori de educație fizică și antrenori. Printre cadrele didactice ale SMTCF București s-au aflat: Adina Stroescu, Silvia Negreanu, Victor Cojocaru, Gh.Mitra, Nicolae Murafa, Ștefan Bujor, dr. Adrian Ionescu și alții. Se numără printre absolvenții acestor școli: Mihai Nedef, Elena Pădureanu, Mariana Niculescu, Alexandrina Focșăneanu, Theodor Paladescu, Mircea Lovin, Andrei Folbert, Gioni Dumitriu, Teodora Predescu, Dumitru Forțu și mulți alții. SMTCF au funcționat până în anul 1955.

• **1949** (iunie) Consiliul de Miniștri adoptă o Hotărâre cu privire la calificarea antrenorilor, prin care se instituie titlul de Antrenor Emerit și categoriile I, a-II-a și stagiaari. Hotărârea a reprezentat un moment important în oficializarea profesiei de antrenor și perfecționarea sistemului de calificare, avansare și promovare a acestora.

• **1949** prin Decretul nr.326 din 6 august, se hotărăște înființarea și organizarea CCFS de pe lângă Consiliul de Miniștri care, prin sarcinile încredințate, a jucat un rol important în domeniul pregătirii cadrelor. Astfel, printre atribuțiile sale se stabilea: „f) organizează, îndrumă și controlează învățământul tehnic sportiv de toate gradele, luând măsuri pentru recrutarea, formarea și utilizarea rațională a cadrelor necesare culturii fizice și sportului...”. A fost înființată o Direcție a cadrelor cu 3 servicii: a)- pregătirea și perfecționarea cadrelor; b)- selecționarea și evidența cadrelor; c)- personal.

• **1949** (iulie) se organizează, la Craiova, un curs cu durata de o lună, pentru perfecționarea profesională a profesorilor de educație fizică din Oltenia. Tematica cursului a fost axată pe metodică predării educației fizice și sportului în școlile generale și licee. Cursuri asemănătoare au fost organizate și în alte centre din țară.

• **1950** în cursul lunilor iulie-august, au funcționat sub egida CCFS/CM, 3 Școli regionale de organizatori sportivi la București, Iași și Poiana Brașov, cu elevi selecționați din zonele respective.

• **1950** se desfășoară, la Brașov, un curs de perfecționare, la care au participat circa 500 de profesori de educație fizică și sport, repartizați în două serii (iulie și august). Responsabilul cursului a fost prof. Ioan Hagi – inspector general în Ministerul Învățământului, director – prof. I. Șiclovan, iar secretar prof. Ilie Istrate. Cursurile teoretice și practice au fost asigurate de cadre didactice ale ICF.

• **1950** pentru a se acoperi nevoia de cadre de specialitate, se organizează la Predeal, Școala pedagogică de educație fizică și sport – curs special de un an.

• **1951** în baza HCM, CCFS organizează primele cursuri de formare a antrenorilor prin federațiile sportive de gimnastică, atletism, lupte, haltere, baschet, fotbal, volei și rugby, acțiuni care ulterior s-a extins și la alte sporturi.

• **1953** se experimentează, în mai multe școli din țară, predarea educației fizice la clasele I-IV de către profesori de specialitate.

• **1955** prin Decizia nr. 733, se înființează în subordinea CCFS, cu avizul Comitetului de Stat al

Planificării și al Ministerului Învățământului, primele școli tehnice de antrenori cu durată de 2 ani, în București, Timișoara și Brașov, aprobându-se Regulamentul pentru formarea, clasificarea și funcționarea antrenorilor de sport. Începând din martie 1960, va rămâne numai Școala de antrenori din București, subordonată UCFS (ulterior CNEFS), care va funcționa pe lângă ICF (IEFS) până în 1990. Expunerile și examinarea cursanților au fost asigurate de către cadre de specialitate din Institut și din cadrul federațiilor. Încadrarea, avansarea și retrogradarea antrenorilor s-a făcut prin Decizii (Hotărâri) ale organelor de conducere ale mișcării sportive, care ofereau dreptul de profesiune și salarizare de antrenor, pe baza indicatorului tarifar. Pe baza Deciziilor CCFS/CM, la 1 ianuarie 1955, erau calificați și aveau drept de profesiune 2058 antrenori (356 categoria I, 665 a II-a și 1037 stagiați), iar la 1 aprilie 1956 – 2065 antrenori (410 categorii I, 888 a II-a și 767 stagiați), care acopereau 31 de ramuri de sport. Pe parcursul anilor, până în 1990, în cadrul compartimentelor pentru formarea și perfecționarea cadrelor au activat profesorii: Aurel Encuțescu, Mircea Gabor, Maria Login, Alexandru Mogoș, Gheorghe Dumitrescu, Emilian Boga, iar după această dată Anton Muraru, Romeo Sotiriu, Emilian Boga și Georgescu Claudia.

- **1957** (iulie) apare Hotărârea privind reorganizarea mișcării de cultură fizică și sport, prin care se înființează UCFS (v. capitolul „*Forurile de conducere ale educației fizice și sportului românesc*”). Cu ocazia Conferinței pe țară a UCFS, din 1962, s-a subliniat necesitatea acordării unei atenții speciale pregătirii cadrelor de specialiști, selecționării și pregătirii cadrelor necesare mișcării sportive. S-au intensificat preocupările pentru organizarea cursurilor de formare și perfecționare a instructorilor sportivi și a diferitelor categorii de cadre, a arbitrilor și a antrenorilor. Școala de antrenori și-a îmbunătățit activitatea în scopul perfecționării procesului de formare a specialiștilor. În structura organizatorică a UCFS, a funcționat un sector pentru pregătirea și perfecționarea cadrelor, care a acționat pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite în acest domeniu.

- **1957** (noiembrie-decembrie) se acordă primele titluri de Antrenori Emeriți, specialiștilor: Radu Huțan (kaiac-canoe); Emerich Vogl (fotbal); Ștefan Petrescu (halteră).

- **1959** se înființează facultățile de educație fizică, cu durată de 3 ani, pe lângă institutele pedagogice din București, Iași, Timișoara și Cluj.

- **1959** a fost organizat în cadrul ICF cursul de doi ani pentru specializarea medicilor sportivi ca antrenori. Au absolvit 38 de medici sportivi – antrenori (14 fete și 24 băieți). A fost primul curs din lume cu un astfel de profil.

- **1967** (28 decembrie) a fost adoptată Legea 29 cu privire la dezvoltarea activității de educație fizică și sport, care consfințește înființarea CNEFS, rolul și atribuțiile sale, noile direcții de dezvoltare ale educației fizice și sportului de masă cât și de performanță, probleme dezbătute în cadrul Conferinței pe țară a mișcării sportive din 28-29 iulie 1967 (v. capitolul „*Forurile de conducere ale educației fizice și sportului*”). Atât hotărârile Conferinței, cât și Legea, au cuprins importante măsuri și acțiuni privind îmbunătățirea sistemului de pregătire și perfecționare a cadrelor. În structura organizatorică a Secției metodice a CNEFS a fost creat un sector care avea atribuții în domeniul pregătirii și perfecționării cadrelor, care după 1982 a trecut în cadrul Secției sport de performanță și pregătire olimpică. În Rezoluția Conferinței pe țară se fac referiri la necesitatea „*îmbunătățirii sistemului de selecționare, formare și specializare a cadrelor*”, la stabilirea unui sistem unitar de pregătire și perfecționare a acestora. S-a stabilit organizarea unei școli superioare de antrenori, precum și a unor cursuri, lecturate, consfătuiri și a altor forme de perfecționare periodică a specialiștilor din domeniul educației fizice, sportului și medicinei sportive. În Legea nr. 29, în Capitolul II, Secțiunea I, art. 4, litera „d” se precizează „*CNEFS emite norme cu privire la pregătirea, perfecționarea și atribuțiile antrenorilor, instructorilor, arbitrilor și altor cadre tehnice*”, iar în Capitolul III, Secțiunea a II-a, art. 19, litera „e” se arată că Ministerul Învățământului sprijină CNEFS în pregătirea și perfecționarea diferitelor cadre de specialitate.

- **1968** antrenorii japonezi de judo Matusaka Takese și Hiroachi Fujita au condus primul curs de formare a antrenorilor români de judo;

- **1970** se inaugurează *Cursul de Educație Fizică și Sport*, în cadrul Universității Cultural-Științifice, din București, desfășurat în Sala Dalles. În cadrul acestei Universități populare, parauniversitare, cu un larg evantai de specialități, voluntare și gratuite, a fost inclusă și problematica educației fizice și sportului. Conducerea acestui curs deschis a fost încredințată prof. dr. Nicu Alexe. Obiectivul acestei acțiuni a fost acela de a menține ritmic și adecvat, cadrele de specialitate din București (profesori de educație fizică, antrenori, medici, cadre de conducere ale structurilor sportive), în contact cu noutățile metodologice și științifice furnizate de Centrele de cercetări și de medicină, cu activitatea didactică școlară și universitară, cu experiența muncii antrenorale din țară și străinătate. Consiliul Municipiului pentru Educație Fizică și Sport și Inspectoratul Școlar al Capitalei au susținut organizatoric această acțiune. Cursurile au avut o desfășurare săptămânală. Formele de realizare au inclus: conferințe, mese rotunde, dezbateri tematice, prezentări ale unor programe și planuri de pregătire, ale unor filme documentare și artistice. Acțiunea s-a dovedit foloșitoare, ea stimulând participarea directă și activă la dezbateri. Numărul participanților a ajuns în anii '80 la 500. În 1990 și-a încetat activitatea.

- **1975** (13-14 februarie) s-au desfășurat lucrările Conferinței pe țară a mișcării sportive, care în legătură cu pregătirea, promovarea și perfecționarea cadrelor, a stabilit următoarele direcții principale de acțiune: formarea de antrenori pe ramuri de sport prin IEFS, facultățile de educație fizică, școala de specializare postliceală de antrenori și prin cursuri centrale; îmbunătățirea conținutului planului de învățământ al IEFS și al facultăților de educație fizică, în vederea calificării antrenorilor în funcție de cerințele și prioritățile sportului de performanță; pregătirea specială a absolvenților pentru funcțiile de conducere; continuarea pregătirii medicilor sportivi prin secundariat; perfecționarea pregătirii profesionale a tuturor categoriilor de cadre din mișcarea sportivă.

- **1977** se înființează *Centrul de perfecționare a cadrelor*, care și-a desfășurat activitatea cu sprijinul cadrelor de specialitate din cadrul IEFS, al Centrului de cercetări, al Centrului de medicină sportivă și federațiilor sportive. Până în 1982, au fost organizate 93 de cursuri centrale de perfecționare, fiind cuprinși circa 2000 de antrenori, de la 35 de ramuri de sport. De asemenea, au fost organizate 28 de cursuri, pentru cadrele de conducere din organizațiile sportive. Din 1983, conducerea acestui Centru a fost preluată de prof. dr. Nicu Alexe, pe care a girat-o până în 1990. În această perioadă, din (în) schema acestei instituții au (fost) făcut parte reputați specialiști ai sportului românesc: Cornel Florescu, Victor Stănculescu, Nicolae Vieru, Rodica Șiclovan, Dionisie Teșan, Anghel Vrabie, Claudiu Atanasiu, Jean Zamfir. Și-au mai adus contribuția la desfășurarea acțiunilor de perfecționare: prof. dr. Ion Drăgan, prof. univ.dr. Mihai Epuran, prof.univ.dr. Miron Georgescu, conf. dr. Emil Ghibu, prof. dr. Nicu Alexe, prof. univ. dr. Mircea Ifrim și alții. Cursurile se derulau pe durata unei săptămâni și se organizau atât pe plan central, cât mai ales în cadrul județelor, pentru a nu perturba continuitatea procesului de pregătire a sportivilor. În medie au fost realizate 70 de acțiuni pe an, repetate la interval de 1-2 ani, pe aceleași trasee județene. A fost prima acțiune computerizată din mișcarea sportivă, care a permis o evidență riguroasă și îmbunătățirea permanentă a calității cursurilor. Astfel de acțiuni au continuat să fie organizate de Centrul de Cercetări pentru Sport, iar după 1993 ele au fost preluate de Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor.

- **1980** începând din acest an, au fost elaborate manuale de specialitate pentru cursurile de calificare a antrenorilor: *Teoria și metodică educației fizice și sportului* (prof. univ. Ion Șiclovan – 1980); *Compendiu de psihologie* (prof. univ. Mihai Epuran, Irina Holdevici – 1980); *Anatomie* (dr. Mircea Ifrim – 1980); *Fiziologia efortului fizic* (dr. Eugen Avramoff, prof. dr. Andrei Demeter, șef de lucrări Theodora Răceanu – 1986); *Biomecanica* (dr. Mircea Ifrim – 1986).

- **1982** (martie) Conferința pe țară a mișcării sportive a analizat și a stabilit noi măsuri pentru

formarea și perfecționarea cadrelor de specialitate – profesori, antrenori, medici, cercetători, precum și a cadrelor de conducere și a activului obștesc. S-a pus accent pe necesitatea îmbunătățirii calității acțiunilor de formare și perfecționare a cadrelor. Măsurile similare au fost stabilite și în Conferința pe țară a mișcării sportive din iulie 1989.

- **1990** (16 februarie) după evenimentele din decembrie 1989, apare Hotărârea Nr. 549 - a primului ministru, privind organizarea și funcționarea Ministerului Sportului, în care se precizează că are în subordine unități de perfecționare a cadrelor. În luna iulie, odată cu formarea Guvernului Petre Roman, s-a hotărât înființarea MTS, măsură consfințită prin Hotărârea Guvernului României Nr. 944 din 3 septembrie 1990 (publicată în MO Nr. 94/14 mai 1992). În anii următori, au fost adoptate o suită de măsuri pentru reorganizarea sistemului de formare și perfecționare a cadrelor, pentru adaptarea acestuia la cerințele și normele europene. Îndrumarea și controlul procesului instructiv-educativ din cadrul Școlii postliceale s-a realizat, în perioada 1990-1999, de către MS și MTS prin compartimentele de specialitate care au funcționat în cadrul acestor structuri: Centrul de perfecționare; serviciul, compartimentul și respectiv biroul de formare și perfecționare cadre. Aceste compartimente au asigurat și eliberarea carnetelor de antrenor, pe baza situațiilor școlare primite de la unitățile formatoare. După 1990, activitatea de formare și perfecționare a cadrelor a fost coordonată de prof. Anton Muraru, care a contribuit efectiv la reorganizarea acestui domeniu important.

- **1991** MTS aprobă Regulamentul Școlii Naționale de Antrenori care, în conformitate cu Hotărârea Nr. 1813, concretizează și reglementează toate aspectele privind funcționarea acestei instituții, printre care: Scopul și sarcinile Școlii postliceale de antrenori; Organizarea; Admiterea; Înscrierea cursanților; Structura anului școlar; Planurile de învățământ, programa de studii și manualele; Formele de pregătire a cursanților; Verificarea și aprecierea cunoștințelor; Personalul școlii. Prin aceeași Hotărâre, s-a aprobat următoarea conducere a Școlii Naționale: președinte – prof. dr. Ioan Kunst Ghermănescu; vicepreședinți - prof. Nicolae Mărășescu,

prof. Lazăr Baroga și prof. Nicolae Vieru; directori: prof. Anton Muraru – șef serviciu MTS și Cornel Drăgușin – (Antrenor Emerit) pentru fotbal; membri – prof. univ. dr. HC Aurel Encuțescu și prof. dr. Ioan Drăgan. A fost de asemenea, aprobată componența colectivelor de cadre didactice pe obiecte de studiu și pe ramuri de sport.

- **1992** prin Ordinul Nr. 90 din 19/01, MTS aprobă Normele privind formarea, avansarea și perfecționarea antrenorilor, care conțin mai multe prevederi principale. Cap. I Formarea antrenorilor – art.1. calificarea de antrenor se poate obține, prin participarea la formele de școlarizare adecvate, de către: a) – Absolvenții instituțiilor de învățământ superior cu profil de educație fizică; b) - Absolvenții Școlii postliceale de antrenori, cu durata de 2 ani, organizată de Departamentul sportului al MTS sau ai cursurilor de calificare, cu durata 1-2 ani, organizate de către federațiile sportive. Cerințe: minimum categoria I de clasificare sportivă la sporturile individuale și categ. a II-a la jocurile sportive; medaliații la JO, CM și Campionii europeni sunt admiși fără examen. Art.3 – concretizează încadrarea antrenorilor în categoriile de clasificare: V, IV, III, II, I. Cap. II detaliază condițiile de avansare a antrenorilor, iar Cap.III se referă la modalitățile de perfecționare a pregătirii profesionale a antrenorilor.

- **1992** se organizează, sub egida ITF, un curs de perfecționare a antrenorilor români de tenis, cu participarea specialiștilor Richard Schonborn și David Miley, din partea Fondului de Dezvoltare al ITF;

- **1993** Biroul de formare și perfecționare a specialiștilor din MTS și Școala Națională de Antrenori adoptă planurile de învățământ care cuprind:

Anul I: Teoria și metodică antrenamentului sportiv; Pedagogia sportului; Anatomia și biomecanica; Fiziologia; Igiena; Specializarea.

Anul II: Teoria și metodică antrenamentului sportiv; Fiziologia sportului; Psihologia sportului; Dirijarea medicală a antrenamentului sportiv; Controlul și asistența medicală; Masaj sportiv; Istoria și organizarea sportului; Specializarea.

- **1993-1994** în cadrul reuniunilor de la Köln (21.10.1993) și de la Paris (16.11.1994) ale Rețelei

Europene pentru Știința Sportului, Învățământul Sportiv și Angajarea în Sport (ENSSEE/REISSE) a fost atestat sistemul românesc de formare continuă a antrenorilor, aceasta conducând la recunoașterea diplomelor și a carnetelor de antrenor, precum și la garantarea, în conformitate cu deciziile Nr. 203/1990 și 51/1992 ale CEE, a dreptului la muncă pentru țările comunitare.

- **1994** (iulie) apare Hotărârea Guvernului Nr.462 privind organizarea și funcționarea MTS, în care, printre activitățile principale ale acestei institutii, se precizează că „*asigură formarea și perfecționarea pregătirii profesionale a personalului din domeniul tineretului și sportului*”. Prevederi similare sunt cuprinse în Hotărârea Guvernului, publicată în MO din 4.08.1997 cu Nr. 405 (structura organizatorică a MTS cuprinde: „Centrul Național de formare și perfecționare a antrenorilor”), precum și în Hotărârea Nr. 239 din 01.04.1999 prin care ministerului îi revine responsabilitatea reorganizării Centrului Național de formare și perfecționare a antrenorilor, cu obligativitatea formării și perfecționării forței de muncă în domeniul sportului, prin definirea unei noi și moderne structuri de învățământ vocațional.

- **1999-2000** prin Ordinele Nr. 171/1999 și 26/2000 MTS restructurează activitatea Centrului Național pentru formarea și perfecționarea antrenorilor, ca unitate cu subordonare și personalitate juridică. Și ca o recunoaștere a rezultatelor obținute de către Centrul Național de formare și perfecționare a antrenorilor, coordonatorul activității acestei instituții, prof. Anton Muraru, a devenit din 10 octombrie 2000 membru în Consiliul Internațional de formare a antrenorilor.

- **2000** apare Legea Educației Fizice și Sportului Nr. 69, publicată în MO Nr. 200 din 9 mai, care reglementează organizarea și funcționarea Sistemului Național de educație fizică și sport. În Titlul III, cap.I, art.18, al.1, litera l, la atribuțiile MTS se specifică: „*organizează sau sprijină, potrivit legii, formarea, pregătirea profesională și perfecționarea specialiștilor din domeniul sportului, conlu crând în acest scop cu instituțiile și organisme de specialitate din țară și străinătate*”. Având în vedere

importanța acestui domeniu, legea consacră un titlu special, al IX lea, acestei problematice reglementând: persoanele care au dreptul de a preda educația fizică sau realiza instruirea sportivă; formele prin care se realizează licențiații în educație fizică și sport, profesorii de educație fizică, antrenorii, managerii, kinetoterapeuții, instructorii sportivi; formarea continuă a specialiștilor cu studii superioare și a antrenorilor. În conformitate cu aceste prevederi „*antrenorii se pot forma și în cadrul școlilor postliceale de antrenori acreditate sau autorizate în condițiile legii*”.

- **2003** – Hotărârea Guvernului Nr. 255 din 04/03/2003, art.60, pct. 2, aprobă Sistemul de clasificare și promovare a antrenorilor, toate acestea fiind cuprinse în Statutul antrenorului.

- **2003** – Este adoptată Hotărârea Guvernului Nr. 759 din 03/07/2003, privind organizarea și funcționarea ANS, care în art.18, pct.1 și 2 stabilește: „*Centrul Național de formare și perfecționare a antrenorilor este o instituție publică cu personalitate juridică*”.

- **2004** - Școala Națională de Antrenori funcționează în baza Legii Nr. 472 din 04/11/2004, care a modificat și completat Legea Educației Fizice și Sportului Nr.69/2000. Centrul Național de formare și perfecționare a antrenorilor, Școala Națională de Antrenori care a cunoscut pe parcursul anilor numeroase modificări, a căpătat după 2003 și 2004 un statut precis, de institutie publică cu personalitate juridică, având ca obiect de activitate, formarea, promovarea și perfecționarea antrenorilor, în conformitate cu Statutul antrenorului și cu dispozițiile legale în vigoare, conlu crând în acest scop cu instituțiile și cu organisme de specialitate din țară și din străinătate. Structura și activitatea desfășurată au condus la recunoașterea și echivalarea internațională a carnetului de antrenor, a foi matricole și a diplomei. Activitatea CNFPA și rezultatele Școlii Naționale de Antrenori au cunoscut următoarele etape principale de apreciere și recunoaștere internațională:

- 23 august 1999 – recunoașterea și integrarea CNFPA în cadrul Direcției Generale a X-a a Comisiei Europene;

- 02 septembrie 1999 – includerea programului românesc de formare pe cinci nivele a antrenorilor în Structura Europeană, elaborată de Rețeaua Europeană pentru Știința Sportului, Învățământul Sportiv și Angajarea în Sport (ENSSEE/REISSE);

- 14 noiembrie 2000 – afilierea CNFPA și cooptarea sa în grupa valorică „A” a Consiliului Internațional de Formare a Antrenorilor;

- 10 februarie 2003 – acceptarea CNFPA ca partener în cadrul *Programului Socrates – Comenius* 2 a Consiliului Europei pe perioada 2003-2004;

*

* *

Formarea, perfecționarea și avansarea antrenorilor de fotbal, s-au realizat în cadrul Școlii Naționale de antrenori (SNA) a MTS (ulterior ANS) înființată prin Hotărârea Nr. 1813/30.09.1991. În perioada 1991-2008 SNA a format aproape 500 de antrenori. Fiecare promoție a fost școlarizată 2 ani, perioadă în care s-au organizat cursuri intensive de câte 2 săptămâni, restul timpului fiind afectat învățământului la distanță. Absolvenții cursurilor au obținut categoria a V-a (corespunzătoare licenței B UEFA). În luna iunie 2000 a fost încheiată o convenție între UEFA și FRF, prin care erau echivalate categoriile de antrenori cu licențele UEFA astfel: categoria a III-a egală cu licența A UEFA; categoria a IV-a și a V-a cu licența B UEFA. Prin Hotărârea Nr. 2 din 28.01.2003, Comitetul Executiv al FRF a aprobat noua titulatură a Școlii de antrenori din cadrul FRF – Școala Federală de antrenori (SFA). Conducerea SFA: director – prof. de educație fizică Mircea Rădulescu; secretariat – prof. biologie Roxana Berceanu, prof. de educație fizică Cătălin Bârleanu, prof. de educație fizică Eduard Marin. În perioada 1991-2003 s-au pregătit și au absolvit cursul de calificare (de 2 ani și cel intensiv de 1 an), precum și examenele de avansare, 463 de antrenori (221 categoria a V-a, 19 categoria a IV-a, 222 categoria a III-a, 1 categoria a II-a). SNA și ulterior SFA au organizat, între 2001-2006, un număr de 45 de acțiuni de perfecționare, reuniuni profesionale cu antrenorii principali din diviziile A, B, C, D, cu antrenorii de copii și juniori, cu antrenorii de portari, cu preparatorii

fizici, cu candidații pentru obținerea licențelor A și B UEFA (peste 2000 de persoane). În atribuțiile SFA intră și organizarea cursurilor de 2 ani (6 module) pentru obținerea Licenței PRO, acordată de UEFA antrenorilor care au drept de muncă în toată Europa.

La 01.01.2009 un număr de 95 de antrenori români erau posesori ai Licenței PRO, cu termene diferite de valabilitate: 13 antrenori principali și 4 secunzi din Liga I; 14 principali din Liga a II-a; 3 principali și un secund din Liga a III-a; 13 antrenori care activează în străinătate; 12 antrenori federali; 8 directori tehnici; 23 antrenori fără contract; 4 antrenori pensionari.

*

* *

Pe baza modificărilor și perfecționărilor pe care le-a cunoscut de-a lungul anilor, Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor (CNFPA) funcționează ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea MTS din decembrie 2008 (până la această dată a ANS), cu sediul în Complexul Național Sportiv *Lia Manoliu*. Funcționarea CNFPA este asigurată prin venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat. Obiectivul principal al CNFPA îl constituie formarea, promovarea și perfecționarea antrenorilor și a altor specialiști din domeniul sportului. CNFPA își desfășoară activitatea în conformitate cu Statutul antrenorului și cu prevederile legale interne și internaționale în vigoare, în colaborare cu federațiile sportive naționale, cu instituțiile administrației publice centrale cu atribuții în domeniul sportului și cu organismele de specialitate internaționale. În îndeplinirea atribuțiilor sale, CNFPA colaborează cu Direcțiile județene pentru sport și cu unitățile sportive. În structura organizatorică a CNFPA se află compartimentele de formare și cel de perfecționare și promovare a antrenorilor, precum și 6 compartimente funcționale. Compartimentul de formare a antrenorilor are ca principale atribuții: organizarea activității Școlii Naționale de Antrenori (SNA); curs de formare a antrenorilor cu durata de 2 ani; elaborarea Regulamentului de organizare și funcționare a SNA, a programelor de activitate, a proiectelor

cifrelor de școlarizare, a componenței Comisiei de admitere, a programelor analitice etc; ține evidența antrenorilor calificați; eliberarea diplomelor și foilor matricole; efectuarea unor studii privind necesarul de cadre etc. Compartimentul de perfecționare și promovare a antrenorilor: organizează activitatea de perfecționare a antrenorilor; organizează acțiunile de promovare; elaborează planurile și programele de activitate, precum și instrucțiunile care reglementează aceste activități; organizează cursurile de perfecționare etc. Disciplinile de studiu, numărul de ore și forma de organizare: Anul I: Teoria și metodică antrenamentului sportiv - 40 de ore sub formă de structuri/programe modulare; Pedagogia sportului - 30 de ore - modul; Anatomie - 20 de ore - modul; Biomecanica sportului - 14 ore - modul; Fiziologie generală - 14 ore - modul; Igiena - nutriție - doping - 20 de ore - modul; Istoria sportului - 18 ore - modul; Studiu pe calculator - 16 ore - modul; Limbi străine - 20 de ore - modul; Specializare - Teoria și metodică ramurii de sport - 84 de ore - structuri/programe modulare; Studiu individual - 280 de ore - învățământ la distanță; Practica în unități sportive - 580 de ore - învățământ practic. Total 1136 ore. Anul II: Teoria și metodică antrenamentului sportiv - 36 de ore - structuri/programe modulare; Ergofiziologie - 20 de ore - modul; Sociologia sportului - 16 ore - modul; Psihologia sportului - 20 de ore - modul; Dirijarea medicală a antrenamentului sportiv - 20 de ore - modul; Legislația sportului - 10 ore - modul; Marketing sportiv - 14 ore - modul; Managementul sportiv - 16 ore - modul; Masaj sportiv, recuperare, refacere - 20 de ore - modul; Specializare - Teoria și metodică ramurii sportive - 52 de ore - structuri/programe modulare; Studiu individual - 400 de ore - învățământ la distanță; Practica lucrării de diplomă - 8 ore. Total 1132 ore. Conducerea CNFPA: directori - prof. Anton Muraru - până în anul 2006; prof. Mihai Adrian Ilie - începând din anul 2006; director adjunct - prof. Ramona Sebe. În cadrul CNFPA funcționează 16 catedre care acoperă toate disciplinele de studiu. Ca președinte al Consiliului profesoral a fost desemnat prof. dr. HC Aurel Encuțescu. Până în anul 2008 au fost

puse la dispoziția cursanților 23 lucrări de specialitate, cu care au fost dotate revitalizele cabinete metodice din cadrul federațiilor și județelor. La începutul anului 2008, CNFPA a devenit membru al ENSSEE/REISSEE.

Realizări în formarea și perfecționarea antrenorilor:

- 2000-2005: au absolvit cursurile Școlii Naționale de Antrenori 782 sportivi, acoperind 46 ramuri de sport. În aceeași perioadă au promovat în categoriile IV, III, II, I un număr de 1664 antrenori, iar 306 au obținut cea de-a doua specializare

- 2005: cursuri de formare - 329 sportivi; avansări în categorie - 149 antrenori; a doua specializare - 91 antrenori

- 2006: cursuri de formare - 329 sportivi; avansări în categorie - 145 antrenori; a doua specializare - 94 antrenori

- 2007: antrenori absolvenți - 176 (33 de ramuri de sport); candidați admiși în anul I - 232 sportivi; avansări în categorie - 217 (67 categ. I; 89 categ. a II-a; 24 categ. a III-a; 35 categ. a IV-a); a doua specializare - 81 antrenori

- 2008: antrenori absolvenți - 156 la 39 ramuri și 32 la fotbal; candidați admiși în anul I - 144 la 35 ramuri și 83 la fotbal; avansări în categorie - 157 antrenori; a doua specializare - 106 antrenori; 40 de federații au organizat în colaborare cu CNFPA 67 cursuri de perfecționare a antrenorilor;

- 2009: planificate 87 de acțiuni de perfecționare organizate împreună cu federațiile pe ramuri de sport.

*

* *

- În fiecare an, începând din 1990 s-au organizat cursuri de perfecționare cu participarea tuturor categoriilor de salariați din activul central (MTS, ANS), federații și din structurile teritoriale, organizate direct sau împreună cu alte instituții publice.

În 1991 Consiliul Europei (CE) a creat Programul SPRINT (Sports, Reform, Innovation and Training/ Reforma, Inovare și Pregătire în Sport), având ca principal scop sprijinirea statelor din Europa Centrală și de Est în democratizarea și modernizarea politicilor sportive în conformitate cu standardele sale.

În 1992-1993 sub auspiciile CE, în București, a avut loc Seminarul mobil național cu tema *Conducere, legislație și management în sport*, la care au participat cadrele cu funcții de conducere (directori generali, directori, șefi servicii, șefi birouri) din aparatul central al MTS. Seminarul a fost condus de Ferdinand Immesch, expert al CE. Tot sub auspiciile CE au mai avut loc în țara noastră și alte seminare, unele cu participare internațională, pe teme precum: *Administrarea bazelor sportive* (Plan-Con-Sport) – Poiana Brașov, 1994; *Dreptul în sport* – București, 1997; *Combaterea violenței în sport*, precum și altele. Toate aceste activități au fost conduse de experți ai CE în domeniul sportului. Totodată, specialiști din MTS/ANS au participat și la alte seminare desfășurate în diferite țări în cadrul Programului SPRINT al CE, pe teme privind dezvoltarea democrației în sport, combaterea dopajului, legislația în sport, medicina sportivă, sportul în rândul copiilor și juniorilor, sportul pentru toți, voluntariatul în sport și altele.

În perioada 2005-2008 au urmat cursurile de perfecționare, organizate de Institutul Național de Administrație, diferite categorii de funcționari publici din ANS, au fost organizate cursuri de perfecționare cu responsabilii compartimentelor financiar-contabil, s-a desfășurat cursul cu tema „*Managementul prin obiective*” (organizat în 4 serii), s-a asigurat perfecționarea preofesională a personalului din aparatul central și din unitățile subordonate, prin cursuri organizate de Societatea pentru Excelență în Administrația Publică, împreună cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici și Uniunea Colegiilor Consilierilor Juridici din România, având ca tematici: Comunicare și relații publice (7 serii), Managementul financiar-contabil (3 grupe), Strategie și politici publice și altele.

*
* *

În anul 2007, ANS a încheiat un protocol, cu Ministerul Internelor și Reformei Administrative privind organizarea cursurilor de formare a instructorilor sportivi pentru tir și arte marțiale.

*
* *

FR de Radioamatorism, în colaborare cu CS *Silver Fox* din Deva și Direcția județeană pentru sport Hunedoara, au organizat în 2008 cursuri de învățământ la distanță cu programe analitice detaliate, sesiuni de examene și lucrări de verificare pentru acordarea calificării de instructori radio. Au absolvit acest curs, în prima sa ediție încheiată în aprilie 2009, un număr de 21 de radioamatori din diferite județe ale țării.

*
* *

În anul 2008 s-au pus bazele organizării și funcționării Școlii Postliceale de Antrenori, în sistem privat, în cadrul Fundației Umanitare Universcult. Această fundație, cu o experiență de peste 7 ani în învățământul privat, privind formarea și reconversia profesională în alte domenii, își extinde preocupările și în organizarea cursurilor de calificare, formare și perfecționare a antrenorilor, în conformitate cu legislația în vigoare. Școala postliceală Universcult a definit o structură modulară, pe durata a 2 ani cu 4 sesiuni de cursuri comasate și examene. A fost elaborat un Protocol de colaborare cu Facultatea de Educație Fizică și Sport, din cadrul Universității Ecologice București, în scopul asigurării cadrelor didactice necesare procesului de învățământ.

*
* *

Dinamica formării profesorilor de educație fizică care au absolvit în perioada 1926-2009, una din formele care s-au succedat, pe parcursul anilor, în organizarea INEF-ANEFS:

Cursuri de zi:

1926 – 1952 -932 absolvenți (485 fete și 447 băieți)
1953 – 1972 -3.066 absolvenți (939 fete și 2127 băieți)
1973 – 1992 -4.419 absolvenți (1 490 fete și 2 929 băieți)
1993 – 2009 -2.684 absolvenți (776 fete și 1 908 băieți)
Total 11.101 absolvenți (3 690 fete și 7 411 băieți)

Curs fără frecvență:

1956 – 1972 1 651 absolvenți (449 fete și 1 202 băieți)
1973 – 1992 1 046 absolvenți (267 fete și 779 băieți)
1993 – 2009 621 absolvenți (192 fete și 429 băieți)
Total 3 318 absolvenți (908 fete și 2 410 băieți)

*
* *

În cei 84 de ani (1918-2002) în care au funcționat diferite forme de calificare a cadrelor necesare armatei pentru scrimă, gimnastică și educație fizică, au fost pregătiți peste 4 000 de specialiști (subofițeri, ofițeri sau licențiați în educație fizică militară și sport). După încetarea activității Facultății Militare de Educație Fizică și Sport, în anul 2003, a luat ființă Centrul de Pregătire a Cadrelor Militare în Domeniul Educației Fizice și Sportului în Armată (CPCDEFSA).

SURSE:

- Legislația și reglementările juridice organizatorice și administrative privind domeniile învățământului și educației fizice;
- Structurile organizatorice ale forurilor de conducere din domeniul educației fizice și sportului în România;
- Reglementările specifice privind structurile organizatorice pentru formarea și perfecționarea cadrelor de specialitate;
- Kirițescu, C., *Palestrica* (ediția a 2-a) Editura UCFS, 1964;
- Ionescu, D., *Istoricul Gimnasticii și educației fizice la noi*. Tipografia Revista Geniului, 1939 ;
- Nicu, A. și colaboratorii, *Enciclopedia Educației Fizice și Sportului din România* (4 volume), Editura Aramis, 2002;
- Postolache, N. *Istoria sportului în România – Date cronologice*, Editura Polirom 1995;

*
* *

La 31 decembrie 2008 statistica activității sportive înregistra:

- 6 739 structuri sportive afiliate la federații;
- 239 434 sportivi legitimați, din care 1 444 maștri ai sportului și 599 maștri emerți;
- 6 391 de instructori sportivi;
- 6 769 antrenori încadrați, din care 622 antrenori emerți activi;
- 7 928 arbitri.

- Postolache, N. *Istoria învățământului civil și militar din România pentru pregătirea și cultivarea fizică (secolul XVIII-XX)* o lucrare prezentată la absolvirea cursului postuniversitar urmat în perioada 18 feb-17apr 2002 (curs organizat de Academia Română, Comitetul Român de Istoria și Filozofia Științei și Tehnicii);
- Foldvary, T. *Situația numerică a licențiaților ANEFS din București la 75 de ani de existență (1922-1997) și a instituțiilor militare școlare de educație fizică de la înființare până în prezent – București 1997*;
- Periodice: *Anuarele Sporturilor 1938-1939; 1939-1940; Anuarul Sportului Românesc 1942-1943; Anuarele Sportului în perioada 1993-2008*;
- Documente și publicații privind activitatea FSSR, UFSR, OSR, OSP, CCFS, UCFS, CNEFS, MS, MTS, ANS.

INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE

Nevoia înființării unei instituții de stat care să formeze profesori de educație fizică, prin învățământ universitar, s-a impus imperios după Primul Război Mondial. Prin legea publicată în MO nr. 173 din 3 noiembrie 1921 se înființează *Casa Culturii Poporului*, devenită *Casa Școalelor*, instituție în subordinea Ministerului Instrucțiunii. Printre obiectivele acestei instituții era menționată și dezvoltarea educației fizice, sarcină atribuită Oficiului Național de Educație Fizică (ONEF), căruia i s-a încredințat, prin art. 11, organizarea *Institutului Național de Educație Fizică* (INEF). O astfel de prevedere este reluată în Legea Educației Fizice, publicată în MO nr. 59 din 17 iunie 1923 (art. 16, cap. IV), în care se stabilește de drept existența primei instituții de învățământ superior în domeniul educației fizice, care practic își deschisese porțile în 1922. De-a lungul timpului numărul instituțiilor de profil a sporit.

Dezvoltarea învățământului primar și secundar, evoluția vieții sociale au confirmat necesitatea unei instituții specializate pentru pregătirea cadrelor didactice care să predea disciplina „*gimnastică*” și care, totodată, să deschidă gustul tinerilor și să organizeze activități sportive. Astfel, viața a confirmat utilitatea înființării INEF care ulterior, tot mai motivat, și-a lărgit activitatea didactică. În acord cu interesele sociale, această instituție de învățământ superior s-a reorganizat de-a lungul timpului, purtând mai multe denumiri:

- Institutul Național de Educație Fizică (INEF) - 1922;
- Institutul Superior de Educație Fizică (ISEF) - 1929;
- Academia Națională de Educație Fizică (ANEF) - 1937;
- Școala Superioară de Educație Fizică (SSEF) - 1942;
- Academia Națională de Educație Fizică (ANEF) - 1945;
- Institutul de Educație Fizică (IEF) - 1948;
- Institutul de Cultură Fizică (ICF) - 1950;

- Institutul de Educație Fizică și Sport (IEFS) - 1968;
- Academia de Educație Fizică (AEF) – 1991;
- Academia Națională de Educație Fizică și Sport (ANEF/ANEFS) - 1992;
- Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport (UNEFS) - 2009

La sfârșitul anului 2002 rețeaua instituțiilor de învățământ superior în acest domeniu cuprindea:

- Academia Națională de Educație Fizică și Sport din București, care are: Facultatea de Educație Fizică și Sport, cu două specializări (Educație Fizică și Sport și Kinetoterapie); Facultatea Militară de Educație Fizică și Sport și Colegiul Universitar de Educație Fizică și Sport. ANEFS are sediul în București, str. Constantin Noica nr. 140, sector 6;

- Universitatea din Bacău, cu două facultăți: de educație fizică și sport și de kinetoterapie, cu sediul în Calea Mărășești nr. 157;

- Universitatea *Transilvania* din Brașov, cu o singură facultate (secție) de educație fizică și sport, situată în b-dul Eroilor nr. 29;

- Universitatea *Babeș-Bolyai* din Cluj-Napoca, cu două facultăți: una de educație fizică și sport și alta de kinetoterapie. Sediul în str. Mihail Kogălniceanu nr. 1;

- Universitatea *Ovidius* din Constanța, cu o Facultate de Educație Fizică și Sport. Sediul în str. Mircea cel Bătrân nr. 104;

- Universitatea din Craiova, cu trei facultăți: de educație fizică și sport, kinetoterapie și educație fizică și management în sport. Sediul în str. Al. Ioan Cuza nr. 13;

- Universitatea *Dunărea de Jos* din Galați, cu trei facultăți: educație fizică și sport, kinetoterapie și educație fizică și management în sport. Sediul în str. Domnească nr. 47;

- Universitatea *Al Ioan Cuza* din Iași, cu o Facultate de Educație Fizică și Sport și un Colegiu de măiestrie sportivă. Sediul: b-dul Copou nr. 11;

- Universitatea din Oradea, cu trei specializări: educație fizică și sport; kinetoterapie și educație fizică; management în sport. Sediul: str. Armata Română nr. 5; Universitatea din Pitești, cu trei facultăți: educație fizică și sport, kinetoterapie și educație fizică și management în sport. Sediul în str. Vasile Milea nr. 20;

- Universitatea de Vest din Timișoara, cu două facultăți: Educație fizică și sport și Kinetoterapie. Sediul în b-dul Vasile Pârvan nr. 4;

- Universitatea *Lucian Blaga* din Sibiu, b-dul Victoriei nr. 10, cu un Colegiu de formare a antrenorilor.

- Universitatea Aurel Vlaicu – Arad cu Facultate de Educație Fizică și Sport

- Universitatea Valahia – Târgoviște cu Facultate de Educație Fizică și Sport

- Universitatea Ștefan cel Mare – Suceava cu Facultate de Educație Fizică și Sport

După 22 decembrie 1989 s-au înființat instituții particulare de învățământ superior specializat în mai multe orașe. Dintre acestea, au facultăți de educație fizică și sport următoarele:

- Universitatea Ecologică din București, cu o Facultate de Educație Fizică. Sediul în b-dul Basarabia nr. 47;

- Universitatea *Spiru Haret* din București, cu o facultate de profil, înființată în 1992, cu trei specializări: educație fizică și sport, kinetoterapie și educație fizică și sport și management în sport și cu o secție de învățământ la distanță. Sediul în str. Energeticienilor nr. 7-9, sect. 3;

- Universitatea *Gh. Barițiu* la Brașov, cu o Facultate de Educație Fizică și Sport, înființată în 1995;

- Universitatea *Vasile Goldiș* din Arad, cu o Facultate de Educație Fizică și Sport, înființată în 1995;

- Universitatea *Bogdan Vodă* din Baia Mare, cu o Facultate de Educație Fizică și Sport și Management în sport, înființată în 1994, mutată apoi la Cluj – Napoca, dar Facultatea de Educație Fizică și Sport și-a continuat activitatea la Baia Mare.

ACADEMIA NAȚIONALĂ DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT (ANEFS).

Instituție de tip universitar, creată pentru formarea cadrelor didactice, care vor preda educația fizică și sportul, tineretului școlar, militarilor și studenților. Dezvoltarea rețelei învățământului secundar în care predarea exercițiilor fizice se realiza cu ajutorul *maestrilor de gimnastică*, formați eteroclit prin cursuri scurte, private și sumar organizate de diferite societăți (societatea *Înainte*, din București și *Societatea de gimnastică, sport și muzică*, din Iași), reclama crearea unei instituții centrale de tip academic, pentru formarea mai întâi a profesorilor de educație fizică și apoi a antrenorilor. Necesitatea unei atari instituții era sporită și de apariția, în 1912, a Federației Societăților Sportive din România (FSSR), care coordona activitatea unor cluburi, asociații, transformate în federații naționale care dezvoltau și îndrumau competiții de fotbal, de gimnastică, atletism, scrimă, tir, ciclism, turism, schi, bob, rugby, automobilism, hipism și tenis; de asemenea, prin înființarea Comitetului Olimpic Român în 1914, și afilierea lui la Comitetul Internațional Olimpic, s-a intensificat organizarea de concursuri naționale și internaționale, în vederea pregătirii participanților noștri pentru diferite competiții Europene, Mondiale și Jocuri Olimpice. De asemenea, înființarea COR-ului a contribuit direct la pregătirea și organizarea primului Institut Superior de specialitate în 1922 (INEF).

Influențele benefice pentru sănătatea și dezvoltarea armonioasă a organismului copiilor și tinerilor fiind recunoscute unanim, venise momentul pentru ca această formă de educație și recreere să se desfășoare într-un cadru legal organizat și dispunând de suport științific. Se înțelese necesitatea de a se oferi baze științifice personalului ce urma să realizeze pregătirea tinerilor în domeniul educației fizice și sportului. Consecința imediată a creării ONEF, organ dirigitor al educației fizice din țară, a fost anularea vechilor autorizații (de care se bucurau) deținute de către diversele asociații pentru formarea cadrelor de specialitate din învățământul secundar și înființarea unei instituții specializate în acest domeniu. Se înființează, astfel, Institutul Național de

Educație Fizică din București, care își deschide cursurile în toamna anului 1922. Proiectul legii în care era prevăzută înființarea celor două instituții (ONEF și INEF), susținut de Casa regală și întocmit de col. V. Bădulescu* (În decursul acestui capitol numele acestui ctitor al învățământului în domeniul educației fizice va apărea însoțit de diverse grade militare pe care le-a dobândit în timp, consemnând evoluția sa în cariera militară) și colaboratorii săi, va fi aprobat de senat, apoi legea va fi publicată în MO Nr. 59 din 17 iunie 1923 și promulgată de regele Ferdinand I. Prin lege, i s-a atribuit INEF localul unei cazărmi dezafectate din Dealul Spirii. Proiectul legii a fost susținut și de marile personalități ale culturii românești din acea vreme, printre care amintim pe Vasile Pârvan și Dimitrie Gusti. Acestora li s-a adăugat sprijinul ministrului de război, gl. G. Mărdărescu – care a donat tinerei instituții Cazarma *Cuza*, împreună cu terenul de instrucție al Școlii Militare de Ofițeri de Infanterie – și al ministrului instrucțiunii, dr. C. Angelescu, în aprobarea încadrării acestei instituții cu specialiști de prim rang. Obiectivele INEF, definite prin legea din 1923, prevedeau: pregătirea profesorilor de educație fizică necesari învățământului public sau privat, de nivel secundar; promovarea cercetării științifice și implicarea ei practică în domeniul educației fizice; formarea specialiștilor în gimnastica medicală; instruirea și perfecționarea antrenorilor sportivi (îndeosebi începând cu anii '40). Nevoia de a conferi statut de învățământ superior instituțiilor ce pregăteau personalul calificat pentru școlile de stat sau private s-a resimțit puternic în Europa anilor '20 și '30, ca și în România. Încă din acea vreme au apărut preocupări în unele țări cu tradiție în domeniu, pentru crearea de ministere sau subsecretariate de stat de educație fizică și sport. În anii '20 asemenea institute dispuneau fie de organizare de profil universitar (în Franța, Germania, Belgia, Finlanda, Letonia, Cehoslovacia, Anglia), fie sub forma academiilor sau institutelor de sine stătătoare (în Italia, Olanda, Polonia, Ungaria, Elveția), forme de nivel superior. Institutul Național de Educație Fizică din București era organizat ca institut de învățământ superior de sine stătător. Durata cursurilor era de patru ani, exceptând peri-

oada 1975-1990, când instituția, retrogradată în plan universitar, și-a redus perioada de școlarizare la trei ani. O asemenea perioadă de recul se înregistrează și în intervalul 1942-1945, când, deși cursurile își păstrează durata inițială, instituția își pierde vremelnic prerogativele titlului academic. Totuși, în tot acest interval de 70 de ani, sistemul de selecție al candidaților s-a bazat pe examen de admitere, la care se puteau înscrie exclusiv absolvenți cu examen de bacalaureat și ai școlilor normale. Examenul consta în probe motrice, sportive și verificări de cunoștințe teoretice în diverse domenii, care s-au modificat pe parcursul anilor (anatomie și fiziologie, istorie, limba română). Planul de învățământ a asigurat un echilibru între cursurile fundamentale teoretice – anatomie, fiziologie, biochimie, biomecanică, teorie, metodică, istoria domeniului, filosofie, pedagogie, psihologie, sociologie, igienă, control medical, masaj – și practice: gimnastică, atletism, înot, jocuri sportive – fotbal, handbal, baschet, volei, rugby, tenis, oină, schi, lupte, judo, box etc.

Sub aspectul concepției de organizare, această instituție a fost influențată în perioada 1922-1948 de doctrina sistemului suedez de gimnastică, care se bucura de un mare prestigiu și o largă răspândire în spațiul școlar european și american, motiv pentru care primul ei director (gl. V. Bădulescu) și profesori reputați (V. Roșală, A. Ionescu, A. Manolescu, E. Pălăngeanu, J. Marinescu) au frecventat cursurile Institutului Regal Central de Gimnastică din Stockholm. După reforma învățământului din 1948, planul de învățământ a suferit modificări profunde, ca tot învățământul românesc, resimțind influențe ale școlii sovietice. Astfel, se adoptă specializarea opțională a studenților, din anul III, pentru o ramură de sport, măsură cu efecte contradictorii sub aspectul eficienței pregătirii studenților. Din 1992 ANEFS a primit din partea Ministerului Educației autorizația de a organiza doctoratul în educație fizică și sport, susținerea tezelor cu acest profil putându-se face sub tutela sa. Prin dea viață, acum, o doleanță a lumii universitare din acest domeniu, manifestată încă din 1945, când în *Legea pentru organizarea ANEF* era prevăzută și organizarea, în cadrul Academiei, a doctoratului, prevedere nerealizată însă în practică. Mai mult, în

1992 s-a menținut și prevederea din anii '80 prin care doctoratul în educație fizică și sport se putea organiza în cadrul Facultății de psihologie, sociologie și pedagogie a Universității București. În cei 70 ani de existență, această instituție de învățământ superior în domeniul educației fizice a beneficiat de spații adecvate procesului didactic cu un pronunțat specific: amfiteatre, laboratoare, săli, terenuri (acoperite sau descoperite), bazin, poligon, bibliotecă și internate de băieți și de fete. Amplasarea inițială a instituției a fost în str. Maior Ene nr. 12, iar după demolarea întregului complex ANEF (ce fusese inaugurat în mai 1926, de regele Ferdinand I), în str. Ștefan Furtună, 140. Cursurile de vară ale studenților se desfășurau la Eforie, unde ANEF construisese și amenajase spații de instruire (bazin olimpic cu trambulină, stadion, săli de gimnastică, terenuri de jocuri – volei, baschet, handbal, fotbal – având și spații de cazare – dormitoare, săli de cursuri, cantină, saună etc.). Pentru îndeplinirea sarcinilor propuse, primul director al instituției, gl. V. Bădulescu a selecționat cadre de elită ale învățământului superior din București – prof. univ. dr. Francisc Rainer, membru de onoare al Academiei Române și asistentul său, prof. univ. dr. doc. Nicolae Horia Dumitrescu, unul dintre antropologii de frunte ai țării la catedra de anatomie; prof. univ. dr. doc. Radu Olinescu la catedra de igienă; prof. univ. dr. doc. Nicolae Paulescu, socotit de unii ca descoperitorul insulinei, membru post-mortem al Academiei Române, la catedra de fiziologie; prof. univ. dr. Octav Onicescu, membru al Academiei Române, la catedra de mecanică a educației fizice; prof. univ. dr. C. Rădulescu-Motru, președinte al Academiei Române (1938-1941) și prof. univ. dr. Nae Ionescu, la catedra de Psihologie și Pedagogie.

De asemenea, din primele promoții de absolvenți, V. Bădulescu i-a recrutat pe cei mai valoroși, cărora li s-au oferit burse pentru perfecționare în: Suedia, Elveția, Danemarca, Germania sau SUA. Dintre aceștia, amintim pe prof. univ. V. Roșală, prof. univ. dr. I. Mihăilă, prof. univ. dr. doc. A. Ionescu, conf. univ. dr. gl. P. Lazăr etc. Acestora li s-au adăugat specialiști de renume chemați din Franța, Suedia, SUA, Germania, Japonia pentru a preda cursuri practice de gimnastică, atletism, jocuri spor-

tive, scrimă și jiu-jitsu. Din următoarea generație de specialiști care au onorat catedrele acestei instituții evidențiem pe prof. univ. dr. I.K. Ghermănescu, prof. univ. M. Epuran, prof. univ. A. Manolache, prof. univ. dr. L. Teodorescu, conf. dr. Alexe Nicu cercetător gr. I, conf. dr. Elena Firea, conf. univ. N. Băiașu, prof. V. Tibacu, prof. V. Cojocaru, etc. Pentru schimbul de idei, de date și informații, INEF a înființat încă din 1923 revista lunară de specialitate *Buletinul Educației Fizice*, iar în anii 1937 și 1938 a apărut revista trimestrială *Analele Educației Fizice*.

La conducerea Academiei de Educație Fizică s-au aflat, de-a lungul anilor, în calitate de directori sau rectori, următoarele personalități: gl. prof. univ. V. Bădulescu (1922-1930), prof. univ. dr. Fr. Rainer (1930), acad. prof. univ. O. Onicescu (1930-1938), prof. univ. dr. gl. C. Michăilescu (1938-1944), prof. univ. dr. H. Dumitrescu (1942-1946), prof. univ. dr. gl. L. Alexiu (1946-1948), prof. univ. dr. L. Teodorescu (1948-1951 și 1965-1973), conf. univ. Gh. Teodorescu (1951-1956), prof. univ. I. Șiclovan (1956-1965, 1973-1981), prof. univ. I.K. Ghermănescu (1981-1984), conf. univ. Elena Firea (1984-1990), prof. univ. dr. T. Ardelean (1990-1992), prof. univ. dr. D. Alexandrescu (1992-1996), prof. univ. dr. I. Sabău (1996-2000), prof. univ. dr. Gh. Cișmaș (din 2000 - 2008), Viorel Cojocaru (2008).

Dintre realizările remarcabile ale acestei instituții, reținem calitatea profesională a celor peste 18.000 de profesori și antrenori care au impulsionează procesul pedagogic al pregătirii în domeniul educației fizice și sportului, creând o „școală” cu autoritate în plan social și educativ, ridicând prestigiul sportului de performanță românesc în arena internațională. Prin cursurile, monografiile și cercetările efectuate de cadrele didactice și studenții celor peste 70 de promoții care s-au succedat între 1926-2010, s-a îmbogățit considerabil informația în domeniu, mai ales în sferele umaniste, în științele biologice și didactică. Cunoașterea potențialului bio-motric al populației școlare, universitare și al contingentelor militare, organizarea de demonstrații de mase, tabere și concursuri au constituit obiective și totodată realizări pe care ANEFS le-a urmărit și dăruit tineretului nostru, școlii și sportului românesc.

Prin ordinul Ministrului Învățământului din anul 1992 se aprobă înființarea Doctoratului în educație fizică și sport la ANEFS București și FEFS din Universitatea din Pitești. În 2009 erau aprobați îndrumători de doctorate de către Senatele celor două instituții de învățământ superior și Ministerul Educației și Cercetării și Inovării, următoarele cadre didactice: București: Leon Teodorescu, Mihai Epuran, Nicu Alexe, Tiberiu Ardelean, Adrian Gagea, Ion Sabău, Marcel Șerban, Ion Hantău, Corina Țifrea, Mariana Cordon, Pitești: Ion Ioan Lador, Pierre de Hillerin, Evuleț Colibaba, Simion Gheorghe, Mugur Niculescu, Liliana Mihăescu, Luminița Georgescu, Niculescu Mihăilescu și Teodora Predescu.

Structura organizatorică a ANEFS în anul 2002, la împlinirea a 80 de ani de la înființarea instituției de învățământ superior în domeniul educației fizice, era următoarea:

- Facultatea de Educație Fizică și Sport, cu două specializări: Educație Fizică și Sport și Kinetoterapie, ambele cu patru ani de studii;
- Facultatea Militară de Educație Fizică și Sport *General Virgil Bădulescu* (FMEFS), cu durata studiilor de patru ani;
- Colegiul Universitar de Educație Fizică și Sport (CUEFS); durata studiilor de trei ani;
- Departamentul de Pregătire a Personalului Didactic;
- Departamentul de Cercetare Științifică;
- Departamentul de Relații Externe;
- Departamentul Administrativ.

Instituția este condusă de Senatul ANEFS și de un rector, un prorector, un decan, un comandant, doi prodecani, directorii celor 4 departamente.

Structura organizatorică a UNEFS în anul 2010 cuprindea:

- Studii universitare de licență cu durata de 3 ani, curs de zi, incluzând cele două specializări ale FEFS: educație fizică și sportivă și sport și performanță motrică;
- Studii universitare de licență cu durata de 3 ani, curs de zi, Facultatea de Kinetoterapie, cu specializarea Kinetoterapie și motricitate specială;
- Studii de masterat cu durata de 2 ani, curs de zi, în cadrul FEFS, cuprinzând ca programe: *Perfor-*

manță în sport, Activități fizice adaptate, Management și marketing în structurile, activitățile și evenimentele sportive, Sport și media;

- Studii de masterat cu durata de 2 ani, curs de zi, în cadrul Facultății de kinetoterapie, cu programele: *Recuperare – reeducare motrică și somato – funcțională, Nutriție și remodelare corporală, Asistența kinetică la domiciliu;*
- Studii de doctorat, cu două opțiuni: științific sau profesional;
- Studii cu frecvență redusă, „*Sport și performanță motrică*”;
- Studii postuniversitare de preparatori fizici, organizate pentru absolvenții cu studii de licență de 4 ani, care vor să se specializeze în programe de pregătire fizică pe diferite ramuri sportive.

Personalități sportive care au obținut Titlul de Doctori Honoris Causa, absolvenți ai ANEFS:

1. Constantin Bucur; prof. dr., Universitatea din Craiova, 1989
2. Encuțescu Aurel; prof. dr., Universitatea din Oradea, 1998
3. Epuran Mihai; prof. dr., Universitatea din Craiova, 2000
4. Dagnea Adrian; prof. dr., Universitatea din Craiova, 2004
5. Pascu Ana, prof. dr., Universitatea Vasile Goldiș din Arad,
6. Țiriac Ion, prof. dr., Universitatea de Vest Timișoara, 2006
7. Sabău Ion, prof. dr., Universitatea din Târgoviște, 2009

Profesori universitari de la ANEFS care au obținut, în perioada 1923-1946, titlul de Doctori Docenți:

- General dr. Leonida Alexiu – Fiziologie – INEF
- Prof. dr. Horia Dumitrescu – Anatomie – INEF
- Prof. dr. Nae Ionescu – Filozofie – Univ. Buc+INEF
- Prof. dr. Adrian Ionescu – Gimnastică medicală – INEF + ICF
- Prof. dr. Anghel Manolache – Pedagogie – INEF
- Prof. dr. Iacob Mihăilă – Teoria educației fizice – INEF
- Prof. dr. Nicolae Tătăranu – Igiena – INEF
- Prof. dr. Florian Ulmeanu – Fiziologie – INEF+ICF

FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE MIȘCĂRII, SPORTULUI ȘI SĂNĂTĂȚII DIN CADRUL UNIVERSITĂȚII VASILE ALECSANDRI DIN BACĂU. În 1964 a luat ființă Facultatea de Educație Fizică și Sport în cadrul Institutului Pedagogic de 3 ani din Bacău. Între anii 1976 – 1983, specializarea educație fizică a funcționat în cadrul secției cu același nume din cadrul Institutului de învățământ superior. În 1990 secția educație fizică și sport și-a reluat activitatea în cadrul Facultății de Litere și Științe. În anul 1996 se înființează Facultatea de Educație Fizică și Sport cu specializările: educație fizică și sport și kinetoterapie. În 1999 se înființează filiala Piatra Neamț a Facultății de Educație Fizică și Sport. În același an sunt deschise specializările de învățământ la distanță pentru educație fizică și sport și kinetoterapie. Din 2003 nu se mai organizează admitere pentru învățământul la distanță. Din 2005, Facultatea de Educație Fizică și Sport din Bacău și-a schimbat denumirea în Facultatea de Științe ale mișcării, sportului și sănătății. În 2009 Facultatea a aniversat 45 de ani de la înființare. Actuala facultate își propune să formeze specialiști de marcă ai domeniului, cu o pregătire reală și eficientă, atât prin studii universitare de licență (ciclul I), titlul obținut fiind de licențiat în educație fizică și sport cu specializările: Educație fizică și sportivă, Kinetoterapie și motricitate specială și Sport de performanță motrică, cât și studii universitare de masterat (ciclul II), titlul obținut fiind de Master în educație fizică și sport cu specializările: Activități motrice curriculare și de timp liber, Performanță sportivă și Kinetoterapie pentru sănătate, dezvoltare și integrare. Facultatea de mai sus dispune de o modernă și variată bază materială. Sunt încadrați 3 profesori universitari, 5 conferențieri, 19 lectori și 9 asistenți universitari. Până în prezent și-au finalizat studiile 29 de promoții cu specializarea Educație fizică și sport, 9 promoții cu specializarea Kinetoterapie și 6 promoții ale studiilor postuniversitare (masterat și studii aprofundate). Printre absolvenții Facultății de specialitate din Bacău se numără și numeroși sportivi de talie mondială, olimpică și europeană, ca de pildă: Sanda Toma, Florin Popescu, Marin-Gigi Popescu, Elisabeta Lipă, Doina Tudora

Spircu – (canotaj), Ciprian Sora, Daniel Ghiță - (K1), Nicu Florin Stroia, Sandra Nistor – (gimnastică), Alina Rapanu, Mihaela Melinte – (atletism), Florentina Cristina Petre – (badminton), Simona Păduraru, Dragoș Cristian Coman, Larisa Elena Lăcustă – (natație) etc. Conducerea facultății este reprezentată de prodecan - prof.univ.dr. Silviu Șalgău; decan conf. univ.dr. Dănuț-Nicu Mârza-Dănilă.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT- UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI, Cluj – Napoca. Facultatea de Educație Fizică și Sport s-a înființat în anul 1960 în cadrul Institutului Pedagogic din Cluj, care ulterior, respectiv în 1965, a trecut sub egida Universității Babeș-Bolyai. După desființarea Institutului Pedagogic, facultatea a funcționat ca Secție a Facultății de Istorie-Filozofie (1974-1983) și Drept (1983-1992). Activitatea facultății a fost întreruptă o perioadă de 7 ani (1983-1990). Secția de Educație fizică și sport fiind transformată, în această perioadă în Catedra de educație fizică și sport a Universității Babeș-Bolyai. În perioada 1960- 1983, cursurile de zi, cu durată de trei ani cât și cele fără frecvență cu durată de patru ani, au fost absolvite de un număr de peste 1 400 de studenți, dintre care 140 au fost studenți străini (Cipru, Columbia, Congo, Coasta de Fildeș, Egipt, Gabon, Grecia, Libia, Portugalia, Siria, Suedia și Tunisia). Activitatea FEFS s-a reluat în anul 1990, în cadrul Facultății de Drept, iar din 1992 a devenit Facultate cu statut de sine stătătoare. Din anul 1996, la specializarea Educație fizică și sport, cursuri de zi, nivelul de licență, studiile, se desfășoară și în limba maghiară. Din anul 1998 a luat ființă o nouă specializare în cadrul FEFS, cea de *Kinetoterapie*, cursuri de zi cu durata studiilor de patru ani, iar din 2008, odată cu aplicarea prevederilor *Procesului Bologna*, specializarea a primit denumirea *Kinetoterapie și motricitate specială*, cu durata studiilor la nivel de licență de 6 semestre, respectiv trei ani. Activitatea didactică a specializării este susținută de cadrele proprii ale facultății, iar la o serie de discipline specifice, de cadre asociate din Spitalul de recuperare și neurologie din Cluj-Napoca. În anul 1999 activitatea FEFS s-a dezvoltat prin înființarea

în orașul Bistrița a unui Colegiu de Măiestrie Sportivă (antrenori) cu durata studiilor de trei ani, iar din 2005 a devenit extensie a FEFS. Aici se organizează studii la nivel de licență, cursuri de zi, la specializarea Educație fizică și sportivă. Activitatea didactică universitară este susținută de cadre didactice ale Facultății de EFS Cluj-Napoca cât și de cele titulare ale extensiei. În perioada 1994-2008, un număr de peste 3 000 de absolvenți au obținut diploma de licență în *Educație Fizică și Sport* a Universității Babeș-Bolyai. Dintre aceștia 200 au fost din Grecia, Ungaria, Lituania și Moldova. Din 1997 FEFS Cluj-Napoca a început să organizeze studii postuniversitare sub forma cursurilor de *Studii aprofundate*. Acestea au fost înlocuite din anul 2000 de cursurile de master cu o durată de 2 semestre. În anul 2008 cursurile de master au fost incluse, conform cerințelor *Procesului de la Bologna*, în ciclul de studii universitare, cu durata de 4 semestre. Începând cu anul universitar 1999-2000, cursurile fără frecvență au fost înlocuite cu forma învățământ la distanță cu durata studiilor de patru ani, iar din 2005 cu forma de învățământ cu frecvență redusă. De la înființare și până în prezent, disciplinele din planurile de învățământ ale FEFS, la cele două specializări, au fost predate de peste un număr de 100 de cadre didactice titulare. Până în 2009 au îndeplinit funcția de decan al FEFS următorii: Gh. Comănanu (1960-1972), Sorin Pașcu (1972-1974), Camil Mureșan (1974-1978), George Tomuță (1978-1983), Gh. Baboș (1983-1990), Matei Basarab (1990-1992), Gh. Neța (1992-1995), Mircea Alexei (1996-1999), Gheorghe Roman (2000-2007), Flavia Rusu (2008).

De la înființare și până la sfârșitul anului 2000, au predat peste 100 de cadre didactice titulare, după cum urmează: Atletism: Dumitru Mușat, Vasile Pop, Adalbert Koreos, Elisabeta Toth, Leonida Halhas, Dumitru Olteanu, Nicolae Lapușanu, Cosmin Span, Silvia Mocan, Mircea Alexei, Gheorghe Monea, Vasile Bogdan, Szabo Peter, Alexandra Pop, Raul Zancea; Baschet: Vasile Galeriu, Harea Pop, Harea Rotaru, Ildiko Manases, Adrian Pașcan, Gheorghe Roman, Vizi Șandor, Răzvan Berbecaru; Fotbal: Vasile Pop, Gheorghe Neța, Cornel Popovici, Septimiu Ormenișan, Dan Manea; Gimnastică: Judith

Finta, Carol Rethy, Zaharia Feșnic, Ileana Rusu, Cucu Bujor, Ioan Pascan, Emilia Grosu, Anca Nuț, Ioan Negru, Virgil Rus; Gimnastică ritmică - dans: Ista Pascu, Aura Gogonea, Melania Câmpeanu, Ioan Utin, Mihai Chiș, Fatma Mahomed, Eleonora Zăgrean; Handbal: Romeo Sotiriu, Tiberiu Rusu, Gheorghe Zamfir, Marcel Floreanu, Tudor Ionită, Jean Gombus, Vlad Beraru; Haltere – culturism: Al. Voicu, Almoș Andras, Nicolae Horațiu; Judo-lupte: Ștefan Vodă, Gheorghe Iosif, Nelu Pop; Natație: Laurențiu Szatmari, Dan Ciontea, Lazslo Levente, Bologa Iștván; Rugby: Octavian Chihaia; Tenis de masă și de câmp: Maria Finta Balc, Șerban Doboși, Alin Baci, Paula Apostu; Schi, Turism și orientare sportivă, Tir: Petru Gotea, Sorin Pașcu, Nicolae Barabaș, Virgil Ganea, Gabriela Pop, Harea Pop, Sorin Cobârzan, Harea Ștefănescu; Volei: Augustin Poenaru, Constantin Bengheanu, Ion Cebuc, Florin Braicu, Harea Moșneag, Alexandru Mureșan, Flavia Rusu, Cristina Santa, Șerban Marcel; Teoria și Metodica EFS, jocuri dinamice: Gheorghe Comănanu, Teodor Gareac, Carmen Terte, Ioan Utiu, Harea Cobârzan, Iosif Șandor, Cosmin Prodea, Iuliana Baroș-Balint, Remus Vaidahazan, Dan Gherțoiu; Teoria și Metodica antrenamentului sportiv: Sorin Pascu, Gheorghe Roman, Cristian Batali, Vasile Bogdan, Flavia Rusu, Alin Baci, Cristian Santa; Metodologia cercetării științifice în EFS: Mariana Moroliciu, Rareș Pop-Ciocoi, Iuliana Baroș-Balint, Șerban Marcel; Management și legislație sportivă: Almoș Andraș, Cosmin Moca, Al. Voicu; Anatomie și Biomecanică, Fiziologie, Igienă, Prim-ajutor, Control și asistență medicală, masaj, Kinetoterapie generală și specială: Lucia Caluser, Galina Marin, Silviu Căliman, Ioan Știrbu, Sebastian Bratescu, Elena Zamora, Marilena Kary-Mercea, Anamaria Sabaciag, Dan Dragoș Crăciun, Melania Câmpeanu, Codruța Bulduș, Adrian Marin, Agnes Ugron, Aurica Crețu.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII OVIDIUS** din **CONSTANȚA**. Facultatea de Educație Fizică și Sport, una dintre cele 15 facultăți ale Universității Ovidius din Constanța, este singura facultate de

profil acreditată de pe cuprinsul Dobrogei. Din aceste considerente, specializarea educația fizică și sport se înființează în anul 1990 ca secție în cadrul Facultății de Științe ale Naturii și Agricole, iar începând cu anul universitar 2002-2003 capătă statut de facultate autonomă, cu durata studiilor de patru ani. În prezent, studiile se desfășoară pe două cicluri universitare. Ciclul 1 - timp de 3ani, studii de licență cu specializările Educație fizică și sportivă; Sport și performanță motrică; Kinetoterapie și motricitate specială. Ciclul 2 - timp de 2 ani, studii de masterat. În afara diplomei de licențiat în Educație Fizică și Sport, se realizează specializări sportive aprofundate în diferite ramuri sportive (atletism, gimnastică, sporturi nautice, baschet, tenis, fotbal, handbal, volei) pentru calificarea de antrenor. Începând cu anul 1999 facultatea asigură și formarea continuă pentru profesorii din învățământul preuniversitar. Facilitățile oferite se concretizează în: cursuri de pregătire și examinare pentru obținerea definitivatului în învățământ; cursuri de pregătire și examinare pentru obținerea gradului didactic II și I; module pentru perfecționarea continuă a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar. În cercetarea științifică cel mai de seamă succes este câștigarea unui GRANT – TIP A cu proiectul intitulat *Dezvoltarea psihomotricității la copiii instituționalizați, sănătoși și cu probleme speciale din centrele de plasament ale județului Constanța*, aprobat de C.N.C.S.I.S.

Dintre obiectivele generale asumate în activitatea de cercetare, enumerăm: sesiunile anuale de comunicări și referate, simpozioanele naționale și internaționale, editarea de cărți și cursuri universitare, publicațiile în *Analele Facultății de Educație Fizică și Sport*, revistă de specialitate acreditată B+ de C.N.C.S.I.S. Se realizează și parteneriate româno – internaționale cu instituții europene de același profil în cadrul programului SOCRATES – ERASMUS. Statele în care s-au efectuat schimburile reciproce de vizite și informații pentru studenți și cadre didactice au fost: Anglia (Celtenham), Franța (Nice, Caen), Germania (Göttingen), Portugalia (Villa Real), S.U.A. (Yowa), Italia (Urbino), Turcia (Ankara). Colaborări internaționale: Universitatea GLOUCESTERSHIRE, U.K; Universitatea WALES,

U.K; Universitatea CAEN, FRANȚA; Universitatea NICE, FRANȚA; Universitatea PAUL SABATIER – TOULOUSE III, FRANȚA; Universitatea VILLA REAL, PORTUGALIA; Universitatea LAS PALMAS, SPANIA; Universitatea URBINO, ITALIA; Universitatea GÖTTINGEN, GERMANIA; Colegiul NOTODDEN- TELEMAR, NORVEGIA; Universitatea VITORIA, SPANIA; Universitatea NANCY, FRANȚA; Universitatea STRASBOURG, FRANȚA; Universitatea MADEIRA, PORTUGALIA; Universitatea PLYMOUTH, U.K; Facultatea de kinesiologie, ZAGREB, CROATIA; ANKARA University School of Physical Education and Sport, ANKARA, TURKEY; MARMARA University School of Physical Education and Sport, ISTANBUL, TURKEY; EGE University IZMIR, TURKEY. Dintre numele sonore ale sportului românesc care au absolvit această facultate enumerăm pe: Ilie Floroiu, Nicolae Forminte, Aihan Omer, Petre Buduru, Paul Peniu, Ion Draica, Ciosu Emilia, Vastag Francisc, Garabet Clemența. Mari sportivi de performanță ce activează ca studenți ai acestei instituții: Marin Cristina - gimnastică aerobică; Pohoacă Mihaela - gimnastică aerobică; Porime Tolan Petru/ - gimnastică aerobică, Cătălina Ponor – gimnastică, Daniela Sofronie – gimnastică, Răzvan Florea – înot, Gîlcă Ionela – handbal, Horia Tecău – tenis, Halep Simona – tenis, Elizabeta Samara – tenis de masă, Cristina Ioana Bujin – atletism.

Printre figurile reprezentative ale FEFS care și-au adus contribuția la formarea și păstrarea prestigiului acesteia, amintim pe: prof.univ. Victor Albu, conf.univ. Emilia Nicodim, lector univ. Ion Ciulianu, lector univ. Elena Șcheul, lector univ. Constantin Mihail (secretar al FR de Atletism, ani la rând), lector univ. Mircea Roman (actualul antrenor al lotului olimpic de canotaj fete), lector univ. Elvira Simionescu, lector univ. Daly Gurman. Generația actuală este reprezentată de: prof.univ.dr. Stănculescu George Radu, lector univ.dr. Ionel Melenco, asistent univ.dr. George Cosmin Mușat, cei trei reușind să obțină cu echipa de futsal a FEFS, titlul de Campioană Mondială Universitară - 2009 și 2010; prof.univ.dr. Damian Mirela – antrenor lot olimpic de gimnastică ritmică, între 1990-1992 și

antrenoare a sportivei Alina Voinea, componentă a lotului, obținând locul IV la CM de la Atena – 1991 și locul V la CE de junioare din Portugalia - 1990; prof.univ.dr. Cecilia Gevat Ismet, prof.univ.dr.C. Gevat, conf.univ.dr. Alin Larion, lect.univ. dr. C-tin Rizescu – antrenor de handbal divizia A, asistent. univ. drd. Liviu Panait – antrenor lot național juniori. Din anul 2002, de când facultatea a devenit de sine stătătoare și până în prezent, conducerea a fost asigurată de prof. univ. dr. George Stănculescu – decan; prof. univ. dr. Mirela Damian – din 2002 până în 2008, șef de catedră, iar din 2008 – prezent, prodecan; secretar științific – prof. univ. dr. Carmen Ene-Voiculescu (2002 – 2008), prof.univ.dr. Cecilia Gevat Ismet din 2008.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII** din **CRAIOVA**. În 1990 se înființează secția de educație fizică și sport a Facultății de Științe, ca mai apoi, în 1995 secția să devină Facultatea de Educație Fizică și Sport prin Ordinul Ministerului Învățământului nr.4622. În anul 1997 Facultatea de Educație Fizică și Sport este acreditată și se autorizează și funcționarea secției de Kinetoterapie. Urmează anul 2000, an în care a fost înființată secția de Educație fizică și management în sport, iar în 2003 se aprobă masteratul „*Sport și management în sport*”, cursuri de zi, cu durata de 2 ani. În anul 2004 facultatea va mai înființa un master intitulat „*Traumatologie și recuperare în sport*”, cursuri zi, este acreditată secția de Kinetoterapie și se înființează cea de-a IV-a catedra Kinetoterapie în cadrul Centrului Universitar Drobeta - Turnu Severin al Universității din Craiova cu secțiile Educație fizică și sportivă și Kinetoterapie și motricitate specială. În anul 2005 este reevaluată secția Educație fizică și sport și va fi aprobat masterul - „*Competiție și performanța sportivă*”, „*Sport și calitatea vieții*”, „*Kinetoterapie în recuperare neuromotorie*”, cursuri de zi, cu durata de 2 ani. Facultatea are și un curs postuniversitar „*Masaj terapeutic, tehnici speciale de masaj, masajul și concepte noi de recuperare în patologia infantilă*”, cursuri zi, cu durata de un semestru. În anul 2008 se înființează masterul în sistem Bologna - „*Activi-*

tate motrică curriculară și extracurriculară”, „*Performanța în sport*”, „*Kinetoterapie în reeducare neuromotorie*”.

Organizarea academică este structurată astfel: Catedra I - Discipline sportive individuale și medicale cu șef de catedră - prof.univ.dr. Marcela Dragomir; Catedra a II-a - Discipline teoretice și jocuri sportive cu șef de catedră - prof.univ.dr. Corneliu Orănescu; Catedra a III-a - Educație Fizică cu șef de catedră - conf.univ.dr. Glicheria Daian; Catedra a IV-a - Kinetoterapie - Turnu Severin cu șef de catedră - prof.univ.dr. Mircea Dănoiu. Dintre cadrele didactice ale facultății fac parte: prof. univ. dr. Corneliu Andrei Stroe, prof. univ. dr. Cătăneanu Sergiu, conf. univ. dr. Mirela Vasilescu, conf. univ. dr. Dumitru Tapurin, conf. univ. dr. Călinescu Gheorghe, conf. univ. dr. Alice Gusti, conf. univ. dr. Sorina Cernăianu, conf. univ. dr. Dănuț Pascu, conf. univ. dr. Gabriel Mangra și mulți alții.

Consiliul de conducere al facultății este format din: decan - prof.univ.dr. Marian Dragomir, prodecan - prof.univ.dr. Dorina Orănescu, prodecan - prof.univ.dr. Taina Elena Avramescu, secretar științific - prof.univ.dr. Ligia Rusu.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII DUNĂREA DE JOS** din **Galați**. A fost înființată în anul 1969 și până în anul 1974 a funcționat în cadrul Institutului Pedagogic cu durata de trei ani. Începând din anul 1974 se transformă în secție de Educație fizică în cadrul Facultății de Învățământ Pedagogic. Începând cu anul 1983 secția își întrerupe activitatea, deoarece nu a primit cifra de școlarizare pentru a putea organiza concurs de admitere. Din anul 1990, activitatea de educație fizică din România cunoaște o nouă orientare, înscriindu-se în contextul general al reformelor ce au fost adoptate. Ca urmare, secția de la Galați primește din nou cifra de școlarizare, activând până în 1997 în cadrul Facultății de Litere și Științe. Anul 1997 marchează un moment foarte important în cadrul istoricului facultății. Datorită recunoașterii valorii școlii de educație fizică și sport gălățene, secția se desprinde ca instituție de sine stătătoare, sub denumirea de Facultatea de Educație Fizică și Sport.

Durata studiilor este de 3 ani curs de zi, absolvenții obținând titlul de licențiat în Educație fizică și sport sau în Kinetoterapie. Printre studenții care au urmat cursurile acestei facultăți s-au aflat și sportivii de renume, Lucian Bute - Campion Mondial, Valeriu Calancea – Campion Mondial, Fița Lovin. Dintre cadrele didactice care și-au adus contribuția la creșterea prestigiului facultății amintim pe: Cornelia Niță, Horia Dulgheru, unul dintre membrii fondatori - specializare gimnastică, Cezar Nica – handbal, Ștefania Constantin – atletism, Nicolae Hoștiuc – fotbal, Dumitru Stanciu – șef catedra de schi ș.a. De-a lungul anilor conducerea facultății a fost susținută de: conf. univ. Gheorghe Manolescu (primul decan al facultății), prof.univ.Florin Balaiș, prof.univ.dr.Dumitru Sîrbu, prof.univ.dr.Toma Badiu, prof.univ.dr. Constantin Hânsa. Conducerea facultății este formată din: decan – prof. univ. Dr. Păcuraru Alexandru, prodecan – conf. univ. Dr. Pop Nicolae, secretar științific – conf. univ. Dr. Dragu Mircea. Șefi de catedră sunt: la cea de sporturi individuale – conf. univ. Dr. Ion Ene Mircea, iar la cea de jocuri sportive – conf. univ. Dr. Ploesteanu Constantin.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII AL. I. CUZA** din **IAȘI**. Încă de la începutul secolului trecut, mai precis la 14 noiembrie 1902, din inițiativa unui grup de profesori universitari și secundari din Iași, printre care Paul Bujor, Ion Găvănescul, Ion V. Praja, Vasile Teodoreanu, Teodor Berescu, Vasile Negruți și alții, a luat ființă *Societatea de Gimnastică și Muzică* (S.G.M.). În structurile sale, a fost creată la 27 noiembrie 1902 o școală menită să pregătească maeștri și cadre de specialitate denumită Școala „*Sport și Muzică*”, autorizată de Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor, cu durata studiilor de 2 ani. Primul director al școlii a fost Vasile Negruți, iar printre profesorii care și-au desfășurat activitatea s-au numărat: dr. I. Luca (anatomie și fiziologie), Ilie Ghibănescu (pedagogia gimnasticii), prof. univ. D. Pompeiu (mecanică aplicată la gimnastică). Doi ani mai târziu, școala s-a transformat în *Școala pregătitoare de maeștri și maestre de gimnastică*, fiind recunoscută de Ministerul Instrucțiunii Publice și al

Cultelor prin Decizia nr. 16350, emisă la 11/24 iunie 1904. Școala a pregătit cadre de specialitate necesare predării gimnasticii și a activităților sportive în structurile școlare din Moldova până în anul 1925, dată la care a absolvit prima promoție de profesori din cadrul Institutului Național de Educație Fizică din București (înființat în anul 1922), afirmație întărită și de Ordinul nr. 19081 din 8/21 aprilie, care preciza ca absolvenții școlii ieșene să profeseze în învățământ. Între anii 1925-1960 formarea și pregătirea specialiștilor i-a revenit INEF București. La Iași, pregătirea specialiștilor a fost reluată odată cu anul universitar 1960-1961, când în cadrul Institutului Pedagogic a fost înființată Facultatea de Educație Fizică.

În perioada 1960-1989, facultatea a suportat mai multe transformări sub aspect organizatoric, după cum urmează:

- 1960-1967, Facultatea a funcționat în cadrul Institutului Pedagogic de 3 ani;
 - 1967-1971, Institutul Pedagogic a fost preluat de către Universitatea *Alexandru Ioan Cuza*;
 - 1971-1974, Facultatea a funcționat ca structură de sine stătătoare, fiind preluată de Universitate în urma adoptării Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 775 din 30 iunie 1971; se prevedea, printre altele, transferarea Facultăților de Educație fizică și desen de la Institutul Pedagogic de 3 ani ca facultăți cu durata de 3 ani;
 - 1974-1977, Facultatea a fost organizată ca secție de educație fizică și împreună cu Secția de desen au fost incluse în structurile Facultății de Învățământ Pedagogic, în urma Decretului nr. 147 privind profilele și specializările din învățământul superior, precum și instituțiile și facultățile din sistemul MEI, din 5 iunie 1974;
 - 1977-1983, Secția de Educație fizică a fost transferată la Facultatea de Istorie și Filozofie, în urma adoptării Decretului Consiliului de Stat nr. 209, din 12 iulie 1977;
 - 1983-1989, Secția de Educație Fizică a fost transformată în Catedra de Educație Fizică a universității, în cadrul Facultății de Istorie și Filozofie.
- Între anii 1968-1977, Facultatea a fost condusă de un decanat propriu: în perioada 1968-1972 - decan conf.univ. Cercel Paul, iar în perioada 1972-1977 - conf. univ. Merică Alexandru.

• La 1 octombrie 1990 se reorganizează secția de Educație fizică și sport în cadrul Facultății de Filozofie din cadrul Universității *Al. I. Cuza* din Iași iar în 1994 se transformă în Facultate de Educație Fizică și Sport având două secții: Educație fizică și sport cu durata de patru ani și Colegiul de Antrenori cu durata de trei ani. Din anul 2000 s-a înființat specializarea Kinetoterapie cu durata de patru ani, iar în 2006 a fost acreditată sub denumirea de Kinetoterapie și motricitate specială cu durată de trei ani. În prezent facultatea are acreditate două specializări în domeniul Educație fizică și sport: Educație fizică și sportivă (forma Zi/IFR), Kinetoterapie și motricitate specială, ambele pentru ciclul de licență (sistem Bologna), precum și patru specializări pentru ciclul de master: Management și marketing în sport (forma Zi/ID), Fitness și estetică corporală, Activități sportive de timp liber și sporturi extreme, Kinetoterapia în traumatologie sportivă. Facultatea de Educație Fizică și Sport dezvoltă colaborări cu universități din Franța, Portugalia, Moldova, Germania, în cadrul programelor europene Socrates - Erasmus și cu toate Facultățile de Educație Fizică și Sport din România.

Printre cei mai reprezentativi absolvenți s-au numărat sportivi care au reprezentat România, de-a lungul timpului, la marile competiții internaționale – JO, CM, CE, o parte dintre ei obținând medalii de aur, argint sau bronz (Laura Badea, Lazăr Reka Szabo, Roxana Scarlat și Rareș Dumitrescu, Mihai-Claudiu Covaliu, Constantina Diță etc., sunt absolvenți ai studiilor licență sau/și de master).

Din corpul universitar de elită enumerăm pe: prof.univ. Paul Cercel - șef de catedră, decan și prodecan; prof.univ. Alexandru Merică – șef de catedră, decan; prof.univ.dr. Gheorghe Luca – șef de catedră și decan, antrenor al echipelor de baschet universitare; prof.univ.dr. Alice Luca – gimnastică; prof.univ. Paul Romulus Fiedler – șef catedră Teorie și metodică; C-tin Ioanițescu – primul cadru didactic de educație fizică al Universității Al.I.Cuza; Adrian Odochian – catedra de schi, purtător al Flăcării Olimpice pe pământ românesc în drumul ei de la Atena la Moscova, unde urma să aibă loc a XXII-a Olimpiadă; prof.univ. Octavian Ungureanu

- gimnastică, antrenor la lotul național de gimnastică 1962-1972 ; prof.univ. dr. Ioan Iacob – antrenor și arbitru de volei; prof.med. univ.dr. Paula Drosescu; lector univ.dr. Lucian Popescu – fotbal, șef departament; lector univ.dr. Grigore Ursan – profesor / antrenor de atletism cu participări ale sportivilor la CE, CM, JO. În timp, mandatele de decani au fost exercitate de: prof. dr. Luca Gheorghe (1994-1996 și 1996-2000), prof. dr. Iacob Ioan (2000-2004 și 2004-2008) și conf. dr. Chirazi Marin (2008-). Conducerea facultății este formată din decan: conf. dr. Chirazi Marin, prodecan: prof. dr. Bălțeanu Veronica și cancelar: lector dr. Cojocariu Adrian.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul UNIVERSITĂȚII din ORADEA. Facultatea de Educație Fizică și Sport de azi continuă tradiția învățământului superior orădean de educație fizică și sport, fondat în anul 1964 în cadrul Institutului Pedagogic de 3 ani, devenit Institutul de Învățământ Superior în anul 1977, a cărei istorie a fost marcată hotărâtor, între 1965-1984, prin activitatea prof. Aurel Encuțescu, decan al acestei facultăți. În această perioadă sub îndrumarea lui a fost creată o bază complexă pentru toate ramurile de sport din cadrul facultății precum și cabana *Gaudeamus*, construită la Stâna de Vale, împreună cu pârtia de schi pentru desfășurarea cursurilor practice Facultatea este desființată în anul 1983 împreună cu toate celelalte facultăți de educație fizică și sport din țară cu învățământ de scurtă durată. Odată cu înființarea Universității Tehnice Oradea prin HG nr.469 / 2 V 1990, se reia activitatea la profilul Educație fizică și sport, de această dată ca învățământ universitar de lungă durată, funcționând la început în cadrul Facultății de Litere și Științe și apoi în cadrul Facultății de Litere și Științe Socio-Umane. Din anul 1999, prin Hotărâre de Guvern, activitatea profilului educație fizică și sport se desfășoară în cadrul Facultății de Educație Fizică și Sport. Fiind o facultate care a funcționat înainte de 1989 și ca urmare a aprecierilor favorabile ale CNEAA (Consiliul Național de Evaluare și Acreditare Academică), în anul 1993, a fost autorizată să funcționeze, să organizeze examen de

admitere și licență, iar apoi a fost acreditată. Actualmente, facultatea funcționează cu specializările Educație fizică și sportivă și Kinetoterapie și motricitate specială la nivelul ciclului de licență, respectiv specializările Educație fizică și antrenament sportiv și Kinetoterapie în reeducare funcțională la nivelul ciclului de masterat. În cadrul Programului Long Life Learning Programme (Program de învățare pe tot parcursul vieții) - Erasmus, din 1998 și până în prezent, un număr de peste 50 studenți ai FEFS – Oradea, au beneficiat de burse de studio, în facultăți din Franța, Portugalia, Spania, Olanda, Finlanda, iar peste 80 de studenți din Finlanda, Franța, Portugalia, Spania, Polonia, Turcia, Lituania, au frecventat cursurile facultății, asigurându-se echivalarea rezultatelor obținute de student, la facultățile partenere.

În perioada 1964 – 1984 denumirea era de Facultatea de educație fizică și istorie – geografie, având în conducere ca decani pe: conf. univ. dr. Igantie Berindei (1964-1968 și 1973-1978); conf. univ. Aurel Encuțescu (1968 - 1973); lector ing. Teodor Maghiar pentru toate facultățile (1979-1984). Șef secție educație fizică și sport: conf. univ. Aurel Encuțescu (1973 - 1981). Șefi de catedră au fost: lector univ. Maria Marcovici (1964 – 1966); lector univ. Aurel Encuțescu (1966 – 1968); lector univ. Dumitru Mușat, sporturi individuale (1969 – 1973); lector univ. Emil Blaga, discipline teoretice (1969 – 1973); lector univ. Mihail Mateiu, jocuri sportive (1969 – 1973); lector univ. Valentin Chifor, pentru filologie, științe sociale și educație fizică (1981 – 1983). Între 1990 – 1996), Secția de educație fizică era componentă a Facultății de litere și științe, decan fiind conf. univ. dr. Teodor Jurcuț iar șefi de catedră ai EFS, conf. univ. Iacob Hanțiu 1990 – 1996, conf. univ. Dinu Drăgan 1992 – 1996. După 1999 facultatea devine de sine stătătoare, având la conducere pe prof. univ. dr. Iacob Hanțiu, iar ca șefi de catedră pe: prof. univ. dr. Mircea Pop, discipline teoretice și medicale; prof. univ. dr. Dinu Drăgan, sporturi individuale; conf. univ. dr. Octavian Bâc, jocuri sportive; lector univ. Carmen Șerbescu, kinetoterapie; lector univ. Lozincă Isabela, kinetoterapie (2003→), secretari științifici - conf. univ. Brata

Maria (1999-2004), conf. univ. Maroti Ștefan. Dintre cadrele de renume amintim pe: conf. univ. Elena Svercsak, prof. univ. Mircea Pop, prof. univ. Emil Blaga, prof. univ. Vasile Marcu, conf. univ. D-tru Mușat, conf. univ. Ianoș Fekete, lector univ. Ștefan Kolumban, lector univ. Marțian Pirtea, lector univ. Corneliu Stanciu ș.a. Conducerea facultății este formată din decan - prof. univ. dr. Bâc Octavian, conf. univ. dr. Dumitrescu Gheorghe șef catedră – Discipline Sportive, conf. univ. dr. Biro Francisc șef catedră – Discipline Teoretice Medicale și Kinetoterapie, conf. univ. dr. Mărcuț Petru - secretar științific.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul UNIVERSITĂȚII din PITEȘTI. Facultatea de Educație Fizică și Sport a fost înființată, ca specializare în cadrul secției Biologie a Institutului Pedagogic de 3 ani din Pitești, în anul 1971 și funcționează până în anul 1980. După Revoluția din decembrie 1989, întregul învățământ superior românesc a suferit transformări majore. Astfel, în 1990, a luat ființă Universitatea din Pitești. Începând cu anul 1991 s-a reînființat specializarea Educație Fizică și Sport în cadrul Facultății de Științe, ca în anul 2000 să se desprindă din cadrul acestei facultăți ca Facultate de Educație Fizică și Sport. Întregul proces de învățământ se desfășoară pe baza sistemului european de credite transferabile, studenții parcurgând facultativ modulul psiho-pedagogic, care le permite desfășurarea activităților profesionale, în toate ciclurile de învățământ preuniversitar și universitar. Specializările facultății sunt: licență - Educație fizică și sportivă, Sport și performanță motrică, Kinetoterapie și motricitate specială; master – performanța sportivă, sport, turism și activități de timp liber, activități motrice curriculare și extracurriculare. Recunoașterea prestigiului științific al Facultății de Educație Fizică și Sport s-a materializat prin acordarea calității de Instituție Organizatoare de Doctorat începând cu anul 2003, astăzi având un număr de 8 conducători de doctorat, cu peste 100 teze finalizate. Aceștia sunt: prof. univ. dr. Ioan Lador, prof. univ. dr. Dumitru Colibaba Evuleț, prof. univ. dr. Pierre de Hillerin, prof. univ. dr. Gheorghe Simion - din 2003; prof. univ.

dr. Spiridon Horațiu Mugurel Niculescu din 2004; prof.univ.dr.Georgescu Luminița, prof.univ.dr. Mihăilescu Liliana din anul 2007, prof.univ.dr. Mihăilescu Nicolae din 2009. De asemenea, începând cu anul 2001 s-a înființat sub conducerea facultății și în colaborare cu Institutul Național de Cercetare în Sport București, Centrul de Cercetare pentru Performanță Umană. Facultatea are numeroase contracte de colaborare în țară și străinătate: A.N.E.F.S. - București, Institutul Național de Cercetare în Sport - București, Facultatea de Științe ale Mișcării, sportului și Sănătății - Bacău, Universitatea de Medicină - București, Universitatea Ștefan cel Mare - Suceava, Universitatea Valahia - Târgoviște etc., iar din străinătate I.N.E.F.S. Chișinău - Rep. Moldova, Universitatea Sophia Antipolis Nice - Franța, Național Kapodistrian University of Athens, Aristotle University of Thessaloniki etc. Conducerea facultății este formată din : decan - prof. univ. dr. Niculescu Mugurel, prodecan - prof. univ. dr. Georgescu Luminița, Secretar științific - conf. univ. dr. Mihăilă Ion.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul UNIVERSITĂȚII ȘTEFAN CEL MARE din SUCEAVA. Secția de Educație fizică și sport din cadrul Institutului Pedagogic de 3 ani Suceava, a fost înființată în anul 1971 iar ultima generație a secției a absolvit în anul 1986. Printre absolvenți s-au numărat și următorii sportivi de renume mondial: Mihai Mironiuc (handbal), Doina Melinte (atletism), Ilie Matei (lupte greco-romane), Laura Florea (atletă de lot). În anul 2002 s-a reînființat Facultatea de Educație Fizică și Sport, iar în anul 2003, specializarea Kinetoterapie. Specializările *Educație Fizică și Sportivă* și *Kinetoterapie și motricitate specială* funcționează în cadrul Facultății de Educație Fizică și Sport a Universității Ștefan cel Mare Suceava, fiind îndreptate pe două direcții: didactica - vizând pregătirea specialiștilor cu studii superioare în domeniul educației fizice, sportului și kinetoterapiei și cercetarea științifică în domeniu, ce se vor finaliza prin acordarea diplomei de licențiat în Educație fizică și sport și licențiat în Kinetoterapie. Facultatea cuprinde și studii de masterat cu

specializarea în Educație fizică școlară și activități extracurriculare. În perioada actuală, în cadrul Universității Ștefan cel Mare din Suceava, a fost înființat Clubul Sportiv Universitar Bucovina Suceava (de drept privat) care se ocupă de pregătirea și participarea sportivilor în competițiile oficiale. Printre performerii clubului nostru se numără: echipa de handbal masculin (participantă în Liga Națională), Tatarău Iustin (atletism, medaliat cu argint la CNUuniversitare), Cârdei Alexandru (component al lotului național de lupte), Conache Tiberiu (component al lotului național de tineret - rugby), Teaciu Ioan, Ciubotariu Florin, Rohozneanu Dan Mihai (compenți ai lotului național de tineret - handbal). Au activat pe postul de titular următoarele cadre didactice: conf.univ. dr. Petru Ghervan, lector univ.drd. Aurelia Diaconu, lector univ.dr. Claudia Bîlha, lector univ.dr.ing.Florian Bendek, lector univ. dr. Negoită Andrei, lector univ.drd.Elena Rață, lector univ.drd.Sorin Rață, asistent univ.drd. Eusebiu Ionescu, asistent univ.drd.Florin Leuciuc, asistent univ.drd.Bogdan Grosu, asistent univ.drd.Virgil Larionescu, asistent univ.Radu Opincaru, asistent univ.Ionuț Leca, asistent univ. Daniela Crăciun, asistent univ. Oana Pața, prep.univ.Gheorghe Pricop. Conducerea facultății este asigurată de: decan - conf. univ.dr. Petru Ghervan, prodecan - lector univ.dr. Claudia Bîlha, secretar științific - lector univ.dr. Florin Leuciuc.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul UNIVERSITĂȚII DE VEST din TIMIȘOARA. La data de 1 octombrie 1960 și-a început activitatea Facultatea de Educație Fizică și Sport din Timișoara, cu durata de studii de 3 ani. La început facultatea a dispus de condiții modeste și un colectiv didactic inițial alcătuit din 8 persoane, dar odată cu îmbunătățirea cu bazei materiale și diversificarea activităților din instituție, a apărut necesitatea măririi acestui colectiv astfel că în 1963 activitatea a fost organizată pe două catedre, iar din 1968/1969, pe trei catedre. Din acest an, în vederea desfășurării pregătirii studenților în condiții calitative deosebite, au fost puse la dispoziția acestora o multitudine de facilități, facultatea având o dotare

deosebită. Din 1975/1976 Facultatea de Educație Fizică și Sport devine secție în cadrul Facultății de Științe ale Naturii. Cifra de școlarizare se restrânge mereu, iar în vara anului 1983 își încheie activitatea cu ultima promoție de studenți. Între 1983-1990 are loc întreruperea activității facultății, în această perioadă, în cadrul Universității Timișoara funcționând Catedra de educație fizică și sport cu 5 cadre didactice rămase de la fosta facultate și care asigura orele de educație fizică și sport pentru studenții tuturor facultăților. Din 1990 și până în prezent are loc reînființarea și dezvoltarea facultății, care, pe structura Catedrei de educație fizică din cadrul Universității Timișoara înființează Secția de educație fizică și sport de la Facultatea de Litere, Filosofie și Istorie cu durata de studii de patru ani. Din anul 1995, secția devine facultate de sine-stătătoare sub titulatura de Facultatea de Educație Fizică și Sport. Aceasta funcționează și în prezent, având în componență două catedre: Catedra I (Discipline practico-metodice de specialitate) și Catedra a II – a (Discipline teoretice și educație fizică – curs de bază). În anul 1997, alături de specializarea Educație fizică și sport, se înființează cea de-a doua specializare: Kinetoterapia. Răspunzând cerințelor valorificării potențialului sportiv și tradiției din zonă, în strânsă colaborare cu Liceul cu Program Sportiv Deva, ia ființă în anul 1999 Colegiul de măiestrie sportivă de la Deva, axat prioritar pe pregătirea antrenorilor în gimnastică și atletism. Subordonat facultății noastre, colegiul a funcționat până în anul 2005, dând cinci promoții de absolvenți. Anul 2008 are un specific aparte în istoria recentă a facultății noastre deoarece consemnăm ultima promoție de absolvenți cu 4 ani și prima promoție de absolvenți cu 3 ani (sistem Bologna). Aceștia din urmă au posibilitatea de a urma ciclul de Masterat (2 ani) organizat pe cinci specializări: Educație fizică și sportivă; Fitness și performanță motrică; Managementul activităților și organizațiilor de educație fizică și sportive; Kinetoterapia în patologia ortopedico-traumatică; Recuperare fizică și kinetoprofilaxie. Principalele legături de colaborare cu instituții academice din străinătate sunt concretizate într-o serie de contracte ERAS-

MUS-SOCRATES realizate cu: FEFS a Universității *Sophya Antipolis* din Nice, Franța; FEFS și Facultatea de Kinetoterapie a *Universității Libere* din Bruxelles, Belgia; FEFS și Facultatea de Kinetoterapie a Universității *Sart Tillman* din Liege, Belgia; FEFS a *Liverpool Hope University College*, Liverpool, Anglia; FEFS și Facultatea de Kinetoterapie din Udine, Italia; FEFS și Facultatea de Kinetoterapie a Universității din Coruna, Spania; CERRF, Saint-Denis, Franța; *Europa Fachhochschule Fresenius*, Germania; FEFS - *Georg-August-Universität* Gottingen, Germania; *Kobenhavns Universitet*, København, Danemarca; *Lahti Polytechnik*, Lahti, Finlanda; *Humanistinen ammattikorkeakoulu*, Kauniainen, Finlanda; FEFS a Universității din Caen-Basse Normandie, Franța. Dintre cadrele care și-au adus contribuția la ridicarea prestigiului acestei instituții amintim pe: prof. univ. Cornel Balița, fost decan al facultății; prof. univ. dr. Maria Raicu, fost decan al facultății; prof. Tamara Bompa, plecată mai apoi și stabilită în Canada, devenită antrenore internațională la gimnastică ritmică; as. univ. Maria Nicolin, antrenore a lotului național de gimnastică ritmică în perioada 1994 – 1997; lector univ. dr. Dorin Sandici, fost antrenor al lotului de gimnastică băieți, precum și pe mai tinerele cadre, fostele mari gimnaste ale României, asistentele univ. Simona Amănar și Maria Olaru. În ce privește structurile de conducere ale facultății, coordonarea acesteia este asigurată de: prof. univ. dr. Doru Ciosici – decan; prof. univ. dr. Sorinel Voicu – prodecan; conf. univ. dr. Mihaela Oravițan - secretar științific.

FACULTĂȚI PARTICULARE ACREDITATE

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT - UNIVERSITATEA SPIRU HARET. București. Facultatea de Educație Fizică și Sport a Universității *Spiru Haret* a fost înființată în anul 1992. Acreditată ca instituție de învățământ superior, liberă, deschisă, autonomă din punct de vedere academic și economic-financiar, persoană juridică de drept privat și de utilitate publică, parte compo-

mentă a sistemului național de învățământ prin legea nr. 443 din 5 iulie 2002, universitatea Spiru Haret are 30 de facultăți cu 50 de specializări, cu 64 de programe pentru studii universitare de masterat, ciclul II Bologna și 58 de programe de studii post-universitare de masterat. Universitatea dispune de 52 de centre pentru învățământul la distanță, dintre care 44 în rețeaua națională și 8 în rețeaua internațională (New York, Roma, Madrid, Paris, Tel-Aviv, Viena, Toronto și Chișinău). Printre cei peste 4700 de studenții și masteranzi actuali, sau cei care au absolvit cursurile facultății de educație fizică și sport (FEFS) se numără multe glorie ale sportului românesc, maeștri emeriti ai sportului, cu rezultate de prestigiu pe plan. Numeroși sportivi de performanță au absolvit cursurile universitare de masterat, având ca program „Managementul activităților sportive”. Facultatea EFS a Universității Spiru Haret are două specializări specifice domeniului: Educație fizică și sport precum și Kinetoterapie. FEFS a fost absolvită până în 2008 de 12 promoții dintre care peste 97% dintre studenți au trecut cu succes examenul de licență. Multe cadre didactice sunt personalități cu o activitate profesională didactică, științifică și de cercetare de prestigiu. Astfel, corpul profesoral al FEFS se situează în grupul de elită al specialiștilor români din domeniul EFS. Printre aceștia se numără: asistent univ. Claudiu Varlam, Maestru Emerit al Sportului, dublul Campion Mondial și antrenor al lotului național de gimnastică aerobică; prof univ. dr. Ioan Sabău, Antrenor Emerit la atletism; lector univ drd. Paula Ivan, Maestră Emerită a Sportului, campioană și recordmenă olimpică la atletism, conf. univ. dr. Toma Petrescu, Maestru al Sportului la atletism, lector Duțiu Ioana etc. FEFS are 53 cadre didactice, din care 43 doctori sau doctoranzi, 3 sunt cercetători principali gr I; 6 sunt doctori emeriti sau maeștri iar 6 sunt medici. În toată această perioadă au activat, cu rezultate foarte bune, o serie de cadre didactice de mare prestigiu, pe plan național și internațional, printre care: prof. univ. dr. Nicu Alexe, prof. univ. dr. Elena Firea, prof. univ. Ioan Kunst Ghermănescu, prof. univ. Virgil Teodorescu, prof. univ. Lucică Vasilescu, prof. univ. Al Bizim, conf. Univ. Virgil Hnat, conf. univ. Elena Sima, conf.

Dumitru Forțu, lector univ. Aurel Drăgan, lector univ. Gh. Rugină, lector univ. dr. Cristina Fozza etc. În cadrul acestei universități există următoarele programe de masterat: Educație fizică și antrenamentul sportiv; Managementul structurilor și activităților sportive; Kinetoterapia în recuperarea afecțiunilor cerebro-vasculare și kinetoterapia în afecțiuni locomotorii. În cadrul FEFS Spiru Haret, funcționează un *Centru propriu de cercetare științifică*. Cu ajutorul Editurii Fundației *România de Mâine*, au fost editate și tipărite 76 de cursuri universitare într-un tiraj de 110.000 exemplare. În total, biblioteca FEFS dispune de peste 9000 de volume (monografii, cursuri, lucrări de specialitate, etc.). Pe lângă Universitatea Spiru Haret a funcționat un post de radio și unul de televiziune. FEFS dispune de un complex sportiv de cca 4 ha compus dintr-un stadion de fotbal gazonat și alte 15 terenuri pentru baschet, handbal, volei, tenis de câmp, rugby, oină, badminton etc. Conducerea Universității și a FEFS Spiru Haret: rector - prof. dr. Aurelian Gh. Bondrea; prorector - prof. univ. Alexandru Mureșan; decan - conf. univ. dr. Septimiu Florian Todea (în perioada 2004-2008 a fost președinte al Forului național al Decanilor FEFS din România); prodecan: Elena Sabău; șef catedră - conf. univ. dr. Toma Petrescu; șef catedră Kinetoterapie - conf. univ. dr. Florentina Popescu, cancelar - conf. univ. dr. Gh. Daniel.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII ECOLOGICE** din **BUCUREȘTI**. Universitatea Ecologică este prima instituție particulară de învățământ superior, înființată în 1990 și funcționează în baza Legii 282/2003. Printre specializările acreditate se numără și Facultatea de educație fizică și sport care cuprinde în planul de învățământ ca Specializare acreditată - Educația fizică și sportivă, cursuri de zi, cu durata de 3 ani; Specializare autorizată provizoriu - Kinetoterapie și motricitate specială, cursuri de zi, cu durata de 3 ani; Studii universitare de masterat, cu durata de 2 ani. Dintre cadrele didactice care au contribuit la începuturile acestei facultăți amintim pe: prof. univ. dr. Elena Firea – fost decan al FEFS, prof. univ. DHC Mihai Epuran - psihologie, prof.

univ.dr. Nicu Alexe – creator și conducător al Cercului Didactic din cadrul FEFS, prof. Nicolae Vieru – gimnastică artistică, prof. Gineta Stoenescu – gimnastică ritmică și aerobică, dr. Cristina Foza - kine-toterapie, prof. Silviu Magda – gimnastică artistică, prof.univ. dr.Viorel Năstase – dans sportiv, conf. univ. Petre Honig – fost decan al FEFS, prof. Elena Tutan, - gimnastică, conf. univ. Dumitru Gârleanu – atletism, dr. Alexandrescu - anatomie, prof. univ. dr. Dumitru Evuleț Colibaba ș.a. La aceste nume de prestigiu se adaugă și tânara generație dintre care menționăm: conf.univ.dr. Iordache Enache, lector univ. dr. Florina (Neder), lector univ. dr. Olivia Timnea, asist. univ. Anca Dumitrescu (Gâju) ș.a. Conducerea facultății este formată din: decan, conf. univ.dr. Sanda Toma –Urichianu; șef catedră, conf. univ.dr. Vladimir Potop; secretar științific, lector univ.dr. Florina Liliana Neder.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII DE VEST VASILE GOLDIȘ** din **ARAD**. Facultatea de Educație fizică și sport face parte din structura Universității de Vest *Vasile Goldiș* din Arad, care a funcționat în cadrul Fundației *Vasile Goldiș* Arad, în baza Sentinței nr.- 6516 din 30.06.1993 având avizul favorabil al Ministerului Învățământului. Conform articolului 1 din Statutul Fundației, Facultatea de Educație Fizică și Sport și-a propus să devină o instituție social umanistă de învățământ, știință și cultură, fără scopuri politice și non profit, supusă legilor și controlului statului român, a organelor de specialitate al acestuia. Facultatea de educație fizică și sport, învățământ de zi și fără frecvență a primit autorizarea provizorie în 1996, fiind acreditată în 2000. Specializările facultății sunt:Educație fizică și sportivă, cu durata de 3 ani, curs de zi; Kinetoterapie și motricitate specială, cu durata de 3 ani, curs de zi; masterat - Managementul activităților și organizațiilor de educație fizică, sportive și de turism, cu durata 4 semestre și Kinetoterapie și recuperare fizică cu durata 4 semestre. Facultatea de Educație Fizică și Sport, este membră a Confederației Facultăților de Educație Fizică și Sport din țările dunărene alături de Iugoslavia, Ungaria și Bulgaria,

a Consiliului European pentru Știință și Sport, și a Academiei Olimpice Române.

Dintre cadrele care activează în cadrul facultății amintim pe: prof. univ. dr. Gheorghe Dehelean, lector univ. dr. Gina Gogean Groza, lector univ. dr. Lucia Georgeta Piscoi ș.a. Conducerea facultății este formată din: decan -conf. univ. dr. Mirela Carmen Dan; prodecan - conf. univ. dr.Corneliu Turcu; secretar științific - conf. univ. dr. Viorel Virgil Ioan Bitang.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII GEORGE BARIȚIU** din **BRAȘOV**. În 1991 a fost înființată Facultatea de Educație Fizică și Sport cu specializarea Educație fizică și sport, în cadrul Universității *George Barițiu* din Brașov – instituție de învățământ particulară, înființată în 1990,ce a avut la început în componență două facultăți (Drept și Științe Economice). În 1996 universitatea a obținut autorizație de funcționare pentru toate facultățile și specializările (HG. nr. 1371/11.12.1996), pentru ca în 2002 UGB să fie acreditată prin Legea 483/11.07.2002, având în componență trei facultăți, dintre care și Facultatea de Educație Fizică și Sport.

Dintre licențiați ai facultății care au fost în același timp sportivi de marcă, componenți ai loturilor naționale ale României, participanți la Campionatele Universitare, CB, CE, CM și JO, putem evidenția: Cosac George, Victor Crivoi – tenis, Daniel Brata, Mariana Raluca Boboc, Doinița Pădurice, Valeriu Perdivara – judo, Nicu Babeș, Alexandra Rusu, Nicolae Șerban, Cristian Moșoi – biatlon, Ileana Ianoșiu Hangan, Sandra Elena Nărea, Bianca Nărea – schi alpin (ambele Campioane Naționale și participante la CM de schi alpin), Dragos Nicolae Dima, Adrian Dima, jucători care au evoluat până acum în primele ligi ale campionatelor din Franța și Italia – rugby.

Conducerea Facultății de Educație Fizică și Sport: 1991- 1999: Decani: prof.univ.dr. Tatu Titus și prof.univ.dr. Marcu Gheorghe; 1999 - 2001: conf. univ.dr. Moise Gheorghe; 2001- 2003: conf.univ.dr. Buzescu Stefania; 2003 - 2008: conf.univ.dr. Szabo Mihail; din 2008: prof.univ.dr. Bădău Dana. Șefi catedră și secretari științifici: Szabo Mihail, Buzescu

Ștefania, Ianuli Mitrofan Anca, Antochi Sorin, Jude Ioan, Hansa Constantin

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII BOGDAN – VODĂ** din **CLUJ – NAPOCA**. Facultatea de Educație Fizică și Sport a Universității *Bogdan Vodă* din Cluj-Napoca s-a înființat în anul 1994, la Baia Mare, cu specializarea Educație fizică și Management în Sport, prima din țară cu acest profil. Ultima promoție, cu învățământ de lungă durată, a terminat facultatea în anul 2005, în paralel cu specializarea Educație fizică și sport de 4 ani, inaugurată în anul universitar 2002-2003. Începând cu anul 2005-2006, s-a implementat după Programul Bologna, învățământ de specialitate cu durata de 3 ani, care funcționează și în prezent. Specializările facultății sunt: Educație fizică și sportivă, cu durata de 3 ani, curs de zi; masterat cu specializarea Managementul organizațiilor sportive, curs de zi, cu durata de 2 ani. Facultatea a avut și are ca studenți un număr considerabil de sportivi de performanță, începând cu componentele lotului național de handbal fete, dintre care amintim pe: Ioana Herman, Tătar Timea, Carmen Buceschi, Camelia Balint, Cristina Pop, Aneta Pârvu, Sabine Klinek, Alexandra Ciunt, Lăcrămioara Lazăr. De la echipa de handbal băieți, studenți ai facultății s-au remarcat: Daniel Apostol, Andrei Popescu, Marius Kovaci, Iuliu Varody. Un nume de excepție este cel al lui Remus Catricicău, care pe lângă multiple titluri naționale este și deținător de titluri mondiale și europene la taekwondo. Studenții Valentin Ursache, Andrei Rădoi, Ionuț Niacșu, Marius Dănilă, Cristian Vărtiv Diniș, Mihai Dico, Mihai Macovei, Florin Brândașu, Adrian Mazăre ș.a, sunt sportivi componenți ai lotului național de rugby și câștigători a două titluri naționale; Adrian Feher și Cuciureanu Vlad sunt și componenți ai lotului național de volei; Magdalena Szabo (participantă la CM), Zetea Tanita (vicecampionă la body fitness); Adriana David și Daniel Dancoș sunt componenți ai lotului olimpic de tir; Ovidiu Cozma, multiplu Campion Național la culturism; Rebeca Brata cucerește medalie de bronz la Cupa Mondială de judo, București 2010; Vasile Pop,

care va ajunge mai târziu Antrenor Emerit și antrenor al lotului de judo. Studenți în anul I al acestei facultăți au fost și Lucian Bute și Francisc Vaștag. Printre cadrele didactice ale facultății se numără: prof. univ. Sorin Pașcu, fost decan al FEFS, conf. univ. Ioan Zanc, conf. univ. Mirela Dan, conf. univ. Iustin Lupu și mulți alții. Conducerea facultății este formată din: prof.univ. Neța Gheorghe – decan, lector univ.dr. Mărieș-Leș Gabriela – secretar științific, conf.univ.dr. Duma Eugen – șef de catedră.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT din cadrul **UNIVERSITĂȚII AVRAM IANCU** din **CLUJ – NAPOCA**. Universitatea *Avram Iancu* a fost înființată în anul 1992 și acreditată din 24 octombrie 2008. Specializări: educație fizică și sportivă și Kinetoterapie și motricitate specială.

Dintre cadrele didactice ce activează la nivel de facultate, amintim pe: prof.univ.dr. Voicu Lăscuș – Pedagogie; prof.univ.dr. Monica Stela Toader-Radu – Educație pentru sănătate; prof.univ.dr. Dorin Romul Lucian Almășan – Istoria educației fizice și sportului, Atletism, Handbal, Tenis de camp; conf. univ.dr. Doru Ioan Taloș – Biomecanică, Metodologia cercetării științifice,

FORUMUL DECANILOR din Facultățile de Educație Fizică și Sport din cadrul unor Universități din România. A fost înființat în anul 2004 prin hotărâre judecătorească, în baza Legii nr.69 din anul 2000 și a Legii nr.84 din 1995 privind învățământul superior din țara noastră. Obiectivele principale ale Forumului sunt: efectuarea periodică a unor analize tematice, evaluarea performanțelor profesionale, precum și propuneri privind promovarea unui management performant, bazat pe experiența facultăților de specialitate din spațiul european. Forumul este o organizație nonguvernamentală, profesională și ales pe o perioadă nedeterminată. Din acest organism fac parte 19 facultăți de educație fizică și sport, dintre care 15 de stat și 4 private. Majoritatea facultăților sunt acreditate pe lângă diferite universități din țară. Excepție face Facultatea de EFS și Facultatea de Kinetoterapie din Capitală, care funcționează în cadrul Academiei Naționale de Educație Fizică și

Sport. Acestea sunt: Facultăți de Stat: 1. ANEFS București; 2. Universitatea Aurel Vlaicu Arad; 3. Universitatea Bacău; 4. Universitatea Transilvania Brașov; 5. Universitatea Babeș-Bolyai; 6. Universitatea Ovidius Constanța; 7. Universitatea Craiova; 8. Universitatea Dunărea de Jos Galați; 9. Universitatea Oradea; 10. Universitatea Iași; 11. Universitatea Pitești; 12. Universitatea Lucian Blaga Sibiu; 13. Universitatea Ștefan cel Mare Suceava; 14. Universitatea de Vest Timișoara; 15. Universitatea Valahia Târgoviște. Facultăți Private: 1. Universitatea Vasile Goldiș Arad; 2. Universitatea G. Barițiu Brașov; 3. Universitatea Ecologică București; 4. Universitatea Spiru Haret București.

OFICIUL UNIVERSITAR, creat în 1929, a funcționat ca organizație în cadrul Universității București, din inițiativa lui Dimitrie Gusti. În Regulamentul de funcționare al acestui oficiu, în articolele 4 și 5, se prevedea că în atribuțiile lui intra „*tot ce privește studiul și organizarea vieții studențești, din țară și din străinătate*”. Oficiul universitar cuprindea cinci secții: de informare și orientare academică; de orientare profesională; socială, de ajutorare studențească și de preocupare pentru mijloacele de existență; sanitară și de educație fizică și distracții.

Secția de educație fizică cuprindea turismul și excursiile științifice. Pentru activitatea de educație fizică se prevedeau, prin Regulamentul de funcționare al Oficiului Universitar, următoarele dispoziții:

- alcătuirea, pentru fiecare student care intra la universitate, a fișei antropometrice și medicale;
- exprimarea, de către fiecare student, a opțiunii pentru sportul de care se simțea atras și pe care trebuia să-l practice. Pentru aceasta se întocmeau tabele cu studenți pe grupe de sporturi și se colabora cu Institutul Superior de Educație Fizică, pentru activitatea sportivă ce urma să se desfășoare;
- organizarea echipelor studențești pentru practicarea atletismului, a jocurilor sportive și a unor sporturi individuale;
- organizarea campionatelor pentru întreceri sportive studențești între facultăți și centre universitare;

- dezvoltarea turismului studențesc, prin organizarea excursiilor cu caracter științific și de cunoaștere a frumuseților patriei și a unor țări străine, prin schimb de experiență;

- organizarea, în cadrul secției de educație fizică a Oficiului, a unei secții feminine, pentru desfășurarea activității sportive a studentelor, condusă de profesoare de specialitate;

- atragerea tineretului studențesc, printr-o propagandă susținută, la practicarea activităților sportive. În concordanță cu sarcinile primite din partea Senatului Universității, Oficiul Universitar putea să-și extindă activitatea și în alte domenii, în legătură cu viața studențească și universitară. Între 1930-1940, activitatea acestuia a fost dirijată prin legile din 22 aprilie 1932, 24 martie 1937 și 1938 pentru învățământul superior. Mai târziu, odată cu introducerea obligatorie a activității de educație fizică în învățământul superior, sarcinile secției de educație fizică din cadrul Oficiului Universitar au fost preluate de către catedrele de specialitate, înființate pentru tineretul studențesc de ambe sexe.

EDUCAȚIA FIZICĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE PROFIL ÎN ARMATĂ. Sub imperiul evenimentelor politice de la sfârșitul secolului al XIX-lea, exprimând nevoia reorganizării armatei, a punerii pe baze științifice a studiilor de strategie și tactică militară, conducerea Marelui Stat Major Român a impus în 1883, introducerea cu caracter obligatoriu, a exercițiilor fizice în școlile militare din Iași, Craiova și București. Sub influența unor militari zeloși și a unor evenimente politice europene (Războiul franco-prusac din 1870-1871, care demonstrase importanța pregătirii fizice a marilor contingente ostășești), se înregistrează o subordonare a temeiurilor igienice și educative ale exercițiilor fizice școlare față de instrucția militară. Ca efect al acestor imperative și orientări, în 1874 a fost introdusă în școlile secundare, prin regulament, instrucția militară, constând în mânăuirea armei, tragerea la țintă, organizarea colectivelor pe structuri militare - companii, batalioane, uniforme adecvate, disciplină corespunzătoare unui asemenea profil de educație etc.. În 1879, în urma influenței dr. C.

Davila, după modelul batalioanelor școlare din Franța, au apărut în școala românească, pentru scurt timp, unitățile „micilor dorobanți”. Militarizarea școlilor a declanșat o aprigă și argumentată polemică publică, oamenii de școală (V. A. Urechia, dr. I. Athanasiu și îndeosebi Spiru Haret) luând poziție pentru eliberarea școlii de exagerări menite să-i modifice rosturile sociale.

În pofida unor astfel de tendințe și chiar soluții, problematica aplicării sistematice a exercițiilor fizice în armată, a formării cadrelor de specialitate care să organizeze și să conducă acest proces – de altfel motivat – nu a fost suficient abordată pe toate planurile (materiale, organizatorice, de conținut și metodologice). Pentru exemplificare semnalăm existența unui regulament sumar (1905) pentru folosirea în armată a exercițiilor de gimnastică, în care se prevedea practicarea de către ostași a exercițiilor la aparate, a escaladărilor (de tip amorosian) și a scrimei, efectuate cu baioneta la armă. Se înregistrează și prima încercare, făcută în 1909, de către prof. Gh. Ciotari, în colaborare cu lt. V. Bădulescu, de introducere a gimnasticii suedeze în planul de studii al Școlii Militare de Infanterie din București. Nu peste mult timp gl. P. Crăiniceanu, ministrul de război, îi trimite în Suedia pe tinerii ofițeri V. Bădulescu și J. Marinescu pentru a urma, în intervalul 1910-1913, la Stockholm, cursurile Institutului Central de Gimnastică, înființat de H. Ling în 1814. La întoarcere, cei doi ofițeri au fost repartizați la două școli de primă însemnătate pentru formarea cadrelor militare de specialitate: cpt. V. Bădulescu a fost numit comandant de companie la Liceul Militar de la Mănăstirea Dealu, răspunzând de educația fizică a elevilor, iar cpt. J. Marinescu, la Școala de maeștri militari de scrimă. Cei doi au elaborat și tipărit primul manual de gimnastică suedeză și de sporturi aplicate în armată. În toamna anului 1916, mr. V. Bădulescu este însărcinat să formeze primul batalion de vânători de munte, din care, în urma unui proces intens de pregătire fizică, a realizat o unitate militară ce s-a acoperit de glorie în luptele de la Tg. Ocna, în 1917. Experimentul a fost extrem de oportun și a confirmat evaluările ofițerului de elită V. Bădulescu, acesta fiind numit

în 1919, cu gradul de lt. colonel, șeful Biroului Educației Fizice din cadrul Secției a III-a din Marele Stat Major. În același an, el primește ordinul să selecționeze un „*detașament sportiv*” al armatei române, format din 100 de ofițeri și 100 de militari în termen, care să participe (în iunie 1919) la marile Jocuri Sportive Interlimate, care au loc pe stadionul *Pershing* din Paris. Acești militari bine pregătiți au obținut rezultate remarcabile, îndeosebi la probele de tir și la cele hipice, situându-se pe locul III.

În 1921, odată cu înființarea Casei Culturii Poporului, apare prima lege din România care are ca obiect organizarea educației fizice în armată. Între 1920-1923 s-au înregistrat efectele activității întreprinse de Casele Ostășești *Principele Carol*, înființate în 1920 cu sprijinul misiunii americane a Asociației Creștine a Tinerilor (YMCA). Această organizație a venit în România în 1919 la invitația Reginei Maria, cu scopul de a organiza „*recreația și totodată pregătirea fizică*” a soldaților. Lt. col. V. Bădulescu, numit atașat militar pe lângă această misiune, a organizat un curs de două luni la Brașov pentru formarea instructorilor repartizați Caselor Ostășești. La aceste cursuri s-au predat și format cunoștințe și deprinderi teoretice și practice specifice gimnasticii și jocurilor sportive. Cu această ocazie s-au făcut demonstrații ale jocului de baschet, necunoscut până atunci în țara noastră. La cursul respectiv au participat 19 ofițeri, 12 reangajați și 5 instructori de educație fizică. Ca urmare, în 1923 se constată că funcționau 24 de Case Ostășești pe întreaga armată, distribuite în garnizoane cu efective mari; aceste nuclee vor stimula practicarea exercițiilor fizice de tip gimnastic și jocurile sportive moderne. Problematika educației fizice și sportului preocupă tot mai mult forurile superioare militare ale României, motiv pentru care, în 1921, este trimis pentru specializare în Suedia, al treilea ofițer, mr. Emil Pălăngeanu, personalitate de frunte a sportului românesc între 1920-1930. În intervalul 1919-1923 se acordă o mare importanță unităților de vânători de munte, în pregătirea cărora se introduce învățarea schiului și a alpinismului de vară. Ofițerii de rezervă, Rosetti Sorescu și Emil Pălăngeanu, sunt primii instructori de schi pentru pregătirea adecvată a

ostașilor batalioanelor de munte. Pentru coordonarea acestor activități, ia ființă în 1921 Biroul de Educație fizică pe lângă Comandamentul Trupelor de Munte, condus de lt. Constantin Petre Lazăr, care va deveni un renumit profesor al ANEF în anii '30-'40, plecat în exil cu suita regelui Mihai I în decembrie 1947. Acesta, împreună cu mr. Al. Manolescu, va organiza, în 1921, un curs de educație fizică la Brașov, pentru ofițerii din regimentele de vânători de munte, ținut în sălile liceului *Andrei Șaguna*. Aceste cursuri au completat ad-hoc necesitatea imperioasă a formării cadrelor cu o minimă instruire în acest domeniu, sarcină pe care și-au asumat-o unități specializate (școli) care au funcționat în anii 1920-1940.

LICEUL MILITAR NICOLAE FILIPESCU.

A fost creat în 1912 pe lângă Mănăstirea Dealu din Târgoviște de către Nicolae Filipescu, personalitate politică puternică și patriot care a crezut în menirea școlii și în opera de educare a neamului românesc. Această școală avea să devină prin dascălii ei, între 1920 și 1940, o pepinieră a cadrelor didactice ale Academiei Naționale de Educație Fizică, o instituție apărută și consacrată în acest interval. Ideea fundamentală a acestei școli cu profil militar (unul din cele șase licee militare ale timpului), a fost aceea de a crea „*oameni de caracter, oameni de acțiune*”. Influențat de doctrina francezului Demolin, care înființase aproape de Paris o școală bazată pe experiența sistemului de educație englez, de realitățile văzute acolo, N. Filipescu a inițiat crearea unui edificiu, a unui liceu similar la Mănăstirea Dealu, ctitoria lui Radu cel Mare, unde se află rămășițele pământești ale lui Mihai Viteazul. Școala avea să îndeplinească două funcții: „*să acorde aceeași importanță educației morale, intelectuale și fizice și să scoată școala din atmosfera viciată a centrelor aglomerate, mutând-o, după concepția lui Rousseau, la țară sau în pădure*”. Și după modelul colegiului englez de la Eton, o astfel de viziune avea să determine selecția cadrelor didactice și a comandanților militari. O parte dintre aceștia aveau să pună temelia educației fizice și sportului din România, în anii 1920-1940. Primul comandant al

liceului, col. Marcel Olteanu și l-a ales ca principal sfetnic pe căpitanul Virgil Bădulescu, cel căruia i-a încredințat comanda companiei elevilor și l-a numit șeful ofițerilor educatori. El avea să devină comandantul regimentului de vânători de munte, dobândind pentru vitejie Ordinul *Mihai Viteazul* în Primul Război Mondial, în care a fost rănit, la Cireșoaia, de mitralierele companiei căpitanului german Rommell, viitorul mareșal al celui de al III-lea Reich. Venit în 1913 de la Stockholm unde frecventase cursurile Institutului Central de Gimnastică ale lui H. Ling, V. Bădulescu avea o temeinică pregătire în domeniul educației fizice, pe care o va aplica pentru început în viața acestui liceu de elită. Experiența acumulată la Mănăstirea Dealu îl va ajuta să organizeze Institutul Național de Educație Fizică în anul 1922. Datorită lui, aveau să facă parte din corpul profesoral al institutului eminenții dascăli și savanți precum: Octav Onicescu, Nae Ionescu, dr. Ion Lascăr, Gh. Zapan, A. Manolache, toți foști profesori ai Liceului militar, la disciplinele matematică, filosofie, psihologie și pedagogie. Din punct de vedere al educației fizice, el s-a înconjurat la școala de la Mănăstirea Dealu de profesori de excepție, locotenenții Alexandru Manolescu și Emil Pălăngeanu. Ultimul se va dovedi susținător al integrării activității sportive în viața elevilor, aducând acest spirit și în ambianța ANEF. Polisportiv (gimnast, schior, atlet), el va stimula competiția și va organiza cursuri și demonstrații susținute de sportivi de frunte ai țării: Moți Spakov, G. Axioti, L. Popescu, P. Alexandrescu, M. Doculescu, D. Panaitescu Zigoto, V. Șerbănescu, D. Teică și C. Nour. *Boxul* făcea parte din programa didactică a liceului. În 1933, cu ocazia serbării liceului, s-a făcut o demonstrație de ansamblu pe perechi pe „*cochetul*” stadion al mănăstirii. *Gimnastica* a fost condusă de cpt. V. Bădulescu, ajutat de profesorii V. Torje, V. Gorun, A. Pelegrini, cărora li s-au adăugat ulterior renumiții dascăli M. Balosache, V. Cojocar, Francisc Scarlat, V. Grosu și Gh. Prunescu. Judo-ul, scrima, baschetul, voleiul, fotbalul și tirul, natația și canotajul, tenisul, oina, sporturile de iarnă, completau paleta sporturilor practicate de elevii liceului, beneficiind de o bază didactică

adecvată și modernă pentru acei ani. Din promoțiile liceului a făcut parte și Voievodul Mihai de Alba Iulia, ulterior rege al României. Din rândul elevilor s-au recrutat sportivi de valoare națională: Mihai Bascu, campionul balcanic la aruncarea ciocanului, V. Bodea. Întrecerile între clase, între licee, croazierele pe Marea Neagră și pe Mediterană cu bricul *Mircea* în vacanțele de vară, evidențiază importanța exercițiului fizic în sistemul de educație al acestei școli de elită, care a fost desființată în 1948 prin reforma învățământului, inspirată și impusă de către orânduirea comunistă. După cutremurul din 1940 liceul a fost mutat la Predeal. Activitățile sportive au fost armonios completate cu cele spirituale, prin organizarea frecventă de serbări și șezători la care participau personalități de seamă ale culturii române interbelice: Ion Minulescu, Cezar Petrescu, Ionel Teodoreanu, Octav Dessila, fost elev al liceului, savantul Nicolae Iorga. Participau și renumiți compozitori și dirijori: A. Bobescu, Dumitru Botez, Marcel Botez. Înțelegerea necesității pregătirii fizice și sportive a elevilor Liceului militar de la Mănăstirea Dealu, a determinat forurile militare și de învățământ să înființeze *Institutul Militar de Educație Fizică* pentru pregătirea personalului didactic, care a funcționat pe lângă ANEF. De reținut că examenul de admitere la această instituție, (atât probele teoretice cât și cele fizice), avea loc în incinta ANEF.

ȘCOALA MAEȘTRILOR MILITARI DE SCRIMĂ. Încă din 1912, Ministerul de Război, preocupat de organizarea pregătirii adecvate a armatei a înființat, prin decretul nr. 4124 din 14 octombrie 1912, *Școala Maeștrilor Militari de Scrimă*, căreia i se adaugă în 1913 o secție de gimnastică. Inițiatorul a fost însuși ministrul N. Filipescu, organizator și al Liceului Militar de la Mănăstirea Dealu, ajutat de col. Al. Lupașcu, director al școlilor militare. Școala respectivă a funcționat în localul Institutului Medico-Militar sub comanda cpt. Mihail Cristescu direcția tehnică fiind încredințată cunoscutului scrimer al vremii, H. Rosetti. Pentru predarea scrimei, Ministerul de Război a angajat prin contract trei specialiști fran-

cezi: Simon Léchèvre, Achille Moriu și Armand Vannier, iar pentru box, pe profesorul Louis Blank, de la Liceul Militar de la Mănăstirea Dealu. La 15 octombrie 1913, școala este mutată în fosta cazarmă a Regimentului 2 Vânători de Munte (ulterior, clădirea ONEF). Școala își închide porțile la 19 iulie 1914, odată cu izbucnirea Primului Război Mondial, elevii fiind trimiși la corpurile de armată din, care făcuseră parte, iar 12 dintre cei mai buni, repartizați ca instructori de scrimă la școlile militare. Programa de studii cuprindea discipline teoretice (anatomie, fiziologie, igienă și pedagogie) și practice (gimnastică, box și preponderent, scrimă). Durata cursurilor a fost de 3 ani.

ȘCOALA MILITARĂ DE EDUCAȚIE FIZICĂ. La 7 iulie 1918 se înființează la Iași, Biroul de Educație Fizică de pe lângă Direcția Școlilor Militare, având la conducere pe mr. Justin Marinescu. Acest Birou a fost însărcinat să studieze înființarea Școlii Militare de Educație Fizică. La 8 iulie în același an, școala cu durata de doi ani începe să funcționeze avându-l comandant pe mr. J. Marinescu, iar ca elevi, pe cursanții Școlii de maeștri militari de scrimă. Dar în decembrie 1918 școala este mutată la București, fiind instalată într-o aripă a cazarmii Regimentului 8 de Infanterie, apoi în lăcașul unde va funcționa ONEF. Școala își începe cursurile în luna septembrie 1919, cu elevi recrutați dintre absolvenții a patru clase de liceu, pentru a deveni instructori de educație fizică în armată. Efectivul școlii, între 1919-1920, a fost de 58 de elevi în anul I și 47 în anul II. În 1920 au absolvit școala 43 de elevi (11 instructori în educație fizică, 18 maeștri și 14 monitori). În anul 1921, în toamnă – după ce în vară a absolvit o altă promoție formată din 51 de elevi – școala se desființează, o parte dintre cursanți primind titlul de instructori de educație fizică, titlu asimilat gradului de sublocotenent, iar restul elevilor fiind primiți în anul al II-lea al școlii. Printr-o lege specială din 1932, se precizează situația instructorilor de educație fizică absolvenți ai acestei școli militare, hotărându-se ca titlul lor să fie: educator fizic - sublocotenent, educator fizic - locotenent și educator fizic - căpitan.

INSTITUTUL MILITAR DE EDUCAȚIE FIZICĂ (IMEF). Prin înființarea ONEF, drumul spre apariția unei instituții de învățământ superior în domeniul educației fizice era deschis. Anul 1921-1922 a fost un an pregătitor al înființării Institutului Național de Educație Fizică (INEF). Este necesar să se sublinieze ajutorul dat ONEF de către Ministerul de Război, care aprobă mutarea și încadrarea ofițerilor, col. V. Bădulescu și mr. E. Pălăngeanu (din armata vânătorilor de munte) și a altor ofițeri – dr. lt. col. Ion Lascăr, mr. A. Mârzea, mr. A. Manolescu, lt. Petre Lazăr, lt. C. Botez, lt. I. Dimăncescu, mr. U. Sâmboteanu, cpt. Al. Săvulescu, cpt. dr. Gh. Tătăranu, cpt. A. Drăghici, mr. C. Medeleanu, cpt. E. Teacă, lt. C. Panescu etc., în efectivele care au format corpul didactic de bază al INEF.

Potrivit art. 1 din Legea pentru Casa Culturii Poporului și a art. 16 din Legea pentru Educație Fizică din 1923, Institutul Militar de Educație Fizică (IMEF) a funcționat din anul 1922 până în toamna anului 1929 ca o Secție militară a INEF pentru ofițeri și subofițeri. Scopul secției militare, potrivit legii din 1923 (art. 16), a fost să formeze specialiști în educație fizică pentru armată. În 1929, prin noua lege a educației fizice, promulgată cu Înalțul Decret nr. 2081 din 5 august 1929, Secția militară de Educație Fizică se transformă în Institutul Militar de Educație Fizică (IMEF), numai pentru ofițeri, care funcționează până în 1937 în cadrul ISEF, apoi, până în 1942, în cadrul ANEF. Obiectivele IMEF au fost:

- de a pregăti ofițeri instructori de educație fizică pentru școlile militare și corpurile de trupă;
- de a organiza cursuri speciale pentru toate armele și gradele, după obiectivele date de Marele Stat Major.

În 1929 comanda IMEF a fost încredințată lt. Col. E. Pălăngeanu. Numărul de 326 ofițeri, 149 subofițeri și 40 educatori fizici, absolvenți ai IMEF, demonstrează continuitatea și strădania dovedite pentru asigurarea încadrării cu specialiști necesari conducerii educației fizice, în școlile, liceele militare și în unitățile trupelor, organizării de demonstrații sportive interne și internaționale (serbările școlilor din 1930 de la Belgrad și din 1932 de la Praga), de întreceri internaționale de iarnă (patrule și ștafete pe

schiori) și de vară (crosuri, patrule călare, înot, scrimă și fotbal) ale micii Antante și Poloniei, unde concurenții militari români au obținut locuri fruntașe (I-III). În perioada 1943-1945 redevine Secția Militară de pe lângă Școala Superioară de Educație Fizică, secție ce se transformă în 1946 în Centrul Militar de Educație Fizică, care funcționează până în 1948 în cadrul Academiei Naționale de Educație Fizică, numit între 1948-1950, Institutul de Educație Fizică. Din 1950 până în 1972 – cu o întrerupere de patru ani între 1963-1965 și 1970-1972, a funcționat „*Cursul de perfecționare a ofițerilor cu educație fizică*” (CPOEF) și, respectiv, „*Cursul de calificare ofițeri cu pregătire fizică*” în cadrul Institutului de Cultură Fizică. În 1973 se reînființează *Cursul de calificare ofițeri cu pregătirea fizică*, care va funcționa în componența Institutului de Educație Fizică până în 1991, când se înființează Facultatea Militară de Educație Fizică în cadrul ANEFS.

Aceste date și informații dovedesc că în spațiul armatei, ca și în cel al învățământului, educația fizică și sportul au găsit mediul cel mai prielnic afirmării și dezvoltării încă de la începutul secolului al XX-lea. Între organele de conducere ale acestor instituții fundamentale ale statului român, a existat o bună conlucrare și identitate de opinii și de soluții pentru consacrarea domeniului și modernizarea lui.

Astfel, în statutul ONEF se prevede formarea instructorilor necesari pentru activitatea de educație fizică și sport din armată; în comitetul de conducere al ONEF intră șeful Statului Major; de asemenea, INEF avea obligația „*de a pregăti specialiști și conducători ai educației fizice în armată*”. De remarcat, de asemenea, că încă de la început (1921) și până la desființarea sa (în 1935), ONEF a avut ca director un ofițer și a fost strâns legat de armată prin personalul didactic și cel administrativ (ofițeri, trupă) de care s-a folosit nemijlocit; totodată, terenurile și clădirile (din str. Maior Ene nr. 12) au fost puse la dispoziție sau donate de Ministerul de Război. Datorită ajutorului și contribuției directe a acestui minister, ONEF a putut trimite, pentru specializare în străinătate, mai mulți ofițeri destoinici, care au devenit cadre didactice de bază și promotori ai educației fizice și sportului în România anilor

'30-'40: mr. Al. Săvulescu în Italia, mr. P. Lazăr în Franța, Elveția și Australia, cpt. C. A. Botez și cpt. I. Dimăncescu în Statele Unite, dr. Fl. Covaci Ulmeanu, în Franța și în Germania, educatori fizici – lt. C. Panescu și lt. G. Lebrun în Franța. În ceea ce privește pregătirea ofițerilor, ONEF a reușit să impună educația fizică printre specializările armatei.

După desființarea IMEF, în 1942, problema formării specialiștilor pentru predarea educației fizice și sportului (sau instruirea fizică) în armată, a fost preluată de ANEF care a organizat de-a lungul anilor, până în 1991, cursuri cu o durată variabilă pentru ofițeri și subofițeri, cu diferite denumiri: *Curs de perfecționare a ofițerilor în pregătirea fizică* (CPOEF), *Curs de calificare pentru ofițeri însărcinați cu pregătirea fizică a ostașilor*.

FACULTATEA MILITARĂ DE EDUCAȚIE FIZICĂ GENERAL VIRGIL BĂDULESCU.

Această facultate a fost înființată prin hotărârea Guvernului României nr. 317 din 27 aprilie 1991, determinată de nevoia pregătirii specialiștilor militari care să asigure desfășurarea pregătirii fizice a ostașilor armatei, în condițiile profesionalizării acesteia. Funcționând ca facultate distinctă în cadrul ANEFS și având profil universitar, primește candidați cu bacalaureat, absolvenți ai liceelor militare sau recrutați dintre cadrele militare active (bărbați). La cerere, pregătește cadre și în folosul altor beneficiari (Ministerul de Interne, Serviciul Român de Informații). Procesul de învățământ durează patru ani la cursurile de zi și cinci ani la cursurile fără frecvență. Candidații admiși în urma concursului de admitere, încheie contracte cu Ministerul Apărării Naționale, prin care se obligă să lucreze în acest cadru cel puțin nouă ani. Pe parcursul studiilor, în afara disciplinelor prevăzute în planul de învățământ al ANEFS, se însușesc tehnici sportive cu specific militar: parașutism, alpinism, karate, instrucția pe schiuri cu aplicații și cu trageri, echitație, înot etc. Absolvenții facultății obțin, pe lângă diploma de licență în educație fizică, și calificarea de antrenor într-o ramură sportivă opțională, ca și absolvenții ANEFS, precum și

permise de conducere auto, categoriile B, C și F. Facultatea este organizată și funcționează pe baza statutului propriu, cu personal didactic atât militar, cât și civil, pentru pregătirea militară și de specialitate. Procesul de instruire și antrenament al studenților militari se desfășoară în conformitate cu planul de învățământ întocmit de facultate și aprobat de Ministerul Educației și Cercetării și de Ministerul Apărării Naționale, iar programele analitice sunt întocmite de facultate și aprobate de senatul ANEFS, din care face parte și comandantul ei. Facultatea își desfășoară activitatea până în anul 2003 când va fi desființată, prin Hotărâre de Guvern, iar patrimoniul, tradiția precum și misiunea de a forma noi cadre specializate, în acest domeniu vor reveni Centrului de pregătire a Cadrelor Militare în domeniul Educației Fizice și Sportului în Armată (C.P.C.M.D.E.F.S.A.).

CENTRULUI DE PREGĂTIRE A CADRELOR MILITARE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI ÎN ARMATĂ (C.P.C.M.D.E.F.S.A.).

A fost înființat prin Ordinul Ministrului Apărării Naționale nr. M67 din 13.05.2003 și a funcționat în baza Ordinului M49/25.03.2003, în cadrul și sub autoritatea științifică a Senatului Academiei Naționale de Educație Fizică și Sport din București. Centrul va fi structurat de învățământ militar continuatoare a tradiției, vechi de peste 85 de ani. Centrul, conform ordinului de înființare, a funcționat până la data de 31.08.2008 în cadrul Școlii de Aplicație pentru Logistică iar din 01.09.2008 în cadrul Clubului Sportiv al Armatei *Steaua*. Comandanții (decanii) F.M.E.F.S. *General Virgil Bădulescu* au fost următorii: col. Vasile Teodorescu (1991-1997), maior Dorin Andrei (1933), col.ing. Cristian Gațu (1993-1997), col.conf. univ.dr. Laurențiu Roșu (1997-2000), col. prof. Titus – Remus Tarău (2000-2001) și col.Gheorghe Croitoru (2001-2003). Șefii Centrului de pregătire a cadrelor militare în domeniul educației fizice și sportului în armată au fost: maior Vasile Bote (2003-2005), maior Silvestru, Dumitru Ilaș (2005-2006), lt.colonel Gheorghe Cazacu (2006-2007), maior Silvestru Ilaș (2007-2008). Din

dec. 2008, lt.colonel Silvestru Dumitru Ilaș este numit, la comanda Centrului de pregătire a cadrelor militare în domeniul educației fizice și sportului în armată.

PROFESORI DE EDUCAȚIE FIZICĂ, ABSOLVENȚI AI ANEFS, GENERALI AI ARMATEI ROMÂNE (1922-2010). O serie de absolvenți ai ANEFS au îmbrățișat cariera militară, ajungând până la gradul de generali. Aceștia sunt, după cum urmează: Virgil Bădulescu (1882-1944),

Emil Pălăngeanu (1891-1953), Constantin Petre Lazăr (1896-1986), Dr. Florian Covaci Ulmeanu (1903-1979), Mihail Gh. Pavlovschi (1905), Cornel Șandru (1911), Vasile P. Ienceanu (1923), Alexandru G. Crăciunescu (1923), G. Constantin , I. Bucur (1923), Emeric Alexandru Ienei (1937), Cornel Oțelea (1940), Dan Petre Gabor (1941), Laurențiu Roșu (1950). O parte dintre ei au deținut funcții de conducere în învățământul superior de specialitate, în Ministerul Apărării Naționale în cluburile sportive militare etc.

CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI

UNITĂȚI DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI

CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ. Originile oricărei activități umane, indiferent de profil (intellectual, spiritual, educativ, profesional etc), sunt în majoritatea cazurilor, aflate într-un trecut îndepărtat, estimate în epoci, în perioade ale dezvoltării vieții și societăți diferențiate și determinate istoric. Practicarea exercițiilor fizice este puternic evidențiată în antichitatea orientală, greacă și romană. Preluarea lor sub diferite forme de către popoarele mediteraneene și continentale au provocat observații, completări, experiențe, includeri în preocupări devenite tradiționale și transmise prin forme simple de cutume, obiceiuri, datini, din generație în generație.

Formele acestor exerciții fizice accesibile, atât cele instinctive cât și cele elaborate, au intrat în ritualurile sacrale, sociale și mai cu seamă epice ale timpului. Și în viața, poporului român aceste exerciții au existat și au constituit practici tradiționale, legate de actul muncii, de momentele de sărbătoare, de manifestații ale tineretului, sub formă de întrecere, de evidențiere a curajului, vitejiei, îndemnării, forței și iuțelii (cum se intitulau la acea vreme). Documentele istorice, etnografice, folclorul, literatura poporană și cultă (mai târziu), sunt mărturii indubitabile ale practicării acestor exerciții și jocuri, tot mai observate, descrise, sistematizate și chiar studiate. Înregistrăm de fapt, aplicarea și folosirea metodelor primare și indispensabile cercetării științifice clasice. Așadar, cronicile descoperite arheologice, actele juridice din arhive, basmele, legendele și lucrările vechi atestă că practicarea exercițiilor

fizice, manifestarea calităților motrice, jocurile, dansurile și întrecerile au fost realități observate, înregistrate, analizate și chiar studiate cu mijloacele și metodele timpului secolelor XVIII, XIX și XX.

Printre izvoarele și sursele care confirmă începuturile acestei activități enumerăm: Dimitrie Cantemir în celebra lucrare „*Descrierea Moldovei*” (1716), cu prezentarea jocului călușarilor; Nicolae Bălcescu - în vol. I al Operei sale; Mihai Eminescu și poezia sa „*Scrisoarea a III-a*”; Nicolae Iorga în lucrările - „*Istoria Armatei Românești*” (1906), „*Femeile în viața neamului nostru (chipuri, datini, fapte, mărturii)*” (1911); Vasile Pârvan - „*Dacia*”, (1958); A. Papiu Ilarian - „*Tezaurul de monumente istorice pentru România*” 3 vol. (1864); Gh. Asachi - „*Scrisori literare*” (1957); Vasile Alecsandri - „*Poezii populare ale românilor*” (1853); Gh. Șincai - „*Hronica românilor și a mai multor neamuri*” (1886); Ion Neculce - „*Letopiseșul Țării Moldovei*” editat în 1963; Ioan Prodan - „*Manual de gimnastică lucrat pe baza planului ministerial pentru școlile populare*” (1897); T. Pamfilie - „*Jocuri de copii*” (1909); C. G. Gheorghiu - „*Manual complet de jocuri de gimnastică*” (1909); D. Ionescu - „*Conducător pentru predarea gimnastice*” (1915); Petre Ispirescu - „*Legende sau basmele românilor adunate din gura poporului*” - Vol I și II (ediția 1976); Anca Costa-Foru „*Spectacolele de divertisment la curțile domnești și boierești în epoca feudală*” (editată în 1958);

Aceste lucrări prin ele însele sunt documente ce permit studiul bibliografic și devin surse de informare pentru cunoașterea începuturilor cercetării științifice a originilor practicării exercițiilor fizice în țara noastră.

Extensiunea fenomenului în plan social datorită efectelor instructive, educative, igienice, recreative

etc., l-a impus studiilor și cercetărilor din laboratoarele și instituțiile academice ale secolului XX din România. Apariția sistemelor așa zise naționale din Europa (francez, german, elvețian, suedez, ceh și englez) și disputa aprigă, teoretică, dintre întemeietorii și succesorii lor, celebra „bătălie a sistemelor” din sec. al XIX-lea, au generat o literatură de specialitate care argumenta și explica diferența de efecte ale aplicării lor. Pentru cunoașterea substratului biologic al exercițiilor fizice, medicii și fiziologii au fost cei care au abordat problematica respectivă pe plan internațional și apoi național. Sunt remarcabile manualele fiziologilor Boigey (Manual științific al educației fizice); Marey (Manual Oficial) și mai cu seamă ale medicului Lagrange care în 1888 publică o carte de referință „*Fiziologia exercițiilor corpului*” și apoi în 1890 „*Igiena exercițiilor la copii și la tineret*”. Un punct de referință este și lucrarea tipărită în 1938 de prof. dr. A.N.Krestovnicov „*Studii de fiziologie ale exercițiilor fizice*”, acesta fiind unul dintre asistenții marelui fiziolog Pavlov și continuatorul școlii lui Secenov, atât de implicată în activitatea emisferelor cerebrale și ale mișcărilor voluntare ale omului. Studiile au influențat și pe medicii români ale căror contribuții științifice au fost relatate la capitolul medicinei sportive din țara noastră. Psihologii s-au implicat, datorită stărilor subiective intens trăite de om în efortul fizic, iar pedagogii au înțeles că procesul de predare are nevoie de organizare, sistematizare, proiectare și programare. Sociologii surprinși de amploarea activității devenit fenomen, au studiat efectele sociale ale practicării exercițiilor fizice sub diferite forme. În felul acesta științele de „graniță” au influențat și demarcat prin specialiști, prin metodologiile de investigație, prin terminologie „*teritoriul*” unei noi științe a exercițiilor fizice, care în viziunea noastră s-a evidențiat după a doua jumătate a secolului XX.

În țara noastră, mediul prielnic al abordării științifice l-a constituit apariția instituțiilor de învățământ superior și catedrele universitare. Apariția Institutului Național de Educație Fizică (1922), Institutul Superior al Educației Fizice (1928), a Academiei Naționale de Educație Fizică (1937), a

reprezentat cadrul organizat, specializat, pentru cercetarea științifică a domeniului. De fapt, ea s-a aflat printre scopurile fundamentale ale existenței și evoluțiilor lor. Primele cercetări au fost efectuate și comunicate în 1926 (Ghibu și Todan).

Profilul cercetării a fost determinat de specificul catedrelor. Cele teoretice și practice au inițiat: *Studii terminologice* (V. Rosală, Iacob Mihăilă - 1929/1934), *Măsurători antropometrice comparate ale elevilor, studenților, recruților și sportivilor* (I. Mihăilă, V. Bădulescu, A. Ionescu, C. Petre Lazăr 1931-1936), *Sisteme și metode* (V. Roșală - 1933), *Concepția biologică a educației fizice și studii de istorie - Olimpia antică și olimpismul modern* (1936), *Palestrica sau istoria universală a culturii fizice* (două ediții, 1942, 1964), semnate de C. Kirițescu, precum și lucrarea lui D. Ionescu – *Istoricul gimnasticii și educației fizice la noi*-1939; prof. dr. Adrian Ionescu a abordat și problematica sportului de performanță, studiind *Modificările sistemului cardiac și tensiunii arteriale în urma antrenamentului* (1933), *Examenul antropometric și fiziologic al sportivului, Alcătuirea unei fișe medicale individuale* (1931), *Accelerarea relativă și absolută a ritmului cardiac după antrenament* (1934). La catedra de fiziologie aplicată, prof. dr. C. Michăilescu a studiat cu colaboratorii săi (L. Alexiu și M. Zapan) *Indicele oscilometric, criteriu al selecției sportive* (1937), *Modificările dinamicii inimii la sportivi, după efort, în probele de ski, alpinism și scrimă* (1936), *Cercetări cronaximetrice* (1933) efectuate de dr. Leonida Alexiu, *Studii asupra eliminărilor renale după efort* (1933), *Indicele creatinic în urină după efort* (1938), *Variația ureei și acidului uric în sânge după efort* (1933), efectuate de dr. M. Zapan. Dr. Florin Ulmeanu a direcționat cercetările spre *Efortul voluntar și cronaxia* (1936), *Influența sportului asupra glandelor endocrine* (1936), *Evoluția performanțelor fizice în raport cu talia și greutatea* (1938) etc. La catedra de anatomie, profesorul dr. Horia Dumitrescu a semnat lucrările: *Contribuții la studiul ariei cardiace și diametrelor cardiace în raport cu talia și perimetrul toracic la sportivi* (1937), *Modificările segmentului lombo-sacrat la sportivi* (1937) etc. Catedra de psihologie și pedagogie a avut profesori

eminenți: Nae Ionescu, care a predat și publicat *Teoria judecății, a cunoașterii, a analogiei și statisticii matematice* (1930-1933), continuate de conferențiar dr. Gh. Zapan. El a studiat *Teoria grupelor omogene* (1933), *Elemente de statistică cu aplicațiuni în domeniul antropometriei sportului, psihologiei și pedagogiei* (1933) etc. Asistentul C. Calavrezo a publicat în 1937- *Structura psiho-fizică a câtorva dansuri naționale, Comparație între clasificarea atleților după performanța maximă și cea după media aritmetică, O nouă teorie a jocului* (1938).

În deceniul următor s-a înregistrat un oarecare dezinteres pentru cercetarea științifică a domeniului exceptând pe cel a tematicii fiziologice. Ca urmare a legii de raționalizare a învățământului superior românesc, ANEF suportă o retrogradare, prin scoaterea ei din sistemul de învățământ universitar și plasarea într-unul intermediar, fapt care avea să influențeze negativ activității didactice și științifice a corpului profesoral și implicit al studenților.

Dar momentul cel mai grav îl va constitui reforma învățământului din 1948, determinată de schimbările profunde și radicale din viața socială a țării intrată în zona de influență ideologică, politică, economică și militară a URSS. Înlăturarea cadrelor de bază ale ANEF, ca urmare a aplicării dure a luptei de clasă, a influențat direct și dăunător activitatea de cercetare și procesul pedagogic. Au dispărut autori și cercetători mai cu seamă din zona metodologiei de predare, a teoreticienilor privind procesul pedagogic aplicat în educația fizică școlară și în antrenamentul sportivilor de performanță. Necesitățile practice sporite provocate de creșterea dinamicii eforturilor în ambele tipuri de lecții, în sistemul ciclicității, continuității pregătirilor, a creșterii standardelor și nivelurilor performanțelor și baremurilor, au contribuit la apariția unei noi generații de cercetători, la dezvoltarea acestei activități, puternic stimulată de școala sovietică, germană și a altor țări. Mai mult, în favoarea acestei problematice au apărut instituții independente, de abordare științifică a tematicilor educației fizice și sportului. Astfel, prin tradiție, catedra de fiziologie a Institutului de Cultură Fizică (denumire nouă dată, Almei Mater din Dealul Spirei), Dispensarul pentru Spor-

tivi, au intensificat cercetările cunoașterii esenței efortului și ameliorării metodologiilor valorificării în diversitatea aplicării lui. Prof. Dr. Miron Georgescu a studiat: *Interrelația între dezvoltarea capacității de efort aerob și anaerob prin antrenamentul sportivilor de performanță* (1976), ca și *Capacitatea de efort a sportivilor de performanță* (1980). Preocupările sale au vizat și problematica mereu actuală a metodologiei dezvoltării calităților motrice, a cunoașterii bazelor lor fiziologice, condiție esențială a cultivării lor în funcție de profilul efortului din concursul sportiv (1954). Reputatul fiziolog Andrei Demeter a continuat cercetările în problematica respectivă publicând în 1981 *Bazele fiziologice și biochimice ale calităților fizice (motrice)*. Aportul medicinei s-a intensificat după înființarea Centrului și ulterior a Institutului de Medicină Sportivă, care a abordat o paletă largă de teme specifice tipologiei somatice și fiziologiei efortului, prevenirii și terapiei accidentelor în spațiul de pregătire și concurs sportiv. Prof. Dr. Ioan Drăgan a semnat numeroase lucrări în care se evidențiază rolul medicinei sportive în practicarea sportului de performanță (1989, 1998, 2001). Înființarea Centrului de cercetări pentru problemele sportului în 1967 la inițiativa Consiliului General al UCFS a dat un puternic impuls dezvoltării cercetării științifice și implementării efectelor ei în practica curentă a celor două categorii fundamentale - Educația fizică și Sportul de performanță. Cercetătorul Dumitrescu Vasile a reluat și aprofundat rolul statisticii matematice în domeniu, tematică abordată încă din 1933 de Gh. Zapan. V. Dumitrescu a publicat în 1971 lucrarea *Metode statistice în activitatea sportivă*, iar în 1978 *Calculul raportului de corelație*. În psihologie Mihai Epuran a studiat remarcabil problema atât de dificilă și diversificată a stărilor subiective și personale semnând în 1980 *Psihologia educației fizice și sportului*, în 1985 *Personalitatea, Principiul motivației și cel al efortului voluntar* (1974). Noi puncte de vedere privind principiile antrenamentului sportiv (1968), *Factorii psihici ai concursului sportiv* (1988). În fiziologie, prof. Dr. Ifrim M. a elaborat lucrarea de referință în 1986- *Antropologia motrică și biomecanica generală*.

Procesul de sportivizare a programelor didactice ale Institutului de Cultură Fizică după 1950, ca urmare a specializărilor din anul III ale studenților, au stimulat între 1955-1985 studiul metodelor de predare și evaluare ale disciplinelor de bază - atletism (Bran Eugen, Tatu Titus), gimnastică (Elena Firea, Maria Simionescu, Nicolae Vieru, Nicolae Băiașu), gimnastică ritmică (Sima Ileana, Viorica Mociani), jocuri- baschet (Leon Teodorescu, Aurel Predescu), volei (Nicolae Murafa), fotbal (Ghe. Roșculeț, Ion Motroc), handbal (I. Kunst Ghermănescu), haltere (Lazăr Baroga), lupte (Ghe. Cișmaș, Vasu Popovici). În fiziologie, prof. Dr. Ifrim M. a elaborat lucrarea de referință în 1986- *Antropologia motrică și biomecanica generală*.

Ponderea cercetării științifice în domeniu, în plan metodologic, va fi asigurată după anii 60 ai secolului trecut, de Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului (CCPS) înființat în 1967 și de câteva nuclee cu un asemenea profil existente în cadrul Institutului de Cultură Fizică – 1975 (prof. dr. Adrian Gagea), a Institutului de Medicină și Farmacie București, (prof. Octavian Bănățean), Institutului Politehnic din Timișoara (prof. Constantin Bucur), ASE (Bazilidis și Sonia Iovan), Centrelor din Galați, Iași, Cluj, Bacău, Tg. Mureș, Oradea etc. și care au dat un impuls considerabil acestei activități de cercetare care onorează și fundamentează o școală națională de educație fizică și sport. Realizările, au revenit îndeosebi CCPS, care a apărut cu o oarecare întârziere (de 10-20 de ani) față de cele existente în țările europene. Această instituție specializată (finanțată de organul de conducere al mișcării sportive din România), în paralel cu Centrul de Medicină Sportivă, au constituit principalele surse ale cercetării științifice din România începând cu anii 60 ai secolului XX. Eficiența lor dovedită în timp a determinat ridicarea acestora la rang de Institut Național de Medicină Sportivă și respectiv Institut de Cercetare în Problemele Sportului. Preluând abordările timide și limitate din anii 30 ai secolului trecut privind cercetările antropometrice ale elevilor și recruților (Iacob Mihăilă, V. Bădulescu, A. Ionescu, Petre Lazăr), echipa de cercetători (Alexandra Focșeneanu, Virgil Mazilu,

Virginia Paraschiv) sub conducerea prof. dr. cercetător gradul I Nicu Alexie au măsurat *Potențialul biometric al populației școlare (urban și rural)*, cu ajutorul unui număr impresionant de 400 de profesori de specialitate din teritoriu, care au făcut măsurători pe o cazuistică de 100.000 de subiecți din școlile primare, gimnaziale și liceale. Cercetarea și-a propus să măsoare datele antropometrice și valorile motrice de bază (viteză, forță, rezistență și îndemânare) ale populației școlare de la sfârșitul anilor 70. Aceeași cercetare efectuată cu aceeași metodologie și interpretare, pe aceiași parametri și în același timp, s-a repetat din 10 în 10 ani, de două ori (anii 80 și 90). O astfel de cercetare fundamentală, nemaîntâlnită la un asemenea nivel în Europa, avea o importanță strategică națională, punând în evidență starea de sănătate, valorile medii ale evoluției taliei și greutateii tineretului și nivelul calităților motrice, determinat de substratul biologic și funcțional. Fără îndoială că sportul de performanță primea informații obiective despre copiii și adolescenții supradotați în aceste direcții, ceea ce înlesnea găsirea și selecționarea lor în loturile naționale. Dar după anii 90 cercetarea nu s-a mai repetat la interval de 10 ani cum fusese proiectată. Compararea acestor date într-un timp mediu și lung ar fi constituit o sursă de cunoaștere a evoluției sau a involuției motrice a acestor promoții, lucru esențial pentru aprecierea unui potențial biometric al tineretului, cumulat cu studiul condițiilor de viață, de instruire și educație fizică și sport din România de la sfârșitul unui secol și începutul altuia. Selecția copiilor talentați constituie o dominantă a cercetărilor acestei instituții în anii 70. Abordarea și extensiunea teoriei **modelării** la sportul de înaltă performanță a demonstrat că o atare realizare de nivel național și internațional este efectul interacțiunii unui număr considerabil de factori (în haltere s-au înregistrat pe baza unor studii îndelungate 57 de factori-cifre deschise oricărei completări), cu aport variabil la obținerea rezultatelor de excepție. Ierarhizarea importantei acestor factori de natură diferită (genetici, metodologici, educativi, organizatorici, de analiză și conducere, economici, administrativi) a dus la concluziile esențiale privind pregătirea spor-

tivilor de performanță. Din multitudinea factorilor, selecția adecvată modelului de performanță al sporturilor individuale și jocurilor s-a dovedit a avea o importanță prioritară. Cercetătorii echipei de specialiști ai Centrului condus de prof. dr. Nicu Alexe printre care Claudia Simionescu, M. Cojocar, V. Dona, P. Voicu, E. Wilk, A. Urmuzescu, Maria Șerban, C. Răduț, N. Amzuică, Virgil Mazilu, au elaborat monografia Sistemul Național de Selecție (1978), care a reprezentat o noutate pe plan european. Sistemul a devenit un instrument practic, folosit în această amplă operație realizată pe plan național de către cele aproape 300 de școli și cluburi sportive de elevi. Conducerea mișcării sportive a vremii (anii 70, 80), care a susținut activitatea de cercetare sportivă (prof. dr. E. Ghibu și V. Constandache), a acordat selecției și inițierii timpurii a copiilor în sportul de performanță (îndeosebi în înot, gimnastică, în jocuri) o susținere constantă, înființând printre altele și Școala experimentală de elevi *Viitorul*, condusă de prof. Rodica Șiclovan și apoi de Maria Simion, arondată pe lângă Centrul de cercetări pentru Problemele Sportului, ce avea în componență mai multe secții, îndeosebi ale sporturilor înscrise în programul Jocurilor Olimpice, cu preocupări accentuate pentru probele feminine. Criteriile obiective din această lucrare au valoare practică și în anul 2008. Concepția de bază a cercetărilor din anii 70-80 a școlii românești de profil, a fost aceea că sportivul, echipa, echipajul, sunt surse de informații de esență diferite: metodologice (structura exercițiilor repetate, volum, intensitate, pauze și reluarea lor în cadrul unor cicluri - săptămânale, lunare, anuale), fiziologice, biochimice (aerob, anaerob). Înregistrarea și interpretarea lor, primele determinându-le pe ultimele, în pofida unității de măsură variate, permit judecăți de valoare, predominant obiective, despre rezultatul scontat. Folosirea unor corecte și repetate operații de evidență ale antrenamentului, extinse și la concursul major al anului respectiv, a contribuit la **modelarea** lor corelată. În consecință, s-a trecut la **programarea** procesului metodologic în conformitate cu calendarul oficial internațional și național, ceea ce a însemnat distribuirea măsurată a structurilor, volumului și

intensităților în timpul care a precedat concursul important și în concordanță cu prognoza dimensiunilor lui. Procesul de pregătire a fost supus continuu unei continue **raționalizării** a efortului (prin micșorarea duratei lecțiilor, îmbunătățirea densității și mărirea numărului lor, în ciclul lunar și săptămânal), **algoritmizarea** exercițiilor și succesiunea lor logică și logică etc. Sub redacția prof. dr. Nicu Alexe și în colaborare cu cercetătorii amintiți, susținuți de biochimistul Tatu Cornel, biomotriștii P. Hillerin, Bostan, Ilie Stupineanu, Vladimir Schor, s-a elaborat lucrarea *Modelarea și Programarea în teoria și metoda antrenamentului și concursului sportiv* (1975) și construirea de simulatoare. O altă temă de permanentă actualitate, care a preocupat lucrătorii CCPS din anii 70-80, a fost forma Sportivă. Lucrarea intitulată *Problematika teoretică și practică a formei sportive* (1978), prezintă interes și în primul deceniu al secolului XXI. Anual, s-au organizat simpozioane și sesiuni de comunicări naționale, iar după 1969, sub egida CNEFS și în răspunderea CCPS, au avut loc simpozioanele științifice internaționale de la București și Mamaia, unde în cele 5 secții au fost prezentate de către specialiștii din 18 țări, 128 de comunicări.

În plan teoretic, se constată preocuparea specialiștilor români pentru problematica terminologică a domeniului. Apariția dicționarului în 6 limbi de circulație în 1974 și a dicționarului sportiv poliglot al prof. C. Tudose (1979) a constituit un prilej de apreciere a specialiștilor noștri pe plan internațional, prof. dr. Nicu Alexe fiind și președintele Comisiei de terminologie din cadrul Asociației Internaționale de Informare sportivă. Tot în această perioadă au fost elaborate enciclopedii de buzunar, semnate de autori români pentru diferite ramuri de sport. În anul 1981, se organizează la Snagov sub egida IASI, al VI-lea Congres Mondial de Informație Sportivă.

Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului a studiat ritmic dinamica performanței olimpice, asigurând și furnizând informații pertinente conducerii mișcării sportive, informații folosite în strategie, orientarea selecției, pregătirea loturilor naționale și a alcătuirii delegațiilor de sportivi la edițiile J.O. (1968, 1972, 1976, 1980, 1984, 1988).

Cercetarea a fost implicată direct în concepția și pregătirea loturilor olimpice prin prezența efectivă a cercetătorilor metodologi și a brigăzilor de testare în condiții reale ale instruirii. Împreună cu Centrul de Medicină Sportivă (director prof. dr. Ioan Drăgan) s-au abordat temele de adaptare la altitudine (J.O. din 1968 de la Mexico City) și la fusele orare diferite, de la Est (J.O. de la Tokio-1964, Seul 1988) și Vest (J.O. de la Montreal-1976 și Los Angeles-1984). Problematika recuperării sportivilor după efort (după concurs și antrenament) a preocupat cercetătorii Centrului, care împreună cu medicii sportivi au găsit soluții pe care le-au comunicat la simpozioanele și sesiunile anuale. Datele acestor cercetări au fost publicate în monografia *Teoria antrenamentului modern* în 1993, cu un sumar original.

Rețeaua de cercetători științifici s-a mărit considerabil prin apariția cabinetelor metodice științifice în anii 70, de pe lângă consiliile județene pentru sport și cluburile sportive de tradiție (Steaua, Dinamo și alte cluburi școlare). Aceste instituții din structura organizatorică a mișcării sportive din jumătatea a II-a a secolului trecut, au fost îndrumate să valorifice propriile cunoștințe și să dea caracter experimental activităților de selecție, de instruire și recuperare, datele finale fiind prelucrate și prezentate în conferințe naționale științifice sau sesiuni teritoriale. Universitatea Culturală și Populară de la Dalles a întreținut de la tribuna ei, timp de două decenii, discuții privind aceste probleme ale antrenorilor Capitalei. Structurile, temele esențiale, soluțiile organizatorice au dispărut treptat, aria cercetărilor fiind restrânsă în primul deceniu al secolului XXI, cu tot mai puțină implicație în categoriile fundamentale ale sistemului. Deși în 2001, ca urmare a reorganizării Centrului de Cercetări pentru Problemele Sportului și transformării lui în Institut Național de Cercetare pentru Sport, activitatea respectivă, cel puțin pe plan central ar fi trebuit să se intensifice; obiectivele noii instituții se amplificaseră. Pe lângă cele anterioare care prevedeau asistență de specialitate dată federațiilor, cluburilor și loturilor naționale, Institutul își integra activitatea în Planul Național de Cercetare, Dezvoltare și Cercetare de excelență, precum și în forma-

rea, perfecționarea personalului de cercetare și sprijinirea cercetărilor pentru accesul la dezvoltarea studiilor doctorale. Apariția unui număr crescut de facultăți particulare în domeniul educației fizice și sportului presupunea intensificarea activității de cercetare în completarea celei didactice. Dar absența unui plan național unitar de profil a dispersat tematica și a diminuat valoarea practică și teoretică a comunicărilor. În consecință, procesul de înnoire, de perfecționare a metodologiei antrenamentului sportiv, apariția și consacrarea unor noi concepte, strategii și soluții practice a înregistrat o diminuare sensibilă reflectată în calitatea performanțelor sportivilor români în marile competiții internaționale oficiale din acest deceniu (olimpice, continentale, mondiale și zonale). Problematika educației fizice școlare este tot mai absentă în preocupările cercetătorilor, a cadrelor didactice universitare; lecția, selecția și inițierea timpurie a copiilor, juniorilor este de asemenea dispărută din tematică. Lecția de educație fizică și-a pierdut substanța și efectul, desfășurarea ei părăsind în cele mai multe instituții de învățământ abordările tradiționale și devenind un moment de agrement în orarul școlar. Cercetările au căpătat mai mult un caracter fundamental, au dispărut Brigada Multidisciplinară de investigații la locul antrenamentului. Au sporit însă colaborările și parteneriatele cu mai multe instituții similare de peste hotare și din țară. Cercetările au căpătat un caracter mai mult fundamental. Ele au devenit doar o ofertă accesibilă loturilor naționale și federațiilor de sport. Au fost abordate teme înrudite cu cele sportive din zona aeronauticii și zborurilor spațiale. Dar instituția care și-a intensificat căutările și modernizarea operațiunii, procedeele și soluțiilor aplicate eficient în antrenamente și concursuri, a fost Agenția Antidoping, desprinsă spre sfârșitul anilor 90 din structura Centrului de Cercetări pentru Problemele Sportului. O altă tematică se regăsește în Sesiunea de Comunicări Științifice de Istoria Educației Fizice și Sportului, organizată în 1994 în București sub auspiciile ANEFS, Societatea profesorilor de Educație Fizică și Sport din România și Asociația Balcanică de Istorie a Educației Fizice și Sportului. Din cele 20 de comunicări 7 au fost

prezentate de cercetători din Bulgaria, Iugoslavia, Albania, Turcia, Macedonia, rep. Moldova, iar restul din România.

În ultimii ani (din 2001), odată cu apariția Institutului Național de Cercetare pentru Sport, relația acestuia cu federațiile (olimpice și neolimpice) și alte instituții s-a bazat pe contracte și programe de cercetare și asistență tehnică, efectuarea de expertize și acordarea de consultanță beneficiarilor (loturile naționale, olimpice), participarea la realizarea obiectivelor științifice și tehnologice ale Planului Național pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare. Totodată, Institutul continuă acțiunea de formare și perfecționare a cadrelor necesare procesului de cercetare, prin derularea studiilor doctorale. S-a abordat experimentarea unor prototipuri, produse textile și de pielărie folosibile de către sportivi în procesul pregătirii concursului, precum și în domeniul biomecanic-bio-medical (proteze, baze de date pe tematica „sănătate”) și biomecanic (determinări de glucoză, acid lactic și ionic ale sportivilor de mare performanță). Aceste programe de cercetare s-au efectuat sub îndrumarea responsabililor științifici - prof. univ. dr. Pierre de Hillerin, dr. Dorel Tocitu, cercetător științific, gr. I Dan Boboc. În aceste ultime decenii de activitate a Institutului se constată o diminuare a fluxului de documentare a specialiștilor cu informații și date din bibliografia internațională, precum și dispariția preocupărilor de a aprofunda obiectivizarea pregătirii și concursului actual ca sursă a perfecționării modelului de concurs și a programării antrenamentului, teme tradiționale și originale ale cercetării în domeniul educației fizice și sportului din țara noastră.

O altă activitate cantonată tot în domeniul cunoașterii și desfășurată de-a lungul anilor este cea de inventică și proiectare. Încă din anii ,60 ai secolului XX a funcționat în cadrul organismelor de conducere ale mișcării sportive din țara noastră (CCFE, UCFS, CNEF) colectivul de invenții și inovații condus de prof. dr. Nicu Alexie și secretar, prof. Leon Rapaport, afiliat Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM). Acest colectiv a stimulat, înregistrat, omologat și aplicat dosarele cu propuneri venite din rândul specialiștilor și amatorilor care participau la activitatea de educație fizică și de

sport. Profilul invențiilor și inovațiilor vizau crearea unor noi jocuri dinamice și sportive, aparte mecanice, electrice, materiale de construcții de baze sportive, de confecționare de echipamente de antrenamente și concursuri etc. Remarcabile s-au dovedit invențiile tehnicianului T. Lazaride (aparatură de fotografiat cu sosirile în probele de atletism, denumit TELESID, cu un grad de noutate și pe plan european), ale ing. Cr. Cismaru (sistem de acoperire și protejare a stadioanelor de fotbal, atât de util și valorificat în tenis, cu ocazia marilor turnee; confecționarea arcurilor pentru tir cu acest obiect, ca și a maselor de ping-pong). În ultimele decenii, din 1990 OSIM a centralizat depunerea dosarelor de invenții și inovații determinând astfel desființarea Colectivului cu acest profil din instituțiile guvernamentale. Acestea au păstrat însă obligația avizării și eventual experimentării propunerilor primite de la OSIM. Așadar, ANS, federațiile și ramurile de sport, Institutele de Cercetare și de Medicină Sportivă, ca foruri de specialitate analizau și concluzionau asupra valorii teoretice și practice a propunerilor de invenții și inovații. În 1992 a apărut Consiliul Științei Sportului ca urmare a recomandării Consiliului Internațional de Educație Fizică și Sport (CINEFS) de pe lângă UNESCO, de a se organiza pe plan național filiale teritoriale. Inițiativa a avut-o prof. Al. Lăzărescu, reprezentantul României în acest for internațional, care împreună cu prof. univ. dr. Mihai Epuran și prof. Pierre de Hillerin, directorul Institutului național de Cercetare pentru Sport, a înființat acest organ de conducere și coordonare a activităților de cercetare în domeniu. Din componența lui au mai făcut parte prof. dr. Nicu Alexe, prof. univ. dr. Adrian Dragnea, prof. univ. dr. Drăgan Ioan. Din 2007 prof. dr. Iacob Hantiu a fost ales președintele CSSR. Din toamna anului 1992 și până în anul 2009 acest Consiliu a direcționat cercetarea științifică din instituțiile de profil din țară, ridicând direcțiile de cercetare și modul de valorificare ale acestora. De asemenea, temele simpozioanelor (1992-2008) au fost stabilite de acest for. Se constată începând din 2008, preocuparea Direcțiilor de educație fizică și sport județene pentru elaborarea de enciclopedii ale domeniului, circumscrise la teritoriul lor, inspirate

de apariția în 2002 a Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România și reeditarea ediției a doua a acesteia. Simpozioane de cercetare centrale și teritoriale înregistrează o frecvență sporită, tematica conferințelor științifice ale Consiliului Științei Sportului din țara noastră 1992-2008 este următoarea:

- 1992 - Contribuția științei sportului la cercetarea performanței sportive;
- 1993 - Strategie și evaluare în sport;
- 1994 - Pregătirea sportivilor de înaltă performanță;
- 1995 - Resursele umane ale performanței sportive;
- 1996 - Sport-perspective 2000
- 1997 - Mutații în sportul de performanță la sf. sec. XX;
- 1998 - Activitățile fizice și sportive- socializare și performanță;
- 1999 - Managementul viitorului în activitățile de educație fizică și sport;
- 2000 - Nevoia de cercetare științifică în domeniul educației fizice și sportului;
- 2001 - Sportul curat;
- 2002 - Interdisciplinaritatea;
- 2003 - Competiția;
- 2004 - Educație prin sport, mișcare pentru sănătate;
- 2005 - Performanța sportivă de vârf- între ipoteze și confirmări;
- 2006 - Metode teoretice și aplicative ale științelor fundamentale ale domeniului;
- 2007 - Învățare și creație în domeniul activităților corporale;
- 2008 - Valorificarea cercetării științifice în domeniul activităților corporale
- 2009 - Educația Fizică și Sportul din România - Prezent și Inovare;
- 2010 - Exercițiu fizic și calitatea vieții.

Activitatea de cercetare a fundamentat teoretic și practic toate formele de valorificare a exercițiilor fizice în spațiul românesc.

CENTRUL DE CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE PENTRU PROBLEMELE SPORTULUI. Activitatea de cercetare științifică în domeniul educației fizice și sportului a constituit un obiectiv prioritar al Institutului Național de Educație Fizică (1922) și al Institutului Superior de Educație Fizică, creat prin

legea din 1928 și transformat prin legea din 1937 în Academia Națională de Educație Fizică, formând o tradiție pe care instituția de învățământ, indiferent sub ce titulatură a funcționat, a respectat-o și întreținut-o continuu. Corpul profesoral și studenții au desfășurat, concomitent cu activitatea didactică și una științifică, orientată către eșantionarea creșterii fizice a copiilor și elevilor (studii desfășurate în diferite etape istorice), către formarea de clase omogene pe criterii morfologice și evidențierea caracteristicilor de rasă ale poporului român, spre studiile fiziologice ale mișcării fizice sistematice și ordonate și privind alimentația în regim de efort, precum și spre stabilirea raportului dintre diferitele ramuri de învățământ calculate prin metoda corelațiilor. Din această tematică complexă, reținem analiza și precizarea obiectivelor și a conținutului metodelor educației fizice și sportului, cunoașterea valorilor antropometrice ale tineretului din mediul universitar și militar, studiul individualității prin psihotehnică, teoria selecției profesionale, problematica și căile de combatere a atitudinii vicioase și a deformațiilor fizice constatate în dezvoltarea somatică a elevilor etc. Din analiza bibliografiei domeniului, corespunzătoare deceniilor primei jumătăți a secolului XX, rezultă că profilul cercetărilor este preponderent biologic, medical, igienic și psihologic, fapt explicat de nivelul de dezvoltare al științelor tradiționale respective. În stadiul unor abordări inițiale se găsește problematica metodicii exercițiilor fizice. Orientarea cercetărilor către sportul de performanță are începuturi promițătoare. Partea medicală este cea mai abordată, fapt motivat și de valoarea și profilul specialiștilor de înaltă clasă pe care generalul Virgil Bădulescu îi implicase în activitatea didactică și pedagogică a ANEF. În 1937 a avut loc primul Congres de medicină sportivă, în care s-a dezbătut relația intimă între educație fizică, sport și medicina domeniului, ramură care avea să se consacre pe plan național și internațional în perioada postbelică. Al II-lea Congres de medicină sportivă va avea loc în 1943, prezidat de gl. dr. C. Michăilescu, perioada în care s-a desfășurat congresul fiind declarată *Săptămâna Sportului Românesc*. La Congres a asistat și mareșalul I. Antonescu

(19-26 septembrie). Aceste mărturii dovedesc începuturile activității de cercetare științifică în domeniul educației fizice și sportului din țara noastră. Ea s-a desfășurat doar ca un obiectiv implicit și dorit pentru fundamentarea unui proces pedagogic ce viza condiția omului, abordată în complexitatea și unitatea ei biologică și psihosociologică.

După război și în contextul noii orientări politico-sociale, care va imprima o nouă dimensiune educației fizice și sportului (specifică ideologiilor totalitare), s-a constatat că este necesară apariția unor instituții specializate în cercetarea domeniului, care, de altfel, a parcurs un intens proces evolutiv. Prima încercare de înființare a unui nucleu distinct de cercetare are loc în 1956, inițiată de Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport (CCFS) de pe lângă Consiliul de Miniștri, nucleu atașat Institutului de Educație Fizică și Sport din București. URSS, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia și Bulgaria aveau deja organizate astfel de unități de cercetare, la nivel de institut. Directorul acestui nucleu de cercetători, ce dispunea de 10 posturi, a fost dr. Nicu Alexe, avându-i în calitate de colaboratori, pe Iosif Mayer, prof. univ. dr. Florian Ulmeanu, dr. Alexandru Partheniu, prof. Maria Login, ing. M. Teodorescu ș.a. Unitatea s-a desființat în 1958. Ideea a fost preluată la începutul anilor '60, când, la inițiativa UCFS și îndeosebi prin stăruința lui Gavrilă Barani și a prof. Ilie Istrate, s-au organizat laboratoarele de biometrie și de biochimie, conduse de Iosif Mayer și de Gh. Haralambie, amplasate în incinta Complexului Olimpic, alături de Centrul de Medicină Sportivă, ce aparținea Ministerului Sănătății. Dotarea mai bună a acestor nuclee, axarea activității lor pe problematica exclusivă a sportului de performanță subiecții fiind sportivi de elită (din gimnastică, atletism și haltere), au asigurat continuitatea cercetării. Dorința forului de conducere al sportului românesc – Consiliul General al UCFS și al federațiilor pe ramuri de sport – izvorâtă din obiectivele tot mai ambițioase ale conducerii PCR, de a stimula creșterea performanțelor remarcabile ale sportivilor români, prin care să situeze România pe locuri fruntașe în topurile JO, CM, CE și CB, a impus cu necesitate înființarea unei unități mai mari de cerce-

tare. Motivarea făcută de conducerea UCFS (președinte Anghel Alexe și conf. dr. Emil Ghibu) în 1966 și având avizele favorabile ale Consiliului Național al Cercetării Științifice, Comitetului de Stat al Planificării, Ministerului de Finanțe, Comitetului de Stat pentru Problemele de Muncă și Salarii, Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale și Ministerului Învățământului, va duce la apariția Hotărârii nr. 371 din 1 martie 1967 a Consiliului de Miniștri al RSR, în care se stipula organizarea *Centrului de Cercetări Științifice pentru Educație Fizică și Sport*, concomitent cu suplimentarea planului de muncă și salarii al UCFS, cu un număr de 29 de posturi, exclusiv pentru cercetare. Pe temeiul acestei hotărâri, Biroul Consiliului General al Uniunii pentru Cultură Fizică și Sport va emite Hotărârea nr. 252 din 30 mai 1967 privind funcționarea acestei unități, aprobarea schemei organizatorice și încadrarea ei. Primul ei director va fi conf. dr. Nicu Alexe, cu funcția de cercetător principal gradul II. Din schema inițială, completată ulterior, au mai făcut parte: prof. Virgil Mazilu, Alexandra Focșeneanu, Ervin Wilk, Claudia Simionescu, Adrian Ionescu, Aurel Urmuzescu, Petre Voicu, Victor Dona, Mihai Cojocar, Ilie Stupineanu, Pierre de Hillerin, Vladimir Schor, Marian Niculescu, Dorel Tocitu, Emil Popa, Graziela Vâjială, Nana Ciobotaru Petrică, Ion Constantinescu, Ion Bostan, Antoaneta Totescu, Lucia Hamzescu, Leon Rapaport, Elena Herold, Virginia Paraschiv, Mihai Chirilă, Augustin Bujor, Dumitra Negoită, G. Haralambie, Genoveva Jeflea, Denisa Talaban, Mihai Dragomirescu, M. Șerban, G. Iliuță și Rodica Șiclov, directoarea Clubului experimental *Viitorul* - care, prin hotărârea de înființare a Centrului, a fost înglobat și subordonat. Statul de funcții trebuia să corespundă obiectivelor esențiale ale Centrului de Cercetări, care au rămas ca atare și în ultimul deceniu al secolului XX: ameliorarea metodologiei sportului de performanță, impulsivitatea și fundamentarea teoretică și practică a sportului de mase. Au existat și se păstrează încă două laboratoare care sugerează viziunea multidisciplinară a abordării procesului complex în care este implicat sportivul, în demersul rafinării și perfecționării lui în plan fizic, tehnic și tactic: laboratorul metodo-

gic care vizează îmbunătățirea soluțiilor privind pregătirea loturilor naționale, studierea conținutului și eficienței educației fizice și sportului școlar, a selecției primare obiective, susținute de compartimentul de documentare și de informare audio-vizuală. Celălalt laborator s-a specializat în tehnologii de investigare de natură biologică, farmacologică și de asigurare tehnologică a aparaturii proiectate pe idei originale sau adaptări.

Eficiența acestei unități specializate, consemnată în cele trei decenii de existență, se măsoară prin cercetările fundamentale și aplicative, concretizate prin studii, monografii, asistență concretă în cadrul pregătirii loturilor reprezentative, imaginarea și construirea aparaturii proprii. Se rețin cele trei serii de cercetări, asupra potențialului biomotoric al populației preșcolare și școlare din România, efectuate din 10 în 10 ani pe aceleași trasee sociale (oraș și sat) și geografice (regiuni de șes, de deal și de munte), pentru a se cunoaște valorile medii somatice și motrice, în lumina efectelor condițiilor economico-sociale și ale aplicării procesului de educație fizică și sportivă din sistemul de învățământ. Pe temeiul realității dezvăluite de această cercetare longitudinală, a fost experimentat și elaborat Sistemul Național de Selecție și Pregătire a copiilor și juniorilor, fără precedent în teoria și practica mondială. Pe baza prelucrării datelor și conturării concluziilor, s-au realizat modele de concurs, de antrenament, de dirijare a pregătirii, de corectare a deficiențelor fizice și tehnice și s-au elaborat modele de campioni și echipe învingătoare în marile concursuri oficiale ale arenei internaționale. Prin fluxul de informare ritmică și adecvată, realizată neîncetat în aceste trei decenii și mai bine de activitate a compartimentului de documentare al centrului, s-au menținut în actualitate lumea antrenorală, profesorală și studențească. Unitatea de gândire și acțiune a cercetărilor efectuate de Centrul respectiv a fost asigurată de activitatea consiliului științific și a directorilor care l-au condus în acest interval. După încheierea mandatului conf. dr. Nicu Alexe, direcția a fost preluată de profesoara și antrenoarea Claudia Simionescu, din 1983 până în 1989, după care, pentru un timp foarte scurt, director a fost conf. dr.

Mircea Ifrim. Din decembrie 1990, conducerea a fost încredințată dr. Pierre de Hillerin, cercetător principal gradul I. Prin Legea Educației Fizice promulgate în anul 2000, instituția a fost transformată în Institutul Național de Cercetări pentru Problemele Sportului.

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE PENTRU SPORT (INCS)

A fost înființat în anul 2001, prin reorganizarea Centrului de Cercetări pentru Probleme de Sport (CCPS - fondat în 1967), în baza Legii Educației Fizice și Sportului nr. 69 din 28 nov. 2000 și a Hotărârii de Guvern nr. 628 din 06.07.2001. Legea nr. 69 specifică în art. 51 (titlu al IV-lea) că cercetarea științifică în domeniul educației fizice și sportului urmărește ameliorarea programelor de educație fizică și mărirea eficienței sociale a Sportului pentru toți, ridicarea nivelului performanțelor sportive prin mijloace specifice cercetării, fundamentarea metodică-științifică și metodică-biologică a selecției, antrenamentului și participării sportivilor la competiții, valorificarea rezultatelor cercetării științifice în acest domeniu, în folosul tuturor categoriilor populației; art. 52 (titlul IV) precizează că progresele de cercetare în acest domeniu sunt de interes național și se includ în Planul Național de Cercetare- Dezvoltare, Inovare și privesc reglementarea, organizarea și funcționarea sistemului de Educație Fizică și Sport din România; art. 53 (titlul IV) adaugă că pentru asigurarea cadrului profesional de dezvoltare a cercetării și asistenței științifice a domeniului se înființează Institutul Național de Cercetare pentru Sport, ca instituție publică aflată în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului. Activitatea acestuia este finanțată din venituri extrabugetare și din alocații de la bugetul de stat. H.G nr. 628 din 6 iulie 2001 stabilește modul de înființare, funcționare, atribuțiile INCS și structura sa organizatorică. Domeniile de lucru vor fi: a) studiul reactivității biologice, biochimice, biomotorice, fiziologice și psihologice a sportivilor de performanță la solici-

tările de antrenament și în competițiile majore ale calendarului național și internațional; b) cercetarea și elaborarea de principii materiale și echipamente, instalații, instrumente și aparatură specifice, în vederea ameliorării metodologiei antrenamentului aplicat în sportul de înaltă performanță; c) cercetări fundamentale pentru dezvoltarea activității de educație fizică și sport din școală;

d) studierea stării potențialului biometric al populației tinere la scară națională; documentarea și informarea specialiștilor din sistemul românesc de educație fizică și sport. Organigrama INCS este alcătuită din 73 de posturi și cuprinde două laboratoare de cercetare: Laboratorul de Biochimie și Laboratorul de Tehnologia Performanței Sportive și Biologia Efortului, divizat la rândul lui pe compartimente specifice: 1) al metodologiei sportului de performanță, care asigură asistența științifică a loturilor olimpice, naționale și cluburilor sportive; monitorizarea procesului de pregătire și al evoluției performanțelor lor pe parcursul ciclului anual, vizând parametrii biometrici, psihologici, biochimici și fiziologici, ca și acordarea de consultanță, de control și testare; 2) compartimentul de biometrie în mișcări specifice, testează capacitatea de control neuromuscular și de echilibru, determină preponderența calităților de viteză, forță și rezistență, prin stagii de pregătire a sportivilor pe simulatoare asistate de calculator; 3) compartimentul de fiziologie, în care se efectuează determinări electro-fiziologice ale sistemului muscular în repaus și ale excitabilității neuromusculare; 4) compartimentul psihologic care asigură asistență sportivilor (antrenament motivațional pentru performanță, dezvoltarea abilităților de autoreglare și capacităților volitive, optimizarea relațiilor interpersonale în cadrul echipei și echipajelor) și antrenorilor (optimizarea relațiilor dintre ei și sportivi, consilierea pentru creșterea eficienței personale și gestionarea obiectivelor de concurs); 5) compartimentul sport școlar, preocupat de studii și cercetări în domeniul sportului din sistemul de învățământ, pentru evaluarea potențialului biometric și psihomotric la copii și elevi în scopul selecției celor talentați; 6) compartimentul asigurării tehnice a cercetării: aparate și

dispozitive specializate pentru măsurători în domeniul mișcărilor corporale, soluții mecanice pentru sisteme de măsură, forță, viteză și deplasare, realizarea de platforme de forță și echilibru, simulatoare de condiții, dispozitive și echipamente asistate de calculator destinate antrenamentului, controlului muscular și recuperării posttraumatice, filmării video la antrenamente și concurs, prelucrarea înregistrărilor video și analize de mișcare, înregistrarea unor competiții interne și internaționale de referință, realizarea de filme metodice pentru federații, cluburi sportive și organizarea unor arhive cinematografice și video. Compartimentul documentării și bibliotecii realizează selecția, traducerea și redactarea, editarea publicațiilor seriale preluate de la Centrul de Cercetare (Sport de performanță, biblioteca antrenorului, bibliografii și semnale)(până în 2007). Fondul de cercetare conține 8000 de volume.

Proiectele finanțate prin programele Planului național de Cercetare - Dezvoltare au vizat realizarea unui prototip GRID pentru prelucrarea de imagini cu aplicații la cercetarea spațială și în telemedicină, a unui pilot demonstrativ dedicat evaluării și punerii la punct pentru diferite domenii și aplicații, a unui sistem de aparatură și servicii destinat monitorizării persoanelor, care datorită unor afecțiuni cronice, handicapuri sau condiții deosebite se pot afla în condiții de risc ridicat pentru supraviețuire, a unui sistem destinat urmăririi instantanee a poziției sportivilor angrenați în jocuri de echipă, cu posibilitatea reconstruirii unor parametrii cinematici în vederea obținerii de informații metodologice, precum și exploatării în aplicații de tip SHOWBIZ. De asemenea, emițătorul respectiv își propune realizarea unei rețele în tehnologia GRID, orientată către aplicații specifice, în vederea promovării în societatea informațională din România a unui nou mod de colaborare și parteneriat. INCS a inițiat în 2004-2005 un proiect de cercetare în colaborare cu Laboratorul de Biomecanică și Psihologie al Institut National du Sport et de l'Education Physique din Franța. Obiectivul proiectului l-a constituit corelarea datelor oferite de către două tehnologii aparținând ambelor Institute de cercetare din Franța și România, respectiv cinematica mișcării obținută prin prelucra-

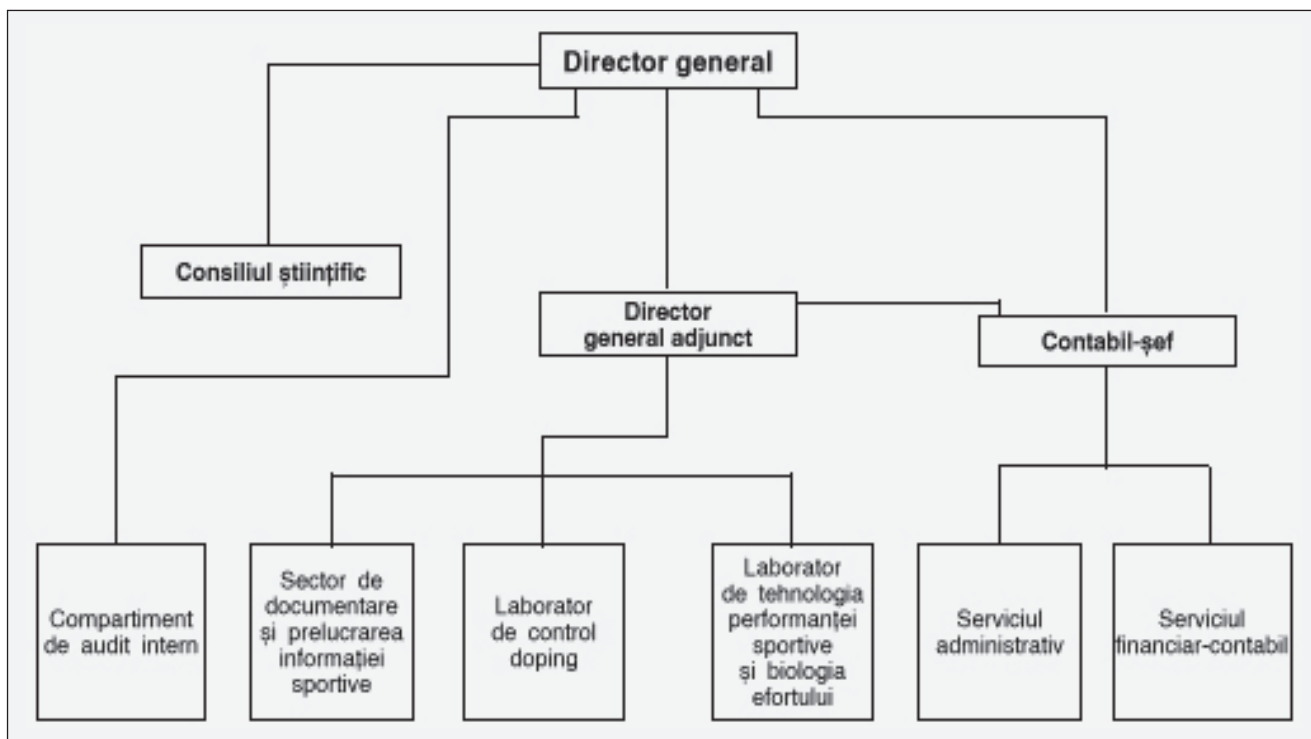
rea video (INSEP) și datele realizate prin tehnologia oferită de sistemul ERGOSIM, dezvoltat în cadrul INCS pentru pregătirea sportivilor de înaltă performanță. Un alt proiect de cercetare comun, LTPSBE al INCS cu Laboratorul de Biomecanică și Psihologie al INSEP (Franța), prevăzut pentru intervalul 2008-2009, îl constituie corelarea datelor oferite de cele două tehnologii, respectiv prelucrarea video VICON pusă la dispoziție de INSEP și tehnologia cu senzori inestiali XSENS MOVEN oferit de INCS. Primele demersuri au fost făcute la Paris, pe un lot de cinci din cei mai buni aruncători de greutate din Franța.

Alte proiecte ale intervalului 2004-2008 realizate în Laboratorul de Tehnologia performanței sportive și biologia efortului vizează rețeaua GRID pentru exploatarea datelor din aplicații spațiale în domeniul evaluării, antrenării și atestării performanțelor umane (HUP GRID), aplicație GRID pentru amplasarea datelor privind parametri vitali ai persoanelor supuse la condiții extreme (EXTREME

GRID), actuatori cu lichide magnetice pentru antrenamentul operatorilor, antrenorilor și sportivilor de performanță (LIMAGAN) și preluat de sistemul integrat de management al valorilor tangibile și intangibile destinate gestionării activităților operaționale din România.

INCS întreține relații de colaborare și parteneriate cu universități din țară (Sibiu, Pitești, Bacău, Galați, Oradea, Cluj Napoca) și din străinătate (Franța, Alegria, Ucraina, Elveția). Semnează contracte ritmice de asistență științifică cu federațiile olimpice (gimnastică artistică, gimnastică ritmică, natație și pentatlon modern, fotbal, box, judo, atletism, canotaj, kaidac-canoe, schi și biatlon). De asemenea, colaborează cu cluburile Dinamo și Steaua din București. Cultivă și menține colaborări și parteneriate cu ANS, COSR, Agenția Spațială Română, Institut Național de Medicină Sportivă, Agenția de Management de cercetare științifică, inovare și transfer tehnologic-Politehnica, Institutul Național pentru cercetări aerospațiale, Institutul de Științe

Anexa nr. 1: Structura organizatorică a Institutului Național de Cercetare pentru Sport
Numărul maxim de posturi = 73

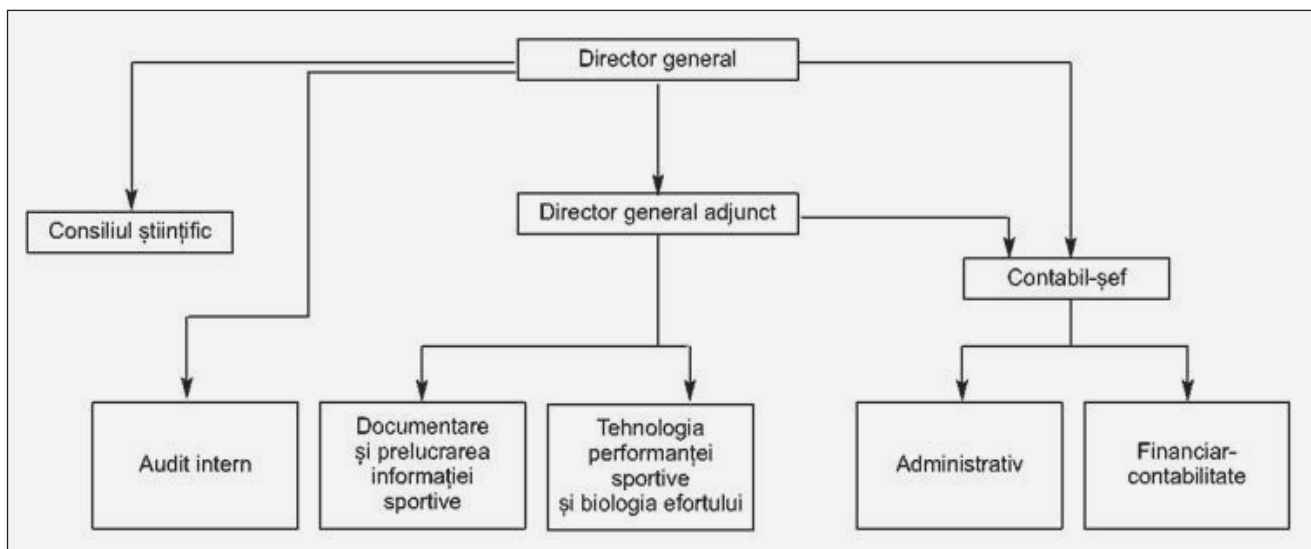
spațiale, Institutul Național de Medicină Aeronautică și Spațială. Institut Național de cercetare- dezvoltare pentru fizica materialelor, Centru de cercetare-dezvoltare pentru agricultură, Spitalul clinic de urgență Floreasca, Spitalele clinice Colentina și Fundeni, Federația Română de Ingineria Biomedicală. Cercetătorii Institutului în perioada 2001-2008 au fost: Bănică Ioana Raluca, Hani Anabela Maria, Angelescu (Calu) Simina, Solcanu Mihaela, Bidiugan Radu, Ignat Constantin, Weisz Cristian, Stih George, Miclescu Letiția.

În anul 2012 în cadrul institutului își desfășurau activitatea următorii cercetători: Pierre Joseph de

Hillerin (Director), Dan Boboc (Director Adjunct), Dorel Tocitu, Simona Bidiugan, Carmen Andrei, Amalia Oatu, Cristina Ciurea, Cristina Botezatu, Liviu Angelescu, Mihaela Puiu, Constantin Ignat, Andrei Dragomir, Adriana Hoinic, Ioana Oproiu (Banică), Alina Gherghișan, Sonia Ionescu, Radu Bidiugan, Aliona Negoită, Ana – Ilinca Hoinic.

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 53 din Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, Guvernul României adoptă următoarea structură organizatorică pentru **INSTITUTUL NAȚIONAL de CERCETARE pentru SPORT**

Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 628/2001 – structura organizatorică a Institutului Național de Cercetare pentru Sport – Numărul maxim de posturi = 31

NOTĂ: Nivelul de organizare a compartimentelor se va stabili prin ordin al ministrului Tineretului și Sportului.

CONSILIUL ȘTIINȚEI SPORTULUI DIN ROMÂNIA (C.S.S.R). „*Consiliul Științei Sportului din România (C.S.S.R.) este organizație neguvernamentală, constituită ca organism consultativ de îndrumare și orientare, la nivel național, a cercetării în domeniul activităților corporale sportive și educativ-formative, abilitat în acest scop de către Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Sănătății și Familiei- Academia de Științe Medicale.*”

Consiliul Sportului din România (C.S.S.R) a luat ființă, ca organizație non-guvernamentală, în aprilie 1992, la recomandarea Comitetului Executiv al Consiliului Internațional pentru educație fizică și sport, prin delegatul României la acest organism, d-l Alexandru Lăzărescu. Prof. univ. dr. Mihai Epuran a fost ales președinte al C.S.S.R, funcție în care a fost ales la prima Conferință Națională din decembrie 1992, funcție pe care a deținut-o până în anul 2007, devenind apoi Președinte de Onoare. Prof.

univ. dr. Iacob Hanțiu, a fost ales președinte al acestei organizații până în 2010, când președinte a devenit prof. univ. dr. Pierre Joseph de Hillerin.

Consiliul Științei Sportului din România (C.S.S.R) este o persoană juridică română de drept privat, constituită ca asociație cu caracter științific-metodologic-profesional, autonomă, neguvernamentală și non-profit, înființată pe baza dreptului de liberă asociere, reunind prin adeziune benevolă specialiști ce activează în cercetarea din domeniul activităților corporale (sport, educație fizică, sport pentru toți etc.) sau specialiști din alte domenii și care au preocupări de cercetare privind educația fizică și sportul, fie individual, fie organizați în societăți științifice, comisii, instituții și laboratoare specializate în cercetare științifică sau unități de învățământ superior și preuniversitar (din Statul C.S.S.R).

Printre alte prevederi ale Statutului C.S.S.R. sunt:

- promovarea și sprijinirea activităților științifice în domeniul sportului și a altor activități corporale, pe plan național și internațional;
- realizarea unui consens cât mai larg privind orientarea generală și problemele majore ale cercetării în domeniul amintit;
- colaborarea cu instituțiile științifice, universitățile, organizațiile sportive și cele asociate sportului, din țară și străinătate, în scopul consolidării statutului științei sportului și activităților corporale și al obținerii unei deschideri largi pentru documentarea și specializarea cercetătorilor din domeniul;
- obținerea, elaborarea și difuzarea informațiilor semnificative din diferitele direcții ale cercetării din domeniul;
- stimulării, sprijinirii și organizării de asociații sau comisii pe ramuri ale științelor, pe domenii de activitate sau teme de cercetare și facilitarea aderării acestora; când este cazul, la societățile sau comitetele științifice internaționale analoge;
- stimulării luptei de opinii și a respectării principiilor deontologice în activitatea de cercetare și publicistică.

Activitatea C.S.S.R. s-a desfășurat cu sprijinul material și organizatoric al Institutului Național de Cercetare pentru Sport (Manager general prof. univ. dr. Pierre de Hillerin), sub egida Ministerului Spor-

tului, cu colaborarea structurilor din Ministerul Educației și Cercetării, din cadrul Comitetului Olimpic și Sportiv Român și a Agenției Naționale Anti-Doping.

C.S.S.R s-a constituit din reunirea majorităților facultăților de educație fizică și sport din țară și a cadrelor lor, ca membri individuali, împreună cu cadre din învățământul preuniversitar. Din C.S.S.R fac parte Comisia de Medicină Sportivă din cadrul Institutului Național de Medicină Sportivă (director prof. univ. dr. Ioan Drăgan, urmat de prof. univ. dr. Răzvan Bușneag) și Comisia Română de Psihologia sportului și activităților corporale (prof. univ. dr. H.C Mihai Epuran, urmat de prof. univ. dr. Irina Holdevici).

Potrivit obiectivelor din Statutul său, C.S.S.R. a estimat activitatea de cercetare științifică a membrilor săi colectivi și individuali, ceea ce s-a reflectat în organizarea de către facultăți, de sesiuni anuale de comunicare, mese rotunde, ateliere științifice, cu creșteri continue a numărului participanților și a temelor abordate.

De la constituirea sa, Consiliul a organizat anual două sesiuni naționale de comunicări științifice, dintre care trei cu caracter internațional, în care s-au pus în discuție teme de însemnătate pentru cercetarea de calitate a domeniului. În 2008 s-a ținut a XVII-a sesiune cu temă de actualitate: *Valorificarea cercetării științifice în domeniul activităților corporale*. Legătura curentă cu membrii săi a fost ținută prin Buletinele periodice de informare. Din anul 1995 CSSR editează revista „Știința Sportului”.

De-a lungul anilor, din Consiliul de Conducere al CSSR au făcut parte personalități de seamă ale cercetării universitare din țară, printre care prof. univ. dr. Pierre de Hillerin, prof. univ. dr. Ioan Drăgan, prof. univ. dr. Grațiela Vijâială (vicepreședinți ai Consiliului), conf. univ. dr. Monica Stănescu (secretar general al Consiliului), prof. Ioan Matei, prof. univ. Octavian Ungureanu, prof. univ. dr. Iacob Hanțiu, prof. univ. Mariana Marolicaru, prof. dr. Arthur Hoffman și alții.

Pentru contribuții deosebite la activitatea de cercetare și organizarea acesteia, au fost nominalizați ca membri onorifici 15 personalități ale domeniului.

MEDICINA SPORTIVĂ

DATE PRIVIND ISTORICUL MEDICINEI SPORTIVE

Cunoștințele de anatomie, fiziologie, igienă și din alte numeroase științe au călăuzit, încă de la începuturi, problematica dezvoltării gimnasticii, a educației fizice în forma ei evoluată și a sportului. Pe parcursul anilor, aceste domenii s-au influențat reciproc și-au pus noi probleme, care au necesitat studii și cercetări științifice pentru găsirea unor răspunsuri și soluții teoretice, practice și metodologice adecvate, care au sporit amploarea, valoarea și eficiența intervențiilor și realizărilor.

Medicina sportivă a apărut și s-a dezvoltat odată cu practica exercițiilor fizice și a formelor sale evolute: gimnastica (în viziunea acelor timpuri), educația fizică și sportul. Începând de la controlul și avizul medical, îndrumările și reglementările referitoare la respectarea unor norme și cerințe privind starea de sănătate, igiena și condițiile de practicare, cu implicarea directă a structurilor organizatorice de specialitate și continuând cu contribuțiile teoretice și practice remarcabile, toate au asigurat cadrul de dezvoltare al acestei științe.

În capitolul *Personalități de referință* din Enciclopedie poate fi studiată activitatea unor renumiți specialiști din domeniul medicinei, care s-au remarcat în mod deosebit prin concepțiile, lucrările și acțiunile lor ca adevărați promotori și profesioniști, susținători ai influenței benefice a educației fizice și sportului asupra sănătății, recuperării și refacerii organismului, care au contribuit cu idei și soluții teoretice și practice la dezvoltarea pe baze științifice a acestui domeniu.

Principalele repere ale dezvoltării medicinei sportive, în țara noastră, evidențiază, într-o formă

sintetică, preocupările, amploarea, instituțiile, organizarea și contribuțiile la continua perfecționare a domeniului și a cunoștințelor cadrelor de specialitate.

- **1551** medicul transilvănean Paulus Kyr (1505-1588) publică la Brașov *Sanitatis stadium (Deprinderea sănătății)*, una dintre cele mai vechi lucrări de educație igienico-sanitară din țara noastră, în care sunt expuse valențele educative ale exercițiilor fizice, ca mijloc de apărare și dobândire a sănătății.

- **1762** apare la Cluj lucrarea medicului mureșan Ștefan Matys, intitulată *Diaetetica* o pledoarie argumentată în favoarea practicării exercițiilor fizice sub forma mersului, atletismului, canotajului, oinei, trântei, călăriei etc., activități pe care le considera absolut necesare sănătății corpului și intelectului.

- **1830** unul dintre reprezentanții de seamă din domeniul medicinei românești, Constantin Caracșa (1773-1838) publică lucrarea *Topografia Țării Românești și observațiuni antropologice privitoare la igiena și boalele locuitorilor ei* - București (postum), în care tratează și problemele influenței exercițiului fizic asupra sănătății și refacerii organismului.

- **1831** dr. Pavel Vasici- Ungureanul (unul dintre primii doctori în medicină din țara noastră) editează lucrarea *Dietetica sau învățătura de a păstra întreagă sănătatea, de a domoli boalele, a se feri de primejdia morții și a se mântui dintr-însa*.

- **1837** se înființează la Iași Societatea medicilor și amicilor naturii, care a promovat și încurajat dezvoltarea turismului.

- **1844** dr. Pavel Vasici- publică la Brașov, lucrarea intitulată *Macrobiotica sau măiestria de a lungi viața* în două volume (al doilea publicat în 1845), în care recomandă ca remedii pentru prelungirea vieții, exercițiile fizice și mijloacele naturale.

- **1844** prin grija medicului Costache Vârnave, la Iași, periodicul intitulat *Povățuitorul sănătății și a economiei*.

- **1845** apare la Arad manualul modern de specialitate *Maestrul de înot*, în care se fac referiri la igiena înotului.

- **1857** dr. I. Mayer publică la Brașov cartea *Scurtă învățătură despre puterea vindecătoare a băilor de abur peste tot și descrierea așezământului de băi de abur al fondului școalelor românești din Brașov*.

- **1868-1926** Ion Athanasiu, medic, profesor de fiziologie la Facultatea de Științe din București, membru corespondent al Academiei Române, s-a bucurat de recunoaștere internațională datorită cercetărilor efectuate în domeniul fiziologiei musculare. Printre lucrările sale: *Munca mușchiului și condițiile ei fiziologice* (1915); *Bazele științifice ale educației fizice* (1916); *Organizarea învățământului de educație fizică* (1921). I.A. considera educația fizică drept o știință complexă bazată pe anatomie, fiziologie, mecanică, psihologie, pedagogie și pe cercetări experimentale.

- **1868** dr. I.C. Lerescu este autorul lucrării *Hygienă privată și publică*, care cuprinde recomandări privind plimbările, mersul pe jos, alergările și săriturile, mijloace care vor trebui îmbinate cu un regim de viață ordonat, în scopul menținerii și întăririi sănătății.

- **1870** medicul igienist Iacob Felix (1832-1905), membru al Academiei Române, considerat întemeietorul igienei moderne în țara noastră, publică *Tratat de igienă publică și poliție sanitară* (al doilea volum apare în 1889), în care argumentează științific necesitatea practicării pe scară largă și la orice vârstă a exercițiilor fizice, a gimnasticii, ciclismului, masajului etc. O astfel de pledoarie face și în lucrarea *Istoria igienei din România în sec. al XIX-lea și starea ei la începutul sec. XX*, tipărită în București, în 7 volume (1901-1903).

- **1874** Intră în vigoare *Legea organizării serviciului sanitar* în care se evidențiază necesitatea ca „în toate stabilimentele publice să nu fie neglijată educațiunea fizică” (art. 115) și Regulamentul pentru „Comisiile de igienă publică și salubritate”

care primește și atribuția „*de a inspecta periodic starea igienică a stabilimentelor de băi și natațiune*” (art. 20).

- **1874-1944** prof.univ. Francisc Rainer, membru de onoare al Academiei Române (1943), primul șef al Catedrei de anatomie din cadrul INEF (1922-1930), director al ISEF (1930), considerat creatorul Școlii Românești de anatomie și antropologie, a contribuit la înființarea Institutului de anatomie și al Institutului de antropologie. Susținător al teoriei că „*anatomia este știința formei vii*”, a avut realizări remarcabile în predarea anatomiei funcționale, adaptând datele teoretice și aplicațiile practice la cerințele instruirii și formării profesorului de educație fizică.

- **1879** sunt votate Statutele noului Institut de Gimnastică Medicală și Ortopedie din București, considerat unul dintre primele din Europa și din lume. Inițiator dr. Alexandru Simion Marcovici.

- **1880** dr. I.C. Istrati (1850-1918) medic, chimist, membru al Academiei Române, cu contribuții deosebite la dezvoltarea educației fizice și culturii fizice medicale din țara noastră, publică la București *Considerațiuni asupra importanței și necesității gimnasticii din punctul de vedere igienic și social*. Acesta considera practicarea exercițiilor fizice ca o necesitate de prim ordin pentru ambele sexe și la toate vârstele. De asemenea, face referiri la efectele profilactice și terapeutice ale exercițiilor fizice.

- **1880** începând din acest an, participanților la concursul pentru ocuparea catedrelor de gimnastică din gimnazii, licee și școli profesionale, li se cer cunoștințe „*suficiente de anatomia corpului și de igiena mișcării*”. În programa concursurilor erau stabilite 11 teme privind anatomia, fiziologia și igiena.

- **1881-1965** Constantin Michăilescu, prof. univ., dr. docent, medic, general, colaborator apropiat al marelui fiziolog N. Paulescu la Facultatea de Medicină Umană din București, profesor titular la catedra de fiziologie de la ISEF (1929-1944), rector al ANEF 1938-1941 și o scurtă perioadă din 1944, a avut contribuții în cercetarea științifică, publicând numeroase lucrări, personale și în colaborare, în

domeniul fiziologiei și chimiei biologice. A fost implicat în organizarea medicinei sportive românești.

- **1883-1959** Ion Lascăr, general, profesor universitar, doctor în medicină și chirurgie, fondator al ONEF și INEF. A predat fiziologia aplicată la educația fizică și gimnastica medicală la INEF (ISEF) și la Secția Militară (1922-1949). A fost președintele Societății Medicale de Educație Fizică, fondată în 1932 și unul dintre întemeietorii gimnasticii medicale, din țara noastră.

- **1885-1950** prof.univ. Iuliu Hațieganu, medic, membru al Academiei Române are contribuții deosebite la programul de dezvoltare al medicinei românești. Un permanent susținător al valorii educației fizice pentru individ și națiune. S-a implicat direct în organizarea și conducerea instituțiilor sportive, formarea cadrelor și dezvoltarea bazei materiale. A avut un rol hotărâtor în înființarea, în anul 1932, a Societății medicale de educație fizică și sport - secția Cluj și în organizarea în 1937, a primului curs de medicină sportivă din Cluj.

- **1892** în Circulara nr. 1663 din 10 noiembrie, semnată de Take Ionescu, ministrul Instrucțiunii publice, către Școlile secundare, de ambele sexe, de stat și particulare, în special cele cu internat, se atrage atenția asupra necesității „*ce simt copii de a face exerciții fizice, cât se poate mai des și mai prelungit*” având în vedere că „*Viața sedentară inerentă școlii... aduce cu timpul grave prejudicii sănătății...*” Se atrage atenția asupra necesității respectării condițiilor de igienă și de sănătate pentru prevenirea îmbolnăvirilor.

- **1893-1904** Constantin Constantiniu (1830-1905) a fost primul specialist care a predat, la noi în țară, gimnastica medicală. În aceeași perioadă, a îndeplinit funcția de inspector al stațiunilor balneare ale statului.

- **1893-1988** Nicolae Horia Dumitrescu, prof. univ., doctor în chirurgie, specializat în biologie la Paris, îl suplinește pe prof. Rainer la catedra de anatomie de la INEF (1927-1929) și devine șeful acestei catedre din 1930 până în 1949. Rector al ANEF (1942-1946), realizează construirea și dotarea modernă a sălii de anatomie. Pe lângă cursurile

valoroase pentru studenții ANEF, a mai realizat și alte studii, printre care și cel elaborat în colaborare cu B. Menkes, intitulat *Contribuțiuni la studiul ariei cardiace și diametrelor cardiace în raport cu talia și perimetrul toracic la sportivi*, publicat în 1937.

- **1896-1975** prof.univ. Gheorghe Tătăranu, doctor în medicină și chirurgie, specializat în domeniul igienei, șef de catedră la ANEF/IEF/ICF (1945-1952), profesor la secția militară a ONEF, devenit în 1937 IMEF (1929-1942), este autorul unor lucrări de cercetare în domeniile igienei și educației fizice. În 1945 a fost ales președinte al Societății Medicale de Educație Fizică.

- **1897** se ameneajează la Spitalul Pantelimon din București prima sală de gimnastică medicală.

- **1898** Gheorghe Marinescu, profesor neurolog, realizează, printre primii din lume, o serie de filme pentru depistarea tulburărilor de mers, gest și atitudine ale pacienților clinicii neurologice de la Spitalul Pantelimon din București.

- **1898** Dr. I. Rizu publică la Slatina *Noțiuni de anatomie și gimnastică pentru usul școalelor secundare și primare*.

- **1898-1977** prof.univ. Leonida Alexiu, general, medic, doctor în științe, cadru didactic la catedra de fiziologie de la ANEF (1944-1948), rector al ANEF (1946-1948), a avut contribuții pe plan organizatoric în cadrul Societății Medicale de Educație Fizică. A desfășurat o bogată activitate de cercetare științifică în domeniu.

- **1902-1982** Iacob Mihăilă, doctor în biologie, specializat în fiziologia efortului, cadru didactic la INEF/ISEF/ANEF/IEF, timp de 29 de ani, a efectuat numeroase studii și cercetări fundamentale în cadrul Institutului de Igienă (1951-1973) care au fost cuprinse în tratatul *Bazele științifice și aplicațiile ergonomiei*.

- **1903-1973** Florian Covaciu - Ulmeanu, medic militar, doctor docent în medicină și chirurgie, licențiat în educație fizică, cadru didactic la ISEF/ANEF, a promovat până la titlul de profesor universitar, iar în armată până la gradul de general. Teza sa de licență la ISEF s-a intitulat - *Cercetări experimentale asupra modificărilor cronaxiei în urma oboselii și antrenamentului*. Dedicându-se studiului

sistemului neuro-muscular, susține la Paris teza de doctorat intitulată *Efort voluntar și cronaxie*. A abordat teme complexe de cercetare și a elaborat numeroase cursuri, tratate și monografii. A fost secretar general și apoi președinte al Societății de Medicină educației fizice și sportului. A făcut parte din Comitetul Executiv al Federației Internaționale de Medicină Sportivă. Una din lucrările sale reprezentative a fost *Medicina culturii fizice* publicată în București în anul 1965.

• **1903-1997** prof.univ. Ștefan M. Milcu, medic, membru al Academiei Române, considerat creatorul școlii moderne de endocrinologie din țara noastră, face parte dintre promotorii medicinei aplicate la educație fizică și sport, care aprecia că mișcarea organizată constituie un mijloc important pentru sănătatea și perfecționarea fizică și morală a individului și colectivităților. A sprijinit constant acțiunile organizate pentru formarea cadrelor de specialitate precum și orientarea și desfășurarea cercetării științifice în domeniul medicinei sportive. A participat direct la efectuarea unor cercetări științifice. A fost implicat în organizarea forurilor de conducere ale medicinei sportive și a manifestărilor științifice de profil.

• **1904** Spiru C. Haret înființează Sanatoriul din Predeal, care funcționează ca o colonie școlară pentru „*recrearea și restaurarea pe timpul verii, a 100 de elevi silitori, cu bună conduită și fizicește debili*”. În programul acestei instituții de stat, se stabilea ca „*ocupațiunile de căpetenie ale elevilor, să fie: exercițiile gimnastice, jocurile, dansurile și excursiunile*”.

• **1904-1972** Adrian Ionescu, medic și profesor de educație fizică, doctor în medicină, chirurgie și fiziologie, dr. docent (1968), prof. univ. la catedra de gimnastică medicală (1931-1962), a ținut cursuri de: igienă școlară, probleme medicale ale psihologiei practice, cultură fizică medicală, masaj, control medical și acordarea primului ajutor. A desfășurat o bogată activitate de cercetare științifică. Autor a numeroase lucrări de referință în domeniul culturii fizice medicale, printre care: *Scoliozele și tratamentul lor prin gimnastică medicală* (1940); *Masajul* (1950); *Gimnastica articulară* (1954); *Cultura fizică*

a mamei și copilului (1958); *Despre atitudinea corectă a corpului* (1961); *Automasajul* (1962); *Femeia și cultura fizică* (1964); *Cultura fizică pentru cei vârstnici* (1965); *Creșterea normală și dezvoltarea fizică* (1968). Înființează împreună cu alți specialiști *Centrul de cercetare a deficiențelor fizice*, în cadrul Spitalului Gr. Alexandrescu. Împreună cu dr. R. Ludu, organizează primul curs de medicina culturii fizice.

• **1907** la Conferința profesorilor de gimnastică (a doua după cea din 1904) pe lângă problemele specifice au mai fost introduse în program: „*noțiuni generale de anatomie în legătură cu gimnastica; noțiuni de igienă în legătură cu gimnastica, precum și ajutoarele ce se pot da în caz de accidente*”. Ambele expuneri au fost făcute de dr. A. Urechia.

• **1909 și 1910** sub ministeriatul lui Spiru C. Haret se înființează, pentru prima dată la noi, un curs oficial de gimnastică cu profesorii în funcțiune, cu durata de 4-6 săptămâni, în scopul perfecționării acestora. Între materiile predate se aflau anatomia, fiziologia și igiena - expuneri prezentate de un medic.

• **1914** începând cu acest an și în anii următori se accentuează preocupările pentru crearea unui sistem de educație fizică, în strânsă legătură cu educația intelectuală și morală, având la bază studiul anatomiei, fiziologiei și igienei. În problematica lansată în acești ani, se preconiza ca medicii școlari să stabilească, la începutul anului, împreună cu profesorul de gimnastică „*gradul de sănătate al elevilor, tulburările sau afecțiunile lor organice, temperamentul și îndemânarea acestora, urmărindu-se progresul sau regresul calităților fizice ale copiilor*” - cunoștințe absolut necesare pentru individualizarea lecțiilor. Se mai sublinia, ca o necesitate, înființarea sălilor de ortopedie, pe lângă fiecare școală. Chiar dacă condițiile materiale și numărul insuficient de cadre îngreunau punerea în practică a unor astfel de măsuri, gândirea pentru acea etapă, era una pozitivă, modernă, care a influențat dezvoltarea ulterioară a acestor domenii.

• **1921** se organizează, în București, un curs de masaj aplicat la diferite sporturi, condus practic și teroretic de dr. Mina Minovici.

• **1921-2005** prof.univ. Miron Georgescu, medic, profesor de educație fizică, instructor de înot și schi, antrenor la volei, a avut contribuții deosebite în fundamentarea fiziologică a controlului medical și dirijarea metodică și medicală a antrenamentului sportiv. A elaborat metode originale pentru măsurarea puterii maxime anaerobe, investigarea calităților fizice, reglarea funcțiilor cardio-vasculare în efort specific, dereglările caracteristice supraantrenamentului. A fost implicat direct în organizarea activității de medicină sportivă din țara noastră, îndeplinind importante funcții: șef al primului serviciu de profil (1948); director al Dispensarului Central pentru Sportivi (1957); director al Centrului de Medicină Sportivă (1963). Membru al FIMS și a altor foruri naționale și internaționale.

• **1922-1989** Clement Baci, medic, doctor docent, profesor de educație fizică și atlet de performanță. Autor a numeroase lucrări în domeniul anatomiei funcționale și biomecanicii, care au servit perfecționării cunoștințelor profesionale ale medicilor sportivi, antrenorilor și profesorilor de educație fizică. A fost preocupat de folosirea exercițiilor fizice ca mijloc terapeutic, elaborând studii privind tratarea deficiențelor fizice și recuperarea după traumatisme și intervenții chirurgicale. Ca specialist ortoped recunoscut, a conceput, realizat și experimentat aparate și tehnici operatorii omologate ca invenții. A avut realizări însemnate și în domeniul prevenirii și tratării traumatismelor produse în activitatea sportivă.

• **1923** ia ființă, în cadrul FSSR, Comisia Sanitară pentru controlul medical al sportivilor de performanță.

• **1923-1930** Catedra de fiziologie a Facultății de Medicină din București asigură predarea cursurilor de fiziologie studenților INEF, catedră condusă de Nicolae Paulescu (1869-1931) fiziolog, descoperitorul insulinei.

• **1927** prof.univ. Andrei Demeter, medic, doctor în științe medicale. Preocupările sale au fost orientate spre aprofundarea problematicii fiziologiei educației fizice și sportului. A elaborat ca autor sau coautor numeroase cursuri pentru studenți și antrenori, monografii și manuale de fiziologie. Cadru didactic la IEFS, a fost timp de aproape două

decenii, președinte al Societății de Medicină Sportivă din România, membru în Comitetul Executiv al Federației Internaționale de Medicină Sportivă și în Comitetul Societății Balcanice de Medicină Sportivă. Din 1978, a activat în cadrul Dispensarului Policlinic pentru Sportivi din Brașov.

• **1928** prin Regulamentul de funcționare a Școlilor secundare, la articolul 132 se precizează: „*pentru educația fizică, se vor acorda dispense numai elevilor care vor fi împiedicați de a lua parte la exerciții de vreo infirmitate sau boală, constatate de medicul școalei sau, în lipsa acestuia, de un medic oficial din localitate.*”

• **1929** se reorganizează învățământul superior de educație fizică, înființându-se ISEF, (care între scopurile sale figura) având printre altele, ca scop și pe acela de a pregăti specialiști în domeniul gimnasticii medicale. Printre catedrele înființate se aflau: gimnastica medicală, fiziologia aplicată, anatomia, igiena, mecanica educației fizice, pedagogia și psihologia.

• **1930** iau ființă Societatea Medicală de Educație Fizică și Sport din România și Dispensarul Medical Sportiv al Universității din Cluj - primele instituții de acest profil din țara noastră.

• **1930** la Expoziția Internațională de Igienă, de la Dresda, participă pentru prima dată și România cu exponate care prezentau imagini din activitatea sportivă națională.

• **1931** se menționează că FR de Natație a introdus fișele medicale pentru sportivi și a înființat Comisia Medicală.

• **1932** din inițiativa ONEF, a luat ființă Societatea Medicală de Educație Fizică (un apel pentru organizarea acestei societăți a fost lansat, în noiembrie 1931, către medicii mai apropiați de viața sportivă). După o consfătuire prealabilă, la 15 aprilie 1932, s-a desfășurat adunarea de constituire, scopul noii Societăți culturale fiind astfel stabilit:

„1. Să grupeze medicii care sunt în legătură cu igiena exercițiilor fizice și care se interesează de problemele biologice ale educației fizice.

2. Să suscite cercetări științifice în legătură cu exercițiile fizice.

3. Să facă cunoscută necesitatea practicei raționale a exercițiilor fizice.

4. Să caute să introducă în mod obligatoriu controlul medical în toate instituțiile și asociațiile unde se practică exercițiile corporale.

5. Pentru realizarea scopurilor ei, Societatea va activa în colaborare cu ONEF, unde își are sediul pentru inițiativa de stat și cu UFSR pentru societățile particulare”. În același an, Societatea s-a afiliat la Uniunea Internațională a Societăților Medico-Sportive.

• **1932** se organizează la București și apoi la Techirghiol primul Curs de informare și inițiere în problemele educației fizice și sportului a medicilor interesați să lucreze în acest domeniu. Cursul a fost organizat de Societatea Medicală de educație fizică. Absolvenții acestui curs au primit atestatul de specialiști în medicina sportivă.

• **1932** apare la București, primul număr al periodicului *Buletinul Societății Medicale de Educație Fizică*, pentru ca din 1937 să continue să apară sub titulatura *Analele Educației Fizice*.

• **1933** se desfășoară, în București, cel de-al II – lea Curs Național de formare a medicilor sportivi.

• **1935** dr. M. Corneanu publică, în București, lucrarea *Exercițiul fizic ca element în terapeutică*.

• **1937** apare, în Cluj, primul număr al revistei *Medicina sportivă*, un supliment al publicației *Clujul Medical* ce aborda domeniul medicinei și se afla în al 18-lea an de existență. Suplimentul menționat își propusese ca obiectiv abordarea problemelor medico-sportive.

• **1937** sub auspiciile Societății Medicale de Educație Fizică se desfășoară, la Cluj și la București, primul Congres Național de medicină aplicată la educație fizică și sport, care a tratat problematica „organizării medicinei sportive, în marea masă a poporului”. Printre hotărârile Congresului s-a aflat și introducerea cursurilor de medicină sportivă la Facultatea de medicină.

• **1937** ISEF se transformă în ANEF „Regele Carol al II-lea care înlocuiește vechiul ONEF și ISEF, având în componență și IMEF, devenind organul de stat pentru îndrumarea și punerea la punct a educației fizice curat românească”. Se preciza că ANEF posedă:

„1 – un institut cu secțiuni de: fiziologie aplicată, anatomie, antropologie, igienă și psihologie;

2 – un institut de gimnastică medicală care va studia și aplica metodele terapeutice și corective ale gimnasticii, pentru a preveni și a corecta deformările fizice ale corpului;

3 – un institut de gimnastică practică care va studia, organiza și aplica gimnastica, jocurile și sporturile.”

• **1937** în Cluj, se pun bazele Cercului Academic de Studii Medico-Aeronautice. Inițiatorii acestui demers au fost prof. Iuliu Hațieganu, maiorul medic Odiseu Apostol și medicul Octavian Stanca.

• **1937-1939** o perioadă plină de evenimente în domeniul medicinei sportive. Manifestările organizate cu ocazia împlinirii a 25 de ani de activitate FSSR-UFSR, au pus în evidență concepțiile și realizările acestei organizații și s-au proiectat preocupările și direcțiile de dezvoltare pentru etapa următoare, în toate domeniile, inclusiv pentru „tânără ramură a medicinei sportive”. În organizarea UFSR, Serviciul medical intra în structura Direcțiunii Generale, iar șeful acestui serviciu era dr. Traian Dumitrescu.

• **1937-1938** a fost creată Comisia Centrală sanitară și de igienă. Printre proiecte figura și înființarea Cabinetului de primă asistență medicală căruia i se stabileau printre atribuții: „elaborarea regulilor de igienă...”; „va face mensurațiuni și fișe biologice”; „va orândui asistența medicală la federații și asociații”; „va forma personal necesar”; „va studia regulamentele sanitare și va pregăti înființarea unui colegiu al medicilor sportivi, după directivele primite de la Comisiunea centrală sanitară și de igienă a UFSR”. Este prezentată Fișa individuală de examen morfologic-fiziologic și medical, elaborată de Serviciul medical din cadrul UFSR, care punea ordine în sistemul asistenței medicale a sportivilor (vezi anexa). În Darea de seamă asupra activității UFSR pe anii sportivi 1938-1939, se fac următoarele aprecieri și se preconizează noi măsuri pentru perfecționarea asistenței medico-sportive: Crearea Comisiunii superioare sanitare a sporturilor „a cărei menire este de a stabili principiile de bază ale medicinei sportive și ca un corolar s-a tradus în fapt Serviciul medical al UFSR, dotat cu cele mai moderne instrumente pentru examinarea sportivilor

și pentru nevoile sanitare de prim ajutor.”; în Statutul tip al Federațiilor sportive se precizează că din Comisiunea medicală și de igienă „vor face parte un președinte și 4 membri”; în Statutul tip al asociațiilor sportive la art. 23 se menționează că „Asociația va avea în mod obligatoriu un medic care va asigura igiena practicării sporturilor... și va alcătui fișele biologice”; se mai precizează că „Asociațiile, posesoare ale terenurilor sau instalații sportive vor trebui să aibă un post de prim ajutor, înzestrat cu medicamentele prevăzute în instrucțiunile federațiilor respective.”

• **1938-1940** toate federațiile în activitate, aveau organizate pentru asistența medicală *Comisiuni sanitare* sau *Comisiuni medicale*, președinții acestora fiind cadre medicale cu mare experiență, ca spre exemplu: atletism - dr. Florian Covaciulmeanu și dr. Traian Dumitrescu; baschet și volei - dr. Paul Pârvolescu; box - col. dr. I. Lascăr; fotbal - dr. Traian Dumitrescu; înot - dr. A. Siligeanu; popice - dr. A. Popa; schi - dr. Traian Dumitrescu; sporturi nautice - dr. Claudiu; tenis de masă - dr. Goroiu.

• **1940** ia ființă Organizarea Sportului Românesc (OSR) care, în condițiile grele ale războiului și a deselor restructurări, va continua să organizeze activitatea sportivă, în special competițiile pe ramuri de sport și mari demonstrații sportive, bazându-se pe sprijinul medicinei sportive. În perioada de existență a acestei organizații, medicina sportivă a înregistrat progrese, atât la nivel central cât și teritorial.

• **1942** apare lucrarea *Igiena sporturilor*, o contribuție importantă la fundamentarea, promovarea și accentuarea importanței acestui domeniu pentru practicarea științifică a sportului în țara noastră. Lucrarea aparține prof. univ. dr. docent Radu Olinescu (1889-1943), membru corespondent al Academiei de Medicină, primul profesor la catedra de igienă de la INEF (1923-1931) și titularul acestei catedre la ISEF (1932-1943).

• **1943** prin Decizia nr. 58, din 15 iunie, semnată de șeful Sportului Românesc – prof. Ion Gheorghiu, se instituie asistența sanitară și controlul medical obligatoriu al tineretului sportiv din toate organizațiile care depindeau de OSR. Modalitățile de punere

în practică a acestei decizii au fost concretizate în Circularele nr. 1 și nr.2, către Federațiile, Regionalele, Districtele și Grupările sportive, având ca obiectiv – Instituirea asistenței sanitare și controlului medical obligatoriu în activitatea sportivă, respectiv numirea și confirmarea medicilor din formațiunile OSR. În Circulara nr. 3, semnată de șeful Sportului Românesc, prof. Ion Gheorghiu și șeful Serviciului medical, dr. Fl. Ulmeanu, au fost precizate atribuțiile medicilor la nivelul grupărilor sportive, districtelor, regionalelor și federațiilor de specialitate.

• **1943** printre manifestările care au avut loc cu ocazia *Săptămânii Sportului Românesc*, a fost organizat în București, cel de-al II –lea Congres al medicinei sportive, prezidat de generalul dr. C. Michăilescu. În cadrul Congresului s-a dorit să se precizeze locul, rolul și atribuțiile medicinei sportive și ale cadrelor de specialitate. Au fost promovate noi abordări (sport pe baze științifice, luarea în considerare a unor condiții și particularități - vârstă, sex, mediu, respectarea curbei efortului, evitarea exceselor și altele) și s-au stabilit cerințele privind controlul medical și folosirea datelor acestuia. Au luat cuvântul: prof. Ion Gheorghiu, care s-a referit la semnificația Congresului și principalele orientări pentru viitor; col. dr. I. Lascăr a prezentat referatul asupra *Controlului și asistenței medicale în sport*; dr. Adrian Ionescu cu referatul asupra *Reeducării răniților de război*. În cadrul discuțiilor s-a dat citire raportului trimis de pe front de cpt. Florin Covaciulmeanu cu privire la *Încercările de acomodare la medicina sportivă*.

• **1944** se hotărăște înființarea OSP, care își începe activitatea imediat, însă oficializarea acestei organizații se va face prin Legea nr. 195 din 1946. În structura organizatorică a OSP funcționa un serviciu medical, în cadrul Direcției tehnice. Organizarea unor ample competiții și manifestări sportive de masă și de performanță determină și amplificarea activităților medico-sportive.

• **1948** se înființează Dispensarul regional de cultură fizică din Cluj.

• **1949** (ianuarie)- este dat în folosință Cabinetul de traumatologie sportivă al OSP, considerat primul

nucleu postbelic de asistență medicală permanentă a sportivilor.

- **1949** prin Decretul nr. 329 din 9 august, se înființează CCFS de pe lângă Consiliul de Miniștri. Printre sarcinile încredințate figura și organizarea, în colaborare cu Ministerul Sănătății, a asistenței medicale, necesară sportivilor. În acest scop, CCFS avea în structura sa *Serviciul medico-sportiv* în cadrul Direcției Instruirii Sportive. Medicina sportivă va cunoaște, în anii care vor urma, o continuă dezvoltare a propriei structuri organizatorice, o acțiune permanentă pentru intensificarea studiilor și cercetărilor științifice, pentru perfecționarea și modernizarea asistenței medico-sportive și a activității cadrelor de specialitate. Literatura de specialitate se va îmbogăți cu noi lucrări valoroase care abordează o tematică foarte diversificată și complexă.

- **1950** instituționalizarea medicinei sportive în țara noastră, a cunoscut o evoluție tematică și structurală susținută, începând cu anii '50 ai secolului XX, determinată de dinamica fenomenului sportiv românesc. Ministerul Sănătății, împreună cu CCFS/CM și ulterior cu UCFS au creat cabinete de medicină a culturii fizice, care din 1957, devin dispensare pentru sportivi, organizate în București și în județele cu activitate sportivă intensă, care erau și centre universitare. Acestea, la rândul lor, se vor transforma în policlinici pentru sportivi de nivel județean și municipal. Pe lângă bazele sportive de nivel republican, au funcționat 20 de cabinete de medicină sportivă.

- **1950** apare Decizia Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale cu privire la organizarea asistenței și controlului medical în mișcarea sportivă.

- **1950** prin Ordin al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale ia ființă Dispensarul Central pentru Sportivi (DCS), care a funcționat până în anul 1963, când s-a transformat în *Policlinica Medico-Sportivă a Municipiului București*. La conducerea DCS s-au aflat: dr. Remus Ludu (1950-1953); dr. Vasile Nicolau (1953-1957); dr. Miron Georgescu (1957-1963); dr. Constantin Ionescu (1963-1965); dr. Angelica Lăzăroiu (1965-1969); dr. Edith Petruț (1969-1976); dr. Wilhelm Wagner (1977-1990); dr. Sanda Iliescu (din 1990);

- **1950** ia ființă, în Arad, Centrul orășenesc de medicină sportivă.

- **1951** se organizează, în Timișoara, Dispensarul regional pentru sportivi, care din 1959 a devenit interregional.

- **1951** se înființează, în cadrul Societăților de Științe Medicale, Societatea de Medicină a Educației Fizice și Sporturilor, care s-a afiliat la Federația Internațională de Medicină Sportivă (FIMS), for recunoscut de către OMS și CIO, care cuprindea, la acea dată, 42 de țări.

- **1952** sunt numiți, în Craiova, primii medici de cultură fizică, decizie ce marchează începutul dezvoltării rețelei de medicină sportivă în această zonă.

- **1958** (16-18 aprilie) se organizează în București Simpozionul cu tema *Explorarea funcțională cardio-vasculară în practică medico-sportivă*. Au participat prof. A. Goverts, președintele FIMS și specialiști din Bulgaria, Franța, Polonia și România.

- **1959** în cadrul Spitalului *Colțea* se inaugurează Centrul de tratament prin acupunctură, centru medico-sportiv care a fost condus de dr. N. Simionescu, în acea perioadă medicul echipei de fotbal a CCA.

- **1962** ca urmare a înțelegerii din 25 decembrie, între ministrul Sănătății, prof. dr. Voinea Marinescu și președintele UCFS, Aurel Duma, s-a stabilit înființarea Centrului de Medicină Sportivă.

- **1963** prin Ordinul nr. 316, din 21 martie, al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, ia ființă Centrul de Medicină Sportivă (CMS), unitate de interes național, integrată în structura MSPS, creat pentru asigurarea asistenței medicale de specialitate și îndrumarea medico-sportivă a activității de performanță. Activitatea CMS a început la 1 mai 1963. În 1991, CSM s-a transformat în Institutul de Medicină Sportivă, iar din 1998 în Institutul Național de Medicină Sportivă. Directorii acestor instituții au fost: prof. univ. dr. Miron Georgescu (1963-1966); dr. Carmen Dumitru (1986-1990); prof. univ. dr. Ioan Drăgan (1966-1986 și 1991-2001); dr. Răzvan Alexandru Bușneag (din 2001).

- **1963** Praga găzduiește primul Congres European de medicină a culturii fizice, la care a participat și o delegație de medici sportivi români.

- **1965** FIMS organizează, în București, primul Seminar internațional de medicină sportivă. Numeroși medici români, care au participat la acest seminar au obținut diploma de specialist internațional în medicina sportivă.

- **1966** se adoptă doctoratul în medicina culturii fizice.

- **1968** prof dr. docent Florian Covaciu Ulmeanu, a fost ales membru în Comitetul Executiv al FIMS, la Congresul acestui for internațional, desfășurat în timpul JO de la Ciudad de Mexico.

- **1969** Cu ocazia CE de box, organizate la București, în perioada 30 mai-8 iunie, a avut loc un Simpozion European cu tema *Probleme medicale ale boxului*.

- **1969** în perioada 30 septembrie - 3 octombrie, Bucureștiul găzduiește cel de-al II-lea Congres European de medicină sportivă, sub egida FIMS, la care au participat 300 de specialiști din 22 de țări.

- **1970** se publică lucrarea intitulată *Elemente de investigație în medicina sportivă* (editura Stadion) elaborată de un colectiv de autori, coordonat de dr. I. Drăgan.

- **1970** se înființează Asociația Balcanică de Medicină Sportivă. România, în calitate de membră a acestei organizații, a deținut, pe parcursul anilor, funcția de președinte în persoana unor renumiți medici specialiști: Florian Covaciu Ulmeanu, Andrei Demeter, Ioan Drăgan, Șerban Avrămoiu, Anca Ionescu.

- **1977** apare lucrarea *Igiena educației fizice și sportului* (editura Sport - Turism), autor Constantin Alexandrescu absolvent al Facultății de Igienă (1949), doctor în medicină sportivă, cadru didactic la Catedra de igienă și control medical, de la ICF. A fost medic sportiv la loturile naționale de volei.

- **1977** apare *Medicina nucleară în practica medico-sportivă* (editura Sport - Turism), autori dr. Ioan Drăgan și dr. Tiberiu Pop.

- **1977** disciplina de Medicină a culturii fizice trece de la IMF la CMS ca bază clinică.

- **1978** (noiembrie) se organizează, în Craiova, cel de-al 4-lea Congres Balcanic de medicină sportivă, având ca tematică principală *Aspecte bio-chimice la sportivi*. Congresul l-a ales pe dr. Șerban

Avrămoiu ca președinte al Comitetului Balcanic de Medicină Sportivă.

- **1979** apare, în editura Sport - Turism, lucrarea *Selecția medico-biologică în sport* elaborată de dr. Ioan Drăgan și colaboratorii, precum și *Elemente de investigație în medicina sportivă* în Editura Stadion, coordonator dr. I. Drăgan.

- **1979** (6, 7 decembrie) se organizează în București, Sesiunea științifică jubiliară, cu ocazia aniversării a trei decenii de la înființarea rețelei de medicină sportivă din România.

- **1982** apare lucrarea *Medicina sportivă* (Editura Sport-Turism) elaborată de un colectiv de autori, coordonator dr. Ioan Drăgan.

- **1985** se organizează, în Brașov, Congresul Grupului Latin de medicină sportivă din cadrul FIMS. Funcția de președinte al acestui grup a fost deținută de dr. Laurian Taus.

- **1985** apare lucrarea în două volume (1985 și 1988) intitulată *Bazele farmacologice ale practicii medicale* (Editura Medicală) - autor Valentin Stroescu.

- **1986** în editura Științifică și Enciclopedică, apare lucrarea *Antropologie motrică* - autor prof. univ., doctor Mircea Ifrim (1940), membru al Academiei de Științe Medicale, șeful Catedrei de anatomie din cadrul IEFS (1978-1990), autor a numeroase lucrări de specialitate.

- **1988** (iunie) - are loc, în București, cea de-a X-a Sesiune științifică a CMS, cu ocazia căreia s-au marcat cei 25 de ani de activitate a acestei instituții.

- **1989** apar două lucrări complexe, de mare interes, ale domeniului intitulate: *Selecția și orientarea medico-sportivă* (Editura Sport-Turism) și *Practica medicinei sportive* (Editura Medicală), lucrările au fost elaborate de către un colectiv de autori coordonate de dr. Ioan Drăgan (1930), medic, doctor în științe medicale, profesor universitar, membru al Academiei de Științe Medicale din România, secretar și președinte al Societății de Medicină Sportivă, șeful disciplinei medicina sportivă la Facultatea de Medicină din București, directorul CMS, devenit INMS, coordonator al activității medicale la nivelul loturilor reprezentative, participant la douăsprezece ediții ale JO. Ca autor și

coordonator al unor colective de autori a elaborat monografii și tratate de medicină sportivă și alte lucrări din domeniul sportului. Membru în Comitetul științific a FIMS și în Comitetul medical al FINA, membru de onoare al FIMS.

- **1989** (8-13 mai) se organizează în București, Cursul național de medicină sportivă.

- **1990** (4 octombrie) își desfășoară lucrările, în București, Conferința Națională de Medicină Sportivă cu tema *Cordul sportiv*.

- **1993** Ministerul Sănătății include medicina sportivă în grupa I de specialități medicale, specialiștii în acest domeniu, formându-se prin rezidențiat cu durata de 4 ani.

- **1994** structura organizatorică a medicinei sportive cuprindea: INMS, 10 policlinici județene pentru sportivi în centre universitare, cabinete de medicină sportivă în policlinicile județene, cabinete de medicină sportivă pe lângă bazele sportive naționale. De asemenea, în afară de această structură, mai funcționau cadre de medicină sportivă în cadrul cluburilor, asociațiilor sau departamentelor cu rețele medicale proprii (MApN, MI, Ministerul Învățământului, Ministerul Transporturilor etc.) acestea colaborând cu unitățile rețelei de medicină sportivă (sursă: dr. I. Drăgan, *Medicina sportivă aplicată*, 1994).

- **2000** este adoptată *Legea educației fizice și sportului* (versiune actualizată în 2006). Titlul VIII al Legii nr. 69 este dedicat controlului și asistenței medicale în domeniul educației fizice și sportului, pe care le legitimează ca activități obligatorii. Ca un mijloc de protecție - avizul medical este necesar pentru cei care practică exercițiile fizice, pentru elevii și studenții care participă la lecțiile de educație fizică, controlul și avizul medical, realizate periodic, fiind obligatorii pentru sportivii care participă la antrenamente și competiții. Sunt stabilite obligații pentru elaborarea unor norme tehnice privind realizarea acestor prevederi. Sunt precizate structurile organizatorice prin care Ministerul Sănătății efectuează controlul și asistența medicală a sportivilor.

- **2008** (octombrie) s-au desfășurat, în București, lucrările celui de-al XV-lea Congres Balcanic

de Medicină Sportivă, având ca motto *Sănătate prin Sport, Performanță prin Medicina Sportivă*. Programul a cuprins dezbateri pe teme de actualitate din medicina sportivă, cardiologie sportivă, traumatologie și recuperare medicală, kinetoterapie, la care au participat renumiți specialiști din Europa și din zona Balcanică. Organizarea a fost asigurată de conf. univ.dr. Anca Ionescu, președintele Asociației Balcanice de Medicină Sportivă, președintele Societății Române de Medicină Sportivă.

- **2008** dezvoltarea domeniului medicinei sportive, pe toate planurile, a permis efectuarea unui act medical de calitate care a sporit considerabil implicarea și contribuția acesteia la realizarea obiectivelor nobile ale educației fizice, sportului pentru toți și sportului de performanță.

- **2009** la 1 ianuarie, rețeaua de medicină sportivă era formată din:

- Servicii publice de medicină sportivă;

- INMS – 31 medici, din care 24 de medicină sportivă;

- Pe lângă asistența și controalele medicale asigurate de INMS, federațiile, respectiv loturile naționale de seniori și juniori, au beneficiat în permanență de asistență medico-sportivă directă;

- În cadrul INMS funcționa Catedra de Medicină Sportivă, UMF Carol Davila, constituită din: 1 profesor consultant; 2 lectori; 3 asistenți universitari;

În fiecare an, catedra a avut repartizate la rezidențiat 5 locuri, în grupa specialități medicale.

- Policlinici/ambulatorii:

- Ambulatoriul de Specialitate pentru Sportivi al Municipiului București (5 medici);

- 6 policlinici/ambulatorii pentru sportivi în județele: Iași (3 medici); Timiș (3); Cluj (4); Brașov (4), Constanța (2); Dolj (5).

- Cabinete de medicină sportivă în 27 de localități: Arad (2 medici); Alba Iulia (1); Pitești (2); Bacău (1); Oradea (2); Botoșani (1); Brăila (2); Buzău (2); Reșița (1); Sf. Gheorghe (1); Galați (2); Giurgiu (1); Miercurea Ciuc (2); Hunedoara (1); Baia Mare (2); Turnu Severin (2); Târgu Mureș (2); Slatina (2); Piatra Neamț (1); Ploiești (2); Satu Mare (1); Zalău (1); Sibiu (2); Suceava (1); Tulcea (1); Rm. Vâlcea (1); Focșani (1);

- Servicii de medicină sportivă asigurate în cabinetele private de medicină;

Pe parcursul anilor, viața a impus o diversificare a preocupărilor în cadrul domeniului care să asigure o intervenție profesională cu eficiență cât mai mare, această specialitate medicală, cu conținut propriu, adresându-se tuturor categoriilor sociale - tineri și vârstnici, sportivi și nesportivi, în deplinătatea capacităților de efort sau handicapați, din punct de vedere sportiv - conform definiției de medicină sportivă, adoptate, în 1983, de Consiliul delegaților FIMS.

Ca o confirmare a seriozității și complexității controlului și avizului medical, la nivelul anului 2008, avem și conținutul Fișei medicale care însoțește sportivul în efectuarea controlului și investigațiilor medicale pentru primirea avizului medical. Împreună cu anamneza medico-sportivă, fișa medicală cuprinde analize și investigații la cabinetele de: interne, analize medicale, radiologie, ortopedie, neurologie, ginecologie, oftalmologie, ORL, stomatologie, explorări funcționale și capacitatea de efort (respiratorii, cardio-vasculare, neuromusculare, capacitate de efort aerob și anaerob); examen psihologic, evoluția măsurătorilor antropometrice și altele. Toate investigațiile sunt corelate cu evoluția datelor și rezultatelor sportive.

Surse:

- Drăgan, I. și colaboratori, *Medicina Sportivă*, Ed. Sport - Turism, 1982.
- Drăgan, I și coaboratori, *Practica medicinei sportive*, Ed. Medicală, 1989.
- Drăgan, I și colaboratorii, *Medicina sportivă aplicată*, Editis, 1994.
- Ionescu, D., *Istoricul gimnasticeii și educației fizice la noi*, Tipografia Revista Geniului, 1939.
- Kirițescu, C., *Palestrica* (ediția a II-a), Ed. UCFS, 1964. Nicu, A și colaboratori, *Enciclopedia Educației Fizice și Sportului din România* (4 volume), Ed. Aramis, 2002.
- Postolache, N., *Istoria Sportului în România- date cronologice*, Ed. Polirom, 1995.
- Periodice - *Anuarul Sporturilor 1938-1939; 1939-1940.*
- *Anuarul Sportului Românesc 1942-1943.*
- *Anuarul Sportului 1993-2008.*

DISPENSARUL CENTRAL PENTRU SPORTIVI (DCS). Reprezintă unitatea centrală a rețelei de medicină a culturii fizice din țara noastră în perioada 1950-1963. Înființat prin ordin al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, a avut ca atribuții principale: asistența medico-sportivă a loturilor reprezentative ale țării și a sportivilor de performanță legitimați la cluburile din București; îndrumarea metodologică a unităților rețelei de medicină sportivă din întreaga țară; efectuarea muncii de cercetare științifică; asigurarea condițiilor de desfășurare a cursurilor de specializare și perfecționare în medicina culturii fizice, organizate de Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale; depistarea și tratarea prin cultură fizică medicală a elevilor cu deficiențe fizice, din București. La conducerea instituției ce și-a avut sediul în București s-au succedat: dr. Remus Ludu (1950-1953), dr. Vasile Nicolau (1953-1957) și dr. Miron Georgescu (1957-1963).

În anul 1963, prin înființarea Centrului de Medicină Sportivă care a preluat atribuțiile de unitate centrală a rețelei de specialitate din Ministerul Sănătății, DCS a fost transformat în unitate teritorială sub denumirea *Policlinica Medico-Sportivă a Municipiului București*. În această calitate asigură asistența medicală a sportivilor legitimați din Capitală, depistarea și tratarea elevilor cu deficiențe fizice de la școlile din București, expertizarea scutiților de educație fizică. Au îndeplinit funcția de medic șef al acestei policlinici: dr. Constantin Ionescu (1963-1964), dr. Edit Petruț (1964-1974), dr. Angelica Lăzăroiu (1974-1977), dr. Wilhelm Wagner (1977-1990) și dr. Sanda Iliescu (din 1990).

CENTRUL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ; INSTITUTUL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ; INSTITUTUL NAȚIONAL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ. Unitate centrală a rețelei de medicină sportivă din România, cu sediul în București, situată în Complexul Olimpic, înființată prin Ordinul nr. 316 din 21 martie 1963 al Ministrului Sănătății și Prevederilor Sociale în temeiul HCM nr. 845/1957 și ca urmare a Minutei din 25 decembrie 1962, cu nr. 1723, încheiată între ministrul Sănătății și Prevederilor Sociale, prof. dr. V. Marinescu și președin-

tele UCFS, A. Duma. Ordinul de înființare stabilește că pe data de 1 aprilie 1963 ia ființă Centrul de Medicină Sportivă, unitate de interes național integrată în structura Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, creat pentru asigurarea asistenței medicale de specialitate și îndrumarea medico-sportivă a activității sportive de performanță. După parcurgerea unei etape organizatorice de 30 de zile, activitatea Centrului de Medicină Sportivă începe la 1 mai 1963, cu o schemă formată din 15 medici, o profesoară de cultură fizică medicală și un număr redus cadre medii sanitare, detașate de la Dispensarul Central pentru Sportivi. Acestei echipe i s-au adăugat continuu medici, pentru completarea serviciilor de specialitate din Policlinică și absolvenți ai cursului de specializare de doi ani, cu dublu profil: de medici sportivi și de antrenori, pentru a se asigura asistența medico-sportivă și metodică a sportivilor din loturile reprezentative. Încă din primul an de funcționare, Centrul a devenit for de îndrumare metodologică al rețelei de medicină sportivă, de organizare și desfășurare a cursurilor de specializare în medicină sportivă, de intensificare a muncii de documentare și de cercetare științifică. La acestea s-au adăugat în anii următori elaborarea unor lucrări fundamentale, într-o activitate care se găsea la începuturile ei, producerea unor susținătoare de efort și a unor substanțe de refacere după efort, brevete. Înființarea și evoluția instituției s-a dovedit benefică și indispensabilă dezvoltării sportului din țara noastră. A crescut numărul și s-a îmbunătățit pregătirea profesională a cadrelor, s-au realizat și oficializat progrese organizatorice, s-au creat noi legături funcționale cu Ministerul Sănătății, cu Ministerul Tineretului și Sportului, cu Comitetul Olimpic Român, cu Academia de Științe Medicale, cu Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila din București, cu federațiile sportive și cu unități de profil asemănător din străinătate. Datorită eficienței și autorității recunoscute în țară și peste hotare, la 16 octombrie 1991, prin Ordinul nr. 1 478 al Ministerului Sănătății, centrul devine **Institut de Medicină Sportivă (IMS)**. La 1 ianuarie 1998 IMS avea în organigramă 160 de salariați. La înființarea și la dezvoltarea sa și-au adus contri-

buția două generații de specialiști renumiți și directorii: prof. univ. dr. Miron Georgescu (1963-1966), dr. Carmen Dumitru (1986-1990) și prof. dr. Ioan Drăgan, prin activitatea sa îndelungată și unanim recunoscută (1966-1986) și din 1991 până în 2001. Din 2001 în funcția de director a fost numit dr. Răzvan Bușneag.

INSTITUTUL NAȚIONAL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ

Institutul Național de Medicină Sportivă prin ordinul ministrului Sănătății, la 3 noiembrie 1998, își schimbă denumirea, devenind institut național. Institutul național de medicină sportivă are ca principal obiect de activitate asigurarea circuitelor medico-sportive. Cabinetele existente în anul 2011 sunt următoarele: Medicina internă, Investigații de laborator, Ortopedie, Radiologie și metode imagistice, Cardiologie, O.R.L., Oftalmologie, Stomatologie, Ginecologie și dermatologie, Psihologie, Neurologie, Laboratorul de antropologie sportivă nutriție, Laboratorul de testarea capacității de efort, Laboratorul de explorări cardio-vasculare, Diagnostic și orientare medico-sportivă/Supraveghere loturi olimpice.

Medicina internă: Asigură consultații în cadrul circuitului medico-sportiv sau în cazuri de patologie, recomandări de investigații, tratamente de specialitate, recomandări privind aptitudinea de a efectua efort fizic. Tot aici se trag concluziile privind starea de sănătate la sfârșitul circuitului medico-sportiv, după ce sportivul a fost investigat de către toți specialiștii. Cabinetul de interne mai asigură și camera de gardă, unde se acordă primul ajutor în caz de urgențe și se fac tratamente și investigații.

Investigații de laborator: Laboratorul de analize medicale funcționează în cadrul INMS încă de la înființarea acestuia, reprezentând un compartiment de bază, ce activează cu personal înalt calificat și având o dotare modernă de echipamente medicale. Execută peste 100 de tipuri de analize

medicale cu valoare de diagnostic al stării de sănătate, al formei sportive și a corectitudinii dirijării antrenamentului la sportivii de performanță. Fiabilitatea și corectitudinea rezultatelor sunt atent monitorizate de către personalul medical, instruit permanent din punct de vedere profesional, pentru atingerea performanțelor.

Ortopedie: Se consultă clinic sportivii, în cadrul circuitelor, dar și în afara acestora. Se fac examene ecomiografice și se desfășoară de asemenea activitatea de tratament prin kinetoterapie și fizioterapie a unora dintre afecțiunile ortopedice depistate ca și tratamentele din cadrul cabinetului de ortopedie: acordarea primului ajutor în caz de fracturi, luxații, entorse (reducere, imobilizare, ortezare) și efectuarea unor tratamente de mică chirurgie.

Radiologie: Activitatea constă în efectuarea de radioscopii și radiografii, de interes special fiind radiografia cardiopulmonară ca test screening și radiografiile osoase. Pregătirea profesională a personalului s-a îmbunătățit constant, încadrarea fiind cu medic primar și asistent principal de radiologie iar aparatura folosită s-a modernizat semnificativ, chiar dacă ar mai fi necesar un centru de imagistică medicală.

Cardiologie: Consult asigurat de medic primar, examen clinic și EKG.

O.R.L.: Consult asigurat de medic primar. Se asigură consultația clinică precum și efectuarea de tratamente.

Oftalmologie: Consult asigurat de medic specialist. Se dau consultații pentru controlul acuității vizuale și corecție optică, se asigură tratamentul de caz.

Stomatologie: Se asigură consultațiile în cadrul circuitului, rezolvarea urgențelor stomatologice, tratamente profilactice și curative.

Ginecologie și dermatologie: Asigură consultația în cadrul circuitelor sau în cazuri de patologie și tratamente de specialitate.

Psihologie: Se determină nivelul aptitudinal, pe grupe de sporturi, se studiază structura de personalitate, coeficientul de inteligență și se asigură asistenta psihologică, cu tehnici de susținere psihoterapeutică.

Neurologie: Consult clinic, asigurat de medic specialist, examen EEG, de repaus și cu activare precum și EMG cu: proba Alajouanine pentru

spasmofilie și potențial muscular evocat (amplitudine, latențe, durata, viteza de conducere motorie pe nerv). Tot în cadrul acestui cabinet se mai poate face reflexograma achiliană.

Laboratorul de antropologie sportivă, nutriție: Efectuează controlul dezvoltării fizice la sportivii din loturile naționale și olimpice. Evaluează dezvoltarea biologică și modificările induse de sportul de performanță. Determină biotipul somatic în funcție de cerințele sportului (rol esențial în selecția medico-sportivă). Investighează calitățile fizice (forță musculară, mobilitate, elasticitate). Determină compoziția corporală și greutatea optimă. Apreciază potențialul olimpic al sportivilor de performanță. Elaborează regimuri alimentare pe ramuri de sport. La copii și adolescenți - investighează procesul de creștere și dezvoltare și prognozează creșterea staturală. Apreciază postura corectă și depistează deficiențele fizice, elaborând indicații de kinetoterapie. Apreciază starea de nutriție și evidențiază obezitatea. Elaborează programe pentru câștig în greutate (prin creșterea masei musculare) și pentru scăderi în greutate (prin reducerea țesutului adipos), asociind alimentația adecvată cu exercițiul fizic.

Laboratorul de cercetare, învățământ și testarea capacității de efort: Laboratorul efectuează examenul clinic al sportivului, monitorizarea probei de efort, testarea capacității de efort aerob și anaerob, teste de ventilație pulmonară și post efort, teste funcționale cardio-vasculare. Testarea capacității de efort aerob și anaerob constă în efectuarea testului INMS (la bicicleta ergometrică sau pista rulantă), determinarea pragului aerob-anaerob cu evaluarea lactatului, evaluarea economiei cardiovasculare de repaus și efort-test STT, testarea travaliului total realizat (TTR) Szogy-Cherebețiu, proba BOSCO, testul WINGATE, proba Ruffier. Testele de ventilație pulmonară și post efort (27 parametrii) sunt: FVC (capacitate vitală fortată-test), VC (capacitate vitală), MVV (ventilație maximă voluntară-test). Testele funcționale cardio-vasculare sunt: proba Schellong, proba Martinet, proba Flack. Absolut toate probele și testele sunt analizate și evaluate în dinamica cu ajutorul programelor computerizate.

Laboratorul de explorări funcționale cardio-respiratorii: Se asigură efectuarea investigațiilor necesare în vederea depistării apariției unor modificări patologice, în scopul încadrării acestora fie în sindrom de supraantrenament sau suprasolicitare cu manifestări cardiovasculare, fie într-o entitate patologică incompatibilă cu sportul de performanță. Se efectuează explorările cardiovasculare (ex. clinic, EKG repaos, efort și postefort) la sportivii de înaltă performanță, în vederea stabilirii posibilităților funcționale adaptive individuale și al gradului de antrenament. Se furnizează date privind capacitatea funcțională a sportivilor în raport cu tipul de efort (specific sportului practicat) și cu etapa de pregătire.

Diagnostic și orientare medico-sportivă/Supraveghere loturi olimpice: În cadrul acestor cabinete se face anamneza medico-sportivă (include o anamneză medicală și aspecte particulare, legate de faptul că pacientul este de fapt un sportiv, punând accentul pe aspectele legate de influența activității sportive asupra stării de sănătate și cum aceasta poate influența, la rândul ei, activitatea sportivă. De aici se eliberează avizul medico-sportiv, ce cuprinde concluziile legate de rezultatele investigațiilor efectuate, starea de sănătate, stare funcțională, aspecte legate de selecție și capacitatea de efort. Sintezelor reprezintă și ele documente importante, care ilustrează antrenorului starea de sănătate și de pregătire a întregii echipe, la momentul prezentării în circuit. În urma concluziilor, se întrunesc comisiile de expertiză pentru cazurile problemă.

Colectivul de medici ce activează în cadrul INMS este format din: dr. Marian Anghelescu, dr. Adela Apostol, dr. Gabriela Bădescu, dr. Ileana Cecilia Barbu, dr. Carmen Bojin, lector univ. dr. Răzvan Bușneag, dr. Lucia Constantinescu, dr. Ionel Costeschi, dr. Valentina Covaci, dr. Simona Dincă, biolog principal Violeta Doncean, dr. Mariana Georgescu, psiholog principal Doina Gheorghiu, dr. Vlad Haralambie, dr. Mihai Ion, dr. Elena – Ortansa Ionescu, șef de lucrări dr. Anca Ionescu, dr. Adriana Jicman, dr. Adriana Camelia Limona, prof. principal CFM Elena Lupu, dr. Anca Maliu, chimist principal Mariana Marinescu, dr. Simona Nanoveanu, dr. Ecaterina Niculae, dr. Denis Păduraru, dr. Mihaela

Carmen Petrescu, dr. Mihaela Popescu, dr. Ioan Stoian, dr. Floriana Tănase, dr. Daniela Teodorescu, dr. Anca Ticu, dr. Alexandru Andrei Toacă, dr. Anne – Marie Zamfir, dr. Florin Zamfiroiu. Conducerea instituției este asigurată de colectivul format din: director- dr. Bușneag Răzvan, dir. adj. – dr. Nanoveanu Simona, dir. adj. finanțe – contabilitate, economist Maria Vasile.

AMBULATORIU DE SPECIALITATE PENTRU SPORTIVI AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI. Înființat în 1949 sub titulatura de C.M.C.F. (Centrul Medical de Cultură Fizică), unitate cu autoritate juridică în localul din Splaiul Independenței nr. 19-21, ulterior s-a transformat în 1957 în Dispensarul Central pentru Sportivi, iar în 1977 în Policlinica pentru Sportivi a Municipiului București sub administrația Spitalului Clinic Brâncovenesc cu sediul în str. Eforie nr. 4. În perioada 1957-1963 Dispensarul Policlinic pentru Sportivi a îndeplinit funcția de for metodologic al rețelei de medicină sportivă din țară. După demolarea Spitalului Brâncovenesc a fost trecută în administrația Spitalului Clinic Panduri. În 1983 Policlinica pentru Sportivi a fost mutată în incinta Policlinicii Vitan și administrația Spitalului Clinic Colțea unde funcționa și în anul 2008. Din anul 2005, unitatea funcționa sub titulatura de ASSMB-Spitalul Clinic Colțea (Ambulatoriu de specialitate pentru sportivi al Municipiului București) cu un număr de 52 salariați dintre care 13 medici (medicină sportivă-6, ortopedie- 1, stomatologie- 2, dermatologie- 1, oftalmologie- 1, laborator analize medicale- 1), un psiholog și un profesor CFM. În 2008 se asigura asistența medicală la peste 35 000 de sportivi legitimați ai Municipiului București și Județul Ilfov.

Activitatea policlinicii are ca obiectiv principal: examenul periodic al sportivilor din Municipiul București și zonele limitrofe ale acestuia; examenul medical al elevilor din școlile cu profil sportiv, licee de coregrafie, corpul de balet al Operei Române; examenul medical al arbitrilor, antrenorilor și veteranelor din lumea sportului; tratarea afecțiunilor acute în cabinete de specialitate (interne, radiologie, stomatologie, dermatologie, oftalmologie, ORL,

ortopedie); dispensarizarea sportivilor în vederea urmăririi și recuperării pentru activitatea sportivă; recuperarea sportivilor cu afecțiuni traumatice în cadrul Serviciului de Balneo-Fizioterapie și CFM; tratarea și corectarea deficiențelor în cadrul serviciului CFM; observații medico-sportive în cadrul antrenamentului la bazele sportive (Stadionul și Ștrandul Tineretului, Baza Sportivă Voința, Valerian Prescure, Liceul Bolintineanu); asigurarea asistenței medicale de specialitate la competițiile sportive desfășurate pe bazele sportive din Municipiul București; la solicitarea unor federații sportive s-a acordat asistența medicală în unele cantonamente ale loturilor naționale și olimpice cu personal de specialitate al unității.

Policlinica a fost condusă de următorii medici: Dr. Ion Stănescu (1949-1950); Dr. Remus Ludu (1950-1953); Dr. Vasile Nicolau (1953-1957); Dr. Miron Georgescu (1957-1963); Dr. Constantin Ionescu (1963-1964); Dr. Edith Petruț (1964-1974); Dr. Angelica Lăzăroiu (1974-1977); Dr. Wilhem Wagner (1977-1990); Dr. Sanda Iliescu (1990-2008).

AMBULATORIU DE SPECIALITATE DROBETA TURNU-SEVERIN. Activitatea de medicină sportivă se desfășoară în județul Mehedinți prin următoarele cabinete:

- Cabinetul de medicină fizică și reabilitare în cadrul Ambulatoriului de specialitate al Spitalului Județean Drobeta Tr. Severin, str. Aluniș, nr. 1. Încadrarea cabinetului: dr. Zimta Mariana- medic primar medicină sportivă din 1993, specialist medicină fizică, balneologie și recuperare medicală - 1985, doctor în științe medicale - 2007; Competențe: ecografie abdominală, acupunctură, management sanitar și social. Funcționează în cadrul cabinetului din 1985 până în prezent fiind coordonator județean al activității de medicină sportivă.

- Cabinet medical bazin olimpic de înot. Încadrat cu: un medic primar medicină generală-dr. Potopea Delia Angela; un asistent medical Ștefan Viorica Luminița-2007.

- Orșova-Cabinet medical, dr. Voneafka Ventzel (lot olimpic canotaj fete); medic specialist medicină sportivă; asistent medical generalist Cuzmanovici

Maria (Centrul olimpic juniori canotaj). Sarcinile cabinetului: controlul medical inițial (selecție) și periodic al sportivilor legitimați din județ; consultații acordate sportivilor în caz de traumatisme și/sau îmbolnăviri; asistență medicală de urgență la competiții (delegații); scutiri de educație fizică pentru elevi; consultații de medicină sportivă pentru populație, în special copii, juniori.

AMBULATORIU DE SPECIALITATE PENTRU SPORTIVI TIMIȘOARA.

Centrul medical pentru cultură fizică din Timișoara a fost înființat în 1950. În 1954 unitatea se transformă în dispensar regional pentru sportivi, iar în 1976 se transformă în Policlinica pentru sportivi. Se remarcă în mod deosebit aportul pe plan organizatoric, științific, metodologic a celui care a înființat instituția, dr. Titus Petrovici, personalitate cunoscută și apreciată pe plan național, fost membru al Federației Internaționale de Medicină Sportivă. Unitatea a deservit de la început și 5 cabinete de baze republicane, asigurând asistența medicală sportivilor care se antrenau în aceste baze sportive. Următorul medic șef de policlinică, din anul 1967 până în anul 2005. a fost dr. Simion Surdan. Ambulatoriu de specialitate pentru sportivi înființat în 2003 este constituit din trei cabinete de medicină sportivă, un cabinet de interne-cardiologie, un cabinet de balneofizioterapie, un cabinet ortopedie-traumatologie, un cabinet ginecologie, un cabinet stomatologie, o sală de recuperare kinetoterapie, o bază de tratament recuperare fizioterapie. În ambulator își desfășoară activitatea actualmente 35 de angajați dintre care 13 medici, 3 profesori CFM, 13 asistente medicale și 2 registratori medicali. Dintre medici, 4 medici sunt de medicină sportivă: dr. Șerbescu Ioan, dr. Străuț Ioan, dr. Mladin Carmen, dr. Gîrleanu Alina; 3 medici-medicină internă: dr. Popescu Livia, dr. Gonțean Adriana, dr. Stoicănescu Livia; 2 medici balneo-fizioterapie: dr. Cevdarie Lucia, dr. Petraș Sanda; un medic-ginecologie: dr. Teodorescu Ovidiu; un medic ortoped- dr. Abu Awad Adnan; doi medici-stomatologie: dr. Stefoni Iacoboni Tabita, dr. Udubasa Oana; 3 profesori CFM: Todorof Dragoslava, Covacs Aurica și Pălmăru Nicolae. Din 16

februarie 2005, medic coordonator este dr. Ioan Șerbescu-medic primar medicină sportivă, doctorand în științe medicale, medicină sportivă.

De semnalat că de la înființare(1950) și până în 2008 medicii unității au acordat și acordă asistență medicală de specialitate sportivilor și sportivelor care se antrenează(cantonamete) pe raza județului(loturi naționale și /sau olimpice).

CABINETUL JUDEȚEAN DE MEDICINĂ SPORTIVĂ BACĂU. Cabinetul de medicină sportivă s-a înființat în 1969 și a funcționat în Policlinica Județeană. În perioada 1969-1982 cabinetul a fost condus de dr. Gălășanu Paul (secundar medicină sportivă 1966-1969, apoi specialist și medic primar medicină sportivă). Între anii 1976-2006 în acest cabinet a funcționat și dr. Bora Teofil (medic secundar medicină sportivă 1971-1974, apoi specialist și medic primar medicină sportivă).

CABINETUL JUDEȚEAN DE MEDICINĂ SPORTIVĂ BRĂILA. Cabinetul județean de medicină sportivă Brăila aparține, în 2008, Spitalului Județean de Urgență Brăila și a fost înființat în 1973.

Încadrare: doi medici de specialitate și două cadre medii: dr. Beznea Aurora- medic specialist medicină sportivă din noiembrie 1976; dr. Ilieș Carmen Mioara, medic primar medicină sportivă din noiembrie 2004. În perioada 1978-2004 în cadrul acestui cabinet și-a desfășurat activitatea și dr. Margineanu Doina, medic specialist medicină sportivă.

CABINETUL JUDEȚEAN DE MEDICINĂ SPORTIVĂ GALAȚI. Cabinetul de medicină sportivă își desfășoară activitatea în incinta Centrului Medical Galați din strada Eroilor, nr. 34 și aparține de Spitalul de Urgență Sf. Andrei. În 2008 încadrarea era următoarea: Dr. Troacă Mihail, medic primar medicină sportivă; 6 asistenți medicali. Medicina sportivă din Galați ființează ca specialitate din anul 1962. Medici titulari au fost: dr. Slătineanu Elena, medic specialist medicină sportivă, cabinetul de medicină sportivă, Policlinica municipală, în perioada 1962-1977; dr. Popa Dorel, medic specialist Medicină Sportivă, perioada 1977-1984, cabine-

tul de Medicină sportivă, Policlinica Municipală; dr. Troacă Mihail, medic primar Medicina sportivă din anul 1979 la cabinetul de Medicină sportivă, Policlinica Municipală.

În anul 1980 ia ființă Policlinica Județeană pentru sportivi Galați, ocazie cu care s-a schimbat și sediul, punându-se la dispoziție o clădire corespunzătoare. Din anul 2002 Policlinica pentru Sportivi este desființată și odată cu aceasta se revine la titulatura de Cabinet de medicină sportivă județean. Sarcinile cabinetului sunt aceleași ca și ale cabinetelor din alte orașe ale țării.

CABINETUL JUDEȚEAN DE MEDICINĂ SPORTIVĂ IAȘI. În 1951 la Iași se înființează Centrul Medical pentru Cultură Fizică, unitate medicală profilată pentru asigurarea asistenței și controlului medical al sportivilor legitimați din județul Iași, pe efectuarea culturii fizice medicale (recuperare) în caz de accidente și/sau îmbolnăviri (sportivi, elevi) și acordarea scutirilor de educație fizică pentru elevi și studenți. În 1957 unitatea devine Dispensarul regional pentru sportivi cu aceleași atribuții. În această perioadă remarcăm activitatea desfășurată de dr. Tiberiu Vlad (sportiv de performanță fotbal) în special pe plan organizatoric. Din anul 1966 unitatea se transformă în Policlinica pentru Sportivi Iași, iar la conducerea unității este numit dr. Ioan Apostol, ulterior profesor universitar la Facultatea pentru Educație Fizică și Sport Iași. Între anii 1966-1998 unitatea cunoaște o dezvoltare în special în domeniul cercetării, o contribuție deosebită la aceasta o va avea și acad. prof. dr. Ioan Hăulică (fiziolog). Din 1998 Policlinica pentru Sportivi devine Cabinet județean de medicină sportivă, cu aceleași atribuții, la conducerea cabinetului aflându-se prof. dr. C. Drosescu (2008).

CABINETUL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ JUDEȚEAN OLT. Cabinetul de Medicină Sportivă din Slatina (cu atribuții județene) a fost înființat în anul 1982, odată cu repartizarea dr. Petrescu Liviu, după ce a obținut specializarea în Medicină sportivă și Balneofizioterapie. Cabinetul funcționează în cadrul Ambulatorului de specialitate al Spitalului

Județean Olt. Încadrarea personalului: Dr. Petrescu Liviu, medic primar medicină sportivă și asistent principal Buzatu Adrian cu multiple specializări (balneofizioterapie, urgențe medicale, chirurgie-ortopedie infantilă). Dr. Petrescu Liviu a participat la numeroase cursuri suprauniversitare, ca de exemplu: specializarea în asistență medicală a sportivilor la nivel de cluburi, recuperare post-traumatică a sportivilor etc. De asemenea, a participat la Congresele Europene și Balcanice de medicină sportivă și la toate Conferințele Naționale de Medicină Sportivă, dovada fiind certificatele de participare și diplomele conferite (1982-2007). Se colaborează cu Direcția județeană pentru Sport, Comisia județeană de Fotbal și Academia Olimpică Română-Filiala Olt. Cabinetul județean de medicină sportivă a asigurat asistență medicală a unor sportivi care au obținut ulterior medalii la Campionatele Balcanice, Europene și chiar Mondiale.

CABINETUL DE MEDICINĂ SPORTIVĂ JUDEȚEAN SATU MARE. În județul Satu Mare funcționează un singur cabinet de medicină sportivă, în cadrul Ambulatoriului de specialitate al Spitalului Județean Satu Mare. Acest cabinet este deservit de un medic specialist și o asistentă medicală și asigură circa 6000 consultații anual. Medicul cabinetului este dr. Vincze Kătălin, specialist în medicină sportivă din 1991 și medic primar din 1997. Privind istoricul cabinetului primul document apare în 1950 sub forma unui Buletin al Ministerului Sănătății cu privire la modul de organizare și funcționare al Cabinetului de Medicină sportivă care a fost înființat în cadrul Policlinicii nr. 1 Satu Mare. După construirea noii policlinici în 1963, cabinetul sportiv va funcționa în această clădire, unde funcționează și în 2008, în cadrul Ambulatoriului de Specialitate al Spitalului județean Satu Mare.

POLICLINICA PENTRU SPORTIVI CRAIOVA. Înființată în anul 1977 are în evidență peste 6000 de sportivi legitimați (mulți dintre ei componenți ai loturilor naționale și olimpice), copii și tineri cu deficiențe fizice, studenți ai facultăților de Educație fizică și sport.

Unitatea funcționează în subordinea M.S.P și A.S.P. Dolj, administrativ fiind coordonați de Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova. Structura unității:

- cabinet interne-medic primar medicină internă și două asistente medicale (cu efectuarea EKG);
- cabinet probe de efort- medic primar medicina sportivă și două asistente medicale;
- cabinet ortopedie-traumatologie -medic primar ortopedie-traumatologie, medic specialist medicină sportivă, asistentă medicală;
- cabinet stomatologie- medic primar stomatologie, asistentă medicală și tehnician dentar;
- laborator, punct de recoltare- biolog principal și asistentă medicală laborator;
- cabinet dezvoltare fizică- medic primar medicina sportivă; doi medici primari medicină sportivă cu jumătate de normă și două asistente medicale;
- cabinet aviz medico-sportiv- trei medici primari medicina sport, cu jumătate de normă și registrator medical;
- cabinet recuperare- consultații - medic primar medicina sportivă, săli terapie și doi asistenți medicali (2 ture);
- cabinet radiodiagnostic - medic primar radiodiagnostic și asistent medical radiologie;
- cabinet microcircuit - medic specialist medicină sportivă și asistent medical;
- săli CFM - sală CFM - doi profesori CFM și un asistent masor; sala CFM, policlinică- doi profesori CFM și o asistentă medicală;
- cabinet anamneză medico-sportivă;
- două cabinete la baze sportive - stadionul Ion Oblemenco-medic specialist medicină sportivă și doi asistenți medicali;
- sala *Voința-Breștei*- medic specialist medicină sportivă cu jumătate de normă.

Structura personalului este următoarea: un medic primar medicină internă, un medic primar ortopedie traumatologie, un medic primar stomatologie, un medic radiolog, un biolog, șase medici medicină sportivă-normă întreagă, șase medici medicină-sportivă – jumătate de normă (cadre FESF); patru profesori CFM, nouăsprezece asistenți medicali, un tehnician dentar, un asistent maseur, un îngrijitor curățenie.

Obs.- doi medici medicină sportivă sunt în curs de a obține o a doua specializare.

POLICLINICA JUDEȚEANĂ PENTRU SPORTIVI CLUJ-NAPOCA. În 1950 se înființează la Cluj *Centrul Medical pentru Cultură Fizică*

și *Sport*, unitate profilată pe: controlul și asistența medicală a sportivilor legitimați din județ; cultura fizică medicală în caz de îmbolnăviri și/sau accidente (recuperare); acordarea scutirilor de educație fizică pentru elevi și studenți. Evoluția medicinei sportive din Cluj s-a bucurat de sprijinul unor personalități medicale dintre care cităm pe următorii: acad. Emil Hațieganu, acad. Aurel Moga, prof. Vlaicu I., dr. Viciu E., dr. Chețianu Onoriu, prof. M. Doroftei, prof. I. Orha, dr. P. Derevencu etc. În 1957 unitatea devine Dispensarul regional pentru sportivi, iar la conducerea unității este numit dr. Titus Crișan care va dezvolta instituția la nivelul unui veritabil centru metodologic pentru Transilvania. În 1982 Dispensarul regional se transformă în Policlinica pentru sportivi Cluj-Napoca denumire ce se păstrează și în 2008.

AGENȚIA NAȚIONALĂ ANTI-DOPING (ANAD)

Pericolul și implicațiile de ordin moral, educativ, medical și biologic ale dopajului în sportul de înaltă performanță au apărut în anii 60-70 ai secolului XX. Dorința de a dobândi medalii, puncte, victorii și locuri cât mai bune în clasamente, în topuri, în ierarhiile Jocurilor Olimpice,

Campionatelor Mondiale, Continentale, etc., a intensificat cercetările în domeniile selecției și metodologiei antrenamentelor, a tehnologiilor de producție a aparaturii și obiectelor de concurs, a modernizării spațiilor de întrecere. Performanțele sportive, în diversitatea lor, au crescut considerabil și implicit încrâncenarea disputelor și înmulțirea *transferurilor*. Circulația informațiilor sportive, interesul opiniei publice internaționale și naționale, puterea de reprezentare, au determinat implicarea instituțiilor statale, ministerelor de resort, care au sporit prestigiul și resursele financiare ale Comitetelor Olimpice, cluburilor și federațiilor sportive de pretutindeni. Ca atare, dimensiunea victoriilor, gloria sportivă, avantajele materile și intensa medi-

atizare au stimulat nevoia de afirmare cu orice preț. De aici și până la folosirea substanțelor dopante, cu avizul anunțat al celor implicați și al unora predispuși să consume astfel de substanțe n-a fost decât un pas. Mulți sportivi, îndeosebi din zona de, practicanți ai efortului bazat pe rezistență, forță și viteză, n-au ezitat să folosească substanțe interzise prin reglementări oficiale. Lista lor a tot sporit pentru că din jocul cererii și ofertei, laboratoarele producătoare au creat medicamente tot mai rafinate. În consecință, laboratoarele de depistare a administrării acestor substanțe au realizat soluții și analize noi, aparatură tot mai sofisticată, încât lupta între ele s-a transformat într-o urmărire acerbă, însoțită de o legislație din ce în ce mai severă, de prevederi riguroase aplicate ritmic în toate concursurile. Evident, sportul românesc, confruntat cu fenomenul internațional, a inițiat de-a lungul timpului mai multe acțiuni organizatorice menite să-l combată. Problematika respectivă a revenit în intervalul 1960 - 1980, celor două laboratoare de biochimie ale Centrului de Medicină Sportivă (dr. Drăgan, dr. Vasiliu) și Centrului de Cercetare pentru problemele sportului (dr. Haralambie, dr. Jefeia). Dotarea insuficientă, lipsa de cadre specializate în cadrul dispensarelor și insuficienta preocupare a forurilor de conducere (Ministerul Sănătății și Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport- CNEFS) n-au putut asigura condițiile oficiale ale unui control riguros al sportivilor din acest punct de vedere. De abia în 1983 Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie (CNST) la inițiativa Consiliului Național pentru Educație fizică și sport (dr. Ionescu, biochimist G. Vâjăială) a aprobat înființarea primului laborator de control doping în structura administrativă a Institutului Național de Cercetare pentru sport (pe atunci Centrul de Cercetări pentru problemele sportului-director dr. Nicu Alexe).

În perioada 1983-1986, a fost stabilit cadrul organizatoric de funcționare a laboratorului de control doping, personalul de atunci (două-trei persoane) acordând un interes deosebit documentării și stabilirii metodologiilor necesare evidențierii substanțelor dopante, în special a celor din clasa agenților anabolici, precum și dotării laboratorului cu

aparatura necesară inițierii testelor doping. Până în 1986, analizele doping au fost efectuate în colaborare cu Institutul Politehnic București și cu Institutul de Igienă Publică din Cluj-Napoca. Activitatea era coordonată de către Consiliul Național de Educație fizică și sport, dar lipsea un cadru legislativ care să reglementeze această activitate. Anul 1986 a marcat un moment important în dezvoltarea activităților de control doping prin dotarea laboratorului cu echipamentul necesar prelucrării probelor biologice și prin acordarea unui spațiu suplimentar. În anul 1987, printr-o donație a firmei ADIDAS, laboratorul a fost dotat cu un gaz cromatograf Schimadzu, iar în 1988, ca urmare a participării delegației române la JO de la Los Angeles, Comitetul Olimpic American a donat laboratorului un spectometru de masă Schimadzu QP 1000. Accesul la o tehnologie modernă a permis intensificarea cercetărilor în domeniu, rezultatele obținute ducând la lărgirea gamei de substanțe dopante investigate.

După Revoluția din decembrie 1989, prin aderarea la Convenția Culturală din cadrul Consiliului Europei, România a participat în calitate de invitat la întrunirile de lucru ale Grupului de Monitorizare al Convenției Anti-doping. Ca urmare a recomandărilor acestui organism internațional, în decembrie 1993, s-a înființat și în țara noastră Comisia Națională Anti-doping (CNAD) sub președenția prof. univ. dr. Ioan Drăgan.

Consecvență în politica de eradicare a dopajului în sport, România aderă, în iunie 1994, la Convenția Anti-doping, ceea ce impunea și alinierea legislației românești la cea internațională. Astfel, Ordinul nr. 452/29.10.1996 al Ministerului Tineretului și Sportului reprezintă primul cadru legislativ ce reglementează desfășurarea activității anti-doping în țara noastră.

În anul 1998, prin Legea nr. 171/9.10.1998 are loc ratificarea Convenției Anti-doping, intensificându-se activitatea de combatere a dopajului și odată cu aceasta și eforturile autorităților din țara noastră pentru crearea unui cadru legislativ adecvat. Actualele reglementări derivă din Legea Sportului nr. 69/2000 iar pentru aplicarea prevederilor acestei legi, a fost elaborat Ordinul nr. 329/6.07.2001 al

Ministerului Tineretului și Sportului. Acest Ordin reglementează desfășurarea activității anti-doping pe baza unui Program Național Anti-doping, cu cele trei componente majore: educație, cercetare științifică și testare, precum și reguli referitoare la activitatea CNAD și a laboratorului de control doping. De asemenea, Legea nr. 143/2000, care reglementează combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, include în anexă și cincizeci și șapte de substanțe interzise în sport, ce se regăsesc și pe lista doping.

În paralel cu elaborarea cadrului legislativ, a existat o preocupare constantă din partea autorităților guvernamentale (MTS) pentru dotarea laboratorului cu echipament de performanță. Astfel, în 1996, odată cu extinderea și amenajarea unui nou spațiu destinat laboratorului, MTS a alocat fonduri pentru achiziționarea unui spectometru de masă Hewlett Packard, de ultimă generație la acea vreme. Dezvoltarea rapidă a tehnicilor analitice în controlul doping a făcut ca, într-un timp relativ scurt, echipamentele să devină depășite din punct de vedere tehnic, fapt ce a determinat conducerea MTS să aloce, în 2002, o sumă importantă pentru procurarea unui echipament performant, un spectometru de masă de înaltă rezoluție.

Astăzi laboratorul de control doping are parte de o dotare de excepție și de personal calificat. Acest lucru presupune însă și o creștere a numărului de controale doping, mai ales în perioada „*out of competition*” și odată cu aceasta, intensificarea activității de cercetare în domeniu. Toți acești factori au contribuit la eficientizarea activităților anti-doping în țara noastră.

În perioada 1983-2005, laboratorul de control doping a fost condus de prof. univ. dr. Graziela Elena Văjială, iar începând cu octombrie 2005, de către dr. Mia Lamor.

În anul 2004, intră în vigoare primul act normativ care reglementează desfășurarea activităților anti-doping în România, Legea nr. 552/2004 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport. Legea a fost inițiativa Agenției Naționale pentru Sport, la acea vreme, condusă de Octavian Morariu. Din păcate, Agenția Mondială Anti-Doping a considerat că legea nr. 552/2004 nu a fost armonizată cu toate

prevederile Codului Mondial și în mai 2005, a solicitat în mod expres modificarea ei. Proiectul de modificare a Legii 552/2004 prin Legea 227/2006 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport a fost inițiativa Cancelariei Primului-Ministru condusă de dl. Aleador Marian Frâncu, avizarea și aprobarea actului normativ a intrat în obligația Agenției Naționale Anti-Doping, înființată în baza H.G. 1091/2005, modificată prin H.G. 1552/2006.

Agencia Națională Anti-Doping (ANAD) este instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului României, coordonată de Primul-ministru, prin Cancelaria Primului ministru, organ de specialitate cu autonomie decizională în activitatea anti-doping.

Misiunea Agenției Naționale Anti-Doping constă în promovarea, coordonarea și monitorizarea la nivel național a luptei împotriva dopajului în sport prin adoptarea și implementarea politicilor și reglementărilor anti-doping în conformitate cu legislația în vigoare.

Organizarea și coordonarea ANAD a revenit doamnei prof. univ. dr. Graziela Elena Vâjială, numită în funcția de președinte al Agenției prin Decizie a Primului ministru.

Agencia Națională Anti-Doping își desfășoară activitatea în cadrul a patru programe:

Programul de educație și informare pornește de la premisa faptului că este mai ușor să previi decât să combați. Principiul fundamental al acestui program este acela de a păstra spiritul sportiv neatins de fenomenul nociv al dopajului, prin descurajarea sportivilor de a utiliza substanțe și/sau metode interzise. În cadrul acestui program se derulează proiecte de informare și educare a sportivilor, cât și a persoanelor din anturajul acestora, în vederea cunoașterii substanțelor și/sau metodelor interzise, a efectelor asupra organismului și performanței sportive, procedurilor de control doping, drepturile și responsabilitățile sportivilor. De asemenea, prin programul educativ se urmărește sensibilizarea publicului larg și a mass-mediei asupra aspectelor importante ale problematicei doping.

Programul de testare urmărește întocmirea unui plan de testare doping în competiție și în afara

competiției, pe baza informațiilor primite de la celelalte organisme cu atribuții în desfășurarea activității de educație fizică și sport. În cadrul acestui program se pune un accent deosebit pe testările fără aviz prealabil, precum și pe testările țință.

Programul de cercetare are ca obiectiv derularea de cercetări cu caracter socio-psihologic, medical, juridic, precum și pentru și pentru dezvoltarea tehnologiilor de identificare a substanțelor interzise.

Programul de cooperare internațională urmărește dezvoltarea de relații bilaterale cu alte organizații naționale anti-doping, colaborarea cu Agenția Mondială Anti-Doping, Consiliul Europei și Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură. Prin dezvoltarea acestui program, România este recunoscută ca un partener de încredere pe plan mondial în efortul global de eradicare a dopajului în sport.

Ca urmare a susținerii financiare din partea guvernului român pentru amenajarea și dotarea laboratorului din Centrul Antidoping cu echipamente analitice performante, s-a dorit recunoașterea sa internațională. Așadar, în 2006, la cererea Agenției Mondiale Anti-Doping s-a întocmit un pachet complet de documente cu informații referitoare la dotarea laboratorului, la organizarea activității, la nivel profesional al specialiștilor guvernului pentru asigurarea procesului de acreditare. În consecință, în septembrie 2007 s-a confirmat oficial de către Agenția Mondială Anti-Doping acceptarea ANAD în fază probatorie a procesului de acreditare. În noiembrie 2007, ANAD a fost vizitat de către inspectorii Agenției Mondiale Anti-Doping pentru evaluarea capacității laboratorului de testare la nivelul cerințelor internaționale în domeniu. Parcurgerea cu succes a testelor probatorii a determinat participarea laboratorului de control Doping din România la testul final pentru ANAD. În mai 2009 a avut loc vizita de monitorizare în vederea acceptării laboratorului de Control Doping din România de către Agenția Mondială Anti-Doping (AMAD) care ar fi astfel singurul laborator acreditat din Estul Europei.

ORGANIZAȚII DE COPII ȘI TINERET

ASOCIAȚIA CREȘTINĂ PENTRU TINERI (ACPT). Asociația era recunoscută pe plan mondial sub numele de *Young Men's Cristian Association* (YMCA) și avea, ca emblemă, un triunghi roșu. A fost înființată în 1844, în Anglia, la Londra, fondatorul ei fiind tânărul George Williams, care a devenit unul din cei mai însemnați oameni de afaceri englezi și a susținut cu banii lui, cât a trăit, asociația pe care a înființat-o. În programul de activitate al acestei asociații erau prevăzute folosirea rațională a timpului liber prin practicarea exercițiilor fizice, dar și preocupări pentru educația moral-religioasă și culturală. Acestea erau destinate tinerilor între 16-18 ani, tineretului universitar și celui din serviciul militar. Preocuparea fundamentală a asociației consta în cuprinderea acestui tineret în „cluburi” organizate, cu săli pentru jocuri distractive și jocuri sportive, săli pentru gimnastică, dansuri populare și moderne, săli de lectură și biblioteci, săli de conferințe cu caracter educativ și instructiv-informativ (literar, istoric, științific etc), terenuri de sport și alte instalații. La acestea se adăugau activități cu caracter muzical (coral și instrumental), artistic-teatral și turistic (excursii), tabere de odihnă și recreative, întreceri sportive și cultural artistice. Ea s-a răspândit și în alte țări, printre care: Franța, Elveția, Olanda, Italia, Belgia, Germania, precum și America, unde a cunoscut o largă dezvoltare.

În urma rezultatelor remarcabile obținute din punct de vedere fizic, moral, religios, social și cultural, cu tineretul cuprins în cadrul acestor organizații, s-a trecut la introducerea lor în armata diferitelor state. Secția engleză a ACPT, colaborând cu armata, a dezvoltat asociațiile respective în toate centrele de instrucție militară și în unitățile militare de pe front, iar secția americană a cuprins în timpul

Primului Război Mondial și categoria prizonierilor de război ai tuturor armatelor, încercând să le amelioreze condițiile de trai și cerințele sociale. Regina Victoria a Angliei, recunoscând rezultatele pozitive aduse omenirii de această asociație, l-a răsplătit pe inițiatorul său, George Williams, ridicându-l la rang nobiliar.

După terminarea Primului Război Mondial, într-o serie de state europene s-au organizat asociații similare (Cehoslovacia, Polonia, Grecia și România). La înființarea primei Asociații Creștine Pentru Tineri din România, o contribuție deosebită a avut-o regina Maria, care, după ce s-a informat cu privire la rezultatele asociațiilor respective în cadrul armatelor aliate, în 1919, cu prilejul unei vizite la Paris, a solicitat conducerii armatei române introducerea programelor de activitate ale ACPT. Ca urmare, s-au înființat, în 1920, *Casele Ostășești*, care preluau în armata noastră activitățile ACPT, la început sub îndrumarea unor cadre militare străine și continuată apoi de ofițeri români, instruiți în această direcție.

Prin intermediul YMCA s-au răspândit în țara noastră voleiul și baschetul, jocuri sportive de origine americană. YMCA a editat în limba română, începând din 1920, câteva regulamente ale acestor jocuri, în care se preciza, de pildă, calculul punctelor pentru decatlon, exercițiile fizice pentru sala de gimnastică și la școală etc. Asociația a avut ca organ oficial de presă *Glasul tinerimii – revistă literară, științifică, sportivă*, apărută la București în anii 1921-1922 (șapte numere).

Prima *Casă Ostășească* a fost inaugurată în București, la 10 martie 1920, după care au urmat altele, care și-au început activitatea în garnizoanele din: Silistra, Constanța, Galați, Iași, Târgoviște,

Oradea, Sibiu, Arad, Chișinău, urmând ca și în alte unități militare să fie organizate, pe măsura procurării materialelor necesare. La noi în țară ACPT a funcționat, la început, numai în armată; în urma realizărilor obținute în cadrul *Caselor Ostășești*, s-a solicitat crearea acestor asociații și pentru tineretul liceal și cel universitar, atât pentru băieți, cât și pentru fete, reușindu-se înființarea unor așa-zise „cămine”, cum a fost cel din Bulevardul Lascăr Catargiu, pentru asociația creștină a tinerelor fete și cel din str. Cometa, pentru băieți. Pe parcursul anilor, ACPT a grupat în jurul său tineri din toate categoriile sociale și și-a extins activitatea în toate orașele României, creându-și baze materiale proprii. Inițial, întreaga activitate a ACPT – pentru băieți și fete – a fost patronată de către regina Maria, care ulterior, a încredințat conducerea asociației fiului său, prințul Carol, iar după ce acesta a fost nevoit să plece din țară, în 1926, prințul Nicolae a devenit conducătorul Asociației. Datorită apariției în țara noastră a altor organizații pentru copii și tineret, cum au fost *Cercetășia*, *Oficiul Educației Tineretului Român* și *Straja Țării*, în mod treptat interesul manifestat pentru ACPT a început să scadă, ceea ce a dus la dispariția ei înainte de anul 1940, obiectivele sale fiind, în mare parte, preluate de organizațiile nou înființate.

ASOCIAȚIA CERCETAȘII ROMÂNIEI.

Cercetășia (scoutismul) este o mișcare de copii și de tineret, cu caracter educativ, apărută în Anglia, la începutul secolului al XX-lea și răspândită apoi în întreaga lume. Fondatorul mișcării este generalul englez Baden-Powell, care s-a remarcat în timpul războiului anglo-bur din 1899, în calitate de comandant al cetății Mafeking din Africa de Sud. Întors în Anglia, el a fost preocupat din ce în ce mai mult de problemele tineretului, alcătuind un program original de educație, bazat pe jocuri motrice, sport și activități fizice, pe petrecere a timpului în aer liber, de viața de tabără. Prima tabără cercetășească a fost organizată în 1907, ea constituind un succes. În 1908 Baden-Powell publică cartea *Scouting for boys* (*Cercetășia pentru băieți*), care cuprinde principiile și obiectivele organizației. Ideea „a prins”, astfel

încât cercetășia a funcționat aproape constant. Ea își propunea, pe lângă întărirea organismului și îmbogățirea cunoștințelor, cultivarea sentimentului de iubire și atașament față de patrie, educația morală și socială. Această asociație pentru copii și tineret, cunoscută sub denumirea *Asociația Cercetașilor*, a început să se răspândească într-o perioadă scurtă de timp, în mai toate țările europene, trecând și în alte continente, luând astfel un caracter internațional. Organizația Mondială a mișcării scout a fost creată cu ocazia întâlnirii de la Londra, în 1920, a delegațiilor asociațiilor de cercetași din întreaga lume. Cu acest prilej s-a făcut unificarea programelor și a metodelor de lucru, pentru acțiunea de apropiere internațională între oameni, prin educație și cultură. Pe lângă caracterul internațional, cercetășia s-a afirmat ca un puternic factor de educație națională a copiilor, tinerilor și adulților din fiecare țară. Membrii asociației erau împărțiți în două categorii de vârstă, și anume: în prima intrau copii între 7-11 ani și se numeau „*pui de șoim*”, în a doua, intrau cei între 11-18 ani și se numeau „*cercetași*”; aceștia erau educați în spiritul respectării Legii Cercetașului, care cuprindea 12 articole vizând în principal conduita morală. Acțiunea de pregătire fizică multilaterală a cercetașilor se făcea în cadrul adunărilor săptămânale, prin multiplele și variatele mijloace ale educației fizice și sportului, combinate cu folosirea factorilor naturali, pentru călirea organismului, lucrându-se în aer liber, când vremea era prielnică și în săli, pe timp nefavorabil. Atât pregătirea fizică cât și cea intelectuală, națională, religioasă, artistică, erau conduse de cadre bine pregătite profesional.

Un rol important pentru activitatea asociațiilor de cercetași le-au avut taberele locale, în care se realiza, pe lângă odihnă și recreere, un schimb util de experiență, unificarea programelor și metodelor de lucru și crearea de noi prietenii. Taberele mondiale ale asociațiilor de cercetași se organizau din patru în patru ani și erau cunoscute sub numele de *jamboree* (în limba zulușilor, populație din Africa de Sud, având înțelesul de *reuniune de prieteni*). Prima *Jamboree* a fost organizată la Londra în 1929 (pentru sărbătorirea a 21 de ani de la înființarea cercetășiei), în localitatea Birkenhead, în Arrowe

Park. La această jamboree au participat peste 50 000 de cercetași din 43 de țări. La primele două reuniuni, România a trimis un număr restrâns de cercetași (o singură echipă), iar la cea de-a treia *jamboree*, asociația noastră de cercetași a fost reprezentată de generalul Ion Manolescu (în calitate de comandant de legiune) și de către ofițeri și dascăli. A patra *jamboree* a avut loc în SUA, în 1933.

În România, cercetășia este precedată de mai multe asociații, cercuri și societăți de copii și tineri cu caracter sportiv, cultural sau artistic, dar având ca trăsătură comună suflul patriotic: *Horea, Doina, Dacia, Șoimii, Carpații români, Apărătorii patriei, Olteni voinici* (de la Caracal), *Arcași ai Bucovinei*. Cel care a militat pentru organizația *Cercetașii României* a fost, după cum aflăm din alte surse (prof. Mircea Ștefan), geologul și turistul împătimit Gh. Munteanu-Negrei, care luase contact cu scoutismul din Anglia. Prezent la ședința de constituire a Federației Societăților Sportive din România (FSSR) în 1912, el a făcut cu acel prilej o largă expunere a profilului organizației. Printre animatorii scoutismului amintim pe Vladimir Ghidionescu, cel care i-a cunoscut pe cercetașii germani (Pfadfinder) la Leipzig și München și pe cei francezi prin intermediul pedagogului Georges Bectrer. Prin mai multe conferințe, ținute din 1913, (agita) incita lumea dascălilor propagând scopul și sensurile organizației de cercetași. Cărturarul Constantin Costa-Foru a preluat ideea generoasă a acestei activități, de care avea să se intereseze și Ioan Gh. Duca, colonelul Grigore Berindei - ultimul numit manifestând un interes deosebit pentru organizarea cercetașilor englezi, germani, francezi și italieni. El își atrage adepți din armată, din rândurile ofițerilor pe care îi numește instructori (ofițerii Ulise Sâmboteanu și Victor Panaitescu). Dar, cei mai entuziaști în aceste organizații s-au dovedit a fi elevii. În 1913 existau la Liceul *Gh. Lazăr* din București câteva patrulare organizate de aceștia. Frații Dimăncescu, de la Liceul *Sf. Sava*, erau în contact cu cercetașii francezi și împreună cu colegii lor, Alex. Bogdan și Ion Antonescu și viitorul erou aviator Radu Beller, formează primele patrulare de cercetași. Începuturile acestei activități se înregistrează, în 1913, și în alte orașe: la

Galați, Brăila, Ploiești și Sinaia. Într-un Memoriu aflat în arhiva Muzeului Militar Național, Ecaterina Teodoroiu relatează că s-a înscris în prima asociație a cercetașilor români cu ocazia campaniei din Balcani, din 1913. Dar cel mai puternic centru transilvan din acești ani se afla la Brașov, la Liceul *Andrei Șaguna*, unde erau organizate 13 patrulare de cercetași. Ca o consecință a acestei activități propagandistice și organizatorice, la începutul anului 1914 s-a constituit un *Comitet de inițiativă* din care făceau parte Constantin Costa-Foru, Gabriel Giurgea, Vladimir Ghidionescu, maiorul Ion Manolescu, Victor Panaitescu și alții. Acest comitet devine centrul mișcării care, la 12 mai 1914, în cadrul unei adunări generale va deveni Asociația *Cercetașii României*. Președinte a fost ales col. Gr. Berindei. Din conducere făceau parte și dascăli care puteau să asigure orientarea pedagogică a cercetășiei: Gh. Munteanu Murgoci, C. Costa-Foru și Vl. Ghidionescu, prof. Gh. Adamescu. Din comitetul central făceau parte și câțiva oameni politici – Gh. Tătărăscu, dr. N. Lupu, R. Costinescu. La constituire s-a ales și un *comitet de patronaj* al Asociației Cercetașilor. Din acest comitet făceau parte Nicolae Iorga, Ion Simionescu, Simion Mehedinți, dr. C. Istrati, dr. I. Cantacuzino, dr. Toma Ionescu, I.G. Duca, C. Angelescu, istoricul A.D. Xenopol, Take Ionescu, I. I. C. Brătianu, Vintilă I. C. Brătianu, Titu Maiorescu, Anghel Saligny. Pentru organizarea efectivă a marilor acțiuni cercetășești s-a constituit și un grup de educatori-instructori: cpt. V. Bădulescu, cpt. J. Marinescu, lt. Victor Panaitescu, Valeriu Manicaticide. Asociația *Cercetașii României* a fost recunoscută ca persoană morală printr-o lege votată de Senat la 20 decembrie 1914 și de Adunarea Deputaților la 21 februarie 1915, publicată în Monitorul Oficial la 9 aprilie 1915. Legea stabilea că scopul asociației este „*educația fizică și morală a tineretului nostru*”. După acest moment asociația cunoaște o răspândire impetuoasă în țară. Principele Carol este proclamat Comandant al Marii Legiuni. Încleștarea militară a Primului Război Mondial avea să consacre valoarea patriotică a asociației cercetășiei.

După război, conducerea Asociației cunoaște unele schimbări. În august 1918, în locul Comitetu-

lui Central se constituie „*Marele Sfat*”, în a cărei componență intrau personalități de vază ale vieții publice a momentului: principele Carol și din „*vechea gardă*” – Gh. Munteanu, Vl. Ghidionescu, Gh. Adamescu, Simion Mehedinți, Ion Simionescu, Gabriel Giurgea, Grigore Antipa ș.a. Mișcarea se face tot mai simțită în teritoriile realipite la trupul patriei. Îndeosebi în Arad, Timiș și Oradea pulsează puternic viața cercetășească consemnată de Liviu Rebreanu și Victor Eftimiu în 1923. Începând din 1924 se înregistrează o stagnare a activității Asociației. Renașterea ei este sesizată începând cu 1928 când, de la 1 august, cercetășia este trecută de la Fundația Culturală la ONEF și integrată ca o direcție. *Marele Sfat* este înlocuit cu un „*Consiliu al Comandamentului Marii Legiuni*”, din care făceau parte prietenii credincioși ai cercetășiei – oamenii de știință Ion Simionescu și Simion Mehedinți, cărora li se alătură alți oameni de cultură – C. Kirițescu, scriitorul și etnologul Emanoil Bucuța, prof. univ. I. Rădulescu-Pogoneanu, generalul N. Condeescu, lt. col. U. Sâmboteanu (director al cercetășiei la ONEF) și cpt. Teofil Sidorovici (viitorul conducător al *Strajei Țării*). Tot în 1928, la 1 decembrie, ia ființă o nouă organizație de tineret, cu caracter național, înrudită cu cercetășia, *Șoimii Carpaților*, susținută de Iuliu Moldovan, președintele *Astrei*, creată de prof. univ. dr. Iuliu Hațieganu și sprijinită de Ion Agârbiceanu. Ea avea caracter de „*organizație de educație națională și fizică*”. La sfârșitul anului 1929 organizația Cercetășii României cuprindea 9 076 membri, grupați în 120 „*cohorte*”. În 1930 reapare, după o lungă absență, revista *Cercetașul*, care în 1937 îl avea ca redactor pe poetul Vasile Militaru. După o perioadă puțin marcată de activități, organizația *Cercetașele României* își anunță reorganizarea sub auspiciul ONEF, la inițiativa principesei Ileana, sprijinită de Nicolae Iorga, Ion Simionescu și Gh. Adamescu și de comandanții Ion Dimăncescu și Vasile Șuteu. În 1934 se înființează o nouă organizație, *Oficiul de Educație al Tineretului Român* (OETR), care va îngloba și Cercetășia. În statutul acestei organizații se preciza că toți copiii între 7 și 18 ani sunt „*străjeri*”. În acest fel, aparent, cercetășia nu era desființată, ci transformată în străjerie;

totuși, pe termen lung, măsurile îndeplineau intenția de lichidare. Pentru că Asociația Cercetășiei se situa în afara politicii antidemocratice, antinaționale și inumane a grupărilor extremiste ale anilor '30, ea este tot mai puternic și perfid „*atacată*” și din partea dreaptă și din stânga eșicherului nostru politic. La sfârșitul anului 1936, Carol al II-lea consideră că etapa de pregătire a „*străjeriei*” s-a încheiat. Își formase de-acum cadre, își elaborase programe de lucru, toate inspirate din activitatea în cadrul cercetășiei. În ziua de 24 ianuarie 1937, printr-un „*înalț ordin de zi*” al regelui, se desființează *Asociația Cercetașilor din România*; va fi înlocuită, printr-un alt decret regal, câteva zile mai târziu, de organizația *Straja Țării*, organizație unică a copiilor și tineretului. Prin decizia din 30 ianuarie 1937 toate cadrele didactice erau obligate să activeze în Străjerie. Multe dintre formele de activitate specifice cercetășiei au fost preluate și adaptate străjeriei (concursuri, excursii, viața de tabără etc.), subliniază Dimitrie Gusti. La 8 septembrie 1940 *Straja Țării* a fost, la rândul ei, dizolvată.

În primăvara anului 1990 ia ființă, la inițiativa lui Alexandru Nestorescu, *Asociația Cercetașilor din România* (ACER), care capătă personalitate juridică la 20 iunie 1990. În vara anului 1990 existau 224 de „*campuri*”. În ultimii 10 ani, „*cercetășia*”, cultivând sensurile tradiționale ale atragerii copiilor, tinerilor și tot mai mult a adulților spre viața în aer liber și consumarea benefică a timpului liber prin excursii, întreceri sportive și viață de tabără, va constitui o formă de educație paralelă cu cea școlară, utilă integrării copiilor, adolescenților și a omului modern în realitatea socială contemporană.

STRAJA ȚĂRII (STRĂJERIA). Înființată din inițiativa regelui Carol al II-lea în 1934, organizația cuprindea copii și tineri de vârstă școlară, de ambele sexe, cu vârste între 7 și 18 ani, în vederea completării educației fizice, religioase, cetățenești și tehnice. Această acțiune de educație și instruire era realizată în timpul celor 30 de ședințe anuale, în cadrul cărora intrau cel puțin patru manifestații de durată mai mare (tabere, excursii, vizite) și minimum patru șezători, la focuri de tabără. *Străjeria* a fost

organizată după modelul *Asociației Cercetașilor*, urmărind aproape aceleași scopuri și având un pronunțat caracter național și monarhic. Inițial a fost cuprinsă, între anii 1934-1937, în OETR. Prin decretul regal din 7 octombrie, publicat în MO nr. 234/1937, s-a anunțat desființarea OETR și a *Cercetășiei* și înlocuirea acesteia cu *Straja Țării*, care a devenit singura organizație de stat pentru îndrumarea și conducerea tineretului nostru, în ceea ce privește educația fizică, cea moral-religioasă, socială și națională. În lege se prevedea că: „*organul de îndrumare și tutelare a Străzii Țării este Consiliul Superior de Îndrumare, aflat sub președinția regelui*”. În acest consiliu, erau membri: președintele Consiliului de Miniștri, patriarhul României, miniștrii Educației Naționale și cel al Apărării Naționale, al Muncii, Sănătății și Ocrotirii Sociale, al Agriculturii și Domeniilor, al Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor, comandantul *Străzii Țării*, președintele Serviciului Social, administratorul Casei Școalelor și Culturii Poporului, precum și personalități ce vor fi desemnate de regele Carol al II-lea. Comandantul *Străzii Țării* (col. Teofil Sidorovici), autoritatea care avea conducerea efectivă, răspundea de administrarea, controlul și îndrumarea întregii activități străjerești. În 1938, a apărut o nouă lege pentru organizarea și funcționarea organizației *Straja Țării*, care a fost publicată în MO nr. 292 din 15 decembrie. Documentul consfințește tot ceea ce deja fusese întreprins sub aspectul organizării, obiectivelor și sistemului de funcționare. În 1940, în urma abdicării regelui Carol al II-lea, *Straja Țării* își încetează activitatea, fiind desființată. Ca și „*cercetășia*”, „*străjeria*” cuprindea, din punct de vedere al vârstei membrilor săi, două paliere: copii între 7-11 ani, care se numeau „*pui de străjeri*” (băieții) și „*micile străjere*” (fetele); al doilea palier includea copii între 11-18 ani, tineretul școlar, numiți „*străjeri*” (băieții) și „*străjere*” (fetele). În fiecare an la 8 iunie (ziua în care Carol al II-lea fusese proclamat rege al României), conducerea *Străzii Țării* organiza în Capitală, pe stadionul ANEF, și în alte localități din țară, parade, întreceri sportive și demonstrații de gimnastică, cu caracter de masă, la a căror pregătire profesorii de educație

fizică contribuiau esențial. *Străjeria* a stimulat puternic educația fizică și sportul românesc în perioada interbelică.

ORGANIZAȚIA MICII DOROBANȚI. A reprezentat o încercare de militarizare a școlilor sub pretextul organizării și practicării educației fizice în școlile din țara noastră. În anii '70 ai secolului al XIX-lea, sub influența războiului franco-prusac din 1870-1871, Franța înființase, în învățământul secundar, „*batalioanele școlare*”, în scopul dezvoltării fizice a tineretului, subordonând educația fizică spiritului ostășesc, pregătirii tineretului pentru acțiuni militare. În anul 1874, sub influența instituției „*batalioanelor școlare*” din Franța, s-a introdus și în școala românească instrucția militară, prin înființarea batalioanelor „*micilor dorobanți*”. Elevii erau organizați în unități similare celor din armată, purtau uniformă ostășească și primeau instrucția specifică soldatului: mânguirea armei, tragerea la țintă și formarea disciplinei caze. După Războiul pentru Independență (1877-1878), intervenția activă a generalului dr C.Davila, organizatorul învățământului medico-farmaceutic din România, a stimulat aplicarea acestei reforme pentru un interval scurt de timp. Eșecul *batalioanelor școlare* în Franța a determinat scăderea entuziasmului promotorilor acestei forme de organizare a tinerilor. Educația fizică, considerată sub raporturile temeiurilor ei pedagogice și științifice, a avut de suferit de pe urma confuziilor provocate de încercările de a o subordona instrucției militare. Eroarea de concepție în plan pedagogic a fost repede sesizată, instrucția militară în școli reducându-se la o oră pe săptămână ce cuprindea exerciții cu profil militar (marșuri în formații militare, exerciții de mânguirea armei, conduse de sergenți instructori lipsiți de cunoștințe didactice). Dar în 1906, instrucția militară a reapărut în cadrul școlii. La Liceul *Traian* din Tr. Severin, la inițiativa directorului T. Costescu, s-au reintrodus regulamentele militare, o defilare spectaculoasă a elevilor în formații militare, în uniforme, cu arme și fanfară proprie, reușind să capteze atenția regelui Carol I și a ministrului Instrucțiunii din acel an, M. Vlădescu, care a revitalizat reforma militară a școlilor. Dar opinia

publică, personalități ale culturii și spiritualității, în frunte cu Spiru Haret, au dezlănțuit o campanie publicistică ce a stopat acțiunea. Spiru Haret, la cel de-al III-lea mandat al ministeriatului său, a abrogat în 1907 legea militarizării școlilor, redând educației fizice rolul ei pedagogic dintotdeauna.

ȘOIMII CARPAȚILOR. Este secția de educație fizică a Asociației cultural-naționale din Transilvania, *Astra*. Înființată la Cluj sub influența mișcării socolilor din Cehoslovacia, rod al interesului manifestat și al propunerii făcute de prof. dr. Iuliu Moldovan la adunarea generală a *Astreii* din 1928. Secția, devenită apoi organizație, și-a început activitatea efectivă în 1930 sub președinția prof. univ. dr. Iuliu Hațieganu. Ca obiectiv principal avea „*refacerea unei organizații naționale de educație fizică, care să cuprindă tot poporul, cu scopul final de a asigura vigoare fizică și sufletească, conștiința și demnitatea națională*”. Concepția teoretică i-a aparținut dr. I. Moldovan, președintele *Astreii*, filiala Cluj, iar punerea în practică a generoaselor idei s-a datorat, cum am mai menționat, mai ales abnegației neobositului prof. I. Hațieganu. Pentru atingerea obiectivelor propuse, asociația și-a pregătit cadrele de specialitate necesare propagandei, organizării și conducerii educației fizice. Activitatea concretă se desfășura în cadrul unităților teritoriale, îmbinându-se permanent educația fizică cu cea culturală și patriotică. Ea se va extinde și în lumea satelor din jurul Clujului. Prima asociație având denumirea de *Șoimii Carpaților* s-a organizat în 1931, în com. Aghireș, iar în 1940 numărul asociațiilor similare a ajuns la peste 70. De asemenea, ele s-au constituit în Satu Mare, Târgu Mureș, Sălaj, Someș, Turda ș.a. Numărul participanților activi depășea cifra de 20 000. Asociațiile *Șoimii Carpaților* organizau periodic manifestări, serbări și festivaluri sportive cu ocazia zilelor naționale (10 Mai, 8 Iunie) în diferite orașe: București, Cluj, Tg. Mureș, Blaj, Abrud, etc. Organizațiile românești au fost reprezentate de echipe bine apreciate la serbările similare din Cehoslovacia și Iugoslavia.

Realizările promițătoare din deceniul în care organizațiile au funcționat încetează după 1945.

Noua orânduire, netolerând orientarea acestei asociații, a desființat-o și a arestat o mare parte din conducătorii și cadrele ei.

PREGĂTIREA PREMILITARĂ a fost o formă de activitate care cuprindea tinerii în scopul formării unei conștiințe naționale și pentru practicarea exercițiului fizic și militar. Colonelul Virgil I. Bădulescu (directorul ONEF și al INEF), la solicitarea Senatului Cultural al Ministerului Instrucțiunii Publice și Cultelor, a înaintat, la 3.12.1932, un proiect referitor la educația fizică a tineretului și pregătirea în vederea prestării serviciului militar. În *Introducerea acestui „proiect”* V. Bădulescu arată că „*pregătirea preregimentară*” face parte din cadrul ideii „*națiunea în arme*”, care cuprinde cinci subtitluri: 1) pregătirea preregimentară elementară a tineretului școlar, între 18-21 de ani; 2) pregătirea preregimentară superioară destinată tineretului între 15-18 ani; 3) pregătirea militară activă pentru tinerii între 21-25 ani; 4) pregătirea postmilitară pentru cetățenii de la 23 la 25 ani; 5) pregătirea postmilitară pentru cetățenii de la 35 la 50 de ani, care formează categoria miliției armatei. „*Proiectul*” înaintat de V. Bădulescu, care se referea la „*pregătirea preregimentară superioară*”, a constituit un punct de plecare pentru discuțiile ce au urmat în Senatul Cultural al Ministerului Instrucțiunii, în vederea elaborării Legii și a Regulamentului de funcționare pentru pregătirea premilitară, lege care a apărut în 1934, publicată în MO nr. 107 din 11 mai. Legea pentru pregătirea premilitară cuprinde 5 capitole și 24 de articole, care se referă la: scopul urmărit; structura organizatorică; conținutul învățământului; durata pregătirii; baza materială; drepturi și sancțiuni. Scopul pregătirii premilitare este enunțat în art. 1, în care se arată că : „*Pregătirea premilitară urmărește întărirea simțămintelor morale și naționale, cultivând spiritul de ordine și disciplină cetățenească; dezvoltarea aptitudinilor fizice; dobândirea cunoștințelor militare elementare, pentru o asimilare cât mai ușoară și rapidă a instrucției militare la chemarea sub drapel*”. Pregătirea premilitară „*este obligatorie pentru toți tinerii între 18-20 de ani, fii de cetățeni români*”, fiind

scuțiți de această pregătire tinerii cu infirmități exterioare vădite; „*durata efectivă a pregătirii este de 40-50 de ședințe în fiecare an (în principiu în zilele de sărbătoare, după serviciul religios), la care se adaugă și o concentrare anuală de 4-7 zile*”. Îndrumarea pregătirii premilitare era asigurată de Ministerul Apărării Naționale în colaborare cu Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor, Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirii Sociale, Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Ministerul Finanțelor, Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor. Aspectul didactic era reprezentat prin ședințe de educație „*morală, fizică, națională, cetățenească și igienică, instrucție elementară militară*”. Fiecare ședință premilitară de lucru începea și se încheia cu imnul „*Hotarul sfânt*”. Pentru pregătirea premilitară puteau fi folosite toate bazele sportive ale diferitelor instituții de stat (în principal cele ale MAPN și ANEF), precum și cele ale diverselor asociații sportive. Aplicarea legii pentru pregătirea premilitară a început la 1.11.1934. Regulamentul de funcționare și organizare a apărut în 1935 și a fost publicat în MO nr. 32 din 7 februarie. Încetarea activității pentru pregătirea premilitară a tineretului a avut loc odată cu desființarea Organizației Sportului Românesc și înlocuirea sa cu Organizația Sportului Popular, în 1944.

MUNCA DE INTERES OBȘTESC. Această activitate a fost introdusă în baza legii intrate în vigoare la 1 aprilie 1937, cu scopul de a crea un nou tip de activitate socială, pentru completarea educației premilitare a tineretului. Această muncă de interes obștesc a fost coordonată de un comitet central, condus de un inspector general, ales dintre cadrele militare active sau în rezervă. Primul inspector al acestui serviciu al muncii de interes comun a fost generalul în rezervă Aurel Alimășteanu. În cadrul muncii de folos obștesc, tinerii ce urmau cursurile premilitare urmau să execute o serie de lucrări practice, pentru folosul populației: reparări sau întrețineri de drumuri și căi ferate; îndiguiuri și irigații; ameliorări de terenuri degradate; sădiri de pomi; replantări în parcuri și păduri; amenajări de terenuri de sport; marcări de poteci, trasee turistice

pe munți; lucrări cu caracter arheologic; lucrări necesare pentru apărarea țării etc.

În Regulamentul pentru aplicarea acestei legi s-a prevăzut ca tinerii care studiază la diferite școli să fie concentrați, pentru a satisface obligația muncii obștești, în timpul vacanțelor mari, iar „*premilitarii*”, din categoria ucenicilor, vânzătorilor, a lucrătorilor în întreprinderi comerciale, industriale și agricole, de la orașe și sate, să fie programați în alte serii, vara și toamna. În acest scop au fost organizate tabere premilitare pentru munca obștească. În cadrul taberelor, un loc important îl ocupa practicarea exercițiilor fizice sub diferite forme, sporturile de echipă și individuale, care contribuiau la ridicarea nivelului de pregătire al tineretului premilitar, pentru a-l face mai apt pentru muncă și pentru apărarea patriei, obișnuindu-l cu o anumită disciplină și ocupându-se totodată de educația lui morală și patriotică.

După cum reiese și din cele relatate în capitolul prezent, munca în interes obștesc a avut în România o îndelungată tradiție. Între 1940-1946 se desfășura sub denumirea *Munca Tineretului Român* și a fost larg răspândită atât la orașe, cât și la sate, ca acțiune în care au fost atrase și echipele studențești din cadrul „*Serviciului Social*”, precum și căminele culturale, pentru care erau mobilizați nu numai „*tinerii premilitari*”, ci și cetățeni de diferite categorii de vârstă. De asemenea, în regimul comunist s-a practicat pe scară largă munca obștească, organizându-se brigăzi de lucru pentru îndeplinirea anumiților obiective, mai ales în construcții și agricultură.

SERVICIUL SOCIAL. În 1938, Dimitrie Gusti, într-un amplu proiect de socializare a educației și de ridicare, prin cultură, a satelor, cu avizul regelui Carol al II-lea, a creat *Serviciul Social*, formă de activitate prin care se urmărea educația cetățenească activă a tineretului. Legea pentru înființarea și funcționarea acestui serviciu a fost publicată în MO nr. 242/15 noiembrie 1938. Atribuțiile și rolul *Serviciului social* constau în: „*pregătirea și conducerea tineretului studențesc de ambele sexe, din toate categoriile de școli superioare, în munca de organizare a satelor, înțelegând ca o obligație cetățenească și națională*”; crearea «*căminelor*

culturale», cu menirea de „a conduce viața satului, prin conlucrarea locuitorilor, în interesul obștesc și prin coordonarea și unificarea activităților depuse în sat de autorități și inițiative particulare”; inițierea unor cercetări monografice prin care tineretul va ajunge să cunoască regiunea natală și mediul geografic al țării; organizarea de școli „pentru educarea sătenilor și orășenilor” și „școli pentru pregătirea tinerilor chemați la serviciul social”.

Cap. III din Legea Serviciului Social prezintă caracterul obligatoriu al serviciului social. În art. 5, cap. II se menționează: „absolvenții, de ambele sexe, ai Universităților, ai Școlilor și Instituțiilor superioare sau speciale sunt obligați să îndeplinească serviciul social la sate și să prezinte, pentru a-și primi diploma, acest certificat doveditor”.

Referitor la tinerii care au obținut diplome de studii în străinătate se specifică faptul că: „aceste diplome nu pot fi echivalate și valorificate decât după prezentarea certificatului doveditor al îndeplinirii serviciului social. Certificatul de îndeplinire a serviciului social este obligator la numirea într-o funcție publică, precum și la acordarea licenței practice”. Erau idei ale curentelor „pedagogice ale școlii active”, ale „regionalismului educativ” care în perioada interbelică pătrunseseră în pedagogia românească și pe care școala noastră le preluase și adaptase necesităților social-economice specifice societății românești a vremii.

În ceea ce privește durata Serviciului social, în lege se arată că aceasta nu poate fi mai mare de un an, „că se împlinește în tot cursul anului și că se face la sat, după prevederile regulamentului de organizare și funcționare al serviciului respectiv”. Activitatea de educație fizică și-a găsit un nou câmp de aplicație în cadrul „serviciului social”.

Profesorul Iacob Mihăilă de la ANEF, căruia i s-a încredințat conducerea „Direcției tineretului” din structura Serviciului social, a reușit să atragă o serie de tineri absolvenți ai ANEF, spre a răspunde obligațiilor ce decurgeau din respectivele reglementări legislative.

Datorită conjuncturilor politice internaționale și în urma declanșării celui de Al II-lea Război Mondial, a frământărilor politice interne din țara

noastră, desfășurarea activității Serviciului social a fost suspendată la 13 octombrie 1939, iar în luna noiembrie a aceluiași an, serviciul respectiv a fost desființat și activitatea sa a încetat.

ORGANIZAȚIA DE PIONIERI. A fost o organizație extrașcolară ce cuprindea elevi între 9 și 14 ani, specifică țărilor care alcătuiau sistemul comunist. Pentru prima dată a luat ființă în Uniunea Sovietică și a fost întemeiată de educatoarea N. K. Krupskaia, copiind modelul *Cercetășiei* și al *Asociației Creștine pentru Tineri* (YMCA), și adaptată cerințelor educației comuniste. În concepția fondatoarei, munca desfășurată în această organizație trebuia să urmărească: „educarea solidarității tovarășești, a unui mod social de a privi orice problemă, priceperea de a lucra pentru și în colectiv, capacitatea de a dobândi cunoștințe noi”. Organizația de Pionieri trebuia să ajute școala în formarea așa zisului „om nou”. „Organizațiile de pionieri din toate țările socialiste se caracterizează și prin acea orientare ideologică și acel program de activitate ce fac din ele verigi importante în educația comunistă a tinerelor generații” (C. Kirițescu, *Palestrica*, 450). Pionierii trebuiau deprinși „să prețuiască și să îndeplinească o muncă fizică adecvată puterilor lor, în casă, în școală și în afara acesteia, în plină natură. Să ajute familia în lucrările gospodărești, în agricultură, să ia parte activă la amenajarea și întreținerea terenurilor sportive ale școlii, a «camerei» pionierilor, a bibliotecii și laboratoarelor ei, să dea ajutor activității educative în creșe, în grădinițele de copii; să se ocupe activ de educație fizică și sport, să participe la jocuri, festivaluri și excursii; să ia parte la organizarea și viața în comun a taberelor de vacanță, căutând să-și însușească deprinderile și dexteritățile necesitate de viață în plină natură” (C. Kirițescu, *Palestrica*, 151). După modelul Organizației de Pionieri din Uniunea Sovietică, au fost înființate astfel de organizații în toate țările fost socialiste.

În România, *Organizația de Pionieri* a luat ființă în decembrie 1948. Structura organizatorică a acesteia era următoarea: cea mai mică „unitate de

lucru” era *grupa de pionieri*, alcătuită din 3-12 elevi din aceeași clasă; *detașamentul*, care era format din toate grupele de pionieri ale aceleiași clase; *unitatea* cuprindea toți pionierii dintr-o școală, era condusă de un comitet format din 3-5 membri, în funcție de numărul pionierilor care alcătuiau unitatea respectivă. Ca în orice organizație și unitățile pionierești aveau drapelul lor, iar pionierii purtau, ca semn distinctiv „*cravata roșie*” și o insignă specifică. Pionierii erau aleși dintre cei mai buni elevi din școală, pe baza unei selecții riguroase în care primau

rezultatele la învățătură. Pentru activitatea multilaterală a pionierilor, în care educația fizică deținea un rol aparte, au fost create o serie de instituții extrașcolare, cum au fost: cluburile pionierești, Casa Pionierilor și Palatul Pionierilor, care erau amplasate într-un cadru ambiant deosebit și înzestrate cu un bogat material instructiv-educativ și sportiv, ele constituind de fapt „*pepiniere*” ale inițierii precoce a copiilor într-o ramură sportivă.

Din Decembrie 1989, *Organizația de Pionieri* din România și-a încetat activitatea.

ACTIVITĂȚI SPORTIVE ȘCOLARE ȘI UNIVERSITARE

ACTIVITATEA SPORTIVĂ ȘCOLARĂ

Manifestările sportive în rândul elevilor devin constante ale vieții sociale ale epocii, spre sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea. Ele sunt încurajate și susținute de entuziasmul unor profesori de educație fizică din liceele bucureștene, între care un loc deosebit l-au ocupat liceele *Gheorghe Lazăr*, *Sfântul Sava*, *Mihai Viteazul*, Școala Evanghelică și Școala de Arte și Meserii.

Primele forme de organizare ale sportului școlar au constat din alcătuirea unor echipe de gimnastică, oină sau atletism și inițierea unor serbări și concursuri interșcolare. Necesitatea încadrării acestor manifestări într-o activitate organizată, a determinat înființarea unor societăți sportive școlare în cadrul liceelor, după modelul celor existente deja pentru adulți, societăți care, mai târziu, au devenit asociații sportive școlare.

Manifestările sportive școlare au avut, inițial, un caracter restrâns, desfășurându-se doar la nivelul unor licee, în sălile de gimnastică sau în curțile acestora. În Capitală, de exemplu, o astfel de manifestare a avut loc în anul 1896 la Liceul *Gheorghe Lazăr*, menționată în presa vremii sub denumirea de „prima serbare școlară de gimnastică”. Un an mai târziu, în luna mai a anului 1896, tot la Liceul *Gheorghe Lazăr* se organizează o a doua serbare școlară de gimnastică, unde, în afara elevilor liceului, mai participă și cei de la Școala Normală de Institutori, precum și elevii Seminarului *Nifon*.

An de an, numărul școlilor prezente la serbările interșcolare de gimnastică crește, astfel că la ediția din 23 aprilie 1906, desfășurată în prezența lui Spiru

C. Haret – ministrul Instrucțiunii Publice, participă Școala Normală, Liceul *Gh. Lazăr*, Gimnaziul *D. Cantemir*, liceele *Mihai Viteazul*, *Sfântul Sava* și *Matei Basarab*, Seminarul Central și Gimnaziul *Gh. Șincai* – în total aproape 1000 de elevi. Exemplul liceelor din Capitală s-a extins foarte repede și în alte localități din țară, liceele din Brăila, Ploiești și Craiova fiind printre primele care s-au atașat ideii, mai întâi organizând echipe și manifestări locale, ulterior integrându-se în ansamblul celor desfășurate în Capitală, întrecerile căpătând astfel caracter național. Printre inițiatorii acestor manifestări sportive școlare, atât sub aspect organizatoric – înființări de nuclee sportive pentru elevi (indiferent dacă se intitulau societăți sau asociații sportive), cât și sub aspect competițional (inițieri de serbări și concursuri sportive școlare), s-au aflat profesorii Dimitrie Ionescu (Liceul *Gh. Lazăr*), Gheorghe Moceanu (Liceul *Sf. Sava*), Nicolae Bădescu (Liceul *Gh. Șincai*), Theodor Georgescu (Liceul *Matei Basarab*), Nicolae Velescu (Liceul *D. Cantemir*), toți din București, Ferdinand Settelin (Liceul *Carol I*) și Constantin Constantinescu (Liceul *Frații Buzești*) din Craiova, Radu Corbu (Brăila), Ion Bucovineanu (Liceul *Laurian* din Botoșani), Ion Severineanu (Pitești), Vasile Negruți (Iași), Ion Tutunaru (Liceul *Sf. Petru și Pavel* din Ploiești), Alexandru Tutunaru (Giurgiu) și alții. La inițiativa și entuziasmul profesorilor și măștrilor de gimnastică s-a adăugat dorința elevilor de a participa la activitățile sportive organizate în școală și în afara acesteia. Numărul societăților sportive școlare a crescut de la un an la altul, după cum a crescut și numărul elevilor care activau în societățile sportive ale adulților. În legătură cu acest ultim aspect, într-un raport prezentat de președintele Federației Societăților Școlare de Gimnastică din România la cel de-al II-lea Congres

al acesteia, în 1908, se afirmă: „*Aceste societăți sunt formate mai mult din școlari, după cum le arată și numele lor. Societăți de gimnastică de oameni adulți nu s-au mai format, ba chiar mai mult, la unele din cele vechi, gimnastica e practică mai mult de elevi, membrii adulți mulțumindu-se a figura numai cu numele...*”. De numele școlii și al organizațiilor sportive școlare este legată atât apariția, cât și dezvoltarea unor ramuri sportive în țara noastră, un rol important în această privință avându-l inițierea și dezvoltarea campionatelor interșcolare, organizate inițial pe plan local, apoi regional și, în final, la nivel național.

Primele campionate interșcolare cu caracter național, consemnate în presa vremii și în documentele oficiale au fost:

- în 1897 – Campionatul interșcolar de oină al Capitalei, cu participarea a cinci licee. Anul următor, 1898, competiția a căpătat caracter național, 18 școli secundare din întreaga țară întrecându-se pe terenul de sport de la Șosea;

- în 1909 – Campionatul interșcolar de tenis al Capitalei, iar în 1910, primul Campionat interșcolar cu caracter național, la Sinaia;

- în 1912 – Campionatul interșcolar de atletism, dominat de elevii Liceului *Mihai Viteazul*, ai Școlii de Arte și Meserii și ai Școlii Evanghelice din București;

- în 1913 – Campionatul interșcolar de ciclism, dominat de elevii Școlii Evanghelice și ai Școlii de Arte și Meserii;

- în 1914 – Campionatul interșcolar de baschet, câștigat de elevii Liceului *Gheorghe Lazăr* din Capitală;

- în 1914 – primul Campionat de „*marș pedestru*” câștigat de elevii Școlii de Arte și Meserii;

- în 1921 – primul Campionat interșcolar de volei cu echipe școlare numai din București (liceele *Matei Basarab*, *Spiru Haret*, *Mihai Viteazul*, *Gh. Lazăr*, *D. Cantemir*, *Gh. Șincai* și Școala Superioară de Comerț).

Altă competiție demnă de menționat este și primul joc demonstrativ de handbal (în 1922) între elevii a două licee din Sibiu. În 1923, tot la Sibiu, se organizează deja primul Campionat școlar de handbal.

După încheierea Primului Război Mondial și realizarea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, încep să se remarce, prin amploarea lor, manifestările sportive ale elevilor din școlile Transilvaniei. Dintre acestea, cea mai mare amploare și longevitate au avut-o concursurile atletice de la Blaj. Prima ediție a avut loc în aprilie 1923, pe Câmpia Libertății, concursurile organizându-se fără întrerupere până în anul 1939. În cadrul acestor concursuri s-au afirmat – elevi fiind – marele nostru campion de talie europeană, atletul Ion Moina, ca și viitorul campion și recordman național la săritura în lungime, Aurel Lupan. Nevoit să facă față evenimentelor politico-economice din preajma declanșării celui de-al Doilea Război Mondial, sportul școlar „*se strecoară*” printre dificultăți și lipsuri, în special de ordin material. Bazele sportive școlare, inclusiv sălile de gimnastică, rămân mult în urma celor din alte țări vecine sau a celor din Europa de Vest. Și totuși, sportul școlar se afirmă, devine fapt.

- În 1937 se introduc lecțiile de tir în școli. Apariția străjeriei, în 1937, sprijină dezvoltarea unor ramuri de sport.

- În 1942, în cadrul OSR, se înființează Comisia Sportului Școlar, care caută să imprime rigurozitate activității sportive a elevilor; sunt elaborate regulamente, deși prin acestea se puneau pe primul plan exercițiile specifice pregătirii premilitare.

- În anul 1945 se produce un reviriment în desfășurarea activităților sportive școlare: apariția campionatelor naționale de juniori la majoritatea ramurilor de sport, fapt ce determină coborârea vârstei de începere a pregătirii sportive, școala intrând în atenția tuturor din acest punct de vedere.

În cadrul OSP (1946) se înființează un resort pentru sportul școlar, iar Ministerul Învățământului adoptă o serie de măsuri care produc schimbări esențiale privind rolul sportului în școală. Astfel, se mărește numărul inspectorilor de specialitate, de la 1 la 3 (unul pentru învățământ universitar, unul pentru preuniversitar și unul pentru sporturi și concursuri). Pe de altă parte, se pun bazele unor colaborări între cele două resorturi de specialitate din OSP și Ministerului Învățământului. În 1949, odată cu înființarea CCFS, în cadrul acestuia se creează Direcția Școlilor de Cultură fizică și a

Educației fizice a Tineretului studios. Ca urmare, apar în școli colective sportive ce vor constitui nucleele asociațiilor sportive viitoare. Organizațiile de tineret se implică și ele, în mod direct, în conducerea activităților sportive de masă ale elevilor, prin intermediul asociațiilor sportive școlare.

În 1948, odată cu înființarea Uniunii Asociațiilor Elevilor din România (UAER), se constituie prima asociație sportivă din cadrul acesteia: Sportul Școlăresc. Se organizează largi manifestări de masă – *Crosul Tineretului*, *Cupa Unității Tineretului* - la care participanții, în majoritate, sunt elevi (membri ai asociațiilor sportive școlare, cum se menționează în presa vremii).

Totodată, se mențin și competițiile sportive școlare. După mai multe încercări de a se asigura continuitatea în desfășurarea campionatelor școlare, intervine o întrerupere a acestora până în anul 1950 când, în condițiile preconizate de Reforma Învățământului din 1948, se organizează Campionatele Naționale Școlare. Acestea s-au desfășurat cu regularitate, necunoscând nici o întrerupere, în anul 1999 desfășurându-se cea de a 50-a ediție. După 1950, campionatele și concursurile școlare s-au amplificat atât prin sporirea progresivă a ramurilor de sport la care s-au organizat, cât și prin apariția altor forme de întreceri, rezervate diferitelor categorii de unități: Concursul Republican al Cluburilor Sportive Școlare, al Școlilor Medii Tehnice de cultură fizică, sunt doar câteva exemple.

În colaborare cu federațiile de specialitate și sub îndrumarea Secției tehnice a UCFS, în anii '70, au fost înființate diviziile școlare și de juniori la jocurile sportive (baschet, handbal, volei și fotbal), reușindu-se în acest fel o mai bună structurare a calendarului competițional. Ulterior, sistemul a fost aplicat și la unele sporturi individuale (lupte, haltere, judo, scrimă). În toamna anului 1951, Ministerul Învățământului înființează, pe lângă școlile medii tehnice de cultură fizică din București, Craiova, Galați, Brașov, Timișoara și Târgu Mureș, primele șase școli sportive de elevi (cu clase speciale) care, pe lângă profilul de atletism și gimnastică, au avut și specializări pentru jocuri sportive (handbal, baschet și volei), în funcție de baza materială de

care dispunea fiecare unitate și de specializarea profesorilor. În paralel cu școlile sportive de elevi, în anul 1953, Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport înființează, într-un număr de 19 orașe, Școli Sportive de tineret, ai căror cursanți sunt recrutați tot din rândul elevilor. În ambele categorii de școli sportive participau la instruire și antrenamente numai elevii din licee, lecțiile de antrenament desfășurându-se de trei ori pe săptămână, atât la grupele de începători, cât și la cele de avansați.

În primăvara anului 1957, în cadrul Ministerului Învățământului și Culturii se înființează Direcția de Educație Fizică și Sport – organism ce a răspuns în anii care au urmat de conceperea, organizarea și desfășurarea activităților de educație fizică și sport ale tineretului aflat pe băncile școlilor și universităților (și despre care putem afirma că s-a achitat cu cinste de sarcinile ce i-au revenit). Însuși modul în care a fost structurată noua Direcție, a permis acoperirea întregii problematice a activităților de educație fizică și sport ale elevilor și studenților, dar și colaborarea benefică cu Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport, cu Comitetul Olimpic Român și cu federațiile sportive au constituit un avantaj.

În compunerea direcției intrau trei servicii:

- unul pentru educație fizică școlară, cu inspecți profilați pentru învățământul liceal, învățământul profesional și pentru învățământul gimnazial și primar;

- unul pentru activitatea sportivă a elevilor, cu inspecți profilați pentru principalele ramuri de sport: atletism, gimnastică, jocuri sportive și unul pentru fotbal;

- unul pentru educația fizică și sportul în instituțiile de învățământ superior.

În cadrul direcției a mai fost creat un Birou pentru liceele cu program sportiv și un Birou pentru problemele legate de asigurarea materialelor sportive (în componența căruia exista și un arhitect, pentru proiectarea și coordonarea construcției sălilor de educație fizică și sport). Sub directă coordonare a Direcției respective a fost creat și un atelier pentru confecționarea aparaturii sportive, care a fost încorporat în cadrul Întreprinderii de Material Didactic aflată în subordinea Ministerului Învățământului.

Toți inspectorii de specialitate din cadrul Direcției erau membri activi în cadrul federațiilor sportive, iar directorul Direcției făcea parte din conducerea CCFS.

Perioada existenței Direcției de Educație Fizică și Sport în cadrul Ministerului Învățământului s-a dovedit a fi una dintre cele mai benefice structuri create în acea perioadă pentru activitatea sportivă școlară (dintre care unele forme și acțiuni în premieră mondială absolută) – înființarea liceelor cu program de educație fizică, de exemplu – care dăinuiesc și astăzi, chiar dacă denumirea acestora a fost schimbată.

La data înființării respectivei Direcții din Ministerul Învățământului, activitatea sportivă a elevilor se desfășura în cadrul asociațiilor sportive școlare, care nu beneficiau însă de fondurile necesare unei activități permanente. În principal, fondurile proveneau din cotizația elevilor (mai mult simbolică), din care, la nivelul unei școli, într-un an, se puteau procura, în cel mai bun caz, două-trei mingi sau un rând de tricouri pentru una dintre echipele școlii.

La nivelul anului 1956 funcționau aproximativ 600 de Asociații Sportive Școlare, pentru ca în anul școlar 1962-1963, să fie consemnate peste 900 de astfel de asociații.

Activitatea sportivă din aceste asociații fiind voluntară, depindea în bună măsură de pasiunea și specializarea profesorului de educație fizică, precum și de posibilitățile școlii de a dispune de baze sportive (săli de gimnastică, terenuri sportive, materiale și echipament sportiv). Elevii care se evidențiau, erau selecționați pentru celelalte asociații și cluburi sportive din localitate, care dispuneau de bază materială și antrenori.

În anul 1957, odată cu desființarea Școlilor Medii Tehnice, se înființează primele Școli cu program de educație fizică, tot pe structura fostelor școli, folosind baza materială și didactică a acestora, ca și experiența ce o dobândiseră atât în privința selecției, cât și a instruirii pentru activitatea de performanță. În același an, printr-un ordin al Ministerului Învățământului se înființează, în București, prima unitate de învățământ sportiv pentru elevii din școlile profesionale: Școala Sportivă *Energia*, dând

curs dorințelor elevilor de a practica și alte ramuri de sport decât pe cele spre care școlile erau profilate la acea vreme. În școlile sportive de elevi se practica în special atletismul, gimnastica, baschetul, handbalul, voleiul, înotul și schiul, iar în școlile profesionale, luptele, halterele, boxul, judo-ul, scrima și fotbalul.

După modelul Școlii Sportive *Energia* din București, în următorii ani au fost înființate astfel de școli și în alte orașe puternic industrializate (care dispuneau de o rețea largă de școli profesionale), ca de exemplu: Brașov (Școala Sportivă *Brașovia*), Iași (Școala Sportivă *Unirea*), Cluj, Galați ș.a.

În anul 1959 se înființează primele cinci cluburi sportive școlare la București, Timișoara, Brașov, Cluj și Tg. Mureș. Aceste unități sportive școlare au concentrat – într-o primă etapă – elementele cele mai valoroase din liceele cu program de educație fizică și din școlile sportive de elevi, folosindu-se, în principal, cele mai experimentate cadre de specialitate din fostele SMTCF, precum și baza materială a acestora.

Dintre profesorii care au pus umărul la consolidarea și afirmarea pe plan sportiv a acestor unități menționăm Kummer și Aurel Coman (atletism), D. Popescu-Colibași și Ladislau Covaci (handbal) din Brașov, Gheorghe Fiilop (baschet), Mircea Buhlea și Ion Cratea (atletism), Ladislau Grün (volei) din Tg. Mureș, Ion Cucu, Puiu și Drăguța Manolescu din Galați, Petre Kylieny și Vera Pavlenco (Cluj) și mulți alții (am inclus, în această sumară enumerare, atât primele școli cu program de educație fizică, cât și primele cluburi sportive școlare).

În 1964, în toate regiunile care dispuneau de Școli cu program de educație fizică (între timp titulatura se schimbase în „liceu”), se înființează câte 3-4 școli generale cu program de educație fizică, în care selecția și pregătirea începea din clasa a V-a. După încă doi ani, programul special de educație fizică se extinde și la ciclul primar, făcându-și apariția, astfel, primele școli generale, cu clasele I - VII cu program de educație fizică pentru gimnastică și înot iar mai târziu pentru atletism, schi și patinaj.

Existența, în paralel, a celor trei forme de organizare a unităților școlare cu profil sportiv –

Școlile Sportive de elevi, liceele, Școlile Generale cu program de educație fizică și Cluburile Sportive Școlare, s-a dovedit a fi benefică nu numai pentru sportul școlar ci și pentru întreaga mișcare sportivă din țara noastră. Elaborarea programelor de specialitate pentru toate aceste tipuri de unități de profil, refacerea lor ciclică (ce a însemnat un mare volum de muncă, desfășurat de colective de specialiști din aproape toate aceste unități), a condus la perfecționarea întregului proces de selecție, instruire și antrenament, în pas cu cele mai noi cuceriri ale domeniului, ceea ce a determinat apariția și consolidarea unor adevărate școli românești de pregătire pentru marea performanță, școli care s-au afirmat și sunt cunoscute și pe plan internațional.

În anul 1979, prin „*decizie superioară*”, Liceele cu program de educație fizică și Școlile Generale cu același profil sunt desființate, activitatea sportivă a elevilor urmând să se desfășoare doar în timpul liber, în afara programului școlar și a planului de învățământ, în Cluburile Sportive Școlare.

Pentru a contracara efectele acestei măsuri prin care se renunța la rezultatele unei munci desfășurate de sute de oameni timp de mai multe decenii, colectivul Direcției de Educație Fizică și Sport din Ministerul Învățământului, cu acordul total al conducerii acestuia și mai ales cu sprijinul Inspectoratelor școlare județene, a reușit să contureze o rețea de Cluburi Sportive Școlare (câte 2-3 în fiecare din cele 40 de județe, ale țării, iar în Capitală, 7), prin care s-a reușit continuarea, și în unele cazuri chiar lărgirea activităților inițiale. S-a reușit încadrarea acestor cluburi în rețeaua învățământului, prin includerea lor în planul de școlarizare și rețeaua instituțiilor de învățământ, de asemenea, asimilarea grupelor de elevi din cadrul cluburilor, cu clasele de elevi prinse în planul de școlarizare (pe niveluri de pregătire și pe specificul fiecărui sport în parte).

Această situație a durat până în 1990, când, din inițiativa și la propunerea unor directori de cluburi sportive școlare și a unor inspectori de specialitate din minister, conducerea Ministerului Învățământului aprobă reînființarea liceelor și claselor cu program sportiv, în paralel cu menținerea cluburilor sportive școlare. Din 1996, în urma unor studii

făcute în județe, începe o acțiune de concentrare a forțelor (materiale și umane, la nivelul fiecărui județ), acțiune care încă nu a fost finalizată în toate județele. Astfel, a apărut o nouă formă de organizare a sportului școlar: liceul cu program sportiv – cu grupe de club sportiv școlar – grupe în care sunt concentrați – numai pentru procesul de pregătire – elevii care nu fac parte din clasele cu program sportiv, atât din liceul respectiv, cât și de la celelalte unități de învățământ din localitatea respectivă.

Sportul școlar a constituit o adevărată coloană vertebrală a sportului din țara noastră, generație după generație, aducându-și contribuția la continuitatea procesului de dezvoltare și afirmare a sportului românesc pe plan internațional. Acest lucru nu ar fi fost posibil fără aportul nemijlocit al profesorilor și antrenorilor din unitățile școlare cu profil sportiv, aport manifestat și transmis cu pasiune de la o generație de profesori la alta, de la o generație de elevi sportivi la alta. Se poate afirma, fără teama de a greși, că dezvoltarea și răspândirea practicării diferitelor ramuri sportive se datorește, în cea mai mare măsură, școlii. Elevii au fost printre cei dintâi care au îmbrățișat noile ramuri de sport, le-au învățat și le-au răspândit prin întrecerile lor.

Un loc aparte în structura unităților școlare cu profil sportiv l-au ocupat Liceul cu Program Sportiv din Onești și, mai târziu, Liceul cu Program Sportiv din Deva. Încă de la înființarea lui (1969), LPS din Onești a fost profilat pe gimnastică, fete. În mai puțin de doi ani de la începerea activității, Ministerul Învățământului și Federația Română de Gimnastică au reușit să grupeze în acest liceu cele mai bune gimnaste din toate unitățile școlare de profil, din întreaga țară, precum și o bună parte dintre profesorii acestora. Acolo, la Onești, s-a experimentat pentru prima dată lucrul în echipă (profesor - profesoară), la care s-au atașat imediat coregraful și pianistul. Acolo au apărut pentru prima dată grupele de mare performanță, cu un număr restrâns de eleve, în funcție de valoarea sportivă a acestora. Tot la Onești s-au aprobat, pentru prima dată în România, planurile de învățământ adecvate necesităților cerute de sportul de mare performanță, precum și orarul zilnic care să permită utilizarea la maximum a bazei

materiale specifice existente. La Onești s-a afirmat – formându-se odată cu echipa și cu excepționala sa elevă, Nadia Comăneci – antrenorul emerit Bela Karoly, fost atlet de performanță, care avea, ca profesor, specializarea handbal! De asemenea, Deva a reușit, pe parcurs, să preia inițiativa și să devină unitatea „făurar” a țării în domeniul pregătirii gimnasticii feminine de mare

performanță. La liceul din Deva, în paralel cu gimnastica fete, a fost creată și o secție de atletism, care în primii ani de activitate a reușit să se apropie ca valoare de gimnastica fetelor, prin cucerirea mai multor medalii (chiar și de aur) la Campionatele Mondiale de Juniori, dar care, apoi, nu a mai reușit să țină pasul cu gimnastica. Tot de liceul din Deva se leagă numele profesorului, antrenor emerit, Octavian Belu, precum și a altor cadre de specialitate, componenți ai echipei de tehnicieni care, prin rezultatele obținute de elevele ce le pregătesc, domină gimnastica feminină mondială de mai bine de două decenii, continuând începutul făcut de Nadia Comăneci.

Actuala rețea a unităților școlare cu profil sportiv – fără de care nu ar fi fost posibile rezultatele înregistrate de țara noastră în domeniul sportului – cunoaște o dezvoltare deosebită, la structurarea ei aducându-și contribuția un număr însemnat de specialiști.

Din 1990, după reînființarea Liceelor cu program sportiv, rețeaua unităților sportive școlare s-a dezvoltat și s-a consolidat din punct de vedere organizatoric, ajungând ca în anul școlar 1999/2000 să se prezinte astfel:

- cluburi sportive școlare: 165 de unități, dintre care 67 sunt independente, iar 98 sunt secții pe lângă alte instituții de învățământ (licee sau grupuri școlare). În cluburile sportive școlare există 5198 de grupe, în care sunt cuprinși în pregătire 71 787 elevi;
- 32 de licee cu program sportiv, în a căror structură funcționează 361 de clase, cu 10 229 elevi;
- 175 școli cu program sportiv, cu 723 de clase în care se pregătesc 19 102 elevi.

În aceste unități, pregătirea sportivă se asigură pentru un număr de 35 de ramuri de sport, ponderea cea mai mare în cadrul acestora având-o ramurile de

sport olimpice. Rețeaua secțiilor pe ramuri de sport se prezintă astfel: atletism – 192 ; baschet – 176, fotbal – 149; handbal – 145; volei – 114; lupte – 72; gimnastică – 67; judo – 52; înot – 41; scrimă – 31; tenis de câmp – 27; schi – 23; șah – 22; tenis de masă – 21; rugby – 21; badminton – 17; caiac-canoe – 17; canotaj – 10; box – 8; patinaj – 8; polo – 8; hochei pe gheață – 5; hochei pe iarbă – 5; haltere – 4.

Numărul celorlalte secții din rețea: culturism, ciclism, dans sportiv, yachting, karate, tir și altele, până la 35, este cuprins între 3 și 5.

ACTIVITATE SPORTIVĂ UNIVERSITARĂ

CLUBURILE SPORTIVE ȘTIINȚA. Nu se cunoaște cu exactitate data organizării primelor competiții sportive universitare și nici ramurile de sport la care au fost organizate întreceri, dar, cu siguranță, printre acestea au figurat atletismul, gimnastica, rugby-ul, scrima, ciclismul și tenisul, sporturi care și pe plan mondial erau larg răspândite la sfârșitul secolului al XIX-lea, începutul secolului al XX-lea. În acea perioadă, mai ales la inițiativa tinerilor întorși de la studii din țările apusene, practicarea sporturilor individuale și de echipă se răspândește și pe teritoriul țării noastre..

Înainte de Primul Război Mondial, existau două Asociații Sportive Studentești – *Societatea Sportivă a Absolvenților Secției Naționale de poduri și șosele* și *Societatea Școala Superioară de comerț*, ambele înființate în anul 1913.

Mult mai activă, la acea vreme, este secția sportivă din cadrul Societății *Petru Maior*, a studenților români care studiau la Budapesta; în scurt timp aceasta devine cunoscută și în Transilvania. Ca urmare, la un an de la înfăptuirea Marii Uniri, în noiembrie 1919, la Cluj, ia ființă clubul *Universitatea*, în cadrul căruia activează mai întâi secția de fotbal și atletism.

În 1916 și, respectiv, în 1920, iau ființă, în București, alte două Asociații Sportive Studentești: *Sportul Studentesc* și *Cercul Sportiv - Educația Fizică*, afiliate la Federația Societăților de Sport din România.

În concursurile atletice inaugurale ale României, desfășurate în 1920 la Cluj, participă și studenți. Totodată, echipe de studenți participă în competiții locale la rugby, volei și baschet, câștigând în scurtă vreme popularitate și autoritate.

În anul 1936 prof. dr. Iuliu Hațeganu – rector al Universității din Cluj, reușește introducerea educației fizice în pregătirea studenților, construind la acea vreme cel mai mare parc sportiv din țară (Parcul Sportiv Universitar) pe o suprafață de 17 ha, cu terenuri amenajate pentru atletism, baschet, fotbal, rugby, tenis, volei, tir, bazin de înot ș.a. Primele Campionate Naționale Universitare s-au desfășurat la București, în anul 1929; competiția se va organiza cu unele întreruperi până în anul 1942, la întreceri participând studenți din toate centrele universitare. Dintre concurenții acestei ediții s-a detașat studentul Ion Moina (ulterior Maestru Emerit al Sportului și profesor universitar) care, în cadrul întrecerilor de atletism, a cucerit trei titluri de Campion Universitar (la 100 m, la săritura în lungime și la 200 m, la această din urmă probă realizând cea mai bună performanță europeană a anului, 21”3).

După o întrerupere de aproape 10 ani, organizarea campionatelor universitare se reia începând cu anul 1950, când educația fizică a fost inclusă ca disciplină de studiu în planurile de învățământ ale tuturor facultăților.

Începând cu anul 1950, în centrele universitare București, Cluj, Timișoara, Iași, Galați și Craiova s-au înființat Cluburi Sportive Universitare *Știința*. Acestea asigurau organizarea activității sportive studențești, aveau secții pe ramuri de sport, dispuneau de baze sportive, cu buget și antrenori calificați, și susțineau participarea studenților la campionatele naționale și la competițiile universitare. Conducerea activității sportive studențești este încredințată asociațiilor studențești, cu sprijinul conducerilor instituțiilor de învățământ superior și al federațiilor de specialitate.

În anul universitar 1953-1954, Comitetul pentru Cultură Fizică și Sport (CCFS) organizează primul Campionat de gimnastică sportivă rezervat studenților, competiție organizată ulterior cu regularitate

timp de mulți ani. În paralel cu organizarea anuală a Campionatelor Universitare (având faze pe facultăți, pe institut, pe centru universitar și finale pe țară), echipele studențești participă și în competițiile organizate ulterior de Uniunea pentru Cultură Fizică și Sport (UCFS), iar în marile centre universitare, la jocuri sportive, se organizează serii sportive studențești. Totodată, la nivelul instituțiilor de învățământ superior se organizează cu regularitate o suită de competiții tradiționale (Cupa anilor I, Cupa *Carol Davila*, Cupa *Iuliu Hațeganu*, Cupa *Traian Lalescu*, *ICF-iada* etc.), care atrag în întrecere un număr mare de studenți.

Sportul universitar românesc este prezent și în competiții internaționale de amploare (Jocuri Olimpice, Campionate Mondiale, Europene sau Balcanice) prin sportivi selecționați în loturile naționale la diferite ramuri de sport și prin selecționate studențești care participă la competițiile organizate de către Federația Internațională a Sportului Universitar (FISU). Astfel, în anul 1961, în cadrul Universiadei (JMU) de vară de la Sofia, studenții români au ocupat locul II în clasamentul general pe națiuni, din 38 de țări participante. La Universiada de la Torino (1959) echipa studențească de volei masculin a României a ocupat locul I. De asemenea, echipa de handbal în 7 (masculin) s-a clasat pe locul III la Campionatele Mondiale Universitare din Suedia (1963), iar în 1968, la același campionat desfășurat în R.F.G., s-a clasat pe locul II. Consemnăm și cucerirea, în anul 1960, de către echipa de handbal fete a clubului *Știința* București, a Cupei Campionilor Europeni.

În această perioadă de deschidere spre sportul universitar de performanță, o serie de sportivi studenți s-au detașat, prin rezultatele obținute, ca certe valori în sportul românesc. Îi cităm în acest sens pe *atleții*: Cornel Porumb, Viorica Viscopoleanu, Petre Astafei, Afanasie Savin; *handbalistele*: Elena Pădureanu, Elena Jianu, Irina Nagy; *baschetbalistele*: Ana Haralambie, Viorica Niculescu; *gimnastele*: Elena Leuștean, Sonia Iovan, Atanasia Albu; *șahistul* Florin Gheorghiu; *voleibalistele*: Elena Enculescu, Ana Mocanu; *trăgătorii*: Edda Baia, Ion Olărescu, Ioana Soare, Lucian Giușcă; *floretistul*

Tănase Mureșanu; *handbaliștii*: Cornel Penu, Cristian Gațu, Ștefan Orban, Gabriel Kicsid, Ronald Gunes, Gheorghe Licu, Valentin Samungi, Günter Speeck, Gheorghe Goran, Mihai Marinescu și lista ar putea continua cu mulți alții.

Deși legitimați la cluburi nestudentești, în anii perioadei de studenție, o serie de alți studenți români au obținut rezultate notabile: Lia Manoliu, Maria Diaconescu-Diți, Șerban Ciochină, Alexandru Bizim, Gh. Popescu – *atletism*, Ella Constantinescu – *tenis de masă*, Aurora Leonte – *handbal*, Ion Țiriac – *tenis*, Olga Orban-Szabo – *scrimă* și alții. În anul 1965, în formula organizatorică a cluburilor *Știința*, cuprinzând un număr de 5500 de sportivi legitimați, sportul universitar a fost reprezentat de un număr de 45 echipe în diviziile A și de peste 140 sportivi studenți selecționați în loturile naționale.

Organizarea activității sportive universitare este încredințată în această perioadă Uniunii Asociațiilor studenților din România (UASR), Ministerului Învățământului (prin catedrele de specialitate) și Uniunii pentru Cultură Fizică și Sport (UCFS) – prin federațiile sportive de specialitate.

CLUBURILE SPORTIVE UNIVERSITARE ÎNTR-O NOUĂ STRUCTURĂ ORGANIZATORICĂ

În scopul valorificării superioare a potențialului sportiv studentesc și a lărgirii bazei de masă a sportului de performanță, prin HCM nr. 1605/1965, în fiecare instituție de învățământ superior din România se constituie câte un Club Sportiv Universitar, iar atribuțiile conducerii sportului universitar se transferă de la UASR, la Ministerul Învățământului. Cu acest prilej, în cadrul acestui minister ia ființă Direcția Educației fizice și sportului pentru Învățământul superior, al cărei prim director este numit lectorul universitar Alexandru Forțu de la Institutul de Cultură fizică din București. Alături de acesta sunt încadrați, ca inspectori de specialitate, Lucian Vasilescu, Eugen Stănicu, Teodor Paladescu, Mihai T. Ionescu, Mircea Popescu și ulterior, Mircea Lovin, Corvin Mircioiu, Petrică Dragomir, Gheorghe Dragomir, Ion Lador. În această nouă formulă

organizatorică, Sportul Universitar parcurge trei etape distincte, după cum urmează.

Într-o primă etapă, între 1966-1978, sportul universitar s-a dezvoltat și consolidat din punct de vedere organizatoric. În această etapă, în locul fostelor cluburi *Știința* se înființează (în număr de 37) cluburi și asociații sportive studentești, organizate direct pe lângă instituțiile de învățământ superior, cărora în 1968 li se mai adaugă: Clubul Athletic Universitar București, Clubul de Fotbal *Sportul Studentesc* București (1971), Clubul de Rugby *Sportul Studentesc* București, FC *Politehnica* Iași, Clubul Athletic Școlar – Universitar din Timișoara, respectiv din Cluj (1974). Însă după o perioadă relativ scurtă de funcționare, în 1979, din rațiuni de ordin financiar, cluburile universitare specializate pe o singură ramură de sport sunt dizolvate ca unități de sine stătătoare.

În această primă etapă numărul cluburilor și asociațiilor universitare se ridică la 45, iar în cadrul celor peste 250 de secții pe ramură de sport, din care mai bine de 140 de nivel național, au activat 8000 de sportivi legitimați (studenți, tineri absolvenți, elevi etc.), din rândul cărora peste 350 sunt selecționați în diverse loturi naționale (seniori sau juniori). În diviziile naționale activează circa 140 de echipe (64 în Divizia A și 80 în Divizia B), iar în campionatele naționale un număr de peste 250 sportivi se clasează pe locurile I-III.

Nu este de neglijată nici contribuția sportului universitar la succesele sportului românesc în confruntările internaționale de amploare. În Campionatele Universitare este atras un număr mare de studenți, în așa-numitele „*etape de masă*”, iar în fazele finale se înregistrează cifre record (1108 studenți în anul 1971).

În noua formulă organizatorică, o serie de cluburi domină cu autoritate la nivel național (la baschet, handbal și volei, la atletism, șah, tir, judo, canotaj, scrimă, yachting, gimnastică ritmică), unele cu bogată tradiție, cum sunt *U Cluj*, înființat în 1969, *Politehnica* Timișoara și *Medicina* București, care în 1970 își celebrează semicentenarul, iar IEFS București sărbătorește 20 de ani de activitate în 1962.

Sportivii studenți selecționați în loturile naționale, individual sau cu echipa, ori secția din care făceau parte au participat la întreceri internaționale amicale, organizate pe bază de reciprocitate.

În esență, această organizare a cluburilor universitare pe lângă instituțiile de învățământ superior, a constituit o perioadă de avânt și entuziasm general, fiind susținută, printr-un buget mai generos, de cadre de specialitate, de o armată de activiști voluntari și încurajată de către instituțiile de învățământ superior. Este totodată, etapa unor importante realizări, mai ales în direcția largirii bazei materiale destinată sportului universitar.

Între 1980-1990 se produce restrângerea continuă a volumului activității, prin concentrarea valorilor sportive în secții unice pe ramuri de sport la nivelul cluburilor universitare. În deplină concordanță cu evoluția economico-socială a României, aflată în decădere în această perioadă, sportul universitar de performanță traversează o perioadă de continuă restructurare, exprimată prin principalii indicatori de referință:

- cluburi universitare – 47 (în 1977), 19 (în 1984), 15 (în 1989);
- secții nominalizate – 148 (1976), 92 (1989);
- echipe divizionare A – 70 (1974), 48 (1990);
- sportivi legitimați – 8 366 (1974), 3 003 (1989);
- sportivi în loturi naționale – 425 (1976), 198 (1990).

Sub aspect organizatoric, ca urmare a deficitului financiar cu care se confruntă învățământul, în general și sportul universitar, în special, tot mai multe secții și echipe studențești activează prin fuziune cu secții din cadrul altor departamente sau prin adoptarea principiului dublei legitimări. Drept urmare, la o serie de ramuri de sport se înregistrează o diminuare a nivelului performanțelor sportive universitare (la judo, scrimă, tir, canotaj, kaiac-canoe, gimnastică), în timp ce alte secții (patinaj viteză și artistic, înot, bob, lupte) se dizolvă.

Cu toate acestea, prezența sportivilor studenți pe podiumul de premiere al campionatelor naționale se menține relativ constantă (321 – în 1976 și 312 – în 1990), în timp ce mai multe echipe studențești se situează pe poziții fruntașe.

Între 1990-1999 se conturează o etapă a căutării unor soluții organizatorice precum și a instabilității valorice. Bulversată după evenimentele din decembrie 1989, aflată în căutarea noii sale identități, societatea românească, în ansamblu, se caracterizează prin instabilitatea specifică perioadei de tranziție (prelungită). În condițiile diminuării continue a resurselor financiare, a alternărilor la guvernare și a repetatelor mișcări sociale, nici sportul universitar nu a putut avea parte de un parcurs liniștit și sigur, traversând o perioadă de stagnare, de căutări ale unor noi formule organizatorice.

Printr-un Ordin al Ministrului Învățământului, în anul 1990 ia ființă Federația Națională a Sportului Universitar, iar din 1999, printr-o Hotărâre de Guvern, acest organism se transformă în Federația Sportului Școlar și Universitar, recunoscută internațional prin afilierea la FISU.

În această perioadă, deși indicatorii de referință se mențin la valori apropiate celor dinainte de 1989 (numărul de cluburi și secții pe ramură de sport), sportul universitar parcurge o scurtă perioadă de aparentă revitalizare (până în anul 1993) exprimată prin promovări de echipe în primele divizii ale țării (6 echipe – în 1992). În 1992 cluburile universitare au 102 Campioni Naționali (față de 56 – în 1988), 242 sportivi în loturi (față de 204, în 1988), 332 locuri ocupate pe podiumul campionatelor naționale (față de 181 în 1988), 75 sportivi universitari aducând medalii și puncte în competiții internaționale oficiale (față de 47 – în 1988).

În această perioadă, din rațiuni de ordin material, o serie de sportivi de valoare din cluburile universitare se transferă la cluburi nestudențești, în timp ce cluburile studențești atrag în activitatea lor un mare număr de elevi (din cei 231 de sportivi ai cluburilor universitare selecționați în anul 1993 în loturile naționale de seniori și juniori, 125 sunt elevi și 106 studenți și absolvenți). Mai trebuie semnalată organizarea de secții noi în cluburile universitare (badminton, karate, bridge), în timp ce altele, tradiționale, își restrâng serios activitatea. În perioada de după 1995 se înregistrează retrogradări în serie ale echipelor studențești din Divizia A, iar altele, foste campioane naționale prestigioase, au devenit echipe de partea a II-a a cla-

samentelor. (*U Cluj* – baschet feminin și masculin, *Universitatea Craiova* – fotbal, handbal și volei, *Politehnica București* – baschet, *Universitatea Timișoara* și *Știința Bacău* – handbal fete).

Deși, în ansamblu, sportul universitar de performanță nu a reușit să depășească poziția sa secundă în plan departamental (după cluburile aparținând MApN și MI), de-a lungul anilor, numeroase secții și echipe studențești s-au afirmat ca formații de primă mărime în sportul românesc contemporan (la handbal, baschet, volei, fotbal și rugby, la atletism, canotaj, scrimă, tir, șah, modelism, judo, yachting, tenis de masă), oferind totodată loturilor naționale, în mod constant, elemente de valoare. De-a lungul anilor, numeroși sportivi din cluburile universitare au urcat pe podiumul de premiere al campionatelor mondiale, europene sau balcanice (40 sportivi studenți, în 1993). În cadrul întrecerilor organizate de-a lungul anilor prin Federația Internațională a Sportului Universitar (FISU), studenții români s-au numărat de cele mai multe ori printre protagoniști, iar la Jocurile Mondiale Universitare de vară – competiția supremă a sportului universitar – în cadrul celor 19 ediții la care au participat, delegațiile sportivilor studenți români au acumulat un număr impresionant de medalii – 369 (141 aur – 108 argint – 120 bronz).

Echipe studențești – multiple campioane naționale la jocuri sportive

• Baschet fete:

- *Universitatea Cluj* – 13 titluri;
- *Politehnica București* – 8 titluri;
- *Știința*, *Știința ICF* și *IEFS* – 7 titluri.

• Handbal fete:

- *Știința Bacău* – 8 titluri;
- *Universitatea Timișoara* – 7 titluri.

Echipe studențești clasate constant în primele trei locuri:

- *Universitatea Craiova* – volei fete (5 titluri) și fotbal;
- *Politehnica Timișoara* – handbal băieți;
- *Universitatea Galați* – volei fete și băieți.

Sportivi intrați în galeria de valori a sportului universitar: Doina Melinte, Natalia Andrei, Eva Zörgo, Mihaela Loghin, Fița Rafira, Liliana Năstase,

Ion Oltean (atletism), Cornel Penu, Șt. Orban, Cristian Gațu, G. Kicsid, R. Gunes, I. Goran, Al. Buligan, Al. Fölker, S. Arghir, S. Terezia, D. Furcoi (handbal); Anton Pongratz, Dan Irniciuc, Petru Kuki (scrimă); Florin Gheorghiu, Elisabeta Polihroniade, Mihai Șubă, Mihai Ghindă, Valentin Stoica, Daniela Nuțu, Margareta Mureșan (șah); Nicolae Rotaru, Ioan Olărescu, Ioana Soare, Eva Olah, Iosif Niculina (tir); Rodica Arba, Mihaela Armășescu, Camelia Diaconescu, Aurora Darko (canotaj); Mircea Ortelecan, Ioan Bucan (rugby); Eugen Florescu, Cătălin Toma, Vasile Florea (tenis de masă); Lucia Romanov (tenis de câmp); Ana Cățineanu (Moțet), Livia Grama, Victoria Vâlcu (gimnastică ritmică); gimnastica sportivă Vasile Costa (înot), Elena Moiş, Beatrice Huștiu (patinaj artistic); Paula Mihăilă, Aurora Dragoș, Horia Damian, M. Ruhring, Ghiță Mureșan (baschet); Gabriel Udișteanu, Nicu Stoian (volei), Ion Oblemenco, Costică Ștefănescu, Silviu Lung, Ilie Balaci, Aurel Țicleanu, Rodion Cămătaru, Gheorghe Popescu (fotbal) și mulți alții.

Structurile organizatorice ale sportului școlar și universitar cu realizări deosebite sunt prezentate în capitolul ASOCIAȚII, CLUBURI, SOCIETĂȚI SPORTIVE SAU/ȘI CULTURAL SPORTIVE.

FEDERAȚIA SPORTULUI ȘCOLAR ȘI UNIVERSITAR,

este o unitate autonomă cu personalitate juridică ce funcționează în subordinea **Ministerului Educației și Cercetării** și în baza următoarelor legi: a) Legea învățământului nr. 84 din 1995, modificată și completată prin ordonanța de urgență nr. 36 din 1997; b) Hotărârea Guvernului României nr. 1239 din 20 noiembrie 1996, modificată și completată prin HG nr. 770 din 1998 și nr. 278 din 1999 și ordinul Ministerului Educației Naționale nr. 3310 din 18 februarie 1999. Scopul înființării a fost: transpunerea în practică, în domeniul sportului școlar și universitar, a strategiei generale privind organizarea și dezvoltarea sportului în țara noastră. Federația are ca obiective de activitate: organizează, conduce, controlează și dezvoltă, prin mijloace metodice, financiare etc. a sportului școlar și universitar la nivelul teritorial și național; reprezintă sportul școlar și universitar pe plan național.

onal; inițiază și organizează programe și acțiuni de atragere a elevilor și studenților la practicarea sportului în asociații sportive școlare și asociații sportive universitare; elaborează normele tehnice și reglementările specifice domeniului său de competență; elaborează calendarul competițional intern și internațional, școlar și universitar, în colaborare cu Federațiile sportive naționale. Federația de specialitate asigură, de asemenea, selecția și pregătirea formațiilor sportive reprezentative ale elevilor și studenților – cu sprijinul federațiilor sportive naționale – care participă la competițiile sportive internaționale, organizate de Federația Internațională a Sportului Școlar (ISF), Federația Internațională a Sportului Universitar (FISU) și Asociația Europeană a Sportului Universitar (EUSA); sprijină participarea Cluburilor Sportive Școlare, Cluburilor Sportive Universitare, Asociațiilor Sportive Școlare și Asociațiilor Sportive Universitare, la toate competițiile naționale și internaționale organizate de federațiile naționale pe ramură de sport și de Federația Internațională a Sportului Școlar (ISF), Federația Internațională a Sportului Universitar (FISU), de Asociația Europeană a Sportului Universitar (EUSA) în conformitate cu statutele și regulamentele acestora. În conformitate cu statutul, Federația Sportului Școlar și Universitar, își desfășoară activitatea de colaborare și cu o serie de instituții după cum urmează: Direcțiile Generale din Ministerul Educației, Inspectoratele școlare județene, Instituțiile de Învățământ superior, Ministerul Tineretului și Sportului, Comitetul Olimpic și Sportiv Român, Direcțiile Județene de Tineret și Sport, Federația Internațională a Sportului Școlar (ISF), Federația Internațională a Sportului Universitar (FISU) etc. Federația Sportului Școlar și Universitar este afiliată la: Federația Internațională a Sportului Universitar (din anul 1990); Asociația Europeană a Sportului Universitar (1999) și Federația Internațională a Sportului Școlar (1999). Organele de conducere ale Federației sunt: 1) Adunarea generală și 2) Biroul Federal. Adunarea generală are următoarele atribuții: aprobă strategia activității sportive, programe și planuri pe termen mediu și lung, precum și planurile anuale de activitate; analizează activitatea desfășu-

rată de Federație pe perioadele dintre Adunările generale; aprobă la propunerea Biroului Federal, sistemul competițional, calendarul anual și regulamentul de desfășurare a competițiilor sportive școlare și universitare; alege biroul federal, cu excepția secretarului general al Federației și a secretarilor federali, care sunt numiți, etc. Biroul federal are, printre altele, următoarele atribuții: asigură aplicarea hotărârilor Adunării generale, aprobă componența comisiilor județene și teritoriale ale Federației, aprobă afilierea unităților școlare și universitare la Federațiile naționale pe ramură de sport; aprobă regulamentul și calendarul competițional al acțiunilor interne și internaționale, aprobă mandatul reprezentațiilor Federației în vederea participării la acțiunile Federației Internaționale a Sportului Școlar, ale Federației Internaționale a Sportului Universitar și ale Asociației Europene a Sportului Universitar, precum și la schimburile de experiență cu federații similare din alte țări; convoacă Adunarea generală a federației, stabilește ordinea de zi; se preocupă de atragerea unor fonduri financiare din alte surse decât cele bugetare, etc.

Membri. Sunt declarați membri ai Federației Sportului Școlar și Universitar, Cluburile sportive școlare și universitare din învățământul de stat și la cerere cel particular, asociațiile sportive școlare și asociațiile sportive universitare; de asemenea pot fi membri, persoane fizice sau juridice care sprijină sub diferite forme, activitatea Federației; pot deveni membri de onoare, cetățenii români cu domiciliu în străinătate care susțin dezvoltarea și afirmarea Federației; etc.

Activitatea internațională. Studenții sportivi din România pot participa la Universiade (de iarnă și de vară) precum și la Campionatele Mondiale Universitare ce se organizează din doi în doi ani. Reprezentanții studenților sportivi români au participat pentru prima oară la Universiada de la Paris din anul 1957. Pe parcursul a peste 50 de ani, România a cucerit numai la Universiadele de vară 142 medalii de aur, 108 medalii de argint și 120 medalii de bronz. În 1981, țara noastră a organizat Universiada de vară la București, fiind apreciată, pe plan internațional, ca una de excepție. Participarea

studenților sportivi români la Campionatele Mondiale Universitare la disciplinele caiac-canoe, canotaj, handbal băieți și la Universiadele de iarnă, a reprezentat, de fiecare dată, obținerea unor rezultate valoroase pentru sportul universitar românesc. În anul 1999, Federația Sportului Școlar și Universitar a participat la Universiada de vară de la Palma de Mallorca (Spania) obținând rezultate excepționale: 9 medalii de aur, 4 de argint și 3 de bronz. România a obținut locul 5 pe națiuni din 140 de țări participante. Delegația noastră s-a situat înaintea unor țări cu tradiție în sportul universitar ca de pildă: Anglia, Franța, Germania, Austria etc.

Manifestări FISU organizate de țara noastră.

Universiada de la București din 1981 a adus la startul concursurilor 2912 sportivi dintre care 2071 băieți și 841 fete reprezentând 86 de țări. Tot la București au fost organizate o serie de campionate europene și mondiale universitare: Tenis de masă (în anul 1971), Fotbal (1972) Handbal băieți (1975 și 1987). În anul 1981, România a organizat la București cea de a XVII-a Adunare Generală FISU. Situația statistică a participării României la Universiadele de vară arată astfel: 1957: Paris, 41 țări participante, 5 medalii (3 aur, 1 bronz, 1 argint); 1959: Torino, 45, 5 medalii (2, 1, 2); 1961: Sofia, 32, 20 medalii (6, 6, 8); 1965: Torino, 58, 6 medalii (0, 4, 2); 1973: Moscova, 70, 19 medalii (4, 7, 8); 1975: Roma, 38, 12 medalii (2, 6, 4); 1977: Sofia, 78, 35 medalii (11, 10, 14); 1979: Mexico, 94, 31 medalii (13, 3, 15); 1981: București, 86, 67 medalii (30, 17, 20); 1983: Edmonton, 73, 27 medalii (6, 12, 9); 1985: Kobe (Japonia), 106, 21 medalii (5, 10, 6); 1987: Zagreb, 121, 43 (21, 12, 10); 1989: Duisburg (Germania), 79, 10 medalii (8, 2, 0); 1991: Sheffield, 101, 5 medalii (1, 3, 1); 1993: Buffalo (SUA), 118, 12 medalii (7, 2, 3); 1995: Fukuoka (Japonia), 14 medalii (6, 3, 5); 1997: Sicilia, 124, 11 medalii (5, 2, 4); 1999: Palma de Mallorca (Spania), 16 medalii (9, 4, 3); 2001: Beijing, 205, 7 medalii (3, 4, 0); 2003: Daegu (Coreea de Sud) 213, 7 medalii (1, 2, 4); 2005: Izmir (Turcia), 202, 2 medalii (1, 0, 1); 2007, Bangkok (Tailanda), 150, 5 medalii (1, 2, 2). Situația participării României la întâlnirile internaționale, organizate de FISU, din 1987 și până în prezent, a fost

următoarea: *Atletism*: Paula Ivan, anul 1987, proba de 1500m cu timpul 3.53.98 (record olimpic), în anul 1989, proba de 3000m, 8.44.09 (record universiadă); Vivica Ghican, 1989, 10000m, 31.46.43 (record universiadă); Gabriela Szabo, 1995, 5000m, 15.29.86 (record universiadă); Mihaela Melinte, 1999, ciocan, 74.24 (record universiadă); Ionela Târlea, 1999, 400m, 49.88 (record universiadă); *Înot liber*: Noemi Jung, 1987, 400m 4.10.87 (record universiadă); Noemi Jung, 1987, 800m, 8.34.82 (record universiadă); *Înot spate*: Carmen Bunaciu, 1981, 200m, 2.13.21 (record universiadă); *CM de cros-fete*: Viorica Ghican, 1988, Bologna, medalie de aur la individual; Viorica Ghican, Iulia Beșliu, G. State, 1988, Bologna, *stafetă cros*, medalie de aur; Iulia Ionescu, 1992, Dijon, *individual*, aur; Iulia Negură, 1994, Limerik-Irlanda, *individual*, aur; Lelia Deselnicu, 1996, Acosteias-Portugalia, *individual*, aur; Lelia Deselnicu, 2000, Jena-Germania, *individual*, aur; Situație statistică, pe sporturi, la Universiadele de vară: *Canotaj masculin*, 1987-1993, medalii de aur 20; *canotaj feminin*, 1987-1993, medalii de argint: 16, medalii de bronz: 6; *Atletism feminin*: 1959-1997, aur 29, argint 29, bronz 29; *Gimnastică feminin*: 1977-1987, aur 12, argint 19, bronz 9; *Scrimă feminin*: 1961-1997; aur 6, argint 21, bronz 2; *Scrimă masculin*: 1965-1983, aur 10, argint 3, bronz 15; *Tenis de câmp, feminin*: 1961-1981, aur 5, argint 1, bronz 2; *Tenis de câmp, masculin*: 1961-1985, aur 3, argint 1, bronz 7.

Structura Federației Sportului Școlar și Universitar - Departamentul Sportului Universitar. În cadrul acestui departament funcționează, pe bază de voluntariat, următoarele comisii sportive: atletism, baschet, înot, handbal, volei, gimnastică aerobică, rugby, fotbal, taekwondo și judo. În acest departament mai funcționează: 1. Comisia națională pentru studiul sportului universitar; 2. Comisia de cercetare științifică și 3. Comisia de management și marketing.

ACTIVITATEA SPORTIVĂ INTERNAȚIONALĂ desfășurată de Departamentul Sportului Universitar din România, în perioada 2001 – 2008:

Anul 2001: Universiada de vară, Beijing, China. Locul 12 pe națiuni, cu 7 medalii cucerite,

dintre care 3 de aur și 4 de argint. Tot la Beijing, odată cu Universiada de vară, a avut loc Conferința Comisiei Internaționale pentru Studiul Sportului Universitar (CESU) în cadrul căreia a fost susținută lucrarea *Managementul calității și marketing în sportul universitar din România*, ca un concept performant în activitatea Federației Naționale a Sportului Universitar din România. Lucrarea are ca autor pe prof. univ. dr. Ioan Ion Lador.

Anul 2002: 1) CM Universitar de Kaiac-Canoe, de la Bari - Italia. Reprezentativa studentescă a României s-a clasat pe locul I, cucerind 5 medalii de aur, 2 medalii de argint și 1 medalie de bronz. 2) CM Universitar de Cros, Santiago de Compostela, Spania. Selecționata țării noastre a obținut 1 medalie de aur și 1 medalie de bronz. 3) CM Universitar de Handbal de la Valencia – Spania. Echipa țării noastre a obținut locul I, respectiv medalia de aur.

Anul 2003: Universiada de vară, Daegu – Coreea de Sud. Întrecerile s-au desfășurat la 14 discipline sportive. Delegația României a participat la 4 discipline sportive: atletism, gimnastică, natație și judo, obținând un număr total de 7 medalii: 1 de aur, 2 de argint și 4 de bronz, precum și un număr de 3 locuri pe poziția IV, 3 locuri pe poziția V și 1 loc pe poziția a VI-a. Cu ocazia Universiadei de la Daegu, a avut loc și *Conferința Comisiei Internaționale pentru Studiul Sportului Universitar (CESU)* în cadrul căreia a fost prezentată lucrarea *Contribuții manageriale la dezvoltarea sportului universitar din România*. Autor prof. univ. dr. Ioan Ion Lador.

Anul 2004: 1) Forumul FISU, Lisabona – Portugalia. În această ediție, Federația Sportului Universitar din România, prin comisia pentru studiul sportului universitar, a elaborat și s-a înscris cu studiul *Dezvoltarea sportului universitar în zonele defavorizate ale României*. Autor prof.univ.dr. Ioan Ion Lador. 2) CM Universitar de Bridge, ediția a II-a, Istanbul-Turcia. Costurile de deplasare și participare au fost suportate integral de FR de Bridge. 3) CM Universitar de Cros de la Collegno – Italia. Studenții noștri au obținut 2 medalii de argint și 1 medalie de bronz. 4) CM Universitar de Box de la Antalya – Turcia. Toate cheltuielile cu participarea delegației noastre, au fost suportate de

FR de Box. 5) CM Universitar de Șah, Istanbul – Turcia. Toate cheltuielile de participare au fost suportate de FR de Șah.

Anul 2005: Universiada de vară de la Izmir – Turcia. Delegația țării noastre a obținut 2 medalii : 1 medalie de aur și 1 medalie de bronz.

Anul 2006: 1) Forumul FISU, s-a desfășurat la Abu – Daabi, Emiratele Arabe Unite. Tema dezbătută a fost *Sportul universitar, parte integrantă a dezvoltării individuale, modalitate de înțelegere a diversității*. Din partea țării noastre au fost susținute comunicările ; *Un nou concept de evaluare și recunoaștere profesională bazat pe competiția științifică și Dezvoltarea sportului universitar în zonele cu grad ridicat de poluare din România*. Autorii celor două lucrări au fost prof. univ. dr. Ioan Ion Lador și lector dr. Smaranda Gavan. 2) CM Universitar de Canotaj de la Trakai – Lituania. România a obținut 1 medalie de aur, 1 de argint și 1 de bronz.

Anul 2007: 1) Universiada de iarnă Torino–Italia. Am obținut o singură medalie, de bronz. 2) Universiada de vară Bangkok-Thailanda. România a participat la atletism, gimnastică artistică fete, gimnastică artistică băieți, scrimă, judo și înot. Am obținut 5 medalii: 1 de aur, 2 de argint și 2 de bronz. 2) Conferința Comisiei Internaționale pentru Studiul Sportului Universitar (CESU). A fost susținută comunicarea științifică *Managementul de grup, leader și leadership în sport*. Autori prof. univ.dr. Ioan Ion Lador și lector univ. dr. Liviu Matic.

Anul 2008: 1) CM Universitar de Triatlon, Erdek-Turcia. A participat un singur sportiv, pe cheltuială proprie. 2) CM Universitar de handbal fete, Veneția-Italia. Locul 3, medalie de bronz. 3) CM Universitar de Rugby în 7, Cordoba-Spania. Cheltuielile de deplasare, participare, au fost suportate de Federația de Rugby. A fost ocupat locul 5. 4) CM de Taekwondo, Belgrad-Serbia. Toate cheltuielile au fost suportate de FR de Taekwondo. 5) CM Universitar de Canotaj, Belgrad-Serbia. S-a obținut 1 medalie de aur și 3 de argint. 6) Forumul FISU – Krakovia-Polonia. FR a Sportului Școlar și Universitar s-a înscris cu lucrarea *Finanțarea Sportului Universitar în România*. Autori prof.univ. dr. Ioan Ion Lador și lector univ. dr. Liviu Matic.

Bilanțul medalilor cucerite de studenții români la jocurile mondiale universitare de vară

Anul de desfășurare*	Localitatea	Medalii cucerite				Locul în clasamentul general pe națiuni
		Aur	Argint	Bronz	Total	
1957	Paris	3	1	1	5	
1959	Torino	2	1	2	5	
1961	Sofia	6	6	8	20	II (din 38 țări)
1965	Budapesta	3	4	4	11	
1970	Torino	0	4	2	6	participă 58 țări
1973	Moscova	4	7	8	19	III (din 72 țări)
1975	Roma	2	6	4	12	II (din 45 țări)
1977	Sofia	11	10	14	35	IV (din 85 țări)
1979	Mexico	13	3	15	31	III(din81țări)
1981	București	30	17	20	67	II (din 92 țări)
1983	Edmonton	6	12	9	27	IV(din 109 țări)
1985	Kobe	5	10	6	21	IV(din 106 țări)
1987	Zagreb	21	12	10	43	III (din 120 țări)
1989	Duisburg	8	2	0	10	
1991	Sheffield	1	3	1	5	participă 101 țări
1993	Buffalo	7	2	3	12	XII(din 117 țări)
1995	Fukuoka (Japonia)	6	3	5	14	participă 139 țări
1997	Sicilia	5	2	4	11	participă 128 țări
1999	Palma de Mallorca	8	3	4	15	V (din 125 țări)
2001	Beijing	3	4	0	7	XII (din 165 țări)
2003	Daegu – Coreea de Nord	1	2	4	7	174 țări participante
2005	Izmir - Turcia	1	1	0	2	
2007	Bangkok-Thailanda	1	2	2	5	
2009	Belgrad	1	1	1	3	XVI
Total medalii		148	117	127	393	

* La edițiile din 1963 și 1967, România nu a participat

FAMILIA REGALĂ – CONTRIBUȚII LA PROMOVAREA ȘI DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA

Educația fizică și sportul, caracterizate prin mișcare, jocuri și întreceri reprezintă manifestările cele mai atractive, mai cu seamă în tinerețe. Sportul, ca singura modalitate prin care omul încearcă să-și depășească propria condiție, pentru a fi mai puternic, mai rapid și mai agil, contribuie la dezvoltarea lui și totodată a întregii societăți, devenind, astfel, un fenomen social.

Educația fizică a evoluat odată cu societatea, factorii de conducere ai diferitelor comunități acordându-i importanța cuvenită în diferite concepții, doctrine și programe, începând cu vechii greci și cu acel celebru dicton „*mens sana in corpore sano*” la romani. Din cea mai adâncă antichitate și până în zilele noastre, de fenomenul educației fizice au fost preocupați mari personalități, monarhi și mari conducători ai cultelor religioase. Mărturie care a străbătut prin milenii este cuplul statuar de la Muzeul din Boston care-i înfățișează pe regele egiptean Mikerinos și pe soția sa într-o dezvoltare biometrică ce poate pune pe gânduri orice instructor de fitness sau culturism de astăzi. De asemenea, prințul indian Siddharatha Gautama, conform tradiției budhiste, stăpâna cele 32 de semne ale marelui bărbat indian, fiind atlet fără rival, câștigător al mai multor concursuri. Informația ne impresionează cu atât mai mult cu cât, chiar în zilele noastre Papa Ioan Paul al II-lea considera că *sportul este centrul nervos al societății*, Sfântul Părinte fiind în tinerețe și un sportiv cunoscut.

Vremurile moderne au adus, în multe țări, preocupări temeinice privind dezvoltarea educației fizice și sportului, ecurile acestora ajungând și în țara noastră. Primele măsuri s-au luat în timpul domnitorului **Alexandru Ioan Cuza**, prin Ordonanța din 13 septembrie 1862 introducându-se

gimnastica în corpurile și stabilimentele militare, iar prin Legea Instrucțiunii Publice și în licee. Ordonanța semnată la 5 septembrie 1865 de Dimitrie Bolintineanu, Ministrul Instrucțiunii și Cultelor, a extins obligativitatea gimnasticii la toate tipurile de școli, însă va mai trece timp până la împlinirea dezideratului lui Mihail Kogălniceanu că *sportul trebuie să fie materie de catalog*.

Concomitent cu măsurile privind educația fizică s-a înființat și prima asociație sportivă, *Societatea de Dare la Semn București* ale cărei statute au fost aprobate prin Înaltul Decret Domnesc nr. 1147 din 9/21 august 1865. Principele Alexandru Ioan Cuza va mai semna un alt decret în decembrie 1865 prin care se acorda societății un teren aflat lângă fabrica de bere Oppler. Tirul, darea la semn, a devenit o disciplină sportivă legală și încurajată de stat, bazată pe un regulament care viza un concurs la nivelul întregii țări pornind de la faza comunală apoi la județeană până la cea finală. Din păcate proiectul a fost amânat datorită abdicării Principelui Cuza.

Domnitorul Carol de Hohenzollern-Sigmaringen a preluat preocupările anterioare pentru educație fizică și sport imprimându-le un curs ascendent. Militar ca și predecesorul său, a pus accentul pe dezvoltarea exercițiilor fizice cu aplicație ostășească mai ales că în intențiile sale prioritare erau armata și cucerirea independenței naționale. Proiectul concursului de tir inițiat în timpul lui A.I.Cuza a fost pus repede în aplicare, în 1867, din dispoziția domnitorului, desfășurându-se prima *serbare generală de dare la semn*, la care s-a acordat *colanul de argint*. Principele Carol obișnuia să acorde și alte premii la concursurile de tir sau la tragerile efectuate de ostași. Dintre aceste premii se păstrează un ceas de buzunar dăruit unui soldat chiar dacă acesta se clasase pe

locul IV. Concursurile de tir au fost extinse și la nivelul rețelei școlare prin Instrucțiunile date la 11/23 iulie 1869 de Ministerul Instrucțiunii Publice. Pentru accelerarea introducerii educației fizice, care la acea dată se reducea mai mult la gimnastică, Ministerul Instrucțiunii Publice a mai dat o ordonanță prin care fiecare comună rurală trebuia să-și amenajeze un teren pentru practicarea exercițiilor fizice însă proximitatea declanșării Războiului de Independență a întârziat aplicarea ei.

Un alt sport pentru care Principele Carol a manifestat o pasiune specială a fost hipismul, care din această cauză s-a și dezvoltat într-un ritm alert, primul derby fiind organizat în 1875 de Societatea de „Încurajare pentru Îmbunătățirea Cailor de Rasă din România”, faimoasă ulterior sub numele de Jockey Club, care îl avea chiar pe principe președinte. Anul următor au avut loc pe hipodromul cazarmii de la Cotroceni alergări cu cai pur sânge englez, exemplarele provenind din Anglia și Franța. Hergheliile au fost mereu în atenția principelui, devenit în 1881 **Regele Carol I**. Ulterior, s-au înființat herghelii noi, ca cea de la Anadalcchioi, unde, pe hipodromul local, se organizau din 1906 curse anuale cu cai indigeni și de trupă. Suveranul a instituit încă din 1886 Marele Premiu Regal iar pasiunea pentru hipism a rămas constantă, până la trecerea sa în neființă fiind o prezență permanentă și distinsă la concursurile importante organizate pe hipodromul de la Băneasa, unul din cele mai elegante ale Europei acelor vremuri. Atașamentul Suveranului pentru competițiile ecvestre de ținută era așa de mare încât la Derbyul Național din 1914, care a coincis cu declanșarea primei mari conflagrații mondiale, a rămas în tribună deși aghiotantul îi adusesse tulburătoarea veste a izbucnirii operațiilor militare.

Sărbătorirea, la 6/19 iunie 1906, a celor patruzeci de ani de domnie ai Regelui Carol I a constituit un cadru prielnic de afirmare a mișcării sportive. Cu acel prilej au fost inaugurate Arenele Romane unde s-au organizat demonstrații și concursuri din diferite discipline sportive. Tot atunci juriul expoziției a acordat medalia de aur Societății de Gimnastică, Sport și Muzică din Iași.

Mișcarea sportivă a cunoscut un curs ascendent, competițiile câștigând în calitate și amploare, au apărut noi baze sportive și chiar discipline noi dacă este să ne gândim la unele sporturi tehnice sprijinite de familia regală. Palatul Cotroceni și Castelul Peleş cu zonele lor învecinate au polarizat diferite activități sportive. În iunie 1911, pe lângă Palatul Cotroceni a luat ființă Școala Militară de Aviație, prima de acest fel din țară, condusă de George Valentin Bibescu și de căpitanul Andrei Popovici. Tot la Cotroceni în ziua de 24 martie/6 aprilie 1913 a avut loc *asaltul de arme*, sărbătoare tradițională cu un concurs de spadă și altul de floretă. Dezvoltarea și diversificarea mișcării sportive au impus înființarea la 1 decembrie 1912 a Federației Societăților Sportive din România (FSSR), forul de organizare și conducere a acestei mișcări. Președintele FSSR a fost **Principele Moștenitor Ferdinand**, iar secretar general fiul său mai mare, **Principele Carol**. În idea organizării de noi baze sportive, Principele Ferdinand a intervenit pe lângă primăria Capitalei care a pus la dispoziția FSSR un teren în apropierea Șoselei Kiseleff. Stadionul FSSR sau *Parcul Federației*, cum mai era cunoscut, a fost inaugurat la 25 octombrie 1915. Evenimentul a fost subliniat în presă cu importanța cuvenită: *Încadrat de frumosul decor de toamnă ale aleilor Șoselei Kiseleff, împrejmuit de zidul de plopî mărginași ai terenului și înconjurat de patrulele de cercetași, Parcul Sportiv al FSSR avea o înfățișare din cele mai frumoase care a impresionat mult numerosul public venit să asiste la o reuniune athletică de astădată bine organizată*.

Progresele înregistrate de mișcarea sportivă, deși limitate de posibilitățile vremii, au fost diminuate în perioada desfășurării războiului. Mulți dintre sportivi au participat la războiul reîntregirii neamului fie ca instructori, fie luptând efectiv în cadrul cavaleriei, al companiei de cicliști, ca aviatori sau, mai ales, la vânătorii de munte. Toți, în acele zile de luptă, au urmat îndemnurile **Regelui Ferdinand** și au simțit grija purtată de Regina Maria ca *mamă a tuturor* și simbol al Marii Uniri. Rezultatele strălucite obținute mai cu seama de vânătorii de munte au constituit exemplul cel mai concludent

privind importanța aplicării raționale a educației fizice în instrucția și pregătirea militară.

După încheierea războiului importanța educației fizice și a sportului a crescut considerabil în Europa, cercurile politice apreciind că este o problemă de interes național. Nu întâmplător președintele Franței R.Poincarée declarase că *Propaganda pentru dezvoltarea sporturilor este o obligație națională*. În cadrul României întregite, mișcarea sportivă din vechiul Regat și cele din provinciile unite trebuiau puse laolaltă și dezvoltate, suveranul și Casa Regală implicându-se consistent în realizarea acestui dezerat.

Prima măsură majoră a fost promulgarea de către Regele Ferdinand a Legii pentru Casa Culturii Poporului, definită ca un institut național care grupa sub conducerea academicianului Dimitrie Gusti personalități proeminente ale învățământului românesc. Instituția nou creată era pusă sub patronajul Principelui Carol, pe care Dr. Constantin Angelescu, Ministrul Educației Naționale, îl considera *adevăratul îndrumător al educației fizice în țară la noi, care s-a pus în fruntea mișcării pentru a da o viață nouă poporului nostru. Dotând cu instituțiile și organizațiile necesare înfăptuirii educației fizice, Alteța sa Regală va da țării, pentru ziua de mâine, o generație puternică ce va ști să păstreze ceea ce a câștigat cu atâtea jertfe și cu atâtea sânge vărsat generația de azi*.

Ca o consecință a unor prevederi importante ale Legii de funcționare a Casei Culturii Poporului, s-a trecut la organizarea Oficiului Național de Educație Fizică ce urma să aibă ca atribuții organizarea, conducerea, îndrumarea, coordonarea și controlul activității de educație fizică din întreaga țară, precum și a Institutului Național de Educație Fizică, pentru pregătirea cadrelor necesare. Aceste două obiective principale au fost trecute ca urgențe în Proiectul de organizare a educației fizice redactat în 1921 și prezentat Regelui Ferdinand. Ca urmare a hotărârii Principelui Carol ca Institutul Național de Educație Fizică să funcționeze din octombrie 1922, în toamna aceluiași an acesta și-a început activitatea. Între timp Regele Ferdinand a promulgat legea prin care se acorda personalitate juridică Societății

Române de Arme, Gimnastică și Dare la semn și a dispus în proprietărea acestora pe un teren de pe Splaiul Independenței unde s-au construit săli de box și scrimă dar și teatrul „Regina Maria” în care au funcționat o vreme Opera și Opereta. Proiectele privind construirea unor baze sportive mergeau mult mai departe, fiind de-a dreptul grandioase. La invitația principelui Carol prin Casa Poporului, pe 14 noiembrie 1921 a venit la București celebrul arhitect Torben Grut, cel ce avea în palmaresul său realizări de seamă privind planurile unor mari orașe, castele și mai ales arene sportive. Marele arhitect trebuia să elaboreze planul stadionului național ce urma să se ridice la rondul al doilea al Șoselei Kiseleff pe terenul Federației Societăților de Sport, planul Institutului Național de Educație Fizică precum și altele legate de acest domeniu. Din cauza bugetului național sărac, – nivelul economic antebelic a fost atins de-abia în 1924, – proiectele au fost realizate parțial, cu multă trudă și economii. Stadionul național ONEF s-a ridicat pe un alt teren, oferit de Ministerul de Război între Izvor și Dealul Spirii. Datorită insuficienței banilor pentru plata mâinii de lucru, uneori, alături de muncitori, s-au implicat și Regele Ferdinand și familia regală care au petrecut multe ore pe șantier.

Inaugurarea stadionului s-a făcut la 9 mai 1926 în prezența Regelui Ferdinand, a Reginei Maria și a Principelui Nicolae cu ocazia unei partide de rugby între echipa României și o selecționată a armatei franceze, disputată în fața unui public numeros de 15.000 de spectatori. Sportivii francezi, care anterior depuseseră o coroană de flori la Monumentul Eroului Necunoscut din parcul Carol, au fost impresionați de faptul că, înainte de începerea meciului, au dat mâna cu suveranii României, care i-au felicitat. Ziarul francez *L'Auto* a publicat un articol elogios despre primirea care le-a fost făcută reprezentanților *cocoșului galic*. La această impresie a contribuit și inițiativa oficialităților române de a-i întâmpina încă de la graniță cu vin pe francezii care băuseră pe drum doar apă și bere proastă și scumpă!

Stadionul ONEF, cel mai mare și mai modern din țară, a fost folosit de studenți în cadrul aplicațiilor de specialitate, la mari competiții sportive ori la

serbări grandioase. Membrii familiei regale s-au aflat de multe ori în incinta sa. *Ani la rand* – își amintea un fost student – *Maiestatea sa Carol al II-lea cu fiul său Prințul Mihai, Alteța sa Regală Prințul Nicolae și Domnița Ileana, s-au antrenat pe stadionul ONEF alături de studenții institutului. Adesea îi însoțeau sau priveau din tribună Maiestățile Lor. Familia Regală, mare susținătoare a sportului și a mișcării în aer liber, a fost prezentă și la taberele organizate de INEF, la munte sau la mare.*

Pentru pregătirea studenților la cursurile de înot, de sărituri în apă și la alte sporturi nautice, în 1927 au început lucrările pentru construirea *Complexului didactico-sportiv* de la Eforie, însă Regele Ferdinand trecuse deja în eternitate. În semn de prețuire pentru sprijinul pe care îl primiseră de-a lungul anilor de la suveran, noul Automobil Club Român, Aeroclubul Român și Yacht Clubul Român au introdus în titulatura lor și specificația *Regal*, regele fiindu-le președinte de onoare. Venirea la tron a Regelui Carol al II-lea, în 1930, a dat un nou impuls mișcării sportive din țară deși criza economică se extinsese și în România. Mișcarea sportivă a cunoscut o dezvoltare continuă, aportul Suveranului fiind exercitat direct și constant cu intenția de a-și cultiva imaginea nu numai de monarh autoritar ci și de *voievod al culturii și al sportului*. Intervențiile sale în viața sportivă erau și consecința pasiunii și experienței manifestate în tinerețe ca protagonist, inițiator sau conducător al unor competiții sau foruri sportive.

Încă din tinerețe a participat la diferite concursuri fiind surprins în fotografiile vremii pe schiuri, în bob sau pe patine, concurând chiar și la atletism. În 26 august/8 septembrie 1908, împreună cu societatea sportivă care-i purta numele, a organizat campionatele de ciclism și atletism ale României. La Sinaia, începând cu anul 1910, a instituit *Cupa ASR Principele Carol* pentru echipele feminine de bob iar mai târziu, după război, s-a ocupat de amenajarea traseelor și a unei trambuline pentru probele de schi. La Cotroceni conducea ca președinte de onoare un club de tenis. În iunie 1921, a impus înființarea, în cadrul FSSR, unor noi comisii de

yachting, lupte, box, haltere, sporturi de iarnă. Congresul arbitrilor de fotbal din aprilie 1921 de la Timișoara l-a ales președinte de onoare al Asociației Arbitrilor din România. Considerat *sufletul mișcării sportive din țară*, a fost desemnat președinte al Comitetului Olimpic Român în 1914 și în 1923. În ultima investitură s-a evidențiat printr-o Petițiune adresată în numele forului olimpic național Primului Ministru și miniștrilor de Finanțe, Afaceri Străine, Război, Instrucțiune Publică, Comunicații și Sănătate Publică solicitând susținere pentru participarea țării la Jocurile Olimpice de la Paris din 1924.

Ca Suveran, **Regele Carol al II-lea** a intervenit de multe ori în structurile organizațiilor de tineret și sportive ale țării. Prin Înalt decret Regal nr. 1310 din 8 mai 1933 a promulgat Legea modificatoare a dispozițiilor de administrare a Legii educației Fizice din 1929 prin care au fost definite atribuțiile Uniunii Federațiilor de Sporturi din România (succesoarea FSSR). Un an mai târziu, prin Legea de înființare a Oficiului de Educație a Tineretului Roman (OETR), care viza și educația fizică, institua prin acest for pe care îl conducea direct, controlul prin subordonare asupra UFSR și asupra OETR. Ulterior a fost înlocuită prin *Straja Țării* – instituție de stat autonomă pentru educația tineretului – care din 1937 a asimilat asociația *Cercetașii României* și putea controla UFSR. Prin Legea educația fizice s-a înființat *Ziua Sportului*, care coincidea cu Ziua restaurației ca preamărire a urcării sale pe tron la 8 iunie 1930. Cu prilejul primei ediții s-au desfășurat manifestații sportive de mare amploare la nivelul întregii țări. În iunie 1937 s-a inițiat *Cupa Restaurăției* printr-o cursă ciclistă de la Vadul Crișului la București, în amintirea drumului străbătut de viitorul Rege în 1930. Pe stadionul ANEFS s-au desfășurat serbările restaurației, cu o amploare impresionantă, după cum le redau comentariile și fotografiile din presa vremii. Peste 1000 de tineri evoluând în demonstrații de atletism, gimnastică și tablouri vivante.

Cu toate că din punct de vedere legislativ se prevăzuseră suprafețele pentru construirea de baze sportive în toate localitățile din țară, datorită lipsei de fonduri nu s-au realizat prea multe. Regele carol

al II-lea a sprijinit terminarea unora dintre cele începute și construirea altora, a susținut amenajarea zonei de agrement a Capitalei și mai ales înființarea Oficiului Național de Turism. Cu ocazia finalizării lucrărilor la Complexul Sportiv al ANEF de la Eforie, cel mai modern din Balcani, Carol al II-lea a inaugurat, la 15 august 1931, poligonul de tir, cunoscându-se că era un mare amator al acestui sport și al vânătorii. De altfel, de piscine și instalațiile de sărituri de acolo s-au atașat Altețele Regale care aveau o vilă în apropierea bazei.

Regele a acordat numeroase distincții celor din lumea sportului. Prin Legea Educației Fizice din 1933 s-a înființat Premiul Național pentru Sport, care a fost conferit pentru prima dată lui Alexandru Papană și Dumitru Hubert, campioni mondiali la bob. Înalte distincții a decernat și unor mari personalități din mișcarea sportivă internațională. În iulie 1933 a acordat ordinul „Meritul Sportiv” în grad de Cavaler lui M. Rinopoulos, președintele Comitetului Sportiv Interbalcanic, pentru aportul său la intensificarea legăturilor în zonă. Momentul, cu deosebire însemnată, l-a reprezentat hotărârea pe care a luat-o la 24 noiembrie 1936 de a conferi Baronului Pierre de Coubertin, președintele Comitetului Internațional Olimpic, ordinul Meritul Cultural pentru Sport, clasa I în rang de Cavaler. Decizia luată de Carol al II-lea avea încă o semnificație, el fiind din 1936, din nou, președinte al Comitetului Olimpic Român. Înalta distincție succeda ordinului Coroana României, în grad de Mare Ofițer, acordat, prin Decretul nr. 2304 din 30 iunie 1925, de către Regele Ferdinand, părintelui olimpismului modern.

Importanța activității desfășurate de mișcarea sportivă sub domnia sa a fost subliniată de către suveran în maniera-i caracteristică prin cuvântarea sa din 1937 cu ocazia celei de a 25 aniversări a UFSR. În opinia sa activitatea desfășurată de-a lungul unui sfert de veac era incununată de o izbândă desăvârșită, opera întreprinsă dând roade înfloritoare și îmbelșugate, victoria obținută fiind *nu numai o victorie fizică ci mai presus de toate o victorie morală*.

Succesele remarcabile obținute de sportivii noștri la bob, hipism, box, aviație, parașutism,

automobilism și în alte discipline s-au diminuat odată cu plecarea lui Carol al II-lea, a importanțelor pierderi teritoriale suferite în 1940 și a altor cauze din acele vremuri tulburi din țara noastră. Intrarea țării în război nu a dus la o restrângere totală a activităților sportive, ca în timpul primei conflagrații mondiale, ci la o restructurarea organizatorică, cu o conducere nouă dar cu menținerea activității competiționale, chiar dacă își va pierde din amploare și intensitate, în vreme ce contactele internaționale s-au redus la partenerii de coaliție.

Regele Mihai s-a implicat de timpuriu în viața sportivă a țării ca urmare a deprinderii cu pasiune a unor discipline încă din copilărie. Ca atare, micul Rege sau mai târziu Marele Voievod de Alba Iulia putea fi văzut călărind sau schiind în apropierea Peleşului sau la Predeal, înotând la Mamaia, Eforie sau Balcic, ori bucurându-se de compania aviatorilor și automobiliștilor. Pentru o bună pregătire militară și sportivă a tânărului Principe, Regele Carol al II-lea s-a adresat Ministerului Apărării, la 10 octombrie 1930, spre a-l înscrie ca elev în clasa a I-a la Liceul Militar *Nicolae Filipescu* de la Mănăstirea Dealu, unitate model, care primise acest nume chiar sub Regentă. Drept urmare, prin Ordinul 334 al Comandantului liceului, promoția clasei a I-a, 1930, a luat numele de *Promoția Măriei Sale Mihai, Mare Voievod de Alba Iulia*. În cadrul clasei sale, *clasa palatină*, alcătuită din elevi din toate mediile sociale și provinciile țării, în condițiile generale excelente oferite pentru educație fizică și sporturi, beneficiind de îndrumarea profesorului său Emil Pălăngeanu, polisportiv și fost multirecordman național, tânărul Principe a acumulat o bună pregătire. Astfel, pe 10 mai 1933, când Liceul Militar a participat la defilarea din Capitală, Marele Voievod de Alba Iulia a fost încadrat în primul pluton al coloanei. Pentru satisfacerea aspirațiilor sale către zărilor albastre fusese înscris la Școala Tehnică Aeronautică din Mediaș iar la 25 octombrie 1937 Vânătorii de Munte l-au primit în rândurile lor cu gradul de sublocotenent, fiul păstrând legătura cu această armă de elită al cărei prim comandant fusese tatăl său cu 20 de ani în urmă.

În timpul războiului, Regele Mihai nu a putut organiza competiții care să-i poarte numele, a

acordat doar unele trofee. Datorită condițiilor impuse de război competițiile au fost restructurate atât din punct de vedere organizatoric cât și al calendarului și al formelor lor de desfășurare, apărând cupele de război. Bazele sportive nou înființate au fost foarte puține dar ele s-au adăugat obiectivelor social-culturale în intenția de a se păstra ideea de normalitate. Învățământul sportiv și-a continuat activitatea, deși mulți dintre absolvenții ANEF-ului, trecuți pe la cursurile de zbor cu și fără motor luptau pe ceruri îndepărtate, iar marea majoritate, respectând făgăduiala făcută generalului Virgil Bădulescu, a intrat în rândurile Vânătorilor de Munte, dovedind același eroism ca și cel al înaintașilor lor de la Oituz, dar nu în Carpați ci pe promontoriile Sevastopolului sau pe crestele însângerate ale Munților Tatra.

Cu toate dificultățile teribile, agravate de apropierea frontului de hotarele țării, în primăvara anului 1944, în Capitală se mai găsiseră resurse de a organiza o expoziție dedicată sportului românesc iar pe hipodromul de la Băneasa se desfășura derby-ul cu un succes asemănător celui din Anglia. Condițiile au fost la fel de dramatice, datorită bombardamentelor anglo-americe asupra Capitalei, așa cum marea Metropolă a lumii fusese ținta torpilelor zburătoare, toate aceste acroșări prin activități sportive spre o viață pe care românii și-o doreau readusă la normalitate s-au desfășurat cu câteva luni înaintea actului de la 23 august 1944, susținut cu curaj și fermitate de Regele Mihai.

Pe lângă Suveranii României un rol important în susținerea mișcării sportive l-a avut și **Principele Nicolae** atât în timpul funcțiilor deținute cât și în afara lor. Tânăr foarte energic, de o spontaneitate irezistibilă, apreciată chiar și de Regele Carol I, Principele Nicolae a manifestat aptitudini remarcabile pentru sport încă din copilărie și apoi în Anglia în timpul studiilor de la Colegiul Eton. Tot în Anglia a deslușit tainele navigației la Școala Navală de la Wembley, examenul susținându-l pe o navă de război a marinei britanice. Ieșirile în larg și cunoștințele de navigație i-au întărit dragostea pentru mare, la fel de intensă ca și aceea pe care o avea mama sa, deschizându-i calea spre gradul de

vice-amiral la care l-a avansat Carol al II-lea în 1930. Principele Nicolae a fost pasionat în general de sporturile de viteză, trecând de la talazurile mării la pârtiile înghețate ale Carpaților, la virajele și serpentinele șoselelor sau tăriile cerului. Schior pasionat și iscusit Principele a fost un apropiat al Vânătorilor de Munte, al profesorilor și studenților de la ANEF – contactele cu aceștia îndemnându-l să-și aducă obolul pentru sportul întinderilor albe printr-un manual de specialitate care a întrunit aprecieri unanime. Automobilul l-a pasionat la fel de mult, prezența sa la volanul diferitelor tipuri de automobile fiind remarcată prin viteza excesivă cu care circula dar și prin limbajul dezinvolt adresat celor care rula prin apropierea sa.

Desemnarea sa în Parlament, la 4 iunie 1926, ca Regent după ultima renunțare la tron a Principei Carol a atras, după decesul Regelui Ferdinand un an mai târziu, numirea sa ca Înalt Regent. În această calitate, de Prim Regent, în care ținea locul Regelui Mihai minor, a promulgat printre legile anunțate în timpul Regenței și Legea Educației Fizice, publicată în Monitorul Oficial nr. 196 din 4 septembrie 1929.

După revenirea Regelui Carol al II-lea la tron, a fost numit Inspector General al Armatei de Uscat, al Marinei și al Aeronauticii, funcție din care a încercat să impulsioneze sportul în armată, dar deprecierea relației dintre frați la determinat pe Principe să ia calea exilului în 1937.

Un rol mare în mișcarea sportivă din România și mai ales în propagarea educației fizice l-a avut **Regina Maria** prin îndemnul adresat copiilor săi ori prin crearea și susținerea unor organizații publice. Regina Maria, beneficiind de o vigoare fizică și morală remarcabilă, a putut să facă sport cu pasiune și intensitate. Hipismul l-a practicat și după venirea sa în România, Regele Carol I apreciindu-i calitățile i-a încredințat comanda onorifică a unei formațiuni de elită din cadrul armatei Române, Regimentul 4 Roșiori. Deplasările sale călare erau frecvente, alergările constituind un obicei devenit familiar bucureștenilor. Regina Maria nu a renunțat la plimbările sale călare nici în timpul Războiului de Întregire a Neamului, alergând și la Buftea în

parcul Pricipelui Știrbei, deși inamicul începuse să arunce bombe asupra localității.

Regina Maria a apreciat și susținut și mișcarea automobilistică din țară fiind din 1913 Președintele de Onoare al Automobil Clubului Român. Până la declanșarea Războiului Întregirii Neamului a circulat adeseori cu automobilul alteleori s-a întâlnit cu automobiliști sau îi întâmpina la Sinaia, cum s-a întâmplat și cu participanții la Cursa Londra – Istanbul care veneau la Peleş să-i prezinte omagiile. După război automobilismul a cunoscut o frumoasă dezvoltare și prin participare feminină la competiții. Cu ocazia Concursului Internațional de Turism organizat de Automobil Clubul Român în 1920 s-a înființat *Cupa Doamnelor*. Un rol mare l-a exercitat asupra tineretului țării, explicația dând-o chiar Regina: *Fiind voinică, neobosită și înzestrată de Dumnezeu cu un caracter senin și cu o voioșie neînfrântă, sunt o bună călăuză și o tovarășă veselă și această stare tonică o motiva prin plăcerea de a fi în tovărășia tineretului. În vederea îmbunătățirii situației tineretului Regina Maria s-a preocupat de crearea unei mișcări proprii. Sursa de inspirație i-a fost mișcarea Young Men's Cristian Association, înființată în Anglia încă din 1844 și răspândită cu deosebit succes în toată Europa Occidentală și în SUA. Ca urmare a rezultatelor excelente dobândite de YMCA asupra tineretului militar și civil și al întâlnirii cu Goodsell, reprezentantul asociației americane venit la Iași în vara anului 1917 să ajute în probleme de evacuare, Regina Maria s-a gândit la un proiect propriu. În anul 1919, cu prilejul vizitei de la Paris, Regina Maria a luat cunoștință de programele YMCA pe care a cerut să fie aplicate în armată prin intermediul Caselor Ostășești. Treptat mișcarea a pătruns și în licee, în universități, în toate mediile sociale.*

Regina Maria a căutat să-și îndrume copii spre sport, atât băieții dar și fetele. Dintre fetele sale, **Principesa Ileana** a manifestat pasiune și talent. De mică a îndrăgit hipismul și o însoțea pe Regina Maria în plimbările călare, despre care își amintea cu duioșie: Deși rămăsese marcată de o lipsă de vitamine de la alimentația deficitară din timpul războiului, Principesa Ileana a frecventat cursurile

Institutului Național de Educație Fizică, a evoluat în echipa de gimnastică și dansuri populare ale acestui for de învățământ. De multe ori a apărut pe gazonul stadionului ANEF la serbări spre satisfacția părinților săi, Regele Ferdinand și Regina Maria prezenți în tribună. Principesa Ileana a practicat cu succes și schiul, alpinismul, înotul și canotajul. Ca urmare a cursurilor de la Școala de Navigație, unde și-a luat masterul, obținând brevetul de timonier, putea să-și conducă velierul *Isprava* în croaziere de la Constanța la Balcic. În vederea popularizării educației fizice și a sportului, Principesa Ileana a beneficiat de rolul său de conducătoare a *Cercetașelor României* în care a fost ajutată și de profesorul Nicolae Iorga, cât și de Asociația Creștină a femeilor, conducând filiala pentru tineret.

Tânăra **Principesă Marioara** a fost crescută pentru o viață activă. Regina Maria era deosebit de încântată că fika sa, deși avea 17 ani, începuse să lucreze într-un spital din apropierea frontului unde muncea alături de alte infirmiere făcând și treburile cele mai umile. A practicat hipismul, mai ales în măsura în care era îndemnată să-și însoțească mama călare, iar cu celelalte sporturi mai mult a cochetat, atât în București cât și la școala pe care a frecventat-o la Eton, în Marea Britanie. După căsătoria sa la 8 iunie 1922 la Belgrad cu Alexandru I, Suveranul Regatului Sârbo-Croato-Sloven, Regina Mărioara va contribui la dezvoltarea legăturilor sportive dintre cele două țări vecine devenind un simbol al acestor relații.

Principesa Elisabeta este al doilea copil al regelui Ferdinand și al Reginei Maria. Deși cu o fire mai retrasă, mai contemplativă, luând de la 5 ani lecții de vioară și pian cu George Enescu, Principesa Elisabeta a practicat și diferite sporturi, fiind surprinsă în fotografiile de epocă pe pârtii de schi și de bob, la patinaj sau echitație.

Regina – mamă Elena, după căsătoria cu Principele Moștenitor Carol, a luat cunoștință de mișcarea sportivă încă de la venirea sa în România. Pe 11 mai 1921 Dr. Ion Costinescu, Dinu Cesianu și Neagu Boierescu s-au prezentat la Palatul Regal în numele Federației Societăților Sportive din

România și a Comitetului Olimpic Român spre a prezenta Altețelor Lor Regale felicitări cu ocazia căsătoriei. La Brăila, chiar în anul 1921, s-a creat Centrul Cultural – Sportiv *Principesa Elena*, care cu concursul comunității elene din localitate va organiza diferite competiții în cinstea sa. La Sinaia Principele Carol a instituit Cupa *Principesa Elena*, pentru câștigătorul Campionatului Național de Schi, sportul care întrunea media cea mai mare la schi fond și sărituri. Cupa a fost câștigată la prima ediție de căpitanul Emil Pălăgeanu, cunoscut polisportiv și multirecordman.

Instalarea regimului comunist, care a forțat abdicarea Regelui Mihai la 30 decembrie 1947 și exilul ce a urmat pentru întreaga Familie Regală au dus la întreruperea legăturilor acesteia cu țara.

SURSE:

1. Extrase preluate din conferința „Corpul și spiritul nu sunt două entități” susținută de Nguyen Khoa, Președinte al Universității Budiste Europene, la Congresul UNESCO cu tema: „Sportul într-o societate multiculturală și multireligioasă”, organizat la Paris în 1998, în Agenția Națională pentru Sport, Anuarul Sportului, partea I, București, 2003, p. 69.
2. Nicolae Postolache, *Istoria sportului în România*, Profexim, București, 1995, p. 31
3. *Enciclopedia Educației Fizice și Sportului din România*, Ed. Aramis, vol. III, p. 292, București, 2002
4. N. Postolache, op. cit., p. 35
5. Obiectul se află în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României
6. *Enciclopedia citată*, vol III, p. 203
7. Ibid. P. 522
8. N. Postolache, op. cit., p. 79 ; 85
9. *Enciclopedia citată*, vol III, p. 55 – 57
10. Ion Sabău, *Din istoricul atletismului de performanță la ANEF, în „Aniversări ANEF 1922 – 1992, SPEFS 1893 – 1992”*, București, 1992, p. 56
11. Petru Dungaciu, *Virgil Bădulescu Fondatorul ANEFS. 120 de ani de la nașterea sa*, București, 2002, p. 13
12. Ibid
13. *Enciclopedia citată*, vol III, p. 49
14. Articolul „Un oaspete din Scandinavia” de colonel Virgil Bădulescu, *Revista de Educație Fizică*, an I, nr 7, octombrie 1921, p. 179
15. Petre Dungaciu, op. cit., p. 22
16. Constantin Zamfir, *Povestea a 311 + 159 meciuri văzute, ascultate și citite de un fanatic al rugby-ului pentru a îndrepta și completa cele arătate mai an...”* PACO, București, p. 303 – 304
17. P. Dungaciu, op. cit., p. 23
18. *Enciclopedia citată*, vol.III, p. 203; N. Postolache, op. cit., p. 71; 107; 108
19. Anghel Vrabie, *Comitetul Olimpic Român – 90 de ani, 1914 – 2004*, editor COR, București, 2004, p. 64
20. *Monitorul Oficial*, nr 104 din 8 mai 1933
21. *Enciclopedia citată*, vol III, p. 81
22. Idem
23. Nicolae Postolache, op. cit., p. 171
24. *Imagini în patrimoniul Muzeului Sportului preluate de la Arhiva Istorică Centrală*
25. N. Postolache, op. cit., p. 178
26. P. Dungaciu, op. cit., p. 29
27. N. Postolache, op. cit., p. 155
28. Muzeul Sportului deține copii după aceste brevete trimise de Muzeul Olimpic de la Lausanne

29. Anghel Vrabie, op. cit., p. 71
30. Monitorul Oficial nr 228 din 10 octombrie 1930
31. Ion Benone Petrescu, Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu 1912 – 1940 (1948), Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2002, p. 51
32. Ion Mamina, Regalitatea în România 1866 – 1947, Ed Compania, 2004, p. 103
33. Ibid, p. 93
34. Hanah Pakula, Ultima romantică. Viața Reginei Maria a României, Ed Lider, Ed Luceafărul, București, 2004, p. 50
35. Ibid, p. 46 -47
36. Ibid
37. Ibid, p. 267
38. Ibid, p. 180
39. Ibid
40. Ibid, p. 429 - 430
41. Ibid
42. Ibid, p. 181
43. Nicolae Postolache, op. cit., p. 129
44. Maria, Regina României, op cit, p. 243
45. Izvor de Energie, Revistă de Educație Fizică, an I, nr 5 și 6, august – septembrie 1921, p. 154
46. P Dungaciu, op. cit.
47. Enciclopedia citată, p . 141
48. Maria, Regina României, op cit, p. 180
49. Ion Mamina, op cit, p. 96
50. Enciclopedia citată, p. 193
51. H Pakula, op cit, p. 279
52. N Postolache, op cit, p. 112
53. Obiectul se află în patrimoniul Muzelui Sportului
54. Dumitru Lazăr, articolul: „Retrovizor Jean Calicianu. Un român la curtea Regelui din Molsheim”, Retromobil magazin, nr 4, iunie 2000
55. Ion Mamina, op. cit., p. 91
56. Izvor de Energie, Revista Educației, an I, nr 2, mai 1921, p 81
57. N Postolache, op cit, p. 104
58. Izvor de Energie, Revistă de Educație Fizică, an I, nr 1, aprilie 1921, p 29
59. Obiectul se află în patrimoniul Muzeului Sportului, donat de Monica și Gil Nicolescu
60. Automobil Clubul Român, 1904 2004, p. 71

EDUCAȚIA FIZICĂ ȘI SPORTUL ÎN MUZEE ȘI EXPOZIȚII

MUZEUL SPORTULUI

Înființat în primăvara anului 1970 și având drept scop ilustrarea celor mai semnificative momente ale sportului românesc, Muzeul Sportului a reușit în scurt timp să devină un veritabil tezaur de trofee și documente atestând primele afirmări ale sportului românesc în arena internațională, aducând mărturii că România are o îndelungată tradiție sportivă, fapt ce explică constanța succeselor obținute de sportivii noștri la olimpiade, campionate mondiale și europene și la alte competiții marcante.

Inițial, Muzeul Sportului a fost amplasat în spațiul rezervat tribunei oficiale a fostului Stadion 23 August din Capitală, astăzi Stadionul Național din cadrul Complexului Lia Manoliu. Aici puteau fi admirate trofee cu valoare deosebită, primele medalii cucerite la Jocurile Olimpice, cupe câștigate la campionate mondiale și la alte concursuri internaționale de anvergură, precum și trofee de dată mai recentă, ce au adus României deplina consacrare în arena internațională. În 1981, înaintea organizării de către țara noastră a Universiadei (JMU) de Vară, s-a decis dezafectarea muzeului, motivul invocat fiind incompatibilitatea dintre amplasarea sa și protocolul de grad zero impus de tribuna oficială. În ciuda demersurilor CNEFS de a se dobândi un nou sediu, acest lucru nu s-a materializat până în anul 1994.

După îndelungi „căutări” și numeroase demersuri, în 1994, pe baza unei inițiative salutare a Ministerului Tineretului și Sportului și cu acceptul Ministerului Culturii și al conducerii Muzeului Național de Istorie a României, colecțiile cu tematică sportivă și-au găsit locul într-un spațiu corespunzător situat în clădirea Muzeului Național de

Istorie al României din Calea Victoriei nr. 12. Devenind o entitate în cadrul unei instituții culturale de primă importanță, Muzeul Sportului și-a redobândit astfel identitatea meritată, având șanse sporite de valorificare spirituală a colecțiilor sale.

Expoziția de bază prezenta un patrimoniu divers alcătuit din fotografii, documente, medalii, plachete, fanioane, costume, filatelie, trofee și obiecte care au aparținut sau au fost conferite unor mari personalități sportive din țara noastră, de-a lungul timpului. Toate aceste exponate ilustrau evoluția întrecerilor fizice pe aceste meleaguri, începând cu palestrele și amfiteatrele daco-romane, până la performanțele strălucite realizate de purtătorii tricolorului pe toate meridianele lumii. La începutul sec. al XX-lea, atletismul, boxul, gimnastica, luptele, scrima, tenisul, fotbalul, rugby-ul, călăria, ciclismul, sporturile de iarnă, automobilismul, numărându-se printre preferințele românilor, se practica mai ales prin inițiative particulare, devansându-le pe cele instituționalizate. Așa se face că George Ghe. Bibescu (1899) și George A. Plagino (1908) sunt aleși ca membri ai CIO chiar înaintea înființării Comitetului Olimpic Român (în 1914).

Diferitele secvențe se succedau tematic și cronologic, ilustrau aspecte majore, marcând apariția primelor asociații sportive și a instituțiilor cu rol organizatoric și de coordonare a activităților competiționale, formele de învățământ privind educația fizică și sportul, inclusiv cele dintâi lucrări și publicații de specialitate. Un loc important îl detinea momentul aderării țării noastre la mișcarea olimpică, contribuția la dezvoltarea acesteia prin participarea sportivilor români, autori ai unor rezultate de prestigiu în cadrul Jocurilor Olimpice. Mărturie erau numeroasele diplome și medalii,

plachete, monede și timbre emise cu ocazia diferitelor ediții ale acestor întreceri. De asemenea, erau prezentate performanțele sportivilor noștri la diferite campionate mondiale sau europene, toate laolaltă situând România în partea superioară a clasamentului general pe națiuni. Exponatele ilustrau diferite discipline sportive – de la atletism și sporturi de echipă, la radioamatorism sau scrabble. Puteau fi admirate trofee ce au aparținut bobeurilor Alexandru Papană și Alexandru Frim, aviatorei Smaranda Brăescu, automobiliștilor Alexandru Berlescu, Jean Calcianu și Marin Butculescu, călăreților Henri Rang, Felix Țopescu, Constantin Zahei și Toma Tudoran, precum și ale altor performeri distinși în marile competiții internaționale: Iosif Sîrbu, Nicolae Linca, Ștefan Petrescu, Iolanda Balaș-Söter, Lia Manoliu, Mihaela Peneș, Cornelia Sideri, Ion Sideri, Sanda Toma, Ivan Patzaichin, Gheorghe Berceanu și alții. Donațiile personale ori din partea familiilor, ce poartă numele lui Gavrilă Barani, George Costescu, Mihail Savu, Costel Rădulescu, Virgil Ioan, Constantin Medeleanu, Mihai Flamaropol, Victor Firea, Alexandru Lăzărescu, Ionela Țârlea, Laura Badea, Alin Savu, Mugur Pasache și Alexandru Mogoș, întregesc un tablou care trezește sentimentul de mândrie națională pentru orice vizitator român, indiferent de vârstă. Astfel, Muzeul se dorea a fi o invitație și o promisiune făcută copiilor și tineretului.

La sediul muzeului au fost organizate acțiuni ale Ministerului Tineretului și Sportului, ale unor federații și ale Academiei Naționale de Educație Fizică și Sport. Ca urmare a unor solicitări, Muzeul Sportului a colaborat și la organizarea unor expoziții itinerante. În perioada 1991-2000 au fost organizate, în sala Muzeului Sporturilor, lecții practice deschise, de istoria sporturilor din România, cu studenții anul I ai Academiei Naționale de Educație Fizică și Sport.

Cu ocazia aniversării a 80 de ani de activitate a ANEFS, în anul 2002, a fost donată muzeului Sporturilor o importantă cantitate de documente și materiale istorice unice despre toată perioada existenței acestei prestigioase instituții de învățământ superior de educație fizică și sport, de către muzeul

de istorie al ANEFS, dar și din biblioteca personală a unor cadre didactice. Este vorba de prof.dr. Nicu Alexe, prof. Nicolae Băieșu, prof. dr. Gh. Cismaș, prof.dr. Ion Sabău, prof..Tiberiu Földvory, conf. univ. Teodor Roibu, conf.univ.Ion Todan, prof.dr. Emil Ghibu, prof Valentin Constandache, prof N.N. Ceaușescu, prof Ioan Kunst Ghermănescu, prof. Anghel Vrabie, conf. univ Marin Bârjega și nu în ultimul rând Viorica Voiculescu, fiica generalului Virgil Bădulescu, întemeietorul ANEFS în anul 1922.

Muzeul Sportului colaborează cu Muzeul Național de Istorie al României, cu Muzeul Militar Național și cu Muzeul Național Peș, precum și cu federațiile pe ramuri de sport. De asemenea, întreține legături cu Muzeul Olimpic din Lausanne.

Din anul 2003, datorită intrării clădirii Muzeului Național de Istorie în consolidare, expoziția de bază a fost desființată. Din această cauză, muzeul s-a orientat spre realizarea a numeroase expoziții itinerante cât și a altora temporare, organizate la diferite muzee și direcții pentru sport județene.

Muzeul a editat și unele lucrări cu tematică legată de istoria sportului.

Cu toate vicisitudinile înfruntate, muzeul a urmărit sporirea patrimoniului sportiv, prin extinderea legăturilor cu performeri, antrenori, organizatori și conducători de cluburi. Astfel patrimoniul s-a mai îmbogățit cu trofee și obiecte de mare valoare donate de: Ion Kunst – Ghermănescu - colanul olimpic, Aurel Vernescu – toate medaliile marelui campion, Dumitru Pârvulescu – medaliile obținute, Gheorghe Fiat, Costică Olaru, Valentin Constandache, Anghel Vrabie, Teodor Roibu și alte nume de prestigiu ale sportului românesc.

Muzeul Sportului a continuat să asigure asistență științifică celor interesați de istoria sportului și a rămas o prezență participativă la colocvii, simpozioane, sesiuni științifice.

Pe parcursul anilor au îndeplinit funcția de director al Muzeului Sportului: prof. dr. Nicolae Postolache; prof. Nicolae Șerbănescu; prof. dr. Nicolae Petrescu.

În anul 2010, s-a produs o reorganizare a activității muzeului, preconizându-se pentru viitor, ca

acesta sa funcționeze în cadrul noului sediu al Comitetului Olimpic și Sportiv Român.

EDUCAȚIA FIZICĂ ȘI SPORTUL ÎN MUZEE ȘI EXPOZIȚII

Oamenii, din cele mai vechi timpuri, au apreciat frumusețea și vigoarea corpului uman pe care le-au cultivat prin exerciții fizice și reprezentări plastice. Așa cum sublinia marele filosof german G. F. R. Hegel „grecii s-au format pe ei înșiși ca figuri frumoase înainte de a fi exprimat asemenea forme în marmură sau în tablouri”. Această preocupare a existat și la alte semănții din antichitate chiar înainte de civilizația greacă, ce au urmărit prezentarea unor personalități cu calități fizice deosebite, conducători sau oșteni, în ipostaze de suverani, călăreți, luptători, țințași-vânători sau războinci, pe pereții templelor, palatelor sau pe arcurile de triumf. Unele mărturii sunt păstrate în muzee celebre, precum British Museum ce are obiecte de la arcașii regelui asirian Sargon al II-lea, care au fost surprinși la vremea lor în sculpturile de la palatul acestuia din Khorsabad, iar la muzeul din Boston un moment de atracție îl constituie cuplul statuar ce înfățișează pe faraonul Mikerinos și soția sa într-o prezentare biomotrică demnă de zilele noastre. Grecii antici, care au dat omenirii atâtea capodopere, începând cu Discobolul și Dioforul, obișnuiau să decoreze incintele destinate diferitelor exerciții și întreceri cu reliefuri și sculpturi rond-bose, cu subiecte sportive. La romani termele, pe lângă palestre, aveau și spații pentru prezentarea unor opere de artă de mare valoare ca Venus din Cyrene, descoperită în nordul Africii și prezentată la Muzeul termelor din Roma, ca o capodoperă comparabilă cu Venus din Milo. Expoziții se organizau mai ales cu ocazia Jocurilor Olimpice., când puteau fi vizitate și atelierele marilor sculptori iar gânditorii de seamă își citeau operele în public. Cu timpul, din cauza vitregiei vremurilor, încercate de catastrofe naturale, migrații și războaie, aceste obiceiuri s-au pierdut iar mărturiile legate de ele s-au împușinat. În Evul Mediu au mai scăpat unele mărturii, ca portretul

lui Vlad Țepeș ce i s-a (facut după turnirul de la Krossen, când a primit coroana de învingător și e păstrat în castelul Ambras din Tirol. Muzeele legate de sport au apărut târziu în a 2-a jumătate a sec. al XIX-lea, odată cu definirea disciplinelor sportive, cu pătrunderea lor în practica și conștiința opiniei publice. Primul proiect a fost lansat în 1865 la Leipzig de către Georg Hirth, care a propus un muzeu al turneelor ca. o etapă premergătoare spre unul general al sportului. Muzeul urma să folosească obiecte, echipamente, imagini de la sportivii germani, dar și de la cei străini și să fie dotat și cu o bibliotecă de specialitate. Primul muzeu al sporturilor a fost inaugurat pe 10 august 1872 la Berlin. Și tot în Germania, la Freiburg, la sfârșitul sec. XIX, s-a conturat proiectul unui muzeu memorial menit să-i prezinte pe câștigătorii turneelor germane din 1888, care a prefigurat „halls of fame” din S.U.A. Tot în Germania a fost organizat în ultimul sfert al veacului al XIX-lea Muzeul Alpin, la Munchen în urma fuziunii dintre cluburile Osterreicher- Scher Alpenverein (1862) și Deutscher Alpenverein (1869). Unic în lume la apariția sa muzeul a cunoscut o frumoasă dezvoltare ajungând prin anii 1937-1938 să constituie în modul cel mai izbutit un exemplu de abordare științifică interdisciplinară aproape exhaustivă. Muzeul beneficia de o gradină cu întreaga flora alpina iar în clădirea sa, mare la intrare era prezentată într-un grup de ceară tehnica ascensiunii pe stanca și în gheata apoi evoluția diferitelor accesorii și materiale necesare. În partea centrală a fost amplasat relieful *Jungfrau-lui*, la scara 1:10 000 și a altor munti mai mici, apoi prezentate colecții de stalactite și stalagmite, cristale de stancă, secțiuni prin ghetari, fauna precum și evoluția cartografiei privind Bavaria, Austria și Elvetia. Ascensiunile au fost redată pornind de la cele mai vechi desene alpine până la fotografiile cu acțiunile de mare cucerire sau operațiunile de salvare. Prima mare conflagrație mondială a fost prezentată în muzeu într-o sală specială „Războiul în munte” cu macheta liniilor de luptă din regiunea ghetarului *Marmolada* cu diorama și informații despre instalarea unui tun de 149 mm pe *Ortler-Vorgipfel* la 3872 m! Nu a fost

neglijata nici expunerea costumelor populare din zonele muntoase. Expeditiilor alpine din strainatate care au adus celebritate alpinistilor germani si austrieci le-a fost consacrata o sala mare in care au fost prezentate diferite exponate mergandu-se pana la asocierea unei scrisori de relief al muntelui *Ushba* din Caucaz pe care dupa cum rezulta din text autorul ei, un print tatar, il oferise in 1903 unei alpiniste germane venita in zona. Marile performante ale alpinistilor germani erau aduse la zi prin rectificarea prezentarilor panoramice dupa datele ultimelor expeditii. De altfel intreaga informatie era tinuta la zi prin registrele „*Gipfelbuch*” aflate pe fiecare varf mai important din Germania si Austria si in care alpinistii isi treceau ascensiunea dupa care acestea ajungeau la muzeu. Sursele cele mai importante de documentare le constituiau cele 24.000 de fotografii si tot atatea diapozitive si mai ales cele 56,000 volume alpine aflate in *Alpenvereinsbucherei*, la nivelul anilor 1938/1939. Prin importanta sa acest muzeu a intrunit aprecieri deosebite in strainatate el constituind un exemplu ce s-a vrut a fi urmat si la noi prin incercarile facute de S.K.V. la Sibiu, si de Societatea Carpatica „Sinaia” spre sfarsitul veacului al XIX-lea. Daca la noi in tara nu s-au putut organiza muzee cu tematica de sport si nici expozitii, la sfarsitul secolului 19 mai bine spus in 1900 Guvernul Romaniei a delegat pe Horia C.A.Rosetti sa reprezinte tara la Expoziția Internațională de la Paris în sectorul sportiv. Desemnarea sa era cea mai indicata având prestigiul unui „bărbat de un cavalerism fără pereche, manuind armele într-un mod cu totul extraordinar, fiind foarte cunoscut atat în țara cât și în strainatate, ca teoretician și practicant”, ca prestigios autor al unei lucrari devenită celebră „*Alfabetul scrimei și Codul Duelului*”, premiata la Academia de Arme din Paris al carei membru era. Potrivit acestor merite, Horia C.A.Rosetti a fost numit membru in juriu pentru concursul international de scrima atat la intrecerea amatorilor cat si a profesorilor. O alta prezentare a preocuparilor sportive in cadrul unei expozitii generale a fost facuta in 1906 de catre Societatea de Gimnastica Sport si Muzica din Iasi. Aceasta desi infiintata in

1902 sub titulatura de Societatea de Gimnastica si Muzica a debutat printr-o activitate sportiva pe cat de impetuoasa pe atat de fructuoasa incat s-a hotarat sa-si prezinte infaptuirile la Expoziția Generala Romana realizata pentru sarbatorirea a 40 de ani de domnie ai Regelui Carol I. Initiativa animatorilor miscarii sportive din „*dulcele targ al Iesilor*” era cu atat mai nimerita cu cat expozitia isi propunea „*a arata astfel tarii si strainatatii o icoana fidela a muncii, energiei poporului roman*” si a fi „*un inventar al avutiei morale, intelectuale si materiale*”. De altfel, cu prilejul marii expozitii au fost prevazute si diferite manifestari sportive. Societatii iesene pentru realizările obtinute, mentionate in fotografiile expuse, juriul i-a acordat Medalia de aur, Diploma speciala si Placheta de colaborator. Expozițiile cu tentă sportivă au apărut târziu în România, drumul fiind deschis pe 28 iulie 1927 cu „prima expoziție de aviație”, organizată la București și menționată de Enciclopedia României. Saltul către o realizare unitară monografică l-a reprezentat *Expoziția demonstrativă a educației fizice* vernisată în iunie 1934 la București. O realizare importantă a reprezentat-o *Expoziția nautică* din 1938 organizată în Capitală în Palatul Oficiului Național de Turism și inaugurată de Principele Moștenitor al României, Mihai, Mare Voievod de Alba Iulia. Prin frumoasele modele ale principalelor tipuri internaționale standardizate de ambarcațiuni (schif, gig și caiace), hărți și instrumente de navigație, obiecte de nautica, numeroase fotografii și fotomontaje, expoziția a contribuit la o bună popularizare a sporturilor nautice. La expoziția *Muncă și voie bună* din iulie 1939, zona de atracție a constituit-o Pavilionul Aero-Maritim Străjeresc, organizat cu concursul Ministerului Aerului și Marinei prin Federația Română de Sporturi Nautice. Pavilionul avea atelier și expoziție în care unitățile de străjeri marinari au expus o serie de lucrări din timpul anului. Expoziția conținea fotografii, miniaturi de cutere, bărci și vapoare, unelte de pescuit și plase aduse de elevii de la Școala de piscicultura din Giurgiu. Expoziții pe teme de educație fizică și sport au continuat să se organizeze și în timpul războiului cu toate dificultățile

survenite prin apropierea inamicului de hotarele țării. Pe plan extern, în cadrul obiceiurilor de a se organiza expoziții dedicate J.O. În 1936, Albin Moraru a participat la Congresul preolimpic al muzeelor care s-a desfășurat la Berlin și unde a expus planurile Complexului sportiv realizat la Cluj din inițiativa prof. Iuliu Hațieganu și care au primit o medalie de bronz. Țara noastră a participat și la unele expoziții de la J.O. mai recente, în 1994 Muzeul Național de Istorie a României prezentând la Atlanta celebra statueta eneolitică *Gânditorul de la Cernavodă*. Muzeul Național al Satului Dimitrie Gusti a prezentat sub auspiciile Ministerului de Externe și Ambasadei României în China Expoziția „Romanian Treasury”, la Beijing între 1-25 august 2008 pentru Jocurile Olimpice organizate în marea metropola. Această expoziție a fost un răspuns de reciprocitate la Expoziția „*Noul Beijing o nouă olimpiadă*” itinerată prin amabilitatea Ambasadei Republicii Populare Chineze cu sprijinul Comitetului Olimpic și Sportiv Român și al Muzeului Sportului la Sibiu, Cluj, Academia Națională de Educație Fizică și Sport. În rândul muzeelor de sport, primul de acest gen de la noi din țară, a fost cel organizat în 1960 la Brașov în apropierea celei mai vechi baze sportive din oraș *Olimpia*. Muzeul, desființat de câțiva ani, a reprezentat o sinteză valoroasă a tradițiilor și performanțelor sportive din Țara Bârsei, pornind de la cele mai vechi obiecte, ca patinele de os și lemn, rachetele de mers pe zăpadă, bătrânele schiuri însoțite de „beldie”, ori velocipedele ca cel amintit în lucrarea *Pe velociped* (1894), prezentă în expunere. Sărbătoarea junilor era sugerată prin colecția de buzdușuri și fotografiile de la festivitățile tradiționale, iar tirul prin simboluri ale Societății de Dăruire la Semn, arma din 1862 și trofee de vânătoare. Numeroase fotografii și fanioane, diplome, medalii și alte trofee ilustrau numărul mare de sportivi și performanțele lor obținute în competiții naționale și internaționale. O soartă asemănătoare a avut-o și Muzeul Sportului, inaugurat pe 8 mai 1971 în Capitală dar desființat abuziv în 1981, înaintea Jocurilor Mondiale Universitare, organizate la București. Măsura a fost luată doar cu câțiva ani înainte de „Prima reuniune

mondială de directori de muzee ale sportului” din 1985, la care 84 de conducători din 36 de țări de pe 5 continente au subliniat necesitatea înființării muzeelor de sport ca o „datorie, activitățile fizice și sportive, reprezentând în lumea întreagă un fenomen social economic și cultural de mare importanță”. Hotărârea Națiunilor Unite din 1993 prin care anul era declarat *Anul Internațional al Sportului și al Idealului Olimpic*, a impulsionat Ministerul Tineretului și Sportului care în programul național de acțiuni și manifestări, a prevăzut și reînființarea Muzeului Sportului, a cărei expoziție de bază a fost inaugurată la 20 decembrie 1994. Expoziția sa de bază a rezistat până în anul 2002, când a fost dezafectată prin demararea lucrărilor de restaurare la clădirea M.N.I.R., de unde și somația de evacuare a spațiului deținut de Muzeul Sportului. Dispariția expoziției de bază a fost suplinită prin acțiuni desfășurate în ultimii ani în București și în țară, în special la muzeele județene de istorie, în urma unei circulare dată în 2004 de Ioan Oprea, Secretar de Stat la Ministerul Culturii și Cultelor către muzeele județene, prin care acestea erau îndrumate ca în colaborare cu Muzeul Sportului să organizeze expoziții temporare sau definitive cu tematică sportivă.

În anul 2011, s-a stabilit ca Muzeul Sportului să-și desfășoare activitatea în noul sediu al Comitetului Olimpic și Sportiv Român.

Ca atare, în urma colaborării acestora cu Muzeul Sportului și Direcțiile sportive din județ, foarte multe muzee județene au realizat astfel de expoziții, legate de cinstirea Generalului Virgil Bădulescu, de J.O., tradiții naționale și locale, aniversări locale ale unor instituții sportive sau lansări ale enciclopediilor sportive, elaborate de unele județe în cadrul programului național de reeditare a *Enciclopediei Educației Fizice și Sportului*. Expozițiile realizate de Muzeul Sportului de-a lungul timpului în diferite locații și colaborări sunt redată de tabelul de mai jos.

Unele muzee județene în afara acestor acțiuni au organizat expoziții cu caracter permanent legate de istoria sportului sau chiar muzee, iar importanța acestor demersuri merita atenția cuvenită.

Nr. crt.	Data	Tema (titlul) manifestării	Loc de desfășurare
1	16.03.1995	RELAȚII SPORTIVE ROMÂNNO-FRANCEZE DE-A LUNGUL TIMPULUI	Sediul Muzeului Național de Istorie a României. Vernisajul în prezența Ambasadorului Franței și a Președintelui C.O.R., Lia Manoliu
2	18.11.2001	SPORT PRODUS ÎN ROMÂNIA	SALA POLIVALENTĂ București
3	18.03.2002	Expoziție dedicată Conferinței Mondiale a Francofoniei de la Beyruth, ocazie cu care România și-a depus candidatura pentru organizarea Jocurilor Mondiale ale Francofoniei	Palatul Copiilor București. În colaborare cu A.N.S. d-na consilier Rodica Goicea.
4	25.04.2002	TURISM, AGREMENT ȘI SPORT (stand distins cu Premiul de Excelență)	ROMEXPO București. În colaborare cu A.N.S. d-na consilier Rodica Goicea.
5	01.06.2002	50 DE ANI DE LA JOCURILE OLIMPICE DE LA HELSINKI	Expoziție organizată în colaborare cu Muzeul Sporturilor din Finlanda și Muzeul Național de Istorie a României. La vernisaj au participat Ministrul Comerțului Exterior al Finlandei, ambasadorul Finlandei în România, dl. Nicolae Mărășescu, secretar de stat M.T.S., foști sportivi care au concurat la Helsinki
6	05.11.2002	GENERALUL VIRGIL BĂDULESCU – EROU NAȚIONAL ȘI REFORMATOR AL SPORTULUI (această expoziție urma a fi itinerată, în mai multe județe, în anumite cazuri fiind completată cu elemente privitoare la performanțe sportive locale)	MUZEUL DUNĂRII DE JOS – Călărași (expoziție realizată în colaborare cu dl. Marian Neagu, directorul instituției, iar din parte A.N.E.F.S. rectorul Ghreorghe Cișmaș și prof. Teodor Roibu. La vernisaj au participat foștii mari sportivi Aurel Vernescu și Ion Sideri
7	08.11.2002	SPORTUL VÂLCEAN ÎNTRE PASIUNE ȘI PERFORMANȚĂ	MUZEUL DE ISTORIE AL JUD. VÂLCEA (expoziție realizată în colaborare cu d-ra Liliana Beu, directoare adj. a instituției
8	06.03.2003	GENERALUL VIRGIL BĂDULESCU - EROU NAȚIONAL ȘI REFORMATOR AL SPORTULUI. ECOURI SPORTIVE TELEORMĂNENE	MUZEUL JUDEȚEAN TELEORMAN (ALEXANDRIA). Expozițiile realizează în colaborare cu d-na Ecaterina Țânțăreanu, directoarea muzeului. Au participat gen. Marin Dragnea, fost președinte C.N.E.F.S., Theodor Roibu, profesor la A.N.E.F.S
9	19.03.2003	ZIUA FRANCOFONIEI	PALATUL COPIILOR. În colaborare cu A.N.S. prin d-na consilier Rodica Goicea
10	15.04.2003	DIN ISTORIA SPORTULUI NAȚIONAL ȘI MUSCELEAN	MUZEUL MUNICIPAL CÂMPULUNG MUSCEL. Expoziție realizată în colaborarea cu d-na Donia Poșloacă. La vernisaj au participat mari oameni de sport precum Iolanda Balaș și Victor Firea.
11	29.05.2003	GENERAL VIRGIL BĂDULESCU - EROU NAȚIONAL ȘI REFORMATOR AL SPORTULUI	MUZEUL ORĂȘENESC ROȘIORII DE VEDE
12	07.07.2003	GENERAL VIRGIL BĂDULESCU - EROU NAȚIONAL ȘI REFORMATOR AL SPORTULUI. INIȚIATIVE ȘI PERFORMANȚE DOBROGENE	MUZEUL NAȚIONAL DE ARHEOLOGIE CONSTANȚA. În colaborare cu dl. Gheorghe Papuc, director general și d-na Mariana Bălăbănescu, în prezența d-nei Elena Frâncu, a d-lor Ilie Floroiu. Ion Draica, Ion Sideri.

13	22.07.2003	PERFORMANȚE ALE SPORTULUI ROMÂNESC ȘI DÂMBOVIȚEAN	MUZEUL JUDEȚEAN DÂMBOVIȚA TÂRGOVIȘTE. În colaborare cu dl. Gheorghe Bulei, director.
14	15.11.2003	EXPOZIȚIA DEDICATĂ ZILEI NAȚIONALE A ROMÂNIEI	MUZEUL UNIRII ALBA IULIA. În colaborare cu d-nii Ovidiu Chelioglu, director la D.J.S. și Horia Cigudean, muzeograf.
15	Mai 2004	GENERAL VIRGIL BĂDULESCU – EROU NAȚIONAL ȘI REFORMATOR AL SPORTULUI	MUZEUL JUDEȚEAN GALAȚI
16	02.01.2004	SPORTUL ÎNTRE ARTĂ ȘI PERFORMANȚĂ	MUZEUL JUDEȚEAN SLATINA. La vernisaj au participat d-nii Aurel Vernescu, Victor Firea și Ion Sideri. Expoziția a fost prezentată și la Simpozionul dedicat lui Nicolae Titulescu
17	24.03.2004	ZIUA FRANCOFONIEI	La M.T.S.
18	17.05.2004	TRADIȚIE ȘI PERFORMANȚĂ IN SPORTUL ROMÂNESC	PALATUL PARLAMENTULUI Expoziția a fost vernisată în prezența d-lui Adolf Ogi, Președinte al Programului ONU pentru Sport și a președintelui COR, Octavian Morariu.
19	01.06.2004	VICTORII ROMANEȘTI SUB CERURILE OLIMPICE. OLIMPIADELE ȘI IDEEA DE PACE	CASA TITULESCU. Expoziția a fost organizată în coparteneriat cu Asociația de Drept și Relații Internaționale în prezența unor campioni olimpici, diplomați, gazetari și a fost urmată de un simpozion
20	30.07.2004	SPORTUL ROMÂNESC DE LA GEN. VIRGIL BĂDULESCU LA ANDREEA RADUCAN	MUZEUL JUDEȚEAN ȘTEFAN CEL MARE VASLUI. În colaborare cu doamna Viorica Zguta, director adjunct. Expoziție prezentată la radio de Dl. Octavian Vintila.
21	03.08.2004	PERFORMANȚE ALE SPORTULUI ROMÂNESC ȘI TRADIȚII TIMIȘORENE	MUZEUL BANATULUI – TIMIȘOARA. În colaborare cu d-na directoare Tatiana Bădescu
22	21.09.2004	EXPOZIȚIA DEDICATĂ ANIVERSĂRII A 100 ANI DE LA PRIMA CURSA BUCUREȘTI - GIURGIU	MUZEUL JUDEȚEAN GIURGIU, în colaborare cu dl. Emil Păunescu, director, și cu sprijinul A.C.R.
23	04.10.2004	GENERAL VIRGIL BĂDULESCU – EROU NAȚIONAL ȘI REFORMATOR AL SPORTULUI	MUZEUL JUDEȚEAN BACĂU În colaborare cu d-na directoare Lăcrămioara Strafulat
24	07.10.2004	EXPOZIȚIE DEDICATĂ LUI IOSIF SÂRBU	ACADEMIA OLIMPICĂ – FILIALA BUCUREȘTI, în colaborare cu dl. Theodor Roibu, președintele filialei
25	15.10.2004	TRADIȚII ȘI VALORI SPORTIVE DIN BANATUL MONTAN ȘI DIN ÎNTREAGA ȚARĂ	MUZEUL BANATULUI MONTAN REȘIȚA, în colaborare cu dl. Rusalin Fâc, directorul C.S.M. Reșița
26	17.11.2004	ÎMPRUMUT DE EXPONATE LEGATE DE TRADIȚIILE ȘI PERFORMANȚELE VÂNĂTORII ȘI PESCUITULUI SPORTIV	MUZEUL CINEGETIC POSADA
27	18.01.2005	SPORTUL ÎNTRE PASIUNE ȘI PERFORMANȚĂ	MUZEUL CIVILIZAȚIEI DACE ȘI ROMANE DEVA
28	26.01.2005	DE LA IDEALURILE GEN. VIRGIL BĂDULESCU LA PERFORMANȚELE SPORTIVILOR BOTOȘENENI	MUZEUL JUDEȚEAN BOTOȘANI. La vernisaj a participat și d-na Elisabeta Lipă

29	18.03.2005	NOI FILE DIN ISTORIA RELATIILOR SPORTIVE ROMÂNNO-FRANCEZE	CASA CENTRALĂ A ARMATEI București
30	06.04.2005	STAND „STRĂLUCIRILE GLORIEI” LA TÂRGUL DE TURISM, AGREMENT ȘI SPORT	ROMEXPO București. Cu participarea președintelui COR, a Nadiei Comănești și a altor mari sportivi
31	11.04.2005	EXPOZITIA DEDICATA GEN.VIRGIL BADULESCU SI SPORTURILOR DIN JUD SUCEAVA	COMPLEXUL MUZEAL BUCOVINA SUCEAVA. In colaborare cu dl. Dan Petrovici.
32	21.09.2005	SPRE GLORIE PE MISCATOARELE CARARI	SALA SPORTURILOR TULCEA. In colaborare cu D.J.S Tulcea . La vernisaj au participat mari personalitati sportive : Ivan Patzaichin, Mihai Leu, Ilie Floroiu, Vasile Dîba etc.
33	22.11.2005	STAND PROPRIU LA TARGUL DE EXPOZITII MUZEALE	MUZEUL DE ISTORIE BRASOV, in colaborare cu dl. Radu Stefanescu, directorul institutiei gazda.
34	20.01.2006	AFINITATI SI INTALNIRI ROMANO-BRAZILIENE	MUZEUL NATIONAL DE ISTORIE.Expozitie realizata in colaborare cu M.N.I.R. si cu Muzeul National Grigore Antipa. La vernisaj s-a lansat si lucrarea omonima , prezentata de ambasadorul Braziliei.
35	14.02.2006	CENTENARUL SPORTULUI PE PLAIURI NEMTENE URMATA DE SIMPOZION	COMPLEXUL MUZEAL NEAMT (PIATRA NEAMT) in colaborare cu dl.Gheorghe Paisa,director D.J.S.
36	01.03.2006	ZIUA FRANCOFONIEI	AGENTIA NATIONALA PENTRU SPORT, in colaborare cu A.N.S prin dna. Consilier Rodica Goicea.
37	14.06.2006	VALORI ALE SPORTULUI NATIONAL MARA-MURESEAN	MUZEUL JUDETEAN DE ISTORIE SI ARHEOLOGIE BAIA MARE
38	18.07.2006	FILE DIN ISTORIA SPORTULUI ROMANESC - GEN. V. BADULESCU	MUZEUL JUDETEAN BUZAU
39	09.10.2006	VALORI DIN PATRIMONIUL MUZEULUI SPORTULUI	MUZEUL NATIONAL DE ISTORIE A ROMANIEI
40	28.11.2006	ISTORIA PRIETENIEI ROMANO-FRANCEZE SEC. XIX-XX. EXPOZITIE DEDICATA SUMMITULUI FRANCOFONIEI DE LA BUCURESTI	AGENTIA NATIONALA PENTRU SPORT. In colaborare cu A.N.S. prin d-na consilier Rodica Goicea.
41	14.02.2007	EXPOZITIE DEDICATA SUMMITULUI FRANCOFONIEI DE LA BUCURESTI	MUZEUL JUDETEAN STEFAN CEL MARE VASLUI. In colaborare cu d-na Viorica Zguta, director adjunct
42	21.02.2007	DE LA GEN. V. BADULESCU LA PERFORMANTELE SPORTIVILOR GIURGIUVENI	MUZEUL JUDETEAN TEOHARI ANTONESCU GIURGIU, cu sprijinul d-lui Emil Paunescu, director.
43	15.03.2007	ZIUA FRANCOFONIEI	AGENTIA NATIONALA PENTRU SPORT. In prezenta ambasadorului Frantei la Bucuresti.
44	27.03.2007	EXPOZITIE DEDICATA SUMMITULUI FRANCOFONIEI DE LA BUCURESTI(itinerata)	MUZEUL STIINTIFIC SI TEHNIC STEFAN PROCOPIU IASI

45	28.03.2007	EXPOZITIE PENTRU FEDERATIA ROMANA DE JUDO	AGENTIA NATIONALA PENTRU SPORT. Expozitie organizata in colaborare cu dl. Anton Muraru.
46	08.05.2007	DIN ISTORIA PATINAJULUI ROMANESC	SALA SPORTURILOR MIERCUREA CIUC ,Expozitie organizata impreuna cu Federatia Romana de Patinaj
47	12.05.2008	CLIPA DE GLORIE VOINESCU ION	Stand de obiecte pentru emisiunea TVR dedicata marelui sportiv.
48	15.05.2008	CARTE VECHE DE SPORT IN ROMANIA	AGENTIA NATIONALA PENTRU SPORT, Expozitia s-a organizat cu prilejul reuniunii mondiale a Federatiei Internationale de Statistica Sportiva, cu colaborarea directa a d-lui Andrei Teodorescu si a d-nei Rodica Goicea .
49	08.10.2008	TRADITIE SI PERFORMANTA IN SPORTUL ROMANESC SI BISTRITAN	COMPLEXUL MUZEAL BISTRITA- NASAUD
50	27.10.2008	COLABORARE LA EXPOZITIA DE SCULPTURA A MAESTRULUI ION SIDERI	CENTRUL CULTURAL M.I.R.A.
51	20.11.2008	REGINA MARIA SI VANATORII DE MUNTE IN RAZBOIUL INTREGIRII NEAMULUI SI LANSAREA LUCRARI OMONIME	FUNDATIA EUROPEANA NICOLAE TITULESCU. La vernisaj si lansare au participat d-na Georgeta Filitti, dl. Andrei Pandea, directorul Editurii Militare si prof. Dr. Nicu Alexe
52	25.02.2009	TRADITII SI PERFORMANTE IN SPORTUL NEMTEAN, LEGATA DE LANSAREA ENCICLOPEDIIEI SPORTIVE	MUZEUL JUDETEAN NEAMT. In colaborare cu dl. Gheorghe Paisa, directorul D.I.S.T Neant, Dr. Ghe. Dumitroaia si I. Mihailescu.
53	2009	ISTORIE PE DOUA ROTI	In colaborare cu Asociatia Motociclistilor din Romania si Muzeul National de Istorie a Romaniei, la sediul acestuia
54	Decembrie 2009	INSEMNE ALE GLORIEI	COMPLEXUL NATIONAL LIA MANOLIU sector expozitional permanent
55	Februarie 2010	SPORTURILE DE IARNA IN TIMBRE SI IMAGINI	In colaborare CU MUZEUL NATIONAL FILATELIC si C.O.S.R
56	Aprilie 2010	CHEMAREA APELOR. TURISM SI SPORTURI NAUTICE	COMPLEX EXPOZITIONAL ROMEXPO. In colaborare cu Institutul National de Cercetare pentru Sport, Complexul Sportiv National Nicolae Navasart si federatiile de specialitate.
57	Mai 2010	50 DE ANI DE LA JOCURILE OLIMPICE DE LA ROMA. AMINTIRILE UNOR SUCCESE ROMANESTI	In colaborare cu C.O.S.R. si FUNDATIA EUROPEANA NICOLAE TITULESCU la sediul acesteia cu evocari facute de laureatii de acum 50 de ani : Iolanda Balas, Maria Vicol, Leon Rotman, si alti mari campioni si personalitati din lumea sportului ca: Doina Melinte, Nicu Alexe, Nicolae Marasescu

Unele muzee județene în afara acestor acțiuni au organizat expoziții cu caracter permanent legate de istoria sportului sau chiar muzee, iar importanța acestor demersuri merita atenția cuvenită.

La Baia Mare expoziția „**MARAMURESUL SPORTIV**” a fost realizată de un colectiv condus de directorul Muzeului Județean de Istorie și Arheologie și Lucia Pop, Șefa departamentului de istorie și inaugurată în anul 2006. Ideea se conturase în 2003 când muzeul a primit colecția oferită cu generozitate de domnul Ion I. Pop, veteran a jurnalismlui sportiv, membru al Comitetului Olimpic Român și care a participat în mod nemijlocit la realizarea expoziției. Expoziția este deschisă de primele manifestări sportive din anii 1901-1904 ca întreceri de alergări, sărituri, aruncări, „jocul cu mingea rotundă” și se continuă cu apariția primelor semne de organizare a vieții sportive prin Clubul de Gimnastică, Fotbal și Tir (1912-1914), apoi C.S.B. (1921), cărora li s-au adăugat și altele. Perioada 1950-1970 este marcată de Clubul Sportiv Maramureș iar performanțele excelente dintre 1970-1980 derulate sub genericul „Personalități ale sportului în Maramureș”. Antrenori, arbitri, medici sunt și ei prezenți alături de marii performeri. Dar, în prim plan sta fotbalul prin F.C. Baia Mare, cu generația „Mateianu” (1976-1981) și întâlnirile cu Real Madrid și Fiorentina.

Impresionanta colecție de afișe sportive, cartile de specialitate, diferitele trofee, cupe, medalii, plachete, diplome acordate în competițiile de la multe discipline completează în modul cel mai nimerit informația bogată oferită publicului vizitator.

SALONUL MUZEUL AL SPORTULUI DOLJEAN a fost inaugurat la Craiova, în anul 2008 la sediul Direcției pentru Sport a Județului Dolj. Salonul Muzeu se înscrie pe linia unor preocupări desfășurate în timp, începând cu „Sportul și Oltenia”, în 1957 și continuând până la „Sportul Doljean în anul olimpic 2004”, expoziție organizată la Muzeul Olteniei. Deși spațiul expozițional nu este prea mare exponatele sunt diversificate și de valoare între care se detașează centura de campion național

de box cucerită în 1936 de Marin Gaspar, unul dintre renumiții „pumnaci” olteni, una dintre medaliile discipolului său Nicolae Gaju, o altă medalie de aur adjudecată de atleta Cristieana Matei la Campionatele Mondiale Universitare de la Kobe, din Japonia, o statueta „Discobolul” decernată altei celebre atlete, Natalia Andrei.

Atenția vizitatorului este reținută și de o altă statueta „Efeb” dar și de ziare și reviste cu cronici și ecouri din viața sportivă sau de titlurile ca „Scrima cu sabie” de A. Bachelli ori ale altor cărți vechi. Pe panouri sunt trecute cu respect și recuștința numele marilor personalități participante la Jocurile Olimpice (43 sportivi), la Campionatele Mondiale -95 medaliați și ale altor 130 urcați pe podium la Campionatele Europene.

„**MUZEUL SPORTULUI ARGESAN-CAMPIONII**” vernisat la 5 IX 2008 reprezintă și el realizarea unui proiect dorit de mai mult timp. În vederea intruchipării sale Dl. Director al Muzeului Județean Argeș Spiridon Cristoceă a demarat o campanie de constituire a patrimoniului care s-a dovedit deosebit de fructuoasă deoarece în urma legăturii cu personalitățile argesene din lumea sportului s-au strans peste 2000 de obiecte. Expoziția permanentă este amenajată în patru săli cu peste 60 de vitrine și numeroase panouri cu marturii de la marile personalități sportive grupate pe discipline. La intrare se află o pictură murală cu Nicolae Dobrin, „Printul din Trivale” cu mingea la picior. În prima sală domina vitrinele cu F.C. Argeș, de două ori campioană a României, reprezentată printr-un trio de excepție, Ion Barbu simbol al seriozității și statorniciei datorite fotbalului piteștean, Nicolae Dobrin vrăjitorul artizan al marilor victorii și Adrian Mutu, „diamantul” ale cărui sclipiri se simt și azi pe arenele lumii. Celelalte vitrine contin marturii de la tenismena Ruxandra Dragomir și mai ales de la atleți începând cu stafeta purtată de Eliodor. Pescaru pentru Jocurile Olimpice din 1972 cu medalii, diplome, cupe, obiecte de la săritorii Carol Corbu și Marian Oprea, discobola Olimpia Catarama și alte nume de prestigiu. Sala următoare a fost rezervată pentru box, („nabila

arta” fiind sugerata prin secțiunea unui ring), lupte , judo sau karate-do, discipline în care s-au evidențiat puncheuri ca Viorel Ioana, Mircea Fulger, Crinu Olteanu, ori luptatori ca Anton Arghira, Ion Dulica , Loredana Roibu. O alta sala prezinta fotografii, obiecte si trofee ale campionilor din domeniul sporturilor nautice , de la inotatori ca Larisa Lacusta, Slavoiu Ovidiu, Ivan Nicolae, Ionela Cozma, Gheorghe Ana, Ileana Buciuc si antrenori de-ai lor ca Petre si Gica Deac, de la kaiacisti si canoisti, Florin Uta, Gheorghe Din, Ion Sipos, Mihai Comandasu. Ultima sala este rezervata aeromodelismului, dominat de trofee si cele doua aeromodele ale multiplului campion Marian Popescu, ciclismului prin bicicleta faimosului rutier Gabriel Moiceanu sau automobilismului avand în vedere realizările sub flamurile „Daciei”

EXPOZITIA PERMANENTĂ „SPORT IN MUSCEL” a fost vernisată pe 25 iunie 2009 la Muzeul Municipal Campulung. Ea reprezintă de fapt intruchiparea unei aspirații mai vechi a doamnei Donia Postoaca inițiată în 2003 prin expoziția „Tradiții și performanțe sportive naționale și muscelene”. Tema sportivă a fost amplificată cativa ani mai târziu printr-o galerie a campionilor musceleni și definitivată în 2009 sub titlul generic „Sport in Muscel” tot din inițiativa Doamnei Postoaca secundată de colega sa Dr. Sanda Gabriela Safta, în colaborare cu Muzeul Sportului din București. Expoziția reprezintă o retrospectivă a sportului local imbinând tradițiile bogate cu rezultatele sportive prestigioase. După prezentarea tradițiilor cu rădăcini încă din antichitate expoziția trece în revista înaintașii cu faima ca Iordache și Dinicu Goleșcu, Carol Davila și urmașii săi, C. Aricescu și frații Brătianu ori Mihai Tican Rumano. Un accent important s-a pus pe rolul școlilor muscelene de la cele din perioada interbelică la Liceul cu Profil Sportiv. Locul atât de important al Clubului Sportiv Municipal „Muscelul” este subliniat prin prezentarea palmaresului unor mari antrenori și campioni ca Emil Dragan, îndrumător al atletelor Olimpia Catarama și Maria Diti-Diaconescu, Cristian Panaitescu, al boxerilor Gheorghe Vlad, Aurel Simion,

Viorel Ioana, ori Mircea Fulger, medaliatul cu bronz la Jocurile Olimpice din 1984. Prezenți sunt și antrenorii de lupte L. Coman, I. Dragomir, C. Stan care i-au ridicat pe „voinicii” Muscelului Anton Arghir și Marian Sandu după saltelele competițiilor de lupte pe cele mai înalte trepte la Campionate mondiale și europene . Sporturile de iarnă sunt și ele prezente prin menționarea antrenorilor Ion Matei, a sotiilor Pacoianu sau Nicolae Istrate participanți ca antrenori sau competitori la mari întreceri de bob și sanie la Jocurile Olimpice sau Campionate mondiale și europene. Gabriel Moiceanu, mulți ani în fruntea plutonului cu cei mai valoroși cicliști ai țării, este surprins prin obiecte, fotografii și trofee de la marile curse interne și internaționale. În expoziție sunt expuse mărturii legate și de automobilism, dar și modelism prin Ion Bobocel, de turism practicat ca drumeție sau concursuri de orientare, ori implicarea plină a vanatorilor de munte în sporturile aplicate cadrului montan atât prin instrucție cât și competiție.

Exemplul expozițiilor și muzeelor legate de sport de caracter permanent ar trebui urmat de cât mai multe instituții având în vedere că sportul nu este numai o frumoasă metaforă a vieții, jocul și dragostea fiind principalele forme de manifestare ale tinereții dar mai ales un fenomen social profund cu o contribuție esențială în consolidarea și dezvoltarea societății prin vigoarea membrilor dar și în ridicarea prestigiului local și național câștigat prin asiduitatea pregătirii sportive și bucuria victoriilor cucerite în marile întreceri.

Un demers în acest sens a fost întreprins de un om tare înimos Prof. C. Capota, președintele Asociației Primarilor de Comuna, care s-a gândit că în localitatea sa Mitoc din Județul Botoșani la Consiliul pe care-l conduce, să organizeze o expoziție permanentă (pe care cu mandrie o numește muzeu), dedicată lui Florica Murariu fiu al satului, rugbyst la „Steaua”, de 69 de ori capitan al naționalei pe care a condus-o spre victorii uneori chiar și în confruntările cu echipele cele mai puternice ale lumii; în 12 ediții ale Campionatului European (F.I.R.A.) a ocupat de 3 ori primul loc, a participat la prima Cupa Mondială

din Noua Zeelanda în 1987, iar cu ocazia „Centenarului rugbyului galez” a avut onoarea de a fi cooptat în Selectionata Mondială “BARBARI-

SURSE:

- Muzeul Sportului, fondurile de documente , fotografii, cataloage de expozitii, afise, programe, pliante, prospecte
- „Enciclopedia Educatiei Fizice si Sportului in Romania”, Editura Aramis , Bucuresti, 2000.
- Enciclopedia Educatiei Fizice si Sportului din Judetul Dolj, Editura Sitech, Craiova, 2008.
- „Enciclopedia Educatiei Fizice si Sportului in Romania Judetul Neamt- origini, traditii, cronologie; Crigaurux, Piatra Neamt, 2008.
- Enciclopedia Romaniei, Editura Imprimeria Nationala, Bucuresti, 1939.
- Ghibu, Emil; Todan, Ion; „Sportul romanesc de-a lungul anilor” Editura stadion, Bucuresti, 1970.
- Banciulescu, Victor; „Sport si cultura”, Editura Facla, Timisoara, 1983.
- Postolache, Nicolae; Istoria sportului in Romania. Date cronologice” Profexim, Bucuresti, 1975.
- „Romania in lumea sportului”, Editura pentru Tineret si Sport, Bucuresti, 1995.
- Martina, Behrendt; Gerd, Steins, „Sports in Museum”.
- Apostol Cornelia; Negutu Mariana , „Expozitia Generala Romana din 1906. 90 de ani de la organizare”, „Muzeul National”X, 1998.
- Petrescu, Nicolae „O expozitie dedicata Jocurilor

ENS”. Din nefericire a fost impuscat mortal în drumul spre Clubul „Steaua” în primele ore ale revolutiei din decembrie 1989.

- Olimpice si Omului European al Educatiei prin sport”, „Muzeul National”, 2005.
- Petrescu, Nicolae, Postoaca Donia, „O expozitie inspirata din istoria sportului national si muscelan”, Revista de Istorie a Muscelului. Studii si Comunicari, VIII, 2005.
- Sporturi Nautice. Rame...Vele...Motor, 1939, Bucuresti, Institutul de Arte Grafice” Mamon S.A.R., 1940.
- Baticu, Nicolae, „Amintirile unui alpinist” , Editura sport-Turism, Bucuresti, 1981.
- Popescu, Dan, „De la scoala de alpinism germana”, în Buletinul C.A.R., anul VI nr.2
- Realisez un musee du sport ; Editions Musee Olimpique, comite International Olimpique, Lausanne, 1989.
- Deutsches Sport – und Olympia - Museum, pîant 2001.
- Facult D’Education Phisyque Musee de la Culture Physique de Serbie, Beograd, 1985, pliant.
- Academia Olimpica romana - Filiala Brasov- Olympic club Brasov, Muzeul Sportului transilvan, pliant.
- Sportmuseum Berlin, „Sport in Berlin kulturhistorische schatze aus der Olympia-Stadt, Verlog Dirk Nishen, 1991.

MOMENTE SEMNIFICATIVE DIN ISTORIA SPORTULUI ROMÂNESC

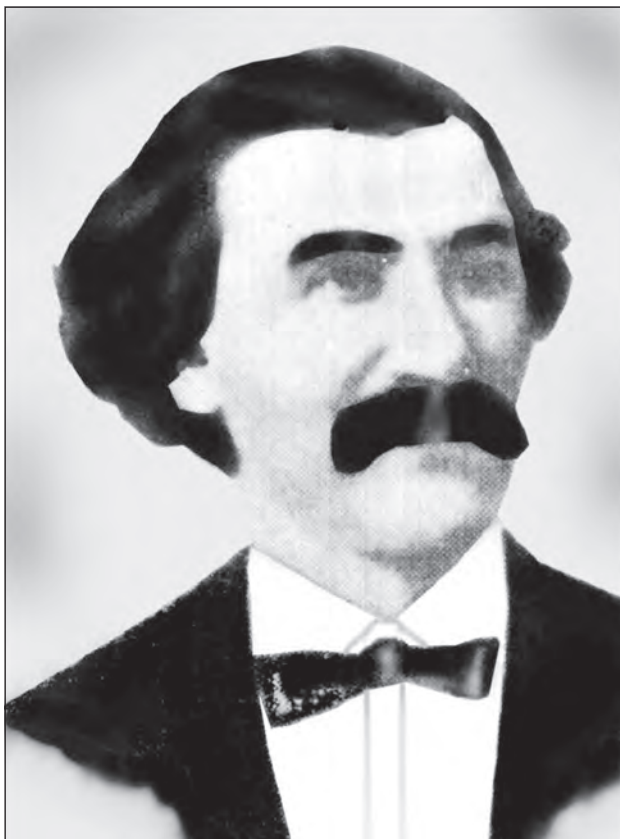
Basorelief reprezentând pe călărețul trac

Cavaler moldovean în armură medievală (reconstituire după o sahlă de la Suceava, secolul al XVI-lea)

1880. Frontispiciul primului ziar sportiv românesc

Gh. Moceanu, primul profesor român de educație fizică

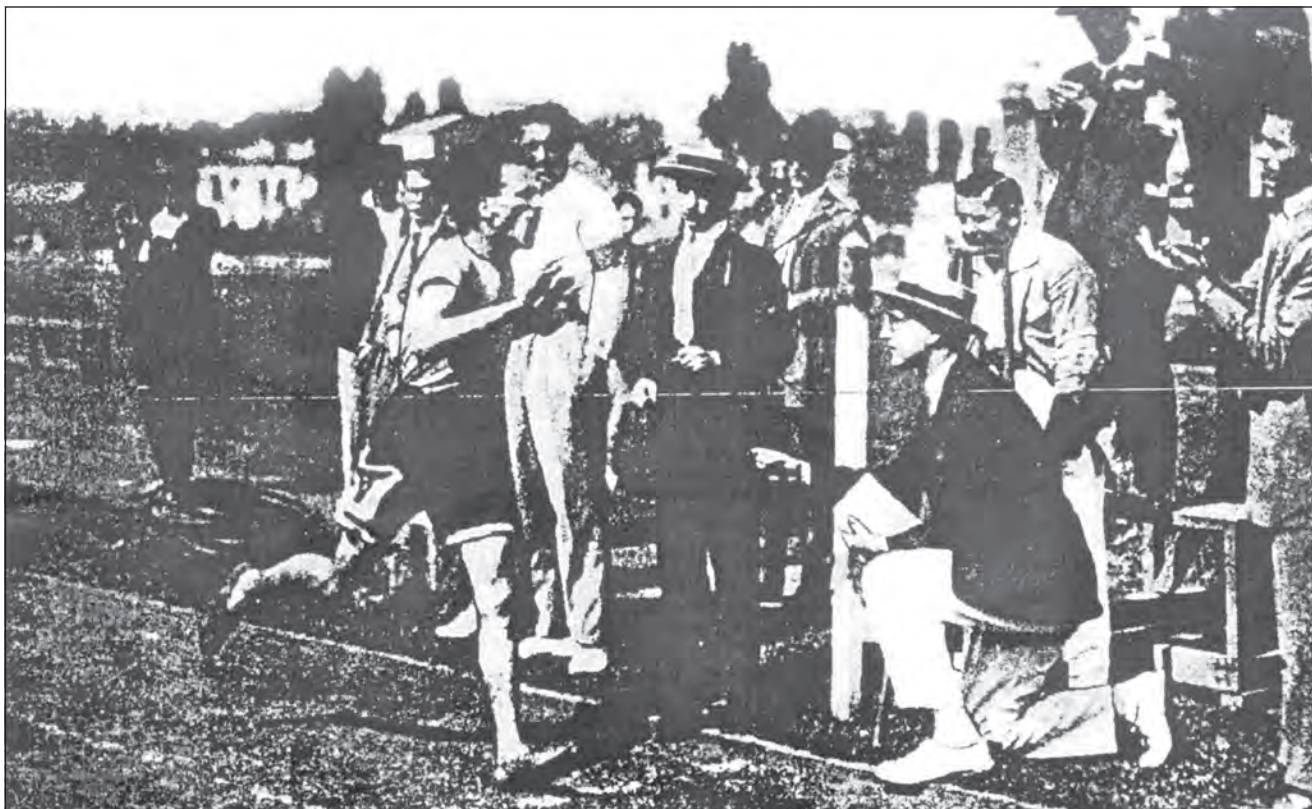
1893. Nicolae Velescu, profesor de educație fizică

Prima participare cu succes a unei echipe de elevi români la o competiție internațională – Torino, 1911. De la stânga la dreapta, în picioare: 3 elevi de la Societatea „Înainte” și 4 elevi de la liceul din Craiova. În față, pe scaune: la mijloc, gen. V. Năsturel, președintele Federației Societăților de Gimnastică, având în dreapta pe prof. T. Georgescu, de la liceul din Craiova și în stânga pe D. Ionescu, inspector școlar de gimnastică și președinte al Societății „Înainte”

1912. Moment istoric: înființarea Federației Societăților Sportive din România

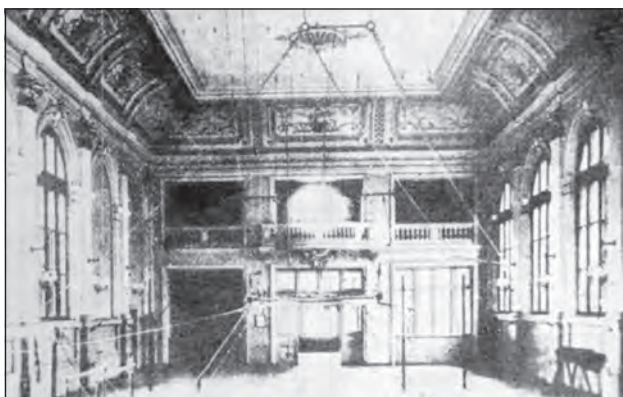
Un concurs de atletism organizat la București, în 1922

Regele Ferdinand (1), Regina Maria (2) și Prințul Nicolae (3), însoțiți de colonelul Virgil I. Bădulescu (4) la inaugurarea și darea în folosință a stadionului ONEF, la data de 9 mai 1926

1927. Principesa Ileana în grupa studentelor de la INEF, la o lecție de gimnastică, sub îndrumarea asist. univ. Virgil Roșală

1883-1927. Sala de gimnastică a societății „Tirul”

1883-1927. Bazinul de înot al societății „Tirul”

1929. Principele Regent Nicolae, trecând în revistă patrulele de schi care au participat la concursul Vânătorilor de Munte

Apelul adresat tinerilor de a se înscrie în rândurile „cercetașilor“ este semnat de Principele Regent, Nicolae, Comandantul Marii Legiuni, Generalul I. Manolescu, ajutorul Comandantului Marii Legiuni, și de Generalul Petala

1929. Studenți ISEF efectuând stagiul de vară la baza didactică de la Eforie

1929. Studenții anului I al ISEF. Pot fi recunoscuți gimnaști și atleți cunoscuți ai timpului: S. Leu, A. Latiș, V. Roșculeț, L. Bodea

1929. Curs de cultură fizică medicală condus de prof. dr. Adrian Ionescu

1929. În sala de box a ISEF, localul din Dealul Spirii

1929. Echipa de fotbal a studenților ISEF

1929. Studenții ISEF într-o evoluție de atletism

1929. În sala de gimnastică a ISEF

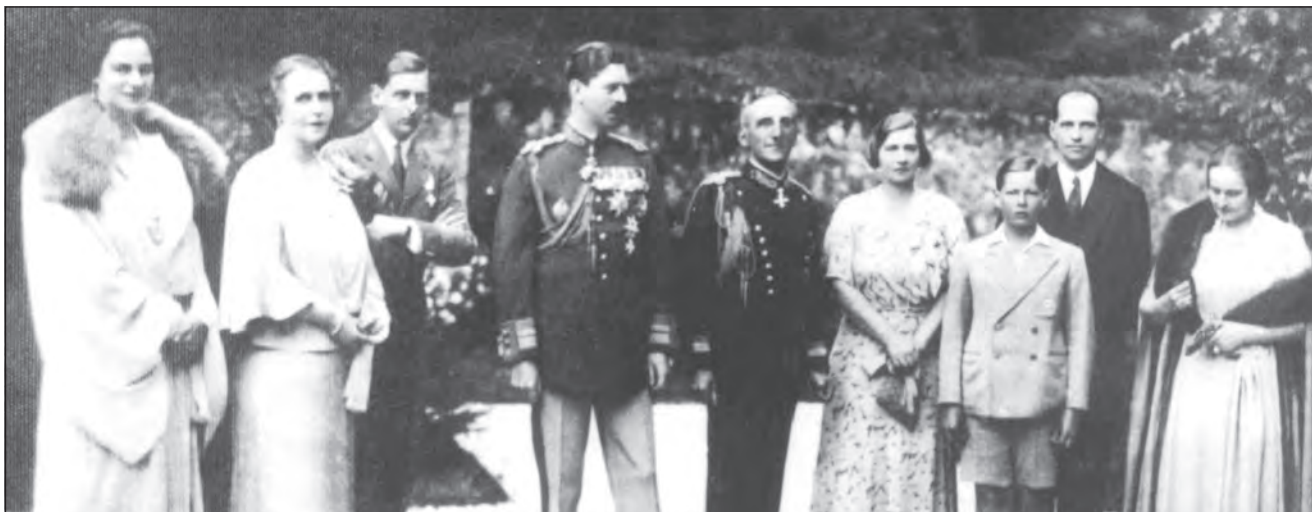
Demonstrația studenților ISEF la serbarea prilegiată de sfârșitul anului universitar 1929-1930

Cursul de schi al studenților ISEF, ianuarie 1930

1930. Nicolae Titulescu la schi

De la stânga la dreapta: prințesa Ileana, Regina Maria, prințul Nicolae, regele Carol al II-lea, regele Alexandru al Iugoslaviei, regina Marioara (principesa României), principele moștenitor Mihai Mare Voievod de Alba Iulia, Anton de Habsburg, principesa Elisabeta (fostă regină a Greciei), susținători ai mișcării sportive.

Cadrele didactice și directorul ISEF, generalul Virgil Bădulescu, împreună cu promoția 1935 a ISEF

Jurământul cercetașilor, depus în fața familiei regale, în ziua de 14 iunie 1931, pe stadionul ANEF

Echipa de dansuri naționale a ISEF evoluând în fața familiei regale în ziua de 14 iunie 1931

Serbarea de sfârșit de an a studenților ISEF; iunie 1931

1933. Comandantul de cercetași, I. Dimăncescu

1934. Stadionul ONEF a cărei construcție a fost sprijinită de Regele Carol al II-lea

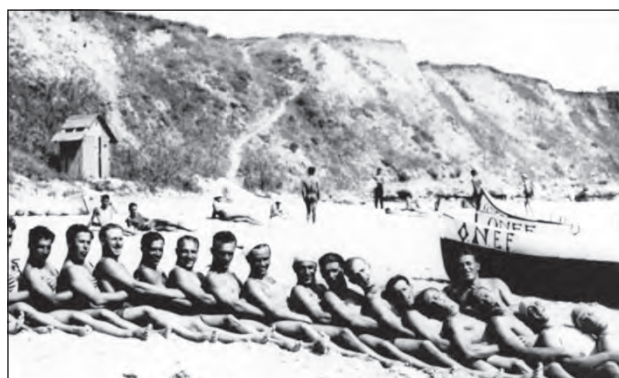
Cohortă de cercetași români, în 1934

Concurs de schi fond organizat în 1935 la Sinaia de Asociația Sportivă „Peleş”

1935. Tineri schiori înainte de start

1936. Studenți ai Academiei de Educație Fizică și Sport la cursul de vară, pe plajă, la Eforie

1938. Moment educativ într-o tabără de străjeri la Breaza

1938. Încheierea concursului de conducători străjeri de la Predeal

1938. Comandantul de străjeri I. Dimăncescu, decorat de ministrul de Război

1938. Comandant străjer, col. I. Dimăncescu, flancat de prof. D. Popescu-Colibași și polisportivul Ferdinand Calistrat

1939. Careul centuriilor de străjeri în momentul solemn al ridicării drapelului

1939. Ceremonia de ridicare a drapelului într-o tabără de străjeri

1939. Absolvenții cursului de conducători de străjeri, de la Predeal

Patrula românească, învingătoare la concursul internațional de la Predeal. Căpitan Constantin Medeleanu, comandantul echipei (devenit șeful Sportului Românesc în 1941)

Angelica Rozeanu, deschizătoare de drumuri pentru tenisul de masă românesc. A debutat în 1950 la CM de la Budapesta cu 2 medalii de aur la simplu și cu echipa totalizând până în 1956 14 medalii la competiția supremă.

Tenis Club Român, promotor al sportului românesc
Prima echipă de rugby din România

Prima echipă de fotbal românească: Olympia F.C. (1909)

Moment istoric pentru tenisul românesc. În septembrie 1969, calificată întâia oară în finala Cupei Davis, echipa României (de la stânga la dreapta: prof. dr. Emil Ghibu . vicepreședinte CNEFS; Ilie Năstase, Ion Țiriac, Petre Mărmureanu, prof. Alexandru Lăzărescu . secretar general al FRT; antrenorul emerit Gheorghe Cobzuc, căpitan ne jucător, Sever Dron), împreună cu cealaltă finalistă (echipa SUA) a fost primită la Casa Albă de către președintele Richard Nixon. În 1971 echipa României a participat la cea de-a doua finala a Cupei Davis la Charlotte SUA, iar în 1972 finala s-a disputat la București.

Realizările remarcabile ale Nadiei Comăneci la JO 1976 – Montreal au constituit un moment de cotitură în gimnastica românească și internațională

*O nouă medalie de aur
cucerită de gimnastele din
țara noastră la JO din
2004 – Atena. Pe parcursul
anilor gimnastele române
au realizat performanțe
realizabile la JO, CM și CE*

*Canotaj – Echipajul de 2 rame(Georgeta
Andrunache și Viorica Susanu) medaliat
cu aur la JO din 2008 (Beijing)*

*2000, Sydney: Veronica Cochela, Georgeta
Damian, Magdalena Maria Dumitrache, Liliana
Gafencu, Doina Ignat, Elisabeta Lipă, Ioana
Olteanu, Viorica Susanu, Elena Georgescu,
campioane olimpice la canotaj, S8+1*

ASOCIAȚII, CLUBURI, SOCIETĂȚI SPORTIVE ȘI/SAU CULTURAL SPORTIVE

ASOCIAȚII SPORTIVE

ACADEMIA. Asociație (club) polisportivă studențească înființată în anul 1928, în cadrul *Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale* din București. Asociația a activat până la izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial, cu rezultate mai bune îndeosebi la jocurile sportive. După 1947 a activat sub alte denumiri.

AMICII DRUMETIEI. Manifestare turistică organizată de către asociațiile sportive, constând în efectuarea a minimum șase acțiuni turistice și vizitarea unui număr de 24 de obiective în decursul unui an. A fost instituită în august 1977, cu scopul de a stimula practicarea turismului activ de către tineri, îndeosebi de către elevi, fiind inclusă în programul *Daciadei* ca formă specifică de educație fizică și sport. Se regăsește, sub alte forme de organizare, în cadrul acțiunilor *Sportul pentru toți*.

AMICII MUNȚILOR. Asociație de turism înființată la Sibiu în februarie 1972, inițiatora acțiunii cu același nume ce se organizează anual.

AMICII PREDEALULUI. Asociație de turism și de sporturi de iarnă, fondată în București, în decembrie 1934. „În acest an, doi ofițeri din trupele de munte, maiorul Emil Pălăngeanu, cel dintâi *Campion Național din istoria schiului românesc, participant la JO din 1928 (St.Moritz)* și căpitanul Constantin Medeleanu, secretar al federației, fondatorul metodicii de schi, multiplu *Campion Național și militar, întemeiază acest club, asociație*”. Asociația a sprijinit organizarea anuală a Școlii Naționale de Schi, cu

instructori de mare valoare, cunoscători ai tehnicii de alunecare cu schiurile, printre care: Dumitru Popescu Colibași (celebrul antrenor de handbal de mai târziu), Ion Cega, Gh. Zăpadă, Vasile Munteanu. Ea a avut un rol important în instruirea în schi a copiilor (circa 300 într-un sezon), începând din anul 1935 și în organizarea unor concursuri oficiale destinate acestora. Din inițiativa asociației s-a amenajat în anul 1936 și primul (mini)-schi-lift din țara noastră, cel de la Predeal, pe Cioplea, datorat pasionatului său membru Gh.Zăpadă. A construit și trambulina de schi din Cioplea (1937). A avut peste 1000 de membri și a funcționat până în anul 1940, prin școala de inițiere în schi trecând, nu mai puțin de 4000 de sezonisți de toate vârstele. A realizat cu succes tot ce și-a propus.

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ȘI SPORTIVĂ A FUNCȚIONARILOR BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI. Constituirea sa s-a înscris în cadrul unui proces mai larg de atragere spre mișcare, educație fizică și sport a unui număr cât mai mare de salariați și mai ales funcționari de la unele instituții de stat, comunale sau private de la unele ministere până la instituții de credit sau alte asociații profesionale. Astfel spre sfârșitul deceniului patru al secolului XX au apărut asociații sportive ca: *Justiția; Magistratii și Avocații; Ministerul înzestrării Armatei; Monitorul Oficial; PTTR*, în București sau *Angajații Economisți* la Cluj. Instituțiile de credit în frunte cu Banca Națională a României au fost printre primele care s-au aliniat acestui proces apărând astfel pe lângă asociația de profil sportiv a Instituției noastre naționale de emisiune monetară și altele ca *A.F.B. Banca Comercială*, cu sediul în str. Smârdan, cu secție de fotbal și *Banca Urbană* din Calea

Victoriei nr.7 cu secții de baschet și volei. Banca Națională a României a urmat exemplul dat de către instituția similară a Franței și Marii Britanii, care aveau asociații sportive puternice cu echipe ce puteau face față unor confruntări internaționale cum erau partidele de rugby dintre selecționatele celor două mari banci, ce s-au desfășurat încă de la începutul perioadei interbelice. Asociația culturală și sportivă a Băncii Naționale a României a fost creată în martie 1934 cu menirea să asigure salariaților săi posibilitatea spre „o destindere fizică, o relaxare de ordin sportiv, care să pregătească și mai temeinic efortul intelectual de a doua zi”. Asociația avea în componența sa 11 secții: Vânătoare, Canotaj și Pescuit; Alpinism, Bob și Schi; Excursiuni și Turism; Fotbal; Box; Educație fizică și Scrimă; Tenis, Volei și Ping-pong; Natație, Patinaj și Hochei; Cor și Orchestră; Conferințe și Bibliotecă; Popice, Biliard și Șah; Apărare națională. Pentru practicarea acestor discipline sportive asociația beneficia de diferite amenajări. Pentru sporturile nautice deținea „o gospodărie”, pe malurile lacului *Floreasca*, înzestrată cu 22 de ambarcațiuni diferite: yole, skifuri, caiace și barci universale, iar un profesor de înot stătea la dispoziția celor interesați. La Căldărușani într-o poiană de la marginea lacului se înființase o volieră de fazani pentru cei care erau amatori de vânătoare în condiții mai facile, iar pentru vânat mobil, de talie mare se organizase la *Bahna Rusului*, sus în munte unde Regele Ferdinand aținea în tinerețe uneori calea ursului carpatin, un perimetru kinegetic protejat de B.N.R. Rezervația avea și o casă de vânătoare, iar la București, în palatul B.N.R. s-a amenajat un muzeu de profil. Iubitorilor de drumeții spre crestele Bucegilor le stătea la dispoziție un autobuz impunător pentru acea vreme, un Mercedes, precum și corturi, piolete și alte accesorii necesare ascensiunilor montane. Pe 16 noiembrie 1939 s-a inaugurat sala de sport și gimnastică amenajată în localul nou al Băncii Naționale a României din Calea Victoriei, din inițiativa proprie a Institutului de emisiune și conducere bancară. Ceremonia a avut loc în prezența unor mari personalități ca: Baronul de Mocsoni, Marele Maestru de vânătoare al Curții Regale; Mitiță Constantinescu, Ministrul

Finanțelor și Guvernatorul B.N.R.; Teofil Sidorovici, Comandantul *Străzii Țării*, George Plagino președinte al *Uniunii Federațiilor de Sport din România* și alți oaspeți de seamă. Evenimentul, prin prezența distinșilor conducători ai organizațiilor sportive, a fost considerat de Mitiță Constantinescu, guvernatorul Băncii Naționale, „o zi de o desăvârșită satisfacțiune morală”, acțiunea fiind îndreptată înspre „educațiunea spiritualo-sportivă a colaboratorilor noștrii, de toate gradele, din Instituțiunea ce o conducem. Dupa alocuțiunile rostite de arhitectul Radu Dudescu, realizatorul proiectului și conducătorul asociației culturalo-sportive a B.N.R., de Teofil Sidorovici, George Plagino și guvernator, festivitatea s-a încheiat cu o demonstrație executată de studenții și studentele de la A.N.E.F. sub îndrumarea asistentului V. Rosala și a profesoarei V. Proca-Ciortea. Amenajarea sportivă din noua aripă a B.N.R. conținea pe lângă sala de gimnastică dotată cu toate accesoriile necesare, de nivel occidental, instalații anexe, săli de lectură, de conferință, una pentru tenis de masă, muzeul de vânătoare. Noua sală în viziunea organizatorilor ei „să constituie” pentru toate instituțiile un frumos exemplu, să „radieze în jurul ei o pildă sănătoasă și frumoasă”. Pe 19 noiembrie 1939 sala de gimnastica a B.N.R. a fost vizitată de Hans von Tschammer und Osten, Secretar de Stat în Ministerul de Interne al Germaniei. Conducătorul de Stat al sportului german și de Cari Diem, Directorul Institutului Internațional Olimpic, din Berlin. Conducătorul asociației culturalo-sportive a B.N.R. declarase cu ocazia inaugurării sălii intenția de a găsi și amenaja un vast teren langa București pentru celelalte sporturi ce se practicau individual de cei înscriși în diferite asociații și unde la sfârșitul săptămânii salariații sa poată petrece în aer liber. Proiectul a fost abandonat din cauza precipitării situației de către război, dar reluat după și nu în afara orașului ci în parcul cu platani din strada Dr.Staicovici prin înființarea clubului sportiv *Progresul Finanțe-Bănci* devenit din 1993 Clubul Sportiv al Băncii Naționale a României.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ALBASTRU. Reunea funcționari ai Primăriei sectorului III (numit și „*albastru*”) București, fondată în anul 1936.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A AERONAUTICII ȘI MARINEI (ASAM). Asociație departamentală constituită la București, în anul 1930.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A ANGAJAȚILOR COMERCIALI DIN TIMIȘOARA. Înființată în februarie 1912.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A ANGAJAȚILOR MUNICIPALI (CLUJ). Înființată în toamna anului 1919, în urma reorganizării CS *Dacia*, fondat la începutul aceluiași an.

ASOCIAȚIA ARBITRILOR DE FOTBAL AMATOR DIN ROMÂNIA (AAFAR). Înființată în prima jumătate a anului 1921 la București, sub președinția dr. Sabin Vașianu și a principelui Carol (președinte de onoare). AAFAR își avea filiale zonale în cele 12 regiuni ale FSSR, culori reprezentative negru-albastru, iar membrii săi aveau acces gratuit la toate manifestațiile sportive din țară. În chiar anul constituirii, AAFAR a înființat prima școală de arbitri de fotbal din țara noastră și a organizat în luna august, la Timișoara, un Congres general al arbitrilor - manifestare reluată apoi anual. Prin intermediul FSSR, asociația a fost afiliată la corporația similară a Federației Internaționale de Fotbal, putând astfel delega arbitri pentru conducerea meciurilor internaționale. Ulterior, AAFAR a primit numele de Asociația Arbitrilor de Fotbal din România și a funcționat până în anul 1945.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ARMATA (ASA). Grupare sportivă bucureșteană, departamentală, fondată la începutul lunii iunie 1947. În 1948, luau ființă ASA și la Cluj, Târgu Mureș, Buzău, Craiova, iar ulterior și în alte localități.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ASTRONAUTICA TÂRGOVIȘTE. Înființată în anul 1968, funcționează pe lângă Colegiul Național *Constantin Carabella*. Asociația cuprinde și reprezintă elevii și cadrele didactice din Colegiu și din alte unități școlare din Târgoviște. Prin activitatea desfășurată în cei peste 30 de ani, asociația a adus o contribuție

importantă la promovarea rachetomodelismului pe plan local, național și internațional. Rezultatele secției de racheto-modele: 36 de titluri de Campioni Naționali; peste 25 de recorduri naționale; 10 recorduri și performanțe mondiale obținute de: Ioan N. Radu (5), Valeriu Stroescu (2), Daniel Cazacio, Lucian Niță și Ileana Radu, câte unul. Performanțe obținute în competițiile internaționale: profesor Ioan N. Radu – Campion Mondial, în proba individuală și medalie de argint, în proba pe echipe, clasa S3A (durată cu parașută) la CM din 1972; medalie de aur la Criteriul European de rachetomodele (S4B – rachetoplane) din 1972; medaliat la CB și numeroase concursuri internaționale; echipa AS *Astronautica* medaliată la diferite concursuri internaționale. Modeliștii asociației au obținut șase titluri de Maeștri ai Sportului și un titlu de Maestru Emerit al Sportului (Ioan N. Radu). Alte realizări mai importante ale asociației și ale prof. Ioan N. Radu: editează începând din 1968 prima și unica revistă școlară de rachetomodelism și astronautică din țara noastră intitulată *Astronautica*; a contribuit efectiv la promovarea acestei ramuri a modelismului (primele articole; demonstrații de rachetomodele; primul concurs neoficial *Cupa Chindia*; primul criteriu național în 1968 și apoi CN oficial, în 1969 etc.); a editat primele lucrări de rachetomodele în 1972 și 1978 și un *ABC rachetomodelistic* în 1972. Încă de la înființare, președintele asociației a fost prof. Ioan N. Radu.

ASOCIAȚIA AUTOMOBILIȘTILOR DIN ROMÂNIA (AAR). Asociație centrală constituită la București, în ianuarie 1958, din inițiativa unui grup de entuziaști automobiliști în frunte cu ing. Jean Calcianu, Petre Cristea, ing. Al. Frim, dr. Emanoil Manicatide, Iosif Sîrbu, Gh. Teodorescu ș.a. Scopul AAR constă în dezvoltarea turismului, sportului și circulației automobiliste în România, susținerea și apărarea intereselor legitime ale automobiliștilor, organizarea unor manifestări auto, cu aplicarea regulamentelor sportive, afilierea la organizațiile automobilistice internaționale și la forul central internațional (FIA) etc. La 24 ianuarie 1958, AAR a fost recunoscută de Consiliul General al UCFS ca

for reprezentativ al activității turistice și sportive automobilistice din țară, iar la 30 aprilie același an, asociației i s-a recunoscut calitatea de persoană juridică, primind totodată acordul să elibereze documente de transport care să înlesnească formalitățile vamale pentru vehiculele înscrise în România, ce ies și intră din/în țară. Membru al AAR putea fi oricare locuitor al țării, posesor al carnetului de conducere auto, precum și orice persoană care, prin activitatea sa, se preocupa de problemele sportului sau turismului auto. AAR s-a aflat sub îndrumarea și controlul UCFS privind aspectul juridic, problemele tehnice, sportive, administrativ-gospodărești, financiar-contabile și relațiile cu străinătatea. La puțin timp de la fondarea sa AAR s-a afiliat la două din cele mai importante organizații internaționale de specialitate: Federația Internațională a Automobilului (FIA) – în 1960 și Alianța Internațională de Turism (AIT) – 1962, stabilind totodată primele contacte cu asociațiile și cluburile similare din țările vecine. Sub egida AAR s-au organizat câteva competiții automobilistice, dintre care cea mai importantă rămîne prima ediție a *Raliului Dunării – Castrol*. După un deceniu de existență, AAR s-a transformat, în 1967, în Automobil Clubul Român (vezi ACR).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A AVIAȚIEI ȘI MARINEI. A avut ca începuturi *Cercul Sportiv al Aeronauticii* creat în 1923 și care și-a mărit activitatea prin cooptarea celor de la Marină. Cu sprijin real din partea conducătorilor Ministerului Aerului și Marinei, noua asociație a construit pavilionul de la Herastrău, unde membrii săi puteau practica înotul, sporturile nautice și tenisul. Un rol important l-a avut Nicolae Caramfil, cel dintâi Ministru al Aerului și Marinei, care a fost inițiatorul mișcării sportive a aviatorilor și marinarilor, cel care a dotat asociația cu terenul pe care se afla pavilionul și amenajările aferente. Pavilionul Asociației Sportive a *Aviației și Marinei* a fost inaugurat în ziua de 20 iulie 1939 în prezența Regelui Carol al II-lea. Cu acel prilej a fost organizată o mare trecere în revista cu membrii de la toate sporturile nautice din București, lacul Herastrău fiind invadat de câteva sute de ambarcațiuni cu pânze, rame, vâsle și padele.

ASOCIAȚIA DE AVIAȚIE DIN BINȚINȚI (azi com. Aurel Vlaicu, jud. Hunedoara). Prima grupare românească de acest profil, înființată mai ales cu scopul de a încuraja zborurile lui Aurel Vlaicu și a contribui la dezvoltarea aeronauticii din țară și din străinătate. Și-a încetat activitatea după moartea lui A. Vlaicu.

ASOCIAȚIA AVIONUL DOLJAN. Constituită la Craiova în anul 1927, cu sediul la Comandamentul Corpului 1 Armată din localitate. A activat scurt timp și fără rezultate spectaculoase, fiind prima asociație de aviație sportivă din Oltenia.

ASOCIAȚIA DE CANOTAJ din Arad (a „*vâslășilor*”) *Mureșul* 1890; din Timișoara (16/29 aprilie 1886), reorganizată în 1899 și în 1909.

ASOCIAȚIA CARPATINĂ. Una din primele asociații centrale de turism din Transilvania. A fost înființată la Sibiu, în anul 1880, și avea filiale la Sighișoara, Mediaș, Agnita etc., care cultivau turismul în rândul populației de naționalitate germană.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ CERCUL MILITAR. Înființată în anul 1923, la Constanța. A activat cu un număr redus de secții și de membri; mai importantă a fost cea de tenis.

ASOCIAȚIA CERCURILOR DE STUDII ȘI INFORMAȚII PENTRU RĂSPÂNDIREA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI TIRULUI. Formă organizatorică unică în mișcarea sportivă, creată la Cluj, la 12 mai 1937, în urma Adunării extraordinare a profesorilor de specialitate întrunită în acest scop. Asociația avea caracter de centrală a cercurilor existente în centrele unde funcționau profesori calificați în educația fizică și a durat până în vara anului 1940.

ASOCIAȚIA CICLIȘTILOR (de ciclism) din Arad înființată în 1899; au mai existat asemenea asociații în Timișoara: (14/26 noiembrie 1886); *Velocitas* (1897) și *Huniade* (7/19 aprilie 1898).

ASTRA SPORTIVĂ. Secție de educație fizică și sport a organizației ASTRA (Asociațiunea Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român), cu filiale în orașele Cluj, Brașov, Sibiu, etc., înființate începând din primăvara anului 1931. La rândul lor, aceste filiale aveau subsecții la Bran și în orașele de reședință, numite *Șoimii Carpaților* (la Cluj), *Șoimii Sibiului*, *Șoimii Brașovului* etc., precum și secții puternice de schi, atletism, gimnastică, patinaj, tenis, scrimă, fotbal și handbal, afiliate la federațiile de specialitate. În afara activității competiționale intense, filialele sportive ale ASTRA au desfășurat o bogată activitate culturală cu prilejul aniversării nării din 1918, dar și în cadrul serbărilor proprii (din luna septembrie). Pe plan internațional, activitatea cultural sportivă s-a limitat la participarea, cu delegații numeroase, la congresele și serbările federale de gimnastică ale *sokolilor* din Cehoslovacia, Iugoslavia, Bulgaria etc. În general, manifestările sportive au avut, inițial, un caracter patriotic și democratic, caracter diminuat către anii 1936, când în activitatea sa, orientarea naționalistă a câștigat tot mai mult teren.

ASOCIAȚIILE ȘI CLUBURILE SPORTIVE ȘI CULTURALE CFR Încă de la începuturile constituirii structurilor organizatorice ale sportului românesc, în special după 1900, se înregistrează numeroase organizații, majoritatea dintre ele, până în preajma anilor '40, cu profil sportiv și cultural, sub denumirea *Asociația Sportivă și Culturală CFR* (*ASC - CFR*). Scopul declarat al acestora a fost organizarea în timpul liber a activităților sportive și culturale pentru „*sănătatea trupeză și sufletească*” a lucrătorilor și funcționarilor *CFR*-iști, precum și a familiilor acestora. În apariția și evoluția acestor organizații s-au produs multe modificări inerente începutului, ceea ce a dus la unele neconcordanțe între diferitele surse de informare privind: a) denumirile (cluburi, asociații, societăți, formațiuni, cercuri, cămine etc.), multe neconcordanțe provenite și ca urmare a unor fuziuni și reorganizări; b) datele înființării sau producerii unor modificări generate de diferențele de apreciere între momentele inițiativelor, constituirea oficială sau recunoașterea

juridică; c) secțiile care au funcționat în cadrul acestora. Din informațiile prezentate de Ion Basarab în *Istoricul Asociațiilor Sportive și Culturale CFR* (1934), de Mihai Ionescu și Mircea Tudoran în *Fotbalul de la A la Z* (1984) și de Nicolae Postolache în *Istoria Sportului în România – date cronologice* (1995), precum și din alte surse, rezultă că în decursul anilor, în mai mult de 40 de localități, au funcționat peste 50 de diferite organizații, dintre care 35 cu profil sportiv și cultural, fără a include în aceste cifre multe dintre formațiile apărute în urma fuziunilor (în special la fotbal) sub alte denumiri. Concepute într-o formă originală de îmbinare a activităților sportive cu cele culturale, asociațiile din sistemul *CFR* s-au implicat activ și cu rezultate semnificative în îndeplinirea misiunii lor. Evocând rolul și justificarea, dar și elogiul meritat al vrednicei *Asociațiuni Sportive și Culturale CFR*, Directorul General al *CFR* – Cezar Mereuță, arăta în 1933 următoarele: „*Sporturile asigură sănătatea și vigoarea trupului; excursiile recreiază și pun pe oameni laolaltă să se cunoască, să se prețuiască; conferințele instruiesc și sistematizează ideile; lecturile îmbogățesc cunoștințele; activitatea muzicală rafinează sensibilitatea. Toate la un loc disciplinează viața, creează și mențin solidaritatea în marea familie ceferistă și dau satisfacția acelei năzuințe de «mai bine» care stă în fiecare om*”. După mai bine de 90 de ani de activitate, rezultă că asociațiile *CFR* și urmașele acestora, secțiile, echipele și sportivii care au activat în aceste unități, au desfășurat, în mod deosebit în prima jumătate a acestei perioade, o muncă de pionierat în promovarea educației fizice și sportului, contribuind la cristalizarea structurilor organizatorice și constituirea sistemului competițional național oficial. Având în vedere existența unor asociații similare ale *CFR* în mai multe localități din țară, în 1924 se lansează un apel pentru formarea unei uniuni cu caracter național (se dorea a fi o federație a sportului ceferist în cadrul FSSR), însă la adunarea convocată, alături de București, au fost prezente doar asociațiile din Arad și Cluj. Adunarea a adoptat totuși statutele, iar ideea unei astfel de uniuni va fi în continuare promovată în special de asociația bucureșteană. La 7

mai 1931, în conformitate cu prevederile statutelor adoptate, se reunesc 31 de asociații sportive și culturale ceferiste într-o singură unitate – *Biroul Central al Asociațiunilor Sportive și Culturale CFR* (*BASC – CFR*) sub președinția lui Cezar Mereuță (vezi *Istoricul Asociațiilor Sportive și Culturale CFR* – Ion Basarab). N. Postolache semnalează stabilirea de către *BASC - CFR*, în 1932, a zilei de 10 mai ca „zi a sportului ceferist” din întreaga țară și organizarea unei Cupe la fotbal, trofeul fiind câștigat, la prima ediție, de către echipa din Brașov. Urmărind apariția și evoluția unităților sportive ceferiste, în diferite localități, unele dintre principalele lor preocupări și realizări, se poate constata contribuția valoroasă a acestui important segment al sportului românesc.

• **ASOCIAȚIA CFR ADJUD.** Înființată în 1933, cu 3 secții: culturală, fotbal și popice.

• **ASOCIAȚIA ȘOIMII ARAD.** A luat ființă în 1927, cu secție de fotbal care, în 1934, activa cu două echipe în Campionatul Districtual; a intrat ulterior în alte formule organizatorice (cu *AS CFR* sub denumirea de *Șoimii CFR*).

• **CLUBUL SPORTIV CFR ARAD.** A luat ființă în 1920, în 1921 este constituită echipa de fotbal, iar în 1922 fuzionează cu *Gloria* (formațiune înființată în 1912) devenind *Gloria CFR Arad* (vezi *Gloria Arad*). Sub această denumire, în 1922-1923, după câștigarea Campionatului Regional, se califică în turneul final al CN, este însă învinsă în sferturi, situație care se repetă și în ediția 1928-1929. Performanța cea mai bună este obținută în perioada competițională predivizionară, ediția 1929-1930, când ajunge până în finală, unde este învinsă de *Juventus București*. În această formulă organizatorică mai activează în Divizia A în perioada 1932-1934, după care *Gloria* se desparte de *CFR*, continuând să participe singură în campionat, iar apoi sub denumirea *Șoimii CFR*. După 40 de ani de activitate, sub siglă proprie, în campionatul teritorial și Divizia C (locul I în 1965), *CFR* fuzionează, în 1972, cu *Vagonul Arad* (înființat în 1910) – rodul

unui șir de reorganizări, fuziuni și schimbări de nume (*AMEFA*, *UVA – AMEFA*, *Metalul*, *Energia*, *AMEFA*, *Vagonul*).

• **ASOCIAȚIA CFR BACĂU.** Înființată în 1928, număra, în 1934, peste 500 de membri și 7 secții: fotbal, atletism, box, tenis, turism, educație fizică, culturală. În cadrul secției culturale funcționau biblioteca, corul și orchestra. Pe parcursul anilor a purtat diferite denumiri (*Stadiul CFR*, în 1935, prin fuziune cu *Stadiul băcăuan*; *Locomotiva CFR*). Echipa de volei a participat în 1949 la prima ediție a CN, precum și la ediția a II-a, din 1950, ajungând în faza finală. *CFR Bacău* a jucat un rol important în promovarea unor ramuri de sport, participând la diferite fuziuni și reorganizări care au stimulat performanța sportivă.

• **ASOCIAȚIA ATELIERELE CFR BRAȘOV.** A fost înființată în anul 1920. În 1934 avea secții la fotbal, schi, lupte, box și turism. Câteva rezultate obținute în 1933 erau semnificative pentru acei ani. Schi – locul I la fond și locul III la sărituri în concursurile cu caracter național; poziții fruntașe în competițiile intercluburi; câștigarea Cupei *Univer-sul*. Lupte – participare la CN de la Lugoj; clasarea pe locurile I-III în campionatul Oradei și în concursul *CFR* de la Satu Mare. Echipa de fotbal s-a constituit din 1920, iar în 1923 s-a afiliat la FSSR. În campionatul districtual a obținut rezultate foarte bune; în 1934 a promovat în Divizia B (1934-1937), în A (1937-1938), apoi din nou în B (1938-1939), în district (1939-1940), și iarăși în B (1940-1941). După război, sub denumirea de *CFR* activează în: Divizia C (1946-1947), B (1947-1948), C (1948-1949) și apoi pe plan local. În 1999, în Brașov funcționau: *AS Rapid* cu secții la popice (feminin), bridge, karate, schi alpin, tenis și polo, precum și *AS CFR* cu secție de rugby.

• **ASOCIAȚIA GENERALĂ SPORTIVĂ ȘI CULTURALĂ CFR (AGSC - CFR) BUCUREȘTI.** La 11 iunie 1923, un grup de lucrători, maiștri și funcționari de la *Atelierele Grivița* a hotărât înființarea unei grupări sportive, denumită atunci Clubul

Sportiv *CFR*, încadrat ulterior în AGSC - *CFR*, care și-a început activitatea cu secția de fotbal și o secție de lupte. Primul comitet de conducere a fost ales în adunarea din 25 iunie 1923, punând oficial în stare de funcționare gruparea sportivă a feroviarilor bucureșteni. Ca președinte a fost ales maistrul Teofil Copaci. La adunarea generală din 23 decembrie 1923, s-au votat statutele, care, cu mici modificări și completări aduse pe parcurs, au constituit normele de conducere ale AGSC - *CFR*. Ca președinte a fost ales inginerul Andrei Ștefan – Directorul *Atelierelor Grivița*. La început a funcționat numai secția de fotbal (formată din jucători proveniți de la ateliere și de la *Excelsior FC*). Secția de lupte, deși avea doritori și profesor angajat, nu și-a putut desfășura activitatea din cauză că nu avea o sală de antrenament. În următorii ani, au luat ființă și alte secții pe ramuri de sport, numărul acestora ajungând în 1934, la 15. În 1926, paralel cu activitățile sportive, s-au pus bazele secției culturale la *Atelierele Grivița*. Au fost inițiate numeroase activități cultural-artistice (șezători, expoziții, programe de divertisment, cinematograf, o bibliotecă etc.). S-au constituit un puternic cor, o fanfară, o trupă de teatru. La unele dintre aceste manifestări au fost de față Regina Maria, principele Nicolae, principesa Ileana, precum și unii dintre membrii guvernului. În legătură cu activitatea Asociației au fost publicate: *Revista CFR*, iar mai târziu *Revista Tehnică CFR*; în 1927, sub egida Secției culturale apare *Ziarul ceferist*; din 1932 se hotărăște ca Administrația să scoată o singură publicație *Săptămâna CFR*. Asociația bucureșteană și secțiile sale erau considerate reprezentative în raport cu ASC din țară, motiv pentru care în titulatura lor vom întâlni cuvintele generală și centrală, în dorința de a se exprima această poziție. Pentru evoluția și rezultatele AGSC - *CFR* vezi CS *Rapid*, iar pentru fotbal „cluburi de fotbal”, UFC *Rapid*. În București au mai fost organizate: Asociația București *Triaj*, din 1931 cu o secțiune sportivă (fotbal) și o secție culturală; AS *Grivița CFR* din 1945; *Locomotiva Grivița Roșie*, din 1951.

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ CFR BUCUREȘTI.**
A fost creată în anul 1937, Direcția Generală

C.F.R.construind pe un teren propriu, la marginea lacului Băneasa, un garaj de bărci,vestiare și un debarcader. Această secție s-a afiliat la Federația Română de Sporturi Nautice încă de la înființare. Președintele secțiunii era inginerul D.Băiatu . Anul următor au fost achiziționate noi ambarcațiuni și s-au amenajat doua terenuri de tenis si unul de volei . În iunie 1938 a participat cu cinci ambarcațiuni reușind să câștige proba de semiskiff. Cu toate că rezultatele au fost modeste, față de eforturile materiale și a dotărilor tehnice efectuate, secția a reunit un număr destul de mare de feroviar reușind să popularizeze sporturile nautice în rândul acestora.

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ CFR GRIVIȚA** (pe parcursul anilor a purtat mai multe denumiri). A fost una dintre unitățile puternice; s-a remarcat în mod deosebit prin activitatea primei echipe ceferiste de rugby, înființată în 1932 la Uzinele *Grivița*, care a câștigat titlurile de Campioană Națională în 1948 (*CFR*); 1950 (*Locomotiva CFR*); 1955 (*Locomotiva*); 1957 (*Locomotiva Grivița*); 1958, 1959, 1960 (*CFR - Grivița*); 1962, 1966, 1967, 1969 / 1970 (*Grivița*); 1992 / 1993 (*RC Grivița*). În 1976, în locul AS *Grivița*, a fost organizat primul club de rugby din țara noastră - *Rugby Club Grivița*, între 1994-1997 se va numi *Grivița - Castor*, iar din 1998 s-a revenit la *RC Grivița*. Echipa a fost prezentă în 2 finale ale CCE, în 1962, când nu a putut trece de puternica echipă franceză *Béziers*, și în 1964 când a câștigat titlul de Campioană Europeană. Clubul a format în decursul anilor numeroși Maeștri Emeriți ai Sportului și Maeștri ai Sportului și a contribuit la realizarea unor rezultate de prestigiu pentru rugby-ul românesc. În 1999, alături de CS *Rapid* și UFC *Rapid*, în București mai funcționau: AS *Locomotiva*, cu secții la atletism, badminton, box, bridge (în anul 2000, sportivul Alexandru Feber a contribuit la cucerirea medaliei de aur la CM de bridge), culturism, fotbal feminin, go, kaiac-canoe, karate, modelism feroviar, orientare sportivă, popice, rugby, scrabble, șah, tenis, tenis de masă, tenis-fotbal; AS *Regionala CFR*, cu atletism și șah; AS *Tracțiunea - Depoul CFR București Triaj* cu secție de fotbal.

• **VICTORIA FC BUCUREȘTI.** Se constituie în iulie 1912, formație care cuprindea muncitorii de la atelierele căilor ferate. În noiembrie 1919, *Victoria FC* fuzionează cu clubul *Silistra* sub denumirea de *Excelsior Fotbal Club*. O parte dintre jucătorii echipei *Excelsior* au trecut la secția de fotbal a *AGSC- CFR București*.

• **ASOCIAȚIA AVIATICĂ CFR.** A fost înființată la 14 iunie 1935. Asociația avea organizate cercuri de aeromodelism la *Atelierele CFR Grivița* și în numeroase unități feroviare din țară. A adus o contribuție importantă la dezvoltarea modelismului în țara noastră. În 1939 Asociația avea 24 de cercuri de aeromodelism, în diferite localități printre care: Arad, Cernăuți, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Oradea și altele. Un rol stimulator l-au avut concursurile de genul *Ceferiadelor* organizate la sfârșitul anilor '30. În 1939, la Sânpetru (Brașov) aeromodeliștii din cadrul cercului *CFR Turnu Severin* stabilesc două recorduri naționale. Prima competiție internațională de aeromodele este considerată „*Ceferiada balcanică*” din 1939, organizată de Asociația Aviatică *CFR*, la care au participat sportivi din Bulgaria, Grecia, Turcia, Iugoslavia și România.

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ CFR BUZĂU.** A reprezentat fotbalul din orașul Buzău în diviziile B (1947-1948) și C (1948-1949). În 1999, *AS Rapid CFR Buzău* avea secții la rugby, lupte și tenis de masă.

• **CLUBUL SPORTIV-CULTURAL CFR CARANSEBEȘ.** Înființat în 1933, cu secții de fotbal și box, a jucat un rol important în dezvoltarea sportului, promovând și alte ramuri de sport. A cunoscut înde cursul anilor numeroase transformări. În 1999, funcționa *AS CFR* cu secții de fotbal, șah, schi, popice, culturism și handbal.

• **ASOCIAȚIA CFR VICTORIA CAREI.** Sub numele de *Victoria CFR* (1946 - 1947) și apoi *CFR* (1948 - 1949) a reprezentat fotbalul din Carei în Divizia C.

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ LOCOMOTIVA CĂLĂRAȘI.** Înființată în 1953 cu mai multe ramuri de sport; după 1957 își schimbă denumirea în *Rapid*.

• **ASOCIAȚIA CULTURALĂ ȘI SPORTIVĂ CFR CERNĂUȚI.** Cunoscută și sub numele de *Cercul Cultural Sportiv CFR*, înființată în 1927, cu 3 secțiuni: culturală, muzicală și sportivă (fotbal, atletism, tenis, popice, hochei pe gheață).

• **CLUBUL SPORTIV LOCOMOTIVA CHIȘINĂU.** Constituit în 1924, cu secții la mai multe ramuri de sport.

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ȘI CULTURALĂ ARMONIA CLUJ.** Înființată în 1930 ca unitate reprezentativă a Atelierelelor Principale ale *CFR Cluj*, recunoscută juridic în 1933. Asociația avea în 1934 un număr de 950 de membri și cuprindea în structura sa: *secțiunea culturală*; *secțiunea de sport* (fotbal, box, popice și șah); *secțiunea de ajutor reciproc*. La 29 ianuarie 1938, a avut loc sfințirea Drapelului *ASC Armonia* pe care era înscris „*Pentru neam și țară*”. La sfârșitul anului 1939, asociația a fuzionat cu *CS CFR*, cu care, sub diferite denumiri, va desfășura o activitate susținută pentru afirmarea unor ramuri de sport și va reprezenta fotbalul clujean cu bune rezultate (vezi Cluburi de fotbal *CFR Cluj*). Sub denumirea de *CFR*, în 1946-1947 revine în Divizia C, în seria a 7-a, pe care o câștigă și promovează în Divizia B. În returul campionatului, ediția 1947-1948, se unifică cu *Ferar* (înființată imediat după Primul Război Mondial). Noua echipă, sub numele de *CFR* (sub patronajul regionalei *CFR*) va activa în prima divizie și în ediția 1948-1949, când retrogradează. Între 1949-1969 activează în Divizia B (cu excepția ediției 1958-1959 în C). În 1950 se numea *Locomotiva*, iar din 1958 din nou *CFR*. În 1960, se constituie *CSM Cluj*, prin fuziunea dintre *CFR* și *Rapid Cluj*, care între 1960-1964 va activa în Divizia B. Între 1964-1967, Asociația *Clujeana* va reprezenta fotbalul clujean în eșalonul secund, iar din 1967 această misiune revine exclusiv echipei *CFR*, care promovează în Divizia A în 1969, unde se va menține până în 1976. Între 1976-1982 o

regăsim în Divizia B. Din 1982, când retrogradează în Divizia C, ca urmare a unor măsuri de reorganizare, echipa se va numi *Steaua CFR*. În 1983 revine în Divizia B. În campionatul 1963-1964, juniorii clubului cuceresc titlul de Campioni Naționali. În 1999, AS CFR Cluj-Napoca avea organizate secții la bridge, ciclism, fotbal și popice.

• **ASOCIAȚIA CFR CONSTANȚA.** A fost înființată în 1921 și reorganizată în 1928. În 1934, număra 570 de membri, avea secții la fotbal, box și organiza activități recreative la șah, table, domino, popice (dispunea de o popicărie proprie, cu parchet) și la alte sporturi. În cadrul asociației funcționa și o secție model pentru copii (*Piccolo - Balila*). În 1938 erau afiliate la federații secțiile de baschet – volei, box și fotbal (sub denumirea de *Olimpia CFR*). După 1989, CS CFR mai apare cu secții la rugby, bowling și șah, iar la unele ramuri, cum ar fi luptele, în dublă legitimare cu CS *Farul*. La fotbal, în 1949, asociația *Locomotiva* preia cele două echipe ale orașului Constanța (*Dezrobirea* și *PCA* care fuzionaseră) sub denumirea *Locomotiva PCA* (pe lângă Sindicatul Porturi și Transport - SPT). Echipa va activa în Divizia B (1954, 1956) și în A (1955 și 1957). În 1958, se constituie Clubul Orășenesc *Farul*, care preia și echipa *Locomotiva PCA* (vezi FC *Farul* Constanța). În 1999, în Constanța funcționau: CS CFR (popice, rugby și fotbal) și AS CFR *Port* (fotbal, fotbal-tenis, tenis de masă, box, tenis și șah).

• **ASOCIAȚIA FULGERUL CRAIOVA.** A luat ființă la 20 mai 1922, la început cu secția de fotbal, care, în 1929, dispunea de teren propriu și o echipă de categoria I. Asociația întrunea cele două componente ale activității sportive și culturale, fiind cunoscută și sub numele de CS *Fulgerul* Craiova. În 1933, în cadrul secției mai activa o echipă de categoria a II-a și o alta de juniori. La „*Ceferiada*” din 1933 ocupă locul III pe țară, iar în 1934 câștigă Cupa *Oltenia CFR*. Secția de box s-a înființat în 1932 și dispunea de sală proprie special amenajată. Încă din primii ani, boxerii se afirmă prin rezultate meritorii, iar în decursul anilor această secție va

contribui la afirmarea unor sportivi de valoare. Secțiunea culturală și-a început activitatea în 1933 cu o echipă corală puternică și o echipă artistică. Clubul dispunea de o sală de muzică, sală de lectură și sală pentru biliard, șah și table. Literatura mai consemnează prezența unor jucători ceferiști în echipa *Rovine Grivița* Craiova (rezultată din fuziunea între *Rovine* și gruparea muncitorească de gimnastică *Grivița*, efectuată în 1922). În 1925, muncitorii ceferiști din cadrul echipei se separă și formează o nouă echipă – *Sportul muncitoresc* (M. Ionescu și M. Tudoran, *Fotbal de la A la Z*) (v. FC Craiova). Urmașa acestor unități care s-au succedat în decursul anilor, AS CFR Craiova, avea în 1999 secții de atletism, box, handbal (feminin), fotbal și tenis de masă.

• **ASOCIAȚIA CFR FETEȘTI.** Înființată în 1932, cu secție culturală și sportivă (fotbal). În 1999, la Fetești, activitatea sportivă în sistemul feroviar era organizată prin AS *Rapid CFR* la următoarele secții: fotbal, șah, popice, tenis de masă, volei (feminin), handbal (masculin), badminton și bridge.

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ȘI CULTURALĂ CFR GALAȚI.** A luat ființă în 1932 cu următoarele 5 secții: culturală, teatrală, muzicală, radio și sportivă (fotbal și box). Asociația era una dintre cele mai mari din țară, având 3 400 de membri. Tot în 1932, se produce fuziunea echipelor de fotbal CFR și *Șoimii Gloria* (înființată în 1927), sub denumirea de *Gloria CFR* Galați. Până în 1936 participă în Campionatul Districtual, când promovează în Divizia C (1936-1937), apoi în B (1937-1939), iar din 1939 în Divizia A până în 1942, când se întrerupe campionatul. Între 1946-1970 a activat în Diviziile B și C schimbându-și denumirile, astfel: în 1947, *CFR*; în 1950, *Locomotiva*; în 1957, din nou *Gloria CFR*. Din componența acestor echipeau făcut parte jucători de mare valoare (vezi *Gloria CFR* Galați). Sportivii din secția de box au reușit și ei să se impună prin rezultate valoroase, în 1937 – 1938 cucerind două titluri de Campioni Naționali la amatori. În 1999, în Galați erau în funcțiune: AS *Rapid CFR* cusecții de rugby, popice, tenis de masă,

volei (feminin), handbal (masculin), badminton și bridge, precum și CS *Constant CFR* cu secție de fotbal.

• **SOCIETATEA ATELIERELOR IAȘI (SAI), ACVILA ȘI VICTORIA CFR IAȘI.** A fost constituită în 1921 și a reprezentat începutul organizat al activității fotbalistice pentru echipele feroviare ieșene. În aceeași perioadă, a mai apărut și formația *Acvila*, devenită la scurt timp *Victoria*, echipă patronată de regionala *CFR*. Aceste formații au activat o perioadă în paralel. *Victoria* obținând rezultate mai bune (campionă regională), participă la turneul final al CN 1928-1929), însă ulterior au desfășurat o activitate comună, sub numele de *Victoria CFR*, în cadrul aceleiași structuri organizatorice (vezi *CFR Iași*).

• **CASA CULTURALĂ ȘI SPORTIVĂ CFR A.D. XENOPOL IAȘI.** A fost constituită, după Ion Basarab (*Istoricul Asociațiilor Sportive și Culturale CFR*), la 14 iunie 1925, după N. Postolache, în 1923. A fost una dintre organizațiile care a desfășurat o activitate sportivă și culturală specifică lucrătorilor feroviari, soldată cu rezultate deosebite. „Casa” număra, în 1934, peste 700 de membri și avea organizate secții la fotbal, tenis, box, popice, șah, precum și secțiile culturală, feminină și ajutor reciproc. În decursul anilor, organizațiile care au reprezentat sportul feroviar din orașul Iași, sub diferite denumiri (*Victoria*, *CFR*, *Locomotiva*, *Nicolina*, etc.), au contribuit la promovarea și afirmarea unor ramuri de sport obținând rezultate notabile. Secția de fotbal – *Victoria CFR* – campioană a Moldovei în 1933 și participantă la cea de-a II-a ediție a „*Ceferiadei*”, a avut în anii care au urmat o contribuție importantă la reprezentarea și afirmarea fotbalului ieșean. Fotbalul ceferist a fost reprezentat de: *Victoria CFR* (1936-1947); *CFR* (1947-1949); *Locomotiva* (1950-1958). În 1958, fuzionează cu *Știința Iași* din care rezultă CSMS (vezi FC *Politehnica Iași*) și a doua echipă *Unirea*, în fapt, continuatoarea echipei *CFR*. După alte reorganizări a mai purtat titulatura de *Locomotiva* (1965-1967) și *Nicolina* (după 1967). O altă ramură

de sport, în care reprezentanții organizațiilor sportive feroviare ieșene s-au remarcat în mod deosebit, au fost luptele libere cu 20 de titluri de Campioni Naționali, trei participări la JO, șase participări la CM (două locuri V și două locuri VI) și 13 participări la CE (patru medalii de argint și una de bronz). Autorii medaliilor: Neagu Aurel și Broșteanu Gheorghe de la *Nicolina Iași*.

• **SOCIETATEA CULTURALĂ, SPORTIVĂ ȘI MUZICALĂ CFR IAȘI.** Constituită în 1934 și recunoscută juridic la 10 martie 1937 (N. Postolache, *Istoria Sportului Românesc - date cronologice*). Societatea reprezenta personalul *Atelierelor Principale* și a fost o altă organizație care a contribuit la promovarea activităților sportive și culturale. În 1999, AS *CFR Iași*, continuatoarea structurilor organizatorice care au ființat de-a lungul timpului, avea următoarele secții: baseball, box, culturism, fotbal, popice, tenis, karate. În anul 2000, sportivul Petru Ciorbă a cucerit medalia de argint la CE de culturism și s-a clasat pe locul VI la CM în probele de perechi.

• **ASOCIAȚIA CFR IȚCANI.** Întărită după fuziunea cu *Cetatea Sucevei* a reprezentat fotbalul sucevean în Divizia C (1946-1947).

• **ASOCIAȚIA CFR ORADEA.** A luat ființă în 1919, în 1925 se reorganizează, iar în 1928 se unifică cu Clubul *Bihorul* (înființat în 1920). În anul 1934, asociația avea 450 de membri și 8 secții: fotbal, box, lupte, tenis, turism, ping-pong, biliard și șah. Asociația, fiind printre primele care s-au înființat după Unire, a avut un rol important în acțiunile de propagandă și promovare a sportului românesc. Echipa de fotbal, clasată pe locul II la *Ceferiada* din 1930, a organizat jocuri în orașele Craiova, Reșița, Teiuș, Sighetul Marmăției, Baia Mare, Satu Mare, Careii Mari, Săcuieni, Valea lui Mihai și altele. După ani de activitate în Campionatul Districtual și Regional, o regăsim, în 1946, angajată într-o fuziune cu echipa *Crișana*, cu care participă în Divizia B, sub denumirea de *Crișana CFR*, la ediția 1946-1947 (vezi *Crișana Oradea*). La

ediția următoare se renunță la această fuziune, *CFR* rămânând să reprezinte singur fotbalul orădean în Divizia B până în 1954, când retrogradează în Campionatul Regional. În 1961 a fost adoptată o altă formulă organizatorică. Alături de alte organizații sportive cu secții de lupte din țară (Timișoara, Arad, Lugoj), asociația din Oradea a avut un rol foarte important în dezvoltarea acestei ramuri de sport, încă de la începuturile apariției ei.

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ȘI CULTURALĂ A ATELIERELOR CFR ORADEA.** Cea de-a doua formație ceferistă din această localitate s-a înființat în anul 1932. În 1934, avea 270 de membri și următoarele secții: muzicală (orchestră și cor); culturală (formație de teatru și bibliotecă); sportivă – cu o echipă de fotbal. Asociația avea filiale la Satu Mare și Sighet. În 1999, în Oradea funcționa *AS Rapid* cu secții de baschet, handbal, judo, volei și fotbal feminin. Sub denumirea de *Unirea*, iar din 1972 de *Rapid*, a activat în Divizia B (1973-1977), în C (1977-1980) și din nou în B din 1980 (vezi *Vagonul Arad*). Pe parcursul anilor, CS *CFR* a promovat și alte ramuri de sport. În 1945 funcționau în structura sa secțiile de fotbal, atletism, popice, șah, lupte, box, canotaj și înot, iar în 1999, AS *CFR* Arad avea secții de performanță la fotbal, rugby și șah.

• **ASOCIAȚIA CFR PAȘCANI.** Înființată în 1924, cu echipa de fotbal care a activat pe plan local.

• **CĂMINUL CULTURAL CFR UNIREA PAȘCANI.** Societatea înființată în decembrie 1930, își propusese să continue, pe baze noi, activitatea vechiului *Club de Lectură Unirea* înființat în orașul Pașcani în 1872. „*Căminul*” număra aproape 400 de membri și avea în structura sa următoarele secții: culturală – care avea în program propagarea scrisului și cititului, dezvoltarea bibliotecii proprii și redactarea unui buletin; muzical-artistică – dispunea de o fanfară și un cor mixt, având în răspundere organizarea manifestărilor muzicale și artistice; cinematograf – cu o sală special amenajată; sportivă – care avea ca obiectiv dezvoltarea spiritului de educație fizică și avea constituită o echipă de fotbal,

afiliată la Federația Română de Fotbal Amator, care preluase reprezentarea fotbalului sub denumirea de *Unirea CFR* Pașcani. Sub această denumire a activat în Diviziile B (1934-1935) și C (1937-1938) și alternativ în campionatele locale și Divizia C până în 1948. După acest an, a mai fost prezentă, în diferite eșaloane ale fotbalului, sub numele de *CFR* (1949-1954), *Locomotiva* (1954-1959), *CFR* (1959-1984), perioadă în care a activat 10 ani consecutiv (1959-1969) în Divizia B. Pe parcursul anilor, în cadrul organizațiilor sportive ceferiste au activat cu bune rezultate și sportivi din alte ramuri de sport.

• **ASOCIAȚIA CFR PETROȘANI.** Înființată în 1933, cu secții de fotbal, tenis și activitate culturală. Anterior, după unele surse, în 1909 la Petroșani a funcționat clubul sportiv al lucrătorilor de la căile ferate.

• **ASOCIAȚIA CFR PIATRA OLT.** Înființată în 1932, cu secție de fotbal și activitate culturală, număra, în 1934, aproape 300 de membri.

• **ASOCIAȚIA CFR RADU NEGRU PITEȘTI.** Înființată în 1933, cu secțiile: culturală și sportivă (fotbal, box, tenis) s-a remarcat prin organizarea unor bogate și interesante activități culturale, acțiuni sportive recreative și multe excursii.

• **ASOCIAȚIA CULTURALĂ ȘI SPORTIVĂ CFR PLOIEȘTI.** Înființată la 24 mai 1933, număra circa 600 de membri. Activitatea culturală a cuprins festivaluri artistice, audiții muzicale și acțiuni ale formațiilor corale și instrumentale. Au fost organizate ore de educație fizică cu exerciții din atletism și gimnastică. Secția de fotbal a pregătit o echipă care a susținut numeroase jocuri.

• **ASOCIAȚIA CFR RĂDĂUȚI.** Înființată în 1933, cu următoarele secții: culturală, muzicală, sporturi de iarnă, tenis și fotbal.

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ CFR RÂMNICU SĂRAT.** A prezentat prima echipă din acest oraș care a participat în CN – Divizia C (1946-1947).

• **CLUBUL SPORTIV CFR SATU MARE.** Înființat în anul 1921, a desfășurat o activitate importantă pe plan sportiv (la mai multe ramuri de sport) și pe plan cultural. În 1932, *CFR* fuzionează cu *Olimpia* (organizată în 1921 și afiliată la FSSR, în 1923) sub denumirea de *Olimpia CFR*, devenind o unitate puternică, numărând peste 600 de membri și având secții de fotbal, sporturi de apă, „*atletică*”, tenis, tir, scrimă, lupte, box, gimnastică, sporturi de iarnă, turism, popice și educație fizică, majoritatea dintre acestea desfășurând o activitate preponderent distractiv – recreativă. În cadrul clubului funcționa și o secțiune culturală. Rezultate notabile a înregistrat secția de lupte. Fotbalul s-a bucurat de o atenție deosebită. Echipa *Olimpia CFR* a activat în Divizia B (1934-1937), în A (1937-1938), din nou în B până în 1940, iar după război în Divizia C (1946-1947). În 1948, se renunță la fuziune, echipa denumită *CFR -Locomotiva* fiind cea care a reprezentat orașul Satu Mare în Divizia B (1948 - 1951), iar în continuare alte echipe sub alte denumiri (vezi *Olimpia Satu Mare*).

• **ASOCIAȚIA CFR SIBIU.** A luat ființă în 1933 cu următoarele secții: culturală, fotbal, tenis, turism și vânătoare. În 1934 număra peste 200 de membri. Fotbalul s-a bucurat de o atenție deosebită, în 1947 echipa fuzionând cu cea a clubului *Șoimii* (înființată în 1920); participă în Divizia B (1947-1948) sub numele de *Șoimii CFR Sibiu*, iar în ediția următoare, sub numele de *CFR*, câștigă seria și promovează în Divizia A (1949-1950). În 1950, *CFR* își schimbă numele în *Locomotiva* și reușește să ajungă până în semifinalele CR. În 1951 retrogradează în Campionatul Regional.

• **ASOCIAȚIA CFR SIMERIA.** A fost înființată imediat după Unire. Asociația dispunea de o arenă împrejmuită și două terenuri de fotbal. Echipa de fotbal s-a constituit în 1922, iar în 1923 s-a afiliat la FSSR. Până în 1934, a activat în Campionatul districtual și regional. Între 1934-1941, participă în Divizia B (locul III, în 1934-1935). După război a jucat în Divizia B (1946-1948); în C (1948, 1958-1959, 1970-1983); în campionatul regional și în cel

județean (1949-1958, 1959-1970, din 1983). În cadrul asociației mai funcționau o secție de tenis și o secție muzicală. De un sprijin important au beneficiat luptele, boxul și alte ramuri de sport. După unele surse, în 1909 a funcționat CS al lucrătorilor de la Căile Ferate.

• **ASOCIAȚIA CFR TEIUȘ.** Înființată în 1931, cu secție de fotbal, pe care o regăsim și în anul 1999.

• **CLUBUL SPORTIV CHINEZUL TIMIȘOARA.** Echipa de fotbal a muncitorilor de la căile ferate din Timișoara a luat ființă în 1910. Înaintea Primului Război Mondial echipa a activat în Campionatul districtual. După război, *Chinezul* se impune printre cele mai puternice echipe de fotbal din țară (vezi *Chinezul Timișoara*). Între 1921 - 1927 a realizat o performanță unică – cucerirea consecutivă a șase titluri de Campioană a României. Confruntându-se cu serioase probleme financiare și organizatorice echipa ajunge în eșaloanele inferioare, până în 1933, când revine în Divizia A. În 1936 fuzionează cu *ILSA Timișoara*, cu care mai participă la 3 ediții ale primei divizii, apoi în Divizia B (1939-1941). După război, *Chinezul* a mai fuzionat cu *CAMT* sub denumirea *Chinezul -CAMT*, iar din 1946 *Chinezul* dispare din rândul formațiilor de fotbal. În cadrul clubului s-au mai practicat și alte ramuri de sport, printre care atletismul (Zeno Coste, în 1925, a câștigat titlul de Campion Național la greutate, iar Al. Puhala a devenit campion la 200 și 400 m plat în 1929 și la 400 metri garduri în 1933 și 1934) și înotul (la 24 iulie 1921, clubul organiza un concurs de înot pe Bega, pe distanța de 6 km). În 1943, *Chinezul CAMT* avea legitimați la box 41 de sportivi. După unele surse (Sorin Satmari, Dumitru Cuc, *Sportul luptelor de la A la Z*, București, 1992), CS *Chinezul* a avut și o secție puternică de lupte și meritul de a fi contribuit efectiv la organizarea primului *Campionat de lupte* al țării și de a fi atribuit primele medalii luptătorilor amatori de la noi. Neexistând încă o comisie de lupte în cadrul FSSR, organizarea unor întreceri de anvergură a fost atribuită clubului *Chinezul*, considerat „*nucleul de pionierat al luptelor din România*”, care, în decem-

brie 1921, a organizat **primul Campionat Național de lupte greco-romane**.

• **CLUBUL SPORTIV CFR TIMIȘOARA** a avut ca înaintași pe CS *Sparta CFR*, înființat în 1919, care, în 1926, fuzionează cu *Unirea* sub denumirea *Sparta Unirea CFR*. În 1927, această formațiune sportivă se autodesființează, reapărând în 1932 (după alte surse, în martie 1933) sub numele de Societatea Sportivă *CFR*. În 1934, clubul număra peste 1 000 de membri și avea următoarele secții: fotbal, box, lupte, ping-pong, natație, scrimă și atletism. Echipa de fotbal, cu contribuții deosebite în fotbalul românesc, a activat, începând din 1937 până în 1980, la 3 ediții în Divizia C, 22 în B și 11 ediții în A (1946-1956 și 1970-1971). Cele mai bune rezultate în Divizia A – locul III (1946-1947), locul II și finalistă în CR (1947-1948). Între 1950-1958 a activat sub numele de *Locomotiva*, iar în 1959 a revenit la denumirea de *CFR*. Din 1981, participă în Divizia B. Echipa de juniori a fost Campioană a României (1939-1940). Clubul a realizat rezultate notabile și la alte ramuri de sport, în 1938 fiind afiliate la federații secțiile de box, lupte, înot, scrimă, sporturi nautice, tenis. La box, în 1937-1938, Gheorghe Lungu a devenit Campion Național. Performanțe deosebite au fost obținute la lupte încă de la începutul anilor '30 – peste 35 de titluri de Campioni Naționali (Francisc Cocos, Ovidiu Forai, Ion Popescu, Ion Crâșnic, Constantin Ofițerescu, Petre Cearnău și mulți alții), 6 participări la JO, 5 la CM și 4 la CE, medalie de bronz la CE și multe clasări în primele 6 locuri la competițiile oficiale. După 1991, fotbalul s-a constituit în structură organizatorică independentă (vezi FC *CFR*), iar CS *CFR* Timișoara avea în 1999 secțiile de: atletism, canotaj, lupte, karate, judo, tenis, box, dans sportiv.

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ CFR TÂRGOVIȘTE**. A reprezentat fotbalul târgoviștean în Divizia B (1946-1949).

• **CLUBUL SPORTIV CFR TÂRGU MUREȘ**. A luat ființă în anul 1920, având și o echipă de fotbal. În 19 fuzionează cu formația *Mureșul* (înființată în

1921 sub titulatura de ȘS *Mureșul*) și participă în campionatul regional sub numele de *CFR Mureșul* pe care-l câștigă, calificându-se în turneul final al CN, până în semifinale. Se renunță la fuziune, cele două grupări desfășurându-și activitatea separat. (vezi ASA Tg. Mureș.)

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ LOCOMOTIVA TÂRGU MUREȘ**. Formația muncitorilor feroviari a activat sub acest nume din 1979, având la origine o selecționată a celor mai buni jucători de la alte 3 echipe care, în 1944 a participat în Campionatul Local sub denumirea de *Asociația Sportivă a Muncitorilor* din Târgu Mureș (ASM). În 1945, ASM devine *Dermagand* care, în 1946, promovează în Divizia A. În 1948, echipa trece la fosta întreprindere *RATA* care, în 1949, își schimbă numele în *Locomotiva*. Deși a avut în structura sa și alte ramuri de sport, principala atenție a fost acordată fotbalului. *Locomotiva* va activa în Divizia A (1950-1955), în B (1955-1956) sub numele de *Avântul*, apoi iar în A (1957-1958), în B (1955-1960) sub numele de CS Târgu Mureș, de unde retrogradează în Campionatul Regional. În continuare, au urmat alte formule organizatorice. În 1999, A.S. *Locomotiva* Târgu Mureș avea organizate secții la fotbal, handbal și tenis.

• **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ȘI CULTURALĂ CFR TURNU SEVERIN**. A început să se constituie în 1925, când fanfara Atelierelor CFR a pus bazele Asociației *Lyra CFR*. Au urmat: amenajarea unei biblioteci proprii și constituirea fondului de ajutor reciproc. În 1933, s-au pus bazele unui cor bărbătesc. Pentru elevii Școlii de ucenici a fost înființat un cerc cultural. Încă din 1928 se proiectează formarea unei echipe de fotbal, proiect care se realizează în 1932 când apare și secția de fotbal. În vara anului 1933 este adus un antrenor, echipa devine cea mai bună din oraș, susține jocuri în 17 orașe din țară făcând o bună propagandă, câștigă Cupa Olteniei *CFR* și Cupa ziarului *Dimineața*, precum și Campionatul districtului Drobeta. Sub numele de *CFR Turnu Severin*, echipa participă în Divizia B (1939-1940 și 1940-1941) promovând în Divizia A, însă

războiul întrerupe desfășurarea campionatului. Între 1941-1945 participă în CN (formula restrânsă) având o comportare bună. În 1942-1943 câștigă CR. După război mai activează în: Divizia B (1946-1949); Campionatul Regional (1950-1951); din nou în Divizia B sub numele de *Locomotiva* (1952-1956); în Divizia C, ediția 1957-1958, sub numele de *CFR* (vezi *CFR* Turnu Severin). La 6 septembrie 1933, apare *Viața Sportivă și Culturală CFR* – organ săptămânal pentru răspândirea culturii și educației fizice în rândurile tineretului care activa în cadrul *CFR* din Turnu Severin. Publicația și-a încetat apariția în anul 1944.

*
* *

După 1990, mai funcționau în sistemul feroviar: AS *CFR* Bistrița cu secții la arte marțiale, dans sportiv, gimnastică ritmică, modelism, tenis și AS *CFR* Dej cu secții la aeromodele, fotbal și popice. Asociații, formațiuni sau echipe ale *CFR* au mai fost organizate la Sinaia (pentru sporturi de iarnă), Turda (fotbal), Bazargic (*Venera CFR*), în Valea Jiului (asociația *Parângul*), Vulcan, Lugoj și în multe alte localități, putându-se spune că sportul, începând cu formele lui cele mai accesibile și acțiunile distractiv-recreative sau întrecerile și competițiile de performanță, a fost prezent aproape peste tot acolo unde au funcționat structuri organizatorice feroviare. După 1940, unitățile feroviare și-au orientat preocupările cu prioritate pe obiectivele specifice activității sportive, cele culturale și de altă natură intrând în atribuțiile altor organisme. Ramurile pe care le găsim practicate în secțiile unităților feroviare: atletism, box, ciclism, gimnastică, înot, haltere, judo, lupte, scrimă, șah, sporturi nautice, tir, turism, modelism, motociclism, orientare, baschet, volei, fotbal, handbal, popice, polo, rugby, tenis, tenis de masă, schi, bob, sanie. Pe parcursul anilor, au fost promovate și alte ramuri de sport, aceste organizații abordând toate ramurile practicate la noi în țară. După 1989, s-au adăugat secții de performanță la: arte marțiale, baseball, badminton, bridge, culturism, karate și altele. Cel mai practicat a fost fotbalul, acesta fiind prezent peste tot, chiar și câte 2 - 3 echipe în aceeași localitate. Echipele de fotbal

ceferiste, ca urmare a valorii lor, au fost prezente în majoritatea fuziunilor și reorganizărilor care vizau îmbunătățirea reprezentării fotbalului local. Prezența și contribuția „fotbalului ceferist” rezultă și din situațiile prezentate în lucrarea *Fotbal de la A la Z*, de M. Ionescu și M. Tudoran. Din cele 67 de echipe prezente în Divizia A, în perioada 1936-1984, 10 au aparținut *CFR*: *Rapid* (37 participări); *CFR* Timișoara (11); *Steaua CFR* Cluj (10); *Locomotiva* Târgu Mureș (10); *Rapid* Arad (9); *Gloria CFR* Arad (8); *Chinezul* Timișoara (6); FC *Șoimii IPA* Sibiu (3); *Gloria CFR* Galați (2); Asociația *CFR* Brașov (1). La acestea ar trebui adăugate și acele echipe ale *CFR* care au fuzionat și au participat sub alte denumiri. Câștigarea a 8 titluri de Campioane Naționale prin *Chinezul* Timișoara (6) și *Rapid* (2) și a 11 CR prin *CFR* și *Rapid* București (10) și *CFR* Turnu Severin (1), precum și 5 prezențe în finala acestei Cupe prin *Rapid* (4) și *CFR* Timișoara (1) – în perioada 1934-1998. Un număr de 11 ediții ale Diviziei B au fost câștigate de echipe ceferiste, iar 18 echipe au fost primele în seriile în care au activat în Divizia C (1947-1984). Și în alte ramuri de sport asociațiile *CFR* și sportivii lor s-au numărat, încă de la început, printre campionii naționali la: box, în 1937-1938 – *Gloria CFR* Galați și *CFR* Timișoara la amatori, *CFR* București la profesioniști; ciclism în 1932-1934 – *CFR* București; baschet în 1933-1936 – *CFR* București. La lupte greco-romane, asociațiile *CFR* s-au situat printre principalele forțe care au pus bazele acestei ramuri de sport și au contribuit la organizarea Campionatelor Naționale începând din 1921, cucerind, ani în șir, un număr foarte mare de titluri (*CFR* – *Locomotiva* Timișoara, *CFR* din Oradea, Arad, Lugoj, *Rapid* București și altele), iar la lupte libere după 1954 prin *CFR* Timișoara, *Nicolina* Iași, *Rapid* București și altele. La scrimă, încă din 1935, se organizau întreceri între reprezentanții asociațiilor *CFR* Timișoara și *Olimpia* Satu Mare. După 1950, s-a extins aria sporturilor și echipelor aparținând unităților *CFR* și în primul rând CS *Rapid* București, aceste echipe cucerind titluri de campioni la atletism, box, lupte, înot, haltere, judo, handbal, baschet, volei, polo și altele. Un număr de 15 asociații și cluburi ale *CFR* (*Rapid*,

Regionala CFR și Locomotiva București, precum și cele din Timișoara, Câmpia Turzii, Iași, Constanța, Craiova, Brașov, Oradea, Oravița, Cluj - Napoca, Mangalia, Bistrița), prin rezultatele obținute la CN de seniori, tineret, juniori și copii, au reușit să intre în clasamentele unităților sportive ale anilor 1998-2000. Organizațiile sportive feroviare din România, reprezentate de CS *Rapid*, au aderat, încă din 1947, la activitățile Uniunii Sportive Internaționale a Feroviarilor (USIC), care funcționează sub egida Uniunii Internaționale a Feroviarilor (UIC), din care fac parte țările europene și câteva țări din Asia. La Congresul din 1956 al USIC a fost confirmată calitatea de membru a României. România a avut o participare activă în cadrul USIC până în anul 1980 când s-a înregistrat o reducere substanțială a participărilor, din lipsa resurselor financiare, reactivându-se după 1990. În anul 1958, România a organizat la București Campionatul Internațional al USIC (asimilat cu CE ale feroviarilor) la box, pe care l-a câștigat și a participat și la cel de natație, în Italia, pe care, de asemenea, l-a câștigat. În 1991, a fost organizat la București CI al USIC la baschet masculin pe care l-a câștigat echipa *Rapid*. Pe parcursul anilor, sportivii români au fost prezenți cu rezultate notabile la mai multe astfel de campionate, iar în ultimii ani au participat la tenis de masă, cros, maraton, volei feminin și masculin, iar jucătorii de popice clujeni au obținut, în Austria, locul I pe națiuni. Într-o statistică oficială din 1958, privind dezvoltarea educației fizice, sportului de masă și de performanță în unitățile feroviare din țările membre ale USIC, România prezenta următoarea situație organizatorică: 134 de organizații feroviare cu peste 40 000 de membri; 215 echipe de fotbal; 183 de echipe de volei; 140 de secții de șah; 41 de secții de popice; 26 de secții de atletism; 20 de secții de tenis; 14 secții de canotaj; 12 secții de box; 12 secții de handbal; 6 secții de natație etc. Sportivii ceferiști s-au impus și pe plan internațional, direct sau în componența loturilor naționale, numărându-se printre participanții la JO, CM și CE, contribuind semnificativ la cucerirea de medalii și puncte și la afirmarea unor ramuri de sport pe plan european și mondial. Pe linia cluburilor au obținut rezultate de

prestigiu în Cupele Europene intercluburi și la CE ale feroviarilor. Un număr mare de sportivi, selecționați și formați în aceste unități, au fost promovați în secțiile unor cluburi fruntașe unde au continuat să se afirme cucerind titluri și medalii la JO, CM și CE. Pe parcursul anilor aici s-au format Maeștri Emeriți ai Sportului și foarte mulți Maeștri ai Sportului, iar un număr mare de antrenori au primit titlul de Antrenori Emeriți. Toate acestea au fost posibile și datorită sprijinului acordat de Ministerul Transportului și conducerile regionalelor CFR, activului salariat și voluntar care a dovedit în munca sa foarte mult atașament și pasiune.

ASOCIAȚIA CLUBURILOR DE FOTBAL DIN ROMÂNIA. Înființată la București, în anul 1909, pentru a reuni primele și la acea dată, singurele grupări în care se practica acest sport: SC *Olimpia*, *Colentina* – ambele din București – și *United FC* din Ploiești și pentru a coordona activitatea fotbalistică înfiripată în țara noastră. Secretar al asociației a fost multă vreme Lazăr Breyer, un animator de frunte al acestui sport. Pentru scurt timp asociația s-a numit *Asociația Sporturilor Atletice*, deși din cadrul ei nu au făcut parte și grupări ale altor sporturi. În chiar anul construirii asociației s-a instituit „*Cupa AC de fotbal din România*” – prima de acest gen din țara noastră – și a susținut, la 26 octombrie, primul său meci cu *Sporting Club Universitar*, din Cluj. La sfârșitul anului 1912 fost inclusă în structura FSSR continuându-și activitatea sub forma unei Comisii centrale a acestui prim for de specialitate care a condus destinele sportului românesc. (vezi Federația Română de Fotbal, vol. I.)

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ CONCORDIA. Înființată în anul 1923, la Iași, cu secții puternice de oină, fotbal, atletism etc. În mai 1925 s-a afiliat la FSSR, luând apoi alte denumiri.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ CONFECȚIA. Fondată în anul 1957 în cadrul Fabricii de Confecții din București, b-dul Armata Poporului nr. 7, unde își are în prezent sediul. A desfășurat o bogată activitate sportivă de masă și de performanță la mai multe

ramuri de sport, afirmându-se, în special, în probele feminine. O performanță deosebită a realizat echipa feminină de handbal *Confecția*, care în CN divizia A s-a clasat de 3 ori pe locul III (1969 și 1970 – antrenor Valeriu Gogâltan și 1978 – antrenori Pompiliu Simion și Constantin Nenu), iar în CR a ocupat locul I în 1979 și locul II în 1982.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ CONSTRUCTORUL. Înființată în 1959 la Hunedoara, cu sediul pe str. Gh. Barițiu nr.4.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – BAIA MARE și-a început activitatea în 1950 și cuprindea cele două mari centre ale regiunii: Baia Mare și Satu Mare. Printre secțiile existente, putem enumera pe cele de atletism, baschet, fotbal, șah, tenis de masă, tir, volei.

Secția de atletism, reușește să câștige în 1957, prin Lupu O., titlul de campion RPR la 3000 metri, participând în finala campionatului cu 8 atleți.

Secția de baschet, care activa la Satu Mare, obține în 1956 titlul de campioană RPR, la care se adaugă și echipa **secției de lupte**, care, pe lângă talentații Fr. Raț și Maior, îl avea pe campionul RPR la categoria 52 kg, A. Jeder.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – CONSTANȚA înființată în aceeași perioadă cu celelalte asociații dinamoviste din țară, își începe activitatea cu secțiile de atletism, handbal, gimnastică, fotbal, volei.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – CLUJ. Înființată în 1949, sub denumirea de Consiliul județean *Dinamo*, această asociație va activa pentru început, în sportul de performanță, prin secțiile de box, gimnastică, fotbal și volei, pentru ca în urma reorganizării din 1952, să-și creeze secții noi precum: scrimă, hochei pe iarbă, patinaj, ciclism. După 1957, în urma Hotărârii partidului și guvernului, se ia măsura înființării altor secții, pe lângă cele deja existente: atletism, șah, tenis de masă.

Secția de patinaj artistic, sub conducerea antrenorului Tivadaru, obține un titlu de campion RPR, prin

sportivul Bindea Maxim, în timp ce secția de volei fete reușește să termine victorioasă în finala *Dinamoviei* din 1956.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – CRAIOVA. Înființată în 1950 asociația craioveană, va reuși să se facă remarcată pe plan național prin multitudinea secțiilor existente și prin valoarea lor. Secțiile de-alungul anilor sunt: atletism, baschet, box, fotbal, handbal, hochei pe iarbă, oină, tenis de masă, tir, volei.

Secția de box este reprezentată prin sportivi ca Ștefan Marcoviceanu, campion de zonă și ocupantul locului III la Campionatul RPR sau de Gheorghe Buzatu, Campion Național de juniori 1956.

Secția de oină, *Dinamo-Severin* își adjudecă titlul de Campioană Republicană în 1956, după care se pare că urmează o perioadă de regres.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – GALAȚI. Se înființează în 1952 sub denumirea de Consiliul regional *Dinamo* – Galați, având în componență următoarele secții: atletism, baschet, fotbal, volei., la care se vor adăuga cele de box, șah și tenis de masă. Dintre toate acestea se remarcă **secția de fotbal**, care în 1953 câștigă campionatul regional, ca mai apoi, în 1954 să activeze deja în divizia B. Celelalte secții rămân cu performanțe notabile la nivel de regiune.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – IAȘI. Înființarea asociației sportive *Dinamo*-Iași se face în aceeași perioadă cu asociațiile „gemene” din toată țara. Secțiile asociației erau reprezentate de: atletism, gimnastică, baschet, handbal, volei, oină, popice, tenis de masă, tir ș.a. Una dintre secțiile fruntașe este **secția de atletism** care obține de mai multe ori, prin sportivii ei, mai multe recorduri regionale și titlul de campioană a *Dinamoviei*, prin Elena Sabaiduc la 80M plat-1956, Gheorghe Tolvai-disc ș.a.

Secția de gimnastică, cu un palmares bogat pe plan regional și în cadrul finalelor *Dinamoviei*, obține locul I în 1957, cu echipa de juniori băieți, iar sportivul Ion Savu devine Campion Republican.

Secția de tir înființată în 1957, câștigă în același an în cadrul *Dinamoviei*, locul I la individual, băieți și locul II pe echipe.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – ORADEA, ia ființă în anul 1952, sub forma Consiliului regional *Dinamo* – Oradea, cu un mic nucleu sportiv: atletism, fotbal și volei, ca mai apoi să se dezvolte și secțiile de box, baschet, handbal, hochei pe iarba, tir.

Secția de atletism este reprezentată în 1952 de campionul și în același timp deținătorul recordului național la 400 M garduri, Ladislau Kiss. **Secția de box** obține titlul de Campioană Națională la juniori, prin Ion Iriza și Constantin Predescu. **Secția de tir**, cu rezultate remarcabile pe plan național, este reprezentată de Maestrul Sportului Ioan Maghiar și de Ștefan Popovici, component al lotului național.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – PITEȘTI, are pentru început o echipă de fotbal, pe lângă care vor lua ființă mai târziu, secțiile de șah, tenis de masă și tir. Asociația se va completa în 1953 cu secțiile de atletism, box și oină, iar terminarea stadionului, prin baza oferită, duce la crearea altor secții: baschet, volei, tenis de câmp, tenis de masă, gimnastică.

Secția de fotbal va intra în 1952 în campionatul regional, pentru ca în 1955 să-și adjudece locul I, ascensiunea continuând până la intrarea echipei în categoria B. Din cadrul **secției de gimnastică** trebuie remarcat rezultatul lui Victor Cîrstea, care reușește în 1956 să obțină titlul de Campion Republican.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – SUCEAVA. Odată cu înființarea Consiliului regional *Dinamo*-Suceava, activitatea acestei asociații începe să fie și mai organizată și va lua amploare, prin apariția - pe lângă echipa de fotbal deja existentă - a secțiilor de baschet, handbal, volei, șah. De remarcat este rezultatul șahistului Smil Iancu, ce reușește să câștige *Dinamoviada* anului 1957.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – TIMIȘOARA. La data înființării acestei asociații existau

în regiune mai multe cercuri dinamoviste, care au fost reunite prin intermediul Consiliului regional Timișoara și căruia i-a revenit sarcina îndrumării activității acestora. Secțiile sunt cele de atletism, baschet, canotaj, fotbal, gimnastică, lupte, tir, volei. **Secția de atletism**, obține în 1957 locul II în cadrul *Dinamoviei*, iar în finalele campionatului RPR participă cu 7 finaliști juniori.

Secția de baschet fete (junioare) va câștiga în 1956 Campionatul RPR, iar în 1957 câștigă finala *Dinamoviei*.

Secția de tir, deține recordul RPR la juniori, culcat 60 de focuri, prin Marin Kostelini.

Secția de volei obține un rezultat prestigios pentru asociație, prin intrarea fetelor în 1955, în divizia A.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – TÂRGU MUREȘ. Înființată în 1949, această asociație se va situa în rândul celor mai performante asociații dinamoviste din țară. Dintre secțiile acestei asociații amintim: atletism, baschet, canotaj, gimnastică, handbal, volei, hochei pe gheață, fotbal, moto, șah, tenis de masă, tir ș.a.

Secția de atletism va număra peste 40 de atleți, ce vor aduce 9 locuri I obținute în competițiile pe regiune ale anului 1955, *Dinamoviadă* și campionate RPR. În 1956 pe primele trei locuri ale aceluiași competiții se aflau 41 de dinamoviști, printre care: Lucia Olteanu 800M garduri, Celestin Tolnariu 110M garduri, Sandor Kolto 1000M, Alexandru Adamovitz înălțime ș.a.

Secția de baschet înființată în 1952, promovează deja în 1953 în divizia A, pentru ca în 1959 să participe direct la lupta pentru titlu.

Secția de canotaj, în 1956, obține locul II prin Petre Gilban, în Campionatul RPR.

Secția de handbal apare în 1953 reușind ca în 1955 să se califice pentru Campionatul Național divizia B, iar un an mai târziu o vom găsi pe locul VI al acestui campionat.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DISTRIBUȚIA BUCUREȘTI. S-a constituit la 14 mai 1936 la solicitarea funcționarilor societății cu același nume. Conducerea era asigurată de un comitet ales pe trei ani,

având ca președinte pe I.Selagianu. Asociația avea „*de scop propaganda culturală și practicarea sporturilor pentru dezvoltarea fizică a membrilor ei care sunt numai funcționarii Societății*”. Secția de canotaj avea 40 de membri și 23 de ambarcațiuni. Pe agenda competițională a figurat participarea la campionatele regionale și defilarea din 20 iunie 1939 pe lacul Herăstrău.

ASOCIAȚIA DE DRUMETIE ȘI SPORTURI PE APĂ DOR DE DUCĂ, asociație sportivă care a luat ființă în 1932, în capitală, întrunind un grup de intelectuali, „*doritori a-și cunoaște țara pe căile apelor și potecile munților*”. Asociația *Dor de Ducă*, „*de drumetie și sporturi pe apă*”, a devenit persoană juridică la 9 aprilie 1937. Admiterea membrilor se făcea după amănunțite cecetări personale cu privire la moralitatea, educația și legăturile fiecărui candidat, pentru că „*rezultatele sportive obținute în concursuri, răspândesc faima dulcelui și românescului nume Dor de Ducă, în toate păturile sociale*”. Numărul membrilor a crescut de la 12 în 1932 la 500 în 1939, fiind înscrise și femei și tineri, celor între 7-18 ani aplicându-li-se programul de educație națională, morală și fizică din regulamentul *Straja Țării*. Asociația, prima din București, care naviga cu caiacele sale printre brădișul lacului Băneasa, a reușit să depășească greutățile și în 1938, după grele sacrificii, să-și construiască un pavilion, ce datorită înscrierilor de noi membrii, s-a dovedit neîncăpător. Președintele de onoare al asociației a fost Generalul adjutant Paul Teodorescu, Ministrul Aerului și Marinei, iar președintele executiv Henry August, Director în Ministerul Justiției, vicepreședinte al FRSN. Asociația își propusese ca prim țel, drumetia pe apă și de aici au decurs preocupările în asigurarea mijloacelor necesare și a participărilor la acțiuni și competiții legate de sporturile nautice. Odată cu înființarea FRSN, asociația a participat la toate concursurile și campionatele naționale și regionale, patronate de Federație „*obținând toate cupele, medaliile și premiile în categoria semi-skiff și caiac, acestea fiind singurele ambarcațiuni pe care slabele ei mijloace bănești puteau să i le îngăduie*”. Asociația a organizat și concursuri de natație

și yahting. Cu cuterul construit la Sulina și adus pe mare la Carmen Sylva, s-a organizat Școala de vele, iar la concursurile de natație ale taberei *Dor de Ducă* din Mangalia, în afară de membri ei, în 1939 au învățat gratis să înoate 40 de premilitari. În mai și iunie, câte 180-220 membrii și membre, au navigat zilnic cu ambarcațiunile asociației, iar în iulie și august, flămuriile ei au fluturat pe litoralul Mării Negre, de la Constanța la Balcic, pe cuterele *Pirat*, *Dor de Ducă* și pescărușul *Mădălina*. În 16.VII.1939 asociația a organizat sub patronajul FRSN o excursie pe mare cu vapoarele SMR la un preț „*foarte redus pentru grupe însemnate de funcționari și particulari, care niciodată nu au avut prilejul de a admira frumosul nostru litoral și să guste farmecul Mării*”. *Dor de Ducă* a participat la marile cruciere de pe Dunăre și Marea Neagră și a organizat la rândul ei unele pe râurile interioare și pe Dunăre. Pentru aceste activități, pe 15.VIII.1939, președintele asociației a fost distins cu medalia *Virtutea Navală*, iar Tudor Rădulescu unul dintre cei mai valoroși campioni ai săi, a fost citat la ordinea de zi a UFSR. În alpinism, asociația a organizat în 1932-1933 o tabără de schi în Piatra Craiului, iar alta în 1934 în Abrud, a marcat în 1933-1934 potecile Zărnești, Grindu, Horoabele și altele, a achiziționat cabana Plaiul Mircii, a amenajat, prin Filiala Pietroșița, poteca de picior și de cal de la Pietroșița la Omul. În 1937-1938 a organizat cursuri de schi pentru începători și concursuri la Vârful cu Dor, Diham, între care și Cupa Bucegilor. În vara anului 1939 a efectuat cinci excursii de agrement, șapte excursii de stâncă, unele pe Colții Morarului, Valea Seacă și Brâul Costilei, trei excursii de lungă durată spre creasta Făgărașului sau Munții Moldovei. Asociația și-a desfășurat activitatea până în 1948.

ASOCIAȚIA DE DRUMETIE HAI LA DRUM. Fondată în București, în anul 1939. Avea ca publicație Buletinul *Hai la drum* – care a apărut din 1939 până în 1941..

ASOCIAȚIA DRUMETIILOR DIN MUNȚII ÎNALȚI DIN ROMÂNIA (ADMIR). Înființată în 1929 pentru dezvoltarea turismului și schiului.

Practic, această societate a inițiat practicarea schiului de mare altitudine. Promotorii săi au fost: Gh. Dumitrescu, I. Udriște - Olt, E. Iliescu, I. Ionescu - Dunăreanu și alții. S-au construit cabane și case de adăpost (cabana *Babele* din Bucegi, casa *Radu Negru* în Piatra Craiului, casa *Vlaicu Vodă* de la Voinea, Muscel, refugiul *Alpin*, lacul Iezer, etc.), s-au efectuat marcaje. Societatea a publicat *Buletinul Alpin*, revistă care face onoare publicisticii sportive românești, înființată în 1933, și care a jucat un rol însemnat în propaganda pentru turism și schi.

ASOCIAȚIA DRUMEȚILOR DIN MUNȚII ROMÂNIEI. Înființată la București în anul 1933. Editează *Buletinul Alpin* care a apărut trimestrial, din iunie 1933 până în 1940. Din 1934, ia numele de *Clubul Alpin Român* (v.), iar din martie, publicația își schimbă titlul în *Revista Clubului Alpin Român*.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ELECTRICA din Timișoara, înființată în anul 1928.

CERCUL EXCURSIONIȘTILOR (București). Ca o consecință a preocupării intelectualității românești pentru cunoașterea țării și a frumuseților ei naturale, a luat ființă la 1 ianuarie 1891, prima asociație de acest fel. A fost înlocuit statutul și conducerea "cercului" formată din 7 persoane. Cercul Excursioniștilor nu se cunoaște cine l-a înființat și nici ce activitate a avut (se recomandă ca excursiile să fie făcute "cu piciorul" și folosirea mersului pe jos, mișcarea în mijlocul naturii fiind un izvor de sănătate).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ FORD-ROMÂNĂ. Bazele sale au fost puse în martie 1936 de către unii membri ai firmei Ford-Română, pasionați de sport, care au înființat secția de fotbal. Echipați pe cont propriu, fotbaliștii au susținut primele partide cu echipe neafiliate la federație. În 15 februarie 1938 s-a trecut la așezarea asociației pe baze juridice, având un comitet condus de colonelul Teodor A Davila. Personalitatea juridică i s-a acordat în iunie 1938, iar asociația și-a propus un program ambițios vizând înființarea unor secții de tenis, volei, hand-

bal, turism, etc. În iunie 1939 a fost finalizată „*casa de sporturi nautice*”, o cabană cochetă pe malul lacului Floreasca. Asociația a beneficiat de sprijinul acordat de conducătorii firmei *Ford-Romana*, toți fiind considerați sportivi convinși.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ FORESTA. Înființată la 1 mai 1923, la Nehoi (jud. Buzău), una din vechile asociații sportive satești ce ființează și astăzi.

ASOCIAȚIA FUNCȚIONARILOR PUBLICI. Grupare sportivă bucureșteană, înființată în aprilie 1922.

ASOCIAȚIA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR ȘI PESCARILOR SPORTIVI (AGVPS) DIN ROMÂNIA. Asociație centrală, cu sediul la București și filiale județene și departamentale, înființată în anul 1948 cu scopul de a încuraja și sprijini dezvoltarea vânătoarei și pescuitului ca sporturi, de a gospodări și coordona, din punct de vedere economic, cele două activități. Asociația este condusă de un Consiliu general ce se întrunește periodic în plenare și are, începând din anul 1949, o publicație proprie care apare la București, lunar, intitulată „*Vânătorul și pescarul sportiv*”. Vezi vol I – Vânătoarea și pescuitul sportiv

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ GLORIA BUCUREȘTI. A fost înființată în 1960, având următoarele secții: box, șah, handbal, volei, tenis, tenis de masă, rugby, fotbal (categoria promoție și onoare), orientare turistică. Această asociație s-a remarcat prin atenția și sprijinul acordat dezvoltării secției de popice. Celelalte secții au avut o activitate în special pe plan local. Atât echipa masculină cât și cea feminină au jucat un rol important în afirmarea acestui joc sportiv pe plan intern și internațional. Echipa masculină a perioadei 1960 – 1969, formată din Petre Dima, Constantin Niculescu, Ion Măzgarăanu, Vasile Toma, Petre Tudorache, Gheorghe Popa, Costache Cristea, Constantin Neuguțoiu, având ca antrenor – jucător pe Iosif Pozgai, a început din categoria promoție- onoare, pentru ca în câțiva ani să promoveze în divizia A. Pe parcursul anilor, în

divizia A, echipa a cuprins nume de rezonanță: Gheorghe Dumitrescu, Alexandru Cățineanu, Aurel Marcu, Constantin Stamatescu, Tudor Vasile, Leon- tin Popp, Nicolae Lupu, Alexandru Tudor și alții. Antrenori: Alexandru Gomoiu, Costache Cristea. În perioada 1973 – 1995, echipa s-a situat constant, în primele patru locuri, ca în 1980 și 1985 să devină Campioană Națională. În 1985 s-a clasat pe locul al III –lea în Cupa Campionilor Europeni. Foarte unor rezultate deosebite. Printre aceștia s-au aflat: Ale- xandru Cățineanu – Maestri și Maestru Emerit al Sportului, triplu Campion Mondial (1974, 1980, 1982), vicecampion de juniori(1969); Alexandru Tudor – Maestru și Maestru Emerit al Sportului, Campion Mondial (1978), Campion European (1977); Leontin Popp – Maestru Emerit al Sportului, medaliat cu bronz la CM (1992 și 1994); Constantin Stamatescu - Maestru al Sportului, medaliat cu bronz la CE de juniori(1979 și 1981). Echipa femi- nină și-a început activitatea competițională în 1962, tot la categoria promoție – onoare. Avându-l ca antrenor pe Constantin Neguțoiu, echipa anilor 1969 – 1995, a fost formată din: Niculina Radu, Lucica Alecu, Silvia Popp, Steluța Bobârnea și alte patru jucătoare cu contribuții remarcabile pe plan intern și internațional: Octavia Ciocârlan – Vicecampionă Mondială de juniori(1983); Florica Neguțoiu – Maestră Emerită a Sportului(1969), 465 de jocuri în divizia A, triplă Campioană națională și 3 recorduri naționale, 73 de selecții în loturile naționale, Cam- pionă Mondială (1968 și 1972), medaliată cu bronz la CM din 1974, contribuție la stabilirea a 2 recor- duri mondiale(1968 și 1972); Ana Marcu(Petrescu) – Maestră Emerită a Sportului, 6 titluri de Campi- oană Națională, 130 de selecții în echipele reprezen- tative, participantă la 6 CM cu 10 medalii, din care 5 de aur, record mondial în 1972; Margareta Căti- neanu (Bordei) – Maestră Emerită a Sportului, 2 titluri naționale, 100 selecții în echipele representa- tive, participantă la 5 CM cu 8 medalii (2 aur, 3 argint, 3 bronz), Campioană Europeană de juniori (1971). La realizările antrenorului Constantin Negu- țoiu în pregătirea echipelor de junioare și senioare, se adaugă și contribuția sa la pregătirea loturilor naționale, ca antrenor în colectivele tehnice. Con-

ducerea asociației și a secției de popice s-a preocu- pat și de selecția și pregătirea juniorilor. La echipa de junioare a mai activat ca antrenoare Florica Neguțoiu, iar la juniori, Alexandru Cățineanu, echipa devenind Campioană Națională în 1980, 1983, 1985. Alex Cățineanu a mai activat și ca antrenor al echipei de seniori, între 1978 – 1986 și 1989-1993. Spre regretul tuturor, această unitate sportivă, atât de prolifică, s-a desființat în 1995. Printre președinții asociației îi putem enumera pe Florian Panaitescu, Tudor Dumitru, iar ca președinți ai secției de popice, pe Constantin Dumitru, Florin Pricop și Florin Vasilescu.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ GLORIA ARAD. Înfi- înțată în 1912; fuzionează în 1922 cu CFR și parti- cipă în campionatul de fotbal sub denumirea de *Gloria-CFR*, de care se desparte în 1934 (vezi „*Cluburi de fotbal*”, *Gloria Arad*). Pe lângă fotbal, în structura clubului au funcționat secțiile de: atle- tism, canotaj, înot, polo, tenis, tenis de masă, popice, handbal, scrimă și șah.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A GRUPULUI IV DE AVIAȚIE. Constituită în Tecuci (jud. Galați) în nov.1919 din inițiativa comandurului Andrei Popo- vici și a iubitorilor de fotbal din rândul aviatorilor. În cadrul ei s-a practicat mai mult fotbalul. În pri- măvara anului 1919 a inițiat „*Cupa maior aviator Mircea Zorileanu*” la fotbal – trofeu challenge pe trei ani, instituit în amintirea bravului aviator român căzut eroic la datorie la sfârșitul Primului Război Mondial. La acest campionat, reluat anual, puteau lua parte echipele de fotbal ale asociațiilor și clubu- rilor afiliate.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A GRUPULUI INTRE- PRINDERILOR DE GOSPODĂRIRE COMU- NALĂ. Fondată la București în anul 1967, având baza sportivă pe Calea Floreasca nr. 240.

ASOCIAȚIILE SPORTIVE HAKOAH. Dintre organizațiile *Hakoah*, întâlnim menționate cele din Cernăuți (1908), Iași (1919), Arad și Suceava (1922).

• **ASOCIAȚIA HAKOAH PENTRU EDUCAȚIE SPORTIVĂ, MUZICALĂ ȘI MORALĂ A TINERETULUI EVREU DIN IAȘI**, înființată în 1919 și afiliată în același an la FSSR, avea secții de gimnastică, atletism și jocuri sportive. Aceasta și-a desfășurat activitatea până în anul 1939.

• **AS HAKOAH din Arad** a promovat mai multe ramuri de sport, evidențiindu-se secțiile de atletism, prin sportivul Emerich Șteinfeld, care în 1922 a câștigat titlurile de Campion Național în probele de 100, 200 și 400 m, precum și cea de ping-pong, Campioană Națională cu echipa în 1932 (Albert, Ponta, Glantz, Szanto) și 1933 (Albert, Ponta, Szanto, Victor Pop), la simplu în 1933, prin Victor Pop și la dublu mixt tot în 1933, prin Victor Pop împreună cu Salamon.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ HAGGIBOR. Înființată la Cluj în 1921 pentru populația evreiască. Avea sediul în strada Simion Bărnuțiu și președinte, pe Vilmoș Erőș. În cadrul asociației s-au practicat mai multe ramuri de sport, bucurându-se de mai mare atenție secțiile de atletism, înot, ping-pong, scrimă și tenis.

Secția de atletism reușește să obțină un titlul de Campion Național prin sportivul Andrei Imre, în proba de 110 m garduri în 1921 și în 1922.

Secția de ping-pong a fost una dintre cele mai puternice, care dispunea de sală pentru antrenamente și jocuri, precum și de jucători care s-au impus pe plan intern și internațional (transferați ulterior la alte grupări sportive). Echipa masculină de tenis de masă cucerește titlurile de Campioană Națională în 1934 (Erőș, Goldberger, Diamandstein și Paneth), în 1935 în aceeași componență, și pentru a treia oară în 1936 (Diamandstein, Erőș, Paneth), iar cea feminină în 1940 (Goldstein, Havas, Weiss). Au mai fost câștigate titlurile naționale la simplu prin Goldberger și la dublu prin Diamandstein cu Pitu Pop de la UEC, în 1935. Dublul Paneth – Goldberger a câștigat CR ediția 1934-1935, iar Paneth, proba de simplu a aceleiași competiții, ediția 1935-1936. De reținut că Paneth, Diamandstein de la *Haggibor*, precum și Goldberger (transferat la *UEC*), împreună cu Vla-

done și Pitu Pop de la *UEC* au constituit lotul național care a reprezentat România la CM din 1936, de la Praga, care s-a soldat cu cucerirea medaliei de argint, prima pentru tenisul de masă românesc.

Secția de tenis din care făceau parte Gh. Rado, C. Erőș, A. Șimon, Lili Erdős și alții, a desfășurat după 1930 o frumoasă activitate. Sub denumirea *Haggibor* a funcționat un club sportiv la Galați unde la secția de box a fost antrenor Constantin Nour. Astfel de organizații au funcționat și în alte orașe.

ASOCIATIA INTERNATIONALILOR DE RUGBY – ROMANIA (A.I.R.). Asociația sportivă cu sediul în București, str. Proletarului, nr. 33, sect. 1, a fost constituită conform prevederilor OG nr. 26/2010 de către judecătoria sectorului 1 în 15.05.2007. Asociația este persoană juridică de drept privat, fără scop lucrativ sau patrimonial, apolitică, independentă și neguvernamentală. Scopul A.I.R. este promovarea jocului de rugby, organizarea și participarea la evenimente sportive în țară și străinătate, descoperirea, pregătirea sportivă și promovarea tinerelor talente cu aptitudini sportive deosebite, sprijinirea materială și financiară, sub diverse forme, a foștilor jucători de rugby aflați în suferință etc. Consiliul director al A.I.R. este format din domnii Ionescu Marin, președinte, Morariu Octavian și Bâzgan Mihai, vicepreședinți, Munteanu Mircea secretar general și Alexandru Marin, membru.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A JUCĂTORILOR DE POPICE. Constituită la Cluj, la 5 apr. 1931; a fost germenul federației de specialitate.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ MARATON. Asociație polisportivă muncitorească fondată la Iași în anul 1947.

AS METROPOLA. A luat ființă în anul 1932, ca asociație a funcționarilor Societății de Gaz și Electricitate și Uzinelor Comunale București, unul dintre primii săi conducători și promotori ai sportului fiind Nicolae Caranfil. În decursul anilor, în structura asociației au funcționat secții la atletism, canotaj,

ciclism, fotbal, hochei, motociclism, natație, tenis, scrimă, schi, tir, yachting și altele.

Secția de atletism s-a remarcat prin atleți de valoare care au reprezentat această asociație, printre aceștia numărându-se: Petre Havalet (transferat de la CA Arad pentru care a câștigat șase titluri de Campion Național la disc în perioada 1929-1934), care a obținut pentru AS Metropola titlurile de Campion Național la disc în 1935, '36, '37, '39, '40 și '42 și patru titluri la disc stil elenic în 1935, '36, '37, '39; în 1937 P. Havalet câștiga „Cupa Colonel Ioan Grigoriu”, iar în 1938 era încă în vigoare recordul său național la aruncarea discului (stil elenic) stabilit în 1935; în 1943, acest sportiv era considerat printre cei mai buni atleți români, cu cele mai bune performanțe obținute în ultimii 10 ani; Ion Lăpușan a fost un alt atlet care a reprezentat AS Metropola, obținând în 1938 titlurile de Campion Național în probele de 800 m plat și 400 m garduri. În 1943, secția de atletism era afiliată la federația de atletism și număra 25 de sportivi legitimați.

Secția de canotaj a adus o contribuție însemnată la promovarea acestei ramuri de sport în țara noastră, sportivii săi numărându-se printre protagoniștii CN: în 1938 – locul I la schif 2 vâsle (Carol Marton – D. Minculescu); locul III la 4 +1 (Minculescu, Negoită, Cocos, Teodorescu + Rădulescu), locul II în Cupa M. București la schif simplu (Carol Marto); 1939 – locul I schif 2 vâsle și schif simplu (juniori) – Pall Barcan; 1945 - locul I schif 2 vâsle (P. Barcan – I. Popescu), performanță repetată și în 1946; la yachting, în 1938, V. Butricaru s-a clasat pe locul IV la vele; în 1940 și 1943 CN în proba de iole olimpice au fost câștigate de reprezentantul Metropolei P. Furnarachi; de regulă, la CN de canotaj, sportivii acestei asociații se clasau în primele patru locuri, astfel că în clasamentul cluburilor, Metropola ocupa, de obicei, locurile II-III. La ciclism, în 1937 Nicolae Ion Țapu care reprezenta Metropola a câștigat CN de fond.

Secția de ciclism a organizat mai multe tururi cicliste, în scopul promovării și dezvoltării acestei ramuri de sport, cicliștii secției aflându-se printre animatorii acestor curse. În 18 septembrie 1938, asociația a organizat „Cupa Ing. Caranfil”, iar în

1944 – în primăvară, concursul de deschidere București – Snagov – București; în luna mai concursul de velodrom, iar la 1 octombrie concursul de fond.

Secția de motociclism avea numeroși sportivi de valoare care ocupau primele locuri în competițiile organizate în acea perioadă. În 1937, motociclistul Ion Popa a ocupat locul I în CN de coastă la moto-ciclete solo. Sportivii Metropolei au dominat cursele anului 1938: *Concursul de regularitate Arma* – cu patru participanți ai asociației; *Marele Premiu al Bucureștilor* – doi participanți, locul II Ion Popa, III N. Ionescu-Cristea; al patrulea *Mare Premiu al Brașovului* – locul I Ion Popa; *Cursa de coastă de la Sinaia* – locul II Ion Popa, III N. Ionescu-Cristea; *Cursa de coastă de la Feleac* – solo curse I Ion Popa, care a stabilit și un nou record – 112,064 km/oră, ataș curse – cpt. Aslan; *Cursa de coastă de la Poiana* -solo curse I Ion Popa; *Circuitul Metropola* (8 noiembrie 1938) organizat în parcul Jianu pe un circuit de 1 500 m – solo curse – I N. Ionescu-Cristea, II Ion Popa; *Curse Moto – Velodrom* – clasa 350 sport II Petre Pelinescu, clasa 500 sport – III Nic. Dumitrache. Cursele de coastă Sinaia, Veștem Brad (Sibiu), Poiana și Feleac au fost considerate CN pentru cursele de coastă astfel că, pe anul 1938, clasamentul a fost următorul: I – Ion Popa, III – N. Ionescu-Cristea.

Secția de tir avea, în 1943, amenajat la Herăstrău, un poligon pentru concursurile de pistol. În 20 și 27 iunie 1943 acest poligon a găzduit CN de pistol, iar CN de carabină calibru redus s-a desfășurat pe poligonul ANEF. În clasamentul general, la toate pozițiile, Metropola s-a clasat pe locurile: IV prin Ștefan Popescu, VI prin Pantelimon Mircioiu și VIII prin Șerban Mănciulescu. La poziția în picioare, Ștefan Popescu a ocupat locul II, iar Gh. Jomir, locul III. În 1943 Metropola a câștigat concursul de viteză rezervat începătoarelor, locul I și III la culcat nerezemat și locul I pe echipe. Tot în 1944, reprezentanții AS Metropola s-au clasat pe locurile II și în alte concursuri ale începătorilor atât la masculin, cât și la feminin. AS Metropola a promovat și **schitul**. În sezonul 1943-1944 sunt menționate întrecerile de schi între Metropola și AS Telefoane, printre medaliații Metropolei numărându-se: I. D.

Stăncescu, Purcărea, Ioan Stăncescu și Eva Stăncescu. La **scrimă**, în Cupa *Dinu Cesianu* organizată în 1938, Petre Havalet care a reprezentat *Metropola* a fost finalist la spadă. În cadrul **secției de fotbal** echipa a participat în campionatele locale și în CR ediția 1937-1938. AS *Metropola* a organizat pe parcursul existenței sale o bogată activitate distractiv-recreativă pentru salariații săi, în București, la Snagov și la munte. Împreună cu Uzinele Comunale și Societatea de Gaz și Electricitate, a organizat la munte o tabără de schi în 1943-1944 pentru a oferi funcționarilor o recreație plăcută. Datorită numărului mare de salariați, pe parcursul anilor, au funcționat și alte organizații sportive pentru acest domeniu, cum au fost Clubul „Gaz-Electra” al Sindicatului Societății de Gaz și Electricitate, înființat în 1935, iar mai târziu AS *Electrica*, care și-au desfășurat activitatea în paralel, iar după 1947 au fuzionat.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ MONITORUL OFICIAL. Fondată la București în anul 1922, la întreprinderea tipografică *Monitorul Oficial*.

ASOCIAȚIA MUNCITORILOR PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT ARAD (AMEFA). Înființată în 1911 cu secții de fotbal, atletism, ciclism, șah, gimnastică, canotaj, popice, tenis, tenis de masă, scrimă, lupte, box, haltere și polo. De la 1 decembrie 1912 *AMEFA* face parte din FSSR. În 1948 fuzionează cu ASTRA (AS *Fabrica de Vagoane* Arad – constituită în 1932 cu secții de fotbal, gimnastică, atletism, lupte, scrimă, șah și popice). Denumirea *AMEFA* dispăre în anul 1961, în continuare rămânând *Vagonul*, care în 1972 fuzionează cu *CFR* Arad (vezi: Cluburi de fotbal, *Vagonul* Arad).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A MUNICIPIULUI BRAȘOV (ASMB). Asociație teritorială fondată în anul 1938, care a reunit pentru scurt timp (doi ani) grupările și cluburile din localitate.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A MUNCITORILOR DIN DEVA. Grupare polisportivă înființată în 1921,

afiliată în același an la centrala sportivă muncitorească *Prietenii naturii* și desființată odată cu aceasta, în anul 1924.

ASOCIAȚIA PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ A MUNCITORILOR DIN LIPOVA. Înființată în anul 1923, în urma fuziunii clubului sportiv din localitate cu asociația *Lipova*.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A MUNCITORILOR DIN LUPENI. Grupare polisportivă, înființată în anul 1921. Din anul 1928 a luat numele de *Minerul*, nume pe care îl poartă și astăzi.

ASOCIAȚIA PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ A MUNCITORILOR DIN ROMÂNIA PRIETENII NATURII. Creată în anul 1919 și reorganizată în mai 1921, sub îndrumarea PCR. Potrivit statutului ei din acel an (intrat în vigoare începând cu 1 septembrie) toate grupările muncitorești care adoptau prevederile acestuia și ale regulamentului ce îl însoțea, formau o organizație unică pe țară. Asociația a avut sediul central în Capitală și filiale în peste 50 de localități (Iași, Galați, Brăila, Constanța, Bîrlad, Huși, Craiova, Turnu-Severin etc.), ce numărau zeci de mii de membri. Țelul ei mărturisit consta în educarea fizică a muncitorilor, încurajarea oricărui început de sport, intensificarea propagandei sportive în rândurile muncitorilor în scopul întăririi grupărilor existente și creării de noi grupări, în care puteau intra și tinerii de la vârsta de 16 ani în sus. Asociația a avut secții puternice de fotbal, gimnastică, box, lupte, patinaj, oină, atletism etc. În activitatea de îndrumare și în conducerea asociației, un rol însemnat l-au avut N. Popescu-Doreanu (președinte, vreme îndelungată), Gh. Stoica, Ștefan Voicu, Gh. M. Vasilescu, Aurel Kahane ș.a., precum și unii activiști ai organizației revoluționare de tineret ca I. Mincu, activiști sindicali I. Burcă sau sportivi ca A. Novac, Gh. Napu, Elena Doreanu și alții. Activitatea asociației și a filialelor ei a fost rodnică în anii 1921-1924 și ea s-a ridicat la un asemenea nivel, încât a făcut din mișcarea sportivă muncitorească un factor important de afirmare a proletariatului în viața social-politică a țării. La 24 mai

1924, dată fiind constatarea faptului că grupările *Prietenii Naturii* „aveau scopuri subversive, deci contrare prevederilor statutelor, au fost excluse din FSSR, retrăgându-li-se protecțiunea și avantajele acordate în urma afilierei”. Dizolvând această asociație, calificând drept „subversive” conferințele cultural-educative, șezătorile și reuniunile cultural-artistice, instructivele excursii turistice, disciplinele sportive practicate și celelalte acțiuni organizate de *Prietenii Naturii*, cercurile guvernante ale vremii au pus capăt activității acesteia.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A MUNCITORILOR DIN REGHIN (MTE – inițialele corespund denumirii în limba maghiară). Fondată în anul 1911 de către sindicatul din localitate. Și-a axat activitatea pe atletism și gimnastică – sporturi mult îndrăgite de tineretul muncitor român și de naționalitate maghiară și germană din Reghin.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ POLITEHNICA. Constituită în anul 1927, la București, de către studenții și cadrele didactice ale acestui institut. Asociația și-a axat activitatea îndeosebi pe jocurile sportive și, cu același profil, ființează și astăzi sub denumirea de club sportiv. S-a remarcat în mod deosebit echipa feminină de baschet care a câștigat 8 titluri de Campioană Națională: 1955-1956 și 1966-1967 (antrenor Constantin Dinescu); 1967-1968, 1969-1970, 1970-1971, 1972-1973 și 1973-1974 (Grigore Costescu); 1979-1980 (C-tin Dinescu și Gr. Costescu). O mare parte dintre jucătoare au fost și componente ale lotului național de baschet.

ASOCIAȚIA DE PATINAJ DIN AIUD (1881); Alba Iulia (1886); Arad (1873); Baia Mare (1886); Brașov (1881); Cluj (20 februarie 1872 – prima asociație la acest sport); Deva (1885); Ditrău (1882); Galați (1899); Gheorgheni (1885); Gherla (1885); Hațeg (1885); Mediaș (1885); Miercurea Ciuc (1882); Odorhei (1881); Oradea (1880); Orăștie (1885); Sf. Gheorghe (1885); Sibiu – Eislaufverein (13 decembrie 1876); Timișoara (29 martie 1876); Târgu Mureș (1878); Turda (1879).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ POMPIERUL. Grupare polisportivă fondată la București, la 14 mai 1948, inițial numai cu secții de fotbal, tenis de masă și șah. La scurt timp asociația a fost reorganizată luând numele de Clubul *Dinamo* care activează și azi în complexul sportiv de pe șos. Ștefan cel Mare. (v. Clubul *Dinamo*.)

ASOCIAȚIA DE POPICE. Înființată în București în aprilie 1905, avându-l ca președinte pe Ioan Petrescu și ca secretar pe Puiu Ioanițescu – ambii, renumiți popicari ai vremii. (v. Popice.)

ASOCIAȚIA PENTRU CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT PROGRESUL. Asociație fondată în București, în vara anului 1949, având numeroase colective sportive cu același nume în întreprinderile și instituțiile din țară, îndeosebi în cele din sistemul financiar-bancar. În cadrul asociației s-au practicat, la nivel de performanță și de masă, aproape toate sporturile, secțiile mai puternice fiind cele de tenis de masă și tenis, scrimă, lupte, sporturi în apă, handbal feminin, tir, etc. Din anul 1954 asociația a început să editeze un buletin propriu. (vezi Clubul Sportiv *Progresul*.)

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU PROPAGAREA TURISMULUI. Înființată la București în anul 1939.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU PROPAGANDA AVIAȚIEI (ARPA). Organizație centrală de propagandă pentru dezvoltarea aeronauticii în țara noastră, fondată în București în martie 1927, din inițiativa generalului în rezervă Gheorghe Rujin-schi, fost director superior al aeronauticii, și a generalului Mircescu – pe atunci ministru de Război, totodată și primul președinte al asociației. Până la sfârșitul anului 1928, ARPA a reușit să organizeze 57 de filiale județene și 150 de grupuri școlare, precum și o școală în cadrul Universității din București. În anul 1929 ARPA a trebuit să se unifice cu Aeroclubul Român – cealaltă organizație de propagandă aeronautică – unificare ce nu a funcționat niciodată. Asociația a editat, începând din 1933,

revista ARPA, continuată de *Cerul nostru* subintitulată „*Organ oficial al ARPA*”, care din 1937 a apărut săptămânal la București până în 1940, când asociația și-a încetat, practic, activitatea.

ASOCIAȚIUNEA PROPRIETARILOR ȘI CRESCĂTORILOR DE CAI DE CURSE DIN ROMÂNIA. Asociație centrală înființată la București în anul 1922. A avut un periodic al său, *Jockeul*, care a apărut neregulat începând de la 23 decembrie 1922 (v. *Jockeul*).

ASOCIAȚIA PROPRIETARILOR ȘI CRESCĂTORILOR DE CAI DE TRAP, înființată la București la sfârșitul anului 1931. Din inițiativa și sub îngrijirea asociației, a apărut în 1934 la București *Almanahul Trapului*, primul de acest gen, lucrare ce realizează și o istorie a trapului în țara noastră.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ RECOLTA. Asociație organizată în majoritatea satelor și având sediul central în București. A fost înființată în anul 1953, an în care a inițiat și prima editie a *Spartachiadei satelor* la numeroase ramuri de sport, competiție reluată apoi anual.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ RECORD. Înființată la Cluj în anul 1950, cu scopul de a încuraja practica sportului de mare performanță.

ASOCIAȚIA DE CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT REZERVELE DE MUNCĂ. Înființată în anul 1952, cu sediul în București. Își propunea coordonarea și îndrumarea activității sportive a elevilor din școli profesionale, ale întregii țări. În chiar anul constituirii a organizat primul Campionat Republican al elevilor acestor școli, ce activau în asociațiile „*rezervele de muncă*”, la diferite ramuri sportive. După 1957 și-a încetat activitatea.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ RULMENTUL BÂRLAD. A luat ființă în 1956 cu secția de rugby (echipă de seniori, iar din 1957 și de juniori). În 1962 se organizează secția de fotbal, iar după 1970 secțiile de judo, box, atletism, lupte greco-romane.

După 1990 mai funcționau secțiile de rugby, fotbal, lupte și culturism (ultimele două, până în 1999), iar între 1996-1999 și secția de handbal feminin cu echipă de junioare. Echipa de rugby a activat în Divizia B în ediția 1957-1958, în Divizia A (1958-1959), din nou în Divizia B (1959-1961), iar din 1961 până în prezent, numai în Divizia A, reușind să câștige CR (1986/1987 și 1987/1988); 15 jucători au fost promovați în lotul național (jucătorul Ovidiu Toniță fiind prezent în 1999 la CM de juniori și la Cupa Mondială de seniori). Echipa de fotbal activează în Divizia C.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ SĂGEATA. Creată la Constanța în anul 1920, cu secții de canotaj și fotbal compuse în majoritate din elevi ai Școlii Superioare de Comerț din localitate. Își avea sediul pe str. I. Grădișteanu nr. 57 și a contribuit la dezvoltarea canotajului de performanță.

ASOCIAȚIA SPORTURILOR ATLETICE DIN ROMÂNIA. Înființată în anul 1909 în București, din inițiativa lui I. Cămărășescu, un animator al atletismului din țara noastră, cu scopul de a reuni sub un for central grupările atletice existente. S-a dizolvat la 1 decembrie 1912 când, prin înființarea FSSR, a fost creată Comisia Centrală de atletism.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE SKANDENBERG. Skandenberg-ul reprezintă o formă de întrecere interumană simplă, accesibilă, directă, efectuată în condiții spațiale și de desfășurare ușor realizabile din punct de vedere organizatoric. Oponenții stau față în față în picioare, la o masă specială (pod), fiecare încercând să forțeze brațul adversarului (drept sau stâng), să coboare înspre suprafața inferioară a mesei, atingând-o. Etimologia cuvântului *Skandenberg* are ca sursă numele istoric al unui conducător militar albanez, Gjergj Kastriot Skandenberg (1405-1468), care a condus luptele anti-otomane. Întrecerea ca atare, în spațiul american s-a numit *Armwrestling*, care în traducere directă ar însemna „*braț de fier*” (*braccio di fero* în limba italiană sau *bras de fer* în cea franceză). Practicarea acestei întreceri se pierde în vremuri străvechi, în

diverse locuri ale planetei. Mărturie a unui astfel de concurs o constituie o frescă descoperită într-un mormânt egiptean ce datează cu 2000 de ani în. Hr. Formele relativ recente ale *skandenbergului* au izvorât dintr-un joc american, denumit *indian wrestling*, practicat de grăniceri în sec XIX, de copii și elevii colegiilor americane în prima jumătate a sec XX, cât și de petrecăreții barurilor (tavern sport), restaurantelor, cârciumilor europene, inclusiv a celor din lumea satelor și iarmaroacelor românești din ultimele două secole. Pe lângă întrecerea forței brațelor, cunoscută sub denumirea de *skandenberg armwrestling* se mai practică și alte variante, cea mai cunoscută fiind cea în care adversarii stau față în față, în picioare, cu partea exterioară a tălpii picioarelor lipite și palmele aflate în priză fermă. Învingător este cel care reușește să-l facă pe adversar să-și piardă echilibrul. Primul concurs organizat a avut loc în 1952, inițiatorul fiind ziaristul american Bill Sobranes, iar locul în de desfășurare al evenimentului a fost Gilardi's Saloon din Petaluma (California). Competiția s-a repetat anual în nordul Californiei, de unde, curând avea să fie cunoscut și practicat mai peste tot în statul american. Peste zece ani (1962) Bill Sobranes împreună cu Dave Devoto dau altă dimensiune întrecerii, înființând *World's Wrist Wrestling Championship*, care a cunoscut o dezvoltare impetuoasă, datorită preluării tematicii de către televiziune. În 1968, graficianul de animație Charles Schultz a realizat o suită de benzi desenate comice, în care eroul principal Snoopy se pregătea să câștige *World Wrist Wrestling Championship*. Un an mai târziu (1969) Dave Devoto a semnat un contract cu *American Broadcast Corporation* (1969) și astfel turneul din Petaluma timp de 16 ani a fost difuzat, *Skandenbergul* cucerind interesul continentului american. Televizarea turneului de la Petaluma a făcut cel mai mare rating din istoria emisiunii *Wide World of Sports* (articol din revista Playboy), care a durat până în 1984. În octombrie 1995 campionatul respectiv a fost filmat la Learning Channel și difuzat pe întreg mapamondul. În anul următor (1996) competiția difuzată de patru ori, a fost preluată de *NBC World News Today* și retransmisă pe glob. În anul 2000 concursul s-a

televizată pe CBS și prezentat în emisiunea *Bryant Gambel Show*. La cunoașterea și răspândirea în lume a acestei forme de întrecere o mare contribuție a adus-o filmul artistic *Over the top*, avându-l ca personaj principal pe actorul care a cultivat în cariera sa cinematografică frumusețea corpului omenesc și potențialul îndemânării și forței sale musculare, Sylvester Stalone. Filmul al cărui scenariu s-a bazat pe un caz real, a fost realizat în 1987. *Armrestling*, *Armsports* și *Wristrestling* reprezintă același sport – *skandenberg*, ce se desfășoară la o masă dotată cu mânere. Singura diferență constă în aceea că în *armrestling* brațul se prinde pe mâner în timp ce la *wristrestling* brațul respectiv face priză peste masă. *Skandenbergul*, pornit de la un simplu joc, într-un timp relativ scurt, a ajuns să se identifice cu un veritabil sport individual încadrat în categoria întrecerilor de luptă extrem de disputate, sport de contact în care adversarii luptă unul contra celuilalt, respectând anumite reguli de angajament. Ele sunt de profil tehnic: priza palmelor, paralela umerilor față de mediana concursului, poziția cotului în permanent contact cu suprafața de sprijin, avertismentele. Dimensiunea răspândirii acestui sport în lume a determinat apariția organismelor sale naționale și internaționale de coordonare. Astfel, în anii 60 Bob O'Leary a înființat American Armsport Association (AAA) la care astăzi sunt afiliate 50 de asociații. Tot el a avut inițiativa constituirii Federației Mondiale de Skandenberg - World Armsport Federation (WAF) la care, pentru început, s-au afiliat asociațiile naționale din SUA, Canada, Brazilia și India. În 2009 sunt acreditate peste 70 de țări printre care și România. În cei aproape 50 de ani de existență a acestui organism (WAF), până în 2008 a organizat 30 CM, iar Federația Europeană a realizat 18 CF. În România acest gen de întrecere este consemnat înainte de sec XX, dar organizarea primelor concursuri după regulamentele federației continentale va avea loc în anii 90 ai secolului trecut. Primul concurs la nivel național s-a desfășurat la Tg. Mureș în anii 1990, inițiat de culturistul Eugen Dunca, folosindu-se de o masă adecvată adusă de la Budapesta. În 1998 un concurs similar se va realiza la București în barul Sidney din Piața

Victoriei. Organizarea frecventă a concursurilor de Skandenberg, ca urmare a interesului, atât al concurenților de valoare cât și a spectatorilor, va fi înregistrată începând cu anul 2001. Inițiatorii și susținătorii acestor concursuri vor fi Cristian Niculescu de la clubul Fitness Powerzone și Cristian Dulgheru de la firma de suplimente nutritive Redis Nutriție. Prima ediție a acestei suite de concursuri Skandenberg va fi cea a Cupei Powerzone-Redis, la care au participat 57 concurenți, proveniți din diferite probe și ramuri sportive de forță. Întrecerile au fost arbitrate de Eugen Dunca, secundat de culturiști Alexandru Costache și Dragoș Corcoveanu. Aceste întreceri aveau să evidențieze un sportiv român, Ion Oncescu, care curând se va consacra pe plan internațional. Amploarea concursurilor, înmulțirea sportivilor și sportivelor selecționați și pregătiți în spațiul acestui sport relativ recent înregistrat în peisajul sportului românesc explică inițiativa celor trei susținători mai sus menționați, de a fonda în 2003 Asociația Română de Skandenberg "*Brațul de fier*", care în 2004 se afiliază la Federația Europeană (EAF) și Federația Mondială (WAF). Asociația Română de Skandenberg n-a dobândit încă statutul de federație națională, dar activitatea ei pe plan național și internațional s-a dovedit convingătoare, după mai multe titluri de vicecampion european obținute de sportivi români. În 2007 Ion Oncescu cucerește titlul de dublu Campion Mondial (la ambele mâini), în concursul major din Bulgaria, titlu pe care-l repetă și în Canada (2008) la CM. La acest titlu de excepție se adaugă și titlul maxim dobândit de sportiva Mirela Pîrjol la CM din 2004 din Africa de Sud. Președintele asociației Române de Skandenberg "*Braț de fier*" este Cristian Dulgheru, vicepreședinte Cristian Niculescu, iar secretar general Dragoș Corcoveanu (2009).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ SCHI - CLUB PREDEAL. În activitatea de schi predelean, în anul 2002 a apărut un nou club sportiv, denumit *Schi-Club*, care încă de la apariție și-a dobândit statutul de club de performanță. Inițiatorii au fost primarul Predealului Mihai Vestea și președintele comisiei sport turism a Consiliului Local. Primii antrenori:

Constantin Cișmașu, A.Silagy și Doina Nărea. În scurta sa istorie, clubul a consemnat și primele performanțe, prin tinerii schiori Bianca Nărea și Iulia Crăciun. În sezonul 2003-2004, sportivele clubului au câștigat toate titlurile naționale, iar Bianca Nărea a participat la JO de iarnă (Torino-2006).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ȘI CULTURALĂ SET.

A fost înființată în 1934 de către conducerea fabricii *SET Industrie Națională Aeronautică*, ca un cadru în care să-și folosească timpul liber salariații firmei. Președintele asociației era inginerul Dumitru Baziliu. Asociația avea mai multe secții, dintre care unele pentru sporturile tehnice, beneficiind de posibilitatea construirii unor utilaje în atelierele fabricii. Astfel, secția de canotaj a fost dotată cu ambarcațiuni de construcție proprie, din care 2 *semi-skiffuri 1+1* cu care s-a concurat la CN de la Mamaia din 1937, clasându-se pe locurile I și III iar în 1938, la croaziera de pe Dunăre și mare, cu „2 *caiace dublu-domni*”, cu care au câștigat două etape.

ASOCIAȚIA POLISPORTIVĂ STADIUL ROMÂN (APSR) BUCUREȘTI

fondată în 1914, persoană juridică, reconfirmată de Oficiul pentru Educația Tineretului Român sub nr. 1, era un club deschis tuturor iubitorilor de sport. Culori roș-albăstru. Sediul: str. Barbu Văcărescu nr. 25. Clubul s-a impus prin rezultatele deosebite obținute la rugby și atletism și într-o anumită măsură la înot. Secții cu activitate de nivel local sau sub formă de proiecte nerealizate integral: fotbal, tenis, zbor fără motor și altele. Printre fondatorii și conducătorii acestui club, cel mai reprezentativ a fost inginerul Niculae (Nae) Mărăscu – președinte activ peste 22 de ani, căpitanul formației de rugby (17 ani), polisportiv (Campion Național la rugby și atletism), internațional și căpitan al echipei naționale de rugby. **Secția de rugby** cu un bogat program competițional intern și internațional (Franța, Italia, Germania), a câștigat primul CN de rugby din 1914 și pe cele din 1924, 1926, 1928, 1930, 1931 și ediția din 1946-1947. Echipa APSR a cucerit peste 12 cupe pe plan intern și 6

trofee internaționale. Până în 1936 a promovat 23 de internaționali de rugby, iar peste 50 de jucători crescuți și formați de Stadiul Român au fost transferați, printre beneficiari aflându-se următoarele grupări sportive: *PTT, TCR, RCB, CFR, Sportul Studențesc, Victoria*. În decursul anilor la APSR au activat și s-au impus ca jucători de valoare, de foarte multe ori internaționali, trei familii, din câte trei frați: Ioan, Nicu și Virgil Anastasiade; Mircea, Gogu și Nicu Sfetescu; Virgil, Camil și Tudor Ioan. Fiecare a avut și câte un reprezentant cu rezultate deosebite la atletism: Nicu Anastasiade (garduri), Mircea Sfetescu (800 m), Virgil Ioan – unul dintre cei mai buni atleți ai timpului său, campion și recordman național.

Secția de atletism a obținut, în perioada 1916-1948, peste 100 de titluri de campioni, iar atleții „stadiști” au stabilit peste 30 de recorduri naționale. Primii campioni în 1916: Nicolae Bărbuceanu la 400 m și Constantin Dumitrescu la cros, iar ultimul, în 1948, Victor Firea – 3 000 m obstacole. Atleții care au cucerit mai multe titluri: Dinu Cristea – 28 (1936-1947); Ion Manea – 10 (1933-1936); Ion Moina – 8 (1942-1943); Virgil Ioan, Nicolae Iordache, Constantin Vămanu – câte 5 titluri; Ion Petrescu – 4; Alexandru Velcovici, Theodor Sârbu, Ion Zenide, Zeno Dragomir – câte 2. Atleții clubului au mai cucerit 12 titluri în probele de cros pe echipe și 8 titluri în probele de ștafetă. Echipa APSR a stabilit primul record al probei de ștafetă 4 x 400 m, în 1921. Campioni Balcanici: Ilie Niculae, Dumitru Paveliuc, Dinu Cristea. Marșul a fost una dintre ramurile atletismului care s-a bucurat de mare atenție, animatorul acestuia fiind polisportivul Eugen Stoian. La cursa organizată la 9 iunie 1935 s-au adunat la start 470 de concurenți. Mășăluitorul Vasile Firea a fost cel mai valoros reprezentant al APSR – campion și recordman pe toate distanțele la care se organizau concursuri în acea vreme, participant la JO din 1936 (locul XX la 50 km marș).

Secția de natație a avut o grupă valoroasă de juniori care se clasau pe poziții fruntașe în competițiile organizate după 1944. Printre cei remarcați s-a aflat și viitorul profesor de educație fizică și antrenor de înot Carol Beer. După 1948, APSR a intrat în pro-

cesul de reorganizare a mișcării sportive adoptând diferite denumiri (*Sindicatul Constructori, Constructorul, Energia ISP, Unirea*). Alături de N. Mărăscu, această personalitate reprezentativă a APSR și a sportului românesc, s-au aflat numeroși conducători printre care și Virgil Ioan – secretarul general al APSR care, după 1940 va deveni președintele FR de atletism.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ TEHNOFRIG. Înființată în anul 1958 la Cluj, de către iubitorii sportului de la întreprinderea cu același nume. Asociația a dezvoltat în decursul anilor o bogată activitate sportivă de masă și de performanță, având în structura sa secții la mai multe ramuri sportive cu care s-a afirmat în CN. Reorganizată după 1990, asociația a continuat să promoveze o serie de ramuri de sport, printre acestea numărându-se și modelismul, sportivii acestei secții câștigând titluri și medalii la CN de modelism. În anul 2000, sportivul Eugen Pop a contribuit la cucerirea medaliei de aur la CE de aeromodele în proba pe echipe la clasa F1E.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ TERMES. Înființată în anul 1953 de către iubitorii sportului din rândul populației de naționalitate maghiară din București.

ASOCIAȚIA DE TIR. A funcționat la Sighișoara (1866) și la Timișoara (21 aprilie 1875).

ASOCIAȚIA TURISTICĂ BANATUL. A fost fondată la Oravița în 1932 și a funcționat până în 1948. Conducătorul ei a fost profesorul Ilie Rusmir, cel ce, în 1928, a făcut o ascensiune în Alpi împreună cu Al. Colfescu, Gogu Popescu și Gogu Georgescu. Asociația a construit drumul între Prislop și Semenice.

ASOCIAȚIA DE TURISM LA DRUM. Înființată în 1924 cu sediul la Arad. Scopurile societății erau: organizarea de excursii în țară și străinătate, dezvoltarea dragostei pentru viața în aer liber, înființarea unor hanuri în M. Apuseni, amenajarea și repararea căilor de excursii, difuzarea informațiilor despre țară etc. Președinte a fost ales Ion Piso. Asociația a editat revista *Ziarul excursiilor*.

ASOCIAȚIA DE TURISM MUNȚII NOȘTRI. Înființată la București în anul 1939. Editează, începând din 1939, *Buletinul informativ* al Asociației... care a apărut neregulat până în 1943.

ASOCIAȚIA TURISMUL POPULAR. Asociație centrală de drumeție înființată în 1948, care a înglobat toate organizațiile turistice existente, cu scopul de a generaliza și îndruma practica acestui sport.

ASOCIAȚIA DE TURISM ȘI SPORT ROMÂNIA PITOREASCĂ. Fondată la București în anul 1935. Editează un *Buletin informativ* propriu.

ASOCIAȚIA TURIȘTILOR DIN RPR. Formă organizatorică cu caracter central, cu filiale în principalele orașe ale țării, înființată la București la 1 octombrie 1958.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VELO-STADION. Asociație de motociclism pe pistă, înființată în București în anul 1928. Și-a desfășurat activitatea mai întâi în incinta hipodromului *Floreasca* apoi, din 1929, în preajma velodromului din actualul parc sportiv *Dinamo*.

ASOCIAȚIUNEA SPORTIVĂ ȘI CULTURALĂ VIFORUL DACIA. Cunoscută ulterior sub denumirea de Clubul Sportiv *Viforul Dacia*, a luat ființă în anul 1925. Istoria asociației începe cu fotbalul, când au apărut două echipe de tineri: una în zona str. Polonă – str. Romană (Bd. Dacia, parcul Ioanid), care și-a zis *Dacia* și alta, în mahalaua *Floreasca* – Dorobanți care, după diverse titulaturi, și-a zis *Vifor*. După mai multe „*miuțe*” (în 6 jucători) și tratative, au fuzionat în toamna anului 1925 și s-au înscris în Campionatul de fotbal al Capitalei, la categoria a III-a, pe care îl câștigă. Cu mari sacrificii se cumpără o minge și un rând de tricouri. Neavând sediu, sunt acceptați să-și țină ședințele în localul Partidului Liberal, din șoseaua Ștefan cel Mare. După un bal bine organizat în iarna 1928-1929, realizează un beneficiu de 40000 lei, de 8 ori bugetul anual de până atunci. Cu toate greutățile întâmpinate, clubul a ajuns una dintre grupările cele mai puternice din

Capitală și din țară. Abia în 1931 i se permite să se antreneze pe terenul amenajat în groapa din șoseaua Ștefan cel Mare, iar în 1938 este primul club din țară care-și construiește propriul teren de rugby în parcul sportiv al sectorului 1 Galben, două terenuri de volei și unul de baschet. În cadrul clubului au funcționat **secțiile de atletism** (din 1928), **rugby**, **ciclism**, **baschet și volei** (din 1929), **natație** din 1930, **hochei pe gheață** (între 1934-1936) și **handbal** din 1935. Rugby-ul ajunge, în 1931, în categoria onoare, iar în 1934 câștigă *Cupa României*.

Echipa de rugby Viforul Dacia se remarcă, în mod deosebit, prin cele 4 titluri de Campioană Națională câștigate în anii 1941, 1942-1943, 1943-1944 și 1944-1945.

Ciclismul, în perioada 1931-1935 aproape că nu are rivali în Capitală, câștigă mai multe titluri la campionatele de viteză.

Baschetul și voleiul câștigă, între 1929-1931, primele locuri la categoriile la care activează. Echipa de baschet a participat la cea dintâi divizie națională (cu patru echipe din București și patru din provincie) 1947-1948, pe care a câștigat-o. Handbaliștii câștigă titlurile de Campioni Regionali în 1935 și 1936. Echipa de handbal a câștigat titlul de Campioană Națională în 1941.

Natația începe să se afirme din 1935, ajungând în 1936 una dintre grupările fruntașe din regiunea Muntenia și chiar din țară. Cei 22 de înotători, care au concurat în 60 de probe, au obținut, în 1938, rezultate deosebite: 50 de locuri I, 22 locuri II; 18 locuri III; au câștigat pentru a 2-a oară *Cupa Jean Bart* și pentru prima oară *Cupa Regiunii Muntenia*. Echipa de **polo pe apă** a câștigat titlul de Campioană Națională obținând victoria în toate cele 6 jocuri oficiale, iar ulterior a câștigat CN în 1938 și 1939. Înotătorii au cucerit titlurile de Campioni Naționali la 100 m liber și cu ștafetele de 4x100 și 4x200 m liber. UFSR citează la ordinea de zi a sportului românesc, în anul 1938, pe înotătorul și jucătorul de polo Ion Slăvescu și Asociația sportivă *Viforul Dacia*. La atletism *Viforul Dacia* s-a menținut între primele două puteri atletice. În perioada 1931-1947 câștigă peste 60 de titluri de Campioni Naționali de atletism în probele masculine și 3 în

cele feminine (1944-1946). S-au remarcat: Ion Lăpușan – 8 titluri (1931-1937); Nicolae Gurău – 9 titluri (1940-1947); Dumitru Tălmăciu – 7 titluri (1940-1942); Ferdinand Calistrat – 9 titluri (1935-1947); Alecu Stolerian – 5 titluri ; Geza Yost – 3 titluri și alții. Clubul a mai câștigat 7 titluri la ștafete și 3 titluri la cros în proba pe echipe. Un mare număr de sportivi ai clubului au făcut parte din loturile naționale de-a lungul anilor. Peste 15 atleți au participat la JB, doi dintre aceștia – Lazăr Bodea la aruncarea ciocanului și Arthemion Ghițescu la 100 m – devenind campioni balcanici. Un alt sportiv al clubului, Petre Fesci, a făcut parte din lotul de handbal care a participat la JO din 1936, ocupând locul V. După 1947 clubul și-a încetat activitatea intrând în procesul de reorganizare a mișcării sportive, o parte din secții trecând la gruparea organizată pe lângă Primăria Capitalei. Președinții clubului: Constantin Oiță – tipograf (1925-1926); Gheorghe Georgescu – comerciant (1927-1928); Mihail Ștefănescu – funcționar PTT (1929-1931); Constantin Chioralia – licențiat al Academiei Comerciale (1932-1934); Ion Săbăreanu – inginer, fost primar al sectorului 1 Galben (1935-1937); Theodor Popovici – funcționar BNR (1938); Ion Matak – inginer (1939). În 1939, este menționat și un Comitet de Onoare care avea ca președinte pe Ion Costinescu – doctor, fost ministru și pe Gabriel Marinescu – general, subsecretar de stat la Interne, prefect al Capitalei.

ASOCIAȚIILE ȘI CLUBURILE SPORTIVE (VOINȚA) DIN SISTEMUL COOPERĂȚIEI MEȘTEȘUGĂREȘTI. După unele surse specializate (Dan Cruceru, *Cooperația în România*, Editura Artifex, 1998), cooperația meșteșugărească din România are o vechime de peste 150 de ani. În lucrarea menționată se precizează: „*Pentru prima dată forma de Societate Cooperativă a fost legiferată în 1887, prin secțiunea a VII-a a Codului Comercial...*” Ca urmare a apariției și dezvoltării cooperației meșteșugărești, în tot mai multe țări ale lumii ia naștere o mișcare cooperatistă internațională care, în 1895, face o primă încercare de reunire a organizațiilor naționale în Alianța Cooperatistă

Internațională (ACI). Astăzi ACI cuprinde peste 230 de membri, din mai mult de o sută de țări. Tot din lucrarea lui Dan Cruceru aflăm că reprezentantul României la Congresul ACI din 1904, I. G. Duca, a luat parte la dezbateri, iar în 1907 a fost ales membru în Comitetul Central al acestei organizații. Dezvoltarea mișcării cooperatiste în țara noastră, recunoașterea oficială și mai ales reglementarea prin legi a cadrului ei de activitate avea să deschidă noi perspective și pentru mișcarea sportivă. Astfel, în Legea de organizare a cooperației din 1935, alături de reglementări privind dezvoltarea acesteia, s-a autorizat înființarea de „*Asociații cu scopuri nelucrative, non-profit, urmărind promovarea intereselor sportive, artistice, culturale, educative etc., în legătură cu mișcarea cooperatistă*” (Dan Cruceru, *Cooperația în România*, pag. 306). A fost un prim pas care a trezit interes pentru activitatea sportivă și mai ales pentru stimularea inițiativelor și preocupărilor de organizare proprie, specifică. Deși inițiativele, chiar izolate, n-au lipsit, nu putem vorbi încă despre o organizare proprie. Pe baza Decretului nr. 133 din 1949 pentru organizarea cooperației, în anii 1949-1950 se trece la reorganizarea întregii mișcări cooperatiste. În 1951 are loc constituirea organismelor proprii care, pe lângă sarcinile economice, preiau și activitățile sociale, culturale și sportive din sectorul cooperației meșteșugărești care, până atunci, intrau în competența sindicatelor. La Congresul din octombrie 1951 se hotărăște înființarea Uniunii Centrale a Cooperației Meșteșugărești (UCECOM), după care s-a trecut și la organizarea unităților sportive proprii. Au mai existat și alte reglementări privind activitatea sportivă, printre care cele din Legea nr. 14 din 1968 privind organizarea și funcționarea cooperației meșteșugărești care, la art. 9 prevede că Uniunile Cooperative Meșteșugărești și UCECOM pot înființa unități anexe cu caracter social, cultural și sportiv pentru membrii cooperatori. Organizațiile sportive din sistemul cooperației și UCECOM se regăsesc și în Legea Sportului din 1967 cu sarcini și atribuții specifice activității de educație fizică și sport. După 1989, prima reglementare apare la 9 februarie 1990 în Decretul-lege nr. 66 adoptat de Consiliul FSN –

care legitimează rolul și locul cooperăției meșteșugărești în ansamblul economiei naționale, unde la art.12 – litera K este prevăzută posibilitatea înființării - pe lângă cooperative, uniuni și UCECOM - de case de cultură, biblioteci și cluburi, asociații sportive și baze de practicare a sportului. Aceste posibilități sunt concretizate și statuate, în aprilie 1990, la primul Congres Liber și Democrat care a însemnat o nouă etapă în dezvoltarea și afirmarea cooperăției meșteșugărești pe calea restructurării și reformării tuturor componentelor sale. Participarea la activitățile sportive și turistice devine un drept al membrilor cooperatori, fiind asigurate drepturile specifice și pentru persoanele handicapate, pentru care sectorul cooperatist avea unități de producție separate. Congresul Cooperăției Meșteșugărești din 1-2 iunie 1995, care stabilește noi obiective și măsuri pentru perfecționarea acestui domeniu, nu ocolește activitatea sportivă incluzând în acest „sistem economico-social cu valențe profund umaniste”, la cap. II litera „d”, prevederea: „*Asociațiile sociale și educativ-instructive și sportive au ca scop desfășurarea unor activități sociale, culturale, tehnico-științifice, sportive, de caritate și alte activități cu caracter umanitar*”. Aceste câteva repere marchează cadrul în care au apărut și s-au dezvoltat organizațiile sportive din sistemul cooperăției meșteșugărești care, în cei peste 50 de ani de existență, și-au îndeplinit cu succes sarcinile lor specifice. Inițiative de înființare a unor nuclee organizatorice proprii au apărut înainte de 1950, ca spre exemplu cele din Sibiu (1947), Timișoara și Turnu Măgurele (1949) și multe altele care inițial se manifestau sub diferite forme – organizarea unor echipe, grupe, cercuri sportive, colective sportive și ulterior sub forma unor asociații și cluburi. Cele mai multe asociații au fost înființate începând din 1951, după constituirea UCECOM. Până în 1990, în decursul anilor, în sistemul cooperăției meșteșugărești au funcționat 3 cluburi (București, Târgu Mureș, Timișoara) și 218 asociații sportive (din care 13 de categoria I) organizate în toate județele. Numărul de asociații care au funcționat în cadrul fiecărui județ: București – 37 de asociații; Alba – 10; Covasna, Mureș, Suceava – câte 8; Caraș Severin, Cluj,

Dâmbovița, Hunedoara, Prahova, Satu Mare – câte 6; Arad, Bacău, Brașov, Gorj, Harghita, Maramureș, Olt, Teleorman, Timiș, Vrancea – câte 5; Bihor, Botoșani, Constanța, Dolj, Ialomița, Sălaj, Vaslui – câte 4; Argeș, Bistrița, Călărași, Iași, Neamț, Sibiu, Tulcea, Vâlcea – câte 3; Brăila, Buzău, Galați, Mehedinți – câte 2; Giurgiu – o asociație. După 1990, au fost transformate în cluburi, AS *Voința* din Iași și Piatra Neamț în 1992 și cea din Timișoara, în 1996. Cluburile și asociațiile sportive *Voința* și-au creat o bogată bază materială compusă din: cinci stadioane, peste 120 de terenuri pentru jocuri, patru bazine de înot, 30 de popicării (multe dintre ele cu instalații automate), 30 de săli pentru tenis de masă și șah, 10 săli pentru box, patru ateliere de modelism, cinci hangare pentru ambarcațiuni, cinci ateliere pentru ciclism, peste 40 de sedii proprii ș.a. Printre altele, complexe sportive din București și Sibiu pot fi considerate printre cele mai moderne. Pentru sportul de performanță au funcționat peste 770 de secții pe ramuri de sport, afiliate la federațiile de specialitate, 160 de antrenori (53 cu normă întreagă), 80 de instructori angajați (43 cu normă întreagă), precum și un mare număr de instructori voluntari. Activitatea de performanță s-a desfășurat la 41 de ramuri de sport, din care: 24 de sporturi individuale, 13 jocuri sportive și 4 sporturi cu caracter tehnico-aplicativ (modelism, motociclism, orientare sportivă, radioamatorism). Până în 1998, sportivii care au reprezentat cluburile și asociațiile *Voința* au cucerit peste 3 000 de titluri de campioni naționali, la care se adaugă un număr foarte mare de locuri II și III, performanțe valoroase în întrecerile cu cele mai puternice cluburi din țară. La unele ramuri de sport, unitățile sportive *Voința* au avut contribuții deosebite în selecționarea, pregătirea și promovarea unor sportivi de certă valoare, cu rezultate de prestigiu pe plan intern și internațional. Ramurile de sport și localitățile în care s-au evidențiat: popice (București, Târgu Mureș, Galați, Timișoara, Oradea, Ploiești, Odorhei); tenis de masă (București, Arad, Galați, Satu Mare); modelism (Sibiu, Târgu Mureș, Timișoara, Arad, Reghin, Buzău, Iași); lupte (Târgu Mureș, Cluj, Câmpulung Muscel, Reghin, Râmnicu Sărat, Roman); canotaj

(Timișoara, București, Arad); box (București, Iași, Brăila, Cluj, Craiova, Ploiești, Măcin, Călărași, Satu Mare, Giurgiu); tir cu arcul (Rădăuți, Târgu Mureș, Satu Mare); atletism (București, Târgu Jiu); handbal (București, Odorhei, Sighișoara); baschet (București, Brașov, Târgu Mureș); patinaj (Sibiu, Brașov, Miercurea-Ciuc); hochei (Miercurea-Ciuc); ciclism (Cluj-Napoca, Arad, Ploiești). Unitățile sportive *Voința* s-au numărat printre promotorii dezvoltării unor ramuri de sport și a activității de performanță, la unele sporturi situându-se printre cele mai bune secții din țara noastră și chiar pe plan internațional (popice modelism, tenis de masă, tir cu arcul și altele). Contribuții remarcabile ale sportivilor aparținând unităților *Voința* sau promovați la alte cluburi s-au înregistrat și în ceea ce privește reprezentarea pe plan internațional. Peste 40 de cluburi și asociații *Voința* au promovat, în decursul anilor, numeroși sportivi în loturile naționale de seniori și juniori, la 25 de ramuri de sport având nominalizați în diferite loturi peste 150 de sportivi aparținând acestor unități. În perioada 1993-1998, circa 60 de sportivi au făcut parte, în fiecare an, din loturile reprezentative. La anumite ramuri de sport (popice, unele ramuri și clase la modelism, tir cu arcul) reprezentarea la competițiile internaționale oficiale a revenit, în mare măsură, sportivilor și unor antrenori din unitățile sportive *Voința*. Aceștia au avut, de asemenea, contribuții importante la obținerea unor titluri și medalii la JO, CM, CE și CB, în probe individuale sau în componența unor echipaje și echipe, la canotaj, handbal, popice, tenis de masă, modelism, box, hochei pe gheață, tir cu arcul, lupte, karate, arte marțiale, patinaj viteză, atletism. Peste 150 de sportivi care au activat în aceste unități au primit titlul de Maeștri ai Sportului. Numeroși campioni și medaliați ai JO, CM și CE au fost onorați cu titlul de Maeștri Emeriți ai Sportului, printre aceștia aflându-se: Elisabeta Albert, Elisabeta Badea, Ildico Grozăvescu, Elena Pană, Cornelia Petrușcă, Petre Purje, Constantin Rădulescu, Margareta Szemany, Tiberiu Szemany, Crista Szöcs, Maria Zsizsik (popice); Doina Benedek-Bărdaș, Camelia Macoviciuc, Maria Sava-Macoviciuc (canotaj); Marius Cheșcu, Lucian Dan, Otto Hints, Aurel Morar,

Vasile Nicoară, Helmuth Orban, Aurel Popa (modelism); Carolina Cârligeanu, Magda Mikloș-Ilyeș, Iuliana Naco (handbal); Ella Constantinescu, Magdalena Leszay, Eleonora Mihalca (tenis de masă); Magda Jerebie-Pall (baschet); Marcelică Tudoriu (box); Claudiu Rusu (polo). Printre făuritorii acestor succese, alături de zecile de antrenori, adesea anonimi, s-au aflat și antrenorii emeriți: Eugen Răducănescu (atletism); Gheorghe Roșu (baschet); Ion Chendreanu, Teodor Niculescu, Viorel Soroceanu (box); Doina Benedek-Bărdaș, Ioan Claudiu Grigoriță, Gheorghe Spiță (canotaj); Gheorghe Aldea, Lucian Dan, Fănel Faur, Otto Hints, Aurel Morar (modelism); Alexandru Andrei, Roger Cernat, Margareta Szemany, Tiberiu Szemany, Crista Szöcs (popice); Ella Constantinescu, Magdalena Leszay, Emil Prokopecz (tenis de masă); Arcadie Șarkady (polo). Un alt obiectiv important căruia asociațiile *Voința* i-au acordat o atenție deosebită, a fost organizarea unei bogate activități sportive în rândul cooperatorilor, în scopul păstrării sănătății, destinderii și recreării, în cadrul multor unități, asigurându-se condiții speciale pentru realizarea acțiunilor sportive de masă. Printre formele folosite s-au numărat: gimnastica la locul de muncă, întreceri interne ale cooperativelor, Campionatul asociației, gimnastica de întreținere pentru femei, practicarea unor ramuri de sport etc. În ultimii ani acest domeniu s-a modernizat prin introducerea unor noi forme de practicare a exercițiilor fizice, mai interesante și atractive, organizate sub deviza *Sportul pentru toți*. Competițiile de genul *Voințadelor*, *Zilele Cooperatorului*, *Ziua președinților*, *Cupele Voința*, au atras, ani de zile, mii de participanți în folosul sănătății lor. Un loc important în preocupările asociațiilor, l-a ocupat organizarea activităților sportive specifice pentru persoanele handicapate din cooperativele invalizilor. Pe baza unor programe adaptate, se desfășoară acțiunile și întrecerile organizate la nivelul cooperativelor, pe plan local și național. O confirmare a interesului pentru aceste activități o reprezintă participarea la *Competiția specială a cooperatorilor handicapați*, organizată începând din 1969, cu fază pe județ și finală pe țară, la atletism, tenis de masă, orientare sportivă, aruncare la țintă,

în total 42 de probe, pe grupe de handicap. Până în 1990, participau de regulă peste 20 de județe, cu 300 - 400 de finaliști. În ultimii ani, activitatea s-a mai restrâns, în 1999, la cea de-a XXX-a ediție organizată la Sibiu, participând doar 9 județe. Atât pe plan central, cât și la nivelul asociațiilor, s-a asigurat un bogat program competițional internațional, printre care sunt de menționat: *Cupa Voința* la ciclism – competiție de prestigiu cu participare internațională; *Spartachiadele cooperatiste* la polo (Cluj-Napoca), popice (Ploiești, Târgu Mureș), handbal (Galați), tir cu arcul, box, orientare și altele, precum și numeroase competiții internaționale bilaterale. După 1990, datorită problemelor cu care se confruntă cooperarea meșteșugărească, s-a înregistrat o restrângere a activității sportive, o scădere a ariei de cuprindere și a rezultatelor, în special în sportul de performanță. Cu toate greutățile, multe asociații au acționat pentru reorganizarea activității și găsirea unor soluții de rezolvare a problemelor cu care se confruntă, apelând la noi formule organizatorice și la sprijinul financiar al sponsorilor. Rezultatele obținute pe acest plan la Arad, Timișoara, Ploiești, Piatra Neamț, Sibiu, Satu Mare, Buzău dau speranța unor perspective pentru refacerea cadrului organizatoric și reluarea activității la nivelul cerințelor și obiectivelor reale. La realizările obținute a contribuit, în mod substanțial, și activul salariat și voluntar, central și local. Deși foarte restrâns, activul din compartimentul de specialitate al UCECOM (Consiliul Central al Asociațiilor și Cluburilor *Voința*, iar după 1951 Oficiul de Cultură Fizică) a acționat cu competență pentru rezolvarea problemelor complexe ale sportului din cooperarea meșteșugărească, împreună cu primul șef al Oficiului de Cultură Fizică – Octavian Tuhai și alte cadre care au avut în coordonare activitatea sportivă – Ion Rachieru (director), Ion Beldean (șef serviciu), Iacob Eacoviță – director al Direcției cu probleme sociale din UCECOM. În decursul anilor au funcționat în compartimentul de specialitate: Dragoș Hadârcă, Constantin Udrescu, Vasile Ionescu, Aurelian Mateaș, Viorel Tomescu și Ilie Mandache. Președinții și conducerea UCECOM și ale organismelor județene, precum și președintele, ing. Dângă Dumitru, au

acordat un substanțial sprijin dezvoltării și afirmării sportului în sistemul cooperării meșteșugărești. După 1992, întreaga activitate sportivă din cluburi și asociații se desfășoară sub egida *Ligii Naționale Voința* care are ca președinte de onoare pe vicepreședintele UCECOM – Constantin Proca, director executiv pe Iacob Eacoviță, iar ca director executiv adjunct pe profesorul Ilie Mandache. Prin contribuția adusă la practicarea unor ramuri de sport și dezvoltarea sportului de performanță în toate zonele țării, precum și pentru realizarea unor rezultate de prestigiu, pe plan intern și internațional, s-au remarcat, în mod deosebit, cluburile și asociațiile aparținând cooperării meșteșugărești din următoarele localități:

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA ALEXANDRIA. A dezvoltat activitatea sportivă de performanță din 1953 la atletism, baschet, box, judo, handbal, șah, tenis de masă, volei. Realizări: numeroase medalii și 5 titluri de campioni naționali de juniori la atletism; locul I în campionatele regionale la baschet și volei, promovarea unor tineri în alte secții; calificarea în semifinalele CN de șah; câștigarea titlului de Campion Național la judo, în 1979, la juniori; nominalizarea în lotul reprezentativ de judo a sportivilor Marian Crăciun și Gabriel Rădulescu.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA ARAD. Înființată în 1951, cu secții de canotaj, kaiac-canoe, tenis de masă, ciclism, modelism, orientare, una din unitățile reprezentative cu rezultate deosebite obținute în competițiile interne și internaționale, în promovarea unor sportivi în loturile naționale și în alte secții.

Secția de canotaj s-a preocupat încă din 1960 de selecția și pregătirea juniorilor (băieți și mai ales fete) care au câștigat peste 10 titluri de Campioni Naționali și numeroase locuri II și III, mulți dintre aceștia fiind nominalizați în loturile reprezentative de juniori

Secția de ciclism, în cei peste 10 ani de activitate, a contribuit la dezvoltarea ciclismului românesc cucerind peste 40 de titluri de Campioni Naționali

(șosea și velodrom), majoritatea la juniori, remarcându-se Nicolae Boari (6 titluri), Ludovic Kovacs (14 titluri), Iosif Schneider (16 titluri), sportivi care s-au aflat și în componența loturilor naționale.

Secția de caiac-canoe și-a început activitatea în 1960, axându-se pe pregătirea juniorilor cu care a obținut peste 15 titluri de campioni și peste 25 de locuri II și III. S-a remarcat sportivul Ioan Lupău, component al lotului național. După 1990, secția colaborează cu CSȘ Arad.

Secția de orientare sportivă, în cei peste 15 ani de activitate, a câștigat peste 10 titluri naționale la nivelul juniorilor, dintre aceștia Ambrozie Kovacs a realizat 4 titluri. Sportivii Marta David, Marcel Buda, Maria Stanciu și alții au fost nominalizați în loturile reprezentative.

Secția de modelism, care are peste 20 de ani de activitate, a promovat navomodelismul și în special automodelismul, clasele radiocomandatelor, având în componența sa unii din cei mai buni sportivi din țară, care au cucerit peste 75 de titluri de Campioni Naționali. Sportivii cu cele mai multe titluri, Maeștri ai Sportului și componenți ai loturilor reprezentative Lucian Străjnei (5 titluri), Adalbert Munerán (7 titluri), Gheorghe Szücs (13 titluri), Fănel Faur (15 titluri), Cristian Faur (18 titluri). Un merit deosebit în activitatea acestei secții revine Antrenorului Emerit Fănel Faur. Din 1998 secția a trecut în structura CSM Arad.

Secția de tenis masă a selecționat și pregătit în perioada 1955-1973, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Emil Prokopecz, o serie de jucători cu contribuții importante pe plan intern și internațional. În această secție au activat și s-au remarcat sportivii: Adrian Șimandan, Tiberiu Covaci – Campioni Naționali, componenți ai loturilor naționale; Eleonora Mihalca – Maestră Emerită a Sportului, Campioană Națională, Vicecampioană Mondială în 1969 (echipe și dublu), 3 medalii de bronz la CE (1964, 1968, 1974); Magdalena Leszay – Maestră a Sportului și Antrenoare Emerită, Campioană Națională, medaliată cu bronz la CE din 1974. O performanță deosebită a realizat echipa feminină care a fost prezentă de două ori în finala CCE. Din 1973 secția a fost transferată la CSM Arad. Asociația și-a

continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA BAIAMARE.

A promovat activitatea de performanță la popice, șah, tenis de masă, judo, handbal (echipa masculină a activat în Divizia B – 1973-1974, iar în 1975 a fuzionat cu AS CUPROM urmând alt traseu organizatoric), lupte greco – romane (activitate la nivelul juniorilor; sportivul Dorel Pop a câștigat titlul de Campion Național de juniori în 1974). Una dintre cele mai productive secții a fost cea de orientare sportivă care, între 1980-1990, a cucerit peste 40 de titluri de Campioni Naționali, evidențiindu-se: Ileana Jeller (peste 20 de titluri), Irma Pașca, Edith Apli, Ioan Ailenei (toți peste 5 titluri) și alții. Mulți sportivi au fost nominalizați în loturile naționale, printre aceștia numărându-se Irma Pașca, Petru Lupșe, Ileana Jeller. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA BRAȘOV.

A funcționat cu secții de: box, tenis de masă și șah (care au activat în principal pe plan local); volei (echipă feminină în Divizia B – 1973-1974, după care secția a fost transferată la o altă unitate sportivă); patinaj viteză (Crista Traher, Campioană Națională la 1 500 m, în 1965, și componentă a lotului național); patinaj artistic (cu merite în promovarea acestui sport în rândul copiilor și juniorilor; un titlu de Campioni Naționali la perechi obținut în 1965); orientare; baschet. Secția de orientare sportivă și-a început activitatea după 1970 cu rezultate notabile pe plan național obținând, până în 1990, peste 10 titluri de Campioni Naționali și numeroase locuri II-III, la juniori. Secția a avut mai mulți sportivi nominalizați în loturile naționale.

Secția de baschet a fost una dintre cele mai reprezentative pentru asociația din Brașov prin echipa de junioare, prezentă în CN (1973-1974 și 1978-1983), dar mai ales prin echipa feminină de senioare care a activat (cu excepția edițiilor 1963-1964, 1973-

1976 și 1982-1983, când a jucat în Divizia B) în Divizia A, unde s-a clasat pe locurile III și I V, luptând de multe ori, de la egal la egal, cu medaliile campionatului. În această echipă, pregătită de antrenorul emerit Gheorghe Roșu, au activat numeroase jucătoare valoroase și componente ale lotului național, printre care Simona Cucuruz, Cornelia Hinar, Kato Vogel, Antoaneta Boitu și Maestră Emerită a Sportului, cu mari merite în baschetul românesc, Magda Jerebie-Pall.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA BRĂILA. A funcționat cu secții de box, baschet, tenis de masă, șah, volei (echipă de junioare în CN). Cea mai reprezentativă secție a fost cea de box, cu numeroși Campioni Naționali de juniori (Gheorghe Bunea – 1965, Ștefan Imbre – 1976 și 1978, Ovidiu Deicu – 1978 și alții). Cel mai bun rezultat a fost obținut de Marcelică Tudorui, Mastru Emerit al Sportului, multiplu Campion Național, care în 1985 a cucerit medalia de aur la CM de box pentru tineret.

ASOCIAȚIILE SPORTIVE VOINȚA din București, Târgu Mureș și Timișoara au funcționat sub denumirea de la cluburi (vezi: CS *Voința*).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA BUZĂU. A organizat activitatea sportivă de performanță la următoarele ramuri de sport: atletism, secție care a activat în colaborare și cu alte unități sportive, a obținut peste 10 titluri naționale și 2 titluri balcanice, precum și un loc VIII la CE de juniori; box – în perioada 1957-1991, sportivii acestei secții au ocupat în CN – 5 locuri I, 10 locuri II și 23 de locuri III, contribuind la promovarea unor tineri; modelism – medaliați în CN; sportivi promovați în loturile reprezentative; locul IV cu doi sportivi în echipă la CE de aeromodele în 1997; din 1998, secția activează în colaborare cu sportivii de la Palatul Copiilor din Buzău; orientare sportivă – medaliați în CN și 8 locuri I în cadrul *Voințiadei*; popice – locul I și medalii în *Campionatul asociațiilor Voința*; tenis de masă – echipă în Divizia A (1978-1982), 2 locuri I la CB al organizațiilor reprezentând cooperația meșteșugărească; șah – medaliați în CN; volei –

echipă feminină în Divizia B (1972-1973), locul II în *Campionatul asociațiilor Voința* cu echipa masculină. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale și în competițiile internaționale oficiale (2008).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA CLUJ-NAPOCA. A luat ființă în 1951, cu următoarele secții afiliate la federațiile de specialitate: atletism, box, ciclism, gimnastică, orientare sportivă, popice, polo pe apă, schi și fotbal. Pe parcursul anilor au mai fost afiliate secțiile de handbal, volei, tenis de masă, șah, arte marțiale și lupte libere. În 1989, în structura clubului funcționau secțiile de box, ciclism, lupte libere, polo, orientare sportivă și schi, iar după 1993 s-au mai adăugat cele de arte marțiale, baschet, haltere și triatlon. Activitatea secțiilor de atletism, baschet, handbal, fotbal, schi, volei și șah s-a desfășurat cu prioritate pe plan local și doar sporadic la nivel național, având ca obiectiv sportul de masă și întrecerile organizate cu membri cooperatori. Celelalte secții s-au remarcat prin pregătirea unor sportivi valoroși și realizarea unor performanțe deosebite pe plan intern și internațional.

Secția de box (înființată în 1951) a avut în componența sa pe: Paisz Mikloș, Mastru al Sportului, multiplu Campion Național, Campion Balcanic, Vicecampion Mondial de tineret; Alexandru Turei, Mastru al Sportului, multiplu Campion Național, Campion Balcanic, medaliat la numeroase turnee internaționale, Campion European de juniori (1972), participant la JO (1972); Iosif Mihalik, Mastru al Sportului, ulterior transferat la alte unități sportive, a cucerit primul titlu de campion pentru *Voința*, medaliat cu bronz la CE; Cristian Morea, Mastru al Sportului, multiplu Campion Național, ulterior transferat la CS *Steaua*, precum și mulți alți boxeri Campioni Naționali și componenți ai loturilor reprezentative. Antrenorii secției: Iosif Priester, Eugen Douda, Francisc Ambruș, Iosif Ambruș, Iosif Mihalik, Alexandru Turei, Ion Chendreanu (Antrenor Emerit) și alții.

Secția de ciclism (1951) a cuprins mulți sportivi de valoare, printre care: Attila Telegdi, multiplu Cam-

pion Național, recordmanul țării la velodrom, Attila Balasz, Dorin Trif, Dan Irimiaș – multipli Campioni Naționali și Balcanici în probele de șosea. La CN din 1998, sportivele acestei secții s-au clasat pe primele trei locuri în proba feminină de ciclocros. Antrenorii care au contribuit la aceste rezultate: Vasile Boboși, Arpad Nagy, Vasile Vlăduț, Gheorghe Căpraru.

Secția de lupte libere (1979) a cuprins o serie de sportivi Campioni Naționali și medaliați la turnee internaționale, între aceștia numărându-se și Maetrul Sportului Andrei Ianko (ulterior transferat la *Dinamo* Brașov), medaliat cu bronz la CM. În CN, echipa clubului a cucerit medalia de bronz. Antrenori: Gelu Ursu, Aurel Șuteu, Andrei Ianko, Dorin Hărănguș, Gheorghe Sיעoban.

Secția de polo pe apă (1951) a realizat performanțe deosebite în Divizia A, locul II (1979) și de 8 ori locul III (1972-1978 și 1980). A promovat numeroși jucători în loturile naționale. Cel mai valoros jucător – Claudiu Rusu, Maestru al Sportului și Maestru Emerit al Sportului, locul IV la JO din 1976, locul V la CM din 1975, medaliat cu aur la JMU din 1977. Antrenori: Arcadie Sarkadi (Antrenor Emerit), Zoltan Bogdan, Ladislau Daroczi, Radu Nechita, Vasile Pop, Octavian Preda, Tiberiu Barabaș, Ovidiu Pocol. Mulți dintre aceștia au desfășurat o activitate deosebită cu copiii și juniorii.

Secția de orientare sportivă (1951) a cuprins pe unii dintre cei mai valoroși sportivi din această ramură, multipli Campioni Naționali, printre care Enikő Fey și Zsuzsa Fey, precum și alți sportivi care au activat și ca antrenori – Voicu Plăian, Gligor Pavel și Maeștri ai Sportului Sandor Fey și Clara Fey. În 1998 secția și-a încetat activitatea.

Secția de gimnastică a funcționat din 1951 până în 1975, perioadă în care echipele de senioare și junioare au cucerit la CN 5 locuri I și 8 locuri II-III. Antrenori: Ioan Albert, Eugen Felvinczi.

Secția de popice (1951-1984), sub îndrumarea antrenorului Vasile Gyarfás (cel mai bun jucător, Maestru al Sportului) a realizat: echipa feminină – 6 titluri naționale și 10 locuri II-III, având în componență pe Margareta Kelemen, Ileana Gyarfás, Rozalia Stefucș – Maestre ale Sportului, ultima fiind

și componentă a echipei de junioare Campioană Europeană în 1971; echipa masculină – 3 titluri și 7 locuri II-III în CN.

Secția de tenis de masă (1951-1969) a desfășurat o activitate la nivel național, avându-l ca antrenor și jucător pe Gheorghe Cobârzan (fost jucător la CSM activitate la nivel național, avându-l ca antrenor și jucător pe Gheorghe Cobârzan (fost jucător la CSM Cluj). A mai jucat pentru *Voința* Cluj și Tiberiu Harastoși, Maestru al Sportului, multiplu Campion Național, medaliat la competițiile internaționale oficiale. După 1990, clubul s-a confruntat cu serioase probleme financiare, situație care a condus la restrângerea activității. Conducerea clubului în decursul anilor: Eugen Felvinczi (1951-1970); Eugen Marchiș (1970-1988); Teodor Mănăsturean (1988-1991); Antonio Ciupei (1991-1993); Gheorghe Căpraru (din 1993). Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale și în competițiile internaționale oficiale (2008).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA CRAIOVA.

A cuprins în structura sa organizatorică secții de: șah, tenis, tenis de masă, box, orientare, popice și volei. S-au detașat prin realizările lor secțiile de: popice (echipa feminină în Divizia A între 1973-1981); volei (echipa feminină în Diviziile A și B între 1963-1981 și sportivi promovați în loturile naționale); box (campioni și medaliați în CN – Gheorghe Oprișor – campion juniori 1981 și la tineret 1983, Dorinel Ilie – campion juniori 1990); orientare (numeroase medalii și peste 10 titluri de Campioni Naționali la seniori și juniori). Sportivi selecționați în loturile reprezentative: Cornelia Lăzean, locul IV la JO din 1964 (volei); Gheorghe Oprișor (box); Natalia Deconesc, Cristian Ivanciuc, Anca Păsat, Cătălin Ilie, Aurelia Alexandru (orientare) și alții.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA GALAȚI.

Înființată în 1951, cu următoarele secții de performanță: box, handbal, tenis de masă, tenis, popice, șah. Rezultate deosebite au fost obținute la: **box** (titlurile naționale pe echipe 1967, 1968, 1969,

medaliați la CN); **popice** (titluri pe echipe 1981, 1992); Campioană Națională la individual – Angelica Vasile; performanțe de prestigiu – locul I în CCE (1981) și locul I în Cupa Mondială (1992) sportivi promovați în loturile naționale; **tenis de masă** (locul I în CN pe echipe în 1998; locul II în CN pe echipe în 1996 și 1997; Ana Gogoriță – 2 locuri II și 3 locuri III în CN din 1997-1998; secția s-a clasat pe locul I în clasamentul unităților sportive situate pe primele 3 locuri în CN din 1998; echipa a ocupat locul III în CCE din 1998). În anul 2000, sportiva Ana Gogoriță a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de bronz la CM de tenis de masă. Din conducerea asociației au făcut parte: Dumitru Costin (1964-1968), Apostol Anastasiu (din 1968). Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale și în competițiile internaționale oficiale (2008).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA IAȘI. A funcționat ca asociație sportivă din 1951 până în 1992, când s-a transformat în club. Până în 1989, a funcționat cu 10 secții: baschet, badminton, box, fotbal, judo, orientare sportivă, modelism, șah, popice și handbal. După 1989, datorită greutăților financiare, activitatea de performanță s-a rezumat la box, modelism și orientare sportivă. Secții cu activitate de nivel județean: handbal feminin și popice. Între secțiile de nivel național s-au aflat: baschetul – cu echipă în Divizia B; șahul; modelismul – înființată în 1970, cu medaliați în CN; orientare sportivă – cu campioni județeni de seniori și juniori, locul II în CR, locurile I și II în Cupa *Voința*. Secții cu rezultate deosebite: badminton – a activat în Divizia A și a promovat sportivi în lotul național (Radu Coșarcă și Alina Pieptu – care au cucerit și titluri de Campioni Naționali de juniori); de pregătirea sportivilor s-a ocupat profesorul Nicolae Oloieriu; în 1993, secția a fost transferată în structura CS *Politehnica*; judo feminin – cu echipă Campioană Națională în 1989, sportive promovate în lotul național (Angela Budacă, Ana Maria Tolea, Iuliana Sidon), secție trecută în 1993 la CS *Politehnica*; fotbal – cu echipă feminină în Divizia A, jucătoarea Camelia Humu-

lescu selecționată în lotul național. Între secțiile cu rezultate deosebite s-a înscris și boxul, înființată în 1970, nominalizată ca secție de nivel olimpic, ramură care, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Viorel Soroceanu, a realizat cele mai bune performanțe: Campioni Naționali – Ovidiu Bobârnat, Dan Moise, Iulian Moise, Ionel Pricop, Dan Simionică, Ionel Eșanu; sportivi în loturile naționale – Nicolae Buboi, Dan Moise, Gelu Rață, Dan Simionică, Mihai Danilov, Ovidiu Bobârnat; cucerirea medaliilor de bronz la CM de juniori (1996) și CM de seniori (1999) prin sportivul Ovidiu Bobârnat. Conducerea asociației de-a lungul anilor: Vladimir Ursu (1951); Loebel Alecu (1953); Vasile Mihnea (1954); Iosif Mathias (1955); Petru Gătu (1962); Constantin Adumitresei (1968); Mircea Andronic (din 1985).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA MIERCUREA CIUC. Înființată în 1951, cu secție de volei, iar ulterior hochei pe gheață (1958-1967), popice, box, handbal, schi fond, patinaj viteză (1977-1980), orientare sportivă. Majoritatea secțiilor au avut realizări importante: La **hochei pe gheață** – echipa de seniori Campioană Națională în 1960 și 1963 și Vice-campioană de 6 ori; numeroși jucători promovați în secțiile altor cluburi și în loturile naționale (Desideriu Varga, Iuliu Szabo, Emerich Antal și alții); antrenorul echipei, Paul Sprentz. La **schii fond** – Piroșka Aboș multiplă Campioană Națională de junioare, participantă la JMU din 1981 (locul XIX); 2 titluri de Campioane Naționale de junioare (ștafetă și proba de 5 km – în 1989). La **patinaj viteză** – cu merite în susținerea acestei ramuri de sport; Eva Szigheti, Vicecampioană Națională la senioare la sprint și poliatlon (1979, 1980), cu un nou record național la senioare în proba de 1000 m; Erika Kovacs și Gabriela Vadazi – Campioane Naționale de junioare în 1989.

Volei – echipa feminină a activat în 1971-1972 în Divizia A, iar în ceilalți ani în Divizia B, în 1964 jucătoarea Margareta Șerban a fost selecționată în lotul reprezentativ.

Secția de orientare sportivă a obținut, între 1984-1989, 16 titluri de Campioni Naționali la nivelul

juniorilor (s-a remarcat Katalin Keresztes cu 7 titluri).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA ODORHEIU SECUIESC. Înființată în anul 1951, a avut în structura sa inițială: atletism, box, lupte, schi, orientare sportivă, popice. Pe parcurs au mai fost înființate secții la: tenis de masă (preluată de la AS *Spartac* în 1959), handbal feminin (1960-1994).

Secția de handbal cu echipă feminină în CN Divizia A, care la ediția 1975-1976 s-a clasat pe locul III – a pregătit și promovat numeroase jucătoare de valoare, dintre acestea remarcându-se: Magda Mikloș-Ilyes – Maestră Emerită a Sportului, peste 180 de selecționări în naționalele de senioare și tineret (1967-1978), medaliată cu aur la CM de tineret (1967) și cu argint la CM de senioare (1973), locul IV la JO din 1976; Maria Magyari-Laczkovics – jucătoare care a activat în această secție, participantă la CM din 1971 (locul IV) și JO din 1976 (IV).

Secția de popice – echipa masculină calificată în 1951 la turneul final al CN; 2 titluri de Campioni Naționali, în proba individuală, la juniori (1963, 1984); echipa feminină clasată pe locul III la CN de senioare din 1998; numeroase sportive promovate în alte secții și în loturile naționale, participante la CM și CE.

Secția de schi sărituri a obținut mai multe titluri de Campioni naționali de juniori (1956-1964); în anul 1964, Jozsef Eröss a obținut titlul de campion la seniori; locul I la CR pe echipe (1963, 1964); în anul 1980 la CN și CR sportivii secției au obținut 12 locuri I și 10 locuri II.

Secția de tenis de masă – după preluarea secției de la AS *Spartac*, s-a continuat activitatea la nivelul copiilor, obținându-se progrese însemnate. Din 1972, cei mai buni sportivi din această secție și-au continuat activitatea la CSS, în același an echipa de băieți promovând în divizia pentru juniori (locul III în 1974 – individual și pe echipe).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA ORADEA. Înființată în 1952, cu secții de atletism, box, baschet, fotbal, handbal, motociclism, orientare sportivă, popice, șah, tenis, tenis de masă. Asociația a desfășurat o activitate deosebită pentru dezvoltarea sportului de performanță și afirmarea unor ramuri de sport pe plan intern și internațional.

Secția de popice – cu echipe participante în Divizia A; Holya Mathe și Olga Psichas – Campioane Naționale de junioare, la perechi (1982, 1983, 1984); Olga Psichas Campioană națională la individual (1983); Holya Mathe – medalie de aur (echipe) și medalie de argint (perechi) la CE de juniori din 1983, medalie de aur (echipe) și medalie de bronz (individual) la CM de juniori din 1985, medalie de argint (echipe) la CM de seniori din 1986; Olga Psichas – 2 medalii de aur la CE de juniori din 1981; Silvia Berinde – 2 medalii de bronz la CM din 1982.

Secția de motociclism – participări la CN de viteză și motocros; Campioni Naționali la diferite clase: Ladislau Berke, Valeriu Stancu, Laszlo Ferecz, Ladislau Farkaș; multipli Campioni Naționali; Arpad Viktor și Attila Viktor la viteză 125 și 250 cmc și Eva Gardi, Campioană Națională la fete clasa 50 cmc; toate aceste titluri au fost obținute în perioada 1980-1995; majoritatea dintre aceștia, Maeștri ai Sportului, componenți ai loturilor naționale, au contribuit la o bună reprezentare pe plan internațional.

Secția de box – participări la CN de juniori soldate cu câștigarea unui titlu de campion în 1960 de către juniorul Ovidiu Pleș.

Secția de baschet – echipa feminină participantă în CN, Divizia B, în perioada 1956-1965.

Secția de tenis – activitate orientată pe pregătirea copiilor și juniorilor, participarea la CN pentru aceste categorii și la turnee internaționale; s-au remarcat – Nicoleta Ortansa Danciu (loc III la CN; locul I la trei turnee internaționale 1999), Copil Răzvan și Răzvan Bercea locul III la Campionatele Internaționale ale României 1999; echipa de copii a ocupat locul I la *Trofeul Ilie Năstase – Ion Țiriac* 1999.

Secția de șah – participări la CN de copii și juniori; sportivul Dan Raț – Campion Național în 1996.

Secția de orientare sportivă – activitate la nivelul juniorilor cu participări la CN.

Secția de fotbal – echipe de seniori în Divizia C și juniori în CN. Ramuri de sport cu activitate pe plan

local și participări în campionatele județene: atletism, handbal (1975-1987), volei (1960-1970), tenis de masă. Antrenorii secțiilor: Ștefan Szücs, Ioan Orcea, Ștefan Török, Victor Popescu, Ecaterina Bagdi, Olga Psichas (popice), Arpad Viktor, Ladislau Berke (motociclism), Iosif Munteanu (șah), Mircea Drăgoi, Ioan Temian, Sorin Simoca (tenis). Președinții asociației: Petru Nicoară, Ion Lică, Florian Biț, Adriana Botoș. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale. Din păcate, în ultimii ani a început un litigiu între Primăria Oradea și asociație, prin revocarea unei decizii, vechi de 58 de ani, prin care Consiliul Local Oradea a dat terenul de sport și construcțiile în folosința Asociației Sportive „Voința”, toate acestea ducând la desființarea stadionului „Voința”.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA PIATRA NEAMȚ. A luat ființă în 1951 ca asociație, transformată în 1992 în club. După înființare, figurau în structura asociației secțiile de popice, șah, schi, fotbal, tenis de masă, volei și handbal, cu activitate de nivel regional și județean. Pe parcurs s-au mai adăugat și alte ramuri de sport.

Secția de orientare sportivă (1970) – 12 titluri naționale și 12 sportivi nominalizați în loturile reprezentative.

Secția de ciclism (1978) – 14 titluri, 6 sportivi în loturile naționale, 2 Campioni Balcanici, locul VI în Cursa *Păcii*.

Secția de box (1980) – 6 titluri naționale, locul VI la CM de juniori, medalie de bronz la CE.

Secția de atletism (1981) – începând din anul 1987 a fuzionat cu CS *Ceahlăul* sub denumirea *Ceahlăul – Voința* – 42 de titluri de campioni, 4 recorduri naționale; numeroși sportivi promovați în loturile naționale; 8 medaliați la CB (4 de aur, 2 de argint și 2 de bronz); medalie de bronz la CM de juniori. Clubul a organizat două ediții ale competiției internaționale de ciclism Cupa *Voința* și competițiile tradiționale Cupa *Voința* la ciclism, box, atletism și orientare sportivă. Conducerea unității a fost asigurată de: Nae Teodorescu (1951-1956), Guță

Săvinescu (1957-1962) și Cornel Nemțeanu (1963-1975) în calitate de secretari; Dăscălița Nicolae (1975-1999) – director. Funcția de președinte a fost îndeplinită de Nemens Constantin Șerban (1992-1999).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA PLOIEȘTI.

S-a înființat în 1952, pe parcursul anilor având în structura sa organizatorică următoarele secții: box, ciclism, karate, orientare sportivă, popice, modelism, fotbal.

Secția de ciclism – peste 10 titluri de Campioni Naționali de juniori, evidențiindu-se printre alții: Gheorghe Moldoveanu, Gheorghe Tomescu, Cornel Nicolae, Constantin Ciobanu, Dănuț David și multiplul campion Marian Țârlea (campion Balcanic și component al echipei naționale, autor al unei performanțe de prestigiu în *Cursa Păcii* în 1978). Dănuț David a obținut la CN de juniori (șosea și velodrom) un loc I, un loc II și 2 locuri III în 1998, tot în acest an fiind și medaliat la CB.

Secția de modelism – peste 15 titluri naționale și numeroase locuri II-III în CN de seniori și juniori (Ionel Ivan, Iuliana Cruceru, Stelian Costache, Dumitru Vasilescu, Eugen Chițu și alții).

Secția de popice – echipa feminină a activat în Divizia A situându-se pe poziții fruntașe în această în-recere. Performanțe deosebite: reprezentanta secției în echipa națională de popice – Minela Dan Mihăilă – a contribuit la cucerirea titlului de Campioană Europeană de junioare, în 1981; echipa asociației s-a clasat pe locul II în CCE, în 1991.

Secția de box – rezultate bune la nivelul juniorilor; sportivii Gheorghe Anghel și Cristian Dedu au fost nominalizați în lotul național; în 1998, în colaborare cu AS *Metalul* Ploeni, s-a obținut un titlu de campion la seniori, iar sub numele de *Voința* un titlu la juniori I și un loc II la juniorii mici. Datorită greutăților financiare, asociația a apelat la sponsorizări, astfel că după 1996 și-a schimbat denumirea în AS *CONPET*, cu secții de performanță la: popice (echipă de senioare și echipe de fete la categoria juniori și cadeți); ciclism; karate; box; fotbal feminin și masculin. În această nouă organizare, în 1998, s-au impus secțiile de karate, popice și ciclism.

Secția de karate tradițional. Având 61,50 puncte acumulate la CN (13 locuri I, 3 locuri II și 4 locuri III obținute la tineret și juniori I și II) s-a situat pe poziția VI-VII în ierarhia secțiilor de karate. Pe plan internațional, sportivul Iulian Pătrașcu a cucerit un titlu de Campion European de juniori (kata), iar la enbu o medalie de argint prin Iulian Pătrașcu și Florian Ciocoiu.

La popice, Camelia Sârbu a devenit Campioană Națională de junioare, în 1998, proba individuală, iar echipa s-a situat pe locul III. Camelia Sârbu și Alina Petreanu au participat în 1997 și 1998 la CM de juniori și cadeți. În anul 2000, asociația și-a înscris în palmares o medalie de argint la CM de karate tradițional prin Iulian Pătrașcu (enbu) și o medalie de argint la CE de box prin Bogdan Dobrescu (categ. 51 kg). Antrenorii secțiilor: Eleonora Ion și Constanța Constantin (popice); Eugen Dulgheru și Dan David (ciclism); Aurelian Nicolae (karate); Lucian Rădulescu (box). Conducerea unității sportive a fost asigurată de: Ion Costache (1952-1966); Mircea Florescu (1966-1970); Cristian Georgescu (1990-1992); Eleonora Ion (1992-1996); Constantin Diaconu (din 1996). Asociația a continuat să activeze și după anul 2000 în diferite structuri organizatorice.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA RĂDĂUȚI. Înființată cu secții de: **hochei pe iarbă**, cu echipă feminină în Divizia națională (1956-1958); **baschet**, cu echipă masculină în Divizia B (1957-1962); **handbal**, cu echipă feminină divizionară (1964-1970); **popice**, cu echipă divizionară (1970-1982); **tir cu arc** – ramură care a început să se practice din 1982 la CSS și a continuat să se dezvolte, la un nivel superior, în colaborare cu AS *Voința*, din care a rezultat o secție puternică, de unde s-au promovat o serie de elemente valoroase. În 1986, echipa feminină câștigă titlul de Campioană Națională, pe parcursul anilor sportivii acestei secții reușind să cucerească 17 titluri naționale, printre autorii acestora numărându-se: Angela Bucevschi, Mihaela Galan, Gabriela Coșovan, Mariana Axane, Olimpia Marciuc, Rozalia Deneș, Maria Moloce-Prelipceanu – multiple Campioane Naționale, componente ale

loturilor reprezentative, medaliante la CB și alte competiții internaționale. S-a remarcat printr-o performanță unică Maria Moloce-Prelipceanu, care la CE din 1989 a cucerit medalie de bronz, prima și singura medalie a acestei ramuri de sport obținută într-o competiție oficială. Au contribuit la realizarea acestor performanțe antrenorii Alexandru Deneș și Rozalia Deneș.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA REGHIN. A avut în structura sa organizatorică secții de performanță la baschet, box, lupte libere, șah și modelism, orientate cu prioritate spre activitatea cu juniorii, în care scop a conlucrat fructuos cu celelalte unități sportive pentru asigurarea condițiilor de continuare a pregătirii și participării în competiții, folosind la unele sporturi dubla reprezentare.

Secția de baschet a pregătit echipe de junioare, cu care în perioada 1978-1981 a participat în CN.

Secția de box, în cei peste 25 de ani de activitate, a promovat o serie de tineri în boxul de performanță, printre aceștia și juniorii Ovidiu Gorea – Campion Național în 1963, Attila Kelemen – Vicecampion în 1966, Sorin Ghergheli – Campion Național în 1989 și alții.

Secția de șah a oferit condiții de practicare a acestui sport, obținând în 1976 primul titlu de Campion Național de juniori prin Alexandru Solomon, iar ulterior alte medalii în competițiile cu caracter local și național.

Secția de lupte libere, în colaborare cu CSS și alte unități sportive, a asigurat condiții de pregătire unor tineri luptători care și-au putut continua drumul spre consacrare. Printre aceștia s-a aflat în special Alin Păcuraru (ulterior transferat la CS *Steaua* și apoi la *Mureșul* Târgu Mureș), care în 1983 obține titlul de Campion Național la juniori, în 1985 are prima participare la CM, unde ocupă locul VI, iar la CE cucerește două medalii de bronz (1985 și 1986) și o medalie de argint în 1987. Din secție a mai făcut parte și sportivul Ștefan Demeter – Campion Național la cadeți, juniori și tineret (1988-1989), precum și alți luptători.

Secția de modelism, reprezentând localitatea care construiește ambarcațiuni, a promovat cu prioritate

navomodelismul – clasa veliere, fiind cotate printre secțiile fruntașe, pe plan național. Numai în perioada 1974-1989, sportivii secției au cucerit peste 125 de titluri de Campioni Naționali, peste 60 dintre acestea aparținând juniorilor. La obținerea acestor titluri au participat peste 55 de constructori de navomodele (din care 5 fete), remarcându-se: Heinrich Gregen – cu peste 25 de titluri, Ștefan Plesch – peste 10, Francisc Barra, Teodor Cucerzan și Eugen Moldovan – cu câte 8, Daniel Durdun, Endre Marton și Tiberiu Walter – cu câte 7, Helmuth Gregen, Vasile Costea și Petru Solyom – cu câte 6, alți 25 de sportivi realizând mai mult de 2 titluri. Printre cei care au îndrumat cu pasiune activitatea navomodeliștilor s-au aflat Ion Polen, Liviu Maior și alții. În cadrul asociației s-au mai practicat și alte ramuri de sport în scopul organizării activității sportive cu membri cooperatori.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA SATU MARE.

Una dintre unitățile cu o bogată activitate de performanță.

Secția de box – cu activitate în rândul juniorilor; Campioni Naționali de juniori – Ion Săliște (1966) și Attila Vereș (1987).

Secția de judo – s-a remarcat prin Melinda Kael, Campioană Națională la senioare în 1988.

Secția de tenis de masă – una din secțiile care a descoperit și promovat jucători valoroși în tenisul de masă; se menționează că aici a început să joace și Ella Zeller Constantinescu, care a trecut apoi la *Voința* București, precum și frații Bohm, care ulterior s-au consacrat în alte unități sportive, obținând performanțe competitive pe plan internațional. În 1994 fuzionează cu CSS.

Secția de tir cu arcul – secție preluată în 1970 de la Întreprinderea de Aragaze Satu Mare, a continuat să se dezvolte cu bune rezultate pe plan intern și internațional. În perioada 1973-1975 se remarcă: Horea Buzașu – multiplu Campion Național, Maestru al Sportului; Ecaterina Pop, Ileana Molnar, Elisabeta Cherecheș, Ileana Szendrei, Mihai Bârză și Gheorghe Bârză, care devin și ei Campioni Naționali. După 1975, antrenorul Francisc Fenyveși crește o nouă generație de sportivi care cuceresc titluri de

Campioni Naționali, printre care: Victor Weszowski, Monica Grebur, Eugen Nagy, Francisc Pongracz, Lucia Micas, Elisabeta Kovacs, Eva Gozner, Ecaterina Kosma și alții. În 1980, acești sportivi cuceresc 4 titluri de Campioni Naționali (individual și pe echipe – feminin și masculin) și unul la juniori. Tot în 1980, Mihai Bârză face parte din lotul care reprezintă pentru prima dată România la o Olimpiadă, la această ramură de sport, clasându-se la acest debut pe locul XXV. Au mai funcționat secții la șah, handbal, orientare și altele, care au desfășurat o activitate rodnică în rândul juniorilor. Pe parcursul anilor, asociația a promovat numeroși sportivi în loturile naționale (box, tenis de masă, tir cu arcul). Asociația a înregistrat bune rezultate în organizarea sportului de masă. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA SIBIU. A luat ființă în anul 1947 inițial în alte formule organizatorice. Una dintre unitățile cu cele mai bune rezultate în promovarea exercițiilor fizice și sportului de masă și organizarea timpului liber al membrilor cooperatori, fiind cuprinși anual 5 000 - 6 000 de participanți. Pentru stimularea activității de performanță, asociația a cuprins în structura sa organizatorică următoarele secții afiliate: motociclism, patinaj viteză, modelism, șah, alpinism, orientare sportivă, handbal, fotbal, box.

Secția de motociclism (dirt track, viteză șosea și motocros) a promovat sportivi de certă valoare, multipli Campioni Naționali – Ioan Bobâlneanu, Nicolae Rîureanu, Ionel Pavel, Alexandru Pâs, Constantin Carabulea, Iosif Pancratz, Wentzel Deak, Nicolae Ciubotea, Ion Tichindelean și mulți alții.

Secția de modelism (racheto, auto și navomodelism) a înregistrat rezultate remarcabile pe plan intern și internațional la navomodele – Maestrul Emerit al Sportului Marius Cheșcu – medaliat cu aur la CM din 1997, primul Campion Mondial din istoria sportului sibian, plus alte 5 medalii de argint și una de bronz la CM (1987-1988) și 3 medalii de argint la CE (1994-1995), acesta fiind

secondat de mai tânărul Cosmin Dimitriu – medalii de bronz la CM (1993) și CE (1994) și argint la CE din 1995. În anul 2000, Marius Cheșcu a cucerit o nouă medalie de aur la CM de navomodelism la clasa C4B. Îndrumătorul acestei secții – Antrenorul Emerit Aldea Gheorghe. S-au mai înregistrat rezultate deosebite: Adolf Meltzer la **alpinism**, Gheorghe Rășinaru la **șah** și Ion Armeniciu la **patinaj viteză**, cel care a îndrumat-o la început de carieră sportivă și pe una dintre reprezentantele patinajului viteză românesc, Cerasela Hordobețiu (legitimată la CSS și *Voința Sibiu*), multiplă Campioană Națională, participantă la numeroase competiții oficiale, care la CE din 1993 obține medalia de bronz (fiind pregătită la lot de Adrian Ciobanu). În cadrul secției de patinaj s-a practicat și patinajul pe roțile.

Secția de fotbal a pregătit o serie de jucători valoroși care au fost promovați în alte secții unde au reprezentat fotbalul sibian. După 1989, datorită lipsei fondurilor necesare, activitatea de performanță s-a restrâns la motocros și navomodelism, ulterior reluându-se și activitatea la dirt track, ramură de tradiție în cadrul asociației. Căutându-se noi soluții pentru finanțarea activității și valorificarea unui patrimoniu deosebit, după 1995 asociația s-a reorganizat. Președinții asociației: Iosif Schontaler, Pantelimon Ciolacu, Victor König, Eugenia Trifan, Ioan Onițiu, Ioan Știr, Aurel Hanea, Maria Nartea, Aron Belășcu.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA SINAIA. A fost profilată pe sporturi de iarnă – bob, sanie, schi și orientare sportivă, contribuind la promovarea și susținerea acestor ramuri, la care se vor obține rezultate importante:

Secția de bob – câștigarea titlurilor de Campioni Naționali în 1974 la bob de 2 persoane (Constantin Vulpe, Dumitru Pascu), în 1980 la 2 persoane tineret și seniori (Alexandru Pandrea, Viorel Florea), 4 persoane tineret (Alexandru Pandrea, Vasile Iancu, Constantin Neagu, Vasile Florea), în 1981 la 2 persoane seniori (Alexandru Pandrea, Alexandru Mitrofan); selecționarea unor sportivi în loturile naționale.

Secția de sanie – medalii la CN și alte competiții cu caracter național și internațional; selecționarea unor sportivi în loturile naționale.

Secția de schi – titluri și medalii la CN și alte competiții de nivel național; câștigarea primului titlu de Campioană la senioare, în 1963, de către Mihaela Stoenescu la slalom special. **Secția de orientare sportivă** – între 1985-1989, sportivii acestei secții au obținut peste 15 titluri de Campioni Naționali de juniori, remarcându-se: Lucian Crăciunescu (5 titluri), Mihai Eftimie (5 titluri), Daniel Stroiescu (4 titluri).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA SLATINA. A avut în structura sa mai multe ramuri de sport printre care și cele de orientare sportivă, cu medaliați la CN (Simona Ivanov – Campioană Națională de junioare în 1982) și atletism, cu rezultate deosebite: a promovat în atletismul de performanță mai mulți tineri, între aceștia aflându-se și Denisa Zăvelcă – multiplă Campioană Națională la toate categoriile de vârstă, începând din 1986, în probele de 400 și 800 m, vicecampioană europeană de junioare la 800 m, în 1989 (antrenoare Anca Laurențiu).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA TÂRGU JIU. Înființată în anul 1959, a desfășurat o bogată activitate pe plan județean și național la următoarele ramuri de sport: atletism, box, fotbal (campionat județean), handbal (campionat județean), judo, orientare sportivă (titluri de Campioni Naționali în 1981-1982), șah.

Secția de atletism, înființată în 1965 sub îndrumarea antrenorului Ion Bură, a realizat performanțe deosebite pe plan național și internațional, fiind nominalizată la acest nivel în 1988. În perioada 1982-1989, sportivii secției de atletism au cucerit peste 20 de titluri naționale la juniori, tineret și seniori și au stabilit 6 recorduri naționale (4 seniori și 2 juniori). S-au remarcat Maestrele Sportului Victoria Oprea, în probele de marș și Viorica Ghican, în probele de fond și cros. Unii dintre atleții secției au fost nominalizați în diferite loturi reprezentative. În anul 1990 secția a fost preluată de CSM *Pandurii* Târgu Jiu.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ VOINȚA Târgu

Neamț. A luat ființă în anul 1955 pe baza hotărârii UJCM –Neamț și UCECOM și a avut ca membri fondatori Cooperativele *Unirea* și *Arta Decorativă*. Inițial a funcționat pe lângă UJCM, iar după 1990 pe lângă ATCOM, când s-a transformat în club. Structura organizatorică a cuprins următoarele secții pe ramuri de sport: atletism, călărie, culturism, fotbal, handbal, orientare sportivă, popice, tenis de masă, șah, volei. Printre rezultatele mai deosebite, obținute de sportivii clubului, sunt menționate: la atletism – 4 locuri I și 3 locuri II la CN, prin sportivele Liliana Panteimon, Liliana Luca și Maria Popa; la călărie – 7 locuri I, 11 locuri II și 14 locuri III prin sportivii Leonte Grădinaru, Nicușor Paraschiv, Eduard Mustață, Ghiocel Băluță, Vasile Tănase, echipa Vicecampionă la concurs complet, Vicecampionă Balcanică la juniori (Nicușor Paraschiv), locul al II-lea la concursul internațional *Cupa Volvo- Samsung* (Leonte Grădinaru); la orientare sportivă – 3 locuri II și 2 locuri III (Viorel Mirică, Petru Dănilă); la popice – 1 loc I și 2 locuri III prin sportivii C.Călugăreanu și Gh. Matei – prima echipa de divizia A și superligă din Tg.Neamț, 3 locuri I în Cupa României pentru veterani (Vasile Hanganu); la handbal – de 2 ori campioană județeană, participări la calificări pentru divizia B; la volei – de 6 ori campioană județeană; la fotbal – de 6 ori câștigătoarea competiției *Cupa Voința*; la celelalte sporturi s-au obținut rezultate la nivel județean și interjudețean. Începând din 1970, în conducerea clubului s-a aflat Vasile Hanganu, care a îndeplinit funcția de secretar și apoi pe cea de director executiv. Concomitent, Vasile Hanganu desfășoară și activitate ca antrenor la orientare sportivă, popice și badminton și ca instructor la alte ramuri de sport.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ZEFIRUL. Prima asociație sportivă a handicapaților neuromotori din Cluj (și din țară), înființată în septembrie 1974 la Cluj-Napoca, din inițiativa farmacistului Alexandru Peev, el însuși handicapat (sechele de poliomieltă-paraplegie).

CLUBURI SPORTIVE

AEROCLUBUL REGIONAL BRAȘOV (ARB).

Filială a Aeroclubului Central. Înființată în anul 1935, cu scopul de a coordona activitatea sportivă a aeronauticii românești (ale cărei baze fuseseră puse încă în anul 1925), și a școlilor de aviație sportivă de la Ghimbav și Sînpetru, din apropierea Brașovului, locuri unde s-au format de-a lungul anilor o pleiadă de piloți și constructori, mulți dintre ei aducând glorie sportului românesc. Nu este întâmplătoare situarea acestui club în zona uzinelor IAR, uzine unde s-au format și au activat renumiți constructori și piloți, printre care inginerii Radu Manicatide și A. Frim, au amplificat și mai mult activitatea ARB reluată, pentru scurt timp, și după anul 1944.

AEROCLUBUL OLTENIEI (AO).

Organ teritorial al Aeroclubului Central, înființat la Craiova în anul 1933, ce și-a propus a impulsiona dezvoltarea aviației (a celei sportive, mai ales) în această parte a țării, a sprijini construirea unui aeroport modern, a înființa o școală de pilotaj, cu și fără motor, a organiza mitinguri aviatice etc. – obiective împlinite în majoritatea lor. Primul mare miting organizat de AO a avut loc la 29 sept. 1935 și s-a desfășurat pe terenul aviatic de la Balta Verde. AO își avea o publicație proprie intitulată *Aripa Olteană*, care a apărut din anul 1934 până în 1939, când AO și-a încetat activitatea.

AEROCLUBUL MARAMUREȘ.

Filială a Aeroclubului Central, ce a luat ființă la Baia Mare în anul 1973, ca o încununare a eforturilor unor pasionați iubitori ai zborului, în frunte cu instructorul Nicu Șerban.

AEROCLUBUL ROMÂN; AEROCLUBUL CENTRAL ROMÂN (AR; ACR).

Organizație națională, intitulată inițial Aeroclubul Român, înființată la București, în cursul anului 1922, în scopul de a sprijini dezvoltarea aeronauticii în țara noastră. Afiliată în același an la Federația Aeronautică Internațională.

onală (FAI). Printre fondatori se numără Constantin Olănescu, George Valentin Bibescu, regele Carol al II-lea, Aristide Blank, aviatorul Andrei Popovici – primul secretar general (până în anul 1932) ș.a. Trei ani mai târziu, în anul 1925, AR pune bazele aeronauticii românești, propaganda pentru dezvoltarea aviației făcându-se de acum înainte printr-o nouă organizație: Asociația Română pentru Propaganda Aeronautică (ARPA). AR își avea sediul central la Băneasa și printre realizările sale figurează înființarea unor aerocluburi regionale, a unor școli de pilotaj, cu și fără motor (Brașov, Ghimbav, Sînpetru, Chitila), formarea primelor cadre ale aeronauticii românești, organizarea mitingurilor aeriene (uneori în colaborare cu ARPA) etc. Începând din 1928, funcționau deja aerocluburi la: Brașov, Arad, al culorii Albastru (Sibiu), Făgăraș, Codlea etc. AR își avea o comisie sportivă care se ocupa, printre altele, și de organizarea concursului (circuitului) internațional aviatic al Micii Înțelegeri și al Poloniei, care în anul 1929 a fost găzduit de București. În vara anului 1931 (6-14 iunie) Capitala a fost gazda Conferinței FAI. AR a avut câteva publicații periodice proprii, dintre care cele mai reprezentative au fost *Aero-Sport*, care a apărut începând din anul 1931 și *Aero-Sport Magazin* (1935), ambele cu redacția la București. Din 1932, secretar general al AR a fost ales căpitanul în rezervă Gheorghe Bănciulescu. Activitatea AR a fost totuși destul de restrânsă și abia după anul 1944, la filialele existente s-au putut adăuga altele, noi și puternice, înființate an de an, cele mai recente fiind aerocluburile din Deva, Bistrița, Galați, Baia Mare (1973). Tot în acești ani numele AR a fost schimbat în ACR, al cărui sediu, ca și școala de parașutism, se află în Complexul Sportiv Național *Lia Manoliu* din București. În anul 1955 ACR a fost afiliat la Federația Internațională de Aviație Sportivă.

ATLETIC CLUB ROMÂN (ACR) a fost o secție a clubului VENUS, bine cunoscut în lumea fotbalului din acea vreme. Deoarece adesea interesele atleților nu coincideau cu cele ale clubului, au constituit un club numai pentru atletism, la 23 noiembrie 1941, bucurându-se de sprijinul unor personalități ale vremii: General Emil Palangeanu, Ion Cămărășescu,

fost ministru și întemeietorul a 6 noi federații, Despina Mavrocordat, Camil Morțun, Prof.univ.Eugen Bran, Ion Baicu, la care s-au alăturat conducători și sportivi de valoare, nu numai pe tărâm sportiv, ca de exemplu: Lia Manoliu, Prof. Univ. Mihai Epuran, Prof. Univ. Clement Baci, dr. Doboșiu, Sergiu Cunesco președinte de partid politic, Felicia Iovănescu campioană la atletism și la tir, Romeo Vilara, Victor Dumitrescu, Traian Tomescu, Virgil Ludu, Emil Jecu și mulți alții. Clubul s-a călăuzit după idei deosebite, urmărind prietenia, întrajutorarea, educativ artistică și culturală, precum și practicarea altor sporturi, având chiar și o echipă de volei formată din atleți care participă la un campionat local sau alta de tir. Foarte curând de la constituire, atleții clubului au obținut trofee importante ca de exemplu Cupa Regele Mihai I, trofeul O.S.R., câștigând Campionatele Naționale de cele mai multe ori, și bătând numeroase recorduri naționale. În afară de numele menționate mai sus, mai amintim printre atleții clubului pe Ileana Medrea, Alina Poenaru, Irina Pusch, Ileana Bîrlea, Marina Manolescu, Leni Teodorescu, Anca Ciortea, Ioan Zenide, Dragoș Hadârca, Silviu Dumitrescu, Ion Steriade, Virgil Teodorescu, s.a. În toamnă anului 1948 clubul a fost desființat printr-o hotărâre a O.S.P.

AUTOMOBIL CLUBUL ROMÂN (ACR)

• 5 APRILIE 1904, data înființării Automobil Clubului Român. În salonul de onoare al Hotelului Boulevard din București, amatorii și proprietarii de automobile din România, constituiți în Adunarea Generală, au hotărât și au semnat actul de înființare a primului club al automobiliștilor din țara noastră: Automobil Clubul Român (al zecelea din Europa). Evenimentul a fost inserat și în ziarul *Universul*, din 6 aprilie 1904. Printre membrii fondatori și ai Comitetului de Conducere al ACR se numără prințul George Valentin Bibescu – președinte, Mihai Șuțu – președinte onorific, G. Assan – vicepreședinte și Alexandru Darvari – secretar – casier.

• 10 APRILIE 1904. Prin ordonanța nr. 165, Prefectul Poliției Capitalei a aprobat „*Regulamentul pentru Circulația Automobilelor în București*”, care a fost primul *Cod rutier* din România. Printre pre-

vederi era specificat și faptul că, din comisia de examinare a stării automobilelor și a pregătirii conducătorilor auto, făcea parte și un membru al Comisiei Tehnice a ACR (art.4), iar retragerea definitivă a permisului de circulație nu se putea face decât cu avizul prealabil al ACR (art. 10).

- 22 SEPTEMBRIE 1904. Are loc prima cursă de automobile din România, organizată de ACR pe traseul București – Giurgiu – București, pe distanța de 120 km. Câștigătorul cursei a fost G.V. Bibescu. Țara noastră s-a înscris astfel printre primele șase țări din lume (după Franța, SUA, Anglia, Germania și Italia) care au organizat întreceri de automobile.

- 18 DECEMBRIE 1905. ACR a fost primit ca membru al Asociației Internaționale a Automobil Cluburilor Recunoscute de la Paris.

- 10 IANUARIE 1906. Are loc Adunarea generală a ACR, în care este prezentată activitatea din 1905, an în care s-a hotărât înființarea unei rețele de „case de vânzări și reparații” de automobile patronate de club.

- 8 NOIEMBRIE 1906. La București s-a organizat prima cursă de viteză („Cursa kilometrului lansat”) pe un traseu amenajat la Șoseaua Kiseleff, între Piața Victoriei și „Bufet”. Pe primul loc se clasează Leon Leonida cu o mașină Gobron de 60 CP.

- 15 DECEMBRIE 1906. Delegații ACR participă, pentru prima dată, la ședința Asociației Internaționale a Automobil Cluburilor Recunoscute, ținută la Paris.

- ANUL 1906. La București, în cadrul ACR a luat ființă prima școală pentru învățarea conducerii autovehiculului. De asemenea, în 1906 apare *Revista Automobilă*, ca organ oficial al ACR.

- 3 FEBRUARIE 1907. Pentru merite deosebite în sprijinirea ACR, domnii Take Ionescu, ministru de Finanțe și Ion Grădișteanu ministru al Lucrărilor Publice, au fost numiți membri de onoare ai acestuia.

- 23 MAI 1908. În Parcul Carol I, la Arenele Romane, a fost organizat, de către ACR, un concurs de îndemânare în conducerea auto.

- IANUARIE 1909. Recunoașterea oficială a ACR de către Statul Român. Camera Deputaților (la 22 ianuarie 1909) și Senatul (la 19 februarie, același an) au acordat ACR investitura, iar la 13 martie

1909 apărea în Monitorul Oficial Legea cu articol unic, în care se prevedea: „*Se recunoaște Societății Automobil Club Român din București calitatea de persoană morală, pe baza alăturatelor statute*”. Era semnat, astfel, actul oficial de existență a ACR. ACR propune Ministerului de Interne patru semne de circulație, care să fie montate în punctele periculoase de pe șosele: „cotitură”, „răspântie”, „cale ferată” și „groapă”, toate purtând inscripția *Automobil Club Român*.

- 28 NOIEMBRIE 1909. ACR și-a mutat sediul în primul local propriu, pe strada C.A. Rosetti nr. 7, cu care prilej a avut loc un dineu. Statutul ACR permitea accesul în saloanele clubului doar membrilor titulari ai asociației. ACR s-a implicat și mai puternic în promovarea, pe toate planurile, a automobilismului în țara noastră: înființarea de cluburi regionale; înființarea de noi școli de șoferi; participarea la perfecționarea legislației rutiere; stabilirea de contacte și colaborarea cu foruri internaționale de profil; organizarea de concursuri auto și sprijinirea automobilistilor români.

- ANUL 1914. Automobil Club Român își schimbă denumirea în Automobil Club Regal Român (ACRR).

- ANUL 1919. După încheierea Primului Război Mondial și reîntregirea țării, activitatea automobilistică a fost reluată, inclusiv legăturile cu Asociația Internațională a Cluburilor Recunoscute.

- 15 IANUARIE 1921. Adunarea Generală a ACRR introduce un nou capitol în Statut (capitolul 6) privind autorizarea cluburilor regionale. Primul club regional a fost înființat la 8 septembrie 1921, la Cluj. Printre membrii de onoare ai acestuia s-a numărat și Octavian Goga. În telegrama trimisă de către ACRR se spunea: „*Adresăm salutări cordiale primului club regional creat la Cluj, în acel ținut alipit de curând, pentru totdeauna, la România*”.

- IANUARIE 1921. Adunarea Generală înființează un „*Serviciu al drumurilor*”, care s-a dovedit foarte util și care a pus la dispoziția Ministerului Lucrărilor Publice 600 de indicatoare de circulație. 22 MARTIE 1924. George Valentin Bibescu a părăsit funcția de președinte al ACRR, în locul său fiind ales Ion M. Mititelu. Prințul G.V. Bibescu a rămas

membru de onoare al conducerii clubului, ulterior fiind ales președintele Federației Aeronautice Internaționale, cu sediul la Paris.

- ANUL 1925. ACRR s-a afiliat la Consiliul Central al Turismului Internațional, cu sediul la Paris.

- APRILIE 1926. Țara noastră a semnat, la Paris, „*Noua Convenție Internațională Pentru Circulația Automobilelor*”, document care, după ratificarea acestuia de către Parlament, a intrat în vigoare la 24 octombrie 1930.

- În 1939 clubul avea șapte filiale pe teritoriu. Între acestea, cea mai puternică era cea din Cluj care avea, la rândul său, filiale la Brașov, Oradea, Sibiu și Timișoara. Cea de-a doua mare conflagrație mondială, prin consecințele ei, a adus o lungă pauză în viața ACR. Activitatea acestuia este reluată în 1948.

- În 1958, la inițiativa unui grup de automobiliști ACR a fost organizat într-o nouă concepție, sub denumirea de Asociația Automobiliștilor din România (AAR).

- OCTOMBRIE 1960. Federația Internațională a Automobilului, provenită din Asociația Internațională a Cluburilor Recunoscute, hotărăște afilierea la FIA a Asociației Automobiliștilor din România, ceea ce a condus la reluarea relațiilor cu această organizație mondială.

- 10 DECEMBRIE 1962. Comitetul Director al Alianței Internaționale de Turism aprobă cererea AAR de a fi admisă ca membru.

- În 1967, un comitet de inițiativă a depus diligențele necesare pentru transformarea AAR în Automobil Clubul Român. La 21 martie 1967 a fost emisă HCM nr. 614 care, la art. 1, stipulează: „*Se autorizează înființarea asociației cu scop nepatrimonial, Automobil Clubul Român*”. După 63 de ani, asociația automobilistică românească revenea, astfel, la numele ei inițial – ACR.

- FEBRUARIE 1969. Apare primul număr al revistei *AUTOTURISM* editată de ACR.

- 5-6 APRILIE 1974. ACR a organizat, la Brașov, prima sa Conferință pe țară, statutul adoptat reglementând, într-o concepție unitară, noua configurație a asociației în societatea civilă românească.

- MAI 1974. Se constituie Federația Română de Automobilism și Karting (FRAK), – organ de spe-

cialitate al ACR pentru activitatea de automobilism și karting. Federația poate primi din partea ACR atributul de autoritate sportivă națională recunoscută de FIA.

- ANUL 1985 a reprezentat însă un moment critic, când, prin decizie politică, atelierele ACR au fost „naționalizate” și cu ele au fost împroprietărite fostele consilii populare. Automobil Clubul Român, ca organizație neguvernamentală, a fost redusă la statutul unei federații din subordinea fostului Consiliu Național pentru Educație Fizică și Sport. Prin abilitatea conducerii ACR, s-a reușit menținerea solidarității membrilor, a fidelității față de valorile tradiționale ale asociației, precum și păstrarea oamenilor din structurile de bază ale acesteia. S-a menținut și s-a declarat o stare de spirit favorabilă revenirii, în noi condiții social-politice, la statutul consacrat al ACR.

- 22 DECEMBRIE 1989. Recunoașterea de către noile autorități ale Statului Român a ACR ca organizație neguvernamentală de sine stătătoare. Decretul nr. 85-191, din februarie 1990, privind Restabilirea regimului de funcționare al ACR. În iunie 1990 apare Hotărârea Guvernului României nr. 737 privind activitatea organizatorică, financiar-economică și valutară a asociației ACR. Acesta și-a recuperat în mare parte patrimoniul național „confiscat” în 1985.

- 7 MARTIE 1994. Are loc, la Brașov, Conferința Națională a ACR. Aceasta a stabilit obiectivele relansării ACR în societatea civilă românească, pe linia modernizării bazei materiale de asistență tehnică și rutieră, lărgirii gamei de avantaje și acordarea de facilități pentru membrii ACR la nivelul cluburilor automobilistice avansate ale Europei. Conferința Națională a marcat o nouă strategie în amplificarea demersurilor ACR, aceasta fiind cea mai cuprinzătoare organizație neguvernamentală în susținerea pe plan intern și internațional a intereselor majore ale automobiliștilor. Conferința ACR de la Brașov a ales Consiliul de conducere al asociației. Ca președinte ACR a fost ales ing. Constantin Niculescu, ce avea o vechime de peste douăzeci și cinci de ani pe treptele ierarhice ale asociației.

- Asistența rutieră a devenit prioritară în gama de servicii auto, avantaje și facilități conferite membrilor ACR și membrilor cluburilor partenere, membre

ale FIA și AIT. Începând cu anul 1997 s-a înființat Dispeceratul Național de Asistență Rutieră și Informații, cu program non-stop, iar în cadrul acestuia, Reprezentanța ACR Transistance, menită să asigure asistență rutieră specială pentru membrii unor cluburi automobilistice ale Europei (ADAC, ANWB, OAMTC, AA etc.).

- Turismul ACR a revenit în matca sa după 1994. Asociația dispune de o flotă nautică de turism în Delta Dunării, formată din 3 vase-motel, mai multe ambarcațiuni de agrement, vânătoare și pescuit, fiind cea mai reprezentativă din acest areal unic european. ACR dispune de moteluri-pensiune la Alba Iulia, Nehoiu – județul Buzău, Craiova, Rădăuți și Câmpulung Moldovenesc, toate destinate membrilor ACR.

- Sportul automobilistic și de karting, atât pentru licențiați cât și pentru amatori, a cunoscut în anii din urmă o ascensiune remarcabilă sub patronarea ACR. Campionatele naționale organizate, în multiplele lor etape, la Brașov, Cluj-Napoca, Baia Mare, Miercurea Ciuc, Reșița, Deva nu sunt cu nimic mai prejos, prin spectacolul automobilistic oferit, față de sporturile cu mare audiență la public.

- Revista *Autoturism*, cu apariție lunară, care a împlinit recent 33 de ani de existență, a editat în acest interval peste 25 milioane de exemplare, devenind o adevărată „*agendă vie*” a asociației. Aceasta se distribuie (la domiciliu) tuturor membrilor ACR. Începând cu luna mai 2000, revista are Website-ul propriu ce poate fi accesat din orice colț al lumii.

- 3 DECEMBRIE 1999. Are loc, la Brașov, Conferința Națională a ACR, care a stabilit direcțiile prioritare ale pregătirii și marcării Centenarului ACR. Ca președinte al asociației a fost reales Constantin Niculescu, membru titular al Comitetului Executiv al FIA și membru titular al Comitetului Director al AIT.

- În ziua de 5 aprilie 2004, Automobil Clubul Român a sărbătorit un veac de prestigioasă activitate, care aproape că se împletește cu existența și evoluția automobilismului în România, iar în 2005 se sărbătoresc 100 de ani de la afilierea Automobil Club Român la Federația Internațională a Automobilului (FIA).

BASCHE CLUB ICIM Arad. Cunoscut sub acest nume din 1995, a funcționat anterior sub denumirile de: *Constructorul – CSȘ* (1988-1992), *Constar* (1992-1993), *Baschet Club* (1993-1995). A promovat în Divizia A, în ediția campionatului 1988-1989, apoi a retrogradat în „B”, dar revine în primul eșalon valoric al baschetului feminin românesc în 1991, înregistrând următoarele rezultate: Campioană a României în 1993-1994, 1997-1998, 1998-1999. În 2011 echipa și-a trecut în palmares al optulea titlu național. Vicecampioană în 1991-1992, 1992-1993; locul IV în 1994-1997. A participat la CCE în 1994-1995 și la 3 ediții al Cupei *Liliana Ronchetti* (1992, 1994, 1997, 1998). Majoritatea jucătoarelor acestui club au făcut parte din lotul național de baschet al României. Antrenori: Mircea Prică (1989-1992); Emeric Davidhazy (1993; 1995-1997), Traian Constantinescu (1994-1995), George Mandache (din 1997), care este și antrenor al echipei naționale. Cel mai spectaculos rezultat al echipei este câștigarea Ligii Europei Centrale, 2011, după ce s-a impus în toate cele opt meciuri ale competiției. BBC ICIM Universitatea *Vasile Goldiș* Arad a scris istorie pentru baschetul feminin românesc. Formația pregătită de Stacey Nolan a câștigat Liga Europei Centrale, primul trofeu european al baschetului feminin românesc, indiferent că a fost vorba de echipe de club sau de națională. Performanța arădencelor este cu atât mai notabilă cu cât ICIM a cucerit acest trofeu doar prin victorii. În sezonul 2010-2011, ICIM Arad a cucerit „tripla”: titlul național, Cupa României și Liga Europei Centrale. Managerul echipei, începând din 1988, a fost Stelian Văduva. Președinți: Flavius Medris (1988-1995); Ioan Faur (din 1995), director tehnic - Dan Moraru.

BOX CLUB BRĂILA. A fost înființat în 1973, prin preluarea secției de la CSM (în 1935 a funcționat la *Brăila Boxing-Club*). Rezultate deosebite în competițiile internaționale oficiale: Costică Dafinoiu – medalie de bronz la JO din 1976, Campion European de tineret în 1974; Cornel Bălan – medaliat cu bronz la CM de juniori din 1979; Marian Gavrilă – medaliat cu bronz la CE din 1987; Alexandru Giurgiu – medaliat cu argint la CE de tineret din 1976. Au mai fost

obținute 2 medalii de aur, 3 de argint și una de bronz la CB de seniori și 3 medalii de aur, 4 de argint și 4 de bronz la CB de juniori. După 1990, unitatea și-a încetat activitatea, secția revenind la CSM Brăila.

BOXING-CLUB CONSTANȚA. A fost înființat la 1 mai 1923, pe lângă Societatea de Arme și Gimnastică. În 1924, pe arena *Grand* din Constanța, s-au organizat peste 15 gale de box la care au participat sportivi din București, Galați, Brăila, Ploiești. *Boxing-club* era reprezentat de Vasile Baci (mai târziu antrenor și animator al boxului constănțean), Panait Teodoridi, Traian Constantinescu, Niki Atanasiu, Gheorghe Dan și alții. În anul 1926 Vasile Baci a câștigat primul titlu de Campion Național al României.

BOX CLUB NICOLAE LINCA ALBA IULIA. Club privat de box, constituit în 1994 (la început sub denumirea de *Dinamo Nicolae Linca*) prin preluarea activității primului club privat din țară, *SICA*, înființat în 1990. Pe parcursul anilor, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Nicolae Paștiu, sportivii clubului au câștigat 12 titluri de Campioni Naționali la seniori, tineret și juniori, 23 de locuri II și III la CN, peste 10 medalii la diferite cupe și trofee internaționale în Bulgaria, Germania, Italia, Spania, Franța, Finlanda, Cehia prin: Cucereanu Waldemar, Vâjdea Cosmin Trăian, Tușineanu Marinel. În competițiile internaționale oficiale au fost obținute următoarele rezultate: Vâjdea Cosmin Traian – medalie de argint la CM de juniori, Istanbul, 1994; Cucereanu Waldemar, medalie de argint la CE de juniori, Siofok (Ungaria) 1995; locul V la CM de juniori, Cuba, 1996; participant – prima prezență românească – la CE de seniori, 1998; medalie de bronz la CM de seniori, Houston (SUA), 1999. Cucereanu Waldemar este Maestru al Sportului, component al lotului olimpic la categoria 51 kg. Președinții clubului – ing. Dan Moldovan, actualmente - Eugen Luha.

HANDBAL CLUB MINAUR BCR BAIA MARE. A fost înființat la 12 mai 1974. Până în 1990 a activat în sistemul sindicatelor și industriei miniere,

apoi s-a transformat în club privat. Rezultate pe plan intern: câștigarea Campionatului Național în 1997-1998 și 1998-1999; clasarea de 7 ori pe locul II și de 16 ori pe locul III în CN; câștigarea *Cupei României* în 1978, 1983, 1984, 1989 și 1999. Pe plan internațional a cucerit Cupa *IHF* în 1985 și 1988, iar în *Cupa Cupelor* s-a calificat până în semifinale în 1979, 1981 și 1986. A promovat în loturile naționale numeroși jucători, Maeștri și Maeștri Emeriți ai Sportului, care au contribuit la obținerea rezultatelor de prestigiu ale handbalului românesc la CM și JO, printre aceștia aflându-se: Maricel Voinea, Iosif Boroș, Mihai Mironiuc, Iosif Palko, Iosif Oros, Nicolae Neșovici, Gheorghe Covaciu, Adi Popovici, Cătălin Popovici, Petru Pop, Eremia Pârâianu, Eugen Bota, Ovidiu Mihăilă. O contribuție remarcabilă la obținerea acestor rezultate a avut-o Antrenorul Emerit Lascăr Pană, care în anumite perioade a activat ca tehnician și la loturile naționale și este în prezent, președintele de onoare al clubului. Dintre antrenorii principali care au condus clubul baimărean s-au numărat personalități ale handbalului românesc: Ioan Tegen, Lascăr Pană, Petre Avramescu, Constantin Panțiru, Liviu Parascu, Ioan Gerhardt, Aihan Omer, Ioan Palko, Vlad Caba, Ion Crăciun. În anul 2010, în cadrul clubului se înființează Academia de handbal Minaur Baia Mare, care se ocupă cu pregătirea la nivel de juniori iar președinte al Academiei de Handbal Minaur este numit Dănuț Bizău. Academia a început să-și arate roadele astfel că echipa de juniori III a reușit să câștige titlul de campioni naționali, juniorii V au câștigat medalia de bronz, iar juniorii IV au reușit să cucerească medalia de aur, devenind astfel campioni României pe 2011. Pe parcursul anilor, la conducerea Clubului s-au aflat: Al. Konerth (1974-1977), M. Vraciu (1977-1990), V. Maier (1975-1990 și 1990-1998), L. Pană (1998-1999), Z. Mesaroș (din 1999), Radu Bogdan Mare.

JOKEY-CLUB. Club elitist masculin care avea și activitate sportivă, cultivând rase de cai de curse pur sânge englez. Datorită acestor preocupări era cunoscut și ca Societate de încurajare pentru îmbunătățirea rasei cailor din România. Înființat la București în

anul 1875, de către 95 de membri fondatori (reprezentând elita societății, mari proprietari funciari, oameni politici, militari, diplomați, medici, scriitori), sub președinția domnitorului Carol I (viitor rege al României). Jokey-Clubul român a funcționat neîntrerupt până în 1947, când a fost desființat confiscându-i-se întregul patrimoniu. Conducerea efectivă a clubului era asigurată de doi vicepreședinți asistați de două comitete: al alergătorilor și al cercului. Printre cei 14 vicepreședinți au fost: Alexandru Marghiloman, Ion Florescu, Dimitrie Ghica; ultimii au fost Constantin Argetoianu și Barbu Catargiu. Pe plan sportiv Jokey-Clubul s-a preocupat în principal de organizarea curselor de galop cu cai pur sânge englez. Primele alergări au avut loc în 1876 pe hipodromul cazarmilor de pe câmpul Cotrocenilor, cu cai proveniți din Franța și Anglia. În 1905-1906, pe un teren oferit de stat (de 60 ha), Jokey-Clubul a construit Hipodromul de Galop de la Băneasa – arhitect J. Berindei – care rivaliza cu cele mai prestigioase hipodromuri din lume, având două piste (de 2 000 și 2 200 m lungime) la care, în 1925, s-au mai adăugat două turnante pentru a corespunde cursei de Derby (2400 m). În 1960 buldozerele au distrus acest hipodrom distrugând singura bază amenajată pentru organizarea curselor de cai. Pentru cursele de pe acest hipodrom, se acordau premii importante, printre care: *Derby-ul Jokey-Clubului*, *Diana*, *Arcul de Triumf*, *Premiul Regal*, *Premiul Alexandru Marghiloman*, *Marele Premiu Național*, *Marele Premiu București* ș.a. Se acordau și premii pe baza unor pariuri (pariul *Mutual*, *Event* și *Austriac*). Jokey-Clubul a fost reactualizat în 1991 de un grup de foști membri ai vechiului club (C. Bălăceanu-Stolnici, Al. Paleologu, Gh. Lecca, S. Ghica și N. Scully-Logotheti), sub conducerea lui M. Filitti, obținând statutul legal de continuator al clubului desființat cu 44 de ani înainte și intrând în posesia parțială a patrimoniului, inclusiv sediul său tradițional (construit de arh. G. M. Cantacuzino), considerat astăzi monument istoric. În anii 1999 și 2000, s-au organizat pe hipodromul de la Mangalia (după 40 de ani de întrerupere) primele curse de galop din România. Cu ocazia împlinirii în 2010 a 135 de ani de la înființarea

Jokey Club Român, la sediul din str. Episcopiei, nr. 9, s-a ținut în prezența Majestății Sale Regele Mihai – Președintele de onoare al clubului, darea de seamă, care a stabilit, printre altele, conducerea clubului, structurile lui și numărul membrilor. Vicepreședinți au fost numiți Dan Fortunescu și Const. Avramescu. A fost stabilită componența Comitetului cercului, Comitetului alergărilor și a Comisiei de onoare. Din cei 149 membrii cotizanți ai JCR, 16 sunt foști sportivi de performanță: 10 rugbiști, 2 jucători de polo pe apă, 2 tiriști, 1 jucător de tenis, 1 atlet (Ștefan Sadoveanu-Cioc, Șerban Ghica și frații Pappia, Dan Constantinescu, Paul Popovăț, Gussi Gh., Ernest Patrichi, Mihai Sturza, Const. Avramescu etc.)

SCHI CLUB BUCUREȘTI. Înființat în 1937, a avut drept conducători inspirați și activi pe inginerul Basil Assan, pe profesorii Ioan Coja, Camil Morțun și pe arhitectul Aurel Ghinescu. Clubul a prestat o activitate bună la nivel național organizând, pe lângă concursuri destinate pentru toate categoriile de schiori, și trofeul *Cupa Bucegilor* pentru proba de coborâre pe Valea Cerbului.

TURING CLUBUL ROMÂNIEI (TCR). Înființat la 2 aprilie 1925, la București, a devenit un excelent factor de cultură sportivă în viața țării. Combinând activitatea sa organizatorică și propagandistică din domeniul turismului cu cea a schiului, TCR și-a îndreptat atenția mai ales asupra provinciilor de peste munți, unde turismul și schiul, grupate în două societăți puternice aparținând naționalităților conlocuitoare (SKV și EKE), atinseseră un înalt grad de dezvoltare, spre deosebire de societățile românești de acest fel, destul de rare și fără o legătură între ele. Prin absorbirea unora dintre ele, prin crearea de noi centre de turism, TCR a strâns într-un mănunchi toate inițiativele în domeniul turismului și schiului din teritoriile de peste munți. S-a ajuns astfel la situația paradoxală ca un club din București să înglobeze 11 secții și 30 de centre din întreaga țară, dintre care numai două cu sediul la sud de Carpați – București și Sinaia. În schimb, TCR avea secții la Arad, Brașov, Câmpulung Moldovenesc, Cluj, Deva,

Satu Mare, Sibiu, Sighet și Timișoara. Activitatea acestor secții a fost extrem de fructuoasă, îndeosebi în direcția construirii de cabane, marcaje, practicarea turismului pe timp de iarnă și susținerea schiului. Merite deosebite în stimularea activității acestor secții au avut Valeriu Pușcariu, Bucura Dumbravă, frații Urechia, Mihai Haret, Emanoil Bucuța, Ion Bianu, Gh. Țițeica și alții.

YACHT CLUB ROMÂN CONSTANȚA. Înființat în 1921, pentru practicarea yachtingului, canotajului, înotului și jocului de polo pe apă. Din 1924, a dobândit personalitate juridică, iar Regele Ferdinand I a devenit Comandorul Clubului, continuându-și activitatea sub noua denumire de Yacht Club Regal Român.

CLUBUL DE AEROMODELISM HENRI COANDĂ PUCIOASA. S-a constituit în 1976 ca organizație sportivă a cercului de modelism din Clubul Elevilor, unitate de învățământ care ființează din anul 1953. Pe parcursul anilor, sute de copii au fost inițiați și au devenit constructori de machete de aeronave. Printre rezultatele obținute sunt de reținut: participarea la peste 1 000 de competiții și acțiuni tehnico-aplicative interne și internaționale; peste 20 de titluri de campioni naționali la clasa F4B – machete aeronave; 4 Cupe la clasa F1D; peste 600 de medalii și 800 de diplome; un număr de 6 membri ai clubului au primit titlul de Maeștri ai Sportului. Mulți dintre sportivii pregătiți și-au continuat activitatea la AS Știința din Pucioasa. Începând din 1977, clubul organizează *Memorialul Henri Coandă*, competiție cu machete de aeronave captive clasa F4B, în 1998 desfășurându-se cea de-a XXII-a ediție. Printre realizările mai deosebite în cele 22 de ediții: 1800 de participanți cu peste 2 000 de machete; 2000 de medalii și diplome oferite laureaților; 1000 de diplome și medalii jubiliare; 15 simpozioane pe teme aviatice; 10 expoziții aerofilatelice; 40 de demonstrații de zbor ș.a. În 1977, a fost inaugurat și mini-muzeul aviatic *Aripi Românești* Cosmonaut Dumitru Prunariu. De menționat că ocupă un loc aparte, fiind printre primele muzee din lume și unicul din țara noastră cu machete de aeronave

construite de copii. De la 85 de semimachete de avioane prezentate la început, după o muncă de peste 20 de ani, muzeul expune, în prezent, în două săli spațioase (228 mp), peste 300 de machete statice și zburătoare ale avioanelor românești, începând de la aeroplanul lui Traian Vuia, până la modernele aeronave din zilele noastre. În vecinătatea muzeului se află parcul avioanelor reale și pista de zbor captiv. Aici mai există un Cabinet de orientare școlară și profesională, dotat cu aparatură variată de bord, uniforme de aviație, fotografii, insigne și medalii aviatice. Peste 20 de tineri, foști membri ai acestor unități, s-au format profesional și activează în domeniul aviației în funcții de piloți, ingineri și tehnicieni. La activitățile organizate în decursul anilor au fost prezenți peste 15000 de spectatori și vizitatori, precum și 500 de invitați de onoare (academicieni, profesori universitari, generali, ofițeri, piloți, oficialități ale statului, oameni politici și numeroase cadre didactice). Principalul inițiator și realizator al acestor acțiuni model, cu puternice influențe formative, este antrenorul Dumitru Diaconescu, Maestru al Sportului și arbitru internațional, aflat de peste 30 de ani în slujba „*aripilor aviației mici*”, practicant și îndrumător a sute de copii și elevi în tainele și mirajul acestui sport. Activitatea sa exemplară s-a bucurat de aprecierile elogioase ale unor specialiști din țară și de peste hotare, fiind răsplătită cu numeroase distincții, diplome de onoare și de merit atribuite de organisme sportive și aviatice centrale și locale. Muzeul Aviatice și Clubul de Aeromodelism din Pucioasa au realizat în decembrie 2009 o machetă a avionul Vlaicu II la 3,5 m care se află la Aeroportul Internațional Aurel Vlaicu – Băneasa.

CLUBUL ALPIN AL BANATULUI (BANATER ALPINISTENCLUB) cu sediul în Caransebeș. Constituirea a fost în 1876 în orașul Caransebeș, înființare pomenită în lucrarea Manual de alpinism (*Alpines Handbuch*) apărută la Leipzig în anul 1931.

CLUBUL ALPIN ROMÂN. Este constituit în 18 martie 1936. Președintele comitetului ales a fost Gh.

Frim. Crearea CAR s-a datorat inițiativei lui D. Dimitriu de a înjgheba o grupare de buni tovarăși de drum. Programul clubului cuprindea propagarea alpinismului, punerea în valoare a traseelor munților noștri, marcarea de itinerare în Bucegi și Piatra Craiului, construirea de refugii și cabluri în punctele grele. CAR a editat publicația Buletinul Alpin. Numărul membrilor CAR nu a depășit cifra de 100, deoarece preocuparea principală a fost cățărătura pură. Membrii fondatori exercitând și atribuțiunile de Adunare Generală de constituire, au ales conform prevederilor statutare, următorul comitet: inginer, inspector Gheorghe Frim – președinte; avocat Nicolae Dimitriu – vicepreședinte; doctor Vasile Steopoe – secretar general; doctor farmacist Petre Ilie Juster – casier; membri - ing. Ștefan Vasiliu, ing. Adrian Filipescu, ing. Vasile Nicolau, Petre Bălăceanu din BNR, cenzori - Dumitru Teodoro și Ion Șincan. Avocatul Paul Nedelcovici este membru fondator, ca redactor și martor pentru identitate la întocmirea actului constitutive de înființare a CAR, din 1936. Din 6 ianuarie 1990, vechi membri ai CAR, fondatori și membri în ultimul Comitet, ca și ceilalți membri în viață, împreună cu mulți alpiniști, din perioada 1948-1990, au hotărât reînființarea CAR pe baza unui nou Statut. În această Adunare de Constituire, s-a ales un Comitet provizoriu, până la Adunarea Generală, care va avea loc în luna mai, președinte fiind ing. Cunesco Sergiu, vicepreședinți – Baticu Nicolae și Coman Ion, secretar – Mircea Crăciunescu.

CLUBUL ALPIN AL TRANSILVANIEI (SIEBENBÜRGISCHER ALPENVEREIN IN KRONSDAT) cu sediul în Brașov. Înființată în 26 august 1873, de către 10 alpiniști brașoveni în urma unui legământ făcut pe vârful Pietrei Craiului în sept. 1872. În adunarea generală de constituire a fost ales președintele în persoana avocatului Karl Schnell. Scopul asociației era lărgirea și difuzarea cunoștințelor despre "Alpii Transilvaniei" (Carpații), înlesnirea străbaterii lor prin construirea unor poteci și cultivarea plimbărilor plăcute în natura liberă Clubul Alpin al Transilvaniei a tipărit și un anuar și mai multe dări de seamă.

CLUBUL ATLETIC ARAD. A fost înființat în 1899 cu secții de fotbal, atletism, tenis, popice și scrimă. În același an echipa de fotbal susține, pe stadionul propriu, primul meci cu echipa Uzinei de Vagoane.

CERCUL ATLETIC BUCUREȘTI. Înființat în noiembrie 1912 sub auspiciile clubului *Olimpia*, din inițiativa lui G. Niculescu, promotor al fotbalului în rândul elevilor. A avut o echipă de fotbal care, începând din 1913, a participat la campionatul inter-școlar dotat cu *Cupa Ion Cămărășescu*.

CLUBUL ATLETIC MUNICIPAL REȘIȚA. A fost înființat la 1 mai 1974 (Hotărârea CNEFS – nr. 417 din 15 aprilie 1974). Clubul a avut în folosință și în administrare: stadionul de atletism, complexul sportiv cu săli pentru lupte, box și culturism. Printre atleții cu rezultate deosebite s-au aflat: Gheorghe Megelea (antrenor Daniel Mayer) medaliat cu bronz la JO din 1976 la aruncarea suliței; Lia Murgu (antrenor Waldemar Murgu) multiplă Campioană Națională, participantă la 3 ediții ale Cupei Europei; Ion Buliga – Campion și recordman al României la decatlon, participant la Cupa Europei; multiplii medaliați ai concursurilor naționale și internaționale de marș, precum: Gheorghe Frecățeanu, Dorel Fircă, Daniel Despa, Gheorghe Claudiu și Gheorghe Vădraru (medaliat cu aur în proba de 20 km marș în 1978 la Jocurile Mondiale Tăcute) – toți antrenați de Iosif Măzăran. Sportivii au realizat: 18 titluri de Campioni Naționali; 36 locuri II, 42 locuri III; 3 recorduri ale României la juniori și 9 la seniori (Ion Păun, Dorel Fircă, Gh. Frecățeanu); 4 titluri balcanice la juniori și 4 la seniori; 7 titluri de Maeștri ai Sportului. Clubul și-a încetat activitatea în 1992, antrenorii fiind transferați la Centrul Județean de atletism.

CLUBUL ATLETIC ROMAN (CAR). Înființat prin Hotărârea CNEFS nr. 911 din 1969, își începe activitatea la 1 ianuarie 1970. CAR a obținut, în decursul anilor: peste 350 de titluri de campioni și numeroase recorduri naționale la juniori și seniori; promovarea unui mare număr de atleți în loturile

reprezentative și în secțiile altor cluburi cu performanțe de prestigiu. Printre sportivii cu rezultate deosebite se află: Mariana Suman – peste 40 de titluri de Campioană Națională, finalistă în proba de 800 m la JO din 1976, câștigătoarea a 3 medalii la CE, câștigătoarea acestei probe la finala Cupei Europei din 1974, medaliată cu bronz la CE din 1978; Mihaela Loghin – Maestră Emerită a sportului, multiplă Campioană Națională și Balcanică, medaliată cu argint la JO din 1980 sub culorile CS *Steaua*, unde și-a continuat pregătirea; Elena Tărăță – multiplă Campioană Națională, locul IV la JO din 1980 cu ștafeta 4x400 m; Maeștrii Sportului Elisabeta Baci-Lazăr, Eleonora Monoranu, Lăcrămioara Diaconiuc, Constantin Nemeș, Viorica Neagu, Tatiana Bălan-Conac și foarte mulți alți Campioni Naționali. O contribuție remarcabilă, la realizarea acestor rezultate, a avut-o Antrenorul Emerit Cezar Olimpiu Nehoi Constantinescu, unul dintre specialiștii de bază ai atletismului românesc, care a îndeplinit mulți ani și funcția de antrenor la lotul național. În cadrul CAR au mai activat ca antrenori: Gyorgy Geza, Traian Macovei, Mihai Păduraru, Eugenia Leahu, Alexandru Udrea, Mircea Ioan Șerbănescu. În 1998 a luat ființă și o secție de tenis. Președinții clubului: Alexandru Udrea (1970-1977); Eugen Grosu (1978-1984); Gheorghe Antohi (1984-1990); Mircea Ioan Șerbănescu (din 1990). Anul 2010 a marcat împlinirea a 40 de ani de existență. De la înființarea sa, în anul 1970 și până în 2003, Clubul Athletic a dat României 358 de Campioni Naționali, 64 de recorduri naționale, 42 de Campioni Balcanici, un Maestru Emerit al sportului, un Antrenor Emerit și 15 Maeștri ai Sportului.

CLUBUL CARPATIN ROMÂN. A fost constituit în 1931. La originea lui a stat *Grupul Alpin Brav*, o societate ce a aparținut elevilor Liceului *Mihai Viteazul* din București. A avut peste 4500 de membri, cărora le oferea echipament de schi în mod gratuit. Clubul a avut un rol recunoscut în popularizarea schiului în rândul tineretului.

CLUBUL GERMAN REGATA din Timișoara. S-a constituit în anul 1931 spre a da o mai mare dezvoltare

sporturilor nautice în orașul de pe Bega. Ca urmare a arendării de la Primaria Municipiului Timișoara a unui teren pe malul canalului Bega, în centrul orașului, s-a construit o „*casă de bărci*”, dar până în 1937, asociația fiind lipsită de ambarcațiuni, nu a putut participa la competiții deosebite. Din 1938 a participat la Campionatele Regionale iar în 1939 și la cele naționale de pe lacul Snagov, obținând rezultate notabile. Președintele clubului a fost Ioan Schmalter.

CLUBUL GERMAN DE SCHI (DSCB). Constituit în 1932, având centrul de activitate situat în zona munților Diham, a contribuit la punerea în valoare și amenajare a acestei zone alpine superbe, aflată în apropierea Predealului. A construit cabana Diham și a organizat cursuri de inițiere în schi și de pregătire a unor schiori care s-au consacrat, în anii '30, în schiul românesc.

CLUBUL DE GOLF PAUL TOMIȚĂ. A fost înființat la 22 februarie 1995, de către prințul Sturdza, de Ioan Bolog (președinte) și de marele jucător de talie mondială, regretatul Paul Tomiță (președinte onorific), în com. Pianu de jos, jud. Alba, unde, pe un spațiu de 70 ha, concesionat, s-a amenajat primul teren de golf din România, în lungime de 3,227 km, sub formă de circuit, cu 9 găuri și 6 trasee complete – unul pentru copii, două pentru femei și trei pentru bărbați. Terenul de golf *Paul Tomiță* a fost inaugurat pe 9 octombrie 2000, valoarea investiției ridicându-se la aproape un miliard de lei, sumă obținută din sponsorizări. Clubul a fost dotat cu 1000 de mingi, 4 mașini mici și una mare, pentru tuns iarba, tractor și remorcă, aflându-se în construcție un pavilion administrativ. Organizarea primului club privat de golf din țară s-a realizat din inițiativa și cu participarea sportivului și profesorului de golf Paul Tomiță, acum în vârstă de 86 de ani care, din 1938, când a primit calificarea de profesor de golf, până în 1975, a funcționat ca profesor titular la *Country Club* București, transformat în 1948 în *Centrul Diplomatic*. Paul Tomiță a reprezentat România la CM de golf din 8 țări (Italia–1968, Anglia și Singapore–1969, Cehoslovacia și Argentina–1970, SUA–1971, Australia–1972, Spania–1973). Au fost organizate întreceri

locale cu caracter demonstrativ și *Festivalul Sportului Sătesc* ediția I-a – 1999. Președinte a fost, apoi, Giorgio Tomaseli, excelent cunoscător al golfului. Din anul 2000 și până în prezent, clubul și-a diversificat și mărit numărul competițiilor. La CN 2010, câștigător a fost Viorel Coman sportiv al clubului de golf. Clubul este condus de către un Consiliu de conducere, iar actualul președinte este Ioan Străjan, vicepreședinte Ioan Popa.

CLUBUL NAUTIC AL ACADEMIEI COMERCIALE din București. A fost creat în 1939 din inițiativa rectorului I.Răducanu și a secretarului general Eugen Petrescu. Deși s-au prevăzut fonduri importante procurării ambarcațiunilor necesare, din lipsa unui teren pe malurile lacurilor capitalei, nu s-au putut construi „*casa de bărci*” și debarcadere. Acest impediment, a fost depășit prin oferta generoasă făcută de Yacht-Clubul București, ca studenții să poată folosi toate ambarcațiunile în schimbul unei cotizații simbolice. Până la ieșirile pe apă, studenții s-au antrenat pentru condiție fizică la ANEF. Pentru anul 1940 programaseră o activitate intensă, cu o croazieră pe Dunăre și mare până la Constanța și o excursie pe unul din râurile mai importante ale țării, urmând să realizeze fotografii și o hartă topografică. Cu concursul Federației Române de Sporturi Nautice și în spiritul Frontului Național Studentesc clubul își propusese să îndeplinească misiunea de *Universitate Pioneer* în domeniul sporturilor nautice.

CLUBUL DE SCHI. Constituit la 28 februarie 1911, la Sibiu, cu scopul propagării schiului și turismului. Datorită acestui club, schiul pătrunde în munții Căminului și Făgărașului. În 1914 organizează primul concurs oficial de schi, la Sibiu.

CLUBUL TRICOLOR CONSTANȚA. Înființat în 1922 de către un grup de tineri, membri ai fostei societăți sportive *Diana*. Clubul era afiliat clubului cu același nume din București și avea secții de fotbal și de tenis.

CLUBUL TURISTIC BĂNĂȚEAN (CTB). A luat ființă în 1935. Clubul a pus în valoare posibilitățile

de organizare a schiului pe Muntele Mic. Concomitent, a inițiat instruirea amatorilor de schi și a organizat cursuri locale.

CLUBUL TURISTIC ENCIAN. Înființat în Brașov în 1931, era un club muncitoresc care a funcționat până în 1947. A construit refugiul Rentea și a editat revista *Encian* începând din aprilie 1935.

CLUBUL SPORTIV APLICATIV MILITAR. Înființat la 1 septembrie 2000, cu reședința în stațiunea Predeal. Este profilat pe sporturile de iarnă, funcționând cu secțiile de schi alpin, alpinism, biatlon, schifond, sanie și sărituri, fiind continuatorul firesc al unei strălucite tradiții sportive durată în decursul deceniilor. Este moștenitorul unor succese de rezonanță la marile Competiții ale lumii: JO, CM, Campionate Balcanice și Militare și în Competițiile interne, materializate în: peste 1500 de titluri naționale, 307 medalii câștigate la întrecerile internaționale (98 de aur, 86 de argint și 123 de bronz). În spatele acestor cifre se află sportivi care au făcut istorie în schiul românesc: Mihai Bără, Dumitru Frățilă, Marcel Stuparu, Cornel Crăciun, Gh.Bălan, Const. Arghiropol, Valentin Paiuc, Liviu Predeleanu, Cornel Tăbăraș, GH.Voicu, Const. Carabelea, Aron Gârbacea, Zsolt Balaș, Vasile Bejenaru, Ion Apostol, Mihai Rădulescu, Gh.Berdar, Gyula Kiss, Imbre Lestian, Ioan Frățilă, Emil Focsăneanu, Dan Mazilu, Ileana Hangan-Ianosiu, Dana Gârbacea, Mihaela Cârstoi și mulți alții. *CSAM* Predeal, purtătorul unei frumoase tradiții sportive, este așezat pe temelia solidă a trecutului, formată de multe generații de comandanți, antrenori și sportivi. Generația de după „2000” s-a străduit să fie la înălțimea înaltașilor, dorință concretizată de performanțe notabile realizate în anii de când ființează, cu peste 70 de titluri naționale și 11 medalii internaționale. Dintre sportivi s-au detașat Vasile Sneaga, Dana Gârbacea, Antal Zsolt, Petriko Zsolt, Florentina Avram, Sorina Olaru. *CSAM*, care s-a înscris definitiv în viața sportivă a Predealului, în arena internațională (JO, CM, JB și Militare), confirmă permanent unde sunt prezenți. Antrenorii, proveniți din foștii sportivi de top, depun mult suflet pentru a forma competitori. Printre ei se numără: Zsolt Balazs, Ion Frățilă (schi

alpin), M.Rădulescu, Vasile Gheorghe, Ileana Hangan și N.Serban (biatlon și fond), Ion Apostol (sanie), Lucian Clinci (alpinism). Sergentul major Mihaela Purdea, membră a Clubului Sportiv Aplicativ-Militar *Bucegi* din Predeal, aflată în delegația țării noastre la JO de iarnă de la Vancouver, s-a clasat pe locul 10 împreună cu ștafeta feminină de biatlon a României în cursa de 4x6 km. Rezultate excelente pentru reprezentanții Clubului Sportiv Aplicativ Militar Bucegi din Predeal la CM militare de schi, organizate în Bosnia – Herțegovina, 2011. Echipa, formată din Vasile Șneaga, Ștefan Gavrilă, Cornel Puchianu și Cristian Moșoiu, s-a clasat pe locul II și au luat argintul la proba de patrulă militară. Mădălin Hâncu este actualul comandant al CSAMB Predeal.

CLUBUL CSU ASESOFT PLOIEȘTI a fost înființat în 1998, fondatorii propunându-și să impulsioneze evoluția baschetului românesc. CSU Asesoft reușește în anul 2002, să-și facă apariția pe prima scenă a baschetului din România. Desfășurând o campanie de achiziții importante, clubul a reușit ca încă de la prima participare să-și impună respectul echipelor cu tradiție în campionat. Răbdarea și perseverența de care au dat dovadă componentii echipei, pe parcursul sezonului competițional 2002 - 2003 a fost recompensată cu un meritoriu loc 4 în clasamentul final. Odată cu obținerea acestei performanțe s-a luat decizia construirii unui club profesionist din toate punctele de vedere, având ca scop impunerea baschetului ploieștean atât pe plan național, cât și pe plan extern. Lupta în construirea unui lot de jucători cât mai valoros a continuat, reușindu-se înscrierea sub culorile clubului a nu mai puțin de 9 componenți ai lotului reprezentativ al României cât și a unui număr de trei jucători achiziționați din fosta Iugoslavia. Urmând un drum ascendent, prin obținerea tuturor trofeelor pe plan intern: Campioana României între 2003-2010, câștigătoarea Cupei României în perioada 2003-2009, câștigătoarea Fiba Europe Cup 2005. Echipa a fost formată în timp, prin aducerea unor jucători de lot național. Echipa a fost formată de-a lungul anilor din: Rareș Apostol, Igor Djaletic, Nicolae Toader, Atilla Vereș, Adrian Guțoaia, Adrian Tudor, Cătălin Burlacu, Toni Alexe

(de la care Burlacu a preluat banderola de căpitan după tragica dispariție a acestuia), Cezar Stănescu, Levente Szijarto, Vlad Dogaru, Virgil Căruțașu, Andrei Căpușan, Paul Helcioiu, Constantin Palii, Octavian Morariu, Milojica Zekovic, Nikola Bulatovic, Ivan Krasic, Vladimir Kuzmanovic și alții. Actualul antrenor este Vladimir Arnăutovic, fost jucător la Asesoft în perioada 2001 – 2004 și care a preluat acest post de la Mladen Jojic. Vladimir Arnăutovic a debutat pe banca tehnică a prahovenilor în anul 2007, în partida cu Galatasaray, din ULEB Cup, pierdută de alb-albaștri cu 81-83. De la acel meci, însă, acesta a câștigat, alături de Asesoft, partide importante în Europa, cum au fost cele cu Girona și Spartak St. Petersburg și și-a trecut în palmares două eventuri cu echipa din Ploiești. Sorin Hartam și el fost jucător al clubului, a fost investit în funcția de antrenor secund al echipei pe 28 februarie 2009 și are în CV cinci eventuri cu Asesoft, FIBA Cup și titlul de Maestru Emerit al sportului. Sebastian Ghiță este fondatorul și acționarul majoritar al Grupului Asesoft și în același timp finanțatorul echipei de baschet. Alex Iacobescu este managerul general al CSU Asesoft.

CLUBUL SPORTIV BOTOȘANI. Înființat în 1973 ca unitate reprezentativă a municipiului și județului Botoșani. Secții: atletism, box, canotaj, lupte, radiomatorism, volei.

Secția de atletism (înființată în 1973) – de nivel internațional, reprezentată de: Viorica Bobuțanu – multiplă Campioană Balcanică; Petru Lăzărescu – campion la 3000 m obstacole și cros, component al lotului național de seniori, Campion Balcanic în proba pe echipe, la cros (1998); Daniel Oniciuc – Campion și multiplu medaliat la CN (800 și 1500 m), component al loturilor naționale de tineret și seniori, component al echipei României la Cupa Europei în 1999; Iuliana Iustin – medaliată la CN, componentă a lotului național de cros pentru CM. Antrenor – Dan Mighiu.

Secția de box (1980) a pregătit numeroși sportivi, multipli campioni și medaliați la CN de juniori, tineret și seniori, componenți ai loturilor reprezentative, printre care: Sava Melinte, Benone Melinte,

Liviu Iacob, Marius Tiron și alții. Antrenor – Victor Marian Apetrei.

Secția de canotaj (1980) – de nivel internațional, începând din 1985, sub îndrumarea Antrenoarei Emerite Elena Iacob (Maestră a Sportului) au fost selecționate și promovate în centrul olimpic (de pe lângă CS *Olimpia* București) și în loturile naționale de junioare: Lăcrămioara Bidilac – medaliată cu bronz la CM de juniori (1991); Georgeta Damian – 2 medalii de aur, 3 de argint și una de bronz; după 1996 concurând pentru Dinamo a mai obținut 2 medalii de aur și una de argint la CM de senioare. Ioana Crăciun, Adelina Cojocariu și Camelia Lupașcu, au câștigat cu echipajul feminin de 8+1 al României, medalia de bronz la CM de canotaj de la Karapiro (Noua Zeelandă) - 2010.

Secția de lupte (1973) – reprezentată de numeroși sportivi, multipli Campioni Naționali și componenți ai loturilor reprezentative, printre care: Mihai Dreșcanu, Dănuț Aiacoaboie (Maestru al Sportului), Ion Asaftei (locul VII la CM), Cristian Mreană (Maestru al sportului), Constantin Brânzei (Maestru al sportului), Florin Anehei (participant la CM și CE). Alin Alexuc, sportiv care evoluează în competiții pentru Clubul Sportiv (CS) Botoșani și Dinamo, multiplu Campion Național și component al lotului României, a cucerit medalia de argint în cadrul CM 2010, de la Budapesta. El a fost antrenat de Ioan Asaftei. Antrenori – Petru Gheațău și Ion Asaftei.

Secția de radioamatorism înființată prin preluarea radioclubului județean (organizat în 1963), sub îndrumarea antrenorului Ion Protopopescu, a reușit să obțină locul I la CM și locul II la CE, ambele la categoria SOMB - L P, în proba individuală.

Secția de volei care a luat ființă în 1998, prin fuziune cu echipa CSS *Triumf*, participă cu echipe în CN – Divizia B și de juniori. Antrenor - Ioan Cornel Strujan.

Secția de haltere, înființată ceva mai târziu, a reușit să obțină într-o perioadă scurtă rezultate foarte bune, halterofila Andreea Aanei fiind desemnată cea mai bună sportivă a clubului pe anul 2010. Ea a avut un an de excepție, încununat cu 6 medalii cucerite la CE de juniori (Cipru) și cadeți (Valencia) dintre care 4 de aur și 2 de argint, ocupantă a locului cinci la JO

pentru cadeți (Singapore) și câștigătoare a 6 titluri de Campioană Națională la tineret și cadeți, posezoare a 3 trofee ale Cupei României, la seniori, tineret și cadeți. În 2009 clubul a obținut 128 de medalii iar în 2010, 163 de medalii în cadrul întrecerilor interne și 16 medalii la competiții internaționale oficiale, acest ultim palmares fiind considerat cel mai bun din istoria clubului. Baza materială în folosința clubului: stadion, săli pentru lupte, box și jocuri sportive. Președinții clubului: Mircea Coliban (1973-1975); Viorel Alexoie (1976-1980); Ioan Ilie (1980-1983); Ștefan Borcilă (1983-1990); Ioan Ilie (1990-1992); Dan Mighiu (din 1992), Mihai Drescaru (2003 – 2005), Andrei Amos (2006- prezent).

CLUBUL SPORTIV CEAHLĂUL PIATRA NEAMȚ. A fost înființat în 1970. Clubul are una dintre cele mai puternice și productive **secții de canotaj**, care și-a organizat activitatea pe lacul Bâta Doamnei. Promotoarea acestei secții a fost Antrenoarea emerită Garoafa Cantemir căreia i s-a alăturat, din 1985, și antrenorul Valentin Gavril. În 1974 au fost obținute primele medalii la CM de seniori (Elena Giurcă – argint la 4+1 vâsle, Angelica Chertic și Elena Avram – bronz la 4+1 rame), iar în 1976 Felicia Afrăsiloie și Elena Giurcă aduc pentru club prima medalie olimpică (de bronz) la 4+1 vâsle. În 1994 Elena Gavrilescu devine Campioană Mondială la junioare. În 1999, antrenorul Valentin Gavril obține cu sportivele sale, Georgeta Rusu și Alina Tăbăcaru, în echipajul de 8+1, și cu Daniela Țupu, în cel de 4 vâsle, medaliile de aur la CM de junioare. De-a lungul anilor **secția de canotaj** a promovat un mare număr de sportive în loturile naționale și în alte cluburi fruntașe, contribuind substanțial la afirmarea canotajului românesc la JO și CM.

Secția de lupte și-a început activitatea în comuna Borlești unde se practica inițial trânta. Printre sportivii care s-au afirmat se află și luptătorul Mihai Cișmaș, medaliat cu bronz la CM de seniori din 1985 (antrenor Mircea Covatariu).

Secția de atletism, care în ultimii ani și-a desfășurat activitatea în colaborare cu AS *Voința*, a obținut rezultate notabile pe plan intern și internațional, printre acestea și cele ale atletei Alina Militaru –

săritoare în lungime, care și-a adjudecat 22 de titluri de Campioană Națională la toate categoriile de vârstă. A stabilit un record național, în sală, la juniori II (1999), iar performanța sa de top, din punct de vedere cifric, este 6,73 m, în 2004. Polonia (1999) i-a adus primul succes internațional, un bronz mondial la juniori. La balcaniadele din 2000 și 2001 a obținut locul I, urmat de un argint la CE de juniori (2001), după care, la Mondialele Universitare din Coreea de Sud (2003) s-a clasat pe locul 2, în 2004, participantă la J O de la Atena. În 2005 și 2007 - locul 6 la europenele în sală, locul I la Internaționalele României, locul 2 la naționale în sală și locul 3 în aer liber. În 2007 îi aduce aurul balcanic din Bulgaria și titlul național. Antrenorul care a îndrumat-o este Ion Iorga. La **radioamatorism** sportivii Bogdan Buzoianu și Daniela Manea au contribuit la câștigarea medaliei de bronz, în proba pe echipe, la CM de telegrafie viteză din 1999. În anul 1999, CS *Ceahlăul* (președinte Dan Cojocaru), pentru rezultatele obținute cu secțiile de canotaj și atletism a fost declarat „*club fanion al sportului nemțean din toate timpurile*”! Președinți: Dan Cojocaru (1999 – 2008), Ioan Tănase (2009 – 2010), Valentin Gavril (2010 – prezent).

CLUBUL SPORTIV CHIMIA RÂMNICU VÂLCEA. Unitate sportivă reprezentativă, organizată în 1973, considerată continuatoarea altor formațiuni organizatorice (AS *Vâlcea* – 1915, Societatea Sportivă *Vâlceana* – 1924 și altele). Secții: atletism, box, handbal, haltere, șah, karate, judo, radioamatorism, volei, tenis de masă. Ramurile de sport cu rezultate mai deosebite: fotbalul, karatele, boxul, tenisul de masă, voleiul. La **fotbal**, cel mai prestigios rezultat a fost câștigarea *Cupei României* și participarea în competiția europeană intercluburi – *Cupa Cupelor* în 1973, antrenor Dumitru Anescu.

Secția de karate a câștigat titlurile de campioni individuali și pe echipe în CN (1998), iar pe plan internațional: Mihai Ioniță a cucerit titlul de Campion European de seniori în 1997; Mihai Gogoășe a intrat în posesia medaliei de bronz la CM din 1998, Marian Totelecan, locul I la CE juniori, 2004 – Aus-

tria, multiplu Campion Național la juniori și seniori, considerat unul dintre cei mai valoroși sportivi ai clubului. Antrenorul secției și al lotului național, Constantin Daneș.

Secția de box, în colaborare cu CS Școlar, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Eugen Petruș, a realizat numeroase titluri de Campioni Naționali; medalia de argint la CM de tineret din 1998, prin Marian Fânățan; locul V la CM prin Gheorghe Oprea. Echipa feminină de volei a activat în Divizia A, în 1987 clasându-se pe locul II, printre sportivele promovate și remarcate aflându-se Maestra Emerită a Sportului Ioana Liteanu (Cotoranu), componentă a echipei naționale și căpitan al acesteia.

Secția de tenis de masă, în colaborare cu CS Școlar, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Traian Ancuța, a reușit să promoveze două sportive valoroase, ulterior transferate la alte cluburi, care au realizat performanțe deosebite – Maria Alboiu (medaliată la CE de juniori și la cele de seniori) și Maria Bogoslov (Campioană Europeană de junioare și de senioare). În decursul anilor, în conducerea clubului au fost: Dorin Petrescu, Nicolae Dinescu, Teodor Bota, Dumitru Anescu, Ilie Pleșanu, Dumitru Zamfir, Gheorghe Udrea, Constantin Ariciu, Ion Iorgu, Dumitru Drăguță, Viorel Paul Dinu.

CLUBUL SPORTIV COLȚEA. Denumit o perioadă *Colțea Football Club*, a fost înființat oficial la 10 iunie 1913, la București, din inițiativa viitorului profesor Ion Pavel, pe atunci elev la Liceul *Sf. Sava*, susținut de trei colegi (Aurel Pavel, viitorul actor de operă Nicolae Secăreanu și D. Ostrovschi) care formează o echipă încă înainte de organizarea clubului. Clubul are meritul de a fi promovat câteva idei și soluții organizatorice originale și importante pentru acea perioadă (Octavian Bănățan, *50 de ani de sport la IMF București*). Inițiativa înființării clubului a izvorât dintr-un sentiment de mândrie națională și dorința de a demonstra că fotbalul se poate dezvolta pe meleagurile noastre, iar jucătorii români pot înfrunta cu succes echipele străine. Clubul primea în componența sa numai tineri din București, fiind preocupat de promovarea primilor sportivi de performanță localnici. Într-o perioadă

când majoritatea cluburilor și asociațiilor erau profilate aproape în exclusivitate pe fotbal, CS *Colțea* își lărgeste aria preocupărilor, promovând în structura sa, alături de fotbal (vezi *Colțea București*), secții de atletism, box, bob, sanie, schi, patinaj, oină și altele. În 1915 echipa CS *Colțea* câștigă titlul de campioană la tragerea frânghiei, probă organizată în cadrul CN de atletism. Începând din 1920 au luat ființă filiale – *Colțea* la Brașov, Ploiești și Turnu Măgurele, clubul bucureștean, ca unitate centrală, îndeplinind și atribuții de îndrumare și coordonare. Dintre filiale s-a remarcat activitatea CS *Colțea* Brașov care alături de fotbal (vezi *Colțea Brașov*) a înregistrat peste 20 de titluri de Campioni Naționali în perioada 1921-1928, dintre care: Vintilă Cristescu – 4 titluri la maraton (1921-1926), 1 titlu la cros și 1 titlu la 10000 m; Lazăr Bodea – 5 titluri la ciocan (1924-1928); 2 titluri naționale cu echipa de cros (1924 și 1925). În 1925 atleții CS *Colțea* Brașov au luat parte la a XXI-a ediție a *Jocurilor Panioniene* și la cea de-a XXXV-a aniversare a clubului *Panionios* din Atena. Un rol important în activitatea clubului bucureștean l-a avut președintele său, prof. Ion Pavel, el însuși un pasionat al sportului (Campion Național la bob, participant la concursuri de atletism, la tragerea frânghiei și portar al echipei de fotbal timp de 7 ani). După o existență de aproape trei decenii, având contribuții la promovarea și dezvoltarea sportului românesc, clubul își încetează activitatea după cel de-al Doilea Război Mondial.

CLUBUL SPORTIV CRIȘUL ORADEA. A fost înființat în anul 1958, ca unitate sportivă departamentală, care a funcționat în sistemul UCFS, CNEFS, iar în prezent al MTS. În decursul anilor, din structura clubului au făcut parte următoarele secții: baschet, înot, polo pe apă, sărituri în apă, scrimă, aeromodelism, radioamatorism, șah – toate înființate în 1958 – box (1963), karate (1981), judo (1992), atletism (1994), haltere (1996). Valoarea și contribuția clubului sunt exprimate de rezultatele deosebite obținute la unele ramuri de sport, în CN și în competițiile internaționale oficiale prin sportivii promovați în loturile reprezentative. În clasamentul unităților din sistemul MTS pe anul 2000,

privind contribuția la reprezentarea internațională, CS „Crișul” ocupă locul XX la probe olimpice și locul VII la probe neolimpice. La **baschet**, echipa feminină pregătită de antrenorul emerit Traian Constantinescu a câștigat titlul de campioană în 1979. La **polo pe apă**, echipa de seniori a cucerit titlurile de Campioană Națională în 1985 (Antrenor Emerit Ioan Alexandrescu) și 1986 (Antrenori Emeriți Ioan Alexandrescu și Liviu Garofeanu). Au mai fost câștigate 3 titluri de campioni cu echipa de juniori I și un titlu cu echipa de juniori II. Printre jucătorii de polo care s-au remarcat, se află Maeștrii Emeriți ai Sportului: Liviu Garofeanu; Ivan Fejer (component al echipei care a obținut medalia de aur la JMU din 1977); Dorin Costrăș (cu 276 de prezențe în echipa națională la jocurile interțări, în care a marcat 422 de goluri), precum și Maeștri ai Sportului: Zoltan Illeș (component al echipei care a cucerit medalia de argint la CE de juniori din 1982 – prima medalie într-o competiție oficială europeană); Cornel Gordan; Petru Raț; Emil Fărcaș; Roberto Pantea; Mihai Rada. Echipa de polo a avut 2 participări în CCE și 2 participări în Cupa Cupeilor, cea din 1981 soldându-se cu o performanță deosebită – cucerirea medaliei de argint. În prezent, secția se ocupă numai de juniori, aceștia fiind apoi transferați la Clubul Municipal. În cadrul secției a mai activat ca antrenor și Nicolae Rujinki. În **secția de scrimă**, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Nicolae Ille, au fost pregătiți doi Maeștri ai Sportului (Alexandru Nyisztor și Adrian Pop) și alți tineri care s-au remarcat pe plan intern și internațional. Printre rezultatele deosebite ale lui Alexandru Nyisztor se află: numeroase titluri de Campion Național de juniori în perioada 1993-1998; Campion Național de seniori în 1998; 5 titluri de Campion Balcanic (1995-1999); medaliat cu bronz la CM de cadeți în 1996 și la CM de juniori în 1999 în proba de spadă; locul I în concursul de Cupă Mondială. La **box**, Antrenorul Emerit Mihai Mikloș – Campion Național de seniori în 1981, a pregătit mai mulți tineri de perspectivă, dintre care se remarcă: Adrian Stanca – multiplu Campion Național de juniori, medaliat cu bronz la CE de cadeți în 1997, categoria 73 kg; Claudiu Florea – multiplu Campion Național

de cadeți, medaliat cu bronz la CE de cadeți în 1999, categoria 60 kg.

Secția de sărituri în apă a pregătit în decursul anilor sportivi care au câștigat titluri de Campioni Naționali: Alexandru Bagiu (13); Viorica Kelemen (5); Daniela Popa și alții. Alexandru Bagiu a participat la JO din 1980, clasându-se pe locul XIII, la platformă. Un rezultat valoros a obținut Daniela Popa, care a cucerit titlul de Vicecampioană Europeană de junioare în 1987, la platformă. Printre antrenorii care au activat în cadrul secției de sărituri s-au aflat: Viorica Kelemen, Aurel Breja, Alexandru Bagiu, Oliviu Lăzău. În cadrul **secției de radioamatorism** activează Maestrul Emerit al Sportului Paul Spitzer. Rezultate meritorii, inclusiv pregătirea unor Maeștri ai Sportului și Campioni Naționali au fost obținute și în cadrul celorlalte secții. Clubul are în administrare: sala sporturilor, bazinul acoperit și bazinul de sărituri. Președinții și directorii clubului: președinte Mera Bujor (1964-1971); președinte Alexandru Tordai (1971-1990); președinte și apoi director Ioan Alexandrescu (din 1990), director Gheorghe Frenț (2006 – prezent).

CLUBUL SPORTIV DACIA PITEȘTI. A continuat după 1989 activitatea desfășurată de Asociațiile sportive *Șoimii Colibași* (1953-1959); *Metalul Colibași* (1959-1967); *Dacia Pitești* (1967-1989). Clubul funcționează pe lângă Uzinele de Automobile *Dacia* din Pitești. Secții: **atletism** (din 1977): Maestrele Sportului – Cosmina Boaje (participantă la CE de sală din 1999), Erica Nicolae (locul I la Cupa Europei, 1999), Otilia Ruicu (locul III la CE de sală din 2000) au fost pregătite de Antrenoarea Emerită Liliana Mihăilescu; **automobilism** (din 1974): locul I la Raliul *Dacia* 1987. Medaliați la alte raliuri internaționale: Ovidiu Scobai, Constantin Zărnescu, Ludovic Balint, Mihai Vezeanu, Ilie Olteanu, Vasile Ștefan, Victor Nicoară, Nicu Grigoraș, Dan Necula; **box** (din 1969): Crinu Olteanu, Mastru Emerit al Sportului, Campion Mondial în 1999, participant la JO din 1996 și din 2000, Gheorghe Preda – Antrenor Emerit; **fotbal** (din 1953); **handbal masculin** (din 1978) – sportivi promovați în loturile naționale, Antrenori Emeriți: Oprea Vlase,

Romeo Sotiriu; **lupte** (1975) – sportivi: Mihai Boțilă, locurile IV la JO din 1976 și 1980, locul II la CE 1976; Nicolae Zamfir, locul II la CE 1986; Antrenori Emeriți: Emil Bălănescu și Cornel Petrescu; **modelism** (1957-1990); **orientare turistică** (1979-1985); **speo-logie** (din 1999); **șah** (1968-1988); **tenis** (din 1994) – Adrian Mugur component al lotului național de juniori, antrenor Remus Enache; **tenis de masă** (1953-1960); **tir** (1953-1958); **volei masculin** (1953-1964); **volei feminin** (din 1974) – locul I la Cupa României ediția 1997, locul III în CN 1987, 1993, 1998 – sportive: Corina Holban, Felicia Popescu, Cristina Buznosu, Xenia Ivanov, Victoria Banciu, Anca Gheorghe. Președinții asociațiilor și ai clubului: Tiberiu Săndulescu (1954-1958); Constantin Zbârcea (1958-1963); Aurel Sorescu (1963-1966); Ion Dumitru (1966-1968); Octavian Popa (1968-1971); Gheorghe Babei (1971-1972); Gheorghe Rusu (1972-1979); Ștefan Teodorescu (1979-1983); Ilie Fețeanu (1983-1990); Ion Dulică (1990-1997); Nicolae Munteanu (din 1997).

CLUBUL DELAVRANCEA. Clubul de cartier înființat în 1934. Membrii clubului erau elevi jucători de baschet și volei, domiciliați în special în cartierele bucureștene Parcul Domenii și Delavrancea. Cuprindea echipe feminine și masculine ce activau la categoria *onoare*, din rândul cărora au ieșit mulți jucători internaționali.

CLUBUL SPORTIV DERMATA. A luat ființă în 1933, la Cluj, sub denumirea de Societatea Sportivă *Echo* organizată pe lângă Uzina de piele și încălțăminte. După doi ani devine *Dermata*, pe parcursul anilor purtând și alte denumiri, printre care: *Janoș Herbak* (1949-1951), *Flamura Roșie* (1951-1953), *Rapid* (1953-1960) și, ulterior, *Clujana*. Clubul a beneficiat de o bogată bază materială formată din terenuri pentru fotbal, baschet, volei, tenis de câmp, poligon de tir, bazin de înot cu apă încălzită, popicărie și o sală de sport. Pe lângă activitățile sportive organizate pentru proprii angajați, clubul a realizat importante succese și pe planul performanței, în special după cel de-al Doilea Război Mondial, când

participă cu sportivi și echipe în Campionatele Naționale de fotbal, baschet (feminin și masculin), polo, lupte, hochei, haltere, popice și box. Tot în acea perioadă clubul dispunea de o valoroasă echipă de **gimnastică fete**; multe dintre gimnaste, componente ale lotului național, câștigă titlul de Campioane Naționale în 1947 și 1948. La obținerea acestor succese la primele două ediții ale CN și-au adus contribuția: Berta Corobeanu (în 1948 mai câștigă titlurile naționale la bârnă, paralele și sol); Melinda Kerekeș (mai câștigă în 1948 și titlurile la individual compus și inele); Maria Popp (obține, în 1948, și titlul la aparate portative). La prima ediție postbelică a CB de gimnastică, Sofia – 7-10 iulie 1946, sportivele Maria Popp și Melinda Kerekeș au devenit Campioane Balcanice. În cadrul secției de gimnastică au mai activat Magdalena Fintha, Olga Munteanu, Liliana Munteanu, Elisabeta Bodo, Suzana Rakocsi, Irina Redöczy, Ileana Szabo, de asemenea, cu merite în realizarea performanțelor menționate. Au funcționat ca antrenori: Ladislau Moldovan, Ianoș Albert, Iudith Fintha și Deneș Szabo.

Secția de haltere. Sub conducerea antrenorului Spiridon Hergheliegiu, s-a remarcat în mod deosebit prin Ștefan Tașnadi, component al acestei secții timp de 14 ani. A câștigat 7 titluri naționale, din care 3 de campion absolut. Selecționat în lotul național începând din 1976, participant la JO din 1980 (Mos-cova) – locul VI, Vicecampion Olimpic în 1984 la Los Angeles – categoria 110 kg, medaliat cu bronz la CE și CM din 1983, medaliat cu aur în proba pe echipe la CM din 1984, desfășurat concomitent cu întrecerile olimpice la Los Angeles, unde a mai obținut două titluri de Vicecampion Mondial la aruncat și total. După JO din 1984 s-a dedicat muncii de antrenor în cadrul aceleiași secții.

Secția de box a fost înființată în 1946; după 1948 – când este adus antrenorul Aurel Weintraub, fost boxer profesionist și când o serie de boxeri valoroși printre care s-au aflat Nicolae Fătu și Ioan Chendreau i-au sporit forțele, aceasta a devenit cea mai puternică din orașul Cluj. Din „*echipa de aur*” a secției au făcut parte, alături de cei amintiți, Gustav Ripka, Ludovic Szakacs, Anton Bakoș, Victor Dorian, Puiu Suciu, Mihai Covaci și alții. Această

echipă, din care a mai făcut parte Francisc Ambruș, a reprezentat Clujul în *Cupa Federației*, clasându-se pe locul II, în 1949, și pe III, în 1950. În cadrul secției și-a început ascensiunea și Iosif Mihalik, câștigând titlul la juniori, în 1957, la categoria pană, ulterior transferându-se la CS *Dinamo*. La prima ediție a *Cupei României* la **lupte** (Arad – 1947), echipa CS *Dermata* s-a clasat pe locul I.

Secția de fotbal și-a început activitatea în Campionatul Județean, ajungând în Divizia B, în ediția 1946-1947, unde câștigă seria a treia și promovează în Divizia A (1947-1948), clasându-se pe locul XI, însă, la barajul de 8 echipe, ratează rămânerea în Divizia A. A fost prezentă la 10 ediții în Divizia B și la 10 ediții în Divizia C, în rest, jucând în Campionatul Județean (după 1978). Echipa a avut și o participare în Cupa României clasându-se până în șaisprezecimi. În anul 1947, echipa masculină de **baschet** *Dermata* s-a numărat printre cele patru formații din provincie care au participat la cea dintâi Divizie Națională de baschet, având în componență o serie de jucători valoroși cum au fost: Rusu, Șerban, Pop, Rigo, Bodoni. În 1950, la primul CN feminin, echipa de baschet *Flamura Roșie* s-a clasat pe locul III, evidențiindu-se jucătoarele: Albu, Rostaș și surorile Cristea, performanță repetată și la edițiile din 1951 și 1952, când echipa a ajuns în semifinale. În ultimii ani forța asociației *Clujana* a scăzut mult, singura secție care mai punctează în CN, la tineret și juniori II, fiind cea de haltere.

CLUBUL SPORTIV DINAMO BRAȘOV. Înființat la 20 septembrie 1949, în structura M.I., un rol covârșitor revenindu-i căpitanului Ștefan Ionescu, fost component al delegației participante la JO de la St. Moritz – 1948, cel care a pus bazele acestui club. Pe parcursul anilor, în organizarea clubului au fost prezente 24 de ramuri de sport, dintre care 10 funcționează și în prezent. Bilanțul clubului, după 61 de ani de activitate (1949-1999), înregistrează: peste 1100 de Campioni Naționali; sute de sportivi în loturile naționale; 2 medalii de bronz la JO; 2 medalii de argint și 4 de bronz la CM de seniori și la cele de juniori; 9 medalii de aur, 6 de argint și 14 de bronz la CE de seniori și de juniori; 35 de sportivi

medaliați la JMU; 203 sportivi medaliați la CB de seniori și juniori. Printre secțiile cu contribuții deosebite în promovarea și afirmarea unor ramuri de sport s-au aflat:

Secția de schi, cu toate ramurile acestei discipline – alpin, fond, sărituri (din 1949) și biatlon (din 1963). **Schiul alpin** a obținut primele titluri în 1953 (Ion Cojocaru și Gheorghe Cristoloveanu), reușind în cei 61 de ani 309 de titluri de Campioni Naționali (Dumitru Sulică, Delia Parate, Mihaela Fera, Liliana Ichim, Kurt Gohn și Claudiu Postolache – cu câte 6 titluri Ion Cavași și Vili Podaru – cu câte 7, Daniela Uncrop –12, Dan Cristea –28, Ilona Mikloș –32). Pe plan internațional: Dumitru Sulică (bronz, la JMU – 1951), Ilona Mikloș (bronz la JMU – 1964, loc V la CM Spania-2008, Vicecampionă Europeană la CE de poliție, Suedia-2009); Dan Cristea (4 titluri balcanice); Mihaela Fera (locul XXII la JO – 1994), la care se adaugă în ultimii ani, Nan Ioan Gabriel și Barbu Alexandru. Antrenori: Ion Cojocaru, Dumitru Sulică, Gheorghe Roșculeț, Vasile Bobiț, Ion Matei, Kurt Gohn, Dan Cristea, Nicolae Barbu, Cristea Florin. La **schii fond**, primul titlu a fost obținut în 1951, în total câștigându-se 344 de titluri de Campion Național, principalii protagoniști fiind: Mircea Leampă (36) și Monica Lăzăruț (peste 20), Paul Pepene(6). Pe plan internațional: 17 titluri balcanice; Elena Bășa – locul V la CE de juniori, Monika Gyorgy dublă Vicecampionă Balcanică la C.B de seniori – Bulgaria 2008, bronz la C.B Bulgaria 2009, bronz la CE de poliție – Suedia 2009, Paul Constantin Pepene, Campion Mondial proba de urmarire (30 km), tineret.(sub 23 de ani), la CM de schi fond-Hinterzarten, Germania, Petrică Hogiu, Vicecampion Mondial proba de urmărire(20 km), jun.,CM Germania; participanți la JO de iarnă: Gheorghe Olteanu (1952), Ion Sumedrea (1952), Manole Aldescu (1952 și 1956). Antrenori: Ștefan Ionescu, Ștefan Stăiculescu, Gheorghe Olteanu, Nicolae Dudu, Borca Daniel. La **biatlon** – György Vilhelm devine campion la prima ediție a CN din 1964. Din 1962, de la înființarea acestei secții, au fost câștigate 146 de titluri naționale (Ion Țeposu, Ion Olteanu, Gheorghe Gârniță, Vasile Bejenaru, Iosif Tamaș, Vladimir Todașcă, Ion Cimpoaia, Elena

Curea, Adina Șotropa și alții). Pe plan internațional: György Vilhelm (locul V la JO 1964 și IV la CM din 1974), Gheorghe Gârniță (argint – prima medalie pentru biatlonul românesc și locul IV la CM din 1974), Vladimir Todașcă și Fr. Foriko (argint la JMU – 1983), 2001, Dana Plotogea Vicecampionă Mondială de jun., Rusia-2001, Reka Ferencz, își adjudecă primul titlu mondial-juniori, obținut de România la biatlon, Torsby-Suedia 2010 și Roland Gerbacea loc III echipe ștafeta, loc III la CE de vară 2010. Antrenori: Gheorghe Olteanu, Ștefan Stăiculescu, György Vilhelm, Gheorghe Gârniță, Gheorghe Stoian și Marian Blaj. La **sărituri cu schiurile** – primul titlu a fost obținut în 1957 (Nicolae Munteanu); în total au fost 106 de campioni la seniori și juniori (Gheorghe Frățilă, Florea Voinea, Dumitru Lupu, Iosif Eröss, Gheorghe Gereă, Constantin Buzoi, Lörinz Balint, Ion Runceanu, Attila Mezei, Mihai Pepene, Florin Spulber, Koszma și Fulop Szilvester, Tatu Valentin, Gal Szilard și alții). Antrenori: Ladislau Kovacs, Constantin Ducan, Ion Oprea, Aurel Munteanu, Nicușor Munteanu, Ioan Bârlă, Gheorghe Gereă, Lörinz Balint și Florin Spulber.

Secția de atletism (1949-1967) obține primele titluri de Campioni Naționali în 1951 prin: Victor Pop, Dumitru Zamfir, Aurel Coman – primul Maestru al Sportului. În cei 18 ani de când a funcționat secția au fost câștigate 64 de titluri de Campioni Naționali: Ana Roth (12 titluri și 37 de recorduri), Ilona Mikloș (6 titluri și 8 recorduri), Dumitru Zamfir (8 recorduri), Victor Pop (5 recorduri) ș.a. Pe plan internațional: Ana Roth (locul VI la CE din 1958 și 1962 și locul VIII în 1966, medalie de bronz la JMU din 1961 și 8 titluri balcanice la aruncarea greutății); Viorica Gabor (3 titluri balcanice la cros). Antrenori: Aurel Coman, L. Deak, Victor Pop, Liviu Mereuță, Geza György, Nicolae Tacorian.

Secția de box (1950-1976) a obținut 8 titluri de Campioni Naționali prin: Nicolae Bălan, Iosif Demeter, Nicole Puiu, Ion Chifu și titlul pe echipe (1955, 1957). Pe plan internațional: Vasile Mariuțan (medalie de argint la CE – 1957); Alexandru Turei (aur la CE de juniori– 1972); medaliați la JMU: Francisc Ambruș (argint – 1953), Mihai Iulian (aur

– 1955), Nicolae Puiu (bronz – 1957), Vasile Mariuțan (bronz – 1957). Antrenori: Titus Sărbătoare, Aurel Weintraub, Aurel Corescu, Mihai Cerchez, Augustin Cucuiatu.

Secția de fotbal a preluat echipa *Dinamo* Obor în 1950, urmașa fostei *Unirea Tricolor*. Activează în Divizia A din 1951 (cel mai bun rezultat, locul IV în 1953) până când este transferată la Cluj.

Secția de patinaj viteză (1952-1957 cu juniori și 1965-1974 cu o echipă redevabilă). A activat și o grupă de patinaj pe roțile. În cei 15 ani de activitate, au fost câștigate 109 titluri și numeroase recorduri naționale la viteză și alte 26 de titluri la patinajul pe roțile. S-au remarcat: Crista Tracher (27 titluri și 17 recorduri), Vasile Coroș (6 titluri și 9 recorduri), Andrei Okoș (7 titluri și 2 recorduri), Ladislau Fokt (4 titluri), Victor Sotirescu (3 titluri), Gheorghe Pop (4 recorduri). Antrenor Emerit, Ernest Ulrich Petric. În 1974 secția a fost transferată la CS *Tractorul*.

Secția de handbal în 11 (1949-1958) și handbal în 7 (din 1959, care ulterior s-a desființat). Echipa de handbal în 11 a cucerit 2 titluri de Campioană Națională (1952 și 1958), 5 locuri II și un loc III. Echipa de handbal în 7 s-a situat în clasamentul Diviziei A de 3 ori pe locul III și de 10 ori pe locurile IV-VI. La CE al polițiștilor, din 1996, echipa s-a clasat pe locul II. Jucătorii care au făcut parte din echipele naționale au contribuit la cucerirea medaliilor de argint în 1953, 1955 și 1957, precum și a celor de bronz în 1987, la JMU. Antrenori: Klaus Thiel, Otto Schmitz, Dumitru Lupescu, Ioan Donca, Antrenor Emerit (1957-1989), Cezar Nica, Dorin Cîian, Ioan Gerhard.

Secția de lupte își începe activitatea în 1949 cu stilul *greco-romane* (în 1950 obține 4 titluri, iar în 1951, locul II pe echipe), iar din 1953 sportivii activează și la stilul *libere* și începând din anul următor, la a doua ediție a CN vor câștiga numeroase titluri. În 1956, secția de lupte este transferată la CS *Steagul Roșu*, iar în 1971 revin la CS *Dinamo* numai luptele libere. În cei 46 de ani de activitate luptătorii au câștigat 130 de titluri naționale la seniori și la juniori. Pe plan internațional: Stelian Morcov (medalie de bronz la JO și la CE din 1976); Andrei Ianko (locul IV la JO din 1980, medalie de

bronz la CM din 1979 și medalie de argint la CE de juniori din 1978); Dorinel Bârcu (bronz la CM de juniori-speranțe, din 1985); Emilian Cristea (bronz la CE din 1977); Gheorghe Mătu (aur la CE de juniori din 1984); Gabriel Lupu și Vasile Stănescu (medaliați cu bronz la CE de juniori); Romică Rașovan (6 medalii la CE de seniori și la cele de juniori, dintre care 4 de aur), Pavăl Anamaria loc III la CE-Vilnius 2008, Chintăvan Rareș loc III la CE-Tampere-Finlanda 2008, Antrenori: Ioan Vărdău, Ion Bătrân-Antrenor Emerit, Ioan Iancău-Antrenor Emerit, Nicolae Ene, Gheorghe Fodorea, Dumitrescu Laurențiu.

Secția de judo, înființată în 1968, câștigă până în prezent un număr de 132 titluri, din care 3 în competiția pe echipe (1974, 1975, 1995). Rezultate pe plan internațional: la JO 1984, Mihai Cioc a cucerit medalie de bronz, performanță în premieră pentru judo-ul românesc; la CM 1983, au obținut medalii de bronz, Mihai Cioc-seniori și Alexandru Ciupe, în 1992, la juniori; la CE au fost obținute 7 medalii, prin Mihai Cioc (3 medalii), Simion Topliceanu (1), Alexandru Ciupe (2), Valeriu Perdivară (1). În 1996 echipa s-a calificat în turul III al CCE, iar în 1997 a câștigat CB al polițiștilor. Din noua generație se remarcă: Dan Fâșie-Campion European juniori-Austria 2006, Campion Mondial (la 66 kg) la CM de poliție 2008; Claudiu Boștea-Campion European – Moscova 2007, Campion Mondial (73 kg) la CM de poliție, Libia 2008; Daniel Brata, vicecampion-Libia 2008, bronz la Cupa Mondială Austria 2008, bronz CE 2010; Bogdan Rădulescu-bronz la CM de poliție-Libia 2008 și Amado Lazea - loc I la CB seniori 2010. Antrenori: Nicolae Purțuc, Vasile Alexandru – Antrenor Emerit, Ștefan Pop, Vasile Blendica și Simion Topliceanu.

Secția de tenis înființată în 1971 a câștigat 49 de titluri prin Traian Marcu (14 titluri), Iudith Gohn, Ciprian Porumb, George Cosac (19) și alții. Rezultate pe plan internațional: Traian Marcu (aur și argint la CE din 1978 și aur la JMU din 1979); Camelia Chiriac (argint la turneele europene din 1979); Cristinel Bucur (argint la turneele europene din 1982); Horia Tecău (component lot național de Cupă Davis)-loc I la dublu, CE de juniori-San

Remo, campion la dublu juniori-Wimbledon 2002, finalist la Wimbledon în proba de dublu 2010; Gabriel Moraru-Campion European pe echipe cu Dinamo Brașov în 2007 și component lot național de Cupă Davis 2005-2006; Victor Hănescu(component lot de Cupă Davis), în 2008 deține două titluri, unul la simplu la Gstaad și unul la dublu la Kitzbuhel, în 2009 clasându-se pe locul 26 ATP, cel mai bun loc din carieră; Ciprian Porumb Jr (vice-campion european 2009). Antrenori: Günther Bosch, Ion Racovitză-Antrenor Emerit, Iosif Kerekeș, Iudith Gohn, Adrian Badu, Traian Marcu- Antrenor Emerit, Remus Farcaș și Bela Mozes.

Secția de alpinism funcționează din 1953. Au fost cucerite peste 50 de titluri de Campioni Naționali (din 1997 și pe structură artificială). Realizări deosebite: recordul de traversare a Carpaților Meridionali pe timp de iarnă, escaladarea – în premieră – a peste 300 de trasee, peste 3000 de escalade în stâncă; cucerirea unor vârfuri de mare dificultate din masivi muntoși din diferite continente. S-au remarcat: Tudor Hurubeanu, Alexandru Floricioiu, Nicolae Jitaru, Mircea Opreș, Victor Popescu, Adrian Tănase, Gheorghe Bota, Cătălin Dragomir, Dan Scorțea, Dan Postolache, Gheorghe Pop și mulți alții. Alpinistul Dan Scorțea a participat la CM de escalade (1997-1998). Antrenori: Gheorghe Roșculeț, Alexandru Floricioiu (Antrenor Emerit), Nicolae Jitaru, Cătălin Dragomir.

Secția de șah. Din 1995 a preluat activitatea de la *Astra* Brașov, care avea echipă în Divizia A, și a transferat o serie de jucători valoroși din țară și de peste hotare. În cei 5 ani au fost câștigate 8 titluri naționale (Bela Badea, Lăgia Jicman). Antrenori: Ilie Cioroianu, Alexandru Forțu, Șerban Neamțu, Corvin Radovici. În cadrul clubului au mai funcționat secții la: haltere (1949-1951); hochei (1950-1952 și 1967-1971); baschet (1950-1953) transferată la Oradea; motociclism (1950-1952); tir (1954-1955); volei (1950-1958); gimnastică (1965-1971); patinaj artistic (1967-1976) cu 23 de titluri la juniori și copii (Maria Chițu, Marius Negrea); scrimă (1962-1969); ciclism(1952-1958), sub îndrumarea lui Nae Chicomban. În structura clubului a funcționat cu bune rezultate cercul *Tânărul Dinamovist*, care s-a trans-

format în secții de juniori ale clubului și ale CSȘ *Dinamo*. Clubul dispune de un foarte modern complex sportiv. Comandanții clubului: Ștefan Ionescu (1949-1950), Dumitru Petric (1950-1951), Vasile Costea (1952), Mihai Marius (1952-1953), Iosif Ronay (1954-1956), Gheorghe Turtureanu (1956), Petre Badea (1956-1960), Carol Siferdeker (1961), Silviu Ghițescu (1971-1973), Aurel Voina (1973-1990), Romulus Vlădoiu (1990-1993), Ion Staicu (1993), Constantin Luca (2001 – 2009). În anul 2001, sportivii clubului au câștigat 28 de titluri de Campioni Naționali și s-au clasat de 71 de ori pe locurile II și III la CN de seniori, tineret și juniori. La competițiile internaționale oficiale de seniori, juniori și cadeți (CM, CE, Cupe Mondiale și Europene și CB) sportivii clubului au cucerit 6 medalii în probe individuale și au contribuit la obținerea unei medalii pe echipe. În anul 2006, prin Hotărâre a Guvernului și Ordin al Ministerului Administrației și internelor, CS Dinamo Brașov s-a transformat în *Centrul Sportiv Dinamo*, trecând în subordinea CS Dinamo București. Conform tradițiilor sale acest centru a continuat să se afirme în sportul românesc și în perioada următoare (2001 – 2009). Activitatea acestei structuri sportive a fost condusă de jucătorul de tenis George Cosac.

CLUBUL SPORTIV DINAMO, BUCUREȘTI.

Club sportiv militar departamental, aparținând Ministerului de Interne. El s-a creat pe temelia Asociației Sportive *Pompierul*, având inițial, în 14 mai 1948, trei secții: tenis de masă, șah și fotbal (echipa clubului rezultând din unificarea echipelor divizionare *Unirea Tricolor* și *Ciocanul*). Denumirea de *Dinamo* a fost preluată din sportul sovietic, în care mai multe echipe și cluburi purtau acest nume, cu semnificație simbolică de „*energie*”, „*putere*”. În 1995, fotbalul s-a desprins din structura clubului, constituindu-se în FC *Dinamo*. În cei 62 ani de existență (1948–2010) palmaresul clubului *Dinamo* este impresionant: 122 medalii la JO (1956-2008), dintre care 35 de aur, 38 argint, 49 de bronz. La CM (1954 - 2010) sportivii săi au dobândit 797 medalii (243 aur, 294 argint, 275 bronz), la CE –880 medalii (2448 + 301 +331), la CB – 3675 medalii (1254

+ 1567 +854). În Cupa Campionilor Europeni, 9 locuri I - 3 volei masculin, 1 handbal, 1 rugby, 3 scrimă, 1 tenis), 5 locuri II – scrimă și 1 loc III – scrimă. În Cupa Cupelor – 1 loc I la volei masculin, iar la JMU, 179 medalii, dintre care 70 de aur. În CN (1948-2000) s-au realizat, de către sportivi dinamoviști, peste 10.751 titluri de campioni și 2632 recorduri naționale. Acestui total de medalii și titluri i se adaugă 5 recorduri olimpice și 4 mondiale. La acest bilanț se adaugă alte numeroase medalii obținute de sportivi dinamoviști la CM și CE de tineret și juniori. Un asemenea potențial de concurs a fost creat de cele 22 de secții care au funcționat în majoritatea acestui interval de timp (atletism, baschet, box, kaidac-canoe, canotaj, ciclism, gimnastică, haltere, handbal, judo, lupte, natație, polo, rugby, tenis de câmp, tir, volei băieți și fete, arte marțiale, călărie, hochei, scrimă, parașutism). Aceste secții au fost conduse de specialiști și de antrenori de elită ai sportului românesc, dintre care 96 au primit distincția de Antrenori Emeriți, iar un număr de peste 300 de sportivi au fost declarați Maeștri Emeriți ai Sportului. Complexul Sportiv Dinamo a fost construit de Ministerul de Interne la sfârșitul anilor '40 și începutul anilor '50 în Șoseaua Ștefan cel Mare, în gropile în care se organizau în perioada interbelică concursuri de motociclism, motocros și ciclism. Dotarea și ambianța Complexului l-au situat în fruntea bazelor sportive din țară și străinătate. El conține terenuri de fotbal, de handbal, de tenis, de baschet, poligon de tir, sală de jocuri și de gimnastică, de box, de haltere și culturism, velodrom, bazin de înot, pistă de atletism și alte dotări moderne. Sportivii și secțiile pe ramuri de sport au reușit, prin performanțele lor, să situeze CS *Dinamo* printre unitățile sportive de elită pe plan intern și internațional. O expresie elocventă sunt și rezultatele obținute de către sportivi dinamoviști la JO de la Sydney 2000, unde au cucerit 10 medalii dintre care 5 de aur, 2 de argint și 3 de bronz.

Secția de atletism a început să se constituie încă din anul înființării clubului, din inițiativa unor tineri alergători, cărora li s-au adăugat, pe parcurs, și alți atleți care au adus faimă atletismului românesc. Primul titlu de campion a fost obținut, în 1949, de

către Victor Firea la cros (10 km) care, împreună cu Ion Gânscă, Traian Petcu și Ladislau Deak, au pus bazele acestei secții. Pe parcursul anilor, nume de rezonanță din atletismul românesc au activat în cadrul secției, îmbogățind palmaresul acesteia cu sute de titluri și medalii câștigate la CN, printre autori numărându-se: Alexandru Stoenescu, Dumitru Bârdău, Ilie Savel, Ștefan Prisiceanu, Dumitru Zamfir, Sanda Grosu, Andrei Demeter, Andrei Barabaș, Nicolae Mustață, Florica Oțel, Elisabeta Teodorof, Dinu Piștal, Gheorghe Costache, Adrian Gagea și mulți alții. La aniversarea celor 50 de ani de la înființarea clubului (1948-1998), bilanțul secției de atletism înregistra: JO – 4 medalii (1 aur, 3 argint); CM – 1 argint; CE – 13 medalii (2 aur, 7 argint, 4 bronz); JMU – 13 medalii (5 aur, 5 argint, 3 bronz); recorduri olimpice – 3; recorduri mondiale – 2; CB – 589 medalii (148 aur); recorduri balcanice – 80. În anii 1998-2000, zestrea secției s-a îmbogățit cu: 1 medalie de argint la JO; 1 medalie de aur și 2 de bronz la CM; 1 medalie de bronz la CE. Printre cei care au realizat aceste performanțe s-au aflat: Mihaela Peneș - Campioană Olimpică în 1964, Vicecampioană Olimpică în 1968, medaliată cu argint la CE din 1966; Argentina Menis – Vicecampioană Olimpică în 1972, medaliată cu argint la CE din 1974, 3 recorduri olimpice și 2 recorduri mondiale la disc; Valeria Bufanu – Vicecampioană Olimpică la 100 m garduri în 1972, medaliată cu argint la 60 m garduri la CE din 1973 și cu bronz, la lungime, la CE din 1974; Cornelia Popescu – medaliată cu argint la CE din 1970 și 1971 (aer liber) și cu bronz la CE de sală din 1971, la înălțime; medaliați cu argint la CE – Zoltan Vamoș (1962 – 3 000 m obstacole) și Leonida Karaosifoglu (1969 – 20 km marș), iar cu bronz, Șerban Ioan (1970 – înălțime). Până la finele anului 2010, palmaresul secției s-a îmbogățit cu alte noi medalii, astfel că bilanțul acestei secții este de: 5 medalii la JO (2 aur, 3 argint); 18 medalii la CM (6+5+7); 29 medalii la CE (7+13+9); 711 la CB, dintre care 222 de aur; 16 medalii la JMU (6+5+4) și 1 medalie de aur la CM ale poliției. La toate acestea se adaugă cele 3 recorduri olimpice și 2 mondiale, obținute la disc. Dintre atleții mai recent promovați în cadrul secției s-au

remarcat în mod deosebit: Nicoleta Grasu – medaliată la disc, cu argint la CE de la Barcelona 2010, cu bronz la Budapesta 1998 și Goteborg 2006. La CM, de la Edmonton 2001, atleta și-a adjudecat medalia de argint, bronzul revenindu-i în cadrul CM de la Atena 1999 și Berlin 2009; Lidia Șimon – medaliată cu bronz la CM de la Atena 1997 și Sevilla 1999, medaliată cu aur în proba pe echipe și cu bronz la individual la CM de semimaraton de la Tokyo din 2000 și la CM la Edmonton 2001; Vice-campionă Olimpică în 2000 Sydney-maraton. O altă atletă de mare valoare este Constantina Diță-Tomescu, desemnată sportiva anului 2008, primind cea mai importantă distincție pe distanțe lungi, titlul AIMS/ASICS World Athlete Of The Year. Atleta este Campioană Mondială la semi-maraton, Edmonton 2005, medaliată cu bronz în proba de maraton, la CM de la Helsinki 2005 și Campioană Olimpică la Beijing 2008, bronz la proba de 20 km la CM de alergare pe șosea de la Debrecen 2006, cu stabilirea de record european pe distanța de 15 km. La băieți, triplusaltistul Marian Oprea, considerat cel mai bun atlet român, a cărui carieră a culminat până acum cu locul II de la JO de la Atena, unloc III la CM de la Helsinki și tot un loc III la CE de la Goteborg. Un număr de 12 atleți care au activat în anumite perioade în cadrul secției au primit titlul de Maestru Emerit al sportului, iar un număr de șapte tehnicieni pe cel de Antrenor Emerit (Ioan Benga, Ion Vintilă, Alexandru Stoenescu, Alexandru Mazilu, Nicolae Păiș, Lixandru Pandele, Constantin Mihail), la care se adaugă mai proaspeții antrenori Liviu Șimon, Costel Grasu.

Secția de baschet a luat ființă în primăvara anului 1949, printre componenții primei formații aflându-se: Dan Niculescu, Lucian Vasilescu, Cosma Liță, Cornel Opreșan, Gabriel Zugrăvescu și alții. În 1950 echipa se clasează pe locul III, iar în 1953 câștigă pentru prima oară titlul național, pe care avea să-l păstreze încă doi ani consecutiv. Au mai jucat, pentru *Dinamo*, în acea perioadă: Emanuel Răducanu, Liviu Nagy, Mihai Răducanu, Ladislau Kary, Teodor Giurculescu ș.a. În perioada 1953-1999 au fost cucerite 21 de titluri de Campioni Naționali: 1953-1955 (antrenor Grigore Avachian);

1957 (Alexandru Popescu); 1965, 1968-1977 (Dan Niculescu); 1979, 1983, 1988 (Gheorghe Novac); 1994 (Vasile Popa – Doru Groșan); 1997 (Vasile Popa – George Chiraleu – director tehnic); 1998 (Victor David – George Chiraleu – director tehnic). Echipa a câștigat de 4 ori Cupa României. Dintre jucătorii cu contribuții deosebite care au reprezentat echipa clubului *Dinamo* de-a lungul anilor, pot fi menționați: Marian Strugaru, Horațiu Giurgiu, Florin Dudescu, Pavel Visner, Marian Spiridon, Radu Popovici, Mihai Albu, Gheorghe Novac, Radu Diaconescu, Mircea Chivulescu, Vasile Popa, Lucian Ivascenco, Ioan Uglai, Dan Niculescu II, Marian Braboveanu, Gabriel David, Marian Marinache, Andrei Popovici, Alexandru Vinereanu și mulți alții. În ediția 1972-1973 a CCE, echipa s-a calificat în sferturile de finală. O mare parte dintre jucătorii echipei *Dinamo* au fost componenți ai lotului național de baschet, contribuind la reprezentarea baschetului românesc pe plan internațional. Un mare număr de ani, Dan Niculescu, antrenorul secției, a îndeplinit și funcția de antrenor al lotului reprezentativ, urmat de Popa Vasile, actualul antrenor principal al echipei. În cadrul secției au activat 4 Maeștri Emeriți ai Sportului (Dan Niculescu II, Gh. Novac, M. Albu și R. Diaconescu) și 4 Antrenori Emeriți (Dan Niculescu, Teodor Giurculescu, Gh. Novac, G. Chiraleu).

Secția de box s-a constituit în cadrul Clubului în 1950 și a reprezentat de-a lungul anilor o adevărată școală de box, care a contribuit decisiv la afirmarea boxului românesc pe plan internațional, cu un număr de 15 medalii la JO (1aur, 6 argint, 8 bronz); 20 medalii la CM (2 aur, 8 argint, 10 bronz); 61 medalii la CE (7 aur, 18 argint, 36 bronz); 147 medalii la CB (dintre care 23 aur). Pe plan intern, boxerii dinamoviști au câștigat peste 180 titluri de Campioni Naționali. Primele titluri au fost obținute în 1950 de către Dumitru Ciobotaru și Nicolae Linca, după care au urmat Ilie Dragnea, Toma Constantin, Dumitru Țurlui, Constantin Dumitrescu, Iosif Mihalik, Vasile Mariuțan și alții. Prima victorie internațională a obținut-o Dumitru Ciobotaru la Festivalul Internațional al Tineretului și Studenților din 1953, unde a obținut medalia de aur. Primele medalii olimpice ale

dinamoviștilor au aparținut lui Constantin Dumitrescu – medalie de bronz și **Nicolae Linca – prima și singura medalie de aur a boxului românesc**, ambele cucerite la JO din 1956. Printre cei care au contribuit la realizarea acestui bilanț impresionant s-au aflat: Nicolae Linca, sportiv care, pe lângă primul titlu olimpic cucerit în 1956, și-a mai înscris în palmares 2 medalii de bronz la CE din 1953 și 1955; Ion Monea – medalie de bronz la JO din 1960 și medalie de argint la JO din 1968, 2 medalii de argint la CE din 1963 și 1969 și o medalie de bronz la CE din 1967; Ion Alexe – argint la JO din 1972, aur la CE din 1969 și bronz la CE din 1973; Calistrat Cuțov – bronz la JO din 1968, aur la CE din 1969, argint la CE din 1971 și bronz la CE din 1977; Simion Cuțov – argint la JO din 1976, aur la CM de juniori din 1972, argint la CM de seniori din 1974, 2 medalii de aur la CE din 1973 și 1975; Mircea Șimon – argint la JO din 1976, 2 medalii de bronz la CE din 1975 și 1977; Daniel Dumitrescu – argint la JO din 1988, argint la CE din 1989; Marian Simion – bronz la JO din 1996, argint la JO din 2000, bronz la CM din 1997, aur la CM din 1999, argint la CE din 1996 și bronz la CE din 1998; Dorel Simion – bronz la JO din 2000, 2 medalii de aur la CM de juniori din 1994 și 1995, aur la CM din 1997, aur la CE din 1998; Vasile Nistor – bronz la CM din 1991 și 1993, aur la CE din 1991; Rudel Obreja – bronz la CM și argint la CE din 1989; Vasile Antonio – bronz la CE din 1965 și argint la CE din 1971, Viorel Simion – bronz la CM 2005. Au mai obținut medalii la CE: Constantin Gheorghiu, Ion Covaci, Teodor Dinu, Titi Cercel, Ilie Dragomir, Constantin Tițoiu, Gheorghe Simion și alții. Un număr de 13 boxeri care au activat în cadrul secției au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar 9 tehnicieni, pe cel de Antrenor Emerit. Printre antrenorii secției s-au numărat: Constantin Nour, Constantin Dumitrescu, Vasile Mariuțan, Ion Monea, Ion Dumitru, Valentin Vrânceanu, Calistrat Cuțov, Gheorghe Simion, Dumitru Dorobanțu și Gheorghe Napoleon.

Secția de canotaj a intrat în plină activitate în 1951, când elevii antrenorului Francisc Cserhati au câștigat și primele titluri de Campioni Naționali (2+1 și

4+1). Bilanțul secției este impresionant: 33 medalii (16 aur, 10 argint și 7 bronz) la JO; 117 medalii (42–34–41) la CM; 38 medalii (13–12–13) la CE; 13 medalii la JMU (dintre care 4 de aur); 107 medalii (dintre care 67 aur) la CB. Sportivii secției au adus o contribuție decisivă la afirmarea canotajului românesc pe plan internațional, reușind o serie de performanțe în premieră, printre care: primul titlu de Campioni Europeni cucerit în 1955 la Gand, de către echipajul 4– (Tiberiu Măcean, Anton Sânceac, Nicolae Radu, Ștefan Pongratz); primul titlu Mondial din istoria canotajului românesc, câștigat în 1970 (St. Catharines) de către echipajul 2+ (Ștefan Tudor, Petre Ceapura și Gheorghe Gheorghiu); prima medalie olimpică (bronz) în 1972 (München) obținută de către echipa-jul 2+ (Ștefan Tudor, Petre Ceapura, Ladislau Lovrenski). Sportivii dinamoviști au făcut parte din majoritatea echipajelor reprezentative care au cucerit cele 191 de medalii olimpice, mondiale și europene ale canotajului românesc. Dintre sportivii cu un palmares deosebit, multipli medaliați la JO și CM, pot fi menționați: Rodica Arba (Pușcatu) (4 titluri mondiale și 2 olimpice); Iulia Bulie (Bobeică) (3 aur, 2 de argint și 2 de bronz la CM, argint la JO); Constanța Burcă (Pipotă) (5 titluri mondiale, 3 aur 1 argint, 1 bronz la JO); Georgeta Damian (3 medalii de aur și una de argint la CM, 5 titluri olimpice, 1 bronz); Elena Georgescu (Nedelcu) (4 titluri mondiale, 3 aur, 1 argint, 1 bronz la JO); Marin Gheorghe (3 aur, 4 argint și 3 bronz la CM); Doina Ignat (4 titluri mondiale și 4 aur, 1 argint, 1 bronz la JO); Olga Homeghi (3 titluri mondiale și 2 olimpice); Elisabeta Lipa (Oleniuc) (1 aur, 10 argint și 2 bronz la CM, 5 aur, 2 argint și 1 bronz la JO); Liliana Gafencu (2 argint, 2 bronz la CM, 3 aur JO); Viorica Susanu (5 aur, 3 argint, 3 bronz la CM, 4 aur, 1 bronz la JO) Ecaterina Oancia (Iane) (3 titluri CM și 1 aur, 1 argint, 1 bronz la JO); Valentin Robu (2 aur, 2 argint și 2 bronz la CM, Vicecampion Olimpic); Doina Liliana Șnep (Bălan) (4 titluri mondiale, 2 medalii de argint și 1 de bronz la JO); Viorel Talapan (3 aur, 3 argint și 2 bronz la CM, medaliat cu aur și argint la JO); Neculai Țaga (1 aur, 2 argint și 2 bronz la CM, medaliat cu aur și bronz

la JO). Au mai cucerit titluri și medalii la CM și JO: Angela Alupei (Tamaș)(2 la JO), Adriana Bazon (Chelariu) (3 titluri mondiale, 3 argint JO), Maria Fricioiu, Viorel Dorel Năstase, Doina Spircu (Crăciun), Valer Toma, Vasie Tomoiagă. La CE s-au remarcat în mod deosebit: Ștefania Borisov (Gurău) (27 medalii – 4 aur), Iuliana Bulugioiu (Togănel) (12), Florica Ghiuzelea (18), Ioana Tudoran (3 aur, 1 argint la CE, medalie de argint la CM). Alți medaliați la competițiile internaționale oficiale: Elena Avram, Sonia Bălan (Bulugioiu), Florica Dospinescu (Petcu), Dumitru Grumezescu și Ilie Oanță (Campioni Europeni și Vicecampioni Mondiali), Fănică Hanuseac (Costea), Ioana Ilie, Petre Iosub, Livia Leonte (Tieanu), Camelia Macoviciuc, Claudiu Gabriel Marin, Georgeta Mașka (Militaru), Aneta Matei (Sieburg), Aneta Mihaly (Marin), Elena Oprea, Angela Păunescu (Codreanu), Oprea Păunescu, Ionel Petrov, Stelian Petrov, Viorica Udrescu (Rohan), Felicia Urziceanu, Iulian Ioan Vizitiu, Marlena Zagoni (Predescu), Georgeta Crăciun, Camelia Lupașcu, Elena Pârvan – Șerban, Ioana Papuc, Simona Strâmbeschi, Rodica Anghel, Maria Apachiței. Pentru performanțele obținute, 45 sportivi au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului. Antrenorii care au activat în cadrul secției: Francisc Cserhati (în perioada 1951-1960); Dumitru Popa – Antrenor Emerit (1960-1990); Stelian Petrov – Antrenor Emerit (1962-1963 și 1975-1980) Viorica Udrescu (Rohan) – Antrenoare Emerită (1963-1973); Pall Barcan – Antrenor Emerit (1965-1973); Ioan Dospinescu – Antrenor Emerit (din 1980 și în prezent); Dan Toma – Antrenor Emerit (1990-1994, la lotul masculin).

Secția de ciclism, înființată în primăvara anului 1949, reușea să câștige în toamna aceluiași an primul titlu de Campion Național. Bilanțul secției: contribuie la clasarea pe locurile V, VI și VIII la JO, prin Gabriel Moiceanu (V), Aurel Șelaru și Ludovic Zaroni; ; 1 medalie de bronz și 1 loc IV echipe la CM și 1 record mondial; 1 medalie argint la individual și un loc IV pe echipe la JMU; 170 medalii, dintre care 28 aur la CB; câștigători de 15 ori ai *Turului României* și de 8 ori în *Cursa Păcii*; câștigători ai mai multor etape din tururile României,

Italiei, Franței, Elveției, Iugoslaviei, Greciei, Turciei, Germaniei; locul VIII la CE ale Poliției. Cei mai reprezentativi sportivi ai secției au fost Maeștri Emeriți ai Sportului Gabriel Moiceanu, Gheorghe Lăutaru, Ion Cosma, Mircea Romașcanu, Ludovic Zaroni, Teodor Vasile, care, împreună cu alți numeroși cicliști valoroși, au constituit nucleul de bază al loturilor reprezentative. Artizanii acestor performanțe au fost Antrenorii emeriti Nicolae Voicu și Mircea Mihăilescu.

Secția de gimnastică și-a început activitatea în anul 1949, reușind să promoveze numeroși sportivi valoroși care au dominat CN și au reprezentat gimnastica românească pe plan internațional, adunând în palmares un număr de 16 medalii la JO (3 aur, 5 argint, 8 bronz); 31 medalii la CM (15-12-8); 52 la CE (19-18-16); 270 medalii la CB (dintre care 100 aur) și 30 medalii la JMU (10-7-13). Printre cei care au contribuit la promovarea și afirmarea gimnasticii în perioada de început s-au aflat: Francisc Kocsis, Frederic Orendi (37 titluri de campion), Ștefan Hărgălaș, Ion Zamfir, Gheorghe Tohăneanu, Teofila Băiașu, Evelin Slavici, Ileana Săcălici, Aneta Țicu, cărora le-au urmat: Emilia Liță, Petre Miclăuș, Rodica Apăteanu, Anton Kadar, Elena Ceampelea și apoi Alina Goreac, Dănuț Grecu, Nicolae Oprescu, Molnar Levente, Romulus Bucuroiu, Marian Drăgulescu și mulți alții. Sportivii dinamoviști au avut următoarele contribuții la reprezentarea olimpică (unele performanțe realizate în premieră): 1956 – medalie de bronz prin Emilia Liță și Ileana Săcălici (echipe); 1960 – bronz, Emilia Liță (echipe); 1976 – argint, Anca Grigoraș (echipe) și bronz, Dănuț Grecu (inele); 1980 – argint, Anca Grigoraș (echipe); 1984 – aur, Simona Păuca și Laura Cutina (echipe), aur, Simona Păuca (bârnă) și bronz, Simona Păuca (individual compus); 1988 – argint, Aurelia Dobre (echipe) și bronz, Marius Gherman (bară fixă); 1996 – argint, Marius Urzică (cal cu mânere); 2000 – aur, Marius Urzică (cal cu mânere); 2004 – argint (cal cu mânere), bronz (echipe)-Marius Urzică; argint Marian Drăgulescu (sol), bronz, Marian Drăgulescu (echipe și sărituri), Daniel Popescu (echipe), Răzvan Șelariu (echipe). Printre medaliați la CM s-au aflat: Aurelia Dobre, care în 1987 s-a dovedit a fi cea mai

bună gimnastă a lumii, cucerind 3 medalii de aur la individual compus (performanță realizată pentru prima oară de către o gimnastă româncă), bârnă și la echipe, precum și 2 medalii de bronz – la sărituri și sol, iar la ediția din 1989 a CM, o medalie de argint în proba pe echipe; Dănuț Grecu – Campion Mondial la inele în 1974, medaliat cu argint la CM din 1979 și cu bronz, în 1978, la aceeași probă; Laura Cutina – medaliată cu argint, la CM din 1983 și 1985 în proba pe echipe; Eugenia Popa – argint în 1989 și bronz în 1991 (echipe); Emilia Liță și Ileana Săcălici – mediliate cu bronz la CM din 1958 (echipe); Marius Gherman – Vicecampion Mondial la bară fixă în 1993; Nicolae Bejenaru – bronz cu echipa în 1995 (performanță în premieră), Marian Drăgulescu – aur la sol în 2001, sol în 2002, sărituri CM 2005, sărituri și sol în 2006, sărituri și sol 2009, argint la sărituri – 2003, Daniel Popescu – argint la sărituri în 2007. Medaliați la CE: aur – Dănuț Grecu (1975 – inele); Marius Urzică (2000 – cal cu mânere); Marian Drăgulescu (2000 – sol); Ioan Suci (2000 – sărituri); Marian Drăgulescu (2002 – echipe și sol); Marian Drăgulescu (2004 -4 medalii de aur: echipe, IC, sol, sărituri), Răzvan Șelariu (2004 – echipe); argint – Alina Goreac (1973 – bârnă); Dănuț Grecu (1973 – inele); Kurt Szilier (1981 – cal cu mânere); Marius Urzică, Marian Drăgulescu, Ioan Suci, Rareș Orzață (2000 – echipe), Daniel Popescu (2006 – echipe), Răzvan Șelariu (2005 – IC și sol, 2006 – echipe, 2008 – sol); bronz – Alina Goreac (1973 – sol, 1975 – bârnă și sărituri); Anca Grigoraș (1973 – bârnă); Levente Molnar (1983 – inele), Marius Gherman (1985 – bară fixă, 1989 – sărituri); Marian Drăgulescu (2000 – individual compus) Daniel Popescu (2008 – echipe); Răzvan Șelariu (2005 – echipe, 2008 – echipe). Au mai cucerit medalii de aur, la CE de junioare, Aurelia Dobre în 1986 la sărituri și paralele, iar în 1998, Marian Drăgulescu a intrat în posesia medaliilor de argint la sărituri și de bronz, la sol și echipe (din care a făcut parte și Florin Zimcencu). În palmaresul secției se mai înscriu: 27 medalii (8–7–12) la JMU și peste 270 medalii la CB. Un număr de 10 sportivi au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar 11 antrenori care

au contribuit la realizarea performanțelor acestei secții, pe cel de Antrenor Emerit: Emilia Liță, Francisc Kocsis, Florea Ștefănescu, Gheorghe Condovici, Ștefan Tarko, Dănuț Grecu, Anca Grigoraș, Vasile Coșariu, Mircea Bădulescu, Ștefan Gal, Elena Ceampelea, Marius Urzică, Cristian Potra, Cristian Moldovan.

Secția de haltere a fost înființată în 1948 din inițiativa lui Gh. Piticar, căruia i s-a alăturat Alex. Cosma, cel care câștiga primul titlu de Campion Național, iar din 1951 devenea și antrenor al secției. Alex. Cosma (Maestru al Sportului în 1953) a reprezentat mulți ani lotul la categoria 56 kg, iar ca antrenor a format numeroși campioni și recordmani naționali, în 1951 și 1952 câștigând CN pe echipe cu CS *Dinamo*. Palmaresul secției cuprinde 27 medalii la CM; 58 medalii la CE și 86 medalii la CB. Printre halterofilii reprezentativi ai secției s-au numărat: Gheorghe Mănăilescu, Gheorghe Purcărea, Gheorghe Telean, Gheorghe Enciu, Petre Teodor și alții. Cel mai reprezentativ sportiv al secției a fost Andrei Socaci, care a realizat un bilanț remarcabil: 6 medalii de aur la CM de juniori și 6 medalii de aur la CE de juniori în 1985 și 1986; Vicecampion Olimpic în 1984; 12 medalii, dintre care 3 de aur, 3 de argint și 6 de bronz cucerite la CM în perioada 1984-1990; 15 medalii, dintre care 4 de aur, 5 de argint și 6 de bronz la CE desfășurate între 1986-1991. A mai câștigat o medalie de bronz la CM din 1987, Constantin Urdaș. Halterofilii Andrei Socaci, Gh. Mincu și Gh. Telean au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar Alexandru Cosma pe cel de Antrenor Emerit.

Secția de handbal s-a constituit în 1956, prin preluarea echipei CSU București, formată din studenți de la IEFS, printre care se aflau și Cosma Liță, Oprea Vlase, Gabriel Zugrăvescu, acesta fiind începutul handbalului în 7, care urma să dezvolte tradițiile și rezultatele obținute de handbalul în 11 (echipa *Dinamo* a fost campioană în edițiile 1958-1959 și 1962-1963). Curând, handbalul dinamovist avea să se impună pe plan intern și internațional prin numeroși jucători de valoare, componenți de bază ai loturilor reprezentative. Echipa masculină a CS *Dinamo* a cucerit 9 titluri de Campioni Naționali (4

titluri între 1958-1962; 3 între 1963-1966; 1977-1978; 1985-1986) și de 6 ori *Cupa României*, iar pe plan internațional a cucerit CCE în 1965. Handbaliștii dinamoviști au avut o contribuție deosebită, în cadrul echipelor naționale, la realizarea unui bilanț remarcabil la competițiile internaționale oficiale: la JO – medalie de argint în 1976 (Adrian Cosma, Mircea Grabovski, Ghiță Licu, Cornel Penu), 3 medalii de bronz în 1972 (A. Cosma, G. Licu, Cornel Penu, Marin Dan, Valentin Samungi), 1980 (A. Cosma, Claudiu Ionescu, Cornel Durău) și 1984 (Mircea Bedivan). La CM handbaliștii dinamoviști au contribuit la cucerirea a 4 medalii de aur (1961, 1964, 1970, 1974) și a două medalii de bronz (1967, 1990), printre cei remarcați aflându-se: Petre Ivănescu, Mihai Redl, Gh. Covaci, Mircea Costache I, Mircea Costache II, Hans Moser, Virgil Hnat, Gh. Coman, Titus Moldovan, Valentin Samungi, Cornel Penu, Adrian Cosma, Mircea Ștef, Liviu Bota, Ion Bogolea, M. Grabovski, Marin Dan, Nica Cezar, Ghiță Licu, Grabovschi Mircea și alții. Cu participarea handbaliștilor dinamoviști, echipa națională a mai obținut: 4 medalii (1 argint și 3 bronz) la JO; 6 medalii (4 aur, 2 bronz) la CM; 1 loc I și 2 locuri II în Superliga Campionilor Mondiali și Olimpici; 4 medalii de aur la JMU; 40 de medalii (8 de aur) la CB. Un număr de 21 handbaliști care au activat în cadrul secției au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului, iar 4 tehnicieni, pe cel de Antrenor Emerit (Oprea Vlase, Ghiță Licu, Valentin Samungi, Alexandru Ilie). Se remarcă în mod deosebit contribuția Antrenorului Emerit Vlase Oprea, care, timp de peste 30 ani, s-a aflat la cârma echipei *Dinamo* și a condus în numeroase rânduri echipa națională spre marile victorii internaționale.

Secția de caiac-canoe a început să funcționeze numai la caiac în august 1949, avându-i ca sportivi și susținători pe Radu Huțan, Nicolae Navasart, Radu Marinescu, Vasile Mănăilă, Mircea Anastasescu și alții. În 1950 au fost câștigate primele titluri de Campioni Naționali la caiac, iar din 1951 și la canoe. În decursul anilor, peste 400 de sportivi au fost campioni și medaliați la CN de caiac-canoe. Sportivii CS *Dinamo* au avut o contribuție remarcabilă la reprezentarea acestor ramuri pe plan interna-

țional, numărându-se printre primii care au realizat în premieră o serie de performanțe, printre care: medalie de bronz la CM din 1954 (Macon) obținută de Mircea Anastasescu, cu care începe istoria kaiacului românesc pe plan internațional; două titluri olimpice obținute de Leon Rotman (C1-10000 m și C1-1000 m) și titlul olimpic la C2-1000 m obținut de Simion Ismailciuc și Dumitru Alexe, la JO din 1956, acestea reprezentând **primele medalii olimpice de aur ale canoiei românești**; medaliiile de aur câștigate la CE din 1957 de către Dumitru Alexe și Simion Ismailciuc (C2-10 000 m), la CM din 1958 (S. Ismailciuc, D. Alexe la C2-1 000 m), la CE din 1961 (Aurel Vernescu la K1-500 m), la CM din 1963 (Aurel Vernescu la K1-500 m); primul campion olimpic al României la kaiac – Vasile Dîba (K1-500 m) la JO din 1976; Ivan Patzaichin – singurul canoist român care a cucerit 4 titluri olimpice; Radu Huțan – primul Antrenor Emerit la kaiac-canoe. La JO, 25 de sportivi dinamoviști au contribuit la cucerirea unui număr de 28 de medalii (10 aur, 7 argint și 11 bronz), aceștia fiind medaliați de 45 de ori, de 13 ori cu aur (9 sportivi), de 15 ori cu argint (12 sportivi) și de 17 ori cu bronz (14 sportivi). La CM au fost medaliați 31 de sportivi dinamoviști, aceștia contribuind la câștigarea unui număr de 211 de medalii (59-84-68), fiind medaliați de 50 de ori cu aur (26 sportivi), de 80 de ori cu argint (39 sportivi) și de 60 de ori cu bronz (36 sportivi). La CE, un număr de 45 de sportivi dinamoviști au contribuit la obținerea a 169 de medalii (61-63-45), aceștia fiind medaliați de 34 de ori cu aur, de 63 de ori cu argint și de 21 de ori cu bronz. În bilanțul secției mai sunt cuprinse 262 de medalii, dintre care 220 de aur la CB, precum și cele 14 medalii de aur, din cele 26 cucerite la JMU din 1998. Mulți dintre kaiaciștii și canoiiștii dinamoviști au devenit figuri reprezentative pe plan mondial în aceste ramuri de sport. Astfel, Ivan Patzaichin, un mare maestru al canoiei, a înscris în palmaresul său 30 de medalii: 4 de aur și 3 de argint la JO; 8 de aur, 4 de argint și 10 de bronz la CM; 1 de aur la ultima ediție a CE desfășurată în 1969. Kaiacistul Aurel Vernescu a adunat în bilanțul său tot 30 de medalii: 1 de argint și 2 de bronz la JO; 4 de aur, 6 de argint și 1 de

bronz la CM; 9 de aur și 7 de argint la CE. În tabloul de onoare al medaliaților și-au mai înscris numele: Afanasie Sciotnic – 19 medalii (7-8-4); Vasile Dîba-Campion Olimpic 1976, Vicecampion olimpic 1980 și 2 medalii de bronz la JO, 3 medalii de aur la CM și 1 argint; Florin Popescu – 19 medalii la CM (7-9-3), Campion Olimpic și 1 medalie de bronz la JO ; Gheorghe Andriev – 15 medalii, din care 1 bronz la JO și 1-6-1 la CM; Marcel Glăvan – 11 medalii din care 1 argint la JO, 2 aur și 5 bronz la CM; Mitică Pricop – 10 medalii la JO și CM (1 aur și 1 bronz la JO și 2-2-4 la CM), Mihai Zafiu – 10 medalii (1-8-1); Simion Ismailciuc – 8 medalii (6-2-0); Serghei Covaliov – 8 medalii (4-2-2); Cosmin Pașca – 8 medalii (2-6-0); Mihai Țurcaș – 2 medalii de argint la JO și 6 medalii la CM (1-4-1), Ionel Averian 10 medalii la CM (2 aur, 4 argint, 4 bronz); Loredan Popa – 5 medalii CM (2-1-2), multiplu campion la CE; Constantin Popa - locul patru la canoe 2 – 1000 m la JO de la Beijing și medalie de aur în proba de C4 – 500 m la CE; Marian Băban – 3 medalii de argint la CM (2001, 2003); Florin Mironcic – 3 medalii CM (1 argint- 2005, 2 bronz – 2006, 2007). Au mai cucerit titluri mondiale și europene: Achim Sidorov, Dumitru Alexe, Alexandru Iacovici, Aurel Simionov, Petre Maxim, Anton Calenic, Anton Ivănescu, Lipat Vorobiov, Florian Mada, Marian Sevic, Simiocencu Silviu(venit de la CSA Steaua și alții. Și la grupa de kajak fete s-au înregistrat performanțe notabile la competițiile internaționale oficiale: Maria Cosma (Ștefan) – medaliată cu aur la JO (1984), medalie de argint și 4 medalii de bronz la CM; Viorica Dumitru – 2 medalii de bronz la JO (1968 și 1972), 3 de bronz la CM, 1 de argint la CE; Maria Nichiforov – bronz la JO (1972), medalie de argint și 2 de bronz la CM; Elena Radu - 2 de aur și 1 de bronz la CE, medalie de bronz la JO (2000); Sanda Toma – medalie de bronz la CM, 2 de aur, 1 de argint și 2 de bronz la CE, bronz la JO (2000); Raluca Ioniță - 2 aur și 1 bronz la CE, bronz la JO (2000); Luminița Herța, Marina Bituleanu, Nastasia Buri, Ana Larie – medaliată la CM. Un număr de 46 de sportivi care au activat în cadrul secției au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului. Un mare merit revine Antreno-

rului Emerit Radu Huțan, aflat vreme îndelungată la conducerea secției și a lotului național. Au mai activat în cadrul secției antrenorii emeriti: Stavru Teodorof – medaliat cu bronz la CE din 1957 (în perioada 1961-1971; 1973-1995); Octavian Mercurian (1965-1976); Mihai Țurcaș (1975-1996); Aurel Vernescu, Mercurie Ivanov, precum și antrenorii Simion Ismailciuc, Aurel Alecu Gh. Cojocaru, Elena Bodocan. După 1990, antrenorul secției a devenit Ivan Patzaichin, numit și coordonatorul pregătirii loturilor olimpice și naționale, căruia i s-a acordat titlul de Antrenor Emerit pentru rezultatele obținute. În ultimii ani i s-au alăturat fostele glorii sportive, deveniți acum antrenori: Florin Popescu, Mitică Pricop și Gheorghe Andriev.

Secția de lupte, constituită imediat după înființarea Clubului, reușește în 1949 să devină Campioană Națională. Din echipa acelor ani, pregătită de antrenorul Dumitru Petrică, iar ulterior de Francisc Cocoș, făceau parte Dumitru Cuc, Ion Cornianu, Constantin Popescu (de 5 ori Campion Național), Ion Bătrân, Francisc Horvath (8 titluri naționale), Marin Belușică (10 titluri), Nicolae Popovici (Campion Național între 1952-1955) ș.a. Luptătorii care au activat în cadrul secției au înscris în palmaresul lor 13 medalii la JO(1-2-10): aur – Nicolae Martinescu (1972), Ștefan Rusu (1980); argint – Ion Cernea (1960), Nicu Gîngă și Ștefan Rusu (1976); bronz – Francisc Horvath (1956), Ion Țăranu (1960), Ion Cernea (1964), Nicolae Martinescu (1968), Victor Dolipschi (1972 și 1984), Petre Dicu (1980), Ștefan Rusu (1984), Ion Grigoraș (1992). Medalii la CM 34(3-15-16): aur – Ion Cernea (1965), Nicu Gîngă (1973 și 1977), Ștefan Rusu (1978 și 1982); argint și bronz – I. Cernea, N. Gîngă, Șt. Rusu, N. Martinescu (2 argint și 4 bronz), Florian Ciorcilă, Cornel Turturea, Ion Enache, Petre Dicu, Nicolae Zamfir, Marian Sandu, Ion Grigoraș, Sorin Herța, Gh. Popovici, Ion Păun, Gh. Ciobotaru, Gh. Savu. CE 71 medalii(12-23-36), iar dintre Campionii Europeni amintim pe : N. Martinescu (1966), Ion Păun (1977), Șt. Rusu (5 titluri în perioada 1978-1985), Marian Sandu (2000). Medaliați cu argint și bronz la CE: I. Păun, Șt. Rusu, M. Sandu, N. Martinescu, I. Țăranu, I. Enache, Șt. Marian, N. Gîngă,

C. Uță, I. Grigoraș, Gh. Popovici, P. Cărare, V. Dolipschi, V. Fodorpatiki, P. Dicu, P. Sudureac, Ionuț Panait. În bilanțul secției mai figurează: 9 medalii de aur, 5 de argint și 3 de bronz la CE ale Poliției; 108 medalii la CB; 14 medalii (5-6-3) la JMU. Un număr de 20 luptători care au activat în cadrul secției au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului. Printre antrenorii care au contribuit la realizarea acestor performanțe s-au aflat: Dumitru Cuc (Antrenor Emerit), Alexandru Ruszi (Antrenor Emerit), Ion Cornianu (Antrenor Emerit), Ion Cernea (Antrenor Emerit), Nicolae Martinescu (Antrenor Emerit), Nicolae Zamfir (Antrenor Emerit), Sandu Marian și Petrică Cărare.

Secția de judo. Înfăințată în 1972, promovează încă din acel an în prima divizie și se va impune prin rezultate de prestigiu pe plan intern și internațional. La CE, judoka dinamoviști au cucerit 14 medalii (3-4-7) la seniori și 7 (2-1-4) la juniori. Prima medalie a judoului românesc într-o competiție oficială a aparținut sportivului dinamovist Arpad Szabo, care a obținut bronzul la CE din 1977, tot cu bronz fiind medaliată și echipa, care a avut în componența sa 6 sportivi dinamoviști (Arpad Szabo, Constantin Niculae, Cornel Roman, Gheorghe Nache, Toma Mihalache, Iacob Codrea). Titlurile de Campioni Europeni au revenit sportivilor: Constantin Niculae (1981), Ilie Cornel Șerban (1985) și Adrian Croitoru (2000), la seniori, Dragoș Bolbose (1987) și Adrian Croitoru (1991), la juniori. Au mai cucerit medalii la CE de seniori: argint – Arpad Szabo (1978 și 1981), Adrian Croitoru (1992), Radu Ivan (1998); bronz – Adrian Croitoru (1991 și 1994), Radu Ivan (1997), Toma Mihalache (1979), Constantin Niculae (1980). La CE de juniori, medalia de argint a revenit lui Zoltan Tészari (1990), iar cele de bronz, sportivilor Dragoș Bolbose (1986), Silviu Lazăr (1983 și 1984) și Ilie Cornel Șerban (1982). Performanța cea mai înaltă la CM a fost obținută de sportivul dinamovist Constantin Niculae, care în 1981 a devenit Vicecampion Mondial. Tot la CM, Adrian Croitoru a mai câștigat 2 medalii de bronz (1993 și 1999), la seniori și o medalie de bronz la CM de juniori (1990). Bilanțul secției cuprinde: 6 medalii la CM (1 argint, 5 bronz); 7

medalii la CM ale poliției; 38 medalii la CE, 7 medalii la CE ale Poliției; 220 de medalii (49 de aur) la CB; 1 medalie de bronz la JMU; locul 5 la JO din 1992 (Adrian Croitoru); 1 medalie de bronz la Cupa Europei Inter-cluburi. Printre antrenorii care au activat în cadrul secției s-au aflat: Gheorghe Donciu (Antrenor Emerit); Iacob Codrea (Antrenor Emerit); Arpad Szabo; Constantin Niculae (Antrenor Emerit) și Adrian Croitoru, Dragoș Bolboșe. Ioana Dinea Aluș (venită de la CS Universitatea Cluj Napoca, în 2005), câștigă în 2000 bronzul la CE de judo seniori, 2001 - bronz la CE de judo seniori, 2004 - aur, categoria 52 kg, la CE de judo seniori, 2005 - argint, cat. 52 kg, la CE seniori, 2006 - cat. 52 kg, la CE seniori, bronz la CE judo seniori în 2008, locul III la Cupa Mondială de judo din Danemarca, locul III la Cupa Mondială Senioare de judo din Rusia, locul III la Cupa Mondială de la Sofia, Bulgaria, toate în 2007.

Secția de natație începe să se constituie încă din 1949, având ca obiective dezvoltarea înotului și a jocului de polo. Din primul nucleu de înotători și jucători de polo au făcut parte: Fr. Șimon, A. Penciu, R. Vărgolici, Th. Angelescu, N. Nicolaescu, T. Petcu, I. Slăvescu, Gh. Popescu și alții. La început, rolurile de instructori-antrenori le-au avut Fr. Șimon și Th. Angelescu, iar din toamna anului 1950, secția a fost încredințată antrenorului Emerich Freund. În 1949 și 1950 se înregistrează primele participări la CN de înot, iar în 1951, primele titluri – Octavian Mladin la 100 m și 200 M spate și un record național. Vor mai câștiga titluri de campioni: Aurel Zahan, Gh. Cociuban, Al. Popescu, Aurel Măndoiu, Sanda Iordan și alții. În decursul anilor, înotătorii dinamoviști au fost adevărați campioni în ceea ce privește numărul titlurilor și recordurilor naționale: Carmen Bunaciu – 70 de titluri și 39 de recorduri, fiind prima înotătoare româncă ce a înotat sub 1 minut proba de 100 m liber (59"90) la 17 decembrie 1977; Al. Popescu – 22 de titluri, dintre care 10 consecutive la 200 m fluture și peste 10 recorduri în perioada 1955-1964, fiind primul sportiv care a înotat noul procedeu tehnic „*delfin*”; Cristina Balaban (Șopterian) – 28 de titluri și 36 de recorduri; Anca Groza (Miclăuș) – 45 de recorduri; Flavius

Vișan – 27 de titluri și 26 de recorduri ș.a. Următorii sportivi dinamoviști au reprezentat cu succes înotul românesc pe plan internațional: Al. Popescu a fost primul înotător român care s-a calificat într-o finală olimpică (200 m fluture, în 1956); Adrian Oanță s-a aflat în 1958 la o diferență minimă de recordul european la 200 m bras; în anul 1961, înotătoarea Sanda Iordan cucerește prima medalie de aur pentru înotul românesc în cadrul JMU; în 1966, la CE de la Utrecht, Cristina Balaban (Șopterian) intră în posesia medaliei de bronz la 100 m spate (1'09'6), aceasta fiind prima medalie obținută într-o competiție oficială. Carmen Bunaciu a realizat un bilanț deosebit: participă la 3 CE, cucerind medalii de bronz la edițiile din 1977, 1981, 1983 și la 3 CM, unde intră în posesia medaliei de bronz la ediția din 1982 (prima medalie la CM); participantă la JO din 1980 (2 locuri IV la 100 și 200 m spate) și din 1984 (locul IV la 100 m spate); 10 medalii (5 aur, 3 argint, 2 bronz) la JMU; 30 titluri balcanice. La realizarea unei premiere a contribuit și Alexandru Ioanovici, component al ștafetei 4x100 m liber, medaliat cu bronz la CM din 1995, prima medalie românească într-o probă masculină la un CM. În anul 2000, Ioan Gherghel a obținut 1 bronz la CM, 1 argint și 1 bronz la CE și s-a clasat pe locurile IV și VI la CE. Bilanțul secției este: 3 medalii de bronz la CM; 74 medalii la JMU; 9 medalii la CE (1 argint, 8 bronz); 5 medalii la CE ale poliției, 513 medalii la CB. Un număr de 8 înotători au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului: Carmen Bunaciu, Cristina Șopterian, Sanda Iordan, Anca Groza, Mariana Paraschiv (Mandache), Irinel Pănulescu, Flavius Vișan, Ionuț Mușat. În cadrul secției au mai activat ca antrenori de înot: Carol Corcec (Antrenor Emerit), Sanda Iordan, Remus Drăgășanu (Antrenor Emerit), Cristina Șopterian (Antrenor Emerit), Magdalena Cristescu (Antrenor Emerit), Carmen Bunaciu (Antrenor Emerit).

Secția de polo pe apă. Încă din 1949, o parte din înotătorii secției de natație au format nucleul viitoarei echipe de polo. Prima competiție oficială a fost *Cupa orașului București* din 1950, în care *Dinamo* se clasează pe locul doi. Debutul în CN are loc în 1951, echipa, în care jucau Deak, Angelescu, Flo-

reșteanu, Mladin, Vârgolici, Ferencz, Fülöp, clasându-se pe locul V. La edițiile următoare, echipa ocupă locul II în 1952 și locul IV în 1953. În anul 1954 este promovată în campionat echipa *Tânărul Dinamovist*, care în același an se clasează pe locul VI, iar în 1955, pe locul V. În CN din 1955 revine și echipa de seniori, care ocupă locul III, performanță repetată și în 1956. Începând din 1957 până în anul 2000, echipa va câștiga de 32 de ori titlul de Campioană Națională: 1957 (antrenor Emerich Freund), 1958-1971 (Carol Corcec); 1973-1974 (Anatol Grinițescu); 1978-1980, 1982-1984 și 1987 (Iuliu Capșa); 1988-1990 (Dinu Popescu); 1996-2000 (Liviu Răducanu). În decursul anilor, echipa de juniori I a câștigat 9 titluri de campioană, cea de juniori II, 5, iar cea de juniori III, unul. Printre cei mai valoroși jucători care au reprezentat clubul, fiind și componenți ai loturilor naționale, s-au aflat: Aurel Zahan, Anatol Grinițescu, Gavril Blajec, Alexandru Bădiță, Ștefan Kroner, Adrian Nastasiu, Gheorghe Zamfirescu, Dinu Popescu, Cornel Mărculescu, Dan Fischer, Cornel Frățilă, Bogdan Mihăilescu, Doru Spănu, Gruia Novac, Viorel Rus, Liviu Răducanu, Mihai Simion, Sorin Diaconu, Cătălin Moiceanu, Florin Ardeleanu și, unul dintre cei mai valoroși jucători de polo, Vlad Hagiu. Palmaresul echipei mai cuprinde: câștigarea de 6 ori a Cupei României, de 3 ori finaliști în CCE și de 3 ori în Cupa Cupelor. Contribuții la reprezentarea pe plan internațional: la JO – 1 loc IV, 2 locuri V, 1 loc VI; la CM – locul V în 1975 și locul VI în 1978; la CE – 1 argint și 1 bronz, locul IV în 1993, locul V în 1962 și 1989, locul VI în 1966, 1970 și 1974; medalie de argint la CE de juniori din 1982; medalie de aur (1977) și 1 aur, 1 argint (1965, 1981) la JMU; 42 de medalii (9 de aur) la CB. În cadrul secției de polo au activat 17 Maeștri Emeriți ai Sportului și 5 Antrenori Emeriți (Carol Corcec, Anatol Grinițescu, Iuliu Kapșa, Viorel Rus, Liviu Răducanu), Doru Spănu.

Secția de rugby a fost înființată în toamna anului 1949, printre cei care au venit să formeze noua echipă aflându-se: Cornel Aldea, Petre Buda, urmați de Paul Iordăchescu, Titi Ionescu, C. Cristoloveanu, Alex. Bratu, Florin Ghiondea, Ilie Ion și alții. În

primul an de existență echipa s-a situat pe locul III în CN, iar începând din 1951 până în 2010, a câștigat 16 titluri de Campioană Națională. În palmaresul secției mai intră și cele 13 trofee ale Cupei României. Pe plan internațional, cel mai prețios trofeu îl reprezintă câștigarea CCE în 1967. Contribuții ale jucătorilor dinamoviști pe plan internațional: la CE (Cupa FIRA) – 6 medalii de aur, 6 de argint și 6 de bronz. Printre cei care au contribuit la succesele secției sau ale echipei naționale s-au aflat Maestrii Emeriți ai Sportului: Nicolae Baciuc, Ion Iorgulescu, Gh. Stoica, Gh. Dărăban, Gh. Rășcanu, Mihai Nicolescu, Vasile Dragomir, Gh. Nica, Victor Dănciulescu, Vasile Țurlea, Dan Coravu, Constantin Ion, Pompiliu Borș, Daniel Neaga, Adrian Sălăgeanu, Gh. Tuturea, Valeriu Tufă, Ion Bucan, Vasile Pascu, Marian Aldea, Stoica Enciu, Gh. Caragea, Mihai Marghescu, Stelian Podărăscu, Gh. Dragomirescu, Ion Țuțuianu, Mircea Paraschiv, Ștefan Demici și alții. Printre cei care s-au ocupat de pregătirea echipei în decursul anilor s-au aflat și Antrenorii emerți Dumitru Titi Ionescu, Ion Țuțuianu, Mircea Paraschiv și Constantin Fugigi.

Secția de scrimă și-a început activitatea în 1954, în cadrul unității sportive *Tânărul Dinamovist*, ulterior fiind transferată în cadrul clubului. Sportivii dinamoviști s-au remarcat la floretă-fete și sabie-băieți, numărându-se printre protagoniștii CN, iar în cadrul loturilor naționale au contribuit la obținerea unor medalii la JO, CM și CB. Palmaresul secției: 2 medalii (1 argint, 1 bronz) la JO; 10 medalii (3 aur, 3 argint, 4 bronz) la CM, 11 medalii la CE, 180 medalii la CB (36 de aur) și 9 medalii la CCE. După o perioadă de schimbare de generație și restructurare, începând cu anul 2002 secția cunoaște un reviriment extraordinar. S-au remarcat în mod deosebit Maestra Emerită a sportului Aurora Dan, componentă a echipei feminine de floretă, care a cucerit medalia de argint la JO din 1984 (Los Angeles) și medalia de bronz la CM din 1977 (Buenos Aires); Mihai Covaliu, care obține rezultate de excepție pentru scrima românească: Campion Olimpic și 1 medalie de bronz la JO, 4 medalii (1 aur, 1 argint, 2 bronz) la CM, 1 medalie de aur, 1 argint și 4 medalii de bronz la CE și 4 medalii la Cupa Mon-

dială la sabie (1 aur, 1 argint, 2 bronz). În cadrul secției s-au mai pregătit Mihai Frunză (medaliat cu bronz la CM din 1975 de la Budapesta), Ion Panteimonescu, Marius Lupuțiu, Georgeta Beca, Cornelia Chelaru, iar din generația mai tânără sunt de remarcat Rareș Dumitrescu, deținătorul titlului mondial cu echipa și loc II individual la CM- 2009, 3 medalii (1 aur, 1 argint, 1 bronz) la CE, 3 medalii de aur la CCE, Florin Zalomir, medalie de bronz la CM, medalie de aur și 1 argint la CE, la băieți iar la fete Covaliu Irina și Pielei Andreea și alții. Printre antrenorii care au activat în cadrul secției s-au aflat: Cornel Pelmuș, Vasile Chelaru, Romeo Pelegrin, Mihai Covaliu.

Secția de tenis de câmp s-a constituit în 1948 prin eforturile foștilor jucători Gheorghe Cobzuc și Tudorel Bădin, după care au urmat Antrenorii Emerți Marin Bădin (cel care a pus bazele (antrenorul care a lansat numeroase talente în tenisul de performanță și a înregistrat numeroase succese internaționale), Alexe Bardan (un tehnician cu multă experiență), iar în anii '80-'90, Marian Cosmescu, Virgil Popescu și, apoi, mai tinerii Orlando Florea și fosta campioană Diane Samungi (cea care încearcă să readucă în aria performanței această secție). Pe plan intern, componenții secției au câștigat sute de titluri de Campioni Naționali la seniori, juniori și copii. Bilanțul internațional: 11 medalii la CE (4 de aur); 44 medalii (16 de aur) la CB; 12 medalii (8 de aur) la JMU. La aceste performanțe se adaugă numeroasele locuri I-III la CE de tineret, juniori și copii, la turneele mondiale și europene de seniori, juniori și copii. Printre rezultatele de prestigiu se înscriu și cele obținute de echipa României în Cupa Davis, cu contribuția deosebită a jucătorului Ion Țiriac, soldate cu trei clasări în finala acestei competiții (1969, 1971 și 1972). Alți sportivi cu performanțe deosebite pe plan internațional: Virginia Ruzici, Florența Mihai, Mariana Simionescu, Andrei Dârză, Florin Segărceanu (antrenorul echipei României), Irina Spârlea, Ruxandra Dragomir, precum și mai tinerii Laurențiu Bucur, Emil Hnat, Alice Dănilă, Cătălina Cristea, Răzvan Sabău și alții. Secția și-a pierdut mult din forța de altădată, în prezent aflându-se într-un proces de reconstrucție.

De curând, prin alipirea clubului Dinamo Brașov, secția de tenis s-a întărit prin secția și sportivii de excepție legitimați aici. (vezi Club Dinamo Brașov-secția de tenis).

Secția de tir a luat ființă în 1949, printre inițiatori aflându-se Aurel D. Neagu, Valeriu Panțuru, Petre Mocuța, Gavrilă Maghiar. Bilanțul secției cuprinde: 5 medalii (2 de aur, 3 de argint) la JO; un record olimpic; 9 medalii (2-3-4) la CM; 57 medalii (14 de aur, 20 de argint, 23 de bronz) la CE; e 435 medalii la CB. La JO au cucerit medalii: Ștefan Petrescu (1956 la pistol viteză) și Ion Dumitrescu (1960 la talere) – aur; Ion Tripșa (1964), Marcel Roșca (1968) și Dan Iuga (1972) – argint; Nicolae Rotaru (1972) – bronz. Recordul olimpic realizat în 1960 aparține lui Ion Dumitrescu. Sportivii medaliați la CM: Dan Iuga (1974) la seniori și Marin Ferecatu (1958) la tineret – aur; Petru Șandor (pușcă echipe), Marcel Roșca și Ion Tripșa (pistol viteză echipe de 2 ori), Dumitrescu Ion (talere trap, echipe), Ștefan Kaban și Marin Ferecatu (armă liberă, echipe) și Anișoara Matei (pistol 10 m) – argint; Ștefan Petrescu (pistol viteză), Ion Dumitrescu (talere skeet, echipe și talere trap, individual), Dan Iuga (pistol viteză, echipe) și Marin Ferecatu (armă liberă, 3 poziții) – bronz. Medaliiile cucerite la CE: Marcel Roșca și Ion Tripșa (cu echipa), Ștefan Kaban și Nicolae Rotaru (de 2 ori), Petru Șandor (individual), Dan Iuga (individual și cu echipa), Ana Ciobanu (Buțu) (de 2 ori individual și de 3 ori cu echipa), Mariana Borcea (Feodot), Veronica Stroe (Tripșa), Maria Macovei, Anișoara Matei (4 medalii cu echipa), Maria Macovei (individual) – la seniori; Marin Ferecatu și Jacqueline Zvoneschi – la juniori – aur; Eni Drăgan, Marin Ferecatu, Nicolae Rotaru, Ion Dumitrescu, Marcel Roșca, Dan Iuga, Ștefan Kaban, Melania Petrescu, Veronica Stroe (Tripșa), Ana Ciobanu (Buțu), Anișoara Matei, Maria Macovei, Jacqueline Zvoneschi – argint; Gavrilă Maghiar, Petre Mocuța, Ștefan Petrescu, Ion Tripșa, Ștefan Kaban, Nicolae Rotaru, Petru Șandor, Dan Iuga, Anișoara Matei, Melania Petrescu, Veronica Stroe (Tripșa), Ana Ciobanu (Buțu), Ion Joldea, Elena Macovei, Jacqueline Zvoneschi și alții – bronz. Un număr de 14 sportivi au primit titlul de Maestru

Emerit al Sportului. Tehnicienii care au îndrumat pregătirea trăgătorilor dinamoviști: Gavrilă Maghiar, Ștefan Petrescu, Valeriu Panțuru, Eni Drăgan, Viorel Manciu, Petru Șandor și Virgil Atanasiu au primit titlul de Antrenor Emerit.

Secția de volei s-a constituit în 1949 cu echipă masculină, iar din 1954 și cu echipă feminină, ambele înscriindu-se cu performanțe deosebite pe plan intern și internațional. Echipa masculină a câștigat 18 titluri de Campioană Națională: 1953 (antrenor Gh. Constantinescu), 1958 (Victor Surugiu), 1972-1977 (George Eremia), 1979 (G. Eremia, William Schreiber), 1980-1984 (W. Schreiber), 1985 (Cornel Oros), 1992, 1994, 1995 (Veneriu Tătaru, Marian Păușescu). În bilanțul echipei masculine mai sunt înscrise și Cupe ale României. Pe plan internațional, *Dinamo* a cucerit de 3 ori CCE – 1966, 1967 (ambele în finală cu CS *Rapid*) și 1981 și s-a clasat o dată pe locul II, iar în Cupa Cupelor s-a situat pe locurile I (1979) și III. La obținerea acestor succese în competițiile europene intercluburi, a contribuit și antrenorul Sebastian Mihăilescu. Mulți jucători dinamoviști au fost componenți de bază ai echipelor naționale, contribuind la realizarea unor performanțe de prestigiu la JO (medalie de bronz în 1980), CM (2 medalii de argint în 1956 și 1966 și 2 medalii de bronz în 1960 și 1962), la CE (aur în 1963, argint în 1955 și 1958 și 3 bronz), la CB (44 medalii, dintre care 14 de aur) și la JMU (medalie de aur). Printre jucătorii care au participat la obținerea acestor succese se află Maeștrii Emeriți ai Sportului: Sebastian Mihăilescu, Petre Păunoiu, Mircea Cristea, Eduard Derzei, Z. Cozonici, Gelu Smerecinschi, Mihai Târlici, Gh. Corbeanu, W. Schreiber, Mircea Tutovan, Corneliu Oros, Marian Păușescu, Laurențiu Dumăroiu, Günther Enescu, Dan Gârleanu, Emilian Vrâncuț, Gh. Ganciu, Gabriel Udișteanu, Gh. Stoian. Trei tehnicieni ai secției – George Eremia, W. Schreiber și Veneriu Tătaru – au primit titlul de Antrenor Emerit. Printre noii antrenori se numără Daniel Rădulescu și Cristache Catană, team managerul echipei fiind Dan Drăgușin. Echipa feminină a cucerit 22 de titluri de Campioană Națională: 1957, 1958, 1960-1963, 1966, 1967, 1969 (antrenor Gh. Constantinescu), 1975-1985 (Doina

Ivănescu), 1989 (Octavian Dimofte), Petrov Atanasev(2010). Pe plan internațional, echipa feminină s-a clasat pe locul III în Cupa Cupelor, iar componentele acesteia au contribuit la cucerirea medaliei de argint la CM din 1956, a 2 medalii de bronz la CE , precum și a unui număr de 44 medalii (16 de aur) la CB. Printre sportivele care au reprezentat CS *Dinamo* și echipa națională s-au aflat: Tinela Pleșoiu, Doina Ivănescu, Cornelia Moraru, Florentina Popovici, Elena Răzvanță, Ileana Novac, Emilia Stoian, Alexandrina Constantinescu, Helga Bogdan, Victoria Georgescu, Mariana Ionescu Irina Radu și altele. Jucătoarele Doina Ivănescu, Alexandrina Constantinescu și Mariana Ionescu au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului. Antrenorii echipei feminine: Gh. Constantinescu, Doina Ivănescu, Octavian Dimofte (Emeriți) și Victor Adam.

Secția de hochei, constituită în toamna lui 1953, și-a început activitatea în sezonul 1953-1954 în Campionatul orașului București, apoi a activat o perioadă la Târgu Mureș până în 1958, când, după darea în funcțiune a Patinoarului 23 August, revine în cadrul clubului. Antrenorul din acea perioadă, Gabriel Kosman a promovat o serie de jucători valoroși, iar în 1964 este numit la conducerea echipei Antrenorul Emerit Mihai Flamaropol, care formează o echipă puternică cu care se clasează pe locul III în CN din 1967 și va câștiga 7 titluri de Campioană Națională în 1968, 1971, 1972, 1973, 1978, 1979 și 1981. Printre jucătorii care au reprezentat echipa de hochei a CS *Dinamo* și lotul național s-au aflat numeroși Maeștri ai Sportului: Zoltan Făgărași, Ion Țiriac, Ion Bașa, Marian Pisaru, Laszlo Solyom, Doru Moroșan, Aurel Moiş, precum și Maeștrii Emeriți ai Sportului: Eduard Pană, Gh. Huțan, Doru Tureanu, Iulian Florescu, Dumitru Axinte, Marian Costea și mulți alții. Ulterior, echipa a fost pregătită de Antrenorul Emerit Eduard Pană. Contribuția jucătorilor dinamoviști la reprezentarea hocheiului românesc s-a soldat cu clasarea pe locul VII la JO din 1976 și pe locul VIII la ediția din 1980, cu câștigarea grupei B în 1976 și ocuparea locului VIII în grupa A la CM din 1977, precum și cucerirea unui număr de 20 de medalii (6 de aur) la CB. Datorită costurilor ridicate pentru susținerea

acestei ramuri de sport, în cele din urmă secția și-a încetat activitatea.

Secția de călărie a demarat organizatoric în 1949 și s-a constituit ca secție de sine stătătoare în 1950, fiind profilată pe probe de obstacole, dresaj și concurs complet. Timp de 8 ani antrenorul secției a fost Felix Țopescu (Antrenor Emerit), care a reușit să obțină cu sportivii săi 17 titluri naționale. A urmat Petre Andreianu (Antrenor Emerit), care în cei 20 de ani de activitate a câștigat cu sportivii secției 99 de titluri de Campion Național și 180 de locuri I în întrecerile internaționale. Printre sportivii secției cu performanțe notabile pe plan intern și internațional s-au aflat Constantin Vlad (35 de titluri de campion și 3 titluri balcanice), Mariana Moisei (4 titluri naționale și două de Vicecampioană Balcanică), precum și nume cu rezonanță în echitația românească: Vasile Pinciu, Oscar Recer, Alexandru Longo, Eugen Ionescu, Gh. Moisanu, Gh. Negoită, Nicolae Vlad și mulți alții. Sportivii secției au adunat la CB 138 de medalii, dintre care 28 de aur. Între Antrenorii Emeriți ai secției mai figurează și Andrei Costea. În cele din urmă, secția a fost transferată în cadrul Comandamentului Trupelor de Jandarmi.

Secția de patinaj și-a început activitatea în 1951, cu un număr restrâns de sportivi la patinaj viteză, principalul animator fiind Florin Gămulea. Dintre sportivii care s-au remarcat în patinajul viteză pot fi menționați: Emilian Papuc, Victor Sotirescu, Maria Tașnadi, Dan Lăzărescu, Marcel Comănici, Mihai Bărbulescu, Valentin Mureșanu, Magdalena Udrea, Victor Neagu (devenit mai târziu antrenor al secției). Din 1955 și-a început activitatea și grupa de patinaj artistic, pregătită la început de Bela Orosz. Mulți dintre patinatorii acestei grupe s-au afirmat la CN și la diferite concursuri internaționale, printre aceștia numărându-se: Gh. Fazekas, Elena Moiş, Beatrice Huștiu, Ruxandra Stănișor, Emilia Țibulea, Consuela Roman, Cristian Neagu, Daniel Petre. În bilanțul secției de patinaj sunt înregistrate 250 de titluri de Campioni Naționali, numeroase recorduri naționale, 20 de medalii (6 de aur) la CB. Secția și-a încetat activitatea.

Secția de parașutism a luat ființă în 1972, grupând printre alții pe maeștrii sportului: Petre Boboc,

Mircea Taflan, Ilie Bâzgă, Gh. Petre și pe Maestrul Emerit al Sportului Gh. Iancu, cel care a adunat peste 2800 de salturi și a realizat numeroase recorduri mondiale, printre care și cel absolut și definitiv la salt cu parașuta de la 1000 m punct fix (primul din istoria parașutismului, înregistrat la 31 mai 1961). Ulterior, secția și-a încetat activitatea.

Secția de arte marțiale a fost înființată la 20 iulie 1991, fiind profilată pe karate modern. În perioada 1991-1997, karateka dinamoviști au câștigat 23 de titluri de campioni, 19 locuri II și 20 locuri III, cărora li se adaugă realizările din 1998-1999: 8 locuri I, 6 locuri II și 14 locuri III la seniori și 12 locuri I, 5 locuri II și 4 locuri III la juniori I și II. Până în anul 2010 secția a câștigat 44 medalii la CM, 152 medalii la CE și 21 medalii la CB. S-au remarcat Maestrii Sportului: Bogdan Drăgulescu, Simion Șerban, Bogdan Ionescu, George Pietrăreanu și Marius Iacob, ultimii doi fiind medaliați la CM din 1998. Din generația tânără enumerăm pe: Alexandrina Mirea deținătoare a 11 medalii la CM și multiplă medaliată la CE; Claudia Nițu, cu 6 medalii la CM (2-1-3), 11 medalii la CE, . Traian Iancu—2 medalii la CM și 6 medalii la CE; Emil Iancu—3 medalii la CM (1 de aur, 2 de argint) și 7 la CE; Cosmin Ioniță, triplu medaliat la CM de seniori și multiplu medaliat la CE. Secția mai are în palmares și 4 medalii (2 aur) la CB; Pregătirea sportivilor este asigurată de prof. Vasile Manea, Antrenor Emerit (6 Dan karate), ajutat de Bogdan Ionescu—antrenor secund. În decursul celor peste 50 de ani, CS *Dinamo* a avut ca președinți (comandanți) pe: Ilie Gheorghe (1948–1949); Vasile Tudor (1949–1950); Ion Balaș (1950–1955; 1974–1975); Adrian Petrosanu (1955–1960) ; Nicolae Mihut (1961–1962); Ion Gh. Nae (1962–1972); Valeriu Buzea (1972–1974); Cosma Liță (1975–1980); Nicolae Petriceanu (1981–1986); Gheorghe Bricceag (1986–1988); Nicolae Ghenoiu (1988–1989); Jan Moldoveanu (1990–1991); Marin Gostin (1991–1992); Gheorghe Novak (1992–1996); Cornel Dinu (1996–1999); Marcel Popescu (2000–2009); Elisabeta Lipă (din 2009). Iar în funcția de șef al Centrului Sportiv Brașov a fost numit George Cosac.

TÂNĂRUL DINAMOVIST. Unitate creată de conducerea Clubului *Dinamo* în anul 1951 sub denumirea *Cercul Tânărului Dinamovist*, cu scopul de a selecta și pregăti sportivi talentați pe care, treptat și periodic, să-i promoveze în loturile secțiilor clubului. Secțiile între 1950-1960 au fost în număr de 19, între 1960-1989 au fost 22, iar între 1990-1998, au fost 12. Rezultatele acestei pepiniere de talente sunt remarcabile: 1 886 titluri de Campioni Naționali la juniori, care au realizat 761 recorduri naționale. La CM de juniori au obținut 18 medalii, dintre care 9 de aur; la CE – 29 medalii, dintre care 14 de aur; la CB – 122 titluri. Iar din efectivele secțiilor TD au fost promovați în secțiile clubului, de-a lungul timpului, peste 2000 de sportivi, dintre care o parte în loturile naționale. Secțiile care au funcționat: atletism, box, baschet, kaiac-canoe, canotaj, ciclism, gimnastică, gimnastică ritmică, haltere, handbal, judo, lupte, natație, polo, rugby, scrimă, tir, tenis de câmp, volei băieți, volei fete, fotbal, hochei pe gheață. În 1988 TD s-a transformat în Clubul Sportiv Școlar nr. 7 *Dinamo*. Au condus Clubul: Ion Milea (1951-1987), Laurențiu Dumănoiu (1988-1991) și Cristian Ion (1992-1998).

CLUBUL SPORTIV DINAMO BACĂU. Înființat în 1951, sub denumirea de Consiliul regional *Dinamo-Bacău*, clubul are un început modest, cu doar câteva secții. După 10 ani de existență, perioadă în care activitatea sportivă ia amploare, Consiliul regional își schimbă denumirea în Clubul *Dinamo-Bacău*. Dintre secțiile clubului, un avânt deosebit va cunoaște **secția de fotbal**, care și ocupă în anul 1952, locul 1 pe regiune, apoi, în 1953, intră în divizia B, unde se va clasa pe locul 3. Urmează ocuparea locului II în anul 1954, ca în 1955 echipa să promoveze în divizia A și care mai târziu va prelua denumirea de FCM Bacău. Cele mai reprezentative secții la acea perioadă erau: **Secția de volei fete**, **secția de atletism**, **secția de handbal fete**.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – BAIA MARE și-a început activitatea în 1950 și cuprindea cele două mari centre ale regiunii: Baia Mare și Satu Mare. Printre secțiile existente, putem enumera pe

cele de atletism, baschet, fotbal, șah, tenis de masă, tir, volei. **Secția de atletism**, reușește să câștige în 1957, prin Lupu O., titlul de campion RPR la 3000 metri, participând în finala campionatului cu 8 atleți. **Secția de baschet**, care activa la Satu Mare, obține în 1956 titlul de campioană RPR, prin echipa de juniori, în timp ce **secția de fotbal** prin echipa Dinamo-Baia Mare, obține mai multe titluri de campioană regională. În 1956, echipa intră în Campionatul de fotbal al diviziei C. O realizare importantă pentru asociație este **secția de polo**, cu participare în 1956, la finala campionatului RPR, la care se adaugă și echipa **secției de lupte**, care, pe lângă talentații Fr. Raț și Maior, îl avea pe campionul RPR la categoria 52 kg, A. Jeder.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – CONSTANȚA înființată în aceeași perioadă cu celelalte asociații dinamoviste din țară, își începe activitatea cu secțiile de atletism, handbal, gimnastică, fotbal, volei. **Secția de handbal**, înființată în 1952, reușește să câștige în mai puțin de doi ani, campionatul regional, urmată îndeaproape de **secția de volei** care la *Dinamoviada* din 1954 obține locul II. Una dintre cele mai puternice secții este și **secția de gimnastică**, secție, care deși înființată mai târziu, în 1955, va obține mereu rezultate notabile pe plan regional și național, cu sportivi clasificați în primele trei locuri ale *Dinamovadelor* sau campionatelor RPR.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – CLUJ. Înființată în 1949, sub denumirea de Consiliul județean *Dinamo*, această asociație va activa pentru început, în sportul de performanță, prin secțiile de box, gimnastică, fotbal și volei, pentru ca în urma reorganizării din 1952, să-și creeze secții noi precum: scrimă, hochei pe iarbă, patinaj, ciclism. După 1957, în urma Hotărârii partidului și guvernului, se ia măsura înființării altor secții, pe lângă cele deja existente: atletism, șah, tenis de masă. Dintre secțiile cu rezultate notabile se remarcă secția de hochei pe iarbă, înființată în 1955, care reușește ca într-un an de zile să se califice în finala concursului republican și să participe la Campionatele RPR. Secția de patinaj artistic, sub conducerea antrenorului

lui Tivadar, obține un titlu de campion RPR, prin sportivul Bindea Maxim, în timp ce secția de volei fete reușește să termine victorioasă în finala *Dinamoviadei* din 1956.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – CRAIOVA.

Înființată în 1950 asociația craioveană, va reuși să se facă remarcată pe plan național prin multitudinea secțiilor existente și prin valoarea lor. Secțiile existente de-alungul anilor sunt: atletism, baschet, box, fotbal, handbal, hochei pe iarbă, oină, tenis de masă, tir, volei. Secția de atletism a reușit performanța de a fi câștigat în decursul anilor, toate campionatele regionale. Secția de baschet, înființată în 1953, se va afla în permanență pe podium, în campionatul regional, până în 1957, când va urca pe locul I. Secția de box este reprezentată prin sportivi ca Ștefan Marcoviceanu, campion de zonă și ocupantul locului III la campionatul RPR sau de Gheorghe Buzatu, Campion Național de juniori 1956. Secția de fotbal este cea mai veche secție a asociației, care din primul an al apariției în lumea fotbalului, câștigă campionatul regional, continuând seria succeselor și în următorii. Secția de handbal se remarcă și ea prin recordul deținerii titlului de campioană regională, an de an, încă de la înființare. Secția de oină, *Dinamo-Severin* își adjudecă titlul de Campioană Republicană în 1956, după care se pare că urmează o perioadă de regres. Tenisul de masă se situează și el printre secțiile fruntașe, cu aceeași performanță, de campioană regională, titlu pe care îl va deține ani la rând, ca și secția de tir, care va fi campioană regională în anii 1955, 1956 și 1957. Secția de volei, *Dinamo-Severin*, atât fete cat și băieți reușesc să obțină, pe rând, titlul de campioane regionale.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – GALAȚI.

Se înființează în 1952 sub denumirea de Consiliul regional *Dinamo* – Galați, având în componență următoarele secții: atletism, baschet, fotbal, volei., la care se vor adăuga cele de box, șah și tenis de masă. Dintre toate acestea se remarcă **secția de fotbal**, care în 1953 câștigă campionatul regional, ca mai apoi, în 1954 să activeze deja în divizia B. Celelalte secții rămân cu performanțe notabile la nivel de regiune.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ *DINAMO* – IAȘI.

Înființarea asociației sportive *Dinamo*-Iași se face în aceeași perioadă cu asociațiile „gemene” din toată țara. În această parte a țării, mișcarea de cultura fizică și sport luase amploare, astfel că asociația a căutat să se înscrie în cerințele locale, prin dezvoltarea a numeroase secții, care vor deveni reprezentative pentru regiunea Iași. Secțiile asociației erau reprezentate de: atletism, gimnastică, baschet, handbal, volei, oină, popice, tenis de masă, tir ș.a. Una dintre secțiile fruntașe este **secția de atletism** care obține de mai multe ori, prin sportivii ei, mai multe recorduri regionale și titlul de campioană a *Dinamoviei*, prin Elena Sabaiduc la 80M plat-1956, Gheorghe Tolvai-disc, ș.a. **Secția de fotbal** este reprezentată prin echipele *Dinamo*-Iași și *Dinamo*-Bîrlad, cea din urmă, de valoare republicană și care, în 1954 reușește intrarea în categoria B, obținând în campionatul din 1957 locul 4. **Secția de gimnastică**, cu un palmares bogat pe plan regional și în cadrul finalelor *Dinamoviei*, obține locul I în 1957, cu echipa de juniori băieți, iar sportivul Ion Savu devine Campion Republican. **Secția de tir** înființată în 1957, câștigă în același an în cadrul *Dinamoviei*, locul I la individual, băieți și locul II pe echipe.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ *DINAMO* – ORADEA,

ia ființă în anul 1952, sub forma Consiliului regional *Dinamo* – Oradea, cu un mic nucleu sportiv: atletism, fotbal și volei, ca mai apoi să se dezvolte și secțiile de box, baschet, handbal, hochei pe iarbă, tir. **Secția de atletism** este reprezentată în 1952 de campionul și în același timp deținătorul recordului național la 400 M garduri, Ladislau Kiss. **Secția de baschet** înființată în 1953, va ajunge în 1957 să se lupte pentru titlul de Campioană Națională, în timp ce **secția de box** obține titlul de Campioană Națională la juniori, prin Ion Iriza și Constantin Predescu. **Hocheiul pe iarbă** înregistrează succese rapide în campionat, astfel că trei dintre sportivii orădeni, sunt selecționați pentru reprezentativa națională. **Secția de tir**, cu rezultate remarcabile pe plan național, este reprezentată de Maestrul Sportului Ioan Maghiar și de Ștefan Popovici, component al lotului național.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ *DINAMO* – PITEȘTI,

are pentru început o echipă de fotbal, pe lângă care vor lua ființă mai târziu, secțiile de șah, tenis de masă și tir. Asociația se va completa în 1953 cu secțiile de atletism, box și oină, iar terminarea stadionului prin baza oferită, duce la crearea altor secții: baschet, volei, tenis de câmp, tenis de masă, gimnastică. Anul 1957 aduce clasarea asociației pe locul III în cadrul *Dinamoviei* de seniori. **Secția de fotbal** va intra în 1952 în campionatul regional, pentru ca în 1955 să-și adjudece locul I, ascensiunea continuând până la intrarea echipei în categoria B. Din cadrul **secției de gimnastică** trebuie remarcat rezultatul lui Victor Cîrstea, care reușește în 1956 să obțină titlul de Campion Republican.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ *DINAMO* – SUCEAVA.

Odată cu înființarea Consiliului regional *Dinamo*-Suceava, activitatea acestei asociații începe să fie și mai organizată și va lua amploare, prin apariția - pe lângă echipa de fotbal deja existentă - a secțiilor de baschet, handbal, volei, șah. De remarcat este rezultatul șahistului Smil Iancu, ce reușește să câștige *Dinamoviada* anului 1957.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ *DINAMO* – TIMIȘOARA.

La data înființării acestei asociații existau în regiune mai multe cercuri dinamoviste, care au fost reunite prin intermediul Consiliului regional Timișoara și căruia i-a revenit sarcina îndrumării activității acestora. Secțiile care încep să se înfiripe aici sunt cele de atletism, baschet, canotaj, fotbal, gimnastică, lupte, tir, volei. **Secția de atletism**, deși demarează mai greu, reușește să obțină în 1957 locul II în cadrul *Dinamoviei*, iar în finalele campionatului RPR participă cu 7 finaliști juniori. **Secția de baschet** fete(junioare) va câștiga în 1956 Campionatul RPR, iar în 1957 câștigă final *Dinamoviei*. Senioarele secției se califică în finalele turneului pentru divizia A 1952, ocupând locul III. **Secția de canotaj** este prezentă în fiecare an în finalele Campionatului RPR, ocupând locul imediat următor după *Dinamo*-București și CCA. **Secția de tir**, deține recordul RPR la juniori, culcat 60 de focuri, prin Marin Kostelini. **Secția de volei** obține un

rezultat prestigios pentru asociație, prin intrarea fetelor în 1955, în divizia A.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ DINAMO – TÂRGU MUREȘ. Înființată în 1949, această asociație se va situa în rândul celor mai performante asociații dinamoviste din țară. Dintre secțiile acestei asociații amintim: atletism, baschet, canotaj, gimnastică, handbal, volei, hochei pe gheață, fotbal, moto, șah, tenis de masă, tir ș.a. **Secția de atletism** va număra peste 40 de atleți, ce vor aduce 9 locuri I obținute în competițiile pe regiune ale anului 1955, *Dinamoviade* și campionate RPR. În 1956 pe primele trei locuri ale acelorași competiții se aflau 41 de dinamoviști, printre care: Lucia Olteanu 800M garduri, Celestin Tolnariu 110M garduri, Sandor Kolto 1000M, Alexandru Adamovitz înălțime ș.a. **Secția de baschet** înființată în 1952, promovează deja în 1953 în divizia A, pentru că în 1959 să participe direct la lupta pentru titlu. **Secția de canotaj** reușește să câștige, la numai un an de la înființare, 8 titluri regionale la caiac-canoe, iar în 1956, în afară de alte titluri regionale, obține locul II prin Petre Gîlban, în Campionatul RPR. **Secția de handbal** apare în 1953, an în care se și situează pe locul II în campionatul regional. În 1954 va câștiga acest campionat, reușind ca în 1955 să se califice pentru Campionatul Național divizia B, iar un an mai târziu o vom găsi pe locul VI al acestui campionat. **Secția de volei**, care are un demaraj mai lent, va reuși totuși în 1957 să câștige campionatul regional, calificându-se pentru faza de zonă, unde va obține locul I și va merge mai departe, situându-se pe locul IV în faza final

CLUBUL SPORTIV ELECTROPUTERE CRAIOVA. Și-a început activitatea cu echipa de fotbal a uzinei cu același nume în 1949, atunci sub denumirea de *Metalul* (în 1956 – *Energia-CFR*, 1962 – *Electroputere* (vezi Cluburi de fotbal, *Extensiv* Craiova). Pe parcursul anilor au funcționat secții la box, lupte, scrimă, rugby și orientare. Cele mai bune rezultate le-a obținut **secția de lupte** (Antrenor Emerit, Ilie Marinescu) prin sportivul Gheorghe Berceanu, care a activat la acest club între 1963-1969, când a câști-

gat două titluri de Campion Național (1968, 1969) și medalia de aur la CM din 1969; transferat la CS *Steaua* București, a continuat să obțină performanțe remarcabile. Un alt sportiv valoros al secției a fost Constantin Bușoi – Maestru Emerit al Sportului, Campion Național (1964, 1967), locul IV la JO din 1968, locul IV la CE din 1967, Vicecampion Balcanic 1965, arbitru internațional la lupte.

CLUBUL SPORTIV FARUL CONSTANȚA. S-a constituit la 15 septembrie 1959, cu secțiile de atletism, gimnastică, box, scrimă și fotbal. După 40 de ani de activitate, în 1999, clubul a înregistrat în palmaresul său: câteva mii de medaliați la CN de seniori, juniori și copii; peste 1500 de selecționați în loturile reprezentative; circa 1000 de medaliați la JO, CM, CE, JMU și CB. În clasamentul pe țară al unităților de performanță, Clubul s-a situat pe poziții fruntașe, în ultimii ani ocupând locul al III-lea, după *Steaua* și *Dinamo*, și primul loc între structurile din sistemul MTS. Pe plan internațional, în anul 2000, CS *Farul* a realizat un bilanț deosebit: 2 medalii de aur și 1 de bronz la gimnastică artistică și o medalie de bronz la kaiac obținute la JO de la Sydney; o medalie de aur, 1 de argint și 1 de bronz la gimnastică aerobică și 2 medalii de bronz la navomodelism câștigate la CM; o medalie de aur și una de argint la gimnastică artistică la CE. Pe baza punctajului obținut, ca urmare a medaliilor realizate și a clasărilor pe locurile IV-VI la JO, CM, CE și CB, clubul s-a situat pe locul IV în clasamentul general al cluburilor, iar între unitățile aparținând MTS pe locul III la probele olimpice și pe locul I, la probele neolimpice. Între 2000 – 2010, clubul a câștigat prin sportivii săi, 9 medalii la JO (5-1-3), 91 medalii la CM de seniori (29-31-31), 124 medalii la CE de seniori (34-36-54), 9 medalii de aur la CM de juniori, 26 medalii de aur la CE de juniori și 557 titluri naționale la seniori.

Secția de atletism a fost înființată în 1959 prin preluarea activității de la *Locomotiva CFR*, *Constructorul* și *Voința*. Primele titluri naționale – Ion Buiachi la juniori (1962), Ilie Floroiu (1974) și Maria Samungi (1978) la seniori. Bilanțul celor 40 de ani: peste 500 de medalii la CN; peste 250 de

medalii la CB; contribuții importante la reprezentarea pe plan internațional. Din 2000 până în 2010, secția a mai adăugat în palmares încă două medalii de bronz la CM de seniori, două medalii de argint și una de bronz la CE de seniori, două locuri I la CM de juniori și un loc I la CE de juniori și 96 de titluri naționale. Dintre atleții care au activat în cadrul secției s-au remarcat: Paul Copu (Campion Balcanic, locul V la CE); Cătălin Andreica (locul V la CE); Horia Toboc (locul VI la JO din 1980); Ovidiu Olteanu (locul II la CE de sală); Cristina Misaroș (locul I la CE și III la CM de cros); Daniel Cojocar (locul V la CE, participant la JO din 1992, peste 50 de titluri de Campion Național); Mariana Bogăție (locul V la CM de juniori-1998, aur la CE de juniori din 1999, la triplu salt). Dintre atleții din noua generație amintim pe Bogdan Tucă și Iulian Geambazu, Adelina Gavrilă ș.a. Unul dintre cei mai reprezentativi atleți ai secției a fost Ilie Floroiu (de mai mulți ani vicepreședinte al clubului), descoperit de prof. Silviu Ispas și pregătit de Antrenorul Emerit Ion Veliciu, care a câștigat la semifond și fond 25 de titluri de Campion Național și a stabilit numeroase recorduri, cu peste 30 de selecții în reprezentativa României, de două ori finalist olimpic și 2 medalii de argint la JMU din 1975, Maestru Emerit al Sportului. Antrenori: Alexandru Smoleanu, Victor Albu, Constantin Craiu, Ion Veliciu, Constantin Mihail, Adrian Samungi, Ion Crețu, Mihai Ene, Dumitru Mihăilescu.

Secția de box (1959). Sub îndrumarea antrenorilor Ștefan Iordache și Nicolae Buză, devin Campioni Naționali: Vasile Neagu (participant la JO din 1960), Ion Dinu, Ion Pitu, Aurel Mihai (Vicecampion European în 1971). În perioada 1973-1982 (antrenor Adrian Teodorescu) echipa clubului câștigă de trei ori consecutiv *Cupa Federației*, remarcându-se, printre alții, multiplii Campioni Naționali: Ibrahim Faredin (participant la JO din 1976) și Ilie Dascălu (multiplu Campion Balcanic). După 1982 (antrenor Ilie Dascălu) în cadrul secției au activat o serie de boxeri, printre care: Doru Maricescu, Ștefan Drișcu, Trăian Damian, Marcelică Tudoriu – toți medaliați la CE de seniori sau juniori. Din 1994 secția, sub denumirea *Farul Freedom Star*, a fost reprezentată

de: Francisc Vaștag (Campion Mondial în 1995 și European în 1996), Leonard Doroftei (Campion Mondial în 1995 și European în 1996, medaliat cu bronz la JO din 1996), Claudiu Râșco (bronz la CE din 1998), Memet Ūnal (bronz la CE de cadeți din 1998), Ovidiu Bobârnat (bronz la CM din 1999), pentru ca în perioada 2000 – 2010 secția să intre într-un con de umbră.

Secția de canotaj, relativ nouă, funcționează din 1999. Primul legitimat este Campionul Olimpic din 1992 Dumitru Răducanu, care a obținut locurile III și IV la CM și locul I la Cupa Mondială. În 2000, Dumitru Răducanu ocupa locul VI la JO Sidney. Începând cu 2001, Răducanu devine antrenorul secției, iar în 2002 obține primele 4 medalii la CN. Tot atunci începe colaborarea cu secția similară a LPS - CSS 2, astfel că în 2003 se obțin 12 medalii la C.N, iar Adriana Ripa devine Campioană Mondială la junioare, titlu obținut și în 2004. George Sârbu obține două titluri mondiale la juniori și unul la tineret, Diana Bursuc deține un titlu mondial la juniori și două la tineret, iar la seniorat obține o medalie de aur la CE și Cupa Mondială și o medalie de argint la CM și Ramona Voicu loc I la CM de juniori.

Secția de culturism și fitness (1983). Avându-l antrenor pe Doru Eftimie, iar din 1989 pe Cristian Mihăilescu, a realizat: peste 40 de titluri de Campioni Naționali; 35 de sportivi promovați în loturile reprezentative; 30 de medalii la CB; rezultate deosebite la competițiile internaționale obținute de Irina Muntean (Campioană Mondială-1998, argint la CM din 1999), Costel Torcea (bronz la CE din 1998 și 2005), Cristian Mihăilescu (25 de titluri de Campion Național, de patru ori medaliat la CM și CE), Ana-Maria Zvanca și Horatiu Paris (bronz C.E. 2003). În ultimii ani, secția a fost cea mai puternică din țară. După anul 2000 secția a mai adăugat la medaliile câștigate încă o medalie de aur și trei medalii de bronz, la CE de seniori și 27 de titluri naționale.

Secția de gimnastică (1959). Activând în colaborare cu CSS nr. 1, a promovat gimnaste de mare valoare printre care: Simona Amănar (28 de medalii la JO, CM și CE), Camelia Voinea (Campioană Mondială

în 1987, medaliată cu argint la JO, CM și CE), Daniela Mărânducă (Campioană Mondială în 1994), Olimpia Popa și Elena Oprea (Vicecampioane Europene de junioare, cu echipa, în 1998). . Bilanțul anului 2000 la gimnastică artistică: Simona Amânar – medalii de aur (individual compus și pe echipe) și bronz (sol) la JO de la Sydney; Simona Amânar – aur (sărituri) și argint (bârnă) la CE. În perioada 2000 – 2010, gimnastica se poate mândri ca secție, cu palmaresul medalieiilor câștigate. La JO – 5 medalii de aur, 1 de argint, 1 de bronz; la CM – 4 medalii de aur, 3 de argint, 3 de bronz; la CE – 6 medalii de aur, 3 de argint, 3 de bronz, la care se adaugă 13 titluri naționale. Dintre gimnastele de excepție trebuie amintite Cătălina Ponor, triplă medaliată cu aur la JO de la Atena – 2004(echipe, bârnă, sol), trei medalii de argint la CM de la Anaheim – 2003(echipe, bârnă, sol), medaliată cu bronz la CM de la Melbourne – 2005(bârnă) și Stuttgart – 2007(echipe), triplu aur la CE de la Amsterdam – 2004(echipe, bârnă, sol), aur la CE de la Debrecen – 2005(bârnă), aur (bârnă), argint(echipe), bronz(sol), la CE de la Volos – 2006; Dana Sofronie care a câștigat medalie de aur cu echipa României și pe cea de argint, la sol, JO 2004, mai are în palmares un titlu de Campioană Europeană, cu echipa, și unul de vicecampioană la individual compus - 2004, la Amsterdam și a făcut parte din echipa României, vicecampioană mondială la Anaheim, 2003. Din generația tânără, Ana Porgras a cucerit medalie de aur la CM, în finala de la bârnă și un bronz mondial la paralele. Antrenori: Jana Baltă, Constantin Stoicea, Radu Soare, Matei Stănei, Olga Didilescu, Clemența Garabet, Nicolae Forminte, Mirela Szemerjai și alții. Între 1959-1964, în cadrul secției s-a pregătit și o echipă de gimnastică masculină. Din 1999 și-a început activitatea echipa de **gimnastică aerobică**, care cuprinde sportivi de excepție, fiecare dintre fiind multiplu medaliat : Dorel Moiş, Mihaela Pohoată, Aurelia Ciurea, Mirela Rusu, Mădălina Cioveie, Cristina Nedelcu, Ferdinand Răileanu, Codruța Mincu, Georgiana Iatcov, Ramona Bunesu, Raluca Babaligea, Mircea Brânzea, Valentin Mavrodineanu, Mircea Zamfir, Cristina Antonescu, Petru Porime-Tolan, Anca Surdu, Andreea Dincă, Loredana Erimia, Corina

Constantin, Cristina Marin. Antrenori: Cristina Spânu și Maria Fumea. La CM de gimnastică aerobică din 2000: medalie de aur în proba de trio (Cristian Moldovan, Dorel Moiş și Remus Nicolai), argint în proba de perechi (Remus Nicolai) și bronz la individual (Cristian Moldovan). În perioada 2000 – 2010, secția a câștigat: 13 medalii de aur, 6 argint și 9 bronz la CM, 10 medalii de aur, 7 argint și 5 de bronz la CE și 17 titluri naționale.

Secția de haltere (1983). Sub îndrumarea antrenorului Ion Filip, a câștigat peste 130 de medalii la CN, dintre care peste 50 de titluri de campioni. Halterofilul Dumitru Negreanu a cucerit câte 3 medalii de bronz la CM și la CE din 1985, iar la CE din 1988, trei medalii de bronz, la juniori și alte 2, tot de bronz, la seniori. După 2000, secția nu mai adaugă în palmares decât două locuri I la CE.

Secția de înot înființată în 1999, era reprezentată de un singur sportiv de mare valoare : Răzvan Florea care a fost primul medaliat olimpic la înot- medalie de bronz, loc VI la JO – 2004, finalist JO 2008 – loc VII. Mai are în palmares: locurile IV și V la CM, medalie de argint și trei de bronz la CE. A fost descoperit la *Palatul Copiilor* de antrenorul Dumitru Lungu și s-a pregătit la *Farul* cu antrenorii Octavian Tileaga și Gina Handrea. Rezultate bune a obținut și Norbert Trandafir, medaliat cu aur și argint la CE de juniori-2006. Palmaresul secției cuprinde: 1 medalie de bronz la JO, 2 medalii de argint și 3 de bronz la CE de seniori, 1 medalie de aur la CE de juniori și 170 de titluri naționale.

Secția de caiac-canoe (1979) – antrenori Maria și Ștefan Aftenie – a realizat: 160 de medalii la CN, dintre care peste 40 de titluri; 14 medalii la competițiile internaționale oficiale; peste 80 de sportivi promovați în loturile naționale și în secțiile altor cluburi. Sportivi cu rezultate deosebite: Tecla Borcănea Afanasie (transferată la *Steaua*) – Campioană Olimpică în 1984, medaliată la CM din 1983 și 1986; Romică Haralambie (argint la CM din 1991); Mihail Condache (bronz la CM de juniori din 1993), Grigore Sami (argint și bronz la CM de juniori din 1993 și argint la CM de seniori din 1999); Mariana Limbău (argint la CM de juniori din 1995, 5 medalii la CE din 1997, medaliată cu bronz la JO din 2000 în proba

de K4-500 m și locul IV la K2-500 m), Iosif Chirilă - 2 medalii de aur, 1 argint și un bronz la CM – 2005, 2007, 2009 și 1 argint la CE – 2011; Mariana Cioabanu, Alina Platon cu 1 aur și 1 argint la CM. În perioada 2000 – 2010, secția își mai adaugă la medalii, încă o medalie de bronz la JO, 3 medalii (aur, argint, bronz) la CM, 1 medalie de aur, 3 de argint și 7 de bronz la CE și 24 de titluri naționale.

Secția de lupte greco-romane, înființată în 1970; sub îndrumarea Antrenorului Emerit Constantin Ofițerescu a obținut peste 300 de titluri și medalii la CN (în 1992 și 1993 pe echipe) și peste 30 de medalii în competițiile internaționale oficiale. Printre sportivii cu rezultate deosebite (mulți fiind transferați la alte cluburi) pot fi menționați: Alexandru Constantin, Ștefan Negrișan, Sorin Herțea, Ion Hanu, Memet Ender și mulți alții, multiplii medaliați la JO, CM și CE. Unul dintre cei mai reprezentativi luptători, care și-a început activitatea, din copilărie, la CS *Farul* a fost Ion Draica – devenit președinte al clubului și fost președinte al FR de Lupte – care a realizat un palmares remarcabil: Campion Olimpic (1984), Campion Mondial (1978), medaliat cu argint la CM (1977 și 1982) și cu bronz în 1981, triplu Campion European (1977-1979), medaliat cu bronz la CE din 1982 și cu argint în 1983, Campion European de juniori (1978).

Secția de navomodelism a apărut în 1970. Constanțeanul Vasile Petrică, un veritabil pionier, înființează întâi o secție în 1968, la *Portul*, care se va muta din 1970, la C.S. *Farul*. Timp de două decenii, navomodeliștii obțin peste 200 de medalii la CN. Începe apoi și afirmarea internațională, laureatii numindu-se Ion Marinescu (7 medalii la CM și CE), Florian Geza (3), Zoltan Șipoș (3) iar spre sfârșitul intervalului, tinerii Andrei Romeu (un loc I și trei locuri II la CM) și Corneliu Costiniuc (două locuri I la CM). În 1990, navomodelismul se detașează de C.S. *FARUL*, dar revine în 2000. În acești ultimi 10 ani, se obțin rezultate excepționale: 250 de medalii la naționale (din care 130 titluri naționale) și aproape 100 la CM și CE (45, respectiv 54). Din generația tânără vin din urmă tinerii Costinel Bilca (un loc I la CM), Ștefania Marinescu (două locuri II la CM), Ion Marinescu (un loc I la CM).

Secția de rugby a preluat, la înființarea clubului, echipa AS *Șantierul Naval* (constituită cu trei ani înainte). În 1960 (antrenor Ion Buzoianu) promovează în Divizia A, însă retrogradează în Divizia B. Din 1964, echipa va fi prezentă numai în primul eșalon, fiind pregătită de: Alexandru Carnabel din 1967 (locul IV); Titi Ionescu între 1969-1974 (locul IV), iar din 1974 până în 2000 de Mihai Naca, sub conducerea căruia a cucerit 6 titluri de Campioană Națională (1975, 1976, 1978, 1986, 1994, 1997). Stadionul de rugby, poartă din 2009 numele de *Mihai Naca*.

Secția de scrimă a fost preluată în 1959 de la AS *Ancora* (antrenor Nicolae Pufnei). Până în 1999 a câștigat peste 40 de medalii la CN. A avut 3 participanți la JO, iar Elena Pricop a făcut parte din echipa de floretă medaliată cu bronz la CM din 1985. Secția trece printr-o schimbare de generație, acum ocupându-se de selecția copiilor și juniorilor.

Secția de volei a preluat, în 1960, echipa feminină *Petrolul* din Constanța, promovată în Divizia A (antrenor George Panfil), care după trei ani se clasează pe locul III, performanță repetată și în ediția 1965-1966. În perioada 1977-1981, echipa se clasează de două ori pe locul III, de trei ori pe locul II și participă în *Cupa Cupelor*. În echipă au activat numeroase jucătoare componente ale loturilor naționale: Elisabeta Goloșie, Doina Biji, Maria Enache, Angela Moroianu și Marcela Matei (ultimele două fiind medaliată cu argint la CE de juniori). Antrenori: Cătălin Sârbu, Paul Ionescu, Costel Hâncu, Ion Takaci, Ion Cristian, Lucian Cristescu, Dorin Jitaru, Octavian Dimofte, Gheorghe Enache și alții. În 1961 a fost preluată echipa masculină de volei *CFR* Constanța, nou promovată în Divizia A, unde va juca până în 1968, când retrogradează în Divizia B. În 1979 echipa masculină este transferată la A.S. *Marina*.

Secția de tenis de masă, cea mai nouă dintre secțiile clubului - din 2003, în excelentă colaborare cu LPS-CSȘ 2, apoi LPS *Nicolae Rotaru*, este și una dintre cele mai puternice, din punct de vedere al performanțelor obținute. În doar șase ani, constănțenii au cucerit 22 de titluri la CN, două locuri I, un loc II și șase locuri III la CM de seniori și 12 locuri I la CE de juniori. Iulia Necula și Elisabeta Samara, antrenate de Viorel Filimon, au participat

la J.O. Beijing-2008, clasându-se pe locul al VII-lea. Rezultate de excepție: Elizabeta Samara - 23 medalii (șase la CM, 17 la CE, dintre care 9 de aur), Irina Hoza - 5 medalii (2-2-1), Ioana Ghemeș - 5 medalii (1-2-2), Andreea Mămăligă - 5 medalii (1-1-3), Cristina Hirici - 7 medalii (3-3-1), Ana-Maria Sebe (5), Iulia Necula (2), Andreea Filip și Alexandra Chirametli - câte una, Constantin Cioti și Andrei Filimon medalii de bronz la CE, 2009. În cadrul clubului au mai funcționat secții la: **baschet** – (de două ori pe locul III în Divizia A); **fotbal** – prin preluarea în 1959, a echipei *P.C.A.*, promovată în Divizia A în ediția 1957-1958, urmând un alt traseu organizatoric (vezi FC *Farul*); **bowling**, **șah**, **modelism**. În anul 2000 secția de **modelism** a înscris în palmaresul său 2 medalii de bronz obținute de Corneliu Costiniuc la CM de navomodelism la clasele C4. Din secție se mai remarcă Zoltan Șipoș, Andrei Romeu, Florea Geza, Daniel Enescu. În anul 1999 au fost puse bazele noilor secții de **canotaj** și **înot** unde au fost transferați Dumitru Răducanu (canotaj) și Răzvan Florea (înot), ambii componenți ai loturilor olimpice pentru Sydney 2000, unde s-au clasat pe locurile VI. Președinții clubului: Vasile Zamfirescu, Vasile Sârbu, Foti D. Foti, Eugen Moraru, Zaharia Drăghici, Gheorghe Cavalioti, Gheorghe Borcea, Aurel Istudor, Constantin Niță, Ion Olaru, Mircea Neagu, Ion Draica, Ilie Floroiu.

CLUBUL SPORTIV AL MEDICINIȘTILOR DIN BUCUREȘTI (CSMR). A luat ființă la 12 decembrie 1920 din inițiativa unui grup de profesori și studenți mediciști, cu sprijinul lui Ion Pavel și Emil Crăciun (vicepreședinte al Societății Studenților în Medicină). Organizarea propriu-zisă a Clubului s-a finalizat în primăvara anului 1922. Clubul (președinte Emil Crăciun) avea o activitate diversificată prin profilul secțiilor de atletism, fotbal, scrimă, ciclism, rugby, turism și alpinism. La 25 mai 1922, cu ocazia inaugurării bazei sportive (un teren de fotbal redus, teren de tenis, un spațiu pentru atletism și unele amenajări pentru gimnastică), au fost organizate manifestații sportive de atletism, fotbal și tenis. După 1926, activitatea

clubului se îmbunătățește simțitor prin organizarea a numeroase acțiuni sportive și schimburi cu alte unități universitare, în timpul vacanțelor de vară și de iarnă. Președintele clubului în această perioadă a fost Gheorghe Sârbulescu, iar vicepreședinte, Adrian Ionescu. Pe parcursul anilor clubul a suportat mai multe reorganizări, purtând și alte denumiri (între 1932-1943 Asociația Sportivă *Medicina*, ASM). Începând din 1933-1934, în cadrul acestei asociații se organizează primele echipe participante în competițiile interuniversitare. În 1941 se produce o altă reorganizare, însă activitatea continuă tot sub denumirea de ASM, avându-l ca președinte de onoare pe prof. Vintilă Ciocâlțu – decan, iar ca președinte activ pe Ion Cucoaneș – secretarul facultății, care va îndeplini această funcție până în 1947. La începutul anului universitar 1943-1944 are loc o nouă reorganizare, înființându-se Societatea Sportivă *Medicina* (SSM), perioadă în care echipele *Medicina* se clasează pe poziții fruntașe în Campionatele Universitare și în competițiile organizate de federații. Se remarcă rezultatele obținute de echipa masculină de volei și apoi ale celei de baschet. Între 1948-1950 activitatea sportivă a fost condusă de către organizațiile de tineret. În 1950, când a apărut clubul central *Știința*, la nivel IMF a funcționat Colectivul sportiv *Știința IMF* (președinte conf. univ. Carli Marcu), care va patrona echipa reprezentativă feminină de volei, participantă la CN – Divizia A (1951-1952). Între anii 1955-1956, catedra de educație fizică a Institutului preia de la colectivul sportiv *Știința IMF* întregul proces de pregătire a echipelor. La 17 aprilie 1960 s-a dat în folosință noul stadion al IMF. În primul trimestru al anului 1966 s-a constituit CS *Medicina* (președinte, prof. Vasile Predescu). În 1970, la cea de-a cincizecea aniversare a clubului, în structura sa funcționau: 12 secții pe ramuri de sport, 22 de echipe reprezentative, peste 220 de sportivi legitimați, 138 sportivi clasificați și 75 de instructori sportivi. O contribuție deosebită în activitatea clubului, în pregătirea echipelor și a sportivilor acestuia au avut-o cadrele de specialitate din catedra de educație fizică, condusă de prof. Octavian Bănățan.

CLUBUL SPORTIV METALUL. Unitate sportivă reprezentativă a Uzinei metalurgice *MALAXA*, ulterior *23 August*, pe ramură de producție și teritorială. Istoria acestei organizații sportive a început în 1935 când a luat ființă echipa de fotbal a muncitorilor metalurgiști de la uzina *MALAXA*, denumire care, în 1937, se schimba în *Titanii*, iar în 1941, în *Rogifer*. După 1945, în cadrul procesului de reorganizare a mișcării sportive, clubul a funcționat în diferite formule organizatorice și sub diverse denumiri: 1947 în structura sindicatelor – *Metalo-Chimic*; 1949– ca asociație sportivă pe ramură de producție – *Metalul*; 1956-1957 – *Energia*; 1958-1959 – *Titanii*; 1960-1992 – *Metalul*, 1951 (și 1961) – *Metalul* – *23 August*; 1957 – *Metalul MIG*; după 1992, *CS Faur*.

Secția de fotbal a fost prezentă în structura organizatorică pe parcursul întregii existențe a clubului (vezi: Cluburi de fotbal, *CS Metalul*). În cadrul Clubului au fost promovate numeroase ramuri de sport reprezentate pe plan intern și internațional de sportivi de mare valoare. După anii 1947-1949, *AS Metalul* s-a format prin desprinderea unor ramuri de sport (fotbal, atletism, canotaj ș.a.) din cadrul sindicatului *Metalo-Chimic*. La 23 aprilie 1957 s-a constituit *CS Metalul*, prin reorganizarea *AS Energia*, care a fost desființată. Ca organizație sportivă pe ramură, *CS Metalul* a funcționat pe lângă Ministerul Industriei Grele, la această unitate aderând toate Asociațiile sportive *Metalul* din București: de la *23 August*, *Vulcan*, *Semănătoarea*, *Aversa*, *Electromagnetica*, *IREB*, *Tudor Vladimirescu (Autobuzul)* și altele. Clubul și-a desfășurat activitatea la 14 ramuri de sport (atletism, baschet, box, ciclism, canotaj, fotbal, lupte, moto, rugby, scrimă, tir, volei, yachting, orientare-alpinism) având în componență sportivi și antrenori care, în scurt timp, au reușit să se impună în competițiile interne și internaționale. Din conducerea Clubului au făcut parte: Savu Spătaru – președinte; Mihai Popa (fostul arbitru internațional de fotbal) – responsabil organizatoric; Cristea Petroșeneanu – responsabil tehnic. După 1962 *CS Metalul* a preluat și atribuții de îndrumare și coordonare a activității sportive de masă, desfășurată de către asociațiile sportive din fostul raion *23 August*, iar ulterior a fost atașat pe lângă Uzinele *23 August*.

Secția de atletism a fost reprezentată de sportivi de primă mărime, care în perioada 1950-1991 au câștigat 54 de titluri naționale în probele feminine și 36 în cele masculine. Primele titluri de Campioni Naționali au fost obținute în 1950 de către Felicia Iovănescu la înălțime și Dinu Cristea la 10 000 m, iar ultimele, de către Carla Dumitru la sulită, în 1991, și Nicolae Bândar la ciocan, în 1988. Au devenit Campioane Naționale reprezentând *CS Metalul*, atletele: Lia Manoliu (9 titluri la disc în perioada 1956-1970); Mariana (Goth) Condovici (9 titluri – 100 m și 200 m, 1968-1974); Georgeta Dumitrescu (5 titluri – 1958-1960); Maria Lincă (5 titluri – 1971-1973); Crista Maksay (4 – 1961-1962); Ileana Silai (4 titluri – 1977-1980); Valeria Bufanu (1967-1968), Ecaterina Nourescu (1967), Maria (Maris) Pandele (1965-1967); Adriana Mustață (1983-1984) – câte 2 titluri; Sanda Grosu, Mitica Junghiatsu – câte un titlu; câte 2 titluri au mai fost câștigate cu ștafetele 4x100 m, 4x400 m și proba de cros pe echipe. În probele masculine au obținut câte 6 titluri: Dinu Cristea (10 000 m, maraton și cross – 1950-1958), Șerban Ciochină (triplu salt – 1963-1968), Gh. Ghipu (800 m și 1 500 m – 1973-1976); câte 4 titluri – Sorin Tirichiță (greutate – 1983-1986), Nicolae Bândar (ciocan – 1985-1988); câte 2 titluri – Constantin Crețu (greutate – 1964-1967), maraton echipe; câte un titlu – Gh. Constantin (1960), Tadeus Strzelbiski (1960), Aurel Stamatescu (1961), Al. Tudorașcu (1963), Constantin Grecescu (1964), Viorel Suciu (1987). În 1985 Nicolae Bândar a stabilit un nou record național la ciocan (76,52 m). În plan internațional se detașează performanțele realizate de: Lia Manoliu – participantă la 6 ediții ale JO, Campioană Olimpică în 1968 la Mexico, medaliată cu bronz la JO din 1960, la Roma și în 1964, la Tokyo; Ileana Silai – medaliată cu aur la CE de sală din 1978, la Milano, în proba de 1500 m; Gh. Ghipu – medaliat cu aur la CE de juniori din 1973 (Duisburg) și cu bronz la CE de sală, seniori, în 1975 (Katowice) și 1976 (München) toate, în proba de 1 500 m; Mitica (Junghiatsu) Constantin – medaliată cu bronz la CE de sală în 1986 (Madrid) și cu argint la ediția din 1988 (Budapesta), în proba de

1500 m. Printre antrenorii cu contribuții deosebite la rezultatele secției de atletism se află: Silviu Dumitrescu (Emerit), prezent încă de la înființare, coordonatorul colectivului de tehnicieni, a participat direct la pregătirea unor sportivi care s-au afirmat pe plan internațional: Claudia Simionescu, Dinu Cristea, Georgeta Dumitrescu, Constantin Bloțiu, Gh. Ghipu și alții.

Secția de baschet s-a remarcat prin rezultatele echipei masculine care a câștigat Campionatul Național în anul 1950, avându-i în componență pe Emanoil Răducanu, Al. Popescu, Cezar Niculescu, I. Vulescu, Ganea, Stoica și alții. În ediția din 1951 a CN, echipa s-a clasat pe locul III, iar în 1952 a reușit să obțină din nou titlul de Campioană Națională, echipei adăugându-i-se și un alt jucător de valoare – Al. Dănilă. În 1953 echipa a retrogradat, iar unii jucători s-au transferat la alte cluburi. Pe parcursul anilor au mai activat la *Metalul* și alți jucători, printre care Armand Novacek și Haigazun Tursugian, și aceștia transferați la alte cluburi unde s-au consacrat, fiind selecționați și în loturile naționale. Antrenorul echipei a fost Alexandru Popescu, mai târziu activând în cadrul secției și antrenorul Cornel Negulescu.

Secția de box a moștenit o tradiție, întrucât în anul 1943, AS *Rogifer* avea o secție de box afiliată la federație cu 34 de sportivi legitimați. Pe parcursul anilor, în cadrul acestei secții, s-au format numeroși boxeri care s-au afirmat pe plan intern și internațional. Printre boxerii remarcați se află: Dănilă Done – Campion Național în 1954 și 1957 (categ. 60 kg); Andrei Olteanu – Campion Național în 1961 (categ. 54 kg) și 1962 (categ. 57 kg), medaliat cu bronz la CM din 1963 de la Moscova (categ. 57 kg); Virgil Badea – Campion Național în 1961, medaliat cu bronz la CE din 1961 de la Belgrad și 1963 de la Moscova (categ. 71 kg). Între 1975-1982, în cadrul secției a activat și boxerul Ion Budușan – Campion Național în 1978 și 1979, Campion Balcanic în 1977 și 1979, medaliat cu bronz la CE din 1979 de la Köln (categ. 67 kg). Printre antrenorii secției care au contribuit la promovarea a numeroși sportivi în boxul de performanță, s-au aflat: Ion Stoianovici, Zamfir Popazu, Constantin Anton și Sandu Ion.

Secția de canotaj s-a axat, în principal, pe grupele de fete, care le-au cuprins pe unele dintre cele mai valoroase sportive din canotajul românesc, autoare ale unor performanțe de prestigiu pe plan intern și internațional. În cadrul secției au activat unii dintre cei mai prestigioși antrenori, majoritatea Emeriți, printre care: Pall Barcan (1955-1963); Francisc Cserhaty (1961-1962); Stelian Petrov (1964-1974 și 1980-1997); Constantin Cătescu (1973-1979); Ioan Grigoriță, Horia Constantinescu și alții. Dintre băieți, au practicat canotajul la CS *Gaz-Electra* și *Metalul* Valeriu Panțuru (1947-1949) și Radu Nicolae; ultimul a debutat la *Metalul* în 1952, ulterior transferat la *Dinamo*, a devenit primul Campion European cu echipajul 4 rame fără cârmaci în 1955. În probele feminine, în perioada 1955-1968, echipele CS *Metalul* au câștigat peste 20 titluri de Campioane Naționale remarcându-se: E. Rigard (peste 10 titluri), S. Stanciu, C. Tuțaru, T. Sălceanu, M. Jifcu, L. Popârlan, E. Barcani, S. Georgescu, Doina Ciolacu, Fl. Ghiuzelea, Felicia Urziceanu, M. Pildner, M. Panait, M. Naidin, M. Marton, M. Uzunov, M. Hublea, M. Florea, Șt. Borisov, Viorica Udrescu, V. Moldovan și altele. Din generația următoare s-au evidențiat multiplele campioane: Iuliana Balaban, Valeria Avram-Cătescu, Aurelia Marinescu, Mărioara Trașcă (Curelea), Elena Nedelcu (Georgescu), Marinela Maxim (Ghiță), Cornelia Neașu (Firescu), Fănica Hanuseac (Costea), Titie Iordache (Țăran), Elena Oprea și altele. Pe plan internațional este remarcabilă performanța echipajului de 2 rame fără cârmaci în componența: Marinela Maxim (Ghiță), Cornelia Neașu-Firescu de la CS *Metalul*, care a cucerit prima medalie de aur pentru canotajul românesc la primul CM feminin organizat în 1974, la Lucerna. O altă reprezentantă a CS *Metalul*, Emilia Rigard, a contribuit la câștigarea primului titlu european la 4+1 rame în 1962, precum și a altor 6 medalii de argint și 6 de bronz la CE desfășurate în perioada 1955-1967. Toate celelalte canotoare, menționate în calitate de reprezentante ale CS *Metalul* sau promovate în cadrul secțiilor din alte cluburi, au fost medaliat la CE, CM sau la JO.

Secția de ciclism – îndrumată de cunoscutul ciclist și antrenor Nicolae Țapu – a fost una dintre prezen-

tele active în competițiile cicliste. Și această secție moștenește tradițiile secției care a activat sub denumirile *Malaxa* și *Rogifer* (în calendarul FR de Ciclism pe 1944 figurau 2 acțiuni cicliste organizate de *Malaxa* – la 5 martie – Ciclo-cros, iar în iulie – Concursul de velodrom).

Secția de lupte a avut ca antrenori pe Jean Chirtop (o scurtă perioadă) și pe Ilie Gheorghe, începând din 1958 până în 1989, care a pregătit și promovat numeroși luptători de valoare. Aici au început să practice luptele fiind transferați la CS *Steaua*, sportivi: Gh. Stoiciu (Campion Național 1971, 1972, Vicecampion Mondial în 1972), Al. Geantă (multiplu Campion Național 1960-1968), Nicolae Cristea (Campion Național 1968, medaliat cu bronz la CE din 1967), precum și Dumitru Crăciun, Constantin Penciu (Campion Balcanic, 1968), Eugen Hupcă (medaliat la CM, locul IV la CE din 1973) și mulți alții. După retragerea din activitatea competițională, Eugen Hupcă a activat în cadrul secției, ca antrenor.

Secția de motociclism și-a început activitatea sub îndrumarea antrenorilor Vasile Mavrodin și Mihai Sărățeanu. Secția a adus o contribuție deosebită la dezvoltarea unor ramuri ale motociclismului, punând la dispoziția practicantilor acestui sport o modernă bază amenajată în Pantelimon (în special traseul de motocros și pista de dirt-track unde s-au desfășurat numeroase competiții și CN). Sportivii secției s-au numărat printre componenții loturilor naționale, medaliați la CN și la concursurile internaționale. În anul 1959, echipa *Metalul* a câștigat titlul de Campioană Națională în proba de regularitate și rezistență. Printre sportivii care s-au remarcat în competițiile de dirt-track s-au aflat: Gh. Sora, Ion Cucu și Cornel Voiculescu (care a deținut ulterior și funcția de antrenor). Dintre sportivii C.S. *Faur* remarcați în CN de dirt-track din ultimii ani, pot fi menționați: Mircea Agrișan – locul I în 1998 și II, în 1999; Marian Gheorghe – locul III în 1998 și locul I, în 1999. În anul 2000 sportivii au trecut la Motoclubul *Gică Voiculescu*.

Secția de tir și-a început activitatea după 1949, sub îndrumarea antrenorului Dumitru Pineta, care l-a selecționat și pregătit pe Ștefan Petrescu, inițial la pușcă, apoi și la pistol viteză, acesta fiind primul

trăgător român care, în 1956, la JO de la Melbourne a cucerit în premieră titlul olimpic la pistol viteză (după Olimpiadă s-a transferat la CS *Dinamo*). În această secție și-au început activitatea, după 1950, o serie de trăgători care s-au consacrat pe plan intern și internațional, printre care: Nicolae Rotaru, Petru Șandor, Laurian Cristescu, Petre Cișmigiu și alții. Tot aici a activat și vicecampionul european Aurel Neagu. La CN din 1955 reprezentantele CS *Metalul* au câștigat titlurile în probele feminine – meci englez, armă liberă calibru redus – poziție culcat, în genunchi, în picioare și total, devenind campioane absolute. Sub îndrumarea antrenorului Tadeus Jeglinschi, FR de Tir a organizat, în perioada 1969-1974, cu sprijinul direct al CS *Metalul*, „*Centrul de selecție și pregătire a unor tineri în probele de pistol liber și aer comprimat*”, din care s-au afirmat câțiva trăgători valoroși. În cadrul clubului au mai funcționat secții la: rugby (antrenori, Toma Moldoveanu și Dragoș Țenescu) – a activat în Divizia A în 1961; scrimă (antrenori Ion Popescu); volei (antrenor, Dinu Nicolau) a cuprins în echipă și componente ale lotului, național printre care Alexandrina Constantinescu și Doina Vințan; yachting (antrenor, Valentin Zăgănescu); orientare turistică și alpinism (antrenor, N. Georgescu). AS și CS *Metalul* au desfășurat în decursul anilor o bogată activitate sportivă de masă, distractiv-recreativă, cu numeroase întreceri și campionate interne, având o organizare proprie pe compartimente. După 1990, din inițiativa antrenorului Silviu Dumitrescu și cu sprijinul unor atleți frunzași, au fost organizate numeroase acțiuni în cadrul măsurilor adoptate pentru dezvoltarea *Sportului pentru Toți*. În conducerea clubului s-au mai aflat Ion Sava, Flaviu Filip, Constantin Tudor și alții.

CLUBUL SPORTIV MUREȘUL TÂRGU MUREȘ. A luat ființă în 1921 ca asociație sportivă care a preluat cele mai valoroase secții existente în cadrul altor unități cu vechi tradiții sportive (*MKE* din 1888 și transformată în *MSE* în 1906; *MTE* – 1910 și *MTK* – 1919). În 1959 este adoptată denumirea de CSO *Mureșul*, având în structura sa 13 ramuri de sport. Printre secțiile și sportivii cu performanțe deosebite, obținute în decursul anilor se

află: **lupte libere** – Ladislau Șimon (Campion Mondial și European, medaliat la JO), Francisc Bola (Vicecampion Mondial și Campion European), Ludovic Ambruș (Vicecampion Mondial), Alin Păcuraru (Vicecampion European, medaliat cu bronz la CM); Ștefan Gyorgy (antrenor); **atletism** Iosif Nagy, Elod Kincses, Ervin Sebestyen, Marta Szatmari – atleți cu rezultate notabile pe plan intern și internațional; Iosif Buzdugan (antrenor); **ciclism** – Ioan Dorgo (antrenor) și Nicolae David, Arpad Gyorfi, Andraș Laszko, Valentin Hoța (sportivi); **înot** – Iosif Toth Pal (antrenor) și Maria Both (participantă la JO din 1956), Deneș Nagy, Attila Petelei, Ștefan Benedek (sportivi); **patinaj viteză** – Karoly Gall (antrenor), Eva Farcaș, Vasile Coroș, Liana Cardoș, Laszlo Fabt, Emese Antal, Edmond Cseh (sportivi); **tir cu arcul** – Zoltan Szabo, Margareta Lazăr; **baschet feminin** – locul III în divizia națională și jucătoare promovate în lotul național (antrenor Bela Koos). Au mai fost obținute rezultate notabile la **canotaj** (antrenor Emerit Francisc Cserhati); **gimnastică** (antrenor Zoltan Gedeon), **handbal feminin** – echipă semifinalistă în CCE și jucătoare valoroase printre care: Rozalia Soos, Eva Mozsi, Eszter Laszlo, Angela Bloj (antrenori Wilhelm Helvig, Gheorghe Ionescu și alții). În ultimii ani s-a remarcat secția de **arte marțiale**, în 2000 sportivii acestei secții, repetând o serie de rezultate de prestigiu obținute în anii anteriori (medalii la CM și CE) – au cucerit o medalie de aur prin Geza Csaba Gomboș (categ. 75 kg) la wu-shu și o medalie de argint prin Attila Gomboș (categ. 60 kg) la wu-shu la CE de la Rotterdam. În prezent clubul pregătește sportivi la nivel de juniorat, doar secțiile de arte marțiale și ciclism ocupându-se de seniori. Printre președinții clubului s-au aflat: Simion Radu, Mihai Pop, Istvan Hompot, Mircea Bidiga, Romulus Florea, Bela Koos.

CLUBUL SPORTIV MUNCITORESC REȘIȚA (CSMR). S-a constituit în 1958 ca urmare a unei reorganizări. În decursul anilor, activitatea sportivă s-a desfășurat în cadrul SSMR, SSUDR, *Oțelul*, *Metalochimica*, *Energia*, *Metalul* (vezi SSMR și SSUDR), aceasta fiind preluată de către AS *Metalul*

și CS *Muncitoresc*. AS *Metalul* a primit responsabilitatea pentru organizarea activității sportive de masă din cele două mari uzine reșitene – Combinatul Siderurgic și Uzina Constructoare de Mașini – precum și a activității de performanță de kaidac-canoe, fotbal, (categ. C), haltere, șah, motociclism, popice, schi, tenis, tenis de masă, volei și turism. CSMR a fost profilat pe activitatea de performanță la: atletism, box, fotbal, gimnastică, handbal, lupte greco-romane. În 1976 **secția de fotbal** se desprinde într-o structură distinctă și sub denumirea *Fotbal Club Muncitoresc Reșița* (FCMR), care, în 1983, revine la vechea denumire intrând în organigrama CSMR, președinte Ilie Pătruică (pentru fotbal, vezi *Cluburi de fotbal CSM Reșița*). În cadrul CSMR și-au început activitatea la **lupte**, numeroși sportivi care, ulterior, s-au consacrat în sportul de înaltă performanță: Simion Popescu la lupte greco-romane; Ștefan Stângu, Gheorghe Rașovan și Romică Rașovan. **Handbalul** a fost prezent cu echipa masculină în Divizia A - handbal în 11 câștigând și un titlu național și apoi cu echipa de handbal în 7, iar în anii '60 a activat și o echipă feminină. În perioada 1958-2001, echipa de handbal masculin și-a desfășurat activitatea în Divizia A, sub denumirea Club Sportiv Muncitoresc Reșița, având suport financiar din partea UCM Reșița. Unul dintre handbaliștii de legendă ai formației CSM Reșița rămâne internaționalul Werner STOCKL, medaliat cu aur la CM din 1974 în RDG. În 2001, clubul a fuzionat cu C.S. Universitatea Reșița, devenind C.S. Universitatea UCM Reșița, fiind susținută financiar în acea perioadă și de Universitatea *Eftimie Murgu*. În ediția de campionat 2003-2004, echipa a promovat în Liga Națională, pentru ca din 2006 handbaliștii să realizeze "tripla" - câștigarea de trei ori consecutiv a Cupei Challenge. Echipele masculine și feminine de **volei** au participat în campionatul divizionar A.

CLUBUL SPORTIV OLIMPIA BUCUREȘTI. Clubul Sportiv Olimpia București ia ființă la 15.10.1904, ca în timpul Primului Război Mondial să-și înceteze activitatea. Apoi, la 17 aprilie 1948, prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 211, a luat

ființă Clubul Sportiv *Flamura Roșie*, cu denumirea schimbată în *Olimpia*, din anul 1962. Sub această denumire au mai funcționat câteva cluburi sportive, începând dintre anii 1904-1916 și 1921-1941, dar nu se cunoaște filiațiunea lor, pentru a considera că actualul club *Olimpia* București ar fi urmașul. Clubul și-a început activitatea sub patronajul Ministerului Industriei Ușoare, ramura Comerț și Coope-rație, cu secțiile: fotbal, volei, handbal, baschet, tenis de masă, ciclism și șah, conduse de 5 antrenori. În 1999 numărul secțiilor a crescut la 15, fiind îndrumate de 30 de antrenori. De la două baze, în 1948, astăzi clubul este dotat cu cinci baze, un hotel, cantină-restaurant, ateliere de întreținere, cabinete medicale, un sediu administrativ. Clubul a fost condus de-a lungul anilor de personalități de prestigiu, dintre care s-au remarcat: Elena Tonceanu, Ion Păușan, Ion Mardare, George Cliba, Gheorghe Nenciu, A. Dobincă, N. Petrică, V. Vardela, D. Ionescu, M. Anghel, P. Novac, O. Dimofte, Mihai Anghel. La conducerea secțiilor s-au perindat antrenori străluciți cu rezultate remarcabile pe plan național și internațional: la **atletism** – I. Puică, A. Samungi, Gh. Ghipu, Cr. Barta, Liliana Bîră, Florica Ghiru, Victor Nicolae, Constantin Mușat, Daniela Tudor ; la **box** – M. Doculescu, Gh. Axioti, Gh. Lungu, Nicolae Puia, Mihai Niculescu etc.; la **baschet** – Gh. Lăzărescu, Cr. Paraschivescu, ; la **ciclism** – M. Niculescu, V. Slejan, Șt. Cârjan; la **canotaj** – Gh. Ispas, M. Drăghici, Georgeta Ciomartan, Ileana Pavel; **halter** – E. Dociu, M. Constantinescu, L. Baroga, I. Vlădăreanu; la **kaiac-canoe** – Tr. Nădășan; la **pentatlon modern** – Gh. Tomiuc, C. Călina; la **popice** – F. Popescu; la **rugby** – E. Denischi, V. Vardela; la **călărie** – I. Molnar, Andrei Costea; la **karate** – D. Cozmaciuc; **gimnastică ritmică** – Vlad Elena, la **tir** – P. Goreti și mulți alții. Datorită muncii depuse și rezultatelor obținute, 22 de antrenori au primit înalta distincție de Antrenor Emerit. Sportivii pregătiți în acest club au obținut titluri și recorduri olimpice, mondiale, continentale, balcanice și naționale. Dintre aceștia se disting Viorica Viscopoleanu, Maricica Puică, Paula Ivan, Elisabeta Oleniuc (Lipa), Florica Ghiuzelea, Maria Drăghici, Iosif Molnar, A. Vernescu, I. Hortopan, A. Socaci,

V. Dociu, L. Rotman, D. Spârlea, M. Niculescu, Nicolae Puia, Dragomir Ilie, Romela Cristea, Maria Bandici, Marin Niculescu, Rodica Cocos, Dragomir Cioroslan, Dumitru Spîrlea, Dragoș Mihai, Marilena Marinache, Alexandrina Bira, Florica Zamfir, Traian Cihărean, Constantin Călina, Galan Dumitru, Ion Șușelescu, Marcel Rusescu și mulți alții. Ca atare, 30 de sportivi ai clubului au primit titlul de Maestru al Sportului, iar 40, pe cel de Maestru Emerit al Sportului. De-a lungul anilor, clubul, prin performanțele sale, s-a clasat de nenumărate ori pe primele șase locuri ale clasamentelor naționale, deținând peste 700 de titluri. Dintre sportivii clubului se remarcă în mod deosebit: Maricica Puică – Campioană Olimpică și medaliată cu bronz în 1984, la Los Angeles, multiplă Campioană Mondială la cros, multiplă medaliată la CM și CE de atletism; Paula Ivan – Campioană și Vicecampioană Olimpică în 1988, la Seul, Campioană Europeană la atletism. Multe sportive selecționate și pregătite în propriul centru de canotaj au fost ulterior promovate în alte secții, unde s-au consacrat pe plan internațional. Anul 2000 a înscris în palmaresul clubului noi performanțe notabile: la CM – medalii de argint prin Radu Constantin la karate tradițional, medalie de bronz prin Nicolae Papuc, la pentatlon modern în proba individuală (performanță realizată în premieră), locurile V la canotaj 4+ (Gheorghe Anghel) și karate tradițional (Adrian Nedeloiu); la CE – medalie de argint prin Nicolae Papuc la pentatlon modern, 2 medalii de aur prin Adrian Nedeloiu (karate fudokan-kata) și Mihai Rotaru (karate tradițional-kumite echipe), 4 medalii de argint la atletism prin Bogdan Țăruș (lungime), karate fudokan-kata (Adrian Nedeloiu), kumite (Cornelia Radu) și kumite echipe (Mihai Rotaru), 2 medalii de bronz la atletism (Otilia Ruicu – 4x400 m) și karate tradițional (Adrian Nedeloiu – kata); 4 locuri V la CE; locul VI la canotaj 8+ la JO (Andrei Bănică). Pe baza medalilor și punctelor obținute la JO, CM, CE și CB, clubul s-a situat în anul 2000 pe locul IX în clasamentul general pe țară, iar între unitățile din sistemul MTS a ocupat locul VII la probele olimpice și II la probele neolimpice. În clasamentele întocmite pe baza punctelor acordate pentru primele 3

locuri la CN de seniori, tineret și juniori din anul 2000, clubul a ocupat locul III în clasamentul general al tuturor unităților sportive și pe locul I între cele aparținând MTS. Sportivii clubului au realizat, în anul 2001, următorul bilanț pe plan național: 34 de titluri de campioni la seniori, 29 la tineret, 19 la juniori I și 7 la juniori II; 167 locuri II-III la CN de seniori, tineret și juniori; un record național; locul V pe țară în clasamentul cluburilor care au obținut medalii la CN. La competițiile internaționale oficiale de seniori, tineret, juniori și cadeți (CM, CE, cupe mondiale și europene, JMU și CB) sportivii clubului au cucerit 18 medalii în probele individuale și au contribuit la obținerea altor 49 de medalii în probele pe echipe și în echipaje, rezultate cu care CS *Olimpia* ocupă locul V în clasamentul pe țară al cluburilor. În anul 2010, clubul a obținut 30 de medalii la CM, CE și cb. Secțiile care au avut o contribuție importantă la obținerea acestor rezultate sunt cele de la kaiak-canoe, karate și canotaj.

CLUBUL SPORTIV OLTCHIM a luat ființă în 1973 la Râmnicu Vâlcea, în sistemul sindicatelor, sub denumirea de AS *Chimistul*, reprezentând Combinatul Chimic din oraș. După 1989 a devenit structură sportivă independentă cu statut semiprofesionist, când si-a schimbat numele în Clubul Sportiv Muncitoresc *OLTCHIM*, iar din 1.05.1997 clubul a devenit un club sportiv de performanță de drept privat și activează sub denumirea de CS *Oltchim*. Clubul a avut în structura sa șapte secții care au funcționat până în 2007, la următoarele ramuri de sport: atletism, culturism, handbal, lupte greco-romane, scrimă și tenis.

Secția de atletism capătă consistență după 1995, când este transferată de la Liceul *Mircea cel Bătrân* atleta Ionela Țîrlea, multiplă Campioană Națională, Campioană Europeană de junioare în 1993 și Mondială, de junioare, în 1994. Sub îndrumarea Antrenoarei Emerite Viorica Enescu, atleta Ionela Țîrlea mai câștigă, în perioada 1995-1999, peste 20 de titluri de Campioană Națională, având la activ 23 de recorduri naționale de junioare și senioare, precum și un record european de junioare. Pe plan internațional, devine Campioană Europeană în 1998 la 400

m garduri și Vicecampioană Europeană în sală la 400 m. În 1999 realizează performanțe deosebite: medalie de aur la CM de la Maebashi (Japonia) în proba de 200 m (sală); medalie de aur la 400 m și de argint cu ștafeta 4x400 m în *Cupa Europei*; medalie de aur la 400 m la JMU. Datorită rezultatelor obținute în anul 1999 CS *Oltchim* s-a clasat pe locul VI în ierarhia cluburilor cu secții de atletism. La JO de la Sydney – 2000, Ionela Țîrlea s-a clasat pe locul VI în proba de 400 m garduri.

Secția de handbal a deținut ponderea principală în activitatea clubului (ea reprezentând cca. 90 % din activitatea sportivă de performanță a clubului) atât prin numărul de sportivi legitimați cât și prin performanțele obținute pe plan național și internațional. Secția a luat ființă în anul 1979 sub conducerea primului ei antrenor prof. Constantin Cincă. Secția a promovat una dintre cele mai performante echipe feminine, având jucătoare de primă mărime, care au activat și în echipe din alte țări, componente de bază ale loturilor naționale. Echipa a cucerit 16 titluri de Campioană Națională, performanță unică și totodată record național realizat de echipa vâlceană, aceasta deținând supremația în handbalul feminin românesc ai ultimilor 20 de ani: sub denumirea *Chimistul* în 1989 (antrenori Ion Gherhard, Petre Berbecaru – Gh. Ionescu, în retur); 1990 și 1991 (Gh. Ionescu, P. Berbecaru); 1993 (Ion Râșniță, P. Berbecaru, C-tin Cojocaru); 1994 (C. Cojocaru, P. Berbecaru); sub denumirea *Oltchim*, în 1995 (C. Cojocaru, P. Berbecaru); 1996 (Gh. Ionescu – tur, Alex. Mengoni – retur, P. Berbecaru); 1997 (Alex. Mengoni, Lucian Râșniță, P. Berbecaru); 1998 (L. Râșniță, P. Berbecaru); 1999 și 2000 (Bogdan Macovei, P. Berbecaru), 2002, 2007, 2008, 2009, 2010. La acest palmares deosebit se adaugă și cele 3 clasări pe locul II (1983, 1985, 1992) și 3 clasări pe locul III (1984, 1986, 1988) în CN. În *Cupa României*, echipa *Oltchim* s-a clasat, în perioada 1984-1999, de 10 ori pe locul I, o dată pe locul II și de 3 ori pe locul III. Un merit deosebit în lansarea acestei echipe pe orbita performanței revine Antrenorului Emerit Constantin (Pilică) Popescu, cel care a pus bazele acestei secții (locul II în CN din 1983 și locul I în

Cupa României din 1984), afirmată pentru prima dată și pe plan internațional în 1984, când a câștigat *Cupa Federației Internaționale de Handbal* (IHF) și antrenorilor Tadici Gheorghe (2002-2008), Voina Radu (2009-2012). În 1989 echipa a câștigat pentru a doua oară *Cupa IHF* (antrenori Ion Gherhard, Gh. Ionescu). Au mai activat ca antrenori în cadrul secției Maria Ciulei, Constantin Muscalu și alții. Pe plan internațional începând cu anul 1983-1984 echipa *OLTCHIM* a jucat (cu o singură excepție – sezonul 1987-1988) în Cupele Europene Intercluburi astfel:

- în „Cupa I.H.F. „ - de trei ori, câștigând trofeul în două ediții 1983-1984 și 1988-1989;
- în „Cupa Cupelor „ - de șase ori, câștigând o dată în ediția 2006-2007, jucând o finală în 2001-2002 și două semifinale în sezoanele 1986-1987 și 1992-1993;
- în „Liga Campionilor „ de zece ori, ca în trei ediții să se califice până în semifinale (1989 - 1990, 1991-1992 și 2008-2009), în sezonul precedent în finală, iar în alte șase ediții să se califice până în faza grupelor. În CN de junioare, echipa *Oltchim* s-a clasat pe locul I în 1989, 1994 și 1998, pe locul II în 1997, 1999, 2000 și pe locul III în 1990 și 1995, iar la junioare II pe locul I în 1999 și pe III în 2000. Dintre fostele jucătoare care au reprezentat și echipa națională a României sunt de reținut Maria (Török) Verigeanu, Hilda (Hrivniak) Popescu, Mariana Țarcă, Edith (Török) Matei și alte jucătoare ca Doina (Copotz) Rodeanu, Cristina (Lada) Rouă, Geta Andronache, Denisa Romete, toate câștigătoare ale *Cupei IHF*. Din echipa României câștigătoare a CM de tineret în 1995 (Brazilia) au făcut parte jucătoarele Carmen Amariei, Steluța Lazăr, Ildiko Kerekeș, Carmen Nițescu, Magdalena Urdea, Irina Neagu, iar din cea care a cucerit titlul mondial de tineret în 1999 (China) – Cristina Vărzaru, Gabriela Tănase, Roxana Gاتفel, Mihaela Răceală și Anișoara Durac. Nu poate fi uitată Luminița Huțupan, portărița echipei naționale, care a fost votată ca cel mai bun portar al tuturor timpurilor și care a câștigat în cariera sa, de trei ori Liga Campionilor și a jucat alte două finale, a câștigat Cupa Cupelor cu Oltchim în 2007, a fost medaliată

cu argint la CM 2005 cu „națională” României. Din noua generație se remarcă Cristina Neagu - desemnată de către FIH „cea mai bună handbalistă din lume” - 2010 și actulul căpitan al echipei, Steluța Luca. Acestea și alte jucătoare și-au adus contribuția la câștigarea unor medalii de bronz la CM (1977 și 1997) și aur la CE de tineret din 1998, precum și la reprezentarea handbalului feminin românesc la toate competițiile oficiale. În perioada 2002 – 2008, echipa de senioare a fost pregătită de antrenorul Gheorghe Tadici, iar în perioada 2008 – 2012 de antrenorul Radu Voina.

Secția de lupte greco-romane activează în colaborare cu CS Școlar sub îndrumarea antrenorilor Nicolae Mătăsaru, Ilie Lupu și Ilie Popa. Numeroși luptători au obținut titluri și medalii la CN de seniori, tineret, juniori și cadeți. Au devenit Campioni Naționali: Nicolae Mătăsaru, Ilie, Cornel și Adrian Lupu.

Secția de scrimă, profilată pe floretă, a realizat următoarele performanțe: Peter Habala – component al lotului național, locul I în 1998 și II în 1999 la CN de floretă; Livius Buzan – locul III în CN din 1999; echipa masculină de floretă a câștigat *Cupa României* în 1998; echipele feminină și masculină – locul III în Divizia A, în 1998; echipa masculină – locul II în 1999 și III în 2000, în CN. Antrenorul Livius Buzan a îndeplinit și funcția de antrenor principal al lotului masculin de floretă al României în 1998 și 1999.

Secția de tenis, profilată pe activitatea cu juniorii, dintre care s-au remarcat: Dacian Crăciun Campion Național de juniori I și II în 1996 și de juniori I în 1997 în proba de simplu, locul III în proba de dublu la CN de juniori I în 1996, participant în competițiile internaționale, al IV-lea jucător român intrat în clasamentul ITF (locul 460 în 1997); Raluca Ciulei – locul III în proba de dublu, la CN de juniori I din 1996; Alexandru Tănase – locul III în proba de dublu în CN de juniori I din 1997. Antrenorul secției: Eugen Vătășescu. În decursul anilor, la conducerea asociației (clubului) până în martie 2011, ca președinte, s-a aflat Ioan Gavrilesco, care a făcut parte și din Biroul Federației Române de Handbal, în calitate de vicepreședinte.

CLUBUL SPORTIV OȚELUL GALAȚI. A fost înființat în anul 1962, când a început construcția Combinatului Siderurgic, cu secții de **atletism, box, parașutism, motociclism, handbal și fotbal** (pe par-cursul anilor au mai funcționat și alte secții). **Fotbalul** a urmat o structură organizatorică distinctă și a activat în Divizia A, participând la trei ediții ale Cupelor Europene (vezi *Cluburi de fotbal-Oțelul Galați*). Echipa feminină de **handbal** s-a calificat de două ori în semifinalele Cupei Europei, în 1999 s-a situat pe locul IV în clasamentul final al Ligii naționale de handbal și are 6 participări în cupele europene. Echipa feminină HC Oțelul s-a calificat în sferturile de finală ale Cupei Cupelor, 2009. Atletii clubului se clasează, în fiecare an, printre medaliații CN la diferite probe.

CLUBUL SPORTIV OȚELUL TÂRGOVIȘTE. Înființat în anul 1984 pe lângă *Combinatul de Oțeluri Speciale*, a funcționat până în 1990 în sistemul sindicatelor, iar după această dată în organizare independentă, cu următoarele șapte secții: **baschet, box, fotbal, judo, orientare sportivă, șah și volei**. În cadrul clubului a funcționat un centru olimpic de pregătire la judo care a contribuit la stimularea practicării acestei ramuri de sport și la promovarea unor elemente valoroase. Rezultate deosebite s-au realizat la: **baschet feminin** – echipă în Divizia A (*Oțelul*), locul VII (1993-1994); 2 locuri I (1994-1995 și 1995-1996) sub denumirea de *Oțelul Universitatea*; locul V (1997-1998) *Oțelul Livas*; echipa a participat la două ediții ale *Cupei Campionilor Europeni* (1994 și 1995). **Volei feminin** – echipă participantă în divizia națională – 2 locuri VI (1993-1994 și 1994-1995) și locul VII (1995-1996); participantă în competiția europeană intercluburi *Cupa Cupelor* în 1994. **Judo** – numeroși sportivi medaliați, până în 1998, la CN (în special la juniori și copii și unele titluri de campioni); cel mai valoros sportiv, Valentin Bazon (transferat la *Dinamo București*) este Maestru al Sportului, multiplu Campion Național, medaliat la numeroase concursuri internaționale, participant la JO din 1992 de la Barcelona. **Box** – s-au obținut titluri de campion de tineret și juniori și numeroase medalii la CN de seniori,

tineret și juniori, până în anul 1998. Funcția de președinte a fost deținută, timp de peste 10 ani, de profesorul de educație fizică Ilie Crăciunescu.

CLUBUL SPORTIV PETROLUL. A luat ființă la 28 august 1958, la Ploiești, continuând și amplificând tradițiile și rezultatele altor asociații sportive din oraș și din județul Prahova. În decursul celor peste patru decenii de existență, în structura CS *Petrolul* au funcționat 23 secții pe ramuri de sport: **atletism, baschet, fotbal, handbal** în 11 și în 7, **popice, rugby, scrimă, tir și volei** (toate înființate în 1958), **box, ciclism, călărie, gimnastică și șah** (1959), **haltere** (1960), **lupte greco-romane** (1961), **înot** (1962), **polo pe apă** (1968), **hochei pe gheață** (1976), **patinaj viteză** (1978), **radioamatorism** (1980), **culturism și karate** (1995). Dintre acestea, la finele anului 2000 activau numai 12 secții: **atletism, box, ciclism, culturism, gimnastică, înot, lupte greco-romane, karate, patinaj viteză, radio-amatorism, scrimă și șah**. Pentru a asigura condiții mai bune de afirmare a talentelor locale, unele secții funcționează în colaborare cu secțiile similare din alte unități sportive în sistemul cu dublă legitimare. O astfel de conlucrare s-a realizat de mai mulți ani cu secția de înot a CSȘ Ploiești. **Secția de fotbal** a înregistrat performanțe notabile cu echipa care a activat în Divizia A, câștigând titlurile de Campioană în edițiile 1957-1958, 1958-1959 (antrenori: Ilie Oană – Antrenor Emerit și Florea Fătu) și 1965-1966 (Antrenori Emeriți Ilie Oană și Constantin Cernăianu), precum și *Cupa României*, edițiile 1962-1963 și 1994-1995. În 1974, secția de fotbal s-a desprins din structura clubului, organizându-se într-o unitate independentă (vezi „*Cluburi de fotbal*”- *FC Petrolul*).

Secția de atletism, în cei peste 40 de ani de existență, a pregătit numeroși tineri pentru atletismul de performanță, Campioni Naționali de juniori și seniori, componenți ai loturilor reprezentative, mulți dintre aceștia fiind promovați în alte secții, unde s-au consacrat. Aruncătorul de sulită Dumitru Negoită (antrenor Nicolae Vălimăreanu), Campion Național, a cucerit la JMU din 1985, desfășurate la Kobe, în Japonia, medalia de aur, devenind Campion Mondial Universitar.

Secția de box, prin sportivii pe care i-a pregătit de-a lungul anilor, are campioni și medaliați în CN de seniori și juniori. Clubul a conlucrat cu secția de box de la CSM *Prahova* Ploiești. Dintre sportivii cu rezultate deosebite realizate în ultimii ani se remarcă: Adrian Diaconu (cu dublă legitimare *Prahova – Petrolul*), medaliat cu bronz la CM de juniori din 1996 (Havana) la categ. 67 kg, cu bronz la CM de juniori din 1997 (Budapesta) și la CE din 1998 (Minsk), ambele la categ. 71 kg și cu argint la CM din 1999 (Houston) la categ. 75 kg; participant la JO de la Sydney, 2000, unde s-a clasat printre fruntașii acestei categorii (pregătit de Antrenorul Emerit Ion Moroiță); Constantin Mirică, categ. 60 kg (antrenor Leontin Sandu) s-a clasat pe locul V la CM de juniori din 1997 (Birmingham) și pe locul III la CM de juniori din 1998 (Buenos Aires).

Secția de gimnastică a promovat, în cei peste 40 de ani de activitate, numeroase gimnaste de valoare, care au contribuit la realizarea unor performanțe de prestigiu pe plan internațional, printre acestea numărându-se: Elena Ceampelea (promovată la CS *Dinamo*); Elisabeta Turcu – clasată pe locurile V, în 1970, la CM de seniori și pe locul VI la JO de la München din 1972, ambele cu echipa; Mariana Constantin, medaliată cu argint în proba pe echipe la JO din 1976, de la Montreal; Celestina Popa – componentă a echipei naționale, medaliată cu argint în 1985, la CM de la Montreal și cu aur în 1987, la CM de la Rotterdam; Monica Zahiu, componentă a echipei medaliată cu argint la CE de juniori din 1995 de la Charleroi, și Nicoleta Onel, componentă a aceleiași echipe medaliată cu argint și a echipei care a mai câștigat o medalie de argint, la paralele; Corina Ungureanu – dublă Campioană Mondială cu echipa în 1997 la Lausanne și, în 1999, la Tianjin (China) și dublă Campioană Europeană, în 1998, la St. Petersburg, în proba pe echipe și la sol, Ana Maria Tamârjan, medaliată cu bronz, pe echipe, la JO de la Beijing, Campioană europeană cu echipa și medaliată cu bronz continental la sol, 2009. Un merit deosebit în selecția și pregătirea acestor gimnaste revine Antrenoarei Emerite Leana Sima. În cadrul secției a activat până în anul 1981 și Antrenorului Emerit Octavian Belu, iar în decursul anilor

și altor antrenori care au contribuit la creșterea nivelului competitiv al gimnasticii prahovene. Printre antrenorii reprezentativi ai secției amintim pe: Doina Olaru, Gabriela Eftimie, Gabriela Rădulescu, Lucian Mazilu.

Secția de înot, activând în colaborare cu CSȘ, a avut o contribuție deosebită în reprezentarea înotului românesc pe plan internațional, cu performanțe remarcabile. Unul dintre antrenorii care au contribuit la creșterea rezultatelor înotătorilor acestei secții a fost Mihai Mitrofan (Antrenor Emerit) care, împreună cu antrenoarea Anca Mitrofan, a activat o perioadă în cadrul clubului. O reprezentantă a acestei perioade a fost Irinel Pănulescu (transferată ulterior la CS *Dinamo*), multiplă Campioană Națională, care la JO de la Moscova (1980) s-a clasat pe locul VII, cu ștafeta 4x100 m mixt. A urmat o altă generație, având-o în frunte pe Tamara Costache, pregătită de Antrenorul Emerit Mihai Gothe, care a realizat o serie de performanțe în premieră pentru înotul românesc și un bilanț remarcabil: peste 15 titluri de campioană și 8 recorduri naționale; medalie de aur la CE de juniori din 1985, la 100 m liber; primul titlu mondial, în 1986 (Madrid), în proba de 50 m liber (25''28) cu un nou record mondial; medalie de aur în proba de 50 m liber (25''50) și medalie de bronz la 100 m liber (56''11) la CE din 1987 (Strasbourg); 4 recorduri europene, în proba de 50 m liber, stabilite în 1986; locul VI la JO din 1988 (Seul) în proba de 50 m liber. Alți înotători ai acestei secții care s-au remarcat: Livia Copariu (antrenor Mihai Gothe), medaliată cu aur la 100 m liber și clasată pe locul IV la 50 m liber, în 1988 (Amersfoort), la CE de juniori, medaliată cu argint la CE de juniori din 1987 (Roma) la ștafeta 4x200 m; Ioana Nagy (Antrenor Emerit Dragoș Aldea), care se afirmă la CE de juniori din 1991 (Anvers), cu argint la 800 m liber și bronz la 400 m mixt, precum și la ediția din 1992 (Leeds), cu medalie de aur la 800 m liber (8'48'',76) și argint la 4x200 m liber; Carmen Herea (Antrenor Emerit Dragoș Aldea), 96 titluri de campioană și 8 recorduri naționale de juniori și seniori, medalie de bronz în 1993 (Istanbul) la 4x100 m liber, medalie de aur la 4x100 m liber, argint la 100 m liber și 4x200 m liber, bronz

la 200 m liber în 1994 (Pardubice), toate la CE de juniori; la CE de seniori din anul 2000 (Helsinki), medalie de aur la 4x200 m (a înotat în serii) și locul IV la 4x100 m liber; participantă la JO de la Atlanta din 1996 și la JO de la Sydney, din 2000 (locul IV cu ștafeta 4x200 m liber). Un alt antrenor cu performanțe deosebite este Toma Mirițescu (Antrenor Emerit), aflat la CSȘ *Petrolul* din 1974, care a realizat cu sportivii săi 360 titluri și 40 recorduri naționale, printre înotătorii remarcați aflându-se Răzvan Petcu, multiplu medaliat și recordman național, participant la CE din 1993 și din 1995 (finalist cu ștafeta 4x100 m liber), participant la CM din 1994 și 1995 (Rio de Janeiro), unde cucerește medalie de bronz cu ștafeta 4x100 m liber (prima medalie într-o probă masculină la un CM); locul X la JO din 1996 (4x100 m liber). Și-a mai adus contribuția la performanțele realizate până în 1990 și antrenorul Adrian Vasiliu.

Secția de lupte greco-romane a reușit, în cei peste 40 de ani de activitate, să pregătească și să promoveze numeroși tineri. La CE de lupte pentru juniori din 1987 (Katowice), Gheorghe Zaharia, categ. 52 kg (antrenor Dumitru Vasilescu), s-a clasat pe locul V. În ultimii ani s-au evidențiat la CN de cadeți alți doi luptători – Constantin Dima (54 kg) și Daniel Fetele (58 kg), care a reușit să se impună și pe plan internațional, cucerind medalie de argint la CM de cadeți din 1998 (Pretoria). **Secția de popice** a reușit, în colaborare și cu alte secții de popice din localitate, să contribuie la susținerea și dezvoltarea acestui sport. În CN de popice, CS *Petrolul* a câștigat titlurile de Campioană Națională în 1963 și 1969 la masculin și, în 1968, la feminin. În cadrul secției au activat, în anumite perioade, sportivi cu rezultate deosebite pe plan intern și internațional, multipli Campioni Naționali, medaliați la CM, Maeștri Emeriți ai Sportului: Petre Purje și Gheorghe Silvestru – Campioni și Vicecampioni Mondiali cu echipa (1966, 1974, respectiv 1968); Cristu Vânătoru – medaliat cu aur (1966 – echipe), 2 medalii de argint (perechi, 1966 și echipe, 1968) și bronz (1970 – individual); după încetarea activității competiționale el a devenit antrenorul secției.

Secția de șah a propulsat în șahul de performanță

numeroase elemente de valoare. Pe plan intern au fost obținute titluri și medalii la CN, printre acestea numărându-se și titlurile de Campioni Naționali pe echipe, câștigate în 1961 și 1962 (mixt), 1973 (mas-culin), 1981 (juniori). Rezultate pe plan internațional: Carol Partaș – locul VII la Olimpiada de Șah din 1972; Adrian Negulescu (îndrumat de Antrenorul emerit Corneliu Butnaru), debutant la CE din 1976 (Iugoslavia), locul V în 1977 la CM de juniori, locul III, în 1979, la CE de juniori (Gröningen) și la CM de juniori (Skien); Adriana Anca – locul III, în 1991, la CE de juniori (Mamaia) și locul II, în 1989, la CM de juniori (Porto Rico); Florin Gheorghiu (antrenor Corvin Radovici) – locul II, în 1961, la CM de juniori desfășurat în Olanda; Dragoș Dumitrescu (Antrenor Emerit Corneliu Butnaru), locul I cu echipa la CE de juniori, din 1994 (Turcia). **Secția de radioamatorism** (antrenor Gheorghe Câmpeanu) a înregistrat pe plan internațional următoarele rezultate: Gheorghe Câmpeanu – 2 medalii de argint și 2 de bronz (1 individual și 1 cu echipa), la CM din 1995 (Siofok), locul III cu echipa la CM din 1997 (Sofia), locul III, la echipe, mixt, la CM din 1999 (Veneția); Cristinel Covrig – locul III cu echipa (mixt) la CM din 1995 (Siofok), 1997 (Sofia) și 1999 (Veneția) și 2 medalii de argint la CM de juniori din 1995.

Secția de polo l-a avut ca antrenor pe Alex. Bădiță, care în perioada 1968-1974 a reușit să pregătească o echipă valoroasă de juniori cu care a promovat, în 1974, în Divizia Națională, printre jucătorii folosiți aflându-se și L. Garofeanu, E. Băjenaru, consacrați ulterior la alte echipe.

Secția de tir l-a avut ca antrenor, în perioada 1971-1978, pe Laurian Cristescu, care a înscris printre realizări 11 titluri de campion, 14 recorduri naționale și 15 sportivi promovați în loturile naționale. Celelalte secții au desfășurat o activitate de nivel local și național. Pe parcursul anilor, în funcția de președinte al clubului s-au aflat: Dumitru Niță (1958-15.03.1959); Nicolae Pantilie (1959-1973), Gheorghe Manta (1973-1976), Ion Brujban (1976-01.09.1978), Ion Teodorescu (01.09.1978-02.04.1990), Liviu Panait (din 03.04.1990-2009), Sorin Mihail Oiță (2009-2010).

CLUBUL SPORTIV PREDEAL. Înființat în 1926 cu scopul principal de instruire a copiilor în tainele schiului și de organizare a concursurilor, preponderent destinate copiilor și tineretului, ca și a campionatelor naționale și militare din 1929, 1931, 1932, 1935, a concursurilor internaționale militare din anii 1931 și 1934, cu participarea schiorilor iugoslavi, cehoslovaci și polonezi. A selecționat și a promovat schiori de valoare, printre care: frații Gh. și Constantin Zăpadă, V. Munteanu, I. Nistor, Al. Iacob etc. Clubul a avut un președinte extrem de activ, col. I. Grigorin, căruia i se datorează și construirea stadionului din Predeal.

CLUBUL SPORTIV PROGRESUL BRĂILA. Denumire adoptată în 1962, având la origine AS Franco-Română, constituită pe lângă Societatea Franco-Română, în 1924, cu secții la **fotbal, lupte greco-ro-mane, box și ciclism**. După 1946 a mai purtat denumirile de: *Mecano-Naval*, *Metalul*, și *CSM Progresul*. În 1950 au mai fost înființate secțiile de **volei și șah**. După 1962, în structura clubului mai funcționau secțiile de **atletism, lupte, box, judo, handbal, fotbal, șah și volei**. Rezultate deosebite au fost obținute la **lupte libere** prin sportivul Vasile Iorga – Maestru Emerit al Sportului, multiplu Campion Național (1970-1977), care a cucerit medalia de bronz la JO din 1972, o medalie de argint și 4 de bronz la CM între 1970-1975, o medalie de argint și 2 de bronz la CE în aceeași perioadă, precum și o medalie de argint la JMU (1973); la **atletism**, prin câștigarea titlurilor de Campioni Balcanici de către sportivii Stan Zavedei și Viorica Manolache. În 1995, CS *Progresul* s-a desființat datorită încetării activității întreprinderii care-l patrona.

CLUBUL SPORTIV PROGRESUL – BNR BUCUREȘTI. După cel de-al Doilea Război Mondial, clubul sportiv din parcul cu platani seculari a avut mai multe denumiri: *Cetatea Bucur*, *Grafica București*, *Parcul Spartak*, *Progresul Finanțe-Bănci* etc. În anul 1958, pe baza unei hotărâri a UCFS, din luna aprilie, clubul sportiv se numește *Progresul București*, iar din 1993 devine Clubul Sportiv al Băncii

Naționale a României. Președinți activi ai acestui club au fost mulți, dar menționăm: C-tin Dumitrescu, Ilarie Săceanu, C-tin Sfetcu, Dorel Cioară, Corvin Mircioiu și Ion Pilug. Din 1994, președintele acestui club sportiv este prof. Dan Liviu Popescu. Sportivii din secțiile fruntașe au fost antrenați de tehnicieni valoroși dintre care merită a fi amintiți următorii: Angelo Pelegrini, Alexandru Chiculiță, George Oancea (**scrimă**); C. Caralulis, Arnulf Schmidt, Teodor Frunză, Marinel Bondoc (**tenis**); Mariana Trandafirescu, Nicolae Sotir, Nicolae Tărchilă, Octavian Popa (**volei**); Angelica Rozeanu, Maria Alexandru (**tenis de masă**); I. Drăghici, D. Troianescu (**șah**); C-tin Herold (**baschet**); C-tin Popescu (**handbal**); din sectorul tehnic se menționează următorii: Emil Jecu, Gabriel Zugrăvescu, dr. Ștefan Cherciu, C-tin Florescu, Gh. Chirulescu, dr. Eugen Cristea, Nicolae Postolache și Aurelian Neagoe etc. Din secțiile acestui club au făcut parte mulți sportivi care au obținut rezultate excelente atât în concursurile interne, cât și în cele internaționale, astfel: la diferite ediții ale CM s-au cucerit 6 medalii, din care 2 au fost de aur (tenis, scrimă, tenis de masă); la diferite ediții ale CE s-au cucerit 15 medalii, dintre care 9 au fost de aur (tenis, scrimă, tenis de masă, lupte); un loc V la CM (se-nioare) de șah prin Corina Peptan și un Campion Olimpic la scrimă (Sydney 2000) prin Mihai Covaliu, care, împreună cu ceilalți coechipieri din echipa națională de scrimă, s-a clasat pe locul IV la Sydney, 2000. La tenis, în *Cupa Mondială* din 2000, Ioana Gaspar s-a clasat pe locul I la proba de dublu și pe locul III în proba de simplu. Merită a se menționa și cele peste 100 de titluri de Campioni Naționali (la sporturi individuale și pe echipe), precum și 300 de sportivi selecționați în loturile naționale de seniori și juniori, dintre care amintim pe: Angelica Rozeanu, Maria Alexandru, Adriana Năstase, Mihaela Encea (tenis de masă); Maria Vicol, Ana Pascu, Irina Drăghici, Cătălina Gheorghitoaia, Marius Badea, Tănase Mureșan, Alexandru Chiculiță, Mihai Covaliu (scrimă); Alexandra Orășanu, Adrian Gavrilă, Mugurel Apagnostopol (tenis de câmp); Corina Peptan, Cristina Calotescu, Iulia Ionică, Gheorghe Szabo, Vlad Jianu, Valentin Răceanu, Bogdan Vioreanu (șah); Cristina

Ciocan, Raluca Mitu, Carla Gheorghe (baschet); Mariana Trandafirescu, Natalia Todorovschi, Tinela Pleșoianu, Nicolae Nistor, Victoria Grünberg, Viorica Ardeleanu, Tatiana Avacum, Felicia Mușat, D-tru Medianu, Ștefan Roman, Mihai Chezan, Caius Miculescu, Alecu Mușat, Gabriel Cherebețiu (volei) și Victoria Dumitrescu, Aurora Popescu, Antoanela Vasile Oțelea (handbal). Persoanele care au fost la conducerea clubului sportiv BNR au întreținut permanent relații sportive cu organisme similare din toate țările vecine, precum și cu Franța, Austria, Grecia etc. În anul 2001, la competițiile internaționale oficiale de seniori, tineret, juniori și cadeți (CM, CE, Cupe Mondiale și Europene, JMU și CB) sportivii clubului au cucerit 5 medalii în probe individuale și au contribuit la obținerea altor 14 medalii în probele pe echipe. La CN au fost câștigate 13 titluri de Campioni Naționali de seniori și juniori. Clubul a fost desființat în 2009, în urma unei decizii a BNR, baza sportivă fiind o bază care aparținea BNR-ului din 1946, cumpărată de la *Societatea de Dare la Semn* București, iar baza sportivă va rămâne cu destinația pe care o are în prezent, susținerea tenisului românesc.

CLUBUL SPORTIV RAPID BUCUREȘTI. Înființat în 1923 (vezi Asociația Generală Sportivă și Culturală CFR București), s-a impus printre cele mai valoroase organizații sportive din țara noastră. Denumiri anterioare: *CFR* (1923-1936); *Rapid* (1936-1946); *CFR* (1946-1949); *Locomotiva* (1949-1958); *Rapid* (din 1958 și în prezent). Pe parcursul anilor, peste 25 de secții pe ramuri de sport au funcționat în cadrul clubului. Realizările și denumirile pe care le-au purtat unele secții sunt o expresie a evoluției organizatorice a clubului. În prima etapă, *AGSC-CFR*, concepută ca organizație generală, cu secții centrale, reprezentative, a evoluat în strânsă legătură cu structurile profesionale ale domeniului, care au preluat, susținut și dezvoltat unele ramuri de sport, echipe sau sportivi (Atelierele Grivița, Gara de Nord, MCF, București-Triaj, CTFT, Institutul de Căi Ferate-ICF). După 1949, *ASC Locomotiva* funcționa în sistemul sindicatelor și reprezenta trei ramuri – CFR, PTT și Transporturile Navale, Aeri-

ene și Rutiere. Din 1958 a început un proces de constituire a unor structuri de sine stătătoare. Din aceste considerente, clubul (secțiile) a purtat, pe parcursul anilor, mai multe denumiri asociate, ca spre exemplu: *CFR-Grivița*; *CFR-Triaj*; *Locomotiva CFR*; *Locomotiva-PTT*; *Locomotiva-RATA* ș.a. După 1990, secțiile au purtat alături de denumirea *Rapid* și pe cea a sponsorului (*Rapid-Munplast*, la handbal; *Rapid-Metrorex*, la volei ș.a.). Pe plan intern sportivii care au reprezentat clubul feroviarilor au câștigat, până în anul 2000, peste 1300 de titluri de Campioni Naționali. Realizări pe plan internațional: la JO – 11 medaliați și 3 recorduri olimpice; la CM – peste 30 de medaliați și 7 recorduri mondiale; la CE – peste 100 de medaliați și 11 recorduri europene. În cadrul clubului au activat peste 250 de Maeștri ai Sportului, 70 de Maeștri Emeriți ai Sportului și peste 25 de Antrenori Emeriți. Bilanțul clubului în anul 2000, pe plan internațional: la JO – Gabriela Szabo, medaliată cu aur la 5 000 m și cu bronz la 1 500 m; Violeta Beclea-Szekely, medaliată cu argint la 1 500 m; la CM – Ioana Goncear, medaliată cu bronz la popice în proba de perechi; la CE – Violeta Beclea-Szekely, medaliată cu aur la 1 500 m (sală); Gabriela Szabo, medaliată cu aur în proba de 3 000 m (sală). Clubul s-a situat pe locul III în clasamentul general al unităților sportive întocmit pe baza contribuției la reprezentarea pe plan internațional (JO, CM, CE, CB). Istoria clubului începe cu echipa de fotbal care, pe parcursul anilor, a devenit una dintre secțiile puternice cu rezultate deosebite (vezi „Cluburi de fotbal” UFC Rapid). Cartea de vizită a acestei organizații sportive de vârf a feroviarilor rezultă din activitatea, rezultatele și contribuția secțiilor pe ramuri de sport, în cei 77 de ani de existență (1923-2000).

Secția de lupte datează, ca intenție, din 1923, având angajat profesor de lupte și foarte mulți doritori de a practica acest sport, însă din lipsa unei săli de antrenament acțiunea nu a putut fi finalizată decât în 1932 când luptele greco-romane sunt atașate organizatoric pe lângă rugby, iar de la 1 iunie 1933 se constituie într-o structură organizatorică proprie. Încă din 1932 luptătorii participă la concursurile organizate la Baia Mare, Satu Mare și Timișoara,

clasându-se pe locurile I-III. S-au remarcat Jan Kirtop (cunoscut în țară și peste hotare), Valentin Batty, Dumitru Mayer, Ioan Marinescu, Nicolae Constantin și alții. Conducerea tehnică a secției a fost încredințată maestrului calificat Nicolae Șerbănescu, angajat în 1933. Luptele libere au fost promovate după 1950. În decursul anilor au fost câștigate peste 100 de titluri de Campioni Naționali de seniori și juniori, printre aceștia aflându-se și: Ion Baci (1965, 1966), R. Pătrașcu (1970), Ionel Tase (1985, 1986, 1989), Constantin Dodiță (1992) la lupte greco-romane; Aurel Rențea (1976), Virgil Vișan (1989), Ionel Baci (1990), Nicolae Ghiță (1990-1991), Florică Dănați (1991), Daniel Ioniță (1991) la lupte libere. Sportivii care au activat la CS *Rapid* și ulterior s-au transferat la alte unități unde s-au consacrat prin performanțe deosebite la stilul greco-roman: Ion Baci (CSA *Steaua*) – Campion Mondial în 1967, Vicecampion Olimpic în 1968, medaliat cu argint și bronz la CE; Nicu Gingă (la CS *Dinamo*) – medaliat la JO, CM și CE; Victor Dolipschi (la CS *Dinamo*) – medaliat la JO și CE. La lupte libere Aurel Rențea a fost medaliat cu bronz la CE (1979), iar Daniel Ioniță s-a clasat pe locul VI la CE (1987). La CE de lupte libere din 2000 sportivul Nicolae Ghiță s-a clasat pe locul I V. Dintre sportivii pregătiți în secție, 12 au obținut titluri de Maeștri ai Sportului, iar 3 pe cele de Maeștri Emeriți. Au avut contribuții remarcabile Antrenorii Emeriți: Marin Belușica, Simion Popescu, Dumitru Hâtru, Vasile Pătrașcu și Stelian Popescu.

Secția de haltere. Încă din 1923 lucrătorii de la Atelierele de Reparare Vagoane se întreceau în a ridica greutatea, folosind tampoane, osii, segmente de șină. Antrenamentele se făceau la ciroul *Sidoli* sau la sala Societății *Tirul*. S-a evidențiat în aceste întreceri Roman Ramași, care a ridicat 136 kg, fiind declarat campion. Activitatea organizată a secției de haltere începe după 1944, până la această dată halterele dezvoltându-se alături de lupte. În 1948 se organizează un **Campionat feroviar de lupte și haltere**. Primii campioni de juniori – Ilie Nicu și Alexandru Druziuc, în 1970. Între 1972-1974 Vasile Bădescu și Gheorghe Măinea stabilesc numeroase

recorduri și obțin victorii internaționale. După 1980 sunt promovați în cadrul secției Nicu Vlad și antrenorul Gheorghe Gospodinov, proveniți din Galați. În 1982 și 1984 echipa de juniori câștigă titlurile de Campion Național. La CN din 1983, juniorii obțin 9 titluri, 3 locuri II și 4 locuri III, stabilind 24 de recorduri naționale. Halterofilii seniori și juniori au cucerit peste 230 de titluri de Campioni Naționali, 30 dintre cei care au activat în cadrul secției devenind Maeștri ai Sportului și 3 Maeștri Emeriți ai Sportului. Pe plan internațional se evidențiază în mod deosebit performanțele realizate de Nicu Vlad (ulterior transferat la CSA *Steaua*): 3 medalii de bronz la CE de juniori (1982); 1 medalie de argint și 2 de bronz, la CE de juniori (1983); titlul de Campion Olimpic, 3 recorduri olimpice și 3 titluri de Campion Mondial în anul 1984 la Los Angeles. Din generația mai tânără s-au mai remarcat: Marinel Toader – 1 medalie de argint și 2 de bronz la CM de juniori din 1994, precum și 4 medalii de bronz la CE din 1993 și 1994; Eugen Cristea – 1 medalie de argint și 2 de bronz la CE de juniori din 1997 și titlul de Campion European de juniori, plus 2 medalii de bronz în 1998; Florin Vlad – 3 medalii de argint și Stănel Ștefan, câte 1 medalie de argint și 1 de bronz la CE de juniori din 1999. Antrenorii secției de haltere: Virgil Lefter, Jan Doculescu, Dumitru Hâtru (Antrenor Emerit), Gheorghe Mănișescu (Antrenor Emerit), Gheorghe Gospodinov (Antrenor Emerit), ultimii trei fiind în anumite perioade și antrenori la loturile naționale.

Secția de box începe să se înfiripeze încă din 1924, iubitorii acestui sport antrenându-se într-o sală improvizată. Secția s-a constituit oficial în august 1926 și a cuprins peste 300 de elevi, amatori să practice boxul. Pe ringul sălii, special amenajată la Atelierele București Nord, sub îndrumarea maestrului Umberto Lancia, s-au pregătit și au evoluat renumiți boxeri amatori și profesioniști cum au fost: Mihai Fulea, Constantin Cionoiu (Campion Național la profesioniști 1937-1938), Gheorghe Covaci (Campion Național 1927), Ion Lungu (locul IV la CE din 1930), Nicolae Carata (medalie de bronz la CE din 1930); Anton Oșca (Campion Național 1937, medaliat cu argint la CE din 1937), Ilie Petrescu

(Campion Național la profesioniști 1937-1938) și alții. Este de remarcat că în această sală s-a pregătit viitorul triplu Campion European la profesioniști, Lucian Popescu. Ulterior, alte nume ca Petre Zaharia, Luca Romano, Victor Zilberman, Gabriel Pometcu au dus mai departe faima clubului feroviar. Boxerii Clubului *Rapid* au cucerit peste 50 de titluri de campioni și numeroase locuri II și III la CN. S-au mai remarcat pe plan internațional: Gabriel Pometcu – medaliat cu bronz la CE din 1971 și 1973, precum și Victor Zilberman – medaliat cu argint la CE din 1969 și 1975 și cu bronz la JO din 1976. La CE de juniori din 1993 Constantin Aliuță a câștigat medalia de bronz. Dintre antrenorii care au activat în cadrul secției amintim pe: Teodor Niculescu, Luca Romano, Gabriel Pometcu și Constantin Anton, Mielu Doculescu.

Secția de atletism a moștenit tradiția existentă în promovarea unor probe de alergare și, în special, a întrecerilor de cros, preocupări manifestate încă din anul 1923, însă actul său de naștere datează de la 1 iulie 1932, pe terenul *Romcomit*, la început împreună cu rugby-ul, ca o subsecție a secțiunii de fotbal. Din 1937, când se separă de rugby, secția de atletism a devenit una dintre structurile reprezentative ale clubului, consacrand în marea performanță atleți proveniți din propria pepinieră sau promovați din alte unități. În perioada 1932-1937, sportivii participă la diferite concursuri și demonstrații remarcându-se, mai ales, în probele de cros. În 1934 atleții feroviari participă, într-o combinată cu *Viforul Dacia*, la meciul athletic internațional cu *Primorje* din Ljubljana, organizat la București, iar în 1935 în deplasare. Printre primii atleți ai secției s-au numărat: Ion Paraschivescu (până în 1951 a îndeplinit și funcția de antrenor voluntar), Ștefan Ciacłani, Al. Buligescu, Ion State, Radu Ioniță, Vangel Chiose, Vasile Teodosiu, Constantin Dumitru, Iulius Iordan, Valeria (Tălmăceanu) Dumitrescu, Florica Oțel, Elena Dinescu ș.a. Se remarcă echipele feminine și cea de juniori participante la cros. În 1938, echipa de marș, din care făcea parte și viitorul antrenor N. Ruță, câștigă proba de 20 km (șosea). Au urmat alte generații de atleți care au contribuit la gloria atletismului românesc. Realizări pe plan intern: peste 500

de titluri de campioni la seniori și la juniori, dintre care circa 300 de seniori (200 în probele feminine și 100 în cele masculine); 11 Maeștri Emeriți ai Sportului și peste 500 de Maeștri ai Sportului. Printre atleții cu realizări deosebite se numără: **Gabriela Szabo** – medaliată cu aur, argint și bronz la JO, 6 titluri mondiale, Campioană Europeană de junioare și senioare, **declarată cea mai bună atletă a Europei și a lumii în 1999**; **Vali Ionescu** – Campioană Europeană și Vicecampioană Olimpică, **deținătoarea recordului mondial la lungime**; Anuța Cătuna – Campioană Mondială cu echipa la alergări pe șosea; Violeta Beclea-Szekely – Vicecampioană Olimpică și Mondială; Iolanda Oanță – dublă Vicecampioană Europeană; Rodica Mateescu – Vicecampioană Mondială; Ioana (Luță) Tintorescu – Maestră Emerită a Sportului (24 titluri de campioană, 20 recorduri naționale, 7 titluri balcanice, 17 ani în echipa națională); Marian Oprea, Maestru Emerit al Sportului - medalia de argint la JO (Atena, 2004), medalie de bronz la CM, Campion European, un loc II și un loc III la CE. Maeștri și Maeștri Emeriți ai Sportului, multiplii Campioni Naționali: Radu Ioniță, Virginia Ioan, Gheorghe Stănel, Mihai Zaharia, precum și Valeria Bufanu-Ștefănescu, Cornelia Popescu, Florica Oțel, Adriana Barbu ș.a., care au fost promovați în alte secții unde au obținut performanțe valoroase pe plan internațional. Printre antrenorii care au contribuit la obținerea acestor performanțe se află: Dumitru Osiac, George Băleanu, Cornel Cotor, Gheorghe Stănel, Eugen Ignat, Virginia Ioan, Gheorghe Boghean, Constantin Dumitru, Adrian Zugrăvescu, precum și Antrenorii emeriti: Georgeta Zaharia, Mihai Zaharia, Constantin Nourescu, Maricica Puică, Zsolt Gyöngyössi. **Secția de ciclism**, înființată în 1926, se remarcă atât prin rezultatele obținute, cât și ca organizatoare de curse cicliste pe șosea. În 1929 era considerată a treia secție de ciclism din București, iar în anii următori devine una dintre secțiile fruntașe din țară. În 1932, echipa CFR câștigă *Cupa Federației* (București – Ploiești și retur), toate trofee oferite în cursele cicliste și titlul de fond al României (București – Predeal) cu ciclistul Tănase Ignat – unul dintre marii fondești ai ciclismului românesc.

În 1933: 19 locuri I, 6 locuri II și 7 locuri III în cursele cicliste; câștigă definitiv *Cupa Nicolae Crihălmeanu*, *Cupa jubileului de 10 ani* a circuitului *Principele Nicolae*; titlul de Campion la fond (Cornel Nițescu), Campion Regional la fond (Ion Marinescu) și la viteză (Ervant Norhadian), precum și cursa de viteză de pe ONEF (Gheorghe Hapciuc). În 1934 echipa de ciclocros (Șt. Ștefanov, C. Tudose, D. Hrenciuc și Gh. Negoescu) câștigă CN. Tot în 1934, Radu Ioniță câștigă titlul României la „*Cros Ciclo-Pedestru*”. Echipa ciclistă a feroviarilor se mai remarcă în *Turul României* începând din 1934 până în 1946 (A. Bartoș, G. Hapciuc, C. Nițescu, Șt. Ștefanov și alții). În cursele de șosea, dar în mod deosebit în cele de velodrom se evidențiază Ervant Norhadian (1945-1953). În 1936, Gheorghe Hapciuc s-a aflat între cei 4 componenți ai lotului României care au participat pentru prima dată în *Turul Franței*. Secția și-a încetat activitatea după 1954. Gheorghe (Dede) Negoescu a fost unul dintre cicliștii și antrenorii cu contribuții deosebite.

Secția de sporturi pe apă (devenită ulterior **secția de natație**) a luat ființă în august 1927, din inițiativa unor tineri de la Atelierele Grivița, amatori de înot. Începând din 1929, secția organizează numeroase concursuri pe Dunăre, înotătorii ceferiști clasându-se pe primele locuri. Se participă la numeroase concursuri și campionate la Ștrandul Kiseleff și în țară, precum și la unele acțiuni de popularizare a înotului în diferite localități. Pe parcursul anilor, activitatea s-a profilat pe înot, sărituri și polo. Grupa de sărituri era patronată de AS de la *Gara de Nord*, iar cea de înot de *Grivița* și apoi de *Gara de Nord*. La sărituri, cel mai reprezentativ sportiv a fost Alexandru Lascu – Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit, cel care a dominat proba de sărituri de la trambulină peste 20 de ani (1930-1953), ultimul titlu obținându-l la 41 de ani. Campion Balcanic în 1946. Înotul a fost reprezentat, în decursul anilor, de numeroși sportivi de valoare, Maeștri ai Sportului, multipli Campioni Naționali și componenți ai loturilor reprezentative. După 1954 secția de natație s-a impus în mod deosebit prin înotul feminin. Printre cei care au reprezentat înotul feroviar s-au aflat: Teodor Pătulea, Alexandru Szatmari,

Teodor Angelescu, Radu Grigore, Ovidiu Ionescu, Gheorghe Cociuban, Cornel Mocanu, Petre Chețan, Nicoleta Ștefănescu, Măriuca Rotaru, Elisabeta Bratu, Elena Ghinea și alții. Antrenori de înot: Alexandru Szatmari, Emanoil Vasiliu, Constantin Vasiliu, Henri Iacobini și alții. La CE feroviare de natație din 1958, desfășurate în Italia, reprezentativa CFR a ocupat locul I. În anul 1930, din inițiativa înotătorilor, s-au pus bazele echipei de polo pe apă. În acea perioadă, cu toate greutățile întâmpinate, echipa CFR reușește să câștige titlurile de campioană în 1934, 1935, 1940 și 1943, iar peste ani și-a mai înscris în palmares încă 5 titluri, în 1972, 1975, 1976, 1977 și 1981. Făurarii acestor ultime 5 titluri au fost Antrenorii Emeriți Constantin Vasiliu și Cornel Rusu. Echipele CS *Rapid* au câștigat câte 6 titluri de juniori I și II și 4 titluri la juniori III, acestea fiind pregătite de către antrenorii Constantin Vasiliu, Petre Chețan, Cornel Rusu, Valeriu Țăranu, Răzvan Mustață, Ion Miu. Echipa de polo *Rapid* a participat la două ediții ale CCE în 1973 promovând până în semifinale. Tot în 1973, echipa a ocupat locul I în CE al feroviarilor. Secția a promovat în loturile naționale peste 40 de jucători. Dintre jucătorii care au reprezentat echipa de polo a clubului *Rapid* și cea a României sunt de menționat: Maeștrii Emeriți ai Sportului – Adrian Schervan, Florin Slăvei, Ilie Slăvei, Cornel Rusu, Ioan Popa, Iosif Culineac, Alexandru Szabo; Maeștrii ai Sportului – Petre Chețan, Mihai Simion, Valeriu Țăranu, Pavel Mureșan, Răzvan Mustață, Dinel Stemate; din generațiile mai vechi – Teodor Pătulea, Alexandru Szatmari, Radu Grigore, Henri Iacobini, Constantin Vasiliu, Teodor Angelescu. C. Vasiliu și H. Iacobini au jucat în echipa națională la Balcaniada din 1946. **Secția de rugby** a luat ființă la 7 mai 1932, mai întâi ca o subsecție, împreună cu atletismul, a secțiunii de fotbal, din 1933 ca o secție distinctă rugby-atletism, până în 1937 când se despart. Secția de rugby, care reprezenta CFR, a fost creată în cadrul Ateliereleor *CFR Grivița* și va purta pe parcursul anilor diferite denumiri, devenind o forță a rugby-ului românesc (11 titluri de Campioni Naționali, 1 titlu de Campion al Europei, 2 finale CCE). Titlurile din 1948 și 1950 au fost obținute sub denumirea de

CFR, iar cel din 1955 de *Locomotiva*, pentru ca din 1957 să concureze sub numele de *CFR-Grivița* până în 1976 când s-a constituit *Rugby Club Grivița*. În anumite perioade a funcționat, în paralel, și o secție în cadrul clubului *Rapid*, în Diviziile A și B. Multe dintre realizările rugby-ului se leagă de numele jucătorilor și antrenorilor (Maeștri Emeriți, Maeștri ai Sportului, Antrenori Emeriți) ca: Gheorghe Părcălăbescu, Constantin Cocor, Dumitru Zamfir, Vasile Mladin, Nicolae Ionescu, Viorel Moraru, Mihai Wusek, Valeriu Irimescu, Dumitru Manoileanu, Eduard Denischi, Radu Demian și mulți alții.

Secția de baschet, înființată în 1934 (la început împreună cu voleiul), a fost prima secție ceferistă unde s-a practicat acest sport cu rezultate deosebite. În 1934 și 1936 echipa masculină câștigă Campionatul regiunii Muntenia și susține cu bune rezultate o serie de jocuri internaționale. Echipa masculină câștigă primul titlu de campioană în 1951, sub denumirea de *Locomotiva PTT* (antrenori Constantin Herold și Vasile Popescu), situându-se și în continuare pe poziții fruntașe (locul III – 1961, 1964, 1982-1983). Jucătorii care s-au remarcat, componenți ai loturilor naționale: Radu Popovici, Vasile Predulea, Cristian Popescu, Haigazun Tursugian. Jucători care au activat în anumite perioade sau au debutat la *Rapid*: Grigore Costescu, Dan Niculescu, Constantin Dinescu, Simion Sădeanu, Gheorghe Novac, Lucian Vasilescu. Echipa feminină a cucerit 9 titluri de Campioană Națională sub denumirea de: *Locomotiva CFR* (1951, 1952); *Rapid* (1960-1962, 1965, 1969, 1972, 1978). În 1998 echipa a ocupat locul II în Divizia Națională. Între 1966-1969 echipa feminină a intrat în posesia *Cupei României*, iar în 1975 a câștigat CE al feroviarilor. În cadrul secției de baschet au activat 7 Maeștri Emeriți și 19 Maeștri ai Sportului. Dintre jucătoarele care s-au remarcat menționăm: Magda Niculescu, Rodica Sădeanu, Violeta Zăvădescu, Elena Ivanovici, Anca Racoviță, Irina Vasilescu, Eva Ferencz – a jucat până la vârsta de 46 de ani (5 titluri naționale cu *Rapid*, 4 participări la CE – locul IV în 1962); Mariana Andreescu-Bădinici (4 titluri, peste 300 de jocuri internaționale); Ileana Ghiță-Chiraleu (3 titluri, peste 250 de selecții); Cornelia Taflan (3 titluri, 172

de selecții); Viorica Ciocan, Maria Roșianu, Bogdana Diaconescu, Ștefania Basarabia și altele. O contribuție importantă la obținerea acestor performanțe au avut-o și antrenorii, remarcându-se Antrenorul Emerit Sigismund Ferencz, 25 de ani antrenor al Rapidului, cu care a cucerit 7 titluri (1959-1978), mulți ani aflându-se și la conducerea echipei naționale feminine a României. Titlurile din 1951 și 1952 au fost obținute sub conducerea antrenorilor Magda și Gheorghe Niculescu.

Secția de handbal a fost înființată în 1934. În 1935 câștigă Campionatul de handbal în 11 al Capitalei, organizat cu 4 echipe. Participă în Campionatul regiunii București și în CN. În 1941 nu se prezintă să susțină finala CN cu *Viforul Dacia* și pierde prin forfait. În ediția 1947-1948 a CN echipa masculină a *CFR* face parte din seria I. Din 1951 se dezvoltă și handbalul în 7, echipa participând la primele concursuri republicane (1956-1957) și CN (1959). Începe să se afirme și echipa feminină, care va câștiga 5 titluri: 1961 la handbal în 11 și în 7, iar în 1962, 1963, 1967 numai la handbal în 7. Pe plan internațional, echipa feminină cucerește *Cupa Campionilor Europeni* (1964), *Cupa IHF* (1993) și *Cupa Orașelor* (2000). În ediția 1998-1999, echipa feroviară, sub denumirea de *Rapid Munplast*, s-a situat pe poziția a III-a în clasamentul final al Ligii Naționale. În cadrul secției au activat 6 Maeștri Emeriți și 18 Maeștri ai Sportului. S-au remarcat: Ana Stark-Stănișel, Irina Climovschi, Maria Constantinescu, Elena Hedeșiu, Antoanela Oțelea, Iuliana Nako, Constanța Dumitrescu, Florica Balosache, Hilde Roth, iar din generația actuală Alina Dobrin, Monica Iacob, Maria Dogaru și altele. Antrenori: Gabriel Zugrăvescu, Francisc Spier, Pompiliu Simion, iar în ultimii ani – Tiberiu Milea, Vasile Mărgulescu.

Secția de volei (1934) a reușit să se impună în voleiul de înaltă performanță atât cu echipa masculină, cât și cu cea feminină. În 1938-1939 echipa masculină a câștigat Campionatul Regional, iar în perioada 1949-1966 a cucerit 11 titluri de Campioană Națională, sub următoarele denumiri: *Locomotiva CFR* – 1949, 1950 (antrenor Gh. Niculescu); *Locomotiva-ICF* (Institutul de Căi Ferate) – 1955;

Locomotiva-1956, *Rapid*- 1959, 1960 (antrenor Gheorghe Petrescu); *Rapid* – 1961, 1962 (antrenori Șt. Roman și Gh. Petrescu); *Rapid* – 1963 (antrenor Ștefan Roman); *Rapid* – 1965, 1966 (antrenor Ioan Ponoava). Echipa feminină a câștigat, în perioada 1950-2000, un număr de 14 titluri de Campioană Națională: *Locomotiva CFR*, în 1950 (antrenor Magda Niculescu); *Rapid* – 1959, 1965, 1968 (Nicolae Meadu); 1972-1974 (Davila Plocon); 1992-1996 (Constantin Chițigoi); 1999 (Costinel Stan); 2000 (Costinel Stan și Mihai Duță). În anul 1964, când campionatul a fost înlocuit cu *Cupa RPR*, ambele echipe (m+f) ale Rapidului s-au clasat pe locul I. Pe plan internațional au fost reputate numeroase victorii, iar antrenorii și sportivii, promovați în loturile reprezentative, au contribuit decisiv la obținerea unor rezultate de prestigiu la CE și CM. Echipa feminină s-a clasat pe locul III în competiția internațională *Cupa CEV* în 1990, iar în 2000-2001 a jucat în *Liga Campionilor Europeni*. Echipa masculină s-a remarcat în mod deosebit în CCE, fiind de 7 ori finalistă, câștigând de trei ori (1961, 1963, 1965) și intrând în posesia definitivă a acestui trofeu. De patru ori a rămas în poziția de Vicecampioană Europeană (1960, 1962, 1966, 1967), în ultimele două ediții finala disputând-o cu *Dinamo București*. În 1972, echipa clasându-se pe locul II în CN, a jucat în CCC. În cadrul secției de volei au activat în decursul anilor 10 Maeștri Emeriți și peste 25 de Maeștri ai Sportului, precum și numeroși Antrenori Emeriți. În echipele CS *Rapid* au jucat: Magda Niculescu, Rodica Sădeanu, Natalia Todorovschi, Sonia Colceriu, Eugenia Rebac, Adriana Honet, Daniela Golimaș, Constanța Bălă-șoiu, Mariana Baga, Gheorghe Petrescu, Nicolae Meadu, Ioan Ponoava, Davila Plocon, Aurel Drăgan, Horațiu Nicolau, Gheorghe Ferariu, Vasile Pavel, Mihai Grigorovici și mulți alții. Antrenori: Paul Erdeli, Ion Șoacă, Octavian Crețu, Aurel Drăgan, Miron Georgescu, Nicolae Humă, Florin State, Constantin Wessely, Eugenia Rebac, iar la juniori – Sonia Colceriu, Mircea Tabacu, Nicolae Răducanu, Venera Zaharescu și alții.

Secția de popice, înființată în 1938, a cuprins de-a lungul anilor sportivi de mare valoare, Campioni

Naționali, Maeștri Emeriți, Maeștri ai Sportului, componenți ai loturilor reprezentative, medaliați la CM și CE. Echipa masculină s-a situat printre fruntașele CN, având în componența sa pe Grigore Marin, Alexandru Tudor, Vasile Măntoiu, Alexandru Andrei (dublu Campion Național la individual) și alții. În 1974 echipa a fost transferată la CS *Olimpia*. Echipa feminină a câștigat 7 titluri de Campioană Națională (*Locomotiva PTT* – 1956; *Rapid* – 1961; *CFR* – 1963; *Rapid* – 1966, 1967, 1973 și 1974) și peste 30 de titluri naționale în probele individuale și în perechi. Din echipa de popice au făcut parte, printre altele: Florica Lăpușan și Erika Arion (multiple Campioane Naționale în perioada 1952-1955); Elena Lupescu-Cernat (Campioană Națională în 1953, 1955 și ulterior, Campioană Mondială cu echipa națională în 1966 și 1970, medaliată cu argint la CM din 1962); Tinca Balaban (Campioană Mondială cu echipa națională în 1966 și 1968 și Vicecampioană Mondială în 1962); Elena (Gonciar) Pană transferată după 1975 la CS *Voința* (Campioană Europeană cu echipa națională de junioare în 1973, ulterior Campioană Mondială, medaliată cu argint și bronz la CM); Cornelia (Moldova) Petrușcă, ulterior transferată (multiplă Campioană Mondială); Vasilica (Pințea) Pometcu, legitimată la CS *Rapid* în 1968 (Campioană Națională de junioare, în proba de perechi, în 1971, Campioană Națională cu echipa în 1973 și 1974, Campioană Europeană de junioare în 1971 și 1973, Campioană Europeană de junioare la proba de perechi în 1973 și la individual în 1974, Campioană Mondială cu echipa națională de senioare în 1980, precum și medalii de bronz, echipe și perechi în 1974). Maestra Emerită a Sportului Vasilica Pințea-Pometcu a preluat ștafeta muncii de antrenor de la predecesorii săi Iancu Burduloiu și Teodor Buzea, ducând mai departe seria succeselor acestei secții, pentru munca depusă fiind onorată cu titlul de Antrenoare Emerită. Otilia Oana Grigoriu a făcut parte din echipa care a cucerit medalia de bronz la CM de junioare (1993). În anul 2000 la CM de popice Ioana Gonciar a cucerit medalia de bronz în proba de perechi.

Secția de șah și-a început activitatea în 1928, când în cadrul ASC CFR s-a constituit **cercul de șah**,

transformat în secție în 1934. În 1931 sunt preluate o serie de jucători și maeștri recunoscuți de la alte cercuri. În 1932 echipa susține un meci cu reprezentativa Timișoarei pe care-l termină la egalitate, iar la Campionatul Capitalei ocupă primele două locuri. În 1933 câștigă „*Ceferiada*”, învingând cercul de șah din Iași cu 7-3. La campionatul intern al cercului din 1933 participă 22 de jucători, pe primul loc situându-se E. Negruțac, cel care în 1934 va deveni Campionul Capitalei. În decembrie 1933 – ianuarie 1934, cercul organizează CN de șah, cel mai bun punctaj fiind obținut de ceferistul Toma Popa, campionul Capitalei din 1946 și Campionul Național din 1948. După 1950, în cadrul secției au activat: Dolfi Drimer, Gheorghe Mititelu, Constantin Ungureanu, componenți ai loturilor naționale, jucători care se vor afirma pe plan intern și internațional. Antrenorul secției a fost Toma Popa, apoi Nicolae Dumitrescu. Începând cu 1950 secția de șah a AS *Locomotiva* a fost mereu prezentă în finalele CN și ale campionatului Capitalei. În 1951 se califică 3 jucători, iar în 1953 ocupă locul III prin Dolfi Drimer. În 1952, Eugen Rusenescu devine Campionul Capitalei, iar în 1956 secția a reușit să califice două echipe în acest campionat. În perioada 1950-1955 în finalele CN au fost prezente și reprezentantele acestei secții: Eugenia Popa (locul VI – 1950), Elena Ududeac (locul IV – 1953). O altă șahistă a secției, Clara Hodaș, a câștigat Campionatul AS *Locomotiva* și locul II în Campionatul Interasociației din 1952. Tot în 1952 reprezentantul CFR, M. Aschenazi, a obținut titlul național la compoziție șahistă. Pe plan internațional, jucătorii *Locomotivei* Dolfi Drimer, Gh. Mititelu și C. Ungureanu au făcut parte din echipa reprezentativă de juniori în meciurile internaționale susținute în perioada 1951-1955, iar antrenorul Toma Popa a pregătit și echipa națională.

Secția de alpinism (1934) a activat sub îndrumarea antrenorilor Mircea Crăciunescu și Nicolae Dobre, inițiind numeroase activități pentru promovarea acestui sport. În martie 1936, în urma unei catastrofe alpine, provocată de o avalanșă pe Valea Coștilei, 4 din cei 8 componenți ai echipei de alpinism a CFR și-au pierdut viața. Alpinistul Virgil Georgescu, unul din supraviețuitorii catastrofei, s-a numărat printre

susținătorii acestui sport, contribuind la pregătirea unei noi generații de alpiști, printre care: C. Duță, Teodor Rotaru, Teodor Umbreanu – toți Campioni Naționali – ș.a. În 1955 (23 martie-8 aprilie) echipa de alpinism a AS *Locomotiva*, condusă de antrenorul M. Crăciunescu, din care făceau parte Nicolae Dobre, Constantin Radu, Florian Tudor și Alexandru Gheorghe a participat, alături de *Flamura Roșie*, *Metalul*, *Știința* și *Dinamo* la una dintre cele mai complexe și dificile ture alpine de iarnă, *Traversarea Făgărașilor*, victoria lor fiind răsplătită cu trofeul *Cupa de Cristal*. Noul antrenor – Nicolae Dobre – a continuat acțiunea de dezvoltare a alpinismului în rândul studenților de la Institutul de Căi Ferate.

Secția de motociclism, înființată în 1945, a jucat un rol însemnat în susținerea și dezvoltarea acestei ramuri de sport. Numai în perioada 1948-1956, doi dintre fruntașii acestei secții au câștigat 17 titluri de Campioni Naționali – 7 la coastă, 6 la viteză, 2 la motocros și 2 la categoria sport. Autorii acestor titluri au fost Maeștrii Sportului Nicolae Buescu (11) și Nicu Ștefan (6). În cadrul secției au mai activat și alți motocicliști valoroși, ca Marin Mareș, Nicolae Sasu și Cristian Dovidis.

Secția de canotaj și kaiac-canoe. Au existat unele inițiative pentru dezvoltarea canotajului încă din 1934, în cadrul secțiunii *Sporturilor de apă*. În 1935-1936 sunt menționate unele concursuri pe lacurile Snagov și Herăstrău. În 1938 secția AS CFR era înregistrată ca afiliată la FR de Sporturi Nautice. O activitate mai bine organizată se înregistrează atât la canotaj, cât și la kaiac-canoe începând din 1955, când au fost câștigate și primele titluri de Campioni Naționali. La canotaj, echipajele de 4+1 fond și 4+1 rame, fete, devin campioane în 1956, cel de schif simplu în 1957, iar cel de dublu fără cârmaci și 2+1 mare fond, în 1958. La kaiac-canoe au fost obținute titluri de campion în 1954 la K1 – 500 m fete (E. Fulger – PTT); K2 – 500 m fete (*Locomotiva* MCF); în 1955 la K2 mare fond, pe Dunăre (I. Barbu și C. Petrescu – *Locomotiva* MCF); echipa de mare fond pe Dunăre *Locomotiva*; K2 – 500 m, V. Grigorescu și V. Gheorghiu – *Locomotiva* MCF; în 1956 - echipajul de canoe al AS *Locomotiva*, în cursa de mare fond, pe Dunăre. Ulterior activitatea la canotaj a fost preluată de alte

unități sportive, iar la caiac-canoe ea a continuat în cadrul AS *Locomotiva*. În cadrul secției au funcționat ca antrenori: Vasile Ruja, Petre Milincovici, Gheorghe Gheorghiu, Mihai Țurcaș, Leon Rotman.

Secția de judo (1968) a obținut peste 30 de titluri de Campioni Naționali la seniori și juniori. Antrenorii secției au fost Gheorghe Donciu și Constantin Ciolan (1968-1972), C. Ciolan și Otto Graf (1972-1974). În această perioadă se afirmă numeroși judoka, obținând titluri și medalii la CN și CB, fiind componenți ai loturilor naționale (Gheorghe Bașcu, Dumitru Alexandru, Cornel Roman, Vasile Bideac, Florin Sandu, Vasile Gheorghe ș.a.). În 1974 secția își încetează activitatea, fiind reînființată în 1986, lucrând în colaborare cu CSS nr. 5, sub îndrumarea prof. Mihai Brăileanu. Echipa promovează în Divizia A, unde se clasează de trei ori pe locul III. Echipele de tineret și de juniori câștigă câte trei titluri de Campioane. Se obțin mai multe titluri și medalii la CN de seniori și juniori, iar în cadrul loturilor naționale contribuie la reprezentarea judoului românesc pe plan internațional. Se remarcă: Ștefan Cristescu, Ioan Simion, Florin Băjenaru, Irinel Pîrvu, George Roman, Alexandru Marinescu, Virgil Pena, Marian Ilie, Tudor Dumitru, Radu Ivan (participant la ultimele trei ediții ale JO) ș.a. În ultimii patru ani, antrenorii au pregătit o echipă puternică de juniori și tineret care au adus peste 35 de medalii în CN, iar 6 sportivi au intrat în componența lotului național de juniori. Au mai activat ca antrenori în cadrul secției: Călin Costescu, Toma Mihalache, Dorin Gavra și Ion Luca.

Secția de karate a fost înființată în decembrie 1990 și este afiliată la FR de Karate Modern. În perioada 1993-2000 sportivii secției au obținut 17 titluri de Campioni Naționali, din care 3 la masculin și 14 la feminin (9 individuale și 5 cu echipa), precum și 24 de locuri II-III la CN. Au câștigat titluri de campion: Cristian Stoica (1998, 1999), Sorin Alexandru (1998), Rodica Badea (1993), Mirela Slavă (1997, 1999, 2000), Ștefania Sandu și Magdalena Călin (1998), Iulia Grosu (1999), Simona Tudorache (1999, 2000). Echipa feminină a devenit campioană în 1995, 1996, 1997, 1999 și 2000. Echipa masculină s-a clasat pe locul II în 1993 și pe III în 1999.

Pe plan internațional secția a început să obțină rezultate încă din 1993 în diferite turnee, campionate și Cupe Mondiale. Cele mai bune rezultate au fost obținute în 1999, la Kumite, prin Mirela Slavă (53 kg), Cristian Stoica (60 kg) și Sorin Alexandru, medaliați cu aur la CE din Germania, unde au mai fost cucerite și două medalii de argint prin Ștefania Sandu (53 kg) și echipa formată din Mirela Slavă, Iulia Grosu, Simona Tudorache și Magdalena Călin. În acești ani, s-au remarcat prin performanțe deosebite, la individual și echipe următorii sportivi: Anghel Ștefania, Tudorache Simona, Sorin Alexandru, Tamași(Călin) Magdalena, Petrescu Alexandru, Sulu(Grosu) Iuliana, Tamași Andrei, Slavă Mirela, Stoica Cristian, Stancu Valeriu. Cele 5 sportive au format „echipa de aur” a Rapidului care timp de 10 ani consecutivi a fost neînvinsă. Toti sportivii menționați mai sus au rezultate la Campionatele Europene și CM și sunt deținători ai titlului de „Sportiv Emerit” acordat de MTS. Acești sportivi au fost descoperiți și pregătiți de către antrenorii: Iorga Daniel - Antrenor Emerit și De Jesus (Iorga) Mihaela - Antrenor Emerit. După anul 2000 secția continuă șirul succeselor, adăugând în palmares peste 100 de medalii obținute la CM, CE și CB. De la înființare până în prezent sportivii s-au pregătit cu antrenorii: Daniel Iorga și Mihaela Iorga. În cadrul clubului au mai funcționat în decursul anilor și alte secții.

Secția de turism, înființată în 1927; a organizat numeroase excursii în țară și în străinătate, precum și tabere de vară la Eforie și Vârciorova. **Secția de tenis** (1928). Avea sediul la *Șosea* și număra 10 membri; în 1929 se mută cu sediul pe terenul *CFR* din Bd. Elisabeta unde se afla Societatea *Romcomit*, și la *Doherty*, cu care încheie o convenție; din 1932, când număra 62 de membri, începe o activitate mai organizată, angajându-l ca antrenor pe Victor Stoclosa; în 1939 secția se înscrie la Federația Societăților Române de Tenis.

Secția de scrimă (1928). Organizată în cadrul secției de tenis, pune la dispoziția amatorilor sala de scrimă în care lucra maestrul Ludovic Fenyő.

Secția de culturism (1968). A funcționat în cadrul secției de haltere, sub îndrumarea Antrenorului

Emerit Dumitru Hâtru. A câștigat peste 60 de titluri naționale.

Secția de hochei pe gheață (1939). În scurtă perioadă a existenței sale sub denumirea de *Hochei Club Rapid* a cucerit un titlu de campioană, în anul 1940.

Secția de tir a luat ființă după 1950, reprezentanții AS *Locomotiva* reușind să câștige titlurile de Campioni la tirul cu arma de vânătoare, în 1952 (Mihai Vasiliu – 43 talere din 50) și în 1953 (M. Vasiliu – 86 talere din 100, și cu echipa: M. Vasiliu, I. Gheorghiu, G. Gheorghiu și I. Begu – 130 talere din 4x50).

Secția de tenis de masă a fost înființată în 1950 sub denumirea de *Locomotiva – RATA, Locomotiva – PTT* și apoi a devenit *Rapid*; câștigă, prin reprezentantele sale Sari Szasz și Luci Slăvescu, titlurile de campioane în 1950 (dublu), 1951 (dublu și echipe), 1952 (dublu); ulterior, alături de alți sportivi, a activat ca jucător și antrenor Mircea Popescu, component al lotului național, medaliat la CM.

Secția sporturilor de iarnă, înființată în 1932 la Sinaia, aparținea ASC CFR București. În perioada 25-28 ianuarie 1934 au fost organizate concursuri de bob, de săniuțe, skeleton și schi. Secția a fost dotată cu două boburi (*Rapid* și *Expres*) construite în Atelierele CFR - Grivița Vagoane. În anul 2001, sportivii clubului au realizat următorul bilanț pe plan național: 24 titluri de Campioni Naționali la seniori, 6 la tineret și 30 la juniori; 109 locuri II-III la CN de seniori, tineret și juniori; 6 recorduri naționale; locul VI pe țară în clasamentul cluburilor care au obținut medalii la CN. În anul 2009, CS Rapid a obținut în campionatele naționale la seniori 7 locul I, 13 locuri II și III, la tineret 3 (I), 4 (II), 6 (III), la juniori 16 locul I, 13 locul II și 16 locul III. În 2001 la competițiile internaționale oficiale de seniori, tineret, juniori și cadeți (CM, CE, Cupe Mondiale și Europene, JMU și CB) sportivii clubului au cucerit 45 de medalii în probele individuale și au contribuit la obținerea altor 6 medalii în probele pe echipe și în echipaje, plasându-se pe locul III în clasamentul pe țară al cluburilor. În anul 2009 CS Rapid a obținut la aceste competiții 13 medalii de aur, 9 de argint și 6 de bronz. În decursul anilor, din conducerea clubului au făcut parte ca președinți: Teofil Copaci (iunie 1923); Andrei Ștefan (decem-

brie 1923), Cezar Mereuță (1926); Alfred Fulger; V. Blaj; V. Badiu; C. Bauer; I. Georgescu; I. Stoian; Florea Tănăsescu; N. Zodian; Mihai Vâlceanu; Petre Capră (1967-1972); Florin Ștefănescu; Liviu Mihăilescu (1978-1982); Apostol Chirulescu (1982-1983); Daniel Lăzărescu (1983-1987); Eugen Ignat (1987-1988); Aurel Dumitru Popa (1988-1990); Mihai Zaharia (din 1990). La 1 decembrie 2000 componența Consiliului de conducere al Clubului era următoarea: Mihai Zaharia – președinte; Grigore Târcoci – vicepreședinte; Vali Caciureac – vicepreședinte; Antoaneta Voica – contabil; Dan Comșa, Alexandru Mardan, Viorel Lefter – membri. Din anul 2011 președinte al clubului a fost numită Valentina Ionescu Caciureac.

CLUBUL SPORTIV REȘITA. Înființat în 1922 cu secțiile de: **gimnastică, scrimă, atletism (profilat pe cros), fotbal, tenis și turism.**

CLUBUL SPORTIV ROMÂN. Se organizează în 1909, la Sinaia, fiind întemeiat de membrii familiei regale. Printre obiectivele sale figurează în primul rând promovarea sporturilor de iarnă și a celor moderne, tenisul ocupând un loc central. În 22 martie se organizează un concurs de bob desfășurat pe o pârtie de 400 m special amenajată, iar în 1910, concursurile pentru sporturile de iarnă (la care participau și femeile), printre care și cele de bob, pentru cucerirea *Cupei G. V. Bibescu* (câștigată de N. Filipescu) și a *Cupei de Argint*, obținută de principele Carol.

CLUBUL SPORTIV SATU MARE, a fost înființat la 1 octombrie 1972 (hotărârea CNEFS nr. 733 din 9 iunie 1972), funcționând, până în 1974, sub denumirea *Clubul Sportiv Municipal Satu Mare* cu patru secții: atletism, lupte (libere și greco-romane), fotbal (centrul de copii și juniori) și scrimă. În 1974 luptele libere au trecut la AS *Unio*, iar centrul de copii și juniori pentru fotbal, la FC *Olimpia*. În 1990 a fost transferată, de la OJTS la club, secția de radioamatorism. În anul 2000 activau în structura clubului patru secții de performanță: atletism, lupte greco-romane, radioamatorism și scrimă.

Secția de atletism și-a desfășurat activitatea la nivel național și balcanic, în special cu juniorii (Peter Szeredoy, Tiberiu Egi, Ana Maria Stoica – multipli Campioni Naționali de juniori și medaliați la CB). În secție a activat și Florin Turcu, Campion Național (pentru ANEFS) în 1995, 1996, 1997, la sulică.

Secția de lupte a cuprins mai mulți sportivi Campioni Naționali și medaliați la CN: Gheorghe Stan (Maestru al Sportului), Gheorghe Costin, Sorin Șoproni, Francisc Szabo, Ludovic Leib, Tudor Barbul, Octavian Feher, Iosif Cornuta, Ștefan Varodi, aceștia fiind și componenți ai loturilor naționale. În secție a mai activat și Attila Balogh, Vicecampion European la lupte libere în 1969 (medalie câștigată anterior venirii în secție).

Secția de radioamatorism a obținut mai multe medalii la CN de seniori la creație tehnică, având un puternic nucleu de cercetare în domeniul aplicat al radioamatorismului. S-au remarcat: Iosif Cuibuș (multiplu Campion Național, Maestru al Sportului), Adrian Anderco și Tiberiu Makrai (Campioni Naționali), Istvan Vany și Ștefan Anderco (medaliați la CN). Pentru activitatea în trafic radio, Iosif Șarga a obținut titlul de Maestru Emerit al Sportului. Au câștigat medalii în concursurile internaționale IARU: Iosif Batl, Dănuț Chiș și Arpad Gașpar. Antrenorul Constantin Frish, component al colectivului tehnic care a pregătit lotul național, a contribuit la câștigarea unei medalii de bronz la CM din Ungaria, în anul 1998.

Secția de scrimă a beneficiat de îndrumarea Antrenorului Emerit Alexandru Csipler. Fiind una dintre secțiile fruntașe de scrimă, a reușit să obțină anual 20-30 medalii la CN, la toate categoriile de vârstă și arme. În această secție au continuat să se pregătească cei mai reprezentativi sportivi ai scrimei românești, mulți dintre ei fiind transferați la alte cluburi, unde au realizat performanțe remarcabile la JO, CM și CE. Printre aceștia s-au aflat mulți scrimeri care activaseră anterior la *Metalul Unio Satu-Mare* și în alte secții: Ecaterina Sthal, Petre Kuki, Ștefan Ardeleanu, Suzana Ardeleanu, Monica Veber, Marcela Moldovan, Rozalia Husti, Csila Ruparcsics, Simona Iluți, Alexandru Nisztor, Nicolae Bodoczi și mulți alții. Au activat ca antrenori în cadrul sec-

ției, obținând titlul de Antrenor eEmerit, următorii: Alexandru Csipler, Ștefan Ardeleanu, Ștefan Haukler, Ludovic Vigula, Marcela Zsak Moldovan. Din anul 1996, secția de scrimă beneficiază de o modernă sală de pregătire și de competiții, care este în administrarea clubului. Președinții clubului: Ioan Irimie (1972-1974), Emil Terebeși (1974-1986), Viorel Dan (din 1986 – 2007), Sabo Gheorghe (2009).

CLUBUL SPORTIV CENTRAL AL ARMATEI STEAUA. A fost întemeiat în baza Decretului regal nr. 135 din 07.03.1946, precum și a Regulamentului de aplicare a Legii de înființare a „*Organizației Sportului Popular*” din 30.04.1946. Continuator al tradițiilor sportive existente în cadrul Armatei române, clubul militar a fost edificat în două etape: Un prim moment ar fi cel de organizare, în teritoriu, a resortului militar – cu atribuții de coordonare a sportului în armată, moment marcat de înființarea, la sfârșitul anului 1946 și începutul lui 1947, a **secției de călărie** (ai cărei reprezentanți de seamă erau reuniți în cadrul echipei hipice a armatei), precum și a celei de scrimă în primăvara anului 1947 (cuprinsă în Cercul Militar din București). Al doilea, momentul înființării Asociației Sportive Centrale a Armatei (iunie-noiembrie 1947). Așadar, data de 4 iunie 1947 (când s-a înființat și secția de fotbal), este considerată data de la care ființează prestigiosul club sportiv militar. În 1947, înființarea oricărei asociații se făcea respectându-se Legea din 1928, prin care se stipula foarte clar obligativitatea înregistrării acesteia la primăria localității unde își avea sediul. Timpul nu a păstrat însă toate documentele referitoare la anii 1947-1950, astfel încât prezentarea cronologică a secțiilor clubului militar se bazează numai pe documentele găsite la Arhivele Armatei de la Pitești și pe informațiile din presa vremii. Palmaresul clubului, între 1947- 2010, este impresionant: JO - 91 medalii (28 aur, 38 argint, 31 bronz), CM- 487 medalii (135 aur, 184 argint, 167 bronz), CE- 727 medalii (194 aur, 229 argint, 143 bronz), JMU și Universiade - 139 medalii (60 aur, 34 argint, 45 bronz), Cupe Mondiale și Europene – 224(65 aur, 76 argint, 83 bronz), CISM și Spartachiade – 350 medalii (92 aur, 116 argint, 142 bronz),

JB – 2519 medalii (1142 aur, 864 argint, 523 bronz). Pe lângă aceste rezultate, clubul mai deține 9678 de titluri de Campion Național și este câștigător de 707 ori a Cupei României.

ANUL 1947 Secția de călărie. Este urmașă a Echipii hipice a Armatei, care îi cuprindea pe cei mai buni cavaleriști din unitățile militare din țară. Echipa hipică a Armatei a luat ființă în anul 1928, în timpul generalului Moruzi și a fost reorganizată în 1946-1947, la Sibiu, ca secție sportivă încadrată și reîncadrată definitiv în 1953 în clubul militar. Este important să evidențiem faptul că prima medalie a țării la JO de la Berlin, în 1936, a fost cucerită de lt. Henri Rang, cu calul Delfis, la obstacole, individual. Palmaresul sportiv internațional și intern: JO – 1 medalie bronz; CE – 1 loc V; Cupe Mondiale – participări sporadice în faza etapelor; CM CISM – 2 medalii (1 argint, 1 bronz); Spartachiade Militare – 4 medalii (2 argint, 2 bronz); JB – 109 medalii (44 aur, 48 argint, 29 bronz); CN – 414 titluri; Cupa României – 38. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Petre Kirculescu, Nicolae Zidaru, Constantin Zahei, Constantin Apostol, Gheorghe Popescu, Gheorghe Andrei, Neculai Marcoci, Mihai Timu, Gheorghe Antohi, Dumitru Velicu, Virgil Bărbuceanu, Vasile Tudor, Dumitru Hering, Gheorghe Nicolae, Emilian Curteanu, Mircea Neagu, Radu Marcoci. Sportivi: Virgil Bărbuceanu, Gheorghe Antohi, Gheorghe Langa, Neculai Marcoci, Nicolae Mihalcea, Iosif Molnar, Dumitru Hering, Dumitru Velicu, Anghelache Donescu, Dania (Popescu) Longo, Ioan Popa, Sorin Soveja, Dumitru Velea, Cornel Ilin, Mircea Neagu, Gheorghe Nicolae, Radu Ilioi, Mariana Molsei, Radu Marcoci, Emilian Curteanu, Florin Stoica, Ștefan Stoica, Alina Alexandrescu. Din rândurile antrenorilor și sportivilor, sunt de subliniat ca personalități marcante: Dumitru Hering, actualul secretar al Jockey Clubului Român; Sorin Soveja, fost secretar general al FR de Călărie și Pentatlon modern; Vasile Tudor, fost secretar general al Federației Ecvestre Române.

Secția de scrimă este urmașa grupării sportive cuprinsă în cadrul Cercului Militar București, gru-

pare afiliată la federația de specialitate la finele anului 1925 și reorganizată între 1947-1948. Palmares sportiv internațional și intern: JO – 10 medalii (2 aur, 3 argint, 5 bronz); CM – 59 medalii (15 aur, 19 argint, 25 bronz); CE – 39 medalii (10 aur, 13 argint, 16 bronz), JMU și Universiade – 21 medalii (7 aur, 9 argint, 5 bronz); Cupe Mondiale și Europene – 66 medalii (15 aur, 17 argint, 34 bronz); CISM și Spartachiade – 51 medalii (16 aur, 20 argint, 15 bronz); JB – 302 medalii (180 aur, 77 argint, 45 bronz); CN – 421 titluri; Cupe ale României – 152. Antrenori: Constantin Panescu, Andrei Vâlcea, Constantin Ciocârlie, Sorin Poenaru, Constantin Stelian, Dumitru Mustață, Iosif Zilahy, Gheorghe Alexe, Gheorghe Culcea, Alexandru Istrate, Constantin Nicolae, Olga Szabo, Mihai Țiu, Alexandru Nilca, Tudor Petruș, Petru Kuki, Corneliu Marin, Octavian Zidaru, Ioan Popa, Ionel Stanciu, Cornel-Răzvan Milan, Marius Florea, Petre Ducu, Romică Molea, Cornel Milan, George Epurescu. Sportivi: Dumitru Mustață, Cornel Pelmuș, Andrei Vâlcea, Georgeta Sachelarie, Olga Szabo, Ion Drâmbă, Ștefan Haukler, Sorin Poenaru, Iosif Zilahy, Iuliu Falb, Ileana Gyulai-Drâmbă-Ienei, Ecaterina Jencsik-Stahl, Mihai Țiu, Ștefan Weissbock-Ardeleanu, Ana Pascu, Gheorghe Culcea, Constantin Nicolae, Hariton Bădescu, Octavian Vintilă, Constantin Bărgan, Nicolae Iorgu, Alexandru Istrate, Magdalena Bartoș-Chezan, Adriana Dragomir, Viorica Draga, Ioan Pop, Corneliu Marin, Marin Mustață, Alexandru Nilca, Emil Oancea, Petru Kuki, Tudor Petruș, Sorin Roca, Zsolt Huszti, George Oancea, Ioan Popa, Mihai Popa, Rudolf Szabo, Octavian Zidaru, Mikloș Bodoczi, Felix Nicolae, Sorin Saitoc, Alexandru Chiculiță, Elisabeta Guțganu-Tufan, Romică Molea, Laura Cârlescu-Badea, Claudia Grigorescu-Vanță, Ana Pavel, Livius Buzan, Petre Ducu, Romică Molea, Mihai Predescu, Cornel-Răzvan Milan, Roxana Scarlat, Ioana Ionescu, Reka-Szabo, Lazar-Szabo, Dan Găureanu, Constantin Sandu, Costel Dănciulescu, Serghei Jelezov, Ana Maria Brânză. Personalități marcante din cadrul secției: Ana Pascu, președinte executiv al FR de Scrimă și Maestru în Biroul executiv al COR; Octavian Vintilă, vicepreședinte

al FR de Scrimă; Octavian Zidaru, fost secretar general al FR de Scrimă; Ioan Pop, director tehnic în cadrul FIE și fost secretar tehnic în cadrul FR de Scrimă; Liviu Angelescu, secretar tehnic al FR de Scrimă.

Secția de fotbal – (vezi „Cluburi de fotbal”, F.C. STEAUA).

Secția de tenis de câmp s-a constituit la 7 iunie 1947 o dată cu cea de fotbal și cea de box. Primii reprezentanți ai sportului alb au fost frații Marin și Gogu Viziru, acesta din urmă Campion Național chiar în anul înființării, 1947. În palmaresul intern sunt înscrise 178 de titluri de Campioni Naționali. Palmaresul internațional cuprinde: 12 medalii la CE, 16 locuri I, 12 locuri II și 15 locuri III/IV, cucerite la Cupele Mondiale și Europene, 5 medalii la JMU și 58 la CB : Marele premiu FILT, Turneul final al FILT, Turneul final al jucătorilor-antrenori, Roland Garros, Wimbledon, Forest Hills/Flushing Meadow, Cupa Davis, Cupa Galea. 5 medalii la Universiadele de vară (1 aur, 1 argint, 3 bronz). Antrenorii secției au fost: Dumitru Tănăsescu, Tiberiu Grad, Gheorghe Cobzuc, Marin Viziru, Constantin Chivaru, Gheorghe Viziru, Dumitru Viziru, Eleonora Dumitrescu, Constantin Ristea, Daniela Pavel. Dintre sportivi menționăm pe: Gheorghe Viziru, Marin Viziru, Gheorghe Cobzuc, Constantin Năstase, Petre Mărmureanu, Ilie Năstase (câștigător la Roland Garros, la Forest Hills, primul loc în Marele Premiu FILT, de 4 ori câștigător al *Master Tournament*, locul 1 mondial, de 5 ori finalist în Cupa Davis), Ecaterina Roșianu-Horsa, Eleonora Roșianu-Dumitrescu, Dumitru Hărădău (finalist în Cupa Davis), Liviu Mancaș, Adrian Marcu, Mihai Sova, Răzvan Constantinescu, Mihnea Năstase, Daniela Moise-Pavă, Dinu Pescariu, Andrei Pavel. Ca personalități în lumea tenisului s-au remarcat: Ilie Năstase, președinte al FRT, Dumitru Hărădău, vicepreședinte al FRT și Gheorghe Viziru, fost secrete general al FRT.

Secția de box. A luat ființă în anul 1947, primii boxeri fiind Vasile Boghiță, Titu Sărbătoare și Sandu Ion. Primul titlu național a fost câștigat de Ion Vasilov. Palmaresul secției cuprinde: JO – 5 medalii (3 argint, 2 bronz); CM – 10 medalii (7 argint, 3 bronz); CE – 41 medalii (7aur, 14 argint, 20 bronz);

JMU – 4 medalii (1 aur, 2 argint, 1 bronz); Sparta-chiade Militare – 30 medalii (4 aur, 4 argint, 22 bronz); JB – 51 medalii (23 aur, 21 argint, 7 bronz); CN – 255 titluri. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Lucian Popescu, Marin Stănescu, Marcu Spakov, Gheorghe Fiat, Ion Kiriac, Neacșu Șerbu, Constantin Ciucă, Nicolae Gâju, Alec Năstac, Marin Diaconescu, Ion Dumitru, Gheorghe Chivăr, Constantin Gruescu, Grigore Bondavali, Adrian Lăcătuș. Sportivi: Vasile Tiță, Gheorghe Fiat, Mircea Dobrescu, Francisc Ambruș, Nicolae Măndreanu, Mihai Stoian, Neacșu Șerbu, Victor Șchiopu, Gheorghe Negrea, Virgil Badea, Constantin Ciucă, Nicolae Gâju, Gheorghe Chivăr, Gheorghe Pușcaș, Victor Zilberman, Alec Năstac, Constantin Gruescu, Aurel Dumitrescu, Ion Cernat, Carol Hajnal, Daniel Radu, Florian Livadaru, Dumitru Șchiopu, Gheorghe Preda, Doru Maricescu, Marian Fânățan, Mikloș Paizs, Dumitru Beșliu, Daniel Măeran, Vasile Adumitroaie, Adrian Mărcuț, Nicolae Aliuță.

Secția de atletism. S-a afiliat la FR de Atletism în 1948. Parmaresul internațional și intern cuprinde: JO – 8 medalii (4 aur, 1 argint, 3 bronz); CM – 14 medalii (2 aur, 6 argint, 6 bronz); CE – 44 medalii (13 aur, 14 argint, 17 bronz); JMU și Universiade – 20 medalii (11 aur, 5 argint, 4 bronz); Cupe Mondiale – 2 medalii de argint; Cupa Europei *Bruno Zauli* echipe naționale – 4 medalii (2 argint, 2 bronz); CM CISM și Spartachiade Militare – 37 medalii (8 aur, 16 argint, 15bronz); JB – medalii (208 aur, 146 argint, 121 bronz); Recorduri – 7 olimpice, 25 mondiale, 25 europene, 6 la JMU și Universiade; CN – 1230 titluri; Cupe ale României – 16. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Ioan Mureșanu, Aurel Lupan, Ion Steriade, Mihai Tintorescu; Nicolae Păiș, Victor Dumitrescu, Ioan Söter, Constantin Aioanei; Victor Cincă, Vasile Dumitrescu, Mircea Buhlea, Maria Pandele-Florescu, Nicolae Tacorian, Radu Voiciloiu, Elias Baruch, Silviu Dumitrescu, Dumitru Paraschivescu, Teodor Ionescu, Petre Astafei, Iolanda Balaș-Söter, Gheorghe Fodoreanu, Octavian Viscopoleanu, Viorica Viscopoleanu, Carol Corbu, Petre Lupan, Ioan Moroiu, Anișoara Stanciu, Doina

Voinea, Horia Toboc, Dan Serafim, Florența Crăciunescu, Ion-Adrian Ghioroale-Panait, George Boroi, Constantin Nourescu, Nichifor Ligor, Ilie Popa. Sportivi: Ioan Söter, Iolanda Balaș-Söter, Virgil Zăvădescu, Gheorghe Zâmbreșteanu, Sorin Ioan, Maria Diaconescu, Viorica Viscopoleanu, Carol Corbu, Gheorghe Megelea, Florența Crăciunescu, Adrian Proteasa, György Marko, Ibolya Korodi, Anișoara Cușmir-Stanciu, Mihaela Loghin, Galina Astafet-Stăvari, Liliana Năstase, Ella Kovacs, George Boroi, Bogdan Tudor, Monica Iagăr-Dinescu, Cristina Nicolau, Oana Mușunoi Pantelimon, Ioan Vieru, Bogdan Tudor. Din rândurile personalităților marcante provenite din secția de atletism sunt de menționat: Nicolae Mărășescu – secretar de stat la MTS, Iolanda Balaș Söter, președinte executiv al FR Atletism și vicepreședinte al COR, Ioan Mureșanu, fost vicepreședinte al CSA *Steaua*, Carol Corbu, vicepreședinte al CSA *Steaua*.

Secția de volei. Palmaresul internațional și intern cuprinde: JO – 1 medalie de bronz; CM – 2 medalii (1 argint, bronz); CE – 5 medalii (3 argint, 1 bronz); JMU și Universiade – 2 medalii de aur; Cupe Mondiale – 1 loc 6; Cupe Europene echipe de club – 8 medalii (5 argint, 3 bronz); Spartachiade Militare – 3 medalii (1 argint, 2 bronz); JB – 20 medalii (6 aur; 10 argint, 4 bronz); CN – 17 titluri la seniori. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Vasile Moraru, Nichi Dragomirescu, Nicolae Murafoaia, Victor Tibacu, Nicolae Tărchilă, Ion Tănăsescu, Constantin Sârbu, Victor Surugiu, Tănase Tănase, Paul Brașoveanu, Martin Rauh, Aurel Drăgan, Octavian Crețu, Gyula Bartha, Virgil Dumitrescu, Petre Ionescu, Florin Țiucra, Constantin Chițigoi, Alexandru Juhasz, Vasile Paraschiv. Sportivi: Corneliu Andrieș, Gyula Bartha, Mircea Bărbulescu, Radu Began, Ioan Bânda, Cornel Chifu, Constantin Chițigoi, Cristian Chițigoi, Marian Constantin, Gheorghe Corbeanu, Octavian Crețu, Günther Cristiani, Robert Czedula, Petre Duduciuc, Gheorghe Dumitrașcu, Romeo Enescu, Daniel-Răzvan Găvan, Silviu Geană, George-Valentin Grigore, Emil Haiduc, Aurelian Ion, Cristian Ion, Daniel Ionescu, Petre Ionescu, Marius Iorga, Alexandru Juhasz, Sorin Macavei, Viorel Manole, Florin Mina,

Emilian Mitroi, Silviu Oancea, Mihai Pădurețu, Cristian Pentelescu, Neculai Pop, Dorin Poroșnicu, Ady-Silviu Pralea, Martin Rauh, Ștefan Roman, Dumitru Rotaru, Marian Săniuță, Valeriu Spănu, Marian Stamate, Alin Stăvari, Cornel Șoica, Ion Șușelescu, Ion Tănăsescu, Ioan Țerbea. Alte personalități: Aurel Drăgan, fost secretar federal al FR de Volei, Viorel Manole, secretar general al FR de Volei, Dorin Macavei, șeful Biroului Documentare statistică din cadrul instruirii sportive a CSA *Steaua*, Nicolae Tărchilă, fost antrenor federal la FRV.

Secția de tir. Înființată în anul 1947, înregistrează prima participare la Campionatele Naționale în anul 1948. Performanțele sportive pe plan internațional și intern au fost: Jocuri Olimpice – 5 medalii (3 aur, 1 argint, 1 bronz), Campionate Mondiale – 13 medalii (2 aur, 7 argint, 4 bronz), Campionate Europene – 74 medalii (19 aur, 32 argint, 25 bronz), Cupe Mondiale – 7 medalii (2 aur, 3 argint, 2 bronz), Spartachiade Militare – 26 medalii (6 aur, 10 argint, 10 bronz) Jocuri Balcanice – 428 medalii (186 aur, 132 argint, 116 bronz) Recorduri – 3 olimpice, 9 mondiale și 13 europene Campionate Naționale – 1174 titluri, Cupe ale României – 184. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Augustin Mișca, Iosif Sîrbu, Gheorghe Corbescu, Grigore Ioanide, Mihai Toader, Laurian Cristescu, Valentin Enea, Teodor Coldea, Constantin Feciorescu, Cristian Loghiade, Corneliu Ion, Marin Stan, Ilie Codreanu, Liviu Stan, Constantin Stan. Sportivi: Iosif Sîrbu, Dinu Vidrașcu, Valentin Enea, Mihai Toader, Marin Dochiliță, Laurian Cristescu, Alexandru Gered, Virgil Atanasiu, Mihai Dumitru, Nicolae Rotaru, Gheorghe Enache, Gheorghe Florescu, Ioan Albescu, Petre Sandor, Corneliu Ion, Marin Stan, Grațian Calotă, Virgil Suciu, Ilie Codreanu, Romulus Nicolescu, Florin Cristofor, Elisabeta Bădicăneanu, Elena Ghioroale-Taciuc, Silvia Kaposztai, Liviu Stan, Marinică Trușcă, Constantin Țârloiu, Sorin Babii, Marin Matei, Ioan Toman, Iulian Raicea, Liliana Vâlcea, Anca Ionescu, Marius Vasile, Ionel Grigorie, Iulian Soroș, Adrian Todor, Iulică Cazan, Valentin Stan, Marcel Stan, Vlad Cuza. Personalitățile marcante din cadrul secției au

fost: Corneliu Ion, președinte executiv al FR de Tir și Virgil Atanasiu, antrenor federal.

Secția de motociclism. Înființată în 1948, secția a fost desființată în 1970 pentru ca, în 1982, să fie reînființată. În prezent funcționează cu dublă legitimație sub titulatura *Steaua – General Turbo Honda București*. În palmaresul internațional sunt înscrise performanțele: la Campionatele Mondiale de motocros 1 loc IX, 2 locuri XI; 3 medalii (2 de aur și 1 de argint) și un loc II la *Cupa Mondială „Six Days”* de regularitate și rezistență organizată sub egida FIM (Campionat Mondial neoficial, cursele respective cunoscute și sub denumirea de „*Olimpiada Motocicliștilor*”), alte 2 medalii de aur și 1 de argint la Campionatele CSAP, apoi 18 medalii la Campionatele Balcanice (9 aur, 5 argint, 4 bronz). Pe plan intern motocicliștii militari au cucerit 208 titluri de Campioni. Antrenorii care au funcționat de-a lungul timpului: Ion Spiciu, Georgiu Mormocea, Gheorghe Ioniță (desemnat antrenorul secolului XX la motociclism), Gheorghe Voiculescu, Vicențiu-Petre Paxino, Corneliu Voiculescu, Gheorghe Dumitru, Traian Mihăilescu (în cadrul dublei legitimații). Sportivii de valoare ai secției au fost: Ion Spiciu, Nicolae Sădeanu, Ion Gheorghe, Constantin Udrescu, Alexandru Ruhn, Mircea Antonescu, Georgiu Mormocea, Emerich Sonca, Nicolae Niculici, Gheorghe Voiculescu, Dumitru Dumitrache, Mihail Dănescu (desemnat sportivul secolului XX la motociclism), Gheorghe Ioniță, Alexandru Lăzărescu, Romano Moldovan, Armand Munteanu, Ștefan Iancovici, Alexandru Schuller, Alexandru Sinca, Alexandru Datcu, Eugen Kereszkeș, Alexandru Ionescu-Cristea, Vicențiu Petre-Paxino, Ștefan Chițu, Aurel Ionescu, Florian Pop, Alexandru Ilyeș, Ernest Müller, Ionel Pavel, Adrian Roșu, Paul Schmidt, Cătălin Duțăv, V. Goncharov, Otilia Pancă, Peter Gagy, Gyorgy Pakay. Ca personalități marcante din rândurile sportivilor și antrenorilor sunt de menționat: Gheorghe Ioniță, prim-vicepreședinte al FRM, Mihail Dănescu, vicepreședinte al FRM, Georgiu Mormocea, secretar general al FRM, Corneliu Voiculescu, fost secretar general al FRM.

Secția de rugby. În palmaresul său internațional și intern sunt cuprinse: Campionate Mondiale – 2

locuri 9-12 și 1 loc 13. Cupe Europene – 31 medalii (12 aur, 11 argint, 8 bronz). Campionate Naționale – 29 titluri la seniori. Cupe ale României – 9. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Alexandru Argeșiu, Eugen Sfetcu, Nicolae Gheondea, Petre Cosmănescu, Alexandru Penciu, Ioan Fodor, Petre Băducu, Nicolae Căpușan, Ioan Danciu, Răducu Durbac, Adrian Mateescu, Alexandru Achim, Theodor Rădulescu, Mircea Muntean, Laurențiu Codoi, Sorin Fuicu, Eduard Suciu, Leodor Costea, Costică Florea. Sportivi: Alexandru Achim, Dumitru Alexandru, Florin-Lucian Balmoș, Daniel Barbu, Gheorghe Băltărețu, Daniel Boldor-Boghiță, Mircea Braga, Nicolae Căpușan, René Chiriac, Nicolae Cioarec, Paul Ciobănel, Alexandru Ciorăscu, Mircea Ciornei, Laurențiu Codoi, Mihai Cojocaru, Liviu Colceriu, Teodor Coman, Laurențiu Constantin, Tudor Constantin, Octavian Corneliu, Florin Corodeanu, Vasile David, Filip-Florin Dinu, Cătălin-Sebastian Drăgucanu, George Dumitrescu, Marian Dumitru, Răducu Durbac, Constantin Enache, Costică Florea, Sorin Fulcu, Alexandru Gealapu, Marcel Giucăl, Liviu Hodorcă, Gelu Ignat, Alexandru Ionescu, Marin Ionescu, Radu Ionescu, Carol Krammer, Gheorghe Leonte, Adrian Mateescu, Răzvan Mavrodin, Panait Merghișescu, Petre Mitu, Sergiu Mocanu, Marin Moț, Mircea Muntean, Florică Murariu, Viorel Neaga, Marius Nedelcu, Aurel Nica, Traian Oroian, Alexandru Penciu, Ion Pinte, Neculai Postolachi, Alexandru Rădulescu, Gheorghe Rășcanu, Eduard Suciu, Constantin Șerban, Ovidiu Șugar, Dumitru Teleașă, Marcel Toader, Ionuț Tofan, Vasile Țața, Gheorghe Vărzaru, Ion Zafiescu. Personalități marcante din cadrul rugby-ului militar: Carol Krammer, fost vicepreședinte al CSA Steaua, Sorin Fuicu, fost secretar general al FRR, Paul Ciobănel, secretar de stat la Departamentul pentru Handicapați și președinte de onoare al FRR, Neculai Postolachi, vicepreședinte al FRR.

Secția de handbal. Începând din anul 1948 are în palmares următoarele performanțe: Jocuri Olimpice – 4 medalii (1 argint, 3 bronz). Campionate Mondiale – 7 medalii (4 aur, 1 argint, 2 bronz), Campionate Mondiale Universitare – 10 medalii (6 aur, 2 argint,

2 bronz), Supercupa Campionilor Olimpici și Mondiali – 3 medalii (1 aur, 1 argint, 1 bronz), Cupe Europene – echipe de club – 10 medalii (2 aur, 2 argint, 6 bronz), Campionate Mondiale CISM – 2 medalii (1 argint, 1 bronz), Spartachiade Militare – 4 medalii (1 aur, 3 argint), Jocuri Balcanice – 21 medalii (12 aur, 8 argint, 1 bronz), Campionate Naționale – 35 titluri (seniori), Cupe ale României – 10. Antrenorii secției și sportivi de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Francisc Monis, Ioan Kunst-Ghermănescu, Cosma Liță, Octavian Nițescu, Aurel Bulgaru, Olimpiu Nodea, Otto Thellman, Comel Oțelea, Gheorghe Goran, Ștefan Orban, Ștefan Birtalan, Radu Volna, Ioan Vărgăului, Nicolae Munteanu, Vasile Stângă. Sportivi: Dan Alboaica, Arpad Barabaș, Ion Belu, Dumitru Berbece, Ciprian Beșta, Ștefan Birtalan, Sebastian Bota, Aurel Bulgaru, Grișa Cheli, Dietrich Christian, Paul Cicu, Teodor Coasă, Lazăr Cojocar, Mircea Costache, Petru Dan, Alexandru Dedu, Alexandru Dincă, Cezar Dăgăniță, Marian Dumitru, Cristian Gațu, Ioan Găbrean, Adrian Ghimeș, Gheorghe Goran, Gheorghe Gruia, Iosif Iacob, Sandu-Florin Iacob, Liviu Ianoș, Gavril Kicsid, Ștefan Laufceac, Sabin Marc, Virgil Marghidan, Mihail Marinescu, Nicolae Munteanu, Mircea Muraru, Victor Neagu, Octavian Nițescu, Olimpiu Nodea, Ștefan Orban, Cornel Oțelea, Constantin Petre, Ion Popescu, Dan Roșescu, Laurențiu Roșu, Olimpiu Savu, Adrian Simion, Claudiu-Sofron Stan, Vasile Stângă, Werner Stöckl, Constantin Șelaru, Otto Thellman, Constantin Tudosie, Radu Voina. Personalități marcante din rândurile handbaliștilor militari: Cristian Gațu, fost secretar de stat la MTS, vicepreședinte al COR, președinte al FR Handbal, fost președinte al CSA *Steaua*, Cornel Oțelea, fost vicepreședinte al COR, fost președinte al FR Handbal și de două ori președinte al CSA *Steaua*, Ioan Kunst-Ghermănescu, fost președinte al FR Handbal, președinte al Comisiei tehnice al FIH și rector al IEFS, Mihai Marinescu, secretar general al FR Handbal, vicepreședinte al CSA *Steaua*, Laurențiu Roșu, președinte al CSA *Steaua*, Nicolae Nedef, fost antrenor federal, Gheorghe Goran, instructor la instruirea sportivă a CSCA *Steaua*.

Secția de baschet. Înființată în 1948, fințează din 1999 sub titulatura de Baschet Club *Steaua*. Palmaresul său internațional cuprinde: 2 locuri V; 2 locuri VII; 2 locuri VIII la CE, 2 locuri IX la Universiadele de vară, o medalie de bronz și 6 locuri V-VIII la Cupele Europene, un loc V și două locuri VI la Spartachiadele Militare, 21 de medalii la JB (2 de aur, 9 de argint, 10 de bronz). Pe plan intern: 22 de titluri de Campioană Națională (22 la seniori și unul la tineret) și de două ori câștigarea Cupei României. Numele unor antrenori de prestigiu: Gheorghe Epuran, Victor Buzaș, Constantin Herold, Alexandru Fodor, Andrei Folbert, Vasile Popescu, Mihai Nedef, Nicolae Pârșu, Mircea Câmpeanu, Costel Cernat, Nicolae Danețiu, Anton Netolinschi, Dumitru Leca, Dan Berceanu, Petre Brănișteanu. Din rândurile sportivilor sunt de menționat: Sorin Ardelean, Romulus Baci, Gheorghe Barbu, Sebastian Bota, Petre Brănișteanu, Virgil Căpușan, Costel Cernat, Ion Cimpoea, Gheorghe Câmpeanu, Mircea Câmpeanu, Mircea Cristescu, Mihai Dimancea, Ion Dinescu, Marius Dobă, Dorin Dumitru, Mihai Erdögh, Florin Ermurache, Alexandru Fodor, Andrei Folbert, Valeriu Gheorghe, Petre Grădișteanu, Paul Helcioiu, Viorel Ion, Cezar Ioneci, Constantin Mircea, Andrei Molnar, Liviu Nagy, Eugen Neagu, Mihai Nedef, Anton Netolinschi, Emil Niculescu, Dragoș Nosievici, Armand Novacek, Gheorghe Oczelak, Roman Opiștaru, Alexandru Panaitescu, Constantin Pălăi, Horia Păun, Nicolae Pârșu, Dan Poleanu, Adrian Popa, Bogdan Popescu, Mircea Posa, Gheorghe Radu, Bruno-Marius Roschnafsky, Alin Savu, Cornel Săftescu, Cătălin Scarlat, Titus Tarău, Ioan Testiban, Constantin Ștefan, Adrian Voinescu, Vasile Zdrenghea. Din rândurile sportivilor și antrenorilor care au ocupat funcții importante: Mircea Câmpeanu, secretar general al FRB, Mircea Danețiu, antrenor federal, Mihai Dimancea, instructor și secretar executiv al Fundației *Steaua-1996*, Anton Netolinschi, instructor sportiv.

Secția ciclism. Înființată în 1948, a fost desființată în 1981, reînființată în 1982 și din nou desființată în 1994. Din palmaresul internațional reținem: un loc VI-VII la JO; un loc X la CM; un loc IV și un loc V la JMU de vară, 4 medalii la *Cursa Păcii* (2 argint, 2 bronz), clasări pe locurile I-III la mari

concursuri internaționale de șosea sau velodrom, 3 medalii la JB la velodrom (1 aur, 1 argint, 1 bronz), Campionate Naționale – 198 titluri (142 seniori 56 la juniori), Cupa României – 1 titlu. Antrenori: Constantin Aslan, Iulian Gociman, Ervant Norhadian, Dumitru Pantazescu, Vasile Oprea, Vasile Ion, Constatin Voicu, Vasile Burlacu, Paul Soare, Ioan Stoica, George Negoescu. Sportivi: Ion Ioniță, Constantin Dumitrescu, Iulian Gociman, Ervant Norhadian, Vasile Oprea, Constantin Șandru, Constatin Voicu, Ștefan Poreceanu, Ioan Stoica, Ion Burlacu, Gheorghe Șerban-Rădulescu, Ion Ardeleanu, Vasile Burlacu, Silviu Duță, Francisc Gera, Paul Soare, Gheorghe Moldoveanu, Mircea Virgil, Constantin Goncea, Florin Negoescu, George Negoescu, Teodor Puterity, Petre Dolofan, Nicolae Gavriliță, Cristian Neagoe, Constatin Ciulei, Valeriu Pavel, Dănuț Cătană, Cristian Mihălțan, Mihai Dincă, Gabriel Neagoe, Laurențiu Bogdan.

ANUL 1949

Secția natație. Din 1992 își desfășoară activitatea și pe bază de dublă legitimare cu Liceul *Emil Racoviță*, București. Palmares internațional și intern: Jocuri Olimpice – 1medalie aur, Campionate Mondiale – 7 medalii (1 aur, 1 argint, 5 bronz), Campionate Europene – 26 medalii (8 aur, 12argint, 18 bronz), Universiade – 2 medalii (1 aur, 1 argint), CISM și Spartachiade Militare - 70 (18 aur, 23 argint, 29 bronz), Jocuri Balcanice – 261 medalii (113 aur, 97argint, 51bronz), Campionate Naționale –1629 titluri , Cupe ale României – 60. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Johann Frâncu-Fischer, Gheorghe Marinell, Leo Ungur, Alexandru Schmaltzer, Gheorghe Demeca, Victor Ionescu, Dan Ionescu, Zeno Oprițescu, Adrian Adam-Doroban, Mariana Pop, Nicolae Tat, Doina Sava, Florin Avasiloaie. Sportivi (înot): Agneta Șterner, Marian Slavic, Vladimir Moraru, Zeno Giurasa, Zeno Oprițescu, Horia Lucaci, Horațiu Neagrău, Ioana-Lorena Diaconescu, Nicolae Butacu, Nicolae Ivan, Cezar Bădiță, Mădălina-Elisabeta Badea, Dragoș Coman, Felix Maestru. Sportivi (sărituri în apă): Isabela Bercaru, Ionica Tudor.

Secția polo pe apă. Înfiițată în anul 1949, a fost desființată în 1970 și apoi reînființată în 1983. Din

palmaresul secției reținem performanțele: Jocuri Olimpice – 2 locuri V, Campionate Mondiale – 1 loc VI, Campionate Europene – 1 loc IV, 2 locuri V, 2 locuri VI, Jocuri Mondiale Universitare și Universiade –1 medalie de bronz, Cupe Europene – echipe de club – 4 locuri V-VIII, Campionate Mondiale CISM – 2 medalii de bronz, Jocuri Balcanice – 18 medalii (6 aur, 9 argint, 3 bronz), Campionate Naționale – 21 titluri, Cupe ale României – 7. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Johann Frâncu-Fischer, Adalbert Balint, Francisc Krișan, Gheorghe Zamfirescu, Liviu Pleșca, Viorel Rus, Valentin Median, Gelu Lisac, Cătălin Pârâianu. Sportivi: Flavius Amariei, Ionuț Angelescu, Ladislau Balanov, Alexandru Bădiță, Gavril Blajek, Dan-Andrei Bușilă, Adrian Chețan, Petre Chețan, Iosif Deutsch, Ioan-Robert Dinu, Virgil Duculeț, Nicolae Firoiu, Daniel Fruth, Nicolae Fulgeanu, Gabriel Geantă, Bogdan Giambașu, Anatolie Grințescu, Zoltan Hozspodar, Doru Ierulescu, Octavian Iosim, Iosif Culineac, Gelu Lisac, Alexandru Matei, Bogdan Matei, Istvan Moldvai, Florin Mușat, Gavril Nagy, Dragoș Neagoe, Răzvan Nuțu, Eduard Orășteanu, Cătălin Orban, Cătălin Păun, Cătălin Pârâianu, Gheorghe Popescu II, Mihai Popescu, Cătălin Radu, Mihai Ragea, Bogdan Rath, Mugurel Rădoi, Petre Sanda, Dinel Stemate, Mircea Ștefănescu, Dragoș Ungureanu. Personalități: Anatolie Grințescu, secretar general al FR Polo și Virgil Pleșca, antrenor federal.

Secția lupte. Palmares sportiv internațional și intern: Jocuri Olimpice – 9 medalii (3 aur, 3 argint, 3 bronz), Campionate Mondiale – 34 medalii (10 aur, 11argint, 13 bronz), Campionate Europene – 78 medalii (16 aur, 32 argint, 30 bronz), Campionate Naționale –500 titluri. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Aurel Ihm, Ioan Vascul-Popovici, Gheorghe Șuteu, Ioan Hantău, Ion Lefter, Marin Cristea, Alexandru Geantă, Petru Coman, Gheorghe Urian, Gheorghe Berceanu, Constantin Alexandru, Vasile Andrei, Vasile Pușcașu, Claudiu Tămăduianu, Radu Ana, Constantin Ozarchevici, Petru Onciu, Ștefan Gheorghe. Sportivi (greco-romane): Dumitru Părvulescu, Ion Cornianu, Alexandru Ruzsi, Ioan Vascul-Popovici, Ion

Popescu, Simion Popescu, Nicolae Neguț, Gheorghe Stoiciu, Ion Baci, Ion Gabor, Gheorghe Berceanu, Ștefan Rusu, Constantin Alexandru, Ion Dulică, Vasile Andrei, Ștefan Negrișan, Mihai Cismașu, Gabriel Bivolaru, Constantin Ozarchevici, Nicolae Nițoiu, Ender Memet, Iliuță Dăscălescu, Mircea Constantin, Leonard Frâncu, Petru Sudureac, Constantin Borăscu; (libere): Niculae Pavel, Ștefan Stângu, Petre Coman, Enache Panaite, Nicolae Cristea, Ion Dumitru, Ion Arapu, Gigel Anghel, Marin Pârcălabu, Vasile Pușcașu, Ion Ivanov, Ion Stignei, Aurel Șuteu, Octavian Dușa, Nicu Hâncu, Claudiu Tămăduianu, Petrișor Cruceanu, Ciprian Radu, Radu Ana, Dănuț Prefit, Constantin Corduneanu, Aurel Cimpoeu, Mihai Stroia. Personalități marcante din rândurile antrenorilor și sportivilor secției: Gheorghe Urian, fost secretar general și actual antrenor federal la lupte libere, Vasile Pușcașu, secretar general al FRL și Nicolae Pavel, antrenor federal la lupte greco-romane.

Secția canotaj. Palmares internațional și intern: Jocuri Olimpice – 19 medalii (6 aur, 8 argint, 5 bronz), Campionate Mondiale – 110 medalii (36 aur, 36 argint, 38 bronz), Campionate Europene – 12 medalii (4 argint, 3 bronz, 5 bronz), Universiade și Campionate Mondiale Universitare – 14 medalii (11 aur, 3 argint), Cupe Mondiale – 7 medalii (5 aur, 2 argint), Spartachiade Militare – 6 medalii (3 aur, 1 argint, 2 bronz), Jocuri Balcanice – 88 medalii (58 aur, 24 argint, 6 bronz), Campionate Naționale – 786 titluri. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Zoltan Benedek, Carol Vereș, Emil Mesaroș, Nicolae Radu, Alexandru Aposteanu, Constantin Căteanu, George Mereuță, Nicolae Gioga, Dimitrie Popescu, Vasile Măstăcan, Veronica Cochela. Sportivi: Carol Vereș-senior, Ștefan Kureska, Gheorghe Riffeld, Iuliu Sehovitz, Ioan Boicu, Carol Kiss, Ion Bulugioiu, Petre Milincovici, Ștefan Lupu, Adalbert Agh, Mihai Naumenco, Cristian Georgescu, Constantin Nistoroiu, Angelica Chertic-Aposteanu, Aurelia Marinescu, Valeria Avram, Iuliana Balaban, Elena Avram, Elena Giurcă, Marinela Zagoni, Sanda Toma, Sofica Banovici-Corban, Elena Horvath-Florea, Dimitrie Popescu, Mărioara Popescu, Lucia Toader, Chira Apostol-Sto-

ean, Anișoara Sorohan-Mănea, Mărioara Trașcă-Cu-relea, Veronica Necula, Aurora Trif, Dănuț Dobre, Ioan Șnep, Iulică Ruican, Viorica Ilica-Neculai, Doina Ignat, Ioana Olteanu, Constanța Pipotă, Dorin Alupei, Florian Tudor, Anca Tănase, Elena Georgescu, Viorica Susanu, Magdalena Dumitrache, Aurica Chiriță, Cornel Nemțoc, Vasile Măstăcan, Costel Mutescu, Crina Serediuc, Crisanda Popa, Alin Irincu, Ovidiu Cornea, Nadia-Maria Dinulete, Mihaela Năstăsă, Gheorghita Munteanu, Daniel Cobjuc. Personalități marcante din rândurile sportivilor și antrenorilor secției: Silviu Zelinski, președinte de onoare al FR de Canotaj, Nicolae Gioga, vicepreședinte al FR de Canotaj.

Secția kaiac-canoe. În palmaresul internațional și intern sunt înscrise următoarele performanțe: Jocuri Olimpice – 15 medalii (3 aur, 7 argint, 5 bronz), Campionate Mondiale – 110 medalii (25 aur, 51 argint, 34 bronz), Campionate Europene – 76 medalii (27 aur, argint, 25 bronz), Universiade și Campionate Mondiale Universitare – 14 medalii (9 aur, 6 argint, 7 bronz), Spartachiade Militare – 11 medalii (6 aur, 5 bronz), Jocuri Balcanice – 142 medalii (81 aur, 18 argint, 43 bronz, CN – 668. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Nicolae Navasart, Maria Navasart, Ștefan Vișevan, Gheorghe Oprea, Pavel Tarara, Alexandru Skurka, Mihail Ivanov, Haralambie Ivanov, Filip Serghei, Ștefan Pocora, Roman Vartolomeu, Gheorghe Simionov, Gheorghe Danilov, Ștefan Andreian, Nicușor Eșanu, Manoilă Milicin, Ion Bârlădeanu, Toma Simionov, Daniel Stoian, Agafia Constantin, Sidor Lifere. Sportivi: Lavrente Calinov, Achim Sidorov, Andrei Conțolenco, Nicolae Artimov, Vasile Nicoară, Haralambie Ivanov, Andrei Igorov, Nicolae Terente, Hilde Lauer-Tătaru, Cornelia Sideri, Valentina Serghei, Gheorghe Danilov, Gheorghe Simionov, Roman Vartolomeu, Costel Coșniță, Vasile Simiocenco, Maria Ivanov, Policarp Malăhin, Larion Serghei, Ion Dragulschi, Ion Terente, Erast Pavel, Nicușor Eșanu, Ion Bârlădeanu, Agafia Orlov-Buhaev-Constantin, Nastasia Sadovnic-Nichitov-Ionescu, Toma Simionov, Tecla Marinescu-Borcănea, Costică Olaru, Angelin Velea, Nicolae Feodosei, Ionel Constantin, Ionel Lețcae, Daniel Stoian, Aurel Macarencu, Carmen Simion, Vasile

Lehaci, Romică Șerban, Florin Scoică, Florin Petcu, Geza Magyar, Antonel Borșan, Vasile Curuzan, Florin Huidu, Silviu Simiocencu, Petruș Gavrilă, Bogdan Nicolae și alții. Două personalități se disting din această sumară enumerare: Nicolae Navasart (nume dat bazei nautice de la Snagov) și soția sa, Maria Navasart.

ANUL 1950

Secția de gimnastică. În palmaresul internațional și intern al secției sunt înscrise următoarele performanțe: Jocuri Olimpice – 6 medalii (3 aur, 2 argint, 1 bronz), Campionate Mondiale – 16 medalii (6 aur, 4 argint, 6 bronz), Campionate Europene – 46 medalii (12 aur, 23 argint, 11 bronz), Universiade și JMU – 14 medalii (4 aur, 2 argint, 8 bronz), Cupa Europei – 3 medalii (1 aur, 2 bronz), Spartachiade Militare – 1 medalie de argint, Jocuri Balcanice – 129 medalii (72 aur, 42 argint, 15 bronz), Campionate Naționale – 321 titluri, Cupe ale României – 4 (3 la seniori, 1 la juniori). Antrenorii secției și sportivi de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Robert Podlaha, Ștefan Simalcsik, Silviu Magda, Octavian Mateescu, Ștefan Harko, Costache Gheorghiu, Marcel Simion, Gheorghe Condovici, Mihai Borș, Alina-Rodica Goreac, Aurelian Georgescu, Emilian Nicula, Eliza Stoica, Elena Ceampelea, Gheorghe Neagu, Adrian Stoica - devenit secretar general al FRG și președinte al comitetului tehnic masculin al Federației Internaționale de Gimnastică. Sportivi: Petre Mihaieuc, Mircea Gheorghiu, Mihai Borș, Sorin Cepoi, Ion Checicheș, Emilian Nicula, Aurelian Georgescu, Dan Odorhean, Octavian Ionașiu, Valentin Pântea, Marian Rizan, Eugenia Golea, Melania Rus, Dan Burinca, Adrian Gal, Claudia Presăcan, Adrian Ianculescu, Nistor Șandro, Nicu-Florin Stroia, Rareș-Iulian Orzață, Vasile Cioană, Dorin Petcu, Loredana Boboc, Silvia Stroescu, Carmen Ionescu, Alina Druncea, Florea Leonida, Presecan Claudia, Sandra Izbașa.

Secția de haltere. Performanțe realizate: Jocuri Olimpice – 5 medalii (2 aur, 3 argint), Campionate Mondiale – 77 medalii (27 aur, 32 argint, 18 bronz), Campionate Europene – 153 medalii (55 aur, 47 argint, 51 bronz), Jocuri Mondiale Universitare – 1 medalie de bronz, Cupa Europei – echipe

naționale – 2 medalii de bronz, Spartachiade Militare – 26 medalii (5 aur, 11 argint, 10 bronz), Jocuri Balcanice – 185 medalii (47 aur, 93 argint, 45 bronz), Recorduri – 4 olimpice, 14 mondiale, 16 europene, Campionate Naționale – 888 titluri. Antrenorii secției și sportivi de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Ștefan Achim, Ștefan Petrescu, Gheorghe Mănăilescu, Silviu Cazan, Constantin Dumitru, Zoro Fiat, Virgil Docu, Nicolae Nițu. Sportivi: Silviu Cazan, Lazăr Baroga, Fitzi Balaș, Zoro Fiat, Ioan Buta, Ion Bălaș, Virgil Docu, Nicu Vlad, Petre Becheru, Dumitru Petre, Vasile Groapă, Attila Czanka, Traian Cihărean, Aurel Sârbu, Florin Avram, Marius Cihărean, Marius Alecu, Ninel Miculescu, Antoniu Buci, Roxana Cocoș. Dintre aceștia se remarcă: Nicu Vlad, președinte al FR de Haltere, Ștefan Achim, vicepreședinte al FRH; Virgil Docu și Petre Becheru, membri în Biroul federațional al FRH, Lazăr Baroga – fost secretar general al FRH, vicepreședinte al Federației Internaționale de Haltere și al Federației Europene de Haltere.

Secția de hochei pe gheață. A fost înființată în cadrul ASA Cluj, iar din anul 1951 este încadrată la clubul militar din București. Performanțe obținute: Jocuri Olimpice – 2 locuri (VII și VII–VIII) Campionate Mondiale – 1 loc VIII, Campionate Europene – 1 loc VI și 2 locuri VIII, Jocuri Mondiale Universitare și Universiade – 2 medalii (1 argint, 1 bronz), Cupe Europene – echipe de club – 3 locuri V–VIII, Spartachiade Militare – 2 medalii de bronz, Campionate Naționale – 47 titluri, Cupe ale României – 30. Antrenorii secției și sportivi de prestigiu ai acesteia: Antrenori: Gheorghe Buia, Mihai Flamaropol, Eugen Raduch, Ioan Ganga, Zoltan Czaka, Nicolae Zografi, Alexandru Kalamar, Dezideriu Varga, Ioan Gheorghiu, Anton Crișan, Ioan Ioniță, Marius Gliga, Cristian Daia. Sportivi: Nelu Alexei, Nuțu Andrei, Előd Antal, Zoltan Basilidesz, Ion Berdilă, Alexandru Bogoș, Paul Burada, Roberto Cazacu, Traian Cazacu, Cornel Chiriță, Tiberiu Cuțov, Zoltan Czaka, Cristian Daia, Marian Dospin, Gheorghe Dragomir, Cătălin Geru, Ioan Gheorghiu, Marius Gliga, Alexandru Hălăuc, Vasile Huțanu, Ioan Ioniță, Vasile Jumătate, George Justinian, Alexandru Kalamar, Zoltan Keme-

neș, Andraș Kosztandi, Tiberiu Mikloș, Valentin Netedu, Valerian Netedu, Viorel Nicolescu, Constantin Nis-tor, Adrian Olinici, Vasile Pogăcean, Vasile Popa, Mihai Popescu, Dănuț Popovici, Gabor Prakab, Eugen Radu, Jan Stanciu, Geza Szabo, Francisc Șandor, Valentin Ștefanov, Ioan Timaru, Valentin Toader, Cristian Udrea, Lajos Vakar, Laszlo Varadi, Dezideriu Varga, Ion Zaharia, Ștefan Ionescu. Dintre aceștia se remarcă: Ion Gheorghiu, fost președinte al FRHG, Mihai Flamaropol, Ștefan Ionescu - antrenori federali.

ANUL 1953

Secția de pentatlon modern. Performanțe realizate: Jocuri Olimpice – 1 loc VI Campionate Mondiale – 1 medalie bronz, Campionate Europene – 1 medalie de bronz, Cupa Europei – echipe de club – 1 medalie de argint, Spartachiade Militare – 1 medalie de argint, Campionate Naționale – 123 titluri, Cupe ale României – 1. Antrenorii secției și sportivii de prestigiu ai acesteia: Antrenori- Ioan Mureșanu, Dan Ionescu, Gheorghe Tomiuc, Gheorghe Nicolae. Sportivi: Dumitru Țintea, Dan Ionescu, Cristu Lichiardopol, Nicolae Marinescu, Gheorghe Tomiuc, Dumitru Spârlea, Marian Cosmescu, Marian Gheorghe, Dragoș Pătrui, Lucian Țintea, Adrian Toader, Bogdan Vladu, Cristian Cațichi. Din rândurile membrilor secției se remarcă în mod special Ioan Mureșanu, președinte de onoare al FR de Natație și Pentatlon Modern, fost președinte al Comisiei tehnice a Federației Internaționale de Pentatlon Modern și Biatlon, fost vicepreședinte al CSA *Steaua*. De asemenea, se remarcă Dan Ionescu, fost secretar general al Federației de Natație și Pentatlon Modern și Dumitru Spârlea, antrenor federal în cadrul FR de Natație și Pentatlon Modern.

Secția de triatlon a obținut 5 medalii la CB și deține 32 de titluri naționale. Daniel Nistoroiu a fost cel mai reprezentativ sportiv al secției. Între timp secția s-a desființat.

ANUL 1983

Secția de judo. Palmaresul internațional și intern cuprinde: JO – 1 medalie aur, Campionate Mondiale – 5 medalii (2 aur, 1 argint, 2 bronz), Campionate Europene – 32 medalii (8 aur, 8 argint, 16 bronz), Campionate Mondiale CISM și Spartachiade Mili-

tare – 22 medalii (5 aur, 3 argint, 14 bronz), Jocuri Balcanice – 34 medalii (15 aur, 13 argint, 6 bronz), Campionate Naționale – 180 titluri: Antrenori: Gheorghe Ilie, Ioan Petrof, Radu Abălaru, Adrian Ghimpău, Ion Diaconescu, Dan Telearcă, Robert Andreescu. Sportivi: George Ciuvăț, Dorin Drâmbe, Istvan Nagy, Florin Lascău; Marian Grozea, Stelian Pătrașcu, Iulian Rusu, Petre Anițoaie, Alexandru Lungu, Filip Floricioiu, Nicolae Ivan, Andreea Chițu Alina Dumitru - Campioană Olimpică și câștigătoare a multor dintre medaliiile secției.

ANUL 1995

Secția de parașutism. A funcționat pe bază de dublă legitimare *Steaua* – ASA *Șoimii* Buzău în perioada 1995-1998. În palmaresul secției sunt înscrise: un loc VII la CM de juniori, 4 medalii la CE de juniori (1 aur, 2 argint, 1 bronz), o medalie de argint la CISM. Pe plan intern, 11 titluri de Campioni Naționali (9 la seniori, 2 la juniori). Dintre antrenorii secției se remarcă Ion Panait, iar dintre sportivi, Mirela Ghercă-Gavril, Loredana Truțulescu și Cristinel Jianu.

ANUL 2000

Secția de karate modern. Este înființată în octombrie 2000. Are în palmares: JO - 1 medalie de bronz, CM- 24 medalii (6 aur, 9 argint, 9 bronz), CE – 45 medalii (10 aur, 14 argint, 11 bronz), CISM și Spartachiade 5 medalii și 163 de titluri de Campioni Naționali. Dintre sportivi, menționăm pe Laurențiu Encică, Paul Popa, Gabriel Ion Suci, care este și vicepreședinte al FR Karate Modern, iar dintre antrenorii mai noi, Cristian Bogza.

REALIZĂRI ȘI EVENIMENTE DEOSEBITE DIN PERIOADA 2001-2007:

2001

Ia ființă secția de triatlon; Loredana Boboc, Silvia Stroescu și Carmen Ionescu devin campioane mondiale cu naționala de gimnastică la Gent, Belgia; Vasile Măstăcan (canotaj 8+1) – campion mondial la Lucerna, Elveția; Medalie de aur la mondialele de la Poznan pentru canotorul Mihail Vartolomei; Medalii de argint la campionatele mondiale: Aurica Chiriță, Natalița Berteanu, Mihaela Năstase (canotaj 8+1) – Lucerna, Mihail Vartolomei (canoe dublu, 200 m), Vasile Curuzan, Magyar Geza și

Romică Șerban (kaiac 4 – 500 m) – Poznan; Camelia Potec cucerește medalia de bronz în proba de 200 m liber la Campionatele Mondiale de Natație de la Fukuoka, Japonia; La Campionatele Mondiale de Scrimă de la Nimes, Roxana Scarlat (floreță) și Dan Găureanu (sabie echipe) cuceresc medalii de bronz; Spadasina Ana-Maria Brânză devine campioană mondială de cadeți – primul titlu mondial din istoria spadei românești; Mihail Vartolomei – campion european în proba de canoe dublu - 200 m; Echipa de floreță feminin (Laura Badea, Reka Szabo, Roxana Scarlat și Cristina Stahl) cucerește Cupa Europei; Înotătoarea Camelia Potec – 2 medalii de aur la Jocurile Mondiale Universitare; Dragoș Coman – medalie de argint; Stelian Tufaru (atletism, 800 m), Petre Condrat (canoe simplu, 1.000 m), Ioan Toman (skeet individual) – campioni balcanici; Trăgătorul Iulică Cazan cucerește medalia de bronz la Campionatele Europene de Tir în proba de pistol viteză (echipe); Camelia Potec – dublă campioană mondială universitară în probele 200 m liber și 400 m liber; Echipele de handbal și hochei - campioane naționale;

2002

Canotorii Gheorghiță Munteanu și Florin Curuea – campioni mondiali în proba de schif 4 rame; Călărețul Bogdan Simion (cu Naum) – campion balcanic de juniori; 9 titluri balcanice pentru secția de atletism; Gimnaștii steliști cuceresc 5 medalii la Campionatele Europene, dintre care 2 de aur (Leonida Floarea – bârna juniori și Constantin Covaci – echipe) și 3 de argint (2 la individual prin Leonida Floarea la sol și individual-compus, 1 la echipe prin Alexandra Eremia și Leonida Floarea); Marius Burcea obține două medalii de argint și una de bronz la Campionatele Europene de Haltere; 30 de titluri naționale pentru secția de haltere; Echipa de hochei – campioană națională; Alina Dumitru (judo) – medalie de bronz la Campionatele Europene de seniori, locul al doilea în Cupa Mondială; Succese internaționale ale secției de kaiac-canoe: Mihail Vartolomei (canoe 4) – campion mondial; Silviu Simioncencu (canoe 2), Gabriel Talpă și Mihai Comandașu (canoe dublu) – campioni europeni; Petre Condrat și Anca Mateescu – campioni mondi-

ali universitari; 3 medalii la Campionatele Europene de Natație – una de argint prin Camelia Potec și două de bronz – prin Dragoș Coman și Camelia Potec; Comportare excelentă a înotătorilor steliști la Campionatele Mondiale Militare: 11 medalii dintre care 5 de aur, 3 de argint și 3 de bronz; Camelia Potec (200 m liber) și Dragoș Coman (1.500 m liber) stabilesc noi recorduri mondiale militare; Spadasina Ana-Maria Brânză devine campioană mondială de juniori și cucerește medalia de bronz la mondialele de seniori; Revenire de succes în activitatea competițională a floretistei Laura Cârlescu-Badea – campioană națională, vice-campioană europeană; Echipa feminină de fl [oretă (Laura Cârlescu-Badea, Roxana Scarlat, Cristina Stahl, Reka Szabo) cucerește medalia de bronz la Campionatele Mondiale, iar Roxana Scarlat mai cucerește o medalie, tot de bronz, la individual; Două medalii (argint și bronz) în Cupa Mondială pentru trăgătorul Sorin Babii; Echipa de volei promovează în Divizia Națională, după doi ani de absență; La Cercul Militar Național se organizează sărbătorirea a 55 de ani de la înființarea clubului în cadrul spectacolului aniversar „Legende Stelei”, transmis în direct de postul național de televiziune; Silviu Simioncencu și Camelia Potec sunt desemnați „cei mai buni sportivi” ai clubului în 2002, iar echipa de hochei – „echipa anului”; Bilanț meritoriu al clubului la sfârșit de an: 107 medalii în competițiile internaționale, 170 de titluri de campion național și 4 Cupe ale României.

2003

La concursul internațional de atletism de la Boston, S.U.A., Elena Iagar se clasează a doua în proba de 1500 m și apoi câștigă proba de 1 milă în internaționalul de la New York; 5 medalii (1 aur, 2 argint, 2 bronz) pentru atleții steliști la Campionatele Balcanice de la Atena, Grecia; Elena Iagăr devine campioană balcanică în proba de 1.500m; Echipa de hochei pe gheață câștigă dubla manșă cu Sport Club M.Ciuc în urma loviturilor de penalitate și cucerește titlul de Campioană Națională cu scorul general de 3 - 0 în play-off; Spadasina Ana-Maria Brânză devine campioană balcanică de juniori cu echipa României și cucerește medalia de bronz la individual; Luptătorul

Petru Toarcă câștigă concursul internațional din Bulgaria în proba de lupte libere, categoria 60 kg; La internaționalele de gimnastică ale României, desfășurate la Ploiești, Alexandra Eremia se impune la bârnă și individual-compus, iar Leonida Floarea câștigă aurul la sol; Echipa de rugby câștigă finala cu Dinamo la scor 38-19 (16-9) și cucerește titlul de Campioană Națională; echipa de handbal pierde finala Cupei României în fața formației Fibrexnylon Săvinești cu 26-31 (11-16), terminând pe locul al doilea; La Campionatele Internaționale ale României de la București, atleții militari obțin un număr record de 13 medalii; Floretista Roxana Scarlat câștigă medalia de bronz la individual în concursul de cupă mondială de la New York, S.U.A.; Judoka Alina Dumitru devine campioană balcanică la Belgrad; La Campionatele Mondiale de Natatie de la Barcelona, Dragoș Coman cucerește medalia de bronz la 400m liber, stabilind totodată și un nou record național; Ciclistul Tudor Oprea devine campion național la mountain bike; Canotorii Florin Curuea, Amos Iosub și Raul Ghebosu devin campioni mondiali de tineret în proba de 4 rame; La mondialele de gimnastica de la Anaheim, S.U.A., stelistele Alexandra Eremia și Floarea Leonida câștigă medalia de argint pe echipe; Canotoarea Aurica Bărâscu - vicecampioană mondială cu echipajul de 8+1 la Milano, Italia; Laura Cruceanu - calul Holtei și Magda Isopescu - calul Dinamic câștigă medalia de argint cu reprezentativa României la Campionatul Balcanic din Turcia; 5 medalii pentru sportivii stelisti la Campionatul Mondial de Kaiac-Canoe de la Gainsville, S.U.A.; Silviu Simioncencu - campion mondial în proba de canoe dublu, 1000m; Medalie de bronz pentru George Grigore la Campionatul European de Karate Goju-Ryu din Portugalia, la kumite +80kg; Motociclistul Gyorgy Pakay câștigă medalia de bronz la Campionatul Balcanic, în proba de superbike; Cu o componență 100% stelistă (Laura Badea, Roxana Scarlat, Cristina Stahl și Ecaterina Szabo), echipa de floretă a României câștigă medalia de bronz la Campionatul Mondial de la Havana, Cuba; Roxana Scarlat mai câștigă o medalie de bronz și în concursul individual; Spadasina Ana-Maria Brânză - campioană europeană de juniori, individual

și pe echipe; La Jocurile Mondiale Militare din Catania (Italia) sportivii steliști câștigă pentru România 20 medalii, dintre care 5 de aur, 6 de argint și 9 de bronz; Cristina Nicolau (atletism, triplusalt), Mihaela Botezan (atletism, 5000m), Dragoș Coman (natație, 1500m), Cezar Bădiță (natație, 400m mixt) și echipa masculină de sabie (Dan Găureanu, Ciprian Porumb, Constantin Sandu) cuceresc titlurile de campioni mondiali militari;

2004

Salba de medalii pentru CSA Steaua cu ocazia Campionatelor Europene de Kaiac-Canoe de la Poznan (Polonia) prin prestatia excelenta a sportivilor Petre Condrat (2 medalii de aur și 2 de argint) și Silviu Simioncencu (o medalie de aur și una de bronz); După titlul de campion balcanic și o medalie de bronz la Cupa Europei, atletul Stefan Vasilașche stabilește o premiera în atletismul românesc - cel mai bun rezultat masculin din istorie - prin medalia de bronz cucerita la Campionatele Mondiale de sala de la Budapesta în proba de saritura în înaltime; Inotătorul Dragoș Coman cucerește medalia de bronz în proba de 1.500 m liber la Campionatul Mondial din S.U.A. și încă două medalii de bronz la Campionatele Europene de la Madrid, Spania (400m liber și 1.500m liber); Judoka Alina Dumitru începe să se impună în competițiile internaționale, cucerind primul său titlu de Campioană Europeană la seniori; La Campionatele Europene de Scrimă de la Copenhaga, Danemarca, echipa de floretă a României (cu stelistele Laura Badea și Roxana Scarlat în prim-plan) cucerește medalia de aur; Laura Badea câștigă titlul de campioana europeană la individual, iar Roxana Scarlat medalia de bronz; o altă medalie de bronz este obținută în proba de sabie individual de către Cătălina Gheorghitoaia; Spadasina Ana-Maria Branza devine campioană mondială de juniori și vice-campioană mondială militară la seniori; La Jocurile Olimpice de vară de la Atena, patru sportive ale CSA Steaua cuceresc cel mai înalt titlu sportiv, devenind campioane olimpice: Aurica Bărâscu-Chirița (schif 8+1), Camelia Potec (natație, 200 m liber), Alexandra Eremia și Silvia Stroescu (gimnastică, echipe); gimnasta Alexandra Eremia mai obține

o medalie de bronz individual, la bârnă; An de excepție pentru înotătoarea Camelia Potec: 4 medalii la europenele de la Madrid, Spania (o medalie de aur și titlul de campioană europeană la 200 m liber, o medalie de argint la 400 m liber și două medalii de bronz la 800 m liber și ștafeta 4x200 m liber); sportiva se clasează pe un excelent loc secund în clasamentul general 2003/2004 al Cupei Mondiale și obține nu mai puțin de 11 titluri de campioană națională; într-o festivitate desfășurată la sediul Ministerului Aparării Naționale, Camelia Potec este desemnată Sportiva Anului 2004;

2005

Silviu Simioncencu (canoe) reușește două performanțe de excepție, cucerind atât titlul de campion European cât și pe cel de campion Mondial; Un alt canoist - Vasile Ștefan - devine campion European de tineret și mai cucerește alte 3 medalii europene (bronz la tineret, argint și bronz la seniori); Echipa de floretă feminin (Roxana Scarlat, Cristina Stahl, Cristina Ghiță) cucerește Cupa Europei și medalie de bronz la Campionatele Europene; În aceeași formulă, floretistele steliste reușesc o performanță excelentă, devenind vicecampioane mondiale cu echipa României; Halterofila Roxana Cocos câștigă 6 medalii europene la juniori I și II, dintre care una de aur, trei de argint și două de bronz; Canotoarea Eniko Barabaș - dublă campioană mondială, la seniori și tineret; La campionatele europene de atletism, Elena Iagăr cucerește medalie de aur și titlul de campioană europeană; ea mai câștigă o medalie de aur și la Campionatul Balcanic; Tânăra speranță a secției de gimnastică - Sandra Izbașa - începe să se impună pe plan național: 5 titluri de campioană națională la juniori și 3 la seniori; Cu steliștii Florin Musat, Alexandru Matei, Berttini Nenciu și George Georgescu în lot, reprezentativa de polo a României se clasează pe un onorant loc VI la Campionatul Mondial; Gimnastul Alin Jivan cucerește medalie de bronz la Campionatul Mondial și două medalii (una de argint și una de bronz) la Cupa Mondială; Comportare excelentă a scrieurilor militari la Campionatul Mondial Militar de Scrimă de la Grosseto, Italia - care duc România pe locul secund în clasamentul general; spadasi

Ana-Maria Brânză devine campioană mondială militară iar echipele de floretă feminin și spadă feminin cuceresc medalii de argint; Medalie mondială de aur (echipe) pentru atleta Mihaela Botezan; Alina Dumitru (judo) obține al doilea său titlu de campioană europeană și o medalie de bronz la Campionatul Mondial; Înotătoarea Camelia Potec - campioană mondială universitară; Sportivii Alin Jivan (gimnastică) și Alina Dumitru (judo) primesc titlurile de sportivul și sportiva anului 2005, iar echipa de polo pe apă - echipa anului 2005.

2006

Gimnastul Alin Jivan cucerește medalie de argint la Campionatul European de Seniori; Halterofilii Antoniu Buci și Roxana Cocos devin campioni europeni de cadeți la categoria 56 kg, respectiv 58 kg (smuls, aruncat și total); Alina Dumitru (judo) - campioană mondială militară la categoria 48kg; În primul an de activitate al secției de box feminin, Adriana Hosu cucerește medalie de bronz la campionatul mondial și încă o medalie, tot de bronz, la campionatul european; La campionatul mondial militar de lupte, Petru Toarcă obține medalie de aur la lupte libere; Dominație clară a înotătoarei Camelia Potec la Campionatele Mondiale Militare de Natație: 3 medalii de aur și una de argint; Luptătoarea Cristina Croitoru cucerește medalie de bronz la Campionatele Europene de seniori; Spadasinele Ana-Maria Brânză și Iuliana Măceșeanu - medalie de aur la Campionatele Europene, medalie de argint la Cupa Campionilor Europeni, campioane mondiale militare; Echipa de floretă feminin (Roxana Scarlat, Cristina Ghiță, Cristina Stahl) cucerește medalie de argint la Campionatele Europene și medalie de aur la Campionatul Mondial Militar; Gimnasta Sandra Izbașa, consacrată deja pe plan național, își începe ascensiunea internațională: 2 medalii la Campionatul Mondial (argint la bârnă și bronz la individual-compus) și 3 medalii la Campionatul European (aur la sol, bronz la bârnă și argint pe echipe); Canotoarele Adelina Coganu și Ionela Neacșu - campioane mondiale de tineret la 4 vâsle fără cârmaci, campioane mondiale universitare la 4 rame fără cârmaci; Cu ste-

liștii Silviu Simioncencu și Gabriel Talpă, echipa României de canoe 4 cucerește titlul de Campioană Europeană și medalia de bronz la Campionatele Mondiale; Performanță de răsunet a echipei de handbal masculin, condusă de antrenorii Vasile Stânga și Nicolae Munteanu - câștigarea Challenge Cup (pentru prima dată, după 17 ani, când o echipă românească de handbal masculin câștigă o cupă europeană); Senzațională revenire a sporturilor de echipă în cadrul clubului: după 11 ani, CSA Steaua își trece în palmares trei titluri naționale la jocurile sportive, prin echipele de hochei pe gheață, polo și rugby - și tot trei Cupe ale României, obținute de aceleași echipe; La festivitatea de sfârșit de an, gimnasta Sandra Izbașa primește titlul de „Sportiva anului 2006”, iar echipa de handbal - „Echipa anului 2006”.

2007

La Campionatele Europene de seniori de la Amsterdam, gimnasta Sandra Izbașa cucerește două medalii de argint - la bârnă și individual compus; Alina Dumitru (judo, categoria 48 kg) - campioană europeană de seniori la Novi Sad, Serbia; Estera Dobre câștigă medalia de argint la Campionatele Europene de Seniori în proba de lupte libere, categoria 51 kg; Medalie de bronz în Cupa Campionilor Europeni de la Budapesta, Ungaria, pentru echipa de floretă feminin: Cristina Stahl, Cristina Ghiță, Corina Indrei și Daniela Tănase; Tot medalie de bronz și pentru echipa de floretă masculin (Cristian Dan, Radu Dărăban, Virgil Sălișcan) la Cupa Campionilor Europeni de la Pisa, Italia; Echipa de handbal masculin cucerește Cupa României, după o semifinală de foc cu Dinamo și o finală disputată cu HCM Constanța.

2008

La JO au fost medaliați cu aur Sandra Izbașa (gimnastică), Alina Dumitru (Judo); cu argint Ana-Maria Brânză (scrimă); cu bronz Rodica Șerban, Enikő Barabáš (canotaj), Sandra Izbașa și Andreea Grigore (gimnastică). La CE medaliați cu aur Rodica Șerban, Enikő Barabáš (canotaj), Sandra Izbașa (gimnastică), Alina Dumitru (judo), Nicolae Flocea, Silviu Simioncencu (canoe), Ana-Maria Brânză, Simona Alexandru, Iuliana Măceșeanu (scrimă); 6 medalii

de argint la haltere, gimnastică, canoe, înot, karate; 8 medalii de bronz la canotaj, haltere, kaiac, karate și înot.

2009

În clasamentul general pe baza rezultatelor la competițiile internaționale oficiale CSA Steaua a ocupat locul al III-lea cu 20 medalii de aur la individual și două contribuții, 19 de argint la individual și două contribuții, 23 de bronz la individual și două contribuții. La CM a obținut medalii de aur Cosmin Hânceanu și Florin Zalomir (scrimă), iar la CE medaliați cu aur au fost Enikő Barabáš, Roxana Cogianu, Ionelia Neacșu (canotaj), Luminița Turcin (box), Anca Măroiu, Simona Alexandru, Maria Brânză, Iuliana Măceșeanu (scrimă)

În cadrul clubului au mai funcționat temporar și alte secții, precum: **alpinism** (1950-1957), **bob** (1949-1961), **patinaj artistic** (1955-1965), **patinaj viteză** (1952-1964), **schi** (1947-1961), **tenis de masă** (1948-1952), **șah** (1969) – fără participare la Campionatele Naționale. Secțiile cuprinzând sporturile de iarnă au fost transferate treptat la ASA Brașov. De-a lungul anilor clubul militar a purtat diferite denumiri și anume: a) de la data de 07.06.1947 – ASCA (*Asociația Sportivă Centrală a Armatei*; secția de fotbal s-a numit ASA – Asociația Sportivă Armată); b) de la data de 05.06.1948 – CSCA (*Clubul Sportiv Central al Armatei*); c) de la data de 24.03.1950 – CCA (*Casa Centrală a Armatei*); d) de la data de 04.12.1961 – CSA Steaua (*Clubul Sportiv al Armatei Steaua*); e) de la data de 01.08.1999 – CSA Steaua (*Centrul Sportiv al Armatei, Clubul Steaua*); f) de la data de 01.08.2000 – CSCA (*Clubul Sportiv Central al Armatei*); g) după anul 2000 – CSA Steaua (*Clubul Sportiv al Armatei, Steaua*). Președinții clubului din anul înființării și până în anul 2010 au fost, în ordine: g-ral de brigadă Oreste Alexandrescu (1947-1948), lt. col. Petre Draga (1948), cpt. Vasile Mezaros (1948-1949), cpt. Policarp Dovăncescu (1949), cpt. Alexandru Florescu (1949-1951), cpt. Anton Papamihai (1951-1952), lt. col. Edgar Gâță (1952-1953), lt.col. Alexandru Florescu (1953-1954), maior Ilie Savu (1954), maior Ștefan Alexiu (1954-1958), lt.col. Ioan Teodorescu (1958-1961), col. Aurelian Budeanu (1961-

1964), col. Maximilian Pandele (1964-1975), col. Gheorghe Drăgănescu (1975-1980), g-ral de brigadă Aurel Ion (1980-1983), col. Cornel Oțelea (1983-1984), col. Ioan Popescu (1984-1985), col. Nicolae Gavrilă (1985-1989), col. Constantin Tănase (1989-1990), col. Nicolae Gavrilă (1990-1991), g-ral de brigadă Cornel Oțelea (1991-1997), col. ing. Cristian Gațu (1997-1998), g-ral de brigadă Gheorghe Cernat (1998-2001), col. Laurențiu Roșu (2000-2003), col. George Boroș din 2004.

O contribuție însemnată la activitatea clubului a adus și col. Cristian Țopescu, sportiv de performanță în cadrul Secției de Călărie, remarcabil om de presă și televiziune, din anul 2000 Director de imagine în cadrul CSCA *Steaua*.

CLUBUL SPORTIV TÂRGOVIȘTE. A fost înființat la 1 iulie 1972, ca unitate subordonată CNEFS, iar după 1990 MTS, cu secții de atletism, lupte și tenis de masă.

Secția de atletism (la nivel internațional) – 42 de titluri și medalii la CN, 8 recorduri naționale, 12 sportivi promovați în loturile reprezentative, câte 3 medalii la CM și CE de juniori, 6 medalii la CB, 8 Maeștri ai Sportului.

Secția de lupte (nivel internațional) – 36 de titluri naționale, 4 Maeștri ai Sportului, 10 sportivi promovați în loturile reprezentative; Antrenor Emerit – Azis Seidamet.

Secția de lupte – activitate la nivel de juniori.

Secția de tenis de masă – 10 titluri naționale, 8 sportivi promovați în loturile reprezentative, locul IV în Cupa Europei; Carmen Găgeatu medaliată cu bronz la CE de juniori din 1983 în proba pe echipe.

Secția de box, înființată în 1997, a promovat pe Valentin Neacșu în lotul național pentru CM de juniori din anul 2000. Conducerea clubului: Gheorghe Rădulescu (1972-1983), Constantin Chiriță (1983, 1988-1989), Decebal Neagu (1984, 1988), Ion Grigore (1985), Ion Grecu și Ion Dincă (1986), Constantin Ionescu și Nicolae Olteanu (1990), Marcel Bănică (1990-1991), Constantin Tănase (1992-1993), Horia Focșeneanu (1994), Sandu Marin (din 1994 – 2006), Laurențiu Popescu (2006-2009).

CLUBUL SPORTIV TELEORMAN ALEXANDRIA. Unitatea sportivă reprezentativă a județului Teleorman. A luat ființă în 1986, prin preluarea centrelor de antrenament organizate de către CJEFS în următoarele localități: Turnu Măgurele (atletism); Alexandria (tir); Zimnicea (box); Zimnicea și Alexandria (lupte). Aceste centre care au pregătit acțiunea de constituire a clubului teritorial au fost înființate în perioada 1974-1979. După înființare, clubul a parcurs următoarea structură organizatorică: **Atletism** – două secții la Turnu Măgurele (1974) – titluri de campioni și locuri II – III la CN, participări la CE și CB cu clasări în primele 6 locuri;

Box – secție înființată în 1976 în Alexandria, și-a încetat activitatea în 1994;

Baschet – două secții în Alexandria (1990 și 1999) cu activitate de nivel național;

Culturism – în Alexandria (1990) – a obținut 15 locuri I – III în CN; Campioni și Vicecampioni Balcanici;

Lupte – două secții de nivel național la Zimnicea și Roșiorii de Vede – cu clasări pe locurile I – III în CN și sportivi promovați în loturile naționale;

Tir – două secții de nivel național și internațional la glonț (pușcă – 1974, pistol – 1980) și talere (1979) în Alexandria, cu peste 60 de clasări pe locurile I – III în CN, componenți ai loturilor naționale, participări la CM, CE și CB, cel mai bun rezultat obținut de trăgătorul Gruia Paul – medalie de bronz la CE de juniori (1983);

Tenis – în Alexandria (1994) – 12 clasări pe locurile I - III în CN (4 pe locul I), componenți ai loturilor naționale de copii, medaliați la diferite concursuri internaționale;

Radioamatorism (1968) – secție de nivel național care funcționează în Alexandria – trei titluri de Campioni și 11 locuri II - III în CN. Baza materială proprie este compusă din: Sala Polivalentă; poligon de tir; sală pentru culturism.

Președinții clubului: Toma Vrînceanu (1986-1990); Emanoil Stoica (1990-2001), Gabriel Lungu (2001-2008), Florea Laurențiu (2009).

CLUBUL TRIUMF BUCUREȘTI. Înființat la 7 aprilie 1958, prin Hotărârea nr. 1019 a Consiliului

General al Uniunii de Cultură Fizică și Sport, cu scopul selecției și pregătirii copiilor și juniorilor din Capitală pentru practicarea sportului de mare performanță. Sediul – la Stadionul Tineretului. Culoarele clubului: alb-albastru. Printre membrii fondatori se numără profesorii: Camil Morțun, R. Spirescu, V. Tibacu, Filip Angela, N. Stănășilă, S. Negreanu, N. Saftu. Președinții clubului au fost în ordine: N. Saftu și C. Petrică, T. Bolea, R. Paven, N. Radu, M. Boia. Din structura clubului au făcut parte 18 secții pe ramuri de sport: atletism, baschet, box, canotaj, kaiac-canoe, ciclism, fotbal, gimnastică sportivă băieți și fete, handbal, hochei, înot, polo, rugby, sărituri în apă, scrimă, tenis de masă, tir și volei. În primul an de activitate au fost selecționați și pregătiți peste 5 000 de elevi, cifră care, de-a lungul celor 41 de ani, s-a triplat. Rezultatele clubului se concretizează în cele 1503 titluri de Campioni Naționali, 250 de recorduri naționale, 17 medalii la JO, 47 medalii la CM, 77 la CE, 10 medalii la JMU, 435 la JB, iar din efectivele secțiilor clubului au fost selecționați în loturile naționale 1 510 sportivi. Dintre sportivii săi care au strălucit în diferite competiții majore internaționale (JO, CM, CE) fac parte: M. Peneș, V. Ionescu (atletism); I. Gyorfi, C. Anton (box); D. Răducanu, D. Neagu, I. Snep ș.a. (canotaj); M. Țurcaș, Viorica Dumitru, M. Zafiu și alții (kaiac-canoe); F. Nacula, M. Borș, M. Gheorghiu, A. Stoica (gimnastică băieți); Marilena Vlădăraș, Ioan Paula, Aurelia Dobre etc. (gimnastică fete); Irina Deleanu, Florentina Butaru, Mariana Apostu, Mladin Sorina, ș.a. (gimnastică artistică și ritmică); Mirela Sidona, Izabela Lăcătuș (gimnastică aerobă); M. Glica, R. Cazacu, D. Herle ș.a. (hochei pe gheață); A. Șopterian, Gh. Lupu ș.a. (înot); Gh. Cornel, L. Taifas ș.a. (patinaj artistic); Gh. Dumitrescu, O. Cristea (patinaj viteză); Gh. Zamfirescu, N. Gruia ș.a. (polo); G. Daraban, M. Munteanu ș.a. (rugby); Ileana Pârjol, Cristina Timar, A. Cherciu ș.a. (sărituri în apă); M. Țiu, I. Popa ș.a. (scrimă); P. Ilie, A. Marinescu ș.a. (tir). În anul 2000 Izabela Lăcătuș (gimnastică aerobă) a cucerit medalia de aur în proba solo și pe cea de argint, la perechi, la CM de la Riesa, care se adaugă celor cucerite în anii anteriori: argint și bronz în proba solo (1999 și

1998) și bronz la perechi mixt (1998), toate la CM; medalii de argint și de bronz la CE din 1999. Antrenori Emeriți și antrenori cu rezultate notabile în cadrul clubului *Triumf*: D. Gârleanu, N. Păiș, Al. Pandele, V. Mociani, C. Florescu, Gh. Gheorghiu, Șt. Hărgălaș, Rodica Apăteanu, Paula și Mihai Borș, Mariana Vlădăraș, Marcela Fumea, Ana Moțet, Victoria Vâlcu, Doina Fircă, Mihaela Tîrnovean – Manos, Dana Encuțescu, E. Trofin, M. Ianuli Mitrofan, Gh. Demeca, Elena Moș, Al. Bădiță, A. Groman, P. Decuseară, O. Szabo, C. Pănescu, P. Goret, etc. Pe baza rezultatelor obținute în anul 2000 la probele neolimpice, clubul s-a clasat pe locul III între unitățile MTS. În anul 2001, sportivii clubului au câștigat 47 de titluri de Campioni Naționali la seniori și juniori, clasându-se de 94 de ori pe locurile II și III în cadrul acestor campionate. La competițiile internaționale oficiale de seniori, juniori și cadeți (CM, CE, Cupe Mondiale și Europene, CB) sportivii clubului au cucerit 7 medalii în probele individuale și au contribuit la obținerea altor 8 medalii în probele pe echipe și echipaje. În anul 2009 clubul obține în competițiile internaționale oficiale un total de 9 medalii, dintre care 6 sunt medalii pline și trei contribuții, iar în 2010, ca rezultate notabile amintim pe cele de la gimnastică aerobă, prin Florin Nebunu, dublu medaliat cu aur la CM, antrenoare – Marcela Fumea; Iulia Manea-tir, cu locul XI la CM; pe Tudor Manole – tir, cu 8 titluri naționale, antrenați de Ștefan Olteanu; Andrei Liferi – kaiac – canoe, care obține la CE juniori, la 1000m/200m, 2 locuri II, antrenoare – Irina Gloabă; Ștefan Vasile, la atletism obține la CB de juniori - 2000m obst., locul III, antrenat de Ovidiu Butică. Directori: Marin Boia (2001-2007), Filimon Mihnea (din 2009).

CLUBUL SPORTIV UNIO SATU MARE. Unitate sportivă înființată în 1972, urmașa AS *Metalul*, inițial cu secție de judo, popice și șah, ulterior adăugându-se kaiac-canoe (1974), handbal (1977), box (1978), lupte libere (1980) și culturism (1984). Prezențe ale sportivilor aparținând secțiilor clubului în diferite loturi naționale: handbal (13), culturism (2), judo (21), box (3), kaiac-canoe (14), lupte libere

(18), popice (16) și șah (1). Antrenori cu rezultate deosebite: Andrei Pop (popice) a promovat pe sportivul Zsolt Talpaș în lotul național care a cucerit medalia de bronz la CM de juniori în 1993, la individual; Dora Nasaleanu (kaiac-canoe), cu un sportiv clasat pe locul V la CM; Mihai Terely (judo), cu un loc II și un loc V la CE. În club au activat 11 Maeștri ai Sportului.

CLUBUL SPORTIV UNIREA ALBA IULIA.

Unitate de performanță a municipiului Alba Iulia, înființată în 1974, cu secții la atletism, haltere și fotbal. În 1992, fotbalul și-a creat o structură organizatorică independentă. Sportivii clubului au realizat peste 50 de titluri de campioni, peste 150 de locuri II și III la CN, 25 de recorduri naționale, 6 titluri de Campioni Balcanici și au promovat în secțiile altor cluburi și în loturile naționale numeroși sportivi valoroși.

Secția de atletism, specializată în probele de marș, a reușit, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Avram Gabriel să se situeze printre fruntașele acestei ramuri a atletismului, de la noi din țară. În 1995 a ocupat locul X, iar în 1998 locul XXIII în clasamentele tuturor unităților clasate pe primele 3 locuri în CN de atletism. Printre sportivele care s-au remarcat se numără: Ana Hazotă, Ana Maria Groza, Laura Baciș și, în mod deosebit, Norica Câmpean, multiplă Campioană Națională, deținătoarea unui record mondial și a numeroase recorduri naționale, componentă a lotului național, participantă la CM din 1995. La JO de la Sydney – 2000, Norica Câmpean s-a clasat pe locul VI la 20 km marș. În Cupa Europei, desfășurată în anul 2000, Norica Câmpean și Ana Maria Groza au contribuit la clasarea echipei de atletism a României pe locul II. În secție a mai lucrat și antrenorul Laurențiu Popescu.

Secția de haltere a avut în componența sa numeroși sportivi valoroși, multipli Campioni Naționali, recordmeni și componenți ai loturilor reprezentative. Cel mai bun sportiv al secției a fost Andrei Socaci, care a venit la club în 1979, când avea numai 13 ani, și sub îndrumarea antrenorului Ștefan Sturza a început o frumoasă ascensiune în halterele de performanță. În 1980 și 1981 devine campion la copii,

iar în 1983-1984, la juniori. La numai 18 ani este promovat în lotul olimpic, reușind să cucerească titlul de Vicecampion Olimpic la Los Angeles. După 1984 se transferă la CS *Olimpia* și apoi la *Dinamo* București, continuând să obțină performanțe de prestigiu pe plan european și mondial, cucerind 51 de medalii la CM și CE de seniori și juniori, din care 3 medalii de aur la CM și 4 la CE de seniori și câte 6 medalii de aur la CM și CE de juniori. Un alt component al secției – Nicolae Mateiu – s-a clasat pe locul IV la CM de juniori. În cadrul secției au mai lucrat antrenorii Ioan Frățilă, Emil Negreanu, Levente Rimbaș și Ion Gherman. Președinții clubului: Coriolan Șiara (1974-1975); Ioan Smâdea (1975-1983); Mircea Caragea (1983-1986); Ioan Smâdea (din 1986, 2001-2005, 2006-2007); Nistor Nicolae (2008); Anghel Gabriel Marius (2009).

CLUBUL SPORTIV UNIREA FOCȘANI. Înființat la 31 iulie 1972 (Hotărârea CNEFS nr. 924 din 26 iulie 1972) cu secții de: **atletism, box, judo, lupte, tenis și tir.** Pentru promovarea copiilor și juniorilor clubul a colaborat mai mulți ani cu CSȘ Focșani, sportivii având dublă legitimare. Realizări în perioada 1987-1999: peste 300 de medalii la CN (50 la seniori și 250 la copii și juniori), din care peste 90 de titluri de campioni; 7 recorduri naționale; peste 70 de prezențe în loturile reprezentative; numeroși sportivi promovați în secțiile unor cluburi fruntașe.

La atletism au fost obținute în acest interval: peste 165 de medalii la CN (125 la tineret și juniori și peste 40 la seniori), dintre care 50 de titluri de campioni; peste 30 de prezențe în loturile naționale; un record național la ștafeta de juniori. Sportivi care s-au remarcat: Liliana Palade și Lenuța Alungulesei (multiple medaliat la CN, componente ale loturilor naționale); Marius Văsâi (Campion Național de tineret la maraton); Lenuța Prescură, Rodica Prescură (Campioane Balcanice la seniori); Mădălina Petrea (Campioană Națională la pentatlon și heptatlon, Campioană Balcanică); Mioara Papuc (multiplă Campioană Națională la marș, dublă Campioană Balcanică, locul V la CE de juniori, participantă la CM).

Secția de judo a câștigat peste 60 de medalii la CN, din care 20 de titluri de campioni la toate categoriile de vârstă. În anul 1995, secția s-a clasat pe locul V pe țară între cluburile cu cele mai multe locuri I - III în CN și pe locul I între unitățile din sistemul MTS. Unul dintre cei mai valoroși sportivi a fost Adrian Cojocaru (transferat ulterior la CS *Dinamo* București) – multiplu Campion Național, Campion Balcanic, Campion European la juniori (1991) cu rezultate deosebite la CM și CE. În anul 1995 clubul a fost reprezentat de Simona Richter (transferată la CSM – CSU Cluj Napoca), multiplă Campioană Națională, medalie de argint și locul V la CE din 1995, locul V la JMU în același an; a continuat să se afirme la CE din 1996 (medalie de bronz) și la JO - 2000 (medalie de bronz). Au mai obținut medalii la CN și au fost selecționați în loturile reprezentative: Marius Stanciu, Mugurel Popa, Florin Mocanu, Tanța Gălățeanu și alții.

Secția de tir a realizat performanțe semnificative la nivelul juniorilor: peste 70 de medalii la CN, din care 25 de titluri; 6 recorduri naționale la „*aer comprimat*” prin: Sorin Coman, Cristian Ciobanu, Adrian Huzună, Alin Moldoveanu, Gabriel Roată, Valentin Ivanciu; peste 20 de prezențe în loturile naționale; numeroși sportivi promovați în alte cluburi. Printre sportivii remarcați se află: Marin Olimpiu (multiplu campion și medaliat la CN și diferite concursuri internaționale); Tonel Tudorache (2 titluri balcanice la juniori); Daniela Toader (2 medalii de aur la Cupa Țărilor Latine –1988). În cadrul clubului mai funcționează secțiile: **box** – cu activitate la nivelul juniorilor, medaliați la CN; **lupte greco-romane**, având campioni și medaliați la CN de juniori și sportivi selecționați în lotul național – Valerică Chitic, Marian Stan, Constantin Radu; **tenis** – profilată pe pregătirea copiilor și juniorilor, 8 medaliați la CN, 7 prezențe în loturile naționale (Răzvan Bucuroiu, Rareș Georgescu – Campion Național la copii, Adrian Leu). Directori: Virgil Dimitriu, Petrea Vîlcu.

CLUBUL SPORTIV UT ARAD. Înființat la 18 aprilie 1945, din inițiativa baronului Francisc Neuman, inițial sub denumirea de AS *ITA* (Industria

Textilă Arădeană), transformată în 1950 în AS *Flamura Roșie*, iar din 1958 în clubul care a reprezentat Uzinele Textile Arad (până în 1989 în subordinea sindicatelor). În structura organizatorică a acestor unități au funcționat secții la următoarele ramuri: **atletism, box, canotaj, gimnastică, hochei și patinaj, înot, caiac, lupte, popice, tenis, tenis de masă, tir, turism, slalom nautic, volei și fotbal** – una dintre secțiile cu valoare recunoscută pe plan intern și internațional (vezi „*Cluburi de fotbal*” FC, *UTA*). Clubul s-a remarcat în decursul anilor prin selecția, pregătirea și promovarea în sportul de performanță a numeroși tineri – Campioni Naționali, Maeștri și Maeștri Emeriți ai Sportului, medaliați la CE, CM și JO. Rezultate remarcabile au fost obținute de sportivii promovați la **canotaj, tir, caiac și popice**.

Secția de canotaj a câștigat numeroase titluri naționale, în special cu echipajele feminine, printre sportivele începutului de drum numărându-se: Eleonora Novac, Margit Kirsch, Ilona Turi, Irina Csik, Etelka Laub și Elisabeta Kormoš, ultimele două mediliate la CE. Rezultate de excepție au obținut: Ileana Nemeth (Campioană Europeană în 1968, 1970 și 1972); Ana Tamaș – Maestră Emerită a Sportului (Campioană Europeană în 1962, plus 12 medalii la CE din perioada 1960-1967); Elisabeta Lazăr (Campioană Europeană în 1970, 1971, medaliată la CM și JO); Valeria Răcilă (Campioană Olimpică 1984, medaliată la CM); Veronica Cogeau – ulterior transferată la CS *Steaua* (4 titluri Mondiale, multiplă medaliată la CM și JO); Carol Vereș (medaliat la CE) și Dimitrie Popescu (Campion și multiplu medaliat la CM și JO) – ambii transferați la CS *Steaua*. Tot din această secție au plecat la CS *Dinamo* și canotorii Ștefan Pongratz, Tiberiu Măcean și Anton Sînceac care, alături de Nicolae Radu, au cucerit prima medalie de aur a canotajului românesc, la CE din 1955. Printre componenții secției de canotaj care au contribuit la obținerea unor rezultate deosebite s-a aflat și antrenorul Maria Moțica. Din **secția de caiac** au fost promovați Eugen Botez (legitimat la CS *Dinamo*) – Campion European de juniori, medaliat cu argint la CE și CM, precum și Benjamin Borbandi (legitimat la CS *Steaua*) – medaliat cu argint la CM, iar juniorii Ladislau Horvath,

Ștefan Nagy și Ovidiu Butnariu au fost medaliați la CM de juniori din 1987 și 1991.

Secția de tir și-a desfășurat activitatea pe propriul poligon construit în 1949-1950, sub îndrumarea Antrenorului Emerit Ioan Popoviciu și antrenorului Gheorghe Csik. Aici au activat: Vichentie Drăgan, Aurel Tulbure, Tereza Quintus, Ioan Quintus, Francisc Toth și alți trăgători frunzași (unii dintre ei promovați în alte secții) cu performanțe de prestigiu ca: Sorin Babii (CS *Steaua*) – Campion Olimpic, multiplu Campion Mondial; Silvia Kaposztai – multiplă Campioană Europeană; Dorina Guler – Campioană Europeană de junioare; Maria Sălăjan – medaliată la CE; Valentin Cenădan – Vicecampion European 1999. În ultimii ani secțiile de tir ale CS *UTA* și CSM Arad funcționează în colaborare.

Secția de popice a câștigat titlurile de Campioană Națională pe echipe la edițiile din 1946-1947 și 1953-1954, performanțe la care au contribuit și Maestrele Sportului Ileana Antal și Voichița Babuțiu. Cu rezultate meritorii a activat și **secția de tenis** încă din 1946, *ITA* preluând în 1947 baza Hellas unde s-au putut forma numeroși jucători. În anul 1999 în cadrul clubului funcționau secțiile de **tir, canotaj-kaiac, popice și tenis**.

CLUBUL SPORTURILOR TEHNICO-APLICATIVE (CSTA) SUCEAVA. Constituit în 1980 prin unificarea secțiilor de modelism și radioamatorism, care au funcționat, pe parcursul anilor în alte structuri organizatorice. În cadrul CSTA au fost organizate **secții la aeromodelism, automodelism și navomo-delism**, care au desfășurat o activitate de nivel național, precum și **secția de rachetomodelism**, cu rezultate remarcabile pe plan intern și internațional. Juniorii: Alexandru Torodoc (medaliat cu argint la CM 1998); Eduard Prihotin (2 medalii de argint la CE 1995); Narcis Moroșanu (medaliat cu aur la CM 1998); Gabriel Halip (2 medalii de aur la CM 1998); Florin Rațu (o medalie de aur, 2 de argint și una de bronz la CM 1994 și 1998; 2 medalii de aur și una de argint la CE 1995). În anul 2000 Florin Rațu s-a clasat pe locul IV la CM de rachetomodelism, seniori, la clasa S 4 B. Seniorii au realizat următoarele performanțe: 2 Maeștri ai

Sportului – Mircea Boscoianu și Ioan Botușan – medaliați cu bronz la CM 1983; Gheorghe Toxin – Maestru Emerit al Sportului – medaliat cu aur la CE 1984 și cu argint la CM 1985; Antonel Prihotin – medaliat cu aur și argint la CM 1998; Ioan Catargiu – Maestru Emerit al Sportului, Antrenor emerit, peste 10 titluri de campion și 2 recorduri naționale; participant în perioada 1984-1998 la 4 CM cu 6 medalii (2 de aur, 3 de argint, una de bronz) și la 5 CE cu 7 medalii (2 de aur, 2 de argint, 3 de bronz); Dorin Torodoc – Maestru Emerit al Sportului, peste 15 titluri de campion și 5 recorduri naționale; participant în perioada 1983-1998 la 6 CM cu 7 medalii (2 de aur, una de argint, 4 de bronz) și 3 CE cu 5 medalii (una de aur, 4 de argint); Silvestru Morariu – Maestru Emerit al Sportului, Antrenor Emerit, recordman mondial 1984; medaliat cu argint la CM din 1972. CSTA a contribuit alături de federația de specialitate și organele locale, la organizarea a 4 CE (1984, 1988, 1993, 1997) și a CM de rachetomodele din 1998. Președinte CSTA: Silvestru Morariu, din 1980, Aurel Ungureanu (2006-2008), Siretean Marius (din 2009).

CLUBUL SPORTIV VIITORUL BUCUREȘTI, înființat întâi ca Centru de atletism pe lângă CNEFS, în 1958, pentru ca în 1961 să apară sub denumirea de Școala Experimentală *Viitorul*, cu secțiile de atletism, box, canotaj, kaiak – canoe, gimnastică artistică și ritmică, lupte, scrimă, volei etc.

Secția de canotaj și kaiak – canoe a fost secția care a dat mari sportivi printre care: Adriana Bazon Chelaru, Sofia Corban, Elena Florea Horvath, Olga Ioniță Bularda - Homeghi, Florica Lavric, Valeria Răcilă van Groningen, Sanda Toma Urichianu, Chira Apostol ș.a.

Secția de gimnastică artistică l-a avut ca sportiv reprezentativ pe Dan Grecu, Campion mondial universitar la inele la CMU de la Moscova – 1973, prima medalie de aur românească, la inele la CM de la Varna – 1974 și multe alte titluri și medalii, antrenat de antrenor Mircea Bădulescu. Alți antrenori reprezentativi ai secției au fost: Alina Goreac, Geta Dumitrescu, Iulia Rotărescu, Cristina și Ioan Pătru.

Secția de gimnastică ritmică a avut ca sportive

reprezentative pe: Florentina Butaru, componentă a lotului național și apoi a celui olimpic din 1984, multiplă Campioană Națională și Campioană Balcanică - 1985, Participantă la CE și CM, unde s-a situat mereu între primele șase gimnaste ale lumii; Doina Păltineanu, două locuri III la CB din 1976, loc I la CN din 1976, loc I Cupa României; Firicel Laslo – componentă a lotului național, Mariana Rusu – multiplă Campioană Națională, toate antrenate de Antrenoarea Emerită Ana Moțet; Sorina Mladin, componentă a lotului național, participantă la CM 1993 și la CM de ansamblu din 1994, participantă la CE 1992, câștigătoare a numeroase medalii pe plan național și internațional, antrenore Dana Encuțescu. Secția de atletism, aflată mereu în primele eșaloane naționale a avut o pleiadă de antrenori reprezentativi: Claudia Simionescu, Maria Simion, Nicolae Cristea, Aurelia Sirbu, Nae Păcuraru, Constantin și Geta Mușat, Nicolau Traian, Liviu Preda, Ioan Sorin, Eugen Ducu ș.a.

Secția de scrimă a avut ca sportivi pe: Aurora Dan Chișu – medaliată olimpică cu argint, L.A. 1984, Magdalena Chezan Bartoș, componentă a lotului național de floretă, medaliată de trei ori cu bronz la CM; Corneliu Marin, Marin Mustață, Joseph Pierre de Hillerin - care a devenit ulterior și antrenor, Emil Oancea. Antrenori: Zoltan Gered, Lucian Glișcă, Tănase Mureșan, Liviu Anghelescu.

Secția de volei, o secție reprezentativă pe plan național a avut ca antrenori pe : Rodica Șiclovan, Marcel Șerban, Mihaela Bulgaru, Margareta Vocilă, Mariana Cristea, Liliana Stan ș.a.; **secția de lupte** - antrenori Constantin Penciu, Urian Gheorghe, Francisc Cocos; secția de box – antrenori Traian Ogrinjan, D-tru Gheorghiu. Clubul a fost desființat în 1986 și tot personalul a fost încadrat la CS *Triumf* București. Președinții clubului au fost: Rodica Șicolvan, Maria Simion.

CLUBUL SPORTIV VIITORUL VASLUI. A luat ființă în 1973 cu s, ecțiile de **atletism, fotbal, handbal și lupte libere**. **Secția de atletism** a câștigat în decursul anilor peste 150 de medalii la CN și 50 de medalii la competiții internaționale, evidențiindu-se: Iulia Radu – Maestră Emerită a

Sportului (locul VIII la CM din 1983; locul III la 400 m și la ștafeta de 4x400 m în 1983 și locul I la ștafeta de 4x400 m în 1987, la Cupa Europei); Georgeta State – Maestră a sportului (medaliată cu aur la Festivalul Mondial al Tineretului, multiplă Campioană Națională la 000 m); Lenuța Ignat – Maestră a Sportului (locul VI la CE de junioare; multiplă Campioană și recordmană națională în proba de marș), toate fiind pregătite de antrenorul Vasile Ursanu; Ștefănel Tipu (triplu Campion Balcanic de juniori și tineret în proba de cros); Petruța Pricop – Maestră a Sportului (Campioană și recordmană Națională); Petru Lăzărescu (Campion Național), pregătiți de antrenorul Vasile Onuț; Elena Florea – Maestră a Sportului (Campioană Mondială la semimaraton) antrenată de Petre Murgoci. La **lupte libere** (antrenori Ioan Nica, Dumitru Ignat și Vasile Maței) s-au remarcat: Vasile Frățilă (locul V la CM și VII la CE din 1989); Cornel Manea (locul IV la CM din 1982). Echipa de **handbal seniore** a activat în Divizia B (1973-1979), apoi a fost transferată la AS *Confecția*; echipa de **fotbal** a jucat în diviziile C și B până în 1980, când a fost preluată de AS *Mecanica*. Din 1990 clubul a primit în patrimoniul său complexul sportiv constituit din Sala Polivalentă, sala de lupte, terenuri de fotbal și pista pentru automodelism. În ultimii ani, din conducerea clubului au făcut parte: Florin Donosa, Virgil Bedicov, Vasile Ursanu, Laurențiu Maxim (2001-2007), Axinte Alioșa (2009).

CLUBUL SPORTIV VOINȚA BUCUREȘTI.

Unitate sportivă departamentală reprezentativă, din sistemul cooperației meșteșugărești, s-a constituit în anii 1957-1958 prin preluarea unor secții care funcționau încă din 1951-1954 în cadrul asociațiilor sportive *Voința*, din diferite ramuri ale cooperației din București. CS *Voința* a îndeplinit atribuții de coordonare și îndrumare a activității sportive desfășurate de cele 32 asociații sportive din București. Activitatea sportivă cu membrii cooperatori a fost organizată în cadrul Complexului Sportiv al CS *Voința* și cuprindea: campionate la opt ramuri de sport (atletism, fotbal, handbal, popice, orientare turistică, șah, tenis de masă și volei); Campionatul

pentru ucenici la aceleași ramuri de sport; Campionatul pentru vârstnici (fotbal, popice și volei); gimnastica la locul de muncă; cupe și competiții tradiționale. Clubul organiza o susținută activitate sportivă cu membrii cooperatori invalizi, realizând o serie de acțiuni specifice și concursuri pe categorii de handicap la: atletism, orientare turistică, tenis de masă, popice și șah. Pentru nevăzători organiza Campionatul de șah. În domeniul sportului de performanță a cuprins în structura sa organizatorică secții de atletism, baschet, box, canotaj, ciclism, fot-bal, handbal, natație, popice, tenis de masă, sporturi nautice, volei ș.a.

Secția de atletism a obținut, prin sportivii săi, peste 40 de titluri de campioni de seniori și juniori, precum și numeroase locuri II-III la CN. Printre campioni s-au numărat: Tiberiu Clinci, Lucian Sfiea, Gabriela Zaharia, Magdalena Nedelcu, Mariana Florea, Andreea Burlacu ș.a. Pe plan internațional se remarcă performanțele atletelor junioare pregătite de Antrenorul Emerit Eugen Răducănescu, printre care: Magdalena Nedelcu, care a obținut la CM de juniori medalia de argint în 1990 (800 m) și 2 medalii de aur în 1992 (400 m și ștafeta 4x400 m), iar la CE de juniori, medalie de bronz în 1991 (4x400 m) și de argint în 1993 (400 m); Mariana Florea – medalie de aur la CM de juniori în 1992 (4x400 m) și medalie de bronz la CE de juniori, în 1991 (4x400 m); Andreea Burlacu – medaliată cu argint (4x400 m) la CM din 1994, Campioană Mondială de junioare la 400 m și Vicecampioană la ștafeta 4x400 m în 1996, medaliată cu argint la CE de junioare din 1995. În 1998, la CB de juniori, Ancuța Ștucan a câștigat 2 medalii de aur (triplusalt și 4x400 m), iar Adrian Guianu 2 medalii de argint (200 m și 4x400 m).

Secția de baschet a activat în campionat cu 2 echipe – masculină și feminină. Echipa masculină a jucat în Divizia B situându-se pe poziții fruntașe până în 1976, când și-a încetat activitatea. Echipa feminină, cu unele excepții, a activat în Divizia A cu bune rezultate: locul III (1963-1965; 1973-1974; 1978-1980), locul II în ediția 1981-1982, iar în ediția următoare a realizat cea mai bună performanță, câștigând titlul de Campioană Națională sub condu-

cerea antrenorului Marian Strugaru. La obținerea acestei performanțe au contribuit: Ștefania Borș, Lucia Grecu, Liliana Slăvei, Ana Maria Gera, Alexandra Hegeduș, Tatiana Popescu, Verginia Soare, Estela Tomescu, Gabriela Strugaru, Rodica Ungureanu, Elena Filip, Rodica Cioranu. Pe parcursul anilor au mai reprezentat echipa CS *Voința* multe jucătoare valoroase, printre care: Hanelore Spiridon, Maria Roșianu, Anca Demetrescu, Mariana Bădinici ș.a. Numeroase jucătoare au făcut parte din loturile naționale contribuind la obținerea unor rezultate de prestigiu ale baschetului românesc pe plan internațional: Ștefania Borș și Mariana Bădinici – Maestre Emerite ale Sportului, cu un mare număr de prezențe în echipa națională; Florica Jugănar, Elena Vasile și Elena Filip, care au contribuit la obținerea medaliai de bronz la CB din 1987 ș.a.

Secția de box a contribuit la promovarea a numeroși tineri în boxul de performanță. Sportivii acestei secții au câștigat un mare număr de titluri de campioni și locuri II-III în CN, în special la juniori, titlul pe echipe obținut exprimând forța acestei unități. Printre cei care au obținut titluri de campioni, la început în cadrul asociațiilor și apoi în secția clubului, s-au numărat: Andrei Blank (1955 și 1956), Mihai Nicolau (1962, 1963), Gh. Palanca și Marin Băloiu în 1963, Gabriel Pometcu, Victor Zilberman, M. Niculescu în 1966, Constantin Lică în 1990 la juniori, iar în 1998 Marius Dantus (cat. 91 kg) s-a clasat pe locul III în CN. Gabriel Pometcu și Victor Zilberman, care au fost transferați la alte secții, s-au consacrat în boxul de performanță obținând medalii în competițiile internaționale oficiale. Printre antrenorii care au activat în cadrul secției s-au aflat: Gh. Preda, Teodor Niculescu (Antrenor Emerit), Mihai Nicolau (Antrenor Emerit) și alții.

Secția de canotaj a dezvoltat cu prioritate acest sport în rândul fetelor, obținând rezultate deosebite printre care: peste 60 de titluri de Campioane Naționale de senioare și de junioare cu diferite echipaje; peste 30 de sportive promovate în loturile naționale; contribuții la cucerirea a 2 titluri olimpice, 3 titluri mondiale și a 3 titluri de Vicecampioane Europene. În ultimii ani, secția s-a ocupat de pregătirea juniorilor. Dintre sportivele care au activat, în anumite

perioade, în cadrul secției de canotaj, Maestre Emerite și Maestre ale Sportului, toate componente ale loturilor naționale, pot fi menționate: Ecaterina Trancioveanu, Cristel Wiener, Viorica Lincaru, Mihaela Armășescu, Mitana Botez, Adriana Bocan, Elisabeta Urian, Ecaterina Muntean, Gabriela Toader, Elena Oprea, Ștefania Borisov, Anca Tănase, Ioana Olteanu și multe altele. În cadrul secției, a funcționat și o grupă de **kaiaac** care a continuat tradiția unei asociații, care a dezvoltat această ramură de sport cu succes, obținând, în 1955, titlul național de K2 – 500 m în componența C. Mihalache – Stavru Teodorof. Ulterior, au mai fost obținute încă 2 titluri, iar 8 sportivi au fost promovați în loturile reprezentative. Printre tehnicienii care au activat în cadrul secției de sporturi nautice s-au aflat și Antrenorii Emeriți Gh. Spiță (1959-1990) și Ion Claudiu Grigoriță.

Secția de ciclism s-a bucurat de mult sprijin din partea conducerii UCECOM, reușind să desfășoare o bogată activitate pe plan intern și internațional. Au fost obținute peste 30 de titluri de Campioni Naționali de seniori și juniori, în probele de șosea și în cele de velodrom. În componența echipelor naționale ale clubului sau în cele ale cooperăției meșteșugărești, cicliștii de la CS *Voința* au contribuit la obținerea unor rezultate valoroase în numeroase tururi cicliste internaționale. Cicliști care s-au remarcat: Olimpiu Celea, Ovidiu Mitran, Gh. Filip, V. Mitrache, Ion Braharu, Alex. Sofronie ș.a. În anii din urmă activitatea s-a diminuat foarte mult, secția preocupându-se în special de pregătirea juniorilor (ultimul rezultat – locul III în CN din 1998, la velodrom – adițiune de puncte). Antrenori cu activitate îndelungată: Alexandru Someșanu și Gh. Neagoe.

Secția de natație. Încă din 1952 au existat preocupări pentru dezvoltarea înotului și a jocului de polo în cadrul unor asociații din cooperăție. Înotătorii s-au pregătit sub îndrumarea antrenorului Paul Căpitanu Stroescu și, ulterior, cu înotătoarea Hella Löbel, calificată ca antrenoare. În 1954 sunt obținute primele titluri de Campioni Naționali: Alexandru Schmaltzer la juniori I (locul I la 100 m fluture și locul II la 100 m bras) și Hella Löbel la seniori (200 m fluture). După 1957 activitatea a fost preluată de

CS *Voința*, constituindu-se secția de natație. Mai mulți înotători, printre care Tiberiu Ghidali, Iulian Nagy, Nicolae Firoiu, Sorin Pavlenco, Eleonora Vitan și alții au realizat performanțe cu care se situau în topul celor mai buni 10 înotători ai țării, unii dintre aceștia fiind și componenți ai loturilor reprezentative. Echipa de **polo pe apă**, pregătită de antrenorul Augustin Ganga, a participat la turneul de calificare și a jucat în Divizia B, în anul 1959 promovând în Divizia A. După un an (1960) a retrogradat, încetându-și activitatea. În echipă au jucat: N. Firoiu, Dinu Rădulescu, Tiberiu Ghidali, C. Ciorbă, V. Samoilă, A. Ganga și alții.

Secția de popice a fost una dintre cele mai reprezentative, cu rezultate deosebite pe plan intern și internațional. Echipa masculină, aflată în structura clubului încă de la înființare, a fost pregătită de Antrenorul Emerit Roger Cernat până în 1983, perioadă în care s-a clasat de 2 ori pe locul II (1973, 1974) și o dată pe locul III (1976) în CN. Printre jucătorii care au evoluat, în anumite perioade, pentru CS *Voința*, fiind și componenți ai lotului național, s-au aflat Maeștrii Emeriți ai Sportului Petre Purje, și Grigore Marin. Alte titluri: Petre Purje și Ioan Pădigeanu în proba de perechi (1975); Petre Purje la individual (1975); Ioan Pădigeanu, la individual (1981). Juniorii câștigă proba pe echipe, în 1975, și pe cea individuală, în 1982, prin C-tin Bănescu. În perioada 1976-1984, antrenorul Roger Cernat a funcționat și ca antrenor principal la lotul național masculin, din care au făcut parte și jucători ai CS *Voința*, bilanțul realizat la CM fiind de 15 medalii (7 de aur, 7 de argint și 1 de bronz). Echipa feminină, pregătită de Antrenorul Emerit Alexandru Andrei, a câștigat, în perioada 1957-1975, un număr de 5 titluri de Campioană Națională. În aceeași perioadă tehnicianul clubului a fost și antrenorul principal al lotului național feminin care a cucerit la CM 17 medalii (8 de aur, 5 de argint și 4 de bronz). În 1970 pregătirea sportivelor junioare din cadrul secției a fost preluată de Maestra Emerită a Sportului, antrenoarea Crista Szöcs (ulterior Antrenoare Emerită), care, în 1975, a devenit antrenoare principală a secției, activând până în 1990. Realizări: campioană cu echipa în 1984; peste 30 de titluri

naționale de senioare și junioare, în probele individuale și de perechi; 20 de noi recorduri naționale; 25 de junioare și 20 de senioare promovate în loturile naționale; câștigarea Cupei Campionilor Europeni în 1984. În perioada 1976-1984, antrenarea Crista Szöcs a făcut parte din colectivul tehnic al lotului național, care avea în componența sa și multe sportive ale clubului, contribuind la cucerirea a 11 medalii la CM de junioare și a 15 medalii la CM de senioare. Sportive ale clubului cu contribuții semnificative: Crista Szöcs (4 titluri mondiale); Cornelia (Petrușcă) Moldovan (9 medalii, dintre care 7 de aur la CM); Elena Pană (Campioană Europeană de junioare și 5 medalii, dintre care 2 de aur la CM); Elena (Lupoaie) Andreescu (5 medalii la CM); Elisabeta Badea (Campioană Mondială în 1980) ș.a. În 1993, Mihaela Văleanu a făcut parte din echipa națională de junioare care a câștigat medalia de bronz la CM, iar Mariana Marinescu s-a clasat cu echipa pe locul IV la CM de seniori din 1994. Au continuat munca de antrenori în această secție Elena Andreescu și Mihai Piștalu.

Secția de tenis de masă a luat ființă în 1957 în cadrul AS *Lemn Mobilă*, care în 1958 a fost transferată în cadrul clubului, avându-i inițial ca antrenori pe Eduard Szanto și Ilie Stan, iar în 1958 pe Victor Vladone. Din 1959 a fost numit ca antrenor principal al secției Ion Pop (Pitu). Cea mai valoroasă jucătoare a fost Ella Zeller (Constantinescu) care a câștigat numeroase titluri de campioană la individual, dublu și dublu mixt, multiplă medaliată la CM și CE. În 1961 și 1962 echipa a câștigat titlul de campioană. Sub denumirea de *Voința*, într-o combinată Ella Constantinescu, Maria Alexandru, Eleonora Mihalca, se participă, în 1964 și în 1965, la CCE, echipa câștigând ambele titluri. Alte secții prezente în structura clubului:

Secția de fotbal – a activat cu echipa în Divizia C până la ediția 1973-1974, când a promovat în Divizia B, până în 1976-1977, când a revenit în Divizia C. Ulterior și-a încetat activitatea.

Secția de handbal – a activat în Divizia B cu echipa masculină (locul IV în 1973-1974) până în 1976, când și-a încetat activitatea, și cu echipa feminină (locurile III în edițiile 1973-1974 și 1974-1975)

până în 1977, când a fost transferată la PTT; în 1973, jucă-toarea Maria Popa a făcut parte din lotul României care a cucerit medalia de argint la CM;

Secția de volei – cu echipă feminină care între 1963-1984 a activat în Divizia B, cu scurte prezențe în Divizia A; secția a promovat sportivi în lotul național de juniori;

Secția de motociclism – cu participări în competițiile locale și naționale, în circuitele de viteză, printre concurenți aflându-se Tr. Matei, V. Hedescu, Boris Ro-taru, Gh. Mândroiu ș.a.

Secția de orientare turistică – secție care a organizat numeroase acțiuni pentru membrii cooperatori;

Secția de judo – a funcționat în cadrul unui cerc de inițiere;

Secția de hochei pe iarbă – în prima etapă de funcționare a reușit să câștige, în 1962, cu echipa masculină titlul de Campioană Națională, după care și-a încetat activitatea, reînființându-se după 1990 când a intrat în posesia titlurilor naționale sub denumirea: *Constructorul-Voința*, în 1994 (**indoor**) și apoi *Voința-Eledur* în 1995 (**indoor** și **outdoor**) și 1996 (**indoor**). CS *Voința* și-a realizat, pe parcursul anilor, un modern și funcțional complex sportiv. Arena de popice din cadrul acestui complex a găzduit CM organizat la București în 1966. Printre cei care au îndeplinit mai mulți ani funcția de președinte al CS *Voința* s-au aflat: Puiu Anghel; Ladislau Szöcs; Marian Strugaru (din 1990). Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale și în competițiile internaționale oficiale.

CLUBUL SPORTIV VOINȚA TÂRGU MUREȘ.

A fost înființat în anul 1951 cu secții de **fotbal, popice, natație și baschet**, la care pe parcursul anilor s-au mai adăugat următoarele ramuri: **atletism, handbal, judo, kaiac-canoe, modelism, orientare sportivă și tir cu arcul**. Dintre acestea, au avut o activitate mai restrânsă următoarele: natația – cu participări la CN și competițiile locale; baschetul – cu echipe feminină și masculină care au activat în diviziile B și A; handbalul – cu echipa în Campionatul Orășenesc; orientarea sportivă – acti-

vităte prioritar de masă, întreceri locale și unele participări în CN soldate cu un titlu de campion.

Secția de atletism, înființată în 1952, sub conducerea antrenorului Iosif Buzdugan a realizat performanțe meritorii pentru acea perioadă de început, printre care: obținerea primului titlu de Campion Național în 1953 la junioare cu ștafeta 400 + 300 + 200 + 100 m; numeroase medalii la CN de juniori; în 1956 contribuie cu 2 atlete la ștafeta regiunii, care câștigă titlul de Campioană Națională; tot în 1956 este lansat Andrei Barabaș, care câștigă titlul de Campion Național de juniori la 3 000 m (ulterior transferat, va deveni multiplu Campion Național și Balcanic, unul dintre atleții frunțași).

Secția de judo s-a remarcat în CN de juniori și tineret, cucerind în perioada 1981-1988 un număr de 7 titluri de Campioni Naționali prin Ștefan Pataki, frații Varga, aceștia fiind selecționați și în lotul național.

Echipa de fotbal a activat în Divizia C, de unde, în 1960, a promovat în Divizia B, moment în care se produce fuziunea cu CS *Mureșul*, urmând un alt traseu organizatoric.

Secția de caiac-canoe s-a evidențiat prin sportivii participanți la CN și cei promovați în loturile naționale, în 1960 înregistrând primul rezultat notabil – participarea sportivei Maria Szekely la JO, unde în echipajul de dublu, cu Elena Lipalit, s-a clasat pe locul VI.

Secția de tir cu arcul are merite în promovarea acestei ramuri în țara noastră, în perioada 1974-1986 cucerind peste 20 de titluri de Campioni Naționali la toate categoriile de vârstă. Printre autorii acestora, unii dintre ei Maeștri ai Sportului, componenți ai loturilor naționale, medaliați la CB și alte competiții internaționale, s-au aflat: Eugen Kovacs, Iosif Neltman, Ladislau Kodei, Maria Kiss, Alexandru Kiss, Edith Matei, Andrei Berki și alții. La JO din 1980, arcașul Andrei Berki s-a numărat printre cei 4 sportivi care au reprezentat, pentru prima dată, tirul cu arcul din țara noastră la o întrecere olimpică, clasându-se pe locul XV.

Secția de popice – una dintre secțiile fruntașe pe țară; a activat cu două echipe (feminină și masculină) la seniori și cu echipe de juniori. În Divizia A echipele de seniori au cucerit peste 20 de titluri

naționale în diferite probe și au promovat numeroși sportivi în loturile naționale. Performanțe de prestigiu a realizat echipa feminină în CCE, pe care a câștigat-o în anii 1977, 1980, 1982 și 1983. S-au remarcat, în mod deosebit: Maestra Emerită a Sportului Elisabeta Albert – dublă Campioană Europeană de junioare; Maestrele Sportului – Elisabeta Szilagy, medaliată cu argint și bronz la CM; Maria Todea – medaliată cu argint la CM și Ildico Szasz, Vicecampioană Europeană de junioare și altele. O contribuție deosebită la realizarea acestor performanțe au avut Maeștri Emeriți ai Sportului și Antrenorii Emeriți Margareta Szemany (multiplă Campioană Națională, 3 medalii de aur și două de argint la CM) și Tiberiu Szemany (multiplu Campion Național și Campion Mondial), ambii fiind și antrenori ai secției de popice.

Secția de modelism – cea de-a doua secție cu rezultate remarcabile; în perioada 1965-1998 au cucerit peste 60 de titluri de Campioni Naționali la seniori și juniori, în special la aeromodele; sportivi cu realizări deosebite: Otto Hints, Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit – 28 de titluri și 6 recorduri naționale, printre primii medaliați la CE (bronz și argint în 1956 și 1958), medaliat cu bronz la CM; Aurel Morar, Maestru Emerit al Sportului și Antrenor Emerit – participant la 6 CM (2 medalii de aur, una de argint și una de bronz); Aurel Popa, Maestru Emerit al Sportului – 14 titluri individuale și 25 cu echipa, 6 recorduri naționale, participant la 8 CM (o medalie de aur, una de argint și 4 de bronz) și 2 CE (o medalie de argint și una de bronz); Vasile Nicoară, Maestru Emerit al Sportului, participant la 4 CM (o medalie de argint și 2 de bronz) și un CE (o medalie de argint și una de bronz). În perioada 1994-1998, s-au impus la CM și juniorii acestei secții, prin: Levente Bölöny (2 medalii de aur, 2 de argint); Valentin Doagă (o medalie de aur); Daniel Doagă (o medalie de aur); Cristian Romonți, Aurelian Vaida și Cristian Someșan – medalie de aur la echipe. La CE de juniori din 1997 – Cristian Romonți (o medalie de aur, una de argint), Aurelian Vaida (o medalie de aur, una de bronz). La CM din 2000 Aurel Popa a câștigat medalia de bronz la aeromodele clasa F1D. În ultimii ani, clubul și-a restrâns

activitatea de performanță datorită greutăților financiare. În conducerea clubului s-au aflat: Eugen Schönbrunn, Desideriu Sűszet, Tiberiu Pűspűni, Carol Kemendi. Asociația și-a continuat activitatea și după anul 2000, fiind prezentă în clasamentele cluburilor cu performanțe obținute la campionatele naționale și în competițiile internaționale oficiale.

CLUBUL SPORTIV VOINȚA TIMIȘOARA. A fost înființat înainte de 1950, inițial sub formă de Colectiv sportiv, apoi de Asociație, până în 1996, când s-a transformat în club. Pe parcursul anilor, în cadrul acestei unități sportive, au funcționat următoarele secții: **canotaj, polo pe apă, atletism, gimnastică, fotbal, înot, baschet, handbal, orientare sportivă, popice, schi, șah, tenis de masă, tir, navo-modelism, motociclism.** Majoritatea secțiilor au avut ca obiective principale promovarea sportului în rândul cooperabililor, participarea la întrecerile locale și la CN. Contribuția acestei unități la unele ramuri de sport a fost remarcabilă.

Secția de canotaj a obținut în perioada 1953-1998 peste 100 de titluri de Campioni Naționali și a promovat constant în loturile naționale sportivi valoroși care au obținut performanțe de prestigiu pe plan internațional, printre aceștia aflându-se: Maestrele Emerite ale Sportului Doina Benedek-Bardaș (medaliată cu aur, argint și bronz la CM și CE); Maria Sava Macoviciuc (participantă la JO, medaliată cu aur, argint și bronz la CM); Herta Anișăș (medaliată cu argint și bronz la JO); Camelia Macoviciuc (medaliată cu aur, argint și bronz la CM și cu aur la JO); Maestrele sportului – Viorica Moldovan Lincaru (argint și bronz la CE); Aneta Matei (participantă la JO, argint și bronz la CM). Printre antrenorii secției s-au aflat Tudor Bompă și Doina Benedek-Bardaș (Emerită).

Secția de popice, în cei peste 40 de ani de activitate, a pregătit numeroși sportivi care s-au aflat printre fruntașii acestui sport. Începând din 1957, sportivi secției au cucerit numeroase medalii la CN, mai ales la junioare și senioare – Maria Bagoy și Maria Peli (campioane la perechi în 1969), Maestre ale Sportului, Emilia Ebel și Elisabeta Păcurariu – Maestre ale sportului și componente ale loturilor naționale,

Sanda Constandache, Elena Gheorghiu și altele. O contribuție importantă au avut Ildico Grozăvescu (care a activat și la CSM Reșița), Maestră Emerită a Sportului și antrenore (dublă Campioană Europeană de junioare – 1971, medaliată cu aur și bronz la CM – 1972), precum și Maria Zsizsik, de asemenea Maestră Emerită a Sportului.

Secția de navomodele a realizat, prin sportivii săi, numeroase medalii și titluri la CN de seniori și ju-niori. Echipa de navomodele a câștigat Cupa Europei în 1996-1998. Valoroase performanțe au obținut: Lucian Dan – Maestru Emerit al Sportului, participant la 6 CM (2 argint și 11 bronz) și la un CE (2 bronz); Helmuth Orban – Maestru Emerit al Sportului, a cucerit la CM 2 medalii de argint și una de bronz; Niculina Dan – 2 medalii de bronz la CE și o medalie de bronz la CM; Ioan Chibulcutan – medalie de bronz la CM; Emilian Dan – medalie de bronz la CM. Contribuția deosebită a antrenorului Dan Lucian la obținerea acestor rezultate, a fost răsplătită cu acordarea titlului de Antrenor Emerit. În ultimii ani, secția de modelism lucrează în colaborare cu CSM Timișoara, având sportivi cu dublă legitimare, printre aceștia aflându-se și Alexandru Tocaci, care la CM de navomodelism din anul 2000, a câștigat medalia de bronz la clasa C6. Clubul *Voința* Timișoara s-a clasat pe locul I pe județ în 1997 și pe II în 1998. Pe parcursul anilor, conducerea unității sportive a fost asigurată de: Barbara Horn (1954-1956); Cornel Homorogan (1956-1989); Gheorghe Simulescu (1990-1992); Petre Prohorov (1992-1994); Gheorghe Simulescu (din 1994).

CLUBUL SPORTIV ORĂȘENESC SINAIA. Titlatură adoptată în 1976, a funcționat inițial sub denumirile CS *Sinaia* (1967-1970) și *Schi Bob Club Sinaia* (1971-1975). Ca unitate departamentală, clubul a făcut parte din structura CNEFS, iar după 1990 din cea a MTS, având secții la următoarele sporturi de iarnă: **bob, sanie, schi alpin, schi fond, biatlon.** Sportivii care au activat în cadrul clubului au obținut peste 150 de titluri de Campioni Naționali, o medalie la JO, 3 medalii la CM, 8 medalii la CE, 17 medalii la JB, o medalie la Cupa Mondială și 2 medalii la Cupa Națiunilor.

Secția de bob, înființată în 1967, a înscris în palmaresul său: peste 25 de titluri de Campioni Naționali de seniori și tineret la bob de 2 și 4 persoane; peste 40 de promovări în loturile reprezentative; participarea la cinci ediții ale JO de iarnă, cu contribuții la cucerirea unei medalii de bronz în proba de bob 2 persoane în 1968, câte un loc IV, V și VII și două locuri VIII la edițiile JO desfășurate în perioada 1968-1984; participarea la patru ediții ale CM, cu contribuții la câștigarea unei medalii de argint (1969), a două medalii de bronz (1968 și 1973) și la clasarea pe locurile V (1969) și VI (1971); participarea la șapte ediții ale CE (1967-1992), unde au fost obținute 2 medalii de aur (1967 și 1971), 4 de argint și 2 de bronz; 3 clasări pe locul IV și una pe locul VI la CM și CE de tineret; clasarea pe locul I la concursul de Cupă Mondială pentru tineret (1972), la Trofeul *Carpați* (1976) și la alte competiții. Sportivii care au activat în cadrul clubului cu rezultate deosebite: Ion Panțuru, Dumitru Focșeneanu, Nicolae Neagoe (toți Maeștri Emeriți ai Sportului), Costel Pietraru, Laszlo Hodoș, Paul Neagu, Ludovic Papp (toți Maeștri ai Sportului). Antrenori: Ion Panțuru, Doru Frangu, Ludovic Papp.

Secția de sanie înființată în 1974, s-a numărat printre promotoarele acestui sport în țara noastră și a înregistrat importante realizări: peste 85 de titluri de Campioni Naționali de seniori și juniori, obținute în perioada 1974-1999; 35 de promovări în loturile reprezentative; prima participare românească la acest sport, la JO din 1980, cu 2 sportive în proba de simplu (locurile XX și XXI) și la dublu (locul XV); participările la celelalte ediții ale JO s-au soldat cu un loc XI în 1984 (dublu masculin); la CM cele mai bune rezultate au fost obținute la simplu fete în 1979 și 1991 (locurile XV); la CE – cea mai bună performanță românească – locul VIII, la simplu fete în 1978, locul XV în 1991 și XVI în 1992, la aceeași probă; la CE de juniori – locul VIII la simplu junioare (1979) și locul IX la dublu juniori (1981). Un rezultat de prestigiu a fost obținut în 1995, în *Cupa Națiunilor*, prin clasarea pe locul III, în proba de dublu seniori, în concursurile de la Königssee și Igls. Sportivi care au activat în cadrul secției: Elena Stan, Gheorghe Dumitrescu, Corina

Terecoasă, Laurențiu Boroșoiu, Ioan Apostol – toți Maeștri ai Sportului. Trebuie remarcat faptul că cele mai bune rezultate obținute la sanie, în proba de dublu, la JO (locurile IV și V) s-au datorat și contribuției deosebite a sportivului Ioan Apostol, plecat de la CSO Sinaia. Antrenorii secției de sanie: Costel Țigănuș, Valentin Paiuc, Ion Galescu, Rosette Dumitrescu, Ștefan Panaitescu.

Secția de schi alpin (1967) – peste 20 de titluri de Campioni Naționali; locul I pe echipe în Cupa României (1969); 18 sportivi în loturile naționale; rezultate obținute la JB – locul I la slalom special (1969), 2 locuri I la slalom special și slalom uriaș, locul II la slalom special (toate la seniori) și locul III la slalom special juniori (1971), locul III la slalom special juniori (1980). Printre cei mai buni sportivi ai secției a fost Maestrul Sportului Cornel Tăbăraș. Antrenori: Ion Matei (Antrenor Emerit) și Cornel Tăbăraș.

Secția de schi fond-biatlon (1967) – peste 20 de titluri de Campioni Naționali de juniori; 14 sportivi promovați în loturile naționale de juniori; rezultate obținute la JB de juniori – locurile I, II și III (1969), III (1971), locul I și câte 2 locuri II și III (1997), I și II (1998). Antrenori: Nicolae Burchi, Dinu Clinci. Trei specialiști din cadrul clubului – Dumitru Focșeneanu, Paul Popa și Ion Panțuru – au oficiat ca arbitri internaționali la bob. Președinții clubului: Ion Bustuc (1967-1968); Mihai Bota (1968-1969); Paul Popa (1969-1995); Ioan Galescu (1995-1998); Costel Țigănuș (din 1998), Turea Mihai-Liviu (2001-2009).

SPORT CLUB MIERCUREA CIUC. Unitate de performanță reprezentativă în sporturile de iarnă, înființată prin Hotărârea CNEFS nr. 733/9 iulie 1972, inițial sub numele de CS Harghita, iar din 1973 sub denumirea actuală. Secțiile care au funcționat în cadrul clubului și principalele lor realizări: **Secția de hochei pe gheață** (înființată în 1972) - cu echipă de seniori în CN, clasată pe locurile II – III de la înființare până în prezent, cu excepția anului 1997 când a câștigat titlul de campioană. În 1996 a cucerit *Cupa României*. A fost o pepinieră pentru hocheiul românesc promovând numeroși jucători în

echipele cluburilor fruntașe și în loturile naționale. În fiecare an, 6 – 8 sportivi au făcut parte din lotul de seniori. Contribuții la reprezentarea hocheiului românesc: locul VII la JO 1976; calificarea în grupa A a CM în 1976; locul VII – VIII la JO din 1980; alte rezultate, apreciate pe plan internațional, obținute la CM în grupa B, precum și în competițiile oficiale ale juniorilor. Peste 20 de jucători au primit titlul de Maestru al Sportului, iar 10 dintre aceștia au fost distinși cu titlul de Maestru Emerit al Sportului – Ioan Bașa, Adalbert Fekete, Gal Șandor, Antal Elöd, Solyom Laszlo, Horvath Laszlo, Barta Csaba, Gereb Istvan, Antal Karoly și Nagy Attila. Antrenorii care au contribuit la pregătirea jucătorilor: Szabo Iuliu, Antal Zsombor, Szabo Istvan, Mezey Emeric, Bașa Ioan, Csiszer Gabor, Czaka Zoltan (Antrenor Emerit), Antal Elöd, Barta Csaba, Gal Șandor, Antal Istvan.

Secția de patinaj viteză (1972) – în perioada 1991-1997 a funcționat în colaborare cu CS Școlar Miercurea Ciuc. Pe plan intern au fost câștigate numeroase titluri de Campioni Naționali, cele mai multe în sezonul 1994-1995 – peste 30 de titluri. În perioada 1973-1999 au fost realizate 206 recorduri naționale (176 la masculin și 36 la feminin). Cele mai multe recorduri au realizat: Kopacz Tibor (33); Horvath Dezideriu (14); Molnar Eva (10). Pe plan internațional, patinatorii secției s-au situat printre primii 10 clasați în competițiile oficiale: Kopacz Tibor – CE seniori 1983 (V, VII, X) și 1984 (medalie de bronz și 2 locuri V), JO 1984 (locul XIX); Horvath Dezideriu – CM 1993 (2 locuri VII), CE 1993 (V, VII, VIII), JO 1994 și 1998; Maria Balazs – CM juniori 1991 (X); Novak Carol Eduard – CM seniori 1994 (locul III la 500 m), CM juniori 1994 și 1995. Au primit titlul de Maeștri ai Sportului: Maria Lăzărescu, Dan Lăzărescu, Kopacz Tibor, Horvath Dezideriu, Novak Carol Eduard. Din 1993 s-a constituit și o grupă de patinaj viteză pe pistă scurtă (12 titluri de campioni și titularii tuturor recordurilor naționale la seniori și juniori). Antrenorii secției Farcaș Eva (1972-1975); Maria Lăzărescu (1975-1998), Nicolae Toth (1978-1998), Dan Lăzărescu – Antrenor Emerit (1978-1985 și 1991-1999). **Secția de sanie** (1978) funcționează în colaborare

cu CS Școlar din Toplița din anul 1986. Multipli medaliați la CN și Campioni Naționali – 7 titluri (1994-1999) la seniori și juniori. Pe plan internațional, sportivii Dănuț Lazăr și Cristian Țăran au participat la CM de juniori din 1994 (locul XII). Antrenori: Csaszar Karoly, Denisa Popovici, Ioan Rizea, Ilyes Elemer.

Secția de schi alpin (1984) – multipli medaliați la CN, în 1995 au obținut 2 titluri la junioare I, iar în 1998 – 3 titluri la senioare și unul la junioare. Antrenor – Biro Tibor.

Secția de radioamatorism – înființată prin preluarea radio-clubului județean, în 1991. Pe plan intern sportivii secției devin Campioni Naționali la telefonie, în 1992, iar pe plan internațional obțin medalia de bronz în proba pe echipe, la CM de telegrafie din 1992, prin Bako Szabo Laszlo și Biro Gavril. Antrenor – Petru Schmidt.

În ultimii ani, după introducerea **bobului feminin**, s-a constituit o grupă în care se pregătesc sportive pentru această ramură. În anul 2000 două sportive ale clubului – Erika Kovacs și Maria Spirescu – au cucerit medaliile de aur la CE de la Gröningen și CM de la Monaco în proba de starturi. Președinții clubului: Mihai Moldovan (1972-1973); Kransz Karoly (1973-1977); Sprensz Ferenc (1977-1980); Andrei Daradics (1980-1990); Dietrich Arpad (1990-1991); Dan Lăzărescu (1991-1998); Mezey Emeric Petru (din 1998), Istvan Antal (2001-2008), Abraham Elöd Lajos (2009).

SPORT CLUB MUȘCELUL. Unitate sportivă înființată în anul 1969, la Câmpulung, cu performanțe deosebite pe plan național și internațional la ramurile de sport cuprinse în structura sa organizatorică.

Secția de atletism (înființată în 1969); palmares: 53 de campioni și 127 medaliați la CN; 12 recorduri naționale; 8 campioni și 7 medaliați la CB; locul I pe echipe și III la individual, în proba de heptatlon, la CE, 8 Maeștri ai Sportului (Olimpia Cataramă, Valentina Cioltan, Elena Neacșu, Cristina Dobrinou, Mihaela Stănescu, Liodor Pescaru, Petra Văideanu, Livia Simon – unii dintre aceștia activând și în alte unități sportive). Antrenorii care au contri-

buit la pregătirea atleților: Emil Drăgan, Ion Dumitrașcu, Elvira Cataramă, Liodor Pescaru, Emilian Georgescu, Elena Simene.

Secția de box (1969) - a cuprins numeroși sportivi valoroși, mulți dintre ei promovați în loturile reprezentative și în secțiile de box ale altor cluburi care au contribuit la obținerea unor rezultate de prestigiu: 32 de campioni și 97 medaliați la CN; medaliați cu bronz – Mircea Fulger (JO 1984) și Viorel Ioana (CM 1982); Adrian Preda, Campion European de juniori și medaliat cu bronz la CM de juniori desfășurate în 1990; 7 sportivi care au aparținut acestei secții au primit titlul de Maestru Emerit al Sportului (Mircea Fulger, Vasile Cicu, Aurel Simion, Viorel Ioana, Gheorghe Vlad, Anghel Iancu, Mircea David). Antrenorii secției: Cristian Panaitescu (Emerit); Gheorghe Vlad, Aurel Simion, Constantin Dia

Secția de judo (1971) – 17 campioni și 39 de medaliați la CN; performanțe deosebite obținute de Dragoș Bolbose, Maestru Emerit al Sportului, medaliat cu bronz la CE de juniori din 1986 și cu aur la ediția din 1987. Antrenorii secției: Ion Duță și Bogdan Nistor.

Secția de lupte greco-romane (1969) - 66 de campioni și 66 de medaliați la CN; 6 Campioni Balcanici, numeroși sportivi, promovați în loturile naționale și în secțiile altor cluburi, care au obținut performanțe deosebite: Ion Dulică – Campion Mondial de juniori (1973), medaliat cu bronz la CE de seniori (1974); Anton Arghira – Campion Mondial de juniori și medaliat cu bronz la CE de juniori din 1986; medaliat cu argint la CM de seniori din 1989; Marian Ștefan – argint la CE de seniori din 1982; Marian Sandu – Campion Mondial la juniori (1990), medaliat cu argint la CE de seniori (1991), sportiv care și-a continuat activitatea la *Dinamo* unde a mai cucerit, până în 1998, încă patru medalii de argint și trei de bronz. Maeștri Emeriți ai Sportului: Anton Arghira, Ion Dulică, Marian Sandu. Antrenorii secției: Constantin Stan (Antrenor Emerit), Lucian Coman (Antrenor Emerit), Ion Dragomir (Antrenor Emerit), Lucian Popescu, Anton Arghira, Dumitru Mâzgaciu.

Secția de volei (1997) – activitate la nivelul juniorilor, echipa formată din jucători cu dublă legitimare,

SC *Muscelul* – CSS, câștigând titlul de Campioană Națională, ediția 1998-1999. Clubul are în proprietate: teren de fotbal gazonat, cu pistă de atletism și tribune (10000 de locuri); grup săli de pregătire pentru box, lupte, judo; teren fotbal (2) cu pistă betonată și tribună (1 500 de locuri); sediu club. În 1973 SC *Muscelul* s-a clasat pe locul III în întrecerea inter-cluburi. Președinții clubului: Alexandru Duță (1969-1977); Ion Dumitrașcu (din 1977), Vasile Pavelescu, Mircea Fulger.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL ARAD. Înființat în 1973 cu secții de **atletism, gimnastică, tenis de masă** (preluată de la *Voința*), la care ulterior s-au adăugat **tirul** (1991), **judo-ul, înotul și modelismul** (1994). În cadrul clubului au mai funcționat secții de **lupte greco-romane** și de **arte marțiale** (kick-box), haltere și tenis de câmp. Clubul a avut contribuții importante, alături de alte unități sportive, la dezvoltarea și afirmarea unor ramuri de sport pe plan intern și internațional. Mulți sportivi și-au continuat pregătirea în cadrul CSM, fiind ulterior promovați în loturile naționale sau în secțiile altor cluburi fruntașe, contribuind la obținerea unor rezultate de prestigiu la JO, CM și CE și alte competiții internaționale. Printre aceștia se află: Emilia Eberle, Dana Dumitru și Cristian Leric (gimnastică); Liana Mihuț, Eva Ferenczi, Magdalena Leszay, Georgeta Cojocaru (tenis de masă); Gheorghe Gușet, Ioan Oprea, Constantin Miclea (atletism); Iulian Raicea, Adrian Todor, Gheorghe Pop, Lucia Mihailache (tir); Roman Codreanu (lupte); Cristian Faur (automodelism); Oana Șandor (arte marțiale). La obținerea acestor rezultate, în cadrul clubului sau la unele loturi naționale, au contribuit Antrenorii emeriți Mihai Breștian și Lucian Popa (gimnastică), Emil Procopetz și Magdalena Leszay (tenis de masă), Ion Vasilescu (tir), Mihai Telechi (judo), Fănel Faur (modelism), precum și ceilalți valoroși tehnicieni – Traian Magheru și Gheorghe Mărgineanu (atletism), Cosmin Cuciurean și Viorel Bitang (înot), Mircea Budurișan și Ștefan Koles (tir); Adriana Zamfir, medaliată la CM 1995. În anul 2000, clubul a înregistrat următoarele performanțe pe plan internațional: medalie de bronz prin Iulian

Raicea în proba de pistol viteză la JO de la Sydney; medalie de bronz prin Otilia Bădescu la CM de tenis de masă în proba pe echipe; Otilia Bădescu, participantă la JO de la Sydney, s-a clasat printre fruntașele probei de dublu; Mihaela Steff Meruțiu, multiplă Campioană europeană la tineret, medaliată de Cupă Mondială; locul III ocupat de Iulian Raicea la pistol viteză în Cupa Mondială de tir; Bogdan Țăruș (cu Farul Cța), medaliat cu argint la CE – 2005, Adina Anton (cu CSM Pitești), medaliată cu bronz, CE – 2005. În 1998 CSM Arad, cu 206,50 puncte, s-a situat pe poziția a 20-a în clasamentul celor 256 de cluburi care au contribuit la cucerirea de medalii și puncte în competițiile internaționale oficiale și pe locul 25 între cele 747 unități clasate pe primele trei locuri în CN de seniori, tineret și juniori. În anul 2000, clubul s-a situat pe locul XV în clasamentul general al unităților sportive care au contribuit la performanțe pe plan internațional și pe locul V la probe olimpice între unitățile aparținând MTS. Președinții clubului: Cornel Marian (1973); Ștefan Ziegler (1973-1986); Eugen Roman (1990 - 2007), Viorel Bitang (2007 până în prezent).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL ARMĂȚURA ZALĂU. Unitate sportivă reprezentativă constituită în 1993 prin fuziunea CSM (club departamental înființat în 1973 cu secții de atletism, lupte, radioamatorism și volei) și CS Muncitoresc *Armătura* (înființat în 1972, la început ca asociație sportivă cu secții de atletism, fotbal, lupte și volei). CSM *Armătura* Zalău, continuatorul tradițiilor celor două unități sportive, a cuprins în structura sa secțiile de atletism, box, lupte libere, tenis, tenis de masă, radioamatorism și volei feminin (desființată în 1997). Secția de fotbal a urmat un alt traseu organizatoric (vezi *Armătura* Zalău).

Secția de atletism, sub îndrumarea Antrenorilor Emeriți Nicu Lăpușan și Teodor Bidian. Sportivii s-au impus pe plan național la aruncări (greutate și suliță) și la alergările de semifond și fond. În ultimii ani s-au realizat rezultate de prestigiu la alergările pe șosea (maraton și semimaraton). Sportivii secției au stabilit mai multe recorduri naționale (greutate seniori, suliță senioare, 2 000 m obstacole, 5 000 m

junioare, disc tineret, suliță juniori II, 800 m tineret). În decursul anilor au fost obținute numeroase titluri și medalii la CN. În 1998 au obținut 3 medalii (un titlu) la seniori, 8 medalii (5 titluri) la tineret și un loc II la juniori. În competițiile internaționale oficiale, după 1990, s-au câștigat: un titlu de Vicecampioană Mondială, medalii la CM și CE de cros în componența echipelor naționale, medalii la Cupa Europei și CB. Printre autorii acestor performanțe s-au numărat sportivii (unii dintre ei transferați la alte cluburi) Felicia Țilea (Maestră Emerită a Sportului) la suliță și Maeștrii Sportului: Sanda Vlad, Cristina Iloc, Margareta (Ghile) Florea, Olimpia Pop, Gheorghe Gușet, Monel Sabou, Vasile Ardelean, Dorel Greța.

Secția de box a obținut numeroase titluri de campioni și clasări pe locurile II – III la CN de cadeți, juniori și tineret. Sportivii cu rezultate deosebite: Nicu Bumb, Viorel Burda, Ioan Dragoș (devenit antrenor al secției), Viorel Meleg (campion național de seniori în 1998).

Secția de tenis de masă – echipa participă în Divizia A, în Superliga Națională. Jucătorul Dan Fărcaș s-a clasat, cu echipa națională, pe locul I la CE de cadeți în 1998 (Italia). Antrenorul secției: Victor Puie.

Secțiile de tenis și de lupte libere cuprind o serie de tineri care sunt în plin proces de afirmare. Președinții clubului: Mihai Timoc (1973-1979); Ioan Dumuța (1979-1986); Gheorghe Tadici (1986-1987); Nicolae Sirbu (1987-1993); Ioan Tulai (1993-1999); Dan Laza (din 1999), Vasile D-tru Ștreang, Silviu Mureșan.

SPORT CLUB MUNICIPAL BACĂU. Unitate reprezentativă a județului Bacău și a sportului românesc, care continuă activitatea CS *Dinamo*, fondat la 4 septembrie 1949 din inițiativa unui grup de angajați ai Miliției regionale Bacău, condus de Benedict Teodorescu, care a devenit și primul președinte al clubului. Un merit deosebit l-a avut și Dorin Arădăvoaicei pentru contribuția acestuia la înființarea clubului. Structura organizatorică și denumirile purtate pe parcursul anilor: 1950-1965 – CS *Dinamo*, club departamental subordonat MI; 1965-1970 – CS

Orășenesc *Dinamo*, se transformă din club departamental în club orășenesc, depinzând financiar de MI și coordonat de organele sportive locale; în 1970 – Sport Club Bacău devine unitate subordonată CNEFS până la sfârșitul anului 1989 și apoi subordonată MS și MTS; 2001 – Sport Club Municipal Bacău, făcând parte, ca structură, din sistemul MTS. În primii ani, din cele 7 secții preconizate și-au început activitatea doar 4 (fotbal, volei, tir și atletism), iar după anul 1965 funcționau 8 secții (atletism, fotbal, handbal, gimnastică, box, lupte, canotaj, tir). În prezent, SCM Bacău cuprinde în structura sa 11 secții: atletism (înființată în 1950) – antrenor coordonator Nicolae Mihalache; box (1955) – Antrenor Emerit Relu Auraș; gimnastică (1963) – Cornel Agop; lupte greco-romane (1965) și lupte libere feminin (1999) – Antrenor Emerit Ticu Grigorescu; natație (1987) – Narcis Gherca; sărituri în apă (1987) – Antrenor Emerit Pantelimon Decuseară; tenis (1984) – Mihai Ciuntea; modelism (1997) – Petre Zaharioaie; karate modern (1999) – Doru Botez; kick-box (1997) – Dan Șuhan; judo (2001) – Constantin Manole. În anumite perioade au mai funcționat următoarele secții: canotaj (1969-1989); handbal (1956-1973); scrimă (1981-1988); tir (1950-1973); fotbal (1950-1992). În anul 1992, secția de fotbal s-a desprins din structura clubului, constituindu-se în club profesionist sub denumirile: FC *Constar*; FC *Selena*; FC Bacău; FCM Bacău. SCM Bacău a avut o evoluție continuu ascendentă, reușind în ultimul deceniu să se impună printre unitățile sportive de elită ale sportului de performanță din țara noastră, cu contribuții deosebite la atletism, box, lupte, gimnastică, sărituri în apă și în alte ramuri ale sportului. În perioada 1989-2000, clubul a obținut peste 1900 de medalii la CN de seniori, tineret și juniori. În bilanțurile ultimilor doi ani, întocmite pe baza punctajului acordat primilor trei clasați la CN, clubul ocupă următoarele poziții: locul V în clasamentul general al cluburilor și locul II între unitățile din sistemul MTS în anul 1999; locul VI în clasamentul general și locul III între unitățile din sistemul MTS în anul 2000. În clasamentele privind contribuția la reprezentarea internațională, clubul s-a situat pe următoarele locuri: III în clasamentul general și I între unitățile din sistemul

MTS în anul 1999; locul XXI în clasamentul general și VIII între unitățile din sistemul MTS (IX la probe olimpice și IV la probe neolimpice), în anul 2000. Bilanțul realizat de sportivi clubului în anul 2001 pe plan național: 18 titluri de Campioni Naționali la seniori, 8 la tineret, 25 la juniori I și 37 la juniori II; 208 locuri II-III la CN de seniori, tineret și juniori; 2 recorduri naționale; locul IV pe țară în clasamentul cluburilor care au obținut medalii la CN. La competițiile internaționale oficiale de seniori, tineret, juniori și cadeți (CM, CE, Cupe Mondiale și Europene, JMU și CB) sportivii clubului au cucerit 20 de medalii în probele individuale și au contribuit la obținerea altor 4 medalii în probele pe echipe, rezultate cu care clubul s-a situat pe poziția a VI-a în clasamentul pe țară al cluburilor.

Secția de atletism. În cei 50 de ani de activitate și în special în ultimul deceniu – în colaborare cu CSS – a reușit să lanseze în atletismul de performanță numeroși sportivi care s-au impus pe plan intern și internațional. În ultimii 11 ani, atleții clubului au urcat de peste 200 de ori pe podiumul CN, câștigând numeroase titluri de campioni la seniori, tineret și juniori. Printre sportivii cu rezultate deosebite care au activat în această secție (unii transferați la alte cluburi) se numără: Valeria Bufanu (medaliată la JO din 1972 și CE din 1973); Bogdan Țăruș (participant la JO din 1996, medaliat cu argint la CM de juniori în 1994 și la CE din 1996 la săritura în lungime); Lăcrămioara Ionescu (locul I la JO ale Tineretului European, medaliată cu aur la CE de juniori din 1997 și la CE de tineret din 1999 și cu bronz la CM de juniori, la disc); Mihaela Melinte, cu performanțe remarcabile la aruncarea ciocanului (aur la CE de tineret din 1997, la CE de seniori din 1998 și la CM din 1999, deținătoarea unor recorduri mondiale și europene); Alina Râpanu, cu dublă legitimare (medaliată cu argint la CE de juniori din 1997 la 400 m, bronz la CM de juniori și la CE de seniori din anul 2000 cu ștafeta 4x400 m); Mariana Solomon (argint la CE de juniori din 1999 la triplusalt); Cristina Fechita (locul IV la CE de tineret din 1997 la aruncarea ciocanului) și alții. Mai sunt de reținut: 2 medalii de aur cucerite de Mihaela Melinte la JMU în 1997 și 1999, 4 locuri I pe care s-a situat Mihaela

Melinte la Cupa Europei în 1997, 1998, 1999 și 2000, numeroase titluri și medalii obținute la CB. În secție au activat 10 Maeștri ai Sportului, 2 Maeștri Emeriți ai Sportului și trei Antrenori Emeriți (Cornel Popa, Ion Butnaru, Theodoru Agache). Mai funcționează ca antrenori Maria Hagima, Gheorghe Neamțu, Mihaela Melinte, Eugen Pereteatcu, Dorin Ursache, Simion Blaga, Lucian Cucoș. Secția de atletism a urcat de la locul 145 în 1989 la locul I în 1999, când a obținut titlul de cea mai valoroasă secție în ierarhia Federației Române de Atletism.

Secția de box a câștigat cu sportivii săi 34 titluri de Campion Național (6 la seniori, 12 la tineret și 16 la juniori), precum și un mare număr de locuri II și III la CN organizate pentru aceste categorii. În 1991 a cucerit titlul de Campioană Națională de juniori pe echipe. Secția a conlucrat cu diferiți sponsori, purtând denumirea acestora: *Selena*, *Koala*, *Perla Moldovei*. S-au remarcat prin rezultate deosebite pe plan internațional următorii sportivi care au reprezentat această secție în anumite perioade: Francisc Vaștag (participant la JO din 1996, dublu Campion Mondial în 1993 și 1995, dublu Campion European în 1993 și 1996, locul I la Cupa Mondială din 1994); Claudiu Cristache (bronz la CE din 1993, locul II la Cupa Mondială din 1994); Condurat Dinu (aur în 1972 și bronz în 1970 la CE de juniori); Nicolae Băbescu (aur în 1972 la CE de juniori); Ion Pall (argint, în 1984, la CE de juniori și bronz în 1985 la CM de juniori); Ciprian Ciocan (bronz în 1992 la CE de juniori); Viorel Simion (Campion European de cadeți în 1997 și de juniori în 1999) și alții. Antrenorii secției: Relu Auraș (Antrenor Emerit), Mihai Teofil (Antrenor Emerit), Nicolae Cara, Anton Cojan, Marinică Ouatu, Constantin Deju, Ion Gheorghită. În 1989 secția ocupa locul 62, iar în 2003 reușea să domine autoritar campionatele naționale de seniori – 7 titluri de campioni naționali și alte 5 medalii de argint și bronz, campionatele naționale de tineret – 8 titluri și numeroase medalii de argint și de bronz; ocupă primul loc în cadrul Federației Române de Box. Francisc Vaștag – dublu Campion Mondial de seniori și Campion European, deschide o listă de 172 de Campioni Naționali de seniori, tineret, juniori și 31 de medalii la CM și CE. Simion Viorel, Cristache

Claudiu, Bali Ovidiu, Alexandru Adrian, Ciocan Ciprian, Baboschi Iosif, Marcu Marius, frații Gavril Roland și Gavril George, Rațiu Iulian, Avramescu Florin. Antrenorul coordonator, Antrenor Emerit Relu Auraș, a reușit un salt valoric ce l-a propulsat și la loturile naționale și olimpice unde a obținut rezultate remarcabile. Antrenori reprezentativi: Relu Auraș, Cara Nicolae, Mihai Teofil, Anton Cojan, Marinică Ouatu, C-tin Deju, Ion Gheorghită.

Secția de handbal a activat cu echipa masculină în Divizia Națională, unde s-a clasat de 2 ori pe locul III (1963-1964 și 1967-1968), de 3 ori pe locul IV și de 3 ori pe locul V, iar pe plan internațional a înregistrat 86 de victorii. În perioada 1961-1970 era considerată una dintre cele mai bune echipe din provincie, în cadrul căreia au activat 22 de Maeștri ai Sportului și 9 Maeștri Emeriți ai Sportului. Peste 25 jucători au făcut parte din diferite loturi reprezentative, contribuind la realizarea unor victorii internaționale. Au funcționat ca antrenori ai echipei: Lascăr Pană – Emerit (de mai multe ori și antrenor al echipei naționale), Petre Curelaru, Milu Horobăț, Mihai Pinte – Emerit. În 1973, secția își încetează activitatea în cadrul clubului, echipa fuzionând cu *Știința* Bacău, unde și-a continuat activitatea în prima divizie.

Secția de lupte greco-romane a obținut în ultimii doi ani peste 150 de medalii la CN, 8 Campioni Naționali la seniori și tineret și peste 40 de medalii la juniori, 2 titluri de Campioană Națională cu echipa de juniori (1996, 1999) și unul cu echipa de cadeți (1991). Rezultate pe plan internațional: peste 80 de medalii la concursuri internaționale și CB; participanți la JO: Valentin Rebegea (1992 – locul V, 1996 – locul XI); participanți la CM și CE: Valentin Rebegea (bronz la CM de tineret din 1991, argint în 1990 și bronz în 1991, la CE de juniori, locul IV la CM din 1992); Marian Brade (aur la CM de cadeți din 1995); Florin Gavrilă (aur la CM de juniori din 1999, argint la CE de juniori din 1998); Eusebiu Diaconu (bronz la CE de juniori din 1999, argint la CM de juniori din 2000), Constantin Bulibașa (aur la CE de juniori din 2000), Cătălin Matache (locul VI în 1998 și bronz în 1999 la CM de juniori); Victor Rebegea (bronz la CM de cadeți din

1992). Au mai participat la CM și CE: Adrian Popa, Victor Prentu, Daniel Harasimiuc, Ion Damaschin, Marius Bitere și alții. Cel care s-a instalat definitiv în fruntea tuturor este Diaconu Eusebiu, cel care a devenit Campion European de seniori, posesor al bronzului mondial, 5 medalii la juniori, locul VII de la JO de la Atena 2004. Antrenori care au contribuit la dezvoltarea acestei secții: Mircea Croitoru, Ticu Grigorescu, Ion Butucaru, George Mocanu, Ion Sărbănuț. Din colectivul tehnic mai fac parte Vasile Butucaru și Gheorghe Panait.

Secția de sărituri în apă a reușit în cei 13 ani de activitate să devină una dintre cele mai puternice din țară, dominând în ultimii ani CN de seniori și juniori. Un număr de 10 sportivi s-au impus la campionatele internaționale din 14 țări, precum și la CB de seniori și juniori, iar 6 dintre aceștia au cucerit medalii la CM și CE de tineret și juniori. Palmaresul internațional: 8 participări la JO (Gabriel Cherecheș și Clara Ciocan – 1992; Gabriel Cherecheș, Clara Ciocan și Anișoara Oprița – 1996 și 2000); 16 medalii la CE de juniori (5 de aur, 3 de argint și 8 de bronz); 4 medalii la CM de tineret și juniori (1-2-1). Printre săritorii care s-au remarcat în mod deosebit, realizând performanțe în premieră, se află: Gabriel Cherecheș (peste 30 titluri de Campion Național, participant la 3 CM de tineret și juniori: 1991 – bronz, la platformă, 1993 – aur, la platformă și 1995 – locul VI, la trambulină 3 m; 5 medalii la CE de juniori: 2 de aur, în 1992 și 1995, 2 de argint, în 1992 și 1993, 1 de bronz, în 1991; în 1994, la 17 ani, a participat la CM de seniori, unde s-a clasat pe locul XVIII); Clara Ciocan (15 titluri de campioană la junioare și 20 la senioare; medaliată cu argint la CM de juniori; 2 medalii de aur, în 1995 și 1996, 3 de bronz, în 1992 și 1993, la CE de juniori; locul IV la CE de seniori în 2000, la sincron platformă); Mihaela Coman (argint la CM de juniori din 1993, aur în 1993 și bronz în 1994, la CE de juniori); Anișoara Oprița (2 medalii de bronz la CE de juniori, în 1993 și 1995, locul IV la CE de seniori la sincron platformă în 2000); Andra Opincă (argint la CE de juniori din 2000); Cornel Ardeleanu (bronz la CE de juniori în 2000). Antrenorii care au contribuit la realizarea acestor performanțe: Pantelimon

Decuseară (Antrenor Emerit), Ildyko Toth, Cătălin Cazan.

Secția de gimnastică a activat în colaborare și cu alte secții din localitate, sprijinind afirmarea unor gimnaste pe plan internațional. Pe plan intern, au câștigat de patru ori Cupa FR de Gimnastică (1968, 1969, 1970 și 1971), CN de maestre (1972), CN de copii (1963) și s-a situat de două ori pe locul III în CN de senioare (1972 și 1973). În diferite competiții internaționale (CM, CE, CB, cupe și alte concursuri) gimnastii secției au câștigat peste 100 de medalii. Și-au adus contribuția la reprezentarea gimnasticii pe plan internațional: Felicia Dornea (participantă la JO din 1972 și la CE); Maria Andrișoara (participantă la CM); Camelia Andronic (medaliată la CB); Gabriela Trușcă (medaliată cu argint la JO din 1976, la proba pe echipe); Gabriela Potorac (2 medalii de argint – pe echipe și la sărituri și 1 de bronz – bârnă, la JO din 1988; medaliată cu aur la CE și cu bronz la CM, în proba de bârnă în anul 1989; 5 medalii la CE de juniori – bronz, în 1986, la paralele, 1 de aur – bârnă, 2 de argint – individual compus și paralele, 1 de bronz – sol în 1988). Printre antrenorii care au contribuit la pregătirea gimnastelor se află: Mircea Bibere și Marina Bibere (Antrenori Emeriți), Cornel Agop, Petrică Măgirescu, Eugenia Prisecaru, Constantin Vrabie, Vasilica Agop, Violeta Gâtu, Dan Pintilie, Ion Ioniță. Grupa de înot din **secția de natație**, în colaborare cu CSS, a contribuit la pregătirea unor tineri care s-au afirmat pe plan intern și internațional: peste 400 de medalii câștigate la CN de juniori și copii și peste 160 de medalii la diferite concursuri internaționale. Printre sportivii care s-au remarcat, se află: Ciprian Amariei (bronz) și Alina Tăbăcaru (argint și bronz) la JO ale Tineretului European în 1995; Aida Pușcașu (argint și bronz la CB); Adrian Negru (aur la CB) și alții. Una dintre sportivele de valoare ale secției este Simona Păduraru Maestră Emerită a Sportului, cu participări la competiții internaționale de anvergură cum ar fi: JO – Sydney (loc IV cu ștafeta de 4x200m liber) și Atena (loc VIII la liber), CM, CE, Cupa Mondială, Circuitul „Mare Nostrum”, Cupa Țărilor Latine – Lisabona, etc. Palmaresul sportivei: 9 medalii la CE, dintre care 3 de aur,

10 medalii la CB de seniori și juniori, 6 titluri de Campion Balcanic juniori, 4 medalii la CB seniori, 5 titluri de Campion Internațional al Franței, Germaniei, Italiei, Austriei, Belgiei, 3 medalii în etape ale Cupei Mondiale și circuitului „Mare Nostrum” 2003-2005; 111 titluri de Campion Național al României la toate categoriile de vârstă (seniori, juniori I, juniori II, copii); 485 medalii (locuri pe podiumul național) la campionatele și concursurile republicane oficiale (etape finale); 22 recorduri naționale ale României (bazin lung + bazin scurt) la toate categoriile de vârstă (seniori, juniori I, juniori II, copii). L-a avut ca antrenor pe Silviu Șalgău până în anul 2004, când a plecat la Dinamo București, pregătindu-se cu Eduard Câșlaru. Antrenorii secției: Narcis Gherca, Ovidiu Galeru, Ducu Hermeziu, Mihai Gavrilu, Cornelia Pușcașu. Se mai remarcă rezultatele obținute la **secția de arte marțiale de contact**, prin sportiva Adriana Stan, medaliată cu bronz la CE de kick-box din 1998 (categoria 56 kg) și cu aur la CE din 2000 (categoria 57 kg). La CM SKUDN – 2010, SCM Bacău a cucerit 18 medalii, Elena Ciosu, Mădălina Pamfil, Cristian Popescu, Vlad Faghian și Mihai Gherman fiind sportivii cu unică legitimare la SCM Bacău, ceilalți cu dublă legitimare, antrenorii acestora – Doru Botez și Petru Cristea. În decursul anilor, funcția de președinte al clubului a fost îndeplinită de următorii: Benedict Teodorescu; Ion Mănoiu; Izu Isac; Carol Grindea (1960-1965); Ioan Bucur (1965-1966); Iosif Ichimaș (1966-1968); Roli Stratulat (1968-1974); Corneliu Costinescu (1974-1990); Dorin Arădăvoaicei (din 1990 - 2006), Claudiu Șerban (2007- 2008), Ion Șarban (2009 – până în prezent).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL BAIJA MARE.

A fost înființat la 15 februarie 1957, inițial sub denumirea de CS *Muncitoresc*, iar din 1961, de CS *Orășenesc*, perioadă în care a coordonat și activitatea organizațiilor sportive din Baia Mare și comunele din împrejurimi. Din 1968 a fost adoptată actuala denumire, având în structura sa organizatorică următoarele secții: atletism, box și gimnastică (de la înființare); tir (1969), natație (1970), judo (1989), radioamatorism (1990), culturism (1992).

Pe parcursul anilor au mai funcționat secțiile de schi (transferată la o altă unitate sportivă) și scrimă (ulterior desființată). De-a lungul timpului, **secția de box** a CSM Baia Mare s-a situat printre cele mai bune din țară, având în permanență rezultate deosebite pe plan național și internațional. Printre sportivii care s-au remarcat în ultimii ani îi amintim pe Adriana Hossu - Campioană mondială în 2005, medaliată cu bronz la CM din 2006, Mihaela Mărcuț (actualmente Lupan) - trei ani consecutiv medaliată cu bronz la CE (2003, 2004, 2005), Diana Gherghel - locul 7 la CM în 2006, triplă Campioană Națională. În ultimii 4 ani (2004-2007) secția box a CSM a cucerit un număr total de 115 medalii la Campionate Naționale, Europene și Mondiale, dintre care 31 de aur. Antrenorul secției, din 1975 este Antrenorul Emerit Gheorghe Man.

Secția de natație s-a dezvoltat în mod deosebit după 1975, anul când a intrat în funcțiune noul bazin de dimensiuni olimpice, datorită activității remarcabile a Antrenorului Emerit Gheorghe Demeca și a colaboratorilor săi. Foarte tinerii înotători ai CSM au constituit nucleul centrului de pregătire olimpică organizat la Baia Mare. După 1980, înotătorii clubului au dominat CN de juniori și copii, majoritatea dintre ei fiind și componenți ai loturilor naționale de juniori. Principalele rezultate obținute pe plan internațional: la JO – 4 participanți la 3 ediții (1984, 1988, 1992), cu finaliști în 11 probe, care au reușit să cucerească primele medalii olimpice pentru înotul românesc, prin Anca Pătrășcoiu, cu medalie de bronz la 200 m spate (Los Angeles - 1984) și Noemi Lung, cu medalie de argint la 400 m mixt și medalie de bronz la 200 m mixt (Seul - 1988); la CM din 1986 (Madrid) – 3 participanți prezenți în 6 finale, medalie de bronz la 400 m mixt prin Noemi Lung; la JMU din 1987 (Zagreb) - 3 participanți finaliști în 9 probe, 11 medalii, dintre care 7 de aur (Noemi Lung – 5 și Anca Pătrășcoiu – 2), 2 de argint (Anca Pătrășcoiu) și 2 de bronz; la CE de seniori (1983-1989) – 6 participanți, 24 de finaliști, 5 medalii, dintre care una de aur (Noemi Lung), una de argint, în ștafeta de 4x200 m liber (Noemi Lung, Stela Pura, Anca Pătrășcoiu) și 3 de bronz (Noemi Lung și Stela Pura – 2); la CE de juniori (1982-1987) – 7

participanți, 33 de finaliști, 11 medalii, dintre care 3 de aur (Robert Pinter, Stela Pura - 2), 6 de argint (Anca Pătrășcoiu - 2, Stela Pura - 2, Andreea Szigyarto - 2), 2 de bronz (Teodora Haupttricht, Andreea Szigyarto) și contribuții la câștigarea a 2 medalii de argint și a uneia de bronz în probele de ștafetă (Andreea Szigyarto, Stela Pura și Ramona Terșanschi); la CB de seniori (1982-1987) - 71 de medalii (25 de aur, 28 de argint și 18 de bronz). Pentru rezultatele deosebite obținute, Noemi Lung, Anca Pătrășcoiu, Stela Pura și Robert Pinter au primit titlul de Maeștri Emeriți ai Sportului, iar alte șase înotătoare pe cel de Maestre ale Sportului. Au fost promovați ca antrenori ai secției de înot: Marian Slavic, Maricica Sabău, Cristina Domocoș, Claudiu Haidu, Andreea Komaromi, Enikő Palencsar. În ultimii ani secția și-a axat activitatea în special pe selecția și pregătirea copiilor și a juniorilor. În 1999 secția a ocupat poziția a VII-a în clasamentul celor 34 de unități care s-au situat pe primele trei locuri în CN câștigând: 2 locuri II și 2 locuri III la seniori; 31 de locuri I, 25 de locuri II și 37 de locuri III la categoriile juniori I și II. În același an, au fost cucerite 3 medalii de aur la CB de juniori prin Felix Szepacher, precum și alte medalii la diferite competiții internaționale organizate în 1999-2000.

Secția de gimnastică a contribuit la pregătirea și promovarea unor gimnaste de valoare, remarcându-se în mod deosebit Maestra Emerită a Sportului Rodica Dunca, care a participat la cucerirea primului titlu mondial pe echipe în 1979, la Forth Worth și s-a clasat pe locul VI la individual compus, a obținut medalia de argint cu echipa și locul VII la individual compus la JO de la Moscova (1980), locul I la individual compus la Turneul Campionilor (1980), locul I cu echipa la JMU din 1981 și o medalie de bronz la bârnă la CE din 1981. O altă gimnastă cu rezultate deosebite a fost Maestra Emerită a Sportului Mirela Pașca - Campioană Europeană la paralele și locul V la individual compus, la CE din 1990; medalie de bronz cu echipa, locul IV la paralele și VIII la individual compus, la CM din 1991; medalie de argint cu echipa, la JO din 1992; medalie de bronz la paralele, la CM din 1992. În ultimii ani secția și-a orientat

activitatea pe pregătirea junioarelor. Printre antrenorii cu contribuții deosebite se află: Elena Marinescu (Antrenoare Emerită), Alexandru Aldea, Iuliana Simonfi (Antrenoare Emerită), Marina Petrescu și alții.

Secția de atletism a promovat, în ultimii ani, câteva atlete care s-au remarcat cu ocazia întrecerilor din cadrul *Zilelor Olimpice* (1997), CCE (1998), CB de juniori și seniori (1998-2000), printre care: Alina Lenghel, Adela Dragoș, Mirela Lascău. Antrenori: Viorica Tarța, Cornelia Deszi.

Secția de tir a promovat cu prioritate proba de talere skeet în care s-au remarcat Maeștrii Emeriți ai Sportului Gleb Pintilie (locul XXIII la JO din 1972) și Attila Ciorba - multiplu Campion Național și Balcanic, component al echipei de skeet care a cucerit primul titlu mondial în 1995, participant la mai multe ediții ale CM (locul IV în 1990) și ale concursurilor de Cupă Mondială și Grand Prix (locurile I în 1998 și 1999), precum și Lia Mihaie - medaliată cu bronz la CE de juniori din 1985, Campioană Balcanică. În ultimii ani, a fost promovată în tirul de performanță și sportiva Anca Stănescu (activează cu dublă legitimare CSM Baia Mare - CSA *Steaua*) care a obținut rezultate promițătoare la CB și CE în probele de pistol aer comprimat și pistol sport, sub îndrumarea antrenoarei Aurora Barbur. La obținerea rezultatelor secției de tir a avut o contribuție importantă Antrenorul Emerit Emil Marinescu.

Secția de judo s-a evidențiat în special la CB de cadeți din 1998-2000 și la CN de juniori prin: Alina Catrișcău, Ovidiu Mihuț, Radu Tilihi, Gabriela Bozai, Daniel Bratu, Ovidiu Dunca și alții, sub îndrumarea antrenorilor Vasile Sălnicean și Vasile Pop. În fiecare an, secția dă sportivi la loturile României. La lotul național au fost, de-a lungul timpului, Ovidiu Dunca, Alin Popdan, Gabriela Bozai, Anca Nan, Lenuța Berinde, Alina Catrișcău, Ovidiu Mihuț. La lotul de cadete sunt, în prezent, Claudia Pop, Olga Rus, Ionela Dîmban, iar la lotul de junioare este Diana Kovacs. La lotul olimpic sunt doi sportivi care acum activează la alte cluburi, dar au plecat de la CSM Baia Mare: Alexandru Sălnicean și Daniel Brata.

Secția de culturism, sub denumirea CSM *Aurul* Baia Mare, îndrumată de Antrenorul Emerit Iosif Szabo, s-a remarcat prin rezultatele deosebite obținute de Maeștrii Emeriți ai Sportului: Vasile Ardel – medaliat cu bronz la CE din 1993 și 1994, cu argint în 1995, cu aur în 1996 și cu bronz în 1998; Monica Sas Mureșan – medaliată la CE din 1996 (argint), 1997, 1998 și 1999 (bronz) și 2000 (aur la individual și argint la perechi). La CM din anul 2000, sportiva Monica Sas Mureșan s-a clasat pe locul VI la perechi și pe XI la individual, argint la C.M. 2002 +57kg, C.E. 1996 57kg. Palmaresul secției de **radioamatorism**: un loc II la CML, locurile I și II la CN, numeroase diplome la campionatele internaționale ale Rusiei, Japoniei, Angliei, Asiei și Oceaniei. Un număr de 5 sportivi de la CSM Baia Mare se află în lotul național al României. Antrenor Carol Bugheșiu.

Secția de rugby s-a înființat în anul 1977 avându-i ca antrenori la seniori Eugen Apjok și Vasile Lucaci iar la juniori pe Adrian Manolache și Cristian Bălan. Palmares: 2 ani în diviza B, 28 de ani în super ligă, din care 21 în primele 6 locuri; campioană a României în 1990; un loc II, 7 locuri III, 4 locuri IV, 6 locuri V, 2 locuri VI; câștigătoare de trei ori a Cupei României (1980, 1990, 1999) din 11 finale jucate. Celelalte secții au desfășurat o activitate de nivel local și național.

Președinții clubului: Ioan Ignat (1959-1965); Tiberiu Katona (1965-1971); Ion Marinescu (1971-1988); Liviu Cîmpeanu (1988-1990); Emil Marinescu (1990-1991); Petre Miclăuș (o lună); Alexandru Mocanu (6 luni); Valer Cozmuță (1992-1995); Corneliu Săvoiu (1995-1997); Adrian Arbuzov – Maestru Emerit al Sportului la volei (din 1997), Zamfir Mesaroș (2001), Andrei Sorin Ovidiu (din 2002).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL BISTRIȚA.

Unitate sportivă de performanță, constituită în 1985, prin reorganizarea Clubului Sportiv *Gloria*, înființat în anul 1922. În cadrul CSM și-au continuat activitatea secțiile de atletism, box, haltere, tenis de masă, schi fond, sanie, culturism, radioamatorism. Fotbalul a adoptat o formulă organizatorică independentă,

sub denumirea de FC *Gloria*. Pe lângă CSM funcționează Centrele naționale pentru pregătirea juniorilor la haltere și tenis de masă. Sportivii clubului au cucerit numeroase titluri de Campioni Naționali, mulți dintre aceștia fiind promovați în secțiile unor cluburi fruntașe. Pe plan internațional, mulți sportivi ai CSM Bistrița și cei care s-au pregătit la Centrele Naționale, componenți ai loturilor reprezentative, au obținut rezultate de prestigiu, printre care se remarcă cele de la: **atletism** – Nadia Sângeorzan (Campioană Europeană de juniori), Ovidiu Tat (Campion European de juniori și bronz la CE de tineret); **box** – Larisa Pop – medaliată la CE – 2004; **haltere** – Eugen Chivu (Vicecampion European de juniori), Ovidiu Fătu (Campion Mondial de juniori), Ciprian Man și Claudiu Hegheduș (medalii de argint și bronz la CE de juniori), Traian Cihărean – Maestru Emerit al Sportului (Campion European de juniori, aur și argint la CE, bronz la JO), Mărioara Munteanu, Campioană Europeană și triplu medaliată CE - 2005, Adrian Jigău, Campion European și multiplu medaliat CE - 2005. Mariu Gîscan, a obținut medalia de aur la CE seniori, 2011, în limitele categoriei de 62 kilograme. **tenis de masă** – Călin Creangă (Campion European de juniori, medaliat la CM și CE), Mihaela Șteff (Campioană Europeană de junioare, medaliată cu bronz la CE de seniori). În anul 2000, Mihaela Șteff a făcut parte din echipa care, la CM de tenis de masă, a câștigat medalia de bronz și a participat la JO de la Sydney, clasându-se printre fruntașele probelor de simplu și de dublu. Adrian Crișan, medalie de bronz CE de la Herning, primul sportiv care aduce prima medalie pentru tenisul de masă masculin românesc după 52 de ani. Antrenori cu rezulte deosebite: Ion Zanca și Dragoș Mihali la atletism, precum și Antrenorii Emeriți Mugur Saranciuc, Ioan Moraru și Andrei Karaffa la haltere, Gheorghe Bozga la tenis de masă, aceștia îndeplinind în anumite perioade și funcția de antrenori ai loturilor naționale. Bilanțul clubului în 2009 era de patru medalii la CM, 10 la CE, 12 la JB, 75 la Cupe internaționale și 320 la concursuri naționale. Președinții clubului: Radu Vianu (1985-1986); Tiberiu Moldovan (din 1986 - 2001), Adrian Moldovan (2002 – 2008), Maria Rus (din 2009).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL BRĂILA. Înființat la 1 februarie 1969, sub denumirea inițială de CS *Brăila*, cu secții la **atletism, box, ciclism, kaiac-canoe**, iar ulterior **dirt-track** (1975), **judo** (1992) **înot**, (1999). Clubul colaborează cu AS *Bilal* București în domeniul **ciclismului** din 1994 și cu LPS Brăila la atletism (din 1997) și la înot (din 1999), sportivii având dublă legitimare. În clasamentul pe țară (la CN) al unităților de performanță CSM Brăila a ocupat locul IV în 1999, iar în ceea ce privește contribuția la reprezentarea în competițiile internaționale oficiale, locul VI. Pe plan intern, în 1999 au fost obținute: **la atletism**: 6 titluri de Campioni Naționali de seniori și 7, la tineret **La box**: un titlu de juniori II și 4 locuri III (seniori și tineret); **la înot**: 10 titluri la seniori și 16 la juniori, precum și 18 locuri II - III (s-niori și juniori); **la kaiac-canoe**: 3 titluri de juniori I, 3 de juniori II și 8 locuri II - III. Printre autorii acestor rezultate s-au aflat: Ionuț Pungă cu 6 titluri (atletism); Diana Mocanu cu 11 titluri și Camelia Potec cu 9 titluri (înot) – ambele cu dublă legitimare CSM-LPS. Pe plan internațional s-au evidențiat în decursul anilor: la atletism Doru Oprea, Gina Panait, Victor Grigore, Constantin Ciuplea, iar în 1999 Ionuț Pungă – Campion European și Adelina Gavrilă – medaliată cu bronz, ambii la triplusalt, la CE de tineret; la kaiac – Adrian Rusea și Iulian Luca, Vicecampioni Europeni de juniori în 1981; la box – Cristian Bălan – medaliat cu bronz la CE de juniori din 1993; la înot – Camelia Potec – 2 medalii de aur și o medalie de bronz, precum și Diana Mocanu – medalie de bronz la CE de seniori și 3 medalii de aur la CE de juniori desfășurate, ambele, în 1999. În palmaresul clubului se mai înscriu: Adelina Gavrilă – medalie de bronz la JMU din 1999; 20 de medalii, din care 10 de aur, obținute în perioada 1982-1999 la CB de seniori (16 la atletism, câte 2 la ciclism și kaiac-canoe), precum și 45 de medalii, din care 24 de aur, la CB de juniori (34 la atletism și 11 la înot) realizate între 1972-1999. Bilanțul clubului s-a îmbogățit în anul 2000 cu alte performanțe de excepție: la JO de la Sydney, Diana Mocanu a cucerit 2 titluri de Campioană Olimpică la 100 și la 200 m spate, rezultat realizat în premieră în natația românească, iar Camelia Potec s-a clasat

pe locul IV cu ștafeta 4x200 m liber; la CE înotătoare Camelia Potec a câștigat medalia de aur (4x200 m liber) și 3 medalii de bronz (200 și 400 m liber și ștafeta 4x100 m mixt), iar Diana Mocanu 3 medalii de argint (50, 100 și 200 m spate) și o medalie de bronz (4x100 m mixt); la Cupa Mondială, Camelia Potec s-a clasat pe locul I la 400 m liber. Printre tehnicienii cu rezultate deosebite pot fi citați Antrenorii Emeriți de atletism Roman Buzoianu (a antrenat pe Daniela Matei, Rodica Dragu, Eugenia Baciuc ș.a.), Ion Moroiu (a antrenat pe Gina Panait, Anișoara Cușmir, Doru Oprea ș.a.), precum și Dumitru Mihail (a antrenat pe Ionuț Pungă, Adelina Gavrilă, Carmen Zamfir și alții); Antrenoarea Emerită Laura Sachelarie, care a realizat cu Diana Mocanu cea mai mare performanță a înotului românesc. Ca urmare a rezultatelor obținute în competițiile internaționale (CM, CE, CB), clubul s-a situat în anul 2000 pe locul VI în clasamentul general și pe locul II la probele olimpice (între unitățile MTS). În anul 2001, sportivii clubului au câștigat 26 de titluri de Campioni Naționali la seniori, tineret și juniori și s-au clasat de 87 de ori pe locurile II și III la aceste CN. La competițiile internaționale oficiale, de seniori, tineret, juniori și cadeți (CM, CE, Cupe Mondiale și Europene, JMU și CB) sportivii clubului au cucerit 11 medalii în probele individuale și au contribuit la obținerea altor 5 medalii în probele pe echipe. În 2007 sportiva Anamaria Ioniță, **atletism**, obține 1 medalie aur CB de juniori – ștafetă 4x400m, 1 medalie argint CB juniori – 200m plat, 1 medalie bronz CB juniori – 4x100m garduri; Aurel Baciuc, component al lotului național de seniori și tineret, obține 2 medalii bronz CB de seniori – 110 m garduri ștafetă 4x100m plat, 1 medalie de argint la Campionatul Internațional al României – 110m garduri, antrenați de Mihail Dumitru; Daniel Gagiuc, 1 medalie argint CB juniori – lungime, 1 medalie aur CN de sală juniori 2 – 60m garduri. La **kaiak – canoe**, Sterpu Rodica, componentă a lotului național de juniori a obținut 1 medalie bronz CM de juniori – 500m, 1 medalie de bronz la CE de juniori – 500m, 2 medalii aur CB de juniori – 500m și 1000m, 2 medalii aur CB de tineret – 500m și 1000m, 1 medalie de bronz la Cupa Romaniei – 1000m kaiac (4 vâslași)., antre-

nor Florentina Ion. Rusen Alin, component la lotul național de juniori, multiplu Campion Național, medaliat cu bronz și argint la CM - 2007, 1.000m, 3 medalie aur CN viteză juniori 2 – 500m, 1.000m și 500m (2 vâslași), 1 medalie aur Cupa României – 1.000m kaiac – canoe, 1 medalie argint Cupa României – 500m kaiac (2 vâslași), antrenor Ionel Baci. Președinții clubului: Adrian Popescu, Tinca Amza (1996 - 2008), Ionuț Boca (2009- 2010), Aurelian D-tru Blănaru (2011-).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL BUCUREȘTI (C.S.M.B.) Înființat în 19 iunie 2007. Consiliul său director este format din Valentin Samungi - director general, Justina Cornel - director general adjunct și Ion Tase - șef serviciu organizatoric. Clubul are 7 secții, toate cu activitate în eșalonul superior: atletism (antrenor AO. Samungi), 40 titluri naționale – baschet (antr. Ostoič, P. Brănișteanu director tehnic) – handbal, feminin (antr. V. Mărgulescu), masculin (antr. Dobrescu) C. Oțlea director tehnic – motociclism (antr. Oct. Vărăjitoru), un titlu național – rugby (antr. D. Neaga), - șah (antr. D. Păsărelu), 6 titluri naționale – volei, feminin (antr. S. Balov), masculin (antr. I. Coiculescu). Din 2012 Director general este numit maestrul emerit al sportului Petre Brănișteanu; în secția de handbal a fost legitimată Vărzaru Cristina pe postul de jucător-antrenor și tot aici este numit consilier Cezar Drăgăniță.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL BUZĂU. A luat ființă în 1971 (Hotărârea CNEFS nr. 711/09 iunie 1971) sub denumirea Clubul Sportiv Municipal *Gloria*, cu 4 secții: box, fotbal, handbal, lupte. Pe parcursul anilor s-au mai adăugat secțiile de atletism, rugby și tenis de masă. În 1972, echipa de fotbal a promovat în Divizia B, iar în martie 1973 secția de fotbal a adoptat o nouă formulă de organizare prin constituirea FC *Gloria* Buzău. La 1 februarie 1982 CSM *Gloria* și-a schimbat denumirea în CSM Buzău. **Secția de atletism** (înființată în 1974) a realizat un bilanț prestigios: 67 de medalii la CN, dintre care 28 titluri de campioni; 16 atleți promovați în loturile naționale; participare la 3 CM (2 de semimaraton și unul de cros), la 5 CE și la 12 CB; 3 Maeștri ai

Sportului; atleta Medina Tudor, Maestră a Sportului, a cucerit medalia de argint la CM de juniori din 1996 (ștafeta 4 x 400 m) și pe cea de bronz la CE de juniori din 1997 (400 m garduri); Nicolae Negru – Maestru al Sportului, recordmanul țării la alergare pe șosea, peste 20 titluri de Campion Național și 14 de Campion Balcanic, fiind participant la 3 CM și 5 CE. La finele lui 2009 bilanțul secției avea în palmares participarea la 5 CM, 12 CE și 24 CB, unde au obținut 36 de medalii (19-8-9), iar la C N au cucerit 160 de medalii din care 52 de titluri de campion, iar 26 de atleți au făcut parte din loturile naționale, 3 dintre ei devenind Maeștri ai Sportului.

Secția de box, înființată în 1971, și-a întrerupt activitatea în perioada 1975-1982, reluând-o în 1983. Palmaresul secției cuprinde: 42 de medalii la CN, din care 9 titluri de campioni; 14 sportivi promovați în loturile naționale; două participări la CM, unde s-a obținut o medalie de bronz la juniori (Ionel Macovei) și un loc V la seniori, participare la un CE și la 2 CB (2 medalii de bronz). În cei 27 de ani de existență sportivii secției au participat la 8 CM, unde au obținut 8 medalii (1-1-6), la 7 CE, unde au câștigat 5 medalii (2-1-2) și două CB, unde au cucerit 2 medalii de bronz. La CN, zestrea boxerilor numără 96 de medalii (29-30-37), iar un număr de 23 de pugiliști au fost convocați la diferite loturi naționale, printre care enumerăm din generația tânără pe Steliana Duță, Camelia Negrea.

Secția de lupte libere (înființată în 1971) este una dintre cele mai productive: 134 medalii la CN, din care 57 de titluri de campioni (cele mai multe la nivelul juniorilor); 24 de sportivi selecționați în loturile naționale; participare la 6 CM (o medalie de aur, un loc IV și un loc VI la juniori, 2 locuri V la cadeți), participări la 8 CE (o medalie de argint, 2 de bronz, un loc I V, la juniori, și un loc VI, la seniori); Dănuț Prefit – Campion Mondial la juniori (1986), Campion European la juniori (1987) și medaliat cu bronz la Europenele de juniori în 1986 și 1988 (a fost promovat la clubul *Steaua*); Florin Ioniță – Vicecampion European la juniori (1984); Emanoil Radu – medalie de bronz, la juniori și locul VI, la seniori, la CE din 1978. Pentru rezultatele obținute, antrenorul Ștefan Isfăche a primit titlul de

Antrenor Emerit (1995). În 2009 reprezentanții secției aveau în palmares 7 CM, unde au obținut o medalie de aur și 4 locuri IV-VI, 13 CE, unde au cucerit trei medalii (0-1-2) și câte un loc IV și VI, la 6 CB, unde s-au urcat de 10 ori pe podium (4-4-2). Un număr de 28 de luptători au fost componenți ai loturilor naționale, iar timp de 18 ani, secția a fost nominalizată ca fiind de nivel internațional. La CN, zestrea secției număra 163 de medalii (64-50-49).

Secția de tenis de masă (afiliată în 1973) a funcționat, în anumite perioade, în colaborare cu alte unități (CS Școlar – ASA, *Hidrotehnica*, CTM și Liceul cu Program Sportiv). Pe parcursul anilor a realizat: participări cu echipe în Divizia A sau în Superligă; 166 medalii la CN, dintre care 34 titluri de campion; 44 de nominalizări în diferite loturi; 8 sportivi participanți la 13 CE de juniori și cadeți, care au contribuit la obținerea a 9 medalii (una de aur, 4 de argint și 4 de bronz) și la 13 CB – cu 13 medalii obținute (4 de aur); cei mai reprezentativi sportivi ai secției – Iulia Rîșcanu, Cristinel Romanescu, Beatrice Pop, Lorena Mihai. În 1992, antrenorul secției și al loturilor naționale, Emilian Băcioiu, a primit titlul de Antrenor emerit.

Secția de handbal a funcționat în perioada 1971-1977 cu o echipă feminină în Divizia B. În 1976 a fost preluată în structura clubului **echipa de rugby** de la AS *Constructor*, care promovase în Divizia A, însă ulterior aceasta și-a continuat activitatea la AS *Contactoare* Buzău. În ultimii ani, clubul a colaborat cu AS *Contactoare* Buzău pe linia promovării **rachetomodelismului**, sportivul Lucian Șercăianu reușind, în anul 2000, să câștige medalia de bronz la clasa S7 și să se claseze pe locul IV la clasa S5B, la CM. În 2009, bilanțul care marchează succesele sportivilor de la CSM sunt: participarea la 26 de CM, unde au cucerit 23 de medalii (3-6-14) și 17 locuri IV-VI, la 56 de CE, unde au urcat de 39 de ori pe podium (7-10-22) și de 28 de ori s-au clasat pe pozițiile IV-VI, la 53 de CB unde au câștigat 93 de medalii și 801 CN, unde au obținut 962 de medalii dintre care 307 titluri de campion. Directorii clubului: Radu Oprea (1971-1973); Valerian Frășineanu (1973 – 1996 toamna), Mircea Chisling (1996 – 2009), Mircea Dinu (din 2009).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL CĂLĂRAȘI.

Unitate sportivă teritorială înființată prin Ordinul MTS nr. 2519 din 24.09.1990. A avut următoarea evoluție în structura organizatorică:

Secția de atletism, înființată în 1991 sub denumirea CSM-*Oțelul*-CSS – cu numeroase titluri de campioni naționali de juniori, tineret și seniori și componenți ai loturilor reprezentative; s-a remarcat atletul Ion Bogde (promovat la *Farul* Constanța) – Maestru al sportului, multiplu campion național, campioană balcanic, locul V la CM de sală.

Secția de baschet (1996), cu activitate de nivel național.

Secția de box (1992), sub denumirea CSM-CSS-*Optim*, iar din 1998 CSM – *Olimpia*, cu numeroși medaliați la CN și rezultate deosebite obținute de: Marian Alexandru, Maestru al sportului, Vicecampion European 1998; Mugurel Sebe, Maestru al Sportului, Campion Național; Puiu Victor, campion național, locul VIII la CM din 1999, Mihaela Cijevschi, Campioană mondială, CM de la Podolsk și loc III la CE din Italia.

Secția de culturism (1991), secție prestatoare de servicii pentru populație.

Secția de lupte libere din 1991, sub denumirea de CSM-CSS-*Oțelul*, iar din 1997, CSM-CSS – a avut numeroși Campioni Naționali la cadeți, juniori și seniori și rezultate deosebite obținute de: Bogdan Ciufulescu, Maestru al Sportului (locul V la CE 1993, locurile VIII la CM și la CE 1994, locul IV la CE 1996, participant la JO 1996); Aurelian Ciufulescu, Maestru al Sportului (locul IV la CM 1993); Andronic Dima, Maestru al Sportului (Campion Național și internațional al României, locul V la CE și XII la CM din 1998, locul IX la CE 1999).

Secția de tenis (1993), cu activitate de nivel național. Antrenorii cu rezultate deosebite: Petrică Puran, Daniela Sturz, Georgeta Vasile, Marius Tătaru (atletism); Grigore Bondavali și Constantin Bebeșelea (box); Dumitru Chirilă și Gabriel Moldoveanu (lupte libere).

Canotajul este cel mai bine văzut sport la Călărași în momentul de față, după Silviu Voinoiu, vicecampion european, existând alți tineri talentați la această secție: Mădălina Buzdugan locul I, CB jun, proba

8+1, locul I, CB jun, proba 4 rame; locul V la Jocurile Olimpice ale Tineretului de la Singapore, în proba 2x- 2010; Deacu Viorica s-a clasat pe locul IV la CM de juniori, Cehia, proba 8+1 – 2010. Sportivii CSM Călărași au obținut în anul 2009 un număr de 72 de medalii la campionatele și concursurile naționale și internaționale, dintre care cele mai valoroase sunt argintul la CM de canotaj juniori I din Franța, prin sportivul Silviu Voinoiu și medalia de bronz obținută la CE de box senioare din Ucraina prin pugilista Lidia Ion, la categoria 48 kg. Sportivii CSM Călărași au obținut în 2010 un număr de 59 de medalii la campionatele și concursurile naționale și internaționale. Președinții clubului: Marius Petrescu (1991-1993); Adela Pricop (din 1994), Adela Alexe(2003 – 2005); Dumitru Chirilă (din 2006).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL CLUJ-NAPOCA. A luat ființă în 1961 (până în 1973, sub denumirea de CS *Muncitoresc*), ca urmare a reorganizării activității sportive din asociațiile sportive ale sindicatelor (*CFR, Clujana, Progresul, Spartac, Someșul, Metalul*), având inițial incluse în structura sa organizatorică 23 de secții. În anul 2000 clubul funcționa cu 13 secții: **atletism, box, ciclism, gimnastică masculină, haltere, înot, judo, lupte, polo, radio, scrimă, șah, tenis de masă.** Ca unitate sportivă teritorială a fost subordonat UCFS, CNEFS și MTS. În perioada 1961-1967 a avut în răspundere și coordonare activitatea sportivă a peste 120 de asociații din municipiul Cluj-Napoca. Dintre rezultatele deosebite obținute în cei 40 de ani de existență pot fi menționate: câștigarea a peste 1 265 de titluri de Campioni Naționali la toate categoriile de vârstă; stabilirea a 996 de noi recorduri naționale; 1 624 de sportivi promovați în diferite loturi reprezentative; cucerirea unui număr de 98 de medalii la CM și la CE de seniori și juniori și a 252 de medalii la CB; câștigarea de 5 ori a CCE la tenis de masă între anii 1961-1967; obținerea titlului de Vicecampionă Olimpică (1968) și clasarea pe locul VI la JO din 1972 a atletei Ileana Silai; stabilirea a 5 noi recorduri europene de juniori la haltere. Printre sportivii care au realizat performanțe remarcabile s-au aflat: Ileana Silai - Vicecampionă olimpică Mexic 1968, Vasile

Sărucan - medalie de bronz la CE de seniori la saritura în lungime , Eva Mikloș (atletism), Darvas Adalbert- campion balcanic ; Vasile Mârza - loc V la JO Tokyo 1964 , Ioan Miron - medaliat la CM SUA, Remus Cosma - multiplu Campion național și Campion balcanic, Boancă Ioan multiplu Campion Național, (**box**); Emil Rusu, Pavel Lupaș - multiplu Campion Național, Vasile Sălăjan multiplu Campion național și câștigător al turului României (**ciclism**); Cristina Itu, Radu Branea, Vanda Hădărean - medaliată la JO Barcelona 1992, Vereș Ciprian medaliat cu bronz la CE de juniori (**gimnastică**); Ioan Buta, Vasile Daniel, Istvan Szabo, Ionut Felecan medaliat la CE de juniori 1992, Tanca Attila triplu Campion Mondial de juniori și triplu Campion European de seniori 1986, Vischi Vasile medaliat la CE 1991, Sorin Șomlea medaliat la Campinatul European, Szabo Istvan medaliat Campionatele Europene de juniori, Buci Antonio 7 medalii de aur la Campionatele Europene de juniori Între anii 2005-2008 și loc IV JO Beijing 2008, desemnat sportivul anului în Cluj 2005-2007, Berchi Dana multiplă medaliată la CE de juniori și CN; (**haltere**); Zeno Oprițescu, Octana Mladin -multiplă Campioană Națională și Balcanică (**înot**); Simona Richter - medaliată la JO de la Sydney 2000, Laura Moise Moricz - triplă Campioană Europeană de seniori și participantă la JO Sydney 2000, Ioana Dinea Aluaș - locul IV la JO Sydney 2000 și multiplă Campioană Europeană și Națională, Marius Bucșa medaliat cu bronz la CE de juniori(**judo**); Gheorghe Marton, Vasile Ciorici, Adrian Stratu (**lupte libere**); Petre Sanda, Motvai Peter, Sabău Radu componenti de lot național și participanți la JOBarcelona 1992; (**polo**); Margareta Mureșan – Marea Maestră Internațională, Olteanu Dorel mare maestru(MM), Breazu Mihai mare maestru(MM), Oltean Liviu, Buza Adrian, Cozma Edith, Maeștrii Internaționali (**șah**); Paneth Farkas - 16 titluri de Campion Mondial, 56 de titluri europene, 56 de titluri Campion Național, 126 titluri de Campion Național cu echipa, 5 titluri de Cupa Campionilor, Carmen Crișan, Radu Negulescu, Dorin Giurgiucă, Gheorghe Cobârzan, Adalbert Rethi, Ligia Lupu (**tenis de masă**); Domnica Costâc, Lia Vanea (**volei**); Vasile Fodorpataki, Vasile Onoiu

(**lupte greco-romane**). În anul 2000 sportivele care activează în **secția de judo** cu dublă legitimare pentru CSM-CSU au realizat următoarele performanțe: Simona Richter – medalia de bronz (categ. 78 kg) și Ioana Dinea – locul V (categ. 52 kg) la JO de la Sydney; Laura Moise – medalia de aur (categ. 48 kg), Ioana Dinea – medalie de bronz și Simona Richter – locul V la CE. Dintre tehnicienii care au contribuit la obținerea acestor rezultate (majoritatea, Antrenori Emeriți) amintim pe: Gheorghe Biro și Gheorghe Kiss CălinTătar, Ioan Mănăsturean (atletism); Ioan Chendreanu, Vasile Mârza, Sever Ban (box); Kiss Ioan și Szilagyi Alexandru, Vasile Chiș (ciclism); Tiberiu Roman și Gheorghe Jakab, Barabaș Petre, Vasile și Ion Felecan (halter); Octavian Mladin (înot); Eugen Hang (șah); Gheorghe Marton și Vasile Vișan (lupte libere); Ovidiu Pocol (polo); Bela Gurath, Ladislau Rohony, Mugur Codreanu (scrimă); Farcaș Paneth (tenis de masă); Florin Bercean, Matei Petru și Geanina Andreica (judo); Darvas A., soții Molnar, Mariana Radvany, Pop Ciprian, Grindean Lucian, Marina Romulus (gimnastică). În anii 1968, 1969 și 1970 clubul s-a clasat pe locul II în întrecerea pe țară dintre cluburile de categoria întâi, iar pentru rezultatele obținute în 1999 a primit *Diploma de Merit* a MTS. În anul 2001, sportivii clubului au câștigat 31 de titluri de Campioni Naționali, s-au clasat de 75 de ori pe locurile II și III la CN de seniori, tineret și juniori și au stabilit un nou record național. La competițiile internaționale oficiale de seniori și juniori (CM, CE, Cupe Mondiale și Europene, JMU și CB) sportivii clubului au cucerit 5 medalii în probele individuale și au contribuit la obținerea altor 2 medalii în probele pe echipe. Președinții clubului: Carol Schnofel (1960-1961); Simion Kezdi (1961-1989); Ioan Mănăsturean (1990-2007); Director Coordonator Adjunct Emilian Haitonic (din 2008). O contribuție importantă la activitatea clubului a adus și Paul Radvanyi care, începând din 1963, a îndeplinit funcțiile de instructor, organizator, metodist și vicepreședinte.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL CRAIOVA. A fost înființat în 1973. Unitate reprezentativă din sistemul MTS, care cuprinde 8 secții pe ramuri de sport.

Rezultatele obținute la Clubul Sportiv Municipal Craiova sunt numeroase: JO - 3 medalii; CM - 50 medalii; CE - 75 medalii; CB - 300 medalii; CN - 2000 medalii. De 24 de ani, CSM Craiova ocupă locul I în confruntările naționale de atletism, iar de 9 ani, primele două locuri în competițiile naționale de scrimă. **Secția de atletism** (înființată în 1973) a obținut rezultate remarcabile: peste 350 de titluri de Campioni Naționali; între 10 și 15 atleți promovați anual în loturile reprezentative; peste 100 de medalii la CB; câte o medalie de aur, de argint și de bronz la JO; 40 de medalii la CM și 27 la CE; 5 sportivi participanți la JO; 7 Maeștri Emeriți ai Sportului. Printre atleții care au activat în cadrul acestei secții cu performanțe deosebite s-au aflat: Natalia Andrei-Mărășescu, Anișoara Cușmir, Cristieana Cojocar, Margareta Keszeg, Nuța Olaru, Daniela Bran, Anca Safta, Claudia Iovan, Cristina Pomacu. În anul 2000 palmaresul secției de atletism s-a îmbogățit cu noi performanțe de prestigiu: Cristina Pomacu – medalie de aur la CM de semimaraton, în proba pe echipe; Cristina Grosu – locul VI cu echipa la CM de cros; Anca Safta – medalie de bronz cu ștafeta 4x400 m la CE; Cristina Grosu – locul V cu echipa la CE de cros. După anul 2000 rezultatele sunt aduse de: Claudia Ștef - locul VI - Cupa Mondială 20 km mars 2008, Grand Prix Final locul III 2008; Mihaela Neacșu - participare C.O. Beijing 2008 - proba : 800 m, multiplă Campioană Balcanică; Liliana Popescu locul VI CM de sală 2008 - proba : 1500 m, locul I - Cupa Europei 2008 probele 800 și 1500 m - Campioană JMU – 2005; Marius Ionescu - locul II CE tineret 2005 - multiplu medaliat Cupa Europei și CB - cros și probe de pistă; Ghinea Alexandru - CE de Juniori II 2007 la 3000 obstacole, CB - medalie de aur 2007, loc IV cu echipa Romaniei CE Liga I-a, Campion Național seniori – 2010, antrenor Horia Ștef ; Vădeanu Ionuț - Cupa Europei 2008 - locul III proba : 400 m garduri, CB locul II; Sorescu Cosmin locul VI Cupa Europei 2007, multiplu Campion Balcanic proba : ciocan; Ceici Dănuț - locul III CB seniori 4x100 m – 2008, loc IV echipa României CE Liga I-a – 2010, antrenor Mihai Chelariu; Georgiana Enache, loc II la CB juniori și loc I la CN juniori; antrenor Sebastian Ștef; Ruican Melania - locul II CB juniori 5 km marș;

Sandu Cristina - locul IV CM juniori II – 2007. Antrenori emeriti: Nicolae Mărășescu, Horia Ștef și antrenori Ștefan Popescu, Cristeana Matei (Maestră Emerită a sportului), Gabriela Ustabacoeff ș.a.

Secția de judo este o secție mai nou înființată și care a avut colaborare cu LPS. Raluca Dumitrașcu, sportivă legitimată la LPS *Petrache Trișcu* - CSM Craiova, medalia de argint de la CE de judo, cadeți, Sarajevo, 2008, iar Amalia Doană ocupă locul III la CB juniori I și II, 2010 și locul I la CN de juniori.

Secția de box (înființată în 1973) cu sportivi juniori care au câștigat peste 35 de titluri de Campioni Naționali sub îndrumarea Antrenorului Emerit Vasile Fântână.

Secția de călărie (1973) a realizat peste 15 titluri de Campioni Naționali în probele individuale, iar echipa de seniori a fost campioană în 1979. Secția dispune de un hipodrom propriu bine dotat.

Secția de lupte greco-romane (înființată în 1973) – a obținut peste 50 de titluri naționale de juniori și seniori și a reușit prin Ileana Dobrescu locul V la CM juniori, locul VII la CE de juniori în 2010, antrenor Petre Banciu.

Secția de radioamatorism (preluată de la DTS în 1994), cu peste 90 de sportivi activi care au realizat rezultate notabile pe plan național. Organizează anual *Memorialul Savopol* cu peste 200 de participanți din 20 de țări.

Secția de scrimă (înființată în 1982), cu echipă participantă în Divizia A de spadă, a înregistrat peste 25 de titluri de Campioni Naționali și 15 balcanice. Spadasinul Robert Rigo a fost medaliat cu argint la CE de juniori din 1998. În cadrul clubului mai funcționează secțiile de **șah** (1999), - unde au început să apară rezultate: Ioana Stanciu, Andreea Cosman, loc III cu echipa la CB junioare – 2010, antrenor Adrian Georgescu; **tenis** (1998). Președinții clubului: Florea Zamfir (1973-1977); Eugen Ștefănescu (1977- 2003), Sorin Matei (2004 – 2006), Sebastian Ștef (2007 – 2008), Dan Malga – 2009, Caludiu Ștef (din 2010).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL DANUBIU TULCEA. A fost înființat la 26 decembrie 1969 sub denumirea de CS de Kaiac-Canoe *Danubiu*, unitate

sportivă profilată numai pe kaiac-canoe, cu subsecții la Murighiol, Jurilovca, Mahmudia și Somoa, care a funcționat în sistemul CNEFS, iar după 1990 al MTS. De la 1 octombrie 1998 devine club polisportiv, înființându-se secții la atletism, box, lupte și volei. La începutul anului 2000, secțiile de atletism și lupte și-au încetat activitatea. Clubul a adus o contribuție deosebită prin cei doi Antrenori Emeriti – Igor Lipalit și Grigore Ștefanov – la selecția, pregătirea și promovarea în secțiile unor cluburi fruntașe, în special la CSA *Steaua* și CS *Dinamo*, a numeroși kaiaciști și canoiști, unde s-au consacrat și afirmat pe plan internațional, devenind multipli Campioni Naționali, campioni și multipli medaliați la JO și CM. Printre aceștia s-au aflat și Maria Cosma care, în cadrul CS *Dinamo*, a cucerit titlul olimpic și alte medalii la CM, Vasile Dîba, de asemenea component al CS *Dinamo*, – Campion Olimpic și Mondial, precum și Aurel Macarencu, component al CSA *Steaua*, campion și multiplu medaliat la CM. Antrenorul Emerit Igor Lipalit se află de mulți ani printre tehnicienii care au pregătit loturile olimpice și naționale, inclusiv la JO de la Sydney 2000, având contribuții deosebite la afirmarea canoei românești. Președinții clubului: Gheorghe Stan (1969-1972); Ion Tursic (1972-1976); Valeriu Simion (1976-1999); Marius Mărgărit (din 1999 - 2003), Valeriu Simion (2003 – 2009).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL DUNĂREA GALAȚI. A fost înființat în anul 1958 prin transformarea clubului *Gloria CFR*, sub numele de CS *Orășenesc* (ulterior a mai purtat și denumirea de CS *Muncitoresc*). Actuala denumire a fost adoptată din 1966 ca urmare a reorganizării activității sportive. În prezent, clubul are următoarele secții: **atletism, arte marțiale, box, haltere, hochei, lupte libere și greco-romane, kaiac-canoe, patinaj viteză, tenis.** De-a lungul anilor au mai funcționat secții de **înot** și **gim-nastică** (transferate în 1966 la LPS); **polo** și **scrimă** (desființate); **ciclism** (1974-1976); **patinaj artistic** (preluat de la CSS și-a încetat activitatea); **fotbal** (1988-1990 cu un centru de antrenament pentru juniori); **judo** (desființată). În decursul anilor clubul a pregătit numeroși Campioni Naționali și a

promovat în loturile naționale și în secțiile unor cluburi fruntașe sportivi care s-au afirmat pe plan internațional ca, de exemplu: la **atletism**, Marghiolița Matei și antrenorul ei, Alexandru Dincă, iar în 1998 și 1999, Romeo Hur-duc (4 titluri naționale la heptatlon și decatlon) și Tiberiu Agoșton (2 titluri la prăjină); la **box**, Adrian Guțu, Ion Sănătescu, Alexandru Barbu, Ion Lungu, Ionel Panaite, Georgică Donici (medaliat cu argint și bronz la CM de juniori în 1998 și la CM de seniori, în 1999); Lucian Bute (medaliat cu bronz la CM de juniori – 1998 și la CM de seniori – 1999). Antrenori: Costică Jelesneac, Geza Füresz, Octavian Tabără (Antrenor Emerit), Șerban Dănilă.

Secția de hochei a început activitatea în 1970 cu o echipă în Divizia B; ulterior Antrenorii Emeriți Ștefan Tomovicz și Ioan Tiron au format o echipă puternică cu jucători selecționați din București și din zona Bucovinei (Octavian Corduban, Sorin Ciubotaru, Adrian Olenici, Doru Moroșan, Constantin Nistor, Gheorghe Huțan și alții), pe lângă care s-au pregătit și afirmat mulți localnici (Mihai Brandabur, Ion Berdilă, Toni Marcu, Eremia Gherghișan, Cornel Chiriță și alții). Așa a fost posibilă câștigarea *Cupei României* și promovarea unor jucători valoroși în loturile naționale și în alte secții.

Secția de lupte, aflată sub îndrumarea Antrenorilor Emeriți Ștefan Babin și Ion Donose, a pregătit și promovat luptători care s-au afirmat pe plan intern și internațional, printre care: Nicolae Martinescu, Marin Dumitru, Nicolae Horniceanu, Petre Poalelungi, Aurel Neagu, Ion Tecuceanu, Petre Cărare și mulți alții, campioni și medaliați olimpici, mondiali și europeni. La **haltere**, prin contribuția antrenorilor Ion Gospodinov și a lui Pavel și Gheorghe Gospodinov, ambii Antrenori emeriti, au fost selecționați și promovați halterofili de primă mărime care s-au consacrat la alte cluburi și în loturile naționale, campioni și medaliați la JO, CM și CE, printre care: Nicu Vlad, Costică Ciobanu, Ion Bălaș, Ștefan Filip, Gheorghe Maftei, Gelu Radu, Gigi Secan, Constantin Jojiță, Marin Otinceanu, Valeriu Calancea, Campion mondial și medaliat cu bronz – Turcia 2010, medaliat cu bronz la CM – Coreea de Sud și alții. În anul 2000 Mărioara Munteanu s-a clasat pe

locurile V la categ. 53 kg (smuls și total) la CE de haltere. La C.E. juniori I 20 ani Cipru- 2010, Andries Elena 1 loc I și 2 loc II, antrenor Mihai Nicolae.

Secția de caiac-canoe (Antrenor Emerit Vasile Mănăilă) a promovat sportivi care au realizat performanțe deosebite pe plan internațional, printre care: Ion Geantă, Maria Nichiforov, Petrică Dimofte, Dorina Lionte, Ionel Oprea, Antonel Borșan, Petrică Marcov și alții.

Secția de patinaj viteză a luat ființă în 1989 sub îndrumarea lui Constantin Ungureanu; ulterior antrenor al secției a devenit fostul sportiv Dorin Radu, care a contribuit la pregătirea sportivelor Gina Dima și Bianca Grigore.

Secția de tenis (antrenorii Tudorel Bădin, Silviu Sperneac, Alex Suto, Petrică Pavel), beneficiind de terenuri și o sală modernă, a pregătit numeroși copii și juniori pentru performanță.

Secția de arte marțiale a fost înființată în 1998 (antrenor Nicolae Milea); sportivii săi au câștigat numeroase titluri de campioni naționali la toate categoriile de vârstă. La taekwondo wtf sportivii au obținut la C.E. Juniori II Spania 2010, 3 locuri I prin Andreea Marcovi, loc I prin Elena Andreis, la CB – 2010, Bucsan Gerogiana loc I, Palade Iuliana loc II, Nicula Mariana loc II, Ionescu Livia loc III, antrenor Mihai Nicolae. În anul 2001, sportivii clubului au câștigat 37 titluri de Campioni Naționali, s-au clasat de 53 de ori pe locurile II și III la CN de seniori, tineret și juniori și au stabilit 10 recorduri naționale. La competițiile internaționale oficiale de seniori, tineret, juniori și cadeți (CM, CE, Cupe Mondiale și Europene, JMU și CB) sportivii clubului au cucerit 7 medalii. Printre cei care au condus destinele acestui club s-au aflat: Ioan Petre, Nicolae Comănici, Georgeta Lazăr, Daniela Antipov, Mihai Brandabur.

CLUB SPORTIV MUNICIPAL IAȘI, a fost înființat în 1967, prin desființarea Clubului Sportiv Muncitoresc Studentesc, transformat timp de două luni în CS Orășenesc și avându-l ca președinte pe Ioan Iacob, după care va primi denumirea de acum și funcționând ca structură de sine stătătoare.

Secția de box înființată în 1984 are ca rezultate: un loc II – 1985 la CM prin Giani Gogol, locul V –

1988 la CE prin Sorin Timofte, un loc III la CM de tineret – 2008 și un loc III la CE de tineret – 2009, prin Dragoș Marin. Secția a câștigat și 31 de titluri la CN. Secția are ca antrenori pe Vasiliu Constantin - Antrenor Emerit, pe Dumitru Agavriloaie și Constantin Dreer.

Secția de canotaj deține 55 de titluri naționale iar pe plan internațional: un loc II la CM de seniori 1987, prin Liliana Geneș; un loc I prin Mihaela Petrilă la CM de juniori 2009, două locuri II la CM de juniori câștigate de Elena Pleșca în 1986 și Camelia Conțu 1997; un loc III la CM de tineret, 2009, prin Irina Dorneanu, care a câștigat și un loc III la CE de seniori, 2009; Geanina Zlavog - vice-campioană la JMU, 2010. Secția are 4 Antrenori Emeriți: Constantin Cătescu, Valeria Cătescu, Ioan Lazariuc, Adriana Cserhati.

Secția de canotaj, înființată în 1981, are în palmares un loc I la CM de juniori - 2009, prin Mihaela Petrilă, un loc II la CM de seniori – 1987, prin Liliana Geneș, două locuri II la CM de juniori prin Elena Pleșca și Camelia Contu și două locuri III, unul la CM de tineret și celălalt la CE de seniori - 2009, prin Irina Dorneanu. Titlurile naționale obținute sunt în număr de 55, iar Antrenorii Emeriți ai secției sunt: Constantin Cătescu, Valeria Cătescu, Ioan Lazariuc, Adriana Cserhati.

Secția de călărie, înființată în 1960, are la activ 8 locuri I la CB și 14 locuri I la CN. Dintre sportivi reprezentativi ai secției: Bogdan Irimia, Daniela Stimeriu. Antrenorii acestei secții sunt Alexandru Cormanenco și Geoconda Pânzaru.

Secția de culturism, secție tânără, apărută în 2004, are la activ un loc II la CE de juniori, prin Adrian Rădoi, 3 titluri balcanice și 6 titluri naționale. Antrenoare Felicia Purice.

Secția de kaiak – canoe, a obținut două locuri IV la JO de la Barcelona, 1992, prin Carmen Simion, la dublu și kaiak 4; două locuri II la CM prin Valeriu Simon 1987 și în 1993, prin Carmen Simion, iar la CN 16 titluri. Mocamol Gavrilă, antrenorul secției este Antrenor Emerit.

Secția de radioamatorism deține în palmares un loc I la CM din 2009 și alte 3 medalii – un argint și două bronzuri la Cupa Europei 2010, prin Gabriela Ivan;

un loc II la CM din 1987 prin Constantin Bălan, iar la Cupa Europei – 2010 Diana Ene – 3 locuri III, Popa Andrei 3 locuri II și un loc III, Mihai Costache – un loc II și un loc III, Adam Grecu – un loc II, Ionela Trofin. La acestea se adaugă și cele 26 de titluri naționale. Antrenorul secției este Gabriela Ivan.

Secția de scrimă – înființată în 1968 – și-a desfășurat activitatea în colaborare cu CSS Unirea, ca apoi această dublă legitimare să înceteze. Are în palmares 73 de titluri naționale și rezultate la: JO, Barcelona – 1992 și Sydney – 2000, loc IV, loc III la CM 1993 și 1994, loc III în 1993 la CE, prin Alin Lupeică – Maestru Emerit al Sportului; locul I la CM de seniori – 2009, loc II la CE de seniori – 2009, loc III la CE de juniori- 2007, prin Tiberiu Dolniceanu; loc III la CE de juniori prin Florin Zalomir, 1998; loc III la CM de juniori prin Elena Munteanu. Printre antrenorii secției se numără: Iulian Bițucă – Antrenor Emerit, Ioan Țârdea – Antrenor Emerit, Emilian Nuță – Antrenor Emerit.

Secția de tir cu arcul deține un record european și un loc IV la CE din 1994 prin Constantin Frai și un număr de 221 titluri naționale.

Tenisul de masă are un loc II la CE, prin Nicoleta Spiridon și 11 titluri naționale, antrenor Gabriel Simionescu, Nicoleta Spiridon ș.a. Președinții clubului au fost: Ștefan Oprea (1968), Costache Rusu (1969), Constantin Herman (1969 – 1973), Octavian Neagoe (1973-1977); Marcel Racoți (1977-1979); Florin Popovici (1979-1997); Adrian Poceană (1997 - 2009), Cătea Vasile (2009), Nucu Antohi (din noiembrie 2009).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL ONEȘTI. A luat ființă la 1 august 1973 (inițial sub titulatura de Club sportiv orășenesc, având și atribuții de organism sportiv teritorial), cu secții de haltere, lupte libere, atletism, modelism, tenis, judo, culturism, canotaj. Până în 1999 clubul și-a înscris în palmares: peste 500 de medalii la CN de seniori și juniori, dintre care peste 130 de titluri de campioni; 24 de recorduri naționale; peste 90 de sportivi promovați în loturile reprezentative și în secțiile unor cluburi fruntașe; 35 de Maeștri și 4 Maeștri Emeriți ai portului; doi Antrenori Emeriți; 56 de medalii (13

de aur, 24 de argint și 19 de bronz) la competițiile internaționale oficiale (2 medalii la JO, 10 la CM, 21 la CE și 23 la CB).

Secția de atletism care a funcționat între 1975-1978 și reînființată apoi în 1994, cu rezultate pe plan național și balcanic, la nivel de juniori, în prima parte, ca după 2009 secția să devină de nivel olimpic. Reprezentantele de seamă a acestei secții sunt Mirela Lavric - Campioană Mondială la tineret - 800m, dublă Campioană Mondială la juniori și 2 titluri europene la juniori 1 și juniori 2; Cristina Negru – vicecampioană mondială, loc III la CE și la CB. Cel care a contribuit la obținerea acestor rezultate este antrenorul Gheorghe Ardelean.

Secția de gimnastică, apare târziu, la inițiativa noii conduceri a clubului, care a realizat o colaborare cu LPS de gimnastică, *Nadia Comăneci*, pe linia afirmării acestei ramuri de sport. Gimnasta Andreea Isărescu, care reprezintă aceste două unități sportive, a contribuit la cucerirea titlului de Campioană Olimpică de către echipa națională la JO de la Sydney 2000, iar la CE s-a clasat pe locul III cu echipa și pe locul IV, la paralele. Alte rezultate adăugate la palmaresul clubului sunt medalia de argint la CM și cea de bronz la CE, obținute de Diana Chelaru.

Secția de haltere (înființată în 1973), îndrumată de antrenorii Mugur Saranciuc – (Antrenor Emerit), Marin Zăldoi și Gheorghe Maftei, a realizat până în anul 2000: 233 de medalii la CN (47 de titluri); 21 de recorduri naționale; 18 sportivi în loturile naționale; medalie de argint la JO; 3 medalii de bronz la CM; 5 medalii de argint și 8 de bronz la CE; 2 Maeștri Emeriți și 16 Maeștri ai Sportului. Sportivii care au contribuit la obținerea acestor rezultate: Gelu Radu (transferat la ASA Târgu Mureș), Cristian Mateeș, Dorel Mateeș, Gheorghe Maftei, Gavrilă Axinte, Sebastian Dogariu, în 2005, Qatar a câștigat la CM două medalii de argint și a doborât două noi recorduri naționale, triplu medaliat european la CE de la Sofia ș.a. Din 2000 secția are rezultate mai mult pe plan național, astfel că din 2009 până în prezent se mai adaugă un număr de 60 de medalii obținute la CN.

Secția de lupte libere (1974), având ca antrenori pe Cornel Cristuț – Emerit și Iordache Mustea, a obținut: 51 titluri de Campioni Naționali și 68 sportivi clasati pe locurile II și III; 20 de sportivi promovați în loturile reprezentative; 1 titlu de Maestru Emerit și 7 de Maeștri ai Sportului; 10 medalii la CM și CE și 6 medalii la CB. Dintre sportivii promovați în loturile naționale s-au remarcat: Vasile Pușcașu (transferat la CS *Steaua*) – Campion Olimpic în 1988, medaliat la CM și CE, Marcel Popa, Paraschiv Fănică, Petrișor Cruceanu, Viorel Andraș, Ștefan Vizitiu, Mircea Gutus. După 2000 secția nu mai obține rezultate notabile pe plan internațional.

Secția de canotaj (1973-1978), sub îndrumarea antrenorului Mihai Drăghici, a realizat: 4 titluri de campioni și 7 locuri II - III la C.N.; peste 20 de sportivi promovați în loturile reprezentative, mulți dintre aceștia transferați la alte cluburi. Cea mai reprezentativă sportivă a fost Florica Lavric (transferată la CS *Viitorul* și ulterior la CS *Steaua*), care a cucerit titlul de Campioană Olimpică (în 1984), 2 medalii de argint și una de bronz la CM.

Secția de judo, înființată în 1973 (antrenori Gheorghe Iacob și Constantin Coman), a înregistrat următoarele rezultate, în colaborare cu CSS Onești: 42 de medaliați la CN, dintre care 12 au devenit campioni; sportivele Laura Moise și Ramona Enache medaliat la CE; printre cele remarcate aflându-se și Claudia Enache, Alina Sandu ș.a. (unele sportive au fost transferate la alte unități). În structura clubului mai funcționează următoarele secții: **modelism** (1976) – 94 medalii la CN (15 campioni), 3 recorduri naționale, 5 sportivi promovați în loturi, 10 Maeștri ai Sportului; **tenis** (1994) și **culturism** (1994), cu rezultate de nivel național. În ultimii ani clubul a realizat o colaborare cu LPS de gimnastică pe linia afirmării acestei ramuri de sport. Gimnasta Andreea Isărescu, care reprezintă aceste două unități sportive, a contribuit la cucerirea titlului de Campioană Olimpică de către echipa națională la JO de la Sydney 2000, iar la CE s-a clasat pe locul III cu echipa și pe locul IV, la paralele. Președinții clubului: Gheorghe Poenaru (1973-1992), Valeriu Bohălțeanu (1992-1993), Cornel Cristuț (1993-1994), Eugen Eftimiu (1994 - 2009), Ingrid Istrate (din 2009).

CLUB SPORTIV MUNICIPAL ORADEA, înființat la 1 iulie 2003. Secțiile clubului sunt: handbal, baschet polo pe apă și judo. Cea mai galonată secție este cea de **judo**, care deține 4 titluri de Campioană Națională, 3 Cupe ale României, peste 15 sportivi ai secției fiind componenți ai loturilor naționale. Dintre aceștia, Daniel Fișie este multiplu Campion Național de seniori, dublu Campion European la juniori și tineret în 2006 și primul participant la JO Atena 2004, iar Constantin Cojoc, Daniel Matei, Marian Halsz și Adrian Checiu sunt componenți ai lotului olimpic.

Secția de polo pe apă, are 5 poloști componenți ai loturilor naționale, cu contribuție la locul IV, obținut de naționala României la CE de la Belgrad. Echipa orădeană este singura echipă românească ce reușește, după 1990, să treacă de 2 tururi ale Cupei Campionilor, calificându-se în premieră în optimile de finală ale Cupei Ligii Europene de Natație. Secția preia juniorii clubului Crișul Oradea. Președinți: Florin Birta, Ion Alexandrescu, Frenț Gheorghe.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL PANDURII TÂRGU JIU. Unitate sportivă reprezentativă a municipiului Târgu Jiu și a județului Gorj, înființată prin Hotărârea CNEFS nr. 1599/11.09.1989. Clubul a preluat în structura sa organizatorică: centrul de lupte libere (înființat în 1981 pe lângă CJEFS); centrul de box (1982); secția de fotbal a AS *Gloria – Pandurii* (1985) – cu echipă în Divizia B; secția de atletism de la AS *Voința* (1965); radioclubul județean (1976). Principalele realizări ale secțiilor care funcționau în 1999:

Secția de atletism (secție cu rezultate notabile pe plan intern și internațional): peste 40 de titluri de campioni și numeroase recorduri naționale în probele de semifond, fond și obstacole; componenți ai loturilor reprezentative; campioni și medaliați la CB și la alte competiții internaționale; printre atleții evidențiați se numără – Viorica Ghican (Maestră a Sportului), Luminița Gogârlea, Ion Avramescu, Ionuț Bură, Constantina Diță, Radu Stroia și alții, sportivi care au fost promovați în loturile naționale, cel mai reprezentativ fiind Daniel Lingurici (Maestru al Sportului), Campion Național și Balcanic,

medaliat la Centura de aur și alte turnee internaționale.

Secția de lupte libere: 6 titluri naționale obținute în perioada 1990-1996, având și sportivi promovați în loturile de juniori și seniori.

Secția de handbal (1993): cu echipă masculină promovată, în 1996, în Divizia A, iar în sezonul 1997-1998, în Superligă.

Secția de radioamatorism: 5 titluri naționale, 2 Maeștri ai Sportului (Marcel Crivănașu și Sorin Numară) și un sportiv în lotul național (Adrian Marcu), participant la CM și CE.

Secția de tenis (1991) – 2 titluri de Campioni Naționali în 1995 și 1998.

Secțiile de baseball (1995) și **orientare sportivă** (1996) desfășoară o activitate de performanță la nivel național. În anul 2001, sportivii clubului au câștigat 26 de titluri de Campioni Naționali și s-au clasat de 46 de ori pe locurile II și III la CN de seniori, tineret și juniori. La competițiile internaționale oficiale sportivii clubului au cucerit 3 medalii în probele individuale și au contribuit la obținerea altor 5 medalii în probele pe echipe.

Conducerea clubului: Ion Corlan (1989-1990); Mihai Andrei (1990-1992); Liviu Andrei (1993-1995); Ion Bură (1995-1998); Mihai Andrei (1998-1999); Constantin Niculescu (din 5 aprilie 1999), Mihai Prunariu (până în 2008), Sorin Vintilescu, Mihai Prunariu (din 2010).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL PITEȘTI. A luat ființă în 1962 sub titulatura de Clubul Sportiv Orășenesc, având în coordonarea sa și activitatea celor peste 30 de asociații sportive din orașul Pitești. Devine club municipal în 1968. Evoluția structurii organizatorice a secțiilor: **box** (înființată în 1962); **lupte** (1962-1977), secția fiind transferată la *Lupte Club Dacia*; **atletism** (1965); **halteră** (1966-1975); **handbal masculin** (1967-1975); **gimnastică** (1968-1975); **tenis de masă** (1968-1975); **canotaj** (1971), transformată în secție de **kaiac-canoe** în 1972; **judo** (1973); **radioamatorism** (preluată în 1974 și transferată în 1980 pe lângă CJEFS); **înot** (1983); **baschet feminin** (1995). În prezent clubul funcționează cu 6 secții: **atletism, baschet, box, înot, judo**

și kaiac-canoe. În decursul anilor, CSM Pitești a obținut numeroase titluri și medalii la CN și CB, a promovat sportivi valoroși în loturile naționale de atletism, lupte, înot, kaiac-canoe, care au cucerit medalii la competițiile internaționale oficiale.

Secția de lupte, sub îndrumarea Antrenorilor emeriți Emil Bălănescu și Cornel Petrescu, a contribuit la afirmarea luptătorilor: Mihai Boțilă – 2 medalii de aur la CE de juniori din 1970 și 1972, medalie de argint în 1976 și de bronz în 1977 la CE de seniori, locul IV la JO din 1976; Ion Dulică – medalie de bronz la CE (1974), locul V la CM (1975). Din generația anilor de după 2000, se remarcă Aurelian Leciu, care obține locul III la CE de juniori - 2006 și locul VII la CM de juniori din 2005.

Secția de kaiac-canoe, în cadrul căreia s-au remarcat: Ion Miloșoiu – locul IV la CE de juniori (1981) și Constantin Lupu – medalii de argint și de bronz la CM de juniori din 1987 (antrenor, Florin Uță), precum și Mihai Comandașu – 3 medalii de aur la CM de juniori din 1999 (antrenor, Ioan Sipoș), continuă cu George Ghițulescu ce va obține locul II la CM de juniori – 2007, două locuri II la CE de juniori și trei locuri I la CB; Florică Florian și Alexandru Tolea tripli Campioni Balcanici, Crițian Mihai cu două locuri II la CE de juniori și alte medalii de bronz; Robert Marinescu, două locuri II la CB.

Secția de înot, sub conducerea Antrenorilor Emeriți Gica Deac și Petre Deac, a promovat înotători valoroși medaliați la CE de juniori (Loredana Zisu, Ileana Buciu, Cristina Vintilă, Nina Băroiu). S-au mai remarcat: Larisa Lăcustă – medaliată cu aur și argint la CE de junioare din 1994 și cu argint la CM senioare din 199, participantă la JO din 1996; Raluca Udriș – medaliată cu aur la CE de junioare din 1998, locul IV la CE de senioare din 1999; Beatrice Cășlaru (transferată recent în cadrul secției) – 3 medalii de argint și una de bronz la CE din 1999. Palmaresul secției de înot a înregistrat în anul 2000 noi performanțe de excepție; Beatrice Cășlaru a cucerit medalia de argint la 200 m mixt, pe cea de bronz la 400 m mixt și s-a clasat pe locul IV cu ștafeta de 4x200 m liber la JO de la Sydney; la Cupa Mondială, Beatrice Cășlaru s-a clasat pe locurile I la

200 și 400 m mixt; la CE au fost obținute 3 medalii de aur și o medalie de argint prin Beatrice Cășlaru, și o medalie de bronz prin Raluca Udriș și Beatrice Cășlaru, precum și o clasare pe locul V prin Nicolae Ivan. Generația anilor 2000 – 2010 va da și ea înotători cu multiple participări la CB, CE și Cupe Mondiale. Dintre aceștia enumerăm pe: Ionela Cozma, care la CM de tineret – 2006, obține un loc I și două locuri II, la CE de seniori se clasifică pe locul VII, locul II și III la CE de juniori, multiplă Campioană Balcanică și mai multe locuri II și III, în perioada 2004 – 2006; Ioan Gherghel, loc II la CE de seniori – 2004 și două locuri III la Cupa Mondială – 2005; Andrei Mincă, multiplu Campion Balcanic la juniori și multiple locuri II și III în perioada 2003 – 2005; Valeriu Preda, participant la JO din 2008, Alexandra Bejinariu, Campioană Balcanică și multiple locuri II și III la CB de juniori; Elena Samuilă, multiplă Campioană Balcanică la juniori – 2004, Cătălin Cosma, Vlad Pătru, Andrei Ioniță, Alexandra Dobrin, Alin Mihalca, Sebastian Tecar, Campioni Balcanici la juniori și alții.

Secția de atletism este o secție ce a avut mereu atleți de valoare, dintre sportive s-au evidențiat: Doina Anton – medaliată cu bronz la CE din 1973 și 1975, participantă la JO din 1976; Adriana Dumitru – medalie de bronz la CM de juniori (1986) la proba de 800 m și Georgeta State – medalie de argint cu echipa la CM de alergare pe șosea și locul V la individual (1991). Antrenor: Dan Betini. După 2000 sportivii cu rezultate sunt: Adina Anton – lungime, medaliată cu argint și bronz la CE de juniori și Cupa Europei, un loc IV la JMU – 2005, Campioană Balcanică – 2004; Otilia Eșanu – câștigătoare a Cupei Europei la 4x400m plat – 2004 și Campioană Balcanică; Cristina Vasiloiu, dublă Campioană Europeană la juniori, în probele de 1500 și 300m, anii 2006, 2007 și loc I la Cupa Europei, dublă Campioană Balcanică, 2006 - 2007; Daniel Donovici – triplusalt, multiplu Campion Balcanic și participant la CM și CE; Ioana Drăgan, loc VII la CM de juniori, 2009 la 1500m și Campioană Balcanică; Ionuț Enache, Campion Balcanic la seniori la 3000 obstacole - 2005, loc II la Cupa Europei – 2009; Bogdan Vilcu, Campion Balcanic și loc IV la

CE de tineret; Adrian Cîrnaru, multiplu Campion Balcanic la tineret.

Secția de judo are ca sportivi mai reprezentativi pe Loredana Roibu cu locul VII la CM de tineret și două locuri III la CB 2003, 2004 și Eugenia Vlad cu locul II și III la CB de senioare 2004 – 2005. Pe baza contribuției la obținerea medaliilor și punctelor la JO, CM, CE și CB, CSM Pitești s-a situat, în anul 2000, pe locul V în clasamentul general al unităților sportive și pe locul I (probe olimpice) între unitățile aparținând MTS. Președinții clubului: Cornel Mitroi (1962-1964); Alexandru Namu (1964-1974 și 1980-1988); Ștefan Trache (1974-1977); Nicolae Mihăilescu (1977-1980); Alin Dinu (1988-1990); Ștefan Mazilu (1990-1994); Constantin Găvănescu (1994); Gheorghe Dinu (1995 - 2007), Driga Sergiu (2008 - 2009), Narcis Iordache.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL REȘIȚA a luat ființă în luna decembrie a anului 2001, având în structura următoarele secții: atletism, box, culturism, gimnastică, înot, lupte, patinaj, radioamatorism și tenis. Complexul clubului poartă numele celui ce a reprezentat cu cinste școala reșițeană - Francisc Vaștag.

Secția de box a fost reprezentată de Francisc Vaștag, Maestru Emerit al Sportului, primul Campion Mondial din istoria boxului românesc, care a început să practice boxul la CSM Reșița, fiind descoperit de antrenorul Vasile Bala. A concurat apoi, sub culorile cluburilor Dinamo București, Selenia Bacău și Freedom Star Farul Constanța. Palmaresul sportivului: campion european de juniori la Broendbey (1987) și mondial la Havana, în 1988. A câștigat 3 medalii de aur la CM de seniori: Moscova (1989), Tampere (1993) și Berlin (1996) și una de bronz la Sydney (1991). A fost dublu campion european, la Bursa (1933) și Vejle (1995). A ocupat locul I la Cupa Mondială de la Bangkok (1994), locul I la Jocurile Bunăvoinței de la Seattle (1990) și a fost de 7 ori câștigător al „Centurii de Aur” din București, câștigând și multe alte turnee interne și internaționale.

Secția de lupte, a renunțat din 2009 la luptele greco – romane, rămânând doar luptele libere, cu care secția a obținut rezultate deosebite pe plan național,

reușind în mai toți anii de când și-a început activitatea să-și adjudece titlurile de Campioni la juniori. Printre reprezentanții de frunte: Diana Mudrag, care în 2004 a câștigat toate competițiile la care a participat, CN, școlare de cadeți și juniori, medalia de aur la CN de seniori și Internaționalele României. Tot în acel an a luat aurul la CE de cadeți și a ocupat locul IV la CE de juniori. În 2006: două medalii de bronz la CE și CM de junioare și loc V la CM de senioare; Andrei Franț, loc V la CM de juniori - 2010; Emilia Alina Vuc loc III – CE de cadeți Sarajevo, antrenor al acestei secții fiind Antrenorul Emerit Adrian Dacica.

Secția de înot a început să obțină rezultate bune încă din primul an de activitate, sportivele Rădăslavescu Raluca și Nada Cocar, urcând pe podium la CB din 2003. Sportivii care au adus cele 69 de medalii au fost pregătiți de antrenorii Adina Schuster, Marius Crețan și Mihai Popilian.

Secția de atletism este recunoscută prin sportivii ce practică proba de marș, aceștia aflându-se în permanență pe podiumul naționalelor. Antrenorii secției Iosif și Octavian Măzaran.

Secția de gimnastică dă constant sportivi pentru lotul național al României, antrenorii acestora fiind de ani buni Elena Checicheș, și Virgil Achim. Președintele clubului Fic Rusalin.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL SFÂNTU GHEORGHE. A luat ființă la 27 octombrie 1973, inițial sub denumirile de *Oltul*, apoi CS *Muncitoresc*, prin preluarea secțiilor de **fotbal** și **handbal feminin** de la AS *Textila* și a celei de **lupte libere** de la AS *Autosport*. În 1981 au mai fost organizate secțiile de **atletism**, **tenis** și **handbal masculin**, iar în 1999 secția de **gimnastică**. Clubul a activat în sistemul unităților CNEFS, iar după 1990, ale MTS. **Secția de handbal** feminin a avut o contribuție deosebită la pregătirea și promovarea unor jucătoare în loturile naționale și în echipele unor cluburi din țară și de peste hotare. Din echipa care a promovat în Divizia A în 1982 și ulterior, s-au remarcat: Edith Török, Maria Török, Doina Rodeanu-Kopacz, Rita Florea, Tunde Kibedi, Ana Maria Raduly, Anca Nițu, Adina Ion, Piroșka Ferenczi, Kinga Laszlo.

Echipa masculină (de handbal) l-a promovat pe Alexandru Stamate.

Secția de lupte a pregătit numeroși sportivi – mulți Campioni Naționali și Balcanici.

Secția de atletism s-a evidențiat prin rezultatele sportivilor săi la cros, semifond și fond. Sportivii ultimilor ani – Vasile Alexandru, Ovidiu Olteanu, Stela Olteanu, Florin Ionescu, Simona Ionescu, Adrian Maghiar, Csaba Fekete – au fost selecționați în loturile naționale participante la JO, CM și CE. Clubul dispune de un modern stadion de atletism. O contribuție importantă la afirmarea atletismului din Sfântu Gheorghe a adus Antrenorul Emerit Carol Șanta. Președinții clubului: Ianoș Vass, Mihaly Lazăr, Istvan Farkaș, Sever Rădăcuță, Mircea Boriceanu, Gyoza Ferencz, Horea Banea, Istvan Frenko, Santa Carol.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL SIBIU. A fost înființat în anul 1959, inițial sub numele de CS *Muncitoresc*, cu secții de **atletism, box, călărie, fotbal, gimnastică, handbal feminin, rugby, volei feminin**. Modificările în structura organizatorică și principalele realizări ale secțiilor, pe parcursul anilor, evidențiază contribuția acestei unități la dezvoltarea sportului de performanță.

Secția de atletism, înființată în 1959 (antrenori: Dumitru Dobrescu și Günther Arendt), a pregătit o serie de atleți Campioni Naționali și componenți ai loturilor reprezentative, printre care: Vasile Bichea Campion și recordman la 3 000 m obstacole, participant la JO din 1980); Karoly Raduly (suliță); Gheorghe Dinu (prăjină) și alții. După 1990, s-a lucrat în colaborare cu CSS *Șoimii*, sportivii având dublă legitimitate (antrenori: Petre Manu și Delia Olteanu-Bădescu), în această perioadă remarcându-se: Claudia Isăilă (campionă mondială de junioare la aruncarea suliței în 1992); Elena Hila (Campionă Balcanică, finalistă la CM de seniori din 1999 la aruncarea greutății, locul II cu echipa României la *Cupa Europei* în 1999); Daniela Cărlan (Campionă Balcanică, Vicecampionă Europeană de junioare în proba de marș, în 1999).

Secția de box (1959), având ca antrenor pe Victor Alexandru, iar din 1965 pe Nicolae Negrea, a câștigat titluri de campioni și vicecampioni de seniori

și juniori. Din 1994 s-a profilat pe juniori (unii cu dublă legitimitate), printre cei remarcați aflându-se Gheorghe Greuruș, participant la CM de juniori din 1998 (antrenori: Gheorghe Niță și Emil Bihorean).

Secția de călărie (1959) a cucerit numeroase titluri de Campioni Naționali și Balcanici, în probele de obstacole și dresaj, prin: Alexandru Bozan, Gruia Deac, Ioan Tincu, Ionel Bucur, Mircea Neagu, Cristina Ciocan, Dumitru Roșca, o mare parte dintre aceștia, Maeștri ai Eportului, componenți ai loturilor naționale. Alexandru Bozan s-a clasat pe locul V cu echipa României la JO din 1980. Antrenori: Alexandru Purcherea, Dumitru Stoian, Calistrat Smarandache, Horst Hiesch, Alexandru Bozan, Gruia Deac, Aurel Lepăduș.

Secția de judo, înființată în 1970 sub îndrumarea Antrenorului Emerit Ovidiu Bucur, a obținut numeroase titluri de Campioni Naționali (Ioan Buzic, Ioan Melinte, Ioan Domnar, Patriciu Petridean, Alexandru Toth). În 1997 secția este transferată la AS *Carpați* Mârșa, iar în 1996 este reînființată, activând în colaborare cu CSS (antrenor Ioan Domnar). Între 1996-1999, au fost câștigate 10 titluri de Campioni Naționali de juniori, iar pe plan internațional s-au remarcat: Claudiu Bastea (medaliat cu bronz la CM și CE de juniori din 1998); Constantin Cojoc (locul I la *Cupa Mondială* pentru juniori); Cristian Oțet (participant la CE de juniori din 1998); Marius Simion și Camelia Herman – Campioni Balcanici. În anul 2000 Claudiu Bastea (categ. 73 kg) s-a clasat pe locul V la CE de judo.

Secția de sărituri în apă a funcționat între 1961-1974, fiind reînființată în 1979 (antrenori: Norbert Hatzack, Gheorghe Banu, Dumitru Popoaie, Angela Mărginean). Pe plan intern au fost câștigate sute de titluri de Campioni Naționali de seniori și juniori, iar pe plan internațional s-au remarcat: Ioan Ganea (participant la JO din 1972); Gheorghe Banu (2 medalii de bronz la JMU din 1961); Ruxanda Hociotă (participantă la JO din 1980, medaliată cu bronz la JMU din 1981); Anca Udvescu, medaliată cu bronz la CE de juniori din 1991).

Secția de schi alpin a fost înființată în 1992 în colaborare cu CSS *Șoimii* (antrenor Mihai Ungureanu), de unde au fost promovate Mihaela Fera, Anda

Curuță, Bianca Munteanu, multiple campioane naționale. În cadrul clubului au mai funcționat secții la: **fotbal** (1959-1974) în Divizia B, care a fuzionat cu secția de la AS *Independența* sub denumirea de FC *Șoimii*, urmând alt traseu organizatoric (vezi FC *Inter Sibiu*); **gimnastică** (1959-1968); **volei** (1959-1993) cu echipă în Divizia A până în 1992 (locul II ediția 1982-1983), iar din 1993 în Divizia B; **patinaj viteză** (1970-1996) a activat cu dublă legitimare cu sportivi proveniți de la *Voința* și CSS, sub îndrumarea antrenorilor Petre Tivadaru și Ioan Armenciu; au fost promovați Sanda Marchian, Adrian Ciobanu, Cerasela Hordobețiu, Lăcrămioara Popa, Dezideriu Horvat (locul V la CE din 1995); **haltere** – secție preluată în 1969 de la *Metalul IOS* (antrenor Toma Opreapopa) a promovat numeroși halterofili, printre care și Mircea Tuli și Vasile Deac, care s-au consacrat la alte unități sportive (în 1988 secția a fost transferată la AS *Carpați-Mârșa*); **înot** – a funcționat cu sportivi de la CSS, care aveau dublă legitimare, până în 1997 când și-a încetat activitatea; **schi fond** (1972-1982); **handbal feminin** (1959) – a activat în principal în primul eșalon (locul III ediția 1962-1963); **radioamatorism** - preluat în 1990 de la DTSJ. **Secția de rugby** (1963) a activat în Divizia A începând din 1968 (cu excepția anului 1995); a ocupat locul III în ediția 1998-1999 sub denumirea CSM *Kirschbaum*, de 3 ori finalistă în *Cupa României*; a câștigat acest trofeu în 1995 și 1996, iar pe plan internațional a cucerit trofeul *Tournoi de la paix – Caen 1998* din Franța (antrenori Bebe Boboc, Ioan Stanciu, Emil Sîrbu, Dumitru Rășcanu, Mircea Beianu).

Secția de tenis, înființată în 1993 (antrenor Ilie Giurgiu), a pregătit numeroși sportivi care joacă și se perfecționează în alte țări. Dintre conducătorii clubului amintim: Viorel Mărgărit Cinteian, Paul Frășie.

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL SUCEAVA.

Unitate sportivă reprezentativă înființată în 1972, prin reorganizarea și preluarea secțiilor de atletism (*Progresul IGO*), fotbal (*Chimia*), rugby (*Constructorul*) și volei masculin (*Fulgerul PTTR*). Ulterior s-au mai adăugat și secțiile de lupte greco-romane, hochei pe gheață (*Flacăra OCL*), patinaj viteză, handbal masculin, înot, baseball și canotaj.

Secția de atletism, înființată în 1962, a lucrat în colaborare cu CSS. S-a remarcat prin contribuții notabile la dezvoltarea atletismului: numeroase titluri și medalii la CN în probele de semifond, fond, marș, maraton, aruncări (în 1994 – 7 titluri, 5 locuri II și 4 locuri III, iar în 1998 – 14 clasări pe locurile I - III la seniori și tineret, plus două recorduri naționale); contribuții importante la reprezentarea atletismului românesc la JO, CM, CE și CB – numeroși sportivi crescuți la Suceava fiind promovați în secțiile de atletism ale unor cluburi fruntașe și în loturile naționale. Dintre sportivii reprezentativi amintim pe Doina Beșiu Melinte, Violeta Beclea. În anul 2000, atleta Cristina Iloc s-a clasat cu echipa națională de cros pe locul V la CE și pe VI la CM. Cristina Casandra este legitimată a clubului din 1998, primul club la care a activat fiind CSS Zalău și primul antrenor al ei a fost prof. Teodor Bidean. Alergătoare de marș și cros aduce clubului rezultate notabile: loc V la JO de la Beijing, loc VI la CM de la Osaka – 2007 și loc III în finala CM de la Stuttgart-2007, locurile I și II LA Cupa Europeană din 2003 și 2005., loc III la Universiada de la Daegu – 2003. În 2010 atletul Silviu Casandra, deținător a 6 titluri de Campion balcanic, a reușit să stabilească un nou record în competițiile naționale de marș, obținând cel de-al 33-lea titlu de campion al României în finala naționalelor de 50 de kilometri marș. La pregătirea sportivilor au contribuit Antrenorii emeriți: Mihai Axinte, Toader Flămând, Ioana Grosaru.

Secția de volei - de la înființare (1957) a reprezentat Suceava în Divizia A și a promovat sportivi în loturile naționale (Dorel Mândruț, Ovidiu Pentelescu, Gabriel Mărgineanu – Vicecampion European, Cornel Andrieș și alții – unii dintre aceștia fiind transferați la alte cluburi).

Secția de rugby (1964). A avut prezențe în Divizia A și sportivi valoroși promovați la alte cluburi și în loturile naționale (Haralambie Dumitraș, Constantin Nichițeanu, Gelu Ignat, Ovidiu Slusariuc, Ilie Ivanciuc, Dorel Flutur, Ionel Ivan și alții). În 2000 echipa de rugby a României câștigă Cupa Europeană a Națiunilor, din echipă făcând parte și suceveanul Petru Bălan. 2004 – din echipa de rugby tineret a României care câștigă CE fac parte și sucevenii:

Cătălin Dascălu, Ionut Dimofte, Florin Eva și Hristache Ionuț, 2006 – Echipa de rugby tineret a României devine Campioană Europeană, cu Andrei Lupei în echipă.

Secția de hochei pe gheață. A activat până în 1992 în Divizia B, a promovat jucători în lotul național de juniori.

Secția de lupte greco-romane (1976). Una dintre secțiile reprezentative, s-a remarcat prin: numeroase medalii obținute la CN, la toate categoriile de vârstă; promovarea unui mare număr de luptători valoroși în loturile naționale și în secțiile cluburilor fruntașe unde s-au consacrat și s-au afirmat la JO, CM și CE, printre aceștia numărându-se Ilie Matei, Ion Iremciuc, Ion Grigoraș, Ovidiu Croitoru și alții, pregătiți de Antrenorul Emerit Constantin Topârjan,; Rotari Dan George medaliat cu bronz la CE de lupte greco-romane (Varsovia 2007) la categoria 58 Kg, antrenor Valerica Gherasim.

Secția de înot. Activează din 1979. A obținut numeroase medalii la CN, la toate categoriile de vârstă, și a promovat mai mulți sportivi în loturile naționale. Înotătoarea Sorina Hanceriuc a obținut medalia de bronz la CE de juniori. Înotătorii au fost pregătiți de Antrenorul Emerit Sergiu Tănasa.

Secția de baseball. Înființată în 1990 (împreună cu Liceul nr. 3) a reușit să se claseze în primele trei locuri în CN de copii, juniori și seniori, iar sportivii Bogdan Opincaru și Ciprian Feteu, componenți ai echipei României, au contribuit la cucerirea medaliilor de bronz la CE de cadeți.

Secția de canotaj s-a constituit în 1990, prin transferarea centrului județean de canotaj în structura clubului. Au fost obținute medalii la CN, iar sportivul Alin Tretiag, component al echipajelor naționale, a devenit dublu Campion Mondial la juniori în 1997, Campion Mondial la tineret în 1999 și argint CMU-4 rame, la care se adugă Ovas Benone-1991, cu 3 medalii de aur la CB Seniori la 8+1, 4 rame, 4 rame; Samson Mihai-argint la CB Tineret 8+1 junior II; Redion Andrei-bronz-CB Juniori-4 rame.

Secția de fotbal. A fost preluată de la *Chimia*. A activat din 1953 sub diferite denumiri în Divizia B, iar în ediția 1987-1988 în Divizia A. Din 1993 nu

mai activează în cadrul CSM, adoptându-se alte formule organizatorice.

Din conducerea clubului au făcut parte: Gheorghe Halițchi (1972-1973); Ion Popa (1973-1976); Mihai Moldovanu (1976-1977); Mihai Andria (1978-1979); Valerian Dura (1980-1983 și 1988-1991); Constanțiu Alexa (1985-1988); Eduard Gazda (1991-1994); Ilie Haisan (1994-1997); Ion Ungureanu (din 1997), Constantin Tăpîrjan, Valerică Gherasim, Constantin Tăpârjan (2001-2003), Gherasim Valerică (2005-2009).

CLUBUL SPORTIV MUNICIPAL TIMIȘOARA.

A luat ființă pe baza Hotărârii CNEFS nr. 848 din 20/02/1982 cu secții de: **atletism, tenis și radioamatorism**, cărora li s-au mai adăugat pe parcurs alte 6 ramuri.

Secția de atletism. A funcționat între anii 1982-1987, reînființându-se în 1997. Sub îndrumarea Antrenorului Emerit Ioan Damaschin au fost pregătiți numeroși juniori, participanți la CE din 1990 și 1999, unde au obținut o medalie de bronz. La CN din 1998 și 1999 secția a câștigat 11 locuri I, 8 locuri II și 10 locuri III.

Secția de box. A luat ființă în 1998 prin fuziune cu cea de la AS UMT.

Secția de gimnastică ritmică funcționează din anul 1986 sub denumirea CSM-CȘ. Antrenoarea Maria Nicolin, care a activat și la loturile naționale, le-a promovat pe sportivele Alina Stoica și Dana Carteleanu, medaliat cu argint la CE de junioare, în proba de echipe, în 1998.

Secția de lupte libere. Înființată din 1998, cu dublă legitimare CSM-CȘ (la juniori) și CSM-UMT (la seniori).

Secția de modelism. A fost inclusă în structura clubului în 1998, sub denumirea CSM-*Voința*. Sub îndrumarea Antrenorului Emerit și Maestrului Emerit al Sportului Dan Lucian, secția a continuat să se afirme la CN prin obținerea mai multor titluri și medalii, precum și la CM din 1998 (1 medalie de argint și 2 de bronz) și la CE din 1999 (2 medalii de bronz). În anul 2000, Alexandru Tocaci a cucerit medalia de bronz la CM de navomodele clasa C6.

Secția de natație (1997). Grupa de juniori activează din 1998 cu dublă legitimare (CSM-CȘ).

Secția de radioamatorism. A funcționat începând din 1955 ca radio club județean. A fost preluat în 1982 în structura CSM. Maestru al sportului, Iulius Șuli a făcut parte din echipa națională care s-a clasat pe locul IV la CM din 1997.

Secția de tenis (1982). Funcționează din 1992 sub denumirea de CSM-*Tehnomet*. Din secție fac parte și jucătorii Adrian Cruciat și Edina Gallovitz, medaliați la CE de juniori în 1999, clasati pe poziții fruntașe în topurile internaționale la categoriile lor de vârstă. **Secția de tir.** Preluată în 1985 de la AS *Vânătorul*, sub conducerea antrenorului Ionel Neamțu (care a activat și la lotul național), a obținut rezultate deosebite cu sportivii Adalbert Oster și, în special, cu Ioan Toman (transferat la CS *Steaua* București) medaliat cu bronz la CM din 1986 și cu aur la CM din 1995, de trei ori clasat pe locul IV la CM (1989, 1990, 1996), locul IV la JO (1992) în proba de talere – skeet. În palmaresul sportivilor clubului s-au înregistrat la CN – 103 locuri I, 81 locuri II, 69 locuri III; la CB – 4 medalii de aur, 3 de argint și 1 de bronz; la CE – 1 medalie de aur, 2 de argint și 4 de bronz. Perioada 1992-1999 a fost cea mai prolifică în obținerea acestor rezultate. Directori: Ilie Paul Stinguță.

CSM TG MURES. Clubul este cunoscut în prezent prin **secția de arte marțiale**, prin Rus Traian, care în 2003 obține titlul de Campion și Vice-Campion European și Mondial de Kempo, pregătit de unul dintre cei mai galonati antrenori de arte marțiale de contact muresene, Horvath Attila. A continuat activitatea în funcția de președinte la CSM Tg. Mureș (2004 -2009). Vicepreședinte la FR de Patinaj în 2008. În perioada 1.10. 2009-iunie 2010 a fost secretar general la FR Patinaj. Maestru al Sportului. Actualul președinte: Prof Teodor Dorel Rad

CLUBUL SPORTIV ORĂȘENESC SINAIA. Înființat în 1967, Clubul Sportiv Orășenesc Sinaia, aflat în subordinea Autorității Naționale pentru Sport și Tineret, a devenit unul dintre cele mai importante centre din țară în sporturile de iarnă. În acest moment, în componența clubului se regăsesc șapte secții sportive de performanță, toate fiind sporturi

olimpice: **bob, sanie și skeleton** - afiliate la Federația Română de Bob și Sanie – și **schii alpin, snowboard, schi fond și schi biatlon** – afiliate la Federația Română de Schi Biatlon. Clubul prahovean este condus, din 2001, de către Liviu Turea, profesor de educație fizică și sport, care are în palmares titluri naționale de juniori la sanie, medalii la campionatele seniorilor, dar și participări la Cupa Mondială, cea mai bună performanță internațională a sa fiind locul patru obținut la Cupa Leningrad. În plus, acesta a fost prezent și la o ediție de Campionat Mondial la juniori. La CSO Sinaia sunt legitimați 92 de sportivi, de pregătirea cărora se ocupă antrenorii Alexandru Comșa, Corina Drăgan (sanie), Marius Ene, Cezar Popescu (bob și skeleton), Dinu Clinci (schi biatlon), Roxana Băncilă (schi fond), Adrian Duminicel, de la secția de bob. CSO Sinaia deține singura pârtie din țară omologată de forul național, însă, aceasta nu mai este utilizabilă de câțiva ani, campionatele naționale având loc în străinătate. Fiind o pistă naturală, are nevoie de un start considerabil de gheață și de zăpadă pentru a se putea concura pe aceasta. Iar pentru așa ceva, în momentul de față, ar fi nevoie de a aduce zăpadă artificială, ceea ce ar fi peste posibilitățile financiare ale clubului. Dintre performanțele clubului sunt amintit cele obținute la JO de la Vancouver, unde, Florin Crăciun, alături de Nicolae Istrate, a adus României cea mai bună clasare la Jocurile Olimpice din 1984 (locul 7, la ediția din Sarajevo), la proba de bob 2 persoane, situându-se pe locul 11. În anul 2010 șase sportivi de la gruparea prahoveană au fost prezenți la Jocurile Olimpice de iarnă, de la Vancouver, Canada, reprezentând 40% din numărul participanților de la Federația Română de bob și sanie. Trei dintre cele șapte secții ale clubului au avut reprezentanți la Jocurile Olimpice din 2010, acestea fiind cele de bob, sanie și skeleton. Cei șase reprezentanți ai CSO Sinaia la JO din 2010 au fost Valentin Crețu și Violeta Strămăturaru (sanie), Florin Crăciun, Carmen Radenovic și Alina Savin (bob) și Maria Mazilu (skeleton). Aceștia au continuat să confirme la nivel internațional și în sezonul postolimpic, astfel Valentin Crețu a reușit în 2010, clasarea pe locul al 11-lea la CM de tineret, iar la Cupa Mond-

ală acesta a progresat de la concurs la concurs, ajungând între primii 30 de sportivi ai lumii. Obiectivul său este calificarea la Jocurile Olimpice de la Soci, din Rusia, în 2014. În afară de cele trei, la CSO Sinaia mai există secții de schi alpin, schi biatlon, schi fond și snowboard. După performanța de a avea șase sportivi calificați la JO de la Vancouver, speranțele reprezentanților de la CSO Sinaia se îndreaptă, acum, spre Olimpiada pentru tineret din 2012, care va avea loc la Innsbruck, Austria. În cursa pentru calificarea la respectiva competiție se află mai mulți sportivi de la gruparea prahoveană, în special de la secțiile olimpice de bob, sanie și skeleton. La sanie, șanse pentru a ajunge la Innsbruck au Loredana Șovăială și Ciprian Plumb, la bob – Claudiu Modoalcă, Mădălina Vlad și Maria Constantin, iar la skeleton Cosmin Chioibașu și Cătălina Pușcașu au confirmat până acum.

În plus, de la gruparea prahoveană s-au mai remarcat și alți sportivi, care au fost cooptați în loturile naționale. Astfel, la bob, Mihai Iliescu și Constantin Vlad sunt sportivi ajunși la maturitate, care au mari șanse de a se califica la Campionatele Mondiale. Mădălina Vlad și Maria Constantin, la numai 19 ani, sunt în grafic pentru a se califica la Jocurile Olimpice din 2014, de la Soci, Rusia. La skeleton, Silviu Mesaroși a impresionat în sezonul precedent, devenind Campion Național și obținând locul șapte la Campionatul Mondial de juniori. De asemenea, în loturile de juniori, la sanie, se mai află și Radu Șovăială, Alexandru Teodorescu și Loredana Șovăială. Mai mult, CSO Sinaia are reprezentanți și la sanie de stradă, chiar lotul național fiind coordonat de antrenorul Alexandru Comșa. Iar de la clubul prahovean s-au remarcat, până acum, Maestra Sportului Manuela Danci, care are și titlul de campioană a României și Cosmin Codin. În anul 2010, sportivii CSO Sinaia au adunat 55 de medalii la Campionatele naționale, cu cinci mai multe decât obiectivul propus: 27 la bob și skeleton, 21 la sanie, 7 la snowboard. De asemenea, CSO Sinaia a promovat 13 sportivi în loturile naționale ale României: șapte la bob și skeleton și șase la sanie, reușind să devină cel mai important club de profil din sporturile de iarnă din România. 13 aleși din

cadrul clubului – Dumitru Focșeneanu, Paul Popa și Ion Panțuru au oficiat ca arbitrii internaționali la bob. Președinții clubului – Ion Gustuc (1967 – 1968), Mihai Bota (1968 – 1969), Paul Popa (1969 – 1995), Ioan Galescu (1995 – 2001), Costel Țigănuș (1998 – 2001), Turea Mihai Liviu (2001 – 2009).

CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR-ALEXANDRIA.

Unitatea sportivă școlară profilată pe selecția, pregătirea și promovarea juniorilor în sportul de performanță. Clubul a fost înființat în anul 1997 (Dispoziția nr. 40 din 06/09/1997). Unitatea reprezintă structurile specifice ale învățământului. Baza materială proprie se compune din sala de sport pentru judo și culturism. Secțiile care funcționează în cadrul clubului:

ATLETISM (înființată în 1977) are ca antrenori pe Manea Cristina și Vasile Georgian. Realizări: 7 medaliați la CN de seniori, 12 la tineret, 72 la juniori, 8 la copii; 30 medaliați la Cupa României; 27 recorduri naționale; 4 sportivi promovați în loturile naționale; 9 medaliați la CB; 1 loc VI la CE; 1 loc V și VII la CM; 16 medaliați la CN ale CSS și LPS. Sportivi cu rezultate deosebite: Mihu Cătălin, Ogrăzeanu Andreea, Badea Angelica, Bergheanu Ionela.

JUDO – (1977), antrenori Gurlui Petrică, Giurgiuveanu Ion, Ghivea Valeriu, Matu Mihai. Realizări: 25 de medaliați la CN de juniori și 30 la copii, 1 medalie de aur la CB și 1 de argint la Cupa Mondială. Sportivi remarcați: Toma Ionuț (Campion Național și Balcanic), Eduard Cristescu – Campion Național și Vicecampion Balcanic, Stanciu Gabriela, Balauru Marga, Gheorghită Gabi, Dumitrescu Silvia, secția continuând și după anul 2000 să aducă multe medalii în palmaresul clubului.

TENIS – (1977), antrenori Răducu Ion și Stoica Emanoil. Realizări: 3 medaliați la CN de seniori și 9 la juniori; 1 titlu la CN ale CSS și LPS; câte un titlu la CN de copii și la masters; 1 medalie de argint la CI ale României; 1 medalie de bronz și 1 loc VII la CE. Sportivi cu rezultate deosebite. Tecșor Alina (Vicecampioană la seniori, Campioană la juniori și la masters, medaliată cu bronz la CE), Nedelcu Florin

(medaliat la CN de juniori și seniori), Groșeanu Dana (Campioană Națională la seniori).

KAIAC-CANOE (1980), una dintre secțiile puternice cu rezultate semnificative. Antrenori: Crinu Ilie, Gabriel Poncea, Gabriel Olteiu, Sandor Pentek. Realizări: 26 medaliați la CN de seniori, 2 la tineret, 95 la juniori; 32 medaliați la CN ale CSS și LPS; 28 medaliați la Cupa României; 26 sportivi promovați în loturile naționale; 8 medaliați la CI ale României; 64 medaliați la regate internaționale; 4 Campioni Balcanici; 3 medalii la CM. Sportivi pregătiți și promovați cu rezultate deosebite: Baban Marian (multiplu Campion Național la seniori și juniori, medaliat la regatele internaționale, transferat la CS *Dinamo*, medaliat cu argint și bronz la CE și CM, participant la JO). Talpă (Rusănescu) Lidia (multiplă Campioană Națională și Balcanică, promovată la CS *Dinamo*, Campioană Europeană, medaliată la CM și CE, participantă la JO, Ivanof Anghel (4 titluri balcanice, medaliat la CN de juniori, tineret și seniori și la regate internaționale).

FOTBAL (1977), antrenori Radu Ilie, Gaudău Iulian, Ungureanu Ristea, Boianu Adrian, Lungu Gabriel. Realizări: 8 sportivi promovați în Divizia A; 18 jucători selecționați în loturile naționale.

VOLEI (1980), antrenor Anghel Traian. Realizări: locul IV în Divizia de juniori; 3 sportivi promovați în loturile naționale.

BASEBALL (1990), antrenor Stoianof Dinu. Realizări: 2 locuri III în CN de seniori, câte 2 locuri II și 1 loc III la juniori și copii; 1 loc III în Cupa României și în CN al CSS și LPS; 45 de jucători promovați în loturile de juniori și cadeți; contribuții la obținerea a 2 medalii de argint, 1 de bronz și 2 locuri IV la CE de juniori și cadeți.

BASCHET (2000), antrenor Piperea Valentin. Realizări: 3 medalii de aur și 3 de argint în CN de juniori; 1 sportivă selecționată în lotul de juniori (18 ani) pentru CE (loc VIII) și 4 în cele de juniori (16 ani) la CE (locul III); 6 sportive în echipa pentru CB, mediate cu argint; mai multe sportive promovate în Divizia națională. În anul 2010, echipa alexandriană de baschet feminin junioare a fost Campioană Națională la Festivalul Național de Minibaschet Brașov, iar în anul 2011 a câștigat titlul de Campi-

oană Națională „U13” Drobeta Turnu Severin, antrenate de Mădălin Piperea și Toma Vrînceanu.

HANDBAL – a obținut 1 medalie de bronz la CN de juniori. CSS Alexandria a fost declarat cea mai bună unitate sportivă a județului în anii: 1994-1999, 2002-2004 și 2006. Președinții clubului: Cristidorescu Florin (1977-1982); Ionescu Haralambie (1982-1996); Gurlui Petrică (1996 - 2002).

CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR CETATEA BUCUR.

A fost înființat la 21 septembrie 1958 în București. Clubul a apărut la inițiativa salariaților fostelor Consilii Populare și a Gospodăriilor Comunale; clubul fuzionează în 7 martie 1960 cu Clubul Sportiv *Progresul* din București.

CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR nr. 1 CONSTANȚA, înființat în 1958, a apărut întâi sub denumirea de *Școala Sportivă de elevi nr.1*. Din septembrie 1976, ia denumirea de Clubul Sportiv Școlar nr.1. Clubul care a reunit succese remarcabile, a aniversat în anul 2008, 50 de ani de la înființare. În perioada 1969 – 2009 clubul adună în palmares 11 medalii la JO (6-3-2), 19 medalii la CM de seniori (8-9-2), 25 de medalii la CE de seniori (15-5-5), 24 medalii la Cupele Mondiale (10-11-3), 4 medalii la Cupele Europene (2-1-1) și 15 medalii la CB (5-6-4), un total de 134 medalii la competiții internaționale și 1635 la competițiile naționale.

Secția de atletism îi are ca reprezentanți de frunte pe: Cristine Spătaru, care devine dublă Campioană Mondială de juniori II, la triplusalt și lungime, Campioană Balcanică de juniori și Vicecampioană Europeană de juniori; Cristina Toma, Campioană Europeană de juniori și loc III la CB de juniori, triplusalt; George – Andrei Ganera, loc I la 200m, loc II la 100m și III la CB de juniori; Cristina Bujin, loc III la CB de senioare, loc III la CM de junioare și locul II la CE de junioare. Aceste performanțe au fost obținute sub îndrumarea antrenoarei Lenuța Dragomir.

Secția de baschet prin Popa Iulian și Buzatu Graur (componenți ai echipei naționale), are o contribuție la medalia de aur din cadrul JB), la o medalie de argint (Pandrea Gabriela și Alioman Iulia) și două

medalii de bronz (Jugănaru Rodica și Alioman Iulia). În 1996, în Cupele Europene, baschetbaliștii Daniel Florea, Marian Coroamă și Gh. Ghinea, cu echipa *Farul*, au câștigat medalia de bronz. Antrenorii acestei secții: Mărțișor Hondrilă și Adrian Ioan.

Secția de gimnastică artistică, a avut secție comună cu clubul *Farul*, până în 2009, de aceea rezultatele excepționale obținute de sportive au fost raportate atât la CSS 1 cât și la *Farul*. Trebuie menționat faptul că Simona Amânar, reprezintă port drapelul clubului CSS 1, ea fiind descoperită și antrenată opt ani de zile (până când a fost selecționată în lotul României), de către Mirela Szemerjai. JO din 1996 și 2000 iau adus Simonei 3 medalii de aur (sărituri, IC și cu echipa); o medalie de argint, la sol; 3 medalii de bronz (la IC, cu echipa și la sol). CM din 1997, 1998, 1999 și 2000, au rezervat Simonei Amânar 7 medalii de aur (1 la sărituri, 1 la paralele, 2 la sol și 3 cu echipa) și 6 medalii de argint (1 la IC, 1 la bârnă, 2 la sărituri și 2 la sol). La Cupele Mondiale, din 1999 și 2000, Simona obține 6 medalii de aur (3 la IC, 2 la sol și 1 la sărituri); o medalie de bronz la sol. La C.E. din 1998 și 2000 obține un total, 7 medalii de aur (2 la sărituri, 2 la sol, 2 la bârnă, 1 cu echipa); 3 de argint (1 la bârnă, 2 la sărituri) și 3 de bronz (1 la bârnă, 1 la sol, 1 cu echipa). Palmaresul acestei sportive de excepție este de 55 medalii, dintre care 26 de aur, 19 de argint și 10 de bronz. O altă gimnastă de renume a CSS 1 este și Daniela Sofronie, medaliată cu aur și argint la JO și o medalie de argint la CE. Alte sportive care au adus medalii clubului, în colaborare cu *Farul*, sunt Cătălina Ponor, Daniela Mărânducă, Cristina Marin, Andreea Munteanu, ș.a. Dintre antrenorii secției amintim pe Olga Didilescu, Mirela Szemerjai, Cătălin Meran (vezi rezultate club *Farul*).

Gimnastica aerobică are între 2007-2008, o schimbare de generație. La C.M., Ulhm (Germania), Ferdinand Răileanu, devine campion al lumii, cu echipade seniori. La C.E. de juniori (Ungaria), se obțin două medalii de aur și două de bronz. Campioni europeni devin juniorii I Răileanu Ferdinand și Surdu Anca în proba de „cuplu”; Eremia Loredana și Dincă Andreea, în proba de „trio”. Bronzul îl

primește Corina Constantin („trio”) și grupul Surdu Anca - Eremia Loredana - Dincă Andreea - Corina Constantin. Rezultatele secției se datorează prof. antrenor Cristiana Spânu.

Secția de gimnastică ritmică, secție puternică și aflată mereu pe primele locuri ale CN, a contribuit la obținerea de medalii pe plan internațional prin sportivele componente ale loturilor naționale. Iliescu Simona, (prof. antrenor Gabriela Păun), ocupă locul III la IC și locul II cu echipa la CB din 1982. Elena Marghidan câștigă cu echipa României medalia de argint la CB din 1989. Voinea Alina (prof. antrenor Mirela Damian), ocupă locul II cu echipa și IC la CB de la Rijeka – Iugoslavia, 1990, la CB din 1992, Salonic - Grecia, obține medalia de bronz, pe echipe, locul V la CE de junioare din Portugalia - 1990, locul IV la CM de la Atena – 1991. Șerif Filis devine dublă vicecampionă la „minge” și la „panglică” iar în 1993, accede la aurul balcanic cu echipa. La CE-1993, Tera Mariana și Simon Mirela primesc câte o medalie de bronz la proba de ansamblu - senioare, iar Șerif Filis, cu echipa, titlul de vicecampionă la CE. Aceste sportive au fost pregătite de prof. antrenor Cristiana Costara.

Secția de handbal, prin jucătorii de bază din echipa României, Mircea Bedivan (1976), Ionescu Claudiu (1978), Omer Aihan, Dan Arghir și Remus Cojocar (1979), a contribuit la titlul balcanic cucerit în anii menționați. Claudiu Ionescu și Mircea Bedivan în 1980, JO-Moscova, respectiv în 1984-Los Angeles, câștigă, împreună cu echipa României, medaliile de bronz la JO. Tot bronz a câștigat Adrian Ghimeș, în 1990 la C.M. ca jucător de bază în echipa României. Majoritatea acestor handbaliști au trecut prin mâinile profesorului-antrenor Mihail Făgărășan. Dintre handbaliste sunt de remarcat Ionela Gâlcă și Mădălina Straton, care făcând parte din echipa reprezentativă a României, au adus acasă de trei ori, aurul european la junioare. Antrenorul acestor sportive – Muși Dumitru. Pe lângă cei amintiți se cuvine să-i cităm și pe Traian Bucovală, Elena Frâncu, Lucian Râșniță și Aihan Omer, antrenori care au ridicat această secție la nivel internațional.

Secția de înot este reprezentată prin medaliatele cu aur, la CB din 1980, Catană Elena, componentă a

ștafetei 4x100 m mixt, și Ciurea Mihaela, în cea de 4x100 m mixt a țării noastre. Ambele pregătite la club de Petre Toader. O medalie de aur, în proba de 100 m liber, și alta de argint, la 200 m fluture, a obținut la CB din 1985 înotătorul pregătit de profesorii Octavian Tileagă - Efrim Dinu. Alte două medalii de argint, la CB din 1981, în probele de 200 m bras și de ștafetă 4x100 m mixt, au revenit înotătoarei Ciurea Mihaela.

Secția de scrimă cucerește la CB din 1986, prin floretistul Viorel Zvâncu, medalia de aur cu echipa României și pe cea de bronz în proba individuală. În 1996 și în 1998, Roxana Buhaiev, cu echipa de spadă a României, devine campioană balcanică și ia argintul la spadă individual. La C.B. din 1995-1996, loc I pentru Avram Nicolae și Nicu Radu la spadă - echipe. În 1997, loc I cu echipa de floretă a României, Cătălin Cenușă.

Secția de volei. Voleibalistele Cazangiu Mirela și Ciorbaru Mădălina – componente ale reprezentativei României și formate de profesorul Petre Badea, câștigă doi ani consecutiv (1985-1986) titlul balcanic. În 1998, Iuliana Nucu și Mircea Roman, selecționați în echipele de volei ale României, cuceresc argintul la CB. Tot o medalie de argint, dar la beach-voley, câștigă Doru Ghimeș în 1998, la CB de la Constanța, ca și Mircea Paraschiv, dar cu echipa de volei în sală a țării noastre și tot la CB -1996.

Cu titlul de Antrenor Emerit, activează în cadrul clubului, următorii: Lenuța Dragomir, Mihail Constantin, Mărțișor Hondrilă, Adrian Ioan, Olga Didilescu, Mirela Szemerjai, Cristiana Spânu, Traian Bucovală, Mihail Făgărășanu, Muți Dumitru, Lucian Râșniță, Aihan Omer, Elena Frâncu, Octavian Tileagă.

Directorii CSS au fost: Prof. Ortansa Andronic (1958 – 1962); Prof.Eugen Simionescu (1962 – 1967); Prof .Victor Albu (1967 – 1972); Prof. Sorin Popescu (1972 – 1990); Prof. Petre Toader (1.09.1990 – 31.01.1990); Prof. Traian Bucovală (1990 – 1997); Prof. Petre Badea (1.09.1997 – 06.10.1997); Prof.Elena Buhaiev (1997 – 2003); Prof. Cristiana Rodica Costara (2003 –2010); Prof. Radu Buzan (din 2010).

CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR UNIREA IASI, a fost înființat la 1.10.1968, sub denumirea de Școala Sportivă pentru elevii școlilor profesionale și liceelor de specialitate. În același an își schimbă denumirea în Școlala Sportivă *Energia*, denumire păstrată până în 1969. Între 1969 – 1979 unitatea va purta denumirea de Școala Sportivă *Unirea*, ca apoi să preia denumirea actuală. În structura inițială secțiile existente erau: atletism, box, fotbal, haltere, handbal, lupte libere. În structura actuală clubul are următoarele secții: baschet, box, judo, karate, lupte libere, rugby, scrimă, tir, volei. Clubul a avut 46 de participări la CM în perioada 1983 – 1998 și a obținut un număr de 15 medalii, dintre care 5 de aur; la CE clubul are 47 de participări, și 9 medalii dintr-acele care un titlu de campion; la CB numărul de participări este de 59, 62 de medalii și 32 de campioni la juniori și seniori. Dintre cei care au contribuit la aceste rezultate de valoare îi amintim pe sportivii **secției de scrimă**, secție ce a funcționat în dublă legitimare cu CSM Iași: Alin Lupeică, Florin Zalomir, Cătălin Ganea, Daniel Pintilei, Gabriel Atudorei ș.a., toți aceștia fiind antrenați de Iulian Bițucă – Antrenor Emerit.

Secția de judo îi are ca sportivi reprezentativi pe: Costel Naftica, Petru Anițoaie, D-tru Rusu, Toma Mihalache, Lucian Diaconu ș.a. Antrenorii secției sunt Antrenor Emerit C-tin Bordea, Antrenor Emerit Ioan Moraru, M. Pascal, V. Aruștei.

Secția de șah, cu medalii obținute la CM, CE și CB , este reprezentată de : sportivii Alina Motoc, Dan Zoler, Ioan Moraru, Gabriela Olărașu, Cătălin Navrotescu, Ovidiu Foișor, iar ca antrenori pe Maestra Internațională, Margareta Perevoznic, care deține și titlul de Antrenor Emerit.

Secția de lupte îl are ca sportiv reprezentativ pe Ghe. Corduneanu antrenat de Antrenorul Emerit Valeriu Țuchel.

Secțiile de volei și baschet au obținut medalii la CB, antrenorii acestor secții fiind A. Ichim – volei și V. Musteață – baschet. Secția de box este condusă de Antrenorul Emerit Viorel Soroceanu. Directorii acestui club școlar au fost de-a lungul timpului: 1968 – 1981 prof. Marian Constantin; 1981 – 1995 prof. Ghe. Tatu; din 1995 prof. Viorel Hudac.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITATEA ARAD se înființează în 2007. Clubul funcționează începând cu data de 01.01.2008 cu trei secții: Gimnastică, Șah, Rugby. Fiind o unitate tânără, clubul este în etapa formării sportivilor de performanță. Până în prezent, rezultate deosebite au fost obținute de sportivul Muj Cosmin, dublu Campion Mondial la gimnastică aerobică, Franța – 2010 și de echipa de rugby care reușește să obțină titlul de vicecampionă națională. Clubul este condus de Preș. Ovidiu Șerban, existând președinți și pe fiecare secție în parte: șah -Valentina Bălaș; gimnastică - Lucian Popa; rugby - Șerban Ovidiu.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR ȘTIINȚA BACĂU, se înființează începând cu data de 1 mai 1966, ca unitate de profil, menită să contribuie la dezvoltarea sportului de performanță național, conducerea unității fiind asigurată de un președinte de onoare – conferențiar Virgil Radulian, un vicepreședinte – asistent Nicolae Guidea, decanul facultății de educație fizică și un secretar – asistent Marin Crăciun. În acel moment (mai 1966) activitatea sportivă a clubului cuprindea următoarele secții: atletism de nivel regional, handbal masculin în divizia B, handbal feminin în calificări; baschet feminin în calificări, volei feminin și masculin în calificări și fotbal regional.

Secția de atletism, secție de talie internațională, a reușit să se impună prin rezultatele de excepție, reprezentanții de frunte a acestei secții fiind reprezentați de: Doina Melinte, una dintre cele mai titrate atlete ale României multiplă Campioană Națională, a adus României peste 300 de medalii: JMU, București 1981, locul I la 800 m și locul II la 1.500 m; CE de sală, Milano 1982, locul I la 800 m; JMU, Edmonton 1983, locul II la 1.500 m și locul III la 800 m; Cupa Europei pe echipe, Sitard 1983, locul II la 1.500 m; CE de sală, Goteborg 1984, locul II la 800 m; JO, Los Angeles 1984, Campioană Olimpică la 800 m și locul II la 1500 m; CE de sală, Atena 1985, locul I la 1.500 m; Cupa Mondială, Camberra 1985, locul III la 1.500 m; CE, Stuttgart 1986, locul III la 1.500 m; CM de sală, Indianapolis 1987, locul I la 1.500 m; CM, Roma 1987, locul III

la 1.500 m; Record mondial al probei de 1 milă, EastRutterFord 1988, 4:18,86; CEde sală, Budapesta 1988, locul I la 1.500 m; CE de sală, Haga 1989, locul I la 800 m; CMde sală, Budapesta 1989, locul I la 1.500 m; Cupa Europei, Gatestead 1989, locul I în probele de 800 m și 1.500 m; Cupa Mondială, Barcelona 1989, locul III la 800 m; Record mondial la 1.500 m, EastRutterFord 1990, 4:00,27; Record mondial de sală în proba de 1 milă, EastRutterFord 1990, 4:17,14; CEde sală, Glasgow 1990, locul I la 1.500 m; Recordul României în proba de 1.000 m, Berlin 1990, locul III cu 2:31,8; Cupa Europei în aer liber, Frankfurt 1991, primul loc la 1.500 m; Circuitul american, la Milrose și Washington câștigă proba de o milă; CE de sală, Geneva 1992, locul 3 la 1.500 m. Antrenorul Doiniei Melinte a fost Dorin Melinte. O altă sportivă de valoare, Elena Fidatov și-a înscris în palmares în 1985, CM, medalie de bronz cu echipa la cros; 1994, CM de la Alnwick, medalie de aur cu echipa la semimaraton și locul trei la individual; 1995, CM, medalie de aur cu echipa la semimaraton și medalie de bronz cu echipa la cros; 1996, CM, medalie de bronz cu echipa la cros; 1994, CE, medalie de aur cu echipa și medalie de bronz la individual în proba de cros; 1995, CE, medalie de argint cu echipa la cros; 1992, JO, locul XI în proba de 1.500 m - antrenor Mihai Moruzov. Iuliana Negură, multiplă Campioană Națională, Campioană Mondială, Dublin 1990, în proba de șosea 15 km.; Cupa Europei, Frankfurt 1991, locul III în proba de 10.000 m; Campioană mMondială, Olanda 1991, în proba de șosea 15 km. cu timpul de 48:42; CM de Alergare pe șosea, Anglia 1992, locul III cu echipa în proba de șosea 21 km.; Cupa Europei în aer liber, Roma 1993, locul II în proba de 10.000 m; CMU, America 1993, locul I la 10.000 m; CM de Alergare pe șosea, Belgia 1993, locul I cu echipa în proba de șosea 21 km.; CM de Semimaraton, 1994, locul II la individual și locul I cu echipa; CM Ekiden, 1994, locul III cu echipa; CM de Cros, Cape Town 1995, locul III cu echipa; CM Ekiden, Copenhaga 1995, locul II cu echipa; CE Anglia, 1996, locul II cu echipa în proba de cros; În 1996 participă la 18 concursuri de Grand Prix, Ekiden, campionate mondiale de alergări și la JO de

la Atlanta ocupând de 7 ori locul întâi și tot de atâtea ori locul secund. Anuța Cătuna multiplă Campioană Națională; CM de Alergare pe șosea, Anglia 1992, locul III cu echipa în proba de șosea 21 km.; CM de Alergare pe șosea, Belgia 1993, locul I cu echipa în proba de șosea 21 km.; CM de Semimaraton, 1994, locul III la individual, locul I cu echipa; C M Ekiden, 1994, locul I cu echipa; Iulia Ionescu multiplă Campioană Națională: CMU de Cros, Italia 1988, locul I cu echipa și locul III la individual; IAAF Mobil, „Grand Prix” 1988, locul III la 5.000 m; CMU, Anglia 1991, locul I la 3.000 m și locul II la 1.500 m; CMU de Cros, Franța 1992, locul I la individual și locul III cu echipa; CMU, America 1993, locul II la 3.000 m; La secția de atletism a clubului au activat ca antrenori, de-a lungul timpului, Ion Butucaru, Gloria Rață, Mihai Moruzov, Dorin Melinte, Doina Melinte, Cristina Șoflău, Iulia Ionescu, Costel Sava.

Secția de badminton a fost înființată în 2000, obținând titlul de Campioană Națională în: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 - locul I, având participări la CM și CE.

Secția de handbal masculin a fost înființată în 1962, iar în 1978/1979, ocupă locul III în Cupa României, antrenor Mihai Pinteș; 1979/1980, locul III în CN Divizia A, antrenor Nicolae Guidea; 1990/1991, locul III în Cupa României, antrenor Eftene Alexandru, 1991/1992, 1992/1993, 1993/1994, 1994/1995, 1995/1996, nu se organizează Cupa României; în decembrie 1999 Rareș Fortuneanu și Adrian Petrea au fost titularizați în echipa națională; 2000/2001, promovează în Liga Națională cu titulatura Universitatea HCM, antrenor Giani Hornea; 2001/2002, evoluează în Divizia A; 2006/2007, pornește pe drumul revenirii în Liga Națională, cu titulatura Știința Municipal Dedeman, cu antrenorul-jucător Gabi Armanu, alături de managerul Dorel Sanie. 2007/2008, având un parcurs fără cusur, numai victorii, echipa a promovat în Liga Națională. Alături de antrenorul-jucător Gabriel Armanu și managerul Dorel Sanie au venit Stelian Bursuc-antrenor secund. Lotul de jucători este format din: Daniel Anca, Dragoș Bursuc, Sabin Ignat, Martin Prachar, Răducu Tamaș, Daniel

Apostu, Cornel Grigorie, Mircea Muraru, Ionuț Rotaru, Eusebiu Tancău, Marius Bondar, Sandu Iacob, Florin Spiridon, Rareș Păunică, Oșyta Chike Onyejeke. Sponsorii, Din retur s-au alăturat echipei Marius Manole, Ivan Nikcevik, juniorii Cristi Ghiță și Alexandru Tărăță. Echipa a ocupat locul patru și a evoluat în Cupele Europene.

Secția de handbal feminin s-a înființat în 1966. În 1977/1978, promovează în divizia A, locul V în Cupa României, antrenor Eugen Bartha; 1978/1979, Campioană Națională, locul IV în Cupa României, antrenor Eugen Bartha și Alexandru Mengoni, echipele feminine nu participă în Cupele Europene pentru a nu perturba pregătirea echipei naționale; 1979/1980, Campioană Națională și câștigă Cupa României, antrenor Eugen Bartha și Alexandru Mengoni; 1981/1982, Campioană Națională și câștigă Cupa României, antrenori Eugen Bartha și Ion Gherhardt; 1982/1983, Campioană Națională și câștigă Cupa României, antrenori Eugen Bartha și Alexandru Mengoni; 1983/1984, Campioană Națională, locul 3 în Cupa României, antrenor Eugen Bartha; 1984/1985, Campioană Națională, locul 2 în Cupa României; jucătoare fiind: Ioana Vasâlca, Lenuța Bondar, Alice Pfefferkon, Georgeta Cervenciuc; 1985/1986, Campioană Națională și câștigă Cupa României, jucătoare: Ioana Vasâlca, Angela Brândușoiu, Alice Uzum, Elena Nițoiu, Mariana Târcă, Laurica Lunca, Filofteia Danilof, Adriana Popa, Eva Darvaș, Lidia Budnărașu, Maria Borcea, Marlena Petrea, Georgeta Cervenciuc, Marinela Bratu, Emilia Luca; antrenori Alexandru Mengoni și Costel Petrea; 1986/1987, Campioană Națională, locul 2 în Cupa României; 1991/1992, Campioană Națională, locul 3 în Cupa României, antrenori Eugen Cucu și Alexandru Mengoni, medic Dan Chelariu; au adus ultimul titlu de Campioane Naționale Magdalena Pop, Angela Brândușoiu, Eugenia Jitaru, Gabriela Antoneanu, Luminița Bosna, Lidia Drăgănescu, Carmen Munteanu, Lăcrămioara Lazăr, Emilia Luca, Adriana Popa, Ana Maria Raduly, Isabela Paraschiv, Ionela Bărcănescu, Simona Stanciu; 1996/1997, promovează în Divizia A sub titulatura de Universitatea RATC, antrenori Constantin Hornea și Alexandru Mengoni; 1998/1999, ocupă

locul II în Divizia A sub titulatura Universitatea HCM, antrenori Ion Arsene și Giani Hornea; 2006/2007, evoluează în Divizia A, antrenori Costel Oprea și Constantin Hornea; 2007/2008, noile antrenoare, Gabriela Antoneanu Manea și Adriana Hriscu Popa, alături de jucătoarele Elena Gârțu, Ioana Georgescu, Georgiana Vântu Blejușcă, Monica Amoagdei, Marcela Lupu, Sândica Mariana Asandei, Aura Ivancu, Irina Totir, Anca Boată, Teodora Duma, Marilena Burghel, Laura Chiper, Florentina Popa, Alexandra Cătineanu și Adelina Filip, încearcă revenirea pe prima scenă handbalistică a țării, exact la trei decenii de la prima promovare din 1978. Echipa s-a clasat pe locul doi. Rememorând ce a fost, handbalistele de la „Știința” Bacău au câștigat, de la promovare și până în prezent: 9 titluri de Campioană Națională în anii 1979, 1980, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1992; de 5 ori Cupa României în anii 1980, 1982, 1983, 1986, 1989; finalistă în Cupa Campionilor, ediția 1985/1986; câștigă o dată Cupa Cupelor, ediția 1988/1989.

Secția de volei masculin s-a înființat în 1986, ocupând în 1992/1993, locul I în Divizia „Tineret” și promovează în Divizia A, antrenori Dan Mârza și Aurel Ioniță; în 1994/1995, evoluează sub titulatura de Universitatea Bacău; în 1996/1997, promovează în Divizia A, antrenori Aurel Ioniță și Cornel Păduraru, jucători: Constantin Alexe, Ticu Robu, Gabriel Borcan, Marian Feru, Marian Pavel, Radu Moldovan, Doru Paruba, Cristian Mogoszanu, Nicușor Armeanu, Gheorghită Pentelei, Cristian Man, Bogdan Zamfir, Adrian Babanu, Eusebiu Țurcanu; 1997/1998, evoluează în Divizia A cu titulatura Universitatea Agribac; 2000/2001, în Divizia A cu titulatura Universitatea Amici; 2001/2002, în Divizia A cu titulatura Universitatea Agribac; 2007/2008, antrenorul ing. Cornel Păduraru, alături de jucătorii Ionuț Manda, Mihai Cartacuzencu, Eusebiu Țurcanu, George Cartacuzencu, Andrei Molnar, Roberto Lazăr, Andrei Paraschiv, Ionuț Șova, Răzvan Olteanu, George Apetrei, Florin Ghencioiu, Valentin Iagăru, Lucian Tofan au promovat în prima ligă.

Secția de volei feminin s-a înființat în 1966, antrenori prof. Vasile Ghenadi și Ștefan Constantinescu;

1974/1975, promovează în Divizia A, antrenor Vasile Ghenadi; 1991/1992, promovează în prima ligă valorică a voleiului feminin național, antrenori Florin Grapă și Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi; 1992/1993, locul III în CN, antrenori Florin Grapă și Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, participă în Cupa Confederației Europene de Volei, lotul de jucătoare fiind format din Eugenia Ichim, Cristiana Voiculescu, Melania Rusei, Laura Halus, Loredana Condruz, Valentina Constantin, Daniela Donciu, Daniela Lucianu, Alexandrina Stancu, Cerasela Sofrone, Ionela Tuduriu și Mirela Băgiu; 1993/1994, locul II în Campionatul Național Superligă, antrenori Florin Grapă și Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, participă la meciurile din Cupa Confederației Europene de Volei, calificată în sferturile de finală; 1996/1997 sub titulatura Universitatea CSS Bacău, antrenori Florin Grapă și Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, câștigă Cupa României; 1997/1998, Campioană Națională cu titulatura Universitatea Agribac, antrenori Florin Grapă și Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi; 1998/1999, locul II în Divizia A, cu titulatura Universitatea Amici; antrenori Florin Grapă și Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, participă în cadrul grupei semifinale A a Cupei Campionilor Europeni; 1999/2000, locul II în Divizia A, cu titulatura Universitatea Amici, antrenori Florin Grapă și Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, câștigă Cupa României; 2003/2004, Campioană Națională, antrenori Florin Grapă și Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi; 2004/2005, antrenori Florin Grapă și Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, câștigă titlul de Campioană Națională și Cupa României; 2005/2006, antrenori Florin Grapă și Melu Manta, director tehnic Vasile Ghenadi, câștigă Cupa României; Participarea în competiții europene: 2000/2001, European Champions League; 2001/2002, Cupa Confederației Europene, în optimile de finală; 2003/2004, CEV Cup; 2004/2005, Top Teams Cup; 2005/2006, Top Teams Cup, sferturi de finală; 2006/2007, Top Teams Cup, -până în optimi de finală; în ediția 2007/2008 a Challenge Cup, echipa pregătită de Florin Grapă și Melu Manta, formată din Sanja

Aleksovska, Sorina Marian, Mihaela Herlea, Andreea Nițulescu, Ramona Maria Elisei, Bianca Ana Moldovan, Mihaela Truță, Nicoleta Manu, Crina Mariana Hosu, Georgiana Anghel, Roxana Iosef și Raluca Georgiana Purice a câștigat și Știința Bacău s-a calificat, în premieră, în Final Four al Challenge Cup.

CLUBUL SPORTIV ȘTIINȚA BAIJA MARE.

Clubul a fost înființat în anul 1972 cu două ramuri de sport - atletism și înot, cu rugby-ul venit primul în familia universitară din partea sporturilor de echipă, și a punctat principalele performanțe înregistrate de sportivii Științei în 2009. Cu echipa de rugby - Campioană națională, cu echipa de volei clasată pe locul II la Cupa României, cu 11 sportivi și un antrenor în loturile naționale pentru Saptamana Mondiala de Orientare, cu prezenta pe traseele europene pentru echipa de handbal feminin, cu formarea unui nou nucleu de jucatori la Minaur și cu campioni mondiali pregatiti de Dragonul. Gheorghe Mihai Bârlea - președintele clubului universitar Știința,

Secția de volei masculin. În 1991, AS Explorări Baia Mare fuzionează cu CS Universitatea Baia Mare, evoluând în cadrul superligii de volei masculin, sub denumirea de Universitatea Explorări Baia Mare. Echipa va deveni Campioana României în 1993 și medaliată cu bronz în 1995. Lotul echipei la câștigarea titlului de campioană a fost format din: Adrian Moroianu, Marius Botea, Stelian Grozav, Oliver Alexa, Aryan Korca, Sorin Pop II, Tamaș Hall, Vasile Petrețchi, Florin Crăciun, Virgil Omac, Claudiu Podar, Sorin Pușcaș. Antrenor principal: Mircea Spătașeanu. Antrenor secund: Adrian Arbu-zov. Pe plan internațional, echipa s-a clasat între primele 16 echipe în ediția 1993/1994 a Cupei Campionilor Europeni și a participat în Cupa Confederației Europene de Volei în perioada 1989-1995. În decursul anilor, numeroși sportivi ai clubului au fost selecționați în loturile naționale ale României.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITATEA BRAȘOV.

În anul 1948, pe lângă Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din Brașov, a luat ființă

prima asociație sportivă universitară *Academia*, cu secții de fotbal (divizia B), atletism, volei și schi. Mai târziu, întreaga activitate sportivă universitară a fost preluată de Asociația Sportivă *Știința*, în cadrul căreia funcționau secțiile de fotbal, volei, schi și alpinism. În 1966, se crează Clubul Sportiv Universitar *Politehnica*, avându-l ca președinte de onoare pe conf.dr.ing. Hoffman Victor și președinte executiv pe prof. Ion Oprea. Câțiva ani mai târziu, este ales președinte de onoare prof.dr.ing. Victor Stănescu, președinte executiv prof. Teodor Verdeș și vicepreședinte tehnic, lector Constantin Diaconescu, șeful Catedrei de educație fizică și sport. În 1973, în urma înființării Universității din Brașov, clubul *Politehnica* s-a transformat în CSU Brașov. **CSU are CIS din 2001 și ființează în cadrul centrului universitar brașovean.** Clubul cuprinde în organizarea sa următoarele secții: sporturi individuale olimpice - tir, scrima, gimnastica ritmică, orientare; sporturi individuale cu caracter național - alpinism și jocuri sportive basket, șah. Conducerea CSU Brașov depune eforturi susținute în vederea revigorării unor secții cum ar fi: atletismul, schiul alpin, gimnastica sportivă și înființarea unor secții noi, cum ar fi, dans sportiv, hochei, radioamatorism, urmărind ca toate acestea să dea rezultatele scontate pentru realizarea de noi performanțe care să se adauge actualului palmares.

Secția de atletism, preluată de la A.S. *Știința* în 1966, a avut de-a lungul anilor o evoluție ascendentă, atât antrenorii cât și sportivii contribuind la dezvoltarea și succesul acestei ramuri de sport. Printre sportivii de mare valoare, componenți ai loturilor naționale și olimpice amintim pe: Tudor Bogdan, Maestru al sportului, locul V la CM - Tokyo, locul III la CE de sală - Paris 1994, locul IV la CE - Helsinki 1994, CB - 2 medalii de argint 1991, 1992; Anghel Elisabeta, Maestru al sportului, locul III la CB ștafetă 1992, Campioana Națională 1993, 3 medalii de argint la C.N. 1991 - 1992. La aceste rezultate și-au adus aportul antrenorii: asist. univ. Iminovici Ioan, conf.univ. Ionescu Dragoș, conf.univ. Cibu Mihăilă, care a contribuit la performanțele secției, între anii 1969 - 1980, cu sportivii Constantin Halichiaș și Alexandru Papi.

Secția de orientare, înființată în 1984 de prof. Gizela Mores, a obținut rezultate notabile la nivelul CN. Din anul 1991, odată cu preluarea secției de către ing. Gheorghe Dinu, performanțele încep să crească, contribuind la ridicarea prestigiului clubului: Eniko Fey, 3 medalii de aur - sprint, clasic și ștafetă, la CM de juniori 1996 – România; locul IV la sprint și locul V la ștafetă, CM de juniori - Danemarca 1995; locul I - sprint și ștafetă, Cupa Țărilor Latine 1995; multiple titluri naționale.. Csucs Monica, locul III la CM de orientare pe schiuri în 2000, locul I cu ștafeta de senioare în CN de orientare pe schiuri - 2002. Csucs Klaus, locul VI la individual și locul III cu ștafeta României la CE de orientare pe schiuri în 2002. Florin Tencariu, 4 titluri de Campion Național, 5 medalii de argint și 5 medalii de bronz: 1994 - 1998, component al lotului național. Petru Stupu, 6 titluri de Campion Național, 2 medalii de argint și 3 medalii de bronz - 1994-1998, component al lotului național. Anca Borș, triplă Campioană Națională în probele individuale și cu ștafeta de senioare în 2002 la orientare pe schiuri. Andraș Csucs, multiplu Campion Național de seniori, multiple participări la concursurile internaționale, cupe mondiale și CM la orientare pe schiuri. Antrenorul secției este inginer Gheorghe-Dinu.

Secția de alpinism, înființată în 1968, având ca antrenor pe Maestru al Sportului Mircea Noaghui, a promovat zeci de sportivi în loturile naționale și în echipele expediționare, printre care amintim elita echipei feminine compusă din: Enache Felicia, deținătoarea recordului românesc la altitudine – Pamir 1991, multiplă Campioană Națională; Truță Teodora, Maestru al sportului, 15 titluri de Campioană Națională, 5 medalii de argint; Mateescu Viorica, Maestru al Sportului, 7 titluri de Campioană Națională, 5 medalii de argint.

Secția de patinaj viteză, a cărui antrenor emerit Uhrich Ernest a avut o contribuție remarcabilă, are participări la CN, CM, JMU, Cupe Mondiale. Printre sportivii cu rezultate remarcabile se numără componenții lotului olimpic, studenți ai FEFS: Daniela Dumitru, cu 5 titluri de Campioană Națională la juniori, 3 titluri de Campioană Națională la

seniori, 2 medalii de argint la CN de Seniori, locul V la ștafetă cu echipa României în cadrul CM de Juniori, participare la CMU; Claudiu Grozea, 5 titluri naționale la CN de seniori, locul X la JMU.

Secția de șah în perioada 1965 – 1988 a avut echipa calificată de 5 ori în finala CN pe echipe mixte, divizia A și a fost pepinieră șahistă. Aici s-au format Marii Maeștri: Alexandru Crișan, Constantin Ionescu; Maeștrii Internaționali: Andreea Sasu Ducșoara, Nicolae Iordan, Ciprian Nanu; Maeștri Adrian Sasu Ducșoara, Loretto Crișan, cât și pentru Campionii Naționali Universitari Anca Greanu ș.a. Realizatorul acestor performanțe alături de sportivi, a fost antrenorul prof. Adrian Sasu Ducșoara. După această dată secția se desființează, fiind reînființată abia în 2001, sub directa îndrumare a antrenorului Adrian Sasu Ducșoara. În anul 2007, Epure Cătălin, sportiv în lotul național a obținut performanțe notabile, astfel: vicecampion european, Elo 2200, la CE de Seniori; locul IV la CE de șah Rapid, Elo 2200, seniori, iar Delia Monica Duca aduce în perioada 2006 – 2008, mai multe titluri naționale în palmaresul clubului, locul I la feminin la „International Young Chess Tournament”, participări la CM și CE (secțiunea dezlegări probleme de șah).

Secția de schi a fost transferată în anul 1966 de la A.S. Știința și îl are ca prim antrenor pe asist. univ. Constantin Diaconescu. Dintre cele mai bune performanțe ale secției amintim: Dorin Munteanu – vicecampion balcanic 1973, medalie de bronz la Balcaniada 1974, medalie de aur la Concursul internațional organizat de F.I.S.U. 1971 – 1973 (echipe), medalie de bronz la concursul internațional F.I.S.U. Austria 1974 (echipe), 8 titluri de Campion Național; Nicolae Crețoi și Gheorghe Vulpe, medaliați cu aur la concursul internațional F.I.S.U. 1971 – 1973 (echipe), medalie de bronz la concursul internațional F.I.S.U. 1974 (echipe), Campioni Naționali. Din 1975, secția a fost preluată de către asis.univ. Paul Ivănescu care, împreună cu prof. Marcela Ivănescu, obține nenumărate titluri de campioni naționali atât la juniori cât și la seniori. Dintre sportivii medaliați amintim pe: Cristinel Bucur, Csilla Kukacs (loc III la CB 1992) și Răzvan Prunea.

Secția de gimnastică înființată în 1997, va avea dublă legitimare cu CSS *Brașovia* și va fi condusă de Antrenorul Emerit prof. Gheorghe Blaj, având în componență sportivi de lot național cu rezultate deosebite pe plan intern și internațional, printre care amintim pe: Rareș Orzață, Campion Mondial la bară fixă, vicecampion european la CE de la Bremen și cel mai bine clasat gimnast român din istorie la proba de individual compus a JO (Sydney 2000), Florin Popa și Vicențiu Roman.

Secția de gimnastică ritmică a apărut în urma colaborării cu ASS *Tâmpa 25*. Selectarea a 3 sportive în lotul național de ansamblu de la Oradea, confirmă valoarea gimnastelor secției.

Secția de scrimă floretă fete a funcționat în urma colaborării cu secția de scrimă a C.S. *Tractorul* Brașov.

Secția de tir înființată în 1973 se poate mândri cu rezultatele sportivilor: Eva Olah, Campioană europeană la pușcă aer comprimat, individual și pe echipe- Paris 1976, locul III la CE - Skopje 1978, Campioană Balcanică 1976, medalie argint 1984, medalie de bronz 1982, multiplă Campioană Națională. Sportiva a fost antrenată de Antrenorul Emerit David Petrea; Maria Ciobanu, locul III la CM de junioare - Budapesta 1987, 3 medalii de aur, 5 de argint și 5 de bronz la CB, locul I individual și pe echipe la Cupa Țărilor latine, multiplă Campioană Națională. Cristina Aldea, cucerește 3 medalii de argint și 2 de bronz la CB 1988 - 1989, multiplă Campioană Națională; Hanu Carmen, Campioană Balcanică la pușca aer comprimat, individual și pe echipe 1990, Campioană Națională 1981 - antrenor prof. Maria Haba și Cristina Aldea; Vasile Popa, locul I pe echipe la CE 1981, multiplu Campion Național - antrenor prof. Nicolae Bărbășescu. Secția are în componență și juniori, care între 2008 – 2010 au avut o comportare meritorie în competiții, urcând pe podium la CN.

Secția de baschet, înființată în 1966, avându-l ca antrenor pe asist.univ. Gheorghe Marcu, reușește ca 1969 să promoveze în divizia A. La evoluția echipei și-au adus contribuția : prof. Vasiliu Petrică și asist. univ. Gheorghe Roșu.

Secția de badminton a fost condusă de lector Mîrza Iacob între 1990 – 1991, iar prin sportivul Florin

Balaban a obținut o medalie de argint la CB și un titlu de Campion Național.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR ANEFS – UNEFS BUCUREȘTI, a fost înființat în 1966, cu CIS din 2001, având ca secții atletism, arte marțiale, bob- sanie, culturism – fitness, gimnastică, handbal, judo, orientare sportivă, scrimă, schi, tenis, tir. În anul 1968 se înființează Clubul Athletic Universitar și în același an, Clubul Nautic Universitar. În 1970 secțiile clubului erau: baschet M + F – în divizia A, handbal feminin – divizia A, volei M + F – divizia A, scrimă M + F – divizia A și B, gimnastică modernă, gimnastică sportivă, judo, patinaj artistic M + F, rugby, sărituri în apă, scrimă M + F, tir. În anul 2009, secțiile existente erau: atletism, arte marțiale, bob – sanie, culturism – fitness, gimnastică, gimnastică ritmică, gimnastică aerobică, handbal, judo, orientare sportivă, scrimă. Schi, tenis, tir. Rezultatele clubului în competițiile internaționale, încep cu JO din 1972, când sportivul Nicolae Rotaru va obține medalia de bronz la tir, continuând cu medalia de argint de la Los Angeles - 1984, obținută de Mihaela Loghin la greutate și medalia de argint a lui Marius Urzică la cal cu mânere, 1996. Sportivii clubului vor aduce medalii și de la CM: trio-ul de gimnastică aerobică format din Andrei Nezezon, Cristian Moldovan, Claudiu Varlam va obține 2 locuri I la CM – 1996 și 1997, 2 locuri doi la CM 1995 și 1998, un loc III Varlam la cupluri, 1998; Marius Urzică – loc I, 1998 la cal cu mânere, loc III, cu echipa și loc IV la cal cu mânere, 1997; Mioara David la CM de scrimă - floretă, 1994, obține medalie de argint cu echipa; Horațiu Grecu de la orientare sportivă se va clasa pe locul III la CM din 1996. Participările la Cupele Mondiale vor aduce o medalie de aur prin Marius Urzică, 1998, la cal cu mânere; o medalie de bronz prin Adalbert Kuki, 1978, la scrimă – floretă. Participarea sportivilor la CE va aduce clubului mai multe locuri I prin Edra Baia în 1971, Niculina Iancu și Gabriel Tătaru, 1978 – tir, Dorina Cătuneanu la lungime - 1985, Dani Gheorghe la judo – 1985, Nicu Roată la suliță, unde va câștiga Marele Premiu IAAF, în 1987; locuri II obținute de Ioan Șerban la înălțime, în

1970, Lucian Giușcă la tir, în 1971, Niculina Iosif la tir în 1985, Vladu Elena și Vladu Ana, la gimnastică ritmică, proba de ansamblu, în 1993 - antrenor Mihaela Manos. Sportivii clubului sunt prezenți și la JMU, de unde se întorc cu: locul II, Marius Urzică la cal cu mănere în 1995 și locul III cu echipa în 1997, Corina Țifra la heptatlon, în 1981, Dani Gheorghe la judo, 1985. CB vor aduce clubului mai multe medalii, prin: Niculina Iosif, scrimă, 3 medalii de aur, în 1977 și 1985 – individual și cu echipa; Mioara David, scrimă, o medalie de aur în 1991; Mihaela Loghin, la greutate în 1984; Dani Gheorghe la judo, în 1984. Medaliile de argint au fost obținute de Ștefan Lăzărescu la lungime și Toma Petrescu la 200m, în 1975; Corina Țifra la heptatlon, Mihaela Loghin la greutate, în 1981; Dani Gheorghe la judo, în 1981 și 1985; Corina Gîrbea la sulită, în 1985. Medaliile de bronz au fost adjudecate de Ion Buliga la decatlon, în 1981 și 1985; Nicu Roată la sulită, în 1981; Laurențiu Răducan la culturism – fitness, 2000. La campionatele naționale plecând de la 54 de locuri I, II, III în 1968 și 98 în 1969, în perioada 1970 – 2007 au fost obținute 1907 locuri pe podiumul campionatelor naționale.

Președinții onorifici care s-au aflat la conducerea clubului au fost de-a lungul anilor: Prof. Sabin Antonescu, Prof. univ. dr. Mihai Epuran, Prof. univ. Ioan Șiclovan, Prof. univ. Ioan Kunst Ghermănescu, Prof. univ. dr. Elena Firea. Președinți, vicepreședinți și directorii executivi: Prof. Romulus Spirescu, Prof. univ. Lucian Vasilescu, Prof. univ. Gheorghe Ghișoiu, Prof. Mihai Târnoveau, Prof. Adrian Vintilă.

CLUBUL SPORTIV (SPORT CLUB) SPORTUL STUDENȚESC BUCUREȘTI. A luat ființă la 11 februarie 1916, inițial sub denumirea *Sporting Club Universitar Studențesc*, cunoscut mai târziu și sub numele de Societatea Universitară Sportul Studențesc. Clubul s-a constituit din inițiativa și în urma demersurilor făcute încă din anul 1915 de către un grup de studenți, între care și Octav Luchide, de la Facultatea de Drept și cu sprijinul unor profesori, avându-l în frunte pe reputatul matematician Traian Lalescu, cadru didactic la Universitatea București, care a devenit și primul președinte al acestei organi-

zații sportive. La început clubul a avut secții de fotbal și rugby (după alte surse, fotbal și tenis). Izbucnirea Primului Război Mondial constituie un obstacol în demararea activității noului club. Studenții bucureșteni se reorganizează într-o nouă grupare denumită „*Speciala*” a cărei activitate se limita la fotbal și care a durat doar un sezon. În toamna anului 1919, la strădaniile neobosite ale prof. univ. Traian Lalescu și ale lui Octav Luchide, Sportul Studențesc preia întregul lot de jucători de fotbal de la „*Speciala*”, antrenând în paralel interesul secțiilor de rugby, atletism, tenis și altele. După 1920 studenții care practicau rugby-ul și atletismul se orientau cu prioritate către Sportul Studențesc. Fotbalul a constituit una dintre principalele activități, acesta fiind și nucleul în jurul căruia au evoluat și structurile organizatorice. La echipa Sportul Studențesc au evoluat pe parcursul anilor, numeroși jucători și antrenori de valoare, nume cu rezonanță în fotbalul românesc. Inițial, puteau fi membri ai clubului numai studenții și cadrele didactice, însă la insistențele elevilor de la Liceul Dimitrie Cantemir, care doreau să vină cu o echipă de rugby, se acceptă și legitimarea elevilor de liceu. În 1929 Sportul Studențesc devine club autonom al studenților și elevilor. După 1925 funcția de președinte al clubului a revenit prof. univ. Constantin Stoicescu, rectorul Universității București (mai târziu a fost și președintele Federației Române de Box), iar cea de secretar, lui Octav Luchide, care mai târziu a făcut parte din conducerea Federației Române de Fotbal. Din 1934 la conducerea clubului s-au aflat dr. Aurel Leucuția – președinte, P. Nedelcovici și P. Stroescu – vicepreședinți, iar I. Chiriceanu, secretar. În 1945 clubul își schimbă denumirea în *Sparta*, iar în 1947, perioadă în care a avut loc reorganizarea mișcării sportive, își întrerupe activitatea. Dorința de reconstrucție a clubului se manifestă prin diverse inițiative în reactivarea echipei de fotbal a studenților bucureșteni, printre care: constituirea unei echipe de fotbal în cadrul Centrului Universitar București (CUB), în 1948; înființarea unei echipe în cadrul Institutului Agronomic (1951) care, reușind să promoveze în Divizia B, este preluată de CUB, adoptând și denumirea de Știința, din 1967 devenind Politehnica. Începând din 1969 se

revine la vechiul nume Sportul Studențesc, conducerea acestuia fiind încredințată unui colectiv din care a făcut parte și prof. univ. dr. arhitect Emil Barbu Popescu („Mac”), ulterior rector al Institutului de Arhitectură Ion Mincu, cel care a devenit președintele acestui club. Pe parcursul anilor, în conducerea clubului, în funcția de vicepreședinte s-a aflat prof. Eugen Banciu. Între 1948-1989, activitatea sportivă a studenților bucureșteni și reprezentarea acesteia pe plan intern și internațional a cunoscut numeroase transformări, folosindu-se diverse formule organizatorice și denumiri. Organizate pe plan teritorial sau în cadrul instituțiilor de învățământ superior, structurile sportive studențești, în care au fost cuprinse și secții ale Sportului Studențesc, au activat sub numele de Știința (de mai multe ori), Clubul Athletic Universitar, CS Universitatea, Clubul Nautic Universitar și altele. Alături de Sportul Studențesc au mai funcționat cluburile studențești Universitatea, Politehnica ASE, Construcții, Arhitectura, ICF (IEFS) și altele, cu secții la mai multe ramuri de sport, dintre care unele cu caracter reprezentativ, precum și denumiri combinate Știința Construcții, Știința ICF etc. În 1948, CS Universitar centraliza toată activitatea de performanță studențească din București. După 1972, secția de fotbal și-a desfășurat activitatea ca unitate distinctă, din 1997 adoptându-se denumirea de CF Sportul Studențesc, situație care a fost consfințită și pe plan juridic în anul 2001, când s-au constituit SC Sportul Studențesc, structură polisportivă de performanță și asociația sportivă Club de Fotbal Sportul Studențesc (vezi CF Sportul Studențesc). Clubul reprezentativ al studenților bucureșteni, patronat direct de MECS, a fost organizat pe trei domenii: fotbal, celelalte jocuri (baschet, rugby, polo, hochei) și sporturi individuale (badminton, dans sportiv, gimnastică ritmică, karate, șah, tenis, caiac, yachting, modelism). În cadrul secțiilor cluburilor studențești sau ale altor cluburi unde au fost promovați studenții sportivi, aceștia au cucerit numeroase titluri și medalii la CN, JB, JMU, CE, CM și JO, foarte mulți dintre ei fiind componenți de bază ai loturilor reprezentative. În perioadele în care secțiile pe ramuri de sport au fost reunite sub alte denumiri și în special sub cea de

Știința, o contribuție importantă la afirmarea sportului de performanță studențesc, au avut Puiu Anghel și Nicolae Mircioiu în calitate de președinți, Alexandru Dănilă (un reputat arbitru de baschet) ca secretar cu probleme organizatorice, conf. univ. Dumitru Hazaparu – secretar cu probleme tehnice, Aurică Stoian – probleme economice și mulți alții.

Secția de atletism a *Sportului Studențesc* a fost printre primele care s-au impus pe plan național, contribuind la promovarea acestei ramuri de sport în țara noastră. Au cucerit titlurile de Campioni Naționali: Constantin Dumitrescu – 1920 (cros – 8 km); Jean Dumitrescu – 1922 (cros – 8 km); echipa de cros – 1923; Gh. Onciul – 1926 (suliță) și 1928 (lungime); Costin Hârjeu – 1928 (100 m); Nicolae Ilie – 1928 (cros – 10,5 km); Nicolae Ogrinja – 1928 (prăjină) și 1929 (decatlon). Ulterior, când secția și-a continuat activitatea în cadrul altor structuri studențești, au cucerit titluri naționale pentru CSU, *Știința*, *CAUB* și alte cluburi: Ilarie Măgdaș – 1954 (100 și 200 m); Elöd Kincses – 1960-1961 (100 și 200 m); Valeriu Jurcă – 1961-1962 (100 și 200 m); Tiberiu Ardelean – 1957-1959 (110 m garduri); Zeno Dragomir – 1950-1955 (prăjină); Alexandru Bizim – 1959-1964 (suliță); Gh. Popescu – 1960 (suliță); Alexandru Spiridon – 1963-1964 (înălțime); Șerban Ion – 1969-1970 (înălțime); Dan Hidioșanu – 1968 (110 m garduri); Toma Petrescu – 1973-1975 (100 m); Claudiu Șușelescu – 1976 (400 și 100 m); Mircea Ursac – 1960 (110 m garduri); Constantin Stan – 1972-1973 (400 m); Jutta Haffer – 1949 (înălțime); Lia Manoliu – 1952-1955 (disc); Maria Diți-Diaconescu – 1959-1961 (suliță); Viorica Gabor – 1969 (cros); echipa de cros a CSU – 1950; Elisabeta Baci – 1970 (cros); Dorina Cățineanu – 1974 (lungime) și mulți alți atleți promovați la alte cluburi unde s-au consacrat. Printre antrenorii care și-au adus contribuția la pregătirea atleților universitari s-au aflat Tiberiu Földvari, Gh. Rugină, Dumitru Alexandrescu, Dumitru Roman, Andrei Nagy și alții. **Secția de baschet** a luat ființă în 1930, iar în toamna anului 1931 s-a numărat printre cele 8 cluburi care au fondat Federația Română de Baschet și Volei. Participă începând cu ediția 1931-1932 la Campionatul regiunii Muntenia, unde se acorda și titlul

național (ocupă locul III). Ediția din 1933 a campionatului s-a organizat în aer liber, majoritatea jocurilor disputându-se pe terenul *Sportului Studențesc* (locul III). În 1934, se întărește cu absolvenții Liceului *Matei Basarab* și devine cea mai puternică echipă a campionatului, care va domina această competiție până în anul 1940. În 1934 face prima deplasare peste hotare, la Sofia, unde susține două jocuri pe care le pierde, în schimb, din cele trei partide susținute, în același an, la Atena și Istanbul, câștigă două. În anul 1935, la CE de la Geneva, prima confruntare europeană a baschetului românesc, *Sportul Studențesc* avea în echipa națională șase jucători: C. Riegler, P. Bălțeanu, N. Grozăvescu, N. Alexandrescu, O. Belitoreanu și M. Bercuși, precum și doi conducători (jucători ai aceleiași formații), C. Lecca și Genu Grozăvescu. Participarea s-a făcut prin subscripții și contribuția personală a fiecărui component al delegației. Echipa s-a clasat pe ultimul loc. În 1943 participă la Campionatul Regional categ. I, în 1944 în *Cupa București* la categoria onoare și la alte competiții desfășurate în perioada 1945-1946, iar în 1947 la cea dintâi Divizie națională, având conducător tehnic pe Bizzi Bercuși. În 1950 activează sub denumirea *Știința* și apoi în alte combinații: *Știința-Construcții*, *Știința ICF* și altele. Echipa feminină, una dintre primele înființate în Capitală, în 1933, a susținut un joc cu echipa similară a *TCR*, singurele echipe prezente din cele șase înscrise în Campionatul Bucureștiului, partidă pe care a pierdut-o cu 9-7. În această perioadă de început, echipa avea în componență pe Katia Aman (căpitan), Mica Paraschivescu, Hansi Colias, Carmen Marineanu, Margot Ene și Viorica Ștefănescu. După campionatul din 1934, desfășurat cu patru echipe, între care și *Sportul Studențesc*, activitatea este reluată abia în 1939, când se organizează *Cupa FRVB* cu 8 echipe, *Sportul Studențesc* clasându-se pe locul II, an în care au debutat viitoarele internaționale Rodica Sădeanu-Riegler și Magda Grigorescu-Niculescu. În 1945, în București, activau 3 echipe între care se afla și *Sportul Studențesc*, care câștigă Campionatul Regional, din echipă făcând parte unele dintre cele mai valoroase jucătoare din acea vreme, fiind și componente ale lotului național:

Antigona Papazicol, Laura Săulescu, Magda Niculescu, Rodica Sădeanu, Coca Bunesu și Leni Tomescu. Echipa domină Campionatul regional 1946-1947, iar în 1948 participă la Cupa Districtului București. În 1950 CSU se transformă în *Știința* (va cunoaște pe parcursul anilor mai multe reorganizări) care va câștiga primul CN feminin de baschet având în echipă pe Livia Petrescu (căpitan), Rodica Sădeanu, Ioana Odobescu, Dina Manolescu, Ina și Lia Manoliu și altele. La ediția a II-a din 1951 a CN, echipa s-a clasat pe locul II sub denumirea *Știința-Construcții*, iar în 1952, tot pe locul II, sub titulatura *Știința ICF* (Antoaneta Rădulescu, Eva Ferencz, Lavinia Vasiliu, Xenia Nistor, Laura Bulgărescu ș.a.), poziție ocupată și în 1953. Echipele feminine de baschet au reprezentat, în continuare, sportul studențesc, numărându-se printre protagonistele CN, ajungând de două ori până în semifinalele CCE. Baschetul feminin va intra în divizia A, unde vom găsi echipa pe locul II în CN 2005, loc IV în CN și loc II în Cupa României - 2006, loc IV în divizia A - 2007, loc III în divizia A și loc II în Cupa României - 2008, loc IV în divizia A și locul I și III pe plan internațional, locul III în divizia A și loc I. Antrenorul secției între 2004 - 2008, Predrag Vasic; din 2009- prezent, Ștefania Borș.

Secția de badminton - prin pozițiile câștigate la CN din anul 2000, secția *Sportului Studențesc* a ocupat locul II în clasamentul cluburilor). Secția obține după 2000, rezultate notabile atât pe plan național, prin obținerea titlului de Campion Național din 2005, 2007, 2010 iar în CB se vor afla pe primele locuri, după cum urmează: 2005 - 3 locuri II, 1 loc III, 2006 - 1 loc II, 2007 - 1 loc III, 2008 1 loc II, 3 locuri III, 2010 - 2 locuri III. Prezența **handbalului** în secțiile cluburilor studențești a avut meritul de a fi contribuit la promovarea unor jucători de mare valoare care au reprezentat acest joc sportiv cu rezultate de excepție printre aceștia numărându-se: Cristian Gațu, Mihai Marinescu, Gheorghe Goran, Iosefina Ștefănescu, Elena Pădureanu, Aurora Leonte, Elena Jianu, Carolina Cârlicheanu, Aurelia Szöke, Irina Nagy, împreună cu Antrenorii emeriți Victor Cojocar, Constantin Popescu, Ioan Kunst-Ghermănescu, Valeriu Gogâltan, Ion Bota și

alții. Au fost încununate cu laurii de Campioane Naționale la handbal în 11 echipele feminine *Știința ICF* (1952) și *Știința București* (1959-1960 și 1962-1963), precum și cele de handbal în 7 – *Știința București* (1959-1960, 1964-1965), *Universitatea* (1970-1971) și *IEFS* (1972-1973 și 1974-1975).

Secția de hochei pe gheață a continuat, după 1990, tradiția acestui joc în mediul universitar, participând în divizia națională unde s-a clasat pe locurile: IV (1993-1994); III (1995); II (1996); III (1997, 1998).

Secția de karate, se remarcă prin rezultatele obținute între 2006- 2010: anul 2006 – 7 medalii, dintre care 3 locuri I, un loc I la CE și două medalii la CM – una de aur, una de argint; anul 2007 aduce 25 de medalii naționale dintre care 11 titluri de campioni și 14 medalii la CE, dintre care una de aur; 2008 – un total de 36 de medalii dintre care 10 titluri de Campion Național și 6 medalii obținute în competiții internaționale; în anul 2009 secția aduce un număr de 64 de medalii, cu 23 de titluri naționale și 5 medalii de aur obținute în competiții internaționale; 2010 este cel mai reprezentativ an, secția obținând un total de 99 de medalii, cu 44 de titluri de Campion Național, 2 locuri I la CE și 1 loc III, iar la CM secția va câștiga o medalie de aur, 3 de argint și 4 de bronz. Antrenorul secției este Ghinea Adrian Nicolae, Antrenor Emerit și antrenor federal al FRKM.

Secția de modelism a abordat, în special, navo-modelismul și automodelismul, având în componență valori incontestabile printre care: Ilie Goga, Ion Piscati, Vasile Nicolae, Marin Cristian, Doina Horațiu, Ligia Florescu, Mircea Florescu și alții. În anul 2000 secția a reușit să ocupe poziția a II-a în clasamentul cluburilor care s-au situat pe primele trei locuri la CN (la seniori – 10 titluri, 6 locuri II și 13 locuri III; la juniori – 2 locuri II și 3 locuri III). Pe plan internațional s-au remarcat în mod deosebit Ilie Goga și Ion Piscati, multipli medaliați la CM și CE. Secția coordonată de antrenor Zaharia Sebastian Radu, obține în continuare rezultate notabile, câștigând în 2005, 38 de medalii în competițiile naționale, dintre care 7 de aur și 6 la CE, cu 2 de aur. Anii 2006, 2007 și 2008, aduc medalii pe plan național, pentru ca în 2009 secția să adune în palmares un număr de 84 de medalii, cu 30 de titluri

naționale și un loc I și 4 locuri III în competițiile internaționale. 2010 vine cu un număr de 128 de medalii, dintre care 26 de titluri naționale.

Secția de natație, afiliată la FR de Natație în 1931 a menținut interesul pentru promovarea ramurilor acestei discipline sportive. După 1950, sub îndrumarea soților Paula și Iosif Enăceanu, în cadrul CS *Știința*, înotul de performanță a cunoscut o puternică dezvoltare promovând numeroși Campioni Naționali și componenți ai loturilor naționale de juniori și seniori. De asemenea, antrenorul Iosif Enăceanu a pregătit o puternică echipă de polo juniori, Campioană Națională în 1954, care avea în componență pe cunoscuții înotători și jucători: Ștefan Kroner, Gavrilă Blajec, Constantin Marinescu, Mihai Vasiliu, Radu Zane și alții. Echipa a promovat în anul 1955 în Divizia A de polo, deschizând drumul participării echipelor studențești în această categorie competițională sub diferite denumiri: *Știința* (8 participări, între 1955-1964); CSU (1958; 1984 și 1987-1989); ICF (1967, 1968); IEFS (5 participări între 1969-1973); CNU (4 participări, între 1974-1977); CNASE (6 participări, între 1978-1983); CSU *Construcții* (1985, 1986). Începând din 1990 a fost înființată secția de polo pe apă în cadrul CS *Sportul Studențesc*, în cei 12 ani de participare în Divizia A ocupând pozițiile V-VII. Cea mai bună performanță studențească – echipa IEFS, locul III în 1971. Printre tehnicienii care au contribuit la dezvoltarea **jocului de polo** în rândul studenților s-au numărat Antrenorul Emerit Vladimir Agarici, precum și antrenorii: Gheorghe Zamfirescu, Eugen Georgescu, Cristian Iordache și alții.

Secția de rugby a promovat echipe în toate categoriile – onoare, promoție și categoria a II-a – având contribuții deosebite la dezvoltarea jocului cu balonul oval în țara noastră. Echipa *Sportul Studențesc* a reprezentat acest sport cu rezultate de prestigiu atât la nivel de club cât și al echipelor reprezentative, în componența cărora a promovat numeroase valori cu nume de rezonanță pe plan internațional. Această formație a câștigat Campionatul României (Cupa C. Alimănișteanu – categoria onoare) în 1925, 1929, 1932, 1935, 1939 și 1945-1946, iar ediția 1947-1948 sub denumirea *Univer-*

sitatea București. Căpitani ai echipelor campioane au fost Sorin Michăilescu (până în 1929) și Aurel Mărășescu (până în 1939). În *Cupa României* (Cupa *Tenis Club Român*), *Sportul Studentesc* a câștigat trofeul în 1924 și în cele 6 ediții disputate între 1927-1932. Pe plan intern echipa a mai câștigat în 1937 *Cupa General Gabriel Marinescu* (donată în 1934), edițiile din 1922, 1923, 1924 și 1932 ale Cupei *Gh. Țicleanu* (fost categoria a II-a și apoi promoție), precum și *Cupa Cantacuzino*, apoi *Nenișor*, în 1924 și 1925. Pe plan internațional, în aprilie 1923, susține primul joc la București cu echipa *RGH* (din Germania) pe care-l termină nedecis 0-0 (căpitan, Octav Luchide). În 1925 câștigă 2 jocuri în Polonia – 22-1 cu *Vulturul Alb* și 18-0 cu Selecționata militară poloneză (căpitan Sorin Michăilescu), iar în 1935 câștigă cu 10-5 meciul cu echipa franceză *RC Narbonne*, desfășurat la București (căpitan Aurel Mărășescu). La prima sa deplasare în Franța în 1937, pierde cu 8-11 jocul revanșă cu *RC Narbonne*. Între jucătorii internaționali de rugby care au reprezentat *SC Sportul Studentesc* s-au aflat: Victor Brabețianu, Ascanio Damian (viitorul rector al Institutului de Arhitectură *Ion Mincu*), Telu Diamandi, Constantin Dinescu, G. Dragomirescu, Șt. Aurel Drăghici, Rudy Ekert, George Fântâneau, Paul Florian, C. Grigorescu, Ștefan Ionescu, Aurel Mărășescu, Eugen Mărculescu, Sorin Michăilescu, Paul Nedelcovici, Aurel Nemeș, Vasile Niculescu, Rudolf Schmettau (a îndeplinit mai multe funcții de conducere în diferite sporturi), Ilie Tarabega, George Vraca (marele actor) și George Wirth. Președinte al secției de rugby: Dimitrie Tănăsescu (care era și vicepreședinte al *FR de Rugby*). După 1970 a activat sub denumirea Clubul de Rugby *Sportul Studentesc*. Din 1990, echipa de rugby a activat în Divizia A, înregistrând cea mai bună performanță – locul III în ediția 1995-1996.

Secția de tenis a continuat să promoveze acest sport și după 1990, participând în CN de seniori, tineret și juniori, situându-se pe locul V în clasamentul cluburilor care au ocupat primele trei locuri în CN din 1999.

Secția de volei și-a desfășurat activitatea în perioada de început împreună cu baschetul, foarte mulți

jucători și jucătoare reprezentând în competiții ambele jocuri. În 1931 a participat la primul Campionat al Capitalei, în continuare prezentându-se cu echipe valoroase care s-au impus până după cel de-al Doilea Război Mondial, contribuind la dezvoltarea acestui joc sportiv în țara noastră. După război, alte organizații studențești au reprezentat voleiul începând din 1949 cu CSU, care avea în componență pe Medianu, Vâlvoi, Dumitrașcu, Tărchilă și alții. În 1954 echipa feminină *Știința ICF* (antrenor N. Murafa) a cucerit titlul de Campioană Națională. Unul dintre cluburile cu contribuții deosebite la promovarea și dezvoltarea voleiului de performanță studențesc a fost *Medicina București*. Printre jucătorii și antrenorii remarcați se află: prof.univ.dr. Miron Georgescu (Antrenor Emerit), conf.univ. N. Murafa (Antrenor Emerit), Ștefan Roman (Antrenor Emerit), Ion Șușelescu și alții. În 1968 se înființează **secția de yachting**. În perioada 1968-1988 aceasta a câștigat peste jumătate din titlurile de Campioni Naționali, furnizând peste 60% din componenții loturilor reprezentative. Yachting-ul va aduce în 2005, 7 titluri de Campion Național și un loc III la CB; în 2006, 5 titluri de campion și un loc III la CB; 2007, pe lângă cele 6 titluri naționale va aduce și un titlu balcanic; în 2008 secția câștigă 5 titluri naționale și 5 medalii pe plan internațional, cu 2 medalii de aur, dintre sportivele reprezentative făcând parte și Iulia Negoescu și Raluca Plugaru. Secția este coordonată de antrenorul Liviu Doara. Dintre sportivii și antrenorii care au contribuit prin rezultatele obținute la afirmarea sportului de performanță universitar pot fi menționați: **gimnastică artistică** – Elena Leuștean, Sorin Iovan, Berta Corobeanu, Elena Tutan, Carol Bedö, Iosif Hidi, Francisc Kocsis, Nicolae Băiașu; **gimnastică ritmică** – Mihaela Filip, antrenoarele Irina Deleanu, Maria Gârbă, Vera Proca Ciortea, Ioana Mănescu, Ileana Sima, Viorica Mociani; **șah** – marele Maestru Mihai Ghindă; **canotaj** – Mihaela Nădejde – Campioană Mondială Universitară; **scrimă** – Tănase Mureșan, Peter Habala, Ladislau Rohony, Dumitru Popescu, Rodica Văduva; **box** – Eustațiu Mărgărit, Mihai Stoian; **tir** – Edda Baia – Campioană Europeană, Paraschiva

Elekeș, Virgil Atanasiu – Campion Mondial, Ion Olărescu și antrenor Teodor Paladescu; În cei peste 85 de ani de existență, SC *Sportul Studentesc* a înregistrat numeroase performanțe valoroase pe plan intern și internațional, care s-au datorat eforturilor deosebite ale sportivilor, antrenorilor, specialiștilor și conducătorilor care au activat în cadrul acestei unități sportive etalon. În prezent, în cadrul clubului funcționează secțiile de badminton, baschet, gimnastică ritmică, hochei pe gheață, kaiac-canoe, modelism, polo pe apă, rugby, șah, tenis, yachting. La sfârșitul anului 2000, SC *Sportul Studentesc*, pe baza punctelor realizate din clasările pe primele 3 locuri la CN de seniori, tineret și juniori, a ocupat poziția a XXI-a în clasamentul celor 676 cluburi care au acumulat puncte la aceste competiții, ceea ce demonstrează că pe plan intern este o unitate sportivă puternică. Pe plan internațional, sportivii clubului au contribuit la obținerea de medalii și puncte la CB desfășurate în anul 2000. În anul 2001, sportivii clubului au câștigat 9 titluri de campioni naționali de seniori și juniori și s-au clasat de 54 de ori pe locurile II și III în cadrul CN. La competițiile oficiale de seniori, tineret și juniori (CM, CE, Cupe mondiale și europene, JMU și CB) sportivii clubului au cucerit 5 medalii în probele individuale și au contribuit la obținerea altor 6 medalii în probele pe echipe.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR ȘTIINȚA BUCUREȘTI a fost înființat în prima jumătate a anului 2010, cu următoarele secții: aeronautică, atletism, baschet, rugby, tenis, handbal, motociclism, șah, volei. Menționăm că CSU *Știința* București este singurul club sportiv universitar din România afiliat Federației Române de Motociclism și care va participa în competițiile organizate de aceasta, având ca obiectiv pentru viitor și dezvoltarea unui centru de excelență în acest domeniu. În ceea ce privește **secția de handbal**, CSU *Știința* va fi implicat, atât cu echipa de handbal masculin cât și cu cea de handbal feminin, în Divizia A – Campionat Național, competiție organizată sub egida FRH. Obiectivele sunt clasarea echipelor în Top 10 în primul sezon competițional și în Top 3 în al

treilea an de participare. Sunt în curs de afiliere secțiile de atletism și șah. De asemenea, tot prin ordin de ministru, în aceeași perioadă, se realizează numirea domnului Gigel Paraschiv în funcția de director al clubului.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITATEA din CLUJ („U” CLUJ). A fost fondat imediat după actul istoric al Unirii din 1 Decembrie 1918, fiind considerat primul club sportiv studentesc din România unită, urmașul de drept și de fapt al cluburilor sportive studentești românești de la Cluj și de la Budapesta, dinainte de 1914, la inițiativa studenților clujeni, indiferent de naționalitatea, confesiunea și profilul facultăților pe care le frecventau, la Cluj existând la acea vreme Universitatea Daciei Superioare. La începutul anului 1919, Societatea Academică a studenților români Petru Maior din Budapesta și-a mutat sediul la Cluj, și odată cu aceasta și secția ei sportivă care funcționa din anul 1919. În primăvara anului 1919, la Cluj coexistau trei societăți sportive ai căror membri, în marea lor majoritate erau studenți: Clubul Sportiv Ardelean, Secția sportivă a societății Petru Maior și Societatea sportivă Dacia, inițiată și condusă de Virgil Salvan, lansându-se astfel ideea formării unei noi societăți sportive universitare. În luna noiembrie a anului 1919, în sala Prefecturii din Cluj se înființează clubul sportiv Universitatea, cu semnul distinctiv „U”. Când a fost semnat Decretul-Lege privind înființarea *Universității* din Cluj (cu cele patru facultăți: Științe, Litere și Filosofie, Drept și Medicină), inaugurată la 3 noiembrie 1919, se constituie și Societatea Sportivă a Studenților Universitari din Cluj(S.S.S.U.), ulterior *Universitatea* („U” Cluj), care oficial a fost fondată în 1920, cu un număr inițial de 7 secții. Celor șapte secții ce au constituit nucleul inițial, li s-au adăugat în anii următori alte secții, ce aveau să-l singularizeze în ansamblul vieții sportive din România. Universitatea Cluj este primul club sportiv din România care și-a adăugat zestrei spirituale un imn sportiv, care a prins viață în vremea mutării la Sibiu. Clubul, fiind polisportiv, a format sportivi remarcabili care au adus glorie sportului românesc în mai toate ramurile sportive

(atletism, gimnastică, baschet, volei, rugby, hochei pe gheață, patinaj artistic, patinaj viteză, polo). Având în conducere personalități cu mare autoritate științifică și didactică, clubul „U” Cluj, mai cu seamă din 1930, sub mandatul rectorului prof. dr. Iuliu Hațieganu, a fost dotat cu unul din cele mai adecvate și cochete parcuri sportive din Europa (Parcul *V. Babeș*) și tot la inițiativa lui I.H., U Cluj este prima instituție de învățământ superior din țară care introduce obligativitatea educației fizice pentru studenții săi. Din anul 1948, în urma reformei învățământului, clubul a purtat denumirea de *Știința*, dată tuturor cluburilor universitare. Dar din anul 1966 clubul își redobândește vechea denumire, care i-a conferit glorie, „U” Cluj. În prezent clubul este condus de un consiliu de administrație, al cărui președinte este Prof. Univ. Dr. Ing. Sorin Grozav (Universitatea Tehnică), Ramurile sportive care au adus glorie clubului Universitatea sunt: atletismul, care s-a înființat în anul 1919, baschetul, care apare în anul 1947 iar în anii 1953-1954 câștigă primele titluri, tenis de câmp, 1919. Rugby-ul debutează în anul 1949, handbalul apare în anul 1935, secția de volei este înființată în anul 1942 - 1943, iar judoul debutează în anii 1964-1966. În 1920 își începe activitatea și echipa de fotbal, care a avut rezultate remarcabile și înaintea Primului Război Mondial.

Atletismul anilor 1930-1940 este dominat de sportivii U Cluj, cei mai de seamă reprezentanți fiind: Pompiliu Stoichițescu, multiplu Campion Național și Balcanic, care a deținut mulți ani recordul național la săritura în înălțime; Ion Moina, Maestru Emerit al Sportului, ”figură singulară” în atletismul românesc, Campion și recordman național la 100m, 200m, 300m, 400m, 500m, lungime, triplusalt și pentatlon, cvadruplu Campion Balcanic și Sever Coracu, care va trece apoi la fotbal. Din păcate, urmează o perioadă grea pentru U Cluj, prin părăsirea forțată a orașului și stabilirea universității, pentru o perioadă de 5 ani, la Sibiu.

Secția de atletism va fi apoi reprezentată cu cinste de Viorica Viscopoleanu, Campioană Olimpică la săritura în lungime, Mexic – 1968. O altă atletă de excepție, Eva Zorgo – Raduly, care adună în palmares: loc I, aruncarea suliței, la JMU – Mexic 1979,

locul II la JMU – Roma 1975, loc II Cupa Mondială la Montreal 1979 și record mondial universitar, trei participări consecutive la JO, unde cel mai bun rezultat este locul VII – Moscova, 12 titluri de Campion Național la seniori, 12 recorduri naționale. Eva Mikloș, care între 1995 și 2005 va aduce clubului: locul II la 100mg și locul IV la lungime – CE, Ljubliana 1997; locul III la 100mg și lungime – CE, Göteborg 1999; 8 titluri de Campion Național. Cel care în ultimii ani a dus mai departe faima secției este Antrenorul Emerit Vasile Bogdan. La Olimpiada din 1956 de la Melbourne, gimnastele Geta Hurmuzache și Ileana Sacalici își adjudecă medalia de bronz pe echipe iar floretista Olga Orban cucerește medalia de argint. Olga Orban va deveni Campioană Mondială la floretă, Buenos Aires, 1962.

Palmaresul clubului cuprinde participări și medalii la toate competițiile naționale și internaționale, dovedind preocuparea permanentă pentru înalta performanță. Participările la JO a adus cu sine și rezultate valoroase pentru club: Gheorghe Ferariu, Nicolae Bărbuță și Ana Mocanu-Susan-loc IV la Olimpiada de la Tokio 1964; Constantin Tudosie și Simion Schobel: bronz cu echipa națională de handbal la JO de la Munchen, din 1972; Sorin Macovei: bronz cu naționala de volei la JO de la Moscova, din 1980; Simona Richter: medalia de bronz la judo, la JO din 2000, de la Sydney; atleta Maria Cioncan: bronz la JO de la Atena, din 2004. La CM medaliile vor fi aduse de: Gabriel Cherebețiu și Gheorghe Corbeanu- loc II la CM de volei de la Paris 1956; Ana Susan Mocanu-loc II la CM de volei de la Paris 1956; Gabriel Cherebețiu, Gheorghe Ferariu și Gheorghe Corbeanu -locul III la CM de la Rio de Janeiro 1960; Gheorghe Ferariu, Nicolae Bărbuță și Gheorghe Corbeanu - locul 3 la CM de la Moscova 1962; Gheorghe Corbeanu-locul 2 la CM Praga 1966. Medaliiile din CE au fost câștigate de: Gabriel Cherebețiu și Gheorghe Ferariu-locul II la CE de volei de la Praga 1958; Gheorghe Ferariu și Nicolae Bărbuță-loc I la CE de la București 1963. Pe lângă rezultatele internaționale, clubul se poate mândri la **atletism** cu zeci de titluri naționale, **secția de baschet feminin** obține ani la rând titlul de Campioană Națională - începând

din 1953 și până în 1993, echipa va deține 14 de astfel de titluri și se califică de două ori în sferturile de finală ale Cupei Campionilor Europeni, iar **baschetul masculin** a adunat în palmares 21 de medalii și obține 3 titluri de Campioni naționali în perioada cuprinsă între 1959 – 1999.

Secția de handbal feminin se va califica în sferturile de finală în Cupa Challenge 2002 – 2003, în 2006 -2007 va ajunge până în finala Cupei Challenge, ca în 2007 -2008 să se califice în sferturile Cupei Cupelor, în timp ce echipa de **volei masculin** va deveni Campioană Națională în 1995 pentru ca în 1996 și 1997 să devină câștigătoarea Cupei României. În ultimii ani clubul a colaborat cu alte unități având sportivi cu dublă legitimare, cum este cazul la judo, cu CSM Cluj, și la atletism, cu AS *Atletic-Club Telecom* Slănic. Sportivii aflați într-o astfel de situație au obținut în anul 2000 următoarele rezultate: la atletism – Mihaela Botezan - medalie de aur la CM de semimaraton în proba pe echipe și locul VI la individual, locul V la CE de cros; la judo – Simona Richter, medaliată cu bronz la JO de la Sydney (categ. 78 kg), locul V la CE; Ioana Dinea locul V la JO de la Sydney, medaliată cu bronz la CE (categ. 52 kg); Laura Moise, Campioană Europeană (categ. 48 kg) Polonia, loc II la CE 2001, loc III la CE 2002; Ioana Aluș-Dinea, Campioană Europeană CE 2004 și loc II la CE din 2005 și 2006, locul III CE 2008 și un loc V la CM 2005. Aceste rezultate se datorează Antrenorului Emerit Florin Bercean, cel care a avut-o ca elevă și pe Alina Dumitru, deținătoarea titlului olimpic. (Pentru fotbal vezi „Cluburi de fotbal”, FC *Universitatea* Cluj-Napoca).

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITATEA CRAIOVA. Provenit din Clubul Sportiv Universitar Craiova înființat în 1949 (aparținând UNSR), devenit ulterior cu următoarele secții de **fotbal, atletism, tenis de masă, baschet și volei**. În 1965 adoptă actuala denumire. Pe parcurs au mai fost organizate secții de **handbal, șah, orientare, bridge. Secția de atletism**, una dintre cele mai titrate din țară, a reușit să aducă clubului o mulțime de trofee, medalii, titluri, atât în competițiile interne cât și interna-

ționale. JO – 1984, Anișoara Cușmir obține medalia de aur la săritura în lungime, în timp ce Cristina Cojocaru își va adjudeca medalia de bronz la 400 m garduri. La CM de sală din 1989, Margareta Keszeg obține 2 medalii de argint în 1991 și 1993 și 2 medalii de bronz, una la 3000 m, la CM de sală din 1989 și cealaltă la cros în 1994; Aura Buia medalie de bronz la semimaraton – 1992; Mircea Mare medalie de argint la 4x400 m, 1994 C.M. Juniori Lisabona; Lidia Simon, Cristina Pomacu, Cristina Burca, medalia de aur în 1995; Lelia Deselnicu medalie de argint și bronz la cros în 1996. JMU aduc și ele la fel de multe medalii prin: Anișoara Cușmir, lungime - Edmonton, 1983, o medalie de aur și una de argint; Maria Radu – Edmonton, 1500 m, medalie de bronz; Cristina Cojocaru, o medalie de aur – Paris, 1985 și 2 medalii de argint, la 400 m garduri și 800 m – Kobe 1985; Margareta Keszeg, medalie de argint 1500 m la Kobe 1985; Sorin Matei medalie de bronz - Zagreb, 1987; Nuța Olaru, medalie de bronz – 1992; Natalia Andrei, 2 medalii de aur la 1500 m și 3000 m, la C.M.U – Moscova, 1975. La CE, Costea Ion obține medalia de aur - Paris 1953 iar la CB, Natalia Andrei câștigă medalii de aur: la cros junioare, echipe, în 1973; la cros senioare, tot cu echipa – 1974 și 1975; la cros individual, 1975 și 1976 și la 1500 m 1976. Natalia Andrei, un nume de referință în atletismul internațional, va stabili și recorduri mondiale: la 2000 m - Atena 1976; 1 milă și 5000 m – 1977 și la 1500 m – 1978. Antrenorii acestei secții de valoare, Dan Betini, Mircea Alexandrescu, Adrian Tudor.

Secția de scrimă a luat ființă în 2006, spadă fete și băieți. Din anul 2008 este prezentă în superligă, sportivii fiind formați la L.P.S. *Petrache Trișcu*, din Craiova, majoritatea fiind componenți în loturile naționale de juniori și seniori. Scrima se înscrie printre ramurile sportive cu performanțe la nivel mondial, sportivele secției având participări de-a lungul anilor la competiții de Cupă Mondială categoria A, Grand Prix, CE, CM, JB. Loredana Iordăchioiu, Roxana Lazăr, Georgiana Stan, Raluca Zbârcea, transferate în 2009 de la CSM Craiova, vor aduce multe medalii și titluri în palmaresul clubului, spada-sina Loredana Iordăchioiu fiind medaliată cu aur la

CM de spadă, cu echipa României. **Secțiile de baschet, handbal și volei** au activat în primele eșaloane ale CN. **Echipa masculină de handbal** câștigă Cupa României în 1991, reîntră în divizia A în 1991, câștigând 2 titluri de Campioni Naționali – 1992, 1993 și avându-i printre antrenori pe Paul Stuparu, Sebastian Doboreanu, Nicolae Dumitru, Grigore Albil ș.a. **Echipa de volei feminin** participă la 30 de ediții a Campionatelor Universitare, obținând de trei ori locul I; are participări în divizia A la 30 de ediții, câștigând 5 titluri de campioană: 1985/86, 1986/87, 1987/88 - antrenor Ion Constantinescu; 1988/89, 1989/90, 1990/91- antrenor Adrian Cotoranu, participă la 30 de ediții ale Cupei României, din care va obține 3 locuri I și va avea 5 participări europene.

Secția de baschet a fost condusă de Constantin Dârjan, Paul Nicolae ș.a. **Secția de tenis de masă** (masculin) a obținut în 1999 al 14-lea titlu consecutiv de Campioană Națională și, pentru a 18-a oară consecutiv, *Cupa României*, printre antrenorii secției remarcându-se Virgil Bălan.

Secția de badminton are dublă legitimare cu L.P.S. *P.Trișcu*, sportivii fiind juniori sau concurând la categoria " *tineret* " și obținând rezultate meritorii în CN, Balcaniade sau internaționale. Printre sportivii cu rezultate deosebite enumerăm: Ana-Mădălina Prioteasa, Violeta Oana Ristea, Mircea-Cornel Tănăsie, antrenorul acestora fiind Mirela Ionescu. Performanțele din 2010 au poziționat CS Universitatea pe locul doi în clasamentul celor 25 de cluburi sportive universitare. Cele mai bune rezultate pe anul 2010 ale CSU Craiova, sunt obținute de: spadasina Loredana Iordăchioiu - medaliată cu aur la CM de spadă, cu echipa României, Andra Anghel, vicecampioană europeană la orientare, categoria tineret, și atleta Ioana Doaga, medaliată cu bronz la CE de cros, juniori, cu echipa României, dublu legitimată cu CSM Pitești. În anul 1991 secția de fotbal din cadrul clubului a devenit FC Universitatea Craiova, celalata latură , cu celelalte ramuri sportive, a devenit C.S.universitatea Craiova. Deci, președinții clubului începând din 1991 au fost: Marian Georgescu; Ion Constantinescu; Corneliu Andrei Stroe, 1991-1993; Sergiu Cătăneanu , 1993-2000; George Burcea , 2000-2005; Ion Rinderu -

2005-2006; Pavel Badea, din 2006 până în prezent. În prezent dl prof.univ.dr. Corneliu Andrei Stroe este președintele consiliului de administrație, din care, prin lege, face parte și directorul clubului, respectiv dl. Pavel Badea. **Secția de fotbal** a funcționat în cadrul clubului până în 1991, când a adoptat o structură independentă (vezi „*Cluburi de fotbal*”, FC *Universitatea*).

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITATEA GALAȚI, a luat ființă în anul 1951 cu titulatura Asociația Sportivă Știința Galați odată cu înființarea Institutului Mecano Naval. În 1966 a devenit C.S. Politehnica, pe lângă Institutul Politehnic iar în 1974, prin fuziunea cu As. Sp. Știința Învățământ din cadrul Institutului Pedagogic Galați, a luat ființă C.S.U. Galați. Clubul și-a început activitatea cu două secții : handbal masculin în 11 și volei masculin, adăugându-se în 1953 secțiile de atletism și fotbal. A urmat afilierea secțiilor de rugby, hochei, box, volei feminin, judo, șah și modelism (aeromodele și navomodele).

Secția de atletism a avut-o ca reprezentantă de frunte pe Rafira Fița Lovin, cea mai bună sportivă din anul 1971. Maestră a Sportului, multiplă medaliată la CN, CM de Cros, JB și Olimpice – medalie de bronz 1984, la CE– medalie de aur Göteborg 1984, medalie de argint Paris 1985, medalie de argint Piree 1985, medalie de bronz în Viena 1979, la probele de 800m.p., 1500 m.p., 3000 m.p. și cros. A fost pregătită la club de doamna Conf.univ. Ștefania Constantin. Nastase Liliana pregătită de asist. univ. Doru Crișan cu rezultate remarcabile din anul 1962 în probele de 110 m.g., 400 m.g., heptatlon și lungime. Confirmări cu multiple medalii la CN și internaționale până în anul 1989 când se transferă la București. Alți sportivi cu rezultate remarcabile : Gheorghe Zaharia – 10.000m., Marius Nicoară – cros, Laurenția Hurmuz – 100 m. și 200 m, Călin Tarău 200 m.p. și 400 m.p., Georgeta Petrea, Corina Tarău, Daniela Antipov, Alina Tecuța, Claudiu Mereuță, Gheorghe Buruiiană, Irimia Cristinel, Mihai Ionuț ș.a. Pregătirea tehnică a fost preluată de Rafira Fița, asigurându-se astfel continuitatea rezultatelor de valoare.

Secția de baschet feminin – apare în 1955 cu antrenoarea asist. Laura Brandabur, cu rezultate pozitive doar la Campionatele Universitare. Dispare în perioada 1966 – 1969 și apare la Institutul Pedagogic Galați sub îndrumarea asist. Ion Scorpan, calificându-se în div. B. Din anul 1972 conducerea tehnică este preluată de asist. Constantin Hansa. În 1973 cele două structuri sportive (Pedagogic și Politehnica) se reunesc sub titulatura C.S.U. Galați care promovează în divizia A – anul 1974 – unde se menține până în 1978 când se desființează din considerente materiale. Secția a fost sprijinită de conf. Gheorghe Manolescu, lectorii Ioan Stangu și Horia Dulgheru.

Baschetul masculin are prima participare în 1950 – 1951 cu tentative de calificare în fiecare ediție și reușește promovarea în divizia A în 1957 – 1958 sub titulatura *Torentul*. Din acest moment secția are un traseu oscilant, fie că se numește *Știința* din 1964 când revine în A, fie *Politehnica* când retrogradează în 1971. În prezent activează în B. Merită evidențiați antrenorii Petrică Vasiliu, Gonczi Ludovic, Baltag Aurel, Hansa Constantin, Nini Florin și Pricop Aurel care au crescut și promovat mulți baschetbaliști locali. Secția a fost sprijinită de conf. Stanciu Dumitru, as. Coman Ion, conf. Beschia Radu precum și prof.univ. Ovid Popovici.

Secția de handbal – se înființează în 1948 iar din anul 1952 devine o puternică echipă de handbal în 11, sub denumirea *Știința* Galați. Începând cu anul 1953 se trece la handbalul în 7, iar activitatea secției este preluată de lect. Sârbu Dumitru, ce va reuși promovarea echipei în divizia A, în 1961 unde se va menține până în 1967. A fost perioada de aur a secției. Urmează un ciclu retrogradare – promovare din 1968 până în 1996. În anul 2000 echipa promovează în Liga Națională și participă în Cupa Europeană - Challenge Cup. În 2002 retrogradează în A unde participă și în prezent. A fost secția care a promovat mulți sportivi la loturile naționale din care s-au remarcat : Pantea Florin, Balais Florin, Ciolan Alexandru, Pădure Mihai, Samungi Valentin, Hornea Constantin, Costea Valeriu, Dogărescu George, Dimache Alexandru și cel mai mare produs al secției Peni Cornel. Pe lângă antrenorul Sârbu Dumitru au

mai activat cu bune rezultate antrenorii : Ciolan Alexandru, Nica Cezar, Popescu Victor, Stanciu Miron și Baștiurea Eugen care au avut și meritul promovării multor sportivi formați la CSS. Secția a beneficiat de sprijinul Biroului de Secție – președinte prof.univ. Dumitru Bogatu și vicepreședinte prof.univ. Vasilescu George.

Handbal feminin - apare în perioada 1957 – 1959 și promovează în anul 1964 în divizia B, când echipa era la Institutul Pedagogic – antrenor Ciolan Alexandru. În 1967 echipa trece la Politehnica Galați și promovează în A. Are un parcurs sinuos până în 1980 când echipa se desființează. S-au remarcat sportivele : Micu Georgeta, Frumuzache Sultana, Zamfirescu Alina, Sanda Toma și asist. Ciolan Adriana care a asigurat și pregătirea tehnică a echipei alături de antrenorii Boscoș Elefteris, Petrică Faust și Bănică Florin.

Modelism- secție afiliată la C.S. Politehnica cu navomodele în anul 1970 și aeromodele în 1971. Secție fruntașă cu 2 instructori de valoare –Gheorghe Anghel și Nicu Bezman. Titlurile și rezultatele obținute de sportivi la nivel național și internațional îngreunează alcătuirea unei ierarhii, totuși remarcăm pe Bezman Nicu și Chinga Gheorghe, Mangalea Corneliu, Nicoară Vasile și Amorăriței Dan la aeromodele, iar la navomodele, pe lângă antrenorul Gheorghe Anghel, pe sportivii Botez Costică, Mitu Nicu, Postolache Eugen, Aanei Ionel și Bureschi Dan. Dintre sportivii cu rezultate notabile în 2009 și 2010 amintim pe: Daniel Vartolomei –cu 4 titluri Campion Național și de 2 ori câștigător al Cupei României; Ionuț Savu cu 5 titluri naționale și 13 locuri I la Cupa României; Florin Marcu cu 3 titluri naționale și 4 locuri I la Cupa României; Ionel Balaban cu 2 titluri naționale și 4 locuri I la Cupa României și mulți alții. Secțiile intră într-un con de umbră în 1994, pentru ca apoi, prin juniorii formați de antrenorul Lungu Tudorel să se revină la statutul de secție fruntașă, cu rezultate notabile în plan intern și internațional.

Volei feminin - apare în 1953, se califică în 1964 în divizia B, unde activează până în 1974 când promovează în A, antrenor ing. Brandabur Mihai. Antrenorul lect. Valsan Traian care a preluat ștafeta de la Bran-

dabur Laura, asigură conducerea tehnică până în 1998. În 1999 echipa revine în A, dar este transferată în 2003, an în care clubul formează o nouă echipă înscrisă în divizia A2, unde activează și în prezent. A fost o secție cu rezultate deosebite, obținând în 5 ediții titlul de vicecampionă (1979, 1984, 1985, 1986, 1987), Cupa României în 1980, Campioană Națională Universitară de 3 ori, locul 2 de două ori, locul 3 de două ori. S-au remarcat sportivele: Itu Florentina, Crina Răuță, Maria Obreja, Speranța Găman, Doina Rusu, Carmen Cadar, Ileana Dobroschi, Daniela Drăghici, Cristina Buzilă, Dana Sângeorzan, Iuliana Nucu și multe altele. Echipa a beneficiat de sprijinul Biroului de Secție condus de președinte Vața Petru.

Volei masculin - echipa are un parcurs ezitant, cu calificare în ctg. A în 1952 și retrogradare în 1953, până în 2004, de când se află în seria A2, unde activează și în prezent. Conducerea tehnică a echipei a fost asigurată de ing. Mihai Brandabur în perioada 1951 – 1960 iar din 1961 – 1970 și 1971 – 1976 de prof.univ. Florin Balaiș când echipa a obținut cele mai bune rezultate în plan intern și internațional, fiind socotită echipa fanion a clubului și a municipiului. Au mai activat antrenorii : Forțu Victor, Scoropan Ninel, Manolescu Gheorghe, Vasile Petrișor, Prisecaru Gabriel și nu în ultimul rând prof. univ. Păcuraru Alexandru (1982 – 2001). Perioada de aur este sub conducerea prof.univ. Florin Balaiș și aici remarcăm pe: Udișteanu Gabriel, Kramer George, Iorga Marius, Brandenburg Traian, Ozun Viorel, Vasile Petrișor, Szocs Iuliu completați de o altă generație valoroasă : Dumitrescu Radu, Stere Constantin, Păduraru Cornel, Antonescu Traian, Puștiu Adrian, Sârbu Florin și ulterior Harabagiu Nicușor. Echipa a avut un puternic Birou de Secție cu distinșii prof. univ. George Costin și Mircea Răuță, conf. Șipoș Florian și Pătrașcu Alexandru, lect. Vieriu Petre. Pe lângă această echipă s-a format cea mai puternică școală de arbitri de volei din care remarcăm : Florin Scortaru, Emil Ududec, Cornel Gogoasă, Mirel Zaharescu, Mihai Jipa, Nicolae Dobre, Petrică Deju, Dan Delcea și multi alții, cu ecuson de arbitri naționali și internaționali.

Secția de hochei înființată în anul 1951 și a activat până în 1956. A ocupat locul 7 la turneul final din

anul 1953. S-a remarcat portarul Stafie Dan, selecționat în echipa națională până în 1958. S-a desființat în 1956. A funcționat ca jucător –antrenor prof. ing. Gheorghian Teodor.

Președinți: Petrescu Neculai 1951 – 1952; Răuță Mircea 1953 – 1958 și 1980 - 1985; Dinache Pavel 1959 – 1962 și 1974 – 1975; Coman Ion 1962 – 1964; Egri Iosif 1964 – 1974 președinte de onoare; Balaiș Florin 1975 – 1980 și 1997 – 1998; Vieru Petru 1985 – 1991; Stanciu Dumitru 1991 – 1997; Mandache Ion 1998 – 2011 (din 2003 director de club).

CLUBUL SPORTIV POLITEHNICA IAȘI s-a constituit în 1967, ca urmare a reorganizării Clubului Sportiv Muncitoresc Studentesc (CSMS), înființat în 1945, din care au rezultat CS Municipal și alte patru cluburi universitare: CS *Politehnica*, CS Studentesc *Universitatea*, CS *Agronomia* și CS *Medicina*. CS *Politehnica* funcționează pe lângă Universitatea Tehnică Gh. Asachi și are în structura sa organizatorică următoarele secții: atletism, badminton, baschet, fotbal, handbal, judo, rugby, șah, tir. Secția de fotbal s-a constituit după 1992 într-o formă de organizare independentă (vezi „Cluburi de fotbal”, FC *Politehnica* Iași).

Secția de atletism – preluată în 1967 de la CSMS se situează printre secțiile fruntașe din țară, având contribuții importante la dezvoltarea atletismului: numeroase titluri și recorduri naționale, sportivi în loturile naționale, performanțe de valoare în competițiile internaționale. Se remarcă în mod deosebit Gabriela Mihalcea, la săritura cu prăjina, care a stabilit peste 50 de recorduri naționale, multiplă Campioană Națională și Balcanică, medaliată cu bronz la CE de sală din 1996. Secția s-a clasat, în 1997, pe locul IV în ierarhia unităților care au ocupat primele 3 locuri la CN de atletism (3 locuri I, 4 locuri II și 9 locuri III, la seniori; 3 locuri I, 13 locuri II și 9 locuri III, la tineret). După anul 2000 secția se completează cu altă garnitură de sportivi și rezultate, sportivii fiind fie legitimați ai clubului sau prin dublă legitimare cu LPS, în perioada junioratului: Angela Moroșanu (dublă legitimare la juniorat cu LPS Iași), loc VI la JO din Grecia – 2004, la 4x400m, loc III la CM 4x400m, loc I la

Cupa Europei 4x400m, loc I la CB 4x400m, 2 locuri I la CN seniori și loc I la CI ale României, toate aceste rezultate obținute în 2004. Antrenorul sportivei – Dorin Ursache. Ștefan Vasilache (dublă legitimare cu CSA Steaua), la proba de înălțime va obține locul III la CM din 2004; 2 locuri I în 2004 și 2006 și 2 locuri II în 2007 și 2007, la Cupa Europei; de 4 ori Campion Balcanic în 2004, 2006, 2007; de 8 ori Campion Național în aceeași perioadă și 3 locuri I la CI ale României, antrenorul sportivului fiind Contantin Popescu. Carmen Zamfir, la Cupa Europei va obține locul I la 100MG – 2004; loc I la CB – 2004; de 2 ori obține titlul național, la 60 și 100MG – 2004; locul I la CI ale României – 2004 - 2008, sub îndrumarea antrenorului Grigore Ursanu. Alina Cantea, la prăjină ia locul I la Cupa Europei în 2004 și locul I la CN – 2004. Andreea Ionescu cu participări la CM, un loc II la Cupa Europei în 2008, la 400MG; participări la CB și Campioană Națională, Andreea Ionescu, Campioană Națională, Campioană Balcanică, Campioană Națională la 400MG și Andreea Radu, Campioană Balcanică și Națională la 60MG, amândouă dublu legitimate la juniorat cu LPS Iași și antrenate de Viorica Ursanu. De pregătirea atleților s-au ocupat profesorii: Ioan Butnaru (Antrenor Emerit), Grigore Ursanu, Vasile Uranu, Stelian Chilărescu, Vasile Midvighi, Mircea Ionescu, Rodica Dudău.

Secția de badminton – preluată de la AS Voința, în 1993, își desfășoară activitatea sub denumirea de *Politehnica – Liceul Național*. Sub îndrumarea profesorului – antrenor Nicolae Oloieriu, s-au remarcat Alina Pieptu, Sabina Robu, Mariana Nica, Sorin Coșarcă, Radu Botezatu, Dragoș Mihailide – Campioni Naționali, componenți ai loturilor naționale, medaliați la CB.

Secția de baschet masculin, preluată de la CSMS în 1967, a participat cu echipa în Divizia B și A (cel mai bun rezultat locul III) și a promovat jucători în loturile naționale.

Secția de judo, înființată în 1975, a realizat, sub îndrumarea Antrenorului emerit, lector Constantin Bordea, performanțe deosebite: promovarea permanentă a unor sportivi în loturile naționale, participanți la JO, CM, CE și CB, rezultate notabile pe

plan intern și internațional. S-au remarcat în mod deosebit sportivii: Toma Mihalache, Costel Năftică, Petre Anițoaie, Costică Sauciuc, Ion Moraru și alții. Din 1993, a fost preluată de la AS Voința. După anul 2000 secția se reînființează, reprezentanții de frunte fiind: Mihaela Androaiei (dublu legitimată între 2006 – 2008 cu UCSM Cluj) cu un loc I și un loc III la Cupa Mondială din 2006 și 2008, 5 locuri I la CN, 2006, 2008 și 2009; Vlad Simionescu cu un loc III la Cupa Mondială din 2009 și un loc V în 2010, locul III la CE – 2009, locul I la CB – 2008, locul I la CN din 2008 și Roxana Moise.

Secția de rugby, care a activat în alte structuri organizatorice începând din 1952, a fost preluată în 1967. A activat în Divizia A (1957-1989) apoi în B, iar din 1999 din nou în A. În 1969 s-a clasat pe locul IV în Divizia A, iar în 1979 a câștigat *Cupa României*. După 2000, clubul are sportivi componenți la loturile naționale, amintindu-i pe: Andrei Nistor, locul I la CM din 2009 și locul I la CE din 2008, cu echipa națională; Lucian Moroșanu loc I la CE, 2007, cu echipa națională; Lazăr Mihăiță, loc I la CE cu echipa națională – 2006, loc II – 2008 și loc III la Cupa Europeană pe națiuni, 2009; Marian Moroșanu, Cristian Tărăgan și Bogdan Crâșmaru, care au ocupat locul IV cu echipa națională la CM 2010; Lucian Moroșanu., Radu Zaharia, Nicu Ignea, loc I la CE - 2009, cu echipa națională; Radu Amariei, Andrei Borz loc III la CE - 2010. Antrenorii secției de rugby sunt Constantin Veriveș și Ioan Iftode.

Secția de șah, preluată în 1981 de la CS *Universitatea*, a obținut rezultate remarcabile pe plan intern și internațional. Din loturile naționale au făcut parte: Margareta Perevoznic, Ovidiu Foișor și Cătălin Navrotescu, Maeștri Internaționali, precum și Sorina Dan, Alina Motoc, Camelia Ciobanu, Dan Taras. Rezultate de excepție a obținut Alina Motoc – multiplă Campioană Națională, Vicecampioană Europeană și Campioană Mondială la junioare. Secția de șah a clubului a obținut, în 2006, 38 de medalii naționale și 2 internaționale, în 2007 – 46 medalii naționale și 8 internaționale, în 2008 – 51 medalii, 2009 – 72 de medalii și a ajuns în 2010 la 67 medalii naționale și internaționale, fiind clubul cu cel mai mare număr de

medalii la nivel național. Dintre sportivi se remarcă: Pârlog Stefan, loc I la seniori, practic, la CM, amatori, 2009 – Grecia, marile maestre: L’Ami - Motoc Alina, Pauleț Iozeфина, maeștri internaționali: Irina Bulmaga, Pădurariu Smaranda, Stegariu Vlad, precum și Călin Gheorghiu, Georgiana Morea, Daria Vișănescu, Roxana Anton și alții. Antrenorii secției: prof. Margareta Perevoznic (Antrenor Emerit), ing. Cătălin Navrotescu, Vladimir Danilov, Manole Vasile, Vlad Ungureanu.

Secția de tir, preluată în 1981 de la CS *Universitatea*, s-a remarcat pe plan intern și internațional, prin cele două participări la JO ale lui Sorin Babi la pistol liber și cu aer comprimat, la Atena - 2000, și Iulian Raicea, la pistol viteză, Sydney – 2004; Vlad Săcăleanu (dublă legitimare cu CSA Steaua), 2 locuri IV, la CM din 2006, multiplu Campion Național; Alexandru Săucă, loc II la CE – 2003, pistol liber, Mihai Axintie, locul IV la CE de juniori din 1999, majoritatea, Campioni Naționali sau medaliați pe podium. Antrenorii secției: Rodica Apetroaie, Ioan Săcăleanu, Dan Butnaru. În cadrul clubului mai funcționează și o **secție de orientare sportivă**. Clubul prezidat de prof. Leonida Antohi, actualul director al clubului, s-a clasat în acest an pe primul loc în țară în topul grupărilor aflate sub aripa MECTS, performanță realizată pentru al treilea an consecutiv. În 2010, sportivii de la CSU *Politehnica* Iași au obținut la întrecerile interne și internaționale nu mai puțin de 227 medalii, din care 93 de aur. Șahul a fost disciplina cea mai medaliată, judoka și tiriștii au contribuit, de asemenea, cu multe medalii la zestrea clubului, dar nu trebuie uitate nici secțiile de atletism, badminton și tenis de masă. Clubul are 59 sportivi prezenți la loturile naționale, secția de rugby având 9 sportivi în loturile naționale. CS *Politehnica* Iași este singurul club fără sponsori, un adevărat club studențesc cu echipe în divizia A și sporturi individuale. Structura organizatorică a clubului cuprinde doi conducători – Antohi Leonid, Popescu Ana; personal tehnic – Dan Cornel, Dan Constantinescu, Petrică Kiriloc și 22 de antrenori. Președinții clubului: Dorimedont Macovei, Constantin Herman, Vasile Ianul, Irinel Leonte, Octavian Neagoe, Gheorghe Pleșu, Leonida Antohi.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR ORADEA, s-a înființat în 1965, din inițiativa decanului Aurel Encuțescu și a cadrelor Institutului Pedagogic. Între anii 1965 și 1984, Aurel Encuțescu a îndeplinit funcția de președinte, respectiv vicepreședinte al clubului sportiv. În acești ani, în clubul sportiv al studenților orădeni s-a făurit o frumoasă tradiție legată de pregătirea și participarea în o seamă de competiții internaționale și naționale. Una dintre realizările cele mai notabile și, în același timp, mândria grupării sportive orădene este aceea de a fi pregătit și promovat 25 de sportivi în loturile naționale – 9 la atletism, 6 la schi, 5 la volei și 5 la tir. Participările și locurile ocupate de sportivii proveniți de la clubul orădean la JO de la Moscova, 1980, CM de biatlon 1980, CE de sală la atletism, 1982, JMU la atletism din 1977 și 1981, JMU la schi, 1977, cele 7 medalii de aur, 7 medalii de argint și 3 medalii de bronz la CB sunt o dovadă cât se poate de evidentă a valorii sportivilor și a profesionalismului antrenorilor. Cei 25 de Campioni Naționali – 6 la atletism, 14 la schi și 5 la tir – au făcut să se vorbească elogiios despre CSU din Oradea. În cele 8 secții republicane și 3 secții locale ale clubului sportiv s-au pregătit și au concurat 12 Maeștri ai Sportului, 22 de sportivi de clasă internațională, 80 de sportivi cu categoria de clasificare I-a, sute de sportivi cu categoria de clasificare a II-a. Între 1966 și 1983 sportivii studenți au câștigat 97 de medalii la CN, 37 de medalii de argint și 37 de medalii de bronz. Toate aceste rezultate au fost obținute sub îndrumarea unor antrenori ca: Dumitru Mușat, Dinu Grăgan, Marțian Pirtea, Mitilecis Manole, Vasile Popa, Magdalena Mușat, Edmund Junker, Ștefan Kolumban, Florian Velici, Dorin Munteanu, Ioan Stănescu, Iacob Hanțiu, Maria Brata, Mihail Viorel Mateiu, Alexandru Bighianu, Octavian Bâc, Alexandru Manț. Trecutul clubului este amintit și prin cei mai buni sportivi: Niculina Lungu-Lazarciuc, Maria Radu-Irimescu, Dan Betini, Adriana Stancu, Ilie Cioca, Ștefan Constantin, Nicolae Nicolae, Vasile Sărucan, Dorin Morușan, Mariana Giurgiu, Carol Antal, Popa Octavian, Gheorghe Iușan, Daniela Munteanu, Minodora Munteanu, Nela Simion, Dorin Munteanu, Iuliana Demeter, Adriana Bôjte, Gheor-

ghe Kerezsi, Ioan Cimpioia, Nándor Szabo, Maria Lakatos-Popa, Cristian Opreș, Doru Prescure, Raluca Zanfrescu, Mihai Spătaru, Ana Opreș, Liana Cion, Ileana Stati, Rodica Horacsek, Viorel Manole, Constantin Bădiță, Gabriel Boroș și mulți alții. În anul 1966-1967 ia ființă **secția de gimnastică ritmică** în cadrul C.S.U. Oradea, având-o ca promotore pe d-ra Maria Brata. Odată cu restrângerea activității universitare, se restrânge și activitatea sportivă de performanță a secției de gimnastică ritmică, reactivată în anul 2000, având-o ca președintă – antrenor coordonator pe cea care a sprijinit și susținut gimnastica ritmică d-ra Maria Brata, iar ca antrenor pe Anca Sabău. În anul 2003, 2 sportive au fost selecționate în lotul național – Anton Andrada și Baș Alexandra. În 2004 Anton Andrada a făcut parte din lotul național de ansamblu cu care a participat la CE de la Moscova – 2005, unde a ocupat locul XV, având ca antrenori pe Janina Zatuliveter și Raluca Goncearu. Din anul 2006 Andrada face parte din lotul național la individual, participând la CE de junioare, unde a obținut locul V cu echipa și locul IX la măciuci.

Secția de atletism a contribuit la consolidarea prestigiului CSU încă de la înființarea acestuia în anul 1965, activitatea neputând fi disociată de numele cadrelor didactice universitare care, au inițiat activitatea secției și au pregătit sportivii, în totalitate studenți: Dumitru Mușat, Dinu Drăgan, Pirtea Marțian. Pe lângă antrenorii mai sus amintiți, de-a lungul anilor au mai activat în cadrul secției – de multe ori în mod voluntar – și alți antrenori cu vocația marii performanțe: Popa Vasile, Mitilecis Manole, Preda Virgil, David Liviu, Lucaci Gheorghe, Marinău. Rezultatele nu au întârziat să apară, atletismul situându-se an de an în clasamentul pe centre universitare pe primele locuri. Enumerăm aici pe: Mariana Ghergheș Niculescu, Adriana Stancu, Niculina Lungu Lazarciuc, - locul IV la J.O. Moscova, Maria Radu - locul III la 3000 m la JMU 1980 și locul II 800 m CE de sală, Ilie Cioca, Dan Betini, Ecaterina Mureșan, Mariana Giurgiu - Preda, Antal Carol, Victor Lazariuc, iar în ultimii ani: Andreea Szoboszlay, Ion Vasile, Zoltan Pasztai, Eduard Szebestyen, Carmen Filip, Mirela Gavriș, Baci

Virgil, Deiac Cornelia, Hallay Erika, Lenard Norbert. Maeștri ai Sportului Fuliș Olga (înălțime), Ștefan Constantin (maraton), Betini Dan (3000m obstacole), Lazarciuc-Lungu Niculina (400m), Radu Maria (1500m; 3000m) – antrenor Drăgan Dinu, Mureșan Ecaterina (înălțime) – antrenor Pirtea Marțian, Giurgiu Mariana, căsătorită Preda (înălțime), Antal Carol (înălțime), Lazariuc Victor (înălțime) – antrenor Mitilecis Manole, Filip Carmen (suliță) – antrenor David Liviu, Szoboszlay Andreea (înălțime) – antrenor Preda Virgil. Sportivii de clasă internațională: Cioca Ilie (cros și 5000m), Stancu Adriana (400m) – antrenor Drăgan Dinu. În echipa și lotul României: Cioca Ilie, Niculescu-Gheorghieș Mariana, Stancu Adriana, Nicolae Nicolae, Betini Dan, Ștefan Constantin, David Liviu, Lazarciuc-Lungu Niculina, Radu Maria, Gheorghiu Cătălina, Gavriș Mirela, Baci Virgil – antrenor Drăgan Dinu, Szoboszlay Andreea, Ion Vasile, Szebestyen Eduard, Deac Cornelia, Hallay Erika, Lenard Norbert - antrenor Preda Virgil, Filip Carmen – antrenor David Liviu.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR ȘTIINȚA PETROȘANI. După încetarea Primului Război Mondial situația materială în rugby era dezastruoasă, lipsind terenurile de joc, echipamentul, regulamentul de conducerea jocului și de asemenea, jucătorii erau puțini. În anul de referință 1919 încep să apară primele cluburi și echipe provinciale muncitorești: *Jiul* cu sediul la Lupeni și *Minierul* la Petroșani. Anul de referință pentru rugby este socotit 1948 când se contaminează și centrul universitar din Petroșani, dar doar în 1952 echipele din provincie, printre care și *Știința* – Petroșani, se află în seria a II-a a campionatului alături de două echipe din București: *CCA* și *Spartac Finanțe-Bănci*. Echipele din Petroșani se aflau într-o situație grea în toamna anului 1955, dar cu toată această situație echipele *Știința IMP* și *Energia* își continuă activitatea și în 1959 pătrund pe prima scenă a campionatului național. Edițiile de campionat se succed, studenții continuă să se afirme și puțin a lipsit ca în 1972 să câștige titlul național, ocupând locul II. Jocurile se desfășurau în cea mai mare parte la

Lonea și rareori la Petroșani. Dar cu toate vicisitudinile echipa *Știința* s-a aflat printre protagoniste, furnizând și mulți sportivi echipei reprezentative: Enciu, Bucan, Ortelecan, Dinu, Tudose. În 1984 echipa câștigă Cupa Federației, iar în 1991 și 1993 Știința își adjudecă titlurile. Din cei peste 400 de jucători care au îmbrăcat tricoul echipei, amintim pe Tokaci, Dijmărescu, Mateescu, Ureche, Antimoiu, Cirișanu, Ciubuc, Măcărescu, Soare, Nadoenco, Crișan, Rațiu, Ivanciuc Rusu, Vasile, Băltărețu, și mulți alții.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR PLOIEȘTI a fost înființat în anul 1975 iar secțiile clubului sunt: atletism, aeromodelism, baschet masculin, fotbal – tenis și șah.

Secția de aeromodelism pregătită de șef lucrări dr.ing. Petcu Daniel a obținut 12 titluri de Campioni Mondiali și Europeni și 71 titluri de Campioni Naționali. Sportivii C.S.U.Ploiești au făcut parte din loturile naționale la diferite clase de zbor obținând numeroase titluri. În urma acestor rezultate au fost acordate sportivilor secției un titlu de Maestru Emerit al Sportului și 4 titluri de Maestru al Sportului.

Secția de baschet masculin a obținut de la promovarea în Divizia Națională A (anul 1998), 7 titluri de Campioană Națională (2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010) și 6 Cupe ale României (2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009). Pe plan internațional a obținut o Cupă Europeană, respectiv F.I.B.A. EUROPE CUP în anul 2005 (prima Cupă Europeană obținută la baschet de o echipă românească). În urma acestei performanțe au fost acordate 12 titluri de Maeștrii Emeriți ai Sportului.

Secția de fotbal – tenis a obținut, de la înființare (1994), 5 titluri de Vicecampioană Națională (2004, 2005, 2006, 2007, 2008), finalistă a Cupei României (2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010). Pe plan internațional s-au clasat pe locul 5 în Liga Campionilor. De asemenea, componenții C.S.U.Ploiești au devenit Campioni Mondiali și Europeni cu loturile naționale în anul 2005, 2006 și vicecampioni în 2010. **Secția de șah** - Campioană Națională Divizia A – promovată în Superliga Națională. În Cupa Româ-

niei a obținut locul III pe echipe masculine. În Campionatele Naționale și Internaționale, sportivii secției au obținut 7 medalii.

Secția de atletism condusă de Lector univ.dr. Mirela Dulgheru - multiplă Campioană Națională și internațională, a obținut prin sportivii secției, un titlu național și 2 titluri la CNU.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITATEA REȘIȚA.

Pe lângă Universitatea *Eftimie Murgu* (UEM) din Reșița a fost înființată în urmă cu câțiva ani o asociație sportivă care a devenit club sportiv de drept privat, cu cinci secții: handbal, atletism, fotbal, șah și înot. Din anul 2004, s-a creat un mediu propice pentru performanță, scopul fiind acela de a păstra acasă valorile sportului reșițean, la ramurile de sport existente, astfel că s-a înființat un club de drept public, cu secțiile de atletism, handbal și înot, ca fiind cele mai reprezentative în centrul universitar reșițean. CSU Reșița asigură selecția, pregătirea și instruirea studenților sportivi, asigură participarea acestora la competiții naționale și internaționale, asigură organizarea și desfășurarea activităților sportive de performanță.

Echipa masculină de handbal UCM Reșița, activă în cadrul clubului sub denumirea de Universitatea UCM Reșița, formație ce a promovat în anul 2004 în Liga Națională, cu punctaj maxim. Au condus această echipă antrenorii Sabin Dacău (în tur) și Adrian Ștot (în retur), secund Gligore Czari.

Handbalul feminin. Echipa activă în divizia A și a fost pregătită de profesorul Ioan Stan, până la finalele anului 2004, ca din 2005 și până în vara anului următor, U Reșița să fie antrenată de Florin Pera, iar timp de două sezoane, între 2006 și 2008, de Cristian Busuioc. Revenirea lui Florin Pera s-a produs în vara anului 2008, urmând o promovare în Liga Națională. În sezonul 2008 - 2009 echipa se clasează pe locul I la CN divizia A, liga B și obține tot locul I la CN Universitare, titlu adjudecat și în 2010. În cadrul clubului, figurau și secțiile de **înot** (coordonator prof. Tudorel Ene), **șah** (prof. univ. Tiberiu Mănescu) și **atletism**, sport care, sub îndrumarea antrenorilor Iosif și Octavian Măzăran, a cunoscut nenumărate succese. Să amintim titlurile de Campi-

oni Naționali obținute în primii ani de existență ai clubului de Sorin Staicu și Cătălin Hoge, precum și la Campionatelor Naționale Universitare. Între timp, echipa masculină de handbal a trecut la CS UCMR, la CSU activa în continuare echipa feminină, condusă din 2005 de Florin Pera, iar din 2009 a luat ființă echipa de junioare condusă de prof. Cristian Busuioc. Universitatea *Eftimie Murgu* Reșița rămâne în continuare cea mai bună echipă din țară în handbalul universitar feminin, după al treilea titlu consecutiv obținut în 2011, antrenor prof. Florin Pera. În prezent clubul are peste 120 de sportivi de performanță.

Secția de atletism obține în perioada 2009 – 2010 rezultate bune, atât pe plan național și internațional. Dintre sportivii ultimilor ani sunt de remarcat Mihaela Neacșu, dublă legitimare cu CSM Craiova, cu locul I la 800m, CB Sală Seniori – Athena, loc 2 la CI ale României și două titluri naționale, Alexandru Ghinea, loc I la CE pe echipe, liga 1 Budapesta 2010- 3000 m steeple, precum și mai multe titluri naționale. Atleta Claudia Ștef, legitimată la CS Universitatea Reșița, a cucerit medalia de aur la CB de marș. Antrenorul acestora – prof. Iosif Măzăran. CSU este condusă de un consiliu de administrație din care fac parte președinte - prof. univ. dr. ing. Ion Vela, președintele UEM; Octavian Măzăran - director CS Universitatea ș.a.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR SIBIU. Clubul este un club relativ tânăr. **Echipa de baschet masculin** a apărut acum 40 de ani, așa a luat ființă, în 1971 Olimpia Sibiu, dar CSU Sibiu, ca entitate cu personalitate juridică, s-a înființat doar în 1997. În luna iunie, Olimpia juca deja barajul pentru intrarea în divizia B și era formată pe atunci din: Toni Jugănar - căpitanul echipei, Tolea Podvarcu, Ioan Banciu, Ioan Popescu, Mircea Vulc (acum antrenor la CSU Atlassib Sibiu), Costel Gîrbocea, Ghiță Giurgiu, Viorel Răduț, Ioan Dragoman, Dan Brîndașu, antrenați de Flaviu Stoica. În 1977 echipa va intra în divizia A, pentru ca în 1982 să facă parte din prima grupă valorică a baschetului românesc. În 1989-1990, echipa a urcat până pe locul trei, datorită acestui loc obținut în campionat, CSU a participat în

Cupa Cupelor în 1990. Anul 1995 a fost un an de referință pentru baschetul sibian. Având nucleul deja format - Alecu, Toci, Beny și Dom' Profesor -, dar mizând și pe Nelu Lefter, Attila Kincses, Silviu Corodi, Viorel Ciocian, Marcel Lăpădat, Bogdan Spănu, Ovidiu Teleabă și Gabriel Viciu, studenții pornesc în drumul spre câștigarea primului titlu din istoria sportului de echipă din Sibiu. CSU a câștigat în acel an Campionatul Național și, datorită locului obținut, a participat în Cupa Campionilor Europeni, sub îndrumarea antrenorului Mircea Vulc. În anii ce urmează, CSU a reușit să se mențină pe podium, clasându-se în 1996 pe locul 3, iar în 1997 și 1998, pe locul secund. Pe parcursul anilor am avut jucători și antrenori în loturile naționale de baschet - Elemer Tordai, Cornel Alecu, Benjamin Pelger; antrenori Mircea Vulc, Cătălin Vulc. la karate Daniel Relinschi, Campion național și antrenor. Dintre celelalte secții ale clubului se remarcă și secția de Karate Kyokushin, un sport neolimpic dar cu sportivi campioni naționali și sportivi în lotul național, Daniel Relinschi, Campion național și antrenor. Primul președinte onorific a fost dl. profesor Gerhardt Konerth (1978-1985), apoi dl Constantin Oprean (1985-1997), iar din 1997 - prezent Mircea Vulc.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR SUCEAVA.

Anterior în Suceava a funcționat AS – Știința – 1964 (fotbal și atletism), în 1972 ia ființă CS Universitar în cadrul căruia funcționau secțiile de atletism, handbal, volei. Sportivii acestor secții au obținut performanțe notabile în competițiile naționale și internaționale. La **atletism**, sub conducerea antrenorului Barbălată Constantin, s-au obținut performanțe importante de către următorii sportivi: Doina Beșliu Melinte, Grigoraș Constantin, Ioniță Ștefan, Jianu Rodica, Codreanu Petru, Cuciureanu Viorica. Secțiile de handbal și volei activau în divizia B. Prin înființarea în anul 2002 a C.S. UNIVERSITATEA SUCEAVA s-a creat un mediu propice pentru performanță, scopul fiind de a păstra acasă valorile sportului sucevean la ramurile de sport care activau în cadrul clubului. Secțiile trecute în actul de înființare sunt: arte marțiale, atletism, baschet, bridge, fotbal, fotbal-tenis, tenis, tenis de masă, badminton,

handbal, volei, șah, rugby, gimnastică. Din anul 2005 s-a înființat CLUBUL SPORTIV UNIVERSITATEA DIN SUCEAVA, de drept public, sub tutela Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, în cadrul căruia funcționează trei secții: atletism, handbal, volei. Performanțele **secției de handbal masculin**: participare în Campionatul Ligii Naționale în perioada 2002-2005, promovare în Liga Națională în anul 2006.

CLUBUL SPORTIV UNIVERSITAR TÂRGU MUREȘ. Echipa feminină de volei a Institutului de Medicină și Farmacie Tg. Mureș, acum UM.F, a avut de-a lungul timpului, mai multe denumiri, ca: Știința-IMF, IMF, Medicina, CSS-CSU, CSU, etc. În anul 1956, la Spartachiada Tineretului, echipa de fete Știința-IMF Tg. Mureș, s-a clasat pe locul 2 pe țară. În anul 1959, la Iași, la finalele Campionatelor Republicane Universitare, Știința-IMF Tg. Mureș s-a situat pe locul 2. Echipa feminină de volei a Știința I.M.F. din Tg. Mureș, a promovat pentru prima dată în Divizia B în anul 1965. În timp, în principal cel de-al doilea eșalon al voleiului românesc, aceasta a fost antrenată de antrenori precum: Dikai Iuliu, Dumitru Baba, Valeriu Fărcaș, Grun Ladislau, Butika Gheorghe, Doina Lăpădătescu, s.a. Prima tentativă de promovare în Divizia A a echipei Medicina Tg. Mureș (cu antrenor Dumitru Baba) a avut loc în anul 1973, în turneul de la Brăila, unde formația mureșană s-a situat pe locul secund, ratând astfel accesarea în primul eșalon al voleiului feminin românesc. După 2000, în Divizia A, tehnicienii principali ai echipei feminine de volei au fost: Doina Lăpădătescu, Vasile Macicașan, Florin Turcanu, Cristina Tiut, Nicolae Pop și Valerjan Luka. Prima tentativă de promovare în Divizia A a echipei Medicina Tg. Mureș (cu antrenor Dumitru Baba) a avut loc în anul 1973, în turneul de la Brăila, unde formația mureșeană s-a situat pe locul secund, ratând astfel accesarea în primul eșalon al voleiului feminin românesc.

Secția de scrimă a cunoscut o amplă dezvoltare datorită maestrului Kakuts Andrei, apărând și rezultatele. În 1967 la CM de scrimă de la Teheran, la spadă, Pongratz Anton cucerește titlul mondial, la

tineret. În 1970 la CN de spadă, Pongratz Anton (Medicina Tg. Mureș) s-a clasat pe locul III. În același an, Pongratz Anton ocupă primul loc în Cupa României la spadă. JO de la Munchen, 1972, la spadă individual, cu 3 victorii obținute, Pongratz Anton se clasează pe locul 4, la JO din 1976 pe locul VI cu echipa iar la JO de la Moscova pe locul IV cu echipa 1973 Pongratz Anton a cucerit titlul de Campion Național. La Cupa României din 1977 sportivul ia medalie de aur, iar la același concurs, din 1983, medalie de bronz. În 1994, în Turcia, la CB de scrimă, pentru cadeți, Bogoczi Balint spadă, s-a clasat pe locul III. În prezent în județul Mureș există o singură secție de scrimă cu 73 de sportivi legitimați.

CLUBUL SPORTIV STUDENTESC MEDICINA TIMIȘOARA. În 1964 a fost fondat, de către Pius Brânzeu - prof. la Institutul de Medicină Timișoara, clubul de șah Medicina Timișoara. Rezultatele secției de șah de-a lungul anilor sunt remarcabile, însumând 5 titluri de campion național la în clasamentul general, 5 medalii de argint și 4 medalii de bronz; 10 titluri naționale, 6 medalii de argint și 4 de bronz, în clasamentul feminin; 2 titluri de Campion Național, 3 locuri II și 4 locuri III la masculin. Dintre sportivii de renume ai secției amintim pe: Gertrude Baumstark, Suzana Makai, Margareta Mureșan, Dana Nuțu, Albert Vajda, Vlad Jianu, Gergely Szabo.

Consiliul de Administrație este format din Prof. Univ. Dr. Ioan Ștefan Drăgulescu (președinte de onoare) - rector UMF Timișoara; Conf.Univ. Tiberiu Lakatos (președinte), UMF Timișoara; Ioan Mărășescu (director), antrenor și Maestru Internațional la șah; Ec. Lidia Petruș (secretar) - UMF Timișoara; Prof.Dr. Dan Poenaru - prorector UMF Timișoara; Prof.Dr. Marius Raica - UMF Timișoara; Prof.Dr. Horia Vermesan - UMF Timișoara.

COLEGIUL NAȚIONAL EMIL RACOVITĂ din București, s-a înființat în 1973, prin Hotărârea Ministerului Învățământului, urmată de transferul sportivilor de la CSS 2, de la secția de natație, clubul având denumirea inițială Școala nr. 54. Sportivilor elevi, li s-au pus la dispoziție bazinele

de înot din cadrul Complexului sportiv *23 August*. Clubul a avut mai multe denumiri: Liceul de Filologie – Istorie nr. 1, apoi nr. 2, Liceul Industrial nr. 37, Liceul cu program sportiv *Emil Racoviță*, iar în prezent, Colegiul Național *Emil Racoviță*, cu profil teoretic și profil vocațional (înot, polo, tenis). În prezent, pe lângă colegiu înființează un club sportiv cu denumirea Clubul Sportiv al Colegiului Național *Emil Racoviță*. În cadrul liceului au fost create clase cu profil sportiv, atât pentru înotători cât și pentru alți sportivi de performanță, precum și catedre de educație fizică pentru specialiștii domeniului, numărul celor de la înot fiind de 19, iar a celor de la sărituri în apă de 7. Ca o noutate în cadrul colegiului este apariția, secțiilor de polo, atletism, gimnastică și tenis. Printre sportivii care au adunat sute de medalii anuale, în palmaresul liceului se numără: Cezar Bădiță, Maestru al Sportului la înot, finalist olimpic (Sydney 2000), vicecampion european, multiplu Campion Mondial militar, primul român care a coborât sub bariera de 1 min. și 50 de secunde la proba de 200 m liber (Sydney 2000), actual deținător al recordurilor naționale la probele de 200 și 400 m mixt nedoborâte din 2003; Dragoș Coman, care de la juniorat a doborât numeroase recorduri naționale, însă primele medalii cu adevărat importante le-a cucerit la CE de juniori de la Glasgow, dublu bronz la 400 (3:57:40) și 800 de metri liber (8:14:66), urmat de titlul european de la Antwerp la 400m liber - 1998, la seniori clasare pe locul 5 la Olimpiada de la Sydney, bronzul mondial la 400m liber, medalie de bronz la CE Eindhoven – 2008, 2 medalii de bronz la Europenele de la Madrid în probele de 400 și 1500m liber (în prezent concurează pentru clubul Steaua); Alexandru Felix Maestru, bronz la CM de tineret, Moscova – 1996, bronz la CE de la Antwerp – 1998, medaliat cu bronz la JM Militare din Italia – 2003; Marius Radu multiplu Campion Național de juniori și medaliat la competițiile interne de seniori, are în palmares și locul cinci la CE de juniori de la Helsinki, precum și locul șase la JO pentru Tineret, de la Singapore, în proba de 100 de metri liber (plecat la CSM Drobeta-Turnu-Severin unde se pregătește cu Dan Bădescu). Toți aceștia au fost pregătiți de Antrenor Emerit Doina

Sava. Printre profesorii cu rezultate deosebite pe plan intern și internațional se numără: Gheorghe Perjaru, Doina Sava, Nicolae Tat, Victorița Ștefănoiu, Ștefan Ionescu, Ion Zelea – Codreanu, Dan Ionescu, Georgeta Cerbeanu, Mihai Cerchez, Călin Alexandrescu, Ion Mariusciac, Mariana Pop, Viky Istrate, Gabriela Constantin, Tiberiu Munteanu, Mihaela Doboșan, Mihail Sandu, Neculai Aciobăniței, Luminița Onoiu, Matei Giurcăneanu, Maria Păjereanu, Natalia Jureschi, Diana Radu. La secția de sărituri în apă amintim pe: Victorița Ștefănoiu, Roje Gavrilă, Nicolae Vânturici, Ionica Tudor, Adrian Cherciu, Gheorghe Totan, Ion Ilieș. La secția de polo pe apă: Ilie Gheorghe, Ionescu Valentin. La secția de gimnastică: Chioreanu Vasile, Cintoiu Elena, Dumitrescu Barbara. La atletism: Elisabeta Stănescu, Adam Sedeșy, Balogh Zeniö, Hering Adriana, Sălăjan Elena, Manciu Eugen. Directorii liceului au fost: Sonia Popescu – 1974 - 1976, Eugen Danciu – 1976 – 1987, Mariana Nicolau – 1987 – 1989, Ion Zelea – Codreanu – 1990 – 1999, Lină Motea – 1999 – 2010.

COLEGIUL NAȚIONAL SPORTIV CETATE DEVA, a fost înființat în 1978, având ca niveluri de învățământ: învățământ preșcolar, din 1993, odată cu reorganizarea unității în Grupul Școlar cu Program Sportiv; învățământ primar, gimnazial – ciclul inferior, din 1978, odată cu înființarea Școlii Generale nr.7; învățământ liceal – ciclul superior (cls. a XI-a a XII-a). Din 1990 unitatea s-a transformat în Liceul cu Program de Educație Fizică și Sport, fiind cunoscut în toată lumea datorită pleiadei de gimnaste de mare valoare care au trecut pe acolo. Secțiile existente sunt: gimnastică artistică, gimnastică aerobică, atletism, handbal, fotbal, volei, judo, lupte, baschet, canotaj, tenis de câmp, karate, box, etc. La vremea respectivă clubul purta denumirea de CSS *Cetate Deva*, ca mai apoi sportivele crescute aici, odată cu schimbarea denumirii să concureze sub egida Grup Sportiv Școlar *Cetate Deva* și în ultimii ani, CNS CSS *Cetate Deva*. Ideea înființării unui centru național de antrenament pentru pregătirea lotului olimpic de gimnastică la Deva, a aparținut Martei și lui Bela Karoly, antrenori la acea

vreme a acestui lot, astfel că, în 1979 se inaugurează sala de gimnastică.

Secția de gimnastică. Dintre gimnastele clubului, formate aici amintim câteva nume de referință.

Lavinia Miloșovici a început activitatea la CSS din Lugoj, apoi la CSS *Cetate Deva*. La club s-a pregătit cu antrenorii P. Sebu și Mirela Sucala-Dicu. Fosta gimnastă a participat la trei ediții ale CE de juniori și seniori, șapte CM și la două ediții ale JO, adunând 29 de medalii, din care 13 de aur. Miloșovici are în palmares 19 medalii mondiale și olimpice între 1991 și 1996. Multipla campioană la gimnastică Lavinia Miloșovici va intra în International Gymnastics Hall of Fame (IGHF), galeria fostelor glorie mondiale, în cadrul unei ceremonii programată sâmbătă, la Petroleum Club din Oklahoma City, din Statele Unite ale Americii. **Ecaterina Szabo**, Maestră Emerită a Sportului, sportivă cu performanțe și contribuții remarcabile în afirmarea gimnasticii românești, pe plan național și mondial. A început să practice gimnastica în 1973 și a activat la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești (antrenori Mihai Agoston și Maria Cosma) și ICSS *Cetate Deva* (antrenori Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Bellu). A realizat, în perioada 1980 – 1987, un palmares de excepție. A participat la două CE de junioare, două CE de senioare, trei CM și la JO de la Los Angeles din 1984, obținând total 28 de medalii, dintre care 15 de aur. Debutază la CE de juniori, Lyon din 1980, unde cucerește 4 medalii de aur. La CE de junioare de la Ankara, din 1982, a obținut 3 medalii de aur (IC, sărituri, sol) și una de argint, la paralele. Este câștigătoarea CI ale României, edițiile 1982 – 1984. La CE de senioare de la Göteborg, din 1983, câștigă 2 medalii de aur, una de argint și una de bronz, iar la europenele de la Helsinki, 1985, o medalie de argint la sărituri. La CM de la Budapesta, din 1983, titlul mondial la sol, locul secund la sărituri, paralele și pe echipe și o medalie de bronz la IC. În 1985, la CM de la Montréal, obține 3 medalii de argint, iar în 1987, la Rotterdam, medalie de aur cu echipa și o medalie de bronz. Cel mai mare succes din carieră îl realizează la JO de la Los Angeles, 1984, unde cucerește 4 titluri olimpice (echipă, sărituri, bârnă, sol), și medalie de argint la

IC. Figurează în „Hall of Frame” (Oklahoma). **Oana Mihaela Ban** (antrenată la primul club Viitorul din Cluj – Napoca de Rodica Câmpean și Ciupe Anton), legitimată apoi la CNS obține medalie de aur pe echipe, la JO de la Atena, 2 medalii de argint la CM din 2002 – Debrețin și 2003 – Anaheim. **Lavinia Agache** Maestră Emerită a Sportului, începe gimnastica la Onești, în 1975, cu antrenorii Maria Cosma și Mihai Agoston, apoi se pregătește la CSS *Cetate Deva* cu antrenorii Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Belu. Debutază pe plan internațional la CE de juniori din 1980, unde obține bronzul la IC. La CE de seniori 1983 câștigă o medalie de aur, 2 medalii de argint și o medalie de bronz. În 1981 se clasează la CM pe locul 7 la IC, iar la CM din 1983 obține 3 medalii de argint și o medalie de bronz. La Cupa Mondială din 1982, cucerește o medalie de argint, iar la IC locul 3. Face parte din echipa care câștigă medalie de aur și titlul de Campioană Olimpică la JO din 1984 de la Los Angeles, iar la sărituri obține medalie de bronz. **Daniela Silivaș** Maestră Emerită a Sportului, a început să practice gimnastica la CSS *Cetate Deva* cu Ioan Cărpinișan și Vasilica Oprea. Pe plan internațional, participă, în perioada 1984-1989, la patru CE, dintre care unul de junioare, trei CM și la JO din anul 1988, cucerind în total 29 de medalii, dintre care 15 de aur. La Cupa Mondială de junioare în Japonia, 1983, câștigă medalii de aur la IC și sol. La CE de senioare: 1985 la Helsinki – bronz la sol; 1987 la Moscova – 4 medalii de aur (IC, sol, bârnă, paralele) și argint la sărituri; 1989 la Bruxelles – medalie de aur la sol, 2 medalii de argint (IC, paralele) și bronz la bârnă. La cele trei: 1985 la Montreal – aur la bârnă și argint pe echipe; 1987 la Rotterdam – 3 medalii de aur (echipe, paralele, sol) și bronz la IC; 1989 la Stuttgart – 3 titluri (bârnă, paralele, sol) și argint cu echipa. Participarea la JO din 1988 aduce performanțe de excepție: 3 titluri, 2 medalii de argint și o medalie de bronz. La Cupa Mondială din 1986, se locul II și III. În palmares: 6 titluri mondiale, 5 europene și 3 olimpice. Două elemente tehnice din Codul de punctaj al FIG îi poartă numele: la sol – salt Silivaș (salt grupat dublu înapoi cu întoarcere de 720°) și la bârnă – urcare

Silivas (din stând transversal, săritură pe ceafă cu întoarcere de 360° pe umeri).. Inclusă în „Hall of Fame” (Oklahoma). **Maria Olaru** Maestră Emerită a Sportului, descoperită de prof. Doina Pasmangia, care a îndrumat-o către CSS *Cetate* Deva, unde și-a continuat pregătirea cu antrenorii L.Cărpinișan și Liliana Cosma. Prima participare internațională, la CE de juniori din 1996 (Birmingham), medalie de aur la sărituri. În 1998 la CE de la St. Petersburg, medalie de aur și argint, la CM, de la Tianjin (China) din 1999, a contribuit la cucerirea celui de-al patrulea titlu mondial consecutiv de către România și obține titlul mondial la IC. La JO de la Sydney, din 2000, medalie de aur pe echipe, iar la IC medalie de argint. **Andreea Cacovean**, Maestră Emerită a Sportului formată la Liceul cu Program de Educație Fizică din Deva, legitimată la CSS *Cetate*, elevă a antrenoarei Maria Bitang. La CE de juniori din 1992 - 3 titluri continentale, o medalie de argint la paralele și o medalie de bronz la sărituri. La CE de juniori din 1993, obține 2 medalii de argint și 2 medalii de bronz. În 1993, la CM de seniori de la Birmingham, a câștigat medalie de bronz la paralele. A făcut parte din echipa care a cucerit titlul mondial în 1995, la Sabae. **Nadia Hățăgan** Maestră Emerită a Sportului, elevă la Liceul cu Program de Educație Fizică din Deva. Legitimată la CSS *Cetate* Deva, elevă a antrenoarei Maria Bitang. În 1992, la CE de juniori cucerește titlul continental, la CE de juniori din 1993 medalie de aur, în 1994, titlul de Campioană Europeană la Stockholm, la CM de la Dortmund, medalie de aur, echipe. Din noua generație: Amelia Racea, Raluca Haidu, Cerasela Pătrașcu, Beatris Mărgărit și Diana Rusu. De amintit ca printre profesorii acestui colegiu se află și Gina Gogean Groza, o altă mare stea a gimnasticii. **Secția de gimnastică aerobică**, înființată mai recent are deja rezultate notabile, unii dintre sportivii clubului făcând parte din lotul național. Se remarcă: Nadina Hotca, loc II la etapa De Cupă Mondială –Franța – proba de Grup și loc II la Jocurile Mondiale Taiwan 2009. La CE Cehia la jun I, loc I – Grup: Caraivan Nela, Lăcătaru Delia; loc II – Trio Caraivan Nela; loc II M.P. Lăcătaru Delia. În 2010 la WORLD AGE GROUP COMPETITIONS - Rodez Franța, Trio jun

I, obține locul I prin Caraivan Nela obține locul I, Lăcătaru Delia, Potoleanu Adriana și tot loc I la Grup prin Caraivan Nela și Lăcătaru Delia. Dintre antrenorii acestei secții enumerăm: Georgeta Cosma, Mădălina Susan, Mihaela Jecherean. Clubul are și **secție de atletism**, care se ocupă în special cu pregătirea de juniori, dintre aceștia remarcându-se Andreea Todoreanu, cu medalie la CB – 2009 triplusalt, participare la CM juniori 1 și multiplă Campioană Națională, antrenată de prof. Nicolae Alexe; Florentina Marincu, loc III la CB – 2010 și Campioană Națională, antrenată de prof. Laura Saraol. Conducătorii clubului: Adriana Blendea, Mihai Bănulescu, Ion Bădoi, Marinică Iacov Pârvănescu, Adrian Liga.

COLEGIUL SPORTIV **NADIA COMĂNECI** ONEȘTI.

În mod incontestabil istoria institutiei, așa cum o demonstrează și numele – Colegiul Sportiv *Nadia Comăneci* – se împletește armonios cu o parte din istoria gimnasticii românești. La Onești exista deja un nucleu feminin de gimnastică, condus de Maria Simionescu, astfel că se ia decizia firească a reuniri unor gimnaste și antrenori din întreaga țară, într-un centru și program de activitate experimental. La 15 septembrie 1969, conform Deciziei nr. 268, emisă de Comitetul Executiv al Consiliului Popular al județului Bacău, se inaugurează Liceul de Cultură Generală cu Program Special de Gimnastică. Instituția nou înființată urmărește două direcții : cultura generală și pregătirea sportivă a gimnastelor. 1969 – 1970: Domnul profesor de educație fizică, George Simionescu, deschide primul an școlar pentru 180 de eleve (în exclusivitate gimnaste de performanță). Liceul nou înființat a funcționat în săli improvizate în blocurile de nefamiliști, până când Liceul nr. 2 (Colegiul National Dimitrie Cantemir) s-a mutat într-un local nou. Astfel Liceul de Gimnastică se mută în clădirea din Perchiului nr. 4, unde funcționează și în prezent sub denumirea de Colegiul Sportiv *Nadia Comăneci*. Dezvoltarea liceului a fost obiectivul de bază, astfel că în urma donațiilor de cărți s-a deschis bibliotecă, apoi în 1975 s-a construit căminul, în 1976 cantina iar în 1978 încă o sală de gimnastică pentru a permite pregătirea gimnastelor

în condiții optime. Performanțele obținute în gimnastică nu a pus în umbră însă interesul pentru instruire și educare. Pregătirea gimnastelor se realizează atât din punct de vedere al culturii generale cât și a pregătirii sportive. Încă din primii ani munca echipei de la Liceul de Gimnastică dă roade și gimnastele obțin rezultate foarte bune la concursurile naționale cât și internaționale (Anca Grigoraș, Ileana Coman, Paula Ion, Elisabeta Turcu, Felicia Dornea, etc.) Însă succesul răsunător va fi atins odată cu formarea echipei de aur și incontestabila dovadă a acestuia rămâne Olimpiada de la Montreal, unde, lotul român de gimnastică a cuprins 4 gimnaste de la Liceul de Gimnastică, Onești: Nadia Comăneci, Teodora Ungureanu, Georgeta Gabor și Luminita Mălea. Dintre sportivele care au reprezentat cu cinste gimnastica românească și colegiul amintim pe **Nadia Comăneci (Conner)**, Maestră Emerită a Sportului, a început gimnastica la 5 ani, când a fost selecționată de antrenorul Marcel Duncan și legitimată la AS Flăcara Onești, pentru ca de la 7 ani să activeze în cadrul celei dintâi instituții școlare cu program de gimnastică din țara noastră (unde va funcționa și Centrul național de gimnastică, astăzi Colegiul sportiv ce îi poartă numele). S-a pregătit, mai întâi, sub îndrumarea antrenorilor Martha Karoly și Valeriu Munteanu; din 1971, a fost antrenată de Bella și Martha Karoly. După 1977, în anumite perioade, s-a pregătit la București, cu Iosif Hidi, Gheorghe Condovici, Atanasia Albu (septembrie 1977 – august 1988), Gheorghe Gorgoi, Anca Grigoraș (aprilie 1980 – august 1981). La 11 ani, câștigă primul titlu de Campioană Națională absolută, iar la 11 ani și jumătate, concurează la categoria maestre, unde ocupă locul 3. La CI de Gimnastică ale României, din 1973, cucerește 5 medalii de aur. La CE din 1975, de la Skien, la numai 14 ani, cucerește 4 medalii de aur – la IC, sărituri, paralele și bârnă și medalia de argint la sol. Cea mai însemnată izbândă este cea de la JO din 1976, de la Montreal, olimpiadă care a intrat în istoria sportului drept „*Olimpiada Nadia Comăneci*”: la cei 15 ani ai sai, N. C. primește 7 note de 10 (primele în istoria concursurilor oficiale de gimnastică!) și stabilește un „record absolut”: 20 de puncte, la paralele. Cu acest prilej, cucerește: 3

titluri de Campioană Olimpică – la IC, la paralele și bârnă; medalia de bronz, la sol; locul 4, la sărituri și medalia de argint cu echipa.. La JO din 1980, de la Moscova, intră în posesia a 2 titluri de Campioană Olimpică, la sol și bârnă, precum și a medaliilor de argint, la IC și echipe. La CM din 1978, de la Strasbourg, loc I la bârnă și 2 medalii de argint. În 1979, la CM de la Forth Worth (SUA), primul titlu de Campioană mondială pe echipe (389,550 p.), iar la CE din 1977 de la Praga se clasează pe locul I la IC și paralele, și pe locul 2 la sărituri, gimnastele românce fiind nevoite să părăsească competiția, la jumătatea finalei pe aparate (din cauza incorectitudinilor de arbitraj la proba de sărituri). La Copenhaga, în 1979, 3 titluri de campioană și o medalie de bronz. Cucerind de 3 ori consecutiv titlul de Campioană Continentală, intra definitiv în posesia „Cupei Europei”, fiind prima gimnastă care reușește această performanță. Numărul total al medaliilor câștigate de N.C. la JO, CM, CE și la celelalte concursuri internaționale se ridică la 37, iar naționale 43. În 1979, la „Cupa Mondială”, de la Tokyo, obține două locuri I, un loc II și un loc III. În 1981, la Universiada de la București, obține 5 medalii de aur. La acest palmares remarcabil se adauga titlurile de campioana nationala si numeroasele medalii, in special de aur, castigate in diverse competitii internationale. A fost considerata gimnasta perfecta, un adevarat fenomen. În codul de punctaj al FIG, la paralele, sunt incluse două elemente care-i poartă numele: „coborâre Comăneci” și „salt Comăneci”. Numele, realizările și performanțele remarcabile ale N. C. au fost incluse în „Hall of Fame” al gimnasticii mondiale. În 1975, este declarată „Cea mai bună sportivă a României” (presa românească) și din Balcani (BTA), iar în 1976, „Cea mai buna sportivă din lume” (presa străină). **Teodora Ungureanu (Cepoi)** Maestră Emerită a Sportului, cu palmares impresionant de 31 medalii naționale și 29 internaționale, selecționată din 1969 la CS Resita (antrenor Andrei Kerekes), iar din 1971 la Liceul Program de Gimnastică de la Onești (antrenori Martha și Bela Karoly). În 1974, la finala CN de junioare maestre, se clasează pe primul loc, la egalitate cu Nadia Comăneci. În 1975, devine a doua gimnastă a Româ-

niei. La concursul preolimpic de la Montréal (iulie 1975) obține locul 2 și 2 locuri 3 și tot în 1975, la Cupa Mondială de la Londra, ocupa locul 2 la sol, iar în 1976 la, Turneul campionilor (Londra), se clasează pe primul loc. La JO de la Montréal, din 1976, medalie de argint cu echipa, o medalie de argint la paralele și bronz, la bârnă. Face parte din echipa care, la CM din 1978, de la Strassbourg, cucerește medalia de argint. La JMU din 79 (Mexico), obține 3 medalii de aur, argint la sol și echipe și bronz la sărituri. În 2001, este inclusă în International Gymnastics Hall of Fame. **Ecaterina Szabo**, Maestră Emerită a Sportului, sportivă cu performanțe și contribuții remarcabile în afirmarea gimnasticii românești, pe plan național și mondial. A început să practice gimnastica în 1973 și a activat la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești (antrenori Mihai Agoșton și Maria Cosma) și ICSS Cetate Deva (antrenori Adrian Goreac, Maria Cosma și Octavian Bellu). A realizat, în perioada 1980 – 1987, un palmares de excepție. A participat la două CE de junioare, două CE de senioare, trei CM și la JO de la Los Angeles din 1984, obținând total 28 de medalii, dintre care 15 de aur. Debutază la CE de juniori, Lyon din 1980, unde cucerește 4 medalii de aur. La CE de junioare de la Ankara, din 1982, a obținut 3 medalii de aur (IC, sărituri, sol) și una de argint, la paralele. Este câștigătoarea CI ale României, edițiile 1982 – 1984. La CE de senioare de la Göteborg, din 1983, câștigă 2 medalii de aur, una de argint și una de bronz, iar la europenele de la Helsinki, 1985, o medalie de argint la sărituri. La CM de la Budapesta, din 1983, titlul mondial la sol, locul secund la sărituri, paralele și pe echipe și o medalie de bronz la IC. În 1985, la CM de la Montréal, obține 3 medalii de argint, iar în 1987, la Rotterdam, medalie de aur cu echipa și o medalie de bronz. Cel mai mare succes din carieră îl realizează la JO de la Los Angeles, 1984, unde cucerește 4 titluri olimpice (echipă, sărituri, bârnă, sol), și medalie de argint la IC. Figurează în „Hall of Fame” (Oklahoma). **Lavinia Agache** Maestră Emerită a Sportului, începe gimnastica la Onești, în 1975, cu antrenorii Maria Cosma și Mihai Agoșton, apoi se pregătește la CSS Cetate Deva cu antrenorii Adrian Goreac, Maria Cosma și

Octavian Belu. Debutază pe plan internațional la CE de juniori din 1980, unde obține bronzul la IC. La CE de seniori 1983 câștigă o medalie de aur, 2 medalii de argint și o medalie de bronz. În 1981 se clasează la CM pe locul 7 la IC, iar la CM din 1983 obține 3 medalii de argint și o medalie de bronz. La Cupa Mondială din 1982, cucerește o medalie de argint, iar la IC locul 3. Face parte din echipa care câștigă medalie de aur și titlul de Campioană Olimpică la JO din 1984 de la Los Angeles, iar la sărituri obține medalie de bronz. **Cristina Bontaș**, Maestră Emerită a Sportului, gimnastă de mare valoare, cu contribuții deosebite la sporirea prestigiului gimnasticii românești. A început să practice gimnastica la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești, sub îndrumarea antrenorilor Dorina și Mihai Săndulescu. În 1988 debutază la CE de junioare, obținând medalie de bronz la IC. La CE de senioare din 1989, câștigă două medalii de bronz, iar la cel din 1990, medalie de argint la sărituri. Face parte din echipa care, la CM din 1989, obține medalie de argint, iar pe aparate cucerește medalii de argint la sărituri și cea de bronz la sol. Se evidențiază la CM din 1991, de la Indianapolis, unde cucerește medalii de aur (sol) și bronz (IC, echipe). La J.O. de la Barcelona din 1992, își aduce contribuția la obținerea medaliei de argint pe echipe și se clasează pe locul 3 la sol. **Dumitrița Turner**, Maestră Emerită a Sportului, a început gimnastica la Liceul cu Program de Gimnastică din Onești, sub îndrumarea antrenorilor Florica și Florin Dobre. La lotul național s-a pregătit la liceul din Deva, cu antrenorii Bela și Martha Karoly. A avut o contribuție deosebită la cucerirea primului titlu de Campioană Mondială de către echipa feminină de gimnastică a României, în 1979, la Fort Worth (SUA). Tot aici, se impune și la sărituri, obținând medalie de aur. În 1980, la JO de la Moscova, cucerește medalie de argint cu echipa. La CM din 1981, la Moscova, s-a clasat pe locul 4 cu echipa și devine Campioană Mondială Universitară cu echipa, în 1981, la București. **Georgeta Gabor**, cea care la Montreal – 1976 va obține medalie de argint cu echipa și care strânge în palmares 29 medalii naționale și 16 internaționale. Tot din această „uzină” de gimnaste provin și Luminița Milea, Mariana

Cojanu, Liliana Brădișteanu. Din generația tânără merită amintite: **Floarea Leonida**, Campioană Europeană de junioare la bârnă, a făcut apoi parte din echipa de senioare a României medaliată cu argint la Mondialele din 2003 de la Anaheim (SUA) și la Europenele din 2002 de la Patras (Grecia); **Monica Roșu**, a început gimnastica la patru ani și s-a antrenat în primii ani la CSS Bacău, apoi la Onești. În anul 2002 a făcut parte din echipa României la CE de juniori unde a câștigat medaliiile de bronz la sărituri și sol. Concurează la CM 2003 de la Anaheim (SUA), unde câștigă medalia de bronz cu echipa și locul patru la sărituri. La JO din 2004 (Atena, Grecia) face parte din echipa României care a reușit să își apere titlul olimpic. Monica a fost cea mai puternică concurentă la sărituri, reușind să câștige medalia de aur în finalele pe aparate, având cele mai dificile sărituri din competiție. Participă și la CE din 2004 (Amsterdam, Olanda) unde câștigă medalia de aur la sărituri; **Iuliana Chindea**, argint la CE Patras – 2002 și argint la sărituri. Conducătorii colrgiului de-a lungul anilor au fost: George Simionescu, Gheorghe Brașoveanu, Maria Pop, Viorel Drafta, Mihai Săndulescu, Silvia Dragomir, Mihai Ipate, Lucia Iachim, Ion Zarzu, Senina Oancea, Ioana Adobricăi, Cornel Sburlan, Aurica Nistor, Bogdan Romandaș.

LICEUL TEORETIC TRAIAN LALESCU ORȘOVA. Club Sportiv Școlar profilat pe selecția, pregătirea și promovarea juniorilor în canotaj și kaiac-canoe. Clubul a luat ființă în anul 1972 sub denumirea de Liceul de Sporturi Nautice *Ștefan Plavăț* Orșova. Pe parcursul anilor a mai purtat denumirea de: CSS *Marina* Orșova (1979-1991); CSS *Orșova* (1991-2001). Unitatea reprezintă structurile specifice ale învățământului. Clubul deține în proprietate: baza nautică cu cămin (86 locuri); sala de mese (40 locuri); sala de bac; atelier marangozerie; garaj pentru șalupe; pontoane anexe pentru accesul la apă; centrală proprie pe combustibil solid; 100 de ambarcațiuni pentru kaiac-canoe și 40 pentru canotaj; șalupe. Baza nautică se află în faza de extindere și modernizare pentru asigurarea condițiilor de organizare a competițiilor, mărirea spațiilor de

cazare și alimentație, amenajarea sălilor de forță și simulatoare, de masaj, saună, bazin de refacere, cabinete medicale etc. În anul 2005, a fost considerat cel mai bun club din România, în ceilalți ani clasându-se constant în primele trei locuri. Începând din 1983, a fost cea mai productivă unitate sportivă de juniori pentru canotaj și kaiac-canoe. Pe plan internațional, este considerată una dintre cele mai valoroase structuri sportive de juniori din Europa și din lume, sportivii pregătiți în această unitate fiind protagoniștii CE și ai CM de juniori și tineret. Realizările deosebite ale acestui club etalon au contribuit efectiv la afirmarea canotajului, kaiacului și canoei, din țara noastră la JO, CM și CE. Atât la kaiac-canoe cât și la canotaj au fost obținute pe plan intern, peste 1500 de titluri naționale și medalii la CN de juniori, tineret și seniori, iar peste 30 de sportivi au fost promovați anual în loturile reprezentative. Printre sportivii seniori care au devenit campioni și medaliați olimpici și mondiali la canotaj se află: Mărioara Popescu, Iulian Ruican, Magdalena Dumitrache, Ioana Papuc, Dorin Alupei, Cornel Nemțoc, Gheorghe Pîrvan, Nicolae Spircu, Ana Maria Apachiței și alții. Numeroși canotori, pregătiți în această unitate sportivă, au cucerit titluri și medalii la CM de tineret și juniori, precum și la CB, printre care: Ioana Papuc, Ana Maria Apachiței, Georgeta Crăciun, Alina Poncisei, Mihaela Coteată, Lavinia Curelet, Anca Costea, Florin Sorocan, Mariana Todoran, Adriana Bejenar, Sorin Băhnărel, Marius Monole și alții. Nume de rezonanță ale kaiacului și canoei românești, campioni și medaliați olimpici, mondiali și europeni, au fost promovate în sportul de performanță de către acest club: Florin Popescu (38 medalii), Mitică Pricop (21 medalii), Raluca Ioniță (7 medalii), Ionel Averian (11 medalii), Florin Scoică (5 medalii), Florica Vulpeș (9 medalii), Marian Sevic (5 medalii), Marin Popescu (5 medalii), Nicolae Flocea (7 medalii), Liviu Dumitrescu (6 medalii), Alina Ciurescu (5 medalii), Vasile Apostol și Claudiu Ciur (câte 4 medalii), Ion Hanche, Cristian Moldoveanu, Ciprian Nap, Cătălin Cămărășanu, Cătălin Nădejde (câte 1 medalie). La realizarea acestor performanțe deosebite a contribuit un valoros corp didactic, compus din: Zoltan Benedek – antrenor 1972-1979;

Petre Goliciu - șef catedră canotaj, antrenor lot juniori; Cristian Maliș - profesor, antrenor lot seniori; Mariana Maliș - profesor, antrenor lot junioare, Saulică Cuzmanovici - profesor, antrenor lot juniori, pentru canotaj; Beniamin Zabet - profesor - antrenor, coordonator Club începând din 1980, Ilie Bănăduc - prof. gr. I, antrenor emerit, doctorand, antrenor lot juniori, Constantin Popan - prof., antrenor emerit, antrenor lot juniori, Alexandru Ghițoaică - prof., masterand, antrenor lot juniori II, Mihai Vlăduceanu - prof., masterand antrenor lot tineret și juniori II, Alex-Bebe Zabet - prof., masterand antrenor lot tineret și juniori II, Manoilă Milicin - prof., antrenor (1972-1980), Erszebet Milicin - prof. (1971-1980), Adrian Magnea - prof. (1986-1993) pentru kaiac-canoe. Președinții clubului: Zoltan Benedek (1972-1979); Manoilă Milicin (1979-1980); Beniamin Zabet (începând din 1980).

SOCIETĂȚI – ORGANIZAȚII SPORTIVE

AMICII ARDEALULUI. Societate înființată în 1934, jucând un rol deosebit în promovarea schiului și în punerea în valoare a stațiunii Predeal. A construit cabane, a stabilit trasee montane și le-a marcat, a amenajat pârtiile de schi din Clăbucet și Cioplea, a creat un punct de informare turistică permanentă a unui grup de ghizi montani și instructori de schi. În mod deosebit se cunoaște sprijinul pe care l-a acordat organizării anuale a școlii naționale de schi, condusă de Emil Pălăngeanu și Constantin Medeleanu, având ca instructori de schi pe Ion Coja, V. Munteanu, Dumitru-Popescu Colibași (celebrul antrenor de handbal de mai târziu) și pe frații Zăpadă. A construit trambulina de schi din Cioplea (1937). Tot aici s-a instalat primul schi-lift din țară. A avut peste 1 000 de membri. Sediul s-a aflat la București. A realizat cu succes tot ce și-a propus.

AURORA, SOCIETATE DE GIMNASTICĂ, SCRIMĂ ȘI LECTURĂ. Înființată în 1897, la București, din inițiativa unor persoane, foste membre ale societății Turnverein. Până în 1899 denumirea clubului cuprindea numai gimnastică,

după această dată adăugându-se scrima și literatura. Societatea avea o sală de gimnastică și aparate. Sediul a fost pus la dispoziție de Comitetul Școlilor Israelite din str. Mircea Vodă nr. 20. Avea secții de adulți, de elevi și de „domnișoare”. Cu ocazia jubileului a 25 de ani, sala a fost renovată și dotată cu aparate noi, moderne. Cheltuielile au fost suportate prin subscripție de către membrii societari. A continuat să funcționeze până în anul 1940.

CERCUL PROFESORILOR DE GIMNASTICĂ DIN CAPITALĂ. În luna februarie 1904 profesorii de specialitate decid înființarea acestui cerc, Gh. Moceanu fiind ales președinte. Scopul era: „*strângerea legăturilor de colegialitate, întrunirea într-un congres anual, cu tendința de a ajunge la o societate care să cuprindă pe toți camarazii din țară*”. Deși fuseseră alcătuite și aprobate statutele, atmosfera de rea-voință și egoism a împiedicat această realizare pusă în slujba gimnasticii.

HANUL DRUMEȚILOR. Fondată de Mihai Haret, Bucura Dumbravă și Emanoil Bucuța, având ca scop promovarea schiului și turismului. Această asociație se va transforma în 1925 în *Turing Clubul Drumeției*.

SOCIETATEA DE ARME, GIMNASTICĂ ȘI DARE LA SEMN DIN DÂMBOVÎȚA, înființată la 13 februarie 1906, cu sediul la Târgoviște, din inițiativa publicistului și prefectului de județ George Cair.

SOCIETATEA AURORA. Înființată la București, în anul 1902, în cadrul căreia se practicau gimnastica, scrima și lectura. Membrii ei au luat parte la numeroase concursuri interne și internaționale începând din anul 1903. Din decembrie 1929 s-a numit *Spartacus* și a activat pe lângă Sindicatele Unitare din Capitală, iar din vara anului 1931 a revenit la vechiul nume.

SOCIETATEA SPORTIVĂ AVÂNTUL a luat ființă la 1 septembrie 1922. A fost profilată mai ales pe fotbal. Sediul îl avea la liceul *Codreanu*, la Bârlad.

SOCIETATEA CARPATINĂ ARDELEANĂ (ERDELAYI KARPAT EGYESULET – EKE).

Înființată în 1837 la Brașov, în scopul încurajării practicării turismului în scopuri igienice, educative și pentru cunoașterea naturii și a localităților pitorești din jurul orașului și din regiune.

SOCIETATEA CARPATINĂ ARDELEANĂ A TURISTILOR (SIEBENBURGISCHE KARPATEN VEREIN – SKV).

Înființată în noiembrie 1880, la Sibiu, cu secții regionale în diferite zone și orașe: Bistrița, Orăștie, București, Brașov, Lupeni, Năsăud, Reghin, Mediaș, Sighișoara, Petroșani și Timișoara. Societatea avea ca obiectiv cunoașterea și cutreierarea Carpaților Transilvaniei. Membri ei erau în majoritate sași. Printre ei se găseau și români din localitățile urbane: Brașov, Bistrița, Făgăraș, Sibiu și Năsăud. Societatea a susținut și propagarea schiului. În cei peste 60 de ani de activitate s-au construit peste 45 de case de adăpost în munți și s-au amenajat pârtii de schi. Printre realizările sale se enumeră și tipărirea *Anuarului*, editat între anii 1881-1884. În 1895, organizează primul muzeu turistic din țară, care mai putea fi vizitat și în 1933.

SOCIETATEA CARPATINĂ SINAIA.

Înființată în 1893, la Sinaia. În statutul său, alături de obiectivele turistice, culturale și științifice se includ și preocupările pentru activități sportive ca vânătoarea, tirul și sporturi de iarnă (schi, bob–sanie). Personalități ca N. Bogdan, Mihai Haret, Nestor Urechia, Dan Rădulescu, Bucura Dumbravă, vor propaga ca teoreticieni, practicieni și scriitori frumusețea și utilitatea schiului, ideea de drumeție. Mai târziu Bucura Dumbravă va scrie *Cartea munților*. Să amintim și de marile călăuze: I. Gelepeanu, N. Butmălcu, David Turcu, Gh. Marin, excelenți alpiniști și schiori ai timpului.

SOCIETATEA DE CULTURĂ ȘI SPORT ȘOIMII MUNTENIEI.

A fost întemeiată, probabil, în iunie 1930 de către C.A.M. Ghimpați pentru salariații săi și pentru localnici. Societatea avea drept țel organizarea unor activități social culturale și sportive. Baza sa sportivă cuprindea terenuri de fotbal, volei și tenis, o pistă de alergări, popicărie și un sector

cu aparate de gimnastică. Echipa de fotbal, prima înființată în localitate, a fost surprinsă într-o fotografie la intrarea în „câmpul sportiv” la un match cu „Acvila” Giurgiu. În afara activității competiționale, salariații, lucrătoarele de la Depozitul de tutun făceau exerciții fizice zilnic. Copii se bucurau de un sector amenajat cu un tobogan, „lanțuri”, „balanță”, „zburător”. În parc se mai aflau o plajă cu dușuri, buffet, pavilion de muzică, teatru de vară, sală de lectură. Societatea a organizat unele acțiuni importante, chiar de caracter internațional, cum a fost aceea prilejuită de Ziua Națională a Cehoslovaciei pe 23 octombrie 1931, când s-a organizat și o expoziție. Societatea a avut ca membrii de onoare diferite personalități între care și pe generalul Virgil Bădulescu. Activitatea ei s-a desfășurat de-a lungul deceniului patru al veacului trecut.

SOCIETATEA DE DARE LA SEMNU „BUCURESCI”.

Înființată la 5/7 mai 1862, la București, din inițiativa unui grup de entuziaști și iubitori ai sportului, în frunte cu Ghiculeștii (Scarlat – primul președinte de onoare, Pantazi și Dimitrie Ghica), generalul Ioan Emanoil Florescu – președinte al societății începând din aprilie 1864, Radu Roseti, fost prefect, Barbu Bellu, fost ministru de Justiție ș.a. Societatea își avea sediul pe str. Carol Davila nr. 9 și standul de tir și tir la porumbei pe terenul de lângă fosta fabrică de bere Oppler, în vecinătatea strandului Bragadiru, teren primit prin Decret Domnesc în decembrie 1865. În 1864, apare la București Raportul Anual al Comitetului Societății către „*Principala Adunare Generală...*”. A existat și *Societatea de Dare la Semn „Bucuresci”*, periodic de anticipație a presei sportive (apare până în 1871). Prin Înaltul Decret Domnesc nr. 1147 de la 9/21 sept. 1865 se aprobă „*Statutele Societății de Dare la Semnu Bucuresci*”, „*culorile*”, „*semnele*”, „*marca*”, „*cocardă*” și „*steagul*”. Cu prilejul aniversării a 25 de ani de existență (1887), societatea bate o medalie de aramă jubiliară. În perioada 29/30 mai – 11/12 iunie 1910 s-a organizat un concurs de tir cu premii în grădina din str. Carol Davila aniversând 48 de ani de la fondarea Societății de Dare la Semnu „*Bucuresci*”. Semnificativ pentru această societate este concursul

Marele Premiu de Tir la porumbei organizat în 1911, fiind câștigat de George Plagino. În mai 1912, societatea aniversează 50 de ani de activitate, cu acest prilej lansându-se o plachetă jubiliară de bronz aurit.

SOCIETATEA DOR DE DUCĂ. Înființată în 1932, având o activitate orientată spre agrement turistic și creșterea performanțelor sportive. Ca atare, a organizat tabere de schi pentru membrii săi în masivul Piatra Craiului (1932-1933) și în Abrud (1934, 1938) și numeroase excursii în diferite zone montane, în timp de vară și de iarnă.

SOCIETATEA EXCELSIOR, înființată la 6 martie 1915, la Craiova. Se practica, în special, tenisul și fotbalul. Nu a avut sediu și spații proprii.

SOCIETATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ÎNAINTE BUCUREȘTI. În 23 octombrie 1905, la imboldul prof. D. Ionescu, ia ființă această societate de gimnastică. Comitetul a fost alcătuit din: g-l. Al. Hiotu (președinte), Spiru C. Haret, fost ministru și I. Cornoiu, profesori universitari (vicepreședinți), dr. Virgil Popescu ș.a. Ca președinte de onoare a fost ales M. Vlădescu, fost ministru. Scopul propus: „*de a propaga exercițiile corporale, procurând membrilor ocaziunea de a dezvolta armonice facultățile fizice și morale*”. În același an Comitetul face un apel, mai întâi societăților de gimnastică din Capitală, „*de a se organiza într-o federațiune*”, astfel că, în 7 februarie 1906, Al. Hiotu comunică înfăptuirea acestui deziderat (vezi, „*Foruri de conducere*”, FSGR). Societatea organizează o excursie la Constantinopol și pe insula Prinkipo. Participă cu gimnaștii P. Tănăsescu, C. Cocargeanu și C. Rădulescu, alături de „4 camarazi” de la societatea *Viitorul* (Craiova), la Concursul internațional de gimnastică din 11-14 mai 1911 de la Torino (Italia). De asemenea, participă la toate congresele și concursurile *Federațiunii societăților române de gimnastică, arme și dare la semn*. În 1913, dr. H. Botescu (președintele societății) prezintă Ministerului Instrucțiunii un memoriu cu privire la educația fizică în învățământul primar de băieți și fete. În acest an, societatea participă la Congresul internațional de educație fizică de la Paris (17-20

martie). Războiul însă zădărnicește unele din activități. Societatea primește dreptul de a organiza o școală de educație fizică, în vederea pregătirii profesorilor de gimnastică pentru învățământul secundar – băieți și fete – (autorizația nr. 48.031/1912 a Ministerului Instrucțiunii). Cursurile au început în 1913. La examenele de capacitate ale acestei școli, din 1916 și 1920, au fost 51 de absolvenți. În mai 1914, Georges Demeny, directorul cursului superior de educație fizică de la Sorbona, împreună cu alți specialiști, ține o serie de conferințe la București, Iași, Galați și Craiova despre „*noua metodă de educațiune fizică și armonia mișcărilor, în special la femeia tânără*”. Prin legea promulgată prin Înalțul Decret nr. 2256/27 mai 1921, Societatea a fost recunoscută ca persoană morală și juridică, fapt ce-i va da posibilitatea unei mai rodnice activități.

SOCIETATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ GH. MOCEANU, înființată la 1 septembrie 1924 la Liceul *Dinicu Golescu* din Câmpulung Muscel, fiind formată numai din elevi. Inițiatorul a fost prof. de gimnastică St. Constantinescu; după transferarea lui la București, societatea s-a desființat.

SOCIETATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ROMÂNIA VIITOARE, înființată la inițiativa docentului universitar dr. Ion Jianu. Sediul era în București și și-a început activitatea în 1914. În cadrul societății se practica diferite ramuri de sport, în principal tragere la țintă, gimnastică suedeză. Se țineau conferințe despre educația fizică, se organizau excursii.

SOCIETATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘOIMII ROMÂNIEI a luat ființă la Sănnicolaul Mare la 10 mai 1928. Inițiatori au fost V.I. Farca și Lazăr Rusovan.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ ȘI SPORT AQVILA PITEȘTI. Înființată în 1901 din nevoia de practicare a exercițiilor fizice. Avea sediul în sala de gimnastică, bine dotată, a liceului, pusă la dispoziția societății de către Ministerul Instrucțiunii. După un început promițător și-a redus activitatea.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ A CORPULUI DIDACTIC DIN BUCUREȘTI. La data de 1 martie 1900, prin întrunirea unui cerc de specialiști (profesori de gimnastică, profesori secundari și câțiva institutori): N. Velescu, F. Stănciulescu, N. Dumitrescu, Țăranu, I. Otescu, N. Cosăcescu, P. Ionescu, H. Pantazi, N. Nicolăescu, G.T. Ionescu, St. Negulescu, este înființată această societate. Comitetul de conducere era compus din I. Otescu, președinte și D. Ionescu, secretar. Scopurile societății erau: practicarea gimnasticii; propagarea jocurilor și gimnasticii în societatea civilă, mai cu seamă în rândul tinerilor; perfecționarea predării gimnasticii în școală; contribuția materială și morală pentru construirea de săli și aparate de gimnastică și înființarea de societăți de gimnastică. Ședințele practice aveau loc bisăptămânal în sala Liceului *Gheorghe Lazăr*. În anul 1904, societatea s-a desființat.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ POPULARĂ BUCUREȘTI. Din inițiativa prof. de gimnastică N. Velescu, în 1905 ia ființă această societate cu scopul de a răspândi în masele populare practicarea exercițiilor corporale. Sediul ei era la Liceul *Matei Basarab*, folosindu-se pentru practică sala de gimnastică a școlii. În 1916, o dată cu moartea lui N. Velescu, societatea și-a încetat activitatea.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ VIITORUL BUCUREȘTI. Înființată în septembrie 1901 și alcătuită din elevii Liceului *Gheorghe Lazăr* este cea dintâi de acest fel la noi în țară. Scopul declarat era de „a cultiva, practica și răspândi o gimnastică rațională și disciplinară, precum și de a face excursiuni”. Activitatea societății era inclusă în prevederile regulamentului învățământului secundar. A organizat concursuri și serbări de gimnastică anuale, excursii efectuate la Galați, Mănăstirea Pasărea, Isaccea, Constantinopol ș.a. Sediul societății era în localul Liceului *Lazăr*.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ VIITORUL (fostă VIGOAREA) CRAIOVA. A luat ființă în 1895 la inițiativa lui T. Georgescu, profesor de gimnastică în localitate. Sediul inițial a fost la Gim-

naziul Real, iar ulterior în cadrul altor instituții. Societatea a organizat serbări în parcul *Bibescu* și la Teatrul Național, pentru strângere de foduri și cumpărarea aparatelor de gimnastică. Membrii societății erau elevi și adulți (profesori din liceu, militari și magistrați). Persoanele susținătoare ale societății erau: g-ral Gigurtu; colonel Goruneanu; prof. M. Demetrescu; maior S. Dumitriu; prof. I. Florescu; magistrat A. Polichron; P. G. Marinaru și prof. de gimnastică N. Rădulescu. În anul 1905, societatea a căpătat numele de *Viitorul*. Sportivi ai Societății au făcut parte din echipa care a participat la Concursul internațional de gimnastică de la Torino, din 1911.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ, SCRIMĂ ȘI TIR SF. GHEORGHE GIURGIU. A fost înființată în 1901, desființată și apoi reînființată în 1905 sub denumirea de *Călugăreni*. Avea o sală de gimnastică în fostul gimnaziu din localitate (unde avea și sediul). Interesul corpului profesoral și al conducerii școlii, ca și cel al publicului doritor de a practica exercițiile fizice au fost remarcabile.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ ȘI SPORT N. BĂLCESCU BRĂILA. Această societate a luat ființă în 21 mai 1905, votându-se statutul și alegându-se ca președinte prof. de gimnastică Radu S. Corbu. Sediul îl avea la Liceu Real, iar activitatea se desfășura în sala de gimnastică. Scopul: „de a dezvolta spiritul de camaraderie între membri; a dezvolta în special gustul pentru dansurile românești și jocurile populare; a procura pentru familiile membrilor petreceri familiare”. A activat în cadrul FSGR până la războiul din 1916, după război schimbându-și denumirea în *Casa de Educație Națională*, filiala Brăila, secția de educație fizică, până în 1925, și după această dată sub denumirea de *Societate de Educație Fizică*.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ, DARE LA SEMN, SCRIMĂ ȘI MUZICĂ intitulată *Santinela Dunării de Jos*. Înființată la 4/17 mai 1906, la Galați, avea secțiile specificate de denumire. Din 1907 editează ziarul *Serbarea*. Inițiator și președinte la instituire a fost dr. N. Tachianu. După războiul din 1916-1918 s-a desființat.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ ȘI MUZICĂ – IAȘI. Înființată în 1902, la Iași, continuând activitatea fostei societăți Manner Turnverein, devenită în 1904 „și de sport”. Întruniți la 14 noiembrie, un grup de entuziaști, în frunte cu V. Negruți, Th. Berescu, I. Găvănescul, P. Bujor, I.V. Praja, V. Teodorescu, M. Tornida, C. Meissner, C.V. Praja, profesori universitari și secundari, au hotărât crearea acestei societăți. Scopul ei era „*de a procura membrilor ei mijloacele necesare practicării exercițiilor gimnastice și sportive; gustul pentru muzica corală și instrumentală; excursiuni; formarea personalului apt pentru predarea gimnasticii în școalele publice și private, de băieți și fete din țară etc*”. Localul pentru întrunirea membrilor și practicarea exercițiilor a fost realizat în vechea clădire a Școlii de Meserii din str. Școlii de Arte. Ministrul Spiru C. Haret aprobă solicitarea făcută și dă o subvenție anuală de 4000 de lei. Se realizează o hală de gimnastică, o sală pentru festivități și o sală pentru tir și teatru. Prima festivitate se ține în 1908, an în care au avut loc concursuri de gimnastică, lupte, dansuri naționale și muzică corală. În iunie 1904, Ministerul Instrucțiunii dă dreptul de a se pregăti Maeștri de gimnastică (băieți și fete). Societatea devine încă din mai 1905 persoană juridică. Școala specială de gimnastică a funcționat prin propriile mijloace până în 1924, când Ministerul Instrucțiunii a desființat-o. Școala, ale cărei cursuri durau 2 ani, avea un personal didactic în care se regăseau distinși profesori universitari și secundari din Iași, care predau cunoștințe de pedagogie, anatomie, igienă, fiziologie, mecanică umană și gimnastică rațională, teoretică și practică, cu lecții aplicative. Societatea a avut multe realizări: amenajarea în parcul Copou, în 1912, a unui loc pentru sporturi (cu tribună); amenajarea unei săli de tir redus; înființarea unei secții de scrimă; activități turistice; sală de festivități; sală cu aparate de gimnastică și o instalație de popice; achiziționarea unui vast teren în spatele Palatului Administrativ.

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE GIMNASTICĂ, PLOIEȘTI. Este înființată în octombrie 1902. Scopul: „*dezvoltarea fizică prin diferite exerciții de gimnastică, ce vor avea loc în localul societății, o*

dată sau de mai multe ori pe săptămână; cultivarea și dezvoltarea spiritului de solidaritate între membrii societății”. Comitetul de organizare a avut ca președinte pe N.D. Bercu, secretar pe I. Oancea, iar ca maeștri de gimnastică pe I. Tătulea și Gh. Voinea. Atât comitetul, cât și profesorii care predau gimnastica au avut un comportament de amatori, fapt care a grăbit desființarea societății.

SOCIETATEA SPORTIVĂ KADIMA, TIMIȘOARA. A fost înființată la data de 15 mai 1921. Număra, la fondare, 500 de membri (în special din rândul populației evreiești) și avea secții de fotbal, atletică, gimnastică, scrimă, înot, trântă și regată, fiind condusă de dr. Eugen Kovacs – președinte și dr. Ilie Popp – secretar general. Tot sub denumirea *Kadima* apare și o publicație, ca supliment al săptămânalului local. Sub denumirea de *Kadima* au mai funcționat organizații în Târgu Mureș (1921) și în alte localități.

SOCIETATEA KRONSTADTER SKIVEREIN GUNG. Înființată în 1905, la Brașov, de către locuitori de origine germană ai orașului. A continuat și amplificat experiența SKV, plină de învățăminte și activități în folosul schiului și turismului.

SOCIETĂȚI, ORGANIZAȚII SPORTIVE MACABI (În literatură se întâlnesc și denumirile *Maccabi, Makabi, Makaby*). O primă organizație consemnată în literatura de specialitate este **Societatea de gimnastică, scrimă și lecură Aurora** înființată în anul 1897 cu sprijinul material al Comitetului Școlilor Israelite din București. Dintre organizațiile care au acționat pentru organizarea activităților recreative și sportive în rândul populației evreiești a fost și **Societatea israelită de gimnastică** fondată la București în ianuarie 1905. Societatea edita periodicul *Sportul nostru* ca organ de propagandă și a jucat un rol pozitiv în dezvoltarea acestui domeniu, dovadă fiind și înființarea, în anii următori, a numeroase organizații sportive. **MACABI** a fost una dintre cele mai reprezentative organizații care a funcționat sub diferite denumiri și formule organizatorice (asociații, cluburi, societăți)

având o largă răspândire și preocupări pentru dezvoltarea activităților distractiv-recreative și a unor ramuri de sport (în multe cazuri cu performanțe notabile) pentru populația evreiască, fiind însă deschisă și altor doritori și practicanți ai sportului. Din presa vremii și dintr-o serie de lucrări din domeniul sportului reținem unele date care, deși incomplete, relevă măcar parțial organizațiile și denumirile sub care au funcționat, ramurile practicate și o parte din rezultatele obținute.

SOCIETATEA DE SPORT ȘI GIMNASTICĂ MACABI CERNĂUȚI. Constituită în anul 1910, a promovat și dezvoltat mai multe ramuri de sport, de o atenție deosebită bucurându-se secțiile de atletism, fotbal, gimnastică, handbal, ping-pong, tenis și altele. Sunt de reținut rezultatele obținute la atletism prin câștigarea titlurilor de Campioni Naționali ai României de către: M. Schachter la 400 m în 1927; Alma Münster la 200 m în 1932, 1933 și 1936; Edith Engster la sulită și disc, în 1933.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ MACABI CRAIOVA (înființată în 1916) cu activități recreative și echipă de fotbal.

SOCIETATEA CULTURAL-SPORTIVĂ MACABI CHIȘINĂU. Înființată în 1918 cu secții de atletism, oină, fotbal, gimnastică, ping-pong, volei, teatru și muzică, a avut ca prim îndrumător pe profesorul de gimnastică Anton Fiala.

MACABI BUCUREȘTI. Înființată în mai 1919 a funcționat inițial în cadrul Asociației Cultural Sportive „*Macabeii*”, ulterior ca asociație și apoi club, a avut sediul pe strada dr. Iuliu Barasch nr.15. În 1921, au fost inaugurate stadionul și bazele sportive din Calea Dudești, la Școala Industrială *Ciocanul*, baze care au fost folosite de secțiile clubului. Clubul polisportiv *Macabi* București a funcționat cu **secții de fotbal** (vezi fotbal *Macabi*); **atletism**; **baschet** – s-a numărat printre cele 8 cluburi fondatoare ale Federației Române de Baschet și Volei în toamna anului 1931 (echipa masculină a activat în Campionatul regiunii București – categoria I – ediția

1931-1932); **gimnastică** (sub denumirea Societatea de educație fizică *Macabeii*); **handbal** (în 1925 se află printre primele cluburi care înființează echipa feminină de hazena – handbal – iar în 1927 joacă cu *Stăruința*); **box**, secție la care a activat ca antrenor Constantin Nour; **înot** (afiliată în 1931 la FR de Natație; locurile III la CN din 1938 în probele feminine de 100 m spate și 3x100 m mixt, participanți la CN din 1948 în probele de copii cu Ivonne Herman – 50 m bras și Vladimir Marchițiu – 50 m spate – viitorul component al loturilor naționale de înot și polo pe apă); **tenis de masă** (în 1946 câștigă titlul național la masculin cu echipa: Eröş, Lucian, Naumescu, Negreanu; la simplu masculin intră în posesia titlurilor de campioni G. Eröş în 1946 și N. Naumescu în 1947; la feminin obțin titlul național cu echipa A. Rozeanu, M. Schimmel și, la simplu, prin A. Rozeanu în 1947); **volei** cu activitate de nivel local; **sporturi nautice**, **schi** și altele. În 1940, activitatea CS *Macabi* a fost interzisă, ea fiind reluată în 1945 sub aceeași denumire.

SOCIETATEA DE GIMNASTICĂ, SPORT ȘI MUZICĂ MACABI A TINERETULUI EVREU din Iași (CS Macabi). Înființată în noiembrie 1919 cu secții de baschet, fotbal (*Macabi-Hakoah*), gimnastică (Societatea de gimnastica *Macabeii*), ping-pong (*Macabi-Hakoah*) – secție care a avut o serie de jucători valoroși – și altele. S-a mai numit și clubul sportiv *Macabi*.

CLUBUL SPORTIV MACABI Galați. Înființat în 1920 cu echipă de fotbal și activități recreative. În anul 1921 se înființează mai multe organizații, printre care: **SPORT CLUB MAKKABEA din Cluj**, unde se practica mai multe ramuri de sport, între care și atletismul; **SOCIETATEA SPORTIVĂ MACABI din Ploiești** prin fuzionarea Societății *Jupiter* cu secția sportivă a cercului T. Hertz; **Societățile MAKABEI din Piatra Neamț și din Roman** (baschet), iar în 1922 **ASO-CIAȚIA SPORTIVĂ MACABI din Ivești și din Râmnicu Sărat** – axate în principal pe echipele de fotbal – și din **Brăila** (având sediul la gimnaziul SCHÖFFEL), cu mai multe secții, printre care fotbalul și în special gim-

nastica, care a beneficiat de o sală proprie, construcție începută în 1933 și inaugurată la 27 ianuarie 1935; **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ MAKABI** Odo-bești. Înființată în 1923, având secție de volei. În 1926 au fost înființate: **CS MAKABI din Tighina** cu activități recreative și echipă de fotbal; **SOCIETATEA SPORTIVĂ MAKABI din Noua Suliță** (în prezent în Ucraina), înființează un cerc de șah. Au mai funcționat: **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ MAKABY din Bacău** (1931) – cu echipă de fotbal și activități recreative; **SOCIETATEA SPORTIVĂ MACABY din Pitești** (1 mai 1937) având sediul pe strada Șerban Voda 37 și președinte pe Israel Friedman; **ASOCIAȚIA SPORTIVĂ MACABI Focșani** (1945) cu secții de baschet (în 1946 inaugurează propriile terenuri), tenis de masă și altele. Au mai desfășurat activități sportive cu bune rezultate: **SOCIETATEA SPORTIVĂ MACABI Târgu Mureș**, având secții de atletism, gimnastică, natație, tenis de masă; **Asociația Sportivă MACABI Oradea**, cu mai multe secții, printre care și cele de tenis și tenis de masă (în 1934 jucătorul Grünwald a câștigat titlul de Campion Național în proba de dublu cu un partener din Arad); precum și organizațiile **MACABI din Constanța** (tenis de masă), **Siret** (gimnastică), **Bazargic**, **Bălți**, **Botoșani**, **Buhuși**, **Dorohoi**, **Lipcani**, **Sadagura** și altele, majoritatea dintre acestea fiind preocupate de practicarea sportului în scop recreativ și de activitatea echipelor de fotbal. Organizațiile care desfășurau activitatea sportivă în cadrul populației evreiești, pe lângă activitățile distractiv-recreative, aveau afiliate la federații secții la 12 ramuri de sport: atletism, baschet, canotaj, fotbal, gimnastică, handbal, natație, tenis, tenis de masă, scrimă, șah și volei. Cele mai multe secții afiliate se înregistrau la: fotbal, în localitățile Bacău, Bazargic, Bălți, București, Buhuși, Botoșani, Brăila, Buzău, Cernăuți, Chișinău, Craiova, Dorohoi, Iași, Lipcani, Noua Suliță, Oradea, Piatra Neamț, Sadagura, Suceava, Timișoara; tenis de masă – Arad, București, Cernăuți, Chișinău, Cluj, Constanța, Focșani, Iași, Oradea, Târgu Mureș, Timișoara; atletism – Arad, București, Cernăuți, Chișinău, Iași, Timișoara; natație – București, Cluj, Târgu Mureș, Timișoara și altele. Acțiuni

comune ale organizațiilor sportive evreiești pe plan național:

– 1920 (iulie) se organizează la Iași prima Conferință a „*Asociațiilor evreiești de gimnastică și sport*” din România;

– 1922 se desfășoară la București primul Congres al Federației *Macabi* din România. Printre rezoluțiile adoptate se află și aceea privind introducerea scoutismului (cercetășiei) în rândul tineretului evreu, unul dintre obiectivele care au fost dezbătute și la următoarele congrese;

– 1927 (1-2 iulie) are loc la București Reuniunea Polisportivă a Secțiilor *Makabi* din România; – 1928 (15 iulie-15 august) se organizează la Bucșoia (lângă Frasin) prima colonie sportivă de vară a organizației *Makabi* din România; – 1933 (15 noiembrie) apare la Cernăuți revista sportivă și culturală *HAMACABI*, cu texte paralele în limbile română și ivrit, revistă care își încetează activitatea în 1936;

– 1934 (27-28 mai) se desfășoară la Cernăuți Campionatele de tenis de câmp ale organizației *Macabi* din România.

Pe plan internațional s-a participat la următoarele acțiuni mai deosebite: Campionatele Uniunii Mondiale *Macabi* organizate între 23-25 august 1933, la Praga, competiție polisportivă la care a participat și o delegație de peste 150 de persoane, reprezentând organizațiile *Macabi* din România; participarea echipei de fotbal *Macabi* București (activa în Divizia B), completată cu jucători „*macabiști*” din Chișinău, la cea de-a II-a ediție a „*Macabiadei*”, competiție internațională organizată la Tel Aviv în 1935, unde s-a clasat pe primul loc, câștigând trofeul (prima ediție a avut loc în 1932). În 1940, activitatea acestor organizații sportive a fost interzisă, ea fiind reluată în 1945 uneori sub aceleași denumiri (în special *Macabi*). Începând din 1948, organizațiile sportive evreiești au fost cuprinse în procesul de reorganizare a mișcării sportive, etapă în care se schimbă și denumirile lor.

SOCIETATEA DE MEDICINĂ SPORTIVĂ. Prima societate a fost înființată în 1932 la București sub denumirea *Societatea Medicală de Educație*

Fizică. Aceasta a activat în cadrul Oficiului Național de Educație Fizică. La scurtă vreme după înființare s-a organizat la Cluj o secție a acesteia. La noua societate au aderat figuri proeminente ale medicinei românești. Dintre realizările acelei perioade menționăm: reuniuni frecvente de comunicări științifice; primul congres de medicină aplicată la educație fizică și sport (București 1937); *Buletinul societății medicale de educație fizică*; rubrică permanentă în „*Analele Educației Fizice*”; șase cursuri de informare pentru medici (patru la București și două la Cluj); volumele *Educația fizică la individul normal și patologic* (București, 1933) și „*Conferința de medicină aplicată la educația fizică și sport*” (Cluj, 1938). La data înființării ei, Societatea Medicală de Educație Fizică din țara noastră era una dintre puținele organizații cu acest profil din întreaga lume. Perioadei inițiale de intensă activitate i-a succedat alta, de regres, determinat de război și, mai ales, de marile transformări din anii imediat următori acestuia, când societatea a fost desființată, locul ei fiind luat de un colectiv din cadrul „*sfatului științific*” al Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale. În anul 1949 crearea rețelei de medicină sportivă de către acest minister a fost însoțită de creșterea preocupărilor pentru problemele științifice ale domeniului și de înființarea *Societății medicale pentru cultura fizică*, secție a *Uniunii Societăților de Științe Medicale* (USSM). Ambele organizații au fost desființate după 1989. În locul lor au apărut *Asociația Medicală Română* și în cadrul acesteia *Societatea de Medicină Sportivă* ca organizație științifică, profesională, autonomă. Societățile care au condus cercetarea științifică medicală în domeniul educației fizice și sportului, după al Doilea Război Mondial, au avut un rol important în dezvoltarea acestei activități și în fundamentarea științifică a practicii exercițiilor fizice în țara noastră. Acțiunea lor s-a exercitat prin: numeroasele secții organizate în principalele orașe; reuniunile periodice de comunicări științifice; conferințele și congresele naționale; publicarea multor lucrări de deosebită valoare. Activitatea acestor societăți s-a bucurat și de o bună apreciere pe plan internațional. Specialiștii români au fost coopțați în diferite organe de conducere ale Federației Internaționale de Medicină Spor-

tivă (FIMS), invitați ca lectori și raportori la cursurile, conferințele și congresele organizate de aceasta, iar Societatea a primit onoranta însărcinare de a organiza, în România, conferințe și congrese internaționale. Președinți ai societăților de medicină sportivă au fost: prof. dr. I. Lascăr, prof. dr. I. Nițescu, prof. dr. C. Michăilescu, prof. dr. Gh. Tătaranu, prof. dr. A. Iliescu, prof. dr. Fl. Ulmeanu, prof. dr. I. Drăgan.

SOCIETATEA OLIMPICĂ ROMÂNĂ. Înființată în luna februarie 1883, la București, este una din primele societăți olimpice din viața sportivă internațională. Obiectivul prioritar al acestei societăți l-a constituit „*răspândirea ideii olimpice și a sporturilor*” incluse în programul viitoarelor JO care vor avea loc la Atena, în 1896. În procesul istoric de reluare a Jocurilor Olimpice antice și de adaptare a lor la cerințele Epocii Moderne se înscriu și factorii de natură internă și externă care au condus la întemeierea, în 1882, a Societății Olimpice Române. Cei mai importanți și mai activi dintre factorii care au șocat epoca cu un an înainte (1981) sunt cei care au pregătit în țara noastră renașterea unei realități ce justifică prezența în mișcarea cultural-sportivă a unei experiențe unice în această parte a Europei: o societate olimpică la scara întregii țări, cu 14 ani înaintea primei ediții a Jocurilor Olimpice Moderne. Așadar, factorii care au stimulat apariția societății ar fi: crearea *Fondului Zappa* și a Societății România-Grecia, transformarea României în regat, începerea dialogului dintre personalitățile avizate din Anglia și Asociația Zappeiană din Grecia privitoare la posibilitățile a se porni din nou în istorie Jocurile de la Olympia. Un alt factor însemnat îl constituie ecoul stârnit de informațiile oferite de materialele arheologice de la Olympia, materiale scoase la iveală în decursul a șapte ani (1875-1881) de săpături de colectivul arheologilor germani condus de către Ernst Curtius. Acest tezaur, aceste arhive ale pământului au apărut apoi în cinci volume sub titlul *Olympia- rezultatele săpăturilor întreprinse de Imperiul German*. Săpăturile la complexul arheologic de la Olympia au coincis cu o bună parte din perioada desfășurării la Atena, timp de patru decenii (1859-1890), a Jocurilor Zappeiene-jocuri preolimpice. Acesta a fost contex-

tul care a precedat apariția în anul 1882 a Societății Olimpice Române, una dintre primele din lume cu acest profil. Potrivit Statutului (12 pagini), dat publicității (după multiplicarea lui la Tipografia modernă Gregorie Luis, din București) în anul 1882, Societatea Olimpică Română avea drept scop „încurajarea românilor la deprinderea mînuirii armelor, a dezvoltării corpului prin exerciții gimnastice, precum și a aranja jocuri olimpice o dată pe an”. Jocuri anuale, polisportive, cu durata de șase zile, se organizau în cinstea zeului Ares, la Tomis (Constanța de azi), încă în secolul IV î.Hr. Statutul societății - document fundamental mai stabilea că „membrii Comitetului trebuiesc a lua în băgare de seamă ca Jocurile Olimpice ce se vor face să corespundă cu Jocurile Olimpice antice făcute de greci și romani” (subl.n.). Pentru atingerea scopului, se preciza în continuare, „Societatea Olimpică din București, în numirea de Centrală, va înființa în fiecare județ câte o sucursală”, ceea ce avea să facă din februarie anul următor. În mediul rural, sucursalele organizau curse atletice, sărituri, lupte, dansuri naționale „și tot ce va crede de cuvință Comitetul”. Societatea Olimpică Română și sucursalele ei, a căror activitate este de cercetat în continuare, avea drapele, medalii și insigne proprii și își premiau învingătorii olimpici cu „medalii, bani și obiecte” (cap. XVII din Statut), așa cum se va proceda peste 14 ani, în 1896, când aveau să se desfășoare la Atena primele Jocuri Olimpice internaționale.

SOCIETATEA DE MUZICĂ, GIMNASTICĂ ȘI SPORT VASILE ALECSANDRI DOROHOL.

Înființată în 1901, această societate era denumită și societatea populară de muzică vocală și instrumentală, gimnastică, scrimă, tir, patinaj, dans, tenis, crichet, excursiuni etc. Societatea nu s-a remarcat prin rezultate deosebite.

SOCIETATEA PROFESORILOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT DIN ROMÂNIA (SPEFSR). La 28 decembrie 1989, la Institutul de Educație Fizică și Sport din București s-a întrunit un comitet de inițiativă alcătuit din 11 profesori, pentru reînființarea și organizarea Societății Profesorilor de

Educație Fizică și Sport din România (SPEFSR). Pe data de 5 ianuarie 1990 la București – sediul IEFS – în prezența a peste 350 de profesori de educație fizică din 34 de județe ale țării și Municipiul București s-a aprobat constituirea *Societății Profesorilor de Educație Fizică și Sport din România*. S-au redactat și votat „Manifestul program”, „Proiectul de statut” al SPEFSR și s-a ales conducerea provizorie și comisiile de lucru ale societății. În ziua de 26 februarie 1990, pe baza dosarului nr. 477/PJ/1990, Judecătoria sect. 1 București, prin sentința civilă nr. 462, în ședință publică, hotărăște să acorde personalitate juridică SPEFSR cu sediul în București, str. Ștefan Furtună nr. 140, sect. 6. În aprilie 1990, la București, cu sprijinul Ministerului Învățământului și Științei, al inspectoratelor școlare, al IEFS s-a organizat conferința pe țară a SPEFSR. Au participat peste 300 de delegați din 37 județe și Municipiul București, precum și invitați din partea Ministerului Învățământului și Științei, Ministerului Tineretului și Sportului, Ministerului Apărării Naționale, Comitetului Olimpic Român, RTV Române, reprezentanți ai instituțiilor de învățământ superior, ai școlilor, cluburilor sportive, profesori, specialiști, antrenori. Cu această ocazie s-a aprobat statutul, programul SPEFSR și s-a ales conducerea centrală, compusă din 27 de persoane. Ca președinte a fost votat prof. univ. dr. Mihai Epuran, iar la conferința pe țară din 17 decembrie 1994 a fost ales ca președinte prof. Tiberiu Földvari și președinte de onoare, prof. univ. Dumitru Alexandrescu, rector al ANEFS. SPEFSR este organizată pe principiul teritorial, având filiale județene, în municipiul București, în sectoarele Capitalei și o filială a învățământului superior. Organizată pe principii democratice, fără discriminare etnică, de vârstă, sex, religie, apartenență politică, SPEFSR este o organizație cu caracter profesional, obștească și independentă, nepatrimonială, reunind prin adeziune benevolă profesorii de educație fizică și alți specialiști care activează direct în domeniul educației fizice și sportului, turismului, compensării și terapiei prin activități corporale, având ca scop stimularea și valorificarea potențialului profesorilor de specialitate. SPEFSR militează pentru reșezarea și promovarea activităților de educație fizică, sport și recreație în mod știin-

țific, interdisciplinar în toate verigile învățământului, corespunzător finalităților și obiectivelor acestora în contextul noii orânduiri statale. SPEFSR se preocupă pentru dobândirea statutului de demnitate, competență și justă apreciere socio-profesională de către toți profesorii de educație fizică. Societatea promovează tradiția și preocupările din învățământul românesc de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Această tradiție consemnează înființarea în 1893 la București a „*Societății Profesorilor de Gimnastică și Arme din România*”, la inițiativa profesorilor D. Ionescu și C. Constantiniu, în prezența a 26 de profesori. Căzută în desuetudine, societatea re apare în anul 1904 sub o altă titulatură, „*Cercul profesorilor de gimnastică din Capitală*”, avându-l ca președinte pe fondatorul de școală Gh. Moceanu; a avut o existență vremelnică. După Primul Război Mondial, în condițiile României întregite, același inimos inițiator, D. Ionescu, organizează sub președinția sa, în anul 1921, „*Societatea Profesorilor și Profesoarelor de Gimnastică din România*” cu sediul în București, care își amplifică precedentele obiective și organizează congrese anuale de bilanț. La al VI-lea Congres din Galați, în 1927, au apărut divergențe de natură organizatorică ce au condus la schimbarea conducerii societății, măsură ce s-a dovedit neinspirată. Ultimul congres a avut loc la Ploiești, în 1931, având un caracter formal. Paralel se înființează, pe data de 15 iunie 1927, „*Asociația Profesorilor Licențiați în Educație Fizică*” (APLEF), devenită ulterior numai „*Asociația Profesorilor de Educație Fizică*” (APEF), în cadrul Institutului Național de Educație Fizică din București, președinte fiind ales căpitan prof. Constantin A. Botez. În același an, 1927, pe data de 5 noiembrie se înființează și „*Societatea Studenților de Educație Fizică*” din București, tot în cadrul INEF, președinte fiind ales I. Gheorghiu. Pe data de 24 februarie 1936 „*Societatea Profesorilor și Profesoarelor de Gimnastică din România*”, ca și „*Societatea Studenților în Educație Fizică*” din București, fuzionează cu „*Asociația Profesorilor de Educație Fizică*” (APEF), coexistând sub această denumire, până în anul 1948, când noua Lege a Învățământului din România cuprindea alte prevederi pentru organizarea profesorilor de educație fizică. În această perioadă au continuat să apară

periodicul (lunar, apoi trimestrial) intitulat *Educația Fizică*. Înființată în 1990, Societatea Profesorilor de Educație Fizică și Sport din România și-a continuat activitatea cu o serie de realizări care au contribuit la: revenirea duratei studiilor la Institutul de Educație Fizică și Sport din București la 4 ani, specifică instituțiilor universitare, și acordarea statutului și denumirii de Academia Națională de Educație Fizică și Sport (ANEFS); asigurarea dreptului absolvenților cursurilor de 3 ani (1974-1989) de a-și completa studiile integrale și echivalarea gradelor didactice, precum și organizarea examenelor pentru obținerea gradelor didactice, nelimitat și asemănător celorlalte profiluri de profesori din sistemul de învățământ; introducerea și susținerea doctoratului în educație fizică; echivalarea diplomelor în străinătate; includerea disciplinei de educație fizică la examenul de bacalaureat și în învățământul superior cel puțin patru semestre, cu finalizare prin examen; înființarea Facultății Militare de Educație Fizică și Sport *General Virgil Bădulescu* în cadrul ANEFS în anul 1991. SPEFSR a stabilit unele relații de colaborare cu societăți similare din alte țări, zone geografice și europene; au fost, de asemenea, organizate o suită de acțiuni, conferințe, simpozioane, sesiuni științifice pe plan județean, național și internațional pe diverse teme, ca sistemul unitar de verificare și apreciere, eficiența procesului pedagogic de educație fizică și sport, numărul orelor de educație fizică în diferitele verigi ale învățământului, planificarea și îmbunătățirea conținutului structurii programelor didactice; s-au editat reviste de specialitate la nivel central și la unele filiale județene, precum și o serie de publicații de larg interes profesional. Societatea Profesorilor de Educație Fizică din România a contribuit substanțial la organizarea festivă a aniversării a 70 de ani de existență a ANEFS, în 1992, și a 75 de ani, în 1997, precum și a 100 de ani de la înființarea primei „*Societăți a Profesorilor de Gimnastică și Arme din România*”, cu ocazia unei Sesiuni Științifice cu caracter internațional, în 1993, la București. SPEFSR a participat la organizarea, pe data de 12 noiembrie 1997, la ANEFS, a Consfătuirii Profesorilor de Educație Fizică din România, la inițiativa și cu sprijinul Președinției României, în scopul revigorării educației

fizice în toate formele de învățământ. În consecință, Ministerul Educației Naționale a emis un ordin, în 1998, privind măsuri de reformă a practicării sporturilor în școli, licee, universități, începând cu anul școlar 1998-1999, luându-se ca reper standardele europene cu posibilitatea introducerii în plan a trei ore de educație fizică săptămânal la clasele din învățământul preuniversitar și educația fizică cu frecvență săptămânală în planul de învățământ al primilor doi ani de studii ai fiecărei facultăți. (Vezi „Legislație”, *Conferințele profesorilor de educație fizică*.)

SOCIETATEA PROFESORILOR DE GIMNASTICĂ ȘI ARME DIN ROMÂNIA. În octombrie 1893, D. Ionescu împreună cu C. Constantiniu pun bazele acestei societăți, denumită, după titulatura cu care profesorii absolveau cursurile de pregătire. La apelul lor, au răspuns 26 membri ai corpului didactic din Regat, din învățământul secundar, având drept scop: dezvoltarea educației fizice; stabilirea de legături colegiale; organizarea de întruniri, festivități sportive; răspândirea gimnasticii școlare; fondarea unei biblioteci și înființarea altor societăți similare în alte părți ale țării. Printre fondatorii societății se mai aflau: V. Negruți (Iași), F. Setelin (Craiova), Filip Stănciulescu, N. Bălcescu, C. Pavelescu (București), Th. Vasilescu (Câmpulung), R.S. Corbu (Brăila) ș.a. Existența asociației a fost scrută, lipsind armonia necesară. Sediul societății era în str. Sf. Gheorghe Nou din București.

SOCIETATEA PENTRU PROTECȚIA COPILULUI, înființată la 1 octombrie 1908 la București. Preocuparea de bază a fost educația fizică a copilului sub toate aspectele ei. A organizat în 18-29 iunie 1934 un congres la care s-au dezbătut problemele și „regulile de igienă și mișcarea sub formă de joc, gimnastică și sport”.

REUNIUNEA ROMÂNĂ DE GIMNASTICĂ ȘI CÂNTĂRI. S-a înființat în 1874 în Brașov. A fost prima societate din Ardeal cu un asemenea profil. Ponderea activității acestei societăți au constituit-o preocupările muzicale conduse de marele muzician și dirijor Gheorghe Dima.

SOCIETATEA DE SCHI BRAȘOVEANA (Kronstadter Ski Vereinigung – K.S.V.). Înființată în noiembrie 1905, la Brașov, de locuitori de origine germană. Activitatea acestei societăți este deosebită: se construiește datorită ei prima cabană din Poiana Postăvarului, în 1907. Apelează în același an la vestitul specialist Mathias Zdarschi pentru instruirea schiorilor și organizează, în 1909, primul concurs de schi din Brașov pe un traseu de 7,5 km, la care au participat 10 concurenți. (Vezi „Federația română de Schi-Biatlon”, vol. I.)

SOCIETATEA DE SCRIMĂ A ELEVILOR CURSULUI SUPERIOR DIN LICEUL GH. LAZĂR DIN BUCUREȘTI, înființată în 1910, cu sediul la liceul bucureștean. Inițiator a fost profesorul N. Bădescu.

SOCIETATEA SPORTIVĂ MUNCITOREASCĂ REȘIȚA (SSMR). Înființată în 1922, a fost una dintre unitățile sportive puternice din Banat, cu secții de **fotbal, lupte greco-romane, gimnastică, șah și turism**, ulterior adăugându-se **handbalul, schiul (alpin și fond) și tenisul de masă**. Baza sportivă proprie era formată din arena de fotbal, sălile de gimnastică, lupte, tenis de masă și șah, precum și cabana de pe muntele Semenici (în prezent aparținând Asociației *Prietenii Munților*). **Secția de lupte** a pregătit și promovat sportivi care au realizat performanțe notabile pe plan intern și internațional. Începând din 1930, **secția de handbal**, având ca promotori pe Iosif Forall și Ludovic Gedeon, a promovat o serie de jucători valoroși. După 1947, SSMR fuzionează cu *Societatea Sportivă a Uzinelor Domeniilor Reșița* (SSUDR), urmând un alt traseu organizatoric.

SOCIETATEA DE SPORT DIN PRAHOVA. A fost înființată la Ploiești în 1904, din inițiativa g-l. Hârjeu, fost ministru de Război. Statutul prevedea ca societatea să fie pusă sub „*oblăduirea*” Principei Ferdinand, moștenitorul tronului, urmărindu-se să încurajeze educația fizică a tinerilor prin practicarea tirului, gimnasticii, vânătorii, ciclismului, înotului, călăriei, alergărilor, excursiilor și jocurilor atletice;

SOCIETATEA SPORTIVĂ ROMÂNIA MARE a luat naștere la Cluj, în 18 martie 1928. În primul comitet de conducere a fost președinte prof. univ. dr. Coriolan Tătaru, iar ca vicepreședinți, dr. Iuliu Moldovan, dr. Simion Nemeș, dr. N. Bircescu, dr. Liviu Pop și prof. Simion Ilieșu.

SOCIETATEA ȘTIINȚIFICĂ LITERARĂ TINE-RIMEA ROMÂNĂ BUCUREȘTI. Această societate, înființată în 1901, își propunea „să dezvolte în popor și în special între tinerimea școalelor noastre gustul pentru practicarea exercițiului corporal ca mijloc de dezvoltare fizică și morală, care prepară atât de bine cultivarea conștiinței naționale și a sentimentului patriotic” și, ca atare, decide ținerea în fiecare an a unui concurs de „educațiune” fizică pentru elevii școlilor primare și secundare. Concursurile se desfășurau în condiții stabilite prin regulament, se organizau în grădina Cișmigiu și au durat până în 1905.

SOCIETATEA SPORTIVĂ UEC (Uzinele Electrice Cluj). Înființată la 1 decembrie 1933, din inițiativa lui Albin Morariu – gimnast, angajat la Uzinele Electrice, unul dintre promotorii mișcării sportive în zona Clujului. Societatea a avut sediul în str. Gh. Șincai 1. Inițiativa lui A. Morariu a fost sprijinită de conducerea Uzinelor Electrice, care a oferit societății sportive localul fostei Uzine Termice pe combustibil lichid, situat pe strada Ilie Măcelaru la nr. 28. Societatea a fost înființată de angajați, cu sprijinul administratorului delegat al Regiei mixte, inginer Richard Cortazzi, un mare amator de sport, care a contribuit și material la societatea nou înființată (având ca model principiile organizației italiene „Dopo lavoro”). A fost amenajată sala de gimnastică, inițial mai modest, iar ulterior dotată cu vestiare, dușuri, iluminare electrică corespunzătoare și cu aparatură modernă – aceasta fiind inaugurată la 16 decembrie 1934 de către primul președinte al societății ing. Nestor Meteș (Paneth Farkas, *Paleta și Planeta*). Societatea a avut în structura sa secții de: gimnastică, tenis de masă, fotbal, popice, înot, polo, box, sporturi de iarnă și turism, unele afiliate la federațiile naționale. În sală au fost asigurate patru mese pentru jucătorii de tenis de masă, astfel că toți jucătorii și gimnaștii frunțași

din Cluj au avut cele mai bune condiții de pregătire sub supravegherea și îndrumarea valorosului om de sport care a fost Albin Morariu. Se apreciază că acesta a fost momentul care a impulsionat obținerea unor performanțe de valoare de către jucătorii de tenis de masă clujeni. Tot atunci a luat ființă și secția de tenis de masă a UEC. Pentru UEC au jucat Vladone, Szenkovics, Pitu Pop, Donogan, Ridely, frații Krebs, Komoroczi și alții, jucători care au contribuit la obținerea unor succese de prestigiu pe plan intern și internațional. Trei jucători de la UEC (V. Vladone, M. V. Goldberger și Pitu Pop), alături de cei de la Haggibor (Ervin Diamandstein și Farkas Paneth), au fost selecționați în lotul național, care s-a pregătit și a participat la CM de tenis de masă din 1936, de la Praga, repunând un succes deosebit prin cucerirea titlului de Vicecampionă Mondială și a primei medalii pentru tenisul de masă românesc. Societatea sportivă și conducerea Uzinei au contribuit moral și material la buna pregătire a acestui lot, asigurându-i toate condițiile necesare. Așa cum au recunoscut medaliații CM, „Albin Morariu a fost unul din artiștii acestui succes”, el fiind conducătorul și căpitanul echipei României. Tot datorită acestui neobosit animator al sportului, el însuși gimnast, secția de gimnastică a Societății Sportive UEC și gimnastica clujeană au avut contribuții importante la dezvoltarea acestei ramuri de sport în țara noastră. În 1935, se făceau pentru prima dată pregătiri pentru JO, iar în 1936 s-a organizat la Cluj un concurs în vederea selecționării celor 8 gimnaști care urmau să participe la JO de la Berlin. Din inițiativa și la propunerea Societății Sportive UEC s-a constituit în 1936 Comitetul Olimpic de Pregătire a Sportivilor Români pentru JO. Secția de popice a Societății Sportive UEC s-a impus și ea prin jucători de valoare care au câștigat titlurile naționale pe echipe în 1934, 1937 (considerate de către unii competiții regionale), 1938 și 1945. După 1948 Societatea Sportivă UEC a intrat în procesul de reorganizare a mișcării sportive, pierzându-și identitatea.

SOCIETATEA SPORTIVĂ A UZINELOR ȘI DOMENILOR REȘIȚA. Se cunosc puține lucruri despre activitatea acestei societăți. Ea avea o secție

de turism. Președintele societății a fost George Cosma. Asociația turistică Reșița a luat ființă, înaintea primului război mondial, în anul 1911. A mai existat Uniunea Turistică Reșița (1930-1938). De asemenea, învățământul primar și secundar trebuia să cuprindă practica exercițiilor corporale, ținându-se seama de principiile pedagogiei și igienei, cât și de cerințele educației militare. Activitatea societății (cu sediul pe str. Carol I – pe proprietatea lui M. Sfetcu) a durat până în 1912, când M. Tutunaru, încetează din viață. După această dată s-a transformat în societatea *Tinerimea*, având ca promotori pe profesorii A. Butaș și Th. Vasilescu. Noua societate a luat parte la serbările federale din 1925 și 1928. În 1931 își încetează activitatea.

SOCIETATEA SPORTIVĂ A UZINELOR DOMENIILOR REȘIȚA (SSUDR). Înființată în 1926 la Reșița, cu secții de: **atletism, lupte greco-romane, fotbal, gimnastică, box, șah, tenis de masă, scrimă, popice și turism**, la care s-au adăugat ulterior cele de **halteră, motociclism, natație și plano-rism**. Un succes important a fost obținut de echipa de fotbal, care a cucerit titlul de Campioană Națională în ediția 1930-1931 a Diviziei A, învingând SG Sibiu cu 2-0. Echipa a fost pregătită de Ernest Loukota, un valoros tehnician, care a fost și antrenor de atletism și înot. În 1938, echipa de juniori a câștigat titlul de campioană la prima ediție a CN de fotbal juniori. După 1947, SSUDR a fuzionat cu SSMR (vezi Societatea Sportivă Muncitorească Reșița) sub denumirea de *Oțelul*, cu care participă în CN de fotbal ediția 1947-1948, după care se unifică cu *Locomotiva* sub denumirea de *Metalchimica*, ulterior *Energia* și apoi *Metalul*. Atât sub numele de SSUDR cât și de *Metalul*, secția de atletism s-a impus prin rezultate notabile, printre cei care au cucerit titluri de campioni naționali aflându-se: Gheorghe Kiss, la 1 500 m (1937); Zeno Dragomir, la săritura cu prăjina (1941); Ștefan Hegeduş, la aruncarea discului (1943); Ion Toma, la aruncarea ciocanului (1945); Martin Belba, la aruncarea suliței (1946); Mihai Trucă, la 400 m garduri (1946 și 1947). Antrenorul secției, Ernest Loukota. SSUDR a avut în proprietate primul bazin acceptabil pentru înotul sportiv, iar la strandul *Turis-*

tic care s-a dat în folosință în 1924, sub îndrumarea antrenorului Ernest Loukota, s-a organizat prima grupă de înotători dintre care s-a remarcat Anton Senhenstein, deținătorul recordului național la 100 m craul. Sub denumirea de *Metalul* echipa de fotbal câștigă, în 1954, CR, fiind prima echipă de categorie B care intră în posesia acestui trofeu. În 1958, ca urmare a unor reorganizări se constituie două unități sportive, AS *Metalul* și CSMR.

SOCIETATEA TURISTICĂ BRAȘOV. Înființată în 1927, având în structura sa și o secție pentru schiorii maghiari. Și-a fixat ca centru de activitate zona Bunloc din masivul Piatra Mare, unde a construit și o trambulină pentru sărituri cu schiurile. A acordat o însemnătate deosebită instruirii copiilor și organizării de concursuri de sărituri și probe de schi alpin. Primul concurs de schi a fost organizat pe Piatra Mare în 1929 și a constat din probe de coborâre, slalom și sărituri pentru seniori, juniori și junioare. Câștigător la slalom și coborâre a fost Iosif Kovacs, un schior care va domina schiul românesc mulți ani, iar la juniori, Iuliu Bodola, vestitul fotbalist al echipei *Venus* de mai târziu. Un alt merit al acestei societăți rămâne descoperirea unei admirabile zone de schiat în Piatra Mare și Bunloc, construirea cabanei Piatra Mare și a celor două trambuline, care au permis sărituri de peste 56 m, amenajarea a două părți de coborâre, una pe Piatra Mare în zona Dealu Morii și cealaltă la Bunloc, pe valea Timișului. A stimulat propagarea schiului în Miercurea Ciuc și Odorhei.

SOCIETATEA TURISTICĂ FRĂȚIA MUNTEANĂ. Înființată la Cluj, la 21 noiembrie 1921 la inițiativa savantului Emil Racoviță, apel semnat de numeroși intelectuali clujeni, prin care se accentua că turismul este singurul mijloc de a îmbunătăți starea populației de la munte. Președinte a fost ales profesorul Iuliu Moldovan; după votarea proiectului de statut, președinte a fost ales Emil Racoviță. Programul activității fiind schișat de către președinte cuprindea: organizarea materială, prospectarea turistică în special a munților Apuseni, conferințe populare pentru răspândirea turismului.

SOCIETATEA TURIȘTILOR DIN ROMÂNIA (STR). A luat ființă la 24 ianuarie 1903 în Capitală. Din primul Comitet (aprobat de ASR Principele României, protectorul Societății) au făcut parte: Gr. Antipa, Gh. Balș, Vintilă Brătianu, I. Costinescu, dr. Gh. Fleislen, col. Ionescu, S. Mehedinți, L. Mrazec, Gh. Munteanu Murgoci, Th. Nica, Tr. Tamm, Al. Tzigara-Samurcaș, dr. A. Ureche, Al. Vlahuță, M. Vlădescu. În art. 2 din Statut se prevede: „*Scopul Societății este de a înlesni cunoașterea frumuseților țării românești și de-a întări astfel iubirea de patrie și neam*”. Societatea a răspândit un apel prin care își făcea cunoscute scopul și mijloacele urmărite, precum și dorința de a atrage un număr cât mai mare de membri activi. De asemenea, în apel era exprimată și dorința expresă de a înființa „*secțiuni în țară, cu specială menire de a înlesni excursiunile și a face cât mai cunoscute și apreciate frumusețile și bogățiile naturale în partea locului*” (Istoricul gimnasticii și educațiunei fizice la noi, D. Ionescu, București 1939).

TRINITATEA VREMELNICĂ. Înființată la Brașov în 1869, promotori fiind Nicolae Grigorescu, Alfred Bernath și Dimitrie Grecescu. Avea scopul de a cultiva practicarea turismului organizat.

SOCIETĂȚI (ASOCIAȚII) TURNVEREIN. Au fost înființate în diferite orașe din țară, în special în Ardeal, de către populația de origine germană. Programul acestora cuprindea mai ales gimnastica la aparate, caracteristică sistemului Jahn-Eiselen, dar și alte sporturi printre care scrima, tirul cu pistolul și înotul. Prima asociație a fost constituită la Mediaș, în 1822, astfel de organizații sportive funcționând după 1848 și la Brașov, Sibiu, Sighișoara, Sebeș, Bistrița, București, Iași, Galați, Azuga. PA Activitatea turnverein-urilor se amplifică în special după 1848 (în timpul revoluției pașoptiste au fost desființate), când pătrunde în școlile medii (ale căror programe prevedeau câte două ore pe săptămână pentru gimnastică) și chiar în unele școli primare. În această perioadă sunt elaborate și manuale tehnice. Dezvoltarea turnverein-urilor a condus la federalizarea activității acestora, constituindu-se

Deutcher Turnerbund în Rumänien – Uniunea Germană de Gimnastică din România (C. Kirițescu, *Palestrica*, ediția a II a 1964).

SOCIETATEA BUKARESTER TURNVEREIN (BT). A fost înființată la București, în 1867, din inițiativa unor comercianți sași (între care se afla și băcanul Gustav Rietz) veniți din Brașov și Sibiu, stabiliți în Capitală pentru afaceri. Pe parcursul anilor au activat ca profesori de gimnastică în cadrul acestei societăți: Gr. Korosetz până în 1884; P. Müller (care funcționa și la Școala Evanghelică); Emil Wünsche (absolvent al Școlii Normale de Gimnastică din Dresda). În școala organizată de BT (în localul din str. Brezoianu nr. 49) se preda gimnastica și scrima. Datorită unor măsuri restrictive față de cei care doreau să se înscrie în societate, privind apartenența etnică și cunoașterea limbii germane, organizația a înregistrat fluctuații în ceea ce privește numărul membrilor și amploarea activității. În fiecare an se organizau așa-numitele „*Jahn-fest*”, spectacole de teatru și muzică, serate dansante ș.a., în cinstea întemeietorului sistemului german de gimnastică. Alte societăți Turnverein au funcționat la Iași, la Galați și Brăila, acestea având o activitate mai restrânsă fie din cauza numărului redus de membri, fie din lipsa unui local propriu, cea din Iași funcționând până în 1901.

SALVAMONT. Pe munte intervine adeseori și neprevăzutul, astfel că și celor mai bine pregătiți li se pot întâmpla să aibă nevoie de ajutor pentru a ieși din impas. Din vremurile cele mai îndepărtate, cei ce mergeau pe munte și-au dat seama că între ei trebuie să se închege o solidaritate, astfel ca la nevoie să se poată ajuta între ei. Mai târziu călăuzele au fost instruite și obligate, prin statutele lor profesionale, să acorde ajutor tuturor celor care au suferit accidente. Ciobanii și localnicii, de asemenea, au avut intervenții ori de câte ori situația o cerea. În 1904 S.K.V (Siebenbürgischer Karpaten Verein – Clubul Carpatin al Transilvaniei) a organizat o școală de călăuze la Făgăraș, unde s-au predat și cunoștințe pe prim ajutor. În acest sens și cabanele au fost dotate cu material sanitar de prim ajutor. Prima secție a S.K.V. care a organizat echipa de salvare a fost cea

din Sibiu în 1925. A treia secție era cea din Făgăraș, mai apoi și la Bușteni. La adunarea generală din 3 mai 1925 a secției alpine Bucegi din societatea "Hanul Drumeților" cu sediul la Sinaia, s-a propus înființarea unui pichet de salvare, strângându-se și suma de 2600 lei. În scrierile de specialitate ale vremii, avându-se în vedere accidentele ce se puteau produce pe munte, s-au stabilit medicamentele uzuale, farmaciile portative, sisteme de evacuare în munte, mijloce de transportare, evidențiindu-se necesitatea ca un medic să facă parte din echipa de salvare. În 1936 înființându-se în Bușteni o secție a Clubului Alpin Român, s-a format totodată și o echipă de salvare formată din membrii acestei secții, care a avut intervenții deosebite. La aceste acțiuni de salvare și-au adus contribuția și militarii batalionului Sinaia. După cel de-al doilea război mondial acțiunile de salvare au fost sporadice, după necesități, întreprinse de către alpiniști, cabanieri sau localnici. În 1969, s-a reglementat oficial activitatea de salvare prin H.C.M nr 40, când s-au constituit echipele Salvamont. Se prevedeau măsuri menite să evite accidentele turiștilor în munți, prin acțiuni de întreținerea marcajelor turistice și a căilor de acces, echiparea cabanelor de creastă cu semnalizatoare acustice și luminoase, instalarea de posturi telefonice. Imediat s-a trecut la construirea și dotarea echipelor Salvamont, iar FRTA a întreprins și întreprinde an de an pregătirea de specialitate a echipelor. Echipele Salvamont sunt constituite din voluntari (schiori, alpiniști, turiști) oameni cu multă dăruire care cu sacrificiul chiar al propriilor vieți sunt gata, pe orice vreme și în orice condiții să vină în ajutorul celor în nevoie. Despre activitatea acestor oameni au fost dedicate multe lucrări în presa scrisă sau diferite cărți, sau la TV. Sunt în general sportivi sau foști sportivi cu un dezvoltat simț umanitar, foarte bine pregătiți fizic, buni cunoscători ale zonelor și traseelor montane unde activează și a metodelor de intervenție. Sunt în strânsă colaborare, când situația o cere, cu organismele medico-sanitare (SMURD, Spitale, Policlinici). Salvamontul este prezent în toate regiunile cu zone muntoase propice practicării

alpinismului sau turismului (organizat sau ocazional). Cei ce provoacă intervenția salvamontului au obligația să prevină producerea diferitelor accidente fie ascultând sfaturile ce li se dau, echipându-se corespunzător, fie alegând traseele, anotimpul și vremea după pregătire, posibilități și capacități fizice.

SOCIETATEA SALVAMAR. Unitate de salvare a naufragiaților în apele teritoriale ale României. A fost înființată la 14 iunie 1933 din inițiativa și sub președenția activă a Regelui Carol al II-lea. După studii elaborate, efectuate asupra naturii litoralului românesc, „regimului meteorologic și specificului mării noastre, societatea a stabilit, pentru o salvare eficientă, organizarea unor stațiuni de salvare la : Balcic, Caliacra, Tauch-Liman, Mangalia, Tuzla, Tasaul, Gura-Portiței, Sf.Gheorghe, Sulina, Vâlcov și Cetatea-Albă. Începutul l-a făcut cu stațiunea Constanța, inaugurată de către Regele Carol al II-lea la 8 septembrie 1938, care a fost și *nașul* primei șalupe de salvare *Pescărușul*, iar principele moștenitor Mihai a celei de a doua șalupe *Albatros*. Echipajele celor două șalupe aveau în folosință, din decembrie 1937, Casa Marinarilor Salvatori. Activitatea a fost continuată la Balcic, Mangalia și Sulina. Sistemul de salvare a fost complectat în 1939 cu auto-port-rachete cu aparatura necesară corespunzătoare, cele mai performante la vremea respectivă. Prim vicepreședinte al Societății Salvamar era Mitiță Constantinescu, Ministrul finanțelor și Guvernator al Băncii Naționale a României, iar Administrator delegat, Contra amiralul adj. Nicolae Păis. Unitatea nautică Salvamar din Mamaia, respectând ordinul Regelui Carol al II-lea, a fost cedată Străzii Țării în vederea dezvoltării sporturilor nautice în rândurile tineretului. Prin amenajările aduse localului, în vara anului 1939, stațiunea putea primi lunar peste 400 de străjeri și comandanți . Pe lângă inițierea în sporturile nautice participanții beneficiau și de o excursie cu vapoarele Serviciului Maritim Roman, având drept scop contactul cu tinerii și civilizația unor țări din orientul apropiat.

CLUBURI DE FOTBAL

ARMĂTURA ZALĂU. În prima ediție postbelică a campionatului divizionar Divizia C, 1946-1947, reprezentanta orașului, CS Zalău, ocupă locul IX în seria a șasea. Apoi, timp de 22 de ani Zalău nu va mai depăși nivelul campionatului regional și județean. În 1969, va reveni în Divizia C, prin echipa *Dinamo*. În continuare, ștafeta va fi preluată de *Unirea*, a cărei prestație competițională, între anii 1970-1976, va tinde către promovarea în Divizia B, obiectiv realizat la capătul campionatului în 1975-1976. Antrenor: Carol Călina. Jucători: Cornaciu, M. Bunbuț, Nistor, Both, Antal, Fabian, Al. Munteanu, Gh. Bunbuț, Mathe, Vaida, Petreanu, C. Mureșan, Ardeleanu, Feierstein. În ianuarie 1976, *Unirea* își schimbă numele în *Armătura*, reprezentând întreprinderea de Armături Metalice din Fontă și Oțel. Președintele asociației și secției de fotbal este Nicolae Căvârache; antrenor – Emil Chirilă. După 2 ani la Divizia B, au urmat 4 campionate în Divizia C și promovarea, pentru a doua oară, în eșalonul secund, în vara anului 1982, avându-i ca antrenori pe Ioan Cotruț și Dorin Barbu. Lotul de jucători: Marian, Cornaciu, Ghete, M. Bunbuț, Petreanu, E. Terheș, Ciulean, Fl. Pop, Pășcuța, Pașca, Cheregi, D. Crifan, Gh. Bunbuț, Vaida, Ardeleanu, Chiș, Butan, Roman. Revenirea în Divizia B a însemnat și o creștere a gradului de competitivitate al echipei care, condusă de antrenorul Dorin Barbu, reușește să ocupe locul V în 1982-1983 și locul IV în 1983-1984, în clasamentul seriei a treia. Din conducerea asociației făceau parte, în acest timp, Vasile Marchiș (președinte) și Petre Suci (președintele secției de fotbal). În următorii 11 ani (din 1984-1985 până în 1994-1995), *Armătura* va fi o divizionară B, cu un randament competițional constant bun. Din păcate, lipsa sprijinului necesar

din partea întreprinderii a făcut ca echipa să se apropie tot mai mult de zona retrogradării, astfel că, la sfârșitul campionatului 1994-1995, ea se va clasa pe locul XVIII în seria a doua a Diviziei B, coborând în eșalonul trei, pe care nu l-a mai părăsit până în anul 2002.

ASA (ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ARMATA) TÂRGU MUREȘ. Actul de naștere al asociației a fost semnat în anul 1962, iar prima prezență pe plan competițional a fost semnalată în campionatul orășenesc în ediția 1962-1963 (antrenori Incze III și Bociardi). În august 1964, ASA fuzionează cu CS *Mureșul* (divizionară B) și sub denumirea de ASA *Mureșul*, se lansează în tentativa de promovare în eșalonul divizionar, obiectiv realizat în 1967, când antrenorul Tiberiu Bone, secundat de D. Vakaros, reușește performanța cu următorul lot de jucători: Solyom, Csako, Toth, Dodu, Stănescu, Tâmpănu, Ciutak, Siko, Bartok, Dumitriu III, Lungu, Lucaci, Pavlovici, Balaș. Din anul 1967 până în anul 2000, ASA *Mureșul* (din 1969 numai ASA) participă la 35 de ediții de campionat divizionar, dintre care 21 în Divizia A și 14 în Divizia B. În acest timp, cele mai bune performanțe au fost: locul II în prima divizie, calificarea în semifinalele CR în 1974-1975 și locul III în 1975-1976. Din loturile de jucători folosiți în perioada de afirmare a echipei făceau parte: Solyom, Bay, Nagel, Szöllösy, Toth, Șt. Gligore, Sleam, Kiss, Unchiaș, Ispir, Onuțan, Bălăni, Varodi, Czako, Hajnal, Șt. Naghi, N. Naghi, Fazekas, I. Mureșan, Both II, Pâslaru, Lucaci. Antrenor – Tiberiu Bone. Exponentă a unui fotbal tehnic și bine orientat tactic, echipa din Târgu Mureș a reușit să se impună ca o mare specialistă a contraatacului, armă care, între anii 1975-1977, i-a adus o binemeritată faimă și

numeroase succese. Din păcate, ASA, lipsită de experiența necesară, nu a reușit să-și valorifice pe deplin potențialul tehnico-tactic, mai ales în competițiile internaționale. Astfel, în trei ediții consecutive ale Cupei UEFA (1976, 1977, 1978), nu a reușit să depășească primul tur. Linia de clasament: 6-1-1-4 (4:13). În schimb, în Cupa Balcanică intercluburi, ediția 1972-1973, a avut o comportare meritorie, calificându-se în finală, dar ratând la mică distanță cucerirea trofeului. Din conducerea asociației au făcut parte de-a lungul anilor o serie de personalități de marcă ale fotbalului românesc: Gheorghe Pintilie, Alexandru Florescu, Cornel Cacovean. De remarcat că în anii competiționali 1990-1991 și 1991-1992, echipa a purtat numele de ASA *Electromureș*, denumire cu care a promovat în Divizia A, sub conducerea lui Ștefan Coidum, având următorul lot de jucători: Rotaru, Vodă, Costin, Botezan, Sălăgean, Szabo, Nan, Casoni, Varga, Cr. Stoica, Gyorke, Eros, Gabor, Cioloboc, L. Popa, Blaga, Pinte, C. Ilie, Mărgineanu, Pâslaru, Ov. Maier. Din 1992 s-a revenit la denumirea simplă de ASA, echipa fiind, în continuare, divizionară B. Cea mai bună poziție ocupată în clasamentul Diviziei B a fost locul III în ediția 1995-1996. Președintele clubului, până în 1998, a fost Cornel Cacovean. După CN 2001-2002 a retrogradat pentru prima oară în Divizia C. Își modifică denumirea în *Maris Târgu Mureș*, apoi se unifică cu echipa din județul Mureș, *Unirea Unghieni*, divizionara C, care apoi revine în divizia D. Fotbalul din Târgu Mureș re apare în eșaloanele superioare prin echipa primăriei FCM Târgu Mureș, care după ce preia locul în liga a II-a, în 2008 de la nou promovata *Unirea Sânnicolau Mare*, promovează în liga I în 2010.

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ GAZ METAN MEDIAȘ. A luat ființă în 1945, numindu-se atunci *Karres* și având în echipa de bază pe: Varday, Armeanu, Dibok, Coman, Joja, Băcilă, Șerban, Moldovan, Farkaș, T. Dascălu, Laris, Dobay. Activează în cadrul campionatului Diviziei B în 1946-1947 și promovează în prima divizie. Își schimbă numele în *Gaz Metan* și ocupând locul XII în clasament, este obligată să-și apere poziția în Divizia A

într-un turneu de baraj desfășurat în Capitală, în vara anului 1948. Efectivul de jucători care a reușit să se mențină în prima Divizie era format din: Varday, Kodacek, Luca, Costea, Șerban, Herold, Tomescu, L. Munteanu, Moldovan, Humis, Guță Tănase, Dobay. În campionatul 1948-1949, echipa retrograda în Divizia B și un timp se mai menține pe linia unei bune comportări. Așa de pildă, în 1950, schimbându-și numele în *Partizanul*, ocupă locul III în seria a 2-a a eșalonului secund. La fel și în 1951, când, cu un nume nou, *Flacăra*, s-a calificat în finala CR, după ce eliminase 4 divizionare A (*Știința Cluj*, *Flamura Roșie UTA*, *Locomotiva București* și *Dinamo Brașov*). În finală a pierdut în disputa cu CCA(1-3), antrenorul Șt. Dobay folosind echipa: Varday, Luca, Szabo, Molnar, Costea, V. Dumitrescu, Pop, Papay, dr. Coman, Szasu, Moldoveanu. Între anii 1952 și 1972, echipa joacă în Divizia B, ocupând poziții medii. În acest interval de timp, denumirea clubului se schimbă în: *Energia* (1957), *Gaz Metan* (1958), CSM (1960) și din nou *Gaz Metan* (1962). În campionatul 1972-1973, medieșenii joacă în Divizia C numai un an, după care revin în Divizia B, unde activează până în 1976, când retrogradează din nou în Divizia C, unde rămân doar pentru un campionat, pentru ca, în continuare, să nu mai părăsească eșalonul secund până în 1992. A urmat un alt an de „penitență” în Divizia C (1992-1993) și 7 prezențe în Divizia B (1993-2000) la capătul cărora *Gaz Metan* va trece pragul Diviziei A, pentru a doua oară în istoria clubului. Meritul acestei performanțe aparține conducerii clubului (președinte Ion Muntean), antrenorilor Jean Gavrilă (principal), Iuliu Varo și Constantin Cenan (secunzi) și jucătorilor: F. Rus, D. Roșca, Fl. Filip, D. Stoica, L. Nanu, M. Nicolau, N. Grigore, M. Lungu, Fl. Șonfăleanu, V. Miclăuș, C. Ciurar, N. Grosu, Gh. Kalo, C. Stoica, C. Hanc, Cl. Moldovan, R. Chivescu, Fl. Boruncoi, T. Demian, A. Joo, I. Buzean, L. Balaban, D. Gâldean, N. Boaru, N. Iorga, M. Oprea. După un an în Divizia A, în 2000-2001 va reveni în Divizia B (președinte I. Vlad, antrenor S. Dumitrescu).? Revine în liga I, sub conducerea antrenorului Cristian Pusztai, în anul 2008. Se menține și în 2010, în prima ligă, fiind chiar una din

bunele sale echipe. Principalii jucători sunt: Al. Lazăr, Al. Curtean (transferat la FC Timișoara), Hoban, Cr. Bud (transferat la CFR Cluj), Buchta și Kubala (cehi), Eric de Oliveira (brazilian).

ASOCIAȚIA SPORTIVĂ INDUSTRIA SÂRMEI CÂMPIA TURZII. A luat ființă în 1921. Până în 1936, echipa a activat în Campionatul districtual și regional. În 1936-1937 joacă în Divizia C, iar în 1937-1938 câștigă dreptul de a promova în Divizia B, având următoarea formație de bază: Mathias, Engel, Lodl, Lazăr, Boiardi, Covacs, Babulea, Varsskyen, Răzvan, Neagrău, Velescu. După promovare, continuă să activeze în eșalonul secund până în 1941 și după război (în 1950-1951, *Metalul*), va trece pragul primei divizii cu antrenorul Gheorghe Hanga și jucătorii: Crăciun, Felecan III, Luca, Roman, Curcan, Ardeleanu, Copil II, Palfi, Mari, E. Mureșan, I. Mureșan, Lazăr, Căpușan, Chioreanu. *Metalul* nu reușește să facă față primului eșalon și după un an (1952), revine în Divizia B. A urmat o nouă promovare în Divizia A (1953), la reușita căreia au contribuit: Mândruț, Lazăr, I. Mureșan, Roman, Szasz, Ban, Cacoveanu, Burian, Stancu, Stanciu, Csatar, E. Mureșan. Dar și cea de a doua legislatură divizionară A nu a durat mai mult de un an (1954), echipa fiind obligată să se reîntoarcă în Divizia B, eșalon în care va juca, fără întrerupere, 14 ediții de campionat, până în 1969. În acest interval de timp echipa și-a schimbat numele în *Energia* (1957-1958), a revenit la denumirea de *Industria Sârmei* (1959), fiind la un pas de Divizia A (locul II în 1964-1965) și a jucat o finală a CR în 1956, când a pierdut cu 0-2 la *Progresul* Oradea. Echipa finalistă: Carapeț, Niculescu, M. Mureșan, Ban, Mari, Ruzici, Moldovan, Copil II, Sighet, Safar, Burian. Antrenor – C. Naghi. La sfârșitul campionatului 1968-1969, *Industria Sârmei* (președintele asociației – ing. Gh. Gurgiu, șeful secției de fotbal, ing. Al. Liscan) retrogradează în Divizia C, apoi revine în Divizia B (1973) sub conducerea antrenorului Șt. Hidișan și cu jucătorii: Lenghel, Oltean, Gacs, Tămpănar, Simonfi, Stângă, Bucur, Neagu, Popa, Naghi, Coca, Szöcs, Demar, Kiss, Suci, Mihaly, Hațegan, Mândruț, Miheșan, Coloji, Chețan,

Felecan. După patru campionate în Divizia B (1973-1977), echipa retrogradează în Divizia C, de unde antrenorul Titus Farcaș o readuce în eșalonul secund în vara anului 1978. Au urmat alți doi ani divizionari B (1978-1980), încă doi ani în Divizia C, după care același antrenor Titus Farcaș promovează echipa în Divizia B, în care însă nu au rezistat decât până în 1985. În continuare, joacă în Divizia C (1985-1992), retrogradează în campionatul județean (1992-1995) și, din 1995-1996, se menține constant în Divizia C (locul III în clasamentul seriei a 6-a, în anul competițional 1999-2000). La capătul sezonului 2000-2001, câștigă seria a VII-a a diviziei C și promovează în divizia B (antrenor: Adrian Coca). Rămâne în divizia B (liga a 2-a) până în 2009, când își schimbă și numele în Mechel Câmpia Turzii.

ASTRA PLOIEȘTI. A luat ființă în 1934, cu denumirea de *Astra Română*. Până în 1984, nu apare în structurile competiționale naționale. Activează în acest timp și sub numele de *Rafinorul* sau *Rafinăria I*, pe plan local, având terenul pe *Columbia* (același de azi). Este prezentă în campionatul județean în perioada 1984-1990. Din 1990 devine *Astra*, promovând doi ani mai târziu în Divizia C, unde ocupă succesiv locurile: VI (1992-1993), XII (1993-1994), III (1994-1995), XIV (1995-1996). În vara anului 1996 preia locul echipei *Danubiana București* în Divizia B, cedând locul său din Divizia C echipei *Victoria Florești*. Un sezon se va numi *ASA Ploiești Danubiana*, după care se revine la denumirea tradițională de *Astra*. În eșalonul secund, ocupă locul VIII în 1996-1997 și locul I în 1997-1998, promovând pe prima scenă divizionară a țării, în vara anului 1998, când la conducerea tehnică se aflau antrenorii Gabriel Stan și Valentin Sinescu. Pentru prima dată, Ploieștiul avea două echipe divizionare în Divizia A. În campionatul 1998-1999 *Astrase* clasează pe locul X, aceeași poziție ocupând-o și în edițiile 1999-2000 și 2000-2001, iar în 2001-2002 locul XII. Lotul echipei în anii de ascensiune competițională: Muțescu, Prunea, Cireș, Dumitrache, Dunăreanu, Gh. Nicolae, Rohat, Petroesc, Voinea, Beraru, Ciorea, M. Dună, Fl. Dumitru, Fulga, Ilyeș, Mihart, S. Popescu, Pompiliu Stoica, Vrăbioru

(decedat la 24 iulie 1999 în urma unui infarct miocardic, în timpul meciului Rapid–Astra, pe stadionul Giulești), Bârsan, Caraman, Movilă, Ionuț, Savu, Dăscălescu. Antrenori: Vasile Simionas, schimbat în retur cu Costică Ștefănescu. Președintele Consiliului de administrație – Ion Niculae, președintele clubului – Marian Manea, vicepreședinte – Dan Dorobeț, director sportiv – Romică Pașcu. Președinte de onoare – directorul rafinăriei *Astra*, ing. Octavian Nan – personalitate cu o mare implicare în istoria modernă a echipei. *Astradeține* un modern stadion construit pe locul vechiului teren *Columbia* de la Gara de Vest a orașului, având o capacitate de 10 000 de locuri, dotat cu instalație de nocturnă. Din vara anului 2000, antrenorul echipei a fost numit Ion Marin, urmat de Gheorghe Muțescu și Marian Bondrea. La sfârșitul sezonului 2002-2003, pe care *Astra* îl încheie pe locul 9 în divizia A, se produce o fuziune între *Astra* și *Petrolul*, recent promovată în eșalonul superior, echipa purtând numele *Petrolul*. Această fuziune a creat foarte multe discuții în fotbalul ploieștean, fiind contestată chiar și corectitudinea sa. Fapt este că încă din sezonul 2003-2004 uniunea celor două cluburi se rupe, iar fotbalul ploieștean trăiește în continuare o perioadă de mare decădere, la un moment dat una dintre echipe (*Petrolul*), deși foști jucători ai campioanei anilor '50-'60 contestau ca aceasta echipă ar fi adevăratul *Petrolul*, activa în liga a II-a, iar cealaltă (*Astra*), redenumită *FC Ploiești*, era în liga a III-a. *FC Ploiești* revine în eșalonul secund, iar la sfârșitul sezonului 2008-2009 obține promovarea în liga I, antrenor Ion Moldovan. După un sezon agitat, cu italianul Nicolo Napoli, pe banca tehnică după etapa a 4-a, și apoi Marin Barbu, din etapa a 29-a, izbutesc salvarea de la retrogradare.

BRAȘOVIA BRAȘOV. Club înființat înaintea Primului Război Mondial (1914), având atunci o activitate foarte redusă. Reorganizat în 1919, se afiliază în 1920 la FSSR. În 1922 fuzionează cu CSVănători de munte, păstrând același nume. Trei sezoane, consecutiv (1922-1923, 1923-1924, 1924-1925), câștigă Campionatul regional, dar niciodată nu depășește „sferturile” turneului final al CN. Lotul

de jucători folosit în perioada 1922-1930: Varhegy, Vedel, Rupp, Szilagy, Erös, Toth, Trisch II, Nachary, Salangy, Geller, Agoston, Erdö, Cotty, Berkessy, Ciakme, Naghi, Kelemen, Goldstein, Bölöni I, Niculescu, Kovacs, Vogl, Naghi II, Bodola. Începând din 1932, anul punerii în aplicare a formulei divizionare, face parte din Divizia A, ocupând același loc VII în 1932-1933 și 1933-1934. În acest timp, conducerea clubului era asigurată de dr. Samoilă Ritter (președinte executiv și medic al echipei) și de Alexandru Tompa, secretar din 1920. Din lot făceau parte: Banyay, Cosma, Keleni I, Keleni II, Bölöni I, Bölöni II, Istvan, Cotei, Gonczi, Dezi, Siko, Naghi III, Vogel, Kovacs, Geller, Bogdan, Popovici, Balogh, Lakoczy, Lakormeic, Szigismund, Sudermessy, Toth, Turk, Lustig. La sfârșitul campionatului 1933-1934, echipa retrogradează în Divizia B (locul VI în 1934-1935 și VIII în 1935-1936), după care cade în Divizia C, unde joacă un singur an (1936-1937), ocupând locul V în Liga de Centru. Aceasta a fost ultima apariție divizionară (între timp în lot au mai apărut: Maleg, Molnar, Siegel, Ionaș, Lorencz, Kocsis, Benedek, Vicol, Ilieș, Urban, Neagu, Balasz, Bertha), locul său fiind preluat, în continuare, de *Astra*, echipa uzinelor cu același nume din Brașov (UFC Brașov).

BUKARESTER FC. Al treilea club bucureștean de fotbal în ordinea înființării (1912). Primul președinte a fost Hense-senior, în vârstă de peste 60 de ani, care figura în formație și ca portar. În echipă activau, în marea lor majoritate, jucători străini, printre care: Hillard, Rosman, Bolton, Petit, Wilde, Redfern, Hense-jr., Cyril. La 18 martie 1912 susține primul meci cu Olimpia, încheiat cu scorul 2–4, pe terenul de la *Bolta rece*. În preajma Primului Război Mondial, jucătorii străini încep să plece din țară și treptat, echipa se destramă. Ea mai activează, sporadic, până în 1916, după care dispare și nu mai reapare în perioada postbelică.

CARMEN BUCUREȘTI. Nume adoptat în 1940 de către echipa Fabricii de încălțăminte Mociornița. Aceasta a activat în anii dinainte de război sub această titulatură, în campionatul divizionar C,

ediția 1937-1938, Liga de Sud, când a ocupat locul I și a promovat, prin baraj, în eșalonul secund, pe care l-a părăsit la sfârșitul anului competițional 1938-1939. În perioada 1941-1944, participă la „*campionatul de război*”, folosind în lotul de jucători, printre alții, pe: Gh. Nicolae, Victor Panovschi, N. Simatoc, Al. Torjoc, I. Manolică, B. Marian, Toma Bentu, I. Mociornifă, I. Stoian. În 1945 participă la campionatul categoriei *Onoare*, cu un efectiv deosebit de valoros, avându-i în componență pe: Șt. Ionescu, Gh. Nicolae, Ion Panait, C. Marinescu, Caius Novac, N. Șimatoc, Al. Torjoc, I. Șiclovan, Fr. Fabian I, B. Marian, I. Covaci, I. Bonafiu, I. Farkas, I. Cireș, C. Humis, Tr. Iordache. Cu acest prilej, lotul este completat cu V. Stănescu, I. Fabian II, Toth III, I. Fekete, G. Popescu. În 1946-1947 este vicecampionă a țării, dar din vara anului 1947 este desființată, din motive politice, locul său în prima divizie fiind preluat de echipa ASA (CCA–Steaua), în timp ce jucătorii săi au fost împrăștiați pe la diferite cluburi bucureștene. Din nucleul rămas, s-a constituit o echipă sub numele de *Pielari*, devenită ulterior *Flacăra Roșie*, care un timp a activat în Campionatul Municipal București, apoi în eșalonul al treilea divizionar, dispărând în preajma anului 1970.

CA (CASA ARMATEI) CÂMPULUNG MOLDOVENESC. A luat ființă în vara anului 1948, cu sediul inițial la Iași și denumirea de CS *Armata*. A început să activeze în eșalonul III (locul X în 1948-1949) și, după desființarea acestuia, în Campionatul districtual și al Ligii de Est. În vara lui 1949 susține un dublu meci de baraj pentru promovarea în eșalonul secund, pe care îl pierde în fața formației CFR Iași (1–1 și 2–3). Lotul de bază în primul an de existență: Sabaslău „*Streășină*”, Luca, Găvan, Iordan, C. Mihai, W. Uglar, Buimistruc, Mureșan, Bandu, Papay, M. Ionescu, Rubiș, Băieșu. În 1950, CSA reușește să promoveze în eșalonul doi, antrenorul Gh. Gheorghian utilizând, în cadrul turneului de baraj, următorul unsprezece: C. Toma, Dan, Orban, Plujar, Töröcsik, Buimistruc, Costea, Faur, Butnaru, Săvuf, Rubiș. În 1951, echipa este transferată la Câmpulung Moldovenesc, și după o evoluție com-

petițională excelentă, reușește să promoveze în prima divizie, antrenorul Eugen Mladin folosind următorul lot de jucători: Tr. Popa, Zarici C. Toma, Maiogan, Capaș, Dobrescu, Dobay, Dușan, Onisie, Zeana, Grozea, Sterescu, Geamănu, Gârleanu I. Gârleanu II, Dragoman, Morar, Palfi, Ursu. În prima divizie, CSA antrenată acum de experimentatul Fr. Ronnay, are o existență scurtă, dar deosebit de valoroasă, reușind să ocupe locul II, în anul 1952, și să încheie turul campionatului în 1953 pe locul secund, după ce a condus până în penultima etapă a turului. În retur, „*echipa minune*” din Câmpulung Moldovenesc este desființată în mod abuziv, jucătorii săi fiind transferați, o parte la CCA, iar restul, la diferite alte formații divizionare. În perioada divizionară, din primul eșalon au făcut parte numeroși jucători de certă valoare, printre care: Toma, Birtășu, Cernea, Rodeanu, Topșa, Dușan, Dodeanu, Onisie, Zeana, Cojereanu, I. Gârleanu, A. Pârvu, Fusulan, I. Alexandrescu, Bădeanfu, L. Vlad, Motronea.

CFR CLUJ NAPOCA. A luat ființă în 1907, sub numele de Clubul Sportiv *Feroviar* Cluj (în ungurește, pe atunci Clujul făcând parte din Austro-Ungaria, *Vasutas Sport Club Koloszar*) reprezentând clubul muncitorilor de la căile ferate ale regionale Cluj. În 1919 se reorganizează, căpătând numele românesc de CFR, iar echipa de fotbal activând în campionatul districtual, care conta drept prima fază a campionatului național. Iată și o parte din lotul de jucători folosit în perioada de pionierat 1924-1930: Boga, Walasz, Bazga, Szilaghi, Vegh, Hegh, Kabuzovsky, Kiniszi II, Nagy, Ujvari, Takacs I și II, Curteanu, Barabaș, Tocson, Heresz, Micu, Deak, Neagu, Oros, Olteanu, Moraru, Radu, Sandor, Mercceanu, Krostadetr, Szanislo, Iuhasz. În 1931, în urma unei noi acțiuni de reorganizare, este ales în funcția de președinte ing. Dumitru Pinte. Începând din 1934, CFR ia parte la campionatul Diviziei B (1934-1936) și alți doi ani (1936-1938) participă în Divizia C, iar, după desființarea acesteia, activează în campionatul orașenesc. În perioada „Dictatului de la Viena” echipa ceferiștilor clujeni activează în campionatul Ungariei. În primul an postbelic, reapare în Divizia C ocupând primul loc în 1946-1947 și

promovează în Divizia B; în returul campionatului 1947-1948 se unește cu *Ferar*, noua echipă trecând sub patronajul regionale CFR Cluj și activând în prima divizie sub numele de CFR. Istoria formației *Ferar* (care va dispărea după anul 1948) este și ea interesantă. Originea ei datează dinaintea Primului Război Mondial și este marcată, până în 1934, de prezența în Campionatul regional a echipei *KAC Clubul Athletic*, Cluj) strămoșul *Ferar*-ului. Intrând în circuitul divizionar, Divizia B, *KAC* activează doi ani în acest eșalon (1934-1936), alți doi în Divizia C (1936-1938), după care retrogradează în Campionatul regional. În perioada celui de-al Doilea Război Mondial, ia parte la campionatul Ungariei (1943), ocupând locul III și folosind următoarea formație de bază: Marki, Vass, Pal, Balint, Reinhardt, Szanislo II, Fabian, Șt. Kovacs IV, celebrul Piști Covaci de mai târziu, Bonyhadi, Fülöp, Incze II. În 1945, *Ferar* devine *Ferar KMSE*, având în lot o serie de jucători valoroși ca: Marki, Sabaslău, Vass, Demeter, Szanislo II, Fülöp, Petschovschi, Meszaros, Kovacs V, Kovacs IV, Pall, Reinhardt, Fabian I, Bonyhadi, Blejan. În prima ediție postbelică (1946-1947) a campionatului divizionar A, apare sub numele de *Ferar*, la lot adăugându-se: Boldiszar, Farmati, Börzsei, Fuezer, Vaczi, Bodola (vândut apoi echipei budapestane *MTK*), Fernbach (încă din 1946 mulți dintre jucătorii lui *Ferar* au fost transferați la *ITA* Arad, campioana României în 1946-1947 și 1947-1948. În 1948 a urmat unificarea cu CFR și, sub acest nume, echipa joacă două campionate (1947-1949) în Divizia A, echipa standard fiind: Costea – Demeter, Felecan I – Kiss, Nistor, Nagy – Șt. Kovacs IV, Mureșan, Ferenczi-Fernbach, Candrea, Cociuban II. La 24.10.1949 s-a consemnat prima selecție în echipa națională a României a unui jucător aparținând lui CFR Cluj, în meciul cu Ungaria (scor 1-5 (0-1)): Anton Ferenczi-Fernbach, inter stânga. El s-a accidentat la prima atingere de balon, fiind înlocuit în minutul 2. Deși a fost transferat la CCA București, pentru sezonul 1950, Ferenczi-Fernbach n-a mai fost selecționat nici o dată în naționala țării. Prezența sa de 2 minute reprezintă un record pentru naționala României: cea mai efemeră apariție. În 1950 echipa

retrogradează în eșalonul secund. Aici va rămâne timp de două decenii, până în vara anului 1969 (exceptând anul 1958-1959, când a activat în Divizia C), numele echipei schimbându-se în câteva rânduri astfel: *Locomotiva* (1950), *CFR* (1958), *CSM Cluj* (prin fuziunea cu *Rapid Cluj* în 1960), *Clujeana* (1964-1967, după fuziunea cu o echipă provenită dintr-o categorie inferioară) și din nou *CFR* (1967). Doi ani mai târziu, va urma promovarea în prima divizie, cu antrenorul dr. Constantin Rădulescu și următorul lot de jucători: Nagel, Lengyel, Hăsmășan, Fegean, Dragomir, Soos, Manu, Gocan, Roman, V. Alexandru, Stâncel, Vișan, Emil Pătru, Mazurachis, Zanca, M. Bretan, Balaș, R. Petrescu, M. Popescu, Panș, Straț. În prima divizie, *CFR* se menține timp de 7 ani competiționali, până în 1976 (cea mai bună performanță fiind locul V în 1972-1973), după care retrogradează în Divizia B, unde joacă până în 1982, când va mai coborî o treaptă competițională, în Divizia C. În aceste condiții are loc o nouă reorganizare, denumirea echipei devenind *Steaua-CFR* și care, în campionatul 1982-1983, va ocupa primul loc în serie, revenind în Divizia B sub conducerea aceluiași competent și fidel antrenor, dr. C. Rădulescu. Din conducerea clubului făceau parte: Nicolae Cherteș (președinte de onoare), ing. Ion Donea (președinte activ), Vasile Topan (secretar). Lotul de jucători: Paniță, Fereștean, Olteanu, H. Popa, Olariu, Toth, A. Mureșan, Tufă, Jucan, Pop, Rău, Furnea, O. Mureșan, Fegean, Tatu, Șipoș, Rus, I. Popa, Csudom, Berindei. Din 1982 până în 2000, echipa clujeană (din 1990 cu denumirea tradițională de *CFR*) a activat în sistemul divizionar de nouă ori în Divizia B și de zece ori în Divizia C, cunoscând cinci promovări în eșalonul secund și alte cinci retrogradări în eșalonul al treilea. În anul competițional 1999-2000, *CFR* era o modestă ocupantă a seriei a VI-a a Diviziei C. Momentul de cotitură este fixat în anul 2001 când echipa este preluată de omul de afaceri din Cluj, Arpad Paszkany, iar președintele clubului devine doctorul Iuliu Mureșan. Echipa s-a numit până în 2007 *CFR Ecomax Cluj*. În 2002 *CFR*-ul promovează în divizia secundă, iar în 2003-2004 câștigă seria a III-a a diviziei B promovând în primul eșalon. Printre eroii promovării s-au numărat

portarul Păglișan, fundașii Astilean și Dorin Toma, mijlocașii Mijin (sârb) și Oncică, atacanții Anca și Tilincă, antrenorul echipei a fost la promovare Aurel Șunda, cel care a reușit să mențină echipa în primul eșalon în sezonul următor. În vara anului 2006 vine la CFR internaționalul Dorinel Munteanu ca antrenor-jucător, izbutind o frumoasă performanță în Cupa UEFA Intertoto, fiind una din finalistele competiției. După Dorinel Munteanu este adus italianul Cristiano Bergodi, iar între timp sunt achiziționați mai mulți străini care au transformat echipa într-o pretendentă la titlul național. CFR reușește ca în perioada 2007-2010 să cucerească două titluri naționale și trei cupe ale României. Primul event Cupă-Campionat a fost împlinit de antrenorii Ioan Andone și Romulus Gabor care s-au bazat pe lotul: Stăncioiu, Nuno Claro, Hirschfeld (portari), Tony, Cadú, Sandberg, Panin, Galiassi De Sousa, Dorsin (fundași), Dani, Trică, Culio, M. José, Minteuan, A. Leao, Mureșan, Deac, Peralta (mijlocași), Didy, Dubarbier, Fabiani, Semedo, Adrian Anca, Ruiz (atacanți). Înainte de a debuta în Liga Campionilor cuplul Andone-Gabor este înlocuit cu italianul Maurizio Trombetta, care obține 6 puncte în grupele Ligii Campionilor, iar din iarna anului 2009 este adus la club portughezul Antonio Conceisao. Portughezul obține o cupă a României (în finala 3-0 cu FC Timișoara), dar este schimbat la mijlocul turului campionatului 2009-2010 cu fostul fundaș al lui Inter Milano Andreea Mandorlini. Italianul aduce un nou event Cupă-Campionat clubului din cartierul clujean Gruia folosind următorul lot de jucători: Nuno Claro, Stăncioiu, Pescovici (portari), Cadu, Alcantara, Panin, Edimar, Cabrera, Leonardo, Piccolo, Tony (fundași), Dani, Mara, Trică, Peralta, Leao, Culio, G. Mureșan, Deac, Bottone, N. Dică, E Dică, D. Flores (mijlocași), Y. Koné, Dubarbier, Traoré, Nei, Didy, Bud, De Zerbi (atacanți).

CFR IAȘI. Echipă a muncitorilor feroviari ieșeni, a cărei origine trebuie căutată în anii de după Primul Război Mondial. Atunci, în 1921, a luat ființă SAI (Societatea Atelierelor Iași), transformată ulterior în ACFR și tot în acea vreme a apărut Victoria, fostă Acvila, formație patronată de direcția regională CFR.

Cele două colective ceferiste au activat separat până la începutul celui de al Doilea Război Mondial. Victoria a avut o prezență mai semnificativă, marcată și de câștigarea titlului de Campioană Regională și de participarea la turneul final al CN (1928-1929). Odată cu desființarea Diviziei C, reprezentanții ceferiștilor ieșeni apar sub titulatura Victoria CFR și participă în campionat, doi ani consecutiv, în Liga de Est, ocupând același loc VII (1936-1937 și 1937-1938). În 1938-1939 echipa activează în Divizia B (locul VI), apoi locul X în 1939-1940, după care pierde dreptul de a mai juca anul următor în eșalonul secund. În perioada divizionară B, din lot făceau parte: Orhei, Roman, Vizitiu, Bufnei, Vasilevschi I, Ciobotaru I, Chindaru, Dumitrașcu, Zaharia, Chirică, Bozga, Ciobotaru II, Cazacu, Anghel, Buta, Dănculescu, Gheorghiu, Popovici, Vânătoru, Avram, Gherman, Lăzărescu, Jianu, Pop, Matusewsky. După al Doilea Război Mondial, Victoria CFR participă în Divizia C și ocupă locul II în seria a XI-a, grație căruia, în 1947-1948, joacă sub numele de CFR în Divizia B (locul XI). În 1948-1949 revine în Divizia C, iar după desființarea acesteia, susține în vara anului 1949 un dublu meci de baraj cu CS Armata Iași, reușind să-și reocupe locul în eșalonul secund, cu următorul unsprezece de bază: Costaș, Buimistruc, Scutaru, Diaconescu, Savin, Drumea, Tenie, Manolescu, M. Bârzan, Naste, Leonte. Din 1950 până în 1956 activează în Divizia B, sub denumirea de Locomotiva și ocupă, succesiv, următoarele locuri: VI (1950), IX (1951), II (1952), VIII (1953), III (1954), IX (1955), XIII (1956). Lotul echipei, printre alții, cuprindea pe: Streașină, Duca, Dunea, Buimistruc, Drumea, Savin, Gh. Constantin, M. Bârzan, Naste, Isac, Leonte, Ștefănescu, C. Popescu, Ghiță, Stan, Dram, Fălțiceanu. În 1957-1958, ocupă primul loc în prima serie a Diviziei C și revine în Divizia B. Apoi, la 1 august 1958, CFR și Știința Iași fuzionează, formând echipa CSMS, având cei mai buni jucători și echipa Unirea, cu cea mai rămas de la CFR și Știința. Printre aceștia se aflau: Lang, Papa, Dumitrasciuc, Dușescu, Căruntu, Gh. Dumitrescu, Cojocar, Țonea. În mod paradoxal, în 1958-1959, Unirea ocupă un loc mai bun (V) față de CSMS (VIII) în seria a II-a a Diviziei B. În stagiunea

următoare însă, *CSMS* promovează în Divizia A, iar *Unirea* ocupă locul VIII în Divizia B. În continuare, *CSMS* va activa, cu mici excepții, în prima divizie, în timp ce *Unirea*, urmașa de fapt a *CFR*, va retrograda din Divizia B în 1961, apoi va juca în Campionatul regional și va reveni, în 1965, în eșalonul al III-lea sub numele de *Locomotiva*, ocupând un meritos loc III, în 1965-1966. În anul următor (1966-1967), retrogradează din nou în Campionatul regional, de unde revine în Divizia C cu denumirea de tradiție a ceferiștilor ieșeni, *Nicolina*. În perioada 1968-1975 este divizionară C, un an (1975-1976) activează în județ, de unde revine în Divizia C, unde joacă până în 1982, când va retrograda în Campionatul județean. De aici înainte soarta echipei se va confunda cu anonimatul, pentru că, până în 1994, numele de *CFR* Iași va dispărea din circuitul divizionar. În anul competițional 1994-1995, o echipă purtând numele de *CFR TEPRO* Iași va apărea în Divizia C, de unde, din 1996, va intra din nou în anonimatul Campionatului județean. Revine în 1999-2000 sub numele de *CFR CITA* din Iași în Divizia C, seria I, pentru ca în campionatul următor să retrogradeze din nou în Campionatul județean.

CFR TIMIȘOARA. În anul 1919 ia ființă la Timișoara, *CS Sparta CFR*, care în 1926 fuzionează cu *Unirea* și devine *Sparta-Unirea-CFR*, având următoarea formație: Zombory, Kondor, Talianu, Kele, Halmos, Hutter, Dobay, Hecht, Frech, Csany I, Csany II. În 1927, *Sparta-Unirea-CFR* se autodesființează, reapărând în 1932 sub denumirea de *CFR*, echipă care marchează doar două prezențe divizionare până în cel de-al Doilea Război Mondial: 1937-1938, locul V în Liga de Vest, Divizia C și 1940-1941 locul VI în seria I a Diviziei B. Dintre jucătorii care au activat în această perioadă menționăm: Ciopraga, Tașcu, Pascu, Polacek, Nișă, Ghiurișan, Onoaie, Isac, Covojdean, Urechiatu, Buculei, Ilici, Ritter, Bătrân, Ștefan II, Ștefan III, Moroiu, Nicușan, Lungu, Bogdănescu, Gruiu I, Gruiu II, Savin. De remarcat că în 1939-1940, echipa a reușit frumoasa performanță de a cuceri titlul național. În 1945-1946, *CFR* ocupă locul II în campionatul Timișoarei, iar în vara anului 1946,

după un meci de baraj cu *Politehnica* Timișoara, promovează în Divizia A, antrenorul-jucător R. Kotormani dispunând de următoarea echipă: Ciopraga, Barna, Munteanu, Ritter, Raniță, Moniac, Cojoreanu, Reuter, Bandu, Avasilichioaie, Bădeanțu. Din 1946 până în 1956 inclusiv, *CFR* (din 1950 devenită *Locomotiva*) activează numai în Divizia A. Au urmat apoi 8 campionate în Divizia B (în 1958-1959 echipa revine la denumirea de *CFR*) pentru ca, în mod surprinzător, în 1965, să retrogradeze în Divizia C. Revine însă după un an în Divizia B, sub conducerea antrenorului N. Godeanu. După trei ani o reîntâlnim în eșalonul secund. În 1969-1970 are loc o acțiune de reorganizare a fotbalului timișorean, prilej cu care *CFR* cedează *Politehnicii* o parte din jucătorii săi și deși lipsită de șansa promovării, *CFR* produce marea surpriză revenind în Divizia A, după 13 ani, la sfârșitul campionatului 1969-1970. Din lotul de jucători a acestei performere făceau parte: Tatar, Rădulescu, Mehedințu, Hergane, Speriosu, Hanganu, Chimiuc, Periatu, Gorduna, Floareș, Cioroparu, Stoian, Fodor, Manolache, Popanică, E. Mureșan, Kovacs, Guțuli, Mara. Fericirea *CFR* nu a durat decât un an (1970-1971), deoarece echipa a revenit în Divizia B, unde a rămas până în 1979, când va retrograda în Divizia C. De aici, după numai un an, revine în eșalonul secund, unde va rămâne până în 1986. Au urmat alți doi ani în eșalonul III (1986-1988) și, în continuare, are o participare onorabilă în Divizia B, pe care o părăsește totuși, la sfârșitul campionatului 1996-1997, pentru a rămâne alți trei ani în Divizia C de unde, la finele campionatului 1999-2000 (locul XVII în seria a IV-a), retrogradează în campionatul județean. În perioada 2000-2009 navighează între eșaloanele 2 și 3 ale fotbalului românesc, iar din 2009, datorită situației financiare precare este nevoită să se retragă din competiție.

CFR TURNU SEVERIN. Echipa muncitorilor feroviari din portul dunărean de la Porțile de Fier a luat ființă în 1928, președinte fiind atunci I. Tipărescu. Prima apariție, în perioada interbelică, este înregistrată în 1939-1940 (locul IX, în seria a II-a, a Diviziei B). În 1940-1941, ocupă primul loc în

serie și câștigă dreptul de promovare în primul eșalon, dar campionatul se întrerupe din cauza războiului. Făceau parte atunci din echipa de bază: Robu, Negru, C. Ionescu, Pavel, Martin, Iașinski, Dumitrescu, Pârjol, Hațieganu, Mureșan, Ispas, Iliescu, Dobrescu, Jumanca, Szilard, Cozma, Ludwig, Lupulescu, Felecan II, Biolan II, Nanu. În perioada 1941-1945, participă în formula restrânsă și are o remarcabilă prestație în CR, reușind să-și adjudece trofeul pentru ediția 1942-1943. Echipa care a realizat această performanță: Pavlovici, Oprean, Felecan III, Mureșan, Pârjol, Marcu-Vidan, Cozma, Ludwig, Felecan II, Reuter. În lot mai figurau: Robu, Stoenescu, Ciobanu, Ispas, Covaci, Vlaicu, Jumanca, Martin, Stan, Tecău. După război, echipa re apare în eșalonul secund cu trei prezențe (1946-1949). Doi ani (1950 și 1951) activează în campionatul regional. Revine în Divizia B, în 1952, cu numele de *Locomotiva*, de unde în 1956 retrogradează din nou. În campionatul 1957-1958 își reia numele tradițional de *CFR* și un an competițional joacă în eșalonul al III-lea. De aici înainte echipa intră într-un anonimat total, locul și rolul său fiind luate, în cadrul fotbalului severinean, de formația Șantierelor navale *Drobeta*, începând din 1958. Numele echipei se va modifica în 1962, spunându-i-se mai întâi *Metalul*, iar din iulie 1976, CSM *Drobeta* Turnu Severin.

CHINEZUL TIMIȘOARA. Echipa muncitorilor de la căile ferate din Timișoara, este înființată în 1910. Denumirea a fost adoptată după numele căpitanului Pavel Chinezu (sau Cneazu), din oastea lui Matei Corvin. În anii dinaintea Primului Război Mondial, a activat numai în cadrul districtului Timișoara. În perioada postbelică și în condițiile marelui avânt al fotbalului timișorean, *Chinezul* devine una dintre cele mai puternice formații de club din țară. Astfel, după ce în 1920-1921 câștigă campionatul de fotbal al Transilvaniei, reușește performanța, egalată doar de *Steaua* în 1998, să cucerească, consecutiv, șase titluri de campioană a României, în formula divizionară, între anii 1922-1927. Principala explicație a succesului care a atins asemenea proporții, o constituie valoarea excepțională a jucătorilor, 17 dintre ei

făcând parte din prima reprezentativă a țării în perioada 1922-1927. Nume ca: A. Ritter, I. Kondor, B. Hoksary, S. Fenyvessy, S. Rajnak, R. Steiner, Frech și II, M. Tänzer, R. Matek, Em. Vogl, A. Hütter, I. Kilianovitz, Ad. Rech, Ad. Rössler, P. Schiller, I. Teszler, Ag. Semler, E. Lakatos, R. Wetzer, W. Zombory, P. Teleki, B. Toth, s-au încununat de o glorie sportivă de excepție. Începând din toamna anului 1927, clubul intră într-o gravă criză financiară, căreia, ulterior, i se adaugă și una de conducere. În aceste condiții, capacitatea competițională a echipei a scăzut simțitor. În plină glorie, *Chinezul* se destramă, o parte din conducătorii săi, dr. C. Lazăr și ing. D. Balasz, au părăsit clubul și au trecut la *Ripensia*, care, preluând ștafeta, a dus mai departe gloria fotbalului timișorean. *Chinezul* a continuat să rămână una dintre formațiile bune ale țării în formula divizionară, după anul 1932, chiar dacă în urma frământărilor din cadrul clubului, o serie de jucători valoroși (R. Wetzer, M. Tänzer, Ag. Semler, P. Teleki, I. Teszler) au plecat la diferite cluburi profesioniste peste hotare. În locul acestora au apărut I. Miklössy, L. Raffinsky, I. Zelenak, I. Kuszka, C. Lotter, Fr. Östermann, R. Demetrovici, C. Hetzer, Șt. Török, L. Grüin, A. Szilard. În august 1936, *Chinezul* fuzionează cu *ILSA* (Industria Lânii SA) Timișoara, încercând o redresare pe plan financiar. Soluția nu a rezistat decât până în 1939, când, retrogradând din primul eșalon, *Chinezul* a pierdut contactul cu marea performanță. În 1941, *Chinezul* fuzionează cu CAT, Clubul Athletic Timișoara, fondat în 1902, care în 1935 a fuzionat cu RGMT (păstrându-și numele). După cel de-al Doilea Război Mondial, *Chinezul*, încercând să supraviețuiască, a fuzionat cu CAMT (Clubul Athletic Muncitoresc Timișoara) numindu-se *Chinezul CAMT*, pentru ca din 1946, să rămână numai CAMT, *Chinezul* dispărând din nomenclatura fotbalului românesc.

CLUBUL ATLETIC ORADEA (CAO). Înființat în 1910. În perioada de dinaintea Primului Război Mondial, a activat numai pe plan regional și local. După 1920 până în 1932, când s-a pus în aplicare formula divizionară, participă în Campionatul Regional, pe care îl câștigă de două ori consecutiv, în

1924 și 1925, cea mai bună performanță fiind aceea din 1924, când s-a calificat în finala CN, pierzând cu 1–4 în fața echipei *Chinezul* Timișoara. În 1932, conducerea clubului era asigurată de Șt. Kovacs, președinte executiv, Al. Klein, secretar general și Iuliu Grünstein, șef al secției fotbal. În perioada 1932-1940, CAO a fost prezentă de șase ori în prima divizie (1932-1938) și de două ori (1938-1940) în cea de-a doua, din lotul echipei făcând parte: Czinczer, Miko, Stenberg, Kadar, Weichelt, Glanczmann, Mosko, N. Covaci, F. Ronnay, Bodola, Cocîș, Chendrea, M. David, Bartha, Chiroiu, Kraus, Juhasz, Szarkadi, Siko, Borcea, Kovacs II, Szanislo I, Orza, Spielmann, Pop, Vărzan. În perioada celui de-al Doilea Război Mondial, activând în Campionatul Ungariei, sub denumirea de Nagyvarodi Atletikai Club (NAC), câștigă titlul de campioană, ediția 1942-1943, cu următorul lot de bază: Vecsei, Toth, Meszaros, Onodi, Lorant, Demetrovici, Simatoc, Juhasz, Petschovschi, Covaci II, Stibinger, Spielmann, Bodola, Toth III, Fernbach, Ferenczi. După război, CAO se va regăsi, din 1945, în formația *Libertatea*, care, după reluarea activității divizionare, participă în campionatul primei divizii. În 1948 numele echipei devine *Întreprinderea Comunală Oradea* și sub acest nou nume, câștigă CN, utilizând formația: Vecsei, Ion Vasile, Melan, Bodo, Zilahi, Serfözö, Kovacs II, Spielmann, Vaczi, Tudose, Turcuș. În continuare, ICO (din 1951 *Progresul*) marchează un număr de cinci prezențe în primul eșalon, după care în 1954 retrogradează în Divizia B. Revine după un an în prima divizie, calificându-se în finala CR în 1955, pentru ca, în următorul an (1956), să-și adjudece trofeul cu echipa: Gebner-Kromely, Barcu - Bartha, Țiriac, Cuc - Toth, Köszegei, Caricas, Vlad, Meszaroș. În 1958 echipa cade din nou în Divizia B, își schimbă denumirea în CS Oradea, apoi în *Crișana* în 1961 și un an mai târziu revine în primul eșalon, avându-l la conducerea tehnică pe reputatul antrenor Fr. Ronnay. De aici înainte fotbalul orădean se va afirma prin echipa *Crișul* devenită, în 1972, FC Bihor.

CS (CLUBUL SPORTIV) JIUL PETROȘANI. Echipa minerilor din Valea Jiului a luat ființă în 1919,

cu denumirea de *Clubul Athletic al Minerilor* din Petroșani (CAMP). Fondator și președinte de onoare: I. Winklehner. În 1924 fuzionează cu *CAM Vulcanși* devine Uniunea Cluburilor Atletice ale Societății Petroșani (UCASP). În 1924-1925 joacă finala CN și pierde în fața echipei *Chinezul* Timișoara cu 1–5, formația finalistă având următoarea alcătuire: Șt. Csako, I. Dobo, I. Bank, I. Klein, I. Frantz, Al. Berkessi, Gh. Peterfi, Z. Veszpremy, L. Kiminich, A. Danko, Șt. Messner. Conducerea clubului era asigurată de ing. T. Timoc, președinte de onoare și executiv, ing. A. Băltănoiu și I. Litz, vicepreședinți, A. Sinca, secretar general. Din 1934, *Jiul* participă la CN în formula divizionară numărând, până în 2002, 62 de prezențe și anume: 23 în Divizia B (1934-1937, 1938-1941, 1960-1961, 1962-1966, 1985-1986, 1987-1988, 1991-1996, 1998-2002) și 39 în prima divizie (1937-1938, 1946-1960, 1961-1962, 1966-1985, 1986-1987, 1989-1991, 1996-1998). De-a lungul timpului, echipa minerilor din Petroșani a mai purtat și alte denumiri: *Partizanul* (1950), *Flacăra* (1951-1952), *Minerul* (1953-1958), *Energia*, *Jiul* Petroșani, *Jiul Petrila* (1958-1965) și din 1965 s-a numit *Jiul* Petroșani. Performanța majoră, pe plan intern, a fost câștigarea CR, ediția 1973-1974, cu scorul 4–2 în finala cu *Politehnica* Timișoara, antrenorul T. Ivănescu folosind formația: Gabriel Ion, I. Nițu, G. Tonca, A. Stoker, A. Dodu, Al. Naghi, P. Libardi, Ar. Suciu, Gh. Muțescu, Ad. Roznai, M. Stoichiță. Conducerea clubului era asigurată de I. Carpineț - președinte de onoare, M. Pascu - președinte executiv și Otto Abraham - președintele de onoare al secției de fotbal. *Jiul* a mai jucat o finală de CR, ediția 1971-1972, dar a pierdut în meciul cu *Rapid* cu 2–0. Pe plan internațional, are o prezență în CC, ediția 1974-1975, cu 2 jocuri disputate, 0–3 și 2–0 cu *Dundee United*. În cadrul clubului și al echipei, au activat o serie de conducători competenți precum M. Pascu, Otto Abraham, A. Coșereanu, I. Carpineț, Șt. Mariș, P. Ionga, C. Cătuți. Dintre antrenorii care au condus echipa îi amintim pe: C. Braun-Bogdan, A. Șepci, Șt. Wetzer, E. Mladin, V. Lazăr, V. Tălmăciu, B. Marian, T. Remmeny, E. Iordache, Șt. Czako, Tr. Ivănescu, Tr. Ionescu, Gh. Ene, Gh. Muțescu, G. Tonca, D. Marcu, P. Libardi.

Numele jucătorilor cei mai cunoscuți au fost: A Crâșnic, I. Paraschiva, I. Panait, R. Cosmoc, I. Farkaș II, Gh. Nertea, Gh. Romoșan, M. Crăciun, A. Stocker, G. Tonca, Fl. Martinovici, M. Peronescu, P. Libardi, Cavai, Gh. Muțescu, Dumitrache, M. Bucurescu, E. Ciurdărescu, C. Pavlovici, Dumitriu II, C. Tâlvescu, D. Bădin, Gr. Ciupitu, D. Timofte, D. Militaru. La sfârșitul ediției de campionat 1995-1996, *Jiul* a revenit, după o întrerupere de cinci ani, în primul eșalon, avându-l ca antrenor pe I. Dumitru, președintele clubului fiind M. Cosma. A retrogradat însă, după doi ani, în Divizia B. Din anul 1993, a devenit club profesionist, iar din campionatul 1996-1997, *Fotbal Club*. În anul competițional 1999-2000, președintele clubului era Tiberiu Gh. Cozma, director tehnic Constantin Mara și antrenor Marin Tudorache. În 2002, echipa a jucat în Divizia C. Echipa revine în anul următor în eșalonul secund, iar în 2004-2005 promovează în primul eșalon având nu mai puțin de patru antrenori în cursul sezonului (Ionuț Popa, Gheorghe Boruga, Gheorghe Mulețcu și Marin Tudorache). Echipa rezistă în divizia A două sezoane după care începe declinul. Situația devine mai dramatică în momentul în care *Jiul* este nevoită să închidă obloanele clubului, retrăgându-se din divizia B în primăvara anului 2010.

CSM (CLUBUL SPORTIV MUNCITORESC)

REȘIȚA. A luat ființă în 1926, prin fuziunea a două societăți sportive, sub denumirea de Societatea Sportivă a Angajaților Uzinelor din Reșița (SSUDR). Anterior acestei date, din 1922, a existat Clubul Sportiv al Muncitorilor din Reșița. Unele documente de arhivă atestă existența SSUDR în campionatul districtului Timișoara, unde reușește să câștige un titlu de campioană a țării în formula predivizionară, ediția 1930-1931. Antrenorul E. Loukota a utilizat formația: C. Damacek, Al. Pomacek, I. Gyori, A. Sincu, S. Sepi, I. Bundi, T. Fibisan, E. Lakatos, S. Ploieșteanu, I. Kilianovitz, Al. Deșu, Gh. Moise. Din conducere făceau parte: Al. Ghenea, președinte, I. Bălănescu și I. Boceanu, vicepreședinți, I. Gruber, șeful secției de fotbal. Mai reușește o calificare în finala CN în 1932. Începând din 1934-1935, echipa participă în campionatul divizionar, adunând până în

2000 un număr de 61 de prezențe, repartizate pe categorii, astfel: 1 în Divizia C, 1936-1937, 44 în Divizia B, 1934-1936, 1937-1938, 1948-1949, 1951-1972, cu o pauză în 1952 când a activat în Campionatul Regional, 1978-1992, 1993-1997, de 16 ori în Divizia A, 1938-1941, 1946-1948, 1950, 1972-1978, 1992-1993, 1997-2002. Performanța majoră a echipei a fost câștigarea CR, ediția 1954, când a învins în finală pe *Dinamoc* 2-0, antrenorii M. Zsizsik și Em. Cozma utilizând formația: I. Zarici, E. Chirilă, E. Potoceanu, E. Munteanu, V. Teodorescu, I. Apro, I. Jojarth, D. Mioc, Șt. Urcan, P. Iovan, Gh. Vida, I. Seleș. În palmaresul clubului se mai înscrie și un titlu național, la prima ediție a campionatului de juniori, 1937-1938. De-a lungul timpului, clubul și echipa au purtat diferite denumiri ca: *SSUDR* (1926), *Oțelul* (1946), *Metalochimic* (1948), *Metalul* (1950), *Energia* (1957-1958), *CSM* (1958), *Fotbal Club Muncitoresc* (1975-1976) și *CSM* (1982-1983), care continuă tradiția vechiului *UDR*. De remarcat, dintre conducătorii clubului, pe I. Pătruică, A. Cuzmanovici, Marius Popescu. Dintre antrenori: I. Reinhardt, P. Bratu, C. Manolache, I. Firițeanu, I. Copăceanu, Gabriel Stan, iar dintre jucători pe: I. Ilieș, Gh. Rednic, I. Kiss, F. Kafka, T. Grozăvescu, Doru Pârvan, P. Dumitru, Al. Pușcaș, V. Jak, I. Atodiresci, V. Stoia, C. Sfârlogea, F. Varga, I. Florea, I. Roșca, Gh. Constantin, Șt. Iovan, Gh. Zsizsik, Dănilă Otiman, M. Chivu, I. Szijj, Basarab Panduru. În vara anului 2000, echipa a retrogradat în Divizia B. În 2004 retrogradează din divizia B în divizia C, iar în anul următor nu mai supraviețuiește nici în divizia C. Actualmente clubul funcționează prin eforturile lui Robert Benczik cu două echipe de juniori la nivel județean.

CLUBUL SPORTIV MUNCITORESC SUCEAVA.

În 1946, fotbalul sucevean, reprezentat înainte de război de divizionara C, *Cetatea Sucevei*, a fost reorganizat și în ediția 1946-1947 a CN, obligațiile pe planul performanței ale orașului au revenit echipei *CFR Ițcani*, întărită după fuziunea cu *Cetatea Sucevei*. În 1947-1948 Suceava este direct reprezentată în Divizia B de *Dinamo* care, ocupând locul XVI, retrogradează în Divizia C, unde joacă doar un tur de

campionat (locul XI în 1948-1949), activând după aceea la nivel regional. În 1954, apare pe firmament *Flamura Roșie Burdujeni*, care ocupă locul VII și apoi locul V (1955) în Divizia B. Din 1956, *Flamura Roșie*, înlocuiește în titulatură sa Burdujenii cu Suceava (locul XII în eșalonul secund), după care *Flamura Roșie Suceava* devine *Progresul* (locul XI în 1957-1958), apoi *Victoria* (locul XII în 1958-1959), *Dinamo* (locul VI în 1960-1961 și XIII în 1961-1962). În anul competițional 1962-1963, Suceava nu mai este prezentă în campionatul divizionar. Revine însă în eșalonul III tot cu *Dinamo* (locul III în 1963-1964), care în 1964-1965 se va numi *Viitorul* (locul IX) și în 1965-1966 *Chimia*, ocupanta locului I în Seria Est. Echipa, antrenată în acest interval de ing. Radu Gologan și dr. V. Frânculescu, promovează în Divizia B, având următorul lot de jucători: Sidac, Petcu, Moraru, Vicovan, Gumö, Cotipolis, Arhire, Roșu, Marosi, Boreău, Găinaru, Tudor, Nicolau, Asiminoaei, Luca, Belizna. În Divizia B *Chimia* rezistă 4 ani: locul II (1966-1967), loc X (1967-1968), semifinalistă a CR (1968-1969), loc XV (1972-1973), după care cade în Divizia C. Au urmat doi ani de încercări, eșecuri de revenire în eșalonul secund, pentru ca la cea de a treia tentativă (1972-1973), într-o formulă organizatorică nouă și cu un nume nou *CSM Suceava*, antrenorul Petre Moldoveanu să reușească revenirea în Divizia B cu jucătorii: Petcu, Bucaciuc, Buzoianu, Selimesi, Roșu, Iancu, Teodosiu, Gălățeanu, Iosup, Grigorescu, Suciuc, Teaciuc, Straș, Moroșan, Florea, Rusu, Danileț, Lipan, Damian, Grăcinescu, Mirăuță, Gherine. În Divizia B, *CSM Suceava* menține constant la un nivel mediu, până la sfârșitul anului competițional 1986-1987, antrenorul Robert Cosmoc (președinte Ion Hordoban) folosind următorul lot de jucători: Ursache, Cristescu, Radu, Papuc, Mareș, Bozi, Buliga, Cașuba, Stanciu, Gafencu, Ostafi, Păiuș, Dârmon, Andronache, Ungureanu, Groza, Iordache, Andrei, Moraru, Goian, State, Ulchianu. La finele campionatului 1986-1987, s-a produs marea premieră pentru fotbalul sucevean, *CSM* câștigând seria I a Diviziei B și promovând pe prima scenă. Președintele clubului era Constantin Alexa, iar antrenor Vasile Simionaș. Lotul de jucători: Alexa,

Bucu, Briniuc, Butnaru, Ov. Ciobanu, Fl. Cristescu, Goian, Morariu, Mucileanu, State, Buțerchi, Cașuba, Păiuș, Sfrijan, Susanu. Echipa nu avea să reziste decât un an, retrogradând imediat, fără a mai reuși o performanță de anvergură și menținându-se doar pe linia de plutire a eșalonului II. Din 1993-1994 se realizează un mai vechi deziderat și anume schimbarea denumirii clubului în *FC Bucovina*, ceea ce nu a servit prea mult la îmbunătățirea performanței. În schimb, lansarea *Forestei Fălticeni* preconiza sfârșitul. După clasarea pe locul XII în 1996-1997, *Foresta* promovează în primul eșalon. În ediția următoare, *FC Bucovina*, a fost preluată de către Eugen Huțu, nimeni altul decât patronul *Forestei*, echipa devenind cea de a doua echipă a *Forestei* și purtând chiar denumirea de *Foresta II*. Părăsită de cei mai buni jucători, a retrogradat. Și cum Huțu nu a mai putut să o susțină, la începutul sezonului 1998-1999 echipa s-a desființat, dispărând din nomenclatorul fotbalului românesc.

COLENTINA FC BUCUREȘTI. Cel de-al doilea club din București, fondat în aprilie 1909, i-a reprezentat pe muncitorii și funcționarii Fabricii de Bumbac *Colentina*, societate engleză. Primul președinte al clubului a fost chiar directorul fabricii, Mastejan. Printre cei mai cunoscuți jucători s-au numărat: Mathews, Catteral, Middleton, Thompson, Deburst. În două ediții consecutive ale CN de dinaintea Primului Război Mondial, echipa câștigă titlul, în 1912-1913 și 1913-1914. În preajma izbucnirii războiului, jucătorii, în marea lor majoritate englezi, părăsesc țara și echipa intră într-un proces treptat de desființare. În 1915, o parte dintre membrii echipei *Olimpia* – atunci în dizolvare – trec la *Colentina*, care reușește să mai reziste încă un an. După Primul Război Mondial, echipa *Colentina* activează în cadrul districtului București, iar în perioada care a urmat celui de-al Doilea Război Mondial, apare o singură dată pe scena divizionară, în ediția 1946-1947, în al III-lea eșalon. În continuare, devine tot mai lipsită de importanță, desființându-se.

COLȚEA BRAȘOV. Filială a clubului bucureștean cu același nume, înființată în 1920. Din 1921 intră în

circuitul competițiilor locale și naționale. În 1925-1926 devine Campioană Regională, dar este eliminată în sferturile de finală de AMEFA. Anul următor, 1926-1927, folosind formația: Kiss, Zarkoszy, Columban, Ad. Hrehuss, Adamovici, Viszvary, Hecht, Șt. Török, R. Auer, Csany, Bertha, reușește să ajungă în finala CN, unde pierde în fața echipei *Chinezul* din Timișoara cu 2-2 și 2-3. În 1927-1928 obține performanța cea mare, câștigând finala cu *Jiul* (3-2) și titlul de campioană, utilizând formația: Löbel, Columban, Balint, Șt. Török, Csajka, Ad. Hrehuss, Kemeny, Gylebrowsky, Grüber, Hecht, Peterffi. În 1928-1929, prezentă din nou în turneul final al CN, este eliminată de *Venus* în sferturile competiției. De aici înainte, echipă militară fiind – decade și dispare după 1931, cedând locul, în cadrul fotbalului brașovean, Clubului *Brașovia*.

COLȚEA BUCUREȘTI. A luat ființă la 10 iunie 1913. Echipa a existat și înainte de această dată, însă fără statut și cu o singură minge, desfășurându-și antrenamentele pe terenul de la Sf. Elefterie, la *Expoziție* și pe câmpul Pleșoianu. După amenajarea terenului de la *Bolta Rece* (în zona Arcului de Triumf, de azi) își mută sediul în acest loc. Ideea înființării clubului s-a născut dintr-un sentiment de mândrie națională, în dorința de a se opune cluburilor străine, anglo-americe și germane, și pentru a demonstra acestora calitățile sportive ale românilor. În anii, 1915 și 1916 câștigă Cupa *Harvester*, la categoria a II-a, din echipă făcând parte: D. Georgescu, V. Cristescu, Rizescu, N. Secăreanu, Oancea, C. Iordănescu, Iacobescu, P. Pavel, Polieni, B. Grăjdănescu, Fl. Iordăchescu. În 1920 se înființează filiale ale clubului la Brașov și la Ploiești. În 1923, cu ocazia sărbătoririi unui deceniu de existență, este aleasă noua conducere, avându-i în componență pe: mr. Th. Davilla, Al. Simionescu, P. Stroescu, col. Igătescu, N. Secăreanu, Mario Gebauer, frații Pavel. În 1925, câștigă Cupa *Helsingfors*, echipa având următoarea componență: Papană, Stroescu, A. Guga jr., Lupan, Rădulescu, Bibescu, Motoașcă, P. Pavel, T. Niculescu, Merthy, Butu jr., Pană. Până la aplicarea sistemului divizionar, a activat numai în Campionatul Districtual

București. O singură dată, în 1937-1938, a făcut parte dintr-una din seriile eșalonului al III-lea. În rest, a însemnat, mai ales după 1930, o prezență simbolică în fotbalul nostru, pe care nu o mai semnalăm deloc după cel de-al Doilea Război Mondial.

CRÎȘANA ORADEA (CSO). Club înființat în 1929. Din lotul echipei, în primul an de activitate în campionatul regional, făceau parte: Putirică, Combi, Aurel, Bulzan, Restea, Slopu, Vanghelu, Blondu, Ștefănescu, Matei, I. Bonațiu, Mureșan, Magău, Budău, Cionca. În 1930-1931 devine campioană a Ligii de Nord, dar este eliminată în preliminariile turneului final de SG Sibiu. În 1931-1932 este iar campioană a Ligii de Nord și din nou eliminată în preliminariile turneului final de *Mureșul*. În preajma inaugurării sistemului divizionar (1932), președinte al clubului era dr. V. Gherman, iar responsabilul secției de fotbal Ladislau Csillag. O importantă contribuție la reorganizarea clubului și-au adus-o șidr. T. Moraru, dr. V. Pop și Z. Pop. Începând din 1932. *Crîșana* participă la campionatul primei divizii ocupând, până în 1938, locuri fruntașe în clasament. Printre componenții cei mai de seamă ai echipei în această perioadă, se numărau: Püllok, I. Budău, I. Bonațiu, Pinte, Bugariu, Frențiu, I. Baratki, E. Lakatos, C. Deleanu, Țuțuianu, Ad. Bocșa, Al. Torjoc, P. Malița, Pop, Aștilean, Lucaci, Fr. Dvorjak, Țăranu, Lad. Dallos, Szilagy. În anii 1938-1939 și 1939-1940, echipa a activat în eșalonul secund. După cel de-al Doilea Război Mondial re apare în Divizia secundă, făcând fuziune cu *CFR* și preluând denumirea acesteia. În 1947 se despart iar cele două echipe, rămânând doar *CFR*, care în 1954 retrogradează în Campionatul Regional. Denumirea de *Crîșana* re apare în 1961, prin schimbarea numelui divizionarei B, CS Oradea. De fapt, în 1961 s-a făcut joncțiunea simbolică între cele 2 mari cluburi orădene dinainte de război: CAO, care asigură prin succesorii săi postbelici (*Libertatea*–1945, ICO – 1948, *Progresul*– 1951 și CSO – 1958) locul în campionat și *Crîșana*, care reactualizează un nume tradițional. În 1962, *Crîșana* promovează în prima divizie, dar retrogradează în anul următor, cedând locul echipei *Flamura Roșie* și dispărând astfel din nomenclatura fotbalului nostru.

FLACĂRA MORENI. În anul 1920 ia ființă în orașul Moreni prima echipă locală de fotbal, *Izvorul*, formată din elevi, a cărei activitate, desfășurată pe terenul schelei petroliere, se rezuma la întreceri cu caracter amical. Treptat, mai iau ființă și alte colective sportive care aveau același scop: atragerea salariaților de la societatea petrolieră *Astra Română* pentru practicarea sportului, în general și a fotbalului, în special. În 1930 apare Clubul *IMSER*, condus de militanți ai mișcării muncitorești, în frunte cu Constantin Mănescu. După numai 1 an, *IMSER* se desființează și în locul său apare Clubul *Astra Română*, având în structura sa organizatorică o echipă de fotbal aliniată la districtul Ploiești. Din colectivul de conducere făceau parte Th. Ștefănescu, C. Dumitrescu și Gh. Herold. În 1938, *Astra Română*, deși reușește promovarea în eșalonul secund, din lipsă de sprijin material renunță la locul câștigat în favoarea formației *Mociornița* București. În 1944, *Astra Română* se reorganizează sub conducerea ing. S. Bulganov și Gh. Herold, iar doi ani mai târziu este integrată în eșalonul al III-lea, din lotul de jucători făcând parte: S. Cristea, V. Bocin, I. Botescu, A. Voica, I. Ionescu, Gh. Pascaru, I. Florescu, Șt. Nicolescu, Gh. Tocan, Marin Petre, Gh. Dobre, T. Varga. Începând din 1966, până în 1997, echipa morenară a purtat diferite denumiri: *Astra Română* până în 1949, *Partizanul* în 1950, *Flacăra* din 1951, *Flacăra Automatica* din 1977 până în 1985 și din acest an, *Flacăra*. A participat la 4 ediții de prima divizie, 1986-1990. În această din urmă perioadă, având o puternică susținere politică, s-a menținut la nivelul eșalonului de elită, participând și la o ediție a Cupei UEFA, 1989-1990, cu două meciuri susținute: 1-2 și 0-2 cu FC *Porto*. În 1990, echipa a retrogradat în eșalonul al II-lea, iar din 1995 în eșalonul al III-lea revenind, de fapt, acolo de unde plecase în 1946. După anul 2002, echipa care capătă numele de AS Petrom Flacăra Moreni, activează mai ales la nivelul diviziei D (după 2006, primește numele de liga a IV-a).

FOTBAL CLUB ARGEȘ PITEȘTI. Primul club de fotbal, din perioada postbelică, înființat în 1968. Istoria sa începe cu ziua de 6 august 1953, când în

Pitești a luat ființă echipa *Dinamo*. După primul an în care a activat în campionatul orășenesc, aceasta promovează (în 1954) în Campionatul Regional, iar în 1955, în Divizia C. Revine, după doi ani, în campionat, iar la sfârșitul anului competițional 1958-1959, promovează direct în Divizia B, conducându-l direcționată de antrenorul Jean Lăpușneanu. În 1961 *Dinamo* reușește să atingăși treapta primei divizii (președinte P. Costandache, șef de secție N. Mihuț, secretar Fl. Găiseanu, antrenor Șt. Vasile), unde nu rezistă decât un an. În anul 1963, tot sub conducerea lui Șt. Vasile, echipa revine în Divizia A și va activa neîntrerupt la nivelul acestui eșalon 29 de ediții de campionat. În acest răstimp, cele mai importante evenimente din viața echipei au fost: 1 martie 1968, *Dinamo* Pitești se va transforma în club de fotbal, devenind FC Argeș, din conducerea sa făcând parte P. Costandache – președinte, P. Rapaport și I. Iacomî – vicepreședinți, Fl. Găiseanu – șeful sectorului economic, I. Bălănescu și E. Mladin – antrenori; ocuparea locului II în ediția de campionat 1967-1968; cucerirea titlului de campioană a țării în 1972, antrenorii Fl. Halagian și T. Dima folosind următorul lot de jucători: Ariciu, Stan, Sp. Niculescu, Pigulea, Ciolan, R. Vlad, Ivan, Barbu, Prepurgel, M. Popescu, Radu, I. Roșu, Dobrin, Jercan, S. Dumitru, Ciornoavă, Frățilă, Nedelcu; câștigarea unui nou titlu de campioană în 1979, antrenori fiind Fl. Halagian și C. Oțet, iar componența lotului reunind pe: Cristian, Speriatu, Stancu, Bărbulescu, Cârstea, Iovănescu, Toma, Moiceanu, Ivan II, Radu III, Radu II, Chivescu, Turcu, Dobrin, M. Zamfir, D. Nicolae. În 1980, echipa de juniori antrenată de L. Ianovschi a câștigat întrecerea pentru Divizia Națională. Pe plan internațional, activitatea echipei a fost deosebit de bogată, înregistrând două participări în CCEși șapte în Cupa UEFA, ceea ce o situează pe un onorabil loc V într-un clasament global al echipelor românești participante în cupele europene, cu un bilanț bun: 38 de partide jucate în 10 ediții (2 în CCE, 8 în Cupa UEFA), cu 15 victorii, 8 remize, 15 înfrângeri, golaveraj general 58-62. După cele 29 de participări în primul eșalon, FC *Argeș* a evoluat doi ani în Divizia secundă, revenind în 1994 și jucând, în continuare, alte 8 ediții de

campionat în primul eșalon. Președinte de onoare - Constantin Stroe, președinte executiv - Gabriel Sicol, vicepreședinte - Viorel Ilinca. Dintre antrenori se remarcă: Florin Halagian, Constantin Cârstea, Marian Bondrea, Mihai Zamfir, Constantin Stancu. Pe prima scenă divizionară a luat la un moment dat și numele de FC Argeș – *Dacia Pitești*, denumire ce exprimă raporturile de colaborare cu marea uzină de autoturisme de la Colibași. În perioada 2001-2007 evoluează fără întrerupere pe prima scenă fotbalistică avându-i ca antrenori pe Nicolae Dobrin, Florin Halagian, Ion Moldovan, Gheorghe Muțescu, Sorin Cârțu, Giuseppe Giannini, Dorinel Munteanu, iar printre cei mai valoroși jucători pe Paul Codrea, Adrian Neaga, Nicolae Dică, Daniel Coman. După un singur an petrecut în liga a II-a revine în liga I pentru un singur an deoarece la capătul sezonului 2008-2009 este retrogradată de comisia disciplinară a LPF din cauza implicării președintelui său în acte de corupție.

FOTBAL CLUB BAI A MARE. În istoria fotbalului maramureșan, perioada antebelică era dominată de două echipe, cu pretenții aproximativ egale pentru supremația pe plan local. Prima, în ordinea cronologică a înființării, s-a numit *Tricolor*, al cărei act de naștere a fost semnat la 19 iulie 1927. Din colectivul de conducere făceau parte atunci: prof. Iuliu Pop, prof. Alexandru Pușcașu, prof. Ion Lăzărescu și ing. Iuliu Lupan. Până în 1933, echipa a activat în campionatul districtual, an în care a devenit campioana Ligii de Nord. Au urmat alți cinci ani divizionari, dintre care patru în eșalonul secund între 1934-1936, 1938-1939 și unul în eșalonul III, 1936-1937, după care prezența echipei a fost înregistrată la nivelul campionatului districtual. După război, cu numele de *Minaur*, este prezentă un an în Divizia C (1946-1947), un al doilea în Divizia B (1947-1948) și retrogradând, este nevoită să fuzioneze, în iulie 1948, cu concitadina sa, *Phoenix*, de aici rezultând Clubul Sportiv Muncitoresc Baia Mare. Biografia celei de-a doua echipe a orașului baimărean este ceva mai bogată în realizări. Înființată în 1932, reprezentanta Fabricii de Produse Chimice avea în conducere pe Petru Wider, preșe-

dinte, Șt. Vadasz, director sportiv, Alexandru Cireașă, secretar general și ing. Iuliu Biro, antrenor. În primii doi ani, echipa activează în Campionatul districtual, apoi în cel divizionar, cu șase prezențe până în 1940, astfel: de trei ori, 1934-1937 în Divizia secundă, de alte trei ori, 1937-1940 în prima divizie. De precizat că din 1938-1939, *Phoenix* s-a numit FC *Carpați*, denumire la care a renunțat după război, când a devenit din nou *Phoenix*. Prezentă în Divizia secundă între 1946-1948, în vara anului 1948 ratează, prin baraj, promovarea în prima divizie, ceea ce a determinat fuziunea cu *Tricolor* Baia Mare și apariția Clubului Sportiv Muncitoresc Baia Mare. Iulie 1948 marchează începutul existenței clubului sub fanion maramureșan. În urma fuziunii, lotul de bază a fost cel al lui *Phoenix*, căruia i s-au adăugat cei mai buni jucători de la *Minaur*, fost *Tricolor*. De aici înainte, CSM Baia Mare va fi o divizionară constantă, înregistrând între 1948-1997 un număr de 54 de prezențe, dintre care: două în eșalonul III, în: 1956 și 1999-2000; 47 în eșalonul secund: 1948-1955, 1957-1964, 1965-1978, 1981-1983, 1985-1994, 1995-2002 și 7 în prima divizie: 1964-1965, 1978-1981, 1983-1985, 1994-1995. În decursul anilor, CSM Baia Mare a suferit numeroase reorganizări, schimbându-și numele în repetate rânduri, după cum urmează: *Metalul* (1950), *Energia* (1956), CS (1959-1960), CSM *Dinamo* (1961) și în același an, CSO Baia Mare, *Minerul* (1962-1963), FC Baia Mare (1975-1976), FC *Maramureș* din 1985 și din nou FC Baia Mare din 1996. În istoria clubului se disting câteva momente mai importante pe care le consemnăm: promovarea în eșalonul întâi, după război, în 1964, cu antrenorul P. Gallis și jucătorii Șt. Vlad, Gh. Bay, V. Doncea, I. Szekely, A. Ghergheli, I. Vasilescu, N. Ujvari, Csoma, Vajda, M. Sasu, Drăgan, V. Roznai, V. Trifu, V. Soo, Șt. Incze, I. Papp, I. Suta, Gh. Kromely, C. Pânzaru, L. Vlad. Ulterior, s-au mai adăugat: Fl. Halagian, Gh. Căcoveanu, L. Colceriu, Gh. Staicu, I. Czako, P. Cosma, E. Moricz, V. Pârâu. Cel de al doilea moment remarcabil începe cu campionatul din 1977-1978, la finele căruia conducerea era asigurată de dr. ing. Valer Gabrian, ca președinte de onoare, ing. Florin Băgăluț, ing. N. Urdearu, ing. Liviu Pop și Vasile

Treitli. Antrenorii Viorel Munteanu și Traian Ivănescu au imprimat echipei un stil de joc deosebit de spectaculos, care a făcut senzație, creând o veritabilă legendă, la care și-au adus contribuția o serie de jucători valoroși precum: D. Ariciu, I. Borz, I. Deac, I. Condruc, Gh. Dragomirescu, N. Gajda, Al. Koller, I. Mureșan, D. Moldovan, Gh. Molnar, Z. Nacula, R. Pamfil, V. Roatiș, M. Sabău, I. Szepi, Ad. Roznai, Al. Terheș. Minunea nu a durat decât trei ani, 1978-1981, dar se va repeta, parțial, la sfârșitul campionatului 1982-1983, odată cu revenirea pe prima scenă divizionară cu antrenorul Paul Popescu, secondat de Dorel Cupșa, din conducere mai făcând parte dr. ing. Valer Gabrian (președinte de onoare) și ing. Gabriel Ghiloltean (președinte executiv). Lotul de jucători a fost completat cu: V. Feher, I. Perneș, V. Buzgău, I. Ignat, I. Hotico, L. Bălan, I. Tătăran, Gh. Tulba, I. Raț, V. Bonte, C. Ene, V. Moldovan, A. Weissenbascher. După doi ani în eșalonul de elită, echipa se va cantona un timp îndelungat la nivelul Diviziei secunde, de unde va evada, în vara lui 1994, când va marca celde-al patrulea moment de vârf al activității sale, echivalând cu o nouă promovare în prima divizie. Numai pentru un an competițional însă, 1994-1995, când președinte a fost Alexandru Koller, vicepreședinte Iustin Balaj, antrenori Lucian Bălan și Ion Sdrobiș, iar în lotul de jucători figurau, printre alții: Cr. Chebuțiu, D. Bumb, O. Mic, Fl. Frunză, S. Moțoc, P. Negrea, A. Piroșca, D. Rednic, S. Sabău, C. Ungureanu, A. Ghindă, C. Mocean, I. Oană, N. Rus. Cele mai bune performanțe ale echipei sunt locul IV în primul eșalon, în campionatul 1980-1981 (antrenor, V. Mateianu), de două ori finalistă a CR în 1959 (echipa se numea CSM Baia Mare, antrenor C. Voroncovschi) și în 1982 (antrenor Paul Popescu). A evoluat o dată în Cupa Cupelor, ediția 1982-1983, în compania lui Real Madrid (0-0 și 2-5). De menționat că o a doua echipă băimăreană a intrat în circuitul divizionar din campionatul 1964-1965, sub numele de *Topitorul*. S-a mai numit apoi și *Chimis-tul*, devenită în 1974-1975 *Cuprom*, nume sub care a activat în eșalonul III până în 1993 când, revenind la numele tradițional de Phoenix, a promovat în eșalonul secund. Aceasta este de fapt, urmașa

echipei înființată în 1932 cu același nume, dispărută, în iulie 1948, prin fuziunea cu *Tricolor* și apariția CSM Baia Mare. În campionatul 1998-1999, FC Baia Mare retrogradează în Divizia C, de unde promovează în anul următor, 1999-2000, în Divizia B, iar de aici are șanse mari să urce în eșalonul de elită, în Divizia A, ceea ce a realizat în ediția 2000-2001, antrenor Costel Orac. Promovată în Divizia A, a cedat acest loc echipei FCM Bacău, FC Baia Mare rămânând, în continuare, în Divizia B. În 2002, ratează la baraj promovarea în Divizia A. În sezonul 2000-2001 echipa *FC Baia Mare* isi cucerește prin baraj dreptul de a juca în divizia A, dar patronul german Heinrich Schorsch vinde locul în prima divizie echipei *FCM Bacău*. Retrogradează din divizia B în divizia C la finele sezonului 2003-2004. Revine în divizia B în sezonul 2009-2010, la capătul căruia, din cauza dificultăților financiare ale clubului, echipei i se interzice participarea la competiții.

FOTBAL CLUB BIHOR ORADEA. La început a activat sub denumirea de *Crișul*. Înființat în 1958, are o scurtă perioadă de activitate în campionatul regional. În 1960, *Crișul* fuzionează cu echipa fabricii de încălțăminte *Solidaritatea* și promovează, prin baraj, în Divizia secundă. În campionatul 1961-1962 devine ASA *Crișul* și sub această denumire, în 1963 urcă în primul eșalon sub conducerea antrenorului L. Zilahi, unde nu rezistă decât trei ani, până în 1966. După alți doi ani în Divizia B, revine pe prima scenă divizionară cu antrenorul A. Fernabach-Ferenczi și următorul lot de jucători: Buiac, Catona, Balogh, Sărac, Serfözö, E. Nagy, Popovici, Dărăban, Sudi, Sücs, Tomeș, A. Nagy, I. Kun I, A. Kun II, Harsany, Cocis, Ujlaki, Levati. Doi ani rămâne în Divizia A (1968-1970), revine un sezon în eșalonul secund, în 1971, urmează o nouă promovare în prima divizie, pentru ca, în 1972, echipa să ia drumul atât de cunoscut spre Divizia B. Comportarea foarte oscilantă a formației orădene a impus o serie de măsuri organizatorice, printre care și adoptarea unei noi formule a clubului de fotbal. Devenită FC *Bihor* din 1972, echipa la a cărei cârmă tehnică s-au aflat o serie de renumiți tehnicieni precum L. Vlad, R. Cosmoc, I. Reinhardt, V.

Blujdea, Gh. Staicu, Al. Muta, Gh. Dărăban și având în conducerea clubului pe ing. Horia Cosma, prof. Ioan Naom, Romeo Pașcu, a continuat itinerarul competițional sinuos cu repetate retrogradări și promovări, după cum urmează: 1972-1975 în Divizia B, 1975-1979 în Divizia A, 1979-1982 în Divizia B, 1982-1986 în Divizia A, 1986-1988 în Divizia B, în 1988-1991 o întâlnim din nou în prima divizie, după care, retrogradând în eșalonul al doilea în 1991, a evoluat numai la acest nivel până în 1996, când, pentru prima oară, va intra în rândurile celui de al III-lea eșalon, ca urmare a unui pronunțat proces de degradare a fotbalului orădean. După doi ani în Divizia C, va redeveni la finele campionatului 1997-1998 în al doilea eșalon divizionar. Președinte: Al. Toth; antrenor V. Abrudan. Următorii ani a participat în Divizia B (1998-2002), reușind cu mari eforturi să evite retrogradarea în Divizia C. Sub denumirea de *FC Oradea*, echipa reușește să promoveze în prima divizie datorită barajului câștigător cu *Oțelul Galați* de la sfârșitul sezonului 2002-2003. Nu rezistă decât un singur sezon în prima divizie. În 2005-2006 revine la denumirea de *FC Bihor Oradea* și termină pe locul 2 seria a 3-a a diviziei B, pierzând barajul de promovare în favoarea *Unirii Urziceni*. În continuare evoluează numai la nivelul diviziei secunde.

FOTBAL CLUB BRAȘOV. Urmașă a echipei Uzinelor *Astra* Brașov (UAB), apare pentru prima oară sub acest nume pe scena fotbalului românesc în anul competițional 1937-1938, luând locul, în Divizia C, altei formații brașovene, *Brașovia* (care, la rândul său, a luat ființă în 1914, s-a reorganizat în 1919, s-a afiliat la FSSR în 1920, iar în 1922 a fuzionat cu *CS Vânătorii de Munte*, după care a activat până în 1937 în CN, inclusiv 2 ani în formula divizionară, în 1932-1933 și 1933-1934 în Divizia A). În anul 1938-1939, Divizia C se desființează și UAB joacă în Campionatul districtual, la finele căruia promovează în eșalonul secund, de unde, numai după un an, retrogradează în Campionatul districtual. În perioada 1941-1945, UAB participă la *Cupa Eroilor*, competiție echivalentă cu Divizia B. În august 1945, clubul se reorganizează (preșe-

dinte, ing. I. Păteanu, șeful secției fotbal, Th. Băneșiu) și joacă în Divizia C. În 1948, denumirea echipei se schimbă, devenind *Steagul Roșu*, antrenor fiind S. Ploieșteanu, cel care pe parcursul a 20 de ani cât s-a aflat la conducerea tehnică va aduce echipa din Campionatul districtual până pe podiumul Diviziei A (locul II în 1959-1960). Echipa care a promovat în prima divizie în 1956, a fost alcătuită din: Gh. Constantinescu-Bârsan, Gh. Marinescu, Gh. Raicu, Gh. Aron, O. Zaharia, E. Hașoti, Gh. Fusulan, N. Proca, Gh. Ciripoi, Z. David; formația care a urcat pe podium în 1960 a avut următoarea alcătuire: C. Ghiță-Bârsan, D. Cojocaru, N. Campo, Șt. Hidișan, Dezideriu Szilaghi, E. Hașoti, Gh. Fusulan, N. Proca, Al. Mezaros, Z. David. Au mai jucat: C. Gane, V. Seredai, O. Zaharia, I. Sbârcea. Prezența pe scena divizionară a echipei brașovene, în 1957-1958, sub numele de *Energia*, apoi din nou de *Steagul Roșu* din 1958 până în 1980, a însemnat 51 de participări, dintre care 15 în Divizia B: 1951-1956, 1968-1969, 1975-1980, 1983-1984, 1997-1999 și 36 în Divizia A: 1957-1968, 1969-1975, 1984-1997 și 1999-2002. Din ediția de campionat 1979-1980, echipa își schimbă numele în FCM Brașov, denumire pe care o va purta până în ediția de campionat 1990-1991, când devine FC Brașov. Pe plan internațional performanța majoră a fost cucerirea Cupei Balcanice intercluburi, ediția 1974-1975, cu următorul clasament: 11 jocuri, 3 victorii, 1 joc egal, 7 înfrângeri și golaveraj 14-25. În cupele europene (Cupa UEFA) a participat la 4 ediții, cu următoarea linie de clasament: 15-5-1-9-21:32. De-a lungul timpului, clubul și echipa brașoveană au beneficiat de aportul unor conducători valoroși, precum: I. Indrei, D. Dragomir, M. Goran, Csaba Gyorfı, M. Ivăncescu, R. Pașcu, Ioan Nicolae, Iosif Kovacs. Dintre antrenori s-au remarcat: S. Ploieșteanu, N. Proca, C. Stănescu, N. Pescaru, Șt. Coidum, C. Ștefănescu, D. Anescu, I. Naghi, P. S. Ploieșteanu, N. Proca, C. Stănescu, N. Pescaru, Șt. Coidum, C. Ștefănescu, D. Anescu, I. Naghi, P. Enache, Ioan Andone, Gabriel Stan, Adrian Hârlab, Marin Barbu, Fl. Halagian, iar dintre cei mai talentați jucători menționăm, în afara celor prezentați, pe: V. Seredai, Dumitru II, I. Năftănăilă, M. Olteanu, I.

Mateescu, Șt. Anghel, Th. Anghelini, D. Stângaciu, I. Pârvu, T. Selymeș, G. Gerstenmaier, V. Vaidean, R. Naghi și M. Lăcătuș. Din anul 1993 este club profesionist. Din toamna anului 2002, antrenor este M. Lăcătuș. Echipa se menține în prima ligă până în anul 2005, iar în 2003-2004 joacă în Cupa UEFA, fiind eliminată de *Inter* Milano după ce trecuse de echipa din Armenia *Mika* Astarak. Printre antrenorii Brașovului din această perioadă îi enumerăm pe: Marius Lăcătuș, Răzvan Lucescu, Ilie Dumitrescu. Revine în divizia A la capătul sezonului 2007-2008 sub conducerea lui Răzvan Lucescu, care în aprilie 2009 este promovat antrenor al echipei reprezentative a României. Redevine o echipă de baza a ligii 1 în sezonul 2009-2010 avându-i ca jucători de bază pe: Bogdan Stelea, Daniel Coman, Octavian Abrudan, Robert Ilieș, Marius Măldărășanu, Mihai Roman, Nicolae Grigore.

FOTBAL CLUB CEAHLĂUL, PIATRA NEAMȚ.

A luat ființă în luna octombrie 1919, ședința de constituire a clubului de fotbal ținându-se în amfiteatrul Liceului *Petru Rareș*. Din comitetul de conducere de atunci făceau parte: M. Stamatiu directorul liceului, ca președinte de onoare, prof. Gh. Gheorghiu, președinte M. Stati, elev-vicepreședinte, O. Leca, elev-casier și N. Stati, elev-secretar. Echipa liceului se întărește cu militarii Regimentului 15 infanterie întors de pe front: cpt. Țicleanu, lt. Țane Săvulescu, lt. Mareș, N. Secăreanu, lt. Coșara, Mavroșca. Până în 1927, *Ceahlăul* are o bogată activitate pe plan regional și în campionatul Moldovei, pe care îl câștigă în 1926. Începând din 1927, jucătorii, în majoritatea elevi, pleacă la facultate și pentru club începe o perioadă de declin. După război, în lotul de bază al anului 1947 figurau: Vulovici, Bălănescu, Ciciuc (Popovici), Actis, Manoliu, Dăscălescu, Vasiliu, Georgescu, Mată, Butnaru, Chiper. Din 1949, *Ceahlăul* își va schimba de câteva ori numele în: *Progresul* (1949), *Avântul* (1951), *Recolta* (1956), apoi, ca urmare a fuziunii celor trei asociații sportive ale orașului – *Avântul*, *Hârtia* și *Celuloza*. În 1956 se dezmembrează și apar două colective, *Avântul* și *Rapid*. Acestea, unificându-se în 1958, formează CS Piatra Neamț,

care după 1961 revine la vechea denumire, *Ceahlăul*. Are loc acum o regroupare și concentrare a forțelor fotbalistice ale orașului, conducerea fiind asigurată de: M. Weiss - președinte, dr. C. Andone, F. Cârlan, N. Pahoncea - vicepreședinți. Prima prezență divizionară a echipei se înregistrează în campionatul din 1958-1959, în cel de al treilea eșalon. În continuare, până în 2000, totalizează 42 de participări divizionare, după cum urmează: 3 în eșalonul trei, 1958-1959, 1964-1965, 1979-1980, 30 în eșalonul secund, 1962-1963, 1963-1964, 1965-1979, 1980-1993 și 9 în Divizia A: 1993-2002. De menționat că în timp au mai avut loc două reorganizări, în 1979, când echipa s-a numit *Relon-Ceahlăul*, după care a revenit imediat la denumirea tradițională, și în 1992-1993 când pentru numai șase luni, clubul de fotbal a purtat denumirea de *Simpex-Ceahlăul*. În lunga sa activitate divizionară din eșalonul secund, *Ceahlăul* s-a bucurat de aportul unor tehnicieni de o deosebită valoare profesională, ca: I. Iovicin, M. Crețu, Radu Toma, V. Rizea, Tr. Coman, Al. Constantinescu, N. Zaharia, V. Copil, D. Dumitru III, V. Simionas, T. Anghelini, I. Nunweiller III, I. Sdrobiș, T. Steț, M. Nedelcu, M. Radu, Fl. Marin, Fl. Hizo. Din rândurile conducătorilor de club îi menționăm, pentru anii de reală afirmare a echipei în fotbalul românesc, pe: Gh. Chivorchian, Gh. Ștefan (ambii prezenți la promovarea formației în Divizia A), C. Acatincăi, I. Tocu, Gh. Ocneanu, D. Lospa, M. Contardo. Cele mai bune rezultate în eșalonul secund au fost obținute cu antrenorii Al. Constantinescu în 1974-1975 și V. Copil în 1983-1984, în ambele situații ocupând locul IV în clasamentul final. Performanța majoră s-a înregistrat la finele ediției de campionat 1992-1993, când *Ceahlăul* a promovat în Divizia A. Antrenori: I. Sdrobiș (în tur) și I. Nunweiller II (în retur). Lotul care a contribuit la promovări: R. Lefter, I. Dinu, Cr. Coșerariu, V. Anghelinei, Gh. Pantazi, L. Ivanov, R. Ghioane, Gh. Axinia, I. V. Nechifor, I. Grosu, M. Ionescu, I. Gigi, Ov. Marc, R. Buliga, Cr. Săvinoiu, T. Șoimaru, Fl. Axinia II, L. Vrânceanu, Gr. Ursică, C. Enache. Pe parcursul campionatului primei divizii s-au mai adăugat: C. Câmpeanu, Gh. Burleanu, Fl. Ionescu, I. Profir, Cr. Atomulesei, C.

Domșa, Fl. Grigoraș, M. Iencsi, Ad. State, I. Murariu, Tr. Sălăgean, N. Alexa, C. Ilie și Fl. Motroc. Pe plan internațional, *Ceahlăul* a luat parte la una din competițiile continentale, Cupa UEFA-Intertoto, în vara anului 1995, având o comportare meritorie în faza grupelor, dovedindu-se însă lipsită de experiența necesară unor astfel de confruntări. În anul 1999, jucând în cadrul aceleiași competiții, a realizat, în compania celebrei Juventus Torino, două rezultate de excepție 1–1 și 0–0, fiind eliminată ca urmare a golului marcat de italieni în deplasare. Președintele clubului - Gheorghe Ștefan; director sportiv - Mario Contardo. Din 1993 până în 2004, *Ceahlăul* este în permanență prim-divizionară. În 2004 retrogradează în divizia secundă. Revine în divizia A în 2006 cu Marin Barbu antrenor. Se menține cu greu în prima divizie, în primul an datorită faptului că echipa nou promovată, *Delta Tulcea*, nu avea licență, iar în al doilea sezon (2007-2008) retrogradează, ocupând poziția a 15-a. Revine după un singur an în divizia A cu Florin Marin antrenor, dar retrogradează din nou la capătul sezonului 2009-2010.

FOTBAL CLUB CHINDIA TÂRGOVIȘTE.

Clubul care a luat ființă în 1950 și a activat în cadrul regiunii Ploiești, a funcționat la început sub denumirea de *Metalul*. În 1956, odată cu promovarea în eșalonul al III-lea, echipa s-a numit *Energia*, dar după numai un an a revenit la denumirea inițială, de *Metalul*. La finele anului competițional 1960-1961, echipa reușește să urce pe prima scenă divizionară, cu Valentin Stănescu – antrenor și următorul lot de jucători: M. Andrei, R. Tomescu, N. Matei, E. Popescu, M. Nițescu, I. Brandea, I. Sitaru, P. Mureșan, I. Cazacu, C. Prodanciuc, I. Paleru, T. Ionescu, Gh. Moisescu, Barac. Urmează o perioadă de declin în cadru căreia, la 1 iulie 1972, are loc o acțiune de reorganizare a clubului, care capătă denumirea de *CS Târgoviște*, conducerea fiind acum asigurată de C. Motoroiu - președinte de onoare), N. Dincă președinte, I. Stanciu și C. Tzitzeclis - vicepreședinți, N. Tătaru - antrenor. În noua formulă organizatorică apare un salt calitativ și în finalul campionatului 1976-1977, antrenorul N. Proca

realizează cea de a doua promovare în primul eșalon. Lotul de jucători: M. Stan, Ilinca, D. Gheorghe, I. Ene, Fl. Alexandru, I. Pitaru, C. Tănase, A. Furnică, D. Neagu, Gh. Tătaru II, Kallo II, Gh. Greaca, C. Sava, I. Isaia, N. Rus, Vintilă, C. Pietroiu, N. Coman, N. Enache, Ștefănescu, C. Niță, Fl. Grigore, Decu, Marinescu. După trei ani în prima divizie, echipa retrogradează din nou, dar revine în 1980-1981 în eșalonul de elită, printre artizanii acestei performanțe numărându-se: antrenorul Șt. Coidum și jucătorii N. Voinea, C. Mia, I. Niculescu, S. Dumitrescu, I. Ene, I. Pitaru, D. Gheorghe, Alexandru, I. Constantin, Economu, Gh. Filipescu, Margelatu, I. Eftimie, C. Sava, Gh. Greaca, N. Dobrin, V. Radu. Au urmat alți trei ani în prima divizie și, în continuare, itinerarul competițional al echipei, oscilant un timp, a devenit mai puțin relevant, în ciuda faptului că la conducerea clubului s-au aflat personalități cu o recunoscută capacitate profesională: Gh. Rădulescu, Fl. Rădulescu, I. Grigore. Antrenori valoroși precum Gh. Popescu, P. Rădulescu, E. Popescu, N. Tătaru, I. Cărciumărescu, M. Olteanu, C. Dinu, Gh. Ungureanu, au antrenat această echipă, lotul de jucători fiind completat cu o serie de fotbaliști de primă mărime: M. Agiu, V. Aelenei, Gh. Burleanu, M. Stoichiță, N. Rus, O. Popescu, V. Marcel, R. Tudor, Fl. Cojocar, M. Turcu, M. Ghergu, P. Peniu, Gh. Mândrilă, C. Badea, M. Răducanu, D. Vișan, S. Soare, Gh. Oprea, R. Zamfir, M. Nicolae, F. Chirică. În anul 1994, *CS Târgoviște* devine *Oțelul*, eforturile de redresare fiind mai bine susținute financiar. Astfel, după ce în 1994-1995 echipa era o anonimă divizionară în eșalonul al III-lea, în 1995-1996 va reveni în divizia secundă, pentru ca în anul următor să urce, pentru a patra oară în istoria sa, pe prima scenă divizionară, de astă dată, din 1997, cu numele de FC *Chindia*. Conducerea executivă era asigurată de Marius Chivu (președinte), Nicolae Toma (director sportiv) și Victor Sanda; conducerea tehnică îl avea ca antrenor principal pe Silviu Dumitrescu, iar din lotul de jucători făceau parte: C. Grigore, Cr. Igescu, D. Jipa, E. Nae, Cr. Bălașa, S. Becheanu, L. Bogoi, R. Gălmencea, D. Mielușică, L. Reghekampf, Cr. Țermure, C. Voicu, M. Aliuță, Gh. Dumitrașcu, R.

Dumitrescu, B. Liță, N. Moldovan, M. Ristea, M. Baicu, V. Bardeș, M. Luca, R. Toboșaru. Recapitulând, prezența divizionară a echipei cuprinde 46 de participări dintre care: 11 în eșalonul al III-lea (1956-1959, 1966-1969, 1992-1995), 26 în eșalonul al II-lea (1959-1961, 1962-1966, 1969-1977, 1980-1981, 1984-1992, 1995-1996, 1998-2000, 2000-2002) și 9 în primul eșalon (1961-1962, 1977-1980, 1981-1984, 1996-1998). În întreaga sa istorie, echipa nu are nici o performanță notabilă, în afara unui titlu național, câștigat cu echipa de juniori în 1953, când purtase numele de *Metalul*. La sfârșitul campionatului 1999-2000 a retrogradat în Divizia C. În sezonul 2003-2004 în care *Chindia* revenea în divizia B și-a schimbat denumirea în *FCM Târgoviște*, apoi revine la numele său, iar în continuare această echipă evoluează în liga a 3-a.

FOTBAL CLUB CORVINUL HUNEDOARA.

Echipa siderurgiștilor hunedoreni ființează din 1921, dar în pofida îndelungatei sale existențe, prezența sa pe scena divizionară este înregistrată abia după cel de-al Doilea Război Mondial. Mai precis, din 1946, când o întâlnim sub numele de *UFH*, mai întâi în Divizia C, 1946-1947, apoi în Divizia B, 1947-1948, din nou în C, 1948-1949, cu denumirea de *IMS*, după care, până la sfârșitul anului 1952, activează în Campionatul regional. Din 1953, cu numele de *Metalul*, joacă în eșalonul secund, pentru ca în anul următor, 1954, să facă pasul cel mare în prima divizie. Rezistă numai un an și revine în B. De aici înainte itinerarul divizionar al formației hunedorene înregistrează încă 46 de prezențe în CN: 5 în Divizia C, 1963-1967, 2001-2002, 25 în Divizia B, 1955-1960, 1961-1962, 1967-1976, 1979-1980, 1992-2001 și alte 16, 1960-1961, 1976-1979, 1980-1992 în prima divizie. Pe parcursul anilor echipa hunedoreană și-a mai schimbat de câteva ori numele, astfel: *Energia* (1957-1958), *Corvinul* (1958-1959), *Siderurgistul* (1963), *Metalul* (1965), *Corvinul* (1970), devenit club de fotbal în ediția de campionat 1975-1976. Cea mai bună performanță internă a fost locul III în ediția de campionat 1981-1982 a primei divizii. Pe plan internațional are o prezență în Cupa UEFA, în 1982-1983, cu patru jocuri (1-1 și 3-0 cu

Grazer AK; 4-4 și 0-4 cu NK Sarajevo). O atenție deosebită a fost acordată schimbului de mâine, echipa de juniori câștigând doi ani consecutiv, 1981-1982 și 1982-1983, titlul de Campioană Națională, antrenori fiind D. Pătrașcu și C. Gall. În conducerea clubului s-au aflat, în diferite perioade de timp, printre alții: N. Țiu, M. Pascu, D. Cristea, I. Soloc, N. Oargă, V. Tătar, I. Petcu, ing. Florin Iacob. La cârma tehnică au funcționat: Șt. Coidum, I. Savu, D. Pătrașcu, R. Cosmoc, I. Nunweiller, Ion V. Ionescu, C. Ardeleanu, Dragoș Cojocaru, Remus Vlad, V. Stoica, M. Lucescu, acesta din urmă făcând din *Corvinul* una dintre cele mai competitive echipe ale campionatului, contribuind și la afirmarea unui număr important de jucători, printre care: Fl. Văetuș, I. Andone, M. Rednic, D. Nicșă, I. Petcu, R. Gabor, Th. Stredie, D. Mateuș, M. Klein, Ov. Hanganu, alături de care fotbaliști con-sacrați, precum C. Dimitriu I V, Fl. Dumitrache și R. Nunweiller VI, și-au adus o contribuție importantă la prestigiul competițional al echipei. După ce în sezonul 2001-2002 echipa activează în divizia C, promovând, dar în continuare, în anii următori evoluează din ce în ce mai șters în divizia secundă, mai mult, în toamna anului 2004 echipa *Corvinul* a fost exclusă din campionatul diviziei B după etapa a 13-a datorită neprogramării de către FRF în urma memoriilor depuse de fotbaliștii neplătiți ai Hunedoarei. De atunci *Corvinul* subzistă prin prezența catorva echipe de juniori în campionatele de profil și prin ambiția președintelui Alic, care speră să recupereze banii pe care ar fi trebuit să-i încaseze în urma transferului lui Bogdan Lobont de la *Rapid* la *Ajax* Amsterdam. FC *Corvinul Hunedoara* 2005 (între timp dispărută) și FC *Hunedoara* sunt cluburi care nu au legătură cu vechiul FC *Corvinul*.

FOTBAL CLUB CRAIOVA. Echipă înființată în 1940 prin fuziunea celor două formații craiovene – *Rovine Grivița* și *Craiovan*. În perioada celui de-al Doilea Război Mondial, FC Craiova, al cărui conducător era un magnat local, Puiu Pleșa, a participat la „*campionatul de război*”, ocupând primul loc în ediția 1942-1943. Formula de echipă a fost: Rusu Popescu, Gh. Albu, I. Felecan, A. Niculescu, Al.

Mari, Gavrilă Nistor, I. Covaci, I. Henegar, Arpad Thierjung, L. Dunăreanu, Dănilă Bătrân. Din lot mai făceau parte N. Ciocâlțu, Gh. Bosniac, R. Straja, Cl. Iordănescu, Gh. Biban, R. Toth, Al. Szabo, N. Opriș, N. Stoianovici, N. Mogoroașe, T. Nagy. După război, participând în campionatul primei divizii, ocupă ultimul loc în clasament și retrogradează. În anul competițional 1947-1948, adoptă o nouă denumire, AS *Doljul*, și retrogradează în eșalonul al III-lea, pentru ca, din returul campionatului 1948-1949, Divizia C desființându-se, existența efemeră de mai puțin de un deceniu a echipei-fanion din Bănie să înceteze, în condițiile noului regim politico-social. Pe firmament a apărut însă, în 1948, *Universitatea*, care va duce mai departe și cu succes ștafeta fotbalului craiovean și oltean.

FOTBAL CLUB DACIA-UNIREA BRĂILA. În fotbalul brăilean au fost, în anii dinainte de război, două echipe de forțe sensibil egale aflate în rivalitate. În Brăilița a luat ființă, în 1924, echipa Franco-Română, care până în 1933 a activat în campionatul regional. Între 1934 -1940 participă la șase ediții ale diviziei secunde, din lotul de jucători făcând parte, printre alții: Morariu, Morărescu, Belcin I, Belcin II, Ivanov, Șt. Filote, Body, I. Unguroiu, Netta, Economu, Onody, Zaharia. În perioada războiului, 1941-1944, echipa a activat în competiția *Cupa Eroilor*, iar după război o mai întâlnim la nivel divizionar, în eșalonul III, 1948-1949, după care dispăre, purtând atunci denumirea de *Progresul*. Cea de a doua echipă brăileană s-a înființat în 1922 și până în 1934a jucat în Campionatul regional. Purtând inițial numele de *Dacia Unirea*, ea marchează un număr de 7 prezențe divizionare antebelice: 5 în fosta divizie B, între 1934-1937, 1938-1940, și două în primul eșalon, 1937-1938, 1940-1941, numele echipei și al clubului schimbându-se de câteva ori: *Dacia Unirea I. Goldenberg* (DUIG) – 1937, *Dacia Unirea* - 1938 și *FC Brăila* – 1940. În anii războiului a activat în *Cupa Eroilor*, iar după război, cu numele inițial *Dacia Unirea*, a participat la o singură ediție a fostei Divizii C, 1946-1947, după care a dispărut din nomenclatorul divizionar. Dintre jucătorii utilizați

în perioada de vârf a echipei sunt de menționat: I. Goldenberg, N. Stanciu, Hagiopol, Saramet, Weiss, Cavadia, Bonațiu, V. Pop, Al. Negrescu, Drăghicescu, Pascalide, D. Stanciu. În anul 1949, când echipele dispar din circuitul divizionar, fotbalul brăilean traversează o perioadă de criză, încercările sale de reorganizare rămânând o vreme fără rezultat. Începând cu 1953, fotbalul în Brăila se va redresa, principala echipă a orașului numindu-se succesiv: *Metalul* (1953), *Energia* (1956), *Dinamo* (1957-1958), *Industria Sârmei* (1958-1959), CSM Brăila (1960-1961), *Progresul* (1962-1963), Laminorul (1963-1964), *Constructorul* (1965-1966), din nou *Progresul* (1967-1975). Anul 1975 marchează înființarea *FC Brăila*, care se va numi, în continuare, *FCM Progresul* (1980-1981) și în sfârșit, *FC Dacia Unirea*, din campionatul 1991-1992.. Echipa care a reușit să readucă Brăila în prima divizie, după o jumătate de secol, în 1990, cuprindea următorul lot de jucători: I. Dinu, D. Constantin, V. Ionescu, A. Moceanu, M. Petrache, E. Popescu, M. Săvescu, V. Brătianu, V. Radu, V. Darie, N. Rădulescu, A. Stamate, A. Marin, N. Pascu, V. Titirișcă, S. Minciu, G. Negoită, C. Rusu, C. Brătianu, M. Ivan, B. Muscă, antrenor Bujor Hălmăgeanu. În anul competițional 1992-1993, *FC Dacia Unirea* s-a calificat în finala CR (cea mai bună performanță a sa), antrenorul Ion Sdrobiș utilizând următorul lot de jucători: C. Abăluță, G. Baci, A. Baldovin, C. Brătianu, V. Brătianu, G. Burleanu, Fl. Cujbă, V. Darie, R. Dochia, I. Drăgoi, V. Fătu, C. Hăisan, V. Ionel, V. Jica, C. Luca, M. Lazăr, I. Mașcu, Gh. Negoită, G. Păsceanu, M. Petrache, C. Rusu, M. Sandu, M. Șumudică, V. Titirișcă, C. Lala, M. Stan, Șt. Nicoloff, V. Matincă, T. Pelin, Em. Henzel, M. Ene, Ar. Minge II, Ceaușilă. Dintre antrenorii care au asigurat conducerea tehnică sunt de remarcat: I. Economu, V. Mateianu, I. Iuga, D. Niculae-Nicușor, C. Oțet, Gh. Muțescu, D. Dumitriu III, I. Sdrobiș, B. Hălmăgeanu, V. Dridea, M. Dridea. Merite deosebite revin, de asemenea, unor conducători care s-au aflat implicați cu bune rezultate în destinele clubului, așa cum au fost: Nicolae Pascu, Marcel Ivan și mai ales Octavian Ulman. La finele campionatului 1998-1999, clasându-se pe locul XVIII în

seria I–B, echipa este retrogradată în Divizia C. După campionatul 2000-2001, *Dacia* Brăila ocupând primul loc în seria a II-a a Diviziei C, a revenit în eșalonul secund. Până în 2006-2007, echipa se menține în eșalonul secund. În 2006 primește numele de *CF Brăila*, iar în 2009-2010 repromovează în divizia secundă.

FOTBAL CLUB DINAMO BUCUREȘTI. Actul de naștere a clubului sportiv, la început numai cu secție de fotbal, a fost semnat la data de 14 mai 1948. El s-a născut din preluarea de către Ministerul de Interne a două echipe: Ciocanul București, care devine Dinamo A și Unirea Tricolor MAI, care devine Dinamo B. Această decizie s-a comunicat prin presă încă de la 11 aprilie 1948, iar cele două echipe au evoluat în continuare sub aceste denumiri. La finalul sezonului 1947-1948, Dinamo B a retrogradat. Dinamo A (fosta Ciocanul) continuă să joace de atunci, fără întrerupere, în primul eșalon fotbalistic al țării. Jucau, în 1948, în echipa Dinamo A: P. Ivan, Gh. Lăzăreanu, I. Ambru, C. Novac, D. Ignat, A. Niculescu, Gh. Teodorescu, I. Șiclovan, I. Farkas, T. Ozon, C. Bartha, Marin Apostol, J. Moisesescu, V. Naciu, D. Petculescu. În același an (1948-1949) cea de a doua echipă a Clubului *Dinamo* (*Dinamo B*), jucând în eșalonul secund, s-a clasat prima în seria a 2-a, dar nu a avut drept de promovare în Divizia A, fiind cea de a doua reprezentantă a aceluiași club din același oraș. În locul ei a promovat *Metalochimic* Reșița. În 1950, cele două Dinamo s-au despărțit: *Dinamo A* a rămas în București, iar *Dinamo B* a fost transferată la Brașov (locul I în seria I a Diviziei B, ceea ce i-a dat dreptul la promovare în primul eșalon), oraș în care a activat până în 1956 inclusiv, după care s-a transferat pentru un an (1957-1958) la Cluj, stabilindu-se definitiv din 1958 la Bacău, devenind astfel strămoșul viitorului *Sport Club* și al FCM Bacău. *Dinamo A*, care se va numi în continuare *Dinamo București*, începe din 1951 să-și definească personalitatea colectivă și să se impună tot mai mult în campionatul primei divizii. În prima etapă a existenței sale (1948-1960), Dinamo a cucerit titlul de campioană națională (1955), de 5 ori pe cel de vicecampioană și o dată locul al III-lea.

Acucerit CR (1959), a jucat finala CR în 1954, când a pierdut în fața divizionarei B *Metalul* Reșița cu 0.2. În această perioadă din lotul echipei făceau parte: Gh. Birtașu, I. Uțu, Gh. Toma, L. Băcuț II, I. Szöke, I. Nunweiller III, P. Izghireanu, V. Călinoiu, Gh. Băcuț I, Fl. Anghel, V. Anghel, Dumitru Nicolae-Nicușor, Al. Ene, V. Neagu, I. Suru, C. Bartha, I. Lazăr, V. Nițulescu, I. Varga, frații Szakacs. Antrenorul echipei era Angelo Niculescu. Cea de a doua etapă din viața echipei dinamoviste se desfășoară în perioada 1960-1971. Deosebit de productivă, ea începe cu o acțiune de reorganizare a lotului de jucători și cu o nouă orientare în ceea ce privește performanța. Cel care a inițiat această acțiune și a realizat-o în bună măsură a fost antrenorul Traian Ionescu, avându-l alături pe Angelo Niculescu. Tot el a fost un timp și selecționerul primei echipe reprezentative a țării. În vitrina clubului au intrat nu mai puțin de șapte trofee: 5 titluri de campioană națională (1962, 1963, 1964, 1965, 1971) și 2 CR (1964, 1968). În acest răstimp, *Dinamo* a mai ocupat de 3 ori locul II și de 2 ori locul III. Lotul de jucători în perioada respectivă a fost: I. Uțu, C. Popa, D. Ivan, I. Nunweiller III, L. Nunweiller IV, C. Ștefan, V. Alexandru, I. Constantinescu, Emil Petru, I. Pârcălab, C. Frățilă, Gh. Ene II, I. Țărcovnicu, C. David, I. Varga, I. Unguroiu, H. Eftimie, I. Haidu, R. Nunweiller IV, M. Lucescu, cărora ceva mai târziu li s-au adăugat: M. Constantinescu, M. Andrei, I. Cavai, F. Cheran, G. Sandu, M. Stoenescu, A. Deleanu, C. Dinu, Al. Mustățea, V. Sălceanu, Doru Popescu, F. Dumitrache, Al. Moldovan, I. Both, C. Nuțu. Antrenorii celei de-a doua etape: Traian Ionescu, Angelo Niculescu, Dumitru Nicolae-Nicușor, Constantin Teașcă. În etapa a treia (1971-1984) *Dinamo* înregistrează cel mai important vârf al performanței, cu 6 titluri de campioană națională (1973, 1975, 1977, 1982, 1983, 1984), 4 titluri de vicecampioană și își adjudecă de 2 ori CR (1982, 1984). În această a treia perioadă se mai înregistrează și succesul de răsunet internațional al jucătorului Dudu Georgescu, câștigător a două trofee *Gheata de aur* (1975, 1977), oferite celui mai eficient jucător din Europa. Lotul de jucători folosit: I. Cavai, M. Constantinescu, Ad. Rămureanu,

C.Ștefan, D. Moraru, C. Eftimescu, Fl. Cheran, Cornel Dinu, V. Dobrău, G. Sandu, P. Nicolae, A. Deleanu, T. Lucuță, M. Stoenescu, V. Ghiță, Al. Custov, T. Stredie, I. Marin, Al. Moldovan, V. Sălceanu, N. Batacliu, R. Nunweiller IV, S. Georgescu, I. Augustin, N. Stănescu, Ad. Bumbescu, Fl. Dumitrache, Doru Popescu, M. Lucescu, Fl. Dumitrescu, Dudu Georgescu, I. Vlad, C. Zamfir, I. Moldovan, Ad. Rosznai, V. Chitaru, Gh. Muțescu, C. Orac, M. Dagnea, C. Țălnar, Fl. Văetuș, P. Iordache, Al. Mărginean, Gh. Dumitrescu; acestora li s-au adăugat la sfârșitul etapei: Al. Nicolae, L. Movilă, T. Sertov, V. Iamandi, M. Rednic, I. Andone, L. Nemțeanu, V. Turcu, V. Radu, N. Dima, I. Barbu, L. Baicea, G. Moldovan. Antrenori: I. Nunweiller III, Gh. Timar, D. Nicolae-Nicușor, Lică Nunweiller IV, Valentin Stănescu, Cornel Dinu. Etapa a patra este cuprinsă în perioada 1984-1990. Performanțele echipei *Dinamo* sunt relativ modeste, ea plasându-se, cu regularitate, în umbra „Steiei”. Un singur titlu de campioană (1990) și două trofee ale CR (1986,1990) reprezintă tot ce a putut obține echipa din șoseaua Ștefan cel Mare pe parcursul a șapte ani competiționali. Aceasta, în ciuda faptului că a dispus de un lot deosebit de valoros care a asigurat, în mare măsură, obligațiile de reprezentare internațională. Prezența masivă a jucătorilor dinamoviști în loturile naționale a însemnat un prețios aport la calificările tricolorilor în turneele finale ale CE din Franța (1984) și CM din Italia (1990). Și mai puțin productivă s-a dovedit a fi cea de a cincea etapă (1990-2002) din istoria echipei dinamoviste. Două titluri de campioană națională, un loc secund și 3 locuri III în clasament, marchează un evident recul în activitatea de performanță. Etapa a cincea se remarcă printr-o serie de frământări în viața clubului și a echipei, care a pierdut un mare număr de jucători de valoare, transferați peste hotare. Vasile Ianul, președintele clubului, a încercat să desprindă secția de fotbal de restul disciplinelor sportive și chiar să o scoată de sub umbrela Ministerului de Interne. S-a obținut astfel un fel de autonomie în intervalul 1992-1994 care, însă, nu s-a soldat cu rezultatele scontate, unele nereguli în manevrarea fondurilor financiare ducând la înlăturarea de la conducerea

clubului a lui V. Ianul. Statutul de club de fotbal și o autonomie reală a obținut-o *Dinamo* în 1995, când s-a constituit și Consiliul de Administrație ca for de conducere, fotbalul desprinzându-se efectiv de restul secțiilor sportive constituite în CS *Dinamo*. Această a cincea etapă din biografia FC *Dinamo* se caracterizează și prin revenirea unui mare număr de jucători, care au alcătuit loturile anterioare, ca: B. Stelea, C. Câmpeanu, Fl. Tene, Fl. Prunea, Șt. Preda, A. Doboș, I. Andone, M. Rednic, Ad. Matei, M. Klein, I. Augustin, D. Mateuț, D. Timofte, I. Mihăiescu, M. Cheregi, C. Pană, G. Fulga, C. Zamfir, M. Damaschin, T. Selymes, Gh. Mihali, T. Cristea, D. Scânteie, M. Pană, L. Grozavu, Dorinel Munteanu, Seb. Moga, G. Gerstenmayer, Z. Kadar, Ov. Hanganu, Cr. Sava, S. Demollari, V. Jercălău, Fl. Constantinovici, V. Moldovan, D. Militaru, V. Brătianu II, M. Ivan, M. Coporan, D. Lupu, I. Sburlea, Fl. Macavei, Fl. Petre, M. Tararache, Fl. Bătrânu, C. Contra, Ov. Tâlván, Dinu Cezar, C. Hâldan, Ad. Mihalcea, L. Cotoran, I. Chiriță, G. Kiriță, D. Rednic, D. Florea, I. Dănciulescu, L. Ciubotariu, D. Iftodi, I. Lupescu, I. Gane, J. Vlădoiu, M. Nicolae, Ad. Mutu. Antrenori: Florin Halagian, Viorel Hizo, Mihai Stoichiță, Ion Marin, Ion Moldovan, Remus Vlad, Marian Bondrea, Gigi Muțescu, Cornel Dinu, Florin Cheran. În cartea de vizită a clubului se mai înscriu și alte titluri de campioană națională la: tineret-speranțe (1975, 1981), juniori (1961, 1973, 1987, 1991, 1992, 2000, 2007). Chiar din primii ani ai existenței clubului, a funcționat o pepineră puternică de formarea cadrelor proprii, la care o contribuție remarcabilă au avut-o tehnicieni de valoare ca: Ștefan Stănculescu, Gheorghe Timar, Traian Ivănescu, Lică Nunweiller IV, Gheorghe Ene, Constantin Frățilă, C.Ștefan, I. Szöko, Emil Dumitriu II, Iulian Mihăiescu, Marin Dagnea, Ionuț Chirilă, Ion Moldovan. Bilanțul general al trofeelor realizate în decurs de peste o jumătate de secol de activitate se prezintă astfel: 18 titluri de campioană națională de seniori, 13 CR, 2 Supercupă, 2 titluri de *tineret-speranțe* și 5 titluri de campioană națională la juniori. Pe plan internațional *Dinamo* a avut o prezență deosebit de activă, participând la 40 de ediții ale Cupelor Europene de club, cu următoarea linie de

clasament în: CCE -18 ediții:66 de meciuri jucate, 24 de victorii, 10 egalități, 32 de înfrângeri, golaveraj general: 98-106 și 58 de puncte; Cupa Cupelor. 5 ediții: 20, 8, 4, 8, 25:18, 20 de puncte; Cupa UEFA . 20 ediții: 82, 34, 13, 35, 134-112, 81 de puncte. Bilanțul general: 40 de ediții cu: 168, 66, 27, 75, 255:235 și 159 puncte. Cele mai bune performanțe internaționale au fost: semifinalistă a CCE ediția 1983-1984 și semifinalistă a Cupei Cupelor ediția 1989-1990. Desigur, la realizarea acestor performanțe o importantă contribuție au avut-o și cadrele de conducere ale clubului și secției de fotbal, printre care se înscriu: A. Aman, N. Mihuț, Ion Balaș, Tudor Vasile, Ion Nae, Valeriu Buzea, Liță Cosma, Gheorghe Turtureanu, Alexandru Ene, Gheorghe Grigorescu, Constantin Petrea, Silviu Ghițescu, Nicolae Petriceanu, Vasile Anghel, Paul Moga, Gheorghe Novac, Marin Gostin, Vasile Ianul, Petre Buduru, Cornel Dinu, Mircea Stoenescu, Marcel Popescu, Cristian Borcea, Nicolae Badea. Aceștor li se adaugă și numele unor reputați tehnicieni, precum: C. Braun, I. Bogdan, Rudy Wetzer, Iuliu Baratky, Angelo Niculescu, Traian Ionescu, D. Nicolae-Nicușor, Ion Nunweiller III, Bazil Marian, Valentin Stănescu, Florin Halagian, Cornel Dinu, dr. Dumitru Tomescu, Mircea Rednic, Ioan Andone, ION Marin. Pentru perioada 2001-2010 trebuie să reținem titlurile de campioană națională obținute în sezoanele 2001-2002, 2003-2004 și 2006-2007, precum și cupele din 2002-2003, 2003-2004 și 2004-2005 și Supercupa României în 2004-2005. Iată loturile câștigătoare:

- 2001-2002 – campionatul României: Lobonț, Prunea, Iliuciuc (portari), Bolohan, Adrian Iordache, Iodi, Kiriță, V. Năstase, Onuț, Tâlván, Vătavu, Pulhac, Rață (fundași), Buia, C. Ilie, Ionuț Lupescu, Vl. Munteanu, Pădurețu, Fl. Pârvu, Fl. Petre, Semeghin, Ov. Stângă, Zicu, Tameș (mijlocași), Dănciulescu, Cl. Niculescu, Mihalcea, Cl. Drăgan, Bălțoi, Marica, Aldea (atacanți), antrenor ION Marin.

- 2003-2004 – campionatul României: C. Munteanu, Preda, Delwarte, Gaev (portari), A. Iordache, Burcă, Perényi, Alistar, Meride, Stoican, Bărcăuan, Bolohan, Okunovo, Iodi, Dragomir (fundași), Semeghin, Tameș, Grigorie, Fl. Petre, Alexa, Vl. Mun-

teanu, I. Badea, Zicu, Ciubotariu, Naidin (mijlocași), Dănciulescu, Niculescu, Marica, Drăgan, Cigan (atacanți), Antrenor Ioan Andone.

- 2006-2007 – campionatul României: Lobonț, Gaev, Matache, Moss, Romanovs (portari), Blay, Moți, Șt. Radu, Pulhac, Pașcovici, L. Goian, Mihuț, Scarlatache, Galamaz, Homei, Mușat, Nițu, Smirnovs (fundași), C. Munteanu, A. Mărgăritescu, Adrian Cristea, Adrian Ropotan, Ze Kalanga, S. Bălăce, F. Fernandes, C. Predescu, D. Șerban, I. Tameș, V. Vranjković, Lerinc (mijlocași), Dănciulescu, I. Ganea, L. Ganea, Cl. Niculescu, Mendy, Lemnaru, Stanić (atacanți), Antrenor Mircea Rednic.

- 2002-2003 – Cupa României: D. Tudor – Onuț, Kiriță (cpt.), Tamaș (70 Burcă) – Fl. Petre (89 Vl. Munteanu), St. Grigorie (73 Domocoș), Alexa, Tameș, Frăsineanu – Dănciulescu, Bărcăuan (echipa din finală), Antrenor Ioan Andone.

- 2003-2004 – Cupa României: Cr. Munteanu – Bărcăuan, Alistar (88 Burcă), Adrian Iordache – Fl. Petre (cpt.), I. Badea (55 Vl. Munteanu), Alexa, Tameș, Semeghin – Cl. Niculescu (89 Cigan), Șt. Grigorie, Antrenor Ioan Andone.

- 2004-2005 – Cupa României: Stelea – Galamaz, Alistar, Tamaș, Fl. Petre (cpt. 78 I. Bălan), Mărgăritescu, Zicu, Șt. Grigorie, Pulhac – Mihalcea (71 Bălțoi), Cl. Niculescu, Antrenor Ioan Andone.

FC DROBETA TURNU SEVERIN. La originea clubului se află o veche glorie a orașului, *CFR*, înființată în 1928 (președinte I. Tipărescu), care în perioada 1950-1957 s-a numit *Locomotiva*. Aceasta a reușit marea performanță de a cuceri CR în 1942-1943, când a învins în finală cu 4-0 pe *Sportul Studentesc*. Echipa câștigătoare: Pavlovici, Oprean, Felecan III, Mureșan, Pârjol, Marcu, Vidan, Cozma, Ludwig, Felecan II, Reuter. Mai figurau în lot: Robu, Stoenescu, Ciobanu, Ispas, Covacs, Vlaicu, Jumanca, Martin, Stan, Tecău. Din 1958, echipa se va numi din nou *CFR*, locul său fiind luat, în același an, de echipa șantierelor navale ale orașului Drobeta, aceasta devenind în 1963 *Metalul* și din iulie 1976 CSM Drobeta Turnu Severin, după fuziunea cu *MEVA*. Din 1985 denumirea echipei este AS Drobeta Turnu Severin, pentru ca din 1990 să se intituleze

FC Drobeta Turnu Severin. Revenind la activitatea competițională a șantierelor navale, să menționăm că aceasta a participat, începând din 1958-1959, la întrecerea divizionară C sau Divizia B astfel: 1958-1959 în Divizia C; 1959-1961 în Divizia B; 1971-1972 din nou în Divizia C; în campionatele din 1972-1975 în Divizia B; a urmat o nouă retrogradare în eșalonul al III-lea, ceea ce a declanșat o acțiune de reorganizare a fotbalului severinean. *Metalul* și *MEVA* au fuzionat în iulie 1976, rezultând CSM Drobeta Turnu Severin. În noua sa formulă, în 1978, echipa revine în divizia secundă, unde rezistă numai un an (1978-1979), apoi urmează doi ani în Divizia C (1979-1981), o nouă promovare de doi ani în Divizia B (1981-1983), încă un an în Divizia C (1983-1984) și revenirea, pentru a treia oară, din 1976, în eșalonul secund, unde va rămâne o perioadă mai îndelungată (10 ediții de campionat) din 1984 până în 1994. Apoi au urmat 4 campionate în Divizia C (1994-1998) și revenirea în Divizia B din 1998. Din zbuciumata istorie a clubului severinean se desprind câteva nume de antrenori, care și-au adus o contribuție considerabilă la afirmarea competițională a acestuia: Constantin Lepădatu, care a promovat formația în Divizia B (1968 și 1972); Gheorghe Nuțescu, artizanul promovării în eșalonul secund (1978); Marin Bojin, care a realizat același obiectiv în 1984. Dintre conducători sunt de menționat: Vasile Bacalu, Grigore Dăncilă și Helmut Bendl, toți cu funcții de conducere pe plan local. Ultimele poziții ocupate în clasamentul Diviziei B: poziția XII în 1998-1999 și poziția XI în 1999-2000. La capătul sezonului 2000-2001 retrogradează în divizia C, iar în sezonul următor, terminând pe ultimul loc retrogradează în campionatul județean. Actuala FC *Drobeta* Turnu Severin, care activează în divizia C, provine din *Severnav* Turnu Severin.

FC EXTENSIV CRAIOVA. Clubul, reprezentând uzina „Electroputere”, a luat ființă în 1949 cu denumirea „Metalica”. În 1956, activând în Divizia C, s-a numit „Energia”, după această dată, până în 1960, a activat în campionatul regional sub numele de „Rovine Grivița” (1958), „Feroviarul” (1958), „CFR Rovine” (1958-1959), *Jiul* (1959), CS

Craiova (1960). În anul competițional 1960-1961, echipa promovează direct în Divizia B, purtând denumirea de *Electro CFR*, după care *Electroputere* (din 1962). A urmat o perioadă de 5 ani, în care s-a aflat în eșalonul al III-lea, până în 1968, când antrenorii N. Oțeleanu și C. Iordănescu au reușit să o promoveze în Divizia B, folosind următorii jucători: Spinghel, Vasilescu, Nicu, Popescu, Gavrilă, Voicu, Lovin, Stanciu, Răurescu, Florescu, Stănescu, Fircă, Resciuc, H. Popescu. În Divizia B echipa se menține la nivelul unei comportări medii. La cârma tehnică au funcționat o serie de antrenori cu experiență, după amintii N. Oțeleanu și C. Iordănescu, au mai lucrat cu echipa N. Opriș, C. Voroncovschi, H. Eftimie, Gh. Dungu, Șt. Coidum. În perioada 1968-1979, echipa a jucat 11 ediții de campionat în Divizia B, după care a retrogradat în Divizia C, unde a rămas până la finele anului competițional 1984-1985, când a revenit în Divizia B. Până în 1989 rămâne în această divizie. Urmează o trecere spectaculoasă de la un nivel inferior spre unul superior: 1989-1990 revenire în Divizia B; 1990-1991 . locul I în Divizia B și promovarea în Divizia A; 1991-1992 locul III în prima divizie, ceea ce i-a dat dreptul să participe la Cupa UEFA, competiție în care antrenorul Marian Bondrea a folosit următorii jucători: Lung, Dudan, V. Popescu, Niță, Luță, Iriza, A. Ilie, Mogoșanu, Papa, Calafățeanu, Mitriță, Albeanu, Paraschiv, Zamfir, Matei, Gabi Popescu. Comportarea echipei a fost total nesatisfăcătoare, aceasta fiind eliminată în primul tur al Cupei UEFA de „Panatinaikos” Atena cu scorul general de 0-10! După patru ani în prima divizie (1991-1995), „Electro” retrogradează în eșalonul secund, de unde încearcă revenirea pe prima scenă, obiectiv realizat la finele campionatului 1998-1999. De precizat că, în anul 1998, locul echipei este luat de *FC Extensiv*, iar în Divizia C apare echipa *Electro-Bere*, care în 1999 va promova în Divizia B. Echipa *FC Extensiv* nu va rezista în Divizia A decât un campionat (1999-2000), echipa retrogradând în eșalonul secund (2000-2002). Antrenorul Sorin Cârțu, rămas la conducerea tehnică, și-a propus readucerea ei în primul eșalon. În 2003-2004 echipa își schimbă numele în *FC Craiova*, iar în cursul

sezonului 2004-2005, nemaiputându-și asigura existența, *FC Craiova* se mută la Caracal devenind o nouă echipă (*FC Caracal*).

FOTBAL CLUB FARUL CONSTANȚA. Clubul de fotbal a fost constituit în 1972. Biografia sa începe însă odată cu fuzionarea dintre cele două echipe principale ale orașului din anii de după război, *Dezrobirea* și *PCA*, în 1949. *Locomotiva PCA*, cum s-a numit noua formație, a preluat locul în divizia B deținut de *PCA Șantierul*, și la sfârșitul ediției 1954 se afla prima în seria a III-a, promovând în primul eșalon. În cursul istoriei sale, clubul a purtat diverse denumiri: *Locomotiva* până în 1958, *CSO Farul* (1958-1972), *FC Constanța* (1972-1988), *FC Farul Constanța*. Bilanțul prezențelor divizionare în perioada 1957-2000 este următorul: de 12 ori în Divizia B (1954, 1956-1958, 1961-1962, 1978-1981, 1983-1988) și de 35 de ori în prima divizie, 1955, 1958-1961, 1962-1978, 1981-1983, 1988-2002. De-a lungul anilor, începând din 1949, au activat sub culorile clubului constănțean un mare număr de jucători valoroși printre care: Șt. Roman, Ad. Marosi, H. Ghibănescu, T. Pilcă, C. Manciu, I. Uțu, D. Ștefănescu, Gh. Popa, Vărzan II, Gh. Toma, L. Florescu, I. Constantinescu, Martin Graef, M. Georgescu, V. Dumbravă, C. Pleșa, V. Chircă, O. Brânzei, Suliman Etem, D. Popescu, C. Koszka, Al. Badea, D. Tănase, V. Mihu, I. Vigu, S. Iovănescu, D. Sever, H. Moroianu, Em. Avasilichioaei, I. Ispas, I. Ciosescu, C. Dinulescu, R. Lazăr, Iacob Olaru, C. Botescu, Gh. Călin, H. Moldovan, Tr. Popescu, I. Bukossy, I. Unguroiu, C. Manolache, P. Biliboacă, C. Iancu, S. Avram, M. Sasu, I. Ologu, M. Kallo, M. Tufan, D. Caraman, V. Oprea, M. Turcu, N. Stoicescu, D. Lică, C. Mărculescu, Paul Peniu, P. Buduru, I. Tătăran, G. Zahiu, C. Mustacă, M. Popa, P. Cămuș, Gh. Butoiu, Al. Popovici, D. Moisescu, D. Șerban, T. Curt, Șt. Carabaș, G. Pistol, Gh. Ciurea, V. Mănăilă, B. Oprea. Ca antrenori au funcționat: C. Stanciu, I. Troacă, M. Lengheriu, I. Bukossy, B. Marian, V. Mărdărescu, R. Cosmoc, C. Toma, E. Hașoti, B. Smărandescu, T. Mihai, A. Botescu, V. Munteanu, P. Comăniță, Al. Zaharescu, Gh. Ola, I. Oană, C. Rădulescu, Ion Gh. Ionescu, P.

Moldoveanu, D. Antonescu, I. Constantinescu, C. Mareș, C. Tâlvescu, C. Gache, Gh. Constantin, Fl. Marin, Marin Ion, Gabriel Zahiu. Din rândurile conducătorilor au făcut parte: D. Ivan, Foti D. Foti, C. Tâlvescu, V. Păcuraru, N. Oglindă, T. Pilcă, P. Buduru, H. Gabaret, Paul Peniu, Gh. Bosânceanu, S. Mihăilescu, Marcel Lică. În palmaresul clubului se înscriu la loc de cinste 2 titluri decampioană a țării la juniori în 1961-1962 și 1962-1963, precum și o finală în 1981-1982. Pe plan internațional este menționată calificarea echipei de seniori în finala Cupei Balcanice intercluburi, ediția 1965-1966, când a pierdut dubla manșă, 3-3 și 0-2 cu *Rapid București* precum și participarea la alte 2 ediții ale acestui trofeu, 1966-1967 și 1967-1968, când nu a obținut rezultate notabile. În vara anului 2000, echipa a retrogradat în divizia B, revenind în anul 2001 în divizia A. După revenirea, în 2001, în divizia A *Farul* se menține în primul eșalon până la sfârșitul campionatului 2008-2009. În această perioadă antrenorul cel mai longeviv al *Farului* a fost Petre Grigoraș, îi mai amintim printre alți tehnicieni pe: Ion Marin (prezent și în conducerea clubului), Sorin Cârțu, Constantin Gache, sârbul Momčilo Vukotić, Viorel Hizo. Dintre conducătorii clubului îl amintim pe fostul președinte Jean Garabet și patronul Gheorghe Bosânceanu. De menționat două performanțe ale clubului constănțean: în 1995 câștigă o grupa din Cupa UEFA Intertoto, adversari fiind: FK *Becej* (Serbia și Muntenegru), *Pogon Szczecin* (Polonia), *AS Cannes* (Iugoslavia), *Dnepr Mogilev* (Belarus), dar a fost eliminată în optimile de finală de *SC Heerenveen* (Olanda) precum și finala Cupei României din sezonul 2004-2005, pierdută cu 0-1 în fața lui *Dinamo București*. Dintre jucătorii “marinarilor” din ultimul deceniu merită a-i aminti pe Cristi Munteanu, G. Curcă, I. Barbu, V. Cristoceă, I. Apostol, D. Todoran, L. Mihai, A. Zicu, I. Bădescu și M. Guriță. În 2009 echipa a retrogradat în eșalonul 2, fiind la un pas de desființare în 2010.

FOTBAL CLUB FLACĂRA RÂMNICU VÂLCEA. Înainte de al Doilea Război Mondial fotbalul vâlcean nu a fost prezent la nivel divizionar.

De abia în 1946 apare în eșalonul III echipa *Vâlceana*, urmașa *Societății Sportive Vâlceana*, înființată în 1924. În 1947, *Vâlceana* devine *CSM Vâlcea*. Urmează o perioadă de 7 ani în care Râmnicu Vâlcea nu este reprezentat în campionatele divizionare. În 1956 este semnalată prezența în Divizia C a echipei *Flamura Roșie*, transformată în anul următor în *Unirea*, aceasta, la rândul ei, în 1958 în *Șantierul Govora*. După un alt an de pauză divizionară (1959-1960), Râmnicu Vâlcea reîntră în circuitul competițional național direct în eșalonul secund, cu *Chimia Govora*, echipă a cărei denumire s-a modificat de câteva ori: *Unirea Râmnicu Vâlcea* (1962), *Oltul* (1966) și *Chimia Râmnicu Vâlcea* (1967). Din anul 1960, echipa-fanion a orașului participă la 10 ediții de campionat Divizia B, ocupând locuri în a doua jumătate a clasamentului. A urmat un an în Divizia C și revenirea în Divizia B, pentru ca în anul competițional 1972-1973 să realizeze o mare performanță, câștigarea CR, după o dublă finală cu *Constructorul Galați* (1-1 și 3-0). Echipa condusă de antrenorul D. Anescu s-a alcătuit din lotul: Stana, Burlacu, Ciobanu, Pintilie, Petrică, Haidu, I. Ionescu, Șutru, Orovitz, Donose, Gojgaru, H. Popescu, Iordache, Tîfîrel. În 1974, *Chimia* (președinte N. Dinescu, antrenori Gh. Nuțescu, D. Anescu) promovează în prima divizie. În lot au mai apărut acum: Crăciunescu, Lepădatu, Enache, Kassai, Butaru, Borz, V. Ionescu, Cincă, Darie, Ghițulescu, Peniu, Ustabacief, C. Nicolae, Costache, Păunescu, Nuțescu, Moldoveanu, Toncu, E. Dumitriu II. În toamna anului 1973, *Chimia* a jucat în Cupa Cupelor, fiind eliminată din primul tur (2-2 și 0-2) de *Glentoran* Belfast. După două succese notabile, în 1975, echipa retrogradează în Divizia B, revenind în primul eșalon după trei ani, avându-l la conducerea tehnică pe antrenorul Marcel Pigulea. În continuare, 9 ediții de campionat *Chimia* joacă în prima divizie, din care retrogradează în 1987. De aici înainte îi vom semnală prezența numai în eșalonul secund timp de 10 ani, până în 1996, când a mai făcut un pas în jos, ajungând la nivelul eșalonului trei (din 1994 sub denumirea de *FC Vâlcea*). În 1999 revine în Divizia B sub denumirea *FC Flacăra Bere Alutus Vâlcea*, ieșind cu mari sacrificii din

conul de umbră al fotbalului românesc. Președintele executiv: Constantin Chelcea; antrenor P. Ghigiu. În campionatul 2000-2001, sub denumirea de *FCM Vâlcea*, retrogradează și va activa în 2001-2002 în Divizia C. După 2002 fotbalul vâlcean este reprezentat în eșaloanele naționale de echipe noi. În 2002-2003 *Rarora Râmnicu Vâlcea* promovează în divizia B, dar nu rezistă decât un singur sezon, retrogradând. În 2004-2005 această echipă își schimbă denumirea în *CSM Râmnicu Vâlcea* repromovând imediat în divizia B. După 2005 *CSM Râmnicu Vâlcea*, care, după cum se vede, nu are o legătură directă cu fosta echipă *FCM Râmnicu Vâlcea*, este în permanență prezentă în liga a 2-a.

FOTBAL CLUB FORESTA FĂLTICENI. Începuturile echipei și o mare parte din activitatea sa s-au desfășurat la Fălticeni. Prezența unor formații care au activat pe plan local și regional este semnalată încă din 1924. Dezvoltarea propriu-zisă a fotbalului fălticenean s-a realizat însă în perioada postbelică. Astfel, în campionatul anului 1956, o reprezentativă a orașului, *Recolta*, fostă *Avântul*, se clasează pe primul loc în seria I a Diviziei C și promovează în eșalonul secund, unde joacă 7 ani consecutiv (1957-1964), denumirea echipei schimbându-se în acest timp de două ori: *Energia* (1964-1974) și *Foresta* din 1958. Au urmat apoi, nu mai puțin de 10 ani în Divizia C (1964-1974), după care echipa a revenit în Divizia B cu următorul lot de jucători: Boariu, Ckuci, Suman, Condurachi, Sacas, Lemnaru, Măciucă, Avasilică, Lontcovschi, Andrei, Tudorică, Georgescu, Filip, Pauleț, Zanciu, Ivan, Ioniță, Pavel, Jarcă, Arîton, Constantin, Diaconiță, Dancu, Corbu, Struguț, Bălan, Asavetei. Antrenor – Ego Munteanu. În această perioadă divizionară C, cu locuri de mijlocul clasamentului, *Foresta* a susținut o finală de CR în anul 1966-1967, în care a întâlnit *Steaua*, câștigătoare a competiției. În Divizia B *Foresta* joacă numai un an (1974-1975), după care revine în Divizia C pentru a activa în alte 8 ediții de campionat. În 1982-1983, echipa schimbându-și denumirea în *Chimia*, tutelată fiind de întreprinderea cu același nume, promovează pentru a doua oară în Divizia B, cu antrenorul Marin Alexandru și jucăto-

rii: Sasu, Parpalea, Antoniu, Buzdea, Vătafu, Sacs, Butnaru, Crainiciuc, Drugă, Corbu, Saghin, Pană, Mironeanu, Ioniță, Găgiu, Croitoru, Andrei, Fieraru, Gheorgekis, Cozmaciuc. În Divizia B *Chimia* activează trei ani (1983-1986), apoi alți trei ani (1986-1989) în Divizia C, revenind la numele de *Foresta* în 1988. După încă cinci ani în eșalonul secund (1989-1994), a urmat un an (1994-1995) în eșalonul al III-lea, revenirea în Divizia B (1995-1997) și pentru prima oară, promovarea în Divizia A, la finele campionatului 1996-1997. Conducerea executivă a clubului: Eugen Huțu (președinte). Antrenori: Marin Barbu, ulterior Mircea Crăiniciuc. Lotul de jucători: Bontea, V. Dumitrescu, Robu, Bălan, Bernard, Ciobanu, M. Cristescu, Ghinea, Grosu, Ilucă, Șchiopu, Baicu, Ene, Ilieș, Maftai, Petrache, Szekely, Cioloca, Fannis, A. Gheorghe, Guriță, Mihăilă. Din anul 1997, *Foresta* joacă la Suceava, fuzionând cu echipa *Bucovina*, locul acesteia fiind luat de *Foresta II*. După 2 ani (1997-1999), retrogradează, revine în Divizia A în anul 2000, mutându-se definitiv la Suceava. În 2000-2001 activează în Divizia A și revine în anul următor în Divizia B. În sezonul 2001-2002, *Foresta* Fălticeni apare și cu o a doua echipă, care activează în seria întâi a diviziei B. În 2003 echipa *Foresta* Fălticeni retrogradează în divizia C primind numele de *Șoimii Bucovina* Suceava, iar ulterior de *Cetatea Suceava*. Fosta echipă *Foresta* Fălticeni dispare.

FOTBAL CLUB GALAȚI. În cadrul măsurilor de reorganizare a fotbalului gălățean, în decembrie 1970 a luat ființă Clubul de Fotbal Galați. Istoria sa, ce s-a dorit să învie faima *Gloriei CFR*, a început să se deruleze de la sfârșitul lui 1954, prin intrarea în arena divizionară a formației *Dinamo* Galați, care a activat în campionatul 1955, apoi între 1958 și 1961 în eșalonul secund. În anul competițional 1961-1962, o reorganizare a fotbalului pe plan local duce la formarea Clubului Sportiv Orășenesc (CSO) Galați, care la scurt timp devine *Siderurgistul*. Această echipă a adunat un număr de patru prezențe în eșalonul al II-lea divizionar, 1961-1962, 1962-1963, 1964-1965, 1966-1967 și alte două în prima divizie 1963-1964, 1965-1966, reușind să se califice

în finala CR în 1963 (1-6 cu *Petrolul* Ploiești). La finele 1966-1967, *Siderurgistul* cedează locul în Divizia B, împreună cu jucătorii, echipei gălățene *Politehnica*, preluând, în același timp, locul și numele *Oțelului*, retrogradată în Divizia C. *Oțelul*, după un campionat în C și alte 2 în B, dispare și re apare, în 1970, sub numele de FC Galați. De acum înainte, echipa cu acest nume (din 1976, FCM Galați), evoluează pe scenadivizionară până în 1981. De 7 ori în B (1970-1974, 1975-1976, 1977-1979) și de 4 ori în A (1974-1975, 1976-1977, 1979-1981). În continuare, din campionatul 1981-1982, FCM Galați reia denumirea *Siderurgistul*, iar după fuzionarea cu CSU Galați, în 1982-1983, se numește *Dunărea CSU* și promovează în prima divizie, în 1983, unde nu stă decât un an, 1983-1984. Reintră în B, trei ani, între 1984-1987 și retrogradează în C în vara anului 1987. La acest nivel este prezentă în 4 campionate, până în 1991, din 1988 sub numele de *Știința Navrom*, după care dispare din nomenclatorul divizionar, activitatea sa desfășurându-se pe plan județean. Denumirea de FC Galați nu va mai apărea după 1981. În schimb, o vom reîntâlni cu numele de FC *Dunărea* din anul competițional 1995-1996, în cel de-al II-lea eșalon divizionar. FCM *Dunărea* Galați, din campionatul 1996-1997, va activa sub denumirea de *Fotbal Club Municipal*, în Divizia B, seria I. Președinte: Ilie Hagioglu; antrenor: Ion Morohai. În biografia lui FC Galați se înscriu câteva nume de conducători valoroși ca: dr. ing. L. Stoian, P. Caradinț, ing. Grigore Buhancă și de antrenori bine cotați (P. Moldoveanu, I. Unguroiu, C. Teașcă, G. Tănase, Gh. Nuțescu, Gh. Constantin, M. Nedelcu, L. Antohi, M. Pigulea, D. Boieru, M. Olteanu).

FOTBAL CLUB GLORIA BISTRIȚA. A luat ființă în 1922. Dar înainte de cel de-al Doilea Război Mondial, orașul Bistrița a fost reprezentat, în Campionatul divizionar, de echipa *Ceramica*, în eșalonul secund, 1934-1935, apoi în C între 1936-1938. După război, echipa nr. 1 a orașului apare sub denumirea de CS *Bistrița*, care după o efemeră existență în Divizia C, 1946-1947, se pierde în anonimatul Campionatului regional. Abia în 1956 *Gloria*, fostă

la un moment dat *Progresul*, își face apariția pe firmamentul divizionar, evoluând până în 1990, 7 ediții de campionat în C și 22 în B, având în această perioadă o comportare constant bună: 1957-1958, 1963-1966, 1968-1970, 1974-1975 în Divizia C, 1958-1961, 1970-1974, 1975-1990 în Divizia B. Se impune să menționăm aportul profesional al unor tehnicieni valoroși care au fost la cârma echipei, mai ales în anii participării în Divizia B ca: T. Popescu, Gh. Nuțescu, I. Savu, I. Nunweiller și S. Niculescu, când *Gloria* s-a afirmat ca un veritabil „arbitru” al luptei pentru promovarea în prima divizie. Acest vis l-a realizat la sfârșitul anului competițional 1989-1990, cu antrenorul Remus Vlad și următorul lot de jucători: A. Nalați, Gh. Cristian, A. Simion, Dan Boeru, N. Ciocan, Gh. Roman, N. Soare, Costel Ilie, D. Pârvu, N. Manea, M. Popescu, A. Florea, D. Ifto-di, D. Zamfir, D. Moldovan, I. Șara, A. Marinescu, E. Voica, Val. Săsărman, M. Tanca, C. Haralambie. În eșalonul de elită al fotbalului nostru, sub conducerea unuia dintre cei mai buni conducători de club, Jean Pădureanu, *Gloria* s-a situat constant în prima jumătate a clasamentului, în 2 ediții ocupând locul V (1990-1991 și 1992-1993). În anul 1994, învingând în finală pe *Universitatea Craiova*, a câștigat CR, iar doi ani mai târziu, în 1994, s-a clasat din nou în finala competiției, fiind învinsă de *Steaua*. Pe plan internațional și-a făcut debutul în ediția 1993-1994 a Cupei UEFA și a mai participat la alte două ediții ale CCC, 1994-1995 și 1996-1997. Lipsa de experiență nu i-a permis să urce în fazele superioare ale întrecerilor continentale, dar de fiecare dată a părăsit competițiile învinsă onorabil. Bilanțul general internațional: 3 ediții de participare în cupele europene, 8 meciuri jucate, 3 victorii, 2 egaluri și 3 înfrângeri. Golaveraj: 7-11. De remarcat faptul că ascensiunea echipei și afirmarea ei pe planul performanței s-au datorat unui colectiv de conducere deosebit de competent și pasionat, din rândurile căruia merită să-i amintim pe: J. Pădureanu, V. Moga, I. Sucilea, Gh. Horoba, precum și antrenorii Remus Vlad, Silviu Stănescu, C. Cârstea și I. Balaur. Din anul 2001 clubul a primit denumirea de CF *Gloria 1922 Bistrița*. După 2002 *Gloria* se menține în divizia A fără a obține perfor-

manțe deosebite, totuși numai menținerea continuă în primul eșalon al țării, începând cu anul 1990, constituie o performanță deosebită pentru clubul bistrițean și președintele său, Jean Pădureanu. În edițiile 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2007 a reprezentat România în Cupa UEFA Intertoto. Dintre jucătorii care au îmbrăcat culorile *Gloriei* Bistrița în acest deceniu îi amintim pe: portarul Câmpeanu, care a jucat până la 41 de ani, internaționalul Lucian Sânmărtean, capitanul Cristian Coroian (n. 1973, încă prezent pe teren în 2010), Laszlo Sepsi, iar ca antrenori pe Remus Vlad, Constantin Cârstea, Florin Halagian, Ioan Ovidiu Sabău.

FOTBAL CLUB GLORIA BUZĂU. Club municipal constituit în 1973. Istoria sa se poate urmări însă din anul înființării Diviziei C, în 1938, când întâlnim echipa *Avântul* (al cărei act de naștere datează dinainte de 1930) activând în anii competiționali 1936-1937 și 1937-1938 în Liga de Sud. După cel de al Doilea Război Mondial, *Avântul ICAR* evoluează în 1946-1947 în Divizia C, apoi *CF Rare* două apariții divizionare în 1947-1948 în Divizia B și 1948-1949 în Divizia C, după care Buzăul nu mai este reprezentat, aproape un deceniu, la nivel divizionar. În 1958, apare în Divizia C echipa *Victoria*, transferată de la Tecuci, care în vara anului 1959 promovează în eșalonul secund, unde nu rezistă decât un an. Urmează iar o pauză divizionară până în 1966, când Buzăul are o nouă echipă în eșalonul al III-lea, *Metalul*. În 1971, printr-o acțiune de reorganizare a fotbalului buzoian, ia ființă *Gloria* care, preluând o parte din jucătorii *Metalului* și locul în Divizia C, reușește în anul competițional 1971-1972 să ocupe primul loc în serie și după un baraj disputat la Ploiești, să promoveze în Divizia B, antrenor fiind Petre Dragomir iar președinte al secției de fotbal, Ion Gheorghe. Începând din acest an competițional (1971-1972), *Gloria* va avea un număr de 30 de prezențe divizionare, dintre care: 2 în Divizia C, 23 în Divizia B și 5 în Divizia A. Din 1974, *Gloria* a devenit club de fotbal, avându-l ca președinte de onoare pe ing. Nicolae Vasilescu, iar ca președinte activ pe prof. Radu Oprea. La finele anului 1977-1978 clubul promovează, pentru prima

oară, în Divizia A, cu antrenorul Ion Gh. Ionescu și următorul lot de jucători: Cristian, Enache, Ghizdeanu, Nan, Neculce, Negoescu, Nicolae, Nicolescu, Oprișan, Petrache, Radu, Ruse, Simion, Stan, Stelian, Toma, Tulpan, Vlad. Prima prezență în Divizia A este de numai două campionate. Cea de a doua s-a situat între anii 1984-1987. Promovarea a avut loc la finele campionatului 1983-1984, echipa fiind condusă de antrenorii Nicolae Lupescu și Ion Ioniță, iar lotul de jucători fiind următorul: Cristian, Lazăr, Comănescu, Tică, Dumitru, Stănciulescu, Mircea, Prodan, Șumulanschi, Zahiu, Andriesei, Cramer, Năstase, Bratosin, Petrache, Ciobanu, Balaur, Ghizdeanu, Niță, Radu, Stanciu. De menționat că în campionatul 1984-1985, *Gloria* a înregistrat cea mai bună performanță din istoria sa, locul V în Divizia A. La finele anului competițional 1986-1987, clubul ocupând locul XVII în clasament, a retrogradat în Divizia B, de unde, cu toate încercările, nu a mai reușit să revină în primul eșalon. Au urmat alte 13 ediții de campionat în Divizia B, după care, situată pe locul XVIII în eșalonul doi, *Gloria* retrogradează în Divizia C. Revine în divizia B în 2002-2003, când obține un merituos loc secund în clasament și se menține, uneori cu emoții până la sfârșitul sezonului 2006-2007 când promovează în divizia A, avându-i ca antrenori pe Viorel Ion (în același timp și jucător) și Ilie Stan. Două sezoane 2007-2008 și 2008-2009 joacă pe prima scena după care revine în eșalonul secund.

FOTBAL CLUB INTER SIBIU. Clubul de fotbal a luat ființă în 1986. Din 1974 funcționa la Sibiu o echipă de fotbal cu aceeași denumire (*Inter*), care timp de cinci ani, 1974-1979, a activat în eșalonul al III-lea divizionar. La sfârșitul campionatului 1978-1979, echipa a retrogradat în campionatul județului Sibiu, revenind după 3 ani, în fosta Divizie C. Au urmat patru ediții de campionat, 1982-1986, la același nivel competițional, după care, ocupând locul I în seria a XI-a divizionară C, promovează în eșalonul secund. Aici, *Inter* a jucat doar două campionate și în vara lui 1988 face pasul cel mare în Divizia A, unde rezistă timp de opt ani, revenind după ediția de campionat 1995-1996 în cel de al

II-lea eșalon. Bilanțul divizionar al echipei se prezintă astfel: 9 prezențe în liga a 3-a, alte 6 în liga a 2-a și 8 în Divizia A. În total 23 de participări în campionatele divizionare, ultima ediție fiind 1999-2000. Conducătorii clubului în această perioadă au fost G. Leicu, M. Dancu, ambii în funcția de președinte. Lotul echipei, care în 1988 a urcat pe scena primei divizii, avea următoarea componență: N. Alexa, M. Vasile, C. Radu, L. Cotoră, N. Laurențiu, Al. Boar, I. Ene, I. Dobrotă, B. Popescu, M. Măjearu, M. Stănescu, V. Jurcă, Gh. Șoarece, L. Ciobanu, C. Zamfir, M. Radu, R. Cașuba, A. Văsâi. Printre antrenorii echipei, care i-au asigurat o bună comportare, se înscriu numele unor profesioniști valoroși, ca: C. Ardeleanu, V. Hizo, J. Gavrilă, Șt. Coidum, P. Purima, S. Stănescu, Gh. Țurlea, C. Țălnăr. Cea mai bună poziție ocupată în clasamentul primei divizii a fost locul IV în ediția 1990-1991. Performanța majoră a echipei a fost câștigarea Cupei Balcanice intercluburi, ediția 1991-1992. Lotul din ultimul an al prezenței în primul eșalon avea următoarea alcătuire: A. Blid, Fl. Cotoră, A. Holon, M. Băciu, L. Cotoră, V. Glăvan, N. Moldovan, I. Tâlvă, D. Tărchilă, I. Demian, R. Kilin, C. Lazăr, M. Mărgărit, Fl. Pogăcean, C. Szeghedi, M. Szeghedi, C. Cașolțan, R. Toboșaru, A. Văsâi. Reculul competițional al echipei s-a datorat și pierderii unor fotbaliști de valoare precum: Z. Ritli, M. Stănescu, O. Maier, D. Zotincă, Radu Niculescu, C. Popa, L. Luca. Retrogradarea în eșalonul secund în 1996, a accentuat și mai mult procesul de involuție al echipei și chiar de descompunere, în condițiile unei masive migrații a jucătorilor și a unui insuficient suport financiar. De altfel, în ediția de campionat 2000-2001, după etapa a 14-a a turului, în toamna anului 2000, echipa sub numele de FCM Sibiu s-a retras din campionat.

FOTBAL CLUB LUCEAFĂRUL BUCUREȘTI. Club de fotbal, unitate sportivă de performanță cu caracter național, specializată în formarea schimbului de mâine pentru nevoile echipelor reprezentative. A luat ființă pe lângă FRF la data de 11 august 1978, prin hotărârea Biroului Executiv al CNEFS nr. 1 054. Întreaga activitate era prevăzută să se desfășoare

șoare în cadrul Liceului Industrial *Electroaparataj* din București, care asigura: școlarizarea elevilor selecționați și legitimați la acest club, internat, masă și spațiu corespunzător pentru pregătirea teoretică și practică a sportivilor elevi. Obiectivele prioritare ale FC *Luceafărul* au fost: selecționarea permanentă a celor mai talentați copii și juniori din întreaga țară, pregătirea la un nivel superior a echipelor naționale de juniori în vederea participării lor la competițiile oficiale internaționale, îndrumarea celor mai talentate elemente către echipele fruntașe din primul eșalon, experimentarea metodelor moderne de instruire în vederea generalizării lor la unitățile care lucrează cu copiii și juniorii. Ideea generoasă de centralizare a tinerelor talente și de pregătire a lor în mod organizat la nivel național, experiența *Luceafărul*, a însemnat o mare reușită, ea fiind de altfel la baza marilor performanțe realizate de fotbalul românesc în perioada anilor 1981-1996 și anume: cucerirea medaliei de bronz la CM de juniori din 1981, calificările echipei naționale la turneele finale ale CE din Franța 1984, CM din Italia 1990, CM din SUA 1994 și CE din Anglia 1996, Franța 1998 și Belgia – Olanda 2000. De asemenea, trebuie menționate și performanțele în cadrul competițiilor continentale de club obținute de *Dinamo*, *Universitatea Craiova* și mai ales *Steaua*, câștigătoarea CCE în 1986 și a Super Cupei Europei, în 1987. Printre numele cele mai reprezentative din producția *Luceafărul* se numără: Rednic, Balint, Gabor, Hagi, Geolgău, Belodedici, Lăcătuș, Mateuș, Stângaci, Muznai, Săndoi, Prunea, Tene, Iovan, Tătăran, Sertov, Dan Petrescu, Sabău, Gică Popescu, Badea, N. Zamfir, D. Timofte, Kadar, C. Pană, Dorinel Munteanu, Selymes, I. Lupescu, Pojar, Răducioiu, Pârvu, Hanganu, Ilie Dumitrescu, Mihali, Bogdan Bucur, Stănici, Văsâi, Bejenaru – de fapt, tot ce a avut fotbalul nostru mai bun pe parcursul unui deceniu și jumătate. Merită să fie menționate, de asemenea, și numele antrenorilor care s-au ocupat de pregătirea juniorilor tricolori și de promovarea lor pe treptele cele mai înalte ale performanței. Printre aceștia: Mircea Rădulescu, Ion Nunweiller II, Constantin Ardeleanu, Costică Toma, Marcel Pigulea, Aurel Măndoiu, Constantin Tâlvescu, Iosif

Varga, Gheorghe Ola, Gheorghe Ene, Nicolae Belizna, Dumitru Lică, Valentin Gugiu și Gh. Manga, precum și dr. Eugen Cristea, prof. Dan Ionescu, Florea Tănăsescu. Desființat în mod abuziv, de către conducerea CNEFS printr-o hotărâre din toamna anului 1984, FC *Luceafărul* a continuat să funcționeze până în toamna 1986, când au luat ființă centrele olimpice de fotbal, o variantă mai puțin convingătoare a ideii de concentrare a tinerelor talente.

FOTBAL CLUB MUNICIPAL BACĂU. A luat ființă în februarie 1950, sub denumirea de *Dinamo* și a activat în Campionatul orășenesc. Printre membrii fondatori se numără Al. Neagu și B. Teodorescu, acesta devenind primul președinte al clubului. În 1952, echipa câștigă Campionatul regional și, după un baraj de calificare, promovează în eșalonul II divizionar. Printre realizatorii acestei performanțe au fost: Șt. Birăiescu, C. Cârnu, I. Magheș, Șt. Coidum, L. Ivanenco, D. Chiriță, Em. Weber, Gh. Oprea, I. Crețea, C. Matei, M. Dinu. Începând din acest an al primei participări divizionare, 1953, și până în 2002, echipa a adunat 49 de prezențe în primele două eșaloane astfel: 11 în liga secundă în 1953-1955, 1957-1958, 1963-1967, 1974-1975, 1993-1995 și 38 în Divizia A în 1956, 1958-1963, 1967-1974, 1975-1990, 1990-1993, 1995-2002. Din echipa celei dintâi promovări în Divizia A, la finele anului 1955, făceau parte: I. Varga, Em. Weber, D. Chiriță, C. Matei, C. Cârnu, L. Ivanenco, N. Oaidă, I. Sârbu, D. Lemnău, I. Crețea, V. Stancu, Z. David, acestora adăugându-li-se pe parcurs: V. Giosanu, Gh. Lupeș, M. Cicerone, V. Alexandru, Gh. Dărăban, Matei Gram și Th. Hulea. De remarcat este faptul că, după ce a retrogradat la sfârșitul anului 1956 în eșalonul secund (în anul următor, 1957-1958, a ocupat doar locul II în Divizia B), Bacăul va avea, totuși, începând din ediția 1958-1959, o echipă în prima divizie, prin transferul formației *Dinamo Cluj* în orașul de pe Bistrița, cu majoritatea efectivului de jucători: C. Faur, N. Petca, I. Lazăr, Fl. Anghel, I. Țărcovnicu, N. Vătafu, N. Ujvary, C. Filip, M. Cicerone, Gh. Asan, H. Eftimie, A. Publik, Gh. Drăgoi, C. Rădu-

lescu. Echipă în general, de mijlocul clasamentului primei divizii și cu câteva reculuri competiționale în perioadele 1963-1967 și 1974-1975, când a activat în Divizia B, a beneficiat totuși în acest timp de o serie de jucători valoroși, printre care: Ar. Ghiță, I. Ursachi, Z. Nagel, N. Zaharia, M. Kiss, V. Panaite, S. Naumcef, Gh. Cernat, M. Nedelcu, S. Duțan, N. Vătafu, Val. Marinescu, I. Boroș, P. Băluță, Em. Dembrowschi, M. Rugiubei, Al. Comănescu, V. Volmer, Gh. Ene II, D. Ene, L. Nunweiler, L. Velicu, C. David, I. Catargiu, Gh. Sinăuceanu. În deceniul al nouălea, cu o puternică infuzie de tineri jucători formați în cadrul Liceului de Fotbal Bacău, sub îndrumarea antrenorului C. Anghelache și a directorului acestei instituții, N. Varodin, echipa băcăoană s-a menținut la un nivel bun de reprezentare pe plan național, din rândurile jucătorilor cu o prestație valoroasă remarcându-se: I. Mangeac, Gh. Popa, Gh. Voinea, Gh. Andreieș, C. Arteni, M. Cărpuci, C. Solomon, I. Solomon, C. Eli-sei, Gh. Penoff, Fl. Lunca, Fl. Andronic, F. Adolf, L. Avădanei, V. Soșu, Gh. Viscreanu, Tănase, V. Șoiman, V. Chitaru, C. Mihut, M. Pană, P. Băluță, N. Florea, I. Munteanu, T. Botez, D. Priteanu. Din anul înființării, 1950, *Dinamo* Bacău și-a schimbat numele de 5 ori, în: Sport Club (1970-1971), FC Bacău (Constar) 1990 – s-a constituit prin separarea de SC Bacău (președinte Dorin Arădăvoaice), FC *Selena* (1992), AS Bacău (1955) și de la 1 ianuarie 1997, FCM Bacău. Iată și lotul de jucători al celei mai recente formații: C. Fâșic, D. Scânteie, S. Condurache, G. Căpușă, V. Jercălău, M. Gireadă, N. Alexa, V. Burgă, Fl. Ionescu, N. Haidău, G. Fulga, I. Skala, Al. Skala, Gh. Burleanu, Fl. Motroc, Cr. Ciocoiu, C. Cristescu, L. Goian, R. Ghioane, I. Profir, N. Răducan, V. Păvăluță. Conducerea tehnică, din anii de început până în pragul a unei jumătăți de secol de existență, a fost asigurată de antrenori cu o remarcabilă capacitate profesională: Fl. Ambru, C. Teașcă, G. Nicolae, A. Sepci, V. Mărdărescu, C. Rădulescu, D. N. Nicușor, M. Nedelcu, Tr. Ionescu, Gh. Constantin, A. Niculescu, N. Vătafu, Gr. Sichitiu, V. Soșu, I. Munteanu, D. Chiriță, V. Panaite, M. Pană, C. Orac, Sorin Avram, Costică Ștefănescu, Florin Halagian, Gh. Poenaru. În conducerea clubului s-au

aflat personalități de frunte ale vieții sportive și sociale pe plan local, precum: Rolli Stratulat, C. Costinescu, I. Rus, M. Ciubotaru, D. Pravăț, D. Sechelariu, N. Păduraru, I. Crețu. În arena internațională, echipa din Bacău a avut o prezență în CET, ediția 1967-1970, când a jucat 8 meciuri și a obținut patru victorii, două remize, suferind două eșecuri și a reușit frumoasa performanță de a se califica până în sferturile de finală ale prestigioasei competiții continentale. În 1991-1992 în CCC, a fost eliminată, din primul tur, cu două înfrângeri din partea echipei germane Werder Bremer. Revenind la palmaresul intern, se impune să menționăm succesele echipei de juniori, campioană națională în 1976-1977 (antrenor D. Chiriță) și al echipei de tineret-rezerve antrenată de S. Avram, câștigătoare a titlului național în 1981-1982. Din 1995 este club profesionist, iar din campionatul 1996-1997 club de fotbal. Președinte de onoare – Dumitru Sechelariu, președinte executiv – Gh. Chivorchian. La sfârșitul sezonului 2000-2001 termina divizia 1 pe locul al 14-lea, fiind nevoită să dispute un baraj de menținere în prima divizie cu locul 2 din seria 1 a diviziei B, *Farul* Constanța. Deși pierde la loviturile de departajare acest baraj cu *Farul* Constanța, *FCM Bacău* ramane totuși în prima divizie achiziționându-și locul de la cealaltă câștigătoare a barajului, *FC Baia Mare*. La capătul sezonului 2005-2006 *FCM Bacău* retrogradează în liga a 2-a. A urmat o stare de nesiguranță în conducerea clubului reflectată negativ în performanțele echipei care la sfârșitul sezonului 2009-2010 a retrogradat în Liga a 3-a.

FOTBAL CLUB NAȚIONAL BUCUREȘTI. Club relativ tânăr din punct de vedere organizatoric, cu formula adoptată în vara anului 1994, echipa fiind componentă a primului eșalon divizionar. Director general C. Dinu, antrenor principal I. Dumitru. Ulterior, conducerea clubului a fost preluată de Gino Iorgulescu, ca președinte, și de J. Grama, director sportiv, antrenor fiind M. Bondrea, schimbat cu Fl. Halagian. Istoria echipei și a clubului din care s-a desprins în 1994 este de nu mai puțin de 50 de ani, denumirile purtate succesiv au fost: *Socec Lafayette*, 1944, *Grafica Monetăria Statului*,

1948, „Spartac”, 1950, *Progresul Finanțe Bănci*, 1954, „Progresul”, 1956, *Progresul Vulcan*, 1977-1978, „Progresul”, 1987-1988, *Progresul Voința*, 1988-1989, *Progresul Energia*, 1988-1989, *Progresul*, 1989-1990, FC *Național*, 1994. În perioada dinainte de a fi club de fotbal, echipa cu sediul înstr. dr. Staicovici a participat la 55 de ediții de campionat, dintre care 2 de Divizia C, 1988-1990, 26 în Divizia B, 1946-1954, 1965-1966, 1969-1970, 1971-1976, 1977-1980, 1982-1988, 1990-1992 și 27 în Divizia A, 1955-1956, 1966-1969, 1970-1971, 1976-1977, 1980-1982, 1992-2002. Performanțele realizate în perioada 1944-1994 au fost: câștigarea CR ediția 1959-1960, finalistă a CR în 1957-1958, clasarea de trei ori pe locul II în clasamentul primei divizii în 1955, 1961 și 1962, cucerirea titlului de campioană națională cu echipa de juniori în 1954. Pe plan internațional a participat la CCC, ediția 1960-1961, obținând în două jocuri un egal și o înfrângere, golaveraj 1-2. La cârma echipei au funcționat o serie de antrenori reputați, cum au fost: G. Nicolae, I. Lupaș, C. Drăgușin, P. Moldoveanu, V. Stănculescu, F. Știrbei, V. Mateianu, P. Gavrilă, P. Popescu. Din rândurile jucătorilor, mulți dintre ei internaționali, sunt de remarcat: Gh. Cosma, P. Bratu, V. Soare, Ov. Maior, Al. Ciocea, Fl. Știrbei, I. Țârcovnicu, E. Banciu, M. Cruțiu, T. Ozon, C. Dinulescu, M. Smărăndescu, Fr. Kolossi, V. Blujdea, P. Moldoveanu, A. Măndoiu, A. Constantinescu, I. Constantinescu, V. Mafteuță, N. Oaidă, Unguroiu, V. Mateianu, D. Babol, Th. Grama, M. Andrei, N. Neacșu, D. Georgescu, G. Raksi, C. Pavlovici, C. Matei, A. Beldeanu, Giron, M. Iatan, N. Dumitriu II, Tevi, I. Apostol, V. Marica, C. Iordache, M. Dagnea, Gr. Bora, Ed. Bartales, C. Dumitriu IV, Gh. Filipescu, Gh. Dragu, I. Sandu. În mod deosebit s-a remarcat activitatea centrului de copii și juniori, una dintre cele mai productive pepiniere din fotbalul nostru, având ca antrenori doi pedagogi de mare valoare profesională, I. Kluge și N. Gorgorin. Odată cu transformarea în club de fotbal, în 1994, echipa a activat numai în primul eșalon divizionar cu bune rezultate. Stadionul din str. dr. Staicovici a fost reamenajat, adăugându-i-se și

instalația de nocturnă. Participând la Cupa UEFA, ediția 1996-1997, echipa a susținut 6 jocuri, dintre care 2 s-au încheiat cu victorii, 3 au fost remize și 1 meci pierdut, golaveraj general 4-3. A mai jucat apoi încă o ediție în Cupa Cupelor susținând 4 partide în care a obținut 2 victorii și a înregistrat 2 eșecuri. A mai participat la Cupa UEFA în sezonul 2002-2003. Bilanțul general al participării în cupele europene (*Progresul* - FC „Național”): 4 ediții - 18 meciuri, 6 victorii, 5 remize, 7 înfrângeri, golaveraj 23:17. Lotul FC *Național*, antrenat de Fl. Halagian, cuprindea în campionatul 1996-1997 următorii jucători: R. Lucescu, Pap Deac, T. Petre, G. Vochin, G. Răduță, C. Necula, I. Ciobotariu, P. Marian, D. Moiescu, C. Liță, I. Potocianu, R. Ganea, Cr. Vasc, M. Savu, Ad. Pigulea, R. Niculescu, M. Dună, I. Sburlea, Cr. Sava, Cr. Albeanu, Cr. Zegrean. În anul competițional 1999-2000, președintele clubului era Gino Iorgulescu, antrenor Mihai Stoichiță, urmat de Marius Lăcătuș și apoi de Cosmin Olăroiu. În ediția de campionat 2001-2002, FC *Național* a terminat pe locul II, după o luptă până în ultima etapă cu *Dinamo* București. Sezonul următor, 2002-2003, termină pe locul 7, sezonul 2004-2005 pe locul 4, sezonul 2005-2006 pe locul 6, sezonul 2006-2007 pe locul 16 și retrogradează în divizia secundă, iar în sezonul 2007-2008 își reia numele de *Progresul* și termină numai pe locul 11 în divizia B. Sezonul 2008-2009 avea să fie ultimul de existență al *Progresului*, în aprilie 2009, după 22 de etape echipa se retrage urmând ca în același an clubul să fie declarat în stare de faliment. Astfel se încheie istoria unuiu din cele mai frumoase cluburi ale României. În perioada deceniului 2000-2009 FC *National* i-a avut ca antrenori pe Marius Lăcătuș, Cosmin Olăroiu, italienii Walter Zenga, Roberto Landi, Cristiano Bergodi, apoi pe Sorin Carțu, Ion Vlădoiu, Marin Dună, iar ca jucători îi amintim pe portarul Argeș Vintilă, Marius Popa, Răzvan Lucescu, fundașii Adrian Matei, Corneliu Papură, Petre Marin, Flavius Moldovan, Cristian Săpunaru, mijlocașii Ovidiu Herea, Ovidiu Petre, Gigel Coman, Gabi Popescu, Gheorghe Caramarin, atacanții Radu Niculescu, Marian Savu, Sabin Ilie, Slaviša Mitrovic, Sergiu Radu.

FOTBAL CLUB ONEȘTI. Grupare sportivă fondată în 1954 sub numele de *Energia*. La început a activat în Campionatul municipal și județean. În 1963 apare în Divizia C cu numele de *Chimia*, în 1971 s-a numit *Trotușul*, apoi în 1974-1975, *CAROM*. Promovează în Divizia B, în locul *Științei Bacău*, cunoscută sub numele de CSM *Borzești*. În 1973 apare în Divizia C echipa *Energia*, care va rezista în acest eșalon până în 1984. Un an în acest interval (1979-1980) a fost și divizionară B, promovată atunci cu probleme, după ce FRF a aprobat un rezultat dubios (11-0 cu *Oituz* Târgu Ocna), prin care a depășit la golaveraj principala contracandidată, *Letea Bacău*. Ascensiunea echipei din această perioadă s-a realizat sub conducerea antrenorului Gore Dumitrescu, președintele asociației fiind Vasile Grecescu, iar președintele secției de fotbal, Constantin Rusanovschi. În 1987 (după ce în 1984 a retrogradat și din Divizia C) re apare în al treilea eșalon sub numele de *MECOM Onești*, „înghițind” între timp și asociația *Motorul*. În 1991-1992 numele grupării s-a schimbat din nou; clasându-se pe locul II în seria sa, a susținut un baraj cu *Flacăra* Moreni în urma căruia, după șase ani, a revenit în Divizia B. Aici, și-a schimbat încă o dată numele în FC Onești, iar la finele anului 1997-1998, în premieră, a promovat în Divizia A în urma unui meci de baraj. Antrenorul acestei frumoase performanțe, Teodor Steț, ajutat de Emil Vlăduț și Emil Cobuz, a folosit următorul lot de jucători: Florin, Mandric, Achim, Artimon, Nechifor, Dumitriu, Jercălău, Masati, Moldoveanu, Goiceanu, Chebac, I. Gorga, Fl. Munteanu, I. Pârvu, Eugen Popescu, Urătu, Bândar, Bârsan, Decu, Dițu, Irza, D. Oprea, Velicioiu. . Această ascensiune extraordinară s-a datorat în primul rând unui singur om, Nicolae Puiu, președintele clubului, care a investit o mare parte din bani în echipă, reușind să reziste doi ani competiționali pe prima scenă divizionară, ocupând în 1998-1999 locul XIV, apoi locul XVI în campionatul 1999-2000, retrogradând în eșalonul secund.

FC (FOTBAL CLUB) OȚELUL GALAȚI. În istoria fotbalului gălățean apar sub această denumire mai multe colective sportive. Primul este *Meta-*

losport, care a luat ființă în 1935, iar cea dintâi prezență a sa pe scena divizionară se înregistrează în Divizia C, 1937-1938, ocupând locul V în seria a II-a a Ligii de Sud. După război, apare în al III-lea eșalon, în edițiile 1946-1947 și 1948-1949. Desființarea Diviziei C face ca echipa să activeze, în continuare, în campionatul regional. Revenirea în C are loc în campionatul 1963-1964, dar după încă 2 ani, în 1966, retrogradează iar în campionatul regional. În 1966 are loc o acțiune de reorganizare a fotbalului gălățean, în urma căreia *Siderurgistul*, echipa nr. 1 a orașului, evoluează în Divizia B – *Oțelul* - formație constituită în 1964, care reprezintă Combinatul Siderurgic Galați - avându-l ca președinte al asociației pe Radu Arvinte - preia locul în campionat și efectivul de jucători de la *Știința*. La sfârșitul anului 1966-1967, *Oțelul* retrogradează în C, iar în campionatul următor, 1967-1968, *Siderurgistul* cedează, la rândul său, locul în eșalonul secund *Politehnicii*, devenită principala echipă a orașului. *Oțelul* câștigă seria de Est a Diviziei C și promovează în B, unde evoluează două ediții de campionat, 1968-1970. În decembrie 1970, are loc o nouă reorganizarea fotbalului din Galați. Astfel, *Oțelul* devine FC Galați, iar o parte din jucătorii săi trec la divizionara C, *Dacia*, unde vor activa până în 1972. Practic, între anii 1970-1972, *Oțelul* nu a existat. În 1972, CS *Oțelul* re apare luând locul *Daciei* Galați și în 1973, în vară, promovează în Divizia B. Doi ani numai, 1973-1975, după care revine în al treilea eșalon. În campionatul 1975-1976 are loc transferul echipei *Constructorul* Galați la Tecuci, unde activează în Divizia B, sub numele de *Victoria*. După 1975, *Oțelul* nu mai apare însă pe scena divizionară. În campionatul 1976-1977 revine, după o absență de 10 ani, echipa Laminorului de Tablă, *Metalosport* Galați, strămoșul *Oțelului*, după numai un an în C (1977-1978) retrogradează în campionatul județean. În campionatul 1977-1978 re apare în Divizia C echipa Combinatului Siderurgic Galați. După trei ani, în 1981 ea reușește să promoveze în B, cu antrenorul P. Moțoc, din conducere făcând parte Florea Plugarie, președinte, Victor Vasilache, vicepreședinte și C. Gazea, președintele secției de fotbal. În anul competițional 1981-1982, *Oțelul* se transferă

la Tecuci și ia numele de *Victoria*. Echipa nurezistă decât un an în B și retrogradează în C. Între timp, cealaltă reprezentantă a siderurgiei gălățene, *Metallsport*, revine din campionatul județean în Divizia C, în 1978, retrogradează în 1979, reapare în 1981 și, din vara anului 1982, promovează cu antrenorul T. Ivănescu în eșalonul secund, după care își schimbă numele în *Oțelul*. De acum, pe parcursul 12 ediții de campionat activează în prima divizie, între anii 1986-1989 și 1991-2010. Cea mai bună performanță internă a fost locul IV în campionatul 1987-1988 și același loc în 1996-1997 și 1997-1998. În anii 1989-1991 a jucat în Divizia B. Pe plan internațional, a evoluat cinci ediții în cupa UEFA, cu 14 meciuri jucate, 5 victorii, 3 egaluri și 6 înfrângeri. Golaveraj general: 18-21. De-a lungul anilor, din conducerea clubului au făcut parte V. Vasilache, I. Veștemeanu, I. Ionică, M. Stoica, M. Stan. Ca antrenori au funcționat: C. Rădulescu, I. Sdrobiș, I. Moldovanu, Cornel Dinu, A. Țicleanu, V. Simionaș, D. Dumitriu III, Ilie Dumitrescu, M. Lăcătuș, Sorin Cărtu, A. Șunda Mihai Stoichiță, P. Grigoraș, Dorinel Munteanu. Printre cei mai valoroși jucători s-au numărat: M. Stan, Anghelinei, Lala Burcea, C. Vaișovici, H. Antohi, Al. State, I. Gigi, I. Chebac, R. Cașuba, V. Ioan, V. Tănase, Vali Ștefan, I. Profir, Sg. Costin, Jelev, G. Paraschiv, Giurgiu, M. Baciuc, I. Apostol, Semeghin, Janos Szekely, Bourceanu, E. Jula.

FOTBAL CLUB PETROLUL PLOIEȘTI. Clubul a rezultat prin transferul echipei *Flacăra* (fostă *Juventus*), în august 1952, la Ploiești. La sfârșitul aceluiași an, echipa retrogradează în Divizia B, dar ajunge în finala CR, fiind învinsă de CCA. În următorul an, echipa revine în primul eșalon sub conducerea antrenorilor I. Oană și Fl. Fătu, lotul de bază având următoarea componentă: Ad. Marosi, Șt. Roman, G. Petrescu, N. Topșa, R. Cosmoc, C. Garbelotti, P. Peretz, Șt. Bădin, I. Gârleanu, T. Popescu, E. Iordache, N. Anatol, I. Trucă, Gh. Botescu, E. Avasilichioaei, Fl. Marinescu, C. Motronea. Din 1952, *Petrolul* (inițial cu numele de *Flacăra*, apoi *Energia* din 1957 și *Petrolul* din 1958) a câștigat de 3 ori titlul de Campioană națio-

nală în 1957-1958, 1958-1959 și 1965-1966 și CR în 1963 și 1995. La primele două ediții, antrenorii I. Oană și Fl. Fătu au folosit în formație jucătorii: V. Sfetcu, Gh. Pahonțu, N. Marinescu, N. Topșa, I. Neacșu, Al. Fronea, I. Zaharia, C. Tabarcea, M. Dridea, Gh. Dumitrescu, P. Babone, P. Bădulescu. În a treia ediție, antrenori au fost I. Oană, C. Cernăianu, N. Marinescu, iar echipa avea următoarea alcătuire: M. Ionescu, Gh. Pahonțu, Al. Boc, Gh. Florea, M. Mocanu, Ed. Iuhasz, P. Dragomir, C. Moldoveanu, Al. Badea, M. Dridea. În aceeași perioadă, *Petrolul* cucerește prima dată CR, 1962-1963, cu Sfetcu, Gh. Pahonțu, D. Nicolae, Gh. Florea, N. Ivan, Marin Marcel, Badea, D. Munteanu, M. Dridea, A. Munteanu, C. Moldoveanu. În cadrul clubului, o atenție deosebită s-a acordat activității cu juniorii și copiii. Sub denumirea de *Flacăra*, încă din perioada anterioară transferului la Ploiești, se înscriu 2 titluri naționale de juniori, în 1949 și 1952, precum și participarea la 3 finale în același eșalon, în 1956, 1971, 1977. Să mai adăugăm și titlul național cucerit cu echipa de tineret, antrenor A. Marosi, în 1973. Pe plan internațional, *Petrolul* a participat la trei ediții ale CCE, 1958-1959, 1959-1960, 1966-1967, cu linia de clasament: 8 meciuri, 2 victorii, 1 egal, 5 înfrângeri, golaveraj 8:15. În CCC a avut 2 participări, 1963-1964, 1995-1996 cu linia de clasament: 6-2-2-2 și 4:7. În Cupa UEFA, *Petrolul* a participat de 4 ori: 1962-1963, 1964-1965, 1966-1967, 1990-1991, având linia de clasament: 15-9-0-6 (14:15). Bilanțul general: 9 ediții cu 29 de jocuri din care 13 victorii, 3 egale și 13 eșecuri, golaveraj: 26-37. În anul competițional 1994-1995, clubul a câștigat pentru a doua oară CR, învingând în finală pe *Rapid*. Antrenorul I. Marin a folosit în formație pe: Șt. Preda, D. Chiriță, I. Baștină, Gh. Bălăceanu, Val. Răchită, Gh. Leahu, M. Grama, O. Grigore, M. Abăluță, M. Parlog, D. Zafiris, I. Andreicuți, Gr. Zmoleanu. În cele peste 5 decenii de existență ploieșteană, *Petrolul* a dat fotbalului românesc o serie de elemente de valoare, cum au fost: M. Dridea, Gh. Pahonțu, M. Ionescu, M. Mocanu, N. Marinescu, N. Topșa, I. Zaharia, I. Neacșu, V. Sfetcu, Al. Fronea, C. Tabarcea, Gh. Florea, Al. Badea, Fl. Voinea, Gh. Grozea, D. Nicolae, Al. Boc, Gh. Dumitrescu, N.

Ionescu, D. Crângașu, O. Grigore, Gh. Liliac, A. Panait, Gh. Greaca, V. Răchită, O. Dincuță, V. Angelescu, C. Opreșan, P. Butuței, Gh. Simaciu. Un aport important la afirmarea echipei le-a revenit antrenorilor I. Oană, aflat timp de două decenii la conducerea tehnică, C. Cernăianu, V. Stănescu, Fl. Fătu, V. Mateianu, M. Dridea, C. Moldoveanu, C. Opreșan, Marin Ion, Victor Roșca, medicului V. Cristea, precum și conducătorilor: Th. Constantinescu, N. Pintilie, Gh. Urich, D. Iorga, M. Dridea, I. Minea, G. Marinescu, E. Trestioreanu, G. Morava, J. Stanbolgiu, N. Brujban, I. Radu, M. Cristache, Eugen Goicea, Florin Bercea, ing. Stelian Dumitrescu, Eduard Alexandru. Pentru o scurtă perioadă, în a doua jumătate a anului 1992, *Petrolul* s-a numit FC Ploiești. La finele campionatului 2001-2002, *Petrolul* a retrogradat direct în Divizia B. Imediat, la capătul sezonului 2002-2003, *Petrolul* câștigă prima serie a diviziei B și revine în eșalonul de elită al fotbalului nostru. La începutul campionatului 2003-2004 se produce o fuziune între *Petrolul* și *Astra*, prin care, din cele două echipe de divizia A ale Ploieștiului rămâne în prima divizie doar una singură. Fuziunea a durat mai puțin de jumătate de an, *Astra* a reînceput o nouă activitate la nivelul campionatului județean în vreme ce *Petrolul* a retrogradat. De atunci, *Petrolul* încearcă în fiecare an revenirea în liga 1, dar deocamdată fără succes. Între timp *Astra*, numită într-o vreme și *FC Ploiesti*, a revenit pe prima scenă a campionatului național.

FOTBAL CLUB PLOIEȘTI. În anul 1922 a luat ființă, la Ploiești, echipa *Tricolor*, printre membrii săi fondatori numărându-se: Gheorghiu, Jan Vasopol, compozitorul Elly Roman (primul președinte al clubului) și N. Stanbolgiu. Până în 1932, când se inaugurează sistemul divizionar, *Tricolor* activează în Campionatul districtual, utilizând, în perioada 1923-1926, formația de bază: Botez, Lang, Gh. Dragomirescu, Anastasescu, M. Popescu, Șerbănescu, Stravescu, Antonescu, Lae Dumitrescu, Frunzescu, T. Ionescu. În 1927-1928, *Tricolor* dispută cu Olimpia București, finala Ligii de Sud, pe care o pierde cu 1-2. Doi ani mai târziu va deveni campioana Ligii de Sud, învingând *Victoria*, la Constanța, cu 1-0. În

1932, câștigă Campionatul districtual Ploiești și dreptul de a participa în ediția inaugurală a primei divizii (1932-1933). Din echipa de bază au făcut parte: Cristescu, Dunăreanu, A. Dragomirescu II, Gh. Dragomirescu I, Anastasescu, Schwartz, Grün, M. Dumitrescu, Oane Stănescu, Gohn, Spirea, Ștefănescu, M. Rădulescu. După doi ani în prima divizie, *Tricolor* va retrograda în eșalonul secund. Anul 1936 va marca fuziunea dintre *Tricolor* (echipa funcționarilor publici) și *CFPV* (echipa Căilor Ferate Ploiești – Văleni), din conducerea formației, a cărei denumire va fi *Tricolor CFPV*, făcând acum parte: ing. V. Haret, ing. Gh. Cocone, Nelu Teodorescu și Nicu Stanbolgiu. După patru ani petrecuți în eșalonul al II-lea, în 1938, *Tricolor CFPV* revine în prima divizie, dar numai pentru un campionat. Va urma o nouă retrogradare în 1939 și o altă promovare în 1940, an în care echipa își schimbă numele în FC Ploiești, având, în anul competițional 1940-1941, o comportare onorabilă (locul X în eșalonul întâi). Câteva dintre vedetele formației ploieștene din perioada antebelică au fost: Schrameck, Iordăchescu, Neagu, Dunăreanu, Lupaș, Pop, Miscoltz, Lakatos, Sperlea, Dobra, Marienuț, Mosko, Kovaci I, Kovaci II, Bocșa, Cociș, Galis, Malița, Antonescu, Bărbulescu, Bartunek. După război, FC Ploiești activează, mai întâi, în Campionatul districtual, apoi în 1946-1947 în eșalonul secund și în 1947-1948 în prima divizie, cu lotul de bază: Ivan, Belesnay, Neagu, Cociș, Comănescu, Morava, Aștileanu, Bădin, Antonescu, Georgescu, Malița, Palfi. Retrogradând din nou în Divizia B în 1948, FC Ploiești dispare ca titlatură din 1949. Echipa trece la *CFR* Ploiești, care și ea va retrograda în 1950 în Campionatul regional, unde va activa, în continuare, sub numele de *Vagonul*.

FOTBAL CLUB POLITEHNICA IAȘI. Prima echipă de fotbal a studenților din Iași a luat ființă la 27 aprilie 1945 sub denumirea de *Sportul Studențesc*. O lună mai târziu, la 31 mai, denumirea se schimbă în ASPI (Asociația Sportivă Politehnica Iași), având în conducere o serie de cadre didactice, ca: ing. I. Popiceanu, ing. N. Boțan, ing. A. Popovici, ing. V. Corlățeanu și, ca responsabil, pe studentul V. Vârlan. În 1948, ASPI devine CSU (Clubul

Sportiv Universitar), din conducerea căruia făceau parte: prof. ing. A. Șesan, prof. ing. V. Petrescu, dr. L. Goldman, dr. M. Grădinaru. În continuare, numele echipei s-a mai schimbat de câteva ori: *Știința* în 1950, CSMS (Clubul Sportiv Muncitoresc Studentesc) în 1958, care a preluat cei mai buni fotbaliști ieșeni - restul jucătorilor de la *Știința* și *CFR* alcătuind o a doua echipă a orașului, *Unirea*. În campionatul 1967-1968, CSMS a devenit *Politehnica*, transformată, în 1992-1993, în Fotbal Club. Între timp au avut loc importante mutații și în colectivul de conducere: dr. N. Niculescu, dr. E. Gheorghiu și ing. C. Huiu răspundeau de destinele echipei în perioada când s-a numit *Știința*, în timp ce odată cu apariția CSMS, au fost cooptate alte personalități marcante din viața orașului și anume: ing. A. Filioresanu, prof. I. Hălălău, col. I. Lică, ing. A. Niculescu, O. Iliescu, Em. Maziliu, ulterior adăugându-se și ing. C. Huiu. Încă din anii de început ai existenței sale, *Politehnica* a activat în sistemul divizionar, numărând din 1946 și până în 1997, un număr de 55 de prezențe, repartizate pe categorii astfel: de 32 de ori în eșalonul secund (1946-1960, 1961-1962, 1967-1968, 1972-1973, 1981-1982, 1985-1995, 1996-2001), de 22 de ori în primul eșalon (1960-1961, 1962-1967, 1968-1972, 1973-1981, 1982-1985, 1995-1996) și una în Divizia C (2000-2001). A înregistrat șase promovări în prima divizie și alte șase retrogradări, comportarea competițională a echipei dovedind o mare inconstanță. Cea mai bună performanță a fost obținută în 1965-1966, când a ocupat locul VI în primul eșalon. Clubul mai are la activ două finale disputate în CN de juniori (1960-1961, 1968-1969) și un titlu de campioană cucerit în ediția 1992-1993. În perioada de timp care a depășit o jumătate de secol de activitate, în componența echipei studenților din Iași au evoluat numeroși fotbaliști de valoare și anume: C. Mihăilescu, V. Vâlvoi, David Popovici, Hoisan, Iliuțan, J. Rășină, I. Gârleanu, M. Schreiner, Gavrilă, C. Popa, Val. Buimistruc, Gh. Scutaru, C. Savin, M. Bârzan, M. Manolescu, Al. Leonte, L. Ursache, G. Manolescu, I. Florea, Al. Scarlat, Mircea Păun, Liviu Don, Anton Dram, Lad. Demian, Gh. Voica, Puu Unguroiu, Mircea Cruțiu, Em. Avasilichioaie (1946-

1961); Gh. Faur, Petru Moțoc, C. Dragomirescu, C. Popescu, Em. Alexandrescu, I. Teodosiu, Gh. Voica, Gh. Brândușescu, I. Leahevici, Gh. Milea, P. Costaș, M. Constantinescu, V. Iordache, D. Romilă I, V. Ianul, V. Stoicescu, A. Deleanu, Ștefănescu, Ovidiu Vornicu, Incze IV, Em. Lupulescu, A. Cuperman, M. Andrioaie, C. Gavrilă, D. Anton (1961-1967); C. Sofian, Val. Micloș, M. Romilă II, V. Simionaș, C. Goleac, Fl. Hancheriu, Vl. Marica, M. Costăchescu, Al. Amarandei, M. Dănilă, M. Moldovan, Em. Lupulescu, V. Ianul, V. Stoicescu, Incze I V, M. Ștefănescu, V. Iordache (1967-1973); I. Bucu, D. Anton, N. Ciocârlan, Ad. Kereszi, M. Radu, M. Ursu, I. Cioacă, V. Simionaș, I. Nemțeanu, D. Florean, D. Paveliuc, Ov. Pachițean, Ov. Burdian, C. Gheorghiu, M. Oprea, R. Mureșan, C. Ionescu, M. Costea, M. Cojocar, Laurențiu Agachi, Sorin Naste, Gh. Munteanu, I. Câmpănu, M. Cernescu (1973-1982); Sigmirean, Em. Sertov, M. Ursu, D. Cănanău, Lala, I. Biro, V. Bandac, D. Topolinschi, B. Dohot, D. Stafie, V. Maziliu, M. Coraș, D. Zafir, D. Pancu, D. Munteanu (1982-1990); I. Câmpănu, L. Ursache, Fl. Cioroianu, D. Munteanu, D. Zafir, C. Baci, V. Apachiței, L. Petrache, C. Abălașei, C. Paraschiv, D. Urdaru, L. Neamțu, D. Tănase, A. Ambrozie, A. Dobrea, Gh. Cobulianu, Em. Spirea (1990-1997). Din rândurile antrenorilor care s-au aflat la cârma tehnică a echipei îi menționăm pe: I. Unguroiu, M. Manolescu, M. Bârzan, R. Ghiurițan, I. Zaharia, C. Laurențiu, I. Marica, Șerban Justin, Gh. Constantin, K. Gross, C. Bordeianu, C. Oțet, Ilie Oană, V. Simionaș, N. Ciocârlan. M. Dănilă. Merită să fie remarcate și numele unor conducători care s-au implicat cu bune rezultate în viața clubului și a echipei, și anume: O. Negoită, V. Ianul, Gh. Chiriță, Gh. Nechita, C. Herman, R. Svâlog, P. Hodea, M. Cărlan, V. Druică, L. Antohi. În sezonul 2000-2001, surprinzător, echipa retrogradează și din divizia B, terminând campionatul cu doar 9 puncte din 34 de meciuri. Pentru a evita penalizarea de puncte cu care ar fi trebuit să joace în divizia C, clubul se unește cu echipa *Unirea* Iași, aflată deja în eșalonul 3. La capatul sezonului 2001-2002, *Poli-Unirea* Iași promovează, peste două campionate, în 2004, *Poli-Unirea* Iași câștigă seria întâi a diviziei

B și promovează în divizia A, avându-l ca antrenor pe fostul jucător Vasile Simionaș. În 2004, *Pol-Unirea* Iași redevine FC *Politehnica* Iași și se menține până în 2010 în primul eșalon, când retrogradează. De notat, ca între 2004 și 2009 (la sfârșitul turului campionatului 2009-2010) antrenorul *Politehnicii* Iași a rămas Ionuț Popa. Actualmente clubul este în pragul lichidării.

FOTBAL CLUB POLITEHNICA TIMIȘOARA.

În anul 1920 a luat ființă Asociația Sportivă *Politehnica*, principalii susținători ai acestei acțiuni fiind prof. univ. T. Lalescu, cunoscutul savant matematician, directorul Școlii Politehnice, prof. V. Vlad, devenit președintele societății, și prof. I. Zăgănescu, vicepreședinte. Echipa de fotbal, denumită pe scurt „*Poli*”, a activat la început în Campionatul districtual, categoria a II-a, până în vara anului 1924, când a promovat în prima categorie, după un baraj câștigat cu echipa *Kadima*. Una dintre primele formații folosite în campionatul orașului Timișoara, ediția 1925-1926, avea următoarea alcătuire: Pitea, Chiroiu, Ignuța, Roșca, Doboșan, Sfera, Agapie, Franțiu I, Franțiu II, Sepi II, Ursulescu. De-a lungul anilor, până în 1936, au mai evoluat la „*Poli*”: Negru, Gradin, Tase Protopopescu, Pop, Sepi I, V. Deheleanu (1926-1927); Balaș, Sepi III, Chiroiu II, Ciochină, Apăteanu, Giurgiuțiu (1928-1929). Din 1936, „*Poli*” devine echipă divizionară, mai întâi în eșalonul al III-lea (1936-1938). În continuare, până în 2000, va fi prezentă de 20 ori în eșalonul al II-lea (1940-1941, 1946-1948, 1952, 1959-1960, 1964-1965, 1967-1973, 1983-1984, 1986-1987, 1988-1989, 1994-1995, 1998-2002) și de alte 36 de ori în Divizia A (1948-1951, 1953-1959, 1960-1964, 1965-1967, 1973-1983, 1984-1986, 1987-1988, 1989-1994, 1995-1998). În total 56 de prezențe divizionare. Denumirea clubului și a echipei, inițial *Politehnica*, a mai suferit modificări astfel: CSU Timișoara în 1920, *Știința* în 1950 și din 1966, *Politehnica*. În prima parte a activității sale divizionare de după război, între 1946-1953, echipa timișoreană, ale cărei performanțe nu au fost notabile, a avut în lot următorii jucători: I. Vasile, I. Popescu, R. Marcu, S. Andreescu, A. Rădulescu, V.

Dee, Gh. Meghie, O. Franciscovici, Gh. Păcuraru, I. Munteanu, R. Mazăre, P. Iovan, I. Morja, D. Mioc, Oc. Brânzei. Principala realizare a acestei generații de jucători rămâne, fără îndoială, promovarea în prima divizie. În partea a doua a biografiei sale fotbalistice (1953-1967), „*Poli*” a reușit să ocupe de două ori locul III în CN, în 1957-1958, 1962-1963 și să câștige CR, ediția 1957-1958. Din lotul echipei făceau parte: P. Curcan, I. Zbârcea, Gh. Retezan, P. Cojereanu, R. Marcu, Oc. Brânzei, D. Cargol, R. Nicolin, P. Cădariu, R. Mazăre, Em. Chirilă, I. Boroș, I. Don, I. Ciosescu, C. Dinulescu, C. Bugariu, I. Uțu, L. Florescu, I. Gârleanu, V. Pain, C. Tănase, R. Lazăr, M. Enăchescu, Gh. Codreanu, I. Lereter, Z. Țurcan, D. Petac, Fl. Iordăchescu, C. Manolache, Em. Mițaru, V. Urziceanu, P. Popa, M. Georgescu, B. Hălmăgeanu, I. Hârșova, V. Mihăilă, M. Răcelescu, Val. Humelnicu, M. Petescu, S. Surdan, M. Popa, I. Igna, Șt. Feodot, M. Mureșan, P. Spariosu, Gh. Cotormani, Gh. Rotaru, P. Regep. În a treia fază a activității competiționale, cuprinsă în perioada 1967-1984, „*Poli*” a reușit să mai ocupe o dată locul III pe podiumul CN în 1977-1978 și titlul de campioană la „*speranțe*” în 1977-1978, să câștige CR în 1979-1980 și să se califice în finala competiției pentru CR în anii 1973-1974, 1980-1981 și 1982-1983. Lotul de jucători din această perioadă îi cuprindea pe: V. Gaboraș, M. Popa, P. Arnăutu, V. Petrovici, C. Filip, M. Bojin, M. Dașcu, Catona I, M. Jivan, D. Mioc, D. Păltinișan, D. Lața, R. Petrescu, Șt. Anghel, Em. Dembrovski, D. Crângășu, I. Istrătescu, I. Roșca, M. Giuchici, Gh. Cotec, V. Vișan, M. Aurel, C. Pascu, A. Sunda, Ad. Manea, Gh. Șerbănoiu, Gh. Rotaru, C. Bozeșan, N. Titi, P. Vlătăsescu, D. Nadu, I. Nucă, L. Nedelcu II. În ultima parte a prezenței sale divizionare, între 1985-1997, „*Poli*” a evoluat în general la un nivel mediu, cu o singură reușită competițională în 1991-1992, când s-a calificat în finala CR. Din efectivul de jucători folosit în acest interval de timp, merită să fie menționați câțiva care s-au evidențiat în mod deosebit și anume: I. Timofte, C. Varga, S. Vlaicu, Fl. Bătrânu, Tib. Csik, Ad. Stoicov, Oc. Popescu, Ov. Cuc, M. Băban, M. Sabău, Ad. Săvoiu, G. Radu, C. Contra, Al. Kovacs, I. Almășan, I. Șchiopu, L.

Nedelcu, Fl. Macavei, Ad. Crăciun, Iosif Rotariu, Ilie Rotariu, D. Artimon, I. Bărbosu, M. Gușatu. Pe plan internațional, „Poli” a jucat în două ediții ale CCC, în 1980-1981 și 1981-1982, de trei ori în Cupa UEFA, în 1978-1979, 1990-1991, 1992-1993. Bilanț general: 16-7-1-8, golaveraj 15:30. În anul 1958 a participat la o ediție a *Cupei Dunării*. În viața clubului s-au implicat de-a lungul timpului o serie de personalități, precum: prof. univ. Tr. Lalescu, prof. dr. ing. Silaș, prof. ing. E. Pop, prof. dr. ing. Fr. Kovacs, prof. N. Godeanu, E. Seracin, V. Pain, prof. Gh. Ivan, I. Ghidel, R. Petrescu, Gh. Codreanu, Oct. Gligor, Ad. Manea, V. Boiț, Șt. Anghel. Din pleiada de antrenori valoroși care s-au aflat pe banca tehnică a studenților timișoreni sunt de menționat numeroase nume de rezonanță ca: N. Kovacs I, E. Mladin, V. Deheleanu, R. Burger, D. Schileriu, C. Vâlcov, S. Bindea, N. Reuter, C. Braun-Bogdan, C. Voroncovschi, I. V. Ionescu, Gh. Codreanu, P. Rădulescu, C. Rădulescu, A. Niculescu, T. Dobândă, Em. Dembrovski, T. Itineanțu, I. Dumitru, V. Vișan, I. Buzoianu, V. Gaborăș, Gh. Chimiuc, A. Șunda. Încă din anul 1921, culorile echipei au fost alb-negru (la toate echipele studențești). Din 1941, când s-a desființat secția de fotbal *Chinezul*, „Poli” a adoptat culorile alb-violet. Din anul competițional 1992-1993 este club de fotbal. La sfârșitul anului competițional 2001-2002 retrogradează în Divizia C. Din 2002-2003, o combinație AEK București și *Politehnica* joacă în Divizia A sub denumirea de *Politehnica AEK* Timișoara. La club, președinte de onoare: Iosif Armaș, președinte: C. A. Anton Doboș, antrenor: Nică Basarab Panduru. Timp de un an, *Politehnica* Timișoara nu activează, în schimb, la Timișoara se produce o fuziune între echipa FC AEK București, provenind din *Fulgerul* Bragadiru, și divizionara C, AS *Politehnica* Timișoara, pe care o înființaseră universitarii timișoreni încă din 1999 ca o replică la FC *Politehnica* Timișoara, care aparținea italianului Claudio Zambon. Noul club a primit numele de FC *Politehnica AEK* Timișoara. În fapt începea războiul între fotbalul timișorean și Zambon, care va degenera într-o dispută ajunsă până la nivelul FIFA și Tribunalul Arbitral al Sportului de la Lausanne. În 2003, FC *Politehnica* Timișoara – Zambon va obține

din partea FC Timișoara dreptul la participare la competițiile fotbalistice și cumpără un loc în divizia C de la echipa *Spic de grâu* Dor Mărunt. Desfășurându-și activitatea, inițial la Drăgășani, iar apoi la București, sub numele de FC *Politehnica* Timișoara. În anul 2004 echipa este preluată de Marian Iancu care devine președintele – patron al clubului. Echipa promovează în eșalonul secund, dar apoi are o “cădere” până în liga a 4-a a municipiului București, unde se află și astăzi.

FOTBAL CLUB RAPID BUCUREȘTI. Clubul ceferiștilor a luat ființă în vara anului 1923, când un grup de muncitori de la Atelierele Grivița a pus bazele Asociației Culturale și Sportive CFR. Din primul comitet făceau parte: maestrul T. Copaci - devenit președintele asociației, strungarii Gr. Grigoriu, D. Constantinescu, G. Ginzer, T. Petre, Fr. Hladt. În luna septembrie a aceluiași an s-a constituit echipa de fotbal, după fuziunea celor de la *Ateliere* cu cei de la *Excelsior*, reprezentând cartierul muncitoresc *Steaua* și avându-i în conducere pe Em. Dobrescu, V. Constantinescu, Gh. Mărculescu și D. Itu. Terenul de antrenament și joc era cel al Clubului Athletic București. De-a lungul timpului, clubul și echipa ceferiștilor bucureșteni au purtat diferite denumiri și anume: CFR în 1923-1936, *Rapid*, 1936-1944, CFR, 1945-1949, *Locomotiva*, 1950-1958, *Rapid*, 1958-1992 și din 1992 UFC *Rapid*. Din loturile predivizionare, 1923-1932, făceau parte: Stănică, Tudor, Molnar, Ștefănescu, Foran, Leoveanu, Buță, Calos, Constantinescu, Grigoriu, Fetzko, Hladt, Geza, Weiss, Albert, Clinciu, Jinga, Blok, Filip, Stan, Itu I, Itu II, Crețu, Părvulescu, Cichi, Radu, Schileriu, Svetcovschi, Șerb, Oros, Picu, Teodorescu, Ujlaki, Glivici, Pop, Wetzer II, Biberi, Dobrescu I, Kelemen, Papoi I, Papoi II, Palco, Vlaiculescu, Szabo, Naghi, Mărculescu, Ispas, Tănase, Trandafir, Țenescu, Wolf, Vintilescu, Mardare, Schei, Petrovici, C. Bauer, Attila, Vâlcov I, Vâlcov II, Abrudan, Gebrovski, Munteanu, Chiroiu I, Chiroiu II. Începând din 1932, odată cu organizarea campionatului după sistemul divizionar, echipa *Rapid* a fost prezentă în permanență în sistemul divizionar, de 81 de ori în primul eșalon și de 10 ori în al doilea eșalon.

Dinloturile echipei, începând din anul 1932, au făcut parte: R. Theimler, N. Roșculeț, Al. Ujlaki, C. Vintilă, Șt. Wetzer, Gh. Rășinaru, Z. Medve, Al. Cuedan, Șt. Georgescu, Șt. Barbu, I. Strock, I. Attila, P. Rădulescu, I. Bogdan, Șt. Auer, I. Moldoveanu, I. Baratki, Barbu II, I. Neagu, L. Raffinsky, M. Lengheriu, Z. Marton, I. Costea, W. Sipoș, Dan Gavrilăscu, R. Sadowski, I. Slivăț, I. Jurcă, R. Ghiurițan, I. Wetzer, R. Florian, Fl. Tănăsescu, Șt. Filote, în perioada 1932-1942, în care Rapid a reușit performanța unică de a cuceri de șase ori consecutiv CR în 1936-1937, 1937-1938, 1938-1939, 1939-1940, 1940-1941 și 1941-1942, după ce câștigase și prima ediție, inaugurală, 1934-1935. În anii de după război, în perioada 1946-1955, lotul feroviarilor bucureșteni cuprindea următorii jucători: V. Stănescu, Gh. Dungu, Gh. Demeter, D. Macri, V. Mihăilescu, C. Simionescu, N. Cristescu, I. Ruzici, C. Socec, I. Lungu, B. Marian, A. Rădulescu, A. Ferenczi, Șt. Filote, N. Roman, Em. Avasilichioaiei, D. Călin, L. Coman, Ag. Todor, G. Dodeanu, C. Garbeloti, I. Langa, I. Olaru, Șt. Zeana, Gh. Milea, T. Ozon. În tot acest interval de timp (1946-1955) și în continuare până în 1966, „Rapid” s-a găsit, cu mici excepții, în plutonul fruntaș al campionatului, fără să fi reușit să câștige titlul de campioană. O va face în ediția 1966-1967, în conducerea clubului fiind: Mihai Vâlceanu, președinte, Emil Spirea, Maxim Tipuriță și Eugen Sipoș, membri în biroul secției, antrenori V. Stănescu și V. Stănculescu. Lotul de jucători cuprinzându-i pe: M. Andrei, N. Răducanu, N. Lupescu, I. Motroc, Dan Coe, I. Greavu, D. Macri, C. Dinu, N. Georgescu, C. Costea, V. Ștefan, C. Jamaischi, C. Năsturescu, N. Dumitriu II, Ion Ionescu, T. Codreanu, V. Kraus, M. Popescu, Ad. Popescu, P. Mitroi, Al. Neagu. Ulterior, lor li s-au mai adăugat: M. Ioniță, I. Pop, Fl. Marin, Al. Grigoraș, O. Niță, V. Ștefan, Ed. Bartales, M. Stelian, M. Savu, N. Manea. Performanțele echipei giuleștene s-au completat cu alte 2 trofee ale CR, edițiile 1971-1972 și 1974-1975. Componentii lotului, artizani ai acestor reușite fiind: N. Răducanu, A. Rămureanu, M. Ioniță, I. Pop, N. Lupescu, Al. Boc, Gh. Codrea, Al. Grigoraș, Fl. Marin, O. Niță, I. Angelescu, I. Dumitru, M. Savu, M. Stelian,

G. Petcu, D. Iordan, C. Năsturescu, A. Neagu, T. Codreanu, M. Petreanu, N. Manea. În continuare, „Rapid” are o comportare oscilantă, cu două perioade de evoluție în eșalonul secund. O revenire mai accentuată se înregistrează după 1990. De menționat numele jucătorilor care au îmbrăcat tricourile vișinii ale formației din Giulești în perioada 1975-2000: I. Manu, L. Toader, M. Grigore, M. Agiu, Ion Ion, M. Rada, Șt. Popa, I. Goanță, I. Damaschin II, C. Pistol, F. Țără, L. Bozeșan, M. Pușcaș, I. Augustin, Șt. Sameș, C. Cârstea, D. Preda, G. Vameșu, Fl. Constantinovici, Cr. Sava, C. Rontea, R. Bealcu, R. Voinea, Gh. Dumitrașcu, Ov. Barba, V. Caciureac, C. Zamfir, P. Comănescu, I. Chiriță, N. Stanciu, Șt. Iovan, I. Chebac, Al. Andrași, Fl. Motroc, D. Târțau, J. Vlădoi, A. Matei, D. Lupu, C. Bolohan, C. Popa, M. Șumudică, Gh. Butoiu, Fl. Țene, Al. Blid, B. Andone, M. Băban, S. Moga, A. Savu, Zeno Bunde, S. Mironaș, C. Dulca, M. Ieneși, D. Pancu, C. Barbu, Cr. Boholan, I. Ganea, Măldărășan, Chiriță, Lobonț, Ion Sabău, D. Lupu, M. Rednic, G. Radu. Dintre numeroșii antrenori, care de-a lungul timpului au fost la cârma tehnică, îi menționăm pe valoroșii profesioniști: C. Kalman, Șt. Auer, Fr. Ronnay, I. Lengheriu, V. Stănescu, B. Marian, V. Stănculescu, V. Kraus, N. Lupescu, I. Motroc, V. Copil, N. Răducanu, I. Greavu, Gh. Muțescu, I. Pop, Gh. Constantin, M. Rădulescu, M. Pușcaș, R. Cosmoc, V. Hizo, I. Dumitru, N. Manea, M. Lucescu, M. Rednic. Conducerea clubului a fost asigurată de numeroase personalități ale lumii fotbalistice, precum: C. Bauer, V. Blaj, V. Badiu, E. Sipoș, M. Vâlceanu, Fl. Tănăsescu, D. Lăzărescu, I. Stoian, E. Ignat, M. Zaharia, A. Rămureanu, M. Pascu, D. Drăgan, Gh. Sichitiu, Gh. Dinu și G. Copos. În lunga sa existență de peste șapte decenii, Clubul *Rapid* s-a impus și ca una dintre cele mai productive pepiniere ale fotbalului nostru. Sub îndrumarea unor remarcabili pedagogi, I. Costea, I. Mihăilescu, N. Cristescu, C. Socec și N. Belizna, s-au format numeroși fotbaliști de marcă, internaționali valoroși, componenți ai echipelor reprezentative. În același timp, formația de juniori a clubului a reușit să-și înscrie de patru ori numele pe tabloul de onoare al CN, în 1951, 1959-1960, 1965-1966 și 1974-1975. Pe plan inter-

național, „Rapidul” a participat înainte de război la CEC în două ediții, 1938 și 1940. La aceasta din urmă a reușit să se califice în finala competiției cu Gradjanski Zagreb, finală nedisputată din cauza războiului. În competițiile europene de club are 3 participări în CCE, 1967-1968, 1999-2000 și 2003-2004 3 participări în CCC, 1972-1973, 1975-1976 și 1998-1999, 13 prezențe în Cupa UEFA. Bilanțul general al participării *Rapidului* în Cupele Europene Intercluburi este următorul: 18 ediții, 80 de meciuri disputate, 33 victorii, 20 remize, 27 eșecuri, golaveraj 111:92. S-ar mai adăuga la palmaresul internațional câștigarea a 2 titluri de campioană balcanică intercluburi, edițiile 1964-1965 și 1965-1966. De remarcat faptul că *Rapid*, împreună cu *Universitatea Cluj*, sunt singurele echipe cu o participare neîntreruptă în campionatul divizionar de la înființarea sa în 1932. În anul competițional 1997-1998, *Rapid*, condusă de Mircea Lucescu, președinte fiind Gh. Dinu, director executiv Gh. Sichitiu, a câștigat CR pentru a zecea oară și, după 32 de ani, cel de-al doilea titlu de campioană în 1999, iar în anul 2001-2002 a câștigat cel de-al unsprezecelea trofeu al CR (2-1 cu *Dinamo*) și Super Cupa României, în 2002. În anul 2002-2003 *Rapid* câștigă pentru a 3-a oară campionatul României, avându-l drept antrenor pe Mircea Rednic, iar lotul de jucători: portari E. Dolha, I. Curcă, B. Savič, R. Lucescu, fundași V. Maftai, C. Șoavă, M. Encsi, D. Perja, I. Voicu, N. Constantin, C. Buta, C. Muzinga, Răzvan Raț-Dincă, mijlocași V. Bădoi, M. Godfroid, R. Ilyeș, C. Măldărașanu, O. I. Sabău, C. Schumacher R. Bisconti, N. Grigore, D. Pandele, atacanți Fl. Bratu, D. Niculae, R. Niță, H. Makinva, Cl. Ionescu și Cl. Saghin. În 2005-2006 *Rapid* câștigă cupa României, învingând în finala pe FC *Național* cu 1-0 (a marcat D. Nicolae) după prelungiri. Au jucat în finala: D. Coman – M. Constantin, V. Maftai, I. Rada, V. Bădoi, N. Grigore (66 V. Negru), R. Stancu, Art. Karamyan (95 I. Stancu) – Mg. Buga, D. Nicolae, D. Pancu (56 V. Moldovan). Performanța este repetată cu un an mai târziu când *Rapid* învinge în finala de la Timișoara pe FCU *Poli* cu 2-0 (au marcat Buga și Zicu). Au jucat în finală: D. Coman – M. Constantin, V. Maftai, I. Rada – V. Bădoi, N. Grigore, C.

Măldărașanu (69 C. Lazăr), D. Perja – Mg. Buga, (76 E. Dică), C. Mazilu (81 V. Moldovan), Zicu, antrenor Răzvan Lucescu. Merită să mai reținem ca în sezonul 2005-2006 *Rapidul* s-a calificat în sferurile de finală ale Cupei UEFA, eliminând printre altele pe Feyenoord Rotterdam (Olanda), Rennes (Franța), Sahtar Donețk (Ucraina), PAOK Salonic (Grecia), VfB Stuttgart (Germania), Herta Berlin (Germania), Hamburger SV (Germania), fiind eliminată în sferturile de finală de *Steaua* București (primul meci între două echipe românești în cupele europene). Dintre antrenorii perioadei îi amintim pe Mircea Rednic, Răzvan Lucescu, José Peseiro, Viorel Hizo, Nicolae Manea, Marian Rada, Marius Șumudică, iar dintre conducători pe finanțatorul George Copos și oficialii Dinu Gheorghe, Grigore Sichitiu, Constantin Zota.

FOTBAL CLUB SPORTUL STUDENȚESC BUCUREȘTI. Biografia acestei unități de performanță a studenților bucureșteni se împarte în două perioade distincte. Prima începe în luna februarie 1916, data înființării sale, la inițiativa unui grup de profesori și studenți din Sporting Club Universitar Studențesc București, primul președinte fiind o mare personalitate a matematicii românești și mondiale, prof. Traian Lalescu. Funcția sa a fost preluată în 1925 de rectorul Universității București, prof. Constantin Stoicescu, secretar fiind Octav Luchide. Această primă perioadă ține până în 1972, când *Sportul Studențesc* s-a transformat din club polisportiv, în club de fotbal. Denumirea clubului și a echipei s-a schimbat de câteva ori în acest interval de timp: *Sportul Studențesc* (1916), *Sparta* (1945), *CUB* (1948), *Știința* (1954), *Politehnica* (1966-1967) și *Sportul Studențesc* din 1969. În anii de început și până la organizarea fotbalului în formula divizionară, echipa a activat în categoria Onoare a orașului București, printre jucătorii săi numărându-se J. Lăpușneanu, Ego Munteanu, A. Botescu, P. Gațu, B. Zamfirescu, I. Kluge, Al. Fănescu, P. Ștepleanu, C. Rogalski, Alex. Oțeleanu, Alex. Căpățână, S. Mehedinți, Val. Ambrozie, Em. Minculescu, Val. Făgărășeanu. Din lotul perioadei antebelice, când în conducerea clubului se aflau: dr. A. Leucuța președinte, P. Nedelcovici și P. Stroescu vicepreșe-

dinți, I. Chiriceanu secretar și Titel Ursache membru, făceau parte o serie de valoroși jucători, ca: E. Munteanu, M. Constantinescu, C. Coe, C. Mitan, C. Robe, Titi Dumitrescu, I. Voicu, Ilie Subășanu, M. Marinescu. L. Genu, Tr. Ștefănescu-Cauciuc, G. Popescu, Dan Busuioc, Gh. Constantinescu-Grecu, I. Mihăilescu, C. Remus. Acestora li se mai adaugă, în anii războiului și imediat după, alte nume de prestigiu, ca: V. Stănescu, Gh. Teodorescu, V. Nicu, Gh. Popa, C. Rădulescu, N. Dumitrescu III, M. Beraru, Șt. Ghenea, T. Beffa, D. Schulder, I. Manolică, P. Mihăiescu, D. Nicolae Nicușor, D. Ignat, V. Tâlmăciu, M. Sămăreanu, Șt. Stănculescu, P. Pricop, L. Bobancu, Al. Văduvescu. Se cuvine să menționăm că, între 1948 și 1995, clubul s-a aflat într-o situație de mare criză, din care a ieșit grație unor studenți inimoși, printre care: C. Pacoste, G. Ola, C. Bărbulescu, M. Tătăreșcu, cărora li s-au mai alăturat o serie de cadre didactice: J. Dumitrescu, T. Temișan, V. Bereș, V. Barnaure, S. Otasievici, precum și rectorii I. Maier, M. Levente și Em. Roșu. Pe parcurs, până în anul 1972, și pe măsura consolidării organizatorice, *Sportul Studențesc* a mai beneficiat de aportul unor jucători talentați ca: Semeșescu, M. Cruțiu, I. Ionescu, Gh. Nertea, Șt. Păiș, M. Rădulescu, G. Dumitrescu, V. Dridea II, D. Anton, M. Ciornoavă, G. Dragomir și M. Lucescu. Numele noi din conducereau fost: Nistor, N. Irimie și arh. B. Popescu-Mac. Cea de-a doua perioadă din biografia *Sportului Studențesc* începe cu transformarea sa în club de fotbal în 1972. Din 1972 până în 1998 Sportul Studențesc evoluează neîntrerupt în divizia A, apoi trei sezoane, până-n 2001 în divizia B, între 2001 și 2003, în divizia A, în 2003-2004, în divizia B, între 2004 și 2006 în divizia A, iar din 2006 până în 2010 în liga a II-a, revenind din nou în 2010 în liga I. De menționat că FC Sportul Studențesc București a fost primul club din liga I care a fost retrogradat pentru neacordarea licenței de club profesionist, în vara anului 2006. Deși FC Sportul Studențesc București terminase campionatul pe locul al patrulea (după ce avusese șanse chiar la titlu) al primei divizii, ediția următoare a campionatului a disputat-o în liga secundă, neprimind licența de club profesionist, pentru neachitarea unor datorii. Și dacă în prima perioadă, până în 1972, performanțele obținute au fost doar 2

finale de CR, 1939 și 1943, în cea de a doua perioadă a clubului de fotbal s-au adăugat: câștigarea Cupei Balcanice intercluburi în 1978, calificarea în finala CR în 1979, titlul de Vicecampionă a țării în 1986 și cucerirea CN de juniori tot în 1986. Pe plan internațional echipa a marcat un număr de șase prezențe în Cupa UEFA, 1976-1977, 1983-1984, 1984-1985, 1985-1986, 1986-1987 și 1987-1988, cu un clasament de: 20 de meciuri jucate, 6 victorii, 4 remize și 10 înfrângeri, golaveraj general, 20:31. În perioada clubului de fotbal, la conducere s-au aflat nume de prestigiu, ca: arh. E. Barbu Popescu-Mac, E. Banciu, P. Cazan, Fl. Dumitrescu, M. Sandu, G. Iorgulescu, R. Chihaia, M. Bucurescu, iar în conducerea tehnică: A. Niculescu, Gh. Ola, I. Motroc, I. Voica, M. Rădulescu, C. Ardeleanu, V. Kraus, C. Jurcă, C. Vlad, T. Dima, I. Andone, M. Mihail, G. Balint, Gh. Muțescu. Dintre cele mai reprezentative nume de jucători sunt de menționat: C. Jurcă, M. Sandu, C. Jarnaischi, R. Chihaia, O. Ionescu, P. Cazan, A. Speriatu, G. Iorgulescu, M. Mihail, I. Munteanu, M. Bucurescu, Gh. Hagi, M. Coraș, L. Bozeșan, V. Suciuc, M. Văsai, Al. Terheș, E. Șerbănică, M. Ciugarin, D. Lică, I. Burchel, C. Stănici, T. Cristea. Noul președinte executiv al clubului devine după 2002 omul de afaceri moldovean Vasile Șiman. Printre tehnicienii utilizați de Sportul Studențesc după 2002 merită a-i aminti pe Ioan Andone, Gheorghe Muțescu, Tibor Selymes, Cezar Zamfir. Dintre jucători reținem numele: Răzvan Stanca și Eduard Stăncioiu (portari), George Galamaz, Florin Maxim (fundași), Costin Lazăr, Cristian Irimia, Tiberiu Bălan, Dacian Varga, (mijlocași), Ionuț Mazilu, Gigel Bucur, Laurențiu Diniță, Costin Curelea (atacanți).

FOTBAL CLUB STEAUA BUCUREȘTI. Prima filă din istoria sa s-a scris în ziua de 7 iunie 1947. „*Deschizători de partid*” au fost fotbaliștii, la acea dată militari activi sau în termen. Numele lor: Gh. Lăzăreanu, I. Savu, I. Panait, I. Penzeș, R. Catană, A. Cernea, E. Mladin, M. Jivan, V. Nanciu, I. Molnar, G. Popescu, Fl. Fătu, M. Ionescu, Fl. Marinescu, M. Crețu, E. Pălădoiu, I. Apostol, Gh. Gheorghian, cărora li s-au adăugat, apoi, Șt. Zeana, Șt. Onisie, I. Balasz, V. Tâlmăciu, I. Mureșan. Primul antrenor a

fost C. Braun-Bogdan, iar primii conducători, g-l Oreste Alexandrescu, maiorii V. Sturza și I. Nicolau. Echipa de fotbal a intrat cea dintâi în competiție, sub numele de AS *Armata* București (ASA), ocupând, în primul eșalon, locul deținut de formația bucureșteană *Carmen* a lui Ionel Mociornița, desființată abuziv în vara anului 1947, motiv pentru care echipa militară nu s-a bucurat multă vreme de simpatie, considerată fiind un segment al noului regim totalitar instaurat în țara noastră după 23 august 1944. ASA se menține cu greu în prima divizie la capătul sezonului 1947-1948, după disputarea unui baraj și din nou cu sprijinul federației și al noii puteri politice. Începând din campionatul 1947-1948, ASA (cu o nouă titulatură în 1948, CS Central al Armatei – *CSCA*), a activat în mod neîntrerupt, până în 2010, 62 de ediții ale primului eșalon. În acest timp putem delimita mai multe perioade de dezvoltare ale clubului militar. Această perioadă cuprinde mai multe etape de dezvoltare. Prima, între 1947-1950, trebuie considerată a începutului și a acomodării cu competiția. Acum apar în vitrina clubului primele trofee, CR, edițiile 1948-1949 și 1950, an din care *CSCA* devine *Casa Centrală a Armatei* (*CCA*). Jucătorii folosiți: Tr. Ionescu, I. Savu, Al. Apolozan, Ad. Androvici, Șt. Rodeanu, A. Cernea, Șt. Onisie, Șt. Balint, Șt. Zeana, A. Frencz, A. Ferenczi, A. Mercea, N. Drăgan, G. Popescu, G. Serfözö, V. Covaci, Tr. Popa, I. Voinescu, V. Zavoda, T. Bone, Fr. Zavoda, N. Roman, P. Moldoveanu, N. Dragoman, I. Palfi, I. Alexandrescu. Antrenori au fost: Colea Valcov și Fr. Ronnay. Cea de a doua etapă este cuprinsă între 1951-1961 și este considerată „*decada de aur*”, cu șase titluri de Campioană a țării, 1951, 1952, 1953, 1956, 1959-1960, 1960-1961 și trei trofee ale CR, 1951, 1952, 1955. Conducerea tehnică a fost asigurată în acest interval de antrenori cu o mare capacitate profesională, precum: Fr. Ronnay, G. Popescu, I. Savu, Șt. Dobay, dr.ing. V. Economu, prof. V. Cojocaru, Șt. Onisie. Numele noi de jucători de valoare au fost: C. Toma, V. Dumitrescu, Tr. Ivănescu, V. Moldovan, I. Petschovschi, P. Bădeanțu, N. Tătaru, Al. Karicaș, Gh. Cacoveanu, Gh. Constantin, E. Ienei, Gh. Staicu, V. Mihăilescu, G. Raksi, iar „*echipa de aur*” era compusă din jucătorii: Voinescu, Toma, V. Zavoda, Apolzan, V. Dumitrescu,

Onisie, Ienei, Bone, Cacoveanu, Constantin, Alexandrescu, Fr. Zavoda, Raksi, Tătaru. Cea de a treia etapă din biografia echipei de fotbal începe cu schimbarea numelui din *CCA* în *Steaua* (decembrie 1961) și este cuprinsă între 1961-1975. Etapa poate fi denumită a „*Cupei*”, datorită celor șase trofee cucerite în acest timp, 1961-1962, 1965-1966, 1966-1967, 1968-1969, 1969-1970, 1970-1971. Cu un singur titlu de campioană, 1967-1968, performanțele sunt într-un relativ recul, datorită unor oscilații competiționale, ca urmare a schimbului de generații. Totuși și în acest interval de timp, în cadrul echipei au evoluat numeroși jucători valoroși, ca: V. Suciu, C. Haidu, L. Sătmăreanu, B. Hălmăgeanu, D. Nicolae, R. Rotaru, I. Vigu, Em. Ienei, V. Negrea, D. Popescu, S. Avram, Fl. Voinea, E. Constantin, Tătaru II, V. Soo, N. Pantea, D. Manea, V. Zavoda II, D. Cojocaru, Gh. Staicu, A. Crișan, G. Raksi, V. Mateianu, N. Tătaru, M. Petrescu, V. Soo, D. Dumitru III, A. Iordănescu, C. Ștefănescu, I. Naom, C. Creiniceanu, I. Mirăuță, M. Ciugarin, Gh. Cristache, V. Aelenei. Antrenorii care au condus echipa au fost: Șt. Onisie, Gh. Popescu, I. Savu, Șt. Kovacs. Etapa a patra, 1975-1984, se caracterizează prin eforturile de a se reveni în vârful ierarhiei competiționale. *Steaua* câștigă acum de două ori campionatul, 1975-1976, 1977-1978 și tot de două ori CR, 1975-1976, 1978-1979. Nume noi în lot: D. Moraru, T. Anghelini, Șt. Sameș, V. Smarandache, M. Agiu, G. Zahiu, I. Dumitru, T. Stoica, I. Ion, Dumitriu I V, I. Florea, R. Troi, C. Zamfir, Fl. Marin, Ad. Ionescu, I. Nițu, N. Răducanu, I. Gheorghe, ca antrenori funcționând: E. Ienei, C. Creiniceanu, Gh. Constantin, V. Zavoda II. Etapa cuprinsă între 1984-1990 este cea mai fertilă din istoria echipei, care, dincolo de reușitele pe plan intern, va deveni o veritabilă echipă europeană. Pe parcursul a numai șase ani competiționali, *Steaua* va cuceri cinci titluri consecutive de Campioană a țării, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, de trei ori CR, 1985, 1987, 1989, fiind de încă două ori, 1986, 1990 finalistă a CR, după alte 5 finale susținute anterior, 1953, 1964, 1977, 1980, 1984. Pe plan internațional, a câștigat CCE, ediția 1985-1986 (2-0 cu FC Barcelona după executarea loviturilor de la 11 m), a mai fost finalistă a CCE în 1988-1989 și semifinalistă a acele-

iași competiții în 1987-1988. Finalistă a *Cupei Internaționale* în 1986 (0-1 cu River Plate Buenos Aires), a cucerit *Super Cupa Europei*, ediția 1986 (1-0 cu Dinamo Kiev). În aceeași perioadă a performanțelor de excepție, se înscrie și un record greu de egalat: trei campionate la rând, 1986-1989, și 104 meciuri în campionat, fără să fi cunoscut înfrângerea. Înainte de orice alte prezentări nominale ale efectivului de jucători folosiți în anii marilor performanțe, 1984-1990, trebuie menționați componenții lotului de la Sevilla 1986, care au adus CCE la București. Ei sunt: Helmuth Duckadam (trecut în Cartea Recordurilor pentru cele patru lovituri de la 11 m apărute în finală), Ștefan Iovan, Adrian Bumbescu, Miodrag Belodedici, Ilie Bărbulescu, Gavrilă Balint, Lucian Bălan, Ladislau Bölöni, Mihail Măjearu, Marius Lăcătuș, Victor Pițurcă, Marin Radu, Tudorel Stoica, Constantin Pistol, Anton Weisembacher, Dumitru Stângaciu. Antrenorii echipei s-au numit Emeric Ienei și Anghel Iordănescu, medicul dr. Marcel Georgescu, președinte al clubului fiind col. Nicolae Gavrilă. Acestora ar mai trebui adăugate și numele altor fotbaliști de valoare, care au contribuit la performanțele interne și mai ales internaționale din etapa 1984-1990: V. Iordache, Fl. Marin, Șt. Petcu, V. Turcu, Sep. Câmpeanu II, V. Laurențiu, D. Gherasim, Șt. Popa, A. Eduard, M. Pușcaș, I. Tătăran, N. Soare, Gh. Ceaușilă, A. Blid, A. Lucaci, P. Bunaciu, M. Mirea, A. Minea, B. Muscă, L. Măstăcan, A. Negrău, Gh. Penu, H. Lasconi și în mod special marile vedete internaționale ale echipei militare: Gh. Hagi, G. Popescu, D. Petrescu, I. Dumitrescu, I. Rotariu, S. Lung, N. Ungureanu, I. Stan. Cea de-a șasea etapă din viața „*Stelei*”, etapă postrevoluționară, 1990-2000, se remarcă prin acțiunea de consolidare a prestigiului echipei, care în acest răstimp cucerește încășase titluri de Campioană Națională consecutiv, 1992-1993, 1993-1994, 1994-1995, 1995-1996, 1996-1997, 1997-1998, egalând performanța *Chinezului* din perioada 1922-1927. *Steaua* mai câștigăși patru trofee ale CR, în deceniul 1990-2000. Din lotul de jucători au făcut parte între anii 1989-2000 următorii: S. Lung, D. Stângaciu, D. Gherasim, B. Stelea, Z. Ritli, Șt. Iovan, M. Belodedici, Ad. Bumbescu, D. Petrescu, N. Ungureanu, P. Bunaciu, M. Ciocan,

Dănuț Munteanu, I. Sedecaru, D. Minea, I. Minea, I. Rotariu, I. Stan, G. Balint, I. Dumitrescu, D. Prodan, Z. Muzsnay, Ad. Negrău, M. Lăcătuș, L. Măstăcan, A. Artimon, Gh. Pena, C. Pistol, B. Panduru, M. Popa, A. Panait, I. Sburlea, C. Gâlcă, B. Bucur, C. Cristescu, Al. Andrasi, T. Csik, Ad. State, R. Buia, I. Fulga, D. Iftodi, Fl. Simion, M. Ivan, T. Zamfirescu, M. Baci, I. Vlădoiu, L. Roșu, S. Tufan, R. Safta, Ad. Ilie, S. Ilie, I. Hrib, C. Mozacu, M. Mitu, R. Nagy, R. Cosma, N. Răducan, Ag. Călin, L. Nemțan, Cr. Ciocoiu, Denis Șerban, E. Trică, I. Dănciulescu, Reghecampf, A. Duro, A. Lincan, I. Luțu, Gh. Tudor, Z. Ritli, I. Miu, G. Ogăraru, M. Luca. Cea de-a șaptea perioadă din istoria clubului, cuprinde epoca 2000-2010, pe care am putea-o numi „epoca Gigi Becali”. Prezent printre finanțatorii clubului încă din 1993, când secția de fotbal a clubului Steaua a trecut la profesionalism, Gigi Becali a devenit unul din principalii săi acționari în 1998, când clubul s-a separat de MapN, purtând titulatura de FC Steaua. În 2002, fostul crescător de oi, devenit unul dintre oameni cu cea mai mare cifră de afaceri ai României postdecembriste, a devenit finanțatorul majoritar al clubului. Domnia sa asupra clubului, împânzit la toate nivelurile cu rudele sale, a însemnat un lung șir de scandaluri, modus vivendi al politicianului Becali, inițial întemeietor de partid politic și aspirant la funcția de președinte al României. Becali a devenit principalul actor în viața clubului, care a schimbat o mulțime de antrenori în mandatul său de responsabilitate. Iată lista antrenorilor pe care i-a folosit Steaua în acest deceniu: Victor Pițurcă (2000-2002), Cosmin Olăroiu, Ștefan Iovan (1 etapă), Victor Pițurcă (2002-2003), Victor Pițurcă (2003-2004), Walter Zenga și Dumitru Dumitriu (2004-2005), Oleg Protasov (2005-2006 tur) Cosmin Olăroiu (2005-2006, retur și 2006-2007), Gheorghe Hagi, Massimo Pedrazzini și Marius Lăcătuș (2007-2008), Marius Lăcătuș, Massimo Pedrazzini și Dorinel Munteanu (2008-2009), Cristiano Bergodi și Mihai Stoichiță (2009-2010). Iar valsul antrenorilor continuă și după iulie 2010. Și totuși în această perioadă Steaua a izbutit performanțe notabile. Pe plan intern, campioana României în trei rânduri: 2000-2001, 2004-2005 și 2005-2006. Iată loturile echipelor campioane: 1) 2000-2001: T. Lung,

E. Nae. Gh. Tudor Martin, portari, M. Baci, D. Bălan, M. Rădoi, M. Belodedici, V. Bordeanu, Fl. Dumitru, D. Mitriță, I. Miu, I. Oprea – fundași St. Carabaș, A. Duro (albanez), Nana Falemi Ngassam (camerunez), E. Lincar, N. Liță, S. Paraschiv, E. Trică, P. Stoica, N. Iacov, M. Vintilă – mijlocași, Cr. Ciocoiu, I. Dănciulescu, R. Niculescu, Cl. Răducanu, I. Vlădoiu, Al. Pițurcă – atacant. Antrenor: Victor Pițurcă. 2) 2004-2005: V. Homutovski (belarus), Gh. Tudor Martin – portari, P. Marin, S. Ghionea, M. Rădoi, G. Ogăraru, E. Baci, M. Neșu, D. Goian, V. Răchită, P. Stoica – fundași G. Boștină, N. Dică, Fl. Dumitru, Dorinel Munteanu, S. Paraschiv, B. Nicolă, Fl. Lovin. N. Falemi Ngassam (camerunez), M. Aliuță, B. Keça (albanez) – mijlocași, Cr. Ciocoiu, Andrei Cristea, L. Diniță, D. Oprea, Adrian Neaga, A. Lițu, V. Simion – atacanți. Antrenori: Walter Zenga (italian) et. 1-27, Dumitru Dumitriu, et 28-30. 3) 2005-2006: V. Hamutovski (belarus), Carlos Fernandes (portughez-angolez), C. Cernea – portari, Cr. Ogăraru, S. Ghionea, D. Goian, P. Marin. E. Baci, M. Neșu, D. Bălan – fundași, M. Rădoi, G. Boștină, S. Paraschiv, B. Nicolă, Fl. Lovin. V. Cristoea, Fl. Dumitru, R. Ochiroșii – mijlocași, Andrei Cristea, N. Dică, V. Iacob, D. Oprea, L. Diniță – atacanți. În schimb Steaua a avut o bună comportare, chiar meritorie, în Cupele europene intercluburi:

- calificarea în grupele Cupei UEFA 2004-2005, apoi calificarea în 32-imi, eliminarea celebrei FC Valencia și intrarea în optimi;
- eliminată din turul al treilea preliminar al Ligii Campionilor 2005-2006, reușește din nou calificarea în grupele Cupei UEFA și apoi calificarea în primăvara europeană, ajungând până în semifinalele Cupei UEFA 2005-2006, după ce elimină pe rând pe Heerenveen SC (Olanda), Betis Sevilla (Spania) și Rapid București (în sferturi);
- în sezonul 2006-2007 se califică după 10 ani în grupele Champions' League și termină grupă pe locul al treilea, continuă în primăvara în Cupa UEFA;
- datorită performanțelor anterioare ale Stelei și Rapidului, România are două reprezentante în Liga Campionilor 2007-2008 și deși Steaua terminase campionatul pe locul secund joacă în preliminariile

Champions' League și se califică din nou în grupe;

- repetă locul al doilea în campionat și calificarea în grupele Ligii Campionilor în sezonul 2008-2009;
- deși termină campionatul 2008-2009 doar pe locul șase, obține un loc în turul al 2-lea preliminar al nou-botezatei, în sezonul 2009-2010. Europa League, și se califică în grupele competiției.

Palmaresul participării clubului Steaua București în Cupele Europene (1956-2010) este următorul:

General: 38 (participări)/230 (meciuri)/86 (victorii)/64 (egaluri)/80 (înfrângeri)/319-296 (golaveraj)/236 (puncte)

Cupa Campionilor (Liga Campionilor): 21/115/42/30/43/165-164;

Cupa Cupelor: 11/40/14/12/14/51-54;

Cupa Europeana a Târgurilor, Cupa Târgurilor, Cupa UEFA, Europa League: 12/74/29/22/23/98-81.

Steaua ocupă primul loc într-un clasament al echipelor românești în competițiile europene intercluburi. Un însemnat număr de antrenori au lucrat în sfera schimbului de mâine cu deosebit succes: I. Voinescu, V. Zavoda, Fr. Fabian, R. Catană, Gh. Stănculescu, C. Vălcov, D. Sârbu, N. Drăgan, Gh. Dungu, Gh. Apolozan, P. Mihai, V. Dumitrescu, C. Creiniceanu, N. Tătaru, I. Bălănescu, Gh. Tătaru, L. Sătmăreanu, V. Aelenei, C. Dumitriu IV. La toți aceștia se adaugă un corp select de tehnicieni care au lucrat la nivelul marii performanțe, aducând titluri în Ghencea, și anume: Gheorghe Popescu I, Fr. Ronay, Ilie Savu, Ștefan Dobay, Ștefan Onisie, Ștefan Covaci (Kovacs IV), Gheorghe Constantin Em. Ienei, A. Iordănescu, D. Dumitriu III, V. Pițurcă, M. Stoichiță, W. Zenga (italian), O. Protasov (ucrainian), C. Olăroiu. În decursul anilor, Steaua a mai câștigat și alte competiții interne cum ar fi: Campionatul de tineret rezerve, edițiile 1955 și 1961-1962, Campionatul de tineret-speranțe, edițiile 1984-1985, 1986, 1986-1987, 1989-1990, 2001-2002 și CN de juniori, edițiile, 1975-1976, 1989-1990 și 1993-1994, 2004. Începând din anul 1993, Steaua devine club profesionist, iar din anul 1998 a devenit Fotbal Club Steaua, independent de MApN. Din conducerea clubului, în formula sa de până în 1998, au făcut parte o serie de personalități de marcă, a căror atenție s-a îndreptat cu prioritate

în direcția fenomenului fotbalistic. Numele acestora: Oreste Alexandrescu, Valeriu Sturza, Ion Nicolau, Petre Draga, Petre Dovănescu, Vasile Meszaros, Corneliu Mănescu, Eduard Gâță, Ștefan Alexiu, Ion Aurel, Ilie Savu, Maximilian Varodi, Gheorghe Teodorescu, Gheorghe Popescu, Gheorghe Drăgănescu, Maximilian Pandele, Vasile Nanciu Gheorghe, Florin Bărbulescu, dr. Mihai Predescu, Ion Alexandrescu, Valentin Ceașescu, Cornel Oțlea, Cristian Gațu, Constantin Dănilescu, Constantin Matei, Nicolae Gavrilă, Marcel Pușcaș. După transformarea în Fotbal Club, Viorel Păunescu, Cornel Cacovean, Daniel Gherasim, Mihai Stoica, Valeriu Argăseala, Helmut Duckadam au asigurat conducerea operativă a clubului, finanțator principal fiind Gigi Becali. Personalități marcante din rândul sportivilor și antrenorilor secției: Gheorghe Popescu - fost antrenor principal al echipei naționale și președinte al FRF, membru în cadrul Comisiilor UEFA, Emeric Ienei - fost secretar de stat în MTS și antrenor al echipei naționale, Mihai V. Ionescu - fost vicepreședinte al FRF, Ion Alexandrescu - fost secretar general al FRF, Vasile Nanciu - fost secretar al FRF, Ilie Savu - fost președinte al clubului, Gheorghe Constantin, Anghel Iordănescu și Victor Pițurcă - foști antrenori ai echipei naționale, Nicolae Pantea - secretar general adjunct la FRF.

FC TIMIȘOARA Echipa născută în luna iulie a anului 2002 prin unificarea dintre FC *AEK* București (fosta *Fulgerul* Bragadiru), recent promovată în prima divizie și echipa divizionară C, AS *Politehnica* Timișoara, echipa *Universității* timișorene. Denumirea noului club a fost FC *Politehnica AEK* Timișoara, avându-l drept președinte de onoare pe profesorul Iosif Armaș, președinte executiv Anton Doboș, care venise de la București cu *AEK*, iar antrenor pe fostul internațional Nica Basarab Panduru. Noua echipă a avut un parcurs dificil în primul eșalon, terminând pe locul 14, loc similar cu desfășurarea unui baraj cu o echipă clasată pe locul secund în una din cele trei serii ale diviziei B. Timișorenii, antrenați acum de Gheorghe Muțescu, au trecut în baraj de *Gloria* Buzău menținându-și locul în prima divizie. Printre jucătorii acelei echipe

îi amintim pe: Romulus Buia, Romeo Stancu, Silviu Bălăce, D. Silvășan. În sezonul următor (2003-2004), timișorenii, antrenați în primele 8 etape de Viorel Vișan, apoi din nou de Nica Basarab Panduru încheie campionatul pe locul 8. În următorul campionat (2004-2005), Timișoara face un salt de un loc, dar în viața echipei se produce un eveniment deosebit, prin sosirea investitorilor de la Balcan Petroleum, în frunte cu noul patron, Marian Iancu. Ambițiile noului conducător s-au exprimat de la început prin aducerea unui antrenor de renume, Cosmin Olăroiu, împreună cu mai mulți jucători de la fosta sa echipă, FC *Național* București (Marian Popa, Gabriel Cănu, Gheorghe Caramarin, Gigel Coman precum și pe internaționalii Cosmin Contra, împrumutat de la *Atletico* Madrid, și Viorel Moldovan, achiziționat de la *Servette* Geneva). Deja Iancu își exprimase intențiile preluării palmaresului vechii *Politehnici* Timișoara, dar se pare ca tratativele cu italianul Zambon nu au putut fi finalizate. Oricum, Iancu a decis schimbarea numelui clubului din FC *Politehnica AEK* Timișoara în FCU *Politehnica* Timișoara. Acest lucru l-a făcut pe Zambon să îl reclame pe noul patron timișorean pentru uzurparea numelui, culorilor și palmaresului vechii *Politehnici* Timișoara. La forurile internaționale, FIFA și TAS, Zambon a avut câștig de cauza, clubului lui Marian Iancu impunându-i-se schimbarea numelui și plata unei amenzi pentru toate partidele în care a purtat numele politehnicii. De asemenea i s-a impus schimbarea culorilor. Marian Iancu a răspuns prin modificarea numelui din FCU *Politehnica* Timișoara în FC *Politehnica Știința 1921* Timișoara, iar culorile au devenit din violet-alb, mov-alb. A urmat un nou proces și impunerea schimbării denumirii în așa fel să nu cuprindă termeni care să ducă la confuzii, cu cel al *Politehnicii*, și o penalizare de 6 puncte în campionatul 2008-2009. După multe procese și bani cheltuiți, TAS a ridicat cele 6 puncte de penalizare pentru FC *Timișoara*, menținând în schimb obligativitatea plății sancțiunilor pentru toate meciurile în care echipa lui Iancu a purtat numele de *Politehnica*. Mai importantă ni se pare evoluția echipei, care a reușit, în 2006-2007, să joace finala cupei României, în 2007-2008 să termine pe locul 6 în campionat,

calificându-se în Cupa UEFA, iar în 2008-2009 să obțină locul secund în campionat, calificându-se în preliminariile Ligii Campionilor. În această perioadă cei mai importanți jucători au fost: Gigel Bucur (adus de la *Sportul studențesc*), Emeghara (venit de la *Partizan* Belgrad), Dan Alexa (adus de la *Dinamo*), Ionel Ganea, frații Karamyan, Cizovsky, portarul Pantilimon, devenit internațional A, Sepsi, Latovlevici (acum la Steaua București), Torje (acum la *Dinamo* București), Zicu, Bonfim, Bourceanu și mulți alții. Dintre antrenorii utilizați de Iancu trebuie să-i amintim, înafara lui Cosmin Olariu, pe Gheorghe Hagi, cehul Dušan Uhrin jr., Ioan Ovidiu Sabău, Vladimir Petrovici, Cosmin Contra. În două participări în cupele europene *FC Timișoara* a disputat deja 12 meciuri obținând o victorie, 4 remize și 7 înfrângeri, golaveraj 7-16.

FC UNIREA URZICENI. Clubul FC Unirea Urziceni s-a înființat în anul 1954. În perioada interbelică, a funcționat la Urziceni echipa de fotbal „Ialomița”, care juca, sporadic, cu echipe din Ploiești, Buzău, Slobozia, iar în timpul celui de-al doilea război mondial, echipa se întâlnea deseori cu echipa soldaților germani de la unitatea de Radar din zonă. Clubul Unirea s-a înființat în anul 1954, având culorile alb-albastru, și a activat mai ales în campionatul județului Ialomița și în divizia C. În primăvara anului 1976 este inaugurat noul stadion, numit Tineretului, situat la ieșirea din oraș spre Manasia, lângă viile lui Hagienoff, în zona lacurilor. În anul 1988, echipa Unirea Urziceni se califică în șaisprezecimile de finală ale Cupei României, fiind eliminată de prim-divizionara Corvinul Hunedoara. În sezonul 1988-1989, Unirea se clasează pe locul secund în seria a III-a, a diviziei C, ratând, în dauna Dunării Călărași, promovarea în divizia B. Principalii jucători ai Unirii Urziceni din această perioadă s-au numit: Alexandru Pojer, Nelu Constantin, Ion Ștefănescu, Marian Damaschin I, Lică Damaschin II, Dudu Georgescu, Vasile Aelenei, Andrei Gheorghe, Ionel Tudorache, Leontin Toader. Conducătorul cel mai cunoscut al clubului ialomițean a fost medicul veterinar Ion Poiană. Momentul de cotitură în istoria clubului s-a petrecut în vara anului 2002,

când a fost preluat de un nou sponsor, Valahorum SA (președintele acestui sponsor, Dumitru Bucșaru devine și președintele clubului). Stadionul Tineretului a suferit lucrări de modernizare, capacitatea sa ajungând la 7.000 de locuri pe scaune, iar vestiarele au fost aduse la standarde ultramoderne. La sfârșitul campionatului 2002-2003 Unirea Valahorum Urziceni (antrenor: Marin Dragnea) promovează pentru prima oară în istoria clubului în divizia B, iar peste trei ani, în 2006, echipa câștigă barajul de promovare în divizia A (adversare fiind Forex Brașov și FC Bihor Oradea). Iată lotul folosit de antrenorul Cornel Orac, în sezonul promovării în prima ligă: M. Oltean, Șt. Preda – portari, R. Colda, I. Daria, V. Filatov (rus), I. Gheban, V. Jercălău, E. Nicu, Șt. Odoroabă, C. Ștreangă, D. Tudorache, M. Vătavu, Ir. Voicu – fundași, M. Bogdanović (sârb), Cr. Ciubotariu, Cr. Constantin, M. Iacob, Al. Pojer, C. Predescu, Al. Radu, D. Stere, I. Szabo, Cr. Vlad – mijlocași, D. Gheorghe, N. Jovanović (sârb), R. Rusescu, I. Stoean, B. Vărăjitoarea, D. Zaharia – atacanți. Accesul în prima ligă a însemnat o schimbare aproape totală a lotului, dar și a antrenorului. După 10 etape în care echipa a acuzat șocul adaptării la liga 1 este adus Dan Petrescu, care reușește să mențină echipa în prima ligă în sezonul 2006-2007, aducând în același timp jucători cu care construiește o echipă competitivă: M. Onofraș și V. Bordeanu de la Poli Iași, G. Galamaz, de la *Dinamo* București, R. Rusescu este readus de la *Dunărea Giurgiu*, R. Pădurețu de la *Gloria Bistrița*, M. Bilașco și B. Stancu de la *FC Argeș*, B. Mara de la *UTA*, B. Stelea, venit de la *Oțelul*, brazilianul Ricardo Gomez, argentinianul D. Branda, ultimul venit din Spania, de la *Vitoria Alaves*. Se formează și o echipă nouă de conducători, avându-i pe Mihai Stoica (președinte) și Viorel Moldovan (director sportiv). Ulterior, Viorel Moldovan pleacă, alegând cariera de antrenor și este înlocuit de Narcis Răducanu. A rămas în conducerea clubului vechiul unirist Felix Grigore, director general. Sezonul 2008-2009 este încheiat foarte bine: locul 5 în campionat și finala CR (1-2 contra lui CFR Cluj). Echipa se califică pentru prima oară în Cupa UEFA, unde este eliminată de germanii de *Hamburger SV* (0-0 în depla-

sare, apoi 0-2). Deși îl pierde pe Bogdan Stancu, care pleacă la Steaua, echipa se întărește cu lituanianul G. Arlauskis, portar, un alt portar D. Tudor, de la UTA, Mehmedović și T. Bălan (FC Timișoara, T. Bălan fusese împrumutat la Timișoara de la Sportul Studențesc), I. Apostol și D. Todoran (ambii de la Farul), S. Frunză (SC Vaslui), D. Varga (Sportul Studențesc). În mod cu totul surprinzător, echipa lui Dan Petrescu, un exemplu de pregătire și angajament, reușește să cucerească, în premieră absolută, titlul de campion al României. Iată lotul folosit de Dan Petrescu: G. Arlauskis (lituanian), D. Tudor, C. Grigore – portari, E. Nicu, Br. Fernandes, din Guineea Bissau, E. Mehmedović (sârb), V. Bordenanu, G. Galamaz – fundași, I. Apostol, T. Bălan, Ricardo Gomez (brazilian), D. Brandan (argentinian), S. Frunză, B. Mara, J. Burns (australian), D. Todoran, D. Varga, R. Pădurețu. G. Bărlădeanu, - mijlocași, M. Bilașco, M. Onofraș, R. Rusescu, Cr. Dănălache, B. Aldea – atacanți. Calificată direct în Liga Campionilor 2009-2010, Unirea are o comportare meritorie, obținând 8 puncte și reușind calificarea de pe locul al treilea al grupei în 16-imile, unde este eliminată de FC Liverpool. La mijlocul sezonului 2009-2010, antrenorul Dan Petrescu părăsește pe Unirea, alegând clubul rus Kuban Krasnodar. Locul său este luat de israelianul Roni Levy, care izbutește să ducă Unirea Urziceni pe locul secund la sfârșitul campionatului 2009-2010, calificându-se în preliminariile Ligii Campionilor. Noii jucători achiziționați de Unirea Urziceni pentru sezonul 2009-2010 s-au numit: Vasile Maftai, de la Rapid București, fostul stelist Sorin Paraschiv, venit din Italia, de la Rimini Calcio, Lucian Marinescu, de la Petrolul Ploiești, portughezul Semedo, de la Steaua.

FOTBAL CLUB UNIVERSITATEA CLUJ-NAPOCA. Clubul „Șepcilor Roșii” a luat ființă în septembrie 1919, fondatorul și primul său președinte fiind prof. univ. dr. Iuliu Hațieganu. Prima formație folosită în campionatul local era: Tripa, Vețeanu, Țârlea, Petică, Rațiu, Popovici, Crainic I, Guga, Popescu, Spitz, Crainic II, Gruescu. În prima parte a activității sale competiționale, „U” a participat în CN (formula predivizionară), calificându-se de patru

ori în turneul final: 1923-1924, 1924-1925, 1926-1927, 1929-1930, la ultimele două ediții ajungând până în semifinale. Din lotul echipei, în perioada 1923-1932, făceau parte: Pompei Lazăr, Al. Botarcă, Eleonor Hirsch, Petru Țârlea, Dima, Reiter, Eugen Hațieganu, Milivei, I. Ghilezan I, V. Giurgiu II, Maier II, Blaj, N. Bonciocat, A. Guga, Mircea Țăranu, Victor Surlașiu, Pușcariu, Doczi, Ilie Olteanu, Andrei Baci, N. Stanoef, Ad. Ciki, Huniade, Cobârzan, I. Sabău, Marshall, Silviu Bulzan, Grigore Iancovici, M. Ștefănescu, P. Abrudan, Noveanu, Satmary, L. Sfera, I. Doboșan, S. Bindea, Grațian Sepi, Tudor, Trifu, Tabacu. Începând din 1932, odată cu organizarea campionatului în sistemul divizionar, activează în prima divizie. Chiar din prima ediție, 1932-1933, reușește să ocupe locul II în clasamentul general, fiind învinsă în finala seriilor de *Ripensia* (0-0 și 3-5). Din echipă au făcut parte: A. Sepci, L. Sfera, G. Iancovici, I. Doboșan, V. Gain, N. David Matei, T. Tabacu, S. Ploieșteanu, G. Sepi II, V. Surlașiu, N. Stanoef, A. Baci. Din 1932 până în 2010 „U” a marcat 72 de prezențe: 1 în divizia C, în 2000-2001, 20 în eșalonul secund, 1938-1940, 1950, 1957-1958, 1976-1979, 1982-1985, 1991-1992, 1999-2000, 2001-2002, 2002-2007, 2008-2010, 51 de prezențe în divizia A: 1932-1938, 1940-1941, 1946-1949, 1951-1956, 1958-1976, 1979, 1982, 1985-1991, 1992-1999, 2007-2008. În perioada antebelică „U” s-a calificat în 1932-1933 în finala CR, din lotul echipei făcând parte: Moldovan, A. Boroș, G. Iancovici, Medrea I, Medrea III, G. Joja, D. Golub, Em. Țăranu, S. Coracu, Seremy IV, Tomovici, Giurgiu, M. Beraru, P. Draga, Bretoteanu, Medrea II, Chirilă, Muscă, Jifcovici, Moldovan, Coriolan Coman, T. Dascălu. Din 1940, echipa și-a stabilit temporar reședința la Sibiu, revenind în 1945, după reîntregirea Transilvaniei, la Cluj. În perioada 1946-1976, „U” a activat, cu două excepții, 1950 și 1957-1958, când a retrogradat în eșalonul secund, numai în prima divizie. În acest interval de timp când, vremelnic, între 1950-1967, a purtat numele de *Știința*, echipa studenților clujeni a ocupat locuri fruntașe în clasament, a jucat o finală de CR, 1948-1949 și a câștigat, în ediția 1964-1965, trofeul competiției nr. 2 (CR), având la

conducerea tehnică antrenori valoroși, precum: Șt. Kovacs, Șt. Onisie, A. Sepci, R. Cosmoc, I. Baratkı, V. Mărdărescu, dr. C. Rădulescu. Jucătorii folosiți în această perioadă fertilă din viața clubului, s-au numit: V. Cristea, I. Ioanovici, M. Luca, M. Tarău, Gh. Crăciun, I. Mihuț, I. Lutz, I. Copil, L. Straja, Medrea II, Gr. Joja, C. Rădulescu, E. Țăranu, N. Roman, T. Dascălu, Jifcovici, Medrea III, S. Coracu, S. Avram, Gh. Tomescu, J. Zehan, A. Nicoară, C. Roman, Tr. Georgescu, V. Costin, V. Crișan, P. Marcu, A. Suci, Em. Petru, Oct. Popescu, Oct. Ionescu, V. Mateianu, H. Moldovan, N. Ivanovici, L. Munteanu, Gh. Kromely, S. Moguț, P. Grăjdeanu, R. Câmpeanu, V. Alexandru, D. Lică, M. Neșu, N. Szabo, Z. Ivansuc, M. Adam. Perioada cuprinsă între 1976-1990 s-a caracterizat printr-o comportare oscilantă, mai puțin semnificativă pe planul performanței. „U” a beneficiat, în acest timp, de conducători valoroși precum: T. Lucaci, R. Câmpeanu, M. Ioanete, M. Iubu, Gh. Neța, de antrenori cu o remarcabilă înută în domeniul profesional: Șt. Cârjan, P. Moldoveanu, A. Sepci, S. Avram, C. Teașcă, A. Niculescu, P. Popescu, V. Kovacs, G. Mladin, C. Ardeleanu, I. Sdrobiș, Gh. Staicu, C. Dinu, R. Vlad, V. Băluțiu și de un remarcabil efectiv de jucători, din rândurile cărora s-au evidențiat: Șt. Moldovan, M. Lăzărescu, D. Anca, V. Mureșan, A. Moș, C. Ștefan, V. Ciocan, V. Vidican, Al. Uifăleanu, S. Câmpeanu II, A. Mureșan, S. Baci, Băduță, D. Barbu, M. Liviu, A. Naghi, Ad. Coca, Șt. Stana, L. Fanea, A. Suci, Fl. Pop, V. Soo, Z. Iasko, V. Bichescu, Al. Matei, T. Porățchi, I. Mureșan, M. Neamțu, W. Pexa, Gh. Hurloi, A. Meszaros, V. Mihăilă, V. Stoica, C. Fâșic, N. Bucur, D. Boieru, I. Dobrotă, Z. Musznai, M. Feșnic, D. Ariciu, D. Matei. După 1990, „U” s-a aflat când în eșalonul 2, când în Divizia A, cu un randament constant bun. La „pupitrul de comandă” se aflau atunci S. Bagiu, V. Dobrău, P. Olteanu, I. Maga, M. Lăzăreanu; pe banca tehnică: I. Ciocan, Al. Uifăleanu, I. Cavai, S. Stănescu, I. Andone, A. Anca, I. Boca, iar în teren: L. Moldovan, I. Biro, A. Doboș, I. Dobrotă, I. Cavai, A. Falub, S. Gherman, Cr. Pojar, Fl. Popicu, Fl. Prunea, Ov. Sabău, R. Sabo, M. Stoica, Cr. Sava, Z. Kadar, M. Popescu, C. Ciucur, I. Bacoș, L. Movilă, R. Dochia, Al. Suci, S.

Colceag, M. Neamțu, C. Zanc, S. Corpodean, Fr. Dican, Ov. Costăchescu, A. Băceu, Ov. Ceclan, Fr. Jenei, V. Sandu, Ad. Cocan, V. Gula, S. Sălăgean, V. Tamaș, C. Necula, Ad. Lucaci, M. Coraș, R. Gabor, M. Predatu, L. Paul, Fl. Sima, V. Mare, V. Brătianu II, Ov. Maier, H. Cioloboc, C. Olariu, V. Stan, C. Mariș, D. Zotincă. Performanțe remarcabile au fost obținute cu eșalonul schimbului de mâine. Astfel, în contul clubului se înscriu 7 titluri de campion național de juniori, 1955, 1956, 1964-1965, 1966-1967, 1968-1969, 1971-1972, 1973-1974 și 3 titluri la „tineret”, 1962-1963, 1970-1971, 1971-1972. Pe plan internațional, „U” are 2 prezențe: în CCC, 1965-1966 și în Cupa UEFA, 1972-1973. Bilanțul general: 6-3-0-3 și golaveraj 8:12. *Rapid* București și „U” Cluj sunt singurele 2 echipe care nu au lipsit de la nici o ediție a CN, de la organizarea acestuia în formula divizionară, în 1932. Mari personalități ale vieții sociale și științifice și-au legat numele de clubul studenților clujeni, printre aceștia: acad. prof. dr. Emil Racoviță, acad. prof. dr. Iuliu Hațieganu, acad. prof. dr. Gr. Benetato, acad. Const. Daicoviciu, prof. univ. dr. Pop D. Popa, acad. Ștefan Pascu, prof. univ. Liviu Maior. La sfârșitul campionatului 1999-2000, „U” retrogradează pentru prima oară în Divizia C. Cu un gest de mare frumusețe, Ioan Ovidiu Sabău (32 de ani în acel moment) renunță la contractul său cu *Rapid* București și devine antrenor-jucător la divizionara C „U” Cluj pe care reușește s-o promoveze în divizia B, după care revine la *Rapid* București. În 2007, avându-l antrenor pe fostul jucător Adrian Falub, „U” revine în prima ligă. Printre eroii promovării s-au numărat jucătorii: B. Ungurușan, S. Iodi, D. Șomcherechi, J. Szekely (în 2010 la Steaua București), D. Goga (în 2010 la FC Timișoara). „U” nu rezistă decât un sezon în prima ligă, care este cucerită în 2008 de CFR Cluj, echipa dominantă în oraș și în Ardeal. Suporterii tradiționali ai „Șepcilor roșii” mai au două sezoane pe plaiurile ligii secunde. În 2010 cu o nouă conducere (președinte CA, fostul acționar dinamovist Florian Walter, vicepreședinte Ioan Mărginean), „U” revine în primul eșalon (antrenorul promovării: Cristian Dulca, iar printre jucători: B. Ungurușan, I. Szilagyi, Reinaldo, Machado, Lemnaru).

FOTBAL CLUB UNIVERSITATEA CRAIOVA.

Actul de naștere al clubului sportiv studentesc din *Cetatea Băniei* datează din toamna lui 1948 și este opera unui mănunchi de entuziaști profesori și studenți craioveni. Denumirea echipei a fost inițial *Știința*, nume adoptat în 1950. Până la sfârșitul anului 1954, echipa de fotbal a activat la niveluri competiționale inferioare. Din 1955 începe cariera sa divizionară care a acumulat până în 2002 un număr de 47 de prezențe, pe categorii, după cum urmează: de două ori în eșalonul trei, 1956-1958; de șapte ori în Divizia B, 1955, 1958-1964 și de 38 de ori în primul eșalon, drumul formației craiovene fiind numai ascendent, fără nici o retrogradare la activ. Anul 1964 marchează promovarea în elita fotbalului nostru, la formarea unei echipe competitive contribuind, în timp, antrenorii: Ionescu-Crum, Gh. Scăeșteanu, V. Mărdărescu, V. Călinoiu, Gh. Nuțescu, N. Oțeleanu, ultimul dintre aceștia fiind cel care a condus echipa în prima divizie. Din lotul de jucători ai debutului divizionar A făceau parte: I. Papuc, M. Vasilescu, I. Geleriu, N. Lungu, D. Dumitrescu, C. Deliu, Marcel Marin, P. Mihăilescu, C. Bărbulescu, N. Tetea, C. Bătlan, I. Anton, I. Ganga, C. Sfârlogea, H. Eftimie, I. Cărciumărescu, D. Stanciu, I. Plugaru, S. Stănescu, I. Lovin, C. Popescu, N. Onea, V. Urziceanu. Prima mare performanță a echipei (din toamna anului 1966, *Universitatea*) a fost câștigarea campionatului, ediția 1973-1974, lotul de bază antrenat de cuplul C. Cernăianu-C. Oțet având următoarea componență: P. Manta, Fl. Oprea, V. Niculescu, D. Bădin, P. Deselnicu, I. Velea, Al. Boc, C. Berneanu, N. Negrilă, N. Ivan, L. Strâmbeanu, I. Balaci, C. Ștefănescu, I. Constantinescu, T. Țarălungă, C. Pană, I. Oblemenco, I. Bălan, I. Niță, D. Marcu. A urmat în 1977 cel de al doilea trofeu, CR, antrenorii C. Teacă și C. Deliu folosind echipa: G. Boldici, C. Berneanu, N. Tilihoi, C. Ștefănescu, P. Purima, A. Beldeanu, I. Balaci, C. Donose, Z. Crișan, N. Negrilă, S. Cârțu, D. Marcu, R. Cămătaru. În următorul an, cu I. Oană la timonă, studenții craioveni, cu același lot de jucători cărora li s-au adăugat S. Lung, N. Ungureanu, A. Țicleanu, câștigă, pentru a doua oară, consecutiv, CR. În continuare, studenții

din Bănie mai cuceresc titlul de Campion Național de încă 3 ori, 1979-1980, 1980-1981, 1990-1991, și de alte 4 ori CR, 1980-1981, 1982-1983, 1990-1991, 1992-1993. Efectivul de jucători utilizat în acest interval de timp îi cuprinde pe: S. Lung, C. Boldici, N. Ungureanu, Ad. Bumbescu, C. Ștefănescu, A. Țicleanu, I. Geolghău, M. Irimescu, C. Gârleșteanu, Ad. Popescu, Fl. Cioroianu, L. Firănescu, Gr. Ciupitu, Em. Săndoi, O. Popescu, M. Băcu, Ad. Sorohan, N. Zamfir, S. Cristescu, Ov. Stângă, Gh. Popescu, Gh. Craioveanu, E. Neagoe, Gh. Biță, Șt. Crișan, D. Bică, P. Badea, Ad. Pigulea, I. Olaru, I. Gane, A. Călin, Șt. Stoica, V. Mihăilă, Gh. Ciurea, D. Gherasim, Fl. Motroc, cărora ulterior li s-au mai adăugat: E. Vodă, D. Arcanu, D. Mogoșan, Mitriță, I. Sburlea, C. Carabaș, D. Cioloboc, Fl. Prunea, Val. David, D. Moisescu, Cr. Vasc, C. Papură, R. Împușcătoiu, Fl. Cârstea, Ad. Ungur, D. Predoi, C. Crăciunescu, N. Năstăsie, V. Naicu, A. Olăriu, T. Curt, I. Florescu, G. Popescu, E. Trică, C. Frăsineanu, N. Mohora, B. Vrăjitoarea, I. Luțu. În vitrina clubului universitar craiovean se mai află și alte trofee câștigate cu echipa de tineret rezerve, campioană în 1968-1969, cu echipa de tineret-speranțe, campioană în 1973-1974, 1975-1976, 1982-1983 și 1983-1984; cu echipele de juniori, câștigătoare a diviziei naționale de juniori, ediția 1978-1979 și cu CN de juniori în edițiile 1988-1989, 1990-1991 și 1994-1995. Veritabilă pepinieră de jucători de valoare, centrul de fotbal al „Universității” a beneficiat, de-a lungul anilor, de un corp de antrenori cu mare experiență și un ridicat nivel profesional, din rândurile cărora s-au remarcat: Gh. Scăeșteanu, N. Opreș, I. Gârleșteanu, C. Iordănescu, S. Stănescu, N. Zamfir, C. Deliu. Pe plan internațional, *Universitatea* a adunat patru participări în CCE în 1974-1975, 1980-1981, 1981-1982, 1991-1992, alte patru în CCC, 1977-1978, 1978-1979, 1985-1986, 1993-1994 și 14 prezențe în *Cupa UEFA*, 1970-1971, 1973-1974, 1975-1976, 1979-1980, 1982-1983, 1983-1984, 1984-1985, 1986-1987, 1987-1988, 1990-1991, 1992-1993, 1994-1995, 1995-1996, 2000-2001. Cea mai valoroasă performanță a fost realizată în ediția 1982-1983 a Cupei UEFA, când a fost la un pas de finală,

eliminată fiind în semifinale de Benfica Lisabona (0–0 și 1–1). Bilanțul general al participării în cupele europene este: 22 de ediții, 76 de meciuri, 31 de victorii, 13 egaluri, 32 de înfrângeri, golaveraj general 87:87, punctaj – 76. La conducerea tehnică s-au aflat oserie de antrenori valoroși, care și-au adus contribuția la performanțele echipei. Printre aceștia îi menționăm: Ionescu-Crum, Gh. Nuțescu, V. Mărdărescu, V. Călinoiu, C. Cernăianu, C. Oțet, C. Teașcă, I. Oblemenco, C. Deliu, V. Stănescu, I. Oană, F. Cioacă, M. Bondrea, M. Rădulescu, E. Ienei, S. Lung, E. Săndoi. Din rândurile conducătorilor, mențiuni speciale se cuvin unor personalități, ca: I. Rinderiu, I. Dobrițoiu, C. Stroe, S. Cățineanu, M. Popescu, dr. V. Frânculescu, I. Oblemenco, R. Cămătaru, Ș. Ilinca, G. Nețoiu, N. Gheară, P. Deselnicu. Din luna august 1991, fotbalul desprinzându-se din clubul universitar, echipa a devenit Fotbal Club *Universitatea Craiova*. Patronii echipei FC Universitatea Craiova s-au numit George Constantin Păunescu, apoi George Ilinca, apoi Gigi Nețoiu, care-i cedează acțiunile lui Dinel Staicu, iar din iulie 2005 liderul clubului este Adrian Mititelu. Momentul în care vine Adrian Mititelu la Universitatea Craiova coincide cu un moment trist din istoria clubului, retrogradarea în divizia secundă după 41 de ani de prezențe consecutive în eșalonul de frunte al fotbalului românesc. Purgatoriul în liga a doua durează un singur sezon, din 2006-2007 Universitatea revenind în prima ligă. Din nefericire, între 2006 și 2010, rezultatele obținute au fost modeste. Antrenorii echipei profesioniște, după 1991, s-au numit: Sorin Cârțu de 3 ori, Ion Olemenco, Marian Bondrea de 4 ori, Victor Pițurcă, Nicolae Zamfir, Constantin Oțet, Juan Alexanco, Ilie Balaci, Silviu Lung, Emil Săndoi de 2 ori, Florin Marin, Dumitru Marcu, Pavel Badea, Nicolo Napoli de 2 ori, Mircea Rednic, Eugen Neagoe de 2 ori, Ovidiu Stângă de 2 ori, Ștefan Stoica, Florin Cioroianu, Daniel Mogoșanu, Tersinio Gane, Daniel Mogoșanu, Mark Wotte (olandez), George Biță, Laurențiu Reghecampf. Printre jucătorii folosiți în perioada 2002-2010 îi amintim pe Adnan Guso (bosniac), S. Bornescu, Silviu Lung jr, L. Dănănae, D. Stoica, C. Moți, V. Găman, J. Rose,

J. Mitchell (australieni), V. Iliev (bulgar) J. Wobay (din Sierra Leone), frații Florin și Mihai Costea, Alexandru Pițurcă.

FOTBAL CLUB UT ARAD. A luat ființă la 18 aprilie 1945, sub titulatura de *ITA* (Industria Textilă Arad), patronată de baronul Neumann. Perioada de început din istoria clubului a fost și cea mai bogată în performanțe, când echipa a beneficiat și de aportul unor jucători de mare valoare. Astfel, între 1946-1954 a câștigat de patru ori – în 1946-1947, 1947-1948, 1950, 1954 – titlul de Campioană Națională și de două ori CR, 1947-1948, 1953. Antrenorii Zoltan Opata, Zoltan Blum (ambii din Ungaria), Augustin Juhasz (1946-1947), Petre Steinbach (1947-1948), Francisc Dvorszak (1950), Coloman Braun Bogdan (1954), au avut în componența loturilor folosite în acest interval de timp, următorii jucători, în marea majoritate internaționali și celebriți fotbaliste: Al. Marki, Gyula Lorant, Ad. Pall, I. Reinhardt, Șandor Meszaros, Gh. Băcuț I, Ad. Kovacs, A. Mercea, L. Bonihady, I. Petschovschi, M. Toth III, M. Vass, Z. Farmati, I. Stiebinger, N. Dumitrescu III, A. Justin, I. Nicșă, I. Catranici, Fr. Kiss, G. Szucs, Gh. Lupeș, Șt. Kapas, M. Carpineț, G. Serfözö, N. Popa, Gh. Vaczi, R. Dușan, G. Birău, I. Don, Lad. Boitoș, Lad. Băcuț II. Numele echipei a suferit diverse modificări: UTA în toamna anului 1949, Flamura Roșie în 1950, Flamura Roșie UTA în 1954, UTA, la începutul anului 1958. O a doua perioadă care a cuprins realizări remarcabile a fost între anii 1966-1970, când *UTA* (Uzina Textilă Arad), condusă de antrenorul N. Dumitrescu III, s-a impus atât pe plan intern, cât și internațional. Acum își adjudecă alte două titluri de Campioană Națională, 1968-1969 și 1969-1970 și o altă finală în CR, în 1966. Tot în acest interval de timp, UTA a participat la ediția CCE, reușind o performanță de răsnet prin eliminarea din competiție a Campioanei Mondiale inter-cluburi, *Feyenoord* Rotterdam, din 1970-1971. Lotul echipei arădene din această perioadă cuprindea următorii jucători: C. Weichelt, Imre Biro, M. Chivu, Hr. Mețcas, I. Igna, V. Jak, Em. Floruț, N. Pantea, Fl. Domide, M. Țârlea, M. Axente, Gh. Gornea, I. Bătrâna, A. Bakos, Șt.

Csako, E. Pojoni, I. Șchiopu, M. Petescu, I. Lefter, I. Moț, V. Sima, Lad. Broșovschi, Fl. Dumitrescu, T. Brandescu, I. Atodiresei, V. Bodea, A. Kun I, Kun II, Em. Moricz, P. Regep, Th. Drencean, O. Dembrovski. Inițialele U.T.A. devin un nume de sine stătător UTA, la care se poate adăuga localitatea Arad. O a treia perioadă, de mai lungă durată din viața echipei, se caracterizează printr-un relativ declin, care începe după 1975. De altfel, în ediția de campionat 1978-1979, echipa retrogradează pentru prima oară în eșalonul secund, înregistrând până în 1993 o evoluție modestă, la nivelul diviziei B. În pofida unei astfel de comportări, lotul textiliștilor arădeni cuprindea numeroase valori fotbalistice, din rândurile cărora merită să fie menționați: I. Lovaș, H. Duckadam, L. Bubela, I. Bodi, Em. Hirmler, M. Țârlea II, Gh. Vaczi II, C. Găman, Fr. Tisa, S. Vuia, S. Cigan, I. Țucudean, Ad. Negrău, D. Mutică, A. Ungur. Revenind în primul eșalon divizionar în 1993, UTA nu rezistă decât două ediții de campionat, după care retrogradează și intră într-un con de umbră al performanței, cu puține perspective de a evada din anonimatul competițional. Lotul de jucători al acestei ultime perioade, îi avea în componența sa pe: M. Sinescu, D. Târțau, M. Coraș, D. Stupar, L. Ivan, L. Dronca, J. Papp, D. Grădinaru, M. Grad, P. Szell, R. Riviș, N. Mitu, M. Plișca, A. Boloș, Ad. Slave, G. Radu. În afara titlurilor obținute cu echipa de seniori, UTA are în palmares și 4 trofee obținute cu echipa de juniori, Campioană Națională în 1957-1958, 1958-1959, 1967-1968 și 1995-1996. Pe plan internațional, echipa arădeană a participat la 4 ediții ale CE, astfel: în CCE în 1969-1970 și 1970-1971, în Cupa UEFA în 1971-1972 și 1972-1973. Bilanțul general al participărilor internaționale: 16 meciuri jucate, 3 victorii, 4 remize și 9 înfrângeri, golaveraj – 16:31. În cadrul clubului au activat o serie de personalități fotbalistice, precum baronul Neumann, întemeietorul clubului și al echipei, Gh. Ivan, Em. Gherghel, Al. Dan, Fl. Domide, M. Bretoteanu, M. Florea, Al. Paniț, L. Josan, E. Kresner, I. Petroveanu, Iosif Grozav, D. Vătran, Ion Pop, Dan Ologeanu, M. Lupaș. Din rândurile tehnicienilor, care au asigurat pregătirea echipei și au adus o contribuție la performanțele acesteia au fost: Fr. Djorjak, C.

Braun-Bogdan, N. Dumitrescu III, I. Reinhardt, Șt. Czako, Gavril, L. Coman, T. Jurcă, Birău, Fl. Domide, Al. Dan, I. V. Ionescu, Gh. Vaczi, I. Popa, I. Pătrașcu. În vara anului 2002, echipa revine în prima divizie: antrenor I. Popa, director executiv Em. Gherghel. Retrogradează în divizia B la capătul sezonului 2002-2003. În sezonul 2005-2006, FCM (Fotbal Club Municipal) termină campionatul ligii secunde pe locul al 17-lea, ceea ce însemna retrogradarea în liga a III-a. Dar totuși, UTA revine în liga I pentru sezonul 2006-2007, pentru că a cumpărat locul echipei promovate CF Liberty Oradea. Retrogradează din nou în liga a II-a la finalul sezonului 2007-2008 unde joacă următoarele două sezoane. În 2010, FCM UTA se autodestruiează. În schimb apare un nou club la Arad, care preia locul unei alte echipe Fortuna Covaci. Oricum parcursul echipei UTA Arad rămâne un lucru greu de înțeles și de explicat.

GLORIA ARAD. A luat ființă la 24 august 1913. Ideea a aparținut dr. E. Veliciu și a fost realizată împreună cu dr. Sever Miclea, dr. E. Crâșnic. R. Moldovan, Nestor Blaga, ing. Cărpinișan, I. Goicea, Coriolan Lupșa. În 1922 *Gloria* fuzionează cu *CFR Arad* (înființată în 1921) și ia denumirea de *Gloria-CFR*. Din lotul echipei, în anii de după Primul Război Mondial, făceau parte: Kiss, Hustig, Magory, Pop I, Pop II, Szabo, Müller, Cioară, Cheța, Barbu II. În 1923 câștigă Campionatul regional, se califică în turneul final, dar este eliminată în „sferturi” de către *Chinezul*. În 1929, în aceeași fază a CN, este eliminată de *Banatul* Timișoara. Cea mai bună performanță din perioada predivizionară este realizată în 1930, când, condusă pe atunci de Virgil Economu, își dispută finala cu *Juventus* București, aceasta din urmă cucerind titlul. În componența echipei de atunci, erau, printre alții: Deciu, Albu, Cosma, Igna, Marienuț, Faur, Tisza. Din anul 1932 și până la întreruperea campionatului, în preajma celui de-al Doilea Război Mondial, a activat în primul eșalon, cu o singură excepție, în 1939-1940. Echipa standard a perioadei sale de vârf avea următoarea componență: Fr. Theimler, Fr. Hustig, I. Volintir, Carol Weichelt, Șt. Dobra, I. Lupaș, P. Igna,

V. Tudor, Fr. Frentz, Ilie Marienuț, Gh. Mercea. Mai figurau în lot: Gh. Boșneag, Ion Henegar, I. Chereșledean, I. Mihailovici, Gh. Medrea, Fr. Pinte, I. Slăvei II, I. Șiclovan, Șt. Codreanu, E. Mladin, V. Nicola, I. Lupuțiu, Gh. Iovicin. După cel de-al Doilea Război Mondial, echipa a activat doi ani în eșalonul secund, iar în 1949 numele de *Gloria* dispăre din nomenclatorul competițional, urmașa vechii echipe arădene fiind *ICA*, o formație modestă, care a activat în campionatul regiunii Banat. În 1969, numele de *Gloria* reapare în campionatul județului Arad, echipa reușind să promoveze în eșalonul al III-lea, unde rezistă până în 1978, când retrogradează în Campionatul județean și dispăre din circuitul fotbalului divizionar. În vara anului 1978, la Arad ia ființă un club sportiv școlar de înaltă performanță, care a preluat și a dus mai departe numele tradițional de *Gloria*.

GLORIA CFR GALAȚI. A fost fondată din inițiativa muncitorilor de la Atelierele CFR din Galați, prin fuzionarea echipelor *Șoimii – Gloria* (creată în 1927) și *CFR* la 1 ianuarie 1932. La început s-a numit *Asociația Sportivă și Culturală*. Până în 1936 a activat în Campionatul districtual, apoi a promovat în Divizia C. Un an mai târziu se califică în eșalonul secund și după 2 ediții de campionat promovează pe prima scenă divizionară. La acest nivel rezistă 2 ani, 1939-1941, iar la întreruperea campionatului din cauza războiului, în 1942, are o poziție bună în clasament, locul II, pe care nu o mai poate valorifica în continuare. În 1946, la reluarea activității oficiale, ratează revenirea în prima divizie în urma unui baraj cu *Prahova Ploiești*, 2–5, scor general, fiind astfel obligată să joace în Divizia B, între 1946-1951. În această perioadă și-a schimbat de două ori numele: *CFR* (1947) și *Locomotiva* (1950). Sub această din urmă titulatură retrogradează din Divizia B în 1951, revine în al doilea eșalon în 1955, dar la finele aceluiași an retrogradează din nou și pentru ultima oară în B. De aici înainte, rolul acestei vechi echipe gălățene se reduce treptat, pe măsura apariției unor noi formații cu structură organizatorică superioară, ca: *Dinamo*, *Siderurgistul*, *Politehnica-Știința*, *FCM Galați*, *Oțelul*, *Dunărea*. În 1957, *Locomotiva* își reia

totuși numele tradițional de *Gloria CFR*, dar un timp nu va mai depăși nivelul celui de al III-lea eșalon, unde era întâlnită cu regularitate aproape, până în 1970. După această dată, *Gloria CFR* Galați, cea care a dat fotbalului nostru, în anii din preajma celui de-al Doilea Război Mondial, nume de mare răsunet, precum: J. Lăpușneanu, Apostol Justin, E. Prasler, Șt. Cucula, M. Rădulescu, I. Bodea, Șt. Cârjan, Guță Tănase, C. Comșa, M. Tudose, I. Zapis, C. Zapis, I. Ivanov, A. Popa, C. Voroncovski, va dispărea de pe firmamentul divizionar. Și totuși, în ediția de campionat 1988-1989, numele de *Gloria CFR* mai apare la Galați în eșalonul al III-lea, de unde, după încă un an, promovează în Divizia secundă și rezistă la acest nivel, cu numele tradițional, până în 1994, când primește numele de *FC Constant*, iar, din anul competițional 1995-1996, va adopta denumirea de *FC Dunărea* Galați, fără șanse ca vechea titulatură să mai apară în fotbalul gălățean și românesc.

JUVENTUS BUCUREȘTI. Club creat în anul 1924, prin fuzionarea, din considerente financiare, a două cluburi bucureștene – *Triumf* și *Romcomit* (echipa Băncii Comerciale Româno-Italienne). Primul președinte și fondatorul clubului a fost Ettore Brunelli (directorul Băncii și suporterul lui Juventus Torino), vicepreședinte Sergiu Petrovici (fostul președinte al „Triumfului”), iar din comitetul de conducere mai făceau parte: I. Cămărășescu, C. N. Capșa, Moretti, Mayer, Farchi și Hehlberg. Prima prezență într-o competiție internă este înregistrată în ediția 1925-1926 a turneului final al CN când, ajungând în finală, pierde în fața echipei *Chinezul* din Timișoara. Patru ani mai târziu, ajunsă din nou în finală, câștigă titlul național, învingând pe *Gloria* Arad, cu formația de bază: D. Bacinschi, C. Deleanu, S. Georgescu, St. Wetzer, Em. Vogl, T. Remmeny, I. Dobo, G. Melchior, R. Wetzer, L. Raffinski, I. Maior. În perioada organizării CN în formula divizionară, participă din 1933 până în 1940 la 7 ediții de campionat antebelic. În anii de după război, echipa reapare inițial sub denumirea de *Juventus*, care se schimbă apoi de câteva ori, din motive organizatorice, în: *Distribuția*, *Compétrol*, *Partizanul*, *Energia* și *Flacăra*. Sub acest din urmă nume se

mută, în februarie 1952, la Ploiești, dată care marchează, de fapt, nașterea *Petrolului*. În cei 28 de ani de existență bucureșteană, au evoluat la *Juventus* jucători de valoare, printre care: A. Crețeanu, I. Endrefi, R. Sadowski, A. Dragomirescu, C. Neacșu, C. Braun, Em. Vogl, St. Wetzer, R. Wetzer, T. Remmeny, Al. Negrescu, N. Drăgan, L. Raffinski, I. Melchior, Tr. Zăinescu, I. Maior II, Gh. Bandrabur, I. Prasler, De Vittor, V. Cristescu, N. Petrescu, Lad. Palmer, N. Gorgorin, Gh. Vulcănescu, D. Pepelea, I. Oană, Fl. Fătu, E. Iordache, G. Bărbulescu. Dintre aceștia, C. Braun, Em. Vogl, N. Petrescu, N. Gorgorin, G. Petrescu, I. Oană și Tr. Ionescu, antrenori emeriți, s-au afirmat în rândul celor mai valoroși tehnicieni ai fotbalului nostru.

MACCABI BUCUREȘTI. Club înființat la 25 mai 1919. A avut o puternică secție de fotbal (cu sediul în str. dr. Iuliu Barasch, nr. 15), secție al cărei președinte a fost Leonte Silberman. Din 1921, odată cu inaugurarea stadionului propriu din Calea Dudești, echipa de fotbal participă cu regularitate în campionatul orașului București, una dintre primele formații având următoarea alcătuire: Bacinschi, Halberthal, Marcovici, Torel, Pipa, Toth, Neid, Dorelly, Fronio, Keller, Landes. În 1929, antrenată de vienezul Wertheimer, echipa câștigă campionatul regiunii București. Între anii 1934 și 1940, *Maccabi* participă în campionatul diviziei secunde, obținând locuri fruntașe în clasament, echipa în această perioadă fiind formată din: Zauber, Altbuch, Barasch, Simsinovici, Berl, Ghidali, Marcus, Katz, Leb, Segal, Marcovici, Berger. În vara anului 1935, *Maccabi* București a câștigat „*Maccabiada*” de la Tel Aviv. Din toamna anului 1940, activitatea echipei este interzisă din motive politice, reparația sa fiind consemnată în 1945, cu aceeași denumire, având în lotul de jucători pe: Frenkel I și Frenkel II, Feldes, Cohn, Sie, Constantinescu-Grecu, Schertz, Marinică, Moisescu, Ruff, A. Pop, Lupu, Naciu, Negrescu, Justin, G. Popescu, Smilovici, Popa, Voroncovschi. În același an (1945) ia ființă, din nucleul de bază al Clubului *Maccabi*, o nouă echipă, *Ciocanul*, care participă în prima ediție postbelică a primei divizii, ocupând un merituos loc VII, cu următoarea formație de bază:

Lăzărescu, Negrescu, Teodorescu, Popa, Voroncovschi, Smilovici, Bartha, Horvath, Höfling, Moisescu, Naciu. Respectiva componență va fi completată în anul următor cu jucătorii desființatei Carmen (A. Niculescu, Șiclovian, Farkaș, Novac) Gorenstein, Ambru, Ignat, Mihai și Luca, și va obține același loc VII în prima divizie. La 11 aprilie 1948 ziarul „Sportul popular” anunță că echipele Ciocanul și Unirea Tricolor MAI au trecut sub oblăduirea Ministerului de Interne devenind Dinamo 1, respectiv Dinamo 2. Începând din aprilie 1948, *Ciocanul* dispare ca denumire (ca și *Maccabi*, de altfel). Totuși, ultima s-a menținut un timp în campionatul categoriei *Onoare*, în vreme ce terenul din Calea Dudești va fi preluat de *Flacăra Roșie* (fostă *Pielari*).

METALUL – FAUR BUCUREȘTI. În anul 1935 a luat ființă echipa de fotbal a muncitorilor metalurgiști de la uzina *Malaxa*, care a purtat acest nume până în 1937, când a fost schimbat în *Titanii*. În 1941, ca urmare a reorganizării întreprinderii, are loc o a doua modificare a numelui în *Rogifer*. După război, în 1945, echipa, preluând noua denumire a uzinei *23 August*, activează în campionatul districtului București cu următorul unsprezece de bază: Filip, Apolzan, Iordănescu, Popescu, Țurlea, Leon Lazăr, Constantin, Bleandă, Drăgan, Simionescu, Frunzescu. La finele lui 1946-1947, echipa promovează în Divizia B, iar în vara anului 1948, în urma unui turneu de baraj, promovează cu numele de *Metalchimic* în Divizia A, cu formația: Șt. Ionescu – Saita, Poszgay – Anghel, N. Marinescu, Popa – Nicolae, Dumitrescu, Drăgan, Florea, Al. Ene. Anul 1948-1949 a fost singurul în care echipa, numindu-se acum *Metalul*, a jucat în prima divizie, după care va evolua numai în Divizia B, eșalon în care va avea o prezență remarcabilă prin pozițiile ocupate în clasament și continuitate (exceptând anii 1956 și 1957-1958, când s-a numit *Energia* și a jucat în Divizia C). În perioada 1950-1985, *Metalul* (numit *Titanii* în 1958-1959) a participat la 34 de ediții de campionat divizionar secund. Alți doi ani (1985-1987) a făcut parte dintr-o serie a Diviziei C, a revenit pentru un an în Divizia B (1987-1988), apoi s-a reîntors în Divizia C. Pentru alți trei ani (1988-1991), și-a

schimbat numele în *Faur* și pentru patru ani (1991-1995), și-a recăpătat locul în eșalonul secund, pentru ca după aceea să se stabilească în Divizia C până în anul 2003 (din 1997-1998, FC *Faur*). Revine pentru un singur sezon (2004-2005) în seria a III-a a diviziei C, după care retrogradează și dispare definitiv de pe tabloul primelor trei ligi. O comportare remarcabilă a avut echipa în CR, competiție în care trei ani consecutiv (1971, 1972, 1973) a reușit să se califice în faza semifinalelor, performanță repetată și în 1977. În perioada de afirmare competițională în lotul echipei s-au aflat o serie de jucători valoroși, precum: Petre Iosif, Matache, Iorgulescu, Nedelcu, Moraru, Apostol, D. Cojocaru, Savu, Mateescu, Iancu, Georgescu, Dumitriu, G. Stan, Troi, Profir, Omer, Trandafilon, Rădulescu, Popa, Sârbu, Vâță, Fătu, Decu, Prodan. În fotbalul nostru, *Metalul* s-a afirmat și ca o veritabilă pepinieră în care s-au format jucători de valoare, mulți dintre ei îmbrăcând și tricoul echipelor reprezentative: G. Sandu, M. Olteanu, Troi, Iorgulescu, Aristică Ghiță, Naom, Mateescu, M. Savu, G. Stan, Trandafilon. De două ori, *Metalul* a cucerit și titlul național la juniori (antrenor Leon Lazăr) în 1969-1970 și în 1980-1981 (antrenori V. Nedelcu și Șt. Georgescu). Dintre tehnicienii care au contribuit la performanțele echipei, sunt de menționat: Dumitru Ignat, Nicolae Oaidă, Paul Popescu, Leon Lazăr, I. Floruț.

METALUL PLOPENI. Asociația sportivă a fost înființată în 1947 pe lângă Întreprinderea Metalurgică Plopeni, din localitatea urbană cu același nume, situată la aproximativ 10 km de Ploiești. Echipa de fotbal a activat în campionatul regiunii Ploiești, al județului Prahova și în Divizia C până în 1971 când, după șase tentative nereușite de promovare (1954, 1960, 1962, 1968, 1969 și 1970), a reușit să pătrundă în Divizia B. În Divizia B, *Metalul* s-a situat constant în prima jumătate a clasamentului, cea mai bună performanță a sa fiind ocuparea locului II, timp de doi ani consecutiv, în edițiile 1977-1978 și 1978-1979. De-a lungul celor peste cinci decenii de existență a echipei, o contribuție de seamă la afirmarea acesteia au avut-o o serie de conducători ca: Tr. Negrescu, M. Cristu, R. Grigorescu, Șt. Dumitrescu;

antrenorii: C. Bărbulescu, N. Marinescu, V. Dridea II, C. Moldoveanu; jucătorii: Marin Marcel, Babone, Copolschi, Mărculescu, Pisău, Gruber, N. Ionescu, Gh. Ionescu, Țaporea, Alexe, Spiridon, Bogaciu, Toader, Bucur, Cismaru, Curcă, Dobrescu, Rădulescu, Florea. La începutul anului 1980, conducerea asociației era asigurată de Ion Radu, iar antrenori erau V. Dridea și I. Giba; lotul de jucători: Albină, Gruber, I. Toma, Eparu, Savu, Rob, Spiridon, D. Constantin, N. Florea, Manolache, Tudor, Bratosin, Ghițescu, Lazăr, Negoescu, Sandu, Andrei, Dobrescu, Dumitrache. În ediția de campionat 1979-1980, *Metalul* a ocupat locul IV în Divizia B, apoi locurile: XII (1980-1981) și XIV (1981-1982). A urmat un an (1982-1983) în Divizia C, la finele căruia echipa condusă de Alexandru Pal a revenit pe cea de-a doua treaptă divizionară. Aici va rezista numai trei campionate, până în 1986, când va retrograda din nou în Divizia C, unde va activa numai un an (1986-1987). Revenirea în Divizia B va fi iar de scurtă durată (1987-1988 și 1988-1989), după care va urma o perioadă ceva mai lungă petrecută în eșalonul trei (1989-1993), pentru ca, la finele campionatului 1992-1993, echipa să revină în Divizia B, unde va avea o evoluție oscilantă, mai puțin convingătoare, datorită și unui șir de schimbări survenite pe plan organizatoric. În ciuda faptului că la conducerea tehnică au funcționat o serie de antrenori cu experiență, precum: C. Moldoveanu, N. Mocanu, Gh. Gruber, V. Cozarek, lipsa unui sprijin material și moral din partea întreprinderii ce o patrona, dar și retragerea din funcțiile de conducere a unor valoroși oameni de fotbal, precum ing. Stelian Dumitrescu și Ion Radu, au făcut ca echipa să înregistreze un declin competițional, care a dus-o, la finele campionatului 1997-1998, la o nouă retrogradare în Divizia C. Președintele asociației era Ion Manolache, iar antrenori C. Pavlovici și C. Ștefan. În campionatul 1998-1999, *Metalul* a ocupat locul XVI în seria a doua a eșalonului al III-lea, pentru ca, în următorul an competițional 1999-2000, să fie din nou la un pas de Campionatul județean. Echipa a promovat în Divizia B, în locul câștigătoareii seriei a 2-a a Diviziei C, echipa *HondorAgigea*, care a cedat locul câștigat în eșalonul secund *Metalului*

Plopeni, luat sub aripa Clubului Astra Ploiești. În anii 2000, echipa își desfășoară activitatea mai ales în divizia C (liga a III-a).

MINERUL LUPENI. Echipă a minerilor din bazinul carbonifer Lupeni. A luat ființă în 1920, numindu-se atunci *Jiul*, care în Campionatul regional din 1927-1928 reușește să se califice în turneul final pierzând finala competiției la *Colțea* Brașov cu 2-3. Echipa finalistă: Kiss, Szabados, Repp, A. Berkessy, Szulle, Gentl, Kilianovitz, Messner, Bognar, Guga, Kertes. În 1931, din conducerea asociației făceau parte: Francisc Frei – președinte de onoare, Ion Bulașu – președinte, ing. G. Socolescu – președinte executiv, Dezideriu Lazăr – secretar general și Alexandru Nerkessy – șeful secției de fotbal. În perioada divizionară, echipa luând denumirea de *Minerul*, activează din 1936 în eșalonul al III-lea al Ligii de Vest, promovează în Divizia B în anul 1938 și evoluează la acest nivel trei ediții de campionat, până în 1941. După război continuă să activeze în Divizia B până în 1959, numele echipei schimbându-se de câteva ori: *Partizanul* (1950), *Flacăra* (1951), *Minerul* (1953), *Energia* (1957) și din nou *Minerul* în 1958-1959, titulatura tradițională sub care, după 12 ani de așteptare, echipa promovează în prima divizie. Autorii acestei performanțe au fost: antrenorii V. Lazăr și Ad. Pall, iar lotul de sportivi: Kiss, Plev, Coman, Keresztes, Groza, Mihaly, Pall, Paraschiva, Szöke, Inea, Cotroază, Creiniceanu. În prima divizie *Minerul* joacă patru ediții (1967-1976), apoi retrogradează în Divizia B. Aici, după alți patru ani competiționali (1963-1967), în mod surprinzător retrogradează în eșalonul al III-lea. Vor trece 9 ediții de campionat, din 1967 până în 1976, până când *Minerul* va reveni în Divizia B cu următorul lot de jucători: Budușan, Dodu, Roșu, Tudor, Naidin, Balaș, Dosan, Lucuță, Rusu, Nicșa, Stoinică, Lucian, Voicu, Burdangiu. După doi ani în Divizia B (1976-1978) a urmat o nouă retrogradare în Divizia C, unde va sta până în 1980, când va reveni în eșalonul secund cu antrenorii M. Basarab și C. Cotroază și lotul de jucători: Roman, Grigore, Leordean, Truică, Burdangiu, Dumitru, I. Popa, Boloș, I. Marian, Dosan, P. Popa, Moraru, Voicu, Covaci Leca, Iacob, Tudor,

Sămăreanu, Burchel, Bălosu. Conducerea asociației era asigurată de ing. Gh. Marchiș – președinte de onoare, Mihail Moises-cu – președintele asociației și ing. Gh. Varhonic – președintele secției de fotbal. După doi ani în Divizia B (1980-1982), a urmat unul în Divizia C și apoi o nouă promovare în eșalonul doi, cu antrenorul Petre Libardi la conducerea tehnică. Trei ani după aceea (1983-1986), *Minerul* va juca în Divizia B, după care își va lua adio de la acest eșalon, activând până în anul 2002 numai în Divizia C, fără șanse reale de a mai reveni în eșalonul secund. În 2005, echipa promovează din nou în liga a 2-a, obținând chiar un merituos loc 3 în seria a II-a, ediția 2006-2007. Se menține în liga a 2-a până în 2010.

OLIMPIA BUCUREȘTI. Înființată formal în octombrie 1908, dar funcționând cu regularitate din anul 1907. Gruparea fotbalistică reprezenta o societate de gimnastică a germanilor din București (întemeiată în 1864 sub numele de Bukarester Turn Verein). Căpitanul și finanțatorul echipei a fost Charles Viereck, originar din Hamburg, iar după unele opinii, și întemeietorul echipei de fotbal Olympia în 1904. Președinte în 1908 a fost, conform mărturiilor lui Lazăr Breyer, domnul Kutschera. Printre echipierii Olympiei s-au numărat și mulți români, de regulă elevi de liceu, precum Gh. Nicolaescu, Nicu Apostolescu și Ștefan Bărbulescu toți de la Liceul „Dimitrie Cantemir”, Gogu Dragomirescu de la „Mihai Viteazu”, Al. Enescu, Anton și Roman toți de la „Matei Basarab”, care au deprins jocul ca spectatori la „Bolta Rece” (tereneul din apropierea Arcului de Triumf de astăzi) dar și doi dintre pionierii fotbalului românesc Mario Gebauer și Lazăr Breyer. Președinții săi, Hans Herzog și Alexandru Bellio, au fost donatori a două Cupe pentru competiții care le-au purtat numele. Formația cu care Olympia a câștigat prima competiție din fotbalul românesc Cupa ASAR 1909-1910 (asimilată azi, campionatului național) a fost: R. Winter - Charles Viereck (căpitan), Mario Gebauer – Gogu Nicolaescu, Th. Davilla, H. Grünberg - Nicu Apostolescu, Gogu Dragomirescu, Boris Ioanin (membru al legației ruse la București), Hart, Lazăr Breyer Alți

jucători prezenți și la viitoare victorie (Cupa Herzog 1910-1911) au fost: Ioanide, Szalai, Abodi, Middleton, Kemeny. Aceștia li s-au mai adăugat: Cominovi, Mincu, G. Vraca, frații Brebeșanu, frații Volvoreanu, M. Niculescu, Șutu, Drăghici, G. Dragomirescu, Țane Săvulescu. În preajma anului 1915 echipa se destramă. O parte dintre jucători sunt mai mult atrași de rugby, iar alții, în frunte cu L. Breyer, trec la Clubul *Colentina*. După Primul Război Mondial, *Olimpia* revine și, începând din 1921, participă la campionatul regiunii București. În perioada competițională predivizionară, *Olimpia* reușește o singură dată să depășească faza regională (1927-1928) și să se califice în turneul final al Campionatului Național, eliminată fiind de *Colțea* Brașov (1-3), în „sferturi”. În sistemul divizionar participă în 1937-1938 în Liga de Sud a Diviziei C (locul II), iar în 1940-1941 în Divizia secundă (locul IV în seria a 3-a). După cel de al Doilea Război Mondial, echipa re apare în campionatul districtual București sub numele de *Olimpia-Rhein*, după care își încetează activitatea, rămânând în urma sa doar faima cartierului și a terenului ACSA (Belu), inaugurat în 1927, unde s-au format și au activat, de-a lungul anilor, trei generații de jucători. Prima, 1925-1937, cu M. Crușescu, P. Kroner, Em. Kroner, Robe, Subășeanu, Taciuc; cea de a doua, 1938-1944, cu Sucitulescu, V. Stănescu, Catană, Panait, Ion Vasile, Aștileanu, Gică Nicolae, Gain, Fabian, C. Rădulescu-„Jumate”, C. Simionescu. Din a treia generație (ultima), remarcăm nume sonore ca cele ale lui Voinescu I, Voinescu II, Al. Ene, Călinoiu, Titi Popescu, Ciocea, frații Medrea, Gheorghiu, Andreescu, Jipa.

OLIMPIA SATU MARE. A luat ființă în anul 1921. Inițial, a activat în Campionatul regional, câștigând titlul de Campioană a regiunii (1926-1927), apoi se califică în turneul final al CN, de unde va fi eliminată în „sferturi” de echipa *Chinezul* din Timișoara. În 1932 fuzionează cu echipa *CFR* și devine *Olimpia-CFR*, având ca președinte pe ing. Flaviu Saluțiu și ca secretar general pe dr. Lucian Bretan. Începând din 1934 ia parte la CN, în formula divizionară, fiind componentă a Diviziei B, edițiile 1934-1937,

după care, în campionatul 1937-1938, joacă în Divizia A numai timp de un an, revenind în Divizia B în perioada 1938-1940. Din lotul de jucători folosit în perioada divizionară antebelică, sunt de menționat: Boroș, Abrudan, Szabo I și II, Vaida I și II, Szereny I și II, Rakosi, Huniade, Pop, Metișan, Tatu, Sikola, Astalos, Slivăț, Neubauer I și II, Iovicin, Toth, Kovacs, Nicola, Nicu, Barbu, Cornea, Bârlea, Kiss, Schlauvetz, Fluieraș, Olteanu, Hodișan, Scheler, Boteanu, Seifert, Konrad, Feher, Lotea, Gheorghiu, Roșianu, Prassler II, Molnar, Mirișan, Farkas, Szeghedi, Mendel, Surcudan, Mădureanu, Fărcășan, Erdei, Rusu, Mădianu, Condrea, Weiser, Năstureanu, Dragoș. După război apare în 1946-1947 în Divizia C. În anul următor s-a destrămat, Satu Mare fiind reprezentat în Divizia B de *CFR Locomotiva* (1948-1951) și apoi de *Progresul* (1952-1956). Au urmat câțiva ani în care orașul nu a avut echipă în eșalonul secund, până în 1960 când *Olimpia* antebelică se va regăsi în *ASM Dinamo*, moștenitoare a unui lot lăsat în Divizia B de *Dinamo* Săsar, în urma fuziunii acestei echipe cu *CSM* Baia Mare. *ASMD* activează patru ediții de campionat (1961-1965) în eșalonul secund, după care a urmat retrogradarea în Divizia C. Din 1965, *ASMD* se transformă în *Sătmăreana* (divizionară C în 1965-1967) care va dispărea, la rândul său, în vara anului 1967, locul ei fiind luat de două formații: *Unio* și *Metalul*, care vor fuziona în 1968, creând, în sfârșit, *Olimpia*. Din lotul acestei echipe făceau parte: Șt. Bathory, I. Bathory, Both I, Knoblaui, Bocșa, Filip, Kincses, Kalmar (de la *Metalul*), Heinrich, Borota, Bokor, Les, Popa, Dobi (de la *Unio*), Jula, Gerő, Feher, I. Pop, Samu. În noua formulă, *Olimpia* joacă un an în Divizia C (1968-1969) și după barajul de la Cluj, promovează în Divizia B (antrenori – Al. Pop și V. Savaniu). Au urmat cinci campionate în eșalonul al II-lea (1969-1974), după care echipa condusă de Gheorghe Staicu și V. Savaniu a promovat în Divizia A cu jucătorii: Bathory I, Bigan, Bocșa, Knoblaui, Naom, Keiser, Libra, Helvei, Both, Dumitriu III, Bathory II, Borota. În prima divizie, *Olimpia* nu rezistă decât două ediții (1974-1976), după care a urmat un an (1976-1977) în Divizia B și o nouă promovare în Divizia

A, asigurată de antrenorii Gheorghe Staicu și Șt. Czako. Lotul de jucători: Pusztai, Feher, Ress, Matei, Ghencean, Smarandache, Popescu, Bocșa, N. Marcu, Keiser, Both I, Bathory II, Balogh I, Szabo, Sabou, Gherine, Helvei, V. Mureșan, Hațeganu, M. Popa, Mathe. În conducerea clubului erau: Dorel Curpaș – președinte de onoare, Vasile Pușcaș – vicepreședinte de onoare și Boris Olteanu – președinte activ, urmat de Mircea Lupan. În prima divizie, *Olimpia* joacă numai un an (1977-1978), când a realizat și o remarcabilă performanță – calificarea în finala CR, învinsă fiind de *Universitatea Craiova*. Au urmat apoi numai campionate de Divizia B între anii 1978 și 1993, cu câteva încercări nereușite de revenire în primul eșalon. În schimb, „reuşește” retrogradarea în Divizia C, eșalon în care va juca două campionate (1993-1995), după care va reveni în Divizia B până în 1998, când se va împlini visul revenirii în prima divizie. Lotul echipei: Suci, Gh. Tudor, Ciocan, Dragomir, Gongolea, Iodi, Nan, Szabo, Teger, I. Kovacs, Cioloboc II, Minteuan, Mincu, M. Paul, S. Sabău, M. Alexandru, Chirac, Corjan, Tarcău, Mozacu, Negrea, Prodan. Antrenor – Gavril Both, președinte – Vasile Bondi. În campionatul 1998-1999 *Olimpia*, ocupând locul XVIII în prima divizie, a revenit în eșalonul secund. Joacă în divizia B următoarele trei sezoane, iar în 2002 retrogradează în divizia C. Revine în divizia secundă în 2003-2004 (locul 3 la sfârșitul campionatului). În 2005-2006 *Olimpia* retrogradează din nou în liga a III-a, iar ulterior, datorită imposibilității rezolvării unor litigii ajunse la FIFA, se autodesființează. Noua fondată *Olimpia 2008 Satu Mare* nu are nicio legătură cu vechea *Olimpia 1921*.

POIANA CÂMPINA. Echipă a muncitorilor Uzinei Metalurgice *Poiana Câmpina*, jud. Prahova. Înfiiată în 1924, activează inițial în Campionatul districtual. În 1946 este componentă a seriei a III-a Diviziei C sub numele de *Astra Română Câmpina* și ocupă primul loc, promovând în Divizia B. În 1947-1948 se clasează pe locul XIV în seria a III-a a Diviziei B și retrogradează în Divizia C, ocupând în acest eșalon locul III în 1948-1949. Urmează o perioadă de activitate în cadrul regiunii Ploiești, până în 1952, când

revine în Divizia B, pe care nu o va mai părăsi timp de două decenii (1952-1972). În acest interval schimbându-și denumirea în: *Flacăra Câmpina* (1952), *Metalul* (1953), *Flacăra* (1955), *Energia* (1957-1958), *Poiana* (1958-1959), nume care va rămâne neschimbat în continuare. Cea mai bună performanță în acest interval de timp a fost locul II în ediția de campionat 1961-1962. În campionatul 1971-1972 ocupă locul XV în clasamentul seriei și retrogradează în Divizia C. În perioada celor 20 de ani de prezență în Divizia B, din lotul echipei au făcut parte o serie de jucători valoroși, printre aceștia și câțiva internaționali: Sălcudeanu, Opanschi, Sarvaș, Stancu, Gigi Ionescu I, Gh. Ionescu II, Mălăieru, Gică Ionescu III, Bontaș, I. Neacșu, V. Neacșu, Dima, Bălăceanu, Dumitru, Gavriloaie, Căciulă, Gârlea, Iordache, Sanilovici, Banu, Goran, Postolache, Ad. Aelenei, Gh. Popa, Butufei, Simaciu, Cozarek. În Divizia C, *Poiana* joacă până la finele campionatului 1977-1978, când revine în eșalonul secund, antrenorul Gh. Dima folosind un lot de jucători format din: Șoacă, Prunoiu, Șerban, Andrei, Negreanu, Liviu Cozarek, Manolache, Ionescu, Pavel, Gheorghiceanu, Preda, Stoica. Din conducerea asociației făceau parte: Nenișanu – președinte al asociației și Gigi Ionescu I – președinte al secției de fotbal. În Divizia B, *Poiana* a rezistat trei ediții de campionat (1978-1981), după care retrogradând, a început lupta pentru promovare, obiectiv realizat la sfârșitul campionatului 1985-1986. A urmat apoi un „du-te-vino” între Divizia B și Divizia C, astfel: 1986-1987 în B, 1987-1988 în Divizia C, 1988-1991 în Divizia B, 1991-1994 în Divizia C și, în continuare, în Divizia B. În anul de grație 2000, președintele asociației era Ștefan Chițu, antrenor Constantin Roșu, iar lotul de jucători cuprindea pe: Bohălțea, Stoian, Vlad, Badiu, Bejan, C. Constantin, Dobre, Georgescu, Lupșă, Oprea, Plăvache, Postolache, Burchi, Burtea, Grigoraș, I. Marin, Medeleanu, Rupedea, Albu, Andrieș, Anghel, Colban, Stegaru. Din 2001-2002 devine echipă „satelit” al FC *Dinamo* – București. În 2002 retrogradează în Divizia C. După o perioadă (2000-2005) în care *Poiana Câmpina* face naveta între eșalonul 2 și 3, începând cu sezonul 2006-2007, FCM *Câmpina*, noua denumire a echipei, evoluează în seria I a ligii a II-a.

Deși clasată pe locul al 13-lea în seria I a ligii a II-a, ediția 2007-2008, FCM Câmpina se retrage din competiție, continuând să activeze pe plan local. Fostul său președinte, Ștefan Chițu, este cooptat în conducerea clubului FC Ploiești (redevenit în 2009, Astra Ploiești).

PRAHOVA PLOIEȘTI. Fondat în septembrie 1911 de Jacob Koppes, același om care fusese în fruntea lui AC United în 1909. În 1913, când s-a desființat AC United Ploiești, Prahova i-a preluat locul în viața fotbalistică a Ploieștiului. Majoritatea jucătorilor lui AC United s-au dus la Bukarest FC sau la Româno-Americană București. A intrat în competițiile oficiale doar în 1915. Cei mai importanți jucători: frații Major, Brazier, frații Duif, Vintilescu. A câștigat Cupa Jean Luca P. Niculescu 1916, asimilată cu campionatul național 1915-1916. După Primul Război Mondial, își reia activitatea alături de formațiile bucureștene, participând la CN în formula turneului final, cu campioanele de regiuni și apoi de ligi, între anii 1919-1932. Performanța sa majoră din această perioadă a fost câștigarea, în 1931, a Campionatului Ligii de Sud, cu echipa formată din: Zaharescu, Barasch, N. Ionescu, Vasilescu, Müller, Dauché, Popescu, Obretcovici, Reingluber, Georgescu-Tarzan, I. Niculescu, Atanasiiu. În turneul final al CN, *Prahova* pierde cu 2-3 în fața UDRși este eliminată din competiție. Începând din anul 1934, echipa joacă în eșalonul divizionar secund (1934-1936), apoi în Divizia C (1936-1937) și din nou în Divizia B (1937-1941), din lot făcând parte, printre alții, Iordăchescu, Șenchea, Dunăreanu, Russen, Gh. Dragomirescu, Grün, Pascaru, Epure, T. Georgescu, Bujor, Farkaș, Criticioiu, Boldiș, Radu Florian, iar în perioada celui de-al Doilea Război Mondial: Ioanid, Panovschi, Boacă, Șperlea, Bușac, T. Păunescu, I. Manolescu, N. Antonescu, V. Bărbulescu, Lipănescu, E. Vlaiculescu, Gh. Ionescu, R. Gologan. În 1946, după un meci dublu de baraj cu *Gloria-CFR Galați* (3-0 și 2-1), promovează în prima divizie, lotul echipei cuprinzând pe: C. Mihăilescu, Balmuș, Hrisafi, Matroc, Șt. Comănescu, Boacă, Vâlvoi II, Catană, M. Beraru, Mladin, Comșa, M. Ionescu, Șt.

Georgescu, Mazăre, Gologan, Vlaiculescu, Deliu, Mihăescu. Conducerea echipei era asigurată de B. Andrei, Gh. Marinescu, N. Stanbolgiu, Tr. Stoenescu, Tr. Popescu. După numai un an, echipa retrogradează în eșalonul secund și, în 1947, fuzionează cu *Concordia*, echipa uzinei ploieștene cu același nume. Jucătorii noi în lot sunt acum: Asadur, Ștefănescu, Mincea, Teașcă, Șt. Vasile, Mărdărescu, Chilea, Gârlea, Gh. Ionescu, Moldoveanu, Bădulescu, Motronea, Sanilovici. Traseul divizionar al echipei este constant în eșalonul al II-lea, dar cu repetate schimbări de nume: *Partizanul* (1950), *Flacăra* (1951-1955), *Metalul* (1956), *Energia* (1957), pentru ca din 1958 să se revină la denumirea tradițională de *Prahova*. La sfârșitul ediției de campionat 1962-1963, echipa este exclusă din Divizia B, în urma unor nereguli competiționale și retrogradată direct în campionatul orașenesc. A urmat revenirea pe scena divizionară, în 1968, în Divizia C și apoi în 1975 în Divizia B, după care *Prahova*CSU (din 1984), cu o comportare oscilantă, a pierdut treptat contactul cu performanța. Declinul s-a accentuat după 1989, când echipa va retrograda în eșalonul al III-lea (1991) și apoi în Campionatul județean, așa-zisa Divizie C (1995). Rămasă fără sprijin material, *Prahova*, cândva campioană a țării, una din cele mai vechi echipe românești, cunoaște trista soartă a anonimatului, dispărând în 2000 de pe scena fotbalistică.

RIPENSIA TIMIȘOARA. Pe insigna clubului apare drept an de înființare, 1928. Este data primei încercări a conducătorilor timișoreni de a înființa un club profesionist, după modelul unguresc, care furaseră lui Chinezul cei mai buni jucători, precum Rudy Wetzer, Pal Teleki, Teszler. Încercarea timișoareană nu a fost apreciată la București Comitetul Central al Federației Societăților Sportive din România (FSSR) respingând inițiativa pe care au taxat-o drept "o aventură". De-abia după înființarea FRFA în februarie 1930, organismul independent al fotbalului românesc recunoaște clubul, mai mult întemeiază o „Comisie a fotbalului profesionist” cu sediul la Timișoara. Având în vedere că fotbalul românesc era pe atunci amator, Ripensia nu putea

participa la campionatul național, desfășurând inițial doar meciuri amicale. Mai mult jucătorii Ripensiei nu puteau participa la meciurile echipei naționale a unei țări în care principiul de bază era amatorismul jucătorilor. Aceste restricții vor dura până în iunie 1932, moment în care se pun bazele “diviziei naționale”. În fruntea conducerii s-au aflat, pe întreaga perioadă de glorie a echipei (1931-1940), dr. Cornel Lazăr, ajutat de o serie de colaboratori valoroși, precum: ing. D. Balasz, dr. E. Hiller, dr. F. Holzer, E. Berger. În 1930, *Ripensia* apare în arenă avându-l ca antrenor pe F. Platko, un celebru fost internațional maghiar al anilor '20, cu jucătorii: W. Zombory, I. Czinczer, B. Hoksary, Ad. Hrehuss, R. Bürger, V. Stepan, L. Raffinski, Șt. Dobay, Gh. Ciolac, Z. Beke, A. Glanczmann, Al. Schwartz, G. Semler. În 1931, *Ripensia* organizează un turneu de propagandă în țară și străinătate, încheiat cu următorul bilanț: 38 de meciuri câștigate, 8 egale și 9 înfrângeri. Din anul competițional 1932-1933, primul în care se organizează CN în formula divizionară, și până în 1948, *Ripensia* participă la 11 ediții divizionare, dintre care 9 în prima divizie, 1932-1941, una în divizia secundă, 1947-1948 și încă una în eșalonul al III-lea, 1946-1947. În perioada celor nouă prezențe pe prima scenă divizionară, *Ripensia* a înregistrat un veritabil record competițional: 4 titluri de campioană a țării, 1933, 1935, 1936 și 1938, de 2 ori câștigătoare a CR în 1934 (primul event din istoria fotbalului nostru) și 1936. În celelalte 5 ediții de campionat a ocupat poziții fruntașe în clasament – de 2 ori locul II, 1934 și 1939, de 2 ori locul III, 1937 și 1941 și o dată locul VI, 1940. În perioada antebelică a marilor performanțe, *Ripensia* a avut în rândurile sale o pleiadă de internaționali valoroși, ca: W. Zombory și D. Paplovici – portari; R. Bürger, B. Hoksary, Fr. Agner, Gh. Oprean, C. Lazăr, V. Chiroiu, C. Reg-dom, I. Felecan I, V. Deheleanu, R. Kotormani, E. Lakatos, Șt. Gall, T. Naghi, N. Simatoc, Tr. Tabacu, S. Bindea, Z. Beke, Gh. Ciolac, Al. Schwartz, Șt. Dobay, L. Raffinski, Gr. Sepi, Ad. Marksteiner, I. Tabacu, Marcu II, D. Mioc, D. Jifcovici, G. Hass, M. Tănzer, I. Kovaci, N. Vodă, S. Andreescu – jucători de câmp. Participând în CEC, în 1937-1938, elimină primul tur pe AC Milan cu

3-0 și 1-3, fiind eliminată cu 1-4 și 5-4 în turul următor de *Ferencvaros* Budapesta. După război, *Ripensia* joacă în Divizia C, câștigă una din serii și promovează în eșalonul secund în 1947, de unde, în anul următor, este exclusă nejustificat din competiție, în urma reorganizării formulei divizionare. În același an, echipa de juniori a clubului, antrenată de cuplul Bindea-Deheleanu câștigă titlul de Campioană Națională. Cu acest ultim succes, *Ripensias* pune „adio” fotbalului românesc. În vara lui 1969, într-o încercare de concentrare a valorilor fotbalistice timișorene, numele de *Ripensia* a mai apărut pentru puțin timp, după care inițiativa unei astfel de idei, *Politehnica*, a revenit la numele său tradițional, în vreme ce *Ripensia* rămâne doar o frumoasă amintire.

ROCAR BUCUREȘTI. Asociație sportivă a Uzinei de Autobuze din Capitală, care a luat ființă în 1953. Participând la Campionatul municipal București, promovează în Divizia C în 1968, an în care ia denumirea de *Autobuzul*, pe care o va păstra până în anul 1993, când va deveni *Rocar*. Doi ani (1968-1970) activează la nivelul eșalonului al III-lea, ratând, în baraj, promovarea în Divizia B. După alți trei ani, în Divizia C (1970-1973), promovează în vara anului 1973 în eșalonul secund. Din colectivul de conducere făceau parte: ing. Vasile Cornac – președintele asociației și C. Băcanu – președintele secției de fotbal. Antrenorul Emil Samureanu a realizat performanța promovării cu următorul lot de jucători: Matache, Pandele, Diaconu, Gostin, Popescu, Bobin, Radu, Cosma, Maruneac, Tinichie, Chiriță, Cațaros, Stănescu, Ivan, Bică, Melencovici, Nicolau, Cătoi, Rențea, Dăncescu, Ghiță, Riocsan, Petculescu, Ciferidis. În Divizia B, *Autobuzul* joacă trei ediții de campionat (1973-1976), după care a urmat un an în Divizia C (1976-1977) și din nou promovarea în Divizia B, președintele secției de fotbal fiind ing. Lucian Duma, iar antrenor același Emil Samureanu, cu următorii jucători: Străjeru, Mocanu, Bădilaș, G. Ionescu, Grigore, Marin, Roșu, Andrei, Naghi, Niță, Stroe, Ciornoavă, Sultănoiu, Mineu, Pestrițu, Munteanu, Ene, Gr. Manu. După cea de a doua promovare în Divizia B, *Autobuzul* se

menține constant în zona de mijloc a clasamentului până la finele ediției de campionat 1984-1985, când a retrogradat în Divizia C, unde nu a jucat decât un an (1985-1986), după care a revenit în Divizia B pentru alți doi ani (1985-1988). A urmat un alt campionat (1988-1989) în eșalonul al III-lea și în continuare, până în 1999, nu a mai părăsit Divizia secundă. Când a părăsit-o, nu a mai coborât pe scara competițională, ci a urcat pentru prima oară (din 1993 cu numele de *Rocar*) în eșalonul de elită al fotbalului nostru, în Divizia A. Antrenorul Silviu Dumitrescu a folosit următorul lot de jucători: Tudor, Mihalache, Coman, T. Petre, I. Șerban, Mărgărit, Tâlván, C. Dinu, Atănăsoaie, Stancu, M. Oprea, C. Cristescu, Stoian, Fl. Lazăr, Strelța, Țermure, Pitu, Farmache, Borbely. La prima sapa-ticipare în 1999-2000 în Divizia A, *Rocar* (antrenor Florin Marin) a reușit să sementină, pentru ca, în campionatul 2000-2001, într-o formulă organiza-torică nouă cu *Fulgerul* Bragadiru, avându-l la conducerea tehnică pe Dumitru III (președinte Gh. Florea), să-și propună un obiectiv mai îndrăzneț, acela de a se situa în prima jumătate a clasamentu-lui. În campionatul 2000-2001 a retrogradat în Divizia B. În același an a fost finalistă a CR (2-4 cu *Dinamo*). Din returul campionatului 2001-2002 s-a retras din competiție.

UNIREA TRICOLOR. Un club al românilor (ca și Venus București) este înființat în 1914, sub numele de Teiul București. În anul următor, și-a schimbat numele în Tricolorul. Inițiatorii clubului se numeau Jenică Moldoveanu, președinte, Dinică Georgescu, căpitanul echipei, iar dintre primii jucători erau Costel Rădulescu (viitorul „manager” al echipei naționale), portar, Mareș, H. Mușetescu, V. Crețu-lescu. Tricolorul este angrenat în întrecerea echipe-lor de categoria a II-a, câștigând în 1915, Cupa „Harwester” și în 1916 campionatul echipelor de categoria a II-a. După primul război mondial, Tri-colorul devine alături de Venus principalul club din Capitală. Dacă în 1919 cele două competiții dispu-tate „Cupa Jean Luca P. Niculescu” și „Cupa Harwester” sunt cucerite de Venus ASC, care este considerată campioană națională pentru sezonul

1919-1920, în cursul anului 1920 și în primăvara anului 1921, FC Tricolorul își adjudecă edițiile de primăvară și toamnă 1920 ale „Cupei Jean Luca P. Niculescu” precum și Cupa Jean Luca P. Niculescu și maior av. Zorileanu 1921. În aceste condiții, echipa FC Tricolorul poate fi considerată **campi-oana națională pentru sezonul 1920-1921**. Iată și eroii acestei performanțe: Șt. Fianu – Savu Mareș, Toma Zisu – C. Deleanu, N. Săvulescu (căpitan), Gh. Mareș – Cristea Dumitriu, N. Ionescu, C. Bode, Charles Kohler, Al. Căpățână. La prima ediție a CN pentru întreaga Românie Mare (1921-1922), câștigă titlul regional Muntenia, se califică în semifinalele CN, dar din lipsă de fonduri pierde, prin neprezen-tare, meciul cu *Victoria Cluj*. La 23 septembrie 1923 înregistrează prima victorie a unei echipe bucureș-tene în fața uneia iugoslave, 2-1 cu *Beogradski*. În anul 1924, tot în Obor, ia ființă, din fuziunea dintre *Orizontul* și *Zburătorii*, clubul *Unirea*, avându-i la conducere pe N. Lucescu, Șt. Lucescu, D. T. Mihă-ilescu, C. Negulescu, P. Bolintineanu, Gh. Iorgu, Șt. Marinescu. Terenul echipei, de lângă Gara de Est, este inaugurat la 5 octombrie 1924. În anul 1926, cele două cluburi fuzionează, dând naștere *Unirii Tricolor*. Lotul de jucători cuprinde pe: Bacinschi, Lederer, Bușcă, Russen, Kelemen, Cârjan, Mihăi-lescu, Fronio, Maior, Charles, Ghermelie, Frunzetti, Alex. Popescu, Steinbach, Rogalschi, Șuteu, Său-ceanu, Cipcigan, Muncaciu, Merfie. În 1926-1927, *UT*, antrenată de Virgil Economu, viitor selecționar unic al României și președinte al federației, câștigă Campionatul regiunii București, fiind eliminată în semifinale de *Colțea Brașov* cu 1-4. În 1929 sosește la Unirea Tricolor Petre Steinbach, timișorean de la echipa RGMT, care pe timpul stagiului militar evoluase la Colțea Brașov. Jucător foarte important la mijlocul terenului, dar care a funcționat și ca antrenor al clubului, atât pentru echipa de seniori, cât mai ales pentru juniori și copii. Împreună cu Steinbach, activa și președintele „tradițional” Nicolae Lucescu, un prosper negustor din Obor, creatorul acestui club model pentru anii interbelici. *UT* mai câștigă în 1930-1931 campionatul Bucureș-tiului, dar pierde surprinzător finala Ligii de Sud (0-1 contra Prahovei Ploiești, la 31 mai 1931. Odată

cu înființarea sistemului divizionar este prezentă la toate edițiile dinaintea celui de al Doilea Război Mondial, în prima divizie de opt ori (1932-1938 și 1939-1941), o dată în Divizia B (1938-1939). Lovitură de „palat” în toamna anului 1936 la Unirea Tricolor, unde președintele Nae Lucescu este înlocuit din funcția de președinte cu avocatul Valeriu (Vică) Negulescu, de orientare politică legionară. De notat că Vică Negulescu a fost în perioada 30.10.1940 – 18.04.1941 și președintele federației în epoca legionară (care pe atunci nu se mai numea federație ci directorat). Este finalistă a CR, ediția 1935-1936 („1-5(0-1) contra lui Rapid București, echipa UT fiind: P. Rădulescu – Sucitulescu, Iliescu – N. Florea, Steinbach, Boteanu – Tr. Ionescu, D. Schileru, Sony Niculescu, Cârjan, Ionică Bogdan). Va reuși să câștige titlul de Campioană a țării în 1941, având în lot următorii jucători: Cristea, Petrescu, Iliescu, C. Marinescu, Florea, Anghelache, Boteanu, Paraschiva, N. Mihăilescu, Bodea, J. Dumitrescu, S. Niculescu, Cârjan, Cricitoiu. După război, activează în eșalonul secund (1946-1947), apoi în prima divizie (1947-1948), formația de bază având următoarea alcătuire: *Șt. Stănculescu* (Nanulescu, *V. Stănescu*), Anghelache, Cernea, A. Teodorescu, M. Tudor, Simionescu, Petculescu, M. Apostol, Ozon, M. Popescu, Fl. Marinescu. Ministerul de interne al Republicii Populare Române ținea, după modelul armatei care intrase direct în divizia A în august 1947 în locul lui Carmen, să intre direct în primul eșalon. Astfel o curtează pe UT care în ianuarie 1948 devine în mod oficial „Unirea Tricolor MAI”. Dar această echipă risca retrogradarea din divizia A. Și atunci la 11 aprilie 1948, Sindicatul MAI a decis preluarea a două echipe: Ciocanul, care devine Dinamo A, și Unirea Tricolor MAI, care se va numi Dinamo B. La sfârșitul sezonului 1947-1948, Dinamo B retrogradează, dar cucerește primul loc în seria I a diviziei B 1948-1949 și revine pe prima scenă. Nefiind permisă prezența a două echipe ale aceluiași club în aceeași divizie, Dinamo B este mutată la Brașov, devenind Dinamo Brașov. Sub denumirea de Dinamo Orașul Stalin (noua denumire a orașului), echipa promovează în categoria A (noul nume „socialist” al diviziei) în 1951, în 1957 este

mutată la Cluj pentru a juca acolo în sezonul 1957-1958, iar în 1958 migrează la Bacău, unde, în 1971, Dinamo devine Sport Club Bacău.

UNITED ATHLETIC CLUB PLOIEȘTI. Club înființat formal în aprilie 1909. El grupa muncitori și funcționari străini (englezi, scoțieni, olandezi) de la rafinăria petrolieră Telejăn, de lângă Ploiești. Președintele său a fost Jacob Koppes (olandez, el însuși jucător), iar printre jucători Brazier (portar), T. Duif (portar și fundaș), Major, Boode, Van Vyck, Van Bake, Redfern, iar primul român al echipei s-a numit Vintilescu. Un conflict intern duce la o schismă între componenții echipei, în septembrie 1911, chiar cel care înființase pe United AC, Jacob Koppes, formând un nou club, Prahova FC. Momentul de gloria al lui a fost în anii 1911-1912, când United AC cucerește două Cupe: Cupa Alexandru Bellio 1911-1912, echivalată cu titlu de campioană a României și Cupa Herzog 1912. Se desființează în septembrie 1913, locul său fiind luat de FC Prahova Ploiești, câștigătoarea Cupei Jean P. Niculescu 1916, titlul asimilat celui de campioană a României”.

UZINELE MECANICE TIMIȘOARA (UMT). Echipa a luat ființă în 1960 sub denumirea de *Vulturii* UMT, în urma fuziunii cu *Vulturii*, formația cartierului timișorean *Ronat*. Participând pentru prima oară într-o competiție oficială în Campionatul Municipiului Timișoara, ediția 1960-1961, ocupă locul I în seria I, performanță repetată și în 1963-1964, când promovează în Campionatul regiunii Banat. În vara anului 1967, UMT (nume adoptat încă din 1962), câștigând barajul cu Campioana regiunii Hunedoara, promovează în Divizia C sub conducerea antrenorului Adalbert Androvits și cu următorul lot de jucători: Szildai Venturini, Văcărescu, Marton, Stepan, Foleanu, Szigheti, Enderle, Kovacs, Tunea, Laurențiu, Stetu, Pop, Timișan, Bîlă, Fett, Chivantu, Andea. În continuare, până în anul 2002, echipa marchează un număr de 34 de prezențe divizionare astfel: 19 în Divizia C, 14 în Divizia B și una în Divizia A, la finele anului competițional 2000-2001, când antrenorul Aurel Șunda reușește cea mai bună performanță a echipei cu următorul lot

de jucători: Almășan, Bălici, Briciu, Mada, Meszaros, M. Kovacs, Botezatu, Fl. Bar, Gosa, Fl. Călin, Marișescu, Vlaicu, Bîlă, Ritter, Nincsovsics, Săvoiu, D. Radu, Giuchici jr. Ulterior au mai jucat: S. Popovici, Fl. Bătrânu. Dintre antrenorii care au contribuit la pregătirea echipei sunt de remarcat: Adalbert Androvis, Iosif Lipoczi, Aurel Șunda, Octavian Popescu, Cristian Contescu, Costică Rădulescu și Gheorghe Staicu. Conducători cu contribuții substanțiale la afirmarea echipei: Ioniță Bagiu, Mihail Olariu, Ioan Timofte, Gheorghe Cutean, Mihai Tănăsescu. La sfârșitul ediției de campionat 2001-2002, echipa cu un lot inferior valoric și nesuținută financiar ocupă ultimul loc în clasamentul primei divizii și retrogradează în Divizia B. Se retrage din divizia B și reîncepe din divizia D în 2003-2004. Apoi revine în divizia C (liga a III-a), unde joacă până în 2008, când retrogradează în liga a IV-a.

VAGONUL ARAD. Este asociația sportivă în care, de-a lungul anilor, se contopește, de fapt, istoria a trei echipe cu tradiție: *AMEFA*, *CFR* și *Vagonul*. La început a fost Asociația Muncitorilor pentru Educație Fizică Arad (*AMEFA*), înființată în 1911. Anterior acestei date, în 1909, luase ființă CS al Fabricii de vagoane, alcătuit numai din muncitori, care în 1911 fuzionează cu *AMEFA*, păstrând numele acesteia din urmă până în 1948. În 1913, intră în fuziune și AS *Tipografia*. După Primul Război Mondial, echipa muncitorilor arădeni, activând în Campionatul regional, se califică de trei ori în turneul final al CN, dar nu trece de faza semifinală a competiției. În perioada predivizionară a anilor 1929-1932, din lotul de jucători făceau parte: Bugariu, Gerold, Corom, Csojka, Braun, Kolomban, Wlatter, Blascovitz, Medve, Karabel, Gulaș, Toth, Takacs, Farago, Miklosi, Perduț. Din 1932, *AMEFA* activează în Divizia A până în 1940, cea mai bună performanță fiind locul II, realizat în ediția 1935-1936, cu lotul de bază: Bugariu, Sadowski, Kovacs, Ciaika, Szurdi, Szabo, Szanislo, Cucula, Leb Parneki, Prassler, Bătrân. În această perioadă, din efectivul echipei mai făceau parte: Buibaș, Magolo, Reinhardt, Slivăț, Bermoser, Szeghedi, Simădean Pataki, Pinte, Igna, Fritz, Ludwig, Reuter II, Toloc. În 1940, *AMEFA* este

desființată de regimul legionar. Ea își reia locul după război, activând în Divizia B doi ani (1946-1948). În 1948 fuzionează cu *Astra* (Asociația Sportivă a Fabricii de Vagoane Arad înființată în 1932 și condusă de ing. Teodor Crețu). Până la fuziune, *Astra* a activat în Campionatul regional, iar în 1946-1947 în Divizia C. Noua echipă arădeană rezultată din fuziune va purta numele de *UVA-AMEFA* (Uzina de Vagoane Arad – *AMEFA*) și va juca un tur de campionat, 1948-1949, în Divizia C, după care evoluează în Campionatul regional până în anul competițional 1955, când apare în eșalonul secund cu denumirea de *Metalul*. În 1956 joacă în Divizia C, de unde revine în Divizia B (1957-1958), purtând numele de *Energia*. În continuare, se revine la numele tradițional de *AMEFA*, cu care echipa joacă 3 ani (1959-1962) în eșalonul secund, după care denumirea dispare din nomenclatorul competițional. Va apărea în loc numele de *Vagonul*, care reprezenta, de fapt, Întreprinderea de Vagoane Arad. Cu noua titulatură, echipa *Vagonul*, condusă de antrenorul Toma Jurcă, activează în Divizia B (1962-1963), în Divizia C (1963-1964), din nou în Divizia B până în 1968, când reușește promovarea în Divizia A. În același an, *Vagonul* ajunge până în semifinalele CR. În lotul antrenat de Toma Jurcă evoluau în această perioadă: Gherghel, Arghișan, Secui, Lenard, Boroș, Mullreth, M. Mihai, Matusinca, Dvorjak, Schweillinger, Stănoaie, Otto, Dembrowski, Chivu, Gh. Macavei, Ladislau, Petschowschi. Din conducere făceau parte: St. Dogmanov și D. Jifcovici. În campionatul 1968-1969, ocupând locul XIV în clasament, *Vagonul* retrogradează în Divizia B și continuă un pronunțat declin competițional: 1969-1971 în eșalonul secund, apoi în Divizia C, de unde a fost la un pas de Campionatul județean, dacă în vara anului 1973 nu ar fi intervenit fuziunea dintre *Vagonul* și *CFR* Arad, al cărui act de naștere datează din 1921. Noua divizionară, purtând numele simbolic de *Unirea*, a continuat să activeze în Divizia „B”, având un lot întărit de jucători. Dar nici această formulă organizatorică nu a reușit să se impună suficient. Patru ani competiționali (1973-1977) *Unirea*, care și-a schimbat din nou numele în 1973-1974 în *Rapid* Arad, activează în eșalonul secund,

alți trei ani joacă în Divizia C, după care revine în Divizia B (1980) cu antrenorul Radin Dușan. În continuare, traseul competițional al echipei arădene este marcat de instabilitate și oscilații între Divizia B și Divizia C (1984-1989), perioadă în care se va schimba denumirea echipei de câteva ori: CSM *Rapid* (1985-1986), *Vagonul* (1986-1987), CSM *Vagonul* (1987-1988). În anii competiționali 1989-1992 (din 1991 denumirea va fi *Astra*), echipa arădeană joacă în Divizia B, după care până în anul 2000 va fi o divizionară C constantă, dar cu denumiri diferite: *Astra* până în 1994, FC Arad (1994-1996), FC Arad *Telecom* (1996-1997), *Telecom* din 1997. Denumirea de *Vagonul* nu mai apare în nici o formulă competițională.

VENUS BUCUREȘTI. Club inițiat de români în 1914, dar, în mod oficial, fondat la 5 iulie 1915, de Mitty Niculescu, fiul unui cârciumar. Primul sediu al clubului Venus a fost chiar în casa sa, pe strada Buzești nr 61. Mitty era fiul unui proprietar de cârciumă din Piața Buzești, numită „Regina nopții”, și fratele unui viitor mare artist, cunoscut sub numele de Niculescu-Otonel. În momentul în care a înființat clubul Venus, Mitty Niculescu era elev la Școala de Arte și Meserii. De altfel, echipa lui Venus era compusă doar din elevi, ucenici, meseriași și studenți. Cei mai importanți jucători, încă înainte de război, au fost: Mitty Niculescu, T. Florian, Teclu, T. Georgescu, Onoriu Nicolau, C. Opran. În anii imediați sfârșitului primului război mondial, Venus a fost una din cele mai puternice echipe din București. Câștigă în 1919 două competiții pentru echipele din București și Ploiești, fără echipele din Transilvania: „Cupa Jean Luca P. Niculescu” și „Cupa Harwester” pentru echipe de categoria I. Aceste victorii au fost echivalente cu titlul de campion național al României pentru sezonul 1919-1920. În perioada dintre războaie a avut filiale la Ploiești, Câmpina, Călărași, Corabia, Turnu Măgurele. După 1921 și lansarea campionatului României Mari, mai câștigă de trei ori consecutiv Campionatul regiunii București (1923, 1924 și 1925), se califică în turneul final, dar nu depășește faza semifinalelor. În 1928-1929 reușește să intre în posesia titlului

național cu echipa de bază: Bărbulescu, Popovici (sârb), Drăghicescu, Tănăsescu, Pantazi, Struška (ceh), Dumitrescu, Vasilescu, Stanciu, M. Nicolaescu, Motoroi. În campionatul 1931-1932, *Venus* își mai adaugă în palmares un titlu de Campioană a țării, după ce, cu un an mai înainte, și-a inaugurat stadionul din Splaiul Independenței. Începând din anul 1932, odată cu intrarea în funcțiune a sistemului divizionar, *Venus* activează fără întrerupere în campionatul Diviziei A, fiind una dintre prezențele de marcă ale întrecerii. Primul titlu în formula divizionară îi revine în campionatul 1933-1934, echipa campioană având următoarea alcătuire: Lăpușneanu, Stanciu, Albu, Bărbulescu, Eisenbeisser, Actis, Dumitrescu, V. Vâlcov, C. Vâlcov, P. Vâlcov, Motoroi. Din consiliul de conducere făceau acum parte: av. Al. Eladescu (președinte), av. M. Apăteanu și judecător Pădureanu (vicepreședinți), prof. I. Evian, R. Popescu, I. Nicolaescu, I. Ivănescu, Gh. Duțescu, judecător Scondrescu, judecător Preotescu (membri). În ianuarie 1936, noul președinte al Venusului este ales membrul „camarilei” regale, colonelul (devenit ulterior general) Gabriel Marinescu, prefectul Poliției Capitalei. Timp de trei ani, a fost președintele lui Venus, Alexandru Eladescu fiind doar vicepreședintele clubului. În februarie 1939, Gabriel Marinescu este numit de organizația „Straja țării”, președintele Federației Române de Football-Asociație. În 1936-1937, 1938-1939 și 1939-1940 *Venus* mai cucerește încă trei titluri de Campioană a țării, din lotul echipei făcând parte: David, Iordăchescu, Sfera, Albu, Ionescu-Crum, Negrescu, Bărbulescu, Gain, Gorgorin, Demetrovici, Iuhasz, Lupaș, Eisenbeisser, Bandrabur, Orza, Gruin, Ploieșteanu, Humis, P. Vâlcov, Bodola, Ene, Tr. Iordache. De menționat că în anul 1938-1939 și echipa de juniori a clubului a reușit să câștige CN. Între anii 1941-1944, *Venus* participă la campionat în formula restrânsă numărându-se, cu regularitate, printre protagonistele întrecerii. Din lotul folosit în această perioadă făceau parte: David, Bavu, Budan, Ionescu-Crum, Beffa, M. Popescu, Ceaurughin, Eisenbeisser, Bărbulescu, Bandrabur, T. Vladimirescu, S. Ploieșteanu, Nanciu, Herescu, Lupaș, A. Rădulescu, Humis, Gabor, Tr. Iordache,

Ene. Pe plan internațional, *Venus* a participat la trei ediții ale CEC, în 1937, 1939 și 1940, fără să fi obținut performanțe notabile. După război, echipa apare în Divizia B, unde joacă doi ani (1946-1948), după care retrogradează în Divizia C. În 1948-1949 fuzionează cu UCB (Uzinele Comunale București) și sub denumirea de *Venus UCB* activează un tur de campionat în Divizia C, iar după desființarea acestui eșalon, în retur, dispare și *Venus* din nomenclatorul divizionarelor fotbalului românesc. Este de menționat faptul că în istoria clubului de fotbal de aproape patru decenii se înscrie și activitatea unor alte secții, cu o prezență remarcabilă în viața sportului românesc. Este vorba de secția de atletism reprezentată, printre alte nume de rezonanță, de Campionul Național la lungime Ionescu-Crum, în același timp un valoros fundaș în echipa de fotbal, de campionul la viteză M. Drăgănescu, precum și de Virgil Ludu și Cioclan. Baschetul venusist a fost și el prezent în celebrele nocturne de la „*Drept*”; ca și voleiul și patinajul artistic pe patinoarul de la *Oteteleșanu*. Secția de natație a clubului a întregit, la rândul său, profilul polisportiv al unui mare club, care a strălucit în perioada dintre cele două Războaie Mondiale și care, după 1949, a rămas doar în amintirea

noastră, dar și cu merite de necontestat în istoria sportului românesc.

VIIITORUL BUCUREȘTI. Echipă alcătuită din componenții lotului național de juniori, după ce aceștia au câștigat, în vara anului 1962, cea de-a 15-a ediție a Turneului UEFA, desfășurată în România. A avut o existență efemeră, participând în CN, ediția 1962-1963. În primăvara lui 1963 echipa, foarte populară de altfel, un fel de replică la favoritele puterii, *Dinamo* și *Steaua*, a fost desființată abuziv, jucătorii săi fiind transferați, în marea lor majoritate, la cluburile bucureștene din prima divizie: Suciu, Voinea, Pavlovici, Sorin Avram, Petescula *Steaua*, Ghergheli și I. Haidu la *Dinamo*, Jamaischi și Dumitriu II la *Rapid*. Echipa, antrenată de prof. Gheorghe Ola, avea în lot următorii jucători: Suciu, Adamache, Pal, Răcelescu, Petescu, Măndoiu, Ghergheli III, Neșu, Matei, Dumitriu II, Voinea, Pavlovici, D. Popescu, I. Haidu, S. Avram, Jamaischi, Mureșan, Dumitriu I, N. Naghi, Pojoni.

LIGA PROFESIONISTĂ DE FOTBAL (LPF) – vezi Volumul I.

REALIZĂRI ORIGINALE TEORETICE ȘI APLICATIVE

CERCETAREA TERMINOLOGIEI

În secolul al XX-lea și îndeosebi după cel de-al Doilea Război Mondial, procesul intens de valorificare în plan social a exercițiului fizic, a impus nevoia de fundamentare științifică a domeniului, datorită multiplelor sale funcții și mai ales a celei de reprezentare, generatoare a sportului de acum, universalizat. Fațetele acestui studiu sunt variate și complexe. Printre acestea se va înscrie și tema stabilirii eșafodajului terminologic al teoriei și practicii educației fizice și sportului, treaptă indispensabilă în definirea științifică a unei atare activități. Un astfel de studiu se implică într-o acțiune largă, de dimensiuni mondiale, întreprinsă pe linia stabilirii purității terminologice a multor domenii, reclamată de mărirea exponențială a fluxului de informație, de apariția unor științe noi, de revoluția tehnico-științifică postbelică.

În condițiile anilor '50, oamenii de știință de pretutindeni, în eforturile lor conjugate, au căutat să găsească și să nuanțeze legăturile organice, principale și secundare, generale și derivate între teorii și practici tot mai diversificate, să ușureze procesul de comunicare și instruire care se transmite în principal prin câmpul conceptelor operaționale. De aici, necesitatea precizării sferelor și conținuturilor acestor concepte, nevoia de sistematizare și ierarhizare a lor. O astfel de acțiune corespunzătoare logicii interne a fiecărei științe mai nou apărută, a căpătat un caracter general. În revista bucureșteană de artă, cultură și literatură *Contemporanul* din anii '50, se publicau săptămânal articole în rubrica: „*Pentru o terminologie științifică în fizică, chimie etc.*”

În aceeași perioadă înregistrăm preocupări similare și în domeniul educației fizice și sportului, susținute de cadre didactice și de cercetători. Prin revista de specialitate *Cultură fizică și sport*, s-a publicat o suită de articole, dedicate definirii conceptelor de bază

specifice teoriei și practicii educației fizice și sportului. Semnatarii acestor articole au fost C. Tudose, M. Zlate și A. Nicu. Rolul acestor articole și al definițiilor date conceptelor de bază ale domeniului, a fost acela de a semnala unele inexactități în folosința lor, pe care viața le-a consacrat fără controlul și girul riguros al autorității științei. Ele au convins și asupra competenței cu care specialiștii români abordaseră problematica pe cât de actuală, pe atât de delicată și subtilă a terminologiei educației fizice și sportului.

Contactul pe care acești specialiști l-au avut în anii '60 cu activitatea laborioasă a Biroului de Documentare și Informare (BIDI) al Consiliului Internațional pentru Educație Fizică și Sport (Conseil International pour l'Education Physique et le Sport – CIEPS) de pe lângă UNESCO, a convins, o dată mai mult, că evoluția rapidă a informației didactice și științifice a domeniului din ultimele decenii, reclamă necesitatea sistematizării și transmiterii ei. Toate aceste operații laborioase nu puteau fi realizate fără abordarea concentrică a studiului terminologic pe plan național, coroborat cu studii ale specialiștilor străini.

Literatura domeniului evidențiază însă o mare diversitate de sensuri și de nuanțe, cu care se foloseau conceptele, în dorința de a concretiza anumite realități, de obicei aceleași, dar studiate în spații geografice, istorice și politice diferite. Aceste deosebiri semantice se datorau diferențelor lingvistice, dar și propriului mod de înțelegere a sferei și conținutului noțiunilor, rezultat din nivelul de dezvoltare a teoriilor și practicilor, care nu era același peste tot. Traducerea textelor din limbile popoarelor care aveau prioritate în dezvoltarea educației fizice și sportului, demonstra aceste inegalități și de aici, dificultatea de a fi acceptate și folosite de specialiști. Bibliografia internațională a domeniului sporise

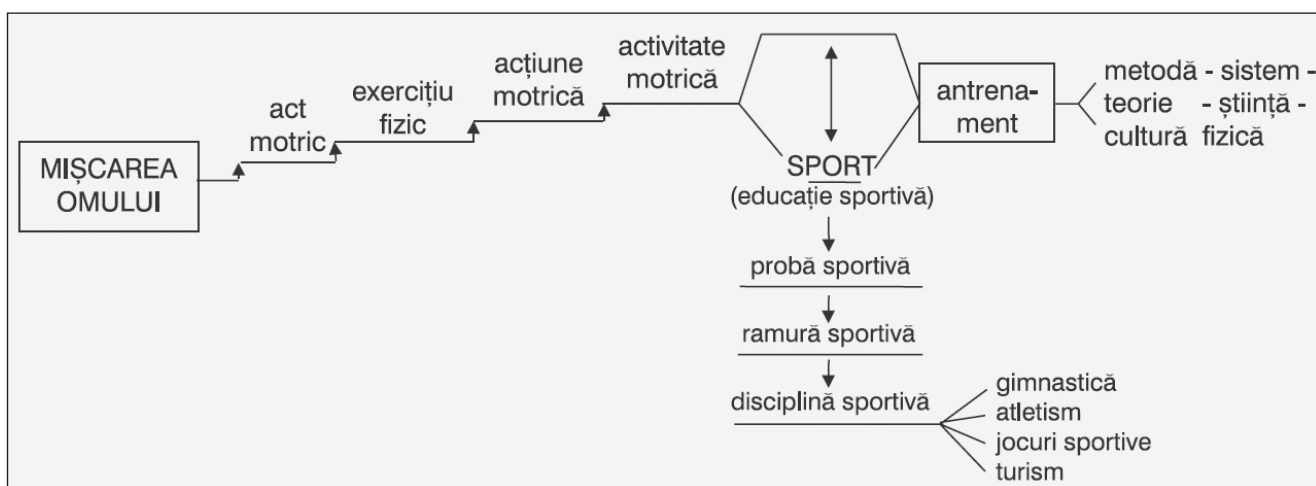
considerabil în epoca postbelică. Nevoia unificării terminologice, a stabilirii corespondenței fonetice și semantice reclama nevoia unui astfel de studiu. Încă din anii '60, experiența școlii românești avea să impună Biroului de Documentare și Informare de pe lângă CIEPS înființarea unei Comisii Internaționale de Terminologie. Până la sfârșitul deceniului VII, la conducerea acestei comisii a fost un român, prof. dr. Alexe Nicu. Așadar, a apărut nevoia alcătuirii unui dicționar multilingvistic menit să ofere exactitate în traducerea textelor care proveneau din limbile de circulație internațională, vorbite de popoare care se aflau în fruntea topurilor sportive continentale și mondiale. Un astfel de efort intelectual răspundea și necesității inventarierii și precizării conținutului și sferei conceptelor indispensabile procesului de încheiere a științei educației fizice și sportului. Din acest punct de vedere, trebuie amintit că orice știință își are o teorie care, la rândul ei, nu poate exista fără sistemul său noțional, fără categoriile sale cu care se codifică și implicit, se diferențiază multiple aspecte ale realității pe care o reprezintă.

De fapt, nici un domeniu teoretic și practic nu poate fi abordat, evaluat sau reprodus fără folosirea sistemului noțional și de codificare pe care tradiția și evoluția lui l-au imaginat și aplicat. Dar în acești ani, știința educației fizice și sportului s-a format tocmai pentru că acest sistem conceptual, această teorie sintetiza deja o practică veche de milenii, care pe lângă metodele de cercetare proprii, le-a folosit și pe cele găsite în științele limitrofe (biologice și umaniste), asigurând astfel tripticul pe care orice domeniu științific își stabilește statutul. La acest proces de identificare, cercetarea românească a avut un rol principal și distinct. Apariția *Dicționarului terminologic al Educației Fizice și Sportului* în șase limbi (română, franceză, spaniolă, engleză, germană și rusă, în 1974, la Editura Stadion din București) a avut un ecou internațional și a consacrat autoritatea specialiștilor români, care au compus Comisia Națională și au elaborat o astfel de lucrare fără precedent, lucrare apărută sub îngrijirea conf. dr. A. Nicu. Din comisie au făcut parte: prof. C. Tudose, conf. dr. A. Nicu, coordonatorul, îndrumătorul și inițiatorul lucrării, prof. univ. Leon Teodo-

rescu, prof. univ. dr. M. Epuran, prof. univ. Adina Stroescu, prof. univ. A. Iliescu, prof. Antoneta Totescu, prof. C. Răduț, conf. univ. Aristeia Hrișcă, prof. univ. Elena Firea, conf. univ. N. Ceașescu, lector univ. Taisa Florescu. Studiul avea să-și dovedească utilitatea și în domeniul prelucrării electronice a informației, care se baza pe unificarea terminologiei în circulația cunoștințelor transmise cu ajutorul noțiunilor, conceptelor. Pentru orice autor, ele constituie materialul indispensabil construirii de argumente, explicații, demonstrații etc. O parte dintre ele, evident cele cu o frecvență și o sferă de cuprindere mai mare, se transformă în așa-zii *descriptori*, cu ajutorul cărora calculatorul sau bibliotecarul pot acționa rapid în căutarea textului care îl interesează pe cititor. Natura raporturilor dintre diferite noțiuni, termeni, depinde evident, de conținutul, de realitatea pe care aceștia o reprezintă. Aceste raporturi sunt evidențiate de notele caracteristice ale definițiilor. În acest mod se află care sunt *noțiunile generice* denumite *cheie*, în jurul cărora se grupează termenii înrudiți, subsidiari sau derivați. Pornind de la aceste ipoteze de lucru, Comisia Națională a găsit rațional să abordeze în prima fază a studiului, noțiunile fundamentale ale teoriei și practicii educației fizice și sportului, cu care se operează cel mai frecvent și care au caracter general, de descriptori. Așa s-a obținut „*tezurizarea*” câmpului terminologic al domeniului, ușurând relația dintre *autor-bibliotecar-cititor*. În stabilirea inventarului noțiunilor fundamentale, s-au avut în vedere și legăturile lor logice. Aceste relații raționale pot fi de natură didactică, structuralistă, deterministă (cauzală), istorică etc., comisia străduindu-se să le îmbine. Modul acesta de a gândi a determinat și maniera de a reprezenta grafic interrelațiile acestor noțiuni. Schema de tip arborescent a satisfăcut cel mai bine ideea de la care s-a plecat în abordarea studiului celor 200 de noțiuni considerate atunci ca fundamentale. S-a pornit, evident, de la noțiunea cea mai generică – *mișcarea omului*, care se concretizează printr-o imensă cantitate de *acte motrice*. În momentul în care acestea se repetă sistematic, cu o anumită finalitate, devin *exerciții fizice* care, la rândul lor, sunt implicate în orice *acțiune motrică*,

din care se compun *activitățile motrice*, diferențiate în categoriile esențiale ale sistemului: „*educația fizică, sportul de performanță și sportul pentru toți sau de mase*”. Valorificarea extensivă a exercițiului fizic în sportul pentru toți și intensivă în sportul de performanță, a generat *metode, soluții* de esență didactică, cu efecte biologice și psihice resimțite de executant, asamblate sistematic într-un proces de *antrenament, programat și planificat*, corespunzător unui *model*. Toate aceste cunoștințe devenite concepte sau noțiuni de bază, alcătuiesc o teorie care le ordonează, le explică apariția și evoluția, alcătuind esența *științei educației fizice și sportului*. Studiul terminologic respectiv, avea să analizeze caracteristicile celor peste 200 de concepte derivate, care au constituit conținutul dicționarului respectiv. Numărul conceptelor este o cifră deschisă, pentru că evoluția teoriei și practicii activităților amintite, va provoca previzibil apariția altora, rectificarea și completarea celor consacrate, producătoare de mutații și schimbări în sistemul de tip arborescent în care ele se așează și se diversifică. Modul de abordare i-a obligat pe specialiștii comisiei să definească *cauza* fiecărei noțiuni, cu respectul rigurozității legităților logicii formale aristotelice și dialectice impuse de un studiu terminologic analitic. În felul acesta, capetele de definiție, care de obicei situează noțiunea într-o anumită zonă a câmpului conceptual, stabilind apartenența și *genul ei proxim*,

au putut fi corelate. Gândul permanent la structura de încrângături în care se găsesc, la faptul, realitatea pe care o concretizează termenul, a eliminat improvizațiile sau păreri arbitrare. Mai discutabilă s-a dovedit surprinderea notelor esențiale, caracteristice ce separă noțiunile între ele și care le conferă *diferența specifică*. Din acest punct de vedere considerăm că truda laborioasă depusă de Comisia Națională, apreciată elogios de Simpozionul internațional de la Magglingen (Elveția) din 1968, a deschis o nouă și originală perspectivă studiului terminologic al domeniului. Astfel, specialiștii români s-au convins nu numai că terminologia educației fizice și sportului este un subsistem al celui pe care limba, în totalitatea ei, îl reprezintă, dar că acest subsistem are în esența lui, în structura lui o mulțime de alte micro sisteme. Pentru exemplificare se consideră, în acest sens, că în familia conceptului generic de *mișcare* există o mulțime de termeni sau sintagme derivate: *traectoria mișcării, mișcarea pasivă și activă, ciclu, formă, figură, tehnică, momente, elemente, ritm, tempo* etc. O abordare în spirit structuralist a acestui studiu, i-a conferit autoritate și acceptare, specialiștii atât din teoria, cât și din practica educației fizice și sportului lămurind și limpezind folosirea ansamblului lexical specific, în orice act de comunicare prin scris și cuvânt. Pentru exemplificare prezentăm schema conceptului *mișcare*:

Schema termenilor fundamentali ai domeniului *educație fizică și sport*

STUDIUL POTENȚIALULUI BIOMOTRIC

POTENȚIALUL BIOMOTRIC AL POPULAȚIEI PREȘCOLARE ȘI ȘCOLARE DIN ROMÂNIA

Omul, în unitatea lui trupească și sufltească, surprins în interrelația lui funcțională somatică, motrică, psihică și morală, e o *constantă* a vieții.

Lumea, societatea mai corect spus, în care el se află și pe care o parcurge, este o *variabilă* care acționează și modifică valorile sale obiective și mai ales subiective, într-un ritm și după un grafic greu de sesizat de observație și chiar de cercetare. O confirmare a acestui fapt, este înregistrarea fenomenului de *accelerare a dezvoltării fizice a generației în creștere* sau *secular trend*, cum a fost denumită în literatura de specialitate după cel de-al Doilea Război Mondial. S-a constatat că generația australiană tânără, este mai înaltă în medie, cu 20 cm decât talia părinților. În Japonia, s-a consemnat o diferență apreciabilă de 6 cm între media taliei generației postbelice față de cea interbelică pentru somaticul acestui popor, care, în general, este de talie mică. Fenomenul a fost sesizat în toate țările cu un standard mai ridicat de viață economico-socială și igienică, datele fiind aproximativ apropiate. Printre ele s-a aflat și România, unde fenomenul și-a consemnat evoluția aproape exponențială, în anii '50-'60, până spre sfârșitul deceniului șapte. Apariția lui a obligat oamenii de știință de pretutindeni să-i cerceteze atât cauzele, cât și efectele și implicațiile.

Interesată încă de la sfârșitul anilor '60 de problematica efortului fizic rezultat din combinația surselor morfologice, funcționale și motrice ale generației în creștere, de valorificarea și predicția

tipurilor constituționale atât de necesare operației de selecție adecvată pentru sportul de performanță, școala românească de cercetare în domeniul educației fizice și sportului, a dorit să cunoască disponibilitățile populației școlare, adică *potențialul biomotric școlar din România*. Așa se explică studiul longitudinal desfășurat în trei etape, consemnând înregistrările, sintezele și comparațiile făcute din 10 în 10 ani (deceniile șapte, opt și nouă). Studiul a fost inițiat, condus și realizat de Virgil Maziliu, Alexe Nicu, Alexandra Focneanu, Virginia Paraschiv și, ulterior, de Ana Marie Șintie și Letiția Miclescu.

Cu ocazia recrutării tinerilor apti pentru serviciul militar, instituțiile specializate din țările dezvoltate, (îndeosebi de igienă socială ca și cele militare), au măsurat timp de un secol și mai bine somaticul uman, pentru a-i cunoaște dinamica și valorile la maturitate (după 18 ani), atât ale parametrilor determinați genetic (talie, bust, membre inferioare, avengură), cât și ale celor condiționați de factori sociali perfectibili (greutatea și perimetrele). Dar aceste cercetări, pentru o rațiune sau alta, au vizat doar somaticul uman, nu și motricitatea sa. S-au măsurat adulții și tinerii peste 18 ani nu și tânără generație în creștere. Autorii români, a căror cercetare a avut o anumită periodicitate (din 10 în 10 ani), au urmărit să cunoască relația dintre somaticul și motricitatea elevilor preșcolari și școlari, aflați în plină creștere și dezvoltare, între 4 și 18 ani. Cu această cercetare, s-a folosit și conceptul de *biomotric*, menit să concretizeze relația celor două componente ale ființei umane. Circulația acestui concept, sugerează abordarea cauzală a celor două componente constitutive ale dinamicii și staticii umane. Forurile științifice, educaționale, politice, militare și

economice ale societății moderne, au nevoie de date relevante, periodice și semnificative despre potențialul biomotric al populației tinere, aflată în plină creștere și dezvoltare fizică și funcțională.

Grija generoasă pe care ecologiștii o poartă protejării naturii, nu poate fi mai mică decât cea pe care ar trebui s-o dăruim protecției omului și îndeosebi tânărului, tot mai afectat de sedentarism, de poluare fonică și chimică, de alcoolism, de droguri, de sărăcie și violență. Autorii acestei cercetări au fost preocupați de aceste gânduri, încercând să relateze despre gradul acestui potențial, situat sub nivelul normalului, dar să și găsească și să propună soluții de ameliorare. Nu întâmplător cercetarea

Eurofitului, inițiată și aplicată de Consiliul Europei, este interesată de un asemenea studiu, așa cum a fost preocupată și Federația Internațională de Educație Fizică (FIEP) de o astfel de lucrare, cu aproape o jumătate de secol în urmă. Ambele instituții au elaborat baterii de teste, dar cercetările proiectate fie n-au fost realizate, fie n-au fost comunicate. În bibliografia domeniului, în anii '70-'80, n-au existat date, concluzii, privind potențialul biomotric al populației școlare rezultate din măsurarea unor colectivități mari de elevi ale țărilor dezvoltate.

Cercetătorii români, împreună cu 400 de profesori de educație fizică și sport din școli situate în medii sociale diferite (oraș și sat) și în zone geografice variate (câmpie, deal și munte), au măsurat într-o primă etapă a cercetării (1969-1972), aproape 100.000 de elevi și eleve, de la 4 ani până la 18 ani. Lotul de cercetare avea valoare semnificativă pentru totalul populației școlare din România acelor ani, care era de aproape 5.000.000 de elevi și eleve. O astfel de cercetare avea tradiție în România. În anii '50, prof. Virgil Mazilu, în cadrul acțiunii UCFS (Uniunea pentru Cultură Fizică și Sport) de a introduce complexul GMA (Gata pentru Muncă și Apărare), după modelul GTO (*Tpyd* = muncă; *OaopoH* = apărare) aplicat în Uniunea Sovietică (în scopul de a menține populația tânără și adultă într-o continuă pregătire fizică, în scopuri insuficient mărturisite în titulatura acțiunii respective, cu implicații politice), făcuse măsurători pe contingente mai

mari de oameni, aflați dincolo de vârsta școlară. Se dorea, ca normele probelor incluse în complexul GMA să rezulte din realitățile nivelului de dezvoltare motrică a populației României. Mai mult, în perioada interbelică prof. Iacob Mihăilă, conf. dr. Petre Lazăr, lector Gheorghe Zapan și asistent dr. Adrian Ionescu, cadre didactice ale ANEF, făcuseră deja măsurători pe tinerii recruți și pe elevii școlilor primare, pentru evaluarea valorilor antropometrice și motrice. Eșantioanele erau însă mici, insuficiente pentru a emite judecăți de valoare pe o generație în creștere, la nivel național.

Obiectivele și ipotezele cercetării cu profil fundamental efectuate în perioada 1969-1972, au fost multiple și complexe. La vremea aceea se credea că școlarii din mediul rural au o motricitate superioară celor din mediul urban, îndeosebi în ceea ce privește rezistența și forța. Nu se cunoștea, dar se intuia relația dintre mediul geografic și somaticul generației în creștere, ca și modul în care motricitatea este influențată de specificul natural – munte, deal și câmpie. Se considera, de asemenea, că efectele cantitative și calitative ale educației fizice și sportului școlar asupra acestui potențial, sunt mai slabe decât normale. Totodată, lipseau din sistemul de evaluare al științei educației fizice și sportului din perioada respectivă, criteriile și formele adecvate interpretării unitare a somaticului și motricului elevului, care se măsură cu unități temporale, spațiale și convenționale variate, pe de o parte și se dorea cunoașterea raportului de reciprocitate între valorile acestor două componente ale ființei școlarului, pe de altă parte. Dar aceste date sunt indispensabile abordării adecvate și oportune a conținutului și metodologiei educației fizice și sportului din școală, în toate verigile sale succesive. Ele au oricând caracter informativ, comparativ și sunt premise pentru orice intenționalitate și finalitate menite să concretizeze și îndeosebi să mărească eficiența procesului pedagogic aplicat în acest interval de vârstă, atât de pretabilă la orice ameliorare, compensare și perfecționare. Pornind de la aceste nevoi, atât de ordin teoretic (fundamental), cât și practic (aplicativ), cercetarea avea să deschidă dosarul potențialului biomotric al populației preșcolare și școlare

și astfel să informeze periodic forurile de conducere ale învățământului și sportului din România și ale ministerelor interesate de starea de sănătate, nivelul motric și antropometric al generației în creștere din deceniile sfârșitului de veac. Date comparative nu existau, ca de altfel mai peste tot în lume, încât raportarea lor la *ceva*, aflat *undeva* și înregistrat *cândva* nu a fost posibilă decât după rezultatele înregistrate din cele trei etape ale cercetării succesive din anii '70, '80 și '90. Consecințele unei astfel de cercetări longitudinale s-au dovedit utile în plan teoretic și practic. Pe lângă „*banca de date*” care s-a creat într-un domeniu care vizează *calitatea vieții unui popor*, s-au provocat problematice educației fizice și sportului din țara noastră, noi obiective, soluții îmbunătățite în domeniul metodologic, al dotării materiale și instruirii cadrelor de specialitate. Pentru relevanța cercetării în care grupul țintă era de cca 5 milioane de elevi, eleve și de copii preșcolari, s-au măsurat în fiecare etapă de cercetare, eșantioane între 50.000 și 100.000 de subiecți. Profesorii de specialitate din aceste zone și județe, selecționate după criteriile menționate și după instrucțiuni comune, au măsurat cei 5 parametri somatici – talia, bustul, greutatea, perimetrele în inspirație profundă și expirație forțată și cei 10 parametri motrici – viteza de deplasare în alergare (distanță între 20 și 100 m pentru preșcolari și elevi până la clasele XII), detenta trenului inferior (săritura pe verticală, fără elan) și a trenului superior (aruncarea mingii de oină de pe loc, la distanță), proba de îndemânare bazată pe rezolvarea motrică a unei succesiuni de acțiuni rapide, contracronometru, incluse într-un traseu prestabilit denumit *navetă*, măsurarea mobilității în plan anterior (îndoirea înainte a trunchiului cu păstrarea genunchilor întinși), rezistența în regim de forță (flotări, tracțiuni, extensii ale spatelui și ridicări de trunchi) și rezistența în alergarea de durată (sub forma *cât rezști*, în tempou moderat și uniform).

Prelucrarea pe calculator a rezultatelor s-a făcut conform obiectivelor cercetării, acelea de a evidenția dinamica valorilor mediale ale parametrilor somatici și motrici măsurați, pentru a le compara nivelul de-a lungul celor trei etape ale cercetării,

care s-au făcut din 10 în 10 ani și care se dorește să se reia, la aceste intervale și în viitorul apropiat. Datele culese au fost prelucrate cu ajutorul instrumentajului statistico-matematic: mediile aritmetice ale fiecărei clase, separat pentru băieți și fete, deviația standard, evocarea medie, coeficientul de variabilitate, limita inferioară (Li) și superioară (Ls) a șirului de valori, procentul subiecților cu rezultate mai bune, egale sau mai slabe față de media claselor și formula „x” pentru acordarea unui calificativ de foarte bine, bine, satisfăcător, nesatisfăcător și slab, în funcție de punctajul obținut cu ajutorul calculului:

$$x = (x - Ls) / (Ls - Li) \times 100$$

Pentru însemnătatea documentară a acestor medii, care se vor compara cu cele înregistrate de populația școlară în secolul al XXI-lea, vom prezenta tabelele parametrilor principali ai băieților și fetelor, întocmiți pentru cele trei etape ale cercetării pentru toate clasele învățământului din anii '70-'90 (vezi pagina următoare).

În sinteza lor, se poate aprecia că valorile parametrilor somatici se înscriu în limitele normalului, iar valorile parametrilor motrici, conform evaluării sub forma calificativelor, cu ajutorul formulei de calcul „x”, se înscriu majoritar în zona „satisfăcător”, „nesatisfăcător” și chiar „slab”. Acest fapt demonstrează eficiența scăzută a procesului pedagogic al educației fizice și sportului școlar, procentul crescut al regimului sedentar în dauna celui dinamic, în timpul liber al elevilor. Avertismentele, în toată gravitatea lor, date de concluziile acestei cercetări longitudinale, nu au fost receptate de forurile interesate. Unele măsuri care au vizat îmbunătățirea programelor didactice școlare, a metodologiei de predare (mărirea volumului intensității și densității efortului în lecțiile de profil), a modului de evaluare și stimulare a rezultatelor elevilor în plan motric (aparitia *sistemului unitar de verificare și apreciere*), nu și-au demonstrat eficiența scontată. Această problemă rămâne încă deschisă, motricitatea și somaticul, în special cel dobândit prin educație și condiții sociale, reprezintă un obiectiv care reclamă rezolvări superioare în anii de debut ai noului secol.

Valorile potențialului biomotric al elevilor înregistrate în anii '90

Cicluri	Indicatori antropometrici						Indicatori motrici					
	Clase	Medie de vârstă	Statură (cm)		Greutate (kg)		Aruncări (m)		Detentă (cm)		Viteză	
			B*	F**	B	F	B	F	B	F	B	F
Primar	a I-a	7,5	124,7	124,0	24,10	23,20	13,30	8,70	17,40	16,50	4"80	5"0
	a II-a	8,4	129,4	128,1	26,70	25,30	16,20	10,40	19,70	17,80	6"30	6"6
	a III-a	9,3	134,1	133,4	28,80	28,10	18,60	11,90	19,90	18,60	6"10	6"4
	a IV-a	10,3	139,0	138,8	32,00	38,80	21,50	13,70	23,00	21,20	7"60	8"0
Gimnazial	a V-a	11,4	144,9	146,7	35,71	36,06	25,84	17,16	26,22	24,74	7"33	7"63
	a VI-a	10,3	150,1	152,3	39,51	40,76	29,19	19,31	28,52	26,97	8"53	8"88
	a VII-a	12,8	156,9	157,0	44,61	45,38	32,70	21,48	31,21	27,76	9"58	10"12
	a VII-a	12,1	164,2	160,6	50,40	49,36	36,34	22,58	34,15	27,41	9"27	10"05
Liceal	a IX-a	14,8	170,6	162,4	57,58	52,38	38,93	22,86	38,74	29,29	12"52	14"30
	a X-a	16,2	174,0	163,0	61,40	53,83	42,39	23,23	41,83	29,50	14"27	19"93
	a XI-a	17,3	176,2	163,5	64,66	54,64	44,77	23,66	42,05	29,15	14"08	17"04
	a XII-a	18,2	176,4	163,7	65,84	55,00	46,26	24,61	43,15	29,43	13"93	16"99

Cicluri	Indicatori motrici											
	Indemânare		Mobilitate (cm)		Forța adomen (nr. repetări)		Forță spate (nr. repetări)		Flotari (nr. repetări)		Tracțiuni (nr. repetări)	
	B	F	B	F	B	F	B	F	B	F	B	F
Primar	26"7	27"8	50,70	52,10	27,60	24,60	14,20	13,60	7,50	7,10	1,60	7,3
	25"5	27"0	50,90	52,20	34,10	28,00	15,80	14,90	9,00	7,50	1,90	7,9
	24"3	25"7	51,40	52,90	38,70	31,20	18,90	17,10	10,00	7,70	2,00	7,1
	22"9	24"1	51,00	53,10	44,00	35,20	20,70	18,10	11,00	7,80	2,50	7,7
Gimnazial	19"74	20"62	52,20	55,70	48,87	42,12	23,75	21,99	12,18	7,79	2,55	8,88
	18"59	19"48	52,52	56,64	56,96	46,71	27,63	23,66	13,24	8,28	3,03	9,90
	18"08	10"41	53,09	57,56	60,48	49,78	30,99	25,44	14,79	7,92	4,39	10,03
	17"35	18"81	54,00	58,49	60,80	46,61	31,55	25,96	15,94	7,71	5,24	10,01
Liceal	17"29	18"95	55,77	58,00	60,91	43,31	33,37	26,55	19,72	8,65	6,41	13,27
	16"87	18"90	55,57	57,51	66,07	44,06	34,11	26,65	23,69	8,76	7,53	11,63
	16"20	18"79	56,77	58,32	63,18	44,54	35,53	28,41	24,13	9,40	8,73	13,11
	16"09	18"72	56,66	56,64	61,91	42,56	35,23	27,54	24,80	8,75	9,39	13,07

Cicluri	Indicatori motrici			
	Alergare rezistența			
	Timp		Distanța (m)	
	B	F	B	F
Primar	5'31"	4'15"	924.3	673.24
	7'17"	5'21"	1247	890.01
	8'13"	5'53"	1445	951.1
	10'21"	6'35"	1842	1124.03
Gimnazial	11'56"	7'44"	2191	1323.96
	12'43"	8'18"	2445	1508.4
	12'29"	7'42"	2505	1377.31
	11'19"	6'96"	2312	1318.49
Liceal	9'05"	5'87"	1929	1141.7
	9'49"	5'37"	2000	1051.1
	8'62"	5'82"	1933	1140.7
	9'67"	5'84"	2151	1154.5

* Băieți; ** Fete

Totodată, această cercetare periodică a constituit și va constitui un veritabil „*recensământ biomotric*” al populației școlare, un *memento* pentru ministerul de resort, pentru lumea profesorală, atât de cointereseată să cunoască nivelul de dezvoltare și creștere fizică și motrică ale tinerelor generații.

Pe temeiul acestei lucrări și al depozitului de informații obținut, se poate întocmi *fișa matricolă biomotrică* a fiecărui elev, cu o importanță egală cu cea *intelectuală*, ea constituind o evidență a unui complex proces evolutiv, utilă reconstituirii și explicației oricărei deveniri ontogenetice. Astfel de

date sugerează înscrierea lor în *caietul de elev*, experiență pe care școala românească a dobândit-o în anii '30, mărturie a unei evoluții organice și funcționale a individului. De subliniat, de asemenea, că abordarea acestei cercetări a prilejuit unele precizări de ordin terminologic. Folosirea conceptului de *potențial biometric*, în viziunea autorilor, a fost determinată de faptul că sfera și conținutul lui sunt mai caracteristice și mai nuanțate decât vechiul concept cu aceeași semnificație – *capacitate fizică*. Acest ultim concept, delimitează doar partea motrică și funcțională nu și morfologică a omului. Majoritatea autorilor străini și români consideră că acest concept – capacitatea fizică – este doar efectul nivelului calităților motrice de bază sau combinate. Autorii cercetării au apreciat, de altfel, că noțiunea de *capacitate* presupune mai mult ideea de *dobândit*, pe când cea de *potențial* implică pe lângă cea de *înnăscut* și pe cea de *cultivat*. Mai mult, potențialul reprezintă o latență umană, o avuție virtuală, susceptibilă măsurării și mai ales amplificării. Așa se explică de ce conceptul de *potențial biometric* a intrat deja și s-a consacrat în lexiconul limbii române de specialitate.

SISTEMUL NAȚIONAL DE SELECȚIE ȘI PREGĂTIRE A COPIILOR ȘI JUNIORILOR

În viziunea autorilor acestui sistem (A. Nicu, V. Mazilu, Al. Focșăneanu), performanța sportivă este determinată de mai mulți factori cuprinși în modelul explicat anterior. Dintre aceștia, *valoarea biologică, personalitatea sportivului și valoarea antrenorului*, ca și *timpul afectat pregătirii*, sunt esențiali. Ultimul factor este ipotetic constant pentru toți sportivii din toate timpurile și din toate țările, diferită fiind doar folosirea lui mai mult sau mai puțin rațională. Însă ceilalți factori sunt variabili, *talentul* copilului sau juniorului fiind de importanță esențială pentru destinul viitorului sportiv de elită. Disponibilitățile motrice și somatice ale gimnastei Nadia Comăneci, ale tenismanului Ilie Năstase și canoistului Ivan Patzaichin, care au strălucit pe firmamentul sportului mondial între

1970 și 1980, sunt edificatoare. Doar selecția și împrejurările favorabile au făcut ca asemenea talente, de excepție, să fie fructificate de sportul românesc al acestor decenii.

Conceptul de *selecție* nu aparține sportului. Inițial a fost folosit în activitatea de depistare precoce a disponibilităților profesionale ale adolescenților, încă de la începutul secolului al XX-lea. Conceptul a fost preluat de sport în anii '30-'40, în vederea primirii copiilor în incinta bazelor sportive pentru o pregătire care, mai târziu, avea să se numească *specializare* timpurie. O astfel de acțiune, oarecum organizată, însemna orientarea copilului la o vârstă fragedă, către o instruire într-o ramură de sport. De aceea a apărut un concept mai adecvat, de *inițiere precoce*, întrucât era exagerată afirmația primei specializări încă din perioada junioratului. Treptat, școala de sport românească, influențată de experiența sovietică a antrenorului Popov de la Sankt Petersburg, a denumit operația de primire și organizare a pregătirii copiilor *selecție primară*. Și astfel, selecția a devenit o operație curentă în sportul românesc, însă abordată diletant și într-o formă diversă, proprie fiecărui antrenor, fiecărei ramuri și probe din sport.

Datorită însemnătății primordiale a talentului, ca bază de plecare a unei remarcabile consacrări sportive, lucrătorii Centrului de Cercetare în Problemele Sportului au inițiat un studiu care a condus la *elaborarea „Sistemului unic de selecție și pregătire a copiilor și juniorilor”* din România. În lume, nu exista în 1976 (și până la data apariției acestei lucrări) un astfel de sistem unitar, care să fundamenteze selecția copiilor pe întregul front sportiv al unei țări. Unicitatea lui i-o conferă existența unor criterii aplicate și respectate în orice selecție, indiferent de ramura de sport. Ceea ce diferă de la o ramură la alta sunt valorile acestor criterii, pe care le menționăm în continuare.

- *Criterii sanogenetice*: potrivit cărora, pe baza unei anamneze medico-sportive, se resping copiii care au avut afecțiuni reumatice, boli neuropsihice, metabolice, cardiovasculare, hepato-renale, deformări și limitări funcționale ale aparatului locomotor,

boli endocrine, miopie și strabism (peste 5 dioptrii ale analizorului vizual etc.).

• *Criterii somatice:* vizează mai mult aparatul locomotor, puternic condiționat genetic. Coeficienții de corelație sunt mai mari în acest caz pentru testul osos decât pentru cel muscular. Dintre multiplii parametrii morfologici, *înălțimea* (talie), *proporțiile segmentelor corporale* și *tipologia somato-sexuală* au prioritate în selecție. Înălțimea sportivului și anvergura au dobândit o însemnătate sporită odată cu evoluția sportului în perioada postbelică. Eficiența lor în profilarea modelului campionilor acestui interval de timp, în obținerea marii performanțe, a crescut considerabil. Așa s-a consacrat *biotipologia sportivă*, care impune practicantilor jocurilor sportive, canotorilor, aruncătorilor din atletism și sportivilor de la categoriile mari din sporturile aciclice (box, lupte, judo, lupte marțiale), selectarea în procent tot mai mare a sportivilor înalți, peste 2 m, și cu anvergură supradimensionată. În această perspectivă, copiii selecționați sub 10 ani și peste această vârstă, trebuie să satisfacă acești parametrii antropometrici, anticipați că vor fi dobândiți la vârsta majoratului biologic (18 ani). În consecință, în momentul selecției primare, este indispensabil să se facă predicția taliei, în primul rând. Studiul respectiv folosește mai multe formule de calcul pe baza cunoașterii înălțimii părinților, a datelor de creștere a tineretului în această perioadă, în care s-a înregistrat un proces accelerat de evoluție somatică (*secular trend*), mai ales în țările dezvoltate economico-social. Astfel, înălțimea fiului poate fi prognozată pe baza înălțimii tatălui, iar a fiicei, pornind de la înălțimea mamei. S-au folosit mai multe formule:

$$\text{a) } \text{înălțimea băieților} = (\text{înălțimea mamei} + \text{înălțimea tatălui}) / 2 \times 1,08$$

$$\text{b) } \text{înălțimea fetelor} = (\text{înălțimea mamei} + \text{înălțimea tatălui}) / 2 \times 0,923$$

Înălțimea băieților se mai poate calcula pe baza relației procentuale existente între media pe țară a înălțimii la 18 ani și media pe țară a înălțimii fiecărei vârste cuprinse între 10 și 18 ani. Concret, mediei înălțimii pe țară a băieților de la 18 ani i se

acordă procentul de 100%, la 17 ani – 99,47% din cea finală; la 16 ani – 98,01%; la 15 ani – 95,28%; la 14 ani – 91,26%; la 13 ani – 87,18%; la 12 ani – 84,82; la 11 ani – 80,95%; la 10 ani – 78,21%.

În ceea ce privește acest raport la fete, el se prezintă astfel: la 17 ani înălțimea fetelor reprezintă 99,87% din cea finală; la 16 ani – 99,56%; la 15 ani – 99,05%; la 14 ani – 97,67%; la 13 ani – 95,35%; la 12 ani – 91,83%; la 11 ani – 87,75%; la 10 ani – 84,38%. De exemplu, se măsoară înălțimea puberului de 10 ani căruia se dorește să i se facă prognoza, după care se înmulțește înălțimea respectivă (145 cm) cu 100, iar produsul se împarte la valoarea procentuală ce revine vârstei respective – 78, 21%. Și cu o marjă de 1-2 cm „+” sau „-”, se află talia pe care puberul o va avea la 17 ani. Calculul și-a demonstrat valabilitatea, ajutând antrenorii să selecționeze viitorii sportivi care să satisfacă caracteristica somatică a performanței ulterioare.

• *Criterii biochimice:* mai dificil de evidențiat la nivel de selecție la scară națională, reclamă cunoașterea nivelului apei endogene, de care depinde numărul de ioni pozitivi și negativi, viteza diferitelor reacții enzimatică, nivelul pH, respectiv al gradului de aciditate a diferitelor umori și structuri ale organismului.

• *Criterii psihologice:* urmăresc să depisteze corespondența dintre aptitudinile și atitudinile candidatului, ce se doresc să fie de un nivel cel puțin mediu. Ele alcătuiesc capacitatea psihică *de start* a acestuia, fiind supuse perfectării în procesul de pregătire (capacitatea mentală, de învățare rapidă și corectă a acțiunilor motrice, motivația, disciplina, trăsăturile temperamentale și caracteriale cerute de performanța sportivă a ramurii alese).

• *Criterii sociologice:* sunt folosite pentru a cunoaște mediul social din care provin candidații. Experiența a demonstrat că motivația cea mai intensă și mai constantă o au copiii proveniți din familii cu venituri medii și submedii, cu mai mulți copii, sportul acordându-le șansa reușitei și integrării sociale.

• *Criterii motrice:* dezvăluie nivelul și ritmul de evoluție al copilului din acest punct de vedere,

devenind criteriile de bază ale selecției. Acesta este concretizat printr-un sistem de probe și norme de evaluare, imaginate pentru depistarea talentelor sportive, evidențiate de gradul de dezvoltare al calităților motrice, aflate în mare măsură în stare latentă. S-a folosit în acest scop o baterie de teste pentru înregistrarea vitezei de alergare, a săriturii în lungime de pe loc, alergare de rezistență, aruncarea mingii de oină, menținut în atârnat, un traseu de îndemănare, mișcări de cunoaștere a forței abdominului, mobilitate. Pentru o apreciere unitară a rezultatelor, înregistrate cu diferite unități de măsură (m, cm, sec., min., cantitate de repetare), s-a aplicat un sistem de scalare a performanțelor pentru fiecare vârstă în parte, separat pentru băieți și pentru fete, fiecare performanță căpătând un echivalent în puncte. Acest sistem de scalare (*Hull*) în care media primește 50 de puncte, prezintă următoarele avantaje:

a) permite antrenorului compararea nivelului general al grupei și al fiecărui copil în parte, cu nivelul standardelor naționale;

b) face posibilă raportarea rezultatelor la cele avute anterior, în pregătirea și aprecierea potențialului de care dispune, inițial și intermediar, până la vârsta de 14 ani;

c) asigură o evidență necesară a aprecierii motrice a fiecărui copil, căruia i se pot acorda între 10 și 100 de puncte, după rezultat.

Pentru a fi incluși în grupele de începători, copiii trebuie să realizeze prin cumul unul dintre următoarele baremuri:

a) în cazul ramurilor de sport în care prima selecție se face la 6 ani inclusiv, copiii trebuie să îndeplinească minimum 280 de puncte, la următoarele 5 probe: alergarea pe 20 m, săritura în lungime de pe loc, proba de îndemănare (*naveta* pe 10 m), ridicări de trunchi din culcat în șezând timp de 30" și mobilitatea coxofemurală în plan anterior;

b) pentru ramurile de sport în care prima selecție se face la 7 ani sau după această vârstă, copiii trebuie să totalizeze 440 de puncte la cele 8 probe;

c) în ramurile în care realizarea performanțelor este condiționată de un nivel înalt al calităților

motrice cu mare preponderență genetică (viteza, sub toate formele de manifestare și îndeosebi deplasarea, detenta și coordonarea), exigența trebuie să fie sporită încă de la prima selecție, deoarece aceste calități se dezvoltă mai puțin prin antrenamente (de 17-20 de ori față de valorile inițiale, comparate cu forța și rezistența care se amplifică de 300-500 de ori). De aceea, la probele de proveniență genetică, punctajul realizat de copii ar fi de dorit să fie de 65-70 de puncte;

d) pentru asigurarea reușitei pregătirii copiilor cu valori ale taliei mai mari decât media pe țară a vârstei lor, sistemul a prevăzut acordarea unei bonificații de 40 de puncte (câte 5 puncte pentru fiecare dintre cele 8 probe), pentru ca în momentul primei selecții, ei să totalizeze 400 de puncte.

Totalul de 480 de puncte acordate rezultatelor celor peste 8 probe (câte 60 de puncte fiecare, cu 10 puncte peste media de 50 de puncte), s-a dovedit o valoare prea puțin realizabilă (sub 10%), motiv pentru care sistemul a făcut unele concesii determinate de insuficiența cultivării sferei motrice încă din perioada preșcolară, copilul având disponibilități nebănuite să-și sporească sensibil rezultatele, în limitele normalului. În afara acestei baterii de teste motrice, pentru cunoașterea nivelului de pregătire fizică a copiilor la aceste vârste timpurii, sistemul a introdus și unele probe care vizează calități specifice pentru anumite sporturi: proba de mobilitate, echilibru și orientare în spațiu, viteza de rotație, ritmicitate și muzicalitate, execuția mișcărilor singulare (proba riglei) pentru gimnastică artistică, ritmica sportivă, dans sportiv, gimnastica aerobică, patinaj artistic, înot, judo, etc. La sfârșitul fiecărui an de pregătire, an ce se constituie ca o indispensabilă alternativă a oricărui moment de selecție (selecția, pe lângă cea primară, se tot repetă în cariera unui sportiv), se efectuează probe de control care prezintă următoarele cerințe: realizarea a 480 de puncte între 7-14 ani (sau 250 de puncte la 6 ani), conform scalei vârstelor respective și se verifică după rezultatele tabelelor alăturate, întocmite în anii '70-'80.

Criterii motrice de selecție – băieți

Vârstă (ani)	30p	40p	50p	60p	70p	80p	90p	100p	30p	40p	50p	60p	70p	80p	90p	100p
Alergare: 6 ani – 20 m; 7-14 ani – 50 m									Lungime de pe loc (cm)							
6	6"1	5"6	5"1	4"5	4"0	3"4			93	102	110	119	128	136		
7	10"7	10"2	9"7	9"2	8"7	8"2	7"7	7"2	111	122	135	144	152	166	178	189
8	10"6	10"0	9"5	8"9	8"3	7"8	7"2	6"7	119	130	142	155	164	175	186	197
9	10"0	9"5	9"0	8"5	8"0	7"5	6"9	6"5	128	140	162	163	175	187	199	211
10	9"7	9"2	8"7	8"3	7"8	7"3	6"8	6"4	136	148	162	174	186	199	212	224
11	9"4	9"0	8"5	8"1	7"6	7"1	6"7	6"3	144	156	168	180	192	204	216	228
12	9"2	8"7	8"3	7"8	7"4	6"9	6"5	6"0	152	164	176	188	200	212	224	236
13	9"1	8"7	8"3	7"8	7"2	6"8	6"3	5"8	152	165	178	191	204	217	229	242
14	9"1	8"5	8"3	7"7	7"2	6"7	6"1	5"7	152	165	178	194	209	225	240	255
Rezistență: 7-11 ani – 600 m; 12-14 ani – 1 000 m									Aruncare minge oină (m)							
7	3'32"	3'17"	3'02"	2'57"	2'40"	2'25"	2'10"	2'00"	10,0	13,1	16,2	19,3	22,5	25,6	28,7	31,8
8	3'20"	3'05"	2'50"	2'55"	2'20"	2'05"	1'50"	1'40"	12,0	15,4	18,7	22,1	25,5	28,8	32,2	35,5
9	3'12"	2'56"	2'41"	2'26"	2'11"	1'56"	1'45"	1'34"	15,9	19,5	23,1	26,7	30,4	34,0	37,6	41,3
10	3'12"	2'51"	2'36"	2'22"	2'08"	1'54"	1'42"	1'32"	19,3	23,2	27,1	30,9	34,8	38,7	42,5	46,4
11	3'04"	2'49"	2'34"	2'20"	2'06"	1'52"	1'40"	1'32"	21,6	25,6	29,7	33,7	37,8	41,8	45,9	49,9
12	4'19"	4'04"	3'49"	3'35"	3'19"	3'00"	2'45"	2'30"	24,5	28,9	33,3	37,6	42,1	46,4	50,8	55,2
13	4'15"	4'00"	3'45"	3'30"	3'15"	2'58"	2'38"	2'28"	24,6	29,5	34,3	39,2	44,0	48,9	53,8	58,6
14	4'10"	3'55"	3'40"	3'25"	3'10"	2'55"	2'35"	2'27"	27,9	33,1	38,2	43,4	48,5	53,7	58,8	64,0
Menținut în atârnat: 7-11 ani; Tracțiuni*: 12-14 ani									Îndemânare							
6									17"9	16"6	15"4	14"2	13"0	11"7		
7	0'11"	0'26"	0'42"	0'58"	1'13"	1'29"	1'45"	2'00"	15"4	14"4	13"4	12"5	11"5	10"5	9"6	8"9
8	0'12"	0'30"	0'48"	1'06"	1'25"	1'43"	2'01"	2'20"	14"9	14"0	13"2	12"3	11"4	10"5	9"6	8"9
9	0'17"	0'36"	0'55"	1'14"	1'34"	1'53"	2'12"	2'31"	14"5	13"6	12"7	11"8	10"9	10"0	9"1	8"3
10	0'17"	0'37"	0'57"	1'18"	1'38"	1'59"	2'19"	2'39"	13"9	13"1	12"2	11"4	10"6	9"8	9"1	8"3
11	0'19"	0'41"	1'02"	1'25"	1'45"	2'06"	2'27"	2'48"	13"7	12"9	12"1	11"3	10"4	9"6	8"8	8"1
12	1	3	5	7	10	12	14	16	13"7	12"9	11"8	11"0	10"2	9"4	8"6	7"9
13	1	4	7	9	11	14	17	18	13"9	12"9	11"8	10"8	9"8	9"0	8"2	7"8
14	1	4	7	10	13	16	18	21	13"9	12"8	11"8	10"7	9"6	8"9	8"0	7"7
Abdomen *									Mobilitate (cm)							
6	7	11	14	17	20	23			46,8	51,1	55,4	59,6	63,9	68,1	72,4	76,7
7	10	13	17	20	23	27	30	31	49	53	58	62	66	70	74	79
8	12	15	19	21	24	27	30	31	49	53	57	60	64	68	72	76
9	14	17	20	23	26	29	31	32	48	52	56	60	64	68	72	76
10	14	17	20	23	27	30	31	32	48	52	55	59	63	67	70	74
11	14	17	21	24	27	30	31	32	48	52	55	59	62	66	70	74
12	15	18	21	24	27	30	31	32	48	52	55	59	63	66	70	74
13	15	18	21	24	27	30	31	32	48	52	56	61	64	68	72	76
14	16	19	22	24	27	30	31	32	48	52	56	59	63	68	70	74

* Nr. repetări

Criterii motrice de selecție – fete

Vârstă (ani)	30p	40p	50p	60p	70p	80p	90p	100p	30p	40p	50p	60p	70p	80p	90p	100p
Alergare: 6 ani – 20 m; 7-14 ani – 50 m									Lungime de pe loc (cm)							
6	6''3	5''8	5''3	4''8	4''3	3''8			89	98	107	117	126	135		
7	10''9	10''5	10''1	9''7	9''3	8''9	8''5	8''1	105	117	128	140	151	163	174	186
8	10''6	10''2	9''7	9''3	8''8	8''4	8''0	7''6	113	125	138	151	163	176	189	201
9	10''2	9''8	9''4	8''9	8''4	8''0	7''5	7''1	125	137	149	162	174	186	198	210
10	9''9	9''5	9''0	8''6	8''1	7''6	7''2	6''7	134	145	158	170	182	194	206	218
11	9''6	9''1	8''7	8''2	7''8	7''4	6''9	6''5	142	154	166	179	191	204	216	228
12	9''4	9''1	8''5	7''9	7''3	6''6	6''5	6''4	146	158	170	183	195	207	219	232
Rezistență: 7-11 ani - 600 m; 12-14 ani - 800 m									Aruncare minge oină (m)							
7	3'45''	3'30''	3'17''	3'00''	2'45''	2'30''	2'15''	2'04''	3,5	7,0	10,5	14,0	17,0	20,5	24,0	
8	3'30''	3'20''	3'05''	2'45''	2'30''	2'16''	2'06''	2'56''	5,0	8,5	12,0	15,5	19,0	22,5	26,0	
9	3'20''	3'07''	2'52''	2'38''	2'23''	2'08''	1'58''	1'48''	7,9	11,4	14,9	18,4	21,9	25,4	28,9	
10	3'13''	2'58''	2'43''	2'28''	2'15''	2'00''	1'50''	1'42''	10,9	14,5	18,0	21,5	25,0	28,5	31,0	
11	3'07''	2'52''	2'37''	2'22''	2'07''	1'52''	1'42''	1'38''	12,4	16,2	19,9	25,7	27,4	31,1	54,9	
12	3'20''	3'10''	2'55''	2'40''	2'30''	2'20''	2'15''	2'10''	13,5	18,5	23,5	28,0	32,8	37,6	42,4	
Menținut în atârnat									Îndemănare (naveta)							
6									18''6	17''2	15''8	14''3	12''9	11''5		
7	0'07''	0'22''	0'39''	0'53''	1'08''	1'24''	1'39''	1'54''	15''9	15''0	14''1	13''1	12''2	11''3	10''4	9''5
8	0'10''	0'25''	0'41''	0'56''	1'12''	1'28''	1'49''	2'00''	15''2	14''3	13''4	12''5	11''6	10''8	9''9	9''5
9	0'11''	0'27''	0'44''	0'59''	1'15''	1'32''	1'48''	2'04''	14''5	13''8	13''1	12''4	11''6	10''7	9''8	9''5
10	0'12''	0'28''	0'45''	1'01''	1'17''	1'34''	1'50''	2'06''	14''4	13''5	12''7	11''9	11''0	10''2	9''3	8''6
11	0'12''	0'30''	0'47''	1'04''	1'22''	1'39''	1'56''	2'14''	14''1	13''3	12''4	11''6	10''7	9''9	9''2	8''5
12	0'13''	0'30''	0'47''	1'04''	1'22''	1'39''	1'56''	2'14''	13''5	12''8	11''9	11''2	10''5	9''8	9''0	8''5
Abdomen (nr. repetări)									Mobilitate (cm)							
6	8	11	14	17	20	22			50,5	54,5	58,5	62,5	66,5	70,6	74,6	78,6
7	10	13	17	20	23	27	30	31	50	57	61	65	68	72	76	80
8	11	14	18	23	25	28	31	32	52	56	60	64	68	72	76	80
9	13	16	20	24	27	30	31	32	51	55	58	62	66	70	74	78
10	14	17	20	24	27	30	31	32	51	55	58	62	66	69	73	78
11	14	17	20	24	27	30	31	32	50	54	58	62	66	69	73	77
12	14	17	20	24	27	30	31	32	49	53	57	61	65	69	72	76

TEORIA ȘI PRACTICA ANTRENAMENTULUI SPORTIV

TEORIA MODELĂRII ȘI PROGRAMĂRII ANTRENAMENTULUI SPORTIV

Abordarea tradițională a teoriei și practicii antrenamentului sportiv, subordonat mai mult rațiunilor pedagogice și apoi biologice, bazată pe metode învechite, a demonstrat în anii '70-'80 o eficiență scăzută și puțin previzibilă. De fapt, întreaga problematică de obținere și creștere a performanței sportive, evidențiază o multitudine de aspecte, de soluții cantitative ale antrenamentului predominant legate de volumul de efort, cu o valorificare insuficientă a realității concursului. Începând cu 1952, când la JO de la Helsinki au participat pentru prima oară sportivi din Uniunea Sovietică și din țările socialiste din Europa răsăriteană, lupta pentru supremația pe acest plan intensifică creșterea performanței, a cărei fundamentare științifică se impunea tot mai mult. Se dovedea necesitatea includerii în judecarea de valoare a obținerii performanțelor înalte și stabile a mai multor factori, de natură diferită. Antrenamentul sportiv era doar unul dintre ei și nu singurul de importanță hotărâtoare.

Performanța sportivă își avea legitățile ei obiective și subiective care se impunea să fie descoperite. Astfel, țările care se întreceau pentru supremație, școlile de renume, trebuiau să acționeze cât mai elaborat, mai controlat și mai eficient posibil. Printre aceste țări și România, animată de prima ei medalie de aur la tir, obținută la JO de la Helsinki, dorea să-și îmbunătățească imaginea sportivă, să mărească numărul și frecvența performanțelor de valoare internațională, constanța și fiabilitatea lor. Se resimțea acut nevoia de restructurare a teoriei și practicii antrenamentului sportiv.

Centrul de Cercetări pentru problemele sporturilor al MTS, angajat în acordarea asistenței științifice și metodice a loturilor olimpice ale țării, a extins *teoria modelării*- elaborată de Leontiev la Universitatea Harvard din SUA, la teoria și practica performanței sportive. Această teorie s-a aplicat inițial la fundamentarea și controlul matematic al economiei în 1952, preluată de didactica generală și în cele din urmă de cea sportivă. Inițiatorul operației a fost prof. dr. Alexe Nicu, cercetător gr. I, împreună cu colaboratorii săi, V. Dumitrescu, Claudia Simionescu, C. Răduț, P. Voicu, I. Chirilă, V. Dona, N. Amzuică, A. Hurmuzescu, M. Cojocar, etc., care, prin experiența și gândirea lor, au creat o întreagă tipologie de modele specifice sportului de performanță.

A. Modelul performanței sportive. Definiția dată modelelor folosite în sport de către specialiștii români din anii respectivi, arată că ele se compun dintr-o suită de indicatori de natură diferită, care sunt prezenți constant, cu importanță felurită în realitatea pe care o prefigurează. Identificarea acestor indicatori s-a făcut prin evidența riguroasă și repetată a realităților care se doreau a fi modelate. Obiectivizarea factorilor, structurilor organizatorice, administrative, realitățile indispensabile antrenamentului și concursului, modul în care ele se corelează, cu caracter de transfer sau interferență, au constituit sursa unică a informațiilor care, catalogate și sintetizate, au devenit indicatori, parametri ai acestor realități. Pe temeiul acestor observații continue, repetate și diversificate, odată cu concretizarea indicatorilor s-au estimat, prin comparații, cifrele, valorile lor, care au conferit modelelor o concretizare, o apreciere exactă. Astfel, modelul s-a evaluat la nivel optim, de ideal relativ, către care tinde orice

reluare a unui proces, fenomen și realitate ce se doresc ameliorate, perfecționate. În baza acestui mod de a gândi, specialiștii români au studiat, au observat, au inventariat multitudinea factorilor, identificați ca indicatori, care determină modelul dobândirii marii performanțe. Procesul este posibil să fie optimizat, previzibil, dacă i se descoperă legitățile care îl determină în forma și în fondul dorit. Pornind de la aceste ipoteze, încă de la sfârșitul deceniului șase s-a procedat, în studiul respectiv, la inventarierea indicatorilor (factorilor) determinanți ai performanței sportive și la cunoașterea interrelațiilor care-i conexează. Studiul s-a făcut într-un sport care, la aceea dată avea performanțe mediocre – *halterele*. Experimentul a fost întreprins de cercetătorul Alexe Nicu, care în curând avea să primească responsabilitatea conducerii federației respective. Pentru împlinirea noilor obiective, respectiv obținerea unor performanțe mult mai ridicate, propuse a fi îndeplinite la JO, CM, CE, era nevoie de o altă strategie a organizării centrale și teritoriale de conducere dirijată a întregului proces de elaborare. S-au identificat 67 de indicatori, care, prin natura lor, s-au pretat la o clasificare mai puțin didactică și mai mult funcțională. Numărul respectiv de indicatori este o operație deschisă oricărei reduceri sau completări, determinate de specificul fiecărei ramuri sportive. Acești 67 de indicatori au fost grupați după natura și „înrudirea” lor în patru categorii: *conceptuali*, *educativi psiho-sociali*, *organizatorici*, *economico-financiari*, la care se adaugă organizarea *actului de conducere*, a *sistemului de informație*, de *control*, *evidență* și *decizie*.

Indicatorii incluși în aceste categorii sunt următorii:

- *conceptuali*: selecția și pregătirea copiilor și juniorilor, sistemul de formare și perfecționare a antrenorilor și specialiștilor, modelele de concurs, de campion și de antrenament, asistența metodică și științifică și medico-sportivă;

- *educativi*: preocuparea pentru educația permanentă, pentru dezvoltarea personalității sportivilor, a atitudinii față de munca sportivă, a motivației pentru concurs și victorie, pentru integrarea socială, pentru fair play;

- *organizatorico-administrativi*: sistemul de norme și cerințe privind cadrul în care se desfășoară procesul de pregătire, numărul secțiilor și cluburilor, numărul sportivilor legitimați și clasificați pe categorii de valoare și vârstă, numărul antrenorilor, medicilor și al altor specialiști, manageri și contabili;

- *economico-financiari*: bugetul de pregătire și de concurs etc., inventarul și echipamentul sportiv, transferul, fondul premial, investițiile, baza materială etc.;

- *conducere*: sistemul de informare, de control, de îndrumare și sinteză, de prelucrare și analiză a rezultatelor, de stabilire a liniilor de perspectivă, de prognoză, de management, de luare a deciziilor.

Evident, prelucrarea acestor date este informatizată, informarea fiind astfel rapidă, exactă și interfactorială, făcând posibilă performanța. Generalizarea unui astfel de model în spațiul unei țări asigură ministerelor interesate și preocupate de viața tineretului (MEC, MTS, MSF, MAPN, MI) o viziune de ansamblu asupra problematicei respective, a participării și eficienței contribuției fiecărui indicator, în funcție de valorile lor reale, cu care au acționat conform specificului lor. Acestor valori, la nivel maxim, li se acordă un anumit punctaj; de exemplu pentru indicatorul *de selecție*, care este prevăzut de model, cu 200 de copii aduși și păstrați în grupele sau secțiile de juniori, se acordă, în cazul realizării cifrei anuale 200 de puncte. În situația selecționării doar a 100 de copii (50%), punctajul scade corespunzător.

Astfel se procedează cu toți cei 67 de indicatori, acordându-li-se un număr mai mare sau mai mic de puncte în funcție de însemnătatea fiecăruia, care nu este egală. Pe baza observațiilor repetate și comparate, autorii studiului au făcut o ierarhie a indicatorilor, care stabilește și prioritățile stimulării lor.

Astfel, s-a ajuns la concluzia că din 67 de indicatori *selecția* se află pe primul loc ca însemnătate, cu ajutorul ei se depistează copilul superdotat, talentul care este necesar oricărei activități de reprezentare.

În plan următor, se situează *motivația* sportivului pentru această activitate extrem de costisitoare energetic, material și din punct de vedere al timpului dăruit de-a lungul celor 10-20 de ani de pregătire și de concursuri.

Urmează *disciplina* sportivului necesară *muncii de antrenament, respectarea regimului de viață plin de renunțări de-a lungul carierei sportive*.

Pe locul patru se situează *modelul de antrenament*, care duce la valorificarea calităților de excepție pe care le posedă juniorul respectiv, dezvăluite la selecție. Și în continuare, operează indicatorii concepționali, organizatorici și economici, cu o cotă de participare care se poate estima numeric sau procentual, în baza unor observații și calcule repetate de-a lungul anilor, pentru fiecare generație de sportivi. În sinteză, se poate citi pe calculator, intermediar și în final, câți dintre cei 67 de indicatori ai modelului ipotetic al performanței din haltere, acționează pozitiv (prin îndeplinirea totală sau aproximativă a valorilor prevăzute) sau negativ (prin realizarea doar parțială a acestora, sub 50%) asupra nivelului performanței fiecărei categorii de concurs și în ce măsură a realizat punctajul scontat în estimarea globală a modelului, cu ocazia JO, CE sau CM. Procedând în acest fel, alături de alte acțiuni, federația respectivă, cu o performanță cotată la începutul anilor '70 pe locurile XII-XIII în lume, a reușit ca în decurs de un deceniu să se situeze pe locurile III-IV.

B. Modelul de concurs. Autorii studiului l-au definit ca pe un „ansamblu de indicatori diferențiați ca profil (proгноza dinamicii performanței, particularităților motrice, tehnice și biologice ale graficului de cursă și de joc considerate etalon), ale căror valori, condiționate reciproc, esențializează structura concursului, evidențindu-i elementele hotărâtoare pentru câștigarea lui în ediția următoare”. Orice concurs oficial internațional (JO, CM, CE, JMU), în sinteza lui obiectivizată de cercetare, evidențiază acești indicatori care îl caracterizează

și-l esențializează, definitivându-l și creându-i o identitate specifică (cel puțin parțial) față de cele anterioare și cele ulterioare. Chiar dacă deosebirile nu sunt întotdeauna sensibile, ele există, remarcându-se mai cu seamă în cazul JO, care se repetă la un interval mai lung, de patru ani. Ideea de bază este aceea că orice concurs viitor trebuie abordat în perspectiva performanțelor cu care se vor cuceri, ipotetic, primele șase locuri în ierarhia lui. Acest element reclamă:

- *elaborarea prognozei concursului* (cu variații rezonabile de „+” sau de „-”), care se poate face pe calea calculării *coeficientului de regresie*, pe cea a analizei profilului cursei (atletism, ciclism, canotaj, kaiac-canoe, înot), a concursului de tip aciclic (box, lupte, judo, scrimă), a jocului și ratelor intermediare de creștere a performanțelor ambelor stiluri din haltere, pe fiecare categorie în parte;

- *înregistrarea, analiza și sinteza* frecvenței și eficienței volumului, intensității și duratei efortului din totalul fazelor concursului, ca și a elementelor și procedeele tehnice, a soluțiilor tactice folosite;

- *tendința de creștere a parametrilor somatici* (talie, anvergură), *ponderali* (greutatea optimă) și a *caracteristicilor capacității de efort*, în funcție de profilul acestuia (aerob, anaerob, mixt). Anexăm un exemplu de model, specific jocului de polo (vezi tabelul de la pagina următoare).

C. Modelul campionului, a echipei victorioase. Valorile indicatorilor modelului de concurs, rezultă din media valorilor capacității de întrecere a sportivilor de elită. Ei se disting prin anumite particularități obiective și subiective care pot deveni, odată cu cunoașterea lor, repere de selecție și de instruire. Sursele potențialului de excepție al sportivilor care determină recordul, victoria, sunt multiple.

- *Vârsta optimă* operează, pe temeiul statisticilor, ca un vector axial al performanței sportive; ca un gen de regulă - tânărul având între 20-25 de ani are o disponibilitate sporită pentru obținerea vârfului ei.

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Total	Perioada			
			1. de pregătire 20.06-1.09.'77	1. competițională 2.09 - 5.10. '77	2. de pregătire 6.10-9.11.'77	2. competițională 10.11.'77-5.02.'78
1.	Forma ciclului anual de pregătire	BICICLU ANUAL				
I. INDICATORI CANTATIVI						
2.	Nr. zile pregătire centralizată	231	74	34	35	88
3.	Nr. zile antrenament	168	52	20	26	70
4.	Nr. zile antrenament altitudine	48	39			9
5.	Nr. zile antrenament mare	14	14			
6.	Nr. perioade de pregătire	4	1	1	1	1
7.	Nr. cicluri săptămânale	33	11	5	5	12
8.	Nr. total antrenamente	246	78	24	40	104
9.	Nr. antrenamente în sală	180	25	16	39	100
10.	Nr. antrenamente îti aer liber	66	53	8	1	4
11.	Media antrenamentelor pe ciclu săptămânal	7	7	5	8	9
12.	Nr. total ore de pregătire	397h48'	136h55'	36h	72h40'	152h 13'
13.	Nr. total ore pregătire efectivă	355h49'	119h48'	31h38'	64h39'	139h44'
14.	Nr. total ore pauză în antrenament	41h59'	17h07	4h22'	8h01'	12h29'
15.	Nr. ore pregătire fizică	152h23'	83h23'	12h54'	21h 10'	34h56'
16.	Nr. ore pregătire tehnico-tactică	203h26'	36h25'	18h44'	43h29'	104h48'
17.	Media duratei unui antrenament	1h37'	1h46'	1h30'	1h50'	1h28'
18.	Nr. zile competiții oficiale	46	2	10	2	32
19.	Nr. ore competiții oficiale	75h25'	3h20'	7h05'	3h20'	53h20'
20.	Nr. jocuri antrenament	64	12	5	15	32
21.	Nr. ore jocuri antrenament	40h31'	11h25'	1h46'	11b.31'	15h49'
22.	Nr. locuri de pregătire	10	3	3	1	3
23.	Nr. zile recuperare	17	9		4	4
24.	Nr. zile repaus	16	8	2	4	2
25.	Nr. zile deplasare (transport)	30	5	12	1	12
26.	Nr. zile control CMS	3	2		1	
27.	Nr. zile testări CC	10	3		5	2
28.	Nr. antrenamente în ziua de concurs	21	1	2	1	17
II. INDICATORI CALITATIVI						
29.	Media volumului de lucru efectiv pe ciclu săptămânal	10h47'	10h53'	6h20'	12h56'	11h39'
30.	Media pauzei în antrenament pe ciclu săptămânal	1h16'	1h33'	52'	1h36'	1h03'
31.	Pregătire combinată (%)	87,9	7+4 PF 63,6	5-100	5-100	12-100
32.	Pregătire cu pondere PF (%)	42,8	69,6	40,8	32,8	25
33.	Pregătire cu pondere PTT (%)	57,2	30,4	59,2	67,2	75

	Pregătire generală (h+%)					
34.	Viteză-fortă	89,01-58,04	49,48-59,7	5,04-39,3	12,26-58,7	21,43-62,2
35.	Rezistentă	26,25-17,3	17,06-20,5	3,28-26,9	2,05-9,9	3,46-10,8
36.	Mobilitate-suplețe	29,42-19,5	10,54-13,1	2,42-20,9	6,39-31,4	9,27-27,0
37.	Îndemânare-coordonare	1,45-1,2	0,05-0,1	1,40-12,9		
38.	Probe si norme de control	5,30-3,6	5,30-6,6			
	Pregătire specifică (h+%)					
39.	Exerciții de pasare	27,52-13,7	7,11-19,7	2,12-11,9	7,46-17,8	10,43-10,2
40.	Exerciții de dribling	7,09-3,5	3,23-9,3	0,30-2,7	2,08-4,9	1,08-1,1
41.	Exerciții de aruncare la poartă	45,46-22,5	9,09-25,1	2,31-13,7	10,20-23,8	23,46-22,7
42.	Exercitii de blocare a aruncării	0,20-0,2			0,20-0,80	
43.	Exerciții de atac-apărare (tactică)	32,21-15,9	4,57-13,6	1,25-7,7	8,44-20,1	17,15-16,4
44.	Teorie (film)	6,07-3,0	0,20-0,5		0,40-1,5	5,07-4,9
45.	Joc internațional	45,20-22,3	2,00-5,5	10,20-56,1	2,00-4,6	31.00-29.6
46.	Joc antrenament-verificare	38,31-18,9	9,25-26,3	1,46-7,9	11,31-26,5	15,49-15,1
III. INDICATORI COMPETITIONALI						
47.	Nr. perioade competiționale	2		1		
48.	Nr. total competiții oficiale (starturi)	46	2	10	2	32
49.	Nr. total turnee	5		1		4
50.	Nr. turnee în țară	1				1
51.	Nr. turnee peste graniță	4		1		3
52.	Nr. mtâlniri bilaterale	19	2	5	2	10
53.	Nr. jocuri câștigate	30	2	8	2	18
54.	Nr. jocuri egale	5				5
55.	Nr. jocuri pierdute	10		2		8
56.	Rezultatele confruntării cu echipele de mare valoare (URS, RDG, HUN, POL, RFG, YUG)			- URS; POL		URS, RDG, DEN, ESP, POL, RFG
IV. INDICATORI BIOLOGICI						
	Indicatori neuromusculari					
57.	Nr. testări sportivi	9	3		4	2
58.	Nr. subiecti	128	51		56	21
59.	Vast 30 ms	1,26±0,46	1,30±0,50		1,23±0,43	1,24±0,35
	intern 0,1 ms	4,31±1,56	4,52±2,66		4,30±4,58	3,82±1,10
60.	Drept 30ms	1,86±0,91	1,86±0,94		1,89±0,90	1,77±0,86
	Anterior 0,1 ms	5,02±2,19	5,07±2,09		5,28±2,44	4,22±1,42
61.	Interval fazico- 30 ms	0.60±0.87	0.55±0.87		0.66±0.90	0.58±0.85
	tonic 0.1 ms	0.74±2.31	0.55±2.44		1.03±2.31	0.40±1.60
	Indicatori biochimici (în urină)					
62.	Nr. testări sportivi	5			4	1
63.	Nr. subiecti	67			53	14
64.	pHurinar	6,10			6,09	6,16
65.	Proteine	40 sub-urme 30 sub-+			40 sub-urme	3 sub-

66.	Bilirubină	lsub± 5 sub +			lsub± 5 sub +	Normal
67.	Urobilinogen	Normal			Normal	Normal
68.	Glucoză	Negativ			Negativ	Negativ
69.	Cetone	Negativ			Negativ	Negativ
70.	Sânge	1 sub +			Negativ	1 sub +
71.	Donaggio	3 sub + din 14				3sub +
Indicatori ai echilibrului neuro-vegetativ (valori medii)						
72.	Reglaj vegetativ central (RED)					
	- normoreactivitate		5 31%			
	- hiperreactivitate		11 69%			
	- hiporeactivitate					
73.	FC* clinostabilizat (60 contracții/ min)	565±26	57±7		57	55±12
74.	Tonus vegetativ repaus (I.VKerdo) valori negative	-26±35	-22,6		-28	-27,4
75.	Deviație din red. (k-0,3-0,5)	0,453	0,491		0,468	0,386
76.	Viraj vagal (25")	14±0,5	14,7±2		14	13,8
77.	Timp de stabiliz. 18"-23"	25±3	25±8		25	20,5±3
78.	Accelerație tardivă (16%)	27±5,5	28±13		28,5	23±4,5
79.	Clino/orto (0-20 contracții/min)	16±3	16±8		16	13±6,8
Reglaj tensional clino/orto/clino						
80.	Normoton	41	16		25	10
81.	Hipoton	10-15,5%	5-24%		3-10,5%	2-17%
82.	Valori medii pe lot — clino 1	111,75/69,65	116/70		109/69,8	113/69
83.	Valori medii pe lot — orto	120/79	121/82		120/78	120/79
84.	Valori medii pe lot — clino 2	111/69	116/70		109/70	113/69
85.	Nr. subiecti — refacere bună		17		23	11
86.	Nr. subiecti - refacere deficitară	15,75%	4-19%		5-17,5%	1-8%

* Frecvență cardiacă

Sinteza făcută pe o cazuistică formată din 40.000 de sportivi, din 140 de țări, înregistrați ca participanți la JO de vară în intervalul 1896-1958 la 21 de ramuri de sport, confirmă aserțiunea. Sunt și excepții determinate de tipul de efort al ramurilor care indică alte vârste optime: 17-20 de ani pentru gimnastică, înot și patinaj artistic; după 30 de ani în călărie, tir și iahting; între 26-30 de ani în sporturile poliatlonice.

• *Biotipul constituțional* rezultă din zestrea genetică privind înălțimea (talie), anvergura, dimensiunile extremităților și constituie o condiție a selecției celor care doresc consacrarea într-o probă sau ramură de sport, în vederea obținerii mării per-

formanțe: baschet, volei, handbal, polo, tenis, canotaj, categoriile mari din box, lupte, judo, aruncările din atletism. Alte caracteristici sunt influențate de procesul de pregătire, adică cele perfectibile, cum sunt: greutatea și perimetrele torsului și ale segmentelor. Parametrii antropometrici sunt dublați și chiar subordonați celor fiziologici. Evoluția sporturilor, îndeosebi a celor de mai sus, consemnată îndeosebi în perioada postbelică, a determinat valorificarea prioritară a parametrilor menționați, sporiți în dimensiunea lor (îndeosebi a taliei). Datele înregistrate la JO de la Seul, în 1988, demonstrează că din cei 9.288 participanți, 3.326 (35,19%) au avut o înălțime între 180 cm și 190 cm, peste 190 cm au avut 880

sportivi (36%); sportivii cu o înălțime între 170 cm și 179 cm au fost mai puțini – 3.241 (34,89%).

• *Starea de sănătate și cea funcțională*, atât în pregătire și mai ales în concurs, trebuie să fie perfectă, bazată pe echilibru și indici superiori. De asemenea, în plan psihologic sportivul trebuie să aibă un comportament controlat, apetit pentru somn, concurs, pregătire, masă și divertisment. Tabloul homeodinamic, specific tipului de efort, demonstrează o mare economie, armonie și rapidă revenire la stadiul de normalitate a indicilor și parametrilor solicitați de efort. Forța musculară, excitabilitatea neuromusculară, tonusul, tipul de reacție motrică, etc., evidențiază o funcționalitate la nivel înalt, în limitele normalului. Nivelul capacității de efort, în funcție de profilul acestuia, prezintă valori maxime și optime față de standardele stabilite pentru sportivii de elită pregătiți și angajați în concursurile oficiale majore ale epocii.

D. Modelul antrenamentului. Indicatorii și valorile acestui model rezultă din datele furnizate de *modelul de concurs*. Modelul de antrenament este un liant între două concursuri, el izvorând din cel anterior și prefigurând pe cel următor. Legătura lor este cauzală, antrenamentul în general și cel aplicat unei generații de sportivi, în special, nefiind arbitrar și aprioric, ci doar elaborat în funcție de legitățile și criteriile de evaluare ale concursului care își modifică continuu condiția. Ca și în cazul celor două tipuri de model, cel de antrenament reprezintă reducerea la esențial a procesului complex de pre-

gătire al unui sportiv, echipă sau echipaj, în funcție de o finalitate prestabilită într-un timp anumit și exprimată valoric în performanța concretizată în puncte, în unități spațiale (metri, cm și km), în cele temporale (secunde, minute, ore) și în cele convenționale (loc într-un clasament, titlu sau record).

În acest scop s-au analizat în detaliu concursul și antrenamentul și astfel s-au cunoscut componentele lor importante, indispensabile obținerii performanței sportive. În esență s-a putut afla durata necesară sportivului să obțină forma de *vârf* (în zile, săptămâni și ore, într-un ciclu anual), tipul și numărul de exerciții și metode de repetare care trebuie folosite, numărul de kilograme pe care urmează să le ridice, normele și probele de control, numărul de lecții planificate necesare în ciclul anual respectiv. În consecință, modelul de antrenament a fost definit de către autor, ca un ansamblu de indicatori cuantificabili, ale căror raporturi, permit o caracterizare, o esențializare a întregului proces de antrenament dintr-un ciclu anual, direcționat în programarea lui către obținerea unei performanțe prestabilite (record, titlu, loc în clasament, puncte, victorii), la o dată anticipată (a CM, CE sau JO). În pagina următoare anexăm un model de antrenament din canotaj, elaborat în dinamica unui interval olimpic (1984-1988) de C. Răduț, un model de semifond și aruncări, aplicate la loturile naționale în perioada 1975-1980, sub supravegherea Centrului de Cercetări al CNEFS (Claudia Simionescu și A. Bujor).

Dinamica indicatorilor cantitativi în intervalul plurianual (canotaj)

Nr. crt	INDICATORI	1984 JO	1985 CM	1986 CM	1987 CM	1988 JO
1	DURATA TOTALA A PREGATIRII (NR. ZILE) din care:	335	335	351	365	209
2	- Nr. zile pregătire	209	240	273	294	135
3	- Nr. zile concurs	12	17	17	22	9
4	- Nr. zile altitudine	63	28	28	28	35
5	- Nr. zile deplasare	1	1	1	0	0
6	- Nr. zile recuperare	21	21	18	21	0
7	- Nr. zile libere	28	28	14	0	30
8	NR. PERIOADE DE PREGATIRE	3	3	3	3	2
9	NR. ETAPE DE PREGĂTIRE	8	8	8	8	4
10	NR. CICLURI SĂPTĂMÂNNALE DE PREGĂTIRE	48	48	50	52	30
11	NR. CICLURI SĂPTĂMÂNNALE LIBERE	4	4	2	0	0

12	NR. LOCURI DE PREGATIRE	5	4	4	6	3
13	VOLUM TEMPORAL TOTAL (NR. ORE ANTRENAMENT)	932	1274	1381	1416	723
14	VOLUM SPAȚIAL TOTAL (NR KM) din care:	3680	4632	7447	10085	5458
15	-Nr. Km pe apă	3418	4118	6577	7185	4631
16	- Nr. km la bac	90	238	297	1040	900
17	- Nr. km înot	28	2	74	384	0
18	- Nr. km alergare	135	276	499	1476	579
19	VOLUM FRECVENTIAL TOTAL (NR. ANTRENAMENT) din care:	431	629	841	910	561
20	- Nr. antrenament pe apă	242	325	446	409	297
21	- Nr. antrenament la bac	18	31	29	59	84
22	- Nr. antrenament de înot	14	1	33	85	0
23	- Nr. antrenament de alergare	43	111	137	191	93
24	- Nr. antrenament de haltere	91	134	139	150	90
25	- Nr. antrenament de jocuri sportive	23	27	57	16	14
I. INDICATORI CALITATIVI						
1	NR. ANTRENAMENTE PE APĂ - TOTAL - din care:	242	325	446	409	297
2	- Alura R3 FC* 120 aerob 90% și anaerob 10%	75	84	127	82	118
3	- Cota procentuală	31	26	27	20	40
4	- Alura R2 FC 140 aerob 75% și anaerob 25%	65	79	129	98	103
5	- Cota procentuală	27	24	29	24	31
6	- Alura R1 FC 170 aerob 62% și anaerob 38%	72	103	127	131	69
7	- Cota procentuală	30	32	27	32	23,7
8	- Alura RF FC 180 aerob 50% și anaerob 50%	20	39	65	65	6
9	- Cota procentuală	8	12	15	16	2
10	- Alura RV FC 190 aerob 38% și anaerob 62%	11	20	8	33	1
11	- Cota procentuală	4	6	2	8	0,3
II. PROFIL COMPETIȚIONAL						
12	NR. OPTIM DE CONCURSURI INTERNE	3	3	2	3	1
13	NR. OPTIM DE REGATE INTERNAȚIONALE	5	5	5	5	5
14	NR. OPTIM DE STARTURI INTERNE	8	8	7	8	1
15	NR. OPTIM DE STARTURI INTERNAȚIONALE	16	15	19	19	12
16	NR. OPTIM DE PISTE CONTROL (1000 m)	16	28	19	16	15
17	NR. OPTIM DE STARTURI TOTAL	39	51	45	41	27
III. OBIECTIVE PENTRU CM SIJO						
18	LOCUL I (NR LOCURI)					1
19	LOCUL II (NR LOCURI)				1	
20	LOCUL III (NR LOCURI)	1	2	1	2	2
21	LOCUL IV (NR LOCURI)	1	2		2	3
22	LOCUL V (NR LOCURI)			2	1	
23	LOCUL VI (NR LOCURI)	2		2		
24	NR. MEDALII TOTAL	1	2	1	3	3
25	NR. PUNCTE TOTAL	9	15	10	21	24
IV. RAPORTURI (%)						
26	PREGATIRE SPECIFICA PE APA (NR ORE)	49	49	56	51	62
27	PREGĂTIRE GENERALĂ PE USCAT (NR ORE)	51	51	44	49	38

* Frecvență cardiacă

Lista indicatorilor și valorile lor (semifond-atletism) Pregătire 1976

Nr. crt.	INDICATORI	Total 1975	10.11-21.03 perioadă pregătitoare	22.03-16.05 (JO) perioadă-etapă precompetițională	17.05-29.06 (JO) perioadă competițională
1.	Forma ciclului anual	- biciclu anual -			
I. INDICATORI CANTITATIVI					
2.	Durata totală a pregătirii (număr de zile)	262	132	56	74
3.	- număr cicluri săptămânale	37	19	8	10
4.	- număr etape	7	4	1	2
5.	- număr perioade	3	1	1	1
6.	- număr zile pauză	13	8	2	3
7.	Număr total antrenamente	473	251	101	121
8.	Medie săptămânală a numărului de antrenament	12,78	13,21	12,62	12,10
9.	Număr total de ore	567h24'	293h 55'	123h 9'	150h20'
10.	Număr ore/antrenament	1h20'			
11.	Volum total de alergare (km)	3151,230	1848.160	664,390	638,680
12.	Media săptămânală a volumului total de alergare (km)	85,168	97.271	83,048	63,868
13.	Volum de alergare fără încălzire și încheiere (km)	1992,490	1168.960 n	437,590	358,940
14.	Media săptămânală a volumului de alergări fără încălzire și încheiere (km)	54,253	61.524	54,699	39,734
15.	Raport (%) pregătire generală/specială	7,90/92,10	8.36/91.64	9,26/90,74	5,87/94,13
Volumul defalcat pe mijloace principale de pregătire (în km)					
16.	Durată aerob	733	501,500	103,000	128,500
17.	Durată mixt	757	373	196	188
18.	Fartlek	196,000	135	61	
19.	Interval scurt	96,800	18760	12900	5200
20.	Interval mediu	0,900			900
21.	Interval lung				
22.	Repetări mixt, distanțe scurte	20,300	7900	8800	3600
23.	distanțe medii	26,900	14000	9200	3700
24.	distanțe lungi	47,190	34790	9800	6400
25.	Repetări anaerobe distanțe de sprint	9,240 (0,248)	6,190(0,325)	0,960 (0,120)	2,090 (0,209)
26.	distanțe scurte	39,310	16,260	10,950	12,100
27.	distanțe medii	26,400	12,400	3800	10,200
28.	distanțe în pantă	11,050(0,298)	11,050(0,581)		
29.	Alergare de încălzire și încheiere+legături	1158,740	679,200	226,800	252,740
30.	Exerciții speciale de alergare	98,250 (2,655)	49,250 (2,592)	26,200 (3,275)	22,800 (2,280)
31.	Volum de alergare în concurs	20,700	5,800		11,400

II. INDICATORI CALITATIVI					
	<i>Amestec de eforturi</i>				
	Efort de tip aerob (%) din volum	59,82	63,77	49,37	59,25
32.	Efort de tip mixt (%) total	37,72	34,58	47,80	36,31
	Efort de tip anaerob (%)	2,46	1,65	2,83	4,44
	Efort de tip aerob (%) din volumul total fără încălzire și încheiere	36,78	42,90	23,55	33,29
33.	Efort de tip mixt (%)	59,35	54,51	72,18	59,47
	Efort de tip anaerob (%)	3,86	2,59	4,27	7,25
34.	Raport între efortul continuu și cel fragmentat (%)	88,50-11,50	89,4-10,60	86,61-13,38	87,87-12,13
35.	Raport între efortul continuu de tip aerob și mixt	43,47-56,53	49,68-50,32	28,61-71,39	40,60-59,39
36.	Raport între efortul fragmentat de tip mixt și anaerob (%)	64,66-35,34	74,72-25,28	66,35-33,65	35,32-64,64
37.	Raport între volumul de repetări și intervaluri (%)	79,70-20,30	78,59-21,41	76,59-23,19	88,39-11,61
38.	Amestec de distanțe scurte	52,40	49,72	59,0	52,38
	medii (%)	24,68	22,13	23,37	33,04
	lungi (%)	22,92	28,65	17,63	14,58
III. PROBE ȘI NORME DE CONTROL					
39.	Pentru rezistența generală aerobă 10 000 m	35'57"	35'57"		
40.	5 000m	18'34"	18'34"		
41.	Pentru rezistența anaerobă			42,0	40,4
42.	300 m	40,4			
	400 m	57,2			57,2
43.	Pentru rezistența specifică 1200m	3'15"		3'15"	3'17"
44.	1000m	2'40"2	2'46"	2'42"	2'40"2
45.	2 000m	5'43"9	6'38"	5'43"9 r.m.	
46.	Pentru viteză 100 m	12,4			12,4
47.	Probe generale				
	- 60 m pași săriți (nr.)				
48.	- 30" abdomen (nr. repetări)				
49.	- flotări număr maxim				
IV. PROFIL COMPETITIONAL					
50.	Rezultat competițional	4'04"		4'7"7	4'4" (27.06)
51.	Număr etape competiționale	2			2
52.	Număr total de concursuri	11	3	2	6
53.	Număr de staruri	14	4	2	8
54.	Număr de vârfuri de formă	1			1
55.	Grupaj de concursuri	3+2+4	1+1+1	1+1	3+2+1
56.	Număr cicluri săpt. necesare punerii în forma sportivă	8		8	
57.	Număr concursuri necesare până la obținerea primului vârf de formă	9	3	2	4

V. PARAMETRI PSIHOLOGICI					
58.	Anxietate	5-7	5	5	7
59.	Activism general	15-21	21	18	16
60.	Autocontrol - constrângere	15-20	15	17	20
61.	Ascendentă	15-17	15	16	17
62.	Sociabilitate	15-21	21	18	18
63.	Stabilitate emoțională	17-25	18	25	23
64.	Emotivitate simplă	180-190	160	165	180
65.	Spirit de obiectivitate introvertirea	16-21	18	20	18
66.	Extravertirea ambiertirea	14-15	15	15	14
67.	Depresie	120-150	140	130	120
68.	Psihastenie	70-72	70	72	72
69.	Impulsivitate	70-120	80	100	120
70.	Instabilitate psihică	104-156	156	120	104
71.	Fortă a Eu-lui	6-7	6	7	7
72.	Inteligența (aptitudini)	46-53	46	46	46
73.	Tensiune ergică	5-8	8	6	5
74.	Electrodermograma				
VI. PARAMETRI FIZIOLOGICI					
75.	Media în clinestatism 70c* /min (bărbați)		70	60	50
	80c*/min (femei)		80	70	60
76.	Reacția simpaticotonă primară (RSP)				
	- c/min	0-25%	12%-62%	25%	11%
	- % față de clino, normoton sub 100c/min	33%-77%	50%-77%	55%	33%
77.	Virajul vagal, apreciere cantitativă (normoton) 25"	12"-17"	15"-17"	12"-16"	17"
78.	Reacția simptomatică tardivă (50"-60")				
	- c/min				
	- % față de clino, normoton până la +16%				
79.	Abaterea dinamică relativă (K) valori pozitive ale reglării nervoase cardiace la sportivi: 0,3 0,5	0,3-0,5	0,461-0,636	0,300	0,300
80.	Diferența de pulsații (FC**clino) reactivitate normală creșterii până la 18 c/min	0-18	0-18	6	6
81.	Reglarea tensională (normoton variații: ±10mm Hg pentru TA sistolică și 5 mm Hg pentru TA diastolică)	Normotonă	Normotonă	Normotonă	Normotonă
82.	Indicele vegetativ Kerdo reglarea tonusului vegetativ de repaus orientativ	4%-25%	4%-25%	-11%	-11%
83.	Durata regimului tranzitoriu (Tt) (cât mai scurt)				

84.	Criterii de reactivitate cerebrală prin Refluxul Electrodermal (RED) corelat cu: RCO teste psihologice								
85.	Determinarea tipului respirator								
86.	Variatiile respiratorii de FC (înscriere EKG)		4185	4209	4350				
87.	Capacitate virală	4185-4350							
88.	Apneea respiratorie								
89.	Apneea expiratorie								
90.	Volum inspirator și expirator max/s								
	VIMS:								
	VEMS:	3320-3840	3320	3660	3840				
91.	Determinarea capacității maxime aerobe	3349-3800	3500	3349	3800				
92.	Consum maxim de oxigen /kg corp (excepțional)	64,1-73,1	65,4	64,1	73,1				
93.	Capacitatea anaerobă globală (TTR)	1176-1456	1456		1176				
94.	Capacitatea anaerobă kg corp (TTR/kg) sub cerinte	22,6-27,2	27,2		22,6				
95.	Determinarea neurodinamicii periferice vasculare prin oscilometrie								
	- repaus clino orto								
	- înainte și după antrenamente								
96.	Greutate optimă (kg)	51,00	52,00	52,900-51,00	52,00				
97.	Indice Foulker (țesut adipos % sau în kg)	13,50	10,60	13,50	10,75				
98.	Talie	1,65	1,65	1,65	1,65				
99.	Testări de excitabilitate neuromnsculare	X							
	- Măsura reactivității nervoase a fibrelor fazice	30ms 1,3mA 0,1 ms 3,3 mA							
	- Măsurarea reactivității nervoase a fibrelor tonice	30ms 2,6 mA 0,1 ms 5,7mA	X 2-5 3,48 5	X 5	X 2,6-3,8 3,4				
100.	Determinarea IFT								
101.	Deviația procentuală în raport cu media								
VII. INVESTIGAȚII BIOCHIMICE									
102.	Hemoglobina (la limita inferioara a domeniului normal)	12,9 14,5	X 13,05	13,0- 13,3	X 13,5	13,2	X 13,2	12,9- 14,5	X 13,5
103.	Proteinemie (normal)	6,0- 6,75	6,55	6,0-6,6	6,3	6,7-6,7	6,72	6,4- 6,6	6,5
104.	Acid sialic (normal)	65-67	66-75	66	66	66-67	65,6	65-66	65,5
105.	Uree serică (ușor crescută — catabolism crescut)	380- 420	407,5	395- 395	395	380-420	400	400- 405	402,5

* Conracții ** Frecvență cardiacă

**Model de pregătire și concurs pentru probele de suliță (masc., fem.), greutate (fem.), disc (fem.)
Perioada 1987**

Indicatori cantitativi	Proba			
	Suliță (fem.)	Suliță (masc.)	Greutate (fem.)	Disc (fem.)
Nr. perioade	2	2	4	2
Nr. etape (luni)	10-11	10-11	10-11	11
Nr. cicluri săptămânale	43-45	44-46	43-46	45-47
Nr. total antrenamente	360-370	360-370	340-360	350-380
Volum total haltere (t)	600-800	800-1200	1000-1400	800-1200
Volum total aruncări	14-16000	16-18000	9500-12000	8-10000
Aruncari cu materiale de concurs	4000-5000	5000-5500	5000-6000	3500-4500
Aruncări cu materiale mai grele	1000-2000	1000-2000	-	2000-2500
Aruncări cu mingi medicinale	9000	10000	4500-5000	2500-3000
Aruncări cu materiale mai ușoare	2000-2500	2500-3000	5000-1000	600-800
Volum sărituri diferite	4000-5000	5000-6000	10000-15000	5000-6000
Volum total exercitii viteză	40000	45000	35-45000	25-30000
Nr. competiții necesare	8-10	8-10	12-14	8-10
Nr. etape competiții necesare	1	1	2	1
Probe și norme de control				
Lungime fără elan (m)	2,80-3,00	3,30-3,50	2,80-3,00	2,70-2,90
Triplu fără elan (m)	8,00-8,60	10,30-10,50	8,30-9,10	8,20-9,00
30 m s.p.	401-4,3	3,6-3,8	4,2-4,4	4,3-4,5
Aruncări greutate 4 kg peste cap (m)	20-21	21,0-22,50	21-23	20-22
Aruncări greutate 3 kg din laterat (m)				28-33
Aruncări disc 1,5 kg (m)				56-58
Aruncări greutate înainte (m)	18-19	20-22	20-23	19-21
Probe de forță				
Genoflexiuni (kg)	150-160	210-240	200-220	160-180
Semiflexiuni (kg)	-		250-290	220-260
Smuls (kg)	75-85	130-150	80-110	75-100
Împins culcat (kg)	110-120	160-180	140-180	140-165

PROGRAMAREA ȘI RAȚIONALIZAREA ANTRENAMENTULUI ȘI CONCURSULUI SPORTIV

Între anii 1970-1980, cercetătorii români (A. Nicu, C. Răduț, Claudia Simionescu, P. Voicu, V. Dona, N. Amzuică, I. Chirilă, V. Dumitrescu ș.a.), pornind de la ideea că antrenamentul și concursul reprezintă sisteme complexe probabilistice alcătuite dintr-un număr mare de componente cu o anumită organizare și funcționalitate interioară, au ajuns la concluzia că pentru a le conduce sau regla către un scop definit, trebuie să fie *obiectivizate*. Rezultatul sportiv reprezintă una din puținele date concrete ale valorii antrenamentului, dar târziu înregistrat și prea concentrat pentru a fi analizat ca efect în raport cu cauza, adică conținutul și metodologia care l-au determinat. Necunoașterea exactă a componentelor intime ale antrenamentului și concursului, a valorilor și a importanței folosirii lor în timpul unui ciclu anual de pregătire, explică adesea stagnarea, involuția sau tempoul prea lent al creșterii performanțelor sportive. Pentru cunoașterea acestor componente și a pertinentei lor în efectul cumulat al rezultatului sportiv, cercetătorii respectivi au imaginat un sistem de înregistrare combinat (manual și magnetoscopic) al informațiilor esențiale, emise de sportiv în antrenament și în concurs. Acestea sunt de natură metodologică (mijloacele sau exercițiile folosite, volumul, intensitatea, durata și densitatea efortului provocat de ele în unitățile funcționale ale lecțiilor de antrenament, frecvența, timpul și profilul pauzelor, momentele organizatorice etc.) și alcătuiesc factorul *causal* al reactivității obiective și subiective a organismului și personalității sportivului, considerate pe drept cuvânt ca *efecte*. Ele alcătuiesc costul biologic și psihic plătit de sportiv în susținerea cantitativă și calitativă a efortului.

Ipotezele cercetărilor s-au sprijinit pe judecata simplă că aceste costuri și implicit performanțele pot fi ameliorate în sensul reducerii primelor și creșterii paradoxale a ultimelor. „*Non multa sed multum*”, a fost aforismul care a dominat esența acestor ipoteze. Ideea de la care s-a pornit a fost

aceea că nu toate exercițiile folosite în practica antrenamentelor anilor respectivi sunt absolut necesare și cu implicații directe în dimensiunea performanțelor obținute cu ajutorul lor. S-a procedat la o suită de analize a acestora, de profiluri diferite: statistico-matematice, prin aplicarea *coeficientului de corelație gradată Spearman*, analiză fiziologică, motrică și tehnică a graficului de cursă și de joc și stabilirea coeficienților de solicitare, de utilitate și globali. Acești coeficienți sunt folosiți în teoria jocurilor elaborată de V. Neumann și J. Morgenstern și aplicată în complexitatea vieții economice. În consecință, s-a obținut pentru antrenamentul din sporturile ciclice, o reducere substanțială a exercițiilor folosite, păstrându-se doar cele care au o semnificație motrică și fiziologică, referitor la rezultatul sportiv din concursul major oficial al ciclului anual. Valoarea exercițiului sau mijlocului folosit se obține prin aplicarea calculului coeficientului de corelație gradată Spearman la fiecare exercițiu efectuat pentru obținerea rezultatului dorit al unei probe din atletism, folosind formula:

$$R(s)=1 - \frac{\sum d^2}{n(n^2 - 1)}$$

din care n înseamnă numărul total de cazuri (sportivi), d^2 – suma diferențelor ridicate la pătrat, iar cifra 6 este o constantă. Pentru exemplificare, cercetătorii au demonstrat că dintre cele 250 de exerciții folosite la vremea respectivă în antrenamentul alergătorilor pe distanța de 100m, doar 50 au o oarecare semnificație pentru rezultatul de 10,2 pe această distanță. Iar dintre acestea (50), doar 11 au o importanță hotărâtoare pentru obținerea unui astfel de rezultat, care, atunci, se dorea a fi un record național. În consecință, au fost reținute în economia de pregătire, doar aceste exerciții, care au dobândit prin micșorarea numărului lor o cantitate considerabilă de repetare, cu eficiență mare în altitudinea și fiabilitatea performanței scontate. În acest mod, respectivele exerciții fizice devin *probe* și *norme de control* în evaluarea periodică a stadiului de antrenament al sportivilor.

În ramurile de sport bazate în principal pe rezistență (sporturile nautice, probele de semifond și fondul din atletism, înotul și ciclismul), analiza curselor din întrecerile oficiale scoate în evidență rolul major ale exercițiilor de vâslit, care au ponde-

rea cea mai mare în conținutul antrenamentelor ciclului anual (66-75%), față de exercițiile la bac, de alergare pe teren variat și de lucru la тренажоре. Pornind de la alura de cursă din finala JO, CM și CE, în probele de canotaj desfășurate pe distanță de 2.000 m, economia de exerciții se compune din 5 tipuri: R1, care este egală cu rezistența solicitată de această alură esențială, R2 și R3 – trepte de intensitate mai scăzute decât cea principală (R1), RV (rezistența-viteză) și RF (rezistență-forță), care se constată în momentul de start și de finish al probei de concurs. În ultimele două trepte (RV și RF), exercițiile de vâslit au o intensitate peste nivelul atins în regim de R1. Ele reprezintă 10% din ansamblul dinamicii cursei, iar cele trei trepte de rezistență (R1, R2, R3), restul de 90%. Tempoul de cursă este de 38 lovituri/min., adică cel corespunzător

lui R1, de 32-30 lovituri/min pentru R2 și de 28-26 lovituri/min pentru R3 (în descreștere) și 42 lovituri/min pentru RF și 46 lovituri/min pentru RV (în creștere). Acestei scări motrice îi corespunde și cea fiziologică. Pentru acoperirea distanței de cursă, în regim de R1, R2 și R3, principala energeneză a efortului este de natură aerobă (72-80%), iar pentru cea de RF și RV, de natură anaerobă (15-22% lactacidă și 5-6% alactacidă).

În cazurile sporturilor aciclice (box, lupte, judo și toate jocurile sportive), pe baza evidenței riguroase și repetate a concursului sau a graficului de joc, care au arătat care sunt procedeele tehnico-tactice folosite și suportul fizic al valorificării lor, s-a alcătuit inventarul necesar al exercițiilor reclamate de perfecționare și efectuarea lor corectă și eficientă, de-a lungul timpului regulamentar al întrecerii. O astfel de operație a condus, de asemenea, la reducerea substanțială a exercițiilor folosite și concomitent, la specializarea structurii acestora pe linia nevoilor reale ale concursului. Prin diferite formule și alcătuirea unor *tabele-motrice* s-a putut calcula *coeficientul de solicitare* (CS) al fiecărui exercițiu în parte, ca și *coeficientul de utilitate* (CU). Primul indică nivelul de solicitare cardio-respiratorie determinat de fiecare exercițiu din cele 18 care constituie conținutul antrenamentului (conform structurii concursului de lupte sau box). Calculând acest coeficient pentru cele 18

exerciții inventariate, s-a putut stabili ierarhia și deci eficiența pe acest plan, care reprezintă suportul fizic – în principal, al antrenamentului – adecvat realității concursului. Formula folosită a fost:

$$CS = FC \text{ (după execuția exercițiului)} / FC \text{ etalon}$$

din care FC reprezintă frecvența cardiacă măsurată imediat după încheierea exercițiului, care se împarte la frecvența etalon întâlnită în general în concursul respectiv. *Coeficientul de utilitate*, calculat pentru cunoașterea valorii tehnice a fiecărui exercițiu, folosind o matrice în care se înscriu toate cele 18 exerciții care se compară în perechi, oferă o a doua ierarhie a importanței lui din acest punct de vedere.

Rezultă, deci, o astfel de situație în care unul dintre cele 18 exerciții se găsește, din punctul de vedere al *coeficientului de solicitare*, pe primul loc în ierarhia importanței, iar din punct de vedere al *coeficientului de utilitate* pe ultimul loc (al XVI-II-lea). Atunci se explică formula *coeficientului global de eficiență* (CGE) obținut prin produsul dintre valorile coeficienților de solicitare și utilitate:

$$CGE = CS \times CU$$

care modifică importanța exercițiului respectiv în economia programării integrale a antrenamentelor. Așadar, acest indice global poate arăta că exercițiul respectiv se plasează pe poziția a 9-a, deci la jumătatea tabelii de eficiență a exercițiilor, ceea ce înseamnă o altă valorificare în algoritmica programării și planificării, o altă cantitate de repetare. Aceste operații și analize ale exercițiilor au condus la *standardizarea* lor. Astfel, s-a obținut o tipizare a exercițiilor folosite în lecțiile de antrenament, ca urmare a cunoașterii efectelor stabile în structurile biologice și psihice ale sportivilor, obținute printr-o metodologie omologată. Inventarul redus al acestora, validarea volumului și treptelor de intensitate, locul lor în succesiunea mijloacelor incluse în lecție, în ciclul săptămânal, de-a lungul perioadelor, au condus la o desfășurare elaborată a procesului de antrenament. În haltere, pentru exemplificare, în anii '80, când rezultatele au fost de valoare mondială, s-au folosit doar 9 exerciții aplicate după o metodologie constantă, în concordanță cu nivelul de performanță al fiecărei categorii și cu gradul de pregătire al

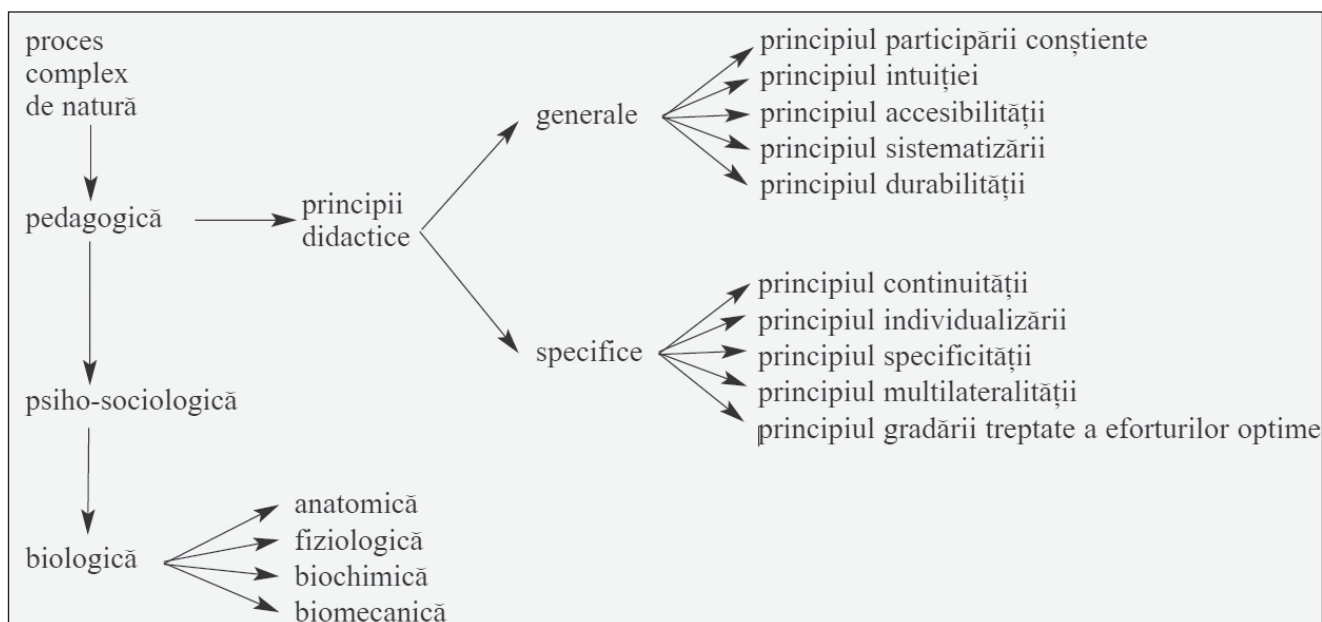
sportivilor. Printr-o astfel de standardizare a fost posibilă următoarea soluție, cea a *algoritmizării* exercițiilor, pe temeiul căreia s-a putut stabili o succesiune logică și logică în economia planificării ciclurilor săptămânale și anuale. Această suită de soluții metodologice – obiectivizarea și inventarierea exercițiilor, analiza complexă, selecția, standardizarea și algoritmizarea lor – a determinat o profundă restructurare a antrenamentului în toată diversitatea sa, motivul și efectul *raționalizării* lui. Ele s-au dovedit necesare procesului *programării* antrenamentului după ce a fost făcut *modelul* său. Programarea, datorită raționalizării, a produs o simplificare, o ordonare și în același timp o direcționare și specializare a antrenamentului către esența și profilul concursului. Economisirea energiei, a timpului și a valorilor materiale investite în pregătire, au diminuat costul biologic, psihic și implicit uzura sportivului, căruia i-au prelungit longevitatea concurențială, i-au amplificat și i-au stabilizat, performanța. Prin distribuirea valorilor indicatorilor modelului în unitățile funcționale ale planificării (lecția, ciclul săptămânal, lunar și anual), prin succesiunea ordonată a exercițiilor standardizate și algoritmizate, s-a provocat o

acumulare de efecte în plan biologic, biomecanic, tactic și psihic, subordonate obiectivelor și exigențelor concursului. Dacă *modelul* reprezintă o ipoteză statică a antrenamentului și concursului, un proiect, o analogie, o schiță a realizărilor lor, elaborat, anticipat, *programarea* constituie o ipostază dinamică, o desfășurare, o desfacere a valorilor sale, la *pas mărunt*, cu evitarea pe cât posibil a *drumului critic* conform planificării anuale. Selecția exercițiilor standardizate și diferențiate pe factorii motrici ai antrenamentului – fizic, tehnic și teoretic – volumul, treptele de intensitate cu care sunt tratate, durata și densitatea eforturilor produse în energogeneză aerobă, anaerobă și mixtă, reprezintă indicatorii programării. Astfel, modelul și programarea antrenamentelor, permanent raportate la datele concursului, abordate în această manieră sistemică pot fi înscrise și prelucrate pe calculator.

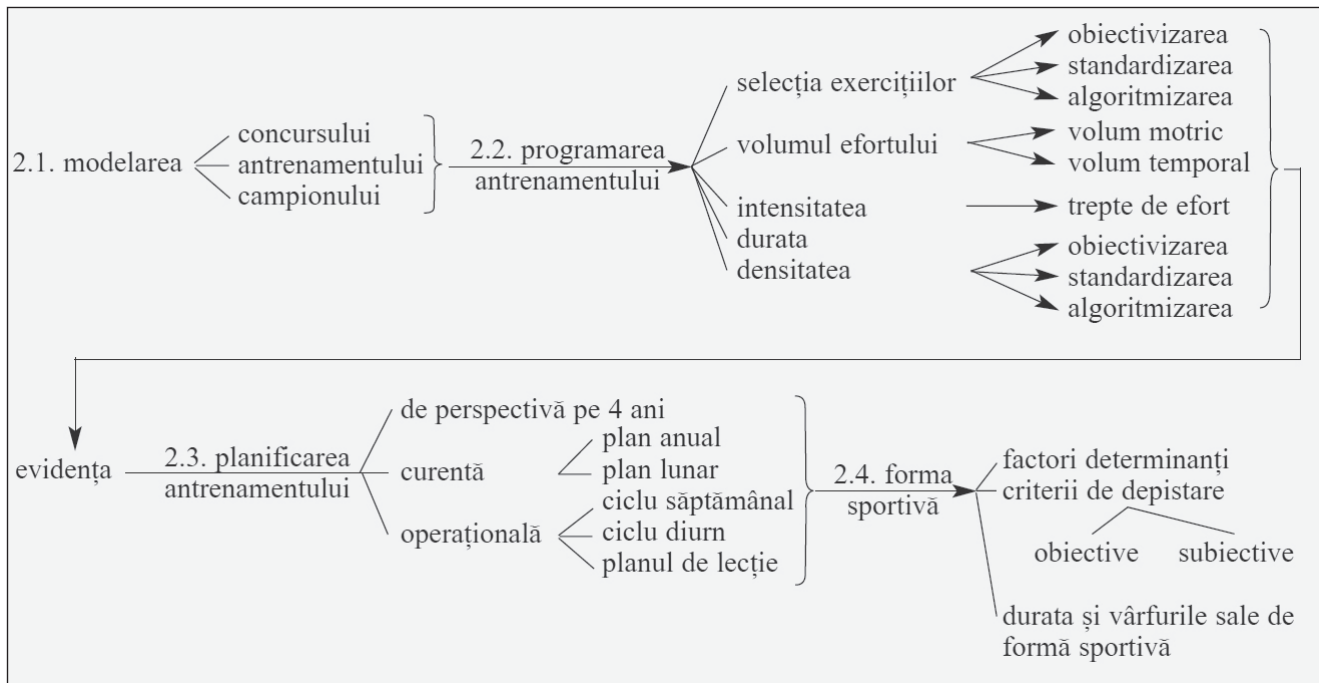
Informatizarea sportului a început în România în anii '80.

Problematica conceptuală și operațională a antrenamentului sportiv, elaborată și aplicată la sfârșitul secolului al XX-lea, este prezentată în schița alăturată.

1. PROBLEMATICA ANTRENAMENTULUI SPORTIV (2000)

2. METODOLOGIA ANTRENAMENTULUI

INVENȚII

ERGOSIM – SIMULATOR PENTRU SPORT

Metoda de studiu cea mai directă în cunoașterea realității este aceea a experimentării efectuate pe sistemul-obiect. Dificultatea majoră rezidă din faptul că nu toate sistemele admit orice fel de încercări directe. Dacă experimentările influențează ireversibil sistemul, îl deteriorează, îi modifică starea reală, ele sunt de durată și nu dau rezultate în timp util, iar uneori nu permit obținerea preciziei de măsurare necesară atribuirii de semnificații reale. În aceste condiții, se impun ca instrumente de o deosebită eficacitate, *modelarea* și *simularea*.

În cadrul tehnicilor de identificare a sistemului analizat, adică a modelării, una dintre etape o constituie analiza teoretică sau experimentală a modelului. Modelul în sine nu poate arăta ce se întâmplă cu sistemul, decât atunci când pe model se provoacă modificarea parametrilor și se obțin rezultate, adică atunci când se trece la *simulare*.

Simularea reprezintă acea acțiune în care are loc un proces de experimentare dirijată asupra modelului unui sistem-obiect, în anumite condiții, ea fiind în esență o acțiune de investigare strict experimentală. Măsura în care efectele simulării sunt mai mult sau mai puțin corespunzătoare, depinde esențial de fidelitatea modelului. Răspunsurile pe care le primim în acest demers, sunt condiționate de problemele la care se caută rezolvare, de stadiul cunoașterii sistemului și a relațiilor sale interne și externe.

Atunci când, pe baza unui model, se realizează o transpunere tehnologică reprezentată de un sistem fizic, care înlocuiește sistemul dat sau numai o parte a acestuia, avem de-a face cu un *simulator*.

Prin urmare, simulatorul este un sistem tehnic (aparat, instalație) care, având la bază legile care guvernează un anumit proces sau fenomen, este construit astfel încât să se asigure o corespondență biunivocă între elementele sale funcționale și elementele principale ale originalului.

În activitatea sportivă, simulatoarele construite au în vedere reproducerea acelor condiții (externe) în care își desfășoară activitatea sportivul și care sunt considerate determinante în raport cu obiectivele simulării (forțe inerțiale, forțe rezistive, anumite relații spațio-temporale caracteristice pentru mișcările diferitelor probe sportive), reprezentate în general de termenii ecuației diferențiale care descrie procesul respectiv.

În acest mediu artificial – *simulator de condiții* – urmează să evolueze sportivi reali. Posibilitățile de observare a acestora, mult îmbunătățite, permit măsurători practic inaccesibile în alte condiții. În simularea de condiții, scopul este puțin deosebit de cel în care, în mod obișnuit, se face simularea. În locul obținerii de informații suplimentare referitoare la *original*, se urmărește eliminarea factorilor necontrolabili din *partea simulată a originalului*, creându-se astfel condiții stabile de observare a părții ce nu poate sau nu are sens să fie simulată. În activitatea sportivă simulatoarele trebuie să răspundă în funcție de ceea ce face sportivul, așa cum ar răspunde mediul la acțiunile specifice întreprinse de acesta.

Ergosim, numele pe care l-a primit simulatorul de condiții pentru sport, a apărut în prima sa variantă practică la începutul anilor '80, ca răspuns din partea cercetării românești la unele solicitări primite din partea practicienilor, de pildă, antrenorul emerit Victor Mociani de la canotaj. La fundamentarea

teoretică și la conturarea soluțiilor constructive au participat: inginer-matematician Vladimir Schor, biofizician Pierre de Hillerin, prof Ilie Stupineanu, ing. Ovidiu Ciubotaru, ing. Alexandru Oprea, ing. Alexandru Feredean, ing. Ionel Dinescu, ing. Dumitru Popescu. Dezvoltat ulterior timp de mai mulți ani, varianta brevetată în 1994 este utilizată ulterior în diverse sporturi, cu posibilitatea efectuării integrale a mișcării – canotaj, caiac, canoe, înot (numai brațe) – sau parțial, segmente din mișcarea integrală – unele probe din atletism, gimnastică, tenis, schi fond etc.

În transpunerea tehnologică a modelului dinamic, ecuația diferențială care a stat inițial la baza demersului constructiv a fost următoarea:

$$\begin{aligned} \mathbf{M}_{sp} \times \mathbf{a}_{sp} + \mathbf{M}_b \times \mathbf{a}_b + \mathbf{R}(\mathbf{v}) &= \quad (1) \\ &= \mathbf{F}(\mathbf{s}, \mathbf{v}_b, \mathbf{v}_v, \mathbf{t}) \quad \text{pentru } V_v = V_b \\ \mathbf{F}(\mathbf{s}, \mathbf{v}_b, \mathbf{v}_v, \mathbf{t}) &= \mathbf{0} \quad \text{pentru } V_v < V_b \end{aligned}$$

unde:

M_{sp} = masa sportivului

a_{sp} = accelerația centrului de masă al sportivului

M_b = masa deplasată (masa bărcii)

a_b = accelerația centrului de masă al bărcii

$R(\mathbf{v})$ = rezistența la înaintare a bărcii, în funcție de viteză, pentru care s-a admis forma:

$$\mathbf{R}(\mathbf{v}) = \mathbf{K} \times \mathbf{V}^2$$

unde K este constant pentru o situație dată

$\mathbf{F}(\mathbf{s}, \mathbf{v}_b, \mathbf{v}_v, \mathbf{t})$ = componenta forței de propulsie pe direcția de înaintare

s = deplasarea liniară în plan orizontal, a bărcii

v_b = viteza de înaintare a bărcii

v_v = proiecția în plan orizontal a vitezei punctului unde se aplică forța de propulsie (ramă sau vâslă).

Dificultățile de a găsi un echivalent analogic pentru acest model, au impus simplificări. În locul unui sistem de două puncte materiale, la propunerea unui membru al echipei din acea vreme, ing. Ovidiu Ciubotaru, s-a considerat echivalentul acestuia redus la mișcarea centrului de masă al sistemului sportiv-barcă. Ecuația diferențială a devenit:

$$(\mathbf{M}_{sp} + \mathbf{M}_b) \times \mathbf{a}_b + \mathbf{R}(\mathbf{V}) = \mathbf{F}(\mathbf{s}, \mathbf{v}_b, \mathbf{v}_v, \mathbf{t}) \quad (2)$$

pentru $V_v = V_b$

$$\mathbf{F}(\mathbf{s}, \mathbf{v}_b, \mathbf{v}_v, \mathbf{t}) = \mathbf{0} \quad \text{pentru } V_v < V_b$$

Beneficiind de un echivalent analogic robust și relativ simplu de realizat, această ecuație a rămas

până în prezent modelul cel mai apropiat de realitate, transpus tehnologic pe un sistem de simulare de condiții.

În realizarea modelului fizic, s-a folosit analogia dintre mișcarea de translație liniară a sistemului real și cea de rotație realizată pe simulator. Conform analogiei, masei sportivului și bărcii îi corespunde momentul de inerție a volantei simulatorului, accelerației liniare a bărcii – accelerația unghiulară a volantei, iar rezistenței opusă de mediu îi corespunde momentul de frânare obținut cu ajutorul unei frâne Foucault controlate, proporționale cu pătratul vitezei de rotație a volantei.

Plasarea celor două elemente (volantă + frână) pe o axă mecanică unică, având un capăt liber, pe care se poate aplica un moment de torsiune prin intermediul unui cuplaj de sens unic, constituie modelul fizic (analogic), transpunerea tehnologică a ecuației (2), deci simulatorul acesteia.

Transmiterea momentului de acționare, generat de mișcarea sportivului, la axul simulatorului se face prin intermediul unui mecanism care permite realizarea și transformarea unei game largi de mișcări liniare în mișcare de rotație.

Cuplarea cu calculatorul și atașarea la sistemul descris a unor dispozitive anexe adecvate, fac ca *Ergosim* să poată fi utilizat în diverse situații, în activitatea de pregătire sportivă sau în recuperarea neuro-motorie.

Pentru a răspunde cât mai adecvat cerințelor practicii, în realizarea instalației s-a ținut cont de următoarele principii, formulate în urma experienței și a concluziilor desprinse din propriile investigații.

- *Respectarea dinamicii specifice* înseamnă că termenii ecuației diferențiale care descrie comportarea sistemului, urmează să-și găsească corespondența în transpunerea tehnologică realizată. Astfel se asigură:

- a) o simulare adecvată, deci un răspuns similar cu cel din realitate, făcând posibile măsurători ale unor mărimi caracteristice în planurile simulate;

- b) manifestarea sportivului cât mai asemănător cu specificul situației reale.

- *Asigurarea libertății specifice de mișcare*, care să permită, din punct de vedere geometric, efectua-

rea oricărei mișcări inclusă în familia mișcărilor specifice. Astfel, sportivul poate alege traiectoriile și momentele de acțiune similare cu cele din realitate, păstrând modul individual de rezolvare a sarcinii motrice.

- *Posibilitatea de variere a regimurilor de lucru* se realizează prin modificarea valorii parametrilor care definesc modelul dinamic al mișcării. Prin aceasta sunt create condițiile generării unor imagini senzomotorice (de exemplu încordări, forțe sau deplasări – viteze, fie similare cu cele din realitate, fie într-o gamă mult mai largă decât permit condițiile naturale) necesare ajustării modelului interior cu care operează individul în organizarea mișcării. Una dintre variantele constructive este prevăzută cu motor, în vederea dezvoltării capacității de manifestare a forței la viteze superioare celor pe care le putem realiza în condiții clasice de lucru.

Crearea condițiilor de măsurare – continuă sau discontinue – a parametrilor mișcării (forțe, accelerații, deplasări, timp, viteze). Respectarea primului principiu, deși este determinantă pentru un simulator - nu își dezvăluie pe deplin avantajele dacă nu este pusă în evidență. Pentru aceasta *Ergosim* este prevăzută cu traductori specifici care culeg, cu frecvență destul de mare de eșantionare, informații despre variația parametrilor.

- *Furnizarea instantanee de informații* strict necesare controlului și reorganizării continue a mișcării, corelate cu modificările de moment ale potențialului energetic. Cuplarea cu calculatorul permite preluarea semnalelor de la traductori, prelucrarea lor și afișarea în timp real, sub formă grafică sau numerică a variației valorilor acelor parametri care prezintă interes.

Aplicarea practică a acestor principii face ca *Ergosim* să aibă o gamă extrem de largă de domenii de utilizare, constituindu-se ca unul dintre mijloacele tehnologice deosebit de eficiente în măsurarea unor parametri de mișcare, în restructurarea sau perfecționarea stereotipului de variație a forței, în rezolvarea unor probleme de pregătire cu control, în dezvoltarea calităților fizice, în recuperarea neuromotorie post-traumatică.

APARAT PENTRU CONVERSIA UNDELOR CEREBRALE ÎN SEMNALE SONORE

Acest aparat original (brevet OSIM nr. 005543/735/83) a fost conceput de către ing. dr. Adrian Gagea, ANEFS București, cu scopul de a studia și utiliza, în folosul sportului de performanță sau a altor eforturi ocupaționale, accesul la rezervele capacității de efort fizic uman, prin tehnici *biofeed-back*.

Este cunoscut faptul că, în condiții de activitate cotidiană obișnuită, organismul uman folosește volitiv doar o mică parte din capacitatea sa maximă de efort, restul fiind rezervat situațiilor speciale sau de urgență. Problema accesului la aceste rezerve prin tehnici noninvazive și etice (care să nu aibă urmări nedorite sau să fie interzise, precum dopin-gul) stă la baza construirii acestui aparat.

Aparatul pentru conversia undelor cerebrale în semnale sonore permite prin *biofeed-back* auditiv (în special cel al ritmului *alfa* cortical), modificarea voluntară a *nivelului de activare corticală (nac)*, facilitând astfel actele motrice și chiar unele activități mentale.

Aparatul este construit din mai multe blocuri funcționale electronice, având următoarele funcții principale: de selecție, în special a ritmului *alfa* (8-13 Hz), de detecție a acestuia (reținerea fazelor pozitive), de integrare și de modulare a fusurilor *alfa* (cu un semnal din spectrul sonor). Modulația este omniposibilă: pozitivă și negativă (convențional, manifestă prin prezența sau dispariția sunetului în sincronie cu indexul *alfa*), în amplitudine, în frecvență și în impulsuri. Luând în considerare nivelul de amplificare a semnalului sonor, cât și frecvența variabilă a acestuia, se remarcă posibilitatea de a obține un număr imens de semnale *feed-back* diferite. Din cercetările noastre a rezultat că modulația pozitivă de amplitudine, la nivelul standardizat de 5 dB și frecvența de 435 Hz a avut cele mai spectaculoase efecte de *self control* a *nac*. De exemplu, referitor la coordonarea motrică, în special privind precizia și promptitudinea actelor motrice, s-au obținut creșteri de eficiență de până la 8%.

Majoritatea sportivilor olimpici testați, dar și oamenii obișnuiți, au putut să-și regleze *nac*, chiar după oprirea *antrenamentului de learning* cu acest aparat. În concluzie: *autocontrolul nivelului propriu de activare corticală* deschide calea spre rezervele interne energetice și mentale, iar aparatul pentru conversia undelor cerebrale în semnale sonore permite acest lucru.

METODA DE MĂSURARE A PUTERII MAXIME ANAEROBE ȘI A UNOR PARAMETRI AI VITEZEI, FORȚEI, REZISTENȚEI ȘI ÎNDEMÂNĂRII

Metoda și aparatura adecvată utilizării puterii maxime anaerobe, au fost realizate de dr. Miron Georgescu în 1951. Autorul consideră că pentru măsurarea ei sunt necesare eforturile de detentă (maximum de forță în minimum de timp), efectuate cu cele mai mari mase musculare ale corpului. Aceste cerințe sunt îndeplinite în condiții optime de săriturile verticale, pe ambele picioare (*sărituri ca mingea*) executate astfel încât să aibă înălțime maximă și timp minim de contact cu solul între sărituri.

Tehnica de lucru

Se recoltează datele de anamneză ale subiectului examinat și i se explică modul de efectuare a examinării. După încălzirea musculaturii membrelor inferioare se execută câteva sărituri de probă, pentru a se verifica corectitudinea efectuării efortului. *Examinarea propriu-zisă* începe prin măsurarea *forței maxime*. În acest scop, se execută trei sărituri separate una de alta prin scurte pauze de relaxare și pregătire. Săriturile se fac de pe loc, strict pe verticală, elanul constând doar în îndoirea genunchilor și avântul cu membrele superioare. În momentul reluării contactului cu solul, gambele trebuie să fie în extensie pe coapse.

Pentru măsurarea *puterii maxime anaerobe și a parametrilor motricității*, se execută – la comanda dată de un semnal vizual – 30 de sărituri succesive care respectă riguros cele două condiții esențiale: înălțime maximă a săriturilor și timp minim de contact cu solul între sărituri. Cu ajutorul unei aparaturi adecvate, se înregistrează în sutimi de secundă:

a) timpul scurs între momentul producerii

semnalului luminos și desprinderea de sol, pentru prima săritură;

b) durata fiecărei sărituri (timpul cât corpul se găsește în aer);

c) durata contactului cu solul între sărituri.

Puterea anaerobă maximă (P. an. mx.) se calculează prin formula:

$$P. \text{ an. mx.} = (Gr. \times H \times 1,5) / t$$

unde: Gr. = greutatea corpului;

H = înălțimea săriturii;

t = timpul de contact cu solul între sărituri;

1,5 – coeficient pentru a se include în calcul și travaliul de frânare a căderii din săritura precedentă, considerat ca reprezentând 0,5 din travaliul activ care asigură efectuarea săriturilor respective.

Înălțimea săriturii (H) se calculează prin formula utilizată la studiul căderii corpului:

$$H = 1/2 g T^2$$

Timpul stat în aer se împarte însă la 2 pentru că este consumat prin parcurgerea de două ori a aceleiași distanțe, o dată la urcare și a doua oară la cădere.

Formula utilizată devine:

$$H = 1/2 g (T/2)^2$$

unde: g = accelerația gravitațională;

T = timpul când corpul nu are contact cu solul.

În calcularea P. an. mx. se folosesc pentru „T” și „t” valorile constatate la complexul alcătuit din două sărituri succesive care prezintă cea mai mare valoare medie a celor două durate ale timpului stat în aer (T și timpul cel mai scurt de contact cu solul între aceste două sărituri (t)).

B. Sportivi de performanță. Caracterul anaerob, aerob sau mixt al efortului specific competițional din diferitele discipline determină mari deosebiri ale valorilor P. an. mx. absolută și relativă la sportivii de performanță.

1. În efortul anaerob alactacid, P. an. mx. are un nivel mult mai înalt decât al persoanelor neantrenate de aceeași vârstă și același sex. Deosebirile se datorează atât perfecționării funcționale a sistemului neuromuscular (reflectată în cifrele P. an. mx. relative), cât și dezvoltării masei lor musculare. Valori superioare la 55 watt/kg (bărbați) și 45 watt/kg (femei) se întâlnesc la marii performeri din atletism (sprint, sărituri, aruncări), haltere ș.a. P. an. mx

absolută poate depăși 4 500 watt (bărbați) și 3 500 watt (femei) la subiecții cu greutate corporală mare.

2. În efortul competițional aerob, P. an. mx. are valori egale sau mai mici decât la neantrenații de aceeași vârstă și sex. Cel mai scăzut nivel se observă la sportivii care fac eforturi cu cea mai lungă durată și au masa musculară puțin dezvoltată (de exemplu la maratonisții cu o greutate de 60 kg:

P. an. mx. absolută = 1 410 watt $\pm$ 322 watt;

P. an. mx./kg = 23,4 watt $\pm$ 4,9 watt).

3. În efortul mixt competițional, P. an. mx. are nivel intermediar între cel al grupelor precedente. Valorile tind către nivelul primei grupe, când efortul competițional impune faze frecvente cu durată scurtă și intensitate mare, ca în box, volei (trăgătorii), handbal (interii), fotbal (portarii, vârfurile de atac) ș.a. Cifre mai apropiate de ale sportivilor din a doua grupă se întâlnesc când durată și intensitatea solicitărilor specifice tind să se apropie de caracteristicile efortului aerob.

Parametrii motricității umane

1. Viteza se studiază prin măsurarea timpului de reacție și timpului de repetiție.

2. a) *Timpul de reacție* este înregistrat între momentul producerii semnalului luminos și cel al desprinderii de sol în prima săritură. Se studiază astfel viteza de reacție în condiții care impun angrenarea în lucru a mase mari de mușchi, așa cum se întâlnesc frecvent în activitatea sportivă.

b) *Timpul de repetiție* este obținut măsurând durata contactului cu solul între sărituri. El exprimă viteza cu care se contractă musculatura pentru a amortiza căderea din săritura precedentă și a da impulsul pentru săritura următoare. *Forța* se studiază prin măsurarea lucrului mecanic (L. m.) în săritura cea mai înaltă din cele trei sărituri izolate efectuate la începutul examinării (L. m. = Gr. x H).

3. *Rezistența* la efort cu intensitate maximă se studiază urmărindu-se capacitatea de menținere a nivelului P. an. mx. Pentru acestea se împart cele 30 sărituri în grupe de câte 10 sărituri și se calculează în procente, cât reprezintă media P. an. mx. din grupele a II-a (săriturile 11-20) și a III-a (săriturile 21-30) din P. an. mx. a subiectului.

4. *Îndemânarea* se studiază construind un grafic în care pe ordonată se trece scara timpului în sutimi

Valori de referință pentru P. an. mx. (absolută) și P. an. mx. / kgcorp (relativă) A. Persoane sănătoase neantrenate (1 800 de subiecți: elevi, eleve, studenți și studente)

Vârsta (ani)	I (cm)	Gr (kg)	P. an. mx. absolută (watt)	P. an. mx. relativă (watt)
	B* F**	B F	B F	B F
7	122 120	23,2 22,2	263 $\pm$ 82 253 $\pm$ 78	11,2 $\pm$ 3,8 11,1 $\pm$ 2,3
8	126 125	25,5 23,2	336 $\pm$ 85 290 $\pm$ 67	13,3 $\pm$ 3,9 12,3 $\pm$ 2,5
9	132 131	28,0 27,0	380 $\pm$ 99 375 $\pm$ 110	13,6 $\pm$ 3,9 13,9 $\pm$ 2,9
10	140 139	33,9 33,5	541 $\pm$ 194 528 $\pm$ 137	16,0 $\pm$ 5,6 15,9 $\pm$ 3,5
11	143 143	34,7 35,6	584 $\pm$ 133 612 $\pm$ 137	16,8 $\pm$ 3,3 16,6 $\pm$ 3,7
12	148 151	38,3 41,6	783 $\pm$ 195 763 $\pm$ 215	20,5 $\pm$ 4,2 18,5 $\pm$ 4,6
13	153 153	42,4 43,6	905 $\pm$ 208 824 $\pm$ 192	21,4 $\pm$ 4,8 18,9 $\pm$ 3,7
14	162 158	48,6 47,9	1107 $\pm$ 356 919 $\pm$ 176	22,7 $\pm$ 5,0 19,2 $\pm$ 3,4
15	166 161	59,9 54,0	1391 $\pm$ 317 997 $\pm$ 210	23,2 $\pm$ 4,7 18,5 $\pm$ 4,0
16	174 163	61,5 54,1	1538 $\pm$ 394 1014 $\pm$ 279	25,0 $\pm$ 4,7 18,8 $\pm$ 4,8
17	176 162	66,6 54,4	1675 $\pm$ 411 996 $\pm$ 244	25,1 $\pm$ 5,2 18,3 $\pm$ 4,0
18	176 162	66,5 54,6	1787 $\pm$ 455 936 $\pm$ 205	26,9 $\pm$ 5,6 17,1 $\pm$ 3,4
19	175 163	65,5 55,2	1775 $\pm$ 442 945 $\pm$ 215	27,1 $\pm$ 5,7 17,1 $\pm$ 3,6
20	175 162	66,6 55,6	1785 $\pm$ 462 938 $\pm$ 222	26,9 $\pm$ 5,5 16,9 $\pm$ 3,5
21	175 162	66,8 56,9	1750 $\pm$ 471 953 $\pm$ 325	26,2 $\pm$ 6,1 16,7 $\pm$ 4,5

* Băieți; ** Fete

de secundă și pe abscisă sunt notate săriturile și contactele cu solul în ordinea efectuării lor. Din unirea punctelor care reprezintă durata fiecărei sărituri rezultă o curbă, iar din unirea punctelor, reprezentând durata fiecărei perioade de contact cu solul, rezultă altă curbă, situată sub prima. Îndemă-

narea este cu atât mai bună cu cât cele două curbe prezintă mai puține și mai mici neregularități. Graficul astfel construit permite și aprecierea rezistenței. Tendința accentuată de coborâre a curbei superioare și/sau de ridicare a curbei inferioare pune în evidență o rezistență scăzută.

Valori de referință pentru parametrii motricității

A. Persoane sănătoase neantrenate (1800 de subiecți: elevi, eleve, studenți și studente)

Vârstă (ani)	Timp de reacție		Timp de repetiție		Lucru mecanic		Rezistență (%)			
	(în 0,01'')		(în 0,01'')		(kg×m)		sărituri 11-20		sărituri 21-30	
	B*	F**	B	F	B	F	B	F	B	F
7	57	61	19	18	4	4	94	93	90	89
8	58	60	18	19	5	5	96	94	91	90
9	56	58	19	18	6	6	96	96	92	91
10	59	58	19	19	9	8	95	96	92	91
11	56	57	19	19	10	9	94	95	91	91
12	58	59	19	18	11	11	95	96	90	92
13	58	59	19	19	13	13	95	94	91	90
14	59	59	19	19	17	14	96	95	92	90
15	58	60	20	20	19	15	96	96	91	91
16	58	59	20	20	25	16	96	96	91	91
17	59	59	19	20	28	15	95	94	90	90
18	59	60	19	20	29	15	95	93	89	89
19	58	60	20	20	28	16	93	92	89	88
20	59	61	20	20	27	15	94	92	89	88
21	59	60	20	20	28	15	93	92	88	87

* Băieți; ** Fete

B. Sportivii de performanță

1. *Timpul de reacție și timpul de repetiție* prezintă diferențe ne semnificative față de valorile constatate la persoanele neantrenate de aceeași vârstă și de același sex.

2. *Rezistența la efort cu intensitate maximă* (capacitatea de menținere a nivelului maxim al efortului de care este capabil fiecare individ) este la sportivii de performanță (din disciplinele și probele cu efort anaerob, aerob și mixt) asemănătoare cu a persoanelor neantrenate de aceeași vârstă și de același sex.

3. *Forța* măsurată prin lucrul mecanic se comportă în mod asemănător cu P. an. mx. În sporturile și probele cu efort anaerob alactacid se întâlnesc valori care depășesc 50 kgm (bărbați) și 30 kgm (femei) la performerii cu masă musculară foarte bine dezvoltată.

Campionii din probele cu efort aerob au, în funcție de greutatea corporală, valori ale lucrului mecanic egale sau mai mici decât ale persoanelor neantrenate de aceeași vârstă și de același sex. În sporturile cu efort mixt, greutatea corporală și cerințele efortului competițional determină tendința către nivelul din efortul anaerob alactacid sau efortul aerob.

Această metodă poate fi folosită în cercetările de fiziologie umană, în selecția și orientarea sportivă, în cunoașterea efectelor programului de pregătire a sportivilor și în validarea noilor metode și mijloace de antrenament. Examinarea este simplă, reproductibilă și durează puțin. Timpul necesar efectuării calculelor depinde de aparatura întrebuințată. Prin tehnică modernă (computerizată) rezultatele se obțin rapid.

APLICAȚIE SOFT PENTRU TESTAREA ÎN REGIM DE IZOMETRIE A SPORTIVILOR DE PERFORMANȚĂ

Antrenamentul modern beneficiază astăzi de sprijinul nemijlocit al tehnologiilor perfecționate, cu precădere al *tehnologiilor informatice*. Introducerea și apoi utilizarea pe scară largă a sistemelor complexe de calcul în sport a produs o revoluție în concepția antrenamentului, materializată prin noi și incredibile performanțe sportive. Ne aflăm în situația în care, pentru unele probe sportive aproape că a fost atins maximum pe care este capabil să-l ofere organismul uman și totuși lupta continuă pentru fiecare milimetru sau fracțiune de secundă.

De mai mulți ani un loc din ce în ce mai important în cadrul antrenamentelor sportive de performanță tinde să-l ocupe tehnologia informației, prin posibilitatea de a oferi sportivilor și antrenorilor date precise privind diversele execuții realizate de către sportivi. Integrarea tehnologiei informației în cadrul antrenamentelor sportive de forță izometrică, poate aduce date în timp real sportivului, privitor la forța devoltată de acesta și modul de utilizare a forței, permițând realizarea unui feed-back privind execuția acestuia.

INCS a fost preocupat de realizarea unei aplicații software pentru control de forță în antrenamentele izometrice și modul de utilizare a acesteia în antrenamentele loturilor de sportivi.

Aplicația pentru control forță, derivată din specificațiile pentru realizarea produsului informatic anterior, denumit ForMAX, completată cu cerințe provenite din antrenamentul sportiv de forță izometrică al lotului de gimnastică masculină, a conturat o soluție software și hardware care înglobează produsul informatic ForMAX și ofera un instrument puternic și

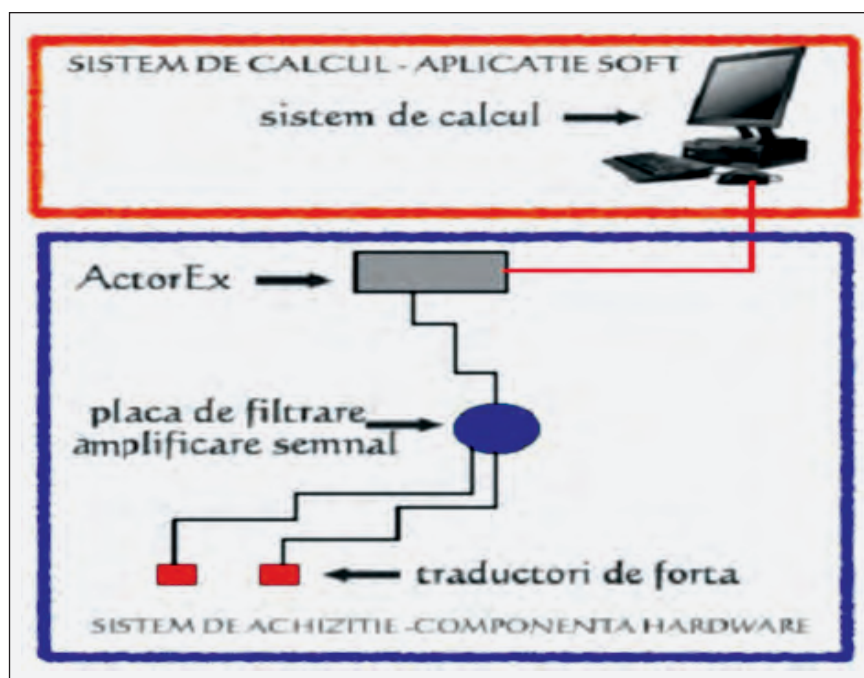
precis pentru testarea și antrenamentul sportiv de forță izometrică.

Aplicația pentru control forță, denumită ForMAX, este o soluție software și hardware ce oferă un instrument puternic și precis pentru testarea și antrenamentul sportiv de forță izometrică.

Aplicația a fost concepută, în anul 2006, de o echipă de cercetători din INCS, după o idee și o concepție originale și este în mod curent utilizată în antrenamentul sportivilor de performanță, de la mai multe ramuri de sport, pentru îmbunătățirea caracteristicilor de control neuromuscular pe brațe și picioare.

Plecându-se de la experiența în lucrul cu achiziții de date de la traductori de forță și deplasare și ținând cont de necesitățile impuse unui produs informatic pentru antrenamentul sportiv de izometrie, s-au conturat soluția și sistemul Control Forță, care are două componente, una hardware și una software.

Componenta hardware este compusă din două traductoare de forță (încărcătura maximă pentru fiecare traductor de forță -500 kg), un sistem de condiționare de semnal (filtrare și amplificare) și un

PRODUSUL INFORMATIC – componenta hardware și software

sistem de achiziție date tip ActorEx, conectat prin interfața USB (Universal Serial Bus) la un sistem de calcul.

Componeta software realizează achiziția de date de la sistemul ActorEx, prelucrarea datelor primite, afisarea în timp real a rezultatelor acțiunii sportive și salvarea acestor date în fișiere cu caractere ASCII.

Rezultatele oferite de aplicația soft conțin informații privind următorii parametri, importanți în pregătirea sportivilor de performanță:

- timpul de reacție;
- timpul necesar pentru atingere a unei sarcini date;
- timpul la care s-a obținut viteza maximă de creștere a forței;
- valoarea forței maxime în regim izometric, simultan pentru două segmente;
- viteza maximă de creștere a forței;
- nivelul forță la care s-a obținut viteză maximă de creștere a forței;
- nivelul mediu al forței în regim izometric menținută pe o anumită perioadă de timp dată.

Aplicația poate fi utilizată atât în scopul evaluării cât și al antrenării parametrilor enumerați, permițând utilizatorului:

- introducerea datelor despre executant, își poate alege locația unde să se salveze datele, respectiv numărul de repetări și modul în care acestea să se realizeze;
- selectarea a două canale de forță sau doar a unui (dreapta sau stânga) și posibilitatea de a alege dimensiunile graficului;
- afișarea grafică a diferenței dintre forță dreaptă și forță stânga în timp real;
- afișarea controlului de pretensiune, care solicită executantului stabilizarea forței între două limite (LSIP-limita superioară interval pretensiune și LIIP-limita inferioară interval pretensiune), înainte de a intra în execuția reală și realizarea sarcinii;
- afișarea unui nivel de sarcină, pe care executantul trebuie să o mențină;
- afișarea unui model grafic de forță pe care trebuie să-l realizeze executantul, modelul poate fi definit din maxim 50 puncte.

Ca urmare a setării diferitelor module grafice și de control, graficul de forță-timp oferă informație privind execuția sportivului, în timp real cu o precizie de 1 ms și comunicare a informației către sportiv în forma grafică la fiecare 10 ms.

Achiziția de date se face la un interval de 10 ms, cu o precizie 1 ms, respectiv la un interval de 10 ms, aceasta primește un vector de date conținând la rândul lui 4 vectori de date (câte unul pentru fiecare din cele 4 canale ADC ale sistemului ActorEx), fiecare din acești vectori conținând informație la 1 ms privind starea traductorilor de forță.

S-a utilizat acest timp de 10 ms, pentru achiziția de date, ca urmare a necesității de a oferi un feed-back de înaltă calitate. În cadrul liniei de execuție a softului, intervalul de 10 ms este utilizat pentru transferul datelor în vectorii aplicației și realizarea unor calcule de bază privind transformarea informației primite în valori de măsură a forței (daN) și timpului (ms).

Pentru a furniza o informație de calitate, acest soft utilizează pentru desenarea graficului forță – timp, tehnologia DirectX 9.0, care permite accesul direct la componentele hardware ale sistemului de calcul, evitând astfel slăbiciunile sistemului de operare. Ca urmare a utilizării DirectX, redesenarea graficului se realizează într-un timp cuprins în intervalul 660 ns la 1 ms, adică timp de 1 secundă graficul redesenându-se de 1.000-1.500 ori, iar la interval de 10 ms aplicația primește informație privind starea traductorilor.

În antrenamentul sportiv de performanță, instrumentele software&hardware de monitorizare și antrenament pot juca un rol important, prin facilitățile pe care acestea le oferă. Utilizarea tehnologiilor actuale în conceperea, realizarea și utilizarea unor instrumente de monitorizare a performanțelor unui sportiv duce la eficientizarea antrenamentelor și implicit la creșterea performanței sportive.

Fidelitatea cu care soluția prezentată este capabilă să ofere informație pentru mecanismul de feed-back în antrenamentul de forță izometrică aduce îmbunătățiri proceselor neuro-motorii. Aplicația a fost testată cu succes în pregătirea unor sportivi din lotul național de gimnastica masculină.

STUDII MEDICO-FARMACOLOGICE

PROBA FUNCȚIONALĂ CARDIO-VASCULARĂ CU EFORT SPECIFIC VOLEIULUI

Proba a fost proiectată de dr. Miron Georgescu în 1956, pentru studiul economiei, armoniei și labilității funcționale a aparatului cardio-vascular, la jucătorii de volei.

Tehnica de examinare

1. *Examinarea în clinostatism* (cifre de bază). Subiectul păstrează repaus culcat până când, prin înregistrări repetate, se obțin valori constante ale frecvenței pulsului și tensiunii arteriale, fapt care indică dispariția influenței activității premergătoare examinării asupra aparatului cardio-vascular. Se recoltează datele de anamneză și se dau indicații asupra cerințelor examinării.

2. *Examinarea în ortostatism* (reglarea la scăderea debitului cardiac). Subiectul se ridică lent în ortostatism și rămâne relaxat timp de 60". În primele 10 secunde ale minutului următor se numără frecvența pulsului și apoi se măsoară tensiunea arterială.

4. *Examinarea după eforturi specifice voleiului* (reglarea la creșterea debitului cardiac).

a) *Efort specific jocului de apărare*. Se efectuează 15 plonjoane pe spate timp de 45" la comanda examinatorului, astfel ca fiecare execuție să dureze 3". Plonjonul începe din poziție stând cu genunchii în extensie și se termină în aceeași poziție. Rostogolirea dorsală trebuie făcută până când omoplații ating solul. Imediat după terminarea plonjoanelor, subiectul trece în poziție clinostatică și timp de 5' se notează pulsul în primele 10" și apoi tensiunea arterială în următoarele 50" ale fiecărui minut.

b) *Efortul specific fazei de atac*. Se efectuează la comandă 20 de lovituri de atac în 60" (3" fiecare lovitură de atac). Săriturile se fac cu elan de un pas, au înălțimea maximă posibilă și în timpul lor se execută cu brațele și cu trunchiul mișcările cerute de tehnica loviturii de atac. După aterizarea din fiecare săritură se face repede un pas înapoi pentru ca toate execuțiile să poată avea loc pe același spațiu. Imediat după efort se trece în poziția clinostatică și timp de 5' se notează valorile pulsului și ale tensiunii arteriale ca și în cazul efortului precedent. Manșeta aparatului de tensiune se fixează de la început pe brațul care nu execută lovitură de atac și rămâne pe braț în ortostatism, în timpul celor două eforturi, pentru a se putea surprinde valorile exacte din fiecare moment al examinării.

Interpretarea rezultatelor:

- *Economia funcțională* se apreciază pe baza cifrelor pulsului și tensiunii arteriale din repaus și imediat după cele două eforturi specifice.

Armonia funcțională se apreciază prin gradul de concordanță dintre valorile pulsului și ale tensiunii arteriale pe de o parte și, pe de altă parte, dintre cifrele tensiunii arteriale sistolice și cele ale tensiunii arteriale diastolice. Concordanța se studiază în repaus, ortostatism, imediat după eforturile specifice și în perioada de revenire.

- *Labilitatea funcțională* se apreciază prin rapiditatea revenirii pulsului și tensiunii arteriale către valorile de bază, după cele două eforturi specifice.

La interpretarea rezultatelor se poate face comparația cu datele altor jucători la prima examinare și cu propriile valori la examinările ulterioare, numai dacă eforturile specifice voleiului din cadrul probei au în toate situațiile execuții tehnice similare. Această condiție poate fi îndeplinită doar de subiec-

ții la care plonjonul pe spate și lovitura de atac sunt deprinderi motrice automatizate.

CERCETĂRI ASUPRA SUSTINĂTOARELOR DE EFORT ȘI FAVORIZANTELOR REFACERII

În anul 1998 colectivul Laboratorului de control doping (Graziela Vâjială și Georgiana Patzaichin), împreună cu Laboratorul de cercetări de apiterapie din cadrul Institutului de Cercetare – Dezvoltare pentru Apicultură, participă la un studiu pentru stabilirea formulei produsului *Melenergogel*. Produsul este un supliment nutritiv pe bază de ingrediente apicole naturale, destinate susținerii efortului de performanță. Melenergogelul a fost testat pe sportivi aparținând lotului olimpic de kaid-canoel. Rezultatele testărilor au evidențiat că este bine tolerat, ducând, alături de alte susținătoare de efort, la îmbunătățirea performanțelor sportivilor testați.

Din aceeași gamă menționăm și produsul *Record* cu formulă îmbunătățită, experimentat cu rezultate bune la lotul de canotaj.

În anul 1996, Graziela Vâjială, împreună cu Laboratorul de cercetări de apiterapie, realizează un produs nou *Vi-Fort*, omologat de MSF și comercializat în farmacii. *Vi-Fort* este un produs pe bază de ingrediente naturale apicole (lăptișor de matcă, extract fluid de polen, extract moale de propolis, miere de albine), lecitină vegetală, vitamina C, Vitamina B6, precum și săruri minerale, destinat persoanelor ce desfășoară activități fizice și intelectuale intense. Utilizat în condiții fiziologice extreme – efort fizic deosebit în cadrul antrenamentelor, a lucrului în mediu toxic sau în micro-climat neadecvat, la care se adaugă stresul emoțional – produsul *Vi-Fort* asigură organismului solicitat întregul spectru de substanțe nutritive și antioxidanți naturali care compensează consumurile excesive de astfel de compuși ce se produc în condițiile amintite.

CONTRIBUȚII ÎN DOMENIUL CONTROLULUI DOPING

Prin activitatea desfășurată în perioada 1983-2001, colectivul Laboratorului de control doping a contribuit la inițierea în țara noastră a cercetărilor

într-un domeniu nou, al biologiei și biochimiei substanțelor dopante.

S-au determinat *domeniile de referință* pentru hormonii androgeni, acestea putând fi utilizate în clinicile de endocrinologie pentru semnalarea unor deficiențe enzimatică și în controlul doping al sportivilor de performanță, în special pentru semnalarea abuzurilor de hormoni androgeni și precursori ai acestora.

Monitorizarea testelor doping în perioada 1990-1998 și prelucrarea datelor spectrale cu ajutorul analizei factoriale multiple au condus la stabilirea unui model al *profilului steroic*, pe baza căruia se pot interpreta unele rezultate în controlul doping. Menționăm contribuțiile aduse în această direcție de Graziela Vâjială, Mia Lamor, Emil Popa.

Remarcabile sunt și preocupările acestui colectiv în stabilirea dinamicii eliminării renale a unor substanțe, problemă cu implicații deosebite în interpretarea analizelor doping.

Alături de alte 25 de laboratoare doping, colectivul laboratorului nostru a contribuit la standardizarea internațională a dozării metaboliților nandrolonului, în cadrul unui test interlaboratoare. Datele obținute de la toate laboratoarele au fost centralizate de laboratorul doping din Köln și s-au publicat în „Proceedings” (Köln, 1999). Rezultatele Laboratorului de control doping din România au fost cotate ca foarte bune.

SUSTINĂTOARE DE EFORT ȘI SUBSTANȚE DE REFACERE

Era prin anii 1966-1967, când în sportul românesc părea a se înregistra o ofensivă a dopajului clasic (stimulante) și un debut al steroizilor anabolizanti. Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, împreună cu UCFS, adoptă primele măsuri: numirea unei Comisii Naționale Anti-Doping (directorul Centrului de Medicină Sportivă, dr. Ioan Drăgan fiind președintele acestui organism) și înființarea primului laborator de control doping din România pe lângă Centrul de Medicină Sportivă din București, unitate de interes național, înființată în 26 decembrie 1962. Pe acest fond de

represiune anti-doping, sportivii reacționează oarecum justificat: „*Dați-ne o alternativă, eforturile pe care le facem azi sunt supraomenești și fără un ajutor biologic ne riscăm sănătatea!*” Complet adevărat! Pe acest fundal intervine farmacologul Valentin Stroescu, prof. dr. doc. la Facultatea de Medicină din București (Catedra Farmacologie), care alcătuiește un colectiv de cercetători: prof. dr. farm. Corneliu Baloescu, chim. Constantin Emil Sîrbu – Institutul de Cercetări Chimico-Farmaceutice (ICCF), conf. N. Ioan Drăgan, farm. Natalia Rădulescu – ICCF, N. Adrian Vasiliu – Centrul de Medicină Sportivă, N. Alexandru Granici – UMF București, dr. Tatiana Avacum – ICCF, farm. Rodica Paiușan – ICCF, farm. Nicolae Bazavan – ICCF, chim. Leia Wohl – ICCF, farm. Gabriela Ciohodaru – ICCF, care lansează o serie de cercetări de farmacologie clinică, formulele experimentate fiind opera prof. dr. doc. V. Stroescu. După 5-6 ani de muncă asiduă, apar primele roade: primele Brevete de Inventator eliberate de Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, care azi ajung la un număr de 14. Important este faptul că specialiștii români sunt un contribuitor de seamă în lansarea conceptuală și aplicativă a *susținătoarelor de efort (ergogenic aids)* și a *substanțelor de refacere (recovery substances)* care au pătruns de atunci în sportul de elită mondial. Școala noastră de medicină sportivă se poate mândri cu acest succes, cele 14 produse fiind prezente pe piața românească farmaceutică, iar unele dintre ele, cu mult succes și la export.

Pe scurt, lista acestor produse cuprinde:

- *Alglutol* – susținător de efort de durată scurtă (1'-5'), soluție buvabilă ce conține: glicocol, aspartat de Mg și K, glutamat de K și Mg, arginină clorhidrat, fructoză; este primul brevet de invenție, emis la 22 februarie 1980.

- *Polimineralizant S* – produs mineralizant pentru prevenirea sau reducerea fenomenului de oboseală la persoane care depun efort fizic; un drajeu conține nouă minerale, echivalent a 200-250 ml lichid sudoral (I, K, P, Mg, Ca, Fe, Cu, Mn, Zn). Este produsul cel mai solicitat în lumea sportului.

- *Efortex* (drajeuri) – susținător pentru eforturile de lungă durată, de asemenea apreciat la export;

conține: glicocol, aspartat de K și Mg, acid glutamic, tirazină, lizină, cafeină.

- *Vitaspol* – soluție buvabilă pentru refacere, care conține: aspartat de Mg și K, glicocol, fructoză. Extrem de apreciat de sportivii români.

- *Polivitaminizant S* – complex vitaminic ce conține nouă vitamine în doze adecvate sportivului (vitaminele A, B1, B2, B6, B12, C, E, A, PP).

- *Crema pentru masaj stimulant* („încălzire”).

- *Crema pentru masaj relaxant* („refacere”).

- *Pirivin* (drajeuri) – stimulant al sistemului nervos (piritinol, vincamină, clorhidrat de piridoxină – B6).

- *Piravitan* (tablete) – neurotrof de refacere (piracetam, aspartat de Mg, vitaminele B1 și B6). O formă buvabilă a adăugat formulei de mai sus și 1g glicol. De menționat că ultimele două produse sunt larg folosite în clinicile de neurologie.

- *Fortavit* (drajeuri) – susținător al efortului pe durată medie (tirozină, vitaminele C și B6, acid folic, fumarat de Fe, sulfat de Cu). Produsul este eficace înainte de start, inducând o creștere a catecolaminelor.

- *Glutaciste-Seleniu-E* (tablete) – produs medicamentos cu efecte antioxidante, util în efortul sportiv de lungă durată (glutacion, cisteină, seleniu, vitamina E). Combate producția nocivă de peroxidare care rezultă în timpul efortului de lungă durată.

- *Energofort - pulvis* – concentrat proteic (46%) din lapte, cu efecte energizante la sportivi.

- *Recuperan* (fiole buvabile) – la formula Vitaspolului s-au adăugat vitamina C și glucoză.

După atâta timp de la apariția acestor produse pe piață, constatăm cu satisfacție că acel concept a prins: *al susținerii medicamentoase a efortului și refacerii* – ca expresie a necesității protejării sănătății sportivului și a susținerii biologice a performanțelor sportive.

LITERATURA DE SPECIALITATE

LUCRĂRI DE REFERINȚĂ CU CARACTER ȘTIINȚIFIC ȘI TEHNICO-METODIC

În această parte a lucrării sunt incluse fișele principalelor cărți de referință elaborate în secolul al XIX-lea și mai cu seamă în secolul XX, de către autori români, rezultate din experiența didactică și științifică, teoretică și practică, generate de realitățile educației fizice și sportului și din activitatea instituțiilor amintite anterior. Profilul acestor cărți este variat ca tematică și structură. Selecția cărților pentru această sinteză a fost făcută pe baza titlului, domeniului și îndeosebi a calității abordării și fundamentării problematicei alese. A contat, de asemenea, data editării, considerată ca moment esențial și hotărâtor al dezvoltării educației fizice și sportului în țara noastră și explicării rezultatelor acestora în plan social și istoric. Monografiile sau cărți specializate pe teme restrânse, de natură metodologică, organizatorică, istorică, pedagogică și psihologică, reflectă înțelegerea și nivelul de cunoaștere, de analiză și sinteză al autorilor români, la data elaborării lor. Aceștia au creat o bibliografie națională, preluată uneori prin traducere și de către alte școli din străinătate. Prezentarea cărților s-a făcut pe baza respectării unor criterii unitare: titlul, autorul, locul apariției, editura, data, numărul paginilor, cuprinsul și ideile esențiale.

ANTRENAMENTUL SPORTIV. Adrian Dragnea, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1996, 322 pagini. Cuprinde treisprezece capitole: 1. *Probleme generale*; 2. *Efortul în antrenamentul sportiv*; 3. *Adaptarea în antrenamentul sportiv*; 4. *Dezvoltarea capacității de performanță*; 5. *Mijloacele antrenamentului sportiv*; 6. *Metodele*; 7. *Conținutul*; 8. *Principiile*; 9. *Antrenamentul sportiv – proces de pregătire stadial*; 10. *Forma sportivă, caracterul ciclic și periodizarea*; 11. *Structura antrenamentului*

sportiv; 12. *Programarea și planificarea*; 13. *Evaluarea în antrenamentul sportiv*. Este o lucrare complexă ce tratează antrenamentul sportiv - pe care autorul îl vede ca pe o „*pedagogie a măiestriei pe toate planurile*” ce urmărește constant „*cultivarea creativității*”, într-o viziune multidisciplinară și unitară, valorificând într-un „*sistem coerent*” realizările științifice și experiența specialiștilor români și străini. Totodată autorul combate tendințele de absolutizare a unor concepții, curente sau modele cu efecte negative asupra procesului de pregătire. (inversat)

ANTRENAMENTUL SPORTIV MODERN. Monografie asupra problematicei antrenamentului sportiv, cartea a fost elaborată sub coordonarea prof. dr. Alexe Nicu împreună cu un colectiv de autori (profesorii univ. dr. M. Georgescu, I. Drăgan, M. Epuran, T. Tatu, L. Baroga, P. de Hillerin, V. Schor și alții), pe baza studiilor efectuate timp de două decenii asupra pregătirii loturilor olimpice ale României, București, Editura Editis, 1993, 530 pagini. Structura inedită a lucrării, rezultată din noutatea unor teorii și metodologii moderne privind antrenamentul sportiv (modelarea și tipologia modelelor, programarea, raționalizarea, simularea procesului, obiectivizarea informațiilor emise de sportiv în pregătire, standardizarea, algoritmizarea exercițiilor folosite în funcție de specificitatea energetică, fizică și tehnico-tactică a concursului), evidențiază caracterul experimental și bogăția informațiilor din diferitele genuri de antrenamente, din sporturile individuale și colective, ciclice și aciclice, cu energogeneză aerobă, anaerobă și mixtă etc. De aici rezultă valoarea teoretică și practică a monografiei, ce are un cuprins destinat antrenorilor, profesorilor,

studenților, doctoranzilor, cercetătorilor și sportivilor. Este concepută într-o manieră modernă în ceea ce privește problematica antrenamentului și concursului anilor '90.

APRECIEREA CALITĂȚILOR ÎN SPORT.

Maria Șerban, București, Editura *Sport-Turism*, 1987, 140 pagini. Cartea, sistematizată în treisprezece capitole, se adresează unui mare număr de specialiști (profesori, antrenori, metodiști, instructori sportivi și sportivi) care contribuie la realizarea performanței sportive, prezentând problemele majore ale cunoașterii universului bio-psiho-social al sportivului, al relațiilor interumane, cu cei care-l slujesc în drumul anevoios către record. În lucrare se găsesc termeni consacrați și accesibili din domeniul educației fizice și sportului.

CIRCUITUL ÎN LECȚIA DE EDUCAȚIE FIZICĂ.

Victor Tibacu, București, Editura *Stadion*, 1973, 298 pagini. Este o lucrare cu profil didactic, care explică aplicarea metodei de lucru în lecțiile de educație fizică școlară. Cartea debutează cu prezentarea rolului circuitului în lecțiile de educație fizică, a istoricului, principiilor și metodei alcătuirii și aplicării acestuia. Abordează relația dintre efortul circuitului și momentele de pauză între repetări cât și de odihnă. Sunt prezentate grupele de exerciții care intră în componența circuitelor, în funcție de efectele urmărite în planul dezvoltării calităților motrice de bază sau combinate, a însușirii și perfecționării deprinderilor prevăzute de programele didactice, specifice ramurilor sportive pe care acestea le cuprind. Evident, sunt prezentate și obiectele de inventar, didactice, folosite în alcătuirea și desfășurarea circuitelor. Din metodica folosirii acestor circuite nu puteau lipsi normele de repetare, numărul de exerciții incluse în circuit și normarea timpului de efectuare al acestuia. Se prezintă sistematizarea circuitelor după numărul de exerciții incluse în structura lor și gradul de solicitare. Autorul clasifică circuitele în: continue, cu intervale, în val, în torent, cât și circuite specifice fetelor sau băieților. Se dau indicații privind organizarea circuitelor în clasă, în sala de gimnastică,

la domiciliu și modul în care jocurile dinamice și aplicative pot intra în compoziția circuitelor. Cartea conține 84 de schițe și figuri, care contribuie la vizualizarea și valorificarea ei de către profesori și elevi.

CONȚINUTUL ȘI METODICA ANTRENAMENTULUI SPORTIV CONTEMPORAN.

Elaborată de 35 de specialiști, București, Editura CNEFS, 1967, 275 pagini. Reprezintă o lucrare cu conținut teoretico-metodic; cuprinde norme, indicații și modele metodice și organizatorice referitoare la desfășurarea procesului de antrenament al sportivilor de performanță. Modelele sunt prezentate în detaliu la modul cel mai concret, pentru 27 de ramuri de sport, în acest mod lucrarea devenind un adevărat îndrumător metodic al antrenorilor.

DESPRE METODICA DEZVOLTĂRII CALITĂȚILOR FIZICE.

Corneliu Florescu, Vasile Dumitrescu, Aurel Predescu, București, Editura UCFS, 1964, 129 pagini (ediția a II-a, București, Editura CNEFS, 1969, 173 pagini). Materialul a fost structurat în mai multe capitole: I. *Generalități privind calitățile fizice*; II. *Metodica dezvoltării calităților fizice* (forța, viteza, rezistența, îndemânarea, forța-viteza, rezistența de viteză, rezistența de forță); III. *Dezvoltarea complexă (simultană) a tuturor calităților fizice*; IV. *Particularitățile dezvoltării calităților fizice în diferite ramuri sportive*; V. *Particularitățile calităților fizice la diferite vârste*. Scopul cărții este acela „de a veni în ajutorul celor ce desfășoară o muncă practică cu sportivii (antrenori, profesori) și pentru sportivi”. Autorii precizează dezvoltarea principalelor calități fizice pentru creșterea performanțelor sportive. Lucrarea se bazează pe experiențe proprii (în urma cercetărilor efectuate în țară), dar și pe experiența specialiștilor străini. Sunt caracterizate principalele calități fizice (forța, viteza, rezistența, îndemânarea) și particularitățile metodicii dezvoltării lor în diferite ramuri de sport și la diferite vârste, precum și calitățile fizice combinate: forță-viteză, rezistență de viteză și rezistență de forță; metodica dezvoltării complexe a calităților fizice.

DEZVOLTAREA CALITĂȚILOR MOTRICE ÎN ACTIVITATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT ȘCOLAR. Gheorghe Mitra și Alexandru Mogoș, București, Editura *Sport-Turism*, 1977, 223 pagini. Preocuparea autorilor pentru găsirea unor noi metode, procedee și mijloace sau pentru a le proteja pe cele deja cunoscute, *clasice*, este motivată de dorința lor de a moderniza și eficientiza activitatea de educație fizică și sport în școli. În prima parte a lucrării s-a evidențiat importanța calităților fizice în pregătirea fizică a elevilor, sugerându-se câteva soluții mai eficiente ce pot fi integrate în lecții. În partea a doua sunt prezentate caracteristicile motrice precum și sistemele de acționare asupra acestora în orele de educație fizică. Autorii au evitat să dea rețete, rezumându-se la recomandări de principiu. Cartea se adresează profesorilor, dar și antrenorilor care lucrează cu sportivi de vârstă școlară. Poate fi considerată o lucrare de referință privind domeniul cunoașterii și dezvoltării calităților motrice.

EDUCAREA CALITĂȚILOR FIZICE COMBinate. Lazăr Baroga, profesor și Antrenor Emerit, București, Editura *Sport-Turism*, 1983, 240 pagini. Conținutul lucrării tratează pe larg și în mod original pregătirea fizică în sportul contemporan, cu ajutorul unei metode noi și complexe de antrenament. Dacă între anii '50-'70 realizarea recordurilor și performanțelor de valoare internațională, în mai toate probele și ramurile sportive, se obțineau pe baza dezvoltării distincte a calităților fundamentale: forță, rezistență, îndemânare, etc., în ultimii 20 de ani conținutul pregătirii fizice a dobândit o notă specifică, determinată de abordarea dezvoltării combinate a calităților respective: forță în regim de viteză, forță în regim de rezistență, rezistență în regim de forță ș.a.m.d. S-a asigurat astfel efectuarea unui efort specific concursului, în care toate aceste calități de bază se găsesc combinate în doze diferite, niciodată în singularitatea lor. Pe lângă fundamentarea teoretică și practică, lucrarea prezintă ca exemplificare 180 de lecții, cu tematică ce privește dezvoltarea calităților combinate pentru 56 de ramuri și probe sportive. Cartea conține o bibliografie de referință pentru specialiștii români și străini, fiind tradusă în mai multe limbi.

EDUCAȚIA FIZICĂ (*parte fundamentală a educației școlare integrale*). Constantin Kirițescu, director general al învățământului secundar, București, Editura *Cartea Românească*, 1930, 187 pagini. Conținutul ei este adresat oamenilor de stat, pedagogilor sociali și conducătorilor din învățământ, care urmau să acorde o „*tot mai mare atenție educațiunii fizice*” din școala românească aflată la începuturile ei. Prin noua lege a învățământului trebuia să se fixeze starea actuală a educației fizice, ca problemă școlară în România (încadrată în preocuparea generală culturală, socială și națională) și să se raporteze, ca suport, la concepțiile generale și la experiența celorlalte popoare.

EDUCAȚIA FIZICĂ A COPIILOR (*noțiuni de pedagogie și organizare pentru creșterea copiilor în vârstă de 1-15 ani*). Locotenent-colonel Alexandru Manolescu de la INEF, București, Editura Institutului de Arte Grafice *Răsăritul*, 1927, 333 pagini. Prezintă idei de construire a bazelor sportive. Lucrarea conține opt capitole ce privesc principiile generale ce stau la baza dezvoltării armonioase a copiilor: exercițiile fizice și acțiunea lor asupra activității intelectuale și sufletești, igiena fizică a copiilor. Autorul dedică această carte dascălilor români, în semn de admirație. A lucrat cu copiii de la Liceul *Mănăstirea Dealul* în anul 1912 și, mai târziu, cu tinerii de la INEF.

EDUCAȚIA FIZICĂ ȘCOLARĂ. Doctor Petre Lazăr, București, Editura *Monitorul Oficial și Impri-meria Națională*, 1942, 51 pagini. Cartea face parte din publicațiile ANEF, care apăreau trimestrial sub îngrijirea Academiei de Educație Fizică în colaborare cu Societatea Medicală de Educație Fizică. Lucrarea a constituit un Memoriu pe care, autorul, în calitatea sa de inspector general pentru Educație Fizică în Învățământ, l-a prezentat MEN de mai multe ori: în 1938 miniștrilor Ar. Călinescu și P. Andrei, iar în 1940 miniștrilor D. Caracostea și Tr. Brăileanu. Memoriul cuprindea patru părți:

1. *Problema educației fizice* (mijloacele educației fizice, reguli de igienă, atitudinile fizice ale elevilor în școală și mișcarea științifică, educativă și voită);

2. *Organizarea educației fizice* (cine, unde, cum, când și ce să facă elevii cu exercițiile fizice);
3. *Propuneri pentru organizarea sportului școlar* (proiect de regulament pentru clubul școlar și practica sporturilor în acest club);
4. *Principii și propuneri de organizare națională a educației fizice în școală*. Cartea cuprinde două rezumate în limbile franceză și germană.

EDUCAȚIA FIZICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE TOATE GRADELE. Ernest Lascăr (președintele Asociației profesorilor de educație fizică), București, 1934, 168 pagini. Cartea este o culegere de rapoarte, conferințe și comunicări rostite la *Primul Congres de educație fizică* de personalități vremii ca: general Virgil Bădulescu – *Educația fizică în învățământul de toate gradele*; prof. dr. Iuliu Hațieganu – *Educația fizică în Universitate și Educația fizică la femei*, asistent Virgil Roșală – *Considerații asupra gimnasticii suedeze de astăzi*; prof. Ernest Lascăr – *Educația fizică în licee, școli comerciale și profesionale și Educația fizică în Școlile Normale*; asistent Iacob Mihăilă – *Educația fizică în grădinițele de copii*; prof. Victor Crețu – *Situația actuală a educației fizice în Școlile Normale*; dr. Sabin Manuilă – *Recreația organizată ca factor de educație fizică și morală*; prof. Ion Gheorghiu – *Educația fizică în cadrul cercetășiei*; căpitan Ion Dimăncescu – *Educația fizică în cadrul cercetășiei*; prof. Dem. Ionescu – *Din istoricul educației fizice la noi*; gazetar Nic. Albescu – *Educația fizică în mediile muncitorești și Ceva despre ziaristica sportivă*; căpitan C. F. Nicolescu – *Importanța presei sportive în propagarea ideii educației fizice*; S. Kríjjewsky – *Marca sportivă de stat*; prof. dr. P. Tomescu – *Influența exercițiilor fizice asupra dezvoltării psihologice*. Congresul s-a ținut sub patronajul principelui Nicolae, cu sprijinul dr. Constantin Angelescu (ministrul Educației Naționale) și doctorului Ion Costinescu (ministrul Sănătății).

EDUCAȚIUNEA FIZICĂ. Ion Slavici, București, Editura *Cartea Românească*, 1904, 101 pagini. Abordează „educațiunea fizică” ca pe o condiție pentru pregătirea morală și intelectuală. Considerând că educația fizică contribuie la menținerea și dez-

voltarea stării de sănătate a omului, autorul face o prezentare din punct de vedere fiziologic a factorilor care contribuie la obținerea și conservarea ei: nutriția, puritatea aerului și a apei, importanța sărurilor, carbonatelor, azotatelor și a regimurilor; importanța preparării alimentelor (fierberea, prăjirea, coacerea, frigerea), factorii stimulatori naturali (căldura, lumina, mișcarea, apa și sarea). Conținutul se referă și la acuitatea simțurilor, la profilul temperamentelor, la însemnătatea sentimentelor și a mișcării care reprezintă, în esență, mijlocul educației fizice.

EDUCAȚIA FIZICĂ ȘI SPORTUL– FENOMEN SOCIAL. Florian Georgescu, București, Editura *Stadion*, 1971, 186 pagini. Este o lucrare cu o temă puțin abstractă, aproape fără precedent în bibliografia autohtonă, ce prezintă în partea ei introductivă sistemul științelor despre educație fizică și sport, modul de constituire și devenire a fenomenului de practicare a exercițiilor fizice. Autorul face o radiografie a structurii fenomenului respectiv, nominalizând categoriile fundamentale care îl compun: educația fizică, sportul de masă, sportul de performanță. În capitolele finale ale studiului, autorul prezintă educația fizică și sportul ca pe un fenomen cultural și precum și rolul educației fizice și sportului în contextul social.

ERGONOMIA ÎN SPORT. Viorel Cătănicu, București, Editura *Sport-Turism*, 1980, 183 pagini. Este structurată în doisprezece capitole: 1. *Generalități cu privire la ergonomie. Ergonomia în sport*; 2. *Norme ergonomice privind construcția bazelor sportive*; 3. *Materiale sportive. Echipament sportiv*; 4. *Postura normală a corpului și mișcarea*; 5. *Generalități privind selecția și orientarea în sport. Selecția pe ramuri de sport*; 6. *Capacitatea de efort. Clasificarea ramurilor sportive din punct de vedere biologic. Metodologia de obiectivizare a antrenamentului*; 7. *Energia organismului uman*; 8. *Aclimatizarea la altitudine*; 10. *Oboseala*; 11. *Factorii limitativi ai sportului*; 12. *Factorii de ambianță psihologică în sport*. Lucrarea reprezintă prima încercare de stabilire a unor principii și norme ergonomice cu aplicabilitate practică în activitatea sportivă de masă și de performanță.

EXERCITII FIZICE PENTRU VIAȚA ACTIVĂ (activități motrice de timp liber). Autor Aura Bota. Lucrarea a apărut în 2006 în editura Universitară și este prefăcută de prof. univ. Dr. Mihai Epuran. Are 256 pagini, format mare. Cuprinsul este structurat pe două părți: partea I abordează aspectele teoretice privind loisirul (timpul liber o componentă a bugetului de timp), loisirul- concept, evoluție, funcție și caracteristici). Se explică conceptul de recreere în accepțiune modernă și realizarea ei prin efort fizic și de esență sportivă. Se arată care sunt resursele naturale ale recreerii, precum și factorii limitativi în practicarea activităților motrice de timp liber. Se abordează teza teoretică a relației dintre educația fizică independentă și instituția sportului pentru toți, o necesitate a educației omului modern în timpul liber- componentă a educației de integrare. Partea a-II-a prevede aplicațiile practice și programele și tipologia lor (mersul „în forță”, jogging, fitness, gimnastica aerobică, înotul, activități cu grad de risc – rollerskating, un tip de loisir urban, „triatlon”, scufundări, camionism, snowboardul, excursii și drumeții, particularitățile activităților motrice de timp liber la vârsta a treia. Bibliografie: Lucrarea se adresează studenților de profil, profesorilor de educație fizică, instructorilor din domeniu, publicului larg. Activitățile respective, teoretizarea lor, deschid perspectivele unei specializări în ansamblul educației fizice și sportului în secolele XXI.

FORȚA ÎN SPORTUL DE PERFORMANȚĂ. Lazăr Baroga, București, Editura *Sport-Turism*, 1980, 325 pagini. Lucrarea, de interes pentru toate ramurile de sport, tratează în partea I următoarele probleme: generalități despre forță; la ce vârstă se poate începe antrenamentul pentru dezvoltarea forței; manifestarea forței la diferite regimuri de lucru; principiile de bază în procesul educării forței; factorii determinanți; metodele de dezvoltare a forței; indici obiectivi de evaluare a antrenamentului de forță; forța și anabolizantele. Partea a II-a tratează dezvoltarea forței în diferite ramuri de sport (sporturi în care se manifestă forța musculară; sporturi în care se manifestă forța în regim de viteză, în regim de rezistență), aparate pentru creșterea

forței. Autorul propune „*linia generală în metodică educării forței*” cu luarea în considerare a particularităților de pregătire și competiționare specifice fiecărui sport, precum și metodologia calculării indicilor de volum și intensitate.

IULIU HAȚIEGANU ȘI IDEEA EDUCAȚIEI FIZICE ÎN ROMÂNIA. A. Morariu, D. Almășanu, București, Editura Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport 1972, 82 de pagini. Prin această lucrare cei doi autori vor să aducă un pios omagiu uneia dintre cele mai reprezentative personalități ale școlii medicale românești și ale educației fizice din țara noastră, savantului Iuliu Hațieganu. Cartea este structurată pe opt capitole și 30 de ilustrații, multe unicate. Cap. I: Iuliu Hațieganu- omul; Cap. II Iuliu Hațieganu și problema educației fizice în Universitate; Cap. III Parcul sportiv din Cluj; Cap. IV Iuliu Hațieganu și medicina sportivă; Cap. V Ideea educației fizice la sate; Cap. VI Hațieganu – omul multiplelor preocupări în dezvoltarea educației fizice; Cap. VII Ideile lui Iuliu Hațieganu și deplina lor aplicare – Lucrarea de mai sus beneficiază de „*cuvânt înainte*” semnat de prof. Univ. Virgil Roșală.

INDRUMARUL PROFESORULUI DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT. Ioan Cornel Strujan, Botoșani, Editura *Axa Botoșani*, 2004, 225 pagini. Lucrarea este structurată pe două mari capitole. În primul capitol sunt tratate următoarele proleme metodice și didactice: Dezvoltarea fizică armonioasă; reglementarea calităților motrice; Exerciții și jocuri specifice însușirii atletismului; Exerciții și jocuri pentru însușirea elementelor de gimnastică, Exerciții și jocuri pentru însușirea unor procedee tehnice și acțiuni tactice din jocul de baschet, de handbal, de fotbal și volei; Exerciții și jocuri pentru însușirea unor procedee tehnice de înot; Exerciții și jocuri pentru însușirea unor procedee tehnice din schi și sanie. În următorul capitol, autorul analizează și dezvoltă teme de mare actualitate: Managementul în activitatea de educație fizică și sport în școală; Demersurile organizatorice specifice activității profesorului de EFS; Instituțiile statului cu atribuții în organizarea și desfășurarea activității sportive;

Organizarea și funcționarea asociațiilor sportive școlare; Dosarul de sponsorizare; Managementul proiectelor, planificarea strategică; Planul managerial al catedrei de educație fizică și sport; Organizarea competițiilor sportive școlare; Calendarul sportiv al asociației sportive școlare etc. Exercițiile și jocurile sportive sunt descrise pe înțelesul tuturor, cu numeroase desene, grafice și explicații detaliate. Lucrarea se adresează profesorilor de educație fizică și sport dar și studenților din învățământul de specialitate.

MANUALUL ANTRENORULUI. Autor Anton Muraru apărută în editura *EX PONTO* în anul 2008; 400 pagini. Lucrare de sinteză, pe care autorul a elaborat-o în calitate de director al Școlii Naționale a antrenorilor (1991-2006) și al Centrului de formare și perfecționare a antrenorilor (2003-2007) și în urma experienței antrenorale în canotaj și mai ales în judo. Cuprinde 15 capitole, cu un conținut original și cuprinzător: în cap. I se abordează problematica didactică și de modelare a antrenamentului (etapele procesului de instruire, clasificarea efortului etc); în cap. II se expun bazele pregătirii sportive (scop, motivație, sistem și surse de energie); cap. III este destinat teoriei și practicii antrenamentului sportiv (factori esențiali-fizic, tehnic, tactic, teoretic); cap. IV este dedicat planificării antrenamentului sportiv (lecția și tipologia ei, ciclul diurn); în cap. V se dezbate problematica subtilă a formei sportive (factori care o determină, finalitatea ei – vârful de exprimare, menținerea lui, relația dintre planificarea antrenamentului și a competițiilor în ciclul anual); cap. VI relatează despre etapele dezvoltării performanței sportive (periodizarea desfășurării ei în timp, inițierea, specializarea, stresul și epuizarea energetică și nutrițională); în cap. VII, VIII, IX și X sunt dezvoltate teoria și practica dezvoltării calităților motrice, rezistența (diversitatea formelor, capacitatea aerobă și anaerobă, volumul și intensitatea antrenamentelor la copii, juniori și adulți), forța (baza fiziologică, metodologică dezvoltării ei combinat cu viteza și rezistența), puterea (relația ei cu forța, metoda de dezvoltare, tipologia-reactivă, de aruncare, de desprindere, de start, de accelerare, de decelerare, de aterizare); cap. XI este dedicat variabilelor pregă-

tirii sportive (volumul și intensitatea efortului, relația lor, densitate, complexitate); cap. XII supune o tematică inedită – antrenamentul exagerat sau insuficient, relația dintre recuperare – oboseală; cap. XIII reamintește despre principiile pregătirii sportive; cap. XIV evidențiază tipologia ciclurilor pregătirii (micro-cicluri - de pregătire, refacere, tranziție, durata și succesiunea lor); cap. XV este destinat antrenamentului psihologic (tipuri, autoreglare).

MANUAL DE EDUCAȚIE FIZICĂ. Căpitan Modest S. Isopescu București. Editura și tipografia Corpului de jandarmi, 1928, 275 pagini. Manualul este structurat pe XVI capitole, reprezentând istoricul și importanța gimnasticii și sportului cu descrierea a 12 programe de gimnastică suedeză la aparate, a 10 programe de gimnastică fără aparate, cât și a 6 programe de gimnastică cu arma. Câte un capitol este atribuit, în ordine: alimentației, circulației sângelui, respirației, aparatului locomotor, atletismului, jocurilor pentru copii, oinei, fotbalului asociației, voleibalului, basketballului, rugby, tenis, înotul și salvarea de la înec, lupta greco-romană, boxul, skiul, exerciții speciale (necesare jandarmilor și polițiștilor) exerciții de cameră (exerciții pentru toate vârstele ce pot fi practicate acasă), tranșarea chestiunilor de onoare (după anumite reguli stabilite prin coduri internaționale), organizarea materială a educației fizice, controlul științific al Educației Fizice. Manualul conține 154 de schițe și desene. Autorul mărturisește că pentru întocmirea acestuia s-a folosit, în principal, de cunoștințele acumulate în cei patru ani de studiu la Institutul de Educație Fizică cât și de publicațiile editate de ONEF.

MĂSURARE ȘI EVALUARE ÎN CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT. Autor Virgil Tudor. Lucrarea a apărut în 2005 în editura *ALPHA* din Buzău și are 185 pagini, format mare. Textul lucrării este repartizat în 5 capitole: Cap. I face delimitări conceptuale, privind metodologia și docimologia; Cap. II cuprinde funcțiile măsurării, erorilor de măsurare, tipurile, instrumentele folosite în astfel de operații, cuantificarea și măsurarea; Cap. III prezintă fundamentele teoretice ale evaluării în activitățile motrice,

relația dintre evaluare și obiective în astfel de activități, dintre măsurare, apreciere și evaluare, erori în didactică; Cap. IV este dedicat problematicii evaluării în educația fizică școlară (obiective-aptitudinile, atitudinile motrice, capacitățile respective, fitness-ul, deprinderile și priceperile de esență motrică, aspectele somatice și funcționale). Se specifică criteriile orientative pe plan biomotric, psiho-motric, psiho-social, precum și modalitățile de obiectivizare ale evaluării în domeniul școlar. Cap. V extinde necesitatea și funcția evaluării în sport, în dirijarea antrenamentului, tipologia de evaluare a domeniului. Lucrarea este însoțită de o lungă listă bibliografică. Pentru a i se mări accesibilitatea didactică textul este însoțit de schițe și tebele explicative.

MĂSURAREA ȘI EVALUAREA ÎN EDUCAȚIE FIZICĂ. Adrian Dragnea, București, Editura *Sport-Turism*, 1984, 253 pagini. Cartea este structurată pe capitolele: *Importanța cunoașterii subiecților în educație fizică și sport; Indicatori statistico-matematici uzuali în analiza datelor obținute prin măsurare; Capacitatea motrică, factorul esențial supus măsurării și evaluării; Măsurarea și evaluarea nivelului de dezvoltare a calităților motrice; Măsurarea capacității de efort; Măsurarea capacității funcționale cardiovasculare și respiratorii; Evaluarea aptitudinilor și a nivelului de pregătire pentru selecție; Măsurarea activității psihice în educație fizică și sport.* Aceasta constituie o pledoarie și totodată o contribuție, la îmbogățirea cunoștințelor privind conceptele și metodologia măsurării și evaluării, oferind instrumente și procedee care se înscriu în metodele obiective menite să asigure optimizarea proceselor cunoașterii și dirijării științifice a domeniului educației fizice și sportului.

METODE STATISTICO-MATEMATICE ÎN SPORT. Vasile Dumitrescu, București, Editura *Stadion*, 1971, 170 pagini. Este una dintre primele lucrări care au contribuit la introducerea acestor metode în sport. Cartea tratează următoarea problemă: noțiuni elementare de teoria probabilității; noțiuni introductive despre colectivitate și variabile; parametrii

de tendință; indicii de împrăștiere; măsurarea legăturii între variabile; interpretarea datelor statistice; comparația statistică; metodele neparametrice.

METODICA EDUCAȚIEI FIZICE. Autor Sorin Serbanoiu. Cartea apare în 2004, în editura *Universitară*, București și conține 148 pagini, format mare. Este structurată pe 13 capitole: Cap. I abordează aspecte terminologice pentru delimitarea obiectelor de studiu ale metodicii educației fizice; Cap. II conține problematica procesului formativ de educație fizică și sport (plan de învățământ, programa și manualul școlar, componentele procesului pedagogic al disciplinei respective, cunoștințele teoretice de specialitate, indici morfologici și funcționali ai organismului, dezvoltarea calităților motrice-viteza, forța, rezistența, coordonarea, suplețea, formarea deprinderilor, priceperilor motrice, obișnuințelor, atitudinilor, etc); Cap. III este destinat principiilor generale și specifice ale didacticii educației fizice școlare; Cap. IV cuprinde metode de instruire (de comunicare, de acțiune) și de evaluare; Cap. V deschide problematica orientărilor și tendințelor metodologice în educația fizică (problematizarea, algoritimizarea, instruirea programată, testarea diferențiată, modelarea); Cap. VI relatează despre formele de organizare a practicării exercițiului fizic în educația fizică școlară (lecția-formă organizatorică de bază a procesului de predare, tipologia lecțiilor, conținutul și structura lor în funcție de obiective și profiluri – școală și sport, în aer liber, în săli, etc); Cap. VII expune problematica efortului în lecție (parametrii efortului, dinamica și dirijarea lui); Cap. VIII explică în ce constă comunicarea de tip managerial (verbală și nonverbală); Cap. IX relatează despre acțiunile profesorului de educație fizică (stiluri de predare direct și indirect, conducerea lecției-predare, manevrare, comanda, plasament, ținută); Cap. X descrie documentele de planificare; Cap. XI expune consecința planificării aplicate care este evidența (tipuri, documente); Cap. XII prezintă proiectarea didacticii (obiective, elaborarea structurilor educaționale, stabilirea sistemului de evaluare); Cap. XIII este destinat problematicii evaluării în domeniu (funcții, tipologie, conținut, criterii,

metode de verificare, de apreciere și notare, evaluarea profesorului și lecțiilor sale - densitate, intensitate, conținut, forme, conducere). Bibliografie. Cartea slujește dascălilor și studenților din facultățile de educație fizică.

METODICA EDUCAȚIEI FIZICE ȘCOLARE.

Gheorghe Mitra și Alexandru Mogoș, București, Editura *Sport-Turism*, 1980, 502 pagini. Manual destinat studenților și profesorilor de educație fizică (a III-a ediție revăzută și adăugită), structurat în nouă capitole. Tratează probleme privind locul și rolul educației fizice în formarea tinerei generații; funcțiile și obiectivele educației fizice școlare; organizarea activității de educație fizică; componentele procesului instructiv-educativ; formarea deprinderilor motrice; sistemul mijloacelor educației fizice; principiile și metodele învățământului; didactica; planificarea și formele de organizare a activităților școlare; antrenamentul copiilor și juniorilor pentru sportul de performanță.

METODICA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTIVE.

Autor, prof. univ.dr. Septimiu Florian Todea. Lucrare tipărită în 2001 în Editura Fundației *România de Mâine*; 266 pagini, format 16x61x86. De reținut titulatura cărții care înlocuiește substantivul „sport” cu adjectivul „sportive”, noțiunea de „educație” cu sensurile ei rezultând și din practicarea sportului. O asemenea viziune aparține prof. univ. dr. Leon Teodorescu, exprimată în anii 60 ai secolului XX. Cartea este structurată pe 6 capitole: Cap. I stabilește obiectivul acestei metodici, Cap. II tratează despre componentele procesului instructiv-educativ respectiv, explicând noțiunile specifice: indicii morfologici (somatice) și funcționali ai organismului, deprinderile și priceperile motrice de bază, utilitar-aplicative și proprii ramurilor sportive. Se sistematizează și se clasifică calitățile motrice fundamentale prin care se valorifică priceperile și deprinderile tehnice ale sportului; Cap III abordează tematica principiilor didactice ale acestei metodici; principiile didactice sunt specifice teoriei acestei perioade: pr. Intuiei, pr. Accesibilității, pr. Participării conștiente și active, pr. Continuității și sistematizării, pr. Durabilității etc.

Cap. IV cuprinde problematica metodelor de învățare folosite în practica domeniului: metodele verbale (expunerea, conversația, studiul individual), metodele intuitive (observarea și îndrumarea executivilor, demonstrația), metodele practice (exersarea pentru formarea și consolidarea deprinderilor și priceperilor motrice, repetarea, (exersarea) exercițiilor necesare dezvoltării fizice armonioase, exersarea utilă dezvoltării calităților motrice-forță rezistență, viteză, îndemânare. Capitolul tratează despre orientările și tendințele inovatoare ale metodicii programului din perioada respectivă- problematizarea, tratarea diferențiată pe grupe de nivel valoric biomotric sau motric. Cap. V este destinat prezentării procesului de organizare, al procesului de instruire- lecția, volumul, intensitatea și densitatea efortului. Cap VI este destinat proiectării și planificării procesului instructiv: planul de lecție, planul tematic anual și calendaristic. Bibliografie.

PRAXIOLOGIE ȘI PROIECTARE CURRICULARĂ ÎN EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT.

Autor Dumitru Colibala Evuleț, București, Editura *Universitaria*, 2007, 288 pagini. Lucrarea pledează pentru schimbarea mentalității în ceea ce privește predarea educației fizice în școală, instruirea sportivă și desfășurarea activităților sportive competiționale. Cartea propune specialiștilor legați de activitatea practică, înlocuirea vechii mentalități „văzând și făcând”, cu rigoarea gândirii prin obiective, raționamentele praxiologiei privind acțiunile bune și precizia proiectelor didactice. Studiul respectiv, face parte din categoria lucrărilor științifice care încearcă, pe de o parte, să rezolve o serie de probleme teoretice și metodologice care se plasează la punctele de intersecție dintre anumite discipline științifice cu știința activităților fizice, iar pe de altă parte, se încearcă (cu succes) anularea decalajului care există între achizițiile acestor științe și cele specifice educației fizice și sportului. Numeroase idei abordate, au puncte de plecare din didactica generală, praxiologie, management, psihopedagogie, sau alte științe de cunoaștere a comportamentului uman. Lucrarea este structurată pe trei părți (capitole): 1. Praxiologia oferă domeniului nostru de activitate numeroase criterii de optimi-

zare a tuturor activităților metodologice privind predarea educației fizice și sportului, învățarea motrică, instruirea sportivă, evaluarea rezultatelor, management etc.; 2. Teoria și metodologia curriculară (TMC) care a apărut și s-a consolidat ca disciplină științifică educațională de aceeași importanță cu *Teoria generală a educației*, *Teoria generală a instruirii*, *Teoria metodologiei cercetării pedagogice* etc. În plan teoretic TMC, realizează o serie de operațiuni, cum ar fi: gândirea prin obiective, valorificarea experiențelor anterioare, etc. În plan practic TMC se identifică cu elaborarea produselor curriculare: strategii de dezvoltare a activităților educative și instructive, planul de învățământ, manuale, materiale și aparate didactice, etc.; 3. Proiectarea curriculară constituie partea fundamentală a lucrării. Acest capitol oferă cititorului drumul cel mai sigur prin care obiectivele de instruire specifice educației și sportului pot fi rezolvate. Aici sunt dezvoltate concepte inedite cum ar fi: lanțul praxiologic, câmpul psihosocial extern și ambianța psihosocială internă, circuitul praxiologic vectorial, algoritmul etapelor și operațiunilor specifice proiectării didactice, o nouă viziune asupra obiectivelor specifice educației fizice și sportului de performanță, stilurile educaționale, formele diferențiate de prevedere și instruire sportivă, modele de proiectare didactică globală și operațională. Lucrarea se adresează, în egală măsură, profesorilor, antrenorilor, cercetătorilor, analiștilor, educatorilor și nu în ultimul rând studenților din învățământul superior de specialitate.

PREGĂTIREA FIZICĂ ÎN ANTRENAMENTUL SPORTIV. Gavril Barany, Zeno Dragomir, Ilie Istrate (au mai colaborat: Octavian Bănășan, Cornel Florescu, Victoria Fotescu, Dan Popper, Felicia Urziceanu), București, Editura CNEFS, 1968, 295 pagini. Cartea este structurată pe două părți distincte: în prima parte sunt prezentate diferite metode de antrenament (cu intervale, fartlek, maraton, circuit, cu repetări, izometrice, culturiste, power-training etc.), însoțite de indicații metodice privind pregătirea fizică, precum și caracterizarea eforturilor. În partea a doua sunt descrise aparatele ajutătoare și exercițiile ce se pot efectua cu ele.

Scopul lucrării, declarat de autori, a fost acela de a-i convinge pe sportivi și pe antrenorii acestora că marile performanțe nu se pot realiza numai printr-o pregătire tehnico-tactică specializată, fără să dispună de o bază largă și solidă de pregătire fizică generală.

PREGĂTIRE SPORTIVĂ TEORETICĂ – autor Adrian Dragnea, Silvia Teodorescu, Alin Păunescu. Lucrare inedită, pentru ca reprezintă primul manual pentru clasele a IX și a X, tipărit sub egida Ministerului Educației și Cercetării la editura *CD PRESS 2000* în București. Lucrarea de 152 pagini, format mare (16/61x 86) informează elevii acestor clase asupra originilor exercițiilor fizice care se confundă cu însăși existența omului, că ele fac parte din cultura umană și izvorăsc din natura umană care a cultivat întrecerea omului cu timpul și spațiul și cu semenii, că au un puternic caracter educativ și eficiență socială. Temele abordate pentru clasa a IX sunt prezentarea sportului ca fenomen social rezultat din practicarea gimnasticii și a educației fizice. Se fac precizări și delimitări privind disciplinele sportive, ramurile și probele sportive, și se definesc capacitatea motrică, capacitatea de performanță, efortul în antrenamentul și concursul sportiv, mijloacele acestora. Se prezintă sintetic teorie și metodică, dezvoltarea calităților motrice, igienă și protecție individuală. De asemenea, se delimitează unitățile organizatorice ale sportivului la nivel județean și local. Problematika clasei a-X-a este alcătuită din prezentarea Jocurilor Olimpice antice și moderne, factorii antrenamentului (pregătirea fizică, tehnică, tactică, psihologică, teoretică), principiile și cerințele antrenamentului, metodele și procedeele metodice utilizate în educația fizică și în sport, bioritmul și performanța sportivă, consumul energetic și alimentația sportivilor, măsuri de prim ajutor și igiena materialelor, instalațiilor și a bazelor sportive. Se prezintă elementele esențiale ale dezvoltării forței și structura organizatorică ale sportului secular la nivel național. (ANS, COSR, federațiile sportive, ligile profesioniste, centrele naționale olimpice de pregătire a juniorilor, MEC, discreția generală a învățământului preuniversitar, federația sportului școlar).

PROBLEME DE TEORIE ȘI METODICĂ ÎN JOCURILE SPORTIVE. Prof. univ. dr. Leon Teodorescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1975, 221 pagini. Cartea, adresată profesorilor și antrenorilor, sintetizează într-o viziune unitară problemele teoretice și metodologice comune tuturor jocurilor sportive; nu lipsesc opiniile autorului referitoare la perspective și tendințe în practica jocurilor sportive.

REZISTENȚA ÎN SPORT. Dumitru Buiac, București, Editura *Sport-Turism*, 1983, 187 pagini. Tratează probleme de ordin teoretic și metodic referitoare la tipurile de rezistență în sport, caracteristicile acestor tipuri de efort, oboseala, refacerea organismului după efort, metode și mijloace specifice dezvoltării rezistenței, raportate la vârstă și sex, modalități de testare și evaluare a rezistenței.

SISTEME ȘI METODE DE EDUCAȚIE FIZICĂ. Virgil Roșală, București, 1933, 92 pagini. În lucrarea sa, structurată pe șase capitole, autorul susține că educația fizică nu se poate practica obținând aceleași rezultate în toată lumea?????. Mijloacele de practicare trebuie adaptate la fiecare popor. Un sistem de gimnastică nu se împrumută, el trebuie să fie un produs propriu fiecărei națiuni. Se dau definiții asupra termenului de *sistem* și *metodă de gimnastică*, ca de pildă: **sistem** înseamnă o îmbinare de elemente (mișcări), a căror funcționare este subordonată unui scop unic; **metodă** – organizarea unei activități fizice, în vederea unui rezultat maxim, în minimum de timp și printr-o cât mai redusă cheltuială de energie. Autorul este preocupat de sistemele de gimnastică germană, suedeză și daneză și de mai multe metode (în cadrul aceluiași sistem): *metoda de gimnastică feminină* (a d-rei Elli Björkstén), *metoda pentru tinerii țărani* (a lui Niels Bukh), *metoda prin imagini* etc.

SPIRITUL EDUCAȚIUNEI FIZICE MODERNE. Căpitan Justin Marinescu, Editura Arte Grafice „Flacăra”, 1914, 130 pagini. Lucrarea este structurată pe trei părți. În partea întâia sunt prevăzute „diferite mijloace ale educației fizice” cu capitole referitoare la: gimnastica atletică, gimnastica rațio-

nală sau suedeză, jocurile și sporturile; în partea a doua se regăsesc capitolele : Principii pentru aplicarea exercițiilor corporale la diferite etape, exerciții potrivite copiilor, exerciții pentru adulți, consecințele lipsei de exercițiu la adulți, obezitatea, exerciții pentru etate înaintată, exerciții pentru bătrâni, exerciții pentru fete, etc. În partea a treia, autorul tratează următoarele teme: exerciții corporale și munca intelectuală, educațiunea fizică și caracterul, etc. În finalul lucrării, găsim printre altele, în anul 1914, în lume, erau șapte Academii de Educație Fizică în: Suedia, Norvegia, Danemarca, Anglia, Franța, Belgia și Japonia.

SPIRITUL EDUCAȚIUNEI FIZICE MODERNE. Căpitan Justin Marinescu, Editura Arte Grafice Flacăra, 1914, 130 pagini. Lucrarea este structurată pe trei părți. În partea întâia sunt prevăzute „diferite mijloace ale educației fizice” cu capitole referitoare la: gimnastica atletică, gimnastica rațională sau suedeză, jocurile și sporturile; în partea a doua se regăsesc capitolele : Principii pentru aplicarea exercițiilor corporale la diferite etape, exerciții potrivite copiilor, exerciții pentru adulți, consecințele lipsei de exercițiu la adulți, obezitatea, exerciții pentru etate înaintată, exerciții pentru bătrâni, exerciții pentru fete, etc. În partea a treia, autorul tratează următoarele teme: exerciții corporale și munca intelectuală, educațiunea fizică și caracterul etc. În finalul lucrării, găsim printre altele, în anul 1914, în lume, erau șapte Academii de Educație Fizică în: Suedia, Norvegia, Danemarca, Anglia, Franța, Belgia și Japonia.

SPORTUL DE PERFORMANȚĂ. Corneliu Florescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1985, 231 pagini. Cartea cuprinde trei părți: 1. *Premise preliminare*; 2. *Factorii care condiționează și limitează realizarea performanțelor sportive* (metodologia și tehnologia pregătirii; sportivii; tehnicienii; condiții materiale; conducerea și organizarea); 3. *Elaborarea politicii în domeniul sportului de performanță – model optimal*. Este o sinteză a problematicii complexe a domeniului sportului de performanță în ansamblul său, a părților componente și a interrelațiilor în cadrul sistemului. Pornind de la experiența și

rezultatele obținute în țara noastră și în lume, autorul aduce o contribuție însemnată la definirea unor concepte, a factorilor de progres cât și a celor limitativi care acționează în acest domeniu, oferind un îndrumar în elaborarea unor căi de urmat, a unor modele operaționale de politică în sportul de performanță.

TEORIA ANTRENAMENTULUI SPORTIV. Prof. univ. Ion Șiclovan, șeful Catedrei de Teoria și Metodica Educației Fizice și Sportului din IEFS, București, Editura *Sport-Turism*, 1977, 214 pagini (se află la a III-a ediție revăzută și adăugită). Printre problemele cuprinse în lucrare menționăm: obiectul și sarcinile teoriei antrenamentului sportiv, mijloacele și factorii antrenamentului, particularități de instruire a copiilor și juniorilor, principiile și metodele antrenamentului, organizarea, planificarea și evidența antrenamentului, pregătirea pentru concursuri. Lucrarea este adresată studenților de la educație fizică și antrenorilor. Cuprinde exclusiv problematica particulară a teoriei antrenamentului sportiv, disciplină care și-a dobândit autonomia desprinzându-se din ansamblul științei educației fizice și sportului (până nu demult era tratată împreună cu teoria educației fizice).

TEORIA ACTIVITĂȚILOR MOTRICE. Prof. univ. dr. Adrian Dragnea, Aurora Bota, București, Editura *Didactică și Pedagogică*, 1999, 283 pagini. Autorii doresc să fundamenteze științific domeniile activităților motrice de tip educativ - sportiv. Conținutul cărții se impune ca o necesitate de reunire și interpretare unitară a volumului mare de cunoștințe existente și ca o cerință expresă de dezvoltare și integrare în ansamblul științei, în general, și a celor despre om, în special. Această lucrare rezolvă, cu convingere, problemele impuse de canoanele modelelor pozitivistice (siguranța cauzalității, cunoașterea limitată la fapte observabile și numărabile, cuantificare, explicare nomotetică, dacă se propune sau se prescrie o lege a naturii, separarea netă a subiectului de obiect). Teoria activităților motrice constituie și o provocare la adresa teoreticienilor domeniului, care stau de mult timp într-o zonă a preștiinței. Este totodată și un semnal incitant adresat tinerilor pentru a cunoaște și alte realități.

TEORIA ANTRENAMENTULUI ȘI COMPETIȚIEI. Autor Silva Teodorescu. Cartea este tipărită în 2006, în editura ANEFS și conține în cele 173 de pagini 16 teme izvorâte din practica celor două componente esențiale ale performanței sportive contemporane: tema I-a abordează elemente care alcătuiesc conceptul și realitatea sportului – competiția, performanța și antrenamentul; tema a-II-a dezbate capacitatea de performanță; tema a-III-a este intitulată diagnoză-prognoză a selecției; tema –IV-a cuprinde teza efortului solicitat de antrenament; tema a –V-a explică relația dintre efort-oboșală și restabilirea organismului; tema a-VI-a dezleagă mecanismele funcționale ale adaptării la solicitările antrenamentului epocii respective; tema a –VII-a expune problematica caracterului stadial al antrenamentului sportiv; tema a-VIII-a enumeră și explică principiile antrenamentului; tema a-IX-a arată mijloacele care compun antrenamentul; tema a-X-a abordează în consecință metode de valorificare ale mijloacelor; tema a-XI-a este dedicată componentelor antrenamentului, înțelegând de fapt factorii acestuia; tema a-XII-a abordează problema dificilă a formei sportive, ca o consecință determinată de valorificarea mijloacelor cu ajutorul metodelor folosite în ciclurile anuale ale sistemului stadial care structurează pregătirea sportivilor și echipelor pentru sportul de performanță; tema a-XIII-a firește, tratează despre structura antrenamentului; tema a-XIV-a explică cauzal în ce constă planificarea antrenamentului în concordanță cu calendarul oficial al competițiilor din ciclul anual respectiv; tema a-XV-a arată de ce competiția sportivă este o formă de valorificare a pregătirii; tema a-XVI-a este destinată argumentării formulelor și conținutului organizării și planificării competițiilor. Bibliografie: Cartea este destinată uzului studenților, doctoranzilor și antrenorilor.

TEORIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI. Ion Șiclovan, București, Editura *Sport-Turism*, 1979, 258 pagini (este la a III-a ediție revăzută și completată, celelalte ediții au fost tipărite în 1970 și 1972). Lucrarea este structurată în două părți: prima parte tratează bazele generale ale teoriei educației fizice

și sportului (obiectul, statutul, funcțiile și obiectivele educației fizice și sportului, metodele de cercetare ale domeniului etc.), a doua parte se referă la didactica generală a educației fizice și a antrenamentului sportiv (componentele procesului instructiv-educativ, sistemul mijloacelor, principiile didactice, metodele și formele de organizare ale procesului de instruire etc.). Lucrare cu un pronunțat caracter didactic, cuprinde probleme generale ale domeniului educației fizice și sportului, tratate de pe poziția disciplinei științifice universitare, fiind adresată studenților și profesorilor de educație fizică.

TEORIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI.

Adrian Dragnea (coordonator), Aura Bota, Maria Iancu, Monica Stănescu, Sorin Șerbănoaie, Silvia Teodorescu, Virgil Tudor, București, Editura *Cartea Școlii 2000*, 241 pagini. Lucrarea se adresează unui cerc larg de specialiști (cadre universitare, profesori din școli, antrenori și studenți de la facultățile de educație fizică și sport) și tratează, de pe poziții și concepții moderne, problema educației fizice și sportului, privită ca formă de integrare europeană. Evoluția concepțiilor privind educația fizică și sportul în lume și în țara noastră, obiectivele și funcțiile acestora, conceptele fundamentale, mijloacele și metodele, sunt prezentate diferențiat și cu note comune, demonstrând că întregul sistem de cunoștințe acumulate de cele două activități poate fi tratat sub forma unei teorii încheiate ce îndeplinește caracteristicile de știință. Extinderea matematicii la metodologia cunoașterii științifice specifice a educației fizice și sportului, evidențierea rolului eredității și mediului, a statutului și specialiștilor, precum și principiile de organizare a sistemului de efort sportiv, fac din această lucrare un punct de sprijin necesar oricărui specialist din domeniul educației fizice.

TEORIA ȘI METODICA ANTRENAMENTULUI SPORTIV – conf.univ.dr. Nicu Alexe – București; Editura Fundația *România de Mâine*; 1999. Lucrarea are 230 de pagini și prezintă problematica modernă a selecției și pregătirii sportivului de performanță, sistematizată în 8 capitole. Capitolul I se

referă la acțiunea sistemică a factorilor și indicatorilor care determină performanța sportivă de valoare internațională. Selecția și unele particularități ale pregătirii sportive a copiilor și juniorilor (concepte, criterii, sisteme de probe și norme, probe și norme de control) sunt expuse în capitolul II. În capitolul III este prezentat *Modelul antrenamentului sportiv* (principii, aplicarea teoriei modelelor și concursul sportiv contemporan). Capitolul IV – *Modelul de concurs sportiv* (modelul de concurs, prognoze, graficul de concurs, de cursă, de joc, definirea modelului campionului). Capitolul V – *Programarea antrenamentului sportiv* (raportul dintre model și programare, fundamentarea biologică și metodologică a indicatorilor de efort). Capitolul VI – *Dezvoltarea calităților motrice* – element esențial în programarea antrenamentului sportiv. Capitolul VII – *Planificarea antrenamentului sportiv*. Capitolul VIII – *Forma sportivă* (factorii determinanți ai formei sportive, criteriile de diagnosticare a formei sportive, durata formei sportive). Lucrarea se înscrie în preocupările constante ale autorului de a contribui substanțial la descifrarea căilor și metodelor de modernizare a conținutului antrenamentului sportiv în scopul obținerii marii performanțe. Conținutul acestei lucrări de specialitate este deosebit de util studenților, antrenorilor și forurilor diriguitoare din domeniul sportului de performanță.

TEORIA ȘI METODOLOGIA ANTRENAMENTULUI – PERIODIZAREA, Prof. univ. dr. Tudor O. Bompă, București, Editura *Tana*, 2001, 435 pagini. Lucrarea este structurată pe trei părți. Prima parte cuprinde 10 capitole: 1. Baza pregătirii sportive; 2. Principiile pregătirii sportive; 3. Pregătirea pentru antrenamentul sportiv; 4. Variabilele pregătirii; 5. Odihnă și refacere; 6. Planificarea antrenamentului sportiv; 7. Ciclurile pregătirii sportive; Programul anual de pregătire; 9. Planificarea pe termen lung și identificarea talentelor; 10. Atingerea vârfului de formă la competiții. Partea a II-a: 1. Dezvoltarea calităților biomotrice; 2. Antrenamentul de rezistență; 3. Antrenamentul de forță, viteză, mobilitate și coordonare. Lucrarea abordează, într-o formă accesibilă principalele probleme ale temei și

metodicii antrenamentului modern, la diferite vârste, dezvoltând numeroase aspecte legate de pregătirea fizică, tehnică, tactică și teoretică. De asemenea, autorul contribuie cu noutăți științifice la teoria refacerii, prin mijloace naturale, mijloace fizioterapeutice, mijloace psihologice etc. O contribuție deosebită o aduce T.O.B la planificarea antrenamentului sportiv, prin tipurile de planuri de pregătire, prin periodizarea pregătirii de forță, viteză etc. Autorul explică și dezvoltă problema calităților biometrice, prin numeroase exemple de tipuri de contracții musculare, de combinații de forță, viteză, rezistență specifică anumitor sportivi, a volumului pregătirii, ordinea exercițiilor, planul anual de pregătire etc. Un capitol cu "greutate", cu multe unități teoretice și metodice este *Antrenamentul de viteză, mobilitate și coordonare*. Lucrarea a fost tradusă în 17 limbi, printre care franceza, engleza, germana, italiana, spaniola etc.

TEORIA SPORTULUI, autori Adrian Dragnea, Silvia Mate-Teodorescu. Lucrarea a apărut în 2002 în editura *Fest* din București și are 610 pagini. Conținutul este structurat pe 20 de capitole grupate în mai multe părți: partea I-a cuprinde 8 capitole: Cap. I abordează problematica apariției și evoluției concepției despre sport în țara noastră și stabilește obiectivele de studiu ale teoriei sportului; Cap. II aduce precizări de ordin terminologic asupra noțiunilor fundamentale și derivate ale sportului, performanței, antrenamentului și competiției; Cap. III stabilește caracteristicile sportului (instituție socială, competiție, performanță); Cap. IV fundamentează funcțiile și obiectivele sportului (educative, psihice, de socializare, culturale și economice); Cap. V și VI clasifică sistemele sportului (pentru toți, adaptat și de performanță) și ale tipologiei sporturilor; Cap. VI surprinde tendințele de manifestare și dezvoltare ale sportului contemporan (competiții, antrenamentul și cercetarea științifică a domeniului); Cap. VIII dezvoltă ideea că sportul este generator de știință, de valori și artă). Partea a-II-a a cărții dezbate în 4 capitole aspectele teoretice ale performanței sportive; Cap. IX egalează performanța motrică cu cea sportivă; Cap. X tratează

despre structura capacității de performanță a omului arătând bazele morfo-funcționale ale ei, inclusiv cea psihică, se dau explicații despre selecția copiilor cu aptitudini motrice și despre relația diagnoză-prognoză și selecție; Cap. XI și XII include tema efortului și a raporturilor cu oboseala, odihna și restabilirea după efectuarea lui (mărimea, orientarea și tipologia sa). În partea a-III-a intră 12 capitole: Cap. XIII enumeră caracteristicile antrenamentului sportiv (proces instructiv-educativ, de dezvoltare și transformare, de adaptare, de specializare, de informare și reglare); Cap. XIV dezvoltă tema adaptării în antrenamentul sportiv (definiții, caracteristici, tipuri); Cap. XV explică caracterul stadial al antrenamentului sportiv (cele 4 stadii); Cap. XVI abordează problematica principiilor sale (al adaptării la solicitările progresive, al compensării și supracompensării, al ciclicității, al individualizării, al motivației); Cap. XVII dezbate tema cerințelor antrenamentului (specializare pe baza polivalenței pregătirii, menținerea nivelului dobândit, programarea eforturilor spre intensitățile maxime); Cap. XVIII arată care îi sunt mijloacele (cele din lecții, raționalizarea lor, de refacere); Cap. XIX indică metodele antrenamentului (bazate pe relația efort-odihnă, parte-întreg); Cap. XX este destinat tratării factorilor antrenamentului (fizic, tehnic, tactic, psihologic și artistic); Cap. XXI include problematica formei sportive și a periodizării antrenamentului (pregătitoare competițională și de tranziție, modele folosite în teoria și în practica internațională); Cap. XXII este dedicat în consecință structurii antrenamentului sportiv (macro cicluri, mezocicluri și microcicluri, lecția de antrenament); Cap. XXIII tratează despre programarea, proiectarea și planificarea antrenamentului (bazele fiziologice ale planificării, ritmurile biologice, programarea și planificarea –exemplificări); Cap. XXIV explică evaluarea antrenamentului (scop, operații și tipuri) Partea a-IV-a este destinată teoriei competiției de-a lungul a 5 capitole: Cap. XXV include istoricul apariției teoriei ei (discuții terminologice, scop); Cap. XXVI dezvoltă relația antrenament-competiție (responsabilitățile coach-ului); Cap. XXVII și XXVIII includ funcțiile competiției și sistemele ei

(clasificări, planificări, organizări); Cap. XXIX insistă asupra responsabilităților antrenorilor în programarea, planificarea și pregătirea competițiilor. Bibliografie și rezumate finale în limbile franceză și engleză.

DICȚIONAR SPORTIV POLIGLOT. Constantin Tudose, București, Editura *Stadion*, 1973, 799 pagini. Lucrarea cuprinde cei mai importanți termeni folosiți în 22 de ramuri sportive exprimate în limbile română, spaniolă, italiană, franceză, rusă, engleză, germană. Numărul expresiilor folosite în lucrare sunt în jur de 7.500. Pentru fiecare capitol, autorul a ales o disciplină sportivă pentru a înlesni utilizarea dicționarului. S-a urmărit să se acorde o autonomie terminologică fiecărui sport. Sporturile au fost grupate în ordine alfabetică, ordine specifică fiecărei limbi, iar termenii sunt clasați în ordinea alfabetică a limbii române. Este remarcabil efortul autorului de a aborda o asemenea temă complexă (pentru prima dată în țara noastră), fapt pentru care eventualele inexactități sau lacune sunt pe deplin scuzabile.

DICȚIONAR DE TERMENI SPORTIVI, Francez-Român. Ileana Pădureț, București, Editura IEFS, 1988, 288 pagini. Lucrarea cuprinde cei mai importanți și uzuali termeni sportivi; folosiți în limba franceză de specialitate. Este vorba de 21 de discipline sportive. Termenii respectivi au fost riguros selecționați pe principiul importanței științifice, tehnice și metodice. Au fost traduși în limba română, din următoarele discipline sportive: atletism (270 termeni); baschet (149), box (150), călărie (116), scrimă (143), fotbal (190), gimnastică (332), handbal (136), lupte (127), înot (165), patinaj (196), sărituri în apă (83), haltere (52), rugby (64), schi (185), sporturi nautice (274), tenis de câmp (156), tenis de masă (110), tir (167), volei (123), polo pe apă (124). Un capitol special îl reprezintă termenii sportivi cu caracter general sau comuni din domeniul educației fizice și sportului (811) și termenii medico-sportivi (118). Lucrarea se adresează studenților dar și cadrelor didactice care folosesc bibliografia sportivă franceză în lucrările de diplomă, masterat sau doctorat.

MIC DICȚIONAR AL SPORTURILOR. Tiberiu Căileanu, București, Editura *Albatros*, 1984, 406 pagini. Lucrarea are caracter enciclopedic cuprinzând, în ordine alfabetică, un bogat material informativ pentru 84 de discipline. Este prezentat istoricul originii și a evoluției ramurilor și probelor sportive pe plan mondial și național, caracteristicile acestora precum și noțiuni tehnico-tactice, materiale și echipament, terenul și amenajările specifice, prevederi regulamentare, competiții interne și internaționale, probleme de arbitraj, pregătire și organizare pe plan național și internațional. În final, prezintă Campionii Olimpici de la toate edițiile JO de vară și de iarnă până în 1980.

RETRO SPORT – MICĂ ENCICLOPEDIIE. Ștefan Nobilescu, București, Editura *Enciclopedică*, 1996, 316 pagini. Este structurată în patru capitole: 1. *Sporturile olimpice de vară* (25 de discipline și ramuri); 2. *Sporturile olimpice de iarnă* (6 discipline și ramuri); 3. *Sporturi neolimpice* (32 de probe și ramuri sportive); 4. *Istории schișate* (10 schișe privind unele evenimente sportive, acțiuni temerare și evoluția unor domenii). Lucrarea are caracter enciclopedic; urmărește familiarizarea marelui public iubitor al sportului, cu unele cunoștințe de interes general privind disciplinele, ramurile sau probele sportive (istoricul originilor și evoluțiilor pe plan mondial și național, prevederi regulamentare, recordurile mondiale, medaliile sportivilor români la JO și CM).

TERMINOLOGIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI. Elaborată de Comisia română de terminologie sub îngrijirea conf. univ. dr. Alexe Nicu (împreună cu colaboratorii), București, Editura *Stadion*, 1974. Cartea are profilul unui dicționar enciclopedic, care definește peste 200 de termeni din domeniul menționat în titlu. A fost tradusă în cinci limbi de circulație internațională (engleză, rusă, germană, franceză și spaniolă). Termenii sunt organizați pe criterii ierarhice și de corelație, într-un sistem original, în trei mari categorii: a) definiții ale noțiunilor fundamentale ale domeniului; b) definiții din familia termenului de „mişcare”; c) definiții din

familia termenului de „*antrenament*”, fiecare categorie având substructuri (subcapitole) proprii, specifice problematicii tratate. Astfel structurată, în ansamblul ei reprezintă o sistematizare a unei terminologii științifice unitare.

ENCICLOPEDIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA, București – Editura *Aramis*, 2002. Lucrare complexă în 4 volume, 3167 pagini, 2933 fișe bibliografice și peste 1400 de imagini. La elaborarea Enciclopediei (februarie 1995-decembrie 2001) au participat 30 de autori: prof.dr. Alexe Nicu – coordonatorul lucrării (autor la volumele I, II, III, IV); arh. Virgil Atanasiu (IV); conf.univ. Nicolae Băiașu (II, III); prof. Mihai Cojocaru – secretarul colectivului de autori (I, II, III, IV); prof. Valentin Constandache (I, II, III, IV); prof.univ.dr. Adrian Dragnea (IV); prof.univ.dr. Mihai Epuran (IV); prof.dr. Elena Firea (I, III, IV); prof.univ.dr. Miron Georgescu (I, II, III, IV); ing. Anton Grecescu (III); prof. Mihai V. Ionescu (I, II, III, IV); prof. Ruxandra Ionescu (I, II, III, IV); prof. Dorin Lăncrăjan (III); dr.ing. Vlad Grigore Lașcu (I, II, III, IV); prof. Constantin Matache (II); prof. Ion Matei (I, IV); + conf.univ. Nicolae Murafa (I); prof. Ioan Mureșanu (I) + prof. Nicolae Oțeleanu (I, IV); conf.univ.dr. Nicolae Postolache (I, II, III, IV); + prof. Vladimir Simionescu (I, III, IV); biofizician George Stih (I); prof.univ. Titus Tatu (I, II, III, IV); prof. Nicolae Tărchilă (I, II, III, IV); prof.dr. Andrei Bogdan Teodorescu (II, III); prof. Antoaneta Totescu – secretara colectivului de redacție (IV); psih. Florin Țibu (IV); + ziarist Romeo Vilara (II, III); prof. Nicolae Vieru (IV); prof. Anghel Vrabie (III), precum și un număr de 65 de colaboratori, numeroși consultanți, specialiști în diferite ramuri de sport și domenii ale activității sportive. Lucrarea a fost supervizată de o comisie de referenți condusă de acad. Constantin Bălăceanu Stolnici. Volumul I- 1400 de pagini, 2283 fișe bibliografice și 1152 imagini, este afectat celor 58 de federații sportive și 67 ramuri de sport, plus Federația Română Sportul pentru Toți și Federația Română Sportul pentru Handicapați. Volumul II- 607 pagini cuprinde: prezentarea personalităților de referință (promotori

și profesioniști ai educației fizice și sportului, medici sportivi, cercetători și ziariști sportivi); relațiile sportive internaționale; CARTEA DE AUR A SPORTULUI ROMÂNESC- toți sportivii români medaliați la JO, CM și CE. Volumul al-III-lea - 720 de pagini are în structura sa: legislația, structuri organizatorice- foruri de conducere; instituții, organizații și activități specifice; asociații, cluburi și societăți sportive și cultural-sportive; structurile organizatorice profilate pe fotbal; realizări originale teoretice și aplicative; literatura de specialitate-lucrări de referință; mass-media; tema sportivă în filatelia românească; baza materială. Volumul al-IV-lea – 440 de pagini este dedicat în exclusivitate dicționarului descriptiv și explicativ de noțiuni și termeni. În anul 2006, s-a aprobat elaborarea ediției a-II-a a Enciclopediei Educației Fizice și Sportului din România care are ca principal obiectiv să prezinte într-o formă unitară toate corecturile, precizările, completările și actualizările cu materiale noi privind faptele, evenimentele și rezultatele înregistrate de la începuturi până la 31 decembrie 2008. Unul dintre volumele acestei ediții va prezenta dezvoltarea educației fizice și sportului în profil teritorial.

LEGISLAȚIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI, autor Simona Anemari Teodorescu. Lucrare a apărut în 2007, editată de Fundația *România de Măine*, care aparține Universității Spiru Haret. Are 280 pagini, format 23,5 cm. Cuprinsul lucrării este format din 3 capitole. În primul se înscriu considerațiile autoarei asupra relației dintre stat și sport (organizarea și conducerea ed. fizice și sportului în România, statul și mișcarea sportivă și olimpică internațională). În capitolul 2 se prezintă legislația domeniului în România, în perioada de dinainte a anului 1929, și apoi între acest an și 2006. Se arată cum au fost efectele actelor normative românești. În cap. 3 se enumeră și se explică reglementările europene privind ed. fizică și sportul continental, Carta Europeană a sportului, manifestul de la Lisabona “*Tinerii și sportul*”, Codul European al eticii sportive, Cartea internațională a sportului și Educației Fizice, Declarație pentru toleranță și fair-play, Declarația asupra rolului sportului în societate(sănătate, econo-

mie, socializare). Program de asistență pentru noii membrii (programul „*Sprint*”). Un concept al sportului ca o școală a democrației, Eurofit: o serie de teste pentru măsurarea condiției fizice, convenție antidoping, convenția europeană privind violența și ieșirile necontrolate ale spectatorilor cu ocazia manifestărilor sportive, în special la meciurile de fotbal etc. În finalul cărții se adaugă bibliografia, glosarul cu termeni folosiți în legislația prezentată și apar textele normelor enumerate mai sus.

MARKETINGUL ȘI COMUNICAREA ÎN SPORT. Autor Virginia Opreșan, București, Editura Uranus, 2002, 431 pagini. Lucrarea este structurată pe 8 capitole. Primul capitol se referă la *Demersul de marketing în abordarea problematicei sportului*. Din el desprindem: a) „trăsături specifice marketingului sportiv”, b) „premisele extinderii marketingului în sport” și c) „necesitatea dezvoltării marketingului sportiv ca direcții de specializare a marketingului contemporan”. În capitolul doi, autoarea tratează problema *Coordonate ale politicii de comunicare în marketing* din care reținem următoarele idei: a) locul și rolul politicii de comunicare în cadrul politicilor de marketing; b) specificitatea comunicației în marketingul de sport. Capitolul trei se referă la *Rolul sistemelor informaționale de marketing și al cercetării de marketing în fundamentarea politicii de comunicare*. Subiectele de bază ale acestui capitol sunt: a) marketingul sportiv bazat pe informații; b) contribuția cercetării de marketing la susținerea procesului decizional cu privire la comunicarea formală a organizației sportive și c) bazele comportamentale ale comunicațiilor de marketing: procesarea informației de către consumator. Modele de aplicare procesabile în sport. Capitolul patru este cel de greutate: „*instrumente clasice ale politicii de comunicare în marketingul sportiv*”, din care reținem: a) relațiile publice, b) sponsorizarea; c) forțele de vânzare; d) publicitatea; e) promovarea vânzărilor. În capitolul cinci este tratat: „*viitorul comunicării și comunicația viitorului în sport*” din care nu lipsesc: a) licențele, b) marca; c) marketingul prin eveniment sau comunicația prin eveniment, care provoacă de regulă un „*șoc emoțional*”. Capitolul

șase se regăsește „*programul de marketing comunicațional*” structurat pe trei subcapitole: a) locul programului de marketing comunicațional în cadrul planificării de marketing, b) programul de marketing comunicațional în elaborarea clasică și c) programul de marketing comunicațional în viziunea marketingului integrat, cu descrierea configurației unui model de programare a comunicațiilor integrate aplicabil în sport. În capitolul șapte autoarea tratează problema: „*controlul și evaluarea efectelor programelor de marketing comunicaționale de marketing în sport*”. În ultimul capitol ne este prezentat un studiu de caz: „*program de marketing comunicațional pentru un campionat european de handbal feminin (Euro 2000) din care remarcăm: a) analiza situației, b) strategia de comunicații, c) bugetul programului, d) evaluarea rezultatelor programului de marketing comunicațional pentru Campionatul European de handbal feminin „Euro 2000”*”. Cartea, prima de acest gen publicată în țara noastră de un autor român, se adresează studenților, specialiștilor din domeniul managementului sportiv (federații, cluburi, asociații sportive, etc, al cercetării și al domeniului economic din sport.

REVISTA ȘTIINȚA SPORTULUI. Știința Sportului, revistă teoretică-metodică, a apărut în anul 1995, ca publicație a Consiliului Științei Sportului din România și a Institutului Național de Cercetare pentru Sport. A preluat obiectivele revistei *Educație fizică și sport*, care a apărut cu regularitate timp de 41 de ani. Unul dintre obiectivele principale ale revistei a fost acela de a stimula cunoașterea și ameliorarea orientărilor și fundamentărilor științifice, precum și tratarea interdisciplinară a domeniului. Logistica este asigurată de Institutul Național de Cercetare pentru Sport (la acea dată Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului), cu sprijin financiar din partea Ministerului/Departamentului Cercetării Științifice din Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului. Conducerea revistei a revenit prof. dr. Mihai Epuran, președinte al C.S.S.R și prof. dr. Pierre de Hillerin, manager general al INCS, în calitate de editori. Din colegiul editorial al revistei au făcut și fac parte personalități recunoscute în

domeniu, la care, în ultimii an s-au adăugat și membrii ai Academiei Române. Tematica revistei a cuprins o mare varietate de teme, din domeniul științelor de fundamentare a educației fizice, sportului, activităților recreative sau compensatorii, teme privind ameliorarea pregătirii tehnice și tactice a diferitelor sporturi, relatări despre manifestările cu caracter științific din țară. Revista și-a dobândit prestigiu, atrăgând printre colaboratori, cercetători din alte țări, în mod deosebit din Grecia și Franța. În paginile revistei sunt publicate articole ale autorilor străini sau autohtoni, în limba engleză, permițând astfel cunoașterea publicației și în alte medii din străinătate. Apare de patru ori pe an. Revista Știința Sportului a primit categoria B în sistemul publicațiilor atestate de Consiliul național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS).

STRUCTURILE SPORTULUI. Autor Arthut Hoffman. Lucrare apărută în 2004, în editura Fundației *România de Mâine*. 248 pagini. Format 16/61x86. Abordează 9 problematici legate unitar într-o viziune managerială: subiectul I dedicat cercetării științifice în domeniul educației fizice și sportului; sub. II problematica conceptuală a abordării sistemice în domeniul respectiv (fenomen, proces, structură, esența sistemului, reprezentarea lui grafică, clasificarea sistemelor, sisteme închise și deschise, simple, complexe), sub. III tratează despre elementele specifice ale sistemului managerial, componentele sistemului de management al organizațiilor sportive (subsistemul organizatoric, informațional, decizional, al metodelor și tehnicilor de management). Sub. IV abordează organizația sportivă ca obiect al managementului (tipuri de organizații, eficacitatea și eficiența organizației sportive); sub. V și VI prezintă orientările și tendințele contemporane în abordarea sistematică a efectelor și influențelor cultural-educative ale domeniului ed. fizice și sportului (relația ed. fizice și sportului cu cultura, finalitățile educației, componentele, tipologia ei- educația morală, profesională, estetică, intelectuală, fizică, formală și funcțională, informală, non formală). Sub VII explică modul de abordare a cercetării sistemului național de educație

fizică și sport. Sub. VIII dezvoltă modul de organizare și funcționare a sistemului național de educație fizică și sport, caracteristicile structurilor sale: subsistemul instituțiilor și organizațiilor (publice de stat, neguvernamentale, finanțare, investițiile, baza materială, structuri internaționale, situația afilierilor). Sub. IX este dedicat culturii organizaționale (niveluri, modalități de manifestare, simboluri (olimpice), devize, drapelul olimpic, emblema și imnul olimpic, flacăra olimpică, pictogramele edițiilor JO, ceremoniile). Bibliografie. Lucrarea conține tabele, grafice, scheme.

STRUCTURILE SPORTULUI ÎN EUROPA.

Consiliul Europei, editor dr. Andrei Bogdan Teodorescu, colectivul editorial: dr. Arthur Hoffman, Cornel Dănăilă, Ana Maria Șintie; lucrarea publicată de Centrul de Cercetări pentru problemele de Sport, 1999, 167 pagini. Lucrarea precizează de la început că România a participat din 1992 la integrarea structurilor sportive românești în mișcarea europeană în calitate de observator. La activitățile organizate și puse în practică de comitetul director pentru dezvoltarea sportului al Consiliului Europei. Țara noastră a fost acceptată în 1995 în rândurile statelor membre cu drepturi depline ale Consiliului Europei. România a participat active la programul "*Sprint*", la organizarea de seminarii regionale, privind instalațiile sportive și *Sportul pentru toți*, organizarea de cursuri de instruire a specialiștilor români de către experți ai Consiliului Europei în special în domeniul managementului, legislației și structurilor în sport, București (1993, 1995) la ratificarea de către Parlamentul României a Convenției europene Anti Doping- 1996 și a Convenției Anti Violență- 1998. În anul 1999 apare lucrarea de mai sus, prin care se obține o cunoaștere amanunțită și bine sistematizată a variantelor forme de organizare a sportului în Europa. Fiecare capitol oferă cititorului o descriere concisă a structurii și organizării sportului din țările membre ale Comitetului pentru dezvoltarea Sportului al Consiliului Europei. Studiul de față se referă la experiența și organizarea sportului în unele țări europene, acestea sunt: Albania, Andora, Austria, Belarus, Belgia, Bosnia

și Herțegovina, Bulgaria, Croatia, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Elveția, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Islanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Marea Britanie, Monaco, Norvegia, Olanda, Polonia, Federația Rusă, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Turcia, Ucraina, Ungaria și bineînțeles România. Lucrarea reprezintă un studio valoros recomandat studenților, profesorilor, antrenorilor, cercetătorilor și istoricilor pentru cunoașterea și înțelegerea noului fenomen sportiv specific Europei.

*

ANATOMIE ȘI BIOMECHANICĂ, autor Alexandru Buzescu. Lucrare apărută în tipografia Academiei de Educație Fizică și Sport în anul 2002. Conține 252 pagini de text și 43 planșe. Conținutul lucrării, predominant didactic prezintă următoarea problematică: constituția anatomică și tipologia umană (fenotipul, genotipul, clasificarea fenotipurilor, tipul constituțional (tipologia hipocratică, tipologia lui Sigaud, tipologia lui Young, tipologia lui Pavlov, tipologia corelată - Chernorutk, tipologia endocrină), tipul constituțional normal sau ideal, noțiuni elementare antropometrie, elemente de orientare-axe (longitudinal, sagital, transversal) și planuri (sagital, frontal, transversal). Lucrarea se axează pe capitolele fundamentale ale constituției anatomice: osteologia – structura oaselor, osteogeneza – formarea și așezarea oaselor, procesele biofizice ale osului, scheletul osos (craniul, coloana vertebrală, cutie toracică, membrele inferioare, superioare, bazinul), artrologia, miologia-grupele musculare. Partea a-II-a a lucrării este destinată biomecanicii umane (mecanismele locomoției), și clasificarea ei (articulară, mersul, alergarea), precum și aparatelor (respirator, cardio-vascular, digestiv, urinar, glandele cu secreție internă, genital, nervos, sistemul nervos vegetativ, analizatorii -vizual, acustico-vestibular, gustativ, afectiv, cutanat). Bibliografie

ANATOMIA ȘI BIOMECHANICA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI. Conf. univ. dr. Mircea Ifrim și prof. univ. dr. Andrei Iliescu (cadre didactice la IEFS), București, *Editura Didactică și Pedagogică*, 1978, 529 pagini. Reprezintă o monografie

consacrată anatomiei funcționale și biomecanicii educației fizice și sportului, prefațată de academician Ștefan M. Milcu. În prima parte a lucrării sunt expuse: conceptul anatomiei funcționale și al biomecanicii, tipul constituțional, particularitățile de vârstă și structurile funcționale ale organismului uman, iar în partea a doua se găsesc bazele teoretice ale biomecanicii, corpul uman privit ca sistem biomecanic, tipurile biomecanice de activitate musculară, analiza biomecanică a diferitelor exerciții fizice și probe tehnico-sportive. În final, este prezentat rezumatul lucrării în 3 limbi de circulație internațională: engleză, franceză și rusă. Lucrarea servește atât cadrelor medicale, cât și profesorilor, antrenorilor și studenților la educație fizică și sport.

ANATOMIA FUNCȚIONALĂ A APARATULUI LOCOMOTOR. Clement Baci, București, Editura CNEFS, 1967, 430 pagini. Lucrarea este structurată în șapte părți distincte: aspectele generale ale mișcării; caracteristicile morfo-funcționale ale organelor aparatului locomotor; bazele morfo-funcționale ale locomoției umane; anatomia funcțională și biomecanica segmentelor corpului omenesc; cuplurile și lanțurile cinematice; pozițiile principale în gimnastică; deprinderile motorii complexe. Lucrarea se încheie prin prezentarea a cincisprezece principii generale de anatomie funcțională și biomecanică, însoțite de exemple concrete ale modului cum acestea pot fi aplicate pe diferite poziții și mișcări ale corpului uman. Experiența personală dobândită ca sportiv de performanță, chirurg ortoped, licențiat în educație fizică și cadru didactic universitar, i-a permis autorului să selecționeze datele utilizate în practica și în bibliografiile sale. Cercetările le-a sistematizat adecvat cerințelor educației fizice și sportului.

ATLAS DE ANATOMIE UMANĂ. M. Ifrim (coordonator), Gh. Niculescu, B. Cerbulescu, N. Bareliuc, T. Maroș, București, *Editura Științifică și Enciclopedică* (3 volume), 1983, 1984 și 1985, peste 750 pagini. Lucrarea se adresează specialiștilor și studenților de la medicină, biologie și educație fizică. Sunt prezentate elementele esențiale din anatomie, într-o

viziune topografică, așa cum se găsesc ele în organism. Constituie un prețios îndreptar pentru însușirea și fixarea noțiunilor anatomice necesare exercitării profesiei în domeniile menționate.

COMPENDIU DE ANATOMIE. Conf. univ. dr. Mircea Ifrim, prof. univ. dr. doc. Gheorghe Niculescu, *Editura Științifică și Enciclopedică*, 1988, 767 pagini. Este o lucrare monografică, cu o prefață scrisă de prof. dr. doc. Ion Juvara, membru titular al Academiei de Medicină din România, al cărei conținut prezintă anatomia într-o viziune clinică și funcțională. Potrivit aprecierii academicianului Ștefan M. Milcu, lucrarea (prima cu acest conținut) se înscrie în continuitatea tradiției școlii de anatomie românești fondată de prof. univ. Francisc I. Rainer, cel care a înființat și condus Catedra de Anatomie a INF. Lucrarea se adresează medicilor, studenților la medicină, precum și specialiștilor din alte domenii ale biologiei, educației fizice etc.

BAZELE FIZIOLOGICE ȘI BIOCHIMICE ALE CALITĂȚILOR FIZICE. Prof. dr. Andrei Demeter, București, Editura *Sport-Turism*, 1981, 168 pagini. Culegere de studii științifice cu scop didactic și aplicabilă în practica antrenoratului. În introducerea lucrării se face o caracterizare fiziologică a calităților fizice, pentru ca ulterior să se prezinte, din același punct de vedere, calitatea fizică a vitezei și a formelor ei de manifestare (*de reacție, de execuție, de repetiție și de deplasare*). În ordine, autorul prezintă bazele fiziologice și biochimice ale calităților fizice perfectibile – forță și rezistență, ale dezvoltării lor în funcție de vârstă, de sex și în perioada de creștere. Problematika dezvoltării rezistenței este amplu abordată în funcție de tipul de energogenează (aerobă, anaerobă și mixtă) și în concordanță cu profilul metodelor aplicate pentru dezvoltarea acestei calități (metoda efortului continuu, variabil, cu intervale).

BIOCHIMIE, autor Mihaela Apostu. Lucrarea a fost tipărită în 2002 în editura *Semne*. Conține 150 de pagini, structurate pe 8 capitole: Cap. I abordează problematica energiei celulare, sediul energogenezei

metabolice, metabolismul – proces energogenetic, metode de măsurarea ale consumului energetic al organismului (metoda calorimetriei directe și indirecte, metoda energiei metabolice cu capitolul izotopilor), ATP- depozitul de energie al organismului; Cap. II tratează despre sursele de energie-glucidele (digestia și absorbția glucidelor și arderea lor, degradarea anaerobă a glucozei – glicoliza, degradarea aerobă a glucozei, anabolismul glucidic), lipidele (digestia și absorbția lipidelor, catabolismul, triglicerolilor, degradarea oxidativă a acizilor grași liberi, biosinteza lor, formarea corpurilor cetonice, patologia metabolismului lipidic, proteinele (clasificarea lor, digestia și absorbția proteinelor, catabolismul aminoacizilor, metabolismul creatinei și cratininei, biosinteza aminoacizilor, patologia metabolismului aminoacizilor); Cap. III prezintă rolul biologic al acizilor nucleici (acidul dezoxiribonucleic, acidul ribonucleic, biosinteza proteinelor, mutațiile și agenții mutageni); Cap. IV explică rolul hipocatalizorilor (enzime, vitamine – hidrosolubile și liposolubile, hormoni); Cap. V dezvoltă biochimia țesutului muscular (metabolismul lor, sistemul ATP-CP, sistemul glicolic și oxidativ, consumul energetic în diferite tipuri de activități; Cap. VI, VII și VIII tratează despre biochimia țesuturilor sistemului nervos, hepatic, conjunctiv și osos. Bibliografie selectivă.

BIOCHIMIA EFORTULUI, autor Graziela Elena Vâjială. Carte tipărită în anul 2002, de editura Fundației *România de Mâine*, din București; are 140 de pagini, format 20,5 cm. este structurată pe 10 capitole: Cap. I cuprinde noțiunile introductive ale chimiei și biochimiei, cu specificații privind structura atomului, legăturile chimice ale compușilor organici, grupările funcționale, izomeria compușilor organici. Cap. II, III și IV tratează despre substanțele ce intră în alcătuirea celulei: protide (clodificarea lor-aminoacizi, peptide, polipeptide, proteine), lipide (simple și complexe, metabolismul lor, rolul pe care îl au în organism), glucide (monoglucide, metabolismul lor). Cap. V explică metabolismul energetic, ciclul lui Krebs și procesul de fosforilare oxidativă, corelații între tipurile de efort fizic și tipul

metabolic aspirat. Cap. VI abordează metabolismul minimal, metabolismul apei și al ionilor minerali (structura și importanța unor substanțe azotate neproteice și funcționalitatea organismului supus efortului fizic). Cap. VII este dedicat biochimiei, contracțiilor musculare (structura funcțională a mușchiului, striat, compoziția lor chimică, influența efortului fizic asupra musculaturii striate). Cap. VIII conține problematica compușilor chimici, enzimele și vitaminele (clasificări). Cap. IX tratează despre hormoni (metabolismul lor) și substanțele de efort. Cap. X prezintă lista categoriilor de substanțe și metode interzise. Bibliografie.

CORECTAREA DEFICIENȚELOR FIZICE LA COPIII DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ. Adrian N. Ionescu, Dumitru Moțet, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1964, 260 pagini. Lucrarea, adresată profesorilor de educație fizică, are două părți: prima parte cuprinde o sistematizare a deficiențelor fizice care pot apărea la copiii de vârstă școlară, influențele asupra organismului, depistarea, prevenirea și corectarea lor. Partea a doua cuprinde deficiențele de creștere, atitudinea normală și viciile de atitudine ale corpului, deficiențele parțiale pe regiuni și segmente ale corpului, deficiențele parțiale organice și psihice ale școlarilor, principalele mijloace ale culturii fizice medicale precum și tratamentul diferitelor deficiențe.

CREȘTEREA NORMALĂ ȘI DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A CORPULUI. Adrian Ionescu, Virgil Mazilu, București, Editura CNEFS, 1968, 209 pagini. Lucrarea are 10 capitole în care sunt tratate cele mai variate probleme privind factorii și legile care asigură creșterea și dezvoltarea armonioasă a corpului, criteriile și metodele de apreciere, precum și deficiențele ce le afectează. Scopul lucrării este de a actualiza cunoștințele esențiale despre evoluția normală și patologică a corpului și de a semnaliza problemele pe care le ridică îngrijirea copiilor și a adolescenților.

CULTURA FIZICĂ A MAMEI ȘI COPILULUI MIC. Adrian N. Ionescu, București, Editura CFS,

1958 (ediția a II-a revăzută și adăugită, 1969), 250 pagini. Lucrarea, alcătuită din două părți, tratează problemele culturii fizice a mamei și a copilului mic. Scopul lucrării este de a pune în lumină noțiunile generale și esențiale, mijloacele cele mai accesibile și metodele cele mai bune, specifice culturii fizice, care să suplinească lipsa de cunoștințe și deprinderi de cultură fizică a majorității mamelor. Lucrarea se adresează mamelor și viitoarelor mame, pentru a le ajuta să-și educe copiii în prima perioadă a vieții (de la 0 la 3 ani).

EDUCAȚIA FIZICĂ LA INDIVIDUL NORMAL ȘI PATOLOGIC. I. Pavel și Florin Covaciu-Ui-meanu s-au îngrijit de publicarea lucrării, București, Editura ONEF, 1933, 305 pagini. Conține conferințele ținute la cursurile de informare pentru medici, organizate în București de *Societatea medicală de educație fizică*. Sunt tratate probleme referitoare la: a) *Teoria și metodica educației fizice și a rolului mediului în acest domeniu* (General V. Bădulescu, V. Roșală, C. Petre-Lazăr, I. Mihăilă); b) *Igiena exercițiilor fizice și a nutriției* (G. Banu, R. Olinescu, Gh. Libarczeck, Em. Crăciun, D. Dimăncescu); c) *Fiziologie* (C. Michăilescu, A. Teibel-Bernard, A. Ionescu, Șt. M. Milcu, Gh. Tătăranu, T. Saragea, I. Pavel); d) *Tehnici și interpretări ale examinărilor medico-sportive* (I. Lascăr și A. Ionescu, H. Dumitrescu, Valentina Roșca, Ana Strugurescu); e) *Aplicații ale exercițiilor fizice în diverse afecțiuni* (I. Făgărășanu, I. Țițu, T. Frumușanu, I. Pavel, M. Popper, Șt. Drăgănescu).

ELEMENTE DE INVESTIGAȚIE ÎN MEDICINA SPORTIVĂ. Lucrarea este elaborată de către specialiști din diferite domenii medicale, sub coordonarea dr. I. Drăgan, București, Editura Stadion, 1970, 363 pagini. În prima parte sunt prezentate investigații ale sistemului nervos central și neuro-muscular (A. Demeter și V. Heștianu), ale sistemului nervos vegetativ (Carmen Dumitru și N. Zamfirescu), organe ORL (A. Dorizo), investigații psihologice (Fl. Vlădeescu). Partea a II-a se referă la investigațiile cardio-respiratorii (N. Zamfirescu și A. Szogy, B. Fotiade, S. Papadopol), endocrinometabo-

lice (D. Beloiu), renale și hematologice (I. Drăgan), hepatice (V. Ciobanu și N. Zălavu), biochimice (Gh. Haralambie) și ale metabolismului intermediar (R. Barbu). Partea a III-a tratează investigațiile radiologice (V. Ștefănescu), radio-izotopice (T. Pop), biomecanice (A. Iliescu), antropometrice (Edith Petruț), la altitudine medie (I. Drăgan) și probleme de nutriție și farmaco-dinamice (V. Stroescu).

EXERCIȚIUL FIZIC ÎN SLUJBA SĂNĂTĂȚII.

Adrian N. Ionescu, Virgil Mazilu, București, Editura *Stadion*, 1971, 220 pagini. Lucrarea se referă la influențele exercițiului fizic asupra aparatului locomotor, aparatului respirator, aparatului cardiovascular, a digestiei, nutriției și excreției, asupra sistemului nervos și vieții psihice, precum și forme și metode de practicare a exercițiilor fizice în scop profilactic și terapeutic. Un capitol se referă la corectarea deficiențelor morfo-funcționale și parțiale ale corpului, la tulburări și boli reumatice, tratamentul funcțional al aparatelor și sistemelor corpului, în corespondență cu complexe de exerciții fizice recomandate. Cartea se adresează tuturor acelor care vor să-și păstreze sănătatea sau să se recupereze, fie în urma îmbolnăvirii, fie a unor accidentări întâmplătoare sau din activitatea profesională. Este o pledoarie pentru sănătate, pentru cunoașterea efectelor profilactice și terapeutice ale exercițiului fizic.

FIZIOLOGIA SPORTURILOR. Andrei Demeter, București, Editura *Stadion*, 1972, 351 pagini. Cartea cuprinde treisprezece capitole care tratează aspectele fiziologice în diferite ramuri de sport, ca: atletism, gimnastică, jocuri sportive (fotbal, handbal, volei, baschet, tenis de câmp, rugby), înot și sporturi nautice, box, haltere, judo, scrimă, ciclism, motociclism, automobilism, tir, sporturi de iarnă (schi, patinaj, hochei), alpinism, turism, aducându-le în discuție și pe cele ale aclimatizării la altitudine, a râului de munte, etc. Ideea centrală a lucrării (formulată de autor în prefață) este aceea că activitatea sportivă nu înseamnă numai competiție, ci, înainte de toate, o activitate socială, imperios necesară omului modern, amenințat de poluare, sedentarism, suprasolicitare nervoasă, supraponderabilitate etc.

Cartea se adresează unui cerc foarte larg de cititori: medici, biologi, fiziologi, antrenori, profesori de educație fizică și studenți.

GIMNASTICA ARTICULARĂ. Adrian N. Ionescu, București, Editura UCFS, 1954, 140 pagini. Lucrarea are un caracter didactic, este sistematizată pe criterii anatomice: gimnastica articulară a membrilor superioare (umăr, cot, antebraț, pumn, degete), a membrilor inferioare (sold, genunchi, gleznă, picior), a gâtului și trunchiului. Un capitol aparte este format din indicațiile și contraindicațiile gimnasticii articulare.

IGIENA ȘI CONTROLUL MEDICAL ÎN SPORT.

Constantin Alexandrescu, București, Editura CNEFS, 1967, 260 pagini. Lucrarea poate fi socotită un îndreptar necesar antrenorilor, oferind noțiuni de bază ale igienei și cunoștințe referitoare la: călirea organismului, folosind diferiți factori exogeni (aer, soare, apă); regimul alimentației sportivului, individualizările și particularizările acestuia, în funcție de tipul de efort specific; regimul de viață al sportivilor; controlul medical, autocontrolul, supraantrenamentul, primul ajutor în caz de traumatisme și accidente, masajul sportiv; igiena bazelor sportive.

IGIENA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI.

Constantin Alexandrescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1977, 240 pagini. Autorul se referă la scopurile și sarcinile igienei educației fizice și sportului în general și ale igienei educației fizice și sportului, în special, la influența mediului ambiant asupra organismului uman, la călirea organismului. Un capitol este destinat problemelor referitoare la igiena individuală (îmbrăcăminte, încălțăminte, alimentație, etc.), iar un altul la igiena bazelor sportive (săli, terenuri, vestiare etc.). Este primul manual de acest gen care a apărut în țara noastră și se adresează studenților de la educație fizică și sport, profesorilor de educație fizică și antrenorilor sportivi.

ISTORIA IGIENEI. Iacob Felix, București, 1902. În lucrare se acordă o atenție deosebită exercițiilor fizice ca factor de întărire a sănătății. Dintre tezele

susținute de autor merită să fie menționate: obligativitatea educației fizice pentru elevii care depășesc vârsta de 14 ani; necesitatea ca adulții de ambe sexe să practice gimnastica, jocurile populare, plimbările și excursiile; creșterea eficienței exercițiilor fizice prin executarea lor în aer liber și prin respectarea regulilor de igienă a corpului, echipamentului, sălilor, terenurilor și materialelor folosite. Preocuparea specială pentru „*umblarea cu velocipedul*” – sport premergător ciclismului, care se bucura de o popularitate crescândă în epoca respectivă – reprezintă prima abordare medico-sportivă din literatura noastră medicală.

KINESIOLOGIE. Prof.univ.dr.Aura Bota, București, *Editura Didactică și Pedagogică*, 2007, 333 pagini. Este prima contribuție editorială românească pe această temă ce răspunde atât cerințelor noii curricule universitare solicitate de aderarea învățământului superior la “Programul de la Bologna” (Italia), cât și celor de conturare a unui perimetru distinct, a unei structuri coerente și complete privind studiul motricității umane cu caracter formativ. Lucrarea este un excelent material bibliografic pentru studenții din educație fizică și sport sau kinetoterapie, dar și pentru specialiștii din domeniu. Dincolo de titlatură, cartea prezintă numeroase elemente de actualitate și originalitate, autoarea propunându-și să continue eforturile creatoare ale mentorilor săi de la Catedra de discipline teoretice, în sensul structurării unei concepții clare despre activitățile motrice, a unui mod de a prospecta și opera la acest nivel, în beneficiul teoreticienilor și practicienilor domeniului. În kinesiologie, autoarea abordează temele esențiale ale acestei discipline, supunând unei dezbateri coerente principiile analizei motricității umane. Această viziune conferă posibilitatea cititorului să aibă acces la aprofundarea cunoștințelor, în oricare dintre subdisciplinele domeniului kinesiologie (educațional, competițional, al sănătății, independenței funcționale, timpului liber, expresiei și comunicării prin mișcare, etc.) într-o manieră integrativă, multi disciplinară. Experiența ultimilor ani, ca și cerințele de dezvoltare a învățământului superior de profil, pe plan european,

confirmă necesitatea apariției unei asemenea lucrări, care dă o substanțială consistență științifică în domeniul investigat. Lucrarea se bucură de o elogi-oasă prefață sub semnatura profesorului dr. Glenn M. Roswal, președinte al *American for Health, Physical Education, Recreation, Dance* (AAHPERD) în perioada 2000-2004 la Universitatea Jacksonville State, Alabama SUA. În încheierea prefaței, savantul American preciza: “*Consider că această carte interesantă răspunde cu succes noilor curricule universitare și că își va aduce, cu siguranță, o importantă contribuție la dezvoltarea domeniului culturii fizice și sportului în România*”.

MASAJUL CU APLICAȚII ÎN SPORT. Adrian N. Ionescu, București, *Editura Didactică și Pedagogică*, 1963, 181 pagini. Are doisprezece capitole, partea I tratând bazele teoretice, tehnice și metodice ale masajului (istoric, influențe asupra organismului, automasajul, etc.), iar partea a II-a cuprinzând aplicații ale masajului în activitatea sportivă, aspecte igienice și terapeutice ale acestuia în domeniul sportiv. Lucrarea are un pronunțat caracter didactic, de învățare a tehnicii și metodicii masajului, a practicării cât mai corecte a acestuia.

MEDICINA CULTURII FIZICE. Fl. C. Ulmeanu, împreună cu un colectiv de autori, București, *Editura Medicală*, 1965, 520 pagini. Reprezintă ediția a II a lucrării apărută în 1958 cu același titlu și la aceeași editură. Este însă revăzută, completată și cu unele schimbări în colectivul de autori. Conținutul cărții este sistematizat pe trei părți. Prima, cu cea mai mare extindere, intitulată „*Fiziologia, igiena și controlul medical al exercițiilor fizice*” tratează: a) aspectele medico-biologice ale mișcării, influenței efortului fizic asupra organismului, antrenamentului, concursurilor și sportului de masă (Fl. C. Ulmeanu, Șt. M. Milcu și I. Ștefan, C. Obrușcu, A. Iliescu, O. Chețeanu, I. Drăgan); b) controlul medical și explorările funcționale în practica educației fizice și sportului (N. Zega, C. Obrușcu, P. Nițu, A. Demeter, I. Ștefan, Gh. Haralambie); c) igiena bazelor sportive și a alimentației (P. Nițu, V. Nicolau). Partea a doua, intitulată „*Aspecte medi-*

co-chirurgicale în practica sportivă”, abordează: a) aspectele medicale în practica sportivă (I. Drăgan, V. Nicolau, I. Țurai); b) urgențele chirurgicale în practica medico-sportivă (I. Țurai); c) traumatologia sportivă (C. Doboșiu); d) microtraumatismele (E. C. Crăciun). Partea a treia – „*Cultura fizică medicală*” conține: a) mijloacele culturii fizice (C. Obrașcu); b) cultura fizică medicală în: tratamentul bolilor interne (C. Obrașcu, P. Nițu, V. Cotina, Tr. Vasilescu), al afecțiunilor neurologice (A. Kreindler și Tr. Vasilescu), afecțiunilor chirurgicale și traumatologice (I. Țurai, V. Catina, P. Nițu), afecțiunilor ginecologice, sarcinii și lăuziei (V. Catina), medicina infantilă (Ana Strugurescu – Kish) și balneologie (Tr. Vasilescu). Cartea conține și o largă bibliografie a lucrărilor românești și străine din domeniul educației fizice și sportului.

MEDICINA SPORTIVĂ APLICATĂ. I. Drăgan, împreună cu 22 de autori, București, Editura *Editis*, 1984, 520 pagini. Prefața este semnată de acad. Ștefan Milcu. În prima parte a lucrării se abordează diversitatea aspectelor funcționale ale sistemelor, aparatelor și analizatorilor, aspectele patologice ale acestora și sistemele de evaluare a funcționalității în condiții de normalitate și de efort, pentru sportivi. Este prezentată o mare diversitate de probleme cu care se confruntă medicina sportivă: traumatologia specifică activității de antrenament și de concurs, recuperarea, urgențele medico-chirurgicale, deficiențele fizice, alimentația și medicația în sport, dirijarea medicală a antrenamentelor, problematica igienei în sport, femeia în această activitate, aspecte de genetică și antropologie în sport, implicarea bioritmurilor în pregătire și în concurs, accesibilitatea efortului sportiv pentru copii și juniori și criteriile medico-biologice folosite în selecția acestora etc. Partea a II-a este dedicată medicinei sportive, aplicată pe ramuri de sport: atletism, automobilism, baschet, box, kaiac-canoe, canotaj, călărie, ciclism, culturism, fotbal, gimnastică cu toate ramurile ei, haltere, handbal, hochei pe iarbă și pe gheață, înot, judo, lupte, pentatlon modern, polo pe apă, rugby, sărituri în apă, scrimă, sporturi de iarnă, șah, tenis de câmp și de masă, tir, volei, iachting. Lucrare

monografică ce evidențiază rolul și eficiența medicinei sportive în susținerea și fundamentarea antrenamentului sportiv. Acesta reprezintă un proces pedagogic prin organizare, metodică și planificare, dar cu profunde și determinante implicații biologice privind fiziologia și biochimia organismului sportiv. Este o lucrare complexă, cu o bibliografie selectivă, bazată pe experiența acumulată de medicina sportivă românească între anii '50 și '90.

PRACTICA MEDICINEI SPORTIVE. Conf. dr. Ioan Drăgan (coordonator), conf. dr. C. Alexandrescu, dr. Georgeta Băjenaru, prof. dr. A. Demeter, lector univ. V. Dimitriu, prof. univ. M. Epuran, conf. dr. M. Ifrim, prof. dr. N. Teleki, dr. W. Wagner, București, Editura *Medicală*, 1989, 345 pagini. Lucrarea este structurată pe două capitole: primul este destinat diagnosticului medical, căruia îi dă fundamentarea fiziologică și fiziopatologică sportivă. Se tratează evaluarea fizică și funcțională a capacității de efort a sportivului, completată cu cea biochimică și cu problematica complexă a obținerii și determinării formei sportive, a alimentației și medicației de efort, în pregătirea biologică a sportivului pentru concurs. Această ultimă temă constituie substanța capitolului doi al lucrării, susținută de prezentarea bazelor fiziologice ale antrenamentului, oboselii, supraantrenamentului și refacerii. Desigur, nu se neglijează nici aspectele recuperării, ale patologiei sportivului (electroterapie, termoterapie, termoreglare, terapia cu ultrasunete și infrasonete, radiații ultraviolete și infraroșii, aspectele ortopedice). În finalul capitolului se includ problemele pregătirii la altitudine medie și în condiții variate de mediu, metodologia asistenței patologice în antrenamentul sportiv, chestiunea dopingului în sport și a bioritmurilor. Lucrarea sintetizează aspectele medico-biologice în dirijarea efortului în antrenamente, actualitatea și perspectivele cercetării și activității medico-sportive.

PROBLEME DE FIZIOLOGIE A EFORTULUI FIZIC. Eugen Avramoff, București, Editura *Stadion*, 1974. Lucrarea se bazează pe adunarea, corelarea și sinteza unor date relativ disparate rezultate din

cercetarea și explorarea efortului fizic, existente în literatura de specialitate, cu scopul de a evidenția aspecte teoretice și metodice ale fiziologiei și biochimiei efortului fizic, în special ale efortului cu caracter ciclic – stereotip.

REFACEREA ORGANISMULUI SPORTIV. Prof. dr. I. Drăgan, București, 1967. Într-un articol publicat în revista *Educație Fizică și Sport*, editată în București, se lansa termenul de „*refacere în sport*”, ca o componentă a antrenamentului sportiv și se încerca o fundamentare a bazelor teoretice precum și o sistematizare a mijloacelor aplicative. De altfel, definiția la care s-a ajuns azi ne scutește de orice comentarii: refacerea dirijată, regenerarea trofică, componentă a antrenamentului sportiv (faza ergotropă), care prin folosirea unor mijloace cu efecte fiziologice, sintetice sau naturale, provenite din mediul extern sau intern, contribuie la restabilirea homeostaziei organismului sportiv la nivelul avut anterior antrenamentului sau competiției, iar prin realizarea „*supracompensării*” se transformă într-un mijloc principal al pregătirii biologice de concurs.

SELECȚIA MEDICO-BIOLOGICĂ ÎN SPORT. Elaborată de un număr mare de specialiști, sub coordonarea dr. I. Drăgan, București, Editura *Sport-Turism*, 1971, 576 pagini. Tratează în prima parte: *Normele și criteriile de selecție medico-biologică în sport* (I. Drăgan); *Starea de sănătate ca factor de selecție* (C. Ionescu); *Biotipul constituțional și selecția* (Alexandra Popovici); *Criteriile neuro-musculare și neuro-psihice pentru selecție* (A. Demeter și M. Epuran); *Criteriile cardio-respiratorii de selecție* (Virginia Constantinescu, Carmen Dumitru, Anca Rosetti); *Selecția endocrino-metabolică* (Zoica Cioară). Partea a II-a a lucrării prezintă modul concret de aplicare a datelor medico-biologice în selecția din fiecare disciplină sportivă. Redactarea acestei părți este făcută de autorii: Alexandra Popovici, Carmen Dumitru, I. Drăgan și A. Demeter și de alți specialiști cu activitate îndelungată în disciplinele sportive (N. Ploșteanu, P. Nițu, G. Cherebețiu, Marta Baroga, V. Ignat, N. Lazăr, T. Minescu).

TOPOGRAFIA ȚĂRII ROMÂNEȘTI ȘI OBSERVAȚIUNI ANTROPOLOGICE PRIVITOARE LA SĂNĂTATEA ȘI BOLILE LOCUITORILOR.

Constantin Caracaș, București, 1830, 432 pagini. Este prima lucrare, scrisă de un autor autohton, în care este tratată problema exercițiilor fizice. Capitolul dedicat analizei stării sănătății, condițiilor de muncă, de viață și nutriție ale populației din Țara Românească, rezervă un loc special exercițiilor fizice, ca factor de întărire a organismului. Autorul combate trândăvia și supraalimentația și subliniază valoarea mișcării practicate cu prioritate sub forma jocurilor și plimbărilor în aer liber. Asocierea lor cu băi, efectuate în scop igienic sau terapeutic, le mărește eficiența. Lucrarea scrisă în limba greacă a fost tradusă în limba germană și tipărită la Budapesta sub îngrijirea lui I. Heliade Rădulescu. Traducerea în limba română a rămas sub formă de manuscris.

*

ISTORIA PEDAGOGIEI EDUCAȚIEI FIZICE,

prof. univ.dr. Nicolae N. Ceașescu, București. Editura *LUMINA LEX*, 2002, 316 pagini. Lucrarea este structurată pe 9 capitole: 1. Pedagogia educației fizice și sportului în dinamica societății; 2. Renașterea și reforma; 3. Creaturi de sisteme pedagogice; idei înaintate cu privire la rolul educației fizice în formarea omului; 4. Sisteme de educație fizică apărute în statele europene în secolul al XIX-lea; 5. Elemente de istoria organizării și predării educației fizice și sportului în patria noastră; 6. Pedagogi. Mari personalități ale secolului XX în România; 7. Învățământul superior de educație fizică. Pregătirea cadrelor în trecut; 8. Pedagogia sportului – știința acțiunii de formare și perfecționare a omului; 9. Moment jubiliar la Academia Națională de Educație Fizică și Sport din București- 80 de ani de activitate: 1922-2002. În lucrare sunt prezentați pe scurt, peste 100 de cadre didactice care au funcționat între 1922-2002. Cartea este un document istoric, cu caracter pedagogic specific educației fizice și sportului, de o valoare deosebită ce se adresează studenților și cadrelor didactice de specialitate.

PEDAGOGIA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI. Nicolae N. Ceașescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1976, 203 pagini. Este structurată în

opt capitole: I. *Pedagogia educației fizice și pedagogia sportului – ramuri ale sistemului științelor pedagogice*; II. *Perspectivile dezvoltării pedagogiei educației fizice și sportului*; III. *Izvoarele și metodele de cercetare ale pedagogiei sportive*; IV. *Ereditatea, mediul, educația – factori care contribuie la formarea personalității sportivului*; V. *Idealul educației – problema fundamentală a pedagogiei*; VI. *Educarea personalității sportivului*; VII. *Direcții de modernizare a școlii românești. Implicații didactice și educative în munca pedagogică a profesorului de educație fizică și a antrenorului*; VIII. *Educația sportivilor*. Cartea este adresată celor care contribuie la formarea și perfecționarea sportivilor.

ASISTENȚĂ, CONSILIERE ȘI INTERVENȚII PSIHOMEDICALE ÎN SPORT ȘI KINETOTERAPIE. Autori: Mihai Epuran (coord.), Mariana Cordun, Doina Mârza, Dumitru Moțet, Gabriela Ochiană, Monica Stănescu. Lucrarea a apărut în editura Fundației *Humanitas* în 2006; cuprinsul are 420 de pagini, format 24 cm. și conține mai multe capitole, cu consemnarea autorilor: În primul capitol (M. Epuran) se abordează problematica, asistenței psihologice (precizări terminologice, tipuri de asistență, condițiile și metodologia ei, obiective, structurile programelor de asistență, operaționalizarea obiectivelor asistenței respective, locul ei în pregătirea psihologică de bază și de ramură sportivă, modelul de asistență pentru autoreglarea stărilor psihice, profilaxie în antrenament și competiție, psihoterapia în perioada de pregătire, înainte de concurs, în timpul și după consumarea lui, etc). Cap. II este dedicat consilierii psihologice în sport și kinetoterapia aplicată (M. Epuran) Problematika respectivă este precedată de delimitări terminologice (psihologie, nurturanță, empatie, consilierea intervenției). Cap. III abordează aspectele traumatismului și nevoia intervenției psihologice în recuperare (Mariana Cordun) ca urmare a accidentării, a apariției traumatismelor și a stresului în sportul de performanță. Se arată care sunt aspectele psihice și fazele reabilitării în asemenea cazuri care aparțin ca rezolvare medicinei sportive, psihologiei și echipei interdisciplinare de asistență. Cap. IV

cuprinde problematica antrenamentului mental (Mariana Cordun). Se fac precizări terminologice ale conceptului de antrenament mental (reglarea și autoreglarea, mecanismele unui astfel de antrenament, metodologia tehnicilor antrenamentului respectiv, relaxarea, exerciții de respirație, conștientizare corporală, programul repetării mișcărilor de reprezentare, exerciții de gândire pozitivă, sugestii, autosugestie. Cap. VI relatează despre abordarea psihologică a relațiilor kinetoterapeut-pacient (Doina Mârza) în care se arată aspectele psihologice privind boala și bolnavul, și relația terapeut-pacient și specificitatea acestuia. Se enumeră și se explică tipurile de kinetoterapeuți și pacienți, etc. Cap. VII tratează consilierea persoanelor cu deficiențe în contextul practicării exercițiilor fizice (Monica Stănescu) arătându-se sarcinile unei astfel de consiliere la persoanele cu deficiențe, care sunt particularitățile dezvoltării copiilor cu deficiențe, abordări educaționale ale copiilor cu deficiențe (mentale, de vedere, de auz, autismul, de atenție, etc). Cap. VIII tratează problematica ludoterapiei neuro-motorie la copii în vârstă de 4-7 ani (Gabriela Ochiană), specificându-se caracteristicile ludoterapiei, factorii care afectează dezvoltarea normală a jocului la copii, strategia abordării intervenției ludoterapiei pentru fiecare vârstă, conținutul, individualizarea, metodica intervenției ludoterapiei, etc. Cap. IX expune recuperarea handicapurilor psihomotorii în cadrul specializării psihopedagogiei speciale (Dumitru Moțet). Autorul prezintă baza teoretică a studiului, delimitări terminologice, taxonomia și caracteristicile generale ale handicapurilor, clasificarea și descrierea tehnicilor folosite în kinetoterapia, a metodelor aplicării ei la copii și persoane cu diferite tipuri de handicapuri. Bibliografie, fotografii și scheme sugestive și explicative.

ACTIVITĂȚI COMPETIȚIONALE ALE COPIILOR CU DEFICIENȚE MINTALE. Autori, Alina Moantă, Valeria Balan, Roxana Bejan, Adina Giambașu, Alin Grigore. Lucrarea a apărut în 2006, în *Editura Universitară*, București; are 106 pagini. Cuprinsul ei abordează o tematică specifică: educația fizică adaptată, caracteristicile metodologice

copiilor cu dizabilități mintale, integrarea socială și grupul social-terminologie, context-istoric, grupul și liderul informal, rețeaua socială, competiția la copii deficienți ca atare-jocul de baschet (elemente de mișcare în teren, școala mingii, driblingul, pasa, aruncarea la coș, învățarea jocului, înotul (intrarea în apă, acomodarea cu apa, respirația acvatică (inspirație, expirație, apnee), plutirea și alunecarea, tehnica procedeeleor de înot (mijloace), modificarea regulamentului de concurs special, față de regulamentul FINA), parcursuri aplicativo-utilitare cu partener (12 exemplificări). Lucrarea mai conține 11 tabele și 11 scheme de joc. Ea folosește profesorilor care lucrează în instituții specializate. Bibliografie.

ELEMENTE DE PSIHOSOCIOLOGIE ALE GRUPURILOR SPORTIVE, autor Constantin Adrian Dragnea. Cartea a apărut în editura *CD PRESS* 2006 în București și are 192 de pagini. Conținutul ei este structurat pe XI capitole: Cap. I Definirea și clasificarea grupurilor mici; Cap. II Coordonatele de definiție ale grupurilor mici (dimensiuni, distribuție și aranjamentul membrilor grupurilor, consensul, capacitatea de organizare, coeziunea și eficiența grupurilor); Cap. III Dinamica grupurilor sportive (concepții de studiere a dinamicii grupurilor sportive - KURT LEWIN, IACOB MORENO); Cap. IV Interacțiunea în grupurile sportive; Cap. V Procese și fenomene în grupurile mici, în general și în cele sportive în special (facilitatea socială); Cap. VI Relații interpersonale (comunicare și eveniment, interacțiunea între persoane în funcție de situația sau contextul de desfășurare); Cap. VII Comunicarea – formă fundamentală a interacțiunii interpersonale (definirea procesului de comunicare și factorii care o influențează, psihologi, cognitivi, de context și de mediu); Cap. VIII Rolul atitudinii în comunicarea interindividuală în sport (proprietățile, felurile, funcțiilor atitudinilor); Cap. IX Conflictul și combativitatea în grupurile sportive (tipuri de conflicte, strategii de prevenire, reducerea și rezolvarea lor, negocierea); Cap. X Agresivitatea (cauzele, factorii care o influențează); Cap. XI Leadership (funcțiile, caracteristici, teorii și modele de conducere în sport, stiluri). Lucrarea

prezintă o prioritate în bibliografia domeniului, realitățile activității de întrecere încă de la început de mileniu reclamând-o și explicând-o.

PSIHOLOGIA SPORTULUI. Mihai Epuran, București, Editura CNEFS, 1968, 363 pagini. Lucrarea a fost structurată în șase capitole: I. *Probleme generale*; II. *Psihologia antrenamentului sportiv*; III. *Psihologia concursului*; I V. *Caracterizarea psihologică a ramurilor de sport*; V. *Asistența psihologică a sportivilor*; VI. *Probleme de psihologie socială în sport*. Cartea reflectă experiențele și cunoștințele acumulate în domeniul psihologiei sportului de numeroase personalități (profesori, antrenori, sportivi) și de autorul însuși.

PSIHOLOGIA ȘI SPORTUL CONTEMPORAN. Mihai Epuran, București, Editura CNEFS, 1968, 363 pagini (ediția a II-a, București, Editura *Stadion*, 1974, 422 pagini). Structurată în patru capitole, care reflectă cunoștințele din domeniul psihologiei sportului contemporan, lucrarea oferă material informativ de ultimă oră util celor care activează în sport (antrenori, profesori, studenți), dar și publicului larg interesat de sport. Este o antologie de texte (culegeri) grupate pe tematici extrase din cele mai reprezentative lucrări ale unor specialiști (inclusiv autorul), personalități mondiale bine cunoscute (majoritatea fiind membri ai Federației Europene de Psihologia Sporturilor) și totodată, reprezentanți ai unor școli, curente sau concepții privind psihologia și sportul contemporan.

PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI FIZICE. Mihai Epuran, București, Editura *Sport-Turism*, 1976, 346 pagini. Are o problematică diversă: obiectul și problemele psihologiei educației fizice, caracteristicile generale ale vieții psihice, psihologia vârstelor, psihologia jocurilor și activităților recreative, psihomotricitatea, psihologia învățării, cu tratare diferențiată privind particularitățile învățării motrice, psihologia instruirii în educație fizică. Este o lucrare concepută ca un manual cu caracter didactic, cu adresabilitate spre profesorii de educație fizică și studenții facultăților de educație fizică.

PSIHOLOGIA SPORTULUI DE PERFORMANȚĂ – TEORIE ȘI PRACTICĂ.

Mihai Epuran, Irina Holdevici, Florentina Tonița, București, Editura FEST, 2001, 467 pagini. Lucrarea este structurată în zece capitole și tratează pe larg atât aspecte teoretice, cât și metodele și tehnicile de diagnostic și intervenție în sportul de înaltă performanță. Astfel, sunt abordate teme precum: psihologia performanței sportive, psihologia antrenamentului și a concursului, pregătirea psihică pentru concurs, grupul sportiv și conducerea lui, practica reglării și autoreglării stărilor psihice, asistența și consilierea psihologică etc. Lucrarea se adresează deopotrivă studenților, profesorilor și antrenorilor sportivi.

PROBLEMATICA PSIHOMOTRICITĂȚII.

Valentina Horghidan, București, Editura *Globus*, 2000, 163 pagini. Cartea este sistematizată în trei capitole: 1. *Psihomotricitatea*, cu legătura biunivocă motric-psihic; specificul fenomenului psihomotor; 2. *Contribuții la fundamentarea conceptului de psihomotricitate; studii de psihologie genetică și psihologie cognitivă*; 3. *Componentele de bază ale psihomotricității*, dintre care se menționează: schema corporală și evoluția ei, evaluarea schemei corporale, educarea-formarea schemei corporale etc. Lucrarea este utilă antrenorilor și profesorilor de educație fizică și sport.

UMBRA CAMPIONULUI. Maria Șerban, București, Editura *Sport-Turism*, 1982, 141 pagini. Lucrarea este structurată în zece capitole referitoare la munca și eficiența antrenorului sportiv, inspirate din realitatea activității loturilor sportive naționale.

*

ANALIZA SUBSTANȚELOR INTERZISE ÎN

SPORT. Autor Graziela Vâjială. Lucrarea a apărut în 2004 și a fost tipărită în editura *Fest*. Conținutul este structurat pe 12 capitole expuse în 328 pagini: Cap. I abordează istoricul apariției instituției Agenției Mondiale Anti-Doping (ANAD) care a debutat prin alcătuirea „*listelor interzise*” de substanțe de către organismele naționale și internaționale (1994), din care făceau parte: steroizii anabolici androgeni, dopajul în sânge, hormoni peptidici și substanțele

înrudite cu acestea, anti-estrogenii sau inhibitorii de aromataza, canabinoide, glucocortico-steroizii etc; Cap. II tratează principiile măsurării în analiza instrumentală, utilizarea computerelor, analiza de screening-analiza de confirmare; Cap. III dezvoltă problematica metodelor de extracție și purificare a substanței dopante dintr-un amestec multicomponent – proba biologică de urină cu ajutorul tehnicilor electroanalitice, metode de separare și purificare a agenților dopanți (din probele biologice de urină, hidroliza compușilor dopanți excretați renal sub formă conjugată, evaporarea și concentrarea extrac-telor biologice, derivatizarea specifică; Cap. IV expune biotransformarea și excrețizarea renală a substanțelor dopante; Cap. V prezintă clasificarea metodelor cromatografice; Cap. VI explică utilizarea cromatografiei de gaze în analiza doping; Cap. VII relatează despre cromatografia de lichide de înaltă performanță utilizată cu scop analitic și preparativ; Cap. VIII tratează despre principiile cromatografiei de gaze, cuplate cu spectrometria de masă și aplica-țiile calitative și cantitative în analiza doping; Cap. IX evidențiază principiile cromatografiei de lichide cuplate cu spectrometria de masă și aplicațiile calitative și cantitative în analiza doping; Cap. X descrie aparatura și tehnici spectrometriei de masă de înaltă rezoluție; Cap. XI explică în ce constă asigurarea calității rezultatelor în controlul doping; Cap. XII Concluzionează asupra analizei suplimentelor nutritive și utilizarea lor de către sportiv. Lucrarea conține scheme, schițe, table. Bibliografie.

DOPING ANTIDOPING, autori Graziela Elena Vâjială, Mia Lamor. Lucrarea a apărut în editura *Fest*, București, în anul 2002, în format mare 23,51 cm. și are 232 pagini, prefațată de prof.univ.dr. Ioan Dragan. Textul este structurat pe 7 capitole cu următorul cuprins: Cap. I prezintă istoricul și inci-dența substanțelor dopante în sport și apariția luptei împotriva administrării lor, inclusiv în țara noastră. Se fac precizări terminologice și se clasifică sub-stanțele interzise: stimulentele, narcoticele, agenții anabolici (steroizii androgeni), diureticele ca și metodele folosite. Cap. II expune evoluția și proble-matica precedentă în politică, antidoping, determi-

nată de argumente etice și medicale. Se explică motivația sportivului pentru dopaj. Cap. III abordează biochimismul și mecanismele de acționare ale hormonilor androgeni și steroizilor anabolici androgeni, rolul lor în organism, metabolismul și excreția lor. Se fac referiri și la efectele adverse ale utilizării steroizilor anabolici androgeni. Cap. IV expune tema suplimentelor nutriționale și dopajul; Cap. V tratează despre testarea abuzurilor de agenți dopanți (proceduri, scheme, etape). Cap. VI prezintă tehnicile utilizate de controlul doping (aparate), scheme de funcționare a aparaturii (cromograf, spectrometru). Cap. VII dezvoltă tema previziunilor doping-antidoping. Se presupune că pilulele și injecțiile care pot conferi creșterea musculaturii vor putea deveni substanțele viitorului în doping. Experții prognosticează că în 5-10 ani terapia genetică va deveni vârful de lance în doping, cu consecințe secundare grave care încă nu pot fi estimate în totalitate.

*

ALPINISM - PE CRESTELE CARPAȚILOR.

Lucrarea este scrisă de doi celebri alpiniști, Niculae Baticu și Radu Țițeica, tipărită de Editura *Sport-Turism* București, în 1984, având 441 de pagini. Așa cum este exprimat de către autorii cărții, aceasta reprezintă o încercare de expunere a activității alpine și turistice din munții României, cât și a celei realizate de alpiniștii români în diferite masive ale lumii. Cartea este rezultatul unor cercetări îndelungate ce au scos în evidență aspecte mai puțin cunoscute din turismul și alpinismul nostru, cele relevate având la bază surse demne de încredere. Lucrarea cuprinde capitolele: turism, alpinism, cățărătură; din istoria ascensiunilor pe munții lumii; alpinism în condițiile reliefului românesc; ascensiuni pe munții României până în anul 1948; societăți și asociații de turism-alpinism până în 1948; pagini despre înaintași; - secvențe din activitatea de turism-alpinism după 11 iunie 1948; realizări între anii 1951-1982; alpiniști și cățărători contemporani; marile trasee alpine ale României; salvamont; anexe și fotografii; bibliografie selectivă. Cartea caută, pe lângă descrierea tehnică a alpinismului ca sport de performanță, să dezvolte dragostea și afecțiunea pentru turism, alpinism și pentru frumusețile montane.

PIATRA CRAIULUI - TURISM ALPINISM –

Autorii acestei cărți, de fapt un ghid montan, sunt un Maestru Emerit al Sportului (alpinism și turism). Emilian Cristea și un geograf Eugen Nedelcu. Lucrarea are 333 de pagini la care se adaugă 16 cu fotografii. Este tipărită în 1971 de către Editura *Stadion* București. Prefața cărții aparține profesorului doctor docent Vintilă Mihăilescu, președintele societății de Științe Geografice din România. Ghidul are 3 mari capitole: I – Prezentare geografică cu subcapitolele – așezare și caractere generale – unitățile de relief, alcătuirea geologică, clima, flora și vegetația, fauna, monumente ale naturii și rezervații naturale, completări la toponimia Pietrei Craiului; II – Turism cu subcapitolele – căi de acces, cabane și refugii, trasee turistice (cu un număr de 21 de schițe și crochiuri) și caracterul lor în perioada zăpezilor la care se mai adaugă și 2 hărți ale regiunilor înconjurătoare; III – Alpinism – 110 trasee schițate și 14 hărți și clasificarea lor după gradul de dificultate. Acest ghid se prezintă sub o formă care iese din comun, autorii urmărind ca pe lângă informațiile și indicațiile practice să înfățișeze și să ispитеască drumeții și alpiniștii prin descrierea atrăgătoare a peisajelor, prin hărți, prin schițe panoramice. Este evidentă îmbinarea datelor utile indicate precis cu zugrăvirea plăcută în cuvinte a peisajului străbătut. Introducerea geografică și geologică oferă date esențiale selecționate să orienteze pe vizitatorii regiunii și să le deștepte interesul pentru problemele cu caracter turistic, alpin sau chiar științific pe care le ridică aceasta. Ghidul Pietrei Craiului este un adevărat manual de turism și alpinism aplicat, reprezintă un teritoriu adecvat pentru turism și perfecționarea alpiniștilor. Cartea este recomandată turiștilor și alpiniștilor și tuturor amatorilor de pitoresc și efort.

ROMÂNIA DE LA A LA Z (dicționar turistic). I.

Constantinescu, București, Editura *Stadion*, 1970, 453 pagini. Această lucrare a apărut din dorința autorului de a edita un material turistic cât mai complet, care să cuprindă atât datele apărute în numeroasele lucrări turistice specializate (monumente, monografii etc), cât și pe cele asimilate de-a

lungul vieții ca profesor de geografie, ghid sau simplu turist. Autorul a fost nevoit să refacă de mai multe ori lucrarea, deoarece în perioada respectivă peisajul țării era într-o continuă metamorfoză (secarea unor bălți sau lacuri, corectarea unor cursuri de ape, apariții de noi viaducte sau baraje etc). Cartea are anexată o hartă turistică împărțită în careuri numerotate, pentru a înlesni cercetarea ei.

*

ALEARGĂ PENTRU SĂNĂTATE, autor Silviu Dumitrescu, reputat antrenor de atletism și ziarist. Carte editată în 2008, tipărită în editura *Palestra*, care aparține Clubului Sportiv Athletic, Giurgiu, 162 pagini și prefată de prof. univ. dr. Ioan Drăgan. Are 8 capitole: cap. 1 conține un scurt istoric al alergării, o relatare despre jogging și ce rol educativ, igienic, fiziologic joacă în viața omului; în cap. 2 autorul expune explicit concluziile cercetărilor medicului francez J.P de Mondenard, ale doctorului Ralf Paffenberger, studiul dr. Livia Niță, ale fiziologului Cooper, etc; în cap. III se prezintă elementele componente ale școlii alergării (încălzirea, încheierea, suprafață de alergare, altitudinea în care se efectuează (tehnică, dozarea efortului); în cap. 4 se expune caracteristicile efortului din alegare (de natură aerobă, anaerobă, dinamica pulsului, a tensiunii arteriale); în cap. 5 antrenorul explică caracteristicile fiziologice și metodologiei dezvoltării calităților motrice-vitezo, forță, rezistență, exemplificând procesul de pregătire efectuat în acest scop de mari atleți și atlete din sportul românesc (Lia Manoliu, Doina Melinte, Ileana Sila, Iolanda Balas-Soter); în cap. 6 se expun datele esențiale ale alimentației (proteinele, glucidele, lipidele, vitaminele), susținătoarele de efort și ale dopajului; în cap. 7 se evidențiază traumatismele care pot apărea în efectuarea alergării (cârcei, crampe musculare, contractii, întinderi musculare, clacaje, entorse); în capitolul final, fiind al 8-lea autorul inserează sfaturi pentru practicarea repetată a alergărilor. Bibliografie.

ALERGĂRILE DE REZISTENȚĂ LA COPII ȘI JUNIORI. Cartea este semnată de Antrenorul Emerit profesorul Ion Puică, tipărită în 1972 de editura *Stadion* și are 114 pagini. Se adresează

tehnicienilor care pregătesc sportivii specializați în alergările de semifond și fond. Lucrarea cuprinde pe lângă *Generalități* (vârsta pregătirii specializate și a antrenamentului de performanță și perioada pregătirii de bază), și capitolul esențial intitulat *Antrenamentul* cu alte 7 subcapitole: alegerea metodei de lucru, planul de antrenament, antrenamentul prealabil la copii și juniori, particularitățile antrenamentului modern, noțiuni tehnice, forma sportivă, programe orientative de antrenament cu organizarea lor. La aceste capitole sunt adăugate grafic 100 de exerciții pentru dezvoltarea detentei specifice alergătorilor de semifond și fond. Cartea este adresată nu numai antrenorilor ci și sportivilor care se pregătesc și au aptitudini pentru acest gen de alergare cu exemplificări din pregătirea marilor atleți, campioni și vicecampioni mondiali.

ANTRENAMENTUL DE SEMIFOND ȘI FOND LA FETE. Lucrarea este scrisă de profesorul Ion Puică, Antrenor Emerit, în anul 1994 și publicată de către Editura pentru Tineret și Sport *Editis* din București. Ea este reeditată de către FR Atletism și Editura *Palestra* în 2008 și are 44 de pagini. Prefața cărții este scrisă de către profesorul universitar D.C.Alexandrescu, rectorul ANEFS(1994). Cartea este consacrată alergării de rezistență se adresează în primul rând specialiștilor precum și acelorora pentru care „antrenorul reprezintă o profesiune de credință”. Conținutul este cu atât mai valoros dacă ținem seama că se referă mai ales la experiența extraordinară a două alergătoare de renume: MARICICA PUICĂ și PAULA IVAN. Autorul a pledat și luptă în continuare (și este vizibil acest lucru în lucrare) pentru desfășurarea unei activități fundamentată științific corelată cu rezultatele obținute în domeniile ajutoare ale teoriei antrenamentului sportiv. Lucrarea are precizări asupra istoricului noțiunii de „alergare”, a antrenamentului și metodelor de lucru, considerațiunii asupra planului de pregătire anual, etapizării, exemple practice de cicluri săptămânale de pregătire pe perioade și noțiuni tehnice ale alergătorilor de semifond și fond, cu accent asupra calităților de ordin psihologic și reflecțiilor antrenorului. Cartea este completată cu

modelele pentru calcularea vitezei de parcurgere a diferitelor distanțe cu intensitate de 70% - 100% față de cel mai bun rezultat și cu reprezentarea grafică a planului de antrenament stabilit pentru Maricica Puică în anul 1987, având obiectiv de performanță 8'30"0 pe 3000 m plat.

ATLETISM. Titus Tatu(coordonator), D. Alexandrescu și T. Ardelean, București, *Editura Didactică și Pedagogică*, 1983, 313 pagini. Este structurată în cinci capitole, prezentate într-o succesiune specifică cerințelor didactice ale cursului universitar: obiectul, conținutul, sistemul de organizare și istoricul atletismului, tehnica probelor, bazele învățării tehnicii, metodică predării în școală, bazele antrenamentului și particularitățile instruirii pe probe. Reprezintă un manual universitar adresat studenților și cadrelor didactice din învățământul superior de educație fizică și sport, iar prin extensia problematicei tratate poate fi utilă profesorilor și antrenorilor din cluburile sportive.

ATLETISM. Titus Tatu, Brașov, Editura *Omnia* UNI, 1995. Structurată în patru capitole, lucrarea prezintă bazele generale ale tehnicii probelor de atletism și particularitățile procedeele moderne ale tuturor probelor; autorul evită aspectele descriptive în favoarea celor de ordin analitic, bazate pe principii și reguli biomecanice. Se adresează studenților de la facultățile de educație fizică și sport și antrenorilor de atletism.

ATLETISM – ARUNCĂRI. A. Nagy și I. Sabău, București, Editura *Stadion*, 1971. Lucrarea cuprinde probleme referitoare la evoluția și descrierea tehnicii probelor de aruncări, metodică învățării aruncărilor, precum și aspecte semnificative din antrenamentul aruncătorilor. Este adresată studenților de la facultățile de educație fizică și sport și antrenorilor de atletism.

ATLETISM ÎN CONDIȚII NATURALE ȘI IMPROVIZATE. T. Ardelean, E. Forțu, D. Gîrleanu, I. Tănăsescu și N. Visulescu, București, Editura CNEFS, 1970. Este o sinteză metodică a

organizării și desfășurării antrenamentului athletic al începătorilor, în condiții naturale și improvizate, folosind mijloace accesibile și materiale sportive simple și improvizate. Sistematizarea lucrării are la bază criteriul probelor atletice: alergări de viteză, de semifond – fond, de garduri, sărituri și aruncări; în cadrul fiecărei grupe de probe sunt prezentate exercițiile de dezvoltare a calităților motrice specifice, sisteme (structuri) de acționare, modele de cicluri săptămânale de antrenament. Lucrarea se adresează studenților la educație fizică și sport, învățătorilor și instructorilor sportivi.

ATLETISM LA COPII ȘI JUNIORI. Lixandru Pandele, București, Editura CNEFS, 1969, 260 pagini. Cuprinde cunoștințe teoretice și metodice privind procesul de antrenament la copii și juniori, criterii, etape și probe de selecție pentru atletism, particularitățile antrenamentului pe categorii de vârstă, în funcție de obiectivele strategice ale pregătirii. O parte din lucrare se referă la planificarea antrenamentului pe grupe de probe și categorii de vârstă, cu prezentarea unor planuri anuale și de perspectivă pentru diferite probe, folosind date specifice anului 1967. Lucrarea se adresează antrenorilor de atletism și studenților de la facultățile de educație fizică și sport.

ATLETISM – ÎNDRUMAR PENTRU ANTRENAMENTUL JUNIORILOR. Titus Tatu (coordonatorul lucrării), D. Alexandrescu, S. Drăghiță, I. Haffer, A. Nagy, D. Roman, G. Rugină, I. Sabău, I. Stănescu, M. Tănăsescu, M. Ursac, București, Editura *Stadion* 1973, 266 pagini. În lucrare sunt prezentate principalele structuri temporale ale procesului de antrenament (perioade, etape, cicluri săptămânale), în care sunt cuprinse acele metode, mijloace și sisteme de acționare specifice, care au caracter permanent și continuu de-a lungul ciclului anual. Întregul conținut metodic operațional selecționat este conceput, programat și planificat, în structuri temporale, într-o formă unitară pentru toate probele atletice. Caracterul de îndrumar este probat de cele peste 50 de scheme cu cicluri săptămânale și de peste 100 de lecții de antrenament. Lucrarea

se adresează studenților de la facultățile de educație fizică și sport și antrenorilor de atletism.

ATLETISM DE STADION. Louis C. Schroeder. Apărută în anul 1925, 80 pagini. Lucrarea prezintă toate probele atletice, alegerea sportivilor pe baza calităților necesare, antrenamentul pentru diferite probe, „organizarea întrunirilor atletice” și „sfaturi pentru arbitrul general și starturi”.

ANTRENAMENTUL ÎN ATLETISMUL DE STADION. Louis C. Schroeder, București, Editura *Cartea Românească*, 1930, 64 pagini. Prezintă antrenamentul la diferite probe atletice, igiena atletului, rolul, scopul și efectele antrenamentului asupra omului, principii de antrenament, „sfaturi preliminare concurenților”, „primejdiile concursurilor sportive”, longevitate etc.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Virgil Ioan. Apărută în iulie 1944, 328 pagini. Lucrarea cuprinde o serie de date și situații statistice din trecutul atletismului românesc, Campionii României și recordurile țării, Campionii Balcanici, meciurile interțări, Internaționalele României, precum și numeroase alte date statistice și documentare din perioada 1919-1943.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Nicolae Mărășescu și Lucian Vințan, București, Editura *Stadion*, 1974, 274 pagini. Lucrarea are un caracter istoric, tratând o serie de aspecte din atletismul românesc, de la origini până în 1974, informații și date de ordin statistic prezentate sub formă de bilanțuri, clasamente, performeri și recorduri.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Publicație trimestrială, apare din dec.1996, sub patronajul *Fundația Atletismului Românesc*. Revistă cu un conținut, metodic, istoric, statistic, tehnic, medicină sportivă, este condusă și administrată de prof. Iolanda Balaș-Söter, Director, Președinte al Fundației Atletismului Românesc. Din 1996 și până în 2009 au văzut lumina tiparului 54 de numere. Primul număr din 1996, a fost tipărit în tiraj de masă și difuzat gratuit, în toate asociațiile sportive și cluburi spor-

tive, școlare, universitare, departamentale, etc., în vederea popularizării revistei. Publicația este difuzată pe principiul abonamentelor trimestriale. Revista publică cu regularitate rezultatele obținute de atleții români pe plan național și internațional, ca de pildă Cupa de Cristal, Campionate Balcanice, Europene, Mondiale, Jocurile Olimpice etc. Un loc prioritar îl ocupă, în coloanele revistei, și performanțele deosebite ale atleților străini, obținute în marile Confruntări Internaționale, ca de pildă GRAND PRIX-urile sau Crosurile de mare anvergură. Printre autorii cu vechi state de serviciu la editarea publicației se regăsesc o serie de personalități ca de pildă: Iolanda Balaș-Söter, Romeo Vilara (fost redactor șef), Nicolae Mărășescu, Tatu Titus, D.C. Alexandrescu, Zaharia Mihai, Andi Vilara (fost redactor șef), Alexandru Boriga, Victor Firea, Lia Manoliu, Petre Zămbreșteanu, Dr.Ion Drăgan, Ilie Floroiu, Sorin Matei, Ion Wiesenmaier, Tiberiu Stama (redactor șef) etc.

ATLETISM DE PERFORMANȚĂ – Cicluri săptămânale pentru juniori. Dumitru Gîrleanu, București, Editura *Sport-Turism*, 1987, 340 pagini. Conținutul lucrării este împărțit în trei părți, pe criteriul probelor (alergări, sărituri și aruncări). În cadrul fiecărei grupe, sunt prezentate informații referitoare la natura și caracteristicile efortului fiecărei probe, structura perioadelor de antrenament, modele (exemple) de cicluri săptămânale de antrenament, din etapizarea anuală. Lucrarea se adresează studenților la Educație fizică și sport și antrenorilor de atletism.

ATLETISMUL – TEHNICA, METODA, ANTRENAMENTUL ȘI REGULAMENTUL. A. Lupan, E. Bran, A. Kummer, F. Mathias, București, 1942, 296 pagini. Cu o prefață semnată de generalul E. Pălăngeanu (președintele FR de Atletism în 1940-1942), lucrarea este structurată în cinci capitole: I. *Generalități*; II. *Alergări* (de viteză, de fond, de ștafetă, peste garduri); III. *Sărituri* (în înălțime, în lungime, triplu-salt, cu prăjina); I V. *Aruncări* (greutate, suliță, ciocan); V. *Regulamentul concursurilor feminine la: săritura în înălțime și în lungime (cu și*

fără elan), aruncarea greutății, discului și suliței; ștafeta. La sfârșitul cărții există tabele cu recordurile naționale de atletism între anii 1928-1940, recordurile mondiale (1936-1939), Campionii Olimpici (1896-1936), campionii români din ultimii 10 ani la: 100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1 500 m, 5 000 m, 10 000 m, 110 m garduri, 400 m garduri, lungime, înălțime, prăjină, triplu salt, greutate, disc, suliță, ciocan (1931-1936). Scopul declarat al cărții „*este de a propaga atletismul la noi în țară, prin punerea la îndemâna celor interesați a cunoștințelor de bază ale tehnicii atletice, metodei de învățat, antrenamentului, precum și regulamentul probelor și concursurilor*”.

CARTEA DE AUR a atletismului românesc. Alexandru Boriga, București, Editura *Kapa Product*, 2006, 216 pagini. Lucrarea este realizată sub auspiciile Fundației Atletismul Românesc și conține pentru prima oară, toți marii artizani ai atletismului românesc, care de-a lungul a peste 100 de ani, au scris pagini de glorie ai atletismului nostru. Intenția, Fundației Atletismului Românesc scrie în prefața lucrării, prof. Iolanda Balaș, președinte al FAR, a fost aceea de a cuprinde rezultatele obținute de atleții români la Jocurile Olimpice Campionatele Mondiale și Europene. Printre personalitățile care au contribuit la dezvoltarea atletismului românesc se regăsesc Lia Manoliu, Iolanda Balaș, Mihaela Peneș, Gabriela Szabo, Anișoara Cușmir Stanciu, Viorica Viscololeanu, Paula Ivan, Doina Melinte, Maricica Puică, Carol Corbu, Al. Bizim. Zeno Dragomir, Victor Firea, Ilie Floroiu, Matei Sorin, Gheorghe Megelea, Ioan Soter, Zoltan Vamoș, Constantin Grecescu, Ion Wiesenmaier, Ion Arnăutu, Cornel Ivănescu, Ileana Silai, Argentina Menis, etc. Lucrarea conține 106 ilustrații color și alb-negru, multe fiind unice și extrem de valoroase.

CUM SE ANTRENEAZĂ CAMPIONII. Nicolae Mărășescu, București, Editura CNEFS, 1968, 150 pagini. Are conținut tehnico-metodic de atletism, care prezintă aspecte și planuri de antrenament ale unora dintre cei mai străluciți atleți ai lumii din toate continentele (Ron Clarke, Tommy Smith, Jim Ryun, Michel Jazy, Ludvik Danek ș.a.).

EXERCIȚII ȘI JOCURI PENTRU PREGĂTIREA ATLEȚILOR. D. Gîrleanu și V. Firea, București, Editura *Stadion*, 1972. Exercițiile și jocurile sunt selecționate, sistematizate și prezentate într-un concept metodic bazat pe următoarele categorii de vârstă: 7-11, 12-13, 14-16 și 17-19 ani. Ele vizează fie dezvoltarea calităților motrice, fie învățarea tehnicii probelor de bază din atletism. Lucrarea se adresează profesorilor de educație fizică și antrenorilor de atletism.

METODICA PREDĂRII EXERCIȚIILOR DE ATLETISM. Autori: Dumitru Roman, Gheorghe Rugină. Carte publicată în 2001, în editura Fundației *România de mîine*. Format 16/16x86. Are 148 pagini și este structurată pe 4 părți. În prima parte sunt tratate bazele generale ale învățării exercițiilor atletismului, diferențiate pe metoda instruirii tehnicii alergărilor, săriturilor și aruncărilor. În partea a II-a se abordează locul atletismului în programele de învățământ gimnazial, liceal și profesional. Sunt arătate obiectivele instruirii pentru clasele V-XII și aria curriculară a acestora. Se prezintă Sistemul Școlar de Evaluare la disciplina educației fizice și sportului. În partea a III-a se expune metodologia pregătirii elevilor și elevelor pentru activitatea athletică, diferențiată tehnic și fizic. Se arată necesitatea pregătirii preatletice și a celei polivalente. Se prezintă caracteristicile pregătirii pentru o probă sau o grupă de probe însoțite, specifică vârstei de 15-18 ani. Ultima parte a cărții este destinată selecției exercițiilor destinate dezvoltării calităților motrice ale alergătorilor de viteză, ale forței de rezistență, a săriturilor și aruncătorilor. Bibliografie. Cartea conține tabele pentru repartizarea obiectivelor claselor preuniversitare și profesionale și repartizarea lor pe clase, pe sarcini, și tematica instruirii (dezvoltarea Calităților motrice și însușirea tehnice probelor de alergare, sărituri și aruncări).

METODICA PREDĂRII EXERCIȚIILOR DE ATLETISM. Conf. univ. Eugen Laurențiu Bran, București, Editura *Didactică și Pedagogică*, 1965, 171 pagini. Lucrarea are un pronunțat caracter didactic (curs universitar), fiind adresată studenților

de la educație fizică și profesorilor din învățământul preuniversitar, care-și pregătesc definitivatul și gradul didactic II. Valoarea lucrării constă în originalitatea structurării mijloacelor specifice care asigură însușirea și perfecționarea de către elevi a tehnicilor exercițiilor de atletism. Traseul metodologic conceput în acest scop, este prezentat într-o formă unitară, numită de autor *schema tip a învățării*, în principiu aplicabilă tuturor probelor (exercițiilor) de atletism, indiferent de structura motrică a acestora. În viziunea autorului, schema tip sau succesiunea metodică generală a învățării este formată din trei etape legate într-un sistem corelativ, prezentate cu motivații și argumentări de ordin pedagogic, psihologic și fiziologic. Fiecare etapă are obiective, conținut (exerciții) și precizări metodice proprii, care, în ansamblul lor, prefigurează principii și cerințe ale instruirii programate (principiul pașilor mici, al progresului riguros gradat, al ritmului individual etc). Schițele și desenele cuprinse în lucrare, executate cu măiestrie de Zeno Dragomir, nuanțează strălucit dinamica acțiunilor motrice descrise în text.

O JUMĂTATE DE SECOL DE ATLETISM ROMÂNESC (1912-1962). Romeo Vilara, București, Editura UCFS, 1963, 520 pagini. Lucrarea cuprinde date numerice și informații de ordin statistic referitoare la evoluția atletismului românesc în perioada respectivă (recorduri, campioni etc), dar și rezultate, performanțe înregistrate la JO, CE, JB, JMU, Campionatele Internaționale ale României etc.

ȘTAFETA DE AUR. Autor profesorul Ion Puică, antrenor emerit și tipărită în 1988 la editura *Sport Turism*. În cele 117 pagini lucrarea evocă istoricul atletismului și apariția lui în România. La sfârșitul anului 1987 bilanțul atletismului românesc era remarcabil prin cele 22 de medalii cucerite la JO, 17 medalii la CM, 19 medalii în aer liber și 42 pe teren acoperit, la care se adăugau un număr de recorduri mondiale (8), plus realizările atleților juniori la CE sau CM. Pe cărarea întortochiată a marii performanțe, Ion Puică pentru atleta Maricica Puică a constituit călăuza în numeroase confruntări, ce au dus la izbândă culorile patriei, la fel ca și celelalte fete de

aur ale atletismului românesc care alcătuiesc această ștafetă: Iolanda Balaș-Soter, Mihaela Peneș, Viorica Viscopoleanu, Lia Manoliu, Doina Melinte și Anișoara Cușmir-Stancu. Lucrarea se constituie într-un elogiu adus celor 7 magnifice, fiecare cu cariere impresionante în probele lor olimpice, mondiale și recordmene mondiale și europene. Cartea, în final, pune accent pe descrierea atletei noastre Maricica Puică, pe trăirile ei în interiorul atletismului și în afara lui, pe bucuriile și durerile ei fizice și sufletești, pe victoriile și eșecurile ei; lucrarea cuprinde și 30 de fotografii ale celor 7 sportive în diverse ipostaze ale activității lor. Capitolul „*Maricica are cuvântul*” reliefează în mod realist și romantic – „*singurătatea, în doi, a alergătorului de cursă lungă*”. Epilogul cărții prevede că acestei ștafete i se va mai adăuga în decursul anilor și alți componenți.

20 DE ANI DE ATLETISM MASTERS ÎN ROMÂNIA – autori Stan Marin, Costache Radu, Mariana Bozavan, carte apărută, în 2006 în București sub auspiciile Comisiei Naționale a atleților veterani prin contribuția Zonta club District 30 expune în 247 pagini format mare de-a lungul a VI capitole evoluția organizării atletismului Masters. În cap. I lucrarea prezintă primele manifestări ale activității atleților veterani în România – anul nașterii Asociației Mondiale a atleților veterani (1975) și datele primului an de desfășurare a Mondialelor pentru atleții veterani; Cap. II relatează raportul de activitate al comisiei pe ultimii 20 de ani (1986-2006); Cap. III enumeră 595 fișele biografice ale atleților care au concurat pe stadioanele țării și în străinătate; Cap. IV evidențiază campionatele și recordurile stabilite în 2005 la bărbați și femei (categoria de vârstă, locul ocupat, numele și prenumele atletului sau atletei, proba și performanța realizată - în timp, în m. și cm., clubul sau asociația sub ale căror nume au concurat; Cap. V inserează povești adevărate și anecdotice despre concursuri, inițieri, amintiri, reflexii, confesiuni. Lucrarea debutează cu o prefață semnată de Iolanda Balaș-Soter și Ilie Floroiu și de o postfață scrisă de autori; Cap. VI încheie cartea cu un album foto ce ilustrează participarea atleților veterani la concursurile locurilor, cluburilor și vârstei lor.

TERENURI, INSTALAȚII, MATERIALE ȘI ORGANIZAREA REUNIUNILOR DE ATLETISM. Conf. univ. E. L. Bran, șeful Catedrei de atletism din IEFS, București, *Editura Didactică și Pedagogică*, 1967, 234 pagini. Lucrarea este structurată în două părți și treisprezece capitole. Partea I – *Termeni, instalații și materiale* – cuprinde date de ordin topometric, planimetric, operațiuni pe bază de calcul de dimensionare a diferitelor materiale necesare în proiectare, construcție și întreținere a bazelor sportive. Partea a II-a – *Organizarea reuniunilor de atletism*, vizează activitatea specifică a forurilor tehnice și administrative, implicate în aceste probleme. Prin conținut, lucrarea depășește destinația declarată de autor în prefață, aceea de curs pentru studenții în educație fizică.

*

AUTO: UN SFERT DE VEAC LA VOLANUL BOLIZILOR, autor Marian Dumitrescu, București, Editura *Rodos*, 1998, ediția a-II-a revăzută și adăugită sub îngrijirea lui Igor Butnaru (ziarist și automobilist), 166 de pagini și 22 ilustrații originale aparținând autorului. Cartea are un subtitlu *Memoriile unui campion* și reprezintă universul automobilistic competițional, animat de oameni cu structuri mai speciale care, dincolo de activitățile cotidiene, se adună sub umbrela unei pasiuni comune: spiritul de competiție într-o zonă a motoarelor și a vehiculelor autopropulsate. Lucrarea conține 39 de capitole și două prefațe (cuvânt înainte) realizate de ing. Constantin Niculescu – președintele A.C.R. și ing. Victor Mateevici-președintele F.R de Automobilism și Kartig. Ediția I a apărut în Editura *Sport Turism* București în 1979. În interiorul cărții se află momente importante și autentice ale acestei istorii a gloriei sportive românești, chipuri de mari campioni ai automobilismului din țara noastră. Cartea este închinată unei vieți pline de pasiune pentru acest sport al curajului, bărbăției și cavalerismului. Cuprinde mărturisiri, confidențe publice și euforia succesului său, o viață așa cum a fost a unui multiplu campion de automobilism – Marin Dumitrescu- cel care în ultimul sfert de veac, mai exact între anii 1947-1976 a strălucit printre așii competițiilor automobilistice, a “*colecționat*” un număr impresionant de

trofee și se poate mândrii cu alte performanțe, ca promovarea unui stilist de pilotare spectaculos, crearea unei școli de automobilism, a numeroși și valoroși discipoli, precum și a primului automobil românesc de competiție (Dacia 1310- grupa a-II-a). Deși este un volum de confesiuni, pe alocuri de jurnal intim, de amintiri, ele “*trădează*” activitatea sa, rezultatele performanțiale și dacă astăzi el nu mai conduce “*bolizi*” în competiții, el rămâne, nu numai pentru specialiști, “*CAMPIONUL*”.

*

PRIORITĂȚI ȘI RECORDURI MONDIALE DE AVIAȚIE – autor Gheorghe Rado – Editura Tehnoprod – București 1993. Lucrare enciclopedică în care autorul ne dezvăluie prioritățile și recordurile mondiale consemnate de istoria aeronauticii pentru toate ramurile și domeniile acesteia. În cele 207 pagini și 15 capitole sunt prezentate peste 600 de priorități, inclusiv cele „stranii”, precum și marile personalități, autori ai acestor priorități și recorduri mondiale. Textul este ilustrat cu peste 320 de imagini care imortalizează momentele cu valoare istorică. În cadrul acestor priorități și recorduri se regăsesc și cele realizate de temerarii țării noastre. Cele 15 capitole cuprind următoarele priorități: Cap 1 : din domeniul aparatelor mai ușoare ca aerul – conține 45 de realizări, în premieră, pentru categoria baloane și dirijabile. Cap. 2: în planorism – 51 de priorități și recorduri mondiale în planorism (între care 12 ale planoriștilor români). Cap. 3: în domeniul avioanelor – 134 (18). Cap. 4: ale aparatelor cu aripi rotative – 57 (3). Cap. 5: aeronautice feminine – 43 (9). Cap.6: în competiții și mitinguri aeronautice – 22 (3). Cap.7: în transporturi aeronautice – 23 (2). Cap.8: în parașutism – 17 (7). Cap. 9: aeronautice militare – 48 (5). Cap. 10: în domeniul vehiculelor cu pernă de aer – 29 (3). Cap. 11: în deltaplanism – 17 (5). Cap. 12: în domeniul aparatelor ultraușoare, al avioanelor acționate cu forța musculară, al avioanelor solare – 14. Cap. 13: aeronautice diverse – 56 (10). Cap. 14: în domeniul accidentelor aeronautice – 33 (6). Cap. 15: în domeniul publicațiilor aeronautice – 8 (4). Lucrarea, care conține o multitudine de date și informații, se adresează atât specialiștilor domeniu-

lui, cât și celor care îndrăgesc fascinanta lume a aeronauticii.

*

BASCHEȚUL ÎN LECȚIA DE EDUCAȚIE FIZICĂ DIN CICLUL GIMNAZIAL. Autori: Alina Moanță, Iulian Ghițescu, Marsilia Ghițescu. Lucrarea a apărut în 2006 în editura *Cartea Universitară* și conține 1126 pagini format mare. Monografia își propune să prezinte baschetul ca mijloc al educației fizice școlare (obiective, privind dezvoltarea motricității elevilor, asimilarea procedurilor și acțiunilor tactice specifice practicării acestui joc, îmbunătățirea coeficienților de sănătate și dezvoltarea somatică. Sunt apoi diferențiate pe clase (V-a, VI-a, a-VII-a)) conținutul programelor, eșalonarea lecțiilor de învățare, proiectarea și evaluarea lor. Sunt date spre exemplificare, planuri ce conțin obiective de referință pe clase și pe semestre, detalieri ale conținutului-mijloacele de instruire, dozarea repetării lor în timp (minute), dotare (resurse) și evaluare, pe clase, număr de care și familii de exerciții, efecte (pe factori de pregătire-fizic, tehnic, tactic-atac și apărare). Lucrarea adaugă metodică învățării tehnice (ținerea, prinderea, pasarea mingiei, driblingul, oprirea, pivotarea, aruncarea la coș- de pe loc, din alergare, din săritură). Bibliografie. Sunt anexate schițe de joc. Carte utilă studenților și antrenorilor începători.

BASCHEȚ – TEORIE, TACTICĂ, PROBLEME DE METODICĂ. Prof. univ. dr. Leon Teodorescu, lector univ. Teodora Predescu, conf. univ. Lucian Vasilescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1979, 466 pagini. Folosind o bibliografie autohtonă și străină vastă, informații selective din practicarea jocului de performanță, manualul specialistului în baschet cuprinde capitole în care sunt tratate probleme privind conceptul, conținutul și părțile constitutive ale baschetului, istoria și evoluția jocului, teoria, metodică și concepția de joc în practica echipelor de mare performanță, tendințe și orientări moderne, rolul și statutul social al specialistului ș.a. Este o monografie complexă a jocului de baschet, adresată studenților și cadrelor didactice din învățământul universitar de educație fizică și sport, profe-

sorilor și antrenorilor din rețeaua cluburilor sportive de performanță.

*

BOB – SANIE. Ion Matei, București, Editura *Sport-Turism*, 1985. Este o lucrare de referință care cuprinde două sporturi înrudite. Cartea constituie totodată și un mod special de informare teoretică și practică, sintetizând cunoștințe organizatorice, metodice și tehnice rezultate din practica autohtonă și internațională. Sunt, de asemenea, abordate probleme de selecție și de pregătire a sportivilor ce introduc în intimitatea celor două ramuri de sport specialiștii, sportivi și profesorii de profil.

*

BOX – ÎNDRUMAR PENTRU PREGĂTIREA BOXERILOR. Alexandru Vladar, Florea Costin, Ion Chiriac, Nicolae Marin, București, Editura UCFS, 1965. Lucrarea reprezintă o sinteză din experiența practică și metodică a autorilor (ca foști boxeri de performanță și antrenori de box), împletită cu opiniile unor specialiști din străinătate. Cele mai ample referiri sunt de natură metodică: îndrumări privind învățarea acțiunilor și procedurilor, tehnici, elemente și scheme specifice tacticii de luptă în ring, mijloace și metode de dezvoltare a calităților fizice ale boxerului, precum și prezentarea principalelor operațiuni de planificare și evidență a procesului de antrenament.

BOX – MICA ENCICLOPEDIIE. Victor Bănciu-lescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1981, 286 pagini. Este structurată pe șase părți. Partea întâi abordează originile boxului, permanența și evoluția lui în epoca modernă și contemporană, instituționalizarea pe plan național și internațional, universalitatea și introducerea sa în programul JO (1924), apariția CE și CM, diferențierea între boxul amator și cel profesionist. Partea a II-a este destinată cronicii boxului românesc, precizând anii săi de glorie, cu boxerii de elită pe care România i-a avut în perioada interbelică, cât și enumerării titlurilor de Campioni Continentali obținute în mod repetat în acea perioadă. Autorul completează tabloul cuprinzător al boxului amator autohton de după război, care s-a evidențiat la JO, CM, CE și CB. În partea

a III-a se face o expunere interesantă asupra regulamentului de concurs și a procesului de instruire, autorul răspunzând unei suite de întrebări referitoare la aceste problematice. Preocupat de spiritualizarea sportului, el face referiri la modul de reflectare a boxului în tematica cinematografică a secolului XX, în arta clasică, în muzică și în presă. După tipicul celorlalte lucrări cu profil enciclopedic, cartea conține un index alfabetic în care se prezintă succint, biografii ale marilor boxeri profesioniști și amatori, internaționali și naționali, cu explicarea conceptelor de bază folosite în teoria și în practica boxului. În finalul lucrării se prezintă palmaresul JO, CM, CE, CB și al *Centurii de Aur*, competiție de prestigiu organizată, începând din 1972, de FR de Box. Desigur, nu lipsește bilanțul boxului românesc la toate aceste tipuri de concursuri oficiale.

BOXERI ROMÂNI PE TREPTELE AFIRMĂRII, autor Ioan Dumitrescu, București, *Editura Sport-Turism*, 1991, 163 pagini. Scriitorul, fost boxer la Rapid cu decenii în urmă, completează seria destul de scurtă a cărților consacrate celor atrași de gloria „nobilei arte”. Autorul descrie, cu competență și talent activitatea competițională desfășurată de mari personalități ale boxului din România începând cu anii 20 ai secolului XX. Intr-o suită de portrete a surprins munca unor mari campioni, urmărindu-le drumul spre glorie. Din galeria bogată în personalități a boxului românesc autorul s-a oprit la 25 de sportivi începând cu Lucian Popescu, triplu Campion European la profesionism Toma Aurel, Constantin Nour, Dumitru (Jim) Călinescu, Mielu Doculescu, Vasile Șerbănescu, etc. și încheind galaxia marilor campioni cu Mihai Stoian (Pelicanul) sau Ilie Dragnea. Portretele lor, rezultat al unei documentări minutioase din presa timpului ori făcută pe viu prin prezența sa ca spectator la gale sau încrucișând mânușile cu unii dintre eroii evocați, multi continuându-și activitatea ca antrenori și arbitri. Dincolo de evocarea bine susținută a unor mari boxeri lucrarea constituie o sursă de documentare binevenită în deslușirea cât mai deplină a tradițiilor boxului românesc.

EROI ÎN RING – REMEMBER, autor Mihai Bădescu, Editura *Renaissance*, 2006 București, 418 pagini: cartea cu o prefață a președintelui FRB R. Obreja și a conf. univ. M. Eustațiu. Autorul, profesor de educație fizică, metodolog, antrenor și antrenor federal a gândit această lucrare pentru a nu se pierde în neant rezultatele nobilei arte. Realizările boxului în istoria activității sportive din țara noastră nu trebuie uitate, ele fiind temelia analizelor, statisticienilor, cu care să ajute și să stimuleze domeniul boxului românesc. Bine documentată și cuprinzătoare, lucrarea este necesară și vine în ajutorul generației prezente și concepțiilor din boxul autohton, adresându-se nu numai celor care-și pot regăsi numele ca participanți la diverse competiții, dar și arbitrilor de box și celor care vor să cunoască mai mult rezultatele obținute de boxerii noștri pe parcursul ultimilor 50 de ani, la juniori, cadeți, seniori și box feminin când ne-am afirmat în acest sport, mai ales în Europa. Cartea memorează drumul greu și plin de urcușuri a boxului românesc care a pătruns foarte greu în ierarhia europeană și mondială. Lucrarea este dedicată tuturor celor al căror nume nu figurează în paginile ei, dar care și-au adus contribuția „nevăzută” la performanțele boxului românesc.

OLTENI ÎN RING, autor Valentin Berezovschi, Craiova, Editura *AGORA*, 1998, 242p. Lucrare apărută după *Pumnacii olteni* a reputatilor arbitrii Marin Crăciunescu și Puiu Dumitrescu. Spre deosebire de antrenorii săi, care au prezentat cronologic evenimentele pugilistice de la Craiova între 1923-1973, Valentin Berezovschi a abordat tema din alt unghi prezentând cele mai reprezentative figuri de boxeri olteni. Cartea comprimă o experiență nemijlocită, trăită în lumea boxului ca arbitru sau dirigitor al Comisiei județene, ea a constituit o apariție atât de binevenită la aniversarea a trei sferturi de veac de box la Craiova. Motivația a fost întărită și de palmaresul bogat al boxerilor olteni care în intervalul urmărit au cucerit 46 de titluri naționale la seniori, 75 la cadeți, tineret și juniori, 11 titluri de Campioni Balcanici, medalii prin Marin Gașpar și Anton Osca la Campionatele Europene de la Milano din 1937, titlul suprem continental de

Nicolae Gaju sau de Ion Joița și Nicolae Băbescu la tineret. Ca atare autorul a avut de unde alege personalitățile a căror bibliografii le-a prezentat cu stil și competență. Prezentarea a făcut-o pe diviziuni de timp începând cu “*Pionierii(1920-1948)*” de la Dumitru Teica la Gogu Ștefănescu, zis Gogea Mitu, “*un Carnera al Romaniei*”, continuând cu *Primul val(postbelic 1948-1963)*, cu al doilea val (1965-1975) și al treilea val (1975-1995)”. Nu au fost uitați nici “*Antrenorii*” adevărați dascăli si maestrul în arta pugilatului, precum și “*Arbitrii*”, care de-a lungul timpului au alcătuit un corp select apreciat și de forurile internaționale . În lucrare mai sunt inserate : “*Un interviu inedit*” de fapt o mărturisire a pasiunii autorului pentru box ,o prezentare a echipei *Dinamo Craiova* , un palmares cu genericul “*și ei au luptat pentru gloria boxului oltenesc*” în care sunt menționați și alți pugiliști în afara marilor performeri. Lucrarea este bogat ilustrată prin fotografii.

*

BRIDGE - DE LA A LA Z. Lucrare de amploare scrisă de DI Neamțu Coriolan autor ce s-a dedicat acestei preocupări. Cartea are 496 pagini și a fost tipărită de către Editura *Recif* din București în 2001 și cuprinde o prefață, câteva date biografice ale autorului și 6 mari capitole: Primii pași - Licităția - Licităția competitivă (de intervenție, competitivă, contre) - Jocul de levată al declarantului - Jocul de apărare - Mișcelanea : vocabular cu 124 de termeni, reguli de elită și comportare, codul internațional de bridge, sisteme și convenții, bridge-ul competițional, probabilitățile matematice. Avându-se în vedere că literatura de bridge în limba română este săracă se simțea nevoia unei cărți complete de bridge.

*

CANOTAJ. Corneliu Florescu, Victor Mociani, București, Editura *Sport-Turism*, 1983, 284 pagini. Cuprinde mai multe părți: 1. *Canotajul – sport masculin sau feminin?*; 2. *Canotajul – „sport sezonier”*; 3. *Principalii factori care condiționează și limitează performanțele în canotaj*; 4. *Baza sportivă pentru canotaj*; 5. *Despre ambarcațiuni*; 6. *Sportivii*; 7. *Antrenorul*; 8. *Bazele fizice și mecanice ale vâslitului*; 9. *Învățarea tehnicii canotajului*; 10. *Caracterizarea efortului specific competițional*; 11.

Antrenamentul; 12. *Aspecte de refacere, călire, igienă și recuperare, specifice canotajului*; 13. *Alcătuirea echipajelor și pregătirea de concurs*; 14. *Oboseală, supraantrenament, plafonarea performanțelor*. Este o lucrare de specialitate care propune noi abordări și îmbunătățiri substanțiale în problematica selecției și pregătirii sportivilor în canotajul de performanță.

CANOTAJUL. Corneliu Florescu, București, Editura UCFS, 1962, 267 pagini. Cuprinde următoarele capitole: 1. *Materiale* (ambarcațiuni, rame, vâsle, bacul de instruire, baza de canotaj); 2. *Tehnica vâslitului*; 3. *Pregătirea vâslașilor*; 4. *Planificarea*. Este una dintre primele lucrări care abordează principalele probleme ale pregătirii în canotaj.

*

CĂLĂRIE DE LA A LA Z. Emanuel Fântâneau, București, Editura *Sport-Turism*, 1986, 387 pagini. Asemenea cărților din această colecție, cuprinsul ei este structurat pe trei părți și cincisprezece capitole. După abordarea originilor întrecerilor de călărie, autorul schițează evoluția acestui sport în Europa, Asia și Africa, instituționalizarea lui pe plan internațional cât și includerea în programul JO. Se prezintă dezvoltarea și diversificarea rețelei de concursuri în lume și palmaresul acestora, din care se remarcă prezența valoroasă a sportivilor români, proveniți inițial dintre cadrele cavaleriei militare. Nu se omit prevederile regulamentelor și cele ale organizării concursurilor de echitație, diferențiate pe probe și tipuri de concursuri (de obstacole, de dresaj, de concurs complet). Partea a III-a (cea finală) se dorește a fi o rememorare a istoriei moderne de echitație, concretizată într-un index alfabetic în care se explică conceptele de bază ale teoriei și practicii acestui sport, prezentarea marilor concursuri ale secolului XX, a biografiilor călăreților de elită din echitația mondială. Cartea se încheie cu palmaresul acestora la JO, CM, CE, CB, jocurile Pan Americane, Asiatice, la Cupa Mondială, la CN, la *Cupa României* și la alte concursuri internaționale. Cartea nu-și propune să fie un tratat despre „*arta și știința ecvestră*”, dar reprezintă o monografie fără precedent în literatura de specialitate despre

istoria întrecerilor de cai (care se confundă cu cele din mitologia greacă, preluate de poemele homerice, de legende scandinave, romane, galice și celte).

DEZVOLTARE, ARMONIE, FRUMUȘETE.

Szekely Laszlo, București, Editura *Sport-Turism*, 1988, 264 pagini. Scoate în evidență efectele practicării culturismului în lume și în țara noastră. Cuprinsul inițial abordează începuturile culturismului (istoricul apariției lui), nominalizându-i pe precursori și demonstrându-i vechimea prin mărturii arheologice. Autorul, folosind o documentare bogată, delimitează începuturile culturismului modern în Europa și în America, apariția primelor concursuri, cu campionii lor care au intrat în legendă, înființarea Federației Internaționale de Culturism (International Federation of Bodybuilding – IFBB). Evident, substanța lucrării este alcătuită din date și informații ce privesc apariția și consacrarea culturismului în România, apariția primelor concursuri de acest gen, incluse în cele de haltere, și coexistența celor două sporturi înrudite, în interiorul unui for unic – Federația Română de Haltere și Culturism. Lucrarea prezintă informații tehnico-organizatorice privind concursurile de culturism (categorii de vârstă și greutate, modul de evaluare a concursurilor, tipologia lor, complexe de exerciții pentru diferite categorii de clasificare sportivă). În finalul lucrării se prezintă alfabetic un breviar al culturistilor care au dominat concursurile din lume și din țară în secolul XX, al asociațiilor, antrenorilor, sportivilor și al palmaresului acestora.

*

ALMANAHUL ECHIPELOR NAȚIONALE DE FOTBAL. Ștefan Lecca, Teodor Burnar, Paul Zaharia, Ovidiu Ionescu, Marian Țălnar (redactori) Dan Cristea, Răzvan Toma (statistică), Bogdan Lecca, Nicu Profir, Răzvan Păsărică, Florin C. Vasile (fotografii). Editura *Kick Sport Media* București, 2008, 112 pagini, format 28x23 cm, peste 90 de fotografii color precum și numeroase tabele, grafice și schițe. Textele sunt redactate în limba română și limba engleză. Lucrarea conține descrierea tuturor echipelor naționale de fotbal din anul 2008, de la toate jocurile internaționale, pe categorii

de vârstă. Fiecare partidă de fotbal a echipei naționale de seniori este prezentată pe următoarele teme: 1. Formula de echipă; 2. Sistemul și tactica de joc; 3. Desfășurarea jocului; 4. Concluzii. Lucrarea mai conține: meciurile de fotbal ale naționalei de juniori, A1 sub 18 ani, juniori B sub 17 ani, juniori B1 sub 17 ani, juniori B1 sub 16 ani, meciurile naționale de fotbal seniore, naționala feminină sub 19 ani, naționala feminină sub 17 ani, Futsal naționala A și Futsal sub 21 de ani. Într-un capitol aparte sunt prezentați cei mai buni jucători de fotbal folosiți în 2008 la echipa națională. Almanahul a fost tipărit într-un tiraj de mase.

APROAPE TOTUL DESPRE FOTBAL. I. Chiriac Manușaride și Chevorc Ghemigean, București, Editura *Sport-Turism*, 1983, 440 pagini. Prima parte cuprinde aspecte legate de evoluția jocului de fotbal, evoluția sistemelor de joc, organizarea fotbalistică internațională și competiții internaționale. Capitolul intitulat *Fotbal în România* cuprinde aspecte legate de evoluția, organizarea principalelor competiții ale fotbalului românesc. Partea a doua a lucrării se referă la *Regulamentul jocului de fotbal*, evoluția acestuia, modul de interpretare, precum și modul de aplicare a celor 16 articole ale sale. În final autorii oferă oamenilor de fotbal un *mic dicționar terminologic explicativ* și un *indice alfabetic* pe materii.

ASPECTE METODICO-BIOLOGICE ÎN FOTBAL. Dr. Gheorghe Untea, București, Editura *Sport-Turism*, 1984, 231 pagini. Lucrarea prezintă aspecte tehnico-metodice în fotbalul modern, probleme de fiziologie, probleme privind dezvoltarea fizică, starea de nutriție, biomecanica și selecția, dirijarea științifică a procesului de antrenament, pregătirea biologică pentru joc și refacerea după efort, desfășurarea antrenamentului și jocului în condiții deosebite de mediu, alimentația, probleme psihologice, probleme de traumatologie și afecțiuni hiperfuncționale (de suprasolicitare) ale aparatului locomotor. Bazată pe o valoroasă bibliografie de specialitate atât internă cât și internațională, cartea reprezintă un material ajutător, foarte util, în practica procesului de pregătire a fotbalistilor la toate nivelurile.

CARTE PENTRU FOTBALIȘTII DE MÂINE.

Prof. Nicolae Petrescu, București, Editura CNEFS, 1967, 483 pagini. Este structurată pe zece capitole, iar prima parte – *Jocul* – cuprinde: forțele motrice ale fotbalului și organizarea jocului modern; panorama jocului de fotbal; CM (ediția 1966 și învățămintele lui pentru fotbalul românesc); cum joacă juniorii?????. Partea a doua a lucrării – *Antrenamentul* – cuprinde capitolele: pregătirea juniorilor de performanță; despre selecție și organizarea echipelor de juniori; cicluri și lecții cu juniorii români și străini (modele de lecții); loviturile fixe impuse de regulament și recomandările finale. Autorul, un foarte bun cunoscător al problemelor legate de pregătirea și formarea *schimbului de mâine*, conchide: „juniorii nu trebuie antrenați ca elevi, ci ca viitorii protagoniști ai spectacolelor în care improvizatia, curajul și fermitatea creează premisele succesului”.

CONTRIBUȚII LA STUDIUL UNEI METODE DE JOC, CU APLICAȚII LA ECHIPA CCA.

Virgil Economu, București, Editura Militară, 1958, 220 pagini. Consecvent unei concepții proprii care să releve calitățile native ale fotbaliștilor români și pledând pentru o metodă unitară, un stil propriu de joc al echipelor noastre, autorul, consilier al echipei CCA (în formula de „aur” a anilor 1955-1958), a militat, prin ceea ce a scris, dar și prin punerea în practică a ideilor sale, pentru realizarea unui fotbal modern, competitiv și nu în ultimul rând eficient și spectaculos. Cartea a rezultat din experiența proprie și constituie un veritabil îndreptar pentru toți antrenorii noștri, angajați în planul performanței fotbalistice.

ENCICLOPEDIA FOTBALULUI ROMÂNESC.

Romeo Ionescu, Ploiești, Editura Premier, 2000, două volume, 350, respectiv 358 pagini. Cartea este un anuar, impropriu numită „*enciclopedie*” și cuprinde date statistice din istoria fotbalului românesc pe parcursul unui secol (1900-2000), reprezentând fotbalul intern, precum și agenda internațională. Deosebit de valoroasă, lucrarea oferă elemente de studiu și documentare necesare realizării unei istorii la zi.

FILE DE ISTORIE (1990-2008) A ECHIPEI NAȚIONALE FEMININE DE FOTBAL.

Carte scrisă de profesoara Rodica Siclovan apărută în 2009. Editată în martie 2009 și tipărită la *Tipografia de Sud*, lucrarea are 560 de pagini. Volumul pune în drepturile sale două decenii de existență oficială a fotbalului feminin în România și într-un alt context aniversar împlinirea unui secol de la înființarea FR de Fotbal. Domnul Mircea Sandu în prefață, privește paginile scrise de profesoara Rodica Siclovan „*Drept un act de justiție făcut fotbalului feminin de la noi – iar doamna Rodica Siclovan se confundă cu istoria fotbalului feminin românesc, căreia i se datorează supraviețuirea acestei discipline*”. Cartea este dedicată și omului de afaceri GC Păunescu care a sponsorizat, care a înțeles și sprijinit lotul național feminin. Lucrarea evidențiază palmaresul echipei în intervalul 1990-2008, statistica timpului jucat și numărului de selecții pentru fiecare jucătoare, date biografice și portretele jucătoarelor cu 50 de selecții în echipa națională, colectivele tehnice și 22 de fotografii ale echipei și faze de joc.

FOTBAL – Probleme de tactică în jocul modern.

Virgil Economu, București, Editura UCFS, 1963, 367 pagini. Cartea este compusă din două părți: prima parte (capitolele I-XVII) tratează subiectele: scurt istoric al fotbalului românesc, cum se joacă fotbalul, evoluția metodelor de joc, necesitatea unei concepții de joc, despre jocul colectiv, jocul fără minge, despre sistemele defensive, organizarea jocului la mijlocul terenului, marcarea și demarcarea, atacul, apărarea, despre variantele sistemului de joc, sistemul cu patru fundași, loviturile impuse în atac și în apărare, principiile fundamentale pentru construirea unei echipe, în căutarea „*noului*” în fotbal și despre pregătirea jucătorilor. Partea a II a cărții (capitolele XVIII și XIX) relatează despre Turneul de juniori UEFA desfășurat în țara noastră în anul 1962, câștigat de echipa României și despre CM de fotbal (edițiile 1950, 1954, 1958 și 1962). În final sunt exprimate unele tendințe ale fotbalului modern.

FOTBAL 2010. Dan Apolozan, București, apărută sub egida FR de Fotbal, 1997, 434 pagini. Conține

16 capitole și se adresează în special antrenorilor care se ocupă cu instruirea și pregătirea copiilor și juniorilor pentru activitatea fotbalistică de performanță. Conținutul are un pregnant caracter didactic (de predare-învățare), relatând în același timp unele probleme tehnico-tactice, separat, deși în realitate ele se întrepătrund; tratează, de asemenea, probleme ale școlii atletismului, ale teoriei și metodicii sportului, precum și aspectele medico-pedagogice ale instruirii timpurii în fotbal cât și particularitățile morfo-funcționale și psihologice pe grupe de vârstă. Așa după cum arată și titlul, lucrarea vizează în esență, fotbalul mileniului al treilea.

FOTBAL – ANTRENAMENT, EXERCII ȘI JOCURI. Victor Stănculescu, București, Editura CNEFS, 1968, 185 pagini. Lucrarea reprezintă un manual de fotbal ce se axează pe o prezentare de ordin didactic a celor doi principali factori ai jocului: tehnic și tactic. Indicațiile metodice privesc cu prioritate tehnica exercițiilor pentru învățarea și perfecționarea elementelor constitutive ale acesteia: lovirea mingii cu piciorul, lovirea cu capul, trasul la poartă, intrarea în posesia mingii, driblingul (conducerea mingii, mișcările înșelătoare și protejarea mingii), deposedarea adversarului de minge, aruncarea de la marginea terenului. În lucrare sunt incluse și procedee specifice din jocul portarului, precum și jocuri pregătitoare pentru învățarea și perfecționarea tehnicii în condiții de tactică (de joc). Cartea cuprinde și un număr de anexe (fișe individuale, tabele, planuri), fiind un material valoros, în special pentru antrenorii care activează la nivelul copiilor și juniorilor.

FOTBAL DE LA A LA Z. Mihai Ionescu, Mircea Tudoran, București, Editura *Sport-Turism*, 1984, 533 pagini. Structurată pe cinci mari capitole: primul, *File de istorie*, este o trecere în revistă a principalelor evenimente din viața fotbalului nostru, începând cu anul 1875 și terminând cu anul 1984. Capitolul al II-lea este rezervat echipelor românești de frunte, înscrise în ordine alfabetică, de la cele înființate la începutul secolului (octombrie 1904 – *Olimpia* București) până la cele ale căror acte de naștere datează din deceniul al șaptelea (1962, ASA

Târgu Mureș). Capitolul al III-lea – *Figuri reprezentative ale fotbalului românesc* – reprezintă un repertor alfabetic cu microbiografii ale unor mari conducători, antrenori, jucători și arbitri, de la „deschizătorii de pârtie” din fotbalul românesc, până la cei din contemporaneitate. Capitolul al IV-lea este un breviar de termeni tehnici și expresii uzuale, iar ultimul capitol, *Competiții... clasamente... competiții*, prezintă echipele campioane, câștigătoare ale *Cupei României*, activitatea internațională a echipelor reprezentative și de club (jucătorii noștri internaționali, baza materială a fotbalului românesc). În anul 2001 a apărut o nouă ediție a lucrării, actualizată, avându-i ca autori pe Mihai Ionescu, Răzvan Toma și Mircea Tudoran. Lucrare premiată de Asociația presei sportive (premiul II).

FOTBAL DE LA A LA Z. (Volumul II) Mircea Tudoran, Mihai Ionescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1988, 648 de pagini. Este structurată pe cinci capitole și reprezintă o mică enciclopedie a fotbalului internațional. Începe cu un *Caleidoscop fotbalistic mondial*, cu date din „preistoria” fotbalului (anul 3400 î.Hr.), apoi cu evenimente petrecute în era noastră (anii 180-200) până în pragul anului 1986. Capitolul al II-lea, intitulat *Imperiul fotbalului*, este rezervat Federației Internaționale a Asociațiilor de Fotbal (FIFA), confederațiilor continentale și federațiilor naționale de fotbal. Capitolul al II-lea, *Mari echipe ale lumii*, este de fapt o selecție, pe țări, a celor mai valoroase formații de pe glob, prezentate cu date istorice și performanțe sportive. Capitolul al IV-lea, *Stelele fotbalului internațional*, cuprinde un număr de microbiografii ale celor mai celebri oameni de fotbal, conducători, antrenori, jucători din soccerul mondial. Capitolul al V-lea, intitulat *Fotbalul printre muze*, aparținând publicistului Victor Bănculescu, este o prezentare a impactului fotbal – cultură, mai bine-zis, transpunerea în artă și în literatură a fenomenului fotbalistic cu o atât de mare audiență la public, mai ales după ce televiziunea a adus acest sport în casele tuturor. Lucrarea este completată cu o Addenda, care întregeste capitolele volumului I cu echipe românești de frunte și figuri reprezentative ale fotbalului românesc, precum și succinte referiri

la marea performanță a echipei Steaua, Campioana Europei la Sevilla în 1986 și superechipa Europei în 1987 la Monte Carlo.

FOTBAL – ASPECTE ACTUALE ALE PREGĂTIRII JUNIORILOR. Prof. Mircea Rădulescu, dr. Eugen Cristea, București, Editura *Sport-Turism*, 1984, 183 pagini. Autorii au realizat o lucrare izvoară din propria experiență profesională, tratând succesiv problema grupelor de vârstă și particularitățile acestora; aspectele psihologice în comportamentul tânărului jucător; capacitatea de efort; jocul și rolul său, cu caracteristici și tendințe; metodele și mijloacele folosite, pentru formarea prin procesul de antrenament, al unității de acțiune a echipei; criterii de cunoaștere și de apreciere a valorii jucătorilor (9-12 ani) și promovarea lor. În partea finală, lucrarea cuprinde și câteva modele de lecții de antrenament, deosebit de utile, mai ales pentru tinerii antrenori.

FOTBAL– CADRAN MONDIAL. Mihai Flamaropol, București, Editura *Sport-Turism*, 1984, 286 pagini. Cele 9 capitole ale lucrării sunt: *Un miracol al erei noastre – fotbalul; Geneza fotbalului; Fotbalul în Anglia și răspândirea lui pe glob; Pe ecran – fotbalul olimpic; Campionatele mondiale de fotbal; Mari competiții europene; Aștrii în galaxia fotbalului* (Zamora, Sindelar, Fritz Walter, Matthews, Lev Iașin, Di Stefano, Kopa, Pele, Bobby Charlton, Beckenbauer, Cruyff, Maradona, Breitner, Zico, Rivera); Golgheterii „mondialelor” (Stabile, Nejedly, Leonidas, Ademir, Kocsis, Fontaine, Garrincha, Eusebio, Gerd Müller, Lato, Mario Kempes, Paolo Rosi) și Mari regizori ai fotbalului (Sepp Herberger, Vittorio Pozzo, Vicente Feola, Hugo Meisl, Matt Busby, Helenio Herrera, Helmut Schön, Luis Cezar Menotti, Enzo Bearzot și Ștefan Kovacs).

FOTBAL – CADRAN ROMÂNESC. Mihai Flamaropol, București, Editura *Sport-Turism*, 1986, 207 pagini. Autorul, un foarte cunoscut internațional de fotbal, a încercat să răspundă în paginile cărții sale la o serie de întrebări esențiale privind istoricul mișcării fotbalistice din țara noastră. Și după cum

însuși spune, acestor întrebări, le-a găsit răspunsuri mai apropiate de adevăr urmărind atestarea documentară a tuturor faptelor demne de a fi menționate, în arhive, la Muzeul Sportului, în ziarele și publicațiile sportive din colecțiile Bibliotecii Academiei Române, în volumele apărute. În partea a doua a cărții, Mihai Flamaropol redă și cronica primilor 40 de ani de fotbal românesc, până în 1948, promițând că va continua cu evoluția fotbalului până în anul 1988 (adică alți 40 de ani) într-un alt volum pe care, din nefericire, nu a mai apucat să îl realizeze.

FOTBAL PE CONTRAATAC. Mihai Ionescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1979, 144 pagini. Autorul și-a propus să facă cunoscută una dintre cele mai tăioase arme ale ofensivei fotbalistice, plecând și de la ideea că modul în care este aplicată în practică este în multe cazuri întâmplător. După o prezentare teoretică a contraatacului, privit și prin prisma unei înrudiri cu arta militară, sunt prezentate câteva modele clasice de exprimare ofensivă cu ajutorul tacticii contraatacului, precum: Internazionale Milano – *O simbioză a betonului cu contraatacul*, Dinamo București – *Un Inter fără beton și fără... Suarez și ASA*. Târgu Mureș – *O maestră a contraatacului spontan*. Cele trei modele reprezintă tot atâtea capitole ale lucrării, în care sunt cuprinse o serie de date istorice, statistice și de organizare a jocului, completate cu o interesantă antologie a golurilor marcate pe contraatac.

FOTBAL LA COPII. Ion Șiclovan, Constantin Ardeleanu, Dumitru Teodorescu, București, Editura *Stadion*, 1971, 193 pagini. În primul capitol se tratează locul fotbalului în activitatea copiilor cât și particularitățile echipelor de copii. Capitolul al II-lea se referă la *Bazele instruirii echipelor de copii*: selecție, particularități de vârstă, metode de instruire, forme de organizare a procesului de instruire. În capitolul al III-lea se vorbește despre *Conținutul și metodică instruirii echipelor de copii*, norme metodice de bază, particularitățile constituirii echipelor de copii, însușirea principalelor exerciții tehnice, organizarea jocului. În ultimul capitol (al IV-lea), autorii prezintă probleme ale planificării

în pregătirea echipelor de copii, cât și documentele pe care antrenorii trebuie să le elaboreze, în scopul realizării unui proces de instruire pe baze științifice.

FOTBAL LA COPII ȘI JUNIORI. Ion Motroc, Florin Motroc, București, Editura *Didactică și Pedagogică*, București, 1996, 291 pagini. Cartea este structurată pe capitole: I. *Sistemul de organizare a activității fotbalistice la copii și juniori*; II. *Stadiul I – Teoria și metodologia particulară a atragerii, a depistării, a pregătirii generale, a orientării sportive și a preselecției copiilor pentru practicarea jocului de fotbal (8-13 ani)*; III. *Stadiul II – Teoria și metodologia selecției și pregătirii juniorilor III și II (14-17 ani)*; I V. *Stadiul III – Teoria și metodologia selecției și pregătirii juniorilor I (18-19 ani)*; V. *Programarea, planificarea și evidența procesului instructiv-educativ*; VI. *Forma sportivă*; VII. *Optimizarea biologică pentru antrenament și jocuri*; VIII. *Noțiuni de traumatologie*; IX. *Fair-play-ul, principala valoare a spiritului olimpic*.

FOTBAL CORABIA CU 11 PASAGERI. Angelo Niculescu, București, Editura *Stadion*, 1974, 363 pagini. Cartea este un adevărat „maraton” fotbalistic. Autorul trece în revistă cele mai importante momente de la premiера braziliană, din ianuarie 1968 de la Rio de Janeiro până la începerea unei noi bătălii pentru mondialele din 1972. Fiecare etapă, la cârma naționalei de fotbal, este analizată și interpretată. Autorul descrie modul cum a ajuns o serie de jucători talentați la națională. Dinu este un exemplu „*Omul potrivit la locul potrivit*”. Seria marilor figuri din fotbalul perioadei respective, continuă cu Oblemencu, Dunitrache, Ion Ionescu, Rică Răducanu, Dobrin, Dan Coe, Mircea Lucescu, Sătmăreanu, Hălmăgeanu, Lupescu etc. În prima parte a cărții este tratată „*operațiunea Mexico 70*” apoi „*la București începe furtuna*”, partida cu Anglia de la București din 5 noiembrie 1968, „*lacătul*” elvețian cedează greu, București în 23 noiembrie 1968. Urmează marșul spre Wembley, cu stângul, decembrie 1969. Apoi un „*duș rece*” la Istanbul în 2 și Timișoara în 9 aprilie 1969. Urmează momentul unei noi escaladări: Paris 30 aprilie 1969 și Bucu-

rești 12 mai 1969. La 14 mai, la Lausanne se decide ... Mexicul! În capitolul „*Ce mai este nou în fotbal*”, autorul se referă la ianugurarea nocturnei pe 23 august, la 27 octombrie 1971, „*duelurile*” pentru titularizare, „*spionii*” dau raportul, lovitura de teatru a lui Răducanu, Dobrin, Emerich Vogl nu mai este printre noi etc. Apoi capitolul „*cu cine vom da următoarea bătălie pentru mondiale*” este o trecere în revistă a celor mai importante momente ale naționalei noastre de fotbal din 1972. Cartea se încheie cu publicarea a 33 de fotografii din fotbalul românesc și mondial.

FOTBALUL CUCEREȘTE LUMEA. Dan Ov. Cristea, Editura *Hardiscom*, Pitești, 1997, 145 pagini. Lucrarea este o istorie socială a fotbalului. Poate fi considerată o premieră deoarece realizează o sinteză a celui mai popular sport din lume, de la începuturi până în prezent. Este o carte de mari pretenții, cu numeroase studii și comparații, inclusiv din cultura filozofică și istorică, cu un impresionant documentar și situații statistice din fotbalul românesc și internațional. Lucrarea de față este structurată pe 14 capitole. De la începutul studiului beneficiem de o imagine completă asupra procesului de apariție a jocului de fotbal, de la origini și până la evoluțiile sale din zilele noastre. Cele 14 capitole tratează următoarele probleme: cap.1 Fotbalul un fenomen social; cap. 2 Istoria veche a jocului de fotbal; cap. 3 Evul mediu. Oda Cavalerismului; cap. 4 Renașterea; cap. 5 Anglia tărâmul fotbalului; cap. 6 Calea către Football Association; cap. 7 Football Association; cap. 8 Profesionalismul. Fotbal, un joc al mulțimilor; cap. 9 The Football League. Primul campionat; cap. 10 Fotbalul cucerește lumea; cap. 11 Un nou personaj-antrenorul; cap.12 Competiția internațională; cap. 13 Statistica înregistrărilor; cap. 14 Epilog. Între bucurie și tragedie.

FOTBALUL FEMININ – ÎN LUME ȘI LA NOI. Iulian Vîlcu, Liviu Buluș, Cluj, Editura *Pallas*, 1994, 267 pagini. Prima parte, *Fotbalul feminin*, cuprinde: aspecte specifice privind selecția și pregătirea în fotbalul feminin; aspecte specifice privind pregătirea copiilor și junioarelor; pregătirea fizică în jocul de fotbal feminin; pregătirea tehnico-tactică;

pregătirea psihologică; pregătirea teoretico-metodică; individualizarea antrenamentului; evidența și planificarea antrenamentului; probe și norme de control; obiectivizarea și optimizarea antrenamentului și jocului. Partea a doua se referă la refacerea sportivului după efort, precum și la alimentația corespunzătoare efortului depus (rația alimentară, raportul dintre principiile nutritive – calorice).

FOTBAL – JOC ȘI ANTRENAMENT. Nicolae Petrescu, Nicolae Roșculeț, Romulus Balaban, Gheorghe Stănculescu, Ion Bălănescu, Dumitru Tomescu, București, Editura UCFS, 1964, 295 pagini. Conține 12 capitole: 1. *Concepția de joc* (caracteristicile acesteia și sistemul de joc); 2. *Antrenamentul sportiv*; 3. *Forma sportivă*; 4. *Tactica și metodică pregătirii tactice*; 5. *Tehnica și metodică pregătirii tehnice*; 6. *Pregătirea fizică și metodică dezvoltării ei*; 7. *Pregătirea psihologică*; 8. *Pregătirea teoretică*; 9. *Planificarea și evidența*; 10. *Lecția de antrenament*; 11. *Pregătirea copiilor și juniorilor* (obiectivul principal în instruirea copiilor și juniorilor, etapele de pregătire, sarcini, metode și mijloace specifice etapelor); 12. *Probleme medico-sportive* (controlul medical al jucătorului și igiena recuperării la fotbal).

FOTBAL – JOCUL COLECTIV. Gheorghe Stănculescu, Jean Lăpușneanu și Petre Moldoveanu, București, Editura Stadion, 1974, 202 pagini. În cuprins sunt prezentate succesiv: *Metodica învățării și perfecționării jocului colectiv*; *Mijloace de bază ale jocului colectiv*: combinații în doi, trei, patru jucători, combinații în formă de romb și de echer, combinații în cinci, șase și zece jucători. Lucrarea continuă cu caracteristicile generale și principiile de bază ale jocului colectiv, considerații și indicații metodice. În final este prezentat un model de programă anuală privind instruirea echipelor de fotbal.

FOTBAL – METODE ȘI MIJLOACE. Prof. Angelo Niculescu, prof. Ion V. Ionescu, București, Editura Stadion, 1972, 234 de pagini. Partea I a lucrării cuprinde metode de antrenament: metodică și metoda, factori esențiali în procesul de antrenament;

scopul și obiectivele metodicii de predare a jocului; cerințele metodicii de predare a jocului; metodele de antrenament; cerințele aplicării metodelor; metodele generale de instruire și particularitățile predării factorilor de antrenament. În partea a II-a găsim mijloacele de antrenament: exerciții impuse și libere, exerciții pentru învățarea și perfecționarea elementelor tehnice ale jocului; exerciții pentru învățarea și perfecționarea acțiunilor tehnico-tactice; exerciții pentru învățarea și perfecționarea acțiunilor tactice (pentru atac și apărare); exerciții pentru învățarea și perfecționarea jocului; exerciții, acțiuni și jocuri pentru apărare; exerciții, acțiuni, jocuri pentru atac.

FOTBALUL MODERN. Virgil Economu, București, Editura CNEFS, 1969, 458 pagini. În prima parte a lucrării (capitolele 1-9) sunt tratate probleme ca: stadiul actual al jocului, concepția modernă de joc și atributele ei, rolul și utilizarea unui sistem de joc, sistemul cu patru fundași și cel cu *il libero*, caracteristicile unui sistem românesc, modul de construcție a unei echipe, sarcini pe compartimente în sistemul românesc, sarcini pe posturi, executarea loviturilor impuse. Partea a doua (capitolele X-XVI) se referă la: organizarea jocului modern, marcarea și demarcarea, regulamentul de joc, analiza unor meciuri ale echipei naționale, calificarea României la turneul final al CM din Mexic 1970, fotbalul viitorului și gânduri despre fotbal.

FOTBALUL NOSTRU. (Probleme și îndrumări pentru fotbalul românesc) Petre Steinbach. Editura și tipografia Vulturul București; 1937, 210 pagini. Autorul a dedicat această carte domnului V.V. Tilea, președinte al Federației Române de fotbal pe care îl considera „îndrumătorul fotbalului românesc pe calea adevăratei lui meniri de sport național”. Ulterior V.V. TILEA a devenit unul dintre cei mai mari diplomați ai României. Cartea este scrisă pentru istoria fotbalului nostru și se adresează tuturor acelor care au fost angreajați în acest sport, începând cu jucătorii, spectatorii și conducătorii de asociații și cluburi sportive. Autorul, un fost mare jucător internațional de fotbal, a realizat un studiu structurat pe cinci capitole (părți). Acestea sunt: Cap. I: Pro-

bleme actuale; Cap. II Academia fotbalului; Cap. III Tehnica; Cap. IV Condiția și Cap. V Săptămâna unei echipe. În primul capitol este tratată problema formării cadrelor, problema jucătorilor și problema antrenorilor, în care găsim referiri la alegerea piticilor/vizita medicală, antrenamentul teoretic și practic, sportul și școala, jucătorii și spectatorii, viața de club sportiv, juniorii și profesioniștii, cine poate fi un antrenor, raporturile dintre jucători-antrenori-conducători de cluburi, etc. În următorul capitol (II) autorul vorbește despre sistem, stil, tactică și strategie. În capitolul III rezervat tehnicii, fiecare procedeu tehnic este analizat și dezvoltat în parte. Începe cu „shootul” (cum se așteaptă mingea și cum se șutează, continuă cu oprirea mingiei - stopul, conducerea mingiei cu capul și termină cu loviturile libere și aruncările de tușă (lovitura de început, loviturile libere, lovitura de la 11m, lovitura de colț, aruncarea de la tușă). Capitolul IV este dedicat condiției fizice și morale. Aici autorul folosește multe exemple din propria experiență dar și din literatura de specialitate din străinătate. Iată câteva probleme tratate cu exigență: antrenamentul de tranziție, antrenamentul de viteză, de forță și de suplețe. Tot aici găsim precizări în legătură cu viața sportivă a jucătorului de fotbal: antrenamentul și viața sportivă, alimentația, alcoolul și tutunul, somnul și nopțile pierdute, viața sexuală, vârsta jucătorilor. O atenție specială, acordă autorul „supraantrenamentului și ieșirea din formă” dar și recomandă o serie de metode de remediu, masajul de pregătire, masajul de înviorare, masajul de îndepărtare a oboselii. În ultimul capitol (V) dedicat pregătirii jucătorilor de fotbal de luni și până duminică sunt recomandate mijloacele și metodele de antrenament, sarcini de antrenament, importanța asistenței medicale, alimentația, refacerea etc. Cartea a fost tipărită în tiraj mare și distribuită, contra cost, în toate județele țării, la școli, facultăți, cluburi și asociații sportive, biblioteci orășenești, etc. A fost considerată la timpul respectiv, cea mai completă lucrare din domeniul fotbalului.

FOTBAL – PE CULMILE PERFORMANȚEI. Prof. Nicolae Petrescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1977, 209 pagini. În paginile cărții, autorul

parcure pe rând probleme ale procesului de instruire, făcând apel la exemplificări de ordin practic. Factorii antrenamentului sportiv sunt tratați cu rigurozitate didactică, dar și ca produs al experienței personale. Pregătirea fizică, cu dezvoltarea calităților biomotrice, pregătirea tehnică în condiții de joc, pregătirea tactică cu mijloacele specifice acesteia, pregătirea psihologică, incluzând și motivația, sunt cuprinse într-o înlănțuire logică și cu adresă către tehnicieni, cărora autorul le oferă și modele de cicluri de antrenament ale unor echipe românești și străine.

FOTBAL– PROBLEME DE JOC ȘI ANTRENAMENT. Prof. Nicolae Roșculeț, București, Editura UCFS, 1966, 350 pagini. Lucrarea respectă principiile didactice, iar capitolele lucrării se referă la următoarele probleme: dezvoltarea jocului de fotbal; corelația dintre conținutul real al jocului competițional și metodică antrenamentului; perfecționarea jocului; atacul, finalizarea, contraatacul; combinația în triunghi; perfecționarea loviturilor libere, mijloc pentru mărirea eficacității atacurilor; ritmul de joc; jucătorul fără post fix; apărarea; perfecționarea jocului în apărare; pregătirea portarului și recomandări tactice pentru uzul antrenorilor și jucătorilor. În partea finală a lucrării, autorul a prezentat și o serie de concluzii și învățăminte pe marginea Campionatului Mondial din Anglia, ediția 1966.

FOTBAL SPECIALIZARE. Ștefan Miu, București, Editura *Fundația Română de mâine*, 2001, 176 pagini. Cuprinde nouă capitole cu aspecte din evoluția fotbalului și a regulamentului de joc, probleme din pregătirea jucătorilor și modelarea antrenamentului, factorii antrenamentului, planificarea și evidența în fotbal, aspecte din fotbalul feminin și fotbal-tenis. Lucrarea se adresează îndeosebi antrenorilor, studenților cu specializare fotbal, dar și celor care urmăresc cu interes fenomenul fotbalistic.

FOTBAL – TEHNICA ȘI TACTICA JOCULUI. Ion V. Ionescu, Timișoara, Editura *Helicon*, 1995, 342 pagini. Cartea are un cuvânt înainte semnat de prof. Angelo Niculescu. Cuprinde trei mari capitole. În primul, *Tehnica jocului de fotbal*, sunt tratate:

tehnica de colaborare (lovirea mingii cu piciorul, lovirea mingii cu capul, oprirea și preluarea mingii, conducerea mingii, aruncarea de la margine) și tehnica de adversitate (fenta, deposedarea, elementele portarului). Capitolul al II-lea tratează tactica jocului de fotbal în care sunt incluse: tactica astăzi, organizarea jocului (concepția tactică de joc, relațiile tactice reprezentând structurile esențiale ale organizării jocului, organizarea tactică a jocului în cele trei faze fundamentale ale fotbalului actual – atacul, recuperarea, apărarea). Ultimul capitol, al III-lea, tratează disciplina tactică. În motto-ul cărții, autorul spune: „*echipa de fotbal exprimă tactica tehnicii de care sunt capabili jucătorii săi*”.

FOTBAL – TEHNICĂ ȘI STIL. Mihai Ionescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1976, 134 pagini. Concepută ca un fel de *manual beletristic* de tehnică fotbalistică, cartea își propune să prezinte elementele constitutive ale tehnicii fotbalistice (lovirea mingii cu piciorul, lovirea mingii cu capul, preluarea balonului, conducerea mingii, protejarea mingii, mișcarea înșelătoare, deposedarea adversarului de balon și aruncarea de la margine), folosind ca exemple de execuție, mari valori fotbalistice precum: Al. Apolzan, Gh. Constantin, M. Dridea, I. Obl-menco, M. Lucescu, I. Dumitru, Cornel Dinu, Dudu Georgescu. În acest fel cartea poate constitui o invitație și un îndemn la perfecționarea tehnicii, oferind imaginea modelului pentru generațiile de tineri fotbaliști care aspiră la măiestria sportivă.

ÎN PATRIA FOTBALULUI. Cornel Drăgușin, București, Editura *Stadion*, 1970, 100 pagini. Cuprinde următoarele capitole: *Spre patria fotbalului mondial*; *Londra fără ceață*; *Primele contacte cu oficialitățile și echipele engleze*; *Cum se pregătește „schimbul de mâine”?*; *Vizite la Chelsea și FC Liverpool*; *O sărbătoare a fotbalului românesc pe Wembley*; *Pregătirea pentru joc la cluburile engleze*; *Ce sunt „circuit training” și „strenght and power”?*; *Caracteristici de joc observate la echipele engleze*; *O paralelă cu lecțiile de la cursul UEFA*; *Principii privind selecționarea echipelor naționale*; *Evoluție sau involuție* și *Un turneu final*

care trebuie să constituie numai un început. Autorul, care a efectuat la sfârșitul anului 1968 un stagiu de pregătire de șase săptămâni în Anglia (împreună cu antrenorul echipei UTA Nicolae Dumitrescu), și-a propus în cartea de față să informeze în legătură cu fenomenul fotbalistic englez, cât pe specialiștii, jucătorii și antrenorii din țara noastră, în scopul îmbunătățirii nivelului de pregătire profesională, al acestora.

JOCUL ȘI ANTRENAMENTUL PORTARULUI DE FOTBAL. Jean Lăpușneanu, București, Editura CNEFS, 1968, 150 pagini. Autorul, un fost internațional, component al celebrei echipe *Venus* din anii dinainte de război și titularul postului de portar al echipei noastre naționale la CM din Uruguay – 1930, reușește, făcând apel la propria experiență, să prezinte într-o manieră accesibilă procedeele tehnice specifice portarului: prinderea mingii de pe loc, din săritură, din plonjon lateral, oblic, înainte și înapoi și prin blocaj; conducerea mingii prin trimiterea ei în pământ la 3 pași, cu schimbări de direcție (dribling similar conducerii mingii la jocul de handbal); degajarea terenului prin aruncarea mingii cu mâna sau lovirea ei cu piciorul; respingerea mingii prin boxarea ei cu o mână sau cu amândouă sau prin lovirea cu piciorul, din acțiune sau din plonjon. Noțiunile de ordin teoretic sunt însoțite de exemplificări și exerciții pentru învățarea și perfecționarea elementelor de tehnică specifice portarului.

LA PORȚILE FOTBALULUI. Dragoș Cojocaru, Mihai Ionescu, București, Editura *Stadion*, 1971, 180 pagini. Este scrisă într-un stil gazetăresc, deși în esență lucrarea are un pronunțat caracter tehnico-metodic. Cartea parcurge toate etapele muncii cu „schimbul de mâine”, de la depistare la selecție și până la procesul de instruire, de formare a viitorului performer și promovarea acestuia pe treapta afirmării sportive. Lucrarea prezintă și legătura dintre tinerii fotbaliști și arbitri. Cartea se încheie cu câteva cuvinte care se referă la antrenor, ca figură centrală în cadrul activității de formare a viitorilor fotbaliști.

MECANISME DE INFLUENȚARE A COMPORTAMENTULUI ÎN FOTBAL. Mihai Epuran, Egon Horn, București, Editura *Sport-Turism*, 1985, 198 pagini. Cartea este structurată pe cinci capitole. În primul capitol, *Fotbalul – sport și spectacol*, sunt prezentate considerații generale, completate cu stările psihice din timpul jocului. Capitolul al II-lea se referă la aspecte psihologice ale tacticii. În cel de-al III-lea capitol *Psihologia jucătorului de fotbal*, sunt tratate: competența pentru fotbal, selecția jucătorilor de fotbal, trăsăturile de personalitate ale fotbalistilor de mare performanță, inteligența jucătorului de fotbal, motivația și agresivitatea. Capitolul al IV-lea cuprinde *Psihologia echipei*, iar ultimul capitol - *Psihologia arbitrajului*, evidențiază intenția autorilor de a oferi tehnicienilor din fotbal o lucrare cât mai completă, care să îi ajute să cunoască și să deprindă toate mecanismele de influențare a comportamentului în perimetrul sportului-rege.

SISTEMUL CU PATRU FUNDAȘI. Virgil Economu, București, Editura UCFS, 1965, 225 pagini. În prima parte a lucrării autorul prezintă sistemul cu patru fundași, prin prisma evoluției tacticii jocului de fotbal și a modalităților de joc. Pledând pentru un sistem propriu cu patru fundași, autorul se referă la variantele acestuia (4-2-4 și 4-3-3), după care expune trăsăturile caracteristice ale apărării în linie, ale jocului la ofsaid, încheind cu executarea loviturilor impuse. În partea a doua a cărții, autorul face o analiză a câtorva partide internaționale și deficiențele constatate la jocurile oficiale internaționale ale echipelor noastre. În continuare, se fac referiri la Preliminariile CM (1966), urmate de o serie de recomandări privind modul în care poate fi realizat jocul simplu și direct pe poartă, precum și îndatoririle și răspunderile ce revin jucătorului de fotbal. Ideea principală a cărții rămâne, fără îndoială, aceea pe care autorul caută să o scoată în evidență răspunzând întrebărilor: „*cum este aplicat sistemul cu patru fundași în diferite țări? și cum este el adoptat de echipele noastre de club și naționale?*”

ALMANAHUL ECHIPELOR NAȚIONALE DE FOTBAL. Ștefan Lecca, Teodor Burnar, Paul

Zaharia, Ovidiu Ionescu, Marian Țălnar (redactori) Dan Cristea, Răzvan Toma (statistică), Bogdan Lecca, Nicu Profir, Răzvan Păsărică, Florin C. Vasile (fotografii). Editura *Kick Sport Media* București, 2008, 112 pagini, format 28x23 cm, peste 90 de fotografii color precum și numeroase tabele, grafice și schițe. Textele sunt redactate în limba română și limba engleză. Lucrarea conține descrierea tuturor echipelor naționale de fotbal din anul 2008, de la toate jocurile internaționale, pe categorii de vârstă. Fiecare partidă de fotbal a echipei naționale de seniori este prezentată pe următoarele teme: 1. Formula de echipă; 2. Sistemul și tactica de joc; 3. Desfășurarea jocului; 4. Concluzii. Lucrarea mai conține: meciurile de fotbal ale naționalei de juniori, A1 sub 18 ani, juniori B sub 17 ani, juniori B1 sub 17 ani, juniori B1 sub 16 ani, meciurile naționale de fotbal senioare, naționala feminină sub 19 ani, naționala feminină sub 17 ani, Futsal naționala A și Futsal sub 21 de ani. Într-un capitol aparte sunt prezentați cei mai buni jucători de fotbal folosiți în 2008 la echipa națională. Almanahul a fost tipărit într-un tiraj de mase.

APROAPE TOTUL DESPRE FOTBAL Chiriac Manușaride și Chevorc Ghemigian Editura *Sport Turism*, 1983, 440 pagini. Cu o bibliografie de trei pagini și cu un cuprins întins pe patru pagini, nu te poate îndemna să crezi decât că este o lucrare bine documentată, scrisă de doi profesioniști ai fotbalului. Într-adevăr, autorii, renumiți arbitri internaționali, prezintă, în prima parte a cărții, o scurtă istorie a apariției și dezvoltării jocului de fotbal, evoluția sa, organizarea mișcării fotbalistice pe plan național și internațional. Răspândirea și popularitatea fotbalului, nemaîntâlnite la niciun alt joc sau sport cunoscut astăzi în lume, rezidă, fără îndoială, în irezistibila atractivitate și simplitate a lui. Aceste două calități i-au conferit fotbalului forța necesară să reziste eroziunii vremii. Iar simplitatea regulilor, perseverența în păstrarea lor, i-au conservat nealterată esența, l-au propulsat din generație în generație și l-au vehiculat dintr-o țară în alta. Astfel încât, astăzi, nu există loc pe globul terestru în care fotbalul să nu fie învățat, cunoscut și practicat cu pasiune.

În partea a doua a cărții, autorii își expun experiența, de peste douăzeci de ani ca practicieni ai arbitrajului, prezenți atât la meciuri interne cât și internaționale. Comentează și examinează cu multă competență, fiecare moment al jocului, fiecare regulă, interpretarea corectă a acestora. Întreaga expunere este riguros sistematizată. Fiecare articol al Regulamentului jocului de fotbal este analizat din toate unghiurile, pornind de la evoluția și textul regulii, adnotări, comentarii și precizări specifice fiecărui articol. Aceste comentarii și precizări sunt însoțite de scheme, desene și schițe pentru a se înțelege mai bine regula respectivă. Iar, în finalul fiecărui articol de regulament, autorii înserează circa 60-70 de întrebări și răspunsuri referitoare la conținutul și interpretarea articolului respectiv. La cele 16 articole de regulament, autorii au compus 674 de întrebări și răspunsuri. Adnotările, comentariile și precizările sunt atât de minuțios redactate și atât de detaliate încât autorilor nu le scapă nimic. Ca cititor îți dai impresia că sunt exagerat de meticuloși. În realitate, pentru a înțelege și pentru a interpreta corect fiecare articol al jocului de fotbal, autorii au înțeles că numai în acest fel se poate percepe cu adevărat conținutul acestora. Lucrarea se încheie cu un dicționar terminologic explicativ cu toți termenii întâlniți în fotbal. Chiar dacă această carte a fost scrisă în urmă cu circa 20 de ani, ceea ce explică și demonstrează autorii, conținutul ei, este de mare actualitate și astăzi și oricând, deoarece în fotbal regulile se schimbă foarte rar, iar atunci când totuși se produce un astfel de eveniment, modificarea nu atinge esența jocului de fotbal.

ARGENTINA, autor Ioan Chirilă, Editura *Sport-Turism*, 1978, București, 228 pagini. Este una dintre cele mai valoroase lucrări care prezintă un turneu final al Campionatului Mondial de fotbal într-o formă literară deosebită cum numai **IC** o poate face. Mare iubitor al jocului de fotbal, privește cu pasiune fiecare meci, fiecare întâlnire cu personalități din fotbalul național și internațional. Cartea se citește cu plăcere atât de specialiștii din fotbal cât și de marea masă a celor care în tribune sau la televiziune măresc cu pasiune fiecare meci național sau inter-

național. Lucrarea este structurată printr-o prezentare cronologică a evenimentelor de la o astfel de competiție sportivă, pe zile, înainte de plecarea din țară, meciurile de pregătire a unor echipe naționale, continuând cu călătoria, sejurul din Argentina și până la sosirea în țară. Meciurile vizionate sunt comentate nu ca un ziarist care face o cronică a unui joc pentru ziarul de a doua zi, ci face referiri, în afara la elementele tehnice de joc, la istoria întâlnirilor dintre țările respective, la personalitățile din fotbalul național și internațional, amintește obiceiuri și momente deosebite ale popoarelor pe care le reprezintă și multe altele. În cele peste două sute de pagini ale cărții sunt cuprinse foarte multe interviuri. A reușit să stea de vorbă cu președintele Federației Internaționale de Fotbal (FIFA), cu alte persoane influente din fotbalul internațional, cu renumiți antrenori și jucători, cu foste vedete ale fotbalului mondial printre care și cu renumitul Pelle. Cititorul, din aceste interviuri, află lucruri inedite din fotbalul internațional, despre preocupările federațiilor naționale pentru dezvoltarea acestui sport, despre metodele și mijloacele de pregătire, mentalitatea jucătorului profesionist și multe altele care dau o notă aparte cărții lui **IC**. În cuprinsul cărții sunt introduse 20 de fotografii dintre cele mai reprezentative, iar în finalul cărții autorul prezintă toate meciurile jucate la acest campionat mondial, menționându-se orașul unde s-a jucat, scorul, componența echipelor și jucătorii care au marcat golurile.

DIN NOU PE MERIDIANELE FOTBALULUI

Constantin Teașcă, Ediitura UCFS, 1967, 384 pagini. Această lucrare are două părți. În prima parte, având un volum de circa 140 de pagini, autorul face o incursiune în istoria milenară a jocului cu mingea și cu piciorul. Pornește de la primele izvoare din îndepărtatul pământ japonez unde, după unele însemnări, în urmă cu circa 1000 de ani înaintea erei noastre, ar fi existat un balon umplut cu aer în jurul căruia se angaja o dispută între două tabere. Terenul și delimitarea lui constituia de fapt un ritual religios. Pe continent, în Asia, la chinezi se practica un joc asemănător denumit *Tsu Chu*, în traducere „*mingea șutată*”. În nordul Africii jocul cu mingea

se numea Kura, iar la romani „*harpastum*”. În evul mediu, jocul cu balonul, capătă conturul viitorului football la englezi și calcio la italieni. Se ajunge în secolul al XIX-lea, când în Anglia apar germenii fotbalului modern de astăzi. În această prezentare a istoriei fotbalului, autorul face o minuțioasă analiză a sistemelor de joc din ultimii o sută de ani, modul cum a evoluat tehnica și tactica jocului. Rolul pe care l-a avut și-l are fotbalul sud american și în special cel brazilian. În partea a doua a cărții, în circa 240 de pagini, autorul descrie ceea ce a văzut și a simțit, în Anglia campionatului mondial de fotbal din anul 1966. Din vizionarea majorității meciurilor, din studierea a tot ceea ce a citit în presa vremii, din discuțiile purtate cu specialiștii în Anglia, din toată această strădanie, autorul a făcut o radiografie completă a Campionatului Mondial de fotbal din 1966. A analizând, cu multă competență fiecare meci, fiecare dispută, sistemele de joc, noutățile tehnico tactice, pregătirea fizică a jucătorilor. Ochiul atent al autorului, care a făcut parte din elita tehnicienilor fotbalului românesc, scoate în evidență atât lucrurile bune cât și deficiențele în organizarea acestei competiții mondiale. Nu este neglijat nici corpul de arbitri, modul cum au arbitrat și maniera de arbitraj practică. În final, autorul consemnează: „*A eșuat empirismul, iluzia și improvizația. Războiul tacticilor continuă. A triumfat echipa, înaintea individului. Mai toate echipele s-au organizat cu cea mai mare prudență și uneori chiar cu exagerare... Progresele defensive și teama de a nu pierde nu a împiedicat marcarea golurilor. Semnul unei reînnoiri ofensive este încă timid, dar există*”. Și în încheiere, autorul nu scapă ocazia de a recomanda unele învățăminte pentru fotbalul românesc, pentru federație și cluburi și mai ales pentru antrenori și jucători, insistând asupra modului cum tinerii fotbaliști trebuie să abordeze pregătirea lor fizică și tehnico tactică și să înțeleagă faptul că fotbalul trebuie tratat cu seriozitate, ca un o îndeletnicire profesionistă, nu ca o simplă „*joacă*”.

HAGI – UNIC ÎNTR-UN SECOL. Gheorghe Nicolaescu, București, Editura Economică, 2000. Autorul realizează un studiu biografic de excepție

al unuia dintre cei mai mari jucători din istoria acestui sport.: Gheorghe Hagi. Născut în comuna Săcele, jud. Constanța la 5 februarie 1965. A jucat la FC Constanța(1978-1980 și 1982-1983), Luceafărul București(1980-1982), Sportul Studentesc (1983-1986), Steaua București (1987-1990), Real Madrid (1990-1992), Brescia (1992-1994), Barcelona (1994-1996), Galatsaray Istanbul (1996-2000). La echipa națională de fotbal a adunat 121 de meciuri și a înscris 35 de goluri. Autorul remarcă palmaresul de invidiat: 3 titluri de campion al României (1987,1988,1989), 3 Cupe ale României (1987,1988,1989), 2 Cupe ale Turciei (1999,2000), Super Cupa Europei (1987), finalist în Cupa Campionilor (1989), Cupa UEFA (2000); golgeter al României în 1984-1985 cu 20 de goluri și în 1985-1986 cu 31 de goluri. De 6 ori a fost declarat cel mai bun fotbalist al României (1985,1987, 1993, 1994, 1997, 1999). Fotbalistul nr. 1 al secolului în România. Participant la 3 turnee finale CE (1984, 1996, 2000) și la 3 turnee finale de CM (1990, 1994, 1998). Dintre capitolele principale ale cărții se remarcă următoarele: 1. Primul șlefuitor al lui Hagi, Fostul strungar Bukkasi; 2. La Steaua (debut internațional) de senzație; 3. Maradona dei Carpatzi; 4. Cu „*Brescia romena*” în cel mai puternic campionat de pe mapamond; 5) Înaintea startului la World Cup o replică „*hagiană*” reluată pe toate canalele; 6) Antract Coupe du Monde, etc. În finalul lucrării, autorul GN publică declarațiile unor mari personalități ale fotbalului românesc în capitolul „*L-au cunoscut îndeaproape pe Hagi*”. Câteva nume: Mircea Sandu, Mircea Lucescu, Emeric Ienei, Gică Popescu, Angelo Niculescu, Nicolae Rainea, Ion Pârcălab, Necula Răducanu, etc. Cartea este o descriere atentă a vieții personale și profesionale a lui Gheorghe Hagi. A fost tipărită în tiraj de mase.

HAMLET A MURIT DEGEABA. Mircea M. Ionescu, București, Editura Play, 2003, 286 pagini. Autorul, cu un farmec literar deosebit, susține că, această carte, ar putea fi numită și „*Fotbalul românesc și Integrala Caragiale*”. Multe din personaje și situații sunt parcă, decupate din inegalabilele piese ale lui Nenea Iancu. Sau „*Alarmă falsă în*

Bâlciul deșărtăciunilor” unde mișună hoții de adevăr, care dansează pe sens invers, în muzică de iarmaroc, unde afacerea (cum a devenit sportul, azi, în lume) este confundată cu bișnița la porțile Orientului. Autorul afirmă: „*Tot atât de bine aș fi putut să intitulez acest volum Piticii din grădina de Est*, ca o aluzie la talentele din spațiul carpato-dunărean, rămase dincolo de podiumul marilor performanțe, în primul rând datorită unui sistem dominat de corupție, interese personale, jumătăți de măsură, sechele și fariseism. Acest „*Jurnal de suflet*” este mai mult cantonat în apele tulburi ale fotbalului românesc. În România de tranziție, comentează autorul, sportul, ca și toate celelalte sectoare plătește tribut greu conducătorilor și sistemului. Autorul susține că s-a oprit la acest titlu de carte, deloc optimist „*Hamlet a murit degeaba*” fiindcă fotbalul românesc suferă nu de o inerție morală, ci de o diabolică dinamică imorală, bazată pe afaceri necunoscute și răutate, gata să arunce „*umbre*” pe umerii unor „*Legende și Simboluri*” ale sportului românesc, pornind de la „*generația de aur*”, la Gică Hagi și Gică Popescu, de la „*cărțile lui Ioan Chirilă*” la drama lui Leonard Doroftei etc. Autorul își expune opera pe parcursul a trei capitole, cu zeci de comentarii scurte dintre care reținem: „*Unde ne sunt bărbății de altă dată*”; „*Timpul când ar trebui să devenim mai buni*”; „*Fotbaliștii de zăpadă*”; „*Diviziunea vorbeii într-un fotbal nejucaț*”; „*Fluierașii și vardiștii*”; „*Marea golăneală și fotbalul-Artă*”; „*Săracii noștri conducători bogați*”; „*Un eurogol nu înseamnă Europa!*”; „*Generalul și vesta sa antiglonț*” etc.

PRINTRE STELELE STELEI. Octavian Vintilă, București, *Editura Militară*, 1982, 143 pagini. Cartea este dedicată împlinirii a trei decenii și jumătate a existenței Clubului Sportiv *Steaua*, prilej de retrospectivă a celor mai valoroase succese a celor care au purtat tricourile roș-albastre, îmbogățind, cu performanțele lor de talie internațională, palmaresul sportului românesc. Victoriile obținute de sportivii militari în întrecerile J.O., mondiale, europene sau balcanice, atestă faptul că aceștia au reputat victorii supreme, făcând cinste clubului

Steaua, tricolorului românesc. Câteva cifre concludente: 43 medalii la Jocurile Olimpice, 135 medalii la Campionatele Mondiale, 275 la Campionatele Europene, 43 la Campionatele Mondiale Universitare, 3509 titluri de campioni ai României. Autorul sublinează în mod deosebit contribuția unor mari sportivi ai Clubului Steaua, printre care se găsesc: Iolanda Balaș, Viorica Viscopoleanu, Dinu Cristea, Carol Corbu (atletism), Alin Savu, Titus Tarău, Al. Fodor, A. Folbert, M. Nedef (baschet), Ion Vasinescu, Vasile Zavodă, Apolzan, Constantin, Bone (fotbal), Gh. Fiat, Mircea Dobrescu, Vasile Tiță, Gh. Negrea (box), Silviu Cazan (halteră), Dumitru Velicu (călărie), Gheorghe și Marin Viziru, Ilie Năstase (tenis), Iosif Sârbu, Virgil Atanasiu, Ion Corneliu (tir), Olga Szabo, Ileana Gyulai, Ecaterina Stahl, Ana Pascu (scrimă), Cristian Gațu, Radu Voinea, Gabriel Kicsid, Ștefan Birtalan, Vasile Stângă, Cornel Oțelea (handbal), Gh. Berceanu, Constantin Alexandru, Petre Coman, Gh. Stoiciu, Dumitru Pârvulescu (lupte), Gh. Ioniță, Mihai Dănescu, Ion Gheorghe (motociclism), Sanda Toma (canotaj), Radu Durbac, Nicolae Postolache, C. Kramer, A. Mica, R. Veluda (rugby), Ion Checicheș, Sorin Cepoi, Aurelian Georgescu (gimnastică), etc. Lucrarea este scrisă sub forma unei cronici vii cu date și cifre, cu cuvinte măgulitoare la adresa sportivilor Clubului Steaua, apreciați, la vremea respectivă, gloria sportului românesc.

TURNEELE OLIMPICE DE FOTBAL Frederic Moises Editura UCFS, 1968, 276 pagini. Cu toate că fotbalul, este prezent în programul Jocurilor Olimpice încă de la ediția din 1900, nu s-a bucurat, din partea Federațiilor naționale de fotbal, de atenția și renumele Campionatului mondial. Totuși, Comitetele Naționale Olimpice, au „*încropit*” selecționate care au reprezentat țările lor, atât pentru turneele de calificare, cât și pentru cele finale. Având în vedere regulile olimpice din secolul trecut, fotbaliștilor profesioniști le era interzis să fie selecționați în echipele olimpice naționale. Autorul, încă din primul capitol al cărții, face o incursiune în istoria mondială și națională a acestui sport, unde explică și evoluția fotbalului din punct de vedere al prevederilor olim-

pice, ale Cartei CIO. Cartea este structurată apoi cu descrierea competiției de fotbal, la fiecare întrecere olimpică, atunci când acest sport a fost prezent în programul olimpic, adică de la cea de a IV-a ediție, din anul 1908 de la Londra. Turneele olimpice de fotbal din anii 1900 și 1904 nu sunt menționate de autor decât în primul capitol al cărții, motivând că, atât la Paris cât și la St.Louis, au fost niște meciuri intercluburi. De asemenea, fotbalul a lipsit și din programul JO de la Los Angeles din 1932, americanii solicitând Comitetului Internațional Olimpic să nu fie inclus în program, întrucât acest sport nu este popular și nu se practică în SUA: Cartea se adresează atât amatorilor de fotbal cât și celor care se interesează de istoria fotbalului și a rezultatelor olimpice.

UN VEAC DE FOTBAL ROMÂNESC. Ioan Chirilă, Mihai Ionescu, București, Editura *Fundației PRO*, 1999, 463 pagini. *Cartea fotbalului* este deschisă de două „legende” ale soccerului național, Mircea Angelescu și Gheorghe Popescu (I). Apoi urmează 9 capitole: *File de preistorie. Pașii timizi ai începutului* (1890-1909); *Între două repere istorice cu valoare de simbol* (1909-1930); *De la „Piramidă” la W.M.* (1930-1950); *De la romantism la performanță* (1950-1970); *Flux, reflux și speranțe dinspre Craiova și Hunedoara* (1970-1980); *Decada de excepție, „Steaua” prima inter pares* (1981-1990); *Pe aripile profesionismului* (1990-1994); *Un vis împlinit; Calificările se țin lanț* (1995-1998). Cartea se termină cu biografiile celor doi autori, nume de referință ale jurnalisticii sportive. Este prima lucrare completă, în care este înscrisă istoria de o sută de ani a soccerului național fiind, în același timp, o îmbinare a istoriei fotbalului românesc, cu numeroase elemente de legendă, care o face deosebit de atractivă și ușor de citit. Lucrarea a primit în anul 1999 premiul I acordat de Asociația presei sportive din România.

35 DE ANI LA PUPITRUL FOTBALULUI– vol. II, autor Mircea Angelescu; apărută în editura autorului; cartea este o ediție revăzută și adăugită a memoriilor sale cuprinse în volumul I, cu sublinieri și documente doveditoare ale implicării securității

în fotbalul românesc din a II-a parte a sec. XX. Lucrarea reprezintă „o carte pentru istorie”, cum afirmă cronicarul (Gheorghe Mitroi) pentru că dezvăluie direct sau indirect adevăruri trăite, atâta timp tănuite, despre destinul fotbalului nostru din ultima jumătate de veac. În acest volum memorialistic, autorul caută să răspundă și să explice de ce a fost posibil ca aproape 45 de ani, fotbalul românesc să fie coordonat și dirijat de armată și securitate. De ce înainte de revoluție, nu s-a putut ajunge la dosarele securității cu privire la el? De ce și după revoluție *Steaua* și *Dinamo* continuă să conducă ca în sistemul politic vechi? De ce oameni care au trăit și atunci și s-au implicat, tac și acum? Autorul caută să răspundă acestor întrebări grave dezvăluindu-ne trecutul fotbalului și legăturile lui cu clanul Ceaușescu (Valentin, Ilie), cu miniștrii de interne Theohori Georgescu, Alexandru Drăghici, Tudor Postelnicu, Marian Bărbulescu fostul șef al Miliției Capitalei, generalul Nuță șef în Inspectoratul general al Miliției ca și antagonismele dintre ei ce au determinat deturnarea clasamentelor. Firul rememorării arată evoluția echipei naționale și al antrenorilor ei (V. Stănescu, C. Cernăianu, G. Constantin, E. Ienei, M. Lucescu, J. Halagian, G. Hagi). Sunt interesante raporturile autorului în calitate de presedinte al FRF cu conducătorii cluburilor, în special cele militare (*Steaua*, *Dinamo*) cunoașterea regimului racolărilor și transferărilor jucătorilor, „dirijarea” acestora în interesul cluburilor militare de bază și derivate (*Dinamo Victoria*, *CSA Câmpul Lung Molovenesc*, *F.C. Scormicești*, *Flacăra Moreni*). Cartea nu ocolește gingașa problematică a camuflării fotbalului profesionist sub eticheta celui amator. Textul abordează evoluția fotbalului din țările ex-socialiste asemănătoare cu cea a celui românesc, tot de sorginte „kaki” și securistă. Sunt de reținut strădaniile fostului ministru al sportului, pentru demilitizarea acestuia. În finalul volumului sunt prezentate personalitățile importante din fotbalul românesc ale momentului postrevoluționar și proveniența lor din securitate (frații Păunescu, D. Dragomir, M. Stoenescu). În sinteză, apreciem valoarea documentară a celor două volume, zbaterea autorului în diferitele ipostaze trăite în sportul și fotbalul românesc pentru

continua lor înnoire, activitate publică generoasă, împletită cu cea de profesor universitar la Universitatea Tehnică de Construcții București.

101 IDEI ALE GAZONULUI– autor Mihai Ionescu. Carte publicată în 2000 în Editura ECONOMICĂ. Conține 101 de portrete de jucători care au făcut cinste fotbalului românesc interbelic și ulterior, până în anii 90. Cartea reprezintă un memorial al gazonului. Autorul și el, un fotbalist al unor echipe de prestigiu, apoi ziarist care a selectat 101 jucători, cifră cu caracter de simbol, „primii inter pares” cărora le reface cu migală și fără exaltare portrete autentice ce explică rememorarea lor. Expunerea este alfabetică, cronologie care îngăduie cititorului să afle repede subiectul interesat. Datele portretelor sunt specifice oricărei enciclopedii, fie și de buzunar cum se dovedește a fi lucrarea. Locul și data nașterii, cluburile ale căror culori le-au purtat acești jucători care au intrat în memoria spectatorilor și a evidențelor federației, antrenorii care i-au depistat și apoi i-au consacrat, studiile care le-au parcurs. Jocurile memorabile în care au strălucit znoavele și legendele iscate în jurul lor, funcțiile ocupate apoi în viața publică și în fotbalul românesc, sunt informații inedite care compun bibliogarfiile marilor jucători ai fotbalului românesc din sec. XX. Carte cuprinzătoare, are 300 pagini, este deopotrivă un document, un izvor literar sportiv, care ajută să nu se stingă „faima cea vestită” a fotbalului nostru cel iubit de generațiile de spectatori ai unui întreg secol.

*

CONSIDERAȚIUNI ASUPRA IMPORTANȚEI GIMNASTICII DIN PUNCT DE VEDERE IGIENIC ȘI SOCIAL. C. I. Istrati, București, 1880, 135 pagini. Cartea prezintă: „*evoluția gimnasticeii în decursul vremurilor la diferite popoare și la noi; influența exercițiilor fizice asupra organismului; regulile de igienă și principiile metodice*” (accesibilitatea, gradarea, individualizarea) care trebuie respectate în practica exercițiilor fizice. În condițiile concrete din țara noastră, jocurile populare, care au și o mare valoare morală, culturală și educativă, împreună cu exercițiile militare, gimnastica și scrima reprezintă mijloacele optime pentru

atingerea obiectivelor educației fizice. Un capitol special – *Gimnastica din punct de vedere terapeutic* – descrie, în lumina cunoștințelor epocii, efectele profilactice și curative ale exercițiilor fizice. Se preconizează construirea unui *Institut de gimnastică terapeutică* dotat cu aparatură și instalații complexe.

CONDUCĂTOR PENTRU PREDAREA GIMNASTICII. D. Ionescu, București, 1915 (a apărut în două ediții – 1910, 1915), 242 pagini. Lucrarea are profil de manual, alcătuit după programa analitică și oficială pentru școlile primare și normale, de băieți și de fete. Reprezintă un ansamblu de indicații metodice privind învățarea gimnasticii, în funcție de locul unde se desfășoară lecția respectivă: în clasă (în bănci), în sala de gimnastică, în aer liber, cu „*instrumente*” și aparate. Lucrarea face și o analiză referitoare la pozițiile fundamentale ale exercițiilor fizice, planurile și direcțiile de acționat, exercițiile de ordine, libere sau cu instrumente (obiecte), la aparate și jocuri.

GIMNASTICA. Adina Stroescu, colaboratori Robert Podlaha, Gheorghe Ghișoiu, Iosif Hidi, Carol Bedö, Ileana Sima, Julieta Cintoiu, București, *Editura Didactică și Pedagogică*, 1968, 593 pagini (apărută sub egida Ministerului Învățământului – Institutul de Educație Fizică și Sport). Este un manual de specialitate care tratează, într-o formă analitică, întreaga problemă a gimnasticii, fiind structurat pe cincisprezece capitole: 1. *Gimnastica în sistemul nostru de educație fizică*; 2. *Istoria gimnasticii*; 3. *Tehnologia gimnasticii*; 4. *Exerciții de front și formații*; 5. *Exerciții de dezvoltare fizică generală*; 6. *Exerciții aplicative*; 7. *Sărituri*; 8. *Exerciții acrobatice*; 9. *Exerciții artistice*; 10. *Exerciții la sol*; 11. *Exerciții la aparate*; 12. *Structura lecției de gimnastică*; 13. *Metodica antrenamentului*; 14. *Organizarea concursurilor de gimnastică*; 15. *Demonstrații de masă*.

GIMNASTICA. Virgil Roșală (prof. univ. dr., șeful catedrei de gimnastică ICF), Nicolae Băiașu, Gheorghe Ghișoiu, București, editată de Ministerul Culturii și CCFS, 1955, 248 pagini. Sunt prezentate

în mod succint: mijloacele și ramurile gimnasticii, lecția de gimnastică, asigurarea și ajutorul în lecțiile de gimnastică. Sunt date 6 modele de lecții practice: gimnastică de bază, acrobatică și sportivă la aparatele de concurs, apoi sunt descrise exemple de exerciții din ramurile amintite, pentru fiecare parte a lecției. Cu ajutorul acestor lecții, cadrele tehnice pot alcătui unele noi. Sunt descrise complexele FGMA și GMA gr. I și II, cu exercițiile corespunzătoare vârstei și sexului. În final sunt redată noțiuni elementare de terminologia gimnasticii, precum și indicații generale pentru organizarea concursurilor, demonstrațiilor, a terenului și porticului de gimnastică. Lucrarea a fost elaborată pentru a veni în sprijinul profesorilor de educație fizică și instructorilor sportivi care predau gimnastica elevilor, dar și adulților din mediul rural.

GIMNASTICA. Nicolae Băiașu (coordonatorul lucrării), Adina Bârlea, Petru Dungaciu, Uta Ionescu, Viorel Rarinca, Viorica Mociani, Silviu Magda, Constantin Culda, București, Editura *Stadion*, 1972, 530 pagini. Cartea cuprinde problemele fundamentale ale principalelor ramuri de gimnastică: de bază, sportivă (la aparate, pentru fete și băieți), ritmică modernă și acrobatică. Fiecare ramură de gimnastică este prezentată pe larg, cu particularitățile ei, cu categoriile de mijloace care îi aparțin și cu materialele și aparatele specifice. În lucrare sunt tratate următoarele capitole: antrenamentul în gimnastică; concursurile de gimnastică; arbitrajul în gimnastica sportivă; demonstrațiile de gimnastică; formele de predare a gimnasticii în școală; asigurarea și ajutorul în cadrul lecțiilor de gimnastică; săli, terenuri și aparate de gimnastică; terminologia gimnasticii. Lucrarea este adresată studenților de la ANEF și de la celelalte Facultăți de Educație Fizică din țară, profesorilor de educație fizică din învățământul preuniversitar și universitar, precum și antrenorilor de gimnastică.

GIMNASTICĂ. Nicolae Băiașu (coordonatorul lucrării), Gheorghe Băiașu, Adina Bârlea, Constantin Culda, Petru Dungaciu, Valentin Duță, Silviu Magda, București, Editura *Sport-Turism*, 1984, 360

pagini. Lucrarea începe cu un capitol introductiv, în care sunt subliniate problemele generale ale gimnasticii: importanța și mijloacele gimnasticii; ramurile gimnasticii și înzestrarea materială pentru practicarea lor; noțiuni de terminologia gimnasticii. Este prezentată *gimnastica formativă (de bază)* cu principalele sale subramuri, apoi sunt expuse următoarele capitole: categoriile de mijloace folosite în gimnastica formativă; formele de predare ale gimnasticii formative în școală; comanda și rolul ei în conducerea desfășurării exercițiilor fizice și a lecțiilor de gimnastică; asigurarea și ajutorul în lecții; gimnastica la locul de muncă (gimnastica în producție); demonstrațiile de gimnastică formativă. În ultima parte a lucrării sunt descrise 400 de exemple de exerciții libere și cu obiecte portative, pentru dezvoltarea armonioasă a segmentelor corporale, a diferitelor grupe musculare, la care se adaugă 70 de complexe de exerciții de prelucrare sistematică a aparatului locomotor pentru a se realiza dezvoltarea fizică armonioasă a elevilor, pregătirea fizică pentru efortul ce urmează să-l depună în cadrul lecției și pentru încălzirea generală. Numărul mare al exemplilor de exerciții din această lucrare a contribuit la ridicarea valorii ei aplicative, în vederea predării gimnasticii formative în școlile de toate gradele din țara noastră.

GIMNASTICĂ. Nicolae Băiașu (coordonatorul lucrării), Atanasia Albu, Adina Bârlea, Constantin Culda, Petru Dungaciu, Silviu Magda, Viorica Mociani, Nicolae Vieru, București, Editura *Sport-Turism*, 1985, 508 pagini. Cartea începe cu prezentarea temelor: *Rolul FRG în dezvoltarea gimnasticii sportive la noi în țară și afirmarea pe plan mondial a școlii românești de gimnastică; Cerințele actuale ale gimnasticii sportive de performanță*. În continuare sunt tratate problemele de conținut pentru: *gimnastica sportivă feminină și masculină, de performanță la aparatele și probele de concurs – bârnă, paralele inegale, sărituri și sol (pentru fete) și bară, paralele, inele, cal cu mănere, sărituri și sol (pentru băieți); gimnastica ritmică și gimnastica acrobatică*. Pentru fiecare din aceste ramuri de gimnastică sunt arătate importanța, carac-

teristicile, sarcinile, mijloacele, aparatele și materialele specifice. Elementele și exercițiile descrise atât pentru gimnastica sportivă cât și pentru gimnastica ritmică și acrobatică au fost întocmite (d.p.d.v. al dificultății tehnice) pentru trei categorii de executanți: începători, avansați și cu pregătire superioară fizică și tehnică. Mai sunt tratate următoarele capitole: *Antrenamentul în gimnastica sportivă de performanță; Concursurile de gimnastică și arbitrajul în gimnastică*. Lucrarea se adresează, în special, antrenorilor care doresc să obțină performanțe.

GIMNASTICA AEROBICĂ DE ÎNTREȚINERE.

Sabina Macovei, Alice Vișan, București, Editura AFIR, 2003, 211 pagini. Cartea reprezintă un ghid al specialistului, destinat celor care doresc să cunoască și să practice, ca instructori sportivi sau simpli practicanți, o formă de exerciții aerobice deosebit de atractivă și benefică sănătății organismului cunoscută sub numele de gimnastică aerobică de întreținere. Lucrarea este structurată, în partea I, pe cinci capitole, iar în partea a doua tot pe cinci capitole. Conținutul lor este următorul : Cap I Gimnastica aerobică parte componentă a sistemului de exerciții aerobe; Cap II Particularități ale efortului, orientări metodice; Cap III (gimnastica aerobică de întreținere); Cap IV Structura și conținutul general al unei lecții de GA; Cap V Acompaniamentul muzical; Cap VI Variante de deplasare (pași de bază și specifici din diferite tipuri de gimnastică și dans) Cap VII Mișcări conduse (caracteristici tehnice); Cap VIII Mișcări de balans (caracteristici tehnice); Cap IX Modalități de combinare a mișcărilor; Cap X Modele de programe (începători și avansați) pentru GAI. În finalul lucrării, apare un capitol separat (partea a III- a) intitulat Modalități de prelucrare analitică a aparatului locomotor realizată prin metode „*STRETCHING*”. Ghidul specialistului de mai sus a apărut în colecția de cărți de specialitate a Federației Române Sportul pentru Toți.

GIMNASTICA ACROBATICĂ. Prof. Nicolae Băiașu, București, Editura Tineretului, pentru Cultură Fizică și Sport, 1957, 199 pagini. După o serie de considerații de ordin istoric, referitoare la

apariția și practicarea unor elemente acrobatice cu mult înaintea erei creștine, autorul abordează: caracteristicile gimnasticii acrobatice, clasificarea elementelor fundamentale și descrierea lor, însoțită de indicații tehnice și metodice; materialele ajutătoare și aparatele acestei ramuri a gimnasticii. Ultima parte a lucrării cuprinde, într-o succesiune gradată d.p.d.v. al dificultății, exemple de jocuri cu caracter acrobatic, combinații de elemente acrobatice, care se pot folosi în cadrul lecțiilor de antrenament și în demonstrațiile de gimnastică, în funcție de gradul de pregătire fizică și tehnică a executanților.

GIMNASTICA DE BAZĂ ȘI ACROBATICĂ ÎN ȘCOALĂ.

Nicolae Băiașu (coordonatorul lucrării), Adina Bârlea, București, Editura CNEFS, 1969, 311 pagini. Autorii prezintă gimnastica de bază și acrobatică, având convingerea că acestea se pot adapta mai bine vârstei și gradului de pregătire fizică a elevilor. Tot aici se prezintă bazele materiale sportive ale școlilor din țara noastră. Se face o sumară caracterizare a celor două ramuri ale gimnasticii și o prezentare a principalelor grupe de mijloace ce intră în componența lor, urmate de câteva aspecte legate de lecția de gimnastică (sunt date 20 de exemple de conspecte ale lecțiilor de gimnastică de bază și acrobatică și alte numeroase exemple de exerciții). Acestea pot constitui baza de plecare pentru alcătuirea altor lecții de către profesorii de educație fizică.

GIMNASTICA MODERNĂ – TEHNICA ȘI METODICA ÎNVĂȚĂRII EXERCIȚIILOR CU OBIECTE PORTATIVE.

Ileana Sima, Julieta Cintoiu (au colaborat: prof. I. Călăteanu, M. Solomonov și V. Georgescu), București, Editura Stadion, 1970, 253 pagini. Este structurată pe nouă capitole: I. *Exerciții cu obiecte portative*; II. *Generalități*; III. *Exerciții cu steaguri*; I V. *Exerciții cu măciuci*; V. *Exerciții cu panglică*; VI. *Exerciții cu eșarfa*; VII. *Exerciții cu coarda*; VIII. *Exerciții cu minge*; IX. *Exerciții cu cercul*. *Bibliografia*. Lucrarea se adresează antrenoarelor de gimnastică, profesoarelor de educație fizică din învățământul de toate gradele, precum și gimnastelor de performanță.

GIMNASTICA POPULARĂ RAȚIONATĂ PENTRU USUL ȘCOALELOR PRIMARE, SECUNDARE ȘI SUPERIOARE. Gheorghe Mocianu, Nicolae Velescu (profesori de gimnastică), București, 1887, 228 pagini (ediția a doua, București, 1890, 246 pagini). Apariția cărții constituie o „necesitate de a umple un gol în literatura de specialitate” a vremii. În lucrare se resimte o puternică influență a școlilor de gimnastică suedeze și franceze. Din cele 21 de capitole redăm „ad literam” câteva titluri atât pentru a vedea accepțiunea noțiunii de „gimnastică” redată la acea dată, cât și strădania autorilor de a „se face înțeleși folosind o terminologie rudimentară și originală”. Cap. I. *Istoria prescurtată a gimnasticeii* (din timpurile vechi până în zilele noastre), *Jocurile Olimpice*; Cap. II. *Privire asupra legilor, formei și compozițiunii corpului uman* (date anatomice și fiziologice n.n.), *gradațiunea exercițiilor* (exerciții active și exerciții pasive); Cap. III. *Gimnastica fără aparate* (respirația, pozițiunile); Cap. I V. *Exerciții elementare* (formarea secțiunilor) – *exerciții de grup, principii de aliniere*; Cap. V. *Fusul sau bara fixă. Exerciții la fus* (saltul în atârănare), *exerciții de rezim – apucătură – exerciții de atârănare cu răsturnări, exerciții de balans...*; Cap. VI. *Paralelele*; Cap. VII. *Exerciții pentru a sări* (cu reguli necesare pentru a sări bine); „saltul în adâncime”, „saltul în adâncime înapoi”, „saltul cu prăjina” (în înălțime); Cap. VIII. *Exerciții la cal* (exerciții de salt în curmeziș); Cap. IX. *Exerciții la capră*; Cap. X. *Exerciții la scară* (verticală, orizontală, din lemn, din frânghie etc), *suirea și lăsarea*; Cap. XI. *Exerciții la inele* (de pe loc, balans); Cap. XII. *Bârna sau prăjina orizontală* (pozițiuni); Cap. XIII. *Bârna de rezim și de voltije*; Cap. XVII. *Despre băi și înot*; Cap. XVIII. *Scrima*; Cap. XIX. *Aparate* (Helcometru); Cap. XX. *Aruncarea bumerangului*; Cap. XXI. *Danțul*.

GIMNASTICA MODERNĂ – TEHNICA ȘI METODICA ÎNVĂȚĂRII EXERCITIILOR CU OBIECTE PORTATIVE. Ileana Sima, Julieta Cintoiu (au colaborat: prof. I. Călăteanu, M. Solomonov și V. Georgescu), București, Editura Stadion, 1970, 253 pagini. Este structurată pe nouă

capitole: I. *Exerciții cu obiecte portative*; II. *Generalități*; III. *Exerciții cu steaguri*; I V. *Exerciții cu măciuci*; V. *Exerciții cu panglică*; VI. *Exerciții cu eșarfa*; VII. *Exerciții cu coarda*; VIII. *Exerciții cu mingea*; IX. *Exerciții cu cercul. Bibliografia*. Lucrarea se adresează antrenoarelor de gimnastică, profesoarelor de educație fizică din învățământul de toate gradele, precum și gimnastelor de performanță.

ANTRENAMENTUL ÎN GIMNASTICA RITMICĂ. Autor Sabina Macovei, Editura Bren București 2007, 263 pagini. Sistematizată în 9 capitole, lucrarea, în esență, tratează o serie de repere teoretice și metodologice care stau la baza antrenamentului sportiv în gimnastica ritmică. Lucrarea demarează cu aspecte din istoria disciplinei, definiții și obiectivele gimnasticii ritmice. Pe un spațiu mai larg autoarea prezintă conținutul pregătirii (antrenamentul), efortul și caracterul stadial al pregătirii, tehnica gimnasticii ritmice, pregătirea coregrafică și legătura acesteia cu pregătirea tehnică și fizică, cu pregătirea muzicală și implicațiile acompaniamentului muzical în structura de ansamblu a antrenamentului. Lucrarea se adresează studenților în educație fizică, profesorilor de educație fizică și antrenorilor.

GIMNASTICA RITMICĂ DE PRERFORMANȚĂ, autor Mihaela Manos, editura Bren 2008, 237 de pagini. Lucrarea, structurată pe 8 capitole, reprezintă un adevărat îndrumar pentru sportul de performanță în gimnastica ritmică, pornind de la evoluția, orientările și tendințele acestui sport, pe plan internațional și implicit pe plan național.

Capitolul II scoate în evidență caracteristicile activității din gimnastica ritmică, descriind obiectivele, numărul și conținutul probelor de concurs, cerințele din punct de vedere tehnic și artistic a compoziției exercițiilor. Capitolul III se oprește asupra capacităților motrice și performanța, iar în capitolul IV se găsesc informații despre efortul în gimnastica ritmică. În capitolul V sunt abordate aspecte de natură subiectivă implicate în performanță, personalitatea, motivația, relații interpersonale. Capitolul

VI atinge problemele de tehnică și metodică învățării conținutului motric specific, urmând ca în capitolul VII să ni se prezinte particularitățile, conținutul, programarea și planificarea antrenamentului, planificarea și periodizarea, structurile de acționare cadrul lecției de antrenament. Ultimul capitol, prezintă planificarea pregătirii echipei de ansamblu, probă specifică gimnasticii ritmice. Lucrarea prezintă și un studiu sociomotric foarte interesant, iar bibliografia este impresionantă.

MANUAL DE GIMNASTICĂ RITMICĂ (metodica învățării elementelor corporale), autor Sabina Macovei. Lucrare tipărită în editura Bren în 2007. Cu un conținut de 247 pagini, repartizat în XII capitole: Cap. I stabilește locul gimnasticii ritmice în activitatea educației fizice și sportului; Cap. II abordează ansamblul particularităților învățării motrice în această ramură a gimnasticii (implicații ale planurilor senzoriale prescriptive în istorie, recomandări privind repetarea, consolidarea și perfecționarea bagajului motric ale elementelor și procedeele tehnice, aplicarea principiilor pedagogice ale învățării); Cap. III face o prezentare a elementelor corporale angajate de tehnica gimnasticii ritmice, particularitățile execuției și sistematizarea lor; Cap. IV conține metodică învățării variantelor de deplasare (a pașilor de bază, ritmici și de dans); Cap. V este dedicat metodicii învățării mișcării conduse (sistematizare, greșeli frecvente, etc); Cap. VI cuprinde particularitățile învățării mișcărilor din inerție (dezechilibrările, balansările, valurile); Cap. VII sunt prezentate metodele învățării elementelor de suplețe; Cap. VIII sunt explicate modalitățile de însușire a elementelor de echilibru, iar în următoarele două capitole (IX și X) se dau explicații privind învățarea turațiilor, rotări ale corpului în jurul axului vertical (întoarcerile, piruetele) și săriturilor artistice (bătăi și aterizări); Cap. XI abordează bazele tactice și metodice ale educării și instruirii esteticii mișcării (din dansul clasic, din ritmica modernă); Cap. XII prezintă bazele teoretice și metodice ale învățării ritmicității și muzicalității motrice (concordanță muzică-mișcare, acompaniamentul muzical, ritmul, tempoul, măsura și faza muzicală. Bibliografia

încheie lucrarea care prezintă o multitudine de schițe ale mișcărilor supuse procesului de învățare.

IMPACT AEROBIC Gabriel Popescu, București, Editura Elisavaroș, 2005, 215 pagini. Lucrarea reprezintă un studiu tehnico-metodic al sportului aerob, una dintre ramurile de bază ale fitness-ului dinamic. Cuvântul *fitness* în engleză sau germană înseamnă *stare de bine*. El cuprinde în ansamblu, forme de acționare care își aduc contribuția la realizarea și menținerea acestei stări pozitive, de a fi *"mereu în formă"*. El este un veritabil sistem igienic de viață ce implică o activitate psiho-fizică desfășurată sistematic, o alimentație sănătoasă și echilibrată. Fitness-ul aerob, presupune în primul rând valorificarea superioară a sistemelor energetice susținute prin aportul oxigenului. Lucrarea prezintă pe larg câteva tehnici de actualitate ale fitness-ului aerob ca de pildă: *"Tehnici dinamice sau tehnici aerobice"*, *"Tehnici de întreținere și întărire musculară"*, *"Tehnici de revenire"* etc. Dansul și gimnastică și mai nou artele marțiale sau boxul sunt elemente de combinare structurală pentru diferite ramuri ale fitness-ului dinamic. Exercițiile de tip aerob contribuie la: creșterea vitezei de transport a sângelui, creșterea cantității de oxigen transmisă spre țesuturi, la formarea unei inimi mai puternice, la o creștere a rezistenței la oboseală, tonifică musculatura. Lucrarea este structurată pe patru capitole: Cap I tratează sportul aerob de întreținere, conceptul de fitness, impactul socio-cultural al sportului aerob, reperele metodice generale privind controlul efortului în lecțiile de sport aerob, componentele unei lecții de sport aerob. Cap II analizează *"aerobul cu impact ușor"*, respectiv descrierea pașilor specifici, modele operaționale pentru învățarea diferitelor sisteme din cultura aerobă. Începe cu *"mers pe loc"* și continuă cu *"mers cu deplasare"*, *"genunchi ridicat"*, *"kick înainte, lateral înapoi"*, *"pas în careu"*, *"pas încrucișat"*, *"deplasarea cu înaintare de 360°"*; în patru timpi. Cap III se referă la *"aerob cu impact sărit"* adică descrierea pașilor specifici și modele operaționale, *săritura în fandarea laterală, înainte, săritură depărtată cu semiîndoirea genun-*

chilor” etc. Cap IV analizează dezvoltarea sportului aerobic cu impact combativ, descrierea pașilor specifici și modelele operaționale. Lucrarea este un manual didactic, necesar procesului de instruire rezervat studenților din domeniul educației fizice și sportului, dar și antrenorilor de specialitate.

INSTRUCȚIUNI ASUPRA GIMNASTICEI SUEDEZE ȘI SPORTURILOR. Locotenent Virgil Bădulescu, maior Justin Marinescu, București, 1919, 334 pagini. Lucrarea cuprinde 9 capitole precedate de o *Introducere* în care se *subliniază* „importanța gimnastice și sportului și predarea gimnastice și sportului”. **Vol. I** – Cap. I. *Gimnastica* a) prescripțiuni generale cu figuri indicatoare și diferite pozițiuni însoțite de denumirea și explicarea lor ; b) principii în conducerea exercițiilor; c) principii referitoare la comenzi și ordine; Cap. II. *Mișcări de ordine, mișcări pregătitoare și marșuri*; Cap. III. *Clasele de mișcări* (mișcări de picioare, extensiune completă, suspensie, echilibru, mișcări de spate, umeri și brațe, mișcări pentru abdomen, mișcări alternând ale trunchiului); **Vol. II** – Cap. I V. *Înot* (reguli generale, exerciții pe uscat, exerciții în apă); Cap. V. *Jocuri*; Cap. VI. *Sport*: a) sporturi potrivite instrucției militare; b) principii asupra conducerii exercițiilor sportive; Cap. VII. *Aranjarea exercițiilor și concursurilor*; Cap. VIII. *Sportul obișnuit în genere* (alergări, sărituri, aruncări, grupe de sporturi – câte 5 și câte 10 – lupta cu frânghia, celelalte ramuri sportive); Cap. IX. *Sportul militar* (sportul pur militar, exerciții care pot forma obiectul concursurilor, plus 5 anexe cu sfaturi și indicațiuni privind organizarea câmpului de sport, a concursurilor sportive pe o scară mai întinsă și alte sfaturi generale relative la antrenamentul celor ce practică sporturile de bună voie). În final autorii afirmă: „*ținta gimnastice și a sportului se atinge numai prin năzuința de a instrui cât mai mulți gimnaști buni și sportiști neunilaterali*”. Am redat câteva expresii utilizate, tocmai pentru a aprecia strădania autorilor de a găsi un limbaj adecvat, la vremea respectivă neexistând vocabularul sportiv specific sau sintagmele bine cunoscute nouă astăzi.

ISTORIA GIMNASTICII ȘI EDUCAȚIEI FIZICE LA NOI. Prof. D. Ionescu, București, 1939. Cartea cuprinde un istoric al gimnasticii și educației fizice la noi. Materialul, ordonat cronologic, are o deosebită valoare pedagogică, fiind urmărit de cititor cu multă atenție, dornic să vadă cum s-a dezvoltat această activitate în țara noastră. Studiul unor materiale bibliografice (începând cu anul 1776 până în 1924), enumerate în lucrare, conduce la îmbogățirea cunoștințelor de specialitate a celor care analizează lucrarea. În această carte se amintește și despre unele aspecte cu caracter economico-financiar. În „*legea educației fizice din 1933*”, publicată în MO nr. 104 din 8 mai 1933 (modifică aceeași lege din 1929), în art. 48 se precizează: „statul sprijină sportul, turismul și educația fizică din inițiativa particulară prin: a) subvenții, premii și ajutoare de orice fel; b) acordarea de terenuri proprii activității sportive. Terenurile aparținând statului, județelor sau comunelor afectate sportului, nu pot fi schimbate de la destinația pe care o au; c) eliberarea de pașapoarte colective pentru echipele de sportivi care pleacă în străinătate, prin derogare de la Legea pașapoartelor, numai pe baza unui ordin al UFSR, plătindu-se o singură taxă de timbru, indiferent de numărul celor care figurează în pașaport; d) reducerea cu 50% a tarifelor pe CFR, Navigația fluvială din România și SMR pentru grupurile de sportivi recunoscuți de UFSR, călătorind pe bază de carnet individual în grupuri de cel puțin 5 persoane; e) scutirea de plata impozitelor pe spectacolele prevăzute la articolele 2 și 3 din Legea spectacolelor pentru toate manifestațiile sportive organizate de amatori în cadrul UFSR, indicând numele grupurilor și federațiilor care sunt organizatoare de manifestări sportive de amatori.

LECȚII DE GIMNASTICĂ. Nicolae Băiașu (coordonatorul lucrării), Petru Dungaciu, Uta Ionescu, Silviu Magda, Adina Bârlea, București, Editura *Stadion*, 1974, 310 pagini. Sunt prezentate 45 de lecții de bază (N. Băiașu); 55 de lecții de gimnastică acrobatică (P. Dungaciu și U. Ionescu); 70 de lecții de gimnastică sportivă – pentru elevi (S. Magda); 50 de lecții de gimnastică sportivă – pentru

eleve (A. Bârlea). În total au fost elaborate 220 de lecții practice de gimnastică, care au urmărit îmbunătățirea predării acestei discipline, oferind celor interesați o gamă largă și variată de exerciții. Motivația care a stat la baza elaborării acestei lucrări, a fost dorința de a veni în ajutorul celor care predau gimnastica în învățământul de toate gradele. Cartea prezintă într-o succesiune metodică lecții practice, alcătuite din exerciții și combinații de elemente din gimnastica de bază, acrobatică și sportivă, pornind de la formele cele mai simple și ușoare și ajungând, gradat, la un anumit nivel de dificultate.

MANUAL DE GIMNASTICĂ SPORTIVĂ.

Nicolae Vieru, București, Editura *Driada*, 1997, 256 pagini. Structurată în doisprezece părți: 1. *Importanța gimnasticii sportive* (caracteristici, sarcini, mijloace, clasificarea exercițiilor); 2. *Scurt istoric al gimnasticii*. Organizarea internă și internațională, nivelul și cerințele actuale, tendințele dezvoltării pe plan mondial; 3. *Concursurile de gimnastică*; 4. *Bazele generale ale tehnicii exercițiilor din gimnastica sportivă*; 5. *Factorii procesului de antrenament în gimnastică*; 6. *Selecția în gimnastica sportivă*; 7. *Metodologia antrenamentului*; 8. *Modelarea și programarea conținutului procesului de pregătire*; 9. *Sala de gimnastică și aparatura necesară desfășurării antrenamentelor și competițiilor*; 10. *Tehnica și metodologia exercițiilor pe aparate* (partea principală a lucrării care cuprinde 141 de pagini); 11. *Legăturile structurale ale mișcărilor la aparate, la acrobatică și la sărituri*; 12. *Arbitrajul în gimnastica sportivă*. În anexă sunt prezentate denumirile convenționale ale unor elemente tehnice, ce poartă numele gimnaștilor care le-au executat pentru prima dată, toate acestea fiind specificate în Codul de punctaj.

MANUAL DE GIMNASTICĂ PENTRU ÎNVĂȚĂTORI, INSTITUTORI, ELEVI ȘI ELEVE AI ȘCOALELOR NORMALE DE ÎNVĂȚĂTORI, ÎNVĂȚĂTOARE, INSTITUTORI ȘI INSTITUTOARE ȘI PENTRU ELEVII GIMNASILOR, LICEELOR ȘI SEMINARIILOR. Ionescu I. Mihail (absolvent al Școlii Normale de Institutori, Institutor în Focșani), Focșani, 1894, 283 pagini

(ediția a doua, Craiova, 1897, 241 pagini). Lucrarea cuprinde două părți (teoretică și practică) și este structurată în doisprezece capitole. Partea teoretică tratează „*importanța și scopul gimnasticii, anatomie, reguli igienice, comande*”, iar partea practică, „*exerciții libere, exerciții combinate, marșuri (însoțite de cânturi) și jocuri*”. Exercițiile cu aparate includ „*salturi peste capră, peste tramplină, peste bara orizontală, urcare pe prăjini (fixe și mobile), urcări pe frânghie cu și fără noduri, funia oblică, mersul pe bară, exerciții cu scară de lemn și de funie (fixă și mobilă), urcarea cu cancea, urcarea pe platforme și ridicarea greutăților*”. În prefața cărții autorul remarcă lipsa acută de manuale pentru învățători, atât de necesare pentru „*ei înșiși (ca elevi) și pentru a-i învăța mai târziu pe alții*”. Cartea se numără printre primele manuale de sport scrise și publicate în țara noastră.

NADIA. Ioan Chirilă, București, Editura *Gazeta Sporturilor*, 2009, 260 pagini. Cartea este scrisă cu pasiune și talent. Ea conține povestiri scurte, dar pline de farmec literar. Nadia este descrisă ca o fată modestă, harnică, inteligentă și disciplinată. După ce este trecută în revistă o parte din momentele vieții ei de familie sau copilărie, Ioan Chirilă ne oferă numeroase întâmplări din viața ei de gimnastă. Din carte aflăm despre relațiile ei cu colegele, cu antrenorii și chiar cu presa. Nadia se impune în sala de antrenamente. Depune eforturi deosebite să ajungă cât mai repede la marea performanță. Începe să se afirme pe plan internațional în concursuri după concursuri. Devine o adevărată vedetă. Sunt descrise principalele ei succese la marile competiții sportive internaționale. Dobândește rapid supremația mondială la mai multe probe. Prin marile performanțe obținute la Campionatele Europene, Mondiale și Jocurile Olimpice, Nadia a făcut ca imnul țării noastre să fie intonat de nenumărate ori. Autorul descrie într-un mod emoționant vârful carierei sale, în capitolul *Prețul perfecțiunii*, cucerit la Jocurile Olimpice de la Montreal (Canada) din anul 1976. Presa, radioul și televiziunile internaționale o declară pe Nadia, ca fiind prințesa Jocurilor Olimpice sau Flacăra vie a Jocurilor Olimpice. Inegala-

bila Nadia Comaneci, este și va rămâne pentru istorie și literatură, un subiect viu și fără sfârșit.

SĂRITURILE ÎN GIMNASTICĂ. Nicolae Băiașu (coordonatorul lucrării), Maria Ionescu, Ileana Sima, București, Editura *Tineretului, Cultură Fizică și Sport*, 1958, 127 pagini. După ce se arată importanța săriturilor în lecțiile de gimnastică, subliniindu-se efectul fiziologic și psihic al executanților, se trece la clasificarea acestor sărituri și apoi la analiza fazelor de succesiune a săriturilor cu și fără sprijin. Lucrarea cuprinde descrierea tehnică, în ordine metodică, a săriturilor (cu și fără sprijin) ce se pot executa: peste obstacole vii; la banca de gimnastică de cel puțin 5 persoane; e) scutirea de plata impozitelor pe spectacolele prevăzute la articolele 2 și 3 din Legea spectacolelor pentru toate manifestările sportive organizate de amatori în cadrul UFSR, indicând numele grupurilor și federațiilor care sunt organizatoare de manifestări sportive de amatori.

*

INIȚIERE ÎN GO. Gheorghe Păun, București, Editura *Recoop*, 1988, 256 pagini. Cartea este o invitație la însușirea și practicarea acestui joc de inteligență, cu reguli simple dar cu extrem de multe probabilități de combinații, deschis oricărei surprize. Autorul face o comparație și o asemănare acestui joc cu șahul. Diferența de răspândire, pe plan internațional, susține autorul este net în favoarea șahului. Surse demne de încredere susțin că GO-ul a fost inventat în China antică, în jurul anului 2000 î. Hr. În capitolul „*Scurtă istorie a GO-ului*” sunt relatate o serie de legende, anecdote și cronici, majoritatea bazate pe descoperiri arheologice din antichitate care susțin că acest joc a avut o evoluție interesantă. În Japonia GO-ul a fost introdus în jurul anului 735 după Hr, pe vremea împăratului Shomu. La început a fost practicat în cercurile nobile și militare japoneze, răspândit apoi, pe cale orală, de la maestru la elev. La începutul secolului XVII-lea, jocul de GO este modernizat. Apar primele școli de GO și nu foarte târziu prima Academie de Go. Lucrarea conține printre altele, următoarele capitole: 1. Echipamentul de joc; 2. Regulile de joc; 3. O minipartidă de joc; 4. Arcade simple de capturare; 5. Elemente

de tactică; 6. Elemente de strategie; 7. Teste de evaluare a tăriei de joc; 8. Partide Comentate; 9. Numeroase probleme de joc; 10. Glosar de termeni uzuali etc. Manualul este scris pe înțelesul tuturor, și se adresează atât începătorilor cât și avansaților.

*

HALTERE DE LA A LA Z. Lazăr Baroga, București, Editura *Sport-Turism*, 1985, 366 pagini. Lucrarea face parte dintr-o serie de monografii cu profil enciclopedic. Conținutul este variat, ceea ce mărește interesul ei teoretic și practic. Capitolele lucrării vizează istoricul apariției halterelor și ridicării de greutate. Așa se explică vechimea și existența lor în mitologia greacă, în programul JO antice și al celor moderne. Prezentarea evoluției halterelor în lumea modernă (sec. XIX) și în țara noastră mărește valoarea documentară a lucrării, care este completată cu cea metodologică, întrucât autorul prezintă considerațiile sale asupra tehnicii ridicării halterelor, metodelor de dezvoltare a forței la diferite vârste și implicit a halterofililor de performanță și a sportivilor în general. Lucrarea se încheie cu palmaresul halterofililor români la CN de seniori și juniori, la CE, CM și JO, de la debutul lor în arena internațională până în 1984. Prezentarea glosarului conceptelor cu care se operează în teoria și practica halterelor conferă cărții un caracter enciclopedic.

*

HANDBAL DE LA A LA Z. Hristache Naum, București, Editura *Sport-Turism*, 1986, 206 pagini. Reprezintă o sinteză monografică a acestui sport și o istorie a jocului și a răspândirii lui pe cinci continente (Europa, Asia, Africa, America și Australia), apariția și evoluția acestuia în România (spațiu geografic și sportiv în care acest joc a cunoscut strălucirea și și-a perfecționat metodologia selecției, antrenamentelor și a concursurilor). Cele 7 medalii de aur cucerite de echipele naționale de seniori și senioare, completate cu cele de argint și bronz, dobândite la CM și JO, sunt o mărturie a valorii școlii românești de handbal, a marilor ei dascăli, a jucătorilor de excepție pe care i-a creat, a cluburilor care l-au cultivat și reprezentat. Autorul prezintă concepția de joc a handbalului național, palmaresul său internațional, lista antrenorilor și jucătorilor

emeriti care s-au remarcat și au căpătat, la vremea respectivă, dimensiune mondială. Volumul se încheie cu un breviar în care sunt prezentate, pe lângă conceptele de bază ale teoriei, organizării și practicii acestui joc, personalități reprezentative ale handbalului masculin și feminin din România (jucători, jucătoare, antrenori, ziariști, conducători) și din țările în care acest joc are o popularitate și o valoare recunoscută. Lucrarea prezintă o iconografie selectivă și variată ce mărește valoarea ei instructivă și documentară.

HANDBAL – ANTRENAMENT, TEORIE, METODICĂ. Prof. Romeo Sotiriu, București, 1998, 203 pagini. Este dedicată colegilor (profesori și antrenori) din handbalul românesc de performanță. Lucrarea se adresează studenților la educație fizică, viitorilor specialiști și antrenori de handbal. Valoarea teoretică și metodică a conținutului său constau în strategia de redresare a handbalului românesc, metodologia antrenamentului, competiției și formeii sportive, ajungând până la personalitatea de bază a domeniului – antrenorul.

HANDBAL – CURS DE HANDBAL. Prof. univ. Ioan Kunst-Ghermănescu, București, *Editura Didactică și Pedagogică*, 1963, 362 pagini. Cursul cuprinde trei părți: *Generalități; Tehnica jocului de handbal în 11 și 7; Tactica jocului*. În anexă sunt prezentate problemele utile activității profesorilor de educație fizică din școli și antrenorilor: organizarea competițiilor sportive; amenajări și construcții simple de terenuri de joc. Lucrarea se adresează studenților facultăților de educație fizică, cu specializarea în handbal. Prezentată într-o formă didactică, este utilă cadrelor din învățământul de profil și antrenorilor de handbal.

HANDBALIȘTII ROMÂNI ȘI TACTICA JOCULUI. Prof. Eugen Trofin, București, Editura CNEFS, 1969, 312 pagini. Lucrarea urmărește să evidențieze contribuția acestui tehnician în direcția orientării de perspectivă a concepției de joc și a metodologiei învățării și perfecționării tacticii. Trei dintre capitolele acestei cărți, scrise în colaborare cu

prof. Sorin Grigorovici, urmăresc problemele de perfecționare tactică, de succesiune și descriere a mijloacelor simple și complexe. Autorul abordează de pe poziția antrenorului, prezent la mai toate întâlnirile internaționale ale reprezentativei masculine de seniori și tineret, principalele aspecte privind tactica jocului. Totodată, caută să surprindă emoțiile, frământările și toată gama stărilor sufletești ale sportivilor, în momentele de victorie și de înfrângere.

HANDBAL – TEHNICA ȘI TACTICA JOCULUI. Prof. univ. I. K. Ghermănescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1978, 350 pagini. Cuprinde toate componentele jocului de handbal, pornind de la principiile de bază în atac și în apărare și terminând cu cel mai simplu procedeu tehnic necesar acționării eficiente în joc. De asemenea, este prezentată tehnica și tactica jocului în condiționarea lor reciprocă. În cuprins este explicată și metodologia instruirii. Cartea se adresează specialiștilor din domeniu, fiind un îndreptar modern pentru activitatea practică.

TEORIA ȘI METODICA HANDBALULUI. Prof. univ. Ioan Kunst-Ghermănescu, lectorii Elena Jianu și Valeriu Gogâltan (cadre didactice de la IEFS, specialiști în handbal), București, *Editura Didactică și Pedagogică*, 1983, 301 pagini. Este structurată în patru părți: *Bazele generale ale teoriei și metodicii handbalului* (concept, istoric, evoluție, tendințe, organizare, etc.); *Handbalul de performanță* (tehnică, tactică, probleme de antrenament, etc.); *Baza de masă a handbalului de performanță* (selecția copiilor și juniorilor, modele de instruire a acestor eșaloane, etc.) și *Handbalul în școală* (metodica predării, modele de joc în lecții, instruirea echipelor școlare, etc.). Este un manual universitar adresat studenților și cadrelor didactice de la facultățile de educație fizică, iar prin extensia problematicii se adresează profesorilor și antrenorilor din rețeaua cluburilor sportive.

HRONICUL HANDBALULUI ROMÂNESC. Dumitru Popescu Colibași, Radu Bădescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1981, 151 pagini.

Lucrarea are mai multe capitole, în care sunt prezentate rezultatele competiționale interne și internaționale din perioada 1921-1979 și datele statistice ale activității tuturor categoriilor de vârstă, feminine și masculine, fiind adresată școlii românești de handbal.

ISTORIA HANDBALULUI ROMÂNESC (1921-2009). Autorul acestei lucrări de referință este profesorul, Antrenor Emerit, Popescu Constantin - Pilică. Cartea este tipărită în 2009 de către editura *Nemira*, structurată în 2 volume și are un număr total de pagini de 1104, dintre care 16 pagini având 59 de fotografii reprezentând faze de joc și echipe de club și naționale feminine și masculine - juniori, tineret și seniori - din marile competiții europene, mondiale și olimpice, în intervalul 1936-2009. Primul volum, intitulat *Cronologie având 784 pagini cuprinde Retrospectiva cronologică, an de an, asupra activității competiționale interne și internaționale*. Trebuie precizat că această lucrare a văzut lumina tiparului cu sprijinul și contribuția F.R. Handbal și dăruirea, timp de 4 ani ca această carte să apară, a președintelui, Cristian Gațu. Un rol important în reușita lucrării l-au avut colaboratorii (coautori, tehnicienii cluburilor, specialiștii FRH, gazetari și fotografi etc) Acest prim volum mai are inserat Cuvântul înainte al președintelui FRH, al d-lui Cristian Țopescu și al autorului coordonator adresat cititorilor. Un mic spațiu este desemnat istoricului acestui sport în lume și în țara noastră. Partea de cronologie, intitulată *geneza, pionierat + afirmare*, începe din 1921 până în 1945, continuată cu partea a doua (1946-1962) denumită *reconstrucție, consolidare, glorie, primele medalii*; urmează cea de-a treia parte (1963-1974) *ascensiune, dominare mondială*; se continuă cu încă 5 părți: perioada 1975-1984: *medalii olimpice (masc.), fluctuații (fem)*; 1984-1990: *ultima medalie (masc), puține sclipiri (fem)*; 1990-1996: *recul parțial (masc), speranțe (fem)*; 1996-2001: *puține calificări (masc), succese juvenile (fem.)*; ultima parte 2001-2009 este rezervată revirimentului handbalului masculin și feminin din țara noastră. Volumul al doilea are 320 pagini și este denumit *Palmares, date statistice, retrospectivă competiții interne și*

internaționale. Acest volum cuprinde 6 anexe: 1 - Palmares de onoare (1936-2009), cuprinzând activitatea și rezultatele internaționale; 2-3 - Competiții (1936-2009), activitatea internă și internațională a fetelor și băieților; 4 - Structura FRH (1936-2009); 5 - Bibliografie generală, cărți, publicații lucrări de specialitate; 6 - Palmaresul pe echipe naționale și individual în competițiile între țări (1936-2009). O carte utilă întregii suflări handbalistice.

*

HOCHEI – TACTICA JOCULUI. Al. Teodorescu, București, Editura *Stadion*, 1972, 265 pagini. În prima parte a lucrării sunt definite noțiunile generale ale tacticii – scopul, sarcinile și principiile de aplicare a acestora în hochei. În partea a doua și, respectiv, în cea de-a treia, au fost tratate „atacul” și „apărarea”, ca acțiuni individuale și colective, care să ușureze deopotrivă cunoașterea jocului de hochei și desfășurarea lui pe gheață. S-a insistat, de asemenea, asupra coordonării acțiunilor întregului efectiv de jucători atât în atac, cât și în apărare. Textul este însoțit de numeroase exerciții, considerate de autor ca cele mai eficiente. Lucrarea se adresează antrenorilor și jucătorilor de hochei, autorul sperând ca prin acest material teoretic să ridice nivelul antrenamentelor.

*

COPIII ȘI PERFORMANȚA ÎN ÎNOT. Gheorghe V. Marinescu, București, Institutul Național de Informare și Documentare, 1998, 238 pagini. Este structurată în cinci capitole: 1. *Actualitatea temei în literatura de specialitate*; 2. *Considerații generale privind efortul fizic în activitatea sportivă*; 3. *Caracterizarea efortului la înot*; 4. *Contribuții personale privind aplicarea suprasolicitării în pregătirea copiilor la înot*; 5. *Cercetări experimentale proprii privind efortul de înot la copii nivel III – II*. Autorul, pe baza unor studii, cercetări și experiențe, prezintă o cantitate mare de informații, concluzii și propuneri privind modelele de antrenament la nivelul copiilor.

ÎNOTUL PE ÎNȚELESUL TUTUROR. Corneliu Ciobanu, Mihai Cerchez, Tiberiu Munteanu, București, Editura *Stadion*, 1972, 228 pagini. Cuprinde următoarea problematică: 1. *Generalități și scurt*

istoric; 2. *Probleme biologice și psihologice*; 3. *Posibilități de efort la diferite vârste*; 4. *Influența înotului asupra organismului copiilor*; 5. *Probleme de alimentație și igienă*; 6. *Selecția*; 7. *Organizarea activității*; 8. *Metoda de antrenament*; 9. *Lecții de antrenament*; 10. *Unele probleme legate de așa-ziii, copii minune*"; 11. *Locul înotului în educația fizică școlară*. Lucrarea abordează, într-o formă accesibilă, principalele probleme ale desfășurării activităților copiilor de diferite vârste, dezvoltând unele aspecte mai puțin lămurite și exprimând puncte de vedere originale privind posibilitățile de efort, selecția și organizarea activității.

ÎNOTUL ȘI SĂRITURILE ÎN APĂ PENTRU ȘCOLARI. Herbert Wittenberger, București, Editura Stadion, 1972, 148 pagini. Cuprinde nouă capitole: 1. *Importanța înotului*; 2. *Aplicarea principiilor și metodelor de învățământ în predarea înotului*; 3. *Acomodarea cu apă*; 4. *Tehnica și metoda predării și perfecționării procedeelor tehnice: craul, spate, bras și delfin. Tehnica starturilor și întoarcerilor*; 5. *Jocuri în apă*; 6. *Cicluri de lecții pentru învățarea înotului*; 7. *Săriturile de inițiere*; 8. *Amenajarea bazinelor simple de înot*. Autorul se adresează cadrelor didactice, părinților și celor care organizează tabere speciale pentru învățarea înotului, prezentând îndrumări și modalități concrete de realizare a acestei acțiuni.

ÎNOTUL SPORTIV. N. Dumitrescu, București, Editura Cultură Fizică și Sport, 1952, 218 pagini. Este structurată pe trei capitole: I. *Locul și importanța înotului în sistemul de educație fizică și în complexul GMA. Înotul sportiv*; II. *Tehnica înotului. Bazele tehnice ale înotului. Procede tehnice – craul pe piept; craul pe spate; bras; fluture; over. Cursele de înot*; III. *Învățare și antrenament. Greșeli în metoda de antrenament. Aplicarea principiilor didactice în învățarea și antrenamentul de înot. Metodica învățării înotului. Antrenamentul înotătorilor. Indicații practice pentru antrenament*; I V. *Aplicarea practică a înotului. Înotul sub apă. Înotul îmbrăcat. Transportul greutăților prin apă. Înotul în diferite ape. Salvare de la înec. Prima încercare*

de tratare unitară a principalelor probleme ale înotului, ținând seama de evoluția acestei ramuri de sport și de experiența acumulată pe plan național și internațional în domeniile tehnic și metodic, cunoștințe ce au contribuit la intensificarea preocupărilor pentru dezvoltarea înotului în țara noastră.

ÎNOT – TEHNICĂ, METODICĂ, ORGANIZARE. Mircea Olaru, București, Editura Sport-Turism, 1982, 336 de pagini. Cuprinde cinci capitole: 1. *Importanța învățării și practicării înotului*; 2. *Probleme medico-sportive* (influența înotului asupra organismului, selecția medico-biologică, caracterizarea efortului, pregătirea biologică de concurs și refacere, testele de evaluare a capacității de efort); 3. *Învățarea tehnicii procedeelor de înot sportiv*; 4. *Pregătirea înotătorilor* – capitolul principal al lucrării (150 de pagini), care dezvoltă problematica complexă a pregătirii stagiare la înotul sportiv (condiții, dirijare, direcții și componente ale sistemului de pregătire stagială, conținutul procesului de selecție și pregătire, probleme metodice); 5. *Organizarea activității de practicare a înotului*.

SĂRITURI ÎN APĂ. Alexandru Lascu, București, Editura Cultură Fizică și Sport, 1952, 194 pagini. Reunește într-o singură lucrare principalele probleme referitoare la practicarea săriturilor în apă, la tehnica și clasificarea acestora, la antrenamentul, construcțiile și instalațiile specifice efectuării lor. Cuprinde săriturile de la trambulină și platformă și este structurată în patru capitole: I. *Tehnica săriturilor în apă. Clasificarea generală a săriturilor*; II. *Învățarea și antrenamentul* (măsuri de asigurare pentru evitarea accidentelor; gimnastica specială; lecția de sărituri în apă; antrenamentul săriturilor în apă; planificarea antrenamentului); III. *Organizarea și colectivul de arbitri la concursurile de sărituri în apă. Norme de clasificare*; I V. *Construcții și instalații pentru sărituri în apă*.

TARZAN – TATĂL MEU – autori: Johnny Weissmuller Jr. împreună cu Wiliam Reed și W. Craig Reed – traducere de Cristina Gyurcsik – editura Brumar Timișoara, MMV- 2004. Timișoara este

singurul loc din lume în care această lucrare memorialistică a fost publicată în traducere, cu acordul autorului. Autorii evocă personalitatea lui Johnny Weissmuller, născut la Timișoara, devenit celebru în America, întâi ca sportiv de performanță, apoi ca actor, unul dintre cele mai iubite personaje din istoria filmului. Marele Tarzan, Campionul Olimpic și stăpânul junglei a devenit o realitate, care ne-a însoțit copilăria și care mai trăiește și astăzi în amintirea noastră. Agil și puternic, prototipul atletului, cu suflet mare și nobil, reprezentantul binelui, învingător, în numele dreptății, împotriva răului, prietenul animalelor, în fascinanta lume a junglei, gata să înfrunte primejdiile, înzestrat cu calități umane deosebite care, așa cum menționează autorii: „*A cules mai mulți lauri decât poate spera cineva și a trecut prin mai multe tragedii decât orice om...*”. „Tocmai acesta este subiectul cărții de față: gloria și tragedia lui Johnny „*Tarzan*” Weissmuller, expuse în cele 246 de pagini, repartizate în șapte capitole. Avem un motiv sentimental să-l cunoaștem pe Tarzan, așa cum a fost el în sport, în filmele sale și în viață, pentru că JW a văzut lumina zilei pe pământul țării noastre. Această informație ne este prezentată de autori în Capitolul 1, intitulat „Istoria familiei”. Astfel, pe 2 iunie 1904, s-a născut, la Timișoara (atunci Freidorf, jud. Temeș, regiunea Banatului unguresc), un băiat de cinci kilograme, pe care părinții l-au botezat Janos (Johnny) Weissmuller, eveniment confirmat de „*registru de nașteri al Bisericii Catolice Parohiale din Freidorf*”. Locul nașterii va deveni, înaintea JO din 1924, un subiect interesant, care a fost rezolvat pe baza unor declarații false. Datorită condițiilor grele de viață, părinții lui Johnny se hotărăsc să emigreze în Statele Unite ale Americii, unde vor sosi la 26 ianuarie 1905. De aici începe fascinanta istorie a familiei Weissmuller. Capitolul 2 – „*Valuri – Drumul spre Olimpiade*” – primele contacte cu apa și înotul, despre care JW spune: „*Mi-a fost mai ușor să învăț să înot decât să învăț să merg*”. Năzdrăvăniile copilăriei, școala, atracția către înot și box, primele servicii, învățarea și perfecționarea yodlerelor, care mai târziu au devenit celebrele „*strigăte ale lui Tarzan*”. În 1916, era membru al echipei de înot a Asociației Tinerilor

Creștini (YMCA), iar din 1920 începe să se antreneze cu Bill Bachrach, antrenorul principal al înotătorilor Clubului Athletic Illinois, din Chicago. Primele concursuri, victorii și recorduri, afirmarea ca viitor mare campion. Pentru a putea fi selecționat în echipa olimpică americană trebuia să fie cetățean american. Se pune la cale un fals. JW își inversează anii și locul nașterii în registrul botezurilor Catedraei Catolice St. John Cantiu, din Windber, statul Pensilvania, unde fusese înregistrată nașterea fratelui său mai mic Petrus. În acest mod, a primit dreptul de a participa la selecția finală și participarea la JO din 1924, unde câștigă trei medalii de aur. Taina cu naționalitatea americană dovedită printr-o „*șmecherie*” n-a fost dezvăluită de JW niciodată. Urmează pregătirile pentru JO din 1928, primele contacte cu platourile de filmare. Este considerat cel mai bun înotător din lume. La JO din 1928 mai cucerește două medalii de aur. Retragera din activitatea competițională în 1929, după care începe o viață dezordonată, ajungând un fel de „vagabond al plajei” care face cunoștință cu pușcăria din Miami. Apare prima sa carte („*Înotând în stil american*”) și au loc primele contracte cu lumea filmului. Capitolul 3 – „*Valuri înspumate*” – Prima sa soție Bobbe Arnst. Contractul cu Studiourile MGM pentru realizarea filmelor „*Tarzan*”. Filmul „*Tarzan Omul maimuță*” a deschis o carieră cinematografică care a durat 16 ani (1932-1948) și a inclus 12 filme din această serie. Bucuriile, plăcerile și îndoilele actorului JW. Prietenia și pățaniile sale cu animalele, parteneri de film. Capitolul 4 – „*Valuri la țarm*” – A doua soție a lui JW – Lupe Velez. Pasiunea pentru golf. Divorțul și căsătoria cu cea de a treia soție – Bery Scotit (1939) cu care a vut un băiat – Jonny junior (1940) și două fete (1942-1944). Prietenia cu cei mai mari artiști în ai timpului (Erol Flynn, Humephrey Bogart, John Wayne, Raul Walsh). Schimbarea studiourilor MGM cu RKO Pathe, cu care continuă seria „*Tarzan*”. Neînțelegerile din familie, certurile și divorțul, după un proces care a durat cinci ani. Capitolul 5 – „*Valuri de hulă*” – Afaceri falimentare, probleme financiare. Căsătoria, în 1948, cu Allene Gates, cea de-a patra soție, de care va divorța în 1963. Pățaniile de la Acapulco,

locul unde s-a filmat „*Tarzan și sirenele*”. Dovezi de simpatie pentru idolul internațional. Încheierea unui contract cu studiourile Columbia, care i-a propus realizarea serialului „*Jungle Jim*”. Datorii și din nou probleme financiare. Calitățile, defectele și frământările lui JW. Susținerea unor spectacole acvatice de înot artistic, itinerante. Autorii prezintă premiile și realizările sale ca înotător (vezi Personalități). Povestiri despre membrii familiei. Slăbiciunile lui JW, datoriile și nevoia de bani, falimentul. Copiii răsfățați ai vedetelor de la Hollywood. Întâmplări din viața juniorului, urmașul lui JW. Capitolul 6 – „*Valuri de flux*” – S-au dus vremurile de aur; fără bani și fără slujbă; ajutorul prietenilor. În viața lui JW, apare cea de-a cincea soție și ultima Maria. Intrigi, capcane, regrete. Durere datorită morții fiicei sale Heidi. Capitolul 7 – „*Refluxul*” – Vremuri de restriște. Statuia și pașii lui JW la Galeria Celebrităților din Înotul Internațional din Florida. Noi slujbe, noi afaceri, noi eșecuri. Participarea la Jocurile Commonwelts din Jamaica (1970). Premiul American Patriot (1971) și medaliile comemorative de argint, la JO din 1972. Probleme de sănătate, primul atac cerebral din 1973 și altele în anii următori. JW inventatorul de povești care să impresioneze, pierderea treptată a controlului, comportamente bizare. Ultima apariție publică în 1976. Deteriorarea dramatică a sănătății mentale, din ce în ce mai slăbit, mai inactiv, după 1980. În 1984 se mută în Mexic, unde nu are parte de îngrijiri corespunzătoare. A murit singur și deprimat la 20 ianuarie 1984, la vârsta de șaptezeci și nouă de ani. A fost înmormântat la Acapulco. Dar JW n-a murit, el va fi pentru totdeauna Tarzan. În finalul cărții autorii mai prezintă: *Recviem – Jardines del Tiempo, Acapulco, Mexic; Potpuriu; Mai există unul ca mine; Tarzoon; Howard Stern; Un tarzan negru; Cluburile Edgar Burroughs; Filmografia lui JW*, care cuprinde 31 de filme; *Jungle Jim* – 26 episoade; Recordurile lui JW la înot – titlurile și medaliile cucerite de JW; *Johnny Weissmuller junior*.

*

OINA. A. Rafailescu, C. Opreșescu, București, Editura Stadion, 1970, 230 pagini. Deși este considerată *sport național*, oina a fost multă vreme

vitregită de literatura de specialitate. În capitolele lucrării sunt tratate: *istoricul oinei, caracteristicile, tehnica și tactica jocului, metodele și mijloacele de antrenament*. Pentru a deveni cât mai accesibilă învățarea jocului de oină, autorii au prezentat o variată gamă de jocuri dinamice, pregătitoare, pentru a servi ca inspirație practicanților acestui joc.

*

ANTRENAMENT ÎN JUDO. Ioan Hantău, Laurențiu Bocioacă, Pitești, Editura Universității, 1998, 223 pagini. Lucrarea tratează probleme teoretice și metodice referitoare la pregătirea fizică și tehnică a jucătorilor de performanță, fiind adresată studenților de la facultățile de educație fizică și sport și antrenorilor de judo.

JUDO. Ioan Avram, Anton Muraru, București, Editura Sport-Turism, 1977, 259 pagini (ediția a II-a). Cartea începe cu un scurt istoric al judo-ului (provenit din jiu-jitsul japonez, care a durat cca. 3 secole, până spre sfârșitul anului 1870, când prof. Jigoro Kano l-a transformat într-o metodă de luptă mai puțin periculoasă). După 1922 acest sport s-a răspândit în lume datorită profesorilor japonezi: Makino, Yamashita, Iashida și alții. În România s-a făcut cunoscut din 1928, ca disciplină predată la ONEF de maestrul Keishichi Ishiguro, apoi de prof. Emilian Teacă. Aflăm că primele competiții internaționale au avut loc în 1962, iar FRJ a fost înființată în 1968. Evoluția acestui sport atât în lume, cât și în țară a fost foarte spectaculoasă. Lucrarea cuprinde capitole care se referă la: *pregătirea motrică, metodică în atac, direcțiile principale ale instruirii în judo, metode de antrenament, planificare, regulament de arbitraj, mic dicționar de judo etc.*

JUDO. Anton Muraru, București, Editura Sport-Turism, 1985, 249 pagini. Conținutul cărții tratează: *tehnica și metodică învățării exercițiilor de bază, procedeele tehnice; mijloacele și metodele pentru dezvoltarea calităților fizice generale și speciale; conținutul antrenamentului; formele și mijloacele de relaxare*. Lucrarea face parte din colecția *Manuale*, autorul manifestându-și dorința de a veni în sprijinul practicanților judo-ului și, totodată, face apel la

tehnicienii care predau acest sport, pentru îmbunătățirea, sub toate aspectele, a acestei discipline sportive.

JUDO-ANTRENAMENT ȘI COMPETIȚIE.

Autor Laurențiu Bocioacă. Lucrare de 115 pagini, apărută în 2007, publicată de editura *Moroșan* și structurată pe 10 capitole: Cap.I abordează istoricul, originile și evoluția acestui sport, capitole de biografie, pe cea a creatorului său, japonezul Jigoro Kano (1860-1938); Cap.II clasifică procedeele tehnice ale judo-ului, (un număr de 99); Cap. III analizează activitatea sa competițională; Cap. IV este dedicat descrierii elementelor tehnice: salutul inițial al intrării judoka în dojo, salutul din poziția stând, din poziția așezat pe genunchi, căderile, deplasarea pe saltea, prizele, dezechilibrarea și proiectare; Cap. V explică tehnicile luptei în picioare – de șold, de picior, de braț, de sacrificiu; Cap. VI continuă cu prezentarea tehnicii la sol de imobilizare, de strangulare și luxarea; Cap.VII abordează modelul performanței motrice în judo, pregătirea fizică fiind factor fundamental al performanței completat cu aspectele biomecanice specifice procedeele tehnice; Cap. VIII conține bazele fiziologice esențiale musculare ale antrenamentului în această ramură sportivă, însoțite de unitățile de cuantificare a exercițiilor fizice în conformitate cu unitățile de măsură utilizate de consiliile de specialitate (tehnică medicală) al CIO (din 1999): masă, distanță, timp, forță (newton), lucru mecanic (fool), putere (watul), viteză – metru pe secundă, unghiul (radianul), cantitatea de substanță (mol), volumul (litru), precum și relația dintre putere, forță și viteză; Cap.IX tratează caracteristicile mijloacelor și metodelor de antrenament în judo, strategia valorificării metodelor specifice, programarea tipurilor de efort de-a lungul perioadelor planificării pregătirii în vederea obținerii oportune a formei sportive. Bibliografie. Lucrarea conține schițe exemplificative ale procedeele tehnice.

JUDO – CENTURILE COLORATE. Vascul Popovici, Ion Hantău, Vasile Gotelet, București, Editura *Stadion*, 1972, 142 pagini. Lucrarea prezintă

istoricul judo-ului, metodică antrenamentului și lecția de judo. Procedeele tehnice sunt sugestiv redate, între descriere și fotografii existând o reală concordanță. Lecția de judo este însoțită de conspecte model, necesare pentru începători și avansați.

MANUAL DE JUDO. Ioan Hantău, București, Editura *Didactică și Pedagogică*, 1990, 237 pagini. Cartea este structurată pe doisprezece capitole: *planificarea antrenamentului, metode și mijloace de învățare a procedeele tehnice din judo, pregătirea fizică specifică și caracteristicile efortului în judo.* Prezintă problemele teoretice și practico-metodice referitoare la instruirea copiilor și juniorilor de la secțiile de judo ale cluburilor sportive. Se adresează în egală măsură studenților de la facultățile de educație fizică și sport, cât și celor care urmează cursurile școlilor de antrenori de judo.

ARTA APĂRĂRII PERSONALE(JU-JITSU), autor Teacă Emilian, editată în 1935 la București la Institutul de date grafice E. Marvan; 68 de pagini. Este un manual prefăcut de generalul prof. Petre Lazăr, pentru instruirea în această formă de luptă de origine japoneză, veche de 3000 de ani. Conținutul cărții este alcătuit din reguli de păstrat pe timpul învățării și antrenamentului în practica ju-jitsului, din enumerarea, explicarea și redarea prin imagini a mijloacelor tehnice ale acestui sport (exerciții de căderi, apucări, piedici, trântiri, aruncări, exerciții de luptă la sol, fixări, răsuciri, apăsări, cravată, parăzi). În capitolul III se explică modul de aplicare a ju-jitsului de către polițiști (prinderi, apucări, apăsări asupra articulațiilor, segmentelor, dunga palmei, piciorului, în genunchi, testicule, abdomen,lovituri cu pumnul și parăzile). Capitolul final este repartizat regulilor de luptă, asamblate în regulamentul concursurilor de ju-jitsu (durata luptei: 3 reprize a câte 3 minute cu pauză între ele de un minut, punctajul acordat, interzicerile, directivele respectate de arbitru și luptător, componenta juriului, categoriile de greutate (seniori, juniori)etc. Manualul este destinat profesorilor de educație fizică, ostașilor, polițiștilor și jandarmilor. În lucrare sunt incluse 153 de imagini foto.

*

LUPTELE GRECO-ROMANE. Gheorghe Cismaș, București, Editura *Sport-Turism*, 1987, 220 pagini. Cuprinde elemente de teoria și metodică antrenamentului luptelor greco-romane. Lucrarea are un pronunțat caracter didactic, este structurată în două părți și zece capitole, făcându-se referiri la istoricul și evoluția luptelor de-a lungul anilor. Creează concepția modernă în ceea ce privește practicarea acestei discipline sportive și pune bazele științifice ale teoriei și metodicii de antrenament. Pondere cea mai mare este rezervată problemelor referitoare la concepția actuală a teoriei și metodicii antrenamentului.

LUPTE GRECO-ROMANE. Vascul Popovici, Ioan Cornianu, București, Editura *Stadion*, 1971, 220 pagini. Cartea este structurată pe șase capitole: I. *Istoricul luptelor*; II. a) *Clasificarea și terminologia luptelor*; b) *Clasificarea tehnicii luptelor greco-romane și libere, definirea noțiunilor fundamentale ale tehnicii*; III. *Organizarea întrecerilor și regulilor de arbitraj*; I V. *Tehnica luptelor greco-romane*; V. *Metodica instruirii și antrenamentului*; VI. *Pregătirea copiilor și juniorilor. Bibliografie*. Descrierile tehnice (cap. IV) sunt însoțite de desene explicative efectuate de Eugen Costache.

TEHNICA LUPTELOR GRECO-ROMANE. Gheorghe Cismaș, București, Editura *Sport-Turism*, 1988, 185 pagini. Tratează explicativ și analitic mecanismele de execuție a acțiunilor motrice și a procedurilor tehnice fundamentale, precum și variantele acestora, care în ansamblul lor formează conținutul tehnic al luptelor greco-romane. Lucrarea este structurată în cinci capitole și cuprinde peste 200 de schițe și ilustrații fotografice ale unor sportivi de elită (Campioni Naționali și medaliați olimpici). Evidențiază cele mai importante momente și faze din tehnica luptelor. Lucrarea se adresează antrenorilor de lupte greco-romane.

*

PENTATLON MODERN. Ioan Mureșan, București, Editura *Sport-Turism*, 1983, 375 pagini. Cartea este structurată în nouăsprezece capitole: legendă și istorie; pentatlonul modern în România; structura

pentatlonului modern; cum se face clasamentul; probele de călărie, scrimă, înot, tir, atletism-cros; selecția și caracteristica efortului, unele particularități ale pr-cesului de antrenament, organizarea procesului de antrenament, planificarea antrenamentului, dinamica efortului (înainte, în timpul și după concurs); indicații și reguli de organizare și desfășurare a concursurilor de pentatlon modern; rezultate tehnice; bibliografie; anexe. Lucrarea satisface nevoia de informare și documentare istorică, organizatorică, tehnică, tactică, metodică, medicală a antrenorilor și sportivilor, profesorilor și studenților de la ANEFS, tehnicienilor și conducătorilor sportivi, medicilor și cercetătorilor. Prin conținutul său, această lucrare este o veritabilă enciclopedie a acestui sport, fiind totodată o premieră mondială în domeniu prin prezentarea biografiilor sportivilor care practică acest sport. Cartea a fost tradusă în limbile engleză și coreeană (1984-1985).

*

O SUTĂ DE ANI PE PATINE (1872-1972)- autori D. Șteflea și Gh. Ștefănescu, București, Editura *Stadion*, 1973. Lucrarea, cu caracter istoric, are 82 de pagini și este structurată pe trei părți. Partea I cuprinde Scurtă incursiune în istoria patinajului mondial, în care se dezvoltă următoarele titluri: Mai întâi a fost patina.....; Patinajul iese din anonim; „*Pasiunea secolului*”; Primul start în marile competiții; Stelele patinoarelor. În partea a II-a, autorii se referă la istoria patinajului românesc cu următoarea problematică: „*Sănierul*” pe gheață; 1872: Prima asociație de patinaj; De pe malurile Someșului, pe cele ale Dunării; La începutul noului secol; „*Dreptul de ... cetățenie în FSSR*”; Nu-i suficient entuziasmul!; Spinosul drum al performanței; O epocă ia sfârșit.....; Primii pași pe un nou drum.....; „*Era*” patinoarului artificial; Din nou prezenți la marile competiții... În partea a III-a în loc de epilog sunt prezentați învingătorii- Campionii Jocurilor Olimpice; Campionii Mondiali; Campionii Europeni; Campionii României. La sfârșit autorii înfățișează, în planșe, imagini ale celor mai reprezentative figuri ale patinajului. Autorii prezintă în această lucrare, într-o formă plăcută, principalele momente care au marcat evoluția patinajului vitează și artistic pe plan

internațional și în România, evocând performanțele și contribuția sportivilor din aceste ramuri de sport.

*

POLO DE LA A LA Z. Adrian Vasiliu, Oradea, Editura *Imprimeria de Vest*, 1998, 380 pagini. Cartea conține un bogat material informativ structurat în nouă capitole, care tratează: originea și dezvoltarea jocului în diferite țări, stabilirea și evoluția regulilor de joc; 7 decenii de polo în România și cele 52 ediții ale CN (1946-1997); familia tricolorilor, palmaresul echipei naționale a României; jocul de polo în programul JO, turneele olimpice, clasamentele și medaliații; turneele de polo în cadrul CM, rezultate, clasamente; Cupa Mondială; CE de polo; competițiile continentale intercluburi; întrecerile cadeților și altele. Lucrarea are caracter enciclopedic și a fost elaborată pe baza materialelor adunate (35 ani) de specialiștii a peste 70 de federații naționale și internaționale. Autorul prezintă drumul pe care l-a parcurs (timp de 150 ani) jocul de polo atât pe plan internațional, cât și în România.

POLO - AMINTIRI ÎN JURUL UNEI MINGI DE POLO, autor Carol Corcec; cartea este scrisă în perioada 1999-2001 în orașele București, Würzburg și Braunschweig din Germania, are 79 pagini, cuprinsul său având 15 capitole și o prefață scrisă de gazetarul Adrian Vasiliu și profesorului Remus Drăgușanu. Cartea, scrisă într-o manieră reportericească, cuprinde interviurile și mărturiile unor mari sportivi din secția de polo a clubului *Dinamo*, precum și strădaniile și activitatea profesorului Carol Corcec, antrenorul acestei secții în perioada 1954-1980, perioadă în care a obținut de 15 ori titluri de campion al României, performanță care pe vremurile acelea n-o realizase nici o altă echipă europeană. Conținutul lucrării este dedicat sportivilor cu care a lucrat, care s-au antrenat și care au concurat în perioada mai sus amintită sub îndrumările lui în secția de natație și polo a clubului *Dinamo* București. Totodată paginile acestei cărți constituie nu numai o mărturie a acelor vremuri, ci reprezintă și un tablou mai mult sau mai puțin veridic al sportului dinamovist. Impresiile marilor poloști ai clubului *Dinamo* și ai echipei naționale ca Zahan,

Popescu, Kroner, Blajec, Bădiță, Zamfirescu, Novac, Frățilă precum și discuțiile pasionante purtate cu câteva personaje extrem de interesante, ce au trăit pe marginea bazinului (Dan Constantinescu, Lazăr Weinreich, Dumitru Gheorghe, Anatol Grnțescu, Valentin Constandache) vin să întărească pasiunea în muncă a Antrenorului Emerit, a „constructorului” piscinei, a realizatorului atâtor succese naționale și internaționale, mai ales în C.C.E (cu Partizan Belgrad, Dinamo Moscova, Pro Recco, Mladost Zagreb, Dynamo Magdeburg), a antrenorului și a echipei naționale, Carol Corcec.

*

ARBITRAJUL DE LA HOBBY LA ARTĂ. Lucrarea dezbată problema arbitrajului în rugby, constituind de fapt o mică enciclopedie a „cavalerilor” care conduc desfășurarea jocurilor de rugby. Autorii lucrării sunt Tiberiu Stama (gazetar de specialitate) și Florian Dudu fost jucător și arbitru de rugby. Are 284 de pagini tipărite în 2008 de către editura *Fest* București, având ca editor pe George Straton președintele FRR. Cartea cuprinde o prefață a autorilor, cuvântul editorului, o scurtă incursiune în istoria arbitrajului și 64 de fișe biografice a celor mai semnificativi arbitri. Dintr-o datorie de onoare, ultimile file ale acestei lucrări sunt consacrate numelor altor cavaleri ai fluierului din sportul cu balonul oval cu mult peste „cei 64” prezenți în extenso, constituind un epilog deschis. În interiorul lucrării sunt fotografiile primilor arbitri români internaționali și a unor jocuri conduse la centru sau de pe margine de cei reprezentați în această lucrare. Cartea constituie un omagiu adus celor care au vegheat permanent ca jocul de rugby să se dispute în limitele regulamentului cu fair play și spirit de echipă.

CONCEPȚIA DE JOC ȘI PREGĂTIRE ÎN RUGBY-UL ROMÂNESC. Autorul lucrării este profesorul doctor în educație Alin Petrache, este editată în 2005, tipărită de către Editura Universității Naționale de Apărare. Are 202 pagini. Cuprinsul cărții este structurat în două părți, prima parte ocupându-se de „Bazele teoretice și metodologice” iar cea de-a doua „Concepția de joc și pregătirea”. De asemenea cartea are o bibliografie destul de

cuprinzătoare. În partea I este argumentată ideea nevoii elaborării unei strategii de redresare și dezvoltare a rugby-ului românesc, iar cea de-a doua parte a cărții rezolvă obiectivele strategice care vizează îmbunătățirea concepției de joc și pregătire. Ilustrația grafică este bogată, semnificativă și explicativă, ajutând la cunoașterea și instruirea jucătorilor, în procesul de antrenament și competițional. Utilă tuturor antrenorilor.

EXERCITII DE GÂNDIRE RUGBYSTICĂ.

Dumitru Manoileanu, București, Editura *Sport-Turism*, 1980, 229 pagini. Constituie prin conținutul său tehnico - metodic, un ajutor pentru oamenii de specialitate. În carte se detaliază premisele teoretice ale elaborării unei concepții de joc și de arbitraj în rugby, aspectele particulare în jocul înaintașilor și al 3/4, noțiuni despre selecție, antrenament și pregătire fizică, care sunt tendințele și direcțiile de dezvoltare în rugby-ul modern, precum și prioritățile în domeniul edificării unui sistem rugbystic românesc modern

RUGBY- autori Nicolae Pădurean și Mircea Leonte. Lucrarea a apărut în 1982 în editura *Sport-Turism* din București și conține 162 pagini. Această monografie face parte dintr-o colecție de cărți cu valoare metodologică realizată de editura respectivă în ultimele decenii ale secolului XX pentru explicarea didactică a procesului învățării și perfecționării în domeniul jocurilor sportive. Lucrarea abordează fundamentarea pedagogică a instruirii în domeniul rugby-ului tratând despre noțiunile de bază din tehnica și tactica jocului respectiv. Conținutul cărții este variat și original. Autorii-valoroși cunoscători ai tainelor acestui joc, prezintă bazele teoretice ale jocului de rugby, lămurind terminologia noțiunilor de bază cu care se operează în teoria și practica jocului în cele două faze, ale atacului și apărare. Urmează sistematizarea elementelor și procedeele tehnicii (pasă, dribling, intrare în posesia balonului, evitarea placajului, tamponul, tragerea în grămadă, repunerea balonului în joc de la margine, culcarea balonului în dribling, lovitura de picior, fente, poziții fundamentale ale jucătorilor pe posturi). În continuare, se explică noțiunile generale ale tacticii

(individuale și colective) din atac și apărare, combinațiile tactice din momentele fixe (începerea jocului de la centrul terenului, reluarea jocului de la linia de 22m., după lovituri de picior dictate de arbitru, combinațiile tactice din grămadă ordonată, combinațiile înaintașilor decurgând din margine). Se mai tratează despre selecția, planificarea și etapele pregătirii echipei. Bibliografie.

RUGBY LA COPII ȘI JUNIORI. Al. Teofilovici, V. Cârligelu, București, Editura CNEFS, 1969, 339 pagini. Are un pregnant conținut metodic, oferind noțiuni de instruire a rugbyștilor (copii și juniori), de tactică și desfășurare a antrenamentului și a com-petițiilor. Lucrarea vine în sprijinul profesorilor de educație fizică, al jucătorilor și al celor care doresc să devină antrenori de rugby sau instructori.

RUGBY – ANTRENAMENT, EXERCITII, JOCURI. Al. Teofilovici, V. Cârligelu, București, Editura *Stadion*, 1970, 160 pagini. Cartea prezintă exercițiile destinate dezvoltării calităților fizice, specifice învățării și perfecționării elementelor tehnico-tactice, cât și tacticii individuale și colective în momentele de atac și apărare. Este destinată profesorilor de educație fizică, instructorilor și antrenorilor de rugby, cu scopul de a concepe lecțiile de antrenament în funcție de grupele de vârstă (copii, juniori și seniori).

RUGBY – GHIDUL ANTRENORULUI ȘI JUCĂTORULUI. Al. Teofilovici, V. Cârligelu, București, Editura *Stadion*, 1971, 187 pagini. Lucrarea are mai multe capitole care se referă la dezvoltarea fizică, învățarea și perfecționarea tehnicii și tacticii individuale și colective. Face referire la documentele de evidență și planificare. Ilustrarea diferitelor exerciții face mai accesibilă înțelegerea textelor și recomandărilor generale. Cartea se adresează antrenorilor și jucătorilor de rugby, precum și cadrelor didactice care sunt preocupate de acest joc sportiv.

RUGBY – MICĂ ENCICLOPEDIÉ. Dumitru Manoileanu, București, Editura *Sport-Turism*, 1982, 358 pagini. Prefața este scrisă de Emil Drăgănescu,

președintele de onoare al FRR. Este structurată în patru părți: 1. *Rugby-ul mondial și răspândirea rugby-ului pe glob*; 2. *Rugby-ul românesc*, începând cu epoca de pionierat (1913-1918), primele afirmări (1951-1960), perioada marilor turnee și a deplinei consacrări (1970-1980); 3. *Noțiuni fundamentale tehnico-tactico-fizice, cu caracter metodologic*; 4. *Breviar de nume, termeni tehnici și expresii uzuale și palmaresul activității interne și internaționale*.

RUGBY MODERN. Dumitru Manoileanu, București, Editura *Sport-Turism*, 1989, 173 pagini. A fost editată cu ocazia împlinirii a 75 de ani de activitate a rugbyului românesc (în 1988). Utilitatea și oportunitatea acestei cărți constă în enumerarea, explicarea și demonstrarea unor teze moderne referitoare la jocul de rugby. Cartea are un caracter sintetic, cu un ridicat nivel teoretic general, dar și cu o problematică specială, pledând pentru modernizarea rugby-ului românesc de la concepție la detaliu.

RUGBY – PREGĂTIREA COPIILOR ȘI JUNIORULUI. Prof. Constantin Vasile, București, Editura *Sport-Turism*, 1985, 254 pagini. Cartea cuprinde un capitol intitulat *Antrenamentul de perspectivă*, care se referă la instruirea sportivă pe factori de antrenament și alte capitole, *Antrenamentul de performanță* și *Particularitățile antrenamentului*. Este o carte de specialitate adresată antrenorilor și jucătorilor de rugby.

RUGBY – SPECIALIZAREA POSTURILOR, autor Vasile Constantin - ..., București, Editura *Fest*, 2002, 359 de pagini. Cartea are 10 capitole, pentru fiecare post specializat de joc, în care sunt detaliate caracteristicile dezvoltării fizice și psihomotorii, sarcinile postului, aptitudinile necesare, elementele și procedeele tehnico-tactice specifice postului, antrenamentul specific (tehnico-tactic, fizic specific, psihologic). Tema cărții este deosebit de amplă și de foarte mare importanță în definirea jucătorilor, animați de a servi la un bun nivel aspirațiile echipei, sintetizează preocupările metodice ale autorului pentru formarea tinerilor rugbyști. Problematika lucrării privind o echipă de seniori, de performanță

relevă subtilități tehnice și elemente cheie – decisive pentru manifestarea jucătorilor. Ea constituie un îndrumar pentru tehnicieni și mai ales pentru sportivii interesați de evoluția și randamentul lor sportiv. Lucrarea susține specializare complexă a posturilor chiar la juniori sau mai devreme, care să concureze la formarea unor jucători compleți. Sunt prezente o mare diversitate de mijloace, având în față tendințele internaționale, modelul internațional, mijloace ce ar putea fi adoptate și folosite chiar și în pregătirea compartimentelor.

RUGBY - STRATEGIA FORMATIVĂ A JUCĂTORULUI, autor Dan Bodea, București, Editura *Fest*, 2003, 170 de pagini. Cartea cuprinde 8 capitole al căror conținut caută să atenueze declinul mișcării noastre rugbystice, declin determinat atât de factorii obiectivi ai „*crizei jocurilor sportive*” cât și de o serie de factori particulari ai fenomenului rugbystic. Lucrarea arată că cel mai important dintre acești factori este reprezentat de nivelul redus al sferei tactico-metodice în care se află mișcarea noastră rugbystică. În acest mod cartea este o comandă socială, o necesitate a disciplinei rugby. În acest context este necesar ca școala românească de rugby să-și definească propria strategie formativă a jucătorului. Lucrarea elaborează o astfel de strategie ce recunoaște cele mai noi și mai eficiente principii formative, fiind în concordanță cu alte strategii formative naționale și internaționale. Paginile acestei cărți oferă cadrul teoretico-metodic ce vizează ameliorarea procesului-instructiv educativ la toate nivelurile formative cunoscute. Cartea se adresează ambelor forme de pregătire a jucătorului de rugby atât celui din cadrul cluburilor sportive școlare cât și claselor cu program sportiv. Ea reprezintă o necesitate, de care vor beneficia antrenorii, jucătorii, în vederea adoptării la noile cerințe ale jocului și tendințelor internaționale.

RUGBY–TACTICA JOCULUI. N. Pădureanu, Art. Vogel (antrenori), București, Editura *Tineretului*, Cultură Fizică și Sport, 1958, 120 pagini. Cartea reprezintă o sinteză a unor cercetări migăloase în domeniul tacticii, privind orientarea viitoare a

rugbyștilor din țara noastră pe acest plan. Este descrisă evoluția sistemelor de joc, organizarea și sarcinile compartimentelor și ale posturilor specializate de joc, precum și a echipei în timpul jocului.

RUGBY - TEHNICĂ ȘI TACTICĂ, autor Vasile Constantin – Mao, București, Editura *Fest*, 2004, 351 de pagini. Lucrarea este structurată pe 2 părți; partea I cuprinde tehnica și tactica jocului de rugby, explicată în 4 capitole, iar partea a II-a cuprinde metodologia învățării și perfecționării jocului relatată în 5 capitole. Cele 4 capitole ale părții I, pe lângă aspectele conceptuale cuprinde tehnica jocului, acționarea tactică și strategiile de acționat, totul detaliat în cele două momente ale jocului, în atac și apărare. Partea a doua a lucrării în cele 5 capitole explică metodologia pregătirii tactice, factorii antrenamentului, antrenamentul cu copii și tineri (particularitățile acestei instruirii, organizarea pedagogică a învățării, lecția de antrenament, selecție și aspecte metodologice specifice). Tot în această a doua parte, un capitol este destinat profilului și personalității antrenorului. Cartea mai cuprinde o anexă privind sistemul de apreciere a dezvoltării fizice și motrice „*Standard Fitness Test*”. Cartea relevă informații ce adună experiența de zeci de ani a unui antrenor destoinic, care cu o mare generozitate pune la îndemâna specialiștilor în domeniu elemente conceptuale și sistematizarea tehnicii pe joc care largesc aria de cunoștințe și înțelegere a acestuia. Elemente referitoare la formarea și pregătirea sportivă, orientează și inspiră antrenorilor și jucătorilor mai buna lor definire.

RUGBY – TEHNICĂ ȘI TACTICĂ. Prof. N. Pădureanu, A. Barbu, București, Editura UCFS, 1967, 120 pagini. Prezintă, sintetic, cele mai importante aspecte tehnice și tactice, în lumina regulamentului și tendințelor internaționale. Conține un material factual și prezentări schematice, ținând seama, permanent, de una dintre legile de bază ale rugbyului – regula avantajului. Lucrarea cuprinde capitolele importante de tehnica și tactica jocului.

BUCURII ȘI TRISTEȚI ÎN RUGBYUL ROMÂNESC. Cartea este scrisă de profesorul Constantin

Vasile-Mao. Tipărită în 2008 de către editura *Scripta-București* și Centrul Editorial *Cicero*. Are 308 pagini. Lucrarea mai are un subtitlu intitulat „*Martor și nu numai, la peste 50 de ani de rugby, 1955-2008*”. În cuvântul autorului care aduce un elogiu rugby-ului și oamenilor lui, se dorește ca lucrarea să fie înainte de toate un motiv de adâncă reflecție pentru rugby-ul care se practică azi în România, și un îndemn de a servi onest și demn acest sport care îți încântă cugetul și-ți întărește firea. Cartea este cuprinsă în 8 capitole în care descrie evoluția rugby-ului în lume în perioada 1912 și până în prezent, momentele importante în ultimii 50 de ani (din România, participarea noastră în C.M, evoluția românilor pe continentele lumii), rugby-ul la copii și juniori, despre activitatea cluburilor și personalităților românești, recorduri și întâmplări din rugby-ul românesc, proverbialul spirit rugbystic, victoriile și palmaresul României. Cartea prin caracterul său informativ este utilă și interesantă tuturor celor care se preocupă de acest sport și în loc de epilog, autorul o dedică tuturor celor care au luptat pentru cinstirea tricolorului și frunzei de stejar și de asemenea generațiilor tinere care aspiră să poarte balonul oval cu devotațiune și cinste.

CEI 15 DIN CARPAȚI- autori Dimitrie Calimachi și Geo Raețchi. Lucrare dedicată rugby-ului românesc de cei doi ziariști, publicată în 1981 la editura *Sport-Turism* din București. Sunt relatate spumos momentele de glorie ale rugby-ului autohton din ultimele decenii ale secolului XX. Autorii povestesc cu har faptele remarcabile ale jucătorilor români care au semnat victoriile echipei reprezentative în București-'60, Toulouse-'83, Wellington-'75, București-'76, Cardiff-'79, Dublin-'80. Autorii îți exprimă speranța că viitorul prefigurat de ispravile acestor jucători remarcabili ai unei epoci de aur pentru rugbyul românesc îl va consacra în plan continental și cândva îl va impune în „*Turneul celor cinci*”. Anii 2008 încă nu au confirmat această aspirație și prezicere. El își caută un loc glorios în rugby-ul mondial așa cum și l-au dorit marii jucători cu balonul oval din secolul trecut. Lucrarea conține și ilustrații ale momentelor evocate în cuprinsul lor.

FILE DIN ISTORIA RUGBYULUI ROMÂNESC. Prof. Aurel Barbu, Tiberiu Stama (gazetar), București, Editura CNEFS, 1969, 253 pagini. Cartea prezintă începutul jocului de rugby și evoluția acestuia în țara noastră, de la debutul primelor două echipe, la echipele divizionare și de juniori, până la desfășurarea campionatelor și afirmarea celor mai puternice echipe de jucători. Lucrarea se adresează amatorilor de statistici, jucătorilor și tehnicienilor descriind, cu precădere, „copilăria” rugby-ului românesc și etapa modernizării lui.

ÎNTÂMPĂRI ÎNTRE BUTURI. Autorul lucrării este profesorul Alin Petrache, fost rugbyst de performanță, maestru emerit al sportului. Este tipărită în anul 2004 la Grupul de presă Evenimentul Românesc- Editura S.A. și are 248 de pagini. Cartea se constituie într-un omagiu adus celor din lumea rugby-ului românesc. În cuvântul autorului acesta consideră lucrarea ca un gest izvorât dintr-o trăire incandescentă pentru rugby și o prețuire sinceră pentru toți aceia care au slujit acest sport. Cartea are 10 capitole privitoare la istoricul jocului de rugby în Europa și în România. În filele ei sunt consemnate personajele, formațiile și unele rezultate de la înființarea acestui joc la noi în țară și până în actualitate. Lucrarea nu își propune să fie o istorie și o enciclopedie ci doar o mică reprezentare subliniind eforturile și meritele ctitorilor rugby-ului românesc timp de peste 8 decenii, adică din anii dinaintea înființării Federației Române de Rugby (cluburi, sportivi, conducători). Autorul consideră rugby-ul mai mult decât un miracol, unde rezultatele dobândite nu s-au datorat doar unei șanse și printre bucurii, decepții și acumulări de reputație am ajuns la consacrare, iar eroii dintre „H”-uri au dreptul la neuitare. Specialiștii, sportivii, profesorii cu specializare rugby vor găsi în această lucrare, în fișele biografice și în portretul colectiv incomplet în artizanii pionieri modele de urmat, drumul jalonat de trecutele generații, dar și talentul și dăruirea exponenților generațiilor prezente.

MINI-RUGBY. Prof. René Chiriac, București, Editura Stadion, 1973, 117 pagini. Cuprinde noțiuni de tehnica și tactica jocului, precum și regulamentul

jocului de minirugby în 5 și 7 jucători, cu regulile sale fundamentale, fiind adresată tehnicienilor care au preocupări în instruirea jocului de minirugby.

SUB SEMNUL LUI HERCULE. Tudor George, București, Editura Sport-Turism, 1976, 237 pagini. Cartea reprezintă un omagiu adus sportului românesc și sportivilor rugbyști, performanțelor de prestigiu realizate de ei – cu ocazia celei de-a 60-a aniversări de la înființarea rugbyului în România. Autorul, rugbyst și antrenor, publică această carte cu subtitlul *Sport și Liră*, închinând-o acestui sport și celor care îl practică. Lucrarea este însoțită de versuri, balade și scrisori de elogiu.

55 DE ANI DE RUGBY LA IAȘI. Autori Eugen Popa și Gheorghe Soană. Lucrarea are 445 de pagini și este tipărită în anul 2007 la editura Altfel din Iași. Este o carte documentar, apărută ca un simbol de recunoștință pentru rugbyul românesc pe care Iașul îl slujește cu credință de 55 de ani. Cartea punctează repere semnificative, anul 1952, anul nașterii secției de rugby într-un amfiteatru al Institutului Politehnic din Iași, anul 1957, anul promovării în eșalonul de elită al rugby-ului românesc, pe atunci divizia A, în care, de altfel, se află și acum „Poli Agro Unirea” Iași – în liga națională, anul 1978, anul primului trofeu cucerit, *Cupa Moldovei*, anul 1979 anul celui de al doilea trofeu cucerit *Cupa României*, anul 2000 anul locului III în Campionatul României și anul 2007 anul clasării pe locul I în turneul play-out și pe locul VII în campionat. Lucrarea cuprinde imagini despre echipa „stejarilor” ieșeni de-a lungul timpului, bărbați și femei, palmaresul echipei naționale în jocurile bilaterale și în cele 6 ediții ale Cupei Mondiale precum și 190 medalioane biografice ale persoanelor reprezentative (conducători, sportivi, medici) din orașul Iași; rugby-ului feminin i se acordă, de asemenea un capitol însemnat. Cartea mai are în conținutul său un breviar de termeni tehnici și expresii uzuale în rugby. Lucrarea este dedicată generațiilor de rugbyști care au slujit cu credință acest sport și constituie un semn de respect pentru cei care au făcut posibilă dezvoltarea acestui sport pe meleagurile moldave.

POVESTEA NAȚIONALEI DE RUGBY CONTINUĂ. Cartea scrisă de Constantin Zamfir, ziarist dedicat fenomenului rugbystic, a apărut în 2008 la Editura *Paco*, având 324 pagini. Lucrarea conține istoricul rugby-ului, în desfășurarea lui, în afara granițelor României și în țara noastră, de la apariția acestui joc. Partea principală a lucrării este dedicată palmaresului echipei naționale din 1919 și până în 2008 (329 de jocuri desfășurate în cadrul diferitelor forme competiționale: Cupa Mondială, Jocurile Preolimpice, Preliminariile C.M., J.O., C.E, Cupa Europeană a Națiunilor, Cupa Păcii, Cupa Prieteniei, Cupa Țărilor Latine). Cartea mai cuprinde 3 anexe: 1. numele celor 543 de jucători selecționați și cu peste 5 meciuri test în echipa echipa națională, 2. topul selecționaților; 3. lista jocurilor cu cei 36 parteneri de întrecere. De asemenea are 110 fotografii constând din portrete, faze de joc, echipe românești, precum și tabele cu Antrenorii Emeriți, Maeștrii Emeriți și Maeștri ai Sportului. Utilă tuturor celor din activitatea rugbystică.

RUGBY "POVESTEA A 311+159 MECIURI VĂZUTE, ASCULTATE ȘI CITITE DE UN FANATIC AL RUBDYULUI, PENTRU A ÎNDREPTA ȘI COMPLETA CELE ARĂTATE MAI AN...", CONSTANTIN ZAMFIR, București, Editura *Paco*, 2006, 320 de pagini. Lucrarea evidențiază palmaresul echipei naționale de seniori, începând din 1919 până în 2006, evidențiind componența echipelor noastre, rezultatul, echipa adversă și anul disputării jocului. Ea mai cuprinde și toate statisticele privitoare la jocurile test, amicale, cei mai buni realizatori, jucători selecționabili și topul lor și deasemenea lista adversarilor internaționali. Mai cuprinde lista ștampilelor filatelice cu tematică rugby. În cele 12 capitole cu statisticile respective enunțate sub diferite forme, autorul a mai inserat picanterii și curiozități din prima perioadă a rugby-ului. Este o carte utilă, informativă pentru cei ce au preocupări statistice, și pentru cei ce au respect pentru înaintașii lor rugbști.

*

SCHIUL (SKIUL)- METODĂ DE ÎNVĂȚARE, Lt. Col. C. Medeleanu, București, Editura *Lupta*,

1942, 115 pagini. Este prima carte scrisă în țara noastră cu o astfel de tematică. Autorul a studiat o serie de lucrări de specialitate apărute în țara noastră dar mai ales din străinătate (Franța, Germania, Elveția, etc). A reușit să realizeze un manual metodic de învățare a schiului, împletind propria experiență cu diferite școli de schi din străinătate. Lucrarea conține 10 capitole. Acestea sunt: 1. Pedagogia Schiului; 2. Sfaturi pentru instructori; 3. Sfaturi pentru elevi; 4. Materialul și echipamentul; 5. Terenul și zapada; 6. Tehnica schiului; 7. Mersul în șes, urcarea, plecarea de pe pantă; 8. Coborârea, condițiunile de echilibru, avântul; 9. Mișcările principale; 10. Mișcările speciale. Lucrarea conține 82 de desene, schițe, pictograme și fotografii. A fost primul curs scris pentru studenții ANEF cu specializarea schi.

SCHI ALPIN (tehnica modernă). Prof. Ion Berindei, București, Editura *Sport-Turism*, 1975, 110 pagini. Prin dimensiunile și scopul ei, această lucrare nu epuizează problematica domeniului, mereu înnoit de studii și teoretizări. Este utilă și are o adresabilitate variată, de la profesori de educație fizică sau instructori-monitori până la începători, lecțiile și problematica lor succedându-se după metode simple, didactice, ușor de învățat, pentru a coborî, a ocoli, a frâna și opri. Prezentarea conținutului, specializat și sistematizat, ajută la înțelegerea și însușirea exercițiilor descrise riguros.

SCHIUL ALPIN. Mihai Bără, București, Editura *Stadion*, 1970, 195 pagini. Autorul este fost Campion Național de schi. Lucrarea este structurată în patru capitole: *Materiale și echipament, Tehnica schiului, Metode de învățare și competiția*. Capitolul *Tehnica schiului* este mai amplu, autorul descriind în mod sugestiv și pe înțelesul cititorului întreaga tehnică a schiului. Lucrarea se adresează deopotrivă tehnicienilor și sportivilor.

SCHI (tehnica și metodică învățării). Prof. Virgil Teodorescu, București, Editura UCFS, 1967, 243 pagini. Se adresează copiilor, schiorilor începători, avansaților și celor specializați. Este o „*carte-semnal*” adresată celor care vor să cunoască stațiunile de

iarnă, pârtiile de schi și să încerce satisfacțiile pe care le oferă o zi petrecută în mijlocul naturii, schiind.

SCHIUL PENTRU TOȚI. Prof. Mihai Bără, București, Editura *Stadion*, 1973, 201 pagini. Multiplu Campion Național, component al lotului național și olimpic, autorul dezvoltă tehnica învățării acestui sport după metoda românească și cea franțuzească. Un capitol important îl reprezintă schiul pentru copii, în care sunt evidențiate particularitățile metodice de pregătire pe zăpadă a copiilor, care sunt îndrumați spre schiul de performanță. Cartea abordează teme ca: pregătirea fizică a schiorului, etapele de pregătire pe zăpadă, antrenamentul realizat pe probe, alimentația acestuia, accidente și măsurile de prevenire. Totodată lucrarea constituie un material didactic pentru profesorii și instructorii de specialitate.

PREDEAL-ISTORIA SCHIULUI. Lucrarea a fost editată și difuzată în 2004. Autor: colonel în rezervă Gheorghe Ionescu, având drept consultant pe fostul schior de performanță, profesorul Liviu Predeleanu. Cartea are 210 pagini și a fost scoasă la Editura Magazin-Brașov. În cuvântul autorului se desprinde dorința de a face cunoscut locurile, oamenii-predeveni autentici, „care s-au consacrat trup și suflet unui domeniu fascinat și instructiv - SCHIUL” cu trecutul și prezentul său fabulos. Constituie un bun prilej de informare, ilustrând o fuziune a trecutului și prezentului acestei stațiuni și a sportului preferat. Prefața este realizată de primarul orașului Predeal-inginer Mihai Vestea, care remarcă faptul că această carte reprezintă o premieră, fiind cea dintâi lucrare încheiată a istoriei schiului nostru, în care stăruința și pasiunea mai multor generații se grupează în interiorul acelorlași coperti primitoare, cu aceeași a preocupărilor - schiul” Anul 2004 consfințește împlinirea a peste 110 ani de la semnalarea primului schior pe plaiurile Predealului. Informațiile, unele în premieră, provin din surse autentice ca rezultat al cercetării arhivelor, aparițiilor editoriale sau din documentele oferite de veteranii sau urmașii lor. Lucrarea cuprinde 3 capitole, primul intitulându-se „Predeal-trecut, prezent și viitor”, capitolul al doilea denumit „Schiul prede-

lean de-a lungul timpului” în care e remarcată școala predeleană de schi (învățământul liceal, cluburile sportive, profesorii și sportivii). Capitolul trei prezintă 50 de personalități, glorie și speranțe ale schiului predelean. La cele 3 capitole se adaugă 26 de subcapitole bogat ilustrate cu fotografii și scheme. Se poate spune că este nu numai o carte bine venită, o cronică a unui drum de glorie sportivă de atâtea generații, ci și o lucrare de suflet a celor care au iubit acest sport, iar pentru cei care o vor citi vor înțelege ce a însemnat și înseamnă Predealul, acum și în viitor, pentru schiul din țara noastră.

*

FLORETA ELECTRICĂ. Ruxandra Ionescu, București, Editura CNEFS, 1968, 263 pagini (ediția a II-a, București, Editura *Sport-Turism*, 1979, 264 pagini). Prima ediție a cărții a apărut în perioada de început a electrificării floretei, constituind abc-ul metodologic privind această probă. În cea de-a doua ediție, capitolele au fost completate cu date referitoare la noua metodologie și psihologie, precum și cu noțiuni despre pregătirea fizică și organizare. S-a încercat folosirea în text a unei terminologii românești, specifice acestui sport și elaborarea unui vocabular ce conține termeni românești din „*lumea scrimii*”. În capitolele tehnico-tactice s-au analizat caracteristicile noii arme și modificările survenite în luptă, comparativ cu floreta neelectrică. S-a încercat formarea unei noi concepții în sistemul de pregătire a scrimerilor, în general și a floretiștilor, în special.

REGULAMENT DE SCRIMĂ. Constantin Constantiniu (profesor de scrimă și gimnastică, unul din fondatorii Societății *Tirul* – 1867 – unde a activat timp de 3 decenii), București, 1882, 76 pagini. Este primul Regulament Tehnic apărut în urma necesității reglementării condițiilor de desfășurare a probei de scrimă. Regulamentul dedică un spațiu larg instruirii cu floreta și sabia, aflate sub influența școlii franceze. În capitolul *Inventarul sălii* erau prevăzute: „*florete montate, lame de floretă, plastroane de floretă, plastroane de sabie, săbii de lemn, săbii de fier, măști de floretă, măști de sabie, vestoane de pânză, vestoane de piele, mănuși, sandale, centuroane etc.*”

SCRIMA DE LA A LA Z. Ruxandra Ionescu-Petrovici, Paul Slăvescu și Tiberiu Stama, București, Editura *Sport-Turism*, 1984, 410 pagini. Cartea este structurată în șapte părți și nouă capitole. A fost concepută într-o manieră enciclopedică, debutând cu geneza scrimei, cu tumultoasa și schimbătoarea ei istorie și continuând cu etapele duelului, turnirului, jutei, metamorfoza armei (lance, floretă, sabie), răspândirea lor în lume și crearea unei multitudini de școli privind pregătirea, tehnica și concursul (școala germană, spaniolă, italiană, franceză, ungară, sovietică și, desigur, cea românească). Prezintă începuturile scrimei în țara noastră, instituționalizarea forului de conducere – comisia de scrimă din cadrul FSSR, etapele restructurării lui în timp (OSR, OSP), apariția federației de resort, a diferitelor tipuri de concurs pentru performeri și performere, scrimerii români la JO, CM și CN, palmaresul acestora pe arme, individual și pe echipe și date privind evoluția organizatorică a scrimei în lume, și a celei românești, în special. Din această lucrare nu lipsește nici terminologia folosită în teoria și practicarea scrimei românești.

SCRIMA CU FLORETA. Angelo Pelegrini, București, Editura UCFS, 1963, 268 pagini. Autorul, urmaș al unei renumite familii de scrimeri italieni, el însuși având o bogată experiență ca scrimer și Maestru de arme (la toate armele), și-a ales floreta ca subiect al unei lucrări care a ilustrat cunoștințele sale în materie. Artist în predarea lecțiilor practice, nu se dezmințe nici în cele teoretice, pe care încearcă să le sistematizeze într-un mod destul de original. Capitolul intitulat *Tactica* este, fără îndoială, cel mai interesant, în special prin expunerea despre tempoul în scrimă. Deși electrificarea floretei (la data apariției cărții) era deja oficializată pe plan mondial, autorul vorbește despre ea ca de o „*armă a viitorului*”... Totuși, referirile făcute asupra caracteristicilor acestei arme sunt pertinente și acum.

SCRIMA CU FLORETA ȘI SABIA. Nicolae Șt. Velescu, București, *Tipografia Modernă*, 1892, 157 pagini. Autorul este unul dintre primii profesori români de gimnastică (elev al reputatului Gh.

Moceanu) și profesioniști de scrimă (investit în 1876). Excelent acrobat, dar și scrimer (trăgător și profesor) Nicolae Șt. Velescu se dovedește a fi un talentat și în arta scrisului. Cartea este una dintre primele apariții în limba română a unei lucrări de scrimă. În capitolul *Reguli de observat în sala de scrimă* subliniază ideea că „*ordinea și disciplina*” trebuie să primeze, pentru a se evita accidentele, iar asalturile „*nu trebuie făcute fără autorisarea maestrului*”.

SCRIMA MODERNĂ CU FLORETA, SPADA ȘI SABIA. Constantin Panescu, București, Editura *Modernă*, 1935, 323 pagini. Adept al școlii franceze (elev al Școlii de la Joint-Ville, Paris), autorul propagă preceptele acesteia insistând în mod deosebit asupra exemplelor de exerciții la toate cele 3 probe.

TEORIA SAU ALFABETUL SCRIMEI ȘI CODUL DUELULUI. Horia C. A. Rosetti, București, 1902, 356 pagini. Prefața este scrisă de prințul George Bibescu. Cartea este concepută în tradiția lucrărilor de scrimă care apăreau în epocă (în Franța), fără a aduce nimic nou în scrima practică deja în țară. Pentru romancierii de „*capă și spadă*” codul duelului poate fi un prețios îndrumar.

TRATAT PRACTIC DE SCRIMĂ CU SABIA. Alfredo Bacchelli, București, Editura *Minerva*, 1911, 213 pagini. A venit în România în 1898 ca angajat al clubului *Ralli* din Brăila. Într-o epocă în care scrima românească se afla sub o copleșitoare influență franceză, cartea italianului Bacchelli vine cu un suflu nou (de influență italiană și nu numai) în tehnica sabiei. În acea epocă, în Ardeal, se practica o sabie care amintea de „*mensura*” germană (dură și sofisticată), în contrast cu „*sabia modernă*”, recomandată de maestrul Bacchelli. Ulterior, autorul a început o vastă lucrare referitoare la *Istoria universală a scrimei* pe care, din păcate, nu a reușit să o mai editeze.

*

CAMPIONII DE ȘAH AI LUMII. Elisabeta Polihroniade, București, Editura *Sport-Turism*, 1980, 311 pagini. Cartea este structurată în patru părți distincte: 1. *Istorie și campioni neîncoronați*

(F. Philidor, L. de Bourdonais, H. Stauton, Ad. Andersen, P. Morphy); 2. *Campioni mondiali* (W. Steinitz, Em. Lasker, J. Capablanca, Al. Alehin, M. Euwe, M. Botvinnik, V. Smâslov, M. Tal, T. Petrosian, B. Spasski, R. Fischer, A. Karpov); 3. *Campioane Mondiale* (V. Mencik, L. Rudenko, El. Bâkova, O. Rubțova, N. Gaprindașvili, M. Ciuburanidze); 4. *Partide ale șahiștilor români împotriva Campionilor Mondiali*.

CHESS STUDY COMPOSITION. Emilian Dobrescu, Amsterdam (Olanda), Editura *Arves*. Este prima carte românească publicată în străinătate, care se adresează compozitorilor de studii din șahul artistic. Are o incontestabilă valoare, autorul fiind unul dintre cei mai cunoscuți creatori de astfel de studii din lume.

FINALURI COMPLEXE ÎN ȘAH. Mihai Rădulescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1978. Este o lucrare complexă, bazată pe studiul finalurilor create de marii campioni: Boris Spasski, Bobby Fischer și Anatoli Karpov. A reușit să expună esențialul, astfel că iubitorii de șah găsesc și astăzi elemente de analiză care să contribuie la forța lor de joc.

SĂ ÎNVĂȚĂM METODIC ȘAHUL. S. Samarian, București, Editura UCFS, 1964. Este considerată una dintre cele mai bune cărți de șah din România, comparabilă din punctul de vedere al conținutului cu cele mai bune din lume; cartea conține o expunere simplă a celor mai importante noțiuni de strategie și tactică, bazate pe exemple din tactica maeștrilor. Prin exemplele sugestive, cartea a fost și continuă să fie un însemnat ajutor în dezvoltarea mișcării șahiste din România.

ȘAH DE LA A LA Z. C-tin Ștefaniu, București, Editura *Sport-Turism*, 1984, 478 pagini. Este o lucrare de sinteză, abordată într-o manieră enciclopedică, ce îmbină informațiile de natură istorică privind vechimea jocului, cu cele referitoare la evoluția lui în timp până contemporaneitate. Cuprinsul ei este divers, de la regulamente de joc și prezentarea concepțiilor de joc (deschideri, jocuri de

flanc, prognoza evoluției acestora), până la file de cronică asupra apariției șahului în spațiul românesc, instituțiile și rețeaua de concursuri naționale și internaționale. Sunt prezentate biografii succinte ale personalităților care au marcat evoluția și universalizarea acestui joc de-a lungul timpului. Ca și în celelalte lucrări apărute la Editura *Sport-Turism*, cu același profil, lucrarea este completată de un lexicon șahist, de integrare și evoluție a șahului în viața sportivă competițională internațională din secolele XIX și XX. Dublată de o iconografie originală, lucrarea oferă o oglindă a acestui joc al inteligenței umane, puternic implantat în contextul social al lumii prezente și trecute.

ȘAHUL PENTRU TOȚI. Elisabeta Polihroniade, București, Editura *Sport-Turism*, 1986, 369 pagini. Lucrarea cuprinde o serie de cunoștințe diversificate sub aspectul complexității și este structurată în șapte capitole. Dintre acestea menționăm: *Regulamentul de șah, Pagini de istorie, Fazele partidei*, teme de tactică și strategie, finaluri, deschideri și exerciții a căror complexitate este gradată. Este o carte de popularizare a șahului, autoarea adresându-se „*cititorilor care nu au, cel puțin deocamdată, posibilitatea de a participa la una dintre formele organizate de pregătire sistematică*”.

ȘAH PENTRU CEI MICI ȘI AI LOR BUNICI. Elisabeta Polihroniade, București, Editura Epoli, 2000. Această carte este scrisă în versuri, pentru a-i iniția în șah pe copiii cu vârste între 4 și 8 ani. Este prima lucrare de acest gen în întreaga literatură șahistă. Înfățișează prin versuri: legenda șahului, piesele cu valoarea lor și regulile elementare de joc. Forma aleasă este atractivă pentru copii și ușurează memorizarea.

WOLFGANG PAULY – PROVOCAREA UNEI MOȘTENIRI (Challenge of a Legacy), autor Marian Stere, Editura *GAMBIT*, 2001, 736 pag. Tipărită la **Imprimeria Tudor** din București. O lucrare de excepție privind viața, creația și moștenirea lăsată de unul dintre cei mai prolifici compozitori de probleme de șah din lume, creator de talie

mondială, magnific care a *atacat* toate genurile din domeniu. Marele merit al autorului este faptul că a *scormonit*, timp de peste 20 de ani, prin bibliotecile publice și personale din țară și străinătate pentru a găsi compozițiile marelui maestru și astfel a putut să includă în această unică lucrare cele 1357 de probleme compuse de-a lungul a peste 40 de ani de activitate. Dificultatea a fost amplificată și de faptul că Wolfgang Pauly a trăit în perioada 1876-1934, așa încât eventuale convorbiri cu **PW**, mărturii ale unor prieteni sau interviuri să nu poată fi realizate. Întâmplarea fericită, după cum mărturisește autorul, a făcut ca un tânăr profesor de matematică, pasionat jucător de șah prin corespondență, să intre în posesia unei arhive personale a lui Pauly, de la nepoatele acestuia, din fost locuință a acestuia, casă situată în București pe strada Mihai Vodă chiar înainte de a fi demolată pentru a face loc Casei Poporului, actualul Palat al Parlamentului. Astfel, Marian Stere a reușit să intre în posesia acestei arhive și în prima parte a cărții, aproape 150 de pagini, să publice și să comenteze corespondența și însemnările lui Pauly, ceea ce constituie o adevărată istorie a problemisticii din țara noastră. În continuare pe parcursul a peste 400 de pagini sunt consemnate compozițiile acestuia. În ultima parte a cărții sunt publicate în formă tipărită și în facsimil diverse însemnări, scrisori, articole, analize de probleme cu soluțiile respective etc, ceea ce dă o notă aparte lucrării, constituind un adevărat document al compoziției șahiste din țara noastră.

*

DE LA VIS, LA TENIS DE VIS. Gheorghe Viziru, București, Editura *Pronostic*, 1999, 223 pagini. Maestru Emerit al sportului, personalitate binecunoscută a tenisului românesc, sportiv cu multe succese de prestigiu, care a trăit aproape trei sferturi de veac pentru tenis și prin tenis, autorul ne dezvăluie pagini inedite de viață, de luptă sportivă, fiind prietenul și sprijinitorul devotat al carierei tuturor copiilor îndreptați spre tenis, dar și al unor mari sportivi români și străini. Cartea mai cuprinde observații privitoare la pregătirea tenismenilor, antrenorilor de tenis și manageriatului specific.

TENIS – MICĂ ENCICLOPEDI. Radu Voia (ziarist), București, Editura *Sport-Turism*, 1979, 403 pagini. Este structurată în trei părți și conține șase capitole. Primele două părți sunt dedicate apariției tenisului, ale cărui origini provin din perioada poemelor homerice, vechea Chină și aria mediteraneană. Dar în mod cert, tenisul își trage direct și sigur seva din „*jeu de paume*” și îndeosebi, din varianta acestuia – „*courte paume*”, practicat în stabilimente acoperite, în Franța și în Germania sec. al XIV-lea. Dar a doua sa patrie se consideră Anglia lui Henric al V-lea și consacrarea lui (sec. al XIX-lea) va avea loc tot în această țară, în epoca victoriană. În compendiul său, autorul aduce lămuriri asupra apariției tenisului în spațiul românesc, prezentându-i evoluția - apariția federației naționale, a primilor jucători cu valoare continentală, palmaresul lor până în perioada marii consacrări care este epoca celebrului cuplu Năstase – Țiriac și a celorlalți jucători care au confirmat valoarea internațională a tenisului practicat în România. Capitolele finale sunt destinate precizărilor organizatorice și tehnice privind regulamentul de joc, dimensiunea terenului, prezentarea elementelor și procedeele tehnice, a arbitrajului. Ca și în celelalte lucrări cu un profil asemănător, sunt prezentate conceptele și marile personalități ale tenisului internațional și autohton, caracteristicile marilor competiții ce compun calendarul mondial al jocului. Lucrarea se încheie cu palmaresul național și internațional al tenisului, de la începuturile lui până spre sfârșitul anilor '70. Conține informații referitoare la cele patru mari turnee: Open Australian, turneul de la Roland Garros, de la Wimbledon și de la Forest Hills. Desigur, nu putea lipsi din acest compendiu și istoria *Cupei Davis* și locul jucătorilor români în desfășurarea ei.

TENISUL A FOST, ESTE ȘI VA FI VIAȚA MEA. Gheorghe Viziru, București, Editura *Pronostic*, 1998, 223 pagini. Face o scurtă istorie a tenisului românesc și o trecere în revistă a celor mai vestiți antrenori și sportivi din perioada interbelică, precum și o descriere a tenisului la sfârșit de mileniu. Este de remarcat aspectul metodologic al lucrării ce vine în sprijinul

perfecționării antrenorilor, jucătorilor de tenis, începători și avansați, prin descrierea acestui frumos sport, a tehnicii și tacticii tenisului, precum și a metodicii învățării și perfecționării elementelor tehnice.

ROMÂNIA DE LA A LA Z (dicționar turistic). I. Constantinescu, București, Editura *Stadion*, 1970, 453 pagini. Această lucrare a apărut din dorința autorului de a edita un material turistic cât mai complet, care să cuprindă atât datele apărute în numeroasele lucrări turistice specializate (monumente, monografii etc), cât și pe cele asimilate de-a lungul vieții ca profesor de geografie, ghid sau simplu turist. Autorul a fost nevoit să refacă de mai multe ori lucrarea, deoarece în perioada respectivă peisajul țării era într-o continuă metamorfoză (secarea unor bălți sau lacuri, corectarea unor cursuri de ape, apariții de noi viaducte sau baraje etc). Cartea are anexată o hartă turistică împărțită în careuri numerotate, pentru a înlesni cercetarea ei.

VOLEI. N. Murafa, Șt. Stroie, București, Editura UCFS, 1967, 247 pagini. Tratează problemele importante ale jocului de volei: I. *Terminologia referitoare la pregătirea tehnico-tactică*; II. *Exerciții complexe și variate în condiții analoge jocului*; III. *Abordarea unor probleme care sunt legate de „noutăți” în jocul de volei*. La calitatea lucrării se mai adaugă și o judicioasă sistematizare a conținutului care cuprinde următoarele capitole: 1. *Caracteristicile jocului de volei*; 2. *Tehnica cu elemente comune atacului și apărării și elemente tehnice specifice numai atacului și, respectiv, numai apărării*; 3. *Tactica la servici, în atac și în apărare*; 4. *Probleme de antrenament, aplicarea principiilor și metodelor de antrenament în condiții analoge jocului*; 5. *Recomandări metodice generale pentru fiecare factor de antrenament, pregătirea, conducerea și analiza unui joc*; 6. *Aparate ajutătoare și metoda folosirii lor*; 7. *Jocurile dinamice și metoda folosirii lor*; 8. *Jocurile pregătitoare și metoda folosirii acestora*. Această lucrare se recomandă tuturor profesorilor și antrenorilor, precum și studenților și sportivilor care practică acest joc sportiv.

VOLEI – MICĂ ENCICLOPEDIÉ. Emanuel Fântâneau (ziarist), București, Editura *Sport-Turism*, 1981, 243 pagini. Este structurată în trei părți și conține doisprezece capitole reprezentând istoricul apariției acestui joc modern, răspândirea acestuia în lume și primele demonstrații făcute între Dunăre și Carpați, extinderea lui rapidă determinând organizarea și instituționalizarea lui în plan internațional și național. Autorul face un periplu în voleiul european masculin și feminin, evidențiind echipele reprezentative protagoniste ale bătrânului continent, clasamentele anilor '40 – '70 și locurile ocupate de echipele naționale și de club ale României. Analiza se extinde asupra CM, organizat la sfârșitul anilor '40 (1949) și JO, voleiul intrând în programul acestora în 1964, la Tokyo. În partea a II-a a lucrării se prezintă regulamentul jocului, concursurilor, datele privitoare la dimensiunea terenului și caracteristicile inventarului și obiectului de joc – mingea. Conținutul cărții, pentru a satisface viziunea enciclopedică, fie și redusă a lucrării, tratează structura și învățarea elementelor și procedeele tehnico-tactice ale jocului. În partea a III-a, cea finală, se prezintă indexul alfabetic, cu explicarea conceptelor de bază folosite în lexicul voleiului, cu consemnarea instituțiilor continentale care coordonează activitatea voleibalistă din toate continentele și a biografiilor marilor jucători ai anilor postbelici. Evident, în acest „*pro memoria*”, un loc aparte este rezervat voleibaliștilor și voleibalistelor de elită. Lucrarea se încheie cu palmaresul CM (începând din 1949), CE (începând cu 1948), JO (începând cu 1964), CB (începând cu 1946), CCE (începând cu 1960), cu Cupa Cupelor (1973), cu succesiunea CN și cu consemnarea echipelor cam-pioane masculine și feminine (începând cu 1949). Cronologia clasamentelor se oprește la anul 1980.

VOLEI – ANTRENAMENT, EXERCIȚII, JOCURI. V. Surugiu, N. Tărchilă, București, Editura CNEFS, 1968, 133 pagini. Este a II-a ediție revăzută și adăugită care prezintă un material metodic bazat pe experiența autorilor. În conținutul lucrării sunt descrise selectiv cele mai importante și eficiente mijloace de pregătire tehnică și tactică

(individuală și colectivă), jocuri pregătitoare noi, în diferite formații de lucru. În elaborarea materialului s-a ținut seama de necesitatea orientării metodice moderne, astfel încât atât jocurile, cât și exercițiile să corespundă condițiilor de pregătire analoge jocului de volei. Faptul că o bună parte din exerciții, dar mai ales jocurile pregătitoare (și cu efective reduse ca număr de jucători) sunt prezentate sub formă de concurs, aduc o însemnată contribuție și în pregătirea psihologică a jucătorilor. Acest ultim aspect asigură și mai mult dinamism în procesul de instruire. Datorită conținutului, lucrarea se vrea un instrument de lucru util tehnicienilor și jucătorilor români, îmbogățindu-le cunoștințele de specialitate.

VOLEI PENTRU JUNIORI. N. Tărchilă, M. Șerban, București, Editura *Sport-Turism*, 1975, 215 pagini. Este a II-a ediție revăzută și completată care prezintă un material metodic detaliat, corelat cu orientarea metodică modernă și adaptat la posibilitățile juniorilor noștri. Mijloacele tehnico-tactice sunt expuse pornind de la exerciții simple și formații izolate de joc, până la complexe formații analoge jocului. De asemenea, în cadrul metodelor actuale de antrenament sunt prezentate programe – circuite de pregătire pentru fiecare stadiu al junioratului. Paralel cu pregătirea fizică, tehnică și tactică s-au abordat și probleme ce se referă la pregătirea psihologică, teoretică, individualizarea, selecția copiilor, precum și unele aspecte medico-sportive. Lucrarea cuprinde o primă parte ce se referă la probleme generale ale antrenamentului: orientarea metodică generală, analiza potențialului biologic și sportiv al juniorilor, selecția, factorii antrenamentului, aspecte generale privind metodele și mijloacele de antrenament, documente de planificare și evidență, metode de înregistrare a acțiunilor tehnico-tactice, iar partea a doua se referă la mijloace de instruire. Lucrarea este utilă atât profesorilor și antrenorilor, cât și elevilor și studenților implicați în activitatea voleibolistică.

VOLEI – PREGĂTIREA ECHIPELOR ȘCOLARE. Eugen Scarlat, București, Editura *Stadion*, 1973, 153 pagini. Prezintă caracteristicile jocului de volei, tratează factorii de bază ai antrena-

mentului, finalizând cu eșalonarea materialului pentru predarea voleiului în orele de activități sportive din cadrul școlii. Conținutul acestei lucrări abordează și unele aspecte noi ale muncii de instruire: pregătirea jucătorilor ridicători, metodică corectării greșelilor tehnice, dezvoltarea calităților fizice la nivelul segmentelor, sarcină de primă importanță la jucătorii de volei etc. Exercițiile descrise în capitolul *Factorii antrenamentului* sunt însoțite de recomandări metodice luate dintr-o practică îndelungată a autorului, care a antrenat echipe școlare și loturi naționale de junioare. Materialul prezentat în această lucrare are aplicabilitate în pregătirea elevilor, în cadrul orelor de activități sportive, în lecțiile de educație fizică din școli, precum și în alte unități cu secții de volei: școli sportive, licee cu program special, clase de volei din școlile generale etc. În încheiere, cartea se recomandă tuturor profesorilor cu sau fără specializarea volei, studenților de la facultățile de educație fizică, precum și antrenorilor care lucrează cu juniorii.

VOLEI – OBIECTIVIZAREA INSTRUIRII. Vasile Ghenadi (împreună cu 6 colaboratori), Bacău, Editura *Plumb*, 1995, 305 pagini. Lucrarea se referă la obiectivizarea antrenamentului, necesitate a voleiului de performanță. Munca de profesor-antrenor presupune un mare volum de sarcini și funcții, dar, pentru a răspunde la toate acestea, antrenorul trebuie să posede foarte multe cunoștințe, din multe domenii de activitate, pentru formarea unei filosofii de specialitate, în centrul căreia se află voleiul de performanță, reflectat prin modelul generalizat al jocului respectiv. De la acest model generalizat vor emana informațiile primare, pentru ca toate constatările, concluziile și rezultatele obținute să se întoarcă la el, contribuind astfel la o pregătire științifică a jucătorilor în antrenamente și la o maximă eficiență în conducerea echipei, la meciuri oficiale. Azi, la echipele de volei, orice antrenament trebuie să se realizeze cu o participare multidisciplinară (pe grupe), tocmai cu scopul de a se realiza obiectivizarea antrenamentelor și a componentelor acestora în concordanță cu competiția și esența ei. În concluzie, modelarea, în general și a voleiului de perfor-

manță, în special, se poate orienta pe două mari direcții: ca metodă de studiu, cercetare și cunoașterea reală a posibilităților.

VOLEI – ORIENTARE UNITARĂ. Ștefan Stroie, Dan Lăzărescu, colaboratori Ștefan Roman, Nicolae Murafa, consultanți prof. dr. M. Georgescu, prof. dr. M. Epuran, București, 1989, 195 pagini. Materialul a fost analizat de Colegiul Central al Antrenorilor și prezentat de prof. Sandy Chiriță, antrenor federal. Lucrarea prezintă multe capitole importante și de actualitate în voleiul de performanță: *Stabilirea modelelor de joc; Modelul jucătorului de volei; Selecția jucătorilor de volei; Sistem cadru de pregătire; Modelul metodic cantitativ al instruirii; Metodologia planificării – programării instruirii și Direcții de optimizare a instruirii* etc. Lucrarea oferă un ansamblu de informații, reguli metodice și tehnici de lucru din care practicianul să poată selecta și adopta pe cele care asigură eficiența cea mai crescută a realizării obiectivelor, în condițiile concrete în care își desfășoară activitatea. De asemenea, conținutul lucrării se orientează spre unificarea metodologiei pregătirii voleibalistice, contribuind astfel la intensificarea preocupărilor în crearea unei metodici de pregătire modernă, unitară și eficientă. Contribuie și la racordarea performanțelor voleiului românesc la circuitul mondial de volei. Cartea este utilă tuturor profesorilor de educație fizică (cu sau fără specializare) volei, antrenorilor, studenților de la facultățile de profil, precum și jucătorilor de volei.

VOLEI ÎN ȘCOALĂ. V. Surugiu, București, Editura *Stadion*, 1971, 200 pagini. Prezintă asamblul elementelor și procedeele tehnico-tactice ale jocului de volei, începând cu clasa a V-a, până la clasa a XII-a inclusiv. Această perioadă de 8 ani asigură o evidență dinamică a repartizării și a numărului de repetări a respectivelor elemente și procedee tehnico-tactice pentru fiecare lecție de educație fizică, corespunzătoare fiecărei clase în parte. Selecționarea și utilizarea mijloacelor prezentate au avut în vedere atât particularitățile de vârstă ale elevilor, cât și unele dificultăți care aparțin unor procedee tehnico-tactice ale jocului. De altfel, acestea sunt prezentate grafic,

ordinea temelor de lecții fiind enunțată pe cele două părți: pregătitoare și fundamentală. Și conspectele de lecții (care sunt în număr de 20 pentru fiecare clasă în parte) sunt absolut necesare, pentru ca, împreună cu celelalte discipline de bază (atletism, gimnastică și alte jocuri) prevăzute în programă, să contribuie la realizarea sarcinilor educației fizice în școală. Conspectele de lecții prezentate în această lucrare, cuprind recomandări metodice valoroase referitoare atât la desfășurarea exercițiilor și a formațiilor de lucru în diferite variante, cât și la efectivul elevilor din clasă, a numărului de mingi folosite, precum și la alte aspecte incluse în cadrul lecțiilor de educație fizică. Această carte se recomandă tuturor profesorilor care lucrează cu elevii, studenții facultăților de specialitate, precum și tehnicienilor care antrenează grupe de juniori.

VOLEI – STRATEGIE ȘI TACTICĂ. Marcel H. Șerban, Pierre de Hillerin, București, Editura *Sport-Turism*, 1984, 247 pagini. Prezintă strategia și tactica tuturor aspectelor ce se referă la selecția, creșterea și promovarea jucătorilor de la vârsta de 9 ani și până la consacrarea acestora în marea performanță. Interacțiunea și corelația dintre factorii antrenamentului sportiv sunt prezentate convingător, pentru a se înțelege dimensiunea hipercomplexă a persoanei sportive. Dimensiunea individului devine fundamentală în acest secol în care teoria sistemelor încearcă să explice o mare varietate de probleme legate de aspectul biologic al ființei umane. Cunoscând detaliat fenomenul intercolerării strategiei și tehnicii cu toate elementele cu care se intră în domeniul vast al pregătirii sportive, autorii au contribuit prin aceasta, la clarificarea unor aspecte ale domeniului. Datorită modului meticulos în care sunt prezentate aspectele psihologice la diferite nivele de vârstă și pregătire, precum și noului mod de abordare a acțiunilor din joc, recomandările autorilor sunt bine venite. Abordarea instrumentului matematic în joc constituie un capitol original, ce tratează cu o deosebită competență problema interpretării științifice a datelor obținute în cadrul pregătirii concursului. Tratarea științifică a jocului de volei cu metode și mijloace de optimi-

zare a pregătirii tehnico-tactice, și cu strategia de abordare a acestora, face din această lucrare un instrument util profesorilor, antrenorilor, studenților și chiar elevilor care activează în voleiul românesc.

PREGĂTIREA FIZICĂ A JUCĂTORILOR DE VOLEI.

Ștefan Stroie, București, Editura *Sport-Turism*, 1976, 167 pagini. Tratează un factor important al antrenamentului – pregătirea fizică, ce nu a fost și încă nu este valorificată în voleiul de performanță. În această lucrare se prezintă cerințe, reguli, recomandări metodice, exemplificări de exerciții etc. Din cuprinsul lucrării se evidențiază unele capitole: a) *Dezvoltarea calităților motrice de bază*; b) *Pregătirea segmentelor de primă importanță pentru jucători*; c) *Probe și norme de control* etc. Pe baza acestora, antrenorii și jucătorii pot aplica o metodică eficientă, adaptată la specificul fiecărei echipe de volei. Prin exemplificările de exerciții s-a urmărit criteriul eficienței, asigurându-se permanent o bună funcționalitate. La baza lucrării au stat atât studierea domeniilor conexe ale metodicii voleiului, cât și cercetările efectuate la echipele de studenți specializați în volei ale IEFS. Pentru accesibilitate, autorul a ales mijloace și aparatură mai simple, ușor de aplicat, dar cu maximă eficiență, dacă sportivii se antrenează continuu. Lucrarea mai cuprinde și unele aspecte noi adaptate din metodica altor discipline, precum și din cercetările unor specialiști români și străini. Această carte este deosebit de utilă tuturor cadrelor didactice de specialitate, antrenorilor și sportivilor implicați direct în activitatea voleibalistă din țara noastră.

MINIVOLEI. Cornelia Ghibu, București, Editura *Stadion*, 1974, 165 pagini. În prima parte a lucrării se prezintă unele aspecte generale ale jocului, apoi se tratează problemele legate de tactica și tehnica acestuia, regulile de desfășurare a jocului, precum și baza materială necesară practicării minivoleiului. În partea a doua se prezintă metodică învățării jocului de volei, metodică respectivă având la bază o activitate practico-teoretică îndelungată. În documentele de planificare se mai prezintă și programe de învățare a jocului pe trei categorii de vârstă și anume: a) copii până la 10 ani (categoria a III-a); b)

copii de 11 și 12 ani (categoria a II-a); c) copii de 13 și 14 ani (categoria I). Lucrarea este deosebit de utilă profesorilor de educație fizică din școlile generale, profesionale sau liceale, precum și tehnicienilor care se ocupă de învățarea voleiului la copii, fiind accesibilă datorită conținutului adecvat pentru pregătirea începătorilor, cu sau fără aptitudini deosebite pentru volei. La toate acestea se adaugă dorința de a oferi copiilor posibilitatea cunoașterii minivoleiului și de a-l practica cu plăcere și sistematic, în timpul liber, pentru recreere.

GÂNDIREA – FACTOR DE OPTIMIZARE A MODELĂRII – VOLEI.

Marcel-Horațiu Șerban, București, Editura *Printech*, 1999, 172 pagini. Cuprinde nouă capitole: 1. *Gândirea – factor de reglare a activităților specifice*; 2. *Voleiul – un posibil sistem ierarhizat*; 3. *Model și modelare în activitățile specifice*; 4. *Blocul funcțional de definire a valorii echipei*; 5. *Blocul funcțional de optimizare a planului strategic*; 6. *Blocul funcțional de validare a modelelor de pregătire*; 7. *Blocul funcțional de control al pregătirii*; 8. *Blocul funcțional de analiză a concursului*; 9. *Indicii funcționali ai eficienței tehnico-tactice*. Cartea reprezintă punctul de vedere al autorului care încearcă să valorifice gândirea specialiștilor și sportivilor în corelație cu posibilitatea utilizării instrumentului matematic, printr-o viziune sistematică de structurare – modelare a jocului de volei. Încercarea de a optimiza activitățile specifice pe blocuri funcționale, a plecat de la simplificarea demersului metodologic pentru pregătirea concretă a unei echipe de volei. Aspectele teoretice multidisciplinare apar doar în cadrul unui bloc funcțional și el este ordonat pe verticală începând cu inițierea în jocul de volei (copii) până la marea performanță. Tratatând probleme referitoare la obiectivizarea jocului de volei, lucrarea se adresează în egală măsură tehnicienilor (profesori și antrenori), sportivilor (elevi și studenți), precum și tuturor specialiștilor implicați în mișcarea sportivă.

ÎNDRUMARUL INSTRUCTORULUI DE VOLEI. Florin Balaiș, București, Editura *Sport-Turism*, 1975, 200 pagini. Prezintă un material metodic

bazat pe experiența practică și teoretică a autorului, ca antrenor al echipelor declub și a loturilor naționale de volei. În cuprinsul lucrării, mijloacele tehnico-tactice sunt bine alese și judicios sistematizate, de la exerciții simple, până la formații cu exerciții analoge jocului. Paralel cu pregătirea tehnico-tactică, se abordează și probleme referitoare la regulamentul jocului, pentru a îndruma și ajuta organizarea competițiilor, întocmirea clasamentelor etc. De asemenea, autorul prezintă și date ce privesc amenajarea și construirea unor terenuri simple de volei. În ceea ce privește instruirea, se menționează ca pozitivă ideea de a prezenta planuri concrete de lecții care, dublate de cunoștințele teoretico-metodice ale profesorilor și tehnicienilor noștri, pot fi adaptate la cerințele pregătirii și la specificul fiecărei echipe de volei. Lucrarea se înscrie printre cărțile cu reală valoare metodică și aplicativă, având totodată o largă destinație.

*

ATENA – ATLANTA 1896-1996. Iolanda Balaș Söter, București, Editura *Albatros*, 490 pagini. Autoarea realizează un studiu, bazat pe numeroase date și informații cu caracter olimpic, multe dintre ele în premieră. După ce trece în revistă perioada de desfășurare a Jocurilor Olimpice antice de la Olimpia-Polo - .. din Grecia, autoarea tratează Jocurile Olimpice moderne, pe ediții, în parte, cu un real talent gazetăresc. Prima ediție a JO, pe larg prezentată, este cea de la Paris din 1924, când România obține prima medalie olimpică, este drept, una modestă, de bronz, prin echipa de rugby a țării noastre. Ediția JO de la Berlin din 1936, aduce, prin căpitanul de cavalerie Henri Rang, cea de a doua medalie olimpică, din păcate doar una de argint, cu toate că cronometrele noastre arătau un timp diferit față de cel obținut de reprezentantul Germaniei. JO de la Helsinki din 1952 au consemnat, pentru prima oară, participarea delegației URSS. Flacăra olimpică la această ediție a fost purtată, pe ultimul schimb, de celebrul Paavo Nurmi Johannes, Campion Olimpic. România a obținut 4 medalii. Una de aur (prin Iosif Sârbu la tir), una de argint (prin Vasile Tița la box) și două de bronz (prin Gheorghe Lichiardopol la tir și

Gheorghe Fiat la box). JO Melbourne 1956. La această ediție JO ecvestre au avut loc la Stockholm, deoarece legile australiene nu permiteau intrarea cailor pe continentul Australian. Delegația țării noastre a obținut, la această ediție, 13 medalii (5 de aur, 3 de argint și 5 de bronz). Urmează JO de la Roma din 1960. Autoarea mărturisește: „*pentru scriitoarea acestor mini cronică olimpice de la Roma vor rămâne MIO AMORE, pentru că am rămas îndrăgostită de frumusețile Romei*”. Analizând fiecare sport olimpic în parte, scoate în evidență o serie de celebrități care s-au impus la această ediție. Este vorba de maratonistul etiopian Bikila Abebe, atleta de culoare, americana Wilma Rudolf, supranumită „*Gazela neagră*”; atletul sovietic Valeri Brumel sau gimnasta Larisa Latânina, toți Campioni Olimpici. De cuvinte laudative se bucură și medaliații olimpici ai României, în frunte cu cei premiați cu aur: Ion Dumitrescu (tir), Dumitru Pârvolescu (lupte) și Iolanda Balaș (la atletism) modestă, spune despre ea doar atât: „*pentru prima oară la întrecerile olimpice de atletism, au răsunat acordurile Imnului național de Stat al României...*” Urmează apoi prezentarea JO de la Tokyo 1964; JO Mexic 1968; JO Munchen 1972; JO Montreal 1976, JO Moscova 1980, JO Los Angeles 1984; JO Seul 1988, JO Barcelona 1992, JO Atlanta 1996. Pentru fiecare ediție a JO autoarea are de spus lucruri deosebite, multe necunoscute până în prezent. Știe să folosească superlative pentru campionii noștri olimpici: Nadia Comăneci „supranumită la JO de la Montreal „*Regina gimnasticii*” sau „*Olimpiada Nadiei Comăneci*”, Vasile Dâba, Ivan Patzaichin, Ștefan Rusu, Sanda Toma, Corneliu Ion, Ion Draica, Vasile Andrei, Gh. Berceanu, Nicu Vlad, Maricica Puică, Anișoara Cușmir-Stanciu, Doina Melinte, Ecaterina Szabo, Daniela Sibiraș, Sorin Babii, Paula Ivan, Elisabeta Lipă, Lavinia Miloșovici, Laura Badea, Simona Amânar, echipajele de la canotaj vâsle 8 plus 1 fete sau canotaj 4 plus 1 băieți. Sunt numai o parte din zecile și sutele de nume amintite în lucrarea de față. Este o carte scrisă cu pasiune și competență, ușor de lecturat, utilă tuturor iubitorilor de statistici și întâmplări ieșite din comun.

CANGURI LA TOATE. Paul Grigoriu, Octavian Vintilă, București. Editura *Interpress*, 2001, 125 pagini. Autorii au realizat o lucrare originală cu multe elemente de istorie, cultură, artă și olimpism. Titlul de *Canguri la toate* este datorat experienței și renumelui datorat Australiei. Autorii susțin că atunci când Australia a câștigat organizarea Jocurilor Olimpice, oficialitățile au „aruncat” în balanță următorul argument năucitor: masa și cafeaua gratuite pentru toți participanții și s-au ținut de cuvânt. Surprizele plăcute au început la cap de linie: acreditarea în 5 minute, vama expeditivă, autobuz permanent pentru ziariști, cafeaua „în doi timp și trei mișcări”. În prima parte a lucrării autorii trec în revistă pe scurt istoria Jocurilor Olimpice Antice cu accent pe a însemnat pentru eleni Olimpia Antică. Olimpia și Jocurile Olimpice au reprezentat, vreme de peste un mileniu, instituția sacră a unui popor care, prin intermediul gestului athletic, venera în Heracle pe eroul invincibil chemat de Zeus în Olimp. Despre marele oraș Sydney, autorii au „argumente” forte privind civilizația, cultura, arhitectura și dragostea față de sport. Sydney-ul al 21-lea oraș olimpic, a câștigat în fața Beijingului, organizarea J.O. din 2000, cu scorul de 45-44! Sydney-ul a bătut toate recordurile: peste 11.000 de concurenți din 199 de țări, peste trei miliarde de telespectatori, etc. Descrierea prezenței sportivilor români la întrecerile Olimpiadei este făcută cu multe amănunte dar și cu mult farmec. Iată câteva nume sonore: Diana Mocanu (natatie), Laura Badea și Mihai Covaliu (scrimă), Georgeta Damian și Doina Ignat dar și echipajul de 8+1 (canotaj), Gabriela Szabo (atletism), Simona Amânar, Maria Olaru, Andreea Răducan (gimnastică), Ivan Patzaichin și Igor Lipalit (canoe) etc.

CERCURI DE FOC ȘI GHEAȚĂ. Lucian Oprea, București, Editura Federația Română Sportul pentru Toți, 2004, 153 pagini. Lucrarea se referă la Jocurile Olimpice văzute în alb și negru, cu aspectele pozitive și negative ale acestora. Anul 2004 a fost unul olimpic, iar UNESCO l-a declarat și Anul educației prin sport. Pe fundalul acestor două argumente, autorul realizează o serie de eseuri pe teme olimpice.

Iată principalele capitole: 1. Poiana lui Heracles. Este locul ideal pentru o provocare la întrecere, în Olimpia, în Telepnez, între Arcadia și Elida; 2. Pierre de Coubertin, idealistul pragmatic, vizionar dar și visător, totuși geniul francez și universal căruia îi datorăm reînvierea Jocurilor Olimpice; 3. Spiros Luis, ostașul deghizat în păstor, cunoscut și sub numele de Spiridon Luisos, al cărui unic antrenament era alergatul după oi, nici decum o pregătire specială. În prezența a 70.000 de spectatori, Spyros Luis, un tânăr grec de 24 de ani, cu o înălțime de numai 1,60, intră în istoria Jocurilor Olimpice, câștigând maratonul, la prima ediție a JO de la Atena din 1896; 4. Primul învins la masa verde a fost Dorando Pietri. Este vorba de un brutar din Capri, ciclist, participant la JO de la Londra, care avea să scrie o istorie originală. Cursa ciclistă a fost dramatică. Din învingător, prăbușit de mai multe ori pe ultima 100m, dar ajutat discret de un oficial, trece epuizat, aproape inconștient, linia de sosire. „Victoria” este aclamată îndelung. Lovitură de teatru: după 15 minute de la terminarea cursei, americanul Hayes depune o contestație, pe care „comisia de alegători” o acceptă și italianul Dorando Pietri este...descalificat.

CERCURI ÎNGEMĂNATE PE ALB ÎNZĂPEZIT. Emanuel Fântâneau, București, Editura: Redacția Publicațiilor pentru Străinătate, 2007, 265 pagini. Lucrarea tratează istoria sporturilor de iarnă la Jocurile Olimpice de la începuturi până la ultima ediție (2006). Autorul descrie cum la memorabilul Congres din 23 iunie 1894 de la Paris, sub bolta amfiteatrului de la Sarbona, s-a decis restabilirea Jocurilor Olimpice, pornind de la ideea de bază că ele vor cuprinde, pe cât posibil, toate formele de exercițiu fizic folosite în lumea modernă. Materializarea dorinței olimpice în ceea ce primește sporturile iernii și-a găsit realizarea abia în 1908, la Londra, la cea de a-6-a ediție a Jocurilor Olimpice de vară în programul căreia a figurat și patinajul. În anul 1911, la Sesiunea CIO de la Budapesta s-a înscris pe ordinea de zi și problema sporturilor de iarnă. Nordicii s-au opus, invocând existența Jocurilor Nordice la sporturile de iarnă. Din nou Sesiunea CIO din 1914 de la Paris reia problema creării

Jocurilor Olimpice de iarnă și reușește, cu concursul norvegienilor și austriecilor, la alcătuirea unor programe oficiale cuprinzând patinajul, schiul și hocheiul. Aceasta nu înseamnă că au fost stinse ... privind organizarea Jocurilor Olimpice de iarnă, ele având și partizani dar și adversari înverșunați. În cele din urmă Jocurile Olimpice de iarnă avea să se nască în 1924 la Chamonix- Franța. Investitura oficială a venit la 27 mai 1925 când Comisia Executivă a CIO a adaptat un text în acest sens. În memoriile sale, după reuniunea de la Praga din 1925, Pierre de Coubertin nota: „*JO de iarnă au înregistrat o victorie totală*”. JO de iarnă și-au câștigat un binemeritat loc în cadrul mișcării sportive universale. În acest context și țara noastră a avut și are partea ei de contribuție la dezvoltarea olimpismului și a sporturilor de iarnă. Autorul prezintă, în lucrare, toate tradițiile JO de iarnă, începând cu anul 1924 de la Chmonix și până la ediția JO din 2006 de la Torino- Italia, când este scrisă această carte. În lucrare , care are un caracter documentar, istoric, statistic și legislativ găsim numeroase informații despre istoricul sporturilor de iarnă pe plan internațional și al prezenței românești.

COMITETUL OLIMPIC ROMÂN 90 DE ANI 1914-2004, Anghel Vrabie, Editura și tipografia Regiei Autonome Monitorul Oficial, 2004, 254 pagini. În anul 2004, Comitetul Olimpic Român a aniversat 90 de ani de la fondarea sa. Un eveniment marcat și de această lucrare, realizată cu sprijinul Comitetului Olimpic Român și Muzeului Sporturilor din țara noastră. Față de alte lucrări, apărute în țara noastră, care tratează istoria mișcării olimpice din România, de data aceasta autorul completează documentele anterioare cu facsimiluri ale unor scrisori, și articole din presa vremii, care vin să întregască cele descoperite anterior. Se publică, pentru prima dată după 1989, fotografiile precursorilor mișcării olimpice și sportive din România: Regele Carol al II-lea, primul președinte al COR, George Gh. Bibescu, primul membru al CIO pentru România (1899-1901), George Valentin Bibescu; Ion Cămărășescu, George A.Plagino, Dinu Cesianu, Grigore Caracostea, Neagu Boerescu, Horia Roman,

Vasile Canarache, Nicolae Caranfil, Gabriel Marineacu, Emil Pălăngeanu, Constantin Stoicescu, Mihai Savu și nu în ultimul rând Generalul Vurgil Bădulescu. Se amintește cititorilor laureații Premiului Național pentru Sport din perioada antebelică. Lia Manoliu, primul președinte al COR după Revoluția din decembrie 1989, este prezentă printr-o descriere a activității sale de peste 20 de ani ca sportivă și apoi de alți 25 de ani ca mentoră a mișcării olimpice din țara noastră. Sunt publicate portretele tuturor președinților Comitetului Olimpic Român, precum și fotografiile tuturor campionilor olimpici ai României. Sunt prezentate participările sportivilor români la cele 18 ediții ale JO de vară și cele 19 ediții ale JO de iarnă. Panoul de onoare al sportivilor români, câștigători de medalii la JO, în cei 90 de ani de existență a Comitetului Olimpic Român încheie această lucrare. Prin conținutul său, tipărită în condiții grafice de excepție și pe o hârtie de lux, această lucrare constituie o carte de referință pentru mișcarea sportivă din țara noastră.

CONSTELAȚIA OLIMPIADELOR. Gheorghe Mitra, Alexandru Retinschi, București, Editura *Sport-Turism*, 1984. Reprezintă un lexicon olimpic în care se face o prezentare a biografiilor marilor sportivi medaliați la JO. În pofida insuficiențelor de informare, lexiconul prezintă totuși fișele celebrilor Campioni Olimpici antici. Un spațiu larg este destinat medaliaților Jocurilor moderne (inclusiv JO de la Moscova din 1980). Sunt prezentate peste 5 000 de fișe de Campioni Olimpici (participanți la Jocurile de vară și de iarnă) cât și de componenți ai echipelor care au cucerit acest titlu la JO (începând cu cele din 1896 și până în 1980), pe probe. Lucrarea are valoare documentară pentru că include, pe lângă biografia campionilor și a recordmenilor olimpici ai României, și pe cea a sportivilor străini. Lexiconul menționează și datele personalităților care s-au afirmat în promovarea Olimpiadelor, care au activat în CIO și în alte organisme olimpice internaționale, inclusiv în COR.

CU SPORTIVII ROMÂNI LA MELBOURNE. Radu Urziceanu, Tudor Vornicu, București, Editura

Tineretului CFS, 1958, 236 pagini. Volumul face referire la participarea sportivilor români la ediția respectivă a JO (1956) și la rezultatele obținute de aceștia la cele 15 ramuri sportive. Lucrarea conține fotografii de la decernarea medaliilor de aur, argint și bronz și de la premiarea locurilor: I V, V și VI. Cartea reprezintă o sursă informativă pentru profesorii de educație fizică și sport, pentru antrenorii care activează în sport, pentru sportivii de performanță și pentru statisticienii domeniului.

DECENII DE AUR. Dan Gârleșteanu, Nicolae Mărășescu, București, Editura CNEFS, 1968, 240 pagini. Lucrarea trece în revistă succesele sportului românesc din perioada 1947-1967. Autorii rememorează o serie de evenimente, întâmplări, bucurii dar și neplăceri și greutăți. Bilanțul sportivilor români în aceste două decenii, pe plan internațional, este impresionant. „Decenii de aur” este o istorie vie a realității sportive românești. Cititorul află cu plăcere din această carte, despre cucerirea primei medalii de aur la Jocurile Olimpice (Iosif Sârbu la tir), despre primii sportivi români, campioni mondiali și europeni la lupte, la caiac-canoe, tir, volei, handbal, scrimă, tenis de masă, gimnastică feminină, box, atletism, canotaj, șah, etc. În această perioadă, afirmă autorii, România a cucerit 270 titluri de campioni balcanici, 42 titluri de campioni europeni, 49 titluri de campioni mondiali și 39 medalii olimpice. Lucrarea aduce un vibrant elogiu celor care ne-au umplut inimile de bucurie prin succesele lor, impunându-se pe plan internațional. Este vorba, în primul rând, de Iolanda Balaș, Lia Manoliu, Viorica Viscopoleanu, Mihaela Peneș, Ion Moina, Dinu Cristea (atletism), Andrei Folbert, Mihai Nedef, Viorica Niculescu (baschet); Nicolae Linca, Gheorghe Fiat, Mircea Dobrescu, Gheorghe Negrea (box); Ion Rotman, Aurel Vernescu, Simion Ismailciuc, Alexe Dumitru, Haralambie Ivanov(caiac-canoe), Iosif Petrovski, Alex. Apolzan, Constantin Gheorghe, Titus Ozon, Ion Voinescu etc (fotbal), Irina Naghi, Elena Jianu, Aurora Leonte, Victoria Dumitrescu, Petre Ivănescu, Virgil Hnoth, Ion Moser, Cornel Oțelea, Olimpiu Nordea(handbal.), Dumitru Pârvolescu, Ion Cernea, Valeriu Bularca, etc.(lupte), Ion Micorviu, Petre

Purje, Crista Szöcs, Tiberiu Szemani, etc.(popice), Florin Gheorghiu, Alexandra Niculau (șah), Olga Szabo, Ionel Drâmbă, etc (scrimă), Ion Țiriac, Ilie Năstase (tenis), Mania Alexandru, Geta Pitică (tenis de masă), Iosif Sârbu, Gh. Lichiardopol, Ștefan Petrescu, Ion Tripsa, Constantin Antonescu, etc (tir), Dumitru Medianu, Ștefan Roman, Horațiu Nicolau, Doina Ivănescu, Plocan Davila, Jean Panova, Aurel Drăgan, etc. (volei.)

JOCURILE OLIMPICE DE-A LUNGUL VEACURILOR. Victor Bănciulescu, București, Editura UCFS, 1964, 269 pagini. Este bogată în date și informații selecționate în ordinea cronologică a desfășurării JO (începând din anul 776 î.Hr., până în 1964). Folosindu-se de idei, citate, noțiuni din cultura universală, autorul reușește să interfereze sportul, în general, și spiritul olimpic, în special, cu sfera atotcuprinzătoare a sistemului de valori culturale ale omenirii.

JOCURILE OLIMPICE – PARTICIPAREA SPORTIVILOR ROMÂNI. Maria Bucur Ionescu, Vlad Dogaru, Dan Popper, Anghel Vrabie (coordonatorul lucrării), București, Editura *Sport-Turism*, 1975, 509 pagini. Autorii au încercat o sinteză a fenomenului olimpic, selectând elementele principale sau semnificative ale acestuia. S-au abordat situații inedite, au fost completate sau reconsiderate unele date eronate, apărute în alte lucrări similare. Datorită cenzurii politice din perioada elaborării acestei lucrări s-au comis erori, astfel că se impune o reeditare în care sportivii „omiși” să-și ocupe pozițiile pe care le merită.

JOCURILE OLIMPICE DE VARĂ. ATENA 2004. prof.univ. dr. Ioan Drăgan, București, Editura *Bogdana*, 2004, 278 pagini. După o introducere care te pune în temă cu tematica și scopul urmărit, urmează o prezentare, cu mijloace literare, istorice sau statistice despre perioada de pregătire a olimpicilor noștri, începând cu anul 2001 și terminând cu anul 2004, anul primei olimpiade de vară din mileniul al –III-lea. Autorul face referiri la cazuri de dopaj înregistrate și soluționate la JO de la Atena,

analizează participarea sportivilor români precum și a unor sportivi celebri din multe alte țări, prezenți la această ediție a JO. Cu această ocazie autorul ne dezvăluie participarea sa, în calitate de medic sportiv, la 11 olimpiade de vară, respectiv în perioada 1964-2004, pe care le analizează, privind numărul de participanți români, de la ediție la ediție, numărul de medalii obținute (aur, argint, bronz) locurile ocupate după numărul de medalii, de țări participante și după numărul medaliilor de aur. Lucrarea conține 55 de fotografii color ce-i reprezintă, în principal, pe sportivii români. Cartea este recomandată studenților, profesorilor, cercetătorilor, ziariștilor și nu în ultimul rând sportivilor. În lucrările publicate anterior, autorul analizează și trage o serie de concluzii științifice și tehnice de care oficialitățile sportive române au ținut cont, în majoritatea cazurilor. Este vorba de lucrările „*Maraton la opt olimpiade*” Tokio 1964, Mexico City 1968, Munchen 1972, Moscova 1980, Los Angeles 1984, Seul 1988, Barcelona 1992), 121 pagini, Editura PORUS, 1992 București.; „*100 Atlanta 1996 a XXVII – olimpiadă de vară*”, 208 pagini, editura *Cucuteni*, 1996, București și „*Sidney 2000, maraton la a X-a olimpiadă de vară*”, apărută în Editura Z 2000, București, 225 pagini.

JOCURILE OLIMPICE - MUNCHEN. Ilie Goga și Victor Bănciulescu, București, Editura *Stadion*, 1973, 445 pagini. Lucrarea face referire la defășurarea Jocurilor Olimpice de la Munchen cu precădere la participarea sportivilor români, subliniind performanțele lor, contribuția arbitrilor și oficialilor români la succesul celui de a XX-a ediție a Olimpiadei de vară. Autorii au folosit un bogat material documentar, statistic și biografic, realizând o lucrare într-un stil propriu gazetăriei sportive. Desprindem o serie de capitole cum ar fi: Flamuri olimpice pe malul ISARULUI; Uvertură olimpică pentru un miliard de oameni; Recitalul înotătorului Spitz; Fascinantul spectacol al „*îngerilor*” palestreii; sau Decepții și revelații sub luminile ringului, care te introduc repede și pe înțelesul tuturor în farmecul Jocurilor Olimpice Moderne. Urmează capitole din ce în ce mai captivante ca de pildă: Cai și castele, Triumful amazoanelor; Olimpiada în Kimono,

Urmașii lui Robin Hood, (arcașii olimpici); Aur pentru fotbaliștii Poloniei; Biliard pe iarbă; Handbalul la el acasă; Surprize și droguri la GRUN-VALD; Olimpiada electronică, etc. În finalul cărții găsim un capitol dedicat clasamentelor, recordurilor și celor mai bune performanțe. Tot în acest capitol cei doi autori realizează un clasament-neoficial- pe medalii și puncte. La medalii sunt indicate 45 de națiuni iar la puncte 25 de țări.

JOCURILE OLIMPICE DE LA ROMA. Radu Urziceanu, Tudor Vornicu (doi recunoscuți ziariști și comentatori sportivi), București, Editura UCFS, 1964, 294 pagini. Prefața aparține scriitorului Eugen Barbu. Prima parte a lucrării cuprinde un scurt istoric al JO (776 î.Hr. și până în 1960). Apoi, într-un stil specific reportajului sportiv, apelând adesea la modalități literare de expresie, prezintă spectacolul și întrecerile la cele 20 de ramuri sportive disputate la JO de la Roma (1960).

MONTREAL'76, OLIMPIADA NADIEI COMĂNECI. Romeo Vilara, București, Editura *Sport-Turism*, 1977, 220 pagini. Cartea este structurată pe sporturi, respectiv 21 la număr. Fără îndoială că „*eponimul*” celei de a XXI-a Olimpiade de vară a fost Nadia Comăneci, mai pe românește nașul respectivei Olimpiade. Așa își începe autorul capitolul dedicat „*stelei*” gimnasticii mondiale Nadia Comăneci. În continuare autorul vorbește despre factorul hotărâtor, în obținerea marilor performanțe, care este munca, despre clasamentele oficiale și neoficiale care spun multe adevăruri. Este vorba de cele 27 de medalii cucerite de reprezentanții noștri, dintre care patru de aur, situând pentru prima oară România printre primele 10 națiuni sportive ale lumii, pe locul 5 după totalul medaliilor, pe locul 9 după numărul medaliilor de aur și pe locul 6 după numărul de puncte, respectiv 177,5 puncte. În finalul lucrării autorul realizează un studiu comparativ, privind evoluția participării sportivilor români de la JO din 1924 de la Paris până la JO de la Montreal din 1976. Lucrarea se adresează specialiștilor dar în egală măsură și iubitorilor de literatură și statistică sportivă.

OLIMPIADA MEXICANĂ. Ilie Goga și Emanuel Valeriu, București, Editura CNEFS, 1969, 410 pagini. Cuprinde informații, statistici, date și impresii (adeseori cu nuanțe romanțate) referitoare la întrecerile sportive din cadrul JO de la Ciudad de Mexico (1968) și la condițiile organizatorice ale competiției, precum și o sumedenie de date istorice interesante referitoare la poporul mexican.

OLIMPIADA '80. Horia Alexandrescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1982, 266 pagini. Se prezintă sub forma unui „jurnal de reporter” în care sunt consemnate zilnic (începând cu 17 iulie, ziua sosirii delegației României la Moscova, orașul Olimpiadei în 1980, și până la 3 august, ziua închiderii grandioasei manifestări sportive), cele mai semnificative și interesante evenimente sportive petrecute în acest interval de timp. În finalul lucrării sunt prezentate datele statistice privitoare la sportivii români (clasamente pe națiuni, ramuri sportive etc.) și rezultatele tehnice (primii 6 clasăți) la toate probele și disciplinele sportive prezente la această ediție a JO de vară.

OLIMPIADA CALIFORNIANĂ. Horia Alexandrescu, București, Editura *Sport-Turism*, 1985, 285 pagini. Cuprinde impresii și informații referitoare la organizarea JO de la Los Angeles din 1984, la atmosfera californiană în general, la aspectele cele mai interesante privind întrecerile sportive, numele și datele biografice ale sportivilor care au înregistrat performanțe impresionante (recorduri mondiale și olimpice). Sunt prezentate rezultatele tehnice ale primilor 6 clasăți la toate probele și disciplinele sportive cuprinse în programul Olimpiadei '84, iar în finalul lucrării se fac o serie de referiri la rezultatele sportivilor români.

OLIMPIADELE. Ilie Goga București. Editura *Stadion*, 1972, 155 pagini. Lucrarea este o culegere de reportaje documentare și istorice de la Munchen 1972- Cuvânt înainte de Teodor Mazilu. Cartea este structurată astfel: Munchen – olimpiade sub acoperiș; Roboții în slujba atleților; jocuri, recorduri, dar și Scala din Milano, Citius, Altius, Fortius din Atena

la Ciudad de Mexico; Miracolul grecesc și jocurile din Olimpia ; Nevoia de sport și spiritul jocurilor olimpice. Lucrarea de față ne dezvăluie dramatica, fascinanta și poetica istorie a Olimpiadelor.

OLIMPISMUL ÎN ISTORIA CIVILIZAȚIEI – autor Nicolae Postolache, este apărută în 2004, în ediția *SAECULUM I.O.*, București. Lucrarea are 239 de pagini cu prefață de acad. Virgil G Căndea și este alcătuită din 9 capitole ce tratează: Cap I – Fenomenul olimpic în antichitate. Mitologie și istorie; Cap II - Jocurile periodice asemănătoare celor de la Olimpia; Cap III - Gloria olimpică; Cap - IV Valori moștenite de olimpismul antic; Cap - V Criza fenomenului olimpic; Cap VI -Olimpismul medieval și neolimpismul Renașterii; Cap VII –Internaționalizarea jocurilor olimpice în Epoca Modernă; Cap VIII – Epoca contemporană a mișcării olimpice; Cap IX Olimpismul de mâine Postmodern. Tot atât de interesant și de documentat este prezentată cronologia olimpică a edițiilor antice ale J.O. de la apariția până la dispariția lor, cu precizarea datelor, a numelor învingătorilor și a schimbărilor programului prin adăugirea unor probe noi de întrecere. Cronologia adaugă evenimentele esențiale ale reluării lor în versiunea modernă începând cu anul 1727. În finalul lucrării este anexat și un glosar olimpic, care se dovedește indispensabil înțelegerii documentelor și terminologiei acestei impresionante competiții agonistice. Evident, lucrarea care are un profil științific este încheiată cu o bibliografie bogată provenită din surse diverse, străine și autohtone. Lucrarea conține rezumate și tablă de materie, traduse în limbile engleză și franceză. Considerăm că această carte este cea mai documentată în domeniul olimpismului antic din câte au apărut în bibliografia românească și profund povocatoare asupra cunoașterii rolului mișcării olimpice vechi și moderne în istoria și cultura civilizației omenirii.

OLIMPISMUL. MIȘCAREA OLIMPICĂ. JOCURILE OLIMPICE. Alexandru Șiperco, București, Editura *Sport-Turism*, 1976, 115 pagini. Lucrarea începe prin a defini ce se înțelege prin „olimpism”, „mișcare olimpică” și „activitate olim-

pică”, culminând cu Jocurile Olimpice. El definește, pentru prima oară, conceptul olimpismului pe care Comitetul Internațional Olimpic (CIO) l-a elaborat și apoi l-a adâncit. Autorul consideră sportul ca un puternic factor educativ, de perfecționare multilaterală a ființei umane, punerea lui, în mod conștient și activ, în folosul idealurilor umaniste, în înțelesul cel mai larg, atât în domeniul relațiilor între indivizi cât și al celor între popoare. În capitolul *Mișcarea Olimpică* autorul explică cum este structurat Comitetul Internațional Olimpic (CIO), Comitetele Naționale Olimpice (CNO) articulate cu sistemul Federațiilor Internaționale (F.I) recunoscute de CIO ca raspunzând cerințelor olimpismului, împreună cu federațiile sportive Naționale (FSN) respective. Despre CIO, autorul arată când a fost constituit (1894 la Paris), care a fost contribuția baronului Pierre de Coubertin la fundamentarea principiilor de bază ale organizării CIO și mecanismele democratice de funcționare ale lui. Comitetele Naționale Olimpice (CNO) sunt prezentate ca organe de conducere, pe plan local (național) ale mișcării olimpice și în același timp, reprezentatele CIO în țările respective, teritorii sau regiuni care nu se bucură încă de independență statală. Ultimul capitol „Jocurile Olimpice” abordează conținutul activității olimpice care se desfășoară de-a lungul celor patru ani ai Olimpiadelor. Jocurile olimpice, subliniază autorul, au intrat în patrimoniul cultural universal și reprezintă astăzi, neîndoit, unul dintre evenimentele mondiale de seamă. Lucrarea se adresează studenților, profesoriilor, cercetătorilor, ziariștilor și tuturor iubitorilor de sport. La nivelul CIO, lucrarea a fost tradusă în engleză și franceză și difuzată tuturor comitetelor naționale olimpice din lume.

ONOAREA LUI EVANGHELIE ZAPPA. Nicolae Postolache. București. Editura PROFEXIM 1995, 80 de pagini. Lucrarea este o monografie. Ea recom-pune totodată și imaginea reală, deloc idilică, bazată pe documente, a acestui adevărat om al Renașterii, ale cărui acte de generozitate i-au făcut numele nemuritor. Autorul realizează o cercetare istorică din care reiese clar aportul lui Ev. Zappa la dezvoltarea culturii greco-romane, precum și la încercările

reușite de a relua, într-o formă modernizată, tradiționalele jocuri olimpice autentice. Lucrarea a fost premiată de Academia Olimpică Română, în anul 1999, pentru valoarea ei științifică și cultural-sportivă.

VANGHELIE ZAPPA de la Broșteni la Atena. NICOLAE POSTOLACHE. Editura TIPP STAR Slobozia 2004. 210 pagini. Lucrarea este structurată pe 8 capitole, și reflectă, pe bază de documente oficiale, marea personalitate care a fost Vanghelie Zappa, precursor al renașterii Jocurilor Olimpice moderne. Este o lucrare bine structurată și care oferă cititorului un bogat material informativ, cu caracter istoric, despre contribuțiile unui grec, stabilit în România, devenit celebru prin ceea ce a făcut pentru țara care l-a adoptat cât și pentru țara lui natală. Cap I se referă la biografia lui Vanghelie Zappa; Cap II tratează motivele pentru care Zappa a ales să se stabilească definitiv în România; Cap III se referă la averea lui Zappa dar și ceea ce a însemnat pământul pentru el : Glasul și onoarea pământului. În cap IV autorul tratează modul cum Zappa a ajuns în avangarda agronomiei moderne românești; Cap V se referă la calitățile lui de observator receptiv al ideilor și culturii timpului său; Cap VI este „*cel de greutate*” al lucrării de mai sus, întrucât tratează, cu date și informații multe dintre ele noi, personalitatea lui ca „*precursor al renașterii Jocurilor Olimpice și Olimpismului*”; În capitolul VII autorul se întreabă: „*Zappa – un neîndreptățit al istoriei?*” În ultimul capitol, (VIII) găsim: „*Cazul Zappa*” preocupare constantă de cercetare a Muzeului Național al Agriculturii. Lucrarea satisface nevoia de cunoaștere a adevărului despre viața și opera lui Vanghelie Zappa în domeniul agriculturii, culturii și renașterii Jocurilor Olimpice în Grecia.

PEDAGOGIA OLIMPISMULUI. Romeo Poenaru, Timișoara , Editura EUROBIT 1996, 121 pagini. Lucrarea de față aduce o contribuție la îmbogățirea experienței pedagogice olimpice, prin cultivarea dezvoltării sănătății omului cu ajutorul mișcărilor corporale și al întrecerilor, toate exprimate și puse sub generosul umanism al olimpismului. Cartea

cuprinde trei capitole, după cum urmează: Cap. I Precursori; Cap. II Originea și tradiția jocurilor Grecești; Cap. III Succesori. În acest capitol al studiului de față se referă la „*demersuri premergătoare și pregătitoare – descoperirile arheologice*”; Tentative de reluarea Jocurilor Olimpice; Pierre de Coubertin și pedagogia sportului; Pentru o nouă pedagogie a olimpismului – Lucrarea se adresează studenților, profesorilor, cercetătorilor, istoricilor, ziariștilor.

RAMUL DE MĂSLIN AL OLIMPIADEI. Prof. Ion Matei, București, Editura *Albatros*, 1985, 280 pagini. Are la bază o documentație care vrea să pună în evidență simbolul ramului de măslin oferit sportivilor, la început ca datină sacră și apoi ca semn de continuitate și noblețe al spiritului olimpic, de îndemn la armonie, prietenie, reconciliere și rațiune de pace. Conține un capitol dedicat României, prezentă la Olimpiadele moderne.

ROMÂNIA LA JOCURILE OLIMPICE SYDNEY 2000. Dumitru Stănculescu, Anghel Vrabie, Direcția tehnică a COR, Centrul de cercetări pentru probleme de sport, Editura Regia Autonomă Monitorul Oficial, 2000, București. Albumul cu o grafică modernă format 33x22cm, 95 pagini tipar color pe hârtie semicarton de lux, este dedicat Jocurilor Olimpice ediția a XXVII-a de la Sydney din anul 2000. Lucrarea de mai sus, premieră în sportul olimpic din România, dorește să ilustreze și să lase viitoarelor generații imagini despre excepționala prestație a sportivilor noștri la JO de la Sydney cât și un tablou cu numeroase rezultate și date statistice de un interes deosebit. Eroina acestor JO a fost atleta Gabriela Szabo. Dar pe lista marilor Campioni Olimpici și-au înscris numele, printre alții și Simona Amânar, Andreea Răducanu, Maria Olaru, Marius Urzică, Diana Mocanu, Mihai Covaliu, Georgeta Damian, Doina Ignat, Elisabeta Lipă, Veronica Cochelea etc. Albumul prezintă și lista președinților CIO, COR dar și a secretarilor generali, de la fondarea COR-ului din 1914 și până în prezent. Din lucrare nu lipsește nici tabloul președinților CIO, a românilor membri ai CIO, a șaurea-

ților premiilor CIO, și COR., sau lista cu distincțiile acordate de Președintele României, sportivilor români și antrenorilor care s-au remarcat în mod strălucit, la Olimpiada de la Sydney.

ROMÂNIA OLIMPICĂ. 90. 1914-2004. Emanuel Fântâneau Anghel Vrabie (istorie și statistică) Pascal Pamfil, Daniel Motz, Rompres, Muzeul Sporturilor, arhiva COR și Clubul Dinamo (foto), Teodor Dumitrescu (desing). București, Editor: Comitetul Olimpic Român, 2004, 191 pagini. Lucrarea tip album, în formatul 27x22 cm. este realizată pe suport semicarton de lux, conținând peste 180 fotografii color și alb-negru de calitate excepțională. Grafica modernă, aerisită și atrăgătoare. În deschiderea albumului, Ion Țiriac, Președintele Comitetului Olimpic Român, aduce un elogiu olimpismului românesc, subliniind prin altele, următoarele: „*România a intrat în familia olimpică înainte ca ideile și inițiativele baronului Pierre Coubertin să devină realitate, existând și în țara noastră vizionari ai renașterii acelor Jocuri Olimpice ale antichității, ce păreau a fi uitate în cenușa timpului, dar care nu-și domoliseră nicând flacăra, mesajul lor pentru societate rămânând actual, indiferent de trecerea secolelor*”. Autorul, ajutat de prof. Anghel Vrabie la capitolul istorie și statistică, selecționează cu grijă cele mai reprezentative fotografii pe care le comentează, folosind un vocabular elevat, dar pe înțelesul tuturor. Albumul redă o perioadă de istorie vie a olimpismului românesc, 90 de ani de activitate al Comitetului Olimpic Român. Atfel, după o prefață cu un istoric „*fierbinte*” al începuturilor mișcării olimpice din țara noastră, unde sunt amintite o serie de nume rămase definitiv în istorie, ca precursori sau pioneri ai olimpismului românesc dar și internațional cum ar fi de pildă Evanghelie Zappa, George Gh. Bibescu sau George Plagino, autorul trece la prezentarea fiecărei olimpiade în parte, începând cu prima participare românească, respectiv J.O. de vară de la Paris 1924. Lucrarea încheie relatarea odată cu împlinirea celor 90 de ani de activitate a COR, adică cu JO de la Sidney din 2004. Capitolul JO de iarnă începe cu ediția de la Chama-rix din 1924, când se marchează prima participare

românească și se încheie cu J.O. din 2002 de la Salt Lake City. În finalul lucrării sunt publicate „*tablo-urile*” cu președinții COR, secretarii generali COR și „*Panoul de Aur*” al României Olimpice. În total au fost obținute, în această perioadă, 74 de medalii olimpice de aur, 83 de argint și 109 de bronz.

ROMÂNIA OLIMPICĂ LA ATENA 2004. Autori Emanuel Fântâneau (autor). Anghel Vrabie și Adrian Vasiliu (statistică), Pascal Zamfir Paco (foto) Teodor Dumitrescu (design) editor. Comitetul Olimpic Român, tiparul RAM Monitorul Oficial, 2004, București, album ilustrat color, format 28x24, 160 pagini. Albumul este structurat pe următoarele capitole: Jocurile Olimpice din nou acasă; Deschiderea Jocurilor Olimpice; Fabrica de campioane-bate monezi de aur (gimnastică feminină); 17 medalii de aur într-o singură barcă (canotaj); A înota pe o „*potecă*” de aur (natație); Medalii pe marele stadion (atletism); Pumnul frânt (box); În „*puncte*” și nu numai (scrimă, canoe, judo, haltere, kaiac, lupte, tenis de masă); Adio Acropole! Urcăm Marele Zid (următoarea ediție va avea loc în 2008 la Beijing). Rezultatele sportivilor români; Rezultatele Jocurilor Olimpice Atena 2004 (la toate disciplinele sportive). Albumul ilustrat se încheie cu o serie de imagini sugestive, susținute de un text ce degajă încredere și speranță de viitor: „*Sub clar de lună plină, am coborât de pe Acropole, începând urcușul Marelui Zid. În seara zilei de 29 august 2004, după 16 nopți și zile fierbinți, în care peste 11000 de competitori, veniți din întreaga lume, și-au disputat întâietatea, s-a lăsat cortina peste marea scenă olimpică*”. Și de această dată sportivii români au ocupat un loc de frunte printre cele 202 țări participante la JO de la Atena, dintre care 76 au urcat pe podium, cucerind 8 medalii de aur, 5 de argint și 6 de bronz, onorând astfel tricolorul țării noastre.

ROMÂNIA OLIMPICĂ BEIJING 2008, director de marketing și comunicare: Violeta Beckela Szekely; coordonator proiect Ramona Mânzat, texte Ramona Fleșeru, Mirela Neag, Luminița Paul, Cătălin Tolontan, marian Ursescu; foto: Pamfil Pasca, dan Bucur, Cristi Preda, Cosmin Moțoi,

Cristian Nistor și Agenția Reuters, București, Editor Comitetul Olimpic și Sportiv Român, Tiparul Monitorul Oficial, 2008. Lucrarea este realizată sub forma unui album, în format 28x24 cm., 144 pagini, cu 170 ilustrații de diferite foramte toate color, cu o grafică de excepție, pe un semi contur de cea mai bună calitate. Albumul, în deschidere, prezintă importanța și ineditul JO de la Beijing 2008. este vorba de o diferență totală față de JO anterioare. „*Diferită prin aspect, dimensiuni, organizare, stil, și mai ales prin dispersia mai mare a laurilor. România olimpică a fost reprezentată la Beijing de tot ce a avut mai bun la acel moment, iar lecția învățată în China a fost aceea că indiferent de nivelul la care s-a ajuns, lucrurile se pot face întotdeauna mai bine, însă nu oricum ci încă de la bun început*.” Aprecierea de mai sus îi aparține președintelui COSR, Octavian Morariu, în articolul din pagina 3, intitulat „*România rămâne în elita olimpică mondială*”. De subliniat faptul că toate textele sunt publicate în limba română și engleză. J.O de la Beijing au fost descrise de presa internațională ca „*Jocuri magice*”. Chinezii le-au pregătit timp de 8 ani și au reușit să pună în scenă un spectacol olimpic de mare senzație, bătând toate recordurile în privința cheltuielilor, dar și a veniturilor. Organizatorii nu s-au lăsat mai prejos, nici când a fost vorba de arhitectura bazelor sportive, stadionul olimpic (Cuibul de pasăre) și centrul de natație (cubul de apă), sunt mândria constructorilor. Albumul publică numeroase fotografii cu fermecătoarele baze sportive, cu ceremonialul de deschidere și de închidere, cu mascotele care popularizau sloganul: „*o lume, un vis*”, sau cu cele 3 variante ale medaliilor olimpice: aur, argint și bronz. Sunt prezentate pe larg sportivele și sportivii, care au făcut cinste țării noastre. La atletism, Constantina Diță a obținut cea mai strălucitoare medalie olimpică la maraton, devenind singura atletă română Campioană Olimpică la această probă, a doua Campioană Olimpică a fost declarată judocana Alina Dumitru, a treia medalie a fost cucerită de Sandra Izbașa la gimnastică sol, a patra medalie de aur a fost obținută de Viorica Susanu și Georgeta Andronache în proba de două rame canotaj. Singura medalie de argint a fost cucerită de Ana Maria

Brânză la spadă scrimă. Cele 3 medalii de bronz au fost judecate de echipa feminină de gimnastică (Andreea Acatrinei, Gabriela Drăgoi, Andreea Grigore, Sandra Izbașa, Steliana Nistor, Ana Maria Tămărașan), de Mihai Covaliu, sabie-scrimă și de echipa de canotaj fete 8+1 (Constanța Burciacă, Viorica Susanu, Rodica Șerba, Emiko Barabes, Simona Mușat, Ioana Papuc, Georgeta Andronache, Doina Ignat, Elena Georgescu). Autorii au realizat pentru fiecare medalie în parte o prezentare de excepție atât grafică, fotografică cât și literară. Albumul surprinde cât și momentul inaugurării „Casei României” la Beijing în prezența Președintelui României. Un capitol special este acordat și vedetelor Olimpadei de pe alte meridiane. Este cazul înotătorului american Michel Phelps în etate de 23 de ani, care a obținut la Beijing 8 medalii de aur; a jamaicanului Usain Bolt, care a obținut 3 medalii de aur la 100 m. (9.69), la 200 m. (19.30) și la ștafetă de 4x100 m. (37.10), sau a Elenei Isimbaieva în vârstă de 26 de ani, care a câștigat pentru a doua oară titlul de Campioană Olimpică la săritura cu prăjina (după JO de la Atena 2004), cu o performanță de 5.05m. Albumul prezintă pe larg și minunatul Complex Olimpic *Sydney 2000* de la Izvorani. Proiectul inițiat de fostul președinte al COSR Ion Țiriac cuprinde o sală mare pentru sporturile de echipă, două săli cu aparatură pentru întreținerea fizică, o sală de gimnastică, două terenuri de tenis în aer liber, un bazin de înot olimpic, un stadion de fotbal cu pistă de atletism, laboratoare, cabinete metodice, săli de conferință, hotel, restaurant, etc. În ultima parte a albumului sunt prezentate toate rezultatele obținute de sportivii români la JO de la Beijing, precum și o statistică a primilor 3 clasati la toate disciplinele sportive prevazute în programul jocurilor olimpice Beijing 2008.

ROMÂNIA LA JOCURILE OLIMPICE (ediția a III-a), Maria Bucur-Ionescu, Vlad Dogaru, Lia Manoliu, Dan Popper, Septimiu Todea, revăzută și actualizată de Anghel Vrabie. Editura și tipografia Regia Autonomă Monitorul Oficial, 1256 de pagini. 2002. A fost editată sub egida Comitetului Olimpic Român. O lucrare de referință în domeniu, în care se descrie fenomenul olimpic de la Olimpiadele

antice la Jocurile olimpice moderne. Cum s-a născut și ce reprezintă Comitetul Internațional Olimpic (CIO), autoritatea acestuia în mișcarea olimpică mondială și ce înseamnă olimpismul și contribuția Baronului Pierre de Coubertin la renașterea JO. Pe parcursul a aproape 100 de pagini se face un studiu asupra evoluției programului olimpic, sporturile și probele la care au participat sportivii din întreaga lume (200 de țări) de-a lungul JO 1896-2000. Se face o incursiune în istoria activității olimpice din țara noastră, de la Evanghelie Zappa, la George Gh. Bibescu, primul membru al CIO, George A. Plagino, unul dintre membri ai CIO cu cea mai mare longevitate, 41 de ani (1908-1949), ca de altfel și Alexandru Șiperco, membru al CIO timp de 44 de ani (1955-1999). Pentru prima dată este menționată data de fondare ale Comitetului Olimpic Român, 27 martie 1914, descoperită, după îndelungate cercetări a documentelor și presa vremii de la noi din țară și din arhiva CIO. Se publică componența primului COR, membrii fondatori din 1914, ca de altfel componența COR de-a lungul timpului, 1914-2002. Urmează statistici inedite despre participarea sportivilor români la JO 1924-2000, atât la edițiile de vară cât și la cele de iarnă. Sunt prezentați sportivii români medaliați la JO, cei clasati în primele șase locuri, precum și toți cei care au făcut parte din delegațiile României la JO. În afară de cele menționate mai sus, lucrarea mai prezintă, pentru prima dată, în țara noastră și pretutindeni, clasamentele detaliate, pe puncte, total medalii și pe medalii de aur, la toate edițiile Jocurilor olimpice, precum și, în final, o ierarhie a țărilor cu totalul de puncte, totalul de medalii și totalul medaliilor de aur cucerite la toate edițiile JO. Această muncă titanică a autorilor a fost răsplătită prin faptul că este o lucrare unică în lume de acest gen, de prestigiu pentru sportul românesc.

TOKIO, OLIMPIADA RECORDURILOR. I. Goga și R. Vilara, București, Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, 1965, 346 pagini. Lucrarea reprezintă o sinteză a Jocurilor Olimpice din 1964 de la Tokio dar și o descriere reușită a vieții și culturii nipone. Desprindem câteva capitole care sub-

liniază valoarea cărții : Preludiu olimpic. Întâlnirea cu Tokio, Cinci continente într-un „sat”, o zi fără sport e ca o mâncare fără orez. În continuare autorii tratează prezența sportivilor români, cu multe amănunte tehnice dure și sufletești. Astfel, facem cunoștință cu „*Uvertura olimpică pe țărmul pacificului*”, Balaș-Peneș-Manoliu, un trio de aur și bronz pe stadionul național. În careul magic de la KORA-KUEN; Maeștri echitației, între obstacole și dresaj; Surprize și decepții la Hachioji, sau 298 de „*coșuri*” pentru o medalie de aur. Capitolul Penalti... la YOKOHAMA descrie turneul de fotbal dar și tristețea echipei noastre prin ratarea loviturii de la 11m. de către Constantin în meciul cu reprezentativa Ungariei. În continuare lucrarea de față se referă la : Acrobații palestreii; Adolescenții decanii recordurilor; De la sumo la greco-romane; Un maraton de cinci zile (concursul pentalonistilor); Dueluri „*electrizante*” în sala Waseda (întrecerile de scrimă); ASAKA poligonul emoțiilor; Un „*sport de plajă*” își face debutul olimpic etc. Cartea conține, în finalul ei, un amplu capitol cu cele mai reprezentative tehnice, la toate sporturile cuprinse în programul celei de a –XVIII-a ediție a jocurilor Olimpice de vară. La vremea respectivă a fost singura lucrare românească publicată pe marginea J.O. de la Tokio.

*

AFINITĂȚI ȘI ÎNTÂLNIRI ROMÂNNO-BRAZILIENE, autor Niculae Petrescu, Editura *Oscar Print*, București , 2005. Lucrarea realizată de Muzeul Sportului cu sprijinul Agenției Naționale pentru Sport a fost prezentată în cadrul unei expoziții omonime într-o perioadă plină de așteptări în orizontul nostru Euro-Atlantic subliniind preocuparea pentru o colaborare cât mai largă cu statele lumii. Prin ea se face o reconstituire organică, edificatoare și sugestivă a relațiilor diplomatice dintre cele două țări, subliniate fiind și celelalte aspecte, de ordin economic, cultural, științific și sportiv. Capitolul „Confruntări în lumea sportului”, prezintă angrenarea sportivilor în competițiile organizate în cele două țări, aprecierile la adresa acestora, influența benefică a fotbalului „cariocas” asupra echipei noastre. Legăturile din volei sunt subliniate de la cucerirea medaliei de bronz de români la CM din

Rio de Janeiro , 1960, până la evoluția Cristinei Pârv în Campionatul Braziliei. Locul cel mai important îl ocupă turneele fotbaliștilor noștri în Brazilia și ca o noutate dorința fermă de a-l aduce pe Ion Voinescu în baza unui contract pe termen lung considerat „primul proiect care viza transferul unui jucător român de fotbal în străinătate devansând cu ani buni încercarea făcută de Real Madrid cu Nicolae Dobrin”. În lucrare și-a găsit locul și memorabila victorie de Cupă Davis din 1971 despre care Ion Țiriac menționase că „*A câștiga la Sao Paulo este egal cu a traversa Matto Grosso în picioarele goale!*” Prezența Braziliei la Universiada de la București cu o delegație numeroasă, având reprezentanți la mai multe discipline este considerată prilejul cel mai bun de a apropia sportivii celor două țări. Reprezentanții Braziliei s-au bucurat de o caldă primire în România după cum și sportivii noștri au întrunit aprecieri elogioase în țara prietenă începând cu cele dedicate în 1948 lui Ion Moina și culminând cu cele aduse Nadei Comăneci sau lui Ilie Năstase considerat „*Un Pele al sportului alb*”. Lucrarea conține și o traducere în limba engleză realizată de Cristian Baci.

AM DAT MÂNA CU EI ..., Victor Bănciulescu, Editura Sport-Turism, 1977, 198 pagini. Această carte face parte din categoria acelor lucrări cu caracter gazetăresc și beletristic, scrisă de unul dintre cei mai reprezentativi și cei mai buni profesioniști ai domeniului. Bine documentat și posesor al unui impresionant bagaj de informații, foarte citit, chiar pasionat de lectură, cu multe călătorii în țară și străinătate pe linie profesională, Victor Bănciulescu, de fiecare dată, ne-a încântat cu câte o lucrare de mare valoare, considerate printre reușitele geniului. Din această categorie face parte și lucrarea de față. Nu este, după cum s-ar putea deduce, după o privire grăbită, o culegere de interviuri cu mari campioni de la noi și de pretutindeni; mai exact, de fapt, asta este dar, și încă ceva mai mult, în plus.. Victor Bănciulescu, însă, și-a fixat ștafeta exigenței la un nivel mai înalt, reușind s-o depășească cu brio și să ne ofere un medalion sui-generis al ciudatei zeități care este sportul modern – alias, sportul de performanță. Sunt

recomandate 22 de personalități, dintre cele mai reprezentative, ale sportului național și mondial. Prin prezentarea sportivilor respectivi se dezvăluie nu numai activitatea lor sportivă, performanțele lor, titlurile olimpice și mondiale cucerite, ci și personalitatea, preocupările și pasiunile lor extra sportive, întâmplări inedite din viața lor particulară. Astfel aflăm că, renumitul sprinter Jess Owens, după ce a părăsit pista de atletism a însoțit o vreme trupa lui Harlem Globetrotters, a alergat curse cu handicap sau s-a luat la întrecere cu ogari și cai. Povestește cu savoare modul cum Ștefan Dobay, spaima portarilor, năpraznicul șuteur al formației Ripensia, a fost omul care a rupt plasa mai multor porții de fotbal. Despre Gheorghe Gruia, cel mai bun handalist din lume, în anii lui de glorie, ni se relevă faptul că, are o voce de invidiat, cu un timbru de mare cântăreț. Povestind despre Emil Zatopek, Victor Bănciulescu ne dezvăluie filosofia atitudinii sale, zicând: - „Pentru mine a fi sportiv înseamnă a ține seamă de alții”. Când spui Iolanda Balaș te gândești la atletism, când discuți despre atletism nu se poate să nu te gândești la cele 12 recorduri mondiale ale Iolande Balaș. Este descrisă ca o împătimită a atletismului culminând și cu cea de președintă a Federației și Fundației Române de Atletism.

ANII DE AUR AI SPORTULUI ROMÂNESC.

Ioan Todan, București, Editura CNEFS, 1969, 160 pagini. Autorul a încercat și reușit să desprindă din calendarul sportiv al anilor 1924-1968 numele sportivilor români, atât pentru a ne reaminti clipele frumoase pe care mi le-au dat, cât și pentru a fi cunoscuți de generațiile viitoare. Cartea începe cu prima participare a țării noastre la Jocurile Olimpice de vară din 1924 de la Paris, unde am câștigat prima medalie olimpică: bronz la rugby. Urmează ediția a –XI-a a Jocurilor Olimpice de la Berlin, unde tânărul locotenent român Henry Rang câștigă medalia olimpică de argint la călărie, în premiul națiunilor. Autorul în continuare analizează participarea sportivilor români la J.O. de la Helsinki 1952, JO de la Melbourne 1956, JO de la Roma 1960, JO de la Tokio 1964, și JO Mexica 1968. Un capitol este acordat JO de iarnă de la Grenoble din 1968, unde cuplul de

boberi Panțuru și Neagoe au obținut medalia de bronz. Penultimul capitol este rezervat *Campionatelor și recordurilor mondiale* din perioada 1933-1968. Aici găsim performanțele strălucitoare obținute de sportivii noștri la atletism, tenis de masă, bob, handbal în 11, handbal în 7, lupte greco romane, scrimă, caiac-canoe, popice, tir etc. În ultimul capitol autorul se referă la *Campionate și recorduri europene*, la Cupa Campionilor europeni, începând cu 1930 și terminând cu 1968. Excelente rezultate sunt obținute la box, canotaj, tir, caiac-canoe, tenis de masă, handbal în 7, canotaj, lupte libere, rugby, lupte greco-romane etc. În carte sunt publicate 80 de fotografii cu sportivii români, Campioni Olimpici, Campioni Mondiali și Europeni.

BANATUL SPORTIV. Lucrarea a fost publicată în anul 1945 la tipografia *Patria* din Timișoara. Autori: prof. C. Iovănescu și prof. I. Anastasiu. În paginile cărții sunt prezentate numele și funcțiile diferitelor personalități, din principalele localități ale Banatului, care imediat după cel de al Doilea Razboi Mondial au contribuit direct la redresarea și reorganizarea sportului de masă și în special cel de performanță. Autorii trec în revistă principalele asociații sportive și cluburi sportive, înființate în perioada anilor 1944-1945, la Timișoara, Lugoj, Reșița, Oravița, Caransebeș etc. unde s-au încurajat și s-au înființat secții de fotbal, handbal, lupte, box, înot, schi, polo pe apă, tir, tenis, canotaj, motociclism, popice, atletism, baschet, gimnastică etc. Un capitol special este dedicat, pentru fiecare asociație sau club sportiv, schema de organizare, situația bazei materiale precum și numele membrilor consiliilor de conducere. Printre cluburile sportive înființate sau reorganizate în această perioadă se numără următoarele: Clubul Sportiv *DURA* din Timișoara, Clubul Sportiv *Victoria* Timișoara, Clubul Sportiv *Westend* Timișoara, Clubul Sportiv *FILT* Timișoara, Clubul Sportiv *Muncitoresc Freidorf* Timișoara, Clubul Sportiv *Metalo Sport Ferdinand* (Oțelul Roșu), Clubul Sportiv *PTT* Timișoara, Clubul Sportiv *CFR-Progresul* Caransebeș, Clubul Sportiv *Muncitoresc Făget*, Societatea sportivă *Metalo-Sport* Nădrag, Clubul Sportiv *Sportul Popular* Oravița, Clubul

Sportiv *Muncitoresc Venus* GIRODA NOUĂ, Clubul athletic *Deta*, Clubul Sportiv *Vulturii* Ciacova, Clubul Sportiv *Recaș*, Clubul Sportiv *PHOENIX* Buziaș etc. Lucrarea, în ansamblu, reprezintă pentru sportul românesc, un document istoric de valoare deosebită.

CARTEA RECORDURILOR, Cristian Țopescu și Virgil Ludu, Editura *Sport-Turism*, 1984, 152 pagini. O incursiune în lumea recordurilor. Dar, nu oricum. Ci, într-o formă și într-un stil literar pe care numai acești doi autori o pot face, pornindu-se de la mult discutatele și controversatele recorduri. Pentru o cât mai sistematizată prezentare a recordului, autorii au împărțit sporturile în cinci categorii: sporturi individuale, jocuri sportive, sporturi de iarnă, sporturi mecanice și aviatice. Mai prezintă inedite recorduri pe calități motrice: viteză, forță, rezistență și îndemânare. Interesant este faptul că, autorii prezintă și explică recorduri nu numai din sporturile unde măsurătorile sunt elocvente pentru a se stabili anumite cifre care se concretizează într-un record, ci și în sporturi cum sunt gimnastica, luptele, scrima și altele. De exemplu: în tenis unul dintre recorduri se referă la cel mai lung meci disputat: 5 ore și 12 minute. În gimnastică un record îl reprezintă cele 7 note de 10 obținute de Nadia Comăneci, 4 la paralele și 3 la bârnă. La lupte este menționat recordul luptătorului Alexandr Medved, care în perioada 1964-1972 a cucerit 3 titluri olimpice și 7 titluri mondiale. Și exemplele ar putea continua. Se face o apologie a recordului, se încearcă o definiție: „recordul este bilanțul mai multor generații care înving prin tine și se continuă prin cei ce te urmează”

DICTIONAR PANORAMIC AL PERSONALITĂȚILOR DIN ROMÂNIA (SEC XX). Șerban N. Ionescu, București, Editura *Victor Frunză*, 2006, 467 pagini. Lucrarea cuprinde circa 5000 de nume din patrimoniul național științific, politic, tehnic, religios, cultural, artistic, sportiv, civic etc. Dicționarul este opera unui singur autor (I.N.S) care și-a consacrat mulți ani din viață elaborării lucrării de mai sus. Totul a pornit dintr-o dăruire a unui ideal patriotic și fără alt scop decât cel spiritual. Această apreciere îi aparține autorului. La capitolul perso-

nalități sportive sunt prezentate 228 de glorie ale sportului românesc din secolul XX. ”Autorul își prezintă eroii” în ordine alfabetică, cu principalele date personale și performanțe obținute de-a lungul anilor. Printre acestea găsim nume sonore ca de pildă: Mircea Anastsescu, Maria Alexandru Golopența, Sorin Babii, Laura Badea, Iolanda Balaș Söter, Octavian Bellu, Valeriu Bularca, Victor Cio-câltea, Nadia Comăneci, Mihai Covaliu, Ștefan Dobay, Nicolae Dobrin, Mihai Flamaropol, Gh. Hagi, Doina Ivănescu, Bella Karoly, Nicolae Linca, Elisabeta Lipă, Lia Manoliu, Al. Penciu, Dumitru Pânculescu, Iosif Petschowski, Henri Rang, Leon Rotman, Iosif Sârbu, Gabriela Szabo, Marius Urzică, Nicu Vlad, Ion Voinescu etc.

DOUĂZECI ȘI CINCI DE ANI DE VIAȚĂ SPORTIVĂ ÎN ROMÂNIA. George Costescu, București, 1938, 244 pagini. Cartea prezintă o istorie a sportului românesc între anii 1912-1937, bazându-se pe documente de ordin statistic.

DOUĂ DECENII DE AVÂNT SPORTIV. Dan Gârleșteanu, Hristache Naum, Radu Urziceanu. București. Editura NCFS, 1964, 160 pagini. Cartea scoate în evidență efectele benefice ale practicării sportului de către toate categoriile de vârstă ale populației, precum și succesele obținute, în perioada 1944-1964, în sportul de mase, dar în special în cel de performanță. Autorii au trecut în revistă marile performanțe obținute, în această perioadă, de reprezentanții sportului românesc în diferite competiții internaționale: Iolanda Balaș, de două ori Campioană Europeană, între 1957 și 1961 a corectat de 14 ori recordul mondial, ducându-l la 1,91. În 1949, Dumitru Paraschivescu a devenit recordmen mondial la 15 km marș. La J.O. de la Helsinki, doi sportivi români, Lia Manoliu, la aruncarea discului și Ion Söter la săritura în înălțime s-au clasat pe locul VI iar la J.O. de la Roma, maestra sportului Lia Manoliu a cucerit medalia de bronz. La caiac-kanoe, se impun pe plan european și mondial o adevărată pleiadă de campioni: Aurel Vernescu, Vasile Nicoară, Haralambie Ivanov, Simion Ismailciuc etc. În cele trei ediții ale J.O. desfășurate în această perioadă, la box au

fost câștigate șapte medalii (de aur, argint și bronz). Cel mai titrat a fost Nicolae Linca, Campion Olimpic la Melbourne. La lupte, Dumitru Pârvulescu (Campion Olimpic) și Valeriu Bularca (Campion Mondial) figurează în fruntea listei cu numeroși luptători medaliați pe plan internațional. La gimnastică feminină echipa țării noastre formată din Elena Leuștean, Ileana Petroșanu, Elena Niculescu, Emilia Liță, Sonia Iovan, Uta Poreceanu și Atanasia Ionescu a câștigat medalia de bronz la "Mondialele" din 1958 de la Moscova. Un loc de onoare, pe panoul marilor campioni, figurează și Iosif Sârbu, primul Campion Olimpic român la tir precum și Maria Alexandru și Geta Pitica, Campioane Mondiale în proba de dublu la tenis de masă, Pekin 1961.

DR. FR. I. RAINER. I. Th. Riga și Gh. Călin, București, Editura Științifică, 1966, 200 pagini. Autorii au realizat o lucrare literar-științifică bazată pe numeroase studii cu caracter istoric, didactic și științific. F.I.R. este considerat, pe bună dreptate, creatorul școlii românești de anatomie și cititorul antropologiei. Descifrarea vieții și operei lui F.I.R. a reprezentat pentru autori, o muncă migăloasă având în centrul atenției readucerea în lumea ideilor științifice și didactice, a unei personalități creatoare și a operei sale pline de căutări, aptă pentru cercetarea științifică a medicinei și a didacticii universitare. Din anul 1922, devine profesor de anatomie la Institutul Național de Educație Fizică (INEF) unde predă anatomia generală în anul I, kinesiologia în anul II și antropologia în anul III. În 1930 face o vizită de documentare la Academia de Educație Fizică din Stockholm, unde asistă la mari manifestații de gimnastică cu prilejul unui Congres Internațional de fiziologia exercițiilor fizice. La întoarcerea în țară realizează mai multe conferințe și broșuri pe marginea celor văzute. Activitatea lui F.I.R. la INEF și ISEF este considerată de Academia Română ca una de excepție și de mare viitor. El pune bazele anatomiei moderne în domeniul culturii fizice, transformând cursurile și lucrările de laborator în dezbateri vii, în dialoguri antrenante. Una dintre teoriile susținute de el, în fața studenților era: "Calitățile fizice trebuie câștigate prin străduință și sudoare de

fiecare generație". Între 1 ian 1930 și 1 nov. 1930 devine prin alegeri, directorul (rector) al ISEF când pune accent pe modernizarea învățământului superior de cultură fizică, prin introducerea unor noi discipline teoretice, cabinete și laboratoare metodice și medicale. La 19 iulie 1943 devine, tot prin alegeri, membru onorific al Academiei Române. Pe bună dreptate, cei doi autori îl consideră pe prof. dr. Fr. I. Rainer, primul savant român care și-a închinat numeroase cercetări medicale, domeniului culturii fizice.

FILATELIA DE LA A LA Z, Marcel Dănescu, Editura Sport-Turism, 1987, 422 pagini. Autorul fiind un om de sport, o perioadă directorul Editurii Sport-Turism, în lucrarea sa o atenție deosebită o acordă sportului în filatelie, Dar, nu numai, ci face o incursiune în întreaga filatelie națională și mondială, o istorie a dezvoltării acestui domeniu. Mai subliniază faptul că, filatelia și-a dezvoltat, treptat, multiplele valențe, polarizând interesul a zeci de milioane de oameni de sex, vârstă și pregătire cultural-științifică diferite. Îmbogățirea și diversificarea conținutului ei, cum este de exemplu sportul, care a devenit o ramură deosebit de importantă a filateliei mondiale, explică de ce în prezent filatelia deține o pondere importantă în ansamblu preocupărilor umane, înscriindu-se ca o activitate cu un profund caracter educativ și formativ. Pe lângă explicarea pe larg a unor termeni filatelici de ordin tehnic privind hârtia, cerneala, procedeele de tipărire a mărcilor și efectelor poștale în trecut și în prezent, face o incursiune în istoria poștală românească și mondială. Sunt prezentate pe larg organismele naționale și internaționale implicate în mișcarea filatelică. Cuprinde de asemenea, datele necesare unui colecționar pentru a putea descifra caracteristicile generale sau particulare ale unei mărci sau efect poștal. Cartea este prevăzută cu o listă a principalilor termeni cu corespondența lor în limbile engleză, franceză, germană și rusă.

ISTORIA SPORTULUI ROMÂNESC ÎN DATE. Nicolae Postolache, Iași, Editura Junimea, 1979, 400 pagini (ediția a II-a, revăzută și completată, păstrându-și aproximativ același titlu: *Istoria spor-*

tului în România, București, Editura Profexim, 1995, 400 pagini). Lucrarea cuprinde date și informații într-o prezentare prescurtată și într-o succesiune cronologică ce urmărește evoluția activităților motrice ale omului în spațiul românesc. De fapt, este o spicuire de fapte și întâmplări legate de practicarea exercițiilor fizice în epoca preistorică, începând cu secolele VII î.Hr., antichitate (sec. I-IV d.Hr.), în evul mediu (sec. X-XVII), apoi în epoca modernă (sec. XVIII) și contemporană. Problematika celor două ediții vizează de fapt istoricul succint al practicării exercițiilor fizice, sportul constituind o categorie târzie și o activitate specifică secolului XX. Lucrarea prezintă legislația structurilor organizatorice și administrative, materialele documentare apărute, datele biografice ale personalităților care au edificat sportul și educația fizică (sec. al XIX-lea). Tot aici găsim consemnate revistele și periodicele care au reflectat această activitate complexă, desfășurată în ultimele două secole. Cele două versiuni conferă o dimensiune cuprinzătoare a unor fapte, performanțe, instituții, legi și oameni care sunt ctitorii educației fizice și sportului din țara noastră.

MOMENTE DIN ISTORIA RELAȚIILOR SPORTIVE ROMÂNNO-GERMANE, autor Nicolae Petrescu, Editura Oscar Print, București, 96p. Lucrare bilingvă realizată de Muzeul Sportului cu sprijinul Ministerului Tineretului și Sportului și al Ministerului Culturii și Cultelor face o scurtă trecere în revistă a relațiilor sportive româno-germane privite în cadrul coordonatelor geopolitice dintre cele două popoare. Astfel sunt prezentate interferențele istorice și sportive între ele pornind de la primele știri despre călăreții valahi în „*Cântecul Nibelungilor*”, participările lui Vlad Dracu și Vlad Țepeș la turniruri, aportul sașilor ca factor de civilizație germană și vector în introducerea și statornicirea unor obiceiuri sportive, până la specializările pe care le-au făcut tinerii români în unele discipline sportive cu ocazia studiilor din Germania. Lucrarea se întinde până la sfârșitul celei de-a doua mari conflagrații mondiale sub genericul „*Secolul XX- competiție și conflagrație*”. Accentul prioritar în această secvență a fost pus pe prezența României

la Jocurile Olimpice din 1936 unde, deși marii noștri diplomați Nicolae Titulescu și Nicolae Petrescu Comnen condamnaseră declamșarea crizei renane și devoalaseră substratul propagandei naziste prin olimpiadă, a etalat pentru prima dată o reprezentare largă în privința disciplinelor sportive și a tinerilor trimiși la marea sărbătoare. Relațiile sportive din timpul războiului sunt bogat prezentate datorită faptului că în contextul internațional de atunci ele s-au redus doar la competițiile cu Germania și țările Axei, dar meritorie a fost continuitatea lor ca „o dovadă că sportul a supraviețuit, uneori, în condiții dure de turbulență politică și primejdie națională”. Lucrarea conține și 64 de figuri legate de documente și sportivi angrenați în întreceri româno-germane de-a lungul timpului.

O VIAȚĂ, O LUME, O EPOCĂ. Constantin Kirițescu, București, editura *Sport-Turism*, 1970, 304 pagini. Autorul își descrie viața cu o sinceritate și o măiestrie plină de farmec literar. C.K. a trecut prin multe încercări, copil și adolescent, a îndurat mari privațiuni materiale. A trăit o viață plină de suferințe și coborâșuri, de satisfacții și decepții. Ca om de știință a scris numeroase studii, din domeniul istoriei, culturii, literaturii, dar și al educației fizice și sportului. În 1930 devine cadru didactic și obține, prin concurs, catedra de istoria și organizarea educației fizice de la Institutul Superior de Educație Fizică. Cel care l-a atras spre un câmp de acțiune profesională a fost profesorul anatomist Francisc Rainer de la Facultatea de Medicină din București. La reforma învățământului secundar (din 1932) concepute și redactase personal capitolele din regulamentul programei de gimnastică, sporturi individuale și de echipe, concursuri sportive interșcoli precum și modul în care se organizează excursiile. În 1943 realizează o lucrare monumentală de 500 de pagini cunoscută sub numele de „*Palestrica*”.

PE DRUMURILE VIETII. Autor Acad. Octav Onicescu, București, Editura științifică și enciclopedică, 1981, 534 pagini. În prefața acestei lucrări, autorul, reputat om de știință, matematician de talie internațională sublinia următoarele: „*Lectura fapte-*

lor și gândurilor trăite din care este cuprinsă această carte îmi cultivă iluzia că ajută și la trezirea conștiinței unei permanențe spirituale a culturii noastre și a menținerii legăturilor ei cu acele aspecte de caracter universal care o încorporează culturii noastre europene”. Autorul a fost condus de-a lungul întregii sale vieți, în care gândul și fapta au căutat să fie mereu alături, sub semnul totdeauna credincios al științei. În 1920 obține, la Roma, titlul de Doctor în matematică. În 1923, obține la Facultatea de Științe din București, titlul de Docent și numit conferențiar la disciplina Mecanică din cadrul Secției de Fizică și Chimie a Facultății de Științe din Universitatea București. Din 1994 este numit conferențiar de Mecanica Educației Fizice și Statistică la Institutul Național de Educație Fizică din București. În 1930 este declarat profesor universitar la INEF. Din decembrie 1930 până în 1937 a îndeplinit funcția de Director (Rector) al Institutului Superior de Educație Fizică, iar apoi devine Rector plin, în anul 1938. În 1968 primește, la împlinirea vârstei de 75 de ani, titlul de Academician. În lucrarea de față, autorul se remarcă și prin evidențierea colaboratorilor săi care l-au sprijinit direct în dezvoltarea învățământului superior de educație fizică. Unul dintre aceștia era și Emil Pălăgeanu. Iată, pe scurt, o apreciere făcută de autor la adresa lui E.P.: *”Sportul era pentru Pălăgeanu unul dintre principiile motoare ale vieții. Concepția sportivă a luptei are o noblete pe care Pălăgeanu o ridică în vața poprie, organizată pe acest temei, uneori aspru, la un mare nivel”* În finalul acestei recenzii merită să redăm, în întregime, recunoștința lui față de cei care au contribuit la dezvoltarea învățământului superior de educație fizică: *”Nu pot să uit, că împreună cu străluciții camarazi de la Mănăstirea Dealul, am întemeiat și organizat ceea ce a devenit și prin silințele mele Academia de Educație Fizică, în care știința promovată de Fr. I Rainer, C. Mihăilescu, Leonida Alexiu, Horia Demetrescu, Dr. I Lazăr, Dr. Adrian Ionescu, alături cu tehnica specifică a lui H. Bădulescu și I. Roșală, au dat o instituție de mare ținută educativă și științifică pe care după ce mi-am făcut datoria, am lăsat-o în seama specialiștilor indicați de misiunea ei.”*

PERSONALITĂȚI DE PRESTIGIU ÎN CADRUL ACADEMIEI NAȚIONALE DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT. Nicolae Gh. Băiașu, Tiberiu Foldvari, Teodor Roibu, București, Editura Universală Dali, 1994, 63 de pagini. În prima parte a cărții se face referire la apariția și dezvoltarea Academiei Naționale de Educație Fizică și Sport. În partea a doua a lucrării sunt prezente 25 de personalități, de prestigiu, din cadrul ANEFS. Primul personaj este prof. univ., general, Virgil I. Bădulescu, inițiatorul și fondatorul primei instituții de învățământ superior pentru educație fizică (INEF) din țara noastră. A îndeplinit funcția de director al ONEF în perioada 1922-1935 și de director al INEF în perioada 1922-1930, unde a fost și șeful catedrei de gimnastică între anii 1922-1940. Urmează prof. univ. Virgil Roșeală, care în 1926 obține licența în educație fizică cu calificativul *„Magna cum laude”*. Între anii 1929 și 1931, urmează cursurile de perfecționare pentru gimnastică la Institutul Regal Central de gimnastică din Straklholm. Printre cei 25 de profesori prezentați în această lucrare se regăsesc și următorii: prof.univ. doctor Francisc Rainer, membru de onoare al Academiei Române, director al ISEF, medic de renume mondial, prof.univ. doctor docent Nicolae Horia Dumitrescu, prof.univ. doctor docent, general Constantin Michăilescu, prof.univ. doctor docent, general Leonida Alexiu, prof.univ. doctor docent, general Radu Olinescu, prof.univ. doctor docent Gheorghe Tătăranu, prof.univ. doctor docent, general Ion Lascăr, prof.univ. doctor docent Adrian Ionescu, academician prof.univ. doctor Octavian Onicescu, prof.univ. doctor Iacob Mihăilă, prof.univ. doctor în filozofie Nae Ionescu, prof.univ. doctor în filozofie Gheorghe Zappan, prof.univ. doctor în filozofie Mircea Eliade, prof.univ. doctor în științe pedagogice Anghel Manolache, academician prof.univ. doctor George Emil Palade, prof. univ. Constantin Kirițescu, prof.univ.dr. Leon Teodorescu.

PREZENȚE ROMÂNEȘTI ÎN ORGANIZAȚIILE SPORTIVE INTERNAȚIONALE, autor Constantin Matache, publicată în 2006, în ediția AD. *POINT*. Cartea prezintă de-a lungul celor 330 de pagini, în cele 15 capitole, următoarele subiecte ale

problematicii respective: Cap. I Apariția și dezvoltarea organizațiilor sportive internaționale; Cap. II Principalele organizații sportive internaționale (CIO, Federațiile sportive internaționale recunoscute și nerecunoscute de CIO, Asociațiile federațiilor sportive internaționale, Asociația Comitetelor naționale Olimpice, Federația Internațională a Sportului Universitar, Consiliul Internațional al Sportului Militar, Consiliul Internațional pentru Educația Fizică și Știința Sportului, Academia Internațională Olimpică, Federația Internațională de Medicină Sportivă, Asociația Internațională pentru Informatică Sportivă, Societatea Internațională de Psihologie a Sportului, Consiliul Internațional pentru Sănătate, Educație Fizică, Recreere, Sport și Dans, Uniunea Sportivă Internațională a Polițiilor; Cap. III Tratează structura Agenției Mondiale a Anti-Doping, statutul, obiective și funcționalitatea; Cap. IV Se prezintă Organizațiile Internaționale interguvernamentale care abordează și includ problematica sportului (ONU, UNESCO, Uniunea Europeană, Organizația Internațională a Francofoniei); Cap. V Se arată care sunt structurile Sportive din România incluse în sistemul organizațiilor sportive Internaționale (Agenția Națională pentru Sport, Comitetul Olimpic și Sportiv Român, Federațiile Sportive naționale române); Cap. VI Tratează și enumeră organizațiile și personalitățile din România estimate ca membrii fondatori ai unor organizații sportive internaționale; Cap. VII prezintă rolul activ jucat de România în Organizațiile Sportive Europene; Cap. VIII Se explică participarea structurilor Sportive din România în organizațiile și formele regionale sportive (Cupa Europei Centrale, Congresul sportiv Internațional, fondarea forurilor Balcanice, Jocurile Sportive din Europa de sud-est; (Cupa Dunării, jocurile sportive ale Mării Negre); Cap. IX Expune participarea structurilor sportive din România la unele organizații și manifestări Sportive Internaționale cu vocație specială (jocurile militare interaliat, Cupa Țărilor latine, Olimpiadele muncitorești, Jocurile Francofoniei, etc); Cap. X Se demonstrează participarea sportivilor Români la Competiții Oficiale (jocurile olimpice, Campionatele mondiale, Campionatele europene, jocurile mondiale univer-

sitare); Cap. XI Se arată contribuția specialiștilor Români la perfecționarea activităților organizațiilor sportive internaționale; Cap. XII Prezintă fișele reprezentanților români în organizațiile sportive Internaționale; Cap. XIII Semnalează prezențele românești la manifestările Internaționale de știință a Sportului; Cap. XIV Enumeră arbitri români numiți de federațiile internaționale la competițiile oficiale; Cap. XV Se arată când și cum România a fost gazda unor mari manifestări sportive internaționale. În finalul cărții sunt adăugate note, lista bibliografică și 12 anexe care completează problematica abordat.

PALESTRICA. Constantin Kirîțescu, București, Editura Casei Școalelor, 1943, 477 pagini, reeditată, integral refăcută și mult adăugită, a apărut cu subtitlul *O istorie universală a culturii fizice*, București, Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, 1964, 639 pagini. Titlul lucrării este de origine latină, cuvânt derivat din grecescul *palaistra*, nume generic dat școlii clasice elene, în care se cultivă și gimnastica și mai cu seamă partea din gimnaziul grec antic, unde se practica exerciții fizice care nu necesitau spații întinse. Prin extensie, conceptul se aplică ansamblului de exerciții și jocuri ce alcătuiesc educația fizică în accepțiunea modernă. Monografie dedicată *Istoriei Educației Fizice din toate timpurile și la toate popoarele*, lucrarea abordează originile, evoluția, conceptele, metodele, problemele și împlinirile practicării exercițiilor fizice în preistorie, în lumea antică, în Evul Mediu, în Renaștere, în societatea modernă și contemporană, de la pedagogia umanistă, realistă și raționalistă a sec. XVI, XVII și XVIII, până la apariția sistemelor naționale de gimnastică din sec. al XIX-lea și universalizarea educației fizice și sportului în sec. XX. Lucrarea a fost tradusă în limba rusă și a fost prezentată în ediția a II-a, la Congresul științific preolimpic de la Tokyo (1964), unde s-a bucurat de o primire elogioasă pentru bogăția informației bibliografice, pentru sistematizare, echilibrul tematic, fundamentarea complexă (istorică filosofică, pedagogică, biologică și sociologică) și valoarea didactică. Este considerată ca una dintre cele mai complete și mai documentate lucrări în domeniu, existentă pe plan mondial.

PRESA SPORTIVĂ DIN ROMÂNIA. Nicolae Postolache, București, Editura *Profexim*, 1997, 300 pagini. Carte care își propune să fie o antologie a publicațiilor periodice, cu o tematică ce vizează procesul de educație fizică și fenomenul sportiv, apărute la începutul secolului al XIX-lea (*Curierul românesc*, *Curier de ambe sexe* ale lui I. H. Rădulescu, *Albina românească* și *Alăuta românească* ale lui Gheorghe Asachi, *Gazeta de Transilvania* și *Foaie pentru minte, inimă și literatură* ale lui Gheorghe Barițiu) și până în zilele noastre. Autorul prezintă descrierea bibliografică și cronologică a tuturor categoriilor de periodice cu tematică sportivă, cunoscute până la sfârșitul secolului XX, publicate în limba română și în limbile minorităților. Fiecare publicație este prezentată după o schemă stereotipă: titlu (cu eventualele schimbări în timp), localitatea și sediul redacției, datele apariției, periodicitatea, datele redacționale: fondator, director, redactor, secretar de redacție, colaboratori etc., tipografia, formatul și cota publicației sau sursa bibliografică. Cartea are valoare de document, fiecare ziar sau revistă de specialitate, cu o existență mai lungă sau mai scurtă, constituind un martor în timp al evoluției fenomenului sportiv din țara noastră din ultimele două secole, o arhivă autentică a mișcării sportive românești.

ROMÂNIA ÎN LUMEA SPORTURILOR. Elaborată de un numeros grup de jurnaliști sportivi, București, Editura *Editis*, 1995, 422 pagini. Lucrare valoroasă ce prezintă evoluția de-a lungul timpului a tuturor ramurilor de sport practicate în România.

SPORTIVI SUB CUPOLA ACADEMIEI, autor V. Firoiu. Editura Consiliului Național pentru Cultură Fizică și Sport. 1970, 136 pagini. Cartea este un elogiu adus oamenilor de știință și cultură, membri ai Academiei Române care au practicat sau au susținut educația fizică și sportul de-a lungul anilor. Iată pe scurt, cuprinsul ei: GEORGE OPRESCU, om de știință emerit, critic de artă, profesor universitar, doctor... în litere: „*Sportul, un mijloc admirabil, dar nicidecum un scop în sine*”; VICTOR VÂRGOLICI, matematician de anvergură internațională, doctor

docent în științe matematice, om de știință emerit: „*Am început să joc tenis încă în veacul trecut*”; ION JALEA; sculptor, artist al poporului, academician, laureat al Premiului de Stat: „*Jocurile copilăriei mi-au dat fiorul întrecerilor*”; OCTAV ONICESCU; profesor universitar, doctor docent în științele matematice, academician, redactor al Academiei Naționale de Educație Fizică: „*La masa umbrelor de aur ale înaintașilor educației fizice românești*”, SABIN DRĂGOI: compozitor, muzicolog, membru corespondent al Academiei Române: „*Predilecțiile sportive ale unui muzician*”; ALEXANDRU ROSETTI. Savant în universul lingvisticii naționale și internaționale, profesor universitar, academician, cercetător de talie mondială: „*Muntele, marele meu duhovnic*”, EMIL C. CRĂCIUN profesor universitar, doctor docent, laureat a numeroase premii și distincții internaționale în domeniul medicinei, director al Institutului medico-farmaceutic din București, membru de onoare al Academiei de Științe Medicale din România; „*Un pionier al medicinei sportive românești*”, HORIA HULUBEI, profesor universitar doctor docent, savant de renume mondial, fost președinte al Comitetului de Stat pentru energie nucleară, academician, cercetător științific de talie mondială; „*Amintiri de zburător, însemnări de pilot*”. Autorul se mai referă și la alți membri ai Academiei Române, printre care amintim : DALCOVICIU CONSTANTIN, EMIL POP, MILTIAD FILIPESCU, GHERASIN CONSTANTINESCU, ȘTEFAN MILCU, AUREL MOGA, MITU DUMITRESCU, BORIS CARAGEA, ALICE SĂVULESCU, NICOLAE TEODORESCU, toți academicieni. Lucrarea de față poate fi considerată o mică enciclopedie a oamenilor de știință, care au văzut în exercițiul fizic, un mijloc de inspirație și dezvoltare.

SPORTUL ROMÂNESC DE-A LUNGUL ANILOR. Doctor Emil Ghibu și Ion Todan, București, Editura *Stadion*, 1970, 627 pagini. Lucrare monografică, singulară în literatura de specialitate a domeniului, care, prin dimensiunea și multitudinea aspectelor ce compun istoria sportului românesc de la începuturi până la sfârșitul anilor '60, reprezintă o sursă esențială de informație, un studiu de refe-

rință. Cartea abordează cronologia apariției formelor de organizare a sportului românesc în ansamblul său și pe ramurile de sport care au existat, ca instituții și activități oficializate de la începutul secolului XX, până în deceniul al șaptelea. Evoluția structurilor organizatorice ale forurilor de conducere sportive din România din acest interval, istoricul înființării federațiilor tradiționale (atletism, alpinism și turism, automobilism, baschet, box, canotaj, kaiac-canoe și iachting, călărie, ciclism, fotbal, gimnastică, haltere, handbal, hochei pe iarbă, lupte, motociclism, natație, oină, pentatlon modern, popice, rugby, șah, scrimă, sporturi de iarnă, bob – săniuțe, patinaj – hochei pe gheață, schi, tenis de câmp, tenis de masă, tir, volei), prestația sportivilor români la edițiile JO, au valoare de documentare unică. De asemenea, datele privind istoricul Institutului de Educație Fizică și cele referitoare la sportul muncitoresc, la apariția asociațiilor și cluburilor sportive, prezentarea performanțelor remarcabile ale acestora și ale sportivilor care au generat istoria mișcării sportive din țara noastră în acești 60 de ani, completează cuprinsul acestui studiu indispensabil cunoașterii unui trecut de glorie, împliniri și căutări. Impresionează prin sursele bibliografice, care conferă autoritate și credibilitate studiului respectiv.

SPORTURI, SPORTIVI ȘI PERFORMERI, ai jud. Bacău: Doina Melinte și Florin Filioreanu. Editura *Rovimed Publishers*, 2008, 340 pagini. Cartea este o enciclopedie a sportului băcăoan și conține următoarele capitole: Omagiul Bacăului, Portreul unei mari campioane (Nadia Comănechi), istoria sportului românesc, Sportul băcăuan de performanță, Mass-media și informația sportivă, Asociații, cluburi, societăți și alte structuri organizatorice care au contribuit la promovarea și dezvoltarea educației fizice și sportului pe teritoriul jud. Bacău, Prezența echipelor băcăuane în Campionatul Național de Fotbal, Figuri reprezentative, promotori și profesioniști care au studiat sau au activat în jud. Bacău, Baza materială, Cartea de Aur a sportului din jud. Bacău, Personalități sportive care au primit titlul de *Cetățean de Onoare al Municipiului Bacău*, Gimnastica băcăuana de performanță, etc. Studiul enci-

clopedic de mai sus cuprinde și o serie de portrete de sportivi sau antrenori de prestigiu. În finalul lucrării autorii prezintă Tabloul de onoare al sportivilor, antrenorilor și conducătorilor de cluburi și asociații sportive, cărora li s-au conferit, de către Președintele României, în semn de recunoștință pentru meritele deosebite obținute în dezvoltarea sportului românesc, diferite ordine și medalii.

SPORTUL ÎN ARTA ROMÂNEASCĂ, autor Marin Mihalache, București, Editura *Stadion*, 1974. Lucrarea este un album cu numeroase reproduceri alb-negru a unor lucrări reprezentative din arta universală și cea românească. Pornind de la o bibliografie adecvată, autorul a întocmit un studiu introductiv intitulat "*Arta și sport*" în care, într-un limbaj cât mai accesibil s-a adresat cititorului spre "*a-l ajuta să se apropie de frumusețile plastice ale corpului omenesc*". După o scurtă incursiune asupra felului cum tema a fost abordată în istoria artelor plastice autorul include și unele date succinte despre artiști și operele lor selecționate. Selecția reproduce-rilor a reținut 13 imagini din arta universală de la "Discobolul" lui Miron până la "*Femeie sarind*" realizată de Giuseppe Mazzulo în 1957 și 115 după creații ale artiștilor plastici romani de la Theodor Aman până la Ilie Boca sau alți apreciați confrăți care s-au apropiat de sport.

SPORT ȘI CULTURĂ - Victor Bănciulescu, Editura Facla, 1983, pag. 252. Gazetar cu state vechi de servicii în presa sportivă, cu orizonturi largi asupra sportului și conexiunilor sale cu alte domenii, Victor Bănciulescu a abordat titlul de mai sus, în deplină cunoștință de cauză. Partea de început a lucrării *Convergența culturală a mitului sportiv* conține patru capitole: *Incursiune în istoria sportului*; *Sportul ca fenomen cultural*; *Epoca mitului sportiv și Cărturarii și sportul*. Antologia propriu-zisă, reprezintă o culegere de articole sau referiri despre sport a 28 de oameni de cultură, în general scriitori și publiciști. Textele au fost selectate din diferite cărți și publicații, sunt prezentate în ordine cronologică în funcție de data publicării lor. Ele sunt însoțite de o prezentare succintă a autorilor

și mai ales din perspectiva legăturilor cu sportul. Pe rând au fost aduse în fața cititorului opiniile lui: Lucian Blaga *Pe urma jocurilor Olimpice*, ori privind *Educația fizică* ale lui Mihai Ralea despre *Sport și literatură*, pledoaria lui Tudor Arghezi despre *Sportul unanim*, valentele lui George Călinescu drept cronicar sportiv, ale lui Camil Petrescu, “gramatic”-ul rubricilor de fotbal, preferința prioritară a lui Liviu Rebreanu asupra sportului chiar față de teatru; precum și părerile altor mari oameni ai culturii noastre. Atât partea de la început cât și prezentarea legăturilor autorilor cu lumea sporturilor și chiar notele explicative, dovedesc erudiția autorului și utilitatea cărții sale.

SPORTUL ÎN FILATELIA ROMÂNEASCĂ, Iosif Micu, Editura *Sport-Turism*, 1976, 152 pagini. Autorul, un erudit și împătimit iubitor atât al sportului cât și al filateliei, a pus la dispoziția cititorilor o documentată și bine sistematizată lucrare cu tot ce înseamnă sportul în filatelia românească, de la începuturi până în anul apariției lucrării. Meritul deosebit al acestei cărți este faptul că, practic, face o adervărată incursiune în istoria dezvoltării sportului românesc. În mod deosebit se remarcă sistematizarea pe care autorul o realizează pe evenimente sportive majore, pe competiții interne și internaționale la care au participat sportivii români și pe ramurile de sport cuprinse în emisiunile editate în țara noastră. Ceea ce mărește valoarea și importanța acestei cărți este faptul că, înserează, explică și vorbește în cuprinsul ei nu numai despre mărcile filatelice, cuprinde și celelalte moduri de exprimare a filateliei: plicuri prima zi, cărți poștale stampile, erori și varietăți pe teme emisiunilor sportive, precum și pise filatelice cu autografele unor mari campioni etc. Referitor la acest mod filatelic de exprimare a colecționarilor, autorul publică piesele filatelice cu autografele Iolande Balaș-Söter, Mihaelei Peneș, Valeriu Bularca, Ion Dumitrescu, Ștefan Petrescu, Leon Rotman și alții. Prin modul convingător în care autorul expune și analizează fiecare emisiune sportivă încearcă să convingă pe sportivi să practice filatelia, iar pe filатели să folosească exercițiile fizice în scopul întăririi sănătății.

STELE ALE SPORTULUI BRAȘOVEAN, autor Ștefan Banaru, Editura *Diversitas*, Brașov 2009, după cartea *Sportul brașovean pe spirala timpului* scrisă de Al. Dincă și D.Furnică și editată în 2003, la un interval de cinci ani a apărut această nouă lucrare *Stelele sportului brașovean*. Lucrarea conține două volume, primul lansat pe 24 iunie 2008 la Clubul Olimpic Brașov iar al doilea a apărut în 2009. Primul volum are 12 articole consacrate unor personalități din diferite discipline sportive și generații, de la decanii de vârstă ai antrenorilor emeriți, Ștefan Stăiculescu și Tică Tănase la Dieter Nisipeanu sau Mihai Covaliu, maeștri emeriți ai sportului. Al doilea volum conceput tot ca o continuare la galeria marilor oameni de sport din Brașov are 15 portrete derulate în 210 pagini în care urmând triunghiul de aur al activității sportive aduce în fața cititorului destinele unor campioni, antrenori și conducători de cluburi cu merite deosebite organizatorice și manageriale. Informația bogată și bine pusă în pagină abundă în date biografice, rezultate valoroase dar și în opinii interesante despre sport la nivel brașovean și național sau mondial, subliniază cu imparțialitate parcă potrivit vechiului dicton de „*primus inter pares*” nume cu mare rezonanță, personalități ca: Mihai Ticușan „*patriarh al scrimei brașovene*”, Mihail Ianoli Mitrofan „*O personalitate a înotului românesc din toate timpurile*”, Ludovic Orban „*Directorul fabricii de campioni la haltere*”, Dan Cristea „*Schiorul ce l-a „bătut” pe multiplul campion Franz-Klammer*” și alți mari sportivi ca Gh.Gârniță, Traian Iancu, Gheorghe Roșu, Szabó Vilmoș, Ernst Petric –Ulrich, Dumitru Zamfir, Traian Marcu, Ștefan Pop. Și “Stelele sportului brașovean” s-ar putea să nu se oprească doar la aceste două volume deoarece autorul și-a propus un proiect mai amplu al retrospectivei, urmând să mai adauge noi nume de rezonanță.

ȘLEFUITORII DE TALENTE – autor Gheorghe Bălașa, 113 pagini, Editura Sport-Turism, București 1985. Orientându-se, deci, bine în relația autori-cititori, Gh.B. „om de sport” cu remarcabile state de servicii, și-a asumat o sarcină nu numai frumoasă, dar și foarte pretențioasă, foarte grea. Cartea lui Gh. B. dă

o apreciere în mod deosebit celor 139 de „șlefuitori de talente”, care are un cert succes, pentru că cei pe care îi pregătise, elevii lor, pretind o metodică aparte, o „școală superioară” ei trebuind să fie neapărat profesori renumiți pentru că și elevii sunt renumiți. Acești profesori sunt în cartea lui Gh.B. mult apreciații antrenori emeriți Angelo Niculescu, Nicolae Nedef, Ion Popa, Nicolae Navasart, Ion Cornianu, Constantin Herold, sunt... 139, dar ei sunt cu mult mai mulți în România. Lucrarea de sinteză, dar și cu dorite amănunte, cartea dă multe răspunsuri și pentru mulți. Este meritul „șlefuitorilor” dar și al autorului.

TRADIȚIILE SPORTIVE ALE ROMÂNILOR.

N. Postolache, M. Postolache, București, Editura CNEFS, 1969, 340 pagini. Este structurată în șase părți: 1. *Primele licăriri de viață pe teritoriul românesc*; 2. *Educația fizică și sportul în manifestările tradiționale ale orânduirii feudale*; 3. *Folclorul românesc – expresie a continuității preocupărilor poporului nostru pentru practicarea exercițiilor fizice, izvor de reconstituire a educației fizice românești*; 4. *Elemente cu caracter sportiv în manifestările de circ*; 5. *Sporturi populare*; 6. *Forme organizate ale educației fizice și sportului în secolul trecut*. Lucrarea, pe baza studierii unor „surse directe și indirecte”, prezintă un bogat material informativ care dezvăluie serioase argumente ce privesc începuturile, evoluția și locul unor practici ale educației fizice și sportului în viața locuitorilor pământului românesc. Autorii aduc o contribuție însemnată la îmbogățirea surselor de informare asupra istoriei educației fizice românești, la confir-

marea și susținerea caracterului tradițional și original al practicilor sportive, a argumentelor privind scopul acestor practici.

50 DE ANI DE SPORT LA IMF BUCUREȘTI.

Elaborată de O. Bănățean și colaboratorii săi de la catedra de Educație Fizică a Institutului de Medicină și Farmacie (T. Băiaș, C. Banciu, Irina Boldog, M. Frazzei, L. Hector, A. Ionescu, R. Ludu, N. Marcu, Leontina Mircescu, Th. Șerbănescu, Margareta Țigănuș), București, Editura *Stadion*, 1970, 208 pagini. Lucrarea a fost concepută cu ocazia împlinirii a 50 de ani de la înființarea primului Club Sportiv al studenților la Facultatea de Medicină. Tratează istoricul relațiilor dintre cadrele medicale ale IMF și practica exercițiilor fizice din țara noastră, subliniindu-se contribuția adusă la progresul cercetării științifice în domeniul educației fizice și sportului; organizarea și funcționarea învățământului de specialitate pentru studenții de la medicină, medicii sportivi și profesorii de educație fizică și antrenori; înființarea unor instituții, cluburi și federații sportive. Sunt, de asemenea, prezentate: evoluția organizatorică și activitatea Clubului Sportiv al studenților medicinisti și performanțele obținute în decursul timpului de către aceștia. Cartea se încheie cu un capitol în care sunt trecute numele celor care au făcut parte din cele mai bune echipe ale facultății, a studenților și absolvenților care au făcut parte și din echipele reprezentative ale României; ale absolvenților specializați în medicina sportivă; ale cadrelor didactice și absolvenților facultății care au ocupat funcții de conducere în domeniul sportiv din țara noastră.

MASS-MEDIA

PRESA SPORTIVĂ – ASOCIAȚIA PRESEI SPORTIVE – REPERE ISTORICE

Presa sportivă românească are o îndelungată tradiție. Primul ziar de sport a ieșit din teascuri în anul 1889 și s-a intitulat *Sportul.*, a avut o apariție efemeră și un singur subiect: cursele de cai. A fost urmat, în 1892, de *Gimnasticul Român* și în 1893 de *Bicicleta*, pentru ca din 1924 să iasă de sub tipar cea dintâi publicație cu adevărat de specialitate, *Gazeta Sporturilor*. Apoi, în timp, presa sportivă românească a cunoscut și perioade de grație, dar și mai tulburi, însă a fost mereu în topul publicisticii românești.

Încă de la sfârșitul secolului XIX (mai precis în vara anului 1895), numeroase ziare consemnau aspecte semnificative de la una din serbările populare din Cișmigiu: întreceri cu luntrele pe lac, curse de velocipede, jocuri atletice, iar iarna, întreceri și demonstrații de patinaj, organizate în capitală.

Ziariștii din diverse redacții și-au unit forțele pentru a sprijini mișcarea sportivă, implicându-se direct în organizarea unor mari manifestații, inițiativă păstrată și ulterior.

Cronicarii sportivi s-au organizat în Societatea Presei Sportive din București. Această societate a presei a ținut trează cam toată activitatea sportivă din România, până spre sfârșitul secolului XIX, începutul secolului XX. Chiar cu ocazia primei ediții a Jocurilor Olimpice moderne, de la Atena din 1896, găsim un ziarist prezent în capitala Greciei, Flavius Constandines, a căror părinți erau greci, dar care trăiau în România. Ușor, ușor, activitatea ziariștilor care se aplecase asupra sportului, câștigă teren în publicațiile vremii. Cronicile curselor de cai, erau cele mai frecvente, alăturându-se celor de mașini, care câștigau teren de la un sezon la altul. În 1904 apare „*Revista Automobilă*”, sub conducerea lui Ion Cămărășescu și George Costescu (prim – redactor al acestei reviste), ca organ oficial al *Automobil*

Clubului Regal Român. Nu este neglijat nici turismul, alături de celelalte domenii ale sportului, existând chiar și publicații specializate. Apar și anuare sportive, în care erau publicate atât rezultate obișnuite, cât și programul competițiilor. Activitatea ziariștilor sportivi, începea să prindă contur, nu numai prin frecvența articolelor pe care le publicau, dar și prin unirea forțelor, pentru susținerea organizării acestor activități. Din informațiile existente în documentele FSSR se susține că anul 1909 a însemnat și întemeierea Presei sportive în România.

Ideea unirii tuturor celor care scriau despre sport, aparține unui **scrimmer** belgian, Victor Bein, care a lansat propunerea constituirii unei asociații Internaționale a Presei Sportive. Acest eveniment are loc în 1920, cu ocazia Jocurilor Olimpice de la Anvers. Ideea a prins, însă, până la finalizarea ei, au mai trecut 4 ani și tot la Jocurile Olimpice, de la Paris 1924. Și astfel, la 1 iulie 1924, se semnează actul de naștere al Asociației Presei Sportive Internaționale, primul Congres, având loc trei zile mai târziu, tot la Paris. Chiar Pierre de Coubertin, avea să remarce în cadrul acestui Congres, că „visul pe care îl avea încă din 1894, la Sorbona, unde s-a născut din nou spiritul olimpic se împlinește și el, odată cu nașterea acestei Asociații Internaționale a Presei Sportive”.

Anul 1927, poartă amprenta importanței pentru presa sportivă românească. În primăvara acestui an, se desfășoară la București Congresul Presei Latine, prin unirea forțelor tuturor publicațiilor din țară. Iar data de 3 decembrie 1927, intră în istoria presei sportive autohtone, prin nașterea *Asociației Presei Sportive din România*. Scopul acesteia era: „Ocroțirea intereselor morale și materiale, ale ziariștilor sportivi, strângerea relațiilor colegiale și de solidaritate profesională între membrii ei și creșterea pre-

stigiului cooperățiunii”. La Adunarea Generală, au luat parte nu mai puțin de 112 ziariști, care susțineau rubrici sportive. Tot cu acest prilej este ales și primul Comitet de conducere al Asociației Presei Sportive din România. Președinte a fost ales Grigore Caracostea, care se implicase în coordonarea activității ziariștilor sportivi, încă de la începutul secolului. Ca vicepreședinți au fost aleși Nicolas Papagheorghe și Neagu Boerescu. Ca secretar, a fost numit Eugen Dumitrescu, de specialitate economist. După retragerea din activitate a lui Grigore Caracostea, atribuțiile de președinte au fost preluate de Nicolas Papagheorghe. Cu ocazia celui de-al II-lea Congres al A.I.P.S de la Amsterdam în august 1929, se amintește că „în România a luat ființă la începutul lui decembrie 1927, Asociația Presei Sportive Române”.

În ciuda faptului că nu exista, încă, în România o Asociație a Presei Sportive oficial constituită, ziariștii români se bucurau de prestigiu. Astfel, la primul Congres al AIPS, alături de membrii fondatori ai Austriei, Belgiei, Franței, Germaniei, Italiei, Poloniei, Suediei și Ungariei, s-au aflat și alte 21 de țări, în calitate de „observatoare”, printre care și România. În primul Comitet AIPS (președinte era reprezentantul Franței, Frantz Reichel) a fost ales membru A. Keppich, reprezentantul României pe perioada 3 iulie 1924-5 august 1928. În *Presa Sportivă Internațională*-buletinul editat cu prilejul celui de al II-lea Congres (Amsterdam, 5 august 1929), figura pe prima pagină componența Comitetului Director, din perioada 1928-1932 și cele 27 de țări afiliate, alături de care se afla și România.

În 1936, la Berlin, a avut loc cea de a VI-a ediție a JO, prilej cu care s-au desfășurat, la 31 iulie, lucrările Congresului AIPS. Ziaristul Camil Morțun, reprezentantul *Gazetei Sporturilor*, fiind primul trimis special al unei publicații românești la o Olimpiadă. A participat la reuniunea presei internaționale și a fost ales în Comitetul Director, în perioada 31 iulie 1936-31 august 1939.

În timpul celui de al II-lea Război Mondial, AIPS și APS aproape că își vor înceta activitatea. Asociația Presei Sportive din România își va relua activitatea prin anii 1942/1943, când s-a încercat revigorarea acesteia prin înființarea unui Colegiu de

Presă, care însă nu și-a dovedit viabilitatea. În deceniile care au urmat a fost dificil să se vorbească despre o veritabilă activitate, mai ales că și numărul ziariștilor sportivi a scăzut dramatic. Port drapelul presei sportive, rămâne ziarul Sportul Popular, care militează pentru promovarea sportului în rândul tinerilor și realizarea acțiunilor Organizației Sportului Popular. Ușor, ușor ziarul Sportului Popular i se alătură Radio România, care introduce în programele sale și rubrici sportive, precum și revistele: *Stadion.*; *Șah*; *Sport și Tehnică*; *Fotbal* – care vor promova ideile sportului și educației fizice.

După 1940 o contribuție semnificativă la dezvoltarea presei sportive a avut și Toma Alexandrescu, care, la Congresul sportului românesc din 1943, a prezentat referatul privind rolul presei și a gazetarului sportiv, responsabilitatea acestora în amplificarea activităților sportive.

Perioada de inactivitate, dar și condițiile politice, determină AIPS să decidă excluderea APS dintre membrele sale, lucru care se răsfânge, desigur, asupra întregii bresle. Abia la Congresul de la Lyon (6-11 mai 1963) se acceptă revenirea României între membrele AIPS, alături de Islanda, Chile și Mexic. Această dată figurează și în analele AIPS ca an al afilierei României la Asociația Internațională, deși normal ar fi trebuit să fie consemnat anul 1929.

Ziariștii sportivi români au continuat să se afirme, un nume cunoscut devine Aurel C. Neagu, care a fost ales președinte al APS, apoi președinte onorific până în 1995 (când a decedat). În perioada 1-5 mai 1968, are loc la București cel de al 32-lea Congres al AIPS, care „a surprins printr-o excelentă factură, iar Aurel Neagu confirmă că este o personalitate puternică a presei în această regiune europeană”

În 1973, Aurel Neagu (în 1968 era președinte al Clubului Presei Sportive și Turistice din România și redactor șef la ziarul *Sportul*), va fi ales membru al Comitetului Director până în mai 1989, când devine membru de onoare (16 mai 1989-10 iulie 1995). Ziariștii români s-au afirmat cu consecvență în activitatea jurnalistică internațională. Emanuel Fântâneau a fost ales membru al Comitetului Executiv prin votul unanim al reprezentanților celor peste 40 de țări membre ale Uniunii Europene a

Presei Sportive, cu două mandate consecutive (1998- 2002; 2002-2006). E.F. era totodată și președintele Comisiei de tenis de masă a AIPS (1998), ales de presa internațională de specialitate.

Până în 1989, activitatea presei sportive era grupată în jurul singurului cotidian de specialitate *Sportul*, cu toate că existau gazetari sportivi și la Radio, Televiziunea Română, Agerpres (azi Rompres) sau la ziarele *Scânteia*; *Scânteia Tinerețului*; *România Liberă*. După 1989 s-a observat o adevărată explozie a presei sportive românești. *Gazeta Sporturilor* revine la denumirea de dinainte de război; *Sportul Românesc* (1991-2000), *Sport XXI* (1995-1997) sau *Pro Sport* (1997), acestora li se alătură multe publicații din provincie. Secțiuni speciale dedicate sportului sau pagini de sport conțineau și alte publicații: *Ziua*, *Cronica Română*; *România Liberă*; *Evenimentul Zilei*; *Național*; *Adevărul*; *Jurnalul Național*; *Azi*; *Loto-Pronosport*; *Telegraf*- Constanța; *Adevăru-l*Arad, etc., ceea ce a dovedit că sportul este un domeniu de interes. Și-au făcut apariția numeroase reviste de specialitate: (auto, moto, rugby, atletism etc.). Televiziunile înființate și posturile de radio (alături de Radio România) vor acorda importanță sportului.

După 1989 s-a reorganizat activitatea generală a Asociației Presei Sportive. Între 1990-1994, președinte era Constantin Macovei, secretar general Geo Raetchi; din 1994 Emanuel Fântâneau devine președinte, iar secretar general Paul Zaharia. În perioada 2007-2011 președinte Octavian Vintilă, iar din 3 martie 2011 această funcție este îndeplinită de Dumitru Graur. APS s-a impus ca o organizație puternică, recunoscută ca atare de întreaga mișcare sportivă. Asociația este formată din aproximativ 1000 de membri, din aproape 100 de redacții din întreaga țară. Dintre cei 1000 de membri, 100 sunt și membri ai Asociației Internaționale a Presei Sportive. Pentru o mai bună organizare s-a constituit filiala de la Baia Mare, după ce asemenea inițiative au existat la Cluj (1998) și Iași (1999).

APS desfășoară o activitate intensă de consolidare a profesiei de ziarist sportiv, tineri jurnaliști au participat la diverse seminarii internaționale, la marile competiții ca reprezentanți ai APS.

Membrii APS au participat la diverse conferințe interne și internaționale, fiind o componentă activă a organizațiilor nonguvernamentale din România. Asociația organizează anual o *Gală a Sportului*, prilej cu care sunt desemnați cei mai buni sportivi ai României. Se acordă, totodată, distincții pentru publicistică, unele dintre premii purtând numele unor gazetari iluștri (*Aurel Neagu*-longevitate publicistică, *Ioan Chirilă*- presă scrisă, *Victor Bănciulescu* - carte sportivă, *Tudor Vornicu* -TV, *Sebastian Domozi*nă - radio). APS este și sponsorul unor Cupe ale Presei, organizate de diverse publicații sau de Liga de fotbal a ziariștilor, dar și al altor acțiuni.

Gazetarii sportivi, membrii ai APS sau ai altor Comisii ale forului mondial al presei, contribuie la activitatea internațională publicând articole în *Buletinul AIPS* sau în alte publicații editate de Asociația internațională și de Uniunea Europeană.

APS este membră fondatoare a Uniunii Balcanice a Presei Sportive, înființată în 1996. Tinerii jurnaliști, datorită relațiilor internaționale stabilite, au participat la seminarii și competiții, perfecționându-și activitatea profesională.

În anul 1999 APS deține președinția acestui for.

Asociația Presei Sportive din România colaborează în prezent cu: Ministerul Tineretului și Sportului, Comitetul Olimpic Român, federațiile de specialitate, cluburile, cu toți cei ce lucrează în mișcarea sportivă, cu diverse organisme internaționale.

Se amintesc numele unor gazetari sportivi profesioniști care au dat strălucire acestei profesii în ultima jumătate de secol: Tudor Vornicu, Dan Gârleșteanu, Victor Bănciulescu, Aurel Neagu, Jacques Berariu, Constantin Comarnischi, Hristache Naum, Mircea Costea, Ioan Chirilă, Emanuel Valeriu, Romeo Vilara, Valeriu Cheose, Eftimie Ionescu, Radu Urziceanu, Sebastian Bonifaciu, Tiberiu Stama, Radu Voia, Gheorghe Mitroi, Dan Pătrașcu, Vasile Căbulea, Gheorghe Nicolaescu, Constantin Alexe, Constantin Macovei, Adrian Păunescu, Constantin Firănescu, Petre Henț, Dumitru Stănculescu, Adrian Vasiliu, Mihai Ionescu, Cristian Țopescu (laureat al Comitetului Olimpic Internațional), Valentin Păunescu, George Mihala-

che, Ovidiu Ioanițoaia, Gheorghe Niculescu, Aurelian Brebeanu, Emanuel Fântâneanu, Horia Alexandrescu, Octavian Vintilă, Ion Cupen, Mircea M. Ionescu, Dumitru Graur, Paul Zaharia, Sever Noran, Horia Cristea, Petre Gațu, Teodor Mazilu, Ilie Goga, Fănuș Neagu, Dumitru Tănăsescu, Virgil Ludu, Ion Ghițulescu, Emil Iencec, Paul Ochialbi, Gh. Epuran, Gh. Mitroi, Clement Baci, Dumitru Calimachi, Ion Mureșanu și mulți alții.

În continuare au apărut noile promoții de ziaști sportivi, cu contribuții deosebite la susținerea și dezvoltarea educației fizice și sportului din țara noastră. Numele multora dintre aceștia sunt menționate la publicațiile prezentate în capitolul Mass-media precum și în volumul III al Enciclopediei.

Se poate afirma că dorința înaintașilor de a avea o breaslă puternică, o asociație puternică, o presă sportivă respectată, a fost realizată.

PUBlicații

PERIODICE

În cele ce urmează prezentăm, în ordine alfabetică, fișele periodicelor centrale și teritoriale, ale ziarelor, revistelor și buletinelor care, în ultimul secol și jumătate, au abordat informația generală despre activitatea sportivă (date statistice privind performanțele din diferite ramuri sportive).

În fișele periodicelor și ale celorlalte publicații au fost prezentate elementele cele mai semnificative:

Data și locul apariției, inițiatorul, titlul cu eventualele modificări intervenite, formatul, numărul paginilor, tematica abordată și unde s-au găsit informații, numele colaboratorilor de seamă.

Publicațiile periodice de tipul buletinelor și anuarelor sportive, ale magazinelor, almanahurilor și albumelor sportive au rolul de a transmite informații, de regulă, de ordin statistic (clasamente, performanțe, etc.) despre sportivi și antrenori. Unele dintre ele, de-a lungul anilor, și-au încetat apariția după un anumit timp sau au apărut cu intermitență, de exemplu: *Buletinul Organizării Sportului Românesc*, din 1943 - a existat doar 9 luni, *Actualitatea ilustrată* - doar un an; *Buletinul Național de Educație Fizică* - între 1923-1935, *Analele Educației Fizice*, apărută sub auspiciile ANEF - între 1937-1947 etc. Altele pe parcursul anilor și-au schimbat titlul (de exemplu: în 1948 se numea *Educație Fizică și Sport*, în 1949 *Buletin Tehnic* al CCFS., din 1950 până în 1968 *Cultură Fizică și Sport*, iar din 1968 până în 1990 (când dispare) din nou *Educație Fizică și Sport*, etc.). Există un număr însemnat de astfel de publicații, editate în paralel de diverse organe și instituții centrale sau locale, cum ar fi: UFSR, UCFS, federații naționale pe ramuri de sport, ONEF,

oficialități sportive de la nivelul județelor și orașelor, cluburi și asociații sportive etc. Cuprinderea exhaustivă a acestor publicații ar fi dus mai degrabă la o supraîncărcare numerică, nu la îmbogățirea calitativă a conținutului prezentat.

ANUARE

Din categoria publicațiilor periodice, Anuarele sunt cele mai reprezentative lucrări, deoarece în conținutul lor se regăsesc date referitoare la sport - competiția sportivă: performanțe, clasamente, sisteme de evaluare și ierarhizare valorică a sportivilor, echipelor, a secțiilor pe ramuri de sport, a cluburilor sportive, obținute în competițiile oficiale interne și internaționale.

Fiecare ediție a anuarului înregistrează situația reală a sportului dintr-o etapă istorică dată. Pentru antrenori și sportivi, pentru manageri și toți alții, care într-un fel sau altul sunt integrați în structurile funcționale ale sportului, ca și pentru orice cititor interesat de fenomenul sportiv, bogăția de date și informații cuprinse în aceste lucrări oferă posibilitatea de comparare a unei perioade cu alta, de analizare și evaluare periodică pe baza cărora cei implicați urmăresc atingerea unor performanțe mai înalte. Anuarul, metaforic, este o istorie a sportului bazată pe date!

Menționăm însă faptul că sfera de cuprindere și conținutul fiecărei publicații diferă în funcție de perioada în care a apărut și de limitele stabilite de autorul Anuarului. Cele mai extinse și mai bogate din punct de vedere al conținutului sunt cele editate de organele și instituțiile centrale ale sportului românesc.

Ordinea cronologică a apariției, cu întreruperi, atipică anuarelor, buletinelor lunare etc., nu rareori a fost determinată de posibilitățile materiale reduse,

mai cu seamă la nivelul cluburilor, dar și de situația economică, socială și politică a țării din acea vreme. Trebuie menționat însă că ori de câte ori au fost editate, au reprezentat rodul muncii unor oameni dedicați memoriei sportului de performanță.

În decursul anilor s-au elaborat o mulțime de anuare și publicații cu aceeași destinație, fie la nivel național, fie la nivel local-teritorial, departamental sau chiar la nivelul unităților sportive. Structura acestora a fost foarte asemănătoare, deoarece toate purtau același mesaj de informare și cunoaștere a nivelurilor de performanțe ale sportului românesc din acea perioadă, chiar dacă ele au purtat alte denumiri decât cea de .anuar.. Printre primele publicații în care au apărut date și informații de ordin statistic, referitoare la performanțele, clasamentele și campionatele sportivilor români, s-ar părea că au fost: *Buletinul educației fizice*, apărut la București în anii 1923-1935; *Arena sporturilor*, apărută la Timișoara în anii 1925-1931; *Anuarul sportiv* apărut în anii 1937-1943 și 1970-1972.

În ceea ce privește anuarele tipărite de federații și de unități sportive, ele cuprind date și informații limitate la sfera de interes propriu, respectiv la disciplina sportivă pe care o reprezintă federația națională sau la secțiile pe ramuri de sport din clubul respectiv. Forma și structura de alcătuire sunt foarte asemănătoare, diferențele apar în conținut și constau în nominalizarea sportivilor, antrenorilor, conducătorilor colegiului de redacție etc. și în performanțele acestora. În continuare sunt prezentate anuare și publicații asemănătoare acestora, care sunt elaborate de unități sportive și federații.

ANUARUL CSA STEAUA BUCUREȘTI. Publicație a Clubului Sportiv al Armatei *Steaua*. A apărut în anii 1967-1988, București. Colegiul redacțional, de-a lungul timpului, a fost format dintr-un valoros corp de specialiști din domeniul educației fizice și sportului: Ioan Mureșan, Carol Krammer, Ion Cornianu, Victor Dumitrescu, Octavian Vintilă, Constantin Ionescu, Gheorghe Neagu, Mărgărit Blăgescu, Marian Stamate, Aurel Drăgan și alții. Cu puține excepții, fiecare ediție a cuprins peste 250 de pagini în care au fost inserate diferite informații și

date: organele de conducere ale clubului (consiliul și biroul acestuia), sportivii medaliați la JO, CM, CE, bilanțul centralizat al rezultatelor tuturor secțiilor, secții pe ramuri de sport (biroul secției, antrenorii, performanțele la competițiile oficiale interne și internaționale), cei mai buni 10 sportivi ai anului, listele cu Antrenorii Emeriți, Maeștri și Maeștri Emeriți ai Sportului, sportivii legitimați pe discipline sportive și categoria de clasificare sportivă a lor, acțiunile cu caracter metodic și științific organizate, schimburile de experiență efectuate de antrenorii și metodiștii clubului.

ANUARUL SPORTIV UNIVERSITAR. Publicație editată de Direcția educației fizice și sportului din Ministerul Învățământului, avându-l ca principal redactor pe prof. Mircea Popescu. A început să apară în urma înființării Cluburilor Sportive Universitare în 1966. Cuprinde date referitoare la performanțe, clasamente etc. realizate de sportivii cluburilor universitare din România în competițiile interne și internaționale. Anuarul și-a câștigat un loc important în cadrul publicațiilor de acest gen nu numai prin regularitatea apariției, ci și prin îmbunătățirea structurii și conținutului său. Pe parcursul anilor, la elaborarea anuarului a contribuit un număr însemnat de cadre didactice de la catedrele de educație fizică din toate centrele universitare.

BULETIN INFORMATIV. Publicație anuală a FR de Natație. A apărut anual în perioada 1955-1958 în București. Cuprinde performanțele realizate de înotătorii români.

ÎNOTUL. Periodic anual al FR de Natație. A apărut în 1990, prima ediție la Editura *Oana* din Reșița. După 3 ani își întrerupe apariția și re apare sub aceeași denumire în anul 1997. A fost realizat de autorul Doru Dinu Glăvan. Au colaborat Maria Glăvan, Tiberiu Munteanu, Ioan Dragoș, Ion Bece-neagă, Nicolae Rus, Crăciun Sabău, Cristian Mangra.

ANUAR - ÎNOT 2000. Publicație a FRNPM apărută în anul 2000, autori Gheorghe Perjaru și Alexandru Virgil Boboc. Cuprinde lista cluburilor sportive care

au secții de natație, rezultatele sportivilor la competițiile oficiale interne și internaționale, pe categorii de vârstă (copii, juniori și seniori), recordurile naționale la toate probele, clasamentul general pe secții și cluburi, rezultatele performanțelor la sărituri în apă, recordurile mondiale, europene și naționale.

ANUARUL ATLETIC. Publicație a FRA subintitulată *Atletismul românesc - istoric, cifre, date*. A fost editată în 1942 sub semnătura lui Ioan Virgil. După 13 ani, în 1955, apare seria cronologică a publicației sub denumirea de: „Atletism . recorduri, concursuri, rezultate.. Volumul fiecărei ediții a însumat între 170 și 380 de pagini realizate de colectivul de redacție format din ziariști și specialiști ai FRA: Romeo Vilara, Ervin Rona, George Băleanu, Valeriu Malto-pol, Iacint Manoliu, Tudor Vornicu, Valeriu Chiose, Călin Antonescu, Gheorghe Ștefănescu și I. Habot. În anii 1955-2000, au apărut 41 de ediții ale Anuarului athletic (excepție făcând 1973, 1974, 1975 și 1990, când lucrarea nu a apărut). În ultimele 3 decenii, colectivul de redacție a fost format din specialiștii: Romeo Vilara, Alexandru Ardeleanu, Nicolae Mărășescu, Alexandru Boriga, Vladimir Simionescu, Valeriu Prodea. Structura de bază a lucrării, în general, nu a cunoscut modificări radicale. Din conținut menționăm capitolele: prezentarea statistică a recordurilor mondiale (seniori, juniori) în aer liber și în sală, recordurile naționale, Campionii Naționali, atleții români la competițiile internaționale, rezultatele la JO, CM, CE, CN, cei mai buni 10 atleți ai anului, lista primilor 50 de atleți participanți la toate probele, lista oficială a atleților care au obținut titlurile sportive (Maestru Internațional al Sportului, Maestru al Sportului, Candidat Olimpic și categoria I de clasificare sportivă).

ANUARUL SPORTULUI. Publicație a MTS, care cunoaște mai multe ediții: prima în 1993, a doua în 1994, a treia în 1995 și a patra în 1996, conține 700 de pagini. Colectivul redacțional era format din Ioana Micu, Ștefan Sava, Dana Zăbulică, Mihaela Bălan, Carmen Stoicu și Tiberiu Răcilă, coordonator fiind Dorin Lăncrăjan. Edițiile V și VI, din 1997 și 1998, sunt realizate de colectivul format din Ioana

Micu, Mihaela Bălan și Claudia Georgescu, coordonator Ana-Maria Șintie. Ediția a VII-a, din 1999, a fost realizată de colectivul de redacție format din: Ioana Micu, Andrei Teodorescu, Mihaela Bălan, Ștefan Sava și Amalia Nestorescu, coordonator fiind Ana-Maria Șintie; ediția a VIII-a, din 2000, a fost realizată de colectivul format din: Ioana Micu, Mihaela Bălan, Ștefan Sava și Amalia Nestorescu, coordonator fiind Andrei Teodorescu. În prima parte a publicației se găsesc date generale referitoare la activitatea de ansamblu a sportului românesc din perioada respectivă: date statistice privind structura organizatorică a federațiilor sportive, a județelor, sportivii medaliați la JO, CM, CE de seniori, tineret și juniori, numărul medaliilor obținute de federații la aceste competiții, contribuția federațiilor, a județelor și a unităților sportive la obținerea medaliilor, clasamentele la competiții internaționale oficiale pe federații, județe și unități sportive, clasamente la CN de seniori, tineret, juniori și cadeți pe județe ș.a. În cea de-a doua parte sunt prezentate în ordine alfabetică federațiile sportive: componența birourilor federale, organismele internaționale, colectivele tehnice ale federațiilor, date statistice pe județe, rezultatele la JO, CN, CE, CN, clasamentul unităților sportive la CN etc.

BULETINE

BULETINUL EDUCAȚIEI FIZICE. Organ lunar al Oficiului Național de Educație Fizică, publicat în perioada aprilie 1923-decembrie 1935, București. Ediția A apare în 9 numere în intervalul aprilie-decembrie 1923; ediția B conține tot 9 numere (aprilie-decembrie 1923); ediția A + B din luna ianuarie 1924. Din 1924 edițiile se contopesc, iar din iunie 1928 este subintitulată *Educația Fizică, Buletinul Oficiului Național de Educație Fizică* (1921-1922). Publicația își încetează apariția în decembrie 1935 (anul XII, nr. 12); a fost un purtător de cuvânt teoretico-metodic al mișcării sportive din România acelei perioade.

BULETINUL FEDERAȚIUNII SOCIETĂȚILOR ROMÂNE DE ARME, GIMNASTICĂ ȘI DARE LA SEMN. A apărut în anul 1907 la Bucu-

rești. A provenit din publicația existentă în anul 1892 intitulată *Gimnasticul Român*.

BULETIN OFICIAL AL ALERGĂRIILOR. Publicație săptămânală editată de *Societatea de încurajare pentru îmbunătățirea rasei cailor*. A apărut în perioada 6 aprilie 1909-18 august 1916, la București. Se publica în sezonul hipic, iar restul anului avea o apariție lunară. Reapare la 11 mai 1919.

BULETINUL OFICIULUI NAȚIONAL DE TURISM. Periodic lunar apărut din octombrie 1935 până în 1942, la București. După o întrerupere de 3 ani, buletinul apare între anii 1945-1948. Din aprilie 1936 își modifică titlul: *România - Revista ONT*. A fost tipărită la Tipografia *Olimpul*, *Oltenia* și la *Cartea Românească*. Prim redactor al lucrării a fost R. Boureanu (din ianuarie 1938 până în iulie 1939). Avea formatul 19x26 cm. Au colaborat de-a lungul timpului: N. Iorga, M. Sadoveanu, Gala Galaction, I. Druță, R. Boureanu, V. Voiculescu, M. Haret, S. Mehedinți, D. Botez, C. Teodorescu, G. Bogza, E. Jebeleanu.

BULLETIN OLYMPIQUE ROUMAIN. Revistă trimestrială editată în limbile franceză și engleză de către COR. A apărut în ianuarie 1956, fiecare număr avea 28 de pagini, redactate de G. Florian. Începând cu nr. 48 din 1970, revista își modifică titlul și subtitlul: *Sport en Roumanie* (Sportul în România). *Revue du Comité Olympique Roumain* (Revista Comitetului Olimpic Român); era redactată de Sever Noran. Al. Șiperco reprezenta România în CIO, iar în calitate de președinte COR sublinia: „*Comitetul Olimpic Român consideră de datoria sa ca și în condițiile actuale să facă tot ce-i stă în putință pentru a contribui la lărgirea continuă a relațiilor de amicitie între sportivi din lumea largă și de a-și aduce contribuția la popularizarea ideilor olimpice prin publicarea unui buletin olimpic trimestrial, care reflectă preocupările, aspirațiile și realizările sportivilor români și contribuția lor la strângerea legăturilor cu sportivii din întreaga lume*”. Personalitățile care au semnat articole în această revistă au fost: Octav Luchide, G. Bianu, R. Urzi-

ceanu, Ion Duma, Corneliu Mănescu, P. Henț, P. Gațu, C. Macovei, Dan Gârleșteanu, V. Bănciulescu, Alexe Nicu etc. Au mai colaborat Tudor Vianu și Al. Mirodan.

BULETIN AL OSR. Publicație a *Organizării Sportului Românesc*, apărută (9 numere) în perioada mai 1943 și septembrie 1944. A fost tipărită la Tipografia *Tirajul*, apoi la Tipografia *Finanțe și Industrie SAR*, pe un format 23x32 cm. Din programul său rezultă obiectivele urmărite: *orientarea factorilor de răspundere educativă asupra rolului pe care îl are sportul în formarea și pregătirea tineretului pentru apărarea națională; îndrumarea sportului școlar, universitar, extrașcolar, muncitoresc și particular; prezentarea realizărilor și planurilor de activitate ale Federațiilor, Regionalelor, Districtelor și Grupărilor sportive*.

BULETINUL SOCIETĂȚII MEDICALE DE EDUCAȚIE FIZICĂ. Periodic care apare în: iulie - august 1932, martie-aprilie 1942, în 6 numere anual. A fost tipărit la Tipografia *Adevărul*, apoi *Universul* pe un format 16x24 cm. Din 1937 apare cu titlul modificat - *Analele Educației Fizice*. A fost elaborat și redactat de către un comitet alcătuit din medicii I. Pavel, E. Crăciun, Șt. Milcu, Fl. Ulmeanu și A. Ionescu. Conținutul său este alcătuit din comunicări și studii științifice cu profil medical referitoare la practicarea exercițiilor fizice; o parte din lucrare este rezervată analizei și prezentării unor lucrări importante realizate în țările avansate.

SPORT. Buletin tehnic oficial al Comitetului Central al OSP. A apărut în 1948. Sediul redacției era în București, iar administrația în Timișoara, la Comitetul Județean OSP Timiș; conținea 50 de pagini. Începând cu nr. 8 (august 1949) devine buletin tehnic oficial al Comitetului pentru Cultură Fizică și Sport de pe lângă Consiliul de Miniștri. Își schimbă titlul, începând cu nr. 11-12 (anul II inclusiv), în *Cultură Fizică și Sport*. Apărea uneori în două numere pentru două luni consecutive. Fiecare număr al revistei debuta cu un editorial, urmat de articole (din anatomie, fiziologie, igienă, tehnica și metodologia antrenamentului), care explicau fundamentarea ști-

ințifică a sportului, organizarea și instruirea în sporturi ca: gimnastică, atletism, jocuri sportive, box, canotaj, caiac, șah, sporturi de iarnă, tenis, ciclism, lupte, haltere, natație. Sunt prezentate și rezultatele obținute la Campionatele Naționale. Articolele sunt traduse din limba rusă sau semnate de autori români. Fiecare număr conține în medie 50 de pagini.

ALTE PUBLICAȚII

ACTUALITATEA ILUSTRATĂ. Publicație subintitulată „Foaie săptămânală dedicată literaturii, artelor, teatrului, sportului și modei.. A apărut în anii 1910-1911. Director, scriitorul Ludovic Dauș. Sportului i-au fost consacrate doar două pagini în care se publicau știri din aviație, gimnastică, fotbal și uneori din atletism.

AERONAUTICA ROMÂNĂ. Revistă de specialitate consacrată transportului aerian. Organ oficial al „aeronauticii naționale pentru locomotia aeriană”. A apărut în ianuarie 1921 și s-a editat cu unele intermitențe până în 1948; tipărită la *Vânătorul de munte* (format 24x31 cm). Comitetul inițial de redacție era format din: președinte col. Gh. Rujinski, director lt.-col. aviator A.I. Popovici.

ANALELE EDUCAȚIEI FIZICE. Revistă trimestrială publicată sub auspiciile Academiei Naționale de Educație Fizică. Secretar general de redacție: prof. dr. C. Mihăilescu; secretari de redacție: prof. dr. L. Alexiu, prof. dr. Fl. Ulmeanu, prof. dr. M. Zapan. Revista a apărut în 1937, tipărită la *Imprimeria SAR*, apoi la *Imprimeria Națională* și apare până în lunile martie-aprilie 1942; preia tematica și profilul *Buletinului Societății Medicale de Educație Fizică*, publicat în București, în iulie-august 1932. Profilul și conținutul sunt prezentate în capitolele: educație fizică și sport, igiena exercițiilor fizice (sau igiena rasei, în nr. 1 din 1938), mecanica umană, psihologie și pedagogie aplicată, gimnastică medicală, medicină sportivă, istorie, doctrină și organizare.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Revistă lunară apărută în 1995 la București, tipărită la Regia Auto-

nomă *Monitorul Oficial*, în 16 pagini alb, negru și color. Directorul revistei, Adrian Vasiliu. Editată de colegiul de redacție format din: prof. Iolanda Balaș-Söter (președintele Federației Române de Atletism), Romeo Vilara, Vlad Ionescu, Andi Vilara, Nicolae Șerbănescu (redactori). Articolele erau variate și cuprindeau: informații de ordin statistic referitoare la rezultatele din competițiile atletice interne și internaționale, bilanțurile atletismului românesc realizate la concursurile internaționale, obiectivele și strategia atletismului românesc în perspectivă imediată și mai îndepărtată, date din istoria atletismului, portretele marilor atleți și antrenori din trecut și prezent, opiniile referitoare la problemele metodice ale antrenamentului, comentariile pe marginea regulamentelor competiționale, problemele medico-sportive privind efortul de antrenament, dopajul, etc. Revista este prezentată într-o ținută grafică deosebită (foaie velină, expuneri foto și cinegrame color etc). În decursul anilor, revista a beneficiat de mulți colaboratori (profesori, antrenori, ziariști, medici, arbitri etc), recunoscuți pentru contribuția lor în atletism: Nicolae Mărășescu, Vladimir Simionescu, Victor Firea, Dumitru Alexandrescu, Traian Badea, Adrian Samungi, Constantin Mihail, Petre Nagy, Alexandru Boriga, Ion Drăgan, Silviu Dumitrescu, Gheorghe Georgescu etc.

ATLETISM - din istoria campionatelor universitare. Publicația (ocazională) a fost editată în 1988 de profesorii Petre Nagy (Cluj-Napoca), Gheorghe Rugină și Gheorghe Daniel (București). Prezintă, într-o succesiune cronologică, o parte din edițiile campionatelor universitare de atletism (începând din anul 1929). Se găsesc informații despre: locul și data desfășurării campionatelor, câștigătorii cu cele mai valoroase performanțe, cadrele didactice, antrenori din diverse centre universitare care au contribuit la obținerea performanțelor.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Publicație statistică a FRA. A apărut în anii 1992-1993, are 238 pagini. Autorul, Alexandru Boriga, prezintă listele cu atleții români participanți la JU, CM, CE, CB, Cupa

Europei, JMU, meciurile interțări, performanțele celor 10 clasări la concursurile mondiale și europene anuale, a celor 200 clasări la concursurile mondiale din toate timpurile, recordurile mondiale și europene stabilite de atleții români, rezultatele atleților români la juniori, la CM, CE, JB, meciuri interțări, ș.a.

ATLETISMUL ROMÂNESC. Publicație (statistică) apărută în 1972; completează seria de Anuare și publicații referitoare la evoluția atletismului (performanțe, recorduri, clasamente etc.). Este semnată de autorii N. Mărășescu și L. Vințan.

ATLETISM. Revistă apărută în 1995, la București, Editura *Chimpres*. Realizată de Romeo Vilara. A apărut pe un format tip album și a fost tradusă în limba engleză. Revista cuprinde date și informații din perioada 1915-1995, multe dintre acestea fiind însoțite de fotografii.

AUTOMOBIL & SPORT. Revistă lunară ilustrată de automobilism, aviație, hipism și atletism. Este considerată *Organ Oficial al Automobil Clubului Regal Român*, din octombrie 1926-decembrie 1929, București, iar începând cu numărul 7 al revistei - martie 1927 și al *Automobil Clubului Regal Cluj*. Începând cu numărul 10 (iulie 1927), devine *Organ Oficial al Automobil Clubului Regal Român*, al ACR Cluj și al Moto-Clubului Român. Publicația este o continuare a revistei *Automobilă*, apărută în ianuarie 1906, la București. Redactor responsabil al revistei a fost George Costescu.

AVIATORUL. Săptămânal apărut în 1909, la tipografia *Mihai Antonescu*, care avea doar 4 pagini. Se ocupa exclusiv de problemele legate de aviație și era condusă de un comitet. Din temele celor patru numere care au apărut semnalăm: *Sosirea lui Bleriot și demonstrațiile de la Băneasa*; *Proiectul de traversare a Oceanului Atlantic*; Despre precursorii aviației.

BÁNÁTI SPORT SPORTÉVKÖNYVE (Sportul bănățean. Almanah). Publicație periodică apărută în anul 1923, la Timișoara.

BĂNEASA-SPORT. Periodic apărut în 12 mai 1902, la București. Era editat doar în zilele când se țineau curse de cai.

BICICLETA. Publicație subintitulată ziar săptămânal. A apărut pentru prima oară în anul 1893 și se difuza duminica. După 6 numere și-a încetat apariția, la începutul anului 1894. Reapare în anul 1896 în 8 pagini. Apărea sub conducerea unui comitet, iar redacția se afla pe șos. Basarab nr. 250. Cuprindea un concurs pentru cea mai bună poezie, nuvelă sau cronică humoristică cu temă ciclistă. Premiile erau între 20 și 40 de lei. Ziarul, axat în cea mai mare măsură pe o singură disciplină sportivă, publica o serie de articole interesante despre evoluția curselor de bicicletă, despre necesitatea folosirii bicicletei pe timp de război.

BICICLETA. Prima revistă bilunară de specialitate din România, a apărut în perioada noiembrie 1893-februarie 1894, la București, fiind tipărită la Tipografia *Gutenberg*. Proprietar fondator al revistei a fost B. D. Zisman. Redacția se afla pe Calea Victoriei la nr. 44; apărea în zilele de 1 și 25 ale lunii (cu întreruperi) și populariza, încuraja practicarea sportului „pe minunata mașină de fier cu două roate care a cucerit lumea” - cum se putea citi într-unul din primele ei numere - exemplificând în interesul propagandei că, încă de pe atunci puteau fi întâlniți pe bicicletă „oameni ca: dr. Urechia, poetul Vlahuță, scriitorul Delavrancea și alții „. Printre articole se găsesc: *Sfaturi pentru cicliști*, *Femeia poate să încalce pe bicicletă*, *Medicina și velocipedia și igiena*, *Velocipedul și rezistența aerului*, etc. Ulterior, ziar săptămânal, apărut între 3 septembrie - 26 octombrie 1896, la București, tipărit la Tipografia *Modernă*, Gr. Luis. În continuare, „ziar umanistic și literar”, a apărut regulat până la 10 mai 1906, la Târgu-Jiu, tipărit la Tipografia *Marin Petrescu & Comp*.

CAIETE DE ATLETISM. Publicație lunară apărută în anii 1956, 1957 și 1958. Editată de ziarul *Sportul Popular*, al cărui colectiv de redacție era un colegiu format din conf. univ. Eugeniu L. Bran,

Max Bănuș, Aurel I. Dancu, lector univ Zeno Dragomir, prof. Vasile Dumitrescu, Izu Habot, asist. univ. Ileana Medrea, Ervin Rona, Andrei Săvescu, Ioan Söter, Romeo Vilara, Tudor Vornicu, asist. univ. Gh. Zâmbreșteanu. Cuprinde articole, studii, recenzii, schițe din domeniul atletismului. Din cuprinsul revistei nu au lipsit însă nici analize și comentarii de ordin biomecanic pe bază de filme și chinograme privind tehnica de concurs a celor mai valoroși atleți, informații statistice cu privire la recordurile și rezultatele celor mai diverse competiții interne și internaționale, ș.a. Numărul însemnat de profesori, antrenori de atletism și medici sportive care și-au expus opiniile în paginile revistei au asigurat acesteia un conținut larg și variat, orientat preponderant spre problemele teoriei și metodicii antrenamentului la cele trei nivele: copii, juniori și seniori.

CAIETE DE GIMNASTICĂ. Publicație lunară apărută în anii 1956, 1957 și 1958. Editată de ziarul *Sportul Popular*, al cărui colectiv de redacție era format din profesori, antrenori și ziariști. Cuprinde articole și recenzii despre problemele teoretice, metodice și organizatorice din domeniul gimnasticii. Au reprezentat, la vremea aceea, o bogată și variată sursă de informare pentru specialiștii din gimnastică.

CAIETE DE NATAȚIE ȘI SPORTURI NAUTICE. Publicație lunară, de specialitate. Editată de ziarul *Sportul Popular*. Apărută în anii 1956, 1957 și 1958, 14 pagini. Organ tehnic al CCFS și al Comisiei centrale de natație, canotaj academic, kaid-canoe și iachting. Colectivul de redacție era: Andrei Butucaru, Gh. Cojocaru, prof. Valentin Constandache, lector Nicolae Dumitrescu, Iosif Enăceanu, prof. Cornel Florescu, Andrei Haas (secretar de redacție), Radu Huțan, Nicolae Navasart, Gh. Nicolaescu, prof. Cornel Răduț, Radu Toroceanu, Radu Urziceanu, prof. Sergiu Zelinski. Cuprinde materiale tehnice și metodice, adunate din școlile avansate din întreaga lume, profiluri ale sportivilor fruntași, date statistice și probleme organizatorice din sporturile menționate.

CARNETUL SPORTIV. Revistă bilunară generală de sport. Apărea în intervalul 17 septembrie- 22 octombrie 1906, la București. În timpul curselor hipice apărea în fiecare zi.

CĂLĂUZA PARIORULUI. Revistă sportivă de specialitate. Apărută în 15-28 aprilie 1913, la București. Condușă de un comitet al cărui director era George Costescu. Cuprindea curse cu instrucțiuni pentru pariuri.

CLUBUL ATLETIC UNIVERSITAR. Publicația a fost editată în 1978, cu ocazia sărbătoririi a 10 ani de existență a Clubului Athletic Universitar din București. (1968-1978). Prezintă informații și date referitoare la consiliul și biroul de conducere al clubului, la corpul de antrenori, la atleți și la performanțele acestora, obținute la competițiile interne și internaționale.

COMPENDIUM. Publicație a CS *Dinamo* București. Apărută în anul 1988, cu prilejul aniversării semicentenarului clubului *Dinamo*. Reprezintă un compendiu la lucrarea *Mirajul arenei în alb-roșu*. Autor Marcel Popescu. Cuprinde datele statistice ale rezultatelor sportivilor Clubului *Dinamo* pe o perioadă de 50 de ani. Prezintă informații despre antrenorii emeriți și sportivii MES, din cele 22 de secții ale disciplinelor sportive, medaliile obținute de aceștia la JO, CM, CE și CB; numărul recordurilor olimpice mondiale și naționale, campionii naționali, lista medaliaților cu aur, argint și bronz la JO, CM și CE, palmaresul pe ramuri de sport la JO, CM, CE, CE și JMU, rezultatele și informațiile privind Centrul de Copii și Juniori *Tânărul dinamo-vist*. Au colaborat profesorii: Argentina Menis, Liliana Dan, Cristian Ivan, Doru Groșan, Alexandru Mogoș, Nicolae Vărzaru și Florin Zăgoneanu.

CAMPIONII ROMÂNIEI la atletism în perioada 1914-1998. Publicație a FRA. A apărut în anul 1999, la București, Editura *Romcartexim*. Autori: Alexandru Boriga și Vladimir Simionescu. Reprezintă o premieră în România, în domeniul atletismului, realizată statistic.

DERBY. Revistă de hipism. Apărută în 29 mai - 19 iunie 1916, București, cu ocazia fiecărei zile de alergări.

DIANA. Revistă lunară de vânatoare și sporturi. Apărută în ianuarie 1907-martie 1912 (cu unele întreruperi), la București. Conduasă de I. Sagasta-Bălănescu (proprietarul publicației).

DIN LUMEA SPORTURILOR. Periodic declarat revistă sportivă ilustrată. Apărut în 6 noiembrie 1907. Își propunea să apară săptămânal, în ziua de duminică, și conținea 16 pagini. Numărul 10, de altfel și ultimul, a apărut la 17 ianuarie 1908. Director și proprietar era cunoscutul luptător Mitică Dona. Sediul redacției și al administrației era la Hotel de France, București. Revista era dedicată în principal luptelor, dar avea și rubrici de atletism, ciclism, fotbal și curse de cai. Patru pagini din revistă erau rezervate reclamelor diverse. Directorul publica săptămânal episoade interesante din cariera sa de luptător.

DOBROGEA SPORTIVĂ ȘI ARTISTICĂ. Publicație săptămânală ilustrată. Apărută în anii 1926-1933, la Constanța. Editată de periodicul *Sportul Dobrogean*. Prezenta mișcarea sportivă din Dobrogea.

DINAMO BRAȘOV - SEMICENTENAR. Publicație ocazională. Apărută în 1999. Prezintă date referitoare la rezultatele sportivilor clubului *Dinamo* la marile competiții internaționale și interne, portretele antrenorilor și sportivilor cu un bogat palmares. Conține imagini foto din activitatea clubului.

ECOUL SPORTIV. Publicație sportivă, apărută în 18 septembrie 1921. La început avea numai 4 pagini, iar în cei trei ani de existență a ajuns la un moment dat chiar la 16 pagini. Prezintă articole și reportaje despre personalitățile sportului românesc: Neagu Boerescu, George Costescu, Rudy Schmetau, Jean Russo, Mario Gebauer, Ion Iconomu, O. Negel, căp. Th. Davila și, nu în ultimul rând, doi mari conducători. George Plagino și gen. Virgil Bădulescu. Colectivul de redacție era format din foști sportivi de

valoare (denumiți „sportmeni”). În 1922 este condusă de o mare personalitate a lumii sportive din acea vreme - Grigore Caracostea. Iată câteva fragmente din primul său editorial, care face o recapitulare a presei sportive dinaintea acestei publicații. „*Apariția ECOULUI SPORTIV. va trezi o speranță de izbândă, având în vedere personalitățile care conduc acest săptămânal. Trebuie subliniat că, după părerea noastră, dispariția fulgerătoare a publicațiilor sportive se datorește, în afara greutăților materiale, faptului că conducătorii nu aveau experiența necesară în asemenea probleme. Incontestabil că în țara noastră se simte nevoia unui organ de presă rezervat tuturor sporturilor și în special celor atletice, care au o contribuție indiscutabilă asupra unei vieți sănătoase, desfășurate în plin aer...*” Conține reportaje interesante despre începuturile fotbalului - ca asociație - sau a fotbalului-rugby, despre apariția primelor regulamente, a jocurilor de volei și baschet, biografii ale unor mari sportive (tenismanul Nicolae Mișu, devenit ulterior un mare diplomat), conține note și știri despre discipline sportive care erau pe atunci în plin avânt. Cronici despre primele meciuri internaționale de rugby, reuniuni hipice, gale de box și lupte greco-romane, întreceri ale sporturilor nautice și altele. Reportaje despre construirea unei arene moderne de fotbal (*ROM-COMIT*), despre Snagov (reședința de vară a sporturilor nautice), precum și prezentarea unor cluburi de fotbal: *Olimpia*, *Colțea*, *Tricolorul* și *Brașovia*, etc. Revista și-a încetat activitatea în 12 iulie 1924.

EDUCAȚIUNEA FIZICĂ. Publicație subintitulată *Gimnasticul român*. Revistă a *Societății Profesorilor de Gimnastică și Arme din România*. A apărut în martie 1894-februarie 1895, la București. Încuraja practicarea gimnasticii în școli și societăți ale armatei.

EDUCAȚIA FIZICĂ. Publicație de publicitate. Editată de *Societatea Profesorilor de Educație Fizică*. A apărut în iulie 1942, la București, la tipografia *Tirajul*, pe un format 23x31 cm. Redactorul responsabil - prof. Ioan Gheorghiu. După 12 numere publicate neregulat, dispare în decembrie 1943.

Conține articole de metodologie și organizare semnate de profesori de elită, mulți dintre ei cadre didactice la ANEF: Virgil Roșală, Constantin Kirițescu, Iacob Mihăilă, George Costescu, Val. Orășanu, Victor Cojocaru, Horia Dumitrescu, Virgil Mazilu, Corneliu Iovănescu, Marin Balosache, Camil Morțun, etc.

EDUCAȚIA FIZICĂ. Buletinul Oficiului Național de Educație Fizică. Apărut în anii 1928-1935, la București. Apare în continuare lunar, ca *Buletinul Educației Fizice*, Organul Oficiului Național de Educației Fizice, București.

EDUCAȚIA FIZICĂ ÎN ȘCOALĂ. Periodic editat de CNEFS, Sectorul Documentare și Informare Științifică. Apărut în 1968. Reapare în 1992, după o perioadă de absență. Cuprinde materiale traduse.

EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT. Revistă lunară subintitulată *Sport*. Din decembrie 1948, sediul redacției se mută de la Timișoara (apărută pe 5 februarie 1948, în 72 pagini) la București și își schimbă denumirea în *Buletin tehnic al Comitetului central al OSP*, pentru ca din august 1949 să devină *Buletin tehnic oficial a Comitetului de Cultură Fizică și Sport din RPR*. Din ianuarie 1950, titlul revistei se va schimba în *Cultură Fizică și Sport*, iar după 18 ani (1968) se numește *Educație Fizică și Sport*, titlu pe care-l va păstra până în anul 1990, când dispare. Considerată inițial *Buletin tehnic oficial al OSP*, al regionale 1 Banat. Editată de organelle de conducere ale mișcării sportive din România (CCFS, UCFS, CNEFS). Revista a fost condusă timp de 36 de ani de prof. E. Dobincă, flancat de remarcabilul ziarist Horia Cristea. Avea profil teoretic și practic, de informare a profesorilor de educație fizică și a antrenorilor, medicilor sportivi, a studenților și cercetătorilor. Avea rubrici constante, profilate pe problematicele educației fizice și sportului din învățământ, a tehnicii și metodicii antrenamentelor diferențiate pe ramuri de sport, ale medicinei sportive, ale istoriei și organizării sistemului românesc de practicare a exercițiilor fizice. Conținea, de asemenea, rubrica „opinii și consulta-

ții”. Cele 12-15 articole aveau rezumate traduse în limbile franceză și engleză. Sumarul era tradus în limbile germană și rusă. Din colegiul de redacție au făcut parte personalități remarcabile ale teoriei și practicii educației fizice și sportului din țara noastră (timp de 40 de ani): L. Teodorescu, I. Șiclovan, M. Georgescu, Alexe Nicu, El. Firea, V. Constandache, I. Kunst- Ghermănescu.

EVOLUȚIA RECORDURILOR NAȚIONALE ALE ROMÂNIEI. Publicație statistică a FRA. Apărută în anii 1992-1997, la Poligrafia *Bucureștii Noi*, 180 de pagini. Autori Alexandru Boriga și Vladimir Simionescu. Cuprinde tabloul complet al recordurilor naționale obținute la manifestări desfășurate în aer liber și în sală, la categoriile de vârstă: seniori, juniori, juniori II și juniori III.

FOOT-BALL. Revistă săptămânală. Apărută în intervalul 14 octombrie-27 noiembrie 1937 (în 7 numere), tipărită la tipografiile *Timpul* și *Universul*, format 20x27 cm. Camil Petrescu, directorul revistei, este cel care a scris-o aproape în întregime. Conținea articole despre foot-ball (“regele sportului”), comentarii și cronici virulente la adresa neregulilor constatate în practicarea acestui sport. Pentru prima oară apare noțiunea de *fair-play* sau „joc curat”. Ziaristul Victor Bănciulescu scria mai târziu (februarie 1986) că această colecție a revistei *Football* rămâne un model de problematizare a temelor sportului, bazată pe inteligența și capacitatea de abstractizare a autorului.

FOTBAL PLUS. Revistă săptămânală de fotbal. Apărută în 1991, la tipografia ziarului *Azi*, conținea 16 pagini. Director era fostul comentator de fotbal, senatorul Octavian Știreanu. Colectivul de redacție era format din: Gheorghe Lazăr, Eugen Petrescu, Radu Timofte, Răzvan Toma, Paul Zaharia, Nicolae Cristea, arhitectul Cristian Stroe, scriitorul Radu Cosașu și Valentin Albulescu (sufletul revistei). Revista a promovat mulți scriitori, care au devenit ulterior nume de referință ale presei sportive românești: Alexandru Epuran, Alin Buzărin, Octavian Belu, Eduard Țone, Vadim Vâjeu, Toni Dumitriu,

Dorel Ioan, Mihai Gh. Ionescu, Bogdan Tohăneanu, Florin Caramavrov, Virgil Gheorghiu, Ionel Drăgușin, Daniel Scorpie, Cătălin Anton, Sandu Biolan, Ștefan Dumitru, Francisc Cune, Nicolae Laită, Mihai Bertianu, Gabriel Poleacu. Ulterior, redactor șef-adjunct și senior comentator a fost Mihai Ionescu. S-au alăturat: Marius Țone, Constanța Roșoiu și Bogdan Anghel. În mai 1997, publicația și-a încetat activitatea temporar, din cauza unor divergențe cu tipografia ziarului *Azi*. A reapărut la 12 mai 1998, grație sprijinului acordat de un mare om de sport, personalitate de marcă a vieții noastre sociale, prof. univ. dr. arhitect Emil Barbu Popescu-Mac și contribuției financiare a societății *ROMCOM INTERNAȚIONAL* (director general Eugen Văsâi, director economic Ioan Ovidiu Baciuc). Redactor-șef era un fost baschetbalist, Maestrul Emerit al sportului Alin Savu. Revista s-a impus în rândul publicațiilor sportive fiind apreciată în special de tineret. La începutul anului 2002 revista și-a încetat din nou activitatea, din motive financiare, urmând să reapară pe parcursul aceluiași an. Au colaborat corespondenți din străinătate: Mihai Rusu și Mircea Tudoran (Germania), George Russu Șirianu (Franța), Traian Radu Ungureanu (Anglia).

GAZETA SPORTURILOR. Periodic. Apărut în perioada interbelică, la 14 septembrie 1924, între anii 1924-1941. Primii săi directori au fost Emil Emilian și E. Munteanu. Din ianuarie 1941 director a fost V. Popescu, subdirector Mircea Pop și prim redactor N. Papagheorghe. Din aprilie 1925 devine *Oficiul Comitetului Regional București* al FSSR, iar la 6 februarie 1934, după 10 ani de la apariție, revista aniversează al 1 500-lea număr. Din 27 ianuarie 1941, se schimbă seria (apare a II-a), în format 42x30 cm. Din ianuarie 1947 ziarul este condus de un comitet de direcție. Printre colaboratori s-au numărat: Neagu Boerescu, Jeni Dumitrescu, Octav Luchide, Toma Alexandrescu, Ion Săvescu, A. San Galli, Nae Mărescu, Gh. Țintă, L. Roșianu, Petre Steinbach, Arthur Vogel, Virgil Ludu, Aurel Neagu, Petre Gațu, Romeo Vilara. Acestor ziariști sportivi li s-au alăturat scriitori de elită ca: Ionel Teodoreanu, Camil Petrescu, Șerban Cioculescu. S-a

desființat în 18 aprilie 1947, ca urmare a apariției noului organ de conducere a sportului românesc, Organizația Sportului Românesc (OSP), care va înființa propriul ziar *Sportul Popular*. După revoluția din decembrie 1989, *Gazeta Sporturilor* reapare. Redactori șefi au fost: G. Macovei (1900-1992), Laurențiu Dumitrescu (1992-1996), Alexandru Brebeanu (din octombrie 1996 până în 1999), redactori șefi-adjuncți: C. Firănescu (1992-1996) și Mugur Popovici (1996-1999). În 1994 scriitorul Ioan Chirilă devine director general. În 1997 director general era Constantin Firănescu, până în vara anului 1999, când s-a pensionat. Din anul 2001, *Gazeta Sporturilor* se reorganizează, avându-l ca director pe Dumitru Gaur, iar redactor-șef pe Horia Ivanovici. Din anul II, nr. 14 (10 ianuarie 1990) devine: *Cotidian independent al sportului românesc*. Printre cei care au prezentat, au scris, comentat și dezbătut fenomenul sportiv amintim pe: Apostol Eduard, Andrieș Maria, Barzaghideanu Cătălin, Baltag Mihai, Băra Dan, Berceanu Gabriel, Botezatu Aurelian, Chiriac George, Coman Ionuț (Constanța), Crăițoiu Andrei, Cuibar Iulian, Cosașu Radu, Dincă Florin, Damian Valentin, Dușmănescu Oana, Fleșeru Roxana, Gafiuc Iustin, Geambașu Cristian, Gheorghiu Cătălin Ioanițoia Ovidiu, Ispas Vlad, Luțac Răzvan, Mărgărit Marius, Naum Radu, Neag Mirela, Nicodin Alexandru, Octavian Tudor, Paul Luminița, Pavel Iulian, Popescu Cătălin, Preda Cristi, Răureanu Remus, Stamatoiu Bogdan, Scorpie Daniel, Sendre Daniel, Tolontan Cătălin, Udrea Dan, Ursescu Marian, Vochin Andrei, Vladu Bogdan.

GIMNASTICUL ROMÂN. Revistă. A apărut în 15 martie 1892 și avea 8 pagini. Directorul și proprietarul acestei publicații era prof. C. Lazăr. Redacția și administrația se afla pe str. Lăzureanu nr. 50. Promova gimnastica în școli, societăți sportive și armată. Cuprindea articole despre importanța gimnasticii educative, despre gimnastica fetelor, despre construcții de săli și aparate de gimnastică în școlile noastre, clasificarea exercițiilor la aparate. Au apărut doar 12 numere, ultimul s-a difuzat pe 12 februarie 1894. Începând cu 1 martie 1894, revista își schimbă

denumirea în *Educațiunea fizică*. Apărea sub egida *Societății Profesorilor de Gimnastică și Arme din România*. Redacția și administrația se aflau la Sf. Gheorghe-Nou nr. 24. În cele 12 numere apărute (ultimul s-a difuzat pe 15 februarie 1895) se găseau articole despre necesitatea educației fizice, gimnastica în școlile normale de fete, despre exercițiile libere, despre educația fizică în școlile secundare de băieți. În 1896 revine la vechiul său nume și reapare la 14 septembrie 1907 ca *Buletin al Federației Societăților Române de Gimnastică*.

IZVOR DE ENERGIE. Revistă lunară. A apărut în aprilie 1921-martie 1922, București, format 23x30 cm. Din iunie-iulie 1921 apare cu al doilea subtitlu: *Organ Oficial al Federației Societăților de Sport din România* (FSSR).. Director lt. col. V. I. Bădulescu (și proprietar din aug./sept. 1924). Comitetul de redacție era format din: D. Cesianu, lt. col. I. Lascăr, avocat G. Costescu, maior A. Mârzea. În revistă au fost inserate articole cu profil teoretic și metodic privind practicarea educației fizice, dezbateri și propuneri pentru îmbunătățirea terminologiei gimnasticii și a programelor practice de gimnastică suedeză. Se analizează critic sistemele de educație fizică practicate, problematica pregătirii cadrelor de conducere, a organizării de demonstrații și concursuri, amenajarea terenurilor de joc, a pistelor de atletism, poligoanelor de tir, etc. Revista își propune, prin problematica abordată, ca oamenii să devină cu adevărat „*izvoare de Energie*”.

NOUA REVISTĂ SPORTIVĂ. Publicație apărută în 7 septembrie 1914, 12 pagini. Proprietarii revistei erau: C. Coman și S. Georgescu (care aveau și cai de curse). Redacția se afla pe str. Academiei nr. 30. În aceste condiții, revista era dedicată în principal programului și rezultatelor alergărilor. Pentru prima oară se vorbea despre alergări de trap, despre câștigurile proprietarilor, clasamentele jockeyilor și pronosticurile la curse de cai care urmau să se desfășoare. Două pagini și uneori patru erau destinate știrilor și reportajelor din alte sporturi. Revista și-a încheiat activitatea în 22 mai 1916, cu două luni înaintea intrării țării noastre în război.

PRO SPORT. Ziarul a apărut în anul 1997, 12 pagini, format mare, majoritatea color. S-a desprins din cotidianul *Sportul Românesc*. Era patronat de Editura *Pro Sport S.A.*, al cărei director general era Ovidiu Ioanițoiaia, director executiv Aura Iordan și director de producție Lucian Radu. *Pro Sport S.A.* este o companie a *Media Pro Group* al cărei director general este Mihnea Vasiliu. Sediul se afla pe strada Luterană nr. 11, sectorul 1 (din 2001, noul sediu al ziarului este în Bulevardul Ferdinand nr. 99). Colectivul de redacție era format din: Cătălin Tolontan (redactor șef), Andrei Vochin (prim redactor șef adjunct), Mihai Ciucă și Daniel Nanu (redactori șefi adjuncti), Luminița Paul, Bogdan Stamatori, Răzvan Codorean (șefi de departamente), Ioan Chirilă și Ion Cupen, editorialiști. În scurt timp, beneficiind de un tiraj cu mult peste nivelul celorlalte publicații sportive, dar mai ales datorită conținutului său bogat în știri și articole de ținută, a reușit să preia supremația în presa sportivă, impunându-se ca o publicație de tip occidental. Acest ziar a mai fost deservit de: Andrieș Mihai, Anghel Marius, Asavei Marius, Bădescu Nicu, Buzărin Alin, Băsescu Mirela, Caramavrov Florin, Dominte Mircea, Enciu Alexandru, Faur Radu, Huțu Marius, Lipovan Lucian, Lup Daniel, Mironică Mihai, Marian Florin, Mlădinoiu Corina, Măcicășan Vlad, Mureșanu Cătălin, Molnar Mihai, Nenciu Andrei, Negraru Costin, Paraschivescu Radu, Remeș Daniel, Scutariu Cristi, Stoicescu Victor, Ștucan Costin, Toma Răzvan, Udrea Matei, Vâlvoiu Iulian, Voinea Cristi, Vlad Daniel, Vătafu Robert.

RAMPA SPORT. Ziar. A luat ființă din rubrica de sport intitulată *Rampa*. Era suplimentul gratuit al ziarului din care s-a desprins, cu apariții de 3 ori pe săptămână (marți, joi și duminică), între 9-25 septembrie 1925. Tipărit în atelierele grafice *Rampa*. Directorul publicației era George Costescu. Cuprindea știri și evenimente din viața sportivă, atât din Capitală cât și din țară, articole cu conținut artistic, dar și nuanțe critice la adresa sportului („*Intelectualii luncii și brutalitatea sporturilor*”).

REVISTA AUTOMOBILĂ. Revistă lunară. *Organ oficial* al Automobil Clubului din București. A

apărut cu intermitențe, din ianuarie 1906 până în iulie 1916; din octombrie 1919 până în decembrie 1922; din octombrie 1926 și până în 1929, tipărită la Editura *Cartea Românească*. Fondatorul revistei a fost I. Cămărășescu, director, G. Costescu, până în luna mai 1921. A suferit nenumărate schimbări: din 16 iunie 1907 devine *Organ oficial al ACR și al Sporturilor Atletice Române, Automobilism, Aeronautică, Hipism, Atletism*. În 15 martie 1910 se înlocuiește denumirea și al *Sporturilor Atletice Române* cu și al *principalelor Asociațiuni Sportive din țară*. La data de 15 aprilie 1910 se denumește *Organ al tuturor sporturilor, Automobilism, Aeronautică, Hipism, Atletism*, la care se adaugă: conține *Buletinul Oficial al Automobil Clubului Român și principalelor Asociațiuni Sportive din țară*. Din luna septembrie 1910 se renunță la cuvintele: *Automobilism, Aeronautică, Hipism, Atletism*, până în luna decembrie când reapar. În 1911 denumirea revistei este iarăși schimbată: *Revista ilustrată a tuturor sporturilor*, iar din ianuarie 1913, pe manșeta revistei s-a adăugat: *Organ Oficial al Automobil Clubului Român și al Federației Societăților Sportive din România*. După mai multe modificări nesemnificative, în octombrie 1919 la textul anterior se adaugă o informație care mărește sensul mesajului revistei: ...*magazin lunar ilustrat de artă și sport*. Revista re apare în 1926 cu titlul modificat: *Automobil & Sport*, revistă ilustrată de automobilism, aviație, hipism și toate sporturile atletice. *Organ Oficial al Automobil Clubului Regal Român*. Revista, prin iconografie, ilustrație (bogată și variată), cu o grafică aleasă tipărită pe o hârtie de calitate, a constituit un model pentru presa românească a epocii. Aceste merite se datoresc directorului revistei, Jean Cămărășescu, care era în același timp și secretar general al ACR.

REVISTA FOTBAL. Publicație săptămânală. Apărea în fiecare zi de marți. Editată de Federația Română de Fotbal la 1 iunie 1966. Președinte era Gheorghe Popescu, sediul redacției se afla la Stadionul Tinerețului București. Colectivul de redacție era format din Aurel C. Neagu (redactor șef), Radu Urziceanu (secretar general de redacție) și ziariștii: Petre Gațu,

Eftimie Ionescu, Stelian Trandafirescu, Romulus Balaban, Mircea Tudoran, Paul Slăvescu, Marius Popescu, Mihai Ionescu, Mircea M. Ionescu, Nicolae Soare, Laurențiu Dumitrescu, Ion Cupen, Gheorghe Nertea. Din colegiul de redacție făceau parte: scriitorul Eugen Barbu, Antrenorii Emeriți Angelo Niculescu, Ștefan Kovacs, Emerich Vogl, foștii internaționali Ion Voinescu și Andrei Rădulescu, medicul Dumitru Tomescu. Revista s-a bucurat de mare succes pe piața românească, iar beneficiul său anual, de 4 milioane (o sumă mare în acea vreme), era destinat subvenționării cluburilor de copii și juniori. În anul 1974, odată cu apariția Legii presei, revista a fost, în mod abuziv, desființată, ultimul număr (414) apărând pe 1 mai. În 1990, revista re apare în presa sportivă. A fost editată de *Gazeta Sporturilor*, a cărei director era Ioan Chirilă, iar secretar general Constantin Alexe. Din motive financiare aceasta dispare, pentru a doua oară, în 1996.

REVISTA DE ȘAH. A apărut în anul 1925, la Soroca (Basarabia) din inițiativa lui Anatol Ianoveic, reputat maestru și problemist. Doi ani mai târziu, conducerea revistei este preluată de Mihail Sadoveanu. În 1930 își schimbă titlul în *Revista Română de Șah*. Sediul revistei se mută succesiv la Iași și Brăila, la București. În 1990 este preluată de un particular, care editează câteva numere, apoi își încetează activitatea. Revista contribuie la atragerea tinerilor din țară către șah.

REVISTA ROMÂNĂ DE ȘAH. Publicație oficială a Federației Române de Șah. A apărut în anul 1927, la Iași. În 1932 apare la București, în 1933 se mută la Brăila, iar din 1934 se editează din nou la București. Director era Mihail Sadoveanu. În editorialul intitulat „*Reapariția Revistei Române de Șah*”, M. S. afirma: „*întemeietorul publicației a fost Anatolie Ianovcic, din Soroca. Venit la Iași să facă Agronomia, el a fost sprijinit de cercul ieșean de șah*”.

REVISTA ROMÂNĂ DE ȘAH GAMBIT. A apărut în 1994, la Editura Epoli, 32 de pagini. Director era Elisabeta Polihroniade (MMI). A însemnat prima încercare reușită de reluare și continuare a tradiției

șahului. Apărea de 6 ori pe an. Conținea interviuri cu marile personalități (nu numai din lumea șahului), reportaje de la mari întâlniri internaționale, portrete ale marilor jucători din trecut și prezent, relatări de la evenimentele semnificative ale vieții șahiste, partidele și analizele celor mai mari jucători români și ai lumii, rubrici de studii de la deschideri și finaluri ale partidelor. Realizatorii revistei și-au propus ca revista să fie un fel de cronică a vieții șahiste din acea vreme.

REVISTA SPORTIVĂ. Publicație săptămânală. A apărut în martie-iunie 1896. Directorul și fondatorul revistei a fost Al. Davila. Majoritatea paginilor erau dedicate hipismului. Pentru prima oară apar notițe despre cursele de automobilism, concursurile de tenis; exista o cronică, dezvoltată în mai multe numere, despre o competiție de atletism intitulată „*Alergare pe jos*” (de fapt o alergare de marș pe distanța București - Pitești și retur, de circa 222 km). La această cursă s-au înscris inițial 910 alergători, dar au luat startul doar 172. Alergarea a fost câștigată de un trompetist al batalionului III de grăniceri (Ilie Gheorghe), care a parcurs distanța în 41 de ore și 4 minute, adică cu o medie orară de peste 5 km. Cuprindea știri de peste hotare, o amintim pe cea referitoare la cursa tradițională de canotaj (vâsle), care s-a desfășurat între universitățile Oxford și Cambridge.

REVISTA SPORTIVĂ. Publicație apărută în august-septembrie 1912, avea 8 pagini, iar o pagină era destinată reclamelor. Director era Georges Moisesco. Sediul redacției se afla pe str. Marinei nr. 2. Revista conținea informații atât din țară, cât și din străinătate. Făcea referire la hipodromul din Craiova, loc unde se organizau curse de cai. În paginile revistei se găseau rubrici destinate mai multor sporturi: înot, canotaj, box, atletism și ciclism.

REVISTA ȘAHISTĂ. Publicație lunară. Apărută în 25 februarie 1914, format 16x24. Director era I. Gudju. Conținea probleme de șah, studii, teorii, partide antologice, literatură șahistă (nuvele, anecdote, biografii, cugetări) și diverse știri referitoare la mișcarea șahistă românească și universală.

ROMÂNIA SPORTIVĂ. Revistă săptămânală. Apărută în 30 ianuarie-29 mai 1921, București, la tipografia ziarului *Adevărul*, avea 4 pagini. Directorii publicației au fost: M. Constantinescu și C. Popovici. Revista abordează o problemă utilă învățării și practicării sporturilor moderne, a gimnasticii respiratorii combinată cu factorii naturali. Prezenta succesele sportivilor români, sublinia valoarea socială a educației fizice și sportului (revista le-a făcut o propagandă intensă). În cele 18 numere au publicat autori de prestigiu, printre care îl amintim pe Victor Eftimiu.

ROMÂNIA ȘAHISTĂ. Revistă de specialitate subintitulată *Șahul*. Reprezintă prima încercare a unui licean, Ion Gudju, de editare a unei reviste, însă dispare repede de pe piață.

RAPID 60. Publicație apărută în 1983 la Combinatul Poligrafic *Casa Scânteii*. Avea 32 de pagini. Comitetul de redacție era format din redactorul Toma Michinici și grupul de 36 de colaboratori și autori, al căror coordonator era prof. Daniel Lăzărescu, președintele CS Rapid. A apărut cu prilejul aniversării a 60 de ani de la înființarea Clubului Sportiv .Rapid. București. Cuprindea articole și comentarii referitoare la rezultatele și clasamentele din competițiile oficiale, interne și internaționale, campionii naționali, portrete ale sportivilor, fotografii cu aspecte din istoria clubului. Prezenta și alte discipline sportive care se desfășurau în cadrul clubului: atletism, baschet, box, handbal, lupte, polo pe apă, popice, rugby, volei și foarte mult fotbal.

RADIO ROMÂN Revistă de radioamatorism. Apărută în 1925, redactori erau Ion Drăgan și Aurel Clococeanu și apoi Nicolae Lupaș. Până în 1928 a avut apariție săptămânală, apoi bilunară. Din 1926 este subintitulată *Radiofonia*, iar în 1928 apare ca *Organ de publicitate a Societății de Difuziune*. În 1928 apare ziarul săptămânal intitulat *Radio*, publicat de Editura *Adevărul*, iar în 1929 se unește cu revista *Radiofonia* denumindu-se *Radio și Radiofonia*, al cărei director era ing. Emil Petrașcu. În timp se succed publicații asemănătoare, cu diferite

denumiri: în 1934 *Radio*, în 1940 *Radio-Azi*, în 1947 *Programul RadioTV*, în 1956 *Radioamatorul*. Mai târziu, informațiile din domeniul radiofoniei pentru amatori apar în revista *Pentru Apărarea Patriei* și apoi în revista *Sport și Tehnică*. În 1990 apare revista lunară *Radiocomunicații și Radioamatorism*, editată de FR de Radioamatorism (își schimbă denumirea de mai multe ori). În anul 2000, revista îi are ca redactori pe ing. Vasile Ciobăniță, dr. ing. Andrei Ciontu, ing. Ion Folea, ing. Ștefan Laurențiu, Gabi Franțescu, Octavian Codreanu și ing. George Merfu. Revista prezintă preponderant articole tehnice, problemele stațiilor de emisie și ale radioamatorilor, informațiile, rezultatele, clasamentele diferitelor concursuri.

SPORT. Revistă ilustrată bilunară. Editată de Uniunea de Cultură Fizică și Sport din România. A apărut între anii 1958 și 1984. Redactorul responsabil era D. Calimachi; din septembrie 1969, redactor șef: Mircea Costea. Din 1967, revista a fost editată de Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport și își schimbă subtitlul în revistă ilustrată bilunară editată de CNEFS. Din mai 1974 devine publicație lunară. Din 1984 revista își schimbă titlul în *Sportul ilustrat*, serie nouă (a III-a). Cu aceeași denumire apare, la 1 ianuarie 1946, un supliment al ziarului *Sportul Popular*, realizat de F. Stoessel și Eric. În paginile revistei au semnat: P. Gațu, V. Bănciulescu, I. Chirilă, P. Henț, Paul Romoșan, T. Roibu, Horia Cristea, Eftimie Ionescu, Ilie Goga.

SPORT REVOLUTION. Revista Sport Revolution – publicație editată de Media Revolution Consulting. Colectiv redacțional (2011): director general – Octavian Budică; director marketing – Ion Stănici; editor coordonator – Radu Levârdă; consultanți tehnici – Doru Tureanu, Ion Cătălin Bodârlă; director producție – Liviu Țincu; foto – RpresSport, Dan Avraham; redactori – Alexandru Theodor Amariei, Florian Ceafalău, Iulia Cudalb, Georgiana Stănescu, Radu Simțion, Andrei Militaru, Ștefan Năstase, Mircea Sabou, Alexandra Toma, Janeta Tomescu, Mihai Iacob, Ion Sandu. SR – revistă lunară de opinie și analiză sportivă, s-a născut în anul 2009, având ca

fondatori pe Octavian Budică, Ion Stănici și colaboratori pe Doru Tureanu, Răzvan Păsărică, Liviu Țincu, Marin Borovina, Radu Simțion, Ștefan Năstase, Iulia Cudalb. Primul număr al revistei a apărut în septembrie 2009, bucurându-se de audiență datorită obiectivului propus de a aborda problematica tuturor sporturilor, comparativ cu tratarea unilaterală și extrem de restrânsă din majoritatea presei care prezintă acest domeniu. Proiectul s-a perfecționat continuu pe parcursul celor 2 ani, iar din vara anului 2010, a beneficiat și de o emisiune tv. Creatorii acestei publicații și-au propus ca platforma creată să fie dedicată în întregime Promovării și Sprijinirii Sportului Românesc și a tuturor celor implicați de la sportivi, antrenori până la factori de decizie. 100 de pagini full color, o ținută grafică de elită, articole despre sportivi adevărați, pentru oameni de sport. Interviu și reportaje despre gloriile de necontestat ale sportului românesc, despre problematica curentă și de perspectivă a diferitelor ramuri de sport. Redacția Sport Revolution a ales o cale mai dificilă, evitând articolele de tip paparazzi sau de scandal. Aceasta a ales un drum mai greu, hotărât în urmă cu decenii de părinții presei sportive din România, dar abandonat deseori de mulți jurnaliști. SR se dorește a fi un proiect, pentru a deveni o mișcare de masă care să sprijine relansarea întregului sport românesc. SR reprezintă un proiect interesant pentru publicistica sportivă românească care și-a propus confruntarea cu problematica reală, de fond a sportului românesc și a diferitelor ramuri de sport. Printre obiectivele revistei și crezul majorității realizatorilor ei se află și repunerea în drepturile câștigate pe parcursul anilor, a scopului și rolului sportului, realizarea obiectivelor nobile ale acestuia, valorificarea valențelor sale educative, promovarea spiritului de fair-play. Aceasta presupune și o continuă ofensivă pentru combaterea și eliminarea căilor și obiectivelor false, împotriva denaturărilor privind rolul sportului. Sportul nu este război, dușmănie, ură, răfuială, răzbunare și nici loc pentru manifestarea și proliferarea actelor de violență. Nu în ultimul rând, obiectivele revistei vizează mobilizarea tuturor forțelor pentru a construi o națiune sănătoasă. Realizările obținute, în cei 2 ani, sunt încurajatoare, colectivul redacțional

cu numeroși colaboratori și personalități ale sportului românesc reușind să prezinte o tematică de interes general din tot mai multe ramuri de sport. Păstrăm pentru istoria publicisticii sportive românești sumarul numărul 21 – octombrie 2011, care evidențiază preocupările concrete ale realizatorilor revistei *Sport Revolution*:

5 EDITORIAL - Vremea trece, vremea vine	16 BĂSCHET - Pac cu pac, câștigă lacurile luntzoase ale Divizei A	28 ATLETISM - Final de sezon cu medalii	42 YACHTING - Sase premii obținute la două camioane
8 SUMAR	18 VOLEI - Sorașii ratată la Europenele Feminine	30 A.N.A.D. - Cinci ani de sport curat	44 HOCHEI - Sorașii pentru naționala României
6 GIMNASTICĂ RITMICĂ - Alina Vădușcă, speranța României pentru J.O. de la Londra	20 HANDBAL - Vieni să rămânem în Divizia A!	32 ORIENTARE - Un sport provocator și accesibil oricui	46 BOB-SANIE - Ultimele concursuri ale sezonului
9 GIMNASTICĂ - Nici o medalie, dar ne vedem la J.O. din 2012!	22 - Trăiesc Marian Cărmăz, un eveniment de suflet	34 SPA - Dacă nu faci sport	47 SCHI BIATLON - Cupa Bolșacov la biatlon este un test reușit pentru sportul nostru
10 C.O.S.R. - Căso Olimpici - elementul vizual de identificare al sportului românesc	24 RUGBY - Escală vădă și după Cupa Mondială	36 CANOTAJ - Obiectiv îndeplinit la Campionatul European	48 PROMOVARE - Proiecte integrate pentru sport
14 - Avangardismul la Jocurile Olimpice de la rând de Tineretului	26 OINĂ - „Cina este a noastră și nu are răni”	38 EVENIMENT - Cupa Olimpia 2011 - Memorial „Iustin Hădăreanu”	50 TENIS DE MASĂ - Argintul lui Român, Vicecampion european
52 CLUBURI - Liga Română de Tenis, un proiect optimizat	66 - Sportul cu redacție dinamică, renaste din propria cenușă	80 ASHIKARA - Pentru grima oară în România: CM de Ashikara Karate	
56 POLITICĂ SPORTIVĂ - Medație pentru juniori	68 - Secție de prim rang la CSM Bora Mare	82 SAMBO - Campionat Balcanic	
58 PSIHLOGIE - Partea întinată	70 SIAS - Cupa Structurilor Spasiale de intervenție din Policia Română	84 GWAN KI DO - Așa s-a născut Clubul Sportiv Bora Roman	
60 SCRIMĂ - Campionatele Mondiale de la Catania. Auz pentru România!	72 JUDO - În culmea JUDO-ului	86 WU-SHU - Măreștii la Mondialele de Wu Shu din Turcia	
62 LUPTE - Marin Păcălăbău: „Duceți-vă capul în câștig de sport”	74 - Din lumea JUDO-ului	88 SKUDIN - Rezultate mediane pentru România la Mondiale	
64 BOX - La CSM Calărași se pregătesc pugiliști de medii	76 PANGRATON - Pangraton Atlema	92 KEMPO - Kempo	
	78 AIKIDO - Shihan Stefan Stenard la Constanța	98 POZA LUNII	

SPORTUL. Publicație bilunară. A apărut între 1-15 februarie 1880. Proprietarul și redactorul publicației era col. C. Blarenberg. Se ocupa de reuniunile hipice, organizate de *Jockey-Club*. Pe lângă subiectul curselor de cai, se publicau și știri despre patinaj (se patina și pe lacul *Cișmigiu*), vânatoare, pescuit. Se publicau știri din străinătate, în special legate de hipism. După apariția a 4 numere, își încetează activitatea în 15 martie 1880.

SPORTUL. Periodic de hipism. Apare cu intermitențe: între 24 septembrie-15 octombrie 1906; între 25 februarie 1907-5 iunie 1911; între 13 mai-12 octombrie 1912; între 23 martie-18 octombrie 1913; între 16 ianuarie 1915-iunie/iulie 1916. Din 23 martie 1913 fuzionează cu revista *Hipodromul Român* și devine *Sportul și Hipodromul Român*. Din

4 septembrie 1913 revine la vechiul titlu *Sportul*, subintitulându-se: „*Jurnal ilustrat al tuturor Sporturilor*”. În 16 ianuarie 1915, titlul revistei se modifică: *Organ de propagandă pentru Educațiune Fizică și Buletin Oficial al Federației Sportive din România*. Proprietar și director era Pascal Toncescu. Istoricii N. Postolache aprecia că revista a introdus o notă de exigență și rigoare științifică, contribuind la ridicarea prestigiului presei sportive. Concomitent cu informarea obiectivă despre realitățile cu care se confrunta hipismul în țara noastră la acea vreme, periodical a contribuit la acuratețea terminologiei și metodicii, publicând articole cu o tematică adecvată: „*Metode de antrenament*”, „*Termenii cei mai întrebuiunți în...*”, „*Acțiunea terenului asupra atitudinii cailor de cursă*”.

SPORTUL. Revista a apărut în septembrie 1906. Conținea 8 pagini color, format mare. Proprietar și director era Pavel Toncescu, redacția și administrația se aflau pe str. Sărințar. La început, publicația apărea în fiecare zi când se organizau curse de cai. Conținea programul alergărilor de cai desfășurate la Băneasa și rezultatele tehnice ale acestora. Existau rubrici cu informații din turf și reportaje despre principalii proprietari de cai: Alex. Marghiloman (care cucerise 11 derbiuri în perioada 1896-1910), G. Negropontes (4 derbiuri), lt. Moruzzi, Alex. Catargi, Artur Rosetti, baron Fr. Born și alții. Publicația informa și despre alergările ce se desfășurau la hipodromurile din țară (Brăila și Târgoviște), dar și despre cursele de cai din țările situate în vestul Europei. Deși se intitula *Sportul*, nu a publicat decât știrile dedicate alergărilor de cai. Excepție a făcut-o știrea referitoare la sosirea celebrului aviator Bleriot la București, care și-a expus la garajul Prager de pe Calea Victoriei, mașina zburătoare. S-au prezentat evenimentele ce au precedat demonstrația zborului care era împărțit în trei etape: de distanță, de durată și de altitudine. Revista a rezistat pe piață până la intrarea României în Primul Război Mondial.

SPORTUL. Revistă lunară. A apărut în 1908 și avea 28 de pagini (copertă deosebită). Director și proprietar era Henry August, iar sediul redacției se afla pe

Calea Victoriei nr. 41. Publicația avea o grafică deosebită și se considera o portavoce a societăților sportive existente. Cu toate că avea un conținut interesant, revista și-a încetat apariția doar după trei numere.

SPORTUL - FOAIE ȘTIINȚIFICĂ ȘI DE AMUZAMENT. Periodic bilunar. A apărut în 1909, la Pitești. Director era M. Fărcășanu. Avea un cuprins destul de variat. Pentru prima oară se prezentau biografiile unor sportivi cunoscuți ai vremii. Pe lângă știrile și rezultatele înregistrate la unele discipline sportive, revista cuprindea și pagini de turism și vânătoare. A rezistat pe piață doar 3 luni.

SPORTUL MODERN. Publicația a apărut în 1908 și avea 10 pagini. Director era sportsmanul francez, Cesar Beaurau, iar proprietar Ion Zionescu. Redacția și administrația se afla pe str. Teatrului nr. 3. A fost prima publicație sportivă care a prezentat reclame publicitare. *Sportul Modern* rezerva un spațiu redus curselor de cai, în schimb se găseau în paginile sale rubrici dedicate luptelor, boxului, înotului și ciclismului. Pentru prima oară apărea fotografia unui campion al României la ciclism (Ion Marinescu). Erau rubrici destinate turismului și filateliei. Există un concurs de poezie cu tematică sportivă. Premiile acordate cititorilor erau: un gramofon, o pendulă de perete, un ceas de buzunar și o bicicletă. Și-a încetat activitatea după 10 numere (tot în 1908).

SPORTUL PENTRU TOȚI. Publicație trilunară. A apărut în 2 iunie 1912. Proprietar și director era I. Zissu, redacția se afla pe str. Doamnei nr. 1. Conținea: cronică alergărilor de la Băneasa și Brăila, campionatele interșcolare de ciclism, știrile din fotbal și cronicile meciurilor. Revista a rezistat pe piață numai 6 numere.

SPORTUL POPULAR. Cotidian cultural, apărut la 20 martie 1945 la București, subintitulat din luna iunie *Oficios al Organizației Sportului Popular*. Din iunie 1949 este considerat *Organ al Consiliului de Miniștri și al Confederației Generale a Muncii*. La acest titlu se adaugă în 1956 *al Consiliului Central*

al Sindicatelor din RPR. Odată cu modificarea denumirii forului de conducere al mișcării sportive din România (1957), subtitlul ziarului va suferi rectificarea corespunzătoare: *Organ al Uniunii pentru Cultură Fizică și Sport din RPR*. Din noiembrie 1967, odată cu schimbarea titulaturii și structurii conducerii Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport (CNEFS), ziarul se va numi *Sportul*. Din 1969, subtitlul ziarului va fi „*Ziar al CNEFS*”. În intervalul 1949-1989, ziarul a fost condus de Aurel Neagu (redactor responsabil), Petre Gațu (prim redactor), Mircea Costea (redactor – șef până în 1967), Constantin Firănescu (redactor - șef adjunct 1966-1974), din nou Aurel Neagu (redactor - șef din 1970), Marius Popescu (redactor - șef adjunct 1977-1984, iar din 1984 până în 1989 redactor - șef). Comitetul de redacție era format din: Virgil Economu, Dodo Berechet, Eugen Stănescu, Egon Horn, Gh. Lichiardopol. Colectivul de ziariști care au semnat articole de informație, analiză și studii privind mișcarea sportivă era format din: I. Chirilă, Romeo Vilara, Radu Urziceanu, P. Henț, Al. Brebeanu, A. Vasiliu, Eftimie Ionescu, Emil Ienicec, Victor Bănciulescu, Mihai Ionescu, Ilie Goga, Gh. Epuran, Tiberiu Stama, Ovidiu Ioanițoiaia și alții.

SPORTUL ROMÂNESC. Cotidian de sport. A apărut la 16 septembrie 1991, 8 pagini, prima și ultima color (roșu), de unde i-a venit denumirea de *Sportul roșu*. Fondatorul cotidianului a fost Dumitru Dragomir, iar redactor-șef Ovidiu Ioanițoiaia. Sediul ziarului a fost inițial în str. Brezoianu nr. 23-25, în Palatul *Universul*. Colectivul de redacție era format din: Geo Raețchi, prim redactor - șef adjunct, Mihai Ciucă și D.D. Rujan, redactori - șefi adjuncți, Mihai Ionescu, Gelu Negrea, Romeo Vilara, Răzvan Mitroi, Doina Stănescu, șefi de departamente. Ziarul a însemnat o veritabilă școală de jurnaliști sportivi, în cadrul căreia s-au afirmat numeroase talente, precum: Alin Buzărin, Cristian Geambașu, Elena Popa, Andrei Vochin, Radu Naum, Andi Vilara, Danila Rainov, Luminița Diculescu, Viorela Panculescu, Nicolae Cristea, alături de care se înscriu numele unor gazetari mai vechi în această meserie ca Ion Cupen, Nușa Demian, Ion Predoșanu și Teodor Pogăceanu. Coti-

dianul de sport s-a născut ca o replică gazetărească la mai vechea publicație de specialitate *Gazeta sporturilor* (fostă *Sportul*). În vara anului 1997 s-a produs o primă mare schimbare organizatorică în viața ziarului, majoritatea redactorilor și conducerea părăsind redacția și înființând o nouă publicație intitulată *Pro Sport*. În aceste condiții, sediul cotidianului s-a mutat la Casa Presei Libere, redactor-șef fiind Sorin Satmari, iar redactori-șefi adjuncți, C. Lodroman și Horia Ivanovici. În 1998, ziarul a fost preluat de trustul *Curentul*, al cărui patron era Sorin Vântu. În 1999, ziarul își schimbă formatul și conducerea. Conținea 8-12 pagini, parțial color. Conducerea este preluată de poetul Adrian Păunescu (director), iar Dumitru Dragomir devine general manager, Victor Ciobanu, director artistic și Nicolae Cristache, consilier. Din colectivul de redacție făceau parte ziariștii: Gelu Negrea, Mugur Popovici (redactori-șefi adjuncți), Aurelian Brebeanu și Ciprian Voinea . secretari generali de redacție. În decembrie 1999 ziarul și-a încetat activitatea.

STADION. Revistă sportivă ilustrată. Editată de Organizația Sportului Popular (OSP). A apărut în 9 octombrie 1947, la București, format 30x42 cm. Mai întâi a fost săptămânală, apoi, din 21 martie 1950, devine bilunară, iar lunară din ianuarie 1951. Colectivul de redacție era format din Gh. Costinaș, Ioan Balaș, Egon Horn, Raul Radu; secretar de redacție . Sebastian Bonifaciu. Victor Bănciulescu, Virgil Ludu, Tudor Vornicu, Teodor Mazilu, Max Bănuș, Jack Berariu, Aurel Bonifaciu, Clement Baci, Aurel Neagu, frații Gh. și Mihai Epuran, Romeo Vilara, Radu Urziceanu, Radu Voia, Emil Iencec, Dimitrie Calimachi, Miron Georgescu, Eftimie Ionescu, caricaturistul A. Matty, scriitorul Neagu Rădulescu. Din 1947, apare suplimentul intitulat *Stadion Magazin*. Colectivul de redacție era format din: Petre Gațu, Arthur Vogel, S. Satmari, Clement Baci și alții care au semnat în paginile revistei. În 14 februarie 1950, se subintitulează „*Revistă ilustrată de sport*”, dar se renunță la acest titlu în ianuarie 1951. Din noiembrie-decembrie 1953 se revine la formularea anterioară. Din 1954 își schimbă subtitlul în *Organ al Comitetului pentru Cultură Fizică*

și Sport de pe lângă Consiliul de Miniștri, pentru ca din octombrie 1957 să apară cu denumirea de *Organ al Uniunii de Cultură Fizică și Sport*. Își încetează apariția în iunie 1955.

SPORT. A apărut în 1955, București, la Imprimeria MCF și conținea 248 de pagini. Publicație a Asociației pentru Cultură Fizică și Sport *Locomotiva*. Colegiul redacțional era format din I. Grinevici redactor - șef, D. Manoileanu, George Băleanu și Miranda Pîrvulescu. Cuprindea portrete și date biografice ale sportivilor, ilustrații, fotografii, caricature din activitatea de pregătire a sportivilor, din competițiile interne și internaționale. Sunt prezentate bazele sportive ale clubului, precum și mesaje, schițe, etc. adresate sportului, în general de către personalitățile vieții culturale și artistice din România (Tudor Arghezi, Mihail Sadoveanu, Radu Tudoran și alții). În lucrare se găsesc liste cu campionii naționali și performanțele acestora (1950-1955) obținute la 13 discipline sportive, desfășurate la cluburile și asociațiile sportive *Locomotiva*.

SAHUL. Revistă lunară de specialitate. A apărut la 1 noiembrie 1915, format 17x24 cm. Directorul era Ion Gudju fiul. Din revistă au apărut doar două numere, între lunile noiembrie și decembrie 1915. Au colaborat cei mai valoroși șahiști ai țării: dr. A. Armand, dr. Boris, inginer C. Gudju, dr. I. Lăzărescu, J. Pauly, A. Rosenfeld etc.

ȘTIINȚA SPORTULUI. Revistă metodico-științifică a Organului Consiliului Științei Sportului din România. A apărut în anul 1995, în 4-6 numere anuale. Primul redactor a fost M. Vesa. Din 1996 este editată de Centrul de Cercetări pentru Problemele Sportului din București. Editorii responsabili erau prof. dr. M. Epuran și dr. Pierre de Hillerin. Conține studii și cercetări cu tematică olimpică, metodologică, sociologică, psihologică, informații privind cronica manifestărilor științifice naționale și internaționale.

TIM ȘAH. Revistă apărută în 1996, la Timișoara și *Chess-Extraexpress-Șah* revistă apărută în 1996, București.

THE BEST ROMANIAN ATHLETES AND ROMANIAN RECORDS. Broșură a FRA. A apărut în 2000, la București, la Editura *Romcartexim* și are 32 de pagini. Redactată de Vladimir Simionescu și Alexandru Boriga. Lucrarea cuprinde lista recordurilor naționale ale seniorilor (numele, data nașterii, locul și data realizării recordului) la toate probele oficiale prezente la JO și CM (25 pentru băieți și 26 pentru fete), precum și primele 10 performanțe la toate probele oficiale realizate în anul precedent. Lucrarea este elaborată anual și transmisă de FRA către Asociația Mondială a Statisticienilor din atletism și către Federațiile naționale de atletism din alte țări (țin evidența rezultatelor atletismului internațional).

UN SECOL DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT. Publicație editată în 1997, la Editura *Reprograph* din Craiova, conține 128 de pagini. Autor prof. Constantin Bobei. A fost dedicată celor 115 ani de existență a liceului craiovean *Frații Buzești*. Prezintă, într-o succesiune cronologică însemnări, date și informații de la începutul secolului XX, referitoare la performanțele sportive realizate de elevii liceului.

VIAȚA SPORTIVĂ. Revista lunară. Apărută la 1 noiembrie 1919-ianuarie 1922, București. Directorul era maiorul Justin Marinescu, absolvent al Institutului Central de Gimnastică de la Stockholm, împreună cu generalul Virgil Bădulescu. Revista a urmărit obiective clare referitoare la: practicarea sistematică a exercițiilor fizice de către tineri, organizarea a cât mai multor asociații și cluburi sportive, informarea cititorilor cu evenimentele sportive, dezvoltarea și răspândirea educației fizice în școli. Prin aceste tematici, revista a avut un rol important în elaborarea unei doctrine moderne asupra rostului și rolului exercițiilor fizice în viața oamenilor.

40 DE ANI - 1959-1999. Publicație a CS *Farul* din Constanța. Editată de Direcția pentru Tineret și

Sport a județului Constanța. Prezintă conducătorii clubului, portretele sportivilor care, pe parcursul a 4 decenii, au înregistrat performanțe la diferite discipline sportive.

32/64 și ARHIȘAH. Reviste. Prima a apărut în 1991, iar a doua în 1992. Au existat câteva numere, izolate. Dispar de pe piață din cauza dificultăților financiare.

EDITURA DE CARTE SPORTIVĂ. A fost fondată în martie 1948, la București, sub numele de *Serviciul de Editură al OSP*. De-a lungul anilor a purtat diverse denumiri: *Cultură Fizică și Sport; Editura Consiliului Național pentru Educație Fizică și Sport; Stadion* (din 22 martie 1970); *Sport-Turism* (din 1975); *Editis* (din 1992). S-au publicat lucrări cu tematică nouă pentru literatura de specialitate: istoria, organizarea, metodică, cercetarea medicinei, educației fizice și sportului în țara noastră.

JURNALUL NAȚIONAL. Ziar fondat la data de 7 iulie 1993. În anul 1998 a apărut sub formă de tabloid, fiind structurat pe pagini fixe. Rubrica „Sport” a fost deservită de ziariștii Condurățeanu Florin, Igiroșanu Mihai și Neagoiu Vincențiu.

ZIARUL LIBERTATEA. Fondat la data de 22 Decembrie 1989 de către Octavian Andronic ca primul ziar liber al Revoluției Române. Acesta este urmașul ziarului „Informația Bucureștiului”. În spațiul acestui ziar este prezentă și o rubrică dedicată sportului la realizarea căreia participă: Apostol Cătălin, Chirea Gabirel, Iana Ciprian, Ionașcu Răzvan, Saiu Florin, Toma Mihai, Vlad Remus.

ZIARUL CLICK. În acest ziar publică și comentează activitatea sportivă următorii gazetari: Constantinescu Andrei, Drăguț Radu, Ghiocel Mihaela, Savin Bogdan, Stancu Gigi, Uricea Cezar.

RADIO ȘI TELEVIZIUNE

Dezvoltarea impetuasă a fenomenului sportiv pe plan internațional după primul război mondial (1914-1918) și în consecință și a celui național a determinat nevoia comunicării lui prin intermediul mass media scrisă a timpului (ziare, reviste de specialitate sau pagini proprii în cotidienele mari). Întrecerea sportivă devenise un eveniment pe care această presă consacrată ca și cea auditivă, de curând apărută și răspândită în lume (radioul) a preluat-o. Așa se explică că după înființarea Societății Române de Radiodifuziune în 1928, la scurt interval de timp (cinci ani) a fost inclusă în programele ei și relatarea în direct, pe calea undelor a competițiilor sportive. Știrile respective făceau deja parte din buletinele transmise la radio. Prima transmisiune sportivă în direct a avut loc în anul 1933-finala Cupei Balcanice la fotbal (și nu Cupa Europei Centrale cum eronat s-a scris o vreme), disputată pe stadionul ONEF (devenit succesiv ANEF, Republicii), demolat în anii '83 - '84. Pe locul său se află gara Palatului Parlamentului. S-a jucat atunci meciul România-Iugoslavia (5-0). Partida a fost transmisă de Gheorghe Tare (care mai apoi a mai transmis alte câteva meciuri), ofițer de cavalerie. Ofițerii cavaleriști se ocupau atunci prin regulamentele militare și de pregătirea sportivă a ostașilor din forțele armate. La 27 mai în același an, radiofonia românească înregistrează un nou succes. Este vorba de transmisia în direct a primului meci de fotbal disputat în afara granițelor țării de același Gheorghe Țari. La data respectivă s-a disputat meciul dintre Reprezentativele Cehoslovaciei și României. Jocul s-a organizat pe teren neutru, la Trieste. Revista Radiofonica aprecia la vremea respectivă ca s-a „născut” primul reporter sportiv român de radio: Gheorghe Țari. Ulterior, din 1935 până în sezonul fotbalistic 1945/1946, meciu-

rile reprezentativei naționale (România-Germania 4-1; România-Anglia 2-0; România-Iugoslavia 3-1, etc.) și cele socotite derby (Venus-Rapid, Ripensie-Unirea Tricolor, etc) au fost transmise de cronicarul Radu Vasilescu și el ofițer de cavalerie. Promovarea lui pe acest post de comentator la radio se datorește faptului că era gienerele lui Liviu Rebreanu, pe atunci vicepreședinte al Consiliului de Administrație al Societății Române de Radiodifuziune. Radu Vasilescu s-a dovedit un crainic apreciat, cursiv și original. Pentru a localiza faza, R.V preciza: „mingea se află în careul trei al echipei X”. El împărțise terenul de joc în 8 careuri preluate de presă și difuzate pentru a oferi ascultătorilor o imagine cât mai exactă a desfășurării jocului. Pe lângă transmisiunea jocurilor de fotbal încă de la jumătatea anilor 1930 R.V a făcut în direct și pe cea a jocurilor de rugby (România-Germania) și a meciurilor de box (Gino Cattaneo-Toma Aurel, meci pierdut de primul prin descalificare în repiza a 9-a, în 1938). S-au succedat prin fața microfonului următorii crainici: Emanuel Valeriu (1947-1949), Radu Urziceanu (1950-1952), Raul Bart-Schwarzbart (1952-1956), Dumitru Tănăsescu (1956-1958), Ion Ghițulescu (1956-2002), iar din 1964 o dată cu emisiunea Sport și Muzică („Fotbal minut cu minut”, moderator Ghe. Minoiu) mai mulți alții: Octavian Vintilă, N. Soare, C. Pumnea, D. Pelican, I. Stoica, A. Bleotu, S. Domozină, Doru Dinu Glăvan (din 1962 la radio Timișoara). Acestora în ultimimele două decenii li se adaugă: N. Secosan, T. Mateescu, A. Vochin, Gr. Ilisei, Il. Dobre, I. Soare, A. Fetecău. Jocurile Olimpice au fost pentru prima dată transmise la Radio România în 1956, când Raul Bart a informat de dubla victorie a lui I. Rotman la canoe și cucerirea medaliei de aur la box a lui N. Linca.

În paralel cu transmisiile sportive pe calea undelor, începând din anii '50 către sfârșitul lor, se vor face în România și cele televiziunii. Prima transmisiune în direct va avea loc în data de 5 mai 1957 și a transmis meciul de rugby Anglia-România. Comunicarea dorită a evenimentelor sportive, înmulțite exponențial în lume și implicit și în țara noastră a provocat transmisiile televizate ale vieții sportive universalizate, în diversitatea formelor ei. Vizualizarea în direct a acestora a sporit considerabil numărul canalelor de televiziune. Spațiul și timpul datorite transmisiunilor respective au egalat dacă nu au depășit evenimentele politice, sociale și economice. Dar și în aceste condiții transmisiile în direct ale instituției Radio România Actualități nu a pierdut din importanță, completând informația directă, imediată și vizual colorată a televiziunii diversificată prin înmulțirea canalelor. În 1994 Radio România Actualități s-a despărțit de Televiziune, crainicii optând pentru un gen sau altul de transmisie regăsindu-i pe diferite canale. În anul 2008 funcționau în programele televiziunii române 8 canale: Eurosport 1 și 2, Club Sport, Extreme Sports, Sport.ro, TeleSport, GSP, Bum Sport, care transmit în deosebi întrecerile de fotbal, rugby, volei, baschet, tenis, baseball, badminton, cricket, golf, polo pe apă și călare, hochei pe gheață și pe iarbă, atletism, natație, box, hipism, haltere, lupte, arte marțiale, etc. Știrile sportive se regăsesc în buletinele de știri ale tuturor canalelor înscrise în

programul televiziunilor în limba română: TVR 1 și 2, ProTv, Antena 1, 2 și 3, Prima Tv, Național Tv, Realitatea Tv, Kanal D, OTV. Printre cronicarii acestor canale de televiziune reținem pe: Cristian Țopescu, Dumitru Graur, Emil Grădinescu, Radu Naum, Tudor Furdui, Alina Alexoi, Cosmin Cernat, Vlad Enăchescu, Sorin Hobana, Victor Bonifaciu, Costi Mocanu, Horia Ivanovici, Andi Vilara, Silviu Tudor Samoilă, Radu Banciu, Felix Drăghici, Bogdan Cosmescu, etc. Calitatea transmisiunilor se dovedește inegală, cele din jocuri mai cu seamă din tenis, atletism, înot și hipism dovedind totuși profesionalism. Informația sportivă pe acest traseu treptat, este preluată începând din 1990 și de studiourile regionale (locale): Craiova (1998), Iași (1991), Cluj-Napoca (1990), Timișoara (1994), Tg. Mureș (2008), Pitești (2006), Rm. Vâlcea (2006), etc. Dimensiunea fenomenului la sfârșitul primului deceniu al secolului al XXI-lea a determinat mediatizarea lui pe tot cuprinsul țării.

În afară de aceste personalități care s-au remarcat în calitate de comentatori sportivi la posturile de radio și televiziune, după anul 2010 au mai activat în acest domeniu următorii: la Tv Dolce Sport – Vlad Enăchescu, Emil Grădinescu, Bogdan Cosmescu, Cosmin Băleanu, Andrei Nourescu, Silviu Samuilă, Radu Oprișan, Claudiu Giurgea, Paul Andone, Alexandru Săbău, Iulian Miu, Florin Căruțeru, Carmen Mandiș, Eduard Zelgin, Matilda Popa și Geanina Iacob.

FOTO, FILM, VIDEO

Pe lângă ziarele și revistele de specialitate, o altă sursă de informare oferită lumii sportive o reprezintă filmul și banda magnetică. Activitatea laboratorului audio-video-film a început în 1962, odată cu formarea Centrului de cercetare de la Complexul sportive 23 August (denumit CCPS în 1967). Laboratorul a fost creat cu scopul de a înregistra activitățile sportive (inițial pe film și foto) și de a le conserva. Tehnicienii de atunci (Mircea Ionescu și Iosif Novac) au înregistrat și stocat în filmoteca CCPS toate întâlnirile sportive interne și internaționale la care au participat, folosindu-se de mijloace reduse. Actualul laborator (video) s-a realizat în anul 1983. În timp, activitatea s-a axat pe înregistrarea antrenamentelor și competițiilor. Au fost realizate filme metodice, de prezentare. Astfel, antrenorii și sportivii puteau să-și urmărească evoluția execuțiilor, corectându-le dacă era cazul. Laboratorul de video și film conținea imagini a câștigătorilor de la marile competiții oficiale și era condus de tehnicienii Marcel și Florica Popa. Imaginile păstrate au fost de folos noilor generații de sportivi și specialiști, fiind un document al desfășurării evenimentelor.

Obiectivele de bază ale laboratorului au fost:

1. Filmările la locul unde se desfășurau concursurile sau antrenamentele;
2. Înregistrarea competițiilor interne și internaționale transmise de posturile de televiziune;
3. Vizionarea înregistrărilor video, împreună cu antrenorii și sportivii, pentru a se depista greșelile de tehnică și a se cunoaște adversarii din concursuri;
4. Realizarea de filme metodice și documentare pentru MTS, COR, federații, cluburi etc.;

5. Selectarea informațiilor înregistrate și păstrarea acestora într-o videotecă special amenajată;

6. Realizarea de chinograme după imaginile video;

7. Proiecția de filme cinematografice pe bandă de 16 mm din filmotecă;

8. Transpunerea de filme cinematografice pe casete video;

9. Transpunerea înregistrărilor pe film sau casetă, pentru federații, cluburi și loturi naționale.

În videoteca laboratorului existau imagini înregistrate de la 11 ediții ale JO de vară: 1912 (Stockholm), 1960 (Roma), 1964 (Tokyo), 1968 (Mexic), 1972 (München), 1976 (Montreal), 1984 (Los Angeles), 1988 (Seul), 1992 (Barcelona), 1996 (Atlanta); 2000 (Sydney) și de la 4 ediții ale JO de iarnă: 1964 (Innsbruck), 1988 (Calgary), 1992 (Alberville), 1994 (Lillehammer). Au fost înregistrate competițiile desfășurate la CM, CE (preliminarii, calificări, finale), pe ramuri de sport, CN interne și festivități de deschidere și închidere a competițiilor olimpice și mondiale, întâlniri, turneu sau bilateral, regate, grand-prix-uri la care reprezentativele României au participat (de exemplu: la fotbal există 130 de casete cu înregistrări). Un loc important îl ocupă înregistrarea marilor sportivi, laureaților anului și galelor de laureați, show-urilor, retrospectivelor, documentarelor și „curiozităților” competiționale. Există 1 300 de casete cu imagini de la antrenamente și de la bazele sportive. Filmoteca laboratorului stochează informații înregistrate pe film. Se făceau înregistrări pe benzi de 16 mm. Casetele au activitățile (competiționale, metodice, documentare) a celor 25 de federații sportive, jocurile sportive și evenimentele acestora.

TEMA SPORTIVĂ ÎN FILATELIA ROMÂNEASCĂ

ISTORIC

Filatelia sportivă din țara noastră datează de peste o jumătate de secol. Un început firav față de alte tematici, deja consacrate, din bogata filatelie românească. Față de alte țări, avansate din punct de vedere filatelic, începutul a fost relativ târziu. Totuși, România se află printre primele 20 de țări din lume care în perioada interbelică se mândreau cu emisiuni destinate sportului. După cel de-al Doilea Război Mondial, editarea de emisiuni filatelice cu subiect sportiv a intrat, cu pregnanță, în practica administrațiilor poștale; organizațiile sportive naționale și Comitetele Naționale Olimpice, atât în țările cu tradiție sportivă, cât și în țările mai nou intrate în circuitul sportiv mondial, editează din ce în ce mai multe emisiuni cu subiect sportiv care îmbogățesc tezaurul filatelic mondial cu noi și noi piese, unele dintre ele de o valoare deosebită. Un loc aparte în filatelia sportivă mondială îl ocupă emisiunile filatelice cu subiect olimpic. De fapt, după aprecierea noastră, aproximativ 75% din emisiunile cu subiect sportiv, editate în lume, au tematică olimpică. În momentul de față peste 150 de țări editează cu ocazia unor evenimente sau JO mărci, colițe și alte piese filatelice cu acest subiect. Este o încântare să vizionezi emisiuni întregi, colițe și blocuri dantelate și nedantelate de mărimi și culori diferite, obliterate sau neobliterate, întreguri poștale, plicuri speciale, maxime, ștampile, etc. Se realizează mărci foarte originale, editate în tiraje mici, care sunt cele mai căutate piese filatelice din lume.

În România, la 8 iunie 1937, apare prima emisiune filatelică cu subiect sportiv. Este vorba de o serie de 8 mărci, editată cu ocazia aniversării a 25 de ani de la înființarea primei organizații sportive cu caracter național – Federațiunea Societăților Sportive din România (FSSR – 1 decembrie 1912). Această primă

emisiune, redă imagini din atletism – aruncarea suliței, înot, fotbal, canotaj, schi, călărie și vânătoare, iar ultima dintre cele opt mărci reprezintă momentul constituirii FSSR. Tot în același an, la 1 septembrie 1937, apare cea de-a doua emisiune cu subiect sportiv din țara noastră dedicată celei de-a VIII-a ediții a JB de atletism. Până la terminarea celui de-al Doilea Război Mondial mai apar trei mărci, două cu ocazia ZILEI SPORTULUI, la 26 septembrie 1943 și o marcă, la 16 martie 1944, editată cu ocazia a 30 de ani de la înființarea Federației Române de Rugby. Adevărata amploare a emisiunilor filatelice cu subiect sportiv se înregistrează după război. Astfel, până în iunie 1999, în țara noastră au fost editate 197 de astfel de emisiuni, cu un total de 655 de mărci și 62 de colițe dantelate și nedantelate (vezi anexa).

O notă aparte în filatelia sportivă românească o constituie piesele filatelice dedicate JO și altor evenimente olimpice, acestea fiind cele mai valoroase emisiuni din filatelia sportivă românească.

La 25 octombrie 1956 a apărut prima emisiune filatelică românească cu subiect olimpic, editată cu ocazia JO de la Melbourne din 1956. La 25 noiembrie 1963 a apărut prima emisiune filatelică românească dedicată JO de iarnă de la Innsbruck din 1976. În această perioadă, de peste 40 de ani, în total au fost editate, în țara noastră, 38 de emisiuni filatelice dedicate JO și altor evenimente olimpice cuprinzând 244 de mărci, dintre care 209 dantelate, precum și 40 de colițe, dintre care 17 dantelate și restul nedantelate. Aceste cifre situează România printre primele țări din lume atât din punct de vedere cantitativ, dar mai ales din punct de vedere al calității și valorii filatelice, istorice și artistice a emisiunilor respective. Prin forma ei de prezentare, cea mai apreciată este emisiunea dedicată JO de la

Roma din 1960: cele cinci valori și două vignete prezintă, asamblate, cele cinci cercuri olimpice în culorile lor originale. Emisiunea medaliilor olimpice, apărută în 1961 și cea dedicată JO de la Tokyo din 1964, editată într-o formă romboidală, reprezintă o originalitate în lumea filatelică nu numai în țara noastră, dar și peste hotare. Colițele nedantelate, apărute cu ocazia JO din 1972 de la München, precum și cele editate la următoarele competiții olimpice sunt de o valoare deosebită atât prin conținutul lor, cât și prin tirajul lor redus. Din aceste motive sunt căutate atât de filателиști români, dar mai ales de cei străini. Cea mai valoroasă piesă filatelică sportivă o reprezintă însă colița nedantelată „*NADIA COMĂNECI*”, apărută în cadrul emisiunii „*Medalii olimpice*” după JO din 1976 de la Montreal. Această coliță simbolizează triumful gimnasticii românești, excepționala evoluție a Nadiei Comăneci la bârnă, paralele și individual compus, cele trei medalii de aur obținute.

De asemenea, ea marchează premiera mondială de la Montreal, când Nadia Comăneci, pentru prima oară în gimnastică, a obținut nota 10 și nu numai o dată, ci de șapte ori. Interesant de semnalat este, pentru importanța sa istorică, marca cu valoarea de 5,70 lei, din aceeași emisiune „*Medalii olimpice*”, care o reprezintă pe Nadia Comăneci într-o poziție specifică la aterizare, după terminarea exercițiului la unul din aparatele de concurs, pe fundal fiind numărul de concurs al Nadiei („073”) și nota 10 obținută (scrisă însă în forma apărută pe aparatele electronice ale sălii de concurs, adică „1.00” pentru că aparatele respective nu fuseseră programate să înregistreze note de „10.00”. Nimeni nu se gândise la evoluția de excepție a Nadiei Comăneci, care a uimit nu numai publicul american, dar și pe cei mai renumiți specialiști și arbitri ai gimnasticii).

O caracteristică deosebită a emisiunilor filatelice românești, dedicate JO, o constituie popularizarea atât prin mărci, cât și prin colițe a principalelor ramuri sportive cu care țara noastră a participat la întrecerile olimpice, printre care: atletism, box, kaiac, canoe, canotaj, gimnastică, haltere, handbal, înot, lupte, scrimă, tir, volei, bob, schi, biatlon și altele. De asemenea, sunt evocate marile noastre

glorii sportive care, prin performanțele lor, au făcut să fie înălțat, de mai multe ori, pe cel mai înalt catarg, tricolorul românesc, să fie cântat imnul românesc pe marile stadioane și arene olimpice ale lumii: Nadia Comăneci, Ivan Pațaichin, Lia Manoliu, Iolanda Balaș-Söter, Leon Rotman, Vasile Dîba, Ecaterina Szabo, Toma Simionov, Ștefan Rusu, Ion Corneliu, Laura Badea, Gheorghe Berceanu, Nicolae Linca, Maricica Puică, componentele echipajelor de canotaj și mulți, mulți alții.

O parte însemnată a emisiunilor sportive editate în țara noastră sunt dedicate unor importante evenimente sportive organizate aici: CM, CE sau CB. Acestea constituie o istorie a evenimentelor sportive din țara noastră, evoluția însăși a fenomenului sportiv.

Astfel putem aminti organizarea Jocurilor Mondiale Universitare de iarnă la Poiana Brașov din anul 1951; Jocurile Mondiale Universitare de vară organizate la 14 sporturi în București din anul 1981, CM de tenis de masă (1953), handbal feminin (1962), lupte (1967), hochei pe gheață, grupele B și C (1970), tot hochei pe gheață, grupa B (1979), finala *Cupei Davis* la tenis în 1972. CE de volei din București în 1955, canotaj Snagov (1955), tir Tunari (1955 și 1965), fotbal juniori (1962), box (1969). JB de atletism din 1937, 1947, 1959 și 1964; șah Herculan (1984). Merită să fie amintite emisiunile dedicate fotbalului: CE organizate în Franța (1984), Germania (1988), Anglia (1996); CM organizate în Anglia (1966), Mexic (1970), Germania (1974), Argentina (1978), Spania (1982), Mexic (1986), Italia (1990), SUA (1994), Franța (1998). Reprezentarea Olimpiadelor de șah de la Havana (1966), Malta (1980) și Filipine (1992). Emisiuni speciale sunt dedicate unor ramuri de sport ca: gimnastică, natație, sporturi nautice, sporturi de iarnă, etc.

Nu se amintesc în rândurile de mai sus piesele filatelice apărute în țara noastră care fac însă obiectul altor ramuri ale filateliei: întreguri poștale, plicuri prima zi, ștampile. Se amintesc, totuși, piesele filatelice editate cu prilejul trecerii flăcării olimpice pe teritoriul țării noastre, în 1972 (JO de la München) și 1980 (JO de la Moscova).

Dincolo însă de valoarea lor, emisiunile filatelice românești cu subiect sportiv se situează alături

de cele mai căutate emisiuni filatelice din lume. Ele nu lipsesc din clasoarele marilor sau micilor colecționari, sunt prezente în toate expozițiile filatelice organizate în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii.

Tabelul și reproducerile filatelice care urmează prezintă, în ordine cronologică, emisiuni de mărci poștale cu tematică sportivă, editate în România.

Emisiunile mărcilor din filatelia românească având tematica sportivă

Nr. crt.	Nr. de listă	Denumirea și eventualele explicații	Anul apariției	Nr. de piese
1	119	Uniunea Federațiilor de Sport din România – UFSR (660-667)* (* Număr de catalog)	1937	8
2	119a	idem, 25+25 bani	1937	1
3	119b	idem, 50+50 bani	1937	1
4	119c	idem, 1+0.5 lei	1937	1
5	119d	idem, 2+1 lei	1937	1
6	119e	idem, 3+1 lei	1937	1
7	119f	idem, 4+1 lei	1937	1
8	119g	idem, 6+2 lei	1937	1
9	119h	idem, 10+4 lei	1937	1
10	119i	Idem serie nedantelate	1937	8
11	121	JB de atletism; a VIII-a ediție (670-674)	1937	5
12	121a	idem, 1+1 lei	1937	1
13	121b	idem, 2+1 lei	1937	1
14	121c	idem, 4+1 lei	1937	1
15	121d	idem, 6+1 lei	1937	1
16	121e	idem, 10+1 lei	1937	1
17	121f	Idem serie nedantelate	1937	5
18	156	Ziua Sporturilor (932-933)	1943	2
19	164	Rugby – 30 de ani de la înființarea FR de Rugby (947)	1944	1
20	175	Organizația Sportului Popular – OSP/I (1019-1029)	1945	5
21	175	Organizația Sportului Popular – OSP/I, nedantelat	1945	5
22	175a	Idem, în blocuri de 9	1945	10
23	176	Idem, poșta aeriana (PA)	1945	1
24	176a	Idem, PA, cu vinieta	1945	1
25	197	Tineretul progresist, valoarea de 10+200 lei reprezintă o cursă de garduri (1129)	1946	1
26	199	OSP / II, 5 mărci dantelate și 5 nedantelate (1135-1142)	1946	10
27	199a	idem coli mici de 16	1946	10
28	200	idem, PA	1946	2
29	200a	idem, perechea de coli mici de 16	1946	2
30	201	idem, coliță nedantelată	1046	1

31	201a	idem, bloc de 4	1946	1
32	220	JB de atletism, timbrul din seria Regele Mihai I cu supratipar roșu EMBLEMA JB (1213)	1947	1
33	228	JB de atletism (1233-1237)	1948	5
34	228a	idem, val.de 10+10 lei în bloc de 4	1948	1
35	228b	idem, val.de 7+7 lei în colaă mică de 16	1948	1
36	249	OSP / III, dantelată și nedantelată (1315-1320)	1948	6
37	249a	Idem, blocuri de 4	1948	6
38	273	Complexul sportiv GMA și FGMA (1392-1396)	1950	5
39	275	JMU de iarnă de la Poiana Brașov – 28.01-4.02.1951 (1399-1403)	1951	5
40	281	Circuitul ciclist al RPR, tipărită în pereche-întoarsă	1951	1
41	281a	idem, tête-bêche	1951	1
42	308	Una dintre mărcile seriei GMA, valoarea de 3 lei, cu supratipar de 55 de bani (1501)	1952	1
43	309	Valorile de 20 lei și 31 lei din seria JMU de iarnă, cu supratipar de 25 și 55 de bani (1502-1503)	1952	2
44	329	Congresul UIS de la București, valoarea de 55 de bani, reprezintă fază de fotbal (1574)	1952	1
45	332	Cultura fizică și sport (1579-1580)	1952	2
46	341	CM de tenis de masă de la București (1593-1594)	1953	2
47	346	Al IV-lea Festival al Tin.și Stud.de la Buc. cea de 20 de bani, reprezintă arunc.discului (1605)	1953	1
48	347	Aviația sportivă (1609-1612)	1953	4
49	387	CE de volei de la București (1687-1688)	1955	2
50	391	CE de canotaj de la Snagov (1698-1699)	1955	2
51	393	CE de tir de la București – Tunari (1705)	1955	1
52	422	JO de la Melbourne (1770-1774)	1956	5
53	429	Cupa Europei la gimnastică feminină (1810-1813)	1957	4
54	430	Cursa Păcii la ciclism (1816-1817)	1957	2
55	434	Festivalul Tin. și Stud. de la Moscova, marca de 55 de bani, reprezintă gimnastica (1830)	1957	1
56	439	Campionatele Internaționale de Atletism ale României, București, 1957 (1837-1839)	1957	3
57	449	10 ani de la Proclamarea Republicii, valoarea de 1,20 lei, reprezintă un fotbalist (1867)	1957	1
58	453	Criteriul mondial al tineretului la scrimă (1878)	1957	1
59	454	25 de ani de activitate în domeniul medicinei sportive (1879)	1958	1
60	466	Spartachiada Tineretului (1930)	1958	1
61	479	A XVIII-a ediție a JB de atletism de la Buc. – supratipar pe marca Spartachiada Tin. (1965).	1959	1
62	480	500 de ani de atestare a Bucureștiului, marca de 1,75 lei reprezintă Stadionul 23 August (1970)	1959	1
63	482	Sport (1873-1981)	1959	9
64	494	JO de la Roma /I, dantelate (2018-2023)	1960	5
65	494a	idem, nedantelate	1960	5
66	495	idem, coliță dantelată	1960	1
67	496	idem, coliță nedantelate	1960	1

68	498	Mărci uzuale, valoarea de 1,60 lei, reprezintă un atlet la start (2042)	1960	1
69	499	JO de la Roma /II (2048-2053)	1960	6
70	506	Sport pentru copii la sate (2090-2094)	1960	5
71	514	Sporturi de munte – schi și alpinism, Jubileul de 50 de ani de schi în România (2123-2136)	1961	7
72	514a	Idem cu culori schimbate și nedantelate	1961	7
73	528	Medalii la JO de la Melbourne și Roma din anii 1956 și 1960 (2191-2201)	1961	10
74	528a	idem, nedantelate	1961	6
75	529	idem, coliță nedantelată	1961	1
76	535	CE de fotbal – juniori, turneul UEFA, București, 1962 (2217)	1962	1
77	537	A II-a ediție a CM feminin de handbal, București, 1962 (2221)	1962	1
78	538	Sporturi nautice (2222-2237)	1962	8
79	538a	Sporturi nautice, nedantelată cu culori schimbate în pătratul tipăririi valorii	1962	8
80	544	Pescuitul sportiv (2251-2259)	1962	8
81	545	România, campioană mondială la handbal, supratipar pe marca de la nr.537 (2268)	1962	1
82	546	1962 Campioană Europeană 2 lei supratipar pe marca nr. 535 (2269)	1962	1
83	561	Natație (2327-2333)	1963	7
84	569	CE de volei și o marcă pentru CCE câștigată de echipa Rapid București (2358-2362)	1963	5
85	571	JO de iarnă de la Innsbruck (1369-2385)	1963	8
86	571a	JO de iarnă de la Innsbruck, culori schimbate nedantelate (2369-2385)	1963	8
87	572	JO de iarnă de la Innsbruck, coliță nedantelată	1963	1
88	583	Hipism – călărie (2458-2461)	1964	4
89	586	JB de atletism de la București (2473-2478)	1964	6
90	589	JO de la Tokyo din 1964 (2484-2500)	1964	8
91	589a	JO de la Tokyo, nedantelate cu culori schimbate	1964	8
92	590	JO de la Tokyo, coliță nedantelată	1964	1
93	596	Medalii de aur la JO din 1952-Helsinki, 1956-Melbourne, 1960-Roma și 1964-Tokyo (2520-2536)	1964	8
94	596a	Idem, nedantelate și culori schimbate	1964	8
95	597	Idem, coliță nedantelată	1964	1
96	608	CE de tir de la București – Tunari (2585-2596))	1965	6
97	608a	Idem, serie nedantelată cu culori schimbate	1965	6
98	616	Spartachiada, valoarea de 5 lei este dedicată CE de kaiac-canoe (2630-2634)	1965	5
99	621	Olimpiada de șah de la Havana (2656-2661)	1966	6
100	627	CM de fotbal din Anglia (2672-2678)	1966	6
101	628	Idem, coliță nedantelată	1966	1
102	655	CM de lupte greco-romane (2793-2797)	1967	5
103	657	JO de iarnă de la Grenoble (2800-2806)	1968	7
104	657a	Idem, serie cu vinete	1968	7

105	657b	Idem, în coli mici de câte 10 mărci	1968	7
106	658	Idem coliță nedantelată (2807)	1968	1
107	680	JO de la Mexico (2877-2884)	1968	8
108	681	Idem, coliță nedantelată, numerotată (2885)	1968	1
109	694	Sport (2927-2934)	1969	8
110	701	CE de box de la București (2947-2950)	1969	4
111	718	CM de hochei pe gheață, grupele B și C, desfășurate în România (3000-3003)	1970	4
112	729	CM de fotbal din Mexic (3029-3036)	1970	4
113	729a	Idem, coliță dantelată, cuprinzând 4 mărci cu valori diferite	1970	1
114	778	JO de iarnă de la Sapporo (3165-3170)	1971	6
115	779	Idem, coliță nedantelată (3171)	1971	1
116	787	JO de la München din 1972, seria preolimpică (3193-3198)	1972	6
117	788	Idem, coliță dantelată reprezentând trecerea flăcării olimpice prin România (3199)	1972	1
118	789	Idem, coliță nedantelată și numerotată (3200)	1972	1
119	797	JO de la München din 1972 (3216-3221)	1972	6
120	798	Idem, coliță dantelată (3222)	1972	1
121	799	Idem, coliță nedantelată (3223)	1972	1
122	802	Flacăra olimpică (3229)	1972	1
123	805	Medalii olimpice de la JO-72 de la München (3231-3236)	1972	6
124	806	Idem, coliță dantelată (2337)	1972	1
125	807	Idem, coliță nedantelată (3238)	1972	1
126	809	Finala Cupei Davis România – SUA, București, 1972 (3243)	1972	1
127	846	ROMÂNIA, camp.mond.la handbal, supratipar pe marca de 1,75 lei din seria JO-72 (3374)	1974	1
128	851	CM de fotbal din Germania din anul 1974 (3384-3389)	1974	6
129	852	Idem, coliță dantelată (3390)	1974	1
130	853	Idem, coliță nedantelată (3391)	1974	1
131	866	60 de ani de la fondarea COR (3421)	1974	1
132	870	JMU de handbal (3425-3427)	1975	3
133	901	JO de iarnă de la Innsbruck (3493-3498)	1976	6
134	902	Idem, coliță dantelată (3499)	1976	1
135	903	Idem, coliță nedantelată (3500)	1972	1
136	913	JO de la Montreal (3529-3534)	1976	6
137	914	Idem, coliță dantelată (3535)	1976	1
138	915	Idem, coliță nedantelată (3536)	1976	1
139	923	Medalii olimpice, JO de la Montreal (3554-3560)	1976	7
140	924	Idem, coliță dantelată (3561)	1976	1
141	925	Idem, coliță nedantelată (3562)	1976	1

142	943	Sport – gimnastică (3648-3653)	1977	6
143	954	CM de fotbal din Argentina (3687-3692)	1978	6
144	955	Idem, coliță dantelată (3693)	1978	1
145	956	Idem, coliță nedantelată (3694)	1978	1
146	964	Daciada (3723-3728)	1978	6
147	976	CE de hochei pe gheață pentru juniori și CM de hochei pe gheață grupa B (3760-3761)	1979	2
148	977	Idem, în pereche	1979	1
149	989	A IV-a Conferință Europeană a Sportului – coliță nedantelată (3805)	1979	1
150	991	JO de la Moscova din 1980 – seria preolimpică (3807-3810)	1979	6
151	992	Idem, coliță dantelată (3811)	1979	1
152	993	Idem, coliță nedantelată (3812)	1979	1
153	997	JO de iarnă de la Lake Placid din 1980 (3847-3852)	1979	6
154	998	Idem, coliță dantelată (3853)	1979	1
155	999	Idem, coliță nedantelată (3854)	1979	1
156	1011	JO de la Moscova (3914-3919)	1980	6
157	1012	Idem, coliță dantelată, numerotată (3920)	1980	1
158	1013	Idem, coliță nedantelată, numerotată (3921)	1980	1
159	1020	A XXIV-a ediție a Olimpiadei de șah din Malta (3928-3931)	1980	4
160	1036	Universiada, București 1981 (3984-3986)	1981	3
161	1045	Jocuri de copii (4008-4015)	1981	8
162	1046	CM de fotbal din Spania din 1982 (4016-4021)	1982	6
163	1047	Idem, coliță dantelată, numerotată (4022)	1981	1
164	1048	Idem, coliță nedantelată, numerotată (4023)	1981	1
165	1057	Deltaplanorism (4059-4064)	1982	6
166	1081	Sporturi de apă (4151-4156)	1983	6
167	1092	JO de iarnă de la Sarajevo 1984 – ediția a XIV-a (4181-4187)	1984	8
168	1093	Idem, coliță nedantelată (4188)	1984	1
169	1095	A XV-a ediție a Balcaniadei de șah de la Herculane, bloc de patru mărci (4197-4200)	1984	1
170	1100	JO de la Los Angeles – ediția a XXII-a, seria preolimpică (4220-4225)	1984	6
171	1101	Idem, coliță nedantelată, numerotată (4226)	1984	1
172	1103	Turneul final al CE de fotbal, două blocuri de câte 4 mărci (4228-4235)	1984	8
173	1104	JO de la Los Angeles 4236-4243)	1984	8
174	1105	Idem, coliță nedantelată – atletism (4244)	1984	1
175	1106	Idem, coliță nedantelată — gimnastică, ambele colițe numerotate (4245)	1984	1
176	1112	Medalii olimpice, JO – 1984 Los Angeles, două blocuri (4261-4272)	1984	2
177	1139	Preliminariile CM de fotbal 1986 (4371-4376)	1985	6
178	1140	Idem, coliță nedantelată (4377)	1985	1

179	1157	CM de fotbal, turneul final, Mexic – 1986 (4438-4443)	1986	6
180	1158	Idem, coliță nedantelată, numerotată (4444)	1986	1
181	1166	Turul ciclist al României (4472-4475)	1986	4
182	1167	Idem, coliță dantelată, numerotată (4476)	1986	1
183	1179	CMU de handbal, ediția a X-a, desfășurat în România (4517-4522)	1987	6
184	1183	Planorism (4531-4536)	1987	6
185	1194	JO de iarnă de la Calgary – Canada din 1988 (4596-4603)	1987	8
186	1195	Idem, coliță nedantelată, numerotată (4604)	1987	1
187	1201	Turneul final al CE de fotbal, două blocuri de câte 4 mărci (4627-4634)	1988	2
188	1203	JO de la Seul din 1988 – seria preolimpică (4636-4641)	1988	6
189	1204	Idem, coliță nedantelată, numerotată (4642)	1988	1
190	1206	Turneul Internațional de tenis al României, 2 blocuri numerotate (4644-4651)	1988	2
191	1208	JO de la Seul din 1988 (4653-4660)	1988	8
192	1209	Idem, coliță nedantelată, numerotată (4661)	1988	1
193	1212	Medalii olimpice, JO de la Seul 1988, două blocuri , numerotate (4687-4694)	1988	8
194	1234	Preliminariile CM de fotbal din Italia (4764-4769)	1990	6
195	1235	Idem, coliță nedantelată, numerotată (4770)	1990	1
196	1237	Turneul final al CM de fotbal din 1990 – Italia (4772-4779)	1990	8
197	1238	Idem, coliță nedantelată (4780)	1990	1
198	1254	Gimnastică (4833-4838)	1991	6
199	1268	CM de atletism – Tokyo (4918-4923)	1991	6
200	1274	JO de iarnă de la Albertville (4939-4946)	1992	8
201	1275	Idem, coliță dantelată, numerotată (4947)	1992	1
202	1276	Idem, coliță nedantelată, numerotată (4948)	1992	1
203	1279	CM Individual de gimnastică de la Paris, supratipar (4960)	1992	1
204	1286	A XXX-a ediție a Olimpiadei de șah de la Manila–Filipine (4977-4978)	1992	2
205	1287	Idem, coliță dantelată (4979)	1992	1
206	1289	JO de la Barcelona din 1992 (4981-4987)	1992	8
207	1290	Idem, coliță dantelată, numerotată (4988)	1992	1
208	1291	Idem, coliță nedantelată, numerotată (4989)	1992	1
209	1306	Medalii olimpice obținute la JO de la Barcelona din 1992, 2 blocuri (5029-5036)	1992	2
210	1336	JO de iarnă de la Lillehammer – 1994 (5132-5137)	1994	6
211	1337	Idem, coliță dantelată (5138)	1994	1
212	1344	Turneul final al CM de fotbal din SUA din 1994 (5170-5175)	1994	6
213	1345	Idem, coliță dantelată (5176)	1994	1
214	1346	Anul internațional al sportului și idealului olimpic - a 80-a aniversare a COR (5177-5180)	1994	4
215	1347	Idem coliță dantelată (5176)	1994	1

216	1355	Echipa României – Campioană Europeană la gimnastică – supratipar (5203-5204)	1994	2
217	1383	Zilele olimpice ale tineretului European (5287)	1995	1
218	1391	A V-a ediție a turn.internaț.de tenis <i>BCR OPEN ROMÂNIA</i> , București-1995 (5306)	1995	1
219	1397	JO de la Atlanta, concursurile preolimpice (5326-5331)	1995	6
220	1398	Idem, coliță dantelată (5332)	1995	1
221	1409	Turneul final al CE de fotbal din Anglia (5359-5363)	1996	5
222	1409a	Idem, în ștraif de 5 mărci	1996	1
223	1410	Idem, coliță dantelată (5364)	1996	1
224	1416	JO de la Atlanta – Centenarul CIO și JO (5374-5378)	1996	5
225	1417	Expoziția filatelică <i>OLYMPHILEX '96</i> ; centenarul mărcilor olimpice, coliță dantelată (5379)	1996	1
226	1445	Sporturi neolimpice (5471-5474)	1997	4
227	1447	JO de iarnă de la Nagano (5476-5477)	1998	2
228	1455	CM de fotbal din Franța, bloc dantelat (5497-5500)	1998	1
229	1465	Gimnastică 1991, uzuale, supratipar (5528-5529)	1998	2
230	1495	Noi sporturi olimpice (5623-5625)	1999	2
231	1517	Campionatul European de fotbal EURO 2000 (5682-5685)	2000	4
232	1517a	Idem, bloc	2000	1
233	1522	Jocurile Olimpice de vară Sydney, 2000 (5696-4699)	2000	4
234	1522a	idem, cu vinieta	2000	4
235	1523	Idem, coliță (5700)	2000	1
236	1524	coliță nedantelată (5701)	2000	1
237	1548	Hagi 17 ani sub tricolor (5754)	2001	1
238	1548a	Idem, cu vignietă	2001	1
239	1548b	Idem, în coli de 18 serii și 7 vigniete	2001	1
240	1549	idem coliță nedantelată, negumată {5755}	2001	1
241	1549a	idem cu părți din cuvântul „Corolla” în foligran	2001	1
242	1557	Hipism {5771-5774}	2001	4
243	1557a	idem, serie cu vinieta	2001	4
244	1557b	idem coli mici de 15 mărci și 5 vigniete	2001	15
245	1562	Aniversări – comemorări 1995 – supratipar șah {5779}	2001	1
246	1566	JO Albertville 1992, supratipar „săniuță” {5783}	2001	1
247	1588	Sporturi cu crose {5849/5852}	2002	4
248	1595	A 35-a Olimpiadă de șah, Bled Slovenia, triptic {5874-5876}	2002	1
249	1617	Sporturi extreme {5943-5946}	2003	4
250	1624	Centenarul FIFA – Fotbal și istoria FIFA {5963-5967}	2003	5
251	1634	90 de ani de la fondarea Comitetului Olimpic Român bloc de 3 mărci (5990-5992)	2004	1
252	1647	Centenarul FIFA (6018)	2004	1

253	1655	Jocurile Olimpice de la Atena 2004 (6034-6037)	2004	4
254	1655a	idem, cu vinieta	2004	4
255	1655b	idem, coli mici de 15 mărci și 1 vinieta	2004	4
256	1662	Ilie Năstase un As între Ași (6059)	2004	1
257	1662a	idem, cu vinieta	2004	1
258	1662b	idem, în coli mici de 15 mărci și 1 vinieta	2004	1
259	1663	idem, coliță dantelată numerotată (6060)	2004	1
260	1664	idem, coliță dantelată nenumerotată (6061)	2004	1
261	1665	idem, coliță nedantelată numerotată (6962)	2004	1
262	1670	Sportivi de aur ai României (6071-6073)	2004	3
263	1670a	idem cu vinieta	2004	3
264	1670b	idem, coli mici de 8 mărci și 1 vinieta	2004	3
265	1672	Aniversări – comemorări 2005 George Valentin Bibescu (6085)	2005	1
266	1709	Jocurile Olimpice de la Torino 2006, bloc dantelat (6215-6218)	2006	1
267	1727	Cupa mondială (CM) de fotbal FIFA, Germania (6270-6273)	2006	4
268	1727a	idem, bloc de 4 timbre	2006	1
269	1738	Gimnastica 2006, coliță dantelată, supratipar în auriu (6308)	2006	1
270	1766	60 de ani, Clubul sportiv al Armatei Steaua (6387)	2007	1
271	1766a	idem, cu vinieta	2007	1
272	1766b	idem, coală de 8 timbre + vinieta	2007	1
273	1766c	idem, perechi de coli diferite cu vinieta diferită	2007	1
274	1784	Cupa Mondială de rugby Franța 2007 (6426-6427)	2007	2
275	1784a	idem, cu vinieta	2007	2
276	1784b	idem, în coli de 8 timbre + vinieta	2007	2
277	1801	Jocurile Olimpice de la Beijing 2008, a XXIX-a ediție (6472-6475)	2008	1
278	1855	Jocurile Olimpice de iarnă de la Vancouver, ediția a XXI-a	2010	4
279	1855a	idem, carton filatelic	2010	1
280		JO pentru tineret, Singapore 2010, coliță dantelată	2010	1
281		Arena National	2011	1
282		Arena National, coliță	2011	1

Sursa: CATALOGUL MĂRCILOR POȘTALE ROMÂNEȘTI, Kiriac Dragomir și Surpțeanu Aurel, 1974
MĂRCILE POȘTALE ROMÂNEȘTI 1858-2010, Tudor Gheorghe, 2010
LISTA PREȚURILOR MĂRCILOR POȘTALE, Romfilatelia, București, 2010

MĂRCILE POȘTALE ROMÂNEȘTI CU SUBIECT SPORTIV 1937 - 2011

8.06.1937 – 25 de ani de la înființarea UFSR (Uniunea Federațiilor Sportive din România).
Prima emisiune de timbre cu subiect sportiv din România (nr. 1-10)

01.09. 1937 – A VIII-a ediție a Balcaniadei de atletism (nr. 11-17)

26.09.1943 – Ziua sporturilor (nr. 18)

16.03.1943 – 30 de ani de la înființarea FR Fugby (nr.19)

05.08.1945 – OSP I, prima emisiune postbelică cu subiect sportiv (nr.20-24)

28.07.1946 - Tineretul progresist, timbrul cu valoarea de 10+200 este cu subiect sportiv (nr 25)

01.09.1946 - OSP II (nr. 26-31)

05.09.1947 – Campionatele Balcanice de Atletism, timbrul cu valoarea de 36000 lei din seria uzuale cu supratipar „CB 1947 2+3 lei”(nr. 32)

20.02.1948- JB de Atletism (nr.33-35)

31.12.1948 - OSP III (nr. 36-37)

30.10.1950 - FGMA și GMA (nr. 38)

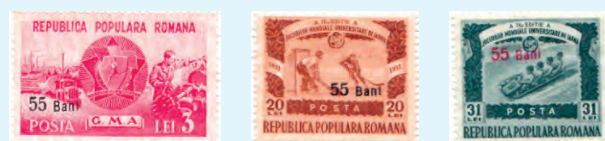
23.01.1951 – JMU de iarnă. Prima competiție, de nivel mondial, organizată în România (nr.39)

09.07.1950 - Circuitul ciclist al României (nr. 40-41)

1952 – Timbre, din emisiunile sportive, cărora li s-au aplicat supratipar cu noile valori în urma reformei bănești din 1952 (nr. 42-43)

05.09.1952 – Congresul UIS de la București, valoarea de 55b reprezintă o fază de fotbal (44)

20.10.1952 - Cultură fizică și sport (nr. 45)

23.03.1953 – CM de tenis de masă (nr. 46)

11.07.1953 – Festivalul mondial al tineretului
și studenților de la București (nr. 47)

07.1953 - Aviația sportivă (nr. 48)

17.06.1955 - Campionatele
Europene de volei (nr. 49)

22.08.1955 - Campionatul European de canotaj
de la Snagov (nr. 50)

10.09.1955 – Campionatele Europene de tir (nr. 51)

25.10.1956 - Jocurile Olimpice de la Melbourne (nr. 52)

20.05.1957 - Cupa Europei la gimnastică (nr. 53)

30.05.1957 - Cursa Păcii (nr. 54)

29.07.1957 - Festivalul Tineretului de la Moscova (nr. 55)

14.09.1957 - Campionatele Internaționale de atletism de la București (nr.56)

30.12.1957 - 10 ani de la proclamarea Republicii, timbrul de 1,20 lei cuprinde imagini și din sport (nr. 57)

05.04.1958 - Criteriul Mondial de scrimă al tineretului (nr. 58)

16.04.1958 - 25 de ani de activitate medico-sportivă (nr. 59)

12.1958 – Spartachiada tineretului (nr. 60)

17.09.1959 – A XVIII-a ediție a JB de atletism, timbrul nr. 59 supratipar cu insigna JB (61)

20.09.1959 – Bucureștiul 500 de ani de atestare documentară,
timbrul cu valoarea de 1,75 lei reprezintă Stadionul 23 August (nr. 62)

05.10.1959 - Sport (nr. 63)

11.06.1960 - JO de la Roma (nr. 64-67)

11.06.1960 - Jocurile Olimpice de la Roma II (nr. 69)

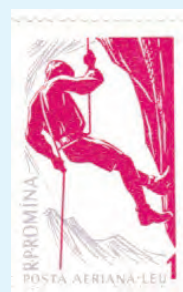
11.06.1960 – Uzuale, timbrul cu valoarea de 1,60 lei reprezintă un atlet în poziție de start (nr. 68)

15.10.1960 - Jocuri sportive de copii la sate (nr. 70)

18.03.1961 - Sporturi de munte (nr. 71-72)

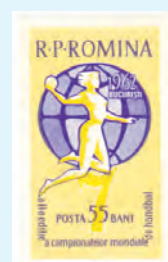
30.10.1961 - Medalii JO Melbourne și Roma (73-75)

20.04.1962 - Turneul UEFA de juniori (nr. 76)

12.05.1962 - A doua ediție a CM feminin de handbal (nr. 77)

15.05.1962 - Sporturi nautice (nr. 78-79)

25.07.1962 - Pescuitul Sportiv (nr. 80)

31.07.1962 - România – Campioană Mondială (nr. 81)
timbrul nr. 77 cu supratipar

31.07.1962 – România Campioană Europeană
timbrul nr. 76 cu supratipar (nr. 82)

15.06.1963 - Natație (nr. 83)

21.10.1963 - Campionatele Europene de volei (nr. 84)

25.11.1963 - Jocurile Olimpice de iarnă de la Innsbruck (nr. 85-87)

25.04.1964 - Hipism (nr. 88)

28.07.1964 - Jocurile balcanice de atletism de la București (nr. 89)

01.09.1964 - Jocurile Olimpice de la Tokio (nr. 90-92)

30.11.1964 – Medalii olimpice JO Melbourne, Roma și Tokio (93-95)

24.04.1965 - Campionatele Europene de tir (nr. 96-97)

10.11.1965 – Spartachiada, timbrul cu valoarea de 5 lei este dedicat Campionatelor europene de caiac canoe (nr. 98)

25.02.1966 - Olimpiada de Sah de la Havana (nr. 99)

25.04.1966 - Campionatele Mondiale de Fotbal (nr. 100-101)

29.07.1967 - Campionatele Mondiale de lupte greco-romane (nr. 102)

28.09.1967 - Jocurile Olimpice de iarnă de la Grenoble din 1968 (nr. 103-106)

28.08.1968 - Jocurile Olimpice de la Mexico (107-108)

10.03.1969 – Sport (109)

24.05.1969 – Campionatele Europene de box de la București (110)

20.01.1970 - CM de hochei pe gheață grupele B și C desfășurate în România (nr. 111)

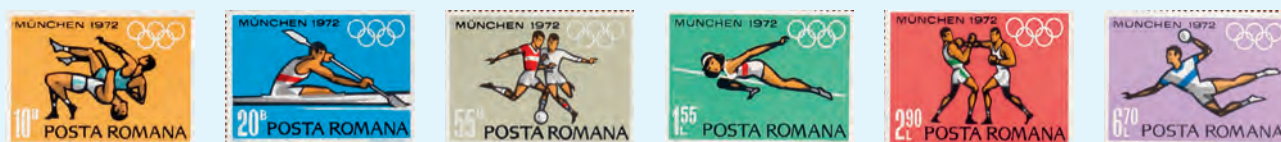
26.05.1970 - CM de fotbal din Mexic (nr. 112-113)

25.10.1971 - JO de iarnă de la Sapporo (nr. 114-115)

25.04-1971- JO de la Munchen, seria preolimpică (116-118)

Colițele au apărut la 29.09.1972

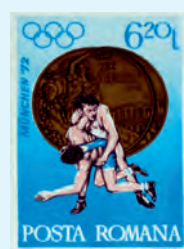
15.07.1972 - JO de la Munchen (119-121)

13.08.1972 - Flacăra Olimpică (nr. 122)

28.10.1972 - Medalii Olimpice JO de la Munchen (nr. 123-125)

10.10.1972 - Finala Cupei Davis
ROMÂNIA - SUA, București (nr. 126)

13.05.1974 - România, campioană mondială
de handbal, timbrul de 20 din seria Medalii
la JO-1972 cu supratipar (nr. 127)

15.06.1974 - Campionatul Mondial de fotbal din Germania (nr. 128-130)

01.12.1974 – Aniversarea a 60 de ani de la fondarea COR (nr. 131)

04.01.1975 - JMU de handbal 1975 (nr. 132)

12.01.1976 - JO de la Innsbruck – 1976 (133-135)

25.06.1976 - Jocurile Olimpice de la Montreal (nr. 136-138)

20.10.1976 – Medalii olimpice. Jocurile Olimpice de la Montreal (nr. 139-141)

05.10.77 - Sport - Gimnastică (nr. 142)

15.04.1978 - CM de fotbal din Argentina (nr 143-145)

15.09.1978 - Daciada (nr.146)

04.03.1979 - CE de hochei pe gheață pentru juniori
și CM grupa B (nr. 147-148)

25.09.1979 - A IV-a Conferință Europeană a
sportului (nr. 149)

23.10.1979 - JO de la Moscova seria preolimpică (nr. 150-152)

27.12.1979 - JO de la Lake Placid (nr. 153-155)

20.06.1980 - JO de la Moscova (nr. 156-158)

01.10.1980 – A XXIV-a ediție a Olimpiadei de șah „Malta – 80” (nr. 159)

17.07.1981 - Universiada București (nr. 160)

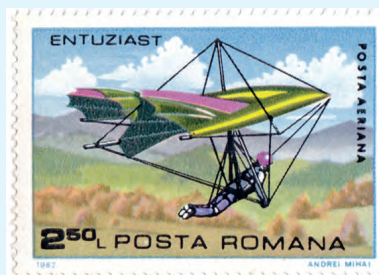
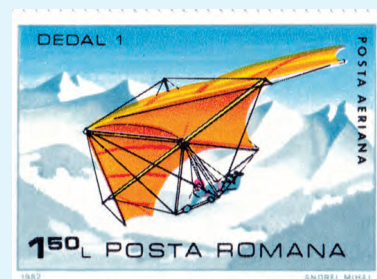
25.11.1981 – Jocuri de copii (161)

28.12.1981 - CM de fotbal din Spania (nr. 162-164)

30.07.1982 - Deltaplanorism (nr 165)

16.09.1983 - Sporturi de apă (nr. 166)

14.01.1984 - Jocurile Olimpice de la Sarajevo – 1984 (nr. 167-168)

28.02.1984 - Balcaniada de sah de la Herculane (nr. 169)

25.05.1984 - Jocurile Olimpice de la Los Angeles, seria preolimpică (nr. 170-171)

07.06.1984 - CE de fotbal (172)

02.07.1984 - (173-175)

29.10.1984 - Medalii Olimpice JO Los Angeles (176)

15.10.1985 - Preliminariile CM de fotbal Mexic (177-178)

09.05.1986 - CM de fotbal din Mexic (179-180)

29.08.1986 - Turul ciclist al României (181-182)

15.07.1987 - CMU de handbal din România (nr 183)

10.08.1987 - Planorism (184)

28.12.1987 - JO de iarnă de la Calgary (185-186)

09.06.1988 - CE de fotbal din Germania (nr. 187)

28.06.1988 - JO de la Seul (seria preolimpică) (188-189)

22.08.1988 - Turneul Internațional de tenis (190)

01.09.1988 - JO de la Seul (189-190)

07.12.1988 - Medalii Olimpice Seul (193)

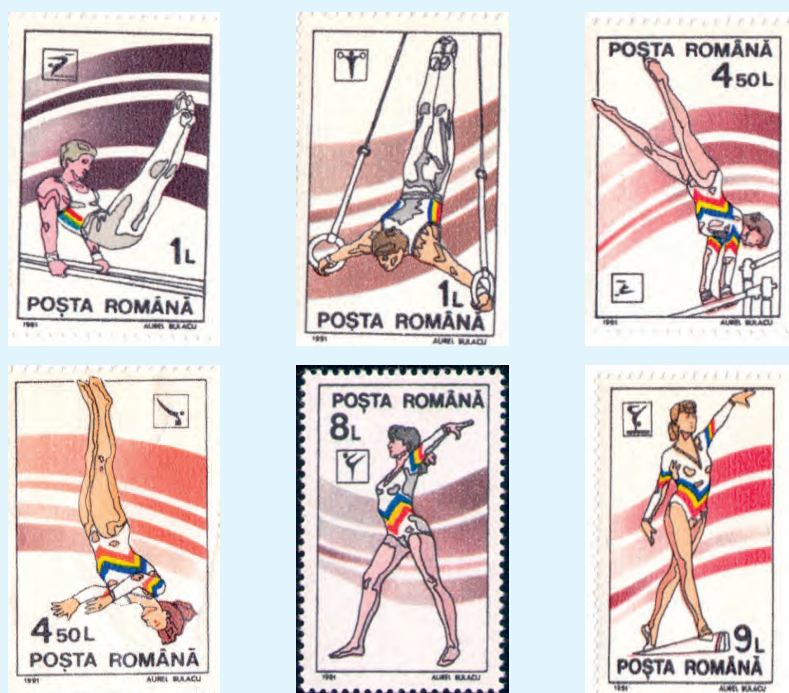
19.03.1990 – Campionatul mondial de fotbal din Italia, preliminarii (194-195)

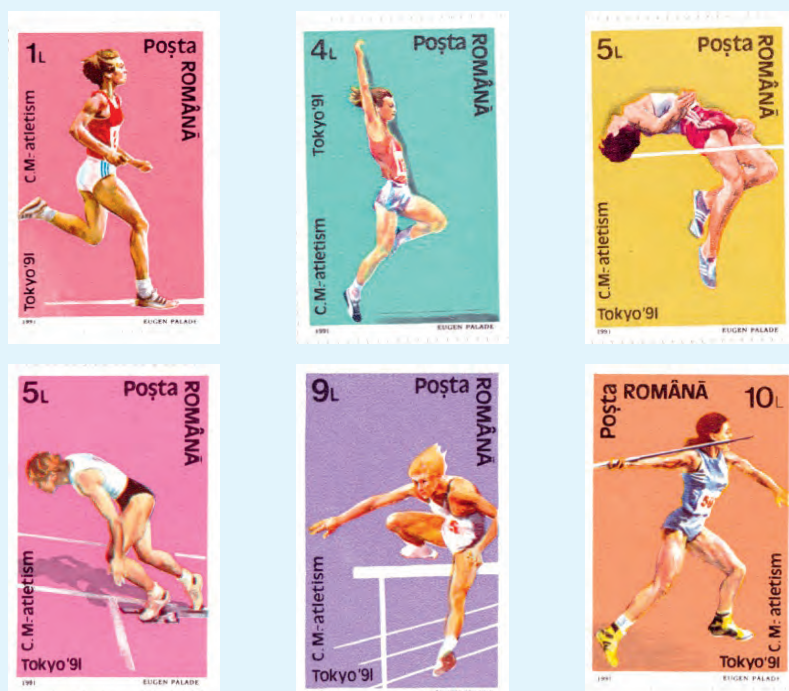
07.05.1990 – Turneul final al CM de fotbal din Italia (196-197)

14.06.1991 – Gimnastică (198)

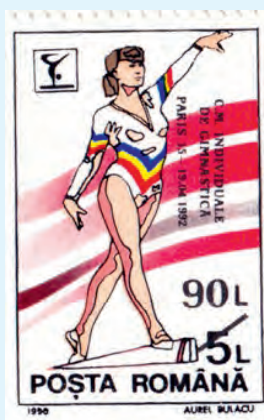
21.11.1991 – CM de atletism de la Tokio (199)

27.01.1992 – JO de iarnă de la Albertville (200-202)

11.03.1992 – CM individual de gimnastică de la Paris, supratipar (203)

07.06.1992 – A XXX-a ediție a Olimpiadei de șah de la Manila - Filipine (204-205)

17.07.1992 – JO de la Barcelona (206-208)

30.12.1992 – Medalii olimpice JO de la Barcelona (209)

12.02.1994 - JO de iarnă de la Lillehammer (210-211)

17.06.1994 – Turneul final al CM de fotbal din SUA (212-213)

23.06.1994 – Anul internațional al sportului și idealului olimpic, a 80-a aniversare a COR (214-215)

09.09.1994 – România – campioană europeană de gimnastică, supratipar (216)

10.07.1995 – Zilele olimpice ale tineretului european (217)

08.09.1995 – a V-a ediție a Turneului internațional de tenis: BCR OPEN ROMÂNIA, BUCUREȘTI 1995 (218)

08.12.1995 – Concursurile preolimpice de la Atlanta (219-220)

27.05.1996 – Turneul final al CE de fotbal din Anglia (221-223)

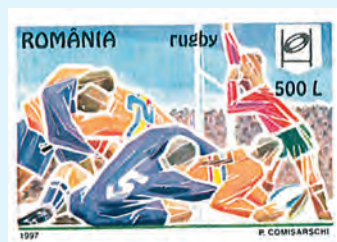
12.07.1996 – JO de la Atlanta – Centenarul JO (224)

12.07.1996 – Expoziția filatelică OLYMPHILEX '96, Centenarul mărcilor olimpice (225)

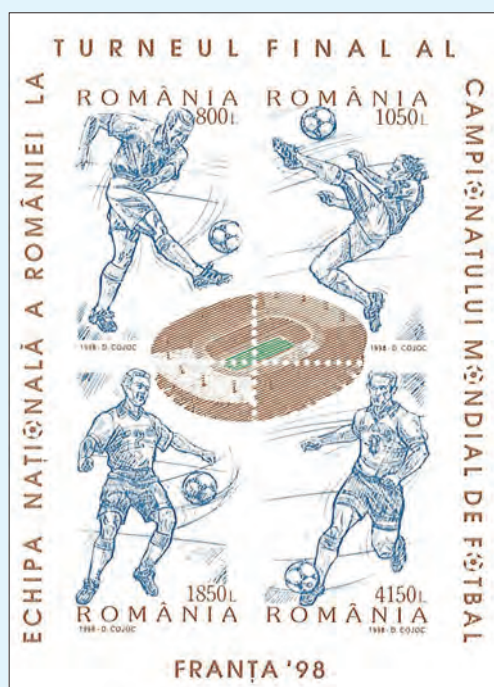
21.11.1997 – Sporturi neolimpice (226)

05.02.1998 – JO de iarnă de la Nagano (227)

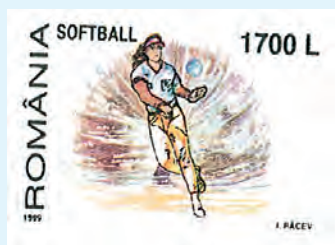
10.06.1998 – CM de fotbal din Franța (228)

10.11.1998 – Gimnastica, timbrele din 1991, cu supratipar (229)

10.11.1999 – Noi sporturi olimpice (230)

20.06.2000 – CE de fotbal, EURO 2000 (231-232)

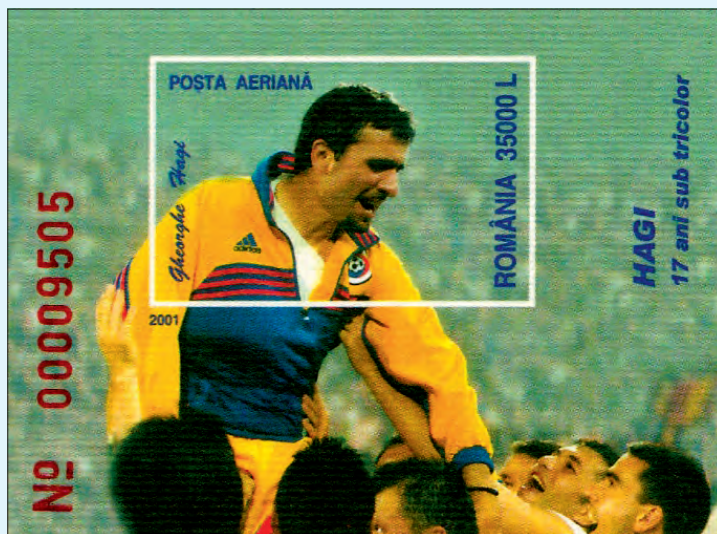
07.09.2000 – JO de la Sydney (233-235)

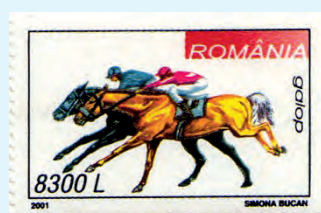
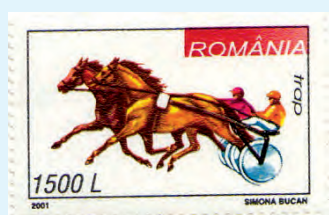
07.09.2000 – Expoziția filatelică OLYMPHILEX 2000, coliță nedantelată (236)

23.04.2001 – Hagi, 17 ani sub tricolor (237-241)

21.08.2001 – Hipism (242-244)

29.08.2001 – ȘAH, un timbru din seria Aniversări-comemorări, supratipar (245)

31.08.2001 – SĂNIUȚA, un timbru din seria JO Albertville 1992 cu supratipar (246)

11.07.2002 – Sporturi cu crosa (247)

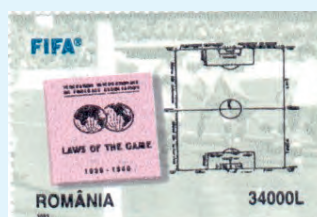
23.10.2002 – A 35-a ediție a Olimpiadei de șah de la Bled-Slovenia (248)

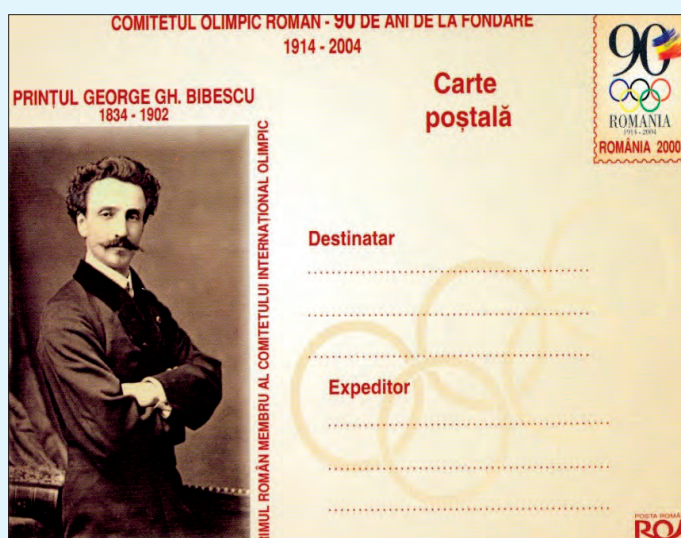
30.09.2003 – Sporturi extreme (249)

22.12.2003 – Centenarul și istoria FIFA (250)

25.03.2004 – 90 de ani de la fondarea COR (251)

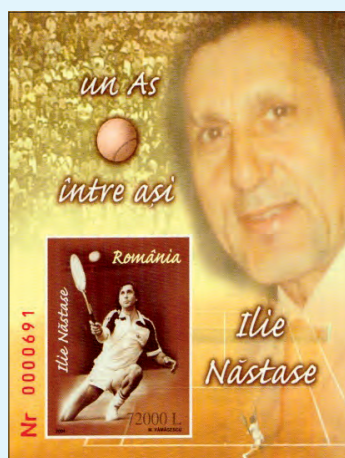
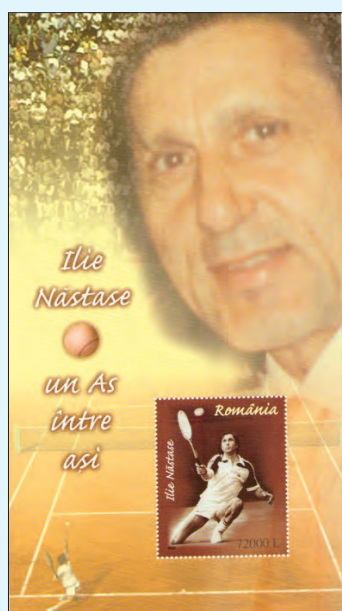
15.06.2004 – Centenarul FIFA (252)

15.06.2004 – JO de la Atena (253-255)

16.11.2004 – Ilie Năstase, un as între ași (256-261)

15.12.2004 – Sportivi de aur ai României (262-264)

20.01.2005 – Aniversări-comemorări, unul din timbre este dedicat lui George Valentin Bibescu (265)

01.02.2006 – JO de iarnă de la Torino (266)

09.06.2006 – CM de fotbal din Germania (267-268)

16.09.2006 – Gimnastica, supratipar în auriu (269)

07.06.2007 – 60 de ani Clubul sportiv al Armatei Steaua (270-273)

25.09.2007 – Cupa Mondială de rugby, Franța 2007 (274-276)

01.05.2008 – JO de la Beijing (277)

2010 – JO de iarnă de la Vancouver (278-279)

2010 – JO pentru tineret, Singapore (280)

09-09-2011 - Arena Națională

BAZA MATERIALĂ A EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI

EXCURS ISTORIC

Prin bază materială este desemnat ansamblul terenurilor (cu iarbă, zgură, bitum), al sălilor (de gimnastică, de jocuri, de atletism), al bazinelor (acoperite ori descoperite), al pistelor (de tartan, de zgură pentru atletism și al celor pentru motociclism), al complexelor nautice (hangare și piste balizate de concurs pentru canotaj, kaiac-canoe), velodromurilor (de pământ, de lemn, de ciment), hipodromurilor. Construirea și amenajarea acestor baze, dotate cu instalații diverse pentru spectatori, pentru concursuri, uneori desfășurate în noaptea, a devenit necesară în urma evoluției educației fizice și sportului din țara noastră (federații naționale, instituții, cluburi, asociații sportive și instituții de învățământ). Prezentarea istoricului construirii bazei materiale, indispensabilă efectuării activităților de educație fizică din școli, universități și cluburi sportive, conturează acțiuni concentrice ale factorilor care au acționat la dezvoltarea domeniului.

1. ÎN EPOCA ANTICĂ

Geograful și istoricul grec Strabon (31 î.Hr. - 19 d. Hr.) consemnează că în timpul regelui Burebista (87 î.Hr. - 44 d.Hr.), *cel mai mare dintre regii Traciei*, geto-dacii au atins culmea puterii militare și politice și ca rezultat al practicării sistematice a exercițiilor fizice, după modelele Greciei și Romei antice. Dovadă a acestui lucru sunt palestrele de la Sarmizegetusa, Ulpia-Traiana Sarmizegetusa, Porolissum, Apulum, Napoca etc.

Confluența pe teritoriul Daciei a celor două mari culturi antice - elenă și romană, în tradiția cărora exercițiile fizice, competițiile și jocurile erau prețuite în mod deosebit, explică existența și pe teritoriul nostru a construcțiilor și amenajărilor

destinate instruirii și exersării, organizării de întreceri sportive și relaxării.

Vestigii din secolele VII-VI î.Hr. atestă existența în coloniile grecești din Scythia Minor (Histria, Tomis și Callatis) a unor amenajări specifice întrecerilor agonistice: stadioane, amfiteatre, hipodromuri, porticuri de gimnastică și bazine de înot. Din secolul IV î.Hr. datează statuia unui cetățean din Tomis, pe care se află inscripția din care rezultă că „*jocurile lui Ares*” au durat 6 zile și s-au desfășurat pe stadion. De asemenea, altă inscripție, care datează din secolul II î.Hr., descoperită la Histria, menționează obiceiul de a onora cu coroane de lauri și de a cinsti prin statui de bronz memoria învingătorilor la jocurile periodice desfășurate pe stadion. Asemenea edificii, influențate de cultura și agonistica Greciei clasice, au fost ridicate în ținuturile dunărene și de la Pontul Euxin. În secolul II d.Hr., după transformarea Daciei în provincie romană, amenajările și instalațiile existente se refac și se construiesc după modelul amfiteatrelor, circurilor și termelor romane. La Ulpia Traiana Sarmizegetusa, în locul vechilor arene, se construiește un mare amfiteatru din piatră, cu ziduri înprejmuitoare înalte de 3-4 m, cu o arenă lungă de 88 m și lată de 69 m, dotată cu tribune pentru aproximativ 12.000 de spectatori. În aceeași perioadă s-au construit terme, după modelul celor romane, în care se practicau exerciții fizice și procedee de relaxare pentru păstrarea formei fizice. În anul 158 d.Hr., marele amfiteatru este refăcut în întregime, iar la Porolissum (azi, pe teritoriul județului Sălaj) se repară și se lărgeste vechiul stadion și se construiește un amfiteatru din lemn, cu o arenă eliptică lungă de 60 m, care peste puțin timp, prin grija procuratorului Tiberius Claudius Quintilianul, se reclădește din

piatră. Conservate până în zilele noastre, ruinele atestă existența tribunelor, a sălilor pentru concurenți, a canalelor subterane ale termei etc. Sub influența culturii romane s-au aflat și cetățile grecești nord-pontice (Tomis, Histria, Callatis), în care s-au descoperit ruine ale multor amenajări agonistice modificate pentru a găzdui întrecerile și luptele de gladiatori specifice serbărilor sângeroase în stil roman. Tot în secolul II d.Hr., în același spațiu dunărean, la Drobeta-Turnu Severin, se construiește un adevărat complex arhitectonic compus din bazine cu apă caldă și rece, săli de masaj, vestiare, săli de gimnastică și spații pentru jocurile cu mingea, o palestră și piste acoperite cu nisip, anexe cu dușuri și camere pentru echiparea tinerilor și cât și pentru depozitarea instalațiilor. Asemenea complexe se reîntâlnesc pe lângă arenele construite de romani, cum sunt cele de la Apulum (Alba Iulia) încă din anul 167, Napoca (Cluj) și Potaissa (Turda). Cunosând tradiția romană, aceste amenajări de pe lângă stadioane, erau construite în general, din materiale perisabile, ceea ce ne face să presupunem că ele au existat chiar și acolo unde nu avem vestigii arhitectonice, în orice așezare cu semnificație administrativă, economică și militară pentru Dacia romană.

2. ÎN EPOCA MODERNĂ

Începuturile activității de educație fizică sunt prezente în programele școlilor militare și pe alt plan, în activitățile ludice și întrecerile tinerilor. Ele sunt organizate după exemplul celor occidentale. Ca urmare, încep să apară asociații, societăți și cluburi sportive, precum și presa sportivă. Totodată, se va înregistra preocuparea oficialităților și a persoanelor particulare interesate de domeniu, pentru construirea și amenajarea treptată a bazelor sportive. Prezentăm, într-o succintă enumerare cronologică, apariția acestor „baze sportive” incipiente, de-a lungul ultimelor două secole.

- În 1821, funcționa la Arad o școală de înot în spațiul Băii Publice, amenajată pe malul drept al Mureșului.

- În iunie 1835 se inaugurează la București, în mahalaua Izvorului, o școală de înot.

- În 1841, Mihai Sturdza, domnul Moldovei, încuviințează printr-un hrisov „*Statornicirea de hipodromuri*” în orașe - Iași, Fălticeni, Galați etc. - și organizarea de curse de alergări de cai, dotate cu premii.

- În 1849, la Reșița se construiește poligonul de tir.

- În 1850, la Arad se amenajează, pe malul drept al Mureșului, primul bazin natural din localitate; în 1893, el va fi preluat și reamenajat de asociația de canotaj *Mureșul*.

- În septembrie 1851, la Iași, a fost dat în folosință hipodromul, în lungime de 1.400 m (aparținând *Jockey-Club*-ului), unde se va desfășura o bogată activitate hipică.

- În 1852, la București a fost construită o sală de gimnastică „*dotată cu cele trebuincioase pentru exercițiul ostașilor din regimentul de pompier*”.

- În 1852, presa consemnează existența, în cartierul *Sfântul Elefterie*, lângă cunoscutele „*Băi nemțești*”, a unei „*școli de înotare*”.

- În octombrie 1856, la Galați, își începe activitatea Comisia Europeană a Dunării, care, în 1857, inițiază cele dintâi regate pe fluviu, cu ambarcațiuni militare, pescărești și sportive.

- În 1858, la Timișoara se amenajează poligonul de tir.

- În 1860, în gazetele din București întâlnim relatări despre „*activitatea de patinaj*” pe lacul din Cișmigiu, unde, în 1879, vor avea loc în nocturnă concursuri de patinaj artistic.

- În 1862, la București începe construirea unui „*stand*” de tir sportiv, iar la 5 mai, același an, se înființează „*Societatea de dare la semn*”, cu sediul în str. Carol Davila nr. 9 și „*standul de tir la porumbel*”, situat în vecinătatea strandului Bragadiru, pe un teren primit prin decret domnesc, emis trei ani mai târziu (1865), când societatea este recunoscută persoană juridică (această bază sportivă a devenit mai târziu stadionul *Progresul*, iar azi *Complexul sportiv al Băncii Naționale a României*).

- În 1864, la Timișoara ia ființă *Societatea de luntrișoare* (de canotaj), denumită apoi *Regata*, care își are sediul și baza nautică într-o clădire impunătoare pe malul Begăi.

- În 1866 se menționează existența poligoanelor de tir din Sighișoara și Oravița, iar în 1868 se inau-

gurează, la Timișoara, primul poligon modern, denumit *Tirul General*.

- În iunie 1866 (după alte surse, 1867) ia ființă, la București, *Societatea Centrală Română de Arme, Gimnastică și Dare la Semn*, cunoscută sub denumirea de *Tirul*, având sediul în Pasajul Român.

- În 1866, la Iași ia ființă *Societatea de Gimnastică a cadrelor didactice*, prin grija căreia se construiește o sală de sport, denumită *Sura*, pe scheletul unei hale aflate în curtea Universității.

- În 1874 se amenajează la București un hipodrom pe dealul Filaretului, lângă Monetăria Statului, dar alergările oficiale aveau loc la hipodromul *Floreasca*.

- În 1876 Ministerul Instrucțiunilor și Cultelor emite o ordonanță prin care orice comună rurală trebuia să repartizeze teren și să îl amenajeze pentru practicarea exercițiilor fizice.

- În decembrie 1876, la Sibiu se inaugurează patinoarul din vechiul centru al orașului (din 1884 a fost iluminat electric pentru concursuri și demonstrații nocturne; în 1895 a fost reamenajat - dispunea de încălzire centrală la vestiare și verandă pentru fanfara militară).

- În 1878 se inaugurează, la București, noul sediu al societății *Tirul* și marea „*hală de gimnastică*”, lungă de 16 m și lată de 8 m.

- În 1880, la Brăila, din inițiativa unor ofițeri, se amenajează în centrul orașului primul patinoar și un hipodrom al *Societății Equestre* locale, pe un teren de lângă monumentul Independenței.

- În 1880, la București se dă în folosință primul bazin modern de înot din țara noastră, construcție ce fusese începută în 1879 de către societatea *Tirul*. Ca urmare, ia ființă prima școală de înot și prima secție sportivă de natație a societății (bazinul se afla lângă clădirea fostului Teatru de Operetă, pe cheiul Dâmboviței și avea lungimea de 35 m și lățimea de 15 m, fiind căptușit cu bârne).

- În 1882, la Arad se inaugurează primul teren de fotbal - construit din inițiativa doctorului Emil Bădescu -, pe care se vor desfășura primele jocuri oficiale, după regulile cunoscute în Anglia și generalizate pe continentul european.

- În 1886 se dă în folosință sala de arme a Cercului Militar din București, inaugurată printr-un

concurs – „*asalt de arme*”, denumire folosită pentru întrecerile de scrimă din acea vreme.

- La 6 iunie 1889 se inaugurează sala Societății de Gimnastică din Galați.

- În 1889, cu sprijinul lui Spiru Haret, ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor, societatea *Tiru* din București își construiește un nou complex sportiv, situat alături de bazinul de înot. Acest complex cuprindea, printre altele, o sală de scrimă și una de gimnastică.

- În 1892, la Mediaș se dă în folosință velodromul.

- În 1893 începe construcția primului velodrom din București (finanțată de Luigi Cazzavilan, proprietarul ziarului *Universul*), între locul denumit Bufet și *Arcul de Triumf*, ridicat în 1878. A fost inaugurat în septembrie 1896, sub denumirea *Velodromul Român*. Era executat din lemn, avea o pistă de 333 m, iar în 1897 i s-a adăugat o instalație de nocturnă. În 1907 a fost părăsit, partea sa lemnoasă fiind vândută pentru foc.

- În martie 1896 se inaugurează primul velodrom din Craiova (lungimea pistei fiind de 260 m).

- În 1894 ia ființă la București, la „*capul*” Podului Mogoșoaiei (pe locul unde mai târziu avea să fie construit *Arcul de Triumf* consacrat Primului Război Mondial), „*prima școală de biciclete*”, care nu era, de fapt, decât un velodrom, cu o pistă de pământ lungă de 250 m, având o înălțime la turnante de 1,30 m, pe care s-a adăugat apoi o altă din lemn. Velodromul a fost construit prin grija lui Alois Pucher, ca bază de instruire a școlii de ciclism, condusă de frații săi. În 1895, când a fost inaugurat oficial, velodromul a fost numit *Victoria*.

- La 16 iulie 1898, Spiru Haret, ministru Instrucțiunii Publice și Cultelor, emite o circulară adresată primarilor din capitalele de județ, prin care, se recomandă expres rezervarea și amenajarea în parcurile orașelor a terenurilor de oină cu dimensiunile de minimum 100×80 m.

- În 1900 presa informează că în București funcționează un bazin acoperit pentru învățarea înotului, aflat în incinta *Băilor Eforiei*.

- În 1904, odată cu constituirea clubului *Olimpia* București, cu profil fotbalistic, se semna-

lează și existența terenului de joc aferent, situat în apropierea restaurantului *Bolta rece*.

- În 1906 clubul de tenis *Doherty* din Capitală își amenajează terenuri de joc, pe care se vor organiza competiții sportive (tenis, volei, baschet, box) până în anii 50 ai secolului XX.

- În 1906, în Parcul Carol din București, cu prilejul Expoziției internaționale, se construiesc *Arenele Romane*, în forma unui amfiteatru roman, cu bănci de beton în lateral. Începând din anul inaugurării s-au desfășurat concursuri de ciclism, automobilism (în special probe de îndemânare și frumusețe), haltere, reuniuni de box și lupte, demonstrații acrobatică, manifestări de circ etc. A devenit unul din locurile cele mai căutate de populația din Capitală. În anul 1908, din inițiativa și cu concursul ministrului Spiru Haret, s-a organizat „*prima serbare federală de gimnastică*” din țara noastră - manifestare susținută de Federația Societăților de Gimnastică din România, la care au participat 486 de gimnaști proveniți din 15 societăți sportive. Ulterior *Arenele Romane* s-au numit *Arenele Libertății*.

- În februarie 1909, Clubul Sportiv Român organizează, la Sinaia, primele coborări de bob pe o pistă special amenajată, lungă de 400 m.

- În iulie 1909, circul *Sidoli* inaugurează la București primul patinoar artificial din țara noastră.

- În 1910, la Iași încep lucrările de amenajare a stadionului din Dealul Copoului, care va fi terminat și inaugurat în 1912.

- În 1913 se amenajează de către Societatea de Schi din Brașov, prima trambulină de sărituri cu schiurile la Poiana Postăvarului. Societatea va organiza cu această ocazie primul concurs.

- În iunie 1913, Primăria Capitalei va ceda suprafața de 25 ha, la Rondul II al șoselei *Kiseleff*, pentru amenajarea unei baze sportive, care va fi inaugurată în 1915. Preocuparea pentru construirea și darea în folosință a Parcului Sportiv de la Șosea a constituit una dintre preocupările principale ale FSSR, înființat în 1913.

Complexul de terenuri, săli de sport, bazin există și astăzi, purtând diverse nume de-a lungul timpului: stadionul *Dante Gherman*, stadionul

Tineretului, baza sportivă a Clubului Sportiv *Triumf*, Complexul Sportiv de Atletism *Iolanda Balaș-Söter*.

- În mai 1916, la Craiova se face deschiderea oficială a stadionului amenajat în incinta parcului *Bibescu*.

- În noiembrie 1919, la Tecuci are loc inaugurarea oficială a stadionului de fotbal ce aparține Grupului IV de Aviație, care are și inițiativa disputării unui turneu de fotbal, dotat cu *Cupa maior aviator Mircea Zorileanu* (căzut la datorie în 1918).

- În martie 1919 se trece la punerea în aplicare a ordinului ministrului de Război, generalul Ion Rășcanu, prin care se prevedea ca toate corpurile de armată și unitățile militare să-și amenajeze câte un „*câmp de sportivi*” (stadion), după modelul prezentat de școala Militară de Educație Fizică.

- În 1920 Garnizoana Iași a edificat pe un teren din Dealul Copoului, acordat de primăria orașului, Parcul Sportiv *Copou*. *Societatea de Gimnastică, Sport și Muzică* din Iași amenajase în 1912 un stadion cu o mică tribună - prima construcție de acest gen din Iași și din țară. În 1926 Societatea a primit spre administrare Parcul Sportiv, iar apoi, devenind proprietara lui, a desființat vechiul stadion, l-a parcelat și l-a vândut particularilor. O parte din

fondurile obținute au fost destinate terminării lucrărilor parcului, iar restul, cea mai mare parte, a fost folosită pentru construirea strandului, care, în 1929, se compunea din bazin de înot, plajă, lac pentru canotaj, terenuri de tenis etc. Din 1927, parcul, amenajat prin strădaniile unor notabilități și maeștri de gimnastică ai Iașului (P. Bujor, Th. Berescu, V. Negruzzi ș.a.), a primit numele de *Parcul Sportiv regele Ferdinand*. Din 1931, în urma hotărârii primăriei, parcul a căpătat aproximativ înfățișarea actuală, fiind destinat în principal activităților specifice tineretului școlar și universitar. Ulterior i s-au mai făcut și alte modificări.

- La 17 iulie 1921 se termină lucrările la *Băile de strand* din Timișoara.

- În 1922, la București se pune piatra de temelie a unui nou hipodrom, situat pe terenul viei Floreasca, obținut prin donația și contribuția lui T. Negropontes și a lui I. Luca Niculescu. Hipodromul avea un parcurs de 2 000 m și o latură în linie

dreaptă de 550 m, dotat cu tribune care erau amenajate pentru 5.000 de locuri. Un an mai târziu el este inaugurat.

- În 1923, la Târgu Mureș se dă în folosință un bazin de înot cu dimensiuni regulamentare, în care se va desfășura *primul Campionat Național de înot și polo*.

- În iunie 1923, la București, *Teniss Club-ul Român* închiriază de la *Societatea de Tir* o parte din parcul cu platani seculari din str. Carol Davila nr. 9 și împreună, vor amenaja acolo o piscină și terenuri de tenis. La 12 iunie se inaugurează Complexul Sportiv *Country Club*, ce aparținea corpului diplomatic, situat în fața vilei dr. Mina Minovici; tot acum se deschid oficial Parcul Sportiv *Ferdinand* din Iași și stadionul din Arad.

- La 22-23 ianuarie 1925 pe patinoarul Societății *Brașovia* au loc primele jocuri oficiale de hochei, socotite ediție de debut ale Campionatului Național, la care au participat doar 4 echipe.

- În iunie 1925 se inaugurează noul teren al Clubului Athletic București, cu jocul de fotbal între *Venus* și *CS Slovan* din Praga, arbitrat de Mihail Sadoveanu.

- În luna ianuarie 1926 se amenajează noua pârtie de bob de la Sinaia, mult îmbunătățită, cu o lungime de 2 000 m, având șase viraje.

- În mai 1926, la Constanța, se amenajează velodromul Societății Sportive.

- La 10 mai 1926 se deschide oficial *primul stadion modern din Capitală* printr-un joc amical de rugby între reprezentativa României și cea a armatei franceze. Stadionul a fost dăruit ANEF-ului, care îi va împrumuta și numele. Pe lângă terenul de fotbal și cel de rugby, stadionul avea și o pistă de zgură pentru concursurile de atletism. Tribuna principală era din beton, acoperită de un planșeu, având cea mai mare dimensiune din sud-estul și centrul Europei. Restul tribunelor erau din lemn. Bombardat în 1944, va fi reconstruit începând din 1947 și terminat și inaugurat în 3 septembrie 1948, având o capacitate de 40.000 de locuri și purtând denumirea de Stadionul *Republicii*. În 1988, intrând în planul de sistematizare al Capitalei, a fost dezafectat, demolat și acoperit de pământ. Intrarea în stadion

ca și în clădirea ANEF-ului se făcea prin str. Maior Constantin Ene nr. 12.

- În 1929, la Ploiești se inaugurează hipodromul, iar la București se face deschiderea oficială a *Stadionului Muncitoresc* (de fotbal, cu piste de atletism), situat în *Parcul Veseliei*, cartierul Ferentari, având o tribună de beton.

- În 1930, în București apar noi baze sportive: ștrandul *Obor* și patinoarul *Oteteleșanu*, *primul patinoar dotat cu gheață artificială*, situat în spatele Palatului Telefoanelor. Li se adaugă în același an, la 4 mai, velodromul de pământ din șoseaua Ștefan cel Mare, denumit *Velodromul Capitalei*. La 13-14 mai se organizează competiția de natație dotată cu *Cupa inter-orașe*. (București, Cluj, Târgu Mureș) cu ocazia inaugurării bazinului *Lido*.

- În 1931, din inițiativa prof. univ. dr. Iuliu Hațieganu, încep lucrările de amenajare a Parcului sportiv din Cluj, cu o suprafață de 30 ha.

- În octombrie 1933 se inaugurează velodromul din Brașov.

- În iunie 1936 se termină lucrările de construcție a ștrandului *Izvor*, amenajare socotită la vremea aceea o mare realizare tehnică.

- La 23 mai 1937 se inaugurează poligonul „cu tragere redusă” de la Făgăraș.

- În august 1939, la București, este dat în folosință velodromul de la Belu, pe șoseaua Olteniței.

- În 1939 se dă în folosință al doilea stadion din București cu tribune din beton, la Giulești, cel al CFR. Lucrările de amenajare au început în 1935, iar în 1945-1947 s-a reconstruit. În 1980 a fost construită sala de jocuri, iar în 1997 se va amenaja și a doua peluză din partea nordică a stadionului.

- În 1939, la București se dă în folosință sala de gimnastică și sport a Băncii Naționale a României.

- În 1942, la București se dă în folosință stadionul Poștei, Telegrafului și Telefoanelor.

- În 1943 se inaugurează, la Băneasa, „*Pavilionul de recreație și sport*” al personalului Căilor Ferate Române, amenajat de secția de canotaj a clubului CFR București. - La 23 februarie 1948 se constituie, în cadrul Organizației Sportului Popular, Comisia terenurilor și sălilor de sport din România.

- În 1948 începe construcția Complexului Sportiv *Floreasca*, format din sala de jocuri, bazinul de înot (1950) și, ulterior, sala de scrimă (1980). În 1992, sălii de jocuri i s-a atribuit numele lui *Lucian Grigorescu*, fost secretar al Federației Române de Handbal, sub a cărui conducere handbalul românesc, masculin și feminin, a cunoscut consacrarea mondială.

- În iulie 1948 se dă în folosință turnul de parașutism (din viitorul Complex Sportiv Național *Lia Manoliu*), unde se deschid cursurile școlii de zbor fără motor.

- La 3 ianuarie 1949, la București se dă în folosință actualul patinoar artificial acoperit, care a funcționat la început ca patinoar descoperit.

- În 1950 se dă în folosință Parcul sportiv *Dinamo*, construit pe șoseaua *Ștefan cel Mare*, într-un spațiu cu tradiții în sportul românesc (motosiclism și ciclism). La inaugurare, complexul - având clădiri, săli și terenuri amenajate pentru multe ramuri sportive (fotbal, volei, baschet, handbal, rugby, tenis, gimnastică, haltere, lupte, box, ciclism, poligon de tir și ulterior bazin de înot și de polo), se număra printre cele mai frumoase și complete parcuri sportive din Europa.

- În ianuarie 1951 este inaugurată la Poiana Brașov, pentru Jocurile Mondiale Universitare, cea mai modernă și complexă bază sportivă de iarnă din România, compusă dintr-o trambulină pentru sărituri de 80-85 m, pârtie de schi (Sulinar, Lupului etc.), pârtie de bob având un traseu de 1 640 m și un teleferic.

- Între martie și august 1953, în vederea organizării celui de al IV-lea Festival al Tineretului și Studenților (2-14 august), s-a construit, la București, pe fostul câmp al Vergului, marele stadion numit inițial *23 August*, actualul Complex Sportiv Național *Lia Manoliu*. Complexul acoperă o suprafață de 84 ha și se compune dintr-un stadion modern cu tribună de beton, cu pistă de atletism, cu o capacitate de 65.000 de locuri (cel mai mare din țară), terenuri de fotbal, de antrenament, sală de handbal, teren de atletism, patinoar artificial acoperit, hotel pentru sportivi, modernizat în 1996, și teatru de vară. În incinta acestui complex au fost instalate laboratoarele și cabinetele Institutului Național de Medicină

Sportivă și ale Institutul de Cercetări pentru Problemele Sportului, precum și instituția de administrare a bazelor sportive din Capitală. Mai târziu se vor construi două bazine olimpice, unul acoperit și altul descoperit.

- În 1953 se inaugurează stadionul din Petroșani.

- În 1955 se deschide bazinul de înot de la Cluj, având lungimea de 25 m.

- Cu ocazia concursului internațional de hipism, la care au participat călăreți din 5 țări (din 28 iunie-4 iulie 1955), s-a inaugurat o nouă bază hipică în București, pe spațiul fostului teren *Venus*.

- În primăvara anului 1957, la București, se amenajează și este inaugurat Complexul Studențesc de la Lacul Tei. În august, același an, se dă oficial în folosință Centrul de antrenament al Colectivului Sportiv din Combinatul Poligrafic *Casa Scânteii*, denumită astăzi *Casa Presei Libere*.

- La 28 decembrie 1957 se inaugurează bazinul de înot de la Reșița, care avea să promoveze o școală redutabilă de selecție și pregătire a copiilor și juniorilor, condusă de prof. I. Șuster.

- În 1959 se încheie lucrările de construcție ale stadionului din Galați (cu tribune pentru 25 000 de spectatori) și a Complexului Sportiv din Baia Mare.

- În martie 1960, la Oradea se inaugurează bazinul acoperit pentru înot și sărituri de la trambulină.

- În 1966, la Cluj sunt date în folosință bazinul de înot acoperit de dimensiuni olimpice și sala de sporturi.

- În decembrie 1968, la Brașov se inaugurează Stadionul Municipal cu 30 000 de locuri, amplasat în cartierul *Bartolomeu*.

- La 17 ianuarie 1970 are loc deschiderea oficială a patinoarului artificial acoperit din Galați, iar în decembrie, același an, se inaugurează patinoarul artificial acoperit din Miercurea-Ciuc, cu dimensiuni de 80×50 m și o capacitate de 3 000 locuri.

- În 22 august 1971, la Galați se dă în folosință Palatul Sporturilor.

- În luna august 1974 se deschide festiv Sala Polivalentă sau Palatul Sporturilor și Culturii din București, cu 6.000 de locuri, care astăzi poartă

numele profesorului Antrenor Emerit de handbal Ioan Kunst-Ghermănescu.

- În octombrie 1978, la Zalău se inaugurează Sala Sporturilor cu 1.200 de locuri, unde echipa locală de handbal feminin va cuceri nenumărate victorii naționale și internaționale.

- În noiembrie 1979, are loc deschiderea festivă a Palatului Sporturilor din Oradea, de 2 380 de locuri, cu dimensiuni 40×40 m; tot atunci se oficializează sala de sport a Clubului Școlar din Caransebeș.

- La 8-16 decembrie 1979 se desfășoară la Sibiu *Trofeul Carpați* la înot, în noua piscină acoperită (de 25 m).

- Au fost terminate: sălile polivalente din Reșița (1980), Bacău (1981), Buzău (1982); sălile de atletism la Grădinari-Iași (1983), Bacău (1985), Călărași (1992); bazinul olimpic descoperit la Baia Mare (1983), bazinul acoperit la Arad (1985); sala de haltere la Slănic Moldova (1988), sala de tenis de masă la Bistrița (1993), grupul de săli de pregătire la Craiova (1995).

- Au fost realizate piste sintetice pentru atletism la: Stadionul Național (reconstruit în 2011 fără pistă de atletism) și sala de atletism a Complexului Sportiv Național *Lia Manoliu* București, stadionul din Poiana Brașov, stadionul *Ion Moina* din Cluj-Napoca (1994), stadionul *Viitorul* de la Complexul Sportiv Național București (1995), stadionul *Farul* Constanța, stadionul *Ion Oblesenco* Craiova, stadionul municipal din Sfântu Gheorghe (1996), Complexul Sportiv de Atletism *Iolanda Balaș-Söter* din București (1997) și stadionul municipal din Mediaș (1999).

- Baza materială s-a mărit prin construcția de spații de cazare pentru sportivi la: Brăila și Piatra Neamț (1986), Zalău (1988), Târgu Jiu (1989), CS *Olimpia* București și CS *Onești* (1993), Federația Română de Scrimă (1998), Tulcea - *Casa Albastră* și hotelul *Piatra Arsă* (1999), Bistrița – minihotel (2000).

Forurile de conducere ale sportului păstrează evidența patrimoniului activității sportive, structurată pe fiecare județ, unitate din subordine, dotări, proprietar, administrator, sporturi practicate și importanță. Sunt nominalizate următoarele: 83 de sedii pentru minister și unitățile din subordine (sediile direcțiilor județene, cluburilor sportive, complexelor sportive naționale, federațiilor și COR); 40 de complexe sportive cu stadioane de fotbal și pistă de atletism; 120 de săli de sport polivalente și de pregătire pentru diferite ramuri sportive; 76 de baze sportive cuprinzând terenuri pentru diferite ramuri sportive; 23 de baze de înot acoperite și descoperite; 16 baze nautice; 3 popicării; 10 patinoare artificiale acoperite și descoperite; 36 de hoteluri și cămine pentru cazarea sportivilor; 19 cantine, restaurante și bufete; 11 poligoane pentru tir cu glonț, talere sau tir cu arcul; 3 baze hipice; 2 pârtii pentru schi, sanie și bob și 68 de alte baze sportive și anexe necesare activităților sportive. Situația bazelor sportive ale Municipiului București și din țară (pe județe), până în 1995, este prezentată în tabelele următoare. La nivelul anului 2012, situația statistică a bazelor sportive se prezintă în tabelele de mai jos.

Bazele sportive intrate în patrimoniul sportului din teritoriu sunt prezentate în cadrul fiecărui județ în volumele IV și V ale Enciclopediei.

INVENTARUL BAZELOR SPORTIVE – AUGUST 1995 (NUMERIC)

Baze sportive	Administratori sau deținători de baze	Total	DIN CARE:								
			Ministerul Tineretului și Sportului	Ministerul Învățământului	Ministerul Apărării Naționale	Ministerul de Interne	Primării	Consilii județene	Sindicate	Asociații de drept privat	Alți deținători
TOTAL DIN CARE:		10 401									
1. ÎN MUNICIPIUL BUCUREȘTI – total din care:		1 176									
1.1. SĂLI POLIVALENTE		12	2	2		1		3	1	3	
1.2. SĂLI DE SPORT		211	7	167	8	4		20		5	
1.3. STADIOANE		7	2	1	1	1		1		1	
1.4. TERENURI DE SPORT		879	20	628	29	14		164		24	
1.5. BAZINE DE ÎNOT											
ACOPERITE		5	4								
DESCOPERITE		20	5	9	1	1		4			
1.6. POLIGOANE DE TIR		5	2		1					2	
1.7. SĂLI DE ATLETISM		1	1								
1.8. BAZE NAUTICE		2						2			
1.9. POPICĂRII		10	1	1	1			6		1	
1.10. HOTELURI PENTRU SPORT		7	3					4			
1.11. CANTINE PENTRU SPORT		3	2					1			
1.12. ALTE BAZE		14	3	1	1	3		6			
2. ÎN MUNICIPII – total din care:		3 726									
2.1. SĂLI POLIVALENTE		39	31	2			2			4	
2.2. SĂLI DE SPORT		958	93	686	8	4	10	9	11	86	51
2.3. STADIOANE		154	30	17	3		18	4	2	27	54
2.4. TERENURI DE SPORT		2 287	162	1 446	49	36	115	19	6	245	209
2.5. BAZINE DE ÎNOT											
ACOPERITE		25	12	5			4	1		2	3
DESCOPERITE		105	17	10		1	13	3	2	25	34
2.6. POLIGOANE DE TIR		20	5	4	1	1		1	1	2	5
2.7. SĂLI DE ATLETISM		16	10	4			1				1
2.8. BAZE NAUTICE		28	10	5			2			9	2
2.9. POPICĂRII		27	1			1	5	4			16
2.10. HOTELURI PENTRU SPORT		30	20	7						1	2
2.11. CANTINE PENTRU SPORT		21	15	5						1	
2.12. ALTE BAZE		16	2	6					1	2	5
3. ÎN ORAȘE – total din care:		1 996									
3.1. SĂLI DE SPORT		489	5	402	1		25		5	6	45
3.2. STADIOANE		122	2	9	2		48	3	4	4	50
3.3. TERENURI DE SPORT		1 251	5	893	20		261		9	19	44
3.4. BAZINE DE ÎNOT											
ACOPERITE		52		6	1		27		2	1	15
DESCOPERITE		3									3
3.5. ALTE BAZE		79	3	3	4		40			9	20
4. ÎN MEDIUL RURAL – total din care:		3 451									
4.1. SĂLI DE SPORT		617		434			175		1	1	6

4.2. TERENURI DE FOTBAL	431		27			382			7
4.3. TERENURI DE SPORT	2 336		1373	2		794		8	55
4.4. ALTE BAZE	67					36			12
5. SPORTURI DE IARNĂ – total din care:	52								
5.1. PATINOARE									
ACOPERITE	3	2				1			
DESCOPERITE	11	5				2	1	1	
5.2. PĂRTII DE SCHI	29	6	3	1		11		1	
5.3. PĂRTII DE SANIE	8	2				5			
5.4. PĂRTII DE BOB	11	1							

**SITUAȚIA PRINCIPALELOR FELURI DE BAZE SPORTIVE
DISTRIBUITE PE JUDEȚE (REȘEDINȚE) REALIZATE ÎN PERIOADA 1950-1990**

Nr. crt.	JUDEȚUL	Sală polivalentă cu 1000-2000 locuri	Bazin acoperit de înot de 25 sau 50 m	Patinoar artificial (acoperit sau descoperit)	Grup de săli pentru sporturi individuale	Poligon de tir	Pistă de atletism acoperită	Spații de cazare (hotel)
1	ALBA		1		1	1		1
2	ARAD	1	1		1	1		1
3	ARGHȘ	1	1	1	2		1	1
4	BACĂU	1	1		1		1	1
5	BIHOR	1	1		1	1		1
6	BISTRIȚA-NĂSAUD	1			1		1	1
7	BOTOȘANI	în construcție			1			
8	BRAȘOV	1	1	1	1	1	1	1
9	BRĂILA	1	1	1	1		1	1
10	BUZĂU	1	1	1	1			1
11	CARAȘ-SEVERIN	1	1	1	1			
12	CĂLĂRAȘI	1			1			
13	CLUJ	1	1		1	1	1	
14	CONSTANȚA	1	1	2	1		1	2
15	COVASNA	1		1				1
16	DĂMBOVIȚA	1			1			
17	DOLJ	în construcție	1		1			1
18	GALAȚI	1	1	1 acoperit	1		1	1
19	GIURGIU						1	
20	GORJ	1						1
21	HARGHITA			2 acoperite				1
22	HUNEDOARA	1	1					
23	IALOMIȚA				1			
24	IASI	1		1	1	1	1	1
25	ILFOV				1			8
26	MARAMUREȘ	1	1		1	1		1
27	MEHEDINȚI		1					1
28	MUREȘ	1	1	1	1			
29	NEAMȚ				1		1	1
30	OLT				1		1	
31	PRAHOVA	1	1	1	1	1	1	1

32	SATU MARE				1			1
33	SĂLAJ	1			1			1
34	SIBIU	1	1	1	1		1	1
35	SUCEAVA		1	1	1	1	1	1
36	TELEORMAN	1				1		
37	TIMIȘ	1	1	1	1	1	1	1
38	TULCEA	1			1			1
39	VASLUI	1						
40	VÂLCEA	1					1	1
41	VRANCEA	1			1	1	1	
42	BUCUREȘTI	2	2	2	1	2 (1 acoperit)	4	3

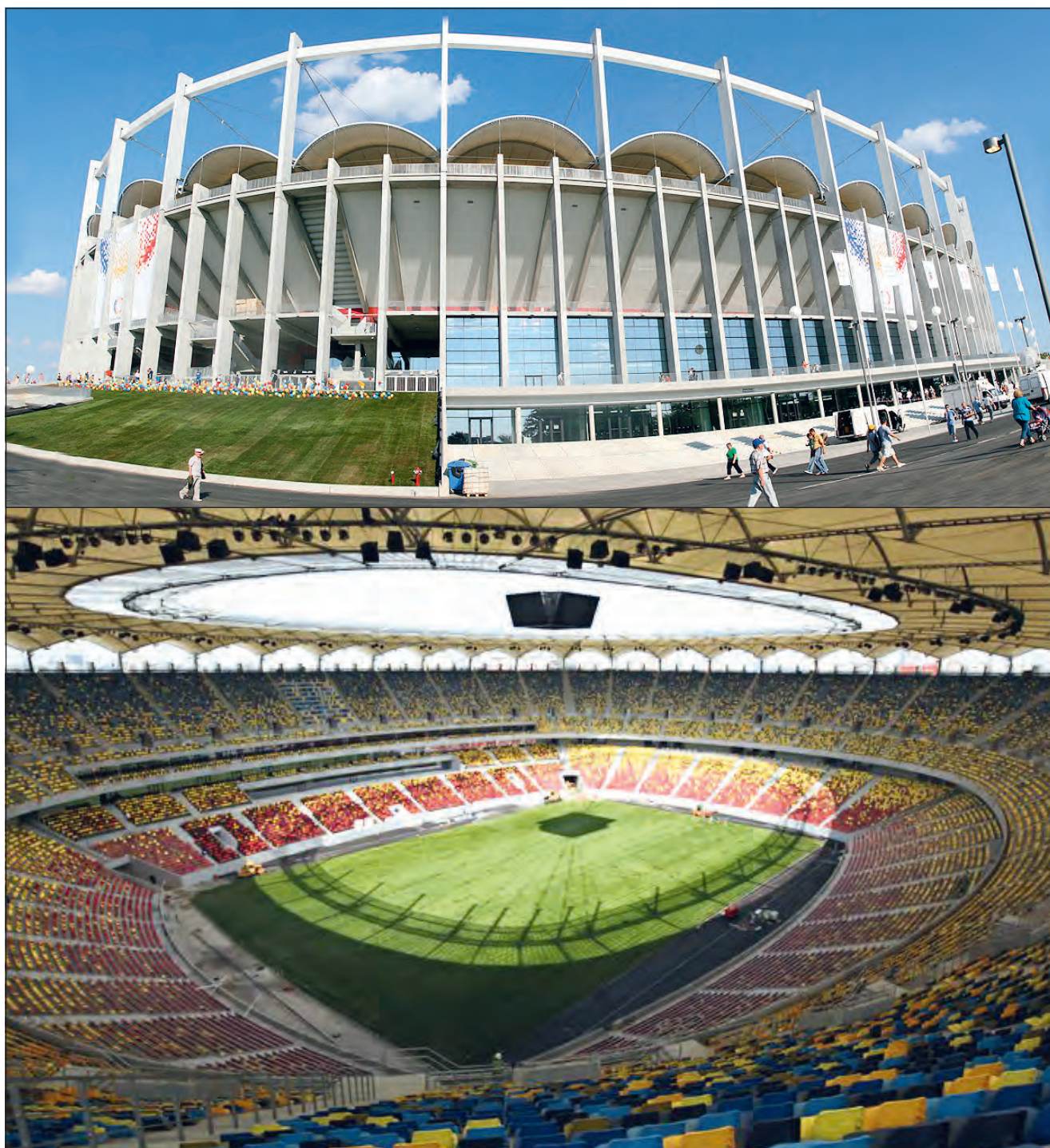
Pe lângă acest inventar de baze sportive centrale și teritoriale, învățământul beneficiază de propria bază materială. Astfel, în anul școlar 1999/2000, în întreaga țară funcționau 7 947 de școli și licee. Dintre acestea, un număr de 789 dispuneau de săli de educație fizică mari (28×14 m sau mai mari), 484

dispuneau de săli de educație fizică medii (în general 18×9 m) și 388 dispuneau de săli mici. Un număr de 1 806 școli și licee mai dispuneau de săli de educație fizică improvizate (săli amenajate din săli de clasă sau ateliere școlare). Repartizarea acestora pe județe se prezintă astfel:

Nr. crt.	JUDEȚUL	Număr de unități școlare	Săli mari	Săli medii	Săli mici	Săli improvizate
1	ALBA	184	20	21	1	42
2	ARAD	174	14	21	26	49
3	ARGEȘ	293	27	13	17	94
4	BACĂU	326	36	11	10	52
5	BIHOR	293	19	14	7	56
6	BISTRIȚA-NĂSĂUD	178	13	8	9	37
7	BOTOȘANI	238	18	4	4	19
8	BRAȘOV	198	26	25	12	37
9	BRĂILA	141	14	13	10	37
10	BUZĂU	249	19	8	10	29
11	CARAȘ-SEVERIN	181	16	8	5	24
12	CĂLĂRAȘI	132	7	9	6	42
13	CLUJ	254	32	20	16	56
14	CONSTANȚA	232	31	17	1	52
15	COVASNA	115	10	4	5	35
16	DĂMBOVIȚA	246	20	7	9	53
17	DOLJ	289	11	13	11	38
18	GALAȚI	231	13	4	6	32
19	GIURGIU	124	5	5	3	43
20	GORJ	203	16	3	10	32
21	HARGHITA	162	13	6	2	12
22	HUNEDOARA	176	21	14	12	42
23	IALOMIȚA	122	15	7	7	18
24	IAȘI	330	10	8	3	69
25	MARAMUREȘ	240	16	4	3	25
26	MEHEDINȚI	157	14	6	-	18
27	MUREȘ	283	32	16	18	92

28	NEAMŢ	234	25	12	13	53
29	OLT	239	14	12	14	24
30	PRAHOVA	281	26	10	16	76
31	SATU-MARE	188	19	7	13	52
32	SĂLAJ	145	16	9	4	32
33	SIBIU	190	21	17	17	63
34	SUCEAVA	322	21	20	22	63
35	TELEORMAN	189	7	8	3	10
36	TIMIŞ	254	28	25	18	80
37	TULCEA	125	8	7	3	23
38	VASLUI	225	6	5	5	14
39	VÂLCEA	208	18	5	19	68
40	VRANCEA	180	15	6	4	28
41	BUCUREŞTI	301	81	48	9	85

COMPLEXE SPORTIVE NAȚIONALE

Arena Națională București

Complexul Olimpic de la Izvorani – realizare a Comitetului Olimpic și Sportiv Român

Snagov – Baza de Canotaj și Kaiac-Canoe

Complexul Sportiv Național Poiana Brașov – Piatra Arsă

Complexul sportiv de kaidc-canoe Bascov – Budeasa

Palatul Sporturilor și Culturii „Ioan Kunst Ghermănescu”

Stadionul Iolanda Balas Soter

Complexul Lia Manoliu

Complexul Lia Manoliu

Complex sportiv Floreasca „Sala Lucian Grigorescu”

Sala de jocuri „Lucian Grigorescu”

Interior bazinul de înot din Complexul sportiv Floreasca

Complexul de scrimă – Sala – Hotelul și sediul FR de Scrimă

Poligonul Tunari

Sediul Ministerului Tineretului și Sportului

Comitetul Olimpic și Sportiv Român

SEDII FEDERAȚII

Federația Română de Baschet

Federația Română de Atletism

Federația Română de Fotbal

INDEX FOTBAL-CLUBURI, ASOCIAȚII ȘI CLUBURI SPORTIVE, SOCIETĂȚI SPORTIVE ȘI/SAU CULTURAL SPORTIVE

FOTBAL-CLUBURI

- Armătura Zalău, 549
ASA (Asociația Sportivă Armata) Târgu Mureș, 549
Asociația Sportivă Gaz Metan Mediaș, 550
Astra Ploiești, 551
Brașovia Brașov, 552
Bukarester FC, 552
Carmen București, 552
CFR Cluj Napoca, 553
CFR Iași, 555
CFR Timișoara, 556
CFR Turnu Severin, 556
Chinezul Timișoara, 557
CSM (Clubul Sportiv Muncitoresc) Reșița, 559
Clubul Sportiv Muncitoresc Suceava, 559
Colentina FC București, 560
Colțea Brașov, 560
Colțea București, 561
Crișana Oradea (CSO), 561
Flacăra Moreni, 562
Fotbal Club Argeș Pitești, 562
Fotbal Club Bihor Oradea, 564
Fotbal Club Brașov, 565
Fotbal Club Chindia Târgoviște, 567
Fotbal Club Craiova, 568
Fotbal Club Dacia–Unirea Brăila, 569
Fotbal Club Dinamo București, 570
FC Extensiv Craiova, 573
Fotbal Club Farul Constanța, 574
Fotbal Club Flacăra Râmnicu Vâlcea, 574
Fotbal Club Galați, 576
Fotbal Club Gloria Bistrița, 576
Fotbal Club Gloria Buzău, 577
Fotbal Club Lucașfăruș București, 578
Fotbal Club Municipal Bacău, 579
Fotbal Club Național București, 580
Fotbal Club Onești, 582
FC (Fotbal Club) Oțelul Galați, 582
Fotbal Club Petrolul Ploiești, 583
Fotbal Club Ploiești, 584
Fotbal Club Politehnica Iași, 584
Fotbal Club Politehnica Timișoara, 586
Fotbal Club Rapid București, 587
Fotbal Club Sportul Studențesc București, 589
FC Timișoara, 594
FC Unirea Urziceni, 595
Fotbal Club Universitatea Cluj-Napoca, 596
Gloria Arad, 600
Gloria CFR Galați, 601
Juventus București, 601
Maccabi București, 602
Metalul Plopeni, 602
Minerul Lupeni, 604
Olimpia București, 604
Olimpia Satu Mare, 605
Rocar București, 608
Uzinele Mecanice Timișoara (UMT), 610
Viitorul București, 613
AS Industria Sârmei Câmpia Turzii, 551
CA (Casa Armatei) Câmpulung Moldovenesc, 553
Clubul Athletic Oradea (CAO), 557
CS (Clubul Sportiv) Jiul Petroșani, 558
Fotbal Club Baia-Mare, 563
Fotbal Club Ceahlăul, Piatra Neamț, 566
Fotbal Club Corvinul Hunedoara, 568
FC Drobeta Turnu Severin, 572
Fotbal Club Foresta Fălticeni, 575
Fotbal Club Inter Sibiu, 578
Fotbal Club Steaua București, 590
Fotbal Club Universitatea Craiova, 598
Fotbal Club UTA Arad, 599

Metalul–Faur București, 602
 Poiana Câmpina, 606
 Prahova Ploiești, 607
 Ripensia Timișoara, 607
 Unirea Tricolor, 609
 United Athletic Club Ploiești, 610
 Vagonul Arad, 611
 Venus București, 612
 Liga Profesionistă de Fotbal (LPF), 613

ASOCIAȚII SPORTIVE ȘI/SAU CULTURAL SPORTIVE

Academia, 347
 Amicii Drumetei, 347
 Amicii Munților, 347
 Amicii Predealului, 347
 Asociația Culturală și Sportivă a
 Funcționarilor Băncii Naționale a României, 347
 Asociația Sportivă Albastru, 348
 Asociația Sportivă a Aeronauticii și
 Marinei (ASAM), 349
 Asociația Sportivă a Angajaților Comerciali
 din Timișoara, 349
 Asociația Sportivă a Angajaților Municipali (Cluj), 349
 Asociația Arbitrilor de Fotbal Amator
 din România (AAFAR), 349
 Asociația Sportivă Armata (ASA), 349
 Asociația Sportivă Astronautica Târgoviște, 349
 Asociația Automobilistilor din România (AAR), 349
 Asociația Sportivă a Aviației și Marinei, 350
 Asociația de Aviație din Binținți, 350
 Asociația Avionul Doljan, 350
 Asociația de Canotaj, 350
 Asociația Carpatină, 350
 Asociația Sportivă Cercul Militar, 350
 Asociația Cercurilor de Studii și Informații
 pentru Răspândirea Educației Fizice și Tirului, 350
 Asociația Cicliștilor, 350
 Astra Sportivă, 351
 Asociațiile și cluburile sportive și culturale CFR, 351
 Asociația CFR Adjud, 352
 Asociația Șoimii Arad, 352
 Clubul Sportiv CFR Arad, 352
 Asociația CFR Bacău, 352
 Asociația Atelierele CFR Brașov, 352
 Asociația Generală Sportivă și
 Culturală CFR (AGSC–CFR) București, 352
 Asociația Sportivă CFR București, 353
 Asociația Sportivă CFR Grivița, 353
 Victoria FC București, 354
 Asociația Aviatică CFR, 354
 Asociația Sportivă CFR Buzău, 354
 Clubul Sportiv-Cultural CFR Caransebeș, 354
 Asociația CFR Victoria Carei, 354
 Asociația Sportivă Locomotiva Călărași, 354
 Asociația Culturală și Sportivă CFR Cernăuți, 354
 Clubul Sportiv Locomotiva Chișinău, 354
 Asociația Sportivă și Culturală
 Armonia Cluj – Clubul Sportiv CFR Cluj, 354
 Asociația CFR Constanța), 355
 Asociația Fulgerul Craiova, 355
 Asociația CFR Fetești, 355
 Asociația Sportivă și Culturală CFR Galați, 355
 Societatea Atelierele Iași (SAI), Acvila
 și Victoria CFR Iași, 356
 Casa Culturală și Sportivă CFR A.D. Xenopol Iași, 356
 Societatea Culturală, Sportivă
 și Muzicală CFR Iași, 356
 Asociația CFR Ițcani, 356
 Asociația CFR Oradea, 356
 Asociația Sportivă și Culturală a
 Atelierele CFR Oradea, 357
 Asociația CFR Pașcani, 357
 Căminul Cultural CFR Unirea Pașcani, 357
 Asociația CFR Petroșani, 357
 Asociația CFR Piatra Olt, 357
 Asociația CFR Radu Negru Pitești, 357
 Asociația Culturală și Sportivă CFR Ploiești, 357
 Asociația CFR Rădăuți, 357
 Asociația Sportivă CFR Râmnicu Sărat, 357
 Clubul Sportiv CFR Satu Mare, 358
 Asociația CFR Sibiu, 358
 Asociația CFR Simeria, 358
 Asociația CFR Teiuș, 358
 Clubul Sportiv Chinezul Timișoara, 358
 Clubul Sportiv CFR Timișoara, 359
 Asociația Sportivă CFR Târgoviște, 359
 Clubul Sportiv CFR Târgu Mureș, 359
 Asociația Sportivă Locomotiva Târgu Mureș, 359

- Asociația Sportivă și Culturală
CFR Turnu Severin, 359
Asociația Cluburilor de Fotbal din România, 361
Asociația Sportivă Concordia, 361
Asociația Sportivă Confecția, 361
Asociația Sportivă Constructorul, 362
Asociația Sportivă Dinamo – Baia Mare, 362
Asociația Sportivă Dinamo – București, 362
Asociația Sportivă Dinamo – Cluj, 362
Asociația Sportivă Dinamo – Craiova, 362
Asociația Sportivă Dinamo – Galați, 362
Asociația Sportivă Dinamo – Iași, 362
Asociația Sportivă Dinamo – Oradea, 363
Asociația Sportivă Dinamo – Pitești, 363
Asociația Sportivă Dinamo – Suceava, 363
Asociația Sportivă Dinamo – Timișoara, 363
Asociația Sportivă Dinamo – Târgu Mureș, 363
Asociația Sportivă Distribuția București, 363
Asociația de Drumeție și Sporturi
pe Apă „Dor de Ducă”, 364
Asociația de Drumeție „Hai la Drum”, 364
Asociația Drumețiilor din Munții Înalți din
România (ADMIR), 364
Asociația Drumeților din Munții României, 365
Asociația Sportivă Electrica, 365
Cercul Excursionistilor (București), 365
Asociația Sportivă Ford-Română, 365
Asociația Sportivă Foresta, 365
Asociația Funcționarilor Publici, 365
Asociația Generală a Vânătorilor și
Pescașilor Sportivi (AGVPS) din România, 365
Asociația Sportivă Gloria București, 365
Asociația Sportivă Gloria Arad, 366
Asociația Sportivă a Grupului IV de Aviație, 366
Asociația Sportivă a Grupului Întreprinderilor
de Gospodărire Comunală, 366
Asociațiile Sportive Hakoah, 366
Asociația Hakoah pentru Educație Sportivă,
Muzicală și Morală a Tineretului Evreu din Iași, 367
AS Hakoah din Arad, 367
Asociația Sportivă Haggibor, 367
Asociația Internaționalilor
de Rugby – Romania (A.I.R.), 367
Asociația Sportivă a Jucătorilor de Popice, 367
Asociația Sportivă Maraton, 367
AS Metropol, 367
Asociația Sportivă Monitorul Oficial, 379
Asociația Muncitorilor pentru Educație Fizică
și Sport Arad (AMEFA), 369
Asociația Sportivă a Municipiului Brașov (ASMB), 369
Asociația Sportivă a Muncitorilor din Deva, 369
Asociația pentru Educație Fizică a Muncitorilor
din Lipova, 369
Asociația Sportivă a Muncitorilor din Lupeni, 369
Asociația pentru Educație Fizică a Muncitorilor
din România Prietenii Naturii, 369
Asociația Sportivă a Muncitorilor din Reghin, 370
Asociația Sportivă Politehnica, 370
Asociația de Patinaj din Aiud, 370
Asociația Sportivă Pompierul, 370
Asociația de Popice, 370
Asociația pentru Cultură Fizică și Sport Progresul, 370
Asociația Română pentru Propagarea Turismului, 370
Asociația Română pentru Propaganda
Aviației (ARPA), 370
Asociațiunea Proprietarilor și Crescătorilor
de Cai de Curse din România, 371
Asociația Proprietarilor și Crescătorilor
de Cai de Trap, 371
Asociația Sportivă Recolta, 371
Asociația Sportivă Record, 371
Asociația de Cultură Fizică și Sport
„Rezervele de Muncă”, 371
Asociația Sportivă Rulmentul Bârlad, 371
Asociația Sportivă Săgeata, 371
Asociația Sporturilor Atletice din România, 371
Asociația Română de Skandenberg, 371
Asociația Sportivă Schi–Club Predeal, 373
Asociația Sportivă și Culturală SET, 373
Asociația Polisportivă Stadiul Român
(APSR) București, 373
Asociația Sportivă Tehnofrig, 374
Asociația Sportivă Termes, 374
Asociația de Tir, 374
Asociația Turistică Banatul, 374
Asociația de Turism „La Drum”, 374
Asociația de Turism „Munții Noștri”, 375
Asociația Turismul Popular, 375
Asociația de Turism și Sport
România Pitorească, 375

Asociația Turiștilor din RPR, 375
 Asociația Sportivă Velo-Stadion, 375
 Asociațiunea Sportivă și Culturală
 „Viforul Dacia”, 375
 Asociațiile și Cluburile Sportive (Voința) din
 Sistemul Cooperăției Meșteșugărești, 376
 Asociația Sportivă Voința Alexandria, 379
 Asociația Sportivă Voința Arad, 379
 Asociația Sportivă Voința Baia Mare, 380
 Asociația Sportivă Voința Brașov, 380
 Asociația Sportivă Voința Brăila, 381
 Asociațiile Sportive Voința, 381
 Asociația Sportivă Voința Buzău, 381
 Asociația Sportivă Voința Cluj-Napoca, 381
 Asociația Sportivă Voința Craiova, 382
 Asociația Sportivă Voința Galați, 382
 Asociația Sportivă Voința Iași, 383
 Asociația Sportivă Voința Miercurea Ciuc, 383
 Asociația Sportivă Voința Odorheiu Secuiesc, 384
 Asociația Sportivă Voința Oradea, 384
 Asociația Sportivă Voința Piatra Neamț, 385
 Asociația Sportivă Voința Ploiești, 385
 Asociația Sportivă Voința Rădăuți, 386
 Asociația Sportivă Voința Reghin, 386
 Asociația Sportivă Voința Satu Mare, 387
 Asociația Sportivă Voința Sibiu, 387
 Asociația Sportivă Voința Sinaia, 388
 Asociația Sportivă Voința Slatina, 388
 Asociația Sportivă Voința Târgu Jiu, 388
 Asociația Sportivă Voința Târgu Neamț, 389
 Asociația Sportivă Zefirul, 389

CLUBURI SPORTIVE

Aeroclubul Regional Brașov (ARB), 389
 Aeroclubul Olteniei (AO), 389
 Aeroclubul Maramureș, 389
 Aeroclubul Român; Aeroclubul Central
 Român (AR; ACR), 389
 Athletic Club Român (ACR), 390
 Automobil Clubul Român (ACR), 390
 Baschet Club Icim Arad, 393
 Box Club Brăila, 393
 Boxing-Club Constanța, 394
 Box Club Nicolae Linca Alba Iulia, 394

Handbal Club Minaur BCR Baia Mare, 394
 Jokey-Club, 394
 Schi Club București, 395
 Turing Clubul României (TCR), 395
 Yacht Club Român Constanța, 396
 Clubul de Aeromodelism Henri Coandă, 396
 Clubul Alpin Al Banatului
 (Banater Alpinistenclub), 396
 Clubul Alpin Român, 396
 Clubul Alpin al Transilvaniei
 (Siebenbürgischer Alpenverein in Kronsdal), 397
 Clubul Athletic Arad, 397
 Cercul Athletic București, 397
 Clubul Athletic Municipal Reșița, 397
 Clubul Athletic Roman (CAR), 397
 Clubul Carpatin Român, 398
 Clubul German Regata, 398
 Clubul German de Schi (DSCB), 398
 Clubul de Golf Paul Tomiță, 398
 Clubul Nautic Al Academiei Comerciale, 399
 Clubul de Schi, 399
 Clubul Tricolor Constanța, 399
 Clubul Turistic Bănățean (CTB), 399
 Clubul Turistic Encian, 399
 Clubul Sportiv Aplicativ Militar, 399
 Clubul CSU Asesoft Ploiești, 400
 Clubul Sportiv Botoșani, 400
 Clubul Sportiv Ceahlăul Piatra Neamț, 401
 Clubul Sportiv Chimia Râmnicu Vâlcea, 402
 Clubul Sportiv Colțea, 402
 Clubul Sportiv Crișul Oradea, 403
 Clubul Sportiv Dacia Pitești, 404
 Clubul Delavrancea, 404
 Clubul Sportiv Dermata, 404
 Clubul Sportiv Dinamo Brașov, 405
 Clubul Sportiv Dinamo București, 408
 Tânărul Dinamovist, 421
 Clubul Sportiv Dinamo Bacău, 421
 Asociația Sportivă Dinamo – Baia Mare, 421
 Asociația Sportivă Dinamo – Constanța, 422
 Asociația Sportivă Dinamo – Cluj, 422
 Asociația Sportivă Dinamo – Craiova, 422
 Asociația Sportivă Dinamo – Galați, 422
 Asociația Sportivă Dinamo – Iași, 423
 Asociația Sportivă Dinamo – Oradea, 423

- Asociația Sportivă Dinamo – Pitești, 423
Asociația Sportivă Dinamo – Suceava, 423
Asociația Sportivă Dinamo – Timișoara, 423
Asociația Sportivă Dinamo – Târgu Mureș, 424
Clubul Sportiv Electroputere Craiova, 424
Clubul Sportiv Farul Constanța, 424
Clubul Sportiv al Medicinistilor din București (CSMB), 428
Clubul Sportiv Metalul, 429
Clubul Sportiv Mureșul Târgu Mureș, 431
Clubul Sportiv Muncitoresc Reșița (CSMR), 432
Clubul Sportiv Olimpia București, 432
Clubul Sportiv Oltchim, 434
Clubul Sportiv Oțelul Galați, 436
Clubul Sportiv Oțelul Târgoviște, 436
Clubul Sportiv Petrolul, 436
Clubul Sportiv Predeal, 439
Clubul Sportiv Progresul Brăila, 439
Clubul Sportiv Progresul – BNR București, 439
Clubul Sportiv Rapid București, 440
Clubul Sportiv Reșița, 448
Clubul Sportiv Român, 448
Clubul Sportiv Satu Mare, 448
Clubul Sportiv Central al Armatei Steaua, 449
Clubul Sportiv Târgoviște, 463
Clubul Sportiv Teleorman Alexandria, 463
Clubul Triumf București, 463
Clubul Sportiv Unio Satu Mare, 464
Clubul Sportiv Unirea Alba Iulia, 465
Clubul Sportiv Unirea Focșani, 465
Clubul Sportiv UT Arad, 466
Clubul Sporturilor Tehnico-Aplicative (CSTA) Suceava, 467
Clubul Sportiv Viitorul București, 467
Clubul Sportiv Viitorul Vaslui, 468
Clubul Sportiv Voința București, 468
Clubul Sportiv Voința Târgu Mureș, 471
Clubul Sportiv Voința Timișoara, 473
Clubul Sportiv Orășenesc Sinaia, 473
Sport Club Miercurea Ciuc, 474
Sport Club Mușcelul, 475
Clubul Sportiv Municipal Arad, 476
Clubul Sportiv Municipal Armătura Zalău, 477
Sport Club Municipal Bacău, 477
Clubul Sportiv Municipal Baia Mare, 481
Clubul Sportiv Municipal Bistrița, 483
Clubul Sportiv Municipal Brăila, 484
Clubul Sportiv Municipal București (C.S.M.B.), 485
Clubul Sportiv Municipal Buzău, 485
Clubul Sportiv Municipal Călărași, 486
Clubul Sportiv Municipal Cluj-Napoca, 487
Clubul Sportiv Municipal Craiova, 488
Clubul Sportiv Municipal Danubiu Tulcea, 489
Clubul Sportiv Municipal Dunărea Galați, 489
Club Sportiv Municipal Iași, 490
Clubul Sportiv Municipal Onești, 491
Club Sportiv Municipal Oradea, 493
Clubul Sportiv Municipal Pandurii Târgu Jiu, 493
Clubul Sportiv Municipal Pitești, 493
Clubul Sportiv Municipal Reșița, 495
Clubul Sportiv Municipal Sfântu Gheorghe, 495
Clubul Sportiv Municipal Sibiu, 496
Clubul Sportiv Municipal Suceava, 497
Clubul Sportiv Municipal Timișoara, 498
Clubul Sportiv Municipal Târgu-Mureș, 499
Clubul Sportiv Orășenesc Sinaia, 499
Clubul Sportiv Școlar – Alexandria, 500
Clubul Sportiv Școlar Cetatea Bucur, 501
Clubul Sportiv Școlar Nr.1 Constanța, 501
Clubul Sportiv Școlar Unirea Iași, 503
Clubul Sportiv Universitatea Arad, 504
Clubul Sportiv Universitar Știința Bacău, 504
Clubul Sportiv Știința Baia Mare, 507
Clubul Sportiv Universitatea Brașov, 507
Clubul Sportiv Universitar ANEFS–UNEFS București, 509
Clubul Sportiv (Sport Club) Sportul Studentesc București, 510
Clubul Sportiv Universitar Știința București, 515
Clubul Sportiv Universitatea din Cluj („U” Cluj), 515
Clubul Sportiv Universitatea Craiova, 517
Clubul Sportiv Universitatea Galați, 518
Clubul Sportiv Politehnica Iași, 520
Clubul Sportiv Universitar Oradea, 522
Clubul Sportiv Universitar Știința Petroșani, 523
Clubul Sportiv Universitar Ploiești, 524
Clubul Sportiv Universitatea Reșița, 524
Clubul Sportiv Universitar Sibiu, 525
Clubul Sportiv Universitatea Suceava, 525
Clubul Sportiv Universitar Târgu Mureș, 526

Clubul Sportiv Studentesc Medicina Timișoara, 526
 Colegiul Național Emil Racoviță, 526
 Colegiul Național Sportiv Cetate Deva, 527
 Colegiul Sportiv Nadia Comăneci Onești, 529
 Liceul Teoretic Traian Lalescu Orșova, 532

SOCIETĂȚI – ORGANIZAȚII SPORTIVE

Amicii Ardealului, 533
 Aurora, Societate de Gimnastică,
 Scrimă și Lectură, 533
 Cercul Profesorilor de Gimnastică din Capitală, 533
 Hanul Drumeților, 533
 Societatea de Arme, Gimnastică și Dare la Semn
 din Dâmbovița, 533
 Societatea Aurora, 533
 Societatea Sportivă Avântul, 533
 Societatea Carpatină Ardeleană
 (Erdelayi Karpat Egyesület – Eke, 534
 Societatea Carpatină Ardeleană a Turiștilor
 (Siebenburgische Karpaten Verein – SKV), 534
 Societatea Carpatină Sinaia, 534
 Societatea de Cultură și Sport Șoimii Munteniei, 534
 Societatea de Dare La Semnu „Bucuresci”, 534
 Societatea „Dor de Ducă”, 535
 Societatea Excelsior, 535
 Societatea de Educație Fizică Înainte București, 535
 Societatea de Educație Fizică Gh. Moceanu, 535
 Societatea de Educație Fizică România Viitoare, 535
 Societatea de Educație Fizică Șoimii României, 535
 Societatea de Gimnastică și Sport Aqvila Pitești, 535
 Societatea de Gimnastică a Corpului Didactic
 din București, 536
 Societatea de Gimnastică Populară București, 536
 Societatea de Gimnastică Viitorul București, 536
 Societatea de Gimnastică Viitorul
 (Fostă Vigoarea) Craiova, 536
 Societatea de Gimnastică, Scrimă și Tir
 Sf. Gheorghe Giurgiu, 536
 Societatea de Gimnastică și Sport
 N. Bălcescu Brăila, 536
 Societatea de Gimnastică, Dare la Semn,
 Scrimă și Muzică, 536
 Societatea de Gimnastică și Muzică – Iași, 537

Societatea Română de Gimnastică, Ploiești, 537
 Societatea Sportivă Kadima, Timișoara, 537
 Societatea Kronstadter Skiverein Gung, 537
 Societăți, organizații sportive Macabi, 537
 Societatea de Sport și Gimnastică Macabi
 Cernăuți, 538
 Asociația Sportivă Macabi Craiova, 538
 Societatea Cultural-Sportivă Macabi Chișinău, 538
 Macabi București, 538
 Societatea de Gimnastică, Sport și Muzică
 Macabi a Tineretului Evreu, 538
 Clubul Sportiv Macabi, 538
 Societatea de Medicină Sportivă, 539
 Societatea Olimpică Română, 540
 Societatea de Muzică, Gimnastică și Sport
 Vasile Alecsandri Dorohoi, 541
 Societatea Profesorilor de Educație Fizică
 și Sport din România (SPEFSR), 541
 Societatea Profesorilor de Gimnastică
 și Arme din România, 543
 Societatea pentru Protecția Copilului”, 543
 Reuniunea Română de Gimnastică și Cântări, 543
 Societatea de Schi Brașoveana, 543
 Societatea de Scrimă a Elevilor Cursului
 Superior din Liceul Gh. Lazăr din București, 543
 Societatea Sportivă Muncitorească
 Reșița (SSMR), 543
 Societatea de Sport din Prahova, 543
 Societatea Sportivă România Mare, 544
 Societatea Științifică Literară Tinerimea
 Română București, 544
 Societatea Sportivă UEC, 544
 Societatea Sportivă a Uzinelor și Domeniilor
 Reșița, 544
 Societatea Sportivă a Uzinelor Domeniilor
 Reșița (SSUDR), 545
 Societatea Turistică Brașov, 545
 Societatea Turistică Frăția Munteană, 545
 Societatea Turiștilor din România (STR), 546
 Trinitatea Vremelnică, 546
 Societăți (Asociații) Turnverein, 546
 Societatea Bukarester Turnverein (BT), 546
 Salvamont, 546
 Societatea Salvamar, 547

CUPRINS

LEGISLAȚIE	7
REGLEMENTĂRI JURIDICE, ORGANIZATORICE ȘI ADMINISTRATIVE	9
STRUCTURI ORGANIZATORICE	81
FORURILE DE CONDUCERE ALE EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI.....	83
ISTORIE OLIMPICĂ ROMÂNEASCĂ	137
CONDUCĂTORII ORGANIZAȚIILOR / INSTITUȚIILOR CENTRALE SPORTIVE DIN ROMÂNIA (1912-2005)	195
INSTITUȚII, ORGANIZAȚII ȘI ACTIVITĂȚI SPECIFICE	203
FORMAREA ȘI PERFECTIONAREA CADRELOR DE SPECIALITATE ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI. ȘCOLI DE ANTRENORI – CNFPC – SNA	205
INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE.....	225
CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI.....	249
MEDICINA SPORTIVĂ	263
ORGANIZAȚII DE COPII ȘI TINERET.....	283
ACTIVITĂȚI SPORTIVE ȘCOLARE ȘI UNIVERSITARE	293
FAMILIA REGALĂ – CONTRIBUȚII LA PROMOVAREA ȘI DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA.....	307
EDUCAȚIA FIZICĂ ȘI SPORTUL ÎN MUZEE ȘI EXPOZIȚII	317
MOMENTE SEMNIFICATIVE DIN ISTORIA SPORTULUI ROMÂNESC	329
ASOCIAȚII, CLUBURI, SOCIETĂȚI SPORTIVE ȘI/SAU CULTURAL SPORTIVE	347
CLUBURI DE FOTBAL	549

REALIZĂRI ORIGINALE TEORETICE ȘI APLICATIVE.....	615
CERCETAREA TERMINOLOGIEI.....	617
STUDIUL POTENȚIALULUI BIOMOTRIC.....	621
TEORIA ȘI PRACTICA ANTRENAMENTULUI SPORTIV	631
INVENȚII.....	649
STUDII MEDICO-FARMACOLOGICE.....	657
LITERATURA DE SPECIALITATE	661
LUCRĂRI DE REFERINȚĂ CU CARACTER ȘTIINȚIFIC ȘI TEHNICO-METODIC	663
MASS-MEDIA.....	763
PRESA SPORTIVĂ – ASOCIAȚIA PRESEI SPORTIVE – REPERE ISTORICE.....	765
PUBLICAȚII.....	769
RADIO ȘI TELEVIZIUNE	787
FOTO, FILM, VIDEO	789
TEMA SPORTIVĂ ÎN FILATELIA ROMÂNEASCĂ.....	791
ISTORIC.....	793
MĂRCILE POȘTALE ROMÂNEȘTI CU SUBIECT SPORTIV 1937 - 2011.....	803
BAZA MATERIALĂ A EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI	861
EXCURS ISTORIC	863
INDEX FOTBAL-CLUBURI, ASOCIAȚII ȘI CLUBURI SPORTIVE, SOCIETĂȚI SPORTIVE ȘI/SAU CULTURAL SPORTIVE	883

ENCICLOPEDIA
EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI DIN ROMÂNIA
Ediția a II-a

© 2015 MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

VOLUMUL VII

**LEGISLAȚIE. FORURILE DE CONDUCERE ALE
EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI. INSTITUȚII,
ORGANIZAȚII ȘI ACTIVITĂȚI SPECIFICE DOMENIULUI
EDUCAȚIEI FIZICE ȘI SPORTULUI. STRUCTURI
ORGANIZATORICE DE REFERINȚĂ – ASOCIAȚII,
CLUBURI, SOCIETĂȚI. REALIZĂRI ORIGINALE,
TEORETICE ȘI APLICATIVE. LITERATURA DE
SPECIALITATE. MASS-MEDIA. SPORTUL ÎN FILATELIE**

ISBN 978-606-516-780-3

ISBN 978-606-516-787-2

Editura MĂIASTRA
Târgu-Jiu, Str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, Nr. 20
Tel. 0253-212.991, Fax: 0253-218343

DTP: Daniel GUREANU, Mariana JDEICĂ, Rodica TEIȘI

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

1952-2012

CAMPIONII ROMÂNIEI

ISBN 978-606-516-780-3
ISBN 978-606-516-787-2